AVGVSTINI
BARBOSÆ
SVMMA
APOSTOLICARVM DECISIONVM.

AVGVSTINI BARBOSÆ LVSITANI, V. I. D.

PROTONOTARII APOSTOLICI,
NECNON IN SACRA INDICIS CONGREGATIONE
Consultoris, & Insignis Ecclesiæ Vimaranensis Thesaurarij Maioris,
nunc electi Episcopi Vgentini,

SVMMA APOSTOLICARVM Decisionum,

EXTRA IVS COMMVNE VAGANTIVM;

QVÆ EX VARIIS APPROBATISSIMORVM DOCTORVM LIBRIS
hucusque impressis, & ad calcem vniuscuiusque allegatis eorum sub fide collectæ,
Ad maiorem Studiosorum omnium commoditatem alphabetico ordine disponuntur.

EDITIO VLTIMA AVCTA, ET RECOGNITA.

LVGDVNI,
Sumptibus Philippi Borde, Laurentij Arnaud,
& Claudij Rigaud.

M. DC. LVIII.
CVM PRIVILEGIO.

INNOCENTIO X.

PONT. OPT. MAX.

AVGVSTINVS BARBOSA LVSITANVS.

Ecvrsvs Solis ad locum suum, Beatissime Pater, mirificè laudatur[a], seu à Sapiente Deo in commodum renascentis velut naturæ depositus: laudantur[b], & quæ ad locum vnde exeunt, flumina reuertuntur, ille quoniam cursu atque recursu, noua progignit Mundo germina; ista quoniam perenniter irrigant renascentia. Mundus Ecclesia est; Solis locus,& sacra Bethsames,[c] hoc est, domus Solis,[d] quin & Solis quoque fons Hensemis sacra Sedes est Apostolica: Sol gyrans, atque recurrens, Summus est Pontifex: iam occidens, iam renascens, & nouo velut exortu Mundum renouans, atque regignens, quasi communis omnium parens, seu voce vulgi PAPA. Radij Solis huius, vel quæ inde fluunt, seu è fonte Solis flumina, sacra sunt doctrinæ fluenta, & Apostolicæ sanctiones

a Ecclesiastes 1.5.

b Ibid. 7.

c Iosue 15.10.

d Iosue 18.17.

decreta, ſacri Canones, & Conſtitutiones, quibus Eccleſia tota regitur, & irrigatur. Sed nunquid non ad locum, vnde exeunt [e], flumina reuertuntur; Hoc mei nunc muneris eſſe volui, vt poſt alias meas in lucem & commune bonum vtriuſque Reip. ſacræ, ac ſecularis, editas lucubrationes, hanc ipſarum Apoſtolicarum Conſtitutionum, & Decretorum Summam ederem in nouam lucem exorientis Beatitudinis Tuæ Solis, & ad ipſam eandem vnde exierant, Apoſtolicam Solis Sedem referrem: etſi apud varios quidem Auctores iam antea variè ſparſas, ſed nunc ad conuenientem, & facilem methodum pro communi vtilitate reductas, ſuóque iure Beatitudini Tuæ debitas, & dicatas: quippe cui ne dum diu ſatis notas, & mirificè illuſtratas; dum ſiue in Romana Curia ſacra Rota Auditorem doctiſſimum, ſiue Apoſtolicum in Hiſpania Nuncium vigilantiſſimum, ſiue in ſacris Cardinalium Congregationibus prudentiſſimum Conſeſſorem, aut Præſidem meretiſſimè ageret. Sed quid moror; Luce ipſa clarius eſt, quàm vbique ſacra iuriſperitia, & omnigena ſapientia ſuum in Beatitudine Tua experta ſit Mœcenatem, & Patronum nobiliſſimum. Verum enimvero iam nunc ipſa ſacri iuris peritia Beatitudinem Tuam parentem, & auctorem optimum veneratur, & colit, verè Papam PAMPHILIVM nempe Patrem omnium amantem, ſeu filiorum.

Quo

[e] Eccleſ. 1.7.

Quo quidem nouo Sole communi parente ſuum Eccleſiæ Orbem luſtrante; quídni bona cuncta reuireant, & repullulaſcant? Quídni cedant triſtia lætis tempora temporibus;

Flumina iam lactis,[f] iam flumina nectaris ibunt,
Flauáque de viridi ſtillabunt ilice mella.

f Ouid. 1. Metam.

Cedet Hyems Veri, cedent arma togæ, quoniam pro turbulento bellorum ſtrepitu ſonat ecce iam ex ore Beatitudinis Tuæ in omnium auribus, ſuauis vox pacis, ſicut olim ex ore Columbæ pullulantis oliuæ ramus.[g] O vtinam pax iſta vbique ſonet, vbique regnet, totíque Eccleſiæ Orbi Beatitudo Tua diu in pace viuat, diu in pace regnet. AMEN.

g Geneſ. 8. 11.

APPRO

APPROBATIO.

NOS infrà signati Magistri in Theologia Almæ Facultatis Parisiensis lustrauimus *Summam Apostolicarum Decisionum extra Ius commune vagantium*, Doctissimi in vtroque Iure viri, Domini D. AVGVSTINI BARBOSÆ, in qua nihil censurâ dignum aduertimus, sed sanam & omnibus doctrinam perutilem. In quorum testimonium manuale signum apposuimus huic scripto. Lugduni 21. Aprilis 1645.

Fr. STEPHANVS MOLIN Carmelita.

Fr. MICHAEL MICHARD Franciscanus.

LICENTIA ORDINARII.

VISA per Nos authentica Approbatione & attestatione Doctrinæ sanæ & Orthodoxæ in *Summa Apostolicarum Decisionum extra Ius commune vagantium R. Patris & Doctissimi in vtroque iure viri Domini Augustini Barbosæ*, eandem Summam publico bono tradendam meritò censuimus. Lugduni 22. Aprilis 1645.

DEVILLE Prouicarius Generalis.

CONSENSVS.

HANC *Summam Apostolicarum Decisionum extra Ius commune vagantium Domini Augustini Barbosæ*, typis mandari, & in lucem edi sumptibus Hæredum PETRI PROST, PHILIPPI BORDE, & LAVRENTII ARNAVD, Bibliopolarum Lugdunensium, Ego Regis Consiliarius, & Procurator in Lugdunensi Præfectura non impedio. Lugduni die vigesima secunda Aprilis 1645.

LORIN.

PERMISSIO.

VISO Procuratoris Regis consensu, supradictam Summam à Præfatis Lugduoensibus Bibliopolis, Typis mandari permisimus, ac simul ne quis citra factam eis potestatem denuò excudat interdicimus. Lugduni die 22. Aprilis 1645.

SEVE.

Summa Priuilegij Regis Christianissimi.

LVDOVICVS XIV. Dei gratiâ Galliarum, & Nauarræ Rex Christianissimus, singulari Priuilegio sanxit, ne quis per vniuersos Regnorum suorum fines, intra decem annos à die finitæ impressionis computandos, imprimat, seu typis excudendos curet, & venales habeat Libros, tam editos, quàm edendos, *Augustini Barbosæ Lusitani I. V. D. Episcopi Vgentini, &c.* præter Laurentium Aroaud Bibliopolam Lugdunensem, aut illos, quibus ipsemet concesserit: Prohibuit insuper eadem auctoritate Regiâ omnibus suis subditis eosdem libros extra Regni sui limites imponendos curare, vel quempiam vbicumque fuerit, ad id agendum impellere ac instigare, sine consensu dicti Laurentij Arnaud. Idque omne sub librorum confiscatione, aliisque pœnis contra delinquentes expressis, vti latiùs patet in litteris, datis Parisiis, die 26. Iunij 1650.

Ex mandato Regis. Signatum BERAVD.

Hæc vltima editio desijt excudi die 16. Iuillet 1658.

INDEX

INDEX COLLECTANEORVM.

NVMERVS PAGINAM INDICAT.

A

B

C

Index Collectaneorum.

Comme

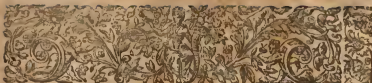
F

Prima

The

SVMMA

SVMMA APOSTOLICARVM DECISIONVM

EXTRA IVS COMMVNE VAGANTIVM.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de iure Abbatum agentes.*

2 *Monasterij in administratione se ingerere non debet Abbas litteris Apost. non expeditis.*

3 *Causis capitalibus non auditur Abbas pro Monacho, nisi Monacho in carcere constituto.*

4 *Priuationis pœnam non subit Abbas etiam in criminibus notoriis, nisi ei præmissa prius defensione.*

5 *Benedictus semel Abbas cum vsu birreti si transferatur ad aliam Abbatiam habentem vsum Mitræ non indiget alia benedictione, sed potest per seipsum Mitram capere.*

6 *Benedictus Abbas, vel habens ex priuilegio Sedis Apost. vsum Pontificalium ac si esset benedictus, potest omnia Sacra benedicere, illis exceptis in quibus Vnctio requiritur.*

7 *Seminario ordinarij contribuere cogi non debet Abbas, qui in suo territorio, & iurisdictione prius seminarium proprium erexerat, & prouisum retinebat.*

8 *Benedictionem ab Episcopo recipere debet Abbas non autem ab aliis Abbatibus aliàs benedictus.*

9 *Priuilegio concesso Abbatibus benedictis celebrandi Pontificaliter, & Pontificalia exercendi in eorum Ecclesiis, non gaudet Abbas non benedictus.*

10 *Constantien. Abbati non benedicto specialiter indulgetur vt possit benedicere paramenta & similia, quæ non requirunt oleum sanctum, vel sacram Vnctionem pro seruitio locorum suæ iurisdictioni subiectorum.*

11 *Abbas non benedictus, cui ex priuilegio Apost. indulgetur vt possit benedicere paramenta, & similia quæ non requirunt sacram Vnctionem, pro seruitio locorum suæ iurisdictioni subiectorum non potest in eius Ecclesia has benedictiones facere pro vsu Ecclesiarum secularium sibi non subditarum.*

12 *Benedicere ea, in quibus Vnctio requiritur licet non valeat Abbas vtcunque benedictus; tamen id ipsum efficere poterit, si specialibus Sedis Apost. priuilegiis munitus fuerit.*

13 *Calices, Patenas, aut similia, in quibus requiritur sacra Vnctio, consecrare non potest Abbas etiam in locis sibi pleno iure subiectis, nisi hoc habeat in specie sibi concessum à Sede Apost.*

14 *Priuilegium habentes benedicendi vestes Sacras, cœmeteria, & similia, eo vti non possunt nisi in his rebus in quibus sacra Vnctio non adhibetur, & pro seruitio duntaxat monasteriorum, & Ecclesiarum propriarum.*

15 *Priuilegium habens Abbas, vt ea omnia, quæ spectant ad Episcopum, possit exercere, non potest tamē Chrisma conficere, nec sacros Ordines cōferre.*

16 *Confirmationis Chrisma non potest conferre Abbas, qui habet facultatem à Sede Apost. illud conferendi, nisi loci Ordinarius consenserit, & quemadmodum, & quandiu placuerit.*

17 *Primam Tonsuram & minores Ordines non potest Abbas benedictinus conferre Regularibus sibi non subditis, qui dimissorias speciales suorum superiorum, & specialem consensum Episcopi loci habuerint, & multo minus secularibus Episcopi iurisdictioni subiectis, quamuis ipsius Episcopi consensus accedat, & dimissorias portent.*

18 *Primam Tonsuram si concedat Abbas cessante priuilegio, ac etiam benedictione, nihil facit.*

19 *Ordines minores suis subditis de Iure conferre potest Abbas, licet non sit benedictus.*

20 *Ordines in Abbatia exempta conferre non potest Abbas licet sit Episcopus, secus si Abbatia est nullius, quia habet populum.*

21 *Dimissorias litteras concedere non potest Abbas etiamsi probetur Abbatiam esse in statu nullius diœcesis, nisi ille ex donationibus Apostolica & Ordinaria authoritate confirmatis haberet proprium territorium, & in suos subditos exerceret omnimodam iurisdictionem.*

22 *Associari ex sua domo non debet Abbas, nec excipi cum ad celebrandum Pontificaliter vadit, seu ad Ecclesiam accedit solemniter celebraturus.*

23 *Benedicere solemniter Populo potest Abbas in sua Ecclesia, sed non in præsentia Episcopi.*

24 *Benedictionem priuatam per viam subditis suis dare non potest Abbas.*

25 *Missam solemniter celebrans Abbas vsum Mitræ & Baculi habens, suos ministros habere debet, Videlicet diaconum, & subdiaconum, qui in Missa cantaturi sunt Epistolam, & Euangelium, & vnum Capellanum cum Pluuiali, qui assistat ad librum, & aliquos clericos, & ministros cum cotta.*

26 *Birreto nigro sub Mitra uti potest Abbas, non autem alterius coloris.*

27 *Assistentia Canonicorum suorum absente Episcopo licet Abbati Ecclesiæ secularis Collegiatæ, & ab Ordinario exempta, ac Sedi Apostol. immediatè subiecta usum Mitræ habenti, dum in sua Abbatiali Ecclesia sibi pleno iure subiecta Diuinis solemniter interest.*

28 *Pontificalibus extra monasterium uti non potest Abbas habens illorum usum, nisi de licentia Ordinarij.*

29 *Habitu decenti, & non camerali, in Ecclesia incedere debet Abbas.*

30 *Mitram deferre non licet Abbati habenti iurisdictionem quasi Episcopalem cum usu Mitræ & Baculi; extra propriam eius Ecclesiam per diœceses Ordinariorum absque speciali indulgentia Sedis Apost.*

31 *Mitra & Baculo non potest uti Abbas in processionibus extra suam Ecclesiam & Conuentum, nec etiam ante deferri facere.*

32 *Reliquias, aut sanctissimum Sacramentum in processionibus si noluerit, aut non potuerit deferre Abbas, ad quem spectat, non potest alteri suo arbitrio delegare, sed unus ex Presbyteris secularibus succedit.*

33 *Exemptus Abbas in Ecclesia sua iurisdictioni subiecta, Episcopo præsente debet sedere in sede inferiore Episcopi, & sine ornatu, vel apud Episcopum à sinistris, vel è conspectu Episcopi in loco tamen inferiore respectu sedis Episcopi.*

34 *Processionibus incedere quisque Abbas debet cum suo clero, & in suo loco, quando plures sunt in loco habentes clerum distinctum.*

35 *Canonicis capitulariter, & processionaliter incedentibus cedere debent Abbates benedicti.*

36 *Episcopo offerre debet Abbas, qui habet in suo territorio iurisdictionem priuatiuè ad illum, tam eos qui licentiam ad prædicandum obtinere volunt, quam eos qui ad Confessiones approbandi sunt in Ecclesiis Abbati subiectis.*

37 *Synodum celebrare non potest Abbas, nisi habeat prouinciam.*

38 *Commendatarius præcedunt Abbates benedicti, & qui usum Mitræ habent.*

39 *Residere cogendi non sunt Abbates Abbatia carentis cura, & conuentu.*

40 *Synodum ad diœcesanam accedere non tenetur Abbas populum non habens, etiam quod exemptus non sit, nisi aliqua causa rationabilis adesset, vel consuetudo inualuisset ut accederet.*

41 Concilium Trid. sess. 7. cap. 8. de reformat. *non obstat Abbati, qui exercet iurisdictionem in aliquo territorio ex consuetudine immemoriali confirmata à S. Sede Apost. quin possit visitare Ecclesias.*

42 *Concursus, examen & prouisio Parochialis, quæ pertinet ad collationem Abbatis, quomodo facienda, ostenditur.*

43 *Concursum Abbati facere non licet, nisi probetur ius habere congregandi synodum, & alias legitimè congregasse.*

44 *Præsentatum à patronis in beneficiis simplicibus instituere non possunt Abbates, & alij etiam omnem iurisdictionem habentes Ordinariam, absque præuio examine Episcopi ex decreto* Conc. sess. 7. de reform. c. 13. & sess. 25. etiam de reform. cap. 9. *& aliter facta institutio est nulla.*

45 *Præbendas ad pauciorem numerum reducere propter earum tenuitatem non licet Abbati exempto Collegiatæ secularis habenti iurisdictionem Ordinariam & quasi Episcopalem, sed hoc spectat ad Episcopum cum consensu tamen Capituli si ipsa Collegiata insignis sit.*

46 Concilij Trid. decreto sess. 24. de reform. c. 20. vers. *Ad hæc comprehenduntur Abbates iurisdictionem criminalem in clericos etiam seculares habentes.*

47 *Dispensandi & absoluendi facultate concessa Episcopus in* Concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 6. *non gaudent Abbates, & alij Prælati inferiores habentes iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem etiam nullius diœcesis.*

48 *Confessiones secularium, qui sunt de eorum familia, aut alias deseruiunt in eorum monasteriis, possunt audire Abbates, aliique Prælati Regulares, & Religiosi Confessores absque licentia, & approbatione Episcoporum.*

49 *Capitulo quando incedit collegialiter non debent præcedere Abbates, Præpositi, & alij etiam usum Mitræ habentes.*

50 *Rationes reddere non tenentur Episcopo Abbates, Præpositi, & Abbatissa vitam regularem ducentes.*

51 *Rocheto potest uti Abbas secularis in casu, quo Abbas Regularis utebatur superpelliceo.*

52 *Mozzettam ubique etiam præsente Episcopo potest deferre Abbas ciuitatis Vercellen. Canonicorum Regularium Lateranen.*

53 *Mozzettam extra claustra deferre non potest Abbas S. Saluatoris montis Amiati.*

54 *Processiones ad publicas accedere cogi potest Abbas S. Matthæi ciuitatis Ianuensis.*

55 *Iuspatronatus ad Abbatem pertinens, qui habet temporalem iurisdictionem, non requirit ampliores illas probationes, quas Concil. Trident. requirit in suis personis, in quibus præsumitur usurpatio.*

56 *Religiosos exercentes curam animarum in Ecclesiis, quæ sunt unita ipsis monasteriis possunt Abbates ordinum inuito Episcopo ad ea absolutè reuocare, sed quoties denuò ad curam animarum exercendam deputantur, sunt iterum ab Episcopo examinandi & approbandi.*

Abbas.

COLLECT. I.

DE Abbate & Monachorum Præfecto agunt S. Antonin. *in sum. p. 3. tit. 16. cap. 7.* Aluarus Pelagius Lusitanus Episcopus Syluēsis *de planctu Ecclesiæ lib. 2. cap. 23.* Petrus Gregor. *syntagm. Iuris p. 2. lib. 15. c. 13.* Flamin. Parisi. *de resignat. benefic. lib. 2. q. 1.* Anton. Fabrici. *in praxi & theorica benefic. tit. de maiorib. & minoribus benefic. n. 54. cum seqq.* Card. Tusch. *practic. conclus. tom. 1. concl. 3. cum seqq. lit. A,* Flores de Mena *var. quæst. lib. 3. quæst. 24.* Azori. *institut. moral. part. 2. lib. 2. cap. 19.* Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub. 7. c. 6. num. 92. cum seqq.* Laurent. de Portel. *in dubiis Regularib. verbo Abbas,* Scip. de Rubeis *in aphorism. Episcop. eod. verbo,* Bartholomæus Gauantus *in manuali Episcoper. eodem verbo,* Donat. Anton. de Marinis 1

Marinis *quotidianarum resol.cap.* 1. Stephan. d'Aluin. *de Abbatum, & Abbatissarum potestate*, Hieron. Roderic. *in compendio quaest. Regul. resolut.* 1. Orsell. *in examine apum & conclusionum legalium tom.* 1. *verbo Abbas*, Lezana *in summ. quaestion. Regul. tom.* 1. *cap.* 2. *num.* 36. *cum sequentib. & tom.* 3. *verbo Abbas*, latè Ascanius Tamburin. amicus meus, *in tract. de Iure Abbatum*, Ioann. Maria Nouarius, qui ex meis collectaneis Bullarij plura tacitè desumpsit, *in lucerna Regularium verbo Abbas*, Ego *de Iure ecclesiastico vniuerso tom.* 1. *lib.* 1. *cap.* 17. *de Abbatibus.*

2 Abbas in administratione monasterij se ingerere non debet, litteris Apostolicis non expeditis. Iulius II. *constit.* 4. incip. *Romani* 3. *Kalend. Augusti* 1505. quae constitutio reperitur impressa apud Laërt. Cherubin. *in suo Bullario nouo tom.* 1. *pag.* 403. aliàs *pag.* 357. in nouissima impress. & illius meminit Ioannes Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Abbas n.* 3.

3 Abbas non auditur pro Monacho in causis capitalibus, nisi ipso Monacho in carcere constituto. Idem Iulius II. *constit.* 24. incip. *Fide.* 59. *Decembris* 1510. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 440. aliàs *pag.* 381. & illius mentionem facit Ioannes Maria Nouar. *d. verbo Abbas n.* 15.

4 Abbas etiam in criminibus notoriis non priuatur nisi ei praemissa defensione. Leo X. *constit.* 8. incip. *Etsi* 4 *Kalend. Iulij* 1514. apud Laërt. Cherubin. *d. tom.* 1. *pag.* 479. aliàs *pag.* 406. in nouiss. impress. de qua etiam Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Abbas num.* 12.

5 Abbas semel benedictus cum vsu bireti transferatur ad aliam Abbatiam habentem vsum Mitrae non indiget alia benedictione; sed potest per se ipsum Mitram capere. *Sacra Congregatio Rituum in Bisuntina* 23. *Februarij* 1606. penes Ioann. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo benedicere numero* 11.

6 Abbas qui est benedictus, vel qui ex priuilegio Sedis Apostol. habet vt Pontificalia exercere possit, ac si esset benedictus, potest omnia sacra benedicere, illis exceptis, in quibus vnctio requiritur. *Sacra Congregatio Concilij Tridentini*, referentibus P. Francisco Suarez *de Relig. tom.* 4. *tractat.* 8. *lib.* 2. *cap.* 30. *num.* 2. & Lezana *in summa quaest. Regul. tom.* 1. *cap.* 2. *numero* 42. *& tom.* 3. *verbo Calix num.* 3.

7 Abbas qui in suo territorio & iurisdictione prius seminarium proprium erexerat, & propriis sumptibus retinebat, Seminario Ordinarij contribuere cogi non debet. *Sacra Congr Concilij Trid.* 30. *Martij* 1594. teste Sellio *in select. Canon. c.* 10. *n.* 7.

8 Abbas benedictionem ab Episcopo recipere debet, non autem ab aliis Abbatibus aliàs benedictis. *Sacra Congr. Rit. in Cameracen.* 6. *Decembris* 1631. quam refert Sellius *d. c.* 10. *n.* 9.

9 Abbas non benedictus minimè potest ex priuilegio concesso Abbatibus benedictis celebrandi Pontificaliter, & Pontificalia exercendi, in eorum Ecclesiis haec exercere, & tanto minus extra eorum Ecclesias. *Sacra Congr. Rit. in Pampilonen.* 8. *Martij* 1617. quam citat Sellius *in select. Canon. cap.* 19. *num.* 11.

10 Abbati igitur non benedicto specialiter indulgetur, vt possit benedicere paramenta, & similia, quae non requirunt oleum sanctum, vel sacram Vnctionem pro seruitio locorum suae iurisdictioni subiectorum. *Sacra Congr. Rit. in Constantien.* 18.

11 *Februarij* 1617. Non tamen poterit in eius Ecclesiis has benedictiones facere pro vsu Ecclesiarum secularium sibi non subditarum. *Eadem Sacra Congreg. Rit. in Cremon.* 24. *Augusti* 1609. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 2. *n.* 2. & in *Spoletana* 30. *Septembr.* 1628. de qua Gauant. *in rubr. Missalis p.* 4. *tit.* 19. *n.* 25.

Abbas vtcunque benedictus quamuis benedicere non valeat ea, in quibus vnctio requiritur, tamen id ipsum efficere potest si specialibus Sedis Apost. priuilegiis quibus Concilium nequaquam derogat, munitus fuerit. *Sacra Cong. Conc. sub die* 10. *Septembris* 1614. apud Sellium *dict. cap.* 19. *numero* 9. 12

Abbas nec etiam in locis sibi pleno iure subiectis, aut de iurepatronatus potest consecrare calices, Patenas, aut similia, in quibus requiritur Sacra Vnctio nisi hoc habeat in specie sibi concessum à Sede Apostolica. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.* 6. *Decembris* 1631. teste Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.* 3. *verbo Calix num.* 3. *in med.* 13

Abbates, Priores, Guardiani, & alij Religionum Praelati etiam ex Societate IESV, habentes priuilegia benedicendi vestes sacras, caeremonia, & similia, dicto priuilegio vti non possunt, nisi in iis rebus, in quibus sacra Vnctio non adhibetur, & seruitio duntaxat Monasteriorum, & Ecclesiarum propriarum. *S. Cong. Rit. in Cameracen.* 13. *Martij* 1632. de qua mentionem facit Ioannes Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo benedicere* me citato Lezana in *sum. quaestion. Regul. verbo Altare numero* 3. 14

Abbas habens priuilegium, vt omnia, quae spectant ad Episcopum, possit exercere non potest tamen Crisma conficere, nec sacros Ordines cùm ea quae sunt Ordinis requirant speciale mandatum. *S. Cong. Conc.* penes Lezanam *in summ. quaestion. Regul. tom.* 2. *cap.* 2. *numero* 37. 15

Abbas non potest vti facultate conferendi S. Confirmationis Crisma, nisi Ordinarius loci consenserit, & quemadmodum, & quando placuerit ei. *Sacra Cong. Concil.* teste Quarant. *in summa Bullarij verb. Ordo, vers. possunt etiam ex priuilegio, pag. mihi* 301. 16

Abbas postquam benedictionis munus, & sacerdotalem Ordinem susceperit, potest Tonsuram & minores Ordines saecularibus Episcopi iurisdictioni subiectis conferre: si modò ipsius Episcopi consensus accedat, iique pro se quisque ab eodem Episcopo litteras dimissorias impetrauerint, ita vt satis non sit id generatim ab Episcopo fuisse concessum, sed hac concessione singulis opus sit. Potest etiam ipse Abbas eosdem Ordines conferre aliis Regularibus, qui dimissorias speciales suorum Superiorum, & specialem consensum Episcopi loci habuerint, ac propterea aliis saecularibus, qui aliorum Episcoporum iurisdictioni subiecti sint, dummodo Superiorum dimissorias attulerint, & specialem consensum Episcopi loci, in quo Ordines huiusmodi cupiunt suscipere. *Sacra Congr. Concil. sub die* 7. *Septembris* 1593. testibus Ioann. Baptista Confectio *in collect. priuileg. fol.* 136. Quarant. *in summa Bullarij verbo Ordo prope fin. vers. Abbatibus*, Ioanne Baptista Tiber. *in instruction. pro Ordinandis, cap.* 7. *quaestion.* 48. *in fine*, Grilenzon. *confect.* 542. *n.* 32. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom.* 2. *disp.* 2. *quaest.* 7. *ex num.* 4. Sed horum attestationi minimè videtur credendum, cùm reperiatur contrarium fuisse resolutum de ordine Clementis VIII. per sacram Rotam, vt est apud Seraphin. *decis.* 983. quem secutus fui *de offic. & potest. Episc. p.* 2. *all.* 3. *n.* 1. 17

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Et nouiſſimè *S. Congreg. Epiſcoporum, & Regular. Eminentiſſimo Cardinale Giptio referente, ſub die 27. Iunij* 1631. cenſuit Thomam Narduccium Camplen. promotum ab Abbate de Carropoli Ordinis Cæleſtini cum litteris dimiſſorialibus Vicarij Generalis Camplen. eidem Abbati directis, eſſe malè promotum; atque ideò indigere nouâ promotione, refert Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Ordo, n.*2. Egu *de iure Eccleſiaſt. uniu. lib.*1. *c.*33. *num.*16.

18 Abbas ſi ceſſante priuilegio ac etiam benedictione aliquem tonſurauerit, is talis debet denuò tonſurari. *Sacra Cong. Concil. ſub die* 8. *Maij* 1627. teſte Aldanu *in Compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 2. *numero* 5.

19 Abbas de iure conferre poteſt Ordines minores ſuis ſubditis, licèt non ſit benedictus. *Sacra Congr. Concil.* 16. *Februarij* 1619. apud Ioan. Maria Nouar. *dict. verbo Ordo num.*4.

20 Abbas alicuius Abbatiæ exemptæ non poteſt Ordines in ea conferre, licèt ſit Epiſcopus, ſecus ſi Abbatia eſt nullius, quia habet populum. *S. Congr. Concil. ſub die* 8 *Augusti* 1621. quam citat Sellius *d.c.*19.*n.*16.

21 Abbas concedere non poteſt litteras dimiſſorias, etiamſi probetur Abbatiam eſſe in ſtatu nullius diœceſis. *Sacra Congr. Concil. in Theatina* 11. *Septembris* 1621. teſte Sellio *d.c.*19.*n.*32. Verùm nouiſſimè cùm R.P. Patres Ordinis Carthuſiani ſupplicauerint Sacram Congr. Epiſcoporum, & Regul. pro reuocatione cuiuſdam ordinis ab eadem Sacra Congr. emanati: & directi Priori Monaſterij Sancti Stephani de Buſco, ne auderet dimiſſorias concedere ad Ordines ſubditis ſæcularibus eiuſdem Monaſterij, attento quod deciſionibus, & ſententiis Rotalibus fuerat iam reſolutum dictum Monaſterium ex donationibus Apoſtolicâ, & ordinariâ auctoritate confirmatis habere proprium territorium, & in ſuos ſubditos exercere omnimodā iuriſdictionem. *Eadem* igitur *Sacra Congr. ſub die* 18. *Iunij* 1632. Eminentiſſ. Giptio referente, cenſuit reuocandam & tollendam eſſe prout reuocauit, ſuſpenſionem, per quam prædicto Priori Carthuſienſi Monaſterij Sancti Stephani de Buſco ab eadem ſacra Congr. prohibitum fuit *ſub die* 21. *Februarij* 1631. concedere litteras dimiſſorias ad Ordines ſubditis propriis ſæcularibus, refert Ioan. Maria Nouar. *dict. verbo Ordo. numero* 7.

22 Abbas non debet aſſociari ex ſua domo, nec excipi, cùm ad Pontificaliter celebrandum vadit, ſeu ad Eccleſiam accedit ſolemniter celebraturus, quia Cæremoniale de Epiſcopis loquens in hoc caſu non comprehendit Abbates. *Sacra Congregat. Rituum in Hiſpan. S. Ioannis de Peña* 11. *Decembris* 1615. de qua Aldanus *d. tit.* 2. *n.*4.

23 Abbas in ſua Eccleſia celebrans poteſt populo ſolemniter benedicere, ſed non in præſentia Epi-
24 ſcopi. Et quamuis habeat vſum Mitræ, & Baculi, & ſolemniter populo inter Miſſarum ſolemnia benedictionem per viam ſubitis dare non poteſt. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina* 17. *Iulij* 1604. penes Aldan. *vbi ſupr. n.*6.

25 Abbas ſeu Prior habens vſum Mitræ & Baculi, ſuos miniſtros habere debet dum ſolemniter celebrat, videlicet Diaconum, & Subdiaconum, qui in Miſſa cantaturi ſunt Epiſtolam, & Euangelium, & vnum Capellanum cum Pluuiali, qui aſſiſtat ad librum, & aliquos Clericos & Miniſtros cum cotta: non autem habere poteſt duos Diaconos aſſiſtentes, ſicut habet Epiſcopus quando celebrat.

Sacra Congregat. Rituum in Firmana 28. *Ianuarij* 26
1606. Et birreto nigro ſub Mitra vti poteſt, non autem alterius coloris, nec poteſt vti Baldachino. *Eadem ſacra Cong. Rit. in dicta Firmana*, de qua Aldan. *d. tit.* 2. *n.*26.

Abbas Eccleſiæ ſæcularis Collegiatæ, & ab Or- 27
dinario exemptæ, ac Sedi Apoſtol. immediatè ſubiectæ, vſum Mitræ habens dum in ſua Abbatiali Eccleſia ſibi pleno iure ſubiecta Diuinis ſolemniter intereſt, poteſt abſente Epiſcopo ſuos Canonicos aſſumere ad ſibi aſſiſtendum, & eandem in eos iuriſdictionem exercere, quam Epiſcopus exercet in ſuos. *Sacra Congregat. Rit. in Alexandrina S. Petri in Brogolio* 7. *Februarij* 1604. apud Selli. *dict. cap.*19. *num.*25.

Abbas licet exemptus, & habens priuilegium 28
vſus Pontificalium, non poteſt illis vti extra monaſterium, niſi de licentia Ordinarij. *Sacra Congregat. Rit. in Cameracen.* 6. *Decembris* 1631. referente Sellio. *d. cap.*19. *num.*8.

Abbas debet incedere in Eccleſia in habitu de- 29
centi, & non camerali. *S. Cong. Rit. in ſancti Seuerini* 9. *Maij* 1609. penes Aldan. *dicto titulo* 2. *numero* 15.

Abbati habenti iuriſdictionem quaſi Epiſcopa- 30
lem cum vſu Mitræ, & Baculi; non licet deferre Mitram extra propriam eius Eccleſiam per diœceſes Ordinariorum abſque ſpeciali indulgentia Sedis Apoſt. nec ſine, nec cum licentia Ordinariorum, Sacra Cong. Rit. in Fornacen. 2. Auguſti 1631. cuius meminit Aldan. *d. lib.* 1. *tit.*8. *num.*15. quem refero in *collect. ad Conc. Trid. ſeſſ.*6. *de reformat. cap.*5. *numero* 22.

Abbas in proceſſionibus extra ſuam Eccleſiam, 31
& Conuentum non poteſt vti Mitra & Baculo, nec etiam ante ſe deferri facere. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina* 17. *Iulij* 1604. quam refert Sellius *d.c.*19. *n.*24.

Abbas ad quem ſpectat in proceſſionibus deferre 32
ſanctiſſimum Sacramentum, & Reliquias, ſi noluerit, aut non potuerit, non poteſt alteri ſuo arbitrio delegare, ſed vnus ex Presbyteris ſecularibus ſuccedit. *Sacra Cong. Rit. in Firmana terra S. Victoriæ* 21. *Maij* 1618. de qua Aldan. *dict. titul.* 2. *numero* 28.

Abbas exemptus in Eccleſiæ ſuæ iuriſdictioni 33
ſubiecta, Epiſcopo præſente, debet ſedere in ſede inferiori Epiſcopi, & ſine ornatu, vel è conſpectu Epiſcopi; in loco tamen inferiore reſpectu ſedis Epiſcopi. *Sacra Cong. Rit. in Aquilana* 18. *Martij* 1617. apud Aldan. *d. tit.* 2. *n.*29.

Abbates quando plures ſunt in eodem loco ha- 34
bentes clerum diſtinctum, debent in proceſſionibus incedere quiſque cum ſuo clero & in ſuo loco. *Sacra Cong. Rit. in Nucerina Gualdi* 19. *Ianuarij* 1613. teſte Sellio *d.c.*19.*n.* 21.

Abbates benedicti cedere debent Canonicis ca- 35
pitulariter, & proceſſionaliter incedentibus. *Sacra Cong. Rit. in Valuen.* 8. *Iulij* 1602. quam citat Sellius *d.c.*19.*n.*25.

Abbas qui habet in ſuo territorio iuriſdictionem 36
priuatiuè ad Epiſcopum, debet tam eos, qui licentiam ad prædicandum obtinere volunt, quàm eos, qui ad Confeſſiones approbandi ſunt in Eccleſiis Abbati ſubiectis, ipſi Epiſcopo præſentare. *Sacra Cong. Conc. in Calaritana*, quam refert Stephan. d'Aluin. *de Epiſcop. Abbatum, & Abbatiſſar. poteſtate c.*19. *n.*8. *in fine*.

Abbas non poteſt ſynodum celebrare, niſi ha- 37
beat prouinciam. *Sacra Cong. Concil. ſub die* 17.

Auguſti

Augusti 1626. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 25. *num.* 4. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 24. *de reform. cap.* 2. *n.* 9.

38 Abbates benedicti, & qui vsum Mitræ habent præcedunt Commendatariis. *Sacra Congr. Concil.* referente Paulo Piasecio *in praxi Episcop. part.* 1. *c.* 2 *num.* 3. *ad* 5.

39 Abbates Abbatiæ carentis cura & Conuentu non sunt cogendi residere. *Sacra Congreg. Concil.* de qua Nicol. Garcia *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 179. *in* 9. *declar.* Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 2. *num.* 45.

40 Abbas populum non habens, etiam quod exemptus non sit, non tenetur accedere ad synodum diœcesanam nisi aliqua causa rationabilis adesset, vel consuetudo inualuisset, vt accederet. Gloss. & Abb. in cap. superbis, de maior. & obed. *Sacra Congregat. Concil.* apud Sell. *tum d. cap.* 15. *numero* 5.

41 Abbati qui exercet iurisdictionem in aliquo territorio ex consuetudine immemoriali confirmata à Sede Apost. non obstat decretum Concilij sess. 7. cap. 8. de reformat. quin possit visitare Ecclesias, *Sacra Congreg. Concil.* teste *Rota in Salamantina iurisdictionis* 9. *May* 1594. coram *Cardin. Seraphino* decis.

42 Abbas ob id, quod ius conferendi aliquam Parochialem habet, in eius vacatione nullum examinis edictum proponere potest, nec illius officij partem aliquam attingere, sed id pertinet ad Ordinarium, qui debet ipse proponere edicta, & examinatores, ex Concilij præscripto deputatos adhibere à quibus omnes istiusmodi concursu examinentur, quo examine confecto, ex iis, quos vitæ integritas, & doctrina commendabit, Ordinarius debet eligere magis idoneos, ac postea Abbati relinquere, vt ex electis, cui maluerit, curam conferat. *Sacra Congregat. Concil.* quam citat Nicolaus Garcia *de benefic. part.* 9. *capite* 2. *numero* 149.

43 Abbati concursum facere non licet, nisi probetur ius habere congregandi Synodum, & aliàs legitimè congregasse. *Sacra Cong. Concil.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 131. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 24. *de reform. cap.* 18. *n.* 50.

44 Abbates & alij etiam omnem iurisdictionem habentes ordinariam non possunt instituere in beneficiis simplicibus præsentatum à patronis absque præuio examine Episcopi, ex decreto *Concil. sess.* 7. *de reform. c.* 13. *& sess.* 25. *etiam de reform. c.* 9. & aliter facta institutio est nulla, ex *eod. c.* 9. etiamsi præsentationes fiant coram Abbatibus, & aliis exemptionem à fundatione prætendentibus, si tamen illis exemptionibus innitantur. *Sacra Congregat. Concil.* referente Sellio *dicto cap.* 18. *numero* 25.

45 Abbati exempto Collegiatæ secularis habenti iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem non licet in sua Ecclesia, vbi Præbendæ simul cum distributionibus quotidianis adeo tenues sunt, vt pro sustentando sufficienti Canonicorum gradu, loci, & personarum qualitate non sufficiant, cum consensu Capituli, aliquibus ex iis suppressis, & earum fructibus & prouentibus reliquarum Præbendarum distributionibus applicatis, eas ad pauciorem numerum reducere: sed hoc spectat ad Episcopum, cum consensu tamen Capituli, si ipsa Collegiata insignis sit, *Sacra Cong. Concil.* apud Nicol. Garc. *de benefic. part.* 12. *cap.* 5. *numero* 75.

Abbates Regulares habentes iurisdictionem 46
criminalem in clericos etiam sæculares, minimè comprehenduntur decreto Concilij sess. 24. de reform. c. 10. vers. ad hæc. *Sacra Cong. Concil. die* 5. *February* 1579. de qua Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 2. *c.* 1. *n.* 43.

Abbates, & alij Prælati inferiores habentes iu- 47
risdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem, etiam nullios diœcesis, non gaudent facultate dispensandi & absoluendi concessa Episcopis *in Trid. sess.* 24. *de reform. c.* 6. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicolao Garcia *de benefic. part.* 7. *c.* 11. *n.* 13. *&* 17. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *leg.* 7. *de irreg. in declarat. num.* 9. *&* 10. quos refero *de Episcope part.* 2. *alleg.* 59. *numero* 17.

Abbates, aliique Prælati Regulares, & Religio- 48
si Confessores possunt audire Confessiones secularium, qui sunt de eorum monasteriis absque licentia, & approbatione Episcoporum *Sacra Cong. Conc.* quam Stephan. d'Aluin. *de Abbatum, & Abbatiss. potestate c.* 19. *n.* 9. *in princ.*

Abbates, Præpositi, & alij etiam vsum Mitræ ha- 49
bentes non debent præcedere Capitulo quando incedit collegialiter, id est simul, prout in choro, processione, & assistendo suo Prælato. *Sacra Cong. Conc. in Salernitana*, cuius meminit Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo Concilium* §. 1.

Abbates, Præpositæ, & Abbatissæ vitam Regula- 50
rem ducentes, non tenentur Episcopo rationes reddere. *Sacra Cong. Concil.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. n.* 79. *vers. & Abbates*, Lezana *in summa q. Regul. tom.* 1. *c.* 2. *n.* 44.

Abbas secularis potest vti Rochetto in casu, 51
quo Abbas Regularis vtebatur superpelliceo. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 23. *January* 1621. de qua mentionem facit Sellius *d. c.* 19. *n.* 22.

Abbas Canonicorum Regularium Lateranen. 52
ciuitatis Vercellen. potest deferre Mozettam, vbique etiam præsente Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Vercellen.* 9. *Decembris* 1617. *&* 30. *Martij* 1621. teste Aldano *d. tit.* 2. *n.* 36.

Abbas sancti Saluatoris Montis Amiati extra 53
claustra cum Mozzetta incedere non potest. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Clusina* 25. *Septembris* 1615 cuius meminit Sellius *d. cap.* 19. *n.* 26.

Abbas sancti Matthæi ciuitatis Ianuensis cogi 54
potest accedere ad publicas processiones. *Sacra Congreg. Rit. in Ianuen.* 19. *Nouembris* 1618. penes Aldan. *d. c.* 19. *n.* 26. *cum sequent.*

Abbatis in iurepatronatus, qui habet tempora- 55
lem iurisdictionem non requiruntur ampliores illæ probationes, quas Conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 9. exposcit in iis personis, quibus præsumitur vsurpatio. *Sacra Cong. Conc. in Sublacen.* 12. *Septembris* 1621. cuius meminit *Rota in Papien iurispatronatus* 28. *Iunij* 1630. *coram bo. mem. Pirouano.*

Abbates Ordinum possunt inuito Episcopo re- 56
uocare absolutè ad monasterium Religiosos exercentes curam animarum in Ecclesiis, quæ sunt vnitæ monasteriis, sed quoties denuò ad curam animarum exercendam deputantur, sunt iterum ab Episcopo deputandi, & approbandi, *Sacra Cong. Conc. in Cameracen.* 24. *Ianuarij* 1632. apud Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Abbas n.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Concursum beneficiorum Curatorum non potest facere Abbas Commendatarius Abbatia exempta existentis intra fines alicuius diœcesis.*

2 *Concursum instituere, examinare, approbare, omniaque illa facere quæ continentur decreto Concilij cap.18.sess.24.de reform. possunt Abbates Commendatarij, & alij inferiores Episcopo, qui habent iurisdictionem Episcopalem, & dicuntur nullius diœcesis cum proprio territorio, si habent ius congregandi synodum, & legitimè constet illam congregasse, & elegisse examinatores.*

3 *Canonici Cathedralis Ecclesiæ quando capitulariter incedunt, sunt preferendi Abbatibus Commendatariis.*

4 *Residere, & Sacris initiari tenentur Abbates Commendatarij curam animarum iurisdictionalem habentes.*

5 *Confirmationis sacra pro administratione suis Populis exhibenda quem maluerit Episcopum vocare non potest Abbas Commendatarius Abbatia existentis intra fines alicuius diœcesis etiam exempta, & habentis iura quasi episcopalia, nisi de consensu, & licentia Episcopi in cuius diœcesi est Abbatia.*

6 *Seminario contribuere tenetur Abbas Commendatarius etiam Cardinalis.*

7 *Vocem consultiuam in Prouincialibus Conciliis habent dumtaxat Abbates Commendatarij, & Capitulorum deputati.*

8 *Procuratores Episcoporum, si Concilio Prouinciali placuerit, possunt in eo vocem decisiuam habere.*

9 *Dispensare super illigitimitate ad quatuor Ordines minores potest Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato.*

10 *Residere non tenetur Abbas Commendatarius Sanctorum Vincentij & Anastasij Amandula, quamuis Abbatia curam habeat animarum secularium, cùm ea sit exercenda per Vicarium Presbyterum secularem ab Ordinario approbandum.*

11 *Visitandi castrum Brilignanum monasterij S. Clementis in Piscaria ius non habet Archiepiscopus Theatinus.*

12 *Pontificalibus Insigniis vti possunt Abbates Commendatarij Beat. Mariæ Farsensis, & sancti Saluatoris Maioris.*

13 *Litteræ Apost. quæcumque dirigi debent Abbatibus Commendatariis B. Mariæ Farsensis, & S. Saluatoris Maioris, tanquam locorum Ordinariis, seu illorum Officialibus non autem Archiepiscopis, aut Episcopis, Vicinioribus.*

14 *Liber osculandus in Missa non datur Commendatario, seu eius procuratori.*

Abbas Commendatarius.

Collect. II.

1 Abbas Commendatarius Abbatiæ exemptæ existentis intra fines alicuius diœcesis, & habens iura quasi Episcopalia, non potest facere concursum beneficiorum Curatorum, sed hoc spectat ad Episcopum, in cuius diœcesi est Abbatia, qui electo magis idoneo mittet eundem ad Commendatarium pro collatione. *Sacra Cong. Concilij Trid.* apud Nicol. Garc. *de benef. p.9. c.2. n.123.*

Abbas Commendatarius & alij inferiores Epis- 2
copo, qui omnimodam habent iurisdictionem Epi-
scopalem, nec alicubi subsunt, sed sunt immediatè
subiecti sedi Apost. nullius diœcesis proprium ter-
ritorium habentes, si habent ius congregandi Sy-
nodum, & legitimè constet illam congregasse &
elegisse examinatores, possunt concursum institue-
re, examinare, approbare omniaque illa facere quæ
continentur decreto *Concilij c.18. sess.24. de reform.*
S. Cong. in Farfen. Abbatia, cuius memini *in collect.*
ad Concil. Trid. d.c.18. n.49. & sic fuisse decisum te-
statur Nicol. Garc. *de benefic. p.2. c.2. n.136.*

Abbates Commendatarij Monasteriorum, seu 3
Abbatiarum in Conciliis Prouincialibus sunt reci-
piendi inter Abbates, eisque Canonici Cathedra-
lis Ecclesiæ sunt præferendi, quando capitulariter
incedunt, sed extra hunc casum Abbates titulares,
vel habentes vsum Mitræ debent præcedere Com-
mendatariis, post hos locum obtinent dignitates,
& post dignitates collocandi sunt procuratores
Ecclesiarum Cathedralium. *S. Congreg. Concilij* teste
Sellio *in selectis Canon. cap.13. n.40.* quem refero
in collect. ad Concil. Trid. sess.25. de Regularib. c.13.
num.3.

Abbates Commendatarij curam animarum iu- 4
risdictionalem habentes tenentur residere, & Sa-
cris initiari, per omnia enim æquatæ sunt hodie
commendæ titulis. *S. Cong. Concil.* apud Nicol. Garc.
de benefic. p.3. c.2. n.166.

Abbas Commendatarius Abbatiæ etiam exem- 5
ptæ existentis intra fines alicuius diœcesis, & ha-
bentis iura Episcopalia non potest vocare quem
maluerit Episcopum pro ministrando Sacramento
Confirmationis suis Populis, nisi de consensu, & li-
centia Episcopi, in cuius diœcesi est Abbatia. *S.*
Cong. Concilij, quam refert Sellius *d. cap. 13. nume-*
ro 29.

Abbas commendatarius etiam Cardinalis tene- 6
tur contribuere Seminario. *Sacra Cong. Concilij in*
Adrien. 3. Decembris 1621. de qua meminit Sellius
d.c.13 n.31.

Abbates Commendatarij, & Capitulorum depu- 7
tati habent dumtaxat vocem consultiuam in Pro-
uincialibus Conciliis. Procuratores verò Episcopo- 8
rum possunt, si Concilio Prouinciali placuerit, de-
cisiuam habere. *Sacra Cong. Concilij.* quam adducit
Paulus Piasec. *in praxi Episcop. part.2. cap.2. num.3.*
ad 5.

Abbas Commendatarius habens iurisdictionem 9
quasi Episcopalem in suo territorio separato, potest
dispensare super illegitimitate ad quatuor Ordines
minores. *Sacra Cong. Conc. in nullius oppidi de Pigna-*
roli 18. *Nouemb.* 1618. penes Sellium *d. cap.19.*
num.17.

Abbas Commendatarius Sanctorum Vincentij, 10
& Anastasij Amandulæ Firmanæ diœcesis Ordinis
Sancti Benedicti, non tenetur residere in Ab-
batia, quamuis illa curam habeat animarum
secularium, cùm illa sit exercenda per Vica-
rium Presbyterum secularem ab Ordinario appro-
bandum. *Sacra Cong. Concil.* referente Sellio *d.c.19.*
n.30.

Abbas Commendatarius Monasterij Sancti Cle- 11
mentis in Piscaria Ordinis Sancti Benedicti in pro-
uincia Aprutij, inter alia habet castrum Brigliana-
num ordinariam & principalem sedem Abbatis, in
quo etiam iurisdictionem Episcopalem, & tempo-
ralem

talem in Parocho● & Parochianos exercet, excepta pœna mortis, & mutilationis membrorum, potest ratione talis iurisdictionis temporalis excludere Archiepiscopum Theatinum à prætenso iure visitandi dictum castrum vigore *Concilij sess. 25. c. 11. de reform.* ibi, *exceptis iis monasterijs, &c. S. Cong. Concilij* teste Sellio *d. c. 19. n. 32.*

Abbates Commendatarij B. Mariæ Farsensis & Sancti Saluatoris possunt vti Insigniis Pontificalibus. *Vrbanus VIII. in sua Const.* incip. *Romanus Pont. die 18. Nouembris* 1628. quam refert Tamburin. *de iure Abbatum tom. 1. disp. 3. q. 4. post n. 20.*

13 Et illis tanquam locorum Ordinariis, seu illorum Officialibus quæcunque litteræ Apostolicæ dirigi debent, non autem Archiepiscopis, & Episcopis viciniotibus. Idem *Vrbanus VIII. in alia sua Constit.* incip. *Pastoralis, 18. Nouembris* 1627.

14 Abbati Commendatario, seu eius procuratori non datur liber osculandus in Missa. *Sacra Cong. Rit. sub die 17. Septembris* 1611. apud Gauant. *in rub. Missalis p. 2. tit. 6. n. 2. in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Rubricas in Missali monastico reformato positas tenentur seruare Abbates omnes, & Monachi militantes sub regula sancti Benedicti.*

2 *Baculo & Mitra Pontificali vti possunt Abbates Cassinenses in ipsorum Ecclesiis, ac Populo solemniter benedicere, consecrare Altaria lapidea ad vsum suarum Ecclesiarum.*

3 *Baldachino quibus diebus, quomodo, & cum qua ministrorum assistentia vti possint Abbates Cassinenses, ostenditur.*

4 *Missam celebrare cum Mitra & conferre Ordines minores poterat Abbas S. Pauli extra muros de Vrbe.*

5 *Mitræ vsus concessus fuit Abbati S. Petri de Bisurduæno diœcesis Genensis.*

6 *Oratoria omnia & capella extructa sub denominatione sancti Antonij subiiciuntur Abbati generali Fratrum S. Antonij Viennensis.*

7 *Manutentio in quasi possessione quæstuandi more solito conceditur Abbati Generali S. Antonij Viennen. ac omnibus ab eo dependentibus Prioribus, Fratribus, & ministris.*

8 *Triennales instituuntur Abbates S. Antonij Viennen. & alij huius Ordinis Superiores.*

9 *Societatem laicorum Coronæ Domini erigendi facultas conceditur Abbati Generali Ordinis Camaldulensis.*

10 *Baldachino quibus diebus, quomodo, & cum qua ministrorum assistentia vti possint Abbates Camaldulenses, ostenditur.*

11 *Manutentio conceditur Abbati Generali Calestinorum in possessione deferendi habitum Prælatitium Regularium.*

12 *Habitu Prælatitio Regularium, & in monasteriis sui Ordinis Pontificalibus indumentis vti, ac Missas solemniter celebrare, & interessentibus solemnem benedictionem impartiri potest Abbas Generalis Calestinorum.*

13 *Baldachini vsus conceditur Abbatibus Calestinis eodem ferè modo, & cum eisdem clausulis quibus concessum fuit Abbatibus Camaldulensibus.*

14 *Visitandi omnia monasteria tam virorum quàm monialium omnium prouinciarum ius habet Abbas Generalis Cisterciensis.*

15 *Exempti non sunt Abbates Cistercienses à iurisdictione Abbatis supremi, Visitatorum, & Reformatorum.*

16 *Eligendi sunt Abbates Cistercienses ex vniuerso numero eorum, qui saltem per biennium minora officia laudabiliter administrarunt.*

17 *Priuilegium vtendi Mitra, annulo, ac aliis Pontificalibus Insigniis habet Abbas Cistercij, & quatuor primi Coabbates eiusdem Ordinis.*

18 *Mitra & Baculo vtendi priuilegium habet Abbas Generalis Monachorum montis Virginis, necnon Pontificalia exercendi.*

19 *Mozeta, seu bauari lati cum caputio, & sine birreto vsus conceditur Abbati Generali Monachorum Montis Virginis in terris & locis tantùm suæ iurisdictioni subiectis.*

20 *Absoluendi in foro Conscientiæ tantùm, & dispensandi Monachos suos à qualibet irregularitate præterquam ex causa homicidij voluntarij, bigamia, & mutilationis membrorum, facultas conceditur Abbatibus, Visitatoribus, & Generali Montis Oliueti.*

21 *Conseruator esse potest Abbas Ordinis Oliuetani si Episcopus in Synodo eum deputauit Iudicem Synodalem.*

22 *Baldachini vsus conceditur Abbatibus Oliuetanis eodem ferè modo, & cum eisdem clausulis, quibus concessus reperitur Abbatibus Camaldulensibus.*

Abbas Generalis, & particularis Ordinum nonnullorum Monachalium.

COLLECT. III.

Abbates omnes Monachi militantes sub regula S. Benedicti seruare tenentur rubricas in Missali monastico reformato positas, etiam sub pœna priuationis officiorum, necnon vocis actiuæ, & passiuæ tam contra dictum Missale non recipientes, quàm contra illius receptioni, & obseruationi se opponentes. *S. Congreg. Rituum in Burgen. 5. Ianuarij* 1626. teste Aldano *in compendio Canonicarum resol. lib. 3. tit. 25. n. 17.* 1

Abbates Cassinenses in ipsorum Ecclesiis Baculo & Mitra Pontificali vti possunt, ac populo solemniter benedicere, consecrare Altaria lapidea, ad vsum suarum Ecclesiarum, & piorum locorum intra septa earundem positorum tantùm. *Pius IV. constit.* 97. incip. *Sedis* 16. *Iulij* 1565. Laërt. Cherubin. *in Bullario nouo tom. 2. pag.* 152. aliàs *pag.* 114. in nouissim. impress. 2

Abbatibus Cassinensibus quando solemniter celebrant (quod in tribus ad summum festiuitatibus facere eis permittitur) licet vti Baldachino sine auro tamen & pompa, ac aliquibus etiam Ministris paratis sacris indumentis, qui ad summum sint duo Diaconi & Presbyter assistentes, Diaconos, Subdiaconus pro cantandis Euangelio, & Epistola, ac sex ad summum alij, duo cum Tunicellis coloris tempori conuenientis. Non debent tamen iidem Abbates habere, aut tenere sedem suam Abbatiarum fixam & permanentem prope Altare, vt sedes Episcopalis retineri consueuit, minusque licet supradictis sex Monachis paratis vt supra sedere in sedibus choralibus, vt Canonicorum sæcularium mos est, sed sedes pro Abbate solemniter celebrante retineatur in Ecclesia his tantummodò tribus diebus, 3

quibus ipse Abbas solemniter celebrat; dictique sex Monachi parati cedere debent loco congruo iuxta Ecclesiarum conuenientem situm super scabellis ad hunc effectum tunc appositis, panno laneo coopertis *Sacra Cong. Rituum die 29. Ianuarij* 1628. quam refert Laurentius de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom. 3. in additam cap. 52. pag. 512. Urbanus VIII. constit.* 101. incip. *Exponi*, 11. *Iulij* 1629. apud Angelum Mariam Cherubin. *tom. 4. Bullarij pagina* 109.

4 Abbas sancti Pauli extra muros de Vrbe Congregationis Monachorum Cassinen. poterat celebrare cum Mitra & conferre Ordines minores. *Paulus III. constit.* 15. incip. *Benignitas, Nonis Nouembris* 1537. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario pagina* 636.

5 Abbati sancti Petri de Bisurdurno, Ordinis S. Benedicti diœcesis Gienensis in Regno Aragoniæ à iurisdictione Ordinarij exempto, & vsum Baculi habenti concessus fuit vsus Mitræ. *S. Cong. Rituum in Gienen. 2. Septembris* 1597. teste Aldano *d. tit. 25. n. 19.*

6 Abbati Generali Fratrum S. Antonij Vienensis subijciuntur Capellæ, & oratoria omnia extructa sub denominatione S. Antonij. *Clemens VII. const. 2.* incip. *Rationi 7. Kalend. Decembris.* 1523. Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 558.

7 Abbas Generalis sancti Antonij Viennen. ac omnes ab eo dependentes Priores, Fratres & Ministri manutenentur in quasi possessione quæstuandi more solito. *Pius IV. constit.* 100 incip. *Ex debito* 19. *Augusti* 1565. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 154.

8 Abbates S. Antonij Viennen. & alios huius Ordinis Superiores triennales institui mandauit *Gregorius XV. constit. sua sub Dat. 15. Kalend. Augusti* 1621. *Urbanus VIII. in sua Constit. sub Dat. Idib. Iunij* 1614.

9 Abbati Generali Ordinis Camaldulen. conceditur facultas erigendi Societatem laicorum Coronæ Domini, ad instar Rosarij B. Mariæ in propriis sui Ordinis Ecclesiis. *Sacra Cong. Rit. in Camaldulen.* 25. *Ianuarij* 1602. referente Aldano *dict. titul. 25. numer.* 42.

10 Abbatibus Camaldulensibus quando solemniter celebrant (quod in tribus tantùm quolibet anno festiuitatibus eis facere permittitur) licet vti Baldachino, sine auro tamen & pompa cum assistentia vnius Presbyteri & Duorum Diaconorum vltra Diaconum & subdiaconum pro cantando Euangelio & Epistola, ac sex aliorum ad summum Monachorum sacris vestibus indutorum quorum duo assistunt cum Pluuialibus, duo cum Planetis, & duo cum Tunicellis colori temporis conuenientis, & dummodo iidem Abbates nullo modo teneant sedem Abbatialem fixam, & permanentem vt sedes Episcopalis retineri consueuit, sed eorum sedes retineatur in Ecclesia his tantummodo tribus diebus per annos singulos, quibus Abbates solemniter celebraturi erunt, & dicti sex Monachi, vt supra parati, non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedeant in loco congruo iuxta Ecclesiæ conuenientem situm ad hunc effectum, tunc appositis panno laneo coopertis *S. Cong. Rituum in Camaldulen. Baldachini 21. Augusti* 1632. apud Aldan. *d. tit. 25. n.* 44. reperitur concessum ab *Urbano VIII. const.* 14. aliàs 124 incip. *Nuper pro parte 15. Septembris* 1632. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom. 4. Bullarij in appendice pag.* 26. de qua meminit Lezana *in sum. tom. 3. verbo Baldachinum n. 5.*

Abbas Generalis Cælestinorum manuteneri 11
mandatur in possessione deferendi habitum Prælatitium Regularium. *S. Congregat. Rituum in causa Celestinorum 8. Augusti* 1606. teste Sellio *in selectis Canon, c. 19. n. 90.*

Item potest ess satere functiones, quas alij Abba- 12
tes exempti facere consueuerunt, habitùque Prælatitio Regularium, & in monasteriis sui Ordinis Pontificalibus indumentis vti, ac Missas solemniter celebrare, & interessentibus solemnem benedictionem impartiri posse concessit *Paulus V. sua Constit.* incip. *Ex iniuncto 9. Decembris* 1606. impressa post *Const. 24 Vrbani VIII. in tom. 4. Bullarij.*

Abbatibus Cælestinis conceditur vsus Baldachi- 13
ni eodem fere modo, & cum eisdem clausulis & conditionibus, quibus concessus fuit Abbatibus Camaldulensibus, vt videre est supra *n. 10. Vrbanus VIII. const.* incip. *Exponi nobis 26. Septembris* 1629. apud Angel. Mariam Cherubin. *in appendice tom. 4. pag.* 11. cuius meminit Lezana *in sum. q. Regul. tom. 5. in verbo Baldachinum n. 5.*

Abbas Generalis Cisterciensis restituitur in pos- 14
sessione iuris visitandi omnia monasteria tam virorum quàm monialium omnium prouinciarum sui Ordinis, & non potest impediri ab Episcopo, & aliis Prælatis, sub pœnis, de quibus in *Pij IV. constit.* 70. incip. *In eminenti 6. Kalend. Octobris* 1563. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 100.

Abbates Cistercienses etiam auctoritate Apost. 15
suffulti non sunt exempti à iurisdictione Abbatis supremi, Visitatorum, & Reformatorum, *Eugenius IV. constit.* 14. incip. *Ad vniuersalis. Idib. Decembris* 1438. apud Laërt. Cherubin. *tom. 1. Bullarij pagina* 281.

Abbates Cistercienses debent eligi ex vniuerso 16
numero eorum, qui saltem per biennium, minora officia laudabiliter administrauerunt. *Sixtus V. constit.* 10. incip. *Nuper, 25. Septemb.* 1585. apud Laërt. Cherubin. *tom. 2. Bullarij pag.* 497.

Abbas Cistercij, & quatuor primi Coabbates 17
eiusdem Ordinis habent priuilegium vtendi Mitra, & annulo, ac aliis Pontificalibus Insigniis. *Innocentius VIII. in sua Constit.* incip. *Exposcit, in Bullario Fratris Emman. Rodrig. Bulla 50. illius Pont.* & de ea meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom. 2. c. 2. n. 39.*

Abbas Generalis Monachorum Montis Virginis 18
priuilegium habet vtendi Mitra, Baculo, & solemniter benedicendi populo, ca exercendi Pontificalia. *Vrbanus IV. const.* 6. incip. *Ecclesia, 2. Idib. Nouembris* 1263. apud Laërt. Cherub. *in Bullario to. 1. pag.* 100.

Eidem conceditur vsus Mozetæ, seu Bauari lati 19
cum caputio, & sine birretto, & in terris & locis tantùm suæ iurisdictioni subiectis. *S. Cong. Rituum 9. Maij* 1609. quam refert Flauius Cherubinus Laërtij filius, vtrumque agnoui in Romana Curia, ad *Bullam, aliàs 89. Pauli V. schol. 2.*

Abbatibus, & visitatoribus, ac Generali Congre- 20
gationis Montis Oliueti facultas conceditur absoluendi in foro Conscientiæ tantùm, & dispensandi monachos suos à quacumque irregularitate, præterquam ex causa homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum *Pius IV. constit.* 7. incip. *Votis vestris*, apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 2 pag.* 8.

Abbas Ordinis Oliuetani potest eligi in Con- 21
seruatorem si Episcopus in Synodo eum deputauit Iudicem Synodalem. *Sacra Cong. Concilij 2. Maij* 1619. quam refert Sellius *in selectis Canonicis c. 19. n. 85. & d.* Aldan. *tit. 15. n. 45.*

Abbatibus

22 Abbatibus Oliuetanis conceditur vsus Baldachini eodem fermè modo, & cum eisdem clausulis, & conditionibus, quibus concessus reperitur Abbatibus Camaldulensibus, vt videre est supra n.10. *Vrbanus VIII. constit.97.* incip. *Exponi* 4. *Aprilis* 1629. apud Angel. Mariam Cherub. (Laërtij alter filius est) *in Bullario tom.4.pag.*107. cuius memini *in collect.ad Concil.Trid.sess.6.de reform.cap.5. n.24.* & de Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo baldachinum n.3.*

SVMMARIVM.

1 *Administrationem habentes Abbatia nonnisi professis per Ordinarios inferiores conferri possunt.*
2 *Visitare Abbatiam iurisdictionem vtramque habentem non potest Episcopus ex decreto* Concil. sess.25.de Regul.cap.11.
3 *Residere non est cogendus Abbas quando Abbatia curã & Conuentu caret.*
4 *Episcopus vicinior non potest conferre sacramentum Confirmationis nec exercere Pontificalia in Abbatia nullius diœcesis absque Abbatis expressa licentia.*
5 *Episcopus vicinior visitare potest beneficia secularia, & clericos seculares Abbatia nullius diœcesis.*
6 *Episcopus vicinior respectu Abbatia dicitur ille, cuius Cathedralis Ecclesia sit Abbatia proximior, non autem locis dicta Abbatia subiectis.*
7 *Concursum instituere, eligere, ponere œconomos, aliaque peragere qua habentur* cap. 18. sess.24. de reform. *potest Abbas Commendatarius Abbatia nullius diœcesis si habeat ius Congregandi synodum, & legitimè constet illam congregasse.*

Abbatia.

COLLECT. IV.

1 ABbatiæ & beneficia administrationem habentia nonnisi professis iuxta Canones per Ordinarios inferiores conferri possunt. *S. Cong. Conc.* apud Gonzal. *ad reg.8.Cancel.gloss.8.n.*78. Ioann. Maria Nouar.*in lucerna Regular.verbo Abbatia n.*2. Lezana *in summa quæst. Regul.tom.*3.*verbo Abbatia n.*1.metipsum*de iure ecclesiastico vniuerso lib.*1.*c.*17. *num.*32.

2 Abbatia si habeat vtramque iurisdictionem spiritualem, & temporalem, non potest Episcopus illam, locaque sibi subiecta visitare ex decreto Concilij Trid.*sess.*25.*de Regularib.* cap.11.*S.Cong.Conc.* in *Theatinu* 7. *Nouembris* 1620. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*2. *tit.*8. *numero* 47.

3 Abbatia quando cura & Conuentu caret, non est cogendus Abbas residere. *S.Cong.Concilij*, testibus Nicol. Garc. *de benefic p.*3. *cap.* 2. *num.*179. *in* 9.*declar.* Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarra lib.*2.*tit.*23.*l.*2.*§.*2.*tit. Sed an Parochi debeant residere n.*179. Ioan.Maria Nouar.*d.verb. Abbatia n.*5.

4 Abbatia aliqua, si nullius diœcesis sit, non potest Episcopus vicinior ibi conferre sacramentum Confirmationis, nec exercere Pontificalia, absque Abbatis expressa licentia: sed est in facultate ipsius Abbatis conuocare quem maluerit Catholicum Antistitem, saluo tamen maiori iure Episcopi viciniotis, si aliunde id sibi competat. Verùm potest Episcopus vicinior visitare beneficia secularia & clericos seculares dictæ Abbatiæ, illosque repertos culpabiles corrigere. Et Episcopus vicinior dicitur ille cuius Cathedralis Ecclesia sit Abbatiæ proximior, non autem locis dictæ Abbatiæ subiectis. *S.Cong. Conc.* cuius meminit me citato Lezana *in summa quæst. Regular. tom.*2. *verbo Abbatia numero* 5. 5 6

Abbatia si nullius diœcesis sit, & Commendatarius habeat ius congregandi synodum, & legitimè constet illam congregasse, elegisseque examinatores in synodo, poterit ipse concursum instituere, eligere, ponere œconomos, aliaque peragere, quæ habentur *cap.*18.*sess.*24.*de reform.S. Cong.Conc.* penes Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. resol.*361. *in fine in* 2.*edit.*quem refero *de Parocho cap.*2.*num.*37. *in fine.* Vide in verbo *Abbas Commendatarius numero* 2. 7

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Abbatissa agentes.*
2 *Triennales debent esse Abbatissa quarumcumque Ordinum in Italia; etiam Militarium.*
3 *Vidua non possunt obire officia Abbatissa, vel Priorissa absque speciali Sedis Apostol. vel sacra Cong. licentia.*
4 *Illegitima Monialis in Abbatissam eligi non potest de Iure communi absque Sedis Apost. dispensatione.*
5 *Soror Abbatissa non prohibetur de iure succedere in officio sorori si Canonice eligatur.*
6 *Eligenda denuo non sunt ad eadem officia Abbatissa seu Priorissa statim expleto officiorum triennio absque Sedis Apostolic. aut Sacra Congreg.licentia.*
7 *Annos 40 atatis & octo professionis expressa in laudabili vita debet habere Abbatissa.*
8 *Eligi iterum non potest Abbatissa S. Clara in Portugalia intra sexennium.*
9 *Dispensare non potest Episcopus vt minor* 40. *annorum possit obire munus Abbatissa.*
10 *Electio Abbatissa, qua atatem* 40. *annorum non habebat si in monasterio non desunt alia Moniales quadragenaria atque habiles, licet non adeo idonea sicut electa, est nulla.*
11 *Electionis Abbatissa diem tenentur Regulares Episcopo significare, eumque vsque ad prafinitum tempus expectare.*
12 *Episcopus cum suo Vicario, seu secretario, vel alio ab ipso assumpto in electione Abbatissa potest vota singularum Monialium oretenus expressa audire.*
13 *Vota oretenus accipi possunt à Superiore in electione Abbatissa, licet quatuor aut quinque illa sciant, si hoc est iuxta formam statutorum Religionis.*
14 *Episcopus vnà cum Superioribus Regularibus in Abbatissarum, seu Priorissarum electionibus potest per se vel alium interesse, ac prasidere absque vlla tamen monasteriorum impensa.*
15 *Episcopus non potest exquirere seu recipere vota Monialium in electione Abbatissa monasterij Monialium Regularibus subiectarum, sed illa exquiri*

exquiri & recip. debent, à Superiore Regulari, sciente tamen & audiente eodem Episcopo.

16 *Votum nullatenus dare poterit superior Monialium, in electione Abbatissæ, seu Priorissæ, vbi inter eas circa electionem discordia extiterit.*

17 *Scrutatores Monialium in electione Abbatissæ non possunt supplere pro numero vocum requisitarum in huiusmodi electione, seu in casu discordiæ.*

18 *Electio Abbatissæ per vota non secreta per ignorantiam decreti Concilij Trid. non valet, nec Episcopus potest dispensare vt valeat.*

19 *Electioni Abbatissæ ex tripartito numero Monialium, duæ partes concurrere debent.*

20 *Episcopus in casu discordiæ quando Abbatissam eligere valeat?*

21 *Ius confirmandi Abbatissas minimè fuit Episcopis attributum per Constitutionem Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs.*

22 *Benedictionem vt accipiat Abbatissa noua non debet ad Episcopatum deduci.*

23 *Episcopus potest prohibere sub censuris & aliis pœnis sibi bene visis, Abbatissis, & aliis Superioribus Regularibus Monialium ipsis Regularibus subiectarum ne qua puella professionem emittat nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario.*

24 *Seperili debent intra claustra monasteriorum, vel in eorum Ecclesia exteriori Abbatissæ & Moniales.*

25 *Seperili non debent corpora laicorum, & mulierum nobilium in sepulchris Abbatissarum & Monalium.*

26 *Canonicarum Flandriæ Abbatissa, testari non potest, quia sola professionem regula S. Bernardi emittit.*

27 *Consensus omnium Monialium singulariter præstitus requiritur vt puella recipi possit in monasterio educationis causa.*

Abbatissa.

Collect. V.

1 DE Abbatissa Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Abbatissa*, Azor *instit. moral p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 10. Megala *in promptuario Theologico verbo Abbatissa*, Barthol. Gauant. *in manuali Episcoporum verbo Abbatissa*, Nald. *in sum. eodem verbo*, Visell. *in examine apum, & conclusionibus legalib. eodem verbo*, Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regulares in quæstionib de Abbatissis*, Ioan. Antonius Nouarius *in sum. Bullarum sub hoc verbo*, Ioannes Maria Nouar. eius frater *in lucerna Regularium verbo*, qui plura ex collectaneis Bullarum me non citato desumpsit, Ioann. Machado *en su perfeto Confessor tom.* 2. *lib.* 5 *tract.* 4. *docum.* 4. Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 1. *cap.* 26. *de Abbatissis, & tom.* 3. *verbo Abbatissa.*

2 Abbatissæ quorumcumque Ordinum in Italia non possunt esse perpetuæ, sed triennales duntaxat, & exacto triennio postquam regere desierunt, iterum eligi poterunt seruata forma Concilij Tridentini. *Gregorius XIII constit.* 80. incip. *Exposcit* 1. *Ianuary* 1583. apud Laërt. Chembin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 463. aliàs *pag.* 338. in nouiss. impress. & apud Nald. *in sum. verbo Abbatissa num.* 8. & Lezanam *in sum. quæst. Regularium tom.* 1. *cap.* 26. *num.* 4. & illius meminit *tom.* 3. *verbo Abbatissa num.* 12. & Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.* 134. Quam Constitutionem seruari in omnibus Monialium monasteriis quarumuis Militiarum etiam Hierosolymitanorum censuit *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 22. *Maij* 1604 prout referunt Lezana *d. tom.* 3. *verbo Abbatissa num.* 12. Ioan. Maria Nouarius *in lucerna Regul. verbo Abbatissa sub n.* 8. vbi *num.* 9. ex fratre *in sum. Bullarum tit. de Abbatissa sub n.* 4. & *Sacra Cong. in vna Arianen.* ait minori tempore triennij posse ad tale officium assumi, & quotannis mutari.

Abbatissæ, vel Priorissæ officia obire non possunt viduæ absque speciali Sedis Apostolicæ, vel sacræ Cong. licentia. *Sacra Cong. Episcoporum & Regul. in Cassanen.* 29. *Ianuarij* 1585. & in alia *sub die* 15. *Iulij* 1616. referentibus Gauant. *in manuali Episcop. verbo Monialium Officiales num.* 6. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 26. *num.* 5. Ioanne Maria Nouario *in lucerna Regularium verbo Abbatissa num.* 1. 3

Abbatissa eligi non potest Monialis quæ est illegitima absque dispensatione Apostolica, aliàs electio de illa facta est attento Iure communi irrita, circunscriptis Religionum priuilegiis. *S. Cong. Episc. & Regul. in Sarzanen.* 15. *Iuly* 1616 *S. Cong. Concilij* 27. *Aprilis* 1630. cuius meminit Ioannes Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Abbatissa num.* 10. Et sic recedi videtur à contraria decisione antiquiori, de qua Gauant. *d. verbo Monialium officiales n.* 7. Lauor. *var. lucubrat. tit.* 4. *cap.* 24. *num.* 10. & 38. Lezana *d. tom.* 1. *cap.* 26. *num.* 6. Castellin. *de elect. c.* 17. *num.* 14. Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 28. *q.* 12. *num.* 1. *vers. quod intellige.* 4

Abbatissæ soror non prohibetur de iure succedere in officio sorori, si canonicè eligatur dummodò non adsit aliquod impedimentum legitimum circa eius personam, vel prohibeatur per Constitutiones Ordinis. *S. Cong. Episc. & Regul. in Vlixbonen. de Odiuelas* 19. *Aprilis* 1619. apud Castellin. *de elect. c.* 17 *n.* 8. Ioan Maria Nou. *d. verbo Abbatissa sub n.* 8. me ipsum *de iure ecclesiastico vniu. lib.* 1. *cap.* 45 *numero* 25. 5

Abbatissæ, seu Priorissæ expleto officiorum suorum triennio, non eligendæ denuò ad eadem officia absque Sedis Apost. aut sacræ Cong. licentia. *S. Cong. Rituum* referentibus Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 11. *num.* 4. & Ioanne Maria Nouario *d. verbo Abbatissa n.* 7. 6

Abbatissa debet habere 40. annos ætatis, & octo possessionis expressæ in laudabili vita: quod si talis non reperiatur in eodem Conuentu, sitque inconueniens alteram de alio adducere, debet excedere saltem triginta annos ætatis, & quinque professionis. *S. Cong. Concilij* penes Hieron. Rodet. *in compendio quæst. Regular. resol.* 2. *num.* 5. Ioan. Maria Nouar. *dict. verbo Abbatissa numer.* 5. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa numero* 2. 7

Abbatissæ Sanctæ Claræ in Portugalia non possunt reeligi intra sexennium, ex speciali decreto Pauli V. de quo Portel. *in dubiis Regularib. verbo Abbatissa n.* 4. 8

Abbatissæ officium vt obire possit minor quadraginta annorum non potest Episcopus dispensare. *S. Cong. Concilij*, cuius meminere Armendar. *in addition. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n.* 102. Ioan. Maria Nouar. *in Iure Pontif. nouo concl.* 1. *de ætate, & in lucerna Regular. verbo Abbatissa n.* 6. Gauant. *in man. Episcop. eod. verbo etiam n.* 6. 9

Abbatissæ

10 Abbatissæ electio quæ ætatem 40. annorum requisitam non habebat, si in monasterio non desunt aliæ Moniales quadragenariæ, atque habiles, licet non adeo idoneæ, sicut electa, est nulla. *S. Cong. Concilij in Viterbien.* 16. *May* 1623. de qua mentionem faciunt Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 28. *q.* 2. *num.* 8. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa num.* 2. Ego ipse *de officio & potestate Episcop.* 3. *alleg.* 100. *n.* 12. *in fine.*

11 Abbatissæ electionis diem tenentur Regulares Episcopo significare, eumque vsque ad præfinitum tempus expectare si ante ipse expressè declarauerit se vti velle facultate sibi hac in parte attribota, Abbatissarúmque electionibus per se, vel alium interesse, ac præsidere. Post eam verò declarationem licet Episcopo animaduertere in Regulares, qui ante tempus significatum aut diem electionis eidem non prænunciatam ad Abbatissæ electionem procedunt. *S. Cong. Concilij* in declarationibus per me impressis in fine tractatus *de Episcopo pag.* 6. *in fine dub.* 15. *de anno* 1626. & illius meminit Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 28. *q.* 6.

11 Abbatissæ in electione potest Episcopus cum suo Vicario, seu secretario, vel alio ab ipso assumpto vota singulorum Monialium oretenus expressa audire. *S. Cong. Conc.* cuius idonei testes sunt Nicol. Garcia *de benefic. p.* 5. *c.* 4. *n.* 190. Galet. *in Margarita casuum Conscient. verbo Abbatissa*, Castellin. *de elect. c.* 4. *n.* 4. Tamburin. *de iure Abbatiss. disp.* 28. *q.* 4. quos & alios refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *allegat.* 100. *num.* 18. Hinc Abbatissæ electionem per vota seu suffragia vocetenus expressa coram Episcopo cum suo Vicario, secretario, vel alio ab ipso assumpto validam esse censuit *eadem Sacra Cong.* penes Nald. *in sum. verbo Moniales, n.* 1. & me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa n.* 3.

13 Abbatissæ in electione vota oretenus accipi possunt à suo Superiore, licet quatuor, aut quinque ea sciant, si hoc est iuxta formam statutorum Religionis. *S. Cong. Conc.* testibus Garcia *d. part.* 5. *cap.* 4. *n.* 190. & Galet. *in Margarita casuum Conscient. verbo Abbatissa.*

14 Abbatissarum seu Priorissarum in electionibus potest Episcopus vna cum Superioribus Regularibus per se vel per alium interesse, atque præsidere, absque vlla tamen monasteriorum impensa, *Gregorius XV. constit.* incip. *Inscrutabili, Nonis Februarij* 1622. apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regulares pag.* 136 *cum seqq.*

15 Abbatissæ monasterij Monialium Regularibus subiectarum in electione non potest Episcopus exquirere, seu recipere vota Monialium, sed illa exquiri, & recipi debent à Superiore Regulari, sciente tamen, & audiente eodem Episcopo. *S. Cong. Conc. die* 10. *Septembris* 1639. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. in fine tom.* 3. vbi de decretis nouissimis Sacræ Congregat. *decreto* 16. *pagina* 569.

16 Abbatissæ seu Priorissæ in electione nullatenus Superior ipsarum votum dare poterit, vbi inter Moniales circa eius electionem discordia extiterit. *S. Cong. Episcopor. & Regul* quam citant Iulius Lauor. mei olim amicissimus, *vari. lucubrat tom.* 1. *tit* 4. *cap.* 24. *num.* 42. Castellin. mihi quondam charissimus, *de electione Canonica c.* 17. *n.* 28. Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa num* 4. Tamburin. mihi pari amicitia deiunctus, quos omnes dum Romæ essem meorum studiorum participes feci, *in tract. de iure Abbatissar. disp.* 28. *q.* 6. vbi addit electionem aliter factam esse nullam, Ego ipse *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *cap.* 45. *num.* 28.

17 Abbatissæ in electione non possunt Monialium scrutatores supplere pro numero vocum requisitarum in huiusmodi electione, seu in casu discordiæ. *Sacra Cong. Concilij sub die* 24. *Maij* 1621. penes Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 28. *numero* 20. Lauor. *variar. lucubr. tit.* 4. *capit.* 24. *numero* 42.

18 Abbatissæ electio facta per vota non secreta ex ignorantia decreti Concilij sess. 25. de Regular. cap. 6. non valet, nec Episcopus potest dispensare vt valeat. *Sacra Cong. Concilij*, cuius meminere Aloys. Ricc. *in decis. Curiæ Archiep. Neapolit. p.* 4. *decis.* 197. *num.* 7. Molfes. *in sum. Theolog. moralis p.* 1. *tract.* 6. *cap.* 16. *num.* 156. Sigism. à Bononia *de elect. Canon dub.* 31. *num.* 10. Nouar *in singul. Canon. concl.* 86. *num.* 6. & *in lucerna Regular. verbo electio num.* 5. Lezana *in summ quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa num.* 3.

19 Abbatissæ in electione ex tripartito numero Monialium duæ partes concurrere debent, nisi alia fuerit loci consuetudo, & si fuerint discordes potest Episcopus nominare vnam, quam magis idoneam iudicauerit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Assisien.* 20. *Nouembr.* 1585. de qua attestantur. Paul. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 57. *vers. in monasteriis*, Zypæus *in analytica postremi Iuris ecclesiastici enarratione sub tit. de elect. num.* 9. *vers. Abbatissa*, Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 28. *q.* 9. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo electio num.* 13. Lezana *d. tom.* 3. *verbo Abbatissa num* 6. Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 100. *in fine, & de iure ecclesiastic. vniuerso lib.* 1. *capit.* 45. *numero* 27.

20 Debet tamen Episcopus priusquam in hoc casu discordiæ deputet vnam in Abbatissam, Monialibus ipsis competens tempus ad se concordandum assignare, quo vero elapso ad deputationem deuenire poterit. *Eadem Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Cremonen.* 12. *Octobris* 1592. penes Aldan. *d. tit.* 28. *num.* 24. & Lezanam *d. verbo Abbatissa numero* 6.

21 Abbatissas confirmandi ius minimè fuit Episcopis per Constitutionem Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis attributum. *Sacra Cong. Concil. in declarationibus* per adductis post tract. *de officio, & potest. Episcopi in fine pag.* 6. *dub.* 4. & huius declarationis meminerunt Laurent. Peyrinis *de priuileg. Regul. ad Constit.* 2. *Gregorij XV. in declarat. vers. ad quintum*, Lezana, *in sum. q. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa, n.* 10.

22 Abbatissa noua non debet ad Episcopatum deduci vt benedicatur. *Sacra Cong. Rit. in Cotoryen.* 28. *Augusti* 1615. testibus Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Abbatissa n.* 12. & Lezana *d. tom.* 3. *verbo Abbatissa n.* 11.

23 Abbatissis, & aliis Superioribus Regularibus Monialium ipsis Regularibus subiectarum prohibere potest Episcopus sub censuris, & aliis pœnis sibi bene visis neque puella professionem emittat, nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum *Concilij sess.* 25. *regular. c.* 17. *Sacra Cong. Concilij in Burgen.* 4. *Decembris* 1627. cuius memini *de Episcopo p.* 3. *alleg.* 100. *n.* 2.

24 Abbatissæ, cæteræque Moniales decedentes sepeliri debent intra claustra monasteriorum vel in eorum Ecclesiis exterioribus. *Sacra Cong. Conc.* de qua Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 34. *q.* 1. Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 3. *verbo Abbatissa n.* 18.

Abbati

25 Abbatissarum & Monialium in sepulchris sepeliri non debent corpora laicorum, etiam mulierum nobilium. *Sacra Cong. Episcopor. & Regul.* penes Iul. Lauot. *variarum lucubrat. tom.* 1. *tit.* 2. *cap.* 11. *numero* 97.

26 Abbatissa Canonicarum Flandriæ quæ sola professionem regulæ sancti Bernardi emittit, testari non potest. *Sacra Congreg. Concil. sub die* 13. *Nouembris* 1627. apud. Sellium *d.c.* 19. *n.* 21.

27 Abbatissæ relationi simpliciter standum non est vt puella recipi possit educationis causa in Monasteriis Monialium nisi procedat omnium consensus singulariter præstitus. *S. Cong. Episcopor. & Regul. in Amelien.* 4. *Ianuarij* 1608. apud Aldan. *in compendio Canonicor. resolut. libro* 1. *titul.* 28. *numero* 23.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Abbreuiatoribus agentes.*

2 *Abbreuiatores cur sic appellentur?*

3 *Officia Abbreuiatorũ sunt compatibilia cum aliis Curiæ officiis, admittunturque per gradus à minori ad maiorem Parcum, & sunt resignabilia.*

4 *Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ gaudent priuilegiis Abbreuiatorum, & scriptorum Bullarum Apost.*

5 *Abbreuiatores nihil vltra taxam recipere possunt.*

6 *Nobiles, Comites Palatini, & Papæ familiares sunt Abbreuiatores.*

7 *Referendarij vtriusque Signaturæ eo ipso creati censentur Abbreuiatores de Parco maiori & portionem panis & vini ex Palatio Apostol. habent.*

Abbreuiatores.

Collect. VI.

1 DE Abbreuiatoribus Parci maioris & minoris, tractant Vestrius *in pract. Romanæ Curiæ lib.* 1. *cap.* 4. Petr. Gregorius Tholosan. *ad Decret. tit. de rescript. lib.* 1. *n.* 5. *&* 6. *& syntagm. iuris lib.* 15. *cap. vlt. num.* 3.

2 Abbreuiatores sic appellantur, quia ipsi breui compendio concipiunt impetrata à Papa in supplicationibus, quæ postmodum latius in litteris extendunt. Paris. *cons.* 112. *n.* 9. *lib.* 4.

3 Abbreuiatorum officia sunt compatibilia cum aliis Curiæ officiis, admittunturque per gradus à minori ad maiorem Parcum, sunt resignabilia, & multis indultis fruuntur, aliqua confert Vicecancellarius, reliqua Summus Pontifex. *Sixtus IV. constit.* 16. incip. *Diuina* 3. *Idib. Ianuarij* 1478. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 356. aliàs *pag.* 320. in nouiss. impress.

4 Abbreuiatorum & scriptorum litterarum Apost. priuilegiis gaudent Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ. *Iulius II. constit.* 14. incip. *Cum sicut Kalend. Decembr.* 1507. apud. Laërt. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 427. aliàs *pag.* 373. in nouiss. impress.

5 Abbreuiatores nihil vltra taxam recipere possunt. *Martin. V. constit.* 3 incip. *In Apostolica, Kalend. Septembris* 1418. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1 *pag.* 230. aliàs *pag.* 239. in nouiss. impress.

Abbreuiatores nobiles, Comites Palatini, & Papæ familiares sunt. *Leo X. constit.* 14. incip. *Summus, 17. Kalend. Augusti* 1515. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 486. aliàs *pag.* 415. in nouissim. impress. 6

Abbreuiatores litterarum Apost. de Parco maiori, qui in concessionibus gratiarum dilucidandis, interpretandisque egregiam operam præstant, vtriusque Signaturæ Romani Pontif. Referendarios eo ipso creat, priuilegiaque Referendariorum illis communicat, vni ex eis in dicta Signatura locum assignat, portionesque panis & vini eis singulis concedit *Paulus V. constit.* 2. incip. *Romani Pont. Kalend. Iulij* 1605. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 175. alias *pag.* 129. 7

Abiurans Sacerdos de leui vel de vehementi an & quomodo Ordines exercere possit. vide *collect.* 959. *num.* 2.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de materia abortus agentes.*

2 *Abortus seu fœtus immaturi eiectionem procurantes, tam clerici quàm laici, quas pœnas incurrant ostenditur.*

3 *Gregorius XIV. in quo pœnas à Sixto V. promulgatas contra abortum procurantes moderauerit, & ad terminos iuris communis reduxerit, ostenditur.*

4 *Doctores de materia Constitutionum Sixti V. & Gregorij XIV. agentes contra abortum procurantes, referuntur.*

5 *Immunitate Ecclesiastica non gaudet abortum procurans malis medicamentis.*

Abortus.

Collect. VII.

DE Abortu Couar. *var. lib.* 2. *cap.* 20. *n.* 10. Clar. *§. fin. quæst.* 68. *num.* 2. Anton. Gom. *tom.* 3. *var. cap.* 3. *num.* 32. Menoch. *de arbitrar. casu* 357. Quarant. *in sum. Bullarij verbo abortus*, Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 2. *quæst.* 33. *art.* 4. *& in addit. summ. tom.* 3. *cap.* 13. *n.* 4. Sayr. *sub tit. de homicid. decis.* 22. *&* 23. Cened. *ad Decretal. collect.* 32. Molin. *de iustitia, tom.* 4. *tract.* 3. *disput.* 27. Aloys. Ricc. *in collect. decis. part.* 3. *collect.* 390. Farin. *in praxi crimin. quæst.* 122. *num.* 91. *cum seqq.* Villalob. *part.* 2. *summ. tract.* 2. *diffic.* 14. Laurent. de Portel. *in dubiis Regular. verbo abortus*, Nald. *in summ. eodem verbo*, Hieron. Roder. *in compendio quæst. Regul. resol.* 4. Bonacin. *de censur. in particulari extra Bullam, disp.* 2. *quæst.* 2. *punct.* 10. Carranza *de partic. c.* 9. *§. vnico de abortu procurato*, Trullench. *in exposit. Decalogi lib.* 5. *cap.* 1. *dub.* 4. Ioan. Anton. Nouat. *in summ. Bullar. verbo Abortus*, Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *sub eod. verbo.* Ego *de officio, & potestate Episcopi part.* 3. *alleg.* 51. *num.* 136. *cum seqq.* 1

Abortus seu fœtus immaturi tam animati, quàm etiam inanimati, formati, vel informis eiectionem procurantes percussionibus, oneribus, laboribusque mulieri prægnanti impositis, atque aliis etiam incognitis, vel maximè exquisitis rationibus, inde vt reipsa abortus sequutus fuerit, ac etiam prægnantes ipsas mulieres, quæ scienter præmissa fecerint, 2

rint, pœnas tam diuino, quàm humano iure, ac tam per Canonicas sanctiones, quàm Ciuilia iura aduersùs veros homicidas, qui homicidium voluntarium actu, & re ipsa patrauerint, propositas, & inflictas eo ipso incurrunt. Illi verò qui Clerici fuerint, omni priuilegio clericali, officiis, dignitatibus, & beneficiis ecclesiasticis ipso facto priuantur, & in futurum inhabiles ad ea suscipienda decernuntur, & per Iudicem ecclesiasticum depositi & degradati Curiæ & potestati seculari traduntur. Quibus pœnis tenentur etiam illi, qui sterilitatis potiones, ac venena mulieribus propinauerint, & quominus fœtum concipiant, impedimentum præstiterint, ac ea facienda, & exequenda curauerint, siue quoquo modo in his consuluerint, ac mulieres ipsas quæ eadem pocula sponte ac scienter sumpserint. *Sixtus V. constit.* 87. incip. *Effrænatam* 4. *Kalend. Nouembris* 1588. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario, tom.* 2. *pag.* 643. aliàs *pag.* 487. in nouiss. impress. de qua Scortia *in selectas summorum Pont. Constitut. epit.* 146. Postea *Gregorius XIV. constit.* 8. incip. *Sedes Apostolica pridie Kalend. Iunij* 1591. apud Laërt. Cherub. *in eodem Bullario tom.* 2. *pag.* 695. dictam Sixti V. Constitutionem ita moderandam duxit, vt à peccato, & excommunicatione contra personas ibi expressas lata tam quoad eos, qui hactenus deliquerunt, quàm quoad illos, qui post hanc Constitutionem in eisdem casibus deliquerint, quilibet Presbyter tam sæcularis, quàm cuiusuis Ordinis Regularis ad Christi fidelium Confessiones audiendas, & ad hos casus specialiter per loci Ordinarium deputatus plenam & liberam in foro Conscientiæ tantum absoluendi habet facultatem eandem prorsùs quam idem Sixtus sibi ac suis successoribus reseruauit. Quo verò ad pœnas procurantium abortus fœtus inanimis, aut exhibentium mulieribus, vel sumentium venena sterilitatis, aut quocunque modo auxilium, vel consilium eis dantium in prædicta Constitutione contentas, Constitutionem præfatam in ea parte, vbi de his agit, ad terminos iuris communis, ac sacrorum Canonum, & Concilij Trid. dispositionem auctoritate Apost. tam quoad præterita, quàm quoad futura perpetuò reducit perinde ac si eadem Constitutio huiusmodi parte nunquam emanasset, de qua Scortia *in selectas summorum Pontif. Constitut. epit.* 134. *theor.* 388.

4 De quarum Constitutionum materia, & de illis meminerunt Quaranta, Naldus, Ioan. Antonius Nouarius, Alphonsus de Carranza, & alijs locis *n.* 1. citatis, Machado *en su perfecto Confessor lib.* 1. *part.* 4. *tract.* 56. *docum.* 7. *pag.* 181. Trullench. *dict. cap.* 5. *dub.* 4. *n.* 7. & 8. Ego *in votis nouiss. decis. voto* 12.

5 Abortum procurans malis medicamentis non gaudet immunitate Ecclesiastica, *Sacra Cong. Conc. sub die* 3. *Decembris* 1632. cuius me citato meminit Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo abortus n.* 20.

SVMMARIVM.

1 *Priuationem fructuum, & beneficij qualiter incurrat qui per annum à Dignitate, Canonicatu, seu Præbenda absens fuerit.*
2 *Iudex bonus arbitrabitur quanto tempore valeat vltra annum expectari Canonicus absens.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

3 *Distributiones quotidianas non amittit absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate, præcipuè stante consuetudine.*
4 *Distributiones quotidianæ non debentur absenti à residentia dum esset cubicularius ab bussulam Sanctissimi.*
5 *Distributiones & fructus debentur absenti à seruitio Ecclesiæ pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ, vel sui beneficij.*
6 *Distributiones quotidianæ Canonico coadiuto debentur, absente, infirmo, vel non seruiente coadiutore.*
7 *Coadiutor censendus est tanquam verus, & proprius Canonicus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes absente coadiuto, etiam extra Cathedralem.*
8 *Causam iustam absentiæ censetur habere, qui super iuribus Ecclesiæ litigat.*
9 *Dies absentiæ quomodo punctandi.*
10 *Episcopus potest edicere ne dignitates & Canonici sine eius licentia possint abesse.*
11 *Viri absentia qui decessit de anno 1602. absque aliqua notitia quod superuiuat decursu 25. annorum, non est sufficiens vt eius vxor possit ad secundas nuptias transire,*

Absens, Absentia.

COLLECT. VIII.

Absens per annum Dignitate, Canonicato, seu Præbenda, dimidia parte fructuum priuari debet: si iterum eadem fuerit vsus negligentia, priuandus est omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit: si verò perseuerauerit in absentia priuandus est non fructibus, sed beneficio. *S. Cong. Concil.* teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 23. *de residentia rub. an Canonici &c. num.* 98. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 53. *n.* 146. Et bonus Iudex arbitrabitur quanto tempore valeat vltra tempus permissum expectari antequam contra eum pœnas exequatur. Eadem *Sacra Cong.* referentibus Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 545. & Armendar. *d. loco num.* 108. & 109. 1 2

Absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate distributiones quotidianas non amittit, præcipuè stante consuetudine quod Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus, & quotidianas distributiones, dummodo non sit ei constitutum salarium. *S. Cong. Conc.* 31. *Ianuarij* 1663. quam refero in meo *tract. de Canonicis c.* 24. *n.* 19. 3

Absenti à residentia dum esset Cubicularius ad bussulam Sanctissimi non debentur distributiones quotidianæ, *Sacra Cong. Conc. in Reatina* 13. *Nouembr.* 1627. cuius memini *eod. tract. de Canonicis c.* 25. *num.* 3. 4

Absenti à seruitio Ecclesiæ pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ vel sui beneficij, debentur fructus, & distributiones. *S. Cong. Conc.* de qua mentionem feci *dicto tract. de Canonicis c.* 24. *n.* 25. 5

Absente infirmo, vel non seruiente coadiutore debentur quotidianę distributiones Canonico coadiuto. *S. Cong. Concil. in Vrbeuetana* 9. *Septembris* 1628. apud me dicto *tr. de Canon. c.* 29. *n.* 41. 6

Absente coadiuto etiam extra Cathedralem censendus coadiutor tanquam verus & proprius Canonic. quoad præeminentias veris Canonic. conue- 7

uientes. *S. Cong. Rituum in Pistorien.* 5. *Martij* 1608. penes me *in dicto tract. de Canonic. cap.* 29. *num.* 50.

8 Absentiæ iustam causam censetur habere, qui super iuribus Ecclesiæ suæ litigat. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *in addit ad suum tract. de benefic. p.* 3. *c. ap.* 2. *num.* 49. quem cito *d. tract. de Canonic. c.* 24. *n.* 25. *in fine.*

9 Absentiæ dies non possunt confici ex horis, quibus Canonici residentes absunt à choro, & ex diebus, & locis sic collectis confici menses absentiæ, de quibus in *Conc. sess.* 24. *de reform. cap.* 12. neque ad colligendum seruitium nouem mensium colligendæ sunt punctaturæ. Quare qui nouem partes punctaturarum ex duodecim habuerint, seruitio nouem mensium debito non satisfaciunt, sed ipsi dies residentiæ & seruitij siue fuerint continui, siue interpolati numerandi sunt vt complementum dictorum nouem mensium. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 327.

10 Absentiam ne faciant Dignitates, & Canonici sine eius licentia potest Episcopus edicere *S. Cong. Conc. in Terracinen.* 11. *Februarij* 1628. *& in Monopolitana* 16. *Decembris eiusdem anni,* quarum memini in dicto meo *tract. de Canon. c.* 20. *n.* 5.

Absenti viri qui discessit de anno 1602. vsque ad præsentem diem absque aliqua notitia quod superstit non est sufficiens vt eius vxor possit transire ad secundas nuptias. *Sacra Cong. Concil. in Mediolanen.* 18. *Septembris* 1627. penes Sellium *in select. Canonicis c.* 20. *n.* 3.

11 Vide in verbo *Canonici absentes, & non residentes collect.* 101. & verbo *Parochus quoad residentiam collect.* 558.

SVMMARIVM.

1 *Confessor electus ab Episcopo poterat absoluere eundem Episcopum, & cum ipso dispensare de omni peccati vinculo, de quo potest absoluere, & dispensare Episcopus.*

2 *Ordinarius in sacramento Pœnitentiæ absoluere potest forensem, qui gerit officium Prætoris, medici, vel officialis, in ciuitate, vel diœcesi, non tamen poterit cum illis dispensare.*

3 *Hæreticum in foro Conscientiæ non potest Episcopus absoluere.*

4 *Episcopi, & Inquisitores lapsos in hæresim hodie absoluere non possunt.*

5 *Confessores virtute Bullæ Iubilæi inducti à summo Pont. cum facultate absoluendi à quibuscunque enormibus peccatis reseruatis Sedi Apost. etiam in Bulla Cœnæ Domini possunt absoluere à casibus Episcopo reseruatis.*

6 *Pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis absoluere non possunt Patres Iesuitæ, neque Confessores in vim priuilegiorum Rosarij nisi priuilegia talem tradant facultatem.*

7 *Regulares cuiusuis Ordinis in vim priuilegiorum suorum non possunt absoluere quemquam à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis.*

8 *Facultas concessa absoluendi à casibus Sedi Apost. reseruatis, non comprehendit casus, quos Episcopus, & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio.*

9 *Sedi Apost. est reseruata absolutio à censuris ob violatam ecclesiasticam immunitatem, iuxta Constitutionem Gregorij XIV.*

10 *Occultum delictum quod dicatur ad effectum dispensationis, in terminis Concilij* sess. 24. de reform. cap. 6.

Absoluere, Absolutio, Absolutus.

COLLECT. IX.

Absoluere Episcopum, & cum ipso dispensare poterit Confessor electus ab eodem Episcopo de omni peccati vinculo, de quo potest absoluere, & dispensare idem Episcopus. *S. Cong. Conc.* teste Paulo Piasec *in praxi Episcop. p.* 1. *c.* 1. *n.* 17. 1

Absoluere potest Ordinarius in Sacramento Pœnitentiæ forensem, qui gerit officium Prætoris, Medici, vel Officialis, qui habet domum, & commoratur in ciuitate, vel Diœcesi, & in eis ecclesiastica Sacramenta percipit, etiamsi commiserit crimina in aliis ciuitatibus, non tamen poterit cum eis dispensare. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benef. p.* 11. *c.* 10. *n.* 139. 2

Absoluere non potest Episcopus hominem hæreticum in foro conscientiæ, quamuis hæc facultas à *Concil. sess.* 14. *de reform. cap.* 6. illis tradita fuerit. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 11. *c.* 10. *num.* 119. 3

Absoluere lapsos in hæresim non possunt hodie Episcopi & Inquisitores vigore *Concil. Trid. sess.* 24. *de reform. c.* 6. quia Bulla in Cœna Domini derogauit decreto dicti cap 6. *S. Congr. Conc.* penes Paul. Piasec. *in praxi Episc. p.* 2. *c.* 1. *n.* 13. 4

Absoluere possunt à casibus Episcopo reseruatis omnes qui audiunt Confessiones virtute Bullæ Iubilæi indicti à summo Pont. cum facultate, absoluendi à quibuscunque enormibus peccatis reseruatis Sedi Apost. etiam in Bulla Cœnæ Domini, sed non virtute priuilegiorum, & facultatum perpetuo concessarum, vt Rosarij. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *c.* 1. *numero* 194. 5

Absoluere pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis non possunt Patres Iesuitæ, neque Confessores in vim priuilegiorum Rosarij, nisi priuilegia talem tradant facultatem, vel sine obtenta, aut confirmata post Concil. Trident. sess. 14. cap. 7. de casibus reseruatis. *Sacra Congreg. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 5. *c.* 1. *n.* 286. Ioan. Maria Nouar. *in Lucerna Regul. verbo absolutio n.* 4 6

Absoluere quemquam à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis, non possunt Regulares cuiuslibet Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti etiam necessario exprimendi tam citra, quàm extra Italiã in vim priuilegiorum, aut confirmationem huiusmodi, quos vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps forte obtinebunt: at si secus egerint absolutiones nullæ ac irritæ erunt. Ab aliis verò casibus, & censuris Sedi Apost. reseruatis, siquidem Regulares habent à Sede Apost. absoluendi facultatem, illa extra Italia minime sublata fuit *S. Congr. Episc. & Regul.* 17. *Nouembr.* 1628. quam citant Lezana *in sum. q. Reg. tom.* 3. *v.* 19. *n.* 17. Antonin. Diana *moral. resp. p.* 1. *tract. de absolut. ab hæresi, resol.* 6. *circa fin.* Ioan. Maria Nouarin *Lucerna Regul. verbo absolutio n.* 1. 7

Absoluendi à casibus Sedi Apost. reseruatis concessa facultas non comprehendit casus, quos Episc. & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus 8

laribus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio. *Sacra Cong. Concil.* teste Nicol. Garcia *de benef. p.3.c.2.n.286.*

9 Absolutio à censuris ob violatam immunitatem ecclesiasticam iuxta Constit. sanctæ mem. *Gregorij XIV.* quæ incip. *Cum aliàs nonnulli*, Apostolicæ Sedi reseruata est. *Sacra Cong. Concil. de anno* 1617. cuius meminere Thesaur. in *praxi p.2. verbo Immunitas c.1.* Lezana *in sum.q. Regul. tom.3. verbo Immunitas num.21.* Et ex declaratione *Clementis VIII. de anno* 1602. referunt Quarant. *in sum. Bullar. verbo Casus reseruatus pag.162. & seq.* Iul. Lauor. *de Indulg. p.2. cap.28. num.16.* Ciarlin. *controu. forens. cap.10. n.38.* Trullench. *in præcepta Decalogi lib.1. cap.11. dub.5. n.4.*

10 Absolutus, vel dispensatus à proprio Episcopo in materia delicti perpetrati coram duobus, vel tribus, quoad tamen non fuit notorium, non est tutus in Conscientia, quia *Conc. sess. 24. cap.6. de reformat.* vtitur termino *occultis*, quod propriè loquendo dicitur quod probari non potest, capite iuxta de cohabit. clericor. & per duos testes probari potest: & verba Concilij debent intelligi secundum proprietatem. Idem dicendum est de illis, qui occasione delictorum occultorum fuerint inquisiti, sed quia non poterunt, delicta probari, Rei ipsi non fuerunt quidem absoluti, nec diffinitiuè, nec alio modo, sed simpliciter dimissi, recepta promissione de se præsentando, non possunt isti vti huius Canonis beneficio ad forum contentiosum sicque sufficit sola deductio, & quod io se sequatur. *Sacra Cong. Concil.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p.7.c.11.n.47.*

SVMMARIVM.

1 *Canonicus Diaconus, vel Subdiaconus antiquior quod præferatur Canonico Presbytero moderniori abusus est.*
2 *Confraternitates laicorum vt præcedant Clericis abusus est.*
3 *Episcopus quando solemniter celebrat abusus est vt omnes tam Dignitates quàm Canonici Presbyteri, Diaconi, & subdiaconi, induantur Pluuialibus.*
4 *Prior monasterij licet habeat iurisdictionem spiritualem & temporalem, non potest ante se deferri facere Crucem more Archiepiscoporum, quia esset abusus.*
5 *Commemoratio omnium defunctorum vt celebretur die Dominico, & vt Sacerdos in fine Missæ Defunctorum det benedictionem, abusus est.*
6 *Processio cum sanctissimo Sacramento de nocte feria quinta, & feria sexta Maioris hebdomadæ facienda non est.*

Abusus.

COLLECT. X.

1 Abusus est vt Canonicus, vel Subdiaconus antiquior præferatur Canonico Presbytero momoderniori. *Sacra Cong. Rit. in Tropien. 17. Iunij* 1606. teste Sellio *in selectis, Canonic. cap. 2. numero 3.*

2 Abusus est vt Confraternites laicorum præcedant clericis. *Sacra Cong. Rituum in Elnen. 10. Ianuarij* 1604. apud Sellium *dict. cap. 2. numero 5.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Abusus est vt omnes tam Dignitates quàm Canonici Presbyteri Diaconi, & subdiaconi quando Episcopus solemniter celebrat, & in processionibus, induantur Pluuialibus, quia Dignitates Pluuialibus, Canonici Presbyteri Planetis, Diaconi & Subdiaconi Dalmaticis, & Tunicellis vti debent. *Sacra Cong. Rituum in Neapolitana 25. Mart. 1602. & in Placentina 19. May* 1607. penes Sellium *d. c.2. n.4.* 3

Abusus est vt Prior monasterij licet habeat iurisdictionem spiritualem, & temporalem, faciat ante se deferri Crucem more Archiepiscoporum. *Sacra Cong. Rit. in Corropolitan. nullius 4. Martij* 1606. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo abusus n.2.* 4

Abusus est vt Commemoratio omnium defunctorum celebretur in die Dominica, & vt Sacerdos in fine Missæ defunctorum det benedictionem. *Sacra Congreg. Rit. in Augustana 24 Septembris* 1605. de qua mentionem facit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.3. tit.1. n.3.* 5

Abus est facere processionem cum sanctissimo Sacramento de nocte feria quinta & feria sexta Maioris hebdomadæ; & ideò prohibendum est ne fiat. *S. Cong. Rit. in Mantuana 8. August.* 1606. quam citat Aldan. *d. lib.3. tit.1. n.6.* 6

De abusione & abusu Ioseph. Langius *in Polianthea*, Petr. Cresp. *in Sum. Catholica Fidei, verb. abusus:*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Adiunctis agentes.*
2 *Episcopus potest procedere solus sine Adiunctis si eos in principio anni non eligant Canonici.*
3 *Iurisdictio non ad Episcopum, sed ad Superiorem deuoluitur, si Adiuncti renuant procedere contra Capitularem.*
4 *Episcopus potest procedere contra Portionarios habentes vocem in Capitulo absque præsentia Adiunctorum.*
5 *Portionarij integri & dimidij non ex eo quod habent vocem in Capitulo sunt Capitulares.*
6 *Archiepiscopus potest procedere ad pœnas contra Capitulares non obseruantes festum Sancti Augustini ab Archiepiscopo indictum absque præsentia Adiunctorum.*
7 *Episcopus contra Coadiutores Canonicorum non potest absque præsentia Adiunctorum procedere, quatenus ex forma coadiutoriæ illis fuerunt concessa omnia priuilegia, quæ habent Canonici.*
8 *Episcopus in generali visitatione potest procedere absque præsentia Adiunctorum contra Canonicos, illisque pœnam imponere, quæ punitionem non respiciat.*
9 *Administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium rationem exigere potest Episcopus absque præsentia Adiunctorum dummodo non procedat ad punitionem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij.*
10 *Capitulum si Canonici sine causa vrgenti habeant eo tempore quo diuina Officia celebrari debent, contra eos poterit Episcopus ad subtractionem fructuum deuenire sine Adiunctorum præsentia.*
11 *Episcopus contra Canonicum non residentem*

poteſt procedere abſque praſentia Adiunctorum, dum non procedat ad priuationem.

Adiuncti.

COLLECT. XI.

1 DE Adiunctis Ludouicus à Sarauia *in ſpeciali tract. de iuriſdictione Adiunctorum coadiuuantium Epiſcopum contra Prabendarios ſuos criminaliter procedentem*, Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.1. tit.6. de Viſitat. n.30.38.60.& 123.& tit.18.l.7. de Epiſcopis n.91. cum ſeqq.* Ego *in tract. de Canonicis, & Dignit. c.28.*

2 Adiunctos coadiuuantes Epiſcopum contra Præbendarios ſuos criminaliter procedentem debent Canonici in principio anni eligere, ſi verò id non fecerint, poteſt Epiſcopus procedere ſolus, dummodo antea Capitulum moneat, ſi in principio anni non eligant, ſe ſolum eam iuriſdictionem exerciturum non admiſſa electione, quam poſtea fecerint, *Sacra Cong. Conc. in Gerund.* teſte Paulo Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.2.c.2.n.9.*

3 Adiuncti ſi teneant procedere contra Capitularem non Epiſcopum, ſed ad Superiorem deuoluitur iuriſdictio *Sacra Congreg. Concilij*, referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.1. tit.18.l.7. de Epiſcop. n.89.* Ludou. à Sarauia *de iuriſdict. Adiunctorum quaſt.11. num.5.* quos refero *in meo tract. de Canonicis & Dignitat. cap. 28. numero 5.*

4 Adiunctorum abſque preſentia poteſt Epiſcopus procedere contra Portionarios habentes vocem in Capitulo. *S. Cong. Conc.* apud Armendar. *d. l.7. de Epiſcop. n.91 in princ. & d.l.6. de Viſitat. n.6.*
5 quem cito *d. cap. 28. num. 27.* Non ex eo quod Portionarij integri, & dimidij habeant vocem in Capitulo, illi ſunt Capitulares, ſed tunc inter Capitulares cenſeri debent cum ex Apoſtolico priuilegio vel conſuetudine, aut Eccleſiæ ſtatuto inter Capitulares connumerentur, ideo ſi ipſi talibus facultatibus non potiantur, Epiſcopus poterit contra eos non cum Adiunctis procedere. Eadem *Sacra Congreg. Concil.* cuius meminerunt Ludou. à Sarauia *d. tract. q.23.* Solorzan. *de iure Indiarum tom.2. lib.3. c.14.n.14.*

6 Adiunctorũ abſque præſentia poteſt Archiepiſcopus procedere ad pœnas contra Capitulares non obſeruantes feſtum ſancti Auguſtini ab Archiepiſcopo indictum. *Sacra Congreg. Concil. in Hiſpalen. 7. Septembris* 1630. penes Sellium *in ſelect. Canon. cap.31.n.3.*

7 Adiunctorum abſque preſentia non poteſt Epiſcopus procedere contra coadiutores Canonicorum, quatenus ex forma coadiutoriæ ipſis conceſſa fuerint omnia priuilegia quæ habent Canonici. *Sacra Cong. Conc. in Barbaſtren. 9. Nouembr.* 1630. de qua Ego ipſe *d. tract. de Canonic. c.28.n.26.*

8 Adiunctorum abſque præſentia poteſt Epiſcopus in generali Viſitatione procedere contra Canonicos, illiſque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quàm punitionem reſpiciat. *S. Cong. Concil. in Oriolen. 27. Martij* 1632. *in reſp. ad* 5. de qua Sellius *in ſelect. Canon. c.31. num.6.*

9 Adiunctorum abſque præſentia poteſt Epiſcopus exigere rationem adminiſtrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. p.5. cap.7. num.23.* quem cito *d. tract. de Canon. cap.28. num.24.* Et poſtea *Eadem S. Cong. in dicta Oriolen. in reſp. ad 7.* quam adducit Sel. *d.c.31.n.5.*

Adiunctorum abſque præſentia poteſt Epiſcopus procedere ad ſubtractionem fructuum, & ad mulctas ab eo impoſitas contra Canonicos habentes Capitulum eo tempore, quo diuina officia celebrari debent, niſi cauſa aliqua vrgens in aliud tempus differri non patiatur. *Eadem S. Cong. in dicta Oriolen. in reſp. ad* 11. apud Selli. *dict. cap.31. num.8.* 10

Adiunctorum abſque præſentia poteſt Epiſcopus procedere contra Canonicum ob non reſidentiam, dum non procedat ad priuationem, ſed ad pœnas à ſancto Concilio præſcriptas. *Eadem S. Cong. in dicta Oriolen. in reſp. ad* 13. cuius memini *d. tract. de Canonic. c.28.n.29.&* 30. 11

Vide in verbo *Epiſcopus ſine Adiunctis*, collect. 294. & verbo *viſitare*, collect. 726. n.16. cum ſeqq.

SVMMARIVM.

1 *Hiſpaniarum Rex Catholicus eſt ex conceſſione Apoſtolic. perpetuus Magiſter & adminiſtrator Ordinum Militarium in Hiſpania.*

2 *Epiſcopus per ſe exigere poteſt rationem adminiſtrationis officij geſti à Vicario Capituli Sede vacante, ac illum in aliquo delicto culpabilem repertum punire.*

3 *Capitulum & Canonici tenentur reddere rationem adminiſtrationis fabrica Eccleſia Cathedralis niſi conſtet ex eius inſtitutis, & ordinationibus non poſſe Ordinarium ſe intromittere.*

4 *Epiſcopus ſolum ſine coniudicibus poteſt exigere rationem adminiſtrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij.*

5 *Rationes adminiſtrationis exigere poteſt Ordinarius ab adminiſtratoribus, donec coram eodem doctum fuerit de inſtitutione, in qua ſecus cautum ſit.*

6 *Rationes adminiſtrationis non debet exigere Epiſcopus, aut Capitulum tempore, quo recitantur Hora Canonica, & Diuina celebrantur.*

7 *Bonorum, aliarumque rerum adminiſtratio; necnon diſpenſatio pecuniarum, & redditũum Conuentus, qualiter facienda, oſtenditur.*

Adminiſtratio.

COLLECT. XII.

ADminiſtratio Militiarum S. Iacobi de Spatha, Calatrauæ, & Alcantaræ in Hiſpania Regiæ Coronæ perpetuò vnitur. *Adrianus VI. Conſtit. 1. incip. Dum intra 4. Non. May* 1522. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.1. pag.546.* & illius meminerunt Gabriel Pereira *de Manu Regia p.1.c.58. num.4.* Mich. Reinoſo *in obſeruat. practicis obſeru. 54. num.1.* vbi refert per Iulium III. fuiſſe etiam vnitam adminiſtrationem Ordinum Militarium Regni Portugaliæ Coronæ Regiæ illius Regni. Et ſic iam hodie Luſitaniæ & Caſtellæ Reges quatenus 1

tales

tales nolli subsunt, quatenos verò Magistri Ordinum huinsmodi Prælati personam induunt, Ecclesiæ Capiti subiectam, Didac. *de la Motta lib. 1. c. 4. §. 14. num. 1. & lib. 2. cap. 1. §. 9. & 10.* Cabed. *decis. 61. num. 6. & decis. 112. in fine part. 2.* Gabr. Pereira *d. cap. 58. num. 2. & 3.* Nauar. *in apolog. de redditib. q. 1. mon. 56. num 8.* Idem Cabed. *de patronat. Regiæ Coron. cap. 15. n. 5.*

2 Administrationis officio gesti à Vicario Capitoli Sede vacante rationes potest Episcopus per se exigere, ac illnm in aliqun delicto culpabilem repertum punire. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num. 99.* quem refero *de officio, & potestate Episcopi p. 3. alleg. 54. num. 183.*

3 Administrationis fabricæ Ecclesiæ Cathedralis Rationem Ordinario reddere tenentur Capitulum & Canonici, nisi constet ex institutis & Ordinationibus Cathedralis non posse Ordinarium se intromittere. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. *d. l. 7. de Episcopis num. 78. in fine.*

4 Administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium rationem exigere potest Episcopus solum sine Coniudicibus, dommodò non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen. 27. Martij 1632.* cuius meminit Aldan. *in compendio Canon resol. lib. 3. tit. 3. num. 8.* quem refero *in collect. ad sess. 7. de reform. c. 15. n. 6.*

5 Administrationis rationes Ordinarius exigere potest ab administratoribus donec coram eodem doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit. *Sacra Cong. Concil.* penes Mart. *de iurisd. p. 2. c. 18. n. 9.* quem citaui *de officio, & potest. Episc. p. 3. alleg. 75. n. 58.*

6 Administrationis rationes non debet exigere Episcopos, aut Capitulum tempore quo recitantur Horæ Canonicæ, & dinina Officia celebrantur. *Sacra Cong. Concilij* de qua Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis n. 79. vers. Neque,* Nicol. Garc. *de benefic. in addit. p. 3. c. 2. n. 568.*

7 Admioistrationem bonorum, aut aliarum rerum, dispeosationemque peconiarum & redditunm sui Conoentus etiam nomine Conuentus nullus ex Superioribus locorum per se ipsum habere, siue exercere possit, sed vniuersum id onus tribus Fratribus eiusdem Conuentus à Generali ita demandetur, vt vnus rerum & bonorum, reddituumque colligendorum, ac exigendorum curam habeat; alter tanquam depositarius pecunias, ac cætera ab illo collecta & exacta fideliter asseruet, alius de pecuniis & rebus à depositario acceptis, Priori, & Fratribus ac Conuentui vniuerso de necessariis, mandante tamen ipso Priore, non secundum proprium affectum, sed iuxta charitatis regulam veluti bonus dispensator prouideat, officiorum huiosmodi confusione penitus interdicta. *Clemens VIII. in decretis pro reformat. Regul.* quæ habentur inter Bullas buius Pont. apud Laërt. Cherubin. *tom. 3. constit. 60.* refert Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 13. num. 43. & tom. 3. verbo administratio num. 1.*

SVMMARIVM.

1 *Cameralium rerum administratores singulis annis rationem reddere tenentur.*

2 *Episcopo reddere rationem sua administrationis tenentur administratores omnes etiam locorum, quæ sunt sub immediata Regum protectione.*

3 *Ordinarius habet votum in absoluendo, vel condemnando administratores piorum locorum.*

4 *Episcopo rationem post hac reddere tenentur administratores piorum locorum etiam exemptorum.*

5 *Executio sententiæ latæ contra administratores piorum locorum super rationibus reddendis non suspenditur per appellationem.*

6 *Hospitalium administratores tenentur ad reddendam rationem Episcopo, sine ea sint publica siue priuata.*

7 *Hospitalium administratores debent Episcopo reddere rationem suæ administrationis quæ si ex priuilegio, vel consuetudine, aut fundatione aliis esset reddenda, debet nihilominus interuenire Episcopus.*

8 *Hospitalium administratores tenentur Ordinario suæ administrationis rationem reddere, donec coram eodem doctum fuerit de institutione, in qua secus expressò cautum sit.*

9 *Ordinarij non possunt deputare in administratores bonorum temporalium Monialium Religiosos, cuiuscunque gradus, &c.*

10. *Triennio quolibet mutari debent administratores bonorum Monialium.*

11 *Episcopus quando habeat facultatem amouendi administratores bonorum ad Monialium Regularibus subiectarum monasteria spectantia.*

12 *Monasteriorum admistratores de illis rationem Ordinario reddere non tenentur.*

Electio Administratorum ad Superiores Monasteriorum spectat.

Administrator.

COLLECT. XIII.

ADministratores rerum Cameralium singulis annis rationem reddere tenentur. *Pius IV. constit. 87.* incip. *Cùm inter Kalend. Nouembris 1564.* apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag. 122.* aliàs *pag. 95.* in nouiss. impress. 1

Administratores etiam in locis quæ sunt sub immediata Regum protectione, vel etiam ex Apostolico prioilegio ante Concilium exempta à quacumque ordinarij iurisdictinne tenentur Episcopo reddere rationem suæ administrationis, quandoquidem decretum Concil. sess. 22. c. 9. de reform. non recipit loca Regiæ protectionis, sicut illa exceperat capit. 8. præcedenti quoad visitatiooem. *S. Cong. Conc. in Neapolitan. 11. August. 1618.* teste Sellio *in select. Canon. cap. 23. n. 5.* 2

Administratores piorum locorum in soluendo, vel condemnando habet Ordinarius votom sicut cæteri deputati, & eius votum debet nomerari cum aliis, ita vt maior pars votorum absolnat, aut condemnet. *S. Cong. Concilij* referentibns Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num. 79. vers. item Ordinarium, & lib. 4. tit. 29. l. 2. §. 1. de hospital. n. 10.* Stephan. VVeyms *ad const. 24. ex antiquo iure desumptas & per Conc. Trid. innouatas const. 16. n. 8. in fine.* 3

Administratores piorum locorum etiam exemptorum nullam rationem reddentes posthac eam Episcopo reddere tenentur; quod si aliis reddere solent, cum illis tamen præsentialiter adhibendus est 4

 Episcopus,

Episcopus, qui quoties in dicto actu ad rationem computorum adhibetur, in condemnatione, vel absolutione, vnicum votum habet. *S. Congr. Conc.* apud Armendar. *d.l.7. Episcopis n.79. vers. item & administratores.*

5 Administratores piorum locorum si videntes se constrictos ad reddendam rationem suæ administrationis appellarent, licet admittatur appellatio, non propter hoc impeditur, aut suspenditur executio. *S. Congr. Conc.* penes Zerol. *in praxi Episcop. p.1. verbo hospitale, §. 3. vers. 6.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.75. n.62.*

6 Administratores hospitalium tenentur ad reddendam rationem Episcopo, sine ea sint publica siue priuata. *S. Congr. Concil.* de qua Armendar. *d.l.7. de Episcopis num.78. & lib.4. tit.29. l.2. §.1. de hospitalib. n.11.* Lezana *in summa quæst. Regul. tom.2. c.6. n.11. in fine.*

7 Administratores hospitaliom debent Episcopo reddere rationem administrationis suæ, & si consuetudine, priuilegio, & institutione aliqua aliis personis ad id officium electis ratio esset reddenda prædictæ administrationis, reddenda tamen Ordinario est cum interuentu prædictorum electorum. *Sacra Congr. Concil.* penes Armendar. *d.l.7. de Episcop. num.79.*

8 Administratores hospitalium, aliorúmque piorum locorum tenentur Ordinario rationem administrationis dare, donec coram eodem Ordinario dictum fuerit de institutione, in qua secus expressè cautum sit. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *d. lib.4. tit.29. l.2. §.1. de hospitalib. n.5.*

9 Administratores bonorum temporalium Monialium particulares Religiosos cuiuscunque gradus, aut præeminentiæ, etiamsi Superiores Monasteriorum fuerint, non possunt deputare Ordinarij, nec Regulares etiam in Capitulis eorum generalibus. *Sacra Congr. Concil.* cuius meminere Bartol. Ganant. *in manuali Episcop. verbo Monialium cura in temporalibus,* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo administratores, n.1.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.3. verbo administratio n.3.*

10 Administratores bonorum monialium quolibet triennio mutari debent. *Sacra Congr. Conc.* apud Ganant. *in man. Episcopor. verbo Monialium cura in temporalibus, num.13.* Lezana *d. verbo administratio, n.7. in princ.*

11 Administratores bonorum ad Monialium Regularibus subiectarum Monasteria spectantium vt amoueantur, licet Episcopo ex rationabili causa, quam Superioribus Regularibus significare non tenetur, eosdem admonere, iisque Superioribus id facere detractantibus, habet Episcopus facultatem prædictos administratores amouendi quoties, & quando opus esse iudicauerit. *Sacra Congr. Conc. in declarationibus impressis in fine mei tract. de officio & potest. Episcopi pag.6. dub.12.* refert Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo administratores, n.3.*

12 Administratores monasteriorum de illis rationem Ordinario reddere non tenentur. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *d. lib.1. tit.18. l.7. de Episco. num.78. vers. item Administratores,* Ioannes Maria Nouar. *in lucerna, Regul. verbo administratores, n.1.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.2. c.19. n.52. & tom.3. verbo administratio, n.2.*

13 Administratorum electio ad Superiores Monasteriorum spectat. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminerunt Armendar. *d. lib.2. tit.18. l.7. de Relig. num.85.* Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul. super Constit. Gregorij XV. quæst.1.* Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.3. verbo administratio, num.6.*

Adscriptio vide in verb. *Ascriptio, collect.45.*

SVMMARIVM.

1 *Collegium Aduocatorum Consistorialium habet administrationem redditunm studij generalis Vrbis.*
2 *Doctoribus etiam antiquioribus, atque Aduocatis quibusque præcedunt Romæ consistoriales.*
3 *Consistoriales Aduocati hoc tempore in publicis tantum Consistoriis orant, studijque Vrbis regimen habent.*

Aduocati Consistoriales.

COLLECT. XIV.

ADuocatorum Consistorialium Collegium plenam habet administrationē redditnum studij. 1
Generales Vrbis, qui Romæ præcedunt quibuscunque aliis Aduocatis, atque Doctoribus etiam antiquioribus, habéntque facultatem doctorandi. *Sixtus V. Constit.52. incip. Sacri 10. Kalend. Septembris 1587.* apud Laert. Cherubin. *in Bullario, tom.1. pag.587.* aliàs *pag.247.* in nouiss. impress. vbi eius filius *in schol.1.* addit quod cùm in electionibus, quæ in Consistorio Papæ olim fiebant, plerumque apparebant oppositores, constituerunt Pontifices Ordinem hunc Aduocatorum, qui egregij essent iurisperiti, & non nisi solemni eorum periculo in hunc ordinem admissi, huiusmodi munus in Consistorio obirent, vt aduertunt Vestrius *in pract. Romana Curia, lib.2. cap.18.* Petr. Gregor. *Syntagm. iuris, lib.49. cap.6. num.10.* vbi subiungit hac tempestate io hoc otiosos esse, cùm in publicis tantùm Consistoriis orent, studiique Vrbis regimen habeant, iuxta Bullam huius Pontificis. 3

SVMMARIVM.

1 *Natiuitatis à die incipit ætas, non autem à die Baptismi.*
2 *Officiales, aut ministri Monasteriorum Monialium eligendi qua ætate, & qualitate.*
3 *Ordinibus minoribus nulla ætas præscripta est à Concilio Trid. sed ea attendenda, quæ à Sacris Canonibus præscribitur.*
4 *Beneficio simplici, seu Capellaniæ collatiuæ quando ætas septem annorum sufficiens sit, ostenditur.*
5 *Pensionarius potest in ætate septem annorum pensionem obtinere.*
6 *Beneficium simplex, qui obtinere vult, debet esse constitutus in ætate 14. annorum iam cœpta, licet non expleta.*
7 *Capellania, quæ fundari solent absque Episcopi, aut alterius Superioris auctoritate, in quibus succedunt clerici de parentela non desiderant ætatem 14. annorum.*
8 *Capellania non collatiua minimè requirit ætatem 14. annorum.*
9 *Portio dimidia in Ecclesia Cathedrali obtineri potest in ætate 14. annorum.*

10 *Canonicatus in Ecclesia Collegiata non requirit maiorem ætatem quàm 14. annorum.*

11 *Canonicatus Ecclesiæ Cathedralis (licet in eo non sit facta Ordinum distributio) exigit ætatem 22. annorum inceptorum.*

12 *Dignitates Collegiatarum Ecclesiarum requirunt eandem ætatem 22. annorum quam exigunt Dignitates Cathedralium.*

13 *Completa debet esse ætas 22. annorum requisita ad dignitates Ecclesiarum Cathedralium.*

14 *Vicarius Capitularis, si aliàs est idoneus, potest permissiuè eligi ætate 23. annorum.*

15 *Dignitas, cui subest animarum cura requirit ætatem 25. annorum inceptorum.*

16 *Dignitas Ecclesiæ Cathedralis, cui sit distributio Missæ cantata per turnum infra hebdomadam exigit ætatem 25. annorum ad sacerdotium necessariam.*

17 *Parochiales Ecclesiæ accessoriè vnita alicui beneficio simplici contententur illa ætate quam exigit illud beneficium.*

18 *Monialium Virginum in consecratione exigitur ætas 25. annorum completorum.*

19 *Generalatus, Abbatia, & Prouincialatus requirunt ætatem triginta annorum.*

20 *Defectus ætatis 40. annorum in Pœnitentiatio non obstat vbi aliàs aptior pro loci qualitate non reperitur.*

Ætas.

Collect. XV.

De ætate ad omnes humanos actus requisita nouissimè tractatum edidit Didacus de Narbona, Ioannis & Alphonsi frater germanus.

1 Ætas incipit à die natiuitatis non autem à die Baptismi. *S. Cong. Conc. in Crotonen. 4. Decembris* 1627. teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Ætas num. 1. in fine.*

2 Ætas nulla determinata est quoad officiales, aut ministros monasteriorum Monialium, sed qui morum grauitate, virtutumque ornamentis, & aliis honestis qualitatibus sint prędiri eligantur. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Castellamaris de anno* 1593. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Ætas num. 3. & 4.* Lezana *in summa quæst. Regular. tom. 3. verbo administratio n. 6.*

3 Ætas Tonsuræ, & quatuor minoribus Ordinibus nulla est præscripta à Concilio Trid. sed ea attendenda, quæ à Sacris Canonibus præscribitur. *Sacra Cong. Concil.* referente Nicol. Garc. *de benef. p. 7. cap. 4. num. 7.*

4 Ætas septem annorum sufficit ad beneficium simplex seu capellaniam collatiuam si fundator expresse voluit sufficere quod præsentatus esset Clericus primæ Tonsuræ. *Sacra Cong. Concil.* teste Rota *in Monopolitana beneficij, seu capella 6. Iunij* 1622. coram bonæ mem. *Merlino, & in Cerduben. capellaniæ 5. Decembris 1629. coram bona mem. Coccino Decano,* vbi dicitur hoc procedere si adsit clara, & specialis, aut aliàs virtualis dispositio fundatoris, quod sanguineus minor annorum 14. præsentari possit, & de fundatione ante Concilium Trid. non autem quando fundatio fuit post Concilium, & in ea expresse non vocatur puer, aut minor 14. annorum, sed simpliciter & indefinitè clericus, quæ decisiones reperiuntur impressæ apud Alphons. de Leone *in tr. de officio Capellani p. 1. q. 4. praxi 6. n. 37.*

Ætas septem annorum sufficit ad pensionem 5
obtinendam, nec ad eam exigitur ætas 14. annorum ad beneficia ecclesiastica requisita. *S. Cong. Concil.* penes Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. §. 5. num. 26.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Ætas n. 9. vers. quarta,* Didac. de Narbona *d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno 14. quæst. 56. num. 3.*

Ætas 14. annorum post Concilium Trident. ad 6
beneficium simplex obtinendum non exigitur expleta, sed sufficit cœpta. *S. Cong. Conc.* cuius meminerunt Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo beneficium 4.* Gonzal. *dict. gloss. 5. in princip. numero 90.* Ioann. Maria Nouar. *in singul. Canon. conclus. 13. numero 4.* Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarra lib. 1. titul. 20. leg. 1. de ætate numero 5.* quos cum aliis refero *de Episcopo p. 3. alleg. 60. num. 76.*

Ætas 14. annorum requisita ad obtinendum be- 7
neficium ecclesiasticum non requiritur in capellaniis, quæ fundari solent maximè in Hispania absque Episcopi, aut Superioris auctoritate, in quibus succedunt clerici de parentella, vel conferuntur à patronis laicis *S. Cong. Conc.* de qua Gonzal. *d. glos. 5. n. 27.* quem citat Lezana *d. tom. 3. verbo Ætas n. 9. vers. tertia.*

Ætas 14. annorum non est necessaria ad cappel- 8
laniam non collatiuam. *Sacra Cong. Concil.* penes Ioan. Maria Nouar. *in suis singular. concl. 14. num. 13.* Alphons. de Leone *in tract. de officio Capellani p. 1. quæstion. 4. praxi 6. numer. 38. vers. dixi, in princip.*

Ætas 14. annorum sufficit ad obtinendam di- 9
midiam Portionem in Ecclesia Cathedrali; quia tales dimidiæ Portiones non habent annexum Ordinem sacrum *S. Cong. Conc.* referentibus Gonzal. *d. gloss. 5. num. 93.* Lezana *d. tom. 3. verbo Ætas n. 9. vers. secunda,* Didac. Narbona *d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno 14. quæstion. 57. num. 5.*

Ætas 14. annorum sufficit ad obtinendum Ca- 10
nonicatum in Ecclesia Collegiata cum super his Canonicatibus nihil innouauerit Concilium Trid. *Sacra Cong. Conc.* de qua mentionem faciunt Gonzal. *dict. gloss. 5. num. 91. & 92.* Paul. Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 5. num. 21. pag. 330.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 20. l. 1. de ætate num. 8.* Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori ecclesiast. decis. 635. in 1. edit. aliàs resol. 512. num. 3. in fine in 2. edit.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Ætas num. 9. vers. prima,* Didac. de Narbona *d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno 14. q. 55. n. 3.*

Ætas 22. annorum inceptorum requiritur 11
in prouiso de Canonicatu Ecclesiæ Cathedralis, quamuis in eo non fuisset facta distributio sacrorum Ordinum. *Sacra Cong. Conc. in Algarbien.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 7. cap. 4. num. 29.* quem refero *in tract. de Canonic. cap. 13. num. 9. in fine,* vbi *n. 10.* resoluo sufficere attingentiam 21. annorum, vt intra tempus à Iure, & à Sacro Concil. statutum possit sacrum Ordinem Subdiaconatus suscipere, hoc est intra annum.

Ætas 22. annorum quæ requiritur ad dignitates 12
in Cathedralibus, exigitur quoque in dignitatibus Collegiatarum Ecclesiarum. *S. Cong. Concil.* de qua mentionem faciunt Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 4. num. 59. & 62. cum seqq.* Armendar. *d. lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num. 2.* Didac. de Narbona *in d. tract. de ætate ad omnes humanos actus requisita anno 22.*

quæst.3.n.11. Ego de *Canonic.& Dignitat.c.13.n.23. in fine.*

13 Ætas 22. annorum requisita ad Dignitates Ecclesiarum Cathedralium debet esse completa. *S. Cong. Concil.* apud Nicol. Garc. *d.p.7. cap.4.n.70.* Armendar. *d.l.6.de Episcop.n.2.* Hieron. Roderic. *in compendio q.Regul.resol.23.n.3.*

14 Ætas 23. annorum permitti potest in Vicario Capitulari, si aliàs idoneus sit, non tamen expedit. *Sacra Cong.Conc.die 11. Augusti 1618.* cuius meminit *in meo tract. de Canonic.c.42.n.54.*

15 Ætas 25. annorum inceptorum requiritur ad obtinendam Dignitatem, cui subest animarum cura. *Sacra Cong. Conc.in Crotonien. 4. Decembris 1627.* quam citant Aldan. *in compendio Canon.resolut.lib.1. tit.10.n.15.* Lezana *in sum.quæst.regul.tom.3.verbo administratio n.2.*

16 Ætas 25. annorum ad sacerdotium necessaria requiritur in dignitate Ecclesiæ Cathedralis, cui sit distributio Missæ cantatæ per turnum infra hebdomadam, cùm habeat onus annexum, ac proinde tenéatur per se adimplere. *Sacra Congregat. Concil. in dicta Crotonien.* apud Aldan. *dict. lib. 1. tit. 10. num.14.*

17 Ætas 25. annorum inceptorum requisita ad obtinendas Parochiales Ecclesias non exigitur ad accessoriè vnitas, sed sufficit illa, quam requirit beneficium, cui Parochialis sic accessoriè reperitur vnita. *S.Cong.Conc.* testibus Galet. *in margarita casuum conscient.verbo Canonicus 5.& verbo Parochus.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel.glos.9.num.4.* Aloys. Ricc. *in prax. rerum fori eccles.resol.512.in 2. edit.* Nicol. Garc. *de benefic.p.12.c.2.num.26.* quos refero *de officio,& potest.Parochi c.2.n.7.*

18 Ætas 25. annorum completorum requirtur in consecratione Monialium Virginum. *S.Cong.Conc.* cuius idonei testes nobis sunt Armendar. *d.l.1. de ætat.n.2.* & Didac. Narbona *d.tract.de ætate ad omnes humanos actus requis.anno 25.q.80.n.2.*

19 Ætas 30. annorum completorum requiritur ad Generalatum, Prouincialatum, Abbatiatum, cæterasque similes dignitates iurisdictione quasi Episcopali gaudentes, *Sacra Cong.Concil.* penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular.verbo Ætas n.5.* Lezana *in summa quæst.Regul.tom.3.sub eodem verbo num.1.*

20 Ætatis XL. annorum defectus in Pœnitentiario non obstat vbi aliàs aptior pro loci qualitate non reperitur. *Sacra Cong.Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic.p.7.cap.4.n.33.*

Plura vide in verbo *Annus* collect.31.

Affictuarius, vide *in verbo Colonus* collect.184.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de affinitate agentes.*

2 *Impedimentum affinitatis ortum ex fornicatione vltra secundum gradum non extenditur.*

3 *Impedimentum affinitatis oritur ex matrimonio rato non consummato vsque ad quartum gradum.*

4 *Impedimentum affinitatis superueniens post contractum Matrimonium est sublatum decreto Concilij cap.4.sess.24 de reform. matrim.*

5 *Impedimentum exigendi debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate prouenienté ab illicita copula à viro cum consanguinea vxoris sua post contractum matrimonium habita, ad primum & secundum gradum restringitur.*

6 *Episcopus non habet facultatem dispensandi auctoritate Apost.in gradibus à iure prohibitis.*

Affinitas.

COLLECT. XVI.

1 De Affinitate Valent. *p.4.disp.10.q.5.puncto 3.* Sanch. *de Matrim.lib.7. disp.64.cum seq.* Bonacin. *eod.tract. quæst.3.puncto 12.* Gutier. *eod.tract. c.99.* Basil Pont. *de impedim. Matr.c.38.§.1.* Lezana *in sum. quæst.Regul. tom.3. verbo Affinitas.* Ego *de offic.& potestate Episc. p.3.alleg.51.n. 164. cum seq.*

Affinitatis impedimentum ortum ex fornicatione, vltra secundum gradum non extenditur. *Pius V. constit.14.* incip. *Sanctissimus*, 20. *Augusti* 1566. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pagina 193.* 2

Affinitatis impedimentum oritur ex matrimonio rato non consummato vsque ad quartum gradum sicut in consanguinitate, ex Bulla sanctæ memoriæ Pij V. & Trident. *sess.24.c.3.& 4. de reform. matrim.* *Sacra Cong.Conc.die 17.Augusti 1617.* teste Aldano *in compendio canon.res.lib.1.tit.8.n.40.* quem refero *in collect.ad Trident.sess.24.de reform.matrim. cap.4.n.8.* 3

Affinitatis impedimentum superueniens post contractum Matrimonium est sublatum *decreto c.4. sess.24. de reform. matrim.* quia si impedimentum dirimens sublatum est, quod maius est, ergo & istud quod solum impedit ne is per quem contracta est affinitas, sine peccato, possit exigere debitum, quod minus est. *S.Cong.Conc.* teste Nicol.Garc. *de benef.p.8.cap.3.num.76.* 4

Affinitatis ex fornicatione contractæ impedimentum restringēs Conc. Trid. sess.24.c.4.de refor. matrim. ad primum,& secundum gradum, censetur etiam ad eosdem restrinxisse impedimentum exigendi debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate prouenienté ab illicita copula à viro cum consanguinea vxoris suæ post contractum matrimonium habita, quia non solùm vltra primum & secundum gradum matrimonium non dirimitur, ve in dicto c.4. sed etiam non impeditur per declarationem Bullæ 24. Pij V. Et sic ista affinitas ex fornicatione vltra istos duos gradus est sublata in totum. *Sacra Cong.Conc.1. Februarij 1596.* apud Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.1. tit.8. numero 41.* 5

Affinitatis in gradibus à iure prohibitis facultatem non habet Episcopus ordinaria auctoritate dispensandi. *Sacra Cong.Concil.* cuius meminit Armendar. *in addit. ad recopil.legum Nauarra,lib.4.tit. 15.l.1.de matrim.n.99.* 6

Aggregatio Confraternitatum, vide in Verbo *Confraternitas, collect. 207. Agitationes Taurorum*, vide in verbo *Taurorum agitationes, collect.696.*

SVMMARIVM.

1 *Depingere, aut minio notare, seu aurum, vel colorem aliquem imponere, aut venales tenere nullus potest Agnos Dei.*

2 *Albi,& mundi à cunctis habendi, deferendi, & custodiendi sunt Agni Dei.*

3 *Doctores referuntur de Agno Dei, & Constitutionis Gregorij XIII. agentes.*

Agnus

Agnus Dei.

Collect. XVII.

1 AGnos Dei per Papam bènedictoa nollus siue vir, sioe fœmina, secularis, aut ecclesiasticus, vel Regularis sob excommunicationis pœna ipso facto incurrenda potest depingere, inficere, minio notare, vel aorum, seu colorem aliquem illis imponere, aut quicquam aliud superinducere, oeque depingi. aut miniati facere, nec illos venales pro-
2 ponere, seu tenere, sed eos albos & mundos decoter, ac reuerenter à cunctis haberi, deferri, & custodiri præcipit *Gregorius XIII. Constit.* 2. incip. *Omni* 8. *Kalend Iunij* 1572. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 363. aliàs 274. in nouiss. impress. Scortia *epit.* 122.

3 De materia illius Constit. vide Quarant. *in sum. Bullar. verbo Agnus Dei*, Iodoch. Lotichi *in thesauro nouo Theolog. eod. verb.* Petr. Crespet. *in sum. Cathol. Fidei eod. verbo*, Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 9. *cap.* 9. Sanch. *in precepta Decalogi tom.* 1. *lib.* 2. *cap.* 34. *n.* 28. *&* 29. Filliuc. *in qu. moral. tract.* 14. *c.* 6. *quæst.* 8. *ad fin. num.* 93. Barthol. Gauaot. *in man. Episcop. verbo Agnus Dei*, Megala *in promptuario Theologiæ moral. in verbo Agnus Dei*. Scott. *in select. summorum Pont. Constitut. theor.* 330. Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum sub tit. de Agnis Dei*, Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Agnus Dei*, Ioan. Baptista Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *sub eodem verbo*. Antonin. Diana *moral. resol. p.* 3. *tract.* 7. *resol.* 12. nouissimè D. Ricciul. *ecclesiasticor. lucubr. lib.* 1. *cap.* 9. *num.* 7. Ego *de officio, & potest. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 50. *num.* 150. Et de Agnos Dei consecrandi origine agit Onophrius Panuinus, & D. Ant. Ricciul *d. c.* 9. *à n.* 1.

Alea Equites io Lusitaoia, vide *collect.* 307. *Alcantara Equites*, vide Collect. 308.

Alexander.

Collect. XVIII.

1 SAncti Alexandri Officium sub ritu duplici pro Ecclesia Bergomen. conceditur à *S. Cong. Rituum in Bergomen.* 7. *Iulij* 1612. *&* 19. *May* 1614. Et pro terra Colnalgi Plebis Threzai Mediolanen. Diœcesis. *Eadem S. Cong. Conc. in Mediolanen. Plebis Threzzi* 19. *Augusti* 1617. Et pro confraternitate S. Alexandri nationis Bergomen. Venetiarum. *Eadem S. Cong. in Venetiarum* 18. *Augusti* 1618. Et pro Ecclesia Collegiata S. Alexandri Placentiæ. *Eadem Sacra Congr. in Placentina* 27. *Iunij* 1620. quarum meminit Aldao. *in compendio Canonic. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 10.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de alienatione rerum, & bonorum ecclesiasticorum agentes.*
2 *Bona ecclesiastica alienari prohibentur, & earum hypotheca, locatio, & conductio vltra triennium.*
3 *Bona stabilia in statu Ecclesiastico nemo potest in non vassallos alienare, permutare, vendere, locare, &c.*
4 *Castra, seu arces, ac fortalitia status ecclesiastici nemo potest in non subditos alienare.*
5 *Bona quæcunque ad Ecclesias inferiores, & quanis loca pia spectantia alienare, ac in feudum vel emphyteusim concedere nullus potest.*
6. *Infeudatio ciuitatum, & locorum S. R. E. prohibita.*
7 *Alienationes omnes rerum ecclesiasticarum non seruatis iuris solemnitatibus nulliter facta sunt irrita.*
8 *Regularibus omnibus sub pœna nullitatis prohibetur alienatio rerum omnium, & bonorum, immobilium, ac pretiosorum mobilium.*
9 *Pecunia ad cambium, vel mutuò accepta cum solutione lucri cessantis vel damni emergentis comprehenduntur sub decreto quod prohibet Regularibus quamcunque alenationem.*
10 *Theatini Patres non comprehenduntur sub decreto prohibente Regularibus quamcunque alienationem, & ideo possunt bonorum suorum alienationem, facere inconsulta Sacra Congregatione.*
11 *Census Regularium alienatio pro solutione æris alieni fieri non potest à Regularibus.*
12 *Monasterij pro fabrica fieri non potest stabilium alienatio.*
13 *Census vt ematur prohibita est Regularibus alienatio stabilium.*
14 *Bonorum Regularium alienatio, quæ habent onus annexum Missarum in perpetuum, si contingat fieri, conuerti debent in alia stabilia cum eiusdem oneris repetitione, & annexione.*

Alienare, Alienatio.

Collect. XIX.

DE alienatione bonorum Ecclesiasticorum Guilielm. Rodoao. *tom.* 5. *tract. Doctor. p.* 2. *fol.* 393. Martinus Nauarrus, Petrus Rebuffus, Alphons. Villagut. de *rebus Ecclesiæ non ritè alienatis recuper. & in integr. restit.* Villalob. Bonacos. & Snarez *tom.* 1. *commun. opin. lib.* 1. *tit.* 1. *n.* 35. *cum seqq.* Quarant. *in sum. Bullarij verbo alienatio rerum Eccles.* Ioao. Anton. Nouar. *eod. tract. & tit.* Azor. *instit. moral. p.* 2. *lib.* 9. *c.* 1. *cum seqq.* Camill. Borrel. *in sum. decis. tom.* 1. *tit.* 15. Martin. Bonacio. *in var. tract.* 2. *de alienat. bonor. Eccles.* Valenzuel. *tom.* 1. *cons.* 3. Franc. Leo *in thesauro fori Eccles. p.* 1. *cap.* 15. Aloys. Ricc. *praxi rerum fori eccles. decis.* 1. *cum seqq.* Vgolin. *de potest. Episc. c.* 14. *§.* 4. *cum seqq.* Molin. *de Iustit. tract.* 2. *disp.* 465. *cum seqq.* Gutier. *de Iuram. confirm. p.* 1. *cap.* 52. *& pract. lib.* 1. *quæst.* 8. Ciarlin. *controuers. forens. lib.* 1. *c.* 105. Ioan. Baptist. Thoro *in compend. decis. Neapol. verbo alienatio rerum Eccles.* Castro Palao *in opere morali tom.* 2. *tract.* 12. *quæst. vnic. puncto* 14. *&* 15. Lezaoa *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *c.* 10. *& tom.* 3. *verbo alienatio*, Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori ecclesiast. c.* 6. 1

Alienare bona Ecclesiæ inconsulto Pontifice oon 2
licet, & prohibetur alienatio rerũ Ecclesiasticarum per pactum, item earum concessio, hypotheca, locatio, & conductio vltra triennium. *Paulus II. constit.* 2. incip. *Cum in omnibus* 5. *Id. May* 1465. reperitur impressa apud Laërt. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 327. aliàs *pag.* 297. in nouiss. impress. & illius meminie Ioan. Anton. Nouar. *in summ. Bullarum, tit. de alienat. rerum Eccles.*

Alienare, vendere permutare, vltra trienniom lo- 3
care, in emphyteusim, feudum, liuellũ, pignus, seu precarium

precatium concedere in non Vaſſallos nemo po-
4 teſt bona ſtabilia in ſtatu eccleſiaſtico: & nemo ſtatus eccleſiaſtici poteſt alienare caſtra, ſeu arces, ac fortalitia 10 non ſubditos Eccleſiæ. *Sixtus V. conſtit.* 3. incip. *Solicitudo Kal. Iunij* 1585. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 488. aliàs *pag.* 371. in nouiſſim. impreſſ. quam ampliauit *Clement VIII. conſtit.* 78. incip. *Romanum, pridie Non. Iulij* 1601. apud Laërt. Cherub. *to.* 3. *pag.* 121. aliàs *pagina* 88.

5 Alienare, ac in feudum, vel emphyteuſim quocunque prætextu, vel cauſa, quæcunque bona ad Eccleſias inferiores, & quæuis loca pia, nunc vel deinceps ſpectantia concedere, vel vltra triennium locare, & conceſſiones huiuſmodi reuocare, vel prorogare, cum plurium pecuniarum impoſitione prohibet *Vrbanus VIII. conſtit.* 51. incip. *Humana Kalend. Nouembr.* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 2. *pag.* 69.

6 Alienatio, atque infeudatio Ciuitatum, & locorum S.R.E. prohibita, ac tractatus de illa prætextu etiam euidentis vtilitatis & illam procurantes etiam ob honorem familiæ Pontificum, excommunicantur, infames fiunt, eorumque bona confiſcantur. *Pius V. conſt.* 35. inc. *Admonet.* 4. *Kalend. Aprilis* 1567. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario, tom.* 2. *pag.* 167. *in nouiſſ. impreſſ.* Præfatas Conſtitutiones Sixti V. & Clementis VIII. innouat, declaratque, & ampliat in permutationibus, donationibus etiam reſeruato beneplacito Sedis Apoſt. contrauenientibus pœnas infligit, contractus annullat, ac Notariis harum alienationum inſtrumenta conficientibus pœnas imponit *Paulus V. conſtit.* 10. incip. *Paſtorale* 12. *Kalend. Decembris* 1617. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4 Has etiam Conſtitutiones Sixti & Clementis & Pauli confirmat, & innouat, & extendit ad quodcunque genus contractuum, irritat venditiones, locationes, & alienationes vltra triennium locorum iuriſdictionalium, vel etiam non iuriſdictionalium, in confinibus tamen loci iuriſdictionalis, eiuſve territorij ſitorum etiam ad triennium, vel minus tempus faciendas à non Barone de bonis non iuriſdictionalibus in confinibus loci iuriſdictionis, vel eius territorij etiam ab vno latere exiſtentes quomodolibet Baroni iuriſdictionem habenti, ſeu bona in dicto territorio poſſidenti ſubiectis: necnon ad locationes bonorum in ſtatu eccleſiaſtico exiſtentium in confinio Dominij Principis exteri Sedi Apoſt. quomodolibet ſubiecti cuiuis extero pariter faciendas, ac etiam ampliat ad impoſitiones, venditiones, ceſſiones, & alienationes cenſuum annuorum tam imponendorum, quàm impoſitarum, iuxta formam Conſtit. Pij V. *Vrbanus VIII. conſtit.* 65. incip. *decens, Kalend. Iunij* 1627. apud Angelum Mar. Cherub. *in Bullario, tom.* 4. *pag.* 81. in nouiſſima impreſſ.

7 Alienationes omnes rerum Eccleſiaſticarum in damnum Eccleſiarum vel non ſeruatis Iuris ſolemnitatibus, aut aliàs nulliter factas irritas declarat. *Paulus IV. conſt.* 2. incip. *Inunctum nobis*, apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 29. & illam innouat *Pius IV. conſtit.* 11. incip. *Pronida*, apud eundem Laërt. Cherub. *tom.* 2 *pag.* 21.

8 Alienationum omnium rerum, & bonorum immobilium, ac pretioſorum mobilium, omnéque pactum, per quod ipſorum dominium transfertur, cenſus perpetuos, ſeu vitalitios, hypothecam, locationem, & conductionem vltra triennium, conceſſionem in feudum, ſeu emphyteuſim, preterquam in caſibus à Iure permiſſis, Generalibus, & Prouincialibus Capitulis, vel Congregationibus, Abbatibus, & quibuſcunque aliis Superioribus Regularibus cuiuſuis Ordinis intra fines Europæ exiſtentibus ſub pœna nullitatis ipſo iure prohibuit. *S. Cong. Eminentiſſimorum DD. Cardinalium Sacra Conc. Trid. interpretum de ſpeciali Pontificis iuſſu die* 9. *Septembris* 1624. cuius tenorem referunt Ciarl. *controuerſ. forenſ. cap.* 105. *num.* 119. Ioan. Anton. Nouat. *in ſum. Bullarum tit. de alienat. rerum Regul. num.* 12. *cum ſeqq.* & illius meminit Lezana *in ſum. quæſt. Regular. tom.* 1. *cap.* 10. *& tom.* 3. *verbo alienatio num.* 4.

Alienationis ſupradicti decreti ſub prohibitio- 9
ne comprehenditur pecunia ad cambium, vel mutuo accepta cum ſolutione lucri ceſſante, vel damni emergentis. *Sacra Cong. Conc.* 21. *Mart.* 1626. cuius meminere Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo alienatio num.* 5. *in fine.* Ioan. Anton. Nouar. eius frater *in dicta ſum. Bullarum tit. de alienat. rerum Regular. prohibita numero* 12. *cum ſequentibus* Lezana *dict. cap.* 10. *num.* 3. *& d. tom.* 3. *verbo alienatio num.* 5.

Alienatio bonorum clericorum Theatinorum 10
poteſt fieri inconſulta Sacra Cong. vt ipſa declarauit poſt promulgationem antedicti decreti, ſub quo non contineri talem Religionem, declarauit *eadem S. Cong.* vt teſtatur Ioan. Anton. Nouar *d. tit. de alienat. bonor. Regul. num.* 19. vbi hoc decretum de verbo ad verbum refert.

Alienatio cenſus Regularium pro ſolutione 11
æris alieni fieri minimè poteſt. *S. Cong. Concil.* 19. *Aprilis* 1619. apud Barthol. Gauant. *in manuali Epiſcop. verbo alienatio rerum eccleſiaſt. num.* 40. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regularium verbo alienatio n.* 3. Lezana *in ſum. q. Regul. tom.* 3. *eodem verbo num.* 5.

Alienatio pro fabrica monaſterij à ſtabilium Re- 12
gularibus fieri non poteſt. Eadem *S. Congregat.* 13. *Martij* 1619. penes Barthol. Gauant. *d. verbo alienatio rerum eccleſiaſt. n.* 38.

Alienatio ſtabilium vt inde ematur cenſus eſt 13
prohibita Regularibus. Eadem *S. Cong.* teſte Barthol. Gauanto *d. loco n.* 39.

Alienatio bonorum Regularium, quæ habent 14
onus annexum Miſſarum in perpetuum ſi fieri contingat, in alia ſtabilia conuerti debent cum eiuſdem oneris repetitione, & annexione, ſub pœna interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ ipſo facto incurrendi. *Eadem S. Cong.* 21. *Iunij* 1625. teſte Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Reg. verbo alienatio numero* 6.

SVMMARIVM.

1 *Archipreſbytero Terræ Carignolæ nullius conceditur Almutia.*

2 *Canonicis de facili non eſt concedenda Almutia.*

3 *Canonicis Eccleſiæ Collegiatæ poteſt concedi vſus Almutiæ, dummodo differat ab Almutiis, quibus vtuntur Canonici Cathedralis.*

4 *Archiepiſcopus Hidruntin. conceſſit Dignitatibus, Canonicis, & Presbyteris ſuæ Eccleſiæ Metrop. Almutiam, ſeu caputium, ipſa S. Congregatione approbante.*

5 *Archipresbyteri Collegiatarum ex conceſſione tantum Epiſcopi habere non poſſunt Almutia &*

caputia

caputia, quibus utuntur Canonici Cathedralis.
6 *Mansionarij & Praebendati deferre non possunt Almutia Episcopo concedente.*
7 *Capitulo Collegiata Ecclesiae loci Orbiten. conceditur indultum ferendi Almutia.*

Almutia.

COLLECT. XX.

1 ALmutium conceditur Archipresbytero terrae Carignolae, nullius, iurisdictionem quasi Episcopalem habenti ad distinctionem aliorum Canonicorum. *Sacr. Congregat. Rituum in Sypontina* 20. *Aprilis* 1602. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 3. *num.* 2.

2 Almutia & exemptiones Canonicis non sunt concedendae, nisi prius constet an deceat, & conveniat. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1603. apud Sellium *dict. capit.* 3. *numero* 4.

3 Almutij vsum concedi posse indulgetur Canonicis Ecclesiae Collegiatae, dummodo differat ab Almutiis, quibus vtuntur Canonici Cathedrales. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Lauden.* 19. *Maij* 1608. *& in Mediolanen.* 23. *Iunij* 1607. penes Sellium *d. c.* 3. *n.* 7.

4 Almutium, seu caputium ab Archiepiscopo Hydruntino concessum dignitatibus, Canonicis, & Presbyteris suae Ecclesiae Metropolitanae coloris violacei, pro aliis verò Presbyteris collectitiis coloris nigri, approbatur ab eadem *Sacra Cong. Rit. in Hydruntina* 30. *Ianuar.* 1616. cuius meminit Sel. *d. c.* 3. *n.* 9.

5 Almutia & Caputia non possunt ab Episcopo concedi vt differantur ab Archipresbyteris Collegiatarum suae dioecesis, sicut deferunt Canonici Cathedralis. *Eadem Sacr. Congr. Parmen.* 30. *Iulij* 1616. quam refert Selli. *d. c.* 3. *n.* 8.

6 Almutia à Mansionariis, & Praebendatis deferri non possunt etiam concedente Episcopo. *Eadem S. Cong. Rit. in Placentina* 16. *Ianuarij* 1620 de qua Selli. *d. c.* 3. *n.* 21.

7 Almutia ferendi indultum conceditur Capitulo Collegiatae Ecclesiae loci Orbiten. *Eadem S. Cong. rit. in Orbiten.* 9. *Aprilis* 1633. quam citat Sellius *d. c.* 3. *n.* 19.

B. Aloysius Gonzaga.

COLLECT. XXI.

1 BEati Aloysij Gonzagae Missam, & Officium de communi Confessoris non Pontif. die 21. Iunij pro ditionibus familiae Gonzagae, & Religiosis Societatis IESV de Vrbe concessit *S. Cong. Rit.* 31. *Maij* 1618. *& Lotharingiae* 4. *Aprilis* 1620. *& Mediolanen.* 29. *Maij* 1621. quarum meminit Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 10.

Demum *Gregorius XV. constit.* 10. incip. *In sede* 2. *Octobr.* 16 1. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 3. *pag.* 189. concessit vt de eodem B. Aloysio Gonzaga die 21. Iunij, quo ex hac vita migrauit ad caelum, ab omnibus eiusdem Societatis Religiosis vbique terrarum existentibus iuxta rubricas breuiarij, & Missalis Romani de communi Confessoris non Pont. Officium recitari, & Missam celebrari respectiuè, liberè licitè valeat, necnon etiam confluentibus eo die ad eorundem Religiosorum Ecclesias Missam in illis de eodem B. Aloysio Gonzaga, vt suprà celebrare liceat, refert Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 11. compendio vitae B. Aloysij Gonzagae tacito suo nomine euulgauit Iacobus Graffettus, & vitam Latinè prodit Monachis 1630. Simon VVyfocki, & Virgilius Ceparius in eius vita.

De Sancto Ludouico Francorum Rege de Sancto Ludouico Episcopo Tholosano, & de B. Ludouico Beltrano, vide in verbo S. Ludouicus *collect.* 456: *in fine*, remissiuè.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de altari agentes.*
2 *Corpora mortuorum debent remoueri, vt Altaria sub quibus sepulta sunt, consecrari debeant.*
3 *Religiosis Carthusiensibus, Minoribus, Praedicatoribus, & Societatis IESV conceditur vsus Altaris portatilis.*
4 *Missae de Requiem debent celebrari in altari priuilegiato pro defunctis.*
5 *Episcopus potius Canonicis quàm Altari tenet vertere debet.*
6 *Patroni si instaurare nolint Altaria, seu capellas in Regularium Ecclesiis existentes, debent Ordinarij facere eas demoliri, seu eosdem patronos iure & actione in illis competentibus priuare.*
7 *Lapis prophanatus Altaris vendi potest.*
8 *Incensari debent Altaria Sanctissimi Sacramenti, & B. Virginis, quae sunt à dextris Altaris maioris.*
9 *Mensa quomodo paranda pro Abbate, & Priore habente vsum Mitrae, & Baculi quando celebrat.*
10 *Ligneum Altare cum Ara lapidea permitti debet.*
11 *Visitare non potest Episcopus Altaria, & Capellas in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructas.*

Altare.

COLLECT. XXII.

DE materia vide Pelbart. *in Rosario de Altaris duplici genere.* Iodoch. Lorochi. *in thesauro nouo Theolog. verbo Altare*, Petr. Crespet. *in sum. Cathol. Fidei, eodem verbo*, Megala *in promptuario Iuris, eodem verbo*, Barthol. Gauant. *in man. Episcop. eodem verbo*, Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Altari portatili*, Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.* 3, *verbo Altare*, Selli. *in selectis Canonic. cap.* 11. met ipsum *de Iure ecclesi. vniuerso lib.* 2. *cap.* 7. Gauant. in rub. Missal. p. 1. tit. 20.

Altaria consecranda non sunt sub quibus sepulta manent corpora mortuorum, nisi illis remotis. *S. Cong. Rit.* 8. *Nouembris* 1599. cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. p.* 1. *cap.* 5. *num.* 7. *in fine*, Barthol. Gauant. *in manu. Episcop. verbo Altare num.* 9. Lezana *in sum. quaest. Regul. tom.* 3. *ver. Altare num.* 17. *vers.* 1. Ego *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 27. *num.* 27. *& de Iure ecclesi. vniuerso lib.* 2. *c.* 7. *n.* 18. 2

Altaris

3 Altaris portatilis vsum Religiosis siue Monachis Ordinis Cartusiensis concessit *Vrbanus V. in quadam sua Bulla* incip. *Sincera deuotionis affectus de anno* 1363. & Fratribus Minoribus Sixtus IV. in alia Bulla incip. Regiminis vniuersalis Ecclesiæ de anno 1474. Et Fratribus Prædicatoribus Alex. VI. & Gregorius XIII. secundum Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *q.* 43. *art.* 4. Et Patribus Societatis IESV. Paulus III. vt referunt plures per me citati *de officio & potestate Episcopi part.* 2. *alleg.* 23. *num.* 3.

4 Altari priuilegiato pro defunctis debent celebrari Missæ de requiem, aliàs indultum non suffragatur. *S. Cong. Rit. in Pistorien. primo Iunij* 1601. & in *Toletana* 13. *Iulij eiusdem anni* apud Sellium *in select. Canon. c.* 11. *n.* 9.

5 Altari tenes non sunt vertendi, & melius est vt Episcopus vertat tenes Canonicis quàm Altari. *Eadem S. Cong. Rit. in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603. refert me citato Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 3. *verbo Altare n.* 17. *vers. quinta.*

6 Altaria in Regularium Ecclesiis quandocunque reperiuntur de aliorum iurepatronatus, quibus vel nulla exigua sanè est dos assignata, quodque paramentis necessariis priuata, ac vetustate consueta ruinam minantur, in graue dedecus Ecclesiarum huiusmodi, ac diuini cultus præiudicium, moneri debent patroni huiusmodi à locorum Ordinariis vt infra breuem aliquem, sed competentem terminum, ea restaurent, dotent, ac ornent, alioquin si id facere detrectauerint, vel demoliantur huiusmodi Altaria, vel iidem patroni omni iure & actione in iis competentibus priuentur. *Sacra Congregat. Episcop. & Regularib. in Modenen.* 16. *Ianuarij* 1604. de qua Ego *de iure eccles. vniuerso lib.* 2. *capit.* 7. *num.* 28.

7 Altaris lapis prophanatus potest vendi & licitè teneri ab emptore, sed in loco decenti, & honesto. *Eadem S. Cong. Rit. in Reatina* 9. *Maij* 1606. quam refero *de iure eccles. vniuerso lib.* 2. *cap.* 7. *num.* 15. & eam me citato refert etiam Lezana *d. tom.* 3. *verbo Altare n.* 54.

8 Altaria Sanctissimi Sacramenti, & B. Virginis, quæ sunt à dexteris Altaris Maioris, in quo celebratur Officium, incensari debent. *Sacra Cong. Rit. in Treuisana* 7. *Decembris* 1601. penes Sellium *d. c.* 15. *num.* 1.

9 Altare & mensa ita paranda est pro Abbate & Priore habente vsum Mitræ & Baculi quando solemniter celebrat, vt scilicet in eo sex tantùm & non septem candelabra cum totidem candelis, & sua Cruce locantur, nec abacus alius præterquam parua mensa in cornu Epistolæ, super qua duo possint locari candelabra, Mitra, qua Prior vtetur, Calix, Missale, thuribulum cum nauicula, & alia necessaria pro actu celebrationis. *Eadem S. Cong. Rit. in Firmana* 28. *Ianuar.* 1606. referentibus Ioan. Maria Nuuar. *in lucerna Regul. verbo Altare num.* 1. & me citato Lezana *in summa q. Regul. tom.* 3. *verbo Abbas n.* 15.

10 Altare ligneum cum ara lapidea permitti debet, non obstante Constitutione Synodali *S. Cong. Rit. in Caietana* 10. *Nouembris* 1612. de qua mentionem faciunt Lezana *d. tom.* 3. *verbo Altare num.* 2. *in fine*, Ego *de officio & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 27. *num.* 24. *in fine*, & *de Iure eccles. vniuerso lib.* 2. *cap.* 7. *numero* 6.

11 Altaria & Capellas in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructas, visitare non potest Episcopus. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Papien.* 21. *Augusti* 1615. & *in Terracinen.* 22. *Ianuarij* 1616. apud Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 27. *in med.* & *tom.* 3. *verbo Altare numer.* 18. & illius nomini *dict. lib.* 1. *capit.* 7. *numero* 29.

Alternatiua beneficio non gaudet Episcopus absens causa Reip. Vide in verbo Episc. *coll.* 283. *n.* 9.

SVMMARIVM.

1 *Monialibus non licet habere ancillas quibus licitum sit claustra intrare & exire quando libuerit.*

2 *Puellis in monasteriis Monialium educandis non licet habere ancillas.*

3 *Monialibus sanctæ Claræ non dantur in communi ancillæ laicæ.*

Ancilla.

COLLECT. XXIII.

1 ANcillas habere, quibus licitum sit claustra intrare & exire quãdo libuerit non licet Monialibus, etiamsi adsit consuetudo, *Sacra Cong. Concil. in Abulen.* testibus Ganpan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *c.* 16. *num.* 28. Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 24. *q.* 16. quos refero *de officio & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 60. *in fine.*

2 Ancilla non datur pro puellis educandis *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Neapolitana* 12. *Martij* 1619. de qua Sell. *in select. Canonic. cap.* 18. *num.* 29. & illius memini de *iure eccles. vniuerso, lib.* 1. *c.* 44. *num.* 53.

3 Ancillæ laicæ non dantur in communi Monialibus sanctæ Claræ. *S. Cong. Episcop. & Reg. in Tarentina* 12. *Aprilis, & in Folignen.* 22. *Nouembr.* 1619. referente Sellio *d. c.* 18. *n.* 25. & de illa mentionem feci *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *all.* 102. *n.* 65. & *in collect. ad Trident. sess.* 25. *de Regularib. cap.* 5. *numer.* 90.

De Ancillis vide Crespet. *in sum. Catholicæ Fidei, verbo Ancilla.*

S. Andreas.

COLLECT. XXIV.

1 SAncti Andreæ Apost. Officium cum octaua pro Clericis Regularibus Theatinis S. Andreæ de Vrbe conceditur à *S. Cong. Rit. in Romana* 4. *Augusti* 1600. Et pro Ecclesia Varonien. *Eadem Sacr. Cong. in Varonien.* 25. *Iunij* 1611. Et pro Clericis Regularibus S. Pauli Bononiensis. *Eadem S. Cong. in Bononien.* 18. *Martij* 1617. quarũ meminit Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis, n.* 12. decius vita Marc. Antonius Georgius.

2 B. Andreæ Auellini Clericorum Regularium Congregationis Theatinorum Officium & Missam de communi Confessoris non Pont. ab omnibus Clericis Regularibus huiusmodi vbique existentibus ipsa die eius obitus celebrari, ac recitari liberè, & licitè posse concessit *Vrbanus VIII. const.* 45. incip. *In Sede* 10. *Iunij* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 88. refert. Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis, n.* 13.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Angelis agentes.*
2 *Missa Angeli Custodis conceditur pro Congregatione Annunciata Societatis* IESV, *de Vrbe.*
3 *Missa Angeli custodis approbatur.*
4 *Angeli in Cælo non habent fidem, sed visionem.*
5 *Officium Angeli Custodis est duplex minus.*
6 *Officium Angeli Custodis quo die celebrandum.*

Angelus.

COLLECT. XXV.

1 DE Angelis S.Thom.*tom.17.opusc.15.& in sum. p.1.q.50.vsque ad 54. & q.106. vsque ad 114.* Ioan.Maubert. *in Roseto, tit.25.* August.Steuch. *de perenni philosophia,lib.*8.Vincent.Burgund. *in speculo,tom.1. lib.1.* Ludou. Granatens. *in sylua locorum,* Ioan.Iacob.Vvecher *de secretis,lib.2.* Petr. è Motte *in professione Fidei lib.1.*Iacob.Affinat.*in mundo vniuerso,lib.1.dial.3.* Greg.de Valent. *tom.1.disp.4.* Iodoc.Cocci.*in thesauro Catholico,tom.1.lib.4.*Iodoch. Lorinch.*in thesauro nouo Theolog.sub hoc verbo,* Petr. Crespet.*in summ.Catholica Fidei eodem verbo.*

2 Angeli Custodis Missa conceditur pro Congregatione Annunciatæ Societatis IESV, de Vrbe. *S. Rit.in Romana* 16.*Maij* 1602. teste Sellio *in select. Canon.cap.*12.*n.*3.

3 Angeli Custodis Missa approbatur ab *Eadem Sacra Congr.sub die 6. Aprilis* 1615. apud Sellium *d. cap.*12.*num.*8.

4 Angeli in Cælo non habent fidem, sed visionem. *Eadem Sacra Congr.Rit. in Turritana* 22. *Ianuarij* 1618.penes Sellium *d.c.*12.*n.*9.

5 Angeli Custodis officium duplex posse fieri concessit Paulus V.27.*Septemb.*1608. vt refert Gauant. *in rubr. Breuiarij, sect.7.c.11.vers. de festo,* & ex duplex minus. *Eadem Sacra Congr.Rit.die* 2.*Octobris* 1627. quam refert Sellius *d.c.*12.*n.*11.

6 Angeli custodis officium celebrandum est prima die non impedita officio nouem lectionum post festum Sancti Michaëlis,cedit etiam Dominicæ. *Eadem Sacra Congr.Rit.*12.*Martij* 1618. cuius meminit Gauant. *loco citato,* & Sell. *d.c.*12.*n.*16. De Angelo Custode, seu de mutuis Angeli Custodis, & Angelici Clientis officiis Iacobus Hauteinus:& tractat de Angelo Custode Stephan. Audebertus.

Animarum cura, vide *in verbo cura animarum, collect.*135.

S. Anna.

COLLECT. XXVI.

1 SAncta Anna Beatissimam Virginem Mariam peperit, ex qua natus est Dominus noster IESVS Christus,eius festiuitas instituta ad diem 26. mensis Iunij,duplicis Officij titulo est condecorata. *Gregor.XIII.constit.*87.incip. *Sancta, Kal.Maij* 1584. impressa per Laërt.Cherubin. *in Bullario,tom.2.pag.*471.aliàs *pag.*354. in nouiss.impress.

2 S.Annæ dies festus sub obseruantia,& præcepto comprehenditur, cunctique Christi fideles vbique terrarum ab omni opere seruili eo die abstinere, & cessare debent.*Greg.XV.const.*24.incip.*Honor laudis* Barbos. Apost. Decis. Sum.

23.*Aprilis* 1622.apud Angel.Mariam Cherub.*to.*3. *pag.*310.quam citat Gauant. *in rub.Breuiarij,sect.7. c.9.n.26.* quam refert Aldan. *in compendio Canonic. resol.lib.1.tit.18.de Sanctis,n.*25. & declarauerat sub dictis die & anno *Sacra Congr.Rit.*cuius memini de Parocho,*cap.*16.*num.*17.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus non potest anniuersaria in distributiones quotidianas conuertere.*
2 *Episcopus reducere potest numerum Anniuersariorum, & Officiorum ex decreto Concilij,quod iam non licet, ex nouissimis decretis de celebrat. Missar.*
3 *Anniuersaria dies pro defuncto si contingat in festo, in sequentem diem non impeditam transferenda est.*

Anniuersaria.

COLLECT. XXVII.

ANniuersaria non possunt in distributionibus quotidianis poni per Episcopum, quia commutatio voluntatis testatorum spectat ad Summum Pontificem.*Sacra Congr.Conc.in Elboren.*12.*Martij* 1592.teste Sellio *in selectis canon.c.*16.*n.*3. 1

Anniuersariorum, & officiorum numerum potest Episcopus reducere ex decreto Concilij *sess.* 25. *de reformat.c.4. Sacra Cong.Concilij,* referentibus Quarant. *in summa Bullarij verbo Missa, pag.mihi* 402. Piasec. *in praxi Episcop.p.2.c.3.n.15.in fine,* Galat. *in Margar.casuum conscient.verbo Missa* 4.quos cum aliis refero, *de officio & potest. Episcopi p.1. alleg.29. n.4.* Sed nouissimè eadem *Sacra Congr. Conc. in decretis de celebrat. Missar.* in typographia Cameræ Apost.impressis de anno 1625.S.D.N.Vrbani VIII. auctoritate sibi specialiter attributa districtè prohibuit,ac interdixit ne Episcopi in diœcesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quomodolibet reducant onera illa Missarum celebrandarum,aut post idem Concilium imposita, aut in limine fundationis,sed pro his omnibus reducendis,aut moderandis,vel cõmutandis ad Apostolicam Sedem recurratur: refert ad litteram Barth. à Sancto Fausto *in tract.de suffrag.post q.*91. 2

Anniuersaria dies pro defuncto si contingat in festo, in sequentem diem non impeditam transferenda est. *Sacra Cong.Rit.die* 27.*Septembris* 1608.& *die* 19.*Maij* 1614.quorum meminit Gauant.*in rub. Missalis p.1.tit.5.sub n.2.lit.T.* 3

SVMMARIVM.

1 *Beneficium vel pensio non excedens valorem 24.ducatorum,non soluit annatam Cameræ Apost.*
2 *Beneficia, Monasteria, & Prioratus si perpetuò vniantur,singulis quindecim annis Cameræ Apostol. annatam, siue medios fructus soluere tenentur.*
3 *Annatarum solutio antiquissima est.*
4 *Ordinum quæcunque Congregationes ad solutionem annatarum tenentur de omnibus perpetuis vnionibus.*

Annata.

COLLECT. XXVIII.

1 ANnata non debetur Cameræ Apost. de beneficiis, vel pensionibus, valorem 24. ducatorum non excedentibus. *Clemens VII. constit.* 34. incip. *Etsi*, 5. *Iulij* 1532. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 602. alias *pag.* 501. in nouiss. edit.

2 Annatam siue medios fructus vnius anni singulis quindecim annis soluere tenentur Cameræ Apost. beneficia, Monasteria, Prioratus, & quæ antea eidem Cameræ alia iura soluere consueuerunt. *Paulus II. const.* 6. incip. *Decet*, 8. *Id. Ianuarij* 1469. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 330. aliàs *pag.* 300. io nouiss. impress.

3 Annatarũ solutio antiquissima est, & in Coocilio Vienneosi, ac deinde in Constantiensi approbata. *Eugenius IV. & Calixtus III.* super beneficijs vnitis Constitutiones ediderunt. *Iulius II.* has leges confirmauit, omnesque ad soluendum cogi iussit. *Iulius III.* eas ampliauit, & approbauit. Ac demum *Paulus IV.* in *Constit.* incip. *Decens esse censemus* 17. *in ord. de anno* 1558. easdem singulas comprobat, & quascunque Ordioum Congregationes ad solutionem teneri iubet de omnibus perpetuis vnionibus. De Annatis particulares tractatus edidere Antonius Massa Galesius, & Thomas Campegius, plures hac de re Coostitutiones citat Scott. *in selectas summorum Pontificum constit. epis.* 34. *pag.* 179. & *epist.* 141. *pag.* 532.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de festo Annunciationis B. Virginis agentes.*
2 *Officium non fit de Annunciatione quando eius festum occurrit in Dominica Quadragesimæ nisi in Ecclesijs sub Annunciationis inuocatione dedicatis.*
3 *Festum Annunciationis non licet celebrare in Maiori hebdomada.*
4 *Missam in die Parasceues non tenetur quis audire sub reatu peccati mort. quando Annunciationis festum in eo cadit.*

Annunciatio B. Virginis.

COLLECT. XIX.

1 DE festo Annunciationis B. Virginis Azori. *instit. moral. lib.* 1. *cap.* 17. Filliuc. *in quæst. moral. tract.* 27. *c.* 4. *num.* 48. *cum seqq.* Bonacin. *de sacros. Christi Incarnat. disp.* 1. *q.* 4. Petr. Cresper. *in summa Catholicæ Fidei, verbo Annunciatio.*

2 Annunciationis festum si occurrat in Dominica Quadragesimæ, non fit Officium de Annunciatione, nisi in Ecclesijs sub Annunciationis inuocatione dedicatis. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbonen.* 1. *Septembris* 1612. cuius memini *in meo tract. de officio, & potest. Parochi, c.* 11. *n.* 48.

3 Annunciationis festum non licet celebrare in maiori hebdomada. *Eadem S. Congr. Rit.* 15. *Martij* 1614. de qua *Ego ipse d. c.* 11. *n.* 48. *in fine.*

4 Annunciationis festum si quando acciderit in die Parasceues noo tenetur quis sub reatu peccati mortalis Missam illius audire. *Eadem S. Congr. Rit.* 19. *Februarij* 1622. teste Barthol. Gauant. *in comment. ad rub. Missalis, p.* 4. *tit.* 9. *num.* 24. quem refero *d. c.* 11. *numero* 46.

SVMMARIVM.

1 *Doctoribus, & Protonotarijs non participantibus prohibetur annuli vsus in Missa.*
2 *Canonicis Cathedralium Ecclesiarum prohibetur annuli vsus in Missa.*

Annulus.

COLLECT. XXX.

ANnuli vsus in Missa prohibetur omnibus etiam Doctoribus, & Protonotarijs non participantibus. *Sacra Cong. Rit.* 13. *Februarij* 1625. teste Sellio *in selectis Canonicis, c.* 14. . 16. & Gauant. *in rub. Missalis p.* 2. *tit.* 1. *n.* 6. *vers. Annulus.* 1

Annuli vsus in Missa prohibetur Canonicis Cathedralium Ecclesiarum. *Eadem Sacra Cong. Rit.* 10. *Nouembris* 1628. cuius memini *in meo tract. de officio, & potest. Parochi c.* 11. *num.* 35. & de ea Gauant. *citato loco.* 2

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de anno, & anni partibus, emendatione, & reformatione agentes.*
2 *Statum Ordinis Minimorum requirit* 18. *annum ad professionem in ea emittendam, & tamen ante illum annum emissa valida est.*
3 *Constitutio Religionis SS. Trinitatis requirit vigesimum annum completum, vt quis in ea Religione accipiatur, & tamen post* 16. *potest professio in ea emitti.*
4 *Canonicatum vt quis obtinere debeat etiam in Ecclesia vbi non fuit facta Ordinum distributio, debet attingere* 22. *annum.*
5 *Dignitates Cathedralium non habentes curam animarum exigunt annos* 22. *completos, & Episcopus in hoc dispensare non potest.*
6 *Abbatissa non minor* 40. *annorum eligi debet.*
7 *Canonicus debet intra annum à die habita possessionis se promouere facere ad Sacros Ordines.*
8 *Probationis annus debet esse completus, & integer.*
9 *Probationis annus etiam includit diem illum super additum anno bissextili.*
10 *Nouitiatus prorogari potest anno probationis completo, obueniente aliqua rationabili, seu iusta causa.*
11 *Nouitiatus annus non interrumpitur, si ex mala valetudine Nouitius extra Monasterium permaneat de licentia Superioris.*
12 *Probationis annus debet esse continuus.*
23 *Regulares Discalceati Ordinis Sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apost. ad laxiorem Calceatorum transeuntes, debent facere annum probationis.*

Annus.

Collect. XXXI.

1 DE anno, & anni partibus, emendatione, & reformatione Bernardus Hedecus, Vgolinus Mattellus, Ioannes Lalamannus, & Ioannes de Sacrobosco *de ratione anni*, Iosephus Zarlinus *de vera anni forma*, Lælius Gregorius Giraldus *tom. 1. de anno, mensibus, & Kalendario*, Ioannes Genesius de Sepulueda *de anni correctione*, Ioannes Zantus *de reformat. anni*, Iosephus Langius *in Polianthea, verbo annus.*

2 Annum 18. requirit Statutum Ordinis Minimorum, vt quis in eo profiteri valeat, & tamen valida est professio ante illum annum emissa, dummodo facta sit post decimum sextum. *S. Cong. Conc.* testibus Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 14.* Laurent. de Peyrinis *de subdito Religioso tom. 1. c. 26. §. 3.*

3 Annum 20. completum requirit Constitutio Religionis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum confirmata auctoritate Apost. ante & post Concilium Tridentinum, vt quis in eadem Religione recipiatur, & tamen pro validitate professionis sufficit eam in dicta Religione emittere post 16. annum iuxta dispositionem *Concilij sess. 25. de Regul. c. 15. S. Congr. eiusdem Conc.* ad instantiam Superiorum dictæ Religionis 2. *Augusti* 1631. & 24. *Aprilis* 1632. apud Sell. *in select. Canon. c. 18. n. 3.* quem refero *in collectan. ad c. 15. n. 13.*

4 Annum 22. attingere debet promisus de Canonicatu etiam in Ecclesia vbi non fuit facta Ordinum distributio, itavt collatio facta habenti annum vigesimum non valeat. *S. Cong. Conc. in Agarbien.* teste Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 4. n. 29.* quem refero *in tract. de Canonic. & dignit. c. 13. n. 9.*

5 Anni 22. ad dignitates in Cathedralibus curam animarum non habentes, requisiti debent esse completi. *S. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 4. n. 70.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 2.* Et Episcopus in hoc dispensare potest. *Eadem S. Cong. Concil. 20. Septembris* 1631. de qua me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Annus n. 13.*

6 Annis 40. non minor debet eligi Abbatissa. *Sacra Cong. Concil.* penes citatos supra *verbo Abbatissa collect. 5. n. 7.* & in hoc dispensare non potest Episcopus. *Eadem S. Cong. d. collect. 5. n. 9.*

7 Annus de se promoueri faciendo ad sacros Ordines computari debet à die habitæ possessionis Canonicatus, dummodo per prouisum non steterit quominus antea possessionem perceperit. *S. Congr. Conc. in Veronen. 13. Septemb.* 1631. cuius memini *in tract. de Canon. c. 16. n. 7.*

8 Annus probationis debet esse completus, & integer, *S. Cong. Conc. 1. Februarij* 1631. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo annus n. 1.*

9 Annus pro nouitiatu requisitus etiam includit diem illum superadditum anno bissextili, itavt complens annum nouitiatus die 24. Februarij non dicatur anno bissextili compleuisse nisi die. 25. *Sacra Cong. Conc.* de qua mentionem fecerunt Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo annus num. 4.* Ioan. Baptista Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo annus num. 11.*

10 Anno probationis completo prorogari potest nouitiatus, obueniente aliqua rationabili, seu iusta causa. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die 31. Maij* *Barbos. Apost. Decis. Sum.* 1597. quam citant Ouiedo *in praxi Regul. part. 1. tract. 6. q. 3. num. 10.* Ioan. Maria Nouar. *d. verbo annus num. 10.*

Annus probationis in nouitiatu non interrumpitur si ex mala valetudine nouitius extra monasterium permaneat de licentia Superioris. *S. Congreg. Conc.* apud Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Annus n. 3.* Barthol. de Vechis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum nouit. disput. 11. dub. 3. numero 13.* 11

Annus probationis in nouitiatu debet esse continuus, nec interpellatus sufficit. *Eadem S. Congr. Concil.* referentibus Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Annus num. 6.* & Ouiedo *in praxi Regul. p. 1. tract. 6. c. 1. q. 1. num. 2.* 12

Annum probationis debent facere Regulares discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apost. ad laxiorem Calceatorum transeuntes. *S. Congr. Conc. in Montis Regalis 13. Nouembris* 1627. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Annus num. 11.* 13

Plura vide supra in verbo *Ætas collect. 15.*

Antianitas attendenda circa præcedentiam inter Baliuos Capitulares, & Milites magnæ Crucis, vide *in verbo Præcedentia collect. 590. n. 12.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Antiphonis, & earum institutione agentes.*
2 *Archipresbyter prima Dignitas Episcopo celebrante debet praintonare Antiphonas.*
3 *Surgere debent omnes ab vtroque latere chori cum praintonantur Antiphonæ non obstante consuetudine.*
4 *Archipresbyter praintonare debet Antiphonas in Laudibus sicut in Vesperis.*
5 *Antiphonæ praintonandæ iuxta formam Caremonialis, nisi adsit consuetudo immemorialis aliter disponens.*
6 *Antiphonas in Vesperis praintonare spectat ad eum, qui die sequenti in Missa solemni Epistolam erit cantaturus.*
7 *Antiphonæ absente Episcopo ita praintonandæ erunt, vt prima celebranti, & successiuè Dignitatibus, & Canonicis veniant distribuendæ.*
8 *Antiphonæ finales ad laudes ante Natiuitatem omitti possunt in festo solemniter celebrato, sed Antiphonæ maiores etiam in festis solemnibus dicendæ.*
9 *Magister Caremoniarum non potest mutare, seu alterare Antiphonas ad Vesperas.*
10 *Canonicus primum locum in Choro obtinens praintonare debet quartam Antiphonam.*

Antiphonæ.

Collect. XXXII.

DE Antiphonis, & quando Institutæ Amalarius Fortunat. German. in lib. *de diuinis Offic.* Vualfrid. *de rebus eccles. cap. 22.* Rupert. *lib. 2. de diuin. Offic. lib. 4. cap. 21.* Durand. *in ration. diuinor. Offic. lib. 4. cap. 77.* Didac. de Guzman *in tract. de la excelencia del sacrificio de ley Euangelica p. 2. cap. 8.* Sim. Vaz Barbos. *de significatis mysteriosis c. 44.* latè Gauant. *in rub. Breuiarij sect. 5. c. 7. de Antiphonis.* 1

Ego *in collect. ad Concil. Trid. sess. 22. in decreto de Sacrificio Missa cap. 1. n. 14.* Et de Antiphnois, quæ in officiis B. Virginis recitantur. Laurentius Massella de *B. Virgine lib. 9.*

2 Antiphonas iuxta solitum præintonoare debet Archipresbyter prima Dignitas Episcopo celebrante. *Sacr. Cong. Rit. in Perusina* 20. *Decembris* 1601. quam referunt Sell. *in select. Canon. cap. 25. num. 3.* Aldan. *in compendio Canonicar. resolut. lib. 2. tit. 8. num. 10.*

3 Antiphonæ cùm præintonantur, omnes ab vtroque latere chori surgere debent iuxta Cæremoniale, non obstante consuetudine. *Eadem S. Cong. Rit. in perusina* 23. *Martij* 1602. apud Sellinm *d. c. 25. n 5.* & Aldan. *d. lib. 2. tit. 8. num. 11.*

4 Antiphonæ in laudibus præintonari debent per Archipresbyterum, sicut in Vesperis. *Eadem Sacra Cong. Rit. in dicta Perusina* 23. *Martij* 1602. penes Sellium *d. c. 25. num. 7.*

5 Antiphonæ præintonandæ sunt iuxta formam Cæremonialis, nisi adsit consuetudo immemorialis aliter disponens. *S. Cong. Rit. in Tropien. 4. Martij* 1606. *& in Asten. 22. Decemb.* 1612. quas adducunt Sel. *d. cap. 25. n. 6.* & Aldan. *d. lib. 2. tit. 8. num.* 10. Et dum *Eadem S. Cong. Rit. in vna Asculana* 16. *Decembris* 1606. censet Antiphonas præintonandas esse secundùm formam libri Cæremonialis, non obstante Ecclesiæ consuetudine in contrarium, loquitur de consuetudine non immemoriali, nec laudabili, quia liber Cæremonialis ad vnguem seruari mandatur nisi sit laudabilis, & immemorialis consuetudo in contrarium, per ea quæ infrà dicentur *in verbo Caremoniale n.....*

6 Antiphonas in Vesperis præintonare spectat ad eum, qui die sequenti in Missa solemni Epistolam erit cantaturus. *Eadem S. Cong. Rit. in Asculana* 28. *Ianuarij* 1606. cuius meminit Sell. *dict. cap. 25. numer. 9.*

7 Antiphonæ absente Episcopo, ita præintonandæ erunt, vt prima celebranti, aliæ successiuè Dignitatibus & Canonicis veniant distribuendæ. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Pataulna plebis sacti 9. Maij* 1606. referente Sellio *d. c. 25. n. 14.*

8 Antiphonæ finales ad laudes ante Natiuitatem omitti possunt in festo solemniter celebrato, vt contingit in festo sancti Thomæ, sed Antiphonæ maiores ante Natiuitatem etiam in festis solemnibus dicenæ sunt ad Magnificat. *Sacra Cong. Rit. in Burgen. 17. Nouembris* 1607. teste Aldano *d. tit. 8. num. 10.*

9 Antiphonæ ad Vesperas præintonandæ sunt iuxta consuetudinem immemorialem, nec Magister Cæremoniarum illam mutare, seu alterare potest, nec debet. *S. Cong. Rit. in Suessan. 28. Aprilis* 1607. referente Sellio *d. c. 25. n. 18.*

10 Antiphona quarta præintonanda est à Canonico primum locum in choro obtinente, quocunque dignitatis nomine nuncupetur. *S. Cong. Rituum in Mataren. 30. Ianuarij* 1616. apud Sellium *d. c. 25. num. 19.*

S. Antoninus.

Collect. XXXIII.

Sanctum Antnoionm Archiepiscopum Florentinum canonizauit *Clemens VII. const. 1.* incip. *Ratiom*, 6. *Kalend. Decembris* 1523. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 553.* aliàs *pag. 466.* in nouiss. impress. Huius Sancti præclara acta, & miracula luculenter conscripsit Fr. Vincentius Maynardus Geminianensis Procurator Ordinis Prædicatorum, refertque Surius *de vita Sanctor. to. 3. sub die. 2. Maij*: item Paulus Regius & Ioannes Antonius Flam. *in vita Patrum Ordinis Sancti Dominici.* Et illius translatione Thomas Bonsignorius.

S. Antonius Vlixbonensis.

Collect. XXXIV.

1 Sanctus Antonius Vlixbonensis, dictus de Padua, canonizatus fuit *à Greg. IX. in Constit. 4.* incip. *Cùm dicat, Kal. Iunij* 1232. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 53.* aliàs *pag. 85.* in nouiss. impress. Eius festum duplici Officio celebrari iussit *Sixtus V. constit.* 18. incip. *Immensa*, 19. *Kalend. Februar.* 1586. apud Laërt. Cherub. *to. 2. pag. 512.* aliàs *pag. 390.* De eo Officium proprium sub ritu duplici, & cum octaua celebrari posse in toto Regno Portogaliæ, concessit *eadem Sacra Cong. Rituum die 5. & 23. Iulij* 1631. cuius meminit Aldan. *in compend. Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis n. 19.* De S. Antonio Vlixbonensi scripserunt Hippol. de Ponte in compendio eius vitæ. Anton. Paul. *in orat. de illius vita* Italicè Ioann. Petrus Maphæus, *& in chronica sancti Francisci p. 1. lib. 5.*

S. Antonij Viennensis Fratres, vide *in verbo Fratres S. Antonij Viennensis* collect. 368.

SVMMARIVM.

1 *Christiani, qui in Turcarum ditionibus existentes, apostatarunt à Fide, si ibi redeant ad pœnitentiam, quomodo haresim abiurare teneantur, ostenditur.*

2 *Habitum omnem nationis discretiuum distinctè deferre possunt apostata reuersi ad fidem in terris infidelium, dummodo non sit protestatiuus falsa religionis.*

3 *Habitum nationis discretiuum indistinctè deferentes Apostata reuersi ad Fidem in terris infidelium, non sunt arcendi à susceptione Sacramentorum, si propositum habent profitendi Fidem quando iuridicè de illa interrogentur.*

4 *Habitus infidelium si protestatiuus sit falsa Religionis deponendus est, non ita si sit aquiuocus.*

5 *Confessarius debet absoluere apostatam pœnitentem in articulo mortis constitutum, & in terris infidelium existentem, abiurata prius verbo apostasia in foro Conscientia, etsi per aliquod temporis spatium superuixerit.*

6 *Fidem Catholicam, quam abiurata infidelitate amplexus est apostata pœnitens, in periculo vita constitutus, non tenetur confiteri cum periculo vita, etiam suadentibus Turcis, sed eorum suasiones eludere, vel non respondendo, vel aquiuocis verbis vtendo.*

Apostata.

Collect. XXXV.

Apostatæ à Fide in Turcarú ditionibus existétes si ibi redeát ad pœnitentiá omnino debét 1
abiurare

abiurare Apostasism coram Fidelibus captiois, quibus dederunt scandalum in propriis carceribus, publice, & explicite 1 at coram infidelibus non videtur hoc necessarium, sed sufficit vt coram ipsis abstineant ab actibus infidelitatis, deponantque habitom protestatiuum falsæ Religionis, & curent vt successu temporis cognoscaot etiam infideles vel ab ipsis, vel ab alus eorum abiurationem, licet id cum periculo vitæ. *Sacra Cong. Sanctissima Inquisitionis* 18. *Iulij* 1630. *Sacra Cong. de propaganda Fide, sub die* 7. *Aprilis* 1629. quam refert Laurent. de Peirinis *de priuileg. Regularium to.* 3. *in addit. ad Const. Leonis X. c.* 4. *n.* 26. *pag.* 430.

2 Apostatæ reuersi ad Fidem in terris infidelium tuta coofcientia, omnem habitum indistinctè deferre possunt nationis discretiuum, dummodo non sit protestatiuus falsæ Religionis, donec naociscantur occasionem transfugieodi ad fideles: nec
3 perinde arcendi à susceptione Sacramentorum si propositum habeot profitendi Fidem quando ioridicè de illa iotertogentur. *Eadem S. Cong. de propaganda Fide, sub dicto die & anno*, coius meminit Laurent. de Peyrinis *eodem loco n.* 27. *S. Cong. S. R. & vniuersalis Inquisitionis, coram S. D. N. Vrbano VIII. die* 18. *Iulij* 1630. apud eundem Laurent. de Peyrinis *d. c.* 4. *num.* 41. censuit deponendum esse habitum iofidelium, quatenus sit protestatiuus falsæ Religionis, si verò sit æquiuocatus, potest illum deferre, quod si ex illa delatione ratione personæ aliqua oriretur suspicio, tenetur aufugere quamprimùm poterit.

4 Apostatam pœnitentem in articulo mortis constitutum, & in terris infidelium existeotem absoluere debet Confessarius, abiurata prius verbo apostasia in foro Conscientiæ; & si per aliquod temporis spatiom superuixerit, poterit abiurare in balneo coram Fidelibus: quod si non poterit relinqoat chirographum suæ abiurationis, saltem signo Crucis conscriptum; quod si neque hoc possit com-
5 mittat Confessario vt suam abiurationem Fidelibus manifestet. Non autem tenetur apostata pœniteos tunc in periculo vitæ constitutus, etiam suadentibus Turcis, cum periculo vitæ, Fidem Catholicam, quam tunc abiurata infidelitate amplexus est, cooriteri, sed eorum suasiones eludere, vel non respondeodo, vel æquiuocis verbis vteodo *S. Cong. S. R. & vniuersalis Inquisit.* 18. *Iulij* 1630. teste Laurent. de Peyrinis *d. c.* 4. *n.* 42.

6 Apostatæ curam animarum exercere, aut Sacramenta ecclesiastica administrare. Missamque prætextu Ordinum sibi collatorum celebrare prohibentur; & omnes beneficiis priuari, & ad dignitates Ordinum inhabiles perpetuò esse voluit *Paulus IV. const.* 14. incip. *Postquam,* 13. *Kal. Aug.* 1558. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 372.

7 Apostatis licentias obtinendi beneficia ecclesiastica ac in illis inseruiendi Pœnitentiarius Maior non coocedit. *Pius IV. const.* 53. incip. *In sublimi,* §. 9. 4. *Non. Maij* 1562. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 71.

8 Apostata à Religione siue habitum Regularem deferat, siue non, potest ac debet ab Episcopo loci, vbi moram trahit, in carceres coniici, ac Superioribus Regularibus coosignari secundùm Regularia statuta puniendus, vtque ipsi quoque Superiores teneantur eos perquirere, & ad Religionum reducere, atqoe afficere, vt apprehendantur, salua tamen in omnibus facultate Ordinariis locorum attributa. *S. Cong. sub die* 21. *Septembr.* 1624. cuius meminere Megala *in promptuario Theologia moral. verbo* Apostata. n. 12. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Reg. eod. verbo n.* 2. & 3. Lauret. de Franchis *in contr. inter Episc. & Reg. circa decreta S. Cong. de apostatis, & eiectis.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Apostolis agentes.*
2 *Fundamenta secunda Christi fuerunt Apostoli Christi.*
3 *Cardinales S. R. E. Apostolorum cœtum repræsentant.*
4 *Episcopi subrogati sunt loco Apostolorum.*

Apostolatus.

COLLECT. XXXVI.

DE Apostolis Augustin. Triumph. *in sum. de Eccles. potest. quæst.* 84. *vsque ad* 102. Hugo de S. Victore *tom.* 2. *serm.* 7. 32. 50. & 71. Iosephus Langius *in polianthea sub hoc verbo*, Ioan. Maubet. *in rosete, s.* 27. Iodoc. Lorich. *in thesauro nouo Theolog. verbo Apostolus*, Petrus Crespet. *in sum. Cathol. Fidei, eodem verbo*, Thom. Boss. *de signis Ecclesiæ, signo* 77. vbi de successione perpetua, Sanchez *de regno Dei lib.* 3. *c.* 9. vbi de eorum prædicatione, Ioann. Lop. *in epit. Sanctor. lib.* 1. *c.* 23. vbi de eorum dignitate, Ioachinus Perionius, & Marcus Antonius Georgius *de illorum vita.* 1

Apostoli Christi fuerunt secunda fundamenta Christi. *Gregorius IX. constit. in append.* incip. *Fraternitatis* 7. *Kalend. Augusti* 1232. apud Laërt. Cherub. *in Bullario, tom.* 3. *pag.* 3. *in appendice*, aliàs *tom.* 1. *pag.* 90. in nouiss. impress. 2

Apostolorum cœtum Cardinales S. R. E. repræsentant *Eugenius IV. const.* 15. iocip. *Non mediocri de anno* 1439. apud Laërt. Cherub. *in Bull. tom.* 1. *pag.* 291. aliàs *pag.* 265. in nouiss. impress. Et notant Iacobat. de Concil. *lib.* 2. *n.* 252. Azor. *instit. moral. p.* 2. *lib.* 4. *c.* 1. *q.* 3. quos refero *de iure eccles. vniuerso lib.* 1. *c.* 3. *n.* 2. 3

Apostolorum loco Episcopi subrogati sunt. *Leo X. constit.* 22. incip. *dum intra* 14. *Kalend. Ianuarij* 1516. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 509. aliàs *pag.* 431. in nouiss. impress. de quo vide quæ dixi *in collect. ad c. in nouo, dist.* 21. 4

Apostolica sedes, vide *in verbo Sedes, collect.* 666. *à princip.*

Apostolicorum limina, vide *in verbo limina Apostolorum collect.* 431.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de appellationibus agentes.*
2 *Crimen læsæ maiestatis incurrunt appellantes à summo Pontifice ad Concilium generale, eorum consiliariis, ac fautoribus.*
3 *Schismatici sunt appellantes à Papa ad futurum Concilium, & multas pœnas incurrunt.*
4 *Religiosis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia prohibetur appellare ad secularia tribunalia.*
5 *Criminalibus in causis non licet appellare, nisi facto deposito pecunia pecuniaria ad quam reus damnatus est.*
6 *Fatalia appellationum à sententiis criminalibus*

condemnantibus ad pœnam pecuniariam ad sex menses restringuntur.

7 *Ecclesia Parochialis in concursu grauatus potest appellare ad Metropolitanum, vel viciniorem Episcopum.*

8 *Confessus in iudicio crimen appellationis beneficium denegatur.*

9 *Appellatio quomodo concedenda reprobato in concursu, ostenditur.*

10 *Appellans quando in eodem, quo reperitur carcere permanere debeat, ostenditur.*

11 *Regularium in causis quomodo appellatio interponenda sit, ostenditur.*

12 *Synodi diœcesanæ celebratio non potest impediri, nec retardari prætextu cuiuscunque appellationis.*

13 *Constitutionum synodalium executio non potest impediri, nec retardari appellatione ab illarum decretis interposita si confirmata fuerunt à Sede Apost.*

14 *Præcedentiæ in causis conceditur appellatio deuolutiua, sed non suspensiua.*

15 *Effectum deuolutiuum, non verò suspensiuum operatur appellatio in causis visitationum.*

16 *Effectum suspensiuum operatur appellatio à priuatione beneficij.*

17 *Effectum suspensiuum habet appellatio interposita super condemnatione ad triremes.*

18 *Executionem non suspendit appellatio à diffinitiua in causa correctionis.*

19 *Concilium Trident. sess. 2. de Regul. cap. 13. substulit dumtaxat appellationem quoad effectum suspensiuum.*

20 *Visitatio Ecclesiæ Cathedralis, & personarum ipsius ab Episcopo facienda appellatione non suspenditur.*

21 *Decretum factum in visitatione per Episcopum non admittit appellationem.*

22 *Mandati de residendo in visitatione executio appellatione non suspenditur.*

23 *Sententia definitiua contra verum contumacem prolata non admittit appellationem, quandiu appellans in huiusmodi vera contumacia persistit.*

24 *Appellationes non recipiuntur ab executione decreti S. Concilij Trid.*

25 *Appellatio quando sit admittenda à comminatione Episcopi facta contra incurrentes excommunicationem, ostenditur.*

26 *Metropolitanus recipere non potest appellationem à Suffraganeis in causis delegatis, & negotiis sancti Officij.*

27 *Appellatio non datur ad Episcopum à Vicario foraneo procedente cum Adiunctis contra Capitulares exemptos, sed deuoluitur ad Sedem Apost.*

28 *Appellatus si occultauit processum, vel impedimentum præstitit vt compulsatio non fieret, quid faciendum.*

Appellatio.

COLLECT. XXXVII.

1 DE Appellationibus integros tractatus ediderunt *tom. 5. tract. doct.* Alexander Boninconrius *fol. 45.* Federic. Schenk. *fol. 55.* Ioannes Ferrar. *fol. 62.* Petrus Gregorius Tholosan. Franciscus Herculanus, Christoph. Besoldus, Hirion Manfredus, Ioannes Vvamesius, Iulius Cæsar Ruginel. Marius Antonius Capells, Sigismundus Scaccia, Rebuff. *tom. 3. ad leges Galliæ tract. de appellat.* Bellacomb. Viui. & alij *tom. 2. commun. opin. lib. 7. tit. 32. cum seqq.* Gregorius Lop. *per text ibi tit. 23. part. 3.* Azeued. *tit. 18. lib. 4. Recop.* Alexand. Trentacinq. *var. resolut. lib. 2. tit. de appellat.* Brunor. à Sole *in locis communib. verbo appellatio,* Cardos. *in praxi Iudicum, & aduocat. eod. verbo,* Petr. Crespet. *in sum. Cathol. Fidei sub eod. verbo,* Galgan. *de iure publico lib. 2. tit. 40. cum seqq.* Amat. Roder. *in pract. de modo & forma videndi seu examinandi processum cap. vlt.*

Appellationem interponentes à Summo Pont. ad Concilium generale, cum eorum Consiliariis & fautoribus crimen læsæ Maiestatis incurrunt. 2 *Pius II. constit. 5.* incip. *Execrabilis 15. Kalend. Februarij* 1459. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 316.* aliàs *pag. 298.* Et sunt schismatici, 3 multasque alias pœnas incurrunt. *Iulius II. constit. 22.* incip. *Suscepti Kalend. Iulij* 1509. apud Laërt. Cherubin. *tom. 1. pag. 435.* aliàs *pag. 436.* isti tales excommunicationem Bullæ in Cœna Domini Incurrunt vt *in casu 2.* Vnde non possum non mirari aliquorum audaciam qui asserere ausi sunt sub dictæ excommunicationis pœna comprehendi tantùm appellantes ad futurum Concilium, non sic ad præsens Concilium, si tunc celebraretur, vt incautè dicit Zerola *in sua praxi Episcop. p. 1. verbo Papa in fine*, asserens sic docuisse quendam Doctorem modernum in publica lectura Neapoli; præcauere debuerat talia referre, quod credo in causa fuit, vt ista praxis prohiberetur, aliàs pro illo tempore vtilis & necessaria.

Appellatio ad secularia tribunalia prohibetur 4 Religiosis Fratrum Minorum sancti Francisci de Obseruantia. *Gregorius XIII. constitut. 27.* incip. *Quoniam de anno* 1575. apud Laërt. Cherubin. *tom. 2. pag. 393.*

Appellatio non admittitur in causis criminali- 5 bus, nisi facto deposito pœnæ pecuniariæ ad quam reus damnatus est. *Pius IV. constit. 52.* incip. *Etsi 10. Aprilis* 1562. apud Laërt. Cherubin. *tom. 2. pag. 67.* Intelligendo vt in *Pij V. constit. 22.* incip. *Inter multiplices 13. Kalend. Ianuar.* 1566. apud eundem Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 200.* aliàs 151. iunctis iis, quæ circa eius materiam adducit Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum sub tit. de appellation. pag. 55.*

Appellationum fatalia & eorum cursus ad sex 6 menses à die appellationis computandos restringuntur: ita vt si condemnati in pœnam pecuniariam fisco R. Cameræ persoluendam, appellationis causam in dicto termino non expediunt, Iudex à quo contra eos suam sententiam exequi tenetur. Acta tamen appellanti dare non recuset, & Iudex ad quem ad causæ expeditionem procedere non remoretur. *Pius V. constitut. 138.* incip. *licet 26. Octobris* 1571. apud Laërt. Cherubin. *tom. 2. pag. 349.* aliàs *pag. 362.* in nouiss. impress. quam explicat Ioann. Anton. Nouar. *dict. tit. de appellat. & num. 1.*

Appellatio admittitur ad Metropolitanum vel 7 viciniorem Episcopum pro parte grauatus in concursu Parochialis Ecclesiæ, *Pius V. const. 33.* incip. *In conferendis 15. Kal. Aprilis* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 219.* aliàs 165.

Appellationis beneficium confessus in iudicio 8 criminali denegatur. *Pius V. const. 24.* incip. *Cum sicut de anno* 1566. apud Laërtium Cherubin.

tom. 2. pagina 202. aliàs *pagina* 152. in nouissim. ed t.

9 Appellatio noo datur reprobato per examinatores ab electione Episcopi, qui elegit approbatum ab examinatoribus, sed à reprobatione examinatorum, ad effectum deuolutiuum, non autem suspensiuum. *Sacr. Cong. Conc. in Vrbinaten. 4. Maij* 1595. referente Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p. 9. c. 2. n.* 545.

10 Appellationis causâ dum pendet, appellans in eodem, quo reperitur carcere, permanebit, quoad Iudex ad quem appellatum est visis actis, & causa cognita aliter decreuerit, & tunc si à Iudicis ad quem decreto vim definitiuæ habente fuerit appellatum, nihil mandare, aut pro sui decreti executione attentare potest, donec per Iudicem superiorem aliud fuerit. Ordinatum. *Sacra Cong. Conc. sub die 16. Octobris* 1600. teste Sellio *in select. Canon. c. 30. n.* 13.

11 Appellatio in causis Regularium interponenda est à grauamine Prioris ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, & à Protectore ad Sacram Congregationem, prout cuiusque Religionis Constitutionibus disponitur. *Sacra Cong. Episcop. & Regular.* referentibus Campan. *in diuersorio iuris Canon. rub. 12. cap. 13. sub num.* 31. Fr. Bartholom. de Vecchis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum Nouitiis, disp. 15. dub. 2. num.* 17. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 9. n. 17. in fine,* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Religiosis recurrentibus ad Curiam Romanam, n.* 1. R.P.D. Sperel. *in decis. fori eccles. decis. 38. num.* 25. Sayr. *in claui Regia lib. 12. cap. 17. num.* 39. Eman. de Monteoliuete *in practic. Regular. p. 2. §. 7. n. 385. cum seqq.*

12 Appellationis cuiuscunque prætextu nequaquam potest impediri, seu retardari diœcesanæ Synodi celebratio. *S. Cong. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1635. *in resp. ad 17. dubium,* penes Aldan. *in compendio Canonic. resolution. libro 1. titulo 4. numero* 14.

13 Appellatione à decretis, & Constitutionibus Synodalibus, quæ fuerunt à Sede Apostol. confirmatæ, non potest illarum executio impediri, nec retardari. *Eadem S. Cong. in dicta Oriolen. in resp. ad 18. dubium,* apud Aldan. *dict. titul. 4. numero* 16.

14 Appellatio deuolutiua tantùm, non autem suspensiua tantùm datur in causis præcedentiæ, quia Concilium dum voluit controuersias de præcedentia per Episcopum componi, id est breui manu, summariè, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij, etiam appellatione remota, noluit tamen inferre præiudicium irreparabile, sed prouidere tantùm scandalis, quæ interea exoriri possent. *Sacra Cong. Concilij,* quam citat Sell. *in selectis Canon. cap. 30. num.* 10.

15 Appellatio si interponatur in visitatione ab Episcopo suffraganeo etiam tanquam Sedis Apost. delegato, debet interponi ad Metropolitanum quoad effectum deuolutiuum, non quoad suspensiuum. *S. Cong. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p. 1. verb. Visitatio, §. 3.* Paul. Piasec. *in simili praxi, p. 2. c. 3. num.* 61. Aloys. Ricc. *in praxi aurea, resol.* 449. *n. 2. prope fin.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi, part. 3. allegat. 73. num. 35. & alleg. 91. numero* 147.

16 Appellatio à priuatione beneficij habet effectum suspensiuum. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Mileuitana, 1. Iunij* 1604. cuius memini *in collectan. ad Tridentin. sess. 13. de reform. cap. 1. numero* 12.

17 Appellatio interposita super condemnatione ad triremes habet effectum suspensiuum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Auersana, 22. Ianuarij* 1591. quam me citato refert Lezana *in sum. quæst. Regul. n. 3. vers. appellare, n.* 21.

18 Appellatio à diffinitiua in causa correctionis non suspendit executionem. *S. Cong. Concil.* de qua Sell. *in select. Canon. c. 30. num.* 12.

19 Appellationem quoad effectum suspensiuum duntaxat sustulit *Conc. Trid. sess. 25. de Regul. c. 13. S. Cong. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 1. tit. 14. l. 24. §. 31. de processionibus, num.* 10. Modern. Hisp. *de potest. Regia, tom. 1. p. 2. c. 3. n.* 99. quos citaui *de Officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 78. n.* 26.

20 Appellatio ad effectum suspensiuum non admittitur à visitatione Ecclesiæ Cathedralis, & personarum ipsius ab Episcopo facienda, nec ideo illa potest appellatione suspendi. *Sacra Cong. Concil. in Oriolen. 27. Martij* 1632. *in resp. ad* 6. cuius mentionem facit Aldan. *d. lib. 1. tit. 4. num.* 8. quem refero *in collect. ad Trid. sess. 13. de reform. cap. 1. numero* 7.

21 Appellatio non datur à decreto facto in visitatione per Episcopum. *S. Cong. Rit. in Giennens. 24. Septembris* 1605. de qua Sellium *d. cap. 30. numero* 14.

22 Appellatio non admittitur à mandato de residendo in visitatione facto. *S. Cong. Conc.* penes Armend. *in addit. ad recop. legum. Nauarra, lib. 1. tit. 6. l. 5. §. 2. n.* 1.

23 Appellatio non recipitur à sententia definitiui contra verum contumacem prolata, nec inhibitio, aut alia quæuis prouisio, quandiu appellans in huiusmodi vera contumacia perstiterit, conceditur. *S. Cong. Conc. die 16. Octobris* 1600. referunt me citato Sell. *d. c. 30. num.* 17. & Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo appellare, n.* 20.

24 Appellationes non recipiuntur ab executione decreti Sacri Concilij Trid. aut visitationis Apostolicæ, nec etiam quando Episcopus virtute eiusdem Sacri Concil. procedit, vt Sedis Apost. delegatus in causis, quæ sub eorum iurisdictione Ordinaria non comprehenduntur: salua tamen in hoc casu Legatorum, & Nunciorum, Apost. auctoritate. *Sacra Cong. Conc. 18. Octobris* 1600. teste Sellio *d. c. 30. n.* 19.

25 Appellatio non est admittenda à comminatione Episcopi facta contra incurrentes excommunicationem & alias censuras à Iure latas ad dicendum causam quare non debeant declarari incidisse: secus si comminatio fiat contra alios delinquentes ad effectum illos excommunicandi ob aliquod delictum vel crimen sub excommunicationis ab homine latæ pœna. *Sacra Cong. Conc. in Tropien. 17. Martij* 1619. vt per Selli. *d. c. 30. n.* 19.

26 Appellationem à suffraganeis recipere non potest Metropolitanus in causis delegatis, & negotiis sancti Officij. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. 14. Nouembris* 1582. de qua meminit Sell. *d. c. 30. numero* 22.

27 Appellatio à Vicario foraneo procedente cum Adiunctis à Capitulo deputatis contra Capitulares exemptos, non datur ad sanctam Sedem Apostol. *Sacra Congregat. Concil. in Burgen. 18. Aprilis* 1627. quam refert Sellius *dict. capit. 30. numero* 23.

28 Appellatus si occultauit processum, vel impedimentorum

mentum præstiti: vt compulsatio, & transportatio non fieret, in eius præiudicium habetur pro compulsoro, & transportoro, & Iudex appellationis potest appellantem absoluere, & acta gesta in prima instantia annullare, & irritare, *S. Cong. Concil.* teste Gonzal. *ad regular. Cancellar. glossa 24. numero 41.*

SVMMARIVM.

1 *Institutio beneficij vbi pertinet ad inferiores, semper approbatio facienda est ab Episcopo.*
2 *Beneficia simplicia, quorum collatio liberè spectat ad inferiores, non exigunt de necessitate approbationem fieri ab Episcopo.*
3 *Vicarios etiam temporales appositos in Ecclesiis Parochialibus vnitis, & dependentibus à Religione Hierosol. approbare debet Episcopus.*
4 *Episcopus solus potest approbare sacerdotes sacræ Confessionis ministros.*
5 *Confessariorum, & ad curam animarum approbatio spectat ad Episcopum donec per alium prætendentem probetur immemoralis, & quod sit nullius.*
6 *Episcopi successor potest pro sua Conscientia securitate suspendere approbatos ab antecessore pro Confessionibus audiendis vsque ad nouum examen.*
7 *Confessiones audire non possunt approbationem ab Episcopo obtinentes ad certum tempus eo elapso absque noua Episcopi ipsius licentia, & approbatione.*
8 *Approbatus ab examinatoribus quando quis censeatur.*
9 *Episcopus modernus potest iterum examinare superueniente rationabili causa approbatum, & prouisum de Ecclesia Parochiali in forma dignum.*
10 *Approbatus ad Ordines seu beneficia ab Episcopo competendi potest ab inferiore suspendi ob imperitiam si ille in Visitatione repertus sit ignarus.*
11 *Approbatus ad Confessiones audiendas debet esse ab Ordinario loci vbi fit confessio.*
12 *Confessiones in vna diœcesi absque illius Episcopi approbatione audire non potest approbatus in alia.*
13 *Confessiones audire aliarum personarum, & extra illam Ecclesiam virtute Bullarum non potest approbatus ad audiendas confessiones certi generis personarum, vel in certa Ecclesia.*
14 *Confessarius approbatus non debet ab Ordinario impediri quominus Confessiones audire possit in domibus pœnitentium infirmorum.*
15 *Episcopus non potest Confessarium à se semel examinatum & approbatum iterum examinare, secus in successore.*
16 *Confessarius Regularis approbatus ab Episcopo quando possit ab audiendis Confessionibus suspendi,* & num. 18.
17 *Episcopus qui facultatem audiendarum Confessionum concessit ad suum beneplacitum potest quandocunque illam reuocare.*
18 *Approbatus Regularis ad Confessiones personarum secularium audiendas, potest si noua causa superueniat, suspendi, dummodo ea Confessiones ipsas concernat, veluti si cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuat, vel aliquod delictum committat.*
19 *Confessarius Regularis deputandus in monasterio Monialium etiam Regularibus subiectarum, debet esse approbatus ab Episcopo.*
20 *Confessarius Regularis extraordinarius Monialium debet esse approbatus à loci Ordinario.*
21 *Regularis approbatus generaliter ab Episcopo ad Confessiones personarum secularium audiendas non censetur approbatus ad audiendas Confessiones Monialium sibi subiectarum.*

Approbatio, Approbatus.

Collect. XXXVIII.

APprobatio facienda ab Episcopo, quamuis institutio pertineat ad inferiores iuxta formam *cap. 9. sess. 25. & c. 13. sess. 7.* debet fieri etiam in beneficiis, quorum institutio pertinet ad Monachos *S. Cong. Conc.* teste Nic Garc *de benef. p. 9. c. 3. n. 19. in 1. declar.* 1

Approbatio ab Episcopo facienda non requiritur in beneficiis simplicibus, quorum collatio liberè spectat ad inferiores *Sacra Cong. Conc.* apud eundem Garc. *d. p. 9. c. 3. n. 19.* 2

Approbationem dare debet Episcopus Vicariis etiam temporalibus appositis in Ecclesiis Parochialibus vnitis, & dependentibus à Religione Hierosolymitana si simpliciter idonei reperti fuerint. *S. Cong. Conc. in August. 4 Decemb* 1630. penes Aldan. *in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 13. num. 6.* 3

Approbationem dare Sacerdotibus Sacræ Confessionis ministris nullus potest præter Episcopum *S. Cong. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 4. tit. 29. l. 1. §. de confitendo semel in anno, n. 15.* Boss. *de triplici Iubilai priuileg. sect. 3. casu 2. num. 55.* Ioan. Mario Nouar. *in lucerna Regul. verbo approbatio, n. 9.* Metipso *de officio, & potest. Episcopi, p. 2. alleg. 25. n. 52. & de Parocho c. 19. 28.* 4

Approbatio Confessariorum, & ad curam animarum spectat ad Episcopum donec per alium prætendentem probetur immemorialis, & quod sit nullius. *S. Cong. Conc. in nullius. seu Conuersanen. 26. Iunij, & 20. Augusti* 1627. de qua Sellius *in select. Canon. c. 13. n. 1.* 5

Approbatio obtenta per Sacerdotem secularem, vel regularem ab Ordinario ad audiendas Confessiones potest ab Episcopo successore pro suæ Conscientiæ securitate vsque ad nouum examen suspendi. *Sacra Cong. Conc. in Leman. 19. Septembris* 1615. cuius meminerunt Sell. *d. c. 13. n. 2.* Ioan. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, n. 13.* 6

Approbationem ab Episcopo obtinentes ad certum tempus eo elapso non possunt Confessiones audire absque noua Episcopi ipsius licentia, & approbatione, prævio, etiamsi eidem libuerit, nouo examine. Illi verò, quos ipsemet Episcopus ad Confessiones huiusmodi audiendas semel admisit simpliciter, ac sine vlla temporis præfinitione, nullatenus possunt ab eodem reprobari sine noua causa, eaque Confessiones ipsas concernente. Cæterùm an eadem subsit, necne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere, sed Sedi Apost. duntaxat, vbi eam sibi aperiri postulauerit. *Sacra Cong. Episc. & Regul. in Cæsaraugustana 7. Septembris* 1615. & *in Gerunden. 30. Ianuarij* 1629. quam refert Torreblanca *de iure spirit. lib. 14. cap. 3. num. 23. & 24.* 7

Approba

8 Approbationem obtinere nemo censetur, si ex tribus examinatoribus quilibet eorum vnum approbauerit, & alij duo approbatum ab altero reprobauerint accedente Episcopo. Idem dicendum, quando sunt quinque examinatores, & quilibet eorum approbat vnum ex examinatis, & cæteri quatuor reprobant approbatum ab altero, Episcopo vni illorum accedente. Idem similiter si vnus tantùm compareat ad se examinandum coram tribus examinatoribus, vno illorum approbante, cæteris reprobantibus, quia illi non potest accedere Episcopus, & examinatus dicitur reprobatus. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 9. cap. 2. num.* 60.

9 Approbatum, & prouisum de Ecclesia Parochiali in forma dignum potest Episcopus modernus iterum examinare superueniente rationabili causa. *S. Cong. Conc. in Placentina* 26. *Augusti* 1628. refert Sellius *d. c. t.* 3. *num.* 6.

10 Approbatus ad Ordines seu beneficia ab Episcopo competenti, potest ab inferiore suspendi ob imperitiam, si ille in visitatione repertus sit ignarus. *Sacra Cong. Conc. sub die* 9. *Nouembris* 1619. quam citat Sell. *d. c. t.* 3. *n.* 5.

11 Approbatus ad audiendas Confessiones ab alio quam à Valentino Episcopo in diœcesi Valentina non censetur approbatus ab Ordinario. *Sacra Cong Conc.* cuius idonei testes sunt Quarant. *in sum. Bullar. verbo Confessor. vers. præter*, Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ*, §. 9. *n.* 6. Ludou. Beia *in resp. casuum Conscient. p.* 4. *casu* 20. *vers. tandem*, Ægid. de Coninck. *de Sacram. tom.* 1. *disp.* 8. *n.* 52. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 8. *n.* 132. Vgolin. *de offic. Episcopi, cap.* 7. §. 2. *num.* 8. Campan. *in diuers. iuris Canon. rub.* 12. *c.* 13. *n.* 77. *in fine*. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *n.* 12. Suar. *to.* 4. *de Pœnit. disp.* 28. *sect.* 7. *n.* 1. Molfes. *in sum. Theolog. moralis tract.* 7. *c.* 14. *n.* 67. Homobon. de Bonis *de examen eccles. p.* 2. *tract.* 5. *cap.* 2. *n.* 14. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo absolutio differ.* 1. Boss. *d. sect.* 3. *casu* 2. *n.* 213. Ego *de officio & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 25. *n.* 32.

12 Approbatus clericus tam secularis quàm Regularis ad audiendas personarum secularium Confessiones in vna diœcesi, non potest in alia easdem Confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione. *S. Congr. Conc. in Calaguritana* 6. *Iunij* 1608. teste Aldano *dict. lib.* 1. *titul.* 13. *numero* 8.

13 Approbatus Clericus tam secularis quàm Regularis ad audiendas Confessiones certi generis personarum, vel in certa Ecclesia, non potest Confessiones audire aliarum personarum, & extra illam Ecclesiam virtute Bullarum. *S. Cong. Conc.* de qua mentionem faciunt Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 8. *n.* 87. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, numero* 11. & 12.

14 Approbatus Regularis ab Episcopo ad Confessiones audiendas non debet ab Ordinario impediri quominus illas audire possit in domibus pœnitentium infirmorum, si ab illis vocentur, licet valeat talis Ordinarius mandare sub pœna suspensionis à facultate audiendi Confessiones, quod huiusmodi Regularis Parochum de audita Confessione infirmorum eodem die certiorem faciat. *Sacra Cong. Episc. & Regul. sub die* 5. *Iulij* 1606. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, n.* 17. & 18.

15 Approbati ab Episcopo ad Confessiones audiendas secularium præuio examine, non possunt iterum ab eodem Episcopo examinari, sed benè possunt examini subijci à successore Episcopi iuxta Constitutionem sanctæ mem. *Pij V. sub dat. Id. Augusti Pontificatus sui anno* 6. quæ à felicis record. Gregor. XIII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Concilij *Sacra Congr. Conc.* quam citat Ioan. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, n.* 5.

16 Approbatus ab Episcopo Confessarius Regularis non potest ab audiendis Confessionibus suspendi, nisi noua causa, eàque ad Confessiones ipsas pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipso Ordinario positum. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Nouembris* 1615. Nisi Episcopus facultatem huiusmodi audiendarum Confessionum ad suum beneplacitum concesserit, quia tunc quandocunque reuocare poterit. *Eadem Sacra Congr. in Papien.* 19. *Martij* 1619. apud Aldan. *dict. lib.* 1. *tit.* 13. *num.* 11. 17

18 Approbatus Regularis ad Confessiones personarum secularium audiendas, potest si noua causa superueniat, suspendi, dummodo ea Confessiones ipsas concernat, veluti si cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuat, vel aliquod delictum committat, propter quod rationabili Episcopi iudicio videatur à Confessionibus suspendendus. *Eadem Sacra Congr. Episc. & Regul. in Oriolen.* 30. *Augusti* 1630. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, num.* 5.

19 Approbatus ab Episcopo debet esse Confessarius Regularis deputandus in monasterio Monialium etiam Regularibus ipsis subiectarum, *Gregorij XV. constit. sua*, incip. *Inscrutabili*, per me impressa *in fine tract. de officio, & potest. Episcopi*, & per particulam adduco ibidem *alleg.* 25. *n.* 71.

20 Approbatus à loci Ordinario debet esse Regularis deputandus in Confessarium extraordinarium Monialium. *Sacra Congr. Conc. super dubijs occasione prædictæ Constitutionis Gregorij XV. exortis vers. Confessores extraordinarios*, quam refert Ioann. Maria Nouar. *d. verbo approbatio, n.* 15. Et ego *d. alleg.* 25. *num.* 72.

21 Approbatus Regularis generaliter ab Episcopo ad Confessiones personarum secularium audiendas non censetur approbatus ad audiendas Confessiones Monialium sibi subiectarum. *Eadem Sacra Congr. Conc. super dictis dubiis occasione præfatæ Constit. Gregorij XV. exortis vers. Regulares generaliter*, quam refero *d. alleg.* 25 *num.* 74.

vide *in verbo examen, collect.* 339.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de aqua benedicta agentes.*
2 *Aspersio aquæ benedictæ debet fieri sigillatim quibuscunque Dignitatibus, & Canonicis.*
3 *Aspersio aquæ benedictæ in Dominicis diebus debet fieri per ipsum celebrantem etiam quod sit prima Dignitas, non obstante contraria consuetudine.*

Aqua benedicta.

COLLECT. XXXIX.

De aqua benedicta Marc. Ant. Marsil. *de hydrogeligia*, Ioan. de Turrecr. Perbalt. *in rosario*, Gerardus

Gerardus Busdragus *super Canon. de consec.* Azot. *instit.moral.p.1.lib.9.cap.15.* Durand. *in ration. diuin. Officior.lib.4.cap.4.num.10.* Stephan. Durant. *de ritibus Eccles. lib.1.c.21.n. 2.* Hieron. Roman. *lib.4.de Republ.Christiana, cap. 21.* Henriq. *in sum. lib.4.cap.15.§.8.lit.F,* Martin.Delr.*disquisit. magic. lib.2.cap.2.sect.3.q.3.pag.523.* Emman.de Valle de Moura *de incantat. & ensalmis, sect.2.cap.11.* Boss. *de signis Eccles. tom.1. lib.5.cap.2. signo 15.* Torreblanca *in practicab.iuris spirit.lib 12.cap.26. n.57. cum seqq.* Gauant. *in rub. Missal.part.4.titulo 19.à num.6.*

2 Aquæ benedictæ aspersio debet fieri sigillatim quibuscunque Dignitatibus, & Canonicis, incipiendo ab iis, qui in dextero cornu existunt, non vnico ictu in circulum. *Sacra Congr. Rit.in.Perusina 20.Decembris* 1601.apud Lezana *in sum.quæst. Regul. tom.3. verbo benedictio,num.vlt.* & illius meminit *in tractat.de Canonicis & dignitatib.capit.34. num.23.*

3 Aquæ benedictæ aspersio in Dominicis diebus fieri debet per ipsum celebrantem, etiam quod sit prima Dignitas, vel alia Dignitas, non obstante contraria consuetudine, quæ potiùs corruptela, quàm consuetudo dici debet, cùm sit contra rubricas Missalis Romani, & dispositionem Cæremon. Episcop. *lib.2.cap.30.* quæ tollit omnem contrariam consuetudinem, *Sacra Congr. Rit. in Perusina 29 Nouembris* 1632. teste Sellio *in select. Canon. cap.16.num.3.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de officio, dignitate, & iurisdictione Archidiaconi agentes.*
2 *Officium Archidiaconi est Episcopo ministrare.*
3 *Vicarius Episcopi præcedit vbilibet Archidiacono.*
4 *Residere tenetur in quo sibi placuerit, qui duos Archidiaconatus dignitate pares habuerit.*
5 *Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel Iure Canonico debent esse in omnibus Ecclesiis, vbi fieri potest, Archidiaconi, qui vel curam habent animarum, vel iurisdictionem.*
6 *Iurisdictionem contentiosam habentes Archidiaconi debent esse Doctores, & promoti in publico gymnasio,*
7 *Doctoratus, vel Licentiatura gradus non exigitur in Archidiacono, qui verè cura animarum, & omni prorsus iurisdictione caret.*
8 *Thurificandus est immediatè post Diaconos assistentes Archidiaconus, qui sustinet Baculum Episcopi dum celebrat solemniter.*
9 *Archidiaconus qui sedet à dextris Episcopi celebrantis in Cathedrali, à dextris pariter sedere debet dum celebrat in Collegiatis.*
10 *Examini ci interfit non tenetur Episcopus vocare Archidiaconum.*
11 *Archidiaconus quam auctoritatem in choro habeat, ostenditur.*
12 *Officio expleto nemo è choro egredi valet antequam Archidiaconus finis signum det.*
13 *Capitulum conuocare quando absente Decano spectat ad Archidiaconum, potest in eo proponere, ac resolutiones accipere etiamsi non sit in Sacris.*
14 *Visitatione propria Ecclesia durante non potest Archidiaconus percipere fructus illius Canonicatus, quem obtinet ex dispensatione, vel ex illius Ecclesia consuetudine.*
15 *Visitationis ratione si vltra tres menses absit Archidiaconus, quando illa sua Dignitati incumbit, lucratur fructus, nisi contraria sit consuetudo.*
16 *Distributiones percipit Archidiaconus non visitans propriam Ecclesiam, sed solùm Ecclesiam suæ diœcesis.*
17 *Episcopus potest præstituere terminum Archidiacono ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatum.*
18 *Dignitas prima si sit Archidiaconus debet exercere officium Presbyteri assistentis.*
19 *Præsens intelligitur in choro Archidiaconus, dum est in assistentia apud Episcopum.*
20 *Dignitas prima si fuerit Archidiaconus, & constitutus sit in Ordine sacerdotali absente Episcopo præfertur Archipresbytero in celebratione Missarum solemnium.*
21 *Doctor debet esse Archidiaconus, qui est prima Dignitas in Cathedrali, quamuis non habeat curam animarum, nec contentiosam iurisdictionem.*
22 *Dignitas prima quando fuerit Archidiaconus sacerdos non ex obligatione, sed ex voluntate & deuotione præferri debet Archipresbytero in functionibus sacerdotalibus absente Episcopo.*
23 *Præcedentia ratione stolæ danda est Archipresbytero, qui est secunda Dignitas, & cui incumbit cura animarum.*
24 *Dignitas secunda quando est Archidiaconus Presbyter, absente prima Dignitate debet celebrare Missas solemnes.*
25 *Protonotarius Archidiaconus non lucratur fructus, & distributiones sui Archidiaconatus si cum habitu Protonotarij diuinis Officiis assistat.*
26 *Protonotarius Archidiaconus si in Ecclesia sit habitu Protonotarij ei non est assignandus locus inter Dignitates, & Canonicos.*
27 *Habitu Prælatitio vti non potest Archidiaconus Protonotarius in actibus sibi tanquam Archidiacono competentibus.*
28 *Paramenta pro Missa priuata celebranda non debet Archidiaconus Protonotarius assumere ex Altari, sed ex sacristia.*
29 *Habitu Protonotarij potest Archidiaconus vti in actibus sibi tanquam Protonotario competentibus.*
30 *Prænestinus Archidiaconus an teneatur ad onus Camerariatus.*
31 *Rhemen. Episcopi Vicario conceditur indultum reconciliandi Ecclesias pollutas, quæ prius non fuerunt consecratæ.*
32 *Rhuten. Archidiacono conceditur per annum indultum benedicendi paramenta stante absentia Episcopi.*

Archidiaconus.

COLLECT. XL.

DE Archidiaconi dignitate, officio, & iurisdictione. *l.4.tit.6.part.1.* Lancel. Coorad. *in* a
templo omnium Iudic.lib.2.cap.8 Sarmien. *lib.3.select.cap.15.* Lxl. Zechi. *de Republ. eccles. tit. 24. num.13.cum seqq.* Petr.Crespet.*in sum.Cathol.Fidei*

verbo

verbo Archidiaconus, Anastas. Germon. de sacror. immunit. lib. 3. cap. 3. Flamin. Paris. de resignat. benef. lib. 2. q. 1. num. 84. & 85. Petr. Gregor. Syntagm. Iuris lib. 25. cap. 20. Fr. Hieron. Roman. de Republ. Christ. lib. 3. cap. 3. Zerol. in praxi Episcop. verbo Archidiaconus p. 1. & 2. Card. Tusch. pract. conclus. tom. 1. lit. A, concl. 482. Nicol. Garc. de benefic. p. 7. cap. 7. num. 36. cum seqq. Sebast. Cæsar. de ecclesiast. hyerarchia part. 2. disp. 12. §. 1. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 5. cap. 14. Didac. Narbona de ætate ad omnes humanos actus req. anno 25. q. 65. Machado en su perfeto Confessor. tom. 2. lib. 4. p. 4. tract. 7. docum. 5. Ego de iure eccles. vniuers. lib. 1. cap. 24. & de Canon. & Dignit. cap. 5.

2 Archidiaconi officium est Episcopo ministrare. Sacra Cong. Rit. in Pisaurien. 10. Iunij 1600. cuius memini in tract. de Canon. & dignitat. cap. 5. num. 18. in princ.

3 Archidiacono præcedit Vicarius Generalis Episcopi tam in choro, quàm vbilibet. Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Theatina, 6. Iulij 1618. cuius memini d. c. 5. n. 55.

4 Archidiaconatus dum dignitate pares habens residere poterit in quo sibi placuerit, si alter est dignior, tenetur in eo residere. Sacra Congreg. Conc. teste Nicolao Garcia de benefic. part. 3. capit. 2. num. 185.

5 Archidiaconi qui vel curam habent animarum, vel iurisdictionem iuxta tit. de offic. Archid. de omnibus Ecclesiis, vbi fieri potest, esse Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico. S. Cong. Conc. referentibus Piasec. in praxi Episcop p. 2. cap. 5. num. 20. Campan. in diuers. iuris Canon. rub. 7. cap. 6. n. 41. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decis. 473. in 1. edit. aliàs resol. 497. in 2. edit. Nicol. Garc. de benef. p. 7. c. 7. num. 41. Massobr. in praxi habendi concursum requis. 10. dub. 6. Ioan. Maria Nonar. in Regul. Canon. Conc. 41. n. 2. quorum plures refero d. c. 5. n. 6.

6 Archidiaconi habentes iurisdictionem contentiosam debent esse Doctores promoti in publico gymnasio, aliàs gradus eis non suffragatur ex Bulla 63. Pij V. Sacra Cong. Conc. quam referunt Nicol. Garc. dict. cap. 7. num 40. Massobr. d. dub. 6. num. 6. Nouar. d. Concil. 41. num. 4. quos refero d cap. 5. n. 6. in fine.

7 Archidiaconus qui verè cura animarum, & omni prorsus iurisdictione caret, non comprehenditur decreto Concil. sess. 24. c. 12. de reform. quoad qualitatem doctoratus, vel Licentiaturæ in eo requisitam. Sacra Cong. Conc. de qua Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 5. n. 20.

8 Archidiaconus, qui sustinet Baculum Episcopi dum celebrat solemniter thurificandus est immediatè post Diaconos assistentes. Sacra Cong. Conc. Bracharen. 28. Aprilis 1607. Etiamsi sit primus Archidiaconus, & habeat alias prærogatiuas. Eadem Sacra Cong. in illa causa 18. Ianuarij 1608. de qua memini d. c. 5. n. 52.

9 Archidiaconus qui sedet à dextris Episcopi celebrantis in Cathedrali, à dexteris pariter sedere debet, cum celebrat in Collegiatis. Sacra Cong. Rit. in Thelesina 2. Martij 1602. apud Sell. in select. Canon. cap. 17. n. 2.

10 Archidiaconum vocare non tenetur Episcopus, vt intersit examini ordinandorum. Sacra Congr. sub die 21. Ianuarij 1617. penes Sellium d. c. 17. n. 3.

11 Archidiacono in choro permanenti spectat in principio Matutini Horarum Canonicarum, ac Vesperarum intonare: Pater noster, quo dicto, eidem pariter spectat eius manu signum dare, vt incipiatur. Domine labia mea, &c. Vel Deus in adiutorium meum, &c. Ipsique etiam ad Primam pertinet dicere. Dies, & actus nostros, &c. Adiutorium nostrum, &c Et Deus nos benedicat. &c. Ad Completorium. Noctem quietam, &c. Benedicat, & custodiat nos, &c. Et in fine Horarum, & Matutini: Dominus det nobis, &c. Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Theatin. 18. April. 1617. de qua Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 5. tit. 3. n. 19.

Archidiaconus priusquam finis signum dat, ne- 12
mo officio expleto è choro egredi valet. S. Cong. Episc. & Regul. in Theatin. 18. April. 1617. de qua mentionem feci d. c. 5. n. 20. in fine.

Archidiaconus ad quem de consuetudine Eccle- 13
siæ spectat absente Decano, conuocare Capitulum, & in eo proponere, ac resolutiones accipere, id potest etiamsi non sit in sacris, cùm iste sit actus iurisdictionis, qui competit Archidiacono etiam in sacris non constituto, & ad Decanum non spectat ratione Ordinis, sed antiquitatis, & superioritatis. S. Cong. Conc. referente Nic. Garc. de benef. p. 3. c. 4. n. 26.

Archidiaconus durante visitatione propria Ec- 14
clesiæ non potest percipere fructus illius Canonicatus, quam obtinet, ex dispensatione, vel de illius Ecclesiæ consuetudine, stante quod fructus Canonicatus distincti sunt à fructibus præbendæ, nisi pro tribus mensibus vacationis causa à Concilio permissis. Sacra. Cong. Conc. referentibus Nicol. Garc. d. c. 2. n. 252. in 2. dub. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 1. tit. 6. lib. de visitat. n. 82. quos citaui d. c. 5. n. 17.

Archidiaconus ratione visitationis incumbentis 15
dignitati potest abesse vltra tres menses concessos à Concilio, & lucratur fructus sui Archidiaconatus, qui lucrifiunt per interessentiam, dummodo dari consueuerint absentibus ex legitima causa; non tamen lucrantur distributiones quotidianas. Hæc autem de lucrandis fructibus locum habent, nisi extet Ecclesiæ consuetudo, vt Archidiaconus visitans nihil fructuum percipiat, quia talis consuetudo salua manere debet. Sacra Cong. Conc. de qua Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. n. 332. Ego ipse d. cap. 5. n. 15.

Archidiaconus non visitans propriam Eccle- 26
siam, sed solùm Ecclesiam suæ Diœcesis, etiamsi visitaret ex officio, & iure sibi competenti, non potest percipere distributiones. Sacra Cong. Conc. apud Nicol. Garc. d. cap. 2. n. 532. Armendar. d. l. 6. de Visitat. n. 81. & 108. quos cum aliis refero de officio, & potest. Episcop. p. 3. alleg. 53. n. 126.

Archidiacono potest Episcopus præstituere ter- 17
minum ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatum ne oneri sit Ecclesiis, quas visitauerit S. Cong. Conc. penes Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 62. quem refero d. c. 5. num. 14.

Archidiaconus si sit prima Dignitas debet exer- 18
cere officium Presbyteri assistentis cum Pluuiali Episcopo celebranti iuxta formam cæremonialis, illiq; candelam, & palmam benedictam ministrare, dummodo sit in sacerdotali Ordine constitutus. S. Cong. Rit. in Brixien 28. Maij 1616. & in Reatina 10. Ianuar. 1609. Non autem Archipresbyter. Eadem Sacra Cong. in Vercelen. 7. Augusti 1610. Etiamsi Archidiaconus non possit dici quod sit prima Dignitas, vt in Pisaurien. 10. Ianuar. 1600. & recusans cogendus est pœnis, & censuris ecclesiasticis, vt in
d. Reattna. Et dum in assistentia est apud Episco- 19
pum intelligitur præsens in Choro tam in Eccle-
sia

ſia Cathedrali quàm in alia. *Eadem Sacra Congr. in Camerinen.15.Marty* 1608.cuius memini *d.c.5. num.50 & 51.*

20 Archidiaconus prima Dignitas & in Ordine ſacerdotali conſtitutus,abſente, vel impedito proprio Epiſcopo, præfertur Archipresbytero & omnibus aliis Canonicis in celebratione Miſſarum ſolemnium,& in omnibus aliis functionibus Epiſcopalibus. *Sacra Cong. Rit.in Regien.9. Decembris* 1600.*& ſancta Agathe Gothorum* 23. *Mart.*1602. *& in Iuuenacen.*17. *Nouembris* 1607. *& in Baren.* 19. *Ianuar.*1608. *& in Pennen.*14. *Ianuarij* 1615. *Rot. in Viterbien. celebrationis Miſſar.*11. *Decembr.* 1609.Non quidem ex obligatione , ſed ex ſua voluntate,& deuotione. *Eadem S.Cong.in d.Regien.9. Decembris* 1600.quarum meminit Aldan.*in compendio Canon.reſolut.lib.3.num.*10.

21 Archidiaconus , qui eſt prima Dignitas in Cathedrali debet eſſe Doctor quamuis non habeat curam animarum, nec contentioſam iuriſdictionem. *S. Cong. Concil. in Andrien.*1. *Aprilis* 1628. penes Aldan.*d.tit.3.num.*21.

22 Archidiaconus,qui prima Dignitas poſt Pontificalem exiſtit,& ſacerdos eſt,non quidem ex obligatione , ſed ex ſua voluntate, & deuotione in decantatione Miſſarum in diebus ſolemnibus , delatione Sanctiſſimi ſacramenti,benedictione candelarum,cinerum,palmarum, & aliis huiuſmodi actibus, & functionibus ſacerdotalibus, Epiſcopo abſente,præferendus eſt Archipresbytero. *Sacr.Cong. Rit.in d.Regien.9.Decembr.*1600.quam refert Marcel.de Vulpe *in praxi iudic. fori eccleſ. cap.34.n.13. in fine.*

23 Archidiaconus , qui eſt prima Dignitas ſi concurreret in funeralibus cum Archipresbytero , qui eſt ſecunda,& cui incumbit cura animarum,& defert ſtolam,quique in Eccleſia dum facit Officium præcedit huiuſmodi Archipresbytero danda in via præcedentia ratione ſtolæ.*Sacra Cong.Rit. in nullius ſeu Troiana* 4. *Maij* 1603. quam citat Iulius Lauor. *variarum lucubrat. tom. 5. titul. 2. capit. 3. num.*211.

24 Archidiaconus ſecunda Dignitas , quando eſt Presbyter,abſente Epiſcopo, & impedito Decano prima Dignitate debet celebrare Miſſas ſolemnes, & non Primicerij , licet id fecerint quando Archidiaconus non erat præſens. *Sacra Cong. Rit. in Capuana* 28. *Aprilis* 1607. apud Aldan. *dict. titulo 3. num.*17.

25 Archidiaconus, qui ſit ex priuilegio Protonotarius non lucratur fructus & diſtributiones ſui Archidiaconatus , ſi cum habitu Protonotarij In Eccleſia , choro & proceſſionibus , diuinis Officiis
26 aſſiſtat. *Sacra Cong.Rit. in Aſculana in Apulia* 6. *Martij* 1610. Et ſi voluerit in ſua Eccleſia vti habitu Protonotarij reputatur tanquam extraneus, & ei locus aſſignandus eſt non inter Dignitates , & Canonicos , ſed poſt Abbates. *Eadem Sacra Cong.*
27 *in d. Aſculana.*Nec poteſt in publicis functionibus in aſſiſtentia Epiſcopi,& aliis actibus ſibi tanquam Archidiacono competentibus vti habitu Protonotarij, ſeu ſuo habitu Canonicali. *Eadem S.Cong.in dicta Aſculana in Apulia* 19. *Nouembris* 1615. cuius memini *d.c.5.n.52.&* 54.

28 Archidiaconus Protonotarius non ex Altari,ſed ex ſacriſtia vt faciunt cæteræ Dignitates & Canonici debet ſumere paramenta pro Miſſa priuata celebranda in Eccleſia Cathedrali. *Eadem S.Cong.Rit. in d. Aſculana* 6. *Martij* 1610. de qua Aldan. *dict. tit.3.num.*19.

Archidiaconus,qui ex priuilegio eſt Protonota- 29
rius poteſt vti habitu Protonotarij in actibus non competentibus ſibi tanquam Archidiacono. *Sacra Congreg. in nullius terra Piſcia* 19. *Ianuar.*1612. *& in d. Aſculana Ianuarij* 1612. penes Aldan. *d. tit.3.num.*21.

Archidiaconus Præneſtinus non tenetur ad 30
onus Camerariatus. *Sacra Cong. Rit.in Præneſtina* 13.*Iulij* 1619. Sed poſtea re maturè diſcuſſa contrarium fuit reſolutum *in eadem cauſa* 26.*Septembr.* 1620.vt teſtatur Aldan.*d.tit.3.n.*22.

Archidiacono Epiſcopi Rhemen. Vicario con- 31
ceditur indultum reconciliandi Eccleſias pollutas , quæ prius non fuerant conſecratæ , ſecus pro Eccleſiis,quæ antea fuerunt conſecratæ.*Eadem S.Cong.Rit.in Rhemen.9.Maij* 1609.referente Aldano *d.tit.2.n.*25.

Archidiaconus Rhuten. conceditur per annum 32
indultum benedicendi paramenta ſtante abſentia Epiſcopi. *Sacra Cong. Rit. in Ruten.9. Maij* 1609. quem refert Aldan.*d.tit.3.n.*26.

Archidiacono Carominch Aquileien. diœceſis 33
& illius loci Vicario ob longiſſimam abſentiam Ordinarij Aquileien. conceditur facultas per annum benedicendi paramenta.
Sacra Cong.Camminch. 24.*Aprilis* 1610.quam citat Aldan.*d.tit.3.n.*30.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Archiepiſcopi auctoritate, & iuriſdictione agentes.*

2 *Officia Ordinis amplius aſſumere nequeunt Regulares Epiſcopi,qui ad illum redeunt.*

3 *Iuramentum de viſitando limina Apoſtolorum ſtatis temporibus,& de dando rationem Papæ de eorum Paſtorali officio ſubeunt Archiepiſcopi etiam Cardinales antequam munus conſecrationis ſuſcipiant.*

4 *Pontificalia in Eccleſia Archiepiſcopi exercere non poteſt Nuncius abſque eius licentia.*

5 *Pontificalia in Eccleſia ſuffraganeorum exercere non poſſunt Archiepiſcopi, abſque licentia Epiſcopi Ordinarij.*

6 *Crucem ante ſe deferri facere poteſt Archiepiſcopus etiam per loca Monachorum Caſſinenſium ſuæ Diœceſis.*

7 *Nomen & titulum Archiepiſcopi,non autem vſum pallij & Crucis retinere poteſt Archiepiſcopus tranſlatus ad Eccleſiam Epiſcopalem.*

8 *Crucem deferre poteſt Archiepiſcopus preterquam in viſitatione Nuncij, & ſecum deambulando.*

9 *Nuncio præſente non ſedet Archiepiſcopus in cathedra ſuperiori,ſed inter Canonicos in eminentiori loco.*

10 *Mozzeta & Cruce non poteſt vti Epiſcopus præſente Legato in Ciuitate.*

11 *Nuncium debet rogare Epiſcopus, vt populo benedicat, Nuncius verò hoc remittat Archiepiſcopo,vt populus cognoſcat dignitatem.*

12 *Cauſas vertentes inter Epiſcopos Suffraganeos non poteſt iudicare Archiepiſcopus.*

13 *Cauſarum in prima inſtantia , quæ agitantur coram eius Suffraganeo non debet ſe ingerere Archiepiſcopus.*

14 *Vicelegato Bononien.non debet precedere Archiepiſcopus in proceſſionibus,& ſolemnitatibus.*

Archiepiſcopus

Archiepiscopus.

Collect. XLI.

1 DE Archiepiscopis Rosæus *de prærogatiuis Archiepiscop. dignit.* Quarant. *in sum. Bullary, verbo Archiepiscopi auctoritas*, Marc. Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 70. Iodochus Lorich. *in thesauro nouo Theolog.* Petrus Crespetius *in sum. Catholica Fidei sub hoc verbo*, Azor. *institut. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 33. Homobon. de bonis *de humana vita statibus, p.* 1. *c.* 6. Galganet. *de iure publico, lib.* 3. *tit.* 18. Scipio de Rubeis *in Aphorismis, verbo Archiepiscop.* Sebastianus Cæsar. *in relect. de ecclesiast. hyerarch. p.* 1. *disp.* 5. §. 1. Machado *en superfeto Confessor. tom.* 2. *lib.* 4. *p.* 7. *tr.* 1. Ego *de iure ecclesiast. vniu. lib.* 1. *cap.* 7.

2 Archiepiscopi, & Episcopi cuiuscunque Ordinis Regularis professores ad horum Ordinum claustra redeuntes, ad eorum officia assumi nequeunt. *Paulus IV. const.* 21. incip. *In sacra* 19. *Iulij* 1559. apud Laërt. Cherub. *in Bullario to.* 1. *pag.* 261. cuius meminerunt. Fr. Franciscus de Sosa *in tract. Hispanico sermone conscripto de la obligacion conque quedan los Religiosos Obispos n.* 144. Ouiedo *in praxi Regulari p.* 1. *tract.* 4. *c.* 3. *q.* 6. Ego *de iure ecclesiast. vniuerso, lib.* 1. *c.* 8. *n.* 126.

3 Archiepiscopi etiam Cardinales antequam munus consecrationis suscipiant, aut eis pallium tradatur, iurant se limina Apostolorum statis temporibus visitaturos, & se rationem reddituros, de eorum Pastorali officio Papæ, ac de rebus ad statum Ecclesiarum suarum pertinentibus. *Sixti V. constit.* 15. incip. *Romanus* 13. *Kalend. Ianuarij* 1586. apud Laërt. Cherub. *in Bullario, tom.* 2. *pag.* 508. Vide infra verbo *limina, collect.* 451.

4 Archiepiscopi in Ecclesia non potest Noncius Pontificalia exercere absque ipsius Archiepiscopi licentia. *S. Cong. Rit. sub die* 9. *Maij* 1593. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 8. *n.* 14. per me adductus *in collect. ad Trid. sess.* 6. *de reform. c.* 5. *n.* 18.

5 Archiepiscopi non possunt Pontificalia exercere in Ecclesiis Suffraganeorum absque licentia Episcopi Ordinarij. *S. Cong. Episcop. & Regul. die* 18. *Aprilis* 1599. apud Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 26.

6 Archiepiscopus potest ante se Crucem deferri facere etiam per loca Monachorum Cassinensium suæ diœcesis. *Sacra Congr. Rit. in Theatina* 13. *Iulij* 1613. penes Sellium *in selectis Canonic. capit.* 2. *num.* 3.

7 Archiepiscopus translatus ad Episcopalem Ecclesiam potest retinere tantùm nomen siue titulum Archiepiscopi, non autem vsum Pallij, & Crucis. *Sacra Cong. Rit. in Maioricen.* 16. *Octobris* 1604. referente Sellio *d. cap.* 2. *n.* 4.

8 Archiepiscopus potest deferre Crucem præterquam in visitatione Nuncij, & secum deambulando. *Sacra Congreg. Rit. in Taurinen.* 9. *Mart.* 1593. teste Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 8. *num.* 14.

9 Archiepiscopus non sedet in Cathedra superiori coram Nuncio, sed inter Canonicos in eminentiori loco. *Eadem. S. Cong. Rit. in dict. Taurinen.* de qua Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 14.

10 Archiepiscopus non potest vti Cruce nec Mozzetta præsente Legato in ciuitate. *Sacra Congr. Rit. Octobris* 1601. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 12. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 6. *cap.* 5. *n.* 17.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Archiepiscopus debet rogare Nuncium, vt populo benedicat, qui hoc renuitat Archiepiscopo, vt populus cognoscat, dignitatem Apostolicam. *Sacra Cong. Rit. in dicta Taurinen.* 9. *Martij* 1593. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *à n.* 11. 11

Archiepiscopus non potest iudicare causas vertentes inter Episcopos Suffraganeos. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Regien.* 31. *May* 1588. de qua etiam Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 16. 12

Archiepiscopus non debet se ingerere in prima instantia causarum, quæ agitantur coram eius Suffraganeo. *Sacra Cong. Conc.* referente Thom. Zerola *in praxi Episc. p.* 1. *verbo appellatio, vers. ad decimum.* 13 14

Archiepiscopus Bononien. debet præcedere Vicelegato in processionibus & solemnitatibus, ac quotiescunque in Ecclesia conueniunt circa pacem, thuris honorem exhibendum, ac in sedendo ad Missam, & Concionem. *Sacra Congr. Rit. in Bononien.* 7. *Iulij* 1602. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 17.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Archipresbyteri dignitate, officio, & iurisdictione agentes.*
2 *Archipresbyter sanctæ Mariæ Maioris de Vrbe facultatem habeat.*
3 *Archipresbyter sancti Petri in Vaticano quam habeat iurisdictionem, ostenditur.*
4 *Archipresbyter Iuuenacen. attenta consuetudine debet absente Episcopo facere functiones.*
5 *Archipresbyter Tyrassonen. tenetur ad residentiam.*
6 *Archipresbyter Castri Regalis diœcesis Messanen. manutenendus est in possessione habendi Vicarium foraneum in suo territorio.*
7 *Manutentio datur Archipresbytero in quasi possessione celebrandi Missas absente Episcopo.*
8 *Thurificandus est Archipresbyter duplici ductu thuribuli.*
9 *Episcopi in primo ingressu quas functiones facere debet Archipresbyter, qui est prima Dignitas ostenditur.*
10 *Missas suo arbitrio non potest alteri delegare Archipresbyter, si non potuerit, vel noluerit celebrare, sed per Ordinem successiuè sunt demandanda aliis post illum.*
11 *Substitutus Archipresbyteri non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, nec locum, & honorem incensi.*
12 *Chori in regimine non debet se intromittere Archipresbyter, cum hoc ad solum Cantorem pertineat.*
13 *Sedem paratam habere non conuenit Archipresbyterum.*
14 *Canonico celebranti in choro cedere debet primum locum Archipresbyter.*
15 *Vicario Episcopi vti Canonico præcedit Archipresbyter.*
16 *Præcedentia in funeralibus debetur Archipresbytero ratione stolæ, & non Archidiacono primæ Dignitati.*
17 *Canonicis Cathedralis præcedit Archipresbyter Collegiatæ paratus.*
18 *Almutium de pellibus variis conceditur Archipresbytero petenti vsum cappæ.*
19 *Associari non debet à Presbyteris & clericis Archipresbyter ruralis.*

20 *Ientaculum praestare non tenetur Archipresbyter ruralis accedentibus processionaliter ad eius Ecclesiam.*

21 *Choro simul cum Canonicis sedere non debent Archipresbyteri per dioecesim quando accedunt ad Cathedralem.*

22 *Edictum pro concursu non tenetur ponere Ordinarius in collatione Archipresbyteratus, qui neque Parochum, neque Parochianos habet.*

Archipresbyter.

COLLECT. XLII.

1 DE Archipresbyteri dignitate, officio, & iurisdictione *l.8.tit.6. part.1.* vbi Gregor. Lopez, Lancel. Conrad. *in templo omnium Iudicum lib.2. cap.11.* Duaren. *de sacris Eccles. ministr. lib.1. cap.8.* Anton. Fabric. *in praxi & theorica de re benef. tit. de benefic. cum dignit. num.30. cum seqq.* Petr. Gregor. *syntagm. Iuris lib.15. cap.21.* Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib.3. cap.20. vers. succede,* Laeli. Zechi. *de Republ. ecclesiastical. 24. num.14.* Galganet. *de iure publico lib.3. tit.22.* Azori. *instit. moral. p.2. lib.3. cap.15. Mich.* Ferrus *in tract. de praecedent. ecclesiast. quaest.6.* Sebast. Caesar *de ecclesiast. hyerarch. part.3. disp.22. §.2.* Didac. Narbona *in tract. de aetate ad omnes humanos actus reg. anno 25. q.6.* Ego *de iure ecclesiast. vniuerso lib.1. cap.25. & de Canonic. & dignit. cap.6.*

2 Archipresbyter S. Mariae Maioris de Vrbe amplissimas habet facultates in cognoscendis causis spectantibus ad Capitulum, beneficiatos, ac ministros in dicta Ecclesia, & tangentibus tam personas quàm res Capituli actiuè & passiuè, summariè, & de plano, ac procedit etiam in obligationibus Cameralibus, & eius auctoritas extenditur etiam ad Religiosos, & priuilegiatos. *Paulus III. const.19.* incip. *Cum sicut de anno* 1538. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.2. pag.642.*

3 Archipresbyter sancti Petri in Vaticano habet eandem iurisdictionem, quam habet, Archipresbyter sanctae Mariae Maioris, & absoluit beneficiatos, & clericos à quolibet Iuramenti vinculo ad effectum agendi. *Paulus III. constit.35.* incip. *Cum dilectus Kalend. Nouembris* 1542. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.1. pag.672.* Habet amplam iurisdictionem cognoscendi causas inter Capitulum, & clericos, & commissiones causarum sui fori manu Papae non signatas non admittit: facultatem habet ordinariam in Canonicos, & caeteros & auctoritatem cognoscendi causas per suum Vicarium, & collegio fabricae Sancti Petri praesidet. *Sixtus V. constitut.* 102. incip. *Cum ex debito 4. Non. Martij* 1590. apud Laërt. Cherubin. *d. tom.2. pag.678.*

4 Archipresbyter Ecclesiae Iuuenacen. attenta consuetudine, & Ecclesiae constitutione, licet non sit prima Dignitas, debet absente Episcopo facere functiones, quae regulariter pertinent ad primam Dignitatem. *Sacra Congr. Rituum in Iauenacen. 9. Maij* 1609. teste Sellio *in select. Canonic. cap.18. num.40.*

5 Archipresbyter Tyrassonen. tenetur ad residentiam & nihil quoad illam fuit innouatum per Bullam Sixti IV. erectionis de Vicaria in dignitatem. *Sacra Congr. Rit. in Tyrassonen. 4. May* 1619. apud Sellium *d. cap.18. num.42.*

6 Archipresbyter Castri Regalis Dioecesis Messanen. est manutenendus in possessione habendi Vicarium foraneum in suo territorio, in quo ex antiquissima consuetudine habet iurisdictionem in causis ciuilibus indifferenter, & in criminalibus vsque ad sententiam inclusiuè. *S. Cong. Conc. in Messanen. 8. Iunij* 1619. penes Sellium *d. c.18. n.43.*

7 Archipresbyter maoutenendus est in sua quasi possessione celebrandi Missas absente Episcopo, non obstante contradictione Vicarij. *S. Congr. Rit. in Tranen. 21. February* 1604. teste Sellio *d. cap.18. num.44.*

8 Archipresbyter debet turificari duplici ductu, sicut Canonici, non obstante Constitutione Capitulari, cui per Caeremoniale derogatum est. *Sacra Congr. Rit. in Perusina 23. Martij* 1602. de qua Sellius *d. cap.18. num.45.*

9 Archipresbyter qui sit prima Dignitas, debet in primo ingressu Episcopi accipere Pluuiale, & Crucem osculandam porrigere, versiculos, & orationes super ipsum cantare, & alias functiones facere, quae ex regula libri Caeremonialis ad primam dignitatem, vel digniorem de Capitulo pertinent. *Sacra Congr. Rit. in Parmen. 30. Ianuarij* 1616. referente Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.5. tit.5. num.16.*

10 Archipresbyter si non poterit, vel noluerit celebrare, non potest Missas suo arbitrio alteri delegare, sed Digoitates, & Canonici per ordinem subintrant in locum Archipresbyteri: *S. Cong. Rit. in Tarentina Cryptaliarum 3. Septemb.* 1605. *& 24. Octobris* 1609. vbi fuit decisum Archipresbyterum habere ius distribuendi Missas ipso impedito secundae Dignitati, deficientibus Dignitatibus primo Canonico, & sic per ordinem successiuè. Hoc idem confirmatum fuit *in eadem causa sub die 27. Februarij* 1610. vbi additur, quod non semper voi, & eidem Dignitati, vel Canonico sunt distribuendae, sed per ordinem successiuè incipiendo à digniore, & seniore seruata eorum praerogatiua, vt omnes per turnum honorentur, refero *in meo tract. de Canon. c.6. num.10. cum seqq.*

11 Archipresbyteri substitutus non debet cantare Missas, quae ad Archipresbyterum pertinent, nec locum, & honorem incensi, & pacis ipsius Archipresbyteri percipere. *Sacra Congr. Rit. in Magien. nullius 14. Decembr.* 1602. de qua Aldan. *d. lib.5. tit.5. num.17.*

12 Archipresbyter non debet se intromittere in regimine chori, quod ad solum Cantorem pertinet. *Sacra Congr. Rituum in Tarentina Cryptaliarum 3. Septembris* 1605. cuius memini *d. tract. de Canonic. cap.6. num.12.*

13 Archipresbyterum sedem paratam habere non conuenit. *Sacra Congr. Rit. in Barea. 4. Iulij* 1615. penes Sellium *in select. Canon. c.18. n.30.*

14 Archipresbyter licet sit prima Dignitas, in choro tamen cedere debet primum, & digniorem locum Canonico celebranti. *Sacra Congregat. Rit. in Arborea. 27. Iulij* 1601. de qua Sell. *d. cap.18. num.34.*

15 Archipresbyter Vicario Episcopi vti Canonico in choro, Capitulo, processionibus, aliisque actibus publicis, praecedere debet, ideoque solemnes Missas canere, aliasque functiones, quae Episcopo absente, primae dignitati competunt, peragere potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Lancianen. 8. Mart. & 31. Augusti* 1615. cuius meminit Aldan. *d. tit.5. num.19.*

16 Archipresbytero ratione stolae in funeralibus, & non Archidiacono primae dignitati debetur praecedentia,

dentia. *Sacra Congr Rit. in nullius* 12. *Martij* 1611. *&* 4. *May* 1613. quam refert Iulius Lauor. *var. lucubrat. tom.* 1. *tit.* 2. *c.* 3. *n.* 211.

17 Archipresbyter Collegiatæ paratus præcedit Canonicis Cathedralis. *Sacra Cong. Rit. in Fundan.* 20. *Decembris* 1601. *&* 25. *January* 1602. quam refert Aldan. *d. tit.* 5. *n.* 22.

18 Archipresbytero Collegiatæ petenti vsum cappæ conceditur almutium de pellibus variis. *S. Congr. Rit. in Oritana* 3. *Augusti* 1602. quam citat Aldan. *d. tit.* 5. *num.* 24.

19 Archipresbyter ruralis non debet associari à Presbyteris, & Clericis, neque conuenit, quod eorum dignior in porta Ecclesiæ ei porrigat aspersorium, & alia obsequia, quæ soli Episcopo à Canonicis debentur, non obstante consuetudine. *S. Cong. Rit. in Baren.* 4. *Iunij* 1615. de qua Sell. *d. c.* 18. *n.* 31.

20 Archipresbyter ruralis non tenetur præstare gentaculum processionaliter accedentibus ad eius Ecclesiam, *Sacra Cong. Rit. in Letteren.* 21. *Iulij* 1618. cuius meminit Sell. *d. cap.* 18. *n.* 39.

21 Archipresbyteri per Diœcesim, quando accedunt ad Cathedralem ad obedientiam Episcopo præstandam, vel vt Synodo intersint, non debent sedere in choro simul cum Canonicis Cathedralis. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Letteren.* 14. *Ianuarij* 1612. teste Sell. *d. cap.* 18. *n.* 41.

22 Archipresbyteratus in collatione, qui neque Parochum, neque Parochianos habet, non tenetur Ordinarius proponere edictum pro concursu. *Sacra Congr. Conc.* referente Massobr. *in praxi habendi concursum prælud.* 3. *n.* 13.

Archipresbyteri substitutus, vide in verbo *Substitutus collect.* 688. *n.* 4. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Visitare Archiuium Ecclesiæ Cathedralis potest Episcopus.*
2 *Episcopus potest in Archiuio Cathedralis recognoscere iura, ac scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis.*

Archiuium.

COLLECT. XLIII.

1 ARchiuium si sit proprium Ecclesiæ Cathedralis, potest Episcopus illud visitare, & iura, ac scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ
2 recognoscere, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. *Sacra Congr. Concil. in Oriolen.* 27. *Martij* 1631. *in resp. ad* 10. Vidi originale, cuius meminit nouissimè Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 5. *n.* 45. De materia Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum sub tit. de Archiuio.*

SVMMARIVM.

1 *Sagittæ & arma in Ecclesiis appendi non debent.*
2 *Gestatio armorum prohibitorum in Ecclesia non est de comprehensis in Bulla Gregorij XIV.* Barbos. Apost. Decis. Sum.
3 *Regulares arma cuiusuis generis prohibita intra Ecclesias, & monasteria statu Mediolanensis tenere præsument quas pœnas incurrat, ostenditur.*

Arma.

COLLECT. XLIV.

ARma, & sagittæ in Ecclesiis appendi non debent. *S. Congr. Episcop. & Regul.* teste Ioann. Bapt. Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 21. *num.* 34. 1

Armorum prohibitorum gestatio, quamuis in Ecclesia delictum sit, non est tamen de comprehensis in Bulla sanctæ mem. Gregorij XV. *S. Congr. Episc. & Regul. in Salernitana* 30. *Septembris* 1616. cuius meminit Ioan. Bapt. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Arma, n.* 7. 2

Arma cuiusuis generis prohibita, præsertim verò scoplos rotatos tam longiores, quam etiam breuiores nullus Regularis cuiusuis Ordinis intra Ecclesias, & sua monasteria in statu Mediolanensi tenere audeat, vel præsumat sub pœna excommunicationis latæ sententiæ Sedi Apost. reseruatæ, ac insuper priuationis officiorum, & dignitatum, ac beneficiorum, & inhabilitatis ad quæcunque inposterum obtinenda ipso facto absque vlla declaratione incurrenda. *S. Congr. Episcop. & Regul.* referentibus Nald. *in sum. verb. Religiosus, num.* 50. Lezana *in summ. verb. Arma, numero* 3. De materia Ioann. Anton. Nouar. *in summ. Bullarum, tit. de Armis.* 3

1 *Episcopus tenetur ascribere ad seruitium Ecclesiæ Clericum in minoribus constitutum, vel primâ tonsurâ initiatum petentem ascribi.*
2 *Fori priuilegio gaudere debet, qui incedens in habitu & tonsura, describi se fecit in catalogo Clericorum, qui in Synodo diœcesana obedientiam præstiterunt Ordinario, & per paucas vices interfuit in choro, & in processionibus, licet ascribere non se fecerit alicui Ecclesiæ.*
3 *Clerici in ipsa promotione debent se adscribi facere alicui Ecclesiæ: nam postea fieri non potest.*
4 *Fori priuilegio gaudet habitu clericali incedens, & studiis incumbens, & aliquibus diebus Missis inseruiens, licet nulli sit ascriptus Ecclesiæ.*
5 *Eques Regularis effectus post ascriptionem Ecclesiæ receptitiæ, non potest fructus illius prætendere.*

Ascribere, Ascriptio.

COLLECT. XLV.

ASscribere tenetur Episcopus ad seruitium Ecclesiæ Clericum in minoribus constitutum, vel primâ Tonsurâ initiatum petentem ascribi. *Sacra Congregat. Concil. in Valentina* 19. *Iunij* 1628. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 18. *numero* 13. & refero Ego ipse *de iure Eccles. vniuers. lib.* 1. *cap.* 39. §. 1. *num.* 30. 1

2 Ascribere non se faciens alicui Ecclesiæ si incedat in habitu, & toosura, & sit descriptus in catalogo Cleticorum, qui in Synodo diœcesana obedicotiam præstiterunt Ordinario, & per paucas vices in choro, & in processionibus interfuit, attentis circunstantiis gaudere debet fori priuilegio. *Sacra Congreg.Concil. in alia Valentina* 28. *Martij* 1628. cuius meminit Sell. *dict. cap.*18. *num.*15.& Ego *d.cap.*39.§.2.*n.*35. refert me citato, Antooin. Diana *moral.resol.p.*4.*tract.*1.*resol.*2.*in fine.*

3 Ascriptio aliqui Ecclesiæ in ordinatis debet fieri ipsa promotione, naoi postea fieri non potest. *Sacra Congr.Concil.* referente Nicol.Garc. *de benef. p.*2.*c.*5.*num.*101.

4 Ascriptus licet nulli sit Ecclesiæ Clericus, si tameo habitu clericali incedeos, & studiis incumbens, scholas frequentauerit, & diebus præcipuè festiuis, & aliis sacrificio Missæ inseruierit in aliqua Ecclesia, fori priuilegio gaudet. *Sacra Congr. Conc.die* 30. *Iunij* 1609. quam refero *de iure eccles. vniuers.lib.*1.*c.*39.§.2.*n.*36. & me citato in illo loco refert etiam Torreblanca *de iure spirituali*, *lib.*15. *cap.*5.*num.*58.

5 Ascriptus Ecclesiæ receptitiæ si fiat miles Capellanus Hierosolym. seu alterius Militiæ, non potest prætendere fructus Ecclesiæ receptitiæ, quia reputatur Regularis. *Sacra Cong.Conc.die* 17. *Martij* 1619. referente Sellio *d.c.*18.*n.*21.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo accedenti ad Ecclesiam debet ministrari aspersorium cum aqua benedicta à prima dignitate, vel digniore Canonico.*

2 *Episcopo accedenti ad Ecclesiam Collegiatam porrigendum est aspersorium aqua benedicta à Priore eiusdem Ecclesia.*

3 *Archipresbytero non est porrigendum aspersorium à digniore Presbytero.*

4 *Celebrans debet facere aspersionem aqua benedicta in Dominicis diebus etiamsi sit prima dignitas.*

Aspersorium.

COLLECT. XLVI.

1 ASpersorium cum aqua benedicta Episcopo accedenti ad Ecclesiam debet ministrari à prima Dignitate, vel digniore Canonico. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina* 16. *Iulij* 1605. *& in Sarzanen.* 12. *Mart.*1618. *& in Bononien.*14. *Februarij* 1632. Si verò præbendæ sunt distinctæ ministraodum est à primo Canonico Presbytero. *Eadem Sacra Cong. in Placen.*19.*Maij* 1607. quarum meminit Sell. *in select.Canonic.cap.*16.*n.*2.

2 Aspersorium aquæ benedictæ porrigendum est Episcopo à Priore Ecclesiæ Collegiatæ, dum ibi accedit Episcopus, oon autem à prima dignitate, vel primo Canonico Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Congregat. Rit.in Camarinen.*15.*Martij* 1698. teste Sell. *d.cap.*16.*num.*4.

3 Aspersorium noo est porrigendum Archipresbytero à digniore Presbytero, neque alia obsequia, ei sunt præstanda, quæ soli Episcopo à Canonicis præstantur. *Sacra Congr.Rit.in Baren.*4.*Iulij* 1615. apud Sell. *d.c.*16.*n.*7.

Aspersio aquæ benedictæ in Dominicis diebus fieri debet per ipsum celebrantem etiam quod sit prima, vel alia Dignitas, non obstante contraria consoetudine, quæ potius corruptela quàm consuetudo dici debet, cùm sit contra rubricas Missalis Romani, & dispositionem Cæremonialis Episcoporum lib.2.cap.30. quæ tollit omnem contrariam consuetudinem. *Sacra Congr. Rit.in Perusina* 19. *Nouembris* 1632. pcoes Sellium *d.c.*16.*n.*3. 4

SVMMARIVM

1 *Papa assistentes in Capella quibus prerogatiuis gaudeant, ostenditur.*

2 *Episcopo assistentes debet incenseri post Episcopum ante Magistratum etiamsi sit de maioribus.*

3 *Episcopo assistentes Diacom, & Subdiaconi omnibus aliis praferuntur.*

4 *Canonici duo assistentes debent eligi ex numero Diaconorum quando Prabenda sunt distincta.*

5 *Presbyter siue Archipresbyter assistens licet non sit prima Dignitas thurificandus est ante Archidiaconum tunicella paratum loco Diaconi assistentis.*

6 *Episcopum thurificare debet Presbyter assistens siue Dignitas sit, siue Canonicus.*

7 *Pacem accipiunt, & thurificantur ante Dignitates Assistentes licet minus digni ratione assistentia.*

8 *Canonici Assistentes superuenientibus Dignitatibus, vel Canonicis dignioribus debent discedere, & locum assistentia digniorem cedere dignioribus.*

9 *Munus Presbyteri Assistentis pertinet ad primam dignitatem.*

10 *Genuflectere nullo modo tenentur Dignitates & Canonici Assistentes.*

11 *Episcopo facienda est Assistentia iuxta Ceremoniale.*

12 *Canonicorum duorum assistentia semper conuenit Episcopo.*

13 *Episcopo facienda est Assistentia tam à duobus Diaconis quàm à Presbytero.*

14 *Dignitates, Canonici, vel Portionarij Episcopo solemniter celebranti assistentiam praestare tenentur, eique vestibus sacris induti debent per se ipsos inseruire.*

15 *Canonico celebranti conceditur assistentia Capellani cum Pluuiali, vbi adest talis consuetudo immemorialis.*

16 *Cinerum, candelarum, & palmarum in receptione non habetur ratio assistentia, sed quilibet debet accedere secundum prerogatiuam Ordinis.*

17 *Dignitatum duarum, vel duorum Canonicorum assistentia Episcopo loci Ordinario tantummodo conuenit.*

18 *Canonicorum duorum assistentia hinc indè facienda est à Canonicis Prabenda subdiaconalis, & illis deficientibus à Canonicis prabenda Diaconalis.*

19 *Canonicorum duorum assistentia per viam iuxta consuetudinem conuenit Archiepiscopo Granatensi.*

20 *Episcopo celebranti facienda est assistentia cum Pluuiali à prima dignitate, vel a primo Canonico in Ordine Presbyterali.*

21 *Canonicis celebrantibus assistentia praestare debet ab hebdomadarijs, & beneficiatis.*

22 *Digniores & honoratiores debent assistere Episcopo.*
23 *Canonici tenentur Episcopo assistere etiam quando Ordinationem celebrat etiam extra propriam Ecclesiam.*
24 *Dignitas prima cogitur assistere Episcopo etiam sub censuris.*
25 *Episcopo Pontificaliter celebranti in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali assistere pertinet ad dignitates & Canonicos Cathedralis, non autem Collegiatæ.*
26 *Impeditus assistere Episcopo celebranti, potest adesse in choro, & lucrari distributiones.*
27 *Episcopus non debet admittere cum Pluuialibus clericos in minoribus Constitutos in Vesperis decantandis per aliquam ex dignitatibus Cathedralis.*
28 *Episcopo solemniter celebranti pro Presbytero quis debeat assistere, ostenditur.*

Assistentes: Assistentia. Assistere.

COLLECT. XLVII.

1 ASsistentes Papæ in Capella Pontificia præferuntur cæteris in assequutione beneficiorum, nobilitantur valde, & æquiparantur ortis ex sanguine Comitum, habent facultatem testandi de bonis ecclesiasticis, exempti sunt à decimis, & si se absentant visitant limina Apostolorum per procuratorem. *Iulius III. constit.* 12. incip. *Romanus Pont. de anno* 1551. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 576. in nouiss. impress.

2 Assistentes Episcopo debent incensari post Episcopum ante Magistratum, etiamsi sit de maioribus. *Sacra Cong. Rit. in Patauina* 12. *Martij* 1602. teste Sellio *in select. Canon. c.* 28. *n.* 2.

3 Assistentes Episcopo Diaconi & Subdiaconi omnibus aliis præferuntur. *Sacra Congr. Rit. in Capuaquen.* 18. *Maij* 1602. apud Sellium *d. cap.* 28. *num.* 3.

4 Assistentes duo Canonici debent eligi ex numero Diaconorum quando Præbendæ sunt distinctæ. *Sacra Cong. Rit. in Nolana* 23. *Maij* 1603. cuius memini *in meo tract. de Canon. c.* 33. *n.* 7.

5 Assistens Presbyter, siue Dignitas sit siue Canonicus, & non Diaconus Euangelij debet Episcopum thurificare. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. penes Sell. *d. c.* 28. *n.* 4.

6 Assistens Presbyter siue Archipresbyter, licet non sit prima Dignitas thurificandus est ante Archidiaconum tunicella paratum, loco Diaconi assistentis, licet Archidiaconus sit prima Dignitas. *Sacra Cong. Rit.* quam citat Aldan. *in compendio Canonicarum resol. lib.* 2. *tit.* 22. *n.* 2.

7 Assistentes licet minus digni, ratione assistentiæ ante Dignitates thurificantur, & accipiunt pacem. *Sacra Cong. Rit. in Cremen.* 28. *Septembr.* 1602. *& in Nolana* 23. *Maij* 1603. *& in Bracharen.* 19. *Iunij* 1609. de qua mentionem facit Sellius *dict. cap.* 28. *num.* 6.

8 Assistentes Canonici superuenientibus Dignitatibus, vel Canonicis dignioribus debent discedere, & locum assistentiæ digniorem cedere dignioribus secundum consuetudinem & vsum capellæ Papalis. *Sacra Cong. Rit. in Asten.* 18. *Nouembris* 1606. & *in Ferrarien.* 20. *Iunij* 1609. quam refert Aldan. *d. tit.* 22. *n.* 11.

9 Assistentis Presbyteri munus pertinet ad primam Dignitatem. *Sacra Cong. Rit. in Terdonen.* 9. *Maij* 1606. de qua Sell. *d. cap.* 28. *n.* 9.

Assistentes Dignitates & Canonici, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes, nullo modo tenentur genuflectere. *Sacra Congr. Rituum in Monopolitana* 15. *Decembris* 1632. cuius memini *in d. tract. de Canonicis & Dignit. c.* 33. *num.* 30. 10

Assistentia Episcopo facienda est iuxta Cæremoniale. *Sacra Cong. Rit. in Legionen.* 1. *Iunij* 1601. teste Sellio *d. c.* 28. *num.* 10. 11

Assistentia duorum Canonicorum semper conuenit Episcopo siue celebret, siue diuinis officiis assistat, & etiam dum vadit ad Ecclesiam. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 10. *Maij* 1601. penes Aldan. *d. tit.* 22. *num.* 12. 12

Assistentia Episcopo facienda est tam à duobus Diaconis, quam à Presbytero assistente, vt dicitur in Cæremoniali Episcoporum. *Sacra Congr. Rit. in Melphiten.* 30. *Augusti* 1602. apud Aldan. *d. tit.* 22. *num.* 13. 13

Assistentiam Episcopo solemniter celebranti & Pontificalia exercenti præstare debent Dignitates, Canonici, vel Portionarij, eique vestibus sacris induti inseruire tenentur per se ipsos. Si verò quis sit legitimè impeditus: alius eiusdem Ordinis & gradus respectiuè, non autem inferioris deputare poterit. *Sacra Congregat. Rituum in Abulen.* 18. *Martij* 1602. referente Sellio *d. c.* 28. *n.* 12. 14

Assistentia Capellani cum Pluuiali conceditur Canonico celebranti, vbi talis adest consuetudo immemorialis. *Sacra Cong. Rit. in Mantuana* 19. *Iulij* 1604. quam citat Aldan. *d. tit.* 22. *n.* 14. 15

Assistentiæ ratio non habetur in receptione cinerum, candelarum, & palmarum, sed quilibet debet accedere secundum prærogatiuam Ordinis. *Eadem S. Cong. Rit. in Nolana* 23. *Maij* 1603 teste Aldano *d. tit.* 22. *n.* 15. 16

Assistentia duarum Dignitatum, vel duorum Canonicorum Episcopo loci Ordinario tantummodo conuenit. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana* 9. *Maij* 1606. de qua Aldan. *d. tit.* 22. *n.* 17. 17

Assistentia duorum Canonicorum hinc inde facienda est à Canonicis præbendæ Diaconalis, illis deficientibus à Canonicis Præbendæ Subdiaconalis, & etiam illis deficientibus ab vltimis Canonicis Presbyteris. *Eadem Sacra Congregat. Rituum in Saonen.* 17. *Iulij* 1606. apud Sell. *d. cap.* 28. *num.* 14. 18

Assistentia duorum Canonicorum per viam iuxta consuetudinem Ecclesiæ Grauaten. & etiam dum celebrat, vel diuinis officiis assistit iuxta dispositionem libri Cæremonialis, Archiepiscopo conuenire declaratur, tam absente, quàm præsente Regio Magistratu *Sacra Congr. Rit. in Granat.* 10. *Maij* 1608. *&* 24. *Nouembris* 1609. quarum meminit Sell. *dict. cap.* 28. *num.* 15. 19

Assistentia cum Pluuiali Episcopo celebranti facienda est à prima dignitate, vel à primo Canonico in ordine Presbyterali constituto, quocunque nomine appelletur, siue Archidiaconus, siue Archipresbyter, siue Decanus. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Vercellen.* 7. *Augusti* 1610. penes Sellium *d. c.* 28. *num.* 16. 20

Assistentia debet præstari ab hebdomadariis, & beneficiatis, Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ. *Eadem S. Congr. Rit. in Auenion.* 24. *Martij* 1611. de qua Aldan. *d. tit.* 22. *n.* 24. 21

Assistere Episcopo debent digniores, & honoratiores. *Eadem S. Cong. Rit. in Calagurit.* 1. *Iulij* 1601. 22

cuius memini *in dict. meo tract. de Canon. cap. 33. num. 2.*

23 Assistere Episcopo Canonici tenentur etiam quando ordinationem celebrat extra propriam Ecclesiam, dummodo numerus sufficiens Canonicorum, & Ministrorum in Ecclesia remaneat. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Elboren. 7. Iunij* 1612. quam citaui *in d. tract. de Canon. c. 33. n. 8.*

24 Assistere Episcopo cogitur prima dignitas, etiam sub censuris. *Eadem Sacra Congreg. Rit. in Calaguritana 12. Decembris* 1600. teste Sellio *d. c. 28. num. 21.*

25 Assistere Episcopo Pontificaliter celebranti etiam in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali, pertinet ad Dignitates, & Canonicos Cathedralis Ecclesiæ si adsint, non autem ad Canonicos Collegiatæ vel Presbytero Parochialis, etiamsi numerus alioquin sufficiens sit Presbyterorum. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Calaguritana 1. Iulij* 1601. *& in Bononien. 26. Aprilis* 1602. *& in Brundusina 15. Iulij* 1617. *& in Isernien. 2. Augusti* 1631. quarum memini *d. tract. de Canon. c. 33. n. 11.*

26 Assistere Episcopo celebranti impeditus qui fuerit prima Dignitas in Cathedrali, licet adesse io choro, & lucrari potest distributiones, dummodo impedimentum sit euidens, & notorium, omni prorsus fraude cessante. *Eadem Sacra Cong. Rit.* referente Eminentissimo D. meo Card. Muto, *in Saonen. 24. April.* 1627. refert nouissimè Iul. Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 8. n. 25.*

27 Assistere cum Pluuialibus non conuenit, vt Episcopus admittat Clericos in Minoribus constitutos stante penuria Sacerdotum in Vesperis decantandis per aliquam ex Dignitatibus Cathedralis etiam in solemnioribus anni festiuitatibus. *Eadem Sacra Congregat. Rituum in Casertana 18. Septembris* 1632. cuius memini *in d. tract. de Canon. c. 33. num. 7.*

28 Assistere Episcopo solemniter celebranti debet pro Presbytero Assistente, quando Præbendæ sunt distinctæ in Presbyterales, & Diaconales, dignior de Capitulo quocunque nomine nuncupetur, dummodo sit in Sacerdotio constitutus. Episcopo verò non celebranti, sed diuinis tantùm præsenti pro Presbytero assistente inseruire debet dignior Canonicus post Dignitates. Sed quando Præbendæ non sunt distinctæ in Presbyteralea, & Diaconales, tunc Episcopo siue solemniter celebret, siue diuinis tantùm præseos sit, pro Presbytero assidere, & inseruire debet dignior de Capitulo, iuxta dispositionem *Caeremon. lib. 1. cap. 7. & 8. Eadem Sacra Congregat. Rituum in Monopolitana 15. Decembris* 1632. cuius memini, *in d. tract. de Canon. c. 33. num. 5.*

Plura vide infra in verbo *Canonici assistentes Episcopo collect.* 100.

Associatio, vide infra in verbo *Canonici associantes Episcopum, &c. collect. 99.*

Associatio an debeatur Abbatibus? Vide supra *in verbo Abbas collect. n. 22.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Astrologia agentes.*
2 *Astrologia iudicaria, & disciplinarum diuinatoriarum studium perniciosissimum in Ecclesia Dei.*
3 *Ordinarij punire possunt artem Astrologia professores, præterquam circa artem Medicam, nauigationem, & agriculturam.*
4 *Inquisitores punire possunt Astrologia iudiciaria, & nigromantia libros retinentes aut legentes.*
5 *Bulla Sixti V. contra Astrologos obligat in vtroque foro.*
6 *Astrologi iudiciarij, qui de statu Reip. Christiana, vel Sedi Apost. seu vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia faciunt, quas pœnas incurrant.*

Astrologia.

COLLECT. XLVIII.

DE Astrologia Georgins Valla Ioachimus Fortius, Aurelius Marinatus Ital. Ioannes Paulus Galutius, Antonius Miraldus, Guido Bonatus, Georg. Cumelius, Ioannes Elszenis, Ioannes Ganiuetus, Hieron. Vicolffius, Ioannes Francisc. Opsusius, Ioannes Scæterus, Ioannes Stalsnerus, Ioann. Pontanus, Valentinus Engelhaldus, Ioann. Pichus Mirandulanus, Bartholomæus Vespurius, Gabriel Pirouanus, Henricus Ranzouius de Astrologici studij dignitate, Ioannes Iodochus Lorichius *in thesauro nouo Theologico*, Petr. Crespetins *in sum. Cathol. Fidei sub hoc verbo*, Bartholom. Valent. *en el repertorio del Mundo, lib. 2. cap. de Astrologia.* Bened. Pereira *de Magia lib. 3. §. 1. cum seqq.* Azot. *instit. moral. p. 1. lib. 9. cap. 13.* Less. *de instit. lib. 2. cap. 45. dub. 6.* Suar. *de Relig. lib. 2. de superstit. c. 11. a n. 8.* Sanchez *in precepta decalogi, tomo primo, libro secundo, capite 38. num. 27. cum seqq.* Ego *de officio, & potestate Episcopi parte tertia, allegat. 51. numero 153. cum sequentibus.* 1

Astrologiæ, iudiciariæ, & disciplinarum diuinatoriarum studium perniciosissimum in Ecclesia Dei: Illud profitentes præterquam circa artem Medicam, nauigationem, & agriculturam, aliqua de futuris contingentibus vaticinari præsumentes ab Ordinariis puniuntur. Et huiusmodi Astrologiæ iudiciariæ libros, sicut & Geometriæ, Chiromantiæ, Pyromantiæ, Onomantiæ, Gidantiæ, Negromantiæ secum retinentes, ac legentes ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem puniri possunt. *Sixtus V. constit.* 17. incip. *Cœli & terra, Nonis Ianuarij* 1585. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario, tom. 2. pag.* 510. aliàs *pag.* 388. in nouiss. impress. cuius meminerunt Nald. *verbo Astrologus, num. 5.* Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Astrologia*, Lauret. de Franchis. *de controu. inter Episcopos, & Regular. pag.* 22. Ioann. Anton. Nauarr. *in summ. Bullarum tit. de Astrologia, iudic.* Ego ipse *d. alleg.* 51. *n.* 154. Scortia *in selectas Bullas epit.* 140. 2 3 4

Dubium est an hæc Bulla Sixti V. obliget in vtroque foro? Illam latam esse pro foro exteriori, non autem in foro conscientiæ obligare existimarunt Suar. *tom. 2. de Relig. tract. de irreligios. cap. 11. num.* 34. Molfes. *in Theolog. moral. tract. 11. c. 7. n.* 120. Nald. *in sum. verbo Astrologus num.* 4. Sed in vtroque foro locum habere melius resoluunt Ioan. de Salas *1. 2. tract. 5. disp. 2. sect. 3. num.* 36. Sanch. *in precept. Decalog. lib. 2. cap. 38. n.* 34. Homobon. de Bonis *de examine eccles. tract. 6. quæst. 12. vers. 4.* Fillinc. *in q. moral. lib. tract. 24. cap. 4. puncto 3. n. 84. ad fin.* Bonacin. *de censur. extra Bullam disputat. 2. quæstion. 2. puncto 38. numero 3.* Farinac. *de hæresi, quæst.* 181. *§. 1. sub. n.* 59. Lauret. de Franchis *in var. quæst. resp. 2. pag.* 24. 5

Astrologi

6 *Astrologi iudiciarij, qui statu Reipubl. Christianæ, vel Sedis Apost. seu vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia faciunt, seu facta imposterum penes se retinent, vel alicui ostendunt, aut verbis tractant, incurrunt pœnas nedum excommunicationis maioris latæ sententiæ, sed etiam vt læsæ Maiestatis Rei vltimi supplicij, ac confiscationis omnium bonorum suorum, & priuationis beneficiorum, & officiorum, si Clerici fuerint. *Vrbanus VIII. const.*8. *aliàs* 113. incip. *Inscrutabilis, Kalend. Aprilis* 1631. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.*4. *pag.*118. & apud Lauret. de Franchis *vbi supra p.*17. *cum seqq.* & illius memini *d. alleg.*51. *n.*134. *in fine.*

B. Atto.

COLLECT. XLIX.

BEatis Attonis Pontificis, & Confess. Officium, & Missa pro Diœcesi Pistorien. & vniuersa Congregatione Vallisumbrosæ conceditur à *Sacra Congr. Rit. in Pistorien. pro B. Attone* 11. *Decembris* 1604. Et pro ciuitate & diœcesi Pacen. *Eadem S. Congr. Rit. in Pacen.* 1. *&* 3. *Martij* 1614. quarum meminit Aldan. *in compend. Canonicarum resolut. lib.*1. *tit.*18. *de Sanctis n.*11.

SVMMARIVM.

1 *Officium Auditorum Rotæ vacat per promotionem ad Ecclesias Cathedrales.*

2 *Auditores Rotæ quibus fruuntur præeminentiis, & priuilegiis, ostenditur.*

3 *Referendariorum priuilegiis, & gratiis gaudent Auditores Rotæ & exemptione à gabella vini.*

4 *Causæ Auditorum Rotæ, eorumque familiarium, consanguineorum, & affinium vsque ad secundum gradum in Rota non tractantur.*

5 *Decanatus Auditorum Rotæ Romanæ spectat ad Auditorem tempore vacationis in Curia præsentem, aut ex causa publica absentem.*

6 *Auditor Cameræ quarum causarum cognitionem habeat, ostenditur.*

7 *Citare potest in partibus in prima instantia Auditor Cameræ.*

8 *Auditor Confidentiarum de quibus causis cognoscere valeat, ostenditur.*

9 *Canonicus Auditor Episcopi in congregationibus, quæ fiunt coram Episcopo, vel eius Vicario, debet sedere in loco suæ receptionis.*

Auditor.

COLLECT. L.

1 AVditorum Rotæ Romanæ Officium vacat per promotionem ad Ecclesias Cathedrales. *Innocentius VIII. constit.*6. incip. *Circumspecta* 10. *Kalend. Septembr.* 1485. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*378. aliàs *pag.*335. in nouiss. impress.

2 Auditores Rotæ Romanæ, & eorum locum tenentes habent facultatem recitandi Horas Canonicas, etiam postpositis Horis, Missam ante diem celebrandi, Stationes Vrbis propriam visitando capellam consequendi, certis etiam diebus prohibitis de consilio vtriusque medici vescendi, litterarum Apost. expeditionem gratis habendi. Qui etiam obtinent exemptionem à legatorum, Ordinariorum, & aliorum superioritate, & à decimis pedagiis, gabellis, & aliis oneribus, & his priuilegiis non censetur derogatum etiam per litteras Apost. habentes clausulam quod tenores & formæ illarum habeantur pro expressis. Et quod non comprehendantur Auditores, aut locumtenentes nisi eorum nomina, & cognomina in eis expressa fuerint. *Clemens VII. constit.*15. incip. *Conuenit æquitati Non. Augusti* 1525. apud Laërt. Cherubin. *in Bullar. tom.*1. *pag.*577. aliàs *pag.*485. in nouiss. impress.

Auditores Rotæ gaudent omnibus priuilegiis & gratiis Referendariorum, potiunturque exemptione à gabella vini. *Paulus III. constit.* 11. incip. *Romani* 13. *Augusti* 1537. apud Laërt. Cherub. *d. tom.*1. *pag.*634. aliàs *pag.*525. 3

Auditorum Rotæ Romanæ, eorumque familiarium, necnon consanguineorum, & affinium vsque ad secundum gradum causæ in Rota non tractantur. *Pius V. constit.*44. incip. *In throno* 6. *Kalend. Ianuar.* 1561. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*58. aliàs *pag.*44. in nouiss. impress. 4

Auditorum Rotæ Romanæ Decanatus cum omnimoda præcedentia spectat ad Auditorem tempore vacationis in Curia præsentem, aut ex causa publica absentem. Idem *Pius IV. constit.*61. incip. *Dudum* 6. *Kalend. August.* 1562. apud Laërt. Cherubin. *d. tom.*2. *pag.*89. aliàs *pag.*67. in nouiss. impress. 5

Auditor Cameræ est Iudex competens causarum quorumcunque Prælatorum, Officialium Curiæ, Oratorum, Curialium, Notariorum Cameræ, & familiarium eorundem, & campsorum mercatorum, & pensionum, quamuis solutio alibi facienda esset, & executor omnium litterarum Apostol. solus ac priuatiuè, vbi alij verò deputati cumulatiuè: remissorias & compulsoriales dat, monitoria ad partes decernit censuras promulgat, & alia facit, ac solus est cognoscere de causis, & litibus omnis vigore obligationis Cameralis. *Pius IV. constit.* 13. incip. *Ad eximiæ Kalend. Maij* 1561. apud Laërt. Cherubin. *tom.*2. *pag.*47. *Paulus V. constit.*28. incip. *Eximia* 17. *Kalend. Octobris* 1606. apud eundem Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.*3. *pag.*212. aliàs 156. 6

Auditor Cameræ potest in partibus citare in prima instantia non obstante decreto *Concil. sess.* 24. *de reform. cap.*20. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Pistorien.* 18. *Aprilis* 1595. teste Sellio *in select. Canon. cap.*71. *num.*20. de qua materia latè egi *in praxi exigendi pensiones cap.* 7

Auditor Confidentiarum est Iudex causarum confidentialium simoniæ, & cum eis connexitatem habentium, verus commensalis, & familiaris Papæ, & est Iudex competens etiam respectu quorumcunque Prælatorum, Cardinalium, & causarum inducentium aliquam pactionem simoniacam tam mouendarum in Vrbe quàm deuoluendarum ex toto Orbe. Procedit summariè, & omissis terminis substantialibus, qui seruantur de stylo Palatij, & procedit ex mero officio ad procuratoris fiscalis denunciationem, & partium accusationem contra simoniacos. *Sixtus V. constit.*47. incip. *Diuina Kalend. Nouembr.* 1586. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*556. Præcedit vtriusque Signaturæ Referendariis. *S. Cong. Rit. sub die* 6. *Decembr.* 1611. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*3. *tit.*4. *n.*15. 8

Auditor Episcopi Canonicus in congregationibus 9

nibus, quæ fiunt coram Epiſcopo, vel eius Vicario debet ſedere in loco ſuæ receptionis, & non ſuper alios Canonicos præſentes. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Beneuentana 29. Ianuarij* 1605. quàm refert Aldan. *d. lib. 3. tit. 4. n.* 18.

Auxiliorum diuinorum materia.

COLLECT. LI.

1 OMnibus, & ſingulis cuiuſuis Religionis, Ordinis, Congregationis, Inſtituti, & Societatis, Regularibus, & aliis quibuſcunque tam eccleſiaſticis, quàm ſecularibus perſonis, cuiuſcumque ſtatus, conditionis, &c. præcipitur ne in poſterum audeant imprimere, vel quoquo modo in lucem edere libros, tractatus, vel compoſitiones ex profeſſo, vel incidenter, aut prætextu commentandi Sanctum Thomam, vel quemlibet alium Doctorem, aut alia quauis occaſione, prætextu, vel modo de materia auxiliorum diuinorum tractantis ſine expreſſa & ſpeciali licentia à Sanctitate ſua in Congregatione Sancti Officij obtinenda, donec aliud in hac materia à dicta ſancta Sede Apoſt. fuerit Ordinatum; ſub pœna amiſſionis vocis actiuæ, & paſſiuæ, ac facultatis concionandi, publicè docendi, ac legendi, & quod eo ipſo libri prohibiti cenſeantur abſque alia declaratione. *Sacra Cong. S.R. & vniuerſalis Inquiſitionis habita in Palatio Apoſt. coram S.D.N. Vrbano Papa VIII. ac eminentiſſimis Cardinalibus in vniuerſa Chriſtiana Rep. Inquiſitoribus Generalibus à ſancta Sede Apoſt. ſpecialiter deputatis die* 22. *Maij* 1625. Referunt Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad conſtit.* 2. *Iulij II. n.* 20. & Lezana *in ſum. quaſt. Regul. tom.* 1. *c.* 10. *num.* 24.

SVMMARIVM.

1 *Correlatiua ſunt Baculi, & Mitra vſus.*

2 *Suffraganeus Epiſcopus non debet vti Baculo Paſtorali quando ſolemniter celebrat.*

3 *Abbati Sancta Luciæ in plano Melatij conceditur Baculi, & Mitra vſus.*

4 *Abbas in proceſſionibus prohibetur vti Baculo, & Mitra extra ſuum monaſterium.*

5 *Baculus argenteus, vel aureus poteſt à quocunque pro ſuo libitu deferri.*

Baculus.

COLLECT. LII.

1 BAculi, & Mitræ vſus ſunt correlatiua, & cui vnum conceditur alterum etiam concedendum videtur. *Sacr. Cong. Rit. in Treueren.* 8. *Ianuarij* 1605. *& in Argentina* 7. *Octobris* 1606. teſtibus Lezana *in ſum. quaſt. Regular. tom.* 3. *verbo Baculus num.* 2. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. ſub eodem verbo* metipſum *de iure eccleſiaſt. vniuerſo lib.* 3. *cap.* 2. *num.* 27.

2 Baculo paſtorali vti non debet Epiſcopus Suffraganeus quando ſolemniter celebrat, ſicut vtitur Epiſcopus proprius, niſi in Ordinationibus, & aliis ſimilibus neceſſariis. *Sacra Rit. Cong. in Brachuren.* 3. *Septembris* 1607. cuius meminit me citato Lezana *in ſumm. quaſtion. regular. tom.* 3. *verbo Baculus num.* 6.

Baculi, & Mitræ vſus cum aliis prærogatiuis conceditur Abbati ſanctæ Luciæ in plano Melatij Regni Siciliæ, capellano Regio, & Referendario Apoſtolico. *Sacra Rit. Cong. in Nullius ſancta Lucia in plano Melatij* 18. *februarij* 1617. teſte Sellio *in ſelectis Canon. cap.* 2. *num.* 9. Et Conceſſus Primati Nancien. in dominio Lotharingiæ declaratur habere locum in Eccleſiis dicti dominij in præſentia Ducis ſine præiudicio iurium Epiſcopalium. *Sacra Congr. Rit. in Nancien* 6. *Decembris* 1608. referente Sellio *d. c.* 2. *n.* 15. 3

Baculo, & Mitra in proceſſionibus extra ſuum monaſterium Abbas vti prohibetur, nec ante ſe deferri facere facultatem habet. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina* 17. *Iulij* 1604. *& in Cameracen.* 6. *Decembr.* 1631. apud Gauant. *in manuali Epiſc. verbo Abbas num.* 9. 4

Baculus argenteus, vel aureus poteſt à quocunque pro ſuo libitu deferri, cum non ſit proprius dignitatis, non autem ea, quæ ex Indultu particulari concedi ſolent. *Sacra Congr. Rit. in Nouarien.* 19. *Maij* 1614. cuius meminit Ioannes Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Baculus n.* 2. & me citato Lezana *in ſumm. quaſt. Regular. tom.* 3. *ſub eodem verbo num.* 1. 5

De Baculo Gauant. *in rub. Miſſalis p.* 2. *tit.* 1. *verſ. Baculus.*

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopis Pontificalia exercentibus licet erigere baldachinum in Eccleſiis Regularium.*

2 *Sponſi & ſponſa pro benedictione non eſt parandum baldachinum.*

3 *Haſta baldachini in Eccleſia deferenda ſunt.*

4 *Baldachinum à propriis perſonis non autem à ſubſtitutis deferendum eſt.*

5 *Dominus loci erigere non poteſt baldachinum in Eccleſia.*

6 *Vicarius Epiſcopi eo abſente non poteſt erigere in baldachinum in Eccleſiis Regularium.*

7 *Celeſtinis Abbatibus quomodo vti liceat baldachino.*

8 *Caſſinenſis Congregationis Abbatibus Baldachini vſus permittitur.*

9 *Oliuetani Abbates baldachino ſine auro, & pompa vti poſſunt.*

10 *Camaldulenſis Congregationis Abbatibus vſus baldachini conceditur.*

11 *Canonicorum Regularium Lateranenſium prælatis conceditur vſus Baldachini.*

Baldachinum.

COLLECT. LIII.

BAldachinum erigere licet Epiſcopis Pontificalia exercentibus in Eccleſiis Regularium, & contradicentes cenſuris, & pœnis cogere. *Sacra Congreg. Epiſcopor. & Regularium ſub die* 10. *Iulij* 1603. quam referunt Quarant. *in ſumm. Bullarij verbo priuilegia Regular.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 5. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad conſtit.* 26. *Leonis X. n.* 45. Lauret. de Franchis *incontrouerſ. inter Epiſcopos & Regul. pag.* 92. *& ſeq.* 1

Ioan.

Ioan. Baptista Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 11. n. 5. & tom. 3. verbo Baldachinum num. 3.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. eodem verbo num. 8.* Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 8. num. 16.* quem refero *in collect. ad Trid. sess. 6. de reform. c. 5. num. 13.*

2 Baldachinum non est parandum pro benedictione sponsi & sponsæ. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen. 25. Februarij* 1606. teste Sellio *in select. Canon. c. 5. num. 4.*

3 Baldachini hastæ in Ecclesia deferendæ sunt, vt dicitur in libro Cæremonialis Episcoporum. *Sacra Congreg. Rit. in Melfiten. 30. Augusti* 1601. penes Sellium *d. cap. 5. n. 19.*

4 Baldachinum à propriis personis, quibus de iure, consuetudine, vel priuilegio competit, non autem eorum substitutis deferendum est. *Sacra Cong. Rit. in Montis Perlusij 5. Iulij* 1603. de qua mentionem faciunt Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Baldachinum numer. 3.* Lezana *d. tom. 3. sub eodem verbo num. 6.*

5 Baldachinum in Ecclesia loci Dominus erigere non potest, & Episcopus omnibus sacrorum Canonum remediis baldachinum omnino remouere facere debere. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Baianen. 12. Ianuarij* 1628. apud Gauant. *in man. Episcopor. verbo Baldachinum n. 6.* Lezana *d. tom. 3. sub eod. verbo n. 7.*

6 Baldachinum non potest erigi à Vicario Episcopi, ipso Episcopo absente in Ecclesiis monasteriorum Congregationis Cassinen. inuitis Monachis. *S. Cong. Rit. in Cassinen. 10. Iulij* 1611. penes Ioann. Mariam Nouar. *dicto verbo baldachinum num. 7.*

7 Baldachino, sine auro tamen & pompa vti licet Abbatibus Cælestinis in tribus tantum anni festiuitatibus solemniter celebrantibus, necnon assistentia vnius Presbyteri & duorum Diaconorum, ac alium sex ad summum Monachorum sacris vestibus coloris solemnitati respectiuè conuenientis indutorum, duorum nempe cum Pluuialibus, duorum cum Planetis, & aliorum duorum cum Tunicellis vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui in Missa cantaturi sunt Euangelium & Epistolam, dummodo iidem Abbates nullo modo teneant sedem Abbatialem fixam & permanentem propè Altare, vt sedes Episcopalis retineri solet, sed eorum sedes retineatur in Ecclesia iis tantùm diebus, quibus solemniter vt supra celebrari debet, & dicti sex Monachi vt supra parati non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedeant in situ congruo, iuxta Ecclesiarum conuenientem situm. *Vrbanus VIII. sua constit.* incip. *Exponi nobis 26. Septembris* 1629. apud Angel. Mariam Cherub. *in apendice tomi 4. Bullarij pag. 11.* & illius meminit Lezana *d. tom. 3. verbo Baldachinum n. 5.*

8 Baldachini vsus permittitur Abbatibus Congregationis Cassinens. in tribus ad summum festiuitatibus anni, quibus solemniter celebrant iuxta consuetudinem, modeste, sine pompa, & auro. *Sacr. Cong. Rit. in Cassinen. 18. Mart.* 1618. *Vrbanus VIII. const.* 101. incip. *Exponi 11. Iulij* 1629. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Baldachinum n. 3.* Latius suprà *collect. 3. n. 3.*

9 Baldachino sine auro, & pompa vti possunt Abbates Oliuetani solemniter in tribus tantum anni festiuitatibus celebrantes. *Vrbanus VIII. constit. 97.* incip. *Exponi nobis 4. Aprilis* 1629. de qua Ioan. Maria Nouar. *vbi supra num. 3.* Ego *in collect. ad Trid. sess. 6. de reform. c. 5. n. 24.*

Baldachini vsus eodem ferè modo permittitur Abbatibus Congregationis Camaldulen. *S. Cong. Rit. in Camaldulen. baldachini 21. Augusti* 1632. cuius memini *de Episcop. p. 3. alleg. 80. in fine.* sup. *collect. 3. num. 10. Urbanus VIII. constit. 14.* aliàs 114. *in apendice Bullarij noui* apud Angel. Mariam Cherubin. de qua meminerunt Ioan. Maria Nouar. *vbi supra*, & Lezana *d. tom. 3. verbo baldachinum num. 5.* 10

Baldachini vsus eodem ferè modo, & cum iisdem clausulis conceditur Prælatis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranen. habentibus vsum Mitræ, & Baculi quando solemniter celebrant in eorum propriis Ecclesiis. *S. Cong. Rit. 15. Ianuarij* 1633. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom. 3. in fine, in decretis nouiss. sacra Cong. decreto 8. pag. 566.* 11

SVMMARIVM.

1 *Pueris Baptismus quamprimum commodè fieri potest, conferri debet.*

2 *Baptismus, vbi adest periculum mortis, per laicum, per fœminam, imò per paganum, vel hæreticum conferri potest.*

3 *Sclaui baptizati si ad Conseruatores almæ Vrbis pro libertate confugiant, libertatem consequuntur.*

4 *Ecclesiam baptismalem obtinens quando ad residentiam teneatur.*

Baptismus.

COLLECT. LIV.

BAptismus non est differendus in pueris, ob periculum mortis, sed quamprimum commodè fieri potest, conferri debet, quia eripit à Diaboli potestate, & filios Dei facit adoptiuos. *Eugenius IV. constit. 24.* incip. *Cantate, pridie Non. Februarij* 1441. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 293.* aliàs *pag. 273.* in nouiss. impress. 1

Baptismus, si mortis periculum immineat, per laicum, mulierem in forma Ecclesiæ, si desit Sacerdos, potest conferri, immo etiam per paganum & hæreticum, dummodo intendant facere id, quod facit Ecclesia, cuius effectus est remissio omnis culpæ originalis, & actualis, ac etiam pœnæ quæ pro ipsa debetur. *Eugenius IV. const. 19.* incip. *Exultate 10. Kalendarij Decembris* 1439. apud Laërt. Cherub. *tom. 4. pag. 286.* aliàs *pag. 268.* in nouiss. impress. 2

Baptizati sclaui si ad Conseruatores almæ Vrbis pro libertate consequenda confugiant, libertatem consequuntur, ciuesque Romani efficiuntur. *Pius V constit. 17.* incip. *Dignum 5. Id. Septembris* 1566. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 196.* aliàs *pag. 148.* in nouiss. impress. 3

Baptismalem Ecclesiam obtinens, cui incumbit solum cura baptizandi omnes infantes oppidi, & existentes sub cura Archipresbyteri, tenetur ad residentiam ad minus tanquam coadiutor Parochialis Ecclesiæ, etiamsi in Ecclesia Archipresbyter præter baptismum cætero Sacramenta administret. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p. 3. c. 2. num. 167.* 4

Baretinum.

COLLECT. LV.

1 BAretino in capite impoſito celebrare & Miſſam dicere nullus poteſt ſine ſummi Pont. licentia, nec ſufficit Epiſcopi facultas. *Sacra Cong. Conc.* 16. *Februarij* 1619. quam adducit Sellius *in ſelect. Canon. c.* 18. *n.* 27. quem refero *de Parocho c.* 11. *n.* 36. *Eadem S. Cong. Rit.* 31. *Ianuar.* & 24. *April.* 1626. penes Gauant. *in rubric. Miſſalis parte* 2. *titul.* 2. *ſub numer.* 2. *littera F.* Vide infra verbo *Pileolus collect.* 574.

SVMMARIVM.

1 *Loci priuilegio gaudet Baricellus Epiſcopi.*
2 *Iudex ſecularis non poteſt carcerare baricellum Epiſcopi.*
3 *Syndicatum in Curia Epiſcopali ſubire tenetur Baricellus Epiſcopi.*

Baricellus.

COLLECT. LVI.

1 BAricellus Curiæ Epiſcopalis cum ſit de armata Epiſcopi familia, fori priuilegio gaudet. *Sacra Cong. Epiſcoporum & Regul. in Sorana* 25. *Aprilis* 1614. quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 2. *tit.* 15. *num.* 18.

2 Baricellus, cùm de familia armata Epiſcopi exiſtat, non poteſt, nec de iure debet per Iudicem laicum carcerari. *Eadem S. Cong. in dicta Sorana*, teſte Aldano *d. lib.* 2. *tit.* 15. *n.* 19.

3 Baricellus Epiſcopi in Curia Epiſcopali ſyndicari poteſt, ideóque cum Officium exercere incœperit, cautionem in eodem Tribunali præſtare tenetur. *Eadem S. Cong. in ciuitatis Caſtelli* 14. *Aprilis* 1615. *in reſp. ad quartum*, cuius meminit Aldan. *d. tit.* 15. *n.* 22.

SVMMARIVM.

1 *Damna ſpoliatis reſarcire tenentur Barones, & Vniuerſitates ſtatus eccleſiaſtici non cuſtodientes vias & territoria à bannitis.*
2 *Rebellionis crimen incurrunt Barones, qui caualcatas faciunt.*
3 *Bannimenta & edicta circa annonam non poſſunt facere Barones in Statu Eccleſiaſtico.*
4 *Regalia Baronum defunctorum debentur Epiſcopo in cuius diœceſi eſt baronia.*
5 *Dominus loci thurificandus eſt iuxta ſolitum poſt Clerum.*
6 *Dominus loci in Eccleſia Parochiali, vbi non adſunt Canonici, thurificandus eſt poſt celebrantem, miniſtros paratos, & Archipreſbyterum.*
7 *Baldachini haſtam qui de conſuetudine deferre ſolet, id per ſe ipſum, & non per ſubſtitutum facere debet.*

Baro.

COLLECT. LVII.

1 BArones in vniuerſitate Status eccleſiaſtici non cuſtodientes vias, & territoria à bannitis, tenentur reſarcire damna ſpoliatis. *Pius V. conſtit.* 10. incip. *Ex ſuperna* 3. *Non. Iulij* 1566. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 143. in nouiſſ. impreſſ.

2 Barones, & quicunque domicelli, qui armatorum manus colligunt, aut caualcatus faciunt, certis exceptis caſibus, crimen læſæ maieſtatis, & rebellionis incurrunt. *Sixtus V. conſtit.* 75. incip. *Dum pro* 11. *Kalend. Martij* 1588. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 617.

3 Barones in Statu eccleſiaſtico non poſſunt impedire ſubditos, & vaſſallos quominus aliorum agros colant, & conducant, nec poſſunt facere bannimenta, & edicta circa annonam. *Clemens VIII. conſt.* 72. incip. *Inter* 4. *Decembris* 1600. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 102.

4 Baronum defunctorum regalia conſiſtentia in lecto, equo, pileo, enſe annulo, calcaribus, & ocreis debentur Epiſcopo in cuius diœceſi eſt baronia, non autem Epiſcopo in cuius ciuitate Baro deceſſit. *Sacra Cong. Epiſcopor. & Regul. in Hydruntina* teſte Iulio Lauorio *var. Lucubrat. tom.* 1. *tit.* 2. *cap.* 3. *n.* 104. quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 5. *alleg.* 86. *ſub n.* 32.

5 Baro Dominus loci iuxta ſolitum thurificandus eſt poſt Clerum. *Sacra Congreg. Rit. in ſancta Agatha* 17. *Nouembris* 1617. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. c.* 4. *n.* 43.

6 Baro Dominus in Eccleſia Parochiali, vbi non ſunt Canonici, thurificandus eſt poſt celebrantem, miniſtros paratos, & Archipresbyterum. *S. Cong. Rit. in Biſignanen.* 17. *Septemb.* 1608. penes Sell. *d. cap.* 4. *num.* 45.

7 Baro ſiue alius, qui de conſuetudine ſolet deferre haſtam baldachini, id per ſe ipſum, non autem per ſubſtitutum facere debet. Vide ſupra *collect.* 55. *num.* 4.

SVMMARIVM.

1 *Andreæ Auellini ex Clericis Regul. Theatinis beatificatio.*
2 *Caietani Thienæi ex eiſdem Clericis Regul. beatificatio.*
3 *Felicis de Cantalicio Capuccini beatificatio.*
4 *Franciſci Borgiæ Societatis* IESV *beatificatio.*
5 *Iacobi de Marchia S. Franciſci de Obſeruantia beatificatio.*
6 *Ioannis Dei, fundatoris Congregationis huius nominis, beatificatio.*
7 *Ludouici Bertrandi ex ordine Prædicatorum beatificatio.*
8 *Martyrum* 23. *ex ordine Minorum diſcalceatorum prouinciæ Philippinarum beatificatio.*
9 *Martyrum trium è Societate* IESV *beatificatio.*
10 *Mariæ Magdalenæ de Pazzis Monialis Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo beatificatio.*
11 *Petri de Alcantara Auctoris Obſeruantiæ beatificatio.*
12 *Paſcalis Baylon ex Ordine diſcalceatorum S. Franciſci beatificatio.*

13 *Philippi*

13 *Philippi Bennitij Ordinis seruorum beatificatio.*
14 *Thomæ à Villanoua Ordinis Eremitarum sancti Augustini, beatificatio.*

Beatificatio eorum, præcipuè de quorum canonizatione nunc agitur.

Collect. LVIII.

1 Beatificatio Andreæ Avellini Clericorum Regularium Congregationis Theatinorum, cum concessione pro clericis eiusdem Congregationis vbique existentibus, quotannis in die sui obitus Missam, & officium de communi Confessoris non Pontificis celebrandi. *Vrbanus VIII. constit.* 42. incip. *In Sede*, 10. *Iunij* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario nouo tom.* 4. *pag.* 56. in nouiss. impress.

2 Beatificatio Caietana Thinæi Clericorum Regularium Theatinorum fundatoris, cum indultu celebrandi Missam, & officium recitandi de communi Confessoris non Pontif. ab omnibus Clericis Regularibus Theatinis vbique existentibus in die eius obitus iuxta Breuiarij & Missalis Romani rubricas, etiam per Sacerdotes Seculares & Regulares ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Vicentina vbi natus, & in ciuitate Neapolitana, vbi sacrum eius corpus requiescit, in omnibus Ecclesiis tam Regularium, quàm secularium Missam, & officium vt suprà, respectiuè celebrari, & recitari posse conceditur. *Vrbanus VIII. const.* 103. incip. *In sede Principis, sub die* 7. *Octobris* 1629. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 103. in nouiss. impress.

3 Beatificatio Felicis de Cantalitio Ordinis Fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum cum indultu quod de eo Missam celebrari, ac Officium recitari possit à Fratribus dicti Ordinis in Nancei, Romanicomonoris, & Cantalij oppidi existentibus, & Romæ ab omnibus, ad Ecclesiam ipsius Ordinis vbi corpus eius requiescit, confluentibus. *Vrbanus VIII. constit.* 48. incip. *In specula, sub die* 1. *Octobris* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 63. Et extendit ad omnes Fratres vbique existentes idem *Vrbanus VIII. in alia sua Constit.* incip. *Nuper*, 9. *Aprilis* 1625.

4 Beatificatio Francisci Borgiæ, olim Ducis Gandiæ, & deinde Religiosi professi, ac tertij Præpositi Generali Societatis Iesv, cum concessione vt in die sui obitus Missam celebrari, & Officium de communi Confessoris non Pont. à Regularibus dictæ Societatis vbique existentibus necnon in ditionibus familiæ illorum de Borgia ab omnibus Sacerdotibus tam Regularibus quàm Secularibus recitari possit. *Vrbanus VIII. const. sua* incip. *In Sede*, 23. *Nouemb.* 1624. Et ad quoscunque Sacerdotes seculares, seu cuiusvis Ordinis, Congregationis, aut instituti Regulares ad Ecclesias, seu Domus Regulares dictæ Societatis Iesv accedentes, itavt Sacerdotes huiusmodi in dictis Ecclesiis, seu domibus duntaxat Missam & officium huiusmodi respectiuè celebrare, & recitare valeant, extendit idem *Vrbanus VIII. in alia constit.* 46. incip. *Aliàs à nobis* 2. *Septembris* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario *tom.* 4. *pag.* 65. in nouiss. impress.

5 Beatificatio Iacobi da Marchia Ordinis Fratrum Minorum sancti Francisci de Obseruantia, vnà cum concessione celebrandi Missam & Officium de communi Confessoris non Pont. in Ecclesia dicti Ordinis, vbi eius corpus requiescit, ac extensio dictæ concessionis ad omnes Ecclesias dicti Ordinis, & eorum personas vbique existentes. *Vrbanus VIII. constit.* 25. incip. *In sede*, 11. *Augusti* 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *pag.* 38. & *in alia* incip. *Nuper*, 23. *Octobris eiusdem anni*, quarum meminit Hieron. Roderic. *in compend. q. Regul. ref.* 95. *post. n.* 7.

Beatificatio Ioannis Dei, Congregationis huius nominis fundatoris cum indultu, vt de eodem ab omnibus dictæ Congregationis Regularib⁹ vbique existentibus quotannis in die eius obitus Officium recitari, & Missa celebrari de communi Confessoris non Pont. rito duplici maiore per annum iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis per annum, & quoad Missam etiam per alios Regulares, & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Granatensi, nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum corpus requiescit, & in terra nuncupata Monte maior ô nouo, in Lusitania, vbi natus est, in omnibus Ecclesiis tam Regularium quàm secularium, Officium, & Missa ritu duplici maiore recitari, & celebrari possit, & valeat. *Vrbanus VIII. constit.* 108. incip. *In sede*, 21. *Septembris* 1630. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 113. in nouiss. impress. 6

Beatificatio Ludouici Bartrandi Valentini Ordinis Prædicatorum, cum indultu vt de eo tanquam de vno Confessore non Pont. in ciuitate & Regno Valentiæ tantùm ab omnibus Fratribus & Religiosis vtriusque sexus Prædicatorum in eorum monasteriorum Ecclesiis Officium & Missam de communi vnius Confessoris non Pont. secundum ritum, & consuetudinem eiusdem ordinis recitandi, & celebrandi respectiuè. *Sacra Cong. Rit. sub die* 21. *Aprilis* 1608. teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Sanctis num.* 3. & postea sub *die* 25. *Octobris* 1610. extendit per vniuersam Religionem Dominicanam in toto Orbe terrarum, & vt in ciuitate tantùm Valentiæ, vbi dicti B. Ludouici corpus requiescit, omnes vtriusque sexus viri, & mulieres, & Religiosi, Regulares, & seculares possint de dicto Beato Officium recitare, & Missam celebrare, vel audire, refert Castellio. *de dilat. caniz. sanctor. pag.* 125. 7

Beatificatio Martyrum 23. ex Ordine Minorum sancti Francisci de Obseruantia prouinciæ Discalceatorum sancti Gregorij Philippinarum, & Iaponij, qui omnes pro Christi nomine in ciuitate nuncupata *Nangasaqui* dicti Regni Iaponij Cruci affixi, & lanceis transfossi fuerunt die 6. Februarij 1597. cum indultu vt de illis Officium & Missa de communi plurimorum Martyrum die 5. Februar. recitari & celebrari respectiuè possit in Manilen. diœcesi duntaxat. *Vrbanus VIII. const.* 70. incip. *Salvatoris sub die* 14. *Septembris* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *Bullarij pag.....* 8

Beatificatio de aliis tribus Martyribus è Societate Iesv, qui in eodem loco, & in eodem tempore eodemque genere martyrij vna cum 23. immediatè relatis Martyribus pro Christi nomine Cruci affixi, & transfossi fuerunt, vna cum indultu celebrandi Missam, & recitandi Officium de illis pro omnibus dictæ Societatis Religiosis. *Vrbanus VIII. constit.* 71. incip. *Saluatoris die* 15. *Septembris* 1627. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *pag.....* & illius meminerunt Castellin. *in tract. de inquisit. miracul. in martyrum canonizatione in addit. ad* 1. *punctum n.* 3. & 4. & *de dilat. canoniz. sanctorũ pag.* 159. 9

*pag.*129. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 24. *num.* 38. Et instante Præposito Generali Societatis IESV, indultum prædictum ad omnes Sacerdotes tam seculares quàm Regulares ad eorum Ecclesias confluentes extendi posse censuit *Sacra Cong. Rit. annuente S. D. N. sub die* 26. *Septembris* 1629. vt refert Castellin. *d. tract. de dilat. canonizationis Sanctorum pag.* 131.

10 Beatificatio MARTÆ Magdalenæ de Pazzis Florentinæ de Monte Carmelo, cum indultu, vt in omnibus monasteriis, locis, & Ecclesiis dicti Ordinis, in eius obitus, seu alia subsequenti non impedita die singulis annis ab omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis Officium, & Missa & à confluentibus ad Ecclesias dicti Ordinis in alma Vrbe, & in ciuitate Florentina existentes Missa duntaxat de eadem B. Maria Magdalena tanquam de communi Virginis non martyris iuata ipsius Ordinis Breuiarium à Sede Apost. approbatum, & rubricas Breuiarij ac Missalis Romani in futurum recitari, & celebrari liberè pariter, & licitè respectiuè possint, & valeant. *Vrbanus VIII. in constit.* 63. incip. *In supremo* 23. *Aprilis* 1627. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 78. Et ad omnes Ecclesias tam in diœcesi Florentina quàm in vniuersa ditione temporali Magni ducis Hætruriæ extendit idem *Vrbanus VIII. in constit. sua* incip. *Alias pro parte* 17. *Ianuarij* 1628. De eius vita nouissimè Marc. Anton. Alegre de Cassanate *in paradiso Carmelitici decoris statu* 5. *ætat.* 18. *an. Christi* 1607. *pag.* 458.

11 Beatificatio PETRI DE ALCANTARA fundatoris Minorum strictioris obseruantiæ Discalceatorum prouinciæ sancti Iosephi in Regno Castellæ, cum Officio & Missa vnius Confessoris non Pont. pro die eius obitus 19. Octobris celebrando à tota Religione dictorum Minorum etiam cum octaua, vt de Patrono. *Gregorius XV. constit.* 23. incip. *In sede* 18. *Aprilis* 1622. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *Bullarij pag.* 310. in nouiss. impress.

12 Beatificatio PASCALIS BAYLON Ordinis Minorum de Obseruantia S. Francisci Discalceatorum prouinciæ S. Ioannis Baptistæ Regni Valentiæ, cum indultu, vt de eo singulis annis die 17. Maij, quo obdormiuit in Domino à Fratribus eiusdem Ordinis in Regno Valentiæ commorantibus tanquam de Confessore non Pont. rubricas Breuiarij, & Missal. Romani Officium recitari, & Missa celebrari, necnon in Ecclesia Fratrum eiusdem Ordinis oppidi Villæ Regalis in eodem Regno Valentiæ existentis, vbi eius corpus requiescere asseritur, ab omnibus Presbyteris tā secularibus quàm Regularibus Missa vt supra similiter celebrari licitè & liberè possit, & valeat. *Paulus V. constit.* 13. incip. *In sede* 29. *Octobris* 1618. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 4. *pag.* 267. Et ad vniuersos Religiosos vtriusque sexus eiusdem Ordinis in Hispaniæ Regnis vtriusque Coronæ Castellæ, & Aragoniæ, ac pro cuncto Clero in oppidis, vbi eius corpus requiescit, & ille natus fuit, extendit idem Pontifex *Paulus V. in sua constit.* incip. *Alias pro parte* 10. *Februarij* 1620.

13 Beatificatio, seu beatificationis declaratio PHILIPPI BANITII Ordinis Seruorum B. Mariæ Virginis, cum indultu recitandi Officium ab omnibus Religiosis vtriusque sexus dicti Ordinis vbicunque existentibus. *Leo X. constit. sua* incip. *Exposuit.* 24. *Ianuar.* 1516. Extendit postea Paulus V. ad omnes tam seculares quàm Regulares personas in die eius obdormitionis in Domino in ciuitate Tridentina existentes vt in eius *Constit.* 12. *sub die* 24. *Octobris* 1618. & ad omnes tam Regulares quam seculares in ciuitate Florentina, prout in eius *Constitut.* 110. incip. *Domini nostri vltima Iulij* 1615. *tom.* 3. *Bullarij.* apud Laërt. Cherub. pag. 266. in nouiss.

Beatificatio THOMÆ DE VILLANVEVA, Ordinis Eremitarum S. Augustini professoris, & Archiepiscopi Valentini, cum indultu, quod de cetero perpetuis futuris temporibus ab omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis sancti Augustini Religiosis in Hispania, nempe in Regnis Castellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon in in oppido de Villanueua de los Infantes, vbi natus, & educatus esse asseritur, ab omnibus etiam vtriusque sexus Regularibus ac etiam Presbyteris, & Clericis secularibus officium & Missa de eodem recitari, & celebrari respectiuè licitè & liberè possit, & valeat. *Paulus V. constit.* 20. incip. *In supremo* 24. *Septembris* 1619. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario, tom.* 4. *pag.* 272. Item facta fuit extensio prædictæ concessionis ad omnes vtriusque sexus Religiosos eiusdem Ordinis vbique terrarum existentes per *Gregorium XV. constit.* 5. incip. *Alias* 14. *Maij* 1621. 14

SVMMARIVM.

1 *Coadiutori Episcopo licet populo benedicere dum per ciuitatem incedit.*

2 *Sponsus & sponsa etiamsi post contracta sponsalia de futuro se cognouerint, sunt per Parochum benedicendi.*

3 *Virgines benedicere iam non est in vsu.*

4 *Abbas præsente Episcopo post diuinorum officiorum celebrationem non potest populo benedicere.*

5 *Abbati non conceditur benedicere per vias.*

6 *Calices, Patenas, Cruces, ac paramenta benedicere non licet Episcopo in aliena diœcesi.*

7 *Sacerdos simplex sine licentia Papæ non potest benedicere Ecclesiam nouam, vel Oratorium.*

8 *Domos in Sabbato sancto non possunt Regulares benedicere.*

9 *Paramentorum & vasorum ecclesiasticorum benedictio non potest fieri ab inferioribus Prælatis.*

10 *Candelarum, & palmarum benedictio, & distributio fieri potest in omnibus Ecclesiis etiam Regularium.*

11 *Cœmeterij, & Ecclesia non consecrata benedictio simplex potest committi Presbytero in dignitate ecclesiastica constituto.*

12 *Candelarum, cinerum, & palmarum benedictio, absente Episcopo ad quem spectet.*

13 *Paramentorum, & aliarum rerum benedictio vt possit delegari ab Episcopo non Episcopo, est necessaria Sedis Apost. licentia.*

14 *Monialium benedictio potest fieri in Ecclesia exteriori.*

15 *Paramentorum, & vasorum ecclesiasticorum benedictio diuersis personis in dignitate ecclesiastica constitutis concessa à Sede Apost.*

16 *Coniugalis benedictio fieri non potest nisi inter Missarum solemnia.*

17 *Concilium Trid. sess. 6. de refor. c. 5. minimè comprehendit benedictionem non solemnem.*

18 *Abbates*

18 *Abbates benedictionem ab Episcopo recipere debent.*

19 *Ecclesia benedictionem in agro existentis potest Episcopus delegare Sacerdoti.*

Benedicere, Benedictio.

COLLECT. LIX.

1 BEnedicere populo licet coadintori Episcopo dum per ciuitatem incedit, de licentia tamen Episcopi coadinti. *Sacra Congr. Rit.* ad instantiam Cardinalium Paleotti & Veroneo. 31. *Januar.* 1561. *in resp. ad* 6. teste Aldaoo *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 3. *n.* 22.

2 Benedicendi sunt à Parocho sponsus, & sponsa si contractis sponsalibus per verba de futoro antequam coram Parocho, & testibus matrimonium contraxerint, inuicem se cognouerint. *Sacra Cong. Conc. sub die Octobris* 1593. quam refert Aldan. *d. tit.* 3. *n.* 23.

3 Benedicere Virgines iam non est in vsu, sed vbi talis viguerit benedicendi consnetudo illa seruanda est. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Veneta* 5. *Decembris* 1597. penes Paul. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 1. *c.* 2. *n.* 3. *vers. Virgines*, quem refero *Episcop. p.* 1. *alleg.* 27. *n.* 58.

4 Benedicere quamuis possit Abbas populum in propria Ecclesia post Vesperi, Missæ, & Maturini solemnem celebrationem, si id ei ab Apostolica Sede specialiter sit indultum, noo autem id poterit, vbi loci Ordinarius Episcopus, vel alter maior Ecclesiæ Prælatus existeret. *S. Cong. Rit.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verb. benedictio n.* 14.

5 Benedicere per vias Abbati non conceditur. *Eadem Sacra Cong. in nullius prouincia Burgen.* 24. *Augusti* 1609. penes Ioann. Mariam Nouar. *d. verbo Benedictio, n.* 15.

6 Benedicere non licet Episcopo in aliena diœcesi absque Ordinarij licentia, Calices, Patenas, Cruces, paramenta, & vestes Sacerdotales, vel huiusmodi alia, quæ priuatim, & non solemniter, & sine iorisdictiooc fieri possunt. *S. Cong. Conc.* quam citat Aldan. *d. tit.* 3. *n.* 24.

7 Benedicere Ecclesiam oouam, vel Oratorium, & Ecclesiam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apost. *S. Cong. Rit. in Placentina* 29. *Maij* 1607. *in resp. ad* 20. *dubium*, apud Sell. *in select. Canon. c.* 12. *n.* 16.

8 Benedicere domos in sabbato sancto non possunt Regulares, cum non valeant hoc munus extra Conuentum suum exercere. *S. Cong. Conc. sub die* 23. *Nouembris* 1619. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo benedictio, n.* 18.

9 BENEDICTIO paramentorum, & vasorum ecclesiasticorum oon potest fieri ab inferioribus Prælatis, licet habeant territorium separatū, & iurisdictionem, nisi habeant ea, quæ sunt Ordinis. *S. Cong. Rit. in nullius*, 21. *Augusti* 1601. coius memini *de Iure ecclesiast. vniuerso lib.* 3. *c.* 2. *n.* 31.

10 Benedictio, & distributio candelarum, & palmarum regulariter potest fieri in omnibus Ecclesiis tam Collegiatis, quàm Parochialibus tam Secularibus quàm Regularibus. *S. Cong. Rit. in Osten. Core*, 28. *Aprilis* 1607. penes Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo benedicere, n.* 21.

11 Benedictio simplex cæmeterij, & Ecclesiæ non consecratæ potest committi Presbytero in Dignitate Ecclesiastica constituto. *S. Cong. Rit. in Cameracen.* 9. *Februar.* 1608. referente Aldano *dict. tit.* 3. *num.* 29.

Barbos. Apost. Decis. Stm.

Benedictio & distributio candelarum, cinerum, & palmarum, absente vel impedito Episcopo, pertinet non ad hebdomadarium, sed ad primam Dignitatem. *S. Cong. Rit. in Pisaurien.* 12. *Martij* 1609. adud Aldao *d. tit.* 3. *num.* 31. 12

Benedictio Paramentorum & aliarum rerum pro vsu Ecclesiarum vt possit ab Episcopo delegari personis in Dignitate ecclesiastica constitutis, conceditur à Sede Apost. dummodo in eis non sie adhibenda sacra vnctio, vel oleum sanctum, quæ ab ipso tantùm Episcopo ordinato, & consecrato benedicenda, inungenda, & consecranda sunt. *Sacra Cong. Rit. in Brixien.* 9. *Octobris* 1610. *& in Imolen.* 14. *Nouembris* 1615. *& in Iamien.* 12. *&* 14. *Maij* 1616. *& in Saonen.* 3. *Decembris* 1616. *& in Taurinen. Taruisina, & Pistorien.* 2. *Maij* 1629. *& in Nouarien.* 21. *Martij* 1620. *& in Tridentina* 7. *Augusti* 1621. *& in Capuaquen.* 20. *Iulij* 1630. quarum memini *de Iure eccles. vniuerso lib.* 3. *cap.* 2. *num.* 29. 13

Benedictio Monialium fieri potest in Ecclesia exteriori, Monialibus illis tantummodò adhibitis, quæ erunt necessariæ. *S. Cong. Conc. in Heracen.* 27. *Iunij* 1627. quam adducit Sellius *dict. cap.* 12. *num.* 25. 14

Benedictio Paramentorum, & vasorom ecclesiasticorum, in quibus non adhibetur sacra vnctio, diuersis Abbatibus, Decanis, aliisque persoois ecclesiasticis concessa fuit per *Sacram Cong. Rit. & signanter in Aquilegien.* 20. *Aprilis* 1599. *& in Elnen.* 17. *Maij* 1600. *& in Laudunen.* 19. *Ianuar.* 1605. *& in Zameren. in Polonia* 15. *Nouembris* 1603. *& in Meten.* 18. *Nouembris* 1606. *& in Ruthen.* 9. *Maij* 1609. *& in Aquilegien.* 24. *Aprilis* 1610. *& in Augustana* 12. *Aprilis* 1614. *& in Lucioren. & Guesnen.* 4. *Septembr.* 1621. de quibus meminit Ioan. Maria Nouar. *d. loco n.* 1. ex me *de Iure eccl. lib.* 3. *c.* 2. *n.* 31. Vide alia verbo *Paramenta collect.* 550. 15

Benedictio coniugalis non potest nisi inter Missarum solemnia fieri. *S. Cong. Conc. in Pesaurien.* 13. *Iulij* 1630. referente Aldano *d. tit.* 3. *n.* 31. 16

Benedictionem non solemnem minimè comprehendit Concil. Trid. c. 5. sess. 6. de reformat. *Sacr. Cong. Conc. sub die* 13. *Aprilis* 1631. de qua Aldan. *d. tit.* 3. *n.* 32. 17

Benedictionem ab Episcopo recipere debent omnes Abbates, non autem ab aliis Abbatibus aliàs benedictis. *S. Cong. Rit. in Cameracen.* 6. *Decembris* 1632. penes Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo benedicere n.* 8. *in fine.* 18

Benedictioocm Ecclesiæ in agro constitutæ potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitimè constructa. *S. Cong. Rit. in Penen.* 14. *Februarij* 1632. apud Aldan. *dict. titul.* 3. *num.* 34. 19

Benedictio nuptiarum, vide *in verbo Nuptiæ collect.*

SVMMARIVM.

1 *Seminario contribuere tenentur beneficiati beneficiorum collationis Monachorum, si intra fines diœcesis.*

2 *Seminario compellendus est contribuere beneficiatus pro rata pensionis, quam soluit.*

3 *Proceſſionibus immediatè poſt Canonicos debent incedere beneficiati, qui ſunt de corpore Capituli.*

4 *Incenſum & pacem habere debent beneficiati parati ante beneficiatos non paratos.*

5 *Onera in fundatione non apposita ſuſtinere non tenentur beneficiati.*

6 *Ordinarius poteſt debitis remedijs cogere beneficiatos recuſantes adimplere functiones debitas.*

7 *Habitum conceſſum Canonicis deſerre prohibentur beneficiati, & Portionarij.*

8 *Canonicis celebrantibus iuxta ſtatutum Eccleſiæ tenentur beneficiati aſſiſtentiam facere.*

9 *Crucis commemorationem facere obligatus diebus ſolitis, nihilominus tenetur ordinariam facere.*

10 *Proceſſionibus alijs intereſſe non tenentur beneficiati, niſi ad quas reliqui omnes accedere tenentur.*

11 *Redditus beneficij ſi non ſunt ſufficientes pro onere quotidie celebrandi, datur ſupplicatio in Dataria pro moderatione.*

12 *Beneficiati & clerici S. Petri ſurgere & ſalutare debent Canonicos S. Mariæ Transtyberim & S. Laurentij in Damaſo accedentes ad eorum Baſilicam in die ſancti Marci.*

13 *Beneficiati ſancti Petri de Vrbe debent genuflectere, quotieſcunque tranſeunt ante Altare tam parati, quàm non parati.*

14 *Beneficiati capellæ ſanctæ Mariæ Maioris, quibus gratijs, & priuilegijs gaudeant.*

Beneficiatus.

COLLECT. LX.

1 BEneficiati beneficiorum collationis Monachorum, ſi infra fines diœceſis ſint, ſeminario contribuere tenentur. *Sacra Cong. Conc. in Capntaquen.* 4. *Februarij* 1593. teſte Aldano *in compendio Canon. reſolut. lib.* 1. *tit.* 18. *n.* 17.

2 Beneficiatus compellendus eſt pro penſione quam ſoluit Seminario contribuere, quamuis ſeminarium erectum eſſet poſt penſionis reſeruationem. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicolao Garcia *de benef. in addit. p.* 1. *c.* 5. *n.* 171.

3 Beneficiati, qui ſunt de corpore Capituli debent incedere in proceſſionibus, congregationibus, & choro immediatè poſt Canonicos, nec inter eos, & Canonicos, debent interponi Rectores aliarum Eccleſiarum prætextu Doctoratus. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 1. *Iunij, &* 27. *Iuly* 1601. *& in Terulen.* 20. *Decembris eiuſdem anni*, quarum meminit Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *n.* 15.

4 Beneficiati parati debent habere incenſum, & pacem ante beneficiatos non paratos. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 30. *Auguſti* 1602. penes Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 19.

5 Beneficiati non ſunt cogendi ad ſuſtinenda onera, quæ in fundatione, vel inſtitutione, aut ſtatutis non reperiuntur, vel ad quæ ex antiquiſſima conſuetudine non tenentur. *Sacra Congregat. Concil.* quam citat Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 2. *tit.* 25. *num.* 16.

6 Beneficiati, & Clerici, qui functiones debitas facere recuſant, poſſunt debitis remedijs cogi ab Ordinario. *S. Cong. Rit. in Lucerina* 10. *Aprilis* 1604. de qua Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 25. *n.* 21.

Beneficiati, & Portionarij prohibentur deferre habitum conceſſum Canonicis, illiſque antiquum retinere permittitur. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Toletana* 17. *Decembris* 1605. apud Sellium *in ſelectis Canon. cap.* 16. *num.* 20. 7

Beneficiati tenentur aſſiſtentiam facere Canonicis celebrantibus, iuxta ſtatutum Eccleſiæ, *Sacra Congr. Rit. in Anenionen.* 24. *Maij* 1612. quam refert Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 25. *n.* 23. 8

Beneficiatus obligatus facere commemorationem ſanctæ Crucis diebus ſolitis, tenetur commemorationem ordinariam facere. *Sacra Cong. Rit. ſub die* 30. *Martij* 1621. de qua mentionem facit Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 27. 9

Beneficiatus quando tenetur quotidie celebrare, & beneficij redditus non ſunt pro illius victu ſufficientes, datur ſupplicatio in dataria pro moderatione. *Sacra Congregat. Conc. in nullius celebrationis Miſſarum* 13. *Iunij* 1630. de qua Sellius *dict. cap.* 16. *num.* 30. 10

Beneficiati non tenentur niſi ad eas proceſſiones, ad quas reliqui omnes tenentur accedere, *Sacra Cong. Conc. in Brixien.* 8. *Auguſti* 1621. referente Sellio *d. cap.* 16. *n.* 34. 11

Beneficiati, & Clerici ſancti Petri de Vrbe ſurgere, & detecto capite ſalutare debent Canonicos ſanctæ Mariæ Transtyberim, & ſancti Laurentij in Damaſo accedentes ad eorum Baſilicam in die ſancti Marci. *Sacra Cong. Rit. in Vrbis ſancti Petri, & Sanctæ Mariæ Transtyberim.* 15. *Aprilis* 1606. de qua Sellius *d. cap.* 16. *n.* 35. 12

Beneficiati ſancti Petri de Vrbe genuflectere debent quotieſcunque tranſeunt ante Altare tam parati, quàm non parati, niſi incedant cum Canonico parato, quia tunc non genuflectunt, niſi quando genuflectit Canonicus. *Sacra Congreg. Rit. in Vrbis* 22. *Decembris* 1612. teſte Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 30. 13

Beneficiati Capellæ ſanctæ Mariæ Maioris ad Præſepe ob quodcunque ſeruitium non poſſunt quicquam prætendere de menſa Capituli beneficiatorum Eccleſiæ, ſed gaudent omnibus priuilegiis, indultis, & dignioribus Cappellaniis eiuſdem Baſilicæ, ac cæterarum competentibus: eorum lites, & cauſæ coram Protectore dumtaxat ventilandæ, qui erit Cardinalis ex familia Peretta, ſi adſit. *Sixtus V. conſtit.* 58. incip. *Glorioſa, de anno* 1587. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 577. 14

SVMMARIVM.

1 *Viuentis beneficia impetrari non poſſunt.*

2 *Magnus Magiſter cum Conuentu confert beneficia ſpectantia ad Ordinem Equitum Hieroſolymitanorum.*

3 *Iudices priuantes aliquem ſuis beneficiis non poſſunt certis perſonis illa conferre.*

4 *Ordinarij conferentes beneficia reſeruata qua pœna puniantur?*

5 *Penſionibus non grauantur beneficia annexa militiæ S. Stephani, niſi ad commodum Militum eiuſdem.*

6 *Magnus Magiſter ſancti Lazari confert beneficia etiam reſeruata, & quæ vacant per priuationem.*

7 *Quindenia, & alia iura Cameræ ſoluere tenentur omnia beneficia vnita.*

8 *Poſſeſſionem beneficij capiens ex ſola ſupplicatione ſignata,*

ſignata, litteris tamen non expeditis quas pœnas incurrat?

9 *Fructus beneficiorum reſeruatorum Regni Neapolitani à die vacationis per obitum vſque ad prouiſionem incorporantur Cameræ Apoſt.*

10 *Sedi Apoſt. reſeruantur omnia beneficia vacantia præter hæreſim.*

11 *Cardinalium in indultis non comprehenduntur beneficia Officialium Sedis Apoſt. necnon familiarium.*

12 *Sedi Apoſt. reſeruantur quæcunque beneficia vacantia Sede Epiſcopali vacante.*

13 *Conſanguineis, ſeu affinibus reſignantium Ordinarius beneficia coram ſe reſignata conferre non debet.*

14 *Reſignationes beneficiorum in quibus caſibus admittere poſſit Epiſcopus.*

15 *Prouiſiones beneficiorum factæ perſonis prohibitis propter genus ſunt nullæ.*

16 *Reſignationes beneficiorum Ordinarij intra menſem admittere, vel reijcere tenentur.*

17 *Reſignationem beneficij illius, qui nihil aliud habebat, admittens, tenetur eum alere.*

18 *Reſignari non poteſt beneficium ad quod quis fuit ordinatus.*

19 *Concurſu ſunt conferenda bedeficia Curata in Eccleſiis patrimonialibus, ſiue receptitijs, numeratis, vel non numeratis exiſtentia.*

20 *Milites Regulares non emittentes tria vota ſubſtantialia capaces ſunt beneficiorum ſecularium.*

21 *Clericus non poteſt obtinere abſque Sedis Apoſtol. permiſſu duo beneficia vniformia ſub eodem tecto.*

22 *Legata pia quæ non habent Altare ſeu Capellam non inducunt incompatibilitatem.*

23 *Diſpenſationem exhibere tenetur obtinens beneficia incompatibilia etiam vltra quinquennium.*

24 *Eleemoſynam congruam & conſuetam dare poteſt Rector beneficij, reliqua parte ſibi retinendo.*

25 *Minor ætate 14. annorum poterit beneficium obtinere ſi in fundatione id cautum reperiatur.*

26 *Duo beneficia reſidentialia cum diſpenſatione ſimul obtinens tenetur reſidere in quo eſt maior neceſſitas.*

27 *Viſitare quando poſſit Epiſcopus beneficia exempta.*

28 *Publicis proceſſionibus intereſſe cogendi non ſunt clerici nullum beneficium poſſidentes.*

29 *Cedens beneficio litteris non expeditis, & poſſeſſione non habita, non poteſt dici illud habuiſſe.*

30 *Incompatibilia impetrans à Papa ſine expreſſa diſpenſatione, quando illa obtineat.*

31 *Epiſcopus titularis non eſt incapax beneficiorum curam animarum ſeu reſidentiam non requirentia.*

32 *Beneficij primi, ipſo iure per adeptionem ſecundi pacificè poſſeſſi inducitur vacatio.*

33 *Beneficia Regni Valentiæ conferri non licet alienigenis Regnorum Hiſpaniæ, in quibus ipſi Valentini ad ſimilia non admittuntur.*

Beneficium.

COLLECT. XLI.

1 BEneficia viuentis impetrari vetuit *Paulus III. conſt.* 28. incip. *Sanctiſſimus* 41. *Decemb.* 1541. apud Laërt. Cherub. *in Bullar.* io *tom.* 1. *pag.* 657. aliàs *pag.* 581. in nouiſſ. imp. De cuius materia *Ordin. Regia Luſit. lib.* 2. *tit.* 13. vbi Parens meus, latè Gabriel Pereira de Caſtro *de manu Regia p.* 2. *c.* 61. de impetrantibus beneficia viuentium.

Barboſ. Apoſt. Deciſ. Sum.

Beneficia & eccleſiaſticæ Dignitates in confidentiam receptæ à die receptionis vacant, illarúmque diſpoſitiones, & fructus percepti & percipiendi ad Sedem Apoſt. ſpectant. *Pius IV. conſtit. ſua* incip. *Romanum, de anno* 1564. de qua Scott. *in ſelectas conſtit. epitom.* 81.

Beneficij in prouiſione, aut amiſſione in poſſeſſionem recipiens aliquid excommunicatur à Papa abſoluendus, ſuſpenditur, interdicitur. *Pius V. ſua Conſtit.* incip. *Durum, de anno* 1570. apud Scott. *in ſelectas ſummorum Pontificum Conſtitut. epit.* 110. *theor.* 298.

Beneficia cuiuſcunque qualitatis ſpectantia ad 2
Ordinem Equitum Hieroſolymitanorum nunquam reſeruantur, ſed à magno Magiſtro & Conuentu conferuntur, & ſunt amouibilia, & manualia. *Pius IV. conſtit.* 9. incip. *Circumſpecta Kalend. Iulij* 1560. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 2. *pag.* 9. aliàs *pag.* 8. io nouiſſ. impreſſ.

Beneficia impetrari non poſſunt per nepotes, 3
conſanguineos, affines, procuratores, ſolicitatores, domeſticos, vel familiares Iudicia priuantis, itaut illa eis conferri prohibeatur. Idem *Pius IV. conſtit.* 14. incip. *Cupientes vnicuique de anno* 1560. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 23. de cuius materia Ioann. Anton. Nouar. *in ſumma Bullarum tit. de beneficiorum priuatione*, Scott. *in ſelectas Conſtitut. epitom.* 75.

Beneficia omnia reſeruata, affecta, vel vacantia 4
in menſe Apoſtolico non poſſunt conferri per Ordinarium ſub pœna priuationis ipſorum beneficiorum, facultatis conferendi, & excommunicationis. Idem *Pius IV. in ſua conſtit.* incip. *Volentes ſub die* 22. *Aprilis*, *& in alia* incip. *Cupientes ſub die* 25. *Aprilis* 1561. de quarum materia Ioann. Anton. Nouar. *in d. ſumma Bullarum tit. de benef. reſeruatione.*

Beneficia dependentia, vel annexa Militiæ S. 5
Stephani non grauantur penſionibus, niſi ad commodum Militum eiuſdem. Idem *Pius IV. conſt.* 60. incip. *His quæ Kalend. Februarij* 1562. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 86. aliàs *pag.* 66.

Beneficia etiam reſeruata, affecta, ac deuoluta, 6
Magnus Magiſter militiæ ſancti Lazari conferre poteſt, & quæ vacant per priuationem. Idem *Pius IV. conſtit.* 95. incip. *Inter aſſiduas* 4. *Non. Maij* 1565. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 137. aliàs *pag.* 108. io nouiſſ. impreſſ.

Beneficia cuiuſcunque generis, & qualitatis, 7
Capitularibus, Collegiis, vniuerſitatibus, & Congregationibus quorumuis Ordinum vtriuſque ſexus vnita, tenentur quindennia, & alia iura Cameræ debita ſoluere. Idem *Pius IV. conſtit.* 38. incip. *Cum ſicut, de anno* 1561. apud Laërt. Cherub. *dict. tom.* 2. *pag.* 53. Vide latè infra *in verbo Quindennia collect.* 626.

Beneficij poſſeſſionem adipiſci non poteſt ille, 8
qui mandatur à Sede Apoſtol. de quocunque beneficio prouideri, niſi litteris impeditis, & capiens poſſeſſionem ex ſola ſupplicatione ſignata litteris ſuæ prouiſionis non expeditis, omne ius, quod in beneficio habet, amittit, & de cætero ad illud obtinendum inhabilis redditur. *Pius V. in ſua Conſtit.* incip. *Sanctiſſimus in Chriſto Pater*, per quàm fuit innouata *Extrauag. Iniunctæ, de elect.* de cuius materia Ioann. Anton. Nouar. *in ſumm.*

 Bulla

Bullarum tit. de beneficiorum possessione capienda. Et hinc *Sacra Congr. Conc. sub die 1. Iulij 1595.* censuit apprehendentem beneficij possessionem vigore promissionis Apostol. litteris non expeditis, ex Iulij III. constitutione amittere beneficium si ius ad illud habet, ac ad alia obtinenda de cætero inhabilem effici, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 32. n. 5.*

9 Beneficiorum reseruatorum Regni Neapolitani fructus à die vacationis per obitum Cameræ Apost. incorporantur. *Pius V. const. 19.* incip. *Cupientes, 8. Ianuarij* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 197.*

10 Beneficia quæcunque secularia, Regularia, & Militiarum, & quantumuis qualificata vacantia propter hæresim, Sedi Apostol. reseruantur. *Idem Pius V. const. 29.* incip. *Cùm ex Apostolatus 6. Kalend. Februarij* 1567. apud Laërt. Cherubin. *tom. 2. pag. 213.* aliàs *pag. 160.* in nouiss. impress. de cuius materia plures per me citati *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 57. n. 56. & de iure eccles. vniu. lib. 3. c. 13. n. 74.* quibus addo Aloys. Ricc. *in collect. decis. collect.* 1695. Scott. *in Bullas selectas epit.* 138. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de beneficiorum reseruat. ob heresim.*

11 Beneficia Referendariorum, Protonotariorum, Auditorum Rotæ, & aliorum Officialium Sedis Apost. necnon familiarium, non comprehenduntur in indultis Cardinalium. Idem *Pius V. constit. 37.* incip. *Sanctissimus, vltimo Aprilis* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 224.*

12 Beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia & Regularia qualitercunque qualificata, & vbicunque existentia, Sede Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & Primatiali vacante dispositioni Apost. reseruantur. Idem *Pius V. const. 55.* incip. *Sanctissimus in Christo, de anno* 1568. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 251.* Scottia *in selectas Summorum Pontificum Constit. constit.* 100.

13 Beneficia coram Ordinario resignata, consanguineis siue affinibus resignantium conferri ab ipso prohibuit idem *Pius V. constit. 58.* incip. *Quanta, Kalend. Aprilis* 1568. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 255.* de cuius materia plures per me citati *de iure eccles. vniu. lib. 3. c. 15. n. 112.* quibus addo Filliuc. *tom. 5. tract. 45. c. 8. n. 29.* Ioann. Ant. Nouar. *in sum. Bullarum, tit. de benef. resignat. n. 22.*

14 Beneficiorum resignationes Episcopi & alij collatores non admittunt nisi ob senium, infirmitatem, corporis impedimentum, vel vitium, crimen, aut censurarum nexum, & aliis de causis. Idem *Pius V. d. const. 58.* de cuius materia quoad partem citat. per me *d. lib. 5. c. 15. num. 98. cum seqq.* addo Ioann. Anton. Nouar. *dict. tit. de beneficior. resignat. à princ.* Scottia *in selectas Summorum Pont. Constit. epit.* 101.

15 Beneficiorum dispositiones factæ personis prohibitis propter suum genus, vel hæresim, & à Fide apostasiam, nullæ sunt, & Papæ reseruantur. *Gregorius XIII. constit. 66.* incip. *In Ecclesiis, Idib. Nouembris* 1580. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 448.* de cuius materia plures per me citati *de Episcopo p. 3. allegat. 57. num. 40. & de Iure eccles. vniu. lib. 3. c. 13. num. 76.*

16 Beneficiorum resignationes Ordinarij locorum intra mensem admittere, vel reiicere tenentur. *Gregorius XIII.* incip. *Humano, Non. Ianuarij* 1584. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 469.* de cuius materia Massobr. *in sua praxi habendi concursum reg. 7. dub. 1.* Ioann. Anton. Nouar. *in summ. Bullarum, tit. de beneficiorum resignatorum possessione intra certum tempus capienda.* Ego *de Iure Eccles. lib. 5. c. 15. num. 113.*

Beneficij resignationem admittens factam ab 17
aliquo Presbytero, qui nihil aliud præter id beneficium habebat vnde commodè se sustentare posset, tenetur eum alere, nec potest eidem beneficium illud resignatum restituere, sed in eo institui debet ille, qui fuerit præsentatus à patrono. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garcia *de benefic. part. 1. cap. 5. num. 228.*

Beneficium, ad cuius titulum fuit quis ordina- 18
tus, si renuntiare iurauerit, imposita pœnitentia est absoluendus ne resignet. *Sacra Congreg. Conc.* penes eundem Nicol. Garcia *dict. part. 2. capite 5. num. 252.*

Beneficia in Ecclesiis patrimonialibus, siue re- 19
ceptitiis, numeratis, & non numeratis, nullus consequi potest nisi præuio examine, & probatione Episcopi; & cum illis, quibus in prædictis Ecclesiis per Episcopum cura animarum demandata est, seruandum est decretum *Conc. sess. 24. c. 18. de refor. Sacra Congr. Conc.* apud eundem Nicol. Garc. *de benef pag. 9. c. 2. num. 185.*

Beneficiorum secularium, siue simplicium siue 20
Curatorum capaces sunt Milites Regulares Militiæ sancti Iacobi de Spatha, aliique huiusmodi non emittentes tria vota substantialia. *Sacra Cong. Conc. sub die 10. Nouembris* 1600. cuius meminerunt Nicol. Garc. *in add. ad suum tract. de benefic. part. 1. cap. 4. num. 24.* me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo beneficium, n. 21.* Ego *de officio, & potest. Episcopi p. 5. alleg. 57. n. 174.*

Beneficia duo vniformia sub eodem tecto absque 21
prouisione Sedis Apost. obtinere non potest clericus, nisi id dictet statutum, vel Ecclesiæ consuetudo. *Sacra Congr. Conc. sub die 2. Nouembris* 1607. quam refert Sellius *in selectis Canon. c. 21. n. 11.*

Beneficia, seu legata pia, quæ non habent Altare, 22
seu capellam, non inducunt incompatibilitatem. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicolao Garcia *in addit. ad suum tract. de benef. p. 11. c. 5. n. 318.*

Beneficia incompatibilia obtinentes sunt co- 23
gendi exhibere suas dispensationes, etiamsi per quinquennium possederint. *S. Cong. Conc. in Aquilana,* quam citat Sellius *d. c. 21. n. 12.*

Beneficij Rector, qui potest Missam per alium 24
celebrare, non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem redditunm beneficij, sed satis est vt ei tribuat eleemosynam congruam secundùm morem ciuitatis, vel prouinciæ, nisi in fundatione ipsius beneficij aliud cautum fuerit. *Sacra Congregat. Conc. super decretis de celebrat. Missar. dub. 8. de anno* 1626. post meum *tract. de Episcopo pag. 11.*

Beneficij in fundatione si sit cautum, quod mi- 25
nor ætate 14. annorum illud possit obtinere, id seruari debet, quia non est per decretum Concil. sess. 25. cap. 6. de reform. fundationi derogatum. *Sacra Congreg. Conc.* apud Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. num. 91.*

Beneficia duo, vel plura cum legitima dispen- 26
satione obtinens ante Concilium, quæ requirunt personalem residentiam, residere tenetur in quo est maior necessitas, nec propterea potest alterutro priuari, amittit tamen distributiones quotidianas eius beneficij, cuius ministerio non inseruiuit. *Sacra Congregat. Concil.* de qua Garc. *part. 3. cap. 2. num. 186.*

Beneficia quamuis exempta poterit Episcopus, 27
si intra fines suæ Diœcesis fuerint, tanquam Sedis

Apost.

Apost. delegatus visitare absolutè: si autem extra fines fuerint, potest pariter illa tanquam eiusdem Sedis Apost. delegatus visitare quando beneficia sæcularia existant, & Cathedralis alia illis vicinior non sit. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen. Februarij* 1593. penes Sellium *d.cap.21.n.14.*

28 Beneficium aut officium nullum obtinentes Sacerdotes cogi non possunt ab Episcopo accedere ad publicas processiones. *Sacra Congreg. Conc. in Messanen.7. Februarij* 1632. quam citat Sellius *d. cap.21.num.16.*

29 Beneficium obtinuisse non dicitur ad hoc vt comprehendatur sub *decreto, sess.25.de reform.c.15.* ille, qui fuit prouisus, & litteris non expeditis, ac possessione non habita cessit alteri. *Sacra Congreg. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benef.p.7.cap.3. num.56.in 2.& 3.declar.* Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarra, lib.2.tit.19.l.1.de filiis Presb.n.22.* Campan. *in diuers. iuris Canon.rub.11.cap.13.n.67. vers.si verò.*

30 Beneficia duo incompatibilia à summo Pont. impetrans, illaque in litteris exprimens, cum quo tamen non fuit dispensatum, obtineri possunt, nisi essent duæ Parochiales ante Concilium. *Sacra Congr.Conc.* testibus Nicol.Garcia *de benefic.part.5. cap.5.num.379.* Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarra, lib.4.tit.7. de benef. incompatibil. num.40.* quos cum aliis refero *de Episcopo. part.3. alleg.62. num.29.*

31 Beneficia obtenta curam animarum, seu residentiam non requirentia non vacant per promotionem ad Episcopatum titularem, nec resultat incapacitas ad similia obtinenda. *Sacra Congr.Conc. in Bracharen.22. Decembr.*1640. vidi originale.

32 Beneficij primi ipso iure per adeptionem secundi pacificè possessi inducitur vacatio per decretum *Concil.sess.7.cap.4.* iuxta dispositionem *cap.de multa de prabend.* in residentiam requirentibus, aut aliàs quomodolibet incompatibilibus, etiamsi Canonicatus sint, vel Portiones. *Sacra Congr.Conc.* teste Nicol.Garc. *de benef.p.11.c.5.n.84.& 87.*

33 Beneficia Regni Valentiæ alienigenis Regnorum Hispaniæ, in quibus ipsi Valentini ad similia non admittuntur, conferri vetuit Sixtus V. *const.64.* incip. *in Sacro sancto Non. Septembr.* 1587. apud Laërt.Cherub. *in Bullario, tom.2.pag.590.*

Beneficiorum resignatorum publicatio, vide in verbo *Publicatio collect.619.* Vide in verbo *Episcopus quoad beneficia collect.296.* & in verbo *Resignans, Resignatio, collect.650.*

SVMMARIVM.

1 *Seminario vnire potest Episcopus beneficia simplicia per obitum vacantia, quamuis essent reseruata, vel affecta, si idem Episcopus vacantia in suis mensibus vniuerit.*

2 *Seminario vnire potest Episcop. beneficia prima vacatura per resignationem simplicem.*

3 *Episcopus Cardinalis habens indultum potest vnire seminario beneficium, quod obtinet familiaris Papa defuncti ante vacationem.*

4 *Episcopus si seruata forma Concilij Seminario vniuerit beneficia simplicia ante eorum vacationem etiam in mense reseruato, vnio debet effectum sortiri.*

5 *Seminario nondum erecto non potest fieri beneficiorum vnio.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

6 *Beneficia, qua seminario vniri non possunt?*

7 *Vnio beneficiorum omnium simplicium facta seminario non valet.*

8 *Beneficia Sedi Apost. affecta in quocunque mense vacent, non possunt ante vacationem seminario vniri.*

9 *Seminario in antea vniri prohibentur beneficia de tempore vnionis reseruata.*

10 *Episcopus non potest seminario vnire beneficia, qua iam vacauerant in mense reseruato, vel qua aliàs sunt indubitanter reseruata.*

11 *Seminario vniri non possunt beneficia obtenta ab Episcopo Oritano tempore sua promotionis.*

Beneficium Seminario vniendum, vel non?

COLLECT. LXII.

Beneficia simplicia, quæ per mortem vacant, 1
possunt vniri per Episcopum seminario, licet essent reseruata, seu affecta, nisi tamen alia beneficia, quæ iam vacassent in mense suo, & quorum collatio ad ipsum spectabat, non seminario vniuisset, sed aliis contulisset, vel eandem vnionem factam non continuò enunciasset: etenim si beneficia in suis mensibus vacantia Episcopus non vniuerit, nec vacantia in mensibus reseruatis vnire poterit, cùm fraus in hoc censeatur. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicolao Garc. *de benef. part.12. cap.2. num.104.*

Beneficia prima vacatura per resignationem sim- 2
plicem, non autem per conditionalem in fauorem certæ personæ, vnire potest Episcopus vigore Concil. Trident. *sess.23.cap.18.de reform. Sacra Congr.Conc.* penes Gonzal. *ad reg.8.Cancel.glos.14. num.10.*

Beneficium, quod obtinet familiaris Papæ de- 3
functi potest ante vacationem seminario vnire Cardinalis Episcopus habens indultum, non obstante decreto sanctæ mem. Clementis VIII. *Sacra Congregat. Conc.in Tudertina 15. Aprilis* 1628. quam refert Sellius *in select. Canonic. cap.9. numero* 51.

Beneficia simplicia si Episcopus seruata forma 4
Concilij seminario vniuerit ante eorum vacationem etiam in mense reseruato, vnio debet effectum sortiri. *Sacra Congr. Conc.* apud Garc. *in addit. ad suum tract.de benef.p.12.c.2.n.102.*

Beneficiorum vnio non potest fieri seminario 5
nondum erecto, & in quo scholares actualiter non adsunt. *Sacra Cong.Conc.* testibus Gonzal. *ad reg.8. Cancel.glos.5.§.7.n.68.* Nicol.Garc. *de benef.p.12. c.2.num.193.& 194.*

Beneficia simplicia ad collationem inferiorum 6
spectantia, seminario Episcopi vniri non possunt, neque Canonicatus, neque beneficia iurispatronatus etiam ecclesiastici, neque beneficia Sedi Apost. reseruata post illorum vacationem, nec propterea vacantia in mense reseruato. *Sacra Cong. Conc.* referente Franc.Leon. *in thesauro fori eccles.p.2.c.16. num.23.*

Beneficiorum omnium simplicium facta vnio 7
non valet. *Sacra Congr.Conc.* attestante Aloys.Ricc. *in praxi rerum fori eccles. decis.492.& 720. in 1. edit.* aliàs *resol.383.num.4.& resol.610.n.10. in 2. edit.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi, part.3. alleg.77.num.29.*

8 Beneficia, quæ obtinent personæ, quæ ob familiaritatem Cardinalium, vel aliam rationem tales sint, vt quocunque mense decedant, certum sit ea fore affecta Sedi Apostol. ante vacationem seminario vniri non possunt. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 11. *c.* 1. *num.* 126.

9 Beneficia de tempore vnionis reseruata prohibentur in antea vniri seminario *Sacra Congr. Conc.* approbante Clemente VIII. *sub die* 22. *Februarij* 1602. Et ideo eadem *S. Cong. sub die* 19. Nouembris 1620. censuit validam fuisse vnionem factam seminario de anno 1598. de quibusdam præstimoniis, quæ obtinebat familiaris Papæ, & alius continuos commensalis Cardinalis Quirogæ. *Sacr. Congr. Conc. in Corduben.* 11. *Decembris* 1620. de qua Sellius *d. cap.* 9. *num.* 53.

10 Beneficia quæ iam vacauerant in mense reseruato, vel quæ alia sunt indubitanter reseruata non potest Episcopus vnire seminario vigore Concilij Trid. cùm id fiat in præiudicium Apostolicæ reseruationis. *S. Congr. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 5. §7 *n.* 75.

11 Beneficia obtenta ab Episcopo Oritano tempore suæ promotionis tanquam Sedi Apost. reseruata vniri non possunt seminario. *S. Cong. Conc. sub die* 24. *Augusti* 1619. teste Rot. apud Viuian. *post suam praxim Iurispatron. decis.* 48. *in fine.* refero ego ipse *de iure eccles. vniuerso lib.* 3. *c.* 16. *n.* 30.

SVMMARIVM.

1 *Regulares etiamsi Canonici sint, non possunt habere beneficia Curata.*
2 *Concursu conferenda non sunt beneficia exiguos redditus importantia, ob quod nullus idoneus ea requirit.*
3 *Concursui non subiacent beneficia Curata, quæ verò sunt dignitates.*
4 *Curata beneficia accessoria simplicibus vnita transeunt in simplicium naturam.*
5 *Ordo sacer non requiritur ad obtinendum beneficium Curatum.*
6 *Ordinarius vbi confert beneficium Curatum alterius diœcesis, illius Episcopus debet edicto proponere, & examen peragere.*

Beneficium Curatum.

COLLECT. LXIII.

1 Beneficia Curata nec in perpetuum, nec ad tempus habere possunt Regulares quamuis Canonici sint. *Sacra Cong. Conc.* testibus Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Canonicus Regularis*, Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 7. *n.* 53. Vide in verbo *Canonicus Regularis, n.* 9.

2 Beneficia Curata, cuius redditus adeò exigui sunt, vt illa nullus idoneus requirat, vel comparent in concursu Presbyteri ita rudes vt neque vulgarem linguam calleant sunt conferenda illis, quos
3 inter omnes maiores litteraturæ esse cognouerit Episcopus, eosdemque ampliùs erudiri curabit. Vbi verò ob dominos temporales, vel aliam iustam causam concursus non esset liber, & fructus Parochiales essent pingues, ponendi sunt Vicarij, donec conferri poterint magis idoneis, seruata forma Concilij. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *c.* 2. *n.* 220.

Beneficia curam animarum habentia, quæ verè sunt dignitates, non subiacent concursui *S. Cong. Conc. sub die* 26. *Ianuarij* 1601. apud Nicol. Garc. *in addit. ad dict. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 196. 4

Beneficia curata aliis beneficiis annexa transeunt in simplicium naturam, dummodo accessoriè sint vnita, & cura per vicarium temporalem non exerceatur. *S. Cong. Conc.* de qua idem Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *c.* 5. *n.* 197. 5

Beneficium Curatum obtinens non tenetur esse Diaconus, nec Subdiaconus, sed intra annum debet promoueri ad Sacerdotium. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. part.* 7. *capit.* 4. *num.* 48.

Beneficium Curatum vnius diœcesis quando confertur ab Ordinario alterius diœcesis, vbi beneficium non consistit, debet edicta proponere Ordinarius loci, vbi existit, & ibidem examen erit pergendum, & postea collatio fiet ab Ordinario, ad quem spectat, *S. Cong. Conc.* quam adducit Gonz. *ad regul.* 8. *Cancel. gloss.* 10. *n.* 31. 6

Vide in verbo *Parochialis Ecclesia, collect.* 552.

SVMMARIVM.

1 *Ætas 14. annorum inceptorum sufficit ad obtinendum beneficium simplex.*
2 *Episcopus non potest dispensare vt quis beneficium simplex obtineat ante decimum quartum annum inceptum.*
3 *Ordinari quis potest ab Episcopo in cuius diœcesi habet beneficium simplex.*
4 *Ordinarius non potest conuertere simplicia beneficia in Curata.*
5 *Episcopus non potest cogere obtinentes beneficia simplicia ad aliquod seruitium personale.*
6 *Residere non tenetur beneficium simplex obtinens quod Cura caret, & extra Ecclesiam Collegiatam existit.*
7 *Ordinarius separare non potest ab Ecclesiis Parochialibus beneficia simplicia, siue oratoria, etiamsi illis separatis Parochiales non egeant.*
8 *Ordinarius habenti iam in pensionibus sufficientem sustentationem, beneficium conferre non potest.*
9 *Beneficium vnum sufficiens habenti non potest Ordinarius alterum conferre, & num.* 10.
10 *Primum beneficium sufficiens per adeptionem secundi vacat, & si accepta vtriusque pacifica possessione, ambo retineatur, vtrumque vacat, & num.* 11.
11 *Primum beneficium simplex ob assecutionem secundi sufficientis ipso iure vacat, secundum verò ita demum vacat si vtrumque retinere sciens præsumpserit.*
12 *Ordinarius quando possit secundum beneficium conferre obtinenti primum.*
13 *Collatio tertij beneficij facta per Ordinarium, habenti duo beneficia simplicia ad sustentationem insufficientia, est valida.*
14 *Beneficia plura vltra duo etiam insufficientia non potest Ordinarius vni conferre.*
15 *Episcopus dispensare potest vt quis duo beneficia simplicia difformia sub eodem tecto obtineat, dummodo quodlibet per se non sit sufficiens ad sustentationem promoti.*

16 *Dispen*

16 *Diſpenſatio Sedis Apoſt.requiritur ad hoc vt quis tertium beneficium ſimplex obtinere poſſit,quamuis duo priora ſint ad ſuſtentationem inſufficientia.*

17 *Ordinarius poteſt habenti duo ſimplicia beneficia aliud conferre, ſed ea ſimul cum tertio retineri non poſſunt abſque noua prouiſione Sedis Apoſt.*

18 *Tertium beneficium ſimplex etiam de iurepatronatus non poteſt retineri cum duobus abſque prouiſione Apoſtolica.*

Beneficium ſimplex.

COLLECT. LXIV.

1 Beneficinm ſimplex obtinens non tenetur eſſe conſtitutus in decimoquarto anno completo, qnia ſufficit inceptus. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul.in Adrien.*22. *Nouembris* 1604. teſtibus Galer. *in margarita caſuum Conſcient. verbo beneficium* 4. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.*1. *tit.*20.*l.*1.*de ætatib.n.*5.quos refero *de Epiſcopo p.*3. *alleg.* 60.*num.*76.

2 Beneficium ſimplex non poteſt obtineri ante annum 14.inceptum etiam ex indulgentia Epiſcopi. *Sacra Cong.Epiſcop.referentibus* Armendar.*in addit. ad recop.legum Nauarra lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Epiſcopis num.* 102. Nouar.*in ſingular. Canonic. concluſ.* 13. *num.*2.

3 Beneficium ſimplex in aliqua diœceſi obtinens poteſt ab Epiſcopo loci beneficij Ordinari. *Sacra Congr. Conc.ſub die* 26. *May* 1599. quam refert Aldan.*in compendio Canonicar. reſolut.lib.*1. *tit.*36. *num.*18.

4 Beneficia ſimplicia in Curata conuerti ab Ordinatio non poſſunt. *Sacra Congr.Conc.* penes Nicol. Garc.*de benefic.p.*11.*cap.*5.*n.*3.

5 Beneficia ſimplicia obtinentes cogere non poteſt Epiſcopus ad aliquod perſonale ſeruitium ſuis beneficiis impendendum, cùm ex antiquiſſima totius Eccleſiæ conſuetudine non teneantur niſi ad Officium recitandum.*Sacra Cong.Conc.*apud Galet. *in margarita caſuum Conſcient. verbo beneficium, poſt med.*

6 Beneficinm obtinens qnod ſit ſimplex, & ſine cura animarum, & extra Eccleſiam Collegiatam, nec perſonalem reſidentiam ob aliam cauſam requirens, non tenetur in eo reſidere, ſed ad inſeruiendum illi per alium,qui probatus ſit ab ordinario. *Sacra Cong.Conc.*de qua Nicol.Garc.*de benefic. p.*3.*c.*2.*n.*9.me citato Lezana *in ſum.q. Regul.tom.*3. *verbo beneficium num.*18. Nec fuit mens *Pij V. in Bulla de reſidentia edita* 8.*Iulij* 1569.incip. *Cupientes*, cogere habentes beneficia ſimplicia in eis reſidere,idem Garcia *d.n.*9.

7 Beneficia ſimplicia ſiue Oratoria non poterit Ordinarius ſeparare ab Eccleſiis Parochialibus ſi illis vnita eſſent, etiamſi illis ſeparatis,Parochiales non exeant.*S.Cong.Conc.*quam citat Nicol.Garc.*de benefic.p.*12.*cap.*1.*num.*87.

8 Beneficium conferre poteſt Ordinarius habenti iam in penſionibus eccleſiaſticis ſufficientem ſuſtentationem. *Sacra Cong.Conc.* de qua Nicol. Garc.*de benef.p.*11.*cap.*5.*num.*310.*dub.*4.Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarra lib.*7.*tit.*7.*de benefic.incompatib.n.*33.*in reſp.ad* 4.quos refero *de Epiſcopo p.*3.*alleg.*62.*num.*7.

9 Beneficium vnum ſufficiens habenti, ſi aliud ſufficiens ab Epiſcopo fuerit collatum, habita pacifica poſſeſſione ſecundi, vacat primum. *S.Cong. Conc.* apud Nicol. Garc.*d.p.*11.*c.*5.*n.*283.*in* 1.*declar.*Armendar.*d.tit.*7.*de beneficior.incompatibil.n.*8. & 30.quos refero *d.alleg.*62.*n.*3.

10 Beneficium aliud dare non poteſt Epiſcopus habenti congruam, & ſi dederit vacat primum illud quod habebat, dummodo beneficium titulare ſit, quamuis difforme à ſecundo recepto, ſi ambo retinere tentauerit,accepta pacifica poſſeſſione vacat vtrumque. *S. Cong.Conc.* penes Nicol.Garc.*d.p.*11. *c.*5.*n.*30. Armendar.*d.tit.*7.*de beneficior.incompatib. num.*31.

11 Beneficium primum ſimplex ob aſſecutionem ſecundi ſufficientis ipſo iure vacat,ſecundum verò ita demum vacat, ſi vtrumque retinere ſciens præſumpſerit. *Sacra Cong. Concil. in Salamantina* 31. *May* 1607.quam refert Sellius *in ſelect.Canon.c.*22. *num.*80.

12 Beneficium ſecundum poteſt Ordinarius conferre obtinenti primum ſufficiens iuxta ſuum valorem, & honeſtam ipſius poſſidentis ſuſtentationem, ſi tempore quo ſecundum conſertur, non ſufficiat propter onus penſionis ſuper tali beneficio impoſitum, dummodo prouiſus poſt collationem ſibi factam non conſenſerit penſioni. *S.Cong.Conc.* referentibus Nicol.Garc.*d.c.*5.*n.*310.*dub.*3. Armendar.*dict.tit.*7.*de beneficior.incompatibil.num.*37.*in* 3. *dub.*

13 Beneficia duo ſimplicia aliàs ad ſuſtentationem inſufficientia habenti, ſi Ordinarius tertium conferat,collatio tertij eſt valida, ſed ſi tertium ſit ſufficiens, vacant illa duo priora beneficia,ſin minus, tenetur prouiſus dimittere alterum ex illis,&ſi continuarit poſſeſſionem amborum,recipiendo ex illis fructus, vtrumque beneficium vacat. *S.Cong.Conc.* teſtibus Nicol.Garc. *d.p.*5.*c.*5.*n.*310. *in* 1.& 2.*dub.* Armend. *d. tit.*7.*de benef.incompatib. n.* 37 *in reſp.ad dub.* 1.& 2.

14 Beneficium vnum ſimplex habenti, quod non ſufficiat ad eius ſubſtentationem, poteſt Epiſcopus aliud ſimile conferre abſque diſpenſatione Apoſt. ſed non poteſt plura ſimplicia vltra duo vſque ad ſufficientem eius ſuſtentationem conferre citra diſpenſationem Apoſt.*Sacra Cong.Conc.*de qua mentionem faciunt Nicol.Garc. *d.part.*11.*cap.*5.*n.*310. *declar.*1.& 2.Armendar.*d.tit.*7. *de benef.incompatib. num.*32.

15 Beneficia duo ſimplicia difformia ſub eodem tecto, vt quis obtinere poſſit, diſpenſare valet Epiſcopus, dummodo quodlibet per ſe non ſit ſufficiens ad ſuſtentationem prouiſi.*S.Cong.Conc.*quam adducunt Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*c.*8. *n.*55. Nicol.Garc.*d. p.*11.*c.*5.*n.*377. Armendar. *d. tit.*7.*de beneficior. incompat.n.*7. quos refero *de Epiſcop.p.*3.*alleg.*62.*n.*17.

16 Beneficium tertium ſimplex retineri non poteſt abſque prouiſione Sedis Apoſt.quamuis duo priora ſint ad obtinentis ſuſtentationem inſufficientia. *S.Cong.Conc.in Anagn.*15.*Aprilis* 1628.quam citat Sell.*d.c.*22.*n.*83.

17 Beneficia duo ſimplicia habenti poteſt Ordinarius aliud conferre,ſed quamuis duo priora ſint ad obtinentis ſuſtentationem inſufficientia non poſſunt retineri ſimul cum tertio abſque noua Sedis Apoſt.prouiſione. *Sacr.Cong.Conc.ſub die* 10.*Maij* 1607.vt per Sell.*d.c.*22.*n.*85.

18 Beneficium tertium ſimplex, etiamſi de iurepatronatus, non poteſt retineri cum duobus aliis abſque Sedis Apoſt.diſpenſatione.*Sacr.Cong.Conc.*

in Bo'tien. 13. *Nouembris* 1627. teſte Sellio *d. c.* 22. *num.* 87.

SVMMARIVM.

1 *Ordinarij collatores conferre poſſunt beneficia Regularia adminiſtrationem non habentia nedum eius Ordinis profeſſis, ſed etiam ſecularibus, qui habitum ſuſcipere, & profeſſionem emittere teneantur.*

2 *Seminario vniri non poſſunt beneficia Regularia ſiue dentur in titulum, ſiue in commendam.*

3 *Habitum Religionis aſſumere non tenetur impetrans beneficium, quod olim fuit Regulares, ſed poſtea mutauit ſtatum.*

Beneficium Regulare.

COLLECT. LXV.

1 BEneficia Regularia adminiſtrationem non habentia Portiones, Monachales & Canonicales prouideri conſuetas Ordinarij collatores conferre non poſſunt nedum eius Ordinis profeſſis, ſed etiam ſecularibus, qui habitum ſuſcipere, & profeſſionem emittere omnino teneantur iuxta *cap.* 10. *ſeſſ.* 14. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 12. *Decembris* 1585. teſte Gonzal. *ad regular.* 8. *Cancel. gloſſ.* 8. *num.* 77.

2 Beneficia Regularia ſiue dentur in titulum, ſiue in commendam non poſſunt ſeminario vniri, ſecus verò ſi ſtatum mutauerunt. *S. Cong. Conc. in Capuaquen.* 26. *Iulij* 1586. quam refert Sellius, *in ſelect. Canon. c.* 10. *n.* 18.

3 Beneficium quod à principio fuit Regulare, ſed poſtea mutauit ſtatum, concurrentibus his, quæ à iure communi reqoiruntur ad inducendam huiuſmodi mutationem, non exigit, vt illud impetrans habitum Religionis aſſumat, in eaque profiteatur: nam ſi Regulare ſit, taleqoe nunc permaneat, collatio de illo ſeculari facta viribus caret. *Eadem S. Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *de benefic. in addit. ad p.* 7. *c.* 10. *num.* 15.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium Curatum iuris patronus eccleſiaſtici vacans in menſibus Sedi Apoſt. reſeruatis quomodo prouidendum.*

2 *Epiſcopi beneficia iuriſpatronatus in eorum manibus reſignata poſſunt illa ſuis, aut reſignantium conſanguineis, affinibus, vel familiaribus conferre.*

3 *Patroni conſenſus non exigitur in permutatione beneficij iuriſpatronatus, ſed ſatis eſt illum tantùm requirere.*

4 *Concurſu conferuntur pro illa vice beneficia iuriſpatronatus laicalis deuoluta ad Ordinarium.*

5 *Vniri non poſſunt beneficia iuriſpatronatus etiam eccleſiaſtici.*

6 *Vocatus ad capellaniam ſeu beneficium ſimplex, etiamſi ſit in minoribus, & purus Clericus, admittendus eſt quamuis ſit minor* 14. *annorum.*

7 *Patronus poteſt præſentare ad beneficium de ſuo iurepatronatus reſignatum coram Ordinario, quem voluerit, quamuis ſit affinis, vel conſanguineus reſignantis, vel Epiſcopi.*

Beneficium patronatum.

COLLECT. LXVI.

BEneficium Curatum iuriſpatronatus eccleſiaſtici ſi in menſibus Sedi Apoſt. reſeruatis vacauerit, Epiſcopus ipſe Ordinarius nulla habita ratione patronorum debet edicta concurſus proponere, idoneum eligere, ac Romam mittere eum fide Ordinarij à ſummo Pontifice inſtituendum, ſicut fit in alijs Curatis, quæ non ſunt de iurepatronatus. *Sacra Congr. Conc.* teſte Moderno Hiſpano *de protectione Regia tom.* 1. *p.* 3. *cap.* 9. *num.* 99. de qua materia. Ego *de officio. & poteſt. Epiſcop. p.* 3. *alleg.* 60. *num.* 16. *& de officio, & poteſt Parochi cap.* 1. *n.* 124. cum ſeqq. vbi etiam qoid ſi Beneficium huiuſmodi ſit iuriſpatronatus partim Eccleſ. & partim laici. 1

Beneficium iuriſpatronatus non comprehenditur in §. cæterum conſtitutionis Pij V. quo prohibetur Epiſcopi beneficia in eorum manibus reſignata, eorum, aut reſignantium affinibus, conſanguineis, vel familiaribus coferre. *Sacra Congreg. Conc.* ex declaratione Gregorij XIII. referentibus Paulo Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *cap.* 5. *n.* 21. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 3. §. 3. *num.* 268. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ.* 7. *dub.* 24. quos refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 69. *ſub n.* 48. *verſic. quod autem.* infr. *collect.* 650. *n.* 6. 2

Beneficij iuriſpatronatus in permutatione non exigitur patroni conſenſus, ſed ſatis eſt illum tantum requiri. *Sacr. Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *d. p.* 11. *cap.* 39. *num.* 27. *vbi num.* 28. intelligit procedere ſi adeſt magna Eccleſiæ vtilitas, Vide *d. p.* 3. *alleg.* 69. *n.* 20. *&* 21. 3

Beneficium Curatum iuriſpatronatus laicalis deuolutum ad Ordinariom confertur per concurſum pro illa vice. *Sacra Cong. Conc.* vt per Galet. *in margarita caſuum Conſcient. verbo iuſpatronatus,* Modern. Hiſpan. *de protect. Regia tom.* 1. *p.* 3. *cap.* 11. *num.* 89. quos refero *d. p.* 3. *alleg.* 60. *n.* 18. *in fine, & de officio, & poteſt. Parochi c.* 2. *n.* 131. 4

Beneficia iuriſpatronatus etiam eccleſiaſtici, necnon pertinentia ad prouiſionem inferiorum, reſidentiam requirentia, Regularia, & quæ commenda ſunt, vniri non poſſunt. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p.* 12. *c.* 2. *n.* 210. 5

Beneficium fundans cum declaratione quod illius Rector debeat eſſe Sacerdos Miſſam celebrans, 6 his tamen demptis, qui forent aut ſunt de ſua progenie, aut ſtirpe, quos eligi poſſe voluit in Rectores dicti beneficij, etiamſi non eſſent niſi in minoribus, & puri clerici, poteſt patronus præſentare filium ſuum, qoi clericus in aliquo ſaltem ex minoribus Ordinis conſtitutus & alioquin idoneus reperiatur, etiamſi ſuæ ætatis annum decimom non exceſſerit. *S. Cong. Conc.* quam referunt Ciarlin. *controuerſ. forenſ. lib.* 1. *cap.* 53. *num.* 51. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ.* 7. *dub.* 12. *n.* 4. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 60. *ſub num.* 77. *in vlt. impreſſ.* vbi intelligo quando fundatio eſt ante Concilium Trid. de quo tempore ſecundum Iuris communis diſpoſitionem, etiam clericus primæ Tonſuræ, & in ſeptimo anno conſtitutus capax erat ſimplicis beneficij.

Benefi

7 Beneficium de iurepatronatus resignans, cum ipsemet esset eiusdem beneficij patronus potest præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarius tenetur instituere præsentatum, non obstante dispositione Constitutionis Pij V. de non admittendis resignationibus per Ordinarios *S. Cong. Conc. in Viterbien.* 18. *Martij* 1628. penes Sell. *in select. Canon. c. 9. n. 59.* per ea quæ habentur suprà hoc *collect. n. 2.*

Beneficij patronus, vide in verbo *Patronus beneficij collect.* 564.

S. Bernardinus.

Collect. LXVII.

SAncti Bernardini Senensis Ordinis Minorum professoris cannonizatio, vita, & miracula, *Nicolaus V. constit. 2.* incip. *Misericordias* 9. *Kalend. Iunij* 1450. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 306. & Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Sanctis n. 19. & in Chronicis sancti Francisci p. 3. lib. 2.*

S. Bernardus.

Collect. LXVIII.

SAncti Bernardi Clareuallensis Abbatis canonizatio, vita, & miracula *Alexander III. constit. 2.* incip. *Contigit* 15. *Kalend. Febr.* 1164. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 25. De eius vita in suis operibus in fine, Italicè Ioan. Petr. Maphæus, deen, eiusque Ordinis historia Barnabas Montalius; Illius festum diem in ciuitate Panormitana obseruandum censuit. *Sacra Congr. Rit. in Panormitana* 17. *Maij* 16nn. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Sanctis n.* 18.

Bigamus.

Collect. LXIX.

BIgamus effectus bigamia interpretatiua, etiamsi ante constitutus esset in Ordine Ostiariatus, non potest mortua vxore dispensari per Episcopum, vt in Ordine suscepto ministret. *Sacra Cong. Conc. in Teretrana* 13. *Aprilis* 1630. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 8. num.* 19. me citato Lezana *in sum. q. Regul. tom. 3. verbo bigamus n. 4. prope fin.*

SVMMARIVM.

1 *Iudæi Statu ecclesiastico biretum glauci coloris deferunt.*
2 *Beneficium cap. peruenit, & cap. Odoardus petentes biretum viride deferre tenentur.*
3 *Canonicis Regularibus Sancti Saluatoris conceditur vsus bireti nigri.*
4 *Cardinales assumpti ex Ordine Regularium biretum rubrum gestant.*
5 *Episcopus cum cappa sedens biretum debet de per se sibi extrahere, & n. 6.*
6 *Biretum Ordinariis locorum diuinis officiis cum cappa interessentibus, per se ipsos poni, & deponi debet.*

Biretum.

Collect. LXX.

BIretum glauci coloris Iudæos in Statu ecclesiastico deferre iussit *Paulus IV. constit. 3.* incip. *Cum nimus prudie Id. Iuly* 1555. Laërt. Cherub. *Bullario tom. 1. pag.* 720. alias *pag.* 588. in nouissim. impress. 1

Biretum viride sub pœna fustigationis & aliis deferre tenentur petentes beneficium *c. peruenit. &c. cap. Odoardus, Pius IV. const.* 39. incip. *Cupientes* 27. *Octobris* 1561. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag.* 54. alias *pag.* 40. in nouiss. impress. 2

Bireti nigri vsus conceditur Canonicis Regularibus sancti Saluatoris, *Sacra Congregat. Rituum in causa sancti Saluatoris* 26. *Septembris* 1620. penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. num.* 70. 3

Biretum rubrum gestare Cardinales ex Ordine Regularium assumptos statuit *Gregorius XIV. constit. 9.* incip. *Sanctissimus* 26. *Aprilis* 1591. quam refero *de Iure ecclesiastic. vniuerso libro 1. capite 3. num.* 10. 4

Biretum debet Episcopus cum cappa sedens ad sedem suam de per se sibi extrahere. *S. Rit. Cong. sub die 4. Aprilis* 1620. *& in Thelesina* 22. *Decembris* 1629. cuius memini *de Canonicis, & Dignit. c. 33. num. 26. &* 27. 5

Biretum, Ordinariis locorum Diuinis Officiis cum cappa interessentibus, non per dignitates & Canonicos assistentes, sed per se ipsos poni, & deponi debet. *Eadem S. Cong. Rit. in Lucana* 4. *Augusti* 1632. de qua mentionem facit Aldan. *d. lib. 1. tit. 19. num.* 69. 6

Vide in verbo *Barettinum*, *& in verbo Pileolus.*

Blasphemus.

Collect. LXXI.

BLasphemorum, & maledicentium Deo, & Sanctis, & non reuelantium quæ sit pœna, & quomodo denunciandi? *Leo X. constit. 7.* incip. *Superna* 3. *Nonas Maij* 1514. apud Laërt. Cherubin. *tom. 1. pag.* 474. alias *pag.* 408. *Iulius III. constit.* 23. incip. *In multis* 1. *Februarij* 1554. apud eundem Laërt. Cherub. *tom. 1. pag.* 715. aliàs *pag.* 584. in nouiss. impress. Pius V. *constit. 5. incip. Cum primum Kalend. Aprilis* 1566. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag.* 179. aliàs *pag.* 136. de quarum materia Ioan. Ant. Nouar. *in sum. Bullarum verbo blasphemia*, & citati per me *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 51. n. 85. cum seqq.* De blasphemia integros tractatus edidere Petrus Antonius Lazarinus, & Antonius Sanctarellus quondam Romæ amicus noster, item Petr. Cresper. *in sum. Catholicæ Fidei sub hoc verbo*, Nald. *in summ. verbo blasphemia*, Gambarupta *de casibus reseruatis post. casum* 26. Salzed. *ad Bernard. in pract. c.* 113. Marta *de Iurisdict. pag. 2. cap.* 13. Quarant. *in sum. Bullarij verbo blasphemia*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 5. tit. 4. l. vnica de blasphemiis*, Azor. *instit. mor. p. 1. lib. 9. cap.* 28. Farin. *in praxi crimin. q.* 20. Bernard. Muscatel. *in pract. crimin. tit. de*

de blasphemia, Trullench. *in exposit. Decalogi lib. 1. cap. 12.*

SVMMARIVM.

1 *Camera Apost. sub spolio cadunt bona quorumcunque beneficiatorum, qui de eis testantur sine licentia Papa.*

2 *Camera Apost. sub spolio cadunt bona à clericis acquisita ex illicita negotiatione.*

3 *Equitum Hierosolymitanorum bona ex illicita negotiatione parta non cadunt sub spolio.*

4 *Regularium extra claustra decedentium bona pertinent ad Cameram Apost.*

5 *Moniales omnes cuiuscunque Ordinis possunt habere bona stabilia in communi.*

6 *Seminarij à contributione non sunt immunia bona possessa à Monialibus, pro quibus alia onera ecclesiastica persoluuntur.*

7 *Titulus bonorum donatorum quando sufficiens sit pro promouendo aliquem ad Sacros Ordines.*

8 *Iesuitarum bona quatenus exempta sint à decimarum solutione.*

9 & 10 *Venientibus ab intestato acquiruntur bona delata Religioso, qui validam professionem emisit in Religione incapaci, etiamsi postea ex indultu ad capacem translatus sit, nisi post translationem delata sint, vt num. 10.*

11 *Cognitio qualitatis bonorum à clerico possessorum, si pratendantur feudalia, & ab eo negentur esse talia, pertinet ad Iudicem ecclesiasticum.*

12 *Superfluitas bonorum mobilium in regularibus habita ratione persona, officij, & Regularis status est regulanda.*

13 *Regulares vtriusque sexus bona propria tenere non possunt.*

14 *Moniales, & alij Regulares etiam parui momenti sibi donata, aut aliàs acquisita vti propria retinere non possunt.*

15 *Monialibus legatum relictum, seu datum quomodo Abbatissa expendere debeat?*

16 *Regularibus non conuenit vendere stabilia ad effectum emendi census.*

17 *Hierosolymitana Religioni non est deneganda facultas alienandi bona, qua illi obueniunt per successionem suorum Militum defunctorum.*

18 *Miles Hierosolymitanus non potest ante professionem sibi reseruare bona, ad effectum, vt de illis testari possit.*

19 *Exempta à quibuscunque impositionibus, & oneribus bona per ecclesiasticos possessa quando sint?*

Bona.

COLLECT. LXXII.

1 Bona Clericorum, Prælatorum, & quorumcunque beneficiatorum, qui de illis sine licentia Papæ testantur, cadunt sub spolio, & pertinent ad R. Cameram Apost. *Pius IV. constit. 8.* incip. *Graue 26. Maij* 1560. apud Laërt. Cherub. *in Bullario, tom. 2. pagina* 8. aliàs *pag. 6.* in nouiss. impress.

2 Bona acquisita à Clericis, & quibuscunque personis ecclesiasticis ex illicita negotiatione, & à Canonibus vetita cadunt sub spolio. Idem *Pius IV. const. 19.* incip. *Decens, Nonis Nouembris* 1560. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 29.* aliàs *pag. 21.* Et non comprehendere Religionem S. Ioannis Hierosol. declarauit idem Pontifex vt *n. precedenti.*

3 Bona Equitum Hierosolymitanorum ex illicita negotiatione parta non faciunt spolium Cameræ, sed ad eorum pertinent Religionem. *Pius IV. const. 29.* incip. *Romani 24. Martij* 1561. apud Laërt. Cherubin. *tom. 2. pag. 42.* aliàs *pag. 32.* in nouiss. impress.

4 Bona Regularium decedentium extra claustra quocunque titulo, aut industria quæsita, etiam ex successione ab intestato non pertinent ad eorum monasteria, sed ad Cameram Apost. *Gregorius XIII. constit. 43.* incip. *Officij 21. Ianuarij* 1577. apud Laërt. Cherub. *to. 2. pag.* 411. aliàs *pag.* 310. in nouiss. impress.

5 Bona stabilia in communi habere possunt Moniales omnes cuiuscunque Ordinis, non obstante earum regula. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Parmen. 16. Ianuarij* 1596. teste Sellio *in select. Canon. cap. 16. n. 3.*

6 Bona à Monialibus possessa, pro quibus alia onera ecclesiastica persoluuntur, non sunt immunia à contributione seminarij, nisi ipsæ specialiter doceant de exemptione. *Sacra Cong. Conc. in Capuaquen. 23. Iunij* 1586. penes Sellium *dicto capit. 16. num. 4.*

7 Bonorum, quæ donantur ad titulum potest quis ad sacros Ordines promoueri, si Episcopus iudicauerit eum assumendum pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum, donationesque huiusmodi verè, & absque vlla fraude in forma valida fiant de tot bonis, quæ promouendo sufficiant ad vitam honestè sustentandam, quæ deinceps nullomodo alienari possunt sine licentia Episcopi, donec beneficium sufficiens adipiscatur, vel aliunde habeat vnde viuere possit. *Sacra Congregat. Concilij* referente Nicolao Garcia *de benefic. part. 2. capit. 5. num. 79.*

8 Bona Iesuitarum sunt exempta à solutione decimarum, & subsidiorum ex quacunque vrgentissima causa imponendorum *Gregorius XIII. const. 51.* incip. *Pastoralis 1. Ianuarij* 1578. Sed per Leonem XI. reuocata fuit, & per Sanctissimum D.N.D. Vrbanum VIII. ad terminos Iuris communis redacta, vide *in verbo decima.*

9 Bona delata Religioso, qui validam professionem emisit in Religione incapaci, nulla facta eorum dispositione, acquiruntur venientibus ab intestato, etiamsi postea ex indulto translatus, quia locus ampliùs non est ea reuocandi, aut renunciandi. *Sacra Cong. Conc. die 17. Iunij 1617.* quam refert Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom. 3. disp. 7. q. 6. n. 7. vers. Idem Barbosa.* Ego ipse *de iure ecclesiast. vniuersal. lib. 1. c. 42. n. 93.*

10 Bona ex testamento, vel abintestato relicta Regulari ex indulto à Religione Fratrum Minorum de Obseruantia, ad tertium Ordinem S. Francisci ex legitima causa translato, & post translationem delata, illa pertinent ad commodum secundi Monasterij. *Sacra Cong. Conc. 22. Ianuarij* 1628. cuius memini *d. l. 1. c. 42. n. 92.*

11 Bona possessa à Clerico si pretendantur feudalia, & ab eo negentur esse talia, cognitio dictæ qualitatis spectat ad Iudicem Ecclesiasticum. *S. Cong. Immunitatis in Cassanen. 9. Septembr.* 1631. quam citauit Sell. *d. c. 16. n. 5.*

12 Bonorum mobilium circa superfluitatem, & conuenientiam Regulares stare debent arbitrio, & præfinitioni Superiorum, nisi de excessu arbitrij consti

constiterit, habita tamen ratione personæ, officij, & Regularis status, paupertatis, quam professi sunt, etiam cæterarum itidem qualitatum. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Navarra lib. 2. tit. 18. leg. 7. de Regular. num.* 84. quem refero *de iure eccles. vniuers. libro 1. capite 43. numero* 76.

13 Bona propria tenere non possunt Regulares vtriusque sexus, sed omnia dare debent suis superioribus, à quibus primo subueniendum est necessitatibus eorum, vel earum, quibus munera destinata fuerunt, reliquum verò conferendum in vsum Monasterij. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. *dict. leg. 7. de Relig. num.* 58. quem citaui *d. cap. 43. num.* 77.

14 Bona, siue res etiam parui momenti sibi donata, aut aliàs acquisita vti propria retinere non possunt Moniales, & cæteri Regulares, sed Superiori illa tradere debent. *S. Cong. Conc.* penes Armendar. *dict. leg. 7. de Religios. muner.* 77. quem refero *capit. 43. num.* 79.

15 Bona propria possidere nec Monialibus licet, etsi quid legatum, relictum, datum, donatumve fuerit, vel earum labore, aut industria partum, tradi debet Abbatissæ, quæ ex eo primum Monialis ipsius, cuius causa id quæsitum est, necessitati prouideat, reliquum conferendo in vsum Monasterij. *S. Cong. Conc.* apud Armend. *d. l. 7. de Relig. n.* 74. quem refero *d. c. 43. n.* 79.

16 Bona stabilia Regularibus vendere non conuenit ad effectum emendi census. *S. Cong. Conc. in Spoletana* 11. *Martij* 1619. Nec pro fabrica Monasterij. Eadem *Sacra Cong. in Messana etiam* 11. *Martij* 1619. quarum meminit Sellius *dict. capit.* 16. *num.* 8.

17 Bonorum in alienatione Religionis Hierosolymitanæ, quæ eis obueniunt per successionem suorum militum defunctorum, non est deneganda facultas iuxta decretum de non alienandis. *Sacra Cong. Conc. in Meleuitana* 22. *Ianuary* 1622. de qua Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. titul. 8. num.* 14.

18 Bonorum reseruatio, quam facit sibi Miles Hierosolymitanus in eorum renunciatione facta ante professionem sub prætextu, vt de reseruatis restari possit, non sustinetur. *S. Cong. Conc. in Neapolitana* 5. *Iulij* 1628. referente Aldan. *dict. titul. 8. numero* 16.

19 Bona per ecclesiasticos possessa gaudent exemptionibus à quibuscunque impositionibus, & oneribus, quæ non sint copulatiuè certa, realia, & inuariabilia iuxta decisionem in Brundusina gabellæ coram bonæ mem. Peña & concord. necnon ab impositionibus Cameralibus etiam comprehensiua Ecclesiasticorum, quando ecclesiastici libertatem eis non soluendi præscripserint iuxta decretum anni 1600. tempore sanctæ mem. Clementis VIII. editum. Ita *S. Cong. controuersijs iurisdictionalibus præposita* 11. *Aprilis* 1640. quam referunt Lezana *in sum. q. Regul. to. 3. verbo gabella n.* 25. & Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tomo 3. in fine, vbi de decretis nouiss. sacra Congr. decreto* 18. *pag.* 570.

S. Bonauentura.

Collect. LXXIII.

SAnctus Bonauentura Balneo regiensis Ordinis sancti Francisci professor canonizatus fuit à *Sixto IV. constit.* 21. incip. *Superna de anno* 1482. apud Laërt. Cherub. *in Bullario, tom. 1. pag.* 366. aliàs *pag.* 326. in nouiss. impress. Illum inter Ecclesiæ egregios Doctores connumerat. *Sixtus V. const.* 76. inc. *Triumphantis de anno* 1588. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag.* 620. aliàs *pag.* 476. in nouiss. impress. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis, n.* 15. de eius vita habetur *in p. 2. Chronica sancti Francisci, lib. 1. Ital.*

SVMMARIVM.

1 *Institutio Breuiarij Romani, ac forma illud recitandi.*
2 *Breuiaria prohibentur, quæ non fuerunt approbata à primæua institutione, vel consuetudine* 100. *annos excedente.*
3 *Officij diuini recitationi non satisfaciunt, qui Breuiarium habentes ante* 200. *annos institutum etiam extra chorum recitant iuxta formam Breuiarij noui Pij V.*
4 *Breuiarium Romanum vt suauiter introducatur in Ecclesijs, qua alio Breuiario vtuntur, persuadendum est.*
5 *Vsus semel introductus Breuiarij, & Missalis Romani, in Ecclesia, quæ habet particulare Breuiarium, & Missale, confirmandus est.*
6 *Archiepiscopo Cameracen. conceditur vsus Breuiarij Romani, vt illud extra chorum possit cum suis familiaribus recitare, non obstante illius Ecclesiæ vsu.*
7 *Collegiata Ecclesia Oppidi de Spinulo Tullen. Diœcesis conceditur Breuiarium, & Missale Romanum, non obstante vsu alterius Breuiarij, & Missalis.*
8 *Breuiarium Romanum in Ecclesia Hildesimen. recipiendum.*
9 *Monialibus Ordinis S. Benedicti, quæ sub cura sunt Ordinarij in ciuitate Florentina, Breuiario Romano vti posse conceditur, relicto Breuiario Benedictino.*
10 *Monachis, & Monialibus Benedictinis Regni Portugalliæ conceditur Breuiarium S. Benedicti reformatum ad vsum Breuiarij Roman.*
11 *Breuiarium Benedictinum ex Romano restitutum approbatur pro omnibus Monachis S. Benedicti in Heluetia, & Suetia.*
12 *Breuiarium Benedictinum est recitandum ab omnibus Monachis, & Monialibus sub regula sancti Benedicti militantibus.*
13 *Breuiario Benedictino de mandato Pauli V. reformato vti debent omnes Monachi, & Moniales, qui & quæ militant sub regula S. Benedicti.*
14 *Regulares, & Moniales Ordinis Carmelitani, qui receperunt Breuiarium, quomodo de sanctis Ordinis recitare debeant?*

Breuiarium.

Collect. LXXIV.

BReuiarij Romani institutio, ac forma illud recitandi ponitur à *Pio V. const.* 64. inc. *Quod à nobis* 7. *Id. Iuly* 1568. apud Laërt. Cherub. *in Bullario to. 2. pag.* 196. in nouiss. impress. denuo recessum & emendatum à *Clemente VIII. constit.* 86. incip. *Cum in Eccles.* 10. *Maij* 1602. apud Laërt. Cherub. 1

in Bullario tom. 3. pag. 134. aliàs *pag.* 97. in nouiss. impress.

2 Breuiaria non approbata à primæua institutione, vel consuetudine 200. annos excedente, prohibentur. *Pius V. de sua const.* 64. *& constit.* 122. incip. *Supermi de anno* 1571. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 331.

3 Breuiarium proprium habentes ante 200. annos institutum non satisfaciunt recitando etiam extra chorum iuxta formam Breuiarij noui Pij V. quod in sua Ecclesia non fuit receptum de consensu Episcopi & Capituli. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 1. *num.* 155. Vide Lezanam *in summ. quæstion. Regular. tom.* 3. *verbo Breuiarium num.* 5.

4 Breuiarium Romanum vt suauiter introducatur in Ecclesiis, quæ alio Breuiario vtuntur, suaderi mandauit. *Sacra Congr. Rit. in Cameracen.* 10. *Iunij* 1602. penes Sellium *in select. Canonic. cap.* 18. *num.* 3.

5 Breuiarij, & Missalis Romani vsus semel introductus in Ecclesia, quæ habet particulare Breuiarium & Missale confirmandus est, nec licet redire ad vsum antiqui Breuiarij & Missalis *S. Congr. Rit. in Tullen. seu nullius* 15. *Martij* 1608. teste Sellio *d. c.* 18. *n.* 5.

6 Breuiarium Romanum, non obstante vsu Ecclesiæ Cameracen. conceditur Archiepiscopo vt illud extra chorum possit cum suis familiaribus recitare. *Sacra Congreg. Rituum in Cameracen.* 10. *Iunij & 23. Nouembris* 1602. de qua Sellius *d. cap.* 18. *num.* 6.

7 Breuiarium Romanum, & Missale conceditur Ecclesiæ Collegiatæ oppido de Spinulo Tullen. diœcesis, non obstante vsu alterius Breuiarij, & Missalis. *S. Cong. Rit. in Tullen.* 19. *Iunij* 1604. referente Sellio *d. c.* 18. *n.* 7.

8 Breuiarium Romanum in Ecclesia Hildesmen. recipiendum. *Sacra Congregation. Rituum in Hildesmen.* 22. *Augusti* 1620. apud Sellium *d. cap.* 18. *num.* 9.

9 Breuiarium Romanum conceditur Monialibus S. Nicolai Ordinis sancti Benedicti, quæ sub cura sunt Ordinarij in ciuitate Florentina vt possint eo vti, relicto Breuiario Benedictino. *Sacra Congr. Rit. in Florentina* 8. *Ianuarij* 1605. de qua mentionem facit Sellius *d. cap.* 18. *num.* 10. Et illis conceditur facultas recitandi Officia Sanctorum eiusdem Ordinis, dummodo recitentur cum Breuiario Romano, & iuxta illius rubricas *Sacra Cong. Rit. Florentina* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesau. ecclesi. decis. resol.* 14. *n.* 26.

10 Breuiarium Sancti Benedicti reformatum ad vsum Breuiarij Romani, exceptis iis, quæ ad regulam sancti Benedicti pertinent, approbatur, & conceditur Monachis dicti Ordinis in Regno Portugaliæ. *Sacra Congr. Rit. in Portugalen.* 21. *Februarij* 1604. Idem Breuiarium recitare debent Moniales eiusdem Ordinis in dicto Regno, quæ Ordinario subsunt. *Eadem Sacra Cong. in Portugalen.* 20. *Martij* 1604. refert me citato Lezana *in summa quæstion. Regular. tomo* 3. *verbo Breuiarium numero* 8.

11 Breuiarium Benedictinum ex Romano restitutum approbatur pro Abbatibus, & Monachis S. Benedicti in Heluetia, & Suetia. *Sacra Congr. Rit. in approbatione Breuiarij Benedictini* 6. *Decembris* 1608. Et pro omnibus Monachis eiusdem Ordinis. *Eadem Sacra Cong. in causa Abbatiæ S. Galli in Heluetia* 24. *Aprilis* 1610. de qua Sellius *d. c.* 18. *n.* 21.

Breuiarium Benedictinum adhiberi debet ab omnibus Monachis & Monialibus sub regula sancti Benedicti militantibus. *Sacr. Congr. Rit. in Tarraconen.* 24. *Ianuarij* 1615. *& in Galli. Suessen.* 13. *Iulij* 1619. vt per Sellium *d. c.* 18. *n.* 22. 12

Breuiario Benedictino de mandato Pauli V. pro omnibus Religiosis, qui militant sub regula sancti Benedicti, vti debent omnes Monachi & Moniales, qui & quæ militant sub regula sancti Benedicti. *Sacra Cong. Rit. sub die* 24. *Ianuarij* 1616. penes Sell. *d. c.* 18. *n.* 23. 13

Breuiarium Romanum qui receperunt Regulares Ordinis Carmelitani, & Moniales sub eadem regula militantes, habent facultatem à Sacra Cong. Rituum vt de sanctis huius Ordinis recitare possint Officia propria iam approbata, iuxta rubricas Breuiarij Romani, & quod in celebratione Missarum iidem Regulares Carmelitæ possint in fine recitare Antiphonam *Salue Regina*, iuxta eorum antiquam consuetudinem, dummodo illam recitent stantes, & non genuflexi. *Eadem Sacra Cong. Rit. in causa Ordinis Carmelitani* 9. *Aprilis* 1633. cuius meminit me citato Lezana *in sum. qu. Regul. tom.* 3. *verbo Breuiarium n.* 2. vbi tamen attestatur suam Religionem Breuiarium Romanum non recepisse. 14

S. Brigita.

COLLECT. LXXV.

SAnctæ Brigitæ viduæ canonizatio, vita, mores, res gestæ, ac miracula in vita, & post mortem enunciantur à *Bonifacio IX. constit.* 5. incip. *Ab origine, Non. Octob.* 1391. apud Laërt. Cherub. *in Bull. to.* 1. *pag.* 233. aliàs *pag.* 216. & illius meminit Aldan. *in compend. Canon. resol. lib. tit.* 18. *de Sanctis n.* 39. Officium cum ritu semidupl. Oratione, & lectionibus approbatum est à *Gregorio XV. sub die* 8. *Aprilis* 1623. vt refert Gauant. *in rub. Breuiar. sect.* 7. *cap.* 12. *num.* 8. subdens recitandum die 7. Octobris, in qua illa fuit canonizata, nam obiit die 23. Iulij impedita festo S. Apollinaris. Eius vitam & reuelationes mirè descripsit Gonsalus Durantes. Et de Fratribus sanctæ Brigitæ vide. infrà *collect.* 384.

Bulla vide in verbo *Constitutio collect.* 220.

Bulla S. Cruciatæ, vide *in verbo S. Cruciata. collect.* 233.

SVMMARIVM.

1 *Cupsu cadauerum in ecclesiis supra terram existentes amoueri debent.*

2 *Cadauera non debent reponi sub Altaribus, nec sub gradibus eorum.*

3 *Iura sepulturæ occasione non potest prohiberi, ne cadauer sepeliatur.*

4 *Capitulum & Canonici Cathedralis Ecclesiæ, ad quam primùm esset Parochialis, translatum est, non potest leuare cadauera decedentium illa parochia, irrequisito Parocho.*

5 *Regularibus, & secularibus Presbyteris non licet leuare de domo proprie cadauera defunctorum absque consensu proprij Parochi.*

6 *Curia seculari non potest licentiam concedere Episcopus, vt cadauera exhumentur ad facienda in ipsa Ecclesia recognitionem.*

Cada

Cadauer.

Collect. LXXVI.

1 CAdauerum capsas in Ecclesiis supra terram existentes amoueri iussit *Pius V. constit.* 5. incip. *Cum primùm* 6. *Kalend. Aprilis* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario, tom.* 1. *pag.* 179. aliàs *pag.* 135. in nouiss. impress.

2 Cadauera reponi non debent sub Altaribus, nec sub gradibus eorum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* cuius meminerunt Gauant. *in man. Episcop. verbo sepultura, n.* 6. Lezana *in summ. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo Altare, n.* 17. *vers. secunda*, vbi in vers. tertia, ait eandem sacram Congr. præscripsisse, quod si quæ Altaria essent, quæ vel superius, vel in medio continerent cadauera siue laicorum, siue etiam Prælatorum non esset in ipsis celebrandum.

3 Cadauer ne sepeliatur prohiberi non potest occasione iuris sepulturæ, cum nulla ratio patiatur, Christianæque pietati repugnans videatur, maximè verò ob pecuniarum interesse cadauer insepultum remanere. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Corronien.* 17. *Septembris* 1617. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 16. *n.* 2.

4 Cadauera decedentium in Parochia, ad cuius Ecclesiam Capitulum Cathedralis Ecclesiæ translatum est, non possunt leuare per ipsum Capitulum, seu Canonicos, nisi requisito Parocho dictæ Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina* 18. *Augusti* 1629. penes Lezanam *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo defunctus, n.* 2. *in fine.*

5 Cadauera defunctorum leuare de domo propria nullo modo licet Regularibus, & Presbyteris secularibus, nisi de licentia, & consensu proprij Parochi. *S. Congr. Rit. in Adrien.* 22. *Nouembris* 1631. *in resp. ad* 1. me citato refert Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 1. *num.* 32.

6 Cadauera vt exhumentur non potest Episcopus tanquam Ordinarius licentiam concedere Curiæ laicali ad faciendam recognitionem in ipsa Ecclesia, sed extra, & arbitrio ipsius Episcopi. *Sacra Congr. super controuers. iurisdict.* 2. *Maij* 1629. quam refert, & ad suam petitionem sic responsum fuisse dicit R.P.D. Alexander Sperell. *in decisionibus fori ecclesiastici, decis.* 51. *num.* 18. reprobato Marco Antonio Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 42. *sub num.* 10.

Vide *in verbo defunctus collect.* 245. & *in verbo Officium defunctorum collect.* 533.

Cæcus Canonicus.

Collect. LXXVII.

COecus effectus post captam Canonicatus possessionem reputatur præsens in choro, quamuis in illo non assistat. *Sacra Congr. Conc. sub die* 11. *Augusti* 1618. cuius memini *in tract. de Canonicis, & dignit. cap.* 24. *n.* 29. ac propterea distributiones quotidianas, & cætera emolumenta lucratur perinde ac si diuinis interesset. *Eadem Sacra Congr. Conc. sub die* 20. *Iulij* 1629. de qua etiam memini *in tract. de iure ecclesiastico vniuerso. lib.* 3. *cap.* 18. *numero* 57. *& in collect. ad Trident. sess.* 24. *de reform. cap.* 12. *num.* 90.

Cælestini Monachi, vide *in verbo Monachi Cælestini collect.* 500.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de cæremoniis agentes.*
2 *Cæremoniæ nouæ non inducendæ, nec antiquæ mutandæ.*
3 *Liber cæremonialis Episcoporum ad vnguem seruandus in omnibus Ecclesiis.*
4 *Dispositio cæremonialis Episcoporum seruari debet non obstante contraria consuetudine.*
5 *Consuetudines immemorabiles, & laudabiles non tollit Cæremoniale Romanum, sed abusus.*
6 *Executio Cæremonialis Romani non est retardanda, donec fiant probationes legitimæ circa immemorabilem, & laudabilem consuetudinem.*
7 *Statutum in Ecclesia laudabiliter introductum, & iuratum non tollit Cæremoniale Romanum.*
8 *Episcopus tenetur seruari facere in Cathedrali, & aliis Ecclesiis dispositionem Cæremonialis Romani.*
9 *Episcopus potest obligare Capitulum sub censuris, & pœnis pecuniariis ad obseruandum Cæremoniale Romanum.*
10 *Cæremoniale Roman. seruandum est circa assistentiam faciendam Episcopo à dignitatibus, & Canonicis.*
11 *Et circa thurificationem.*
12 *Et circa præintonationem Antiphonarum non obstante consuetudine Ecclesiæ.*
13 *Cæremoniale* in cap. 1. de officio Presbyteri assistentis, *intelligitur.*
14 *Cæremoniale non prohibet quin magistratus possit medium Episcopum inter eos ad Ecclesiam accedentem associare.*
15 *Liber Cæremonialis nec laicis, nec Clericis prohibet quominus in processione sanctissimi Sacramenti deferant intersitia.*
16 *Liber Cæremonialis non prohibet quin Canonici dignitatibus, vel aliis Canonicis celebrantibus assistere possit cantando Epistolam, & Euangelium.*
17 *Regula Cæremonialis vbi sunt introducta & recepta seruari debent.*

Cæremoniæ, Cæremoniale.

Collect. LXXVIII.

DE Cæremoniis Augustinus Torrensis *in Confess. lib.* 3. Hugo de S. Victore *tom.* 3. *post med. & in codice de diuinis Offic.* Ioseph. Langius *in Polianthea*, Petrus Auratus *paradoxo* 13. Franciscus Coster *in lib. sodalit. lib.* 4. Ioan. Bonder *in compendio error. tit.* 27. Petrus Canis. *in opere catechistico* q. 8. Guibertus de Tornaco *de Eccles. cæremoniis*, Vuilhelm. Lindanus *in apolog. pro Relig. concordia tom.* 3. *cap.* 46. Iodochus Lorichius *in thesauro nouo Theolog.* Petr. Crespetius *in summ. Catholicæ Fidei sub hoc verbo*, Ioannes de Cruce *in dialog. p.* 2. *de cæremoniarum conuenientia.* 1

Cæremoniæ nouæ non inducendæ, nec antiquæ immutandæ sine expressa licentia Congregationis sacrorum Rituum, ita ipsamet censuit *in causa Vrbis* 12. *Maij* 1612. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 23. *n.* 70. 2

Cæremonialis liber Episcoporum ad vnguem est seruandus in omnibus Ecclesiis, præcipuæ verò 3

in terris Ecclesiæ, nisi adsit laudabilis, immemorialis consuetudo in contrarium. *S. Cong. Rit. in Salernitana* 16. *Iuly* 1605. quam refert Aldan. *d. cap.* 23. *num.* 72.

4 Cæremonialis Episcoporum dispositio seruari debet non obstante contraria consuetudine, quæ tollitur, & abrogatur per Bullam Clementis VIII. in ipso Cæremoniali impressam. *Sacr. Cong. Rit. in Pacen.* 12. *Februarij* 1633. quam citat Aldan. *d. tit.* 23. *n.* 74.

5 Cæremonale Romanom noo tollit immemorabiles, & laodabiles consuetudines, sed abusos. *Sacra Congreg. Rit. in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604. *& in Cæsaraugustana* 10. *Aprilis eiusdem anni, & in Brundusina* 17. *Septembris* 1611. *& in Tornacen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Forolivien.* 4. *Aprilis* 1615. quatum memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap.* 33. *num.* 24. Sed donec fiant probationes legitimæ, oon est eius executio retardanda. *Eadem S. Cong. in Couchen.* 18. *Februarij &* 18. *Martij, &* 8. *Maij* 1617. teste Sellio *in selectis Canon. capit.* 1. *num.* 86.

6

7 Cæremoniale non tollit statutum in Ecclesia laudabiliter introductum & iuratum, *Sacr. Cong. Rit. in Montis Regalis* 27. *Septembris* 1608. penes Aldan. *d. tit.* 23. *n.* 76.

8 Cæremonialis Episcoporum dispositionem tenetur Episcopus omninò obseruari facere in Cathedrali, & in aliis suæ diœcesis. *Sacra Cong. Rit. in Angren.* 15. *Decemb.* 1632. apud Aldan. *dict. tit.* 23. *num.* 75.

9 Cæremonialis ad obseruantiam potest Episcopus obligare Capitulum sub censuris & pœnis pecuoiariis, quacunque contraria possessione oon obstante. *Sacra Congregation. Rituum in Portugalen. de anno* 1630. *in resp. ad* 3. de qoa Sellius *d. cap.* 1. *num.* 87.

10 Cæremoniale Romanum seruandum est circa assisteotiam faciendam Episcopo à Dignitatibus, & Caoonicis. *S. Rit. Cong. in Visen.* 31. *Iunij* 1605. referente Sellio *d. c.* 1. *n.* 88.

11 Cæremonialis libri regulæ seruandæ sunt circa thurificatiooem. *Sacra Congreg. Rit. in Fanen.* 2. *Septembris* 1607. quam adducit Aldan. *d. tit.* 23. *num.* 79.

12 Cæremoniale non obstat consuetudini Ecclesiæ circa præintonationem Antiphonarum. *S. Cong. Rit. in Perusina* 20. *Decembris* 1601. penes Sellium *d. cap.* 1. *n.* 87.

13 Cæremoniale in *cap.* 2. *de officio Presbyteri assistentis* oon tollit Ecclesiæ consuetudinem, qua Archipresbyter, etiamsi oon sit prima Digoitas assistit Episcopo, & celebrat functiones eo absente. *Sacr. Cong. Rit. in Asten.* 25. *Ianuar.* 1602. apud Sell. *d. c.* 1. *n.* 81.

14 Cæremoniale non prohibere quin Magistratus possit medium Episcopum inter eos ad Ecclesiam accedentem associare, declaraoit. *Sacra Congregat. Rit. in Æsina* 3. *Augusti* 1602. teste Sellio *d. c.* 1. *num.* 82.

15 Cæremonialis liber oec laicis, oec clericis prohibet quominus in processione Sanctissimi Sacramenti deferant intorstitia, vel caodelas accensas. *Sacr. Cong. Rit. in Andrien.* 12. *Aprilis* 1603. de qua Sellius *d. c.* 1. *n.* 83.

16 Cæremonialis liber non prohibet quin Canonici Dignitatibus, vel aliis Canonicis celebrantibus assistere possint cantando Epistolam, & Euangelium. *S. Cong. Rit. in Neorastien.* 4. *Mart.* 1606. apud Sell. *d. c.* 1. *n.* 83.

Cæremonialis regulæ vbi sunt introductæ, & receptæ seruari debent. *Sacra Congr. Rit. in Cæsaraugustana de Daroca* 4. *Maij* 1613. *& in Oscen. eadem die, & in Turritana* 19. *Maij* 1614. de quibus meminit Aldan. *d. tit.* 23. *num.* 78. licet aliquando ex causa non seruentur. *Eadem Sacra Congreg. in Veronen.* 28. *Septembris* 1602. penes Aldan. *dict. tit.* 23. *num* 79. 17

Cæremooiarum Magister, vide in verbo *Magister Ceremoniarum collect.* 459. 18

Cæmeterium.

Collect. LXXIX.

CÆmeterij consecrati reconciliatio non est committenda alteri quàm Episcopo, quia cæmeteria consecrata nonnisi per Episcopum reconciliari possunt. Presbytero autem in ecclesiastica Dignitate constituto committi potest cæmeterij simplex benedictio. *Sacra Congr. Rit. in Cameracen.* 9. *Februarij* 1608. *& in Praten.* 21. *Iunij* 1632. quarum meminit Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Cæmeterium num.* 6. De cæmeterio vide Onuphr. Panuin. & Petr. Gregor. *in partit. Iuris Can.* Iodoc. Lorich. *in thesauro nouo Theolog.* 1

Calatrauenses Equites, vide in verbo *Equites Calatraua collect.* 306.

Cambium.

Collect. LXXX.

CAmbia illa damnantur, quæ sicca dicuntur & ita confinguntur vt contrahentes ad certas nundinas ire, & cambia celebrare simulent, sed litteræ cambiorum non mittuntur vt inanes reddant, vel nemo est, qui in nuodinis solutionem faciat receptis literis: vel etiam litteris minimè traditis pecunia cum interesse reposcitur; vbi contractus fuerat celebratus: vel cùm pecuniæ depositi, seu alio nomine ficti cambij traduntur vt postea cum lucro restituantur: vel si in ipsis cambiis, quæ realia appellantur, campsores præstitutum solutionis terminum differant aliquo lucro ex conuentione recepto, vel promisso, quæ omnia cambia vsuraria esse declarantur. *Pius V. constitut.* 118. incip. *In eam, de anno* 1571. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 327. aliàs *pag.* 246. in nouissim. impress. & illam referunt Nauar. *in manuali cap.* 17. *num.* 300. Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Vsura,* Mich. Salon. *de iustitia & iure, tom.* 2. *q.* 4. *de cambiis art.* 2. *controu.* 9. *in fine,* vbi latissimè explicat, prout etiam faciunt Lessi. *de iust. lib.* 2. *cap.* 23. *dub.* 11. Bonacina *de contract. disp.* 3. *q.* 5. *punct. vnico,* Filliuc. *in quæst. moral. tract.* 35. *p.* 2. *c.* 11. Trullench. *in Decalogum lib.* 7. *cap.* 22. *dub. vlt.* Scott. *in selectas Summorum Pont. Constit. epitom.* 107. *&* 114. Et de cambiis speciales contractus edidere Fabianus Genuensis, Seraphinus Razzius, Thomas de Vio Caietanus, Ioannes Baptista Corradus, Romoaldus Colli, Marcus Antonius Berandurius, Ioannes Baptista Canarius, Ioanoes de Salas, Sigismundus Scaccia. 1

SVM

SVMMARIVM.

1 *Iurisdictio procedendi contra pyratas, & noua pedagia imponentes, & arma Saracenis deferentes est penes Camerarium S.R.E.*

2 *Et in cognoscendis summariè quibuscunque causis interesse R. Cameræ concernentibus.*

3 *Et in reuidendis computis etiam solidatis.*

4 *Et in cognoscendo an contractus super locationibus & alienationibus bonorum & iurium Cameræ cum eius læsione fiant.*

5 *Et inhibendi, ad se auocandi sub censuris causas concernentes interesse Cameræ.*

6 *Vicinos non habitantes domos cogit Camerarius, & Magistri Viarum Vrbis illas vendere.*

7 *Causæ circa datia, gabellas, & dohanas subsunt iurisdictioni Camerarij.*

8 *Depositarij & Thesaurarij omnes per varia loca status ecclesiastici subsunt iurisdictioni Camerarij.*

9 *Officiales omnes Vrbis ac ditionis ecclesiasticæ Camerario parere tenentur.*

10 *Camerarij & clericorum Cameræ iurisdictio non extenditur ad causas non concernentes interesse Cameræ.*

11 *Iurisdictio Camerarij circa causas criminales, & circa venditionem pignorum Hebræorum.*

12 *Priuilegia Camerarij & clericorum Cameræ confirmantur.*

13 & 14 *Iurisdictio Camerarij, & clericorum Cameræ quæ & qualis sit Sede Apost. vacante. & num. 14.*

15 *Commissionem in forma, si in euidentem, non possunt condere Camerarius, & clerici Cameræ, aliique Officiales super alienatione rerum Ecclesiæ.*

16 *Iurisdictio Camerarij & magistrorum viarum qualis sit in exercendo iure congrui.*

17 *Sigilli loco quid soluendum Camerario, & de eius reformatione.*

Camerarius S.R.E.

COLLECT. LXXXI.

1 CAmerarij S.R.E. iurisdictio procedendi contra pyratas, & noua pedagia imponentes, & contra arma Saracenis deferentes. *Vrbanus V. const.* 1. incip. *Apostolatus*, 4. *Id. Octobr.* 1364. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 219. aliàs *pag.* 213. in nouiss. impress.

2 Camerarij iurisdictio in cognoscendis summariè quibuscunque causis interesse R. Cameræ concernentibus. Idem *Vrbanus V. const. sua* incip. *Apostolica*, 6. *Id. Septembris.* 1379. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 227.

3 Camerarius habet facultatem reuidendi computa etiam solidata. *Pius IV. const.* 26. incip. *Rom. de anno* 1561. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 36. aliàs *pag.* 28.

4 Camerarius cognoscit an contractus super locationibus, alienationibus, ac inuestituris bonorum, & iurium Cameræ cum eius læsione fiant. Idem *Pius IV. in d. constit.* 26.

5 Camerarius, Præsidentes, & delegati habent liberam facultatem sine alio Papæ mandato inhibendi, & ad se auocandi sub censuris, & pœnis causas concernentes interesse Cameræ nisi commissio subscripta sit manu Papæ cum derogatione huius Constitutionis. *Pius IV. const.* 35. incip. *Cùm sicut*, 26. *Iulij* 1561. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 50. aliàs *pag.* 38. in nouiss. impress.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Camerarius, & Magistri Viarum Vrbis cogunt vicinos non habitantes domos, illas vendere aliis, qui illas reficiant, *Sixtus IV. constit.* 20. incip. *Et si, pridie Kalend. Iulij* 1480. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pagina* 364. aliàs *pagina* 435. in nouissim. impress. 6

Camerarij, Præsidentes, ac Clericorum Cameræ iurisdictioni subiiciuntur tam in Vrbe, quam extra causæ circa datia, gabellas dohanas, & eorum officiales. *Leo X. constit.* 24. incip. *Licet* 12. *Iunij* 1517. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 514. aliàs *pagina* 435. 7

Camerarij, ac Clericorum Cameræ iurisdictioni subsunt omnes depositarij, thesaurarij per varia loca status Ecclesiastici. Idem *Leo X. d. constit.* 24. 8

Camerario omnes Officiales Vrbis, ac ditionis ecclesiasticæ parere tenentur. *Paulus III. const.* 41. incip. *Romam* 7. *Kalend. Decemb.* 1544. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 680. aliàs *pag.* 558. in nouiss. impress. 9

Camerarij, & Clericorum Cameræ iurisdictio non extenditur ad causas non concernentes interesse Cameræ. *Pius IV. constit.* 53. incip. *Romanus* 6. *Kalend. Iuly* 1562. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 74. aliàs *pag.* 56. in nouiss. impress. 10

Camerarius causas criminales Iudicibus Ordinariis criminalibus committit, auocat ad se causas ab omnibus Tribunalibus, & Iudicibus etiam Cardinalibus, habet iurisdictionem circa venditionem pignorum Hebræorum, & eorum furta; emolumenta ex Collectoria Hispaniarum, & aliorum locorum accipit: non potest dare licentiam Communitatibus vendendi stabilia, creandi census, aut faciendi nundinas. *Clemens VIII. constit.* 63. incip. *In conferendis* 15. *Kalend. Ianuarij* 1599. apud Laërt. Cherubin. *tomo* 3. *pag.* 90. aliàs *pag.* 66. in nouissim. impress. 11

Camerarij, & Clericorum Cameræ facultates, & priuilegia à prædecessoribus suis concessa confirmat: & auget *Leo X. constit.* 24. & *Iulius III. constit.* 3. incip. *Licet*, 8. *Kalend. Martij* 1550. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 692. 12

Camerarij, & Clericorum Cameræ iurisdictio, quæ & qualis sit Sede Apostolica vacante. *Pius IV. d. constit.* 55. incip. *Romanus*, 6. *Kalend. Iulij* 1562. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 74. aliàs *pag.* 56. in nouiss. Impress. 13

Camerarius, & Clerici Cameræ Sede Apost. vacante possunt incumbere exactionibus pecuniarum, & prouisioni rerum pro statu præsenti duntaxat, & à reliquis se abstinere debent. *Pius IV. const.* 63. incip. *in eligendis* 7. *Id. Octobris* 1562. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 91. 14

Camerarius, & Clerici Cameræ, aliique Officiales non possunt concedere commissionem in forma, *Si in euidentem*, super alienationem rerum Ecclesiæ. *Pius V. const.* 69. incip. *Volentes* 17. *Augusti* 1568. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 266. aliàs *pag.* 200. in nouiss. impress. 15

Camerarij, & Magistrorum viarum qualis sit iurisdictio in exercendo iure congrui. *Gregor. XIII. const.* 22. incip. *Quæ publicè Kalend. Octobris* 1574. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 387. aliàs *pag* 292. in nouiss. impress. 16

Camerarij pro sigillo quid soluendum statuit. 17

Paulus V. conſt. 72. incip. *Cum nos de anno* 1612. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 286. Et eius reformationem edixit idem *Paulus conſtit.* 71. incip. *Vniuerſis de anno* 1611. apud Laërt. Cherub. *d. to.* 3. *pag.* 264. aliàs *pag.* 194.

Cameræ Apoſt. Clerici, vide in verbo *Clerici Cameræ Apoſt. collect.* 160.

Cameræ Apoſt. Commiſſarius, in verbo *Commiſſarius Cameræ, collect.* 189.

SVMMARIVM.

1 *Vſui prophano inſeruire non debent campanæ conſecratæ.*

2 *Epiſcopus poteſt prohibere ne campanæ pulſentur ſi non ſint benedictæ.*

3 *Campanæ in Sabbato ſancto pulſari non poſſunt in aliqua Eccleſia ante pulſationem in Eccleſia Cathedrali, vel Matrice.*

4 *Eccleſiæ tam ſeculares quàm Regulares etiam ſancti Ioannis Hieroſolymitani, non poſſunt in ſabbato ſancto campanas pulſare ante pulſationem in Eccleſia Cathedrali.*

5 *Eccleſia Collegiata, quæ habet omnimodam præcedentiam ſupra Matricem Eccleſiam, non poteſt ante illam pulſare campanas in ſabbato ſancto.*

6 *Campanæ in aliis diebus præter ſabbatum ſanctum pulſari poſſunt indifferenter ante vel poſt pulſationem in Eccleſia Cathedrali, niſi fortè adeſſet conſuetudo in contrarium.*

7 *Auctores referuntur de Campanis agentes.*

Campana.

COLLECT. LXXXII.

1 CAmpanæ conſecratæ etiam in turri profana
exiſtentes nullatenus vſui profano inſeruire
debent, etiamſi in hunc vſum à ſecularibus fabri-
catæ prætenderentur. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul.*
in Papien. de anno 1581. cuius memini *de Epiſcopo*
p. 2. *alleg.* 27. *n.* 48.

2 Campanæ ne pulſentur ſi non ſint benedictæ
poteſt Epiſcopus prohibere. *Sacra Congreg. Rit. in*
Aprutina 5. *Iulij* 1614. de qua mentionem feci *d.*
alleg. 27. *num.* 48. & *de iure eccleſiaſtico vniuerſo lib.* 3.
cap. 3. *num.* 68.

3 Campanæ in Sabbato ſancto non poſſunt in
aliqua Eccleſia pulſari ante pulſationem in Eccle-
ſia Cathedrali, vel matrice. *Leo X. tom.* 1. *Bullarij*
pag. 150. apud Lezanam *in ſumm. quæſt. Regul. tom.* 1.
cap. 11. *num.* 45. *Sacra Congreg. Rituum in Oriolen.*
11. *Aprilis* 1601. *& in Marſicen.* 21. *Martij* 1609.
& in Venuſina 30. *Decembris* 1614. *&* 14. *No-*
uembris 1615. *& in Syracuſana* 3. *Iunij* 1617. *& in*
alia Syracuſana Modica 23. *Februarij* 1619. penes
Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Cam-*
pana, meipſum *de Iure eccleſiaſtico vniuerſ. lib.* 3. *c.* 3.
4 *num.* 69. Tam in Eccleſiis ſecularibus, quàm Re-
gularibus etiam ſancti Ioannis Hieroſolymitani,
etiam propè, & extra muros exiſtentibus, & etiam
in Eccleſiis Confratrum. *Eadem Sacra Congreg.*
Rit. in Placentina 21. *Auguſti* 1604. *& in Meliten.* 6.
5 *Decembris* 1621. Etiamſi adſit Eccleſia Collegiata
quæ habeat omnimodam præcedentiam ſupra Ma-
tricem. *Eadem Sacra Congr. Rit. in d. Syracuſana*
Modica 23. *Februarij* 1619. penes Lezanam *in ſumm.*
quæſt. Regul. tom. 2. *cap.* 1. *num.* 44. Metipſum *d. lib.* 3.
cap. 3. *ſub num.* 69.

Campanæ in aliis diebus præter Sabbatum ſan- 6
ctum pulſari poſſunt ad ſalutationem Angelicam,
&c. & indifferenter antè, vel poſt pulſationem in
Eccleſia Cathedrali vel Matrice. *Sacra Congr. Rit.*
in Oriolen. 11. *Aprilis* 1601. & in hac cauſa & aliis
deciſum atteſtantur Gauant. *in man. Epiſcop. verbo*
Regularium intra ſub Epiſcopi e num. 50. Lezana *dict.*
cap. 11. *n.* 45. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo campana,*
num. 3. Ego ipſe *lib.* 3. *c.* 3. *n. vlt.* Niſi fortè adeſſet
conſuetudo vt non pulſentur in aliqua Eccleſia an-
te pulſationem in Matrice, quæ ſeruanda erit. *Ea-*
dem Sacra Cong. in d. Oriolen. 21. *Auguſti* 1601.

De Campanis Iodoc. Cocc. *in theſauro Cathol.* 7
tom. 2. *lib.* 3. *c.* 7. Iodoc. Lotich. *in theſauro nouo Theo-*
log. verbo Campana, Petr. Creſper. *in ſum. Catholicæ*
Fidei eod. verbo Gauant. *in rubricas Miſſalis p.* 1. *tit.*
20. *verſ. parua campanula.*

SVMMARIVM.

1 *Redditus Cancellariæ Epiſcopalis locari non poſſunt.*

2 *Viſitatione pro rogitu ſcripturæ, ſeu labore ſuo non poteſt Cancellarius Epiſcopi aliquid percipere.*

3 *Pro publicatione, aut monitione, ſignificauit, non poteſt Cancellarius Epiſcopi aliquid exigere.*

4 *Pro approbatione ad Confeſſiones audiendas non poteſt quicquam percipere Cancellarius Epiſcopi.*

5 *Pro expeditione litterarum collationis, vel inſtitutionis beneficiorum, vel pro deputatione Vicariorum quicquam quod excedat vnum aureum, non poteſt Cancellarius Epiſcopi exigere.*

6 *Proceſſus criminalis copiam an teneatur gratis exhibere reo appellanti Cancellarius Epiſcopi exigere.*

7 *Proceſſus criminalis copiam an teneatur gratis exhibere reo appellanti Cancellarius Iudicis à quo?*

8 *Cancellarius Epiſcopi multa quæ hic recenſentur, debet gratis præſtare, alia verò non ſic, ſed pro illis poterit aliquid percipere ſi nullum ſibi ſalarium vel ſtipendium fuerit conſtitutum.*

Cancellaria. Cancellarius Epiſcopi.

COLLECT. LXXXIII.

CAncellariæ Epiſcopalis redditus locari non 1
poſſunt, ſed debent per proprios Epiſcopi mi-
niſtros exerceri. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regular. die*
26. *Auguſti* 1592. *& Sacra Congr. Concil. de anno*
1598. teſtibus Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *c.* 3. *n.* 3.
in fine, Aldano *in compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 8.
n. 11. refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 107.
num. 30. *in fine.*

Cancellarius, vel Notarius Epiſcopi non poteſt 2
quicquam ab eis, qui viſitantur occaſione decre-
torum, & Ordinationum in viſitatione factarum
pro rogitu ſcripturæ, vel laborẽ ſuo percipere. *Sa-*
cra Congr. Conc. quam refert Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 8.
num. 12.

Cancellarius Epiſcopi pro publicatione, aut 3
moni

monitione. *Significauit*, non potest aliquid percipere. *S. Cong. Conc.* apud Aldan. *d. tit. 8. n. 15.*

4 Cancellario Episcopi nullo pacto, licet in vim taxæ antiquæ, pro approbatione ad Confessiones audiendas, quæ decreto Concilij cap. 15. sess. 23. gratis dari mandatur, quicquam exigere. *Sacr. Cong. Conc. in Aprutina*, quam adducit Aldan. *dict. titul. 8. num. 16.*

5 Cancellarius Episcopi pro expeditione litterarum collationis, vel institutionis quoruncunque beneficiorum, vel pro deputatione Vicariorum in illis, non potest accipere nisi mercedem suo labore conuenientem, quæ tamen scriptura, sigillo, & ceteris computatis vnum aureum non excedat, dummodo ipsi Cancellario salarium vllum pro officio exercendo constitutum non sit, & ex pecunia, quam acceperit, nihil prorsus emolumenti collatores aliquo modo directè, vel indirectè percipiant. *S. Cong. Conc.* referente Paul. Piasec. *in praxi Episcopali p. 2. cap. 5. n. 28.*

6 Cancellarius Iudicis à quo, an teneatur gratis exhibere copiam processus criminalis reo appellanti ad præscriptum cap. 3. sess. 13. quando ad querelam tertij, & ad illius instantiam in criminalibus causis proceditur, an verò seruari debeat forma, & dictio *cap. 10. §. porro sess. 24. de reform.* & quid & quando ex officio procedantur. *Sacra Cong. Concil. sub die 27. Septembris 1623.* respondit non esse distinguendum an ad querelam tertij, an verò ex officio Iudicis procedatur in causa criminali, sed dictum *cap. 3. sess. 13.* intelligendum esse de persona Iudicis, qui in criminali causa sententiam tulit, à qua appellatum fuit, vt ipse quantum in se erit, acta ipsa postulanti exhibeat gratis, nec vllam mercedem sibi eo nomine accipiat: dictum autem *cap. 10. sess. 24.* intelligendum esse de persona notarij, qui ipsam actorum copiam tenebitur exhibere, appellanti congrua mercede accepta: refert Aldan. *d. lib. 3. tit. 8. n. 16.*

7 Cancellarius Episcopi nihil accipere potest nec ratione scripturæ, neque sigilli, neque laboris, aut alio titulo, sed gratis his, quorum interest, debet præstare hæc omnia. Videlicet, *approbationis ad audiendas Confessiones, licentiam ad ministranda Sacramenta, licentiam deseruiendi beneficiis, licentiam sepeliendi defunctorum corpora in Ecclesia, licentiam celebrandi Missas, licentiam colligendi eleemosynas, mandata publicandi in Ecclesiis eos, qui primam Tonsuram, vel minores, ac sacros Ordines suscipere voluerint.* Quoad alia vero, quæ sequuntur poterit aliquid percipere si nullum sibi salarium, vel stipendium constitutum fuerit, neque congruam tantùm sui laboris mercedem quæ quoad litteras collationis vel institutionis Curatarum Ecclesiar. vel deputationis Vicariorum in illis vnum aureum, & quoad litteras dimissoriales, & testimoniales decimam vnius aurei nunquam excedat. *Pro litteris collationum, institutionum, seu prouisionum beneficiorum vacantium per obitum, vel per resignationem etiam ex causa permutationis, vel alia. Pro litteris dimissorialibus, seu testimonialibus, quæ conceduntur Presbyteris seu Clericis ad alias diœceses transituris. Pro litteris recipiendi Ordines ab alienis Episcopis. Pro licentia Ordinandi se ad titulum patrimonij, seu pro approbatione huiusmodi titulorum. Pro licentia absentandi se ab Ecclesia, seu beneficio. Pro licentia erigendi capellas. Pro litteris approbationis concurrentium ad Parochialium vacationes in mensibus reseruatis, quæ ad Sedem Apost. transmittuntur. Pro approbatione iurispatronatus ex fundatione, vel*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

donatione. Pro creationibus Vicariorum in Parochialibus. Pro deputationibus Oeconomorum dum beneficia vacant. Pro executionibus litterarum Apostolicam gratiam, vel institutionem concernentium. Sacr. Cong. Concil. in Vicen. 8. Martij 1602. quam refero *de officio & potest. Episcopi part. 3. alleg. 107. n. 28. & 29. in vlt. impress.*

SVMMARIVM.

1 *Purificationis B. Virginis in die, populus candelas in Ecclesia recipere tenetur.*
2 *Vicario ante Canonicos & Dignitates dantur palma & candela.*
3 *Episcopo candelam ministrans, debet eam ante omnes ab Episcopo accipere.*
4 *Dignitas prima debet ministrare Episcopo candelam benedictam.*
5 *Dignitas, vel Canonicus à quo celebrans recepit candelam, ante omnes etiam ante Vicarium Generalem eam recipere debet.*
6 *Capite detecto distribuendæ sunt candelæ.*
7 *Benedictio Candelarum in die Purificationis, & earum dispensatio connumeratur inter functiones Parochiales.*
8 *Presbyteri ac Fratres candelas, quas præ manibus in funeralibus portare solent, sibi quærunt.*
9 *Confraternitatum funera associantium candelæ quartam Parochialem non soluunt.*
10 *Intersticia, ac omnia quæ per viam deferuntur circa cadauera quomodo inter ipsos Parochos, & ministros aliarum Ecclesiarum diuidenda, ostenditur.*
11 *Vicarij generalis ad Missam quatuor candelæ accendi non debent.*

Candela.

COLLECT. LXXXIV.

1 Candelas benedictas in die Purificationis B. Virginis ad ædes secularium Parochi transmittere non debent, sed iuxta laudabilem & obseruatam ab Ecclesia vniuersali consuetudinem, in Ecclesia Populus eas recipere tenetur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Folignen. de anno 1581.* cuius memini *de offic. & potest. Parochi c. 12. n. 5.*

2 Candelæ & palmæ dantur Vicario generali ante Canonicos, & Dignitates exceptis iis, qui cum paramento assistunt Episcopo in Sede Pontificali existenti. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Bisignan. 16. Maij 1600.* quam refero *in tract. de Can. & Dignit. cap. 18. n. 57.*

3 Candelam ab Episcopo accipere debet ante Vicarium generalem ille, qui candelam Episcopo ministrauit. *Sacra Cong. Rit. in Lucerna 15. Iunij 1608.* teste Sellio *in select. Canon. c. 4. n. 35.* Et nouissimè eadem *S. Cong. in mensa S. Marci 5. Martij 1633.* censuit distribuente Episcopo candelas præferendum esse illum, à quo Episcopus illas recipit, postquam Dignitates, & Canonicos, & ante omnes Vicarium generalem de qua memini *de offic. & potest. Parochi c. 12. n. 7.*

4 Candela benedicta debet Episcopo ministrari à prima Dignitate. *Sacra Congreg. Rituum in Brixien. 28. Maij 1616.* apud me *dict. cap. 12. numero 6.*

5 Candelarum in distributione supra omnes alios etiam supra Vicarium generalem præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus, à quo celebrans recepit candelam, post quem immediatè Vicarius generalis anteponendus est. *Sacra Cong. Rit. Vulterana terra Gualdi* 5. *Martij* 1633. penes me *d.c.* 12. *sub num.* 7.

6 Candelas qui distribuit detecto capite distribuere debet. *Sacra Congr. Rit. die* 18. *Iulij* 1626. etiam apud me *d.c.* 15. *n.* 10.

7 Candelarum benedictio in die Purificationis B. Virginis, & earum dispensatio inter functiones Parochiales connumeratur. *Sacra Congr. Rituum in Alatrina* 5. *Martij* 1633. etiam apud me *d.c.* 12. *num.* 4.

8 Candelas, quas Fratres, & alij Presbyteri in funeralibus præ manibus portare solent, sibi quærunt, & nulla de illis Parocho debentur. ita statuisse Benedictum Vndecimum refero *de officio, & potest. Parochi c.* 25. *n.* 39.

9 Candelæ Confraternitatum secularium funera associantium Parocho quartum funeralium non soluunt. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Firmana* 5. *Martij* 1616. cuius memini *dict. cap.* 15. *num.* 40.

10 Candelæ, & intorstitia, ac omnia, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuscunque priuatis Ecclesiis diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos Parochos, & Ministros aliarum Ecclesiarum quarumcunque etiam Regularium, & nationalium, seu aliàs priuilegiatarum, ac propterea quando huiusmodi intorstitia, seu candelæ in præfatis Ecclesiis pro celebrandis diuinis officiis præsente corpore accenduntur, finito officio extinguenda, & cuiquam medietas consignanda est. *Congr. RR. DD. Præfectorum Vrbis, S. D. N. Vrbano VIII. approbante sub die* 21. *Martij* 1629. referunt Lezsna *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 1. *n.* 48. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo candela, n.* 1. Ego *d.c.* 25. *n.* 42.

11 Candelæ quatuor accendi, nec duo Capellani assidere debent ad Missam Vicarij generalis. *Sacra Congregat. Rituum* 7. *Augusti* 1627. de qua Gauant. *in rubr. Missal. part.* 1. *tit.* 10. *in med. vers. an verò possit.*

De candelarum benedictione, Gauant. *in rubr. Missal. p.* 4. *cap.* 14.

Candelabrum.

Collect. LXXXV.

1 Candelabrum septimum non adhibetur in Vesperis, sed tantum in Missis solemnibus ab Episcopo celebrandis, sed non in Missis defunctorum licet ab Episcopo celebrentur. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *dub.* 8. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 4. *num.* 59.

2 Candelabrum septimum non debet poni super Altare, quando solemniter celebrat Episcopus Suffraganeus, sicut ponitur quando celebrat Episcopus Ordinarius. *Eadem Sacra Congregat. Rituum in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. referente Sellio *dict. cap.* 4. *numero* 60. De candelabris sex in recta linea in solemnioribus Missis regulariter adhibendis Gauant. *in rubr. Missal. part.* 1. *tit.* 20. *lit. X.*

Canon Missalis.

Collect. LXXXVI.

Canon Missalis non est alterandus, seu mutandus, sed omnino vt iacet recitandus. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen.* 12. *Nouembris* 1605. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 50. *num.* 16. De Canone Missalis Gabriel Biel *in comment.* Hugo de S. Victore *in codice de diuinis officiis*, Petrus Crespet. *in summa Catholicæ Fidei sub hoc verbo.* Gauant. *in rubricas Missalis, p.* 1. *tit.* 12. *num.* 5. *lit. E, vers. Canon.* Cardin. Bellarmin. *lib.* 2. *de Missa, cap.* 20. a

SVMMARIVM.

1 *Valentina Ecclesia Canonicatus, & Dignitates prohibentur spuriis conferri.*
2 *Episcopis non licet pro Canonicatus collatione quicquam sibi capere.*
3 *Erectio Canonicatuum ab Episcopo fieri potest.*
4 *Ætate illa oportet esse constitutum qui Canonicatum in Cathedrali obtinere vult, vt infra annum ad subdiaconatum possit promoueri.*
5 *Anni vigesimi primi attingentiam requirunt Canonicatus, & Portiones integra in Cathedralibus.*
6 *Parochialis si vnita sit perpetuo, & accessoriè Canonicatui Cathedralis, sufficit in obtinente etas, quam Canonicatus requirit.*
7 *Residere in Parochiali tenetur Canonicus, qui habet vnitam Parochialem ad vitam.*
8 *Episcopus cum consilio capituli designare debet quibus Canonicatibus quisque Ordo sacer annexus esse debeat.*
9 *Episcopus non potest Canonicatus distinguere in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales si ab immemoriali tempore omnes sint Presbyterales.*
10 *Episcopus quando possit Canonicatus supra numerarios creare?*
11 *Pœnitentiary Canonicatum obtinens non potest cum eo in eadem Ecclesia in vim consuetudinis Dignitatem obtinere.*
12 *Vnio facta vigore Concilij Officio Pœnitentiarij de prebenda proximè vacatura non comprehendit vacantem in mense Sedi Apostol. reseruato.*
13 *Illegitimus, qui fuit deinde legitimatus per subsequens matrimonium non potest obtinere Canonicatum in Ecclesia in qua pater.*
14 *Officium hebdomadary, & ad faciendam principium compelluntur Canonici, & Dignitates, si tamen aly non sint.*
15 *Residere debet in Cathedrali, qui ex dispensatione Canonicatum in Cathedrali, & alium in Collegiata obtinet.*
16 *Distributiones quotidiana Horis, qua distributione carent, ex fructibus massa communis proportionabiliter sunt assignaade.*
17 *Distributiones quotidianas integrè lucratur habens Parochialem, & Canonicatum, & residens in Parochiali ex præscripto Bulla Py V.*
18 *Residere tenetur in digniore Canonicatu, qui duos ex dispensatione obtinet.*

19 Incom

19 *Incompatibiles sunt in vim decretorum Concilij Trid. duo Canonicatus.*
20 *Possessione pacificè habita secundi Canonicatus, primus ipso iure vacat.*
21 *Canonicatus duos pacificè siquis simul retinere perrexerit, utroque ipso iure est priuatus.*
22 *Episcopus supprimere non potest Canonicatus vacantes in mense reseruato.*
23 *Suppressio Canonicatuum alicuius collegiatæ vt ritè fiat per Episcopum, quæ debeant concurrere.*
24 *Fabrica soluere tenentur Canonicatus grauati pensionibus, nulla ad eas habita ratione.*
25 *Canonicatus Collegiatarum vniri non possunt seminario.*

Canonicatus.

Collect. LXXXVII.

1 Canonicatus, Præbendæ, & dignitates Eccles. Valentinæ prohibentur conferri spuriis, aut illegitimis etiam legitimitatis, aut natalibus testitutis. *Sixtus V. constit.* 84. incip. *Cum cælestis*, apud Laërt. Chetub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 659.

2 Canonicatus pro collatione non licet Episcopis quicquam sibi capere, non obstante quacunque consuetudine etiam immemoriali. *Sacra Congreg. Concil.* cuius memini *de Canonic. & Dignitat. c.* 15. *num.* 25.

3 Canonicatuum erectio ab Episcopo fieri potest, & propterea Canonici ab eo instituti habent stallum in choro, & vocem in Capitulo, aliisque Canonicis post eorum institutionem prouisis præcedunt, atque honoribus, & præeminentiis frui debent, quibus Canonici antiquiores potiuntur. *Sacra Congreg. Conc. in Senogallien.* 25. *Februarij* 1617, quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 29. *num.* 2.

4 Canonicatum Cathedrali obtinens etiam ante factam Ordinum distributionem in ca saltim ætate oportet esse constitutum, vt infra annum ad subdiaconatum possit promoueri. *Sacra Congreg. Conc. die* 19. *Iunij* 1597. teste Nicolao Garcia *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 7. *c.* 4. *n.* 29.

5 Canonicatus, & Portiones integræ in Cathedralibus requirunt attingentiam anni vigesimi primi. *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 5. *n.* 95.

6 Canonicatui Cathedralis si vnita perpetuò, & accessoriè sit Parochialis, attendenda est natura Canonicatus, & non Parochialis, & ita sufficit vt is, cui collatio facta est, sit in ætate 22. annorum inceptorum, quæ in Canonicatus collatione requiritur, vbi nec ante, nec post Concilium Trid. vllus Ordo siue Diaconalis, siue Presbyteralis Canonicatui annexus fuerit. *Sacra Congr. Conc.* testibus Anastas. Germon. *de indultis Cardinal. verbo quibusnis n.* 6. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 5. *num.* 21. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 9. *n.* 4. Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub.* 7. *c.* 6. *n.* 26. Nouar *in singular. Canon. concl.* 16. *in fine.*

7 Canonicatum obtinens, cui sit vnita Parochialis ad vitam obtinendis tantùm tenetur in Parochiali residere. *Eadem Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 179. *in* 13. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *d.* 2. *§.* 2. *sub tit. sed an Parochi debeant residere, num.* 137.

Canonicatibus quibus quisque Ordo sacer annexus esse debeat, non quibus Canonicis, Episcopus cum consilio Capituli designare debet, quoniam *Concil. Tridentin. sess.* 24. *cap.* 12. *de reformat.* mandat sacros ipsos Ordines annecti Canonicatibus, non autem personis ipsis obtinentibus. *Sacra Congr. Conc.* penes Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 7. 8

Canonicatus omnes si ab immemoriali tempore sint Presbyterales, non potest Episcopus Canonicatus distinguere in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales, sed ea consuetudo est omnino obseruanda, iuxta *Concil. Trident. decretum sess.* 24. *de reformat. cap.* 12. *vers. in omnibus, Sacra Congreg. Conc. in Tropien.* teste Aldan. *dict. lib.* 2. *titul.* 29. *num.* 5. 9

Canonicatus supranumerarij non possunt ab Episcopo creari, nisi cum conditione, vt nullum ius ad præbendam vacaturam habeant, vel vendicent sibi ex tali erectione. *Sacra Congr. Conc.* referente Aldano *d. lib.* 2. *tit.* 29. *n.* 6. 10

Canonicatum obtinens, cui post Concilium munus sit iniunctum Pœnitentiarij non potest in eadem Ecclesia vnà cum dicto Canonicatu obtinere dignitatem in vim consuetudinis Ecclesiæ permittentis Canonicum posse retinere Canonicatum cum Dignitate. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Nicol. Garcia *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 11. *c.* 5. *n.* 249. 11

Canonicatum & Præbendam vacantem in mense Sedi Apost. reseruato non comprehendit vnio facta vigore Concilij officij Pœnitentiarij de Præbenda proximè vacatura, quia *Conc. Trident. cap.* 8. *sess.* 24. *de reform.* non exprimit de Canonicatibus etiam reseruatis Sedi Apost. & quando voluit eos comprehendere expressè dixit, vt patet in seminario, *sess.* 23. *de reform. cap.* 18. ac in simplici vniendo Cathedrali pauperi, *cap.* 15. *sess.* 24. Idcirco *dict. cap.* 8. non comprehendit Canonicatum & Præbendam vacantes in mense reseruato, quia si voluisset, expressisset, quemadmodum aliis in locis fecit. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 5. *c.* 4. *n.* 127. 12

Canonicatum in Ecclesia in qua pater, obtinere non potest illegitimus ex Canonico, qui fuit deinde legitimatus per subsequens matrimonium. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Augusti* 1626. apud Aldan. *d. tit.* 29. *n.* 7. 13

Canonicatus, & Dignitates compelluntur obire Officia, & ad omnes septem Horas Canonicas recitandas, & ad faciendum principium, & ad Officium hebdomadarij, si tamen alij non sint. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 325. 14

Canonicatum in Cathedrali & Collegiata obtinens debet residere in Cathedrali, potest tamen cogi ad celebrandum Missas in Collegiata per alium, si non potest per se ipsum. *Sacra Congregat. Concil. in Alexandrina* apud Aldan. *d. tit.* 29. *num.* 9. 15

Canonicatus, & Dignitates obtinentes tenentur interesse omnibus Horis nisi innitantur aliqua consuetudine, quæ non sit sublata per Concil. Trid. Distributiones tamen quotidianæ cæteris Horis, quæ distributione carent ex fructibus massæ communis proportionabiliter sunt assignandæ ne negligantur. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *num.* 325. 16

Canonicatum, & Parochialem habens, & residens in Parochiali ex præscripto Bullæ Pij V. 17

diſtributiones quotidianas integrè lucratur, ſi Canonicatus conſiſtit ſolum in diſtributiones non habens Præbendam, quod procedit ſi vtrique ſeruire nequit: nam ſi ambobus commode ſeruire poſſit, lucratur ſolum iuxta ſeruitium, quod præſtaret. *Sacra Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. *d.p.3.cap.2. num.*114.

18 Canonicatus duos obtinens tenetur in digniore reſidere, eius verò, in quo non reſidet, diſtributiones quotidianas perdit, in quibus diſtributionibus intelligitur etiam comprehenſa tertia pars Præbendæ, quæ ex decreto Concilij Trid. conuerſa fuit in diſtributiones quotidianas; ſed habens plures Canonicatus Dignitate pares, vbi pluribus inſeruire poteſt, reſidere tenetur. *Sacra Congreg. Conc.* penes eundem Garc. *d.part.3.cap.1. num.*185.

19 Canonicatus duo de Iure in vim decretorum
Concilij Trid. ſunt incompatibiles. *S.Cong.Conc.*
referentibus Nic.Garc. *de benef.p.*11.*c.*5.*n.* 381. Ar-
mend. *in addit. ad recop. legum. Nauarra lib.*4.*tit.*7.
20 *de benefic. incompatib. num.*41. Et poſt adeptam pa-
cificam ſecundi Canonicatus poſſeſſionem, primus
ipſo iure vacat. *Eadem S.Cong.* de qua Nicol. Garc.
*d.p.*11.*cap.*5.*num.*84. *in* 6.*declar.* & *num.*381. *in* 2.
declar. Armendar. *d.loco num.*17. & 41. quos cum
aliis refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3.*alleg.*62.
21 *num.*28. Et ſi duo huiuſmodi Canonicatus quis ſi-
mul retinere perrexerit, vtroque ipſo iure eſt pri-
uatus. *Eadem Sacra Cong.* penes Garc. *d.c.*5.*n.*381.
in 3.*declar.* Armendar. *d.loco num.*43. per me citatos
d.alleg. 61.*n.*29. Nec præſumpta diſpenſatione, in
qua fundatur regula de triennali ſe tueri, & defen-
dere poteſt. *Eadem S. Cong. Conc.* apud Garc. *d.c.*5.
*n.*381. *in* 4.*declaratione*, Armendar. *d.tit.*7. *de benefic.
incompat. n.* 44.

22 Canonicatus vacantes in menſe reſeruato non poteſt ſupprimere Epiſcopus vt ſubueniret tenuitati Canonicatuum in præiudicium Sedis Apoſt. ſed ſolummodo in ſui præiudicium. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 29. *Nouembr.* 1592. quam citat Aldan. *d.tit.*29.*n.*10.

23 Canonicatuum alicuius Collegiatæ ſuppreſſio vt ritè per Epiſcopum fiat, ob tenuitatem, debet vltra conſenſum Capituli Collegiatæ interuenire conſenſus Capituli Cathedralis ita vt ſuppreſſio, & vnio facta ſine huiuſmodi conſenſibus ſit ipſo iure nulla, de quibus debet legitimè conſtare, nec ſufficit vt ab Epiſcopo enuncietur. *Sacr. Cong. Conc. in Tropien.* 1. *Septembris* 1618. ex Aldano *d. tit.*29. *num.*12.

24 Canonicatus grauati penſionibus tenentur nihilominus ſoluere pro fabrica iuxta taxam, nulla habita ratione ad penſiones. *Sacra Congreg. Conc. in Aeſina de anno* 1619. vt per Aldan. *d.tit.*29.*n.*13.

Canonicatus Collegiatarum non poſſunt ſeminario vniri, quamuis ex conſuetudine non obligent ad reſidentiam, quia Conc. ſeſſ. 23. de reform. c. vlt. non loquitur de his beneficiis ſimplicibus. *S.Cong. Epiſcop. in Aquilana* 27. *Martij* 1590. de qua Aldan. *d.tit.*29.*n.*15.

Canonicatum cum Dignitate obtinens, Vide verbo *Dignitas cum Canonicatu*, &c. *collect.*252.*n.*23. *cum ſeqq.*

SVMMARIVM.

1 *Diſpenſatus à Sede Apoſt. ſuper ætate ad Canonicatum, non prius cogendus eſt ad ſacros Ordines promoueri quam ad* 22. *annum peruenerit.*

2 & 3 *Prouiſi noniter de Canonicatu non poſſunt cogi ad quid ſoluendum, niſi ſit applicatum neceſſitatibus Sacriſtiæ, ſi prius exigebatur, vt num.* 3.

4 *Eccleſiarum inferiorum Canonici, qui vigore ſtatuti in certis feſtis ad Cathedralem accedunt proceſſionaliter, & in ea canunt vnum verſiculum, non poſſunt in dicta Cathedrali Canonicatum obtinere, ſi eorum parentes ibi Canonici exiſtant.*

5 *Illegitimus non poteſt habere Canonicatum in Eccleſia, in qua eius pater alium obtinuit, & proceſſionem apprehendit, licet nunquam miniſtrauerit, nec reſederit.*

6 *Epiſcopus poteſt rogare Canonicos, & omnes alios beneficia obtinentes vt accedant, ad omnes proceſſiones indictas pro bono publico.*

7 *Ius Pontificium docentes Canonici qualiter in abſentia gaudeant fructibus ſuarum Præbendarum.*

8 *Electi Canonici ad ſeminarij adminiſtrationem perpetuo illam habere debent.*

9 *Epiſcopus poteſt cogere ſub pœna pecuniaria Canonicos, & Confeſſarios ad congregationem caſuum Conſcientiæ.*

10 *Cantum Gregorianum vt diſcant Canonici, res agere poterit Epiſcopus:*

11 *Caudam Archiepiſcopi, aut Crucem non tenentur portare Canonici.*

12 *Eligi non poteſt Canonicus ſupra numerum ad futuram præbendam.*

13 *Diſtributiones debentur Canonico diſpenſato in ætate, non obſtante quod ſolum illarum medietas debeatur non conſtituto in Sacris.*

14 *Habitum vniformem deferre tenentur Canonici.*

15 *Iuriſconſulti Canonici non poſſunt ſubſtitui à Gubernatore ciuitatis in ipſius locum.*

16 *Biſuntina Cathedralis Canonicis conceditur vt poſſint ſeruire per mediariam ſtante tenuitate redditutum, & magna Canonicorum copia.*

17 *Onus, quod omnes Canonici pro vna vice ſuſcipere tenentur ſubire debet etiam Canonicus habens curam animarum.*

18 *Supranumerarij Canonici in Cathedralibus quando non tenetur vltra* 24. *annos habere.*

19 *Camerariatus officium exercere tenentur Canonici curam animarum habentes.*

20 *Epiſcopus vſque ad priuationem procedere poterit contra Canonicos, qui Ordines ſacros debitos poſt monitionem ſumere recuſant.*

21 *Epiſcopus ſine Adiunctis poterit procedere ad priuationem contra Canonicos ex cauſa quod Ordines ſuis Præbendis annexos non perceperint.*

22 *Vicario Epiſcopi ſolitam reuerentiam præſtare debent Canonici.*

23 *Vicario præſenti in fine Miſſæ ante benedictionem non tenetur reuerentiam facere Canonicus celebrans in Eccleſia collegiata.*

24 *Vicario vt miniſtret Canonicus pro Magiſtro cæremoniarum non conuenit.*

25 *Pluuialibus, Planetis, Dalmaticis, & Tunicellis qui Canonici ſeparare debeant.*

26 *Dalmatica amplius vti non debet Canonicus, qui dimiſſa*

dimissa Præbenda Diaconali, consequutus fuit Presbyteralem.

27 *Vesperas cantans Canonicus an solus, vel cum assistentibus paratus sedere debeat?*

28 *Vesperas cantans Canonicus non potest recusare assistentiam clericorum in defectu capellanorum & beneficiatorum.*

29 *Aspersorium Episcopo quis Canonicus ministrare debeat?*

30 *Genuflectere ad benedictionem Episcopi non tenentur Canonici & Dignitates, sed tantum caput inclinare.*

31 *Synodo si accedere nolunt Canonici ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt.*

32 *Episcopus potest uti Canonicorum duorum opera, sive de Cathedrali, sive de Collegiata.*

33 *Paramenta noua vendere, & antiqua mutare quando possint Canonici.*

34 *Vicarius Capituli Sede vacante potest eligi Canonicus, qui in eadem ciuitate & Ecclesia curam etiam gerit animarum.*

35 *Corpora defunctorum ad alienas Ecclesias comitantes Canonici recitato Psalmo, cum versiculo & oratione discedere poterunt.*

36 *Canonicatum perdit, qui simul dignitatem obtinet, nisi ex priuilegio, vel consuetudine id sibi liceat.*

37 *Crucem Ordinis Militaris non potest Canonicus supra habitum Canonicalem deferre.*

38 *Onera non consueta subire non coguntur Canonici.*

39 *Almutia, & exceptiones non sunt Canonicis concedenda nisi prius constet an conueniat.*

40 *Laicis non licet occupare Canonicorum loca.*

41 *Sedere debent Canonici in suo stallo.*

Canonicus in communi.

COLLECT. LXXXVIII.

1 CAnonicus à Sede Apost. super ætate dispensatus non prius cogendus est ad sacros Ordines promoueri quam ad 22. annum peruenerit. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p. 3. c. 4. num. 17.*

2 Canonici nouiter prouisi non possunt cogi ad quid soluendum, etiamsi conuerti debeat in restaurationem prædiorum, & bonorum Capituli, *Sacra Cong. Conc.* quam refert Sellius *in select. Canon. c. 27. n. 11.*

3 Canonici ingressi possunt exigi, quæ sunt applicata necessitatibus sacristiæ, si prius exigebantur, reliqua verò applicata pro regaliis Canonicorum, vel similium minimè possunt. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Sell. *d. c. 27. n. 12.*

4 Canonici Ecclesiarum inferiorum, qui vigore statuti accedunt ad certas processiones in certis festis anni ad Cathedralem, & in ea canunt vnum Versiculum, seu collectam (vt passim in ciuitate Leodien.) sunt incapaces huiusmodi Canonicatuum, si eorum parentes in Cathedrali Canonici existant, quia quoquomodo inseruire dictæ Cathedrali videntur. *Sacra Congreg. Conc. in Leodien. 31. Augusti, & 3. Septembris* 1587. penes Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 3. n. 69.*

5 Canonicus illegitimus, cuius pater possessionem alterius Canonicatus in eadem Ecclesia apprehendit licet in ea non ministrauerit, nec resederit, nec aliquid perceperit ex fructibus ipsius Canonicatus, comprehensus est decreto *Concil. sess. 25. cap. 15. de reform.* Ille verò, cuius pater sola Pontificis Signatura sibi obtinuit conferri Canonicatum eiusdem Ecclesiæ, sed neque litteras Apost. expediuit, neque vnquam habuit possessionem, non comprehenditur illo decreto. *Sacr. Cong. Conc.* apud eundem Garc. *d. p. 7. cap. 3. n. 56.*

6 Canonicos, & omnes alios Presbyteros beneficia, vel officia ecclesiastica obtinentes potest Episcopus cogere vt accedant ad omnes, & quascunque processiones indictas pro bono publico, vel honore. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 24. §. 31. de process. num. 13.*

7 Canonici Ius Pontificum docentes in publica Vniuersitate gaudent priuilegiis de percipiendis in absentia fructibus suarum Præbendarum, etiamsi Præbendæ, quas obtinent, sitæ essent in Cathedrali eiusdem ciuitatis, in qua publici Lectoris munere funguntur: non recipient tamen illas distributiones quotidianas, quæ solent accrescere solis præsentibus. Si verò omnes Capituli redditus in distributionibus consistant, tunc tales debebunt percipere distributiones, dimissa vna ex tribus partibus, quæ deseruientibus accrescit. *Sacra Cong. Conc.* vt per Sell. *d. c. 27. num. 15.*

8 Canonici electi ad seminarij administrationem perpetuò illam habere debent, nec remoueri possunt nisi ex iusta & legitima causa. *Sacr. Cong. Conc.* referente Galeto *in margarita casuum Conscient. verbo Canonicus col. 1.* quem citaui *de officio, & potest. Episcopi g. 3. alleg. 77. n. 31.*

9 Canonicos, & Confessarios cogere potest Episcopus sub pœna pecuniaria ad congregationem casuum Conscientiæ. *Sacra Congr. Conc. sub die 11. Iulij* 1620. apud Sellium *d. c. 27. num. 16.*

10 Canonicos ad discendum cantum Gregorianum cogere potest Episcopus, & renitentes mulctare etiam pœna non participationis distributionum quotidianarum, & subtractionis fructuum. *Sacra Congr. Conc. in Tropien. 9. Martij* 1620. cuius meminit Sellius *d. cap. 27. n. 18.*

11 Canonici non tenentur caudam Pontificalis Pallij Archiepiscopi portare, nec Crucem præferre, quia hoc ad eius Capellanum spectat. *Sacra Congr. Conc. sub die 16. Augusti* 1583. penes Sell. *d. c. 27. n. 19.*

12 Canonicus supra numerum eligi non potest ad futuram Præbendam. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benef. p. 6. c. 1. n. 5.*

13 Canonico prouiso à Sede Apostol. cum narratiua quod ipse erat constitutus tantùm in 18. suæ ætatis anno, distributiones debentur non obstante quod non constituto in Sacris debeatur de Iure dumtaxat medietas distributionum, censetur enim tacitè in hoc casu dispensatus. *S. Cong. Conc. in Reatina 10. Iulij* 1627. quam citat Sellius *d. cap. 27. num. 20.*

14 Canonici tenentur deferre vniformem habitum, & qui dissimilem vsurpant ad illum ponendum cogendi sunt, nec debent vsurpare insignia dignitatum, nec in colore nec in materia. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina 9. Februarij* 1608. teste Sellio *d. cap. 27. num. 21.* Canonici, & Portionarij quomodo incedere debeant in processionibus quando habitus eorum est conformis, & quando non? *Sacr. Cong. Rit. Malacitana 3. Iunij* 1617. apud Sell. *d. c. 27. num. 22.*

15 Canonici Iurisconsul. non possunt substitui à Gubernatore ciuitatis in ipsius locũ in eius absentia.

Sacra

S. Cong. Conc. in Alatrina 16. *Martij* 1630. penes Sell. *d.c.* 27. *n.* 23.

16 Canonicis, & cæteris Presbyteris Cathedralis Bituntinæ, qui simul sunt vltra centum, petentibus simul concedi vt possint seruire per mediatam stante tenuitate redditum consistentium in distributionibus, quas amittere intendunt pro tempore vacantiæ, quæ inseruientibus accrescant; fuit concessum, ita tamen quod in communibus omnes inseruiant. *S. Cong. Conc. in Bituntina* 26. *Iunij* 1627. de qua Sell. *d.c.* 27. *n.* 30.

17 Canonicus, seu Presbyter de numero participantium habens curam animarum potest eligi prosecutio sui Capituli, & cogi ad suscipiendum dictum onus quod omnes electi Canonici suscipere tenentur pro vna vice. *S. Cong. Conc. in Castellanaten.* 8. *Ianuarij* 1628. cuius meminit Sell. *d. c.* 27. *num.* 32.

18 Canonici supranumerarij, qui ex priuileg. Apost. in aliqua Ecclesia recipiuntur, cum eo quod solum participent de distributionibus quotidianis, & nullam obtineant Præbendam, sed ad primam vacaturam iuxta eorum prioritatem admittantur, non tenentur habere maiorem ætatem quam 14. annorum, dummodo non optent nisi cum ætate requisita. *Sacr. Cong. Conc. in Venafron.* 13. *Martij* 1603. teste Sell. *d.c.* 27. *n.* 33.

19 Canonici Parochi tenentur exercere officium camerariatus, non obstante cura. *S. Cong. Cong. sub die* 21. *Ianuarij* 1617. penes Sellium *dict. cap.* 27. *num.* 34.

20 Canonici, qui Ordines sacros debitos post monitionem sumere recusant, ab Ordinario priuari debent *S. Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 4. *n.* 16.

21 Canonicorum ad priuationem potest procedere Episcopus sine adiunctis ex causa quod Ordines suis Præbendis, annexos non susceperint. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 4. *num.* 22.

22 Canonici debent solitam reuerentiam præstare Vicario Episcopi, etiamsi sint exempti à iurisdictione Ordinarij. *Sacra Cong. Rituum in Caiacen.* 11. *Nouembris* 1654. de qua Sellius *d. cap.* 27. *num.* 36.

23 Canonicus celebrans in Ecclesia Collegiata non tenetur facere reuerentiam Vicario præsenti in fine Missæ ante benedictionem. *Sacr. Congregat. sub die* 21. *Februarij* 1604. vt per Sellium *dict. cap.* 27. *num.* 38.

24 Canonicus vt ministret Vicario pro Magistro cæremoniarum non conuenit. *Sacr. Congr. Rit. in Neritonen.* 4. *Martij* 1606. teste Sellio *d. cap.* 27. *num.* 39.

25 Canonici quando parati debeant, non omnes vti Pluuialibus, sed tantum Dignitates si adsunt, vel Canonici antiquiores, alij verò Presbyteri Planetis, Diaconi Dalmaticis, Subdiaconi Tunicellis, vti debent. *Sacra Congrit. in Neapolitana* 23. *Martij* 1602. *& in Placentia* 19. *Maij* 1607. penes Sell. *d.c.* 27. *n.* 40.

26 Canonicus obtinens Præbendam Diaconalem, si postea efficiatur Presbyteralis, non debet amplius vti Dalmatica, sed Planeta vt Presbyter. *Sacr. Congr. Rit. in Ianuen.* 12. *Maij* 1612. apud Sell. *d. c.* 27. *n.* 41.

27 Canonicus cantans Vesperas an solus, vel cum assistentibus paratus sedere debeat, fuit declaratum seruandam esse formam c. 5. lib. 2. Cæremonialis. *S. Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *dub.* 27, teste Sellio *d. cap.* 27. *num.* 42.

28 Canonicus Officium faciens ad Vesperas non potest recusare assistentiam clericorum indefectum Capellanorum, vel beneficiatorum, sub prætextu quod Cæremonialis dicat id munus pertinere ad Capellanos, vel beneficiatos. *S. Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1603. quam adducit Sell. *d.c.* 27. *n.* 43.

29 Canonicus primus Presbyter debet Episcopo aspersorium ministrare si Præbendæ sunt distinctæ: si verò non sunt distinctæ prima dignitas, vel primus Canonicus in ordine id facere debet. *S. Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. de qua Sell. *d.c.* 27. *num.* 42.

30 Canonici & dignitates non tenentur ad benedictionem Episcopi genuflectere, sed tantum caput inclinare, nec debent genuflectere quando Episcopum thurificant. *Sacra Congreg. Rituum in Oscen.* 4. *Maij* 1613. penes Sellium *dict. capit.* 27. *numero* 44.

31 Canonici recusantes ad Synodum accedere ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 59. apud Sellium *dict. cap.* 27. *num.* 45.

32 Canonicorum duorum opera siue de Cathedrali siue de Collegiata Ecclesia vti potest Episcopus, sed non plus duobus. *Sacr. Cong. Conc. in Colonien.* 9. *Septembris* 1628. de qua Sellius *dict. cap.* 27. *num.* 46.

33 Canonici absque consensu Episcopi possunt vendere noua paraméta, & antiqua mutare, & de aliis mobilibus non pretiosioribus disponere, quatenus non adsit consuetudo quod de consensu Episcopi hoc fiat, venditio verò rerum, & bonorum immobilium, & mobilium pretiosiorum non est illis permissa. *Sacra Congreg. Concil. in Naxien.* 23. *Augusti* 1631. referente Sellio *dicto capite* 27. *num.* 48.

34 Canonicus qui in eadem ciuitate, & Ecclesia curam quoque gerit animarum, potest ibi Episcopali Sede vacante in Vicarium Capitularem eligi. *Sacra Congr. in Episcop. & Regul. in Orien.* 29. *Mart. &* 19. *Iuly* 1619. & per Sellium *dict. cap.* 27. *numero* 49.

35 Canonici si corpora defunctorum ad Ecclesias alienas comitentur, recitato Psalmo *Miserere* vel *De profundis*, super Corpus defuncti cum Versiculo, & Oratione, discedere poterunt. *Eadem Sacra Cong. Episc. & Regul. in Cremonen.* 9. *Augusti* 1604. penes Sell. *d.c.* 27. *n.* 50.

36 Canonicus obtinens Dignitatem perdit Canonicatum. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 244. Ex priuilegio tamen, vel consuetudine potest quis in vna Ecclesia fungi duplici officio, vt sit Thesaurarius, & Canonicus, ac propterea duplices lucrari distributiones, quia obtinet eas diuerso iure, cum inter Dignitates suppleat numerum Dignitatum, & inter Canonicos suppleat numerum Canonicorum, nec eget, substituto. *Eadem Sacra Congr. Conc.* apud Garc. *d. cap.* 5. *num.* 245. Hinc enim consuetudine permittenti vt in eadem Ecclesia Dignitas cum Canonicatu per eundem obtineri, & retineri, possit non censetur derogatum per decretum *Concilij sess.* 24. *cap.* 7. *de reform.* vbi disponitur quod habenti beneficium competens non possit conferri aliud *Eadem Sacra Cong.* de qua Garc. *d.c.* 5. *n.* 246.

37 Canonicus qui fit miles Regularis non potest supra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis

dinis Militaris. *Sacra Congr. Rit. in Toletana* 2. *Octobris* 1601. de qua Sellius *d. c.* 27. *n.* 52.

58 Canonici non sunt adstringendi ad onera non consueta, maximè contra formam Cæremonialis. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. teste Sellio *d. c.* 27. *n.* 53.

39 Canonicis Almutia, exemptiones non sunt concedendæ nisi prius constet an conueniat. *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602. referente Sellio *d. c.* 27. *n.* 54.

40 Canonicorum loca, seu stala occupare non solum in Ecclesia Cathedrali, sed etiam in omnibus aliis Ecclesiis, & processionibus, quæ fiunt cum interuentu Capituli. *S. Cong. Rit. in Compostellana* 21. *February* 1604. penes Sell. *d. c.* 27. *n.* 55.

41 Canonici debent sedere in suo stallo, nec ascendere possunt ad Sedes Decani, seu Archidiaconi si fortè absint. *Sacra Cong. Rit. in Capuana* 12. *Martij* 1618. vt per Sell. *d. c.* 27. *num.* 56.

42 Cannnicos vocare ad palatium Episcopale, potest Episcopus, & tenentur accedere, non tamen tenentur ire vocati à Vicario. *Sacr. Cong. Rituum in Cassanen.* 5. *Martij* 1633. apud Selllum *d. cap.* 27. *num.* 59.

SVMMARIVM.

1 *Toletana Ecclesia Canonicis, & Dignitatibus conceditur in hyeme cappa lana violacea vsus, in æstate verò Rochetti & rottæ.*

2 *Canonici sancti Petri de Vrbe debent resalutare & humaniter recipere Canonicos S. Mariæ Transtyberim, & sancti Laurentij in Damaso ingredientes dictam Ecclesiam Sancti Petri.*

3 *Firentina Cathedralis Canonicis certus habitus conceditur.*

4 *Lauretana Cathedralis Canonici tenentur processionaliter obuiam ire Recanatensibus venientibus in die Annunciationis processionaliter ad domum sanctam.*

5 *Thelesina Cathedralis Canonici residentes in Ecclesia SS. Trinitatis terra Cerreti possunt per totum oppidum cum propria Cruce processionaliter incedere sine licentia Curati.*

6 *Brisighela Collegiata Canonici præcedunt Parochis, & collegio Presbyterorum ciuitatis occasione Synodi.*

7 *Segorbicen. Cathedralis Canonici quomodo Duci Cardona associare debeant.*

Canonici in particulari.

COLLECT. LXXXIX.

1 Canonicis, & Dignitatibus Ecclesiæ Toletanæ conceditur in hyeme cappæ lanæ violaceæ vsus, in æstate vero rochetti, & rottæ ad instar Canonicorum sancti Petri de Vrbe. *Sacra Cong. Rituum in Toletana* 17. *Decembris* 1605. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *titul.* 27. *num.* 81.

2 Canonici & Capitulum Collegiatæ Sanctæ Mariæ Transtyberim, & sancti Laurentij in Damaso ingredientes Ecclesiam sancti Petri de Vrbe illius Canonicos detecto capite decenter salutare debent: & vicissim Capitulū ac Cannnici S. Petri prædicta duo Capitula S. Mariæ, & sancti Laurentij, illorumque Canonicos dum progrediuntur, similiter detecto capite, & aliquantulum ab eorum sedibus assurgendo resalutare, & humaniter recipere debent. Præterea dicti Canonici Sanctæ Mariæ, & sancti Laurentij transactis Canonicis sancti Petri debent etiam detecto capite salutare beneficiatos, & clericos eiusdem Basilicæ S. Petri, & ipsi beneficiati & clerici tenentur omninò assurgere, & stantes detecto capite resalutare ipsos Canonicos sanctæ Mariæ, & sancti Laurentij. *Sacra Cong. Rit. in Vrbis sancti Petri, & sanctæ Mariæ Transtybrim* 15. *Aprilis* 1616. referente Sellio *in selectis Canon. c.* 2. *n.* 38.

Canonicis Cathedralis Firentinæ certus habitus pro distinctione ab aliis Presbyteris, & Almutia conceditur. *S. Cong. Rit. in Firentina in Campania* 12. *Martij* 1618. apud Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 27. *num.* 80. 3

Canonici Lauretanæ Cathedralis tenentur iuxta antiquam consuetudinem cum toto Capitulo processionaliter obuiam ire Recanatensibus vsque ad portam ciuitatis, dum in die Annunciationis B. Mariæ, vel alia quatenus ipsa dies esset impedita, ad Domum sanctam Lauretanam ipsi etiam capitulariter, & processionaliter accedunt, illosque honorare, ponendo eos ad dexteram, prout hactenus assueuerant. *Sacra Cong. Rit. in Lauretana & Recanaten.* 15. *Martij* 1605. penes Aldan. *dict. titul.* 27. *num* 83. 4

Cannnici Cathedralis Thelesinæ residentiam facientes in Ecclesia sanctissimæ Trinitatis Terræ Cerreti possunt facere processiones Ordinarias, & extraordinarias cum propria Cruce per limites Parochiæ sancti Martini, per totum Oppidum etiam sine licentia & interuentu Curati. *Sacr. Cong. Rit. in Thelesina* 18. *Augusti* 1615. & 15. *Iunij* 1619. de qua Aldan. *d. tit.* 27. *n.* 84. 5

Canonici, & Capitulum Ecclesiæ Collegiatæ terræ Brisiguelæ debent præcedere occasione Synodi Parochis, & collegio Presbyterorum ciuitatis. *Sacra Cong. Rit. in Fauentina* 12. *Martij* 1616. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 27. *n.* 85. 6

Canonicorum Cathedralis Segorbicen. tertia pars, ex illis, qui fuerint in dictæ Ecclesiæ choro, Sacristia, ac toto ambitu dictæ Cathedralis, dummodò non sint pauciores duobus Canonicis, inter quos sit & esse debeat vna ex Dignitatibus, tenetur Duci Segorbicen. & Cardonæ ad dictam Ecclesiam accedenti obuiam ire vsque ad valuas dictæ Cathedralis, & eum associare ad Sedem pro eo præparatam, atque in discessu ressociare ad dictas valuas Ecclesiæ. Et insuper quod idem Dux priusquam Canonici & Dignitates thurificentur, tribus ictibus per Diaconum in Missa, in Vesperis verò per primum Presbyterum assistentem, seu aliàs per eundem à quo thurificatur Episcopus, & hoc tam præsente quàm absente Episcopo, eidemque Duci osculum pacis eodemmet modo ante Canonicos & Dignitates per Subdiaconum transmittī debet. *S. Cong. Rit. die* 26. *Februarij* 1630. quam refero de *Canonicis, & Dignit. c.* 32. *n. vlt.* 7

SVMMARIVM.

1 *Sacra Scriptura ad lectionem Theologi illam legentis tenentur accedere Canonici & Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis.*

2 *Distributiones quotidianæ non debentur Canonico Cathedralis*

Cathedralis, qui munere Vicarij fungitur, si Horis Canonicis non interfit.

3 *Index synodalis esse non potest Canonicus Ecclesia Collegiata, quamuis in Cathedrali non extent Canonici saltim ita idonei.*

4 *Cardinalis Episcopo deseruiens pro caudatario Canonicus Collegiata, non gaudet distributionibus & fructibus in absentia.*

5 *Vocem in Capitulo habere non possunt Canonici Collegiatarum Ecclesiarum nisi sint in atate 21. annorum.*

6 *Collegiata rurales prorsus destituta, seu in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, ad residentiam non obligant.*

7 *Crucem propriam in processionibus possunt iuxta eorum consuetum deferre Canonici Collegiata.*

8 *Cathedrali in Ecclesia ad funeralia, & processiones faciendas debent congregari Canonici Collegiata cum Canonicis Cathedralis.*

9 *Parati incedere non debent in processionibus Canonici Collegiata sicut Canonici Ecclesia Cathedralis.*

Canonici Cathedralis & Collegiata Ecclesia.

COLLECT. XC.

1 CAnonici & cæteri Presbyteri Ecclesiæ Cathedalis tenentur accedere ad lectionem Sacræ Scripturæ Theologi illam legentis. *S. Cong. Conc. die 12. Augusti* 1618. teste Aldan. *in compend. Can. resol. lib 2. tit. 26. n.* 18.

2 Canonico Cathedralis, qui munere Vicarij fungitur, distributiones quotidianæ non debentur, si Horis Canonicis non interfit, quamuis à tempore immemoriali obseruatum sit vt debeantur. *S. Cong. Conc. sub die 25. Iunij* 1591. penes Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p. 3. cap. 2. num.* 348. *& in Bitecten. 4. Decembris* 1627. quam refert Aldan. *d. tit. 26. num.* 17.

3 Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ eligi non potest in Iudicem synodalem, etiamsi non extent in Cathedrali Doctores saltim ita idonei. *S. Cong. Conc. in Alexandrina*, quam citat, & sibi fuisse responsum asserit Massobr. *de synodo diœcesana cap.* 4. *num.* 10. & Ego ipse *de Canonic. & Dignit. cap.* 19. *num.* 10.

4 Canonicus Collegiatæ non gaudet distributionibus, & fructibus in absentia dum seruit Episcopo Cardinali pro caudatario. *S. Cong. Conc. in Viterbien. 22. Aprilis* 1617. apud Aldan. *d. tit. 26. num.* 18.

5 Canonici Collegiatæ licet possint tales fieri in ætatæ 14. annorum, nihilominus nisi in ætate 22. annorum vocem in Capitulo habere non possunt. *Sacra Cong. sub die* 8. *Augusti* 1621. teste Sell. *in select. Can. c. 2. n.* 4. quem refero *in collect. ad Trid. sess. 22. de reform. c. 4. n.* 5.

6 Canonici Collegiatarum etiam in oppidis non insignibus existentium tenentur ad residentiam, nisi essent Collegiatæ rurales prorsus destitutæ, aut in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, & quarum Canonicatus ea essent fructuum tenuitate, vt qui eos obtinuerint, nec eis ali possint, nec aliunde habeant vnde commodè viuant. *Sacra Cong. Conc.* de qua Paulus Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. capit. 3. num.* 10.

Canonici Collegiatæ possunt iuxta eorum con- 7
suetum deferre Crucem propriam in processionibus, dummodo digniorem & vltimum locum relinquant Canonicis Cathedralis. *Sacr. Cong. Rit. in Adrien. 14. Ianuarij* 1606. penes Aldan. *dict. tit. 26. num.* 20.

Canonici Collegiatæ in funeralibus, & proces- 8
sionibus faciendis simul cum Canonicis Cathedralis debent congregari in Ecclesia Cathedrali, & inde discedere, contraria non obstante. *S. Cong. Rit. in Fundan. 2. Septembris* 1597. referente Aldano *d. tit. 26. n.* 21.

Canonici Collegiatæ non debent in processio- 9
nibus incedere parati sicut Canonici Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad dub.* 2. apud Aldan. *d. tit. 26. num.* 22.

Canonici Cathedralium & Collegiatarum Ecclesiarum quomodo inter se præcedant, intra & extra Ecclesiam? Vide *collect. anteo seq.*

SVMMARIVM.

1 *Doctoribus Canonicis posterius admissis debet pracedere Canonicus non Doctor prius admissus.*

2 *Presbyter Canonicus pracedit Canonico antiquiori non Presbytero.*

3 *Presbyteri quando sunt omnes Canonici pracedunt inter se secundum suam receptionem.*

4 *Presbyterales Canonici praferuntur Canonicis Diaconalibus, & Subdiaconalibus licet sint posterius prouisi.*

5 *Collegiata Ecclesia Canonici antiquiores tempore, licet non sint Ordine Presbyteri praferendi sunt Canonicis Presbyteris iunioribus, vbi viget talis consuetudo, & vbi Prabenda non sunt distincta.*

6 *Canonicatus dimissi locum obtinere non potest, qui alium in eadem Ecclesia impetrauit.*

7 *Presbyteri Canonici debent pracedere Diaconis, & Subdiaconis etiam ante prouisis, maximè si Prabenda sint distincta.*

8 *Permutatio Canonicatus si effectum non habuit, Canonicus debet habere stalum & locum antiquum.*

9 *Digniores Canonici debent sedere in sedibus, qua sunt viciniores Sedi Episcopali.*

10 *Primus Canonicus, vel prima Dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, praferendus est cateris in processionibus.*

11 *Iurispatronatus Canonicus debet pracedere tanquam verus Canonicus omnibus aliis, qui post illum obtinuerunt Canonicatum.*

12 *Episcopus ex Canonico factus cum retentione Canonicatus debet pracedere omnibus aliis Canonicis, & Dignitatibus etiam ipso antiquioribus.*

13 *Pracedentia competit Canonico Episcopo titulari supra omnes in choro, & Capitulo.*

14 *Episcopatus ratione quam Canonicus habet in terris infidelium debet vti habitu Ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia, & sedere in primo stalo supra omnes.*

15 *Referendarius vtriusque Signatura extra Ecclesiam pracedit Canonicis & Dignitatibus.*

16 *Abbati*

16 *Abbatibus Benedictis præferuntur Canonici processionaliter incedentes.*

17 *Paratus Canonicus Officium faciens debet præcedere Decano, & omnibus.*

18 *Vicario Generali præcedunt Canonici, & Dignitates parati non obstante consuetudine in contrarium.*

19 *Vicario Generali præcedunt Canonici Sacris vestibus induti assistentes Episcopo celebranti.*

20 *Vicario Generali non præcedunt Canonici nisi quando sunt sacris vestibus parati, & dummodo Vicarius non sit de eorum numero.*

21 *Paramentorum, & officij ratione Canonicus celebrans debet habere primum locum.*

22 *Parati Canonici, vel in apparatu clericali existentes debent præcedere Camerario, Prouedistoribus, & alijs Officialibus laicis ciuitatis.*

23 *Hebdomadarius Canonicus Officium faciens debet habere locum supra omnes Canonicos, & Dignitates.*

24 *Præcedentiam supra Curatos non habent Canonici, qui tanquam singuli procedunt.*

25 *Dignior locus in funeralibus semper relinqui debet Canonicis capitulariter incedentibus, & præcedunt Parochis etiam cotta & stola indutis.*

26 *Thurificandi sunt, & pacem habere debent Canonici & Dignitates ante Officiales Bancha in ciuitate Brixien.*

27 *Thurificandi sunt ante Vicarium Canonici parati ratione paramentorum.*

28 *Thurificandi sunt omnes Canonici ex vtraque parte chori ante Mansionarios non obstante consuetudine in contrarium.*

29 *Thurificandi sunt Canonici Cathedralis ante Magistratum.*

30 *Magistratui sæculari sunt præferendi Canonici Ecclesiæ Cathedralis.*

31 *Præcedentiam habent Canonici Cathedralis in processionibus & funeralibus.*

32 *Regularibus etiam in ipsorum Ecclesijs præcedunt Canonici Cathedralis & Collegiatæ.*

33 *Rector Ecclesiæ, ad quam Canonici ob intemperiem aëris transierunt, debet sedere post Canonicos supra Mansionarios.*

34 *Iurisdictionem habentibus, & ciuitatem repræsentantibus cedere debent Canonici incedentes vt singuli.*

35 *Collegiatæ Canonicis præferendi sunt Canonici Cathedralis in omnibus functionibus.*

36 *Collegiatæ Canonicis præcedunt Canonici Cathedralis etiam in associandis funeribus defunctorum propria ipsius Collegiatæ Parochiæ.*

37 *Locus dignior in Ecclesia Parochiali debetur Canonicis Cathedralis immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector.*

38 *Parochis præcedunt Canonici Collegiatæ in processionibus, & in associandis funeribus defunctorum.*

39 *Collegiatæ Canonici thurificari debent duplici ductu, clerici verò Parochialium vnice tantum.*

Canonici quoad locum, & præcedentiam.

Collect. XCI.

1 Canonicus prius factus debet præcedere aliis post ipsum admissis, etiamsi sint Doctores, *S. Cong. Rit. in Panormitana 15. Maij 1610. & in Mediolanen. 29. Nouembris 1603.* quarum meminit Sellius *in select. Canonic. cap. 11. numero 73.* Et etiam in Congregationibus, & vbique Canonici Ecclesiæ Cathedralis licet non sint Doctores præferendi sunt Presbyteris non Canonicis, licet sint Doctores. *Eadem Sacra Congr. Rituum in Bituntina 9. Ianuarij 1608.* cuius memini *de Canon. cap. 18. num. 64.*

Canonicus Presbyter præcedit Canonico antiquiori non Presbytero. *S. Cong. Rit. in Cabalicen. 3. Augusti 1617.* teste Sellio *d. c. 11. n. 73.* 2

Canonici quando omnes sunt Presbyteri præcedunt inter se secundum suam receptionem. *Sacra Congr. Rit. in Tropien. 10. Decembris 1619.* referente Sellio *d. c. 11. n. 74.* 3

Canonici, qui in Ordine Presbyterali Constituti Canonicatum Presbyteralem obtinuerunt, in choro, Capitulo, processionibus & sessionibus præcedere debent Canonicis in Diaconatu, & Subdiaconatu constitutis, Canonicatus Diaconales, & Subdiaconales obtinentibus etiam postquam fuerint in Ecclesia admissi, & recepti, non obstante consuetudine Ecclesiæ, quæ tanquam abusiua, & improbata non debet admitti. *Sacra Congr. Rit. in Saonen. 11. Aprilis, & 11. Octobris 1601. & in Neapolitana 23. Martij 1602. & in Albenganen. 6. Septembris 1603. & in Tropien. 17. Iunij 1607.* quarum memini *in meo tract. de iure ecclesi. vniuerso lib. 1. cap. 21. num. 87.* 4

Canonici Ecclesiæ Collegiatæ antiquiores tempore, licet non sint Ordine Presbyteri, præferendi sunt Canonicis Presbyteris iunioribus, vbi viget talis consuetudo, & vbi Præbendæ non sunt distinctæ. *Sacra Congr. Rit. Vrbis Sanctæ Mariæ Rotundæ 16. Decembris 1606. & in alia Vrbis 3. Augusti 1602.* vbi dicitur hoc procedere tantùm in Ecclesiis Collegiatis, vbi talis est consuetudo, quia in Cathedralibus si Præbendæ non sint distinctæ, & omnes requirant Ordinem Presbyteralem præcedunt secundum Ordinem receptionis, & si primò receptus non sit Sacerdos donec ordinetur, præcedit Sacerdos secundò receptus, sed eo ordinato restituit præcedentiam, refert Sellius *dict. cap. 11. num. 74.* 5

Canonicus qui Canonicatum dimisit, & alium in eadem Ecclesia impetrauit, locum vltimi Canonicatus obtenti obtinere debet, nec potest obtinere locum Canonicatus dimissi. *Sacra Cong. Rit. in Callionen. 21. Martij 1609.* de qua memini *in tract. de Canon. & Dignitat. c. 18. n. 16.* 6

Canonici non debent confusè sedere, sed maximè si præbendæ sint distinctæ debent Canonici Presbyteri præcedere Diaconis, & Subdiaconis etiam ante prouisis. *Sacra Congr. Rit. in Cremonen. 7. Decembris 1601.* penes Sellium *d. c. 11. n. 75.* 7

Canonicus qui permutauit Canonicatum, si permutatio effectum habere non potuit, & redierit ad suum Canonicatum, debet habere locum, & stallum antiquum, nec tanquam nouus Canonicus censendus est, nec tenetur iterum soluere iocalia pro admissione. *Sacra Congr. Rit. in Mutinen. 29. Nouembris 1605.* quam refero *d. tract. de Canon. cap. 18. n. 17.* 8

Canonici digniores debent sedere in sedibus, quæ sunt viciniores sedi Episcopali. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina 15. Martij 1608. in resp. ad dub. 14.* apud Sellium *d. c. 11. n. 76.* 9

Canonicus primus, vel prima dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, præferendus est cæteris in processionibus, *S. Cong. Rit. in Asten. 18.* 10

Nouembris 1606. quam citat Sellius *dict. cap.*11. *num.*77.

11 Canonicus licet sit de iure patronatus debet præcedere tanquam vetus Canonicus omnibus aliis, qui post illum obtinuerunt Canonicatum. *Sacra Congr. Rit. in Hortana* 30. *Iuly* 1616. de qua Sellius *d.cap.*11.*num.*78.

12 Canonicus, vel Dignitas factus Episcopus cum retentione Canonicatus, vel Dignitatis, debet præcedere omnibus aliis Canonicis, & Dignitatibus etiam ipso antiquioribus. *S.Congr. Rit. in Ruthen.* 24.*Septembris* 1605. cuius meminit Sell. *d.cap.*11. *n.*79. & Ego *de Canon.c.*18.*n.*31.

13 Canonico Episcopo titulari in choro, Capitulo, & processionibus, aliisque actibus supra omnes eiusdem Ecclesiæ Dignitates & Canonicos præcedentia competit. *Sacra Cong. Rit. in Calaguritana* 13. *Nouembris* 1621. de qua mentionem feci *in tract. de Canonicis c.*36.*n.*5.*& in d.Ruthen.*

14 Canonicus ratione Episcopatus, quem habet in terris infidelium, potest, & debet vti habitu ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia, idest rocheto supra subtanam, & mantelletum violacei coloris, & debet præcedere omnibus aliis Canonicis eiusdem Ecclesiæ, & sedere in primo stalo supra omnes, quemadmodum fit, & seruatur Romæ simili casu eueniente, in tribus Ecclesiis Patriarchalibus sancti Ioannis, sancti Petri, & sanctæ Mariæ Maioris. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 11. *Iuly* 1617. quam citat Sellius *d. cap.*11. *num.*80.

15 Canonicis, & Dignitatibus extra Ecclesiam præcedere debet Prælatus vtriusque Signaturæ Referendarius. *Sacra Cong. Rit. in Veronen.*6.*Iunij, &* 4. *Iuly* 1626. vt per Sellium *d.cap.*11.*n.*82.

16 Canonici capitulariter, & processionaliter procedentes præferuntur Abbatibus benedictis. *Sacra Congreg. Rit. in Valuen.*8.*Iuly* 1602. apud Sellium *d.cap.*11.*num.*83.

17 Canonicus, seu Presbyter paratus Officium faciens debet præcedere Decano, & omnibus. *Sacra Congr. Rit. in Antuerpien.*24. *Octobris* 1609. *& in Arboren.*26.*Iuny* 1610. quarum memini *de Canon. cap.* 18.*num.*24.

18 Canonici, & Dignitates parati præcedunt Vicario Generali, non obstante consuetudine in contrarium. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 13.*Martij* 1608. *& in Castellanaten.*25. *Septembris* 1621. de quibus Sellius *d.c.*11.*n.*84.

19 Canonici sacris vestibus induti assistentes Episcopo celebranti debent præcedere Vicario generali. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Ripana* 27. *Februarij* 1610. de qua Ego in *dict. tract. de Canon. cap.*18. *num.*25.

20 Canonici non præcedunt Vicario generali nisi quando sunt sacris vestibus parati, & dummodo Vicarius non sit de eorum numero, quia tunc debet sedere in suo loco. *Sacr. Cong. Rit. in Casalen.*5. *Iulij* 1614. penes Sellium *d.c.*11.*n.*83.

21 Canonicus celebrans, ratione paramentorum, & officij debet habere primum locum, & primam sedem chori supra Dignitates, & Canonicos. *Sacra Congr. Rit. in Arboren.*26.*Iunij* 1610. apud Sellium *d.cap.*11.*num.*86.

22 Canonici sacris vestibus induti, vel in apparatu clericali existentes, cæterisque sacris Ordinibus initiati cum superpelliceis interessentes Diuinis, præcedunt Camerario, Prouedittoribus, & aliis Officialibus laicis ciuitatis. *S.Cong. Rit. in Cremon.* 4.*May* 1589. quam citat Sellius *d.c.*11.*n.*87.

Canonicus hebdomadarius Officium faciens debet habere locum supra omnes Dignitates, & Canonicos. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina* 17. *Iunij* teste Sellio *d.c.*11.*n.*88. 23

Canonici qui sine Cruce suæ Ecclesiæ, & sine consensu Capituli tanquam singuli accedunt, non habent præcedentiam supra Curatos. *Sacra Cong. Rit. in Sutrina* 20.*Decembris* 1603. referente Sellio *d.cap.*11.*n.*89. 24

Canonici & Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis debent præcedere omnibus Curatis Parochialium Ecclesiarum in omnibus processionibus, & functionibus. *Sacra Congregat. Rituum in Pisauren.*23. *Maij* 1603. *& in Sutrina* 2. *Augusti* 1603. vbi etiam in propriis ipsorum Curatorum Ecclesiis, & procedit licet Curati cotta & stola induti sint. *Eadem Sacra Cong. Rit. in Ripana* 30. *Iulij* 1616. *& in Viterbien.*25.*Iunij* 1611. quem refero *d.tract. de Can. cap.*18.*num.*60. 25

Canonici, & Dignitates ante Officiales Banchæ in ciuitate Briaten. thurificandi sunt, & pacem habere iuxta antiquam consuetudinem, & conuentionem. *Sacra Congr. Rit. in Ripatranson.*6.*Martij* 1610. citata per Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*3.*tit.*5.*num.*28. 26

Canonici parati ratione paramentorum thurificandi sunt ante Vicarium. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.*3. *Augusti* 1602. *& in Tyburtina* 6. *Martij* 1610. quarum memini *d. tract. de Canon. cap.*18. *num.*29. 27

Canonici omnes ex vtraque parte chori thurificandi sunt ante Mansionarios non obstante consuetudine in contrarium. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19.*Maij* 1607. *in resp. ad* 3.*dub.* penes Aldan. *d.lib.*3.*tit.*5.*num.*30. 28

Canonici Cathedralis thurificandi sunt ante Magistratum tam in Ecclesia Cathedrali, quàm in aliis vbi simul conuenerint, vbi talis est consuetudo. *Sacra Congregatio Rituum in Narnien.* 16. *Iunij* 1605. apud Aldan. *dict. lib.* 3. *tit.*5. *num.*31. 29

Canonici Cathedralis in omnibus, & per omnia sunt præferendi Magistratui seculari quando non est de perpetuis, & maioribus, & Concionator debet ipsos prius salutare quam Magistratum. *S.Cong. Rit. in Tyrassonen.* 3. *Octobris* 1605. de qua Aldan. *d.lib.*3.*tit.*5.*num.*32. 30

Canonici Cathedralium in processionibus, & funeralibus debent præcedere. *Sacra Congreg. Rit. in Ripana* 30.*Iulij* 1616. referente Sellio *d.cap.*11. *num.*90. 31

Canonici Cathedralis & Collegiatæ, ac alij Clerici seculares semper præcedere debent Regularibus, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis. *Sacra Congr. Rit. in Tullen.* 12. *Martij* 1616. *& in Firmana terra Victoria* 31. *Martij* 1618. de quibus Sellius *d.cap.*11.*num.*91. & quarum memini *d.c.*18. *num.*69. 32

Canonici Cathedralis si ob temperiem aëris resideant in alia Ecclesia, Rector illius debet sedere post Canonicos supra Mansionarios, & reliquos Presbyteros, & si fuerit Protonotarius, præcedit Canonicus vti singulis, non autem capitulariter. *Sacra Congr. Rit. in Concordien.*16. *Maij* 1601. penes Sell. *d.cap.*11.*n.*93. 33

Canonici Cathedralis extra Ecclesiam nullam habent iurisdictionem incedentes vt singuli, ideo cedere debent habentibus iurisdictionem, & ciuitatem repræsentantibus, præsertim si de consuetudine in contrarium non constaret. *Sacra Congr.* 34

Rit.

Rit. in Veronen. 15. *Martij* 1594. vt per Sellium *d.cap.* 11. *num.* 94.

35 Canonici Cathedralis in omnibus functionibus præferendi sunt Canonicis Collegiatæ, non obstante consuetudine in contrarium. *Sacra Cong. Rit. in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1619. apud Sellium *d.cap.* 11. *num.* 95.

36 Canonici Cathedralis præcedunt Canonicis Collegiatæ etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius Collegiatæ Parochiæ, *Sacra Congr. Rit. in Pranestina canarum* 18. *Augusti* 1618. quam refert Sellius *d.c.* 11. *n.* 96.

37 Canonicis Cathedralis in Ecclesia Parochiali dignior locus debetur immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 14. *February* 1635. cuius meminit *de Canon. c.* 9. *num.* 7. *in fine.*

38 Canonici Collegiatarum Ecclesiarum in funeralibus præcedunt Parochus. *Sacra Congr. Rit. in Sutrina* 30. *Augusti* 1602. *&* 2. *Augusti* 1603. *& in Militen.* 18. *Nouembris* 1606. *& in Hostien. terra Conc.* 9. *May* 1617. *& in Pranestina canarum* 14. *Augusti* 1618. vbi in causa præcedentiæ inter Archipresbyterum & Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ S. Mariæ, & Parochum sancti Stephani declaratum fuit præcedentiam semper & vbique competere Archipresbytero, & Canonicis supra Parochum prædictum etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius Parochiæ. Et quod præcedere debeant Canonici huiusmodi omnibus Rectoribus, Curatis, Plebanis, ac Presbyteris Ecclesiarum Parochialium in publicis processionibus, functionibus etiam Synodalibus censuit. *Eadem Sacra Congr. in Verulen.* 11. *Decembris* 1613. *& in Senogallien.* 23. *Martij* 1619. *&* 4. *April.* 1620. Etiamsi ante erectionem in Collegiatam mixtim incederent cum dictis Rectoribus, vt in Syracusana 20. Decembris 1601. Vel inferiores Ecclesiæ essent antiquiores, & fuissent in quasi possessione præcedendi ante erectionem. *Eadem Sacra Congr. in Ilerden. praeminentiarum* 26. *Iunij* 1602. vbi dicitur hoc procedere etiamsi in erectione adsit clausul. sine præiudicio alicuius, refero *in d. tract. de Canonicis cap.* 18. *num.* 67.

39 Canonici Collegiatæ thurificari debent duplici ductu thuribuli, clerici verò Parochialium Ecclesiarum vnico tantùm ductu. *Sacra Congr. Rituum in Cæsaraugustana de Daroca* 19. *Ianuarij* 1613. quam citat Sellius *d.c.* 11. *n.* 98.

Vide in *verbo precedentia collect.* 590.

SVMMARIVM.

1 *Consuetudines antiquas & laudabiles debent Canonici in Ecclesia seruare.*
2 *Missa, Euangelij, & Epistola decantatione, & similium functione debent Canonici & Dignitates munera incumbentia & annexa per se ipsos subire.*
3 *Impedimento legitimo detentus Canonicus si per se munera sibi incumbentia subire non potest, tunc tenetur alios eiusdem tamen Ordinis & gradus deputare.*
4 *Canonico solemniter celebranti pariter Canonici inseruire debent pro Diacono & Subdiacono.*
5 *Muneri suo satisfacere tenentur Canonici per se ipsos, & non per Substitutos.*
6 *Officia diuina obire tenentur per se ipsos Canonici & Dignitates.*
7 *Missam personaliter canere cogendi sunt Canonici illis diebus, quibus ex instituto, & legitima consuetudine illius Ecclesiæ debent.*
8 *Missas celebrare, & diuina Officia facere absente Episcopo pertinet Canonico antiquiori, vel primæ, aut secundæ Dignitati.*
9 *Missam Conuentualem cantare quatenus teneantur Canonici, ostenditur.*
10 *Missam solemnem Canonicus celebrans die Dominico, tenetur Officium Vesperarum facere eodem die post prandium.*
11 *Missam de die cantare tenentur Canonici vt lucrentur distributiones quotidianas.*
12 *Missam celebrans Canonicus in Ecclesia, tempore quo cantatur vna Hora in choro, non dicitur interfuisse illi Horæ, nisi à Superiore iussus fuerit vt celebret.*
13 *Missas solemnes celebrare in die feria quinta in Cœna domini, in die Parasceues, Paschatis, & Natalis Domini pertinet hebdomadariis Canonicis.*
14 *Celebrantes Canonici non debent sedere coram Episcopo in sede cum postergali.*
15 *Portionariorum, & aliorum inferiorum vices non supplent Canonici, sed bene vices Dignitatum.*
16 *Portionariis, Mansionariis, & aliis inferioribus Presbyteris celebrantibus non debent cogi Canonici ministrare in officio diaconi, vel Subdiaconi.*
17 *Epistolam, & Euangelium cantare in quibusdam solemnitatibus, etiam non celebrante Episcopo, cogi possunt Canonici Diaconi, & Subdiaconi.*
18 *Inferioribus ministrare non tenentur Canonici, & Dignitates, qui habent annexam Prebendam cum onere cantandi Epistolam, seu Euangelium.*
19 *Epistolam, vel Euangelium cantare non sunt cogendi Canonici quando alius Canonicus, seu dignitas celebrat, nisi Præbendæ sint distinctæ.*
20 *Oleorum sacrorum in consecratione debent Canonici supplere quando non adest sufficiens numerus Presbyterorum.*
21 *Festa mobilia in die Epiphania debet publicare in Ecclesia Canonicus iunior.*
22 *Missam solemnem, seu Vesperas quando celebrant Canonici ex decreto synodali, tenentur Canonici, qui habent Præbendas Diaconales, & Subdiaconales ministrare.*
23 *Licentia vacandi ab Ecclesia tempore indefinito non est concedenda Canonicis.*
24 *Fabrica pro administratione deputatus Canonicus tenetur Ecclesiæ inseruire.*
25 *Capite detecto debent incedere Canonici associantes Prælatum incedentem per Ecclesiam dando benedictionem.*

Canonici in Ecclesia.

COLLECT. XCII.

CAnonici in Ecclesia debent antiquas, & laudabiles consuetudines seruare. *Sacra Congr.* 1
Rit. in Lamacen. 5. *July* 1603. teste Aldano *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 21. *n.* 6.

Canonici seu dignitates in decantatione Missæ, 2
Euangelij, Epistolæ, & similium functione munera incumbentia, & annexa per se ipsos subire & exer-

cere iuxta Sacrorum Canonum, & Concil. Trid. dispositionem, ac cuiusque Ecclesiæ particularem ordinationem subire tenentur. Quod si aliquis legitimo impedimento detentus ea per se ipsum adimplere non poterit, tunc alios eiusdem tamen Ordinis & gradus non autem inferioris, Dignitatem nempe alias Dignitates, Canonici Canonicos, & Portionarij respectiuè Portionarios in sua quisque hebdomada de graduum, & Ordinum prærogatiuæ confundantur, deputare debebunt. *S. Cong. Rit. in Abulen.* 18. *May* 1602. quam refert Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 496.

4 Canonico solemniter celebranti pro Diacono, & Subdiacono inseruire debent pariter Canonici, non obstante immemoriali contraria consuetudine. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 7. *Septembris* 1593. *& in Sypontina montis Galgani* 8. *Mart. eiusdem anni, & in Sarnen* 8. *Mart.* 1633. quarum memini *de Canonicis & Dignit. c.* 34. *n.* 3.

5 Canonicis tenentur per se ipsos, & non per substitutos suo muneri satisfacere. *S. Congr. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1601. nisi legitimè sint impediti. *Eadem Sacra Congr. in Neritonen.* 15. *Aprilis* 1606. quarum memini *d. tract. de Canonicis c.* 31. *n.* 3. Vide *in verbo substitutus.*

6 Canonici, & dignitates tenentur per se ipsos diuina Officia obire, necnon Missas maiores canere illis diebus, quibus ad eas decantandas obligati sunt. *Sacra Congr. Conc. in Segobien.* 21. *Iuly* 1590. teste Nicol. Garcia *de benefic. part.* 3. *capite* 2. *numero* 198.

7 Canonici cogendi sunt personaliter ad canendum Missam illis diebus, quibus ex instituto, & legitima consuetudine illius Ecclesiæ eas cantare debent. *Eadem Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 2. *n.* 495. *& seq.*

8 Canonicus antiquior, vel prima, aut secunda Dignitas, & successiuè aliæ per ordinem absente Episcopo debent Missas celebrare, & Officia facere, quæ ad Episcopum præsentem pertinerent, non autem Canonicus hebdomadarius. *Sacra Cong. Rit. in Vallisoletana* 11. *Iunij* 1605. *& in Brundisina* 16. *Iuly eiusdem anni*, quas adducit Aldan. *d. tit.* 21. *n.* 7.

9 Canonici teneotur cantare Missam Conuentualem, etiam in illis diebus, quibus, cantant aliquam Missam votiuam, aliàs non lucrátur distributiones quotidianas. *Sacra Congr. Rit. in Vrbinaten.* 21. *Iuny* 1611. Sed si esset consuetudo immemorabilis in contrarium, sufficit loco Missæ Conuentualis Missa lecta celebrata in aurora, exceptis diebus, quibus ex rubrica 3. Missalis sunt omnino cantandæ duæ Missæ Conuentuales. *Sacra Cong. Rit. in Complutina* 23. *Martij* 1602. *& in Oscen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Vrbinaten.* 4. *Iulij* 1615. quas commemorat Sellius *in select. Canon. cap.* 3. *num.* 53.

10 Canonicus qui Missam solemnem celebrat die Dominico tenetur Officium Vesperarum facere eodem die post prandium, non obstante quacunque contraria consuetudine *S. Cong. Rit. in Aesina* 25. *Ianuarij* 1605. de qua Sel. *d. c.* 3. *n.* 54.

11 Canonici vt lucrentur distributiones quotidianas tenentur cantare Missam Conuentualem de die. *S. Cong. Rit. in Fauentina* 25. *Iunij* 1611. *&* 28. *Ianuar.* 1612. *& in Vrbinaten.* 21. *Iunij* 1611. apud Sellium *d. cap.* 3. *num.* 55.

12 Canonicus Missam celebrans in Ecclesia vel ex deuotione, vel obligatione, tempore quo cantatur vna Hora in choro, non dicitur interfuisse illi Horæ, nec illius distributiones accipere potest, nisi à Superiore iussus fuerit vt celebret, à qua iussione ille cauere debet. *Sacra Cong. Conc.* testibus Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *n.* 8. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo distributiones pag.* 81. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia Canonic. n.* 81. *&* 83. quos refero *de Offic. & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 53. *num.* 154. Et nouissimè eadem *S. Congr. Conc. in Orielen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 12. censuit Canonicos, seu Præbendatos tempore, quo diuina Officia celebrantur in Choro, vel anniuersarium, aut cántatur Hora, Missas planas celebrantes non lucrari distributiones quotidianas, nec emolumenta, nisi illa Hora ad celebrandum Missas ab eo, ad quem pertinet, compulsi, aut iussi fuerint, refert Sellius *dict. cap.* 3. *num.* 56.

Canonicis hebdomadariis pertinet celebrare 13 Missas solemnes in die Feriæ quintæ in Cœna Domini, in die Parasceues, Paschatis, Natalis domini, & benedicere candelas in die Purificationis B. Virginis. *S. Cong. Rit. in Tarentina* 22. *Nouembris* 1631. penes Aldan. *d. tit.* 21. *n.* 8.

Canonici celebrantes non debent sedere coram 14 Episcopo in sede cum postergali, sed aliquo scamno oblongo tapete, vel panno cooperto in latere Episcopi iuxta Cæremoniale, vbi illud receptum est. *S. Cong. Rit. in Turritana* 19. *Maij* 1614. de qua Aldan. *d. tit.* 21. *n.* 9.

Canonici non supplent Vices Protonotariorum, 15 & aliorum inferiorum, sed bene Vices Dignitatum. *S. Cong. Rit. in Malacitana* 3. *Iuny* 1617. cuius meminit Sell. *d. c.* 3. *n.* 58.

Canonici non tenentur, nec debent cogi ministrare in Officio diaconi, vel Subdiaconi Mansionariis, & aliis inferioribus Presbyteris celebrantibus, non obstante consuetudine. *Sacra Cong. Rit. in Hispalen.* 1. *Iuny* 1601. *& in Gadicen.* 23. *Nouembris* 1602. *& in Materan.* 5. *Iulij* 1614. quas citat Sell. *d. c.* 3. *n.* 59. 16

Canonici, Diaconi & Subdiaconi in quibusdam 17 solemnitatibus, etiam non celebrante Episcopo cogi possunt ad cantandum Epistolam, & Euangelium, non obstante quocunque prætextu, vel consuetudine in contrarium. *S. Cong. Rit. in Ianuen.* 29. *Decembris* 1602. quam adducit idem Sellius *d. c.* 3. *num.* 60.

Canonici & Dignitates, qui habent annexam 18 Præbendam cum onere cantandi Epistolam, siue Euangelium non tenentur ministrare inferioribus. *S. Cong. Rit. in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604. vt per Sellium *d. c.* 3. *n.* 61.

Canonici non sunt cogendi ad cantandum 19 Epistolam, vel Euangelium quando alius Canonicus, seu Dignitas celebrat, nisi quando Præbendæ sunt distinctæ. *S. Cong. Rit. in Tarentina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. referente Aldano *d. tit.* 21. *num.* 11.

Canonici debent supplere in consecratione 20 oleorum sacrorum quando non adest numerus Presbyterorum, seu ministrorum iuxta formam libri Cæremonialis sufficiens ad dictam consecrationem. *Sacra Cong. Rit. in Lauretana* 9. *May* 1606. de qua mentionem facit Aldanus *dicto titulo* 21. *num.* 12.

Canonicus iunior debet in Ecclesia publicare 21 festa mobilia in die Epiphaniæ iuxta formam libri Cæremonialis, nisi alius ex consuetudine Ecclesiæ sit assignatus. *Sacra Cong. Rit. in Asculana* 16. *Ianuary* 1607. teste Aldan. *d. tit.* 21. *n.* 13.

Canonici qui habent Præbendas Diaconales, 22 vel

vel Subdiaconales tenentur ministrare, & inseruire Dignitatibus,& aliis Canonicis quando Missas celebrant solemnes, vel Vesperas ex decreto synodali. *Sacra Cong Rit.in Bitanea.9. February* 1608. penes Aldan. *d.tit.21.num.14.*

23 Canonicis non est concedenda licentia vacandi ab Ecclesia tempore indefinito, sed ex causa legitima potest concedi ad sex menses. *Sacra Congr. Rit. in Egitanen.*30. *Augusti* 1602. apud Aldan. *d.tit.21.num.16.*

24 Canonicus pro administratione fabricæ deputatus, tenetur Ecclesiæ inseruire, sicut omnes alij Canonici, aliàs mulctandus est in distributionum amissione. *Sacra Congregat. Rituum in Egitanen.* 23. *Nouembris* 1602. quam citat Aldan. *d. tit.21. num.17.*

25 Canonici associantes Prælatum incedentem per Ecclesiam dando benedictionem debent incedere capite detecto, sed cum incedunt in processionibus palmarum, & Candelarum, quibus Prælatus cum Mitra interuenit, debent in Ecclesia incedere capite detecto, extra verò Ecclesiam cum birreto. *Sacra Congreg. Rituum in Lunen. Sarzanen.*3. *Marty* 1633. de qua Sellius *in select.Canon. cap.3. num.107.*

SVMMARIVM.

1 *Officium in choro Canonici dato signo inchoare debent.*
2 *Cantare in choro alta voce debent Canonici ex decentia.*
3 *Horas Canonicas extra chorum recitare aliquando ex causa, & arbitrio Episcopi possunt Canonici.*
4 *Episcopus potest cogere Canonicos ad præstandum iuramentum de fideliter punctando in choro.*
5 *Canonici an & quando è choro discedere valeant, & cum qua licentia? ostenditur.*
6 *Matutinum qui solebant cantare vna hora post ortum solis, non sunt cogendi vt illud ante ortum solis canteat.*
7 *Vesperas secundas cantare tenentur Canonici iuxta formam decreti Prouincialis ab Archiepiscopo facti.*
8 *Officium Defunctorum, Psalmos graduales, & Pœnitentiales tenentur Canonici recitare in choro, sed non peccant si non recitauerint.*
9 *Officium B.Virginis in semiduplicibus, & Dominicis, recitantes Canonici in choro ex consuetudine, ea vti possunt.*
10 *Officium paruum B. Virginis in choro recitantes Canonici de tempore Paschali, debent facere sine addito Alleluia.*
11 *Laicis dum Diuina celebrantur non debent permittere Canonici vt steas, vel sedeant in choro.*
12 *Hebdomadary absentis vices in choro debet supplere Canonicus iunior iuxta consuetudinem Ecclesiæ, & non coadiutor.*
13 *Nocturnos tres in choro cantare pro quolibet defuncto non sunt Canonici vltra solitum cogendi.*
14 *Episcopus potest excusare à choro Canonicum, vel Capellanum ex iusta causa sine consensu aliorum Canonicorum.*
15 *Psallere debent Canonici sine habitu Canonicali Diuinis interessentes.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Canonici in choro.

Collect. XCIII.

Canonici in choro Officium dato signo inchoare debent non expectato Vicario. *Sacra Congr.Rit.in Neritonen.2.Februarij* 1606. teste Sellio *in selectis Canon.cap.3. num.96.* Et non est inchoandum statim signo dato, sed elapsa tertia parte horæ post signum datum. *Eadem Sacra Congr. Rit.in Tarentina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. *ad 5. dub.* cuius memini *in tract.de Canon.cap.34. num.7.& 8.* 1

Canonici ex decentia debent alta voce cantare in choro, & Episcopus potest illos ad hoc hortari, sed non cogere. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.*23. *Nouembris* 1602. referente Sellio *d.cap.3.num.95.* suæ tamen obligationi non satisfacient si in choro alta, & consona voce non psallant. *Sacr. Congr. Conc.sub die* 20. *Aprilis* 1602. vt per Sellium *dict. cap.3.eod.num.95.* 2

Canonici aliquando ex causa veluti ob frigus extra chorum in diebus ferialibus possunt arbitrio Episcopi Horas Canonicas recitare, in diebus verò festiuis omninò recitari debent in choro, non obstante contraria consuetudine. *Sacra Cong. Conc.in Lunen.Sarzanen.*3. *Marty* 1633. de qua *in d.tract. de Canonic.c.34.n.8.* 3

Canonicos cogere potest Episcopus ad præstandum iuramentum de fideliter punctando in choro. *Sacra Cong.Conc.*17. *Marty* 1619. apud Sellium *d. cap.3.num.99.* 4

Canonicorum in choro existentium plures quàm duo qualibet vice exinde sub quouis prætextu exire non valent, & in regressu, & ingressu Archidiacono reuerentiam exhibeāt, eorum egressus causam notam faciant, vt in pleno Capitulo an sit iusta, vel ne excuti valeat, & contra faciens punctetur. *Sacr.Congreg.Episcop.& Regal.in Theran.*18. *Aprilis* 1617. penes me *d. cap.34.num.27.* An quando Canonici è choro discedunt debeant petere licentiam ab Archipresbytero, firmauit. *Eadem Sacra Congr. Rit.in Perasina* 23.*Martij* 1603. quam citat Sellius *d.cap.3.num.*100. Demum *Eadem Sacra Congr. Rit. in Cassanen.*5. *Martij* 1633. apud me *d.cap.34. post num.12. vers.sedes*, censuit Canonicos exire volentes de choro ne punctentur non Cantori, sed digniori de Capitulo in choro existenti veniam petere debere. 5

Canonici, qui solebant cantare Matutinum vna hora post ortum Solis non sunt cogendi vt Matutinum ante ortum Solis cantent. *Sacra Congr.Rit. in Asculana* 16.*Septembr.*1606. quam adducit Sell. *d.cap.3.num.*101. 6

Canonici tenentur cantare secundas vesperas iuxta formam decreti Prouincialis ab Archiepiscopo facti non obstante allegata consuetudine non probata. *Sacra Congr. Rit.in Casentina* 20.*Nouembris* 1610. teste Sellio *d.c.3.n.*102. 7

Canonici tenentur recitare in choro Officium defunctorum, Psalmos graduales, & pœnitentiales iuxta constitutionem Pij V. & non aliàs. *Sacra Congr.Rit.in Suessan.*28.*Ianuarij* 1606. & qui prædicta non recitant, minimè peccant. *Eadem Sacra Congr.in Barchinon.*10. *Ianuarij* 1609. cuius memini *de Canon.c.34.n.4.* 8

Canonici recitantes in choro Officium B.Virginis semiduplicibus,& dominicis ex consuetudine, illa deinceps vti possunt, non obstāte rubrica Breuiarij. 9

Sacra Congr. Rit. 1. *Septembris* 1607. de qua Ego *d.cap.* 34.*num.* 3.

10 Canonici recitantes in choro Officium paruum B. Virginis de tempore Paschali, debent facere sine addito Alleluia. *Eadem Sacra Congr. Rit.* 28. *Martij* 1626. penes me *d.c.* 34.*n.* 6.

11 Canonici non debent permittere vt laici, dum diuina celebrantur, stent, vel sedeant in choro. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 4. *Februarij* 1600. apud me *d.cap.* 34.*post num.* 12.

12 Canonicus iunior in choro iuxta consuetudinem Ecclesiæ debet supplere vices hebdomadarij absentis, vel impediti, & non coadiutor, licet sedeat post vltimum Canonicum. *Sacra Congregat. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. referente Sellio *dict. cap.* 3.*num.* 105.

13 Canonici non sunt adstringendi vltra solitum ad cantandum in choro tres Nocturnos pro quolibet defuncto, cum vnum tantùm cantare consueuerint. *Sacra Congregat. Rituum in Adrien. seu Messanen.* 8. *Iulij* 1601. de qua Sellius *dict. cap.* 3. *num.* 106.

14 Canonicum, vel Capellanum potest Ordinarius excusare à choro ex iusta causa comprehensa *in cap. vnic. de Cleric. non resid. lib.* 6. sine consensu aliorum Canonicorum, vel Capellanorum. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 407.

Canonici absentes à choro, an & quando lucrantur distributiones quotidianas, vide infra *verbo distributiones, collect.* 258.

15 Canonici in choro, vel Ecclesia diuinis Officiis interessentes sine habitu Canonicali, & superpelliceo debent punctari, *Sacra Congr. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 3. *Martij* 1633. de qua mentionem facit Sellius *d.cap.* 3.*n.* 107.

Vide *in verbo Chorus collect.* 146.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum celebrare non debent Canonici dum in Ecclesia Horæ Canonicæ, vel Missa solemnis, & Conuentualis celebratur.*

2 *Licentiam Episcopi exigere non tenentur Canonici ad Capitulum celebrandum.*

3 *Negotia quæ in Capitulo proponere velint Canonici non potest Episcopus eos cogere vt declarent.*

4 *Actorum capitularium copia, vt sibi præstetur potest Episcopus Canonicos cogere pœnis & censuris.*

5 *Vicarium Episcopi non tenentur Canonici in Capitulo admittere, si nolint.*

6 *Vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere, vel præscribere non potest Canonicus in sacris non constitutus.*

7 *Dispensatus à Papa in ætate pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali, vocem habet in Capitulo, licet in sacris constitutus non sit.*

8 *Decanus cum aliquibus Canonicis, cæteris inscijs, & minimè vocatis, non possunt quicquam statuere, & determinare, quod ad Capitulum, & Ecclesiæ commoditatem pertineat.*

9 *A Capitulo, & Congregationibus Capitularibus non potest Canonicus licitè, & tuta conscientia ordinariè abesse.*

10 *Capitulum vt domi suæ congregent Canonici, non potest eos cogere Episcopus.*

11 *Congregationes Capitulares habendæ non sunt eo tempore, quo diuina celebrantur.*

12 *Nisi causa aliqua vrgens ad aliud tempus differri non patiatur.*

Canonici in Capitulo.

COLLECT. XCIV.

Canonici non debent celebrare Capitulum dum in Ecclesia Horæ Canonicæ, vel Missa solemnis, & Conuentualis celebratur. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602 *& in Vlixbonen.* 17. *Nouembr.* 1600. *& Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 1. *num.* 559. *in fine,* quarum memini *de Canonic. & dignitat. cap.* 35. *num.* 14, *&* 15. 1

2 Canonici non tenentur exigere licentiam Episcopi ad Capitulum congregandum, si illud absque ea solet congregari. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 30. *Augusti* 1601. de qua Ego *d.cap.* 35.*n.* 4. Et quatenus Episcopus iuxta solitum teneatur illis ad se congregandum facultatem concedere, non potest eos cogere ad declarandum, quæ negotia in Capitulo proponere velint. *Eadem sacra Congr.* 25. *Februarij* 1603. quam citat Sellius *in select. Can. c.* 3. *num.* 110. 3

4 Canonicos pœnis & censuris cogere potest Episcopus ad præstandam sibi copiam actorum capitularium. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 6. *Martij, &* 22. *Aprilis* 1596. apud me *d.c.* 33.*n.* 3.

5 Canonici non tenentur admittere Vicarium Episcopi in Capitulo si nolint. *Sacra Congr. Conc. in Amerien.* 24. *Aprilis* 1635. quam citat Sellius *d.c.* 3.*num.* 111.

6 Canonicus donec in Sacris fuerit constitutus vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere seu præscribere non potest. *Sacra Congr. Conc.* 30. *Aprilis* 1602. referente Sellio *d.c.* 3. *n.* 112. & metipso *in tract. de Canonic. c.* 37.*n.* 6.

7 Canonicus super ætate dispensatus à Papa pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali, habet vocem in Capitulo, & quotidianas distributiones, dum Diuinis interest, lucratur. *Sacra Congreg. Conc. in Reatina* 10. *Iulij* 1627. *& in Montis Politian.* 13. *Ianuarij* 1629. *& in sancti Miniatis* 15. *Septembris eiusdem anni*, quas refero *d. tract. de Canon. cap.* 37. *n.* 13. vbi eas intelligo procedere ex sufficiente, & ampla dispensatione.

8 Canonici aliqui etiam cum decano, cæteris inscijs, & minimè vocatis, non possunt quicquam statuere & determinare quod ad Capitulum, vel Ecclesiæ commodum pertineat. *Sacra Congr. Rit. in Lamacen.* 7. *Octobris* 1606. teste Sellio *d.cap.* 3. *num.* 114.

9 Canonicus suæ obligationi satisfaciens, quod attinet ad residentiam, & seruitium chori, ac Altaris, non potest licitè, & tuta Conscientia ordinariè abesse à Capitulo, & congregationibus capitularibus. *Sacra Congregat. Conc. in Abulen. de anno* 1602. referentibus Nicol. Garcia *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *numero* 424. Armendar *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *titul.* 23. *de residentia Canonic. num.* 88.

10 Canonicos adstringere non poterit in aliquo casu Episcopus, vt domi suæ Capitulum conuocent, si fuerit solitum vt fiat in Sacristia, vel in alio Ecclesiæ loco *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 1. *Februarij* 1583. apud me *d.c.* 36.*n.* 1.

Cano

11 Canonicorum capitulares congregationes habendæ non sunt eo tempore, quo diuina Officia celebrantur, nisi causa aliqua vrgens eas in aliud tempus deferri non pateretur, quod si hæ Congregationes absque causa prædicta tempore celebrationis diuinorum habitæ fuerint, Canonici inter ab his, vt choro interfint, abesse poterunt, nec propterea essent mulctandi, quamuis esset ordinario capitularis, quod qui fuerint in Ecclesia, & non intrauerit Capitulum, mulctetur certa pœna. *Sacr. Cong. Conc. in Abulen. de anno* 1605. quam ad litteram refert, & ad sui instantiam ita responsum fuisse attestatur Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *capit.* 5. *num.* 559.

12 Canonicorum Capitulum non est habendum eo tempore, quo diuina Officia celebrari debent, nisi causa aliqua vrgens in aliud tempus differri patiatur, quod si secus fiat Canonici nequaquam lucrabuntur distributiones quotidianas pro illis Horis, quibus Diuinis non interfuerunt, & eo casu Episcopus poterit sine coniudicibus contra Canonicos procedere ad substractionem fructuum, & ad mulctas ab eo impositas. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen. 27. Martij* 1633. *in resp. ad* 11. refero *d. tract. de Canon. c.* 36. *n.* 25. *in fine.*

Vide in verbo *Capitulum siue Capitularis Congregatio collect.* 126.

SVMMARIVM.

1 *Deputatio Canonici Theologi non fit in Ecclesiis Cathedralibus Regularibus.*
2 *Sedere debet in loco sui Canonicatus Canonicus Theologus postquam vacauerit Prebenda, qua suo officio fuit vnita.*
3 *Ius aduersus Canonicatum vacantem per resignationem non competit Canonico Theologo in vim vnionis facta ab Episcopo de Prebenda vacatura.*
4 *Theologus Canonicus potest compelli, vt per se, & non per substitutum muneri suo satisfaciat.*
5 *Licentia fuit concessa ad sex menses Canonico Theologo ad legendum per substitutum stante impedimento infirmitatis.*
6 *Substitutum ponere stante aliquo impedimento non compellitur Canonicus Theologus.*
7 *Legere quibus pœnarum comminationibus poterit Episcopus Canonicum Theologum compellere, ostenditur.*
8 *Parochialem obtinens Canonicus Theologus vna cum Prebenda Magistrali, vbi residere debeat?*
9 *Dignitas, qua ex consuetudine, obtineri valet per quemlibet Canonicum habentem Prebendam Canonicatui annexam, obtineri potest à Canonico Theologo.*
10 *Theologus Canonicus, quo tempore, hora, & materia legere debeat, relinquitur arbitrio Ordinarij, & potest vacare à lectionibus tribus mensibus.*
11 *Distributiones quotidiana, & emolumenta quæcunque personalia tribuenda sunt Canonico Theologo illa die, qua legerit, licet choro non interfuerit.*
12 *Theologus Canonicus non censetur præsens Matutinis, qua ex antiqua Ecclesia consuetudine dicuntur sero precedenti pro die sequenti, quando hac die sequenti legere debet.*
13 *Optare non potest aliam Prebendam Theologus Canonicus, nec sua Prebenda potest ab aliis optari.*
14 *Prebenda Theologalis erecta non habet locum in ea, qua vigore statuti à sequenti Canonico optatur.*
15 *Prebendam Theologalem in manibus Ordinarij resignans potest obtinere mediante optione pinguiorem, cum retentione sui statuti in choro.*

Canonicus Theologus.

COLLECT. XCV.

Canonici Theologi deputatio non fit in Ecclesiis Cathedralibus Regularibus, vbi Præbendæ non sunt distinctæ, nec Ecclesiæ numeratæ, prout est Cathedralis Pampilonensis, sed cogendi sunt Monachi vt prouideant de Lectore idoneo Theologiæ, qui publicè legat non solùm ipsis Monachis, sed aliis audire volentibus. *S. Congr. Conc. in Pampilonen. 9. Septembris* 1573. cuius memini *in tractat. de Canonic. cap.* 27. *num.* 1. & eam adducit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 3. *num.* 8. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 5. *de reform. c.* 1. *num.* 15. 1

Canonicus Theologus, postquam vacauerit Præbenda, quæ suo officio vnita, & illam adeptus fuerit, debet sedere in loco sui Canonicatus. *Sacr. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 111. quem refero *d. cap.* 17. *num.* 25. 2

Canonico Theologo in vim vnionis factæ ab Episcopo de Præbenda vacatura, non competit ius aduersus Canonicatum vacantem. *Sacra Congr. Conc. in Monopolitana* 29. *Augusti* 1617. penes me *d. c.* 27. *n.* 10. 3

Canonicus Theologus potest compelli vt per se, & non per substitutum muneri suo satisfaciat, nisi adesset legitima absentiæ causa. *S. Cong. Conc.* apud Rotam *decis.* 147. *n.* 1. *p.* 5. *recent.* aliàs *p.* 1. *in posthum. Farin.* 4

Canonicus quidam Theologus cum instaret sibi licere legere per substitutum stante impedimento infirmitatis, fuit illi concessa licentia ad sex menses per *S. Cong. Conc. sub die* 13. *Nouemb.* 1617. de qua Ego *in collect. ad Trid. sess.* 5. *de reform. c.* 1. *num.* 11. 5

Canonicus Theologus non potest compelli ad ponendum substitutum quando ex capite infirmitatis sanabilis impeditur quominus per se ipsum legere valeat; eo verò casu quo quis esset substituti ad Episcopum spectat. *Sacra Congregat. Concil.* referente Nicol. Garc. *de benefic. part.* 5. *capit.* 4. *num.* 559. 6

Canonicus Theologus si legere vllo modo nolit, poterit Episcopus illum cogere comminationibus pœnarum, sequestrationibus fructuum, assignatione portionis de eisdem fructibus alteri, qui ipsius loco legat; demum crescente contumacia ad alias pœnas etiam priuationis deuenire poterit, factaque priuatione ad corroborandum Concilij decretum, Episcopus declarare debet talem Præbendam & Canonicatum effectum fuisse, & esse ex Concilio pro Sacræ Scripturæ Lectore tunc delegat personam idoneam, quæ id munus per se ipsum exequi valeat, & illi per Ordinarium collatorem huiusmodi Præbenda conferatur. *Sacra Congreg.* 7

Concil. in Maioricen. quam citat Aldan. *d. lib.* 1. *titulo* 5. *numer.* 5. à me relatus *in collect. add. cap.* 1. *num.* 5.

8 Canonicus Theologus legitimè vna cum Præbenda Magiſtrali Parochialem obtinens, tenetur in ea reſidere amiſſis diſtributionibus quotidianis, & alijs emolumentis, quæ tamen deſeruientibus dari ſolent, in officio autem alium arbitrio Ordinarij deputare debet, aſſignato illi competenti ſalario. *Sacra Cong. Conc.* teſte Aldano *dict. lib.* 1. *tit.* 3. *numer.* 2. quem refero *in collect. ad d. cap.* 1. *num.* 10.

9 Canonicus Theologus, ſtante conſuetudine in Eccleſia Cathedrali vt per quemlibet Canonicum habentem Præbendam Canonicatui annexam obtineatur vna ex Dignitatibus in eadem Eccleſia, quæ nullum habet onus, ſeu emolumentum, ſed ſolum ſedet ſupra Canonicos, & illos in proceſſionibus præcedit, poteſt dictam Dignitatem obtinere. *Sacra Congregat. Concil. ſub die* 28. *Nouembris* 1628. cuius memini *d. tract. de Canon. cap.* 27. *num.* 23.

10 Canonicus Theologus poteſt vacare à lectione tribus menſibus Iulij, Auguſti, & Septembris: quo autem tempore, & hora materiæ Scripturæ, & Theologiæ, quæ in Sacra Sriptura continetur ſuper qua legendum ſit, Ordinarij arbitrio relinquitur. *Sacr. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 157. quem refero *dict. cap.* 27. *num.* 27.

11 Canonico Theologo illa die, qua legerit, tribuendæ ſunt diſtributiones quotidianæ omnium Horarum licet choro non interfuerit, *Sacra Cong. Conc. in Fanen.* 3. *Auguſti* 1624. Sed poſtea *in cauſa Orsolen.* 12. *Auguſti* 1658. dubitatum fuit an obtinens Theologalem impeditus ſtudio, & lectione ad huiuſmodi Præbendam ſpectante lucrari poſſit diſtributiones, & emolumenta quæcumque perſonaliter intereſſentibus dari ſolita, etiamſi choro non inſeruiant? Et cenſuit diſtributiones lucrari, ſed quoad alia emolumenta conſulendum Sanctiſſimum, & viſum fuit ea etiam deberi ex identitate rationis refero *in collect. ad d. c.* 1. *n.* 35. *& de Can. c.* 27. *n.* 54 *cum ſeqq.*

12 Canonicus Theologus, qui pro præſente habetur diebus, quibus legit, non cenſetur præſens Matutinis, quæ ex antiqua Eccleſiæ conſuetudine dicuntur ſero præcedenti pro die ſequenti. *S. Cong. Concil.* referente Nicol. Garc. *part.* 5. *cap.* 2. *numero* 118.

13 Canonicus Theologus non poteſt optare aliam Præbendam, nec ſua Præbenda poteſt optari alijs. *S. Cong. Conc.* referentibus Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 34. *n.* 80. Galet. *in margarita caſuum Conſcient.*

14 *verbo Canonicus, in med.* Præbendæ Theologalis electio non habet locum in ea, quæ vigore ſtatuti à ſequenti Canonico optatur, ſed illa Præbenda, quam dimiſerit Canonicus qui nouiſſimè optat, huic muneri vnita, & affecta remanet. *Sacra Congr. Conc. in Lunen. Sarzanen.* 6. *Iulij* 1591. apud Nicol. Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 130.

15 Canonicus Theologus, qui reſignauit in manibus Ordinarij Præbendam Theologalem poteſt obtinere mediante optione pinguiorem Præbendam cum retentione ſui ſtali in choro. *Sacra Cong. Rit. in Veronen.* 2. *Septembris* 1597. cuius memini *de Canon. c.* 27. *num.* 28.

Canonicatus & Præbendæ Theologalis deputatio, vide *in verbo Præbenda Theologalis coll.* 598.

SVMMARIVM.

1. *Inſtitutio, & electio Præbendæ Pœnitentiariæ ad ſolum Epiſcopum ſpectat.*
2. *Præbendam primam vacantem pro Pœnitentiario potius, an pro Theologo aſſignare debeat Epiſcopus, oſtenditur.*
3. *Delegare ſuam auctoritatem poteſt Canonicus Pœnitentiarius.*
4. *Abſoluere à caſibus, quos Epiſcopus ſibi expreſsè reſeruauit, non poteſt Pœnitentiarius ſine ſpeciali commiſſione.*
5. *Pœnitentiarius dum in Eccleſia audit Confeſſiones, quando pro præſente in choro habeatur.*
6. *Eleemoſynas ipſas, quæ diſtribuuntur pro aſſociandis, & ſepeliendis cadaueribus, lucratur Pœnitentiarius dum Confeſſiones actualiter audit.*
7. *Optare non poteſt aliam Præbendam Canonicus Pœnitentiarius, nec ſua ab alijs optari poteſt.*

Canonicus Pœnitentiarius.

COLLECT. XCVI.

CAnonici Pœnitentiarij inſtitutio, & electio ad ſolum Epiſcopum abſque conſenſu Capituli pertinet. *Sacra Cong. Conc.* teſte Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcop. num.* 52. quem refero *in tract. de Canonic. cap.* 56. 1
num. 4. Quamuis in optiones Epiſcopi non ſit pri- 2
mam Præbendam vacantem aſſignare pro Pœnitentiario, licet ratione curæ animarum videatur magis neceſſarius, ſed pro Theologo propter verba *Concilij Trident. ſeſſ.* 5 *de reformat. cap.* 1. Nihilominus tamen ſi magis expediens in aliquo loco particulari fuerit iudicatum, vt prius de Pœnitentiario prouideatur, habenda eſt confirmatio à Sede Apoſt. ad omnem difficultatem tollendam. *Sacra Congregat. Conc. in ciuitatis Caſtellanæ* 17. *Nouembr.* 1629. cuius memini *dict. tract. de Canon. cap.* 28. *num.* 5.

Canonicus Pœnitentiarius poteſt delegare ſuam auctoritatem. *S. Cong. Epiſcop. & Regul. in Regien.* 2. *Octobris* 1584. penes Sellium *in ſelect. Canon. c.* 5. *num.* 120. 3

Canonicus Pœnitentiarius non poteſt quemquam abſoluere à caſibus, quos Epiſcopus ſibi expreſsè reſeruauit, niſi ipſemet Epiſcopus illi ſpeciatim dederit auctoritatem. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. dec.* 571. *in* 1. *edit. aliàs reſol.* 492. *num.* 2. *in* 2. *edit.* Nicol. Garc. *de benef. p.* 5. *c.* 4. *n.* 115. quos refero *in tract. de Canon. c.* 26. *n.* 16. 4

Canonicus Pœnitentiarius pro præſente habendus eſt dum audit Confeſſiones in Eccleſia, ſiue extra: non tamen cenſendus eſt præſens pro tempore, quo reſidet in Confeſſionario, nec audit Confeſſiones, alijs in choro Diuina cantantibus, nec item ſi dixerit Miſſam, aut ſi priuatè Officium recitauerit, etiam vt opportuniùs Confeſſiones audiat. *S. Congr. Conc.* referentibus Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 477. *n.* 6. Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 4. *n.* 124. *& ſeqq.* quos cum alijs citaui *d. c.* 26. *n.* 20. 5

Canoni

6 Canonicus Pœnitentiarius, pro præsente habendus est dum actualiter Confessiones audit, & ad lucrandas eleemosynas ipsas, quæ distribuuntur pro associandis, & sepeliendis cadaueribus defunctorum, vel pro supplicationibus, & processionibus quæ per Vrbem aguntur. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d.p.5.c.4.num.*125. quem refero *d.c.*16. *num.*21.

7 Canonicus Pœnitentiarius non potest optare aliam Præbendam, nec sua Præbenda potest optari ab alijs. *Sacra Congreg. Concil.* de qua Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloss.*34.*num.*79.

Plures habes infra in *verbo Pœnitentiarius, collect.*581.

SVMMARIVM.

1 *Rocheto sub cotta vti non potest Canonicus Protonotarius, dum in choro vti Canonicus Horis Canonicis assistit.*
2 *Subtana violacea potest in Ecclesia vti Canonicus Pœnitentiarius, licet reliqui Canonici deferant nigram.*
3 *Habitu Prelatitio vti potest Canonicus Protonotarius in omnibus actibus non competentibus sibi tanquam Canonico.*
4 *Fructus, & distributiones sui Canonicatus non lucratur Canonicus Protonotarius si cum habitu Prelatitio in Ecclesia assistat.*
5 *Distributiones quotidianas non lucratur Canonicus Protonotarius, nisi in proprio habitu Canonicali intersit choro, & processionibus.*
6 *Protonotarius Canonicus si voluerit in sua Ecclesia vti habitu Protonotarij, debet ei assignari locus non inter Canonicos, sed post Abbates.*

Canonicus Protonotarius.

COLLECT. XCVII.

1 CAnonicus Protonotarius non potest dum in choro vti Canonicus Horis Canonicis assistit, vti rocheto sub cotta. *S. Cong. Rit. in Trican.* 15. *Martij* 1614. cuius memini *in tract. de Canonicis, & Dignit.c.*18.*n.*38.*& de iure eccles.lib.*1.*c.*23.*n.*21.

2 Canonicus Protonotarius potest in Ecclesia vti subtana violacea, licet reliqui Canonici deferant nigram, dummodo in reliquis gerat habitum similem, & æqualem reliquis Canonicis. *Sacr. Cong. Rit. in Panormitana* 14. *Ianuarij* 1612. *&* 11. *Decembris* 1627. quarum memini *d.c.*18.*n.*37.*& de iure eccles.lib.*1.*cap.*13.*n.*20.

3 Canonicus Protonotarius non potest in functionibus & aliis actibus publicis sibi tanquam Canonico competentibus vti habitu Protonotarij, sed suo habitu Canonicali. *Sacr. Cong. Rit. in Asculana* 19. *Nouembr.*1611. potest tamen vti habitu Prælatitio in omnibus actibus non competentibus sibi tanquam Canonico. *Sacra Congr. Rit. in nullius terra Piscia* 19. *Nouembr.*1611.*& in Asculana* 28. *Ianuarij* 1612. de quibus mentionem feci *d. c.*18. *num.*36.

4 Canonicus Protonotarius si cum habitu Prælatitio in Ecclesiis, choro, processionibus, ac diuinis assistat, non lucratur fructus, & distributiones sui Canonicatus. *Sacra Cong. Rit. in Asculana* 27. *Februar.* 1610. confirmata *sub die* 28. *Ianuarij* 1612. quas commemoro *dict. tract. de Canonic. cap.*18. *num.*35.

Canonicus Protonotarius non lucratur distributiones quotidianas nisi proprio habitu Canonicali intersit choro, processionibus, &c. Si verò voluerit vti habitu Protonotarij debet sedere post Canonicos, & Abbates, & non locratur distributiones. *S. Cong. Rit. in Melsten.* 7. *Augusti* 1621. teste Sellio *in select. Canon. c.*3.*n.*108. 5

Canonicus Protonotarius si voluerit in sua Ecclesia vti habitu Protonotarij reputatur tanquam extraneus, eique assignatur locus, non inter Canonicos, sed post Abbates, & non lucratur fructus. *Sacra Congr. Rit. in Asculana in Apulia* 6. *Martij* 1610. quam refert Sellius *d. cap.*3.*num.*112. & illius memini *dict. tract. de Canon. & Dignit. cap.*36. *num.*11. 6

Plura habes infra *verbo Protonotarius collectan.*617.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius Generalis Episcopi, qui simul est Canonicus, cum sedet vti Canonicus in choro, debet sedere in loco sua receptionis, & in habitu Canonicali: aliàs si vti Vicarius precedit omnibus, sed non lucratur distributiones.*
2 *Distributiones quotidianas non lucratur Vicarius Canonicus si ratione officij Horis Canonicis non interest.*
3 *Actibus Capitularibus potest interuenire Canonicus Vicarius, dummodo non agatur de suo interesse, aliàs debet exire.*
4 *Vicarius Capitularis Sede vacante potest eligi Canonicus, quamuis in eadem ciuitate, vel Ecclesia curam gerat animarum.*
5 *Vicarius foraneus qui sit Canonicus, nullam habet ratione Vicariatus precedentiam supra alios Canonicos.*
6 *Locumtenens Episcopi si fuerit Canonicus debet in choro sedere in suo loco, & nullam habet pracedentiam, nec praeminentiam ratione officij.*
7 *Distributiones quotidianas non lucratur Canonicus locumtenens Episcopi si in choro sine habitu Canonicali assistat.*
8 *Auditor Episcopi si fuerit Canonicus debet sedere in suo loco, & non supra alios.*

Canonicus Vicarius, seu Locumtenens Episcopus.

COLLECT. XCVIII.

CAnonicus Vicarius generalis Episcopi cum sedet vti Canonicus in choro, debet sedere in loco suæ receptionis, & in habitu Canonicali: aliàs si vti Vicarius, præcedit omnibus Canonicis, & Dignitatibus, sed non lucratur distributiones quotidianas. *S. Cong. Rit. in Calaguritan.*1. *Augusti* 1603.*& in Cassan.*5. *Iulij* 1614. quarum memini *in tract. de Can. c.*18.*n.*32. *Eadem sacra Cong. in Ampurien.*7. *Decembr.*1630.*& in Acernen.*21. *Iunij* 1632. quas refert Sell. *in select. Canon. c.*3.*n.*120. 1

Canoni

2 Canonicus Vicarius non lucratur diſtributiones quotidianas quando Horis Canonicis non interest, etiamſi à tempore immemoriali obſeruatum eſſet, vt lucraretur. *Sacra Congr. Conc. in Bitetten.* 18. *Decembris* 1627. apud me *d. tract. de Canon. c.* 24. *num.* 17.

3 Canonicus Vicarius poteſt interuenire in actibus Capitularibus, dummodo non agatur de intereſſe ſuo. *Sacr. Cong. Conc.* 2. *Martij* 1619. de qua Sellius *d.c.* 3. *num.* 121. Debet enim inde exire vbi tractandum ſit de rebus ad ſuum, vel Epiſcopi commodum, pertinentibus. *Sacra Congr. Epiſc. & Regul.* 17. *Ianuar.* 1584. penes me *d. tract. de Canon. c.* 55. *n.* 12.

4 Canonicus in Vicarium Capitularem Sede vacante, in eadem Eccleſia eligi poteſt quamuis in eadem ciuitate, & Eccleſia curam gerat animarum. *Sacra Congr. Epiſcoporum & Regular. in Orien.* 19. *Iulij* 1610. apud me *d. tract. de Canonic. cap.* 42. *num.* 38.

5 Canonicus qui ſit Vicarius foraneus nullam habet ratione huius Officij præcedentiam ſupra alios Canonicos. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen. Corbetta* 3. *Decembris* 1616. *& in Bononien. Caſtri S. Ioannis* 7. *Octobris* 1617. quas citat Sellius *d. cap.* 3. *num.* 119.

Canonicus Locumtenens Epiſcopi debet in choro ſedere in loco ſuæ receptionis in habitu Canonicali, nec ei competit pacis, & thuris honor ante Dignitates. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina* 10. *Decemb.* 1612. de qua memini *d. tract. de Canon. c.* 18. *n.* 40.

6 Canonicus Locumtenens Epiſcopi non poteſt aſſiſtere in choro ſine cotta, & in alia ſede com poluiori, ſed debet ſedere in ſuo ſtallo cum habitu Canonicali, alias non lucratur diſtributiones quotidianas. *S. Cong. Rit. in dicta Hydruntina* 7. *Iulij* 1612. referente Sell. *d.c.* 3. *n.* 111.

7 Canonicus Auditor Epiſcopi in congregationibus, & aliis actibus, qui coram Epiſcopo, vel eius Vicario fiont, debet ſedere in loco ſuæ receptionis, & non ſupra alios Canonicos ibi præſentes. *Sacra Cong. Rit. in Beneuentana* 19. *Ianuar.* 1605. quam citat Sel. *d.c.* 3. *n.* 121.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopum ad Eccleſiam venientem aſſociare tenentur Canonici non ex vrbanitate, ſed ex debito.*

2 & 3 *Epiſcopum cum cappa ad Eccleſiam accedentem tenentur Canonici aſſociare in habitu Canonicali: & quo loco eum excipere, & vſque ad quem locum illum reaſſociare debeat, oſtenditur. n.* 3.

4 *Palatium Epiſcopale ſi à Cathedrali longe diſtet debet Epiſcopus aſſociari ab aliquo ad hoc deputato prope Eccleſiam.*

5 *Aſſociatio debetur Epiſcopo in ſolemnioribus tantum diebus, in cæteris verò non tenentur niſi ex voluntate & vrbanitate.*

6 *Feſtiuitates maiores, & dies ſolemnes qui dicantur.*

7 *Conſuetudo aſſociandi Epiſcopum à certo loco etiam in Dominicis diebus, & aliis feſtiuitatibus per annum vſque ad Cathedralem, ſeruanda eſt.*

8 *Epiſcopum aſſociare & reducere tenentur Canonici etiamſi cappa non vtatur quando pro loci conſuetudine cappa vti non ſolet.*

9 *Epiſcopus debet cum ad Cathedralem accedere vult, certam horam ſui aduentus tempore congruo ſtatuere.*

10 *Epiſcopo quando inchoato officio, & ad Eccleſiam deſcendit, aut ante finitam Miſſam, ſeu ante recitationem Horæ Sextæ, velit domum redire, quomodo ſit facienda aſſociatio, oſtenditur.*

11 *Epiſcopum venientem ad cameram Capitularem non tenentur Canonici aſſociare niſi ex vrbanitate.*

12 *Suffraganeo Epiſcopo non tenentur obuiam ire Canonici cum venit ad Eccleſiam ad celebrandum nomine Epiſcopi.*

13 *Epiſcopum ab eo Altari in quo Miſſam planam celebrauit, ad ſedem Epiſcopalem ſi voluerit Miſſæ Conuentuali aſſiſtere, non tenentur Canonici aſſociare.*

14 *Diſtributiones quotidianas non lucrantur Canonici aſſociantes Epiſcopum volentem audire Miſſam in alia ciuitatis Eccleſia præter Cathedralem.*

15 *Aſſociantes Canonici per ciuitatem eorum Epiſcopum non collegialiter nec cum habitu Canonicali debent illum anteire.*

Canonici aſſociantes Epiſcopum.

COLLECT. XCIX.

Canonici non ex vrbanitate, ſed ex debito tenentur aſſociare Epiſcopum ad Eccleſiam venientem à cubiculo vſque ad Eccleſiam, & in reditu ab Eccleſia vſque ad primum atrium. *Sacr. Cong. Rituum in Salamantina* 16. *Iulij* 1605. vel vſque ad portam ſuæ habitationis. *Eadem Sacra Congregat. in Lamacen.* 11. *Nouembris* 1605. *& in Iacen.* 10. *Ianuar.* 1609. quas refert Sellius *in ſelect. Canon. c.* 3. *numer.* 122. quando domus Epiſcopi contigua eſt Eccleſiæ, vt in *Salamantina & Placentina* quarum memini *in tractat. de Canonic. cap.* 32. *numero* 19. 1

2 Canonici tenentur in habitu Canonicali accedere ad domum Epiſcopi, illumque aſſociare ad Eccleſiam celebraturum vel diuina Officia auditurum cum cappa accedentem, & finito officio illum in redditu aſſociare. *Sacr. Cong. Rit. in Raguſina* 8. *Mart.* 1617. *& in Tariuſana* 10. *Ianuar.* 1619. penes me *d. tract. de Canon. c.* 32. *n.* 1.

3 Canonici tenentur aſſociare Epiſcopum cum cappa ad Eccleſiam accedentem, excipiendo eum ex aliquo cubiculo Palatij Epiſcopalis Eccleſiæ contigui. In reaſſociatione verò eundem ab Eccleſia ſaltem vſque ad portam Eccleſiæ, circa quod ſeruandum eſt *Cæremoniale lib.* 2. *cap.* 1. *Sacra Cong. Rituum in Elboren. & in Oſcen.* 16. *Maij* 1601. *& in Placentina prouincia Compoſtellana* 4. *Iulij* 1615. *in* 6. *dubio, & in Cremen.* 18. *Septembris* 1602. quarum memini *d. cap.* 31. *num.* 1. & allegat Machado *en ſu perfetto Confeſſor. tom.* 2. *lib.* 4. *p.* 4. *tract.* 2. *doc.* 3. *num.* 6. Non obſtante conſuetudine, vt in dict. Oſcen. Etiamſi domus non ſit contigua Eccleſiæ, dummodo non multum diſtet: *Eadem Sacra Congreg. in d. Oſcen. & in Colimbrien.* 6. *Iulij* 1601. Et etiamſi diſtet per ſpatium ſexaginta paſſuum qui habentur pro modico ſpatio: *eadem Sacra Congr. in Theatina* 14. *Nouembris* 1601. *& in*

in Tiphernaten. 5. *Iulij* 1603. Et etiamsi distet per spatium 110. passuum: *eadem S. Cong. in Elnen.* 10. *Ianuary* 1604. Et per spatium 160. passuum; *Eadem Sacra Cong. in Terracinen.* 20. *Augusti* 1622.

4 Si verò Palatium sit longè distans, debet Episcopus associari ex aliquo ad hoc deputato propè Ecclesiam, vel Ecclesiæ ipsius atrio vel scalis. *Eadem Sacra Cong. in d. Oscen.* 16. *Maij* 1601. quarum omnium memini *d. tract. de Canon. cap.* 32. *n.* 3. *cum seqq.*

5 Canonici non quoties Episcopus ad Ecclesiam accedit illum ex suo Palatio associare tenentur, & reducere sed in solemnioribus tantùm diebus, quibus cum cappa ad celebrandum, vel Pontificalia exercendum accedit. In cæteris verò diebus, quibus Episcopus priuatè sine cappa, vel ex alia causa ad Ecclesiam accedere voluerit, non tenetur nisi ex voluntate, & vrbanitate hæc obsequia illi præstare: & satis est si aliquis ex Dignitatibus & Canonicis ad ostium Ecclesiæ occurrat, qui digniot aspersorium cum aqua benedicta ministrare debet, & abeuntem similiter vsque ad ostium comitetur. *S. Congr. Rit. in Perusina* 20. *Decembris* 1601. *& in Ripana* 24. *Octobris* 1609. *& in Sarzanen.* 11. *Martij* 1618. *& in Tarusiana* 19. *Ianuarij* 1619. *& in Saonen.* 30. *Martij* 1619. *& in Liman. in Indiis* 29. *Maij* 1621. quas omnes refert Sellius *d. c.* 3. *n.* 123.

6 & illarum memini *d. cap.* 32. *num.* 7. Nouissimè *Eadem S. Cong. Rit. sub die* 5. *Decembris* 1632. inhærendo alteri resolutioni *sub die* 17. *Nouemb.* 1607. declarauit solemnes festiuitates per annum esse festum Paschatis Resurrectionis D. N. Iesu Christi, Feriam quintam in Cœna Domini Festum Ascensionis Domini nostri, Festum Pentecostes, Festum SS. Apostolorum Petri & Pauli. Festum Assumptionis B. Virginis. Festum omnium Sanctorum. Festum Natiuitatis, & Festum Epiphaniæ, refero *d. c.* 32. *n.* 11.

7 Canonici si ex consuetudine associare soleant Episcopum à cubiculo, seu à camera deputata quoties cum cappa accedit ad Ecclesiam vt celebret, & diuinis Officiis assistat, etiam in dominicis diebus, & aliis festiuitatibus per annum, talis consuetudo seruanda est. *Sacra Congregat. Rituum in Ripana* 30. *Ianuarij* 1610. penes Sellium *dicto cap.* 3. *num.* 124.

8 Canonici tenentur Episcopum associare, & reducere etiamsi cappa non vtatur quando pro loci, aut prouinciæ consuetudine, aut aliàs cappa vti non solet aut eius loco alium habitum ferre solet. *S. Cong. Rit. in Elboren.* 8. *Mart.* 1600. apud me *d. c.* 32. *n.* 11. *in fine.*

9 Canonici vt in associatione Episcopi sui deesse non possint, & Officia diuina non turbentur, debet Episcopus certam horam sui aduentus tempore congruo statuere, & significare. *Sacra Congr. Rit. in Elboren. & Oscen.* 16. *Maij* 1601. *& in Placentina prouincia Compostellana* 4. *Iuly* 1615. *in resp.*

10 *ad* 1. *dub.* de quibus Sellius *d. cap.* 3. *num.* 126. Et dato signo, & non veniente Episcopo inchoari potest Officium: quando verò post inchoatum Officium Episcopus ad Ecclesiam descendit, tunc satis erit si quatuor, vel quinque Canonici, vel de Capitulo ei obuiam eant, & maior pars Canonicorum in choro remaneat. *Eadem Sacra Congr. in d. Placentina in resp. ad dub.* 1. Et quod saltim duo ex Canonicis tenentur ex choro discedere, & obuiam ire Episcopo porrigentes aspersorium. *Sacra Cong. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 3. *Martij* 1633. cuius memini *d. cap.* 32. *num.* 17. Idem si Episcopus veniret eo tempore, quo post decantatum Euangelium Concio inchoatur: *in ead. Placentina in resp. ad dub.* 2. Quod si finita Concione velit domum redire, nec pariter Canonici omnes debent deserere Missam, sed tantum tres, vel quatuor, Episcopum vsque ad portam comitentur, & statim redeant. *Ibidem in resp. ad* 3. *dub.* Si vero post finitam Missam velit discedere, nec expectare quod Hora sexta recitetur, quæ de consuetudine Ecclesiæ immediatè finita Missa cantari solet, Canonici omnes saltim vsque ad portam Ecclesiæ comitentur. *Ibid. in resp. ad* 3. *dubit.* Hora verò dandi signum cum campana stabilienda erit cum Episcopo, quo signo dato diutius non est expectandus. *Ibidem in resp. ad* 5. *dubium*; quorum omnium memini *dicto cap.* 32. *numero* 14. *&* 15.

Canonici non tenentur nisi ex vrbanitate associare Episcopum venientem ad cameram Capitularem. *Sacr. Cong. Rit. in Salamantina* 16. *Iulij* 1605. de qua Ego *d. c.* 32. *post num.* 20. 11

Canonici omnes non tenentur ire obuiam Episcopo suffraganeo venienti ad Ecclesiam ad celebrandum nomine Episcopi proprij vsque ad cubiculum, sicut tenentur ire obuiam Episcopo proprio, sed satis est vt Suffraganeo aliqui Canonici obuiam procedant vsque ad portam Ecclesiæ. *Sacr. Cong. Rit. in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. penes me *d. c.* 32. *num.* 13. 12

Canonici omnes non tenentur associare Episcopum ab eo Altari in quo Missam planam celebrauit, ad sedem Episcopalem, si voluerit Missæ Conuentuali assistere. *Sacra Cong. Rit. in Typhernaten.* 5. *Iulij* 1603. quam citat Sellius *dicto cap.* 3. *numer.* 128. 13

Canonici videlicet duo, aut plures associantes eorum Prælatum quandoque volentem audire Missam non in Cathedrali, sed in alia Ecclesia ciuitatis, non possunt participes fieri distributionum quotidianarum, quæ non nisi præsentibus, & inseruientibus dantur. *Sacra Congregat. Concil.* testibus Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 8. *pag.* 124. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *de resident. Canonic. n.* 61. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 53. *num.* 14. 14

Canonici, & Dignitates associantes per Ciuitatem eorum Episcopum Cardinalem, non collegialiter, nec cum habitu Canonicali, debent illum antecire, non autem sequi. *Sacra Cong. Rit. in Patauina* 4. *Iuly* 1626. cuius memini *in tract. de Canon. c.* 25. *sub n.* 7. 15

SVMMARIVM.

1 *Assistere Episcopo quando teneantur Canonici, & Dignitates.*

2 *Inseruire Episcopo cogi possunt Canonici non solum in Cathedrali, sed etiam in quibuscunque ciuitatis Ecclesiis, ad quas ad publicas, & solemnes exercendas Episcopum ire contigerit, si in Cathedrali sufficiens Canonicorum numerus remanat.*

3 *Assistere Episcopo cogi non possunt Canonici quando ad priuatè celebrandum accesserint ad aliquam Ecclesiam præter Cathedralem.*

4 *Episcopus dum solemniter celebrat in Collegiata, Canonici Cathedralis, & non Collegiata ei debent assistere.*

5 *Assiste*

5 *Aſſiſtere hinc inde Epiſcopo quando ſolemniter celebrat debent Canonici duo primi Diaconi, ſi prabenda ſunt diſtinctæ.*

6 *Pluuialis fimbrias hinc inde eleuare debent Canonici duo Diaconi aſſiſtentes, & non Preſbyter aſſiſtens, dum Epiſcopus progreditur, & thurificat Altare.*

7 *Ordinationes quando facit Epiſcopus etiam cum Miſſa priuata, ei aſſiſtere tenentur Canonici.*

8 *Biretum ponere, vel deponere Epiſcopo non tenentur Canonici, qui ei aſſiſtunt cum cappa, ſicut tenentur ei ponere, & deponere Mitram.*

9 *Aſſiſtere hinc inde Epicopo dum accedit ad Eccleſiam non debent Canonici Diaconi, niſi quando eſt paratus cum Pluuiali, & Mitra.*

10 *Suffraganeo Epiſcopo tenentur aſſiſtere Canonici, quando nomine proprij Epiſcopi functiones Epiſcopales exercet.*

11 *Obſequia eadem praſtanda ſunt Epiſcopo delegato, qua praſtari debent deleganti.*

12 *Suffraganeus Epiſcopus vltra Diaconum, & Subdiaconum non debet habere aſſiſtentiam duorum Canonicorum.*

13 *Suffraganeus Epiſcopus quando ſolemniter celebrat, non debent aſſiſtere parati omnes Canonici, & Dignitates, ſed in habitu ordinario.*

14 *Præſens in choro tam in Cathedrali, quam in alia Eccleſia intelligitur Canonicus, dum eſt in aſſiſtentia apud Epiſcopum.*

15 *Diſtributiones quotidianas non amittunt Canonici, & Dignitates iuxta conſuetudinem Eccleſia aſſiſtentes, ſeu miniſtrantes Epiſcopo priuatim celebranti in Eccleſia Cathedrali.*

16 *Decano dum Miſſam in diebus ſolemnibus celebrat, debent aſſiſtere duo Canonici pro Diacono, & Subdiacono, ſi Manſionarij ſint impediti.*

17 *Caput tegere, & detegere non tenentur Epiſcopo aſſiſtentes Canonici & Dignitates, quando aſſiſtit diuinis cum cappa, & Birreto.*

18 *Genuflectere non tenentur Canonici, & Dignitates aſſiſtentes, vel aliquo modo Epiſcopo ſolemniter cebranti aſſiſtentes.*

Canonici aſſiſtentes Epiſcopo.

Collect. C.

1 CAnonici, Dignitatea, & Portionarij tenentur aſſiſtere Epiſcopo ſolemniter celebranti, ordinationem facienti, & cætera Pontificalia exercenti, eique in veſtibus ſacris inſeruire per ſe ipſos: ſi verò aliquis ſit impeditus, alioa eiuſdem ordinis, & gradus reſpectiuè, non autem inferioris deputari poterit. *Sacr. Congregat. Rituum in Abulen.* 20. *Decembris* 1601. *&* 18. *Martij* 1602. quas refert Sellius *in ſelect. Canonic. capit.* 3. *numero* 126.

2 Canonici tenentur, & cogi poſſunt ab Epiſcopo, vt ſibi miniſtrent, & inſeruiant non modò in Cathedrali, verùm etiam in quibuſcunque ciuitatis Eccleſiis, ad quas ad publicas, vel ſolemnes Epiſcopales functiones exercendas Epiſcopum ire contigerit. *Sacr. Cong. Rit. in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604. *& in Typhernaten.* 3. *Iulij* 1603. *& in*
Elboren. 7. *Iulij* 1612. *& in Granaten.* 9. *Maij* 1606.
quarum meminit Machado *en ſu perfetto Conf. ſſor.*
lib. 4. *c.* 4. *tract.* 2. *docum.* 3. Dummodo in Cathedra-
li numerus ſufficiens Canonicorum, & magiſtro-
rum remaneat, & officium ac ſeruitium chori non
deſeratur. *Sacr. Cong. Rit. in Lamacen.* 17. *Martij*
1607. *& in d. Elboren.* Secus ſi ad priuatè celebran- 3
dum acceſſerit ad alias Eccleſias, quia tunc Cano-
nici cogi non poterunt ei aſſiſtere. *Eadem ſacra* 4
Cong. in d. Typhernaten. Dum verò Epiſcopus ſolem-
niter celebrat in Collegiata Canonici Cathedralis
debent aſſiſtere, & præferuntur in eo munere ipſius
Collegiatæ Canonicis. *Eadem ſacra Cong. in Bo-*
nonien. 20. *Aprilis* 1602. *&* 10. *Maij* 1608. *& in*
Brunduſina, 13. *Iulij* 1617. teſte Sellio *dict. cap.* 3.
num. 128.

Canonici duo primi Diaconi, quando Præbeo- 5
dæ ſunt diſtinctæ debent aſſiſtere hinc inde Epi-
ſcopo quando ſolemniter celebrat, vt cauetur *lib.* 1.
Cerem. c. 8. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij*
1607. *in reſp. ad* 7. *dub.* penes Sellium *d. c.* 3. *n.* 129.

Canonici duo Diaconi aſſiſtentes, & non 6
Presbyter aſſiſtens debent eleuare fimbrias Plu-
uialis hinc inde dum Epiſcopus progreditur, &
thurificat Altare. *Eadem Sacra Cong. Rit. in d. Pla-*
centina in reſp. ad 7. *dub.* apud Sellium *dict. cap.* 3.
num. 130.

Canonici iidem aſſiſtere debent Epiſcopo quan- 7
do facit Ordinationes tam ſi facit cum Miſſa ſo-
lemni, quàm ſi faciat cum Miſſa priuata *S. Cong. Rit.*
in d. Placentina in reſp. ad dub. 2. quam citat Sellius
d. c. 3. *num.* 131.

Canonici qui aſſiſtunt Epiſcopo cum cappa 8
non tenentur ei ponere, & deponere biretum, ſicut
tenentur ei ponere, & deponere Mitram. *S. Congr.*
Rit. in Saonen. 21. *Auguſti* 1604. de qua mentionem
facit Sellius *d. c.* 3. *n.* 132.

Canonici Diaconi non debent hinc inde aſſi- 9
ſtere Epiſcopo dum is accedit ad Eccleſiam niſi
quando eſt paratus cum Pluuiali & Mitra. *Sacra*
Congr. Rit. in Æſina 3. *Auguſti* 1602. de qua Sell.
d. c. 3. *n.* 133.

Canoni tenentur aſſiſtere Suffraganeo quando 10
nomine proprij Epiſcopi functiones Epiſcopales
exercet. *S. Cong. Rit. in Bracharen.* 21. *Februar.* 1604.
referente Sellio *d. cap.* 3. *num.* 134. Eadem enim ob- 11
ſequia præſtanda ſunt Epiſcopo delegato, quæ
præſtari debent deleganti. *Sacra Congreg. Rituum*
in dict. Bracharen. 20. *Martij* 1604. vt per Sellium
dict. cap. 3. *num.* 133. Machado *dicto tract.* 1. *doc.* 3.
num. 4.

Canonicorum duorum aſſiſtentiam habere non 12
debet Epiſcopus Suffraganeus vltra Diaconum, &
Subdiaconum, qui ſunt cantaturi Euangelium &
Epiſtolam, ſicut haberet proprius Epiſcopus. *Sacr.*
Cong. Rit. in Bracharen. 1. *Septembris* 1607. niſi con-
ſuetudo antiqua id permitteret, vt fuit conſidera-
tum *in Tarraconen.* 7. *Iulij* 1612. cuius memini Sel.
d. c. 3. *n.* 136.

Canonici & Dignitates omnes non debent aſſi- 13
ſtere parati quando Epiſcopus Suffraganeus ſo-
lemniter celebrat, ſed in habitu Ordinario, ſicut &
quando facit Ordinationes, conſecrationes, vel
alias ſimiles functiones pro Ordinario, quo caſu il-
li tantū debent accipere paramenta, qui ſunt neceſ-
ſarij in miniſterio. *Sacra Cong. Rit. in d. Bracharen.*
1. *Septembris* 1607. vt per Sellium *dicto cap.* 3.
num. 136.

Canonicus dum eſt in aſſiſtentia apud Epiſco- 14
pum intelligitur præſens in choro tam in Eccleſia
Cathedra

Cathedrali quàm in alia Ecclesia *Sacra Cong. Rit. in Cameranen.* 15. *Martij* 1608. cuius memini *in tract. de Canon. c.* 33. *n.* 5.

15 Canonici seu Dignitates, qui assistunt seu ministrant iuxta consuetudinem Ecclesiæ Episcopo priuatim celebranti in Ecclesia Cathedrali non amittunt distributiones quotidianas. *S. Cong. Rit. in Lamacen.* 8. *Aprilis* 1607. quam adducit Sell. *d. c.* 3. *num.* 137.

16 Canonici duo debent assistere & ministrare Decano pro Diacono & Subdiacono, dum Missam in diebus solemnibus celebrat, si Mansionarij, quibus cura animarum incumbit, in ipsius exercitio sint impediti. *S. Cong. Conc. in Ceneten.* 14. *Februar.* 1615. penes Sel. *d. c.* 3. *n.* 138.

17 Canonici & Dignitates assistentes Episcopo non tenentur illi caput tegere & detegere quando assistit Diuinis cum cappa & bireto. *Sacr. Cong. Rit. in Isernien.* 21. *Augusti* 1632. apud me *d. tract. de Canon. c.* 33. *n.* 27.

Plures habes supra in *verbo Assistere coll.* 47.

SVMMARIVM.

1 *Residere in propria Ecclesia debent omnes Canonici.*
2 *Canonici, qui maiori seruitio Ecclesiæ, de quo in c. 12. sess. 24. sunt adstricti, eisdem pœnis, de quibus ibi, si non resederint, subiacent.*
3 *Episcopus potest dare licentiam Canonicis ex legitima causa, vt à suæ Ecclesiæ seruitio absint.*
4 *Licentiam nullam petere, aut causam assignare tenentur Canonici vt absint per tres menses.*
5 *Consuetudo residendi etiam in tribus mensibus vacantiæ potius attendenda est quàm statutum Ecclesiæ quod talem vacantiam concedit.*
6 *Consuetudinis immemorabilis prætextu Canonicis non licet vltra tres menses ab Ecclesia abesse.*
7 *Citandi & monendi quomodo sint Canonici ad residentiam.*
8 *Absens vltra tres menses à seruitio Ecclesiæ Canonicus quibus gradibus veniat priuandus.*
9 *Absentes Canonici à seruitio Ecclesiæ sunt puniendi, quamuis sint præsentes vbi ipsa Ecclesia existit.*
10 *Absentes pro præsentibus haberi non possunt si primam residentiam non fecerunt, nec Fidei professionem emiserunt.*
11 *Portiones Canonicorum absentium quatenus accrescant deseruientibus.*
12 *Canonicus legitimè absens non tenetur de suo soluere pro Missis Conuentualibus.*

Canonici absentes, & non residentes.

COLLECT. CI.

1 CAnonici omnes in propria Ecclesia residere debent, & personaliter deseruire eorum muneri, non obstantibus quibuscunque; ille tamen qui aliud beneficium ex legitima dispensatione obtinet, quod maiorem vel æqualem causam residendi habeat, licet non intersit muneri, quod exigit Canonicatus, non potest tamen eo priuari, nec alia pœna affici nisi priuatione distributionum quotidianarum, nec Concilium Trid. super pluralitate beneficiorum prouidet, nisi in futurum, præterquam in Parochialibus, quas nec etiam per dispensationem ante Concilium obtentam, nemo nisi vnitas retinere potest. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 186.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Canonici, qui maiori seruitio Ecclesiæ de quo 2
in cap. 12. sess. 24. de reform. sunt adstricti, eisdem pœnis, de quibus ibi, si non resederint, subiacent. *Sacr. Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 144. Armendar. *in addit. recop. legum Nauarra, lib.* 2. *titulo* 23. *numer.* 107. quos refero *de officio, & potest. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 63. *n.* 146. *in fine.*

Canonicis licentiam potest dare Episcopus ob 3
legitimam causam vt absint à suæ Ecclesiæ seruitio legitima autem causa dicitur, quæ est à lege approbata, & in iure expressa. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 2. *n.* 408.

Canonici vt absint per tres menses nullam te- 4
nentur assignare causam, aut licentiam petere, non tamen omnes possunt abesse eodem tempore ne Ecclesia destituatur suo debito seruitio; sed tantum eam quotam partem Canonicorum, quæ videbitur arbitrio Episcopi vel Capituli. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 2. *n.* 315. Et sic prouidere debet ne huiusmodi vacationes incidant in Natale, aut Pascha Domini, aut huiusmodi magnas solemnitates. *Eadem sacra Cong.* de qua idem Garc. *d. c.* 2. *n.* 316.

Canonicis quamuis per statutum Ecclesiæ con- 5
cedatur per tres menses abesse, si illud per consuetudinem non fuit obseruatum, attendenda est magis consuetudo contraria, quàm statutum. *S. Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garcia *dict. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 310.

Canonicis prætextu immemorabilis consuetu- 6
dinis non licet vltra tres menses quotannis ab Ecclesia abesse, neque eo trimestri tempore possunt absentes distributiones quotidianas percipere, quippe quod huiusmodi immemorialis consuetudo vtroque casu sublata est decreto *Concilij cap.* 12. *sess.* 24. *de reform. Sacra Cong. Conc* de qua facit mentionem Nicol. Garc. *dicta part.* 3. *cap.* 2. *numero* 197.

Canonici non sunt citandi, aut monendi ad re- 7
sidentiam, nec opus est intimatione, vt deseruiant, iuxta formam cap. 12. sess. 24. de reform. Sed si abfuerint vltra menses citandi sunt ad allegandum quare non debeant puniri secundum hoc decretum, & oportet bonum Iudicem arbitrari quanto tempore debent vltra tempus permissum absentes expectare antequam contra eos pœna exequatur *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 145.

Canonicus si vltra tres menses vno anno à ser- 8
uitio Ecclesiæ absens fuerit, dimidia parte fructuum Canonicatus pro illo anno priuandus est: pro secundo vero anno si eadem negligentia vsus fuerit, omnibus fructibus priuari debet; crescente verò contumacia in eum iuxta sacrorum Canonum Constitutiones procedendum est: omnibus verò aliis distributionibus pro illis Horis, quibus non interfuerit, carere debet. *Sacra Cong. Conc. in Abulen.* 24. *August.* 1596. penes Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 2. *n.* 423. & *eodem cap.* 2. *num.* 142. ait ab eadem *Sacra Cong.* decisum Capitulares habentes Canonicatus, vel Dignitates in Cathedralibus pro primo anno absentiæ solùm priuari dimidia parte fructuum suæ Dignitatis vltra distributiones quotidianas, quas perdunt, etiamsi

in primo anno nullo die reſederit talia Capitularis.

9 Canonici, qui à ſeruitio Eccleſiæ abſunt, puniendi ſunt, quamuis vbi ipſa Eccleſia exiſtit, ſint præſentes. *Sacra Congr. Conc.* referente Paul. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. n.* 10.

10 Canonici, qui nondum fecerunt primam reſidentiam nec Fidei profeſſionem emiſerunt, non poſſunt quidem pro præſentibus haberi, licet pro cauſis, & negotiis Capituli abſentes fuerint. *S. Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 3. *n.* 52. quem refero *in tract. de Canon. c.* 17. *n.* 31.

11 Canonicorum abſentium portiones accreſcunt deſeruientibus, ſi ex decreto Concilij ſeſſ. 21. cap. 3. de reform. ſeparatæ ſint; ſecus verò ſi ex decreto c. 3. ſeſſ. 22. de reform. tunc enim fabricæ Eccleſiæ quatenus indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Ordinarij applicabuntur, non obſtante conſuetudine, qua cauetur vt deſeruientibus portiones ſeruientium accreſcant. *Sacr. Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 2. *n.* 465.

12 Canonicus legitimè abſens non tenetur de ſuo ſoluere pro Miſſis Conuentualibus, ad quas tenetur abſens, ſed computandum cum illa parte Præbendæ, ſeu diſtributionum (ſi diſtributiones omnea ſint loco Præbendæ) quæ relinquitur à legitimè abſentibus in Cathedralibus, ſeu Collegiatis, quia onus cantandi has Miſſas eſt penes Capitulum. *Sacra Congregat. Concil.* 28. *Auguſti* 1621. teſte Aldano *in compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 4. *n.* 15. quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ.* 21. *de reform. c.* 3. *n.* 16.

Canonicus abſens quando admittat, vel lucretur diſtributiones quotidianas, vide *in verbo Diſtributiones, collect.* 258.

Vide ſupra *in verbo Abſens, collect.* 8. *& in verbo Reſidere, collect.* 649.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus agentes.*

2 *Ordo Canonicorum Regularium S. Auguſtini quando inceperit, & in quas familias diuiſus ſit, oſtenditur.*

3 *Ordo Canonicorum Regularium, qui in plures Congregationes extendebatur, in vnum corpus fuit vnitus.*

4 *Epiſcopi facti ex Canonicis Regularibus habitum portant, quo vtuntur clerici ſeculares in Epiſcopos promoti.*

5 *Monachis Caſſinenſibus Ordinis S. Benedicti præcedunt Canonici Regulares.*

6 *Priuilegiis, exemptionibus, gratiis, & indultis pluribus gaudent Canonici Regulares.*

7 *Delictum committens Canonicus Regularis degens in ædibus Parochialis Eccleſiæ Congregationi vnita, non poteſt ab Epiſcopo puniri.*

8 *Præcedentiam prætendere non poſſunt Canonici Regulares ſuper vnum clericum Regularem dum inter alios Parochos procedit in proceſſionibus.*

9 *Parochialium curam habere non poſſunt Canonici Regulares.*

10 *Officium Sanctiſſimi Sacramenti ſingulis feriis quintis recitant Canonici Regulares S. Auguſtini, & Moniales eiuſdem Ordinis.*

11 *Abbatem non tenentur aſſociare & excipere ex eius domo Canonici Regulares.*

12 *Epiſcopus non poteſt compellere Canonicos Regulares curam animarum exercentes in ſuis Eccleſiis ad intereſſendum diuinis Officiis.*

13 *Canonici Regulares poſſunt ſtare cum Rochete ſine alio ſuperpelliceo.*

14 *Rochetum & ſuperpelliceum geſtare valent Canonici Regulares in proceſſionibus publicis.*

Canonici Regulares.

COLLECT. CII.

1 DE Canonicis Regularibus agunt Richardus Anglicus Theologus Pariſienſis, & Canonicus Regularis S. Victoris *in chronica Canonic. Regul.* Ioannes de Nigraualle *bibliothec. Apoſt. in epith. chronoc.* Ioannea Trullus *de Canonicorum Regularium Ordinis antiquitate, nomine, inſtituto, & approbatione, ac viris illuſtribus,* Gabriel Pennottus *in hiſtoria tripartita de origine Canon. Regul.* Fr. Hieron. Roman. *de Republ. Chriſt. lib.* 6. *cap.* 4. *&* 16. Platus *de bono ſtatu Relig. lib.* 2. *cap.* 23. Fr. Emman. *q. Regul. tom.* 1. *q.* 3. *art.* 1. Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quæſt.* 4. *art.* 13. Suar. *tom.* 4. *de Relig. tract.* 8. *cap.* 7.

2 Canonicorum Regularium ſancti Auguſtini Ordo inſtitutus fuit in primitiua Eccleſia à Chriſti diſcipulis. *Benedictus XII. conſt.* 6. incip. *Ad decorem Id. May* 1339. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 169. aliàs *pag.* 199. in vlt. imp. Deinde quaſi denuo erectus eſt à ſancto Auguſtino in ciuitate Hipponenſi anno 397. ſeptem poſt familiam Eremiticam, Pontifice Cyriaco, Imperatoribus Occidentis Honorio, Orientis Archadio.

3 Canonicorum Regularium plures Congregationes in vnum corpus vniuit, & priuilegia communicauit *Martinus V. conſt.* 7. incip. *Solicitudinis* 2. *Kalend. Iulij* 1421. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 258. aliàs *pag.* 245. Sed in varias familias diſtinctum, de quibus infra ſuo Ordine agendum erit.

4 Canonici Regulares in Epiſcopos promoti portant habitum, quo vtuntur clerici ſeculares in Epiſcopos promoti. *Leo X. conſtit.* 34. incip. *Dudum* 6. *Septembris* 1519. apud Laërt. Cherub. *to.* 1. *pag.* 525. aliàs *pag.* 443. in nouiſſ. impreſſ.

5 Canonici Regulares præcedunt Monachis Caſſinenſibus Ordinis ſancti Benedicti, & ſunt illis antiquiores. *Pius IV. conſtit.* 55. incip. *Sedes Apoſt. de anno* 1564. apud. Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 106. & illius meminit Lezana *in ſum. q. Regul. tom.* 2. *c.* 5. *num.* 9.

6 Canonici Regulares non coguntur cauſas ſuſcipere, ſententias exequi Monialium Confeſſiones audire, aut aliud ſimile onus ſubire. Priuilegium habent vt contra eorum bona & iura non currat præſcriptio niſi ſexaginta annorum. Poſſunt admittere ad ingreſſum, qui arctiorem Religionem vouerunt. Gaudent omnibus gratiis, priuilegiis, & & indultis Congregationis Caſſinenſis Monachorum S. Benedicti, & eligunt ſibi Conſeruatores cum ampliſſima facultate. *Sixtus IV. conſtit.* 10. incip. *Dum ad vniuerſos* 10. *Kalend. Septembris* 1476. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 344. & illius meminit Lezana *in ſumm. quæſt. Regular. tom.* 2. *cap.* 3. *numero* 10.

7 Canonicus Regularis iuſſu ſui Superioris degens in ædibus Parochialis Eccleſiæ Congregationi vnitæ, in qua curam animarum exercet, & Sacramenta

menta administrat, si delictum non concernens curam animarum nec administrationem Sacramentorum commiserit, non potest ab Episcopo puniri vigore decreti *Concilij c. 3. sess. 6. de reform.* quasi extra monasterium degat. *Sacra Cong. Conc.* 8. *Februarij* 1601. apud Lezanam *in sum. quaest. Regul. tom. 2. c. 18. n. 26.*

8 Canonici Regulares non possunt prætendere præcedentiam super vnicum clericum Regularem dum inter alios Parochos procedit in processionibus. *Sacra Cong. Rit. in Asten.* 23. *Nouembris* 1602. quam refert Aldan. *in compendio Canonicar. resolut. lib. 1. tit. 6. n. 17.*

9 Canonici Regulares non admittuntur ad concursum, nec ad Parochialium curam, nisi Sedis Apost. præcedat dispensatio. *Sacra Cong. Episc. & Regul. in Cremonen* 1. *Septemb.* 1603. Cuius meminerunt Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Canonici Regulares n. 1.* Ego *de Iure ecclesiast. vniuersalib. 3. c. 4. n. 79.* me citato Lezana *d. tom. 2. c. 2. n. 12.* Vide *collect. 63. n. 1.*

10 Canonici Regulares S. Augustini, & Moniales eiusdem Ordinis recitant singulis feriis quintis Officium Sanctissimi Sacramenti. *Sacra Cong. Rit. in Burgen. de Arrinegra* 15. *Maij* 1610. teste Aldan. *d. tit. 6. n. 25.*

11 Canonici Regulares non tenentur associare, & excipere Abbatum ex eius domo, dum ad Ecclesiam venie solemniter celebraturus, quia Cæremoniale de Episcopo loquens in hoc casu non comprehendit Abbates. *Sacr. Cong. Rituum in Hispanarum 5. Ioannis de Peña* 11. *Decemb.* 1613. referente Lezana *in sum. q. Regul. tom. 2. cap. 3. num. 28. in fine.*

12 Canonicos Regulares curam animarum exercentes in Ecclesiis vniris eorum monasteriis non potest Episcopus compellere ad interessendum diuinis Officiis, quæ diebus Sanctorum patronorum ciuitatis in Ecclesia Cathedrali celebrantur. *S. Cong. Conc.* 5. *Decemb.* 16 26. penes Ald. *d. tit. 6. n. 21.*

13 Canonici Regulares tam in publicis quàm in priuatis actibus, omissa solum veste superiori nigra, possunt stare cum rochetto sine alio superpelliceo. *Sacr. Cong. Rit.* quam citat Barthol. Gauant. *in manuali Episcop. sub hoc verbo n. 1.*

14 Canonici Regulares in processionibus publicis Rochettum, & superpelliceum gestare valent. *S. Cong. Rit.* 28. *Augusti* 1628. penes Gauant. & Ioan. Maria Nouar. *locis proximè citatis.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regular. Lateranen. agentes.*
2 *Ordo Canonicorum Lateranen. incæpit intra annum* 440. *&* 457.
3 *Congregatio Lateranensis reformata fuit à congregatione Frigionaria.*
4 *Tunica alba, Rochetto ex bysso tenuissima induuntur Canonici Regulares Lateranen. & pileum nigrum portant.*
5 *Processionibus interuenire non tenentur Canonici Regulares Lateranen.*
6 *Processionibus in ciuitate Neapol. debent Canonici Regul. Lateran. deferre Crucem cum velo.*
7 *Gratiis singularibus tam spiritualibus quàm temporalibus concessis Monachis Cassinensibus gaudent Canonici Regulares Lateranens.*
Barbos. Apost. Decis. Sum.
8 *Beneficium Curatum, & curam animarum etiam ad tempus non licet assumere Canonicis Regularibus etiam de licentia sui Generalis.*

Canonici Regulares Lateranenses.

COLLECT. CIII.

DE Canonicis Regularib. Lateranen. Paul. Morigia *de origine Relig. lib. 1. c. 8.* Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib. 1. pag. 1. cum seqq.* Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria c. 2.* Ioan. Trullus, Gabriel Pennotto, & alij citati supra præcedenti *collect. n. 1.* 1

Canonici Regulares Lateranenses sic dicti ab Ecclesia sancti Ioannis Laterani in vrbe, in qua à sancto Leone Magno Pontifice intra annum 440. & 457. collocatos fuisse refert Cæsar Franciotti clericus Regularis S. Mariæ de Luca in historia sacra Lucensi edita anno 1613. in Ecclesia S. Tudiani statim in princip. Siue vt vult Onuphr. Panuinus de septem Stationibus Vrbis de Ecclesia Lateranensi à sancto Gelasio Papa sancti Augustini discipulo ab anno 555. & deinceps durante ibi eadem familia per 800. annos vsque ad Pontificatum Bonifacij VIII. qui sublatis Canonicis Regolaribus sancti Augustini seculares introduxit anno 1300. vt refert Carol. Tapia *d. verbo monasteria cap. 2. num. 3.* 2

Reformata est hæc Congregatio à Congregatione Frigionaria, de qua infra. 3

Canonici Regulares Lateranen. induuntur tunica alba Rochetto ex bysso tenuissima & pileum nigrum portant, Carol. de Tapia *d. c. 1. n. 5.* 4

Canonici Regulares Lateranen. non tenentur accedere ad processiones. *Sacra Cong. Rit. in Lateranen. Canonicorum Regular.* 30. *Iuly* 1616. teste Sel. *in select. Canon. c. 3. n. 107.* 5

Canonici Regulares Lateranen. in processionibus debent in ciuitate Neapolitana deferre Crucem cum velo, seu publico appenso vt alij Regulares, non autem discoopertum, vt defert Clerus secularis. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 14. *Ianuary* 1617. referente Sellio *dict. cap. 3. numero* 106. 6

Canonici Regulares Lateranen. communicant in singulis gratiis tam spiritualibus quàm temporalibus cum Monachis Cassinensibus, & Canonicis Regularibus S. Saluatoris Bononiensis. *Gregor. XV. constit.* 33. *incip. Immensi,* 22. *Augusti* 1622. cuius meminit Lezana *in sum. quaest. Regular. tom. 2. cap. 3. num. 10.* 7

Canonicis Regularibus Lateranen. non licet etiam de licentia sui Generalis absque permissu Summi Pont. assumere curam animarum ad tempus, multoque minus beneficium Curatum. *Sacra Congr. Conc.* quam referunt Quarant. *in sum. Bull. verbo Canonicus Regularis*, Paul. Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 5. n. 23.* Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 10. num. 32.* 8

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus S. Ruffi agentes.*
2 *Congregatio hac cur Sancti Ruffi appellatur, ostenditur.*

3 *S.Crucis Conimbricens. Congregatio accepit huius S.Ruffi leges, & statuta.*
4 *Festum S.Ruffi qua die celebretur.*

Canonici Regulares S. Ruffi.

COLLECT. CIV.

1 DE Canonicis Regularibus S. Ruffi, Syluest. Marul. *in Ocean. Relig. lib.1.pag.5.* Aymar. Falco *in historia Antoniana, part.2.tit.22.cap.3.* Petrus Grisseus *in historia Canonic.sect.13.numero 16. & 17.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom.1. disputat.24. quæst.4.num.5.* Claudius Robertus *in sua Gallia Christiana tit. de Abbatiis, lit. R, verbo S. Ruffus.*

2 Canonici Regulares sancti Ruffi, vt multi volunt, à sancto Ruffo sancti Pauli discipulo instituti, de quo ipse *ad Roman.cap.16. num.13. ex me salutem dicite Ruffo selecto in Domino, eiusque matri, quam non aliter atque meam matrem obseruo.* Hunc scribit Dorotheus in synopsi fuisse Thebarum Episcopum: addit Ioannes Mauzolicus in suo martyrolog. venisse postea Gallias, & Auenionis factum fuisse Episcopum, ibique introduxisse Canonicos Regulares, de anno nihil omnino scitur. Sed illud arctius est, quod tradit Claudius Robertus loco supra citato, scilicet nullo modo dictam esse hanc Congregationem S. Ruffi quod eam S. Ruffus instituerit, cum nunquam fuerit Lugdunensis Episcopus; sed propterea sic appellatam, quia præcipuum eius domicilium, & familiæ caput erectum sit sub inuocatione S. Ruffi in Vrbe Valentina in Gallia, cuius etiam nobilis Prioratus est Lugduni, à quo mirum in modum hæc familia nobilitata est.

3 Canonicorum Regularium S.Ruffi leges & sta-
tuta accepit nobilissima Congregatio S. Crucis
Conimbricensis, de qua infra *collect.109.* vt refert
4 Marquez *de vera origine Eremitarum S. Augusti*
cap.18. §.4.& 5. Festum S. Ruffi in martyrologio
Romano celebratur 21. Nouembris: est & alius
S. Ruffus primus Episcopus. Auenionen. 12. No-
uembris.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Aroasiæ agentes.*
2 *Canonici Regul. Aroasiæ quando incœperint.*
3 *Canonicorum Regul. Aroasiæ Congregatio iam desiit.*

Canonici Regulares Aroasiæ.

COLLECT. CV.

1 DE Canonicis Regularib. Aroasiæ Crussen. *in Monast. August. p.2. c.17.* Aubert. Miræus *de origine Canonicor. Regul. c.10.* Ascan. Tambur. *de iure Abbatum tom.2. disp.24.q.4.n.7.*

2 Canonici Regular. Aroasiæ instituti fuerunt à
duobus piis Sacerdotibus, Cannone, & Holdemaro
in Monasterio Aroasiæ secundo ferè lapide à Ba-
palma Artesiæ oppido versus finem Regni Galliæ
in diœcesi Attrebaten. anno 1097. Pontifice Vrba-
no II. Imperatore Occidentis Henrico IV. Orien-
tis Alexio Comneno. Ab hoc Monasterio Aroa-
siæ familiæ Arosianæ capite, & nomen sumpsit
hæc Congregatio, quo tamen tempore, id mihi
ignotum est. Habuit frequentissima per Belgium,
& Galliam Monasteria, quorum catalogum descri-
bit Aubertus Miræus citato loco. Porro hæc Mona- 3
steriorum ad Aroasiam vnio iam desiit, nec talis
Congregatio hodie persistit, & ideo de illa hæc
pauca sufficiant.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis S.Victoris agentes.*
2 *Canonici Regulares S.Victoris cur sic dicti.*
3 *Hugo & Richardus de S.Victore ex hac familia fuere.*

Canonici Regulares S. Victoris.

COLLECT. CVI.

DE Canonicis Regularibus sancti Victoris, Crussen. *in Monast. August. part.1. cap.19.* Aubert. Miræus *de origine Canonicor. Regul. cap.12.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom.2. disp.24. q.4.num.12.* 1

Canonici Regulares S. Victoris hoc nomen 2
sortiti sunt à Monasterio S. Victoris prope muros
Parisienses Abbatiali titulo illustri, ædificatum
fuit à Ludouico Grasso Galliæ Rege anno 1113.
vt referunt Crussen. & Miræus *citatis locis*, quo-
rum vltimus ea enumerat Cœnobia, quæ huic
Congregationi paruerunt, & magnum Vitriaci
Cardinalis de Canonicis S. Victoris elogium tran-
scribit. Cæterum desiit iam hæc Congregatio, licet
Monasterium, quod toti præficiebatur, adhuc flo-
reat. Fuere ex hac familia Hugo, & Richardus de 3
sancto Victore Scriptores magni nominis.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Præmonstratens. agentes.*
2 *Canonici Regulares Præmonstrat. instituti à S. Norberto sub regula S. Augustini.*
3 *Habitus Canonicorum Regularium Præmonstrat. qualis.*
4 *Generalis & Abbates Ordinis Præmonstrat. sunt perpetui.*
5 *Canonici Præmonstrat. in Hispania.*

Canonici Regulares Præmonstratenses.

COLLECT. CVII.

DE Canonicis Regularibus Præmonst. Chronicon Præmonstratense *Coloniæ impressum de anno 1613.* S. Antonin. *part.2. hist. tit.15. cap.19. & tit.17.cap.2.§.2.* Ioann. Richard. *in notis ad Epist. S. Bernardi Epist.25.& 247.* Ioann. Trull. *de Canon. Regular. lib.1. c.9. pag.43.* Paul. Morigia *de origine Relig. lib.1. cap.57.* Syluest. Marul. *in occeano Relig. lib.12.* 1

lib. 11. pag. 171. Thom. Bozius *de signis Eccles. tom. 2. lib. 21. c. 3.* Carol. Tapia *in anth. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo monasteria*, cap. 16. Venero *en su enchiridion. de los tiempos fol.* 109. *in impressione anni* 1641. Gualter. *in tabulis chronograph. seculo* 12. *pag.* 647. Fr. Emman. Rodrig. *quæst. Regul. tom.* 1. *q.* 3. *a.* 1. 16. Card. Baron. *annal. Eccles. tom.* 12. *anno Christi* 1120. *& anno* 1134. Azor. *inst. moral. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 21. *q.* 2. Suar. *tom.* 4. *de Relig. tract.* 9. *lib.* 2. *c.* 5. *n.* 6. Claud. Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbatiis lit. P, verbo Premonstratum*, Hieron. Roderic. *in compendio q. Regul. resol.* 123. *n.* 23. latè Aubert. Miræus *in chronica huius Ordinis*, quam edidit Coloniæ Agrippinæ anno 1613. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 20. Fr. Ferdinand. Camargo *in Epithome historiali Ecclesiæ militantis sub anno* 1126. *pag.* 230. nouissimè R. P. Angelus Manrique *in annalibus Cisterciens. anno Christi* 1120 *cap.* 2. *n.* 1. *cum seqq.* Et ex huius familiæ alumnis Philippus Abbas bonæ spei contemporaneus sancti Bernardi Claraualiensis *in libro de continentia Clericor. cap.* 125. *&* 116. nouiter impressis Duaci 1621. Ioannes Chrysostom. Vander. Sterre Abbas S. Michaëlis *de natalibus Sanctorum huius Ordinis Antuerpiæ impress. de anno* 1625. *& in opere*, cui titulus est. *Lilium inter spinas de vita Sancti Iosephi Steinueldensis Ordinis Premonstraten. impress. etiam Antuerpiæ de anno* 1627. & in alio opere dicto *Echo S. Norberti triumphantis*, impresso quoque *Antuerpiæ de anno* 1619. Dionysius Mudtatz Præpositus Monialium Ordin. Præmonstrat. *in sua historia ecclesiastic. Bredæ* 1624. Augustinus Vuirhmans *in suo Mariano Antuerpiæ impresso de anno* 1628. Martinus Mertz Prior Rhotensis in Sueuia *in vita S. Norberti.* Mauritius du Pié *in vita eiusdem S. Norberti tribus libris lingua Gallica exaratis*, Cornelius Hanegrauius Præpositus Collegij Romani S. Norberti. *in vita eiusdem sancti lingua Italica conscripta*, & Romæ impressa de anno 1632.

2 Canonici Regulares Præmonstratenses sic dicti à loco Præmonstrato in diœcesi Lugdunensi suffraganea Remensi in Gallia, instituti fuere à Norberto Archiepiscopo postea Magdeburgensi Germaniæ Primate sub regula sancti Augustini, & instituto Canonicorum Regularium de anno 1120. Pontifice Calixto II. Imperatoribus Occidentis Henrico V. Orientis Ioanne Comneno, eorum Ordo confirmatus fuit ab *Honorio II. in sua constit. incip. Honorius Episcopus sub dat. Kalend. Martij* 1126. quæ reperitur impressa *in statutis Ordinis renouatis de anno* 1628. Constitutiones & statuta, quæ omnium prima, & antiquissima sunt à sancto Norberto Ordinis huius institutore condita & promulgata fuerunt, deinde à Guilhelmo Abbate Præmonstratens. in decretis Doctore eximio de consilio Coabbatum suorum anno Domini 1290. in Capitulo Generali renouata, vt refert Ioan. le Page *in bibliotheca Premonstrat. lib.* 2. *fol.* 777.

3 Canonici Regulares Præmonst. vtuntur albis vestibus, nam eorum ordo in candido habitu instituta esse dignoscitur, & per omnea eiusdem Ordinis Ecclesias perpetuis temporibus illum inuiolabiliter obseruare iusserunt plures summi Pontifices, *Alexander III. de anno* 1177. *Clemens III.* 1188. *Innocentius III.* 1198. *Honorius III.* 1217. *Gregorius IX.* 1227. ac alij successores. Vnde sanctus Dominicus relicto rochero, seu tunica linea Regularis Canonici Ordinis sancti Augustini, cuius erat Canonicus, volens religionem suam ad instar Religionis Canonicorum Præmonstratensium instituere, regulariaque sui Ordinis statuta, constituta, constitutiones, & cæremonialia ex hac Præmonstratensi Religione desumere, habitum laneum, & candidum cum scapulari iuxta formam habitus Præmonstratensi confectum induit, & Fratres suos vestiri voluit, solum ex colore cappæ dissimilem, quo Dominicanorum cappa sit nigra, Præmonstratensium verò sit candida; referunt Fr. Ferdinand. del Castillo *in historia Ordinis Prædicatorum, lib.* 1. *cap.* 17. Ioann. le Page *in d. bibliotheca, lib.* 1. *fol.* 23. *&* 303.

Canonicorum Regularium Præmonstrat. Generalis, & Abbates, sic appellant monasteriorum Superiores, sunt perpetui, vigent maximè per Germaniam, Flandriam, & Galliam. In Hispania vero sunt nonnulla Religiosorum huiusmodi Monasteria, quæ Religiosam reformationem acceperunt, illi enim habitum totaliter candidum, tam quoad tunicam, quàm scapulare caputium, & cappam Carmelitanæ non dissimilem quamuis longiorem à multis retro annis portabant; sed (vt de alijs refert Ioannes Midotius *in libro*, cui titulus est, *Vindicia Communitatis Nobertinæ antiqui rigoris*) Religiosi omnes deserto habitu antiquo Ordinis ad retinendam dignitatis Religiosæ memoriam propria auctoritate inuolarunt in caputiū Episcopale, quod mortetam vocant, ac in birretum nigri coloris, improuisa hac transmutatione, ego, qui tunc Matriti degebam, vsurpationi Reuerendi P. Frater Philippus Bernal eiusdem Ordinis olim Generalis, modestiæ antiquæ amator parere noluit, & summo cum labore Romanam Curiam petens, à forma Breuis obtinuit, per quas mandatum fuit reintegrati antiquum habitum; & mortetam, ac Birretum deponi. 4

Festum sancti Norberti celebratur 6. Iunij, cuius officium ritu semiduplici in toto orbe recitari posse censuit. *Sacra Cong. Rituum* 14. *Nouembris* 1620. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 10. *num.* 8. & Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de sanctis num.* 40. Verum vt ipsa festiuitas conuenientius ac decentius celebrari posset, *Vrbanus VIII. per suas litteras in forma Breuis sub dat.* 14. *Aprilis* 1625. pro Ordine tantùm transtulit festum sancti Norberti in diem 11. mensis Iulij, quas litteras impressas inueni apud Ioan. Chrysost. *in dicto Echone pag.* 173. 5

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regular. Mantuan. agentes.*
2 *Canonici Regulares Mantuani sub Regula S. Augustini instituti.*
3 *Monasteriorum Mantuanum, & aliud illi annexum solum habet hæc Congregatio.*
4 *Canonici Regulares Sancti Spiritus apud Venetos qui?*

Canonici Regulares Mantuani.

COLLECT. CVIII.

De Canonicis Regularibus Mantuanis Paulus Morigia *de origine Religion. lib.* 1. *cap.* 9. Siluest. Maz. *in occeano Relig. lib.* 1. *pag.* 36. Carol. Tapia in

in auth.ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c.3.Ascan.Tamburin. *de iure Abbatum tom.2. disp. 24.q.4.n.33.*

2 Cannnici Regulares Mantnani à sanctn Matio instituti crednntur, sed monasteriom Mantuanum fundauit eius Vrbis Episcopus Henricus de anno 1150. Pnntifice Eogenin III. Imperatore Occi-
3 dentis Cnntadn III. Orientis Emmanuele Cnmnenn. Præter hoc Mantuanum, atque alterum in nppido Nesi prope Patanium Mantuann annexum, nullum aliud est io tota congregatione mnnasterium, vt tefert Aldan. *in compendio Canon. resol.1. tit. 59.n.42.*

4 Canonicis Regularibus Mantuanis per omnia similes suot alij Regulares Canonici sancti Spiritus apud Venetos, qui duo tantùm pnssident monasteria, Venetiis alterum, alterum Patauij, qnod appellant sancti Michaëlis, sed vtrumque magois reditibus abundans. Nullus ad hanc Congregationem admittitur, nisi Venetus sit, & nnbilis; ferunt eundem habitum atque Cannnici Regulares Lateranenses cum pileis quadratis ex pannn albn, item pallia alba cum exeunt domum. De his agunt Inao.Aodr. *in Clem.1. de elect.* & Paulus Morigia *d.lib.1.c.65.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus S. Crucis Conimbric.agentes.*
2 *Canonici Regul.S.Crucis Conimb.quo tempore instituti.*
3 *Fundatores huius Ordinis qui fuerint.*
4 *Monasteria quot in Portugalia habent Canonici Regulares S.Crucis Conimb.*
5 *Canonici Regulares S. Crucis Conimb. veniunt appellatione eorum, qui in strictiori clausura viuunt.*
6 *Habitum quem habeant Canonici Regulares S. Crucis Conimbr.*

Canonici Regulares S. Crucis Conimbric.

COLLECT. CIX.

1 DE Canonicis Regularibus S. Crucis Conimbricensis Gabriël Pennottns *in sua historia tripartita lib.2.cap.59.* D. Rodetic.à Cunha *in Historia Episcop.Portugalens. p.2.c.2.* Ascan. Tambut. *de Iure Abbatum tom.2. disp.24. quæst.4. num.16.* oouissimè R.P. Angelos Manrique *in annalibus Cisterciens. anno Christi 1162. capite 2. numero 14. cum seqq.*

2 Canonici Regulares S.Crucis Conimbricensis, sic dicti à celebri mnnasterio sanctæ Crucis Cnnimbricensis, quod amplissimis redditibus ædificauit Alphnnsus Enriquez primns Lusitaniæ Rex annn 1131. Innocentio II. Pontifice, Imperatnribus Occidentis Lotharin II. Orientis Ioann.Comneno, ibique sepultus iacet in sacelln maximn à læua parte Altaris, vnacum filin Sanctio Regni successore, qui in eadem cappella à Regione patris ad dexterum latus æquali mausoleo quiescit do quibus agunt historiographi Lusitani vitas Regum scripsere, præcipuè Petrus Marizius, Eduardns Nunet de Lean Antonius de Vasconcelis, & alij.

Cannnicnrum Regolariom sanctæ Crucis Cn- 3
nimb. instirutntes fuere Dnn Tellos Archidiaconns Cnnimbricensis, Dnn Michaël eiusdem Ecclesiæ Prinr, Dno Inaones Cannnicus, & magister scholæ, Dnn Theotonius primus Prinr monasterij S.Crucis, Don Odorius S.Iacobi Piesbyter, & einsdem monasterij S. Crucis Prinr claustralis, Dnn Fernandus sanctæ Mariæ Mnntis maioris Præpositus, Dnn Petrus Presbyter, & alij quinque qunrum nomina innenire onn potui: cnnfirmauit Innocentius III. annn 1135.

Cannnicnrum Regularium Sanctæ Crucis Co- 4
nimb. congregatio plura habuit sub se monasteria in Regnn Portugaliæ, quod non egrediuntur, quæ temporis vicissitudn ab illa abduxit, & aliis Ordinibus, siue mensis Episcopalibus applicauit, nunc possidet vnum de viginti, inter quæ amplissima sunt, monasteria Sanctæ Crucis Conimbricensis, & Sancti Vincentij Vlixbonensis, & de Griio, & de Resnyos, & de Pnrto, & de Mnteira de quibus agit Gabr. Pennottus *d.cap.59.* Plura in laudem primi illius mnnasterij sanctæ Crucis Conimbricensis cumulant Fr.Emman. Rndrig. *quæst. Regular.tom.1. quæst.3. art.1.* Oduard. de Lean *in chronica Regum Portugal.in vita Alphonsi I.fol.55. verso,* Petr. Matizius *in dialog.varia histor.fol.46.& 361.* Fr.Ludou. ab Angelis *in vita Augustini lib.4.cap.21. pag.112.* D.Rodetic.da Cunha *in historia ecclesiast. Archiep. Bracharens.p.2.cap.54.*

Canonici Regulares sanctæ Crucis Cnnim- 5
bricensis veniunt appellatinne eorum, qui in strictiori clausura viuunt ad effectum ne ad poblicas processinoes accedere cngantur. *Sacra Congregat. Conc.* coius meminerunt Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarra lib.1. tit.54. leg.24.§.31. de process.n.6.* Ioan.Maria Nonar. *in lucerna Regul. verbo process.n.9.* Egn *de officio, & potest. Episcop.p.3.alleg. 78.n.17.*

Cannnici Regulares S. Crucis Cnnimbricensis 6
induuntur alba tunica, superpelliceo lineo, almucia, siue caputio, & pallin oigro. Habent Generalem ad triennium, Prinres Domnrum fiunt à Capitulo cuiuscunque Cœnnbij, confirmante Geoerale, refert Aldan. *in compendio Canon.resol.lib.5.tit.19. de Religion.n.35.*

Canonici Regulares Gronodael.

COLLECT. CX.

CAnonici Regulares Grnnodael, idest Vallis viridis, sic dicti fuerunt ab ipsn loco Grnnndael in diœcesi Cameracensi iuxta Scalden fluuium: de quibos qui plura scire cupit, legat Siluest.Marul. *in Occeano Relig. lib.1.pag.38.* Gabriel Pennott. *in historia tripart. lib.2. c.63. n.2.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.2.disp.24.q.4.n.18.* Posseuin. *in apparatu verbo Ioannes Visbroch. & Ioan. Schonhonen.* celebris huius congregationis alumni.

Canonici Regulares Vuindesemenses.

COLLECT. CXI.

CAnnnici Regulares Vuindesemenses sic dicti 1
à prædin Vuindestheino tertio à Dauentria Germaniæ

Germaoiæ inferioris Vrbe, lapide, ad Iſulam fluuium ſita, collocato propè Zuuollam Traiectenſis diœceſis, illic erectum adeſt monaſterium eiuſdem nominis ſub inuocatione B. Virginis Mariæ à Gerardo Magno Ioaone Buſebrone ædificatum anno 1387. Pontifice Vrbano VI. Imperatoribus Occidentis Veoceſlao, Orientis Andronico III. Addidere ſe breui temporis ſpatio, huic monaſterio Congregationis Voindeſemenſis capiti in ſola Germania inferiori, ac tractu Rhenano centum vigiori Virorum monaſteria, fœminarum triginta diſciplinæ Regularis valdè obſeruantia, ſed tractu temporis eorum plura eſſe deſieruot, & iam in paucis conſiſtit hæc Congregatio, de qua qui plura ſcire cupit, videat Cruſen. *in monaſt. Auguſt. p. 3. c. 21.* Aubert. Miræ. *in origina Canon. Regul. c. 13.* Gabr. Pennotto *in hiſtoria tripart. lib. 2. cap. 62. cum tribus ſeqq.* Aſcan. Tamburio. *de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. q. 4. n. 23.*

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Canonicis Regularibus Frigionariæ agentes.*
2 *Monaſterium S. Mariæ de Frigionaria cur ſic dictum.*
3 *Canonici Regulares Frigionariæ, quando, & à quibus inſtituti.*
4 *Canonici Regulares Frigionariæ in Eccleſia Lateranenſi collocati, Canonicos Lateranenſes reformarunt.*

Canonici Regulares Frigionariæ.

COLLECT. CXII.

1 DE Canonicis Regularibus Frigionariæ, Paulus Morigia *in origine Relig. lib. 1. cap. 8.* Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib. 1. pag. 4.* Fr. Emman. *quæſt. Regul. tom. 1. quæſt. 3. art. 1.* Carrol. de Tappia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap. 2. num. 2. cum ſeqq.* Azori. *inſtit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 22. quæſt. 3. verſ. anno item,* Gabriel Peonotto *in hiſtoria tripart. lib. 3. cap. 8.* Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. q. 4. n. 27.*

2 Canonici Regulares Frigionariæ ſic dicti à monaſterio ſanctæ Mariæ in ſylua Frigionaria (ſunt Frignones aues quædam in Italia) cui multitudo Frigionum illac ſe recipientium nomen indidit, quod 3000. paſſibus à ciuitate Lucenſi diſtat, inſti-
3 tuti ſub regula ſancti Auguſtioi à P. domno Bartholomæo ex nobiliſſima Columoenſium familia, & à P. Iacobo Auogrado Bonooienſi Doctore emerito, familiæ Prædicatorum quondam Religioſo laico anno 1406. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. & præter numero 1. citatos, refert Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 34.*

4 Canonici Regulares Frigionariæ ab Eugenio IV. collocati fuerunt in Eccleſia ſancti Ioannis Lateranenſis de Vrbe, iuſſaque eſt à Frigionaria dici Lateranenſis, cum Lateranenſium Canonicorum fuerit reformatrix, quod nomen adhuc retinet, vt atteſtatus Aldan. *d. tit. 19. de Religionib. num. 33.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Canonicis Regularibus ſancti Saluatoris agentes.*
2 *Canonici Regulares S. Saluatoris cur ſic dicti, & quando inſtituti.*
3 *Scopetini dicantur Canonici Regulares S. Saluatoris.*
4 *Canonicorum Regul. S. Saluatoris Ordinem quis confirmauerit, habitum præſcripſerit, & alia indulta, & priuilegia conceſſerit?*
5 *Religionem arctiorem vouentes poſſunt ingredi Ordinem Canonicorum Regul. S. Saluatoris.*
6 *Vocem actiuam & paſſiuam habent Canonici Regul. ſancti Saluatoris in Sacris conſtituti.*
7 *Capitulum Generale ſingulis triennis, & dietam quolibet anno celebrant Canonici Regulares S. Saluatoris.*
8 *Habitum eundem cum Canonicis Regularibus Lateran. portant Canonici Regulares ſancti Saluatoris præterquam quod patientiam portant, & pallium nigrum deferunt cum foras exeunt.*

Canonici Regulares Sancti Saluatoris.

COLLECT. CXIII.

1 DE Canonicis Regularibus S. Saluatoris Gualter. *in tabulis chronolog. ſæculo 15. anno 1408. pag. 717.* Paul. Mirigia *in origine Relig. lib. 1. cap. 40.* Sylueſt. Marul. *in occeano Relig. 5. pag. 322.* Carol. Tapia *in auth. ingreſſi, C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap. 27.* Cæſar. Franciotti *de Sanctis Vrbis Luca in Eccleſia S. Mariæ foris porta pag. 565. & 590.* Polid. Virgil. *de inuentor. rerum, lib. 7. cap. 3.* Fr. Emman. *quæſt. Regul. tom. 1. quæſt. 3. art. 3.* Azor. *inſt. moral. p. 1. diſp. 12. cap. 22. q. 3. verſ. anno Chriſti,* Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. q. 4. n. 30.* Ioſeph. Micheli *en el theſauro de Religione fol. 107.*

2 Canonici Regulares Sancti Saluatores ſic dicti à primo monaſterio, quod habuit ſub oraculo Saluatoris in ſylua Lacus noo longe à Senis, inſtituti à Fratre Stephano Eremita S. Auguſtini de anno 1408. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Aodronico III.

3 Canonici Regulares S. Saluatoris nonnunquam appellantur Scopetini à monaſterio quod initio inſtitutionis habuerunt prope muros Florentiæ ſub nomine S. Donati Epiſcopi Feſſulani, vt refert Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 35.*

4 Canonicorum Regul. Sanctæ Saluatoris Ordinem confirmauit, habitum præſcripſit, indulta Fratrum Eremitarum S. Auguſtini, & aliorum Canonicorum Regularium conceſſit *Gregorius XII. conſtit. 2.* incip. *Excitat Nonis Aprilis* 1407. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 241.* Et ſunt verè Canonici Regulares *Calixtus III. conſtit. 2.* incip. *Sacra 16. Kalend. Iunij* 1456. apud eundem Laërt. *d. tom. 1. pag. 313.*

5 Canonicorum Regularium S. Saluatoris Ordinem

ingredi poſſunt, etiam qui arctiorem Religionem vouerunt. *Iulius II. conſtit.* 30. incip. *Inter* 4. *Non. Aprilis* 1512. apud Laërt. Cherubin. *tom. primo pag.* 450.

6 Canonici Regulares S. Saluatoris in Sacris conſtituti habent vocem actiuam, & paſſiuam. *Pius V. conſtit.* 141. incip. *Inter cæteras* 7. *Septembris* 1571. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 342.

7 Canonici Regulares S. Saluatoris Capitulum Generale quolibet triennio, & dietam quolibet anno celebrant. *Sixtus V. conſtit.* 98. incip. *Ex varietate* 23. *Auguſti* 1589. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 668. Illis ambitum interdixit *Paulus V. conſtit.* 35. incip. *Quoniam.* 22. *Septembris* 1607. apud eundem Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 224.

8 Canonici Regulares S. Saluatoris vtuntur eiſdem veſtibus atque Canonici Lateranenſes, prætetquam quod patientiam portant, & pallium nigrum deferunt, cùm foras exeunt, poſſident ad quadraginta monaſteria per Italiam, quam non egrediuntur: Generalis triennium non extendit: fuit illis per *Sacram Rit. Congr. conceſſum*, vt qui hucuſque vſi ſunt Birreto albo, poſſint eodem modo impoſterum vti nigro, *ſub die* 16. *Septembris* 1620. cuius meminit Sellium *in ſelect. Canonic. cap.* 19. *numero* 50.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Canonicis S. Georgij in Alga agentes.*
2 *Canonici ſancti Georgij in Alga quando inſtituti, & approbati?*
3 *Canonici S. Georgij in Alga à tempore Pij V. profeſſionem emiſerunt.*
4 *Canonici S. Georgij in Alga præcedunt Canonicis Regul. Lateranen.*
5 *Proprietas qualiter prohibeatur Canonicis S. Georgij in Alga.*
6 *Miſſam, ac officium de B. Laurentio Iuſtiniano in eius feſto, & octaua celebrant Canonici S. Georgij in Alga.*
7 *Officium de B. Laurentio Iuſtiniano recitant Canonici Sancti Georgij in Alga qualibet quinta feria cuiuſlibet hebdomada alio feſto non impedita.*
8 *Canonici S. Georgij in Alga admittuntur per datariam ad Parochiales illis reſignatas.*

Canonici Regulares Sancti Georgij in Alga.

COLLECT. CXIV.

1 DE Canonicis Regularibus S. Georgij in Alga Gualter *in tabulis chronog. ſæculo* 15 *anno* 1404. *pag.* 717. Paul, Morig. *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 44. Silueſt. Marul. *in Occeano Relig. lib.* 5. *pag.* 337. Carol. Tapia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſanctis Eccleſ. verbo monaſteria cap.* 4. Hieron. Roman. *de Republ. Chriſt. lib.* 6. *cap.* 30. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 12. *c.* 22. *quæſt.* 3. Hieron. Roderic. *in compendio q. Regul. reſol.* 123. *num.* 24. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *diſp.* 24. *q.* 4. *num.* 32. Ioſeph. Michel. *en el theſauro de Religiones, fol.* 108.

Canonici Regulares S. Georgij in Alga ſic dicti ab Alga ſiue Alega parua inſula diſtante duobus milliaribus à Venetiis, quia ibi ſitum primò huius familiæ monaſterium ſub nomine ſancti Georgij instituti à D. Antonio Corario Bononienſi, & Epiſcopo Oſtienſi anno 1408. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. Qui quidem Pontifex Ordinem hunc approbauit, ſtatuta, viuendique formã præſcripſit, vt in eius *Conſt.* 1. Incip. *Illis,* 5. *Kalend. Iulij* 1406. apud Laërtium Cherubin. *in Bullario tomo* 1. *pagina* 239.

Canonicorum Regularium S. Georgij in Alga congregatio, quæ antea erat Canonicorum ſecularium profeſſionem Regularium admiſit acceptando conſtitutionem 76. Pij V. qua cautum erat vt qui in Congregationibus ſub voluntaria obedientia viuebant, profeſſionem Regularem ſolemnem ſub trium votorum promiſſione emitterent, & vnam ea regulis approbatis emitterent. *Pius V. conſtit.* 92. incip. *Ex incumbenti,* 3. *Id. Decembris* 1569. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 294. 3

Canonici Regulares Sancti Georgij in Alga præcedunt Canonicis Regularibus Lateranenſ. Idem *Pius V. conſtit.* 127. incip. *Cum alias* 11. *Kalend. Iunij* 1571. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 340. 4

Canonicis Regularibus S. Georgij in Alga proprietas ſtrictè interdicitur, ſolúmque victus, & veſtitus eis ſubminiſtrantur; *Sixtus V. conſtit.* 63. incip. *Circumſpecta,* 5. *Septembris* 1587. apud Laërt. Cher. *in Bull. to.* 2. *pag.* 599. Deferre poſſunt tam domi quàm alibi omni tempore togam coloris cærulei, prout deferebat B. Laurentius Iuſtinianus huius Congreg. inſtitutor. *Clemens VIII. conſtit.* 90. incip. *Quæ ad Religioſorum, de anno* 1602. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 139. 5

Canonici Regulares S. Georgij in Alga Miſſam & Officium de B. Laurent. Iuſtinian. in eius feſto & octaua celebrant, ex indulto *Clementis VIII.* incip. *noſtra auctoritatis* 27. *Septembris* 1598. Et qualibet quinta feria cuiuſlibet hebdomadæ alio non impedita idem recitant Officium. *Paulus V. ſua conſt.* incip. *Cum ſicut* 29. *Iulij* 1605. quas refert Flauius Cherubin. *in compend. Bullar. ſcholio* 2. *ad Bullam* 90. *Clementis VIII.* 6 7

Canonici Regulares S. Georgij in Alga admittuntur per Datariam ad Parochiales Eccleſias eis reſignatas. *Sacra Congr. Conc. in Veronen.* 17. *Nouembris* 1629. teſte Sellio *in ſelect. Canonic. cap.* 3. *num.* 120. 8

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Canonicis Regularibus S. Eligij agentes.*
2 *Canonici Regulares Sancti Eligij quo tempore & loco incœperint, & quos habuerint inſtitutores.*

Canonici Regulares S. Ioannis Euangeliſtæ.

COLLECT. CXV.

DE Canonicis Regularibus Cæruleis S. Ioannis Euangeliſtæ (quos vulgus appellat ſancti

cti

cti Eligij) Fr.Emman. *quæst. Regul. tom. 1. quæst. art. 1.* Suar. *de Relig. tom. 4. tract. 9. lib. 2. cap. 9. num. 4.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 14. D.Roderic. à Cunha *in historia ecclesiast. Episcoper. Portugalens. p. 2. cap. 27. & Archiepiscoporum Bracharensium part. 2. cap. 55. numer. 3. cum seqq.*

2 Canonici Regulares cærulei sancti Ioannis Euangelistæ (quos vulgus appellat sancti Eligij fratres) cœperunt in Portugaliæ Regno, quod non egrediuntur; anno 1415. tempore Regis Ioannis I. nam cum Magister Ioannes magni nominis medicus Vlyssiponensis, postea Episcopus Lamacensis, & Alphonsus Noguera postea etiam Episcopus Conimbricensis, & Vlyssiponensis, & Martinus Laurentius verbi Dei prædicator egregius, Deo vacare & à secolaribus negotiis se abstinere vellent, ex speciali concessione Ferdinandi de Guerta Archiepiscopi Bracharensis in monasterio sancti Saluatoris de Villar de frades tribus milliaribus à Bracharensi ciuitate distante (quod à fundamentis erexerat sanctus Martinus, & per plures annos à Monachis Ordinis S.Benedicti habitatum fuerat) se receperunt, ibique hæc Religiosa Congregatio initium sumpsit, sub eadem regula & habitu, quem eodem ferè tempore acceperat præcedens Congregatio Canonicorum Regularium sancti Georgij in Alga, sine tamen vlla dependentia; per Regnum Portugaliæ plura & amplissima retinent monasteria, reguntur vno Generali independenti ab Italo, qui triennio durat, ex illis prodierunt plorea Religiosissimi viri, de quibus D. Roderic. à Cunha *d. c. 55. n. 4.*

Canonici Regulares S. Petri de Monte Corbulo.

Collect. CXVI.

1 CAnonici Regulares S.Petri de Monte Corbulo sic dicti à primo eius monasterio sub patrocinio sancti Petri in Monte Corbolo in Archiepiscopatu Florentino duodecimo à Senis lapide ædificato, Pontificatu Iulij II. intra annum 1503. & 1511. quo ipse durauit, instituti à quodam Petro Regurisi, vel Mediolanensi, Monacho Cartusiano; ferunt habitum Canonicorum huiusmodi à principio fuisse Canosini coloris, nimirum tunicam, rochettum, & caputium, siue almutiam, sed anno 1521. mutatum esse in nigrum: amant hi maximè solitudinem, spectãtur hospitalitatẽ, rigidè secum agunt, ac de labore manuum viuunt, Plura qui scire de eis velit, consulat Trull. *de Can. Reg. lib. 10. c. 50.* Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 11. c. 22. q. 3. vers. & est alia Congregatio,* Gabr. Pennot. *in tripartita histor. lib. 2. c. 54. n. 5.* Tamburin. *de iure Abbatum, tom. 2. disp. 34. q. 4. n. 28.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de canonizatione Sanctorum agentes.*
2 *Vita, res gesta ac miracula diligenter examinanda in Canonizatione Sanctorum.*
3 *Sanctorum canonizatio consulto procrastinanda.*
4 *Miraculorum testimonium, & morum virtutem requirit canonizatio Sanctorum in eo, qui pro Sancto colendus est.*
5 *Ecclesia tota nihil maius, aut augustius est beatificatione, & canonizatione Sanctorum.*
6 *Antonini per Adrianum VI.*
7 *Antonij per Gregorium IX.*
8 *Bennonis per Adrianum VI.*
9 *Bernardini per Nicolaum V.*
10 *Bernardi per Alexandrum VI.*
11 *Bonauentura per Sixtum IV.*
12 *Brigita per Bonifacium IX.*
13 *Caroli per Paulum V.*
14 *Catharina Senen. per Pium II.*
15 *Clara per Alexandrum IV.*
16 *Didaci per Sixtum V.*
17 *Dominici per Gregorium IX.*
18 *Eadmundi per Innocentium IV.*
19 *Eduardi per Alexandrum III.*
20 *Elisabetha Hung. per Gregorium IX.*
21 *Elizabetha Portug. per Vrbanum VIII.*
22 *Francisca Rom. per Paulum V.*
23 *Francisci Assissin. per Gregorium IX.*
24 *Francisci de Paula per Leonem X.*
25 *Heduuigis per Clementem IV.*
26 *Henrici per Eugenium III.*
27 *Homoboni per Innocentium III.*
28 *Hyacinthi per Clementem VIII.*
29 *Ignatij Loyola per Gregorium XV.*
30 *Ioannis Gualb. per Calestinum III.*
31 *Iuonis per Clementem VI.*
32 *Laurentij Dubl. per Honorium III.*
33 *Leopoldi per Innocentium VIII.*
34 *Ludouici Regis per Bonifacium VIII.*
35 *Ludouici Episcop. per Ioannem XXII.*
36 *Nicolai Tolent. per Eugenium IV.*
37 *Petri Episcop. Anag. per Pascalem II.*
38 *Petri mart. per Innocentium IV.*
39 *Petri de Morono per Clementem V.*
40 *Philippi Nerij per Gregorium XV.*
41 *Richardi per Vrbanum IV.*
42 *Raymundi per Clementem VIII.*
43 *Stanislai per Innocentium IV.*
44 *Theresia per Gregorium XV.*
45 *Thoma Cant. per Alexandrum III.*
46 *Thoma Herford. per Ioannem XXII.*
37 *Thoma Aquinatis per Ioannem XXII.*
48 *Vbaldi per Calestinum III.*
49 *Vgonis per Innocentium II.*
50 *Vincentij confes. per Pium II.*
51 *Vldarici per Ioannem XV.*

Canonizatio.

Collect. CXVII.

DE canonizatione Sanctorum integros tractatus ediderunt Troylus Maluetius, Iacobus Castellanos, Angelus Rocha, & omnium nouissimè R.P.D. Felix Cintelorius mei amicissimus, Augustinus Triumphus *in sum. de potest. Ecclesia,* Thomas Vualdensis *tom. 3.* Petrus Cresperius *in summ. Catholica Fidei verbo canonizatio,* Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regulares, pagin.* 254. *cum sequentibus*, vbi refert decretum Congregationis sacrorum Rituum seruandom in recipiendis informationibus pro causis beatificationum, & canonizationum Seruorum Dei. 1

Canoniza

2 Canonizatio Sanctorum requirit, vt vitæ, & res gestæ, ac miracula canonizandi diligenter examinentur. *Ioannes XV. constit.* incip. *Cum conuentu* 3. *Non. Februarij* 993. apud Laërt. Cherub. *in Bullario nouo. tom.* 1. *pag.* 9. aliàs *pag.* 43.

3 Canonizatio Sanctorum consulto procrastinanda. *Cælestinus III. const.* 1. incip. *Benedictus* 4. *Non. Mart.* 1193. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 30. aliàs *pag.* 69.

4 Canonizatio Sanctorum requirit morum virtutem in eo, qui pro Sancto colendus sit in terris, & miraculorum testimonium. *Gregorius IX. constitut.* 4. incip. *Cum dicat. Kalend. Junij* 1232. apud Laërt. Cherubin. *d. tom.* 1. *pag.* 85. in nouiss. impress.

5 Canonizatione, & beatificatione Sanctorum nihil in tota Ecclesia maius, aut augustius est, vtpote homines iam demortuos etiam cum fama sanctitatis & miraculorum declarare pro sanctis, eosque vti tales colendos, & venerandos decernere. *Sacra Cong. Rituum sub die* 12. *Martij* 1631. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 1. *numero* 22.

6 Antonini Archiepiscopi Florentini canonizatio ab Adriano VI. celebrata, & litterarum Canonizationis expeditio facta per *Clementem VII. constit.* 1. incip. *Rationi congruit* 6. *Kalend. Decembr.* 1523. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 553. aliàs *pag.* 466. in nouiss. impress.

7 Antonij Vlyssiponensis de Padua nuncupati canonicatio per *Gregorium IX. const.* 4. incip. *Cum dicat. Kalend. Junij* 1231. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 53. aliàs *pag.* 85.

8 Bennonis Episcopi Misnensis canonizatio per *AdrianumVI. const.* 1. *in append.* incip. *Excelsus. pridie Kalend. Iuly* 1525. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 23. aliàs *pag.* 464.

9 Bernardini Senensis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia canonizatio per *Nicolaum V. const.* 2. incip. *Misericordias Non. Kalend. Iunij* 1450. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 306. aliàs *pag.* 282. in nouiss. impress.

10 Bernardi Abbatis Clareuallensis canonizatio per *Alexandrum III. constit.* 2. incip. *Contigit.* 15. *Kalend. Februarij* 1164. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 25.

11 Bonauenturæ Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci canonizatio. *Sixtus IV. const.* 21. incip. *Superna* 18. *Calend. Maij* 1482. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 366. aliàs *pag.* 325. in nouiss. impress.

12 Brigitæ viduæ in Suetia canonizatio per *Bonifacium IX. const.* 5. incip. *Ab origine, Nonis Octobris* 1391. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 233 aliàs *pag.* 226. in nouiss. impress.

13 Caroli Cardinalis sanctæ Praxedis Archiepiscopi Mediolanensis canonizatio per *Paulum V. const.* 45. incip. *Cælestis* 4. *Kalend. Iunij* 1608. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 233. aliàs *pag.* 187. in nouiss. impress.

14 Catharinæ Senensis Ordinis Prædicatorum canonizatio per *Pium II. const.* 6. incip. *Misericordias* 3. *Calend. Iulij* 1461. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *p.* 317. aliàs *p.* 290. in nouiss. impress.

15 Claræ Virginis Ordinis S. Francisci canonizatio per *Alexandrum IV. const.* 3. incip. *Clara* 6. *Calend. Octobris* 1255. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *p.* 81. aliàs *p.* 109. in nouiss. impress.

16 Didaci Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia canonizatio per *SixtumV. const.* 82. incip. *Rex Regum Non. Iulij* 1588. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 2. *pagin.* 630. aliàs *pag.* 278. in nouiss. impress.

Dominici Ordinis Fratrum Prædicatorum institutoris canonizatio per *Gregorium IX. const.* 8. incip. *Fons, Non. Iuly* 1234. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 56. aliàs 88. in nouiss. impress. 17

Eadmundi Cantuariensis Archiepiscopi canonizatio per *Innocentium IV. const.* 2. aliàs 21. *in appendice*, incip. *Nonum* 3. *Id. Ianuarij* 1247. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 6. aliàs *pag.* 107. *tom.* 1. in nouiss. impress. 18

Eduardi Regis Angliæ canonizatio per *Alexandrum III. const.* 1. incip. *Illius* 7. *Id. Februarij* 1161. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 23. 19

Eduardi Regis Hungarorum filiæ canonizatio per *Gregorium IX. constit.* 11. incip. *Gloriosus Kalend. Iuny* 1235. apud Laërt. Cherubin. *tomo* 1. *pag.* 57. 20

Elisabethæ Reginæ Portugaliæ canonizatio per *Vrbanum VIII.* cuius constitutionem non potui inuenire, & ideo dubito an fuerit expedita. 21

Franciscæ Romanæ viduæ canonizatio per *Paulum V. const.* 45. incip. *Cælestis, de anno* 1608. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 233. 22

Francisci Ordinis Fratrum Minorum institutoris canonizatio per *Gregorium IX. constit.* 2. incip. *Mira*, 14. *Kalend. August.* 1519. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 51. 23

Francisci de Paula Ordinis Fratrum Minimorum institutoris canonizatio per *Leonem X. constit.* 38. incip. *Excelsus* 1. *Maij* 1519. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 528. aliàs *pag.* 446. in nouiss. impress. 24

Heduuigis Ducissæ Poloniæ canonizatio per *Clementem IV. constit.* 9. incip. *Exultat.* 7. *Kalend. Aprilis* 1267. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 114. aliàs *pag.* 133. 25

Henrici primi Imperatoris canonizatio per *Eugenium III. constit.* 1. incip. *Sicut* 2. *Id. Martij* 1152. apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 18. aliàs *pag.* 56. 26

Homoboni Cremonensis canonizatio per *Innocentium III. constit.* 2. incip. *Quia pietas* 11. *Calend. Ianuarij* 1198. apud Laert. Cherubinum *tomo* 1. *pag.* 35. Lectiones pro ciuitate Cremonen. approbantur à *Sacra Congr. Rit. in Cremonen.* 18. *Februarij* 1617. 27

Hugonis Episcopi Gratianopolitani canonizatio per *Innocentij II. constitut.* 2. incipien. *Dimi-nis* 10. *Calend. Maij* 1134. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 18. 28

Hyacinthi Polonis Ordinis Prædicatorum canonizatio per *Clementem VIII. constit.* 27. incip. *Benedictus pater* 15. *Kalend. Maij* 1594. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 36. aliàs *pag.* 26. in nouiss. impress. 29

Ignatij Loyolæ Societatis Iesv fundatoris canonizatio facta à Gregorio XV. vna cum SS. Isidoro agricola, Francisco Xauerio, & Philippo Nerio Confessoribus, & Theresia Virgine, sed morte præoccupatus litteras desuper expedire non potuit, & ideo eas expediuit *Vrbanus VIII. constitut.* 3. incipien. *Rationi congruit* 8. *Idib. Augusti* 1623. apud Angel. Mariam Cherubin. *tomo* 4. *pag.* 8. 30

Ioannis Gualberti Ordinis Monachorum Vallumbrosæ institutoris canonizatio per *Cælestinum III. constit.* 1. incip. *Gloriosus Non. Octobris* 31

bris 1193. apud Laërt.Cherub. *tom.*1.*pag.*31. aliàs *pag.*69.

31 Iuonis Presbyteri Trecorensis canonizatio per *Clementem VI. constit.*4. incip. *Ad Spiritualis* 11. *Kalend. Iulij* 1347. apud Laert. Cherubin. *tom.*1. *pag.*216.

32 Laurentij Archiepiscopi Dublinensis canonizatio per *Honorium III. constit.*7. incip. *Ineffabilis* 3.*Id. Decembris* 1225. apud Laert.Cherub. *tom.*1. *pag.*49.

33 Leopoldi Austriæ Ducis cognomento Marchionis Pij canonizatio per *Innocentium VIII.constit.*1. *in appendice* incip. *Sacrosanctam* 8.*Id.Ianuarij* 1485. apud Laert.Cherub. *tom.*3.*pag.*19. aliàs *tom.*1.*pag.* 344.In nouiss.impress.

34 Ludouici Francorum Regis canonizatio per *Bonifacium VIII.constitut.*6.incip. *Gloria* 3.*Id.Augusti* 1297. apud Laert.Cherubin. *tom.*1. *pag.*142. aliàs *pag.*157.

35 Ludouici Episcopi Tholosani canonizatio per *Ioannem XXII const.*2. incip. *Sol oriens* 7.*Id. Aprilis* 1317.apud Laert.Cherub.*tom.*1.*pag.*153.

36 Nicolai Tolentinatis Ordinis Fratrum Eremitarum sancti Augustini canonizatio per *Eugenium IV.const.*18. incip. *Licet Kal.Februarij* 1447. apud Laert.Cherub.*tom.*1.*pag.*285.& apud *Erapol.in suo Bullar.pag.*112.

37 Petri Episcopi Anagnini canonizatio per *Paschalem II.const.*3.incip. *Dominum* 2.*Non. Iunij* 1110. apud Laert.Cherub.*tom.*1.*pag.*16.aliàs *pag.*53.

38 Petri martyris Ordinis Prædicatorum canonizatio per *Innocentium IV.const.*11.incip. *Magis*,9.*Kalend. Aprilis* 1233. apud Laert.Cherub. *tom.*1.*pag.* 70.aliàs *pag.*99.

39 Petri de Morono,qui fuit Cælestinus V.canonizatio per *Clementem V.constit.*4. incip. *Qui facit de anno* 1313.apud Laert.Cherub.*tom.*1.*pag.*151.aliàs *pag.*166.

40 Philippi Nerij Congregationis Clericorum secularium Oratorij fundatoris facta per Gregorium XV.sed morte præuentus Bullam desuper expedire non potuit, & ideo illam expediuit *Vrbanus VIII constit.*1. incip. *Rationi congruit* 8.*Id.Augusti* 1623. apud Angelum Mariam Cherubin. *tom.*4. *pag.*5.

41 Richardi Episcopi Cicestrensis canonizatio per *Vrbanum IV.constit.*3.incipien. *Exultet* 10.*Calend. Martij* 1262. apud Laert.Cherub. *tom.* 1. *pag.*97. aliàs *pag.*120.

42 Raymundum de Panafort Barchinonensis Ordinis Prædicatorum sanctorum cathalogo adscripsit,& festum die 7.mensis Ianuarij celebrari iussit *Clemens VIII. const.*77. incip. *Romana* 3. *Kalend. Maij* 1601.apud Laert.Cherub. *to.*3.*pag.*113.aliàs *pag.*82. in nouiss.impress.

43 Stanislai Episcopi Cracouiensis canonizatio per *Innocentium IV. constitut.*13. incipien. *Olim* 15. *Calend. Octobris* 1253. apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.*75.

44 Theresiæ Virginis tam Fratrum quàm Monialium Carmelitarum Discalceatorum fundatricis canonizatio per *Gregorium XV.const.*10.incip. *Omnipotens sermo* 4.*Id.Martij* 1621.apud Angel.Mariam Cherub.*tom.*3.*pag.*307.

45 Thomæ Cantuariensis Archiepiscopi canonizatio per *Alexandrum III.constit.*4. incip. *Redolet* 4.*Id.Martij* 1173.apud Laert.Cherub. *tom.*1.*pag.* 24. aliàs *pag.*62.

46 Thomæ Episcopi Herfordiensis canonizatio per *Ioannem XXII.constitut.*7.incip. *Vnigenitus* 15. *Calend. Maij* 1320. apud Laert. Cherub. *tom.*1. *pag.*160.

Thomæ Aquinatis Ordinis Fratrum Prædicatorum canonizatio per *Ioannem XXII. constit.*11. incip. *Redemptionem* 15. *Kalend. Augusti* 1323. apud Laert. Cherubin. *tom.*1. *pagin.*163. aliàs *pagin.*175. 47

Vbaldi Episcopi Eugubini canonizatio per *Cælestinum III.const.*1. incip. *Benedictus* 4.*Non.Martij* 1192. apud Laert.Cherubin. *tom.*1.*pag.*30.aliàs *pag.*69. 48

Vgonis Episcopi Gratianopolitani canonizatio per *Innocentium II. constit.*1. incip. *Diuinus* 10. *Kalend. Maij* 1134. apud Laert. Cherubin. *tom.*1. *pag.*18. 49

Vincentij Confessoris Ordinis Prædicatorum canonizatio per *Pium II. constit.*1. incip. *Rationi Kalendis Octobris* 1458.apud Laert.Cherub.*tom.*1. *pag.*311. aliàs *pag.*287. 50

Vldarici Episcopi ciuitatis Augustæ canonizatio per *Ioannem XV. constit.*1. apud Laert. Cherub. *tom.*1.*pag.*43. in nouiss.impress. 51

SVMMARIVM.

1 *Eligere debet Cantor cum Archipresbytero illum, qui Epistolam,& Euangelium cantent in Missis solemnibus, quæ celebrantur à Dignitatibus, & Canonicis.*

2 *Vicecantor potest à Cantore assumi, & ab Episcopo approbari,qui non sit ex his,qui alioquin choro sunt obligati.*

3 *Lectiones, Antiphonas, & Prophetias distribuit Cantor.*

4 *Cantum regere debet solus Cantor.*

5 *Episcopo non assistit Cantor dum Horæ Matutinæ solemniter ab Episcopo celebrantur.*

6 *Munus Cantoris quod sit, ostenditur.*

Cantor Dignitas.

COLLECT. CXVIII.

CAntor cum Archipresbytero debet eligere, qui Epistolam, & Euangelium cantent in Missis solemnibus, quæ celebrantur à Dignitatibus,& Canonicis. *Sacra Cong. Rit. in Tarentina Crystalsacum* 3. *Septembris* 1605. teste Sellio *in selectis Canon.cap.*3.*n.*150. 1

Cantor qui est Dignitas in Cathedrali debet suum munus obire, vel per se ipsum, vel per Vicecantorem à se assumendum, & ab Episcopo approbandum,qui non sit de iis, qui alioqui choro sunt obligati. *Sacra Congreg. Rit. in Lucerna* 19. *Martij* 1611. cuius memini *in tract. de Canonic. cap.*9. *num.*12. 2

Cantor seu is, cui est annexa Cantoria, habet munus distribuendi Lectiones, Antiphonas, & Prophetias. *Sacra Congreg. Rituum in Hydruntina* 6. *Decembris* 1613. cuius etiam memini *d. c.*9. *num.*13. 3

Cantor solus cantum regere debet, & in choro nec Archipresbyter, nec alius quispiam debet se intromittere. *Eadem Sacra Cong. in d. Hydruntina* penes me *d.cap.*9.*n.*13. 4

Cantor qui dum Horæ Matutinæ solemniter ab Episcopo celebrantur pro eius munere exequendo, 5

non

non assistit Episcopo, sed sedet in choro; nec debet cantare vnam ex duabus penultimis Lectionibus, quæ cantandæ sunt à duobus Canonicis assistentibus Episcopo; non obstante consuetudine. *Sacra Cong. Rit. in Brundusina* 18. *Martij* 1617. referente Sell. *d. cap.* 3. *n.* 151.

6 Cantoris munus est distribuere Lectiones, Antiphonas, Prophetias, chorum regere, & gubernare, ordinare tabellas, & functiones ecclesiasticas per turnum ordine successiuo, non tamen absente Episcopo edicere potest, quò & quà ducendæ, dirigendæque sint Processiones. *Sacra Congreg. Rit. in Cassanen.* 5. *Martij* 1633. cuius memini *d. cap.* 9. *n.* 13. *in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Capella Pontificia Cantorum priuilegia plura, & exemptio ab Ordinariorum iurisdictione tam in Vrbe, quam extra.*

2 *Cantores non cum beneficiatis, sed immediatè post Crucem incedere debent.*

3 *Monialium in Ecclesiis cantus figuratus permitti non debet.*

4 *Accessus secularium ad monasteria Monialium sub prætextu docendi Moniales cantum seu musicam etiam ad crates permitti non debet.*

5 *Episcopus sub pœna non participationis distributionum potest iubere vt Canonici discant cantum Gregorianum.*

Cantor musicus, Cantus.

COLLECT. CXIX.

1 Cantorum Cappellæ Papæ erectio priuilegia plura, exemptio ab omni iurisdictione Ordinariorum tam in Vrbe, quàm extra. *Sixtus V. constitut.* 38. incip. *In suprema Kalendar. Septembris* 1586. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tomo* 2. *pag....*

2 Cantores non cum beneficiatis, sed immediatè post Crucem incedere debent non obstante consuetudine. *Sacra Cong. in Vrbeuetana* 28. *Nouembris* 1610. & 15. *Ianuarij* 1611. teste Sellio *in select. Canon. c.* 25. *n.* 11.

3 Cantus figuratus minimè permitti debet in Ecclesiis Monialium. *Sacra Congr. Episc. & Regul. in Bononien. de anno* 1594. cuius memini *de iure ecclesi. vniuersi lib.* 1. *c.* 44. *n.* 61.

4 Cantum seu musicam sub prætextu docendi Moniales etiam ad crates, non debet permitti accessus secularium ad Monasteria Monialium. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die* 15. *Septembr.* 1593. de qua *d. lib.* 1. *c.* 44. *n.* 62.

5 Cantum Gregorianum vt discant Canonici, iubere potest Episcopus, & renitentes mulctare etiam pœna non participationis distributionum quotidianarum, & subtractionis fructuum. *S. Cong. Conc. in Trepien.* 9. *May* 1520. apud me *in tract. de Can. c.* 13. *n.* 6.

De Cantu, Iodoch. Lorich. *thesauro nouo Theolog. verbo Cantus*, Petr. Crespet. *in sum. Catholicæ Fidei eod. verbo.* De cantu Ecclesiæ Thom. Vualdens. *contra VVeclifistas tom.* 3. Lippoman. *contra Lutheranos*, Ioann. Bondet. *in compendio errorum tit.* 28. Conrad. Klingius *in locis communib. lib.* 3. Carol. maranta *tom.* 3. *resp.* 52. De cantu organico P. Suarez *de Relig. tom.* 2. *lib.* 4. *tract.* 3.

SVMMARIVM.

1 *Capella Regia subiiciuntur decreto Concil. sess.* 7. *cap.* 8. *vers. exemptos.*

2 *Episcopus non potest compellere obtinentem capellam, vt ipsemet celebret.*

3 *Clerico simplici conferri potest capella habens onus celebrandi Missas.*

4 *Presbyter non debet esse Capellanus, cuius capellania habet clausulam quod deberet celebrare diuina Officia noctu, diuque.*

5 *Caudatario Cardinalis defuncti non est tradendum quicquam de capella ipsius Cardinalis legata alicui Ecclesiæ.*

6 *Visitare non potest Episcopus Capellas, & Altaria etiam per secularium Confraternitates constructa in Ecclesiis Regularium.*

7 *Immunitatis priuilegio non gaudent Capella priuatorum palatiorum.*

8 *Dispensatio Apost. requiritur ad obtinendum plures Capellas in eodem Altari, sub eadem inuocatione, cum diuersis oneribus Missarum.*

Capella.

COLLECT. CXX.

Capellæ Regiæ subiiciuntur decreto *Concil. sess.* 7. *cap.* 8. *vers. exemptos*, quia reseruatio exemptionis, de qua *sess.* 24. *cap.* 11. procedit iuxta terminos cap. cum capella de priuileg. solum quoad suspensionem, vel excommunicationem, aut interdictum non quoad visitationem. *Sacra Congregat. Concil.* teste *Rota Romana decis.* 744. *par.* 1. *diuersor.* 1

Capellam obtinentem compellere non potest Episcopus, vt ipsemet celebret, licet in eius fundatione disponatur, quod Capellanus celebret: nam istis oneribus Missarum ritè per substitutum satisfit. *Sacra Cong. Conc.* referente Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 33. 2

Capella habens onus celebrandi Missas potest conferri simplici clerico, nisi in fundatione cautum sit vt per se ipsum celebret. *Sacra Congr. Conc.* penes Paul. Squillante *de priuileg. cleric. cap.* 4. *n.* 27. quem refert Alphons. de Leone *de officio Capellani p.* 1. *q.* 4. *praxi* 6. *num.* 211. 3

Capellæ fundatio si esset facta cum clausula quod Capellanus deberet celebrare diuina Officia noctu diuque, sicut cæteri Capellani faciunt, non inde infertur necessè vt Capellanus debeat esse Presbyter. *Sacra Congr. Conc.* apud Piasec. *d. c.* 3. *num.* 33. Alphons. de Leone *de officio Capellani p.* 1. *q.* 4. *praxi* 6. *num.* 217. 4

Capella Cardinalis legata alicui Ecclesiæ integrè tradenda est, nec de illa quicquam caudatario Cardinalis defuncti consignandum est. *Sacra Congreg. Rit. in causa Vrbis Sanctæ Mariæ in Via* 15. *Maij* 1610. de qua mentionem facit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *num.* 20. Capellæ Cardinalis defuncti ornamenta & paramenta, imagines & Calices, ad Cameram Apost. spectant. *Iulius III. constit.* incip. *Cum sicut de anno* 1550. apud Scott. 5

Scort. *in selectas summorum Pont. Constitutiones, epist.64.*

6 Capellas & Altaria in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructa visitare non potest Episcopus. *Sacra Congr. Episc. & Regul. in Papien.21. Augusti* 1615. *& in Terracinen.22. Ianuarij* 1616. cuius memini *de iure ecclesiast. vniuerso lib.2.c.8.n.16.*

7 Capellæ priuatorum Palatiorum immunitatis priuilegio non gaudent. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Marsicen.17. Nouembris* 1617. apud me *d.lib.2.cap.8.num.28.*

8 Capellæ plures in eodem Altari sub eadem inuocatione, cum diuersis oneribus Missarum, quæ antiquitus conferebantur pluribus clericis, & ad præsens reperiuntur possideri ab vno sub titulo vnius Capellaniæ, non possunt retineri hodie absque dispensatione Apost. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Augusti* 1630. penes me *d.c.8.n.27.*

SVMMARIVM.

1 *Beneficia incompatibilia sunt Capellania, & Mansionaria, quorum fructus sunt tenues.*

2 *Compatibiles cum Canonicatibus & Parochialibus capellania, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & inseruiendi in choro.*

3 *Beneficium incompatibile cum alio residentiam requirente est Capellania, qua habet onus celebrandi Missas certas, & coadiuuandi in cura animarum.*

4 *Canonicus in eadem Ecclesia retinere non potest Capellaniam, qua habet onus annexum inseruiendi in choro.*

5 *Capellania, cui adiunctum est onus simpliciter celebrandi Missas, obtineri potest cum Canonicatu.*

6 *Capellanias tres vniformes per annum ex collatione Episcopi retinens incidit in priuationem omnium ipso iure.*

6 *Ætas requiritur in Capellano, cui iniunctum est onus dicendi personaliter Euangelium, vel Epistolam, vt infra annum ad Ordinem illum promoueri possit.*

8 *Beneficia obtinentes tenentur infra annum suscipere Ordines ad illa requisitos.*

9 *Sacerdotalis non est capellania habens onus duarum Missarum qualibet hebdomada.*

10 *Residentiam personalem requirunt Capellania existentes in Ecclesiis Cathedralibus, quorum redditus principaliter consistunt in distributionibus.*

11 *Missarum oneribus rectè per substitutos satisfit, licet in fundationibus disponatur, quod Capellani celebrent.*

12 *Missas per substitutum dicere potest Capellanus, cui iniunctum est onus, quod celebret, & dicat tot Missas qualibet hebdomada.*

13 *Sacerdos fieri non tenetur Capellanus, nisi cautum sit, quod per se ipsum Missas celebret.*

14 *Sacerdotalis capellania dicitur illa, in cuius fundatione requiritur, quod debeat præsentari Sacerdos, &c.*

15 *Residentiam personalem non requirit, nec exigit, vt personaliter celebretur Capellania, quæ onus iniungit Capellano celebrandi quinquies in hebdomada.*

16 *Casus proponitur electionis cuiusdam Capellani.* Barbos. Apost. Decis. Sum.

Capellania.

COLLECT. CXXI.

CApellania & Mansionaria, quorum fructus sunt tenues, sunt incompatibilia beneficia, nec possunt retineri sub eodem tecto sine dispensatione Apost. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic.p.11.c.5.n.243.* 1

Capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & in choro inseruiendi non sunt compatibiles cum Canonicatibus, & Parochialibus, etiamsi per earum Constitutiones liceat eis inseruire per substitutum cum licentia Ordinarij, & Capituli. *Sacra Congr. Conc.* referente Sellio *in selectis Canon. cap 40.num.19.* 2

Capellania, quæ habet onus celebrandi Missas certas, & coadiuuandi in cura animarum Ecclesiæ Plebanatus, est beneficium incompatibile cum alio beneficio Curato, vel aliàs personalem residentiam requirente, & licet eius Rector non subiiciatur dispositioni, *cap.licet canon, de elect.lib.6.* comprehenditur tamen sub decretis Concilij Trid. loquentis de beneficiariorum non tamen curatorum residentia. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Armend. *in addit.ad recop.legum Nauarra lib.4.tit.7.de benef. incompatib.num.50.* 3

Cappellaniam, quæ habet annexum onus inseruiendi in choro, non potest Canonicus in eadem Ecclesia retinere, si post Concilium illam obtinuit, nec suffragatur sola dispensatio sub eodem tecto ad duo beneficia: ante Concilium verò poterat obtineri cum dispensatione sub eodem tecto. *Sacra Congreg. Conc. in Nouarien.* apud Sellium *d.cap.40. n.10.* Et secundum hanc secundam partem, & ex speciali constitutione inseruiendi per substitutum intelligenda est alia decisio præcedenti visa contraria, quæ sic cantat. Capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & inseruiendi in choro, non sunt incompatibiles cum Canonicatu, & Parochialibus, si per earum Constitutiones liceat eis inseruire per substitutum, cum licentia Ordinarij, & Capituli. *S.Cong.Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit.ad suum tract.de benef.p.11.c.5.n.261.* 4

Capellania, cui adiunctum est onus deseruiendi in choro, obtineri non potest cum Canonicatu per decretum *Concilij sess. 24. cap. 17. de reformat.* non autem si haberet onus simpliciter celebrandi Missam, nisi essent sub eodem tecto, & tunc posset cum dispensatione Apostolica. *Sacra Congr. Concil.* Nicol. Garcia *dict. part. 11. cap. 5. numero 243.* 5

Capellanias tres vniformes sub eodem tecto per annum ex collatione Episcopi retinens, incidit in priuationem omnium ipso iure. *Sacr. Cong. Conc.* vt per Nicol. Garc. *d.cap.5.num.98.* 6

Capellania de iurepatronatus laicorum, cum est iniunctum onus dicendi Missas personaliter, vel Euangelium, aut Epistolam cantandi, non potest conferre ei, qui non est illius ætatis, vt infra annum ad Ordines, promoueri possit, idem si in fundatione dictum fuerit quod obtinens esset Sacerdos Diaconus, vel Subdiaconus. *S.Cong.Conc.* quam citat Nicol. Garcia *de benefic. part.7. cap. 1. numero 99.* 7

Capellania si requirit certum Ordinem comprehenditur sub decreto Concil. sess. 22. cap.4. de reform. dum statuit vt obtinentes beneficia teneantur intra annum suscipere Ordines requisitos. *Sacra* 8

*Cong.Conc.*apud Nicol.Garc.*de benef. part.* 3. *cap.*4. *num.*22.

9 Capellania habens onus duarum Missarum qualibet hebdomada, non expresso quod Capellanus per se ipsum celebret, non est Sacerdotalis. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef.p.*3.*c.*4.*n.*15. quem refero *de iure eccles.vniuerso lib.*3.*c.*5.*n.*31.

10 Capellaniæ existentes in Ecclesiis Cathedralibus, quarum redditus principaliter consistunt in distributionibus quotidianis, & nonnisi solis distribuuntur interessentibus, requirunt puram residentiam personalem, & non possunt per substitutum deseruiri; & si habent onera Missarum dicuntur Sacerdotales. *S.Cong.Conc.*referente Gonzal.*ad reg.*8.*Cancel.gloss.*5.*n.*118.

11 Capellaniam obtinens non potest compelli ab Episcopo vt ipsemet celebret, licet in eius fundatione disponatur, *quod Capellam celebrent*, quod istis oneribus rectè per substitutos satisfit. *Sacra Cong. Conc.*testibus Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel.gloss.*5.*num.* 84. Galet.*in margarita casuum Conscient. verbo Capellania*, Piasec. *in praxi Episcop. part.*1.*cap.*33.*numero* 33.

12 Capellaniæ fundatione stante cum dispositione testatoris *quotiescunque vacaret prouideretur Capellanus, qui celebret, vel dicat tot Missas qualibet hebdomada*, non est necessarium præstare Presbyterum, sed sufficit quod Missas dicat per substitutum. *Sacra Congr.Conc.in Pistorien.* penes Gonzal. *ad regul.*8. *Cancel. gloss.*5.*num.*72.80. & 83. quem refero *de iure Eccles. vniuers. lib.*3. *cap.*5. *numero* 32.

13 Capellaniam habens non tenetur promoueri ad Sacerdotium, nisi in fundatione cautum sit. *Vt Capellanus per se ipsum Missas in Ecclesia celebret*, sed debet curare vt per alium Missæ in illa celebrentur, neque erit satisfactum oneri si Missæ in alia Ecclesia celebrabuntur: nec personalem residentiam requirit, nisi aliter in fundatione cautum esset. *Sacra Congreg. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic.part.*7.*cap.*1.*num.*87. & 93. Fagundez *in quinque Ecclesiæ præcepta, præc.*1. *lib.*3. *cap.*9. *sub num.*3.

14 Capellania est Sacerdotalis, itavt debeat conferri ei, qui intra annū valeat promoueri ad Sacerdotium si in eius fundatione dictum sit: *quod ad eam debeat præsentari vnus Capellanus si de genere testatoris aliquis Presbyter inueniatur, alias quicunque alius sit Sacerdos, qui Capellanus teneatur facere singulis anniuersarium pro anima testaris, & teneatur Missas, & alia diuina Officia celebrare in eadem Capella iuxta facultatem, & possibilitatem fructuum, & redditunm. Sacra Congr. Concil. in Salernitana* 11. *Ianuary* 1620. Ad decisionem 129. *Mantica*, vbi fit differentia inter Presbyterum, & Sacerdotem, fuit dictum non appellari ad casum, cum illa loquatur de obseruantia subsequuta, in qua principaliter se fundat decisio, refero Ego ipse *de iure eccles.vniuers.lib.*4.*cap.*5.*num.*33.

15 Capellania instituta à testatore cum verbis: *Vt beneficiatus ipsius Capellæ omni die, seu saltim quinquies in hebdomada celebrare teneatur, & si negligens fuerit ipse beneficiatus incurrat pœnam duorum solidorum*: non censetur requirere personalem residentiam, nec exigit vt personaliter Missam dicat. *Sacra Cong.Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef.in addit. part.*7.*cap.*1.*num.*87. quem refero *d.lib.*3.*cap.*3.*numero* 32.

16 Capellaniam exigens Ordinarius ad Altare majus, & statim sic erectam commutans, & erigens in titulum Canonicatus, conferens illius dotem in massam Canonicorum, mandante testatore erigi capellam in alio Ecclesiæ loco cum dote, & onere Missarum, ac reseruatione iurispatronatus, male agit, & commutatio facta est nulla, quamuis id faciat de consensu patroni, & capellani à testatore nominati, & sub prætextu quod capella non possit construi in illo loco. *Sacra Congregat.Concil. in Aretina* 17. *Februarij* 1629. quam adducit Bonfadin.*in thesauro ecclesiast.decis.resol.*5 2. *numero* 5.

Capellania in cuius fundatione dicitur, *quod per beneficiatos, prouideatur Clericus Sacerdos, qui teneatur, & debeat Missas celebrare, & arbitrio Capituli deseruire, vel ipsis impeditis per alios substitutos à Capellanis eisdem, & à Capitulo approbandos*, est actu Sacerdotalis. *Sacra Cong. Conc. in Materanen.*8. *Ianuar.*1628. cuius memini *dict. lib.*3.*c.*5.*n.*35.*in fine*.

SVMMARIVM.

1 *Functiones solitas facere tenentur Capellani, seu ministri Ecclesiæ quorumcunque nomine appellentur.*

2 *Quinquaginta aurei sufficiunt pro mercede Capellani.*

3 *Officium cum Episcopo recitantes Capellani, debent cum eo se conformare.*

4 *Missas occurrentes de Sanctis Ordinis Monialium possunt ipsarum Capellani seculares celebrare.*

5 *Fors priuilegio gaudet Capellanus, cuius capella perpetua vel in titulum fuerit assignata.*

6 *Cathedralis Ecclesiæ Capellani debent sedere in choro immediatè post Canonicos.*

7 *Residere personaliter, vt Rectores ipsi, tenentur Capellani coadiutores ipsorum Apost. auctoritate instituti.*

8 *Societatum Capellani non debent prohiberi à Parochis quin ipsi etiam celebrent in diebus festis ipsarum Societatum.*

9 *Confraternitatis Capellanus non potest suo arbitrio sine licentia Episcopi processiones facere.*

10 *Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ præcedit Capellanus, qui curam Parochialis exercet, quando associat defunctum ad suam Parochiam cum stola.*

11 *Canonicis & Capitulo concessum an extendatur ad Capellanos.*

12 *Habitus distinctus ab illo quem deferunt Mansionarij, portari debet à Capellanis.*

13 *Præcedentia inter Capellanos concreditur secundum tempus Ordinationis, & non possessionis.*

14 *Examinatus, & approbatus semel Capellanus quoad scientiam, non est de illa amplius examinandus.*

15 *Sacerdos non tenetur esse Capellanus, cui iniunctum est onus celebrandi diuina Officia nolint, denique.*

16 *Episcopus non potest in Cathedralem transferre Capellanos habentes seruitium chori in Cappella prope illum.*

17 *Diuinis per se ipsum inseruire quando teneatur Capellanus?*

18 *Residere tenetur Capellanus in Ecclesia Cathedrali,*

drali, si habet onus quarundam Missarum, & inseruiendi in choro.

19 & 20 *Eleemosynam consuetam quando Capellanus cum certo salario amonibilis possit dare Clerico celebranti, & retinere sibi illius partem?* num. 20.

21 *Toletanis Capellanis in Ecclesia S. Mariæ Maioris conceditur vsus Cappæ adinstar beneficiatorum, & locus immediatè post beneficiatos.*

22 *Eleemosynam vltra salarium destinatum quando possint Capellani ad nutum operariorum constituti recipere, ostenditur.*

23 *Missa vnica duabus obligationibus satisfacere non potest Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare.*

Capellanus.

Collect. CXXII.

1 Capellani, seu alij Ministri Ecclesiæ, quorumcunque nomine appellentur, solitas functiones facere debent, licet Cæremonialis ad eas exercendas eos nomine proprio non appellet. *Sacra Cong. Rit. in Patauina* 3. *Augusti* 1602. teste Sellio *in select. Canonicis c.* 40 *n.* 36.

2 Capellani pro mercede sufficiuot quinquaginta aurei. *Sacra Congr. Conc.* referente Zerolà *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo Capellanus.*

3 Capellani recitantes Officium diuinum cum Episcopo, siue Regulares sint, siue seculares, conformare se debent cum Episcopo, & satisfaciunt. *Sacra Congreg. Rit.* pro Regulari promoto ad Episcopatum 11. *Iunij* 1605. quam refert Sellius *dict. cap.* 40. *num.* 37.

4 Capellani seculares Monialium possunt ex gratia celebrare Missas occurrentes de sanctis ipsius Ordinis, cuius est Monasterium, etiamsi ipsi non sint eius regulam professi. *Sacra Cong. Rit. in Austriæ Osciponti* 22. *Decembris* 1612. de qua idem Sellius *d. cap.* 40. *num.* 41.

5 Capellanus, cui capella in perpetuum, vel ad titulum fuerit assignata per Papam, vel Episcopum, fori priuilegio gaudet. *Sacra Congreg. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 19. *de foro comp. num.* 26. quem cum aliis citaui *de officio, & potest. Episcopi part.* 2. *allegat.* 12. *numero* 10.

6 Capellani Ecclesiæ Cathedralis, qui sunt membra Ecclesiæ, debent incedere in processionibus, & sedere in choro immediatè post Canonicos, nec inter eos debent interponi Rectores Ecclesiarum aliarum etiam prætextu Doctoratus. *Sacra Congr. Rit. in Turritana* 1. & 27 *Iuly* 1601. & *in Terulen.* 20. *Decembris eiusdem anni*, quarum meminit Sellius *d. c.* 40. *num.* 51.

7 Capellani coadiutores Rectorum Parochialium cum Capellanis perpetuò institutis auctoritate Apost. tenentur ad personalem residentiam vt Rectores ipsi, illis tantùm exceptis, qui ex institutione possunt per alios inseruire, vel quibus nulla expressè personalis residentia iniuncta est: vnde & Ordinarius tenetur eos cogere, sicut ipsos Rectores, nec potest cum aliquo eorum dispensare ad residentiam. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *c.* 2. *num.* 167.

8 Capellani Confraternitatum, qui habent curam celebrandi Missas per totum annum, non debent prohiberi ab Archipresbyteris Ecclesiarum, vbi sunt fundatæ Confraternitates, quin ipsi etiam celebrant in diebus festis ipsarum Confraternitatum. *Sacra Cong. Rit. in Perusina* 1. *Iuny* 1601. quam adducit Sellius *d. c.* 40. *num.* 53.

Capellanos Confraternitatis non potest suo arbitrio sine expressa licentia Episcopi, processiones facere. *Sacra Congr. Rit. in Melsen. Galatij* 4. *Martij* 1606. quam citat Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 15 *n.* 29. 9

Capellanos, qui curam Ecclesiæ Parochialis exercet quando associat defunctum ad suam Parochiam cum stola, debet præcedere ratione stolæ Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ. *Sacra Congreg. Rit. in Viterbien. Barbarasi* 14. *July* 1608. de qua Sellius *d. cap.* 40. *num.* 54. 10

Capellani non intelliguntur comprehensi in gratia concessa Canonicis & Capitulo vt possint vti cappis. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien.* 12. *Nouembris* 1605. Sed contrarium postea fuit decisum *in eadem* 28. *Ianuarij* 1606. referente Sellio *d. cap.* 40. *num.* 55. 11

Capellani vt tam æstate quàm hyeme habitum distinctum deferant, abeo, quem deferunt Mansionarij, conuenire declaratur per *Sacra Congreg. Rit. in Ferrarien.* 25. *Iuny* 1607. penes Sellium *d. c.* 40. *num.* 56. 12

Capellanos Presbyter prius ordinatus debet præcedere Capellano postea ordinato, licet vltimò ordinatus prius acceperit possessionem capellaniæ. *Sacra Cong. Rit. in Nonarien.* 16. *Iulij* 1605. apud Sellium *d. cap.* 40. *num.* 57. 13

Capellanus semel examinatus, & approbatus quoad scientiam ab Ordinario, nulli examini exinde de scientia subiici debet. *Sacra Congr. Episcoper. & Regul.* 17. *Iulij* 1615. vt per Sellium *dict. cap.* 40. *num.* 59. 14

Capellanus cum onere celebrandi diuina Officia diu noctuque, sicut cæteri Capellani faciunt, non tenetur esse Presbyter. *Sacra Congr. Conc.* testibus Quarant. *in summ. Bullarij verbo seruitium Capellaniæ*, Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *c.* 1. *num.* 93. & 99. Alphons. de Leone *de officio Capellani p.* 1. *quæst.* 4. *praxi* 6. *num.* 217. 15

Capellanos habentes seruitium chori in Capella propè Cathedralem existente non potest Episcopus transferre in Cathedralem ob paruum numerum Capellanorum, propter quod minus decenter ibidem chorus teneatur. *Sacra Congr. Conc. in Burgen.* 12. *Augusti* 1628. de qua Sell. *in select. Canon. cap.* 11. *n.* 18. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 21. *de reform. c.* 4. *num.* 7. 16

Capellanus per se ipsum tenetur Diuinis inseruire, posita institutione Capellæ infrascripti tenoris, videlicet. *Qui quidem Capellanus teneatur, & obligatus sit qualibet hebdomada dicere in ipsa Ecclesia pro remissione peccatorum testatoris duas Missas, & deseruire Ecclesiæ in Diuinis. Sacra Cong. Conc. in Viterbien.* 11. *Ianuarij* 1620. cuius memini *de iure eccles. vniuers. lib.* 3. *c.* 5. *n.* 40. 17

Capellanus in Ecclesia Cathedrali tenetur ad residentiam stante fundatione suæ Capellæ cum onere quarundam Missarum, & inseruiendi in choro. *Sacra Cong. Conc. in Ferrarien.* 4. *Decembris* 1627. de qua memini *d. lib.* 3. *c.* 5. *n.* 41. 18

Capellanus ad nutum amouibilis cum obligatione vnius Missæ qualibet hebdomada cum stipendio legato, & confirmato de octo annis in octo annos potest demandare celebrationem dictarum Missarum alteri cum eleemosyna consueta iuxta morem Religionis, retenta sibi parte dicti stipendij debiti 19

debiti Capellano. *Sacra Congr. Concil. in Fanen. 7. Septembris* 1630. cuius memini *dict. lib. 3. cap. 5. num. 39.*

20 Capellani amouibiles, qui sunt nominati, vel electi ab hæredibus testatorum ad celebrandas Missas cum assignatione certi reditus iuxta dispositionem testatorum, possunt assignare certam mercedem iuxta morem regionis Sacerdoti pro Missis celebrandis, & pro se aliam partem retinere. *Sacra Congr. Conc. in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. de qua mentionem feci *in tract. de Parocho cap. 11. n. 13. in fine.*

21 Capellanis Toletanis in Ecclesia S. Mariæ Maioris conceditur vsus cappæ ad instar beneficiatorum, & locus immediatè post beneficiatos. *Sacra Congr. Rit. in Vrbe sancta Maria Maioris* 25. *Februarij* 1606. & manutenendos esse decernitur die 9. Maij eiusdem anni. Quo autem loco sedere debeant post constructionem noui chori per Paulum V. declarauit. *Eadem Sacra Congr.* 30. *Maij*, 25. *Iunij, &* 17. *Septembris* 1611. de quibus omnibus Sellius *d. cap. 40. n. 61.*

22 Capellani ad nutum operariorum amouibiles, à quibus salarium recipiunt, nullo onere applicationis sacrificij adiuncto, & salarium ipsum ex eleemosynis cum onere Missarum à fidelibus oblatis non proueniat, neque certo vsui aliàs destinatum existat, possunt de consensu dictorum operariorum vltra salarium constitutum, vnicam eleemosynam recipere. *Sacra Congregat. Concil. in Pistorien. 4. Decembris* 1632. quam me citato refert Alphons. de Leone *in fine sui tract. de Officio Capellani pag. vlt.*

23 Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare, non potest nouam eleemosynam accipere, & duabus obligationibus vnica Missa satisfacere nisi in fundatione expresè cautum sit, quod non teneatur sacrificium applicare. *Sacra Congr. Conc. in nullius celebrationis Missarum* 13. *Iulij* 1630. de qua memini *de iure ecclesiastico vniuers. lib. 3. cap. 5. num. 38. & de Parocho, cap. 11. n. 13.* & me citato Alphons. de Leone *in fine sui tract. de officio Capellani pag. vltim.*

SVMMARIVM.

1 *Actorum Capitularium copiam sibi præstari cogere potest Episcopus.*
2 *Decanus, seu aliqui tantum Canonici, cæteris inscijs, & extra locum capitularem non possunt capitularia negotia tractare.*
3 *Episcopus, & eius Vicarius possunt in actibus capitularibus interuenire, dummodo de interesse suo non agatur.*

Capitularia acta.

COLLECT. CXXIII.

1 CApitularium actorum copiam sibi præstari cogere potest Episcopus pœnis, & censuris. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. 6. Martij & 22. Aprilis* 1596. cuius memini *in tract. de Canonicis & dignit. cap. 35. num. 6.*

2 Capitularia acta, vel negotia, quæ pertinent ad Ecclesiæ commodum, vel incommodum, non possunt à Decano, vel aliquibus tantum Canonicis, cæteris inscijs, & non legitimè vocatis, & extra locum Capitularem decerni. *Sacra Cong. Rit. in Lamacen. 7. Octobris* 1606. de qua memini *d. cap. 35. num. 3.*

Capitularibus in actibus interuenire potest Episcopus, & eius Vicarius, dummodo non agatur de interesse suo, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. *Sacra Congr. Conc. sub die 2. Martij* 1619. teste Sellio *in selectis Canon. cap. 18. num. 8.* 3

Capitulares Congregationes vide *infrà collect. 126.*

SVMMARIVM.

1 *Cathedralium Ecclesiarum Capitula nullum ius prætendere possunt ex indultis conferendi beneficia reseruata concessis eorum Episcopis Cardinalibus.*
2 *Canonicis, & Beneficiatis non possunt Capitula licentiam dare se absentandi, & num. 3. & 6.*
4 *Iudicare potest Capitulum super impedimento absentiam ad effectum lucrandi distributiones.*
5 *Canonicos, vel Dignitates, qui nunquam in Ecclesia resederunt, & Fidei professionem emiserunt, non potest pro præsentibus habere.*
7 *Distributiones donare, remittere, aut quauis collusione relinquere non licet Capitulo.*
8 *Sedere in Concionibus debet Capitulum apud suum Episcopum.*
9 *Locus dignior in publicis processionibus relinquendus est Capitulo Ecclesiæ Cathedralis.*
10 *Præcedentiam dare debet Capitulum Ecclesiæ Vtinen. Capitulo ciuitatensi.*
11 *Præcedentia debetur Capitulo Valuen. & non Sulmonen.*
12 *Dimissorias concedere non licet Canonicorum Capitulo etiamsi territorium habeat distinctum & exemptum.*
13 *Dimissorias potest concedere Capitulum si Episcopus sit notoriè hæreticus.*
14 *Vicarij ad nutum amouibiles in Ecclesijs Parochialibus mensa Capitulari vnitis possunt amoueri ad nutum Capituli, ab Ordinario verò non nisi ex causa legitima.*
15 *Visitare Capitulum Cathedralis quo loco teneatur Episcopus, ostenditur.*
16 *Episcopo etiam absque Adiunctis spectat facultas procedendi contra Capitulares quando totum Capitulum deliquit.*
17 *Synodo interesse & ad eam vocari debent Capitula Collegiatarum quasi Episcopalem iurisdictionem habentia.*
18 *Canonici recusantes ad Synodum accedere ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt.*
19 *Episcopus in condendis statutis in Synodo non tenentur sequi consilium Capituli.*
20 *Processiones publica inducere, & præscribere quo sint dirigenda debet Episcopus cum consilio Capituli.*
21 *Ordinum sacrorum in distributione tenetur Episcopus consilium dumtaxat sui Capituli adhibere, non autem assensum eiusdem expectare.*
22 *Synodum diœcesanam inducere, & publicare potest Episcopus solus sine consensu vel consilio Episcopi.*

23 Consti

23 *Constitutiones, statuta, & decreta potest Episcopus in Synodo diœcesana ab'que consensu Capituli facere, requisito tamen illius consilio.*

Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ.

Collect. CXXIV.

1 CApitula Ecclesiarum Cathedralium, quibus S.R.E. Cardinales præsunt, ex indultis conferendi beneficia ecclesiastica reseruata vel affecta eisdem Cardinalibus concessis, nullum ius prætendere possunt. *Vrbanus VIII. const.* 59. incip. *Accepto* 10. *Septembris* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag....*

2 Capitula Cathedralium non possunt Canonicis, & beneficiatis dare licentiam se absentandi ab Ecclesia, prout sibi visum fuerit. *Sacra Congr. Conc. in Abulen.* 24. *Augusti* 1596. teste Nicolao Garc. *de benef. p.* 5. *c.* 2. *num.* 425.

3 Capitulum absque licentia Episcopi negotiorum capitularium prætextu cuiquam ex Capitularibus, aut aliis addictis seruitio chori, non potest impartiri licentiam ab Ecclesia recedendi vltra tempus à Concilio permissum. Sic verò abscedentes non solùm distributiones quotidianas non lucrifaciunt, sed etiam fructibus, nisi resederint, sunt priuandi, ad eiusdem Concilij præscriptum. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1620. apud Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 16. *n.* 72.

4 Capitulum potest de impedimento absentium ad effectum distributiones lucrandi, iudicare, & impedimento ad functiones sibi incumbentes admittere, salua Episcopi iurisdictione. *S. Cong. Rit. in Maxarien.* 20. *Decembris* 1601. quam refert Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 73.

5 Capitulum non potest habere pro præsentibus Canonicos, vel Dignitates, qui nunquam in Ecclesia resederunt, & Fidei professionem non emiserunt. *Sacra Congreg. Conc. in Seguntina* 18. *Aprilis* 1590. referente Nicol. Garcia *de benef. p.* 3. *cap.* 3. *num.* 51. *declar.* 5.

6 Capitulum etiam nemine reclamante, necnon Episcopus, licentiam absentiæ minimè dare possunt alicui Canonico, seu Præbendato, & eum habere pro præsente ad aliquod tempus quamuis breue, vltra tempus à Concilio permissum, etiam ex causis iustis, & rationabilibus, non tamen expressis in Constitutione Bonifacij VIII. quæ incipit, Consuetudinem, non obstante consuetudine immemoriali id faciendi ante, & post Concilium semper obseruata, & statuto id permittente, non tamen confirmato ab Apost. Sede. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 3 *c.* 2. *n.* 424.

7 Capitulo non licet aliquo prætextu distributiones donare, relinquere, aut quauis collusione remittere alicui, qui vel à seruitio Ecclesiæ abfuerit, vel alio quouis modo distributiones legitimè debeat amittere, nec fas est cuipiam eas accipere, si acceperit, suas non facit, sed restituere cogitur, aut alteri pio loco, Episcopi arbitrio. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 432.

8 Capitulum in concionibus, debet sedere apud suum Episcopum, non autem Magistratus. *Sacra Cong. Rit. in Balneoregien.* 25. *Ianuary* 1602. de qua Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 74.

9 Capitulo Ecclesiæ Cathedralis locus dignior in publicis processionibus relinquendus est. *Sacra Cong. Rit. in Anconitana* 24. *Augusti* 1609. vt per Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 75.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Capitulum Ecclesiæ Vrinen. debet præcedentiam dare Capitulo Ciuitatensi. *Sacra Congr. Rit. in Ciuitaten. & Vrinen.* 16. *Iulij* 1605. referente Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 76. 10

Capitulo Valuen. & non Sulmon. debetur præcedentia tam in synodo, quàm in congregationibus, processionibus, aliisque similibus actibus. *Sacra Congreg. Conc. in Valuen.* 16. *Aprilis* 1576. & 4. *Aprilis* 1601. & 20. *Martij* 1621. quas citat Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 77. 11

Capitulo Canonicorum non licet litteras dimissorias concedere ex decreto *Concilij Trid. sess.* 23. *c.* 10. etiamsi territorium habeat distinctum & exemptum ob immemorabilem possessionem, & sint Iudices Ordinarij. *Sacra Cong. Conc. in Sulmonen.* 5. *Iulij* 1575. penes Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 78. 12

Capitulum potest concedere dimissorias si Episcopus sit notoriè hæreticus. *Sacra Congreg. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 95. *declarat.* 10. 13

Capitulum si habeat nonnullas Parochias suæ mensæ vnitas, quibus ab immemoriali tempore deseruiri facit per Vicarios ad eius nutum amobiles, iuxta facultatem sibi ab Apostol. Sede concessam, præuio examine & approbatione Episcopi, poterunt huiusmodi Vicarij ad nutum Capituli amoueri. Ab Ordinario verò non nisi ex causa legitima, atque probata, propter quam etiamsi perpetui essent, amoueri possent. *Sacra Congr. Concil.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 1. *c.* 2. *num.* 94. 14

Capitulum Cathedralis non potest visitare Episcopus in eius domibus Episcopalibus, sed cum illud visitare voluerit, debet accedere ad suum locum, quo licitum est Capitularea congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, si tamen id congruè fieri potest, sin minus ad locum congruum, & communem, sed tenetur accedere ad locum capitularem quoties prosequi valet visitationem alicuius particularis personæ de Capitulo. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. n.* 39. *in resp. ad* 8. 15

Capitulum totum quando delinquit facultas procedendi contra Capitulares pertinet ad Episcopum, etiam absque. Adiunctis, modo delictum non sit in personam Episcopi, vel in contemptum eius, aut vbi Episcopus habet interesse, quia tunc facultas contra Capitulares deuoluitur ad proximum Superiorem. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n.* 90. Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctor. q.* 6. *n.* 5. & 6. 16

Capitula Collegiatarum quasi Episcopalem iurisdictionem habentia ad Synodum sunt vocanda. *Sacra Congr. Conc.* de qua Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 2. *num.* 2. 17

Capitulum & Canonici recusantes ad Synodum accedere, ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 19. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 79. 18

Capituli consilium sequi non tenetur Episcopus in condendis statutis in Synodo, nisi in casibus à Iure expressis. *Sacra Congr. Concil. sub die* 5. *Iulij* 1627. apud Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 80. 19

Capitulo cum consilio pertinet ad Episcopum 20

inducere publicss processiones, & præscribere quomodo, & quò sint dirigendæ, quod per Vicarium Generalem, sbsente Episcopo, requirendum quoque est ab eodem Capitulo. *Sacra Congr. Rit. in Vigilien.* 28. *Septembris* 1630. *& in Comen.* 7. *Februarij* 1632. cuius memini *in tract. de Canon. c.* 42. *num.* 20.

21 Capituli sui coosilium adhibere dumtaxat tenetur Episcopus, non autem assensum eiusdem expectare in facienda distributione, seu designatione sacrorum Ordinum, quia potest etiam inuito Capitulo efficere id, quod iudicauerit magis expedire. *Sacra Congr. Conc.* vt per Verol. *in praxi Episc. part.* 1. *verbo Capitulum* §. 1. Stephan. VVeyms *in constitutiones* 24. *ex antiquo Iure depromptas, & per Concilium Trident. annotatas constit.* 4. *in fine pag.* 40. quem refero *in tract. de Canonic. cap.* 42. *num.* 20. *in fine.*

22 Capituli sine consensu, & consilio potest Episcopus solus Synodum diœcesanam indicere, & publicare. *Sacra Congr. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1631. *in resp. ad* 14. de qua memini *d. tract. de Can. cap.* 42. *num.* 20.

23 Capituli absque consensu potest Episcopus in Synodo diœcesana facere constitutiones, statuta, & decreta, debet tamen requirere illius consilium, licet illud non teneatur sequi, nisi in casibus à Iure expressis. *Eadem Sacra Congr. Concil. in dicta Oriolen. in resp. ad* 15. cuius memini *dict. cap.* 42. *num.* 23.

Capituli Ecclesiæ Calciaten. decretum, quo concesserat absentiam, & licentiam cum participatione, ac si esset præsens, Archidiacono, qui exercebat Officium Auditoris pro Rege Catholico in Concilio Indiarum, non fuit confirmatum. *Sacra Cong. Conc. in Calciaten.* 8. *Maij* 1627. penes Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 84.

Vide alia in verbo *Canonici in Capitulo coll.* 94.

SVMMARIVM.

1 *Vicarius eligendus per Capitulum Sede vacante debet esse Doctor.*
2 *Iurisdictio est penes Capitulum donec durant dies electionis Vicarij Capitularis.*
3 *Vicarij Capitularis ad electionem, absque causa iteratis vicibus non est deueniendum.*
4 *Vicarium eligere potest Capitulum cum clausula, quod non duret nisi per annum.*
5 *Tempus certum in Vicarij deputatione potest præfinire Capitulum Sede vacante.*
6 *Vicarios duos constituere potest Capitulum Sede vacante, & quando.*
7 *Vicarium an & quando possit Capitulum deputare vbi eius Episcopus ad aliam Ecclesiam fuerit translatus.*
8 *Arbitros eligere non potest Capitulum Sede vacante ad cognoscendum de sufficientium causis contra eius Vicarium deductis.*
9 *Vicarium Capitularem iam hodie non potest ad libitum amouere Capitulum.*
10 *Officialium electione facta non potest Capitulum Sede vacante eos ad libitum reuocare.*
11 *Dimissorias ad Ordines post annum Sedis vacantis potest Episcopus concedere.*
12 *Patrimonij, seu pensionis ad titulum vt quis ordinetur non potest etiam post annum licentiam concedere Capitulum Sede vacante.*
13 *Licentiam concedere potest post annum Capitulum Sede vacante extero Episcopo exercendi Pontificalia, & ordinandi tam Clericos illius diœcesis, quàm exteros habentes dimissorias.*
14 *Interstitia ordinandis potest remittere Capitulum Sede vacante, sicut Episcopus.*
15 *Beneficium quodcunque supprimere & sibi vnire non potest Capitulum Sede vacante, nec potest consentire vnioni sibi faciendæ.*
16 *Irregularitatibus ex delicto occulto prouenientibus dispensare potest Capitulum Sede vacante.*
17 *Monasteria Monialium exempta visitare non potest Capitulum Sede vacante: non exempta verè maximè.*
18 *Visitare diœcesim quando possit Capitulum Sede vacante, ostenditur.*
19 *Visitare diœcesim potest Capitulum Sede vacante tempore triennij non expectato, licet dicatur Episcopum consueuisse visitare singulis triennijs.*
20 *Visitare potest Capitulum Sede vacante omnia loca, quæ poterat visitare Episcopus.*
21 *Commissiones Apostol. in forma dignum directas Episcopo, vel eius Vicario Generali non potest exequi Capitulum Sede vacante, nec eius Vicarius.*
22 *Capitulum Sede vacante potest eligere in Vicarium Generalem Canonicum eiusdem Ecclesiæ, qui in eadem ciuitate, & Ecclesia curam quoque gerat animarum.*

Capitulum Sede vacante.

COLLECT. CXXV.

CApitulum Sede vacante debet eligere Vicarium Capitularem Doctorem, & doctoratum 1
in aliqua Vniuersitate, non autem à persona priuata. Donec autem durent dies electionis dicti 2
Vicarij iurisdictio est penes Capitulum, non autem penes primam Dignitatem. *Sacra Congr. Conc. sub die* 19. *Septembris* 1620. cuius memini *in tract. de Canonicis, & Dignitatibus, c.* 42. *n.* 29.

Capitulum Sede vacante quamuis iteratis vici- 3
bus ad Vicarij Capitularis electionem deuenire possit, absque causa tamen non debet. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Messanen.* 6. *Martij* 1618. apud me *d. cap.* 42. *n.* 30.

Capitulum Sede vacaote potest eligere Vicarium 4
cum clausula quod noo duret nisi per annum. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Iunij* 1617. penes me *d. cap.* 42. *num.* 44.

Capitulum Sede vacante potest certum tempus 5
in Vicarij deputatione præfinire. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 37. Sed melius esse illum simpliciter eligere censuit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Caietana* 28. *Octobris* 1587. cuius memini *dict. cap.* 42. *num.* 45.

Capitulum Sede vacante duos Vicarios consti- 6
tuere potest vt alternis mensibus Vicariatus munere fungantur, si legitima probetur immemorialis consuetudo, & illis qualitatibus sint præditi, quas requirit Concilium Trid. sess. 24. c. 16. de reform. *S. Cong. Conc. in Panormitana* 31. *Maij* 1592. quam refert Nicol. Garcia *in addit. ad tractat. de benefic. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 37. & ego *dict. cap.* 42. *numero* 34.

7 Capitulum tanquam Sede vacante, habita notitia etiam ex testimonio, seu documento secretarij sacri Collegij, quod Episcopus à suæ Ecclesiæ vinculo absolutus fuit in consistorio Sanctitatis suæ etiam ante expeditionem litterarum Apost. vel adeptam possessionem secundæ Ecclesiæ, poterit, & debet Sedem vacantem publicare, & Vicarium iuxta Concilij Trid. præscriptum eligere. *S. Cong. Conc. sub die* 14. *Decembris* 1614. quam refert Massobr. *in sua praxi habendi concursum requisit.* 1. *dub.* 9. *in Romana impress.* Ego *in collect. ad cap.* 1. *n.* 4. *de translat. Episcopi.*

8 Capitulum Sede vacante non potest eligere arbitros ad cognoscendum de suspicionum causis, quæ contra Vicarium ab eo, vacante Sede deputatum proponuntur sed potest per se ipsum de illis cognoscere. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part.* 5. *c.* 7. *n.* 13. *declar.* 10. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 33. *l.* 3. *de recusat. n.* 6. *declar.* 2.

9 Capitulum potest ad libitum amouere Vicarium aliàs per ipsum electum seu confirmatum, dummodo infra octo dies alium constituat, alioquin deuoluitur ius deputandi Vicarium ad Metropolitanum; etsi Ecclesia ipsa Metropolitana fuerit ad antiquiorem Episcopum. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 7. *n.* 13. *declar.* 5. Sed id Capitulo absoluté non est permissum, requiritur enim quod prius causam insinuet sacræ Cong. Episcoporum & Regul. quæ ea examinata, & sibi benè visa amouendi licentiam concedere solet, vt ipsamet declarauit de anno 1631. & sæpius rescripsisse commemoro *dicto tract. de Canonic. cap.* 42. *numero* 47.

10 Capitulum Sede vacante facta electione Officialium non potest eos ad libitum reuocare, & nouos constituere, nisi vel œconomum, vel illos officiales, quos etiam viuente Episcopo Capitulum potest deputare. *Sacra Cong. Conc.* penes Garc. *d. p.* 5. *c.* 7. *n.* 13. *declar.* 4.

11 Capitulum post annum Sedis vacantis litteras dimissorias, & facultates ordinandi concedere potest in Ecclesia vacante. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *dict. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 93. *declar.* 1.

12 Capitulum Sede vacante post annum non arctatis concedere potest dimissorias ordinandi ad titulū patrimonij, seu pensionis, quia hæc facultas est reseruata iudicio Episcopi. *Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 7. *num.* 93. *declar.* 4. vbi aduertit hoc non videri receptum saltim in Regnis Castellæ, & in Regno Portugaliæ vidi contra decisionem seruari.

13 Capitulum Sede vacante post annum potest concedere licentiam extero Episcopo exercendi Pontificalia in eorum Ecclesiis, & Ordines conferendi tam Clericis illius diœcesis quàm exteris habentibus litteras Episcoporum suorum. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. c.* 7. *num.* 93. *declar.* 5. Stephan. d'Aluin. *de Episcopor. & Abbatum potest. c.* 27. *n.* 1.

14 Capitulum Sede vacante non autem Vicarius in casibus in quibus eidem Sede Episcopali vacante licet per Concil. cap. 10. sess. 7. dimissorias concedere, potest etiam ex causis in Concilio expressis Ordinum interstitia emittere. *Sacra Congregat. Concil. sub die* 17. *May* 1600. teste Marcel. Vulpe *in praxi indic. fori eccles. cap.* 44. *numero* 27.

15 Capitulum Sede vacante non potest supprimere quodcunque beneficium, & sibi vnire, sicut Sede plena non potest consentire vnioni faciendæ ipsi Capitulo directè & principaliter, & ideo requiritur auctoritas Papæ, *Clem. si vna* §. *fin. de rebus Eccles. non alien.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 1. *n.* 68.

16 Capitulum succedit loco Episcopi in facultate ei competenti vigore decreti cap. 6. sess. 14. dispensandi in irregularitatibus prouenientibus ex delicto occulto præterquam in crimine hæresis, quia Papa sibi reseruauit. *Sacra Cong. Conc. die* 21. *Ianuar.* 1602. quam citat Sellius *in select. Canon c.* 25. *num.* 60.

17 Capitulum Sede vacante potest visitare etiam monasteria Monialium non exempta, exempta verò minimè. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 45. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. l.* 5. §. 2. *num.* 84.

18 Capitulum Sede vacante tunc demum potest diœcesim visitare quando lapsus est annus à postrema Antistitis visitatione, nec de proximo est Ecclesia de Pastore prouidenda; in ipsa verò visitatione circa famulatum, equitatum, & alia, forma sacri *Concil. Trid. sess.* 24. *c.* 3. *de reform.* est præcisa obseruanda. *S. Cong. Conc. in Lunan.* 10. *May* 1619. cuius memini *dict. tract. de Canonic. cap.* 41. *num.* 70.

19 Capitulum Sede vacante post lapsum annum à die vltimæ visitationis per Episcopum factæ potest visitare diœcesim tempore triennij non expectato, licet dicatur Episcopum consueuisse visitare singulis trienniis. *S. Cong. Conc. in Pampilonen.* 3. *Februarij, &* 10. *Decembris* 1629. de qua Ego *d. c.* 42. *num.* 71.

20 Capitulum Sede vacante visitare potest omnia loca, quæ poterat visitare Episcopus. *S. Cong. Conc. in Pampilonen.* 13. *Aprilis* 1630. apud me *d. cap.* 42. *num.* 68.

21 Capitulum seu Vicarius Capitularis Sede vacante non potest exequi Commissiones Apostolicas in forma Dignum, & aliàs directas Episcopo, vel eius Vicario generali intuitu officij, vel sub nomine Dignitatis. *Sacra Congregat. Concil. in Cameracen.* 2. *Augusti* 1631. quam refero *d. cap.* 41. *num.* 59.

22 Capitulum Sede vacante potest eligere in Vicarium Generalem Canonicum eiusdem Ecclesiæ, qui in eadem ciuitate, & Ecclesia curam quoque gerit animarum. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. Orien.* 19. *Martij &* 19. *Iulij* 1619. vbi etiam fuit dictum quod contrariæ decisiones intelligantur de Parocho rurali, refero *dict. cap.* 42. *num.* 58.

Vide infra in verbo *Vicarius Capitularis collect.* 715.

Capitulum Sede vacante quando possit visitare, Vide in verbo *Visitare collect.* 728.

SVMMARIVM.

1 *Licentia Episcopi non exigitur vt congregetur Capitulum si absque ea congregari solet.*

2 *Archipresbyter siue prima dignitas potest conuocare Capitulum quandocumque Ecclesiæ seruitio expedire sibi videbitur.*

3 *Capitulum quandocumque vult potest seipsum congregare.*

4 *Episcopus potest congregare Capitulum si Index esse potest de re spectante ad Episcopalem dignitatem.*

5 *Episcopus non potest congregare Capitulum domi sua controuersiam cum eo habens, sed debet ad auram Capitularem accedere.*

6 *Episcopus in suo Palatio cogere non potest Capitulum si fieri soles in Sacristia.*

7 *Capitulum cogi non potest tempore Horarum Canonicarum.*

8 *Officia diuina dum celebrantur, Capitula fieri non debent.*

9 *Distribntiones quotidianas non lucrantur Capitulo interuenientes dum Missa celebratur, vel diuina officia recitantur.*

10 *Congregationes Capitulares habendæ non sunt eo tempore, quo diuina officia celebrantur nisi causa vrgens in aliud tempus differre non pateretur.*

11 *Canonicus iure potest à Congregationibus Capitularibus abesse vt choro intersit, si tempore celebrationis Diuinorum habita fuerint.*

12 *Capitulum habentes tempore diuinorum Officiorum extra casum vrgentem potest Episcopus sine conindicibus mulctare.*

13 *Vicarium Episcopi in Capitulo admittere non tenentur Canonici, si nolint.*

14 *Episcopus, vel eius Vicarius Canonicus potest in Capitulo interuenire, dummodo non agatur de suo interesse, non obstante quacunque consuetudine contraria.*

15 *Vicarius, absente Episcopo, in Capitulo interuenire non potest.*

16 *Decretum faciendi libertatem Capitulo impedire non potest maior de illo.*

Capitulum siue Capitularis Congregatio.

COLLECT. CXXVI.

1 CApitulum vt congregetur licentia Episcopi non exigitur, si absque ea congregari solet. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. sub die* 20. *Augusti* 1601. cuius memini *in tract. de Canon. cap.* 35. *num.* 4.

2 Capitulum potest per Archipresbyterum conuocari quandocunque Ecclesiæ seruitio expedire sibi videbitur, & nihilominus diebus solitis, & ad hoc destinatis, & quotiescunque per Canonicos instabitur illud conuocare, omittere non debet. *S. Cong. Episc. & Reg. in Ripatranton.* 6. *Octobr.* 1617. *de* qua memini *d. c.* 35. *n.* 1.

3 Capitulum ipsum potest, quandocunque vult se congregare, & Episcopus illud ad libitum cogere vult, dummodo non proponat de re ad commodum suum, vel suorum spectante. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. n.* 97. quem refero *de officio, & potest. Episcopi, part.* 3. *allegat.* 73. *numero* 16.

4 Capitulum congregare potest Episcopus si iudex esse potest de re spectante ad Episcopalem dignitatem. *S. Cong. Conc.* referente Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis, n.* 95. *in fine.*

5 Capitulum domi suæ congregare non potest Episcopus controuersiam cum eo habens, sed debet ad aulam capitularem accedere, in qua solitum est Capitulum semper conueniri. *Sacr. Cong. Conc.* testibus Armendar. *d. l.* 7. *de Episcopis num.* 96. Zerol. *in praxi Episcop. part.* 2. *verbo Capitulum*, §. 2. Hieron. Veoero *de examine Episcop. lib.* 4. *cap.* 29. *num.* 41.

Capitulum non potest cogere Episcopus in suo 6
Palatio, si solitum sit fieri in Sacristia. *S. Congr. Episcop.* 1. *February* 1583. cuius memini *de Canon. c.* 35. *num.* 11.

Capitulum cogi non potest tempore Horarum 7
Canonicarum, maximè ad exigendam rationem administrationis à Canonicis. *S. Cong. Conc.* 1. *Februar.* 1593. quam citat Sellius *in select. Canon. c.* 35. *num.* 30.

Capitula dum celebrantur, Officia diuina fieri 8
debent. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 559. quem refero *dict. cap.* 35. *num.* 15.

Capitula debent fieri peractis diuinis officiis, & 9
præsertim Missa maiori; sed habeantur dum Missa celebratur, vel diuina officia recitantur, distributiones quotidianas pro illis Horis Canonici non lucrantur. *Sacra Congregat. Rituum in Vlixbonen.* 17. *Nouembris* 1600. quam refero *dict. tract. de Canonic. cap.* 35. *numer.* 14. *& in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. de qua Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 2. *c.* 12. *num.* 5.

Capitula siue Congregationes Capitulares ha- 10
bendæ non sunt eo tempore, quo diuina officia ce-
lebrantur, nisi causa vrgens in aliud tempus differ-
ri non pateretur: quod si hæ Congregationes abs- 11
que causa predicta tempore celebrationis Diuino-
rum habitę fuerunt, Canonicus iure ab his, vt cho-
ro intersit, abesse potest. *Sacra Cong. Conc.* testibus
Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 559. Armend.
in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 2. *tit.* 23. *l.* 2.
§. 2. *de resident. Canon. num.* 94. Lezana *in sum. quæst.*
Regul. tom. 2. *cap.* 12. *n.* 5. Et nouissimè idem fuit de- 12
cisum in eadem *S. Cong. Conc. in Orsolen.* 6. *Martij*
1632. vbi etiam quod Episcopus potest sine Con-
iudicibus mulctare Canonicos habentes Capitu-
lum tempore diuinorum Officiorum extra casum
vrgentem.

Capitulo non tenentur Canonici, admittere Vi- 13
carium Episcopi, si nolunt. *Sacr. Cong. Conc. in Amerien.* 24. *Aprilis* 1632. cuius memini *d. tract. de Can. cap.* 42. *n.* 12.

Capitulo interuenire potest Episcopus vel eius 14
Vicarius Canonicus, dummodo non agatur de interesse suo, quacunque consuetudine in contrarium non obstante. *S. Cong. Conc.* 2. *Mart.* 1619. penes Sel. *d. c.* 35. *n.* 84.

Capitulo interuenire non potest Vicarius ab- 15
sente Episcopo. *Sacr. Cong. Conc.* apud Massobr. *de Synodo Episcopi, c.* 4. *dub.* 43. *n.* 35. quem refero *d. tract. de Canon. c.* 35. *n.* 12.

Capitulo libertatem faciendi decreta impedire 16
non potest maior de illo, nisi quantum valet pro vnico suo voto. *Sacr. Cong. Episc.* 13. *Mart.* 1615. de qua Sel. *d. c.* 35. *n.* 86.

Vide in verbo *Canonici in Capitulo collect.* 94.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus in accessu ad Ecclesiam vti non potest cappa, nisi in maioribus festiuitatibus.*

2 *Canonici, aliique cappam deferre non possunt sine expressa licentia Sedis Apost.*

3 *Vsum*

3 *Vsum capparum habentes an possint eis vti in funeralibus,remissiuè.*
4 *Placentina Ecclesiæ Canonicis conceditur vsus cappæ.*
5 *Papa Canonicis conceditur vsus cappæ.*
6 *Nolanæ Ecclesiæ Canonicis conceditur vsus cappæ.*
7 *Vrbeuetanæ Ecclesiæ beneficiatis de massa conceditur cappa & rocheti vsus ad instar beneficiatorum S. Petri de Vrbe.*
8 *Canonicis Collegiatæ S. Secund. Asten. ciuitatis conceditur vsus cappæ,& rochetti.*
9 *Priori Sancti Frigidiani Lucen. Congregationis permittitur cappa Episcopalis cum caputio nigri coloris.*
10 *Priuilegium concessum Canonicis, & Capitulo Ferrarien. deferendi cappas an comprehendat Cappellanos.*
11 *Priuilegium deferendi cappas concessum ab Innocentio VIII. Ecclesiæ Ianuen. quando comprehendat Cappellanos,ostenditur.*

Cappa.

Collect. CXXVII.

1 CAppa vti non potest Episcopus in accessu ad Ecclesiam, nisi in maioribus festiuitatibus iuxta Cæremoniale. *Sacra Cong. Conc. Rit. in Brundusina* 2. *Maij* 1601. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 11. *num.* 72.

2 Cappam deferre nec Canonici, nec alij possunt sine priuilegio, & expressa licentia Sedis Apost. *S. Cong. Rit. in Eluen.* 10. *Ianuarij* 1604. quam refert Sell. *d. c.* 11. *n.* 73.

3 Capparum vsum habentes an possint eis vti in funeralibus mortuorum? Vide *Sacr. Cong. Rit. in Neapolitana* 15. *Martij* 1614. quam refert Sellius *citato loco.*

4 Cappæ vsus conceditur Canonicis Ecclesiæ Placentinæ prouinciæ Bononien. *Sacra Congregat. Rit. in Placentina* 12. *Martij* 1616. penes Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 3. *tit.* 19. *num.* 46.

5 Cappæ vsus conceditur Canonicis Ecclesiæ Papiensi. *S. Cong. Rit. in Papien.* 13. *Iunij* 1614. apud Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 19. *n.* 47.

6 Cappæ vsus conceditur Canonicis Ecclesiæ Nolanæ. *Eadem Sacra Cong. Rituum in Nolana* 28. *Aprilis* 1607. cuius meminit Sellius *d. cap.* 11. *num.* 74.

7 Cappæ & Rochetti vsus adinstar beneficiatorum S. Petri de Vrbe conceditur beneficiatis de massa Ecclesiæ Cathedralis Vrbeuetanæ. *S. Cong. Rituum Vrbeuetana* 15. *Ianuar.* 1611. vt per Aldan. *d. tit.* 19. *n.* 48.

8 Cappæ & Rochetti vsus Canonicis Collegiatæ Sancti Secundi Asten. ciuitatis permittitur. *S. Cong. Rit. in Asten.* 16. *May* 1601. de qua Aldan. *d. tit.* 19. *num.* 49.

9 Cappa Episcopalis cum caputio coloris nigri permittitur Priori Sancti Frigidiani Lucensis Congregationis Lateranen. *Sacra Cong. Rituum in Lucen.* 18. *Augusti.* 1618. referente Aldan. *d. tit.* 19. *num.* 50.

10 Cappas deferendi priuilegium concessum Canonicis,& Capitulo Ferrarien. non comprehendit Capellanos Ferrarienses. *S. Cong. Rit.* 12. *Nouembris* 1605. Sed postea sub *die* 28. *Ianuarij* 1606. fuit dictum illis esse concedendum vsum capparum iuxta formam litterarum Apost. non obstante supradicto decreto à Canonicis contra ipsos Capellanos obtento, prout attestatur Aldan. *d. tit.* 19. *num.* 51.

Cappas deferendi priuilegium concessum ab Innocentio VIII. Ecclesiæ Ianuen. comprehendit, etiam Capellanos extra massam, quando inseruiunt choro,& incedunt in processionibus. *Sacr. Congr. Rit. in Ianuen.* 22. *Ianuarij* 1618. & 10. *Decembris* 1619. Sed postea recessit ab hac decisione sub die 30. Martij 1621. decidens dictum priuilegium Innocentij deferendi cappas competere solùm Presbyteris seu capellanis de massa priuatiuè quoad omnes alios eiusdem Ecclesiæ Capellanos. 11

SVMMARIVM.

1 *Capsa cum inscriptione illa. Eleemosynas pro Missis, auferri debent ab Ecclesia.*
2 *Eleemosynarum capsa pro Missis etiam,quæ in die commemorationis omnium defunctorum celebrantur, de Ecclesijs tolli debent.*
3 *Capsæ in Ecclesia teneri possunt, vbi est satisfactum oneribus.*
4 *Fratres Minores de Obseruantia prohibentur tenere intra claustra capsas eleemosynarum pro Missis.*

Capsa.

Collect. CXXVIII.

CApsæ cum inscriptione illa. *Eleemosyna pro Missis*, vel alia simili, auferri debent ab Ecclesia, alioquin secularis ab ingressu Ecclesiæ interdictus sit eo ipso. Regularis verò pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vocisque actiuæ, ac passiuæ absque alia declaratione incurrit. *Sacra Congregat. Concil. in decretis de celebrat. Missarum* §. 8. *sub die* 21. *Iuny* 1625. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *constitut.* 43. *Vrbani VIII. pag.* 315. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Capsa num.* 2. 1

Capsæ eleemosynarum pro Missis etiam quæ in die commemorationis omnium defunctorum celebrantur, vulgo dictæ *Cassa de Morti*, tolli debent de Ecclesia; nec aliàs tales eleemosynas & onera quisque potest recipere nisi impositis ita satisfecerit, vt noua valeat suscipere. *Sacra Cong. Conc. super decretis eiusdem sacra Cong. de celebrat. Missar. in dub.* 14. habetur penes Angel. Mariam Cherub. *d. const.* 43. *pag.* 318. 2

Capsæ in Ecclesia teneri possunt, posito decreto celebrationis Missarum, vbi est satisfactum oneribus, aut breui tempore, puta vnius mensis satisfiat, aliàs non. *S. Cong. Conc. sub die* 3. *Iunij* 1628. quam refert me citato Alphons. de Leone *de officio Capellani in fine pag. vlt.* 3

Capsæ eleemosynarum pro Missis prohibentur teneri intra claustra Minorum de Obseruantia sancti Francisci. *Vrbanus VIII. constit.* 49. incip. *Sacrosanctum, inordinationibus super obseruantia regula vers. Capsa, sub dat.* 14. *Iunij* 1628. apud Angel. Mariam 4

Mariam Cherub. *in Bullario tom.4. pag.332.* & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *dict. verbo Capſa num.1.*

Cappucini vide *in verbo Fratres Sancti Franciſci Aſſiſinatis §. Cappucini collect. 386. n.56. cum ſeqq.*

SVMMARIVM.

1 *Fratres Ordinis Minorum Recollecti Galliæ caputium rotundum deferre, mozzetamque largiorem aſſumere debent.*

2 *Sententia ſumma refertur ſuper horum Fratrum caputio lata à Sede Apoſtolica confirmata.*

3 *Tertiarij ad Conuentus famulatum aſſumpti caputium deferre non poſſunt.*

4 *Canonicis mutari non poteſt per Epiſcopum caputium, vel aliud ſignum, aut color abſque Sedis Apoſt. licentia.*

Caputium.

Collect. CXXIX.

1 CApuțium rotundum deferre, mozzetamque largiorum aſſumere debent Fratres Ordinis Minorum ſancti Franciſci Recollecti nuncupati Galliæ. *Vrbanus VIII. conſtit.12. incip. In ſupremo §.3. ſub die 10. Ianuarij 1624.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Caputium*

2 *num.2.* Sed quia in Regno Franciæ hæc Conſtitutio non ſeruabatur præceſſit ſententia de eiuſdem Pontificis mandato lata, quia pronunciatum fuit dictos Fratres Recollectos teneri, & obligatos eſſe ad deponendum caputium, quod deferunt acuminatum, & tam illos, qui Religionem hactenus ingreſſi ſunt, quam alios, qui eandem Religionem in futurum ingredientur, ſimiliter teneri ad deferendum caputium rotundum formæ, & qualitatis huiuſmodi, videlicet caputium rotundum cum mozzeta largiori illi vnita, & annexa quod in maiori latitudine ſuæ rotunditatis à parte anteriori ad poſteriorem intra ſincipur & occiput non ſit largiùs duarum quindecimarum portionum minoris, & extremæ ſuæ latitudinis, quæ erit ab anteriori ad poſteriorem partem intra guttur, & collum eiuſdem caputij, illis imposterum penitus interdicta; quam ſententiam confirmauit, eamque inuiolabiliter obſeruari mandauit *Vrbanus VIII. conſtit.13.* aliàs 123. incip. *Alias à nobis die vlt. Iulij 1632.* apud Angel. Mariam Cherub. *in appendice tom.4. Bullarij pag.25.*

3 Caputium ferre deinceps præſumere non debent Tertiarij ad Conuentus famulatum aſſumpti: ſed vt ab omnibus dignoſcantur Fratres non eſſe, calceatis incedant pedibus, habitum genua non excedentem, galerum, ſeu biretum in capite portent. *Vrbanus VIII. ſub conſtit.49.* incip. *In ſupremo, ſub tit. ſtatuta, pro vtraque familia, ſub die 20. Nouembr. 1625.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Caputium n.1.*

4 Caputium, vel aliud ſignum, aut color non poteſt per Epiſcopum Canonicis mutari abſque Sedis Apoſt. licentia. *Sacra Cong. Rit. in Hydruntina 3. Septembris 1612. & in Brunduſina Meſſapia 10. Nouembr. eiuſdem anni,* quas refert Sellius *in ſelect. Canon. cap.23. n.51.*

SVMMARIVM.

1 *Fabricari poſſunt ex pœnis pecuniariis carceres eccleſiaſtici.*

2 *Religio qualibet carceres proprios debet habere ſaltim in qualibet prouincia.*

3 *Sortilegus, qui pactum fecerit cum diabolo carceribus perpetuis clauditur.*

4 *Religioſus profeſſus antequam vti incorrigibilis eiiciatur, debet probari per annum in carceribus, ieiuniis, & pœnitentia.*

5 *Appellatio datur ab indebita carcerationis grauamine.*

6 *Debitum, quod ſeptem aureos non excedit, non ſufficit ad quem carcerandum in Vrbe.*

7 *Alimenta carceratis praſtanda ſunt ab eo, qui cauſam capiendi dedit, ſi iniuſtè ſit carceratus.*

8 *Expenſas nullas victus, aut carceris ſoluere tenetur carceratus non deſcriptus in libris cuſtodum.*

9 *Diſtributiones quotidianas lucratur iniuſtè carceratus.*

Carcer. Carceratus.

Collect. CXXX.

CArceres eccleſiaſtici ex pœnis pecuniariis fabricari poſſunt. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die 25. Iunij 1596.* teſte Sel. *in ſelect. Canon. cap.70. n.18.* 1

Carceres proprios quælibet Religio habere debet ſaltim in qualibet prouincia. *Sacra Cong. Conc. in decretis de Regularib. apoſtatis, & eiectis §.6. ſub die 21. Septembris 1624.* apud Angel. Mariam Cherub. *tom.4. Bullar. ſub conſtit.26.* cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Carcer numero 1.* 2

Carceribus perpetuis, ſeu muro clauditur, qui ſortilegiis pactum fecerit cum diabolo, & à Fide apoſtatauerit, ſi infirmitas, diuortia, aut impotentia generandi ſequuta fuerit, ſiue animalibus, frugibus, aut fructibus damnum dederit: ſed ſi mors eſt ſequuta, traditur Curiæ ſeculari. *Gregorius XV. conſt. 46.* incip. *Omnipotentis §.2. ſub die 20. Martij 1623.* apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.4. pag.327.* 3

Carceribus per annum in ieiuniis, & pœnitentia probari debet Religioſus profeſſus, antequam vti incorrigibilis eiiciatur: ſublatis quibuſcunque ſtatutis etiam formatis à Papa. *Sacra Congr. Conc. in decretis de Regul. apoſtatis, & eiectis §.6. ſub die 21. Septembr. 1624.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Carcer n.2.* 4

Carcerationis indebitæ grauamen per appellationem à definitiua reparari non poteſt, ac proinde ab eo appellari valet, & Ordinarius tenetur huic appellationi deferre, & proceſſum transferre ad Iudicem appellationis, interim tamen Reo manente in carceribus, donec Iudex appellationis cauſa cognita aliud iuſſerit. *Sacra Congregatio Concil.* teſtibus Quarant. *in ſumma Bullarij verbo Archiepiſcopi auctoritas numer.20. in addit. lit. B,* 5

Piaſec,

Piasec. *in praxi Episcop. part.2. capit. 4. numero* 100.

6 Carcerari in Vrbe pro debito, quod septem aureos oon excedat, nemo potest nisi habeat annexam causam criminalem. *Pius V. const.*10. incip. *Ex superna 3. Non. Iuly* 1566. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.2. pag.*190.

7 Carceratis alimenta præstanda sunt ab eo, qui causam capiendi dedit, si iniustè sit carceratus, & carceratis pro informatione Curiæ alimeota à Fisco, & instigatore præstanda sunt, & infra triduum examioaodi. *Paulus III. const.* 44. incip. *Ad omnes, de anno* 1545. apud Laërt. Cherub. *tom.1. pag.*682. aliàs *pag.*360. in nouiss. impress.

8 Carcerati noo descripti in libris Custodum ad nullas victus, aut carceris expensas tenentur. *Paulus V. const.*71. incip. *Vniuersi de anno* 1611. apud Laërt. Cherub. *tom.3. pag.*264. aliàs *pag.*193.

9 Carceratus iniustè distributiones quotidianas lucrantùr. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 5. Decembris* 1600. *& S. Cong. Conc. die 9. Maij* 1626. quarum memini *in tract. de Canon. & Dignit. c.*14. *num.*42.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Cathedralibus agentes.*
2 *Cardinales in tres Ordines distincti, sunt maiores Episcopis & Archiepiscopis.*
3 *Papa simoniacè electo non tenentur obedire Cardinales.*
4 *Titulos suos visitare, Ecclesiam reparare, & clerum corrigere tenentur Cardinales.*
5 *Frater germanus alterius Cardinalis viuentis non potest fieri Cardinalis.*
6 *Cardinales quibus qualitatibus & ætate creandi.*
7 *Magistri saltim quatuor in Theologia ex quatuor Mendicantium Ordinibus in Cardinales sunt creandi.*
8 *Tituli Cardinalium Diaconales, & Presbyterales certo & inuariabiles designantur.*
9 *Beneficia Cardinalium per promotionem vacant, non data per Papam retentione.*
10 *Papa circa electionem plura per Gregorium XV. & Vrbanum VIII.*
11 *Cardinales Conclaue ingressi non exeunt reuersuri, ibi vtuntur vestibus croceis.*
12 *Pensiones ecclesiasticas imponendi indulta concessa Cardinalibus reuocantur.*
13 *Cardinalis non potest disponere de beneficiis Ecclesia cui cessit prætextu indulti.*
14 *Indulta sua Cardinales non communicant Capitulis, & Canonicis in dispositione beneficiorum cum illis aliàs communi.*
15 *Cardinales comprehenduntur sub decreto Concilij sess.7. c.2. de reform.*
16 *Ecclesias profanatas consecrandi potestatem non habent Cardinales in aliena diœcesi.*
17 *Dimissorias ad Ordines suscipiendos ex consuetudine concedere possunt Cardinales suis familiaribus triennalibus.*
18 *Genuflexio debetur Cardinalibus extra palatium Apost. & absente Papa à Clericis non Prælatis.*
19 *Seminario contribuere tenentur Cardinales Abbates commendatarij.*
20 *Cardinales Ecclesiarum Præsules indulto conferendi beneficia Ecclesiastica ratione Ecclesiarum quibus præsunt, vel quarum regimini vltimo loco cesserunt, duntaxat vti possunt.*
21 *Seminario vnire potest Cardinalis ante vacationem beneficium quod obtinet familiaris Papa defuncti.*

Cardinalis.

COLLECT. CXXXI.

DE Cardioalibus Hieron. Manfred. *inter tract. Doct. to.*13. *p.*2. *pag.*86. *& pag.*96. *& in alio suo tract. de Cardinalium sacrosancto collegio.* Martinus Garratus *in simili tract. de Cardinalibus tom.*14. *p.*2. *pag.*59. Andræas Barbosa *de Cardinalium præstantia, to.*13. *p.*2. *pag.*63. *& de Cardinalib. Legatis à latere ibidem pag.* 131. Goncalus de Villadiego *de Cardinalium origine, dignitate, & potest. eod. tom.*13. *part.*2 *pag.*57. Hieron. Alban. *de Cardinalatu ibidem pag.*105. Hieronymus Platus *de Cardinalium dignitate & officio ad Flaminium Platum Cardinalem fratrem,* Gaspar. Fernaodez Toletanus *de statu, & officio Cardinal. S.R.E.* Bagnus *de dignitatib. S.R.E. tract.*11. Cassan. *in cathalogo gloria mundi, part.*4. *consid.*10. *cum seqq.* Duareo. *de sacr. Eccles. minister. cap.*13. Lancel. Contadus *in templo omnium Iudic. lib.*2. *cap.*2. §.1. *cum duobus seqq.* Didacus ab Alaba *de Conc. p.*2. §. 2. Petrus de Aliaco *in opere Gersonis p.*1. *in fine,* Christophor. Siluestran. *de potestate Cardinalium,* Iosephus Autius *de institutione Cardinalium,* Turrecrem. *in sum. lib.*1. *cap.*80. *cum quatuor seqq.* Aluar. Peleg. *de planctu Eccles. lib.*2. *cap.*16. Quintil. Maodos. *in gloss. facultatum,* §. *considerantes, verbo Cardinales,* Rodulphus Cuperf. *in cap. oportebat* 79. *dist.* §. *sequitur tex. cum seqq.* Hieroo. Roman. *de Republ. lib.*3. *cap.*1. *&* 2. Marol. *de irregul. lib.*2. *cap.*3. Cotta *in memorabil. verbo Cardinales,* Isidor. Moscon. *de Maiest. Eccles. milit. lib.*1. Aoton. Posseuin. *in apparatu sacro verbo Cardinalis,* Iodoc. Lorich. *in thesauro nouo Theolog. eodem verbo,* Petrus Crespet. *in summa Cathol. Fidei simili verbo,* Ioseph. de Siguença *in vita Sancti Hieronymi, lib.*3. *cap.*6. Anastas. Germoo. *de indultis Cardinal. in descript.* §. *Episcopus, n.*7. *cum seqq. & de Sacrorum immun. lib.*3. *cap.*6. Læli. Zæchi *de Republ. ecclesiast. tit. de statu illustris. Cardinalium,* Ioan. Garc. *de nobilitat. glos.*48. §. 3. *n.*26. *cum multis seqq.* Card. Bellar. *in suis controu. Cathol. tom.*1. *de Cleric. lib.*1. *c.* 26. *& in apologia contra Regem Angliæ, cap.*4. Henriq. *in sum. lib.* 10. *cap.*27. *de Cardinalium dignitate,* Anton. Scappus *de birreto rubro dando S.R.E. Cardinalibus* Petr. Gregor. *syntagm. Iuris lib.*15. *cap.*4. Card. Peleoth. *de consult. sacri Collegij, quæst.*3. Quiotaoad. *ecclesiast. lib.*4. *à num.*102. Flamin. Paris. *de resignat. benef. lib.* 2. *q.*1. *n.*34. *cum seqq. & lib.*7. *q.*12. Azor. *instit. moral. p.*2. *lib.*6. *cap.*7. Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloss.*24. Cardin. Tusch. *pract. conclus. tom.*1. *lit. C, concl.* 35. *cum seqq.* Molina de *Medrano in allegat. Proregis extranei Regni Aragon. n.*73. *cum seqq.* Fr. Ioann. à Ponte *in conuers. vtriusque Monarchiæ lib.*1. *cap.*3. §. 1. *pag.*97. Mich. Naucler. *de Monarchia eccles. p.*2. *lib.*4. *cap.* 11. *&* 12. Paul. Carrar. *in Canon. ac moribus Theolog. q.*3. Sebast. Cæsar. *in sua relect. de ecclesiast. hierarch. p.*1. *diss.*2. Paulus Layman. *in Theologia* 1

gia morali, lib. 1. tract. 4. cap. 7. §. 7. Monet. de conseruator. cap. 5. num. 34. cum seqq. Duardos in comment. ad Bullam Cœnæ, lib. 2. in can. 11. quæst. 6. Sanctarel. var. resol. q. 2. Antonin. Diana moral. resolut. p. 5. tract. 2. Machado en su perfeito Confess. tom. 2. lib. 4. part. 7. tract. 5. Ego de iure ecclesiast. vniuerso, lib. 1. cap. 3. & 4.

2 Cardinales sunt in tres Ordines distincti, Episcopos, Presbyteros, & Diaconos, absque testium multitudine condemnari non debent, eos offendentes sunt Rei criminis læsæ maiestatis, à Papa tantummodo iudicantur, sunt maiores Episcopis, & Archiepiscopis, licet sint tantùm Presbyteri. Eugenius IV. constit. 15. incip. Non mediocri de anno 1459. apud Laërt. Cherub. in Bullario, tom. 1. pag. 282. aliàs 256. Eos offendentes, & hospitaliter insequentes cum sociis, complurbus receptantibus, non reuelantibus excommunicantur, sunt Rei læsæ maiestatis, diffidati, intestabiles, priuati officiis, beneficiis, &c. Pius V. const. sua incip. Infelicis sæculi de ann. 1569. de qua Scort. in selectas Bullas epit. 109.

3 Cardinales non tenentur obedire Papæ simoniacè electo, & non complices electionis simoniacæ Papæ alium possunt eligere: qui verò simoniacè Papam elegerunt, cadunt ipso facto ab omni dignitate. Iulius II. in constit. 3. incip. Cum tam diuino Kalend. Februarij 1505. apud Laërt. Cherub. tom. 1. pagin. 404. Scortiam in selectas Constitut. epit. 50.

4 Cardinales sunt Ecclesiæ columnæ, ideoque in magno honore habendi sunt, visitare tenentur suos Titulos, ac Clerum corrigere, Ecclesiam reparare, & dum moritur, eidem aliquid legare, ex decentia in Romana Curia residere debent. Leo X. constitut. 7. incipien. Superna 5. Non. Maij 1514. apud Laërt. Cherub. tom. 1. pag. 474. aliàs pag. 407. in nouiss. edit.

5 Cardinalis nullus fieri potest, qui sit frater germanus alterius Cardinalis viuentis. Iulius III. const. 22. incip. Sanctissim. de ann. 1554. apud Laert. Cherub. tom. 1. pag. 715. Sixtus V. const. numero seq. citata.

6 Cardinales Apostolorum personas repræsentant, & ex omni natione, & qui sint doctrina, & moribus insignes creandi sunt, & Diaconus Cardinalis creari non potest, nisi sit in anno 22. absens creatur sub conditione vt infra annum se in Curia præsentet, et si bireto rubro decoratus intra annum ad Curiam non se contulerit, eo, ipso priuatur dignitate. Sixtus V. const. 50. incip. Postquam, 3. Non. Decembr. 1586. apud Laërt. Cherub. tom. 2. pag. 560. aliàs pag. 426.

7 Cardinalium in collegio saltim quatuor Magistri in Theologia ex quatuor Mendicantium Ordinibus sunt assumendi, & eorum vita cæteris exemplar esse, & ex illis Pontifex eligi debet: & Cardinalium Diaconorum prior, aut sequens in quarta vacatione sea Ecclesiarum, si sit in ætate, & præsens, pro ea vice præfertur Presbytero antiquiori, & ad Ecclesiam vacantem promouetur, Sixtus V. d. constit. 50.

8 Cardinalium titulos Presbyterales, & Diaconales certos & inuariabiles designauit Sixtus V. constitution. 55. incipien. Religiosa Idib. Aprilis 1587. apud Laërt. Cherubin. tom. 2. pag. 571. aliàs pagina 434.

9 Cardinalium beneficia per promotionem ad Cardinalatum vacant, non data per Papam retentione. Idem Sixtus V. const. 79. incip. Sanctissimus 16. Martij 1688. apud Laert. Cherub. tom. 2. pag. 627. aliàs pag. 475.

10 Cardinalium circa electionem plura edidit nouissimè Gregorius XV. constit. 13. incip. Æterni 17. Kalend. Decembr. 1621. Quoniam verò circa vsum, obseruantiam, & executionem huius Gregorianæ sanctionis multæ excitari poterant difficultates, ideo illic idem Pontifex ad eas præcidendas, & pro faciliori eiusdem Constitutionis obseruantia edidit Cæremoniales, ritus huiusmodi electionis continens, seriò obseruandum, & nequaquam immutandum, vt in const. 19. incip. Decet. 4. Id. Martij 1621. Quæ omnia approbauit, & confirmauit Vrbanus VIII. constit. 45. incip. Ad Romanum 5. Kalend. Februarij 1625. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullar. tom. 4. pag. 61.

11 Cardinales ingressi in Conclaue non exeunt reuersuri, ibique vtuntur vestibus croceis; non ordinati in Conclaui excluduntur à suffragio ferendo, nisi priuilegio muniti sint; habentes clausum os possunt eligere. Gregorius XV. in dicta const. 19. Cæremonialis tom. 4. Bullarij pag. 105.

12 Cardinalium & aliorum indultorum reuocatio pensiones ecclesiasticas imponendi, seu ad illas nominandi nisi super iurepatronatus laicorum, vel per instrumentorum publicum constet de integrali solutione alicuius termini. Urbanus VIII. constit. 60. incipien. Sanctissimus, §. 2. sub die 20. Iunij 1627.

13 Cardinalis non potest disponere de beneficiis Ecclesiæ, cui cessit, prætextu indulti, quod habet tantum locum in illa, cui præest, excepto Episcopo Ostiensi, & aliis, & prætextu indulti etiam concedendi expressa facultate disponendi de beneficiis Ecclesiæ, cui cessit, non potest disponere de illis. Vrbanus VIII. const. 60. incip. Licet, 10. Septembris 1626. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 75.

14 Cardinales Episcopi non communicant indulta Capitulis & Canonicis in dispositione beneficiorum cum illi aliàs communi. Idem Urbanus VIII. d. const. 60.

15 Cardinales comprehenduntur sub dispositione Concil. sess. 7. de reform. cum sinus in lege correctoria, & materia peccati; maximus enim abusus est, vt qui vix fructuosè vnam Ecclesiam regere valet aliam accipere audeat, præsertim cum vnusquisque in Ecclesia sua residere teneatur, cap. 1. sess. 23. de reform. Sacra Congr. Concil. teste Sellio in select. Canon. c. 1. n. 17.

16 Cardinales in aliena diœcesi potestatem non habent consecrandi Ecclesias prophanatas, nisi de indulgentia Papæ. Sacra Congr. Concil. referente Sell. d. c. 2. n. 18.

17 Cardinales suis familiaribus triennalibus dimissorias ad Ordines suscipiendos ex consuetudine concedere possunt, tametsi illis nec statim postea conferant beneficium. Sacr. Cong. Conc. sub die 22. Ianuarij 1602. quam citat Sellius d. cap. 2. numero 19.

18 Cardinalibus extra palatium Apost. & absente Papa debetur à clericis non Prælatis genuflectio. Cæremoniale Pontif. lib. 13. sess. 1. cap. 12.

19 Cardinales etiam Commendatarij tenentur contribuere Seminario pro Abbatiis, & beneficiis eorum iuxta taxam ab Episcopo, & deputatis factam; Sacr. Cong. Conc. in Adrien. 3. Decembr. 1622. apud Sell. d. c. 2. n. 25.

20 Cardinales Ecclesiarum Præsules indulto conferendi beneficia ecclesiastica ratione Ecclesiarum, quibus

quibus præsunt, vel quarum regimini vltimo loco cesserunt, dumtaxat vti possunt. *Vrbanus VIII. d.constit.60.incip. Licet nullus.*

21 Cardinalis Episcopus habens indultum potest non obstante decreto sanctæ memor. Clementis VIII. ante vacationem vnire seminario beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti. *Sacra Cong.Concan Tudertina* 15.*Aprilis* 1628. penes Sellium *d.cap.2.num.*16.

Cardinalium exequiæ, vide *in verbo Exequiæ collect.*347.

Carmelitæ Fratres, vide in verbo *Fratres Carmelitæ, collect.*366.

Cardinalis caudatarius, vide *Caudatarius Cardinalium. Collect.*138.

SVMMARIVM.

1 *Canonizationem sancti Caroli fecit Paulus V.*

2 *Officium de sancto Carolo in prouincia Mediolan. sub ritu duplici celebratur.*

3 *Officium de S.Carolo extra prouinciam Mediolan. ab omnibus sub ritu semiduplici recitari posse conceditur.*

4 *Auctores de sancti Caroli vita & laudibus agentes referuntur.*

S. Carolus.

Collect. CXXXII.

1 SAnctum Carolum die 1.Nouemb.1610.canonizauit,& eius festum die 4.Nouembris agi iussit *Paulus V.const.*67. incip. *Vnigenitus Kal.Nouembr.* 1610. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*3.*pag.*256.aliàs *pag.*183.in nouiss.impress.

2 S. Caroli Officium in prouincia Mediolanensi sub ritu duplici celebrari posse censuit. *S. Cong. Rit. in Mediolan.*20. *Nouemb.*1610. teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1. *tit.*18. *de Sanctis n.*2. Gauant. *in rub. Breuiarij sect.*7.*c.*13.*n.*4.

3 S. Caroli Officium in Breuiario & Kalendario imprimi & ab omnibus sub ritu semiduplici recitari posse concessit eadem. *Sacra Congr. Rit.*3. *Septembris* 1616.apud Aldan. *d.lib.*1.*tit.*18.*de Sanctis n.*30.& Gauant.*d.num.*4.

4 De S.Caroli vita Carolus à Basilica sancti Petri, Ioannes Baptista Possevinus, Iussanus Italicè. De eiusdem laudibus Iulius Nigro Ital. ad eundem oratio Petri Ioannis Perpiniani *in suu orat.*

Carthusienses Monachi,vide in verbo *Monachi Carthusienses collect.*502.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de casibus reseruatis agentes.*

2 *Casus quales debet Episcopus reseruare.*

3 *Restitutio incertorum non potest esse casus reseruatus.*

4 *Absolutio eius, qui noctè per ciuitatem inhonestè canens deambulat, non potest esse casus reseruatus.*

5 *Licentia absoluendi à casibus Episcopo reseruatis potest dari viua voce.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

6 *Licentia concessa ad absoluendum à casibus Sedi Apost. reseruatis, non comprehendit casus, quos Episcopus, & Prelatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit.*

7 *Iesuitæ & alij Confessarij vigore priuilegiorum Rosarij non possunt absoluere à casibus Episcopo reseruatis.*

8 *Absoluere à casibus Episcopo reseruatis possunt omnes, qui audiunt Confessiones, virtute Bullæ Iubilæi indicti à summo Pont.cum facultate absoluendi à quibuscunque enormibus &c.*

9 *Absoluere à casibus Ordinariis locorum, vel Sedi Apostol. reseruatis nulli Sacerdoti tam seculari quàm Regulari licet præterquam in mortis articulo.*

10 *Regulares cuiusuis Ordinis non possunt quemquam absoluere à casibus reseruatis in Bulla Cœna Domini, vel Ordinario loci.*

11 *Regularibus casus reseruauit Clemens VIII.*

12 *Regulares vtriusque sexus à casibus reseruatis etiam in Bulla Cœnæ Domini absolui non possunt à Confessariis per eos electis vigore Bullæ Cruciatæ.*

Casus reseruatus.

Collect. CXXXIII.

DE casibus reseruatis integros tractatus ediderunt Lælius Zechius,Horatius Gambarupta, Petrus Bellochius,Lucas Floronus, Bartholomæus Giprius olim Romæ mei amicissimus, Franciscus longus à Cotiolano, pariter Romæ mihi charissimus, Iacobus Seruetius,Ioannes Capeauilla,Martinus Frias. Homobonus de Bonis. 1

Casus Episcopo reseruati debent esse pauci, iique maximè necessarij, atrociores, & grauiores, non casus Bullæ Cœnæ, neque specialiter Papæ reseruati, neque promiscuè ij, quibus est annexa excommunicatio nemini reseruata,nisi ob frequentiam, scandalum, aut necessariam causam aliquã nominatim: neque ij, in quibus est necessaria restitutio,vel executio pro absolutione: neque ij,qui versantur circa res parui momenti,& qui frequenter eueniunt inter idiotas, licet sint mortiferi, neque in carnalibus, vbi adest periculum scandalorum, vel cadere potest suspicio ob frequentem reditum ad Ordinarios. *Sacra Congr. Episcop.& Reg.* 25.*Nouembr.*1602. teste Sell. *in select. Canon.c.*18. *num.*2. quem refero *in collect.ad Trid.sess.*14.*de Sacram.Pœnit.c.*7.*num.*7. 2

Casus reseruatus esse non potest restitutio incertorum. *Eadem Sacra Congr. Episcop.* 14. *Iunij* 1619. cuius meminerunt Gauant. *in man.Prælator. verbo* casus reseruati, Lezana *in summ.quæst. Regul. tom.*3.*verbo casus num.*31. Ego *in collect.ad d.cap.*7.*num.*7. 3

Casus reseruatus esse non potest eorum absolutio, qui nocte per ciuitatem inhonestè canentes deambulant. *Sacra Congregat. Episcop.* 16. *Octobris* 1615. nec eorum qui violant dies festos. *Eadem Sacra Cong.*16. *Ianuarij* 1615. de quibus Sellius *d.c.*18.*num.*3. 4

à Casibus Episcopo reseruatis absoluendi licentia potest dari viua voce. *Eadem Sacra Congr. Episcop.& Regul.*16.*Nouembris* 1601. penes Sellium *d.cap.*18.*num.*5. 5

à Casibus Sedi Apostol. reseruatis absoluendi concessa facultas, non comprehendit casus, quos 6

Epiſcopus,& Prælatus Religioſus cum ſuis ſubditis Regularibus reſeruauit,niſi de his fieret ſpecialis mentio. *Sacra Cong.Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef.p.3.cap.2.n.*286.

7 à Caſibus Epiſcopo reſeruatis abſoluere non poſſunt Patres Ieſuitæ, & alij Confeſſarij vigore priuilegiorum Roſarij,niſi priuilegia talem tradant facultatem, vel ſint obtenta, aut confirmata poſt Trid.Concilium. *Sacra Congreg. Conc.* quam citat Nicol.Garc. *d.p.3.c.2.num.*386.

8 à Caſibus Epiſcopo reſeruatis abſoluere poſſunt omnes, qui audiunt Confeſſiones Virtute Bullæ Iubilæi iudicti à ſummo Pont.cum facultate abſoluendi à quibuſque enormibus peccatis reſeruatis Sedi Apoſtol. etiam in Bulla Cœnæ Domini. *Sacra Congr.Conc.* vt per Nicol.Garc. *d.part.3. cap.2. num.*294.

9 à Caſibus Ordinariis locorum, vel Sedi Apoſt. reſeruatis nulli Sacerdoti tam ſeculari quàm Regulari, cuiuſuis Ordinis etiam Mendicantium, quibuſcunque priuilegiis,indultis, ac facultatibus ſuffulto, præterquam in mortis articulo abſoluere licet. *S.Congr. Epiſcop. & Regul.*7. *Ianuarij* 1617. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg.Regul. ad conſt.*1.*Iuly* 11.*num.*63.

10 à Caſibus reſeruatis in Bulla Cœnæ Domini, vel Ordinario loci non poſſunt quemquam abſoluere Regulares cuiuſuis Ordinis, Congregationis, Societatis & inſtituti etiam neceſſario exprimendi tam intra quàm extra Italiam in vim priuilegiorum,aut confirmationum huiuſmodi,quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt,aut ſi ſecus egerint,abſolutiones nullæ,atque irritæ erunt. Ab aliis verò caſibus,& cenſuris Sedi Apoſtol. reſeruatis, ſiquidem Regulares habent à Sede Apoſt. abſoluendi facultatem,illa extra Italiam minimè ſublata fuit. *Sacra Congr.Epiſcop.& Regul.*27. *Nouembris* 1628. referente Sellio *d.c.*28. *num.*6.

11 Caſus reſeruatos taxauit, & præſcripſit cunctis Regularibus Clemens VIII. vltra quos præcipit vt alij non reſeruentur à Prælatis Superioribus, niſi in Capitulo Generali, aut Prouinciali de conſenſu Patrum Vocalium, & matura diſcuſſione, vt *in ſua Conſtit.ſub Dat.*26.*Maij* 1593. cuius meminerunt, de illiuſque materia latè tractarunt Fr. Emman. *quæſt.Regul.tom.*1.*quæſt.*20.*art.*1.*cum ſeqq.* Fratr. Ludouic. Miranda *in manuali Prælat. tom.*2. *quæſt.*34.*art.*7.*cum ſeqq.* F.Franc.Coriolan. *in tract. de caſibus reſeruatis iuxta regulam decreti felicis record.Clementis VIII. Regularibus præſcriptam,* Suarez *de Relig.tom.*4. *tract.*8.*lib.*2.*cap.*18. Molfeſ. *in ſumm. Theologiæ moralis tractat.*7. *cap.*20. *de caſibus reſeruatis Prælatis Religioſorum,* Quarant. *in ſumm.Bullarij verbo Caſus reſeruati,*Leaana *in ſum. quæſt. Regular. part.*1. *cap.*18.*num.*20. *cum ſeqq. & tom.*3. *verbo caſus reſeruatus Regularibus num.* 30. *cum ſeqq.* Laurent. de Peyrinis *de Prælato quæſt.*5. *cap.*2. *in princip.*§.1. Ioan.Anton.Nouat. *in ſumm. Bullarum tit.de caſibus reſeruatis,* nouiſſimè Ionipet à Drepano Madriti mei amiciſſimus *in ſpeciali tractat. de caſibus reſeruatis iuxta conſtitut. Clementis VIII.*

12 à Caſibus reſeruatis etiam Bullæ in Cœna Domini abſolui non poſſunt Regulares vtriuſque ſexus à Confeſſariis per eos electis vigore Bullæ Cruciatæ propter Breue Clementis VIII. *Sacra Congregat. Concil. in cauſa Portugallia, & Caſtella* 4. *Decembris* 1617. penes Sellium *dict.cap.*18. *num.*8.

Carthuſiani, vide in verbo *Monachi Carthuſienſes collect.*502.

S. Caſſianus.

Collect. CXXXIV.

SAncti Caſſiani Martyris Officium cum octaua pro Eccleſia,ciuitate, & diœceſi Imolenſi conceditur, & approbatur per *Sacram Congreg. Rit. in Imolen.* 3. *Decembris* 1616. quam declarationem refert Aldao. *in compendio Canonic.reſol.lib.*1.*tit.*18. *de Sanctis num.*14.

S. Caſſimirus.

Collect. CXXXV.

SAncti Caſſimiri Officium ſub ritu ſemidupl. in Breuiario imprimendum conceſſit. *Sacra Congregat. Rituum in cauſa Poloniæ ſancti Caſſimiri* 23. *Ianuarij* 1621. cuius meminere Aldao. *in compendio Canonic.reſolut.lib.*1.*tit.*18. *de Sanctis num.*25. & Gauant. *in Rubr. Breuiarij ſect.*7. *c.*5. *num.*4.

Caſſinenſes Monachi, vide in verbo *Monachi Ordinis ſancti Benedicti collect.* 484.

S. Catharina.

Collect. CXXXVI.

SAnctæ Catharinæ Virginis, & Mart. Officium pro ciuitate Goana in Indiis Orientalibus approbatur. *Sacra Congregat. Rituum in Goana* 22. *Ianuarij* 1618. de qua meminit Aldao. *in compendio Canonic.reſolut.lib.*1.*tit.*18. *de Sanctis, num.*26. De eius vita, & laudibus Philippus Diez *in ſumm. Catholicæ fidei*, Marcus Philippus Funeſtus Italico carmine, Nicolaus Burgeotius, Paulus Æmilius Sanctorius.

Sancta Catharina de Senis naſcitur Senis Etruſcorum nobili Vrbe, Angelicam vitam in terris egit, anno ſeptimo virginitatem ſuam Deo conſecrauit, habitum B.Dominici geſtauit, ſpiritu prophetico claruit. Obiit Romæ anno ſuæ ætatis 30. illam canonizauit eiuſque feſtum Dominica prima menſis Maij agi iuſſit *Pius II. conſtit.*6. incip. *Miſericordias* 3. *Kalend. Iulij* 1461. apud Laërt. Cherub. *pag....*

Sanctæ Catharinæ de Senis pro officio Lectiones proprias ſub ritu duplici de mandato S.D.N. Vrbani VIII. die vltima Aprilis ab omnibus recitandas, & ab eodem Sanctiſſimo reuiſas, & recognitas Sacra Congregatio Rituum pro maiori fidelium commoditate imprimi poſſe licentiam conceſſit *ſub die* 16. *Februarij* 1630. vt refert Caſtellin. Romæ mihi olim charus *in tractat. de dilat. canoniz. ſanctor. pag.*83. De eius vita ſcripſit Raymundus de Capua, & Ambroſius Catharinus: de eiuſdem ſtygmatibus Gregorius Lombardellus Italicè.

Cathedralis Eccleſia, vide in verbo *Eccleſia Cathedralis collect.*272.

Cathedralis Eccleſiæ Canonicus, vide in verbo *Canonicus Cathedralis collect.*90.

SVM

SVMMARIVM.

1 *Cathedraticum singulis annis exigi solet ab Ordinario, tam in visitatione quàm extra.*
2 *Cathedraticum non censetur sublatum decreto Concil. sess. 24. de reformat. cap. 3. vers. interimque.*
3 *Episcopus non potest imponere nouam taxam nomine Cathedratici.*
4 *Fratres S. Ioannis Hierosolymitani siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni vnitis, non tenentur ad solutionem Cathedratici synodatici.*

Cathedraticum.

Collect. CXXXVII.

1 Cathedraticum, quod singulis annis exigi solet ab Ordioario tam in visitatione, quàm ex-
2 tra, non censetur sublatum decreto Concilij sess.
24. de reform. cap. 3. vers. interimque caueat. *Sacra Congregat. Concil.* teste Armeodat. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib. 1. tit. 6. de visitat. num. 115.* quem refero *de Episcopo, part. 3. alleg. 73. num. 44. in fine.*

3 Cathedratici nomine non potest Episcopus imponere nouam taxam. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die 15. Iunij 1619.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 30. num. 45.*

4 Cathedratici synodatici ad solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres Sancti Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis. *S. Cong. Conc. in Augustana 4. Decembris 1630.* cuius meminit Sellius *in select. Canon. cap. 10. num. 20.*

SVMMARIVM.

1 *Prelati caudatarius dum ei seruiendo in processionibus assistit, non potest mulctari ex eo quod non incedat sub sua Cruce.*
2 *Cardinalium caudatariis conceditur vt possint deferre per Vrbem subtanas violacei coloris.*
3 *Cardinalis defuncti caudatario an sit aliquid dandum de vtensilibus Capella.*

Caudatarius.

Collect. CXXXVIII.

1 Caudatarius dum pro seruitio sui Prælati in processionibus assistit, non potest mulctari, ex eo quod non incedat sub sua Cruce. *Sacra Cong. Rit. in Veronen. 27. Iulij 1601.* teste Sellio *in selectis Canon. cap. 31. num. 6.*

2 Caudatariis Cardinalium conceditur vt possint deferre per Vrbem vestes subtanas violacei coloris. *Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis Caudatariorum 2. Augusti 1608.* quam refert idem Sellius *d. cap. 31. num. 7.*

3 Caudatario Cardinalis defuncti nihil de paramentis, & vtensilibus cappellæ eiusdem Cardinalis ab eo legatis aliqui Ecclesiæ pertinere censuit. *Barbos. Apost. Decis. Sum. Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis S. Merie in Via 15. Maij 1610.* cuius meminit Aldan. *in compend. Can. resol. lib. 1. tit. 18. n. 20.*

SVMMARIVM

1 *Camerales causa de plano, simpliciter & sola facti veritate inspecta expediri debent.*
2 *Papa cognoscit appellatione remota de causis vertentibus inter S.R.E. Cardinales.*
3 *Religiosorum causa ad Officium sancta Inquisitionis spectantes, non ab eorum Superioribus, sed ab Inquisitoribus cognoscenda.*
4 *Magnus Magister, & Conuentus Religionis Hierosol. aut deputati ab illis cognoscunt de causis inter Equites, & eorum subditos.*
5 *Episcopus non tenetur dicere Monialium superioribus causam quare amoueat earum Confessarium, vel administratorem.*
6. *Episcoporum causa ciuiles, vel criminales minores in Concilio tantùm Prouinciali vel à deputatis per illud cognoscuntur.*
7 *Matrimoniales, & criminales causa Episcopi tantùm examini, & iurisdictioni relinquuntur.*
8 *Matrimoniales, & criminales causas cognoscere spectat ad Episcopum etiam in Abbatiis exemptis donec per tres sententias conformes constet eas esse nullius diœcesis.*
9 *Matrimonialium & criminalium causarum cognitio spectat ad Episcopum donec per alium pertendentem probetur immemoriabilis, & quod sit nullius.*
10 *Nullitatis professionis causa coram Episcopo, & Superiore Regulari cognosci debet, & intra triennium terminari.*
11 *Beneficiales causa, quando de litterarum Apost. intellectu tractatur, etiam in prima instantia per Signaturam committuntur.*
12 *Causa in prima instantia committuntur in Curia si vel de affectis, vel de reseruatis beneficiis ageretur.*
13 *Damnorum datorum per clericos, seu per eorum animalia causa coram ecclesiastico Iudice sunt ventilanda.*
14 *Episcopus non potest auocare ad effectum vt cognoscat solus, causas pendentes inter Capitulares exemptos coram Vicario foraneo cum Adiunctis à Capitulo deputatis.*
15 *Causa profana vertentes coram Iudico ecclesiastico non comprehenduntur sub decreto Concilij Trid. sess. 24. de reform. c. 20.*
16 *Congregatio ad Rotam remittere solet causam, qua indiget processionibus iuridicis, & manu Regia expediri non potest.*
17 *Professorum in eiectione exigitur vt causa secundum Canones probata sint, & processus instructus secundum stylum.*
18 *Vicarius Capitularis non potest cognoscere causas confugientium ad Ecclesias, vel ab illa extractorum.*

Causa.

Collect. CXXXIX.

Causæ Camerales de plano, simpliciter, & sola 1
facti veritate inspecta tractaotur & expediuntur. *Leo X. const. 24. incip. Licet 22. Iulij 1517.*

apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.1. pag.514.* in nouiss.impress.

2 Causæ vertentes inter S.R.E. Cardinales à Papa appellatione remota sunt cognoscendæ *Paulus IV.const.8.* incip. *Cum sæpius de anno* 1556. apud Laërt.Cherub.*tom.1.pag.724.*aliàs *pag.582.*

3 Causas Religiosorum ad Officium sanctæ Inquisitionis spectantes non ab eorum Superioribus, sed ab Inquisitoribus cognoscendas decreuit *Paulus V.constit.26.* incip. *Romanus Kalend.Septembris* 1606.cuius meminit Ioan.Maria Nouar.*in lucerna Regul.verbo Causa* 1.

4 Causæ inter Equites Hierosolymitanos eorum subditos cum omnibus annexis, connexis, & dependentibus terminandæ sunt à magno Magistro Religionis,& Conoentus,aut deputatis ab illis,& quando *Pius IV.constit.9.* incip. *Circunspecta Calend.Iulij* 1560. apud Laert.Cherub. *tom.2. pag.9.* aliàs *pag.7.*in nouiss.impress.

5 Causam quare Episcopus amoueat,vel amouendum censeat Confessarium vel administratorem Monialium non tenetur dicere Superioribus earum,*Gregorius XV.post Constit.*18.Incip.*Inscrutabili in declar.*12.

6 Causæ ciuiles, vel criminales minores Episcoporum in Concilio tantùm Prouinciali, vel à deputatis per illud cognosci & terminari possunt, etiam non existentibus duodecim Episcopis, quia huiusmodi Concilia ex minori numero Episcoporum, vt plurimum constant. *Sacra Cong. Concil.* teste Armendar.*in addit. ad recop. legum Nauarra lib.1.tit.19.leg.7.de Episcop. muner.* 80. quem refero *de officio,& potestat. Episcopi part.3.alleg.*112. *num.*115.

7 Causæ matrimoniales, & criminales ex decreto *Conc.sess.24.cap.20. de reformat.vers.ad hæc,* Decanis,& aliis inferioribus ademptæ, Episcopique tantùm examini, ac iurisdictioni relinquendæ Sede Episcopali vacante à Capitulo cognosci, & definiri possunt. *Sacra Congregat. Concil.* 30. *Maij* 1602. cuius memini *in collect.ad Trid.dict. cap.20. num.58.*

8 Causas matrimoniales,& criminales cognoscere, licentias concionandi concedere,ac Sacerdotes ad Confessiones audiendas approbare spectat ad Episcopum etiam in Abbatiis exemptis,donec per duas sententias conformes, vel vnicam,quæ in rem indicatam transierit, Abbatiam præfatam, ac loca illi subiecta, seu ab illa dependentia nullius diœcesis esse constiterit. *Sacr. Cong. Conc. in Theatina Abbatiæ S.Ioannis in Ven.*11.*Septembris* 1621. referente Sellio *in selectis Canon. cap. 42. numero 9.*

9 Causarum matrimonialium,& criminalium cognitio, & Confessariorum approbatio, ad Episcopum spectat donec per alium prætendentem probetur immemorialis,& quod sit nullius.*Sacr.Cong. Concil.in nullius seu Conuersana* 26. *Iunij*, & 20. *Augusti* 1627. penes Sellium *dict. cap.42.numero* 10.

10 Causa nullitatis professionis ex decreto Conc. cap.9.sess.25. de Regul.coram Episcopo,& Superiori Regulari cognosci debet, & intra triennium terminari,adeo vt si terminata non fuerit, liberum sit parti Iudices Superiores adire vigore *cap. 20. sess.24.in princip.SacraCongreg.Conc.sub die* 4. *Decembris* 1597.apud Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarra, lib.1.tit.18.l.7.de Relig.n.*40.quem refero *de officio & potest. Episcopi, part.3. alleg.*81. *num.8.*

11 Causæ beneficiales quando litteræ sub plumbo expeditæ reperiuntur, & de litterarum Apost. intellectu tractatur etiam in prima instantia per Signaturam iustitiæ in Curia committuntur, ea ratione quia iudicare de viribus litterarum, Apostolic.ad Romanæ Curiæ Iudices, & præcipuè Sacræ Rotæ Auditorio in ipsis versato, & non ad alios inferiores pertinet. *Sacra Congregatio Concilij* de qua Nicol. Garcia *de benefic.part.6.cap.3. numero* 8.

12 Causæ in prima instantia committuntur in Curia,si vel de affectis, vel de reseruatis beneficiis ageretur.*S.Cong.Conc.*penes Nicol. Garc. *d.p.6.c.3. num.7.*

13 Causæ damnorum datorum per clericos,& ecclesiasticos,seu per eorum animalia, nec non per familiares ministros, & colonos Episcoporum, & mensæ Episcopalis etiam laicos,seu eorum animalia in bonis quibuscunque tam Ecclesiarum & personarum ecclesiasticarum, quàm etiam laicorum, spectat ad Curiam Episcopalem priuatiuè. Si verò laici, eorumve ministri, & animalia damnificent bona Ecclesiarum, & personarum ecclesiarum, Curia Episcopalis procedere potest tanquam in causis mixti fori. At quando coloni,& ecclesiasticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad personas laicorum, eorum animalia spectat ad Iudicem laicum priuatiuè: Sed si cum animalibus ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum quoad personas spectat, ad laicum, quo verò ad animalia spectat, ad Curiam ecclesiasticam. *Sacra Congregat. Cardinalium controuersiis iurisdictionalibus præposita in vna Terracinen.* referente Aldan.*in compendio Canon.resolut.lib.2.tit.1. num.70.*

14 Causas pendentes intra Capitulares exemptos coram Vicario foraneo cum Adiunctis. *Sacr.Cong. Conc.in Burgen.*18.*Septembris* 1627.de qua Aldan. *d.tit.1.n.72.*

15 Causæ prophanæ vertentes coram Iudice ecclesiastico non comprehenduntur sub decreto *Conc. sess.24.de reform.c.20. Sacra Congr. Conc.* teste Rota *in Leodien. dominij de Steuordia* 3. *Iuly* 1623. coram bonæ mem. *Coccino Decano* reprobata *decisione* 106.*in princ.part.4.diuers.* in qua dictum fuerat Concilium citato loco procedere etiam in prophanis.

16 Causa quæ indiget probationibus iuridicis,& manu Regia expediri non potest, à Congregatione ad Rotam remittitur. *Sacra Congr.Rit. in Hispalen.* 11. *Decembris* 1604. apud Aldan. *d. tit. 1. num.74.*

17 Causæ secundum Canones reprobatæ, & processus instructus secundum stylum requiritur in erectione professorum.*Vrbanus VIII. post const.26. decreto de apostatis & eiectis,§.6.sub die* 21.*Septembris* 1624.

18 Causas confugientium ad Ecclesiam,vel ab illa extractorum non potest cognoscere Vicarius Capitularis. *S.Cong.super controuers. iurisdictionalibus in Conuersana* 15. *February* 1633. cuius meminit R.P.D.Alex.Seperel.*in decis.fori ecclesiast. decis.*31. *num.8.*

SVM

SVMMARIVM.

1 *Thurificandus est triplici ductu thuribuli celebrans tantum absente Episcopo, cæteri verò Canonici duplici ductu.*

2 *Benedictionem Episcopi debet expectare solemniter celebrans coram Episcopo antequam discedat ab Altari.*

3 *Missas celebrans, vel Confessiones audiens non ordinatus ad Presbyteratum traditur Curiæ seculari puniendus.*

4 *Missa celebranda eleemosynam percipiens integram illam dare debet, si alteri committat.*

5 *Rector, cui ratione suæ rectoriæ iniunctum est onus celebrandi certas Missas potest per illam illas celebrari facere pro iusto stipendio retenta sibi parte, nisi in fundatione aliter sit cautum.*

6 *Altare à quo furtim subtractæ fuerunt Reliquiæ à Militibus remanet execratum, & non potest super eo celebrari nisi de nouo consecretur.*

Celebrans. Celebrare.

COLLECT. CXL.

1 CElebrans tantum absente Episcopo triplici ductu thurificandus est, Archidiaconus verò, siue Archipresbyter, & cæteri Canonici duplici ductu. *Sacra Congreg. Rituum in Patauina plebis sæ. 9. Maij* 1606. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 19. *num.* 40.

2 Celebrans solemniter coram Episcopo debet expectare benedictionem Episcopi antequam discedat ab Altari. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 13. *Martij* 1608. quam refert Sellius *dict. cap.* 19. *num.* 42.

3 Celebrans Missas, vel Confessiones audiens non ordinatus ad Presbyteratum, licet sit minor 25. annis, maior 20. traditur Curiæ seculari puniendus, quantumuis exemptus. *Vrbanus VIII. const.* 79. incip. *Apostolatus* 23. *Martij* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullar. tom.* 4. *pag.* 91.

4 Celebrandæ Missæ qui percipit eleemosynam, si alteri committat, debet illam integram dare. *Vrbanus VIII. post constit.* 43. *in decretis de celebrat. Missar. declar.* 10. & 16. *sub die* 21. *Iunij* 1625. apud me post *tract. de officio, & potest. Episcopi pag.* 58. *in vlt. impress.*

5 Celebrari Missam per alium valens Rector beneficij, potest tribuere Sacerdoti celebranti eleemosynam congruam secundum morem ciuitatis retinendo sibi aliam partem, nisi in fundatione ipsius beneficij aliud cautum sit. *Sacra Congregat. Concil. Vrbani VIII. auctoritate super decretis eiusdem Congregat. de celebratione Missarum in resp. ad dub.* 8. penes me *in fine tractat. de Episcopo pag.* 61.

6 Celebrari non potest super Altare à quo furtim non amota, nec fracta mensa subtractæ fuerunt Reliquiæ à militibus nisi Altare de nouo consecretur. *Sacra Cong. Rit. in nullius* 5. *Martij* 1633. quam refert Bonfadio. *in thesauro eccles. decis. res.* 3. *num.* 4.

Cætera vide *in verbo Missa collect.* 474. *cum sequentibus.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Religiosorum nullus etiam Superior cellas separatas habere potest, sed cæteris coniuncta.*

2 *Religiosorum Superior cellas omnes reserare potest.*

3 *Guardiani singulis mensibus cellas Fratrum Minorum visitare debent sub pœna suspensionis à suis Officiis.*

4 *Monialium nulli concedenda est facultas disponendi de cellis.*

5 *Vacatio cellarum quotiescunque occurrerit, illarum distributio facienda est aliis Monialibus professione anterioribus.*

Cella.

COLLECT. CXLI.

CEllas separatas nullus Religiosorum etiam Superior potest habere, sed quisque vnica cæteris coniuncta, nudis parietibus, lecto, & mensa humili, vniformique supellectili debet esse contentus, nisi ex necessitate Officij & de licentia Superioris aliud videatur. *Clemens VIII. in decreto pro reformat. Regul.* incip. *Nullus omnino* §. 26. *sub die* 25. *Iunij* 1599. *in tom.* 4. *Bullarij pag.* 272. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Cellæ num.* 2. 1

Cellas omnes reserare potest Superior Religiosorum cum sibi videbitur, claue ad hoc fabrefacta, & propterea nullus cellam etiam noctu ita claudat quin semper à Superiore possit aperiri. *Ibidem* §. 24. penes eundem Ioan. Mariam Nouar. *dict. verbo Cellæ num.* 1. 2

Cellas Fratrum Minorum de Obseruantia singulis mensibus visitent Guardiani sub pœna suspensionis à suis Officiis, indéque auferant quicquid perfectæ, ac Franciscanæ repugnat paupertati. *Vrbanus VIII. post const.* 49. in illa, quæ approbat statuta generalia edita in Capitulo generali de anno 1625. incip. *In supremo sub tit. de Cismontana familia* 20. *Nouembris* 1625. de qua Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Cellæ n.* 3. 3

Cellæ cum vacauerint Superiorum arbitrio aliis Monialibus in Ordine senioribus distribui debent, nec vlli Monialium conceditur facultas de illis disponendi. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Auersana* 26. *Ianuarij* 1604. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 10. *num.* 4. 4

Cellarum vacatio quotiescunque occurrerit per Monialium obitum, aut quemcunque alium casum, fieri debet illarum distributio aliis professione anterioribus Monialibus. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Modenen.* 10. *Aprilis* 1615. apud Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Cellæ n.* 4. & Aldan. *d. tit.* 10. *num.* 5. quem refero *in collectan. ad Trid. sess.* 25. *de Regul. cap.* 3. *num.* 12. 5

SVMMARIVM.

1 *Census redimibilis quomodo creandus.*

2 *Census creari, vel augeri non potest de fructibus, & perituris teraperennte.*

3 *Auctores referuntur de materia Constitutionis Pij V. de censibus agentes.*

4 *Constitutio Pij V. de censibus non est recepta in Hispania, Belgio, Gallia, Germania & Sicilia.*

5 *Auctores referuntur qui de censibus integros tractatus ediderunt.*

Census.

COLLECT. CXLII.

1 CEnsus redimibilis creari non potest, nisi super re immobili, aut quæ pro immobili habeatur, & de sui natura fructifera, & constituitur in pecunia numerata, præsentibus Notario, ac testibus, & in eo creando apponi non possunt conditiones obligantes ad casum fortuitum eum, qui aliàs non tenetur, nec aliquod auferens facultatem alienandi rem censui suppositam. *Pius V. constit.* 79. incip. *Cum onus* 14. *Kalend. Februarij* 1569. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 276. aliàs *pag.* 208. in nouiss. impress. & apud Quarant. *in summ. Bullarij verbo contractus censualis.* Scort. *in selectas summorum Pont. Const. epitom.* 104. & 105.

2 Census creari, vel augeri non potest de fructibus, & perit re tota pereunte, & si pars rei pereat, pro
3 parte minuitur. Idem *Pius V. d. constit.* 79. De cuius materia Bursat. *cons.* 214. Sot. *de Iustit. lib.* 6. *qu.* 5. Zerol. *in praxi Episcop. verbo contractus censuales,* Molin. *de iustit. tract.* 2. *disp.* 389. *cum seqq.* Less. *eod. tract. lib.* 2. *cap.* 22. Villalob. *in summ. p.* 2. *tract.* 23. *diffic.* 8. Trullench. *in Decalog. lib.* 6. *c.* 21. *dub.* 3. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de contractibus censualibus,* R.P.D. Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 28. plures, quos refero *in collect. ad rub. de censibus in Decretalib.*

4 Aduertas tamen quod hæc Pij V. constitutio non est recepta in Hispania, vt referunt Henriq. *in sum. lib.* 7. *cap.* 20. §. 1. *lit. I,* Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ, pag. mihi* 214. Salon. *tom.* 2. *vbi de cens. art.* 3. *controu.* 4. Bern. Græuæ. *ad pract. Cameræ Imper. lib.* 2. *concl,* 7. *in coronide,* Fillioc. *in quæst. moral. tract.* 35. *cap.* 3. *num.* 316. Villalob. *d. tract.* 23. *diffic.* 8. *n.* 2. Trullench. *d. cap.* 21. *dub.* 3. *num.* 19. Similiter non fuisse receptam in Gallia, Belgio, & Germania, nec in Siciliæ Regno asserunt Less. *dict. cap.* 22. *dub.* 13. & Bernard. Græuæ. *loco citato.* Imò nec in Italia ex tacito Pontificis consensu omnes conditiones positas in illa Bulla obseruari attestatur Aloys. Ricc. *in praxi aurea resolut.* 205. *num.* 1.

5 Censuum Communitatum status ecclesiastici ad septem pro centenario. *Clemens VIII. const.* incip. *Quæ ad. de ann.* 1595. de qua Scort. *in selectas summorum Pont. const. epit.* 154. *theor.* 389.

De censibus integros tractatus edidere Petrus Folerius, Petrus de Gregorio, Benedictus Bouius, Rodericus Velasquez de Auendaño, Henricus Canisius, Felician. Solis, Ludouicus Concioz, Romualdus Coli, Nicolaos Intriglioli, Seraphinus Razzius, Gaspar Antonius Thesaurus, Ioannes de Salas, Duardos.

SVMMARIVM.

1 *Cereus Paschalis quibus diebus, & officiis accendatur? ostenditur.*

2 *Quarta funeralis Parocho non debetur ex cereis, seu intortitiis Confraternitatum secularium funera associantium.*

3 *Intortitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera quomodo diuidenda?*

Cereus.

COLLECT. CXLIII.

CEreus Paschalis regulariter accenditur ad Missam, & Vesperas solemnes in tribus diebus 1
Paschæ, Sabbati in Albis, & in Dominicis diebus vsque ad festum Ascensionis D. N. IESV Christi, quo die cantato Euangelio extinguitur. Ad Matutinum, & in aliis diebus, & festiuitatibus etiam solemniter celebratis non accenditur, nisi adsit consuetudo, quod durante tempore Paschali accendatur, quæ seruanda esset. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 10. *May* 1607. *in resp. ad dub.* 13. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 10. *n.* 50. & illius meminit Gauant. *in rub. Missalis p.* 4. *tit.* 10. *num.* 47.

Ex Cereis, seu intortitiis Confraternitatum 2
secularium funera associantium quarta funeralis Parocho minimè debetur. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Firmana* 5. *Martij* 1616. apud eundem Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 10. *num.* 51.

Cerei, intortitia, & candelæ, quæ per viam de- 3
feruntur circa cadauera in quibuscunque priuatis Ecclesiis diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos Parochos, & ministros aliarum Ecclesiarum quarumconque etiam Regularium, & nationalium, seu aliàs priuilegiatarum, & propterea quando huiusmodi intortitia, seu candelæ in præfatis Ecclesiis pro celebrandis diuinis officiis præsenti tempore accenduntur, finito officio extinguenda, & cuique medietas consignanda est. *Congr. RR. DD. Præfectorum Vrbis, S. D. N. Vrbano VIII.* approbante *sub die* 21. *Martij* 1629. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 52.

Charitatiuum subsidium, vide in verbo *subsidium charitatiuum, collect.* 687.

Chrisma.

COLLECT. CXLIV.

CHrisma quotannis confici debet ab Episcopo, 1
& per suam diœcesim distribui, quo consecrato cremantur vetera, & adhibetur nouum, in casu autem necessitatis possunt etiam adhibere vetera. *Sacra Cong. Rit. in Septen.* 7. *Decembris* 1601. quam refert Sellius *in select. Canon. c.* 11. *n.* 17.

Chrismatis tantùm conferendi gratia, acceden- 2
te Episcopo ad loca suæ diœcesis, laici, & Rectores Ecclesiarum ad illius expensas non tenentur. *Sacra Congr. Conc.* teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *in declarat. n.* 77. Vide infrà *collect.* 295. *n.* 25. & 23.

Christi equites in Lusitania, vide *coll.* 309.

S. Christophorus.

COLLECT. CXLV.

SAncti Christophori Officium pro oppido Rondæ Malaciten. diœcesis conceditur à *Sacr. Cong. Rit.*

*Rit.in Malaciten.*17. *Maij* 1600. de qua meminit Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis,n* 25.

SVMMARIVM.

1 *Religiosus nullus à seruitio chori censetur immunis etiam prætextu cuiuscunque priuilegij, & superioritatis.*
2 *Officium dato signo inchoandum est in choro non expectato Vicario.*
3 *Officium est inchoandum in choro elapsa tertia parte horæ post signum datum.*
4 *Regimen chori ad Cantorem pertinet.*
5 *Officia defunctorum, & B. Mariæ, & Psalmos Pœnitentiales, & Graduales in diebus assignatis tenentur Canonici recitare in choro.*
6 *Cæremonialis libri ad formam debet reduci chorus Canonicorum.*
7 *Præfectus chori non potest creari ab Episcopo quando id munus ad primam Dignitatem pertinet.*
8 *Chorus vniuersus ad Primam, & Completorium debet replicare Misereatur, & Confiteor.*
9 *Officium paruum B. Virginis in choro recitandum est tempore Paschali sine addito Alleluia.*

Chorus.

COLLECT. CXLVI.

1 CHori à seruitio nullus omninò Religiosus prætextu cuiuscunoque priuilegij, vel superioritatis etiam Geoeralatus ceosetur immunis, oisi pro tempore, quo quis io proprij Officij muoere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem & Prædicatoribus Superiores iis tantùm diebus, quibus eos regere, aut prædicare coötigerit, dispeosare possuot idem quoque præstare valent cum ægrotis, & studiorum causa légitimè impeditis. *Clemens VIII. in decretis pro reform. Regul.* incip. *Nullus* 25. *Iunij* 1599. quæ habentur inter Bullas huius Pont. *tom.* 3. *Bullarij constit.* 60. de qua memineruot Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 10. *num.* 20. & Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo Chorus num.* 1.

2 Choro officium dato signo inchoandum est non expectato Vicario. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen.* 2. *Februarij* 1606. quam refert Sellius *in select.*
3 *Canon. cap.* 3. *num.* 96. Et non est iochoandum statim signo dato, sed elapsa tertia parte horæ post signum. *Eadem Sacra Cong. in Tarentina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. *in resp. ad* 5. *dub.* cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap.* 34. *numero* 7. & 8.

4 Chori regimeo ad Cantorem pertioet, io quo nec Archipresbyter, nec alius quispiam debet se intromittere. *Sacra Congr. Rit. in dict. Tarentina Cryptaliarum.*

5 Choro Canonici, qui Breuiarium à Pio V. reformatum acceptarunt, tenentur recitare Officia defuoctorum, & B. Mariæ, & Psalmos Pœnitentiales, & Graduales io diebus assignatis in rubricis dicti Breuiarij. *S. Cong. Rit. in Pacen. de mense Ianuar.* 1606. peoes me *d. tract. de Canon. c.* 34. *n.* 4.

Chorus Canooicorum si commodè fieri potest, debet reduci ad formam libri Cæremonalis. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 9. *Maij* 1606. vt per Sell. *d. cap.* 3. *n.* 98. 6

Chori Præfectus non potest creari ab Episcopo quando id muous ad primam Dignitatem pertioet, sine licentia Apostolica, etiam quod chorus oon rectè gubernetur. *Sacra Congregat. Rituum in Cephaluden.* 4. *Iulij* 1615. refereote Sellio *d. cap.* 3. *numero* 99. 7

Chorus voiuersus ad Primam, & Completorium debet replicare, *Misereatur*, & *Confiteor*, *Sacra Congr. Rituum in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad dub.* 16. de qua Sellius *dict. cap.* 3. *num.* 97. 8

Choro recitanduo est Officium paruum B. Virginis tempore Paschali sioe addito Alleluia. *S. Cong. Rit. sub die* 18. *Martij* 1626. apud me *d. tract. de Canon. c.* 34. *n.* 6. 9

Vide *in verbo Canonici in choro collect.* 93.

Ciminiarcha.

COLLECT. CXLVII.

CIminiarcha Metropolis Neapolitaoæ dum celebratiooibus Officiorum, processionibus, &c. absque Canooicis interuenit, potest Baculum ornatum in manibus in signum Superioritatis & regimiois deferre. *Sacra Congregat. Rituum in Neapolitana* 19. *Ianuarij* 1619. quam refert Boosadio *in thesauro ecclesiastic. decis. resol.* 3. *numero* 19.

SVMMARIVM.

1 *Aridi, & non madefacti debent esse cineres, qui supra capita fidelium imponuntur prima die Quadragesima.*
2 *Episcopo ministrare cineres feria quarta cinerum non ad primam Dignitatem, sed ad Canonicum ea die celebrantem pertinet.*
3 *Capite detecto cineres prima die Quadragesima distribuendi.*
4 *Benedictio cinerum in prima die Quadragesima à Parocho, facienda.*
5 *Dignitates, vel Canonicus à quo celebrans recipit cineres omnes eos recipere debet.*

Cineres.

COLLECT. CXLVIII.

CIneres qui soper capita fidelium impoountur prima die Quadragesimæ, debent esse aridi, & non madefacti in modum luti. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 23. *May* 1603. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 5. *n.* 55. Gauaot. *in rub. Missalis in Indice decretorum n.* 3. 1

Cineres Episcopo ministrare feria qoarta Cioerum non ad primam Dignitatem, sed ad Canonicum die celebrantem pertioet. *Sacra Cong. Rit. in Brixien.* 28. *May* 1616. quam refert. Sellius *d. c.* 5. *num.* 56.

Cineres qui distribooot detecto capite distribuere debent. *Sacra Cong. Rit.* 18. *Iuly* 1625. cuius memini

memini *in tr. de Parocho cap.* 12. *num.* 10. & Gauant. *in dict. Indice decretorum n.* 34.

4 Cinerum benedictio, quæ solet fieri prima die Quadragesimæ, connumeratur inter functiones Parochiales, & ideò à Parocho est facienda. *Sacra Cong. Rit. in Alatrina* 3. *Martij* 1633. de qua memini *d.c.* 12. *num.* 8.

5 Cinerum in distributione supra omnes alios, etiam supra Vicarium Generalem præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus à quo celebrans recepit cinerem, post quem immediatè Vicarius generalis præferendus est. *Sacra Cong. Rit. in Vulterana terra Gualdi* 3. *Martij* 1633. penes me *d.c.* 12. *sub num.* 7.

SVMMARIVM.

2 *Circuli denotant membrorum vnionem.*

2 *Canonici ad circulos non debent accedere cum Episcopo coadiutore.*

3 *Vicarius Generalis non debet facere circulum in Missa solemni ante Episcopum.*

4 *Canonici ad Chorum obligati ante Episcopum interessentem cum cappa Missis decantandis circulum facere tenentur.*

Circulus.

Collect. CXLIX.

1 Circuli denotant membrorum vnionem, & ideo Canonici ad illos non debent accedere cum Episcopo coadiutore quia ille non est caput.

2 *Sacra Congr. Rit. nomine Cardinalium Paleots, & Veronen. sub die* 31. *Ianuarij* 1561. *in resp. ad* 5. testibus Prosp. de Augustino *in addit. ad* Quarant. *in summ. Bullarij, verbo Archiepiscopi auctoritas auctor* 13. *num.* 12. *in fine*. Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1. *c.* 1. *n.* 10. Campan. *in diversor. Iuris Canon. rub.* 7. *cap.* 6. *num.* 107.

3 Circulum in Missa solemni ante Episcopum ad Hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. facere debent dignitates, & Canonici, & non alij, etiam Vicarius Generalis. *Sacra Congreg. Rit. in Maceraten.* 28. *Septembris* 1630. cuius memini *de Canon. c.* 33. *n.* 25.

4 Circulum facere tenentur iuxta dispositionem Cæremonialis Episcoporum Canonici ad chorum obligati; Episcopo interessenti cum cappa Missis decantandis. *Sacra Congregat. Rituum in Cassanen.* 3. *Martij* 1633. penes me *d. cap.* 33. *n.* 25. *in fine.*

Cistercienses Monachi, vide in verbo *Monachi Cistersienses collect.* 487.

Citationes Curiæ Episcoplis, vide in verbo *Episcopus, collect.* 282. *n.* 33.

S. *Clara.*

Collect. CL.

1 Sanctam Claram de Assisio Virginum catalogo ascripsit, & diem festum 12. Augusti celebrari iussit *Alexander IV. constit.* 3. incip. *Clara* 6. *Kalend. Octobris* 1255. apud Laërt. Cherub. *in Bullario to.* 1. *pag.* 81. Regulam ei à Sancto Francisco traditam approbauit idem *Alexander IV. constit.* 4. incip. *Benigna* 4. *Kalend. Nouembris* 1253. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 83. & aliarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *titul.* 18. *de Sanctis num.* 41.

Beatæ Claræ de Monte Falco Officium, & Missa de communi Virginum cum oratione propria in Missali, concessit Monialibus Ordinis Eremitarum Sancti Augustini. *Vrbanus VIII. constit.* 23. incip. *Domini nostri*, §. 2. *sub die* 14. *Augusti* 1624. apud Angelum Mariam Cherubinum *in Bullario tom.* 4. *pag.* 39. & apud Empol. *in suo Bullario pagina* 374. 2

SVMMARIVM.

1 *Superior Religiosorum in quolibet conuentu clauem omnium Cellarum illius habere debet, vt possit aperire, & visitare ad libitum.*

2 *Sacrarij Sanctissimi Sacramenti clauis in Conuentibus Monialium non debet illis committi, sed debet esse penes Sacerdotem, cui incumbit cura illud administrandi.*

3 *Tabernaculi clauis, in quo Sanctissimum Sacramentum feria quinta in Cœna Domini asseruatur nequaquam laicis etiam illustribus tradenda est, sed potius dignitati, vel Canonico in crastinum celebraturo.*

Clauis.

Collect. CLI.

Clauem omnium cellarum Superior Religiosorum in quolibet Conuentu habere debet, vt possit aperire, & visitare ad libitum. *Clemens VIII. in decretis pro reformatione Regularium*, incip. *Nullus omnino*, §. 24. *sub die* 25. *Iunij* 1599. *in tom.* 4. *Bullarij pag.* 272. 1

Clauis costodiæ Sanctissimi Sacramenti Monialibus committi, sed penes eum Sacerdotem semper esse debet, ad quem spectat illud administrandi cura. *Sacra Congregatio Episcopor. & Regular. in Vallisoletana* 12. *Ianuarij* 1604. apud Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo Clauis, numero* 4. 2

Clauis custodiæ Sanctissimi Sacramenti feria quinta in Cœna Domini vnica debet esse, retinenda per Sacerdotem in crastinum celebraturo & nullo modo apud personas laicas & seculares, cuiuscunque status, gradus, & conditionis existant, non obstante consuetudine contraria, & hoc in omnibus Ecclesiis tam secularibus, quàm Regularibus quouis modo à iurisdictione Ordinariorum exemptis. *Sacra Cong. Rit. sub die* 30. *Ianuarij* 1610. apud Gauant. *in rub. Missalis. part.* 4. *tit.* 8. *n.* 9. *lit. T. & in Caurien.* 15. *Decembr.* 1632. cuius memini *in tract. de Parocho, c.* 20. *num.* 31. & nouissimè *die* 13. *Septembr.* 1642. *in vna Calaguritana* Collegiatæ de Victoria eadem Sacra Congr. decretis antiquis inhærendo respondit clauem Tabernaculi in quo Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum feria quinta in Cœna Domini asseruatur, nequaquam laicis etiam illustribus tradendam esse sed potius dignitati, vel Canonico in crastinum celebraturo. Vidi Originale. 3

SVM

SVMMARIVM.

1 *Excommunicationem incurrunt mulieres ingredientes claustra quorumcunque Ordinum Regular.*

2 *Pœnas claustra violantium incurrunt mulieres ingredientes monasteria Monialium, etiam cum licentia, nisi interuenerit earundem consensus expressus.*

3 *Claustralibus non licet transire ad non claustrales.*

Claustra. Claustrales.

Collect. CLII.

1 CLaustra, & Monasteria quorumcunque Ordinum Regularium ingredientes mulieres excommunicationem incurrunt. *Pius V. constit.* 10. incip. *Regularium* 24. *Octobris* 1566. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 198. & illius meminerunt Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo claustra, n.* 1. Bonacin. *de clausura Relig. q.* 5. *puncto* 2. *num.* 5. Ego *de officio, & potest. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 101. *num.* 92. vbi cum aliis, quos refero, dixi sub hac Constit. non comprehendi Imperatricem, Reginas, Infantes, & ancillas, quas secum deferunt. Et quamuis circumferuntur aliquæ declarationes, quibus videbatur decidi licere mulieribus ingredi claustra Religiosorum ex causa processionis ordinariæ, nihilominus nouissimè *Sacr. Cong. Rit. die* 30. *Septembris* 1628. respondit licere mulieribus comitari processiones per claustra monasteriorum Regularium nisi adsit in hoc expressa licentia Sedis Apost. quam declar. refert. Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccles. cap.* 4. *n.* 7.

2 Claustra violantium pœnas incurrunt mulieres ingredientes monasteria Monialium, etiam cum licentia, nisi interuenerit earundem consensus expressus capitulariter, & per secreta suffragia. *Vrba. VIII. constit.* 29. incip. *Sacrosanctum* 16. *Octobris* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 49. cuius meminerunt Laurent. de Peyrinis *in formulario Regular. lit. M, cap.* 3. *n.* 5. Ioann. Maria Nouar. *d. verbo claustra, num.* 3. Ego ipse *d. alleg.* 102. *n.* 59.

3 Claustralibus non licet transire ad non Claustrales, vt sunt Militares, & Hospitalarij, per licentias, quæ conceduntur Claustralibus ingrediendi quamlibet Religionem. *Sacra Cong. Conc.* testibus Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Monasteria, & Conuentus, vers. quoad transitus.* Lezana *in summ. quæstion. Regular. tom.* 2. *cap.* 6. *num.* 18. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Claustrales, numero* 1.

SVMMARIVM.

1 *Moniales tacitè, vel expressè Religionem professa tenentur seruare clausuram.*

2 *Regularium nullus clausuram exit, nisi cum socio, & licentia.*

3 *Monialium clausuram sine socio ingredi potest Sacramenta Pœnitentiæ, Sanctissimæ Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis administraturus.*

4 *Monialium clausuram non ingreditur Episcopus in exploratione voluntatis, nouitia, vel alio simili actu.*

5 *Episcopo, seu Ordinis Generali non licet ingredi clausuram prætextu dandi habitum nouitialibus, vel recipiendi ad professionem, aut occasione benedicendi Abbatissas.*

6 *Episcopi procurare tenentur seruari inuiolatam clausuram Monialium.*

7 *Ordinarij in visitatione clausuræ Monialium Regularibus subiectarum possunt illas examinare super his, quæ ad dictam clausuram spectant.*

8 *Episcopus potest videre, quoties id expedire iudicauerit, an clausura seruetur etiam in monasteriis Monialium Regularibus subiectarum*

9 *Episcopus potest visitare clausuram Monialium exemptarum toties quoties voluerit etiam sine præsentia suorum Superiorum.*

10 *Monialium Regularibus subiectarum monasteria ingredi licet Episcopo, seu eius Generali Vicario ad hoc speciale mandatum habenti pro visitatione clausuræ, etiamsi nulla rationabilis violatæ clausuræ suspicio irrepserit.*

11 *Visitandi clausuram Monialium etiam Regularibus subiectarum facultas tributa Episcopo transit in Vicarium Generalem non habentem ad id speciale mandatum.*

12 *Sufraganeus Episcopus vt Suffraganeus non potest absque speciali commissione visitare clausuram Monialium.*

13 *Sacristia choro contigua alicuius monasterij sub districtu clausuræ comprehenditur.*

14 *Horti prata Religiosorum monasteriis eorum contigui comprehenduntur sub constitutione Pij V. vt mulieres si in eos ingressæ fuerint, absolutione indigeant.*

15 *Infirmariæ non adstringuntur clausuræ.*

Clausura.

Collect. CLIII.

CLausuram seruare debere Moniales tacitè vel expressè Religionem professas voluit, & clausuram seruare nolentes recipi in quibuscunque monasteriis prohibuit *Pius V. constit.* 8. incip. *Cura pastoralis Calend. Iulij* 1566. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 184. aliàs *pag.* 138. in nouiss. impress. & illius meminere Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo clausura, n.* 3. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de clausura super Bulla Pij V.* Scott. *in selectas summorum Pont. Constit. epit. c.* 92. *&* 93. 1

Clausuram nemo Regularium exit nisi cum socio, & licentia ex causa singulis vicibus nisi probata causa, iniuncto socio non perito, neque sæpe eodem post regressum vadit pro benedictione ad Superiorem, qui actum perquirit. *Clemens VIII. in decretiis pro reform. Regularium,* incip. *Nullus.* §. 19. *&* 21. *sub die* 25. *Iunij* 1599. *tom.* 4. *Bullarij pagina* 270. cuius meminit Nouar. *dict. verbo clausura, num.* 1. 2

Clausuram Monialium ingredi potest sine socio Sacramenta Pœnitentiæ, Sanctissimæ Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis administraturus. *S. Cong. Episc. & Reg. sub die* 13. *Septembr.* 1583. quam refert Sellius *in selectis Canon. c.* 8. *n.* 31. 3

Clausu

4 Clausuram Monialium non ingreditur Episcopus in explorátione voluntatis nouinæ, vel alio simili actu, sed stare debet ante fenestellam cancellorum examinando mentem ipsius puellæ. *Sacra Cong. Conc.* testibus Ioan. Maria Nouar. *d. verbo clausura numer.* 6. Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 16. *numero* 25. quem refero *de officio, & potestat. Episcop. p.* 5. *alleg.* 100. *numer.* 6. *in fine*.

5 Clausuram ingredi non licet Superiori, aut Episcopo, seu Ordinis Generali prætextu dandi habitum nouitiabus, vel recipiendi ad professionem, aut occasione benedicendi, vel consecrandi Abbatissas, ac solemniter velum concedendi, vbi solitum est eas benedici, nec etiam prætextu interueniendi electioni Abbatissæ, vel Priorissæ, aut examinandi Moniales particulares, si hæc ad monasterij crates peragi valeant. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul.* 13. *Septembris* 1583. *& in Syracusana* 16. *Octobris* 1600. quam citat Sellius *d. c.* 8. *num.* 33.

6 Clausuram Sanctimonialium violatam restitui procurare tenentur Episcopi, & inuiolatam seruari, contradictores puniendo, & delinquentes circa clausuram Monialium, etiam Regularibus subiectarum, aut personarum intra septa degentium, seu illorum bonorum administrationem nulla exemptione tueri possunt quominus ab Episcopo coërceantur. *Gregorius XV. constitut.* 28. incip. *Inscrutabili Non. February* 1622. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *dict. verbo clausura num.* 5.

7 Clausuræ Monialium Regularibus subiectarum in visitatione possunt Ordinarij eas interrogare, & examinare super his, quæ ad dictam clausuram spectant. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Mediolanen. de anno* 1581. apud Sellium *d. cap.* 8. *num.* 34.

8 Clausura an seruetur, potest videre Episcopus non solum in monasteriis sibi subiectis, sed etiam in monasteriis Monialium, quæ Regularibus subduntur, & non possunt ab ipsis Regularibus impediri quominus ad huiusmodi effectum ea visitet, quoties id expedire iudicauerit. *Sacr. Cong. Conc.* referentibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Moniales* §. 4. & §. 8. *num.* 4. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo clausura* 1. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 17. *l.* 7. *de Episcopis numer.* 44. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo clausura numer.* 4. Lezana *in summ. quæst. Regular. tomo* 5. *verbo Episcopus numer.* 13. quorum plures refero *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 102. *num.* 7.

9 Clausuram Monialium exemptarum potest Episcopus visitare toties quoties voluerit, etiam sine præsentia suorum Superiorum. *Sacra Congr. Concil. in Vercellen.* 22. *Aprilis* 1637. penes Sellium *d. c.* 8. *num.* 35.

10 Clausuræ pro visitatione non solum Episcopo, sed etiam generali eius Vicario ad hoc speciale mandatum habenti licet ingredi septa monasteriorum Monialium Regularibus subiectarum, tametsi nulla rationabilis violatæ clausuræ suspicio irrepserit. *S. Cong. Conc.* quæ acriter reprehendit Emmanuelem Rodriques quod hac de re tam audacter loquutus fuerit, refert ad longum R.P.D. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 97. *num.* 27. & nouissimè *Eadem Sacr. Cong. Conc. in Colimbrien.* 26. *May* 1640. Vidi originale.

11 Clausuram Monialium etiam Regularibus subiectarum visitandi facultas tributa Episcopo transit in Vicarium generalem non habentem ad id speciale mandatum. *Sacra Congregatio Concily die* 13. *May* 1628. de qua Sellius *dict. cap.* 8. *num.* 36.

Clausuram Monialium visitare non potest Suffraganeus Episcopus vti Suffraganeus absque speciali commissione, & mandato Episcopi, cum non habeat exercitium iurisdictionis nisi sibi tribuatur ab Episcopo, sed tantùm vsum Pontificalium in diœcesi. *S. Cong. Conc. die* 11. *May* 1630. referente Sellio *d. c.* 8. *n.* 37. 12

Clausuræ sub districtu comprehenditur Sacristia choro contigua alicuius monasterij Religiosorum. *Sacra Cong. Conc. in Sulmonen.* 10. *August.* 1615. cuius meminit Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de clausura num.* 4. Item horti & prata Religiosorum monasteriis eorum contigui, comprehenduntur enim Constitutione Pij V. itaut mulieres si in eos ingressæ fuerint, absolutione indigeant. *Sacra Cong. Episc. & Regul.* 13. *Septembris* 1583. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 5. *num.* 12. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 25. *de Regularib. cap.* 5. *num.* 125. Item infirmariæ, seu domus deputatæ ad excipiendos Religiosos tanquam hospites non adstringuntur clausuræ, quia nomine monasterij non comprehenduntur. *S. Cong. Conc.* testibus Sorb. *verbo ingredi num.* 11. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 17. *num.* 29. Cotiolan. *de casibus reseruatis p.* 3. *casu* 3. *n.* 29. *vers. quæritur secundo.* Bonacin. *de clausura qu.* 5. *punct.* 1. *num.* 5. 13 14 15

Vide *in verbo monialium clausura collect.* 508. & 509. & *verbo Regularis quoad clausuram collect.* 640.

SVMMARIVM.

1 *Legas in Studio Vrbis audire possunt clerici.*
2 *Theologiæ & Sacris Canonibus in Studiis generalibus clerici studere debent.*
3 *Hæresis ob crimen clerici perpetuo degradantur.*
4 *Testandi facultas clericis concessa etiam ob benemerita illis extra residentiam suorum beneficiorum permanentibus non suffragatur.*
5 *Sodomiæ crimen committentes clerici Curiæ sæculari traduntur.*
6 *Suppellectilia clericorum non veniunt appellatione spoliorum.*
7 *Beneficiati cum habitu & Tonsura clericali incedere debent.*
8 *Habitum proprio Ordini congruentem ob paupertatem gestare non valens, non comprehenditur Constitutione Sixti V.*
9 *Officia propria Sanctorum alicuius Ecclesiæ, vel quæ de consuetudine in ea recitari solent in choro, non tenentur recitare clerici in diœcesi vel ciuitate commorantes.*
10 *Officium prout recitatur in choro tenentur recitare clerici & alij de gremio Ecclesiæ.*
11 *Epistolam & Euangelium cantare non possunt clerici in minoribus, etiamsi sit penuria Diaconorum, & Subdiaconorum.*
12 *Episcopus potest dispensare cum clerico, qui cum fuerit Ordinatus ante legitimam ætatem, peruenit iam ad ætatem legitimam.*
13 *Primam Tonsuram debent habere clerici seruitio chori,*

chori, seu Sacristiæ adscripti, si per ætatem ad id sint capaces.

14 *Ordinarius potest cogere clericos ad facienda munia eis incumbentia.*

15 *Seminarij clerici non sunt de corpore Ecclesiæ Cathedralis, licet in ea seruiant.*

16 *Capellanorum vices possunt supplere in Vesperis clerici.*

17 *Græcis Clericis, qui in Ecclesia quæ ritum Latinum suscepit, Dignitatem habent, conceditur licentia recitandi Officium ritu Latino.*

18 *Archipresbyterum non tenentur clerici associare.*

19 *Famulas dimittere compelli debent clerici etiam senes.*

20 *Concubinarij notorij clerici sunt hodie ipso iure à Diuinis suspensi.*

21 *Episcopus ob necessitatem Ecclesiarum non potest cogere clericos adscriptos Ecclesiis ne discedant ab eis causa studij.*

22 *Aduocare non possunt Clerici, sed domi absque salario scribere valent.*

23 *Abbatiæ nullius diœcesis clerici tenentur accedere ad Synodum illius Episcopi, qui tanquam vicinior potest eos visitare.*

24 *Clerici parati ratione paramentorum thurificandi sunt ante beneficiatos.*

25 *Clericus reseruatarius pensionis annuæ scutorum 200. super Ecclesia, quam ipse nunquam obtinuit, potest transferre medietatem ad fauorem filij sui illegitimi.*

26 *Clericos in minoribus punire non poterit Episcopus ex eo quod dimiserit habitum.*

27 *Clericum delinquentem & requisita non habentem punire potest Episcopus etiamsi Iudex laicus præuenerit, à quo repetere potest, dummodo ille à lege, vel ab homine per declarationem, seruatis seruandis factam non fuerit priuilegiis clericalibus denudatus.*

28 *Clericos seculares, exemptos ab Episcopo, & alteri inferiori Ordinario seculari intra diœcesim existenti subditos, non potest ex* decreto Conc.cap.4. sess.24. *Episcopus corrigere, & punire.*

Clericus.

Collect. CLIV.

1 Clericos in Studio Vrbis leges audire concessit *Leo X. constit.*4. incip. *Dum suauissimos* 9. *Nouembris* 1513. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tomo* 1.*pag*. 472. aliàs *pag*. 405. in nouiss. impress.

2 Clerici in Studiis Generalibus Theologiæ, & Sacris Canonibus studere debent. Idem *Leo X.constit*.5. incip. *Apostolici* 14. *Kalend. Ianuarij* 1513. apud Laërt. Cherubin. *tom*.1.*pagin*. 473. aliàs *paginæ* 405.

3 Clericos ob crimen hæresis perpetuo immutandos degradari iussit *Alexander IV.constit*.12. incip. *Quod super* 5. *Kalend. Octobris* 1258. apud Laërt. Cherub. *tom*.1.*pag*.89. Vide *in verbo Hæresis collect*.407.

4 Clericis extra residentiam suorum beneficiorum permanentibus non suffragatur facultas testandi eis concessa vigore seruitiorum Sedi Apost. præstitorum. *Pius IV.constit*.91. incip. *In suprema* 7. *Kalend. Decembr*. 1564. apud Laërt. Cherub. *tom*. 2. *pag*. 132. aliàs *pag*.99.

Clerici crimen nefandum committentes Curiæ seculari traduntur. *Pius V.constit*.72. incip. *Horrendum* 3. *Kalend. Septembris* 1568. apud Laërt. Cherub. *tom*. 2. *pag*. 268. Vide infrà *in verbo Sodomia collect*.... 5

Clericorum supellectilia non veniunt appellatione spoliorum. *Pius V.const*.42. incip. *Romani* 3. *Kalen. Septembris* 1567. apud Laert. Cherub. *tom*.2. *pag*.238. 6

Clericos beneficia possidentes cum habitu, & Tonsura laicali incedere iussit *Sixtus V. const*.92. incip. *Cum sacrosanctam* 5. *Id. Ianuarij* 1589. apud Laert. Cherub. *tom*. 2. *pag*. 653. 7

Clericus qui ratione paupertatis habitum proprio Ordini congruentem gestare non valet, Constitutione Sixti V. de habitu & tonsura non comprehenditur. *Sacra Cong. Conc.* testibus citatis per me *de officio, & potest. Episcopi p*.2. *alleg*. 9. *numero* 16. 8

Clerici qui non tenentur recitare Officium in choro, licet sint adscripti seruitio Ecclesiæ, & quicunque alij clerici seculares, vel Regulares in ciuitate, aut diœcesi commorantes, non tenentur recitare Officia propria Sanctorum illius Ecclesiæ, vel quæ de consuetudine in eadem Ecclesia recitantur in choro, *Sacra Congr. Rit. in Salernitana* 30. *Augusti* 1602. quam refert Sellius *in select. Canon. c*.13.*n*.55. 9

Clerici & alij de gremio Ecclesiæ tenentur recitare Officium prout recitatur in choro. *Sacra Cong. Rit. in eadem Salernitana*, quam citat Sellius *d.c*.13. *num*.54. 10

Clerici in minoribus non sunt assumendi ad cantandam Epistolam, & Euangelium, etiamsi sit penuria Diaconorum, & Subdiaconorum, non obstante consuetudine. *Sacra Congreg. Rit. in Gerunden*.21. *Augusti* 1601. penes Sellium *d. cap*.13. *num*. 56. 11

Clericus si Ordinatus ante legitimam ætatem peruenit iam ad ætatem legitimam, potest cum illo Episcopus dispensare tam super irregularitate quam super suspensione ex delicto occulto tamen proueniente, quia se fecit promoueri non in ætate legitima, si verò nondum ad ætatem legitimam peruenerit Clericus, Episcopus non potest, sed petenda est absolutio à Sede Apostolica. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. part*. 2. *cap*.5. *num*.51. 12

Clerici seu pueri seruitio chori, seu Sacristiæ adscripti debent habere primam Tonsuram si per ætatem ad id sint capaces. *S. Cong. Rit. in Eguanen*. 23. *Nouembris* 1602. cuius meminit Sellius *d.c*.13. *num*.58. 13

Clerici & beneficiati qui recusant facere munera eis incumbentia, cogi possunt ab Ordinario ad ea facienda. *Sacra Cong. Rit. in Lucerina* 14. *April*. 1604. apud Aldan. *in compendio Canon. resol. lib*.1. *tit*.8.*n*.50. 14

Clerici seminarij non sunt de corpore Ecclesiæ Cathedralis, licet in ea seruiant. *Sacra Cong. Rit. in Capuana* 1. *Septembr*. 1607. quam adducit Aldan. *d. lib*. 2. *tit*. 8. *n*.51. 15

Clerici possunt supplere in Vesperis Vices Capellanorum, & in tali casu, tanquam Capellani, & beneficiati reputandi sunt, & non tanquam simplices clerici. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub*. 8. penes Aldan. *d. tit*. 8. *num*. 53. 16

Clericis Græcis, qui in Ecclesia, quæ ritum Latinum suscepit, dignitatem habent, conceditur 17.

licentia

licentia recitandi Officium ritu Latino. *S. Congr. Rit. in Altamuren. nullius*, 29. *Ianuarij* 1605. de qua Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 54.

18 Clerici & Presbyteri non tenentur aſſociare Archipresbyterum, nec aliqua obſequia ei præſtare, quæ ſoli Epiſcopo à Canonicis præſtantur, non obſtante conſuetudine. *S. Cong. Rit. in Baren.* 4. *Iulij* 1615. teſte Sellio *d. c.* 13. *n.* 59.

19 Clerici quamuis ſenes, poſſunt per Epiſcopum compelli ad remouendos famulos etiam ſenes. *Sacra Cong. Epiſcopor. & Regul. in Senogallien.* 15. *Februarij* 1619. in qua clericus erat ſexaginta annorum, & famula quadraginta, & in Ferrarien. die 7. Iunij eiuſdem anni, in qua Clericus erat 64. & famula annorum 66. refero *de iure eccl. vniuerſo, lib.* 1. *c.* 40. *n.* 39.

20 Clerici concubinarij notorij ſunt etiam hodie ipſo iure à Diuinis ſuſpenſi, prout in veteri Iure erant. *Sacr. Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *c.* 14. *n.* 11. & 36.

21 Clericos adſcriptos Eccleſiis non poteſt Epiſcopus ob earum neceſſitatem cogere ne diſcedant ab eis cauſa ſtudij, imo tenetur illis dimiſſorias, ſeu commendatitias litteras concedere. *Sacra Congregatio Concil. die* 11. *Martij* 1617. quam ad litteram refert Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 8. *n.* 55. Non tamen poſſunt abeſſe inconſulto Epiſcopo. *S. Congr. Conc. in Terracinen.* 19. *Februarij* 1628. vt per Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 55.

22 Clerici non poſſunt patrocinari, ſed domi abſque ſalario ſcribere valent. *Sacra Congregatio Concilij ſub die* 20. *Iulij* 1619. de qua Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 56.

23 Clerici Abbatiæ nullis diœceſis tenentur accedere ad ſynodum illius Epiſcopi, qui tanquam vicinior poteſt eos viſitare. *S. Cong. Conc.* teſte Aldano *d. tit.* 8. *n.* 57.

24 Clerici parati, ratione paramentorum thurificandi ſunt ante beneficiatos, *Sacra Congr. Rit. in Lauretana* 10. *Iunij* 1602. referente Sellio *d. cap.* 13. *num.* 60.

25 Clericus reſeruatarius penſionis annuæ ſcutorum 200. ſuper Eccleſia, quam ipſe nunquam obtinuit, poteſt transferre medietatem ad fauorem filij ſui illegitimi. *Sacr. Cong. Concil. in Zamoren.* 9. *Nouembris* 1619. & *in alia* 15. *Septembris* 1629. penes Sell. *d. c.* 13. *n.* 61.

26 Clericos in minoribus punire non poterit Epiſcopus, ex eo quod dimiſerint habitum. *Sacra Congreg. Conc. in Iſernien.* 6. *Maij* 1606. penes D. Alex. Sperell. *in deciſion. fori eccleſ. deciſ.* 66. *n.* 27.

27 Clericum delinquentem & requiſita non habentem punire poteſt Epiſcopus, etiamſi Iudex laicus præuenerit, à quo repetere poteſt, dummodò ille à lege, vel ab homine per declarationem ſeruatis ſeruandis factam, non fuerit priuilegiis clericalibus denudatus. *Sacra Cong. Conc.* 12. *Nouembr.* 1630. de qua Sell. *d. c.* 15. *n.* 61.

28 Clericos ſeculares, exemptos ab Epiſcopo, & alteri inferiori Ordinario ſeculari intra diœceſim exiſtenti ſubditos, non poteſt *ex decreto Concil. cap. ſeſſ.* 24. Epiſcopus corrigere, & punire. *Sacra Cong. Conc.* 27. *Iunij* 1597. apud Sellium *d. cap.* 13. *num.* 62.

SVMMARIVM.

1 *Ordinare nullus Epiſcopus Italiæ poteſt Clericum Vltramontanum, ſine litteris dimiſſoriis Epiſcopi originis, vel domicilij, vel Papa.*

2 *Ordinatus Clericus vltramontanus ab Epiſcopo Italiæ abſque litteris dimiſſoriis proprij Ordinarij, ab eo abſolui non poteſt.*

3 *Dimiſſorias clericis abſentibus, qui Eccleſiis ſubuenire poſſunt concedere valet Epiſcopus, vt ad patrimonij, vel penſionis eccleſiaſticæ titulum ordinentur.*

4 *Ordines ſacros vt ſuſcipiant Clerici non poteſt eos cogere Epiſcopus, ſub pœna priuationis priuilegiorum.*

5 *Ordinatus legitimè manet Clericus promotus ab Epiſcopo, cui ſuberat ratione beneficij reddentis annuos ducatos tredecim, addito ſupplemento patrimonij ad ſufficientem titulum.*

6 *Clericus nullus ſecularis ſeu Regularis non profeſſus ad ſacros Ordines promoueri poteſt ſine ſufficienti titulo.*

7 *Irregularis efficitur ordinatus ab alieno Epiſcopo, & miniſtrans.*

Clericus quoad Ordines.

COLLECT. CLV.

CLericum Vltramontanum nullus Epiſcopus Italiæ poteſt ordinare ſine dimiſſoriis Epiſcopi originis, vel beneficij, ſeu Papæ, & aliàs Ordinati remanent ſuſpenſi indiſpenſabiliter, & Ordinantes etiam puniuntur: Requiritur etiam quod huiuſmodi dimiſſoriæ Ordinariorum à Nunciis, ſeu Collectoribus Apoſt. approbatæ, ſubſcriptionéque à Vicario Vrbis munitæ ſint, aliter promouentes, & promoti puniuntur. *Vrbanus VIII. conſtit.* 53. incip. *Secretis*, 21. *Septembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherob. *tom.* 4. *pag.* 52. *in nouiſſ. impreſſ.* apud me *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 8. *num.* 6. 1

Clericus Vltramontanus abſque litteris dimiſſoriis ſui proprij Ordinarij ad Ordines promotus, non poteſt ab eodem Ordinario abſolui. *Sacra Congregatio Concilij ſub die* 1. *Septembris* 1623. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 13. *numer.* 62. 2

Clericis abſentibus, qui Eccleſiis neceſſitatem habentibus ſubuenire, aut vtilitatem aliquam afferre poſſunt, dimiſſorias concedere valet Epiſcop. vt ad patrimonij, vel penſionis Eccleſiaſticæ titulum ordinentur. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 5. *n.* 76. 3

Clericos ad ſuſcipiendos Ordines ſacros non poteſt cogere Epiſcopus ſub pœna priuationis priuilegiorum fori, & exemptionis. *S. Cong. ſuper controuerſ. iuriſdictional. in Caſertana* 22. *Auguſti* 1628. cuius meminit R.P.D. Alexand. Sperel. *in deciſ. fori Eccleſ. deciſ.* 66. *n.* 28. 4

Clericus promotus ab Epiſcopo, qui ſuberat ratione beneficij redentis annuos tredecim, & grana duodecim cum dimidio monetæ Regni Neapolitani, addito ſupplemento patrimonij ad ſufficientem titulum, eſt legitimè ordinatus. *Sacra Cong. Conc.* quam refert, & apud ſe originalem eſſe dicit Carol. Maranta *tom.* 2. *reſp.* 29. *in fine.* 5

Clericus nullus ſecularis, ſeu Regularis non profeſſus ad ſacros ordines promoueri debet ſine ſufficienti titulo ex Bulla Pij V. ſub dat. pridie Id. Octobris anno 3. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 2. *n.* 11. 6

Clericus

7 Clericus ab alieno Episcopo sine litteris dimissoriis sui Ordinarij ordinatus, & ministrans efficitur irregularis. Absoluere autem à suspensione eos, qui nullius diœcesis existentes sine litteris dimissoriis ordinati fuerint, spectat ad Episcopum, ad quem ex Concilio pertinebat illas dimissorias concedere. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 60. & 61. in princ.*

Vide in verbo *Ordo collect.* 544. & in verbo *concubinarius Clericus, collect.* 200.

SVMMARIVM.

1 *Ceram deferendam in processione Sanctissimi Sacramenti vt Clerici parent suis sumptibus non sunt vltra solitum grauandi.*

2 *Clerici adscripti seruitio Ecclesiæ Cathedralis in processionibus debent incedere sub Cruce Ecclesiæ Cathedralis.*

3 *Seminarij Clerici debent in primo loco incedere in processionibus ante vniuersum Clerum.*

4 *Processionibus interesse non tenetur Clericus nullum beneficium obtinens.*

5 *Processionibus publicis interesse compelli possunt ab Ordinario Clerici seculares alicuius Ecclesiæ in fundatione illius exempti ab eius iurisdictione, intra cuius diœcesim existunt.*

6 *Processionibus interesse per Episcopum compelli possunt Clerici omnes etiam exempti beneficiati.*

7 *Processionibus publicis compelli non possunt per Episcopum Clerici qui sunt nullius.*

8 *Clerici degentes extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem, cum illa plebe debent facere processionem.*

Clericus quoad processiones.

COLLECT. CLVI.

1 CLerici non sunt grauandi vltra solitum, vt parent suis sumptibus ceram deferendam in processione Sanctissimi Sacramenti: *Sacra Cong. Rit. in Neritonen. 4. Martij* 1606. teste Sellio *in selectis Canon. cap. 13. num. 68.*

2 Clerici adscripti seruitio Ecclesiæ Cathedralis in processionibus, & funeribus debent incedere sub Cruce Ecclesiæ Cathedralis, & non sub Cruce Collegiatæ. *Sacra Congr. Rituum in Maceraten. 27. Septembris* 1608. & 21. *Martij* 1609. referente Sellio *d. cap. 13. n. 69.*

3 Clerici seminarij debent in primo loco incedere in processionibus ante vniuersum clerum, nec ire cum Clero Ecclesiæ Cathedralis, sed relinquere locum digniorem Curatis, & Canonicis, ac Clero Ecclesiæ Collegiatæ debent. *Eadem S. Cong. in Capuana 1. Septembris* 1607. & *in Fundana* 20. *Decembris* 1601. quam citat Sellius *d. c. 13. n. 70.*

4 Clericus non obtinens beneficium non tenetur ad processiones accedere. *Sacra Cong. Conc. sub die 16. Septembris 1619. & in Messanen. 7. Februarij* 1632. penes Sellium *d. cap. 13. n. 71.*

5 Clerici seculares alicuius Ecclesiæ in fundatione illius exempti à iurisdictione Ordinarij, intra cuius diœcesim existunt, possunt ab eodem Ordinario compelli accedere ad publicas processiones ex decreto Concilij *cap. 13. & 18. sess. 25. de Regul. Sacra Congr. Conc. 21. Martij* 1602. apud Sellium *d. cap. 13. num. 72.*

Clerici omnes diœcesani quatenus exempti etiam beneficia simplicia in diœcesi obtinentes, vel officia, putà si deseruiant pro Capellano, etiam in Ecclesiis exemptis possunt per Episcopum compelli ad processiones accedere. *Sacra Cong. Conc.* testibus Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. res. 308. n. 3.* Modern. Hisp. *de protect. Reg. tom. 1. pag. 2. c. 9. num.* 107. 6

Clerici, qui sunt nullius diœcesis non comprehenduntur sub decreto Concilij *sess. 25. de Regul. cap. 13. vers. exempti autem omnes. Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 2. tit. 14. l. 23. §. 35. de processiõn. num.* 10. Modern. Hispan. *de protect. Reg. tom. 1. p. 2. cap. 9. num.* 105. 7

Clerici degentes extra ciuitatem in locis, in quibus habent plebem, comprehenduntur decreto Concilij *sess. 25. de Regular. cap. 24. vers. exempti omnes*, quia cum illa plebe debent facere processionem. *Sacra Congr. Conc.* de qua Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 12. c. 3. num.* 117. Modern. Hispan. *d. cap. 9. num.* 106. 8

Vide *in verbo Processio, collect.* 605. *cum seqq. & in verbo Regulares quoad processiones, collect.* 642.

SVMMARIVM.

1 *Pupillus Clericus an possit eligere forum in Romana Curia ex dispositione l. vnic. Cod. quando Imper.*

2 *Fori priuilegio gaudet Clericus in minoribus habitum & Tonsuram deferens, non tamen ex mandato Episcopi Ecclesiæ deseruiens.*

3 *Priuilegio fori priuari non potest Clericus in minoribus constitutus recusans frequentare scholas, & Ecclesiam si esset spes probabilis profectus.*

4 *Priuilegio fori gaudet filius legitimus Clerici, durante vita eius patris.*

5 *Priuilegio fori gaudet Clericus, qui ante carcerationem reassumpserat habitum.*

6 *Clericus effectus post delictum commissum non punitur quoad personam, nisi à Iudice ecclesiastico.*

7 *Priuilegio* cap. Odoardus *gaudet clericus, qui post mortem vxoris habitum reassumpsit.*

8 *Priuilegio clericali quando renunciare censeatur clericus, qui in habitu, & tonsura se immiscet enormitatibus.*

9 *Priuilegio fori quando gaudeat clericus descriptus in catalogo clericorum, si non inseruiat alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi.*

10 *Episcopus si praueniat potest punire clericos etiam non incedentes in habitu, & Tonsura, quamuis fori priuilegio non gaudeant.*

11 *Priuilegio fori vt gaudeat clericus quæ concurrere debeant requisita?*

12 *Priuilegio fori gaudet clericus alteri Ecclesiæ inseruiens, quam cui fuit adscriptus.*

13 *Habitum deferre non potest Episcopus cogere clericos in minoribus nisi quatenus velint fori priuilegio gaudere.*

14 *Clericus ratione delicti efficitur subditus illius Episcopi in cuius diœcesi delictum commisit.*

15 *Priuilegio fori gaudet clericus, qui characterem,*

& habitum clericalem aſſumpſit poſt delictum, proceſſum, & fideiuſſionem de ſe repræſentando coram Iudice laico.

16 *Clericus repertus à Curia ſeculari ſine habitu clericali quando poſſit in carceribus laicis detineri donec doceat de ſuo clericatu.*

17 *Clerici coniugati quando gaudeant fori priuilegio.*

18 *Clerici coniugati gaudent priuilegio fori, etiam in ciuilibus præſertim in Regno Neapolitano, in quo adeſt conſuetudo.*

Clericus quoad forum.

COLLECT. CLVII.

1 Clericus pupillus habens cauſam in prima instantia coram Epiſcopo ſuffraganeo, vel alio inferiore, poteſt iſtorum forum declinare, & eligere forum in Romana Curia, non Metropolitani ex depoſitione l. vnic. C. quando Imper. inter pupil. & vid. non obſtante decreto Concilij *ſeſſ.14. de reform.cap.10.Sacra Congr.Conc.in Baren.1.Aprilis* 1628. teſte Aldano *in compendio Canon.reſol.lib.1. tit.8.num.15.* quem refero *in collect. ad Trident.dict. cap.10.num.43.*

2 Clericus in minoribus conſtitutus Eccleſiæ deſeruiens, non tamen ex mandato Epiſcopi, habitum, & Tonſuram deferens, gaudet priuilegio fori. *Sacra Congregat.Concil.in Valentina 19. Iunij* 1628. apud Sellium *in ſelect. Canonic. capite 13. numero 73.*

3 Clerici in minoribus Ordinibus conſtituti recuſantes frequentare ſcholas, & Eccleſiam, non poſſunt priuilegio fori priuari, ſi eſſet probabilis ſpes profectus. *Sacra Congr.Conc. in Materanen.2. Auguſti* 1631. penes Sellium *d.c.13.n.74.*

4 Clerici filius legitimus ante clericatum ſuſceptum gaudet priuilegio fori durante vita eius patris. *Sacra Congregat. Immunitatis in Callien.* 18. *Martij* 1632. cuius meminit Sellius *dict. cap.13. num.75.*

5 Clericus, qui ante carcerationem reaſſumpſerat habitum, fori priuilegio gaudet. *Sacra Cong.Immunitatis in Roſſanen.*18. *Martij* 1631. de qua Aldan. *d.lib.1.tit.8.num.16.*

6 Clericus effectus poſt delictum commiſſum non punitur quoad perſonam niſi à Iudice eccleſiaſtico. *Sacra Cong.Immunitatis ſub die 7. Decembris* 1632. referente Aldano *d.tit.8.n.17.*

7 Clericus ſi ducat vxorem, & illa mortua habitum reaſſumat, gaudet priuilegio *cap. Odoardus, de ſolut.S.Congr.Concil.ſub die 16. Septembris* 1619.*in Meſſanen.7. Februarij* 1631. quarum meminit Sellius *d.cap.13.num.76.*

8 Clericus, qui in habitu, & Tonſura ſe immiſcet enormitatibus, & pluribus vicibus, cenſetur abſque monitione renunciaſſe priuilegio clericali, ſecus ſi in habitu laicali hæc perpetraſſet, quia tunc requiritur monitio. *Sacra Cong.Conc.in Motalen.1. Februarij* 1610. per me *in collect.ad Trident.ſeſſ.23. de reform c.6.num.25.*

9 Clericus incedens in habitu, & Tonſura deſcriptus in catalogo clericorum, qui in Synodo diœceſana obedientiam præſtitit Ordinario, & per paucas vices in choro, & in proceſſionibus interfuit, attentis circunſtantiis gaudere debet priuilegio fori quamuis alicui Eccleſiæ de mandato Epiſcopi non inſeruiat, vel beneficium eccleſiaſticum non habeat. *Sacra Cong.Conc.in nullius* 18. *Martij* 1628. quam citat Sellius *d.c.13.n.77.*

10 Clerici in minoribus licet forum Iudicis ſecularis ſeu laici declinare non poſſint ex decreto *Concilij ſeſſ.23.cap.6.de reform.* tamen illud non obſtat Epiſcopo quominus iure ſuo in huiuſmodi clericos delinquentes, ſi adhuc clerici permanſerint, poſſit animaduertere. *Sacra Congreg. Concil.* teſte Nicolao Garcia *de benefic.part.1.cap.2.num.16.*qui declarat *num.18.* Et iterum *Clerici non incedentes in habitu, & Tonſura, non gaudent priuilegio fori, ſed non propterea impeditur Epiſcopus quominus ſi prætienerit, eoſdem Clericos punire poſſit.Sacra Congr. Conc. in Baren.16. Martij* 1606. *& in Valentina* 20. *Martij* 1607. *Sacra Congreg. ſuper controuerſ. iuriſdictionalib. in Neapolitana* 22. *Iunij* 1628. *& in Aſſiſien.* 25. *eiuſdem menſis, & in Parmen.*26. *Iunij* 1629. quarum declarationum mentionem facit D. Alexand. Sperel. *in deciſ. fori eccleſ. deciſ.26.*

11 Clerici in minoribus Ordinibus conſtituti, niſi beneficium eccleſiaſticum habeant, aut clericalem habitum, & Tonſuram deferentes Eccleſiæ deſeruiant, vel in ſeminario, aut aliqua ſchola, vel Vniuerſitate de licentia Epiſcopi verſentur iuxta decretum ſacri *Concil.cap.6.ſeſſ.23.* forum Iudicis laici declinare non poſſunt: non tamen idem Concilij decretum obſtat Epiſcopo quominus iure ſuo in huiuſmodi clericos poſſit animaduertere, eoſque punire. *Sacra Congreg. Conc.in Valentina* 17. *Martij* 1627.*& in Nuſcan.*22.*Iunij* 1628.quas adducit Sellius *d.cap.13. num.78.* Et iterum. Clericus vt priuilegio fori gaudere poſſit concurrere debent copulatiuè tria requiſita, videlicet, quod geſtauerit habitum, & Tonſuram clericalem, & Eccleſiæ ex mandato Epiſcopi inſeruierit. *Sac.Cong. ſuper controuerſ. iuriſdictionalib. in Ariminen.* 21. *Ianuarij & 28.Aprilis* 1616.in qua mandauit Epiſcopo vt clericum remitteret ad Præſidem prouinciæ niſi docuerit de clericatu, & requiſitis à Concilio, prout refert Sperell. *in deciſ.fori eccleſ. deciſ. 26.num.4.* Et *eadem ſacra Congr. in vna Baren. ſeu Minoricen.6. Decembris* 1607. reſpondit ſi clericus ante delictum Eccleſiæ inſeruire conſueuit etiam interruptè, & abſque mandato Epiſcopi, gaudere debere priuilegio fori, vt per Sperell. *dict. deciſ.26. num.30.*

12 Clericus alteri Eccleſiæ inſeruiens, quàm cui fuit adſcriptus, fori gaudet priuilegio. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt Proſper. de Auguſtino *ad Quarant.in ſumm.Bullarij verbo habitus,* Marc.Anton.Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapolit.cap.7.n.1.* Riccinl. *in tract. de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſten.lib.7.cap.6. num.15.* D.Sperel. *dict deciſ.26.num.31.*

13 Clericum ad habitum deferendum cogere non poteſt Epiſcopus niſi cauſatiuè, quatenus ſcilicet priuilegio fori vti velit. *Sacra Congr. Conc.* penes Sellium *d.cap.13.num.78.*

14 Clericus ex ſua diœceſi ad aliam veniens, & ibidem nulla grauia delicta committens poteſt puniri ab Epiſcopo loci delicti abſque interuentu ſui Epiſcopi ſtante *cap.8.ſeſſ.14.* quia illud loquitur non ſubditis, ſed ratione delicti efficitur ſubditus; *Auth.qua in prouincia,C. vbi de crimin.agi oport.cap. poſtulaſt.cap. vltim.de foro comp. Sacra Congregat. Concil.in Æſina* teſte Sellio *in ſelectis Canon. c.21. num.8.*

15 Clericus, qui characterem, & habitum clericalem aſſumpſit poſt delictum, proceſſum, & fideiuſſionem

missionem de se repræsentando coram Iudice laico, gaudet fori priuilegio, & à iurisdictione Iudicis laici est liberatus quoad personam, quod si fraus subsit (quam Iudex ecclesiasticus inspicere debet) potest Iudex laicus processui finem imponere, contra illum quoad bona procedendo. *Sacr. Cong. Conc. in Papien.* 23. *May* 1626. *& Sacra Cong. contron. Iurisdictionalibus preposita in ciuitatis Castellana* 18. *Feb.* 1631. penes Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 19.

16 Clericus repertus à curia seculari sine habitu clericali donec doceat de suo clericatu, in carceribus laicis potest detineri: dummodo non sit notoriè clericus, & si per octo menses ante carcerationem habitum dimiserat, priuilegio clericali nullo modo gaudet, si à Curia vt supra captus fuerat in tali habitu. *Sacra Congr. Conc.* 11. *Ianuarij* 1619. apud Lezanam *in summ. quæst. Reg. tom.* 3. *verb. Clericus, num.* 25.

17 Clerici coniugati præditi qualitatibus requisitis tam constitutione Bonifacij VIII. quæ incip. *Clerici* quam decreto *Conc. cap.* 6. *sess.* 23. *de reform.* non gaudent priuilegio fori in ciuilibus, nisi vbi de crimine etiam ciuiliter ageretur, sed ob tales causas ciuiles à crimine non descendentes non possunt à Iudicibus laicis in carcerem coniici, aut personaliter distringi. *S. Cong. Conc.* 12. *Februar.* 1610. de qua Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 18.

18 Clerici coniugati gaudent priuilegio fori, etiam in ciuilibus, præsertim in Regno Neapolitano, in quo adest consuetudo. *Sacra Cong. Immunitatis* 27. *Februarij* 1630. Idem non incedentes in habitu, nec inseruientes Diuinis, non gaudent priuilegio fori. *Eadem sacra Cong.* 2. *Augusti* 1619. quarum mentionem facit Sellius *d. c.* 13. *n.* 80.

Vide in verbo *Forum, collect.* 361.

SVMMARIVM.

1 *Cameralibus pro impositionibus ad ratam non tenentur Clerici de bonis patrimonialibus.*
2 *Onerum impositorum pro Physico, chirurgo, & ludimagistro ad solutionem non tenentur clerici.*
3 *Ordinarius non potest Clericos non inseruientes Ecclesiis priuare immunitate à gabellis, & aliis oneribus laicalibus.*
4 *Onera imposita per Communitatem super Clericorum bonis patrimonialibus, & domibus, vbi habitant, illi soluere non tenentur.*
5 *Immunitatis beneficio gaudent Clerici post delicta patrata ad Ecclesias confugientes extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos.*
6 *Clerici post delicta patrata confugientes ad Ecclesiam non possunt inde extrahi præterquam in casibus degradatione dignis.*
7 *Clerici in causis ciuilibus in foro seculari examinari possunt, sed iuramentum prius præstantur in tribunali Episcopi.*
8 *Examini coram Iudice laico non debet se subdere Clericus, vbi timetur posse indirectè oriri criminalitatem.*

Clericus quoad immunitatem, & exemptionem.

COLLECT. CLVIII.

1 CLerici de bonis patrimonialibus non tenentur ad ratam pro impositionibus. *Sacra Cong. Barbos. Apost. Decis. Sum. de bono regimine* 4. *Februarij* 1609. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 8. *n.* 19.

Clerici non tenentur ad solutionem onerum 2
impositorum pro Physico, chirurgo, & ludimagistro. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* 2. *Augusti* 1619. cuius meminit idem Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 28.

Clericos non inseruientes Ecclesiis non potest 3
Ordinarius immunitate à gabellis, & aliis oneribus laicalibus priuare, sed iidem Clerici, nisi vt supra inseruiant, ac habitum & tonsuram clericalem deferant, beneficium ecclesiasticum obtineant, priuilegio fori gaudeant. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. die* 24. *Ianuarij* 1631. penes Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 29.

Clerici non tenentur soluere onera imposita per 4
Communitatem super eorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, etiam quod per prius soluerint. *Sacra Congreg. Immunitatis, die* 7. *Decembris* 1632. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 13. *num.* 81.

Clerici qui post delicta patrata ad Ecclesias con- 5
fugiunt, beneficio immunitatis extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos gaudere debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Tropien.* 24. *Ianuarij* 1617. *& de anno* 1633. sic rescriptum fuisse Episcopo Auersæ testatur Carol. Maranta *to.* 2. *resp.* 50. *num.* 6.

Clerici post delicta patrata confugientes ad Ec- 6
clesiam, non possunt inde extrahi præterquam in casibus degradatione dignis: si fiat secus restituantur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.* 17. *Augusti* 1618. referente Antonio Diana *moral. resolut. p.* 6. *tract.* 1. *resol.* 26. *q.* 10.

Clerici in causis ciuilibus in foro seculari exa- 7
minari possunt, sed iuramentum prius præstari debet in tribunali Episcopi. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 4. *Aprilis* 1615. apud Sellium *d. c.* 13. *n.* 83.

Clericus non debet se subdere examini coram 8
Iudice laico, vbi timetur posse indirectè oriri criminalitatem. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 19. *Iuly* 1619. teste Sellio *d. c.* 13. *n.* 83.

Vide in verbo *Immunitas, collect.* 418. *& in verbo Exemptio, collect.* 345.

SVMMARIVM.

1 *Spolium faciunt clericorum bona ex illicita negotiatione acquisita.*
2 *Negotiationis illicita absque metu qua colere, & operari valeat clericus, ostenditur.*
3 *Negotiationis illicita absque reatu quando possunt Clerici terras conducere, ac boues, & oues locare.*
4 *Operas suorum boum quando possunt Clerici beneficiati locare ostenditur.*
5 *Agrorum suorum cultores vel conductores clerici non possunt molestari.*
6 *Boues in suis prædiis natos possunt clerici concedere pro certa tritici quantitate quolibet anno persoluenda.*
7 *Oues proprias possunt clerici concedere pro certa caseorum quantitate ad suorum & sua familia vsum.*
8 *Clerici in suis molendinis quando possunt alienum triticum, & alienas oliuas certa mercede constituta molere.*
9 *Oliuas pro certa mercedis portione possunt Clerici*

colligere, aut facere colligere à sua familia si proprij redditus sibi non sufficiant.

10 *Operas non sordidas & inhonestas diurnas præstare possunt Clerici in bonis amicorum, & propinquorum.*

11 *Bona patrimonialia, aut beneficiorum excoli facientes Clerici, & ad hoc animalia ementes non sunt molestandi.*

12 *Pupilli res negotiare possunt Clerici vbi de iure valent esse tutores, non tamen causa turpis lucri.*

Clericus quoad negotiationem.

COLLECT. CLIX.

1 CLericorum bona ex illicita negotiatione acquisita faciunt spolium, & ad Cameram Apostol. spectant. *Pius IV. constit.* 19. incip. *Decens, nonis Nouembris* 1560. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 29.

2 Clerici absque metu illicitæ negotiationis agros beneficiorum, & bonorum patrimonialium laicorum opera, colere, & pro culturæ vsu boues, & alia animalia emere, illorúmque fœtos iusto pretio, & honesta ratione vendere; & si habuerint in propriis bonis quercus, & castaneas, sues emere, eosque alere pro sua & familiæ sustentatione; dummodo tamen in emendis, alendis, distrahendísve nihil sordidum, aut indecens Ordini clericali exequantur. Item eis licet folia arborum in propriis bonis existentium alicui laico concedere, eo pacto adiecto vt lucrum ex bombycibus inter vtrumque diuidatur: & pariter eisdem licet earúdem arborum foliis per se ipsos absque officij eorum detrimento arti sericæ operam dare pro sua & familiæ sustentatione: dummodo tamen in artificio huiusmodi personas non suspectas adhibeant, & quoad hoc Episcopi licentia gratis concedenda accedat. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen.* cuius declarationem originalem vidi & legi subscriptam manu Eminentissimi & Reuerendissimi Cardinalis Vbaldini, & D. Francisci Paulutij eiusdem Congregationis Secretarij, & illius memini *in tract. de iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 40. *num.* 127.

3 Clerici pauperes absque reatu illicitæ negotiationis possunt terras Ecclesiæ conducere ad suam, suæque familiæ sustentationem, bona verò laicorum non possunt, nisi ex mera præcisa necessitate: item possunt retinere & locare boues, & oues, & alia animalia, quæ habent ex successione, vel ex decimis, necnon fructus illorum vendere, sicut & granum, hordeum, & alios fructus recollectos ex bonis patrimonialibus, vel Ecclesiæ, pro sua & suorum sustentatione. *Eadem Sacra Congr. Conc. in dicta Caputaquen.* penes me *dicto loco.*

4 Clerici beneficiati & Sacerdotes possunt opera suorum boum, quos pro laborandis prædiis suis patrimonialibus, seu beneficialibus, aut ad eos quoquo modo spectantibus retinent, dum sibi vacant, aliis locare pro certa mercede absque periculo spolij, & pœnarum clericis negotiatoribus impositarum, si tot iuga boum retineantur, quot sunt pro prædiis necessaria, vel si vltra necessitatem boues illi nati sint ex vaccis, quæ pro necessitate culturæ prædiorum, vel alio modo tenentur. *Sacra Cong. Conc. in Alexand. & Vgentin.* quam refero *in tract. de Iure eccles. vniuers. lib.* 1. *c.* 40. *sub num.* 128. *vers. Sacerdotes, & beneficiati.*

Clerici cultores agrorum suorum, seu conductores agrorum ecclesiasticorum non debent molestari titulo negotiationis illicitæ. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 19. *Ianuarij* 1603. penes Sellium *in select. Canon. cap.* 13. *num.* 84. 5

Clerici, beneficiati & Sacerdotes possunt boues in suis prædiis natos & instructos concedere pro certa tritici quantitate quolibet anno persoluenda, secus quoad boues emptos. *Sacra Congr. Conc. in d. Alexand. & Vgentin.* penes me *sub d. num.* 128. *vers. Sacerdotes.* 6

Clerici beneficiati & Sacerdotes possunt oues proprias centum, vel saltim quinquaginta concedere pro certa caseorum quantitate pro eorum & suæ familiæ vsu, secus si fuerint emptæ ad illum effectum, nisi emptæ sint ad comparandum necessaria ad victum, & non ad lucrum. *Eadem Sacra Cong.* apud me *citato loco.* 7

Clerici beneficiati & Sacerdotes in suis molendinis, pro tritico, & pistrinis pro oleo postquam suum triticum & oliuas moluerint, alienum triticum, & alienas oliuas certa mercede constituta molere possunt, suppositis infrascriptis, quod id ab immemoriali tempore fuerit factum, & obseruatum: quod singulis annis non expedit pro solo seruitio proprio triginta, vel quadraginta ducatos impendere in conficiendis pistrinis; nam fiunt ex iuncis, & aliis materiis, quæ mensibus quinque aut sex corrumpuntur, & in vno equo, & quatuor personis inseruientibus ipsis pistrinis; & quod moliticia durat per quatuor, quinque, vel sex menses iuxta annorum fertilitatem, & dummodò ob hanc causam non se subtrahant ab iis, in quibus ex officio clericali incumbere debent; & dummodò non ad lucrum, sed ad necessaria vitæ comparanda pro se & sua familia: non enim huiusmodi artificium sordidum videtur, aut inhonestum in illis partibus, cum per vnum equum, & quatuor famulos, seu operarios fiat, & non per ipsos clericos. *Eadem Sacra Cong.* penes me *d. loco.* 8

Clerici beneficiati & Sacerdotes stante immemoriabili consuetudine possunt assumere onus colligendi, aut faciendi à sua familia colligere oliuas pro certa olei portione à Domino olueti reddenda, si proprij redditus sibi, suæque familiæ non sufficiant, quia hoc casu ad comparandum victum etiam aliena prædia conducere licet. *Eadem Sacra Cong.* apud me *citato loco.* 9

Clerici beneficiati, & Sacerdotes possunt in bonis amicorum, & propinquorum operas non sordidas, & inhonestas diurnas præstare, vt illi easdem in prædiis propriis restituant. *Eadem sacra Cong.* apud me *loco suprà relato.* 10

Clerici negotiationis illicitæ prætextu non debent molestari si sua bona beneficiorum, aut patrimonialia, quæ obtinent, excoli faciunt, animaliaque ad hunc effectum necessaria emunt, venduntque *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Baren.* 15. *Nouembris* 1616. penes Sellium *in select. c.* 80. *num.* 3. 11

Clerici qui de Iure possunt esse tutores, negotiare valent res pupilli, non tamen causa turpis lucri. *Sacra Cong. Conc.* 23. *Nouembris* 1619. quam citat Sellius *d. c.* 13. *n.* 85. 12

De clerico, eiusque Officio, dignitate, & excellentia Lel. Zechi. *de Repub. ecclesiast.* Cardin. Bellarm. *tom.* 1. *controu.* 5. *lib.* 1. Iodoch. Lorich. *in thesauro nouo Theolog.* Petrus Cresper. *in sum. Catholicæ Fidei verbo Clericus*, Dionysius Paulus Lopys *de excellentia clericorum*, Albertus Trotins *de officio clerici*,

clerici, Thoma Ebypsius *in clypeo clericorum*, Ioannes Langhecrucius, & Quintianus Hedous *in speculo Sacerdotum*, Boëtius Epon *de clericorum honestate*, Carolus de Crassis *de effectibus clericatus*, Ioannes Maria Bellerus *disquisitionum clericalium part.1. & 2.* Antonius de Pretis *de clericorum præstantia*, Sebastianus Faunsa *de clericorum vita, & honestate*, Nicolaus Hormanetus *de clericis ordinandis.*

SVMMARIVM.

1 *Clerici Cameræ Apost. ad numerum septem redacti fuerunt per Eugenium IV.*
2 *Dohanarij, & qui mercium, & aliarum rerum curam gerunt subsunt iurisdictioni clericorum Cameræ Apost.*
3 *Causas quascunque interesse Cameræ concernentes cognoscunt Clerici Cameræ summariè, & sine strepitu iudicij.*
4 *Camerarij vel Decani absque licentia abesse non possunt Clerici Cameræ.*
5 *Commensales Papæ sunt Clerici Cameræ.*
6 *Seminarij à contributione exempti sunt clerici Cameræ ratione beneficiorum, quæ obtinent.*

Clerici Cameræ Apostolicæ.

COLLECT. CLX.

1 CLerici Cameræ Apost. ad numerum septem redacti fuerunt ab *Eugenio IV. constit.13.* incip. *Inter cætera 8.Id.Iulij* 1444. apud Laërt.Cherub. *in Bullario tom.1. pag.* 279. aliàs *pag.*263. in nouiss.impress.

2 Clericorum Cameræ Apostol.iurisdictioni subsunt dohanarij, cura dohanæ, ripæ, mercium, grasciæ, salis, aluminum, patrimonium Zeuchæ, carceres, stratæ, tam Vrbis, quam cæterorum locorum Status ecclesiastici consistentes. *Leo X. constit.*24. incip. *Licet* 12. *Iunij* 1517. apud Laërt.Cherubin. *tom.*1.*pag.*514. aliàs *pag.*436. in vlt.impress.

3 Clerici Cameræ Apost. quascunque causas interesse eiusdem Cameræ concernentes, summariè, & sine strepitu iudicij, sola facti veritate inspecta cognoscunt *Innocentius VIII. const.*4. incip. *Cum sicut* 15.*Kal.Septembris* 1485. apud Laërt.Cherub. *tom.*1.*pag.*376. aliàs *pag.*333.

4 Clerici Cameræ Apost. abesse non possunt absque licentia Camerarij, vel Decani: *Pius IV. constitut.*87. incip. *Cum inter Kalendar. Nouembris* 1564. apud Laërt. Cherubin. *tom.*2.*pag.*122. aliàs *pag.*91.

5 Clerici Cameræ Apost. sunt commensales Papæ, & debent describi in libris Cancellariæ ad effectum, vt præferantur in gratiis. *Sixtus IV. constit.* incip. *Dispositione* 16.*Kalend.Februarij* 1472. apud Laërt.Cherub.*tom.*1.*pag.*332. aliàs *pag.*302. in nouiss.impress.

6 Clerici Cameræ Apostol. exempti sunt contributione seminarij ratione beneficiorum, quæ obtinent. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Maceraten.* 12. *Maij, & in Perusina* 17. *eiusdem* 1604. teste Aldano *in compendio Canonic.resol.lib.*3. *tit.*18.*num.*2.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Clerici Regulares Hospitalarij.

COLLECT. CLXI.

CLericorum hospitalariorum Ordo institutus fuit à P.Augustino Nouello Cancellario primum Manfredi Regis Siciliæ, deinde Pœnitentiario, & à secretis, & Confessionibus Bonifacij VIII. electo in septimum Generalem Eremitarum sancti Augustini, quo munere reiecto hanc familiam erexit Senis anno 1300. sub regula sancti Augustini confirmante Bonifacio VIII. Imperatoribus Occidentis Alberto, Orientis Andronico I. Habitus omnino est clericalis, institutum hospitalibus inseruire. Durat adhuc hæc Congregatio Senis, & per Italiam, sed non ita frequens. Vide Crusen. *in monast.part.*3.*cap.*10. Ascan.Tambur.*de iure Abbatum, tom.*2.*disp.*24.*q.*4.*n.*81.

Clerici Regulares vitæ communis.

COLLECT. CLXII.

CLerici Regulares vitæ communis instituti sub regula sancti Augustini à Gerardo Dauentriensi (est Dauentria Vrbs Episcopalis inferioris Germaniæ ad Isulam fluuium sita, atque Traiectensi Archiepiscopo suffraganea) anno 1371. Pontifice, & confirmante Gregorio XI. Imperatoribus Occidentis Carolo IV. Orientis Calo Ioanne. Appellati sunt vitæ communis, quod in communi viuant Apostolorum more, & per Germaniam celebres habuerunt scholas ad erudiendam iuuentutem, quorum monasteria & viris & fœminis communia fuerunt, vt videre est in Passauiensi, Pollingensi, Ransdolfensi in Bauaria. De his qui alia scire cupit, legat Aubert. Miræ. *in origine S. Augustini, c.*27. Crusen.*in monast.August.p.*3.*c.*19. Possevin.*in apparatu verbo Gerardus & Trithemius*, Paul. Morig. *de origine Relig.lib.*2.*c.*61. Siluest.Marul. *in oceano Relig.lib.*3.*pag.*197. Ascan.Tambur. *de iure Abbatum tom.*2.*disp.*24.*q.*4.*n.*82.

Clerici Regulares boni IESV. *Rauennatis.*

COLLECT. CLXIII.

CLerici Regulares boni IESV. Rauennatis 1 instituti fuere Rauennis à quadam virgine Margarita nomine, ministerio duorum Sacerdotum eiusdem vrbis, domini Leonis, & domini Hieronymi, quibus primo regulam suam contulit, ipsi deinde aliis anno 1504. vel 1508. Pontifice Iulio II. Imperatore Occidentis Maximiliano I. Orientis tyranno Baiazeto. Vtuntur habitu simili Patribus Societatis IESV. sed pileo vbique rotundo, eorum præcipuum domicilium Rauennæ, nullum extra Italiam, in ea non multa habent. Priorem Generalem eligunt ad annum, deinde si rectè se gerat in munere confirmatur in sequentem, & sic deinceps. De his alia Siluest.Marul. *in oceano Relig. lib.*5.*pag.*398. Carol. de Tapia *in auth.ingressi, Cod. de sacros. Eccles.verbo monasteria, cap.*5. vbi *num.*3. quod Pio IV. Pont. Max. concedente solemnia emittunt Religionis vota, Azor. *instit. moral. p.*1. *lib.*13.*cap.*11.*quæst.*8.*prope fin.vers. Frater Canonicos*, Iacob. Morandius Carthus. *in addit.ad* 7. *tom.*

Surij die 23. *Ianuarij*, quo celebratur feſtum B. Margaritæ. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum*, *tom.* 2. *diſp.* 24. *q.* 4. *n.* 85. Ioſeph. Michaëlis *en el theſoro de Religiones*, *fol.* 111.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Theatinis agentes.*

2 *Clerici Regulares Theatini à quo, & quando instituti?*

3 *Theatini profitentur extremam paupertatem.*

4 *Habitus Theatinorum in quo differat ab habitu Patrum Societatis* IESV.

5 *Exemptionem ab omnium ſuperioritate obtinent, & tria vota ſubſtantialia emittunt Clerici Theatini.*

6 *Priuilegiis omnibus conceſſis Clericis de Somaſcha & Patribus Societatis* IESV *gaudent.*

7 *Proceſſionibus intereſſe non coguntur Theatini.*

8 *Clericorum Regular. Theatinorum Religio, non comprehenditur in prohibitione de rebus Regularium non alienandis.*

9 *Clericorum Regul. Theatinorum conſuetudo ſeruanda.*

Clerici Regulares Theatini.

COLLECT. CLXIV.

1 DE Clericis Regular. Theatinis Gualter. *in tabulis chronog. ſaculo* 16. *pag.* 557. Paul. Morigia *in origine Relig. lib.* 1. *cap.* 76. Silueſt. Marul. *in occeano Relig. lib.* 6. *pag.* 368. Hieron. Roman. *in Republ. Chriſt. lib.* 6. *cap.* 32. Ioann. Petrus Iuſſanus *in vita S. Caroli lib.* 2. *cap.* 19. Fr. Emman. *quaſt. Regul. tom.* 1. *quaſt.* 3. *art.* 14. Carol. Tapia *in auth. ingreſſi, C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap.* 7. Flau. Cherub. *in compend. Bullarij ad conſtit.* 38. *Clementis VIII.* Anton. Caraciol. *in libro quem edidit de vita Pauli IV.* Baptiſta de Tuffn *in chronica huius Religionis*, Baptiſta Caſtal. *in vita B. Caietani*, Azor. *inſtitut. moral. part.* 1. *lib.* 13. *c.* 11. *quaſt.* 8. Hieron. Roderic. *in compendio quaſt. Regul. reſol.* 123. *n.* 51. Lezana *in ſumm. quaſt. Regul. tom.* 2. *cap.* 4. *num.* 19. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom.* 1. *diſp.* 24. *quaſt.* 8. *n.* 83. Carrillo *in annalib. chronolog. de anno* 1630. Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Clerici Regulares à n.* 1. Ioſeph. Michaëlis *en el theſoro de Religiones*, *fol.* 111.

2 Clerici Regulares Theatini ſub regula S. Auguſtini inſtituti anno 1524. à Ioanne Petro Carrafa Neapolitano, Archiepiſcopo Theatino poſtea ſummo Pont. Paulo IV. vnde dicti Theatini, Pontifice Clemente VII. Imperatore Occidentis Carolo V. tyranno Orientis Solymano. Primum cœperunt eſſe in Eccleſia S. Silueſtri in monte Quirinali Vrbis, ob cuius inuaſionem Duce Borbonio, fuerunt Venetias anno 1532. redierunt Romam anno 1560.

3 Clerici Regulares Theatini tum in communi, tum in particulari extremam profitentur paupertatem, nec eleemoſynas oſtiatim petunt, ſed viuunt tantum ex ſponte oblatis, & allatis ſibi à Fidelibus, vt refert Aldan. *in compendio Can. reſol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religionib. num.* 52.

4 Clerici Regulares Theatini vtuntur habitu clericali, & in caligis tantum, & tunica eſt differentia à Patribus Societatis IESV, cum Theatini caligas portent albas, & tunicam à fronte reſeratam, hinc Ieſuiti per Hiſpaniam Theatini appellantur, vt aduertit Aldan. *d. tit.* 19. *de Religion. n.* 51.

5 Clerici Regulares Theatini ab omnium ſuperioritate exempti, tria vota ſubſtantialia emittunt, atque gaudent priuilegiis omnibus conceſſis Canonicis Lateranen. *Clemens VII. conſtit.* 11. incip. *Exponi* 24. *Iunij* 1524. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 575. *& conſtit.* 38. incip. *Dudum de anno* 1533. apud eundem Cherub. *dict. tom.* 1. *pag.* 605. declarat intrantes hanc Religionem votum intrandi eam implere.

6 Clerici Regulares Theatini gaudent etiam priuilegiis omnibus conceſſis Clericis de Somaſcha, & Presbyteris Societatis IESV, & ad proceſſiones
accedere non coguntur, *Pius V. conſtit.* 21. incip. *Ad* 7
immarceſſibilem, *Idib. Februarij* 1567. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 215.

8 Clericorum Regul. Theatinorum Religio quandiu inſtitutum nihil bonorum ſtabilium poſſidendi retineat quoad bona immobilia non comprehenditur in prohibitione nuper edita de rebus Regularium non alienandis. *S. Cong. Conc. de anno* 1655. teſte Sellio *in ſelect. Canon. c.* 80. *n.* 21.

9 Clericorum Regul. Theatinorum conſuetudo vt ad Veſperas hebdomadarius capiat Pluuiale ad Capitulum, & non à principio Veſperarum, ſeruanda eſt. *Sacr. Cong. Rit. in Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. vbi etiam fuit dictum non eſſe ſeruandam conſuetudinem vt non faciant commemorationem de Patrono Eccleſiæ, ſed tantùm de Cruce in memoriam eorum inſtitutionis, quia commemoratio debet fieri & de Patrono, & de Cruce.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur qui de Clericis Regularibus S. Pauli agunt.*

2 *Clerici Regulares S. Pauli decollati cur ſic dicti & Barnabitæ appellati, & à quibus inſtituti.*

3 *Clerici Regulares S. Pauli in Religioſos approbantur, triaque vota Religionis eos emittere poſſe declaratur.*

4 *Tranſire ad quemuis alium Ordinem præter Carthuſianum, abſque licentia eorum Præpoſiti Generalis prohibentur Clerici Reg. S. Pauli.*

5 *Proceſſionibus intereſſe, non coguntur Clerici Regulares S. Pauli.*

6 *Ordinariorum de ſola licentia poſſunt Clerici Regul. S. Pauli noua loca vbique erigere.*

7 *Prouincias tres habent Clerici Regul. ſancti Pauli.*

Clerici Regulares S. Pauli decollati.

COLLECT. CLXV.

1 DE Clericis Regularibus ſancti Pauli decollati, Carol. à Baſilica S. Petri *in ſua Nouaria*, Paul. Morigia *in origine Relig. lib.* 1. *cap.* 66. Silueſt. Marul. *in occeano Relig. lib.* 5. *pag.* 399. Flau. Cherub. *in compend. Bullarij ad conſtit.* 37. *Clementis VIII.* Ioann. Petrus Iuſſanus *in vita S. Caroli lib.* 5. *c.* 21. Carol. Tapia *in auth. ingreſſi, C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo Monaſteria, cap.* 8. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 11. *quaſt.* 8. *verſ. anno* 1526. Aſcan. Tamburin.

de

de iure Abbatum tom.1.disp.14.q.4.n.84. Lezaoa *in sum.quaest.Regul.tom.1.cap.4.n.22.* Ioseph.Micheli *en el thesoro de Religiones fol.*111.Ioan. Maria Nouar.*in lucerna Regul.verbo Clerici Regulares n.4.cum seqq.*

2 Clerici Regulares sancti Pauli decollati sic dicti, quòd sanctum Paulum praecipuè elegerint in patronum, instituti à tribus nobilibus Mediolanensibus, Iacobo Antonio Morigia, qui à morte statim beatus dici ab omnibus meruit, Antonio Maria Zacharia post mortem miraculorum gloria illustri, & Bartholomaeo Ferracio, anno 1516. Pontifice Clemente VII. Imperatore Occidentis Carolo V. Orientis tyranno Solimano. Alij tres socij fuerunt cum illis, Iacobus Antonius Morigia, Franciscus Leucus, & Baptista Soresius. Dicuntur etiam Barnabitae à domo sancti Barnabae Apostoli, quam primam Mediolani habuerunt. Vtuntur eo habitu, quo Patres Societatis IESV, tantùm ferunt collaria ex lino, vel ex bysso.

3 Clerici Regulares S. Pauli decollati approbati fuerunt à Clemente VII. *constit.*37. incip.*Vota*, 18. *Februarij* 1533. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.1. pag.*605. Emittunt tria vota substantialia, sunt sub protectione S. Sedis Apost. Ecclesiastica sacramenta administrant, alios ad Religionem recipiunt, eligunt vnum Praefectum Generalem ad trieonium, gaudent priuilegiis Canonicorum Regularium Lateranensium. *Paulus III. constitut.*5. incip. *Dudum*, 8. *Kalendar. Augusti* 1535. apud Laërt. Cherub. *tom.1.pag.*617. aliàs *pag.*513. in nouiss.impress.

4 Clerici Regulares S. Pauli decollati ad quemcunque alium Ordinem praeter Carthusianorum cuiuscunque indulti vigore absque licentia Praepositi Generalis transire prohibentur. *Gregorius XIII. constit.*48. incip. *In specula, Idib. Septembris* 1577. apud Laërt. Cherub.*in Bullario, tom.1.pag.*418. aliàs *pag.*315.

5 Clerici Regulares S.Pauli decollati non coguntur accedere ad processiones. *Sixtus V. constit.* 5. incip.*Rationi congruit, Kal.Maij* 1585. apud Laërt. Cherub. *tom.2.pag.*490. aliàs *pag.*373.

6 Clerici Regulares S. Pauli decollati vbique noua loca de sola Ordinariorum licentia erigere possunt. *Paulus V. constit.* 64. incip. *Ecclesiastico*, 8. *Maij* 1610. apud Laërt. Cherub. *tom.3.pag.*254. Sed huiusmodi licentias, quae nondum effectum sunt sortitae, reuocauit *Vrbanus VIII.const.*25.incip.*Romanus Pontifex*, 28.*Augusti* 1624. apud Angel. Mariam Cherub.*tom.4.pag.*40.

7 Clericorum Regul. S. Pauli decollati Ordo habet Prouincias tres in Italia, Mediolaoensem scilicet, Romanam, & Pedemontanam, praeterea in Gallia & Germania aliquot collegia, domus sunt numero quinquaginta.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Clericis Regularibus Somaschae agentes.*
2 *Clerici Regulares Somaschae cur sic dicti, & à quo instituti.*
3 *Paulus III. Clericis Somaschae antequam caeperint professionem emittere, plura concessit.*
4 *Theatinorum Congregatio cum Somachensi vnita, ab ea postmodum separatur.*
5 *Clerici Somaschae à Pio V. in Religiosos cooptantur eis concedente facultatem emittendi tria vota substantialia sub regula sancti Augustini.*
6 *Praepositus Generalis clericorum Somaschae potest vbi opportunum sibi videbitur, immorari.*
7 *Benedicendi Corporalia & alia ecclesiastica indumenta facultatem habet Praepositus Generalis Somascha, & caeteri Rectores Sacerdotes, excepto si Vnctio adhibenda sit.*
8 *Bona Clericorum Somaschae, & omnia ad ipsos pertinentia eximuntur ab omni iurisdictione, & locorum Ordinariorum potestate.*
9 *Clerici Somaschae professi non possunt ad aliam Religionem transmeare etiam arctiorem sine Superioris licentia, exceptis tribus.*
10 *Somaschenses ipso professionis die possunt à delecto sibi Confessario ab omnibus casibus etiam Bulla in Coena Domini, & à quacunque irregularitate absolui, excepta bigamia & homicidij voluntarij.*
11 *Dispensandi facultatem habet Congregatio Somaschensis super defectu Natalium ad omnes Ordines, & quascunque dignitates Religionis.*
12 *Visitatores Congregationis Somaschensis possunt orphanotrophia, & loca puerorum & puellarum eorum curae subiecta vt libuerit inuisere, etiam non obtenta à Gubernatoribus rerum temporalium licentia.*
13 *Nouitij in Congregatione Somaschensi quocunque anni tempore de consensu Capituli Collegialis recipi possunt, in domibus, vel Collegiis à Capitulo Generali destinatis.*
14 *Priuilegia omnia Mendicantium Ordinibus concessa extenduntur ad Congregationem Somaschensem.*
15 *Cadauera decedentium in Academiis, collegiis, & orphanotrophiis, & seminariis Somaschensium curae commissis possunt in eorum Ecclesiis sepeliri.*
16 *Peccata absque Superiorum licentia non poterant olim Confiteri Somaschenses Sacerdoti qui sit extra Religionem, & quomodo hodie id sit modificatum, ostenditur.*
17 *Habitus Somaschensium qualis, & quot habeant Prouincias.*

Clerici Regulares Somaschae.

COLLECT. CLXVI.

DE Clericis Regularibus Somaschae Paulus Morigia *in Occeano Relig.lib.1. capit.*68. Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib.5.pag.*394. Andraeas Stella, & Augustinus Tertura *de vita Hieronymi Aemiliani Congregationis Somaschae fundatoris*, Carolus Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c.9.* Lezana *in sum. quaest. Regular. tom.1.cap.4.n.*23. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.2.disp.*24.*quaest.4.num.*86. Ioseph.Michele *en el thesoro de Religiones fol.*112. 1

Clerici Regulares Somaschae sic dicti à Somascha exiguo pago, vbi primum coeperunt, à Patre Hieronymo Aemiliano patritio Veneto instituti anno 1523. Pontifice Clemente VII. Imperatore Occidentis Carolo V. tyranno Orientis Solymano. 2

Clerici Regulares Somaschae adhuc non professi 3

fessi obtinuerunt facultatem eligendi superiorem siue ecclesiastic. siue secularem ex iis, qui hospitalibus, & orphanotrophiis institutis inseruiunt, & statuendi decreta, prout locorum opportunitas postulabit, ac recitandi diuinum officium, & Confessiones audiendi eorum hospitalium Sacerdotibus similiter licentia conceditur. *Paulus III. in sua constitut.* incipien. *Ex iniuncto, pridie Non. Iunij* 1540.

4 Clericis Regularibus Somaschæ suos Theatinos vniuit Ioannes Petrus Carrafa Cardinalis Theatinus, vt piorum operum curam susciperent, eaque omnia pietatis munera peragerent, quæ Somaschensibus in virtute sanctæ obedientiæ præcipitur, vt in suis litteris *sub Dat. Romæ in propriis ædibus* 8. *Nouembr.* 1546. Sed ipse ad summum Pontificatum assumptus, & Paulus IV. dictus Theatinorum Congregationem à Somaschensi separauit, & pristinum solum institutum seruare coëgit, vt in eius *Constit.* incip. *Aliquot abhinc annis die* 23. *Nouembris* 1555.

5 Clericorum Regularium Somaschæ Congregationem in Religionum numerum cooptauit, & sub regula S. Augustini, reposuit, facultatem emittendi tria vota solemnia concessit, & nomen Congregationi imposuit, videlicet Clericorum Regularium S. Maioli Papiæ, seu Somaschæ, *Pius V. sua Const.* incip. *Iniunctum* 8. *Id Decembr.* 1568. tunc consequens annus 1569. nuncupatis à primis Patribus solemni ritu professionis Votis 3. Kalend. Maij sancto Petro Martyri & Catharinæ Senensi sacro die, Deo bonorum omnium auctore feliciter annuente, felix, faustusque natalis illuxit Congregationi.

6 Clericorum Regul. Somaschæ Præposito Generali conceditur vt residere Papiæ minimè teneatur, sed loca Congregationis perlustret, & vbi opportunum videbitur, immoretur: benedicendi Cor-
7 poralia, & alia Ecclesiastica indumenta eidem Præposito & cæteris Rectoribus Sacerdotibus facultas indulgetur, excepto si Vnctio adhibenda sit. *Pius V. sua Constitut.* incip. *Romanus Pontifex*, 5. *Ianuarij* 1567.

8 Clericorum Regularium Somaschæ bona, & omnia ad eorum Congregationem pertinentia ab omni iurisdictione, & locorum Ordinariorum potestate eximuntur: necnon eorum Sacerdotibus conceditur facultas celebrandi in alienis Ecclesiis, audiendi confessiones quorumcunque Fidelium, & sanctum Eucharistiæ sacramentum ministrandi, excepto die Paschatis, & vt non possint cogi ad funera, & ad præstandum personale officium maio-
9 ribus Ecclesiis, neque etiam Episcopis; & vt non possint professi ad aliam Religionem transmeare etiam arctiorem sine Superioris licentia, exce-
10 ptis tribus; secus facientes apostasiæ pœnis mulctantur; & denique vt possint ipsi professionis die à delecto sibi Confessario ab omnibus casibus etiam Bullæ in Cœna Domini absolui à quacunque irregularitate, excepta bigamiæ, & homicidij voluntarij. *Sixtus V. constit.* 4. incip. *Æquum reputamus, Kalend. Maij* 1585. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 489.

11 Clericorum Regul. Somaschæ priuilegia omnia, constitutiones & statuta approbantur, & facultas conceditur Superiori dispensandi defectum Natalium ad omnes Ordines suscipiendos, & ad quamcunque Congregationis administrationem, & di-
12 gnitatem suscipiendam, & vt possint Visitatores orphanotrophia, & loca puerorum, & puellarum eorum curæ subiecta, vt libuerit, inuisere, etiam non obtenta à Gubernatoribus rerum temporalium licentia, impedientes anathemate mulctantur. *Clemens VIII. in sua Constitut.* incipien. *Decet*, 6. *Octobris* 1594.

Clericorum Regul. Somaschæ Nouitij vt quo- 13
cunque anni tempore de consensu Capituli Collegialis recipi possint in Domibus, vel Collegiis à Capitulo generali destinatis, conceditur: vtque in Congregationis Ecclesiis omnium Christi fidelium cadauera sine præiudicio Parochorum sepulturæ mandentur, & suæ curæ commissis sacramentum Extremæ Vnctionis administretur, Conseruatórque eligatur. *Paulus V. in sua Constitution.* incipien. *Cum ad vtilitates*, 6. *Id. Martij* 1605.

Clericis Regularibus Somaschæ communi- 14
cantur omnia priuilegia Mendicantium Ordinibus concessa, ad eosque omnia illa extenduntur. *Idem Paulus V. in alia sua Constit.* incip. *Ex quo*, 9. *Nouembris* 1607.

Clericis Regul. Somaschæ facultas conceditur 15
humandi cadauera decedentium in Academiis, Collegiis, Orphanotrophiis, & seminariis, Congregationis curæ commissi, in eiusdem Congregationis Ecclesiis. Idem *Paulus V. in alia sua Const.* incip. *Exponi, die* 27. *Octobris* 1614.

Clericorum Regul. Somaschæ peculiari Consti- 16
tutione iubetur ne vllus ex eiusdem Congregationis Patribus absque suorum Superiorum facultate possit propria peccata ritè confiteri alicui Sacerdoti, qui sit extra eorundem Patrum numerum, ac professionem: quo fit vt priuilegium hoc commodum spirituale, quo subditi gaudent, Superioribus à prædicta Constitutione denegatum sit atque ita eorum confessiones irritæ euadant, quod facultatem huiusmodi sibi ipsis concedere nequeant. Ne igitur huiusce commodi Superiores expertes sint, hoc decreto sanxerunt Patres negotiis Regularium Præfecti vt Superiores (graduum Ordine seruato) sibi inuicem hanc facultatem impertiri possint, hoc est locorum Præsides à Prouincialibus, seu Visitatoribus hanc impetrare poterunt facultatem, Prouincialis verò, seu Visitatores, Generalisque Procurator à totius Religionis Generali Præposito, qui tandem Generalis Præpositus ab eo Patrum numero, qui congregationem generalem repræsentant, eandem obtinere debebit facultatem. Quæ omnia ita intelligenda sunt, vt non propterea obligentur iidem Patres Superiores ad hanc facultatem petendam toties quoties ea nominatim indiguerint, sed sufficit eam semel petere cùm onerà sibi iniuncta ingrediuntur, eaque generatim vti poterunt quousque munera iis imposita absoluerint. Interea hac facultate is, qui nunc Præpositi Generalis munere fungitur perfruatur. *Romæ die* 25. *Iunij* 1638.

Clerici Regulares Somaschæ vtuntur habitu 17
per omnia simili habitui Societatis Iesv: habent quatuor prouincias, Romanam scilicet, Venetam, Mediolanensem, & Gallicam; & Præpositum Generalem ad triennium, vt refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religiosis n.* 47.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Matris Dei Lucæ agentes.*

2 Clerici

2 *Clerici Regulares Matris Dei Luce quando & à quo instituti?*

3 *Clericis Matris Dei Luca conceduntur plura priuilegia, & indulta, ac ab ordinaria Episcoporum iurisdictione eximuntur.*

4 *Constitutiones à fundatore Congregationis Clericorum Matris Dei Luca condita approbantur.*

5 *Opus Scholarum piarum Urbis fuit demandatum Clericis Matris Dei Luca, sed illi postea renuntiarunt.*

6 *Clericis Matris Dei Luca conceditur vt cum tribus votis simplicibus castitatis, obedientie, & perseuerantia etiam simplex paupertatis votum emittere valerent.*

7 *Clericorum Matris Dei Luce Congregatio in Religionem trium votorum solemnium approbatur.*

8 *Habitu eodem, quo Patres Societatis* IESV *vtuntur Clerici Regulares Matris Dei Luca.*

Clerici Regulares Matris Dei Lucæ.

COLLECT. CLXVII.

1 DE Clericis Regularibus Matris Dei Lucæ Cæsar. Franciottis *in libro*, quem edidit *de Vitis Sanctorum, quorum corpora in ciuitate Lucana requiescunt in Ecclesia sancta Marie ad Curiam Orlandinorum.* Ioseph. Matrarius *in sua historia miraculosa imaginis B. Virginis nuncupata sancta Maria in Porticu*, ambo huius Congregationis alumni, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 4. n. 26.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom. 2. disp. 24. q. 8. n. 4.* Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares, n. 9. cum seqq.*

2 Clericorum secularium B. Mariæ Virginis primus fundator fuit venerabilis P. Ioannes Leonardius è terra Diecimo diœcesis Lucensis oriundus sub Gregorio XIII. Pontifice anno Domini 1574. Cuius primi discipuli, & socij fuerunt tres nobiles Lucenses, videlicet Ioannes Baptista Cionius, Cæsar & Iulius de Franciottis fratres germani, & Georgius Arrighinius de Ponteretto diœcesis Lucensis.

3 Clericorum huiusmodi institutum approbauit, ac eorum congregationem sub titulo Congregationis Clericorum secularium B Mariæ Virginis & regula S. Augustini sub Apostolicæ Sedis protectione suscepit, & ab Ordinaria iurisdictione Episcoporum exemit, illique diuersa priuilegia, indulta, & gratias concessit. *Clemens VIII. in sua Const.* incip. *Ex quo sub die 13. Octobris 1595.*

4 Clericorum huiusmodi Constitutiones ab ipso P. Ioann. Leonardio conditas bonæ mem. Cardinalis Baronius eorum protector auctoritate sibi tradita ab eodem Clemente VIII. viuæ vocis oraculo, & de ordine eiusdem Pontificis ab eodem Cardinale examinatas approbauit, & confirmauit, vt apparet ex eius litteris expeditis *sub die 10. Iunij* 1604.

5 Clericis huius Congregationis opus scholarum piarum Vrbis demandauit, & de cætero illam, Matris Dei Congregationem appellari iussit *Paulus V. constit. 81.* incip. *Inter pastorales 14. Ianuarij* 1614. Sed postea renuntiarunt, vt constat ex alia *constitutione Pauli V.* incip. *Ad ea, 6. Martij* 1617.

6 Clericis huius Congregationis conceditur vt per tria vota simplicia castitatis obedientiæ, & perseuerantiæ, quæ ab eisdem vigore litterarum Clementis VIII. emitti consueuerunt, simplex etiam paupertatis votum emittere valerent. Idem *Paulus V. in sua constit. expedita sub die 30. Iulij* 1615. Et in alia *sub die 14. Augusti* 1619. Constitutiones à Sede Apost. confirmatas, & gratias alias ab ea obtentas in suo robore relinquens, huius Congregationis Superioribus concessit, vt Constitutiones illas pro ea parte tantum, quæ paupertatis voto erant contrariæ, variare, mutare, aut etiam delere, & nouas, quæ eiusdem paupertatis voto consentaneæ essent, concedere valerent.

7 Clericorum huiusmodi secularium congregationem in Religionem trium votorum solemnium, de voto sacræ Congr. Cardinalium negotiis Episcoporum & Regularium Præpositorum approbauit *Gregorius XV. sub die 3. Nouembris* 1621. & ab hoc tempore Clerici Regulares propriè appellati sunt.

8 Clerici Regulares Matris Dei Lucæ vtuntur habitu, quo Patres Societatis IESV, habent adhuc pauca per Italiam domicilia, vt refert Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1 tit. 19 de Relig. numero 41.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Scholarum piarum agentes.*

2 *Congregatio Clericorum Scholarum piarum quando & à quo instituta.*

3 *Clericorum Scholarum piarum Congregatio cum tribus votis simplicibus, & cum obligatione de gratis erudiendis pueris in primis elementis.*

4 *Congregatio Clericorum Scholarum piarum in Religionem trium votorum solemnium, & sub regula S. Augustini approbatur.*

5 *Priuilegia omnia, exemptiones, & indulta quacunque concessa, & concedenda Ordinibus Mendicantium, communicantur Clericis Regul. Scholarum piarum.*

6 *Constitutiones Clericorum Regular. Scholarum piarum per Papam confirmantur, & non possunt mutari nisi ex sex partibus quinque concurrant.*

7 *Minister Generalis Clericorum Regular. scholarum piarum cum quatuor sociis habent vocem actiuam, repræsentantes corpus Religionis.*

8 *Processionibus interesse non debent Clerici Regul. scholarum piarum.*

9 *Scholas pias erigere, & nominare concessum est his Clericis Regul. & non aliis.*

10 *Clerici Regul. scolarum piarum non comprehenduntur in decretis de nouitiis per Clementem VIII. editis.*

11 *Habitus Clericorum Regul. scholarum piarum, qualis?*

Clerici

Clerici Regulares Matris Dei Scholarum piarum.

COLLECT. CLXVIII.

1 DE Clericis Regular. Matris Dei Scholarum piarum Flauius Cherub. *in compendio Bullarij ad Conſtit.* 81. *Pauli V. ſchol.* 1. Pancirola *in theſauro in regione Pacionis Eccleſ.* 80. *pag.* 787. Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 1. *cap.* 4. *n.* 27. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Clerici Regulares, n.* 17. *cum ſeqq.* Aſcan. Tambutin. *de iure Abbatum, to.* 2. *diſp.* 24. *q.* 8. *n.* 6.

2 Clericorum pauperum Matris Dei Scholarum piarum Congregatio inſtituta fuit à Ioſepho Calaſantio aliàs de Matre Dei, Hiſpano ex Regno Aragoniæ circa annum 1597. in Parochiali Eccleſia S. Dorotheæ regionis Tranſtiberim, & confirmata à *Paulo V. conſtit. ſua* 81. *ſub die* 4. *Ianu.* 1614. quæ reperitur impreſſa apud Flauium Cherub. *d. ſchol.* 1. Et deinde ab eodem Pontifice per aliam *ſuam Conſtit.* incip. *Ad ea, ſub die* 6. *Martij* 1617.

3 quæ etiam reperitur apud eundem Flauium Cherub. *citato loco* erecta declaratur ſub annuo Præfecto regenda, & gubernanda cum tribus votis ſimplicibus, paupertatis videlicet, caſtitatis, & obedientiæ, ac vt gratis, & nullo ſtipendio, mercede, ſalario, aut honorario, accipientes pueros in primis elementis Grammaticæ, computo, ac præcipuè in Fidei Catholicæ rudimentis erudiendos, bonis & piis moribus imbuendos, ac demum chriſtiano more educandos operam, laborem, ac ſtudium conferre debeant.

4 Clericorum pauperum Matris Dei Sholarum piarum congregatio in Religionem trium votorum ſolemnium ſub regula S. Auguſtini approbatur. *Gregor. XV. conſt.* 14. incip. *In ſupremo* 18. *Nouembris* 1621.

5 Clerici Regularibus Matris Dei ſcholarum piarum communicantur omnes gratiæ, exemptiones, indulta, & priuilegia quæcunque Ordinibus Mendicantium, eorumque locis, & perſonis conceſſa, & concedenda. *Gregorius XV. in alia ſua Conſtit. ſub Dat.* 15. *Octobris* 1622.

6 Clericorum Regul. Matris ſcholarum piarum Conſtitutiones approbantur, & confirmantur per Papam, & non poſſunt mutari, niſi ex ſex partibus quinque concurrant. *Idem Gregorius XV. conſtit.* 17. incip. *Sacri Apoſtolatus* 31. *Ianuar.* 1622.

7 Clericorum Regular. Matris Dei ſcholarum piarum Miniſter Generalis cum quatuor ſociis habent vocem actiuam, & paſſiuam, repræſentantes corpus Religionis, & huiuſmodi Clerici habent licentiam omittendi vota ſolemnia in manibus Prælati eorum arbitrio eligendi. *Idem Greg. XV. conſtit.* 15. incip. *Apoſtolici muneris* 10. *Kalend. Iulij* 1622.

8 Clerici Regul. Matris Dei ſcholarum piarum exemptionem habent à proceſſionibus, & aliis actibus publicis. *Vrbanus VIII. conſt.* 100. incip. *Debitum Kal. Iunij* 1629.

9 Clericis Regul. Matris Dei Scholarum piarum tantùm conceſſum eſt erigere, & nominare ſcholas pias, aliis prohibita earum erectio, & interdictum geſtare habitum illorum. *Vrbanus VIII. conſt.* 106. incip. *Ad vberes* 7. *Auguſti* 1630. apud Angel. Mar. Cherub. *tom.* 4. *Bullar. pag.* 112.

10 Clerici Regulares Matris Scholarum piarum non comprehenduntur in decretis de Nouitiis nonniſi in certis monaſteriis & locis à Sede Apoſt. deſignatis recipiendis per Clementem VIII. editis, quemadmodum non comprehenduntur cæteri Clerici Regulares. *Vrbanus VIII. conſtit.* 26. aliàs 136. incip. *Romanum decet*, 17. *Nouembris* 1634. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *Bullarij in appendice pag.* 45.

Clerici Regul. Matris Dei Scholarum piarum 11 vtuntur habitu clericali honeſto, atque ex viliori panno, incedunt nudis pedibus, aſſociant pueros, quos docent, ad domos parentum, ne per vias diuertantur, refert Aldan. *in compend. Canon. reſ. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religioſis n.* 42.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus Societatis IESV, agentes.*
2 *Clerici Regulares Societatis à quo & quando inſtituti?*
3 *Approbati Religioſi in Societate IESV, qui dicantur?*
4 *Formati in Societate IESV, qui dicantur?*
5 *Clerici Regulares Societatis verè & propriè ſunt Religioſi.*
6 *Votorum trium ſimplicium emiſſio non ſit irreuocabiliter quoad ipſam Societatem.*
7 *Bona ſua & beneficia retinent Clerici Regulares Societatis etiam poſt emiſſionem trium votorum ſimplicium, vſque ad profeſſionem ſolemnem.*
8 *Profeſſores Religioſi in Societate quales ſint?*
9 *Officium diuinum priuatim non communiter recitant Clerici Regulares Societatis.*
10 *Electioni factæ de ſe ad eccleſiaſticas Dignitates abſque Præpoſiti licentia conſentire non poſſunt Clerici Regul. Societatis.*
11 *Confeſſiones ſecularium audire poſſunt Clerici Regulares Societatis.*
12 *Proceſſionibus intereſſe non tenentur, nec ad id cogi poſſunt Clerici Reg. Societatis.*
13 *Decimarum, & aliorum quorumcunque onerum à ſolutione & præſtatione exempti ſunt Clerici Regul. Societatis IESV.*
14 *Altaris portatilis vſus conceditur Clericis Regul. Societatis.*
15 *Ordines ſuſcipere poſſunt Clerici Regul. Societatis à quocunque Epiſcopo extra tempora, & interſtitiis non ſeruatis.*
16 *Apoſtata cenſentur Clerici Regul. Societatis abſque licentia ab ea diſcedentes.*
17 *Ordinibus ſacris non initiati Clerici Reg. Societatis verbum Dei prædicant.*
18 *Societatis IESV Religioſi nomen hoc in proprium retinent.*
19 *Electio Superiorum Societatis IESV eſt penes Præpoſitum Generalem.*
20 *Clerici Regul. Societatis poſt emiſſionem votorum ad Carthuſienſem dumtaxat Ordinem tranſire poſſunt.*
21 *Nouitios recipit Societas IESV etiam non ſeruata forma Conſtitutionis* 71. *Sixti V.*
22 *Ordo Societatis IESV eſt verè ex Ordinibus Mendicantibus.*
23 *Ordo Societatis quot prouincias, domos profeſſas, & Collegia habeat?*

Clerici

Clerici Regulares Societatis IESV.

COLLECT. CLXIX.

1 DE Clericis Regularibus Societatis IESV Carolus Tapia *in auht.ingressi C.de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 10. Azori. *institution. moral. part.*1. *lib.*13. *cap.*7. Suarez *de Relig. tom.*3. *tract.* 10. Sanch. *in precepta Decalogi tom.* 2. *lib.*6.*cap.*9.*à num.*60.*& cap.*18. *per tot. & lib.*7.*cap.*1. *à num.*31. *vsque ad* 39.*& cap.*2.*à num.*52. *& cap.*8.*à num.*22. *& cap.*18.*à num.*23.*& cap.*27.*&* 29. Hieron. Roder. *in compendio quæst. Regul. resol.*123.*num.*39. Carrillo *in annalib. Chronolog. lib.*6.*anno* 1540.*pag.*463.*vers. este año*, Ascan. Tambur.*tom.*1.*disp.*24.*quæst.*8.*à n.*1. *tom.*3.*disp.*1.*quæst.*2.*num.*10.*in fine*, vbi *num.*11. addit hunc Ordinem per Monarchiam gubernari, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.*2. *cap.*4. *num.*20. Fr. Ferdinand. Camargo. *in epitome historiali sub anno* 1540. *fol.*299. *& sub anno* 1556. *fol.* 304. *cum seqq.* vbi enumerat plures Religiosos sanctitate & martyrio insignes, Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.*112. latè me non citato Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Relig. verbo Iesuita pag.*116. *cum seqq.* Ex professo Nicolaus Orlandinus, & Franciscus Sachinus, Petr. Ribadenera *in libello de instituto Societatis IESV, & in vitis trium Generalium, & in alio libello, cui titulus est, Catalogus illustrium Scriptorum Religionis Societatis IESV*, alium nouissimè, & copiosissimè edidit Philipp. Alegambre Bruzelensis, Valentia *in apologia pro Societate aduersus admonitionem Smidelini Lutherani*, Ioannes Petrus Maffæus & Paulus Bombinus, *in vita S. Ignatij*, Horatius Tursellinus *in vita sancti Francisci Xauerij*, Andræas Scotus *in vita B. Francisci de Borgia*, Iacobus Gretserus *in libris quinque apologia pro vita S. Ignatij*, Ludouicus Richeomius & Franciscus Turrianus *in apolog. pro Societate* IESV *contra calumnias hæreticorum*, Franc. Bonauentura *in extrauag. Gregorij XIII. Ascendente Domino*, Carolus Scribanus *in amphiteatro honoris contra Caluinistarum criminationes*, Ægidius Schondonchus *in scæna tragica soluta numeris oratione ex apologia P. Francisci Costeri aduersus calumnias Lugdunensium Batauorum in Societatem*. Albertus de Albertis *in generalibus Societatis* IESV *indic. aduersus famosos Gasparis Scioppij libellos datis*. Alphons. Montoya *de votis Societatis*, Balthas. Chauassius *in apologia pro Societate* IESV, Iacob. Mirauet *in summario Constitutionum Societatis, & regulas communes, & officiorum proprias eiusdem Societatis*, Ioan. Polancus, *constitutiones Societatis* IESV *à sancto Ignatio Hispanicè conscriptas latinas fecit*. Valentin. Mangioni. *in consultat. de vi voti simplicis paupertatis emissi in Religione Societatis* IESV *peracto nouitiatu*, Adamus Contzen *de secretis Societatis*. Aldan. Tannet. *in apologia contra monita priuata Societatis* IESV, Alex. Valignan. *in apologia pro Societate* IESV, Baltassar Chauass. Christophor. de Ronsebuseo, Ferdin. de Mendoza Ludon. Richeomius, *omnes in simili apologia*, Ioan. de Montemaior *in resp. ad quinque calumnias in Societatem sparsas*, Petr. Cotton *in defens. instituti Societatis* IESV.

2 Clerici Regulares Societatis IESV instituti fuerunt à S. Ignatio de Loyola nobili Cantabro, & eorum Congregatio sub propria regula approbata à *Paulo III. const.*25. incip. *Regimini* 5. *Kalend. Octobris* 1540. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.*653. cum limitatione, vt non plures essent Religiosi quam sexaginta, quam postea sustulit, & sine limitatione confirmauit sub die 12. Martij 1545. Confirmarunt eandem successores, videlicet *Iulius III. constit.*9. incip. *Exposuit* 12. *Kalend. Augusti* 1550. apud Laërt. Cherub. *tom.*1. *pag.*699. & Gregorius XIII. *const.*89. incip. *Ascendente* 8. *Kalend. Iunij* 1584. apud eundem Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 472. & Gregorius XIV. *const.*10. incip. *Ecclesia* 4. *Kalend. Iulij* 1591. apud eundem Laërt. Cherub. *tom.*2. *pag.* 696.

Clerici Regul. Societatis IESV in tres diuiduntur classes. Approbatorum scilicet, Formatorum, & Professorum. Approbati sunt illi, qui exacto biennio nouitiatus vota Scholasticorum emittunt, paupertatis, castitatis, & obedientiæ, simplicia tamen, siue isti futuri sint Sacerdotes, siue in statu laicali remansuri titulo Coadiutorum temporalium 3
Formati sunt Religiosi Coadiutores quos vocant spirituales in spiritualibus exercitiis circa proximos occupati, in audiendis Confessionibus, celebrandis, & ministrandis Sacramentis, pacificandis dissidentibus, &c. Fiunt hi ex Scholasticis Approbatorum: sunt etiam ex his Coadiutores temporales formati, idest qui gradum hunc habent, in quo consistant, & cum tribus tantùm votis simplicibus, itavt nec ipsi nec Coadiutores formati aliquid addant substantiale supra Approbatorum homines nisi quod incapaces sunt dominij, condendi testamenta, hæreditates adeundi dum sunt intra Societatem, nam ab ea expelli possunt, vt quotidie expellantur, sed grauioribus ex causis. 4

Clerici Regulares Societatis IESV Approbati & Formati Coadiutores tam spirituales quàm temporales, postquam emiserint dicta tria vota simplicia verè & propriè sunt Religosi, vt definiuit sanctæ mem. *Gregorius XIII. in Const.* incip. *Quanto fructuosiùs Calend. Februar.* 1582. & in alia incip. *Ascendente, supra citata*, in qua decernit tria illa vota simplicia esse verè substantialia, contradictiones excitatas temerarias pronunciat, institutumque huius Societatis impugnari prohibet: tradunt Nau. *comment.*1. *de Regular. num.*19. Mandos. *cons.* 13. *num.*3. *& seqq.* Fr. Emman. *qu. Regul. tom.*1. *q.*1. *art.*4. *& quæst.* 56. *art.*1. Carol. Tapia *in d. auth. ingressi, verbo monasteria cap.*10. *num.*8. Azor. *instit. moral. p.*1. *lib.*13. *cap.*7. *vers. Gregorius*, Ioann. à Cruce *de statu Relig. lib.* 1. *cap.* 2. *concl.*5. *vers. ex dictis*, Nicol. Garc. *de benef. part.*7. *cap.*10. *num.*53. *vers. & clarius patet*, Aldrete *in allegat. pro omnimoda Regul. exempt. p.*2. *cap.*7. *num.*5. Sanch. de Matrim. *lib.*7. *disp.*25. *num.*15. *& in præcepta Decalogi tom.*2. *lib.*5. *cap.*1. me citato Tamburin. *d. tom.* 2. *disp.*2. *quæst.*30. *num.*8. Rota *in nullius seu Caputaquen. pensionis* 18. *Aprilis* 1616. coram bonæ mem. *Martino Andræa* cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. d. verbo Iesuita, num.*54. *cum seqq.* 5

Clerici Regulares Societatis IESV non emittunt tria illa vota simplia (quicquid sit quoad ipsos emittentes, qui tantum in eis est, remanent perpetuò obligati) irreuocabiliter quoad ipsam Societatem, cuius Superior Generalis poterit eos semper dimittere cum causa etiam absque illorum culpa iuxta statuta dictæ Religionis, & confirmationes Apostolicas. Vnde vt maiorem Societas 6
haberet libertatem, illos si opus esset, cum minori offensa dimittendi, sapienter fuit prouisum, vt illis liceret retinere bona sua, & beneficia, ne postea dimissi eis priuati remanerent, vt *in Constitut. part.*4. *cap.*4. *lit. E, & p.*6. *cap.*2. *lit. H*, quæ ratio expressè 7

legitur

legitur in dicta Constit. *Gregorij XIII.* incip. *Ascendente*, quod his temporibus, & in hac Religione speciale est ac diuersum ab aliis Religionibus, vt in puncto tradunt Vasquez *part. 2. tom. 2. disp. 165. num. 104. in fine*, Molin. *de Iustit. tract. 2. disp. 139. col. 3. vers. illi qui finito*, Less. *in simili tract. lib. 2. c. 4. dub. 5. num. 27.* Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. quæst. 10. in concl. & resp. ad* 1. Ribadeneira *in tract. de ratione instituti Societatis, cap. 18.* Nicol. Garc. *d. p. 7. c. 10. n. 62.*

8 Clerici Regulares Societatis IESV sunt alij professi trium votorum solemnium, castitatis, paupertatis, & obedientiæ, alij obedientiæ addunt quartum circa missiones ex summi Pontificis decreto. In his præcipuè sita est Societas, legendo, concionando, disputando, proximum iuuando, tum inter Fideles tum inter infideles ætatem absumunt. Alij etiam professi post ipsam professionem vota simplicia emittunt, vt non ambiendi vllam, nec in Societate, nec extra Societatem, nisi obligentur ab eo qui possit, non consentiendi vt paupertas Societatis relaxetur, sed curandi, vt semper stringatur, manifestandi Præposito Generali Societatis, vel Societati ipsi qui Dignitates ambierint, audiendi consilia Generalis, vel illius, quem ipse deputet ad rectam animi, & officij sui rationem, quando sibi sua meliora non visa fuerint, si eligi contingat in dignitatem aliquam extra Societatem, de omnibus his latè Sanch. *in præcepta Decalog. tom. 2. lib. 6. c. 18.* Suar. *tom. 4. de Relig. tr. 10. lib. 6. c. 4. vsque ad* 11. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. c. 4. num. 9. &* 10. vbi latè.

9 Clerici Regulares Societatis IESV officium diuinum priuatim non communiter recitant, *Paulus III. in d. constit.* 25. incip. *Regimini 5. Calend. Octobr.* 1540. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom. 1. pag. 653.*

10 Clerici Regulares Societatis IESV non possunt consentire electioni de se factæ ad ecclesiasticas dignitates absque Præpositi licentia. *Idem Paulus III. const.* 48. incipien. *Licet 15. Calend. Nouembris* 1549. apud Laërt. Cherub. *dict. tom. 1. pag. 687.*

11 Clerici Regulares Societatis IESV confessiones secularium audire possunt. Idem Paulus III. dicta constit. 48. dummodo tamen ab Episcopis per examen, si illis videbitur necessarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant, quia comprehenduntur decreto *Concilij cap. 15. sess. 23. de reformat. Sacra Congregat. Concil. sub die 20. Iulij* 1619. teste Sellio *in select. Canon. cap. 81. num. 6.* Non tenentur tamen deferre superpelliceum dum audiunt confessiones. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. 25. Aprilis* 1586. referente Sellio *d. cap. 81. num. 5.* Absoluere à casibus reseruatis, minimè possunt etiam vigore Maris magni. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. numero* 268.

12 Clerici Regulares Societatis IESV ad processionea accedere non tenentur, nec ad id cogi possunt. *Gregorius XIII. constit.* 56. incip. *Quæcunque* 22. *Septembris* 1576. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 404.*

13 Clerici Regulares Societatis IESV à solutione & præstatione decimarum, & aliorum onerum quorumcunque eximuntur. *Gregorius XIII. const.* 51. incip. *Pastoralis 1. Ianuarij* 1578. Leo verò XI. *in sua Constit.* incip. *Impositi nobis sub die 23. Aprilis* 1605. Motu proprio. & ex certa scientia statuit vt ex tunc deinceps perpetuis futuris temporibus Societas IESV, & illius domus etiam probationum, atque collegia, & loca quæcunque vbiuis locorum in Regnis Castellæ & Legionis existentia ratione prædiorum, possessionum, vinearum, oliuetarum, terrarum, hortorum, & bonorum quorumconque acquisitorum, & acquirendorum, & eorum quæ locare, & arrendare solent, vel per proprios colonos, aut propriis manibus excolunt nec non pecorum & aliorum animalium, loco decimæ, vigesimam partem soluere teneantur, & obligati existant, exceptis hortis, & viridariis, quæ apud eorum domos, seu collegia habent. De terris autem, prædiis, & possessionibus, quæ titulo locationis ab aliis conduxerunt, & ipsi colant, aut coli faciant, integram decimam persolnere debeant. Et licet Gregorius XV. per suam constit. emanatam sub die 15. Februarij 1622. videatur primam Leonis XI. reducere ad terminos alterius *Gregorius XIII.* Nihilominus S.D.N. *Vrbanus VIII. in sua Const.* incip. *Aliàs à felicis record. sub. die 20. Nouembr.* 1623. Motu proprio & ex certa scientia Gregorij XV. litteras, omniaque, & singula in eis quomodolibet contenta perpetuò reuocauit.

Clerici Regulares Societatis IESV habent vsum 14
Altaris portatilis. *Gregor. XIII. const. 37.* incip. *Vsum Altaris 1. Octobr.* 1579. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 453.*

Clerici Regulares Societatis IESV à quocunque 15
Episcopo extra tempora, & interstitiis non seruatis Ordines suscipere possunt. *Gregorius XV. const.* 7. incip. *Pium 21. Septembris* 1582. apud Laërt. Chernb. *tom. 2. pag. 461.*

Clerici Regulares Societatia IESV absque li- 16
centia ab ea discedentes, censentur apostatæ *Gregorius XIII. in d. constit.* incip. *Ascendente*, apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 472.*

Clerici Regulares Societatis IESV sacris Ordi- 17
nibus non initiati, verbum Dei prædicant, *Gregorius XIII. Constitut. 95.* incipien. *Vigore, 20. Nouembris* 1584. apud Laërtium Cherubin. *tomo 2. pag. 481.*

Clerici Regulares Societatis IESV, nomen hoc 18
in proprium retinent. Superiorum electio est penes
Præpositum Generalem. Et post emissionem voto- 19
rum ad Carthusiensem dumtaxat Ordinem transi- 20
re possunt. *Gregorius XIV. Const. 10.* incip. *Ecclesiæ, 4. Calend. Iulij* 1591. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 695.*

Clericorum Regular. Societatis IESV Religio 21
nouitios recipi etiam non seruata forma Constitutionia P. Sixti V. *Gregorius XIV. constit. 15.* incip. *Exponi. 30. Augusti* 1591. apud Laërt. Cherub. *to. 2. pag. 704.*

Clericorum Regularium Societatis IESV Reli- 23
gio est verè ex Ordinibus Mendicantibus, eorumque gratiis, & priuilegiis tam concessis quàm concedendis perfruitur. *Pius V. const. 171.* incip. *Dum indefessæ, 7. Iulij* 1571. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 345.*

Clerici Regulares Societatis IESV comprehenduntur sub decreto, quo cauetur vt nullibi recipiatur Conuentus Regularium, nisi præter alia ad id requisita duodecim saltim Fratres in eis degere, & competenter sustentari valeant, ita vt aliqua subsint iurisdictioni Ordinarij. *Sacra Congregat. Conc. super decretis de celebrat. Missar. dub. 18. de anno* 1626. post meum tractat. *de officio Episcopi pagina* 11.

Clerici Regulares Societatis IESV excepti sun decreto Concilij sess. 25. de Regularib. cap. 16. quoad,

quoad obligationes, & renunciationes, adeò vt hæ etiam ab eorum Nouitijs quandocunque & sine cuiusuis licentia factæ nullitati dicti decreti minimè subiaceant. *Sacra Congregat. Concil. in Neapolitana 20. Martij 1621.* teste Sellio *in select. Canon. cap. 19. num. 15.* quem refero *in collect. ad d. cap. 16. num. 19.*

23 Clericorum Regularium Societatis IESV Ordo habebat anno 1608. vt testatur Ribadenera in suo illustrium scriptorum Religionis Societatis IESV, catalogo, prouincias 29. cum duabus Vice-prouinciis, Domos professas 21. Collegia 239. Domos probationum, siue Nouitiorum separatas 53. Domos & residẽtias 96. socios penè 15000. subest tota familia vni Generali, eique perpetuo, & à quo Præpositi Domorum, Prouinciarum, Rectores Collegiorum, Prouinciales item eliguntur. In hæreticis, & infidelibus ad Catholicam Fidem reducendis & maximè in remotissimis regionibus plurimum & laudabiliter elaborarunt strenuissimi huius sanctæ Societatis milites, vt constat ex annuis relationibus per illos transmissis ex Mogore, Synis, Cocincina, Iaponia, Philippinia, Æthiopia, & vtraque India Orientali & Occidentali, quas præ manibus habemus, & in lucem ediderunt Franciscus Bencius, Ioannes Antonius Valtrinus, Ioannes Franciscus Carettonius, Sebastianus Barettarius, Philibertus Monetus, Balthasar Costa, Didacus Antunez, Emmanuel Pinerius, Franciscus Eugenius, Franciscus Vas, Gabriel de Mattos, Gaspar Coelho, Gaspar Luysius, Gaspar Paez, Gregorius Lopez, Hieronymus Maiorica, Iacobus Surius, Ioannes Baptista Bouellius, Ioannes Baptista de Machaud, Ioannes Bollandus, Ioannes Brebeuf, Ioannes de Sylua, & alij.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regul. Minoribus agentes.*
2 *Clerici Regulares Minores quando & à quibus instituti?*
3 *Vota quatuor substantialia emittunt Clerici Regulares Minores.*
4 *Priuilegijs Clericorum Regularium Theatinorum gaudent Clerici Regul. Minores.*
5 *Confirmationem suarum Constitutionum obtinuerunt à Paulo V. Clerici Reg. Minor.*
6 *Habitu Clericali ex panno vili vtuntur Clerici Regulares Minores.*

Clerici Regulares Minores.

COLLECT. CLXX.

1 DE Clericis Regularibus Minoribus Siluest. Marol. *in oceano Relig. lib. 5. pag. 437.* Sorb. *in compendio priuileg. in prælud.* vbi recenset Ordines Regulares; Carol. de Tapia *in auth. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria, c. 14.* Fr. Ferdinandus Camargo *in epith. historiali Ecclesiæ militantis sub anno 1587. fol. 316. verso,* Lezan. *in summ. quæst. Regular. tom. 2. c. 4. n. 16. & n. 23.* vbi de voto non petendi Prælaturas extra Religionem, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disput. 24. q. 4. n. 88.* Ioseph. Michaëli *en el thesoro de Religiones fol. 123.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares, num. 11.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Clerici Regulares Minores instituti fuere ab Augustino Adorno Sacerdote Ianuensi, cum Augustino & Francisco de Caracciolis Sacerdotibus Neapolitanis sub propria regula anno 1588. Pontifice Sixto V. Imperatore Occidentis Rodulpho II. Orientis tyranno Amurate III. Moritur sanctissimo fine Neapoli P. Augustinus Adornus biennio ferè post fundationem, & sepultus est in Ecclesia sanctæ Mariæ Maioris, ibique etiam P. Franciscus Caracciolus, qui in sæculo dicebatur Ascanius, cum magna sanctitatis opinione. P. autem Augustinus Caracciolus in sæculo Fabritius Romæ obiit, & in Ecclesia S. Laurentij in Lucina sepultus est. 2

Clericorum Regul. Minorum Ordinem approbauit, indulsitque vt eius Religiosi emitterent 3 quatuor vota substantialia, nempe paupertatis, castitatis, obedientiæ, ac non procurandi dignitatem vllam extra Religionem, nec acceptandi nisi ex iussu Summi Pontificis, item vt ministrare possent Sacramenta Ecclesiastica, recitare Diuinum Officium secundùm vsum S. R. E. & vt in communi, ac clericali habitu viuerent. *Sixtus V. const. 81. incip. Sacræ Religionis 1. Iuly 1588.* apud Laërt. Cherub. *in Bullario pag. 629.*

Clerici Regulares Minores gaudent priuilegiis 4 Clericorum Regularium Theatinorum, *Gregorius XIV. Constit. 2. incip. Romanus, 28. Februarij 1591.* apud Laërt. Cherub. *tom. 3. pag. 687.*

Clerici Regulares Minores confirmationem suarum 5 Constitutionum obtinuerunt à *Paulo V. const. sua,* incip. *Decet, sub dat. Tusculi 8. Octob. 1613.*

Clerici Regulares Minores vtuntur habitu cle- 6 ricali ex panno vili, reguntur ab vno Præposito Generali, qui prius durabat ad triennium, nunc verò ex dictis Constitutionibus confirmatis eligitur ad sexennium. Sunt per Italiam, & Hispaniam, habent prouincias tres, Neapolitanam, Romanam, & Hispaniam, in quibus numerant 24. Monasteria. Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 19. de Religion. num. 45.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis Regularibus ministrantibus infirmis agentes.*
2 *Clerici Regulares ministrantes infirmis quando & à quo instituti?*
3 *Clericorum Regul. ministrantium infirmis Ordo cum quatuor votis solemnibus, & exemptione à iurisdictione Ordinariorum approbatur.*
4 *Clerici Regulares huiusmodi seruiunt infirmis tam circa corporalia quàm spiritualia, & à ministerio infirmorum etiam Sacerdotes non dispensantur.*
5 *Clerici Regulares ministrantes infirmis ante expletum decennium, nisi ex causa quinquennio elapso, ius suffragij non habent.*
6 *Clerici Regulares ministrantes infirmis ad Carthusianos transire prohibentur non obtenta licentia à Sede Apost.*
7 *Aristocratia gubernatur Ordo Clericorum Regularium ministrantium infirmis.*
8 *Vota solemnia & simplicia quot emittant Clerici Regul. ministrantes infirmos.*
9 *Domus professæ Clericorum Regularium ministrantium infirmis non possunt habere redditus, nec bona stabilia.*

10 *Habitus, quo vtuntur Clerici Regul. ministrantes infirmis.*

11 *Præpositus Generalis Clericorum Regul. ministrantium infirmis eligit superiores omnes, cum voto tamen consultiuo ad maiorem numerum quatuor Consultorum, qui illi semper assistunt.*

Clerici Regulares ministrantes infirmis.

COLLECT. CLXXI.

1 DE Clericis Regularibus ministrantibus infirmis Siluest. Marul. *in oceano relig. lib. 5. pag.* 429. Fr. Eminan. *quæst. Regul. tom. 1. q. 3. art. 15.* Carol. Tapia *in authent. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria c. 13.* Lezana *in summa quæst. Regul. tom. 2. c. 4. num. 24.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 1. disp. 24. q. 4. num. 73.* Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo Clerici Regulares n. 1 1. cum seqq.* Sanctius Cicatellus *in vita Camilli de Lellis fundatoris.* Iulianus Francadellus *in Chronica huius Religionis*, quam euulgauit Cosmus Lenza eiusdem alumnus.

2 Clerici Regulares ministrantes infirmis instituti fuerunt à Camillo de Lellis Sacerdote Neapolitano ex oppido Bochianico diœcesis Theatinen. oriundo, anno 1586. Pontifice Sixto V. Imperatore occidentis Rodulpho II. tyranno Orientis Amurate III. quo tempore eorum congregatio sub instituto simplicis Congregationis approbata fuit ab eodem *Sixto V. constit.* 15. incip. *Ex omnibus* 18. *Martij eiusdem anni.*

3 Clericorum Regul. ministrantium infirmis Congregatio sub instituto Religionis cum quatuor votis solemnibus, & exemptione à iurisdictione Ordinariorum, approbata fuit à *Gregorio XIV. const.* 17. incip. *Illius* 11. *Kal. Octobris* 1591. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 706.

4 Clerici Regulares ministrantes infirmis tam circa corporalia quàm spiritualia seruiunt infirmis in
hospitalibus, & prohibentur administrationes
redditnum hospitalium procurare, & à ministerio
5 infirmorum etiam Sacerdotes non dispensantur:
& ante expletum decennium nisi ex causa, quinquennio elapso, ius suffragij non habent. *Clemens VIII. constit.* 75. incip. *Superna* 4. *Kalend. Ianuarij* 1604. apud Laërt. Cherub. *tom. 3. p.* 107.

6 Clerici Regulares ministrantes infirmis etiam
ad Carthusianos transire prohibentur non obtenta licentia à Romano Pont. *Paulus V. constit.* 20. incip. *Romanum* 16. *Maij* 1606. apud Laërt. Cherubin. *tom. 3. pag.* 102. Et aristocratia gubernatur
7 eorum Ordo. Tambur. *de iure Abbatum tom. 3. disp. 1. quæst. 1. num.* 13.

8 Clerici Regulares ministrantes infirmis habent multa desumpta à Patribus Societatis IESV imprimis nouitiatum per biennium, professionem quatuor votorum, castitatis, paupertatis, & obedientiæ, item de perenni ministerio ægrotantibus exhibendo etiam peste laborantibus. Adduot deinde professi vota quatuor simplicia, primum non consentiendi vt quicquam moueatur in modo seruiendi infirmis sibi per Bullas Apostolicas decretis: secundum non consentiendi vt redditus hospitalium ab ipsis possideantur: tertium non procurandi, nec acceptandi aliquam Prælatiam, vel dignitatem intra vel extra Religionem nisi imperetur sub peccato ab eo, qui imperare posset: quartum manifestandi Religioni, seu Consultæ, quam maiorem appellant, si quem sciant huiusmodi Prælaturas, vel dignitates procurare; de quo Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 1. c. 4. n.* 18.

Clericorum Regul. ministrantium infirmis Do- 9
mus professæ non possunt habere redditus, nec bona stabilia, si excipiatur locus aliquis, putà villula, in qua senes & ægroti spatiari possint, & à laboribus recreari. Professos tamen ad Sacerdotium destinatos in Domibus Nouitiatuum, vel aliis distinctis Domibus, donec Presbyteri Ordinentur ex illarum perpetuis redditibus viuere posse statuit *Vrbanus VIII. const.* 10. incip. *Sacrosancta* 11. *Kal. Februarij* 1623. apud Angel. Mari. Cherub. *in Bull. tom. 4. pag.* 23.

Clericorum Regul. ministrantium infirmis ha- 10
bitus conuenit cum habitu Patrum Societatis IESV, distinguitur tamen ille ab hoc Patrum Cruce, quam ex panno canusino in pallio ad dexterum latus circunferunt. Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Religionib. n.* 53.

Clericorum Regul. ministrantium infirmis Præ- 11
positus Generalis eligebatur ad sexcennium, nunc verò durat tantùm ad triennium, à quo Superiores omnes eliguntur cum voto tamen decisiuo ad maiorem numerum quatuor Consultorum, qui illi semper assistunt; de quorum omnium electione. *Vrbanus VIII. constitut.* 85. incip. *Romanus* 29. *Aprilis* 1628. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom. 4. pagin.* 98. Diuiduntur in quinque prouincias per Italiam & Siciliam vbi enumerant domicilia 25. modo incipiunt habitare Matriti.

SVMMARIVM.

1 *Missam seu Officium defunctorum non potest Clerus Ecclesiæ Cathedralis celebrare in Ecclesiis illis inuitis.*

2 *Clerus Ecclesiæ Cathedralis dignior est clero Ecclesiæ Collegiatæ, vel Parochialis.*

3 *Canonici aliarum Ecclesiarum non debent cum Clero Cathedralis incedere.*

4 *Rectoribus, Portionariis, Vicariis, ac clero Ecclesiarum Parochialium præcedit vniuersus Clerus Ecclesiæ Cathedralis, etiam in propriis Curatorum Ecclesiis.*

5 *Procuratores Cleri ad omnia, quæ accedere possint, constituti, ad particularia negotia constituti censentur.*

6 *Clerus in processionibus non mixtus, sed distinctus incedere debet.*

7 *Confraternitatibus quibuscunque debet semper præcedere Clerus.*

8 *Præcedentiam semper debet habere Clerus secularis supra omnes Regulares etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis.*

9 *Officium defunctorum super cadauera in Ecclesiis Regularium debent facere ipsi Regulares, non verò Clerus secularis.*

10 *Clerus Regularis non est in processionibus immiscendus cum Clero seculari.*

11 *Clerus Parochialis Ecclesiæ debet incedere in processionibus cum Rectore ipsius Ecclesiæ.*

12 *Clerus & alij vocati ad funus conuenire debent in Ecclesia Parochiali.*

Clerus

Clerus.

Collect. CLXXII.

1 Clerus Ecclesiæ Cathedralis non potest in Ecclesiis Regularium illis inuitis celebrare Missam, seu Officium defunctorum. *Sacra Cong. Rit. in Bitnntina* 10. *Iunij* 1612. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *n.* 86.

2 Clerus Ecclesiæ Cathedralis dignior est Clero Ecclesiæ Collegiatæ, vel Parochialis, & debet habere digniorem locum in processionibus, licet tardius compareat. *Sacra Congreg. Rituum sancti Seuerini* 1. *Septembris* 1607. cuius meminit Sellius *d. d. cap.* 3. *num.* 87.

3 Clerus Ecclesiæ Cathedralis vnitus in vltimo loco incedere debet in processionibus, nec Clerus, vel Canonici aliarum Ecclesiarum debent cum Clero Cathedralis incedere. *Sacra Congregat. Rit. in Andrien.* 20. *Augusti* 1604. de qua Sell. *d. cap.* 3. *num.* 88.

4 Clerus vniuersus Ecclesiæ Cathedralis præcedere debet omnibus Pastoribus Portionariis, Vicariis, ac Clero Ecclesiarum Parochialium. *Sacra Congregat. Rituum in Terulen.* 12. *Aprilis* 1603. Etiam in propriis Curatorum Ecclesiis. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Sutrina* 2. *Augusti* 1630. Nam post Canonicos sedere debet Rector Parochialis in sua propria Ecclesia. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Turritana* 14. *February* 1632. penes Sellium *d. c.* 3. *num.* 89.

5 Clerici procuratores ad omnia quæ accidere possint constituti, ad particularia negotia constituti censentur, & in Synodo interesse non possunt. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die* 21. *Martij* 1589. apud Sellium *d. cap.* 3. *num.* 90.

6 Clerus in processionibus non mixtus, sed distinctus incedere debet, ita vt omnes Ecclesiæ separatæ cum cruce sua incedant in loco ex debito iuxta antiquitatem, & fundationem, & vltimus, ac dignior locus primariæ Ecclesiæ reseruandus est. *Sacra Congr. Rit. in Giennen.* 24. *Septembris* 1605. referente Sellio *d. c.* 3. *n.* 91.

7 Clerus debet semper præcedere quibuscunque Confraternitatibus laicorum. *Sacra Congr. Rit. in Eluen.* 10. *Ianuary* 1604. *in resp. ad* 6. *dubium*, quam citat Sellius *d. c.* 3. *num.* 92.

8 Clerus secularis debet semper, & in omni loco habere præcedentiam supra Regulares etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis ex vniuersali Ecclesiæ consuetudine. *Sacra Cong. Rit. in Hispaniarum* 27. *Nouembris* 1600. *& in Elboren.* 28. *Septembris* 1602. *& in Castella & Legionis* 30. *Augusti eiusdem anni, &* 6. *Decemb.* 1603. *& in Mexicana* 30. *Septembris, &* 5. *Octobris* 1614. *& in Tullea.* 12. *Martij* 1616. *& in Firmana terra sancta Victoria* 31. *Martij* 1618. quarum meminit Sellius *d. c.* 3. *n.* 93.

9 Clerus secularis postquam Christi fidelium Cadauera in Fratrum Religiosorum Ecclesiis sepelienda associauerint, in eisdem Ecclesiis super iisdem cadaueribus Officium defunctorum, Psalmos, Responsoria, aliasve preces, vel orationes recitare, aut psallere non potest, sed ab ipsis Fratribus duntaxat hæc omnia peragenda sunt. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Turritana* 14. *Nouembris* 1617. teste Sellio *d. cap.* 3. *num.* 94.

10 Clericus Regularis non est in processionibus immiscendus cum Clero seculari. *S. Cong. Rit. in Neapolitana* 7. *Iunij* 1612. apud Sell. *d. c.* 3. *n.* 95.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Clerus Parochialis Ecclesiæ debet incedere in 11
processionibus cum Rectore ipsius Ecclesiæ, non autem Rector potest ire cum Archipresbytero Ecclesiæ collegiatæ. *Sacra Congr. Rit. in Syracusana* 17. *Nouembris* 1607. de qua mentionem fecit Sellius *d. cap.* 3. *num.* 96.

Clerus, & alij vocati ad funus conueniri debent 12
ad Ecclesiam Parochialem, vel in aliam Ecclesiam iuxta loci consuetudinem, & nullo modo permittendum expectari per vias, vel ad domum defuncti, non obstante contraria consuetudine expectandi per vias, vel ad domum defuncti. *Sacra Congr. Rit. in Thelesina* 12. *February* 1633. vt per Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 5. *n.* 8.

Cluniacenses Monachi, vide in verbo *Monachi Cluniacenses, collect.* 483.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de coadiutoriis & coadiutoribus agentes.*
2 *Ciuitatem ingredi Pontificaliter non licet coadiutori Episcopi cum futura successione.*
3 *Cruce in diuinis, & in functionibus Pontificiis, & dum incedit per Vrbem non debet vti coadiutor Archiepiscopi cum futura successione.*
4 *Cappa vti potest coadiutor Pontificalia in Ecclesia exercens absente Archiepiscopo, præsente Archiepiscopo vti debet mantelleto, & rochetto.*
5 *Mozzeta, & rochetto non licet vnquam vti coadiutori Archiepiscopi, etiam absente Archiepiscopo.*
6 *Canonici sunt compellendi vt coadiutori Episcopo solemniter celebranti, & Pontificalia exercenti semper assistant.*
7 *Canonici non debent accedere ad circulos, quando Pontificaliter celebrat Episcopus coadiutor.*
8 *Confessionem vt faciat coadiutor Episcopus cum Sacerdote celebrante decet.*
9 *Benedictionem Episcopalem dare debet coadiutor Episcopus in fine Missæ.*
10 *Benedicere populum coadiutori Episcopo licet dum per ciuitatem incedit, de licentia tamen Archiepiscopi coadiuti.*
11 *Canonici quomodo obuiam ire debent coadiutori Episcopo ad Ecclesiam Pontificaliter accedenti.*
12 *Indulgentias largiendi facultatem non habet coadiutor Episcopus.*
13 *Coadiutor Episcopus in synodo Prouinciali debet sedere inter Episcopos Prouinciales loco suæ promotionis.*
14 *Vexillifero Ciuitatis Bononien. debet præcedere coadiutor Archiepiscopi illius Ciuitatis.*
15 *Limina Apostolorum visitare tenetur coadiutus, & non coadiutor.*
16 *Episcopum coadiutum à residentia non liberat coadiutoris concessio.*

Coadiutor Archiepiscopi, seu Episcopi.

Collect. CLXXIII.

De coadiutoribus Quarant. *in sum. Bullarij verbo Archiepisc. auctoritas auctor.* 13. Gonzal. *ad* 1
reg. 8. *Cancell. gloss.* 5. §. 9. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 4. *cap.* 5. Melch. Lotter. *de re benef. lib.* 2. *quæst.* 25.

Sebaſt.Cæſar. *in relect.de eccleſ.hyerarchia p.4.diſp.* 14.§.9.Machado *en ſu perfetto Confeſſ.tom.2. lib. 4. tract.*18.*documen.*2. Ego *de Canonic.& Dignitatib. cap.*29. *per tot. & de iure eccleſiaſt. vniuerſo lib.*3. *cap.*10.

2 Coadiuti Archiepiſcopi cum futura ſucceſſione non licet ingredi ciuitatem Pontificaliter, quia licet ſit coadiutor cum futura ſucceſſione, ex quo tamen non habet ius in re, ſed ad rem, non debet recognoſci tanquam ſuperior, & caput, ſed vt coadiutor, & eo magis, quia contingere poteſt vt non ſuccedat in Epiſcopatu, ſed prior moriatur.

3 Item ipſe oon debet vti Cruce in Diuinis, nec in functionibus Pontificiis, nec dum incedit per Vrbem: cum Crux ſit ſignum, & ornamentum dignitatis, & iuriſdictionis, & coadiutor vtraque careat.

4 Item coadiutor Pontificalia in Eccleſia exercens,
abſente Archiepiſcopo vti poteſt cappa, com
ea ſit tantum ornamentum Epiſcopalis dignita-
tis, præſente autem Archiepiſcopo vti debet
mantellero, & rochetto: nec licet vnquam co-
adiutori vti Mozzetta & rochetto, etiam abſen-
5 te Archiepiſcopo, cum hoc proprium ſit eius, pe-
nes quem eſt dignitas, & iuriſdictio. Nec poteſt
ſedere coadiutor in ſede coadiuti, cum vna ſedes
non capiat duos.

6 Item Canonici ſunt compellendi vt coadiutori Epiſcopo ſolemniter celebranti, & Pontificalia exercenti ſemper aſſiſtant: alioquin indecorum videretur ſi Epiſcopua ſine Caoonicorum Aſſiſtentia celebraret; necnon videretur eſſe contra decretum Concilij Trid. quod extenſiuè huic etiam caſui acommodari poteſt.

7 Item Canonici non debent accedere ad circulos, cum ipſi circuli denotent membrorum vnionem ad ipſum caput, & conſtat coadiutorem non debere eſſe caput.

8 Item decet vt coadintor Epiſcopus Confeſſio-
nem faciat cum Sacerdote Canonico celebrante:
& vt idem quoque benedicat in fine Miſſæ, ne po-
9 pulus Diuinis aſſiſtens benedictione Epiſcopali
defraudetur, & iam eſt vſu receptum vt Epiſcopus
benedicturus faciat etiam Confeſſionem cum ce-
lebrante.

10. Item licet coadiutori, de licentia tamen Archiepiſcopi, benedicere populum dum per ciuitatem incedit.

11 Item maximè, decet vt Canonici prodeant obuiam coadiutori Epiſcopo ad Eccleſiam Pontificaliter accedenti ad oſtium Eccleſiæ, eumque deſcendentem ad idem oſtium deducere imo eſſet valdè commendandum, ſi nonnulli Canonici officij & vrbanitatis gratia ad ipſius coadiutoris ædes accederent.

12 Item coadiutor non habet facultatem largiendi Indulgentias, & ſic ex nomine Archiepiſcopi, ſi quas Archiepiſcopus concedere voluerit, ſunt publicandæ. *Sacra Cong.Rit.in nomine Cardinalium Paleotti,& Veronen.ſub die* 31.*Ianuarij* 1561.quam referunt Proſper. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſum. Bullarij verbo Archiepiſcopi auctoritas, auctor.*13. *num.*11.*in fine*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.*1.*cap.*1.*n.*10.Campan.*in diuerſorio Iuris Canonici,rub.*7.*cap.*6.*num.* 107.Ego ipſe *de iure eccleſ.vniuerſo lib.*3.*cap.*10.*num.*35.& eam Hiſpanico ſermone vertit Machado *en ſu perfetto Confeſſ.to.* 2.*lib.*4. *tract.*18.*docum.*2.*n.*4.

13 Coadiutores Epiſcoporum Veroneo. & Trident. in Synodo Prouinciali Aquileien. debent inter Epiſcopos Prouinciales loco ſuæ promotionis ſedere, cum propriis radiis fulgeant. *Sacra Congr.Rit.* 20.*Septembris* 1596. cuius memini *d.lib.*3.*cap.*10. *num.*44.

Coadiutor Archiepiſcopi Metropolitanæ Bono- 14
nien.debet præcedere vexillifero, eiuſdem ciuitatis. *Sacra Cong. Rit.in Bononien.*4. *May* 1592. de qua memini *d.lib.*3.*c.*10.*n.*45.

Coadiutor Epiſcopi non tenetur viſitare limi- 15
na Apoſtolorum, ſed coadiutus. *Sacra Congr.Conc. die* 4.*Auguſt.*1609.cuius memini *d.lib.*3.*c.*10.*n.*45. *in fine.& in collect. ad Trident.ſeſſ.*24.*de reform.c.*3. *num.*44.

Coadiutoris conceſſio non liberat Epiſcopum 16
coadiutum à reſidentia. *Sacra Cong.Epiſc.& Regul. in Nicoteren.*7.*Septembris* 1619. cuius etiam memini *d.lib.*3.*cap.*10.*n.*29.

SVMMARIVM.

1 *Rectorum Parochialium coadiutores instituti auctoritate Apoſt tenentur ad perſonalem reſidentiam ſicut Rectores ipſi.*

2 *Illiterato, aut inhabili ſi detur coadiutor, coadiutus per hoc abeſſe non poterit.*

3 *Parochus, cui datus fuit coadiutor ob infirmitatem, tenetur nihilominus reſidere in loco, vbi ſita eſt Parochialis.*

4 *Reſidere tenentur coadiutores etiam perpetui, ſicut veri Curati.*

Coadiutor Rectoris Parochialis.

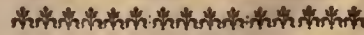
COLLECT. CLXXIV.

COadiutores Rectorum Parochialium inſtitu- e
ti auctoritate Apoſt. tenentur ad perſonalem reſidentiam ſicut Rectorea ipſi. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Gonzal.*ad reg.*8.*Cancel.gloſ.*5.§.9.*num.*17. Galet. *in margarita caſuum Conſcient.verbo reſidentia* 1. Piaſec.*in praxi Epiſcop. p.*2.*cap.*3. *num.*27. Campan. *in diuerſ. Iuris Canonic. rub.*7. *cap.*6. *numero* 104. Sanctarell.*var.reſol.qu.*4.*n.*17.quos cum aliis refero *de officio,& poteſt. Epiſcopi p.*3.*alleg.*53. *num.*58.

Coadiutor ſi detur inhabili, & illiterato, coad- 2
iutus per hoc abeſſe non poterit, ne ſit melioris conditionis ſtultus quàm litteratus. *Sacra Congr. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.*8.*Cancel.gloſſ.*5.§.9. *num.*30.

Coadiutor ratione infirmitatis Parochi licet ei ,3
datus fuiſſet, nihilominus Parochus debet reſidere in loco, vbi ſita eſt Eccleſia Parochialis. *S.Congr. Conc.* penes Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarra lib.*2.*tit.*23.*l.*2.§.2.*ſub.tit. ſed an Parochi debeant reſidere, n.*129.

Coadiutores etiam perpetui reſidere tenentur 4
ſicut veri Curati, etiamſi aliis beneficiis ſeruirent in Cathedralibus. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc.*de benefic.p.*3.*c.*2.*n.*167.

SVMMARIVM.

1 *Coadiutor viuente coadiuto non eſt verè Canonicus.*

2 *Coadiutor*

2 *Coadiutor extra Ecclesiam Cathedralem in absentia coadiuti tanquam verus Canonicus censendus quoad præeminentias.*
3 *Coadiutor absente coadiuto exercet omnes actus & functiones, quas coadiutus si præsens esset exerceret.*
4 *Canonicus verè efficitur coadiutor post mortem coadiuti.*
5 *Sedere debet in vltimo loco post omnes Canonicos coadiutor viuente coadiuto.*
6 *Locum captæ possessionis post mortem coadiuti debet habere coadiutor.*
7 *Possessionem nouam debet capere coadiutor post obitum coadiuti.*
8 *Dignitatis coadiutor idem prorsus statum obtinet quod obtineret coadiutus si præsens esset, & præcedit Canonicis & Dignitatibus inferioribus.*
9 *Curatis, Plebanis, & Prioribus Ecclesiarum Parochialium coadiutor in absentia coadiuti præcedere debet.*
10 *Possessores annales, triennales, & decennales sunt coadiutores.*
11 *Coadiutor Canonici si simul sit Rector Ecclesiæ Parochialis potest in processionibus incedere cum Canonicis, & non est mulctandus tanquam Rector si in suo loco non incedat.*
12 *Canonici tenentur inseruire coadiutori in omnibus functionibus Canonicalibus.*
13 *Optionis priuilegio gaudet coadiutor, non sibi sed coadiuto.*
14 *Residere tenentur coadiutores, & Diuinis inseruire.*
15 *Residere tenetur coadiutor etiam in casu, quo coadiutus propter infirmitatem, vel alias legitimè impeditus non teneretur alioquin residere.*
16 *Fori priuilegio gaudet coadiutor positus per Papam, si in aliquo Ordine sit constitutus.*
17 *Coadiutores non intelliguntur comprehensi sub statuto quod ex aliqua causa iubilare facit Canonicos.*
18 *Missas celebrare tenentur coadiutores, quas vigore testamenti, & institutionis capellaniæ ipsi coadiuti celebrare teneatur.*
19 *Coadiutor licet non sit in Sacris potest omnia facere, quæ posset coadiutus cum cappa & cotta si præsens esset.*
20 *Coadiutor non tenetur ad onera Canonicorum iuniorum licet teneatur ad onera sui coadiuti.*
21 *Distributiones quotidianas lucrantur coadiutores absentibus coadiutis ad illorum vtilitatem.*
22 *Distributiones quas non lucrantur coadiutores?*
23 *Distributiones quotidianas lucrari non possunt coadiutores quando coadiuti sunt præsentes.*
24 *Coadiuti si culpabiles reperti remanserunt carcerati interim pro eis non lucrantur distributiones coadiutores inseruientes.*
25 *Coadiutores si ex forma dationis coadiutoriæ ex causa à Iure approbata non teneantur inseruire, distributiones quotidianas lucrantur.*
26 *Coadiutor datus Canonico non ordinato non lucratur fructus, quos coadiutus ob defectum Ordinis amisit.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Coadiutor Dignitatis, vel Canonici.

Collect. CLXXV.

Coadiutor viuente coadiuto non est verè Canonicus, & præcedentia competit Canonicis, quamuis posterius prouisis, nisi aliud in forma coadiutoriæ, vel statuto, seu consuetudine legitimè præscripta seruetur. *Sacra Congr. Rit. in Colimbrien. 16. Septembris* 1606. *in 2. dub. & in Taurinen.* 10. *Nouembris* 1611. *&* 13. *Iunij* 1614. *& in Brundusina* 18. *Martij* 1617. *& in Eluen.* 20. *Aprilis* 1619. *& in Tyrassonen.* 13. *Iulij* 1619. *& in Dertinen.* 16. *Septembris* 1620. *& in Cæsaraugustana eadem die & anno, & in Bellunen.* 13. *Ianuarij* 1611. *& in Taruisana* 29. *Maij* 1611. quarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 18. n. 6.* 1

Coadiutor extra Ecclesiam Cathedralem in absentia coadiuti tanquam verus, & proprius Canonicus censendus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes. *Sacra Congregat. in Pistoriea.* 15. *Martij* 1608. cuius memini *de Canon. c.* 29. *num.* 50. 2

Coadiutor absente coadiuto exercet omnes actus, functiones, & iurisdictiones, quas quocunque iure siue Ordinario siue deuoluto faciat coadiutus si præsens esset. *Sacra Cong. Rit. in Paduana* 15. *Febr.* 1615. *& in Neritonen.* 21. *Octob.* 1619. quos refert Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 7. 3

Coadiutor verè efficitur Canonicus post mortem coadiuti. *S. Cong. Rit. in Terulen.* 21. *Martij* 1609. penes Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 9. 4

Coadiutor viuente coadiuto sedere debet in vltimo loco post omnes Canonicos, & quando aliquas functiones facit, quæ pertinent ad suum coadiutum, vt cantare lectiones, perintonare Antiphonas, &c. pariter debet illas facere in nouissimo loco. *Sacra Congr. Rit. in Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in 4. dub. & in Patina* 3. *Decembris* 1616. *& in Brundusina* 18. *Martij* 1617. *& in Casalen.* 15. *Iulij* 1617. *& in Vicentina* 18. *Augusti* 1628. *& in Casalen.* 10. *Decembris* 1619. *& in Eluen.* 2. *Maij* 1620. quarum memini *d. tract. de Canon. cap.* 19. *n.* 24. *& de iure eccles. vniu. lib.* 3. *cap.* 10. *num.* 66. *cum seqq.* Et sic non debet coadiutor gradatim ascendere, sed post omnes sedere, statuto contrarium disponente non obstante. *Eadem S. Congr. Rit. in Casalen.* 18. *Decembris* 1619. *& in Eluen.* 7. *Augusti* 1612. penes Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 10. 5

Coadiutor debet habere locum captæ possessionis post mortem coadiuti, & non locum possessionis captæ viuente coadiuto. *Sacra Congr. Rit. in Terulen.* 21. *Martij* 1609. cuius memini *de Canon. c.* 29. *n.* 20. cùm possessio ab obitu coadiuti annumeranda sit, quamuis prior caderet ad annos viginti. *Eadem sacra Cong. in Bergomen.* 7. *Augusti* 1627. apud me *de iure eccles. lib.* 3. *c.* 10. *n.* 64. 6

Coadiutor debet capere nouam possessionem post obitum coadiuti, nec sufficit prima capta viuente coadiuto. *Sacra Congreg. Rituum in d. Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 1 *dub. & in Pataiina* 30. *Ianuarij* 1616. cuius memini *dict. lib.* 3. *cap.* 10. *num.* 61. Superueniente verò titulo Canonicatus post obitum coadiuti censetur sibi mutasse causam possessionis. Eadem Sacra Congr. in d. Colimbrien. At verò si suscepit possessionem Canonicatus viuente coadiuto ex tunc pro tempore quando veniret casus cessationis coadiutoriæ, non indiget noua possessione post obitum coadiuti. *Eadem S.* 7

Congr. in Vercellen. 12. *Maij* 1612. quam adducit Aldan. *d.tit.* 18. *num.* 12.

8 Coadiutor Archidiaconi primæ Dignitatis præcedit omnibus Canonicis absente Archidiacono iuxta formam suæ coadiutoriæ, & absente, vel impedito coadiuto idem prorsus stalum, quod coadiutor si præsens esset, obtineret, habere debet. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen.* 22. *Octobris* 1619. *& in Brundusina* 29. *Maij* 1621. quarum memini *de Iure eccles. vniu. lib.* 3. *cap.* 10. *num.* 68. *& de Canonicis cap.* 29. *num.* 27.

9 Coadiutor in absentia coadiuti præcedere debet Curatis, Plebanis, & Prioribus Ecclesiarum Parochialium, sicut præcedunt veri Canonici ex forma coadiutoriæ. *Sacra Congr. Rit. in Pistorien.* 15. *Martij* 1618. referente Aldano *d. tit.* 18. *n.* 15.

10 Coadiutores sunt tuti possessores annales, triennales, & decennales, etiamsi eis non sit data noua possessio post obitum coadiuti si per annum, triennium, vel decennium continuauerint in possessione post obitum coadiuti. *Sacra Cong. Rit. in Colimbrien.* 16. *Decembris* 1606. *in* 3. *dub.* cuius memini *d. tract. de Canonicis c.* 29. *n.* 43.

11 Coadiutor Canonici, si simul sit Rector Ecclesiæ Parochialis, potest in processionibus incedere cum Canonicis sub eorum Cruce, nec ex eo quod non incedit sub Cruce Rectorum potest tanquam absens puniri in certa portione frumenti, sed duplicis personæ muneri satisfacit. *Sacra Congreg. Rituum in Veronen.* 27. *Iulij* 1601. teste Aldan. *dict. tit.* 18. *num.* 22.

12 Coadiutori tenentur Canonici inseruire & ministrare, prout tenerentur inseruire proprio Canonico coadiuto in omnibus functionibus Canonicalibus. *Sacra Cong. Rit. in Casalen.* 10. *Ianu.* 1609. de qua memini *d. tract. de Canon. c.* 29. *n.* 53.

13 Coadiutores possunt vti priuilegiis concessis veris Canonicis optandi beneficia ad vtilitatem tamen & commoditatem coadiuti. *Sacra Cong. Rit. in d. Colimbrien.* 16. *Decemb.* 1606. *in* 5. *dubio* penes Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 13.

14 Coadiutores tenentur residere & Diuinis inseruire. *Sacra Congr. Conc. sub die* 7. *Aprilis* 1618. apud Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 14.

15 Coadiutor tenetur residere etiam in casu, quo coadiutus propter infirmitatem, vel legitimè impeditus non teneretur alioquin residere, aliàs non lucratur distributiones quotidianas, quæ punctantur coadiuto in damnum tamen ipsius coadiutoris. *Sacra Congr. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. *& in Patauina* 8. *Maij* 1617. *& in Ceneten.* 4. *Apr.* 1620. quas refert Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 13.

16 Coadiutor positus per Papam gaudet fori priuilegio, si in Prima Tonsura, vel minoribus Ordinibus constitutus sit. *Sacr. Congr. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. p.* 5. *cap.* 2. *num.* 98. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 19. *de foro comp. num.* 26. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 12. *n.* 9.

17 Coadiutores non intelliguntur comprehensi in statuto quod ex aliqua causa iubilare facit Canonicos. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. *in* 3. *dubio*, cuius memini *de Iure eccles. vniuerso lib.* 3. *c.* 5. *num.* 70.

18 Coadiutores tenentur celebrare Missas, quæ vigore testamenti, & institutionis Capellaniæ ipsi coadiuti celebrare tenentur, quando coadiuti sunt legitimè impediti. *Sacra Congregat. Rituum in Patauina*, 3. *Decembris* 1616. apud Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 17.

Coadiutor licèt non sit in Sacris constitutus, 19
potest omnia, & singula facere, & exercere, quæ sine paramentis sacris cum cappa, & cotta facere posset coadiutus si præsens esset. *Sacra Cong. Rit. in Bononien.* 19. *Decembris* 1615. cuius memini *de Canonicis cap.* 29. *num.* 52.

Coadiutor non tenetur ad onera Canonicorum 20
iuniorum, licèt teneatur ad onera coadiuti, quia licèt sedeat post omnes Canonicos, id non est ex eo quod sit Canonicus iunior, sed quia non est verè Canonicus, & fulget aliena dignitate non propria. *Sacra Congr. Rit. in d. Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 7. *dub. & in Elboren.* 15. *April.* 1606. dum tenet Canonicum iuniorem iuxta consuetudinem Ecclesiæ debere supplere Vices hebdomadarij absentis, vel impediti, & non coadiutor, licet sedeat post vltimum Canonicum.

Coadiutores lucrantur distributiones quotidia- 21
nas absentibus coadiutis ad illorum vtilitatem. *Sacra Cong. Rit. in d. Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 6. *dub. & in Elboren.* 15. *Aprilis eiusdem anni*, quos citat Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 20. Et coadiutus si per se deseruiat, non amittit distributiones quotidianas, absente, vel non seruiente coadiutore. *Sacra Cong. Conc. in Vrbeuetana* 9. *Septembris* 1628. penes Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 21.

Coadiutores non lucrantur distributiones, quæ 22
dantur Canonicis, & Præbendatis propriæ Ecclesiæ quando aliquas Missas celebrant, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis. *Sacra Cong. Rituum in Patauina* 3. *Decembris* 1616. vt per Aldan. *dict. tit.* 18. *num.* 22.

Coadiutores non possunt lucrari distributiones 23
quotidianas quando coadiuti sunt præsentes. *Sacr. Cong. Rit. in Elboren.* 13. *Aprilis* 1606. *in* 3. *dubio*, apud Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 23.

Coadiutores inseruientes non possunt lucrare 24
fructus Præbendæ pro præbendatis coadiutis pro tempore, qui dicti eorum coadiuti culpabiles reperti manserunt carcerati. *Sacra Congr. Conc.* 15. *Decembris* 1618. quam sddacit Aldan. *dict. tit.* 18. *num.* 24.

Coadiutores si ex forma litterarum Apost. coad- 25
iutoriæ, nunquam tenentur Horis canonicis inseruire, quandiu aliqua ex tribus causis expressis *in c. vnic. de cler. non resid. lib.* 6. verè fuerunt impediti, distributiones quotidianas lucrantur, perinde ac si Diuinis interessent. *Sacra Congr. Conc. Barbastren.* 9. *Nouembris* 1630. cuius memini *de Iure eccles. vniu. lib.* 3. *c.* 10. *num.* 86.

Coadiutor datus Canonico non ordinato ad 26
formam statuti requirentis certum Ordinem in Canonicis sub pœna amissionis cuiusdam partis fructuum, non lucratur huiusmodi fructus pro coadiuto, quamuis ipse coadiutor esset ordinatus ad formam dicti statuti. *Sacra Congr. Rituum in Barbastren.* 5. *Decembris* 1629. de qua Aldan. *dict. tit.* 18. *num.* 25.

SVMMARIVM.

1 *Forma litterarum Coadiutoriæ seruanda est.*
2 *Episcopus non potest erigere Coadiutoriam in vim Conc. c.* 4. *sess.* 21. *de reform.*
3 *Abbatissa Coadiutrix cum futura successione præferri debet Priorissæ Monasterij.*
4 *Iurisdictio & præeminentia Coadiutricis cessat præsente Coadiuta.*

5 Distri

5 *Distributiones quotidianæ debentur Canonico coadiuto, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore.*
6 *Residere tenentur coadiuti quando coadiutores sunt absentes, vel exempti ex quacunque causa.*

Coadiutoria, Coadiutrix, Coadiutus.

Collect. CLXXVI.

1 Coadiutoriæ litterarum forma seruanda est *Sacra Cong. Rituum in Neritonen.* 12. *Octobris* 1619. teste Sellio *in select. Canonic. capite* 22. *numero* 7.

2 Coadiutoriam erigere non potest Episcopus in vim decreti Conc. cap. 4. sess. 21. de reform. Sed utique cogere Rectorem ad adiungendum sibi tot Sacerdotes, qui sufficiant Ecclesiis in Sacramentis administrandis. *Sacra Congr. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 43. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 21. *de reform. c.* 4. *n.* 3. *& de officio, & potest. Parochi c.* 11. *n.* 4.

3 Coadiutrix Abbatissæ cum futura successione præferri debet Priorissæ Monasterii, *Sacra Cong. Rit. in Virdunen.* 5. *Iuly* 1603, penes Aldan. *in comp. Canon. res. lib.* 5. *tit.* 18. *n.* 27.

4 Coadiutricis præeminentia & iurisdictio cessat, præsente Coadiuta, *S. Cong. Rit. etiam in Virdunen.* 18. *Octob.* 1604. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 29.

5 Coadiuto Canonico distributiones quotidianæ debentur, infirmo absente; vel non seruiente coadiutore. *Sacra Congregat. Conc. in Vrbeuetana* 9. *Septembris* 1628, vt per Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 21.

6 Coadiuti tenentur residere quando coadiutores sunt absentes, vel exempti ex quacunque causa. *Sacra Congregatio Rituum in Elboren.* 15. *Aprilis* 1606. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 30.

SVMMARIVM.

1 *Matrimonium contrahi inter baptizatum, baptizantemque & suscipientem impedit cognatio spiritualis.*
2 *Maritus & vxor suscipientis, baptizatique pater & mater non contrahunt cognationem spiritualem.*
3 *Dispensationibus matrimonialibus sunt exprimendi cognationis spiritualis gradus.*
4 *Mulier, quæ defert puerum baptizandum vsque ad ianuam Ecclesiæ, vbi illum tradit futuro compatri nullam contrahit cognationem spiritualem.*
5 *Compater designatus quando contrahat cognationem spiritualem?*
6 *Patrini inter se non contrahunt cognationem spiritualem.*
7 *Cognatio ex Catechismo non est sublata per Concilium Trident.*
8 *Contractu deficiente non contrahitur cognatio spiritualis.*
9 *Procurator non sibi sed mandanti contrahit cognationem spiritualem.*
10 *Casus singularis proponitur à Sacra Congr. resolutus.*

Cognatio spiritualis.

Collect. CLXXVII.

Cognationem spiritualem contrahentes ante Concilij Trident. confirmationem, dummodo non sint ex personis in eiusdem Concilij decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps contrahi hanc cognationem spiritualem, matrimonij vinculo inter se absque dispensatione aliqua liberè, & licitè copulari possunt: & matrimonia etiam post confirmationem huiusmodi absque dispensatione Sedis Apost. inter eas iam contracta valent. *Pius V. const.* 14. *incip. Sanctissimus* 20. *August.* 1566. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 193. & apud me *in fine tract. de offic. & potest. Episcopi bulla* 9. *p.* 78. 1

Cognatio spiritualis non contrahitur inter maritum, vel vxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quascunque alias personas tam ex parte suscipientis quàm baptizantis, & baptizati in Concilio Trident. nominatim non expressas. Idem *Pius V. Const. sua incip. Cum illius vicem* 4. *Calend. Decembris* 1566. penes me in fine *d. tr. de officio, & potest. Episcopi. Bulla* 10. *pag.* 79. 2

Cognationis spiritualis gradus sunt exprimendi in dispensationibus matrimonialibus. *Pius V. constit.* 21. *incipien. Motu proprio* 5. *Decembris* 1566. 3

Cognationem spiritualem non contrahit mulier ex eo quod defert puerum baptizandum vsque ad ianuam Ecclesiæ, vbi illum tradit futuro compatri, à quo puer introfertur, ac de Baptismo suscipitur absque eo quod dicta mulier vllum actum in actu baptismatis præstet. *Sacra Congregatio Concilij* teste Sellio *in select. Canonic. capit.* 22. *num.* 43. 4

Cognationem spiritualem, quæ matrimonium contrahendum impediat, ac dirimat contractum, contrahit compater designatus; qui in Baptismo infantis alterutrum præstitit, id est siue ipsum infantem Sacerdoti porrexit, vt in sacrum fontem immergeret, siue post immersionem eum protinus è manu Sacerdotis suscepit, tametsi in actu Baptismi illum non tetigerit, quia eadem ratio militat in porrigente, & suscipiente, dummodo puer tangatur siue ante siue post, siue in immersione, videtur enim vnicus actus per continuationem, accedente præsertim consuetudine. *Sacr. Congreg. Conc. sub die* 27. *Septembris* 1601. referente Sellio *d. c.* 22. *numero* 44. 5

Cognatio spiritualis non contrahitur inter ipsosmet patrinos. *S. Cong. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 4. *tit.* 15. *l.* 1. *de Matrim. n.* 84. 6

Cognatio ex catechismo non est sublata per Concil. *cap.* 2. *sess.* 24. *de reformat. Matrimon.* quia voluit tollere solummodo scandala, & peccata, quæ oriuntur per contrahentes in casu, in quo non possunt permanere sine peccato, & scandalo, in reliquis non tetigit impedimenta alia impedientia matrimonium, quia ex illis neque scandalum, neque peccatum oriri potest. *Sacra Cong. Conc.* 21. *Decembris* 1592. apud Sellium *d. cap.* 22. *num.* 45. 7

8 Cognatio spiritualis non contrahitur deficiente contactu, qui enim tantummodo assistit baptizato, vel confirmato, ipsumque non tangit, vel tangit tantum extremitatem digiti, cognationem spiritualem non contrahit. *Sacra Congregat. Conc.* quam adducit Armend. *d. lib. 4. tit. 15. lib. 1. de Matr. num. 83.*

9 Cognationem spiritualem non sibi, sed mandanti contrahit procurator. *Sacra Cong. Conc. in Tudertina* 16. *Martij* 1650. de qua Sellius *in select. Canon. c. 76. num. 25.* quem refero *in collect. ad Trident. sess. 24. de reform. matrim. cap. 1. r. 26.* & illius memini *de officio, & potest. Parochi, part. 2. cap. 17. num. 15.*

10 Cognatio spiritualis an fuerit contracta in hoc casu dubitatur. Petrus & Anna coniuges elegerunt in susceptores in Baptismo filij Andræam, & auram, sed adueniente tempore Baptismi audiens Andræas à Petro fuisse electam Lauram in commatrem, rogauit Petrum vt illa posthabita eligeret Rosam, replicauit Petrus se id facere non posse citra iniuriam, cui responsioni Andræa non acquiescente, idem Petrus omnia retulit Parocho, & facta expressa declaratione animi sui quod nullo pacto intendebat Rosam in commatrem habere, Parochus consilium dedit, vt ambæ admitterentur, sed pollicebatur expressè se nullatenus admissurum Rosam ad tangendum infantem: cui consilio Petrus acquiescens designauit etiam Rosam in commatrem: ista autem præter intentionem Petri & promissionem eidem Petro factam à Parocho infantem in actu Baptismi simul cum Laura tetigit. Quæritur an fuerit contracta compaternitas etiam inter dictam Rosam, & Petrum, an potius solum inter Petrum, & Lauram? *Sacra Congregat.* censuit contraxisse etiam cum Rosa, quia fuit designata, *in Aquen.* 10. *Martij* 1631. de qua meminit Sellius *d. c. 22. num. 50.*

SVMMARIVM.

1 *Iurispatronatus controuersi cognitio ad Episcopum dumtaxat, non ad inferiores pertinet.*
2 *Coloni & ministri Ecclesiarum, vel clericorum si cum animalibus bona laicorum damnificent, ad quem pertineat cognitio?*
3 *Nullitatis professionis Religiosæ cognitio ad quos spectat.*
4 *Commissio super nullitate professionis Superiori vnà cum Ordinario directa, intelligitur de Superiori monasterij, & non Religionis.*
5 *Ordinario pertinet cognitio declarationis nullitatis professionis ante expletum 16. ætatis annum facta.*
6 *Fraudis donationum clericis factarum cognatio spectat ad forum ecclesiasticum.*
7 *Fraudis cognitio, qua dicitur quem assumpsisse characterem, & habitum post delictum commissum occasione gaudendi priuilegio fori spectat ad Iudicem ecclesiasticum.*

Cognitio.

COLLECT. CLXXVIII.

1 Cognitio validitatis, & inualiditatis iurispatronatus controuersi ad Episcop. dumtaxat, non ad inferiores, qui ius habent instituendi, pertinet: secus verò si huiusmodi inferiores, Ordinarij in loco habuerunt iurisdictionem, *Sacr. Cong. Conc.* teste Nicolao Garcia *de benefic. part. 9. cap. 3. num. 19.*

Cognatio tam quoad bona quàm quoad personas laicorum, & eorum animalia, spectat ad Iudicem laicum priuatiuè quando coloni, & ministri Ecclesiarum, clericorum, & ecclesiasticorum, cum animalibus proprijs bona laicorum damnificant: sed si cum animalibus ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum quoad personas spectat ad laicum, quo verò ad animalia spectat ad Curiam ecclesiasticam. *Sacr. Congr. Immunitatis in vna Terracinen.* quam refere Aldano *in compendio Canon. resolut. lib. 2. titul. 44. num. 10.* 2

Cognatio nullitatis professionis, intra quinquennium deductæ spectat ad proprium Superiorē Regularem illius monasterij, in quo professionem Religiosus emisit, & ad Ordinarium illius loci vbi existit monasterium. *S. Cong. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Relig. num.* 18. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 104. n. 12.* Superior enim, cui commissiones, super nullitate professionis ex præscripto Concilij sess. 25. de Regular. cap. 19. directæ sunt, vnà cum Ordinario, intelligitur de Superiore monasterij, non Religionis. *Sacra Congregat. Conc. in Meten. & Romana* 7. *Aprilis* 1619. penes Aldan. *d. tit. 44. n. 11.* 3 4

Cognitio declarationis nullitatis professionis ante expletum 16. ætatis annum factæ, spectat ad Ordinarium. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. *d. l. 7. de Religionib. n. 11.* quem refero *d. p. 3. alleg. 101. num. 1.* 5

Cognitio fraudis donationum clericis factarum spectat ad forum ecclesiasticum, prout Vicario Apostolico de Castro mei amicissimo D. Ioanni Carolo Piccæ Aquilano patritio respondit. *S. Cong. Immunitatis sub die 9. Martij* 1632. cuius meminit Aldan. *d. tit. 44. n. 12.* 6

Cognitio fraudis, qua dicitur quem assumpsisse characterem, & habitum clericalem post delictum commissum occasione gaudendi priuilegio fori, ad Iudicem ecclesiasticum spectat. *Sacra Congregatio Immunitatis in Ciuitate Castellane* 18. *Februarij* 1631. de qua Aldan. *sæpe citato tit. 44. num. 13.* 7

SVMMARIVM.

1 *Beneficiorum collatores nil pro collatione, seu alia quauis dispositione beneficiorum etiam à sponte dantibus accipere possunt.*
2 *Notarij, seu quiuis Officiales collatorum si habeant salarium nil pro scriptura collationum exigere valent, aliàs puniuntur, secus si non habeant salarium.*
3 *Promotus ad Ecclesiam vel Dignitatem, cui subest cura animarum, debet attingere 25. sua ætatis annum.*

Collator.

COLLECT. CLXXIX.

Collatores beneficiorum quacunque dignitate præfulgeant, nil pro collatione, seu qua-uis

nis alia dispositione beneficiorum quouis quæsito colore directè, vel indirectè, etiam sub nomine annatæ, aut cuiusuis alterius portionis fructuum à sponte dantibus, vel offerentibus, accipere, aut exi-
2 gerere possunt. Eorundem quoque Collatorum Notarij, & alij quiuis Officiales quibus tamen aliundè certum salarium constitutum est, eadem omninò obseruare debent. Illis verò, quibus salarium pro officio suo exercendo nullum constitutum est, licet in qualibet beneficiorum collatione, seu alia dispositione pro suo labore aliquam mercedem accipere; quæ tamen scriptura, sigillo, & cæteris omnibus computatis vnum aureum non excedat, & indè collatores ipsi nihil emolumenti percipere possunt, alioquin tam dantes quàm recipientes pœnis contra simoniacos editis à Sacris Canonibus tenentur, easque ipso facto incurrisse censentur. Notarij autem, seu Officiales alij à suis Officiis suspensi sunt. *Sacra Cong. Conc.* testibus
3 Nicol. Garc. *de benefic. part.*8. *cap.* 1. *num.* 75. & 76. Lezana *in summ. quæst. Regular. tomo* 2. *cap.* 18. *num.* 39.

3 Collatores in promouendis ad Ecclesiam, vel Dignitatem, cui subest animarum cura tenentur perquirere vt attingant ætatem 25. annorum, *Sacra Congregat. Conc. in Nullius* 16. *Decembris* 1627. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 39. *num.* 8.

SVMMARIVM.

1 *Bona Ecclesiasticorum sine licentia testandi relicta aut legata cadunt sub spolio.*
2 *Suppellectilia clericorum sub spolio non cadunt.*
3 *Visitari & corrigi non possunt ab Episcopo Collectores Cameræ Apost.*
4 *Monialibus potest licentiam concedere Collector Portugaliæ vt introducant mulieres in monasterio pro eorum seruitio.*

Collectores.

Collect. CLXXX.

1 Collectores & Subcollectores spoliorum Cameræ Apost. bona quoruncunque ecclesiasticorum sine licentia testandi, relicta, aut legata capiunt *Pius IV. const.*8. incip. *Graue* 26. *May* 1560. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*8. aliàs *pag.*7. in nouiss. edit.

2 Collectores suppellectilia clericorum in spolium accipere non possunt. *Pius V. const.*42. incip. *Romani* 3. *Kalend. Septembris* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*238. aliàs *pag.*179. in nouiss. impress.

3 Collectores Cameræ Apost. ad nudum ministerium exigendi certis casibus in partibus deputati, si sunt Canonici, vel aliàs beneficiati, ab Episcopo visitari, & corrigi non possunt. *S. Congr. Concil.* testibus Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloss.* 51. *num.* 82. Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarra lib.*1. *tit.* 6. *de visitat. num.* 30. *vers. item Subcollectores.*

4 Collectori Portugaliæ licet concedere licentiam Monialibus introducendi mulieres in monasterio pro eorum seruitio. *Sacra Cong. Conc. in Vlixbonen.* 31. *Ianuary* 1615. penes Sellium *in selectis Canon. c.*18. *num.*25. refero Ego ipse *in tract. de Iure eccles. vniuerso lib.*1. *c.*44. *n.*48.

SVMMARIVM.

1 *Consuetudines laudabiles & antiquas aliquarum similium Ecclesiarum suæ prouinciæ seruare debet Collegiata circa ritus & ceremonias.*
2 *Statuta Collegiatæ Ecclesiæ quærenda sunt à proprio Episcopo.*
3 *Canonicis deficientibus, & vno tantùm remanente adhuc dicitur Collegiata.*
4 *Præcedentiam super omnes alias Ecclesias simplices etiam Parochiales habet Collegiata.*
5 *Insignis Collegiata præcedit aliis non insignibus etiamsi fuerint prius erectæ.*
6 *Candelarum ad faciendam distributionem & benedictionem non debet accedere Ecclesia Collegiata ad Parochialem.*
7 *Dedicationis festum non debet Ecclesia Collegiata, eodem modo, solemniter, & eadem die celebrare prout celebratur in Ecclesia Metropolitana.*
8 *Crucem propriam in processionibus deferre possunt Canonici Collegiatæ Ecclesiæ.*
9 *Episcopus specialiter subdelegare potest facultatem visitandi Collegiatam Ecclesiam exemptam.*
10 *Collegiata Ecclesia erecta in Cathedralem non comprehenditur sub decreto* Concilij sess. 25. cap.6. de reform.

Collegiata Ecclesia.

Collect. CLXXXI.

Collegiata Ecclesia circa ritus, & cæremonias debet seruare laudabiles, & antiquas consuetudines aliarum similium Ecclesiarum prouinciæ. *Sacra Cong. Rit. in Terracinen.* 25. *February* 1606. quam refert Sellius *in select. Canonic. cap.* 24. *numero* 30. 1

Collegiatæ Ecclesiæ statuta quærenda sunt à proprio Episcopo. *Sacra Cong. Rituum in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602. penes Sellium *d. cap.* 24. *num.* 31. 2

Collegiata adhuc dicitur, & gaudet priuilegiis deficientibus omnibus illius Canonicis, & tantùm vno remanente. *Sacra Congr. Conc. sub die* 26. *Aprilis* 1621. teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 7. *n.* 12. 3

Collegiata debet præcedere omnibus aliis Ecclesiis simplicibus, vel quæ tantùm Parochiales sunt. *Sacra Congr. Rit. in Nolana* 10. *Iuny* 1602. & *in Senogallien.* 23. *Mart.* 1619. & 4. *April.* 1620. etiamsi antequam erigeretur in Collegiatam illi cederet. *Sacra Congr. Rit. in Terracinen. Somnini* 24. *February* 1606. quas omnes citat Sellius *d. c.* 24. *num.* 32. 4

Collegiata insignis præcedit aliis non insignibus etiamsi fuerint prius erectæ. *Sacra Cong. Rit. in Firmana* 24. *May* 1612. apud Aldan. *d. tit.* 7. *num.* 13. quamuis erectio sine præiudicio alterius facta fuerit. Eadem *Sacra Cong. Rit. in Nolana* 20. *Aprilis* 1602. & *in nullius seu Firmana* 5

23. *Martij*

23.*Martij* 1602. quarum meminit Sellius *d.c.*24.*num.*33.

6 Collegiata non debet accedere ad Eccleſiam Parochialem ad faciendam benedictionem & diſtributionem candelarum, & palmarum, non obſtante conſuetudine. *Sacr.Cong.Rit.in Oſtien.Core* 28.*Aprilis* 1607.de qua mentionem facit Aldan. *d.tit.*7.*n.*13.

7 Collegiata non debet eodem modo, & ſolemniter, ac eadem die celebrare in ſua Eccleſia feſtum Dedicationis, prout celebratur in Eccleſia Metropolitana, ſed debet celebrare priuatè, prout celebratur in omnibus Eccleſiis per ciuitatem. *Sacra Cong.Rit.in Cæſaraugustana* 26.*Iunij* 1610. referente Aldan.*d.tit.*7.*n.*14.

8 Collegiatæ Canonici poſſunt iuxta eorum conſuetudinem deferre Crucem propriam in proceſſionibus, dummodo digniorem, & vltimum locum linquatur Clero Eccleſiæ Cathedralis.*S.Cong.Rit. in Anconitana* 24.*Auguſti* 1609. teſte Aldan.*d.tit.*7.*num.*15.

9 Collegiatam exemptam viſitandi facultatem poteſt Epiſcopus ſubdelegare, ſed opus eſt ſubdelegatione ſpeciali. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 1. *Februarij* 1631. apud Sellium *d.cap.*24.*num.*33.

10 Collegiata erecta in Cathedralem non comprehenditur ſub decreto Concilij ſeſſ. 25. cap. 6. de reform. *Sacr. Congreg. Conc.* penes Armendar.*in addit.ad recop.legum. Nauarra lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Epiſcop. num.* 88. quem refero *de officio, & poteſtate Epiſcopi, part.*3.*alleg.*73.*num.*5.*in fine*, & me citato Ludouic.à Sarauia *de iuriſdict. Adiunctor.quaſt.*11.*num.*18.

Collegiatæ Eccleſiæ Canonicus, vide in verbo *Canonicus collect.*90.*n.*4.*cum ſeqq.*

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopi iuriſdictioni ſubeſt Collegium ſcolarium fundatum ſub gubernio ciuium cum conditione quod ſcholares debeant eſſe Clericali charactere inſigniti.*

2 *Viſitari poteſt ab Ordinario Collegium fundatum, & dotatum à certo Canonico.*

3 *Colimbrienſe Collegium fundatum pro Religioſis Militarum S.Iacobi de Spatha, & S.Benedicti de Auis Portugaliæ.*

Collegium.

Collect. CLXXXII.

1 COllegium ſcholarium fundatum ſub gubernio, & adminiſtratione ciuium ſub conditione inter alias, vt ſcolares debeant initiari clericali charactere, iuriſdictioni Epiſcopi ſubiacet, & poteſt per ipſum viſitari.*Sacra Cong.Conc.in Firmana* 17. *Auguſti* 1630. teſte Sellio *in ſelectis Canon. cap.* 22.*n.*4. quem refero *in collect.ad Trident.ſeſſ.*22. *de reform.cap.* 8.*num.*13.

2 Collegium ſcholarium fundatum, & dotatum à certo Canonico viſitari poteſt ab Ordinario, licet prætenderet Communitas ſub cuius gubernio regitur, à ſe fuiſſe fundatum, quia ſuper hæreditatem dicti Canonici deuoluta ad Cameram Apoſt. ratione ſpolij ſe compoſuit. *Sacra Congr. Conc. in Firmana* 13.*Iulij* 1630. referente Sellio *d.cap.*22.*n.*5.

3 Collegium Colimbrienſe pro Religioſis Militiarum S. Iacobi de Spatha, & ſancti Benedicti de Auis in Luſitania cum priuilegiis erexit, Collegialeſque iuxta regulas ſuorum Ordinum, & alias pro Collegij regimine ab Ordinario loci approbandas regi, & per concurſum ad beneficia Ordinis admitti decernit *Paulus V.conſtit.*5. incip. *Ex iniuncto* 23. *Auguſti* 1605. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*3.*pag.*180.

B.Collectæ officium & Miſſa, vide in verbo *Officium proprium collect.*534.*n.*22.

Collocutoria.

Collect. CLXXXIII.

1 COllocutoria communia in monaſteriis Monialium retineri debent in loco claro, & aperto vt Moniales alloquentes ab omnibus commodè perſpici valeant, ac in eorundem collocutoriorum ianua nihil permittatur, quo intus vllo modo claudi valeat. *Sacra Congreg. Epiſcop. & Regul.in Fauentina* 7. *Martij* 1617. penes Ioan. Mariam Nouat. *in lucerna Regul.verbo Collocutoria, num.*1.*&* 2.

SVMMARIVM.

1 *Mendicantium Ordinum coloni, arrendatarij, affictuarij, negotiorumque geſtores ſunt immunes à cunctis exactionibus.*

2 *Exemptione collectarum proportione colonica gaudent coloni, vel partiarij bonorum eccleſiaſticorum.*

3 *Fori priuilegio gaudent, coloni partiarij durante colonia.*

Coloni.

Collect. CLXXXIV.

1 COloni, arrendatarij, locatorij, affictuarij, negotiorúmque geſtores Ordinum Mendicantium ſunt immunes à cunctis exactionibus tam ruſticis quàm vrbanis, *Pius V.conſt.*10. incip.*Indefeſſa*, 18. *Calend.Septembr.*1566. apud.Laërt.Cherub.*in Bullar.tom.*2.*pag.*144. in nouiſſ.impreſſ.

2 Coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum eccleſiaſticorum exemptione collectarum tam ordinariarum quàm extraordinariarum proportione colonica gaudent. *Sacr. Cong. Epiſcop. & Regul.in Oppiden.* 18. *Septembris* 1618. penes Lezanam *in ſumma quaſt. Regul.tom.*3.*verbo gabella num.*14. & alios per me citatos *de iure eccleſiaſt. vniuerſo lib.*1. *c.*39.§.5.*n.*31.

3 Coloni partiarij Epiſcoporum durante colonia gaudent fori priuilegio. *Sacra Cong. Immunitatis, ſub die* 6.*Decembr.*1627. quam refert Aſcan. Tamburin.*de iure Abbatum tom.*1. *diſp.*20.*ſub num.* 4. *& in Neocaſtren.*13.*Auguſti* 1639. cuius meminit R.P.D.Alexand.Sperell.*in deciſ. fori eccleſiaſt.deciſ.* 98.*num.*8.

Color

Color.

Collect. CLXXXV.

1 COlor violaceus in cappis concessus Canonicis hyemali tempore, intelligitur concessus æstiuo tempore in almutiis. *S. Cong. in Cæsaraugustana 30. Nouembris* 1610. cuius meminit Sellius *in select. Canon. cap.* 28. *n.* 18.

SVMMARIVM.

1 *Dominico die non est facienda Commemoratio omnium defunctorum nisi adsit consuetudo.*
2 *S. Maria Commemoratio debet omnino fieri in Officio currenti, etiamsi prius eius Officium paruum recitatum fuerit.*
3 *S. Crucis commemorationem quando beneficiatus diebus solitis obligatus est facere, tenetur quoque facere ordinariam.*
4 *SS. Petri & Pauli Commemoratio in Suffragiis, quæ recitantur post Officium, non est omittenda in Breuiario Benedictino approbato.*
5 *Patroni Ecclesiæ Commemoratio debet omnino fieri.*
6 *Theatini non solent commemorationem facere nisi de Cruce.*
7 *Titularis & Patroni Ecclesiæ Commemorationes non sunt ommittendæ.*
8 *Commemoratio in Missis potest fieri de particularibus personis nominatim.*

Commemoratio.

Collect. CLXXXVI.

1 COmmemoratio omnium defunctorum non est celebranda, nec facienda in die Dominico, *S. Cong. Rit. in Augustana* 14. *Septembris* 1605. teste Sellio *in select. Canonic. cap.* 39. *num.* 16. Nisi adsit consuetudo immemorialis in contrarium. *Eadem S. Cong. in ipsa Augustana* 7. *Octobris* 1606. teste eodem Sellio *d. c.* 39. *n.* 17.

2 Commemoratio de Sancta Maria debet omnino fieri in officio currenti, in Ecclesiis eidem dedicatis, etiamsi prius Officium paruum ipsius B. Mariæ recitatum fuerit. *S. Cong. Rit. in Bononien.* 10. *Ianuarij* 1604. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 16. *n.* 11.

3 Commemoratio ordinaria fieri debet quando beneficiatus est obligatus facere commemorationem Sanctæ Crucis diebus solitis. *Sacra Congregat. Conc. Rit.* 30. *Martij* 1631. penes Aldan. *lib.* 1. *tit.* 16. *n.* 13. Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 5. *cap.* 18. *num.* 7.

4 Commemoratio SS. Apostolorum Petri & Pauli in Suffragiis, quæ recitantur post Officium non est omittenda in Breuiario Benedictino reformato. *Sacr. Cong. Rit. sub die* 6. *Decemb.* 1608. apud Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 13.

5 Commemoratio ad Vesperas de Patrono Ec-
6 clesiæ vt omnino fiat declaratur, licet Theatini non consueuerint Commemorationem facere nisi de Cruce. *Sacra Cong. Rit. in causa Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. cuius meminit Sellius *d. c.* 39. *num.* 18.

Commemorationes de Titulari, & Patrono 7 Ecclesiæ non sunt omittendæ, sed faciendæ iuxta rubricas Breuiarij. *Sacra Congr. Rituum in causa Germaniæ inferioris* 21. *Martij* 1609. teste Selho *d. cap.* 29. *n.* 19.

Commemoratio in Missis potest fieri de par- 8 ticularibus personis nominatim iuxta institutionem. *Sacra Congregat. Rituum in Abulen.* 21. *Augusti* 1601. quam refert Aldan. *d. tit.* 16. *numero* 14.

Commenda.

Collect. CLXXXVII.

COmmendæ, quæ ad sex menses in Ecclesiis 1 Curatis fieri poterant ab Ordinariis ex cap. Nemo, de elect. lib. 6. amplius post Concilium locum non habent, cùm debeat in omnibus deputari Vicarius ad formam *Concilij cap.* 18. *sess.* 24. *de reform. S. Cong. Conc.* teste Garc. *de benef. p.* 4. *c.* 4. *n.* 15.

Commendas Militiarum IESV Christi, Sancti 2 Iacobi de Spatha, & Sancti Benedicti de Auis in Regno Portugaliæ, necnon & earum beneficia consequi non possunt Milites iuxta earum statuta, nisi triennio in Africa cum duobus seruientibus contra infideles militassent, modò ad preces Philippi Hispaniarum Regis indulgetur satis esse Militibus quinquennio cum duobus seruientibus in quacunque eius classe militare aduersus infideles, aut hæreticos. *Paulus V. constit.* 24. *incip. Maiestatis, de anno* 1606. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 108.

Commendatarius Abbas; Vide in verbo *Abbas Commendatarius, collect.* 1.

SVMMARIVM.

1 *Clericus peregrinus sine litteris commendatitiis ad diuina celebranda, & Sacramenta administranda non est admittendus.*
2 *Litteræ commendatitiæ sunt obtinendæ ab eo, qui Clerici peregrini Ordinarius fuerit.*
3 *Episcopus potest admittere ad Sacramenta administranda Sacerdotes habentes litteras commendatitias suorum Ordinum, si verè idonei sint.*
4 *Clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirentia non sunt commendatitiæ litteræ denegandæ.*

Commendatitiæ litteræ.

Collect. CLXXXVIII.

COmmendatitiæ litteræ, sine quibus ex decreto Concilij cap. 16. sess. 23. de reform. Clericus peregrinus ad Diuina celebranda, & Sacramenta administranda admitti non debet, sunt obtinendæ ab eo, qui huiusmodi Clerici Ordinarius fuerit. *Sacr. Congr. Conc. sub die* 1. *Iulij* 1597. teste Armeodar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. n.* 56. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 21. *n.* 4. 1 2

Commenda

3 Commendatitias litteras suorum Ordinariorum habentes Sacerdotes exteros, potest Episcopus admittere ad Sacramenta administranda, sicut poterat ad Missæ sacrificium, dummodo illi verè idonei sint. *Sacra Congr.Conc.* penes Armendar.*d.l.7.de Episcopis num.*83.quem refero *in collect.ad Trident. sess.*23.*de reform.c.*16.*n.*10.

4 Commendatitiæ litteræ denegandæ non sunt ab Episcopo Sacerdotibus,& Clericis,qui non habent beneficia in titulum residentiam requirentia *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armendar.*d.l.7.de Episcopis n.*63. Campan. *in divers. Iuris Canon.rub.* 9.*c.*6.*n.*4. quos cum aliis refero *de Episcopo d.p.* 2. *alleg.*21.*num.*3.

SVMMARIVM.

Commensales Papæ sunt:
1 *Clerici Cameræ Apostol.*
2 *Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ.*
3 *Auditores Rotæ Rom.*
4 *Commissarius Cameræ Apost.*
5 *Auditor causarum confidentiarum.*
6 *Cantores Capellæ Pontificiæ.*

7 *Exemptiones commensalium continuorum Papæ, Cardinalium,Cubiculariorum,& Secretariorum non censentur revocatæ.*

Commensales Papæ.

COLLECT. CLXXXIX.

1 COmmensales Papæ verè sunt Clerici Cameræ Apostol.*Sixtus IV.constit.*1.incip.*Dispositione*,16.*Kal. Februarij* 1472.apud Laërt.Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*332. aliàs *pag.*301.in nouiss. impress.

2 Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ. *Iulius II. constit.*2.incip. *Quia nihil*,8.*Nouembris* 1504.apud Laërt. Cherub.*tom.*1.*pag.*403.

3 Auctores Rotæ Romanæ. *Paulus III. constit.*3. incip. *Sanctissimus,de anno* 1534. apud.Laërt.Cherub.*tom.*1.*pag.*615.aliàs *pag.*512.

4 Commissarius. Cameræ Apostol. *Sixtus V. constit.*44.incipien. *Ad excelsum*, 4.*Octobris* 1586. apud Laërt. Cherub. *tomo* 2. *pagina* 550. aliàs *pagina* 418.

5 Auditor causarum confidentiarum. *Sixtus V. constitut.*47. incipien. *Diuina. Kalend. Nouembris* 1586. apud Laërt. Cherub. *tom.*2. *pag.*556.aliàs *pag.*423.

6 Cantores Cappellæ Pontificiæ. *Sixtus V.const.* 58.incip.*Gloriosa*,5.*Id.Iun.*1587.apud Laert.Cherub. *tom.*2.*pag.*577.

7 Commensalium continuorum Papæ, Cardinalium,familiarium,Officialium,Cubiculariorum,& Secretariorum exemptiones solitæ & immunitates non censentur reuocatæ. *Vrbanus VIII. constitut.* 28. incip. *Superni*, 12. *Kalend. Nouembris* 1624. apud Angel.Mariam Cherub. *tom.*4. *pag.*46.in nouiss.impress.

Commissarius Cameræ.

COLLECT. CXC.

COmmissarij Cameræ Officium perpetuum, ac vacabile exsistit, habet annexam administrationem archiuij eiusdem Cameræ, nihil soluit pro expeditione litterarum sui officij, gaudet priuilegiis Clericorum Cameræ, & aliis gratiis, est verè familiaris, & commensalis Papæ: procedit contra detinentes & non reuelantes scripturas Cameræ in toto statu ecclesiastico Via executiua & manu Regia, & contra Prelatos, & alios prouisos ingerentes se in beneficiis à Sede Apostol.obtentis ante litterarum expeditionem,& illo instante proceditur in causis cambiorum illicitorum.*Sixtus V. const.*44. incip. *Ad excelsum*, 5. *Id. Octobris* 1586. apud Laert.Cherub.*in Bullariotom.*2.*pag.*530.aliàs *pag.*418.in nouissim. impress. Eo non citato non expediuntur commissiones causarum, neque inhibitiones in causis spoliorum. *Pius IV. constitution.*51. incipien. *Attendentes, de anno* 1568. apud Laert.Cherub.*tom.*2.*pag.*246.aliàs *pag.*186.in nouiss.impress.

SVMMARIVM.

1 *Commissarius si tempore commissionis reperiatur in dignitate constitutus,& deinde illam resignet,potenti nihilominus de causa sibi commissa cognoscere.*

2 *Commissiones super nullitate professionis, directa Ordinario, & Superiori suo, intelliguntur de Superiore Monasterij, & non Religionis.*

3 *Capitulum, seu Vicarius Capitularis Sede vacante non potest exequi commissiones Apostolicas in forma dignum, aliàs Episcopo directas.*

Commissio.

COLLECT. CXCI.

COmmissionis tempore si Commissarius reperiatur in dignitate constitutus, & designatus inter Iudices synodales, & illam postea resignet, nihilominus de causa sibi commissa cognoscere poterit non resignatarius, quia sufficit ab initio resignantem fuisse capacem. *Sacra Congregat. Conc.*teste Nicol. Garc.*de benef.part.*9.*cap.*2. *numero* 331. 1

Commissiones super nullitate professionis ex præscripto Sacri Conc.Trid.cap.19.sess.25.de Regularibus directæ Ordinario,& Superiori suo, intelligantur de Superiore monasterij,non Religionis. *Sacra Cong.Conc. in Meten.& Romana* 7. *Aprilis* 1629. penes Sellium *in select. Canon. cap.*80. *num.*10. quem refero *in collect. ad Trid.in d.c.*19. *num.*22. 2

Commissiones Apostolicas in forma dignum, & aliàs directas Episcopo, vel eius Vicario Generali intuitu officij, vel sub nomine dignitatis, non potest exequi Capitulum, Vicarius Capitularis Sede vacante. *S.Cong.in Camenaten.*2. *Augusti* 1631. apud Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*2.*tit.*3. *n.*1. quem citaui *in collect. ad Trid.sess.*7.*de reform. cap.*10. *num.*6. & illius memini *de iure eccles. vniuers.lib.*1.*cap.*32.*num.*39. Solorzan. *de iure Indiarum tom.*2.*lib.*3.*cap.*13.*n.*5.*&* 6. 3

SVM

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Sacra Communione agentes.*

2 *Ecclesia precepto satisfaciunt communicantes in hebdomada sancta, vel infra octauam Paschatis.*

3 *Precepto Ecclesia non satisfacie Communionem accipiens de manu Regularium.*

4 *Praceptum Communionis in Paschate anticipando an possit impleri?*

5 *Praceptum Communionis in Paschate potest extendi in longius tempus ex Episcopi, aut Parochi dispensatione rationabili.*

6 *Feria quinta in Cœna Domini omnes Presbyteri Cathedralis Communionem sumere debent.*

Communio Sacra.

COLLECT. CXCII.

1 DE sacta Commnnione Aloys. de Ponte *de mysteriis Fidei part. 1 medit. 33. Hisp.* Bernardin. Obicinus *in Regno Christi tract.* 38. & 39. Petrus Crespetius *in summa Catholica Fidei sub hoc verbo*, Busseus *in Virsdario Christ. virt. verbo Eucharistia Communio*, Azor. *instit. moral. part. 1. lib. 7. cap.* 10. Quarant. *in sum. Bullarij verbo Communio*, Trullench. *in Decalog. lib. 3. c. 5. dub.* 2. Ego *de Officio & potest. Parochi, c.* 20.

2 Communionem sacram suscipientes in hebdomada sancta, vel infra Octauam Paschatis Resurrectionis D.N. IESV Christi satisfaciunt præcepto Ecclesiæ. *Eugenius IV. constit.* 20. incip. *Fide digna* 8. *Iuly* 1440. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 197. Et ideo præceptum communicandi in Pascate incipit à prima Dominica Quadragesimæ per totam Dominicam in Albis. *Sacr. Cong. Conc. die* 19. *Nouembr.* 1619. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 35. *n.* 8.

3 Communionem sacram suscipiens ante vel post diem Paschatis non de manu Parochi, sed Regularium habentium à Sede Apost. priuilegium administrandi hoc Sacramentum præterquam in die Paschatis præcepto Ecclesiæ non satisfacit. *S. Cong. Conc.* referente Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 1. de confitendo semel in anno n. 4.* & Aloys. Ricc. *in decis. Curia Archiep. Neapol. p. 4. decis.* 127.

4 Communionis in Paschate præceptum non potest adimpleri anticipando à tertia Dominica Quadragesimæ vsque ad tertiam Dominicam post Pascha. *Sacra Congr. Rit. in Granaten.* 15. *Februarij* 1614. cuius memini *in tract. de Parocho c. 20. n. 14. in fine.*

5 Communionis in Paschate præceptum potest extendi in longius tempus ex Episcopi, aut Parochi dispensatione rationabili, veluti si teneatur de relapsu in peccatum, si grauitas delicti perpetrati id requirat, aut si causa alicuius forensis expeditionis impediat conscientiæ serenitatem. *S. Cong. Conc.* 19. *Nouembris* 1619. cuius memini *d. cap. 20. num.* 14.

6 Communionem de manu Episcopi, vel alterius celebrantis debent sumere omnes Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis tam Dignitates quàm Canonici feria quinta in Cœna Domini iuxta consuetudi-

Barbos. Apost. Decis. Sum.

nem vniuersalis Ecclesiæ in memoriam, quod Christus dicta die manu propria communicauit Apostolos, & ideo non debent celebrare. *Sacr. Cong. Rit. in Ciuitaten.* 27. *Septembris* 1608. apud Sellium *in select. Canon. c. 2. n.* 86. & illius meminit Gauant. *in rub. Missalis p. 4. tit. 8. sub n.* 7.

Communitas.

COLLECT. CXCIII.

COmmunitas alicuius loci si solet ex immemorabili consuetudine de mercede Prædicatoris prouidere, ad eam de cætero tribuendam, cogenda est. *Sacra Congregat. Conc.* teste Sellio *in select. Canon. cap. 42. n.* 3. 1

Communitates, & Vniuersitates bona sua alienare non possunt sine licentia Papæ & nulli hypothecæ bona sua obligare possunt nisi ex causa locationis, non tamen vltra decennium, & sine licentia Oratores ad Vrbem mittere non possunt. *Sixtus V. const.* 42. incip. *Inter varias pradio Kalend. Octob.* 1586. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 545. aliàs *pag.* 414. 2

Compater, & Compaternitas, vide *in verbo Cognatio spiritualis collect.* 177.

Compostellana Ecclesia.

COLLECT. CXCIV.

COmpostellanæ Ecclesiæ statutum permittens beneficiato, qui in ea per quadraginta annos continuos aliquod ecclesiasticum beneficium possedit, si per dictum tempus illi per se ipsum in Diuinis residendo inseruiuit, vt à dicta Ecclesia de cætero quoad vixerit, tanquam emeritus, & indè donatus abesse liceat, & tanquam præsens in choro habeatur tam ratione fructuum præbendarum, quàm distributionum quotidianarum, mandauit tolerari *Gregorius XIII.* prout refert Nicol. Garc. *de benefic. in addit. ad p. 3. c. 2. n.* 344. 1

Compostellanæ Ecclesiæ Sacellum Vide *collect.* 412. *n.* 1. & 2.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Conceptione B. Virginis agentes.*

2 *Dispensatio de Conceptione B. Virginis in Capitulis & Academiis olim licita attenta Bulla Pij V.*

3 *Paulus V. prohibuit in actibus publicis asseri B. Virginem in peccato originali fuisse conceptam.*

4 *Gregorius XV. strictiorem edidit prohibitionem, & quoad Fratres Predicatores mitigauit, vt num.* 5.

Conceptio B. Virginis.

COLLECT. CXCV.

DE immaculata Conceptione B. Virginis integros edidere tractatus Fr. Ægidius de præsentatione, Ferdinandus Quirinus de Salazar, 1

Iacobus Granado, & nouissimè Andræas Finto, Antonius Catharin. in disputatione, Franciscus de la Cueua insignis Madritensis Aduocatus & Ambrosius Coranus in Oratione, Barthol. de Spina *in opusculo*, Martin. Delrius *in florida Mariana*, Iodoch. Cocc. *in thesauro Catholico to.1. lib.3*. Mirandа *in lib. de Conceptione Virginis*, Lauren. de Portel. *in dub. Regularib. verbo Conceptio Deipara*, plures quos refero *in collect. ad Trid. sess. 5. in decreto de peccato originali num. 10. cum seqq.* Et de Festo Conceptionis B. Virginis Gauant. *in Rub. Breuiarij sect. 7. c. 2. num. 8.*

2 Conceptionis B. Virginis disputatio in Capitulis, Academiis, ac inter doctos licita, sed eiusdem Conceptionis quæstiones vulgari idiomate in libris conscribere nemini licet. *Pius V. constit. 114.* incip. *Super specula pridie Kalend. Decembr.* 1570. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 325. de qua Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. opus. 111.*

3 *Paulus V. in generali Congregatione S.R.E. & vniuersalis inquisitionis contra hæreticam prauitatem sub die 31. Augusti* 1617. prohibuit ne vllus auderet in actibus publicis asserere B. Virginem in peccato originali fuisse conceptam, quod decretum reperitur impressum *tom. 4. Bullarij const. 7. Pauli V.* & eius verba transcribunt Campan. *in diuersorio Iuris Canon. rub. 12. c. 13. num.* 140. & Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regular. resol. 30. n. 2.*

4 *Gregorius XV. in eadem Generali Inquisitione S.R.E. & vniuersalis Inquisitionis sub die 24. May* 1622. ex causis euitandi scandala, dissensiones, atque discordias in populo Christiano, & vt acceperat, in aliquibus regionibus iam ortæ sunt ex sermonibus priuatis occasione assertionis affirmatiuæ extendit & ampliauit etiam ad priuata colloquia, & scripta mandans, & præcipiens omnibus, & singulis cuiusuis Ordinis & instituti Regularibus, & aliis quibuscunque tam ecclesiasticis quam secularibus ne de cætero donec articulus huiusmodi à Sede Apost. definitus, vel per Sanctitatem suam, & Sedem Apost. fuerit aliter ordinatum, neque etiam in sermonibus, & scriptis priuatis audeant asserere quod eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmatiua aliquo modo agere, seu tractare, exceptis tamen quibus à Sede Apost. fuerit super hoc specialiter indultum, & in sacrosancto Missæ Sacrificio, ac diuinis Officiis celebrandis eadem sanctitas suam non alio quam Conceptionis nomine omnes tam seculares quam cuiusuis Ordinis Regulares vti debere voluit, & contra transgressores statuit Ordinarios locorum, & hæreticæ prauitaris vbique locorum deputatos Inquisitores procedere posse, & in eos seuerè animaduertere. Quod decretum reperitur impressum *tom. 4. Bullarij constit. 59. Gregorij XV.* & eius tenorem referunt Iulius Lauor. *de Indulgent. p. 2. cap. 11. n. 159.* Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regulares pag.* 190. Lezana *in sum. quæst. Regular. p. 1. cap. 20. num. 12.* Ego ipse *de Episcopo p. 5. alleg. 105. n. 59.*

5 Idem *Gregorius XV. in quadam sua Constit.* incip. *Eximij 28. Iunij* 1622. omnibus & singulis Ordinis Prædicatorum Fratribus licentiam concessit vt de cætero in quibuscunque priuatis eorum colloquiis seu conferentiis inter se dumtaxat, & non inter alios, aut cum aliis de materia Conceptionis B. Mariæ Virginis differere, & tractare absque vllo pœnarum in dictis decretis Pauli V. & eiusdem Gregorij contentarum incursu liberè, & licitè possint, & valeant, apud Flauium Cherub. *in fine sui compendij Bullarij*, & Lauret. de Franchis *d. loco pag.* 196. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Conceptio B. Virginis.*

Concessiones viuæ vocis oraculo factæ, vide in verbo *Oracula collect.* 538.

Concessiones ad beneplacitum factæ possunt quandocunque reuocari. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Papien. 12. Martij* 1619. apud Sellium *in sett. Canon. c. 21. n. 6.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Conciliis generalibus agentes.*
2 *Papa solus potest Concilia generalia conuocare, etiamsi de eius causa agatur.*
3 *Papa Concilia benè acta comprobat, & malè acta reprobat.*

Concilium generale.

COLLECT. CXCVI.

De Conciliis generalibus Petrus de Monte, & Stanislaus Osius, Ludou. Granatens. *in sylua locorum*, Peltran *in Rosario*, Gregorius Nouius Lusitan. *de Resp. statu tom. 2. lib. 4. 5. & 6* Guilielmus Durand. *de Concilij Generalis celebrandi modo to. 13. tract. Doctor. p. 1. fol.* 154. Et de Conciliis Dominicus Iacobatius, Marcus Mantua, Reginaldus Polus, Nicolaus Heremitannus, Card. Bellarm. *in controu. tom. 1. controu. 4. lib. 1. & 2.* Conrad. Clingius *locorum commun. lib. 3.* Iodoch. Lorichius *in thesauro nouo Theolog.* Petrus Crespetius *in summa Catholicæ Fidei.* 1

Concilium generalium conuocatio ad solum Romanum Pont. spectat. *Leo IX. const. 2.* incip. *Cum ex eo 16. Kalend. Ianuarij* 1055. Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 10. aliàs *pag.* 47. in noui impress. Etiamsi de eius causa agat. *Iulius II. constit. 27.* incip. *Sacrosancta 15. Calend. Augusti* 1511. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 443. aliàs *pag.* 385. 2

Concilia benè acta comprobat, & malè acta reprobat solus Romanus Pont. *Gelasius I. const. 1.* incip. *Valde Kalend. February* 495. apud Laert. Cherub. *dict. tom. 1. pag. 2.* 3

SVMMARIVM.

1 *Concilium Trid. indictum à Paulo III. & prosequutum à Pio V.*
2 *Præcedentia, & forma sedendi in Concilio Trid. inter Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos.*
3 *Papa sibi reseruat in dubiis decidendis declarationes facere super Concilij Trid. decretis.*
4 *Commendataria super interpretationem Concilij edere prohibitum est.*
5 *Priuilegia omnia, exemptiones, immunitates, & facultates reuocantur in his, quibus decretis Concilij Trid. contrariantur.*
6 *Interpretatio Concilij Trid. Congregationi Cardinalium delegatur.*

7 Versio

7 *Versiones quacunque seu translationes Concilij Tridenti de latina lingua in alias prohibentur.*

Concilium Tridentinum.

Collect. CXCVII.

1 CONcilium Tridentinum à Paulo III. indictum, prosequutus est, & approbauit *Pius IV. constit.* 23. incip. *Ad Ecclesia regimen* 4. *Kalend. Decembr.* 1560. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 34. aliàs *pag.* 26. in nouiss. impress.

2 Concilio Tridentino Patriarchas primo, Archiepiscopos secundo, Episcopos tertio loco secundum Ordinem promotionis ad tegimen suarum Ecclesiarum sedere, & præcedere, nullamque haberi rationem ad ipsorum dignitates Primatiales decernit idem *Pius IV. constitution.* 24. incip. *Sicut ea*, apud Laert. Cherub. *in Bullar. to.* 2. *pag.* 35.

3 Concilij Tridentini declarationes in dubiis decidendis sibi reseruat Pontifex, prohibetque commentaria super eius interpretationem in lucem emitti, idem *Pius IV. constit.* 73. incip. *Benedictus Deus* 7. *Kalend. Februarij* 1564. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 104. cuius de materia & intellectu Sayr. *de censur. lib.* 3. *cap.* 35. *num.* 21. *ad fin.* Suar. *tom.* 5. *etiam de censur. disp.* 23. *sect.* 7. *n.* 12. Filliuc. *in quæst. moral. lib. tract.* 14. *cap.* 6. *quæst.* 6. *n.* 91. Homobon. de Bonis *de examine eccles. tract.* 11. *cap.* 12. *quæst.* 27. *resol.* 1. *pag.* 309. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 20. *num.* 53. *in fine*, vbi quod in illa Bulla non est sermo de interpretationibus, quæ in scholis fiunt docendo, Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum de Concilio Tridentino*, latè Bonacin. *de censuris extra Bullam disp.* 2. *quæst.* 2. *puncto* 27. *à n.* 1. vbi *n.* 5. probat non comprehendi sub dispositione huius Constit. edentes remissiones Doctorum in Concilium Trid.

4 Concilij Trid. decretis contraria priuilegia, exemptiones, immunitates, facultates, &c. reuocantur. *Pius IV. const.* 94. incip. *In Principis Apostolorum Sede* 3. *Kalend. Martij* 1565. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 136. Et per hanc Bullam asserit Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 258. fuisse à Sacra Congr. decretum priuilegia omnia Regularium etiam ea, quæ Mare magnum appellantur esse reuocata in his, quæ Concilio Trid. aduersantur.

5 Concilij Tridentini interpretationem Congregationi Cardinalium delegat *Sixtus V. const.* 74. incip. *Immensa* 11. *Kal. Februarij* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 611.

6 Concilij Tridentini translationes seu quæcunque versiones de Latina lingua in Gallicam, vel alias linguas, & sic quæcunque versiones non emanatæ auctoritate Sedis Apost. prohibentur. *Sacra Cong. Concil. sub die* 2. *Iunij* 1629. addidit pœnas Indicis librorum prohibitorum. *S. Cong. Indicis* 15. *Nouembris* 1629. quarum meminit Aldan. *in comp. Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 36. *n.* 18.

7 Concilij Tridentini pro derogatione sufficit clausula Generalis, Non obstantibus constitutionibus Apost. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. par.* 5. *c.* 8. *n.* 87. Et derogatio nec specialis, nec generalis requiritur in Concilio Trid. si supplicatio manu Papæ signata fuerit. *Eadem Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. p.* 4. *c.* 5. *n.* 34. *& p.* 5. *c.* 8. *n.* 87.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Vide in verbo *Congregatio pro executione Concil. Trid. collect.* 211.

SUMMARIUM.

1 *Archiepiscopi quolibet triennio Concilium Prouinciale celebrare tenentur.*
2 *Archiepiscopus, vel eo legitimè impedito, Episcopus antiquior Concilium Prouinciale congregare debet.*
3 *Concilium Prouinciale non obligat extra Prouinciam.*
4 *Capitula vt non dimittant ordinandos ad alios quàm ad Comprouinciales Episcopos non potest Concilium Prouinciale statuere.*
5 *Capituli potestatem non potest restringere Concilium Prouinciale.*
6 *Processum in causis criminalibus grauioribus non potest contra Episcopum formare Concilium Prouinciale.*
7 *Abbates benedicti, & qui vsum Mitra habent in Conciliis Prouincialibus præcedunt Commendatariis.*
8 *Confessarium non approbatum à Suffraganeo non potest deputare Concilium Prouinciale pro absoluendo subditum ipsius Suffraganei.*

Concilium Prouinciale.

Collect. CXCVIII.

COncilium Prouinciale à singulis Archiepiscopis, quolibet triennio celebrare iussit. *Leo X. const.* 10. incip. *Regimini* 4. *Non. Maij* 1511. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 481. 1

Concilium Prouinciale congregare debet Archiepiscopus, vel eo legitimè impedito, Episcopus antiquior, sed non Episcopus exemptus, qui semel elegit, quamuis sedeat super omnes, & in promotione sit antiquior. *Sacr. Cong. Conc.* cuius meminit Zerol. *in praxi Episcop. part.* 1. *verbo Concilium* §. 1. 2

Concilium Prouinciale non obligat extra Prouinciam, & extra eam non facit legem, & per approbationem, quæ fit à Sacra Concilij Congregatione, non intelligitur confirmatum auctoritate Apostol. sed tantum permissum. *S. Congr. Conc.* quam refert Sellius *in select. Canon. c.* 80. *n.* 16. 3

Concilium Prouinciale statuere non potest vt Capitula non admittant ordinandos ad alios quàm ad Comprouinciales Episcopos, nisi id fiat ex rationabili causa pro correctione videlicet Prouinciæ. *Sacr. Congr. Concil.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 5. *c.* 7. *num.* 93. 4

Capitulum Prouinciale non potest restringere potestatem Capituli, vt scilicet non concedat post annum litteras dimissorias Ordinandis ad titulum patrimonij, pensionis, sed hac in re obseruandum est *c.* 3. *sess.* 21. *de reform.* quod docet obtinentes patrimonium, vel pensionem non promouendos, nisi Episcopus pro necessitate, vel commoditate suarum Ecclesiarum iudicauerit assumendos. *Sacra Congregat. Conc.* teste Nicolao Garcia *citato loco.* 5

Concilium Prouinciale non potest formare processum in causis criminalibus grauioribus contra Episcopum ad effectum transmittendi illum ad 6

Sanctissimum. *Sacra Cong. Conc.* referente Aloys. Riccio *in praxi rerum fori eccles. part. 4. resol. 491. num. 1. & in decis. Curiæ Archiep. Neapol. part. 4. decis. 141. n. 5.*

7 Conciliis Prouincialibus Abbates benedicti, & qui vsum Mitræ habent, præcedunt Commendatarios, post hos locum obtinent Dignitates, postea collocandi sunt procuratores. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. n. 3. ad 3.*

8 Concilium Prouinciale non potest dare facultatem pœnitenti subdito Episcopi Suffraganei eligendi Confessarium non approbatum ab ipso Suffraganeo. *Sacra Cong. Conc. sub die 16. Martij* 1581. cuius meminit Prosp. de Augustino *in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij verbo Concilium Prouinciale, q. 36. in fine.*

Concionator. vide in verbo *Prædicator, collect. 591. & seq.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopus vt debeat visitare cum aliquibus Assistentibus eligendis à capitulo, potest concordia obtineri, sed Episcopus eius vigore tenetur adhibere tantum eorum nudam præsentiam.*

2 *Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 20. non sustulit concordias à Sede Apost. confirmatas ex certa scientia.*

3 *Concilium Trid. sess. 25. de reform. c. 6. non comprehendit in suis derogationibus concordias à Sede Apost. ex certa scientia confirmatas.*

4 *Concordia inter Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, & Clericos Regulares ciuitatis Bituntinæ circa funeralia confirmatur à Sede Apostolica.*

Concordia.

COLLECT. CXCIX.

1 CONcordia inter Episcopum & Capitulum à Sede Apostolica ex certa scientia & cum causæ cognitione confirmata si cautum sit vt Episcopus debeat visitare cum aliquibus Assistentibus eligendis à Capitulo illa est quidem seruanda, vtpote decretis Concilij non abrogata, sed Episcopus vigore eiusdem concordiæ non tenetur adhibere consilium, vel concursus Capituli, aut Canonicorum sed tantùm nudam eorum præsentiam. *Sacra Cong. Conc.* teste Rota *decis. 57. n. 10. p. 1. recent.* cuius memini *de Episcopo p. 3. alleg. 72. n. 3. in fine.*

2 Concordiæ confirmatæ à Sede Apost. ex certa scientia per decretum *Conc. sess. 24. de reform. c. 20.* non sunt sublatæ, secus si in forma communi. *Sacr. Cong. Conc. in Lucerina 13. Ianuarij 1629.* penes Sellium *in select. Canon. cap. 81. num. 10.* Concordiæ autem confirmatio obtenta ab instantia vnius partis, non est ex certa scientia, & cum causæ cognitione ad hoc vt sublata non sit decreto *Concilij dicto cap. 20.* Eadem *Sacra Congregatio sub die 26. Iunij* 1592. quam refert Sellius *d. cap. 82. num. 11.*

3 Concordias à Sede Apost. ex certa scientia confirmatas non comprehendit decretum *Concilij sess. 25. de reform. c. 6* in suis derogationibus. *Sacr. Cong. Conc.* testibus Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss. 25. n. 14.* Armendar. *in addit. ad recep. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis n. 67.* Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctorum q. 25. n. 6.*

Concordia facta inter Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, & clericos Regulares ciuitatis Bituntinæ circa funeralia, approbata fuit, & confirmata, videlicet quod sit in arbitrio Capituli & Canonicorum associare, vel non associare, corpus defuncti quando est sepeliendum in Ecclesia Regularium; sed si illud associant, non debent facere Officium, sed associato corpore vsque ad portam Ecclesiæ debent redire ad Cathedralem. Idem si aliqua Religio, vel Confraternitas laicorum associauerit, similiter vsque ad portam Ecclesiæ; & quod Capitulum & Canonici habeant medietatem ceræ. *S. Cong. Rit. in Bituntina 21. Februarij* 1604. cuius meminit Sellius *d. cap. 82. n. 12.* 4

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Clericis concubinariis agentes.*

2 *Clerici concubinarij qui dicantur publici, & quomodo puniendi?*

3 *Clericus notorius concubinarius sine aliqua Superioris monitione est hodie ipso iure suspensus ab officio, & beneficio.*

4 *Monitio clericis concubinariis à Superiore facienda debet esse specialis, non autem generalis.*

5 *Monitio in visitatione contra concubinarios facta non suffragatur.*

6 *Tempus quod inter vnam & alteram monitionem contra concubinarios clericos, interuenire debet, relinquitur arbitrio Episcopi.*

Concubinarius Clericus.

COLLECT. CC.

DE Clericis concubinariis Glar. *§. fornicatio, n. 9. vers. clericus autem concubinarius,* Bernard. & Salzed. *in pract. Canon. cap. 79. de concubinar.* Tiber. Decian. *in tract. crimin. lib. 6. cap. 21. de cleric. concub.* Matienz. *l. 6. gloss. 2. num. 23. cum seqq. tit. 8. lib. 5. nouæ Recep.* Menoch. *de arbit. casu* 218. Thom. Valasc. *alleg. iuris tom. 1. alleg. 34. à num. 7.* Nicol. Garc. *de benef. part. 11. cap. 10. num. 181. cum multis seqq.* Marc. Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. cap. 30.* Marchin. *de Sacram. Ordinis tract. 1. p. 8. c. 3. n. 32. cum seqq.* Ego *in collect. ad cap. sicut 4. de cohabit. cleric.* 1

Concubinarij clerici qui publici dicantur, & quomodo puniendi? *Pius V. constit. 5.* incip. *Cum primùm, Kalend. April.* 1566. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 179.* & illius meminerunt Gutier. *Canon. lib. 2. c. 7. n. 68. & seq.* Nicol. Garc. *d. p. 11. c. 10. n. 187.* 2

Concubinarius clericus notorius sine aliqua monitione Superioris est hodie, prout in veteri iure, ipso iure suspensus ab officio, & beneficio, ita quòd si celebret, incurrat irregularitatem. *Sacra Congregat. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 4. tit. 5. de stupro l. vnica n. 6.* Nicol. Garc. *de benefic. p. 7. cap. 14. n. 11.* Bellet. *disquisit. clerical. part. 1. tit. de disciplina cleric. § 5. n. 45.* 3

Concubinariis clericis monitio à Superioribus facienda debet esse specialis, non autem generalis

pura

puta per edictum. *Sacra Cong.Conc.* cuius meminerunt
5 Nicol. Garc. *d.p.*11.*cap.*10.*num.*186. *declarat.* 4. Armendar. *d.tit.*5. *de stupro l. vnica n.*4. in visitatione, sed & aliis quoque temporibus. *Eadem sacra Cong.* penes Nicol. Garc. *d.n.*186. *declarat.*5. Ar-
6 mendar. *d.l.vnica n.*5. Et tempus quod inter vnam, & alteram mentionem interuenire debet relinquitur arbitrio Episcopi. *Eadem sacra Cong.* apud Nicol. Garc. *d.n.*186. *declar.*6. Armendar. *d.l.vnica num.*6.

SVMMARIVM.

1 *Parochialis in prouisione quomodo faciendus concursus?*

2 *Inferiores Episcopo quando possint concursum facere?*

3 *Parochiales quando existunt intra fines Abbatia nullius diœcesis, spectat ad Episcopum intra cuius fines illa existit concursum facere.*

4 *Pestis tempore si eius occasione ciuitas sit bannita concedit Sacra Congr. facultatem prorogandi tempus concurrentium.*

5 *Edicta concursus ab Ordinariis proponenda, & quando?*

6 *Beneficia curam animarum habentia, qua verè sunt Dignitates, concursu non conferuntur.*

7 *Parochiales iurispatronatus mixti concursu non conferuntur.*

8 *Regularia beneficia qua Regularibus conferuntur concursu non prouidentur.*

9 *Iurispatronatus Parochiales, quod origine erat totum laicale, sed pro duabus tertiis partibus, ex donatione laicorum effectum est ecclesiasticum, concursu non conferuntur.*

10 *Prouisus à Papa causa renunciationis de aliqua Parochiali duntaxat examinari debet absque concursu.*

11 *Consanguineos, vel familiares tam suos, quàm resignantium non potest Episcopus prouidere de Parochialibus in manibus suis resignatis.*

12 *Regulares Clerici Ordinum etiam Mendicantium non sunt admitendi ad examen concursus.*

13 *Monoculus dispensatus ad Ordines potest admitti ad examen concursus.*

14 *Concursus est nullus si fiat non expectato lapsu termini.*

15 *Comparens legitimo impedimento cessante post elapsum terminum non est admittendus ad concursum etiamsi examen nondum factum sit.*

16 *Episcopus non tenetur prorogare terminum concursus, sed benè facit prorogando.*

17 *Episcopus potest alios Clericos admittere ad examen concursus cum nominatis à patrono Ecclesia.*

18 *Examinatores Synodales si non prastiterint iuramentum ad prascriptum Concilij examen concursus coram eis factum non valet.*

19 *Examinatoribus Synodalibus, si alius interuenit qui non erat de illis, isque examinauit, concursus est nullus.*

20 *Examinatores si adhibeantur ex iis, qui in Synodis pracedentibus deputati fuerunt, absque, eo quod in posteriori essent confirmati, examen concursus est nullum.*

21 *Concursus nouus dandus est in Vrbe vbi fuit appellatum a mal n Episcopi electione, & ad eandem Vrbem vocandus est praelectus.*

22 *Reiectus in concursu Parochialis potest prouocare praelectum ad nouum examen coram Iudice appellationis etiam antequam doceat de irrationabili iudicio Episcopi.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Concursus.

COLLECT. CCI.

CONcursus quomodo faciendus in prouisione & collatione alicuius Ecclesiæ Parochialis, edixit *Pius V. in sua constit.* 33. incip. *In conferendis de anno* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 219. de cuius materia Vgolin. *de potest. Episcopi, cap.* 50. §. 3. *cum seqq.* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de concursu.* Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 66. 1

Concursu instituere & reliqua efficere possunt quæ cap. 18. sess. 24. de reform. præscribuntur, inferiores Episcopo omnimodam habentes iurisdictionem quasi Episcopalem, nemini que præterquam Sedi Apost. & quidem immediatè subiecti, quique nullius sunt diœcesis, sed proprium habent territorium, & ius congregandi Synodum, dummodo etiam constet Synodum aliàs legitimè congregasse, & in ea examinatores deputasse. *Sacr. Cong. Conc. in Forosempronien.* 18. *Martij* 1591. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 28. & illius memini *in collect. ad Trident. sess.* 24. *de reform. cap.* 18. *n.* 47. Hinc *eadem S. Cong. Conc. sub die* 2. *Decembris* 1628. censuit eundem Episcopum Forosempronien. vti viciniorem manutenendum esse in sua quasi possessione concursus instituendi in vacationibus Ecclesiarum Parochialium dalla Rauignana, & iuris præeligendi magis idoneum ex approbatis in eisdem concursibus, donec Abbas Classen. legitimè probauerit habere ius congregandi Synodum, aliásque congregasse, & in ea examinatores ad præscriptum *Concilij sess.* 24. *c.* 18. deputasse, refero *in meo tract. de officio, & potest. Parochi, c.* 2. *n.* 39. 2

Concursum instituere & examinare prouidendos ad Parochiales existentes intra fines Abbatiæ nullius diœcesis, spectat ad Episcopum, intra cuius fines existit Abbatia iuxta *cap.* 1. *sess.* 23. & si id non constet, ad viciniorem, vt addidit Pius V. tantum limitando, nisi qui Prælatus est nullius, habeat ius congregandi Synodum, quia tunc posset in ea deputare examinatores Synodales, prout Concilium requirit. *Sacra Congr. Conc. in Castri Durantis vlt. Aprilis* 1611. de qua Ego ipse *d. cap.* 2. *sub num.* 39. 3

Concursus, qui in vacationibus Parochialium fieri solet coram Episcopo viciniori, si occasione pestis ciuitas illius sit bannita, & aditus præclusus ad eundem Ordinarium viciniorem, concessit Sacra Cong facultatem inferiori prorogandi tempus concurrentium, & vt interim prouideretur de œconomis & Vicariis idoneis. *Sacra Congr. Conc. in nullius terra Gastala Parmen. diœcesis* 17. *August.* 1630. cuius memini *d. tract. de Parocho c.* 2. *n.* 39. 4

Concursus edicta Ordinarij proponere debent in beneficiis Curatis reseruatis Sedi Apost. & in quibusuis aliis etiam ex antiqua consuetudine, & à Sede Apost. prouisio fit approbata ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis. *Sacra Congr. Conc.* testibus Anastas. Germon. *de indultis Cardinal.* §. *quibusuis num.* 6. Flamin. Paris. *de resignat. benefic. lib.* 10. *quæst.* 7. *num.* 12. Gonzal. *ad* 5

*reg.8.Cancel.glos.6.n.*112.Nicol.Garc.*de benef.p.9.c.2.num.*154. Modern.Hisp. *de protect.Regia tom.*1.*p.3.c.9.n.*98.

6 Concursu non conferuntur beneficia curam animarum habentia, quæ verè sunt Dignitates. *Sacra Congregat. Concil.* penes Nicol. Garciam *in addit. ad d.part.9. cap. 2. num.*196. *& in Sypontina* 17.*Augusti* 1630. cuius memini *de Parocho cap.* 2. *num.* 30.

7 Concursu non conferuntur Parochiales iurispatronatus mixti, idest partim ecclesiastici, & partim laicalis. *Sacr.Congr.Conc.in vna Bracharen.* quam refert de verbo ad verbum Modern. Lusitan. *de manu Regia p.*1. *cap.*7.*n.*36.*& ead. Sacra Cong.in Pisana* 5.*February* 1628. cuius memini *d. c.*2. *de Parocho num.*126.

8 Concursu non conferuntur beneficia Regularia, quæ Regularibus conferri solent. *Sacra Congregat.Conc.* apud Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloss.*6. *num.*62.

9 Concursu non conferuntur Parochiales iurispatronatus, quod origine erat totum laicale sed pro duabus tertiis partibus ex donatione laicorum effectum est postea ecclesiasticum. *Sacr.Congr. Concil.*17.*Iuny* 1617. quam adducit Aldan. *d.lib.*3. *tit.* 9.*n.*30.

10 Concursu non conferuntur beneficia Curata resignata in manibus Papæ ad fauorem alterius personæ, sed tali casu resignatarius prouisus à Papa, vel mandatum de prouidendo in forma *Dignum* obtinens, dumtaxat examinari debet absque concursu, & approbari si idoneus repertus fuerit ad curam animarum, siue resignatarius sit præsens in Curia, siue absens in partibus. *Sacra Cong.Conc.* de qua Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.*6. *num.*121.

11 Concursus ad examen Parochialium in manibus Episcopi resignatarum, non potest ille admittere consanguineos vel familiares tam suos quàm resignantium ex Bulla Pij V. *Sacra Congregat. Conc.* teste Nicol. Garc. *d.part.9.cap.*2. *num.*211.

12 Concursus ad examen admittendi non sunt Regulares clerici Ordinum etiam Mendicantium. *S. Congr. Conc.* quam citat Nicol.Garc. *de benef.p.*7. *c.*10.*num.*32.

13 Concursus ad examen admitti potest monoculus dispensatus ad Ordines suscipiendos. *Sacra Cong. Conc.*17.*Martij* 1619. penes Aldan.*d.lib.*3.*titul.*9. *num.*33.

14 Concursus est nullus si fiat non expectato lapsu termini. *Sacra Cong.Conc.in Potentin.*4.*Maij* 1619. de qua Aldan.*d.lib.*3.*tit.*9.*n.*35.

15 Concursui post tempus præfixum si quis comparuerit, legitimo impedimento cessante, itavt potuerit nomen suum inter præscriptum terminum deferre, & elapso termino examine nondum facto, seu re integra petat se ad concursum admitti non est audiendus. *Sacra Congreg. Conc.sub die* 7. *Iulij* 1625. cuius memini *d.tract.de parocho cap.*2.*n.*45. & antea idem censuerat vt per Garc.*d.part.* 9.*cap.*2. *num.*202.

16 Concursus terminum non tenetur protogare Episcopus, sed benè facit protogando. *Sacra Cong. Conc.sub die* 17.*Martij* 1619. apud Aldan.*d.lib.*3. *tit.* 9.*n.*36.

17 Concursus ad examen cum nominatis à patrino ecclesiastico potest Episcopus alios clericos admittere. *S.Cong.Conc.* referente Nicol.Garc.*d.p.*9.*cap.*2. *num.*162.

Concursus factus cum examinatoribus Synodalibus, qui non præstiterunt iuramentum ad præscriptum *cap.*18. *sess.*24.*de reform.* est nullus *Sacra Congregat. Conc. in Bisignanen.* 1. *Decembris* 1628. cuius memini *d. tract. de Parocho c.* 2. *num.*78. 18

Concursus est nullus, in quo cum quatuor examinatoribus Synodalibus, alius interuenit, qui non erat de Synodalibus, isque examinauit. *Sacra Congregat. Conc.in Messanen.* 9. *Septembris* 1628. *&* 15. *Decembris* 1629. quarum memini *d.cap.*2. *num.*75. 19

Concursus etiam est nullus vbi fuerunt adhibiti examinatores deputati in Synodis præcedentibus, quatenus tamen prædicti examinatores in Synodo posteriori non fuerunt confirmati. *Sacra Congregat. Concil. in Monopolitana* 13. *Iulij* 1630. cuius memini *de Parocho d.cap.* 2. *num.*67. 20

Concursus nouus dandus est in Vrbe, vbi fuit appellatum à mala Episcopi electione, & ad eandem Vrbem vocandus est præelectus. *Sacr.Cong. Conc. in Reatina* 16. *Martij* 1630. *& in Pisana* 17. *Iunij eiusdem anni*, quarum memini *d. c.*2. *de Parocho n.*149. 21

Concursu Parochialis reiectus potest prouocare præelectum ad nouum examen coram Iudice appellationis etiam antequam doceat de irrationabili iudicio Episcopi. *Sacra Congregat. Conc.in Vrbinaten.*9.*Septembris.* 1628. cuius memini *d. c. secundo n.*148. 22

Concursus examen, vide in verbo *Examen concursus collect.*340.

SVMMARIVM.

1 *Mulieres ad turpitudinem in actu sacramentalis Confessionis prouocantes tanquam de heresi suspecti inquiruntur.*
2 *Cruciata in vim priuilegij electi Confessarij non absoluunt à crimine heresis.*
3 *Absolutio sacramentalis non potest dari per litteras, seu internuntium.*
4 *Approbatio Confessariorum debet gratis dari ab Episcopo.*
5 *Confessiones factæ Confessarijs non approbatis sunt nulla.*
6 *Bullam publicatam in die Cœna Domini debent habere Ordinarij, Curati, & Confessarij.*
7 *Approbatio Confessariorum non potest fieri à Prælatis inferioribus.*
8 *Confessiones secularium nullus potest audire nisi priùs fuerit approbatus ab Episcopo quamuis sit in oppidis exemptis.*
9 *Confessiones fidelium licet Confessario approbato in Parochia audire absque Parochi licentia.*
10 *Approbationem debet Confessarius obtinere ab Episcopo illius diœcesis vbi Confessiones audit.*
11 *Confessiones audire non possunt Confessarij extra diœcesim Episcopi approbantis.*
12 *Approbatio Confessariorum spectat ad Episcopum donec per alium prætendentem probetur immemorialis.*
13 *Approbatum Confessarium ab Ordinario alterius diœcesis non potest eligere qui virtute Iubilei,*

vel

vel alterius priuilegij habet facultatem eligendi approbatum ab Ordinario.

14 *Approbatus in vna diœcesi ad audiendas Confessiones non potest in alia absque illius Episcopi approbatione eas audire.*

15 *Approbati ab Ordinario ad certum genus personarum, seu ad limitatum tempus non potest virtute Cruciatæ vltra illam facultatem Confessiones audire.*

16 *Carcerandus non est Confessarius ad dictum vnius mulieris dicentis fuisse ab eo solicitatam in confessione.*

17 *Ordinarij vti non possunt opera Confessariorum Regularium etiam pro Confessariis extraordinarijs nisi in casu necessitatis.*

18 *Examinati si non fuerunt Confessarij quando approbati fuerunt possunt ab Episcopo suspendi & examinari.*

19 *Confessiones secularium, qui sunt verè de familia, possunt Confessores Regulares in suis Monasterijs audire absque licentia Episcopi.*

20 *Episcopi à Confessionibus audiendis quando hodie possint Regulares suspendere?*

21 *Regulares Confessarij à prædecessoribus Episcopi examinati, & approbati ad Confessiones, possunt iterum examinari à successore.*

22 *Regularibus omnibus Confessariis vnius Conuentus simul nullo modo Episcopi possunt adimere facultatem audiendi Confessiones sacra Congregatione inconsulta.*

Confessarius.

Collect. CCII.

1 CONfessarius tam clericus secularis quàm Regularis, qui in actu Confessionis sacramentalis mulieres ad turpidinem prouocat, tanquam de hæresi suspectus inquiritur. *Pius IV. constit.* 31. incip. *Cùm nuper*, 16. *Aprilis* 1567. apud. Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 34. in nouiss. impress. *Paulus V. constit. sua*, incip. *Dilectæ fili*, 16. *Septembris* 1608. *Gregorius XV. constit.* 34. incip. *Vniuersi* 30. *Augusti* 1622. De quibus meminerunt, & de earum materia latè tractarunt D. Acuña, & eius additionator Seraphinus de Freitas *in tract. de solicitantibus mulieres in confessione.* Sousa *de Confessariis solicitantibus*, Trimarchi *de Sacerdote abutente sacramento Confessionis*, Anton. Sanctarell. *de hæresi c.* 46. Ioan. Sancius *in select. disp.* 11. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 2. *constit.* 4. *Gregorij XV.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 19. plures refero Ego ipse *de offic. & potest. Episcopi p.* 3. *all.* 105. *n.* 59. *cum seqq. & de Parocho c.* 19. *à n.* 48.

2 Confessarij electi in vim priuilegij Cruciatæ non absoluunt à crimine hæresis. *Gregorius XIII. constit.* 37. incip. *Officij*, 22. *Septembris* 1576. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 405.

3 Confessario absenti peccata sacramentaliter per litteras, seu internuntium confiteri non licet, & nemo sub pœna excommunicationis docere, vel affirmare potest quod liceat eo modo confiteri. *Clemens VIII. const* 87. incip. *Sanctissimus*, 10. *Iunij* 1602. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 135. aliàs *pag.* 98. in nouiss. impress. referunt Galleg *in tract. de Parochor. obligat p.* 2. *n.* 56. *cum seqq.* Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo Pœnitentia, different.* 9. *in fine.* Bonacina *de censur. extra Bullam, disp.* 2. *q.* 3. *puncto* 33. Scortia *in select. ad Bullas epit.* 163. *theor.* 404. Stephan. de Aluio. *de Episcop. & Abbatum potest. cap.* 26. *n.* 16. Ego *de officio, & potest. Parochi c.* 19. *n.* 44.

Confessarius nemo potest esse nisi habeat Parochiam, seu approbationem, quæ datur gratis ab Episcopo. *Gregorius XV. const.* 18. incip. *Inscrutabili* §. 1. *sub dat. Nonis Februarij* 1622. apud me *in fine tract. de officio Episcopi.* 4

Confessariis non approbatis Confessiones factæ sunt nullæ. *Sacra Congr. Conc.* testibus Capeauil. *de casibus reseru. cap.* 3. *q.* 1. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 1. *n.* 9. & aliis pluribus per me citatis *de officio Episcopi p.* 2. *alleg.* 25. *n.* 3. & nouissimè eadem *Sacra Cong.* post *d. Constit.* 18. *Gregor. XV. in declar.* 12. 5

Confessarij, Rectores, Curati, & Ordinarij debent habere Bullam publicatam in die Cœnæ Domini. *Urbanus VIII. constit.* 62. incip. *Pastoralis* §. 26. *& seqq. sub dat. Kalend. Aprilis* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullar. tom.* 4. *pagina* 76. 6

Confessarij non possunt approbari nisi ab Episcopis, non verò ab aliis Prælatis inferioribus. *Sac. Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, l.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. *de confitendo semel in anno, n.* 15. 7

Confessarius nullus potest audire Confessiones secularium etiam Sacerdotum, nisi prius fuerit approbatus ab Episcopo, etiamsi esset in oppidis exemptis dummodo illa sint intra limites diœcesis. *Sacra Cong. Conc. in Forosempronien.* referente Stephan. d'Aluin. *de potest. Episcop. & Abbatum, c.* 19. *n.* 6. *fol.* 105. 8

Confessario approbato licet in Parochia Confessiones audire absque Parochi licentia. *S. Congr. Conc.* apud Alphons. de Leone *de officio Capellani part.* 1. *q.* 1. *n.* 10. 9

Confessarius approbatus ab alio Episcopo quàm ab Archiepiscopo Valentino in diœcesi & pro diœcesi Valentina non censetur ab Ordinario approbatus. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminerunt Ludou. Beia *respons. casuum Conscient. part.* 4. *casu* 20. *vers. tandem*, Ægid de Coninck. *de Sacram. disp.* 8. *num.* 52. Stephan. d'Aluin. *de Episcopor. Abbatum, & Abbatiss. potest. cap.* 23. *num.* 13. *vers. cui consonat*, Boss. *de triplici Iubilei priuilegio, sect.* 3. *casu* 2. *n.* 213. Ego ipse *de officio, & potest. Episcop. p.* 2. *alleg.* 25. *num.* 32. 10

Confessarij extraordinarij ab Episcopo approbati ad Confessiones audiendas, siue sint sæculares, siue Regulares nullo pacto eas audire possunt extra diœcesim Episcopi approbantis, quamuis Confessores sint Episcopo subiecti. *Sacr. Cong. Concil. in Cremonen.* 22. *Maij* 1610. quam citat Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Confessarius, n.* 14. 11

Confessariorum approbatio spectat ad Episcopum, donec per alium prætendentem probetur immemorialis. *Sacra Cong. Conc. in nullius, seu Conuersanen.* 26. *Iunij, &* 30. *Augusti* 1627. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 14. *n.* 27. 12

Confessarium approbatum ab ordinario eligendi, qui virtute Iubilei, vel alterius priuilegij facultatem habet, non potest eligere Confessarium approbatum ab Ordinario alterius diœcesis. *Sacra Congreg. Conc. in Liman.* 29. *Ianuarij* 1633. cuius memini *de Episcopo, part.* 2. *alleg.* 25. *num.* 33. 13

Confessarius tam sæcularis quàm Regularis in vna diœcesi approbatus ad audiendas personarum 14

secularium confessiones non potest in alia easdem confessiones audire absque Episcopi diœcesis approbatione. *Sacra Cong. Conc. in Calaguritana* 6. *Iunij* 1608. quam refert Sellius *dicto cap.* 14. *numero* 28.

15 Confessarij seculares ad certum genus personarum, seu ad limitatum tempus ab Ordinario approbati minimè possunt etiam vigore Bullæ Cruciatæ pœnitentium confessiones audire vltra facultatem ipsis ab Ordinario concessam. *S. Cong. Conc. in Cæsaraugustana* 7. *Septembris* 1625. cuius memini *de officio, & potest. Episcop. part.* 2. *alleg.* 25. *num.* 35.

16 Confessarius ad dictum vnius mulieris dicentis fuisse ab eo solicitatam in confessione, carcerari non debet. *Sacra Congr. S.R. & vniuersalis Inquisitionis* 17. *Iulij* 1627. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in addit. cap.* 11. *n.* 4. *pag.* 475.

17 Confessariorum Regularium opera vti non possunt Ordinarij etiam pro Confessariis extraordinariis, nisi in casu necessitatis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 1. *Octobris* 1602. quam adducit Sellius *d. cap.* 14. *n.* 30.

18 Confessarij si non fuerunt examinati quando approbati fuerunt, ab Episcopo suspendi, & examinari possunt. *Sacra Congr. Episcop. & Vercellen.* 31. *Iulij* 1615. penes Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Confessarius n.* 18.

19 Confessarij Regulares in monasteriis, & collegiis Regularium, vbi Regularia instituta seruantur, possunt absque licentia Episcopi audire confessiones eorum secularium, qui sunt verè de familia, & communes commensales, non tamen illorum, qui tantùm deseruiunt in monasteriis. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 53. & *lib.* 4. *tit.* 28. *l.* 1. §. 1. *de confitendo semel in anno n.* 10. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Confessarius, n.* 15. me citato Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 16. *numero* 16.

20 Confessarios Regulares aliàs ab Episcopis, ad quos ius eos approbandi spectat, liberè approbatos, ipsi Episcopi ab audiendis confessionibus suspendere posthac minimè possunt, nisi ex noua causa, eaque ad confessiones pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipsis Ordinariis positum. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Nouembr.* 1615. cuius meminerunt Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Confessarius num.* 16. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 1. *constit.* 2. *Sixti IV. num.* 45. *pag.* 26. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 19. *num.* 9. Alphons. de Leone *in fine part.* 2. *de Iubileo pag.* 114.

Cæterùm an eadem causa subsit necne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere, sed Sedi Apost. dumtaxat, vbi eam sibi aperiri postulauerit, sic Episcopo Gienen. per suas litteras in forma Breuis rescripsit *Vrbanus VIII. sub die* 30. *Ianuarij* 1629. quas refero *de iure eccl. vniuers. lib.* 1. *cap.* 43. *num.* 210. & me citato in illo loco referunt etiam Tamburin. *de iure Abbatum, tom.* 2. *disp.* 6. *quæst.* 12. *num.* 9. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. in additam. ad constit. Sixti IV. cap.* 2. *num.* 9. *in fine tom.* 3. *pag.* 409. Vnde si Regulares cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à Confessionibus suspendendi, vtique ea causa ad ministerium Confessionis pertinebit, cum præcipua ministri qualitas sit integritas vitæ, ac morum honestas, ac proinde nihil obstat quominus ob eam possit Episcopus Regulares vtcunque à semetipso approbatos suspendere, aut repellere à Confessionibus audiendis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Oriolen.* 30. *Augusti* 1630. quam refero *d. tract. de iure eccles. vniuers. lib.* 1. *c.* 43. *num.* 209.

21 Confessarij Regulares à prædecessoribus Episcopis examinati & approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas à præsenti Episcopo successore pro maiori Conscientiæ suæ quiete possunt item examinare, at si minus idonei reperti fuerint, reprobari ad præscriptum Constitutionis Sanctæ mem. Pij Papæ V. hac de re editæ *Vrbanus VIII. in dicta Constitution. sub die* 30. *Ianuarij* 1629. quam ad litteram refero *dict. cap.* 43. *num.* 210.

22 Confessariis omnibus Regularibus simul vnius Conuentus nullo pacto Episcopi, locorumque Ordinarij possunt facultatem audiendi Confessiones adimere, sacra Cong. inconsulta. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Nouembr.* 1615. referente Sellio *d. c.* 14. *n.* 84.

SVMMARIVM.

1 *Cella ianua aperta remaneat donec Confessarius audit Confessionem Monialis infirmæ.*
2 *Clausuram ingressis pro audiendis Monialium infirmarum Confessionibus, vel aliis Sacramentis administrandis recta via, absque diuerticulo eat.*
3 *Monasterij septa quouis tempore & de nocte in casu necessitatis Confessarij ingredi possunt.*
4 *Cellas Monialium ad conspergendum in die sabbati Sancti non possunt Confessarij clausuram ingredi.*
5 *Monialium Confessarij ordinarij singulis quibusque triennijs mutari debent.*
6 *Confessarius extraordinarius bis, terue quotannis in communi Monialibus deputari debet.*
7 *Monialium Confessarij extraordinarij pro tempore, quo Confessionibus audiendis occupantur, excusantur à Religionis oneribus.*
8 *Extrema Vnctionis Sacramentum Monialibus infirmis administrant earum Confessarij.*
9 *Septa Monasterij Monialium nullatenus ingrediantur Confessarij, prætextu comitandi operarios, medicos, &c.*
10 *Merces annua quæ assignanda Confessarijs Monialium.*
11 *Curam animarum habens non potest fungi munere Confessarij Monialium.*
12 *Victus diatim à Monialibus nullatenus administretur Confessarius.*
13 *Moniales alloqui non potest earum Confessarius Regularis, & socius, exceptis casibus administrationis Sacramentorum.*
14 *Monasterij septa Monialium ægrotantium, Confessionum audiendarum gratia ingredi non potest Confessarius absque socio.*
15 *Monialium Confessarius ab eis nominatus sine rationabili causa remorari non potest.*
16 *Monialium Confessores etiam exempti & Regulares sine approbatione Episcopi hodie deputari non valent.*
17 *Episcopo licet ex rationabili causa Superiores Regulares*

gulares admonere vt amoueant Confessarios Monialium.

18 *Monialium Confessarij extraordinarij post Constit. Gregorij XV. debent prius approbari ab Ordinario.*

19 *Monialium Confessarij Ordinarij deputati ante Constitut. Gregorij XV. quando possint pergere in Confessionibus audiendis absque examine Episcopi ostenditur, & num.* 20.

21 *Approbatio Episcopi de Confessore extraordinario Monialium pro vna vice pro illa dumtaxat approbatus intelligitur.*

Confessarius Monialium.

Collect. CCIII.

1 Confessario Monialis infirmæ Confessiones audiente cellæ ianua aperta remaneat, & ambæ comitatrices ad eiusdem cellæ ianuam morentur, itaut & Confessarius, & infirma ab eis commodè cerni possint. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. sub die* 13. *Septembris* 1583. apud Lexanam *in summ. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo clausura num.* 26.

2 Confessarius Monialium clausuram ingressus ad administranda sanctissima Sacramenta recta via, & absque diuerticulo eat, redeatque, nec in alia monasterij parte diuagetur, etiam occasione visitandi alias infirmas, quibus Sacramentorum administratio non est necessaria. *Eadem Sacra Congregat.* penes Lexanam *dict. tom.* 3. *verbo clausura num.* 26.

3 Confessarij quouis tempore etiam pulsato Aue Maria, in casu necessitatis, monasterij septa ingredi possunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Ferrarien. de anno* 1593. cuius memini *de iure eccles. vniuerso lib.* 1. *c.* 44. *num.* 129.

4 Confessarij non possunt Monialium clausuram ingredi ad conspergendum cellas Monialium, aut alia loca aqua benedicta in die sabbati sancti, aut quolibet alio tempore. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul.* cuius memini *d. tract. de Iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 134.

5 Confessarij Monialium Ordinarij singulis quibuscunque trienniis mutari debent, idque obseruandum nedum circa Moniales subiectas Ordinario, sed etiam Regularibus. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 13. *February* 1593. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Confessarius num.* 11.

6 Confessarium vltra Ordinarium, alter extraordinarius bis, terue quotannis in communi, non autem in particolari Monialibus deputandus est. *Eadem Sacra Congregat. in Veronen. de anno* 1593. quam refert Sellius *in selectis Canonic. cap.* 30. *num.* 46.

7 Confessarij extraordinarij Monialium à monasteriorum, in quibus degunt, aut Religionis oneribus pro eo tempore dumtaxat, quo in Confessionibus audiendis occupantur, excusantur. *Eadem S. Congr. Episcop. & Regul. sub die* 10. *Martij* 1593. quam adducit Sellius *d. cap.* 30. *n.* 48.

8 Confessarij Monialium infirmis Sacramentum Extremæ Vnctionis administrant, & animabus earum Altissimo commendatis, in monasterij clausura non amplius morentur, sed & hortari illas ad benè moriendum aliis Monialibus sit curæ. *Eadem Sacra Congregat. Episcop. & Regular. sub die* 13. *Septembris* 1593. referente Sellio *d. cap.* 30. *num.* 49.

Confessarij aut alij Regulares nullatenus ingrediantur septa monasterij Monialium prætextu comitandi operarios, medicos, chirurgos, vel alios. *Eadem Sac. Cong. sub dicta die* 13. *Septembris* 1583. penes Sellium *d. c.* 30. *n.* 50. 9

Confessariis Monialium certa annua merces constitui debet, quæ iuxta morem, & qualitatem Religionis victui illius sufficiat, eademque merces à monasterio, in quo degit idem Confessarius, si Regularis sit, persoluatur. Cæterum Ordinarij locorum prohibeant Monialibus sub aliquibus pœnis, non tamen censurarum, ne vltra mercedem illam aliquid commoniter, vel priuatim eidem Confessori, vel aliis quibuscunque Fratribus tribuant, eisdemque Fratribus ne à Monialibus etiam sponte oblatum, aut donatum recipiant, sub iisdem pœnis inhibeant. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 29. *Nouembris* 1605. cuius memini *d. tract. de Iure Eccles. lib.* 1. *c.* 44. *n.* 139. 10

Confessarij Monialium munere fungi non possunt habentes curam animarum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Parmen.* 10. *Aprilis* 1615. penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Confessarius num.* 13. & illius memini *dict. lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 128. 11

Confessariis victus diarim à Monialibus nullatenus administretur, sed quædam pecuniæ summa quotannis victus loco eis persoluatur; & si Regulares sint Confessarij, monasteria in quibus degunt, pendant. *Eadem Sacra Congr. in d. Parmen.* cuius memini *d. lib.* 1. *c.* 44. *n.* 139. 12

Confessarius Regularis Monialium, eiusque socius (Confessionis, ac Sacramentorum administrationis casibus exceptis) easdem Moniales absque Sacræ Congregationis licentia alloqui non possunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Nolana* 21. *Februarij* 1617. testibus Tambur. *de iure Abbatissarum disp.* 24. *q.* 3. *n.* 5. Lexana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo clausura n.* 27. *in fine.* 13

Confessarius etiam ex antiqua consuetudine absque socio, monasteria septa Monialium ægrotantium Confessionum audiendarum gratia ingredi non potest, sed debet ei assignari socius, qui ipsi iuxta decretum sacræ Congregationis assistat, sitque ætatis vltra 50. annorum, vitæque exemplaris. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Nolana* 21. *Februarij* 1617. apud Lezanam *d. tom.* 3. *verbo clausura num.* 27. 14

Confessarij Monialium ab iis nominari non possunt amoueri nisi ex rationabili causa. *Sacra Congregat. Conc.* 11. *Iulij* 1626. penes Ioann. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Confessarius num.* 12. 15

Confessarij siue Regulares, siue seculares quomodocunque exempti tam Ordinarij quàm extraordinarij ad Confessiones Monialium etiam Regularibus subiectarum audiendas nullatenus deputari valeant nisi prius ab Episcopo diœcesano idonei iudicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant. *Gregorius XV. constit. sua* incip. *Inscrutabili nonis Februarij* 1622. apud Lauret. de Franchis *de controu. Episcop. & Regular. pag.* 136. & apud me post tract. *de officio Episcopi in constit. & decretis pag.* 56. 16

Confessarij Regularium vt amoueantur licet Episcopo Superiores Regulares admonere ex rationabili causa, quam eisdem Superioribus significare non tenetur, hisque Superioribus id facere 17

detre

derectantibus, habet Epiſcopus facultatem prædictos Confeſſores amouendi quoties & quando opus eſſe iudicauerit. *S. Cong. Conc. de anno* 1623. penes me *in fine d. tract. de Epiſcopo, in decretis & conſtit. pag. 57. in reſp. ad dub.* 12.

18 Confeſſarij extraordinarij Monialium nullatenus poſſunt poſt Conſtitutionem Gregorij XV. illarum Confeſſiones audire, niſi prius ab Epiſcopo
19 diœceſano idonei iudicentur & approbentur. Ordinarij verò Confeſſores ante publicationem deputati poſſunt durante triennio pergere in Confeſſionibus Monialium audiendis abſque alio examine, & approbatione Epiſcopi. Quod ſi contingat vt illorum facultas à Sede Apoſtol. vltra triennium prorogetur, tunc debent illi ab Epiſcopo examinari, & approbari. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. apud me in fine *d. tract. de Epiſcopo in reſp. ad dub* 6. *pag.* 57. & illius meminerunt Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p. 4. deciſ.* 244. *n.* 12. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Confeſſarius num.* 2. *cum ſeqq.* me citato Lezana *in ſumm. quæſt. Regul. tom.* 2. *c.* 1. *n.* 19.

20 Confeſſarij Regulares Monialium electi, ſeu deputati ante conſtitutionis Gregorij XV. publicationem quibus alioquin facultas competit audiendi confeſſiones Monialium ſibi ſubiectarum, poſſunt durante eorum officio pergere ſine alia Epiſcopi approbatione in confeſſionibus audiendis illarum tantùm, quæ ſponte, ac proprio motu id ab eis petierint. At verò ij qui poſt conſtitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorum officiis, ſeu dignitatibus expleto iam tempore à conſtitutionibus cuiuſque Ordinis, vel aliàs legitimè præfinito ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam poſſunt Sanctimonialium confeſſiones audire, niſi prius à diœceſano Epiſcopo idonei iudicati, atque approbati fuerint. *Eadem Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. penes me *loco citato in reſp. ad dub.* 7.

21 Confeſſarij extraordinarij ſemel deputati, atque approbati ab Epiſcopo ad Monialium confeſſiones pro vna vice audiendas non poſſunt pluries in vim approbationis eiuſmodi illarum confeſſiones audire, ſed ab Epiſcopo toties ſunt approbandi quoties caſus deputationis contigerit. *Eadem Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. penes me *loco citato in reſp. ad dub.* 11.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Sacramentali confeſſione agentes.*
2 *Stolam & cottam portare tenentur Clerici ſeculares dum confeſſiones audiunt.*
3 *Preſbyteratus Ordinem non habentes ſi confeſſiones audiant, Curiæ ſeculari præuia degradatione tradendi.*
4 *Licentiam ad audiendum confeſſiones ſecularium debent petere ſubditi inferiorum Prælatorum etiam exemptorum ab Epiſcopo.*
5 *Approbati ad confeſſiones audiendas ſiue ſint ſeculares ſiue Regulares eas audire non poſſunt extra diœceſim Epiſcopi approbantis.*
6 *Approbati ad audiendas confeſſiones ſecularium in vna diœceſi, non poſſunt in alia eaſdem confeſſiones audire abſque Epiſcopi diœceſis approbatione.*
7 *Regulares poſſunt audire confeſſiones ſecularium qui ſunt de familia monaſterij, & continui commenſales.*
8 *Ieſuitæ non poſſunt audire confeſſiones ſecularium etiam Sacerdotum, niſi ab Epiſcopo per examen approbati.*
9 *Licentia ad audiendas confeſſiones conceſſa per Epiſcopum Regularibus ad ſuum beneplacitum, ab eo quandocunque reuocari poteſt.*
10 *Sacerdotes audire non poſſunt confeſſiones extra diœceſim, in qua fuerunt approbati, etiam ſubditorum Epiſcopi approbantis.*
11 *Licentia, priuilegia, & indulta audiendi confeſſiones ſecularium abſque Ordinarij examine & approbatione, reuocantur.*
12 *Confeſſio Sacramentalis non poteſt fieri per litteras, ſeu internuntium confeſſario abſenti.*
13 *Generali non licet audire confeſſiones Monialium ſui Ordinis abſque Epiſcopi ſpeciali deputatione.*
14 *Epiſcopi non poſſunt omnibus ſimul vnius Conuentus Regularibus facultatem audiendi confeſſiones adimere.*
15 *Regulares generaliter ab Epiſcopo approbati ad confeſſiones ſecularium audiendas, nequaquam poſſunt audire confeſſiones Monialium ſibi ſubiectarum.*
16 *Approbati ab Epiſcopo ad audiendas confeſſiones vnius monaſterij, non poterunt audire confeſſiones Monialium alterius Monaſterij.*
17 *Regulares confeſſores quando poſſint audire confeſſiones mulierum tertij Ordinis.*

Confeſſio Sacramentalis.

COLLECT. CCIV.

DE Confeſſionis Sacramento Lucas Pinellus, Ioannes Maldonado, Frias, Vincentius Mazzolus, Petrus Auratus *paradoxo* 5. Iacob. de Graffis *in aureis deciſ. part.* 1. *lib.* 1. *cap.* 8. *cum ſeqq.* Henriq. *in ſumm. lib.* 5. *Marcel.* Megala *part.* 1. *inſtit. Confeſſ.* Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *vbi de Sacram. Pœnit. cap.* 8. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *q.* 9. Becan. *de Sacram. in ſpecie cap.* 36. Fernandes *in examine Theolog. moral. parte.* 3. *cap.* 6. *§.* 6. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 2. *diſp.* 4. Valer. Reginal. *in praxi fori pœnit. lib.* 6. *à num.* 28. Bonacin. *de Sacram. diſp.* 5. *q.* 5. *ſect.* 2. Iul. Lauor. *de Iubilæo part.* 1. *cap.* 14. Mölfeſ. *in ſum. Theolog. moral. lib.* 5. *tract.* 6. *cap.* 5. Petrus de Ochogania *de Sacram. tract.* 2. Taonerus *tom.* 4. *diſp.* 6. *q.* 7. Vincent. Filliuc. *in quæſt. moral. tract.* . Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcepto* 2. *lib.* 3. Barthol. à S. Fauſto *tom.* 3. *tractat. de Pœnitent. lib.* 4. *de Confeſſ.* Hurtado *de Sacrament. tract. de Pœnitent. diſput.* 7. 1

Confeſſiones dum audiunt Clerici ſeculares tenentur ſtolam, & cottam portare. Sacra Congreg. Epiſcop. & Regul. in Albinganeo. 8. Nouembris 1588. Niſi ſint Religioſi Societatis IESV qui ſuperpelliceum deferre non tenentur. *Eadem S. Cong. ſub die* 25. *Aprilis* 1586. cuius memini *in tract.* de *officio, & poteſt. Parochi, c.* 19. *n.* 60. 2

Confeſſiones Sacramentales audientes nondum ad ſacrum Presbyteratus Ordinem promoti, Curiæ ſeculari præuia degradatione tradendi ſunt. *Clemens VIII. conſtit.* 81. incip. *Etſi aliàs, ſub dat.* 1. *Decembris* 1601. apud Quarant. *in ſumm. Bullarij verbo Ordo pag.* 387. & de illa meminerunt Scort. *in Bullis ſelect. Pontif. epith.* 162. *theor.* 403. Moura 3

de

de incant. & ensalm. opuscul. 1. *sect.* 3. *cap.* 3. *num.* 9. Sanctarel. *de haeresi cap.* 42. *dub. vnic. num.* 5. Sousa *in opusc. de solicitantib. tract.* 1. *cap.* 9. *num.* 1. Anton. Diana *moral. resol. part.* 4. *tract.* 7. *resol.* 11. Ego *de officio & potest. Episcop. part.* 3. *allegat.* 111. *num.* 18. Quam Constit. ad omnes etiam minores 23. annis, dummodo vigesimum aetatis annum compleuerint, ampliauit *Vrbanus VIII. const.* 79. incip. *Apostolatus.* 23. *Martij* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.*...

4 Confessiones (secularium scilicet) audiendi licentiam debent petere subditi inferiorum Praelatorum etiam exemptorum ab Episcopo, ab eoque approbationem obtinere, & offerri debent Episcopo à Superiore illarum Ecclesiarum. *Sacra Cong. Conc.* teste Stephan. d'Aluin. *de Episcopor. Abbatum, & Abbatissar. potest. c.* 19. *n.* 6.

5 Confessiones ad audiendas approbati, siue sint seculares, siue Regulares, nullo pacto eas audire possunt extra dioecesim Episcopi approbantis, quamuis Confessores sint eidem Episcopo subiecti. *Sacra Congreg. Conc. in Cremonen.* 22. *Maij* 1610. quam refert Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Confessarius, num.* 14.

6 Confessiones personarum secularium ad audiendas in vna dioecesi approbati, non possunt in alia easdem confessiones audire absque Episcopi dioecesis approbatione. *Sacra Cong. Conc. in Calaguritana* 6. *Iunij* 1608. quam adducit Sellius *in selectis Canon. c.* 14. *n.* 18.

7 Confessiones possunt Regulares audire secularium, qui sunt de familia Monasterij, & continui commensales, non item eorum, qui deseruiunt solùm in eorum Monasteriis, qui nimirum non ideo sunt de eorum familia, aut commensales continui. *Sacra Congr. Conc.* penes Stephan. d'Aluin *d. c.* 19. *n.* 9. *vers. quandoquidem.*

8 Confessiones secularium etiam sacerdotum audire non possunt Iesuitae nisi ab Episcopo per examen, si illi videbitur necessarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant. *Sacra Congr. Conc. sub die* 20. *Iulij* 1619. apud Sellium *d. cap.* 14. *num.* 81.

9 Confessionum audiendarum licentia concessa per Episcopum Regularibus, ad suum placitum, ab Episcopo quandocunque reuocari potest. *Sacra Congr. Conc. in Papien.* 19. *Maij* 1619. cuius meminit Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 6. *q.* 12. *num.* 9. & Ego *de iure ecclesiastico vniuerso lib.* 1. *cap.* 43. *n.* 208.

10 Confessiones extra dioecesim in qua fuerunt approbati, Presbyteri audire non possunt etiam subditorum Episcopi approbantis, nisi iurisdictionem ordinariam habeant. *Sac. Cong. Conc.* 8. *Maij* 1610. referente Sellio *d. c.* 14. *n.* 79.

11 Confessiones personarum secularium audiendae absque examine, & approbatione Ordinarij indulta ac priuilegia omnia etiam per modum communicationis concessa Militiis, Hospitalibus, Collegiis, Capitulis, Religionibus, Societatibus, Congregationibus, & Ordinibus quibusuis tam Mendicantium quàm non Mendicantium, caeterisque locis piis, & eorum siue earum respectiuè personis reuocat *Vrbanus VIII. constit.* 92. incip. *Cum sicut* 12. *Septembris* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 103. & apud Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul. pag.* 272. & illius meminit Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Confessiones n.* 1.

12 Confessio Sacramentalis non potest fieri per litteras, seu internuntium Confessario absenti. *Clemens VIII. constit.* 87. incip. *Sanctissimus de anno* 1602. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 133. vbi prohibet propositionem illam, quae habet licere per litteras seu internuntium Confessario absenti peccata Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absolutionem obtinere, de caetero edoceri, defendi, imprimi, aut ad praxim deduci sub poena excommunicationis latae sententiae & aliis poenis arbitrio infligendis. Vide suprà *collect.* 202. *num.* 3.

Confessiones Monialium sui Ordinis audire non licet Generali absque Episcopi speciali deputatione. *Sacra Congr. Conc.* 19. *Nouembris* 1627. de qua Ioann. Maria Nouar. *dict. verbo Confessiones num.* 3. 13

Confessiones audiendi facultatem Episcopi, locorumque Ordinarij omnibus simul vnius Conuentus Regularibus Confessariis, Sacra Cong. inconsulta, nullo pacto adimere possunt. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Nouembris* 1615. quam adducit Sellius *d. c.* 14. *num.* 84. 14

Confessiones Monialium sibi subiectarum nequaquam audire possunt Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas, sed egent quoad hoc speciali Episcopi approbatione. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. relata in fine mei *tract. de Episcopo in resp. ad dub.* 9. *pag.* 37. 15

Confessiones Monialium vnius monasterij ad audiendas si Episcopus Regularem approbat, non ob id poterit audire Confessiones Monialium alterius monasterij. *Eadem Sacra Cong. Conc. de anno* 1623. apud me *in resp. ad* 10. *dub. pag.* 57. 16

Confessiones sacramentales mulierum tertij Ordinis, quas de poenitentia, seu Bizanchas vocant, non possunt audire Confessores Regulares, nisi fuerint ab Ordinario approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. sub die* 20. *Decembris* 1616. penes Ioann. Mariam Nouar. *dict. verbo Confessiones, num.* 3. 17

Vide suprà *collect.* 202. & 203.

Confessionalia.

COLLECT. CCV.

Confessionalia ex Sacristiis, & aliis locis occultis remoueri debent, & collocari in Ecclesiis exterioribus Monialium. *Sacra Congreg. Conc. sub die* 29. *Nouembris* 1603. cuius meminere Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 23. *num.* 16. & Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. sub hoc verbo, num.* 1.

Confessionalia Monialium in exterioribus Ecclesiis omnino collocentur; etsi illae in hoc renitentes fuerint, interdici debent. *Eadem Sacra Cong. Con. in Fauentina* 7. *Martij* 1617. penes Ioan. Mariam Nouar. *d. loco.*

Confessor, vide *in verbo Confessarius collect.* 202. & 203.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Sacramento Confirmationis agentes.*

2 *Episco*

2 *Epiſcopus cum Pluuiali & Mitra, Stola, & Baculo Paſtorali Confirmationem adminiſtrare debet.*

3 *Epiſcopus adminiſtrans Confirmationem per Villas, à nemine eſt procurandus.*

4 *Prælatus inferior nullius diœceſis habens iuriſdictionem Epiſcopalem poteſt accerſere quem maluerit Epiſcopum, vt miniſtret Confirmationem.*

5 *Epiſcopus ſuis ſubditis in aliena diœceſi Confirmationem adminiſtrare non poteſt.*

Confirmationis Sacramentum.

Collect. CCVI.

1 DE Confirmationis Sacramento Iodoc. Cocc. *in theſauro Cathol. tom. 2. lib. 5.* Petr. Creſpet. *in ſumm. Cathol. Fidei, verbo Confirmatio*, Aogles *in floribus Theolog. part. 1. de Confirmat.* Anton. Cuch. *inſtit. maior. lib. 5. tit. 8.* Viuald. *in candel. aureo, tit. de Confirmat.* Card. Bellarm. *in controuerſ. Cathol. lib. vnico de Sacramento Confirmat.* Henriq. *in ſum. lib. 3.* Suar. *de Sacram. tom. 3. diſp. 36.* Petr. Gregor. Tholoſ. *in part. Iuris Canon.* Ioan. Maldon. *in tract. de Confirm.* Zerol. *in praxi Epiſcop. part. 1. verbo Chriſma.* Zambran. *de caſibus occurrentibus in articulo mortis, cap. 2.* Vgolin. *de officio Epiſcopi, c. 26.* Petr. de Ledeſma *in ſumm. part. 1. vbi de Sacram. Confirmat.* Bonacio. *de Sacram. diſp. 3.* Fernaodes de Moure *in examine Theolog. moralis p. 2. c. 3.* Molfeſ. *in ſum. Theologia moral. tract. 4. cap. 2.* Valer. Regin. *in praxi fori pœnit. lib. 28.* Cardoſ. *in praxi Iudicum verbo Sacram. Confirmationis.* Filliuc. *in quæſt. moralib. tom. 1. tract. 3.* Paul. Layman. *in Theologia morali lib. 5. tract. 3.* Mautit. de Alzedo *in praxi Epiſc. p. 2. c. 4.* Torrebl. *de iure ſpirit. lib. 2. c. 6.* Hurtado *de Sacram. Confirm.*

2 Confirmationem admioiſtrare debet Epiſcopus cum Pluuiali, Mitra, Stola, & Baculo Paſtorali: *Sacra Congr. Conc. in Brixien. 19. Februarij* 1585. teſtibus Paulo Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 1. cap. 3. num. 3. in fine*, Alzedo *in praxi etiam Epiſcop. part. 2. cap. 4. num. 23.* qoos refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 2. alleg. 30. num. 11.*

3 Confirmationem per Villas, & oppida Epiſcopus adminiſtrant à nemine eſt procurandus. *Sacra Congregat. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra, lib. 1. titul. 6. de viſitat. numero 123.*

4 Confirmatio vt mioiſtretur accerſere poteſt quem maluerit Catholicum Antiſtitem Prælatus inferior nullius diœceſis habens iuriſdictionem Epiſcopalem, non obſtante *cap. 5. ſeſſ. 6. de reform. Sacra Congreg. Conc.* quam refert Sellins *in ſelect. Canon. c. 15. num. 18.*

5 Confirmationem in alterius diœceſi non poteſt Epiſcopus ſuis ſubditis conferre ſine licentia Epiſcopi, in cuius diœceſi reperitur. *Sacra Congregat. Concil.* penes Armendar. *dict. lib. 1. tit. 18. leg. 7. de Epiſcopis, numero* 68. quem refero *d. p. 2. alleg. 30. num. 15.*

Svmmarivm.

1 *Auctores referuntur de Confraternitatibus agentes.*

2 *Confraternitatibus laicorum forma præſcribitur in eis aggregandis priuilegiis, & Indulgentiis communicandis.*

3 *Confraternitates omnes ſanctiſſimi Sacramenti Canonicè vbique erecta poſſunt frui priuilegiis, & gratiis conceſſis Archiconfraternitati S. Mariæ ſupra Mineruam.*

4 *Roſarij Confraternitas approbatur.*

5 *Roſarij Confraternitatis capellæ de licentia Generalis Prædic. fundari poſſunt.*

6 *Indulgentias Confraternitatis Roſarij qui Pontifices conceſſerint.*

7 *Chordæ S. Franciſci Confraternitas.*

8 *Monialium in Eccleſiis Confraternitates inſtitui non debent.*

9 *Officiales Confraternitatum quot annis eligantur.*

10 *Ordinarij abſque licentia non licet Religioſis Societatis* IESV, *& Ordinis S. Dominici Confraternitates nouas cum vſu ſacrorum erigere.*

11 *Aggregatio Confraternitatum propriorum Ordinum poteſt fieri à Regularibus.*

12 *Congregari poſſunt Confraternitates vbi eis magis libuerit ſine Epiſcopi licentia.*

13 *Officiales eligere ſpectat ad Confraternitates, confirmare verò ad Epiſcopum.*

14 *Eleemoſynas quærere poteſt Confraternitas ſecundum eius inſtitutum.*

15 *Epiſcopo inuito, vel inconſulto nemo poteſt erigere Confraternitates, aut ſtatuta confirmare.*

16 *Sacramentum Sanctiſſimum non poſſunt nec debent Confraternitates laicorum tenere in eorum Eccleſiis, niſi ex cauſa, & de expreſſa licentia Ordinarij.*

17 *Celebrare ſolemniter, audire Confeſſiones, ſepelire & Sacramenta adminiſtrare non poſſunt Confraternitatum Capellani in eorum Eccleſiis ſine licentia Ordinarij, & Parochi.*

18 *Seminario contribuere non debent Confraternitates, quæ nulla habent beneficia eccleſiaſtica annexa, aut prouentus eccleſiaſticos.*

19 *Epiſcopus pro contributione ſeminarij poteſt taxare Confraternitatum bona, quatenus ſint eccleſiaſtica.*

20 *Seminario contribuere non debent Confraternitates, quæ nulla habent beneficia eccleſiaſtica annexa, aut prouentus eccleſiaſticos.*

21 *Schola Confraternitatum coguntur contribuere ſeminario pro iis, quæ habent de bonis Eccleſiarum, & intuitu bonorum eccleſiaſticorum.*

22 *Mortuorum ad funeralia accedere non poſſunt Confraternitates niſi expreſsè vocentur.*

23 *Inſtortitia, ſeu cera Confraternitatum laicorum funera aſſociantium quartam funeralem Parochis non debent.*

24 *Proceſſiones ad publicas accedere Confraternitates non ſunt compellendæ, ſed inuitandæ.*

25 *Proceſſionibus ante Regulares procedunt Confraternitates.*

26 *Proceſſiones quando poſſunt facere Confraternitates laicorum, & earum Capellani.*

27 *Proceſſiones Confraternitatum non debent extendi per vias, ſed circa muros Regularium.*

28 *Crucem nullo modo erigere poſſunt Confraternitates laicorum in actu aſſociationis cadauerum.*

29 *Præcedentiam habent Confraternitates quæ prius ſaccum induerunt.*

30 *Præcedere & procedere inter ſe in publicis proceſſionibus debent Confraternitates iuxta Bullam Gregorij XIII.*

31 & 32

31 & 32 *Visitationi & iurisdictioni Episcopi an & quando subsint Confraternitates laicorum in Ecclesiis Regularium exemptorum instituta.*

33 *Confratres in processionibus sanctissimi sacramenti quando possint cum fanalibus accensis hinc inde incedere.*

34 *Corporis Christi Confraternitatis in oppido Angnillaria pracedentia.*

35 *Vexillum in processionibus sanctissimi Sacramenti potest deferre Confraternitas Corporis Christi in ciuitate Velliterna.*

36 *Crucem deferre stante consuetudine potest Confraternitas sanctissimi Sacramenti.*

37 *Vnio duarum Confraternitatum sine aliqua causa per Episcopum facta annullatur.*

38 *Priores Confraternitatis sanctissimi Sacramenti non ante baldachinum post Capitulum, sed à latere baldachini debent incedere.*

39 *Vexillum quatenus deferre Confraternitas disciplinatorum S.Rochi Sabloneta ostenditur.*

40 *Manutentio incedendi cum solito vexillo post feretrum conceditur Confraternitati sancti Petri Mart. Hispalen.*

41 *Confraternitas laicorum Coronæ Domini vt possit ab Abbate generali Camaldulensium erigi.*

42 & 43 *Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti, Ritus quidam.*

Confraternitas.

Collect. CCVII.

1 De Confraternitate Petr.Crespet. *in summ.Fidei sub hoc verbo*, Thom.Zerol. *in Episcop.p.1. verbo Confraternitas*, Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarra lib.3. tit.20. de Confratriis*, Decian. *tract.crim.lib.4.cap.9.* Gauant. *in man. Episcop.verbo Confraternitas*, Lezana *in sum.quæst.Regul.tom.2. c.35. de Confratribus & Confraternitatib.* nouissimè D.Ant.Ricciul. *ecclesiasticar.lucubrat.lib.4. de Confraternitatibus*, plures quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.3.allegat.75.*

2 Confraternitatibus laicorum in aliis Confraternitatibus aggregandis, priuilegiisque & Indulgentiis suis communicandis formam præscripsit *Clemens VIII.constit.115.* incip. *Quacunque 7.Decembris* 1604.apud Laërt.Cherub. *in Bullario tom.2. pag.164.*& illius meminit D.Ant.Ricciul. *ecclesiast. lucubrat.lib.4.c.5.n.1.*

3 Confraternitates omnes Sanctissimi Sacramenti canonicè vbique erectæ, vel erigendæ, possunt iuxta felicis record. Pauli III. constitutiones frui Indulgentiis, priuilegiis, & gratiis spiritualibus Archiconfraternitati Sanctæ Mariæ supra Mineruam à Paulo V. nuper concessis, ac imposterum concedendis. *Paulus V.constit.sua* incip. *Licet 15.Febr.* 1608. apud Lauret.de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regulares pag.68.*

4 Confraternitatem Rosarij approbauit *Clemens VII. const.40.* incip. *Etsi temporalium 8.Idib. Maij* 1534.apud Laërt.Cherubin. *in Bullario tom.1.pag.* 609. aliàs *pag.*506. in nonnull.impress.

5 Confraternitatis Rosarij Capellas de licentia Magistri Generalis Fratrum Ordinis S. Dominici fundari, & erigi iussit *Pius V. constit.86.* incip. *Inter 28.Iunij* 1569. apud Laërt.Cherub. *tom.2.pag.* 285. aliàs *pag.*215. Et *Sixtus V. constit.21.* incip. *Dum ineffabilia 30. Ianuarij* 1586. apud eundem Laërt.Cherub. *d.tom.2.pag.515.pag.392.* vbi etiam quod facultas erigendi Confraternitates Rosarij data est Magistro Generali Ordinis Fratrum sancti Dominici.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

6 Confraternitati Rosarij Indulgentias plures concesserunt *Sixtus IV. constit.18.* incip. *En qua 7.Id. Maij* 1479. apud Laërt. Cherub. *tom.1.pag.* 361. *Leo X. const.2.in appendice* incip. *Pastoris, pridie Non.Octobris* 1530. apud Laërt.Cherub. *tom.5. pag.2. Clemens VII. constit.40.* incip. *Etsi temporalium 8.Id.Maij* 1534. penes Laërt.Cherub. *tom.1. pag.609. Pius V. & Sixtus V. constitutionibus suprà citatis*, de quorum multis Lezana *in sum.quæst.Reg. tom.2.cap.15.n.51. cum multis seqq.*

7 Confraternitatem chordæ Seraphici P. Francisci instituit Sixtus V. in Ecclesia S. Francisci Assisiensis cum variis Indulgentiis, & peccatorum remissionibus, qui declarat chordam debere esse cinctam & susceptam à Superioribus Ordinis, deinde vult esse benedictam ab eisdem superioribus, Guardianos etiam atque Præsidentes intelligendo, vt *in sua Bulla* incip. *Diuina charitatis altitudo 13. in ordine* apud Fr.Emman. quæst.Regul.tom.1.q.58. art.1. & in Bullario eiusdem Auctoris *tom.2. Bulla 8. istius Pontificis:* de illa etiam meminit Lezan. *in summa quæst.Regul.tom.2.c.15.num.63.& 64.* vbi à *num.66.* de Confraternitate Corrigiatorum sancti Augustini.

8 Confraternitas in Ecclesia Monialium institui non debet. *Sacra Congr.Episcop.& Regul.in Baren. 6.Aprilis* 1595. cuius meminere Coccin. *decis.472. num.3. & 4.* Gauant. *in man.Episcop.verbo Monialium clausura num.15.* Lezana *d.tom.2.c.15.n.22.in fine.* nouissimè D.Ricciul. *ecclesiast.lucubrat. lib.4. cap.3.num.4.*

9 Confraternitatum Officiales, quotannis, & cum secretis suffragiis eligi debeant. *Sacra Congr. Episcop. & Regular.18. Iulij* 1594. apud Gauant. *in man.Episcop.verbo Confraternitas num.10.* Lezana *in summ.quæst.Regul.tom.2.cap.15.num.22. vers. secundum.*

10 Confraternitates, seu congregationes nouas cum vsu Saccorum non licet Clericis Societatis Iesv. nec Regularibus Ordinis S. Dominici erigere absque loci Ordinarij licentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Chilen.6. Decembris* 1616. cuius meminerunt Gauant. *d. verbo Confraternitas num.2.* Lezana *d.tom.2.cap.15.num.22.vers.1.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Confraternitas 1.* Ego *de Iure ecclesiast. vniuers. lib.2. cap.11. num.75.*

11 Confraternitatum aggregatio propriorum Ordinum potest fieri à Regularibus in quibuscunque Ecclesiis siue propriis, siue extraneis ex Bulla *Clementis VIII.* incip. *Quacunque 7. Decembris* 1604. confirmata à *Paulo V. sua constit.* incip. *Quæ salubriter de anno* 1610. refert Lezana *in summ. quæst. Regul.tom.1.cap.18.n.88.*

12 Confraternitates possunt congregari vbi eis magis placuerit etiam absque Episcopi licentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.sub die 14. Augusti* 1584. apud D.Ricciul. *ecclesiast. lucubrat. lib.4. cap.3. in princ.& cap.5.n.5.*

13 Confraternitati spectat eligere Officiales, ad Episcopum verò, seu eius Vicarium generalem spectat eorum confirmatio, nisi sit Confraternitas sub immediata Regum protectione. *Sacra Cong.Episc. & Regul. in Bouinen.11. Augusti* 2616. de qua D. Ricciul. *d.lib.4.c.5.n.8.*

O Confra

14 Confraternitas poteſt eleemoſynas quærere ſe-
cundum eius inſtitutum. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Viterbien.* 23. *Maij* 1601. penes D. Ricciul. *eccleſiaſt. lucubr. lib.* 4. *c.* 5. *n.* 10.

15 Confraternitates erigere, & ſtatuta confirmare
nemo poteſt inuito, vel inconſulto Epiſcopo, ſed ad ipſum priuatiuè quoad alios ſpectat. *Sacr. Cong. Rit. in Elboren.* 7. *Octobris* 1617. cuius memini *de Iure eccleſ. vniuerſo lib.* 2. *c.* 11. *n.* 77.

16 Confraternitates laicorum non poſſunt, nec de-
bent tenere Sanctiſſimum Sacramentum in eorum Eccleſiis, niſi ex cauſa, & de expreſſa & licentia Ordinarij *Sacra Cong. Rit. in Iſolan. in Forio* 19. *Iunij* 1604. *& in Aſculana* 3. *Aprilis* 1632. quam citant Gauant. *d. verbo Confraternitas num.* 21. Lezana *in ſumm. quæſtion. Regul. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 22. *verſ. quintum.* D. Ricciul. *eccleſiaſt. lucubrat. lib.* 4. *cap.* 6. *num.* 1. Sicut etiam non poſſunt imponere Orationem 40. horarum ſine licentia Epiſcopi. *Eadem Sacra Congregat.* 20. *Auguſti* 1601. teſtibus Gauant. *d. verbo Confraternitas num.* 23. Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 13. *num.* 22. *verſ. ſextum,* Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 6. *num.* 6.

17 Confraternitates non poſſunt in eorum Eccle-
ſiis per ſuos Capellos ſolemniter celebrare, Confeſſiones audire, ſepelire. Sacramenta miniſtrare, & ſimilia, quæ ad ſolum Parochum ſpectant, abſque expreſſa licentia Ordinarij, & Parochi. *Sacra Cong. Rit. in Cæſaraugustana* 14. *Ianuarij* 1612. *& in Neapolitana* 18. *Maij* 1602. de quibus Lezana *d. c.* 13. *n.* 22. *verſ. ſeptimum, & num.* 29. *verſ. tertio,* Ego *d. lib.* 2. *c.* 11. *num. vlt.*

18 Confraternitates, quæ nulla habent beneficia
eccleſiaſtica annexa, aut prouentus Eccleſiaſticos, non debent contribuere ſeminario, licet alios redditus habeant, quia pro ſuſtentatione ſeminarij nihil poteſt detrahi ex redditibus Confraternitatum & hoſpitalium, niſi nomine beneficiorum annexorum. *Sacra Cong. Conc. in Lucana* 5. *Iulij* 1628. *in reſp. ad* 34. *&* 5. quam refert Sellius *in ſelect. Canon cap.* 50. *num.* 26.

19 Confraternitatum bona pro contributione ſe-
minarij taxare poteſt Epiſcopus quatenus ſint eccleſiaſtica. *Sacra Congregat. Concil. in Signina* 18. *Nouembris* 1628. quam adducit Sellius *d. cap.* 50. *num.* 27.

20 Confraternitates ſeminario contribuere ſolum
tenentur ratione beneficiorum eccleſiaſticorum; & quæ nulla habent beneficia eccleſiaſtica annexa, aut prouentus eccleſiaſticos, non debent contribuere, licet alios redditus habeant. *Sacra Congr.* teſtibus Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 28. Gauant. *in man. Epiſcop. verbo ſeminarium n.* 33. Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 14. *in fine.*

21 Confraternitates, quas nonnulli vocant ſcho-
las coguntur contribuere ſeminario pro his, quæ habent de bonis Eccleſiarum, & intuitu bonorum Eccleſiaſticorum. *Sacra Congr. Conc. ſub die* 11. *Ianuarij* 1601. penes Sellium *in ſelect. Canon. cap.* 10. *n.* 3. quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ.* 23. *de refor. cap.* 18. *num.* 23.

22 Confraternitates non poſſunt accedere ad fune-
ralia mortuorum, niſi ſpecialiter, & expreſsè vocentur. *Sacra Congreg. Rituum in Bononien.* 9. *Decembris* 1617. apud Lezan. *d. tom.* 1. *cap.* 15. *n.* 26. cuius memini *de officio, & poteſt. Parochi, cap.* 26. *num.* 61.

23 Confraternitatum ſecularium funera aſſocian-
tium intorticia, ſeu cera quartam funeralem Parochis non debent. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regular. in Firmana* 5. *Martij* 1616. de qua Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 26.

Confraternitates ad publicas proceſſiones ac- 24
cedere non ſunt compellendæ, nec vllis cenſuris diſtringi poſſunt, ſed ſolum inuitari. *Sacra Congr. Conc. in Scalen.* 6. *Maij* 1593. teſtibus Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 32. Campan. *in diuerſ. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 122. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 14. *l.* 14. *§.* 31. *de proceſſion. n.* 10. *in fine,* Marc. Ant. Genuenſ. *in pract. Neapol. cap.* 63. *n.* 7. Marcel. Vulpe *in praxi fori eccleſ. cap.* 11. *num.* 9. Lezana *d. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 24. Modern. Hiſp. *de protect. Regia, tom.* 1. *part.* 2. *cap.* 9. *num.* 100. D. Ricciul. *eccleſiaſt. lucubr. lib.* 4. *cap.* 14. *per tot.* quorum plures refero cum aliis *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 78. *n.* 24. In proceſſionibus tamen Sanctiſſ. Sacramenti poſſunt compelli accedere in Plebania, vel Parochiali, ſed prius monendæ, & à pœnis in principio abſtinendum. *Sacra Congr. Conc. in Florent.* 13. *Nouemb.* 1627. & 18. *Februarij* 1628. quas adducit Sellius *d. cap.* 50. *num.* 27.

Confraternitates laicorum in proceſſionibus 25
procedunt ante Regulares, quas ſequuntur iidem Regulares, poſtremo digniorem locum obtinet Clerus ſecularis. *Sacra Congr. Rit. in Meſſanen.* 7. *Auguſti* 1621. cuius memini *de Iure eccleſiaſt. vniu. lib.* 2. *cap.* 11. *num.* 105.

Confraternitas laicorum approbata, & eorum 26
Capellani poſſunt facere ſolitas proceſſiones quando non fiunt in Parochiali, & primaria Eccleſia, & poſſunt in eorum Eccleſia prædicare facere à Prædicatore approbato ab Ordinario, & benedicere palmas, ignem, & aquam. *Sacra Congr. Rit. in Meliten. Galatri* 9. *Febr.* 1608. penes Lezan. *d. to.* 2. *cap.* 15. *num.* 25.

Confraternitatum proceſſiones non debent ex- 27
tendi per vias, ſed circa muros Regularium, qui eas regunt. *Sacra Cong. Conc.* apud Gauant. *in man. Epiſcopor. verbo proceſſio num.* 49. quem refert Lezana *d. c.* 15. *n.* 25. vbi intelligit niſi ſpeciali conceſſione, vel conſuetudine aliter fiat.

Confraternitates laicorum in actu aſſociatio- 28
nis cadauerum nullo modo poſſunt erigere Crucem. *Sacra Congr. Rituum in Andrien.* 22. *Nouembris* 1631. *ad* 2. cuius memini *de Parocho, cap.* 26. *num.* 61. *in fine.*

Confraternitas quæ prius ſaccum induit præ- 29
cedere debet aliis, qui poſtea induerunt. *Sacra Congregat. Rituum in Sorona* 7. *Auguſti* 1628. quam citant Gauant. *in man. Epiſcop. verbo Præcedentia num.* 2. *&* 3. Lezana *in ſumm. quæſt. Regular. tom.* 2. *cap.* 13. *num.* 23.

Confraternitates laicorum in proceſſionibus 30
procedere, & præcedere debent inter ſe iuxta Bullam Gregorij XIII. *Sacra Congr. Rit. in Nepeſina* 30. *Maij* 1608. *& in Tucleſina* 19. *Martij* 1611. cuius memini *d. lib.* 2. *cap.* 11. *num.* 102. & plura per Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 16.

Confraternitates laicorum in Eccleſiis Regu- 31
larium exemptorum inſtitutæ ſubſunt iuriſdictioni & viſitationi Epiſcopi, atque ab eo viſitari poſſunt, nedum illæ Confraternitates, ſed etiam Capellæ ipſarum in iiſdem Eccleſiis Regularium exiſtentes, in his tamen, quæ Confraternitatum adminiſtrationem reſpiciunt. *Sacra Congregat. Epiſcop. & Regul. in Chilen.* 6. *Decembris* 1616. qui loquitur de Confraternitatibus erectis in Eccleſiis Patrum Prædicatorum, & Ieſuitarũ, & per Genuen. *in pract. Archiep. Neapol. c.* 21. *in princip.* Stephan.

Gratian.

Gratian. *discept. forens. cap.* 48. *num.* 25. D. Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 15. *num.* 3. Et quamuis *Eadem Sacra Congr. in vna Ostien.* 2. *Octobris* 1626. postea quoad Capellas secus sentire videatur, ex Galer. *in Margarita casuum Conscient. verbo Episcopus pen.* Ciarlin. *controuers. forens. cap.* 65. *num.* 6. Intelligitur circa ea, quæ non Confraternitatum, sed potius Regularium administrationem respiciunt. *Sacra Congr. Conc. in Nucerina* 20. *Iunij* 1622. cuius memini *in collect. ad Trid. sess.* 25. *de reform. cap.* 8. *num.* 24. Et videtur sic intelligere *Sac. Congregationem Episcop. & Regul. rescribentem Episcopo Imolen. de eodem anno* 1522. referentibus Aloysio Ricc. *in decis. Curiæ Archiepisc. Neapol. part.* 4. *decis.* 209. *num.* 8. Ciarlin. *dict. cap.* 65. *num.* 8. quos refero *de Episcop. part.* 3. *alleg.* 75. *num.* 13.

32 Confraternitates secularium in Regularium Ecclesiis erectas visitare, & in illas iurisdictionem ad sacri Concilij præscriptum exercere potest Episcopus, quacunque contraria consuetudine non obstante. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Vercellen.* 17. *Iuly* 1615. penes Lezan. *d. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 17. & Ioann. Mariam Nouar. *d. verbo Confraternitas, num.* 2.

33 Confraternitati sanctissimi Sacramenti, quæ sumptus ceræ facit, potest concedi vt in processione eiusdem sanctissimi Sacramenti aliqui ex Confratribus cum fanalibus accensis incedant hinc inde, & apud Sanctissimum Sacramentum, dummodo maior pars Confraternitatis cum sua Cruce & insignibus incedat ante in loco suo. *Sacra Congr. Rit. in Repesina* 10. *May* 1608. quam refert Sellius *in select. Canon. c.* 50. *n.* 28.

34 Confraternitati Corporis Christi in oppido Anguillariæ Sutrinæ diœcesis indulgetur, vt in solemnitate Corporis Christi præcedat alias, dum modo omnino accedat ad alias processiones, & cedat digniorem locum antiquioribus, iuxta constitutionem Gregorij XIII. *Sacra Congr. Rituum in nullius* 30. *Septembris* 1628. teste Sellio *d. cap.* 50. *num.* 29.

35 Confraternitas sanctissimi Corporis Christi in ciuitate Velliterna vt possit deferre vexillum in processionibus Sanctissimi sacramenti tantùm censuit. *Sacra Congr. Rit. in Velliterna* 21. *February* 1604. referente Sellio *d. c.* 50. *num.* 31.

36 Confraternitati Sanctissimi sacramenti Anconæ conceduntur litteræ remissoriales ad probandam allegatam consuetudinem deferendi Crucem. *Sacra Cong. Rit. in Anconitana* 20. *July* 1609. quam adducit Sellius *d. cap.* 50. *n.* 32.

37 Confraternitatum sanctissimi Nominis Dei, & Sanctissimi Sacramenti Terræ Capitonis Narnien. diœcesis vnio facta sine aliqua causa, & absque auctoritate in Visitatione à Vicario generali Episcopi Narnien. nulla declaratur. *S. Cong. Rituum in Narnien. Capitonis* 24. *Ianuarij* 1615. de qua Sellius *d. cap.* 50. *num.* 33.

38 Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti Priores non ante baldachinum post Capitulum, sed à latere baldachini debere incedere declarauit *Sacra Cong. Rit. in Nicien.* 30. *Ianuary* 1616. penes Sellium *d. cap.* 50. *num.* 34.

39 Confraternitas Disciplinatorum Sancti Rochi Sablonetæ quod possit vexillum cum imagine dicti sancti deferre, etiamsi in Kalendarium Romanum relatus non sit, non obstante Episcopi prohibitione, declarauit *Sacra Congregat. Rituum in Cremonen.* 18. *May* 1602. cuius meminit Sellius *d. cap.* 50. *num.* 35.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Confraternitas S. Petri Mart. Hispalen. in sua possessione incedendi in funeralibus cum solum vexillo post feretrum manutenendum esse censuit. *Sacra Cong. Rit. in Hispalen.* 6. *Decemb.* 1613. apud Sellium *d. cap.* 50. *num.* 36. 40

Confraternitas laicorum Coronæ Domini vt possit ab Abbate Generali Camaldulensium erigi in propriis sui Ordinis Ecclesiis conceditur à *Sacra Congregat. Rituum in Camalduleu.* 25. *Ianuarij* 1602. quam citat Sellius *dict. cap.* 50. *numero* 37. 41

Confraternitas Sanctissimi Sacramenti in omnibus actibus diei festi Corporis Christi præcedere debet in deferendo baldachino, dummodo accedat ad alias processiones iuxta resolutionem sacræ Congreg. in causa Sutrina. Ita *Sacra Congr. Rituum in Lauden.* 18. *July* 1628. teste Sellio *dict. cap.* 50. *num.* 38. 42

Confraternitas Sanctissimi Sacramenti non potest deferre Crucem in funeralibus, ad quæ vocatus simul cum Canonicis Cathedralis, & aliarum Ecclesiarum. *Sacra Congregat. Rituum in Anconitana* 26. *Februarij* 1611. referente Sellio *dict. cap.* 50. *num.* 39. 43

SVMMARIVM.

1 *Habitus pœnitentiæ concedi potest Confratribus secularibus.*
2 *Mortuorum ad funeralia non possunt accedere Confratres nisi expressè vocentur.*
3 *Præcedentia supra aliàs Societates anteriores non competit Confratribus sanctissimi Rosarij.*
4 *Episcopus sub pœnis eius arbitrio quando possit compellere Confratres ad conueniendum solitis processionibus.*
5 *Congregatio Clericorum doctrinæ Christianæ.*

Confratres.

COLLECT. CCVIII.

Confratribus secularibus potest concedi habitus pœnitentiæ, quæ solis Religiosis propriè conuenit. *Sacra Congreg. Rit. in Firmana* 23. *Iunij* 1614. teste Lezana *in summ. quæst. Regular. tom.* 2. *cap.* 14. *num.* 40. 1

Confratres non possunt accedere ad funeralia mortuorum nisi specialiter, & expressè vocentur. *Sacra Congr. Rituum in Bononien.* 9. *Decembris* 1617. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 4. *tit.* 6. *num.* 10. 2

Confratres Sanctissimi Rosarij non possunt deferre Crucem, neque præcedentia illis competit supra alias Societates, quæ ante eos habeat habitum. *Eadem Sacra Congr. in d. Bononien.* penes Aldan. *d. tit.* 6. *num.* 11. 3

Confratres ad conueniendum solitis processionibus compellere debet Episcopus sub pœnis eius arbitrio imponendis, stante possessione illos vocandi per edicta. *Sacra Congr. Conc.* 21. *Ianuarij* 1622. *&* 8. *Maij* 1627. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 6. *num.* 13. 4

SVMMARIVM.

1 *Curati etiam Regulares tenentur Congregationi casuum Conscientiæ interesse.*
2 *Congregationes mulierum absque clausura approbandæ non sunt.*
3 *Curati etiam Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis interesse debent Congregationibus, quæ iussu Episcopi ad casus Conscientiæ differendos habentur.*
4 *Regularibus Societatis* IESV, *& ordinis Prædicatorum non licet Congregationes sæcularium nouas cum vsu saccorum erigere, absque Ordinarij licentia.*

Congregatio.

COLLECT. CCIX.

1 Congregationi casuum Conscientiæ tenentur Curati etiam Regulares interesse cum aliis Curatis. *Sacra Cong. Regular. die* 13. *Octobris* 1592. apud Gauant. *in manuali Episcopor. verbo Parochorum munera n.* 27. *cum seqq.* Leaana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 19. *n.* 44. *in fine.*

2 Congregationes mulierum absque clausura approbari non debent. *Sacra Cong. Episcopor. & Regul. in Mediolanen.* 2. *Martij* 1594. teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 7. *n.* 43.

3 Congregationes, quæ iussu Episcopi ad casos conscientiæ differendos habentur, adeundæ sunt ab exercentibus curam animarum etiam in Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis. *Sacra Congregat. Conc. sub die* 4. *Martij* 1598. refert me citato Lezana *in summ. quæst. Regular. tom.* 2. *cap.* 18. *num.* 40.

4 Congregationes nouas sæcularium Christi fidelium non licet Clericis Societatis IESV, nec Regularibus Ordinis sancti Dominici cum vsu saccorum erigere absque Ordinarij loci licentia. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Chien.* 6. *Decembris* 1616. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 7. *n.* 44.

5 Congregationem Clericorum doctrinæ Christianæ de Vrbe vna cum Confraternitate laicorum sub inuocatione doctrinæ Christianæ erexit *Paulus V. constitut.* 36. incip. *Ex credito de anno* 1607. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 225. Et votum ac iuramentum, quæ Clerici huiosmodi in ea perpetuo manendi emittunt Romano Pontif. reseruata de cætero esse statuit. *Gregorius XV. constitut.* incip. *Ex incumbenti* 12. *Nouembris* 1621.

Congregationes Capitulares, vide sopra *in verb. Capitulares Congregationes collect.* 126.

SVMMARIVM.

1 *S. R. & Generalis Inquisitionis Congregatio erecta fuit à Paulo III. & denuo restituta à Sixto V.*
2 *Pars maior Cardinalium huius Congregationis sanctissimæ Inquisitionis in ea assistentium quicquid decreuerit, validum est.*
3 *Idem quod maior pars præsentium statuit, vel duo solum aliquibus absentibus.*
4 *Appellationes ab aliis Inquisitoribus audit Congregatio Cardinalium General. Inquisitorum.*
5 *Inquisitores vbiuis locorum deputat Congr. Cardinalium generalium Inquisitorum.*
6 *Officiales omnes S. Inquisitionis parere tenentur Cardinalibus general. Inquisitoribus.*

Congregatio Sanctissimæ Inquisitionis.

COLLECT. CCX.

Congregatio Cardinalium generalium Inquisitorum erecta fuit à Paolo III. *const.* 34. incip. *Licet.* 12. *Kal. Augusti* 1542. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 670. aliàs *pag.* 551. in nouiss. impress. & denoo restituta à *Sixto V. const.* 74. incip. *Immensa* 11. *Kal. Febr.* 1587. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 611. aliàs *pag.* 464. 1

Congregationis huiusmodi Cardinaliom in ea assistentium maior pars quicquid decreuerit, validom est, perinde ac si omnes Cardinales in dicta Congregatione conueoissent, & maior pars consensisset. *Pius IV. constitut.* 79. incip. *Cum nos de anno* 1564. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 111. aliàs *pag.* 83. vbi omnimodam potestatem prædictis Cardinalibus per summos Pontifices attributam comprobat. 2 Et idem in eo quod maior pars præsentium statuit, vel duo solum aliquibus absentibus, perinde ac si omnes, & singuli interuenissent. *Pius V. sua constitut.* 23. incip. *Cum felicis de anno* 1566. apud Laërt. Cherub. *tom.* 5. *pag.* 205. aliàs *pag.* 152. 3

Congregatio Cardinaliom generalium Inquisitorum contra quoscunque procedit, appellationes ab aliis Inquisitoribus audit, Inquisitores vbiuis locorum deputat, & alios, qui interesse debent, & inseruire in actu degradationis. *Paulus III. dict. const.* 34. *citata suprà num.* 1. 4 5

Congregationi Cardinalium generalium Inquisitorum omnes sanctæ Inquisitionis Officiales parere tenentur. *Pius V. constit.* 2. incip. *Sanctissimus de anno* 1566. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 177. aliàs *pag.* 133. 6

SVMMARIVM.

1 *Congregatio pro executione & interpretatione Concilij Trident. erecta à Pio IV. & restituta à Sixto V.*
2 *Interpretationem eorum decretorum Concilij Trid. quæ ad Fidei dogmata pertinent, sibi ipsi reseruat Papa.*
3 *Interpretationem eorum decretorum Concilij Tridentini quæ de morum reformatione, disciplina, & ecclesiasticis iudiciis, aliisque huiusmodi agunt Cardinalibus huius Congregat. delegat.*
4 *Vacantiam Canonicis per duos menses solet concedere hæc Congr. Concilij.*
5 *Decisa in Congr. Concilij habentur perinde ac si per Papam scripta essent.*
6 *Declarationes Congregationis Concil. ad instar legis communis solent allegari.*
7 *Rota semper plurimum detulit declarationibus Congregationis Concilij.*
8 *Declarationibus Congregationis Concil. quibus, & quando fides adhibenda sit.*

Congre

Congregatio pro interpretatione Concilij Tridentini.

Collect. CCXI.

1 COngregatio pro executione, & interpretatio-
ne Concilij Tridentini erecta primum fuit à
Pio IV. constit. 81. incip. *Alias nonnullas* 4. *Non.*
Augusti 1564. apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *Bul-*
larij pag. 84. in nouiss. impress. & deinde restituta
à Sixto V. constit. 74. incip. *Immensa, Kalend. Fe-*
bruarij 1587. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario*
2 *tom.* 2. *pag.* 611. in qua ita dicitur. *Eorum quidem*
decretorum, quæ ad Fidei dogmata pertinent, interpre-
3 *tationem nobis ipsis reseruamus. Cardinalibus verò*
præfectis interpretationi & executioni Concilij Trid. si
quando in iis, quæ de morum reformatione, disciplina,
ac moderatione, & ecclesiasticis iudiciis, aliisque hu-
iusmodi statuta sunt, dubietas, aut difficultas emerse-
rit, interpretandi facultatem, Nobis tamen consultis,
impartimur.

4 Congregatio Concilij Trid. & non sacrorum Rituum solet concedere vacationem Canonicis per duos menses. *Sacra Congr. Rit. in Mediolanen.* 16. *Iuly* 1605. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 1. *num.* 66.

5 Congregatione Concilij Tridentin. quæ scribuntur perinde habentur ac si à Papa scripta essent. *Eadem Sacra Congregat. Concil.* testibus Nicol. Garcia *in præfat. sui tract. de benefic.* Zerol. *in praxi Episcop. part.* 1. *verbo auctoritas*, Lezana *in summ. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo Sacra Congregatio num.* 8.

6 Congregationis Concilij Trident. declaratio-
nes adinstar legis communis solent allegari, ex
multis quos plena manu citaui *in tractat. de Iure*
7 *eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 4. *num.* 81. Illisque semper
plurimum Rota detulit; nec eas vllo modo solet
in dubium reuocare, vt testatur ipsa Rota *in Auer-*
sana beneficiorum 3. *Iunij* 1606. coram Card. Sa-
crato, *& in Panormitana Archipresbyteratus* 5. *Iu-*
nij 1610. coram Buratto, inter eius impressas *decis.*
479. *num.* 3. *& in Nicien. Parochialis* 20. *Maij* 1624.
coram Vbaldo sen. *& in Tyburtina Parochialis* 27.
Iunij 1629. coram Pirouano, & coram Card. Ca-
ualer. *decis.* 627. *num.* 8. Et aduertit Theodos. de
Rubeis *in singularib. Rotæ p.* 2. *verbo Rota Rom. de-*
cisiones §. 9. *pag.* 93. quod Rotæ decisionibus circa
Concilium Trident. non est standum quando in
contrarium adsunt declarationes huius Sacræ Con-
gregationis.

8 *Congregatio Concilij Trid. sub die* 2. *Augusti* 1631. *de speciali S. D. Vrbani VIII.* iussu mandauit & præcepit huiusmodi declarationibus tam impressis & imprimendis quam manuscriptis nullam fidem esse in iudicio vel extra à quoquam adhibendam, sed tantum illis, quæ in authentica forma, solito sigillo, & subscriptione eminentissimi Cardinalis Præfecti, ac Secretarij eiusdem Congregationis pro tempore existentium munitæ fuerint, cuius declarationis verba transcribunt Modern. Hispan. *de supplicat. ad Sanctissimum part.* 1. *cap.* 30. §. 5. *num.* 4. Anton. Diana *moral. resol. part.* 5. *tract.* 2. *resolut.* 96. Machado *en su perfetto Confessor. lib.* 4. *p.* 7. *tract.* 3. *document.* 2. *in fine tom.* 2. Ego *d. tract. de iure eccles. vniuerso, lib.* 1. *cap.* 4. *num.* 85.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Congregatio pro sacris Ritibus erecta fuit à Sixto V.*

2 *Libros de sacris Ritibus, prout opus fuerit, reformat & emendat Congr. pro Sacr. Rit.*

3 *Officia diuina examinat, & consulto Papa concedit Congr. pro sacris Ritibus.*

4 *Canonizationem Sanctorum, festorumque dierum solemnitatem curat Cong. SS. Rituum.*

5 *Litanias quas soleat approbare Congr. Sacrorum Rituum.*

6 *Antiphonas, versiculos, Responsoria, Hymnos, & alia similia propria non solet passim concedere Congregatio sacrorum Rituum præter Lectiones secundi Nocturni.*

7 *Remissoriales litteras non concedit Congr. sacrorum Rituum pro formanda inquisitione pro canonizatione Sanctorum, nisi prius expediantur littera Apost.*

8 *Rota in iis quæ spectant ad Ritus, & caremonias sententiam Congregationis audire procurat.*

9 *Declarationibus Congregationis sacrorum Rituum quando fides adhibenda?*

10 *Memorialia recipienda non sunt in Congregatione Rit. nisi à procuratoribus.*

Congregatio pro sacris Ritibus.

Collect. CCXII.

COngregatio pro sacris Ritibus, & cæremo- 1
niis, cæterisque ad diuinum cultum pertinen-
tibus erecta fuit à *Sixto V. in dicta sua constit.* 74.
incip. *Immensa Kalend. Februarij* 1587. apud Laërt.
Cherub. *in Bullario, tom.* 2. *pag.* 611. aliàs *pag.* 465.
in nouiss. impress. in qua habetur. *Ut veteres Ri-*
tus sacri vbiuis locorum in omnibus Vrbis, Orbisque
Ecclesiis, etiam in Capella nostra Pontificia, in Mis-
sis, diuinis Officiis, Sacramentorum administratione,
cæterisque ad diuinum cultum pertinentibus, à qui-
buscus personis diligenter obseruentur, Cæremonia si
exoleuerint, restituantur, si deprauata fuerint, refor-
mentur. Libros de sacris Ritibus, inprimis Pontifi- 2
cale, Rituale, Cæremoniale, prout opus fuerit,
reforment, & ement. Officia diuina de Sanctis Pa- 3
tronis examinent, & nobis prius consultis, concedant.
Diligentem quoque curam adhibeant circa Sanctorum 4
canonizationem, festorumque dierum solemnitatem,
vt omnia ritè, & rectè, & ex Patrum traditione
fiant, &c.

Congregatio pro sacris Ritibus non solet ap- 5
probare aliquas Litanias præter ordinarias impres-
sas in Breuiario, & eas, quæ de B. Maria recitantur
in Ecclesia Lauretana. *Eadem Sacra Congr. Rit. in*
Alexandrina 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 16.
cuius meminit Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3.
verbo Sacra Congregatio, num. 4.

Congregatio pro sacris Ritibus non solet pas- 6
sim concedere in Officiis ab ea approbandis Anti-
phonas, Versiculos, Responsoria, Hymnos, &
alia similia propria præter Lectiones secundi no-
cturni. *Eadem sacra Congreg. Rit. in Segobien.* 27.
Iulij 1609. penes Lezanam *d. verbo S. Congregatio*
num. 4. *in fine.*

Congregatio pro sacris Ritibus non concedit 7

litteras remiſſoriales pro formanda inquiſitione, pro canonizatione Sanctorum, auctoritate Apoſt. niſi prius expediantur litteræ Apoſt. in forma Breuis, eidem Congregationi directæ. *Eadem Sacr. Congregat. in Valentina, ſeu Dertuſen. 9. Maij* 1609. quam refert Sellius *in ſelectis Canonicis, cap.* 1 *numero* 77.

8 Congregationis pro ſacris Ritibus ſententiam audire procurat Rota in iis, quæ ſpectant ad Ritus & cæremonias. *Sacra Congr. Rituum in Calagurritana* 5. *Iulij* 1603. quam citat Sellius *dict. cap.* 1 *numero* 79.

9 *Congregatio pro ſacris Ritibus ſub die* 11. *Auguſti* 1632. ex ſpeciali S.D. Vrbani VIII. iuſſu mandauit, & præcepit eiuſdem ſacræ Congr. declarationibus tam impreſſis, quàm imprimendis ac etiam manuſcriptis nullam fidem in iudicio, vel extra eſſe adhibendam, ſed tantum illis, quæ in authentica forma, ſigillo, & ſubſcriptione eminentiſſimi Cardinalis Præfecti, ac Secretarij eiuſdem Congregationis pro tempore exiſtentium munitæ fuerint, refert Sell. *d.c.*1.*n.*78. & illius meminit Lezana *d. verbo S. Cong. n.* 5.

10 Congregatione Rituum memorialia recipienda non ſunt niſi porrigentes ſiot procuratores habentes mandata, aut litteras ad tractanda negotio. *S. Cong. Rit. ſub die* 2. *Martij* 1602. per Sellium *d.c.* 1. *num.* 80.

Congregatio pro negotiis Regularium.

COLLECT. CCXIII.

1 CONgregatio pro negotiis Regularium erecta fuit à *Sixto V. in dicta ſua Conſtit.* 74. incip. *Immenſa Kalend. Februarij* 1587. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 611. aliàs *pag.* 465. in nouiſſ. impreſſ. his verbis. *Cauſas verò quas inter ipſos Religioſos oriri contigerit, iuxta quarumcunque Religionum inſtituta, eorumque diſpoſitionem Superiores illorum deficiant, atque determinent.* Refert Lezana *in ſumma quæſt. Regul. tom.* 3. *verb. S. Congregatio num.* 15. vbi ait Dominis Cardinalibus huius ſacræ Congreg. in dicta Conſtitutione etiam concedi facultatem decidendi controuerſias inter ipſos Regulares exortas ſine forma iudiciaria, Conſtitutionum Apoſt. Viſitationis Apoſt. decretorum obſeruantiam introducendi, dandi licentiam tranſeundi ad arctiorem Religionem, apoſtatarum, & eiectorum cauſas cognoſcendi, Viſitatores nominandi, ac obedientiam ſubditorum erga Superiores, & beneuolentiam Superiorum erga ſubditos procurandi.

S. Conradus.

COLLECT. CCXIV.

SAncti Conradi Officium pro ciuitate Placentiæ & Netinæ in Sicilia conceſſit. *Sacra Cong. Rit. ſub die* 15. *Maij* 1614. quam refert Aldan. *in compend. Canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 17. *de Sanctis n.* 28. Et toti Ordini Sancti Franciſci *ſub die* 12. *Septembris* 1625. *Vrbanus VIII. conſtit.* 47. incip. *Domini noſtri ſub dicta die* 12. *Septembris* 1625. cuius meminit Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. Regul. reſol.* 95. *poſt n.* 8. & Gauant. *in rub. Breuiarij ſect.* 7. *c.* 4. *numero* 24.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopi conſecratio an neceſſariò facienda ſit à tribus Epiſcopis.*

2 *Epiſcopus vt à duobus Epiſcopis & alio in dignitate eccleſiaſtica conſtituto conſecrari poſſit, conceditur propter paucitatem Prælatorum.*

3 *Epiſcopi conſecratio poteſt fieri vno tantùm Epiſcopo aſſiſtente, & loco alterius aſſumi valet Abbas aliquis in caſu neceſſitatis.*

4 *Oleorum ſacrorum conſecratio poteſt ex neceſſitate fieri ab Epiſcopo cum minori numero miniſtrorum quam præſcribitur in Pontificali.*

5 *Eccleſiæ conſecratio maximè conſiſtit in vngendis ſacro Chriſmate duodecim Crucibus per Eccleſiam, & in proferendis illis verbis:* Sanctificetur, *&c.*

6 *Eccleſiæ conſecratio ab vno Epiſcopo inchoata ſi ex aliqua cauſa non perficiatur, debet ab alio Epiſcopo denuò inchoari.*

7 *Eccleſiæ conſecratio vt fieri poſſit conceditur, licet ob aliquod impedimentum non poſſit ab omnibus quatuor partibus circumiri.*

8 *Monialibus non conceditur conſecratio, quæ ſunt Ordinis Mendicantium.*

9 *Conſecratio Monialium ſi fiat ex priuilegio Superiore Regulari debet fieri cum omnibus cæremoniis, quæ in conſecratione Virginum ab Epiſcopo facienda præſcribuntur.*

10 *Conſecratio Monialium poteſt fieri in Eccleſia exteriori.*

Conſecratio.

COLLECT. CCXV.

COnſecratio Epiſcopi neceſſariò facienda eſt à tribus Epiſcopis, *cap. porrò* 66. *diſt.* & eſt de ſubſtantia adeò vt à paucioribus facta conſecratio non teneat, etiamſi ab ipſo Papa, Anchar. Gemin. & Præpoſ. *in cap. nec Epiſcopus, de tempor. ordinat.* Poſſet tamen Papa immutare hanc formam tanquam traditam ab Apoſtolis, Anchar. *in dict. cap. porrò*, quia non eſt Iuris diuini forma, Præpoſ. & Card. *in d. cap. porrò*, expreſſiùs *in cap. Archiepiſcopus* 65. *diſt.* Item ſolus Papa Ordinando videtur diſpenſare ſuper tali forma, Card. & Præpoſ. *in d. cap. porrò.* Sed ſi in prouincia non ſint tot Epiſcopi, acceſſendi ſunt ex vicina prouincia, vt notatur in *c. ſi fortè* 65. *diſt.* quod arguit in caſu neceſſitatis non eſſe adhibendos Abbates, ſed tantùm Epiſcopos ex vicina Prouincia, idque idem ſentit Abb. *in cap. nec Epiſcopi, de tempor. ordin.* Conſueuit tamen in Curia diſpenſari, & maior pars Theologorum, qui conſulti fuerunt, ita reſponderunt faciendum, & ſic diſpenſauit *Pius V. & Sacra Cong. Conc.* idem cenſuit, teſte Sellio *in ſelect. Canon. cap.* 9. *numero* 3. 1

2 Conſecratio Epiſcopi vt poſſit fieri duobus Epiſcopis, & ab alio in dignitate eccleſiaſtica conſtituto conceſſum fuit electo Vſſellen in Sardinia propter paucitatem Prælatorum in dicta Inſula. *Sacra Congregat. Rit. in Vſſellen.* 2. *Octobr.* 1601. quam refert Sell. *d.c.* 9. *n.* 45.

3 Conſecratio Epiſcopi poteſt fieri vno tantùm Epiſcopo aſſiſtente, & loco alterius poteſt aſſumi Abbas,

Abbas, siue alias in dignitate ecclesiastica constitutus in casu necessitatis. *Eadem Sacra Cong.Rit. in d. Vssellen.*20. *Decembr.*1601. penes Sellium *d. cap.*9. *n.*48.

4 Consecratio sacrorum Oleorum potest ex necessitate fieri ab Episcopo cum minori numero Ministrorum, quam præscribitur in Pontificali. *Sacra Cong. Rit. in Curien. Rhetiorum* 21. *Augusti* 1604. apud Sellium *d.c.*9.*n.*48.

5 Consecratio Ecclesiæ maximè consistit in vngendis sacro Chrismate duodecim Crucibus per Ecclesiam, & in proferendis illis verbis. *Sanctificetur, & consecretur, &c.* Ideò si Episcopus consecrans deficiat ex improuiso, antequam dicta faciat, meliùs erit consecrationem, ab alio inchoari, & perfici. *Sacra Cong.Rit.in Vlixbonen.*12. *Aprilis* 1614. cuius memini *de Iure eccles. vniu.lib.*2.*cap.*2.*num.*53. Consecrationis in actu potest Ecclesiæ consecrator statuere alium diem pro anniuersaria eiusdem consecratione. *Sacr. Cong. Rit. die* 14. *&* 19. *Februarij* 1585. Extra actum verò Consecrationis non potest amplius mutari festum inconsulta S. Sede Apost. *Eadem Sacra Cong. die Bremarij sect.*8. *c.*5.*n.*4.

6 Consecratio Ecclesiæ ab vno Episcopo inchoata si ex aliqua causa non perficiatur ex improuiso casu, &c. debet ab alio Episcopo denuò inchoari & perfici. *Eadem S.Cong.Rit.in dicta Vlixbonen.*12. *Aprilis* 1614.

7 Consecratio Ecclesiæ vt fieri possit conceditur, licet ob aliquod impedimentum non possit ab omnibus quatuor partibus circumiri, dummodo Episcopus quantum fieri potest, se conformet rubricis & regulis libri Pontificalis. *Sacra Congregat. Rit.in Cortonen.*10. *Decembris* 1600. *&* 17. *Iulij* 1604. *& in Asten.*17. *Nouembris* 1600. *&* 24. *Septembris* 1605. *& in Collen.* 25. *Ianuarij* 1602. quarum memini *de iure eccles. vniuers. lib.*2.*cap.*2. *num.*40.

8 Consecratio non conceditur Monialibus, quæ sunt Ordinis Mendicantium. *Sacra Cong.Conc.* referente Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Velamen.n.*6. metipso *de Iure eccles.vniu.lib.*1.*c.*44. *num.*22.

9 Consecratio monialium si fiat ex priuilegio à Superiore Regulari, debet fieri cum omnibus cæremoniis, quæ in consecratione Virginum ab Episcopo faciendæ præscribuntur. *S.Cong.Rit. in Camaldulen.*1.*Iunij* 1601. de qua Aldan. *in compendio Canon.resol.lib.*1.*tit.*25.*n.*76.

10 Consecratio & benedictio Monialium potest fieri in Ecclesia exteriori, Monialibus illis tantummodo adhibitis, quæ erunt necessariæ. *Sacra Cong. Rit.in Heracen.*27.*Iunij* 1627. penes Aldan. *d.tit.*25. *num.*4.

S V M M A R I V M.

1 *Auctores referuntur de Conseruatoribus agentes.*

Conseruatores cum amplissima facultate eliguot:
2 *Monachi S. Iustina.*
3 *Oliuetani.*
4 *Canonici Regulares Lateranenses.*
5 *Fratres Minimi.*
6 *Patres Societatis IESV.*
7 *Camaldulenses.*
8 *Clerici Regulares S. Pauli decollati.*
9 *Equites Hierosolymitani.*

10 *Conseruatores Religionibus eligendi qui & quales esse debeant?*

11 *Religiones Conseruatores non habentes possunt illos eligere per communicationem priuilegiorum cum aliis eos habentes.*

12 *Regulares vnius Conuentus non possunt in Conseruatorem suum eligere illum, qui fuerit Prior, seu Guardianus.*

13 *Regulares possunt eligere Conseruatores iuxta formam Gregorij XV. qui primis quatuor mensibus in illa prafixis non elegerunt.*

14 *Episcopi atque eorum Vicarij possunt eligi in Conseruatores Regularium.*

15 *Abbas Ordinis Oliuetani potest eligi Conseruator si Episcopus in Synodo illum deputauerit Iudicem synodalem.*

16 *Conseruator est deputandus in ciuitate, vel diœcesi vbi situm est monasterium.*

17 *[Re]gulares Conseruatores eligere debent in singu[lis] diœcesibus, in quibus monasteria habent.*

18 *Conseruatorum Regularium iurisdictio vsque ad tres dietas in diuersis Episcopatibus se extendere potest.*

19 *Conseruatorum potestas defendendi Regulares, & alios manifestis iniuriis, & violentiis non censetur sublata per Constitutionem Gregorij XV.*

20 *Vniuersitatum Conseruatores non sunt comprehensi decreto* Conc. sess.14. de reform.c.5. & sess. 24. etiam de reform.cap.20.

21 *Conseruatoria Regularium non sunt sublata per decretum Conc. sess.* 24. *de reform.c.*20. *etiam quod causa graues sint, & plenariam cognitionem requirant.*

Conuersator.

COLLECT. CCXVI.

DE Conseruatoribus Alexander Moneta, Eras- 1
mus à Cochier, & Ionnes Antonius Masso-
brius, *in suis tractatibus hac de re editis*, Azeued. *ad
tit.*8.*lib.*1.*noua Recop. pag.*118. Gurier. *pract. lib.*3.
*q.*9. Curia Philip. *tom.*1. *p.*3.§.7. *de Conseruatorib.*
Fr. Emman. *quest. Regul. tom.*1.*q.*65. Fr. Ioan. de la
Cruz *de statu Relig.lib.*2.*c.*10. Aloys. Ricc. *in collect.*
899. *& in decis. Curia Archiep. Neapol. p.* 2. *decis.*
258. Fr. Ludouic. Miranda *in manuali Pralator.*
*tom.*2.*q.*47. Ioan Franc. Leo *in thesauro fori eccles.*
*p.*2.*c.*3.*num.*102. *cum seqq.* Ceuall. *commun. contra
communes tom.*4.*q.*792. *cum seqq.* Cardos. *in praxi Iu-
dicum & aduocat. verbo Conseruator.* Laurent. de Por-
tel. *in dubiis Regularib. eod. verbo*, Lezana *in summ.
quest. Regul. tom.*2.*c.*10. *de Conseruat.* Ioan. Maria
Nouar. *in lucerna Regular. verbo Conseruatores*, Ioan.
Anton. Nouar. *eius frater in summa Bullarum tit. de
Conseruatorib.* Marcel. Vulpe *in praxi iudiciali fori
eccles.c.*12. D. Ioan. Solorzano *de Iure Indiarum to.*2.
*lib.*3.*c.*26.*n.*111. *cum seqq.* Ego *de officio, & potest.
Episcopi p.*3.*alleg.*106.
Conseruatores cum amplissima facultate habent 2
Monachi Sanctæ Iustinæ de Padua. *Eugenius IV.*
*constit.*10. incip. *Militans* 8. *Kalend. Decemb.*1436.
apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.* 277. 3
Oliuetani *Iulius II. const.*5. incip. *Militans* 8. *Ca-
lend. Nouembris* 1505. apud Laert. Cherub. *tom.*1.
*pag.*407. aliàs *p.*357. Canonici Regulares Latera- 4
nenses *Sixtus IV. const.*10. incip. *Dum ad vniuersos*
10. *Kalend. Septembr.*1466. apud Laert. Cherub.

5 tom.1.pag.344. Minimi Sancti Francisci de Paula
Clemens VIII. constit.6. incip. Conquestionem 19.
6 Martij 1524.apud Laert.Cherub.d.tom.1.pag.569.
Patres Societatis Iesv. Gregorius XIII. constit.1.
incip. Æquum.8.Kalend. Iunij 1572. apud Laert.
Cherub. in Bullario tom.2.pag.361. aliàs pag.273.
7 Camaldulenses Leo X.const.2.incip.Etsi 4.Non.Iu-
lij 1513.apud Laert. Cherub. tom.1.pag.460. Cle-
8 rici Regulares Sancti Pauli decollati. Iulius III.
const.10. incipien. Ad hoc 3. Idib. Augusti 1550.
9 apud Laert.Cherub. tom.1.pag.701. Equites Hie-
rosolymitani, ab eis electi non possunt munus
recusare. Pius IV.constit.9. incipien. Circunspecta
Kalend. Iulij 1560. apud Laert. Cherub. tom.2.
pag.9. Item plures alij Religiosi, vt videre est in
eorum Bullis, de quibus meminit Ioan.Maria No-
uar. in lucerna Regular. verbo Conseruatores nume-
ro 1.

10 Conseruatores à Religionibus eligendi qui &
quales esse debeant, expressit Clemens VIII.const.3.
incip. Sanctissimus de anno 1592. apud Laert. Che-
rub tom.3.pag.3. & apud me de Episcopo part. 3.
alleg.106.prope fin.vbi reuocantur omnes,& quæ-
cunque Iudicum Conseruatorum deputationes,quę
non habuerint qualitates requisitas à Bonifacio
VIII.in constit. quæ incipit Statutum, & qui non
fuissent electi in Concilijs Prouincialibus,& diœ-
cesanis.Item Gregorius XV.consti.9.incip. Sanctissi-
mus 20.Septembris 1621. apud Angel. Mar. Che-
rub.tom.4.pag.288. & apud me d. alleg.106. in fine,
vbi reuocantur quæcunque electiones de Iudici-
bus Conseruatoribus hactenus factæ, & noua da-
tur de eis, eorumque erectionibus imposterum fa-
ciendis dispositio. De quarum materia Lezana in
summa quæst. Regul. tom.1.cap.3. num.11. & tom.2.
cap.10.de Conseruatorib.à n.36. Ioan. Anton. No-
uar.in sum.Bullarum sub tit.de Conseruatorib.Laurer.
de Franchis de controuers.inter Episcop. & Regular.
pag.169.

11 Conseruatores eligere possunt Religiones eos non
habentes per communicationem priuilegiorum
cum alijs illos habentes, stante dispositione c.fin.de
offic.delegati lib.6. vbi habentur ea verba. quod ple-
rumque à Sede Apost. Conseruatores conceduntur:
Cum ergo de facili concedantur Conseruatores,
veniunt sub communicatione priuilegiorum.Sacr.
Congreg. Conc. 12. Septembris 1620. de qua Ioan.
Maria Nouar. dict.verbo Conseruatores num.7. Ego
de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg. 106. num 7.
& collect.ad Trident.sess.14.de reformat.cap.5.nume-
ro 4.

12 Conseruatorem suum eligere, vel deputare non
possunt Regulares vnius Conuentus, monasterij,
vel Domus, illum, qui fuerit Prior seu Guardianus,
aut quauis alia dignitate Regulari fungatur. Sa-
cra Cong. Episcop.& Regul. in Turritana 8.Octobris
1617 penes Gauant. in man. Episcop.verbo Conser-
uatores.

13 Conseruatores possunt Regulares eligere iuxta
formam Constitutionis Gregorij XV. qui primis
quatuor mensibus in illa præfixis non elegerunt.
Sacra Congr. Conc. in Neapolitana 18. Septembris
1627.teste Ioan.Maria Nouar.d.verbo Conseruatores
num.8.

24 Conseruatores Regularium eligi possunt Epi-
scopi ipsi, ac eorum Vicarij Sacra Cong.Conc. 23.
Octobris 1623. quam refert Laurent.de Peyrinis de
priuileg. Regular. tom.3.in additam.cap.11. num.17.
pag.477.

15 Conseruator potest eligi Abbas Ordinis Oliuetani
si Episcopus in Synodo eum deputauerit Iudicem
Synodalem. S. Congr. Conc.sub die 2.Martij 1619.
apud Ioan.Mariam Nouar.d. verbo Conseruatores n.
5.me citato Lezana in sum.q.Regul.tom.2.c.10.n.14.
in fine.

Conseruator est deputandus in ciuitate, vel 16
diœcesi, vbi situm est monasterium, atque ibi
tantum, & non alibi potest idem Conseruator
procedere etiam in causis bonorum, ac membro-
rum eiusdem monasterij extra ipsam diœcesim
existentium. Sacr. Cong. Conc. 23. Octobr.1623.
quam adducit Laurent. de Peyrinis citato loco pagi-
na 477.

Conseruatores eligere debent Regulares in sin- 17
gulis diœcesibus, in quibus monasteria, Conuen-
tus, seu Domus Regulares habent.Sacr.Congr.Conc.
in Rossanen. 15. April. 1628. & in Lancianen. 29.
Ianuarij 1633. cuius meminere Lezana d. tom.2.c.
20.n.14. Ioan.Maria Nouar. d.verbo Conseruatores
num.3.

Conseruatorum Regularium priuilegia cum ex 18
dispositione Pij V.extendantur ad tres diætas,& sic
posset eorum iurisdictio extendi ad plures Episco-
patus,& ex dispositione Gregorij XIII. teneantur
dicti Conseruatores, & Regulares notificare di-
ctam electionem,& deputationem Conseruatorum
Ordinario loci, debet illa fieri non solum Ordina-
rio prædicti loci, sed etiam omnibus Ordinarijs,
ad quorum diœceses se extendit eorum facultas,
seu iurisdictio.Sac.Cong.Conc.sub die 11.Iulij 1620.
referente Ioan.Maria Nouar. d.verbo Conseruatores
num.9.

Conseruatorum potestas defendēdi Regulares,& 19
alios à manifestis iniurijs, & violentijs, quæ illis
de facto inferuntur, non censetur sublata per Con-
stitutionem Gregorij XV. dummodo obseruent
formam præscriptam in constitutionibus Innocen-
tij IV.& Bonifacij VIII.relatis in c.1.& fin.de offic.
deleg.lib.6.Sacra Cong. Conc. cuius meminere Lau-
ret. de Franchis de controuers. inter Episcopos &
& Regulares pag.176.Lezana d. tom.2.cap.10.n.47.
Laurent.de Peyrinis de priuileg.Regular. ad const.5.
Gregorij XV.n.56.Ioan.Maria Nouar. d.verbo Con-
seruatores n.12.

Conseruatores Vniuersitatum non sunt com- 20
prehensi decreto Concilij sess. 24. cap.5. de reform.
neque sess.24.cap.20.etiam de reform.Sacra Congreg.
Conc. sub die 18. Ianuarij 1594. quam transcri-
bit Aldan. in compendio Canon.resol.lib.4.titul. 8.
num.11.

Conseruatoriæ Regularium non sunt sublatæ 21
per decretum Concilij sess. 24. de reformat. cap.
20.etiam quod causæ graues sint,& plenariam co-
gnitionem requirant. Sacra Congr. Conc. in Me-
diolanen. teste Rota in Oscen. iurisdictionis 12. De-
cembris 1614. coram bonæ mem. Vbaldo sen. & il-
lius meminerunt Ioann.Franc.Leon.in thesauro fo-
ri eccles. part.5. cap.39. num.58. Flauius Cherub.
in compendio Bullarij in schol. 2. ad constit.14. Pau-
li V.

Consilium.

COLLECT. CCXVII.

CONsilium Capituli sequi non tenetur Epi- a
scopus in concedendis statutis in Synodo, ni-
si in casibus à iure expressis. S.Cong.Conc.sub die
5.Iunij 1627. teste Sellio in select. Canon. c.25.
num.38.

num.38.quem refero in collect.ad Trident.sess.24. de reform.c.2.n.32.

2 Consilium duorum Canonicorum deputatorum in erectione seminarij licet Episcopus teneatur requirere, non tamen tenetur illorum consilium sequi. Sacra Cong. Concil. penes Gonzal. ad reg.8. Cancel.gloss.46.n.74. quem refero in collect. ad Trid.sess.23.de reform.c.18.n.6.

Constantinus Magnus.

Collect. CCXVIII.

Constantinus Magnus Imper. io suo Lateranensi Palatio sacro Baptismatis fonte ablutus,& à lepra liberatus Ecclesiam sub nomine sanctissimi Saluatoris construxit. *XI.constit.*1. incip. *Super.*10.*Kalend.Februarij* 1572.apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.*1.*pag.*220.aliàs *pag.*216.in nouiss. impress. Et Basilicas ad honorem Principum Apostolorum Romæ extrui curauit. *Clemens VII. const.* 3.incip. *Admonet pridie Id. Decembris* 1523. apud Laert. Cherub.*d.tom.*1.*pag.*562. Primus extitit omnium Imperatorum,qui diuino miraculo per manus B.Siluestri à lepra,qua percussus erat,mundatus per lauacrum regenerationis ad Fidem D.N. Iesv Christi conuersus fuit,& sanctæ Sedi Apost. plura liberalissimè donauit, de quo Magdalen. *de numero testium in testament.requis. p.*1.*cap.*11.*n.*18. August. Steuchus in libro de donat. Constantini contra Vallam, Boet. Ego *tom.*1.*tit.de iurisdict. Ecclesi.temporal.q.*3.*de donat.Constantini.* Ego *de iure eccles.lib.*3.*c.*28.

Svmmarivm.

1 *Ægidianæ Constitutiones in toto statu ecclesiastico seruanda sunt.*
2 *Bulla Pij V.* In conferendis, *quando locum habeat.*
3 *Beneficia iurispatronatus non comprehendit Bulla Pij V.*Quanta Ecclesia Dei.
4 *Parochiales dimissæ ob alterius assecutionem comprehenduntur sub dispositione Bullæ Pij V. Quanta Ecclesia Dei.*
5 *Bulla Gregorij XIII.super mutatione officij Abbatissæ in Italia quibusque trienniis,obseruari debet in omnibus Monialium monasterijs quarumuis Militiarum.*
6 *Bulla Gregorij XIII.seruanda est circa præcedentiam in processionibus inter Confraternitates laicorum.*
7 *Clericos iter facientes, & in Villis habitantes non comprehendit Constitutio Sixti V.super habitu.*
8 *Regulares vtriusque sexus etiam nouitios comprehendit Bulla Clementis VIII.de munerum largitione.*
9 *Bulla Clementis VIII. circa formam construendi Regularium Monasteria etiam habet locum circa erigenda monasteria Monialium.*
10 *Frumenti dispositionem prohibet etiam Bulla Pauli V.prohibens dispositionem pecuniæ Montium pietatis in alios.*
11 *Equites Hyerosolimitanos non afficit Bulla Gregorij XV.de Conseruatoribus.*
12 *Bulla Gregorij XV.de Conseruat. non sustulit facultatem quam habent Conseruatores defendendi Regulares à manifestis iniurijs, & violentiis.*
13 *Regulares absque legitima causa accedentes ad monasteria Monialium Regularibus subiectarum à diœcesano Episcopo stante Bulla Gregorij XV. puniri possunt.*
14 *Declarari,aut interpretari nullus potest Constitutionem* 83.*Vrban VIII.circa onera Missarum suscipienda.*
15 *Licentia à Concilio Trid. concessa æqua ex causa abessendi aliquantisper à residentia non fuit sublata per Constitutionem Vrbani VIII.*
16 *Pecunia ad cambium,vel mutuo accepta cum solutione lucri cessantis,vel damni emergentis prohibentur decreto Vrbani VIII. de rebus Regularium non alienandis.*

Constitutiones Apostolicæ.

Collect. CCXIX.

Constitutiones Ægidianas in toto statu ecclesiastico,& locis immediatè subiectis seruari iussit *Sixtus IV. constitution.* 15. incipien. *Etsi* 3. *Kalendar. Iunij* 1478. apud Laërt. Cherub.*in Bullario pag.*354. aliàs *pag.*318. in nouiss. impress. 1

Constitutio Pij V. *In conferendis*, non habet locum nisi in his diœcesibus, in quibus coacta fuit Synodus diœcesana,& in eis iuxta formam sess.24. cap.18.de reform. fuerunt deputati examinatores. *S.Cong.Conc.*teste Nicol.Garc. *de benef.part.*9.*cap.*2. *num.*4 2

Constitutio Pij V.*Quanta,Calend.Aprilis* 1568. *in §.cæterum*, qua prohibentur Episcopi beneficia eorum manibus resignata illorum,aut resignantium affinibus, consanguineis, aut familiaribus conferre, non comprehendit beneficia iurispatronatus. *Sacr. Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. part.*11.*cap.*3. *num.*268. Et ideò patronum resignantem beneficium sui iurispatronatus posse præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarium teneri instituere præsentatum,non obstante dispositione huius Constitut. censuit *Eadem Sacra Congregatio Concil. in Viterbien.* 18. *Martij* 1628. penes Sellium *in select.Canon.c.*90. *num.*6. 3

Constitutio Pij V. *Quanta*, qua prohibentur Episcopi beneficia in eorum manibus resignata,eorum,aut resignantium consanguineis conferre,habet locum etiam in Parochialibus dimissis ob alterius Parochis assecutionem. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.*19.*Decembris* 1620.apud Sellium *d.c.*90. *num.*7. 4

Constitutio Gregorij XIII.de datis & promissis, infrà *in verbo Pœna collect.*378.*n.*1. 5

Constitutio Gregorij XIII. super mutatione Officij Abbatissæ,seu Priorissæ Monialium in Italia existentium singulis quibusque trienniis, obseruari debet in omnibus Monialium monasteriis quarumcunque Militiarum etiam Hierosolymitanorum. *Sacr. Congregat.Episcop. & Regul.sub die* 22.*Maij* 1604. quam refert Selius *d. cap.*90. *num.*8.

Constitutio Gregorij XIII. seruanda est circa præcedentiam in processionibus inter Confraternitates laicorum. *Sacra Congregat. Rit. in Nepesina* 10.*Maij*, 6

10. *May* 1608. ac etiam inter Regulares, vt scilicet illi præcedant, qui prius habuerint locum. *Eadem Sacra Congregat. in Tuscanen.* 14. *Iunij* 1608. quarum meminit Sellius *dict. cap.* 90. *numero* 10.

7 Constitutio Sixti V. super habitu, & consura non comprehendit Clericos iter facientes, & in villis habitantes. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Vlixbonen.* 18. *Octobris* 1589. quam adducit Sellius *d.c.* 90. *n.* 11.

Constitutió Clementis VIII. qua munerum largitio interdicitur, comprehendit Regulares vtriusque sexus, & tam nouitios, quam professos. *S. Cong. Episc. & Regul. in sanctis Seuerini* 23. *Iulij* 1603. teste Sellio *in select. Canon. cap.* 33. *n.* 11. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 25. *de Regular. cap.* 2. *num.* 34.

8 Constitutio Clementis VIII. de munerum largitione, *infrà verbo Munerum largitio collect.* § 20. *à num.* 1.

9 Constitutio Clementis VIII. circa formam construendi Regularium monasteria etiam debet locum circa erigenda monasteria Monialium. *Sacra Cong. Conc.* 19. *Decembris* 1610. cuius meminerunt Tamburin. *de iure Abbatiss. disp.* 33. *quæst.* 1. *num.* 4. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Episcop. n.* 4. *in fine* Ego *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 2. *cap.* 12. *num.* 7.

10 Constitutio Pauli V. prohibens dispositionem pecuniæ Montium Pietatis in alios quam pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos, absque Sedis Apost. licentia, prohibet etiam dispositionem frumenti. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 14. *Februar.* 1631. apud Sellium *d.c.* 90. *n.* 12.

11 Constitutio Gregorij XV. de Conseruatorib. non afficit Milites Hierosolymitanos nisi quoad Conseruatores, & non quoad Iudices Ordinarios habentes Ordinariam iurisdictionem intra limites suorum Prioratuum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Melonitana* 6. *Februarij* 1627. refert R.P.D. Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 21. *num.* 59. *in fine*, quod Sacra Cong. decretum fuit postmodum confirmatum à Papa *Vrbano VIII. constitution.* 78. incip. *Exponi* 17. *Februarij* 1629. apud Angel. Mariam Cherubio. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 92.

12 Constitutio Gregorij XV. de Conseruat. statuens inter cætera, vt coram Conseruatoribus Regulares conueniri quidem aut trahi debeant, sed alios conuenire aut trahere non possint, non sustulit facultatem, quam habent Conseruatores defendendi Regulares à manifestis iniuriis, & violentiis, dummodo obseruent formam præscriptam Constitionibus Innocentij IV. & Bonifacij VIII. relatis *in cap.* 1. *& fin. de officio deleg. in* 6. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1624. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. ad Constit.* 5. *Gregorij XV. numero* 56.

13 Constitutione staote Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis possunt Regulares absque legitima licentia accedentes ad monasteria Monialium Regularibus subiectarũ, ibique in loco colloquiis destinato cum moniali colloquentes à diœcesano Episcopo tanquam Sedis Apost. delegato coërceri & puniri. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1624. cuius meminerunt Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de clausura & accessu Regular. ad monasteria Monialium n.* 8. R.P.D. Sperel. *in decis. fori eccl.* 97. *n.* 29. Ego ipse *de iure ecclesi. vniuerso lib.* 1. *c.* 44. *n.* 167.

Constitutionem 43. Vrbani VIII. circa onera Missarum suscipienda, & numerum Regularium præfiniendum nemo potest declarare, aut interpretari. Idem *Vrbanus VIII. constit.* 43. § 16. incip. *Cum sæpè* 21. *Iunij*. 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 58. 14

Constitutione Vrbani VIII. nuper edita super Episcoporum etiam S.R.E. Cardinalium residentia non fuit sublata facultas à Concilio Trident. c. 1. sess. 23. de reform. concessa æqua ex causa abessendi aliquantisper à residentia dummodo absentiæ spatium duos, vel ad summum tres menses non excedat. *Sacra Congr. Conc.* 3. *Februar.* 1635. quam refero *de Episcopo p.* 3. *alleg.* 53. *num.* 21. *in fine in nouiss. impress.* 15

Constitutione siue decreto Vrbani VIII. de rebus Regularium non alienan.io quo prohibentur Regulares census imponere super bonis ad eorum monasteria pertinentibus, loco censuum huiusmodi comprehenduntur pecuniæ ad cambium, vel mutuo acceptæ cum solutione lucri cessantis, vel damni emergentis. *S. Cong. Conc.* 21. *Martij* 1626. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. constit.* 8. *Vrbani VIII. n.* 2. 16

SVMMARIVM.

1 *Constitutiones Synodales impedientes executionem litterarum Apost. irritantur.*
2 *Episcopus non tenetur exhibere ciuitati Constitutiones Synodales priusquam imprimantur.*
3 *Episcopus absque consensu & approbatione Cleri potest facere Constitutiones in Synodo diœcesana, de consilio tamen Capituli.*
4 *Executio Constitutionum Synodalium non potest per appellationem impedire, si illa fuerunt à Sede Apost. confirmata.*
5 *Officij circa celebrationem seruandæ sunt Constitutiones synodales.*
6 *Constitutio synodalis quod prædicari non possit feria quinta in Cœna Domini seruanda est.*
7 *Alloquentes cum Monialibus exemptis sine licentia an possint puniri ab Episcopo, & etiam ipsæ Moniales exemptæ?*
8 *Constitutio Episcopi & Capituli facta post Concilium de soluenda certa quantitate ratione nouæ possessionis Canonicatuum integrè conuertenda in fabricam, valida est.*
9 *Episcopi Constitutione Parochi possint abesse vltra duos dies, valida est.*
10 *Constitutiones Ecclesiæ vt functiones absente Episcopo fiant ab Archipresbytero licet non sit primas dignitas, valida sunt.*

Constitutiones Synodales, & Episcopales.

Collect. CCXX.

Constitutiones Synodales executionem litterarum Apost. impedientes irritauit *Clemens VII. constit.* 39. incip. *Romanus* 4. *Kalend. Ianuarij* 1533. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 606. 1

Constà

Constitutiones Synodales non tenetur Episcopus ciuitati exhibere, priusquam imprimatur, & postquam publicatæ fuerint, tunc ciuitas reclamare, & aggrauia proponere potest. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in causa Ciuitatis Castelli* 14. *Aprilis* 1615. *in resp. ad* 12. teste Sellio *in select. Canon. c.* 25. *n.* 39. quem refero *in collect. ad Concil. Trid. sess.* 24. *de reform. c.* 1. *n.* 33.

3 Constitutiones in Synodo diœcesana facere potest Episcopus absque consensu, & approbatione Cleri, debet tamen requirere consensum Capituli, licet illud non teneatur sequi, nisi in casibus à iure expressis, non obstante quod ex forma Roman. Pontific. in celebranda Synodo diœcesana & Prouinciali expressè caueatur vt Constitutiones in Synodo publicandæ per verbum, *Placet*, confirmentur. *Sacra Congegat. Concil. in Veneta* 27. *Aprilis* 1592. penes Paul. Piasec. *in praxi Episcop. part.* 2. *cap.* 5. *num.* 8. & Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 65.

4 Constitutionum Synodalium executio non potest per appellationem impediri, nec retardari, si illæ fuerunt à Sede Apost. confirmatæ. *Sacra Congregat. Concil. in Orsolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 18. cuius meminit Sellius *dict. cap.* 25. *numero* 42.

5 Constitutiones Synodales seruandæ sunt circa Officij celebrationem. *Sacra Cong. Rit. in Neritonen.* 25. *Februarij* 1605. quam refert Sellius *d. cap.* 25. *num.* 43.

6 Constitutio Synodalis quod prædicari non possit feria quinta in Cœna Domini, seruari mandauit. *S. Cong. Rit. in Catacen.* 1. *Iuly* 1601. de qua Sellius *d. c.* 25. *n.* 44.

7 Constitutione Prouinciali Mediolanen. stante quod alloquentes cum Monialibus puniantur, dubitatum fuit an alloquentes sine licentia cum Monialibus exemptis possint puniri ab Episcopo, & etiam ipsæ Moniales exemptæ? *Sacra Cong. Conc. sub die* 8. *Augusti* 1624. censuit non posse puniri Moniales exemptas; quoad alloquentes fuit remissum Congregationi Episcoporum, & Regularium: refert Sellius *dict. cap.* 15. *num.* 43.

8 Constitutio facta per Episcopum, & Capitulum post Concilium Trid. ad soluendam certam quantitatem ratione nouæ possessionis Canonicatuum, quæ integrè cedat in fabricam, nihil autem ex pecunia Notariis, cursoribus, campanariis, aliisue Ecclesiæ ministris, quibus aliàs constituta sunt salaria attribuendam, valida est. *Sacra Cong. Conc. in Segobien.* 11. *Iulij* 1590. referente Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 198. *in* 9. *declarat.* quam refero *de Canonic. & dignit. cap.* 15. *num.* 30.

9 Constitutio Episcopi valet ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia. *Sacra Congregatio Concilij* testibus Nicolao Garcia *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 23. *in* 1. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 1. *titul.* 23. *leg.* 2. §. 2. *tit. sed an Parochi debeant residere num.* 155. quos refero *de officio, & potest. Parochi, cap.* 9. *numero* 57.

10 Constitutiones Ecclesiæ vt functiones absente Episcopo fiant ab Archipresbytero, licet non sit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licet sit prima dignitas, seruandæ sunt. *S. Cong. Rit. in Iuuenacen.* 9. *May* 1609. penes Sellium *d. c.* 25. *n.* 45.

SVMMARIVM.

1 *Laudabiles consuetudines, & in honorem Dei, & ministrorum eius introducta, seruanda & tuenda sunt.*

2 *Iuri & Caremonialis libro conformis consuetudo seruanda est.*

3 *Consuetudo allegata & non probata non est seruanda contra decretum Prouinciale.*

4 *Consuetudo ob deuotionem non est alteranda.*

5 *Consuetudo ad fauorem alicuius introducta, & legitimè probata seruanda est.*

6 *Consuetudo laudabilis, & antiqua circa ritus, & caremonias.*

7 *Consuetudo longioris vacationis à seruitio Ecclesia potest ab Episcopo reduci ad tempus praescriptum à Concilio Trid.*

8 *Canonici vt possint facere Capitulum sine licentia Vicarij foranei seruanda est consuetudo.*

9 *Prior Monasterij vt ante se faciat Crucem deferri more Archiepiscoporum, declaratur abusus.*

10 *Oblationes, qua offeruntur Cruci feria sexta in Parasceues, vt dentur Magistris caremoniarum, seruanda est consuetudo.*

11 *Capellani vt ministrent Canonicis cappas seu pluuialia capite detecto, seruanda est consuetudo.*

12 *Confraternitas vt in feria quinta in Cœna Domini in hora quarta noctis processionaliter ad Ecclesiam Cathedralem accedat tolerandum est, sed mulieres prohibenda sunt, vt eant de nocte cum illa.*

13 *Campana in salutatione Angelica vt non pulsentur ante pulsationem in Ecclesia Matrice si fuerit consuetudo, seruanda est.*

14 *Dignitates dua vt assistant loco Diaconorum Canonicorum vbi Prabenda non sunt distincta, si fuerit consuetudo, seruanda est.*

15 *Clerici quod cum cotta sedeant in gradibus Altaris, tolerari potest.*

16 *Campana Sabbato sancto ex consuetudine vniuersalis Ecclesia non pulsantur, antequam sint pulsata in Ecclesia Cathedrali.*

17 *Canonici vt teneantur associare Episcopum ad Ecclesiam venientem cappa omnibus diebus festiuis etiam non solemnibus, si fuerit consuetudo, toleranda est.*

18 *Magistratus vt in primo ingressu ciuitatis Archiepiscopo obuiam eant, & pedites eum cum sua Cruce equitatem pra manibus introducant, si fuerit consuetudo, seruanda est.*

19 *Priores noui vt antequam possessionem officij accipiant, eant ad Ecclesiam Cathedralem, si fuerit consuetudo, illa seruanda est.*

20 *Archipresbyter vt associetur à Clericis, & Presbyteris, sicut Episcopus à Canonicis, si fuerit consuetudo, illa seruanda erit.*

21 *Transeuntes ad secundas nuptias vt benedicantur à Parocho si obtentum fuerit consuetudine legitimè praescripta cum scientia Papa, illa vtique seruanda erit.*

22 *Puella habitum susceptura vt per biduum, aut triduum antea introducantur in Monasteria, si viguerit consuetudo, illa tolleranda erit.*

23 *Populus in inferioribus Ecclesiis si ex consuetudine*

dine solitus sit prædicatori soluere, ea seruanda est.

24 *Episcopo diœcesim visitanti vt à laicis victualia ministrentur, si vigeat consuetudo quomodo obseruanda.*

25 *Communitates vt procurent Episcopum visitantem quandiu ipsæ voluerint, si vigeat consuetudo, vtique seruanda erit.*

26 *Beneficium Curatum vel simplex simul cum Capellania in eadem Ecclesia tenendi consuetudo est sublata per Concilium Trid.*

27 *Canonici infirmi vt fructus tantùm suæ Præbendæ, non distributiones quotidianas percipiant, si vigeat in Ecclesia consuetudo legitima præscripta, illa vtique tollet constitutionem.*

28 *Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, vel Capituli, percipit omnes fructus & distributiones stante consuetudine.*

29 *Episcopo licet retinere penes se vnum, vel duos Canonicos, qui fructus percipere possunt, non tamen distributiones quotidianas.*

30 *Dignitates cum Præbendis Canonicalibus vt simul in eadem Ecclesia obtineri possint, si vigeat consuetudo, illi derogatum non erit à Concilio.*

31 *Consuetudo, quæ imponit onus Canonico recepto, quòd tendat in vtilitatem Canonicorum, non valet, secus in vtilitatem Ecclesiæ, vel augmentum cultus diuini.*

Consuetudo.

COLLECT. CCXXI.

1 Consuetudines laudabiles, & in honorem Dei, & Ministrorum eius introductæ sunt seruandæ, & tuendæ. *S. Cong. Rit. in Narnien.* 16. *Iuly* 1605. teste Aldan. *in compend. Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 14. *n.* 43.

2 Consuetudo Iuri & Cæremonialis libro conformis seruanda est. *Sacra Congregatio Rituum in Pisaurien.* 23. *Maij* 1603. *& in Granaten.* 10. *Maij* 1608. quarum meminit Aldan. *d. lib.* 3. *resolut.* 14. *num.* 44.

3 Consuetudo allegata, & non probata non est seruanda contra decretum Prouinciale. *Sacra Congregatio Rituum in Cusemina* 20. *Nouembris* 1610. penes Sellium *in selectis Canonic. cap.* 56. *num.* 18.

4 Consuetudo non est alteranda ob deuotionem. *S. Cong. Rit. in Ariminen.* 16. *Octobr.* 1604. apud Sel. *d. c.* 56. *n.* 19.

5 Consuetudo ad fauorem alicuius introducta, & legitimè prolata seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Tarentina* 28. *Septembris* 1602. & licet prætendatur abusus non est tollenda, oon audita. *Sacra Congregatio Rituum in Eluenaten. eadem die* 28. *Septembris* 1602. quam refert Sellius *dict. cap.* 56. *num.* 20.

6 Consuetudo laudabilis & antiqua circa ritus & cæremonias, quæ seruantur in prouincia in Ecclesiis Collegiatis vniuersaliter, seruanda est ab Ecclesia Collegiata eiusdem prouinciæ. *Sacra Cong. Rit. in Mediolan.* 28. *April.* 1607. de qua Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 46.

7 Consuetudo longioris vacationis à seruitio Ecclesiæ potest ab Episcopo reduci ad tempus præscriptum à Concilio Trid. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 23. *Octobris* 1602. quam adducit Sellius *d. c.* 56. *num.* 21.

Consuetudo vt Canonici possint facere Capitulum sine licentia Vicarij foranei seruanda 8
est. *Sacra Congregatio Rituum in Oriolen. Celus* 16. *Decembris* 1606. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 14. *num* 48.

Consuetudo vt Prior monasterij ante se faciat 9
deferri Crucem more Archiepiscoporum, declaratur abusus. *Sacra Congreg. Rit. in Carepolitar. nullius* 4. *Martij* 1606. apud Aldan. *dict. tit.* 14. *num.* 48.

Consuetudo vt oblationes, quæ offeruntur Cru- 10
ci feria sexta in Parasceue dentur Magistris Cæremoniarum, seruanda est. *S. Congr. in Beneuentana* 29. *Nouembr.* 1603. quam allegat Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 49.

Consuetudo vt Capellani ministrent Caoonicis 11
cappas, seu pluuialia, capite detecto, seruandæ est. *Sacra Cong. Rit. in Burgen.* 19. *Iunij* 1604. penes Sel. *d. c.* 56. *n.* 23.

Consuetudo laudabilis vt feria quinta in 12
Cœna Domini Confraternitas in hora quarta noctis accedat ad Ecclesiam Cathedralem, toleranda est, sed mulieres prohibendæ sunt, vt non eant de nocte cum illa. *Sacra Congr. Rit. in Vintimilien.* 11. *Decembris* 1604. apud Sellium *d. cap.* 56. *num.* 24.

Consuetudo vt campanæ in salutatione An- 13
gelica non pulsentur ante pulsationem in Ecclesia Matrice, seruanda est. *Sacra Congregatio Rit. in Oriolen.* 21. *Augusti* 1601. *& in Giem.* 24. *Septembris* 1605. quarum memioit Sellius *dict. cap.* 56. *num.* 25.

Consuetudo vt duæ Dignitates assistant loco 14
Canonicorum Diaconorum, vbi Præbændæ sunt distinctæ seruanda est. *S. Cong. Rit. in Placentina* 15. *Maij* 1607. *in resp. ad dub.* 2. quam refert Sell. *d. c.* 56. *num.* 26.

Consuetudo quod clerici cum cotta sedeant 15
in gradibus Altaris quando Sanctissim. Sacramentum non est discoopertum super eo, potest tolerari. *Sacra Congr. Rituum in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 12. teste Sellio *d. c.* 56. *num.* 27.

Consuetudo vniuersalis Ecclesiæ quod campa- 16
næ sabbato sancto non pulsentur antequam sint pulsatæ in Ecclesia Cathedrali seruanda est. *S. Cong. Rit. in Marsicen.* 21. *Martij* 1609. referente Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 50.

Consuetudo siue vsus quod Canonici tenean- 17
tur associare Episcopum venientem ad Ecclesiam cum cappa omnibus diebus festiuis, Dominicis, & aliis, etiam non solemnibus seruanda est. *Sacr. Cong. Rit. in Ripana* 30. *Ianuarij* 1610. quam adducit Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 51.

Consuetudo vt Magistratus in primo ingressu 18
ciuitatis Archiepiscopo obuiam eant, & pedites eum cum sua Cruce equitantem præ manibus introducant, seruanda est. *Sacra Congregatio Rit. in Tarraconen.* 2. *Martij* 1613. apud Sellium *d. cap.* 56. *num.* 28.

Consuetudo vt noui Priores antequam posses- 19
sionem Officij accipiant, eant ad Ecclesiam Cathedralem, seruanda est. *Sacra Congr. Rit. in Narnien.* 16. *Iuly* 1607. cuius meminit Aldan. *dict. tit.* 14. *num.* 53.

Consuetudo vt Archipresbyter associetur à 20
Clericis & Presbyteris, sicut Episcopus à Canonicis, tollenda est. *Sacra Congregatio Rituum in*

Baren.

Baren. 4. Iulij 1615. quam citat Aldan. *dict. tit. 14. num. 54.*

21 Consuetudo legitimè præscripta eum scientia Papæ vt transeuntes ad secundas nuptias benedicantur à Parocho, valida est. *S. Cong. Conc.* 2. *Octob.* 1593. de qua Sellius *d. c. 56. num. 29.*

22 Consuetudo vbi viget vt puellæ habitum suscepturæ per biduum, aut triduum antea introducantur in monasteria, toleranda est. *Sacra Congr. Conc.* penes Gauant. *in manuali Episcop. verbo Monialium clausura n. 32.* Lezana *in summa quæst. Regul. tom. 3. verbo clausura n. 23. in fine.*

23 Consuetudo vbi viget in inferioribus Ecclesiis quod populus soluat Prædicatori, ea seruanda est, nisi forsan facultas nominandi Prædicatorem Vniuersitati ab immemoriali tempore competeret, & Episcopus talem nominationem sibi vendicauerit. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 30. l. 7. de Prædicator. num. 22.* R. D. Sperell. *in decis. fori eccles. decis. fori eccles. dec. 70. à princ.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 76. n. 11.*

24 Consuetudo vt Episcopo diœcesim visitanti à laicis victualia ministrentur, Vicario autem visitanti ab Ecclesiarum Rectoribus seruanda est, si laici sponte perseuerent in ista consuetudine. *Sac. Congr. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. n. 119.*

25 Consuetudo vt Communitates procurent Episcopum visitantem, quandiu ipsæ voluerint, seruanda est: nam si ipsæ recusarent, cogendæ minimè sunt. *Sacra Congr. Conc.* teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. n. 121.* quem refero *de Episcopo p. 3. alleg. 73. n. 45.*

26 Consuetudo tenendi beneficium curatum, vel simplex simul cum capellania in eadem Ecclesia, est sublata per *Conc. Trid. sess. 24. cap. 17. de reform. S. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benef. p. 5. c. 8. n. 87.* & Armendar. *vbi suprà tit. 7. de benef. incompatibil. num. 28.*

27 Consuetudo in Ecclesia iodncta vt Canonici infirmi fructus tantum suæ Præbendæ, non distributiones quotidianas percipiant, legitimè præscripta sit, tollit constitutionem. *Sacra Congregat. Concil.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 361.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. titul. 23. de resident. sub tit. an Canonici num. 72.*

28 Consuetudine stante quod Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus & distributiones quotidianas, ea est seruanda si Canonici absint pro euidenti Ecclesiæ vtilitate. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 361.*

29 Consuetudine in Ecclesia Cathedrali stante quod Canonici non interessentes diuinis, non percipiant fructus Præbendæ, nec distributiones quotidianas, licet Episcopo retinere penes se vnum, vel duos Canonicos, qui dictos fructus percipere possint, ac si in choro præsentes essent, exceptis tamen distributionibus quotidianis. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d. p. 3. cap. 2. n. 247* & Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 23. de resid. sub tit. an Canonici, &c. n. 59.*

30 Consuetudini permittenti quod in eadem Ecclesia dignitates cum Præbendis Canonicalibus teneantur, non est derogatum à Concilio Trident. sess. 24. c. 17. de reform. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p. 11. c. 5. n. 246. & seqq.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 4. tit. 7. de benef. incompatibil. num. 26.* quos refero *de Episcopo p. 3. alleg. 62. n. 18. prope fin.*

Consuetudo quæ militat in Ecclesia antequam esset in Cathedralem erecta, non militat postquam in Cathedralem fuerit erecta. *Sacra Congr. Rit. in Ripana* 28. *Aprilis* 1607. quam adducit Sellius *d. cap. 25. num. 46.* 32

SVMMARIVM.

1 *Immemorialis consuetudo allegata legitimè probanda est.*

2 *Caremoniale non tollit consuetudines laudabiles & immemoriales.*

3 *Immemorialis consuetudo vt præter Diaconum, & Subdiaconum Canonico celebranti assistat vnus Capellanus cum Pluuiali seruanda est.*

4 *Immemorialis consuetudo quod eodem tempore thurificentur Canonici, & Magistratus, seruanda est.*

5 *Episcopus vt tam eundo ad Ecclesiam quam assistendo diuinis officiis semper habeat duos Canonicos assistentes, si adsit consuetudo immemorialis, illa seruanda est.*

6 *Immemorialis consuetudo Ecclesiæ circa assistentiam ministrorum, seruanda est.*

7 *Immemorialis consuetudo quod Præpositus absente Episcopo triplici ductu thurificetur, seruanda est.*

8 *Immemorialis consuetudo quod quando Canonici cantant aliquam Missam votiuam loco Missæ Conuentualis, sufficiat Missa lecta celebrata in aurora, seruanda est.*

9 *Immemorialis consuetudo non residendi sublata est decreto* Concil. sess. 24. cap. 12. de reform.

10 *Immemorialis consuetudo sublata fuit per* Conc. sess. 25. de reform. cap. 6.

11 *Immemorialem consuetudinem non excludit decretum* Concil. sess. 24. de reform. cap. 20. in fine.

12 *Immemorialis consuetudo, qua Parochi Ecclesias Curatas pro tempore vacantes optant, non est sublata per Concilium.*

13 *Immemorialis consuetudo non excusat à residentia in Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, nisi sint rurales prorsus constituta.*

Consuetudo immemorialis.

COLLECT. CCXXII.

Consuetudo immemorialis allegata legitimè probanda est. *Sacra Congregat. Rit. in Bononien.* 10. *Maij* 1608. teste Sellio *in selectis Canon. cap. 56. num. 30.* 1

Consuetudines immemoriales, & laudabiles non tolluntur per cæremoniale. *Sacra Congreg. Rit. in Brundusina* 17. *Septembris* 1611. *& in Tornacen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Hidruntina* 30. *Ianuarij* 1616. Quod locum habet in omnibus Regnis, & locis Christianitatis. *Eadem sacra Congreg. Rit. in Elboren.* 17. *Iunij* 1606. Sed donec fiant probationes pro illa probanda eiusdem libri executio non est retardanda. *Eadem S. Cong. in Conchen.* 18. *Martij* 1617. 2

P & 3,

& 8. Maij eiusdem anni, quarum meminit Sellius *d.cap.56.num.31.*

3 Consuetudo immemorialis vt præter Diaconum, & Subdiaconum Canonico celebranti assistat, vnus Capellanus cum Pluuiali seruanda est. *Sacra Congr.Rit.in Mantuana 19.Iunij* 1605.quam refert Sellius *d.c.56.n.32.*

4 Consuetudo immemorialis quod eodem tempore thurificentur Canonici & Magistratus, seruanda est. *Sacra Congreg.Rit.in Fanen.1.Septembr.* 1607. penes Aldan. *in compendio Canon.resol.lib.3. tit.14.num.57.*

5 Consuetudo immemorialis vt Episcopus tam eundo ad Ecclesiam quam assistendo diuinis Officiis, semper habeat duos Canonicos assistentes, seruanda est, tam absente quàm præsente Magistratu Regio. *Sacra Congreg. Rit. in Granaten. 10. Maij* 1608.*& 14. Octobris* 1609. referente Aldano *dict. tit.14.num.58.*

6 Consuetudo immemorialit Ecclesiæ circa assistentiam ministrorum faciendam Episcopo, Dignitatibus, & Canonicis tam in Missit, quàm in Vesperis seruanda est. *Sacra Congreg. Rit. in Lucerna* 14. *Iun.* 1608.*& 9. Maij* 1619. apud Aldan. *dict. tit.14.num.59.*

7 Consuenido immemorialis quod Præpositus absente Episcopo triplici ductu thuribule thurificetur, seruanda est. *Sacra Congregat. Rit. in Aueniomen.20. Nouembris* 1610. quam adducit Aldan. *d.tit.14.num.60.*

8 Consuetudo immemotialis quod quando Canonici cantant aliquam Missam loco Missæ Conuentualis, sufficiat Missa lecta celebrata in aurora, seruanda est, præterquam in diebus, in quibut ex tertia rubrica Missalis omnino cantandæ sunt duæ Missæ Conuentuales. *Sacra Congr.Rit.in Vrbinaten.4.Iulij* 1615.*& in Complnten.23.Martij* 1602. *& in Oscen.28. Ianuarij* 1612. quarum meminit Selliua *d.cap.56.num.33.*

9 Consuetudo immemorialis non residendi sublata est decreto *Concil.sess.24.c.12.de reform.* quod si Canonici alia ratione se tueantur, audiendi sunt. *Sacra Cong.Conc.* teste Nicol. Garcia *de benefic.p.3. cap.2. num.198.* Per quod decretum sublata sunt statuta & consuetudinet immemoriales non residendi Canonicos, & Dignitates. *Eadem S. Congr. Conc.* referentibus Nicol.Garc.*d.p.3.c.2.n.197.in 1. & 3.declar.* Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarra lib.2.tit.23.de resident. sub tit.an Canonici &c. num.21.& 23.*

10 Consuetudo immemorialis sublata fuit per *Concil.sess.25.de reform.cap.6. Sacra Congr.Conc. in Calciaten.7. Septembris* 1630. penes Sellium *dict. cap.36.num.34.*

11 Consuetudo immemorialis non excluditur per decretum *Concilij sess. 24. de reform.cap.20. in fine*, sed donec de illa constiterit per tres sententias conformes, non inferior, sed diœcesanut Episcoput, debet interim huiusmodi causas cognoscere. *Sacra Congr. Conc.* teste Rota *decis.248.num.1.p.2. recentior.*

12 Consuetudo immemorialis, qui Parochi Ecclesias Parochiales pro tempore vacantes optant, non est sublata per Concilium, & in illis Parochialibus, quæ optantur, non est necessarium examen per concursum. *Sacra Congr.Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef.p.9.cap.2.n.165.*

13 Consuetudo immemorialis non excusat à residentia in Cathedralibus, & Collegiatit insignibus, secus si non sint insigues, si illæ sint rurales prorsus destitutæ, aut io quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, aut in quibus adeo tenues redditus essent vt Canonicos aliunde non habentes vnde viuant, alere non possent, sufficit autem ad excludendam immemorialem quod aliqui Canonici resideriut. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic.part.3.cap.2. num.197.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.2.tit.23.de resident.tit. an Canonici, vel alij habentes dignitatem, num.20.* Sanctar. *var.resol.q.4. num.33.* quos refero *de Episcop.part.3. allegat.33. num.115.*

SVMMARIVM.

1 *Lauretani Canonici vt obuiam eant, & associent Canonicos Recanatenses, si fuerit consuetudo, illa seruanda erit.*

2 *Recanatensis Clerus vt singulis annis in die Annuntiationis adeat processionaliter sanctam Domum Lauretanam, & Clerus Lauretanus ei obuiam procedat, consuetudo seruanda est.*

3 *Alatrina in Ciuitate existens consuetudo celebrandi festum S.Sixti cum Missa feria quarta infra octauam Pascha confirmatur.*

4 *Theatinorum consuetudo vt non faciant commemorationem de Patrono Ecclesia, sed tantum de Cruce, seruanda non est.*

5 *Officium de S. Eulalia vt celebretur cum octaua etiamsi venerit in quadragesima, consuetudo existens seruetur.*

6 *Missam sancti Simeonis celebrandi Consuetudo in Ecclesia Monialium eiusdem nominis in ciuitate Ragusina, confirmatur.*

7 *Beneficiati sancti Laurentij in Damaso de Vrbe, quod in Vesperis & Missis solemnibus festi Conceptionis B. Maria Virginis thurificantur immediatè post Canonicos, & ante Custodes & Guardianos Societatis Sanctissima Conceptionis, consuetudo existens seruanda est.*

8 *Assistens Ecclesia consuetudo quod fructus spectent ad Capitulum donec beneficiatus sit Sacerdos, obseruanda est.*

Consuetudo particularis.

COLLECT. CCXXIII.

Consuetudo antiqua vt Canonici Lauretani 1
obuiam eant, & associent Canonicos Recanatenses seruanda est. *Sacra Cong.Rit.in Lauretana, & Recanaten.15.Mart.*1603. quam refert Sellius *in select.Canon.cap.56.n.33.*

Consuetudo vt Clerus Recanatensis singulis 2
annis in die Annunciationit B. Mariæ adeat processionaliter sanctam Domum Lauretanam, & Clerus Lauretanus ei obuiam procedat, & honorificè excipiat ad portam ciuitatit, seruanda est. *S.Cong. Rit. in Recanaten.23. Ianuar.*1602. penes Sellium *d.cap.56.num.36.*

Consuetudo celebrandi festum Sancti Sixti 3
in ciuitate Alatrina cum Missa, processionibus, & saltationibus feria quarta infra octauam Paschæ confirmatur. *Sacra Congregatio Rituum in Alatrina* 17. Februarij 1607. apud Selliom *dict. cap.56. num.37.*

Consue

4 Consuetudo Theatinorum, vt non faciant commemorationem de Patrono Ecclesiæ, sed tantùm de Cruce, seruanda non est. *Sacra Congr. Rit. in Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. de qua Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 14. *n.* 62.

5 Consuetudo vt celebretur Officium de S. Eulalia cum octaua, etiamsi venerit in Quadragesima, approbatur. *Sacra Congreg. Rituum in Barcinonen.* 6. *Decembris* 1608. quam refert Aldan. *dict. tit.* 14. *num.* 63.

6 Consuetudo celebrandi Missam sancti Simeonis in Ecclesia Monialium eiusdem nominis in ciuitate Ragusina, confirmatur. *Sacra Congr. Rit. in Ragusina* 28. *Nouembris* 1609. quam citat Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 64.

7 Consuetudo quod beneficiati S. Laurentij in Damaso de Vrbe in Vesperis, & Missis solemnibus festi Conceptionis B. Mariæ Virginis thurificentur immediatè post Canonicos, & ante Custodes, & Guardianos Societatis sanctissimæ Conceptionis, seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Vrbis sancti Laurentij in Damaso* 18. *Februarij* 1617. referente Sellio *dicto c.* 56. *n.* 38.

8 Consuetudo Ecclesiæ Astensis quod fructus spectent ad Capitulum donec beneficiatus sit Sacerdos, est obseruanda, quia intentio Concilij fuit ne ratione collationis aliquid reciperetur à Capitulo. *Sacra Congr. Conc. in Asten.* 6. *Maij* 1617. cuius memini *de Canon. c.* 15. *n.* 34.

SVMMARIVM.

1 *Missas duas, & totidem Vesperas solemnes celebrandi pro S. Maria & S. Rocho introducta consuetudo obseruanda est.*
2 *Missarum in celebratione in die Natiuitatis & Resurrectionis Domini consuetudo seruanda.*
3 *Defunctorum in fine Missæ consuetudo dandi benedictionem, non est toleranda.*
4 *Missæ vt infra annum distribuantur vel à prima Dignitate, vel à primo Canonico existens consuetudo seruanda.*
5 *Missa Conuentualis vt cantetur sine Diacono & Subdiacono infra octauam Corporis Christi existens consuetudo seruanda, diebus festis, Dominicis, & Octaua exceptis.*

Consuetudo circa Missas celebrandas.

COLLECT. CCXXIV.

1 Consuetudo introducta celebrandi duas Missas solemnes & duas Vesperas etiam solemnes pro S. Maria, & pro S. Rocho est seruanda. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 6. *Septembris* 1603. quam refert Sellius *in select. Canon. c.* 56. *n.* 40.

2 Consuetudo in celebratione Missarum in die Natiuitatis, & Resurrectionis Domini seruanda est. *Sacra Congregat. Rituum in Tarantina Cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. apud Sellium *d. cap.* 56. *num.* 41.

3 Consuetudo dandi benedictionem in fine Missæ defunctorum, & celebrandi commemorationem omnium Defunctorum in die Dominico abusum esse declaratur. *Sacra Congreg. Rituum in Augustana* 24. *Septembris* 1603. Nisi consuetudo sit immemorialis, quia tunc seruanda est. *Eadem S. Cong. Barbos. Apost. Decis. Sum.* 7. *Octobris* 1606. & 19. *Maij* 1607. quarum meminit Sellius *d. cap.* 56. *num.* 42.

Consuetudo Ecclesiæ seruanda est vt Missæ infra annum distribuantur vel à prima Dignitate, vel ab Archipresbytero, vel à primo Canonico iuxta vsum Ecclesiæ. *Sacra Congreg. Rituum in Interamnacen.* 17. *Decembris* 1607. penes Sellium *d. cap.* 56. *num.* 43. 4

Consuetudo vt Missa Conuentualis cantetur sine Diacono, & Subdiacono infra octauam Corporis Christi, seruanda est, die festo, Dominicis, & octaua exceptis. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 13. *Martij* 1608. *in resp. ad* 6. *dub.* quam citat Sellius *d. c.* 56. *num.* 44. 5

SVMMARIVM.

1 *Vesperas recitandi sine cantu consuetudo in diebus non festiuis toleranda est.*
2 *Vesperas solemnes celebrandi in die Paschæ per Canonicos Cathedralis in Ecclesia Collegiata, existens consuetudo seruanda.*
3 *Vesperas secundas vt cantet non qui cantauit primas, sed hebdomadarius, vel subcantor, consuetudo existens seruanda.*
4 *Matutinum sequentis diei recitandi post Completorium existens consuetudo, ex causa approbatur.*
5 *Matutinas Horas recitandi nocturno tempore consuetudo, retinenda est.*
6 *Psalmos Graduales feria tertia, & Pœnitentiales feria quinta recitandi in choro Quadrag. consuetudo antiqua, potest tolerari.*
7 *Officium paruum B. Mariæ recitandi in choro singulis diebus non duplicibus, existens laudabilis consuetudo, seruanda est.*
8 *Mitram, gremiale, & thuribulum ac similia vt Dignitates, & Canonici ministrent Episcopo, si consuetudo vigeat, illa seruanda erit.*
9 *Baculum Pastorale vt Dignitas, seu Canonicus gestet ante Episcopum in quibusdam diebus festiuis existens consuetudo seruanda.*
10 *Baptizari vt possint infantes à quibuscunque Presbyteris, vel Canonicis ciuitatis consuetudo existens seruanda, dummodo id fiat de licentia Ordinarij, & sine præiudicio iurium Parochial.*
11 *Antiphonarum circa præintonationem à Dignitatibus, vel Canonicis, consuetudo immemorialis existens seruanda est.*
12 *Functiones, absente Episcopo, vt fiant ab Archipresbytero, licet non sit prima Dignitas, existens consuetudo seruanda est.*
13 *Functiones, absente Episcopo, vt fiant à Canonico hebdomadario, non autem à prima Dignitate, consuetudo existens seruanda est.*
14 *Functiones, quas facere non potest prima Dignitas in Ecclesia Collegiata, vt ad secundam pertineant, & non ad Canonicum hebdomadarium, consuetudo existens seruanda est.*
15 *Functiones, Episcopo absente, vt faciat Archipresbyter, etiamsi non sit prima Dignitas, Episcopoque celebranti assistat, consuetudo existens non tollitur per Cæremoniale.*
16 *Pluuiale vt capiatur ab hebdomadario faciente officium ad capitulum, & non à principio Vesperarum, consuetudo existens seruanda.*

17 *Candelarum, & palmarum benedictionem in Eccleſia Parochiali facere ex conſuetudine non poteſt Collegiata dignior ad illam accedendo.*
18 *Paſſio Domini in Dominica Palmarum & feria ſexta in Paraſceues, vt decantetur à Canonicis, ſi conſuetudo exiſtat, debet ſeruari.*
19 *Conſuetudo quòd durante tempore Paſchali cereus accendatur in omnibus ſolemnitatibus, & Horis ſeruanda eſt.*

Conſuetudo circa Officia diuina, & Eccleſiaſticas functiones.

COLLECT. CCXXV.

1 CONſuetudo recitandi Veſperas ſine cantu in diebus non feſtiuis toleranda eſt. *Sacra Cong. Rit. in Sueſſan.* 28. *Ianuary* 1606. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 56 *num.* 45.

2 Conſuetudo celebrandi Veſperas ſolemnes per Canonicos Cathedrales in Eccleſia Collegiata in die Paſchæ eſt ſeruanda, ſed non eſt prohibendum Canonicis, & Capitulo Cathedralis quin prius Veſperas in eorum Eccleſia cantent. *Sacra Congr. Rit. in Camerinen.* 15. *Martij* 1608. penes Sellium *d. cap.* 56. *n.* 46.

3 Conſuetudo vt ſecundas Veſperas cantet, non qui cantauit primas, ſed hebdomadarius, vel ſubcantor, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Cuſentina* 27. *Iuly* 1606. apud Sellium *d. c.* 56. *n.* 47.

4 Conſuetudo recitandi Matutinum ſequentis diei poſt Completorium, ex cauſa approbatur. *Sacra Congregat. Rit. in Brixien.* 24. *Septembris* 1605. quam citat Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 14. *num.* 66.

5 Conſuetudo recitandi Matutinas Horas nocturno tempore retinenda eſt. *Sacra Congregat. Rit. in Mazarien.* 20. *Decembris* 1601. apud Aldan. *dict. tit.* 14. *num.* 67.

6 Conſuetudo antiqua inueterata recitandi in choro tempore Quadrageſimæ poſt completorium, Pſalmos Graduales feria tertia, & Pſalmos Pœnitententiales feria quinta, poteſt tuta conſcientia continuari. *Sacra Cong. Rit. in Lauden.* 5. *Auguſti* 1603. teſte Aldano *d. tit.* 14. *n.* 68.

7 Conſuetudo laudabilis recitandi Officium paruum B. Mariæ in choro ſingulis diebus, exceptis tantum feſtis duplicibus, ſeruanda eſt, licet in aliis Eccleſiis in feſtis ſemiduplicibus non recitetur. *Sacra Cong. Rit. in Troiana* 1. *Septemb.* 1607. referente Sellio *d. c.* 56. *num.* 48.

8 Conſuetudo vt Dignitates, & Canonici Mitram, Gremiale, & thuribulum, ac ſimilia miniſtrent Epiſcopo, ſeruanda eſt. *Sacra Cong. Rit. in Lamacen.* 5. *Iuly* 1605. quam citat Sellius *dict. cap.* 56. *num.* 49.

9 Conſuetudo vt Dignitas, ſeu Canonicos geſtet Baculum paſtoralem ante Epiſcopum in quibuſdam diebus feſtiuis ſeruanda eſt. *Sacra Congregat. Rituum in dicta Lamacen.* de qua Sellius *loco proximè citato.*

10 Conſuetudo vt infantes poſſint baptizari à quibuſcunque Presbyteris vel Canonicis ciuitatis, ſeruanda eſt, dummodo id fiat de licentia Ordinarij, & ſine præiudicio iurium & emolumentorum Archipresbyteri ſiue Curati. *S Congr. Rit. in Neriton.* 9. *Maij* 1606. apud Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 69.

11 Conſuetudo immemorialis Eccleſiæ circa perintonationem Antiphonarum à dignitatibus, vel Canonicis ſeruanda eſt. *Sac. Congr. Rit. in Sueſſana* 28. *Aprilis* 1607. penes Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 70.

Conſuetudo vt functiones abſente Epiſcopo fiant ab Archipresbytero licet non ſit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licet ſit prima Dignitas, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Iuuenacen.* 9. *Maij* 1609. teſte Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 71. 12

Conſuetudo vt functiones abſente Epiſcopo fiant à Canonico hebdomadario, non autem à prima Dignitate, ſeruanda eſt. *Sacra Cong. Rit. in Hydruntina* 30. *Ianuary* 1616. Quæ tamen debet prius legitimè probari. *Eadem Sacra Cong. die* 30. *Aprilis* 1616. quarum meminit Aldan. *dict. titul.* 14. *num.* 72. 13

Conſuetudo Laudabilis vt functiones, quas facere non poteſt prima Dignitas in Eccleſia Collegiata, ad ſecundam pertineant, & non ad Canonicum hebdomadarium, ſeruanda eſt. *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen.* 28. *Aprilis* 1607. referente Sellio *d. c.* 56. *n.* 51. 14

Conſuetudo vt Archipresbyter etiamſi non ſit prima Dignitas; aſſiſtat Epiſcopo celebranti, & functiones faciat eo abſente, non tollitur per Cæremoniale. *Sacr. Cong. Rit. in Aſten.* 25. *Ianuarij* 1602. *& in cauſa Montis Regalis* 28. *Aprilis* 1607. quam adducit Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 73. 15

Conſuetudo vt Pluuiale capiatur ab hebdomadario faciente Officium ad Capitulum, & non à principio Veſperarum, ſeruanda eſt. *Sacra Congr. Rit. in Theatinorum* 1. *Septembris* 1607. de qua Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 73. 16

Conſuetudo vt Eccleſia Collegiata dignior accedat ad Eccleſiam Parochialem minos dignam, ad faciendam benedictionem, & diſtributionem candelarum & palmarum, non eſt ſeruanda. *S. Congr. Rit. in Oſtien. cera* 28. *Aprilis* 1607. teſte Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 74. 17

Conſuetudo quod Paſſio Domini in Dominica Palmarum, & feria ſexta in Paraſceue decantetur à Canonicis, debet ſeruari non obſtante Cæremoniali, quo diſponitur eam à cantoribus decantandam eſſe. *Sacra Cong. Rit. in Viterbien.* 7. *Iulij* 1612. penes Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 75. 18

Conſuetudo quod durante tempore Paſchali cereus accendatur in omnibus ſolemnitatibus, & Horis, ſeruanda eſt. *Sacra Congreg. Rit. in Placentina* 19. *Martij* 1607 *in reſp. ad dub.* 13. apud Aldan. *d. tit.* 14. *num.* 76. 19

SVMMARIVM.

1 *Vicarius vt thurificetur ante Canonicos conſuetudo exiſtens ſeruanda eſt.*
2 *Vicarius generalis an ſit thurificandus, & an debeat accipere candelam, cinerem, &c. ante vel poſt Capitulum, conſuetudo loci, vel Eccleſiæ ſeruanda eſt.*
3 *Diaconus Euangelij quod non thurificet chorum, non eſt ſeruanda conſuetudo.*
4 *Manſionarij vt ab vna parte thurificentur immediatè poſt Canonicos eiuſdem partis antequam thurificentur dignitates, & Canonici alterius partis, non eſt ſeruanda conſuetudo.*
5 *Baronis domini loci circa thurificationem ſeruanda eſt conſuetudo.*
6 *Gubernator vt thurificetur immediatè poſt Epiſcopum, ſeruanda eſt conſuetudo.*

7 Guber

7 *Gubernatores ciuitatum Sedis Apostol. qui sunt Referendarij, & vtuntur Rocheto incensandi ante Canonicos consuetudo existens seruanda est.*

8 *Gubernator status quod thurificetur, & habeat pacem ante Rectores, & Curatos Ecclesiarum, consuetudo existens seruanda est.*

9 *Gubernator quod non thurificetur, nec osculetur librum Euangelij, nec habeat pacem immediatè post Episcopum, consuetudo existens seruanda.*

Consuetudo circa thurificationem.

Collect. CCXXVI.

1 CONsuetudo vt Vicarius thurificetur ante Canonicos seruanda est, siue qui thurificat, sit Canonicus, siue Acolytus. *Sacra Congregat. Rituum in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 56. *numero* 53.

2 Consuetudo loci, vel Ecclesiæ seruanda est an Vicarius Generalis sit thurificandus, & debeat accipere candelam, cinerem, palmam, & adorare Crucem ante vel post Capitulum. *Sacra Congr. Rit. in Neocastren.* 16. *Ianuarij* 1607. quam citat Sellius *d. cap.* 56. *num.* 54.

3 Consuetudo quod Diaconus Euangelij non thurificet chorum non est seruanda. *Sacra Congregat. Rituum in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 10. de qua meminit Sellius *d. c.* 56. *num.* 55.

4 Consuetudo vt Mansionarij ab vna parte thurificentur immediatè post Canonicos eiusdem partis antequam thurificentur dignitates & Canonici qui sedent ab alia parte chori, non est seruanda. *Sacra Congregat. Rituum in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad dub.* 5. penes Sellium *d. cap.* 56. *num.* 57.

5 Consuetudo loci seruanda est circa thurificationem Baronis Domini loci: *Sacra Congreg. Rit. in S. Agatha* 17. *Nouembris* 1607. apud Sellium *d. cap.* 56. *num.* 58.

6 Consuetudo vt Gubernator thurificetur immediatè post Episcopum seruanda est. *Sacra Congregat. Rit. in dicta Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 4. cuius meminit Sellius *d. cap.* 56. *num.* 59.

7 Consuetudo incensandi Gubernatores ciuitatum Sedis Apostol. qui sunt Referendarij, & Prælati, & vtuntur rocheto, ante Canonicos post Episcopum, seruanda est. *Sacra Congreg. Rituum in Cesanaten.* 7. *Decembris* 1601. referente Sellio *dict. cap.* 56. *num.* 60.

8 Consuetudo quod Gubernator status thurificetur, & habeat pacem ante Rectores, & Curatos Ecclesiarum, seruanda est. *Sacra Congregat. Rituum in Gorian.* 5. *Iulij* 1603. teste Sellio *d. c.* 56. *num.* 61.

9 Consuetudo laudabilis quod Gubernator non thurificetur, nec osculetur librum Euangelij, nec habeat pacem immediatè post Episcopum, seruanda est. *Sacra Congregat. Rituum in Tullen.* 2. *Augusti* 1603. quam adducit Sellius *dict. cap.* 56. *num.* 62.

SVMMARIVM.

1 *Cera deferenda in processionibus Sanctissimi Sacramenti quod sumatur ex mensa Episcopali, si existat consuetudo, illa seruanda erit.*

2 *Processionem Sanctissimi Sacramenti faciendi consuetudo in oppido Paganorum Nucerina diœcesis, seruari mandatur.*

3 *Processiones dum fiunt, si existat consuetudo quod non genuflectatur ante Sanctissimum Sacramentum, illa debet declarari abusus.*

4 *Consuetudo solita circa Ordinem procedendi in processionibus, quæ fiunt per annum seruanda est.*

5 *Episcopus vt possit in processionibus deferri facere post se sedem in qua sedeat, dum processio consistit, etiam præsente Magistratu Regio, si consuetudo vigeat, illa seruanda erit.*

Consuetudo circa processiones.

Collect. CCXXVII.

CONsuetudo vt cera deferenda in processione Sanctissimi Sacramenti, sumatur ex mensa Episcopali seruanda est. *Sacra Cong. Rit. in Nericenen.* 4. *Martij* 1606. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 5. *tit.* 14. *n.* 77. 1

Consuetudo faciendi processiones sanctissimi Sacramenti Dominica infra octauam ipsius festi per Confraternitatem Corporis Christi in oppido Paganorum Nucerinæ diœcesis, & celebrandi Missas summo mane, seruari mandatur. *S. Cong. Rit. in Nucerina Paganorum* 15. *Nouembris* 1605. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 78. 2

Consuetudo vt non genuflectatur ante sanctissimum Sacramentum dum fiunt processiones, declaratur abusus. *Sacra Congregat. Rituum in Pacen.* 14. *Decembris* 1602. penes Aldan. *d. cap.* 14. *num.* 79. 3

Consuetudo solita circa Ordinem procedendi in processionibus, quæ fiunt per annum, seruanda est. *S. Cong. Rit. in Camerinen.* 30. *Augusti* 1602. referente Aldan. *d. c.* 14. *n.* 80. 4

Consuetudo vt Episcopus possit in processionibus deferri facere post se sedem, siue sellam, in qua sedeat, dum processio consistit, seruanda est tam absente quam præsente Magistratu Regio. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 10. *Martij* 1608. teste Aldan. *d. cap.* 14. *n.* 81. Vide in verbo *Processio collect.* 605. *cum seqq.* 5

SVMMARIVM.

1 *Vicarius vt præcedat Archipresbytero in absentia Archiepiscopi si consuetudo vigeat, quomodo intelligenda declaratur.*

2 *Vicarius generalis vt præcedat Dignitatibus, & Canonicis paratis, si vigeat consuetudo, illa vtique seruanda erit.*

3 *Vicarius generalis vt tam præsente quam absente Episcopo præcedat Gubernatorem in temporalibus, si existat laudabilis consuetudo, illa seruanda erit.*

4 *Hebdomadarius etiam non paratus vt præcedat* aliis

P 3

aliis Canonicis, non autem Dignitatibus, si adsit consuetudo, illa vtique seruanda erit.

5 *Canonici Diaconales, & Subdiaconales vt praeferantur Canonicis Presbyteralibus posterius receptis consuetudo existens abusus declaratur.*

6 *Confraternitas laicorum vt praecedat Clericis non consuetudo sed abusus est.*

7 *Ecclesia consuetudo seruanda est circa locum & vocem in Capitulo inter Canonicos prabendatos, & non prabendatos.*

8 *Canonici vt obtineant locum secundum tempus admissionis, licet prabenda sint distincta, si consuetudo existat, quando obseruanda.*

9 *Consuetudo solita in actu praestandi obedientiam Episcopo, seruanda est.*

10 *Sedes vt cum strato paretur in Ecclesia pro Gubernatore Praelato si existat consuetudo seruanda erit.*

11 *Magistratus vt associet Episcopum in Ecclesia & medium inter officiales Magistratus deducant, existens consuetudo seruanda est.*

12 *Gubernator Ciuitatis vt habeat sedem intra chorum si consuetudo existat tollenda est.*

13 *Sedes laicorum Praefecti, seu Commendatarij vt locentur in Presbyterio apud Altare consuetudo existens non est seruanda.*

14 *Consuetudo seruanda est circa locum in quo sedere debet Vicarius.*

Consuetudo circa praecedentiam, locum, & sedem.

Collect. CCXXVIII.

1 Consuetudo vt Vicarius praecedat Archipresbytero in absentia Archiepiscopi locum habet quando Archiepiscopus absens est à choro, vel ab Ecclesia, licet praesens sit in ciuitate. *Sacra Congregat. Rit. in Arboren. 20. Nouembris* 1610. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 14. n. 82.*

2 Consuetudo vt Vicarius Generalis praecedat Dignitatibus, & Canonicis paratis, seruanda est. *Sacra Congregatio Rit. in Castellanaten. 25. Septembris* 1621. de qua meminit Aldan. *d. tit. 14. num. 83.*

3 Consuetudo laudabilis vt Vicarius generalis tam praesente quàm absente Episcopo praecedat Gubernatorem in temporalibus, seruanda est. *Sacra Congregat. Rit. in Rauenaten. 28. Aprilis* 1607. penes Sellium *in selectis Canon. c. 26. num. 72.*

4 Consuetudo vt hebdomadarius etiam non paratus praecedat aliis Canonicis, non autem Dignitatibus, seruanda est. *Sacra Congregat. Rit. in Adrien. 20. Decembris* 1601. apud Sellium *d. c. 26. num. 73.*

5 Consuetudo vt Canonici Diaconales, & Subdiaconales praeferantur Canonicis Presbyteralibus posterius receptis, abusus declaratur. *Sac. Cong. Rit. in Saonen. 11. Aprilis & 11. Octobris* 1601. *& in Neapolitana 23. May* 1602. *& in Tropien. 17. Iunij* 1606. Sed in Ecclesiis Collegiatis talem consuetudinem seruandam esse censuit. *Eadem sacra Congr. causa Vrbis sancta Maria Rotunda 16. Decembris* 1606. quarum meminit Sell. *d. cap. 16. num. 74.*

Consuetudo non est, sed abusus vt Confraternitas laicorum praecedat Clericis. *S. Cong. Rit. in Elnen. 10. Ianuar.* 1604. *in resp. ad 6. dub.* referente Ald. *d. tit. 14. n. 84.* 6

Consuetudo Ecclesiae seruanda est circa vocem & locum in Capitulo inter Dignitates, & Canonicos praebendatos, & non praebendatos. *Sacra Congregat. Rit. in Egitanien. 23. Maij* 1603. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap. 18. sub n. 12.* 7

Consuetudo Ecclesiae vt Canonici obtineant locum secundum tempus admissionis, licet Praebendae sint distinctae in Presbyterales Diaconales, & Subdiaconales, quando omnes sunt actu Presbyteri, & seruiunt in celebrandis Missis, &c. seruanda est. *Sacra Congregatio Rituum in Saonen. 10. Ianuarij* 1604. teste Sellio *d. cap. 26. num. 75.* 8

Consuetudo solita in actu praestandi obedientiam Episcopo, seruanda est, vt scilicet prius illi vocentur, qui in Ordine suscepti sunt. *S. Cong. Rit. in Netiionen. 4. Mart.* 1606. quam adducit Sell. *d. c. 26. num. 76.* 9

Consuetudo siue vsus quod in Ecclesia pro Gubernatore Praelato sedes cum strato paretur, seruanda est. *S. Cong. Rit. in Fulginaten. 30. Ianuar.* 1610. apud Sell. *d. c. 26. n. 77.* 10

Consuetudo vt Magistratus associet Episcopum in Ecclesia, & medium inter officiales Magistratus deducant, seruanda est. *Sacra Congregatio Rit. in Aesina 3. Augusti* 1602. penes Aldan. *d. tit. 14. n. 86.* 11

Consuetudo vt Gubernator ciuitatis habeat sedem intra chorum, tollenda est, sed extra in loco decenti habere debet. *Sacra Congregat. Rit. in Signina 4. Iulij* 1615. de qua Aldan. *d. titul. 14. num. 87.* 12

Consuetudo vt sedes laicorum Praefecti seu Commendatarij locentur in presbyterio apud Altare non est seruanda. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien. 10. Iunij* 1602. referente Sellio *dict. cap. 26. num. 79.* 13

Consuetudo seruanda est circa locum in quo sedere debet Vicarius, & nullo modo alteranda. *Sacra Congregat. Rit. in Alexandrina 15. Martij* 1608. *in resp. ad 3. dub.* teste Sellio *d. cap. 26. n. 80.* 14

Vide in verbo *Praecedentia collect.* 590.

Contributio pro seminarij constructione, & sustentatione, vide supra *verbo seminarium collect. 667. & seqq.*

Controuersia super praecedentia, vide in verbo *Praecedentia collect.* 590.

Conuentualis Missa, vide in verbo *Missa Conuentualis collect.* 477.

Conuentuales Fratres S. Francisci, vide *in collect.* 386. *n. 4. cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 & 2 *Moniales conuersa, qua ad Monasteriorum pauperum subleuamen ad conquaeritandas eleemosynas mittuntur, qua atate, quomodo id munus exequi debeant.*

3 *Moniales conuersae non debent permitti vt exeant, aut videri se sinant, ad effectum claudendi, vel aperiendi ianuam monastery.*

4 Conuer

4 *Conuersa supranumeraria prædita qualitatibus necessariis debet capitulariter, votisque secretis, & cum dote duplicata admitti.*

5 *Dos non spectetur in admissione conuersarum sed necessitas monasterij.*

6 *Moniales S. Claræ non habent regulariter conuersas.*

7 *Conuersi non debent recipi ante vigesimum suæ ætatis annum.*

8 *Nouitiatus annum iterare debent Conuersi si ad statum clericorum se transferant.*

9 *Conuersi habentes licentiam à Papa se transferendi ad statum Clericalem de licentia Superiorum, debent requirere licentiam & consensum Generalis Ordinis, & Prouincialis suæ prouinciæ.*

Conuersæ, Conuersi.

Collect. CCXXIX.

1 CONuersæ, quæ ad monasteriorum pauperum subleuamen ad conquaeritandas eleemosynas mittuntur, 45. ætatis annum, excedant, & extra clausuram minimè pernoctent, nisi in casu necessitatis, & tunc hospitio excipiantur in ædibus proximorum consanguineorum, aut aliorum piarum matronarum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Bononien. de anno* 1593. testibus Aldan. *in compend. Canonic. resolut. lib. 2. tit. 10. num. 5.* Gauant. *in manuali Episcopor. verbo Monialium clausura num. 18.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 1. cap. 25. num. 17. vers. circa*, Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Conuersa n. 4.*

2 Conuersæ Moniales ad quæstuandum mitti possunt, si aliter Moniales sustentari non possint, dummodo ad minus 40. ætatis annum excedant, non sint pulchræ, nec modo aliquo extra monasterij clausuram pernoctent, & in illis monasteriis, quæ nisi dictas Conuersas ad quæstuandum mittant, manuteneri non possunt, deinceps puellis monasticum habitum tradi, nec educationis causa illæ in eis introduci possint absque Sedis Apost. speciali licentia. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Bononien. 14. Aprilis* 1615. referentibus Aldan. *d. verbo Conuersa à n. 5.*

3 Conuersæ non debent permitti vt exeant aut videri se sinant ad effectum claudendi, vel aperiendi ianuam monasterij, sed id munus alteri extra clausuram degenti committatur. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die 20. Septembris* 1594. cuius meminerunt Aldan. *d. tit. 10. n. 4.* Lezana *d. tom. 1. c. 25. n. 17. vers. circa*, Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Conuersa num. 2.*

4 Conuersa supranumeraria prædita qualitatibus necessariis debet capitulariter, votisque secretis Monialium admitti, & dotem duplicatam soluere à Conuersis persolui solitam, ac tempore debito professionem emittere. *Sacr. Congr. Episcop. & Regular.* de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Conuersa, num. 3.* & Ego *de iure eccles. vniuers. lib. 1. cap. 44. num. 40.*

5 Conuersarum in admissione non spectetur dos sed necessitas monasterij *Sacra Cong. Conc. 6. & 20. Martij* 1596. cuius memini *d. lib. 1. cap. 44. numero 41.*

6 Conuersas non habent regulariter Moniales S. Claræ. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Tarentina 12. April. & Folignen. 22. Nouemb.* 1619. penes Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Conuersa, n. 1.* & metipsum *d. l. 1. cap. 44. n. 43.*

Conuersi non debent recipi ante vigesimum ætatis suæ annum ex decreto *Clementis VIII. & & sacra Cong. Reg.* vt testatur Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Ætas, n. 5. in fine.* 7

Conuersi si ad statum clericorum se transferant annum nouitiatus iterare debent. *Sacr. Congr. Conc. de anno* 1618. cuius meminit Laurent. de Peyrinis *de Prelato Relig. tom. 2. q. 5. c. 1. §. 5. num. 148.* licet ipse non approbet. 8

Conuersi habentes licentiam à Papa se transferendi ad statum clericalem de licentia Superiorum, tenentur requirere licentiam, & consensum Generalis Ordinis, & Prouincialis suæ Prouinciæ. *Sacra Cong. Conc. 2. Augusti* 1630. quam refert Laurent. de Peyrinis *d. tom. 2. quæst. 3. cap. 1. §. 5. numero* 148. 9

Summarium.

1 *Virgines nullæ recipiantur ad habitum monachalem, aut educationem in monasteriis Monialium Conuertitarum.*

2 *Professionem emittere possunt Conuertitæ eo ipso quod ingrediuntur Monasterium.*

3 *Conuertitæ an & quando debent permitti vt ad quæstuandum exeant.*

Conuertitæ.

Collect. CCXXX.

CONuertitarum Monialium in Monasteriis nullæ Virgines recipiantur ad habitum monachalem aut ad educationem. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Valentina 17. Decembris* 1602. teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Conuertita n. 2.* 1

Conuertitæ eo ipso quod ingrediuntur Monasterium, possunt emittere professionem iuxta Bullam Pontificis ante Concilium emanatam, quæ non est sublatam per Concilium *sess. 25. c. 15. de Regular.* ex eo quod per cap. 18. in fine einsdem *sess. 25.* præseruantur earum constitutiones; ergo multo magis hoc priuilegiorum Pontificis. *S. Cong. Episc. & Regul. sub die 11. Ianuarij* 1620. cuius meminerunt Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 8. num. 16.* Ioan. Maria Nouar. *dict. verbo Conuertita n. 1.* Ego *de officio & potest. Episcopi p. 3. alleg. 101. n. 34. in fine, & de iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 42. num. 113.* 2

Conuertitarum in Monasteriis, dummodo ita pauperes existant, vt nisi Moniales ad quæstuandum transmittat, aliunde commodè sustentari nequeant, permittendum est ad quæstuandum exire dummodo ad minus 40. ætatis annum excedant, non sint pulchræ, nec modo aliquo extra Monasterij clausuram pernoctent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Bononien. 14. Aprilis* 1615. penes Ald. *d. lib. 2. tit. 10. n. 2.* quem refero *in collect. ad Tridens. sess. 25. de Regul. c. 5. n. 38.* 3

SUMMARIUM.

1 *Festiuitas Corporis Christi feria quinta post octauam Pentecostes celebratur.*
2 *Professionem facere in quacunque die infra octauam Corporis Christi omnibus licet.*
3 *Interdicti tempore apertis Ecclesiarum ianuis celebrari potest festiuitas Corporis Christi.*
4 *Cantiones vulgari sermone cantare non licet in festiuitate sanctissimi Sacramenti.*
5 *Ieiunium est anticipandum die precedenti si festiuitas Corporis Christi incidat in Vigiliã sancti Ioannis Baptistæ.*
6 *Officium Corporis Christi qualibet feria quinta possunt celebrare Fratres Minores, aliquibus exceptis.*
7 *Corporis Christi in processione deferendum est Tabernaculum sanctissima Eucharistia non Sacerdotum humeris, sed manibus tantum celebrantis, non obstante quauis contraria consuetudine.*

Corporis Christi festiuitas.

COLLECT. CCXXXI.

1 Corporis Christi festiuitatem feria quinta post octauam Pentecostes quotannis celebrari iussit *Vrbanus IV. in sua Constit.* 1. incip. *Transiturus, de anno* 1261. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.*1.*pag.*94. aliàs *pag.*118. in nouiss. impress. & Hispanico sermone penes Fr. Ferdin. del Castillo *in historia sancti Dominici lib.*3.*cap.*28. & P. Ribadeneyra *in Flos Sanctorum tom.*1. *in festo sanctissimi Sacramenti pag.*79.*cum seqq.* Gauant. *in rub. Missal. p.*4.*tit.*12.*n.*2.

2 Corporis Christi festiuitatis infra octauam in quacunque die omnibus licet processionem facere, litteris Pij V. & cæteris contrariis non obstantibus. *Gregorius XIII. constit.* 10. incip. *Cum interdum, de anno* 1573. apud Laërt. Cherub. *tom.*2.*pag.*371.

3 Corporis Christi festiuitatem tempore interdicti apertis Ecclesiarum ianuis celebrari posse statuit *Martinus V. constit.*12. incip. *Ineffabile* 7. *Kalend. Iunij* 1429. apud Laërt. Cherub. *to.*1.*pag.*262. aliàs *pag.*248. in nouiss. impress.

4 Corporis Christi, siue sanctissimi Sacramenti in festiuitate non conuenit cantare cantiones in vulgari sermone. *Sacra Cong. Rit. in Abulen.* 21. *Maij* 1609. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1.*tit.*29.*n.*10.

5 Corporis Christi festiuitas si incidat in Vigilia sancti Ioannis Baptistæ, prout incidit de anno 1639. non est in ea ieiunandum sed anticipandum ieiunium die antecedenti. *Vrbanus VIII. const. sua* incip. *Cum euenire*, 14. *Octobris* 1638.

6 Corporis Christi officium iuxta Breuiarium Romanum vt possint Fratres Minores sancti Francisci de Obseruantia qualibet feria quinta celebrare, facultas conceditur, præterquam tempore Quadragesimæ, & Aduentus, & quando occurrerit festum, vel eius Octaua in dicta quinta feria. *Pius V. const.* 52. incip. *Exponi nobis, de anno* 1568. apud Laërt. Cherub. *tom.*2 *pag.*247.

7 Corporis Christi in processione deferendum est Tabernaculum sanctissimæ Eucharistiæ non Sacerdotum humeris, sed manibus tantum celebrantis, non obstante quauis contraria consuetudine. *Sacr. Cong. Rit. in die* 2. *Iunij* 1618. de qua Gauant. *in rub. Missal. p.*4.*tit.*12.*n.*4. Lezana *in sum. q. Regul. tom.*1.*c.*10.*num.*19.*in fine.* Ego *de Parocho, cap.*20. *num.*50.

Corpora defunctorum. Vide in verbo *Cadauer, collect.*76.& in verbo *Defunctus, coll.*245.

Credo, hoc est symbolum fidei.

COLLECT. CCXXXII.

De symbolo Fidei, siue Credo, Ruffio *in tract. huius assumpti*, Turrec. *lib.*1.*sue sum. c.*19. Petr. de Ledesm. *in sum. p.*1.*tract. de Doctrina Christiana, à princ.* Ban. *in* 2.2.*S. Thomæ, q.*1.*art.*9. Azor. *instit. moral. p.*1 *lib.*8.*cap.*5. Molfes. *in sum. Theolog. moralis tract.*1.*cap.*2. Diego de Gusman. *de la excelencia del Sacrificio de la ley Euangelica p.*2.*c.*7.§.1. Ioan. Seiran. *in expositione Missæ p.*1.*n.*90. *cum seqq.* Simoo Vaz Barbosa frater meus *in tract. de significatis mysteriosis Sacrificij Missæ c.*43. 1

Credo, & Gloria in excelsis Deo, dici potest in Missis votiuis, quæ celebrantur pro re graui; & potest dici res grauis quando ab Episcopo & vniuerso Clero, & ciuitate Missa votiua solemniter celebratur cum interuentu Magistratus, & populi, excepto tantum quando Missa celebratur cum paramentis violaceis, vt pro infirmis, vel aliquo actu similimœstitiæ, aut pœnitentiæ, quia tunc non dicitur *Credo*, nec *Gloria*. *Sacr. Cong. Rit. in Placentina*, 19. *Martij* 1607. *in resp. ad dub.* 14. teste Sellio *in select. Canon. c.*2.*num.*73.& illius meminit Gauant. *in rub. Missalis p.*1.*tit.*8.*sub. n.*4. 2

SUMMARIUM.

1 *Fratres Prædicatores Ordinis S. Dominici sancta Cruciata, alijsque indultis vti non possunt ad effectum eligendi Confessarios, & absoluendi à casibus reseruatis.*
2 *Idem in Fratribus B. Mariæ de Monte Carmelo.*
3 *Idem quoad omnes Fratres & Moniales Mendicantes, & non Mendicantes.*
4 *Cruciata laicis & Clericis secularibus quoad casus reseruatos in foro externo non suffragatur.*
5 *Iubilei ad consequendas Indulgentias in Regnis Hispaniarum non est necessarium ante, vel post suscipere Bullam Cruciata.*
6 *Notariatus & alia officia Cruciata à ministris Regiis vendi, seu alienari non possunt.*
7 *Moniales Cruciata vigore non possunt alios Confessarios eligere præter eos, qui ad audiendas ipsarum Confessiones ab Ordinario approbati fuerint.*

Cruciata Sancta.

COLLECT. CCXXXIII.

Cruciata sancta aliisque indultis vti minime possunt Fratres Prædicatores ordinis Sancti Dominici ad effectum eligendi Confessarios idoneos ab Ordinario approbatos, & absoluendi à casibus reseruatis Fratres & Sorores dicti Ordinis, sed illæ & illi quantum ad Confessiones administrationem 1

tionem suis Prælatis subiecti sunt. *Pius V. constit.*
2 132.incip. *Romani de anno* 1571. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 345. Idem in Fratribus B. Mariæ de Monte Carmelo statuit *Clemens VIII. constit.* 64. incip. *Romani* apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 89. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 13. *Iulij II. n.* 3.

3 Cruciatæ sanctæ vigore, qua datur facultas eligendi Confessarium idoneum ab Ordinario approbatum, qui possit Christi fideles absoluere à casibus Ordinario, & Sedi Apost. reseruatis etiam in Bulla Cœnæ Domini, hæresi excepta, contentis, non possunt Regulares vtriusque sexus Confessarios sibi eligere & ab eis absolui à casibus reseruatis etiam in Bulla Cœnæ Domini propter Breue Clementis VIII. apud Suar. *de Relig. tom.* 4. *lib.* 2. *c.* 16. *vers. secundo*, Sebast. Costa *super Bul. Cruciatæ q.* 107. *Sacra Cong. Conc. in causa Portugaliæ & Castellæ* 4. *Decembris* 1627. teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerne Regul. verbo Cruciatæ n.* 1. Et nouissimè S. D N. *Vrbanus VIII. constit.* 105. incip. *In specula* 19. *Iunij* 1630. §. 3. statuit Cruciatæ Bullam in Fratribus & Monialibus quoruncunque Ordinum & Congregationum, Societatisque & instituti Mendicantium tam prouinciæ Hispaniæ quam extra eam vbilibet constitutorum locum minimè habuisse nec habere, nec in illis vllo modo suffragari potuisse, neque posse, excepto dumtaxat illo quinquennio, quo facultas concessa fuit eisdem Regularibus Confessarium ad effectum eligendi per litteras in forma Breuis expeditas *sub die* 14. *Iunij* 1614. quæ sub alio simili *die* 1629. expirarunt: subdit insuper suæ intentionis fuisse & esse quod iidem Fratres & Moniales quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem, Ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apost. quoad sibi reseruata subiecti sunt, apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 112. & apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom.* 3. *in addit. c.* 12. *pag.* 497. *in nouiss. impress.*

4 Cruciata sancta laicis & Clericis secularibus cuiuscunque status, gradus, qualitatis & conditionis etiam speciali nota dignæ quoad casus reseruatos etiam in Bulla Cœnæ Domini, hæresi excepta, contentos, non nisi in foro Conscientiæ, non autem in foro externo suffragatur. Vrbanus VIII. *d. constit.* 105. incip. *In specula.*

5 Cruciatæ sanctæ Bullam ante, vel post suscipere non est necessarium ad consequendas in Regnis Hispaniarum Indulgentias Iubilei, quæ à Summis Pontificibus pro tempore concedi consueuerunt. *Sacra Congr. S. R. E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum præfecta*, *S. D. N. Vrbano VIII. approbante sub die* 8. *Februarij* 1631. referente Sellio *in selectis Canon. c.* 13. *n. vlt. vers. deinde.*

6 Cruciatæ Notariatus, & alia officia, cum ecclesiastica sint, à ministris Regiis vendi, seu alienari non possunt. *Vrbanus VIII. sua Constit.* incip. *Apostolatus officium* 9. *Martij* 1634.

7 Cruciatæ vigore, & facultatis in ea concessæ non possunt Moniales alios Confessarios præter eos, qui ad audiendas ipsarum Monialium Confessiones ab Ordinario approbati fuerint, eligere. *Sacra Congreg. Conc.* apud Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ §.* 9. *n.* 14. vbi eius *addit. sect.* 2. *n.* 39. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. constit.* 13. *Iulij II. num.* 3. *in fine.*

8 *Cruciferi Fratres*, vide in verbo *Fratres Cruciferi collect.* 379.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Cruce Domini agentes.*
2 *Titulus Crucis Domini quando Romæ inuentus.*
3 *Crux illius Ecclesiæ ad quam corpus defuncti defertur, deferenda est in funeralibus.*
4 *Parochiæ defuncti Crux propria deferenda est in funeralibus.*
5 *Episcopo ingredienti aliquam ciuitatem, vel Ecclesiam Parochialem Crux deosculanda à quo porrigi debeat, ostenditur.*
6 *Processionibus non licet deferre Cruces, vel noua insignia præter solitum.*
7 *Processionibus publicis Crux deferri debet à Regularibus cum velo, non autem discooperta.*
8 *Presbyteri alicuius Ecclesiæ intra limites propriæ Parochiæ non possunt erigere Crucem propriam in processionibus.*
9 *Cappucini vbique locorum in publicis processionibus Crucem propriam erigere possunt.*
10 *Coadiutor Archiepiscopi non debet vti Cruce in diuinis functionibus Pontificis, & dum incedit per Vrbem.*
11 *Cruci in fine Missæ fit reuerentia.*

Crux.

Collect. CCXXXIV.

De Cruce Iacobus Gretserus, Franciscus Costerus *in enchirid.* Anton. Perez *in Laurea Salamantina in relect. de Cruce*, Bernardin. Obicin. *de Regno Christi tract.* 40. *Italice*, Alphons. Ciacon. *in tract. de Crucis signo*, Felix Astulphus *de miraculis Crucis*, Ital. Iacobus Bossius, Iustus Lypsius, Arnoldus Melmannius, Manentius Rabanus *de laudibus S. Crucis*, Iodoch. Lorichius *in thesauro nouo Theologico*, Iodoch. Coccin *in thesauro Catholico*, Petrus Auratus *paradoxo* 5. *vbi* de Crucis adoratione, Azor. *institut. moral. part.* 1. *lib.* 1. *cap.* 17. Angel. Rocha *in tract. de particula ligni in Apostolico sacrario seruata.* 1

Crucis D. N. Iesv Christi titulus inuentus fuit Romæ in Ecclesia sanctæ Crucis in Hierusalem, die vltima mensis Ianuarij 1492. Græcis, Hebraicis, & Latinis conscriptus. *Alexander VI. const.* 4. incip. *Admirabile* 4. *Kalend. Augusti* 1496. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 394. 2

Crux in funeralibus vnica tantùm deferri debet illius Ecclesiæ ad quam corpus defuncti defertur. *Sacra Congr. Rit. in Narnien. S. Gemini* 30. *Septembris* 1614. penes Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Crux num.* 2. *& in Camerinen.* 21. *Nouembris* 1637. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine*, vbi *de decretis nouissimis Sacræ Congr. decreto* 10. *in resp. ad* 4. *pag.* 567. Eadem *Sacra Cong. in Baren. terræ Medugni* 2. *Augusti* 1631. *& in Messanen.* 12. *Februarij* 1633. *& in Florentina* 9. *Aprilis eiusdem anni*, quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. tit. ul.* 14. *numero* 17. 3

Crux propria parochiæ defuncti deferenda est in funeralibus, non autem Crux antiquæ Parochiæ, ex qua dismembrata fuit Parochia noua de qua est defunctus, & vocati ad funus in eadem propria Parochia debent conuenire. *Sacra Congregat. Rituum in nullius prouincia Baren.* 22. *Martij* 1631. 4

penes

penes Sellium *in selectis Canonic. cap. 26. numero* 82.

5 Crucem deosculandam porrigere Episcopo ingredienti aliquam ciuitatem spectat ad digniorem illius loci, etiamsi non ad illius Ecclesiam, sed ad aliam Parochialem dirigatur. Cum verò ingreditur Parochialem Ecclesiam debet hoc præstari à digniore illius Ecclesiæ, licet sint præsentes Canonici Cathedralis, vel Collegiatæ. *Sacra Cong. Rit. in Calaguritana* 1. *Iunij* 1601. apud Sellium *d. cap.* 26. *num.* 83.

6 Cruces, vel noua insignia præter solitum in processionibus deferre non licet. *Sacra Cong. Rit. in Caropolitana nullius* 4. *Martij* 1606. cuius meminit Sell. *d. c.* 26. *n.* 84.

7 Crux in processionibus publicis debet Regularibus deferri cum velo, seu pallio appenso, non autem discooperta, vt defert Clerus secularis. *S. Cong. Rit. in Neapolitana* 14. *Ianuarij* 1617. vbi de Canonicis Regularibus Lateranensibus: de qua meminere Maria Nouat. *in lucerna Regular. verbo Crux num.* 1. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *sub eodem verbo n* 1. Gauant. *in rubricas Breuiarij p.* 1. *tit.* 19. *n.* 3 *lit. E.*

8 Crucem propriam in processionibus erigere non possunt Presbyteri alicuius Ecclesiæ intra limites propriæ Parochiæ, sed debent incedere sub Cruce Parochiæ. *Sacra Congregat. Rituum in Vrbis* 12. *Martij* 1616. quam adducit Sellius *d. cap.* 26. *num.* 85.

9 Crux propria quod possit à Capucinis de nouo erigi in processionibus in ciuitate Salernitana, licet prius incederent sub Cruce Conuentualium, censuit *Sacra Cong. Rituum in Salernitana* 30. *Aprilis* 1616. iam nunc ex speciali Pauli V. concessione huiusmodi Fratres Capuccini vbique locorum in publicis processionibus Crucem propriam ad formam Constitutionis Gregorij XIII. incip. Exposcit, deferre possunt, & valent, vt apparet ea sua *Constit.* 9. incip. *Pastoralis officij die* 12. *Octobris* 1617. refert Ioan. Maria Nouat. *d. verbo Crux numero* 2.

10 Cruce in diuinis functionibus Pontificiis, & dum incedit per Vrbem, vti non debet coadiutor Archiepiscopi, cum Crux sit signum, & ornamentum dignitatis, & iurisdictionis, & coadiutor vtraque careat. *Sacra Congregat. Rit. nomine Cardinalium Paleothi, & Veronen. sub die* 31. *Ianuar.* 1561. *in resp. ad* 2. referentibus Prosper de Augustino *ad Quarant. in sum. Bullarij verbo Archiepiscopi auctoritas, auctor.* 13. *n.* 12. *in fine*, Piasec. *in praxi Episcop. p.* 1. *cap.* 1. *n.* 10. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 8. *c.* 6. *num.* 107.

11 Cruci in fine Missæ ad quodcumque Altare celebratæ fit reuerentia infra gradus capite semper aperto. *Sacra Cong. Rit.* 20. *Augusti.* 1627. apud Gauant. *in rub. Missalis p.* 2. *tit.* 12. *n.* 6.

Cubiculario ad bossulam Sanctissimi ac proinde absenti à residentia non debentur distributiones, vide in verbo distributiones *collect.* 258. *num.* 33.

SVMMARIVM.

1 *Animarum cura quomodo exercenda in Parochialibus vnitis Capitulis Cathedralium, seu Collegiatarum Ecclesiarum.*

2 *Distributiones quotidianas lucrantur cura animarum incumbentes sua dignitati, vel Canonicatui dum sunt in actu administrandi Sacramenta.*

3 *Exercentes curam animarum etiam in Parochialibus Hierosol. Religionis tenentur accedere ad Congregationes, quæ iussu Episcopi ad casus Conscientiæ differendos habentur.*

4 *Vicarius amouibilis deputatus arguit curam actualem esse penes deputantem.*

5 *Episcopus potest de consensu Capituli transferre curam animarum toti Capitulo Cathedralis incumbentem per viam vnionis perpetuæ in certam personam.*

6 *Coadiutores ab Episcopo approbati adiungendi sunt, vbi cura animarum exercenda est per ipsos Canonicos, quibus imminet, si minus sufficiant.*

7 *Curati in Ecclesiis Regularium, siue seculares sint, siue Regulares, ad arbitrium Superiorum ipsorum Regularium poni debent, dummodo ab Episcopo prius examinentur & approbentur.*

8 *Portio Vicarij Collegiatæ assignanda est ex bonis Archipresbyteri, & Capituli si illis imminet illius cura animarum.*

9 *Monachi ad nutum suorum Superiorum amouibiles possunt exercere curam animarum in Ecclesiis Parochialibus, quæ sunt membra Monasteriorum Congregationis Cassinensis.*

Cura animarum.

COLLECT. CCXXXV.

CVra animarum in Parochialibus vnitis Capitulis Cathedralium seu Collegiatarum Ecclesiarum ita exercenda: primo si incumbit certæ personæ per illam exercenda est: si imminet toti Capitulo, vt per singulos per vices exerceatur, cogendi sunt ad illam exercendam, vt notatur *in cap. statuta, de elect. lib.* 6. si spectat ad illorum mensam, ita vt institutio illarum personarum, quæ illam curam exercent à nullo Superiore facienda esset, Canonici non possunt compelli, vt nec per se ipsos, nec per Vicarios perpetuos illam exerceant, gloss. verbo mensam *in Clem.* 1. *de excessib. Prælat.* & ibi Card. Imol. dicendum si per Sedem Apost. eis esset indultum vt per temporarios cura exerceatur: sed in istis duobus casibus postremis cogi possunt ad constituendos Vicarios perpetuos. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 11. *c.* 2. *n.* 9. 1

Curæ animarum incumbentes siue dignitati siue Canonicatui imminenti, dum sunt in actu administrandi Sacramenta, vel alia exercendi, quæ spectant ad ipsam curam, distributiones quotidianas lucrantur, & tanquam præsentes in choro habentur. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Franc. Leone *in thesauro fori eccles. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 24. Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *numero* 335. 2

Curam animarum exercentes etiam in Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis tenentur accedere ad Congregationes, quæ iussu Episcopi ad casus Conscientiæ differendos habentur. *Sacr. Cong. sub die* 4. *May* 1598. quam citat Sellius *in select. Canon. c.* 37. *n.* 2. 3

Curam animarum esse penes deputantem arguit Vicarius amouibilis deputatus in illius exercitio. 4

Sacra

Sacra Cong. Conc. testibus Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 179. in declar.* 11. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. sub tit. sed an Parochi debeant residere num. 141.* quos refero *de officio, & potestate Parochi cap. 1. num. 65.*

5 Curam animarum toti Capitulo Cathedralis Ecclesiæ incumbentem potest Episcopus de consensu Capituli transferre per viam vnionis perpetuæ in certam personam, seu dignitatem eiusdem Ecclesiæ. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. c. 2. n. 190.*

6 Cura animarum aut est exercenda per ipsos Canonicos, quibus imminet, aut si minus sufficiant, adiungendi sunt coadiutores ab Episcopo approbati. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 3. c. 2. num. 198.*

7 Curam animarum exercentes, siue seculares, siue Regulares sint, poni debent ad arbitrium Superiorum ipsorum Regularium, non autem ad arbitrium Episcopi, nisi quod examinari, & approbari ab eo debent antequam ponantur. *S. Cong. Conc.* cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. c. 3. n. 46. pag.* 182. Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. §. 3. n. 34.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Cura animarum, n. 1.*

8 Cura vnita Collegiatæ si immineat Archipresbytero, & Capitulo ex bonis Archipresbyteri, & Capituli portio assignanda est. *S. Cong. Conc.* quam refert Sell. *in select. Canon. c. 6. n. 3.*

9 Cura animarum in Ecclesiis Parochialibus, quæ sunt membra monasteriorum Congregationis Cassinensis, aut aliàs ab ipsis dependentes, exerceri potest etiam per Monachos ad nutum suorum Superiorum amouibiles. *Vrbanus VIII. constit. sua incipien. Aliàs à venerabilibus 6. Septembr.* 1638. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tomo 3. in fin. vbi de constitut. nouiss. Urbani VIII. pag.* 549.

Curam animarum exercentes Regulares, vide in verbo *Regul. collect. 633. n. 15. cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Vicarios perpetuos, seu temporarios possunt Ordinarij locorum ponere in Ecclesiis Curatis vnitis monasteriis iuxta dispositionem* Conc. c. 7. sess. 7. de reform.

2 *Curati quando per substitutos muneri sibi incumbenti satisfacere possint?*

3 *Ecclesiarum Rectores non possunt ab Episcopo cogi, sed hortari vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesiis.*

4 *Defuncti corpus benedicere debet Curatus, in cuius Parochia defunctus obiit, & non Regulares ad quorum Ecclesiam ille portatur.*

5 *Parochialium Ecclesiarum Curati in publicis processionibus debent procedere secundum antianitatem & prærogatiuam Ecclesiæ.*

6 *Prædicationis munus obire si per se volunt Curati debent impediri.*

7 *Curati non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum quam ciuium.*

8 *Præcedere Canonicis non debet Curatus in funere sui Parochiani defuncti quando defertur ad Cathedralem.*

9 *Officium facere circa corpus defuncti debet Curatus in sua Ecclesia, ad quam defertur, & non alij Presbyteri etiam Ecclesiæ Cathedralis.*

10 *Stolam deferre debet Curatus in funeribus suæ curæ etiamsi defunctus deferatur ad Ecclesiam Regularium.*

11 *Stolæ ratione debet præcedere Curatus aliis Presbyteris etiam Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ.*

12 *Thurificandus est ante dominum loci Rector Ecclesiæ Parochialis.*

13 *Citatio, vel monitio non requiritur ad hoc vt Episcopus cogat Curatum vltra duos menses absentem ad restitutionem fructuum pro rata temporis absentiæ.*

14 *Fratribus quando prohibere possit Curatus ne Confessiones Parochianorum suorum ægrotantium absque eius licentia audiant.*

15 *Ordinarius punire potest Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesiis Parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici.*

16 *Defuncti corpus sepeliri potest sine licentia Parochi quando illam denegat, vel interesse recusat.*

17 *Sacrista, & Curatus Cathedralis, etiam quod sint amouibiles quando interuenit Capitulum, debent præcedere proprio Parocho defuncti.*

18 *Parochus amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo Cathedralis supra Priores, & Curatos perpetuos.*

Curatus.

COLLECT. CCXXXVI.

CVratæ Ecclesiæ si sint vnitæ monasteriis possunt Ordinarij locorum eas visitare, & ponere in illis Vicarios perpetuos, seu temporarios iuxta dispositionem *cap. 7. sess. 7. de reform. Sacra Congregatio Concil.* teste Nicol. Garc. *de benef. p. 15. c. 2. num. 12.* 1

Curati cogendi sunt ad subeunda per se ipsos, & non per substitutos ea munera, ad quæ tenentur, tolerandi autem vt per substitutū suppleant in illis tantum casibus, quibus expressis verbis Canonum, decretorumve Concilij permissum eis est, vt per Vicarios, coadiutores, & substitutos, possint officio suo fungi. *Sacra Congr. Conc. in nullius 3. Iunij* 1591. quam refert Sellius *in select. Canon. cap. 71. num. 12.* 2

Curati, & Rectores Ecclesiarum non possunt ab Episcopo cogi, sed hortari vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesiis. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien. 10. Iunij* 1602. *in resp. ad 3. dub.* quam citat Sellius *d. cap. 71. num. 13.* 3

Curatis in cuius Parochia defunctus obiit, & non Regulares, ad quorum Ecclesiam defunctus portatur, debet benedicere corpus defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Squillacen. 18. Nouembr.* 1606. penes Sell. *d. c. 71. num. 14.* 4

Curati Ecclesiarum Parochialium in publicis processionibus debent procedere secundum antianitatem, & prærogatiuam Ecclesiæ Parochialis, & non secundum antianitatem & prærogatiuam Religionis, cui Ecclesia Parochialis commissa est. *S. Cong. Rit. in Asten. 21. Marij* 1609. apud Sellium *d. c. 71. n. 16.* 5

Curati si per se volunt munus prædicationis obire, non debent impediri. *S. Cong. Conc.* teste Aldan. *in comp. Canon. resol. lib. 1. tit. 13. n. 4.* 6

7 Curati non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum quam ciuium. *Sacra Cong. Conc. sub die* 27. *Maij* 1617. referente Aldan. *d.tit.*1 3.*n.*5.

8 Curatus Parochialis Ecclesiæ, in funere sui Parochiani defuncti quando defertur ad Cathedralem, non debet præcedere Canonicis. *S.Cong.Rit.in Sutrina* 30. *Augusti* 1602. cuius meminit Sellius *d. c.*71.*n.*17.

9 Curatus Ecclesiæ ad quam defertur corpus defuncti debet in sua Ecclesia Officium facere circa corpus, & non alij Presbyteri etiam Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Cong.Rit.in Pisaurien.*20. *Decembr.* 1603. *& Meliten.*18. *Nouembris* 1606. etiam præsente Archipresbytero, & Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ. *Eadem Sacra Congr.in Ostien.Cere* 28. *April.*1607. quarum meminit idem Sell. *d.cap.*71. *num.*18.

10 Curatus, & non Regulares debet deferre stolam, & facere Confessionem in funeribus suæ curæ, etiamsi defunctus sepeliatur in Ecclesiis Regularium. *Sacra Congr.Rit. in Spoletana terra de Visso* 20. *Iunij* 1609. de qua Sellius *dict. cap.*71. *num.*19.

11 Curatus ratione stolæ debet præcedere aliis Presbyteris etiam Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ *Sacra Cong. Rit. in Nucerina Saxoferrati* 24. *Octobris* 1609. quam adducit Aldan. *dicto titul.*13. *num.*6.

12 Curatus siue Rector Ecclesiæ Parochialis tanquam caput Ecclesiæ thurificandus est ante dominum loci. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 7. *August.* 1610. penes Sellium *d.c.*71.*n.*20.

13 Curatus inferior, qui vltra duos menses abfuit à residentia potest, & debet cogi per Episcopum ad restitutionem fructuum pro rata temporis absentia, iuxta cap.1.sess.23.de reform. neque ad eam rem requiritur monitio, vel citatio. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol.Garc. *de benef. p.*3.*cap.*2. *num.*27.

14 Curatus Fratribus Religiosis prohibere non potest ne Confessiones Parochianorum suorum ægrotantium absque eius licentia audiant, dummodo ab Ordinario prius approbati existant, & posteaquam infirmorum Confessiones audierint, statim dictum Curatum certiorent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.in Senogalien.*22.*Ianuarij* 1616. referente Sell. *d.c.*71.*n.*22.

15 Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesiis Parochialibus subiectis Commentatori Ordinis Theutonici punire potest Ordinarius ad præscriptum. *c.*4.*sess.*6. *& c.*6.*sess.*25. *de reform.S. Cong.Conc.in Curien.*6.*April.*1631. teste Sell. *d.c.*71. *num.*24.

16 Curatus requisitus pro sepeliendo mortuo in alia Ecclesia, si interesse recuset, vel petitam licentiam deneget, poterit in dicta alia Ecclesia sepeliri defuncti corpus sine ipsius interuentu, & licentia. *Sacra Congregat.Rit.*22.*Decembris* 1629. cuius memini *de iure ecclesiastico vniuers.lib.*2.*c.*10. *num.*23.

17 Curatus & Sacrista Cathedralis etiam quòd sine amouibiles quando interuenit Capitulum dictæ Cathedralis, debent præcedere proprio Parocho defuncti, *S.Cong.Rit.in Pisaurien.*22.*Martij* 1635. de qua Sell. *d.cap.*71.*n.*25.

18 Curatus amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo dictæ Cathedralis supra Priores, Plebanos, & Curatos perpetuos beneficiatos, *Sacra Congr.Rituum in Callien.* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Sellius *dicto cap.* 71. *num.*26.

Vide plura alia in verbo *Parochus*, *collect.*553. *cum seqq.* & in verbo *Rector*.629. & in verbo *beneficium Curatum*, *collect.*63.

Cursores Papæ.

Collect. CCXXXVII.

De eorum potestate, & in quibus causis citare ac intimare valeant, *Iulius II.constit.*14.incip. *Cùm sicut*, 15.*Kalend.Septembris* 1507.apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1.*pag.*427. *Clemens VII. const.*34.incip. *Etsi*, 5.*Iulij* 1532. apud Laërt.Cherubin. *eod.tom.*1.*pag.*602. aliàs *pag.*579. in nouiss. impress. 1

Cursores Papæ debent diem futuræ Cameræ Apostolicæ postridie intimare. *Pius IV.constit.*87. incip. *Cùm inter*, *Kalend. Nouembris* 1564. apud Laërt.Cherub.*tom.*1.*pag.*122. 2

Cursores Papæ, & non Mandatarij Vicarij Vrbis in publicis processionibus ac funeralibus claues argenteas deferre debent, *Sacra Cong.Rit.in Vrbis* 27.*Martij* 1613. penes Sellium *in select.Canon.c.*20.*n.*32.

Damnum:

Collect. CCXXXVIII.

Causa damnorum datorum per clericos, & ecclesiasticos, seu per eorum animalia, necnon per familiares, ministros, & colonos Episcoporum, & mensæ Episcopalis, etiam laicos, seu eorum animalia in bonis quibuscunque tam Ecclesiarum, & personarum ecclesiasticarum quàm etiam laicorum spectat ad Curiam Episcopalem priuatiuè. Si verò laici, eorumve ministri, & animalia damnificent bona Ecclesiarum & personarum ecclesiasticarum, Curia Episc. procedere potest tanquã in causis mixti fori. At quando coloni, & ministri Ecclesiarum clericorum, & ecclesiasticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad bona quàm quoad personas laicorum, & eorum animalia spectat ad Iudicem laicum priuatiuè; sed si cum animalibus ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum quoad personas spectat ad laicum, quo vero ad animalia spectat ad Curiam ecclesiasticam. *S.Congr. controuersiis iurisdictionalibus præposita in vna Terracinen.* teste Sellio *in select.Canon. c.*12.*n.*8.

Datarius.

Collect. CCXXXIX.

Datarij officium & potestas Sede Apostol. vacante expirat, & ille datas ante mortem Pontificis adnotatas extendere non potest, & supplicationes gratiarum, & iustitiæ, etiamsi datæ fuerint collegio Cardinaliũ statim sub sigillo clausas præsentare tenetur *Pius IV const.*63.incip. *In eligendis*, 7.*Id. Octobr.*1562. apud Laert.Cherub. *in Bullario tom.*2.*pag.*91. aliàs *pag.*69. in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium discussionis, cessionis bonorum, sine cap. peruenit., & cap. Odoardus, impetrantes causam intra tres menses terminare tenentur.*

2 *Biretum viride in Urbe sumere & gestare tenentur qui petunt admitti ad beneficium* cap. peruenit, & cap. Odoardus.

3 *Debitores fraudulenti ad Ecclesiam cum bonis confugientes ab ea eijciendi sunt.*

4 *Debita contracta ab vno ex fratribus in communione viuentibus ex integro ex illius portione sunt persoluenda.*

5 *Bona in creditorum praeiudicium ad Ecclesiam transportata, Iudici seculari consignanda sunt, vt illa cui de Iure adiudicet.*

Debitor.

COLLECT. CCXL.

1 DEbitores impetrantes beneficium discussionis, cessionis bonorum, aut dilationes quinquennales, sine *cap. peruenit, & cap. Odoardus*, causas intra tres menses terminare tenentur. *Clemens VII. const.* 16. incip. *Cum ex multorum, de anno* 1530. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 489. in nouiss. impress.

2 Debitores in Vrbe petentes admitti *cap. peruenit, & cap. Odoardus*, tenentur sumere, & gestare birretum viride. *Pius IV. constit.* 39. incip. *Cupientes*, 2. *Octobr. de anno* 1561. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 53. aliàs *pag.* 40. in nouiss. impress. & illius memini *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *cap.* 39. §. 6. *num.* 2.

3 Debitores fraudulenti ad Ecclesiam cum bonis confugientes, non debent ibi multo tempore tolerari, sed ab Ecclesia sunt ejiciendi. *S. Cong. Episc. & Regul. in Baren.* 12. *Mart.* 1600. teste Aldan. *in sum. Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 8. *n.* 15.

4 Debita contracta ab vno ex fratribus in communione viuentibus, non sunt imputanda alteri fratri, sed ex integro ex illius portione sunt persoluenda. *Sacr. Cong. Conc. die* 3. *Decembris* 1623. per *l. ex parte §. filius*, vbi Bart. & alij *ff. famil. hercisc.* Bald. *cons.* 445. *n.* 1. *ad med. vers. item cum praedictos fratres lib.* 3. Paul. de Castro *cons.* 358. *n.* 3. *lib.* 2. Alexand. *cons.* 76. *n.* 1. *lib.* 4.

5 Debitores res & bona in creditorum praeiudicium ad Ecclesias transportare non debent, sed iudici seculari consignanda sunt, vt illas & illa cui de Iure adiudicet. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. sub die* 1. *Decembris* 1617. penes Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 16.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Decani officio, & munere agentes.*

2 *Auditorum Rota Decanatus spectat ad Auditorem in Vrbe tempore vacationis praesentem, aut ex causa publica absentem.*

3 *Cardinalium Decanatus si vacet antiquiori Episcopo Cardinali praesenti in Curia, aut ex causa publica absenti defertur.*

4 *Praeminentia aliqua in choro pertinent Decano Capituli, & non Cantori.*

5 *Canonici exire volentes de choro ne punctentur veniam petere debent non Cantori, sed Decano digniori de Capitulo.*

6 *Episcopum quando ex debito associare teneantur Decanus, dignitates, & Canonici.*

7 *Episcopo celebranti tenentur assistere Decanus, dignitates & Canonici.*

8 *Missam celebranti Decano in diebus solemnibus qui assistere, & ministrare debeant.*

9 *Gubernatoribus Capitularibus electis Sede vacante praecedere debent Decanus, & antiquiores, & digniores Canonici.*

10 *Canonico parato Officium facienti debet cedere primum locum Decanus.*

11 *Decanus cum aliquibus Canonicis, caeteris insciis, & extra locum Capitularem nihil potest determinare.*

12 *Zamoren. Ecclesia Decano conceditur vsus Rochetti, & facultas benedicendi paramenta vbi non adhibetur sacra Vnctio.*

13 *Carnotensis Ecclesia Decano qualiter concessa facultas benedicendi paramenta?*

14 *Puteolana Ecclesia Decanus declaratur prima dignitas, ac proinde ad ipsum spectare omnes functiones Episcopales, absente vel impedito Episcopo.*

15 *S. Agatha Gothorum Decano conceditur manutentio in possessione exercendi Actus Presbyterales contra Archidiaconum.*

16 *Praepositus vt quis vocetur qui antea vocabatur Decanus conceditur.*

Decanus.

COLLECT. CCXLI.

DE Decani officio & munere Petrus Crespet. *in summ. Catholicae Fidei verb. Decanus*, Fr. Hieron. Roman. *de Republ. Christ. lib.* 3. *cap.* 10. *in princ.* Isidor. Moscon. *de maiest. milit. Eccles. lib.* 1. *part.* 1. *cap.* 13. *paulo post princip.* Cardin. Tusch. *practicab. conclus. part.* 2. *tom.* 2. *lit. D, concl.* 60. Azor. *instit. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 17. Vincent. Filliuc. *in quaest. moral. lib. tom.* 3. *tract.* 41. *c.* 1. *n.* 29. Machado *en su perfetto Confessor tom.* 2. *lib.* 4. *c.* 4. *tract.* 7. *docum.* 6. Ego *de Iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 16. *& de Canon. & Dignitat. c.* 7. 1

Decanatus Auditorum Rotae Romanae cum omnimoda praecedentia spectat ad Auditorem in Vrbe tempore vacationis praesentem, aut ex causa publica absentem. *Pius IV. constit.* 61. incip. *Dudum* 6. *Kalend. Augusti* 1562. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 89. aliàs *pag.* 67. in nouissima impress. 2

Decanatus Cardinalium si vacet antiquiori Episcopo Cardinali praesenti in Curia, aut ex causa publica absenti defertur. *Paulus IV. constit.* 5. incip. *Cum venerabiles* 11. *Calend. Septembris* 1555. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 777. aliàs *pagina* 590. 3

Decano Capituli, & non Cantori pertinent aliquae praeeminentiae in choro, & praesertim mandari incipi Officia, dare ictum in signum incipiendi Lectiones, & facere signum exeundi de choro. *Sacr. Cong. Rit. in Vlixbonen.* 2. *Septembr.* 1597. cuius memini *d. tract. de iure ecclesiast. lib.* 1. *cap.* 26. *n.* 7. *& de Canonicis c.* 6. *n.* 8. 4

5 Decano digniori de Capitulo in choro existenti, & non Cantori veniam petere debent Canonici de choro exire volentes, ne punctentur. *Sacr. Cong. Rit. in Cassanen. 5. Martij* 1633. de qua *in d. tract. de Canon. c. 6. n. 8. in fine.*

6 Decanus, dignitates, & Canonici tenentur non ex vrbanitate, sed ex debito associare Episcopum, dum venit ad Ecclesiam cum cappa, vt celebret, vel Diuinis assistat, & dum ab Ecclesia ad domum redit. *Sacr. Congregat. Rituum in Iacen.* 10. *Ianuarij* 1609. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 33. *numero* 70.

7 Decanus, dignitates, & Canonici tenentur assistere Episcopo celebranti iuxta formam libri Cæremonialis. Eadem S. Cong. Rit. in dicta Iacen. & etiam sub censuris possunt compelli. *Sacra Congr. Conc. in Calaguritana* 12. *Decembris* 1620. penes Sellium *d. c.* 33. *n.* 71.

8 Decano Missam celebranti in diebus solemnibus debent duo Canonici assistere, & ministrare pro Diacono, & Subdiacono, si Mansionarij, quibus animarum cura incumbit in ipsius exercitio eo tempore sint impediti. *Sacra Congr. Rit. in Ceneten. Opitergij* 14. *Februarij* 1615. teste Sellio *dict. c.* 33. *n.* 73.

9 Decanus & antiquiores, ac digniores Canonici præcedere debent Gubernatoribus Capitularibus electis Sede vacante. *Sacra Cong. Rit. in Elboren.* 25. *Ianuarij & 3. Iulij* 1603. referente Sellio *dict. cap.* 33. *n.* 74.

10 Decanus debet cedere primum locum Canonico, seu altero Presbytero parato Officium facienti. *S. Congr. Rit. in Antuerpien.* 24. *Octobr.* 1609. quam adducit Sellius *d. c.* 33. *n.* 75.

11 Decanus etiam cum aliquibus Canonicis, cæteris insciis, & non legitimè vocatis, & extra locum Capitularem, non potest quicquam statuere vel determinare, quod ad Capitulum vel Ecclesiæ commodum, aut incommodum pertineat. *Sacra Congr. Rit. in Lamacen.* 7. *Octobris* 1606. quam citat Sell. *d. c.* 33. *n.* 76.

12 Decano Ecclesiæ Zamoren. conceditur vsus rochetti, & facultas benedicendi paramenta vbi non adhibetur sacra vnctio. *Sacra Congr. Rit. in Zamoren. in Bolonia* 15. *Nouembr.* 1603. penes Sellium *d. cap.* 33. *n.* 77.

13 Decano Ecclesiæ Carnotens. posse concedi licentiam benedicendi paramenta Ecclesiæ, &c. in quibus non adhibetur *Sacra vnctio* per totam diœcesim de licentia, & consensu Episcopi, declarauit *Sacra Congr. Rit. in Carnoten.* 3. *Aprilis* 1610. apud Sellium *d. c.* 33. *n.* 78.

14 Decanus Ecclesiæ Puteolanæ prima dignitas declaratur, eidemque deberi omnimodam præeminentiam, ac propterea ad ipsum spectare omnes functiones Episcopales, absente, vel impedito Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Puteolana* 10. *Decembris* 1617. referente Sellio *d. c.* 33. *n.* 79.

15 Decanum S. Agathæ Gothorum manutenendum esse in possessione exercendi actus Presbyterales contra Archidiaconum censuit. *Sac. Cong. Rit. in sancta Agatha Gothorum* 8. *Iulij* 1602. apud Sell. *d. c.* 33. *n.* 80.

16 Decanus Collegiatæ Ecclesiæ in Austria vt imposterum vocari possit Præpositus conceditur attenta supplicatione Episcopi, & meritis Oratoris, *Sacra Cong. Rituum in Possauien. seu Bamberg.* 11. *Decembris* 1604. cuius meminit Sellius *d. cap.* 33. *num.* 81.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de decimis agentes.*

2 *Mulieres Beatæ Nuncupatæ, quæ in propriis, aut alienis domibus separatim viuunt, à solutione decimarum non sunt exemptæ.*

3 *Conuersi & Confratres mediæ Crucis del Thao Ordinis Hierosolymit. quando ex suis bonis decimas soluere teneantur.*

4 *Moniales S. Claræ & aliarum Religionum quando decimas soluere tenentur.*

5 *Regulares decimas soluere tenentur de prædiis acquisitis ex emptione, vel donatione quas eadem prædia prius soluebant.*

6 *Prædia obnoxia solutioni decimarum, eas soluere tenentur quamuis ad Regularia monasteria transeant.*

7 *Decimæ ad Ecclesiam Matricem pertinentes non transeunt ipso iure ad Ecclesiam Parochialem nouiter erectam.*

8 *Parochus manutenendus est in possessione exigendi decimas ratione prædiorum acquisitorum per Regulares, donec doceant de sufficienti priuilegio.*

9 *Tertia decimarum in Hispaniis quando concessa?*

Decima.

COLLECT. CCXLII.

DE Decimis Andræas Hispanus *in tract. Doctor. tom.* 15. *part.* 2. *fol.* 149. Petrus Rebuffus *ibidem fol.* 125. Tyndarus *ibidem fol.* 123. Henricus Canisius, & Ioannes Petrus Moneta *omnes in specialibus tract. de decimis.* S. Thom. 2. 2. *quæst.* 87. vbi Caietan. Aragon. & alij, S. Antonin. *in summ. part.* 2. *tit.* 4. *cap.* 3. Gregor. Lopez *ad leges Partita tit.* 20. *part.* 1. Cou. *var. lib.* 1. *cap.* 17. Alphons. Aluarez Guerrero *in speculo iuris Pontificij, capit.* 66. Belluga *in speculo Principum lib.* 1. *tit.* 9. *tractatum*, Sot. *de iustit. lib.* 9. *quæst.* 4. Petrus Gregor. Tholosan. *syntag. iuris lib.* 2. *tit.* [illegible] *in partit. Iuris Canon.* Vincent. Burgundus *in speculo tom.* 1. *lib.* 9. Renat. Choppin. *de sacra politia lib.* 1. Valentis *tom.* 3. *disp.* 6. *quæst.* [illegible] Pareo *ad tit.* 1. *libri* [illegible] *Ordin.* Anastas. Germon. *de sacrorum immunit. lib.* 3. *cap.* 17. Vetan. Bonacos. & Suarez *commun. opin. lib.* 1. *titul.* 10. *de decimis tom.* 1. Petr. de Ledesma *in summ. part.* 2. *tract.* 9. Læli. Zecho *in summ. part.* 2. *cap.* 88. Fr. Emman. *etiam in sum. tom.* 1. *cap.* 87. Michaël Lochmaier *in Paroch. Curat.* Iodoc. Lorichius *in thesauro nouo Theologico*, Petrus Grespetius *in sum. Catholicæ Fidei sub hoc verbo*, Vasquez *in opuscul. de benefic. cap.* 1. Card. Bellarm. *in contron. Catholic. tom.* 1. *part.* 2. *controuers.* 5. *generali lib.* 1. *de Clericis cap.* 25. Card. Tolet. *in instruct. Sacerdot. lib.* 6. *cap.* 20. P. Suarez *de Relig. tom.* 1. *tractat.* 2. *lib.* 1. *cap.* 9. *cum sequentib.* Ioan. Franc. Leo *in thesauro fori ecclesi. part.* 2. *cap.* 12. Arism. Tepat. *var. resolut. lib.* 1. Camill. Borrel. *de præstantia Regis Cathol. cap.* 59. *& in sum. decis. tom.* 1. *tit.* 19. Rendina *in promptuario recept. sentent. tom.* 2. *tit.* 26. Azor. *instit. moral. part.* 1. *lib.* 5. *cap.* 25. *cum seqq.* Leonard. Lessi. *de Iustit. lib.* 2. *cap.* 39. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 19. *cap. vlt. sect.* 3. Ioan. Malder. *de Iustit. & Relig. tract.* 10. Cardos. *in praxi Iudicum, & Aduocat. verbo decima*, Iacob. Cancer. *var. resolut.* 1

resolut. part. 1. cap. 23. Campan. *in diuersorio Iuris Canon. rub. 12. cap. 13. n. 149. cum seqq.* Molfes. *in promptuario triplicis Iuris tit. de benefic. cap. 4.* Ludouic. de Miranda *in man. Prælator. tom. 2. quæst. 49.* Vincent. Filliuc. *in quæst. moralib. tom. 2. tract. 27. cap. 7. cum seqq.* Stephan. Fagundez *in quinque Ecclesiæ præcepta, præcepto 5.* Tamburin. *de iure Abbatum tom. 1. disp. 15. q. 18.* Ioan. Gutierr. *Canon. lib. 2. cap. 11.* Hieron. Carat. *in opuscul. de iuribus Parochial. cap. 5.* Paulus Layman. *in Theolog. moral. lib. 4. tract. 6.*

2 Decimarum à solutione non sunt exemptæ Virgines, & viduæ, ac forsan aliæ mulieres tertij Ordinis S. Francisci, S. Dominici, S. Augustini, B. Mariæ de Monte Carmelo, Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum, Minimorum, ac forsan aliorum Ordinum, Beatæ Nuncupatæ, quæ non in communi, vel sub clausura, sed in propriis quæque domibus aut alienis separatim viuunt. *Clemens VIII. in sua Constit.* incip. *Romani Pontificis 12. Septembris* 1600. cuius memini *de officio, & potest. Parochi, cap. 28. §. 3. sub n. 36. vers. Virgines, in nouiss. impress.*

3 Decimas ex bonis suis patrimonialibus, prædiis, possessionibus, agris, & terris omnino integrè, & realiter persoluere debent Conuersi, vel Confratres mediæ Crucis del Thao Ordinis Hierosolymitani, etiamsi ipsa bona patrimonialia per proprias personas, & proprios colonos ab eis colantur, nisi suas personas Religioni obtulerint, & actu illi inseruiant, quia tunc exempti erunt à decimis personalibus duntaxat; & si obtulerint personas, & omnia sua bona Religioni, ita vt sint verè Donati, professi, & non coniugati, sunt exempti à solutione decimarum de ipsis bonis oblatis. *Clemens VIII. in sua constit.* incip. *Quæ Ordini ecclesiastico 11. Decembr.* 1600. de qua memini *d. cap. 28. §. 3. sub n. 26. vers. Conuersi.*

4 Decimas non tenentur soluere Moniales non solum S. Claræ, verum etiam & aliæ quæcunque Regulares personæ, quarum redditus & prouentus ecclesiastici adeo tenues sunt & exiles quod de illis sustentari non possint, sed pro habenda vitæ suæ sustẽtatione necesse habẽt mendicare, & eleemosynas publicè petere, ex quadam Extrau. *Bonif. VIII.* incip. *Decimas colligi.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom. 2. quæst. 49. art. 13. in concl.* quem refero *dict. cap. 28. §. 3. n. 36.* Et magis amplam exemptionem concessit illis sanctæ mem. *Pius IV. const. 5.* incip. *De statu* apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 6.*

5 Decimas soluere tenentur Regulares pro prædiis acquisitis ex emptione, vel donatione Clericorum, quas eadem prædia prius soluebant antequam ad illorum manus peruenissent. *Sacra Cong. Conc. in Ripana, Vrbinaten. & Firmana 18. Decembris 1627. & in Callien. 1. Septembris* 1629. quarum memini *dict. tract. de officio, & potest. Parochi cap. 28. §. 3. num. 43.*

6 Decimarum solutioni obnoxia prædia ad Regularium monasteria transeunt cum suo onere, ac proinde Regulares tenentur illas soluere Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, quemadmodum tenebantur laici priusquam bona ipsa in monasterij proprietatem transiuerint. *Sacra Cong. Conc. in d. Callien. 1. Septembris* 1619. penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo decima n. 7.*

7 Decimæ ad Ecclesiam Matricem pertinentes non transeunt ipso iure in Ecclesiam Parochialem nouiter erectam iuxta formam Const. Alexandr. III. quæ Incip. Ad audientiam, sed remanent penes Matricem, & Episcopus potest arbitrio suo siue de decimis siue de aliis fructibus prouidere. *Sacra Congr. Conc. in Mediolanen. de Carlutio 11. Martij* 1617. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 14. num. 16.*

Decimas exigendi in possessione manutenendus est Parochus ratione prædiorum acquisitorum per Regulares, donec doceant de sufficienti priuilegio. *Sacra Cong. Conc. in Pisaurien. 13. Aprilis* 1630. cuius memini *d. c. 28. §. 3. n. 42.* 8

Decimarum tertiæ concessæ fuerunt Alphonso Regi Castellæ per Papam Clementem *in Constit. sua* incip. *Olim claræ mem.* & laicus *Alexander VI. in sua constitut.* incip. *Dum indefessæ Idib. Februarij anno Incarnationis Dom.* 1494. Ferdinando Regi & Elisabethæ Reginæ Castellæ & Legionis concessit vt perpetuis futuris temporibus tertias decimarum in Regnis prædictis & Granatæ percipere & leuare licitè, & liberè valerent. Et deinde *Paulus III. sua Constit.* incip. *Exponi nobis 22. Iulij* 1541. declarauit monasteria, Domus, & Ordines, eorumque Prælatos, Conuentus, Fratres, & personas ad decimarum huiusmodi solutionem iuxta dispositionem, & formam ac tenorem Iuris communis, quibuscunque priuilegiis non obstantibus teneri, & efficaciter obligata, ac obligatos existere; quarum Constitutionum memini *d. c. 28. §. 1. in fine, & de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 87. n. 70. cum seqq.* vbi *n. 76.* plures refero Doctores de materia agentes. 9

Declarationes Sacræ Congregationis, vide *in verbo Congregatio collect. 215.*

SVMMARIVM.

1 *Executioni demandanda sunt decreta, & litteræ S. Congregationis Concilij.*

2 *Congregationis decretis, & litteris Apost. parendum est antequam contradicentes audiantur.*

3 *Cogendus est obedire ab Auditore Cameræ qui noluerit obtemperare decretis Congregationis.*

4 *Congregationis Concilij decretum de rebus Ecclesiæ non alien. non derogat Bonifacianæ & Paulinæ emanatæ ad fauorem Ferrariensium.*

5 *Domos professas Societatis Iesu non comprehendit decretum de rebus Regul. non alien.*

6 *Religionem clericorum Regul. Theatinorum an & quando comprehendat decretum de rebus Regul. non alien.*

7 *Consistoriale decretum quod exequiæ Cardinalium defunctorum celebrentur in cappella expensis sacri Collegij.*

8 *Vestium varietas pro Papa & Cardinalibus per totum annum.*

9 *Decreta subreptitio modo obtenta suspenduntur.*

10 *Decretum non auditis partibus factum moderatur.*

11 *Festum S. Raymundi vt celebretur in toto Principatu Cathaloniæ si extet decretum Synodale non indiget confirmatione.*

12 *Synodalem decretum vsu non receptum non admittitur.*

13 *Confraternitas sanctissimi Sacramenti manutenetur in possessione deferendi Crucem ante Baldachinum in processione SS. Sacramenti.*

14 *Campanas pulsandi ab Ecclesia primaria ante omnes alias seruari mandatur consuetudo.*

15 *Cæremonialis liber quod non tollit laudabiles & immemoriales conſuetudines ſi extet decretum, illum locum habebit in omnibus Regnis.*

16 *Cæremonialis libri contra regulas ſi in viſitatione factum ſit decretum, non eſt ſeruandum.*

17 *Veſperas ſecundas quod Canonici teneantur cantare ſi extet decretum Prouinciale illud ſeruari debet.*

18 *Magiſter capellæ non cum beneficiatis ſed cum ſuis cantoribus in proceſſionibus incedere debet.*

19 *Ordines conferre ne poſſint Epiſcopi Regni Neapolitani Vltramontanis decreto prohibetur, ſed illud non habet locum in Regularibus, nec quoad familiares talium Epiſcoporum.*

20 *Præferri aliis debet qui prius maioribus Ordinibus inſignibus inſignis fuerit.*

21 *Cappæ vſus, & locus immediatè poſt beneficiatos conceditur Capellanis Toletanis Eccleſiæ S. Mariæ Maioris de Vrbe.*

22 *Miſſas celebrandi more Romano decretum factum in Capitulo Generali à Monachis ſancti Benedicti Valliſoletani, ſeruari mandatur.*

23 *Feſtos dies indicendi maiorem facultatem non tribuit Epiſcopis Concilium Trident. cap. 12. ſeſſ. 25. de Regular. quàm habeant à Iure communi.*

24 *Decretum Archiepiſcopi Turritani quòd Rector Eccleſiæ Parochialis thurificetur ante Dominum loci ſeruandum eſſe.*

Decretum.

COLLECT. CCXLIII.

1 DEcreta, & litteræ ſacræ Congregationis Concilij ſemotis litibus ſunt executioni demandanda, nec ſuper his ſententia, aut decretum faciendum. *S. Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. *de benef. in præfat.*

2 Decretis Congregationis & litteris Apoſt. deſuper expeditis parendum eſſe declaratur antequam contradicentes partes audiantur. *Sacra Cong. Rit. in Terulen. 21. Iuly* 1607. penes Aldan. *in compend. Canon. reſol. lib. 1. tit. 3. n.* 42.

3 Decretis Congregationis qui noluerit obtemperare animaduerſione dignus iudicatur & cogendus eſt obedire ab Auditore Cameræ. *Sacra Cong. Rit. in Brunduſina* 15. *Ianuary* 1603. quam refert Aldan. *d. tit. 3. n.* 43.

4 Decretum Congregationis *Concilij de rebus Eccleſ. non alien.* non derogat Bonifacianæ & Paulinæ emanatæ ad fauorem Ferrarienſium. *Sacra Cong. Conc. in Ferrarien. 12. Iuly* 1616. apud Aldan. *dict. tit. 3. num.* 44.

5 Decretum *de rebus Regularium non alien.* compre-
hendit Domos profeſſas Societatis IESV. *Sacra*
Cong. Conc. ſub die 31. *Iuly* 1627. cuius meminit
6 Aldan. *d. tit. 3. n.* 45. Non comprehendit tamen quo-
ad bona immobilia Religionem Clericorum Re-
gularium Theatinorum quandiu ſtatutum non re-
tinent. *S. Cong. Conc. de anno* 1615. referente Aldan.
d. tit. 3. n. 45.

7 Decretum Conſiſtoriale quod exequiæ Cardinalium defunctorum celebrentur in Capella expenſis ſacri Collegij, ſeruari mandatur. *Sacra Cong. Rit. pro exequiis Reuerendiſſ. Cardinalium 6. Septembris* 1603. quam adducit Aldan. *dict. titul. 3. numero* 46.

Decretum de varietate, & vſu veſtium pro S.D. 8
N. Papa, & Eminentiſſimis DD. Cardinalibus per totum annum, emanauit à *Sacr. Cong. Rit. in Vrbis* 30. *Auguſti* 1602. cuius memini *de Iure eccleſiaſtico vniuerſo lib. 1. c. 1. in fin.*

Decreto ſubreptitio modo obtenta ſuſpenduntur. 9
Sacra Cong. Rit. in Hiſpalen. 30. Aprilis 1604. teſte Sellio *in ſelect. Canon. c. 1. n.* 82.

Decretum non auditis partibus factum reuocatur *Sacr. Cong. Rit. in Firmana* 23. *May* 1603. quam citat Sellius *d. c. 1. n.* 83.

Decretum Synodale vt celebretur feſtum ſancti 10
Raymondi in toto Principatu Cathaloniæ, non indigere confirmatione declarauit *Sacr. Cong. Rit. in Tarraconen.* 13. *Nouembris* 1602. quam allegat Sellius *d. cap. 1. num.* 84.

Decretum Synodale vſu non receptum non ad- 11
mittitur. *Sacra Cong. Rit. in Piſaurien. 20. Decembris* 1603. referente Sellio *d. c. 1. n.* 85.

Decretum Archiepiſcopi Toletani vt Confra- 12
ternitas ſanctiſſimi Sacramenti in oppido de Ocaña manuteneatur in poſſeſſione deferendi Crucem ante baldachinum in proceſſione ſanctiſſimi Sacramenti confirmatur, & approbatur à *Sacra Cong. Rit. in Toletana de Ocaña* 24. *Septembr.* 1605. penes Sellium *d. c. 1. n.* 86.

Decretum factum in viſitatione ab Epiſcopo vt 13
ſeruetur conſuetudo pulſandi campanas ab Eccleſia primaria ante omnes alias Eccleſias confirmatur. *Sacra Con. Rit. in Genen. 14. Septembris* 1605. apud Sellium *d. c. 1. n.* 87.

Decretum quod Cæremonialis liber non tollat 14
laudabiles, & immemoriales conſuetudines habet locum in omnibus Regnis, & locis Chriſtianitatis. *Sacra Cong. Rit. in Elboren. 17. Iunij* 1606. quam citat Sellius *d. c. 1. n.* 88.

Decretum in viſitatione factum contra regulas 15
libri Cæremonialis non eſt ſeruandum. *Sacra Cong. Rit. in Vercellen. 7. Auguſti* 1610. cuius meminit Aldan. *d. tit. 3. n.* 48.

Decretum Prouinciale factum ab Archiepiſco- 16
po quod Canonici teneantur cantare ſecundas Veſperas, ſeruari mandatur, non obſtante conſuetudine allegata, ſed non probata. *Sacra Cong. Rit. in Cuſentina* 20. *Nouembris* 1610. de qua Aldan. *d. tit. 3. num.* 49.

Decretum Cardinalis Samneſij Epiſcopi Vrbe- 17
uetani quod Magiſter Cappellæ non cum beneficiatis, ſed cum ſuis cantoribus in proceſſionibus incedat, ſeruandum eſſe declaratur à *Sacra Congr. Rit. in Vrbeuetana* 20. *Nouembr.* 1610. penes Aldan. *d. tit. 3. n.* 50.

Decretum Generale de Ordine Sanctiſſimi edi- 18
tum, quo omnibus Archiepiſcopis, & Epiſcopis Regni Neapolitani prohibetur ne Vltramontanis Ordines conferant, non comprehendit Regulares. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regular. in Neapolitana* 30. *Decembris* 1617. apud Sellium *d. cap. 1. n.* 90. Nec per idem decretum priuilegium eiſdem Archiepiſcopis & Epiſcopis per ſacrum Concil. Trid. quoad eorum familiares conceſſum, ſublatum cenſetur. *S. Cong. Conc. in Caietana 2. Ianuarij* 1618. penes Sellium *d. c. 1. n.* 91.

Decretum quod ille ſit præferendus aliis, qui 19
prius ordinatus eſt, intelligitur de Ordinibus maioribus, *S. Cong. Rit. in Neritonen. 17. Iuny* 1606. de qua Sellius *d. c. 1. n.* 92.

Decretum quod Capellanis Toletanis in Eccle- 20
ſia ſanctæ Mariæ Maioris de Vrbe concedatur vſus cappæ, & locus immediatè poſt Beneficiatos, & ſuper

super Clericos, confirmatur de ordine Sanctissimi & seruari mandatur, non obstantibus quibuscunque. *Sacra Cong. Rit. in Urbis sancta Maria Maioris* 16. *Septembris* 1616. quam refert Sellius *d. cap.* 1. *num.* 93.

22 Decretum in Capitulo generali factum à Monachis sancti Benedicti Vallisoletanæ Congregationis de celebrandis Missis more Romano inuiolabiliter seruari mandatur, *Sacra Cong. Rit. in Montis Serrati nullius prouincia Tarraconen.* 10. *Maij* 1608. referente Sellio *d. c.* 1. *n.* 94.

23 Decretum *Concilij Trid. c.* 12. *sess.* 25. *de Regul.* non tribuit Episcopis maiorem facultatem dies festos indicendi quam habeant à iure communi. *Sacra Cong. Conc. sub die* 15. *Decembris* 1629. teste Sellio *d. c.* 1. *n.* 95.

24 Decretum Archiepiscopi Turritani quod Rector Ecclesiæ Parochialis thurificetur ante dominum loci, seruandum esse declaratur *à Sacra Cong. Rit. in Turritana* 7. *Augusti* 1610. cuius meminit Sellius *d. c.* 1. *n.* 96.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia Cathedralis dedicatio anniuersaria in ciuitate cum octaua, in diœcesi sine octaua celebranda.*

2 *Festum Dedicationis Ecclesia in Dominica Quadragesima ueniens, quando transferendum.*

3 *Festum Dedicationis celebratum eo die, quo venerit.*

4 *Translatio festi Dedicationis à Consecratore potest fieri ex iusta causa, sed non extra actum consecrationis, inconsulta S. Sede Apost.*

Dedicatio.

COLLECT. CCXLIV.

1 DEdicationis Cathedralis Ecclesiæ festum sub ritu duplici cum octaua conceditur pro Ecclesia & ciuitate Conchen. pro aliis verò Ecclesiis sine octaua, *Sacra Congreg. Rit. in Conchen.* 2. *Maij* 1619. cuius memini *de officio & potest. Parochi c.* 10. *num.* 28. & Gauant. *in rub. Breuiarij, sect.* 8. *cap.* 5. *num.* 5.

2 Dedicationis Ecclesiæ festum in Dominica Quadragesimæ veniens vt possit transferri in secundam Dominicam post Pascha, concedi posse declarauit. *Sacra Cong. Rit. in Phreanden.* 10. *Ianuarij* 1609. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 34. *n.* 102.

3 Dedicationis festum celebrandum est eo die, quo venerit, nec ob deuotionem alteranda est consuetudo, *Sacra Cong. Rit. in Ariminen.* 16. *Octobris* 1604. penes Sellium *d. c.* 34. *n.* 100.

4 Dedicationis festum ex iusta causa à consecratore transferri potest, *Sacra Cong. Rit.* 19. *Februarij* 1585. vt referunt Piasec. *in praxi Episcop. p.* 1. *c.* 5. *num.* 8. *vers. diem*, Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 8. *c.* 5. *n.* 4. Extra actum verò consecrationis non potest amplius mutari festum inconsulta sancta Sede Apost. *Eadem sacra Cong. die* 16. *Octobris* 1604. ex Gauant. *citato loco*, vbi addit eam fieri iussisse de dedicatione Ecclesiæ in ipsamet die Natiuitatis B. Virginis, in qua accidit consecratio, & duas potius cantari Missas de duobus festis, seruata in reliquis rubrica de concurrentia octauarum.

Barbos. Apost. decis. Summ. De Dedicatione Ecclesiæ Gauant. *in rubrica Missalis p.* 4. *tit.* 16. *n.* 9. *&* 10. *& in rub. Breuiarij sect.* 8. *c.* 5.

SVMMARIVM.

1 *Corpora defunctorum possunt directè deferri ad Ecclesiam, in qua sepeliendi sunt, non obstante consuetudine.*

2 *Parochiali Ecclesia nihil debetur, exceptis iuribus Parochialibus si corpora defunctorum ponantur in Parochiali vt inde transferantur ad Ecclesiam Regularium, in qua elegerunt sepulturam.*

3 *Corpora defunctorum sunt deferenda cum vnica tantum Cruce illius Ecclesia ad quam deferuntur.*

4 *Corpus defuncti si prater eius voluntatem in aliqua Ecclesia sepultum fuit, inde transferendum vt sepeliatur in Ecclesia, in qua sepeliri voluit.*

5 *Haredes defunctorum numerum Sacerdotum & cera sibi bene visum debent prafigere.*

6 *Corpora defunctorum deferenda sunt ad Ecclesiam Parochialem ad benedictionem, & vltimum vale à Parocho recipiendum.*

7 *Corpora defunctorum non sunt leuanda à Regularibus nisi vocato & expectato proprio Parocho, vel nisi aliter ipse consentiat, aut venire expressè recuset.*

8 *Parochi sine prasentia defuncti sepeliri possunt in Ecclesia in qua sepulturam elegerunt, si ipse requisitus interesse recuset, vel petitam licentiam deneget.*

9 *Parochis non licet defunctorum cadauera sepelire, nec officia facere in Ecclesiis Regularium absque expressa licentia Superioris illorum.*

10 *Vocati ad funus ad Parochialem defuncti conuenire debent.*

11 *Regulares quorumcunque Ordinum non possunt Parochias cum Cruce processionaliter intrare ad defunctorum funera efferenda nisi vocato & expectato proprio defuncti Parocho.*

12 *Officia defunctorum & reliqua munia super corpore eorum à Fratribus si in suis monasteriis sepeliantur & non à Parocho seu clericis sunt peragenda.*

13 *Religiosi in quorum monasterio defunctus elegit sepulturam, si Parochus venire expresso recusauerit, possunt etiam eo inuito cadauer ad suam Ecclesiam transportare.*

14 *Regulares non possunt portare per ciuitatem, aut plateas corpus alicuius eorum superioris, vel Magistri, aut Cathedratici defuncti.*

15 *Tertiarij defuncti corpus vt possint in suis monasteriis Regulares sepelire, Parocho minime requisito.*

16 *Officium defunctorum non prima, sed secunda die Nouembris celebrandum.*

17 *Vespera defunctorum vltima die mensis post vesperas dominica, vel festiuitatis recitanda.*

18 *Anniuersarium, septima, vel trigesima dies post obitum si cadunt in die Dominico vel festiuo transferuntur in diem sequentem.*

19 *Missa defunctorum non sunt cantanda, nec celebranda in diebus solemnibus.*

20 *Nomina defunctorum non sunt ponenda in Collectis, qua pro viuis dicuntur.*

Defunctus.

COLLECT. CCXLV.

1 DEfunctorum corpora poſſunt directè deferri ad Eccleſiam, in qua ſepelienda ſunt, non obſtante conſuetudine, quod prius deferantur ad Eccleſiam Matricem dummodo Curato ſoluantur iura ſepulturæ, & emolumenta ſolita. *Sacra Cong. Rit. in Vmbriaticen.* 25. *Febr.* 1606. *& in Polignanen.* 21. *Maij* 1618. cuius meminere Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo defunctus num.* 2. Lezana *in ſumma quæſt. Regul. tom.* 3. *ſub eodem verbo n.* 3. *poſt med.* Laurent. de Peyrinis *de priuilegio Regul. tomo* 3. *in additamen. ad conſtit. Leonis X. cap.* 4. *numero* 52.

2 Defunctorum corpora ſi deponantur in Parochiali, vt inde transferantur ad Eccleſiam Regularium, in qua elegerunt ſepulturam, nihil debetur Eccleſiæ Parochiali, exceptis iuribus Parochialib. *S. Cong. Rit in Placent.* 23. *Martij* 1619. de qua mentionem faciunt Ioan. Maria Nouar. *d. verbo defunctus n.* 3. Lezana *d. tom.* 3. *ſub eodem verbo n.* 3. *in fine*, Ego *de officio, & poteſtate Parochi, capite* 26. *numero* 56. *in fine.*

3 Defunctorum cadauera deferenda ſunt cum vnicatant in Cruce quæ eſſe debet illius Eccleſiæ, ad quam corpus defuncti defertur, dummodo non interueniat Capitulum Cathedralis, ſub qua omnes funus aſſociante incedere debeant. *S. Cong. Rit. in Andrien.* 22. *Nouembr.* 1631. quam refert Sell. *in ſelect. Canon. c.* 19. *n.* 81.

4 Defuncti corpus quod præter eius voluntatem non ſine violentia in Eccleſia Cathedrali ſepultum fuit, inde transferri mandetur, vt ſepeliatur in Eccleſia, in qua ſepeliri voluit. *Sacra Congregatio Rituum in Bituntina* 21. *Iulij* 1607. quam me citato allegat Lezana *dict. tom.* 3. *verbo defunctus num.* 1.

5 Defunctorum hæredes pro defuncto ad ſepulturam aſſociando numerum Sacerdotum ſibi bene viſum conuocare debent, & numerum ceræ ſibi benè viſum ad cadauer ſepulturæ aſſociandum quolibet contrario prætextu per Parochum deducto non obſtante ſubminiſtrare valent. *S. Cong. Epiſcop. & Regul. in Caſſan.* 5. *Maij* 1617. cuius memini *de iure eccleſ. vniuerſo lib.* 1. *c.* 10. *num.* 57. *& de officio & poteſt. Parochi, c.* 26. *n.* 57. Vide *in verbo Hæres collect.* 406.

6 Defunctorum cadauera in alterius Parochia exiſtentia, & in Eccleſia Fratrum ſepelienda, licet prius ad Eccleſiam Parochialem ad benedictionem, ac vltimum vale à Parocho recipiendum deferri debeant, ab ædibus tamen defunctorum, ad prædictorum Fratrum Eccleſias recto tramite deferri licitè poſſunt, dummodo ab eiſdem Fratribus monendus ſit prius, & inquirendus, ac expectandus proprius defunctorum Parochus quo requiſito, & expreſsè venire recuſante, liceat eiſdem Fratribus, etiam ipſo inuito, ſupradicta cadauera ad eaſdem Eccleſias tranſportare. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Nepeſina* 11. *Decembr.* 1615. *in reſp. ad* 4. *dub.* quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in addit. cap.* 5. *n.* 53. & me citato Lezana *d. tom.* 3. *verbo defunctus n.* 3. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. ſub eod. verbo n.* 1. & illius memini *de Parrocho capite* 26. *num.* 70.

Defunctorum corpora non ſunt leuanda à Regularibus niſi vocato & expectato proprio defunctorum Parocho, niſi aliter ipſe conſentiat, aut venire expreſsè recuſet. *S. Cong. Rit. in Vercellen. terræ Creſcentori* 26. *Februarij* 1611. *& in Cataneñ. ciuitatis Platiæ* 12. *Octobr.* 1619. cuius meminere Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 2. *c.* 1. *n.* 31. *& tom.* 3. *ſub hoc verbo n.* 2. Ioan. Maria Nouar. *eod. verbo n.* 5. *Eadem S. Congr. in Camerinen.* 21. *Nouembr.* 1637. quam refert Laurent. de Peyrinis *d. tom.* 3. *in fine decreto* 10. *ad* 2. 7

Defuncti ſepeliri poſſunt in Eccleſia, in qua ſepulturam elegerunt ſine præſentia Parochi ſi ipſe requiſitus intereſſe recuſet, vel petitam licentiam deneget. *Sacra Congregat. Rituum in Capuana* 22. *Decembris* 1629. cuius memini *de Parocho cap.* 26. *num.* 71. 8

Defunctorum cadauera non licet Parochis ſepelire, nec officia facere in Eccleſiis Regularium abſque expreſſa licentia Superioris Eccleſiarum ipſarum Regularium non obſtante contraria conſuetudine. *S. Congr. Conc. in Toletana loci de Baraxas* 19. *Iulij* 1636. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine, vbi de decretis nouiſſ. ſacræ Cong. decreto* 9. *pag.* 566. 9

Defuncti ad Parochialem conuenire debent omnes vocati ad funus. *Sacra Cong. Rit. in Bononien.* 9. *Decembris* 1617. *& in Tropien.* 16. *Februarij* 1631. cuius memini *de Parocho cap.* 26. *n.* 63. Lezana tamen *dict. verbo defunctus n.* 3. ait Romæ obſeruari quod omnes ad funus vocati ad Eccleſiam Parochialem, intra cuius limites cadauer exiſtit, conueniant, & inde cum Parocho ad domum defuncti, & ex ipſa ſub Cruce illius Eccleſiæ, ad quam tumulandum defertur, recto tramite ad illam pergunt: & ego idem non ſemel, vidi obſeruari per quatuordecim annos, quibus in Vrbe fui. 10

Defunctorum ad funera efferenda, & leuanda nullo modo licet Regularibus, quorumcunque Ordinum, & Congregationum tam Mendicantium quàm non Mendicantium etiam ſpecialis alicuius conſuetudinis prætextu Parochias cum Cruce proceſſionaliter intrare, niſi vocato, & expectato proprio defuncti Parocho, eoque ibidem præſente, ſecus ſi ipſe aliter fieri non conſentiat, vel niſi requiſitus venire expreſsè recuſet. *Sacra Congregat. Epiſcop. & Regul. die* 12. *Ianuarij* 1604. Referunt Quarant. *in ſum. Bullarij verbo priuilegia Regularium*, Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo defunctus numero* 4. Laurent de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad conſtitut.* 21. *Leonis X. numero* 20. 11

Defunctorum cadauera quotieſcunque ad Eccleſias Fratrum Mendicantium, aliorumque Regularium deferuntur, officia mortuorum, & reliquamunia, quæ in huiuſmodi miniſteria adhiberi ſolent, non à Canonicis, & clero, ſed ab ipſiſmet Regularibus ipſius Eccleſiæ, vbi cadauer ſepelitur peragi debent. *Sacra Congr. Conc. ſub die* 22. *Aprilis* 1615. cuius meminere Ioan. Anton. Nouar. *in ſumm. Bullarum tit. de officio ſuper cadauera defunctorum ad Eccleſias Mendicantium delatorum faciendo*, Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. in addit. ad Conſt. Iulij II. c.* 3. *num.* 19. *Eadem Sacra Congr. Conc. die* 3. *Decembr.* 1639. apud Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 3. *verbo defunctus ſub num.* 7. *Sacra Cong. Rit. in Camerinen.* 21. *Nouembris* 1637. quam refert Laurent de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine, vbi de decretis nouiſſimis* 12

Sacra

Sacra Congr. decreto 10. *in resp. ad* 3. *pag.* 567. Defunctorum corpora postquam Clerus sęcularis in Fratrum Religiosorum Ecclesiis sepelienda associauerit in eisdem Ecclesiis super huiusmodi cadaueribus Officium defunctorum, Psalmos, Responsoria, aliasve preces, vel Orationes recitare, aut psallere non potest, sed ab ipsis Fratribus dumtaaat hæc omnia peragenda sunt, *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Turritana* 24. *Nouembris* 1617. cuius memini *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 2. *c.* 10. *num.* 81.

13 Defunctorum cadauera in Ecclesiis Fratrum sepelienda ab ædibus defunctorum ad eorundem Fratrum Ecclesias recto tramite deferri licitè possunt, monito tamen prius, & requisito & expectato proprio defunctorum Parocho, à quo benedictionem, & vltimum vale recipere possint; quo venire expressè recusante possunt iisdem Fratres etiam ipso inuito dicta cadauera ad suas Ecclesias transportare. Consanguinei vero talium defunctorum illis parentare in Parochialibus, & aliis Presbyterorum etiam Cathedralibus Ecclesiis compelli nullo modo possunt. Si quæ verò immemorialis consuetudo in contrarium super præmissis existere prætendatur, legitimè probetur, & interim præsens decretum ad vnguem seruari mandatur. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. die* 14. *Ianuary* 1639. penes Lezanam *dict. tom.* 3. *verbo defunctus num.* 7.

14 Defuncti alicuius Superioris Religiosorum, vel Magistri, aut Cathedratici corpus non possunt Regulares portare per ciuitatem, per plateas, & alias Parochias cum musica & ritibus extraordinariis, sine interuentu Parochi. *Sacra Congregat. Concil. in Bononien.* 2. *Iuly* 1620. apud Lezan. *in summ. quæst. Regular. tom.* 1. *cap.* 12. *num.* 41. *vers. ad* 11.

15 Defuncti Tertiarij si qualitatibus in Bulla felicis record. Leonis X. præscriptis sint præditi, videlicet si viri collegialiter, an claustraliter viuant, mulieres verò Virginalem, vel cælibem, aut castam, vidualem sub expresso voto & Tertiariorum habitu vitam ducant, possunt, & debent etiam inuito & minimè requisito Parocho in Fratrum Ecclesiis sepeliri; secus vero si supradictis qualitatibus careant. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. *ad* 1. *& sub die* 10. *Decembris* 1616. quam referunt Ioan. Anton. Nouar. *in summ. Bullarum tit. de Tertiar.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom.* 3. *cap.* 5. *num.* 53. & illius meminit. R. P. D. Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles.* 87. *num.* 17. Et absolutè non posse absque interuentu & licentia proprij Parochi videtur sentire *eadem Sacra Congreg. in Modenen.* 17. *Iuny* 1639. vt refert Anton. Diana *moral. resol. part.* 6. *tract.* 8. *miscel. resol.* 30.

16 Defunctorum Officium non prima, sed secunda die Nouembris celebrandum est *Sacra Congr. Rit. in Egitanen. die* 23. *May* 1603. *in resp. ad dub.* quam refert Sellius *d. c.* 19. *n.* 86.

17 Defunctorum Vesperæ vltima die mensis post vesperas Dominicæ, vel festiuitatis recitandæ sunt. *Eadem S. Cong. Rit. in d. Egitanien. in resp. ad dub.* 4. quam citat Sellius *d. c.* 19. *n.* 87.

18 Defunctorum officium anniuersarium, vel tertia, septima, vel trigesima dies post obitum, si cadunt in die Dominico vel festiuo, transferuntur in diem sequentem cum eadem solemnitate. *Eadem Sacra Congr. Rituum in d. Egitanien. in resp. ad dub.* 4.

Defunctorum Missæ non sunt cantandæ nec celebrandæ in diebus solemnibus. *Sacra Congr. Rit. in Veronen.* 23. *Iunij* 1607. quam adducit Sellius *d. cap.* 19. *num.* 88. 19

Defunctorum nomina non sunt ponenda in collectis, quæ pro Diuis dicuntur. *Sacra Congr. Rit. in Carmelitanorum discalceatorum* 28. *Iann.* 1606. penes Sellium *d. c.* 19. *num.* 89. 20

Vide plura alia *in verbo Cadauer. collect.* 76. & in verbo *Funerale collect.* 393. & verbo *Parochus quoad funera collectan.* 557. & verbo *Regularis collect.* 645.

Defunctorum Missæ, vide in verbo, *Missa defunctorum, collect.* 478.

Defunctorum officium, Vide in verbo *Officium defunctorum collect.* 533.

SVMMARIVM.

1 *Appellationis beneficium denegatur confessis delictum in iudicio criminali.*

2 *Notorij delinquentes non receptandi, sed capiendi, & puniendi.*

3 *Curia Ecclesiastica in carceribus custodiuntur delinquentes extracti de loco sacro, quousque appareat an delictum commiserint.*

4 *Ecclesiastici ministri cognoscunt an immunitate ecclesiastica gaudere debeant delinquentes ab Ecclesiis extracti, & interim sub custodia retinendi.*

Delictum.

Collect. CCXLVI.

Delictum confessis in iudicio criminali appellationis beneficium denegatur. *Pius V. constit.* 24. incip. *Cum sicut pag.* 102. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 202. aliàs *pag.* 152. in nouiss. impress. 1

Delinquentes notorij non receptandi, sed capiendi, & puniendi sunt. *Sixtus V. constit.* 6. incip. *Hoc nostri Kalend. Iuly* 1585. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 491. aliàs *pag.* 374. in nouiss. impress. 2

Delinquentes extracti de loco sacro custodiuntur in carceribus Curiæ ecclesiasticæ, quousque appareat an delictum commiserint. *Gregorius XIV. constit.* 7. incip. *Cum aliàs nonnulli* 9. *Kalend. Iuny* 1591. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 964. aliàs *pag.* 531. 3

Delinquentes, qui ab Ecclesiis, aliisque locis immunibus extrahuntur, dum articulus, an immunitate ecclesiastica gaudere debeant, discutitur per ecclesiasticos ministros sub custodia iuxta Bullam fel. mem. Gregorij XIV. retineri debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Neapolitana* 30. *Septembris* 1616. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 4. *tit.* 3. *num.* 10. 4

SVMMARIVM.

1 *Matrimonium non præmissis denunciationibus contractum validum est, quamuis Ordinarius recusset dare licentiam quod fiant post.*

2 *Matrimonij denunciationis fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare.*

3 *Vicarius generalis Episcopi non potest impedire ne Parochi faciant absque sua licentia matrimoniales denunciationes.*

4 *Commendatario non permittitur facultas remittendi denunciationes, licet eius Abbatia iura Episcopalia habeat unita.*

5 *Regulares non possunt intra Missarum solemnia denunciationes publicare.*

Denunciationes Matrimoniales.

COLLECT. CCXLVII.

5 DEnunciationibus non præmissis contractum matrimonium est validum, quamuis Ordinarius recusset dare licentiam quod fiant post. *Sacra Cong. Conc. in Mediolanen.* 23. *February* 1630. teste Sellio *in select. Canonicis cap.* 16. *n.* 57.

2 Denunciationes Matrimonij fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare. *S. Cong. Episcop. & Regul. die* 18. *Decembris* 1589. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.* 21. *n.* 14.

3 Denunciationes ne Parochi faciant absque sua licentia non potest Vicarius generalis Episcopi impedire. *Sacra Congregat. Conc. sub die* 27. *May* 1617. quam refero *de officio & potest. Parochi c.* 21. *num.* 16.

4 Denunciationes remittendi facultas non permittitur Commendatario licet eius Abbatia iura Episcopalia habeat vnita. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benefic. p.* 5. *cap.* 8. *num* 56. & Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 15. *l.* 1. *de Matrim n.* 22.

5 Denunciationes in Missarum solemnia publicare non possunt Regulares. *Sacra Cong. Conc.* penes Lezanam *in sum. quæst. Regular. cap.* 15. *num.* 41. *vers. ad* 6. quem refero *d. tract. de officio, & potest. Parochi cap.* 21. *num.* 16.

SVMMARIVM.

1 *Mortuorum capsæ super terram in Ecclesiis existentes amoueri iubentur.*

2 *Pecuniarum deposita supra summam scutorum quinque occasione litium facienda in Vrbe apud Montem Pietatis sine vlla expensa fiunt.*

3 *Pietatis ad Montem facienda sunt deposita aliàs penes ædem sacram, aut personam idoneam fieri iussa.*

4 *Dotalium eleemosynarum depositum qualiter faciendum?*

Depositum.

COLLECT. CCXLVIII.

1 DEposita seu capsas mortuorum super terram in Ecclesiis existentia amoueri iussit *Pius V. constit.* 5. incip. *Cùm primum Kalend Aprilis* 1566. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 179. aliàs *pag.* 134. in nouiss. impress.

2 Deposita pecuniarum actualia supra summam scutorum quinque occasione litium in Vrbe apud montem Pietatis absque eo quod aliquid impendatur eius Officialibus, fieri iussit *Gregorius XIII. constit.* 94. incip. *Inter multiplices* 1. *Octobris* 1584. apud Laërt. Cherub. *d. to.* 2. *pag.* 480. aliàs *pag.* 261. in nouiss. impress.

Deposita si facienda sunt vigore Bullarum Summorum Pontificum penes ædem sacram aut personam idoneam fieri debent apud Montem pietatis. *Clemens VIII. constit.* 88. incip. *Quæ ad pietatis* 18. *Iulij* 1602. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 135. aliàs *pag.* 98. in nouiss. impress. 3

Depositum dotalium eleemosynarum in iis locis, in quibus non adsunt mercatores, aut banchi, fieri debet in manibus probi viri, & facultosi, qui ad omne mandatum Monialium, & absque aliqua exceptione eam soluturum se obliget. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Camerinen.* 15. *Martij* 1594. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 4. *tit.* 8. *num.* 13. 4

SVMMARIVM.

1 *Celebranti inseruientes Diaconi, aut Subdiaconi debent esse eiusdem Ordinis cum eo.*

2 *Incensandi munus spectat ad Diaconum.*

3 *Canonicos, & alios, non tamen Mansionarios debet incensare Diaconus.*

4 *Chorum thurificare debet Diaconus Euangelij.*

5 *Pacem à quo recipere debeant Subdiaconus & Diaconus, ostenditur.*

6 *Pacem dare laico, aut Domino loci non debet Diaconus.*

7 *Ordinati ad Presbyteratum cum litteris dimissorialibus pro decem scutis à proprio Ordinario obtentis, pœnas simoniacis inflictas incurrunt.*

8 *Diaconi Seluatici in Regno Neapolitano an & quando fori priuilegio gaudent?*

Diaconus.

COLLECT. CCXLIX.

DIaconus, & Subdiaconus inseruientes celebranti, debent esse eiusdem Ordinis, & non inferioris cum celebrante, contraria consuetudine non obstante, quæ potius abusus & corruptela est. *Sacra Congregat. Rit. in Calagurritana* 7. *Septembris* 1595. *& in Ceneten.* 14. *Febr.* 1615. *& in Terulen.* 8. *Febr.* 1631. *& in Cocconen.* 31. *Martij* 1629. quas refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 9. *num.* 32. 1

Diaconi munus est incensandi in Missa Pontificali, & quamuis sit ex dignitatibus & Canonicis post incensatum Episcopum debet alios Prælatos, si adsint Magistratus seculares, Dignitates & Canonicos incensare. *Sacra Congregat. Rituum in Lucen.* 10. *Iunij* 1600. penes Aldan. *dict. lib.* 1. *tit.* 9. *num.* 33. 2

Diaconus debet incensare Canonicos, & alios, non tamen Mansionarios. *Sacra Congr. Rit. in Lucana* 20. *Aprilis* 1620. apud Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 34. 3

Diaconus Euangelij debet thurificare chorum, nec ab eo munere excusatur sub prætextu contrariæ consuetudinis. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 10. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 35. 4

Diaconus & Subdiaconus quando sunt Presbyteri, & ministrant in Missa solemni, & voluerint celebrare, vel iam celebrauerint, debent accipere pacem ab Episcopo, immediatè post duos Diaconos 5

assisten-

assistentes: Episcopo verò non celebrante, Subdiaconus accipit pacem à Canonico, qui pacem dedit Episcopo, & illam distribuit cæteris Canonicis per ordinem, & reuertens ad Altare dat pacem Diacono. Absente Episcopo Diaconus accipit pacem à celebrante, & dat pacem Subdiacono, qui illam distribuit iuxta regulas Cæremonialis. *Sacra Congr. Rit. in d. Alexandrina in resp. ad dub.* 13. quam citat Aldan. *d. tit. 9. n. 36.*

6 Diaconus non debet pacem dare laicis, nec domino loci. *Sacra Cong. Rit. 5. Iulij* 1614. referente Gauant. *in rubricis Missal. part. 2. tit. 10. n. 8. vers. Ordo.*

7 Diaconi qui soluerunt scuta decem suo Ordinario pro obtinendis litteris dimissorialibus, quarum vigore fuerunt Ordinati ad Presbyteratum, in simoniam, & pœnas simoniacis inflictas incidunt. *Sacra Congr. Conc. in nullius 7. Septembris* 1630. cuius memini *in collect. ad Trid. sess. 21. cap. 1. de reform. num. 3.*

8 Diaconi Seluatici in Regno Neapolitano pro Ecclesiarum, & Episcoporum seruitio retineri, vel in locum quoquo modo deficientium assumi possunt in Cathedralibus, seu superioribus Ecclesiis ad summum quatuor, in Collegiatis, in quibus diuina celebrantur, si Episcopo videbitur, vnum, quos quidem Episcopi prorsus gratis, & tales qui omnino per se ipsos, non autem per interpositam personam seruitium debitum præstent, nec vllo modo criminosi, aut malæ conditionis, & famæ eligere debeant, alias & ij nullo gaudeant priuilegio, & eligentes iudicium Sedis Apost. seuerum experientur: ij verò priuilegio Canonis non gaudent, fori autem priuilegio in criminalibus omnino, in ciuilibus, quoad corporis districtionem tantum, & immunitate ab oneribus, personalibus, non autem ab aliis durante seruitio fieri debent: sed si alicubi maioribus vtantur priuilegiis, & immunitatibus ex legitima consuetudine, cuius cognitionem, & declarationem in casum controuersiæ Sacra Congr. inferiùs nominanda sibi reseruat, illa debet attendi, cognitio verò aliorum promissorum ad Ordinarios pertinet. *Sacra Congr. Cardinal. negotiis Regni Neapolitani Præpositorum* 10. *Kalend. Iulij* 1623. testibus Aloys. Ricc. *in praxi fori ecclesiast. part. 4. resol.* 480. Ioan. Anton. Nouat. *in summa Bullarum sub tit. de Diaconis Seluaticis*, Tamburin. *de iure abbatum tom. 2. disp. 2. q. 30. in fine pag.* 44. metipso *de iure ecclesiast. vniuerso lib. 1. c. 39. §. 4. n. 20.*

S. Didacus.

Collect. CCL.

1 Sanctum Didacum canonizauit, & eius festum die 12. Nouembris celebrare iussit *Sixtus V. const.* 82. incip. *Rex Regum Non. Iulij* 1588. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 630. aliàs *pag.* 478. in nouis. impress.

2 Sancti Didaci festum in vniuersis Orbis terrarum Ecclesiis ac omnibus tam secularibus quàm quorumuis Ordinum & institutorum Regularibus, & aliis ecclesiasticis personis vtriusque sexus sub ritu semiduplici: in ciuitate verò ac diœcesi Hispalensi vnde ortus est, necnon in ciuitate & diœcesi Toletana in qua illius corpus requiescit, sub duplici celebrandum declarauit *Clemens VIII. in sua constit.* incip. *Quæ ad Sanctorum die* 26. *Martij* 1598. quam refert Flauius Cherub. *in compendio Bullarum ad const.* 82. *Sixti V. schol.* 2. & Aldan. *in compendio Canonicar. resol. lib. 2. tit. 18. de Sanctis, n.* 30.

Summarium.

1 *Obseruatio dierum festorum multum commendatur, & circa ea plura referuntur.*
2 *Regulares nullatenus prohibentur dies festos in suis Ecclesiis annunciare.*
3 *Regulares censuris per Episcopum compelli possunt ad obseruantiam dierum festorum per eum cum approbatione populi indictorum.*
4 *Regulares cogi possunt ad obseruationem dierum festorum, sed non quoad octauam.*
5 *Episcopis non tribuit Concilium Trid. maiorem facultatem indicendi dies festos, quàm habeant à iure communi.*
6 *Licentiam laborandi diebus festis in casibus necessariis concedit Episcopus.*
7 *Ministri seculares non possunt concedere licentiam laborandi diebus festis, id enim spectat tantùm ad Episcopum.*
8 *Agasones, iumentorum vectores, & mercium conductores possunt diebus festis inceptum iter peragere.*

Dies festi.

Collect. CCLI.

Dierum festorum circa obseruationem plura edixit *Pius V. in sua Constit.* incip. *Cum primum, Kalend. Aprilis* 1566. quam refero *de officio, & potest. Parochi cap. 16. n. 11.* 1

Dies festos in suis Ecclesiis annuntiare nullatenus prohibentur Regulares. *S. Cong. Conc. in Bononien. 2. Iulij* 1620. cuius meminere Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom. 2. constit. 7. Pij V. num. 13. vers. ad primum.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 1. c. 9. n. 45. & cap. 12. n. 41. vers. ad 2. & tom. 3. verbo festi dies, num. 5.* Tamburin. *de iure Abbatum tom. 3. disp. 15. q. 11. num. 54. in fine.* 2

Dierum festorum ad obseruantiam per Episcopum cum approbatione populi indictorum Regulares censuris per illum compelli possunt. *Sacra Cong. Conc. in Hostunen.* 31. *Iulij* 1627. teste Sellio *in select. Can. c. 2. n. 12.* 3

Dierum festorum ad obseruantiam cogi possunt Regulares, sed non quoad octauam, at sunt seruandæ rubricæ Breuiarij, & decreta nouissima *Sacræ Congreg. Rit. Sac. Cong. Conc.* 21. *Iulij* 1629. penes Sellium *d. cap. 2. n. 13.* 4

Dies festos indicendi maiorem facultatem non tribuit Episcopis decretum *Concilij Trident. sess. 25. de Regul. c. 12.* quam habeant à iure communi. *Sacra Cong. Conc.* 15. *Decembris* 1629. apud Sellium *d. cap. 2. num. 15.* 5

Diebus festis laborandi licentiam in casibus necessariis concedit Episcopus, ad præscriptum decreti. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. in Cusentina 2. Augusti* 1594. de qua meminerunt Quarant. *in sum. Bullarij verbo dies festi*, Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 3. n. 23.* Ego ipse *d. c. 16. n. 9.* Eadem *S. Cong. in ciuitate Castellana* 21. *Augusti* 1615. de qua Sellius *d. c. 2. n. 18.* 6

Diebus festis laborandi licentiam concedere non ad 7

ad miniſtros ſeculares, ſed ad Epiſcopum pertinet, ita vt ij, qui diebus feſtis prævia Epiſcopi licentia operibus ſeruilibus vacauerint, nequaquam poſſint ab aliis quoqoo modo mulctari, aut puniri. *Sacra Cong. Conc. in Mutinen.* quam refert Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bullarum ſub tit. de diebus feſtis num.* 5.

8 Diebus feſtis ſub prætextu mercatuum, nundinarum, & feriarum, nullatenus eſt violandum, & qoatenus agaſonibus, ac aliis iumentorum vectoribus, ſeu mercium conductoribus liceat illis diebus incœptum iter peragere. *Sacra Cong. Concil.* quam adducunt Quarantia *d. verbo dies feſti*, Bert. Lucenſ. *in praxi crimin. Regul. tit.* 4. *c.* 34. *n.* 5. *verſ. ſub eadem.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 105. *& d. tract. de Parocho c.* 16. *num.* 12. *cum ſeqq.*

Vide plura *in verbo Feſtum, collect.* 355.

SVMMARIVM.

1 *Iuriſdictionis officia ambiens, & pretio procurans qualiter puniatur?*
2 *Cardinalatus dignitas eſt maior & dignior Epiſcopali.*
3 *Dignitas vbique locorum ſequitur eam obtinentem.*
4 *Epiſcopo Ordinationem facienti, & ſacra Olea conſecranti aſſiſtere tenentur Dignitates, & Canonici.*
5 *Epiſcopo ſuffraganeo Pontificaliter celebranti non debent Dignitates aſſiſtere.*
6 *Epiſcopi ad aſſociationem quatenus teneantur Dignitates.*
7 *Præcedentiam habent Dignitates Catedralis ſupra Cathedrales Collegiatarum, præterquam in ipſarum Collegiatis Eccleſiis.*
8 *Puluinar cum tapete non debent ante ſe ponere Dignitates.*
9 *Sedes Dignitatum abſentium non debent occupari ab aliis Dignitatibus, ſeu Canonicis.*
10 *Dignitates quando ſedent ab vtraque parte chori quomodo incenſandæ?*
11 *Vicario generali præſente in choro, quomodo in eo ſedere debeant Dignitates?*
12 *Anni 22. completi requiruntur ad Dignitatem in Eccleſia Cathedrale non habentem curam animarum.*
13 *Onera per ſeipſos ſubire tenentur obtinentes Dignitatem cum Canonicatu.*
14 *Dignitas quæ obtinetur ex conſuetudine ſimul cum Canonicatu, vel Portione, debet munera his correſpondentia adimplere.*
15 *Inferioribus manifeſtare non tenentur Dignitates, & Canonici, qui habent Præbendas cum onere cantandi Euangelium ſeu Epiſtolam.*
16 *Vices Canonicorum & aliorum inferiorum non ſupplent Dignitates.*
17 *Canonici pro Diacono, & Subdiacono & non alij inferiores inſeruire debent Dignitati & Canonico ſolemniter celebranti.*
18 *Circulum in Miſſa ſolemni ante Epiſcopum debent facere Dignitates & Canonici, & non alij.*
19 *Reſidere tenetur in digniori duas Dignitates legitimè obtinens.*
20 *Thuribuli duplici tantum ductu thurificari debent Dignitates Cathedralis.*
21 *Presbyteri cum Pluuialibus non tamen Canonici aſſiſtere debent, Dignitate, vel Canonico Officium ad Veſperam faciente.*
22 *Viſitare poteſt Epiſcopus Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum illi annexam.*
23 *Reſidere perſonaliter compelli poteſt Dignitas in Cathedralibus & Collegiatis pœnis præfixis decreto Concilij.*
24 *Dignitati Curata poteſt vniri alia Dignitas ex cauſa paupertatis.*
25 *Parochialis Eccleſia inconſulto Papa, conferri non poteſt habenti Dignitatem tenuem in Eccleſia Cathedrali, quæ de diſtributionibus quotidianis non participat.*
26 *Fabrica Eccleſiæ ſi indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Epiſcopi erit applicandum quod ex tertia parte conuerſa in diſtributiones Dignitas non inſeruiens amiſerit.*

Dignitas.

COLLECT. CCLII.

Dignitates & officia iuriſdictionis adminiſtrationem habentia ambiens, & pretio procurans qualiter puniantur? *Pius V. conſtit.* 140. *incip. Etſi Romani Nonis Decembris* 1571. apud Laërt. Cherub *in Bullario tom.* 2. *pag.* 350. 1

Dignitas Cardinalatus eſt maior, & dignior Epiſcopali. *Eugenius IV. in ſua conſtit.* 5. *incip. Non mediocri de anno* 1439. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 282. aliàs *pag.* 265. in nouiſſ. impreſſ. 2

Dignitas vbique locorum ſequitur eam obtinentem. *Sacra Cong. Rit. in Theleſina* 2. *Martij* 1602. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 7. *num.* 75. 3

Dignitates & Canonici tenentur aſſiſtere Epiſcopo Ordinationem facienti, & ſacra Olea conſecranti. *Sacra Cong. Rit. in Abulen.* 20. *Decembris* 1601. quam allegat Sellius *d. c.* 7. *n.* 76. 4

Dignitates non debent aſſiſtere Epiſcopo ſuffraganeo Pontificaliter celebranti, ſed ſufficit ſi duo Canonici cum duobus Portionariis vltra Diaconum & Subdiaconum ei aſſiſtant. *Sacra Cong. Rit. in Tarraconen.* 7. *Iulij* 1612. de qua meminit Aldaſio *in compendio Canon. reſolut. lib.* 1. *tit.* 16. *n.* 86. 5

Dignitates tenentur ad aſſociationem Epiſcopi ad Eccleſiam venientis, prout Canonici, licet Cæremoniale Canonicos tantum exprimat. *Sacra Cong. Rit. in Peruſina* 21. *Auguſti* 1601. Idque non ex vrbanitate, ſed ex debito. *Eadem S. Cong. in Iacen.* 10. *Ianuarij* 1609. quas citat Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 85. 6

Dignitates Eccleſiæ Cathedralis in omnibus locis præterquam in ipſis Eccleſiis Collegiatis præcedunt Dignitatibus, & Canonicis Eccleſiarum Collegiatarum, principalibus exceptis. *Sacra Cong. Rit. in Caputaquen.* 30. *Septembris* 1614. cuius memini *de iure Eccleſ. vniuerſo lib.* 1. *cap.* 21. *numero* 85. 7

Dignitates non debent ante ſe ponere puluinar cum tapete, ſed debent ſedere in ſuo ſtallo, ſicut reliqui Canonici, & ratione Dignitatis indulgeri poteſt puluinar de corio tantum. *Sacr. Cong. Rit. in Tudertina* 24. *Martij* 1613. atteſtante Aldano *d. tit.* 16. *n.* 87. 8

Dignita

9 Dignitatum absentium sedes non debent occupari ab aliis Dignitatibus, seu Canonicis, sed vnaquæque in proprio stallo permanere debet. *S.Cong. Rit. in Placentina* 25. *Maij* 1632. penes Sellium *d. cap.* 7. *num.* 79.

10 Dignitates debent sedere ab vna parte chori vnà cum Canonicis Presbyteris, ab alia verò Canonici, Diaconi, & Subdiaconi. Quod si aliquæ dignitates cum aliquibus Canonicis sedeant ab vna parte chori, aliæ verò dignitates cum reliquis Canonicis ab altera, incensatio debet fieri prius ab vna parte incipiendo à dignitatibus, & successiuè ad Canonicos, & postea ab alia, non autem primò dignitates ab vtraque parte, omissis Canonicis. *Sacra Congr. Rit. in Cremonen.* 7. *Decembris* 1601. cuius memini *d. tract. de iure ecclesiast. lib.* 1. *cap.* 21. *numero* 109.

11 Dignitates in choro ita sedere debent quando Vicarius generalis est præsens absente Episcopo, vt primus locus super omnes dignitates in dextra Altaris detur Vicario, à parte sinistra primus locus detur Archidiacono primæ dignitati, secundæ vero dignitati tertius locus apud Vicarium. *S. Congr. Rit. in Andrien.* 25. *Septembris* 1610. cuius etiam memini *d. lib.* 1. *cap.* 21. *num.* 109.

12 Dignitas in Ecclesia Cathedrali non habens animarum curam non potest conferri nisi ei qui habuerit 22. annos completos, & Episcopus non potest dispensare. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 7. *cap.* 4. *numer.* 70. & nouissime *sub die* 20. *Septembris* 1630. cuius memini *de Canonic. & dignit. cap.* 13. *num.* 32.

13 Dignitatem cum Canonicatu seu Portione in eadem Ecclesia obtinentes per se ipsos vtriusque beneficij onera subire tenentur, itaut non satisfaciant Concilio deseruiendo personaliter in dignitate, & per substitutum in Canonicatu, seu Portione, nisi tamen seruitia simul ita concurrant vt ab vna persona eodem tempore præstari nequaquam possint. *Sacra Cong. Conc. in Abulen.* 27. *Iulij* 1587. penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 504. quem refero *de Canon. c.* 31. *n.* 7.

14 Dignitas obtinens ex consuetudine Canonicatum, vel Portionem, debet munera his incumbentia adimplere, etiamsi talia sint à quibus Dignitates alioquin immunes sint. *Sacra Conc. Rit. in Gerunden.* 16. *Maij* 1602. *& in Tuden.* 18. *Maij* 1602. teste Sellio *d. cap.* 7. *n.* 80. Et iterum Dignitatem & Canonicatum in eadem Ecclesia legitimè obtinens, tenetur vtriusque onera subire, nisi seruitia simul ita concurrant vt ab vna persona eodem tempore nequaquam præstari possint. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 503. quem refero *d. tract. de Iure eccles. lib.* 1. *cap.* 21. *num.* 97.

15 Dignitates, & Canonici, qui habent Præbendas cum onere cantandi Euangelium, seu Epistolam, non tenentur ministrare inferioribus. *Sacra Cong. Rit. in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604. referente Sellio *d. c.* 7. *n.* 81.

16 Dignitates non supplent vices Canonicorum, & aliorum inferiorum, sed benè inferiores pro Dignitatibus. *Sacra Cong. Rit. in Malacitana* 3. *Iunij* 1617. penes Sellium *d. c.* 7. *n.* 82.

17 Dignitate vel Canonico solemniter celebrante, Canonici pariter pro Diacono, & Subdiacono, & non alij inferiores inseruire debent. *Sacra Cong. Rit. in Sypontina Montis Gargani* 8. *Martij* 1631. quam citat Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 88.

Dignitates, & Canonici tantùm, & non alij, etiam Vicarius generalis debent facere circulum in Missa solemni ante Episcopum ad hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. *Sacra Cong. Rit. in Maceraten.* 28. *Septembris* 1630. penes Sellium *d. cap.* 7. *n.* 83. 18

Dignitates duas legitimè obtinens in digniore residere tenetur, & fructus alterius lucratur, non tamen distributiones, & eam partem tertiam Præbendæ, quæ auctoritate *decreti sess.* 22. *de reform. cap.* 3. in quotidianas distributiones est conuersa. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 185. 19

Dignitates Cathedralis duplici tantùm ductu thuribuli thurificari debent, nisi firmiter probetur immemorialis, quod triplici ductu thurificentur absente Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Casertana* 18. *Septembris* 1635. quam adducit Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 89. 20

Dignitate vel Canonico Officium ad Vesperas faciente, Presbyteri, non tamen Canonici cum Pluuialibus assistere debent, iuxta dispositionem libri *Caremonialis Episcoporum lib.* 2. *c.* 3. ibi. *Presbyteros de gremio Ecclesia, non autem Canonicos, &c. Eadem S. Congr. Rit. in dicta Casertana*, attestante Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 90. 21

Dignitates exemptam potest Episcopus visitare in concernentibus curam animarum illi annexam. *Sacra Congr. Conc. in Burgen.* 18. *Augusti* 1628. quam citat Sellius *d. cap.* 7. *n.* 84. 22

Dignitates in Cathedralibus, & Collegiatis possunt compelli ad residendum personaliter pœnis præfixis decreto *Concilij sess.* 24. *cap.* 12. *§. præterea*, non obstante quod velint amittere tertiam partem fructuum pro distributionibus quotidianis applicatam. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Sellius *d. cap.* 7. *num.* 85. 23

Dignitati Curatæ potest vniri alia dignitas ex causa paupertatis iuxta decretum *Conc. sess.* 21. *c.* 5. *de reform. & sess.* 24. *cap.* 13. *etiam de reform.* eamque vnionem facere potest Abbas si sibi hanc facultatem vniendi legitimè præscripsit, aut ex priuilegio in Ecclesia sibi pleno iure subiecta iurisdictionem quasi Episcopalem habet in omnibus, & per omnia, alioquin vnio est facienda per Episcopum cum consensu ipsius Abbatis, & Capituli. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 12. *cap.* 5. *num.* 74. 24

Dignitatem tenuem habenti in Ecclesia Cathedrali, quæ de distributionibus quotidianis non participat, Ecclesia Parochialis inconsulto Papa conferri non potest. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 7. *de incompatibil. benefic. n.* 51. 25

Dignitas Cathedralis, à qua post Concil. tertia pars fructuum detracta, & in distributiones quotidianas conuersa proponitur, si non sit de corpore Capituli, id quod ex dicta tertia parte Dignitas non inseruiens amiserit, fabricæ Ecclesiæ si indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Episcopi erit applicandum, iuxta decretum *cap.* 3. *sess.* 22. *de reform. Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 465. 26

SVMMARIVM.

1 *Dignitas prima sēper est, & vocatur prima Dignitas licet Vicarius generalis sedeat in suo loco.*

2 *Para*

2 *Paramenta in ipso Altari sed ex Sacristia debet accipere prima Dignitas, etiamsi sit Protonotarius.*

3 *Aspersorium aquæ benedictæ debet porrigere prima dignitas Episcopo venienti in porta Ecclesiæ.*

4 *Functiones facere absente Episcopo non tenetur prima dignitas ex obligatione.*

5 *Functiones solemnes facere (absente, vel impedito Episcopo) spectat ad primam dignitatem, non autem ad hebdomadarium.*

6 *Officium facere, & celebrare (dignitate prima absente, vel impedita) pertinet ad secundam, non verò ad tertiam, vel Canonicum hebdomadarium.*

7 *Officium Presbyteri assistentis debet exercere prima dignitas.*

8 *Aquam benedictam ministrare, & Crucem offerre debet prima dignitas Episcopo Ecclesiam ingredienti.*

9 *Præcedentiam habet prima dignitas in omnibus supra omnes dignitates, & Canonicos.*

10 *Sedere debet à dextris Episcopi prima dignitas.*

11 *Dignitas prima non debet inseruire in functionibus, & ministeriis, quæ minoribus Clericis competunt.*

12 *Missam cantare debet prima dignitas si velit functiones Episcopales facere.*

13 *Missam cantare debet prima dignitas, quæ vult portare Sanctissimum Sacramentum in processione absente Episcopo.*

14 *Eucharistiæ sanctissimum Sacramentum in solemni eius festiuitate, & per octauam in processione deferre, & Missam, ac Vesperas cantare, cui & quibus pertineat?*

15 *Functiones Episcopales primæ dignitati ex absentia Episcopi incumbentes, non potest eadem prima dignitas arbitrio suo alteri delegare.*

16 *Missas Pontificales absente Episcopo celebrare, illasque distribuere spectat ad primam dignitatem.*

17 *Processiones ordinandi munus intra & extra ciuitatem absente Episcopo spectat ad primam dignitatem.*

18 *Missas solemnes celebrare & alias functiones facere, quas fecerat si præsens esset Episcopus, eo absente pertinet ad primam dignitatem.*

19 *Episcopus impeditus, vel nolens Missas celebrare, & alias functiones facere, non potest alterio Canonico sibi bene viso, vel eius Vicario generali illas delegare.*

20 *Vicarius etiam Apost. nec Episcopo absente, nec Sede vacante, potest functiones solemnes in Ecclesia Cathedrali facere.*

21 *Consuetudo immemorialis seruanda est, quæ alij quàm primæ dignitati functiones solemnes facere, concessit.*

22 *Doctori, vel Licentiato non debet necessariò conferri Dignitas principalis in Collegiata Ecclesia exempta.*

23 *Dignitas principalis in Collegiata præcedit Canonicos Cathedrales non collegialiter, sed uti singulis incedentibus.*

Dignitas prima in Cathedralibus, & Collegiatis.

COLLECT. CCLIII.

1 Dignitas prima semper est, & vocatur prima dignitas, licet Vicarius generalis sedeat in loco suo. *Sacra Cong. Rit. in Placentina 19. Maij 1607. in resp. ad dub.* 4. cuius memini *de iure eccles. vniuerso lib.* 1*. cap.* 21*. num.* 84.

2 Dignitas prima etiamsi sit Protonotarius, quando priuatè celebrat, non debet accipere Paramenta in ipso Altari; sed ex Sacristia, vel alio loco ad id ordinato debet paratus ad celebrandum accedere, cui vnus tantum minister debet inseruire. *Sacra Congr. Rit. in Cremonen. 7. Iulij* 1612. teste Sellio *in selectis Canon. cap. 7. n. 92.*

3 Dignitas prima in Ecclesia, vel primus Canonicus debet porrigere aspersorium aquæ benedictæ Episcopo venienti, in porta Ecclesiæ. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina 16. Iulij* 1605. de qua memini *d. lib. 1. cap. 21. n.* 105.

4 Dignitas prima non tenetur ex sua voluntate & deuotione functiones facere absente Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Regien. 9. Decembris* 1600. cuius etiam memini *d. lib. 1. c. 21. n. 99.*

5 Dignitati primæ, & sic digniori de Capitulo, non autem hebdomadario spectant functiones solemnes, quas si Episcopus præsens esset obiret, eo absente vel impedito. *Sacra Congr. Rit. in Penen. 15. Februar.* 1633. cuius etiam memini *de Canonicis, & dignit. cap. 6. n. 7. in fine.*

6 Dignitate prima absente, vel impedita, ad secundam, non ad tertiam, vel Canonicum hebdomadarium pertinet facere officium, & celebrare pertinentes ad primam dignitatem, licet tertia dignitas, vel alius Canonicus habeat curam chori, vel sint hebdomadarij. *Sacra Congr. Rit. in Andrien. 15. Martij* 1608. *& in Pientina 8. Maij* 1621. quarum memini *d. lib. 1. cap. 21. n.* 101.

7 Dignitas prima debet exercere Officium Presbyteri assistentis quocunque nomine nuncupetur, & ad ipsum pertinet cum Pluuiali assistere Episcopo, & candelam benedictam, ac palmam Episcopo ministrare, *Sacra Cong. Rit. in Brixien. 28. Maij* 1616. cuius memini *d. lib. 1. cap. 21. numero* 104.

8 Dignitas prima loci debet ministrare Episcopo ingredienti aquam benedictam, & Crucem offerre, etiamsi non ad illius Ecclesiam sed ad aliam processio dirigatur. Quando vero ingreditur aliquam Parochialem Ecclesiam debent hæc illi ministrari à digniore illius Ecclesiæ, etiamsi Canonici præsentes fuerint. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana 1. Iunij* 1601. cuius memini *d. lib. 1. cap. 21. numero* 106.

9 Dignitas prima habet præcedentiam in omnibus supra omnes Dignitates, & Canonicos post Episcopum quocunque nomine siue Archidiaconus, siue Archipresbyter nuncupetur. *Sacra Congr. Rit. in Brixien. 28. Maij* 1616. quam adducit Sellius *d. c. 7. n. 93.*

10 Dignitas prima sedere debet à dextris Episcopi etiam in Collegiatis Ecclesiis celebrantis, prout in Cathedrali sedere consueuit. *Sacra Cong. Rit. in Thelesina 2. Martij* 1602. cuius memini *d. lib. 1. c. 21. n.* 107.

Dignitas

11 Dignitas prima non debet inseruire in functionibus, & ministeriis, quæ minoribus clericis competunt, & Episcopo similia obsequia præstare, sed tantum tenetur ad functiones in Cæremoniali præscriptas. *Sacra Cong. Rit. in Tornacen. 7. Decembris* 1601. penes Sellium *d. cap. 7. n. 94.*

12 Dignitas prima si velit functiones Episcopales facere, debet etiam Missam cantare, alias pertinet ad subsequentes cum eadem conditione. *Sacra Cong. Rit. in Aretina 30. Ianuarij 1612. & in Tirassonen. 1. Martij 1614. & in Neritonen. eadem die & anno* quarum memini *d. lib. 1. c. 21. n. 100.*

13 Dignitas prima, quæ vult portare Sanctissimum Sacramentum in processione, absente Episcopo, debet Missam cantare, quod si noluerit, debet sanctissimum Sacramentum portare ea Dignitas, vel Canonicus, qui Missam celebrauerit. *Sacra Cong. Rit. in Baren. 19. Ianuarij* 1608. cuius memini *d. lib. 1. cap. 21. n. 100. in fin.*

14 Dignitati primæ, vel ea impedita secundæ, & successiuè tertiæ, vel quartæ, & omnibus Dignitatibus absentibus, vel impeditis, primo vel secundo Canonico spectat, absente, vel impedito Episcopo, Sanctissimum Sacramentum in solemni eius festiuitate, & per octauam in processione deferre, & Missas ac Vesperas Pontificales cantare, diebus, in quibus Episcopus si esset præsens, vel non impeditus cantaret, nec non Missas, & Vesperas infra annum distribuere. *Sacra Congr. Rit. die 19. Ianuarij* 1608. Nisi ad alium pertineat absente Episcopo prædictas functiones facere iuxta Ecclesiæ Constitutiones, & antiquam ac immemorialem eiusdem Ecclesiæ consuetudinem. *Eadem Sacra Cong. in Iuuenac. 9. Maij* 1609. quarum memini *in tract. de Canonic. c. 5. num. 43. & 44.*

15 Dignitas prima vel alia, ad quam spectat absente Episcopo functiones Episcopales facere, si noluerit, vel non potuerit per se adimplere, non potest id alteri suo arbitrio delegare, sed Dignitas post ipsam immediatè sequens, vel primus Canonicus, & successiuè per Ordinem debet dictas functiones facere. *Sacra Cong. Rit. in Andrien. 20. Decembris 1601. & 9. Maij 1606. & in Mediolanen. 28. Aprilis 2607. & in Andrien. 28. Ianuarij 1618. & in Alexand. 18. Augusti* 1618. quarum memini *d. tract. de Iure Eccles. vniu. lib. 1. c. 21. n. 501. & d. tract. de Canonicis & Dignit. c. 5. n. 47.*

16 Dignitas prima debet absente Episcopo Missas Pontificales celebrare, easque inter alias Ecclesiæ Dignitates, Canonicos, & Sacerdotes distribuere, & eo absente proximior successiuè *Sacra Congr. Rit. in Tarentina 10. Ianuarij* 1597. apud Sellium *in select. Canon. c. 7. num. 95.*

17 Dignitas prima habet munus ordinandi processiones intra & extra ciuitatem, absente Episcopo. *Eadem Sacra Cong. Rit. in d. Tarentina,* cuius memini *d. lib. 1. cap. 21. n. 83.*

18 Dignitas prima debet, absente, vel impedito Episcopo, Missas solemnes celebrare, & alias functiones facere, quas Episcopus celebraret, seu faceret, si præsens esset, quocunque nomine prima Dignitas appelletur, siue Archidiaconus, siue Decanus, siue Archipresbyter, dummodo in Ordine Sacerdotali constitutus sit. *Sacra Cong. Rit. in Callien. 18. Ianuarij 1605. & in Brundusina 11. Iunij, & 16. Iulij etiam 1605. & in Baren. 16. Ianuarij 1608. & in Pisauren. 21. Martij 1609. & in Aretina 30. Ianuarij 1610. & in Ciuitaten. seu sancti Seueri 25. Iunij 1611. & in Hidruntina 15. Martij 1614. & in Lamacen. 11 Nouembr. 1614. & in Meliten. 4. Aprilis 1615. & in Grauinen. 18. Martij 1617. & in Alexandrina 18. Augusti 1618. & in Messan. 23. Ianuarij* 1621. Non vero ad hebdomadarium pertinet, absente Episcopo, has functiones facere. *Sacra Cong. Rit. in Pisauren. 21. Martij* 1609. cuius memini *d. lib. 1. cap. 21. n. 81.* Et Epis- 19
copus impeditus, seu nolens Missas celebrare, & alias functiones facere non potest alteri Canonico sibi bene viso, seu eius Vicario dictas functiones delegare, sed ad primam Dignitatem, & alias successiuè spectant *Eadem Sacra Cong. in Algaren. & Brundusina 20. Decembris 1601. & in Hydruntina 25. Septembris* 1621. & Vicarius nec Episcopo ab- 20
sente nec sede vacante potest has functiones facere *Eadem Sacra Cong. in Marugien. nullius 25. Ianuarij 1603. & in Brundusina 11. Iunij 1605. & 16. Iulij eod. anno, & Valuen. 26. Nouembris 1605. & in Neritonen. 25. Februarij 1606. in Andrien. 9. Maij eod. anno, & in Neocastren. 17. Ianuarij 1607. & in Barien. 19. Ianuarij 1618. & in Alatren. 22. Ianuarij eod. anno.* Etiamsi Vicarius sit à Sede Apost. constitutus. *Eadem S. Cong. in Brundusina 15. Febr.* 1614. Si vero sit consuetudo immemorialis quoad 21
Canonicum hebdomadarium vel Archipresbyterum, licet non sit prima Dignitas, vel ad aliam Dignitatem huiusmodi functiones spectent, seruanda est consuetudo, quæ non tollitur per Cæremoniale. *Eadem S. Cong. Rit. in Asten. 25. Ian. 2602. & in Hydruntina 30. Ian. 1616. & in Monopolitana 3. Septembris* 1616. Sed donec legitimè probetur consuetudo, prima Dignitas debet manuteneri. *Eadem Sacra Cong. in Hydruntina 30. Aprilis* 1616. quas omnes refert Sellius *d. c. 7. num. 91.*

Dignitas principalis in Collegiata Ecclesia ex- 22
empta, cui Ordinaria iurisdictio cum omnibus iuribus quasi Episcopalibus competit, non debet necessario, conferri licentiatò, vel Doctori. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. ... n. 33.* Sigism. à Bononia *de elect. dub. 63. n. 1. vers. quòd autẽ.*

Dignitas principalis in Collegiata, qui caput est Capituli, & cui solent à Sede Apost. causæ committi, præcedit Canonicis Cathedralis non collegialiter, sed vti singulis incedentibus. *Sacra Cong. Rit. in Viterbien. 20. Decembris* 1601. penes Sellium *d. cap. 7. num. 92.*

SVMMARIVM.

1 *Litteræ dimissoriales, commendatitiæ, & testimoniales gratis concedendæ.*
2 *Vicarius Capitularis quando possit infra annum dimissorias concedere ad primam Tonsuram.*
3 *Ordinarius beneficij dimissorias dare potest.*
4 *Episcopus absens à sua diœcesi potest dare litteras dimissorias.*
5 *Vicarius Capitularis, & non ipsum Capitulum post annum dimissorias dare potest.*
6 *Capituli iurisdictio licet expiret, nihilominus dimissoriæ concessæ à Capitulo in casibus à Concilio permissis non expirant.*
7 *Morte concedentis non expirant dimissoriæ ad Ordines.*
8 *Capitulo Canonicorum non licet dimissorias concedere ex Trid. sess. 23. de reform. cap. 3.*
9 *Abbati nullius, seu Preposito, aut Archipresbytero exempto, quamuis habeat iurisdictionem Ordinariam licet cuiquam clerico seculari dimissorias concedere.*

10 *Episcopus vicinior dat dimissorias ad Ordines existentibus in nullius diœcesi.*

11 *Abbas, cuius Abbatia in statu nullius diœcesis esse probatur, non potest concedere dimissorias ad Ordines suscipiendos.*

12 *Prælatus inferior nullius diœcesis quando poterit subditis secularibus dimissorias concedere, ostenditur.*

13 *Facultas concedendi litteras dimissorias datur Abbati Tarsensi, & S. Saluatoris, Maioris.*

14 *Prælati Regulares quando possunt, & debent suis subditis etiam Regularibus dimissorias concedere?*

15 *Dispensare super interstitiis cum Regularibus quis valeat?*

Dimissoriales litteræ,

COLLECT. CCLIV.

1 Dimissoriales, commendatitiæ, aut testimoniales litteræ gratis concedendæ. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p. 8. cap. 1. n. 77.* Armendar. *in addit. ad recep. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. in declar. n. 35. in resp. ad dub. 3.* quem refero *de Episcopo p. 2. alleg. 8. n. 26.*

2 Dimissorias ad Primam Tonsuram concedere potest Vicarius Capituli Sede vacante infra annum illi, qui est præsentatus à patronis laicis, ad beneficium Ecclesiasticum iurispatronatus ipsorum, vt illud obtinere valeat. *Sacra Cong. Conc.* penes Stephan. d'Aluin *de Episcop. & Abbatum potest. cap. 17. n. 1.*

3 Dimissoriæ ritè, & rectè concedi possunt ab Ordinario beneficij *cap. fin. de temp. ordinat. in 6.* Nec obstat *Trid. sess. 23. de reform. cap. 9.* quia loquitur de non subditis, at ratione beneficij efficitur quis subditus. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. in addit. ad p. 2. c. 4. n. 1.*

4 Dimissorias litteras potest dare Episcopus absens à sua diœcesi, si absentes diœcesani litteras petierint, & Ordinari possint ab alio; & si propter absentiam valdè eis incommodum venire ad subiiciendum se examini Ordinarij sui non valerent, poterit ipse Ordinarius examen illorum demandare Episcopo loci, in quo degunt. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendar. *d. lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 59.* quem refero *d. alleg. 8. n. 29.*

5 Dimissorias post annum concedere spectat ad Vicarium Capitularem, & non ad Capitulum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Neapolitana 12. Ianuary* 1604. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 3. n. 5.* quem refero *in collect. ad Trid. sess. 7. de reform. cap. 10. n. 10.*

6 Dimissoriæ concessæ à Capitulo in casibus à Concilio permissis non expirant, licet expiret iurisdictio Capituli. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Aldan. *d. lib. 1. tit. 3. n. 16.*

7 Dimissoriæ ad Ordines non expirant morte concedentis. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Orien. 21. Nouembris* 1600. referente Lazana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo dimissoria num. 9.*

8 Dimissorias concedere non licet Capitulo Canonicorum ex decreto Conc. sess. 23. cap. 10. de reform. etiamsi territorium habeat distinctum, & exemptum ob immemorialem possessionem, & fines Iudices Ordinarij. *Sacra Cong. Conc. in Sulmonen sub die 5. Iulij* 1575. quam adducit Aldan. *de tit. 3. n. 17.*

Dimissorias litteras cuiquam Clerico seculari concedere nulli Abbati quibusuis munito priuilegiis, licet, similiter nec Præposito, quamuis sit Cardinalis, similiter nec Archipresbytero exempto, quamuis habeat iurisdictionem ordinariam. *Sacra Cong. Conc.* teste Zerola *in praxi Episcop. p. 1. verbo Abbas, in princ.* 9

Dimissorias ad Ordines suscipiendos tenentur 10
existentes in nullius diœcesi petere ab Episcopo viciniori, debent tamen obtinere à suo Prælato inferiore litteras testimoniales de vita, & moribus. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Canen. 5. May* 1587. quam refero *de Iure Eccles. vniuerso lib. 1, cap. 33. n. 61.* vbi adduco aliam sub die 22. Februarij 1631. qua dicitur licere Episcopis vicinioribus Ordines conferre subditis secularibus Abbatum & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis sine consensu, seu litteris testimonialibus eorundem Abbatum, & aliorum inferiorum, quæ videtur præcedenti ex diametro contraria, quam nihilominus intellexi de congruentia, quæ prohibet vt vicinior Episcopus Ordines illi non conferat, cuius vita & mores sibi ignoti sunt.

Dimissorias litteras ad Ordines suscipiendos 11
concedere non potest Abbas, etiamsi probetur Abbatia esse in statu nullius diœcesis. *Sacra Cong. Conc. in nullius Theatin. 11. Septembris* 1611. quam citat Aldan. *d. tit. 3. n. 18.*

Dimissorias tunc concedere poterunt Prælati 12
inferiores si territorium separatum cum plena iurisdictione in omnes homines tam de Clero quàm de populo eis concessum fuerit, Episcopúsque omne ius, omnémque iurisdictionem, & correctionem, quæ ei competebat, à se penitus abdicauerit, nullumque ius in eis retinuerit, etiam quoad consecrationes, ordinationes, cæterasque Episcopalis officij indigentias, sed eas à quocunque voluerit Episcopo recipiendi illi tribuerit facultatem, per donationes Apostolicis confirmationibus munitas: in quem sensum accipienda est *decisio Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 18. Iunij* 1632. quam refero *d. tract. de Iure Eccles. vniu. lib. 1. cap. 33. n. 62.* & me citato Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 2. q. 16. n. 3.*

Dimissorias litteras concedendi facultas con- 13
ceditur Abbati, seu Commendatario B. Mariæ Tarsensis & sancti Saluatoris maioris pro dictarum Abbatiarum subditis etiam priuatiuè quoad Archiepiscopos, & Episcopos viciniores. *Vrbanus VIII. const. sua* incip. *Romanus Pont. sub dat. 18. Nouembris* 1628.

Dimissorias litteras concedere possunt Supe- 14
riores Regulares suis subditis itidem Regularibus, qui præditi qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerint, ad Episcopum tamen diœcesanum, nempe illius monasterij, in cuius familia ab iis ad quos pertinet, is Regularis positus fuerit. Et si diœcesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes ad quemcunque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinentur quoad doctrinam, & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissorialium in id tempus, quo Episcopus diœcesanus, vel absuturus, vel nullas ordinationes habiturus esset. Verum cum à Superioribus Regularibus, Episcopo diœcesano absente, vel Ordinationes non habente litteræ dimissoriæ dabuntur, in eis vtique huiusmodi causa absentiæ diœcesani Episcopi, vel Ordinationum ab eo non habendarum exprimenda est, quod quia non

non fecerint, Officij, & dignitatis, seu administrationis, ac vocis actiuæ, & passiuæ priuationis, & alias pœnas incurrunt. *Sacra Cong. Conc. sub die* 15. *Martij* 1569. Referunt Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1. *cap.* 1. *num.* 14. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *q.* 38. *art.* 2. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 36. *&* 37. Molfes. *in sum. Theolog. moral. tract.* 2. *cap.* 1. *num.* 23. Portel. *in dub. Regular. verbo Ordines sacri num.* 2. Laurent. de Peytinis *de Prælato quæst.* 3. *cap.* 7. *n.* 2. *cum seqq. & de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 11. *n.* 33. Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori Eccles. c.* 7. *n.* 11. Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 71. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo dimissoria num.* 1. Lezana *in summa quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 14. *n.* 12. *&* 18. *& tom.* 3. *verbo dimissoria num.* 5. quorum plures refero *de officio, & potest. Episcopi part.* 2. *alleg.* 7. *n.* 18. Si Regulares degant in monasteriis sitis in locis nullius diœcesis debent ordinari ab Episcopo viciniore, & obseruare omnia, quæ in præcedenti decreto dicta sunt. *Sacra Cong. Conc. de mense Decembris* 1619. cuius meminit Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 11. *n.* 36.

15 Dimissoriis litteris Superiorum petentium ab Episcopo vt suos subditos Regulares ordinare valeat, debet fieri mentio quod super interstitiis dispensare dignetur, attenta necessitate, vel vtilitate Ecclesiæ, vel Religionis. *Sacra Cong. Conc.* de qua Confect. *in compendio Mendicant. in verbo Ordines sacri*, Lauret. de Franchis *de contron. inter Episcop. & Regul. super decreto Clementis VIII. in resp. ad* 4. *pag.* 76.

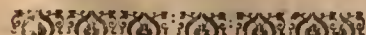
Discalceati Fratres Carmelitæ, vide in verbo *Fratres Carmelitæ Discalceati collect.* 367. & sancti Augustini, vide in verbo *Eremitæ Fratres Discalceati S. August. collect.* 326. & Sanctissimæ Trinitatis, vide in verbo *Fratres reformati Discalceati sanctissimæ Trinitatis collect.* 388.

Dismembrare.

COLLECT. CCLV.

1 Dismembrare non potest Episcopus partem curæ animarum ab Ecclesia Parochiali subiecta Religioni Hierosolymitanæ, & applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci sub prætextu quod populus esset numerosus *Sacra Cong. Conc. in Hostunen.* 12. *Iulij* 1631. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 8. *n.* 18. quem refero *in collect. ad Trident. Conc. sess.* 21. *de reform. c.* 4. *n.* 5.

2 Dismembrare non licet à Parochia sita extra muros ciuitatis partem Parochianorum habitantium in ciuitate sub prætextu quod ad illos non detur aditus de nocte, sed est constituenda Capella per Abbatem Parochum intra ciuitatem. *Sacra Cong. Conc. sub die* 12. *August.* 1628. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 20.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus auctoritate ordinaria dispensare non potest cum contrahentibus matrimonia in gradibus affinitatis, vel consanguinitatis à Iure prohibitis.*

2 *Episcopus dispensare non potest vt puella quæ* 12.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

annum non compleuerit, possit habitum in monasterio suscipere.

3 *Beneficia duo difformia sub eodem tecto vt quis possit obtinere ex causa dispensare potest Episcopus.*

4 *Episcopus dispensare potest cum promotis per saltum, si non ministrauerint.*

5 *Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in territorio separato, potest dispensare super illegitimitate ad quatuor Ordines minores.*

6 *Episcopus dispensare potest cum simoniace occulto, non autem illum rehabilitare.*

7 *Episcopus etiam de consensu patronorum dispensare non potest post Conc. Trid. cum minore* 25. *annorum ad capellam ad quam ex fundatione præsentandus est Sacerdos.*

8 *Episcopus dispensare non potest vt duo viri, vel duæ fœminæ simul suscipiant infantem de sacro fonte.*

9 *Episcopus dispensare potest cum familiari suo triennali sibi non subdito super interstitiis, & illegitimitate, si ei iam ante ordinationem contulerat beneficium, aliàs secus.*

10 *Dispensatio præsumpta, in qua fundatur regula de triennali, non habet locum contra decreta Concilij.*

11 *Canonicatum & Parochialem obtinere poterit, qui à Sede Apost. legitimè dispensatus fuerit.*

12 *Beneficia plura quam vnum obtinere non poterit dispensatus ad beneficia dummodo plura simul non sint.*

13 *Vocem in Capitulo habet, & distributiones lucratur, qui fuerit dispensatus à Papa circa ætatem ad Canonicatum.*

Dispensare. Dispensatus.

COLLECT. CCLVI.

Dispensare non potest Episcopus auctoritate Ordinaria in gradibus affinitatis, seu consanguinitatis à Iure prohibitis cum contrahentibus matrimonia. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num* 344. 1

Dispensare non potest Prælatus vt puella, quæ duodecimum annum non compleuerit, possit habitum in monasterio suscipere. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 17. *l.* 7. *de Regul. num.* 43. 2

Dispensare ex causa potest Episcopus vt quis obtinere valeat duo beneficia difformia sub eodem tecto, dummodo quodlibet per se non sit sufficiens ad sustentationem prouisi. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *c.* 5. *n.* 377. 3

Dispensare potest Episcopus cum promotis per saltum, sine aliquo sacrorum Ordinum omisso, siue omnibus, si non ministrauerint. *Sacra Cong. Conc.* apud Armendar. *ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. num.* 53. *vers. item*, quam refero *de officio & potest Episcopi p.* 2. *alleg.* 47. *n.* 6. *&* 7. 4

Dispensare potest Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato, super illegitimitate ad quatuor Ordines minores. *Sacra Cong. Conc. in nullius oppidi de Pignarolo* 18. *Nouembris* 1628. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 8. *num.* 86. 5

Dispensare potest Episcopus eum simoniaco occulto, non tamen illum rehabilitare valet ad beneficia imposterum obtinenda nec ad retinenda, quæ per simoniam occultam obtinuit. *S. Cong. Conc. testibus* Nicol. Garc. *de benefic. p.* 8. *c.* 1. *n.* 74. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de irregularit. n.* 15. *&* 16. quos cum aliis refero *de officio, & potestate Episcopi p.* 2. *alleg.* 39. *n.* 44.

7 Dispensare post Concil. Trid. non potest Episcopus etiam de consensu patronorum eum minore 25. annorum ad Capellam simplicem obtinendam, ad quam ex fundatione est præsentandus Sacerdos. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 1. *num.* 99. *&* 112.

8 Dispensare non potest Episcopus vt duo viri, vel duæ fœminæ simul suscipiant infantem de sacro fonte. *Sacra Cong. Conc.* attestantibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Baptismus* §. 4. Rebell. *de obligat. Iustit. p.* 2. *in appendice ad lib.* 4. *n.* 89. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib* 4. *tit.* 15. *l.* 1. *de Matrim. n.* 75. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcop. p.* 2. *alleg.* 30. *n.* 41.

9 Dispensare poterit Episcopus cum familiari suo triennali aliàs sibi non subdito super interstitiis, si ei iam ante Ordinationem contulit beneficium, quia ratione beneficij collati illi iam est subditus; aliàs secus. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n.* 48. *&* 50. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Ordo pag.* 194. *col.* 1. Nicol. Garc. *de benefic. part.* 2. *capit.* 5. *numer.* 86.

10 Dispensatio præsumpta in qua fundatur regula de triennali, non habet locum contra decreta Concilij cap. 4. sess. 7. & cap. 17. sess. 24. & cap. 5. sess. 25. de reform. itaut possidentes beneficia contra dispositionem dictorum decretorum ex tali præsumpta dispensatione suam possessionem tueri non valeant. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *n.* 379.

11 Dispensatus legitimè à Sede Apost. non auctoritate Ordinaria, obtinere potest Canonicatum, & Parochialem. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 373.

12 Dispensatus ad beneficia dummodo plura simul non sint, non potest obtinere plura quàm vnum, quamuis illud ad vitam obtinentis honorificè sustentandam minimè sufficiat. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *in addit ad d. p.* 11. *c.* 5. *n.* 235. & postea *in Neocastren.* 3. *Februarij* 1629. *& in Alexandrina* 11. *Martij* 1630. quas citat Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 8. *num.* 88.

13 Dispensatus à Papa circa ætatem ad Canonicatum obtinendum in Cathedrali, habet vocem in Capitulo, & lucratur distributiones quotidianas, dum Diuinis interest. *Sacra Cong. Conc. in Reatina* 10. *Iulij* 1627. *& in Montis Politiani* 13. *Ianuarij* 1629. *& in sancti Miniati* 15. *Septembris eiusdem anni*, de quibus Sellius *in selectis Canon. cap.* 2. *n.* 9. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 22. *de reform. cap.* 4. *num.* 11.

SVMMARIVM.

1 *Gradus remotior in dispensationibus matrimonialibus qualiter attendatur, & secum trahat propinquiorem.*

2 *Copula carnalis si præcessit, & in supplicatione de ea nulla facta fuit mentio Pontifici, dispensatio obtenta erit subreptitia.*

3 & 4 *Copula superueniens post dispensationem ab Ordinario factam non obstat validitati matrimonij, de eadem materia, & in alio euentu num.* 4.

5 *Decretum apponi solitum in litteris dispensationum vt nihil muneris, aut sponte oblati accipi possit pro illarum exeutione, quomodo intelligendum.*

6 *Littera in forma dignum, & dispensationes sunt committenda illi, cui mandata est iurisdictio, visitatio, correctio, &c.*

7 *Prioratus quando est nullius diœcesis, & quasi Episcopalem iurisdictionem habet Priori committi possunt dispensationes Matrimoniales.*

8 *Vicarius Capitularis non potest expedire dispensationes Matrimoniales directas Episcopo, seu eius Vicario generali.*

9 *Notarius pro examinandis testibus, & sumendis aliis informationibus in dispensationibus Matrimonialibus, quam mercedem accipere valeat, ostenditur.*

10 *Episcopis vicinioribus non sunt committenda dispensationes Matrimoniales si contrahentes sunt subditi alicuius inferioris nullius diœcesis, & iurisdictionem quasi Episcopalem habentis.*

11 *Impedimento iustitia publica honestatis in primo gradu ex quibus causis concedatur dispensatio ad celebrandum matrimonium.*

12 *Dispensatio ex quibus causis mulieri concessa pro matrimonio contrahendo cum fratre mariti defuncti.*

Dispensationes Matrimoniales.

COLLECT. CCLVII.

Dispensationibus Matrimonialibus pro coniunctis in diuersis gradibus consanguinitatis vel affinitatis ex eodem stipite prouenientibus statuit Pius IV. const. 137. vt exprimerentur etiam gradus propinquiores, & non solum remotiores, aliàs dispensationes essent nullæ. Postmodum Pius V. constit. sua incip. Sanctissimus de anno 1566. in fauorem Matrimonij decreuit, vt de cætero in dispensationibus pro consanguinitate & affinitate, aut mixtis ex eodem stipite (dummodò non attingant primum gradum, super quo nunquam intendit dispensare) attendatur gradus remotior, qui secum trahat propinquiorem. Idem ferum mandat in commissionibus, & litteris factis Ordinariis, sufficit enim exprimere remotiorem gradum, obtentis tamen postea litteris declaratoriis super propinquiore. Refert Scott. *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 94. & latè Ego ipse *in votis decis. Canon. lib.* 1. *voto* 3. 1

Dispensatio matrimonialis subreptitia est, si inter consanguineos, vel affines, aut spirituali cognatione coniunctos carnalis copula præcessisset, cuius mentionem in supplicatione non fecissent, propterea quod tales consanguinei, affines, vel cognati spirituales per hanc carnalem copulam redditi sunt inhabiles ad contrahendum Matrimonium, ex eo quod dicuntur commisisse incestum, qui impedit incestuosos contrahere Matrimonium: ideo pro validitate dispensationis super gradu prohibito necessaria est de iure expressio copulæ carnalis, prout stylus Curiæ obseruat. 2

Sacra

Sacra Congr. Conc. cuius meminerunt Nicol. Garc. *de benef. p.* 8. *cap.* 3. *num.* 66. Additio *ad Nauar. cons.* 9 *de consang. & affin. in nou.* Quarant. *in summ. Bullarij verbo Matrimoniales dispensationes n.* 13. *vers. quibus expletis*, Marc. Anton Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. c.* 25 .*n.* 4. Sanch. *de Matrim. lib.* 8. *disp.* 25 .*n.* 7. Hurtado *eod. tract. disp.* 26. *n.* 22. Rebell. *de obligat. iustit. p.* 2. *lib.* 4. *in declar. S. Cong. n.* 122. & 149. Latè plures referens. Ego ipse *in votis decisiuis Canon. lib.* 2. *voto* 17. *num.* 59.

3 Dispensatio redditur nulla ex copula præcedente dispensationem si de ea non fuerit facta mentio in supplicatione, copula verò superueniens post dispensationem ab Ordinario factam, non impedit matrimonij validitatem. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part.* 8. *cap.* 3. *n.* 70. *in fine.*

4 Dispensationis litteras super gradu prohibito obtinentes si eis non præsentatis contraxerunt, vel se carnaliter cognouerunt, noua egent dispensatione. Si verò sic consanguinitatis, vel affinitatis gradu coniuncti carnale commercium simul habuerunt, eoque expresso litteras à Sede Apost. quibus Ordinario dispensatio committebatur, obtinuerunt, easque illi præsentarunt, & veritate causæ probata dispensationem assequuti sunt, & deinde non contracto adhuc Matrimonio, se iterum carnaliter cognouerunt, noua non requiritur dispensatio. *Sacra Congreg. Conc. sub die* 22. *Ianuarij* 1606. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. l.* 1. *tit.* 8. *n.* 61.

5 Dispensationum in litteris decretum apponi solitum, vt nihil muneris, aut sponte oblati accipi possit pro illarum executione, ita intelligendum est, vt neque Ordinarius ipse neque Vicarius quicquam prorsus pro mercede laboris, quem ea in re susceperit, capere possit. *Sacra Congregat. Conc.* penes Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo dispensatio* §. 1.

6 Dispensationes Matrimoniales, & litteræ in forma Dignum, sunt committendæ illi, cui mandata est iurisdictio, visitatio, correctio, & superioritas, etiam quoad institutionem, præsentationem, & nominationem. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p.* 9. *c.* 2. *n.* 145.

7 Dispensationes Matrimoniales, & alia huiusmodi Priori sunt committendæ, si Prioratus sit nullius diœcesis, & quasi Episcopalem iurisdictionem habeat. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 144.

8 Dispensationes Matrimoniales directæ Episcopo, & eius Vicario Generali si Sedes vacare contingat, non possunt per Vicarium Capitularem expediri contra Sanch. *de Matrim. lib.* 8. *disp.* 27. *n.* 29. censuit *S. Congr. Conc. sub die* 24. *Maij* 1621. quam adducit Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 62.

9 Dispensationes Matrimoniales adeò gratis concedendæ sunt quod etiam Ordinarij, quibus hæ dispensationes committuntur, suum officium gratis præstent, itaut nec ipse Vicarius aliquid accipiat pro mercede. Notarius verò pro examinandis cæteris confirmationibus quartam partem aurei, seu ducati accipere possit; pro litteris verò absolutionum, & dispensationum in foro Conscientiæ tantum nihil à quoquam accipi possit, vt Romæ fit. *S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 8. *c.* 1. *n.* 102.

10 Dispensationes Matrimoniales, & aliæ quæcunque quæ subditis inferiorum Episcopis à Sede Apostol. conceduntur, si eas extra Romanam Curiam committi contigerit, & illi inferiores nullius diœcesis existant, & iurisdictionem quasi Episcopalem habeant, eisdem inferioribus, non autem viciniorbus Episcopis sunt committendæ. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *c.* 2. *num.* 142.

Barbos. Apost. decis. Sum

Dispensatio petita celebrandi Matrimonium 11
non obstante impedimento iustitiæ publicæ honestatis in primo gradu conceditur, attenta copula subsequuta, propter quam mulier diffamata remanebat, & stante quod ad copulam deuentum non fuerit sub spe faciliorem reddendi dispensationis gratiam, & in forma pauperum, vt petebatur, & iniunctis pœnitentiis salutaribus. *Sacra Cong. Conc. in Caiet.* 27. *Iulij* 1626. quam citat Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 65.

Dispensatio concessa fuit cuidam mulieri pro 12
contrahendo matrimonio cum fratre mariti defuncti, stante matrimonio rato, & non consummato, & quod mulier post mortem viri cognita fuit, & prægnans reddita ab huiusmodi fratre cum periculo necis, & infamiæ. *Sacra Cong. Conc. in Cauen.* 17. *Nouembr.* 1629. quam allegat Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 67.

SVMMARIVM.

1 *Cappellania cum distributionibus quotidianis arguit residentiam in choro, ac incompatibilitatem cum alio beneficio residentiam requirente.*

2 *Pensione grauari non possunt distributiones quotidianæ, nisi expressis verbis à Pontifice concedatur.*

3 *Absentes in illis tribus mensibus à Concil. Trid. concessis distributiones quotidianas percipere non possunt.*

4 *Senibus & legitimè impeditis debentur distributiones quotidianæ si interesse non possint nocturno tempore quo Matutina Hora ex consuetudine recitari solent.*

5 *Absens à choro occasione seruitij curæ eius Canonicatui annexa lucratur distributiones quotidianas.*

6 *Priuato iniustè debentur distributiones quotidianæ, & cætera emolumenta.*

7 *Interuenientes Episcopo celebranti Pontificaliter in ciuitate, vel in suburbiis lucrantur distributiones quotidianas.*

8 *Canonicus, qui lumen oculorum amisit, distributiones quotidianas lucratur.*

9 *Carceratus indebitè lucratur distributiones quotidianas.*

10 *Romæ carceratus, vel ibi ex causa detentus non amittit distributiones.*

11 *Romam accedens seruitio Episcopi, vel ad visitanda limina, gaudet distributionibus quotidianis.*

12 *Præbendam Theologalem obtinens, distributiones percipit quotidianas omnibus illis diebus, quibus lectionem habet, quamuis choro non intersit.*

13 *Absens Canonicus pro euidenti Ecclesiæ vtilitate distributiones quotidianas lucratur, dummodo non sit ei constitutum salarium.*

14 *Prouiso ab Ordinario Cardinale vigore indulti debentur distributiones, pro tempore quo Ecclesiæ inseruiuit, & possessionem habuit, etiamsi postea detegatur quod prouisio fuerit inualida.*

15 *Possessionem Canonicatus obtinens vigore ordinariæ prouisionis, & deinde coactus prouisionem*

Apostolicam obtinere, & prima renunciare, nihilominus distributiones lucratur.

16 *Professionem Fidei non faciens si resideat, distributiones lucratur.*

17 *Infirmis distributiones quotidianæ debentur.*

18 *Canonicus qui ex facto Principis temporalis loci residere non potest lucratur distributiones.*

19 *Inseruientes suo Episcopo debent percipere distributiones, si in eo omnes Canonicatus redditus consistant.*

20 *Beneficiatis, seu Cappellanis ægrotis debentur distributiones, non tamen eleemosyna pro Missis.*

21 *Dispensatus à Papa circa ætatem pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali lucratur distributiones & vocem in Capitulo.*

22 *Coadiuto Canonico debentur distributiones, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore.*

23 *Impedito legitimè debentur distributiones.*

24 *Canonicus procurator Capituli, & pro negotiis Capituli assistens lucratur distributiones.*

25 *Canonicus de homicidio inquisitus & intra annum comparens, si postea innocens declaretur, lucratur distributiones.*

26 *Missam Conuentualem, seu de die non cantantes minime lucrantur distributiones.*

27 *Infirmo vel aliàs legitimè impedito quando habet coadiutorem, non debentur distributiones.*

28 *Congregationibus Capitularibus interessentibus non debentur distributiones si id faciant tempore, quo diuina celebrantur.*

29 *Coadiutoribus non debentur distributiones, quæ dantur Præbendatis quando aliquas Missas celebrant, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis.*

30 *Vicario generali Canonico non debentur distributiones nisi sedeat, & incedat cum suo habitu.*

31 *Missis priuatis Episcopo inseruiens non lucratur distributiones.*

32 *Episcopo Cardinali pro caudatario inseruiens Canonicus non gaudet distributionibus.*

33 *Cubiculario Canonico ad bussulam Sanctissimi non debentur distributiones.*

34 *Vicarij in officio inseruiens Episcopo non lucratur distributiones.*

35 *Canonico in publica vniuersitate docenti Ius Canonicum non debentur distributiones.*

36 *Missam celebrantes dum diuina officia recitantur distributionibus non gaudent.*

37 *Canonico, qui ex causa pestis absfuerit non debentur distributiones, nisi secus consuetudine obtentum fuerit.*

38 *Canonico qui fuit Romæ pro negotiis Capituli contra Episcopum non debentur distributiones.*

39 *Examinatores Canonici si propter examen in choro Horis Canonicis non assistant, non lucrantur distributiones.*

40 *Canonici non lucrantur distributiones nisi in choro, processionibus, aliisque actibus proprio Canonicali habitu vtantur.*

41 *Episcopum comitantes Canonici non lucrantur distributiones.*

42 *Canonicus, quibus vti Canonicis non incumbit onus audiendi Confessiones, si pro his audiendis absint à choro, non lucrantur distributionès.*

43 *Horis Canonicis omnibus debent assignari distributiones, quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum.*

44 *Episcopo non licet aliquo prætextu, donare, relinquere, aut quauis collusióne remittere alicui distributiones amissas.*

Distributiones quotidianæ.

COLLECT. CCLVIII.

Distributiones quotidianæ cuiuslibet capellaniæ arguunt residentiam in choro, ac proinde incompatibilis est cum beneficiis residentiam requirentibus. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib. 4. tit. 7. de benef. incompatib. num. 63.* 1

Distributiones quotidianæ ne deteriores fiant, pensione grauari non possunt, nisi expressis verbis à Pontifice concedatur. *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garc. *de benef. part. 1. cap. 5. n. 390.* 2

Distributiones quotidianas percipere non possunt absentes in illis tribus mensibus à Concilio concessis. *Sac. Congr. Conc. sub die 3. Augusti 1686.* referente Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. § 7. proœm. num. 181.* 3

Distributiones quotidianæ debentur senibus, & legitimè impeditis, si nocturno tempore, quo Matutinæ Horæ ex consuetudine recitari solent, interesse non possint, & Capitulum de huiusmodi impedimento iudicare poterit. *Sacra Congr. Rituu Mazarien. 10. Decembr. 1605.* penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 10. num. 43.* Et iterum distributiones quotidianas percipit senio ita confectus vt residere, & interesse Diuinis non possit, modo aliàs interesse consueuerit. *Sacra Congr. Conc.* testibus Franc. Leone *in thesauro fori Eccles. part. 3. cap. 2. n. 27.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de residont. Canon. n. 79.* quoa cum aliis refero *de officio & potest. Episcop. part. 3. alleg. 53. num. 164* Et iterum distributiones quotidianæ debentur senio confectis, si soliti sint residere, ac etiam infirmis ex propria culpa & peccato, & detentis in carceribus, non tamen ob propriam culpam. *Eadem Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. part. 3. cap. 2. num. 362.* 4

Distributiones quotidianas lucratur Canonicus à choro absens occasione seruitij curæ eius Canonicatui annexæ, tanquam si esset præsens, ideóque Episcopus curam animarum eidem Canonico auferre, & Mansionario sibi, eiúsque successoribus beneuiso conferre non debet. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Lauden. 24. Nouembris 1617.* cuius memini *de Iure Eccles. vniuerso lib. 3. cap. 18. n. 46.* 5

Distributiones quotidianæ & fructus, cæteraque emolumenta, quæ præsentibus tantum & interessentibus lucri causa fieri consueuerunt priuato iniostè debentur pro toto eo tempore, quo ob dictam priuationem munera suo beneficio incumbentia obire, atque Horis Canonicis interesse non potuit. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. 26. May 1625. & Sacra Congr. Conc. in Aquilana 21. Iunij eiusdem anni*, quarum memini *d. lib. 3. cap. 18. num. 77.* 6

Distributiones quotidianas lucrantur inseruientes Episcopo celebranti Pontificaliter in ciuitate, vel in Suburbiis, non autem in alio loco, vel comitantes in visitatione. *Sacra Cong. Conc. sub die 17. May 1600.* quam refert Aldan. *d. lib. 3. tit. 10. n. 44.* 7

Distributiones quotidianas, & cætera emolumenta

menta lucrari debet Canonicus, qui lumen oculorum amisit,& propterea Missas celebrare, & diuina officia recitare non potest, perinde ac si ille interesset. *Sacra Cangr. Canc.* 20. *Iuly* 1619. quam citat Aldan. *d. tit.* 10. *num.* 45. Et iterum Canonicus post adeptum Canonicatum vtroque lumine orbatus distributiones lucratur absque eo quod intersit Diuinis. *Sacra Cangr. Canc. sub die* 26. *Ianuary* 1616. de qua idem Aldan. *d. tit.* 10. *numaro* 46.

9 Distributiones quotidianas lucratur iniustè carceratus. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 5. *Decembris* 1600. penes Aldan. *d. tit.* 10. *num.* 47. & iterum Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 362. vbi etiam ea *Sacra Congr. Canc. in Bracharen.* 27. *Iuly* 1570. addit quod si condemnatus fuerit, & appellet, interim non percipiet distributiones, sed si in secunda instantia obtinuerit, omnia recuperabit. Et iterum. Distributiones quotidianæ, consuetudine contraria non obstante, debentur Canonico totius temporis, quo propter denegationem distributionum io tempore indebitæ carcerationis abfuit à residentia. *Sacra Cangr. Cone. sub die* 19. *Maij* 1626. cuius memini *de Canon. cap.* 24. *n.* 42.

10 Distributiones debentur Canonico pro tempore, quo fuit Romæ carceratus, vel ibi ea causa detentus. *Sacra Congr. Conc. in Lancianen.* 6. *Februarij & 8. Maij* 1627. quam allegat Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 48.

11 Distributionibus quotidianis gaudet Canonicus, qui accedit Romam pro seruitio Episcopi, qui venit ad visitanda limina Apostolorum, etiam quod dictus Canonicus veniat post Episcopum non autem simul. *Sacra Cong. Conc. sub die* 9. *Septembris* 1623. quam adducit Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 49. Et iterum. Distributiones lucrantur ex decreto Sixti V. Canonici missi ab ipsorum Episcopis ad limina Apostolorum eorum nomine. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *capite* 2. *num.* 348.

12 Distributiones quotidianas quamuis lucrari minimè debeat obtinens Præbendam Theologalem, si diuinis non intersit, etiam eo die, quo lectionem habet, vt tamen diligentius huic muneri præstantissimo Scolasticus Theologalem obtinens vacare queat, illi conceditur vt deinceps omnibus illis diebus, quibus huiusmodi munere functus fuerit, distributiones quotidianas percipiat, quamuis choro non intersit. *Sacra Congr. Canc. in Orsolan.* 5. *Augusti* 1616. de qua Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 50.

13 Distributiones quotidianas lucratur Canonicus absens pro euidenti vtilitate suæ Ecclesiæ dummodò non sit ei constitutum salarium. *Sacra Cong. Conc. sub die* 31. *Ianuarij* 1603. teste Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 51. Et iterum. Distributiones quotidianas lucratur absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate, præcipuè stante consuetudine quod Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus,& quotidianas distributiones. *Sacra Cang. Canc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 362. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. *§.* 2. *de resident. Canon. num.* 73. & 95. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 53. *n.* 171.

14 Distributiones debentur prouiso ab Ordinario Cardinale vigore indulti pro tempore, quo Ecclesiæ inseruiuit, possessionem habuit vigore huius prouisionis, etiamsi postea detegatur quod prouisio fuit inualida, & quod pertinebat ad Papam, quia beneficium erat de iurepatronatus Sedis Apost. *Sacra Cang. Conc. in Ferrarien.* 21. *Augusti* 1627. quam citat Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 52.

15 Distributiones quotidianæ debentur illi, qui post habitam possessionem Canonicatus vigore Ordinariæ prouisionis, & seruitium aliquorum mensium in Cathedrali coactus fuit capere nouam prouisionem Apostolicam, & primæ renuntiare, ex eo quod detectum fuit prouisionem spectasse ad Papam, & benè lucratur easdem distributiones pro tempore, quo Ecclesiæ, & choro inseruiuit. *Eadem Sacra Congregat. Canc. in dicta Ferrarien.*

16 Distributiones quotidianas seruiens facit suas, licet professionem Fidei non emiserit. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benef. p.* 3. *cap.* 5. *num.* 60.

17 Distributiones quotidianæ debentur infirmis propter infirmitatem diuinis Officiis non interessentibus. *Sacra Cang. Canc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 362.

18 Distributiones quotidianas lucratur Canonicus, qui ea facto Principis temporalis loci residere non potest, sed interea debet curare Canonicatum resignare, vel permutare, aut rationem aliquam inire, qua & suæ, & Ecclesiæ indemnitati consultum sit. *Sacra Cangr. Canc. in Carpen.* 17. *Septembris* 1616. quam citat Sellius *in select. Canon. cap.* 36. *num.* 48.

19 Distributiones quotidianas debent percipere Canonici suo Episcopo inseruientes si in eis omnes Canonicatus redditus consistant. *Sacra Cong. Canc. in Gallien.* 29. *Iulij* 1628. *in resp. ad dub.* 4. de qua per Sellium *d. cap.* 36. *n.* 49.

20 Distributiones quotidianæ, non tamen eleemosynæ pro Missis debentur ægrotis beneficiatis, seu Capellanis in Parochiali ordinatis ad titulum talium beneficiorum, quæ habent fructus certos, & incertos consistentes in distributionibus, & in eleemosynis, quæ largiuntur pro Missis. *Sacra Cang. Conc. in Tarracanen.* 12. *Augusti* 1628. referente Sellio *d. cap.* 36. *n.* 50.

21 Distributiones quotidianas dum Diuinis interest, lucratur, ac vocem in Capitulo habet dispensatus à Papa circa ætatem pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali. *Sacra Cang. Canc. in Reatina* 10. *Iulij* 1627. & *in Montis Politiani* 13. *Ianuarij* 1629. & *in sancti Miniati* 15. *Septembris* 1629. quarum meminit Bonfadin. *in thesaura Ecclesiast. decis. resol.* 2. *n.* 13.

22 Distributiones quotidianæ debentur Canonico coadiuto, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore. *Sacra Cong. Conc. in Vrbenetana* 9. *Nouembris* 1628. penes Bonfadin. *d. resol.* 2. *n.* 15.

23 Distributiones quotidianæ debentur legitimè impedito, pro illo tempore, quo impeditus fuit inseruire. *Sacra Cong. Canc. in Alexandrina* 7. *Septembris* 1630. apud Sellium *d. cap.* 36. *n.* 51.

24 Distributiones quotidianas habere debet Canonicus procurator Capituli, & pro illius negotiis assistens. *Sacra Congr. Canc. in Saonen.* 21. *Augusti* 1604. vbi etiam quod huic procuratori reficiendæ sunt expensæ factæ in itinere, quam citat Sellius *d. cap.* 36. *n.* 51.

25 Distributionibus quotidianis gaudere debet Canonicus, qui inquisitus de homicidio & factus contumax infra annum comparuit & factis defensionibus in carceribus, fuit absolutus, & in-

nocens declaratus, ab ea die scilicet eas lucratur, qua se præsentauit in carceribus, non verò antea, tempore scilicet, quo fuit contumax. *S. Congr. Conc. sub die* 10. *Nouembris* 1618. quam adducit Sellius *d.cap.* 36.*n.*53.

26 Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici quando non cantant Missam Conuentualem, seu Missam de die. *Sacra Cong. Rit. in Fanoutina* 25. *Iunij* 1611. *& in Vrbinaten.* 4. *Iuly* 1615. quas refert Aldan. *d.tit.* 10.*n.*54.

27 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico infirmo, vel aliàs legitimè impedito quando habet coadiutorem, sed si coadiutor non resideat, punctatur tamen in damnum ipsius coadiutoris. *Sacra Congr. in Patauina* 8. *May* 1617. *& in Colimbrien.* 16. *Septembris* 1616. quarum meminit Aldan. *d.tit.* 10.*n.*55.

28 Distributiones quotidianæ non debentur interessentibus congregationibus Capitularibus tempore, quo Diuina celebrantur. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbonen.* 17. *Nouembris* 1600. de qua Sellius *d. cap.* 36. *n.*54 Et iterum. Distributiones quotidianas nequaquam lucrantur Canonici Capitulum habentes eo tempore, quo diuina Officia celebrari debent, pro illis horis, quibus Diuinis non interfuerunt. *S. Cong. Conc. in Ortalen.* 27. *May* 1632. *in resp. ad* 11. referente Bonfadin. *in thesauro Eccles. decis. resol.* 1.*n.*16.

29 Distributiones, quæ dantur Canonicis, vel Præbendatis propriæ Ecclesiæ, quando aliquas Missas celebrant, non debentur coadiutoribus, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis. *Sacra Cong. Rit. in Patauina* 3. *Decembris* 1616. penes Sellium *d.c.*36.*n.*57.

30 Distributiones quotidianas non lucratur Vicarius generalis quando est Canonicus, nisi sedeat, & incedat cum suo habitu, & in suo loco ordinario, ac si non esset Vicarius. *Sacra Congregat. Rit. in Gallipolitana* 11. *Decembris* 1613. *& in Casalen.* 5. *Iuly* 1614. *& in Clonacen.* 4. *Iuly* 1615. *& in Sutrina* 1. *Octobris* 1616. *& in Orotana* 4. *Aprilis* 1610. Idem de Canonicis Protonotariis, *eadem S.Cong. in Meliten.* 7. *Augusti* 1621. quas omnes refert Bonfadin. *d.resol.*1.*n.*17.

31 Distributiones quotidianas non lucratur Canonicus inseruiens Episcopo in Missis priuatis, *Sac. Cong. Conc. sub die* 17. *Martij* 1619. apud Sellium *d.c.*36.*n.*58.

32 Distributionibus, & fructibus non gaudet in absentia Canonicus Collegiatæ Ecclesiæ, dum seruiuit Episcopo Cardinali proc udatario. *Sacra Cong. Conc. in Viterbien.* 12. *Aprilis* 1617. penes Aldan. *d.tit.* 10.*n.*58.

33 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico cubiculario ad bussulam Sanctissimi, & propterea absenti à residentia, *Sacra Cong. Conc. in Reatina* 13. *Nouembris* 1627. de qua meminit Aldan. *d.tit.* 10.*n.*58.

34 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico inseruienti Episcopo in officio Vicarij, etiam pro illis Horis, quibus ratione officij Vicariatus non inseruiuit choro, etiamsi à tempore immemoriali obseruatum sit vt debeantur. *Sacra Cong. Conc. in Bueclen.* 18. *Decembris* 1627. quam adducit Sellius *d.cap.* 36.*n.*60.

35 Distributiones quotidianæ non debentur Canonico in publica Vniuersitate docenti, si in choro non intersit, quamuis omnes redditus in distributionibus quotidianis consistant. *Sacra Cong. Conc. in Limana* 18. *Decembris* 1627. cuius meminit Ioan. de Solorzano *de iure Indiarum tom.* 1. *lib.* 3.*c.*14.*n.*4.

Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici celebrantes dum diuina Officia recitantur, nisi ad celebrandum compulsi, aut iussi fuerint ab eo, ad quem pertinet. *Sacra Cong. Conc. in Callien.* 29. *Iuly* 1628. *& in Orolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 12. quarum meminit Bonfadin. *d.resolut.*2. *num.*20. 36

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico, qui ex causa pestis abfuerit, nisi pestis grassetur, & probetur legitima consuetudo quod distributiones huiusmodi dari consueuerunt absentibus ex iusta causa: quando autem pestis dicatur grassari, vt sit iusta causa absentiæ, relinquendum est arbitrio Episcopi. *Sacra Cong. Conc. in Mediolanen.* 9. *Nouembris* 1630. vt per Bonfadin. *dict. resol.* 2.*n.*21. 37

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico, qui fuit Romæ pro negotiis Capituli contra Episcopum, *Sacra Cong. Conc. in Auellina* 16. *Aprilis* 1633. penes Bonfadin. *d. resolut.* 2. *num.*22. 38

Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici examinatores propter examen, nisi assistant in choro Horis Canonicis. *Sacra Cong. Rit. in Lamacen.* 17. *Maij* 1607. quam adducit Sellius *d.c.*36.*n.*62. 39

Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici nisi in choro, processionibus, aliisque actibus proprio Canonicali habitu vtantur. *Sacra Cong. Rit. in Meliten.* 7. *Augusti* 1621. referente Sellio *d.c.*36.*n.*63. 40

Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici commutantes Episcopum. *Sacra Congr. Conc. in Caietana*, 24. *Iuly* 1632. apud Sellium *d. c.*36.*n.*64. 41

Distributiones quotidianas non lucratur si absit à choro pro confessionibus audiendis quando illi non incumbit vti Canonico onus illas audiendi. *Sacra Cong. Conc. sub die* 22. *Iuny* 1624. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. cap.*24. *num.* 6. *in fine.* 42

Distributiones quotidianæ, quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum Dignitatum alicuius Ecclesiæ, assignari debet non duobus tantum Horis Canonicis, sed etiam reliquis omnibus aliis, quibus qui non interfuerit, distributiones amittit. *Sacra Cong. Conc.* de qua memini *de Iure Eccles. vniuers. lib.* 3.*c.*18.*n.*15. 43

Distributiones quotidianas non licet Episcopo aliquo prætextu donare, relinquere, aut quauis collusione remittere alicui, qui vel ab Ecclesiæ seruitio abfuerit, vel alio quouis modo eas legitimè amittere debeat, nec fas est cuipiam illas capere, & si acceperit, suas non faciet, sed eas omnino restituere cogendus est distribuendas fabricæ Ecclesiæ quatenus indigeat, aut alteri pro loco, arbitrio Episcopi. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Sellius *d.c.*36.*n.*65. 44

SVMMARIVM.

1 *Professione Fidei præmissa Doctor creandus est.*

2 *Parochialis ab examine nullus excusatur quamuis sit Doctor, seu licentiatus in Theologia, seu Iure Canonico.*

3 *Vicarius Capituli Sede vacante Doctor aut licentiatus,*

centiatus, vel quantum fieri potest idoneus debet eligi.

4 *Vicarius Episcopi demortui si non fuerit Doctor, non debet confirmari à Capitulo sede vacante.*

5 *Vicarius Capitularius necessariò est eligendus unus ex Doctoribus existentibus in Capitulo.*

6 *Vicarius Sedis vacantis non potest esse Doctor Theologus.*

7 *Vicarius Capitularis debet esse Doctoratus in aliqua universitate, non verò à persona privata.*

8 *Praeminentia nulla datur inter Canonicos, & Presbyteros ratione Doctoratus.*

9 *Gradus Doctoratus non facit quod Presbyter Ordine posterior praecedat alius prioribus non Doctoribus.*

10 *Canonicos ab oneribus Canonicalibus non eximit gradus Doctoratus.*

11 & 12 *Privilegiis de perceptione fructuum Praebendarum & beneficiorum suorum in absentia gaudent docentes Sacram Scripturam, vel Ius Canonicum in publica universitate Quamvis Praebenda, quas obtinent, sita sint in Cathedrali eiusdem civitatis, ut n. 12.*

COLLECT. CCLIX.

Doctor, Doctoratus, Docentes.

1 Doctor creari nemo potest nisi praemissa Fidei professione, nec ea non praemissa caeteri cuiuscunque facultatis professores tam electi quàm eligendi illas exercere possunt. *Pius IV. constit.* 88. incip. *In sacrosancta Idib. Novembr.* 1564. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 128. aliàs *pag.* 96.

2 Doctor seu Licentiatus in Theologia, sive in Iure Canonico, & in publica Universitate graduatus, non excusatur ab examine quando petit provideri de aliqua Ecclesia Parochiali. *S. Congr. Conc.* testibus Nicol. Garcia *de benef. p.* 2. *c.* 2. *n.* 103. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 5. *n.* 17.

3 Doctor, aut Licentiatus in Iure Canonico, vel quantum fieri potest, idoneus debet eligi Vicarius Capituli Sede vacante, aliàs electio est irrita & nulla. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 5. *c.* 7. *n.* 10.

4 Doctor si non fuerit Vicarius Episcopi demortui non debet confirmari à Capitulo Sede vacante. *Sacra Congr. Conc.* cujus meminit Sbroz. *in addit. ad suum tract. de officio Vicarij lib.* 1. *quaest.* 36. *n.* 12. & 4. 55. *sub n.* 2.

5 Doctoribus existentibus in Capitulo necessario unus ex illis in Vicarium est eligendus, alias deputatio ad Metropolitanum devoluitur. *S. Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 5. *c.* 7. *n.* 13.

6 Doctor Theologus non potest esse Vicarius Sede vacante. *Sacra Congregat. Concil. sub die* 28. *Augusti* 1621. cujus memini *in tract. de Canon. & Dignit. c.* 42. *n.* 53.

7 Doctorati debet in aliqua universitate, non verò à persona privata eligendus in Vicarium Capitularem. *S. Cong. Conc. sub die* 19. *Septembris* 1620. de qua memini *d. c.* 42. *n.* 51.

8 Doctoratus ratione nulla datur praeminentia inter Canonicos, & Presbyteros, sed tantum ratione Ordinis, & antiquitatis. *S. Cong. Rit. in Montis Regalis* 19. *Martij* 1611. quam citat Sellius *in selectu Canon. c.* 19. *n.* 6.

Doctoratus gradus non facit quod Presbyter Ordine posterior praecedat aliis prioribus non Doctoribus. *S. Congr. Rit. in terra Coniglionis in Sicilia* 19. *Martij* 1611. & *in Famen. Sancti Constantij* 4. *Iulij* 1615. & *in Catanien.* 30. *Ianuarij* 1616. & 19. *Ianuarij* 1619. & 22. *August.* 1620. & *in Nucerina terra Guald.* 19. *Ianuarij* 1619. & *in Cephaluden. eadem die & anno*, & 30. *Mart.* 1621. & *in Messanen. terra Gagliani* 20. *Aprilis* 1619. quas refert Sellius *d. c.* 19. *n.* 7. 9

Docentes sacram Scripturam seu Theologiam, dum publicè in scholis docuerint, gaudent privilegiis de perceptione fructuum Praebendarum, & beneficiorum suorum in absentia, quamvis ab Episcopo licentiam non obtinuerint, dum tamen conducti sint ab Universitate *Sacra Cong. Concil.* attestante Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 559. 10

Docentes Ius Canonicum in publica universitate, privilegiis de percipiendis in absentia Praebendarum suarum fructibus gaudent, & potiuntur, quamvis Praebendae, quas obtinent, sitae sint in Cathedrali eiusdem civitatis, in qua publici Lectoris munere funguntur. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad suam tract. de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 85. 11

SUMMARIUM.

1 *Confraternitates Doctrinae Christianae ab Ordinariis locorum erigenda.*

2 *Confraternitas doctrinae Christianae Indulgentias consequitur.*

3 *Ordinarius non potest mulctis, & poenis etiam in casu notabilis negligentiae cogere pueros ad discendam Doctrinam Christianam.*

4 *Regulares, qui extra claustra degunt causa docendi Doctrinam Christianam, possunt ab Episcopo visitari & corrigi, Iesuitis exceptis.*

5 *Parochi si non doceant Christianam Doctrinam, non potest Episcopus eis comminari poenam peccati mort. sed eos debet obstringere per viam praecepti poenalis.*

6 *Matrimonium prohiberi non potest non addiscentibus Doctrinam Christianam.*

Doctrina Christiana.

COLLECT. CCLX.

Doctrinae Christianae Confraternitates ab Ordinariis locorum ad pueros in Christiana Fide erudiendos erigi iussit *Pius V. constit.* 137. incip. *Ex debito* 6. *Octobris* 1571. apud Laërtium Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 348. aliàs *pag.* 261. in noviss. impress. *Gregorius XIII. constit. sua* incip. *Illius*, & *constit.* incip. *Sanctissimus de anno* 1576. apud Scottia *in selectas summorum Pont. Constitut. epit.* 123. & 124. 1

Doctrinae Christianae Confraternitatibus Indulgentias concessit *Paulus V. constitut.* 36. incip. *Ex credito* 6. *Octobris* 1607. apud Laert. Cherub. in 2

in Bullario tom. 3. pag. 225. aliàs *pag. 165.* in nouiss. impress.

3 Doctrinam Christianam ad discendam non potest Ordinarius mulctis, & pœnis, etiam in casu notabilis negligentiæ, aut contumaciæ cogere pueros. *Sacra Congr. Conc.* teste Zerol. *in praxi Episcop. p. 1. verbo Doctrina Christiana §. 3.* quem refero *de officio, & potest. Parochi cap. 15. n. 6.*

4 Doctrinam Christianam docendi causa qui extra claustra degunt Regulares, possunt ab Episcopo visitari, & corrigi. Sacra Congr. Conc. in Manilen. de anno 1626. Quod locum non habet in Patribus Societatis IESV, qui munere docendi doctrinam Christianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis Superiores, qui curam ipsorum gerant, & apud quos se recipiant, iuxta regulæ institutum viuentes. *Sacra Congr. in Limen. 10. Iunij 1591.* quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 14. n. 8.*

5 Doctrinam Christianam si non docuerint Parochi, non potest Episcopus illis comminari pœnam peccati mort. sed eos per viam præcepti pœnalis debet obstringere *S. Congr. Episcop. & Regul. in Bergomen. 22. Nouembris. 1592.* cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap. 15. n. 3.*

6 Doctrinam Christianam non addiscentibus Matrimonium prohiberi non potest, sed contra eos admonitionibus comminatoriis est procedendum. *Sacra Cong. Episcop. Regul. sub die 6. Martij 1588.* de qua mentionem feci *d. tract. c. 21. n. 3.*

Domini temporales.

Collect. CCLXI.

1 Dominis in Ecclesiis suæ iurisdictionis permittitur sedes, genuflexorium, & postergale extra presbyterium, & thurificari debent duobus ictibus, & habere pacem cum aliquo instrumento iuxta dispositionem Cæremonialis, & adorare, ac venerari Sanctissimum Sacramentum in eius eleuatione extra presbyterium. *Sacra Cong. Rit. in Bominen. 2. Martij 1630. & in Triuicana 18. Februarij 1633. & in alia Bouinen. 5. Martij 1633.* quarum memini *in tract. de Canonicis & Dignit. c. 34. num. 32. in medio.*

Dominica dies.

Collect. CCLXII.

Dominica dies venit appellatione festi nouem lectionum. *Sacra Congr. Rit. in Conchen. 12. Martij 1618.* cuius meminere Aldan. *in compendio Canonicar. resol. lib. 1. tit. 1. num. 39.* Gauant. *in rub. Breuiarij sect. 7. cap. 12. vers. dices.* Sellius *in selectis Canon. c. 31. n. 26.*

De Dominica Gauant. *in rubricas Breuiarij sect. 3. c. 5. & sect. 5. cap. 11. cum seqq. & in rub. Missalis p. 4. c. 12. n. 10. cum seqq.*

S. Dominicus.

Collect. CCLXIII.

Sanctum Dominicum canonizauit, eiusque vitæ multa laudabilia refert *Gregorius IX. const. 8.* incip. *Fons Sapientiæ 5. Non. Iulij 1234.* apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 56.* aliàs *pag. 88.* in nouiss. impress.

S. Dominici festum die quinta Augusti celebrari consuetum, ad diem 4. eiusdem mensis transtulit *Paulus IV. constit. 15.* incip. *Gloriosus 6. Id. Augusti 1558.* apud Laert. Cherub. *d. tom. 1. pag. 734.* aliàs *pag. 599.* in nouiss. impress.

S. Dominici nouitiæ possunt profiteri in mortis articulo etiam non expleto anno probationis. *Pius V. constit. 10.* incip. *Ex superna 3. Non. Iulij 1566.* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 188. & const. 109.* incip. *Summi Sacerdotij de anno 1570.* apud Laert. Cherub. *d. tom. 2. pag. 315.* aliàs *pag. 237.* in nouiss. impress. cuius meminere Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 3. quæst. 15. art. 6.* Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. quæst. 22. art. 10.* Sanch. *in præcepta Decalogi lib. 4. cap. 4. num. 16.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 101. num. 40.* Ouiedo *in praxi Regul. part. 1. tract. 6. cap. 2. quæst. 6.* Laurent. de Peyrin. *de priuileg. Regul. ad constit. 8. Pij V.* vbi multipliciter declarat, & resoluit etiam nouitios Fratres hoc priuilegio gaudere.

Domus.

Collect. CCLXIV.

Domus professæ Societatis IESV comprehenduntur in prohibitione nuper edita de rebus Eccles. non alien. *Sacra Congr. Conc. sub die 31. Iulij 1627.* cuius meminere Sellius *in selectis Canon. c. 15. n. 31.* & me citato Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 19. num. 55. in princip.*

SVMMARIVM.

1 *Promittens, vel donans, aut recipiens aliquid pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apost. qualiter puniatur, remissiuè.*
2 *Monasterio donare potest virgo in eo cum licentia existens donationis causa.*
3 *Regularibus interdicta donatio, & munerum largitio, remissiuè.*
4 *Ordinari quando quis possit ad titulum donationis, ostenditur.*
5 *Religionis contemplatione, & per paucos dies ante ingressum in ea facta donatio per filium est valida.*
6 *Donatio facta, etiam post sequutam traditionem bonorum donatorum pro patrimonio ad suscipiendos Ordines sacros, si Clericus moriatur antequam eos suscipiat, donans potest recuperare eadem bona.*

Donans, Donare, Donatio.

Collect. CCLXV.

Donans aliquid, vel promittens, aut recipiens pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apostol. qualiter puniatur: Vide infra verbo *Pœna, collect. 578. num. 1.*

Donare validè potest ipsi monasterio virgo quæ diutius remansit in monasterio in habitu nouitiarũ cum

cum licentia permanendi educationis causa, quia non est Monialis. *Sacra.Conc.in Faaontina* 31. *Iuly* 1627. teste Sellius *in selectis Canonicis c.*32.*n.*80.

3 Donatio & munerum largitio Regularibus interdicta. *Clemens VIII. constit.* 28. incip. *Religiosa* 13. *Kalend. Iulij* 1594. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 40. de qua latè infra *verbo Munera collect.* 520.

4 Donationis ad titulum potest quis ordinari si ita Episcopus iudicauerit assumendum pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiarum, & si donatio est realiter vera, & non ficta, quæ deinceps alienari non possit absque Episcopi licentia, vel aliunde habeat vnde viuere possit. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 79.

5 Donatio facta per filium patri per paucos dies ante ingressum in Religionem seu habitus susceptionem intuitu & contemplatione eiusdem Religionis est valida. *Sacra Congr. Conc. sub die* 13. *Aprilis* 1630. quam adducit Sellius *d. cap.* 32. *n.* 81.

6 Donatio facta cum sequuta traditione bonorum pro patrimonio ad suscipiendos sacros Ordines, si clericus moriatur ante illos susceptos, non obstat Concil. cap. 2. sess. 21. de reform. quin donans recuperet eadem bona si attento Iure communi restituenda forent. *Sacra Congr. Conc. in Mutinen.* 11. *Iuly* 1631. cuius meminit Sellius *d. cap.* 32. *num.* 83.

SVMMARIVM.

1 *Monialium dos solui debet in ære.*
2 *Monialium dotes anno probationis durante deponuntur, professione vero emissa in bonis stabilibus implicari debent.*
3 *Monialium dotes si non adsint mercatores, aut banchi, apud quem deponenda.*
4 *Monialium dotes apud consanguineos, vel affines illarum non relinquendæ.*
5 *Valor monetæ attenditur iuxta tempus contractus in solutione dotis Monialium.*
6 *Differentia nulla facienda est inter indigenes & aduenas quoad assignandas Monialium dotes.*
7 *Dos datur pro Monialibus accessoriè ad personas ipsarum.*
8 *Nouitiæ dos, si ante professionem moriatur, hæredibus restituenda est.*

Dos Monialium.

Collect. CCLXVI.

1 DOs siue dotales eleemosynæ Monialium solui debent in ære, nec assignatio bonorum stabilium, aut censuum permittitur. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Camerinen.* 28. *Aprilis* 1588. testibus Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 10. *num.* 20. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo dos n.* 1. Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo dos, n.* 5. *in princ.*

2 Dotes Monialium anno probationis durante deponuntur iuxta formam in decreto generali præscriptam, professione verò emissa in bonis stabilibus, siue censibus ad Monasterij vtilitatem implicari debent. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 10. *n.* 21.

Dotes in locis, in quibus non adsunt mercatores, aut banchi deponi debent in manibus probi viri, & facultosi, qui ad omne mandatum Monialium, & absque alia exceptione eam soluturum se obliget. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Camerinen.* 13. *Martij* 1594. cuius meminere Aldan. *d. tit.* 10. *num.* 24. Ioann. Maria Nouar. *d. verbo dos n.* 2. Ego ipse *de iure eccles. vniuersæ lib.* 1. *c.* 44. *n.* 36. 3

Dotes apud Monialium consanguineos vel affines nullatenus relinquantur, sed antequam puellæ habitum suscipiant, deponantur actualiter apud mercatorem, vel penes aliam personam fide & facultatibus idoneam, vt statim professione emissa in emptionem bonorum stabilium & annuorum redituum illico implicentur. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Lusit.* 6. *Iunij* 1613. *in resp. ad* 3. *dub.* penes Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 22. Ioan. Maria Nouar. *d. loco n.* 3. Lezana *d. tom.* 3. *verbo dos Monialium n.* 4. 4

Dotis Monialium, & annuarum præstatione in solutione valor monetæ attenditur iuxta tempus contractus. *Sacra Cong. Conc.* teste Tambur. *de iure Abbatissarum disp.* 3. *q.* 7. *n.* 7. quam refert Lezana *d. tom.* 3. *verbo dos Monialium n.* 5. *in fine.* 5

Dotibus Monialium recipiendis nulla debet fieri differentia inter indigenas, & aduenas. *Sacra Cong. Conc.* apud Gauant. *in man. Episcop. verbo Monialium alimenta num.* 12. Lezena *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.* 25. *n.* 39. *& d. tom.* 3. *verbo dos Monialium num.* 3. 6

Dos datur pro Monialibus accessoriè ad personas ipsarum, & sub tacita conditione dum illæ in Religione perseuerauerint. *Sacra Congr. Conc. in Barchinonen.* 10. *Aprilis* 1613. de qua Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 21. *quæst.* 6. & Lezana *d. tom.* 3. *verbo dos Monialium num.* 6. *in med.* 7

Dos nouitiæ intra tempus probationis decedentis Monasterio iam soluta, hæredibus nouitiæ est restituenda vnà cum fructibus si quos Monasterium percepisset, deducto tamen victu, & vestitu. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra, lib. secundo, tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 30. Ioannes Maria Nouar. *d. verbo dos, num.* 4. Lezana *d. tom.* 3. *verbo dos Monialium, num.* 7. 8

Ducata.

Collect. CCLXVII.

DVcatorum centum valor, qui ex decreto *c.* 13. *sess.* 24. *de reform.* debet remanere Rectori Parochialis Ecclesiæ, quæ pensione grauatur, est intelligendus iuxta morem vniuscuiusque Religionis. *Sacra Congr. Conc. in Colon.* 13. *Iuly* 1630. cuius meminit Sellius *in selectis Canon. c.* 81. *n.* 10. quem refero *in collect. ad Trid. d. cap.* 13. *num.* 14. & antea ita fuisse ab eadem Sacra Congr. decisum attestantur Galet. *in Margarita casuum Conscientia, verbo Parochus vlt. & verbo Pecunia* 1. *& verbo pensio* 10. Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. part.* 1. *cap.* 5. *num.* 373. Hinc congruam portionem assignandam Parocho ex causa debiti pensionum carcerato censeri debere summam ducatorum centum argenti illarum partium censuit eadem. *Sacra Congr. Conc. in Albinganen.* 27. *Iunij* 1626. quam adducit Sellius *d. cap.* 81. *n.* 8.

Daleia

Dulciaria.

COLLECT. CCLXVIII.

1 DVlciaria molta ſunt de genere prohibitorum à Conc. ſeſſ.24. cap.14. de reform. ab aliquo Capitulo exigendorum pro admiſſione in poſſeſſionem alicuius noui Canonici. *Sacra Congr. Conc.* teſte Zerol. *in praxi Epiſcop. p.2. verb. poſſeſſio benef.§.3. in fin.* Et iterum.

2 Dulciaria quædam vulgo noncopata, *confetture*, non poſſunt exigi pro admiſſione ad profeſſionem dignitatis, ſeu Canonicatus ex diſpoſitione *Conc. cap.14. ſeſſ.24. de reform.* etiam concurrente conſuetudine antiquiſſima. *Sacra Congr. Conc. in Tridentina 19. February* 1633. quam refert Bonſadin. *in theſauro eccleſiaſt. deciſ. reſol. 10. n. 13.*

SVMMARIVM.

1 *Duella ſub multis pœnis prohibuit Pius V.*
2 *Prohibitio duellorum extenditur ad duella priuata.*
3 *Chartas duellorum ſubſcribentes, vel publicantes aut de illis ſe intromittentes, & patrini quas pœnas incurrant.*
4 *Paciſcentes de dirimendo certamine, vel prouocantes ad ſingulare certamen quando duelli pœnam incurrant.*
5 *Pœna inflicta contra duellum committentes habent locum vbique gentium.*
6 *Auctores referuntur de duello agentes.*

Duellum.

COLLECT. CCLXIX.

1 DVella vbique ſub excommunicationis, anathematis, maledictionis, perpetuæ infamiæ, diffidationis, criminis læſæ maieſtatis, ſeditionis, rebellionis, confiſcationis Statuum, & Dominiorum, ac feodorum, & aliorum bonorum ſuorum, ac depoſitionis illorum, necnon inhabilitatis ad illa, & alia impoſterum obtinenda, ac interdicti, & aliis cenſuris prohibuit, & contra pugnantes, prouocantes, aut locum ſeu campum ad pugnandum dantes ſeu concedentes, aut in illis aſtantes, & intereſſentes, comitantes, conſulentes, fautores, necnon chartas certaminis ſeu duelli ſubſcribentes, ſeu affigentes, eaſdem pœnas eſſe exequendas ſtatuit. *Pius V. conſtit. 21.* incip. *Ea quæ Idib. Nouembris* 1590. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 31.* aliàs *pag. 24.* & illius meminit Lezana *in ſumm. quæſt. Regul. tom. 3. verbo duellum n. 3.*

2 Duellorum prohibitio in Concilio Tridentino habita ad illos omnes, qui ex condicto ſtatuto tempore, & in loco conuento monomachiam commiſerint, etiamſi nulli patrini, ſociíve ad id vocati fuerint, nec loci ſecuritas habita, nullæve prouocatoriæ litteræ, aut denunciationis clauſulæ præceſſerint, & ſic ad duella priuata, extendit *Gregor. XIII. conſtit. 78.* incip. *Ad tollendum Non. Decembris* 1582, apud Laërt. Cherubin. *in Bullario, tom. 2. pag. 461.* aliàs *pag. 347.* in nouiſſ. impreſſ. & de illa meminerc Nald. *in ſumm. verbo duellum num. 7.* Lezana *dict. tom. tertio eodem verbo etiam numero ſeptimo.*

Duellorum chartas ſubſcribentes, aut publicantes, vel de illis ſe intromittentes excommunicantur, & alias pœnas incurrunt, patrini efficiuntur infames, bonis omnibus ſpoliantur, ac veluti homicidæ puniuntur, conſilium præſtantes illum amittunt. *Clemens VIII. conſtit. 11.* incip. *Illius Vices* 16. *Kalend. Decembris* 1592. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag. 13.* aliàs *pag. 10.* & Lezan. *dict. tom. 3. verbo duellum num. 9.* Trullench. *in Decalog. lib. 5. cap. 2. dub. 13. num. 12.* & de illius materia ac interpretatione, Scortia *in ſelectas ſummorum Pontificum Conſtitutiones epit. 155. theor. 390.* Ioann. Anton. Nouar. *in ſumm. Bullarij, tit. de duello,* Lezana *dict. verbo duellum, num. 10. cum ſeqq.* 3

Duelli pœnas incurrũt paciſcentes de dirimendo certamine cum primum alteruter vulneratus, aut certus ictuum numerus vtrique illatus fuerit, & qui in bello iuſto aduerſarios ob priuata odia ad ſingulare certamen prouocant, & Magiſtratus, Præſides, locatenentes, & duces, qui permittunt, vel pro ipſorum facultate non impediunt, aut iam factum non puniunt. *Clemens VIII. in dicta conſt. 11.* 4

Duellum committentibus pœnæ inflictæ locum habent vbique gentium etiam inter militantes in caſtris, & in dominiis occupatis ab hoſtibus Fidei. *Clemens VIII. in dicta conſtit. 11.* 5

Duellorum materiã ſpecialibus tractatibus exornarunt Ioannes de Lignano, Iacobus de Caſtello, aliàs de Villaſancta, Iulius Ferret, & Antonius Maſſa Galeſius *tom. 12. tract. Doctor. à fol. 295.* Item Henricus Boterius, Lucas Flotonus, & Antonius Peregrinus; Summiſtæ omnes *verbo duellum,* Bernard. & Salzedo *in pract. cap. 100.* aliàs 103. *in nouiſſ. impreſ.* Stephan Quarant. *in ſum. Bullarij verbo Duellum,* Ioann. Anton. Nouar. *in ſum. Bullarum tit. de duello.* Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom. 3. verbo duellum,* Henriq. *in ſum. lib. 13. cap. 39.* Perez *per text. 161. in l. 3. gloſſ. 1. tit. 15. lib. 8. Ordin.* Suarez *tom. 5. de cenſur. diſp. 31. ſect. 4.* Sayr. *in ſimili tract. lib. 5. cap. 31. num. 29. cum ſeqq.* Bonacina etiam *de cenſuris diſp. 2. q. 6. puncto 2. & de cenſur. extra Bullam diſp. 2. q. 3. puncto 48.* Caball. *in tract. de omni genere homicidij, num. 79. cum ſeqq. & conſ. 9. lib. 1.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib. 6. quæſt. 13. cum ſeqq.* Martin. Delr. *diſquiſ. magic. lib. 4. cap. 4. ſect. 2.* Molina *de iuſt. tom. 4. tract. 5. diſp. 17.* Valer. Regin. *in praxi fori pœnit. lib. 21. cap. 7. num. 75. cum ſeqq.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 8. §. 2.* Sanch. *in præcepta decalogi lib. 2. c. 39. num. 19. cum ſeqq.* Filliuc. *tom. 1. tractat. 15. numero 103. cum ſequentibus, & tom. 2. tract. 29. cap. 8.* Caſtr. Palao *in opere morali tract. 6. de charit. diſp. 5. punct. 7.* Trullench. *in Decalog. lib. 5. c. 2. dub. 13.* 6

SVMMARIVM.

1 *Conſecrari an & quando poſſit Eccleſia omiſſis aliquibus cæremoniis.*
2 *Græco ritu Eccleſia conſecrata ſi ad Romanam redierit an ſit iterum conſecranda?*
3 *Conſecratione noua indiget Eccleſia vetuſtate collapſa, & quaſi de nouo ædificata.*
4 *Conſecrari quando ritè poſſint Eccleſiæ in quibus ſepulta ſunt corpora mortuorum?*
5 *Eccleſia quam dimittit Epiſcopus ad aliam tranſlatus, à quo tempore vacet oſtenditur.*

6 *Viſitari*

6 *Visitari à viciniori Episcopo quando possint Ecclesiæ seculares nullius diœcesis?*

7 *Vnire Ecclesia patronata quando possit libera tenuis, & quæ minatur ruinam.*

8 *Capella publica quando non comprehendantur decreto* Concil. sess. 22. de obseruan.

9 *Examinari in Ecclesia non possunt Rei etiamsi iuramentum extra eam præstetur.*

10 *Capana Ecclesiæ quando gaudeat immunitate Ecclesiastica?*

11 *Molendina Ecclesiæ non comprehenduntur sub prohibitione facta à laicis ne asportetur frumentum ad molendinum.*

12 *Benedictionem Ecclesiæ potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitimè constructa.*

13 *Benedicere nouam Ecclesiam, & pollutam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apost.*

14 *Reconciliatio Ecclesiæ consecratæ, & cæmeterij non alteri quam Episcopo committenda est.*

15 *Reconciliari non potest Ecclesia consecrata nisi per Ordinarium loci, vel alium Episcopum de consensu ipsius.*

16 *Benedictio simplex Ecclesiæ non consecratæ, & cæmeterij potest committi alicui Presbytero in dignitate Ecclesiastico constituto.*

17 *Reconciliatio Ecclesiæ pollutæ, quæ non fuerat antea consecrata, conceditur Archidiacono Remen.*

18 *Vicario generali conceditur licentia reconciliandi Ecclesiam pollutam attenta absentia Epis.*

19 *Reconciliatio Ecclesiæ quando possit committi Abbati, vel Decano, aut sacerdoti Ecclesiastica Dignitate constituto.*

Ecclesia.

COLLECT. CCLXX.

1 ECclesia potest consecrari omissis aliquibus cæremoniis, quæ propter situm non possunt seruari, dummodo Episcopus quantum licet se conformet rubricis & regulis libri Cæremonialis. *Sacra Cong. Rit. in Cortonen.* 17. *Iulij* 1604. *& in Asten.* 24. *Septembris* 1605. *&* 27. *Septembris* 1608. testibus Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 16. Lezana *in sum quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Ecclesia n.* 3.

2 Ecclesia consecrata ritu Græco, si ad Romanam Ecclesiam redierit, non est iterum consecrandi si Fidê S. Trinitatis tenuerit, qui prius consecrauit, *Sacra Cong. Conc. sub die* 19. *Decembris* 1602. quam refert Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 17.

3 Ecclesia vetustate collapsa & restaurata, ac quasi de nouo ædificata, indiget noua consecratione. *Sacra Cong. Rit. in Castren.* 9. *Octobris* 1610. quam citat Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 18.

4 Ecclesiæ, in quibus sepulta sunt corpora mortuorum, possunt ritè consecrari, dummodo corpora non sint sub Altari maiori, vel sub confessione, vbi Reliquiæ, & Sanctorum corpora locari debent. *Sacra Cong. Rit. in Bertinoren.* 7. *Octobris* 1606. referente Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 19.

5 Ecclesia à qua volens transeffertur, seu quam dimittit Episcopus, vacat ab eo tempore, quo idem Episcopus ab illius vinculo absoluitur in consistorio etiam ante expeditionem litterarum vel adeptam possessionem secundæ Ecclesiæ, & posteaquam huiusmodi absolutionis notitiam Episcopus habuerit etiam ex testimonio, seu documento Secretarij sacri Collegij illico tenetur se abstinere ab exercitio Ordinariæ iurisdictionis, eaque transit in Capitulum Sede vacante, & ita potest & debet Capitulum statim ea iurisdictione vti, & Vicarium iuxta Tridentini præscriptum eligere, Sedémque vacantem publicare. *S. Cong. Conc.* teste Massobr. *in praxi habendi concursum requis.* 1. *dub.* 9. *n.* 12. *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

Ecclesiæ seculares nullius diœcesis quantuncumque exemptæ, & Sedi Apost. immediatè subiectæ, earumque Prælatus secularis habens in ea iurisdictionem quasi Episcopalem, possunt ab Episcopo, cuius Cathedrali Ecclesia proximior est, visitari vigore *Concil. sess.* 24. *de reform. c.* 9. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit* 6. *de visitat l.* 5. §. 2. *num.* 13. 6

Ecclesia libera, quæ minatur ruinam, & habet tenuissimos redditus non excedentes summam scutorum circiter triuum, potest vniri patronatę cum reseruatione iurispatronatus, & onere imposito patrono illam reparandi, & dotandi in scotis quinquaginta. *S. Cong. Conc. in Tridentina* 23. *Decembris* 1622. de qua Aldan. *d. lib.* 3 *tit.* 9. *n* 21. 7

Ecclesiæ, vel Capellæ publicæ non comprehenduntur decreto. *S. Conc. trid. sess.* 22. de obseruand. & euitan. dummodo earum ianua in via publica exeat, & ad illâ omnibus publicus pateat accessus, nec fenestræ io illa sint, per quas in ea prospectus haberi valeat, habeatque necessaria requisita, nec iuribus Parochialibus præiudicet. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Florentina* 1. *Septembris* 1615. *& in Colimbrien.* 1. *Iulij* 1616. penes Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 23. 8

Ecclesia non possunt examinari Rei, etiamsi iuramentum extra Ecclesiam, & locum immunem antea præstetur. *Sacra Congr. Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1632. apod Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *numero* 24. 9

Ecclesiæ campana, ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodò inseruit pro seruitio Ecclesiæ, gaudet immunitate ecclesiastica. *Sacra Cong. Immunitatis sub dicta die* 7. *Decembris* 1632. per Doctrinam Farinac. *de immun. n.* 289. & Decian. *tract. crimin. lib.* 6. *cap.* 25. *n.* 12. & 15. 10

Ecclesiæ molendina non comprehenduntur sub prohibitione facta à laicis ne asportetur frumentum ad molendinum, &c. *Eadem Sacra Congr. Immunitatis sub dicta die* 7. *Decembris* 1632. per doctrinam Anchar. *cons.* 13. *&* 135. 11

Ecclesiæ benedictionem potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitimè constructa. *Sacra Congr. Rit. in Pennen.* 14. *February* 1632. quam adducit Aldan. *d. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 25. 12

Ecclesiam nouam benedicere, & pollutam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apostol. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. teste Lezana *in sum. quæst. Regul. tom* 3. *verbo Ecclesia num.* 17. 13

Ecclesiæ consecratæ, & cæmeterijs reconciliatio non alteri quam Episcopo committenda est. *Sacra Cong. Rit. in Cameracen.* 9. *Februarij* 1608. de qua meminit Lezana *d. verbo Ecclesia num.* 14. *in fine.* 14

Ecclesia consecrata non potest nisi per Ordinarium loci, vel alium Episcopum de consensu ipsius reconciliari. *Sacra Cong. Rit. in Aretina* 9. *Aprilis* 1633. quam refert Bonfadio. *in thesauro Ecclesiast. decision. resol.* 10. *num.* 42. 15

S Ecclesia

16 Eccleſiæ non conſecratæ, & cæmeterij ſimplex benedictio, poteſt committi alicui Presbytero in Dignitate Eccleſiaſtica conſtituto. *Sacra Congr. Rit. in dicta Cameracen.* cuius memini *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. allegat. 28. n. 57.*

17 Eccleſia polluta, quæ non fuerat ante conſecrata vt ab Archidiacono Remen. reconciliari poſſet, conceſſit *Sacra Congr. Ritus in Remen. 9. Maij* 1609. de qua me citato Lezana *d. verbo Eccleſia num.* 17.

18 Eccleſiam pollutam reconciliandi licentia conceditur Vicario Generali, attenta abſentia Epiſcopi. *Sacra Congr. Ritus in Galtillen. 24. Septembris* 1605. referente Lezana *d. verbo Eccleſia n.* 17.

19 Eccleſiæ reconciliatio poteſt committi alicui Abbati, ſeu Decano, vel Sacerdoti in Dignitate Eccleſiaſtica conſtituto, à qua tamen prius per proprium Epiſcopum, vel alium benedicta. *Sacra Cong. Rit. in Rothomagen. 13. Iulij* 1501. teſte Lezana *d. verbo Eccleſia num.* 17.

Eccleſiæ conſecratio vide *in verbo Conſecratio collect. 215. à num. 5.*

Eccleſia Collegiata vide in verbo *Collegiata Eccleſia collect.* 181.

Eccleſia Parochialis, vide *in verbo Parochialis Eccleſia collect.* 552.

Eccleſias viſitare, vide verbo *Viſitare, collect.* 728.

Eccleſiæ particulares, quæ ſub laicorum Magiſtrorum gubernio, & directione eſſe ſolent. Vide *in verbo Oratorium collect.* 541.

Eccleſiarum duarum vnitarum Epiſcopus vide in verbo *Epiſcopus Eccleſiarum duarum vnitarum collect.* 288.

SVMMARIVM.

1 *Caput omnium aliarum eſt Eccleſia Romana & norma reliquarum.*
2 *Præſcriptione centenaria gaudet Eccleſia Romana.*
3 *Lateranenſis Eccleſia de Vrbe ſupremum locum tenet ſuper omnes.*
4 *Præſcriptione centenaria gaudet Eccleſia Lateranenſis.*
5 *Canonici Eccleſiæ Lateranenſis præcedunt Canonicis & clero Eccleſiæ ſancti Petri de Vrbe.*
6 *Lateranenſis Eccleſia ædificata à Conſtantino in ſuo palatio Lateranen. & Sedes Pontificis vocatur.*
7 *Lateranenſis Eccleſia eſt Romanorum Pontificum Patriarchium.*
8 *Archipresbyter Cardinalis, & Iudex ab eo deputatus lites Lateranenſis Eccleſiæ cognoſcit.*
9 *Capitulum Eccleſiæ Lateranenſ. concedit licentiam in ſuis locis erigendi loca pia cum conſenſu Ordinariorum.*
10 *Capitulum Eccleſiæ Lateranen. Indulgentias communicat ſeruata forma à Clemente VIII. tradita.*
11 *Eccleſiam S. Petri de Vrbe munificentius reædificandum cenſuit Iulius II.*
12 *Iuriſdictio Archipresbyteri Eccleſiæ ſancti Petri de Vrbe qualis?*
13 *Eccleſia S. Mariæ Maiora de Vrbe eſt vna ex quatuor quæ viſitantur anno Iubilæi.*
14 *Iuriſdictio Archipresbyteri S. M. maioris quæ?*

Eccleſiæ Patriarchales de Vrbe.

COLLECT. CCLXXI.

Eccleſia Romana eſt aliarum omnium caput. *Innocentius IV. conſtit. 1.* incip. *Cum aduerſus 2. Kalen. Nouembris* 1243. apud Laërt Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 60.* Et eſt caput, & norma reliquarum Eccleſiarum. *Eugenius IV. conſtit. 15.* incip. *Non mediocri de anno* 1439. apud Laërt. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 282. 1

Eccleſia Romana gaudet centenaria præſcriptione. *Honorius III. conſtit. 4.* incip. *Sedis 9. Kalend. Maij* 1221. apud Laërt. Cherub. *d. tom. 1. pag. 46.* 2

Eccleſia Lateranen. de Vrbe ſupremum locum tenet ſuper omnes Eccleſias & Vrbis & Orbis. *Gregorius XI. conſtit. 1.* incip. *Super 10. Kalend. Februarij* 1372. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag.* 220. aliàs *pag. 216. Pius V. conſtit. 49.* incip. *Infirma 12. Kal. Ianuarij* 1569. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 296.* aliàs *pag. 223.* 3

Eccleſia Lateranen. gaudet centenaria præſcriptione. *Honorius III. conſtit. 4.* incip. *Sedis 9. Kalend. Maij* 1221. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 46.* aliàs *pag. 80.* in nouiſſ. impreſſ. 4

Eccleſiæ Lateranen. Canonici præcedunt Canonicis & Clero Eccleſiæ ſancti Petri de Vrbe. *Pius V. conſtit. 94.* incip. *Infirma 12. Kalend. Ianuarij* 1569. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag. 296.* aliàs *pag. 223.* in nouiſſ. impreſſ. 5

Eccleſia Lateranen. ædificata à Conſtantino Imp. in ſuo palatio Lateranenſi, & ſedes Pontificis vocatur. *Gregorius XI. conſtit. 1.* incip. *Super 10. Kalend. Februarij* 1372. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 220.* aliàs *pag. 216.* 6

Eccleſia Lateranen. eſt Romanorum Pontificum Patriarchium. *Sixtus V. conſtit. 29.* incip. *Sicut Ætas 15. Ianuarij* 1586. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 513.* aliàs *pag.* 390. in nouiſſ. impreſſ. 7.

Eccleſiæ Lateranen. lites agnoſcit Cardinalis Archipresbyter, & iudex ab eo deputatus. *Paulus V. conſtit. 49. Ad ea 6. Idib. Iunij* 1608. apud Laërt. Cherub. *tom. 3. pag.* 240. aliàs *pag.* 176. in nouiſſ. impreſſ. 8

Eccleſiæ Lateranen. Capitulum dat licentiam in ſuis locis erigendi loca pia cum conſenſu Ordinariorum. *Sixtus V. d. conſtit. 19.* incip. *Si cunctas.* 9

Eccleſiæ Lateranen. Capitulum Indulgentias communicat ſeruata forma à Clemente VIII. tradita *Paulus V. conſt. 68.* incip. *Quæ ſalubriter 23. Nouembris* 1610. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag.* 260. aliàs *pag.* 190. in nouiſſ. impreſſ. 10

Eccleſiam ſancti Petri de Vrbe munificentius reædificandam cenſuit *Iulius II. conſtit. 23.* incip. *Liquet. 11. Ianuarij* 2509. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag. 437.* aliàs *pag. 379.* in nouiſſ. impreſſ. 11

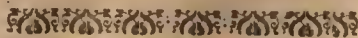
Eccleſiæ S. Petri Archipresbyteri iuriſdictio quæ ſit in Capitulum eiuſdem Eccleſiæ Canonicos, & alios, & in eorum litibus, *Paulus III. conſtit.* 35. incip. *Cùm dilectus, Kalend. Nouembris* 1542. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag. 671. & Sixtus V. conſtit.* 102. incip. *Cùm ex debito, 4. Non. Martij* 1590 apud eundem Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 678. aliàs *pag.* 514. in nouiſſ. impreſſ. 12

Eccleſia S. Mariæ Maioris de Vrbe eſt vna ex quatuor, quæ viſitantur anno Iubilei, *Clemens VIII. conſti. 58.* incip. *Annus D. 14. Kalend. Iunij* 1599. 13

apud

apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom. 3. pag.* 74. aliàs *pag.* 54. in nouiss. impress.

14 Ecclesiæ S. Mariæ Maioris Archipresbyteri iurisdictionem in eius limbus omnibus eximit *Paulus III. constit.* 19. incip. *Cum sicut, de anno* 1538. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 642. aliàs *pag.* 530. in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Senensis Ecclesia in Archiepiscopalem erecta à Pio II.*
2 *Bononiensis in Archiepiscopalem erecta à Gregorio XIII. cuius suffraganeas designauit Clemens VIII.*
3 *Firmana Ecclesia in Archiepiscopalem cum suffraganeis erecta à Sixto V.*
4 *Rauennatensis Ecclesia in Archiepiscopalem erecta à Gregorio XIII. cuius suffraganeas designauit Clemens VIII.*
5 *Lauretana Ecclesia in Episcopalem à Sixto V.*
6 *Montis Alti Ecclesia in Episcopalem erecta ab eodem Sixto V.*
7 *Ripana Ecclesia in Episcopalem erecta à Pio V.*
8 *S. Seuerini Ecclesia in prouincia Marchia in Episcopalem erecta à Sixto V.*
9 *Tolentina Ecclesia in Episcopalem erecta & Maceratensi vnita à Sixto V.*

Ecclesiæ in Archiepiscopales & Episcopales erectæ.

COLLECT. CCLXXII.

1 Ecclesiam Senensem in Archiepiscopalem erexit, & eius fines designauit *Pius II. constit.* 3. incip. *Triumphans*, 10. *Kalend. Maij* 1459. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 315. aliàs *pag.* 289. in nouissima impress.

2 Ecclesiam Bononiensem in Archiepiscopalem erexit *Gregorius XIII. constit.* 79. incip. *Vniuersi Id. Decembris* 1582. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 462. Et illius Suffraganeas Ecclesias designauit *Clemens VIII. constit.* 116. incip. *Romanus*, 18. *Kalend. Ianuarij* 1604. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 166.

3 Ecclesiam Firmanam in Archiepiscopalem erexit, eiusque Suffraganeas Ecclesias designauit *Sixtus V. constit.* 95. incip. *Vniuersi* 9. *Kalend. Iulij* 1589. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 663.

4 Ecclesiæ Rauenaten. in Archiepiscopalem erecta à Gregorio XIII. Suffraganeas Ecclesias designauit *Clemens VIII. constit.* 116. incip. *Romanus* 18. *Kalend. Ianuarij* 1604. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 166. aliàs *p.* 121. in nouiss. impress.

5 Ecclesiam Lauretanam in Episcopalem erexit *Sixtus V. constit.* 24. incip. *Pro excellenti* 6. *Kalend. Aprilis* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 518.

6 Ecclesiam Montis Alti in Episcopalem erexit *Sixtus V. constit.* 48. incip. *Super vniuersa* 8. *Kalend. Decembris* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 558.

7 Ecclesiam Ripanam in Episcopalem erexit, & illius fines designauit *Pius V. constit.* 2. incip. *Illius* 5. *Kalend. Augusti* 1571. *in appendice* apud Laert. Cherub. *tom.* 5. *in fine Bullarij*, aliàs *pag.* 371. *tom.* 2. in nouiss. impress.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

8 Ecclesiam S. Seuerini in prouincia Marchiæ in Episcopalem erexit, eiusque fines designauit *Sixtus V. constit.* 49. incip. *Superna* 6. *Kalend. Decembris* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 559. aliàs *pag.* 425. in nouiss. impress.

9 Ecclesiam Tolentinam in Episcopalem erexit, eamque vniuit Ecclesiæ Maceratensi *Sixtus V. constit.* 51. incip. *Super vniuersas* 4. *Id. Decembris* 1586. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 564. aliàs *pag.* 428. nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Clerus Ecclesiæ Cathedralis in funere defunctorum quomodo præcedat clero aliarum Eccles.*
2 *Canonici, Presbyteri, & alij Clerici Cathedralis Ecclesiæ omnes in processionibus sub Cruce Cathedralis incedere debent.*
3 *Parocho Cathedralis non licet sacramenta administrare, vel curam exercere in aliena Parochia.*
4 *Archiuium proprium Cathedralis Ecclesiæ quomodo Episcopus visitare possit?*

Ecclesia Cathedralis.

COLLECT. CCLXXIII.

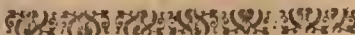
Ecclesiæ Cathedralis Clericus in funere defunctorum per totam viam, tam per suam quàm per alienam iurisdictionem præcedere debet Clero aliarum Ecclesiarum etiam exemptarum, & habentium iurisdictionem distinctam à iurisdictione Cathedralis Ecclesiæ. *Sacra Congr. Conc. Rit. in Meliten.* 18. *Nouembris* 1606. cuius meminit Sellius *in select. Canon. cap.* 30. *n.* 72. 1

Ecclesiæ Cathedralis Canonici, Presbyteri, & Clerici tam perpetuò adscripti, quàm nutu amouibiles, omnes simul faciunt vnum corpus, & omnes sub Ecclesiæ Cathedralis Cruce in publicis processionibus incedere debent. *Sacra Congr. Rit. in Maceraten.* 28. *Nouembris* 1609. teste Sellio *d. cap.* 30. *num.* 71. 2

Ecclesiæ Cathedralis Parocho non licet sacramenta administrare vel curam exercere in aliena Parochia. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina* 20. *Septembris* 1628. quam refert Sellius *d. c.* 30. *n.* 74. & Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *n.* 30. 3

Ecclesiæ Cathedralis proprium archiuium potest Episcopus visitare, & iura atque scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ recognoscere, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 10. penes Sellium *d. c.* 30. *n.* 75. 4

Ecclesiæ Cathedralis Canonicus. Vnde in verbo *Canonicus Ecclesiæ Cathedralis, coll.* 90.

SVMMARIVM.

1 *Concursus edicta quando proponere debeant Ordinarij in vacatione beneficiorum Curatorum.*
2 *Concursus edictum aliud quando preponendum, & illius terminus prorogari valeat?*
3 *Citationum relaxatio ad vocandos oppositores in vacatione beneficiorum de iure patronatus ad quem spectet?*

4 *Examen nullum est faciendum ante lapsum termini edicti.*

5 *Episcopus potest apponere edictum pro concursu infra quatuor vel sex menses respectiuè à die vacationis Parochialis.*

Edictum pro concursu ad Parochialem.

COLLECT. CCLXXIV.

1 EDicta concursus proponere debent Ordinarij in beneficiis Curatis Sedis Apost. vacantibus per obitum, puta in mensibus reseruatis, & à Sede Apost. prouisio facienda est approbatio ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis, si fidem approbationis habet ab Ordinario. *Sacra Cong. Concil.* teste Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 5. num.* 17.

2 Edictum aliud concursus non est proponendum, sed ille, qui comparuerit, examini est subiiciendus, & si idoneus repertus fuerit, eidem beneficium est conferendum, nisi qui descripti fuor excusent se legitimo impedimento detineri quominus valeant ad concursum accedere, tunc enim poterit Episcopus legitimè terminum prorogare. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 2. num.* 105.

3 Edictum siue citationum relaxatio ad vocandos oppositores, quæ fieri debent in præsentationibus patronorum, & edicta ponere ante institutionem iurispatronatus ad eos spectat, ad quos ante Concilium spectabat, cum de his nihil per Concilium fuerit dispositum. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. c. 3. n.* 19.

4 Edicti ante lapsum terminum nullum est examen, & concursus factus. *Sacra Cong. Conc. in Peten.* 4. *Maij* 1619. quam citat Aldao *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 11. n. 17. cum seq.*

5 Edictum pro communi potest Episcopus apponere infra quatuor & sex menses respectiuè à die vacationis Parochialis ex dispositione sacri Conc. Trident. & Constitutionis sanctæ mem. Pij V. *Sacra Cong. Conc. in Tyburtina* 28. *Aprilis* 1629. cuius memini *de officio & potest. Parochi cap. 2. num.* 40.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo visitationem aggredienti non licet edicta proponere, quibus subditi iubeantur crimina detegere.*

2 *Episcopus subscribere & publicare solus potest edicta, quibus prohibetur accessus personis secularibus ad Monialium monasteria Regularibus subiectarum.*

3 *Clerici in minoribus non possunt adstringi sub pœna priuationis habitus clericalis, sacros Ordines assumere.*

4 *Episcopus potest per se solum facere sine consensu Capituli, edicta generalia pro generali Visitatione diœcesis.*

5 *Episcopus non debet in edictis generalibus Visitationis præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet ea, quæ correctione digna sunt.*

6 *Laici possunt cogi declarare sub edicto generali non comprehendi Ecclesiam, neque clericos.*

Edictum pro visitatione, & aliis.

COLLECT. CCLXXV.

EDicta proponere non licet Episcopo Visitationem aggredienti, quibus subditi iubeantur crimina detegere, multoque minus proposita pœna excommunicationis. *Sacra Cong. Conc. sub die* 2. *Ianuarij* 1601. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 114. *num.* 16. 1

Edicta, quibus prohibentur personis secularibus accessus ad monasteria Monialium Regularibus subiectarum, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda sunt. *Sacra Congreg. Conc. in Cameracen.* 21. *Februarij* 1617. quam refert Sellius *d. c.* 114. *num.* 17. 2

Edictum vt clerici in minoribus, qui legitimæ essent ætatis, deberent assumere sacros Ordines sub pœna priuationis habitus clericalis, est reuocandum. *Sacra Congr. Conc. in Maracien.* 14. *Decembris* 1630. quam citat Sellius *d. cap.* 114. *num.* 18. 3

Edicta generalia pro generali visitatione diœcesis decreto *cap. 3. sess. 24. de reformat.* demandata, potest Episcopus per se solum facere absque consensu, seu concilio Capituli. *Sacra Cong. Conc. in Orielen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 2. cuius memini *de Canonic. & Dignit. cap.* 42. *sub num.* 20. 4

Edictis generalibus, & præparatoriis ad visitationem diœcesis non debet Episcopus præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet ea, quæ correctione & emendatione digna iudicabit. *Eadem S. Cong. Conc. in d. Orielen. in resp. ad* 3. apud Sellium *d. cap.* 114. *n.* 19. 5

Edictum generale à laicis publicatum possunt ipsi cogi declarare quod sub ea lege neque Ecclesia, neque clerici ligantur. *Sacra Cong. Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1632. per doctrinam *Felini in cap. Ecclesia S. Mariæ num.* 82. *de constit.* Anchar. *cons.* 155. Hieron. Gabr. *cons.* 37. *n.* 3. *vol.* 3. 6

SVMMARIVM.

1 *Celebrare non possunt eiecti à Religione absque dispensatione Apost.*

2 *Religiosus legitimè professus nullus post à Religione eiici nisi sit verè incorrigibilis, & quis talis censeatur, ostenditur.*

3 *Suspensi perpetuò sunt ab exercitio Ordinum eiecti à Religione.*

4 *Superiores litteras testimoniales non concedant eiectis à Religione.*

5 *Habitu clericali incedere debent eiecti à Religione etiamsi in minoribus Ordinibus constituti sint.*

6 *Ordinarij loci iurisdictioni, & obedientia subsunt eiecti à Religione, proindéque Generalis illico expulsionis sententiam Ordinario notificare tenetur.*

7 *Religiosus legitimè professus vt possit à Religione eiici quæ præcedere debeant.*

Eiecti

Eiecti à Religione.

Collect. CCLXXVI.

1 Electi à Religione non possunt celebrare absque dispensatione Apostolica. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Vlixbonen. 16. Ianuary* 1596. teste Sellio *in selectu Canonic. cap.*23. *num.*18.

2 Eiecti à Religione nolli legitimè professi possunt nisi verè sint incorrigibiles: verè autem incorrigibiles minimè censentur nisi non solum concurrant ea omnia, quæ ad hoc ex Iuris communis dispositione requiruntur, sublatis hac in parte statutis & Constitutionibus cuiusque Religionis & Ordinis etiam à Sede Apost. approbatis, & confirmatis, verum etiam vnius anni spatio in ieiunio & pœnitentia probentur in carceribus, proindéque vnaquæque Religio priuatos habeat carceres in qualibet saltem prouincia: elapso autem anno si nihilominus non resipuerit, sed animo indurato in sua pertinacia perseuerauerit, ne contagione pestifera plurimos perdat, tanquam pecus morbida, ac membrum eiici tandem possit, sed ab ipsomet Generali tantum de consilio, & assensu sex Patrum ex grauioribus Religionis eligendis in singulis Capitulis, vel Congregationibus generalibus, tuncque non nisi instructo secundum eorum stylum, & Constitutiones processu, & plenè probatis causis expulsionis ad sacrorum Canonum præscriptum. *Sacra Congreg. Conc. in decretis de Regularibus apostatis, & eiectis sub die* 21. *Septembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 41. cuius meminerunt Ioann. Maria Nouat. *in lucerna Regular. verbo eiectus n.* 4. & eius frater Ioann. Antonius Nouat. *in summa Bullarum sub tit. de apostatis, & eiectis à Religione,* Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regulares pag.* 213. & Ego *in fine tract. de officio, & potestate Episcopi.*

3 Eiecti à Religione & extra illam degentes, sunt perpetuò suspensi ab exercitio Ordinum, sublata Ordinariis locorum, facultate dictam suspensionem relaxandi, ac moderandi. *Sacra Cong. Conc. in dictis decretis de Regularibus apostatis, & eiectis,* referente vtroque Nouatio.

4 Eiectis à Religionibus Superiores litteras testimoniales non concedant, illos ad Sedem Apostol. reiicientes, vel iubentes aliam ingredi Religionem. *Eadem Sacra Cong. Conc. in dictis decretis de Regularibus, apostatis, & eiectis.*

5 Eiecti à Religione ex dispositione decretorum de apostatis, & eiectis, si in Ordinibus etiam minoribus constituti sint, tenentur incedere in habitu clericali. *Sacra Cong. Conc. in Pisana* 1. *Aprilis* 1628. cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo eiecti Regulares n* 8.

6 Eiecti quandiu non redierint ad Religionem in habitu clericali incedere debent, atque Ordinarij loci iurisdictioni, & obedientiæ subsunt, proindéque Generalis illico expulsionis sententiam Ordinario notificare tenetur. *Sacra Cong. Conc.* penes Bellet. *disquisit. clerical. p.* 2. *de pœnis clericor.* §. 25. *n.* 6 Carol. Matanta *tom.* 3. *resp.* 57. *n.* 39. vbi per totam illam responsionem disputat an si iste habitu clericali excusso, militiæ se adscribat seculari, facinoribus irretitus, dici possit apostata.

7 Eiici à Religione non potest legitimè professos nisi postquam per annum integrū in carceribus in ieiunio, & pœnitentia detenti, & probati fuerint, & eo elapso non resipuerint, sed animo indurato in sua pertinacia perseuerauerint. Si verò è carceribus aufugiant, etiam pro huiusmodi fugæ delicto sunt puniendi, & possunt ferrea custodia in carceribus detineri. *Sacra Cong Conc. die* 13. *Nouembris* 1632. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine vbi de decretis Sacra Congreg. pag.* 563.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de electione agentes.*
2 *Electio ad regimen Monasteriorum, & dignitatum Conuentualium debet ab Apost. Sede confirmari intra tres menses.*
3 *Episcopi non possunt facere electiones, prouisiones, &c. cum receptione alicuius, quod in vsus pios non conuertatur.*
4 *Metropolitani electio semel facta ab Episcopo exempto non potest mutari.*
5 & 6 *Electio, & collatio personæ, cui conferendus est Canonicatus habens annexum onus lectionis sacræ Theologiæ ad quem spectet?*
7 *Superioribus Ordinum quando liceat Religiosum mittere cum voto ad Capituli Generalis celebrationem.*
8 *Præsidens Capitulo Regularium quid in eo præcipere non possit?*
9 *Prælatorum Regularium electio ita debet fieri per vota secreta, vt non possit fieri per viam compromissi, aut inspirationis.*
10 *Nomina eligentium si in Bullis confirmationis, seu patentibus exprimantur, electio est nulla.*
11 *Secreta & Canonica reputatur electio si electi fuerunt à superioribus aliqui, qui vota omnium eligentium recipiant.*
12 *Electio non secreta remanet ac proinde est nulla in casu proposito.*
13 *Confraternitatum Officialium electio & confirmatio ad quem spectet?*
14 *Loci electio pro celebranda synodo Prouinciali spectat ad Archiepiscopum.*
15 *Deputati Seminarij electio sufficit fieri per Clerum ciuitatis.*
16 *Canonici electi ad Seminarij administrationem an possint remoueri?*
17 *Electio nihilominus est secreta, si electorum aliquis ante scrutinium verbo dicat se velle eligere hunc vel illum.*
18 *Prælato non licet in electione proponere duos, vel tres, ex quibus vnus eligatur.*
19 *Eligentes per schedulam aliquo patenti signo signatam vt innotescat scrutatoribus, faciunt electionem non secretam.*

Electio, Elector.

Collect. CCLXXVII.

De electione Petrus de Baisio *tom.* 15. *p.* 1. *fol.* 380. Lucas Castellinus, Sigismundus à Bononia *in particul. tract.* Iodoc. Lotichius *in thesauro nouo Theolog.* Petrus Crespetius *in summ. Catholica Fides sub hoc verbo*, Cuch. *instit. maior. lib.* 4. *de elect.* Loudou. Miranda *in man. Prælator. tom.* 2. *quæstio* 23. Iuli. Lauorius quondam mei amicissimus

amiciſſimus *var. lucubrat. tom. 2. quæſt.* 23. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 1. diſp.* 5. Ego *de iure Eccleſ. vniuerſo lib.* 1. *c.* 19. *per tot.*

2 Electio ad regimen. Monaſteriorum, Præpoſiturarum, ac Dignitatum Conuentualium quorumcunque Ordinum nullam vim habet, niſi ſit à Sede Apoſt. confirmata, & intra ſex menſes ſint litteræ expeditæ. *Pius IV. conſtit.* 86. incip. *Sanctiſſimus* 31. *Octobr.* 1564. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 121. alias *pag.* 91. in nouiſſ. Scortia *in ſelectas ſummorum Pontif. Conſtitutiones epith.* 82.

3 Electiones, præſentationes, vel aliæ prouiſiones, ſeu admiſſiones ad poſſeſſionem beneficiorum Eccleſiaſticorum fieri non debent per Epiſcopos cum receptione alicuius, quod in vſus pios non conuertatur, non obſtantibus quibuſcunque conſuetudinibus, & indultis contrariis. *Pius V. Conſtit.* 104. incip. *Dudum de anno* 1570. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 310.

4 Electio Metropolitani ſemel facta ab Epiſcopo exempto, vt ad eius Synodum Prouincialem conueniat, non poteſt poſtea mutari, ſed ſemper in futurum ad illam accedere tenetur, eiuſque electio ligat ſucceſſores. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Quarant. *in ſumma Bullarij verbo Concilium Prouinciale, n. 2. verſ. an autem*, & Galet. *in margarita caſuum Conſcientiæ, verbo Epiſcopus pag.* 100. *col.* 2.

5 Electio perſonæ, cui conferendus eſt Canonicatus, habens annexum onus lectionis Sacræ Theologiæ ex præſcripto Concilij pertinet ad Epiſcopum, collatio verò eidem perſonæ facienda ad eos, ad quos ante Concilium pertinebat, quamuis ex conſuetudine electio ſola Canonicorum pertinet ad Capitulum, & confirmatio, ſeu inſtitutio ad Epiſcopum. *Sacra Congr. Conc. in Aretina* 31. *Iulij* 1627. quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.* 3. *tit.* 7. *num.* 16.

6 Electio Lectoris ſoli Epiſcopo competit, nec ſucceſſori præiudicium fit: ſi aliter per prædeceſſores fuit obſeruatum, & id intelligendum eſt de his Canonicatibus Theologalibus, qui erecti non ſunt ante Concilium, ſeruandum eſt quod ante Concilium fiebat. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 162.

7 Electionis in celebratione non eſt prohibitum Superioribus Ordinum, quibus id ex regula conceditur, vt aliquem Fratrem idoneum ſuo loco delegent, ſeu mittant ad Capituli generalis celebrationem, vt ſuo nomine electionem faciat, ſi ea inſtitutis, & decretis ſuæ Religionis licet Superioribus abſentibus & legitimè impeditis mittere alium ad Capitulum generale, qui ſuo loco & nomine in electione ſuffragium ferat. *Sacra Congr. Conc.* penes Caſtellin. *de elect. cap.* 5. *num.* 94. Tamburio. *de iure Abbatum, tom.* 1. *diſp.* 5. *quæſt.* 4. *num.* 9 Lezana *in ſumma quæſt. Regul. tom.* 3. *verbo electio* 1. 7.

8 Electione Superiorum Regularium Præſidens Capitulo non poteſt præcipere ſcrutatoribus, ſub præcepto ſanctæ obedientiæ, & pœna excommunicationis latæ ſententiæ ne recipiant ſuffragia oretenus tradi ſolita pro aliquibus vltra certum numerum electioni inſufficientem, ſed eo completo dicant electoribus ad aures, vt ſeruari dicitur, vt dent alia eorum vota, ita vt electiones hactenus celebratæ ſi ſcrutatores præcepto Superioris obtemperantes ſingulorum eligentium vota non receperint, pro Canonicis non habeantur. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul.* penes Caſtellin. *de elect. canonica c.* 4. *n.* 66. quos refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi, pag.* 3. *alleg.* 100. *numero* 23.

Electio Prælatorum Regularium ita debet fieri 9
per vota ſecreta, vt non poſſit fieri per viam compromiſſi, aut inſpirationis. *Sacra. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *c.* 4. *num.* 104. Caſtellin. *de elect. c.* 7. *n.* 7. *verſ. ad quorum* Sigiſm. à Bononia *in ſimili tract. dub.* 2. *n.* 7. *& dub.* 31. *n.* 14. *verſ. & inſuper.* Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 3. *verbo electio, num.* 3.

Electio erit nulla ſi poſt eam factam in litteris 10
confirmationis ſeu patentibus exprimerentur nomina eligentium. *Sacra Congr. Conc.* de qua Caſtellin. *d. c.* 4. *num.* 61. Lezana *d. verbo electio, num.* 11. *in princ.* Electoribus enim nullo modo licet ante vel poſt ſcrutinium, cui ſuum votum dederint, publicare. *Eadem ſacra Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. *diſp.* 5. *c.* 4. *n.* 197.

Electio reputatur ſecreta & canonica, ſi electi 11
fuerunt à Superioribus aliqui qui vota omnium eligentium recipiant. *Sacra Congr. Conc.* Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 4. *num.* 189. Caſtellin. *de elect. canon. c.* 4. *n.* 4. quos & alios refero *de officio & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *allegat.* 100. *num.* 18.

Electio eſt nulla quando aliqui ex electoribus 12
vnica ſchedula recipiunt vnico nomine ſcripta & nomen electi notum ſcribæ duas ſchedulas, & vnam quam voluerint reponunt, alteram ſcindunt, quia ſcriba potuit reuelare talem, qui non habuit niſi vnam ſchedulam, vel talem, qui non habuit duas. *Sacra Congr. Conc.* atteſtantibus Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 4. *n.* 193. Caſtellin. *de elect. cap.* 5. *n.* 25. quos & alios refero *d. alleg.* 100. *n.* 22.

Electio Officialium Confraternitatum cano- 13
nicè inſtitutarum ad Confratres, eorundem verò Officialium confirmatio ad loci Epiſcopum, vel eius Vicarium generalem pertinet. Societatibus tamen ſub immediata Regum protectione exiſtentibus ſemper exceptis. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Bonina* 11. *Auguſti* 1617. quam citat Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 31. *n.* 43.

Electio loci pro celebranda Synodo prouinciali 14
de Iure communi pertinet ad Archiepiſcopum. *Sacra Congr. Conc. in Acherontina* 28. *Nouembris* 1580. quam adducit idem Sellius *d. cap.* 31. *numero* 44.

Electio deputati ſeminarij ſufficit fieri per cle- 15
rum ciuitatis, & poteſt Epiſcopus erigere plura ſeminaria in illis locis, quæ non fuerunt taxata. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 19. *Nouembris* 1616. de qua atteſtatur Sellius *d. cap.* 31. *n.* 45.

. Electi Canonici ad ſeminarij adminiſtrationem 16
perpetuo illam habere debent, nec remoueri poſſunt niſi ex legitima & iuſta cauſa. *Sacra Congr. Conc.* teſte Gallet. *in Margarita caſuum Conſcient. verbo Canonicus pag.* 30. *col.* 1.

Electorum aliquis ſi ante ſcrutinium verbo di- 17
cat ſe velle eligere hunc vel illum non propter hoc tollitur quin electio non ſit ſecreta ex eo quia potuit pro altero ſuffragium præſtare. *Sacra Congr. Conc.* penes Caſtellin. *de elect. Canon. cap.* 5. *num.* 26. *in fine.*

Electione non licet Prælato Superiori propo- 18
nere duos, vel tres, ex quibus vnus eligatur. *Sacra Cong. Conc.* apud Laurent. de Peyrinis *de priuil. Regular. tom.* 3. *in addit. cap.* 9. *n.* 31.

Eligentes per ſchedulam aliquo patenti ſigno 19
ſignata, vt innoteſcat ſcrutatoribus, vel vni ex illis,
quod

quod talis elector elegit illum nominatum in schedula, faciunt electionem non secretam, & peccant mortaliter, ac proinde sic electus factos de hoc certus tenetur resignare Prælaturam, siue officium, vel petere à Sanctissimo confirmationem cum dispensatione. *Sacra Congr. Conc.* attestantibus Laureot. de Peyrinis *tom.1.q.1.de obedientiâ c.21.* Castellin. *d.tract.de elect. cap.4.num.61.* quos refero *d.alleg.100.num.21.*

Electio Abbatissæ, vide *in verbo Abbatissa collectan.5.*

Electio administratorum vide *in verbo Administratores collect.13.*

Electio Officialium, vide *in verbo Officialis collect.531.*

Electio Prædicatoris, vide *in verbo Prædicator collect.592.*

Electio Religiosorum pro associandis cadaueribus, vide *in verbo Haros collect.406.*

SVMMARIVM.

1 *Forma electionis Romani Pont. præscribitur, remissiuè, & Cæremoniale continens vsus talis electionis citatur.*

2 *Papa extra Curiam obeunte in Vrbe successoris electio facienda.*

3 *Papa electio simoniacè facta damnatur.*

Electio Papæ.

COLLECT. CCLXXVIII.

1 Electionem Romani Pont. formam, ac in eligendo obseruandas ordinationes præscripsit *Pius IV. constit.63.* incip. *In eligendis 7. Id. Octob.* 1562. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.2. pag.91.* aliàs *pag.68.* in nouiss. impress. & nouissimè *Gregorius XV. constit.13.* incip. *Æterni 17. Kal. Decembris 1621.* apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullar. tom.3. pag.291.* in nouiss. impress. Et Cæremoniale continens vsus talis electionis seriò obseruandum, & nullo pacto immutandum edi iussit idem *Gregorius XV. constit.19.* incip. *Decet Romanum Pontificem 4. Id. Martij* 1621 apud Angel. Mariam Cherub. *dict. tom.3. pag.297.* quæ omnia reperiuntur impressa *in fine tomi 1. variarum lucubrat. Iulij Lauorij à pag.536.* & illorum memini latè de materia agens *in tract. de Iure ecclesi. vniuersi lib.1. cap.1. n.103. cum seqq.*

2 Electionem Romani Pont. iuxta prædecessorum ordinationes fieri censuit, & eo obeunte extra Curiam in Vrbe fieri voluit *Clemens VII. constit. 26.* incip. *Cum charissimus pridie Non. Octobris* 1529. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.1. pag.595.* aliàs *pag.497.*

3 Electionem Romani Pont. simoniacè factam damnat, & complices pœnis afficit *Iulius II. const.3.* incip. *Cum tam diuino 19. Kalend. Februar.* 1505. apud Laërt. Cherub. *tom.1. pag.403.* aliàs *pag.355.* in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Fratres de redemptione captiuorum eleemosynas quærere possunt, non tamen in Statu ecclesiastico.*

2 *Fratres discalceati non sunt molestandi in quæstuatione eleemosynarum non obstante quod alij Fratres Mendicantes eodem die eleemosynas quærere soleant.*

3 *Fratres Ordinum Mendicantium in quibus locis per se ipsos eleemosynas quærere possint?*

4 *Præceptores eleemosynarum sine fraude eas conuertentes in vsus pios non comprehenduntur sub decreto Concilij sess.21. cap.9. de reform.*

5 *Quæstoribus eleemosynarum cum certis conditionibus licentia concedenda.*

6 *Pecunias anticipatè non possunt Moniales recipere ad computum dotalis eleemosynæ.*

7 *Regularibus non est prohibitum inter Missarum solemnia eleemosynas, & oblationes ab offerentibus recipere.*

8 *Parochi non possunt recipere pro Missa eleemosynam manualem in illis diebus, quibus Missam tenetur celebrare.*

9 *Missa defunctorum an necessariò celebranda sit vbi relicta fuerit eleemosyna ad celebrandas Missas pro anima defunctorum.*

10 *Missa de B. Maria in sabbato necessariò celebranda est si eleemosyna relinquatur pro ea celebranda in sabbato.*

11 *Parocho debentur eleemosynæ, quæ dantur sponsis in illorum benedictione.*

12 *Propinarum solatio si prohibeatur, earum appellatione non veniunt, quæ per pallam sacristiis, & infirmariis monasteriorum Monialium dari solent.*

Eleemosyna.

COLLECT. CCLXXXIX.

Eleemosynas quærere possunt Fratres de Redemptione captiuorum. *Clemens VII. const.7.* incip. *Gratum 15. Kalend. Maij* 1524. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.1. pag.570.* aliàs *pag.479.* in nouiss. edit. *Sixtus V. constit.27.* incip. *Cum benigna Kalend. Aprilis* 1586. apud eundem Laërt. Cherub. *tom.2. pag.521.* aliàs *pag.397.* & illarum meminit Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regularium verbo eleemosyna num.2.* 1

Eleemosynarum in quæstuatione non sunt molestandi, nec impediri possunt Fratres discalceati, non obstante quod alij Fratres Mendicantes eodem die eleemosynas quærere soleant, quæ isti quærunt. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. 9. Ianuar.* 1608. quam refert Flauius Cherubin. *in compend. Bullarij ad constit.73. Gregorij XIII.* incip. *Romani Pont. schol.1.* 2

Eleemosynas quærere possunt Fratres Ordinum Mendicantium per se ipsos in locis vbi habent Conuentus, nec prohiberi possunt per Episcopum, sed tantùm si extra loca, vbi monasteria existunt, quæritare voluerint, tenentur suorum Superiorum licentiam Ordinario ostendere. *Sacra Cong. Conc. de anno 1621.* quam refero *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.169. num.10.* 3

Eleemosynarum receptores, qui collectas ad 4

 pios

pios vsus conuertendas sine fraude sponte datas accipiunt, non comprehenduntur sub decreto Concilij Trid. sess. 21. de reform. c. 9. *Sacra Congr. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p. 2. verbo Quaestores*, Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo eleemosyna* 1. Bonacin. *de censur. extra Bullam. Cœna disp. 2. q. 3. puncto* 30. *num.* 9. *vers. tertio*, quos refero *d. allig.* 109. *n.* 5.

5 Eleemosynas petendi licentia dari poterit cum his circunstantiis. Prima est vt sint personæ bonæ existimationis. Secunda ne sint participes ipsarum eleemosynarum. Tertia ne habeant vllo modo nomen quæstoris. Quarta nullas Indulgentias diuulgent, nec concinnentur. Quinta nec sua priuilegia aut sacras Reliquias circunferant. Sexta nec imprecationibus, aut minis eleemosynas ab hominibus exprimant, aut extorqueant, nec campanas, aliaue instrumenta deferant. Septima nec quicquam tanquam debitum, aut vsitatum petant. Octaua nec vllo artificio, aut specie commemorandæ orationis alicuius sancti, aut alio peruerso more vtantur. Nona vt simpliciter ac modestè eleemosynas petant, easque in pij loci vtilitatem transportent. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Zerol. *in praxi Episcop. p. 2. verbo Quaestores.*

6 Eleemosynæ dotalis ad computum, quam quæuis puella habitum Monachalem suscepturia, persoluere debet, Monialibus nullatenus recipere licet pecunias, vel aliquam aliam rem anticipatè, alioquin tam recipientes, quàm persoluentes anathemati decreti *Conc. Trid. sess. 25. de Regular.* sunt subiecti. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Camerinen. de anno* 1580. quam adducit Aldan *in compendio Canonicar. resolut. lib. 1. tit. 25. n.* 9.

7 Eleemosynas, & oblationes ab offerentibus recipere non est prohibitum Regularibus inter Missarum solemnia, vertendo se ad populum, & generalem Confessionem pro eo faciendo, non autem eis licet ab Altari discedere, & per Ecclesiam circumire. *Sacra Cong. Conc. in nullius prouincia Rausnaten.* 15. *Septembris* 1629. penes Lezanam *in summa quæst. Regul. tom. 1. c. 9. num. 45. & cap. 12. num. 41. vers. ad* 2.

8 Eleemosynam manualem pro Missa recipere non possint Parochi in illis diebus, quibus Missam tenentur celebrare. *Sacra Cong. Conc.* 1. *Septembris* 1629. quam adducit Aldan *d. tit. 25. num.* 10.

9 Eleemosyna relicta pro celebrandis Missis pro anima defunctorum licitè lucrari non potest, nisi celebretur Missa defunctorum, etsi occurrat festum duplex, quod de præcepto non seruetur. *Sacra Congr. Rit. in Pampilonen.* 1. *Septembris* 1607. de qua Aldan. *d. tit. 25. n.* 11.

10 Eleemosyna relicta pro celebranda Missa B. Mariæ in Sabbatho licitè lucrari non potest, nisi celebretur Missa de B. Maria, etiamsi in Sabbato occurrat festum solemnè alterius Sancti. *Eadem Sacra Cong. Rit. in dicta Pampilonen.*

11 Eleemosynæ, quæ dantur à sponsis in illorum benedictione spectant ad Parochum. *Sacra Congr. Rit. in Acherontina* 25. *Ianuar.* 1602. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c. 21. n.* 101.

12 Eleemosynæ, quæ per pactum Sacristiis, & infirmariis monasteriorum Monialium dari solent, non comprehenduntur in decreto, quo propinarum solutio per Moniales dum ad habitum, vel ad professionem admittuntur, fieri solita interdicitur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Vlixbonen.* 5. *Nouembris* 1616. penes Ioann. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. sub hoc verbo numero* 1. & alius memini *de iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 43. num.* 32.

Eleemosynæ Missarum, vide *in verbo Missarum eleemosyna collect.* 476.

S. Elisabetha.

COLLECT. CCLXXX.

SAnctam Elizabetham Reginam Vngariæ in Sanctorum numerum adscripsit, & eius festum die 19. Nouembris celebrari iussit *Gregorius IX. constit.* 11. *incip. Gloriosus de anno* 1235. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 57. eius vitam scribit Theodoricus Turingius apud Henric. Canis. *antiquarum lect. tom. 5. p. 2. pag.* 143.

Sanctæ Elisabethæ Reginæ Portugaliæ Officium recitatur die 4. Iulij: in Regno Portugaliæ ritu duplici: extra verò Regnum sub ritu semiduplici. *Sacra Congr. Rit. sub die 7. Augusti* 1628. teste Sellin *in selectis Canon. cap. 1. num.* 50. & Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 18. de Sanctis num.* 39. Gauant. *in rub. Breuiarij sect. 7. c. 9. num.* 4.

Sancta Elisabeta Regina Portogaliæ dum vixit tertium Ordinem S. Francisci expressè fuit professa. *Vrbanus VIII. constit.* 55. incip. *Cum sicut* 22. *Aprilis* 1626. apud Angel. Mariam Cherob. *in Bullario tom. 4. pag.* 72. & illius meminit Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul.* 95. *post num.* 8. De eius vita, & laudibus Ioannes Perpioianus, & Blasius de Pina Freyle, qui etiam composuit Officium eiusdem S. Elisabethæ, Iacob. Filigat. *de vita S. Elisabeth. Romæ* 1625.

Sanctæ Emerentianæ officium, vide in verbo *Officium collect.* 534. *n.* 25.

Emolumenta.

COLLECT. CCLXXXI.

EMolumenta prouenientia ex exercitio iurisdictionis Curiæ Episcopalis Sede vacante, & sigillo, aut aliàs vndecunque prouenientia, neque ad Capitulum, neque ad Vicarium spectant, sed debent futuro Episcopo successori reseruari, si ad Episcopum Ecclesia non vacante, peruenissent. *Sacra Congr. Conc. in Agrigentina* 17. *Aprilis* 1627. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 3. tit. 8. n.* 17. quem refero *in collect. ad Trident. sess. 23. de reform. cap. 11. num.* 9. a

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Episcopo agentes.*
2 *Ordo Episcoporum in Ecclesia Dei sublimior est gradus.*
3 *Cardinales in Curia præsentes tenentur visitare Episcopi post eorum promotionem.*
4 *Magistratus & Clerus quomodo recipere debeat suum Episcopum in primo ingressu.*
5 *Crucis osculatio & aqua benedicta à quo ministranda Episcopo aliquam ciuitatem ingredienti.*
6 *Titulum, characterem, & Ordinem semper retinet Episcopus licet dimittat Ecclesiam.*

6 *Is. qui*

7 *Inquisitio in promotionibus Episcoporum ad Cathedrales qualis facienda.*
8 *Papa tantùm competit nomen Episcopi uniuersalis Ecclesiæ.*
9 *Synodum non celebrans Episcopus quotannis incurrit pœnas à iure statutas.*
10 *Concilium Prouinciale celebrare tenentur singulis trieuniis Archiepiscopi.*
11 *Limina Apostolorum an & quando Episcopi visitare teneantur, remissiuè.*
12 *Pontificali reformato debent vti in toto Orbe Episcopi, omnesque alij Ecclesiarum Prælati.*
13 *Cæremoniale Episcoporum reformatum recipi & obseruari mandatur.*
14 *Priuilegia & indulta Episcoporum in Capella suæ Sanctitatis assistentium.*
15 *Episcopo extra suam diœcesim non conueniunt ea, quæ in propria ei debentur.*
16 *Puluinar & pannum coloris violacei non potest sibi sternere Episcopus in aliena diœcesi.*
17 *Ecclesiam pollutam reconciliare & nouam benedicere est proprium munus Episcopi.*
18 *Confraternitatibus laicorum potest ex causa Episcopus concedere vt in eorum Ecclesiis conseruent sanctissimum Sacramentum.*
19 *Vicario generali in absentia Episcopi debetur reuerentia in choro.*
20 *Benedicere populum, & vti Cruce, mozetta, & rochetto non potest Episcopus præsente Legato de Latere.*
21 *Confessionem facere cum celebrante, benedicere incensum, ac benedictionem solemnem dare potest Episcopus præsens Missæ in Ecclesia Collegiata exempta.*
22 *Assistentia nulla debetur Episcopo quando non incedit paratus.*
23 *Birretum sibimet ponere, & deponere debet Episcopus quando assistit Diuinis cum cappa.*
24 *Thurificandus est triplici ductu Episcopus tantum.*
25 *Thurificandus à quo veniat Episcopus assistens ad Missam?*
26 *Consecrari vt possit Episcopus cum assistentia duarum Dignitatum conceditur.*
27 *Officia non sunt inchoanda ante aduentum Episcopi si voluerit ad Ecclesiam venire.*
28 *Decretorum Concilij Prouincialis ad obseruantiam tenentur Episcopi non obstante lapsu decennij.*
29 *Statuta iurare quæ non teneatur Episcopus in ingressu suæ Ecclesiæ.*
30 *Cæremonialis Episcoporum dispositionem tenetur Episcopus obseruari facere in Cathedrali & in aliis suæ diœcesis Ecclesiis.*
31 *Capituli consilium, & non consensum debet Episcopus adhibere in distributione Ordinum facienda.*
32 *Episcopo ad Ecclesiam venienti quomodo teneantur obuiam ire Canonici?*
33 *Episcopus eligere debet baiulum proba vita.*

Episcopus.

COLLECT. CCLXXXII.

1 De Episcopo, eiusque Officio, & dignitate Ioannes Bertachinus, Troylus Maluetios, Iacobus Simanchas, Goibertus de Fotoaco, Bartholomæus Vgolinus, *in specialibus tractatibus*, Lælius Iordanus *de causis Episcoporum maioribus & rerum capitalium ad Papam deferendis.* Ioannes Filesacus *de sacra auctoritate Episcoporum*, Alphonsus Madrigal. *de Episcopis, & ministris Ecclesiæ*, Antonius de Prettia *de iurisdictionis Episcopalis defensione*, Franciscus de Valgas *de iurisdict. Episcopi*, Rutilius Benzonius *in Episcoporum speculo*, Stanislaus Socolouius, *de consecrat. Episcopi*, Ioannes Baptista Sigonius *de optimo Episcopo*, Antonius Paganus *de ordine, iurisdictione, & residentia Episcoporum*, Petrus Blesansis *de institutione Episcopi*, Fr. Stephanus Daluim *de potestate Episcoporum, Abbatum, aliorumque Prælatorum*, Iosephus vala *de potestate Episcoporum circa inquirenda, & puniēda crimina in suis diœcesibus commissa.* Scipio de Rubeis *in aphorism. Episcoporum* Bartholomæus Gauantus *in enchirid. siue manuali Episcoporum* Sebastianus Medices *de Episcopis promouendis*, Lelius Zechius *de statu & munere Episcoporum*, Hieronymus Vielmius, *de Episcopis titularibus*, Camillus Cautius, *de pensionibus Episcoporum*, Hieronymus Venero y Leyua *in examine Episcoporum*, Henricus Borræus *de statutis Episcop.* Thomas Zerola, Paolos Piascius, & Mauritius de Alzedo *in suis prax. Episcop.* Thomas Caietanus, Bartholomeos Carranza, Hieronymus Gigas, Iacobus Naclantus, Dominicus Soto & Ambrosius Catharinus omnes *de residentia Episcoporum.*

Episcoporum Ordo in Ecclesia Dei sublimior est gradus. *Leo X. constit.* 22. incip. *Dum intra* 14. *Kalend. Ianuarij* 1516. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 509. aliàs *pag.* 431. in nouiss. impress. 2

Episcopi post eorum creationem & promotionem Cardinales in Curia præsentes visitare tenentur. *Leo X. const.* 7. incip. *Superna* 3. *Non. Maij* 1514. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 474. 3

Episcopus quomodo recipiendus sit à Magistratu & Clero in primo ingressu? *Sacra Congr. Rit. in Tarraconen.* 2. *Martij* 1603. quam refert Aldao. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 54. *n.* 52. 4

Episcopo aliquam ciuitatem ingredienti osculatio Crucis, & aqua benedicta ministrari debet ab obtinente maiorem dignitatem in loco, licet non ad illius Ecclesiam, sed ad aliam processio dirigatur. Cum verò aliquam ingreditur, debent hæc ei ministrari à dignior illius Ecclesiæ, etiamsi Canonici præsentes fuerint. *Sacra Cong. Rit. in Calaguritana* 5. *Iunij* 1601. quam adducit Aldao. *dict. lib.* 1. *tit.* 24. *n.* 53. 5

Episcopus licet dimittat Ecclesiam, semper tamen retinet titulum, characterem, & Ordinem. *Sacra Congregat. Rituum in Miserbon.* 4. *Martij* 1606. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *num.* 64. 6

Episcoporum & aliorum Prælatorum in promotionibus ad Cathedrales qualis debeat esse inquisitio. *Gregorius XIV. constit.* 6. incip. *Onus Apostolica Idib. Maij* 1595. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 5. *pag.* 691. nouissimè extat formula huius inquisitionis & processus apud me de *officio & potest. Episcopi, part.* 1. *tit.* 1. *cap.* 5. *numero* 4. *cum seqq.* 7

Episcopi vniuersalis Ecclesiæ nomen soli Romano Pontifici competit. *Pelagius II. const.* 1. inc. *Manifesto Kal. Martij* 58[illegible]. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 7. 8

Episcopus non celebrans Synodum quotannis incurrit pœnas à iure statutas. *Sacra Congr. Conc.* 26. *Iunij* 1621. penes Sellium *d. c.* 3. *n.* 65. 9

Episcopi

10 Epiſcopi & Archiepiſcopi ſingulis trienniis Concilium Prouinciale celebrare tenentur. *Leo X. conſtit.* 10. inc. *Regimini 4 Non. May* 1515. apud Laërt. *in ſum. Bullary tom.* 1. *pag.* 481.

11 Epiſcopi, Archiepiſcopi, & alij Eccleſiarum Prælati quando limina Apoſtolorum viſitare teneantur? Vide infra *in verbo limina collect.* 451.

12 Epiſcopi, omneſque Eccleſiarum Prælati in toto Orbe debent vti Pontificali reformato. *Clemens VIII. conſtitut.* 38. incip. *Ex quo* 10. *Februarij* 1596. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 52.

13 Epiſcoporum Cæremoniale reformatum in vniuerſa Eccleſia recipi & obſeruari mandauit, idem *Clemens VIII. conſt.* 69. incip. *Cùm nouiſſimè* 14. *Julij* 1600. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 3. *pag* 99.

14 Epiſcoporum in capella Sanctitatis ſuæ aſſiſtentium priuilegia & indulta diuulgauit *Gregor. XV. conſt.* 32. incip. *Circumſpecta* 17. *Auguſti* 1622. apud Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 54.

15 Epiſcopo extra ſuam diœceſim, & in loco in quo non habet iuriſdictionem, non conueniunt ea, quæ proprio Epiſcopo in ſua Eccleſia, & diœceſi debentur. *Sacra Congregat. Rit. in Policaſtren.* 21. *Auguſti* 16‿4. de qua meminit Sellius *d. c.* 3. *num.* 66.

16 Epiſcopus in aliena Eccleſia non poteſt ſibi puluinar & pannum coloris violacei ſternere, & extra ſuam diœceſim non competit illi deoſculatio textus Euangelij. *Sacra Cong. Rit. in Iadren.* 13. *Octobris* 1618 quam refert Aldan. *dict. titul.* 24. *numero* 55.

17 Epiſcopi proprium munus eſt, & non ſimplicis Sacerdotis reconciliare Eccleſiam pollutam, & nouam benedicere. *Sacra Cong. Rit. in Placentina* 19. *May* 1617. *in reſp. ad dub.* 19. quam citat Aldan. *d. tit.* 24. *num.* 56.

18 Epiſcopus poteſt ex cauſa concedere Confraternitatibus laicorum vt in eorum Eccleſia conſeruent Sanctiſſimum Sacramentum. *Sacra Cong. Conc. in Iſcalan. de ferro* 19. *Junij* 1604. cuius meminit Sellius *d. c.* 3. *n.* 67.

19 Epiſcopo, & in eius abſentia Vicario generali debetur reuerentia in choro dum Diuina celebrantur ab omnibus Canonicis etiam exemptis ratione Subcollectoriæ, & alia ratione. *Sacra Congreg. Epiſcop. & Regul. in Catacen.* 11. *Nouembr.* 1614. teſte Sellio *d. c.* 3. *n.* 68.

20 Epiſcopus præſente Legato de Latere in ciuitate non poteſt populum benedicere, nec vti Cruce, Mozzetta, vel rochero diſcooperto. *Sacra Cong. Rit. in Peruſina* 2. *Octobris* 1601. referente Sellio *d. cap.* 3. *num.* 69.

21 Epiſcopus præſens Miſſæ in Eccleſia Collegiata exempta in ſua diœceſi, præſente Abbate dictæ Collegiatæ, debet Confeſſionem facere cum celebrante, benedicere incenſum, & miniſtros, ac benedictionem ſolemnem dare. *Sacra Congreg. Rituum in Alexandrina S. Petri in Brogoglio* 7. *Februarij* 1604. *in reſp. ad* 5. *dub.* penes Sellium *dict. cap.* 3. *num.* 70.

22 Epiſcopo quando non incedit paratus nulla debetur nec Presbyterorum, nec Diaconorum Canonicorum aſſiſtentia. *Sacra Cong. Rit. in Æſina* 30. *Auguſti* 1602. apud Sellium *d. c.* 3. *n.* 71.

23 Epiſcopus ſibimet ponere & deponere debet birretum quando aſſiſtit Diuinis cum cappa. *Sacra Congr. Rit. in Saonen.* 21. *Aug.* 1604. *& in Lucana* 5. *Auguſti* 1632. quarum meminit Bonfad. *in theſauro eccleſiaſt. deciſ. reſol.* 8. *n.* 13.

Epiſcopus tantum triplici ductu thurificandus eſt. *Sacra Cong. Rit. in Entomilien.* 11. *Decembris* 1604. de qua Sellius *d. cap.* 3. *n.* 72. 24

Epiſcopus aſſiſtens ad Miſſam thurificandus eſt ſemper à Presbytero aſſiſtente, ſiue ſit dignitas, ſiue Canonicus, non autem à Diacono Euangelij, licet ſit Canonicus. *Sacra Congr. Ritus in Placentina* 9. *Maij* 1607. *in reſp. ad dub.* 9. quam adducit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 57. 25

Epiſcopus vt cum aſſiſtentia duarum Dignitatum loco Epiſcoporum ab Archiepiſcopo Goan. in Indiis Orientalibus poſſit conſecrari ex ſpeciali gratia, & attenta penuria Epiſcoporum in illis partibus conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Goan. in Indiis Oriental.* 16. *Iulij* 1605. quam refert Aldan. *d. tit.* 24. *num.* 58. 26

Epiſcopus ſi voluerit venire in Eccleſiam, Officia non ſunt inchoanda ante eius aduentum, ſed ſigno dato, & non veniente, non eſt vltra expectandus. *Sacra Congr. Rit. in Salamantina* 16. *Iulij* 1605. quam commemorat Aldan. *d. tit.* 24. *numero* 59. 27

Epiſcopi tenentur ad obſeruantiam decretorum Concilij Prouincialis, non obſtante lapſu decennij, quo non fuerunt obſeruata. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 4. *numero* 203. 28

Epiſcopus in ingreſſu ſuæ Eccleſiæ non tenetur iurare ſtatuta, quæ ſacris Canonibus, & ſacri Concilij decretis, Apoſtoliciſque Cōſtitutionibus ſunt contraria, niſi à Sede Apoſt. ex certa ſcientia confirmata exiſtant. *Sacra Congr. Conc. in Orielen.* 27. *Marij* 1632. de qua Bonfadin. *d. reſol.* 8. *numero* 14. 29

Epiſcopus tenetur omninò obſeruari facere in Cathedrali, & in aliis Eccleſiis ſuæ diœceſis, diſpoſitionem Cæremonialis Epiſcoporum. *Sacra Cong. Conc. Rit. in Angren.* 15. *Decembris* 1632. apud Bonfadin. *de reſol.* 8. *n.* 15. 30

Epiſcopus in Ordinum diſtributione facienda, qui ſcilicet Canonici Presbyteri, quiue Diaconi, & Subdiaconi eſſe debeant vigore cap. 12. ſeſſ. 24. tenetur ſolummodò adhibere Capituli conſilium, & non conſenſum, quia poteſt illis inuitis quod magis expedire iudicauerit, perficere. *Sacra Cong. Conc.* atteſtante Zerola *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo Capitulum* §. 2. 31

Epiſcopo venienti ad Eccleſiam dum in choro à Canonicis recitantur Horæ Canonicæ, ſaltim duo ex Canonicis tenentur è choro diſcedere, & obuiam ire porrigentes aſperſorium, ſi verò non recitantur Horæ, omnes in Eccleſia & choro præſentes tenentur obuiam ire & excipere. *Sacra Cong. Rit. in Lunen. Sazanen.* 3. *Martij* 1633. referente Bonfadin. *d. reſol.* 8. *n.* 15. 32

Epiſcopus eligere debet baiulum probæ vitæ, qui citationes Curiæ Epiſcopalis exequatur, non enim per ſatellites exequendæ ſunt. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in cauſa Ciuitatis Caſtell.* 14. *Aprilis* 1615. quam citat Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 1. *num.* 15. 33

Epiſcopi Cancellarius, vide in verbo *Cancellaria. collect.* 83.

SVMMARIVM.

1 *Reſidentes Epiſcopi non poſſunt citari ad comparendum in Curia niſi de Papa commiſſione.*

2. *Reſidere*

2 *Residere tenentur Episcopi, & Archiepiscopi, etiamsi S.R.E. Cardinales sint, in suis Ecclesiis sub diuersis pœnis eo ipso incurrendis.*

3 *Personaliter interesse possunt Episcopi in Synodis Prouincialibus, vel congregationibus, seu Assembleis generalibus.*

4 *Residere non excusantur Episcopi pretextu & ratione cuiuscunque seruitij, vel alicuius negotij grauissimi.*

5 *Residere excusantur Episcopi à suis Ecclesiis absentes ratione visitandi limina Apostolorum.*

6 *Licentia à S. Concil. cap. 1. sess. 23. de reform. concessa equa ex causa abessendi aliquantisper à residentia non fuit sublata per Constit. Vrbani VIII.*

7 *Abesse non licet Episcopo à sua Ecclesia nisi ob aliquam causam ex connumeratis à Concil. c. 1. sess. 23. de reform.*

8 *Episcopus residens in sua Ecclesia liber est à residentia suarum Dignitatum, & beneficiorum, que obtinet in aliena diœcesi.*

9 *Alternatiuam non lucratur Episcopus absens etiam quando abest ex causa à Concilio approbata.*

Episcopus circa residentiam.

Collect. CCLXXXIII.

1 EPiscopi, & Archiepiscopi quas pœnas incurrant si non resederint, & dum resident non possunt citari ad comparendum in Curia, nisi de Papæ commissione. *Pius IV. constit. 10. incip. De salute, pridie Non. Septembr. 1560. apud* Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 20.*

2 Episcopi, Archiepiscopi, seu Primates etiam S. R.E. Cardinales in suis quisque Ecclesiis residere tenentur, nec ab eis recedere possunt, nisi prius obtenta Romani Pont. per Breue, seu litteras missiuas licentia sub interdicti ingressus Ecclesiæ, amissionisque tam fructuum earundem Ecclesiarum pro tempore, quo absentia durauerit, quam facultatum testandi, & disponendi de bonis suis à Sede Apostol. sibi aliàs concessarum eo ipso absque alia declaratione incurrendis, necnon priuationis à regimine & administratione suarum Ecclesiarum, aliisque pœnis Romani Pont. pro tempore existentis arbitrio infligendis. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Sancta Synodus sub die 7. Decembris 1634.* quam refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 53. sub n. 21. in vltima impress.*

3 Episcopi à suis Ecclesiis abesse possunt ex causa personalis assistentiæ in Synodis Prouincialibus, vel Congregationibus, seu Assembleis generalibus, in quibus ecclesiastici interuenire solent vel ratione muneris, aut Reip. Officij Episcopatibus vel Ecclesiis maioribus præfatis adiuncti, cuius ratione ad certum tempus occupari solent, & tunc pro tempore, quo illa Synodus, Congregationes, & Assembleæ, exercitiúmque muneris, seu officij publici ipsis Ecclesiis adiuncti actu durauerint, ita vt illis finitis recto tramite ad Ecclesias sibi commissas se conferre debeant. *Vrbanus VIII. dicta sua constit.* incip. *Sancta Synodus.*

4 Episcopi à pœnis contra non residentes impositis non excusantur prætextu, & ratione cuiuscunque seruitij quomodolibet præstiti, & præstandi pro regendis, & tractandis negotiis quorumcunque Principum etiam Imperatoris, & Regum, nec ratione prosecutionis, seu defensionis quarumcunque litium, seu controuersiarum etiam ecclesiasticarum, vel ineundi fœderis, aut cuiuscunque alterius negotij etiam grauissimi tractandi, aut cuiuscunque alterius causæ, vel occasionis etiam publicæ, vel alias fauorabilis, & æquè piæ, etiam cuiuslibet vtilitatis siue necessitatis Ecclesiarum, & personarum. *Vrbanus VIII. dicta sua Constit.* incip. *Sancta Synodus.*

Episcopi, Archiepiscopi, Metropolitani, & Primates etiam S. R. E. Cardinales citra montes, vel 5
mare existentes per quatuor, alios verò vltra montes, vel mare degentes per septem menses continuos, à residentia in præfatis Ecclesiis facienda ad effectum visitandi limina Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli pro qualibet visitatione excusantur. Et Episcopi Cardinales habent licentiam discedendi à suis Ecclesiis, in casu vacationis Sedis Apostol. ratione accedendi ad conclaue. *Vrbanus VIII. dicta sua Constitut.* incip. *Sancta Synodus.*

Episcopis nonnullis requirentibus fuit decisum 6
per Constitutionem super Episcoporum etiam S. R.E. Cardinalium residentia à S.D.N. Vrbano VIII. nuper editam, non fuisse sublatam facultatem à *S. Concilio cap. 1. sess. 23. de reform.* concessam æqua ex causa abessendi aliquantisper à residentia, dummodo absentiæ spatium duos, vel ad summum tres menses non excedat. *Sacra Cong. Conc. die 3. Februarij 1635.* quam refero *de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 53. num. 21. in fine secundum nouiss. impress.*

Episcopo non licet à sua Ecclesia abesse nisi ob 7
aliquam causam ex connumeratis in Conc. sess. 23. cap. 1. de reform. *Sacra Congregat. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nau. lib. 2. tit. 23. l. 2. sub rub. Vtrum Episcopi possint se absentare a suis Episcopatibus num. 4.*

Episcopus residens in sua diœcesi liber est à re- 8
sidentia suarum dignitatum, & beneficiorum simplicium, quæ obtinet in alia diœcesi, nec aliud amittit, nisi quotidianas distributiones, & alia si quæ sunt, quæ absentes iusta de causa non percipiunt. *Sacra Congreg. Conc.* penes Armendar. *loco proximè citato.*

Episcopus absens non gaudet beneficio alter- 9
natiuæ etiam quando abest ex causa à Concilio approbata, *Sacra Congreg. Conc.* attestantibus Nicol. *in addit. ad suum tract. de benefic. part. 5. capite 1. numero 463.* Massobr. *in sua praxi habendi concursum pral. 23. dub. 3.* quos refero *d. part. 3. alleg. 53. num. 35.*

SVMMARIVM.

1 *Dignitates, & officia Religionum obtinere prohibentur Episcopi ex illis assumpti.*

2 *Officium tenetur recitare Episcopus Regularis iuxta ritum sua diœcesis.*

3 *Officia Sanctorum Ordinis vt recitare possit Episcopus Regularis de gratia ei conceditur.*

Episcopus Regularis.

Collect. CCLXXXIV.

1 EPiscopus ex Religione assumptus, si ad eam redierit, dignitates, & officia illius obtinere prohibetur. *Paulus IV. constit.* 21. incip. *In sacris* 19. *Iulij* 1559. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 732. & illius meminerunt Flamen. Paris. *de resignat. lib.* 5. *quæst.* 3. *num.* 242. Sosa *en el tratado de la obligation que tienen los Frayles Obyspos n.* 144. Scortia *in selectas Summorum Pontificum Constitutiones epit.* 72. Ouiedo *in praxi Regul. p.* 1. *tract.* 4. *cap.* 3. *q.* 6. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Episcopus num.* 3.

2 Episcopus Regularis tenetur recitare Officium iuxta ritum suæ diœcesis, & non iuxta ritum suæ Religionis. *Sacra Cong. Rit. pro Regulari promoto ad Episcopatum sub die* 11. *Iunij* 1605. penes Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Episcopus, n.* 4. Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 1. *c.* 5. *tit.* 2. *n.* 2.

3 Episcopo ex Ordine sancti Francisci Minorum obseruantiæ assumpto conceditur, vt possit recitare tuta conscientia Officia Sanctorum Ordinis sancti Francisci, & celebrare eorum Missas, dummodo priuatim celebret in sua capella dictis diebus Sanctorum Ordinis cum Missali Romano, & Officium pariter recitet cum Breuiario Romano. *Sacra Congreg. Rit. in Maiorien.* 6. *Decembris* 1631. teste Ioano. Maria Nouar. *dict. verbo Episcopus num.* 5.

Episcopus Regularis recuperat ius succedendi etiam in bonis ab eo renunciatis, dummodo non sint alteri quæsita, infra *verbo Regularis collect.* 633. *num.* 46.

SVMMARIVM.

1 *Vicinior Episcopus quis dicatur.*
2 *Vicinior Episcopus non potest cognoscere de causis matrimonialibus, & criminalibus, subditorum Abbatis nullius diœcesis, cui ex priuilegio ante Concilium earum cognitio spectabat.*
3 *Vicinior Episcopus quando manutenendus in possessione concursus instituendi in vacationibus Parochialium nullius diœcesis.*
4 *Vicinior Episcopus Ordines conferre potest subditis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis.*

Episcopus vicinior.

Collect. CCLXXXV.

1 EPiscopus vicinior, qui potest visitare beneficia secularia, & clericos seculares Abbatiæ nullius diœcesis, ipsósque culpabiles repertos corrigere, dicitur ille, cuius Cathedralis Ecclesia Abbatiæ proximior sit, non autem locis dictæ Abbatiæ subiectis. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Augusti* 1596. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 3. *n.* 75.

2 Episcopus vicinior non potest cognoscere de causis matrimonialibus, & criminalibus, subditorum Abbatis nullius diœcesis, cui ex priuilegio ante Concilium facultas eas cognoscendi competebat, quia non sunt de eius diœcesi, dummodo talis Abbas in suos subditos omnem habeat iurisdictionem. *Sacra Congreg. Conc.* penes Narbon. *leg.* 59. *gloss.* 1. *num.* 66. *tit.* 4. *lib.* 2. *Recop.* quem refero *de Episcopo part.* 3. *alleg.* 81. *in appendice num.* 5. *in vltima impress.*

3 Episcopus Forosempronien. vti vicinior manutenendus est in sua quasi possessione concursus instituendi in vacationibus Ecclesiarum Parochialium della Rauignana, & iuris præeligendi magis idoneos ex approbatis in eisdem concursibus, donec Abbas Classen. legitimè probauerit habere ius congregandi Synodum, aliásque coëgisse, & in ea examinatores ad præscriptum *Concilij sess.* 24. *c.* 18. *de reform.* deputasse. *Sacra Cong. Conc. in Forosempronien.* 2. *Decembris* 1658. quam refero *de officio, & potestate Parochi c.* 2. *n.* 39.

4 Episcopus viciniorlbus licet Ordines conferre subditis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis, sine consensu, seu litteris testimonialibus eorundem Abbatum, & aliorum inferiorum. *Sacra Cong. Conc. sub die* 22. *Febr.* 1631. quam etiam refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 7. *num.* 8. *in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Suffraganeo Episcopo eadem obsequia tenentur præstare Canonici, quæ debent Ordinario.*
2 *Suffraganeus Episcopus quando nomine proprij Episcopi exercet functiones Episcopales debet habere assistentiam Dignitatum, & Canonicorum.*
3 *Assistentiam duorum Canonicorum vltra Diaconum, & Subdiaconum an debeat habere Episcopus suffraganeus solemniter celebrans, ostenditur.*
4 *Canonici non debent assistere Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti, sicut assisterent proprio Episcopo, sed in habitu Canonicali.*
5 *Suffraganeo facienti Ordinationes, vel alias functiones nomine Episcopi, Canonici debent assistere in habitu Canonicali præter aliquos.*
6 *Canonici non tenentur obuiam ire Episcopo Suffraganeo vsque ad cubiculum.*
7 *Sedere in sede Episcopali, non debet Suffraganeus solemniter celebrans, sed in faldistorio.*
8 *Baculo Pastorali non debet vti Suffraganeus nisi in Ordinationibus, & aliis actibus necessariis.*
9 *Candelabrum septimum non debet poni supra Altare Suffraganeo solemniter celebranti.*
10 *Suffraganeus vt talis non potest visitare clausuram Monialium absque speciali commissione & mandato Episcopi.*
11 *Pontificalia exercere non potest Suffraganeus datus alicui Episcopo post eius mortem.*
12 *Pensio assignata Suffraganeo super fructibus Episcopatus ei solùm debet quatenus inseruiat.*

Episcopus Suffraganeus.

Collect. CCLXXXVI.

EPiscopo Suffraganeo eadem obsequia tenentur præstare Canonici, quæ debent Ordinario. *S. Cong. Rit. in Brachar.* 20. *May* 1604. teste Aldano *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 24. *n.* 61. 1

Episcopus

2 Episcopus Suffraganeus quando nomine proprij Episcopi exercet functiones Episcopales, debet habere assistentiam Dignitatum & Canonicorum. *Sacra Congr. Rituum in Bracharen.* 21. *Februarij* 1604. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 3. *num.* 74.

3 Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet habere assistentiam duorum Canonicorum vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantaturi Euangelium & Epistolam, sicut haberet proprius Episcopus, sed sufficit Diaconus, & Subdiaconus, & vnus Canonicus paratus cum Pluuiali ad librum. *Sacra Cong. Rit. in Cæsaraugustana* 9. *Maij* 1606. *& in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. quas allegat Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 62.

4 Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti non debent Canonici assistere, sicut assisterent Episcopo proprio, sed in habitu ordinario, & Canonicali. Eadem *Sacra Congregat. Rituum in dicta Bracharen.*

5 Episcopo Suffraganeo facienti Ordinationes, vel alias functiones nomine proprij Episcopi, Canonici debent assistere in habitu ordinario Canonicali præter aliquos, qui iuxta necessitatem officij debent accipere paramenta. *Sacra Congreg. Rit. in dicta Bracharen.*

6 Episcopo Suffraganeo non tenentur Canonici obuiam ire vsque ad cubiculum, sicut tenentur proprio Episcopo venienti ad Ecclesiam, sed satis est si aliqui Canonici ei obuiam procedant vsque ad portam Ecclesiæ. *Sacra Congregat. Rituum in dicta Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. apud Sellium *d. c.* 3. *num.* 75.

7 Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet sedere in sede Episcopali, sed in faldistorio. *Eadem Sacra Cong. Rit. in d. Bracharen.*

8 Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet vti Baculo Pastorali nisi in ordinationibus, & aliis actibus necessariis. *Eadem Sacra Cong. Rit. in dicta Bracharen.*

9 Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti non debet poni supra Altare septimum candelabrum, sicut ponitur celebrante Episcopo ordinario. *Eadem S. Congr. Rit. in dicta Bracharen.*

10 Episcopus Suffraganeus vt talis non potest visitare clausuram Monialium absque speciali commissione, & mandato Episcopi cùm non habeat exercitium iurisdictionis, nisi sibi tribuatur ab Episcopo, sed tantùm vsum Pontificalium in diœcesi. *Sacra Congr. Conc. sub die* 11. *May* 1630. quam adducit Sellius *d. cap.* 3. *n.* 76.

11 Episcopus Suffraganeus datus Episcopo Vilnen. cum facultate exercendi Pontificalia Officia in diœcesi & ciuitate Vilnen. de expresso consenso & licentia, & pro tempore existentis Episcopi, non potest eadem Pontificalia exercere, vt exercuit viuente Episcopo, post illius mortem Sede vacante, Capitulo non contradicente. *Sacra Cong. Conc. in Vilnen.* 22. *Februarij* 1631. penes Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 8. *n.* 15.

12 Episcopus Suffraganeus alterius Episcopi deputatus, cui annua pensio 200. ducatorum super fructibus Episcopatus, cuius est Suffraganeus, reseruata fuit, illam accipere debet quatenus inseruiat, aliàs assignanda est successoribus inseruientibus. *Sacra Cong. Conc. sub die* 11. *Iunij* 1592. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 63.

Vide in verbo Suffraganeus *collect.* 689.

SVMMARIVM.

1 *Titularis Episcopus Canonicatum obtinens in Ecclesia Cathedrali quo habitu vti & quo loco sedere debeat, ostenditur.*

2 *Præcedentia competit Episcopo titulari Canonicó supra omnes Dignitates, & Canonicos in choro, Capitulo, & processionibus.*

3 *Visitationi sui Episcopi subest Episcopus titularis, qui obtinet Præposituram in Cathedrali.*

4 *Beneficia curam animarum, seu residentiam non requirentia non vacant per promotionem Episcopi titularis, nec resultat incapacitas ad similia obtinenda.*

Episcopus titularis.

Collect. CCLXXXVII.

Episcopus titularis Canonicatum obtinens in Ecclesia Cathedrali potest, & decet in ea vti habito Ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia. idest rocheto supra subtanam, & mantelleto violacei coloris, & debet præcedere omnibus aliis Canonicis eiusdem Ecclesiæ, & sedere in primo stalo supra omnes, vt fit & seruatur Romæ simili casu veniente in tribus Ecclesiæ Patriarchalibus, sancti Ioannis Lateranensis, S. Petri in Vaticano, & sanctæ Mariæ Maioris. *Sacra Congr. Rit. in compostellana* 11. *Iuly* 1617. cuius memini *de Canon. & dignit. c.* 36. *n.* 4. 1

Episcopo titulari, qui in Calaguritana Ecclesia Canonicatum obtinet, in choro, Capitulo, & processionibus, aliisque actibus supra omnes eiusdem Ecclesiæ Dignitates, & Canonicos præcedentiam competere censuit. *Eadem sacra Cong. Rit. in Calaguritana* 13. *Nouembris* 1621. de qua memini *d. cap.* 36. *num.* 3. 2

Episcopus titularis, qui obtinet Præposituram in Cathedrali, subest cum aliis Canonicis visitationi sui Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Florentina* 24. *Iuly* 1632. cuius etiam memini *d. tract. de Canon. cap.* 36. *num.* 5. *in fine.* 3

Episcopi titularis per promotionem non vacant 4 sortentia curam animarum, seu residentiam non requirentia, nec resultat incapacitas ad similia obtinenda. *S. Congr. Conc. in Colimbrien.* 22. *Decembris* 1640. Vidi originale.

SVMMARIVM.

1 *Sutrinus & Nepesinus Episcopus non potest adstringere clericos ex Sutrina ad Nepesinam ciuitatem ire pro suis causis.*

2 *Valuen. & Sulmonen. Episcopus si in carcerem coniicere iubeat aliquem ex Capitularibus Valuens. carceribus Valuen. palatij mancipandus.*

3 *Castellanen. & Hortan. Episcopus sua obligationi satisfacit si in aliqua parte alterutrius resideat.*

4 *Synodum indicere & celebrare debet Episcopus Castell. & Hortan. alternatim singulis annis.*

5 *Clerus alterius ciuitatis ex duabus vnitis non tenetur accedere ad Synodum alterius celebrandam.*

6 *Olea ſacra ſi conficiat Epiſcopus in vna diœceſi ex duabus vnitis, poteſt cogere clerum alterius ſibi aſſiſtere.*

7 *Cauſas alterius ciuitatis vel diœceſis poteſt per ſe ipſum cognoſcere Epiſcopus duarum vnitarum.*

8 *Epiſcopus duarum Eccleſiarum vnitarum debet vocari primo loco eo nomine Epiſcopatus in quo reſidet.*

9 *Calaguritan. & Calciaten. Epiſcopus poteſt in qualibet parte ſuæ diœceſis procedere ad punitionem, carcerationem, & correctionem Capitularium Calciaten. delinquentium non obſtante immemoriali conſuetudine.*

Epiſcopus duarum Eccleſiarum vnitarum.

COLLECT. CCLXXXVIII.

1 EPiſcopus duarum Eccleſiarum vnitarum, v.gr. Suttin. & Nepeſin. non poteſt adſtringere Clericos ex Suttina ad Nepeſinam ciuitatem ire pro ſuis cauſis. *Sacra Cong. Conc. in Sutrina, & Nepeſina* 11. *Maij* 1594. teſte Sellio *in ſelectis Canonic. cap.* 3. *num.* 77.

2 Epiſcopus duarum Eccleſiarum vnitarum, v.g. Valuen. & Sulmonen. ſi in carcerem conijcere iubeat aliquem ex Capitularibus Valuen. non ad Sulmonen ciuitatem ducendus eſt, ſed carceribus Valuen. palatij Epiſcopalis, vbi idem Epiſcopus moratur, mancipandus eſt. *Sacra Congregat. Conc. in Sulmonen.* 17. *Ianuarij* 1604. cuius memini *in tract. de iure eccleſ. vniuerſo lib.* 3. *cap.* 16. *num.* 15. *cum ſequenti.*

3 Epiſcopus duarum Eccleſiarum vnitarum v.g. Caſtellan. & Hortan. in aliqua parte alterutrius ex dictis diœceſibus reſidens ſuæ obligationi ſatisfacit, dum tamen in aliqua ex ſuis Cathedralibus reſideat temporibus à Concilio præſcriptis *cap.* 1. *verſ. Eoſdem interim admonet, ſeſſ.* 23. *de reform. Sacra Congreg. Concil. in Caſtellana & Hortana* 8. *Iunij* 1624. quam refero *d. tract. de iure eccleſ. lib.* 3. *cap.* 16. *num.* 24.

5 Epiſcopus præfatus Caſtellan. & Hortan. tenetur proximam futuram Synodum indicere & celebrare in ciuitate Caſtellana, in qua ad præſens reperiebatur: deinde verò in ciuitate Hortana, & ſic deinceps ſingulis annis, abſque tamen præiudicio partium. Sed ad Synodum in altera ex dictis ciuitatibus celebrandam nequaquam tenetur accedere Clerus alterius ciuitatis. *Eadem ſacra Cong. Conc. in d. Caſtellana & Hortana.*

6 Epiſcopus prædictus Caſtellan. & Hortan. poteſt cogere Clerum vnius ciuitatis eidem aſſiſtere conficienti in alia ciuitate ſacra olea, & talis Clerus tenetur etiam eadem olea accipere ab Epiſcopo in alia ciuitate conficiente: ſi verò Clerus v.g. Hortanus monitus ad recipiendum oleum ſanctum in ſpretum ſui proprij Epiſcopi accipiat illud ab alieno, poteſt aliis pœnis plecti vltra peccatum mortale. *Eadem ſacra Cong. Conc. in dicta Caſtellan. & Hortan.*

7 Epiſcopus idem Caſtellan. & Hortan. in vna ex dictis ciuitatibus exiſtens poteſt per ſe ipſum cognoſcere cauſas alterius ciuitatis, vel diœceſis adhibito notario ſibi beneuiſo tam in proceſſionibus conficiendis, quàm in actis viſitationis conſcribendis, ſed tamen debet ille habere rationem vt id non paſſim, ſed raro, & æqua ex cauſa fiat, & in arduis tantùm, & grauioribus negotiis, ne Conſtitutio vnionis eludatur. *Eadem ſacra Cong. Conc. in d. Caſtellan. & Hortan.*

Epiſcopus idem Caſtellan. & Hortan. quemadmodum in ciuitate Caſtellana, vel eius diœceſi exiſtens, ciuitatis Caſtellanæ, & Hortanæ Epiſcopus eſt appellandus; ita è conuerſo dum in ciuitate vel diœceſi Hortana moram trahit, Hortanæ ac ciuitatis Caſtellanæ Epiſcopus nuncupari atque inſcribi debet: quod ſi extra diœceſim reſideat in negotiis ad ciuitatem & diœceſim Hortanam pertinentibus, Hortanæ, & ciuitatis Caſtellanæ, in ſpectantibus vero ad ciuitatem Caſtellanam, & illius diœceſis, ciuitatis Caſtellanæ, & Hortanæ Epiſcopus eſt denominandus. *Eadem Sacr. Cong. Conc. in dicta Caſtellana & Hortan.* 8

Epiſcopus duarum Eccleſiarum vnitarum, v.gr. Calaguritana, & Calciaten. dubitauit an per *Conc. Trid. ſeſſ.* 25. *cap.* 6. *de reform.* ſit derogatum conſuetudini immemoriali à Capitulo prætenſæ, videlicet quod Epiſcopus volens procedere ad punitionem, correctionem, & carcerationem Capitularium Calciaten. delinquentium ad præſcriptum *d. cap.* 6. teneatur hoc facere in ipſa ciuitate Calciaten. & in carceribus ibidem exiſtentibus non autem in qualibet parte dictæ ſuæ diœceſis, vbi domum, aut tribunal habet? *Sacra Congregat. Conc.* 7. *Septembris* 1630. procuratoribus, & aduocatis vtriuſque partis auditis, Iuribúſque & rationibus hinc inde allatis maturè perpenſis cenſuit per *Sacrum Conc. Trid. in d. c.* 6. huiuſmodi immemoriali conſuetudini fuiſſe derogatum. refero *d. tract. de Iure eccleſ. vniu. lib.* 3. *c.* 16. *n.* 28. 9

SVMMARIVM.

1 *Sedes Epiſcopi debet eſſe fixa & immobilis, ac ſemper ornata.*

2 *Sedes Epiſcopi conſtituenda eſt apud parietem contra Altare.*

Sedes, ſeu ſtalla pro Dignitatibus, & Canonicis hinc inde deponi debent apud Sedem Epiſcopi. ibid.

3 *Sedem pulchriorem & maiorem habere debet Epiſcopus quàm Gubernator ciuitatis.*

4 *Sedem in Eccleſia extra chorum vbicunque voluerit parare ſibi poterit Epiſcopus.*

5 *Sedes prima, & primus locus quem elegerit, dandus eſt Epiſcopo in omnibus ſuæ Diœceſis Eccleſiis quantumuis exemptis, & priuilegiatis.*

6 *Epiſcopus ad Matutinum in nocte Natiuitatis poteſt ſedere vel in ſede chori, vel in ſede Epiſcopali è cornu Euangelij.*

7 *Epiſcopi, Abbatis, & Canonicorum ſedes, quomodo in Eccleſia exempta locari debeant.*

Epiſcopus quoad ſedem.

COLLECT. CCLXXXIX.

EPiſcopi ſedes debet eſſe fixa & immobilis. *Sacra Congreg. Rit. in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603. & ſemper erit ornanda. *eadem S. Cong. in d. Colimbrien. & in Eluen.* 10. *Ianuar.* 1604. teſte Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 3 *tit.* 24. *n.* 65. 1

Epiſcopi ſedes apud parietem contra Altare conſtituenda & locanda eſt cum decenti ornamento, & apud ſedem Epiſcopi hinc inde ſedes, ſeu ſtalla 2

pro

pro dignitatibus, & Canonicis deponi debent. *Sacra Congreg. Rit. in Troiana 9. Octobris* 1610. quam refert Aldanus *dicto tit.* 24. *n.* 66.

3 Episcopus debet habere sedem pulchriorem, & maiorem, quam Gubernator ciuitatis, non tamen coloris rubri. *Sacra Cong. Rit. in Perusina 3. Octob.* 1615. quam adducit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 67.

4 Episcopus potest sibi sedem in Ecclesia extra chorum vbicunque voluerit parare, dummodo etiam pro Canonicis locus pateat. *Sacra Congreg. Rituum in Granat. 9. Maij* 1606. de qua Aldan. *d. tit.* 24. *num.* 68.

5 Episcopus in omnibus suæ diœcesis Ecclesiis, quantumuis exemptis, & priuilegiatis est honorandus, eique in choro, in Capitulo, in processionibus, ac aliis actibus publicis primus locus, & prima sedes, quam ipse elegerit, danda est, nec potest prohiberi quominus in dictis Ecclesiis etiam exemptis Pontificalia exerceat, imo potest Episcopus contradictores pœnis, & censuris ecclesiasticis compellere. *Sacra Congregat. Rituum in Tullen. 7. Decembris* 1613. referente Aldan. *dict. tit.* 24. *num.* 69.

6 Episcopus ad Matotinum in nocte natiuitatis potest sedere vel in sede chori, vel in sede Episcopali à cornu Euangelij, prout melius sibi videbitur, & magis populo satisfecerit. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 25. *Martij* 1605. *in resp. ad* 15. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 70.

7 Episcopi, Abbatis, & Canonicorum sedes quomodo in Ecclesia exempta locari debeant. *Eadem Sacra Cong. Rit. in dicta Alexandrina Sancti Petri in Brogeglio* 3. *Februar.* 1604. *in resp. ad* 3. *dub.* penes Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 71.

SVMMARIVM.

1 *Præcedere debet Episcopus prius promotus ad Episcopatum alteri Episcopo etiam digniori post ipsum promoto.*
2 *Ordinationis tempus non autem dignitas Ecclesiarum pro Episcoporum præminentia attendendum est in Conciliis Prouincialibus.*
3 *Episcopus licet dimittat Ecclesiam præcedere debet aliis Episcopis post ipsum electis, & consecratis.*
4 *Episcopus in sua Ecclesia in functionibus Episcopalibus præferendus est omnibus Archiepiscopis, & Episcopis, etiam ipso antiquioribus, excepto suo Metropolitano.*
5 *Pacis osculum debet habere Episcopus ante Præsidentem, & Consiliarios Regios.*
6 *Episcopus debet reuerentiam erga Archiepiscopum in ipsius Archiepiscopi diœcesi.*

Episcopus quoad præcedentiam.

COLLECT. CCXC.

1 EPiscopus prius promotus, seu electus ad Episcopatum debet alteri Episcopo post ipsum promoto, vel electo præcedere, etiamsi sit ipso dignior & illustrior. *Sacra Cong. Rit. in Segobrien.* 21. *Mart.* 1609. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 3. *n.* 77.

2 Episcoporum pro præminentia in Conciliis Prouincialibus attendendum est tempus ordinationis, non autem dignitas Ecclesiarum, & earum ordo, & præeminentia. *Sacra Cong. Conc. sub die* 19. *Aprilis* 1596. quem refert Sellius *d. c.* 3. *n.* 78.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

3 Episcopus licet dimittat Ecclesiam, præcedere debet aliis Episcopis post ipsum electis, & consecratis. *Sacra Congr. Rit. in Misorben.* 4. *Mart.* 1606. quam citat Sellius *d. c.* 3. *n.* 79.

4 Episcopus diœcesanus in sua Ecclesia, & diœcesi in functionibus Episcopalibus præferendus est omnibus Archiepiscopis & Episcopis etiam ipso antiquioribus, & dignioribus, Metropolitano suo tantum excepto. *Sacra Cong. Rit. in Barchinonen.* 10. *Januar.* 1609. Sed ex vrbanitate debet honorare in sua diœcesi alios Episcopos aduenas, & extraneos. *Eadem S. Cong. Rit. in d. Barchinon.* quarum meminit Sellius *d. c.* 3. *n.* 80.

5 Episcopus debet habere pacis osculum ante Præsidentem & Consiliarios Regios, & omnes alios. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 9. *Maij* 1606. penes Sellium *d. c.* 3. *n.* 81.

6 Episcopus debet reuerentiam erga Archiepiscopum in ipsius Archiepiscopi diœcesi. *Sacra Congr. Rit. in Iadren.* 13. *Octobris* 1618. referente Sellio *d. cap.* 3. *num.* 82.

SVMMARIVM.

1 *Administrationis rationem recipiens Episcopus, & eius Officiales nihil possunt percipere.*
2 *Executio litterarum Apost. dispensationum matrimonialium, & absolutionum ab Episcopo gratis præstanda.*
3 *Canonicorum pro admissione non potest prohibere Episcopus ne pecunia soluta exigantur, si illa conuertantur in seruitium Ecclesiæ.*
4 *Expeditiones quæ sunt gratis ab Episcopo præstandæ ostenditur.*

Episcopus circa gratis præstanda.

COLLECT. CCXCI.

EPiscopus, & eius Officiales ac notarij nihil percipere possunt emolumentorum in receptione rationis administrationis, quæ fit singulis annis ab illis, quibus administratio operum piorum reperitur commissa, quamuis etiam ante Concil. Trid. & ab immemoriali tempore consueuerint recipere rationem huiusmodi administrationum vnà cum dictis emolumentis. *Sacra Congr. Conc. in Gerunden.* penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 24. *num.* 72. 1

Episcopis, eorumque Vicariis nihil prorsus accipere licet pro exequutione litterarum Apostol. dispensationum Matrimonialium, & absolutionum, nec pro cognoscendis dispensationibus in gradu matrimonij prohibito. Notariis verò licet dumtaxat quartam partem ducati accipere pro præsentatione rescripti, & pro examine testium. *Sacra Congregat. Concilij*, quam refert Aldan. *dict. lib.* 3. *tit.* 24. *num.* 73. 2

Episcopus non potest prohibere ne pecuniæ solutæ exigantur pro admissione Canonicorum si pecuniæ vertantur in seruitium Ecclesiæ, secus si vertantur in seruitium priuatorum. *Sacra Congregat. Rituum in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *in resp. ad dub.* 5. apud Sellium *in selectis Canon. cap.* 3. *num.* 84. 3

Episcopo non licet quicquam accipere directè, vel indirectè vbi infrascripta expediütur, videlicet.

Littera collationum, prouisionum, institutionum, seu prouisionum beneficiorum per obitum, vel per resignationem ex causa permutationis, vel alia.

Littera dimissoriales, seu testimoniales, quæ conceduntur Presbyteris, seu clericis ad alias diœceses transituris.

Littera accipiendi Ordines ab alienis Episcopis.

Littera dicendi Missas.

Littera audiendi Confessiones.

Licentia administrandi Sacramenta, excepta Pœnitentia.

Licentia deseruiendi beneficiis Curatis, aut simplicibus.

Licentia Ordinandi se ad titulum patrimonij, seu approbationes huiusmodi titulorum.

Licentia absentandi se ab Ecclesiis, seu beneficiis.

Licentia erigendi capellas.

Licentia colligendi eleemosynas

Licentia sepeliendi cadauera intra Ecclesiam.

Mandatum de publicando in Ecclesia initiandos sacris Ordinibus.

Dispensationes ad duo beneficia etiam simplicia sub eodem tecto.

Littere approbationis concurrentium ad Parochialium vacationes in mensibus reseruatis, quæ ad Sedem Apost. transmittuntur.

Approbationes iurispatronatus ex fundatione, vel dotatione.

Creationes Vicariorum in Parochialibus.

Deputationes œconomorum dum beneficia vacant.

Executiones litterarum Apostol. gratiam, seu iustitiam concernentium.

Ita *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Vicen. 8. Martij* 1602. cuius meminere Aldan. *d. lib. 3. tit. 54. n. 74.* & Sellius *d. cap. 3. n. 85.*

SVMMARIVM.

1 *Paramenta in ipso Altari Episcopus solus dum priuatè celebrat, potest accipere & duos habere ministros superpelliceis indutos.*

2 *Missas, & diuina Officia potest Episcopus celebrare in omnibus Ecclesiis suæ diœcesis etiam exemptis, & priuilegiatis, cum assistentia suorum Canonicorum.*

3 *Circulum cum suis Canonicis ad gloriam habere potest Episcopus Missam, seu diuina Officia in Ecclesiis exemptis, & S. Sedi Apost. immediatè subiectis celebrans.*

4 *Confessionem facere cum Sacerdote, incensum imponere, & benedicere, ac benedictionem solemnem post Vesperas, vel Missam dare potest Episcopus celebrans seu Missa, aut Vesperis solemnibus assistens in Ecclesiis exemptis.*

5 *Sedes Episcopi quo loco ponenda in Ecclesia exempta, & vbi debet esse Abbatis sedes, ostenditur.*

6 *Capite cooperto debet stare Episcopus celebraturus in Altari vbi est sanctissimum Sacramentum.*

7 *Genuflectus Episcopus potius Canonicis quam Altari renes vertere debet.*

8 *Celebrans Episcopus non decet vt Prælatos, Canonicos, & alios quoscunque thurificet, & aqua benedicta aspergat.*

9 *Celebrans Episcopus tempore Quadragesimæ singulis diebus quando non celebrat solemniter, debet vti habitu quotidiano cum stola.*

10 *Celebranti Episcopo siue faciat, ordinationes siue non, tenentur assistere quinque personæ.*

11 *Celebranti Episcopo debet assistere prima Dignitas in Ordine Presbyterali constituta.*

12 & 13 *Celebranti Pontificaliter Episcopo in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali assistere debent Canonici Cathedralis.*

14 *Pontificalia exercere volens Episcopus extra Ecclesiam Cathedralem post secum aliquos de Capitulo ducere qui sibi assistant.*

15 *Officiis diuinis Episcopus assistens cum cappa, non debet singulos Canonicos ante ipsum salutare detegendo caput, sed satis est illis manu benedicere.*

16 *Diuinis assistens Episcopus non debet longius à Canonicis separari.*

17 *Vesperā celebrare non debet Episcopus cum cappa.*

18 *Canonici Episcopo assistenti diuinis Officiis cum cappa non debent ponere, & deponere birretum in eius capite.*

19 *Palmas benedicere priuatiuè quoad Abbatem debet Episcopus si in die Palmarum vnà cum Capitulo personaliter accedat ad monasterium Regularium.*

20 *Olea sacra Cathecumenorum & infirmorum potest Episcopus, si à Cathedrali absfuerit, in alia Ecclesia consecrare.*

21 *Olea sacra conficere potest Episcopus cum minori ministrorum numero ex causa necessitatis.*

22 *Chrisma conferre, aut alia Pontificalia exercere non potest Episcopus, nullum habens Episcopatum, in Ecclesia in qua habet iurisdictionem ratione Propositura.*

23 *Chrisma ministrare non potest Episcopus sine licentia Ordinarij loci etiam vocatus ab inferiore intra fines diœcesis existente.*

Episcopus celebrans, & Pontificalia exercens.

COLLECT. CCXCII.

EPiscopus tantum, & non alius dum priuatè celebrat, potest accipere paramenta in ipso Altari, & duos habere ministros superpelliceis indutos, præter alium ministrum clericum, siue laicum communi veste indutum. *Sacra Congr. Rit in Cremonen. 7. Iulij* 1608. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 3. n. 86.* 1

Episcopus potest de Iure in omnibus Ecclesiis suæ diœcesis quantumuis exemptis & priuilegiatis Missas, & diuina Officia cum assistentia suorum Canonicorum etiam in Pontificalibus celebrare, siue ab aliis, sine tamen Pontificalibus, celebrari facere, & in eis habere circulos, contradictores per censuras cogendo. *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien. 26. Iulij* 1600. *& in Tullen. 6. Decembris* 1613. quarum meminit Sellius *d. cap. 3. n. 87.* 2

Episcopus extra suam Cathedralem etiam in Ecclesiis exemptis, & sanctæ Sedi Apost. immediatè subiectis, intra fines tamen suæ diœcesis existentibus, dum ibi celebrat aut Missæ seu Vesperis solemnibus quacunque ex causa interest, potest sibi assumere suos Canonicos, & ibi habere cum eis circulum ad gloriam, & ad ipsum pertinet confessionem facere cum Sacerdote, incensum imponere, & benedicere, ac benedictionem post Vesperas, vel post Missam dare. Etsi contingat ipsum processionaliter cum Capitulo Cathedralis Ecclesiæ 3

Ecclesiæ accedere ad dictam Ecclesiam vt supra exempram,& in eadem Missæ solemni, ant Vesperis interesse,tunc Episcopalis Sedes in cornu dextro chori,sine Ecclesiæ collocanda est vno gradu eminentior cum ornatu congruo, & situ aliquatenus superiori respectu Sedis Abbatis dictæ Ecclesiæ , & à Latere Episcopi sequi debent immediatè Canonici Cathedralis Ecclesiæ : in sinistro vero cornu ponenda est Sedes Abbatis vno gradu humilior absque ornatu , & loco aliquatenus inferiori, adeo vt non sit opposita sedi Episcopali, & apud Abbatem ordine sedeant ipsius Collegiatæ Ecclesiæ Canonici. Ita singulariter *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina Sancti Petri in Brogoglie 7. Februarij* 1604.quam adducit Sellius *d.c.3.n.*88.

6 Episcopus celebraturus in Altari vbi est Sanctissimum sacramentum debet stare capite cooperto, vt in reliquis Altaribus, sed transeundo per illud debet aperire caput. *Sacra Cong. Rit. ex voto Magistri Caremoniarum*, referente Sellio *d. cap.* 3.*numero* 89.

7 Episcopus potius Canonicis cum genuflectit quàm Altari tenes vertere debet. *Sacra Cong. Rit. in Colimbrien.* 23. *May* 1603. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut.lib.*3.*tit.*24.*n.*75.

8 Episcopum celebrantem non decet vt Prælatos, Canonicos, & alios quoscunque thurificet , & aqua benedicta aspergat. *Sacra Congr. Rit. in Vladislauien.* 2. *Marty* 1613. apud Aldan. *d. tit.* 24. *numero* 76.

9 Episcopus, qui celebrat tempore Quadragesimæ singulis diebus , quando non celebrat solemniter, debet vti habitu quotidiano cum stola. *Sacra Congr. Rit. in Spalaten.* 23. *Nouembris*, 1612. de qua Aldan. *dict. tit.*24.*n.*77.

10 Episcopo celebranti siue faciat Ordinationes, siue non, tenentur assistere quinque personæ iuxta formam libri Pontificalis. *Sacra Cong. Rit. in Barbastren.* 17. *Iunij* 1606. *& in Iacen.* 5. *Ianuarij* 1606. quam meminit Aldan.*d. tit.*24.*n.*78.

11 Episcopo celebranti debes assistere prima Dignitas in Ordine Presbyterali constituta quocunque nomine appelletur. *S. Cong. Rit. in Vercellen.* 7. *Augusti* 1610. teste Sellio *d.c.*3.*n.*89.

12 Episcopo Pontificaliter celebranti in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali assistere spectat ad Canonicos Cathedralis si adsint, non ad Canonicos Collegiatæ, *S.Cong. Rit.in Brundusina* 15. *Iulij* 1617. Et iterum, Episcopus exercens Pontificalia extra Cathedralem non Presbyteros simplices, sed Canonicos Cathedrali inseruientes adhibere debet. *Eadem Sacra Cong. Rit. sub die* 2. *Augusti* 1631. quas refert Sellius *d.c.*3.*n.*90.

13 Episcopus debet habere assistentes digniores, & honoratiores, si aliquas functiones exerceret in Ecclesia non Cathedrali , nec Collegiata , debent ei assistere Canonici Cathedralis, vel Collegiatæ, etiamsi in illis Ecclesiis sufficiens sit alioquin numerus Presbyterorum. *Sacra Congr. Rit. in Calaguritana* 1. *Iunij* 1601. quam citat Aldan. *d. tit.* 24. *numero* 79.

14 Episcopos volens exercere Pontificalia extra Ecclesiam Cathedralem potest secum aliquos de Capitulo ducere, qui sibi assistant , & administrent. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *in resp. ad dub.* 4. penes Aldan. *d. tit.* 24. *num.* 80. *cum seq.*

15 Episcopus assistens diuinis Officiis cum cappa non debet singulos Canonicos ante ipsum salutare detegendo caput, sed satis est illis manu benedicere. *S. Cong. Rit. in Elnen.* 10. *Ianuarij* 1604. *in resp. ad dub.* 5. apud Sellium *d. cap.*3.*n.*91.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Episcopus Diuinis assistens non debet longius à Canonicis separari. *Sacra Congr. Rit. in Granaten.* 9. *Maij* 1606. referente Aldano *d. tit.* 24. *numero* 82. 16

Episcopus non debet cum cappa Vesperam celebrare. *Sacra Congr. Rituum in Alexandrina* 25. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 8. teste Aldano *d. tit.*24. *num.* 83. 17

Episcopo assistenti diuinis Officiis cum cappa non debent Canonici ponere & deponere birretum in eius capite, nec isto casu ei assistere. *Sacra Cong. Rit. in Thelesina* 23. *Decembris* 1629. quam citat Bonfadin. *in thesauro ecclesiastic. decis.resol.* 8. *n.* 17. Vide supra *collect.*282.*n.*23. 18

Episcopus si in die palmarum vnà cum Capitulo, & Clero personaliter ad monasterium Regularium accedere teneatur, debet ipse benedicere palmas priuatiuè quoad Abbatem. *Sacra Congr. Rituum in Fanen.* 11. *Aprilis* 1601. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 24.*n.*84. 19

Episcopus potest olea sacra cathecumenorum, & infirmorum, si à Cathedrali absuerit, in alia Ecclesia consecrare , & benedicere. *Sacra Congr. Rit. in Oriolen.* 17. *Nouembris* 1600. penes Aldan. *d. tit.* 24. *num.*85. 20

Episcopus ex causa necessitatis potest conficere Olea sacra cum minori numero ministrorum quàm præscribatur in libro Pontificali. *Sacra Congr.Rit. in Curien.* 21. *Augusti* 1604. apud Aldan. *d. tit.* 24. *numero* 86. 21

Episcopus , qui nullum habet Episcopatum, non potest in Ecclesia sua iurisdictionali, veluti si esset Præpositus , Chrisma consetre , nec alia Pontificalia exercere , nisi de expressa licentia Episcopi intra cuius diœcesis fines Præpositura existit. *Sacra Congr. Cene.* quam citat Aldan. *d. tit.* 24. *num.*87. 22

Episcopus non potest ministrare Chrisma sine licentia Ordinarij loci, etiam vocatus ab inferiore intra fines diœcesis existente, etiamsi ille inferior prætenderet ratione exemptionis vacare Episcopum , quem maluerit, ad ministrandum Confirmationis Sacramentum : si verò locus talis exempti non sit intra fines diœcesis , sed nullius, tunc potest. *Sacra Congr. Conc.* de qua Aldan. *d. tit.* 24. *num.*88. 23

SVMMARIVM.

1 *Prædicare potest Episcopus in quacunque Ecclesia etiam Regulari suæ diœcesis, nec ab vllo potest prohiberi.*

2 *Benedictionem petere non debet Episcopus concionaturus in aliena diœcesi coram Ordinario etiam Cardinale.*

3 *Prædicatores alij silere debent cum Episcopus prædicat.*

4 *Parochi etiam quando Episcopus prædicat , possunt per se ipsos inter Missarum solemnia sermonem habere.*

5 *Prædicare per seipsum vel debet Episcopus, vel suis sumptibus alium conducere vt prædicet.*

6 *Eleemosynam solitam dari Prædicatoribus electu ab vniuersitate non potest prætendere Episcopus per se ipsum prædicans, etiam prætextu paupertatis.*

T 3 7 Quadra

7 *Quadrageſima, & Aduentus tempore an quotidie, vel tribus ſeu paucioribus diebus in hebdemada prædicandum ſit, relinquitur arbitrio Epiſcopi.*

8 *Prædicatoris electio an & quando ſpectet ad Epiſcopum.*

9 *Abbates qui non ſunt nullius non poſſunt dare licentiam Regularibus concionandi in aliis quàm ſuorum ordinum Eccleſiis.*

10 *Examinare quoad doctrinam poteſt Epiſcopus Regulares ſibi petentes licentiam prædicandi in Eccleſiis, quæ ſuorum ordinum non ſunt.*

11 *Regulares prædicare non poſſunt ſine licentia Epiſcopi in iis Eccleſiis, quæ ſuorum ordinum non ſunt.*

12 *Regulares vt prædicare valeant in ſuis Eccleſiis ſufficit Epiſcopi benedictio petita, licet non obtenta.*

13 *Regulares prædicantes in Eccleſiis, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, ſine licentia Epiſcopi, poſſunt ab eo coerceri, & puniri etiam cenſuris eccleſiaſticis.*

Epiſcopus Prædicator, & circa Prædicatores.

COLLECT. CCXCIII.

1 EPiſcopus prædicare poteſt in quacunque Eccleſia etiam Regulari ſuæ diœceſis, nec ab vllo poteſt prohiberi. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul.* 17. *Ianuar.* 1584. teſte Gauant. *in enchirid. Epiſcop. verbo Concio ſacra n.* 1. quem refero *in collect. ad Trident. ſeſſ.* 24. *de reform. cap.* 4. *n.* 3.

2 Epiſcopus concionaturus in aliena diœceſi coram Ordinario etiam Cardinali non debet petere benedictionem, ſicut cæteri Prædicatores, ob ſupremam Epiſcopalem dignitatem. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 28. *Aprilis* 1607. quam citat Sellius *in ſelect. Canon. c.* 3. *n.* 92.

3 Epiſcopus cum prædicat, ſilere debent alij Concionatores, illiſque poterit inhibere, vt eo tempore à prædicatione ſe abſtineant. *Sacra Cong. Conc. in Bituntina* 2. *Mart.* 1629. quam refert Sellius *d.*
4 *cap.* 3. *num.* 93. Niſi fuerint Parochi, qui poterunt per ſe ipſos inter Miſſarum ſolemnia ſermonem habere, etiam quando Epiſcopus ipſe prædicat. *Sacra Congregat. Conc. in Terulen.* 11. *Iunij* 1631. cuius memini *de officio, & poteſt. Parochi cap.* 14. *num.* 3.

5 Epiſcopus vel debet per ſe ipſum prædicare, vel ſumptibus ſuis alium conducere, qui id munus exequatur. *Sacra Congr. Conc.* penes Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 24. *n.* 89.

6 Epiſcopo prædicanti per ſe ipſum in ſua Eccleſia cùm ex proprio munere ad id teneatur, minimè licet etiam prætextu paupertatis prætendere ſibi eleemoſynam ſolitam dari Prædicatoribus electis ab Vniuerſitate. *Sacra Congreg. Conc. in Veſtana,* 20. *Mart.* 1621. teſte Sellio *in ſelectis Canon. c.* 23. *num.* 18. quem refero *d. tract. de officio & poteſt. Parochi c.* 14. *n.* 4.

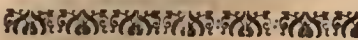
7 Epiſcopi arbitrio relinquitur an tempore Quadrageſimæ, & Aduentus quotidie, vel tribus diebus in hebdomada, vel minus illis tribus diebus prædicetur. *Sacra Congregat. Conc.* apud Armeod. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 3. *de Prædicatorib.* quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 76. *n.* 30.

Epiſcopo pertinet Prædicatorem eligere, & electo ab illo, tenetur Vniuerſitas eleemoſynam dare quam hactenus præſtare conſueuit; in Cathedrali verò ſi Epiſcopus prætendat Communitatem quoque teneri præſtare eleemoſynam, ad ipſum incumbet onus probandi immemorialem. *S. Cong. Conc. in Sutrina,* 10. *Mart.* 1618. & 10. *Iul.* 1627. de quibus Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 90. 8

Epiſcopo, & non Abbatibus, qui non ſunt nullius, ſpectat dare licentiam Regularibus concionandi in aliis quàm ſuorum Ordinum Eccleſiis intra ſuæ Diœceſis fines exiſtentibus. *Sacra Cong. Conc.* teſte Rota apud Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 1. *in fine dec* 45. 46. & 47. 9

Epiſcopus licentiam conceſſurus Regularibus volentibus prædicare in Eccleſiis, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, poteſt eos quoad doctrinam examinare vigore decreti *Concil. c.* 1. *ſeſſ.* 5. *de reform.* vt addit differentiam benedictionem, & licentiam. *Sacra Congregat. Conc. ſub die* 28. *Nouembr.* 1596. referente Sellio *d. c.* 3. *n.* 93. 10

Epiſcopi ſine licentia non poſſunt Regulares 11
verbum Dei prædicare in iis Eccleſiis, quæ ſui Ordinis non ſunt: in aliis verò Eccleſiis ſui Ordinis ſufficit Epiſcopi benedictio petita licet non obtenta, ita tamen vt ſi Epiſcopus non modò benedictionem ſimpliciter non conceſſerit, verum etiam
Regularibus prohibuerit quominus prædicent, 12
tunc illo contradicente in ſui quidem Ordinis Eccleſiis licet illis prædicare: ſi vero Regulares huiuſmodi in prædicando circa hæc quoquomodo deliquerint, ab Epiſcopo coërceri, & puniri poterunt etiam cenſuris eccleſiaſticis. Vrbanus VIII. *in ſua Conſtit.* incip. Aliàs à nobis, *ſub die* 30. *Ianuar.* 1629. quam de verbo ad verbum refero *in tract. de Iure eccleſ. vniuerſo lib.* 1. *cap.* 43. *n.* 310. & illius meminerunt citato Tamburin. de iure Abbatum *tom.* 2. *diſp.* 6. *quæſt.* 13. *n.* 9. Lezana *in ſumma q. Reg. tom.* 2. *c.* 1. *n.* 17.

SVMMARIVM.

1 *Capitularium peccata & expreſſius poteſt Epiſcopus viſitando ſine Adiunctis corrigere.*

2 *Capitulum totum quando deliquit poteſt Epiſcopus procedere contra Capitulares ſine Adiunctis.*

3 *Cathedralis Eccleſiæ corpus, Sacramentum Reliquias, veſtes, ornamenta, anniuerſaria, pia opera, &c. poteſt Epiſcopus viſitare ſine Adiunctis.*

4 *Rationes ſi velit exigere Epiſcopus ab officialibus ex gremio Capituli conſtitutis Sede Vacante, non tenetur procedere cum Adiunctis.*

5 *Portionarios habentes vocem in Capitulo punit Epiſcopus ſine adiunctis.*

6 *Coadiutorem Canonici cum futura ſucceſſione an & quando puniat Epiſcopus ſine Adiunctis.*

7 *Capitularem non obſeruantem feſtum ſancti Auguſtini ab Epiſcopo indictum poteſt ipſe punire ſine Adiunctis.*

8 *Iuriſdictionem Epiſcopi ſi perturbent Adiuncti, vt contra eos procedere valeat, debet habere in iudicio alios coniudices à Capitulo eligendos.*

9 *Adminiſtrationis operum piorum rationem ad* turam

curam Capitali pertinentiam potest sine Adiunctis Episcopus exigere.

Episcopus sine Adiunctis.

Collect. CCXCIV.

1 EPiscopus visitando potest sine Adiunctis peccata & excessus Capitularium, quos correctione & punitione dignos repererit, corrigere, punire & emendare, non tamen pœna ordinaria, sed ea, quæ ad morum magis emendationem, quàm punitionem respiciat. *Sacra Congreg. Conc.* teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 6. *de Visit. n.* 39.

2 Episcopus habet facultatem procedendi contra Capitulares etiam absque Adiunctis quando totum Capitulum deliquit. *Sacra Cong. Conc.* penes Ludou. à Sarauia *in tract. de Jurisd. Adiunctor. q.* 5. *n.* 4. *& quæst.* 6. modo delictum non sit in personam Episcopi, vel in contemptum eius, vel vbi Episcopus habet interesse, quia tunc facultas contra Capitulares deuoluitur ad proximum Superiorem. *Eadem Sacra Cong. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n.* 90. Ludou. à Sarauia *d. quæst.* 6. *n.* 5. *&* 6.

3 Episcopus sine Adiunctis potest visitare corpus Ecclesiæ Cathedralis, & Sacramentum, Reliquias, vestes, ornamenta, cæteráque ad cultum diuinum destinata, item & capellas, & capellanias, dotationes, anniuersariorum institutiones, memorias defunctorum, pia opera, vel res, aut bona fabricæ, seu Ecclesiæ. *Sacra Congr. Conc.* apud Armend. *d. lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. n.* 123. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 73. *num.* 15.

4 Episcopus in Capitulo exempto si velit rationes exigere ab Officialibus ex gremio Capituli constitutis Sede vacante non tenetur procedere cum Adiunctis ex forma *c.* 6. *sess.* 25. *de reform.* nisi velit criminaliter ad eorum punitionem, & correctionem procedere. *Sacra Congreg. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *c.* 7. *n.* 23.

5 Episcopus sine Adiunctis procedere potest contra Portionarios habentes vocem in Capitulo *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. n.* 60. *& d. l.* 7. *de Episcopis num.* 91. *in princ.* Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunct. q.* 23. *ex num.* 2.

6 Episcopus, qui iuxta decretum Concilij sess. 15. cap. 6. de reform. debet procedere contra Capitulares cum Adiunctis, non tenetur hoc idem seruare volens procedere contra coadiutorem Canonici cum futura successione, nisi ex forma coadiutoriæ colligatur nisi ex forma coadiutori concessa fuisse omnia priuilegia, quæ habent Canonici. *Sacra Cong. Conc.* cuius memini Nicol. Garcia *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 4. *cap.* 5. *n.* 46. *Eadem Sacra Cong. in Barbastren.* 9. *Nouembris* 1630. quam citat Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 11. *num.* 3.

7 Episcopus potest procedere sine Adiunctis ad pœnam contra Capitularem non obseruantem festum sancti Augustini ab eodem indictum. *Sacra Cong. Conc. in Hispalen.* 7. *Septiembris* 1630. quam adducit Sellius *in selectis Canon. cap.* 31. *n.* 3. per me relatus *in collect. ad Trid. sess.* 25. *de reform. cap.* 6. *num.* 11.

Episcopus si velit contra Adiunctos iurisdictionem suam perturbantes procedere, debet habere, 8
in iudicio alios Coniudices à Capitulo eligendos *Sacra Cong. Conc. in Oriolen.* 5. *Aprilis* 1631. attestante Bonfadino *de resol.* 11. *n.* 4.

Episcopus solus sine Adiunctis potest exigere 9
rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodò non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *Sacr. Cong. Conc. in Oriolen.* 27. *Mart.* 1632. *in resp. ad* 7. *dub.* penes Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 3. *n.* 8. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 7. *de reform. cap.* 15. *n.* 6.

Plura vide supra in *verbo Adiunctus coll.* 11.

SVMMARIVM.

1 *Hæreticus si notoriè sit Episcopus, ad Capitulum spectat facultas concedendi dimissorias ad Ordines.*

2 *Ordinare potest Episcopus in alterius diœcesi existens præcedente licentia Ordinarij loci subditos tam proprios, quam Episcopi licentiam concedentis.*

3 *Ordinare non potest Episcopus in alterius diœcesi de licentia ordinarij loci, subditos alienos, nisi habeant dimissorias generales à suis ordinariis.*

4 *Ordinare familiarem suum triennalem ac cum eo dispensare, in interstitiis temporum illegitimitate quando possit Episcopus, ostenditur.*

5 *Familiari suo non subdito qui contulit primam Tonsuram, & infra annum etiam in vndecimo mense contulit beneficium, non dicitur satisfecisse decreto Concilij.*

6 *Patrimonij ad titulum vt possit Episcopus admittere ordinandum sufficit vel necessitas, vel vtilitas Ecclesiæ.*

7 *Dimissorias concedere potest Episcopus in cuius diœcesi ordinandus habet beneficium.*

8 *Dispensare non potest Episcopus cum vero bigamo, vt primam Tonsuram, & simplicia beneficia à se, vel ab alio accipiat.*

9 *Dispensare non potest Episcopus cum bigamo effecto bigamia interpretatiua, vt in ordine antea suscepto ministret.*

10 *Archidiaconum vocare non tenetur Episcopus vt intersit examini ordinandorum.*

11 *Episcopi in Italia existentes an & quando Vltramontanos ordinare valeant?*

12 *Episcopus non potest ante Ordinationem exigere ab ordinando promissionem de inseruiendo certa Ecclesia.*

13 *Clericum in minoribus constitutum petentem adscribi tenetur Episcopus adscribere ad seruitium Ecclesiæ.*

Episcopus quoad Ordines.

Collect. CCXCV.

EPiscopus si est notoriè hæreticus, ad Capitulum Cathedralis Ecclesiæ pertinet facultas 1
concedendi dimissorias. *Sacra Congreg. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 5. *c.* 7. *n.* 93.

Episcopus in alterius diœcesi existens potest 2

præuia licentia illius tam ſubditos proprios quam Epiſcopi licentiam concedentis abſque incurſu pœnarum ordinare. *Sacra Congr. Conc. ſub die* 22. *Februarij* 1630. quam refert Bonfadin. *in theſauro eccleſiaſt. deciſ. reſol.* 8. *n.* 16.

3 Epiſcopus in alterius diœceſi de licentia ordinarij loci non poteſt ordinare perſonas, quæ non ſunt ſubiectæ illi ordinario, niſi habeant dimiſſorias generales à ſuis ordinariis. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopo num.* 68.

4 Epiſcopus licet familiarem ſuum triennalem aliàs ſibi non ſubditum conferendo ei ſtatim beneficium, ordinare, & ei litteras dimiſſorias ad ordinandum à quocunque dare poſſit, ſuper interſtitiis tamen temporum, ſeu illegitimitate diſpenſare non poteſt. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Galet. *in margarita caſuum Conſcient. verbo Ordo pag.* 194. *col.* 1. Nicol. Garc. *de benefic. part.* 2. *cap.* 5. *n.* 86. Armend. *d. l.* 7. *de Epiſcopo num.* 8. quos refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.* 2. *alleg.* 5. *n.* 14.

5 Epiſcopus, qui contulit primam tonſuram familiari ſuo non ſubdito, qui tamen per quinquennium ſecum commoratus eſt, non dicitur ſatisfeciſſe decreto Conc. ſeſſ. 23. cap. 9. de reformat. per collationem beneficij illi factam infra annum etiam in vndecimo menſe poſt dictam primam Tonſuram. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. part.* 2. *cap.* 5. *num.* 85.

6 Epiſcopus vt poſſit admittere Ordinandum ad titulum patrimonij eius arbitrio iuxta *Conc. ſeſſ.* 21. *cap.* 2. *de reform.* ſufficit vel neceſſitas, vel vtilitas Eccleſiæ, quamuis Concilium dicat, *neceſſitate ac vtilitate*, quia illa particula, *ac*, intelligitur loco *vel. Sacra Cong. Conc. ſub die* 17. *Martij* 1619. quam adducit Sellius *in ſelectis Canon. c.* 3. *n.* 94.

7 Epiſcopus proprius ad hoc vt poſſit dimiſſorias concedere, dicitur ille in cuius diœceſi ordinandus habet beneficium. *S. Cong. Conc.* de qua Armendar. *d. l.* 7. *de Epiſcopo n.* 61. *verſ. proprius.*

8 Epiſcopus auctoritate ſua Ordinaria cum ſibi ſubdito vero bigamo, qui aliàs cum duabus virginibus ſucceſſiuè legitimum matrimonium contraxit, & conſummauit, & modò defunctæ ſunt, diſpenſare non poteſt vt primam Tonſuram, & ſimplicia beneficia à ſe, vel ab alio accipiat. *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. part.* 7. *cap* 6. *num.* 5.

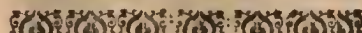
9 Epiſcopus non poteſt diſpenſare vxore mortua cum bigamo effecto bigamia interpretatiua, vt in Ordine antea ſuſcepto miniſtret. *Sacra Cong. Conc. in Feretrana* 13. *Aprilis* 1630. quam refert Bonfad. *d. reſol.* 8. *num.* 17.

10 Epiſcopus non tenetur vocare Archidiaconum vt interſit examini ordinandorum. *Sacra Congr. Conc. ſub die* 21. *Ianuarij* 1617. quam citat Sellius *d. cap.* 3. *n.* 95.

11 Epiſcopi in Italia exiſtentes, Hiſpanos, Luſitanos, Gallos, vel Germanos, aliosque quoſcunque Vltramontanos, & ex quibus locis extra Italiam oriundos, non ſolum ad ſacros ordines, ſed neque etiam ad minores, vel clericalem characterem promouere non poſſunt, niſi dimiſſoriales ſuorum Ordinariorum litteris à ſanctæ Sedis Nunciis, ſiue Collectoribus in illis partibus commorantibus recognitas, & approbatas, & ſcriptas habeant, eorumve Nunciorum, ſeu Collectorum ſubſcriptiones ab Vrbis Vicario ſimiliter examinatæ, recognitæ & approbatæ fuerint, aliàs promouentes ad annum ab exercitio Pontificalium, promoti verò perpetua ſuſpenſionis pœnam abſque ſpe diſpenſationis à Sede Apoſt. obtinendæ incurrant eo ipſo. *Vrbanus VIII. conſtit. ſua incip. Secretis* 11. *Decembris* 1624. quam refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.* 3. *alleg.* 8. *num.* 6.

12 Epiſcopus non poteſt ante ordinationem exigere ab ordinando promiſſionem de inſeruiendo certæ Eccleſiæ, etiam poſt habitum beneficium ſimplex reſidentiam non requirens. *Sacra Congr. Conc. in Lauretana* 15. *Aprilis* 1628. penes Sellium *in ſelectis Canon. c.* 13. *num.* 29. quem refero *in collect. ad Trident. ſeſſ.* 23. *de reform. c.* 16. *num.* 13.

13 Epiſcopus tenetur adſcribere ad ſeruitium Eccleſiæ Clericum in minoribus conſtitutum, vel prima Tonſura initiatum petentem adſcribi. *Sacra Congr. Conc. in Valentina* 29. *Iunij* 1628. quam citat Sellius *d. cap.* 13. *num.* 30.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia per reſignationem vacantia conferre non poſſunt Epiſcopi conſanguineis, ſeu affinibus reſignantium.*

2 *Reſignationes beneficiorum coram Epiſcopis faciendas tenentur illi intra menſem admittere, vel reiicere.*

3 *Pœnas incurrunt Epiſcopi aliquid exigentes pro collatione, ſeu poſſeſſione beneficij.*

4 *Parochialium in vacatione Epiſcopus Vicarium cum congrua ponere, & concurſum facere qualiter teneatur.*

5 *Parochiali occurrente vacatione poteſt Epiſcopus admittere ad concurſum habentem aliam Parochialem.*

6 & 7 *Examinatores ſynodales ſi omnes mortui ſint, Epiſcopus quid agere debeat in prouiſione Parochialis per concurſum, oſtenditur.*

8 *Epiſcopus ex non approbatis an aliquem poſſit facere approbatum?*

9 *Præſentatum ad Parochialem Eccleſiam iuriſpatronatus eccleſiaſtici Epiſcopus tenetur inſtituere.*

10 *Epiſcopus debet admittere examen illius, qui eſt præſentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur.*

11 *Manutenendus eſt Epiſcopus in ſua quaſi poſſeſſione concurſum inſtituendi, donec inferior, &c.*

12 *Votum deciſiuum non habet Epiſcopus, aut Vicarius in concurſibus, niſi examinatores fuerint pares in votis ſuis.*

13 *Examinatores ſynodales Doctores, aut Magiſtros, vel Licentiatos eligere tenetur Epiſcopus.*

14 *Beneficium vnum ſimplex habenti quod non ſufficiat ad ſuſtentationem, poteſt Epiſcopus aliud ſimile conferre abſque diſpenſatione Apoſtolica.*

15 *Beneficium aliud dare non poteſt Epiſcopus habenti in vno congruam.*

16 *Beneficia duo ſimplicia etiam inſufficientia habenti non poteſt Epiſcopus tertium conferre ad effectum retentionis.*

17 *Onus nouum imponere non poteſt Epiſcopus beneficiis ſimplicibus.*

18 *Examen alicuius commiſſum Epiſcopo per litteras Apoſt. poteſt ille delegare, licet fuiſſet in litteris eius conſcientia onerata.*

19 *Appro*

29 *Approbatus tertia vice, etiamsi duabus præcedentibus fuisset reiectus, potest Episcopus executor in forma dignum, conferre beneficium, dummodo infra sex menses à die data litterarum examen subierit.*

Episcopus quoad beneficia.

Collect. CCXCVI.

1 EPiscopi, ac locorum ordinarij beneficia per resignationem vacantia consanguineis siue affinibus resignantium, conferre prohibentur. *Pius V. constit.* 58. incip. *Quanta Kalend. Aprilis* 1568. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 153. Vide *suprà collect.* 61. *n.* 13.

2 Episcopi ac locorum Ordinarij resignationes coram ipsis faciendas intra mensem admittere, vel reiicere tenentur. *Gregorius XIII. constit.* 85. incip. *Humano Non. Ianuarij* 1584. apud Laërt. Cherub. *d. to.* 2. *pag.* 469. de cuius materia & intellectu Ioan. Anton. Nouar. *in summ. Bullarum tit. de benef. resign. possess. intra certum tempus capienda*, Flamin. Paris. *de resignat. lib.* 11. *q.* 2. *n.* 6. Massobr. *in praxi habendi concursum requis.* 7. *dub.* 1. Ego *de Iure Eccles. lib.* 3. *cap.* 15. *num.* 113.

3 Episcopi aliquid exigentes pro collatione, aut possessione capienda beneficij pœnas incurrunt, de quibus *Pius V. constit.* 104. incip. *Durum nimis, pridie Kalend. Iunij* 1570. apud Laërt. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 310.

4 Episcopi habita notitia cuiuscunque Ecclesiæ Parochialis Vicarium cum congrua fructuum portione constituunt, qui tantisper Ecclesiæ onera sustineat, & tenentur intra sex menses seruata forma Concilij Trid. Parochiales Ecclesias in ipsorum mensibus vacantes conferre, & magis idoneos repertos in concursu beneficij à Sede Apost. conferendi intra quatuor mensium spatium eidem significare. *Pius V. constit.* 33. incip. *In conferendis* 16. *Kalend. Aprilis* 1567. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 119. & apud me *de offic. & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 60. *à num.* 12.

5 Episcopus potest occurrente vacatione beneficij Curati vocare, & admittere ad concursum habentem aliud beneficium Curatum, sed non potest sine concursu, licet obtinuerit ille beneficium, quod possidet per concursum, & postquam vacauerit adepta possessione secundi Curati beneficij potest Episcopus ponere edicta per concursum. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 9. *c.* 2. *num.* 208.

6 Episcopus nouus, qui examinatores synodales antiquos omnes præter vnum mortuos inuenit in diœcesi, vbi iam congregata fuit Synodus, & deputati examinatores in ea, tenetur ad prouisionem Parochialis nouam Synodum congregare, & examinatores eligere, & cum illis Parochialem prouidere; quod si non fecisset, sed Iudices nominasset, vel cum solo illo viuente concursum & examen fecisset, prouisio non valeret. *Sacra Congreg. Conc.* de qua idem Nicol. Garc. *dict. part.* 9. *cap.* 2. *numero* 8.

7 Episcopus, qui non cõstituit examinatores in Synodo, sed ex seipso deputauit, vel quia priores erãt mortui, vel quia nulla aderat facultas congregandi Synodum, nempe propter pestem, nulliter prouidet de Parochialibus, licet quandoque summus Pont. mandauerit istos tolerari, iniungendo quod, quamprimum facta Synodo noui eligantur examinatores, & quod prouisi per concursum cum examinatoribus ab Episcopo solo deputatis, nouas prouisiones impetrent, vel denuò legitimè examinentur, & approbati ab Episcopo de eisdem Parochialibus prouideantur si in mensibus Ordinarij vacauerint. *Sacr. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 9. *c.* 12. *num.* 85.

Episcopus ex non approbatis aliquem potest facere approbatum si existentibus quatuor examinatoribus singuli examinati dimidiam tantum suffragiorum partem reportauerint. *Sacra Congregat. Concil.* attestante Nicol. Garcia *dict. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 51. 8

Episcopus tenetur instituere præsentatum ad Parochialem Ecclesiam iurispatronatus ecclesiastici; cuius institutio ad Episcopum ipsum, & non ad alium pertinet, etiamsi patroni ex approbatis ab examinatoribus Synodalibus digniorem non præsentauerint, stante decreto *Concilij Trid. cap.* 18. §. *si vere iuspatronatus sess.* 24. *de reform.* quia iudicium spectat ad patronum. *Sacra Cong. Conc. sub die* 18. *Nouembris* 1596. de qua Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 9. *num.* 43. quem refero *in collect. ad Trid. d. c.* 18. *num.* 537. 9

Episcopus debet admittere examen illius, qui est præsentatus à patrono de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram eodem Episcopo, facta tamen per Episcopum protestatione de iuribus suis, & sine eorum præiudicio, vel committere alteri Episcopo viciniori. *Sacra Congregat. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 6. *num.* 33. 10

Episcopus manutenendus est in sua quasi possessione concursum instituendi donec inferior coram Iudice competente legitimè probauerit ius cogendi Synodum habere, aliàs coëgisse, in eaque examinatores ad præscriptam Concilij formam *sess.* 24. *cap.* 18. deputasse. *Sacra Congreg. Conc. sub die* 17. *Ianuarij* 1585. *& sub die* 4. *Augusti* 1594. quas refert Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 45. 11

Episcopus, aut Vicarius in concursibus votum decisiuum non habent, nisi examinatores fuerint pares in votis suis: nam si plures examinati obtinuerunt vota paria ab examinatoribus, accedente Episcopo, vel eius Vicario, nullus erit approbatus, immo quando examinati, accedente voto Episcopi, vel Vicarij non habuerunt vltra dimidiam votorum, censebuntur reprobati. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Massobr. *in praxi habendi concursum requis.* 4. *dub.* 5. 12

Episcopus non potest eligere examinatores Synodales, qui non sint Doctores, seu Magistri, aut licentiati in Theologia, vel Iure Canonico, si extent, alioquin alij clerici sunt eligendi, qui ad id magis idonei videbuntur. *Sacra Congreg. Conc. in Saonen.* 19. *Februarij* 1628 quam citat Aldan. *dict. tit.* 9. *num.* 47. 13

Episcopus habenti vnum simplex beneficium, quod non sufficiat ad eius substentationem, potest aliud simile conferre absque dispensatione Apost. sed non potest plura simplicia vsque ad sufficientem eius sustentationem conferre citra dispensationem Apost. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 310. 14

Episcopus habenti congruam non potest aliud beneficium dare, & si dederit, vacat primum illud, quod habebat, dummodo beneficium titulare sit, quamuis difforme à secundo recepto, etsi vtrumque retinere tentauerit, accepta pacifica possessione 15

secundi,

ſecundi, vacabit vtrumque. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 301.

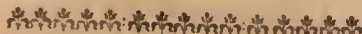
16 Epiſcopus poteſt habenti duo ſimplicia beneficia, aliud conferre, ſed quamuis duo priora ſine ad obtinentis collationem inſufficientia non poſſunt retineri ſimul cum tertio abſque noua prouiſione Sedis Apoſt. *Sacra Congr. Conc. ſub die* 10. *Mai;* 1608. quam adducit Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 48.

17 Epiſcopus in beneficiis ſimplicibus non poteſt nouum onus imponere. *Sacra Cong. Conc. ſub die* 2. *Iulij* 1597. quam refert Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 49.

18 Epiſcopus, cui commiſſum eſt examen per litteras Apoſt. alicuius, qui beneficium ſimplex obtinuit, poteſt illud delegare, non obſtante quod fuerit in litteris eius conſcientia onerata. *Sacra Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. *de benefic. p.* 6. *cap.* 2. *n.* 103.

19 Epiſcopus poteſt procedere ad executionem litterarum Apoſt. ad fauorem illius, qui eas obtinuit in forma dignum, ſi per diligentem examinationem illum idoneum repererit, etiamſi per duas vices tanquam non idoneus ab examine fuerit rejectus, non tamen vti talis renunciatus, ſi tertia vice fuerit admiſſus & approbatus, dummodo infra ſex menſes à die datæ litterarum examen ſubierit. *Sacra Cong. Conc. in nullius,* 19. *Nouembris* 1628. apud Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 50.

Vide plura ſupra *verbo beneficium, collect.* 61.

SVMMARIVM.

1 *Regulares in eorum Eccleſiis admittere non poſſunt Sacerdotes ſeculares exteros ad diuina officia, antequam ordinarius eos admittat, ſi id illis prohibuerit.*

2 *Miſſam Rogationum poteſt Epiſcopus per ſuos Canonicos cantari facere in Eccleſiis Regularium.*

3 *Pœnis & cenſuris eccleſiaſticis in decretis Concilij ſeſſ.* 25. *de Regul. Epiſcopo ſpecialiter commiſſis, licet eidem Regulares compellere ad eorum executionem.*

4 *Regulares compellere poteſt Epiſcopus etiam ſub cenſuris eccleſiaſticis in illis caſibus, in quibus in eos illi tribuitur iuriſdictio.*

5 *Regulares cenſuris compellere poteſt Epiſcopus ad obſeruantiam feſtorum per illum cum approbatione populi indictorum.*

6 *Regulares vagantes de vno ad alium Ordinem punit Epiſcopus.*

7 *Regularis notoriè delinquentis extra clauſtra informationem capit Epiſcopus.*

8 *Regulares notoriè, & cum ſcandalo extra clauſtra intra Eccleſiam delinquentes ſubſunt Epiſcopo quoad informationem & cætera ei per Concilium attributa.*

9 *Regulares degentes extra clauſtra occaſione docendi doctrinam Chriſtianam, poteſt Epiſcopus viſitare, & corrigere.*

10 *Regulares in iis, quæ curam animarum, & adminiſtrationem Sacramentorum concernunt, poteſt Epiſcopus viſitare & examinare.*

11 *Et eadem auctoritate vti poteſt, qua in Parochos ſeculares.*

12 *Regularium exemptorum in Monaſteriis, quibus non imminet cura animarum ſecularium, nullam habet Epiſcopus facultatem viſitandi ſacriſtias, paramenta, &c.*

13 *Regulares ad confeſſiones audiendas approbatos, an & quando ſuſpendere, & licentiam reuocare poſſit Epiſcopus.*

14 *Priuilegia Regularium in Sacramentis adminiſtrandis non poteſt Epiſcopus reſtringere in vim conſtitutionis Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis.*

15 *Regulares exercentes curam animarum in eorum Monaſteriis, non poteſt Epiſcopus compellere ad intereſſendum Officiis diuinis diebus Sanctorum Protectorum ciuitatis.*

16 *Iuriſdictio nulla eſt conceſſa per decretum Conc. ſeſſ.* 25. *de Regular. cap.* 9. *in Monaſteriis Sedi Apoſt. immediatè ſubiectis.*

17 *Regulares cogere non poteſt Epiſcopus vt faciant commemorationem ipſius in vltima collecta.*

18 *Regularibus in ſua diœceſi commorantibus præcipere poteſt Epiſcopus, vt eant ad proceſſiones publicas.*

19 *Regularis obſeruantia ſi vigeat in monaſteriis, non debet in illis ſe interponere Epiſcopus.*

20 *Regularibus non debet Epiſcopus approbationem ad audiendas Confeſſiones concedere aliqua temporis præfinitione.*

Epiſcopus quoad Regulares.

COLLECT. CCXCVII.

Epiſcopus loci Ordinarius prohibere poteſt ne Regulares in Eccleſiis Sacerdotes ſeculares exteros ad diuina Officia celebranda permittant, niſi prius ab ipſo Epiſcopo viſis litteris commendatitiis ipſi Sacerdotes admiſſi fuerint. *Sacra Congreg. Conc.* teſtibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 1. *de Relig. n.* 45. Galet. *in margarita caſuum Conſcient. verbo Miſſa,* Homob. de bonis *de examine eccleſiaſt. tract.* 12. *c.* 4. *qu.* 16. *reſol.* 2. *pag.* 459. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Epiſcopus n.* 14. me citato Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 3. *verbo Epiſcopus quoad Regulares n.* 20. quorum plures refero *de officio & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 21. *n.* 8. 1

Epiſcopus poteſt etiam in Eccleſiis Regularium cantari facere Miſſas Rogationum per ſuos Canonicos. *Sacra Cong. Rit. in Firmana* 25. *Ianuarij* 1603. cuius meminere Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Epiſcopus num.* 40. Lezana *d. tom.* 3. *verbo Epiſcopus quoad Regulares num.* 22. 2

Epiſcopo licet etiam pœnis & cenſuris eccleſiaſticis in decretis eidem ſpecialiter commiſſis *ſeſſ.* 25. *de Regularib.* compellere Regulares ad eorum executionem. *Sacra Congr. Conc. in Liman.* 19. *Septemb.* 1625. teſte Aldano *in compendio Canon. reſol. lib.* 2. *tit.* 18. *num.* 20. quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ.* 25. *de Regul. cap. vlt. n.* 5. 3

Epiſcopus poteſt etiam ſub cenſuris eccleſiaſticis compellere Regulares in iis caſibus, in quibus in eos iuriſdictio illi tribuitur à Iure communi, & ſacro Concilio, & Conſtitutionibus Apoſtolicis. *Sacra Congr. Conc. in Nebbien.* 7. *Februarij* 1632. cuius me citato meminit Lezana *in ſum. quæſt. Reg. tom.* 3. *verbo exemptio Regul. n.* 23. 4

Epiſcopus poteſt compellere cenſuris Regulares ad obſeruantiam feſtorum per illum cum approbatione populi indictorum. *Sacra Congr. Conc. in Hoſtunen.* 31. *Iulij* 1627. quam refert Sellion *in ſelectis Canon. cap.* 3. *n.* 95. 5

Epiſcopus agere poteſt contra Regulares vagantes, de vno in alium Ordinem tranſlatos ex Bulla 6

Pij V.

Pij V. reuocatoris indultorum recipiendi, vel retinendi Religiosos alterius ordinis etiam laxioris. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 68. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Episcopus num.* 6.

7 Episcopus statim habita notitia delicti Regularis nororiè extra claustra delinquentis, potest informationem capere, & illam ad Superiorem Regularis mittere, vt nequeat de eodem delicto ignorantiam præsumere. Sufficitque quod vnica voce Superiorem Regularium moneat, eique terminum præfigat ad castigandum subditum publicè cum scandalo, & extra claustra delinqnentem. *Sacra Congreg. Conc. sub die* 19. *Septembris* 1625. quam refero *in collect. ad cap. vlt. n.* 8. *de statu monach.* & me citato de illa meminerunt Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 62. *n.* 8. *vers.* 1. *pag.* 461. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Episcopus num.* 33.

8 Episcopo facultas attributa vigore Concilij sess. 25. cap. 14. de reform. vendicat sibi locum etiam cum Regulares nororiè & cum scandalo extra claustra intra Ecclesiam delinquunt, non ita si intra claustra. *Sacra Cong. Conc. sub dicta die* 19. *Septembris* 1625. apud Hieron. Roderic. *d. resol.* 62. *sub num.* 8. *vers. denique.*

9 Episcopus potest visitare, & corrigere Regulares degentes extra claustra occasione docendi doctrinam Christianam. *Sacra Congr. Conc. in Malinen. de anno* 1626. quæ prius in vna *Limana decima Iunij* 1591. declarauerat id locum non habere in Patribus Societatis IESV, qui munere docendi doctrinam Christianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis Superiores, qui curam ipsorum gerant, & apud quos se recipiant iuxta regulæ institutum viuentes: refert Sellius *dicto cap.* 3. *num.* 96.

10 Episcopus potest Regulares in iis, quæ curam animarum, & Sacramentorum administrationem concernunt, visitare, & examinare, & contra eos non parentes, & non exequentes decreta in visitatione facta procedere, eosque cogere ad exequendum. *Sacra Congr. Conc. in Caputaquen. & Camerinen.* 10. *Martij* 1621. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. sub hoc verbo n.* 36.

11 Episcopus in Regulares curam animarū personarum secularium exercentes in iis, quæ dictam curam, & Sacramentorum administrationem concernunt, eadem auctoritate vti potest, qua in Parochos seculares. *Sacra Cong. Conc. in Liman.* 18. *Septembris* 1625. quam citat Sellius *d. cap.* 3. *n.* 97.

12 Episcopi, aut alij locorum Ordinarij vigore cuiusuis decreti Concilij Trid. nullam habent facultatem quouis tempore in monasterij domibus, & Ecclesiis Regularium exemptorum quibus non imminet cura animarum personarum secularium, visitandi sacristias paramenta, vasa, Altaria, & cætera huiusmodi, aut etiam Tabernaculum, seu pixidem, in qua sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Sellius *d. cap.* 3. *n.* 98. & illius meminerunt Quaranta *in sum. Bullar. verbo priuilegia Regular. pag. mihi* 514. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 10. *num* 17.

13 Episcopus quamuis simpliciter, & absque vlla temporis præfinitione approbauerit Regulares ad Confessiones personarum sæcularium audiendas, potest tamen eosdē, si noua causa superueniat, suspēdere, ac licentias illis concessas reuocare, dūmodo huiusmodi Confessiones ipsas concernat. Cæterùm si Regulares cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à Confessionibus suspendendi, cùm præcipua ministri qualitas sit integritas vitæ, ac morum honestas; vtique ea causa ad ministerium Confessionis pertinet, ac proinde nihil obstat quominus ob ea possit Episcopus Regulares vtrumque à semetipso approbatos suspendere, aut repellere, à Confessionibus audiendis. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 30. *Augusti* 1630. penes Ioann. Mariam Nouar. *vbi suprà sub hoc verbo n.* 20.

14 Episcopi in vim constitutionis Gregorij XV. de priuilegiis exemptorum non possunt Regularibus præscribere vt certis tantùm locis, aut temporibus, aut certarum personarum Confessiones audiant, vel alia illorum priuilegia in Sacramentis administrandis restringere, aut moderari. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1623. *dub.* 2. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *sub hoc verbo num.* 21.

15 Episcopus non potest compellere Regulares exercentes curam animarum in eorum monasteriis, vel aliis eisdem vnitis ad interessendum Officiis diuinis diebus Sanctorum Protectorum ciuitatis in Ecclesia Cathedrali. *Sacra Congreg. Conc. die* 5. *Decembris* 1616. de qua Sellius *dict. cap.* 3. *num.* 99.

16 Episcopo nulla iurisdictio est concessa per decretum *Conc. sess.* 25. *de Regul. cap.* 9. in monasteriis Sedi Apostol. immediatè subiectis, nisi in concernentibus spiritualia, in temporalibus verò nihil agere poterit. *Sacra Cong. Conc.* referente Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 94.

17 Episcopus non potest cogere Regulares, vt faciant commemorationem ipsius in vltima collecta. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in resp. ad* 3. *dub.* apud Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. in verbo Episcopus in Regul. n.* 37.

18 Episcopus potest præcipere Regularibus in sua diœcesi commorantibus, vt eant ad processiones publicas, vt in festo Corporis CHRISTI, Litaniis, & Iubileis publicis faciendis, dummodo processiones sint eius generis, quæ *Bulla Pij V.* incip. *Et si Mendicantium*, Mendicantibus concessæ comprehendantur, & dummodo Regulares non sint ex illis Conuentibus, Collegiis nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. *Sacra Congr. Conc.* referente Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 3. *tit.* 18. *num.* 63.

19 Episcopus non debet se interponere in Monasteriis, in quibus viget Regularis obseruantia. *Sacra Cong. Conc.* penes Armend. *d. lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. n.* 98. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 74. *num.* 16.

20 Episcopus non debet Regularibus ad confessiones audiendas approbationem concedere aliqua temporis præfinitione, sed idoneos repertos absolutè approbare, & minus idoneos repellere. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Septembris* 1603. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 64.

SVMMARIVM.

1 *Puella voluntatem, qua habitum suscepit in monasterio quomodo, quando, & vbi Episcopus explorare debet petitionem illius qui vult eam in vxorem ducere.*

2 *Episcopus postquam à præfecta de tempore professionis nouitia ante mensem certior factus fuerit;*

fuerit, intra 15. dies examen perficere tenetur.

3 *Clausuram non ingreditur quando explorat voluntatem nouitiæ.*

4 *Censuris ecclesiasticis, & aliis pœnis potest Episcopus Superiores Monialium monere ne qua puella professionem emittat, nisi prius explorata eius voluntate per illum.*

5 *Episcopus etiam in monasteriis Regularibus subiectis examinat eas, quæ Moniales fieri debent.*

6 *Abbatissæ electionis diem Regulares significare tenentur Episcopo.*

7 *Iurisdictionem in Moniales etiam exemptas habet Episcopus in iis, quæ ad clausuram, & spiritualium rerum curam pertinent.*

8 *Confessores Monialium, & administratores bonorum ad earum monasteria pertinentium an & quando admonere facere possit Episcopus, ostenditur.*

9 *Confessarium extraordinarium quando possit Episcopus Monialibus dare?*

10 *Episcopus non permittat deputari à ciuitatibus aliquos, qui comitentur Visitatores Monialium Regularibus etiam subiectarum.*

11 *Monialium monasteria sibi non subiectarum nullo modo ingredi possunt Episcopi.*

12 *Episcopus ob clausuram custodiendam in monasteriis Monialium Regularibus subiectarum potest imponere pœnam excommunicationis latæ sententiæ.*

13 *Monialium septa ingredi non possunt Episcopi extra suam diœcesim commorantes.*

14 *Licentia ingrediendi Monialium monasteria potest concedere loci Ordinarius, aut eius Vicarius speciale mandatum habens.*

15 *Licentiam alloquendi cum Monialibus exemptis an & quando Episcopus, seu eius Vicarius concedere valeat? ostenditur.*

Episcopus quoad Nouitias, & Moniales.

COLLECT. CCXCVIII.

1 EPiscopus non debet explorare voluntatem puellæ, quæ habitum recepit in monasterio, ad petitionem illius, qui vult illam in vxorem ducere, sed expectandum tempus professionis faciendæ, & tunc si sit suspicio quod inuestigetur à Monialibus, pro suo officio curabit inde duci in exteriorem Ecclesiam monasterij, vel in aliam propinquiorem & commodiorem, prout magis conuenire iudicabit, vt voluntatem eius exquirere possit. At si nulla sit suspicio, & nulla alia iusta causa subesse apparebit, tunc non in alio loco, quam ad crates ferreas monasterij voluntatem puellæ explorabit. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 48.* Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 12. c. 16. num. 15.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. all. 100. num. 15.*

2 Episcopus postquam à Præfecta de tempore professionis Nouitiæ ante mensem certior factus fuerit, intra 25. dies examen perficere tenetur, quibus elapsis amplius se eo se intromittere non potest. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *d. l. 7. de Relig. n. 45.* Campan. *d. rub. 12. c. 16. n. 10.* Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Episcopus quoad Regulares, n. 10.* me ipsum *d. alleg. 100. in fine.*

Episcopus non ingreditur clausuram quando vadit ad Monasterium Monialium pro exploranda alicuius voluntate, sed debet stare ante fenestram cancellorum examinando mentem illius. *Sacra Cong. Conc.* apud Campan. *d. rub. 12. cap. 16. num. 5.* Lezan. *in summ. quæstion. Regul. tom. 1. cap. 25. n. 12. in fine.* 3

Episcopus potest prohibere ecclesiasticis censuris, & aliis pœnis sibi bene visis contra Abbatissas, & Superiores Regulares Monialium ipsis Regularibus subiectarum atque puella professionem emittat nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum *Concilij cap. 17. sess. 25. de Regular. Sacra Congreg. Conc. in Burgen. 4. Decembris 1627.* cuius meminit Ioann. Maria Nouar. *in Lucerna Regular. verbo Episcopus circa Regulares, n. 11.* & Ego *de officio, & potest. Episcopi p. 3. all. 100. num. 2. in fine.* 4

Episcopus in Monasteriis etiam Superioribus Regularibus subiectis examinat eas, quæ Moniales fieri volunt, primò scilicet quando habitum suscipiunt, secundo verò tempore professionis; & ideo poterit earundem Rectores compellere ne habitum Nouitiæ dent nisi prius Episcopum certiorem faciant, vt puellæ voluntatem explorare valeat. *Sacra Congr. Conc. in Limana 18. Septembris 1625.* de qua Ioan. Maria Nouar. *citato loco n. 19.* 5

Episcopo tenentur Regulares significare diem electionis Abbatissæ, eamque vsque ad præfinitum tempus expectare, si antè ipse expressè declarauerit se vti velle facultate sibi hac in parte attributa, Abbatissarumque electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere. *Sacra Congr. Conc.* attestante Tambur. *de iure Abbatiss. disp. 28. q. 6.* quam refero *de Episcopo p. 3. alleg. 100. n. 11.* 6

Episcopus habet iurisdictionem in Moniales, quæ priuilegio, vel indulto Papæ sunt immunes in iis, quæ ad clausuram, & spiritualium rerum curam pertinent. *Sacra Congregat. Conc.* teste Armendar. *dict. lib. 2. tit. 18. leg. 7. de Relig. num. 95.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi part. 3. allegat. 102. num. 4.* 7

Episcopo licet ex rationabili causa, quam Superioribus Regularibus significare non tenetur, eosdem admonere vt admoueant Confessores Monialium, atque administratores bonorum ad earundem Monialium Monasteria pertinentium, iisque Superioribus id facere detrectantibus, habet Episcopus facultatem prædictos Confessores & administratores admouendi quoties & quando opus esse adiudicauerit. *Sacra Congr. Conc. de anno 1633. dub. 10.* apud me *in fine, tract. de officio, & potestate Episcopi,* & apud Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Episcopus quoad Regulares, num. 34.* 8

Episcopus potest casu negligentiæ, dare Confessarium extraordinarium eiusdem Ordinis Monialibus Regularibus, & ex causa alterius Ordinis, & etiam secularem. *Sacra Cong. Conc. in Cameracen. 20. Decembris 1631.* quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 8. n. 6.* 9

Episcopus non permittat deputari à ciuitatibus aliquos, qui comitentur Visitatores Monialium Regularibus etiam subiectarum. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die 12. Ianuarij 1616.* de qua meminerunt Gauant. *in man. Episcop. verbo Monialium clausura, n. 62.* Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 3. verbo clausura, num. 33.* 10

Episcopi nullo modo possunt ingredi Monasteria Monialium sibi non subiectarum, *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Iannen. 10. Ianuarij 1631.* penes 11

Leza-

Lezanam *d. tom. 3. verbo clausura n. 33.* Et quoad Vicelegatum *Eadem S. Cong.* de qua Gauant. *d. verbo Monialium clausura n. 29.*

12 Episcopus ob clausuram custodiendam in Monasteriis Monialium Regularibus subiectarum, potest stante decreto *Concilij cap. 5. sess. 25. de Regular.* & Constitutione *Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs*, excommunicationis latæ sententiæ pœnam sibi reseruatæ imponere circa aperitionem ostij clausuræ extra casus indigentiæ, nec non circa accessus, & colloquia cum Monialibus; ac dicta excommunicatio liget ne dum Regulares accedentes, verum etiam Moniales facta de eis mentione, adeo vt Superior Regularis ab eadem excommunicatione absoluere nequeat. *Sacra Congr. Conc. in Viterbien. 26. Iunij* 1627. apud Ioan. Mariam Nouat. *in lucerna Regular. verbo Episcopus quoad Regulares n. 7.* Lezana *d. tom. 3. sub eodem verbo num.* 8. *prope fin.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Reg. tom. 3. in fine. vbi de decretis nouiss. Sacra Cong. decreto 5. pag.* 565.

13 Episcopi extra propriam, & in aliena diœcesi commorantes non possunt accedere, nec ingredi Monialium septa sine licentia Episcopi prohibentis, ne quis accedat ad monasteria Monialium. *Sacra Congr. Conc. in Ianuen. 10. Maij* 1631. quam citat Aldan. *d. tit. 8. n. 17.*

14 Episcopus, aut eius Vicarius generalis speciale mandatum habens in monasteriis sibi subiectis auctoritate Ordinaria, in aliis verò summo Pont. subiectis delegata auctoritate, possunt concedere facultatem ingrediendi Monialium monasteria. *Sacra Cong. Conc.* teste Armendar. *d. lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n.* 109. quem refero *de officio, & potest. Episc. p. 3. alleg.* 102. *n.* 38.

15 Episcopus siue eius Vicarius Generalis, ac Superior Regularis, cui Moniales subiectæ sunt, coniunctim possunt concedere personis secularibus licentiam alloquendi dictas Moniales, ita vt idem Episcopus, seu eius Vicarius primo loco subscribat, per diœcesim verò non ad Vicarium foraneum sed ab eodem Episcopo ad id deputandum, necnon Superiorem Regularem, qui priori loco subscribat, pariter spectabit huiusmodi licentiam concedere: idemque quoad licentiam eorum quibus Ordinariè intra septa monasteriorum earundem Monialium ingredi necesse est, seruandum est, repentinis tamen casibus extremæ necessitatis exceptis, in quibus licentia alterius subscriptione roborare sufficiat. Edicta verò quibus personis secularibus ad earundem Monialium monasteria accessus prohibetur, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda sunt. *Sacra Cong. Conc. in Camerinen. 21. Februar.* 1617. quam adducit Aldan. *d. tit. 8. num.* 18. In illis verò locis, in quibus adesset consuetudo vt istæ licentiæ ab Episcopis tantum concedantur, tunc non sunt à Superioribus Regularibus petendæ, sed ipsorum Episcoporum tantummodò licentiæ sufficiunt etiam priuatiuè quoad ipsos Regulares. *Sacra Cong. Conc. sub die* 21. *Maij* 1630. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. tit. resol. 3. n. 22.*

SVMMARIVM.

1 *Processiones publicas indicendi, & Ordinandi ius priuatiuè ad alios habet Episcopus.*

2 *Processiones publicas indicere, & præscribere quo-* Barbos. Apost. Decis. Sum. *modo, & quò sint dirigenda, spectat ad Episcopum cum consilio Capituli.*

3 *Processionem facere per Ecclesiam an liceat Dominicis & festiuis diebus, potest Episcopus declarare.*

4 *Processionis horas suo arbitrio indicere potest Episcopus.*

5 *Processiones aliquæ ne fiant, potest Episcopus ex causa prohibere.*

6 *Canonicos, & alios Presbyteros beneficia, seu Officia ecclesiastica obtinentes potest Episcopus compellere, vt accedant ad omnes processiones publicas.*

7 *Regulares Mendicantes & Monachos potest Episcopus compellere sub censuris vt accedant ad publicas processiones.*

8 *Laicos hortari tantum potest Episcopus vt accedant ad processiones Ordinatè, & cum luminibus.*

9 *Confraternitati laicorum non debet prohibere Episcopus quominus deferant funalia accensa in processione Sanctissimi Sacramenti.*

10 *Tholosina Cathedralis Episcopus, & Canonici processiones ordinarias, & extraordinarias facere possunt in Ecclesia Parochiali sancti Leonardi, vbi resident, sine ipsius parochi licentia.*

Episcopus quoad processiones.

COLLECT. CCXCIX.

Episcopus priuatiuè ad alios habet ius indicendi, & Ordinandi processiones publicas, & ad illas per publicum edictum populum conuocare. *Sacra Congr. Rit. in Elboren. 14. Ianuar.* 1617. teste Sellio *in selectis Canon. c. 3. num. 99.* 1

Episcopo pertinet, cum Capituli tamen consilio indicere publicas processiones ac præscribere quomodo, & quò sint dirigendæ *Sacra Congr. Conc. in Comen. 7. Februa.* 1634. penes Ioan. Anton. Nouat. *in sum. Bullarum tit. de process. n. 11.* 2

Episcopus potest declarare an liceat facere processionem per Ecclesiam Dominicis, & festiuis diebus. *Sacr. Cong. Rit. in Bracharen. 20. Mart.* 1604. quam refert Sellius *d. c. 3. n.* 100. 3

Episcopus potest arbitrio indicere tam horas processionis sanctissimi Sacramenti quam aliarum, & Magistratus ac omnes ei tenentur obedire. *Sacra Cong. Rit. in Vrbeuetana 17. Iunij* 1616. quam citat Sellius *d. c. 3. n.* 101. 4

Episcopus potest prohibere ex causa ne fiant aliquæ processiones ex deuotione populi, & Confratrum introductæ, si prohiberi expediat. *S. Cong. Rit. in dicta Elboren. 14. Ianuar.* 1617. quam adducit Sellius *d. c. 3. n.* 102. 5

Episcopus potest compellere Canonicos, & alios Presbyteros beneficia, & officia ecclesiastica obtinentes vt accedant ad omnes, & quascunque processiones publicas, vel bono publico. *Sacr. Cong. Conc. sub die 17. Iulij* 1597. penes Ioan. Anton. Nouat. *in sum. Bullar. tit. de processionib. n. 1.* 6

Episcopus potest compellere Regulares Mendicantes & Monachos etiam sub censuris vt accedant ad publicas, & generales processiones. *Sacra Cong. Rit. in Chilen. in Indiis Occident. 15. Maij* 1610. referente Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo Episcopus quoad Regulares n. 11.* 7

Episcopus non potest cogere, sed hortari laicos, vt accedant ad processiones ordinatè, & cum luminibus. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien. 3. August.* 1602. *in 6. dub.* apud Sellium *d. c. 3. n.* 103. 8

9 Episcopus non debet prohibere Confraternitati laicorum quominus deferant Funalia accensa in processione sanctissimi Sacramenti. *Sacra Cong. Rit. in Adrien.* 12. *Aprilis* 1603. de qua Sellius *d. c.* 3. *n.* 104.

10 Episcopus & Canonici Cathedralis Thelesinæ residentiam facientes in Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis, seu sancti Leonardi terræ Cereti possunt facere processiones ordinarias & extraordinarias cum propria Cruce, etiam sine licentia & interuentu Curati Ecclesiæ Parochialis sancti Martini, sub qua est dicta Ecclesia sancti Leonardi, & per limites ipsius Parochiæ, & per totum oppidum. *Sacra Cong. Rituum in Thelesina* 18. *Augusti* 1615. *&* 16. *Iunij* 1619. de qua Sallius *d. cap.* 3. *num.* 105.

Vide alia in verbo *Processio collect.* 605. 606. *&* 607.

SVMMARIVM.

1 *Visitare possunt Episcopi tanquam Sedis Apostol. delegati Ecclesias Parochiales, Fratrum Militum Hierosolymitanorum in his, quæ spectant ad curam animarum.*

2 *Visitationem incipere potest Episcopus ab Ecclesia quæ sibi magis placuerit.*

3 *Procurandus à nemine est Episcopus exiens per villas, & oppida vt Sacramentum Confirmationis tantum conferat.*

4 *Episcopus non potest ab eis, qui visitantur quicquam accipere pro decretis, & ordinationibus spectantibus ad visitationem.*

5 *Suspectus recusari non potest Episcopus visitans.*

6 *Archidacono ad visitationem expediendam potest Episcopus præstituere terminum.*

7 *Visitationi & correctioni exemptorum in casibus permissis incumbens Episcopus, potest procedere conseruatores impedientes.*

8 *Exemptum locum visitans Episcopus in vim Concilij, non potest processus iudicialiter conficere.*

9 *Facultatem visitandi Ecclesiam Collegiatam exemptam potest Episcopus specialiter subdelegare.*

10 *Ecclesias, quæ nullius sunt diœcesis potest Episcopus legitimè visitare per suum Vicarium generalem.*

11 *Abbatia si habet vtramque iurisdictionem temporalem scilicet & spiritualem, non potest visitari ab Episcopo.*

12 *Castra in quibus Abbas iurisdictionem spiritualem, & temporalem in Parochos, & Parochianos habet, non subsunt correctioni, & visitationi Episcopi.*

13 *Regulares in iis, quæ curam animarum concernunt visitare potest Episcopus.*

14 *Sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, ac Tabernaculum, & ipsius sanctissimi Sacramenti visitare non potest Episcopus in monasteriis, & Ecclesiis Regularium.*

15 *Visitare potest Episcopus vti Sedis Apost. delegatus monasteria in iis, quæ concernunt curam animarum, interim dum non constat an essent nullius diœcesis.*

16 *Episcopus non tenetur accedere ad locum Capitularem pro visitandis singulis Canonicis.*

17 *Visitationum generalium in edictis præparatoriis non debet Episcopus præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet.*

18 *Episcopus in generali visitatione solus sine Coadiutoribus potest procedere contra Canonicos.*

Episcopus quoad visitationem.

COLLECT. CCC.

EPiscopi tanquam Sedis Apost. delegati visitare 1
possunt Ecclesias parochiales Fratrum, siue Militum Hierosolymitanorum in his, quæ spectant ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem. *Pius V. const.* 136. incip. *Exposcit* 22. *Septemb.* 1571. apud Laërt. Cherub. *in Bull. tom.* 2. *pag.* 347. & illius meminerunt, Marcel. Vulpe *in praxi iudic. foro eccl. c.* 4. *n.* 7. Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. q.* 6. *vers. nono*, quos refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 105. *n.* 28.

Episcopus potest incipere visitationem ab Ec- 2
clesia, quæ sibi magis placuerit reseruatis iuribus. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in* 2. *dub.* quam refert Aldon. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 24. *n.* 94.

Episcopus exiens per villas, & oppida, vt Sacra- 3
mentum Confirmationis tantum conferat, à nemine est procurandus. *Sacr. Cong. Conc.* teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. n.* 123.

Episcopus non potest ab iis, qui visitantur, quic- 4
quam accipere pro decretis, & ordinationibus spectantibus ad visitationem, pro rogitu, seu scriptura laboreve suo. *S. Cong. Conc.* penes Armendar. *d. tit.* 6. *de visitat. n.* 116.

Episcopus visitans non potest tanquam suspectus 5
recusari, dum tamen in ea processum non compilet nisi in visitando modum excesserit. *S. Cong. Conc.* referentibus Arm. *d. tit.* 6. *de visit. l.* 5. *§.* 2. *n.* 7. 8. *&* 34. Nicol. Garc. *de benef. p.* 4. *c.* 2. *n.* 198. Thom. Valasc. *alleg. Iuris tom.* 1. *alleg.* 70. *n.* 7. quos & alios refero *in coll. ad Trid. sess.* 24 *de reform. c.* 10. *n.* 11.

Episcopus potest præstituere terminum Archi- 6
diacono ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatum, ne oneri sit Ecclesiis, quas visitauerit. *Sacr. Cong. Conc.* apud Piasec. *in praxi Episcop. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 62. *pag.* 213. quam refero *de officio, & potest. Episcop. part.* 3. *allegat.* 73. *num.* 39.

Episcopus incumbens correctioni & visitationi 7.
exemptorum vigore facultatis sibi tanquam Sedis Apost. delegato à Concilio tributæ, potest procedere contra Conseruatores impedientes, præsertim si illi extra diœcesim commorentur. *S. Cong. Conc.* de qua Armendar. *d. tit. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 75.

Episcopus visitans in vim Concilij locum exem- 8
ptum, seu nullius diœcesis, non potest processus iudicialiter conficere, causasque Ordinarias cognoscere ac definire. *Sacra Cong. Conc. sub die* 8. *Iunij* 1619. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. res. lib.* 3. *tit.* 24. *n.* 101.

Episcopus potest subdelegare facultatem vi- 9
sitandi Ecclesiam Collegiatam exemptam, sed opus est subdelegatione speciali. *Sacra Congreg. Concilij in Lucana* 7. *Februarij* 1631. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiastic. decis. resolut.* 8. *num.* 71.

Episcopus legitimè impeditus potest ex facul- 10
tate

tate sibi tradita à Conc.c.9.sess.24.de reform.Ecclesias, quæ nullius sunt diœcesis, per suum Vicarium generalem visitare. *Sacra Cong.Conc.sub die 17.Ianuarij* 1585.penes Aldan. *d.tit.24.n.*102.

11 Episcopi non possunt visitare ex decreto Conc. sess.25.de Regul.cap.11. tam Abbatiam quam loca sibi subiecta, si Abbatia habet vtramque iurisdictionem, temporalem scilicet, & spiritualem. *Sacra Congr.Conc.in Theatina 7. Nouembris* 1620. quam adducit Aldan. *d.tit.24.n.*103.

12 Episcopi visitationi, iurisdictioni, ac correctioni non subsunt castra, in quibus Abbas iurisdictionem spiritualem & temporalem in Parochianos exercet. *Sacra Cong. Conc.in Theatina* 11. *Septembris* 1621. quam citat Aldan. *d.tit.*24.*n.*104.

13 Episcopus potest Regulares in iis, quæ curam animarum & Sacramentorum administrationem concernunt, visitare, & examinare, & contra eos non parentes, & non exequentes decreta in visitatione facta procedere, eosque cogere ad exequendum. *Sacra Congr. Conc. in Camerinen.* 20. *Martij* 1621. quam commemorat Aldan. *d.tit.*24. *n.*105. Secus si nulla animarum cura ibi sit, vt in sequenti declaratione. Episcopus debet se abstinere à visitatione monasteriorum, atque Ecclesiarum Regularium exemptorum, in quibus cura animarum secularium non imminet: itemque Monialium iisdem Regularibus subiectarum in iis, quæ ad ipsam clausuram non pertinent. *Sacra Congregat. Concil. in Iannen.* 26. *Ianuarij* 1619. quam refert Laurentius de Peyrinis *de priuileg Regul.ad constit.*2.*Sixti IV.* §.10.*num.*18.

14 Episcopi seu alij locorum Ordinarij vigore cuiusuis decreti Concilij nullam habent facultatem quouis tempore in monasteriis, Domibus, & Ecclesiis Regularium exemptorum, quibus nō imminet cura animarum personarum secularium visitandi sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, & cætera huiusmodi, aut etiam Tabernaculum, seu Pixidem, in qua Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur. *Sacra Congreg.Conc.* de qua meminerunt Quarant. *in sum.Bullarum verbo priuilegia Regular. pag.mihi* 514. Fr.Emman. *quæst.Regul.tom.* 1. *q.*36. *art.*4.*in fine, & in suo Bullario in Clemente VIII. in princ.*Laurent.de Peyrinis *d.*§.10.*n.*17.

15 Episcopus Burgi S. Sepulchri interim dum non constat an Ecclesia Sanctæ Mariæ de Balmo Ordinis Camaldulensis, cui cura animarum incumbit, sit nullius diœcesis, potest visitare monasterium auctoritate Sacræ Congreg. Concilij, & reliqua loca tanquam Sedis Apost.delegatus. *Sacra Cong.Conc. sub die vlt.Iulij* 1621. quam refert Aldan. *d.tit.*24. *num.*106.

16 Episcopus non tenetur accedere ad locum Capitularem pro visitandis singulis Canonicis, sed potest singulariter illos ad se vocando visitare. *Sacra Cong.Conc.in Oriolen.* 27. *Martij* 1632.*in resp.ad* 4. *dub.*cuius meminit Bonsad. *d.resol.*8.*n.*73.

17 Episcopus in edictis præparatoriis visitationum generalium non debet præcipere in virtute sanctæ obedientiæ vt populis denunciet ea, quæ correctione, & emendatione digna iudicabit. *Eadem Sacra Cong.Conc.in d Oriolen.in resp.ad* 3.penes Bonsad. *d.resol.*8.*n.*74.

18 Episcopus in generali visitatione solus sine Coniudicibus potest procedere contra Canonicos eisque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quam correctionem respiciat. *Eadem S.Cong.in d Oriolen.in resp.ad* 4. apud Bonsad. *d.resol.*8.*num.*75.

Vide plura alia *in verbo Visitare, collect.*726.*cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Locum primum supra Dignitates & Canonicos potest Episcopus suo Vicario assignare.*

2 *Canonicorum duorum opera, sed non plurium siue de Cathedrali siue Collegiata vti potest Episcopus.*

3 *Vasa ecclesiastica & vtensilia, in quibus adhibetur sacra Vnctio solum Episcopus consecrare, benedicere potest.*

4 *Laicum, qui subornare attentauit testes in causa pendente coram Iudice Ecclesiastico Episcopus punire potest.*

5 *Benedictionem eorum in quibus non adhibetur sacra Vnctio potest Episcopus delegare personis in ecclesiastica Dignitate constitutis.*

6 *Benedictionem Ecclesiæ seu Capellæ in agro existentis potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi bene viso.*

7 *Regularem exemptum, qui ob notorium delictum in censuras incidit, potest Episcopus denunciare pro publico excommunicato.*

8 *Confessarium ad se absoluendum de aliquo casu Sedi Apost.reseruato potest Episcopus deputare eum eadem auctoritate, quam eidem poterat concedere in alios sibi subditos.*

9 *Indecentia & scandalosa in Ecclesiis potest Episcopus remouere arbitrio suo.*

10 *Confraternitatibus laicorum potest ex causa Episcopus concedere vt in eorum Ecclesia conseruent Sanctissimum Sacramentum.*

11 *Scamna & loca laicorum in Ecclesia potest Episcopus suo arbitrio moderari.*

12 *Sedes laicorum etiam Præfecti, & Commendatarij ne locentur in Presbyterio apud Altare potest Episcopus prohibere.*

13 *Consuetudinem longioris vacationis canonicorum à seruitio Ecclesiæ potest Episcopus reducere ad tempus præscriptum à Sacro Concil.*

14 *Dignitatibus & Canonicis prohibere potest Episcopus ne audeant, vel præsumant quicquam statuere extra locum Capitularem, & non vocatis omnibus.*

15 *Canonici vt sedeant in sedibus chori, vel in scamnis apud Altare hinc inde potest Episcopus ordinare.*

16 *Fenestram ex domo respicientem in Ecclesia solus Episcopus habere potest.*

17 *Confraternitatum ecclesiasticarum bona taxare potest Episcopus pro contributione seminarij.*

18 *Concubinarios nullis præcedentibus monitionibus potest Episcopus castigare quando non procedit ad censuras.*

19 *Sedere pro tribunali potest Episcopus quocunque diœcesis loco vbi maluerit.*

20 *Parocho vt in diebus festiuis bis celebret concedit Episcopus ob defectum Sacerdotum.*

21 *Capitularibus actibus quando interuenire possit Episcopus.*

22 *Canonicum vnum vel duos potest Episcopus penes se retinere qui fructus Præbendæ, non tamen distributiones percipiunt.*

23 & 24 *Episcopus qualiter possit exequi pia opera, & eorum rationes exigere?*

25 *Chori vna pars ne vacua remaneat per absentiam Canonicorum prouidere debet Episcopus.*

26 *Capellanos, seu adiutores ad exercendam curam animarum deputatos examinat Episcopus.*

27 *Confiteri & Eucharistiam sumere temporibus ab Ecclesia statutis negligentes potest Episcopus excommunicare.*

28 *Visitationis testamentorum ratione ex relictis piis causis potest Episcopus ex consuetudine aliquid exigere.*

29 *Canonicos ad praestandum iuramentum de fideliter punctando potest cogere Episcopus.*

30 *Militem Hierosolymitanum, & alios exemptos offendentes Officiales sua Curia Episcopalis in actu exercendi suum officium potest Episcopus coercere, & punire.*

31 *Portionem competentem assignare potest Episcopus Sacerdotibus qui erunt praefecti nouis Parochiis arbitrio suo ex omnibus fructibus ad Matricem pertinentibus.*

32 *Causas illorum apud quos reperiuntur libri prohibiti, potest Episcopus absque Inquisitore determinare.*

33 *Clericum delinquentem, & requisita non habentem potest punire Episcopus.*

Episcopus potest.

Collect. CCCI.

1 Episcopus potest primum locum supra dignitates & Canonicos suo Vicario assignare. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien. 10. Decembris* 1601. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 24. num.* 107.

2 Episcopus potest vti opera duorum Canonicorum, sed non plus duobus, siue de Cathedrali, siue de Collegiata. *Sacra Cong. Conc. in Colonien. 9. Septembris* 1628. quam citat Sellius *in selectis Canon. c. 5. n.* 112.

3 Episcopus consecratus solum potest benedicere vtensilia, & vasa ecclesiastica, in quibus adhibetur sacra Vnctio. *Sacra Congr. Rit. in Brixien. 9. Maij* 1610. quam adducit Sellius *d. c. 3. n.* 113.

4 Episcopus potest procedere contra laicum qui subornare attentauit teste in causa pendente coram Iudice Ecclesiastico. *Sacra Congreg. Immunitatis in Regien.* 18. *Martij* 1631. cuius meminit Ciarlin. *controu. forens. c.* 48.

5 Episcopus potest delegare personis in dignitate ecclesiastica constitutis in sua diœcesi benedictionem paramentorum, vasorum, & aliarum rerum pro vsu Ecclesiarum, in quibus non sit adhibenda sacra Vnctio, quae tantum ab Ipso Episcopo sunt benedicenda, & iniungenda. *Sacra Congr. Rit. in Imolen.* 14. *Nouembris* 1615. *& in Ianuen.* 12. *& 24. Martij* 1616. *& in Saonen.* 3. *Decembris* 1616. *& in Taurinen. & Taruisana, & Pistorien.* 2. *Martij* 1619. *& in Comen.* 15. *Iunij* 1619. *& in Nonarien.* 21. *Mart.* 1620. *& in Tudertina* 7. *Augusti* 1620. quarum meminit Aldan. *d. tit. 24. n.* 108.

6 Episcopus potest delegare alicui Sacerdoti sibi bene viso benedictionem Ecclesiae, seu Capellae in agro existentis, si aliàs est legitimè constructa. *Sacr. Congr. Rit. in Pennen.* 14. *February* 1632. penes Sell. *d. c. 3. n.* 114.

7 Episcopus potest Regularem exemptum qui ob notorium delictum in censuras incidit, denunciare pro publico excommunicato, vt tanquam talis euitetur ab omnibus. *S. Cong. Conc. in Lunan.* 29. *Ianu.* 1633. quam refert Bool. *in thes. eccles. dec. res.* 8. *n.* 67.

8 Episcopus lapsus in aliquod delictum S. Sedi reseruatum potest ad se absoluendum Confessarium deputare, cum eadem auctoritate, quam eidem poterat concedere in alios sibi subditos *in cap. 6. sess. 24. de reform. Sacra Congr. Concil.* apud Stephan. Daluin. *de Episcop. & Abbatum potestat. cap. 26. num.* 19.

9 Episcopus potest remouere indecentia & scandalosa in Ecclesiis arbitrio suo. *Sacra Cong. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in resp. ad dub.* 5. quam citat Sell. *d. c. 3. n.* 115.

10 Episcopus potest ex causa concedere Confraternitatibus laicorum, vt in eorum Ecclesia conseruent sanctissimum Sacramentum. *Sacra Cong. Rit. in Iscal. de ferro* 11. *Iunij* 1604. referente Sell. *d. c. 5. num.* 116.

11 Episcopus potest suo arbitrio moderari scamna & loca laicorum in Ecclesia. *Sacra Cong. Rit. in Entomilien.* 10. *Decembris* 1604 attestante Sellio *d. c. 3. num.* 117.

12 Episcopus potest prohibere ne sedes laicorum etiam Praefecti, & Commendatarij locentur in Presbyterio apud Altare, non obstante quacunque consuetudine in contrarium, *Eadem Sacra Congregat. in d. Egitanen. in resp. ad dub.* 6. penes Aldao. *d. tit.* 24. *n.* 109.

13 Episcopus potest reducere consuetudinem longioris vacationis Canonicorum à seruitio Ecclesiae ad tempus praescriptum à sacro Concil. Trid. *Sacra Cong. Conc. in Egitanien.* 23. *Nouembr.* 1602. *in* 1. *dub.* apud Sellium *c. 3. n.* 118.

14 Episcopus potest auctoritate Ordinaria & etiam Apostolica sibi delegata Sacra Coog. prohibere Decano, & aliis quibuscunque dignitatibus, & Canonicis ne audeant, vel praesumant quicquam statuere, vel terminare, quod ad Ecclesiae commodum, vel incommodum pertineat extra locum Capitularem, & non vocatis omnibus Canonicis, & Capitularibus. *Sacra Congregat. Rit. in Lamacen.* 7. *Octobris* 1606. quam refert Aldao. *dict. tit.* 24. *num.* 110.

15 Episcopus potest ordinare vt Canonici sedeant in sedibus chori, vel in scamnis apud Altare hinc inde iuxta vsum introductum, prout sibi melius videbitur. *Sacra Congr. Rit. in Alexandrina* 25. *Martij* 1608. *in respon. ad* 11. *dub.* quam citat Aldan. *d. tit* 24. *n.* 111.

16 Episcopus solus potest habere fenestram ex domo respicientem in Ecclesia *S. Cong. Rit. in Elboren.* 19. *Iunij* 1604. quam adducit Sellius *dict. cap. 3. num.* 119.

17 Episcopus potest pro contributione seminarij taxare bona Confraternitatum quatenus sint ecclesiastica. *S. Cong. Conc. in Signina* 19. *Nouembr.* 1628. teste Sellio *d. c. 5. n.* 120.

18 Episcopus potest contra concubinarios nullis praecedentibus monitionibus procedere, quando non procedit ad censuras. *Sacra Congreg. Conc. die* 23. *Iunij* 1629. quam commemorat Bonfadin. *dict. resol.* 8. *n.* 69. Et iterum, Episcopus potest contra concubinarios procedere incarcerando quando tenetur de fuga iuxta formam traditam *in c. 6.* absque monitione. Vel sic; Episcopus potest ipse solus ex decreto *Concil. sess.* 25. *de reform. c.* 14. in crimine concubinatos ad informationem summariam & incarcerationem procedere, vbi de fuga timetur idque absque forma, & monitione illa, quae praescripta est dicto decreto Concil. *Sacra Cong. Conc.* vtramque refert Nicol. Garc. *de bene. p.* 11. *c.* 10. *n.* 186.

Episcopus

19 Episcopus potest sedere pro tribunali quocunque dioecesis loco maluerit. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis n. 93.* de qua materia Ego *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg.* 80.

20 Episcopus potest in defectum Sacerdotum concedere Parocho, vt in diebus festiuis bis celebret. *Sacra Cong. Conc.* 17. *Augusti* 1626. quam citat Sellius *d. cap. 3. num.* 121.

21 Episcopus potest interuenire in actibus Capitularibus, dummodo non agatur de interesse suo, non obstante quacunque consuetudine contrarium. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Martij* 1619. quam refert Aldan. *d. tit.* 24. *num.* 112.

22 Episcopus potest retinere penes se vnum, vel duos Canonicos, qui fructus Præbendæ, non tamen distributiones quotidianas percipiant, ac si choro præsentes essent, etiam stante consuetudine in Ecclesia Cathedrali, quod Canonici non interessentes diuinis non percipiant fructus Præbendæ. *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2. num.* 347.

23 Episcopus potest etiam extra visitationem, & in casibus à iure non expressis eleemosynas Montis pietatis, siue charitatis, & loca omnia quomodocunque nuncupentur, etiamsi cura illorum ad laicos pertineat, & etiamsi sint exempta, ex officio suo cognoscere, & exequi, prout ea omnia, quæ ad Dei cultum, & animarum salutem, seu pauperes sustentandos instituta sunt. Necnon potest exigere rationem ab administratoribus eorum locorum merè laicorum, & priuatorum generaliter absque vlla distinctione, & quando ex priuilegio, consuetudine, vel aliqua alia Constitutione, alijs reddenda est, adhibito cum illis Ordinario, nisi in fundatione aliter eaurum esset, oempe quod rationes nec Ordinario reddendæ essent, *Sacra Cong. Conc.* apud Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 113.

24 Episcopus potest exigere rationem administrationis ab administratoribus in locis, quæ sunt sub immediata Regum protectione, vel etiam ex Apostolico priuilegio ante Concilium exempta à quacunque iurisdictione Ordinarij, quandoquidem decreto c. 9. sess. 22. de huiusmodi rationibus reddendis non excipit loca Regiæ protectionis, sicut illa exceperat c. 8. præcedent. quoad visitationem. *Sacra Congr. Conc. in Neapolitana* 11. *Augusti* 1618. de qua Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 114.

25 Episcopus potest, & debet prouidere iuxta formam *cap.* 12. *in fine sess.* 24. *de reform.* ne vna pars chori aliquando vacua remaneat per absentiam Canonicorum, dum Canonici habentes assignatas sedes in alia parte, sedes suas egredi tenuuot. *Sacra Congr. Conc. in Gieaen.* 7. *Septembris* 1595. referente Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 115.

26 Episcopus potest Capellanos, seu adiutores ad exercendam curam animarum deputatos à Capitulo, siue à quocunque ad id auctoritatem habente examinare, nec debet permittere illis absque eius approbatione curam exercere, nec Sacramenta administrare. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. part. 9. c. 2. n.* 182.

27 Episcopus potest aduersus eos, qui temporibus ab Ecclesia statutis confiteri, & Eucharistiam sumere neglexerint, vsque ad excommunicationem procedere, etsi text. in cap. omnis vtriusque sexus, de poenit. & remiss. ab Ecclesia vellet arcendos. Poterit quoque Episcopus talibus pro satisfactione poenas pecuniarias pro loco applicandas imponere, cum hæc aliquando magis timeantur, non expe-

Barbos. Apost. Decis. Sum.

dit tamen vt Episcopus sibi reseruet absolutionem eorum, qui temporibus constitutis negligunt confiteri, & communicare. *Sacra Congregat. Conc.* per Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarra lib. 4. titul. 29. leg. 1. §. 1. de confitendo semel in anno num.* 1.

Episcopus potest ex consuetudine exigere, veluti trigesimam ex relictis piis ratione visitationis testamentorum, secus verò si in testamentis nullum esset relictum pium, exceptis tamen victualibus, quæ debentur ab alijs, qui consueuerunt procurationem præstare. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 6. de visit. n.* 118. 28

Episcopus potest cogere Canonicos ad præstandum iuramentum de fideliter punctando in choro. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Martij* 1619. de qua Sell. *d. cap. 3. n.* 123. 29

Episcopus potest coërcere, & punire militem Hierosolymitanum, & alios exemptos offendentes personam officialium suæ curiæ Episcopalis in actu exercendi suum officium, aut aliàs suam iurisdictionem impedientes. *Sacra Congr. Conc. in Panormitana* quam refero *in tract. de iure eccles. vniuers. lib. 1. cap. 43. num.* 154. 30

Episcopo licet assignare Sacerdotibus, qui erunt Præfecti nouis Parochijs, secundum hoc decretum (*sess. 21. de reform. cap. 4.*) constituendis competentem portionem arbitrio suo ex omnibus fructibus ad matricem pertinentibus, non distinguendo magis decimas, quàm alia corpora redditunm eius. Refert Rota *decis. 595. n. 2. in fine p. 4. recent.* aliàs *part. 2. in posthum. Farin.* 31

Episcopus potest absque Inquisitore cognoscere, decidere, & determinare causas illorum, apud quos reperiuntur libri prohibiti non sapientes manifestam hæresim. *Sacra Congreg. generalis, & vniuersalis Inquisitionis* 2. *Decembris* 1612. cuius memini *de officio, & potest. Episcopi part. 3. allegat. 91. num. 8. in fine.* 32

Episcopus potest punire Clericum delinquentem, & requisita non habentem, etiamsi Iudex Laicus præuenerit, à quo repetere potest, dummodo ille à lege, vel ab homine per declarationem seruatis seruandis factam non fuerit priuilegiis clericalibus denudatus. *Sacra Congreg. Conc. die* 12. *Nouembris* 1630. quam citat R. P. D. meus Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles. decis. 17. numer. 33. in fine*, vbi testatur hanc resolutionem fuisse à Sanctissimo D. N. Vrbano VIII. canonizatam, & approbatam. 33

SVMMARIVM.

1 *Almutia & caputia vt deferant, non potest concedere Episcopus Archipresbyteris Collegiatarum Ecclesiarum.*
2 *Caputium, vel aliud signum, aut colorem concedere non potest Episcopus Dignitatibus & Canonicis absque Sedis Apost. licentia.*
3 *Almutia vt deferant Mansionarij, & Præbendati non potest concedere Episcopus.*
4 *Cappam vt deferant Canonici non potest eos cogere Episcopus.*
5 *Chori Præfectum non potest Episcopus creare sine licentia Apost. si ad primam dignitatem hoc munus pertineat.*
7 *Priuilegium concessum Abbatibus benedictis exer-*

 cendi

cendi Pontificalia. & Pontificaliter celebrandi in eorum Ecclesiis non potest Episcopus extendere ad Abbates non benedictos.

7 *Caratos & Rectores Ecclesiarnm non potest Episcopus cogere, sed hortari vt necessaria subministreat Presbyteris celebrare volentibus in eorum Ecclesiis.*

8 *Officium alicuius Sancti, quod in Cathedrali Ecclesia ab immemoriali tempore celebratur, non potest Episcopus efficere vt celebretur per totam diœcesim.*

9 *Festa Kalendarij Romani ad nobiliorem ritum eleuare non potest Episcopus.*

10 *Parochialem Ecclesiam in Collegiatam erigere non potest Episcopus.*

11 *Licentiam vt quis Missam celebrare possit cum baretino in capite non potest concedere Episcopus.*

12 *Canonicorum in ingressu vt quid minimum soluatur, non potest statuere Episcopus.*

13 *Baptismalem fontem quando possit Episcopus in Ecclesia sub Parochiali instituta constituere?*

14 *Capellanos habentes seruitium chori capella prope Cathedralem non potest Episcopus ad eam transferre.*

15 *Ecclesia non parochiali concedere non potest Episcopus vt in ea retineatur sanctissimum Sacramentum solum pro adoratione fidelium.*

16 *Episcopus non potest aliquem excusare à residentia in choro nisi iuxta dispositionem cap. vnic. de cleric. non resid. lib. 6.*

17 *Dismembrare non potest Episcopus partem Curæ animarum ab Ecclesia Parochiali subiecta Religioni Hierosolym. & applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci.*

18 *Priuare non potest Episcopus Canonicos sua Ecclesia ob non susceptos Ordines absque solemnitate ab Ecclesia requisita.*

19 *Vniuersitatem compellere non potest Episcopus ad præstandam solitam eleemosynam prædicatori, si ipsam prædicatorem voluerit deputare.*

20 *Parochi opera vti non potest Episcopus vltra duos menses.*

21 *Dispensare non potest Episcopus vt dignitas in Cathedrali conferatur minori 22. annorum.*

22 *Coadiutorium quando possit Episcopus erigere in vim decreti Concil. sess. 21. de reformat. capit. 4.*

23 *Licentiam Iudici laico concedere potest Episcopus vt examinet aliquem reum in Ecclesia.*

Episcopus non potest.

COLLECT. CCCII.

1 EPiscopus non potest Archipresbiteris Collegiatarum Ecclesiarum suæ diœcesis concedere, vt deferant almutia, & caputia, sicut deferunt Canonici Cathedralis. *Sacra Cong. Rit. in Pennen.* 30. *Iunij* 1616. teste Aldan. *in compendio Canon. res. lib.* 3. *tit.* 24. *n.* 117.

2 Episcopus non potest concedere caputium, vel aliud signum, aut colorem Dignitatibus, & Canonicis mutari absque Sedis Apostol. licentia. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina* 1. *Septembris* 1618. & *in Brundusina Messapiæ* 10. *Decembris* 1622 quas citat Sellius *in selectis Canon. c.* 3. *n.* 125.

Episcopus non potest concedere vt Mansionarij & Præbendati deferant almutia. *Sacra Congreg. Rit. in Placentina* 16. *Ianuarij* 1620. referente Sellio *d. c.* 3. *n.* 126. 3

Episcopus non potest, nec debet cogere Canonicos vt deferant cappam. *Sacra Congr. Rit. in Elnen.* 10. *in* 3. *dub.* quam commemorat Sellius *d. c.* 3. *num.* 127. 4

Episcopus non potest sine licentia Apostol. creare præfectum chori, si ad primam Dignitatem hoc munus pertineat, etiam prætextu quod chorus non rectè gubernetur. *Sacra Cong. Rit. in Cephaluden.* 4. *Iulij* 1614. penes Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 118. 5

Episcopus non potest priuilegium concessum Abbatibus benedictis exercendi Pontificalia, & Pontificaliter celebrandi in eorum Ecclesiis, extendere ad Abbates non benedictos, & extra proprias Ecclesias. *S. Cong. Rit. in Pampilonen.* 8. *Maij* 1617. apud Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 119. 6

Episcopus non potest cogere, sed hortari Curatos, & Rectores Ecclesiarum vt necessaria ministrent Presbyteris celebrare volentibus in earum Ecclesiis. *Sacra Cong. Rit. in Egitan.* 10. *Iunij* 1602. *in* 3. *dub.* teste Sellio *d. c.* 3. *n.* 128. 7

Episcopus non potest ordinare, vt officium alicuius Sancti, quod cum particulari Oratione in Cathedrali Ecclesia ab immemoriali tempore celebratur, celebretur etiam per totam diœcesim. *S. Cong. Rit. in Bosanen.* 16. *Iannar.* 1617. quam adducit Ald. *d. tit.* 24. *n.* 120. 8

Episcopus potest eleuare festa Kalendarij Romani ad nobiliorem ritum, puta à semiduplici ad duplicem sine licentia Sedis Apost. *Sacr. Cong. Conc. sub die* 28. *Octobr.* 1628. de qua Sellius *d. c.* 3. *n.* 129. 9

Nec addere Kalendarijs etiam proprijs Sanctorum Officia, nisi ea, quæ Breuiarij Romani rubricis, vel S. Rituum Congregationis, seu Sedis Apost. licentia conceduntur, eadem *S. Cong. die* 8. *Aprilis* 1628. quam citat Gauant. *in rub. Breuiarij sect.* 1. *c.* 5 *tit.* 2.

Episcopus non potest erigere Ecclesiam Parochialem Collegiatam. *Sacra Cong. Rit. in Caputaq.* 22. *Iulij* 1628. de qua meminit Aldan. *dict. tit.* 24. *num.* 121. 10

Episcopus non potest concedere licentiam vt quis celebrare possit Missam cum baretino in capite, sed spectat tantum ad summum Pontificem eam dare *Sacra Congreg. Conc. sub die* 16. *Februar.* 1619. penes Sellium *d. c.* 3. *n.* 130. 11

Episcopus non potest statuere etiam cum consensu Capituli vt aliquid minimum soluatur in ingressu Canonicorum, quia hoc est prohibitum per Bullam Pij V. *S. Cong. Conc.* apud Sell *d. c.* 3. *n.* 131. 12

Episcopus non potest in Ecclesia sub Parochia instituta, & à Parochiali duodecim milliaribus distante fontem baptismalem constituere, prohibente c. plures 16. quæst. 1. etiamsi ad hoc cohonestandum peterent rationes. *cap. ad audientiam el.* 1. *de Eccl. ædific. Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Augusti* 1626. quam refert Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 123. 13

Episcopus non potest transferre in Cathedralem Capellanos habentes seruitium chori in capella prope Cathedralem existente ob paruum numerum, Cappellanorum propter quod minus decenter ibidem chorus retineatur. *Sacra Cong. Conc. in Burgen.* 12. *Augusti* 1618. de qua mentionem facit Aldan. *d. tit.* 24. *n.* 124. 14

Episcopus non potest concedere Ecclesiæ non Parochiali vt in ea retineatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum solum pro adoratione, sed requiritur licentia Sedis Apostol. *Sacra Congr.* 15

Conc.

Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num.* 33.

16 Episcopus non potest aliquem excusare à residentia in choro, nisi iuxta dispositionem *cap. vnici, de cleric. non resident. in 6. Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 407. Armendar. *in addit. ad recopil. ad leges Nauarræ lib. 2. tit. 23. de residentia sub tit. an Canonici, &c. num.* 84.

17 Episcopus non potest dismembrare partem curæ animarum ab Ecclesia Parochiali subiecta Religioni Hierosolymitanæ, & applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci sub prætextu, quod populos esset numerosus. *Sacra Congr. Conc. in Ostunen.* 12. *Iulij* 1631. cuius meminit Sellius *dicto cap. 3. numeru* 132.

18 Episcopus non potest ad priuationem procedere ob non susceptos Ordines contra Canonicos suæ Ecclesiæ absque solemnitate à Concilio requisita. *Sacra Congregat. Concil.* penes Aldan. *dict. tit.* 24. *num.* 125.

19 Episcopus non potest compellere vniuersitatem ad præstandam solitam eleemosynam Prædicatori si ipsum Prædicatorem voluerit deputare: secus verò si sonat Vniuersitatem vt consuenit eligere sibi Prædicatorem ab ipso tamen approbandum. Si verò esset consuetudo immemorialis quod Vniuersitas soluat, & Episcopus eligat, tunc ea seruanda erit. *S. Congreg. Conc. in Ariminen.* 29 *Octobris* 1585. *& in Conuersana* 17. *Maij* 1588. apud Sellium *d. cap. 3. num.* 133.

20 Episcopus non potest vltra duos menses vti opera Parochi. *Sacra Cong. Conc. sub die* 8. *Iann.* 1628. quam refert Sellius *d. c. 3. n.* 134.

21 Episcopus non potest dispensare vt Dignitas in Ecclesia Cathedrali non habens curam animarum possit conferri illi, qui non habuerit 22. annos completos. *Sacra Cong. Conc. sub die* 20. *Septemb.* 1631. de qua Aldan. *d. tit. 24. n.* 126.

22 Episcopus non potest in vim decreti *Concilij Trid. sess. 21. de reform. c. 4.* erigere coadiutoriam sed vtique cogere Rectorem ad adiungendum sibi tot Sacerdotes, qui sufficiant Ecclesiis in Sacramentis administrandis. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n.* 43. quem refero *de iure ecclesiast. Vniuerso lib. 2. c. 2. n.* 10.

23 Episcopus tanquam Ordinarius non potest concedere licentiam Iudici laico vt examinet præsertim cum iuramento & formaliter aliquem reum, vel testem in Ecclesia, vel alio loco immuni. *Sacra Cong. super controu. iurisdict. sub die* 2. *Maij* 1629. quam refert & ad suam petitionem sic respondisse testatur R.P.D. Alex. Spetell. *in decis. fori eccles. decis.* 51. *n.* 18.

Epistola. Vide in verbo *Euangelium collect.* 334. *num.* 7.

SVMMARIVM.

1 *Canonicus si fuerit Eques Religiosus non potest supra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris.*

2 *Habitum suæ Religionis Eques Religiosus gestare tenetur.*

3 *Equites cuiusque Ordinis Religiosos alterius etiam laxioris recipere nequeunt.*

4 *Fori priuilegio gaudent Equites Religiosi.*

5 *Equites Regulares decreto Concil. Trid. sess. 25. de Regul. c. 15. non comprehenduntur.*

6 *Equites Regulares offendentes personam officialium Curiæ Episcopalis quando possint ab Episcopo puniri.*

Eques Regularis.

COLLECT. CCCIII.

EQues Regularis si fuerit Canonicus non potest 1
supra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris. *Sacra Cong. Rit. in Toletana* 2. *Octobris* 1561. teste Sellio *in select. Canon. c. 50. n.* 3. & me citato Lexana *in summa quæst. Regul. tom. 2. cap. 5. n.* 37.

Equites cuiusuis Ordinis cuius habitum gestare 2
tenentur. *Sixtus V. constit.* 92. incip. *Cum sacro-sanctam* 5. *Id. Ianuar.* 1589. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 653.

Equites cuiuscunque Ordinis Religiosos alterius 3
etiam laxioris recipere nequeunt. *Pius V. constit.* 89. incip. *Quæcunque, pridie Id. Octobris* 1569. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag.* 290.

Equites Regulares quorumcunque Ordinum 4
Militarium fori priuilegio gaudent. Sacra Cong. Immunitatis ecclesiast. in vna Assisien. de mense Decembris 1627. in qua annuente Sanctissimo mandauit Placidum Bennium Equitem Christi ad forum ecclesiasticum esse remittendum de qua meminit R.P.D. Spetell. *in decis. fori eccles. 2. n. 97. Eadem S. Cong. in Mantuana die* 25. *Septembris* 1617. censuit Equitem Religionis Christianæ inquisitum & carceratum à Ministris Ducalibus consignari Episcopo Mantuano vna cum originali processu facto quamuis nullo, qui vt delegatus causam cognoscat audito procuratore Ducali, & facta consignatione vt supra, mandauit quod Dux absolueretur, & omnes complices ab Episcopo, & huiusmodi decreta refert R.P.D. meus Alexander Spetell. *in decisionib. fori eccles. dec. 2. n.* 120.

Equites Regulares decreto *Concil. Trid. sess. 25.* 5
de Regular. c. 15. non comprehenduntur. *Sacr. Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 19. l. 7. de Relig. n. 7.* quem refero *de Episcopo p. 3. alleg. 101. n. 5. & in collect. ad d. c. 15. Concil. n. 2.* vbi plures Doctores citantur hanc sententiam sequentes. & n. 5. post eundem Armendar. *d. l. 7. de Relig. n. 16.* & alios ostendi, sub illo decreto comprehendi Hierosolymitanos Equites ex peculiari ipsorum statuto.

Equites Regulares offendentes personam offi- 6
cialium Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum officium, aut aliàs suam iurisdictionem impedientes, ab eodem exerceri & puniri possunt. *S. Cong. Conc. in vna Panormitana*, cuius memini *de Iure ecclesiast. vniuerso lib. 1. c. 43. n.* 154.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Militari Ordine S. Sepulchri agentes.*

2 *Equites S. Sepulchri cur ita appellati, & quo tempore instituti?*

3 *Equites S. Sepulchri ad quæ ex regula præscripto tenerentur.*

4 *Equites S. Sepulchri Melitensibus aggregati in to-*

tum esse desierunt præter paucos, qui adhuc per Belgium conseruantur.

Equites S. Sepulchri.

COLLECT. CCCIV.

1 DE his Illescas *in historia Pontific. p. 2. lib. 6. c.* 20. Syluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 3. pag.* 232. Mennenius *in delit. equestrib. tit. de Equitib. S. Sepulchri*, qui in fine libelli ponit statuta & leges huius Militiæ,, Iacob. de Boss. *tom. 1. historia Melitens. lib 5. anno* 1143. Petrus Bellogus *cap.* 14. Eusebius *in vita Constantini lib.* 4. Ioseph. Micheli *en el thesoro Militar. de Cauallersa fol.* 14.

2 * Equites S. sepulchri sic dicti, vel quod prope sepulchrum Christi primum illorum fuerit domicilium, vel quod ad securandas vias peregrinantibus ad sanctum sepulchrum fuerit Christi seruatoris custodia. Aliqui eius institutionem à tempore S. Helenæ Constantini matris trahunt postquam Dominicam Crucem inuenit: aliqui ab imperio Caroli Magni cum donatione Aaronis Sarracenorum Regis Sepulchrum Christi Domini accepit. Alij (quod verius credimus) non vltra Balduini hoc nomine primi Hierosolymanorum Regis, & Pontificatum Paschalis II. (moritur anno 1110.) reiiciunt.

3 Equites S. Sepulchi tenebantur ex regulæ præscripto infidelibus arma inferre, Christianos redimere, ferre in pectore scutum Hierosolymitanum, idest Crucem rubram, quæ quatuor alias contineret, in memoriam Passionis Christi. Cæterum amissis Hierolymis, eiectisque à Syria in totum Christianis, qui ex Equitibus S. Sepulchri supererãt in Italiam remigrantes partim Perugiæ consederunt, Rhodianæ Militiæ, nunc Melitensi, iussu Innocentij VIII. adscripti sunt, sicque in totum esse desierunt, præter paucos, qui adhuc per Belgium conseruantur.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Militari Auis in Portugalia agentes.*
2 *Equites de Auis, vbi & à quo instituti?*
3 *Vexillum Equitum Auisiensium quale?*
4 *Commenda quot habent hi Equites de Auis.*
5 *Auisiensis Militia gaudet omnibus priuilegiis Militiarum S. Iacobi, & de Calatraua, & de Alcantara in Regnis Castellæ, & Legionis.*
6 *Administratores perpetui Militiæ Auisiensis nunc Portugaliæ Reges.*

Equites de Auis, apud Lusitanos.

COLLECT. CCCV.

1 DE his Auisiensis Militiæ Equitibus agunt Regij Historiographi Lusitani, præcipuæ Oduardos Nunez do Leão, Petrus Marizius, & Antonius de Vasconcellos *in Rege Alphonso I.* Andræas de Resende *in libello de institutione Ordinis Auisij*, Franciscus de Auellar *in libello de institutione, & origine huius Militiæ*, quem edidit Fr. Emman. *in sine tom. 2. quæst. Regul.* Idem Fr. Emman. *eod. tom.* 1. *quæst* 54. *art.* 12. Renat. Choppin. *lib. 1. monast. tit.* 1. *num.* 25. Arnold. *de ligno vitæ lib. 1. cap.* 73. Fr. Athanasius Lobera *in vita sancti Froilani c.* 19. Mennen. *in delit. equestr. tit. de Militia Auisiensi*, Argote de *Molina de nobilit. Bethica lib. 1. cap.* 32. Rades de Andrada *in chronica Cisterciensi lib. 5. cap.* 12. Fr. Anton. Blandin. *in monarchia Lusit. p. 3. lib.* 11. *cap.* 1. Aubert. Miræus *de origine Cisterciens. lib. 5. cap.* 9. Cabed. *de patronat. Regiæ Coronæ cap.* 15. *num.* 3. Flauius Cherub. *in schol. ad Constit.* 32. *Gregorij XIII. schol. 1. & 2.* Azor. *instit. moral. part. 1. lib. 13. cap. 5. propè fin. vers. alij sunt Milites*, Gabriel. Pereira *de manu Regia p. 2. cap. 38. num.* 18. Ioan. de Carualho *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de testam. p. 1. n.* 351. Lezana *in sum. q. Regul. tom. 1. cap. 5. n.* 56. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. num.* 72. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 46. Emman. de Faria *en el epitome de las historias Portuguesas p. 4. cap.* 12. Ioseph. Micheli *en el thesoro militar. de Cauallersa fol.* 25. Ioan. Machado *en su perfetto Confessor. tom. 2. lib. 5. p. 4. tract. 2. docum. 5. num.* 2. nouissime Fr. Archangel. Manrique *in annalib. Cisterciensib. anno Christi* 1162. *c. 2. pag. 358. cum seqq. tom.* 2. vbi in fine refert seriem Magistrorum huius Militiæ.

Equites Militaris Ordinis de Auis in Lusitania sic dicti ab oppido Auis in tractu Transtagano, triginta millia passuum ab Euora septentrionem versus seiuncto, vbi primarium huius Militiæ domicilium, instituti fuere ab Alphonso Henriquez primo Lusitaniæ Rege anno 1146. Pontifice Eugenio III. Imperatoribus Occidentis Conrado III. Orientis Emmanuele Comneno. Eorum Ordo sub regula sancti benedicti confirmatus primum ab Alexandro III. anno 1162. viuente adhuc Alphonso Rege fundatore. Dicti sunt aliquando hi Equites Eborenses, quod primum Eboræ sint instituti, indéque Auisium translati ope, & donatione Alphonsi Reges hoc nomine secundi, primi Alphonsi ex filio Sancio Rege nepotis anno 1181. demum hanc militiam approbauit etiam Cælestinus Papa anno 1204. 2

Equitum Militaris Ordinis de Auis tessera est Crux viridis liliata in veste candida. Vexillum verò Militare efformatur ex castello quodam aureo in campo rubro, cui adiunctæ sunt compedes duæ, quæ castellum ambiunt, & aquilæ item duæ vna à dextro, altera à sinistro castelli latere. Castellum vexillare illud reddit quod Eboræ à magno Alphonso Equites primo donatione accepere, vbi domicilium suum tunc temporis collocarunt: in compedibus fit allusio ad Ordinem Calatrauæ, nam compedes Lusitanis sunt *trauas*, cuius filiationi (sic vocant Religiosi) Auisiensis Militia se submisit, Aquilæ duæ, siue duo aquilarum pullis duo illos demonstrant, qui in situ siue rupe, vbi nunc Auisium cernitur, in nido aquilæ inuenti sunt, à quibus fortasse nomen oppido datum: nam auis retracto accentu ab vltima in penultimam, idem ferè Lusitanis sonat atque auis Latinis, auium verò regina aquila est sumpto idiomate. 3

Equites hi Auisiensis militiæ in Regno Portugaliæ Commendas 42. habent quarum redditus ad summam 77035o. ducatorum ascendunt, vt refert Ioseph. Micheli citato loco. Eas consequi valent si per quinquennium militauerint aduersus hæreticos, aut infideles. *Paulus V. constit.* 24. incip. *Maiestatis* 21. *Iuly* 1606. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag.* 208. 4

Equites militaris Ordinis da Auis perfruuntur omnibus 5

omnibus priuilegiis concessis & concedendis Equitibus S Iacobi de Spata, de Calatraua, & de Alcantara, *Gregorius XIII. constit.* 32. incip. *Ex Apostolica de anno* 1575. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 398.

6 Equitum de Auis Ordo Militatis per plures annos à Magnis illius Magistris gubernatus fuit, quorum vltimus fuit D. Georgius Ioannis Regij II. filius, post cuius obitum Portugaliæ Reges ex concessione Iulij III. administrationem susceperunt, quæ Coronæ Regiæ deinde perpetuò vnita remansit, Diai supra collect. 12. n. 1. Et pro huius Militiæ Religiosis in Conimbricensi academia Collegium ereait *Paulus V. constit.* 5. incip. *Ex iniuncto* 23. *Augusti* 1605. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 208.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Militia Calatrauensi agentes.*
2 *Equites Ordinis militaris de Calatraua à quo & quando instituti?*
3 *Habitus Equitum de Calatraua qualis olim, & hodie sit?*
4 *Reges Hispania sunt perpetui administratores Militia Calatrauensis.*
5 *Castitatem coniugalem à quo tempore voueant Equites Calatrauenses.*
6 *Dignitates quinque sunt in Ordine Calatrauensi.*
7 *Commenda Calatrauenses quot numero sint, & ad quam summam ascendant?*
8 *Equites Calatrauenses fruuntur omnibus priuilegiis Ordinis Cisterciensis.*
9 *Equitum Calatrauensium testandi facultas.*

Equites de Calatraua apud Hispanos.

Collect. CCCVI.

1 DE his Cassan. *in cathal. gloria mundi pag.* 9. *consid.* 8. Polyd. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.* 7. *cap.* 5. Roder. Archiep. Toletan. *lib.* 7. *de rebus Hispania cap.* 14. Franciscus Caro de Torres *en la historia de la tres Ordenes lib.* 2. *fol.* 49. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 4. *cap.* 5. Syluest. Marol. *in Occeano Relig. lib.* 3. *pag.* 226. Petr. Mathæ. *in summ. constit. Pontif. sub Pio IV. n.* 12. Gualter. *in tabul. saeculo* 12. *anno* 1160. Illescas *in histor. Pontif. part.* 1. *lib.* 5. *c. vlt.* Hieron. Roman. *de Republ. Christ. lib.* 7. *cap.* 8. Martin. de Viriaua *in chronica Valentia p.* 3. *tit. de Calatraua*, Sansonin. *de origine Equitum lib.* 2. *tit. de Calatraua*, Menoenius *in delit. Equest. sub eod. tit.* Lobera *in vita S. Froilam c.* 19. Mariana *de rebus Hispaniæ lib.* 11. *cap.* 6. Aubert. Miræ. *de origine Cisterciens. lib.* 5. *cap.* 4. Barnab. Montaluo *in chronica Cisterciensi tom.* 1. *lib.* 12. *c.* 21. Bernard. de Britto *in eadem Chronica Cisterc. tom.* 1. *lib.* 5. *cap.* 5. Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 49. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *qu.* 5. *art.* 7. latè Rades de Andrada *in speciali chronica huius Militiæ*, Azori. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 5. *quæst.* 3. *vers. sunt & Milites Calatraua*, Argote de Molina *de la nobleza de Andaluzia lib.* 1. *cap.* 32. *fol.* 32. Yepes *en la Chronica de san Benito tom.* 7. *cent.* 7. *pag.* 475. *ad fin.* Tarrafa *de Regibus Hispania fol.* 707. Sanchez *de rebus Hispania lib.* 4. *cap.* 20. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 43. Ascan. Tambur. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24 *quæst* 5. *n.* 73. Ioan. de Caruallo *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de testam. p.* 1. *n.* 349. Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Cauellaria fol.* 26. *cum seqq.* R. P. Angel. Manrique *in annalib. Cisterciens. anno Christi* 1158. *cap.* 2. *n.* 7. *&* 8. *anno* 1166. *cap.* 5. *num.* 10. *cum seqq.* me citato Ioão Machado *en su perfetto Confessor tom.* 2. *lib.* 4. *p.* 4. *tract.* 2. *docum.* 3.

Equites Calatrauenses à S. Raymundo Fiterij in 2
Castella Abbate Cisterciensis Ordinis anno 1158. instituti, Pontifice Adriano IV. Rege Castellæ Sanctio cognomento Desiderato, Imperatoribus Occidentis Federico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Comneno: quorum Ordo ab Alexandro III. anno 1164. confirmatus, & ab Innocentio III. approbatus extitit.

Equitum Calatrauensium habitus, sine insigne à 3
principio fuit Scapulare Cisterciense cum Cruce rubra liliata, sed scapulari postea adempto, tempore Benedicti III. (quem pro vero Pontifice Castellani tunc colebant) Crux tantum pectori affixa est. Vexillum bellicum ex vna parte eadem Cruce insignitur, additis duabus compedibus, quibus in stabulis equorum pedes ligantur, Hispani dicunt, *trauas*, facta allusione ad oppidum Calatraoa, vbi primum, & præcipuum Militiæ domicilium est: ex altera verò imaginem diuæ Virginis, cuius sub patrocinio Militia stabilitur, sub filiatione vt vocant. Huius militiæ olim fuit Auisiensis in Lusitania, sed beneficio nostrorum Regum ab ea se exemit.

Equitum Calatrauensium vltimus magister num. 4
26. fuit Garcia Lopez de Padilla electus anno 1482. & deinde Regiæ Coronæ Castellæ Magisterium hoc vnitum fuit, & Reges Hispaniæ perpetuis huius Ordinis administratores creati ex concessione *Adriani VI. constit.* 1. incip. *Dum intra* 4. *Non. Maij* 1522. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 546. Vide supra *collect.* 12. *n.* 1.

Equites Calatrauenses castitatem tantum coniu- 5
galem vouent à tempore *Pauli III.* ille enim *in sua Constit. sub Dat. Roma apud S. Marcum* 3. *Augusti* 1540. concessit Militibus Calatrauæ, vt nuptias possent legitimè contrahere, castitatem coniugalem seruando, vt habetur etiam in definit. dicti Ordinis editis Vallisoleti 1603. pag. 11. dummodò id facerent de licentia expressa Magistri, & cum vxore calificata, & puri sanguinis, vt disponitur in *eisdem definit. tit.* 29. *cap.* 2. *pag.* 372. notant Azeued. *leg.* 7. *num.* 50 *tit.* 5. *lib.* 5. *noua Recop.* Gutier. *pract. lib.* 2. *quæst.* 111. *num.* 1. Ceuall. *commun. contra commun. tom.* 3. *q.* 796. *n.* 30.

Equitum Calatrauensium in ordine sunt præter 6
Magisterij dignitatem, aliæ quinque, vt Commendatarius maior, qui loco Magistri gubernat Ordinē. Secunda est, quæ Hispano idiomate dicitur, *Clauero maior*, hic custodiam habet arcis Calatrauæ quando in ea Magister residebat. Tertia dignitas est Prioris sacri Conuentus Calatrauæ, ad quem rerum spiritualium Ordinis cura pertinet, in quo maior est Parochus, & iura Episcopalia in Ordines Equites, & subiectos exercet. Quarta est maioris Sacristæ, cuius administrator Reliquias, & aurea sacra vasa seruat, atque custodit. Quinta est maioris operarij, qui præest omnibus operariis Conuentus Calatrauæ, licet hac dignitate insigniens hodie actu non seruiat.

Equitum Calatrauensium Cómendæ sunt LXXXV. 7
quarum

quarum redditus vsque ad 1270. ducata monetæ Hispaniæ ascendunt, vt refert Aidan. *in compendio canon.resol.lib.1.tit.19.de Relig.n.51.*

8 Equites Calatraueuses fruuntur omnibus priuilegiis Ordinis Cisterciensis. *Iulius II.constit.15.* incip. *Romani Kal.Aprilis* 1508 apud Laërt.Cherub. *in Bullario tom.1.part.331.* Et tenebantur vestiri & cincti dnimite, sed circa hoc dispensati fuerunt à *Clem.VII.constit.18.Apostolica 17.Kal.Apr.1526.* apud Laërt.Cherub. *tom.1.p.587.*

9 Equitibus de Calatraua facultatem testaudi renocauerat *Pius V. constitut.* 73. postmodum *Gregorius XIII.* Philippi Hispaniarum Regis precibus dictam facultatem reintegrauit, eorumque testamenta, quorum causa integra est, plenarium effectum sortiri decernit, *constitut.30.* incip. *Romani Pont.de anno* 1575. apud Laert. Cherubin. *tom.2. pag.396.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Aleæ agentes.*
2 *Equites Aleæ à quo & quando instituti.*
3 *Equites Aleæ sub regula Cisterciensi, id est, S. Benedicti militarunt.*
4 *Habitus Equitum Aleæ qualis.*

Equites Aleæ in Lusitania.

COLLECT. CCCVII.

1 DE his latè Fr.Beroard.de Britto *in Chronica Cisterciensi tom.1. lib.5.cap.18.& 19.* Fr.Anton. Brandoo. *in monarchia Lusitana p.3.lib.11.cap.22.* Ioseph Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol.35.* latè R.P.Angel.Manrique *in annalib. Cisterciensib.tom.2.anno Christi 1167.c.8.*

2 Equites Aleæ instituti fuerunt ab Alphonso I. Lusitaniæ Rege sub tutela & numine Sancti Archangeli Michaëlis, atque Angeli eiusdem Regis Custodis anno 1165. Pontifice Alexandro III. Imperatoribus Occidentis Federico Æuobarbo, Orientis Emmanuele Conneno.

3 Equites Aleæ militarunt sub regula Cisterciensi, id est sancti Benedicti, sed breui periere, vt elegaoter exprimit Angel. Manrique dict. cap. 8. in fine, dum ait quod Equitum huiusmodi sancti Michaëlis pennata societas, velut ncyus volans, volans, cito pertraosiit, vix aliam sui memoriam post se relioquens, quam suæ institutionis instrumentum, quod ipse, & Bernardus de Britto referunt.

4 Equitum huiusmodi symbolum, siue tessera ala Sancti Michaëlis (alatus depingi passim solet) purpurea intermicantibus radiis aureis supra sinistrum latus, ab eaque militiæ nomen inditum, refert Aldan. *in compendio Canon.resol.lib.1.tit.19. de Relig. num.53.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Alcantara agentes.*
2 *Equites Alcantara quando, & à quo instituti.*
3 *Priuilegiis omnibus, gratiis concessis, & concedendis Ordinis Cisterciensis perfruuntur Equites de Alcantara.*
4 *Equites de Alcantara de bonis suis testari, & disponere possunt.*
5 *Tessera, insigne militare, siue vexillum Equitum de Alcantara quale?*
6 *Alcantara Equites cur dicti.*
7 *Cncullam quando Equites Alcantara reliquerunt, & Crucem quam portant assumpserunt.*
8 *Reges Hispaniarum sunt perpetui administratores Militaris Ordinis de Alcantara.*

Equites de Alcantara apud Hispanos.

COLLECT. CCCVIII.

DE his Cassan. *in catal. gloria mundi part. 3. consid.9.* Polid. Virgil. *de inuentor. rerum lib.7. c.5.* Ioann. Petrus Gurier. *in tract.de origine Militum de Alcantara*, Sansouio. *de origine Equitum, lib.2.tit.Alcantara,* Paulus Mongia *de origine Rel. lib.4.c.6.* Syluest.Marul. *in occeano Relig. lib.3.pag. 217.* Rades de Andrada *in chronica Alcantara,* Meneu. *in delic.equestrib.tit. Alcantara.* Ioan.de Mariana *in historia Hispania lib.17.cap.11.* Hieron. Roman. *de Republ.Christiana lib.7.c.9.* Martin de Vitiana *in chronica Valentia,p.3.tit.de Alcantara,* Fr. Emman. *quæst.Regul.tom.1. quæst.5.art.4.* Carol.de Tapia *in auth. ingressi, Cod. de sacros. Eccles. verbo monasteria,cap.50.* Azori. *instit.moral.part.1.lib.13. cap.5. quæst.3. vers. Sunt item Milites Alcantara,* Fr. Bernard. de Britto *in chronica Cisterciensi tom.1. lib.5.cap.3.* Hieron.Roderic. *in compendio quæst. Regul.resol.123.n.44.* Alcsu. Tambur. *de iure Abbatum tom 2.disp.24. quæst.5.n.76.* Ioan.de Caruallo *de vna & altera quarta ad cap.Reynaldus de testam. p.1.n.349.* Ioseph. Micheli *en el thesoro Militar de Caualleria fol.20.* vbi etiam de qualitatibus, quibus prædicti esse debent, qui huius militiæ esse cupiunt, & de forma dandi habitum, me citato Ioan. Machado *en su perfetto Confessor tom.2.lib.5.part.4. tract.2.docum.1.* 1

Equites Alcantaræ instituti primum fuere in oppido (quod nunc ad Lusitanos, & ad diœcesim Lamacensem pertinet, tunc verò ad Ciuitatensem spectabat) ad ripam Coæ sito ea parte qua septeotrionem versus Lusitania cum Castella connectitur, appellant nostrates, *Pereiro*, sub patrocinio S.Iuliani, & regula Cisterciensi, id est sancti Benedicti, à nobili quodam Equite Legionensi D. Soerio anno 1176. (alij nonnisi 1156. institutos contendunt) lege Bernard.de Britto d.cap.33. Pontifice Alexandro III. Imperatoribus Occidentis Henrico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Conneno, regnantibus in Legione & Gallia Ferdinando II. in Castella Alphonso VIII. cognomento Bicenо in Lusitania Alphonso Henriquez Regum nostrorum primo, & maximo. 2

Equites Alcantaræ perfruuntur omnibus gratiis, & priuilegiis concessis, & concedendis Ordini Cisterciensi sancti Benedicti. *Leo X.constit.54.* incip. *in Apostolica 10. Kalendar. Iuly* 1521. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.1.pag.553.* 3

Equitibus de Alcantara facultatem testandi renocauerat *Pius V.constit.73.* Postea *Gregorius XIII.* Philippi Hispaniarum Regis precibus dictam facultatem reintegrauit, eorumque testamenta, quorum causa integra plenarium effectum sortiri decernit, 4

decernit, *const.*30.incip. *Romani Pont.* 6. *Octobris* 1575. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.*543.

5 Equitibus de Alcantara prima tessera fuit cucullus Cistercensis, & rubra fascia, insigne vero militare, siue vexillum prius Viridanti ramorum suppellectili conspicienda in æquore siue campo aureo facta allusione ad oppidum. *Pereira*, vbi tunc primæ Militiæ sedes, vide Ioan.de Mariana *histor. Hisp. lib.*12.*cap.*3. Cæterum anno Domini 1218. Nonio Fernandez sancti Iuliani Magistro translatum est huius militiæ dimidium Alcantaram oppidum prope Tagum, pontem egregij operis satis notum, donantibus Martino Fernandez de Quintano duodecimo Calatrauæ Magistro & Equitibus eiusdem Ordinis, sub conditionibus, quas ea Radis de Andrada refert Azori.*instit.moral.p.*1.*lib.*13.*c.*5.
6 *q.*3.*vers. Sunt item Milites Alcantara*, ab Alcantara suppresso priori nomine S.Iuliani de Pereiro dicti sunt imposterum Equites Alcantarenses; qui etiam beneficio & venia Benedicti XIII. quem vt
7 verum Pontificem colebant Castellani 1411. cucullam & nigram fasciam reliquerunt, assumpta Cruce Viridi & liliata in veste candida, cui aliqui in maiori stipite assuam primò credunt (nunc certe non est) pirum in memoriam prioris domicilij sancti Iuliani *de Pereiro*.

8 Equitum de Alcantara Magisterium vnitum fuit Regiæ Coronæ Castellæ, & Reges Hispaniæ perpetui huius Ordinis administratores fuerunt creati à summo Pont. *Adriano VI.constit.* 1. incip. *Dum intra* 4. *Non. Maya* 522. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*546. Vide supra *collect.*12.*n.*1.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Christi apud Lusitanos agentes.*
2 *Equites Christi quando & à quo instituti.*
3 *Equites Christi habent domicilium suum in oppido de Tomar.*
4 *Bona quæ habebant Templarij applicata fuerunt Militibus Christi.*
5 *Crux & tessera his Equitibus qualis.*
6 *Commendas plures Magnis redditibus abundantes habet Militaris hic Ordo.*
7 *Dignitates plurimæ in hoc Ordine Equitum Christi reperiuntur.*
8 *Reges Portugaliæ sunt perpetui administratores. Militaris Ordinis Christi.*

Equites Christi apud Lusitanos.

COLLECT. CCCIX.

1 DE his Lusitani historiographi *in vita Regis Dionysij*; videlicet Galuanus, Pina, Oduardos Nunez do Leano, Petrus Marizius, Bernardus de Britto, & Antonius de Vasconsellos, Cassan. *in catalogo gloriæ mundi p.*9.*consider.*8. Polyd.Virgil. *de inventor.rerum lib.*7.*c.*5. Illescas *in histor. Pontif.p.*1. *lib.*6.*c.*2. Platina *in Ioanne XXII.* Petr.Math. *in sum. constit. Pontif. sub Pio IV.num.*2. Gualter. *in tabul. chronolog. sæculo* 14.*anno* 1325. Hieron. Roman. *de Repub. Christiana lib.*7.*cap.*13. Pet. Marizius *in dialog. de varia historia dial.*3.*pag.*90. Lobera *in Vita Sancti Froylani cap.*19. Martin.Carillo *in annalib. chronolog.lib.*4.*sub anno* 1319. Bernab.Montaluo *in chronica Cistercensi lib.*2.*cap.*18. Iacob. Boss. *in historia Melitensi tom.*2. *lib.*1. *anno* 1316. Syluest. Marul. *in occeano Relig.lib.*3.*pag.*225. Sansouin. *de origine Equitum lib.*2.*tit.Ordo Christi*, Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 4.*cap.*4. Aubert. Miræ. *de origine Relig. Cistercienss.lib.*2.*cap.* 30. *& de origine monast.lib.*5.*cap.*9. Alnod. *in lygno vitæ lib.*1. *c.*91. Llamas *in methodo p.*3.*c.*21. Cabed. *de patrona. Regia Corona cap.*15. *à n.*1. Mennen. *de delitiis equest. tit. Equitum Christi Ordo*, Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros Eccles. verbo monasteria cap.* 52. Azor. *instit moral.p.*1.*lib.*13 *cap.*5.*q.*3.*vers. in Lusitania tres quoque Ordines*, Marta *de iurisdict. p.*2. *c.*32.*n.*14. Ioan.de Caruallo *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de testam. part.*1.*num.*352. Emman. de Faria *y Sosa in el epithome de las historias Portuguesas p.*4. *cap.*12. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.*2. *disp.*24.*q.*5.*n.*84. Ioseph. Micheli *en el thesoro Militar. de Caualleria fol.*63. Ioan. Machado *en su perfetto Confessor.tom.*2.*lib.*5.*p.*4.*tract.* 2.*docum.*5.*n.*1.

Equites Christi apud Lusitanos instituti fuerunt 2
sub regula Cisterciensi id est sancti Benedicti à Dionysio Lusitaniæ Rege sanctæ Elisabethæ Reginæ marito anno 1316. aliis 1320. Pontifice & confirmante Ioanne XXII. Imperatoribus Occidentis Ludouico IV. Orientis Andronico I. & licet Sansouin. & Paul. Morigia locis citatis scribentes lingua Italica crediderint erectum hunc Ordinem, vt Belgium à Mauris oppugnatum propugnaretur hoc dictum per errorem fuisse apparet, nam Belgia pro Bethica posuerunt, sua vel librariorum incuria ipsi curent.

Equitum Christi, & illorum Ordinis caput esse 3
noscitur nobilissimum illud cœnobium apud oppidum de Thomar nullius diœcesis inter Conimbricam, & Vlyssiponem æquato itinere, quod translatum est ex oppido de Castro Marim Syluensis diœcesis in Regno Algarbiorum, vbi nascens prima nouit initia, vt refert Aldan. *in compendio Canon. resol.lib.*1.*tit.*19.*de Relig.n.*55.

Equitibus Christi, eorumque Ordini fuerunt ad- 4
dicta bona quæ Templarij in Regno Portugaliæ possidebant, vt referunt Garibai *tom.*4.*compend.histor. Hispan.lib.*34.*cap.*24. Illescas *in historia Pontif. in vita Ionnis XXII.c.*2. Ioann. Petrus Maffæ *lib.*1. *histor.Indic.* Ioann. de Mariana *lib.* 15. *de rebus Hispania, cap.*16. Camill. Borrell. *de præstantia Regis Cathol.cap.*74.*n.*48 Anton.de Mascóncellos *in vita Dionysij I. Portugaliæ Regis VI. n.*10.*pag.* 85. Fr. Ferdinand. Camargo *in epith.histor. Eccles.militant. anno Christi* 1319. Carillo *en sus annales chronolog. lib.*4.*anno* 1319. *in princip.* Emman. de Faria *en el epithome de los historias Portuguesas part.* 3. *cap.*7. *num.*13.*pag.*405. D.Roder. à Cunha *in historia eccles. Episcop. Portugalens.part.*2. *cap.*15.*pag.*127.*in fine.*

Equitibus Christi tessera, Crux rubra est, cuius 5
quatuor brachia linea candida intersecat, formata pariter alia Cruce candida, vt binæ Cruces appareant, rubra, & candida, ea Aldano *d.tit.*19.*de Relig.n.*55.

Equites Christi plures, & ditissimas per Lusita- 6
niam Commendas possident; lege lata cautum est, vt ad illas admittendi per triennium saltim in Africanis præsidiis Ceptæ, Tingis, & Masagani inter frequentes Maurorum occursus & excursus vitturum ferant; appellabant Lusitani, *fernir Commendas*,

id

Id eſt tantum temporis eſſe, & militando inſumere, quantum lex, vel Regis diſpoſitio expoſcit ad Commeodam conſequendum. Nollus vt plurimum in hunc Ordinem cooptatur, quem non Maiorum nobilitas commendet, & ſuis & proauorum rebus geſtis domi militiæne admitti dignus ſit. Religioſos huius Ordinis, qui ſub clauſura viuunt, appellamus, *Frades de Thomar*, ſumpto nomine ab oppido, vbi inſigne, & ampliſſimum habent monaſterium.

7 Equitum Chriſti in ordine ſunt plurimæ dignitates præter magnum Magiſtrum, videlicet Commendator maximus, Clauicularius, & alij.

8 Equitum Chriſti Magiſterium vnitum fuit Regiæ Coronæ Portugaliæ, & Reges illius Regni perpetui adminiſtratores eſſe cœperunt à tempore Alphonſi V. vt refert Cabed. *de patron. Regia Corona cap.15. num.4. in princ.* Et fuit ſupra *collect.* 52. *num.*1.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur, qui de Monteſia Equitibus agunt.*

2 *Monteſia Equites à quo & quando inſtituti? & cur ita dicti?*

3 *Ordo ſancti Georgij de Alfana Monteſia vnitus.*

4 *Confirmatio Ordinis Monteſia, Ioann. XXII. facta.*

5 *Templariorum bona, & redditus applicata fuerunt in Regno Valentia Equitibus de Monteſia.*

6 *Priuilegiis, & indultis conceſſis, & concedendis Militibus S. Iacobi, & Calatraua, gaudent Equites Monteſia.*

Equites Monteſiæ apud Valentinos.

COLLECT. CCCX.

1 DE his Caſſan. *in catal. gloria mundi p.9. conſid.* 9. Polyd. Virgil. *de inuentor. rerum lib.7. cap.5.* Sylueſt. Maiul. *in occeano Relig. lib.*3. Paulus Motigia *de origine Relig. lib.4. cap.*4. Argote de Molina *lib.1. ſua hiſtor. c.*32. Illeſcas *in hiſtor. Pont. p.2. lib.6. c.*2. Zurita *lib.6. annal. Aragon. c.*26. Garib. *in comp. hiſtor. lib.* 32. *c.*11. Rades de Andrad. *in chron. Calatr. cap.*16. Lobera *in vita ſancti Freylani cap.*19. Barnab. Montaluo *in chronica Ciſtercienſi tom.1. lib.2. cap.*17. Martin. de Viriana *p.* 3. *Chronica Valentia,* Gaſpar. Eſſolan. *in hiſtoria Valentia decad.1. lib.5. cap.13. num* 4. *& lib.8. cap.7. & lib.9. cap.6. &* 7. Petr. Andræ. Beuter. *lib.2. chronic. Hiſpaniar. cap.*12. Franc. Hieronym. *Leo Valent. deciſ.89. num.15. lib.*1. Llamas *in methodo p.1. c.11. §.*10. Carol. Tapia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap.* 51. Ioan. Mariana *de rebus Hiſpan. lib.15. c.*15. Ioſeph. Micheli *en el theſoro Militar de Caualleria fol.*72. Azor. *inſt. moral. p.1. lib.13. c.5. q.3. verſ. porro in Valentino,* Aſcan. Tambutin. *de iure Abbatum tom.2. diſp.24. quaſt.5. num.*82. Hieron. Roderic. *in compendio quaſt. Regul. reſol.*123. *n.*48. Ioan. de Carualho *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de teſtament. part.1. numer.* 354. Machado *en ſu perfecto Confeſſor. tom.2. lib.5. part.4. tract. 3. docum.*4.

Equites Monteſiæ inſtituti fuerunt ſub regula Ciſtercienſi, ideſt ſancti Benedicti & Virginis Mariæ patrocinio à Iacobo huius nominis II. Aragoniæ, & Valentiæ Rege anno 1319. Pontifice Ioanne XXII. Imperatoribus Occidentis Ludouico IV. Orientis Andronico I. dictus fuit hic Ordo Monteſiæ à Monteſa oppido diœceſis Valentinæ, vbi primum, & præcipuum huius Militiæ domicilium erectum eſt. Vtuntur Cruce rubra plana ſuper veſtem candidam. 2

Equitum de Monteſa Ordini vnitus eſt alius qui ſancti Georgij de Alfama (eſt Alfama arx, caſtrum, aut caſtellum, ſitum in littore maris Baleonarici in Principatu Cathaloniæ diœceſis Dertucenſis, inter oſtium Iberi fluminis, & collem Balaguerij, eſt hodie Prioratus huius Ordinis Monteſiæ dicebatur, legesq; paſſim apud Scriptores Hiſpanos: crediderim fuiſſe inſtitutam à Petro hoc nomine II. Aragoniæ Rege anno 1201. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Philippo, Orientis Balduino Belga, verum confirmatam non inuenio ante annum 1363. quo à Benedicto XIII. approbationem accepit anno 1369. & Monteſianæ vnita eſt ab eodem Benedicto, quem pro vero Pontifice coluiſſe Aragonios non ſemel monui. 3

Equitum de Monteſa Ordo approbatus fuit à Ioanne XXII. ſucceſſore *Clementis V. per eius Bullam ſub Dat. Auenioni 4. Id. Iunij Pontificatus ſui anno primo,* quæ inſerta eſt in principio Definitionum dicti Ordinis impreſſarum Valentiæ de anno 1573. ſub inſtituto Ordinis Calatrauæ, vt per Menchaq. *de ſucceſſ. progreſſ. vol.1. lib.3. p.3. §.30. limit.* 34. *n.*300. Camill. Borel. *de preſtantia Regis Catholici cap.74. n.*56. Carol. de Tapia *d. verbo monaſteria cap.51. n.*2. 4

Equitibus de Monteſia multa bona Templariorum applicata fuerunt, nam Iacobus præfatus huius nominis II. Aragoniæ & Valentiæ Rex recuſauit quod bona quæ in eius Dominiis Templarij habuerant, Militiæ S. Ioan. Hieroſol. applicarentur, tandemque ab eodem Pontifice Ioanne XXII. obtinuit quod applicatis Equitibus S. Ioannis bona quæ fuerunt Templariorum in dictis dominiis extra Regnum Valentiæ, quæ erant in Regno, exceptis domo & Eccleſia, cenſibus, & redditibus quos habebant, in ciuitate Valentiæ & eius territorio per dimidiam leucam caſtrom, & villam de Torrent, applicarentur dictæ Militiæ Monteſiæ, vt referunt Zurita *annal. Regni Aragon. p.2. lib.6. cap.*36. *fol.*12. *& ſeqq.* Illeſcas *in Vita Ioannis XXII. c.*5. *fol. mihi* 12. Gaſpar Eſcolanus *d. lib.5. c.*13. *n.*6. Carril. *in ſuis annal. chronolog. lib.4. anno* 1317. 5

Equites de Monteſia gaudent priuilegiis, & indultis conceſſis, & concedendis Militibus ſancti Iacobi, & Calatrauæ etiam ſuper nuptiis contrahendis, vt ipſorum liberi ex matrimonio concepti, legitimi eſſent, ſuccederentque tam ex teſtamento quam abinteſtato in eorum bonis, de quibus etiam teſtari poſſent, fruerentúrque aliis immunitatibus, & prærogatiuis dictorum Ordinum, præſertim Calatrauæ, *Paulus III. in ſua conſtit. ſub Dat. 4. Auguſti* 1540. *Gregorius XIII. in alia ſub Dat. 6. Decembris* 1588. proſequitur Mench. *d. §.30. n.*300. *cum ſeqq.* 6

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de militari Ordine S. Stephani agentes.*

2 *Equites Sancti Stephani à quo, & quando instituti.*
3 *Equitum S. Stephani Magistri sunt magni Etruriæ Duces.*
4 *Equitum institutum quod?*
5 *Tessera siue Crux qua?*
6 *Pensiones ducatorum 400. retinendi priuilegium habent Equites S. Stephani.*

Equites S. Stephani apud Florentinos.

Collect. CCCXI.

1 DE his Gualter. *in tab. sæculo 16. pag. 745. anno 1562.* Illescas *in historia Pontif. p. 2. lib. 6. c. 31.* Santorin. *de origine Relig. lib. 4. cap. 8.* Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib. 3.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 53.* Alphons. Narbona *ad l. 29. gloss. 7. n. 3. tit. 6. l. 1. Recop.* Ioan. de Carualho *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de test. am. p. 1. n. 557.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 85.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol. 55.*

2 Equites S. Stephani Papæ & mart. instituti fuerunt à Cosimo Medices magno Etruriæ Duce, atque hoc nomine I. sub regula S. Benedicti, ac nomine S. Stephani Papæ hoc nomine primi Florentiæ patroni anno 1561. Pontifice Pio IV. qui sequenti anno Ordinem confirmauit, sua *Constit. 60.* incip. *His quæ pro Religione Kalend. Februarij 1562.* Imperatore Occidentis Ferdinando I. tyranno Orientis Solymano: designatus est in familiæ Magistrum ipse
3 Cosmas Medices, atque eius in posterum successores Etruriæ duces. Præcipuè & amplissima huius familiæ sedes totius Ordinis caput, vna cum Gubernatore familiæ Magni Ducis vices gerente, Pisis sita est. Et iuxta dictam *Constit. 60. Pij IV.* apud Laërt. Cherub. *Bullario tom. 2. pag. 86.* eius Equites sunt exempti ab Ordinariorum iurisdictione & à solutione decimarum, & aliorum onerum.
4 Equitum sancti Stephani institutum, est Mauros
5 & Turcas à Tirreno mare longè arcere. Tessera Crux rubra cum limbo aureo forma & specie omnino Melitensi similis super vestem candidam ex serico vndulato. Sunt apud eos (quemadmodum apud nostrates Auisij, sancti Iacobi & Christi Equites) Sacerdotes, itemque seruientes, vt appellant, & Donati, aliquo tamen discrimine: Donati enim non quadrimembrem sed trimembrem præferūt Crucem abscisso superiore stipite; Melitensium ferè instituto viuunt, sed castitatem tantum coniugalem profitentur. paupertatis verò loco charitatem, vt refert Aldan. *in compend. Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Relig. num. 57.*
6 Equites S. Stephani licet olim possent retinere pensiones pro summa ducentorum ducatorum, vt colligitur ex Seraph. *decis. 758. n. 1.* hodie retinent vsque ad summam 400. ducatorum de Camara non obstante matrimonio contracto, & bigamia, *Paulus V. constitut. 46.* incip. *Dum generosa 14. Kalend. Iulij 1608.* apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 5. pag. 257.* cuius memini *de Iure Ecclesi. vniuerso lib. 3. cap. 11. num. 34.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus S. Mauritij agentes.*
2 *Equites S. Mauritij à quo, & quando instituti: & sub qua tutela?*
3 *Institutum, & Crux Equitum sancti Mauritij qualis?*
4 *Domicilia præcipua Equitum S. Mauritij duo.*
5 *Equitum S. Mauritij Ordo auctus est Ordine S. Lazari Hierosolymitani.*
6 *Pensiones ducatorum 400. auri de Camara retinent Equites S. Mauritij.*

Equites S. Mauritij apud Sabaudos.

Collect. CCCXII.

DE his Matthæus Borboius *in historia Ludouic. XI. Regni Galliæ lib. 3.* Petrus Bellouis *in origequest. cap. 10.* Mennen. *in delit. equit. tit. Ordo Equitum S. Mauritij,* Paulus Morigia *de origine Relig. lib. 4. cap. 7.* Siluest. Marul. *in Occeano Religion. lib. 3. pag. 207.* Aubert. Miræ. *de origine Benedict. lib. 1. 2. cap. 32.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 86.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol. 49.* 1

Equites S. Mauritij sub regula Cisterciensi, idest S. Benedicti, instituti fuerunt à Duce Sabaudiæ Emmanuele Philiberto, Emmanuelis Regis Lusitaniæ ex filia Catharina nepote, sub tutela, & patrocinio sancti Mauritij ducis Thebæ Legionis, quem Domus Sabaudica impensè colit; incidit eius & Sociorum Solemnitas die 22. Septembris anno 1572. Pontifice Gregorio XIII. Imperatore Occidentis Maximiliano II. Orientis tyranno Solymano. Confirmauit & designauit Emmanuelem Philibertum, & subsequentes Duces Sabaudiæ perpetuos Ordinis Magistros idem *Gregorius XIII. sua constit. 6.* incip. *Christiani populi 16. Kal. Octobris 1572.* apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 365.* 2

Equitum sancti Mauritij insigne siue tessera Crux alba, cuspidibus in flores desinentibus, appellant Galli florigeram super vestem holosericam ex tabino vndato coloris purpurei, siue carmesini. Duo sunt præcipua Ordinis domicilia, vnum Nicæ, vulgò *Nisa de provenca,* ad littus Tyrrenum in confinio Galliæ, vrbis pulchræ, & satis munitæ; alterum Augustæ Taurinorum Ducis Sabaudiæ Regiæ. 3

Equitum sancti Mauritij Ordo, auctus est Ordine S. Lazari Hierosolymitani, quem *Gregorius XIII. constit. 7.* incip. *Pro commissa 3. Idib. Nouembris 1572.* apud Laërt. Cherubin. *tom. 2. pag. 367.* vniuit, & ex illis vnam Militiam constituit, declarato vtriusque siue vnius ex vtroque perpetuò magno Magistro & administratore eodem Emmanuele, & subsequentibus Sabaudiæ Ducibus. Dicuntur nunc Milites S. Mauritij & S. Lazari, ferunt vtriusque Ordinis tesseram, nimirum intra Crucem viridem sancti Lazari, Crucem candidam S. Mauritij, extantibus eius ramis ad angulos, vbi stipites Crucis viridis inter se connectuntur. 4 5

Equites huiusmodi sancti Mauritij & Lazari etiamsi contrahant matrimonium cum vnica, & virgine remanent capaces retinendi pensiones vsque ad summam ducatorum 400. auri de Camara ex 6

peculiari priuilegio ad fauorem dictæ Religionis indulto per *Clementem VIII. conſt.* 102. §.13. incip. *Decet.* 9. *Septembris* 1601. apud Laërt. Cherub. *in Bullary tom.* 3. *pag.*..... cuius priuilegij meminit Rota *in Romana pecuniaria* 26. *May* 1627. *coram* Card. Viuli, quam refero *de iure Eccleſ. vniuerſ. lib.* 3. *cap.* 11. *n.* 33. *in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus ſancti Lazari agentes.*
2 *Equites S. Lazari quando inſtituti.*
3 *Militia S. Lazari penitus extincta reuiuiſcit per Pium IV. multis priuilegiis adaucta.*
4 *Arma quæcunque deferre poſſunt Equites S. Lazari & quæ poſſit eorum magnus Magiſter?*
5 *Ordo S. Lazari vnitur Ordini S. Mauritij, & mancipantur ſic vniti poteſtati Sereniſſimorum Ducum Sabaudiæ.*

Equites Sancti Lazari.

Collect. CCCXIII.

1 DE his agunt quotquot pro Ordine S Mauritij *collect. præcedenti num.* 1. citaui, Franciſc. Meneni. *in delit. Equeſtribus titul. de Equitibus S. Lazari,* Sauſouin. *de origine Equitum tit. de Equitibus ſancti Lazari,* Paul. Morigia, *de origine Relig. lib.* 3. *cap.* 7. Sylueſt. Marul. *in Occeano Relig. lib.* 3. *pag.* 207. Petr. Belloius Toloſ. *in libello de Equeſtribus Ordinib. tit. de Equitibus S. Lazari,* Aubert. Miræ *in origine Aug. lib.* 1. *cap.* 31. Carol. Tapia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap.* 38. Alphonſ. Narbona *in l.* 29. *gloſſ.* 7. *n.* 1. *tit.* 6. *l.* 1. *Recop.* Lezana *in ſum. q. Reg. tom.* 2. *cap.* 5. *n.* 57. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *diſp.* 24. *q.* 4. *n.* 89. Ioſeph. Micheli *en el theſoro militar de Caualleria fol.* 48.

2 Equitum ſancti Lazari Ordinem aliàs de anno 361. inſtitutum confirmauit Honorius III. de anno 1120. & Gregorius IX. qui ſimul regulam S. Auguſtini his Equitibus ſeruandam tradidit, ſeu vt verius videtur Alexander IV. eundem Ordinem ſub eadem regula propriùs approbauit, *conſt.* 1. incip. *Cùm à nobis,* 11. *Aprilis* 1157. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 80. Auxere multis priuilegiis Nicolaus III. Clemens IV. Ioannes XXII. Gregorius X. Ditarunt multis poſſeſſionibus in Gallia (vbi Boniaci ſedes magni Magiſtri poſt expulſos à Syria Chriſtianos) Philip. Auguſtus, S. Ludouicus, Philip. Pulcher, Philipp. Longus, Ioannes, Carolus VII. Ludouicus XI. Carolus VIII. Ludouicus XII. Franciſcus I. Henricus II. & III. Galliæ Reges.

3 Equitum ſancti Lazari militia extincta penè erat Pontificatu *Pij IV.* tum quia confuſa partim fuerat cum Melitenſi ex decreto Innocentij VIII. de anno 1490. tum etiam quia paulatim deficiebat, vt ferè euenit rebus omnibus, illam tamen in priſtinum ſplendorem reducere conatus anno 1565. eius Magiſtrum creauit Ianottum Caſtellionem Mediolanenſem virum & natalibus, & rerum geſtarum gloria inſignem, confirmatis omnibus prędeceſſorum ſuorum priuilegiis, *conſt. ſua* 95. incip. *Inter aſſiduas,* 4. *Non. Maij* 1565. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 137. vbi inter alia concedit, vt ſint exempti tam in temporalibus quàm in ſpiritualibus à iuriſdictione Ordinariorum & à ſolutione decimarum, aliorúmque onerum, & ab iis omnibus, à quibus Concilium Trid. Milites ſancti Ioannis Hieroſolymitani exemit: & quod poſſint à quocunque Antiſtite Ordines recipere, & quod gaudeant priuilegiis hoſpitalis Sancti Spiritus in Saxia de Vrbe; & quod extra Conuentum habitum ſuſcipientes infra annum in Conuentu comparere debeant; & quod loca illorum non comprehendantur ſub reſeruationibus Apoſtol. & per magnum Magiſtrum, & non alium conferri debeant, & quod eorum beneficia obtinentes infra ſex menſes habitum Religionis ſuſcipere & profeſſionem emittere debeant. Et quod Capellani eorum confeſſiones audire, & Sacramenta illis adminiſtrare valeant.

Equites ſancti Lazari quæcunque arma deferre poſſunt, & eorum magnus Magiſter poteſt inſtituere quæcunque ſimplicia beneficia de iurepatronatus Laicorum in commendas & de eis perſonis idoneis prouidere. *Pius V. conſtit.* 28. incip. *Sicuti* 7. *Kalend. Februarij* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 205. 4

Equitum S. Lazari Ordo mortuo Caſtellione vnitus eſt Ordini S. Mauritij, vt in Collect. præcedenti num. 5. Item per Galliam Ordini S. Mariæ de monte Carmelo adiungitur iubente Paulo V. vt refert Aldan. *in compendio Canonic. reſol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Relig. num.* 54. 5

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Melitenſibus agentes.*
2 *Equites Melitenſes à quo & quando inſtituti, & quot nominibus appellentur?*
3 *Rhodienſes cur appellentur Equites Melitenſes?*
4 *Equites Melitenſes ſunt ſub protectione Sedis apoſt. & ad alios Ordines tranſire prohibentur.*
5 *Beneficiorum collatio & cauſarum cognitio pertinet ad magnum Magiſtrum Melitenſem.*
6 *Exempti ſunt Equites Melitenſes à iuriſdictione Ordinariorum, & à ſolutione decimarum.*
7 *Bona Equitum Melitenſium vbique decedentium, etiam ex illicita negotiatione acquiſita ad eorum hoſpitalia ſpectant.*
8 *Parochiales Eccleſias Religionis Melitenſis quoad animarum curam, & Sacramentorum adminiſtrationem Epiſcopi viſitare poſſunt.*
9 *Preceptoria Ordinis Melitenſis vacant per promotionem ad Epiſcopatum.*
10 *Aſſaſſinij criminis reos Equites Melitenſes non poſſunt Iudices laici declarare.*
11 *Priuilegia, indulta, facultates, exemptiones, &c. Equitum Melitenſ. confirmauit Vrbanus VIII.*
12 *Electione Magni Magiſtri quas ordinationes, & leges obſeruare debeant Equites Melitenſes.*
13 *Conſt. Gregorij XV. conſeruat. non afficit Equites Melitenſes.*
14 *Meritorum ratio magis quàm antianitatis reſpectu temporis habetur inter Equites Melitenſes in promotione ad magnam Crucem.*
15 *Annum probationis debent facere Equites Melitenſes antequam profeſſionem emittant.*
16 *Equites Melitenſes ex peculiari ipſorum ſtatuto comprehenduntur ſub decreto Trid.* ſeſſ. 25. de Regul. c. 1. *& ſub decreto eod.* ſeſſ. 25. de Regul. c. 19. *Et ſub decreto, quo Regularibus prohibetur acceſſus ad Monaſteria Monialium.*

17 *Epiſco*

17 *Episcopus potest præcipere vt declaretur Eques Melitensis, qui incidit in excommunicationem ob violentas manus in Clericum iniectas.*

18 *Ordinarij non possunt se interponere ad visitandum Equites Hierosol. vbi habent iurisdictionem specialem, & temporalem.*

19 *Religiosi verè & propriè sunt Equites Melitenses.*

20 *Familia Ordinis Melitensis in quot linguas, & officia diuidatur.*

Equites S. Ioannis Hierosolymitani.

Collect. CCCXIV.

1 DE his Ioan. Anton. Viperanus *de bello Melitensi*, Ioannes Augustinus de Funes *in chronica huius sacra Relig. sex libris diuisa*, Iacobus Bossius *in historia Melitensi tribus tomis distincta*, Callan. *in catal. gloria mundi parte 9. consid.* 4. Polydon. Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. cap. 9.* Gnaltei *in tabul. chronograph. saculo* 10. *anno* 1119. Illesc. *in historia Pontif. part. 1. lib. 1. cap.* 18. Iacob. de Vetriaco *historia Orien. cap.* 64. Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib. 7. cap.* 1. Venero *en su enchiridion de los tiempos fol.* 105. *in impressione de anno* 1641. Paulus Morigia *de origine Relig. lib. 3. cap.* 1. Siluest. Marul. *in oceano Religion. lib. 3. pag.* 219. Mennen. *in delit. equestr. titul. de Hierosolymis.* Aubert. Miræus *de origine Equitum lib. 1. cap.* 1. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. quæst. 6. artic.* 2. Azori. *institut. moral. part. 5. lib. 13. cap. 1. quæst.* 3. Anton. Scap. *de iure non scripto lib. 5. cap.* 11. Mart. *de iurisd. part. 5. cap. 32. n. 7. cum seqq.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 123. n.* 42. Carol. de Tapia *ad auth. ingressi, Cod. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 34. Alphons. de Narbona *lib. 29. gloss. 8. tit. 6. lib. 1. Recop.* Ioan. de Carualho *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus de testament. part. 1. numero* 348. Carrillo *en sus annales Chronologicos lib. 4. anno* 1104. *fol.* 316. *& lib. 5. anno* 1522. *fol.* 457. *cum seqq.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol.* 39. Ioan. Machado *en su perfetto Confessor tom. 2. lib. 1. part. 4. tract. 5. docum.* 8. Fr. Ferdinand. de Camarg. *in epith. historiali Ecclesia militantis an.* 1104. *fol.* 218.

2 Equites sancti Ioannis Hierosolymitani siue Melitensis instituti fuerunt sub regula sancti Augustini Hierosolymis prope Templum Christi resurgentis in Caluarij monte à Gerardo erectore hospitalis sancti Ioannis Baptistæ anno 1099. Pontifice Paschali II. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno, quorum Ordo confirmatus anno 1150. à Caliato II. & Honorio II. anno 1125. deinde à subsequentibus Pontificibus multis priuilegiis donatus, vt ex infra dicendis apparebit.

3 Equites huius sacræ militiæ, vocantur nonnunquam S. Ioannis, quod in hospitali sancto Ioanni sacro instituti sint. Nonnunquam Rhodienses, quod Rhodum insulam vi armorum Turcis eripuerint anno 1308. quam per annos 214. retinuerunt vsque ad 21. Decembris 1525. qua die post longam multorum mensium obsidionem eam iterum Turcæ recuperarunt. Interdum Melitenses quod in insulam Melitam dono Caroli V. Imp. commigrarint, eiecti à Rhodo, vbi nunc sunt.

4 Equites Melitenses, eorúmque hospitale sub Sedis Apost. protectione suscepit, & ad alios Ordines transire prohibuit *Anastasius IV. const.* 2. incip. *Christiana* 12. *Kal. Nouembris* 1154. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 52. Comprehenduntur in decreto Concilij etiam vbi de eis non fit expressa mentio. *S. Congreg. Concil.* cuius meminit *Carol. Maranta tom. 2. resp. 9. num.* 17.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Equitum Melitensium ad magnum Magistrum spectat beneficiorum collatio, & causarum cognitio habet enim iurisdictionem meri & mixti imperij in personas, & bona militiæ, & eius litteris quoad professionis omissionem creditur. *Pius IV. const. 9. incip. Circumspecta Kal. Iuly* 1560. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 9. 5

Equites Melitenses sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum, & à solutione decimarum, & aliorum onerum, & mortuos in eorum Ecclesiis sepelire possunt, ac eorum Capellani eiusdem militiæ Parochialibus deseruire valent. *Pius IV. in d. Const.* 9. 6

Equitum Melitensium vbique decedentium bona etiam ex illicita negotiatione acquisita vti spolia non ad cameram Apostol. sed ad eius hospitale spectant, *Pius IV. constitut. 29. incipien. Romani* 24. *Marty* 1561. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 45. 7

Equitum Melitensium Parochiales Ecclesias quoad animarum curam & administrationem Sacramentorum Episcopi visitare possunt. *Gregorius XIII. constit.* 67. incip. *Circumspecta* 21. *Nouembris* 1580. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag.* 448. Et sic Rectores, seu Parochi in Ecclesiis sancti Ioannis Hierosolymitani curam animarum secularium exercentes, subsunt in omnibus visitationi, correctioni, & iurisdictioni Episcopi in iis, vt dixi, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationes exigere nisi in contrarium adsit consuetudo. *Sacra Congregat. Conc. in Augustana* 26. *Iuny* 1627. teste Sellio *in select. Canon. cap. 92. num.* 10. Aliæ verò Ecclesiæ præter has Curatas, à visitatione Episcoporum exemptæ sunt. *Sacra Cong. Concil.* cuius meminerunt Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ l. 1. tit. 6. de Visit. l. 5. §. 2. n. 6.* Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 2. c. 5. n.* 12. 8

Equitum Melitensium Præceptoriæ vacant per promotionem ad Episcopatum. *Greg. XIII. const.* 82. incip. *Controuersia 3. Kalend. May* 1583. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 466. 9

Equites Melitenses assassinij criminis reos non possunt Iudices laici declarare, sed eius cognitio spectat ad Superiores militiæ, iuncto Episcopo loci. *Clemens VIII. const.* 37. incip. *Æqua de anno* 1595. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag.* 52. de qua Scott. *in selectas summor. Pont. Const. epit.* 159. 10

Equitum Melitensium priuilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates & alias gratias illis concessas confirmauit *Urbanus VIII. const.* 13. incip. *Vniuersalis* 29. *Marty* 1624. Et eorum Religioni non est deneganda facultas in forma iuxta decretum de non alienandis in bonorum alienatione, quæ eis obueniunt per successionem militum defunctorum. *Sacra Congr. Conc. in Melenitana* 22. *Ianuary* 1625. penes Sellium *in selectis Canon. cap.* 24. *num.* 8. 11

Equites Melitenses quas ordinationes & leges obseruare debeant in electione Magni Magistri. *Vrbanus VIII. constit.* 89. incip. *In specula* 3. *Iuly* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 4. Bullary pag.* 100. Et cæremoniale pro huiusmodi electione præscribit idem *Vrbanus VIII. const.* 24. aliàs 134. incip. *Militantis* 21. *Octobris* 1634. apud Angel. Mariam Cherub. *d. tom. 4. pag.* 41. 12

13 Equites Melitenses non afficit Constitutio *Gregory XV. de Conseruatoribus* edita nisi quoad Iudices conseruatores, eorumque Religioni adhuc ius eiusmodi Iudices Conseruatores eligendi competit. Idem *Vrbanus VIII. constit.* 78. incip. *Exponi* 17. *Februarij* 1638. apud eundem Angel. Mariam Cherubin. *dict. tom.* 4. *pag.* 92. Et sic non afficiuntur hac Constitutione nisi quoad Conseruatores, & non quoad Iudices Ordinarios habentes ordinariam iurisdictionem intra limites suorum Prioratuum. *Sacra Cong. Conc. in Meleuitana* 6. *Februarij* 1617. quam refert Laurent. de Franchis *de controu. inter Episc. & Regul. pag.* 178. R.P.D. Alexander Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 31. *n.* 59.

14 Equitum Melitensium in promotione ad magnam Crucem habetur ratio meritorum magis quàm antianitatis respectu temporis. *Paulus V. constit.* 30. incip. *Accipimus de anno* 1606. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *p.* 217.

15 Equites Melitenses debent antequam professionem emittant per annum in probatione manere. *Sacra Congr. Conc.* referente Ouiedo *in praxi Regul. p.* 1. *tract.* 6. *c.* 1. *q.* 1. *n.* 3.

16 Equites Melitenses ex peculiari ipsorum statuto comprehenduntur sub decreto *Concil. Trid. sess.* 25. *de Regul. cap.* 15. *Sacra Congr. Concil.* cuius meminerunt Flamin. Parif. *de resignat. benef. lib.* 6. *quæst.* 2. *num.* 120. Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. n.* 16. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 101. *num.* 8. Et comprehenduntur alio decreto eiusdem *sess.* 25. *de Regul. cap.* 19. Eadem *Sacra Congreg. Conc.* de qua Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. gloss.* 8. *n.* 61. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 51. R. P. D. Sperell. *d. decis.* 31. *num.* 54. Carol. Maranta *tom.* 2. *resp.* 6. Ego *de appellatiua verborum vtriusque Iuris signif. appell.* 333. *n.* 13. Et denique comprehenduntur sub decreto quo Regularibus prohibetur accessus ad monasterium Monialium. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Trauen.* 28. *Ianuar.* 1603. cuius memini *de Iure eccles. vniu. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 157.

17 Eques Melitensis licet publicè suum Parochianum percusserit, minimè potest Ordinarius in eum exercere iurisdictionem, neque excommunicando, neque declarando excommunicatum, quia priuilegio exemptus est, vt *in Conc. sess.* 14. *cap.* 11. tamen ex quo ipse ob talem percussionem incidit in excommunicationem can. si quis suadente diabolo, potest Episcopus præcipere omnibus Parochis, & Canonicis, ac aliis Rectoribus, & Sacerdotibus ne eum admittant intra Ecclesias ipsi Episcopo subiectas. *Sacra Cong. Conc.* referente me citato, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *c.* 5. *n.* 39.

18 Equites Melitenses vbi habent iurisdictionem spiritualem & temporalem, ibi Ordinarij non possunt se interponere ad visitandum. *Sacra Cong. Conc.* teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. l.* 3. §. 3. *n.* 94. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 74. *n.* 16. *in fine.*

19 Equites Melitenses verè & propriè esse Religiosos docent plures, quos refert & sequitur Sanch. *in præcepta Decalog. tom.* 1. *lib.* 2. *cap.* 16. *num.* 11. quibus addo Nicol. Garc. *de benefic. p.* 1. *cap.* 4. *n.* 18. Cened. *in tract. de paupert. Relig. dub.* 60. *num.* 11. *cum seqq.* Nouar. *lib.* 1. *quæst. forens. cap.* 43. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. p.* 4. *resol.* 170. & citatos per me *in tract. de appellatiua verbor. vtriusque Iuris signif. appell.* 233. *num.* 6. *& de Iure eccles. vniuers. lib.* 3. *cap.* 7. *num.* 29. in tantum quod huiusmodi Equites possunt cum Sacerdote Regulari non approbato ab Ordinario, sicut possunt alij Regulares, Ioan. Sancius *in suis practic. disputat. cap.* 49. *num.* 11. & 13. Aloys. Ricc. *dict. resolut.* 170. *num.* 2. Nouar. *in tract. de elect. & variat. fori quæst.* 69. *num.* 23. *sect.* 2. *in vlt. impress.*

20 Equitum Melitensium familia diuisa est in octo linguas, siue Nationes, viginti Prioratus, 653. Commendas, siue Præceptorias. Officia sunt Magnus Magister, Magnus Commendatarius, Mariscalus, Hospitalarius, Thesaurarius, Magnus Baiuliuus, Cancellarius, Prior Ecclesiæ Ordinis, vt refert Claudius Robertus in Gallia Christiana tit. de Generalibus Ordinum.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus S. Mariæ Theutonicorum agentes.*
2 *Equites S. Mariæ Theutonicorum à quo & quando instituti?*
3 *Confirmatio Ordinis Militaris Theutonic. à Calestino III. habita.*
4 *Tessera Militum & Magni Magistri Ordinis militaris Theutonicorum qua?*
5 *Theutonici Milites postremo in qua parte sedem habeant?*
6 *Theutonici Equites plures Commendas habent in Germania, extra illam ferè nullas.*

Equites S. Mariæ Theutonicorum.

COLLECT. CCCXV.

De his Cassan. *in catalogo gloriæ mundi part.* 9. *consid.* 6. Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.* 7. *cap.* 5. Gualter. *in tabul. cronograph. sæculo* 10. *anno* 1119. Paulus Morigia *in origine Relig. lib.* 4. *c.* 3. Siloest. Marul. *in Occeano Relig. lib.* 3. *pag.* 113. Meunen. *in delit. equestr. tit. de Theutonicis*, Ticius *in sua historia lib.* 3. *fol.* 8. Illescas *in historia Pontificali lib.* 6. *cap.* 1. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c.* 35. Alphons. de Narbona *l.* 19. *gloss.* 7. *num.* 2. *tit.* 6. *lib.* 1. *Recop.* Iacob. Boss. *in historia Melitensi tom.* 1. *lib.* 11. *anno* 1191. Azori. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *c.* 5. *q.* 3. *vers. Sunt & alij qui dicuntur Theutonici*, Iosephus Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol.* 37. 1

2 Equites S. Mariæ Theutonicorum sic dicti quod sub patrocinio Beatissimæ Virginis à Theutonicis & pro natione Theutonica instituti sint sub regula S. Augustini à quodam viro nobili Theutonico, cuius nomen nullus Scriptorum, quem legerim, prodit, anno Domini 1119. Calixto II. Pontifice, Imperatore Occidentis Henrico V. Orientis Alexio Comneno; primum sub sodalitij speciem ad recreandos peregrinos gentis Germanicæ. Decursu verò temporis ad tuendum eosdem ab incursionibus barbarorum sumpto ab Hospitalariis, siue Ioannitis, nunc Melitensibus exemplo. Captis Hierosolymis à Saladino Ægipti Soldano anno 1187. abireque iussis cum reliqua Christianorum turba Theutonicis, Acone siue Ptolemaide consedere, quandiu non ea etiam Vrbs à Sarracenis capta est; vbi dum erant confirmatus Ordo est à Cælestino III. anno 1191. dataque pro tessera Militibus in veste candida Crux nigra cum limbo argenteo, quam & assutam pectori, & appensam è collo gestarent. Summi- 3 4

tamen

tameo Magistri insigne est Crux nigra, intersecaote alia aorea.

5 Equites Theutonici capta Ptolemaide, variáque fortuna iactati, qui viui è barbarorum armis supererant, tandem in Europam commigrarunt, ibique contra Prusios, qui Masooiam armis infestabant à Conrado Masouiæ Duce euocati ea lege vt quidquid Prusiaoi agri occupassent eis cederet, feliciter Prusios debellarunt ductore Hermano Atza Ordiois Magistro spectatæ virtoris duce. Domiti deinde à Theotonicis Lithuani ac Tartari, qui vltra Vistulam fluoium erant, initáque pax com Polonis, quibos non semel contra hostes egregiam oauatoot operam. Referunt multi ædificatam à Theotonicis trans Vistulam, Vrbem ex nomine sanctissimæ Virginis Mariæ appellatam, hanc in sedem Magni Magistri destinaueront.

6 Equites Theutooici Commendas nullas, aut paucas extra Germaniam possident, in Germania multas, & amplissimorum redditnum; nullus ferè in hunc Ordioem cooptatur nisi Germanus sit, & ex Germanica nobilitate, refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. numero 58.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus S. Iacobi apud Hispanos agentes.*
2 *Equites S. Iacobi apud Hispanos à quibus & quando instituti?*
3 *Confirmatio Ordinis S. Iacobi apud Hispanos à quo habita?*
4 *Equitibus S. Iacobi concessum est vt primas, & secundas nuptias valeant contrahere, continentiam coniugalem seruando.*
5 *Equites S. Iacobi apud Hispanos de suis bonis testari, & disponere possunt.*
6 *Beneficiorum secularium & pensionum capaces sunt Equites S. Iacobi non emittentes tria vota substantialia Religionis.*
7 *Tessera siue Crux Equitum S. Iacobi apud Hispanos qualis?*
8 *Administratores perpetui Ordinis S. Iacobi apud Hispanos sunt Reges Hispaniarum.*
9 *Domicilia Ordinis S. Iacobi apud Hispanos duo sunt pracipua, & quot Officia & Commendas habeat? ostenditur.*

Equites S. Iacobi de Spatha apud Hispanos.

COLLECT. CCCXVI.

1 DE his Franciscus Rades de Aodrada *in chronica Ordinis*, Calsao. *in catalogo gloria mundi p. 9. consid. 7.* Polydor. Virgil. *de inuentor. rerum lib 7. cap. 5.* Gualter. *in tabul. chronograph. saculo 12. pag. 653.* Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib. 3. pag. 209.* Paul. Morigia *de origine Relig. lib. 4. cap. 4.* Mennen. *in delit. equestrib. tit. Ordo Equitum S. Iacobi*, Anton. Nebricens. *lib. 2. decad. 1. cap. 9.* Franc. Caro de Torres *en la historia de la tres Ordenes Militares lib. 1. fol. 1.* Iuan. de Mariana *in Historia Hispan. lib. 11. cap. 13.* Martin. Carillo. *in annalibus chronolog. lib. 4. sub anno 1175.* Iacob. Bossi. *in historia Militensi tom. 1. lib. 6. anno 1160. & tom. 3. lib. 1. anno 1560.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi Cod. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 36.* Azori. *institut. moral. part. 1. lib. 13. cap. 6. quast. 2. vers. anno 1175. & cap. 5. quast. 3. vers. sunt praterea in Regno Castella*, Ioann. de Caruallo *de vna & altera quarta ad cap. Raynaldus, de testament. part. 1. num. 350* Lezana *in summ. quastion. Regul. tom. 2. cap. 5. num. 54.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Caualleria fol. 30. cum seqq.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quast. 4. num. 94.* me citato Ioann. Machado *en su perfetto Confessor. tom. 2. lib. 5. part. 4. tractat. 2. docum. 1.*

Equites S. Iacobi de Spatha apud Hispaoos instituti sub regula sancti Augustini à quibosdam Hispanis Legionensibus & Gallecis qoi boois in commune collatis, se suaque deuouere tutandis Christiaois à Mauroium incursiooibus, iis maximè qui ad sanctum Iacobum Compostellanum peregrinarentur ope & cura Canonicorum Regularium sancti Eligij, cuius cœoobium non longe distat à Compostella anno 1170. Pontifice Alexandro III. Alphonso IX. Castellæ Rege, Imperatoribus Occidentis Federico Ænobarbo, Orientis Emmanuele Conneno. Vnde non videtur verum, quod tradunt Lucas Episcopus Tudensis, Vasæus. Didacus Valera, Ambrosius de Morales, Illescas *in historia Pontif. part. 1. lib. 4. cap. 81.* Fr. Emman. *quast. Regul. tom. 1. quast. 5. art. 5.* origioem scilicet huius familiæ deriuasse à Ranemiro hoc nomine I. qui parua manu ingentes Maororum copias fudit ad amnem, qoem Hispani vocant *Clauyo*, ducente Christianorum copias sancto Iacobo, quem Rex ipse cum multis album prementem equum, ac vexillum rubra Cruce distractum manu præferentem ante acies coospicatus est. 2

Equitum sancti Iacobi militia confirmata est primùm à Iauncho Cardinale Alexaodri III. per Hispaniam Legato, instituto in primum Ordinis magistrum Perro Fernandez à Ponte Incalato. Seconda deinde adiecta confirmatio est ab eodem Alexandro III. à quo nonnulli huius militiæ originem auspicantor, & sic dicitur ab eo approbata, vt apparet ex *sua Constit. 5.* incip. *Benedictus 3. Non. Iuly 1175.* apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. p. 25.* & Mottam *lib. 2. de origine & princip. Ordinis S. Iacobi pag. 66. cum seqq.* 3

Equites S. Iacobi ex Apostolica concessione primas. & secundas nuptias contrahere valent, adimpléntque votom, castitatem, seu contineotiam coniugalem seruando. *Alexander III. d. sua const. 5.* & habetor *in definit. Ordinis tit. 22. c. 5. & tit. 37. c. 15.* Valenzuel. *cons. 115. n. 6. tom. 1.* 4

Eqoites S. Iacobi de suis bonis testari, & disponere possunt. *Clemens VII. constitut. 32.* incip. *Ex Apostolica de anno 1531.* apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 601.* *Gregor. XIII. constitut. 30.* incip. *Romani 6. Octobris 1575.* apud eundem Laërt. Cherubio, *tom. 2. pag. 196.* 5

Equites S. Iacobi noo emittentes omnia tria vota substantialia Religionis minimè sunt incapaces beneficiorum secolarium siue simplicium, siue curatorum, nec etiam pensionom. *Sacra Congr. Conc. sub die 10. Nouembris 1600.* teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part. 1. cap. 4. num. 22. & 24.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. all. 57. num. 174.* 6

Equites S. Iacobi vtuntur super vestem candidam Croce rubra in formam gladij effigiata, capulo nimirum liliato, acie nuda, & inferius proteosa, 7

vt refert Aldan. *in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Ordinib. n. 57.*

8 Equitum S. Iacobi magisterium vnitum fuit Coronæ Regiæ Castellæ, & Reges Hispaniæ post mortem vltimi magistri Don Alphonsi de Cardenas, perpetui administratores huius Ordinis esse cœperunt, vt constat *ex Const. 1. Adriani VI.* incip. *Dum intra 4. Non. Maij* 1522. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag.* 546.

9 Equitum S. Iacobi apud Hispanos duo sunt domicilia in Ordine alterum Velesij: in Castella, alterum Legione, primum omnium caput est, sedes olim magni magistri, sunt in Ordine duo magni Commendatores, vt vocant, Castellæ, & Legionis; quadraginta fuisse magnos huius militiæ magistros ex Francisco Rades de Andrada *in chronica Ordinis c.* 48. refert Azor. *d. p. 1. lib. 13. c. 5. q. 3. vers. sunt præterea in Regno Castella ad Regem vsque Catholicum Ferdinandum,* cui à Sede Apostol. delata est tum sibi, tum successoribus perpetua Ordinis administratio, quod tempore Adriani VI. & Caroli V. fuit ampliori manu per viam confirmationis præcedentis gratiæ dispositum *in d. Constit.* incip. *Dum intra.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Sancti Iacobi apud Lusitanos agentes.*
2 *Equites S. Iacobi apud Lusitanos eadem habent initia, quæ Sancti Iacobi militia habet apud Castellanos.*
3 *Equites S. Iacobi apud Lusitanos quando à Castellanis desciuerunt.*
4 *Magistrorum vltimus è Lusitanis quis fuerit, & quo tempore administratio Coronæ Regiæ vnita?*
5 *Ordinis S. Iacobi apud Lusitanos caput situm est in oppido Palmella.*
6 *Commendas in Regno Portugaliæ existentes vt consequantur Equites Sancti Iacobi apud Lusitanos per quinquennium contra infideles militare debent.*
7 *Collegium pro Religiosis S. Iacobi Portugalliæ erigitur in Conimbricensi academia.*

Equites Sancti Iacobi apud Lusitanos.

COLLECT. CCCXVII.

1 DE his Odoard. Nonius do Leano, Petrus Mauzius, & Antonius de Vasconcellos *in Rego Dionysio,* Bernard. de Britto *in chronica Cisterciensi lib. 5. c. 13.* Cabed. *de patronatib. Regiæ Coronæ c. 15. n. 2.* Emmanuel de Faria y Sosa *en el epithome de las historias Portuguesas p. 4. cap. 12.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. n. 95.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Cavalleria fol.* 48. Ioan. Machado *en su perfetto Confessor. tom. 2. lib. 5. p. 4. docum. 5. n. 3.*

2 Equites S. Iacobi apud Lusitanos eadem habent initia quæ sancti Iacobi Milites apud Castellanos habuerunt, eandem regulam, eundem habitum; in tessera verò nonnulla cernitur differentia: nam Crux in bra in Lusitanis aciem gladij quæ in Castellanis inferius protenditur, non refert, sed ex inferiori cuspide liliata etiam est, & cæteris æqualis.

Equitum S. Iacobi apud Lusitanos militia à Castellana desciuit, sub cuius Magistro erat, tempore Regis Dionysij, qui suorum libertatem amabat maximè, vt referunt nostri Lusitani historiographi *o. 1. citati.* 3

Equitum S. Iacobi apud Lusitanos vltimus magister fuit d. Georgius Dux Coimbricensis & Auerij, Ioannis Regis hoc nomine secundi filius, accipiente Ioanne III. deinde successoribus perpetuam huius Ordinis administrationem vt supra *in Equestribus Anisiensibus collect. 305. n. 6.* diximus 4

Equitum S. Iacobi apud Lusitanos Ordinis caput situm est in oppido de *Palmella* pro quo externi fermè scriptores scribunt mendosè *Palmera*, inter Vlyssiponem, & Setobrigam meridiem versus. 5

Equites S. Iacobi apud Lusitanos contra infideles per quinquennium militantes eiusdem militiæ Commendas in Regno Portugaliæ existentes consequi valent. *Paulus V. constit. 14.* incip. *Maiestati* 21. *Iuly* 1606. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 3. pag.* 208. Et pro huius militiæ Religiosis in Coimbricensi Academia Collegium fuit erectum. *Paulus V. constit. 5.* incip. *Ex iniuncto* a 3. *Augusti* 1605. apud Laërt. Cherub. *d. tom. 3 p.* 180. 6 7

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus Montis Gaudij agentes.*
2 *Equites montis Gaudij cur sic dicti, & quo tempore instituti?*
3 *Equites Montis Gaudij in Hispania quibus nominibus fuerunt appellati.*
4 *Equites Montis Gaudij in Hispania ad Calatrauenses transierunt.*
5 *Equites del Trugillo adscripti fuerunt Calatrauensi militia.*

Equites Montis Gaudij apud Hierosolymitanos.

COLLECT. CCCXVIII.

DE his Barnabas de Montalno *in chronica Cisterciensi lib. 2. cap. 15.* Rades de Andrada *in chronica Calatraua cap.* 18. Aubert. Miræus *lib. 3. de origine Monaster. vbi de Ordine Cisterciensi cap. 9.* Ioseph. Micheli *en el thesoro militar de Cavalleria fol.* 36. Ascan. Tamburio. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. n. 96.* 1

Equites Montis Gaudij sic dicti à loco extra Hierosolymitana mœnia, vbi primum eius domicilium erectum, Mons Gaudij appellatum, & videtur eorum Ordinem incœpisse eadem fere tempestate, qua Melitenses, Templarij, & Theutonici, confirmauit *Alexander III. anno* 1180. vt refert Radea de Andrada, & Ioseph. Micheli *citatis locis.* 2

Equites montis Gaudij appellarunt Hispani Equites de Monfrac à præcipua in eo oppido eorum domo, in Catalonia, & Valentia Equites de Mongioa, quod idem est ac montis Gaudij. 3

Equites omnes huius militiæ, qui per Hispaniam extabant ad Calatrauenses transierunt, vt testantur idem Radea de Andrada, & Barnabas de Montalno locis adductis n. 1. qui pariter meminere Equitum 4 5 del

del Trugillo, quos in oppido eiusdem nominis sedem habuisse anno 1227. satis constat, adscripti quoque militiæ Calatrauensi.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Equitibus sanctæ Mariæ de Mercede apud Aragonios agentes.*

2 *Equites S. Mariæ de Mercede à quo & quando instituti? & sub quo superiore militauerint, ostenditur.*

3 *Equites S. Mariæ de Mercede extincti verè nunc sunt.*

Equites sanctæ Mariæ de Mercede apud Aragonios.

COLLECT. CCCXIX.

1 DE his Ildefons. Remon. & Bernard. Vargas *in historia generali*, Syluester Marul. *in occeano Relig. lib. 5. pag.* 335. Mennen. *in delit. equestrib. tit. Equites sancta Maria de Mercede*, Garibai *in compendio historiali lib.* 32. *cap.* 6. Illescos *in historia Pontific. lib.* 5. *cap. vltim.* Ioann. de Mariana *de rebus Hispania, lib.* 12. *cap.* 8. Pineda *in monarchia eccles. lib.* 10. *c.* 23. §. 4. Carol. de Tapia *in auth ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c.* 17. Ioseph. Micheli *nel thesoro militar de Caualleria fol.* 38. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 77.

2 Equites sanctæ Mariæ de Mercede instituti à Iacobo huius nominis I. Aragoniæ Rege sub regula sancti Augustini anno 1218. Pontifice Honorio III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Roberto. Eadem illorum est professio, idem habitus, qui Religiosis mercenariis, de quibus infra collect.... Militarunt sub eodem mercenario Generali ex prima Gregorij IX. confirmatione anno 1230. Habuere tamen postea Generalem suum laicum, nec Sacris initiatum, sed eo iterum extincto ad Sacerdotem, & Religiosis Patribus præsidentem redire decreto Clementis V. & Ioann. XXII. anno 1317. cuius auctoritate approbata fuit electio Generalatus in fauorem Fr. Raymundi Alberti, qui fuit pri-

3 mus Generalis Clericus, & octauus ab Ordinis institutione, extinctos vt verè sunt, scribit Silnest. Marul. *citato loco*, non sine maximo captiuorum Fidelium damno.

Equites sanctæ Mariæ Gloriosæ apud Italos.

COLLECT. CCCXX.

1 DE his Syluester Marul. *in occeano Relig. pag.* 232. *lib.* 3. Carol. Sigon. *de Episcopis Bononiens. lib.* 3. *& de Regno Italia lib.* 17. *&* 19. Cardin. Baron. *annal. Eccles. tom.* 13. *anno Christi* 1061. *num.* 12. Iacob. Boss. *in historia Melitensi tom.* 1. *libr.* 01. *anno* 1271. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disput.* 24. *quæst.* 4. *num.* 96. Ioseph. Micheli *fol.* 37.

2 Equites S. Mariæ Gloriosæ apud Italos instituti fuerunt à Fr. Bartholomæo de Vicenza Ordinis Prædicatorum, eius postea Vrbis Episcopo anno 1233. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Balduino II. Huius familiæ milites tunica alba, & subcinericia toga induuntur, Crucem purpuream in campo albo duabus suprapositis stellis præferunt vt viduarum ac pupillorum tutelam susciperent, vt paci, & concordiæ inter homines inseruirent, vulgo *Fratres gaudentes*, appellati sunt, & per Italiam floret eorum institutum, maximè Bononiæ, & Mutinæ, sub nomine sanctæ Mariæ matris Domini.

Equites sanctæ Mariæ de Monte Carmelo apud Gallos.

COLLECT. CCCXXI.

DE his Mennen. *in delit. equestrib. tit. de Equitibus S. Maria*, Aubert. Miræus *de origine Augustian. lib.* 1. *cap.* 32. Marc. Anton. Alegre de Cassonate *in paradiso Carmelitici decoris statu* 5. *ætate* 18. *cap.* 100. *pag.* 458. 1

Equites S. Mariæ de Monte Carmelo instituti fuerunt à Paulo V. Summo Pont. sub regula sancti Augustini anno Christi 1609. regnante in Gallia Henrico IV. Imperatore Occidentis Rodulpho II. Orientis tyranno Amurate delectis ad id nobilibus Gallicæ nationis viris ingenio, sanguine, & moribus melioribus signatis: vt patet ex Constit. *eiusdem Pauli V.* 41. incip. *Romanus Kal. Martij* 1607. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 029. vbi eos exemit ab Ordinariorum iurisdictione, & illos obligatos esse vult, Fidei professionem emittere, sacrosanctam Eucharistiam suscipere, votum obedientiæ, & castitatis coniugalis emittere, contra S. R. E. hostes pugnare, Officium, siue Coronam B. Mariæ singulis diebus recitare, festis & Sabbatis diebus Missam audire, & feria tertia ab esu carnium se abstinere. Eodem anno Parisiis institutus primus generalis Magister Philibertus Nerestanus, & in monasterio Suburbano sancti Lazari (nam huic Ordini incorporatus fuit sancti Lazari Ordo militaris per Galliam) Canonicorum Regularium sancti Augustini nonnullos Equites creauit, designata omnibus pro tessera Cruce violacea Virginis Mariæ effigie insigni ex collo pendente, pariterque clamidi affixa: cui in eodem magno Magisterio feliciter filius Ioannes Claudius de Nerestam, qui plures sanguinis nobili prosapia & virtutum splendore conspicuos Equites in hunc militarem Ordinem asciuit. 2

Equites S. Spiritus.

COLLECT. CCCXXII.

EQuites sancti Spiritus in Gallia instituti fuerunt ab Henrico huius nominis Tertio, Franciæ & Poloniæ Rege, Kalend. Ianuarij, anno 1579. in signum grati erga Deum animi, quòd ipso die Pentecostes, & in Regem Poloniæ electus, & Regni Franciæ successor factus sit. Quapropter statuit vt Equites Ordinis sancti Spiritus sacris cæremoniis interessent amicti pallio Holoserico liliis flammisque aureis atque argenteis distincto, cum magna torque aurea liliis similiter & flammis intertexta, appensâ cruce forma & specie Melitensi simili, in cuius

X 4

cuius medio columba appareret. Eorum Ordo sub regula sancti Augustini confirmatur à Gregorio III.

Equites Militiæ Christianæ.

COLLECT. CCCXXIII.

1 EQuites militiæ Christianæ sub tit. Conceptionis B. Mariæ Virginis immaculatæ & regula sancti Francisci, ac protectione sancti Michaëlis Archangeli, & sancti Basilij instituit Vrbanus VIII. cuius magnus Magister, & militiæ caput vnus est, qui, & Capitulum generale possunt condere Constitutiones, & statuta pro felici huius Militiæ directione, necnon mutare, corrigere, & denuo edere, approbanda semper à Sede Apost. Iidem Equites nouitiatum in loco militiæ faciunt, votaque & professionem Fidei, ac iuramentum fidelitatis emittunt, contra infideles, & Fidei hostes militant, nobiles viri, & ingenuè nati etiam coniugati recipiuntur, & super beneficiis ecclesiasticis pensiones vsque ad scuta 300. habere possunt, quamuis sint bigami, vt patet ex eius *Const.* 11. incip. *Imperscrutabilis pridie Id. February* 1623. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 24.

2 Equites militiæ Christianæ gaudent fori priuilegio, *Sacra Cong. Immunitatis in Mantuana* 25. *Septembris* 1627. teste R.P.D. Alex. Sperello *in decis. fori ecclesiast. decis.* 2. *n.* 120.

Eremitæ.

COLLECT. CCCXXIV.

1 DE Eremitis, eorúmque obligationibus, & priuilegiis Boër. *de vita & statu Eremitarum*, Lezana *in summ. quæstion. Regul. tom.* 2. *cap.* 7. Duard. *in Bullam Cœna lib.* 2. *can.* 15. *q.* 6. Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul. in quæst. diuers. q.* 41. Gutier. *de gabell. q.* 95. Hieron. Roderic. *in compend. quæst. Regul. resol.* 61. nouissimè Ricciul. *Ecclesiast. lucubr. lib.* 3. *de Eremitis*.

2 Eremitæ, qui à Statu seculari ad Eremum assumpto habitu, loco, & modo viuendi de licentia Episcopi transiuit, dicuntur personæ ecclesiasticæ. *Sacra Congr. Episcoper. in Fundana* 17. *Ianuarij* 1594. cuius meminit nouissimè Anton. Ricciul. *ecclesiast. lucub. lib.* 3. *cap.* 3. *n.* 1. *vers. secundus, potest med.*

3 Eremitæ tam fœminæ quam Viri eremiticam vitam ducentes non tolerentur ab Ordinariis, exceptis Camaldulen. & S. Augustini *Sacra Cong. Episc. & Regular. in Catanien.* 22. *Iannar.* 1582. cuius meminit me citato Lezana *d. tom.* 2. *c.* 7. *n.* 8.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Eremitis Fratribus S. Augustini agentes.*

3 *Ordines duo Eremitarum scilicet, & Canonicorum Regularium instituti narrantur à sancto Augustino.*

3 *Ordo Eremitarum S. Augustini auctus est supplemento multorum aliorum.*

4 *Congregationes plures ex Eremitarum S. Augustini ordine ortæ sunt, quæ eandem sancti Augustini regulam & habitum obseruant.*

5 *Priuilegio gaudent Fr. Eremitæ sancti Augustini ne alij Religiosi mendicantes iuxta eorum Conuentus per spatium cannarum* 140. *noua loca erigant.*

6 *Priuilegiis concessis quatuor Ordinibus Mendicantium fruuntur fratres Eremitæ sancti Augustini.*

7 *Sacristæ Capellæ palatij officium Fratribus Eremitis S. Augustini conceditur.*

8 *Absolui ab excommunicatione, suspensione, & interdicto, & super irregularitate dispensari possunt ingredientes Religionem Eremitarum S. Augustini.*

9 *Exemptus est Ordo sancti Augustini à iurisdictione diœcesani.*

10 *Prior Generalis Eremitarum S. Augustini potest dare Mantellatis habitum.*

11 *Portionis Canonicæ à solutione exempti sunt Fratres Eremitani S. Augustini.*

12 *Assistentium Prioris generalis Eremitarum S. Augustini institutio, & officium.*

13 *Officia Eremitarum S. Augustini ad triennium redacta sunt.*

14 *Interdicti generalis tempore possunt Fratres Eremitani S. Augustini in eius vigilia & festo diuina celebrare.*

15 *Habitus Fratrum Eremitarum S. Augustini & Fratrum Prædicatorum definitur.*

16 *Altercationes super imaginem sancti Augustini, & habitu prohibentur inter Canonicos & Fratres.*

17 *Habitus forma Fratrum Ioannis Boni Ordinis S. Augustini.*

18 *Fratres Eremitarum S. Augustini non possunt se transferre ad Ordines monasticos.*

19 *Reformatio Ordinis Eremitarum S. Augustini.*

20 *Prouincialatus in officio non possunt reeligi Fratres Eremitarum S. Augustini.*

21 *Generalatus Officium in ordine Eremitarum sancti Augustini vltra triennium prorogari non potest.*

22 *Recursus ad tribunalia secularia prohibetur Fratribus Eremitarum S. Augustini.*

23 *Magistery ad gradum conuolantes Fratres Eremitarum sancti Augustini in Hispania, & Indijs examinandi sunt.*

24 *Vota ex gratia in Capitulis Prouincialibus in quibus prouinciæ sublatæ fuerunt.*

25 *Corrigia S. Monicæ, & paniculorum S. Nicolai Tolentani distributio & benedictio ad quem pertineat.*

Eremitæ Fratres S. Augustini.

COLLECT. CCCXXV.

DE his Paulus Venetus *de ortu & progressu Ordinis*, Petrus Vena *de origine Ordinis*, Iordanus de Saxonia *de vitis Fratrum, & in apologia Ordinis*, Ioannes à S. Ioseph. Lusitanus *in historia à sancto Augustino vsque ad nostra tempora*, Hieron. Seripan. d. *in commentario rerum Ordinis*, Ambros. Coriolan. *in defensorio*, Ludou. Hurtado *de incremento Ordinis in India noua Hispania*. Fr. Hieronymus Romanus, & Iosephus Pamphilius *in chronicis Eremitarum*, Arnoldus de Dusco *in tract. de viris illustrib. Ordinis Eremitarum*, Nicolaus Contenius *in monast. Augustiniano*, Fr. Ioannes Marquez 1

de

de origine Eremitarum sancti Augustini, Nicol.Plenettanbx in libro, cui titulum fecit, Primas Augustinianus, impresso Colonia 1627. Ludouicus ab Angelis Lusit. de vita & Laudibus S. Augustini Laurent. de Empoli in suo Bullario Augustiniano. S.Antonin. p. 3. tit. 24. cap. 21. Aluarus Pelag. Lusit. de planctu Ecclesia cap. 23 & cap. Cassan. in catalogo gloria mundi, p. 4. consid. 71. Genebrard. in chron. anno Christi 1153. & 1216. Naucler. vol. 3. generat. 41. anno Christi 1215. Garibai in compendio histor. lib. 7. cap. 57. anno 398. Venero en el enchiridion de los tiempos fol. 101. Nau. Commento 4. de Regular. Plato de bono statu Relig. lib. 2. cap. 22. Carol. de Tapia ad auth. ingressi Cod. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 18. Illescas in histor. Pontif. p. 1. lib. 2. cap. 8. Ioan. de sancta Maria in chronica Carmelit. discalceat. tom. 1. pag. 2. cap. 54. Anton. Yepes in chronica S. Benedicti tom. 3. cent. 4. anno Christi 617. cap. 3. & tom. 4. cent. 4. anno Christi 850. Francisc. Magus lib. 5. annal. Valentia cap. 8. Escolan. lib. 9. histor. Valentina cap. 10. num. 2. Thom. de Iesu Carmel. Discalceat. ad reg. Carmel. part. 2. dub. 6. Petr. Maturus in annot. S. Antonioi par. 3. tit. 24. cap. 14. §. 2. Card. Baron. annal. Eccles. Anno Christi 563. & 564. Choppin. lib. 2. monastic. tit. 1. num. 32. Vincent. Belluac. in speculo historiali lib. 25. cap. 50. Fr. Petrus Caluo in tract. defensa de las lagrimas de los Iustos par. 2. cap. 12. Barnab. Montaluus in chronica Cisterciensi lib. 1. cap. 58 Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 2. art. 4. Ioan. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 12. cap. 23. quæst. 2. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælat. tom. 1. quæst. 4. art. 6. Ascan. Tambutin. de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 4. num. 1. Fr. Ferdinandus Camargo in epith. historiali Ecclesia militantis pag. 357. cum seqq. vbi plures refert huius Ordinis Religiosos sanctitate & literis insignes, Franc. Suar. de Relig. tom. 4. tract. 9. cap. 8. cum seqq. Hieronym. Roder. in compendio quæst. Regul. resolut. 123. n. 54. Simplician. à S. Martino in vitis Sanctorum Ordinis, Cornel. Lancellot. in vita S. Augustini, Georgius Maigret. in sarculis sacris Augustinianis, Baptista Alouisianus in Viris illustribus Ordinis Eremitarum, Felix Milensius de Laurino in suo alphabeto de Monachis & Monasteriis Germania, ac Sarmatia citerioris Ordinis Eremitarum anno 1613. Praga edito, Anton. de Calancha in historia prouincia Peruttina Eremitarum, Anton. à Purificatione, in theatro de triumphali edito anno 1634. nouissimè Th. de Herrera in compendio Præsulum Ordinis Eremitici Matriti anno 1643. & in alphabeto Augustiniano, in quo praclara Eremitici Ordinis Germina, Virorum & fœminarum domicilia recensentur, duobus tomis in folio editis Matriti hoc anno 1644.

2 Ab ipso Diuo Augustino instituti nattantur duo Ordines; eremitarum scilicet & Canonicarum Regularium, de anteriori autem ipsorum institutione non satis liquet, Eremitæ ex vna, & Canonici ex alia parte acerrimè contendentes, pro cuius controuersiæ resolutione Lectorem remitto ad Auctores citatos suprà num. 1. Dicitur autem S. Augustini Ordinem institutum anno 390. Summo Pontifice Cyriaco, Imperatoribus Occidentis Gratiano, Orientis Theodosio.

3 Eremitarum S. Augustini Ordo auctus est supplemento multorum aliorum, qui nomine, habitu, & regula sancti Augustini circunferebantur sub Inn. IV. anno 1243. vt de Eremitis S. Guillelmi in Tuscia, idem Innocentius IV. constitut. 1. apud Empol. pag. 164. & Alexandro IV. constit. sua 6. incip. Licet 4. Non. Maij 1256. apud Laërt. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 84

4 Plures hinc ortæ sunt Congregationes quæ eandem Eremitarum S. Augustini regulam, & habitum obseruant, videlicet Congregatio Lucetana, quam restaurauit, & ad normam reduxit Bartholomæus Venetus de anno 1387. vndecim tantum monasteria possident. Item congregatio Carbonariæ quam in terra Laboris regni Neapolitani instituit Fr. Simon Cremonensis de anno 1339. Item Congregatio Perusina sanctæ Mariæ de Populo in Vmbria, quæ per aliquos Religiosos Augustinianos incepit de anno 1424. Item congregatio Lombardiæ, quæ initium sumpsit de anno 1444. fundantibus R.P. Ioanne Rocco Papiensi, & Gregorio Cremonensi, possidet vsque ad 68. monasteria. Item congregatio Montis Ortonis, quam in Marcha Anchonitana instituit Fr. Simon de Camarinó de anno 1460. tria tantum monasteria possidet. Item congregatio Baptistelorum siue Genuensis à Fratre Baptista Genuensi instituta de anno 1484. Item congregatio Pullensis siue Dulceta quam instituit Fr. Fælix Pulles de anno 1492. Alia vulgò dicta Zampana à Fr. Francisco, Zampana instituta anno 1502. Alia sancti Augustini de Dalmacia in Esclauonia de eodem anno 1502. Alia S. Pauli Eremitæ de anno 1550. possident in Italia monasteria quatuor.

Eremitæ Fratres S. Augustini gaudent priuilegio 5
ne alij Religiosi Mendicantes iuxta illorum Conuentus per spatium cannarum 140. noua loca erigant, Bonifac. VIII. constit. 2. incip. Ad consequendum 11. Kalend. Martij 1295. apud Laërt. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 140.

Eremitæ Fratres sancti Augustini fruuntur priui- 6
legiis concessis quatuor Ordinibus Mendicantium, videlicet Minorum, Prædicatorum, Carmelitarum, & seruorum, Iulius II. constit. 18. incip. Etsi 17. Iunij 1508. apud Laërt. Cherub. d. tom. 1. pag. 433.

Eremitis Fratribus S. Augustini Officium Sacri- 7
stæ Capellæ Palatij Apost. concessit Alexander VI. constit. 5. incip. Ad sacram, Idib. Octobris 1497. quæ est constit. 3. in Bullario Empoli.

Eremitarum S. Augustini Ordinem ingredientes 8
absoluuntur ab excommunicatione, suspensione, & interdicto. Alexander IV. const. incip. Cum ex Apostolici 7. Kalend. Iulij 1256. apud Empol. in Bullario Eremitarum S. Augustini constit. 4. vbi constit. 8 addit quod si fuerint clerici possunt dispensari super irregularitate si censuris ligati celebrauerint, & constit. 13. quod Prior Generalis Canonicè electus potest Officium exercere etiam nondum confirmatus à Sede Apost. constit. 14. habitus forma præscribitur, & const. 16. quod possunt Fratres tempore generalis interdicti Diuina facere ianuis clausis, non pulsatis campanis, excommunicatis, & interdictis exclusis, & constit. 20. quod non soluunt decimas eorum, quæ propriis manibus colunt, & const. 24. quod possunt celebrare Missam cum Altari portatili, decimas. & oblationes recipere, & constit. 25. quod non tenentur soluere decimas, & procurationes, quæ à diœcesanis imponuntur, nec impositas à nuntiis Apost. vt constit. seq.

Eremitarum Fratrum S. Augustini Ordo exem- 9
ptus est à iurisdictione diœcesani, contra quem sententiæ, & censuræ publicatæ nullæ sunt. Bonifacius VIII. const. 3. incip. Sacer Ordo 12. Kalend. Februarij 1298. apud Empol. in suo Bullario pag. 44. & const. 10. apud eundem pag. 52.

Eremitarum S. Augustini Prior Generalis potest 10
dare Pinzocheris, & Mantellatis habitum, sicut Fratres S. Francisci, & sancti Dominici, Bonifacius IX. constit. 1. incip. In sinu 7. Id. Nouembris 1401. apud Empol. in suo Bullario pag. 53.

Eremitarum S. Augustini Fratres exempti sunt à 15
solo

ſolutione portionis Canonicæ eorum, quæ ſuis Eccleſiis relicta ſunt pro earum fabrica, pro luminaribus, pro ſeptimo, vigeſimo, vel trigeſimo. *Clemens IV.conſtit.*1.incip.*Deuotionis* 10.*Kalend.Iulij* 1625. apud Empol.*in ſuo Bullario pag.*61.

12 Eremitarum Sancti Auguſtini Prioris Generalis Aſſiſtentium, inſtitutio, & alia quædam ad Aſſiſtentes pertinentia. *Clemens VIII.conſtit.*2.incip.*Admonet* 17.*Septembris* 1600.apud Empol. *in ſuo Bullario pag.*75. Aſſiſtentium huiuſmodi abſolutorum Vltramontanorum exemptiones reuocantur, qui peracto officio ad ſuas prouincias deſtinantur. *Vrban. VIII. conſtit.*3.incip. *Romanus Pont.*25.*Nouembris* 1626. apud Empol.*in Bullario pag.*577.Et pro Officio duorum Aſſiſtentium Prioris Generalis à Clemente VIII. primum inſtituto plura ordinauit. *Paulus V. conſtit.*6.incip.*Prouiſionis* 27.*Nouembris* 1614.apud Empol.*in ſuo Bullario pag.* 295.cum ſeqq.vbi hac de re aliæ Conſtitutiones referuntur.

13 Eremitarum S.Auguſtini officia ad triennium redacta ſunt, & in contrarium facultates obtentæ à Sede Apoſt. reuocantur. *Innocentius VIII. conſtit.*1. incip.*Ex dilecto filio* 17.*Martij* 1489.apud Empol. *in ſuo Bullario pag.*190.

14 Eremitarum ſancti Auguſtini Fratres poſſunt tempore generalis interdicti in Vigilia & feſto ſancti Auguſtini Diuina celebrare, excommunicatis excluſis, & niſi Fratres interdicto cauſam dederint, aut eis ſpecialiter fuerit interdictum. *Honorius IV.conſtit.*4.ſub 10.*Kalend. Iunij* incip.*Pro reuerentia anni* 1286. apud Empol. *in ſuo Bullario pag.*160.

15 Eremitarum San. Auguſtini Fratrum, & Fratrum Prædicatorum ordinis ſancti Dominici habitus definitur, illiſque omnibus præcipitur ne abſque habitu nigro vtrique Ordini conſtituto ac propriæ profeſſionis poteſtatiuo extra clauſtra & etiam in Eccleſiis dum Confeſſiones audiunt, Conciones, ſeu lectiones ad populum habent, præterquam in ædibus, & viridariis prædiorum ſuorum, vllo vnquam tempore aut prætextu ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ deambulare audeant. *Clemens VIII.conſt.*9.incip.*Ex iuncto* 2.*Octobris* 1603. apud
16 Empol.*in ſuo Bullario pag.*90. Et ſuper habitu inter Canonicos Regulares, & Fratres Eremitas prohibentur altercationes, nec non ſuper imaginem ſancti Auguſtini. *Sixtus IV.conſt.*2.incip.*Qui Apoſtolis Id.Maij* 1484.apud Empol.*in ſuo Bullario pag.*321.
17 Et de forma habitus Fratrum Ioannis Boni Ordinis S.Ioannis Boni Ordinis S.Auguſtini, *Gregorius IX. conſtit.*5.incip.*Dudum* 9.*Kalend.Aprilis* 1236.apud Empol.*in ſuo Bullario pag.*1236.

18 Eremitarum S. Auguſtini Fratres non poſſunt ſe transferre ad Ordines Monaſticos ſub pœna excommunicationis, Carthuſienſi dumtaxat excepto. *Martinus V.conſt.*1.incip.*Viam* 4.*Kalend.Auguſt.*1418. apud Empol.*in ſuo Bullario pag.*249.

19 Eremitarum ſancti Auguſtini Ordinem in pluribus reformauit *Pius V.conſt.vnica* incip.*Quoniam in reparanda, tertio Kalend. Maij* 1570.apud Empol.*in ſuo Bullario pag.*311.

20 Eremitarum ſancti Auguſtini Fratres in officio Prouincialatus non poſſunt reeligi, biennio, vel triennio completo, nec ad eorum vitam in ipſo remanere. *Martinus V. conſtit.*2. incip. *Pro cunctorum* 17.*Kalend.Nouembr.*1418.apud Empol.*in ſuo Bul-*
21 *lario pag.*250.*& ſeqq.* Et officium Generalatus vltra ſexennium prorogari non poteſt. *Sixtus V.conſt.*2. incip.*Exigit* 14.*Maij* 1587.apud Empol.*in ſuo Bullario pag.*364.

22 Eremitarum ſancti Auguſtini Fratribus recurſus ad tribunalia ſecularia prohibetur ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ & recurſus forma præſcribitur à Priore ad Prouincialem, ad Generalem, ad Protectorem, ad ſanctam Sedem. *Clemens VIII. conſtit.*5.incip.*Quoniam, ſub die* 23.*Nouembr.*1605. apud Empol.*in ſuo Bullario pag.*81. Recurrentes ad fauores ſeculares priuantur voce actiua & paſſiua. Superiores fauorum intuitu gratias cōcedentes ſunt excommunicati. Idem *Clemens VIII. conſt.*6.incip. *Quoniam* 1.*Decembris* 1604.apud Empol.*in ſuo Bullario pag.* 82.

Eremitarum S.Auguſtini Fratres ad Magiſterij in 23
Theologia gradus conuolantes in Hiſpania, & in Indiis, examinandi ſunt ab examinatoribus deputandis in Capitulo generali à Priore Generali ad effectum vt Magiſtralibus exemptionibus, & dignitate gaudere poſſint *Urbanus VIII. conſtitm.*6. incip. *Romanus* 24.*Aprilis* 1625.apud Empol.*in ſuo Bullario pag.*380.

Eremitarum ſancti Auguſtini Fratrum vota ex 24
gratia in Capitulis Prouincialibus in quibuſdam prouinciis in Hiſpania, & Indiis ſuſtulit Clemens VIII.cuius conſtitutionem extendit ad omnes prouincias Italiæ *Vrbanus VIII.conſt.*7.incip.*Alias* 23. *Maij* 1628.apud Empol.*in ſuo Bullario pag.*381.

Eremitarum S. Auguſtini ad Superiores dumta- 25
xat, non verò ad Confraternitates laicorum, pertinet benedictio, & diſtributio Corrigiæ S.Monicæ, nec non Paniculorum S. Nicolai de Tolentino, *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul.*17.*Iulij* 1627. quam refert Empol.*in fine ſui Bullarij pag.*386.

SVMMARIVM.

1 *Eremitarum diſcalceatorum S. Auguſtini alia congregatio à calceatis ſeparata.*
2 *Congregationem Eremitarum diſcalceatorum ſancti Auguſtini confirmauit Clement VIII.& multa illis conceſſit.*
3 *Eremitæ diſcalceati ſancti Auguſtini verè illius filij ſunt, & Societates Corrigiatorum in ſuis Eccleſiis erigere poſſunt.*
4 *Conſtitutiones Eremitarum diſcalceatorum S. Auguſtini de Italia confirmauit Paulus V.*
5 *Diuiſio prouinciæ Hiſpaniarum Ordinis Eremitarum S.Auguſtini diſcalceatorum in quatuor prouincias.*
6 *Prouinciis Hiſpaniarum Ordinis Eremitarum diſcalceatorum S.Auguſtini vnita fuerunt quadam Domus in Indiis occidentalibus.*
7 *Congregatio Diſcalceatorum S. Auguſtini in Italia in quatuor prouincias diuiditur.*
8 *Generalis S.Auguſtini Calceatos & diſcalceatos ſub ſe habet, ſed diſcalceati habent ſuum Vicarium Generalem, qui eos totaliter gubernat.*
9 *Vicario Generali Congregationis Eremitarum diſcalceatorum S. Auguſtini non licet ſe nuncupare facere Generalem.*
10 *Eremitæ Diſcalceati S. Auguſtini in publicis proceſſionibus ſub Cruce calceatorum ire debent.*
11 *Imagines Sanctorum Auguſtini, Nicolai Tolentini, & aliorum Ordinis non poſſunt Eremitæ diſcalceati S.Auguſtini depingi facere cum habitu, quo ipſi vtuntur.*

Eremitæ Fratres discalceati Sancti Augustini.

COLLECT. CCCXXVI.

1 ALia est Congregatio Eremitarum discalceatorum, sine recollectorum sancti Augustioi, quorum Religiosi portant habitum nimirum nigrum cum corrigia, sed ex viliori panno, nec ita ob longis vestibus, vt portant Augustiniani calceati. Diuisa nunc est in duas, alia Italica, alis Hispanica, & earum quælibet stat sub gubernio sui Vicarij Generalis ab altero in dependentis.

2 Eremitarum discalceatorum sancti Augustini congregationem confirmauit, & vt nouitios recipere posset, & vt eius Fratres ad alium quam Carthusianorum ordinem transire non valerent, indulsit *Clem. VIII. const.* 63. incip. *Decet*, 5. *Nouembr.* 1599. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 89. aliàs *pag.* 65. in nouissima impress.

3 Eremitæ Fratres discalceati sancti Augustini verè illius filij sunt, & societates Corrigiatorum in suis Ecclesiis erigere valent cum omnibus Indulgentiis, priuilegiis, & gratiis à Vicario eorum Generali soluminodo habita facultate sicut aliæ Ecclesiæ eiusdem Ordiois habita à Patre Reuerendissimo possunt, & instituunt, & demum quod sint participes omnium priuilegiorum, & gratiarum, earum maximè, quibus Augustiniana gaudet Religio, declarauit Cardinalis Saulius Augustiniani Ordinis protector ex commissione Pauli V. *& Sacra Congregationis Regular.* 12. *Octobris* 1615. quam declarationem typis Vaticanis impressam vidi Romæ anno 1632.

4 Eremitarum Fratrum discalceatorum sancti Augustini de Italia Constitutiones confirmauit *Paulus V. const.* 22. incip. *Sacri Apostolatus* 5. *Maij* 1620. *in Bullario tom.* 4. & Statuta Discalceatorum Ordinis in Regnis Hispaniarum confirmauit *Gregor. XV. const.* 4. iocip. *Ad sacram* 31. *Augusti* 1622. apud Empol. *in suo Bullario pag.* 146.

5 Eremitarum Fratrum discalceatorum sancti Augustini Hispanicæ Congregationis diuisionem in quatuor prouincias, ac electionem Vicarij generalis, multásque constitutiones, & ordinationes per dictos Fratres in capitulo ordinatas coofirmauit *Gregor. XV. d. const.* 36. incip. *Ad sacram* 31. *Augusti* 1622. Et illis vniuit quasdam Domos Regni Granaten. seu Quiten. in Indiis Occidentalibus eorundem Fratrum discalceatorum prius sub gubernio Fratrum Calceatorum existentis. *Vrban. VIII. const.* 102. incip. *Vniuersalis* 16. *Iuly* 1629. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 110. in nouissima impress.

6 Eremitarum Fratrum discalceatorum sancti Augustini Italicam congregationem in quatuor prouincias, videlicet Romanam, Neapolitanam, Ianuensem, & Siculam diuisit, & quatuor Prouinciales pro earum gubernio instituit idem *Vrbanus VIII. const.* 58. incip. *Ad vberes* 29. *Augusti* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 71.

7 Eremitas Fratres calceatos & discalceatos sancti Augustini sub se habet Generalis sed discalceati habent suum Vicarium generalem, qui eos totaliter gubernat, cui tamen non licet se nuncupari facere Generalem, sed tantum Vicarium Generalem *Sacra*
8 *Cong. Visitationis Apostolica* 23. *May* 1626. *&* 30. *Iunij* 1628. cuius meminit Sellius *in selectis Canonic. capite* 18. *num.* 9. & Empol. *in fine sui Bullarij pag.* 387.

Eremitæ discalceati sancti Augustini licet nouissimè Conuentum in aliqua ciuitate obtinuerint, non sunt separandi à Fratribus Eremitanis Calceatis, sed debent ire in publicis processionibus sub eorum Cruce, prout seruatur in Vrbe. *Sacra Cong. Rit. in Panormitana* 10. *Maij* 1608. quam refert Sellius *d. cap.* 18. *num.* 11. 9

Eremitæ Fratres discalceati sancti Augustini non possunt facere depingi, vel imprimi imagines Sanctorum Augustini, Nicolai Tolentini, & aliorum Ordinis cum habitu, quo ipsi discalceati vtuntur, & sic depictæ vel impressæ aboleri iubentur. *Vrbanus VIII. const. sua* incip. *Exponi* 23. *Ianuarij* 1638. 10 11

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Eremitis Camaldulensibus agentes.*
2 *Camaldulenses à quo, & quando instituti, & confirmati?*
3 *Camaldulensium Ordo regitur gubernatione aristocratica, & ab vno Generali, qui nunc ad triennium eligitur.*
4 *Camaldulenses in eremo degentes possunt recipere cuiuscunque Ordinis ac Religionis professos etiam Carthusienses petita, sed non obtenta licentia.*
5 *Congregationes duæ Camaldulensium in vnam vniuntur.*
6 *Capitulum Generale Camaldulensium habet facultatem condendi statuta.*
7 *Excommunicationis sententiam non incurrunt Camaldulenses nisi specialiter denuncientur.*
8 *Pecunias apud se retinere non possunt Camaldulenses.*
9 *Barbam deferre possunt Camaldulenses.*
10 *Congregatio S. Eremi, & Sancti Michaëlis de Murano Camaldulensis Ordinis restauratur, & reformatur, ac multis priuilegiis condecoratur.*
11 *Priuilegia Camaldulensium confirmantur.*
12 *Abbates & Priores Camaldulenses minores Ordines suis Monachis conferre possunt.*
13 *Ambitus Camaldulensibus prohibitus.*
14 *Conuentus non autem hospitia prope ciuitates habere prohibitum est Camaldulensibus.*
15 *Eremitarum Camaldulensium Abbati conceditur facultas erigendi Societatem laicorum coronæ Domini.*
16 *Eremitarum Camaldulensium habitus.*

Eremitæ Ordinis Camaldulensis.

COLLECT. CCCXXVII.

DE his Augustinus Florentinus *in historia Camaldulensi*, Syluanus Razzius *de sacra eremo Camaldulensi*, Ioannes Castagnizza *in historia sancti Romualdi*, sanctus Antonin. *p.* 2. *tit.* 1. *cap.* 15. Cassan. *in catalogo gloriæ mundi, part.* 4. *consid.* 34. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 25. Siluest. Maurol. *in oceano Relig. lib.* 2. *pag.* 101. *cum seqq.* Plato *de bono statu Relig. lib.* 2. *cap.* 22. Gualter *in tabul. chronograph. sæculo* 10. *anno* 967. Illescas *in historia Pontif. lib.* 4. *cap.* 79. Hieron. Roman. *de Repub. Christiana lib.* 6. *cap.* 9. 1

cap.9. Card. Baron. *annalium Eccleſia anno Chriſt.* 974.*&* 977. Fr.Emman. *quaſt. Regul.tom.1.quaſt.* 3. *art.*9.Flaui.Cherub.*in compendio Bullary conſt.*2.*Alexandri II. ſchol.*1. Carol. de Tapia *ad auth.ingreſſi C.de ſacroſ.Eccleſ.verbo monaſteria cap.*40.Azor.*inſtit.moral.l.*12.*cap.*21. Fr.Lodouic. Miranda *in man. Prælator.tom.*1.*quaſt.*4.*art.*2. Hieron.Roder.*in compendio quaſt.Regul.reſol.*123. *num.*13.Suar.*tom.*4.*de Relig.tract.*9. *lib.*2.*c.*3.*num.*7.*cum ſeqq.* Ioſeph.Micheli *en el theſoro de Religione fol.*104. Aſcan.Tamburin.*de iure Abbatum tom.*2.*diſp.*24. *quaſt.*3. *num.* 15. Ioan. Maria de Nouar. *in lucerna Regul. verbo Camaldulenſis.*

2 Eremitæ Camaldulenſes ſic dicti à Valle Camaldula in Tuſcia non longè à Florentia inter Apennini iuga, inſtituti à ſancto Romualdo monacho Benedictino (cuius obitus dies licet à Monachis celebretur die 19.Iunij, feſtum tamen tranſlationis celebratur die 7.Februarij ex *Conſt.Clementis VIII.* incip. *Pia mater Eccleſia* 9 *Iunij* 1595.) anno 967. Pontifice Ioanne XIII. Imperatoribus Occidentis Otthone,Orientis Nicephoro Phoia.Eorum Ordinem primus omnium approbauit *Alexander II. conſt.*1.incip.*Nulli* 4.*Kal.Nouembris* 1072.

3 Eremitarum Camaldulenſium Ordo regitur gubernatione ariſtocratica, Aſcan. Tamburin. de iure Abbatum tom.3.diſp.1.quæſt.2.num.14.& ab vno Generali, qui vſque ad tempora Leonis X. perpetuus erat,exinde ad triennium eligitur.Idem *Leo X. conſt.ſua* 2.incip. *Et ſi a ſummo* 4. *Non.Iunij* 1513. apud Laërt.Cherub.*tom.*1.*pag.*460.aliàs *pag.*401.

4 Eremitæ Camaldulenſes in eremo degentes poſſunt recipere cuiuſcunque Ordinis, ac Religionis profeſſos,etiam Carthuſienſis, petita,licet non obtenta licentia Superiorum. *Eugenius IV.conſt.*8.incip.*Illa qua* 8. *Kalend. Decembris* 1473.apud Laërt. Cherub.*in Bullario tom.*1.*pag.*374. *& Gregor.XIII. conſtit.*86. incip.*Cum interna* 7.*Ianuarij* 1584.apud Laërt.Cherub.*tom.*1.*pag.*471.

5 Eremitarum Camaldulenſium Congregationes
duas in vnam vniuit Leo X. d. *conſtit.*2.incip. *Et ſi*
6 *à ſummo,*& ibidem ſtatuit eorum Capitulum gene-
7 rale habere facultatem condendi ſtatuta, & illos
8 non incurrere ſententiam excommunicationis niſi
ſpecialiter denuncientur. Et quod recipi non poſ-
9 ſunt præterquam à Capitulo eremi,& quod pecu-
nias apud ſe retinere prohibentur, barbam tamen
10 deferre poſſunt.Demum erigit ſeu potius reſtaurat
congregationem ſacri Eremi,& ſancti Michaëlis de
Murano Ordinis Camaldulen.& inſtituit decem &
ſeptem principalia loca,nec non alia vniuit, & re-
formauit,diuerſorúmque Pontificum, atque Impe-
ratorum priuilegia, gratias, & exemptiones huic
Congregationi condonauit.

11 Eremitarum Camaldulen. Ordinis priuilegia cõfirmauit,aliaque conceſſit *Gregorius XIII. conſt.*18. incip.*Superna* 12. *Iulij* 1574. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*2.*pag.*381. *Et Gregorius XIV. ſua conſtit.*incip.*Ex iniuncto ſub die* 24.*Septembris* 1591. eadem confirmauit.Demum *Clemens VIII.ſua conſt.* incip. *Officij noſtri* 3. *Auguſti* 1594. declarauit, & approbauit priuilegia huic Ordini conceſſa,& communicata; & eo maximè vt Abbates & Priores minores Ordines ſuis ſubditis Religioſis conferre poſſent.

12 Eremitis Camaldulenſibus ambitum prohibuit *Clemens VIII. conſtit.*43. incip.*Ambitioſam* 3. *Sept.* 1596.cuius meminit Ioan. Maria Nouar.*in lucerna Regul.verbo Camaldulenſes n.*3.

13 Eremitis Camaldulenſibus prohibetur habere Conuentus prope ciuitates, Carol.de Tapia *d.verbo monaſteria cap.*40. ſed non eſt illis prohibitum habere prope ciuitates hoſpitia, Ioan.Anton.Nouar.*in ſum.Bullarum tit. de monaſter.ædific.n.*11.

Eremitarum Camaldulenſium Abbati Generali 14
conceditur facultas erigendi ſocietatem laicorum Coronæ Domini ad inſtar Roſarij B. Mariæ in propriis ſui Ordinis Eccleſiis *Sacra Congr. Rit. in Camaldulen.* 23. *Ianuary* 1602. quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.*1. *tit.*19. *de Religioſibus, num.*59.

Eremitæ Camaldulenſes veſtiuntur albo colore, 15
tunica, ſcapullario,& pallio: item galero albo,non egrediuntur Italiam, numerant monaſteria 36. ita Aldan.*d.tit.*19.*de Religionib.n.*60.

SVMMARIVM.

1 *Eremitarum Camaldulenſium reformata congregatio,quam appellant Montis Corona quando inceperit.*
2 *Eremitas Camaldulenſes Montis Corona ab aliis ſeparauit Paulus III.*
3 *Exemptionem à gabellis, datiis, & oneribus habent Eremita Camaldulenſes Montis Corona.*
4 *Eremita Camaldulenſes Montis Corona alios Religioſos recipere non poſſunt, & ad alium Ordinem etiam Eremi Camaldulenſes tranſire nequeunt.*

Eremitæ Camaldulenſes reformati Montis Coronæ.

Collect. CCCXXVIII.

ERemitæ Camaldulenſes reformati,quos appel-
lant Montis Coronæ,inſtituti fuerunt à nobili 1
quodam Veneto Monacho Camaldulenſi Paulo Iu-
ſtiniano nuncupato & illam alteri vniuit *Leo X.*
conſtit. 2.incip.*Et ſi* 4. *Non.Iulij* 1513. apud Laërt.
Cherub.*tom.*1.*pag.*460. Sed hos Camaldulenſes re- 2
formatos Montis Coronæ ſeparauit ab aliis Eremi
Camaldulen. & ſancti Michaëlis de Murano, *Paulus III.conſt.*1.incip.*Rationi* 3.*Non.Nouembr.*1534.
apud Laërt.Cherub.*tom.*1.*pag.*610.aliàs *pag.*508.in
nouiſſima impreſſ.

Eremitæ Camaldulenſes Montis Coronæ exem-
pti ſunt ab omnibus gabellis,datiis,& oneribus.*Cle-* 3
*mens VII. conſtitut.*23. incipien. *Veſtrum* 27.*Iulij* 1528. apud Laërt. Cherubin. *tom.*1. *pag.*391. aliàs *pag.*498.

Eremitæ Camaldulen.Montis Coronæ alios Re- 4
ligioſos recipere non poſſunt & ad alium Ordinem etiam Eremi Camaldulen.tranſire nequeunt, *Sixtus V. conſtit.*33. incip.*Ea eſt* 9.*Iuly* 1586.apud Laërt. Cherub.*tom.*2.*pag.*513.aliàs *pag.*407.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Eremitis S.Hieronymi per Hiſpaniam agentes.*
2 *Eremita ſancti Hieronymi per Hiſpaniam à quo,& quando inſtituti.*
3 *Opiniones diuerſa circa auctorem & fundatorem Ordinis*

Ordinis Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam.
4 *Institutum Ordinis Eremitarum S. Hieronymi per Hispaniam approbauit Gregorius XI.*
5 *Processionibus publicis interesse non tenentur Eremitæ S. Hieronymi per Hispaniam.*
6 *Habitus Eremitarum S. Hieronymi per Hispaniam qualis?*
7 *Monasterium S. Bartholomæi loci de Lupiana est caput Ordinis, & sedes Generalis.*
8 *Monasteria plura & pulchra habent Eremitæ S. Hieronymi in Hispania.*

Eremitæ S. Hieronymi per Hispaniam.

Collect. CCCXXIX.

1 De his Fr. Iosephus de Siguença *in chronica huius Ordinis*, Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib. 3. pag.* 198. Platus *de bono statu Religion. lib. 2 cap.* 22. Hieronymus Romanus *de Republ. Christiana lib. 6. cap.* 29. Venero *en su enchiridion de los tiempos fol.* 101. *in impress. de anno* 1641. Oduard. Nonius do Leaon *in chronica Regis Ferdinandi Lusitani*, Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 3. *art.* 10. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 25. Azori. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 11. *quæst.* 8. *vers. Flores in Hispania*, Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quæst.* 4. *art.* 1. Hieron. Rodetic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *num.* 17. Suar. *de Religione tom.* 4. *tract.* 1. *lib.* 2. *cap.* 5. *à num.* 7. Tamburio. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24 *q.* 4. *n.* 29.

2 Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam Ordo institutus, seu reformatus sub regola sanctæ Augustini, & patrocinio sancti Hieronymi a Domino Petro Fernandez nobili Castellano, Petri Regis Castellæ, quem crudelem appellant, intimo quondam & maiori cubiculario anno Domini 1370. Pontifice Vrbano V. Imperatore Occidentis Carolo IV. Orientis Calo Iuanne. 3 Alij fundatorem seu potius reformatorem faciunt P. Lupum de Olmedo Hispanum, qui Martini V. temporibus quandam regulam ab operibus sancti Hieronymi collectam Fratribus obseruandam tradiderat, cui etsi summus Pontifex assensit, eius tamen voluntatem progredi non permiserunt aliqui ex Patribus Hispanis, qui ad hoc Romam venerunt, qua de causa in Italia remansit, aliamque Religionem ibi instituit, de qua sequenti collect. Alij Eusebium Cremonensem dicunt huius instituti auctorem, qui eiusdem beati Hieronymi discipulus fuit, cuius vestigia sequi credunt monachi beatæ Mariæ de Guadalupe apud Hispaniam. Alij quendam Fr. Thomam probatæ sanctitatis virum dicunt, cuius socij ex reuelatione Hispaniam venerunt anno Domini 1370. & in quodam deserto in diœcesi Toletana Lupiana vocato habitarunt.

4 Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam institutum approbauit ea regula Eremitarum sancti Augustini desumptum Gregorius XI. anno 1375. vt refert Aldan. *in compendio Canon. resol. l.* 1. *tit.* 19. *de Relig. n.* 61.

5 Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam non tenentur accedere ad publicas processiones iuxta priuilegium Pij V. Sacra Congreg. Rit. in causa Ordinis Eremitarum sancti Hieronymi Hispaniarum 14. Ianuarij 1600. cuius meminit Sellius *in select. Canon. c.* 78. *n.* 3.

6 Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam vtuntur tunica alba, scapulari, & caputio canusino, caputium strictum est, & rotundum ea parte, qua caput contegit, pallium item canusinum, crispatur, & vndulatur ad collum, eo vtuntur cum foras equites procedunt, nunquam enim pedites incedunt. *Barbos. Apost. Decis. Stan.*

Eremitarum sancti Hieronymi per Hispaniam familiæ totius caput est monasterium sancti Bartholomæi dicti loci de Lupiana, vbi Generalis residet, & illius Prior Conuentualis est; hic singulis tribus annis eligitur, tertio Nonas Maij ab Eremitis Religiosis dicti monasterij Conuentualibus, & à Definitoribus & toto Ordine constitutis confirmatur: non diuiditur hic Ordo, qui Hispaniæ tantum fines comprehendit, in prouincias, sed ab vno tantùm Generali regitur. 7

Eremitæ sancti Hieronymi per Hispaniam plura & pulchra monasteria habent, in Castella duo sunt principaliora, vnum sanctæ Mariæ de Guadalupe, ob miraculosissimam imaginem B. Virginis toto Orbe celeberrimum, & multis donarijs, & pretiosissimis supellectilibus, ac pluribus redditibus abundans, alterum est sancti Laurentij del Escurial singularis architecturæ, nullique secundum; in Lusitania celebriora sunt Bethlemium, propè Vlyssiponem ad fauces Tagi, Peralonga, Peña, S. Marcus propè Conimbricam, Collegium Conimbricense, Vimaranicum de Costa, & alia. 8

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur, de Eremitis S. Hieronymi per Italiam agentes.*
2 *Eremitæ S. Hieronymi per Italiam à quo & quando instituti?*
3 *P. Lupus de Olmeto Ordinis S. Hieronymi per Italiam resuscitator, & quare eius vitam scripsit P. Don Pius de Rubeis, & refertur inscriptio sua sepulturæ.*
4 *Habitus Eremitarum S. Hieronymi per Italiam qualis?*

Eremitæ S. Hieronymi per Italiam.

Collect. CCCXXX.

De his Paul. Morigia *in origine Relig. lib.* 1. *cap.* 46. Siluest. Marul. *in occeano Relig. l.* 5. *pag.* 366. Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacrosanct. Eccl. verbo monasteria cap.* 25. *num.* 15. Azor. *instit. moral. part.* 1. *l.* 13. *c.* 11. *q.* 8. *vers. Frater quidam Petrus*, Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 108. Suar. *tom.* 4. *de Relig. tract.* 9. *l.* 2. *c.* 5. *n.* 9. 1

Eremitarum sancti Hieronymi per Italiam Ordo institutus, seu potius resuscitatus, siue reformatus à B. Lupo de Olmedo, familiæ sancti Hyeronimi per Hispaniam Monacho sub regula sancti Hieronymi, quem ipse Olmetus decerpsit ex operibus ipsius summi Doctoris, anno 1380 Pontifice Vrbano VI. Imperatoribus Occidentis Venceslao, Orientis Andronico III. Confirmationem regulæ, & multa priuilegia ad huius Ordinis fauorem obtinuit ipse Olmetus à Martino V. cum quo dum primum Salmanticæ studeret, maximam contraxerat amicitiam, & monasterium sancti Alexij Romæ in monte Aventino adeptus fuit; hic enim Olmetus qui Ordinem sancti Hieronymi in Hispania reformare 2

reformare cupiebas,com sui voti compos non fieres,
animum in Italiam applicuit. Eius vitam, qui san-
ctissimè vixit, scripsit, typisque mandauit P. Doo
Pius de Rubets Placentinus huius Ordinis quon-
dam Generalis: moritur Romæ R.P.Olmetus,& se-
pultus est in dicta Ecclesia S. Alexij, ac eius sepul-
chro apposita est inscriptio,quam Ego,dum Romæ
essem,legi,& manu propria transcripsi. *Hic iacet Re-
uerendus in Christo Pater Lupus Olmetus natione Hi-
spanus resuscitator,& reformator Eremitarum S.Hie-
ronymi,ac primus Generalis Præpositus, & obiit die 3.
Aprilis 1433.*

4 Eremitæ S.Hieronymi per Italiam vtuntur eodem
ferè habitu atque Hispani, nec extra Italiam exten-
duntur, in qua decem & septem tenent monasteria.
Reguntur ab vno Generali, cuius administratio
triennio finitur, & monasteriorum superiores Prio-
res denominantur sine vlla ab Hispanis dependen-
tia,refert Aldan.*in compendio Canonic.resol.l.1.tit.19.
de Relig.n.62.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Eremitarum B.
Petri de Pisis agentes.*

2 *Eremita beati Petri de Pisis à quo & quando in-
stituti?*

3 *Monasterium caput Ordinis Eremitarum B. Petri
de Pisis est apud Cessenam.*

4 *Professionem à Pio V. faciunt Eremitæ B. Petri de
Pisis, & priuilegiis Mendicantium gaudent.*

5 *Nouitiatus duos Venetiis & Neapoli habent Eremi-
tæ B.Petri de Pisis.*

6 *Habitus Eremitarum B.Petri de Pisis qualis.*

Eremitæ B. Petri de Pisis.

COLLECT. CCCXXI.

5 DE his Paulus Morigia *in Origine Relig.l.1.cap.
41.*Siluest.Marul.*in occeano Relig.l.5.pag.345.*
Carol.de Tapia *in auth.ingressi C.de sacros.Eccl.ver-
bo monasteria c.25.n.17.cum seqq.* Fr.Emman.*q.Re-
gul.tom.1.q.3.art.9.* Azori.*instit.moral.p.1.l.13.c.11.
q.7.vers.anno salutis.* Hieron. Roderic. *in compendio
q.Regul.123.n.16.*Suar.*tom.4. de Relig.tract.9. l.2.c.
5.n.12.circa fin.* Ascan.Tambur.*de iure Abbatum tom.
2.disp.24.q.4.n.40.*

2 Eremitæ B. Petri de Pisis instituti à nobili viro
Pisano Petro Gambacutta sub regula S. Augustini,
& patrocinio S. Hieronymi anno 1380. Pontifice
Vrbano VI. Imperatoribus Occidentis Veneislao,
3 Orientis Andronico III. Primum huius Congre-
gationis monasterium, capútque Ordinis est apud
Cessenam in territorio Vrbini, appellant Muntem
bellum ob loci amœnitatem.

4 Eremitæ B.Petri de Pisis ex sua Institutione non
erant veri Religiosi, nec vlla vota solemnia emitte-
bant, nec regulam aliquam approbatam seruabant,
& sic per multos annos permanserunt,vsque ad tem-
pora Pij V. qui eos professionem emittere iussit, ac
priuilegiis Ordinum Mendicantium concessis per-
frui voluit *in sua constitut.125.* incip.*Religionis 30.
Martij* 1571.apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.2.
pag.337.*

5 Eremitarum B.Petri de Pisis duos nouitiatos Ve-
netiis,& Neapoli erexit illisque ambitum prohibuit

Clemens VIII. constit.70. incip. *Ordinis 4.Septem-
bris* 1600.

Eremitæ B. Petri de Pisis vtuntur tunica,scapu- 6
lari,caputio,pallio canusino:reiiciebant ab humeris
vittá siue ligulam eiusdem coloris, *bechetta* dictam,
quam subtus pallium gerebant, cum irent foras,sed
iam deposuerunt, nec ad præsens portant,ferè nul-
lum habens monasterium extra Marchiam Anconi-
tanam,& Triuisanam,refert Aldan.*in compendio Ca-
non.resol.l.1.tit.19.de Relig.n.63.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Religiosis S. Hieronymi de
Fessulis agentes.*

2 *Eremita S.Hieronymi de Fessulis à quo, & quando
instituti? & confirmati?*

3 *Eremitæ S. Hieronymi de Fessulis ab vno Generali
reguntur,qui ad triennium eligitur.*

4 *Habitus Eremitarum sancti Hieronymi de Fessulis
qualis.*

Eremitæ S. Hieronymi de Fessulis.

COLLECT. CCCXXXII.

DE his Polydor.Virgil.*de inuentor.rerum l.7.c.3.* 5
Romao. Vgolin. *huius Congregationis alumnus
in historia Conuentus S. Mariæ gratiarum Brixiæ*, Ca-
rolus Binooius *in chronicis Religionis MS.* Gualter
in tabul.chronograph.sæculo 15.pag.717. Siluest. Ma-
rul.*in occeano Relig.lib.4 pag.327.*Paulus Morigia *in
origine Relig.l.1.c.42.*Carol.de Tapia *in auth.ingressi
C.de sacros.Eccl.verbo monasteria c.25.n.22.cum seq.*
Azor.*instit.moral.p.1.l.13.c.11.q.8.vers.anno Domini*
1406. Ioseph.Micheli *en el thesoro de Religione, fol.
307.verso,* Ascan.Tamburin.*de iure Abbatum tom.2.
disp.24.q.4.n.72.*

Eremitarum S.Hieronymi in Fessulis ordo,sic di- 2
ctus quod Fessulis nobili quondam Tusciæ Vrbe,
cuius nunc vestigia vix extant,non longè à Floren-
tia incœperit, institutus à Carolo Romena Comite
montis Granelli,Oppidum est ad radices Apennini
quinque leucis distans à Cassena) sub regula sancti
Augustini anno 1406.Pontifice Gregorio XII.Im-
peratoribus Occidentis Roberto, Orientis Andro-
nico III. Huius Congregationis regularem vitam
approbauit Innocentius VII. & ad Religionem re-
cipi posse decreuit Gregorios XII. constit.3. incip:
sacrum de anno 1415. apud Laërt.Cherubin.*tom.1.
Bullarij pag.243.*Eam iterum approbauit sub regula
S.Augustini,multáque circa Capitulum generale,&
Prælatorum electiones edixit.*Eugenius IV.const.21.*
incipient.*super gregem 7.Kalend.Augusti* 1441.apud
Laërt.Cherub.*in Bullario tom.1.pag.*190.

Eremitæ S.Hieronymi de Fessulis ab vno Gene- 3
rali reguntur, qui primum eligebatur ad biennium
nunc verò ex concessione Gregorij XIII.ad trien-
nium eligitur.Italiam non egrediuntur,vbi enume-
rans Conuentus 62. Vtuntur habitu griseo, pallio 4
ad collum rugato,vt refert Aldan. *in compendio Ca-
non. resol.lib.1.tit.19. de Religion.n.64.*

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Eremitæ Montis Senarij quando inceperint, & sub qua regula?*
2 *Eremus Montis Senarij gubernatur à Priore Fratrum seruorum Annunciatæ Florentia.*
3 *Carnibus nusquam vesci possunt Eremitæ Montis Senarij non infirmi.*
4 *Ieiuniū in pane & aqua pro quarta feria mitigatur.*

Eremitæ Seruitæ Montis Senarij.

COLLECT. CCCXXXIII.

1 EREmitæ Montis Senarij sub Ordine Seruitarum suot, sed reformato, inceperunt anno 1593. & confirmationem obtinuerunt à Clemente VIII. de anno 1595. dicuntur Montis Senarij, quia in eo viuunt, qui distat à Florentia tertio tantum lapide, & in monasterio ibi ædificato sepulta sunt septem primorum Patrum fundatorum corpora in vno eodemque Altari, reguntur ab eodem Seruitarum Generali, vtuntur eodem habitu atque seruitio, sed viliori, incedunt nudis pedibus, Ascan. Tamburin. *de iure Ab-*
2 *batum tom. 2. disp. 24. quæst. 4. num. 63.* Eremus Montis Senarij gubernabatur à Priore Fratrum seruorum B. Mariæ Domus Annunciatæ in ciuitate Florentiæ ex Const. 80. *Clementis VIII.* incip. *Decet* 22. *Octobris* 1593. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 3. pag.* 126. aliàs *pag.* 91.

3 Eremitæ Montis Senarij noo infirmi nunquam carnibus vesci possunt, & secunda, quarta, & sexta feriis ieiunant, & in quadragesima, & Aduentu pane & aqua: ab eremo nulla ex causa diuertere possunt. *Clemens VIII d. Constit.* 80. incip. *Decet.*

4 Eremitarum Montis Senarij ieiunium in pane & aqua pro quarta feria mitigat, datque potestatem deputatis à Capitulo Conuentuali Eremi montis Senarij nouitios recipiendi *Paulus V. constit.* 76. incip. *Sedis Apostolica de anno* 1612. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag.* 312. aliàs *pag.* 228.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Euangelio agentes.*
2 *Episcopo tantum osculandus porrigitur Euangelij textus.*
3 *Episcopo extra suam diœcesim deosculandus non debet porrigi Euangelij textus.*
4 *Textus Euangelij osculandus porrigi debet tantum Episcopo, vel in eius absentia celebranti.*
5 *Gubernatoribus ciuitatum osculandus non debet porrigi Euangelij textus.*
6 *Euangelium non traditur osculandum nisi Episcopis, Prælatis maioribus, & Principibus magnis.*
7 *Epistolam & Euangelium cantare possunt Canonici quando aliqua Dignitas, & Canonicus celebrat.*

Euangelium.

COLLECT. CCCXXXIV.

1 DE Euangelio Ioseph. Langius *in poliantea*, Iodoch. Lorich. *in thesauro nouo Theolog.* Petrus Bar *bos. Apost. Decis. Sum.* Cresper. *in summ. Catholica Fidei verbo Euangelium*, Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 10. c. 34. quæst. 9.* Gauant. *in Rub. Missalis p. 1. tit. 10. n. 6.* Simon Vaz Barbosa frater meus *in tract. de significatis mysteriosis Sacrificij Missæ cap. 40. de Euangelio.* Ego ipse *in collect. ad Conc. Trid. sess. 22. de Sacrificio Missæ cap. 1. n. 12.*

Euangelij textus vni tantum, & digniori, id est Episcopo, osculandus porrigitur. *Sacr. Congr. Rit. in Cæsaraugustana 2. Augusti* 1608. *& in nullius prouincia Baren. 24. Augusti* 1609. apud Aldan. *in compendio Canonic. resol. l. 2. tit. 18. n. 23.* 2

Euangelij textus non debet deosculandus porrigi Episcopo extra suam diœcesim. *Sacr. Congr. Rit. in Iadren. 3. Octobris* 1618. quam refert Aldan. *d. lib. 2. tit. 18. n. 25.* 3

Euangelij textus osculandus porrigi debet tantum Episcopo, si præsens est, vel in eius absentia celebranti tantum, non autem domino loci, aut Commendatario, vel eius procuratori. *S. Congr. Rit. in nullius Marruby 17. Septembris* 1611. penes Aldan. *d. tit. 18. num. 26.* Gauant. *in rub. Missalis p. 2. tit. 6. n. 2. in fine*, vbi quod nec defertur osculandus Vicario Apostol. ex *S. Cong. Episcop. & Regul. 22. & 28. Augusti* 1589. 4

Euangelij textus osculandus non debet porrigi gubernatoribus prouinciarum, nec in publicis, nec in priuatis Missis, sed à personis Ecclesiasticis, & ab Episcopo tantùm, & eo absente à solo celebrante osculari debet. *S. Cong. Rit. in Beneuentana 4. Septembris* 1592. *& in Lucerna 20. Decembris* 1601. *& in Cusentina 17. Iulij* 1604. *& in Strongolen. 4. Martij* 1606. *& in Tropien. 3. Iunij* 1617. quarum meminit Aldan. *d. tit. 18. n. 27.* 5

Euangelium non traditur osculandum nisi Episcopis, Prælatis maioribus, & Principibus magnis, non autem Gubernatoribus, & aliis ministris. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Amelphiten. 28. Augusti* 1589. quam citat Aldan. *d. tit. 18. n. 28.* 6

Euangelium & Epistolam cantare possunt Canonici, quando dignitas, vel Canonicus celebrat. *Sacr. Cong. Rit. in Neocrasten. 4. Martij* 1606. teste Aldan. *d. tit. 18. n. 29.* 7

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de sanctissima Eucharistia agentes.*
2 *Ecclesiæ præcepto satisfaciunt Eucharistiam sumentes infra octauam Paschatis Resurrectionis, aut in die Cœnæ Domini.*
3 *Renouandum est à Græcis singulis octo, aut quindecim diebus Eucharistiæ Sacramentum, quod pro infirmis asseruatur.*
4 *Fratres in die Paschatis non possunt administrare populo SS. Eucharistiam.*
5 *Parochiali Ecclesiæ quantumuis pauperi asseruari debet SS. Eucharistia.*
6 *Regulares sine causa ab Ordinario approbanda non possunt SS. Eucharistiam publicè adorandam exponere.*
7 *Sacramentum Eucharistiæ non est singulis diebus exponendum supra Altare, sed in quibusdam tantum solemnitatibus.*
8 *Confraternitates laicorum non debent tenere ex consuetudine Sacramentum Eucharistiæ sine licentia Episcopi.*
9 *Canonici Cathedralis debent deferre sanctissimam Eucharistiam in eius festo.*

10 *Dignitas prima quatenus celebret, siue ea non celebrante dignitas, seu Canonicus, qui Missam celebrauit, debet in processionibus, absente Episcopo deferre sanctissimam Eucharistiam.*

11 *Sacramentum Eucharistia propriis manibus à celebrante deferatur, non obstante quacunque consuetudine contraria.*

12 *Genuflectere semper debent Canonici, & Clerus dum eleuatur SS. Eucharistia, siue in choro existant, siue processionaliter incedant.*

13 *Feria quinta in Cœna Domini asseruari debet SS. Eucharistia sub vnica tantum claue retinenda per Sacerdotem in crastinum celebraturum.*

14 *Tertiariarum in Ecclesiis nullatenus teneri potest SS. Eucharistia, quando illæ solemnem professionem trium votorum non emittunt, nec in clausura viuunt.*

15 *Parasceue in die non est distribuenda aliis quàm infirmis SS. Eucharistia.*

16 *Ordinarius in Ecclesiis Regularium visitare non potest SS. Eucharistiam.*

17 *Eucharistia SS. ad agrotum adoranda deferri non debet, si eam ob tussim, aut aliàs sumere non potest pro viatico.*

Eucharistia Sanctissima.

Collect. CCCXXXV.

1 DE Eucharistia Stanislaus Osius, Rabanus Maurus, Petrus Thyreus, Lucas Pinellus, B. Laurentius Iustinianus, Ludouicus de Auila, Ioannes Gropperus, Ioannes Slotanus, Cælius Calcagninus, Christophorus Acorenus, Franciscus Costerius, Claudius Sainctes, Gregorius Nonius Coronel *de Republ. stat. tom. 1. lib. 1.* Iodoc. Coccius *in thesauro Catholico tom. 2. lib. 6.* Iosephus Liquianus *in eruditione Christiana discursu 25.* Petrus Auratus *parad. 29. cum duobus seqq.* Petrus Crespetius *in summ. Catholica Fidei verbo Eucharistia*, Thom. Bozz. *de signis Ecclesia tom. 2. lib. 13. & 14.* Card. Bellarmin. *in controuers. Catholic. lib. 1. de Eucharistia*, Lancel. & Cuchus *sub eodem tit.* Henriquez *in sum. lib. 8.* Petr. Sotus *in lect. de Eucharistia*, Bartholomæus ab Angelo *in examine Confess. dial. 4.* Zanard. *in direct. Confess. part. 1.* Gregorius de Valentia *tom. 4. disp. 6.* Ioan. de la Cruz *in direct. tract. de Eucharistia*, Suarez *tom. 3. disp. 33. cum seqq.* Petrus de Ochogauia *de sacrament. tract. de Eucharistia*, Gabr. Vasquez *in part. sancti Thoma tom. 3. quest. 73. disp. 177. cum sequentibus*, Petrus de Ledesma *in summ. part. 1.* Antonius Ragucius *in lucerna Parochor. tract. de Eucharistia*, Ludouic. de san Iuan *in summ. p. 1. tract. de Eucharistia*, Ægid. de Coninck *de sacram. tom. 1. quast. 73.* Molfes. *in summ. Theolog. Moralis tract. 3. c. 1. cum seqq.* Fernandes *in examine Theolog. Moral. part. 3. c. 4.* Bonacin. *de sacra. disp. 4. q. 2.* Filliuc. *in quast. Moral. tract. 4. de Euchar.* Paul. Layman *in Theologia Morali lib. 5. tract. 4.* Hurtado *de sacram. tom. 2.* Torreblanca *de iure spirit. l. 2. cap. 7. cum seqq.* Eminentissimus Card. Ioan de Lugo *tom. 1. de Venerabili Eucharistia Sacramento.*

2 Eucharistiam SS. sumentes infra octauam Paschalis Resurrectionis, aut in die Cœnæ Domini, præcepto Ecclesiæ satisfaciunt. *Eugenius IV. const. 2. incip. dispositione 3. Id. Nouemb. 1431.* apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 270.*

3 Eucharistia SS. quæ pro infirmis asseruatur singulis octo, aut quindecim diebus est renouanda à Græcis. *Clemens VIII. const. 34. incip. Sanctissimus §. 2. sub die 31. Augusti 1595.* apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag. 47.*

Eucharistiam SS. non possunt Fratres in die Paschatis administrare populo, stante quod in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expressè pro illa die. *Sacr. Congr. Conc. sub die 1. Martij 1619.* cuius memini *de officio, & potest. Parochi c. 10. n. 10.* & me citato Lezana *in sum. q. Regul. tom. 2. c. 1. n. 10. & tom. 3. verbo Eucharistia n. 1.* 4

Eucharistia SS. asseruari debet in Ecclesia Parochiali quantumuis pauperi. *Sacr. Cong. Conc. in Vrbinaten. 22. Martij 1594.* quam refert Sellius *in selectis Canon. c. 1. n. 74.* 5

Eucharistiam SS. publicè adorandam exponere non possunt Regulares sine causa ab Ordinario approbanda. *Sacr. Cong. Conc. in Neapolitana 17. Augusti 1630.* penes Lezanam *in sum. quast. Regul. tom. 2. c. 1. n. 26. & tom. 3. sub hoc verbo n. 41.* Et iterum Eucharistiam publicè exponere neque Regularibus neque Confraternitatibus laicorum quouis prætextu licet, absque speciali licentia proprij Ordinarij *Sacr. Congreg. Rit. sub die 26. Februarij 1626.* de qua Gauant. *in enchiridion Episcop. verbo Eucharistia n. 55.* Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. sub eodem verbo num. 3.* 6

Eucharistia SS. non est singulis diebus exponenda super Altare, sed in quibusdam tantum solemnitatibus. *Sacr. Cong. Rit. in Placentina prouincia Compostellana 4. Martij 1606.* apud Lezanam *d. tom. 3. verbo Eucharistia n. 24.* 7

Eucharistiam SS. ex consuetudine & priuilegio non decet teneri à laicorum Confraternitatibus sine licentia Episcopi. *Sacr. Congr. Rit. in Isolan. 10. Iunij 1604.* de qua meminerunt Lezana *d. verbo Eucharistia sub n. 24.* Anton. Ricciul. *Ecclesiasticarum lucubrat. l. 4. c. 6. n. 4. & 6.* Eadem *Sacr. Cong. in Asculana 3. Aprilis 1632.* quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol. 3. n. 15.* 8

Eucharistia SS. in eius festo debet deferri à Canonicis Cathedralis. *Sacr. Cong. Rit. in Tuscanen. 19. Augusti 1616.* quam adducit Sellius *d. c. 1. n. 75.* 9

Eucharistiam SS. in solemni eius festiuitate, & per octauā in processione deferre, absente, vel impedito Episcopo, ad primam dignitatem, vel ea impedita ad secundam, & successiuè ad tertiam, vel quartam, & omnibus dignitatibus absentibus, vel impeditis ad primum, vel secundum Canonicum pertinet. *Sacra Congr. Rit. in Baren. 19. Ianuarij 1628. & in Pisauren. 21. Martij 1609. & in Lamacen. 11. Nouembris 1614. & in Aretina 30. Ianuarij 1610.* quarum memini *in tract. de Canon. & dignit. cap. 5. n. 43.* vbi *num. 44.* eadem *Sacra Cong. in Innenacen. Maij 1609.* id procedere affirmo nisi ad alium pertineat absente Episcopo prædictam functionem facere iuxta Ecclesiæ Constitutiones, ac antiquam & immemorialem eiusdem Ecclesiæ consuetudinem. 10

Eucharistia Sanctissima à celebrante propriis manibus deferatur, non obstante quauis contraria consuetudine. *Sacra Cong. Rit. in Syracusana Modica 2. Junij 1618.* penes Lezana *dict. verbo Eucharistia n. 14. post med.* 11

Euchatistia Sanctissima dum eleuatur, Canonici & Clerus siue in choro existant, siue processionaliter incedant, semper debēt genuflectere. *S. Cong. Rit. in Osten. 2. Maij 1620.* quam citat Sellius *d. c. n. 76.* 12

Eucharistia SS. feria quinta in Cœna Domini sub vnica tantum claue retinenda per Sacerdotem in crastinum celebraturum asseruari debet, & nullo 13

modo

modo apud personas laicas, & seculares coiuscunq; status, gradus, & conditionis. *Sacra Congr. Rit. in Conuaton.* 22. *Nouembris* 1631. teste Lezana *dict. verbo Eucharistia num.* 24. *in fine*; quam declarationem eadem *Sacra Congr. in Caurien.* 15. *Decembris* 1632. intellexit in omnibus Ecclesiis tam secularibus, quàm Regularibus quouis modo à iurisdictione Ordinariorum exemptis, non obstante consuetudine in contrarium, & illius memini *in tract. de Parocho c.* 20. *n.* 51. & nouissimè *sub die* 13. *Septembris* 1642. *in vna Calagurisana* Collegiatæ de Victoria, eadem sacra Congr. decretis antiquis inhærendo respondit clauem Tabernaculi, in quo sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum feria quinta in cœna Domini asseruatur nequaquam laicis etiam illustribus tradendam esse, sed potius Dignitati, vel Canonico in crastinum celebraturo. Vidi originale.

14 Eucharistia SS. in Ecclesiis Tertiarianim, quæ professionem solemnem trium votorum non emittunt, nec in clausura viuunt, nullatenus teneri potest. *Sacra Congr. Episcopor. & Regul. die* 20. *Decembris* 1626. referentibus Gauant. *in enchirid. Episcop. verbo Eucharistia n.* 3. Ioao. Maria Nouat. *in lucerna Regul. sub eod. verbo n.* 2.

15 Eucharistia SS. non est distribuenda aliis quam infirmis in die Parasceue *Sacra Cong. Rit. sub die* 19. *Februarij* 1622. de qua memini *in tract. de officio, & potestate Parochi c.* 20. *n.* 16. Gauant. *in rub. Missal. p.* 4. *tit.* 9. *n.* 26.

16 Eucharistiam SS. in Ecclesiis Regularium visitare non potest Ordinarius. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Nicoteren. de anno* 1593. quam refert Sellius *d. c.* 1. *n.* 77.

17 Eucharistia SS. ad ægrotum adoranda deferri non debet si eam ob tussim, aut aliàs sumere non potest pro Viatico. *Sacra Congr. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Eucharistia* §. 5. Ludouic. S. Ioanne *de administr. Sacram. tit.* 4. *de Commun. n.* 30. quos refero *d. tract. de officio, & potest. Parochi c.* 20. *n.* 44.

S. Eulalia.

Collect. CCCXXXVI.

SAnctæ Eulaliæ Officium cum octaua vt possit celebrari in Ecclesia Barchinonen. etiamsi venerit in Quadragesima, iuxta antiquam consuetudinem conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Barchinonen.* 6. *Decembris* 1608. cuius meminit Aldan. *in compendio Canonic. resol. lib.* 2. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 70.

Eunuchus.

Collect. CCCXXXVII.

1 EVnuchorum, & spadonum vtroque testiculo carentium coniugia prohibuit, illosque ad ea contrahenda inhabiles declarauit, & de facto contracta inualida decreuit *Sixtus V. constit.* 59. incip. *Cum frequenter* 27. *Junij* 1587. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 581. aliàs *pag.* 442. io nouiss. impress. Qua de re eruditè & eleganter Basil. Pontius *variarum disp. part.* 1. *q.* 5. *scholastica c.* 7. & 8. disputat an matrimonium impotentium iure ecclesiastico sit validum, & quid de eunuchorum coniugiis spectato tantum iure naturæ, vbi *c.* 9. dictam Constitutionem Sixti V. ad litteram refert.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

S. Eutychius.

Collect. CCCXXXVIII.

SAncti Eutychij corpus in ciuitate Messanæ inuentorum pro tali habendum esse declarauit *Sacr. Congr. Rit. in Messanen.* 15. & 19. *Januarij* 1611. Et eius officium concedit sub die 26. Februarij eiusdem anni, & harum decisionum meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 72.

SVMMARIVM.

1 *Episcoporum examen instructio, seu inquisitio qualiter facienda?*

2 *Episcopi examen non est necessarium in beneficiis simplicibus, quæ non sunt de iurepatronatus, sed sunt ad collationem inferiorum.*

3 *Permutatione Parochialis cum beneficio simplici requiritur coram Episcopo examen nouum quoad Parochialem, sed absque concursu.*

4 *Canonicatus vacatione occurrente, si fiat ascensus requiritur nouum examen.*

5 *Episcopus quomodo debeat admittere examen eius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio coram eo controuertitur.*

6 *Præcedere debet examen requisitum à Concilio c.* 15. *sess.* 7. *de reform. quia dicitur de forma.*

7 *Episcopus, cui directa sunt Bullæ simplicis beneficij in forma Dignum, si prouidendus longè absit, aut ægrotet, potest delegare examen.*

8 *Vicariorum examen, & approbatio, qui ad curam animarum ponuntur in Ecclesiis vnitis Ordini S. Ioannis Hierosol. ad Episcopum pertinet.*

9 *Cœpti beneficiari in quolibet ascensu examinandi de nouo sunt, & per Ordinarium approbandi.*

10 *Ordinem illum sacrum habentes, quem requirit Canonicatus, non sunt examinandi de litteratura si petant ad illum admitti.*

11 *Episcopus tam in visitatione quàm extra potest iterum examinare super doctrina & litteratura Parochos approbatos ab antecessore tempore prouisionis Parochialium.*

12 *Idoneus repertus ad Canonicatum Cathedralis de quo fuerat à Sede Apost. prouisus, non debet ab Episcopo examinare ad suscipiendum Ordinem sacrum Canonicatui annexum.*

13 *Approbatus ad sacros Ordines à prædecessoribus Episcopis non comprehenduntur sub decreto Conc. sess.* 14. *c.* 3. *de reform.*

14 *Distributiones quotidianas amittunt, qui absentes à choro detinentur in examinandis Confessoribus, vel ordinandis.*

15 *Regulares prædicare volentes in Ecclesiis, quæ suorũ Ordinum non sunt, examinare potest Episcopus.*

16 *Regulares ab Episcopo prædecessore præuio examine ad Confessiones approbati, possunt iterum à successore examinari.*

Examen. Examinare.

Collect. CCCXXXIX.

EXamen, instructio, seu inquisitio Episcoporum qualiter facienda in Curia, & extra. *Greg. XV. constitut.* 6. incip. *Onus Apostolica Idib. May* 1591. 1 apud

apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 691. & adest noua instructio, de qua Ego ipse *de officio & potestate Episcopi p. 1. c. 5. post n. 4.*

2 Examen nouum quoad Parochialem, sed absque concursu requiritur, in permutatione Parochialis cum beneficio simplici coram Ordinario. *Sacra Congreg. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. c. 2. n.* 162. *cum seqq.* quem refero *in Collect. ad Trid. sess. 7. cap.* 13. *num.* 10.

3 Examen Episcopi non est necessarium in beneficiis simplicibus, quæ non sunt de iurepatronatus, sed sunt ad collationem inferiorum. *Sacra Congreg. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 3. num.* 19. & Stephan. D'aluin *de Episcop. & Abbatum potest. cap.* 13. *num.* 7.

4 Examen nouum requiritur in quolibet ascensu, qui fit in aliquibus Ecclesiis occurrente vacatione Canonicatus, ad quem solet institui antiquior Portionatius, ad Portionem antiquior beneficiatus, ad beneficium antiquior expectans. *Sacr. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 3. n.* 19. quem refero *in collect. ad Trid. sess. 7. c.* 13. *n.* 4.

5 Examen eius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram Episcopo, debet ipse admittere, facta tamen per ipsum Episcopum protestatione de iuribus suis, & sine eorum præiudicio, vel committere alteri Episcopo viciniori. *Sacr. Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n.* 19. quem refero *in collect. ad d. cap.* 13. *num.* 13.

6 Examen requisitum à *Concilio cap. 13. sess. 7. de reform.* dicitur de forma, & debet præcedere. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *in selectu Canon. cap.* 21. *num.* 70.

7 Examen delegari potest ab Episcopo, cui directæ sunt Bullæ alicuius simplicis beneficij conferendi clerico absenti in forma Dignum, præsertim si is longè absit, aut ægrotet. *Sac. Congr. Conc.* quam citat Sellius *d. cap. 21. n.* 70.

8 Examen & approbatio Vicariorum ad curam animarum positorum in Ecclesiis vnitis Ordini sancti Ioannis Hierosolymitani, ad Episcopum pertinet. *Sacra Congreg. Conc. in Augustana 4. Decembr.* 1631. cuius meminit Bonfadin. *in thesauro Eccles. decis. resol.* 43. *num.* 12.

9 Examinandi de nouo sunt, & per Ordinarium approbandi cœpti beneficiati in quolibet ascensu. *Sacra Cong. Conc.* referente Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gl.* 34. *num.* 74.

10 Examinandi non sunt de litteratura illi, qui Diaconi, vel Subdiaconi, aut Presbyteri sunt, petúntque admitti ad Cathedralis Ecclesiæ Canonicatus, qui cum Ordinem sacrum, quem ipsi habent, requirunt sibi in forma dignum collatos; ij verò, qui sacros Ordines nondum susceperunt, examinandi sunt an illa habeant adiumenta doctrinæ, quæ ex præscripto sacri Concilij Tridentini necessaria sunt illi sacro Ordini, qui Canonicatui, quem consequi volût, erit annexus. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 6. cap. 1. n.* 23. quem refero *de Canon. & dignit. c. 13. n.* 8.

11 Examinare iterum potest Episcopus tam in visitatione, quàm extra super doctrina, & litteratura Parochos approbatos ab antecessoribus tempore prouisionis Parochialium. *Sacra Congregat. Concil. in Placentina 28. Augusti* 1628. apud Sellium *dict. cap. 21. n.* 72.

12 Examinatus in Curia, & idoneus repertus ad Canonicatum Cathedralis in partibus existentem, & de eo à Sede Apostolica prouisus, si postea ad Ordinem sacrum eidem Canonicatui annexum promoueri voluerit, non debet ab Episcopo loci iterum examinari. *Sacra Congr. Conc. sub die 12. Febr.* 1598. penes Sellium *d. c. 21. n.* 73.

Examinati & approbati ad sacros Ordines à prædecessoribus Episcopis non comprehenduntur sub decreto Concilij *sess. 14. c. 3. de reform.* nisi noua causa post promotionem superueniat. *Sacra Cong. Conc.* de qua meminit Gonzal. *ad regul. 8. Cancel. gloss. 4. num.* 85. 13

Examinatores si in examinandis Confessoribus vel ordinandis detenti à choro absunt, pro illo tempore distributiones quotidianas amittunt. *Sac. Cong. Episcop. & Regul. sub die 22. Martij* 1600. quam citat Sellius *d. cap. 21. n.* 74. Et iterum. Examinatores Canonici propter examen, nisi assistant Horis Canonicis, non lucrantur distributiones quotidianas. *Sacra Congr. Rit. in Pacen. 17. Martij* 1617. ex eodem Sellio *d. c. 21. n.* 75. 14

Examinare potest Episcopos Regulares prædicare volentes in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum nó sunt. *Sacra Congr. Conc. in Vgentin. 22. Januar.* 1628. referente Sellio *d. c. 21. n.* 76. 15

Examinati rursus possunt ab Episcopo successore Regulares semel ab Episcopo antecessore præuio examine approbati etiam ad confessiones personarum secularium audiendas, iuxta constitutionem fa. mem. Pij V. quæ incip. Romani. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die 23. Nouembr.* 1629. Et *Sacra Cong. Conc. sub die 7. Januarij* 1630. quarum meminit Sellius *d. c. 21. n.* 77. 16

SVMMARIVM.

1 *Examen promouendorum ad Ecclesias Parochiales per concursum qua forma faciendum?*

2 *Parochialis Ecclesia quoties contigerit vacare, examen per concursum faciendum.*

3 *Concursus examen si vno die finiri non possit, debet in alia sessione terminari.*

4 *Cessio iurium in fauorem eius, qui prætendit habere ius requirit examen per concursum.*

5 *Episcopus seu eius Vicarius possunt accedere in concursu vbi vota sunt parta, vel singularia.*

6 *Vnus tantùm approbari & examinari potest si ille tantùm ad concursum comparuerit intra terminum.*

7 *Parochialium de iurepatronatus laicorum in vacatione examen per concursum requiritur, quando plures sunt præsentati inter ipsos tantùm.*

Concursu non consequuntur.
- 8 *Prioratus Regulares curam animarum habentes Beneficia Regularia Curata commendari solita.*
- 9 *Dignitas, Parochiali accessoriè vnita.*
- 10 *Abbatia Parochiali perpetuò & accessoriè vnita.*
- 11 *Permutatio Ecclesiarum Parochialium.*
- 12 *Dignitas habens curam animarum in Collegiata.*
- 13 *Parochialis, quam quis acquirit per ingressum.*
- 14 *Parochialis iurispatronatus laicorum.*

15 *Præsentatus à patronis laicis ad Ecclesiam Parochialem de iurepatronatus laicorum sufficit examinari cum aliis examinatoribus nō synodalibus.*

16 *Prouisio*

16 *Provisiones à Sede Apost. facta examen per concursum non requirunt.*

17 *Mansionaria, vel hebdomadariæ in Cathedralibus, vel Collegiatis non requirunt examen per concursum.*

Examen Concursus.

COLLECT. CCCXL.

1 EXamen promouendorum ad Ecclesias Parochiales per concursum iuxta formam à Concilio Tridentino traditam est faciendum. *Pius V. const.* 53. incip. *In conferendu* 15. *Kalend. Aprilis* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 219. aliàs *pag.* 165. in nouissima impress. & apud me *de officio, & potest. Episcop. p.* 3. *alleg.* 60. *post n.* 1 5.

2 Examen per concursum faciendum est, quoties cõtigerit vacare Parochialis Ecclesia, nec ideo à decretis Concilij Tridentini recedendum eo quod rixæ & tumultus oriantur, & alia forsan peiora sequantur. Quod verò ad propositionem edicti publicè attinet, hoc totum positum est arbitrio ipsius Episcopi faciat necne, nisi Prouincialis Synodus aliquid circa hoc præcisè statuerit, quod obseruandum erit. *Sacr. Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 9. *c.* 2. *n.* 37.

3 Examen concursus si vno die finiri non possit debet in alia sessione terminari, at si aliqualis suspicio habeatur quod examinandi secundo die possint notitiam habere dubiorum prima die propositorum, tunc poterunt cum nouis interrogationibus examinari. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. sub die* 20. *Iulij* 1595. cuius memini *de officio, & potest. Parochi cap.* 2. *num.* 53.

4 Examen per concursum, & expressio beneficiorum, aut valoris est necessaria in cessione iuriam in fauorem alius, qui prætendit habere ius, si vera lis fuerit. *Sacr. Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 9. *c.* 2. *n.* 160.

5 Examen est faciendum coram Episcopo, vel eius Vicario absque ipsorum voto decisiuo, & tantum illi possunt accedere, vbi vota sunt paria, vel singularia. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *num.* 36.

6 Examinari solum potest & approbari vnus si illa tantum ad concursum comparauerit intra terminum *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 215.

7 Examen per concursum requiritur in vacatione Parochialium de iurepatronatus laicorum quando plures sunt præsentati inter ipsos tantum, & ex iis, qui facto examine idonei ab examinatoribus renunciati fuerint, Episcopus eum eligit, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illum, & non alium instituat, iuxta decretum *Conc. Trid. sess.* 24. *de reform. cap.* 18. *Sacra Congr. Conc.* testibus Marescot. *var. lib.* 1. *cap.* 53. *num.* 11. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gl.* 6. *num.* 118. Nicol. Garc. *de benefic. pag.* 9. *cap.* 2. *num.* 256. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 18. *vers. euenientie*, Moderno Hisp. *de protect. Regia tom.* 1. *p.* 3. *c.* 9. *num.* 134.

8 Examen per concursum non requiritur in Prioratibus Regularibus curam animarum habentibus, necnon in beneficiis Regularibus Curatis commendari solitis. *Sacra Congr. Concil. in Taurina* 3. *Augusti* 1600. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo examen num.* 3. Et iterum. Examen per concursum non requiritur in Prioratibus Regularibus habentibus curam animarum solitis commendari sæcularibus. *Eadem S. Cong. Conc. sub die* 26. *Iulij* 1590. referentibus Nicol. Garcia *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 199. & Ioan. Maria Nouar. *d. loco n.* 3.

Examen per concursum non est necessarium in Dignitate, quæ Parochialem perpetuò, & accessoriè vnitam habet. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *c.* 2. *n.* 193. 9

Examen per concursum non desideratur in prouisione Abbatiæ, tametsi vnita sit ei Parochialis Ecclesia, dummodo hæc vnio auctoritate Sedis Apost. ac perpetuo, & accessoriè facta sit. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 193. 10

Examen per concursum non requiritur in permutationibus Ecclesiarum Parochialium, si tamen adsit magna inæqualitas numeri Parochianorum, vel permutantes non fuissent examinati eo tempore, quo Parochiales adepti sunt, tunc illo examinandi erunt sed absque concursu; At si fiat permutatio cum beneficio simplici erit necessarium examen, sed non per concursum *Sacra Cong. Conc.* quam citat Nicol. Garcia *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 195. 11

Examen per concursum non est necessarium in Dignitatibus habentibus curam animarum in Collegiatis. *Sacra Congreg. Conc.* de qua meminit Massob. *in praxi habendi concursum requis.* 1. *dub.* 16. *num.* 5. 12

Examen per concursum non est necessarium in Parochialibus, quas quis acquirit per regressum si eam aliquando possedit. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 168. 13

Examen per concursum fieri non debet in vacatione Parochialium, quæ sunt iurispatronatus laicorum, sed sufficit quod deputatus à patronis examinetur ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis, & idoneus iudicetur. *Sacra Congr. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Parochia* §. 7. Nicol. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 255. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 5. *num.* 18. Moderno Hispano *de Regia protect. tom.* 1. *p.* 3. *c.* 9. *à n.* 105. quos cum aliis refero *de officio & potest. Episcop. p.* 3. *alleg.* 60. *n.* 8. Et iterum. Examinari coram aliis examinatoribus non Synodalibus sufficit præsentatum à patronis laicis ad Ecclesiam Parochialem de iurepatronatus laicorum. *Sacra Congr. Conc. sub die* 19. *Decembris* 1630. quam refert Sellius *in selectis Canon. c.* 34. *n.* 75. 14 15

Examen per concursum non est necessarium, nec de iure fieri debet in prouisionibus à Seda Apost. factis, quia dum ex Papæ commissione, quis examinatus, & approbatus fuerit Romæ, debet haberi tanquam si fuisset examinatus, & approbatus per concursum. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *num.* 160. 16

Examen per concursum non est necessarium in Dignitatibus, & Mansionariis, seu Hebdomadariis habentibus curam animarum in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *dicta p.* 9. *c.* 2. *n.* 181. 17

Vide in verbo *Concursus Collect.* 101.

SVMMARIVM.

1 *Examinatores, qui ab Episcopo propositi fuerint, à Synodo tam per vota secreta quam aperta possunt probari.*

2 *Examinatores vt non possint esse pauciores quam tres statuit præcisè Concilium.*

3 *Examinatores plusquam tres potest Episcopus adhibere in concursu, sed non pauciores.*

4 *Examinatores Synodales in Synodo ad ſummum viginti eligi poſſunt.*

5 *Examinatores Synodales ſunt eligendi, qui ſint Magiſtri, ſeu Doctores, aut licentiati.*

6 *Dignitatis ſub nomine non poſſunt eligi examinatores, ſed tantum ſpecialis perſona.*

7 *Examinatores antiqui durant niſi in vltima Synodo ſint electi noui.*

8 *Anno elapſo ſi aliqui ex Synodalibus examinatoribus mortui fuerint, Officium omnium expirat.*

9 *Condemnati de adulterio, ſententia tranſitum in rem iudicatam faciente, non ſunt ad examen vocandi ſi fuerint Examinatores Synodales.*

10 *Epiſcopus anno elapſo deputationis examinatorum non poteſt in loco demortuorum, vel legitimè impeditorum alios ſubrogare.*

11 *Examinatores omnes ſi intra annum deputationis mortui fuerint, quid agere debeat Epiſcopus, oſtenditur.*

12 & 13 *Examinatores aliqui ſi intra annum ſuæ electionis mortui fuerint, quid agere debeat Epiſcopus.*

14 *Examinatoribus tribus ſtantibus vel pluribus Synodalibus in vltima Synodo ab annis 14. celebrata deputatis, quomodo examen concurſus faciendum?*

15 *Approbatus dicitur in concurſu qui vltra dimidiam vocum fuerit conſequutus, quamuis alius omnia ſuffragia proſpera reportauerit.*

16 *Epiſcopo renuntiare debent examinatores Synodales eos quos idoneos reppererint.*

17 *Vota ſua debent inter ſe palam examinatores Synodales conferre.*

18 *Relationem circa mores, ætatem, & reliqua debent facere examinatores Synod.*

19 *Aprobatus, cuius mores ſunt cogniti debet præferri alij doctiori, cuius mores ignorantur.*

20 *Vota ſua dare debent examinatores Synodales, ſed Epiſcop. non debet ex collatione Votorum eligere.*

21 *Epiſcopo, non verò examinatoribus pertinet iudicare quis ex concurrentibus ad Parochialem ſit magis idoneus.*

22 *Stipendium aliquod ſtatuere non poteſt Ordinarius examinatoribus deputatis in Synodo.*

Examinatores Synodales.

Collect. CCCXLI.

1 Examinatores, qui ab Epiſcopo propoſiti fuerint à Synodo tam per vota ſecreta quàm aperta poſſunt probari, & Epiſcopus eum modum in probatione ſeruari faciat quem magis expedire iudicauerit. *Sacra Cong. Conc.* teſte Pialec. *in praxi Epiſcop. p. 2. c. 2. n. 4.*

2 Examinatores vt ſint tres non ſtatuit præcisè concilium, ſed quod non poſſint adeſſe pauciores quam tres, ita quod ſi tres ſunt tantum examinatores, vota non poſſunt eſſe paria, ſed ſingularia, quando ſinguli ſingulos approbant, & tres examinatores debent adhiberi in Parochialibus etiam modici valoris, & ſatisfactum erit decreto *Concilij ſeſſ. 24. cap. 18. de reform.* ſi tertius examinator examinauerit, & ſit præſens in approbatione, licet votum ſuum non explicauerit. *Sacr. Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benef. p. 8. c. 2. n. 53.*

3 Examinatores pluſquam tres poteſt Epiſcopus adhibere in concurſu, ſed non pauciores. *Sac. Cong. Concil.* atteſtantibus Nicol. Garcia *de benef. p. 5. c. 9 num. 52.* Maſſobr. *in praxi habendi concurſum req. 22. du'. 1.* Modern. Hiſp. *de Regia poteſt. tom. 1. p. 3. cap. 9. num. 66.*

4 Examinatores Synodales in Synodo ad ſummum viginti eligi poſſunt. *Sacr. Cong. Conc. in Cæſaraugustana 13. Martij 1623.* quam refert Aldan. *in compendio Canon. reſ. lib. 3. tit. 7. n. 18.*

5 Examinatores Synodales ſunt eligendi qui ſint Magiſtri, ſeu Doctores, aut licentiati in Theologia, vel iure Canonico ſi extent, alioquin alij Clerici ſunt eligendi, qui ad id videbuntur magis idonei. *Sacr. Congr. Conc. in Saonen. 19. Februarij 1628.* cuius meminit Maſſobr. *in praxi habendi concurſum req. 11. dub. 21. n. 17.* Eadem *S. Cong. in Turritana 10. Martij 1629.* de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Examinatores n. 1.* Ego *de officio, & poteſt. Parochi c. 2. n. 73.*

6 Examinatores non poſſunt eligi ſub nomine Dignitatis, ſed tantum ſpecialis perſonæ. *Sacr. Congr. Conc. in Sutrina,* de qua memini *d. tract. de Officio, & poteſt. Parochi c. 2. n. 56. in fine.*

7 Examinatores antiqui durant niſi in vltima Synodo ſint electi noui. *S. Cong. Conc. in Monopolitana 13. Iulij 1630.* apud me *d. c. 2. n. 67.*

8 Examinatores Synodales durant donec alij in Synodo deputati fuerint, verum ſi anno elapſo, aliqui ex eis mortui fuerint, officium omnium expirat. *S. Congr. Conc.* teſtibus Galet. *in margarita caſuum Conſcient. verbo examinatores 1.* Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 2. in addit. num. 75.* Marc. Anton. Genuenſ. *in praxi Archiep. Neapol. c. 66. num. 17.* Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ. 12. dub. 4. num. 3.* quos cum aliis refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 60. num. 48.* Nihilominus in caſu occurrenti nouiſſimè ſic cenſuit. Examinatores ſex ſi adhuc ſuperſint ex deputatis in vltima Synodo elapſo anno à die eius celebrationis concurſus coram eiſdem habitus eſt validus. *Eadem ſacra Congr. Conc. ſub die 11. Maij 1631.* quam citat Bonfadin. *in theſauro Eccleſ. deciſ. reſol. 12. n. 23.*

9 Examinatores Synodales qui fuerunt condemnati de adulterio, ſententia tranſitum in rem iudicatam faciête, non ſunt adhibendi, quia ſunt infames. Si verò cauſa pendet per appellationem, poſſunt adhiberi, ſed non eſt poteſt conueniens. *S. Cong. Conc. in Vaſionen. 13. Nouembris 1627.* quam cito *de officio & poteſt Parochi c. 2. n. 62.*

10 Examinatorum deputationis elapſo anno non eſt Epiſcopo permiſſum iiſdem abſentibus, vel aliis legitimis impeditis alios in eorum loco ſubrogare, neque loco examinatorum vſque ad nouam Synodum. *Eadem S. Cong. Conc. in d. Vaſionen.*

11 Examinatores Synodales quando omnes intra annum deputationis mortui fuerint, tunc Epiſcopus examinatoribus antiquis, Synodalibus, ſi fuerint, ſubroget alios non pauciores quam ſex & ſi non exiſtant ſex examinatores antiqui Synodales, qui ad hunc numerum aſcendant, tunc Epiſcopus eligat illos qui fuerint, & alios ſuppleat de nouo, approbatos tamen à Capitulo vſque ad numeri prædicti complementum: verum ſi nulli antiqui examinatores Synodales ſuperſtites fuerint, tunc Epiſcopus nouos examinatores probitate & ſcientia idoneos, qui à Capitulo approbati ſint, non pauciores dicto numero ſubſtituat. Et veniente vacatione cuiuſlibet Parochialis Eccleſiæ, Epiſcopus debebit ex prædictis examinatoribus eligere tres, qui cum eo examen iuxta decretum Conc. cap. 18. ſeſſ. 24. de reform. perficiant. Officium autem prædictorum omnium

nium examinatorum subrogatorum expirat cùm primum aduenerit tempus, nouam synodum celebrandi iuata *cap. 2. sess. 24. de reform. Sac. Cong. Conc. in Panormitana*, ea declaratione san. mem. Clement. VIII. quam commemorat Aldan. *d. l. 3. tit. 7. n. 19.*

12 Examinatorum aliqui si intra annum suæ electionis mortui fuerint, tota facultas examinandi vnà cum Episcopo ad superstites, etiamsi vnus tantùm superesset, spectare debet eo anno durante, sed in locum demortuorum eligendi alij cum approbatione Capituli. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 8.* Massobr. *d. requis. 12. dub. 2.* Modernum Hisp. *d. c. 9. n. 70. cum seqq.*

13 Examinatores si omnes decedant, vel in longinquas partes recedant, Episcopus intra annum ad celebrandam synodum ex antiquis, qui fuerint sex non pauciores, subrogare debet, & si non extabunt tot antiqui, eligere potest illos, qui extabunt, & alios supplere de nouo approbatos à Capitulo vsque ad sex, quod si nulli antiqui extiterint, nouos tunc à Capitulo probandos non pauciores sex deputare debet vsque ad futuram synodum in fine anni à postrema synodo celebrandam. *Sacr. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 73.* Massobr. *d. requis. 12. dub. 3.* Modern. Hisp. *d. c. 9. n. 71.*

14 Examinatoribus tribus stantibus, vel pluribus synodalibus in vltima synodo ab annis 14. vel circiter celebrata deputatis, & stante obseruantia dictæ vltimæ synodi in ea diœcesi, concursus & examen cuiusdam Parochialis factum ab aliis examinatoribus ab Ordinario, vel eius Vicario deputatis, non interueniente in dicto examine nisi vno dictorum examinatorum synodalium in dicta Synodo deputatorum, est factum contra formam Concilij, collatio est nulla, ac ex constitutione san. mem. Pij V. Sedi Apost. reseruata. *Sac. Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 81. & 84.*

15 Examinatis pluribus si aliqui vltra dimidiam vocum fuerint consequuti, & vnus omnia suffragia prospera reportauit, Episcopus facta per examinatores relatione potest postposito illo, in quem omnia suffragia confluxerunt, alium ex eis eligere, qui vltra dimidiam vocum habuerint, cùm omnes approbati dicantur. *Sacr. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 109.*

16 Examinatores peracto examine debent eos ex communi sententia renunciare Episcopo, quos idoneos repererint. *S. Cong. Conc.* attestantibus Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 2. n. 104.* Modern. Hisp. *de Regia protect. tom. 1. p. 3. c. 9. n. 79.*

17 Examinatorum vota licet Concilium non expresserit an palam, vel secretè fieri debeant, magis tamen expedit, vt examinatores palam inter se sua vota conferant, deinde notario iubeant vt in actis suis simpliciter scribat Titium approbatum idoneum, Scium verò reprobatum, vt Romæ fit. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 107.*

18 Examinatores tenentur facere relationem etiam circa mores, ætatem, reliqua, & debent renunciare quotquot idonei iudicati fuerint, Episcopus verò debet ex iis qui renunciati fuerint, magis idoneum eligere *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 5. c. 7. num. 11. & p. 6. c. 2. num. 237. & p. 9. cap. 2. num. 108.*

19 Examinatoribus approbantibus aliquem tanquam magis idoneum in scientia, cuius tamen mores ignorantur, & habentibus alium non tam doctum, sed ab eis cognitum, & approbatum, in omnibus hic vltimus est præferendus. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 111.*

Examinatores debent vota sua dare, sed Episcopus non tenetur ex collatione votorum eligere, potest tamen cui maluerit ex approbatis beneficium conferre, non habita ratione calculorum ipsorum votorum, at debet expectare vt examinatores renuntient quos iudicauerint idoneos. *Sacr. Congr. Concil.* cuius meminit Massubr. *in praxi habendi concursum req. 4. dub. 4.* 20

Examinatoribus non pertinet, sed solum Episcopo iudicare quis ex concurrentibus ad Parochialem vacantem sit magis idoneus. *Sacr. Congr. Conc.* testibus Zerola *in praxi Episcop. p. 1. verbo Parochia §. 2.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. n. 58.* 21

Examinatoribus deputatis in Synodo pro concursu Parochialium non potest Ordinarius statuere aliquod stipendium etiam minimum: & si Synodus diœcesana secus statuerit, decretum esset irritum, & nullum. *S. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 174.* Massobr. *in d. praxi requis. 15. dub. 1.* quod cum aliis refero *d. p. 3. alleg. 60. n. 53.* 22

SVMMARIVM.

1 *Executor in ferenda sententia excommunicationis non tenetur seruare formam decreti Concil. quando datur facultas in litteris Apost. excommunicandi morosum in solutione pensionis.*

2 *Capellanum Fratrem Religionis Hierosolymitanæ quando excommunicare possit Episcopus?*

3 *Regulares excommunicari possunt per Episcopos in casibus, in quibus illis subsunt.*

4 *Excommunicationes ad finem reuelationis in Abbatiis nullius diœcesis conceduntur à Sede Apostolica.*

5 *Excommunicatus quando Ecclesiastica sepultura tradendus sit?*

Excommunicare. Excommunicatio.

Collect. CCCXLII.

EXcommunicandi morosum in solutione pensionis quando datur facultas in litteris Apost. non tenetur executor in ferenda sententia excommunicationis seruare formam decreti. *Concilij sess. 25. c. 3. de reform.* nec huiusmodi facultas censetur data in subsidium. *Sacr. Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 1. c. 5. n. 587.* 1

Excommunicare potest Episcopus Fratrem Capellanum Religionis Hierosolymitanæ, qui administrauit redditus Parochialis secularis, citatum ab Episcopo in visitatione ad reddendam rationem, & non comparentem. *Sacra Cong. Conc. in Vulturarien. 7. Septembr. 1610.* penes Lezanam *in sum. q. Regul. tom. 1. c. 5. n. 49.* 2

Excommunicari possunt Regulares per Episcopos locorum Ordinarios in casibus, in quibus illis subsunt, si contra faciant. *S. Congr. Conc. in Neobien. 7. Febr. 1633.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo excommunicare n. 1.* 3

Excommunicationes ad finem reuelationis in Abbatiis nullius diœcesis à nemine, neque à vicinis Episcopis, præterquam a Sede Apostol. decerni possunt. *Sacra Congregat. Concil. in Theatina Kalend. Februarij 1572.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. c. 8. num. 95.* 4

5 Excommunicatus si in mortis articulo dicit, *Confessione Madona santissima aiuta me* Ecclesiasticæ sepulturæ tradi debet. *Sacr. Cong. Episcop.& Regul. in Nolana* 19. *July* 1619. quam refert Sellius *in select. Canon.c.*37.*n.*14.

Excommissa.

Collect. CCCXLIII.

EXcommissæ circa electionem, vitam, & mortem Papæ, ac electionem Cardinalium, vbique prohibentur, & quicquid earum causa datum, acceptum promissum, & solui mandatum fuerit, piis locis, vbi illæ fiunt, statim acquiritur, sine aliqua compositione, vel transactione. *Gregorius XIV. constit.*4.incip. *Cogit* 12. *Kalend. Aprilis* 1591. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*2.*pag.*688. aliàs *pag.*527. in nouissima impress. & illius memoriæ Zerola *in praxi Episcop.part.*2.*verbo Excommissa*, Bonacina *de legitima summi Pontificis electione disp.*2.*q.*1.*in princ.* Ego ipse *de iure Ecclesiastico vniuerso l.*1.*c.*1.*n.*67.

Excusatum subsidium, vide in verbo *subsidium collect.*687.*à n.*8.

SVMMARIVM.

1 *Hospitalium, & leprosariorum aduersus administratores condemnatos ad ipsum Ordinarium spectat.*

2 *Episcopi sunt executores piarum dispositionum cumulatiuè ad alios inferiores.*

3 *Episcopo, seu eius Officialibus pro causa laboris nihil dare debent executores vltimarum voluntatum.*

Executio, Executores.

Collect. CCCXLIV.

1 EXecutio aduersus administratores hospitalium, & leprosariorum condemnatos iuxta decretum *Concilij sess.*21. *de reform. cap.*8. siue soli Ordinario reddita fuerit ratio, siue vnà cum aliis deputatis, ad ipsum Ordinarium spectat. *S. Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra l.*4.*tit.*29.*l.*1.*§.*2.*de hospital.n.*4.

2 Executores piarum dispositionum sunt Episcopi cumulatiuè ad alios inferiores. *S. Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. leg. Nauarra l.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Epis.n.*76.

3 Executores vltimarum voluntatum nihil dare debent Episcopo, seu eius officialibus pro causa laboris in recipienda ratione administrationis bnoorum testatoris, nec illi quicquam exigere possunt etiam stante consuetudine exigendi quatuor denarios pro singulo scuto. *S. Cong. Conc. in Barchinen. & Gerunden.* 1. *Decembr.* 1618. quarum meminit Sellius *in select. Canon.c.*22.*n.*53.

SVMMARIVM.

1 *Subsidij triennalis à solutione exemptio nemini suffragatur, & concessa reuocatur.*

2 *Cameralium onerum à solutione quacunque exemptiones reuocantur.*

3 *Visitare vt teneatur Episcopus per se ipsum debet probari exemptio Ecclesiæ non per immemorialem, sed per scripturas.*

4 *Canonicis non sunt concedendæ exemptiones nisi prius constet an deceat.*

5 *Clerici Regulares scholarum piarum habent exemptionem à processionibus, & aliis actibus publicis.*

6 *Bona per Ecclesiasticos possessa quando sunt exempta ab impositionibus, & oneribus.*

7 *Episcopum ad Pontificalia exercenda in eorum Ecclesiis tenentur admittere exempti ab eius iurisdictione.*

8 *Seminarij à contributione quis censeatur exemptus.*

9 *Excommunicati publicè denuntiari possunt ab Episcopo exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt.*

Exemptio. Exemptus.

Collect. CCCXLV.

EXemptio à solutione subsidij triennalis nemini suffragatur. *Paulus III. constit.* 39. incip. *Decens de anno* 1543. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*678. Et concessam reuocat *Paulus IV. const.*20. incip. *Cupientes de anno* 1559. apud eundem Laërt. Cherubin. *d. tom.*1.*pag.*741. aliàs *pag.*604. in nouiss. impress. 1

Exemptiones quascunque à solutione onerum Cameralium reuocauit *Sixtus V. constit.*2. incip. *Inter varias de anno* 1585. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.*2.*pag.*487. aliàs *pag.*370. in nouissima impress. 2

Exemptio Ecclesiæ debet probari non per immemorialem, sed per scripturas, & instrumenta legitima, ad hoc vt Episcopus teneatur visitare per se ipsum, interea verò poterit visitare per alium. *Sacr. Congr. Conc. in Placentina* teste Aldano *in compendio Canon. resol. l.*3.*tit.*1.*n.*25. 3

Exemptiones Canonicis non sunt concedendæ, nisi prius constet an deceat, & conueniat. *Sac. Cong. Rit. in Mediolanen.* 28. *Septemb.* 1602. penes Aldan. *d.l.*3.*tit.*1.*n.*27. 4

Exemptio à processionibus, & aliis actibus publicis conceditur Clericis Regularibus pauperum Matris Dei scholarum piarum. *Vrbanus VIII. const.*100. incip. *Debitum Kal. Iuny* 1629. apud Ang. Mariam Cherub. *in Bullario tom.*4.*pag.*108. 5

Exemptionibus à quibuscunque impositionibus & oneribus, quæ non sunt copulatiuè certa realia, & inuariabilia iuxta decisionem in Brundusina gabellæ coram bonæ memoriæ Penna, necnon ab impositionibus Cameralibus etiam comprehensinis Ecclesiasticorum, quando Ecclesiastici libertatem, ea non soluendi præscripserunt iuxta decretum anni 1600. tempore sanctæ memoriæ Clementis VIII. editum gaudent bona per Ecclesiasticos possessa. *S. Congr. controuersiis iurisdictionalibus praposita sub die* 6

21. *Aprilis*

21. *Aprilis* 1640. quam refert Laorent. de Peyrinis *de priuilegiis Regul. tom. 3. in fine, vbi de decretis nouiss. Sacra Cong. decreto* 18. *pag.* 570.

7 Exempti à iurisdictione Episcopi tenentur & cogi possunt eum ad Pontificalia exercenda in eorum Ecclesiis admittere, eique primum locum, & omnes præeminentias coocedere. *Sacra Congr. Rit. in Tullen.* 6. *Decembris* 1613. quam refert Aldan. *d. l.* 3. *tit.* 1. *n.* 29.

8 Exemptus nollus intelligitor à contributione seminarij nisi qui nominatim excipiuntur ab hoc per Coocilium Tridentinum ita tamen vt Cardinales etiam cogi possint ad contribuendum seminario de fructibus beneficiorum, quæ habent in diœcesi, in qua est seminarium. *S. Cong. Conc. in Comen.* quam adducit Aldan. *d. tit.* 1. *n.* 27.

9 Exempti, qui ob notorium delictum in excommuoicationem inciderunt, possunt ab Episcopo publicè denonciari excommunicati. *S. Cong. Episcop. & Regul.* 24. *Maij* 1621. cuius memini *de Iure Eccles. vniuers. l.* 1. *c.* 43. *n.* 155.

Vide in verbo *clericus quoad immunitatem & exemptionem collect.* 158. & in verbo *Immunitas collect.* 417.

Expectatiuæ.

Collect. CCCXLVI.

1 EXpectatiuæ sunt omnino sublatæ, etiamsi illæ factæ sint de consensu Ordinariorum. *S. Congr. Conc.* referentibus Gonzal. *ad reg.* 8. *Canc.* §. 1. *proœm. n.* 63. Bonfadin. *in thesauro Ecclesiast. decis. resol.* 43. *n.* 3. metipso *in Collect. ad Concil. Trid. sess.* 24. *de reform. cap.* 19.

Exequiæ Cardinalium.

Collect. CCCXLVII.

1 EXequiæ Cardinalium defunctorum suot celebrandæ in Capella, & post mortem alicuius Cardinalis, quamprimum Cardinales Episcopi, & Presbyteri pro eius anima vnam Missam priuatè celebrent, & Diaconi Cardinales Officium defunctorum priuatè celebrent. *Sacr. Congr. Rit. pro exequiis Cardinalium* 6. *Septembris* 1603. quam referunt Sellius *in selectis Canon. c.* 16. *n.* 74. Aldan. *in compendio Canon. resol. l.* 2. *tit.* 34. *n.* 18.

Expensa litis.

Collect. CCCXLVIII.

1 EXpensæ, quæ fiunt ad sustinendas lites Capitulom tangentes, & ad tuenda iura Ecclesiæ, extrahendæ sunt à communi massa omnium redditoum Canonicorum, tam ratione distributionum quàm Præbendarum. *Sacra Congr. Concil. sub die* 15. *Aprilis* 1628. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. c.* 24. *n.* 24.

2 Expensis litis, quæ pro Collegio fiunt, omnes de Collegio contribuere tenentur. *Sacra Congr. Rit. in Hispalen.* 11. *Decembris* 1604. penes Sellium *in selectis Canon. c.* 21. *n.* 14.

Exploratio voluntatis.

Collect. CCCXLIX.

EXploratio voluntatis puellarum profiteri volentiuni iuxta decretum Concilij *sess.* 25. *de Regular. cap.* 17. vtroque tempore, scilicet ingressus & professionis facienda ad Episcopum pertinet, quamuis monasterium ab eius iurisdictione exemptum existat. *Sacra Congreg. Concil.* testibus Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *n.* 55. *vers. explorare.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Releg. n.* 37. Ita quod valeat Episcopus censuris, Ecclesiasticis, vel aliis pœnis prohibere contra Superiores Regulares Monialium ne vlla puella professionem emittat, nisi ab ipso fuerit prius eius voluntas explorata. *Sacra Congr. Conc. in Burgen.* 4. *Decembris* 1627. penes Iosn. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo exploratio n.* 5. 1

Exploratio voluntatis Tertiariarum in domibus propriis degentium, non debet ab Episcopo fieri si ibidem votum cœlibatus emittaot. *Sacr. Cong. Conc. sub die* 8. *Nouembris* 1629. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *dict. verbo exploration.* 7. 2

Explorationem, seu examen voluntatis Episcopus intra viginti quinque dies postquam monitus fuerit, tenetur perficere, itant ipsis elapsis amplius de eo non se debent iotermittere. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 44. Campan. *in diuers. Iuris Canonici rub.* 12. *c.* 18. *n.* 10. Lezana *in summ. q. Regul. tom.* 3. *verbo Episcopus quoad Regul. n.* 10. 3

SVMMARIVM.

1 *Sententia dua conformes faciunt rem iudicatam ad fauorem fabrica S. Petri.*

2 *Deputati fabrica sancti Petri qualiter habeant facultatem exequendi omnia legata pia ? ostenditur.*

3 *Fabrica sancti Petri quomodo se intromittat in legatis relictis Fratribus S. Francisci de Obseruantia remissinè.*

4 *Visitare fabricam solus Episcopus potest.*

5 *Episcopus fabricarum redditus pro suo arbitrio expendere potest.*

6 *Ratio de sumptibus fabrica cuiusuis Ecclesia Ordinario reddenda est nisi in institutione aliter statutum sit.*

Fabrica.

Collect. CCCL.

FAbrica sancti Petri gaudet priuilegio vt duæ sen- 1
tentiæ conformes faciant rem iudicatam. *Pius V.*
constit. 95. incip. *Etsi Kalend. Ianuary* 1569. apud
Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 297. aliàs *pag.*
223. in nouissima impressa. Et eius deputati habent 2
facultatem exequendi omnia legata pia infra trien-
nia non adimpleta, & reuidendi quascunque non
adimpleta, & reuidendi quascunque alienationes
rerum Ecclesiæ perperam factas cum applicatione
fructuum indebitè perceptorum dictæ fabricæ, &
cognoscendi de causis ac litibus tam motis super
alienationibus bonorum Ecclesiasticorum perpe-
ram

tam factis,& eas ad ſe auocandi,& dandi in emphyteuſim,aut aliter bona pro locis piis recuperata, vel pro perceptis fructibus componendi,& poſſunt cogere quoſcunque ac præſertim Notarios ad reuelandum bona, confinia, cenſus,redditus,iura,ac inſtrumenta concernentia intereſſe dictæ fabricæ. *Pius V.conſt.*97.incip. *Exigit* 11. *Kalend. January* 1569. apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.*2. *pag.*298. aliàs *pag.*214.in nouiſſ.impreſſ.

3 Fabrica S.Petri quomodo ſe intromittat in legatis relictis Fratribus S. Franciſci de Obſeruantia. Vide *in verbo legatum collect.*446.*n.*4.

4 Fabricam ſolus Epiſcopus viſitare poteſt. *Sacra Congr.Conc.*teſte Nicol. Garc. *de beneſic.pag.*3.*cap.*2. *num.*198.

5 Fabricarum redditus poteſt Epiſcopus expendere pro ſuo arbitrio. *Sacra Congr. Concil.* penes Nicol. Garc.*d.p.*3.*c.*5 *n.*198.*in fine.*

6 Fabricæ cuiuſuis Eccleſiæ de ſomptibus ratio reddenda eſt Epiſcopo Ordinario, niſi in inſtitutione eiuſdem Eccleſiæ circa fabricam aliter caueatur. *Sacra Congr.Conc.*cuius meminit Armendar.*in addit. ad recop.legum Nauarra lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Epiſcop.n.*78.*verſ.item & rationem.*

SVMMARIVM.

1 *Expectatiuas, & reſeruationes beneficiorum dandi, eaque vniendi,vel ſupprimendi,teſtandi,ac diſponendi de bonis Eccleſia facultates Militiis conceſſa reuocantur.*

2 *Confeſſarium eligendi facultas conceſſa in Bulla Cruciata, & aliis Indultis Regularibus non ſuffragantur.*

3 *Promouendi à quocunque facultatem habens à Papa, non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi.*

4 *Epiſcopo tributa facultas decreto Concil.ſeſſ.*24.*de reform. c.*6. *an Sede Epiſcopali vacante ad Capitulum,eiuſque Vicarium pertineat.*

5 *Clauſuram Monialium etiam Regularibus ſubiectarum viſitandi facultas Epiſcopo tributa tranſit in Vicarium generalem non habentem ad id ſpeciale mandatum.*

Facultas.

COLLECT. CCCLI.

1 FAcultates cōceſſæ Militiis dandi expectatiuas,& reſeruationes beneficiorum. eaque vniendi, vel ſupprimendi,teſtandi, ac diſponendi de bonis Eccleſiæ,& fructibus reuocatæ ſunt à Pio V.*conſtit.*73. incip.*Sacroſanctum* 5.*Id.Septembr.*1568.apud Laërt. Cherub.*in Bullario tom.*2.*pag.*269. aliàs *pag.*302.in nouiſſ.impreſſ.

2 Facultas eligendi Confeſſarium conceſſa in Bulla Cruciatæ,& aliis indultis non ſuffragatur Regularibus. *Clemens VIII. conſt.*64. incip *Romani* 23. *Nouembris* 1599.apud Laër.Cherub.*in Bullario tom.*3.*pag.*89.aliàs *c.*65.in nouiſſ.impreſſ.

3 Facultatem habens à Papa promouendi à quocunque, non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi ſine licentia Epiſcopi illius diœceſis *per c.*11.*ſeſſ.*7.niſi Epiſcopus illius diœceſis conſtituerit ſuum Vicarium illum Epiſcopum exterum, vt pro ſe promoueat,ſicut non ſufficit ſimplex licentia, ſed conſtitutio in ſui locum requiritur, vt probatur *ex d.cap.*11.ibi,*vel ob eo quod pro eo,*&c.*Sacra Cong.Conc.* quam refert Sellius *in ſelectis Canonic.cap.*23.*numero ſecundo.*

Facultas decreto *Concily cap.*6. *ſeſſ.*24.*de reform.* 4
Epiſcopo tributa an Sede Epiſcopali vacante ad Capitulum Cathedralis, eiuſque Vicarium pertineat,adhuc ſub Iudice lis eſt; nam *ſub die* 20. *Iunij* 1602.fuit concluſum Pontificem eſſe conſulendum plures Doctores in vtramque partem refero *de officio,& poteſt.Epiſcopi p.*3.*alleg.*39.*n.*16.

Facultas viſitandi clauſuram Monialium etiam 5
Regularibus ſubiectarum tributa Epiſcopo tranſit in Vicarium generalem non habentem ad id ſpeciale mandatum.*Sacr.Cong.Conc.ſub die* 13.*May* 1628. cuius meminit Sellius *d.c.*13.*n.*4.

Vide in verbo *licentia collect.*449.

Familia.

COLLECT. CCCLII.

FAmilia Epiſcopi appellatione quoad priuilegium fori, & immunitatem ab oneribus perſonalibus veniunt barriſelli,nuncij,curſores,Notarij, Fiſcalis, & cæteri Epiſcopi miniſtri & Officiales. Sacra Congr.Epiſcop. & Regul.ſub die 25.Aprilis & 11. Decembris 1614.cuius meminit Aurel. Auguſt.Taurel.apud me de iure Eccl.vniuerſo l.1.cap. 39.§.4.num.34. 1

Familiam ſuam armatam licet Epiſcopo augere, 2
dum tamen circa numerum, & qualitatem eorum, quos ſibi duxerit aſſumendos,prudenter,& moderatè ſe gerat.Sacra Congreg.Conc.in Agrigentina 4. Decembris 1627.quam refert Aldao. in compendio Canon.reſol.l.1.tit.3.n.15.

SVMMARIVM.

1 *Papa Familiares, & Prelati domeſtici, & continui commenſales qui dicantur?*

2 *Auditores Rota, Referendarij, & alij Officiales ex Palatio Apoſtol. panem habentes ſunt familiares Papa.*

3 *Cantores Capella Pontificia ſunt familiares Papa.*

4 *Auditor confidentiarum eſt Papa familiaris.*

5 *Cardinalium familiares actu ſeruientes ſunt ab Ordinariorum iuriſdictione exempti.*

6 *Cardinalium familiares coram Auditore Camera conueniuntur.*

7 *Stipendia non conuenta familiares Cardinalium ab eorum hæredibus petere non poſſunt.*

8 *Seruitores Prælatorum Romana Curia ſalarium pro biennio tantum & infra annum à die obitus illorum petere poſſunt.*

9 *Fori priuilegio gaudent Epiſcopi familiares etiam laici.*

10 *Canonicos duos ſiue de Cathedrali,ſiue de Collegiata & non plures pro ſeruitio ſua diœceſis aſſumere poteſt Epiſcopus.*

11 *Fructus integros ſua Prebenda lucratur Canonicus in abſentia quem declarauit Epiſcopus velle pro ſuo ſeruitio quamuis non fecerit primam reſidentiam.*

12 & 13 *Ordinare poteſt Epiſcopus familiarem ſuum triennalem aliàs habilem conferendo ei ſtatim ro*

ipsa beneficium, quamuis illud possideat in alia diœcesi.

14 *Pensionis ad titulum potest Episcopus ordinare familiarem suum triennalem si pro necessitate vel vtilitate sua Ecclesiæ iudicat ordinandum.*

15 *Patrimonij ad titulum potest Episcopus ordinare suum familiarem si pro necessitate vel vtilitate sua Ecclesiæ iudicat ordinandum.*

16 *Dispensare Episcopus non potest in interstitiis cum familiari suo triennali sibi aliter non subdito.*

17 *Triennium familiaritatis sufficit vt incipiat antequam fuisset Episcopus.*

18 *Religiosis Confessoribus approbationem tantum Prælati Regularis obtinentibus confiteri possunt familiares, qui sunt verè de familia, & perpetui commensales monasterij.*

Familiares.

COLLECT. CCCLIII.

1 FAmiliares Papæ, & Prælati domestici & continui commensales sunt qui solum ratione personæ, & non alicuius officij pro tempore obtenti ex Palatio Apost. panem quotidie habere possunt, & in posterum habere poterunt, licet in Palatio non habitent, vel alia victus necessaria non habeant, & collationem beneficiorum omnium quæ illi pro tempore habebunt, Sedi Apost. reseruantur. *Paulus III. const.* 21. incip. *Sanctissimus de anno* 1553. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 714.

2 Familiares Papæ sunt Auditores Rotæ, Referendarij, & alij Officiales ex palatio Apost. panem habentes. Idem *Paulus III. const.* 3. incip. *Sanctissimus de anno* 1534. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 615. aliàs *pag.* 512. in nouiss. impress.

3 Familiares Papæ sunt Cantores Capellæ Pontificiæ. *Sixtus V. const.* 38. incip. *In suprema Kalend. Septembris* 1586. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 540.

4 Familiaris Papæ est Auditor confidentiarum. Idem *Sixtus V. constit.* 47. incip. *Diuina Kalend. Nouembris* 1586. apud Laërt. Cherub. *dict. tom.* 2. *pag.* 556. aliàs *pag.* 423.

5 Familiares Cardinalium actu seruientes sunt ab Ordinariorum iurisdictione exempti. *Leo X. const.* 20. incip. *Regimini* 4. *Non. May* 1512. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 481. aliàs *pag.* 212. in nouiss. impress.

6 Familiares Cardinalium coram Auditore Cameræ conueniuntur. *Iulius II. const.* 18. incip. *Decet* 5. *Kalend. Aprilis* 1512. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 448. aliàs *pag.* 387.

7 Familiaribus Cardinalium stipendia non conuenta ab hæredibus Cardinalium petere prohibuit *Pius V. const.* 15. incip. *Sanctissimus* 6. *Septemb.* 1566. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 196. aliàs *pag.* 146. in nouiss. impress.

8 Familiares & seruitores Prælatorum Romanæ Curiæ salarium, & stipendium pro biennio tantum & infra annum à die obitus illorum petere possunt. *Paulus III. const.* 43. incip. *Cum sicut de anno* 1545. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 681.

9 Familiares etiam laici Episcopi fori priuilegio gaudent. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Regien.* 24. *Februar.* 1581. *& in Turrisana* 18. *May* 1603. penes Lezanam *in summ. Regul. tom.* 3. *verbo gabella n.* 11. Etiam Familiaribus Episcopi titularis, vel eius, *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

qui renuntiauit loco, sed non dignitati id ipsum declarauit. *Sacra Congr. controuersijs iurisdictionalibus præposita die* 17. *January* 1618. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 29. *n.* 80.

Familiares duos Canonicos siue de Cathedrali siue de Collegiata, & non plures pro seruitio suæ diœcesis assumere potest Episcopus. *Sac. Cong. Conc. in Colonien.* 9. *Septembris* 1628. cuius memini *de Canonicis & Dignitat. c.* 25. *n.* 8. 10

Familiaris Episcopi Canonicus, quem ille declarauit velle pro seruitio suo retinere, lucratur integros fructus suæ Præbendæ, quamuis nunquam accesserit ad Ecclesiam, nec primam residentiam à statuto illius Ecclesiæ requisitam fecerit. *S. Cong. Conc. in Compostellana* 2. *Iuly* 1633. quam refero *d. tract. de Canonic. c.* 25. *sub n.* 5. 11

Familiarem suum triennalem aliàs habilem potest Episcopus ordinare conferendo ei statim te ipsa beneficium quacunque fraude cessante. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. n.* 45. *&* 51. quem cum alijs refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 3. *num.* 11. 12

Familiarem suum ordinare non potest Episcopus si illi non contulit beneficium, quamuis possideat aliquod in alia diœcesi. *Sacra Congregat. sub die* 12. *Aprilis* 1617. quam citat Sellius *d. cap.* 29. *num.* 81. 13

Familiarem suum triennalem potest Episcopus ordinare ad titulum pensionis, si pro necessitate, vel vtilitate suarum Ecclesiarum iudicat Ordinandum. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 5. *num.* 81. Armend. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis n.* 46. *& lib.* 2. *tit.* 8. *de patrim. cleric. num.* 7. *in fine, & n.* 20. quos refero *d. alleg.* 5. *n.* 13. 14

Familiarem suum triennalem potest Episcopus ordinare ad titulum patrimonij si pro necessitate, vel vtilitate suarum Ecclesiarum iudicat ordinandum. *Sacra Congregat. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. c.* 5. *n.* 81. *&* 82. Armend. *d. l.* 7. *de Episcopis n.* 47. quos retuli *d. alleg.* 5. *n.* 12. 15

Familiarem suum triennalem sibi aliter non subditum quamuis Episcopus ordinare possit, ac illi dimissorias dare, vt à quocunque ordinetur, dispensare tamen non potest in interstitiis, de quibus c. 15. & 14. sess. 23. de reform. nisi pro Ecclesiæ suæ vtilitate, *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 5. *n.* 97. 16

Familiaritatis triennium sufficit ex identitate rationis vt incipiat antequam fuisset Episcopus. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garcia *de benef. p.* 2. *c.* 5. *num.* 83. 17

Familiares, qui sunt vere de familia, & perpetui commensales monasterij alicuius possunt confiteri Religiosis Confessoribus approbationem tantum Prælati Regularis obtinentibus, *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 18. *l.* 1. *de confitendo semel in anno num.* 10. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 25. *num.* 65. 18

B. Felix de Cantalicio.

COLLECT. CCCLIV.

BEati Felicis de Cantalicio Officium, & Missa de eo tanquam de communi Confessorum non Pont. die eius obitus concessit Capuccinis *Vrbanus VIII. constit.* 48. incip. *Nuper nomine, sub die* 9.

Aprilis 1626. apud Aogel.Mariam Cherub.in Bullario tom.4.pag.63 Exteosio indulti recitandi Officium & celebrandi Missam de B. Felice in eius festo ad omnes Sacerdotes ad Ecclesias eiusdem Ordinis confluentes; idem *Vrbanus VIII. constit.* 86. incip. *Alias nomine* 15. *May* 1658. apud eundem Angel.Mariam Cherub. *d.tom.4 pag.*98.

Feria quinta in Cœna Domini, Vide *in collect.* 152. *n.*3.*& collect.*191.*n.*5.

Festiuitates solemnes sunt, Vide *collect.seq.n.*10.

SVMMARIVM.

1 *Sanctorum festa celebrari solent in die eorum obitus.*

2 *Mobilia festa in die Epiphaniæ publicare solet Canonicus iunior.*

3 *Dies festos & ieiunia in suis Ecclesiis annuntiare non prohibentur Regulares.*

4 *Kalendarij Romana festa non potest Episcopus ad nobiliorem ritum eleuare.*

5 *Transferri facilè possunt festa priuata vnius loci tantùm.*

6 *Nouum festum non potest cogi populus seruare.*

7 *Noua festa de præcepto seruanda non possunt institui inuito populo.*

8 *Sanctorum festa, quæ de præcepto non seruantur, si populus sponte voluerit seruare non est prohibendus.*

9 *Dominica dies venit appellatione festi nouem lectionum.*

10 *Solemnes festiuitates per annum quæ sint, ostenditur.*

11 *Solemnia festa quæ intelligantur, in quibus Episcopus cum cappa celebrare, vel Diuinis interesse potest.*

12 *Patroni festum si occurrat in Dominicis Aduentus & Quadragesimæ quando de eo fieri debeat ostenditur.*

13 *Celebratio festi sancti Patroni ciuitatis ad Episcopum pertinet, & eo impedito ad primam Dignitatem.*

14 *Regulares censuris compellere potest Episcopus ad obseruantiam festorum per ipsum cum approbatione populi indictorum.*

15 *Regulares seruare tenentur festos dies, quos in sua diœcesi Episcopus seruandos præceperit.*

16 *Regularium ritus quoad Missas celebrandas, & cætera diuina Officia festis diebus permanere debent.*

17 *Mercatus, prophanasque negotiationes festis diebus fieri prohibentur.*

18 *Diebus festis licet dare operam rebus ad vitam necessariis, ac tempore perituris.*

19 *Necessaria ad victum humanum etiam ante concionem vendi possunt festis diebus.*

Festum in communi.

COLLECT. CCCLV.

1 FEstum Sanctorum celebrari solet in die eorum obitus. *Paulus IV. const.*15. incip. *Gloriosus 6.Id. Augusti* 1558.apud Laërt.Cherub.*tom.*1.*pag.*714.

2 Festa mobilia in die Epiphaniæ publicare debet Canonicus iunior, iuxta formam libri Cæremonialis, nisi alios ex consuetudine Ecclesiæ sit assignatus. *Sacra Congr. Rituum in Asculana* 16. *Ianuarij* 1617. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap.*18.*n.*23.

Festos dies & ieiunia in suis Ecclesiis annuntiare non prohibentur Regulares. *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Iulij* 1620. testibus Laurent. de Peyrinis *de priuileg.Regul.tom.*2.*const.*7. *Pius V.n.*13. *vers.ad primum pag.*193. Ioan.Maria Nouar. *in lucerna Reg. verbo festum n.*6. Lezana *in sum. quæst, Regul. tom.*1. *c.*11.*num.*41.*vers. ad* 1.*& tom.*3. *verbo festi dies n.*5. quorum aliquos refero *de officio, & potest. Parochi cap.*16.*in fine.* 3

Festa Kalendarij Romani non potest Episcopus, nec Regulares ad nobiliorem ritum eleuare, puta à semiduplici ad duplicem, sine licentia Sedis Apost. *Sacra Cong. Rit. sub die* 28. *Octobris* 1628. *in resp. ad* 8. de qua Ioan. Maria Nouar. *d.verbo festum n.*7. Ego *dicto tract.de officio,& potest.Parochi c.*10.*n.*13. 4

Festa priuata vnius loci tantum possunt facilè transferri. *Sacra Congr.Rit.in Andrien.*13.*Nouembris* 1602.quam refert Sellius *in select.Canon.cap.*3.*num.*72. 5

Festum nouum non potest cogi populus seruare quàm indicta ab Ecclesia, & si nouum institui petitur, supplicet populus. *Sacra Cong.Rit. in Paten.*20. *Aprilis* 1602. me citato penes Lezan. *in sum. quæst. Regul. tom.*1. *c.*12.*n.*50. *&* 33. *& tom.*3. *verbo festi dies num.*7. 6

Festa noua de præcepto seruanda non possunt institui inuito populo. *Sacra Congr. Rit.in Brundusina* 2.*Mart.*1602.*& in Hispalen.*21.*Augusti* 1604. quas citat Sellius *d.c.*3.*n.*73. 7

Festa Sanctorum, quæ de præcepto non seruantur, si populus sponte voluerit obseruare, non est prohibendus, sed nullus est sub pœna cogendus vt illa die ab operibus abstineat. *Sacra Congr. Rit. in Brundusina Massagna* 21.*Augusti* 1604.apud Lezanam *d.tom.*3.*verbo festi dies n.*7. 8

Festi nouem lectionum appellatione venit Dominica dies. *Sacra Congr.Rit.in Conchen.*12. *Martij* 1618.quam citat Sellius *d.c.*3.*n.*75. 9

Festa siue festiuitates solemnes per anoum sunt festum Paschatis, Resurrectionis D.N.IESV CHRISTI, Feria V. in Cœna Domini, festum Ascensionis D.N. festum Pentecostes, festum SS. Apostolorum Petri & Pauli, festum Annunciationis, festum Assumptionis B. Mariæ, festum omnium Sanctorum, festum Natiuitatis D. N. & festum Epiphaniæ. *Sacra Cong. Rit. sub die* 17. *Nouembris* 1607. *& die* 2. *Decembris* 1635. cuius memini *in tract.de Canon. & Dignitat.c.*35.*n.*11.& Gauant. *in rub.Missal.p.*1. *tit.*10.*prope fin.vers.secundum.* 10

Festa solemnia quæ intelligantur in quibus Episcopus cum cappa celebrare vel Diuinis assistere debet; vide *Cæremoniale,lib.*1.*c.*1.*& c.*64. quod seruari mandauit *Sacra Congr. Rit. in Lamacen.*17. *Martij* 1617. quam citat Sellius *d.c.*3.*n.*76. 11

Festum Sancti Patroni si occurrat in Dominica secunda, tertia, & quarta Aduentus, & secunda, tertia, quarta & quinta Quadragesimæ, Officium fieri debet de Dominica, nisi sit festum solemne Titularis illius Ecclesiæ. *Sacra Cong.Rit.in Vlixbonen.*1.*Sept.* 1612. penes Sellium *d.c.*3.*n.*77. 12

Festi Sancti Patroni ciuitatis, etiam de solemnitatibus iuxta dispositionem Cæremonialis, celebratio ad Episcopum, & eo absente vel impedito ad primam Dignitatem, pertinet. *Sacra Congr. Rit.in Collen.*18.*Septembris* 1619. referente Sellio *d.cap.*3. *num.*78. & festum Patroni principalis loci tenentur omnes etiam Regulares cum Officio de eodem cele- 13

celebrare, non autem Octauam Regulares. *Sacra Congr. Rit. die 27. May 1628. referente Gauant. in rub. Breuiar. sect. 1. cap. 5. tit. 2. n. 6.*

14 Festorum ad obseruantiam per Episcopum cum approbatione populi indictorum, potest ipse censuris Regulares compellere. *Sacra Cong. Conc. in Hostunen. 31. July 1627. apud Ioan. Mariam Nouar. in lucerna Regul. verbo festus n. 1. Leaana in summ. quæst. Regul. tom. 3. verbo festi dies n. 2.*

15 Festos dies quamuis Regulares seruare tenean-
16 tur, quos in sua diœcesi Episcopus seruandos præceperit, ritus tamen eorum quoad Missas celebrandas, & cætera diuina Officia tam publicè quàm priuatim ab ipsis Regularibus in eorum Ecclesiis persoluenda illis festis permanere debent, nec circa hæc ab Episcopis quoquo modo quicquam in contrarium eisdem Regularibus præcipi potest: quod si de facto præceperint Regulares, nentiquam ipsis Episcopis obedire tenentur. Verùm quoad conciones & lectiones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debent se conformare Euangeliis, & Epistolis, quibus Clerus secularis vtitur illis diebus festis. *Sacra Congr. Conc. testibus Quar ·. in sum. Bullary verbo priuilegia Regularium, Pia ·. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. n. 47. vers. dies festos, Laur. de Peyrinis de priuil. Regul. tom. 1. const. 28. Leonis X. n. 2. Ioan. Maria Nouar. verb. festus n. 2. cum seqq. metipso de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 105. n. 34. & 35.*

Festa obseruari iussit, eorumque diebus nundinas, mercatus, profanasque negotiationes fieri prohibuit, ac festa de consuetudine locorum celebrari solita, obseruari præcepit *Pius V. constit. 15. incip. Cum primum, Kalendar. Aprilis 1566.* apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* · Cæterum his diebus festis licet agazonibus, ac aliis iumentorum vectoribus, seu mercium conductoribus, baiulis, & aliis huiusmodi seruientibus, ac ministris sarcinas, & onera nundinarum exonerare, & deponere, inceptúmque iter, Missa prius audita, transeundo prosequi, & continuare: non autem debent sarcinas componere, & iumenta onerare ad iter denuò incipiendum, neque mercatoribus, aut aliis etiam Viatoribus iis diebus etiam clausis apothecis merces vendere, emere, aut asportare licet, nisi tantum ad victum necessaria, aut alia minuscula, & modici valoris, & momenti, opera iam conflata atque laborata pro transeuntium hospitum aduenarum, & cæterorum, vrgenti & præsentanea necessitate, & opportunitate, in quo partes erunt Episcopi propositis edictis prouidere, vt ipsi dies festi debita obseruatione colantur, simulque populorum eò confluentium necessitatibus quantum sine dicta offensione fieri potest, consulatur. Quoad iudicia autem quæ dominicis, & festis diebus silere debent, id obseruari poterit quod Iure communi permittitur in quibusdam vrgentibus casibus, qui moram, & dilationem non patiuntur, in quibus, & aliis iurisdictionem censuum nundinis propositorum concernentibus constitutiones, & Summorum Pontificum, si quæ habent priuilegia, & allegatum Breue felicis recordationis Pij V. seruandum est. *Sacra Cong. Rit. in Recanaten. 9. Decembris 1600. referente Sellio in selectis Canon. c. 29. n. 5 1.*

18 Festis diebus licet dare operam rebus ad vitam necessariis, ac tempore perituris, præsertim tempore vindemiarum, & messium, ac recollectionis fructuum, vel vbi necessitas vrgeat, & suadeat pietas, ad Ordinarij cuiuscunque iudicium & censuram *S. Cong. Conc.* referentibus *Quaranta in sum. Bull. verbo dies festi, Piasec. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. n. 23.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Festis diebus possunt vendi necessaria ad victum 19 humanum etiam ante concionem, & Missæ Conuentualis celebrationem. *Sacra Congr. Rit. in Vlixbonen. 30. Martij 1621.* quam adducit Sellius *dict. cap. 3. num. 79.*

Plura vide in verbo *Dies festi, collect. 251. & in verbo translationes Sanctorum, & festorum collect. 706.*

SVMMARIVM.

1 *S. Anna festum quando institutum.*
2 *Annunciationis festum non licet celebrare in hebdomada sancta.*
3 *S. Benedicti festum vt de precepto seruetur à subditis Monachorum eiusdem Ordinis in Regno Portugalia conceditur.*
4 *S. Bernardi festum colendum in ciuitate Panormitana conceditur.*
5 *S. Caroli Borromæi festum die 4. Nouembris celebrari mandatur.*
6 *Cathedra sancti Petri festum Romæ restituitur.*
7 *Conceptionis Sanctissima festum celebrandum die 8. Decembris.*
8 *Corporis Christi festum feria quinta post octauam Pentecostes celebrandum.*
9 *Dedicationis Ecclesia festum celebrari potest, licet non constet de die certo.*
10 *Dedicationis Ecclesia Cathedralis festum sub ritu duplici cum octaua pro ciuitate & diœcesi conceditur, pro alys Ecclesiis diecesis ritu duplici sine octaua.*
11 *S. Dominici festum die S. Augusti celebrari consuetum ad diem 4. eiusdem mensis transfertur.*
12 *B. Felicis de Cantalicio festum à Monialibus Capuccinis.*
13 *S. Gundisalui festum vt celebrari possit in Insulis Canaria & Tanariffa conceditur.*
14 *S. Iacobi Salomonij festum vt Venetiis celebrari possit conceditur.*
15 *S. Iosephi festum de præcepto seruandum per totum Orbem instituitur.*
16 *SS. Iusti & Pastoris translationis festum à die 7. Martij ad diem 5. Maij transfertur.*
17 *S. Ludouici Regis Gallorum festum in Regno & dominio talis Regis de præcepto sub ritu duplici celebrari posse conceditur.*
18 *B. Mariæ Trisernaten. festum vt possit transferri conceditur.*
19 *B. Maria de Emparo festum, vt tanquam festiuum colatur in Parochia, vbi sita est, conceditur.*
20 *S. Maria de Victoria festum die 7. Octobris celebrandum instituitur.*
21 *S. Martini Episcopi Turonen. festum vt sub ritu duplici celebretur in ciuitate Limana conceditur.*
22 *S. Mauri festum vt in diœcesi Valentina obseruetur fuit concessum.*
23 *S. Noberti festum, quod die 6. Iunij celebratur, in eius Religionem transfertur ad diem 11. Iulij.*
24 *Purificationis B. Mariæ festum si venerit in Dominica Sexagesimæ celebrandum est cum commemoratione Dominica.*
25 *S. Raymundi festum ex præcepto Synodali celebratur in principatu Cathalonia.*
26 *S. Rochi festum cum officio quibus Ecclesiis concessum fuerit, ostenditur.*
27 *S. Ruperti festum vt ex die 27. Martij transferatur in 2. Maij in Ecclesia Salisburgen. conceditur.*
28 *S. Sixti festum in ciuitate Alatrina quomodo celebrandum? remissiuè.*

29 *S.Thomæ mart. Ordinis Carmel. feſtum vt poſſit ad primam Dominicam poſt Epiphaniam transferri in ciuitate Bononien.conceditur.*

30 *S.Staniſlai feſtum ex die 8. May transfertur ad diem 7.eiuſdem menſis.*

31 *Feſtum S.Vbaldi die 16.Maij agi poſſe.*

32 *Feſtum S.Vincentij,& officium ritu dupl.pro Eccl. Maioricen.conceditur.*

33 *Viſitationis B.Mariæ feſtum inſtituit Bonifac.IX.*

34 *Tranſlationis S. Domus Lauretanæ feſtum cum Officio,& Miſſa recitari poſſe conceditur in prouincia Marchia.*

35 *Transferri non poſſunt feſta Sanctorum certa die adſcripta in Kalendario,vel martyrologio.*

Feſta propria.

COLLECT. CCCLVI.

1 FEſtum S.Annæ Matris B. Virginis Mariæ inſtitutum à *Gregorio XIII. conſtit.*87. incip. *Sancta mater Kalend. May* 1584. apud Laërt.Cherubin. *in Bullario tom* 2.*pag.*471.aliàs *pag.*354. in nouiſſ.impreſſ. Vide ſuprà *collect.*26.

2 Feſtum Annunciationis B. Virginis non licet celebrare in maiori hebdomada, dum Eccleſia celebrat Paſſionem Domini. *Sacra Congr. Rit. in Spoletana.* 15. *Martij* 1614. teſte Aldan. *in compendio Canon. reſol.lib.*1.*tit.*18.*de Sanctis n.*103.

3 Feſtum ſancti Benedicti vt de præcepto ſeruetur à ſubditis Monachorum eiuſdem Ordinis in Regno Portugaliæ conceditur. *Sacra Cong.Rit.in Portugalen.*23.*Nouembris* 1602. quam citat Aldan.*d.tit.*18. *num.*101.

4 Feſtum ſancti Bernardi in ciuitate Panormitana colendum conceditur. *Sacra Congr.Rit.in Panormitana* 17. *Maij* 1600. quam refert Sellius *in ſelectis Canon.c.*75.*n.*16.

5 Feſtum ſancti Caroli Borromæi celebrandum eſſe die 4.Nouembris declarauit. *Sacra Cong. Rit.in S.Caroli Borromæi* 9. *Octobris* 1610. cuius meminit Aldan. *d.tit.*18.*de Sanctis n.*106.

6 Feſtum Cathedræ S.Petri Romæ reſtituit *Paulus IV.conſtit.*13. incip. *Ineffabilis* 8 *Id. January* 1558. apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.*1.*pag.*732. aliàs *pag.*597. in nouiſſ.impreſſ.

7 Feſtum Conceptionis ſanctiſſimæ à Societate erecta in Eccleſia Annunciationis terræ Argentiæ Agathen. diœceſis, & à Fratribus ſancti Auguſtini eiuſdem terræ celebrari debere die octaua Decembris declarauit. *Sacra Cong.Rit.in Agathen.*29. *Febr.* 1618. referente Aldano *d.tit.*18.*n.*104.

8 Feſtum Corporis Chriſti feria quinta poſt octauam Pentecoſtes celebrari iuſſit *Vrbanus IV. conſt.*1. incip. *Tranſiturus de anno* 1262.apud Laërt.Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*94. aliàs *pag.*118. in nouiſſ. impreſſ. Vide plura ſupra *collect.*231.

9 Feſtum Dedicationis Eccleſiæ celebrari poterit, licet non conſtet de die certo. *Sacra Congr. Rit. in Cæſaraugustana* 7.*Decembris* 1601.atteſtante Aldan. *d.tit.*18.*n.*105.

10 Feſtum Dedicationis Eccleſiæ Cathedralis ſub ritu duplici cum octaua conceditur pro Eccleſia, & ciuitate, pro aliis verò Eccleſiis diœceſis ſub ritu duplici ſine octaua. *Sacra Cong.Rit in Conchen.* 2.*Maij* 1619. de qua mentionem fecit Sellius *dict. cap.*75.*n.*18.

11 Feſtum S.Dominici die 5. Auguſti celebrari conſuetum, ad diem 4. eiuſdem menſis tranſtulit *Paulus IV. conſtitut.*15. incip. *Glorioſus* 6. *Idib. Auguſti* 1558. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.*1. *pag.*734.

Feſtum B. Felicis de Cantalicio à Monialibus 12
Cappucinis celebrari poſſe cenſuit. *Sacra Cong.Rit.* 3.*Aprilis* 1635. quam citat Bonfad.*in theſauro eccl. deciſ.reſol.*10.*n.*16.

Feſtum S. Gundiſlai vt celebrari poſſit in Inſula 13
Canarieo.ſicut in inſulis Tanariſſæ conceditur. *Sacra Cong.Rit.in Canarien.*23.*Nouembris* 1602.penes Aldan. *d.tit.*18.*n.*107.

Feſtum S. Iacobi Salomonij, vt Venetiis cele- 14
brari poſſit conceditur à *Sacra Congr. Rit. in Venetiarum* 3.*Iunij &* 23.*Octobris* 1617.teſte Aldan.*dict. tit.*18.*num.*108.

Feſtum S. Ianuarij Epiſcopi & mart. renouauit
*Sixtus V.conſt.*23.incip.*Pia Kalend.February* 1586. apud Laërt.Cherub. *tom.*2.*pag.*516.

Feſtum S. Ioſephi de præcepto ſeruandum per 15
totum Orbem inſtituitur. *Sacra Cong. Rit.*8. *Maij* 1621. *& in Angren.* 15. *Decembris* 1632. quarum meminit Bonfad. *d.reſol.*10.*n.*17.

Feſtum tranſlationis SS. Iuſti,& Paſtoris à die 7. 16
Martij ad diem 5. Maij poſſe transferri declaratur attentis narratis. *Sacra Congr.Rituum in Compluten.* 21. *Martij* 1609. quam adducit Aldan. *dict. tit.*18. *num.*109.

Feſtum S. Ludouici Regis Gallorum vt de præ- 17
cepto ſub ritu duplici ſeruari & celebrari poſſit in Regno, & dominio Regis Gallorum concedi poſſe cenſuit *S.Congr.Rit.in Galliarum* 15.*Martij* 1608. teſte Sellio *d.cap.*75.*num.*19.

Feſtum B. Mariæ Tiphernaten. vt celebrari poſſit 18
cum Officio de communi vnius Virg. & cum Miſſa in Eccleſia, vbi eius Corpus ſepultum eſt, indulſit *S. Congr. Rit.in Tiphernaten.*24. *Auguſti* 1609.& vt idem feſtum poſſit transferri iuxta regulas & rubricas Breuiarij ſi venerit in aliquo die impedito, conceſſit *Sacra Congreg.Rit. in Tiphernaten.*28. *Nouembris* 1609. quam commemorat Aldan. *dict. tit.*18. *num.*111.

Feſtum B.Mariæ do Emparo vt tanquam feſti- 19
uum colatur in Parochia vbi ſita eſt, indulgetur. *Sacra Congr. Rit.in Conchen.*25. *Nouembris* 1602. penes Aldan.*d.tit.*18.*num.*112.

Feſtum S. Mariæ de Victoria die 7. Octobris ce- 20
lebrandum inſtituit *Gregorius XIII.conſtit.*11.incip. *Monet Apoſtolus* 1.*Aprilis* 1573. apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.*2.*pag.*373. aliàs *pag.*281.in nouiſſ.impreſſ.

Feſtum S.Martini Epiſcopi Turonen.vt ſub ritu 21
duplici celebretur in ciuitate Liman. in Indiis Occidentalibus, ſicut celebratur Romæ conceditur. *S. Cong.Rit. in Liman.in Indiis,* quam refert Aldan. *d. tit.*18.*num.*113.

Feſtum S. Mauri vt in diœceſi Valentina obſer- 22
uetur, conceſſum fuit à *Sacra Cong.Rit. in Valentina* 8. *Martij* 1600. penes Sellium *d.c.*75.*n.*20.

Feſtum S. Norberti quod ſub die 6. Iunij cele- 23
bratur, in eius Religione tranſtulit ad diem 11.menſis Iulij *Vrbanus VIII.* per ſuas litteras in forma Breuis *ſub die* 14.*Aprilis* 1625.

Feſtum Purificationis B. Mariæ ſi venerit in Do- 24
minica Sexageſimæ celebrandum eſt cum commemoratione Dominicæ. *Sacra Congr. Rit. ſub die* 25. *Ianuarij* 1603. ex quo de dicto anno feſtum Purificationis venit in Sexageſima, citat Sellius *d.cap.*75. *num.*21. Et Præſentationis eiuſdem B.Mariæ feſtum ab antiquiſſimis vſque temporibus vbique gentium ſumma cum veneratione obſeruatum die 21.

Nouem

Nouembris duplici officio quotannis agi iubet *Sixtus V. sua Constit. 7. incip. Intemerata Kalend. Septembris* 1585. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom. 2. pag.* 494.

25 Festum S. Raymundi ex præcepto synodali seruatur in Principatu Cathaloniæ. *Sacra Cong. Rit. in Terraconen. 24. Nouembris* 1602. referente Aldano *d. tit.* 18. *num.* 115.

26 Festum S. Rochi cum officio conceditur Communitati terræ Solaroli Fauentinæ diœcesis, & pro vna vice tantum Missa solemnis votina in eius honorem in capella eius nomini dicata vt celebrari possit, conceditur, non obstante quod in dicta terra non adsit Ecclesia in eius honorem dicata. *Sacra Congr. Rituum in Fauentina 9. Aprilis* 1633. quam refert Bonfadin. *d. resol.* 10. *num.* 19. Et huius Sancti officium & Missa de communi Confes. non Pont. conceditur in iis tantum locis vbi adsunt Ecclesiæ in eius honorem ædificatæ, & seruatis rubricis Breuiarij. *Eadem sacra Congr. Rit. sub die 30. Iuly* 1629. refert Castellin. *de dilat. canoniZat. Sanctorum pag.* 81.

27 Festum S. Ruperti vt ex die 27. Martij transferatur in 2. Maij in Ecclesia Salisburgen. conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Salisburgen. 19. Ianuary* cuius meminit Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 117.

28 Festum S. Sixti in ciuitate Alatrina quomodo celebrandum declarauit. *Sacra Congr. Rit. in Alatrina 25. Ianuary* 1603. quam adducit Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 120.

29 Festum S. Thomæ mart. Ordinis Carmelitarum, vt possit ad primam Dominicam post Epiphaniam transferri in ciuitate Bononiensi conceditur à *Sacr. Cong. Rit. in Bononien. 20. Decembris* 1614 penes Sellium *in selectis Canon. c. 75. n. 23.*

30 Festum S. Stanislai die 8. mensis Maij celebrandum ad diem 7. eiusdem mensis transtulit *Clemens VIII. const.* 31. incip. *Quæ ad Sanctorum 4. Iuly* 1595. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 46.

31 Festum S. Vbaldi die 16. Maij agi posse iussit, & de eodem vti Pontifice & Confessore commemorationem tanquam de festo simplici in vniuerso Orbe fieri posse censuit. *Sacra Cong. Rit. in Engubina 24. Sept.* 1605. *Paulus V. Const.* 7. incip. *Ex iniuncto 26. Octobris* 1605. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 183.

32 Festum S. Vincentij & officium ritu duplici pro Ecclesia Maioricen. conceditur à *Sacra Cong. Rit. in Maioricen. 25. Ianuary* 1602. Et pro Ecclesia, & diœcesi Oscen. *Eadem Sacra Congregat. 26. Februar.* 1611. Et pro Clericis Regularibus sancti Pauli Cremonen. *Eadem Sacra Congregat. in Cremonen. 18. Mart.* 1617. quas refert Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 122.

33 Festum visitationis B. Mariæ Virginis instituit *Bonifacius IX. constit.* 1. incip. *Superni 5. Idib. Nouembris* 1390. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 229.

34 Festum translationis S. Domus Lauretanæ cum officio, & Missa recitari conceditur in prouincia Marchiæ ad instar recitari in ipsa domo Lauretana. *Sacra Congreg. Rit. sub die 29. Nouembr.* 1632. teste Bonfad. *d. resol.* 10. *n.* 17.

35 Festa Sanctorum certa die adscripta in Kalendario, vel Martyrologio non possunt transferri. *Sacra Congr. Rit. in Alben. 14. Nouembris* 1620. referente Aldano *d. tit.* 18. *num.* 121.

Fidei professio, vide *in verbo Professio Fidei collect.* 611.

SVMMARIVM.

1 *Cardinales creari non possunt, filios, filiasve habentes.*

2 *Pœna vltimi supplicij plectuntur filiam, vel matrem nefario coitu cognoscentes.*

3 *Ordinari potest filius legitimus ab Episcopo originis paterna.*

4 *Pensionem super beneficio paterno habere non obstat filio legitimo Sacerdoti.*

5 *Beneficium paternum vt immediatè obtinere possit filius legitimus, eget dispensatione.*

6 *Beneficium de iurepatronatus, quod obtinuit pater, non potest obtinere filius legitimus immediatè absque dispensatione, etiamsi in fundatione vocati sint proximiores de genere.*

7 *Fori priuilegio gaudet filius legitimus Clerici, durante vita eius patris.*

8 *Missam celebrare in eadem Ecclesia non prohibentur pater & filius, dummodo ambo non obtineant beneficium in ea.*

9 *Processionaliter incedere insimul possunt pater & filius, vnus tanquam capellanus, & alter tanquam beneficiatus diuersarum Ecclesiarum.*

10 *Beneficij possessionem si quis per procuratorem accepit, tunc eius filius non potest habere aliud in eadem Ecclesia.*

11 *Beneficium resignare cogendus est filius, quod obtinet in illa Ecclesia in qua pater obtinuit.*

12 *Naturales filij comprehenduntur sub dispositione Conc. c. 15. sess. 25. de reform.*

13 *Ecclesia receptiua clericus esse non potest filius illegitimus, in qua similiter eius pater clericus extitit.*

14 *Pater si solam sedem in choro habuit, inibi beneficium obtinere non potest filius illegitimus.*

15 *Episcopatum nuper erectum ex parte diœcesis, in qua eius pater fuit Archiepiscopus, prohibetur obtinere filius illegitimus.*

16 *Missas etiam deuotionis gratia celebrare prohibetur filius illegitimus in Ecclesia in qua eius pater beneficium obtinet.*

17 *Beneficium obtinere prohibetur filius illegitimus in Ecclesia, in qua pater vt cantor musica tantum cantat.*

18 *Beneficium obtinere non potest filius illegitimus quod olim pater suus absque legitimo titulo, & minus pacificè aliquandiu possedit.*

19 *Beneficium obtinere non potest filius illegitimus in eadem Ecclesia in qua pater, Capellaniam obtinuit, & postea illa dimissa, habituque seculari assumpto vxorem duxit.*

20 *Habitare cum patribus non prohibentur filij illegitimi.*

21 *Pensionem obtinere non prohibetur filius illegitimus, quam pater legitima facultate suffultus in eum transtulit.*

22 *Beneficium obtinere potest filius illegitimus in Ecclesia, in qua eius pater tanquam capellanus amouibilis inseruiuit.*

23 *Ecclesiam filialem & dependentem an obtinere possit filius illegitimus, si eius pater fuit Rector Ecclesia Matricis.*

24 *Filij Presbyterorum ex fornicatione nati beneficia ecclesiastica per eorum patres obtenta mediate, vel immediatè impetrare non possunt.*

Filius.

Collect. CCCLVII.

1 Filios, filiasve habentes non possunt Cardinales creari *Sixtus 5. const. 50. incip. Postquam 3. Non. Decemb.* 1586. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 564. aliàs *pag.* 427. in nouiss. impress.

2 Filiam, & matrem nefario coitu cognoscentes vltimi supplicij pœna plectuntur. *Sixtus V. constit.* 54. incip. *Volentes 3. Non. Decembris* 1586. apud Laërt. Cherub. *d. tom. 2. pag.* 570. aliàs *pag.* 453. in nouiss. impress.

3 Filius legitimus potest ab Episcopo originis paternæ legitimè ordinari, tametsi pater tempore natiuitatis ipsius filij ad aliam diœcesim iam transtulisset domicilium. *Sacra Congr. Conc. sub die 16. Decembris* 1599. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 36. n.* 52.

4 Filio legitimo Sacerdotis non obstat habere pensionem super beneficio paterno. *Sac. Cong. Conc. sub die 15. Ianuarij* 1601. testibus Nicol. Garc. *de benefic. p. 7. c. 3. n. 5.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 19. l. 1. de filys Presbyt. n. 9.*

5 Filius quamuis legitimus eget dispensatione ad obtinendum immediatè beneficium paternum. *Sacra Congr. Conc.* penes Armend. *d. l. 1. de filys Presb. num. 4.*

6 Filius ex legitimo matrimonio natus eget dispensatione aliàs ex gratia concedenda vt possit immediatè obtinere beneficium de iurepatronatus, quod obtinuit pater, ad quod beneficium in fundatione sunt vocati proximiores de genere. *S. Cong. Conc. 23. Augusti* 1631. quam citat Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol. 11. n. 25.*

7 Filius legitimus clerici ante clericatum susceptus gaudet priuilegio fori durante vita eius patris. *Sacra Congr. Immunitatis in Callien. 18. Martij* 1631. cuius meminit Bonfadin. *d. resol. 51. n. 26.*

8 Filius & pater non prohibentur quin possint celebrare Missam in eadem Ecclesia, dummodo ambo non obtineant beneficium in ea, sed id fiat ab altero deuotionis gratia ab altero causa legati, quod relictum sit Missam celebrantibus. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 3. num.* 73. Armend. *d. l. 1. de filiis Presbyt. n.* 33. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 11. c. 13. n. 67. in fine.* Sigism. à Bononia *de elect. Regul. dub. 73. n. 7. in princ.* Vnde non est molestia exhibenda illegitimo Presbytero celebranti Missam ob quoddam legatum in eadem Ecclesia, in qua pater celebrat ob deuotionem, cum neuter habeat beneficium, & hic casus non sit prohibitus à Concilio. *Eadem Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. c. 3. n.* 73. Armend. *d. l. 1. de filijs Presbyt. n. 34.* Campan. *loco proximè citato.*

9 Filius & pater possunt insimul processionaliter incedere, vnus tanquam beneficiatus & alter tanquam Capellanus diuersarum Ecclesiarum. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. c. 3. num. 56. an 3. declar.* Armendar. *d. l. 1. de filiis Presbyt. n.* 50. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 63. n.* 22.

10 Filius eius qui tantum per procuratorem cœpit beneficij possessionem, non potest habere aliud in eadem Ecclesia, secus si illius pater nunquam per se, vel procuratorem beneficij possessionem obtinuisset: aut super eo literas Apost. non expediuisset, si eius collatio ad Sedem Apost. spectabat *Sacra Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d. p. 7. c. 3. num. 56. declar.* 44. Iulio Lauorio *var. lucubrat. tom. 1. tit. 4. c. 56. num.* 51. Armend. *d. l. 1. de filiis Presb. num.* 21. Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub. 11. c. 13. n. 67. vers. sed his.*

11 Filius omnino cogendus est resignare beneficium, quod obtinet in illa Ecclesia, in qua pater obtinuit, quia filius semper repræsentat incontinentiam patris, hoc tamen moderatum quandoque fuit de consensu Ordinariorum, si pater resignasset sua sponte suum beneficium. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garcia *d. p. 7. c. 3. n.* 75.

12 Filij naturales procreati tempore, quo eorum parentes nondum erant effecti clerici, comprehenduntur sub dispositione *Concilij c. 15. sess. 25. de reform. Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. part. 7. cap. 5. num.* 15. Armendar. *dict. l. 1. de filiis Presbyt. num. 7.* Sigismund. à Bononia *dict. tract. de elect. Regul. dub. 73. num. 2.*

13 Filio illegitimo obstant *Concilium c. 15. sess. 25. de reform.* quominus in Clericum Ecclesiæ receptitiæ, in qua recepti absque alia prouisione Diuinis inseruire, & massæ communis participes esse consueuerunt, admitti queat, propterea quod eius pater duodecim ab hinc annis defunctus in ipsa Ecclesia receptitia in Clericum admissus & ipse fuit, Diuinisque inibi inseruiuit, atque emolumenta consueta percepit, quia receptitius dicitur beneficiatus. *S. Congr. Conc. sub die 2. Decembr.* 1605. quam citat Aldan. *dict. tit.* 56. *n.* 15.

14 Filius illegitimus per *Conc. sess. 25. c. 15. de reform.* excluditur ne possit obtinere beneficium in Ecclesia, in qua eius pater habuit solam sedem in choro ratione Dignitatis, quam in alia Ecclesia, obtinebat. *Sacr. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *dict. part. 7. c. 3. num. 66.*

15 Filius illegitimus decreto *Conc. c. 15. sess. 25. de reform.* non prohibetur obtinere Episcopatum nuper erectum ex parte diœcesis, in qua eius pater fuit Archiepiscopus, quia Concilium strictè est intelligendum in casu odioso, & loquitur in Ecclesia. *S. Congr. Concil. sub die 12. Februarij* 1598. quam adducit Aldan. *d. tit. 36. n. 16.*

16 Filius illegitimus prohibetur etiam deuotionis gratia Missas celebrare in Ecclesia, in qua eius pater beneficium obtinet, vel obtinuit, vt censuerunt Cardinales sancti Marcelli, de Camerino, Sanctorum quatuor, Blanchettus, Mantica, Vicecomes, & Osattus; Ex altera parte fuerunt Cardinales de Montelparo, Iustinianus, à Monte Parauicinus, & Plattus, *sub die 22. Ianuar.* 1602. de qua Aldan. *d. tit. 36. n. 17.*

17 Filius illegitimus prohibetur beneficium obtinere in Ecclesia, in qua pater vt cantor musicæ tantum cantat, quia Concilium dicit, *nec in dictis Ecclesiis quoque modo ministrare*, &c. Eadem enim est ratio siue ministret in officio, siue in beneficio. *Sacra Congreg. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d. p. 7. cap. 3. n.* 68. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 19. leg. 1. de filiis Presbyt. n.* 28. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 11. c. 13. n. 67. vers. & quia*, quos cum aliis refero *de officio & potest. Episcopi p. 3. alleg. 65. num.* 21.

18 Filius illegitimus non potest obtinere beneficium, quod olim pater suus absque legitimo titulo, & minus pacificè aliquandiu possedit. *S. Cong. Conc.* penes Nic. Garc. *d. p. 7. c. 5. n.* 59. Arm. *d. l. 1. de filiis Presbyt. n.* 23.

19 Filius illegitimus, cuius pater cùm esset Clericus primæ Tonsuræ, Cappellaniam Cathedralis obtinuit, & deinde tam Cappellania, quàm Tonsura dimissa, habituque seculari assumpto, huiusmodi filiú

susce

suscepit, ac demum vxorem duxit, illaque defuncta aliam accepit, in coque statu postea semper perseuerauit, prohibetur decreto *Concilij cap.* 15. *sess.* 25. *de reform.* in eadem Ecclesia beneficium obtinere. *Sacra Cong. Conc. sub die* 24. *Ianuarij* 1602. apud Aldao. *d. tit.* 36. *n.* 18.

20 Filij illegitimi Clericorum non prohibentur *decreto Concilij sess.* 25. *cap.* 15. *de reform.* cum patribus habitare, nec de iure adest talis prohibitio, quamuis aliqui Episcopi, seu Ordinarij id prohibeant sine causa. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *p.* 7. *cap.* 7. *num.* 85. Armendar. *d. l.* 1. *de filijs Presbyt. num.* 35. Sigism. à Bononia *de elect. Regul. dub.* 75. *num.* 7. *vers. septimo*, Iul. Lauor. *var. lucubrat. tom.* 1. *tit.* 4. *c.* 16. *n.* 55. quos cum aliis citaui *d. p.* 5. *alleg.* 65. *num.* 14.

21 Filios illegitimus non prohibetur obtinere pensionem super beneficio, quam pater à se obtentam legitima facultate suffultus transtulit postea in eundem filium. *Sacra Congr. Conc.* quàm refert Aldao. *d. lib.* 2. *tit.* 5. *n.* 11.

22 Filius illegitimus ex decreto Conc. sess. 25. c. 15. de reform. non prohibetur quominus tanquam Capellanus amouibilis deseruire possit, atque obtinere beneficium in Ecclesia, in qua eius pater nunquam fuit intitulatus ad aliquod beneficium ecclesiasticum, licet pro Capellano amouibili inseruierit dictæ Ecclesiæ. *Sacra Congreg. Concil.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 7. *cap.* 3. *num.* 72. Armendar. *d. l.* 1. *de filijs Presbyt. n.* 32. Stephan. Gratian. *discept. forens. cap.* 397. *n.* 24. *cum seqq.* quos cum aliis refero *d. alleg.* 65. *num.* 5.

23 Filius illegitimus, cuius pater fuit Rector Ecclesiæ Matricis potest Ecclesiam filialem obtinere, dependentem, seu aliàs illi vnitam, in qua eadem Matrix habet etiam quædam iura Parochialia, modò vnio facta sit accessoriè, & per viam subiectionis Ecclesiæ Matrici, & pater in ea ministrauerit vnitam verò æquè principaliter, ita vt intitulatus in vna, censeatur in vtraque intitulatus, aut si in vtraque pater ministrauit, obtinere non potest; sicut etiamsi obtinens Ecclesiam vnitam teneretur ministrare in principali. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d. part.* 7. *cap.* 3. *num.* 62. Armend. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 24. Campan. *dict. cap.* 13. *num.* 67. *vers. cum vero.*

24 Filij Presbyterorum ex fornicatione nati beneficia ecclesiastica per eorum patres obtenta nullo quam tempore mediatè & immediatè impetrare possunt. *Clemens VII. constit.* 30. aliàs 36. Incip. *Ad Canonum, de anno* 1530. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 499. in nouiss. impress. de qua Scortia *in selectas Summorum Pontificum constitutiones epith.* 59. *Clemens VIII. constitut.* 30. incipien. *Alias quà*, 8. *Nouembris* 1594. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 44.

SS. Firmus, & Rusticus.

Collect. CCCLVIII.

SAncti Firmi, & S. Rustici Lectiones pro Ecclesia Bergomen. approbatur à *Sacra Cong. Rit. in Bergomen.* 17. *Nouembris* 1611. cuius meminit Aldan. *in compendio Canonicarum resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 125.

S. Flauia.

Collect. CCCLIX.

SAnctæ Flauiæ corpus Messanæ inuentum pro tali habendum esse declaratur à *Sacra Congreg. Rit. in Messanen.* 15. & 19. *Ianuarij* 1611. Et eius Officium conceditur ab eadem *Sacr. Congr. die* 26. *Ianuar. eiusdem anni*, quas refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 126.

Floriacenses Monachi, vide in verbo, *Monachi Floriacenses collect.* 497.

SVMMARIVM.

1 *Fori priuilegio gaudet, & ad personalia ciuitatis munia minimè tenetur Fiscalis Curiæ Episcopalis.*
2 *Familiarium Episcopi appellatione venit Fiscalis Curiæ Episcopalis.*
3 *Pœnarum criminalium pars aliqua fiscali assignari potest.*
4 *Episcopus, & Notarij de pœnis criminalibus nullo modo participare debent.*
5 *Visitatione personarum Cathedralis Ecclesiæ in criminibus Canonicorum reorum potest Episcopus assumere fiscalem suum.*

Fiscalis Curia Episcopalis.

Collect. CCCLX.

FIscalis, quem Episcopus habet in ciuitate, seu in aliquo castro, in quo temporalem spiritualémque iurisdictionem exercet, gaudet priuilegio fori, & ad personalia ciuitatis munia minimè tenetur. *Sacra Congr. Episcop. & Reg. in Vasion.* 11. *Decembr.* 1614. teste Sellio, *in select. Canon. c.* 7. *n.* 72. 1

Fiscalis Curiæ Episcopalis comprehenditur appellatione familiarium Episcopi. *Eadem S. Congr. Episc. & Reg. in dicta Vasionen.* cuius meminit Aurel. August. Taurel. apud me *de Iure Eccl. vniu. lib.* 1. *c.* 39. §. 4. *num.* 54. 2

Fiscali assignari potest pars aliqua pœnarum criminalium. Sed Episcopos, & Notarij nullo modo ex illis participare debent. *Sacra Cong. Episc. & Reg. in Ciuitate Castelli* 4. *Septembris* 1595. quam citat Sellios *d. c.* 7. *n.* 73. 3 4

Fiscalem suum, qui interuenire solet in criminibus Canonicorum reorum, vel alium quem magis voluerit, potest assumere Episcopus in visitatione personarum Cathedralis Ecclesiæ, non tenetur tamen ad sumendum Capellanum de choro. *Sacra Congr. Conc.* penes Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *leg.* 7. *de Episcopis num.* 91. *in fine*, & *n.* 92. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 73. *n.* 8. 5

Floriacenses Monachi, vide in verbo *Monachi Floriacenses collect.* 597.

SVMMARIVM.

1 *Clericus vt gaudere poſſit priuilegio fori copulatiuè tria requiſita debent concurrere.*

2 *Clericus, qui ante delictum inſeruire Eccleſiæ conſueuit, etiam interruptè, & abſque Epiſcopi mandato fori priuilegio gaudet.*

3 *Clericus in minoribus, incedens in habitu & Tonſura, & Eccleſiæ inſeruiens, licet nulli eſſet adſcriptus, fori priuilegio gaudet.*

4 *Clericus in minoribus, incedens in habitu & Tonſura, Eccleſiæ deſeruiens non tamen de mandato Epiſcopi fori priuilegio gaudet.*

5 *Enormitatibus ſe immiſcens clericus quando ſine monitione cenſeatur priuilegio clericali renuntiare, oſtenditur.*

6 *Clerici in habitu, & Tonſura non incedentes quamuis priuilegio fori non gaudeant poſſunt nihilominus ab Epiſcopo puniri, ſi preuenerit.*

7 *Penſionem eccleſiaſticam obtinens habetur pro clerico, & gaudet priuilegio fori.*

8 *Characterem & habitum clericalem aſſumens poſt delictum commiſſum quando poſſit coram ſeculari Iudice conueniri?*

9 *Promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum ſcutorum annuorum, gaudet fori priuilegio.*

10 *Subdiaconus, qui in vim Apoſt. diſpenſationis cum vidua Matrimonium contraxit, & diſpenſationes eccleſiaſticas obtinet, gaudet fori priuilegio.*

11 *Protonotarij honorarij etiamſi Eccleſiæ non inſeruiant, nec ſeruitio alicuius Eccleſiæ adſcripti ſint dummodo in habitu clericali incedant, fori priuilegio gaudent.*

12 *Clericus in minoribus recuſans frequentare ſcholas & Eccleſiam, ſi tamen eſſet probabilis ſpes profectus, priuilegio fori priuari non poteſt.*

13 *Clericus incedens in habitu, & Tonſura & in catalogo Clericorum Synodi diœceſana deſcriptus, quamuis de mandato Epiſcopi Eccleſiæ non inſeruiat, fori priuilegio gaudet.*

14 *Clerici qui gaudeant fori priuilegio?*

15 *Filius legitimus Clerici ante clericatum ſuſceptus gaudet fori priuilegio durante vita eius patris.*

16 *Clericus, qui ante carcerationem reaſſumpſit habitum gaudet fori priuilegio.*

17 *Laicus de præſenti gaudet fori priuilegio pro tempore, quo fuit Clericus.*

18 *Clerici coniugati in ciuilibus an fori priuilegio gaudeant?*

19 *Seruientes in accendendis lampadibus, & in aperiendis portis Eccleſiæ non gaudent fori priuilegio.*

Fori priuilegium.

COLLECT. CCCLXI.

1 FOri priuilegio vt Clericus gaudere poſſit, debent concurrere copulatiuè tria requiſita, videlicet quod geſtauerit habitum, & Tonſuram clericalem, & Eccleſiæ ex mandato Epiſcopi inſeruierit. *Sacra Cong. ſuper controuerſ. iuriſd. in Ariminen. 21. Ianuar. & 28. Aprilis* 1616. vbi mandatum fuit Epiſcopo vt Clericum remitteret ad Præſidem Prouinciæ, niſi docuerit de clericatu, & requiſitis à Concilio: refert R.P.D. Alexand. Sperel. *in deciſ. fori eccl. dec. 26. n. 4.*

Fori priuilegio gaudet Clericus, qui ante delictum, Eccleſiæ inſeruire conſueuit etiam interruptè & abſque mandato Epiſcopi: *Sacra Congr. ſuper controuerſiis iuriſd. in Baren. ſeu Minoricen. 6. Decembr.* 1607. quam citat idem D. Sperel. *d. deciſ. 26. num. 30.* 2

Fori priuilegio gaudet Clericus in minoribus incedens in habitu & Tonſura, & Eccleſiæ inſeruiens licet nulli eſſet adſcriptus. *Sacra Cong. Conc. 30. Iun.* 1609. cuius meminere D. Sperel. *d. dec. 26. num. 31.* Torreblanc. *de iure ſpirit. lib. 15. c. 5. n. 58.* Ego *de iure eccl. vniuerſo lib. 1. c. 39. §. 2. n. 36.* 3

Fori priuilegio gaudet Clericus in minoribus habitum & Tonſuram deferens, & Eccleſiæ deſeruiens non tamen ex mandato Epiſcopi. *Sacr. Cong. Conc. in Valentina 19. Iun.* 1628. penes me *d. lib. 1. c. 39. §. 2. n. 34.* 4

Fori priuilegio clericali abſque monitione aliqua videtur renuntiare clericus, qui in habitu, & Tonſura ſe immiſcet enormitatibus, & vicibus pluribus ſecus ſi in habitu laicali hæc perpetraſſet, quia tunc requiritur monitio. *Sacra Cong. Conc. in Motulen. 1. Febr.* 1610. de qua memini *d. lib. 1. c. 39. §. 2. n. 75. in fine.* 5

Fori priuilegio licet non gaudeant clerici in habitu & Tonſura non incedentes, nihilominus non impeditur Epiſcopus quominus ſi præuenerit, eoſdem clericos punire poſſit. *Sacra Cong. Conc. in Iſernien. 16. Mart.* 1606. *& in Valentina 20. Mart.* 1607. *Sacra Cong. controuerſiis iuriſdictionalibus præpoſita in Neapolitana 22. Iun.* 1628. *& in Parmen. 9. Nouembris eiuſdem anni, & 26. Iun.* 1629. quam meminit R.P.D. Alex. Sperel. *in deciſion. fori eccleſ. deciſ. 17. num. 33.* 6

Fori priuilegio gaudet ille, cui reſeruata fuit penſio eccleſiaſtica, cum ad hunc effectum penſionem obtinens habeatur pro clerico. *Sacra Cong. Conc.* teſte Didaco Narbona *de ætate ad humanos actus requiſ. ann. 14. q. 59. n. 10.* & Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 19. de foro comp. n. 3.* & 7. etiamſi non incedat in habitu & Tonſura, eadem ſacra Cong apud Nicol. Garc. *de benef. p. 1. c. 5. n. 70.* & nouiſſimè *eadem ſacra Cong. Conc. in Portugalen. 10. Aprilis* 1622. quam refero *de officio & poteſt. Epiſcop. part. 3. alleg. 57. num. 151.* 7

Fori priuilegio gaudet clericus, qui characterem & habitum clericalem aſſumpſit poſt delictum, proceſſum, & fideiuſſionem de ſe præſentando coram Iudice laico, & ſic à iuriſdictione Iudicis laici eſt liberatus quoad perſonam ſcilicet. Quod ſi fraus ſubſit (quam Iudex eccleſiaſticus inſpicere debet) poterit Iudex ſecularis proceſſui finem imponere contra illum quoad bona procedendo. *Sacra Congr. Conc. in Pap. ſub die 23. Maij* 1626. quam ſequuta fuit *Sacra Cong. Immunitatis in Ciuitatis Caſtellana 18. Februar.* 1631. cuius memini *d. tract. de Iure eccl. lib. 1. c. 39. §. 2. n. 89.* 8

Fori priuilegio gaudet promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum ſcutorum annuorum, qui incedens in habitu laicali cum armis dum caperetur à birruariis vnum ex illis occidit, & ad carceres laicales adductus fuit. *Sacra Cong. Conc. in Iannen. 18. Mart.* 1628. cuius memini *d. lib. 1. c. 39. §. 2. n. 17.* 9

Fori priuilegio gaudet Subdiaconus, qui in vim Apoſt. diſpenſationis cum vidua matrimonium contraxit, & penſiones eccleſiaſticas obtinet. *Sacra Cong. Conc. ſub die 24. Mart. & 17. Septembris* 10

1618.

1618. quam refert Sellius *in selectis eccles. cap. 16. num. 71.*

11 Fori priuilegio gaudent Protonotarij honorarij, etiamsi Ecclesiæ non inseruiant: *Sacra Congr. Conc. sub die 9. Iuly 1626.* nec seruitio alicuius Ecclesiæ adscripti sint, dummodo in habitu clericali incedant. *Sacr. Congr. in Toletana 27. Martij 1632.* quam adducit Bonfadin. *in thesauro Ecclesiastic. decis. resol. 57. num. 20.*

12 Fori priuilegio priuari non potest clericus in minoribus Ordinibus constitutus recusans frequentare scholas, & Ecclesiam, si tamen esset probabilis spes profectus. *Sacr. Cong. Conc. in Materanen. 2. Augusti 1631.* quam refert Bonfadin. *dicta resolutio. 17. num. 21.*

13 Fori priuilegio gaudet clericus incedens in habitu, & Tonsura descriptus in catalogo clericorum, qui in Synodo diœcesana obedientiam præstitit Ordinario, & per paucas vices in choro, & in processionibus interfuit attentis circunstantiis, quamuis alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi non inseruiat, vel beneficium Ecclesiasticum non habeat, *S. Cong. Conc. in nullius 28. Martij 1628.* penes Dianam *moral. resolut. p. 4. tract. 1. resol. 2. in fine*, & metipsum *d. l. 1. c. 39. §. 2. n. 35.*

14 Fori priuilegio gaudent clerici in Sacris constituti, Beneficiati, Pensionarij, Protonotarij, & alia similia officia obtinentes. Illi qui per modicum tempus habitum dimiserunt, etiamsi tempore capturæ fuerint reperti in habitu seculari, & illi clerici in minoribus constituti non habentes qualitates *Concilij c. 6. sess. 23. de reform.* quando Iudex Ecclesiasticus præuenit. *Sac. Cong. Conc. in Leodien. 9. Nouembr. 1630.* attestaute Bonfadin. *d. resol. 17. n. 22.*

15 Fori priuilegio gaudet filius legitimus clerici ante clericatum susceptus, durante vita eius patris. *Sacra Congreg. Immunitatis in Callien. 18. Marty 16.* de qua Bonfad. *d. resol. 17. n. 23.*

16 Fori priuilegio gaudet clericus, qui ante carcerationem reassumpserat habitum. *Sacra Cong. Immunitatis in Rossanen. 18. Martij 1631.* apud Bonfad. *dicta resol. 17. n. 24.*

17 Fori priuilegio gaudet de præsenti laicus pro tempore, quo fuit clericus. *Sacr. Cong. Immunitatis in nullius Garopoli 9. Septembris 1631.* teste Bonfadin. *dicta resol. 17. n. 25.*

18 Fori priuilegio non gaudent in ciuilibus clerici coniugati tam Constitutione Bonifacij VIII. quam decreto Concilij Tridentini nisi vbi de crimine etiam ciuiliter ageretur. *Sacr. Cong. Conc. sub die 13. Februarij 1610.* Et *Sac. Congr. Episcop. & Regul. sub die 10. Februarij 1618.* Sed eos gaudere fori priuilegio in ciuilibus, præsertim in Regno Neapolitano, in quo adest consuetudo, censuit *Sacr. Conc. Immunitatis 27. February 1630.* penes Bonfadin. *d. resol. 17. num. 26.*

19 Fori priuilegio non gaudent illi, qui in accendendis lampadibus, & aperiendis Ecclesiæ portis deseruiunt. *Sacr. Congr. Episcop. & Regul. sub die 28. Ianuary 1603.* quam citat Sellius *d. c. 16. n. 72.*

Fori priuilegio an & quando gaudeat Oblatus. Vide *in verbo Oblatus collect. 529.*

Fori priuilegio gaudent Equites Ordinum Militarium, vide in verbo *Eques Regularis collect. 303. num. 4.*

Vide in verbo *Clericus quoad forum collect. 157.*

SVMMARIVM.

1 *Canonizationem sanctæ Franciscæ Romanæ fecit Paulus V.*
2 *Lectiones recitandæ in Officio S. Franciscæ Romanæ approbantur pro Monachis Oliuetanis, & Monialibus turris speculorum.*
3 *Officium S. Franciscæ Romanæ in Breuiario monastico S. Benedicti sub ritu duplici celebrandum inseritur.*
4 *Officium S. Franciscæ Romanæ sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum recitari posse conceditur.*

Sancta Francisca Romana.

COLLECT. CCCLXII.

Sanctam Franciscam Romanam canonizauit, & eius festum die 9. Martij celebrari iussit *Paulus V. constitut. 45.* incip. *Cælestis 4 Kalend. Iunij 1608.* apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag. 233.* alias *pag. 173.* in nouiss. impress. 1

Sanctæ Franciscæ Romanæ lectiones recitandæ in eius Officio approbantur pro Monachis Oliuetanis, & Monialibus turris Speculorum. *Sacr. Cong. Rit. in Vrbe S. Francisca 24. Aprilis 1610.* quam refert Aldan. *in compendio Ecclesiast. resol. l. 1. tit. 18. de Sanctis n. 130.* 2

Sanctæ Franciscæ Romanæ Officium in Breuiario monastico Sancti Benedicti & Kalendario eiusdem sub duplici ritu & Missa cum propriis lectionibus iam approbatis inserendum & celebrandum conceditur ab eadem *Sacra Congr. Rit. in Oliuetana 24. January 1615.* teste Aldan. *d. titul. 18. de Sanctis num. 131.* 3

Sanctæ Franciscæ Romanæ Officium quod possit sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum recitari concessit eadem *Cong. Rit. in Vrbis 13. Martij 1632.* cuius meminit Bonfadius *in thesauro Eccles. decis. resol. 1 num. 35.* 4

SVMMARIVM.

1 *Canonizationem Sancti Francisci Assisiensis edixit, & eius festum die 4. Octobris agi iussit Gregorius IX. & de præcepto obseruandum statuit Sixtus IV.*
2 *Officium S. Francisci Assisien. vt possit à Conuentualibus singulis mensibus prima die non impedita celebrari, fuit concessum.*
3 *Canonizationem sancti Francisci de Paula fecit, & eius festum die 2. Aprilis celebrari iussit Leo X.*
4 *Officium & Missam S. Francisci de Paula approbauit Clemens VII.*
5 *Indulgentiam plenariam visitantibus Ecclesias Ordinis Minimorum in die S. Francisci de Paula concessit Gregorius XIII.*
6 *Festum diem sancti Francisci de Paula sub ritu duplici celebrari posse, & debere declarauit Paulus V.*
7 *Canonizationem S. Francisci Xauerij è Societate Iesu fecit Gregorius XV.*
8 *Officium & Missa Beati Francisci Borgiæ conceditur omnibus in familia Borgia ditionibus commoran*

commorantibus, & Sacerdotibus quod Miſſas ad Eccleſias ſocietatis Ieſu confluentibus. morantibus,& Sacerdotibus quoad Miſſam ad Eccleſias Societatis Iesv confluentibus. *Vrbanus VIII.conſtit.46.*incip. *Aliàs à nobis 2.Septemb.1625.* apud Angel.Mariam Cherub.*tom.4.Bullarij pag.62.*

Sanctus Franciſcus.

Collect. CCCLXIII.

1 SAnctum Franciſcum Aſſiſienſium canonizauit, & eius feſtum die 4.Octobris agi iuſſit. *Gregorius IX.conſtit.2.*incip. *Mira,14. Kalend. Auguſti* 1228. apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.1.pag.84.* Et de præcepto obſeruandum ſtatuit *Sixtus IV.conſtit.3.* incip. *Præclara,5.Non. Octobris* 1472. apud Laërt. Cherub.*d.tom.1.pag.333.* quam conſtit. non fuiſſe moribus vtentium approbatam refert Silueſt. verbo Dominica num. 3.verſ.ſextum, ſed rurſus præcepit vbique obſeruari *Sacra Cong.Rit.die 3.Ianuar.*1622. quam citat Gauant. *in Rub. Breuiarij ſect.7.cap.12. num.4.*

2 Sancti Franciſci Aſſiſienſis Officium vt poſſit à Conuentualibus ſingulis menſibus prima die non impedita feſto nouem lectionum celebrari conceditur *à S.Congr.Rit.ſub die 18.& 20.Februarij* 1617. quam refert Aldan. *in compendio Canon.reſolut.lib.1. tit.18.de Sanctis num.*126.aliàs *pag.*502. in nouiſſ. impreſſ.

Sancti Franciſci ſtygmata vide in verbo *Stygmata,collect.681.*

3 Sanctum Franciſcum de Paula canonizauit, & eius feſtum die 2.Aprilis celebrari iuſſit *Leo X.conſtit.38.* incipien. *Excelſus 1.May* 1519.apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.1.pag.*528.aliàs *pag.*446.& duplici officio venerari in Religione mandauit *Sixtus V.conſtitut.8.* incip. *In cœli throno de anno* 1585. apud Laërt.Cherub.*tom.2.in dicto Bullario pag.*495. aliàs *pag.*376.& apud Laurent.de Peyrinis *de priuil. Regul.conſt.1.Sixti V.*

4 Sancti Franciſci de Paula Officium & Miſſam approbat,& ex certa ſcientia confirmat, Indulgentiaſque illud recitantibus, & Miſſam propriam celebrantibus concedit *Clemens VII.conſtit.ſua* incip. *Libenter 17.May* 1528. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg.Regul.conſtit.2.illius Pont.pag.*211.Indulgentiam plenariam viſitantibus Eccleſias Ordinis Minimorum in die ſancti Franciſci concedit *Gregorius XIII.ſua conſtit.* incip. *Ad augendam 1.Aprilis* 1579.apud Laurent.de Peyrinis *conſtit.4.illius Pont. pag.*292.Et per vniuerſum Orbem ab omnibus vtriuſque ſexus Christi fidelibus eius feſtum diem ſub ritu duplici celebrari poſſe & debere declarauit *Paulus V.conſtit.ſua* incip. *Nomen.4.May* 1613. apud Laurent.de Peyrinis *conſtit.3.illius Pont.pag.*312.*in vltima impreſſ.Placentina.*

5 Sanctum Franciſcum Xauerium è Societate Ieſu Indiarum Apoſtolum canonizauit Gregorius XV. die 12. Martij 1622. cum S. Iſidoro agricola, Ignatio Loiola, Philippo Nerio Confeſſoribus, ac Tereſia Virgine, ſed morte præuentus Constitutionem canonizationis expedire non potuit, quam tamen cum inſtitutione eius feſtiuitatis die 2. menſis Decembris expediri iuſſit *Vrbanus VIII. conſtit.1.* aliàs 4. *in appendice* incip. *Rationi congruit Idib. Auguſti* 1623.apud Angel.Mariam Cherub. *poſt tom.4. Bullarij pagin.1.* De vita ſancti Franciſci Xauerij, deque rebus ipſo viuente à Patribus Societatis Iesv in India orientali geſtis. eleganter Ioannes de Lucena ex eadem Societate nobiliſſimus ſcriptor.

6 Beati Franciſci Borgiæ Officium & Miſſa conceditur omnibus in familiæ Borgiæ ditionibus com-

---

Frater.

Collect. CCCLXIV.

FRater in ingreſſu ſororis ad Monaſterium ſe obligans ad alimenta & ad alia ſcuta centum quotieſcunque ſoror non emittat profeſſionem, ſi ſoror non vult emittere profeſſionem, frater non tenetur ad centum promiſſa. *Sacra Congr. Concil.ſub die 12. Auguſti* 1617. teſte Aldan. *in compendio Canon.reſol.l.2.tit.25.n.10.*quem refero *in collect.ad Trid.ſeſſ. 25.de Regul.c.16.n.47.in fine.* 1

Fratres duo germani Cardinales eſſe non poſſunt. 2
*Iulius III.conſtit.22.*incip.*Sanctiſſimus,26.Ianuarij* 1554. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.1.pag.*715.aliàs *pag.*716.& *Sixtus V.conſtit.50.*incip.*Poſtquam,3.Non. Decembris* 1586. apud Laërt.Cherub. *tom.2.pag.*560.aliàs *pag.*584.in nouiſſ.impreſſ.

SVMMARIVM.

1 *Monaſteria Religioſorum ingredi mulieribus prohibetur.*
2 *Parochorum officio fungi poſſunt Fratres Religioſi in partibus Indiarum.*
3 *Numerus Religioſorum in ſingulis locis eſt inſtituendus, qui ibidem ſuſtentari valeant.*
4 *Confeſſiones ſecularium Fratres cuiuſcunque Ordinis audire prohibentur niſi præuio examine fuerint à locorum Ordinariis approbati.*
5 *Delinquentes Fratres ſi ab eorum ſuperioribus non puniuntur ab Ordinariis locorum vbi deliquerunt, puniri poſſunt.*
6 *Inquiſitores hæreticæ prauitatis ſolum punire valent Religioſos in iis, quæ ſpectant ad officium ſanctæ Inquiſitionis.*
7 *Præcedere debent Regulares antiquiores in loco aliis Fratribus eiuſdem loci.*
8 *Proceſſionibus publicis conſuetis intereſſe cogi poſſunt Religioſi, nec cum Clero mixtim incedere debent.*
9 *Proceſſionem facere cum Sanctiſſimo ſacramento non licet Religioſis feria quinta in Cœna Domini, & in feſto Corporis Chriſti.*
10 *Cadauerum in aſſociatione qualiter Fratres Religioſi ſe gerere debeant?*
11 *Epiſcopus prohibere non poteſt Religioſis ne adminiſtrent ſacramenta Pœnitentiæ & Confirmationis à die Palmarum vſque ad octauam Paſchatis Reſurrectionis.*
12 *Communionem ſanctiſſimam non poſſunt Religioſi adminiſtrare populo in die Paſchatis.*
13 *Fratres Religioſi diſcalceati non ſunt moleſtandi nec impediri poſſunt in quæſtuatione Eleemoſynarum.*

Fratres Religioſi in communi.

Collect. CCCLXV.

FRatrum Religioſorum quorumcunque monaſteria ingredi mulieribus prohibuit Pius V. *conſtit.20.*

stit. 20. incip. *Regularium* 24. *Octobris* 1566. apud Laërt.Cher.*in Bullario tom.* 2.*pag.*198.cuius memini *de officio, & potest.Episc.p.*3.*alleg.*102.*n.*92. vbi post Fr.Emm.Roderig.Fr.Ioann. de la Cruz, Suar. Sanchez & alios, teneo sub hac constitutione non comprehendi Imperatrices, Reginas, infantes, & ancillas.

2 Fratres Religiosi in partibus Indiarum ob defectum Presbyterorum officio Parochi fungi possunt, *Pius V.constit.*34. incip. *Exponi* 24. *Martij* 1567. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2.*pag.*220. innouata per *Gregorium XIV. sub die* 16. *Septembris* 1591.quorum mentionem faciunt Fr.Emman.Rodriq.*quest.Regul.tom.*1.*quast.*35.*art.*1.*& in sum.p.*2. *cap.*9.*concl.*6.Fr.Ioan.Bapt.*in aduert.Confess.Indic.in tab.p.*1. *verbo Religiosos. in fine,& p.*2.*fol.*172.*vers. his suppositis,*Fr.Alphons.Ferdin.*in historia ecclesiast. nostri temp. pag.*182. Fr.Anton. Remesal. *in historia Guathemal.lib.*10.*cap.*22.*&* 23.vbi probare contendit Regulares virtute dictæ Const. Pianæ administrare posse, & debere dictos Doctrinas & Curata quemadmodum ante Concil.Trid.latè Ioan.Solorzan.*de iure Indiarum tom.*2. *l.*3. *c.*16. *n.*10.*cum multis seqq.*& præcipuè *à n.*17.

3 Fratrum Religiosorum ille numerus in singulis locis est constituendus, qui ibidem sustentari valeant. *Paulus V. constitut.*9. incipien.*Sanctissimus* 4. *Decembris* 1605.apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.* 3.*pag.*187.

4 Fratres Religiosi cuiuscunque Ordinis secularium Confessiones audire prohibentur,nisi fuerint à locorum Ordinarijs prævio examine approbati. *Pius V. const.*133.incip.*Romani* 8. *Id. Augusti* 1571. apud Laërt.Cherub.*tom.*2.*p.*345.

5 Fratres Religiosi cuiuscunque Ordinis si ab eorum Superioribus non puniuntur,ab Ordinarijs locorum, in quorum locis deliquerunt, puniri possunt. *Clemens VIII. constitut.*59. incipien. *Suscepti* 17. *Kalend. Martij* 1596.apud Laërt.Cherub.*tom.* 3.*pag.*53.

6 Fratres Religiosi cuiuscunque Ordinis in iis,quæ spectant ad Officium sanctæ Inquisitionis, ab eorum Superioribus puniri non possunt, sed Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem sunt denuntiandi. *Paulus V.constit.*16. incip. *Romanus Pontifex Kalend.Septembris* 1606.apud Laërt.Cherub.*tom.*3. *pag.*250.& eam refert Lauret.de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regulares pag.*122. *Urbanus VIII.sua constit.Cum sicut* 3.*Nouembris* 1631. apud Angel.Mariam Cherub.*in appendice Bullarij tom.*4. *pag.*17. vbi statuit Constitutiones Apostol, in concernentibus Fidem Catholicam, & sanctæ Inquisitionis Officium hactenus editas & imposterum edendas comprehendere omnes Regulares quomodolibet priuilegiatos, nisi illi in edendis specialiter excipiantur, de quibus Lezana *in summ. quast. Regul.tom.*3.*verbo accusare n.*7.

7 Fratres Religiosi antiquiores in loco alijs Fratribus eiusdem loci præcedere debent, iuxta formam Bullæ Gregorij XIII. *Sacra Congr. Rit.in Vgentin.* 23.*Maij* 1603.teste Sellio *in select.Can.c.*9.*n.*17.

8 Fratres Religiosi cogi possunt vt accedant ad publicas consuetas processiones nec cum clero mixtim incedere debent. *S.Congr. Rit. in Legionen.* 24.*Sept.* 1605.referente Sellio *d.c.*9.*n.*18.

9 Fratribus Religiosis non licet feria quinta in Cœna Domini, neque in festo Corporis Christi facere processionem cum sanctissimo Sacramento post Vesperas extra eorum Parochiam. *S.Cong.Rit.in Aretina* 11.*Decembris* 1613. quam refert Sell. *d.c.*9.*n.*19.

Fratres Religiosi cum aliqui funeri conuocari contigerit, ad Parochialem Ecclesiam accedere, & exinde cum Parocho ad domum ex qua cadauer extrahendum est, se conferre debent casu autem quo dictum cadauer in aliqua Ecclesia deponi contingat, ad eandem Ecclesiam,vbi depositum erit, conuenire debent. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Senogalien.* 26. *Augusti* 1616.penes Sellium *d.cap.*9. *num.* 22. 10

Fratres Religiosi ne à die Palmarum vsque ad octauam Paschatis Resurrectionis ministrent Sacramentum Pœnitentiæ& Communionis minimè prohibere potest Episcopus, præterquam in die Paschatis quoad Communionem tantum. *Sacra Congreg. Conc. sub die* 2. *Septembris* 1617. de qua Selli. *d.c.*9. *num.*21. 11

Fratres Religiosi non possunt administrare populo sanctissimam Eucharistiam in die Paschatis, stante quod in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expressè pro illa die. *Sacra Cong.Conc.*2. *Martij* 1619. cuius memini *de officio & potest. Parochi cap.*20.*num.*20. 12

Fratres Religiosi discalceati non sunt molestandi, nec impediri possunt in quæstuatione eleemosynarum,non obstante quod alij Fratres Mendicantes eodem die eleemosynas quærere soleant, qua isti quærunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul.* 9. *Ianuar.* 1608. quam refert Flaui.Cherub. *in compendio Bullarij ad const.*73. *Gregorij XIII.* incip. *Romani Pont. schol.* 1. 13

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Carmelitis Religiosis agentes.*
2 *Carmelita à quo instituti, confirmata, & approbata eorum regula.*
3 *Cappis albis Carmelitas vti iussit Bonifacius VIII.*
4 *Ordo Carmelitarum est vnus de quatuor Ordinibus Mendicantibus.*
5 *Precedunt Carmelita Fratribus B. Maria de Mercede.*
6 *Carmelita Calceati de obseruantia in Belgio & Sicilia non possunt portare habitum per discalceatos portari solitum.*
7 *Facultas data in Bulla Cruciata eligendi Confessorem non suffragatur Carmelitis.*
8 *Exemptionem à quarta funeralium habent Carmelita.*
9 *Officium Sancta Theresia conceditur Ordini Carmelitarum.*
10 *Habitus Fratrum Carmelitarum, quis?*
11 *Concordia super erectione Confraternitatum B. Maria de Monte Carmelo.*
12 *Prouincias quot habeat Religio Carmelitana.*

Fratres Carmelita.

COLLECT. CCCLXVI.

DE his Arnaldus Bostius, & Baptista Stispariolus *de Illustribus viris huius Religionis*, Baptista Ferrariensis *in chronica Ordinis*, Laurentius Burellus etiam *de Viris Illustribus Ordinis*, Martin. Italus *de sanctis, & Doctoribus Ordinis*, Petrus Carmelita *in catalogo scriptorum Ordinis*, Fr.Emman. Roman. *de antiquit.Carmelit.*Ioan.Trithem.*de laudibus ordinum* 1

Fratrum

Fratrum Carmelitarum, Fray Ioan de la Plata *en el defensorio por la antequedad, legislatores y Santos de la orden del Carmen* Pedro de Quesada *en la informacion sumaria de la antequedad, reglas, y Santos del Carmen*, Ioan. Cartagena *in homil. de Laudibus Carmeli*. Fr. Thomas de Aquino *de Patriarchatu Eliæ*, Franc. Camill. *in summar. antiquit. Carmelit*. Fr. Ioan. Pinto *in hyerarch. Carmel*. Vigell. *in vita Eliæ Prophetæ*, Petrus Crucius *de ortu Relig. Carmelit*. Thom. de Scerpe *in tract. de origine Relig. Carmelit*. Ioan. de S. Maria *in chron. Carmelit*. Thom. de Iesu *super reg. Carmel. Ioannes Patriarchæ Hierosol*. Callan. *in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 7*. Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib. 7. c. 3*. Panuin. *in chronic. anno* 1441. Naucler. *vol. 2. generat. 41. anno Christi* 1245. Genebrard. *sub Innocentio III*. Illescas *in historia Pontificali lib. 5. cap. 32*. Card. Baron. *annal. Eccles. tom. 12. anno Christi* 1118. Platus *de bono statu Relig. lib. 2. c. 22*. Iacob. Gualter. *in tabul. chronograph. sæculo 10. pag. 651*. Iacob. Salian. *tom. 4. annal. legis veteris anno Mundi* 3139. *num. 16*. Paul. Morigia *de origine Relig. lib. 1. c. 30*. Siluest. Maurol. *in occeano Relig. lib. 4. pag. 279*. Pancirola *in thesauro Vrbis Romanæ Ital. in Regione Montium Ecclesia* 17. Ioan. Marques *de vera origine Eremitar. S. Augustini c. 14. §. 9*. Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 17*. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. q. 5. art. 6*. Mich. Muñoz *in propugnaculo Eliæ, & propaginis Carmelitica*, Azor. *inst. mor. p. 1. lib. 12. c. 23*. Fr. Lud. Miranda *in manuali Prælator. tom. 1. q. 4. art. 7*; Hieron. Roder. *in compendio quæst. Regul. resol. 123. n. 35*. Suar. *tom. 3. de Relig. tract. 7. lib. 3. c. 1. & 2. & tom. 4. tract. 9. lib. 2. c. vlt*. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 7. n. 4*. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Carmelita*.

2 Fratres Carmelitæ, licet quandoque (vt aliquibus visum fuit) sub regula sancti Basilij militauerint, vltimam tamen, quam nunc seruant, regulam, acceperunt ab Alberto Patriarcha Hierosolymitano in Monte Carmelo, antequam Vrbs Hierosolyma caperetur à Saladino Ægypti Sultano, anno Domini, plus minusue, 1171. Confirmata est regula Carmelitana vna cum Religione ab Alexandro III. anno 1180. ab Innocentio III. anno 1199. approbauit Honorius III. vt in eius constit. 8. incip. *Vt viuendi* Idib. Ianuarij 1171. apud Laërt. Cherub. in Bullario tom. 1. pag. 50. Moderata est regula quoad ieiunia, esum carnium, clausuram, & alia nonnulla ab *Innocentio III*. vt in eius *Const. 6. incip. Quæ honorem de anno* 1247. & *Eugenius IV. const. 3.* incip. *Romani* 15. *Kal. Martij* 1431. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 272*.

3 Fratres Carmelitas cappis albis vti iussit *Bonifacius VIII. const. 3.* incip. *Iustis* 7. *Kalend. Decembris* 1295. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 140*. cuius meminit Ioann. Maria Nouar. in *Lucerna Regul. verbo Carmelita n. 3*.

4 Fratrum Carmelitarum Ordo est vnus de quatuor Ordinibus Mendicantibus, eorumque gratiis gaudet, *Pius V. const. 44.* incip. *Romanus* 1. *Octobr.* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 240*. & illius meminit Ioann. Maria Nouar. *dict. verbo Carmelita num. 5*.

5 Fratres Carmelitæ præcedunt Fratribus B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum. *Clemens VIII. const. 95.* incip. *Decet* 15. *Nouembris* 1602. apud Laërt. Cherub. *tom. 3. pag. 141*. Et declarauit *Sacra Congreg. Rit. in causa Carmelit. & Merced.* 21. *Augusti* 1604. quam referunt Ioann. Anton. Nouar. *in summ. Bullar. tit. de præcedent. in process. n. 12*.

Ioann. Maria Nouar. eius frater *d. verbo Carmelita num. 6*.

Fratres Carmelitæ Calceati de obseruantia in Belgio, & Siciliæ prouinciis non possunt gestare habitum per Fratres eiusdem Congregationis Discalceatorum gestari solitum, nec se Fratres Carmelitas reformatos sanctæ Theresiæ vociferare, aut subscribere. *Vrbanus VIII. constitut.* 15. aliàs 125. incip. *Romanus Pontif.* 1. *Decembris* 1632. apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 4. Bullar. in appendice pag. 27*. 6

Fratribus Carmelitis non suffragatur facultas data in Bulla Cruciatæ eligendi Confessorem. *Clemens VIII. constit. 64.* incip. *Romani* 23. *Nouembr.* 1599. apud Laërt. Cherub. *tom. 3. pag. 89*. 7

Fratres Carmelitæ habent exemptionem à quarta funeralium. *Paulus V. constit. 4.* incip. *Decet* 20. *Augusti* 1605. apud Laërt. Cherubin. *tom. 3. pag. 179*. & Ioan. Mariam Nouar. *dict. verbo Carmelitæ num. 4*. 8

Fratrum Carmelitarum Ordini conceditur officium sanctæ Theresiæ, *Gregorius XV. const. 20. §. 23.* incip. *Omnipotens sermo 4. Id. Martij* 1621. 9

Fratrum Carmelitarum habitus est tunica, & scapulare coloris canusini, pallium album, corregia osse fibulata præcingitur. Generalis durat ad sexennium, habet sub se prouincias 33. refert Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. tit. 19. de Religion. num. 64*. 10

Fratres Carmelitæ Calceati, & Discalceati sub Apostolicæ Sedis beneplacito deuenerunt ad concordiam super erectione Confraternitatum B. M. Virginis, & concessione sacri Scapularis. *Paulus V. constitut. sua* incip. *Ad ea per quæ* 24. *Aprilis* 1617. apud Idelfons. de Iesu Maria *de priuilegiis Carmelitarum Discalcear. pag. 174*. cum seqq. vbi etiam refertur instrumentum concordiæ. 11

Fratrum Carmelitarum Ordo hodierna die prouincias 35. enumerat. Primam Terræ sanctæ, quæ quondam latissima erat. Secundam sancti Alberti Siculam vocatam. Tertiam Angelicam iam deperditam, & omnino ab hæreticis deuastatam. Quartam Narbonensem. Quintam Romanam. Sextam Gallicam. Septimam Alemaniæ inferioris. Octauam Lombardicam. Nonam Aquitanicam. Decimam Castellæ nouæ, hoc est Hispanicam. Vndecimam Hibernicam. Duodecimam prouinciam Prouinciæ. Tertiam decimã Scotiæ. XIV. Tusciam. XV. Venetam, seu Bononiæ. XVI. Tholosæ. XVII. Cathaloniæ. XVIII. Alemaniæ Superioris. XIX. Vasconiæ. XX. Turoniæ. XXI. Saxoniæ. XXII. Aragoniæ. XXIII. Neapolis. XXIV. Portugaliæ, continens sub se Brasiliensem Vicariam. XXV. Romandiolæ. XXVI. Daciæ XXVII. Sancti Angeli XXVIII. Bethicam. XXIX Bohemiæ. XXX. Poloniæ. XXXI. Apuliæ XXXII. Calabriæ. XXXIII. Belgicæ. XXXIV. Abrucij XXXV. Veteris Castellæ. Habet etiam Mantuanam congregationem, & Sardiniam Vicariam. Refert Marcus Anton. Alegre de Casanate *in paradiso Carmelitici decoris præamb. 29. n. 2*. 12

Huius Sanctæ Carmelitanæ familiæ felix & fausta proles, ac Matritensis Conuentus alumnus fuit Antonius de Acosta frater meus, promptissimi, & perspicacissimi ingenij iuuenis, qui cum nondum vigesimum octauum annum euasisset, præreptus è viuis discessit Matriti anno 1630. Heu quanta spes in Antonio intercidit! Liceat fratri laudare fratrem laude dignissimum, & dolere de immatura eius morte, quem vt fratrem & amicum amabam; fuerat namque in ea ætate insignis & subtilissimus Theologus,

&

& in declamandis diuinis eloquiis insignis ex quo in poblicis conclusionibus defendendis, & in solemnibus litterariis actis pro ingenio arguendis in magnam sui spem omnium animos excitauerat. Dicerem cum Dauide Rege *lib. 1. Regum c. 1. Doleo super te mi frater. doleo super te, decorus valde, & amabilis super amorem mulierum.*

SVMMARIVM.

1 *Congregatio Fratrum Carmelitarum Discalceatorum approbatur cum pluribus, priuilegiis & gratiis.*

2 *Congregatio Carmelitarum Discalceatorum desciuit à reliquo corpore Ordinis cum proprio Generali.*

3 *Italia Congregatio Carmelitarum Discalceatorum separatur ab Hispania, cum duobus Generalibus.*

4 *Ordo Carmelitarum discalceatorum est vnus de quatuor Ordinibus Mendicantium.*

5 *Processionibus interesse non coguntur Carmelitæ Discalceati.*

6 *Monasteria de sola Ordinarij licentia Carmelitæ Discalceati vbique erigere possunt.*

7 *Festiuitates speciales B. Virginis celebrare indulgetur Carmelitis Discalceatis.*

8 *Mitigatos vel alterius Ordinis non tenentur recipere Carmelitæ Discalceati.*

9 *Erectio Congregationis Carmelitarum Discalceatorum in Regnis Hispaniarum.*

10 *Prouinciales Fratrum Carmelitarum Discalceatorum reeligi prohibentur.*

11 *Carmelitæ Discalceati à Mitigatis totaliter separantur.*

12 *Carmelitæ Discalceati, Moniales, & monasteria potiri debent omnibus priuilegiis, quibus gaudent Calceati.*

13 *Processionibus publicis interesse non tenentur Carmelitæ Discalceati.*

14 *Quarta funeralis à solutione eximuntur Carmelitæ Discalceati.*

15 *Præcedentiam cedunt Fratres B. Mariæ de Mercede Carmelitis Discalceatis.*

16 *Monasteria erigere de cuius licentia valeant Carmelitæ Discalceati.*

17 *Transitum ad alium Ordinem non possunt facere Carmelitæ Discalceati etiam Donati professi.*

18 *Transire ad Camaldulenses prohibentur Carmelitæ Discalceati.*

19 *Erema Carmelitarum Discalceatorum prohibentur mulieres ingredi.*

20 *Eleemosynarum in quæstuatione impediri non possunt Carmelitæ Discalceati.*

21 *Familiares laici Carmelitarum Discalceatorum an in monasterio eorum satisfacere valeant præcepto Ecclesiæ.*

Fratres Carmelitæ Discalceati.

Collect. CCCLXVII.

1 FRatrum Carmelitarum Discalceatorum Congregatio in Regnis Hispaniarum ad instantiam Philippi Secundi incœpit à Sancta Theresia (de cuius vita Fr. Didacus de Yepes, Doctor Franciscus Ribera è Societate Iesu, Fr. Ioannes de Iesu Maria Carmelita Discalceatus, & Fr. Franciscus de sancta Maria eiusdem Ordinis in illius chronica) & approbata fuit à Sede Apost. ac illius Religiosi exempti & separati à iurisdictione priorum Carmelitarum, qui mitigati dicuntur, perindéque illis concessum vt gratiis & priuilegiis aliorum Carmelitarum, & ad solos Carthusianos transire possint, *Gregorius XIII. const. 64.* incip. *Pia consideratione 12. Iunij* 1580. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 444.*

Fratrum Carmelitarum Discalceatorum Con- 2
gregatio desciuit à reliquo corpore Religionis cum proprio Generali à *Clemente VIII.* sibi dato, vt constat ex eius *Constit. 71. sub dat. Romæ 20. Septembris* 1595. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Carmelitæ n. 7.*

Fratrum Carmelitarum Discalceatorum congre- 3
gatio in Italia ab Hispania separatur, & Italicæ congregationi conceduntur priuilegia concessa & concedenda quomodocunque Hispanicæ congr. & eidem Italicæ conceditur facultas Conuentus extra Hispaniam vbique erigere, & quæcunque bona sibi relicta recipere, & ad habitũ admittere, eique conceditur erectio Confraternitatis laicorum sub denominatione B. Mariæ de monte Carmelo, sed illi prohibetur cura quarumcunque Monialium præterquam monasterij de Iesu Mariæ Ianuensis. *Clemens VIII. constitution. 71.* incipien. *In Apostolica 13. Nouembris* 1600. apud Laërt. Cherub. *tom. 3. pag. 101.* & de illa mentionem facit Ioan. Maria. Nouar. *d. verbo Carmelitæ n. 8.* Generales igitur iam duo sunt Italus, & Hispanus, sub Hispano, qui ad sexennium durat, sunt prouinciæ octo, in quibus plusquam centum monasteria numerantur: sub Italo qui triennium non excedit, sunt prouinciæ decem, in quibus ingens monasteriorum numerus, reguntur gubernatione aristocratica, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 3. disp. 1. q. 2. sub n. 10.* Casanate *in paradiso Cameralitici decoris præamb. 29. num. 3.*

Fratrum Carmelitarum Discalceatorum Ordo 4
vnus est de quatuor Ordinibus Mendicantium, eorúmque gratiis omnibus perfruitur; eius Religiosi 5
ad processiones accedere non coguntur; & si
quando humilitatis causa locum & præeminentiam ante alias Religiones in processionibus prætermittunt, nulla præscriptione suis priuilegiis derogant. *Clemens VIII. constit. 101.* incip. *Romanum 10. Augusti* 1603. apud Laërt. Cherubin. *tom. 3. pagina 147.*

Fratrum Carmelitarum discalceatorum erectio- 6
ctionis, & separationis prouinciæ eorum per Gregorium XIII. factæ confirmatio, cum facultate recitandi diuinum Officium iuxta ritum S.R.E. & in Romana Curia procuratorem habendi. *Sixtus V. const. sua* incip. *Quæ à prædecessoribus 20. Septembris* 1586. apud Ildefons. à Iesu Maria *in priuilegiis Fratrum discalceatorum B. Mariæ de Monte Carmeli impressis Vrcesæ de anno 1614. pag. 141.*

Fratribus Carmelitis discalceatis indulgetur ce- 7
lebrare posse quasdam speciales festiuitates in honorem B. Mariæ, & aliorum Sanctorum, seruata tamen forma in Horis Canonicis recitandis, ac etiam in celebratione Missarum, quæ libello dictarum festiuitatum per quosdam Cardinales correcto & approbato continetur. Idem *Sixtus V. const. sua* incip. *Eximium 27. Iunij* 1587. apud Ildefons. à Iesu Maria *citato loco pa. 147.*

Fratres Carmelitæ discalceati non tenentur re-

cipere mitigatos, vel alterius Ordinis Religiosos, nec à se semel electos, ipsi verò exire à propria Congregatione, vel ad aliam nisi Carthusianorum transire sine licentia expressa Romani Pont. non possunt. Idem *Sixtus V. constit. sua* incip. *Decet Romanum Pont.* 27. *Iunij* 1587. apud Ildefons. à Iesu Maria *loco allegato pag.* 149.

9 Fratrum Carmelitarum discalceatorum vnius Congregationis erectio, & diuisio prouinciarum in Regnis Hispaniarum sub vno Vicario generali. Idem *Sixtus V. constitution. sua* incip. *Cum de statu* 10. *Iulij* 1587. apud Ildefons. à Iesu Maria *vbi supra pag.* 156.

10 Fratrum Carmelitarum discalceatorum Priores Prouinciales reeligi prohibentur, & absoluta Monialium cura in suos Prouinciales transfertur. *Gregorius XIV. constit. sua* incip. *Quoniam ignoramus* 25. *Aprilis* 1561. apud Ildefons. à Iesu Maria *d. loco pag.* 169.

11 Fratres Carmelitas discalceatos à Mitigatis totaliter separat eosque Sedi Apost. immediatè subijcit; nomen Vicarij abrogat, & Præpositum Generalem discalceatorum constituit, cui sex consultores adiungit cum voto decisiuo: præcipit vt ex vnaquaque prouincia vnus eligatur definitor, non excedendo senarium, qui fit ex Conuentualibus illius prouinciæ, vel habeat officium pro ea, aut pro vniuerso Ordine, qui durante Capitulo, diffinitoris, extra verò consiliarij, siue Assistentis nomine vocabitur; qui omnes diffinitores in eodem Conuentu simul cum Præposito Generali degant, ipsorum autem confessio, congregatio, vel consulta appellabitur. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Pastoralis Decembris* 1593. apud Ildefons. à Iesu Maria *citato loco pag.* 175.

12 Fratres Carmelitæ discalceati, Moniales, Domus, & monasteria tam virorum quàm mulierum vti & potiri debent omnibus priuilegiis, quibus gaudent Fratres Mitigati Carmelitæ tam principaliter quàm per communicationem, & priuilegia omnium Ordinum etiam Mendicantium, Confraternitatum, & piorum locorum Fratribus discalceatis Carmelitis communicantur. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Cum dudum* 23. *Martij* 1594. apud Ildefons. à Iesu Maria *vbi supra pag.* 183.

13 Fratres Carmelitæ discalceati non sunt compellendi vt ad publicas processiones accedant. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Religiosorum* 8. *Maij* 1590. apud Ildefons. à Iesu Maria *vbi supra pag.* 191. Paulus V. *constitution.* incipien. *Ex iniuncto* 24. *Septembris* 1605.

14 Fratres Carmelitæ discalceati in contradictorio iudicio à solutione quartæ funeralis eximuntur. *Clemens VIII. constitut. sua* incip *Quod semel* 24. *Martij* 1597. apud Ildefons. à Iesu Maria *dicto loco pag.* 198.

15 Fratres Carmelitæ discalceati vbique locorum præcedunt Fratribus B. Mariæ de Mercede, *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Ad Romanum Pont.* 20. *Septembris* 1604. apud Ildefons. à Iesu Maria *allegato loco pag.* 235.

16 Fratribus Carmelitis discalceatis eorúmque Superioribus indulgetur vt vbique locorum in suo quisque districtu monasteria erigere valeat, de sola Ordinariorum licentia, nullo Regularium requisito consensu. *Paulus V.* 10. incip. *Ad Ecclesia* 12. *Decembr.* 1605. apud Laërt. Cherub. *in Bullario pag.* 188. Et extendit etiamsi fundationes sint intra 120. cannas proximè aliis Conuentibus, *Gregorius XV. constit. sua* incip. *Alias* 8. *Nouembris* 1621. apud Ildefons. à Iesu Maria *d. loco pag.* 304. Sed huiusmodi licentias, quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit. *Vrbanus VIII. constit.* 25. incip. *Romanus Pont.* 28. *Augusti* 1624. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Carmelita num.* 11.

Fratres Carmelitæ discalceati ad Fratres B. Mariæ 17
de Mercede & ad alios Ordines transire prohibentur. *Paulus V. constit. sua* incip. *Cùm sicut* 20. *Nouembris* 1608. apud Ildefons. à Iesu Maria *citato loco pag.* 245. Et extendit ad Donatos professos *Gregorius XV. constit. sua* incip. *Alias* 29. *Octobris anno eius primo.*

Fratres Carmelitæ discalceati prohibentur tran- 18
sire ad Camaldulenses. *Paulus V. constit. sua* incip. *Alias nos* 16. *Martij* 1616. apud Ildefons. à Iesu Maria *vbi sup. pag.* 266.

Fratrum Carmelitarum discalceatorum eremα in- 19
gredi sub pœna excommunicationis latæ sententiæ prohibentur mulieres, quam censuram incurrunt etiam illas introducentes. *Gregorius XV. constit. sua* incip. *Expom* 23. *Iulij* 1622. apud Ildefons. à Iesu Maria *pag.* 306.

Fratres Carmelitæ discalceati non sunt mole- 20
standi, neque impediri possunt in quæstuatione eleemosynarum non obstante quod alij Fratres Mendicantes eadem die eleemosynas quærere soleant, qua isti quærunt. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* 9. *Ianuarij* 1608. quam refert Ildefons. à Iesu Maria *citato loco pag.* 293.

Fratrum Carmelitarum discalceatorum familia- 21
res laicici intra claustra illis seruientes cum habitu seculari, si verè familiares, & continui eorum commensales sunt, eisque actu inseruiunt, cum eis eodem iure sunt censendi, vt scilicet ad Superiores Regulares, & non ad Episcopos pertineat exquirere ab eis an præcepto Ecclesiæ satisfecerint. *S. Cong. Conc.* quam adducit Ildef. à Iesu Maria *pag.* 299.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine sancti Antonij Abbatis agentes.*

2 *Religiosi sancti Antonij Vienen. à quo, & quando instituti.*

3 *Ordo S. Antonij Vienen. sine aliquo ecclesiastico titulo permansit sub magistrorum seu dominorum regimine annos ferè ducentos.*

4 *Ordo S. Antonij Vienen. annorum spatio circiter 533. mansit sub Abbatum obedientia & gubernio.*

5 *Reformatio Ordinis S. Antonij Viennen. conceditur per eam extinguuntur omnes beneficiorum tituli, Superiores triennales instituuntur, & conceditur communicatio priuilegiorum omnium aliarum Religionum.*

Fratres S. Antonij Vienen.

COLLECT. CCCLXVIII.

DE his Cassan. *in catal. gloriæ mundi p.* 4. *consid.* 5
65. Gualt. *in tab. chronol. sæculo* 11. *anno* 1095. *pag.* 631. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 1. *pag.* 53. Card. Baron. *annal. Eccles. tom.* 1. *anno Christi* 1095. *num. vlt.* Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 13. *cap.* 11. *q.* 8. Ludou. Mirand. *in man. Prel. tom.* 1. *q.* 4. *art.* 14. Claudius Robert. *in Gallia Christiana t. de Abbatiis lit. A, verbo Antonius.*

Antonius. Aubertus Miræ *de statu Relig. Christiana lib.1.c.24.& de origine Monast.lib.1.c.3.*

2 Cùm nobilissimi viri Gasto & Girinus siue Gi-
rondus eiusdem Gastonis filius oriundi ex oppido
Mota Vienen diœcesis in Gallia, quod hodie S.An-
tonij dicitur a corpore huius Sancti ex Constanti-
nopoli eò allato, illius meritis ex periculosissima
infirmitate fuissent liberati, statuerunt pro conse-
quutæ salutis beneficio se totos sancti Antonij de-
uouere famulatui, suaque omnia bona libentissimè
illi obtulerunt, quæ (sicut ab eodem Sancto per vi-
sionem acceperant) in alendos pauperes igne sa-
cro siue gehennali, tunc in occiduis partibus cru-
deliter sæuiente contractos insumpserunt, quibus
alij viri pij se adiunxerunt, proque eisdem ope-
ribus sanctis adimplendis piissimam inter se socie-
tatem, & fraternitatem, & inierunt; sicque fuit ori-
go Antoniani Ordinis anno 1095. Pontifice Gre-
gorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico IV.
Orientis Alexio Conneno, quæ sub habitu secula-
3 ri, & sine Ecclesiastico titulo permansit sub magi-
strorum, seu dominorum regimine annos ferè du-
centos, donec *Bonifacius VIII.* eisdem hospitalari-
bus extinctis magistrorum, seu dominorum nomini-
bus, Abbatem Generalem præfecit, eósque tam Ab-
batem quàm alios in Religiosos, sub nomine San-
cti Antonij, & sub regula Sancti Augustini instituit,
vt in eius constit. 5. incip. *In dispositione, 15. Kalend.
Iun.* 1297. in qua etiam illis strictè præcipit signum
Tau siue potentiam iuxta morem solitum ipsorum
4 hospitalarium. Mansit hic Ordo sub Abbatum, &
5 obedientiæ gubernio annorum spatio circiter 333.
sed vt ab eo omnimoda peculiaritas eradicaretur,
perfectaque rerum communitas induceretur, intro-
ducta fuit reformatio à Gregorio XV. constit. sua
sub Dat. Romæ 15. Kalend. Augusti 1622. confir-
mata ab Vrbano VIII. sub Dat. 8. Id. Iunij 1624.
per quam extincti fuerunt omnes beneficiorum ti-
tuli, & Superiores triennales instituti, & illis om-
nium Regularium Mendicantium, & non Mendi-
cantium priuilegiorum communicatio, refert Ald.
*in compendio Canonic. resolut. lib.1. tit. 19. de Religion.
num.64.*

6 Fratribus S. Antonij Vienen. restituitur quæ-
stuandi priuilegium quoad ea tantum, quæ sunt in
vsu, & Concilij Trid. decretis non repugnant. *Pius
IV. constit. 100.* incip. *Ex debito de anno* 1565. apud
Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 154.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Sancti Spiritus in Saxia agentes.*
2 *Fratres sancti Spiritus in Saxia, quando instituti?*
3 *Religiosi veri sunt Fratres S. Spiritus in Saxia & eorum Ordo non diuiditur in Prouincias.*
4 *Fratres sancti Spiritus in Saxia ad Religionem alios suscipere valent.*
5 *Exempti sunt à iurisdictione omnium Ordinariorum Fratres sancti Spiritus in Saxia, & gaudent priuilegiis Monachorum Cassinensium.*
6 *Praeceptoris Hospitalis sancti Spiritus iurisdictioni subsunt Religiosi illius Ordinis.*
7 *Habitus Fratrum sancti Spiritus in Saxia qualis?*
8 *Priuilegia, gratia, & exemptiones Fratrum sancti Spiritus confirmantur.*

Fratres S. Spiritus in Saxia.

COLLECT. CCCLXIX.

DE his Albertus Bassanos *de origine huius Reli- 1
gionis*, Paulus Morigia *in origine Relig. lib.1. cap.*
59. Syluest. Marul. *in oceano Relig. lib.3. pag.*233.
Tarragnota *in historia vniuers. p.2. lib.*13. Gualter. *in
tabul. chronol. sæculo* 13. *anno* 1201 Platus *de bono sta-
tu Relig. lib.2. cap.*22. Carol. de Tapia *ad authent. in-
gressi, C. de sacrosanct. Eccles. verbo monasteria cap.*6.
Lezana *in summa quæst. Regul. tom.*1. *c.*6. *sub n.*5. Io-
seph Micheli *en el thesoro de Ordenes fol.*61. *verso*,
Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* x. *disp.*24.
*quæst.*4. *n.*35.

Fratres Sancti Spiritus in Saxia sic dicti quod 2
sanctum spiritum habeant pro tutelari in Saxia, eo
quia Romæ eo loco, vbi situm est monasterium, &
hospitale huius Congregationis caput, Saxones
Germaniæ populi olim habitarunt, instituti ab In-
nocentio III. anno 1198. Imperatoribus Occidentis
Henrico VI. Orientis Alexio Angelo.

Fratres S. Spiritus in Saxia curant hospitalitatem 3
& inseruiunt ægrotis, tria emittunt solemnia vota
& veri sunt Religiosi, habent plura hospitalia per
Italiam, & alibi, quorum caput est Romanum tam
amplum ac diues, vt vix credantur eius redditus an-
nui. Eorum Religio non diuiditur in Prouincias,
sed domus, quos Prioratus vocant habet 648. refert
Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.1. tit.19. de Re-
lig. num.* 66.

Fratres S. Spiritus in Saxia ad Religionem alios 4
suscipere valent, *Innocentius III. const.*7. incip. *In-
ter opera* 15. *Kalend. Iulij* 1204. apud Laërt. Cherub.
in Bullario tom.1. pag. 38.

Fratres S. Spiritus in Saxia exempti sunt ab om- 5
ni onere ratione fructuum & locorum & gabella-
rum, & à iurisdictione omnium ordinariorum, &
gaudent omnibus priuilegiis Monachorum Cassi-
nensium. *Sixtus IV. const.*22. incip. Religionis *Zelus*
8. *Id. Februar.* 1476. apud Laërt. Cherub. *tom.*1. *Bul-
larij pag.* 368.

Fratres S. Spiritus in Saxia subsunt iurisdictioni 6
Præceptoris hospitalis sancti Spiritus quem Sum-
mus Pont. designat, & illis tantum loca sancti Spi-
ritus hospitalis intitulata conferri possunt. *Sixti IV.
const.*12. incip. *Etsi vniuersis* 10. *Kalend. Februarij*
1476. apud Laërt. Cherub. *d. tom.*1. *pag.* 349.

Fratres S. Spiritus in Saxia vtuntur habitu nigro 7
sacerdotali, ferunt Crucem in pectore ex holoseri-
co albo, & forma, qua illam portant Equites S. Ioan-
nis Hierosolymitani præterquam quod hastile ma-
gnum duo habet ligna transuersa, atque duplicem
efformat Crucem quarum superior minor sit, infe-
rior maior, refert Aldan. *d. tit.*19. *de Relig. n.*66.

Fratres S. Spiritus Archiospitali siue eius Præ- 8
ceptori, & ab eo Archiospitali dependentibus Præ-
ceptoriis, Prioratibus, Ecclesiis Oratoriis, capellis
capellanis, membris, grangiis, & locis, nec non illo-
rum respectiuè ministris, & officialibus concessa
priuilegia, facultates, gratias, exemptiones, immu-
nitates, Indulgentias, & peccatorum remissiones
confirmat & innouat. *Sixti V. constit. sua* incip. *Exi-
git* 13. *Augusti* 1586.

SVMMARIVM.

1 *Ordines ſacros etiam extra tempora tribus diebus feſtiuis à quocunque Catholico Antiſtite ſuſcipere poſſunt Fratres capellani S. Ioannis Hieroſolym.*

2 *Seminarij Cathedratici & ſubſidij à contributione eximuntur Fratres S. Ioannis Hieroſol. & ſimiles perſonæ in beneficiis huius Religionis quomodolibet exiſtentes.*

3 *Proceſſionibus intereſſe debent Fratres & Sacerdotes Eccleſiis Ordinis S. Ioannis Hieroſol. inſeruientes.*

4 *Viſitationi, correctioni & iuriſdictioni Epiſcopi ſubſunt Fratres, ſiue Rectores aut Parochi in Eccleſiis S. Ioannis Hieroſol. curam animarum ſecularium exercentes in iis, quæ concernunt ipſam curam, & ſacramentorum adminiſtrationem.*

5 *Redditus Parochialis ſecularis adminiſtrans, Frater capellanus S. Ioannis Hieroſol. citatus ab Epiſcopo ad rationem reddendam & non comparens, poteſt ab eo excommunicari.*

Fratres Capellani S. Ioannis Hieroſolymitani.

COLLECT. CCCLXX.

1 FRatres Capellani S. Ioannis Hieroſolymitani poſſunt à quocunque Catholico Antiſtite ſub Romanæ Sedis obedientia conſtituto ſacros Ordines etiam extra tempora à iure ſtatuta tribus diebus feſtiuis ſuſcipere, & in quibuſuis tam ſecularium quàm Regularium Eccleſiis abſque alicuius licentia etiam Altari portatili celebrare, *Pius V. conſtitutione ſua*, incip. *Circumſpecta* 24. *May* 1561. cuius memini *de officio, & poteſtate Epiſcopi p.2. allegat.4. num.69.*

2 Fratres ſancti Ioannis Hieroſolymitani omnéſque & ſingulæ perſonæ in beneficiis huius Religionis quomodolibet exiſtentes à ſeminarij clericorum contributione in qualibet ciuitate iuxta ſacri Concilij decretum erecti, ſeu erigendi eximuntur per Conſtit. Gregorij XIII. incip. Quo magis ſub die 23. Martij 1580. relatam inter priuilegia Religionis pag 57. Et iidem Fratres, ſiue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis, & ab ea dependentibus non tenentur, neque compelli poſſunt ad contributionem ſeminarij, neque ad ſolutionem cathedratici, ſynodatici, ſiue ſubſidij charitatiui, vt cenſuit. *Sacra Congr. Conc. in Auguſtana* 14. *Decembris* 1630. teſte Sellio *in ſelect. Canon. c.10. n.20.* quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ. 23. de reform. c.18. n.31.* me citato Lezana *in ſumm. quæſt. Regul. tom.2. c.5. n.53.*

3 Fratres S. Ioannis Hieroſolymitani ſiue Sacerdotes, huius Religionis Eccleſiis inſeruientes nullis immunitatibus ſe tueri poſſunt quamuis vocari debeant ad proceſſiones, ac niſi accedant, compelli valeant. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.4. tit.14. l.24. §.3 t. de proceſſion. n.5.* Modern. Hiſpan. *de poteſt. Regia tom.1. p.2. c.9. n.103.* quos refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg.78. n.11.* & nouiſſimè Carol. Maranta *tom.2. reſp.6. n.26.*

Fratres S. Ioannis Hieroſolymitani, ſiue Rectores, aut Parochi in Eccleſiis eiuſdem Religionis curam animarum ſecularium exercentes ſubſunt in omnibus viſitationi, correctioni, & iuriſdictioni Epiſcopi in iis, quæ concernunt curam, & Sacramentorum adminiſtrationem, qui poteſt ratione viſitationis procurationem exigere, niſi in contrarium adſit conſuetudo. *Sacra Congregat. Conc. in Auguſtana* 26. *July* 1627. teſte Sellio *d. cap.10. num.22.* 4

Frater Capellanus S. Ioannis Hieroſolymitani, qui adminiſtrauit redditus Parochialis ſecularis, citatus ab Epiſcopo in viſitatione ad reddendam rationem, & non comparens, poteſt ab eodem Epiſcopo excommunicari. *Sacra Congr. Conc. in Vulnerarien.* 7. *Septembris* 1630. penes Sellium *d. cap.10. num.24.* 5

Fratres de Pœnitentia ſancti Demetrij.

COLLECT. CCCLXXI.

FRatres de Pœnitentia S. Demetrij inſtituti fuerunt à viris quibuſdam piis in Germaniæ, & Poloniæ partibus anno 1200. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Balduino Belga. Habitum portant ſubrubrum, nimirum cucullam, & ſcapulare, cui intexitur cor cum Cruce eiuſdem coloris. Deſiiſſe penè hanc familiam, illam tamen Pauli V. Pontificatu renouatam, & de nouo approbatam ſub regula ſancti Auguſtini, & obedientia Epiſcoporum, in quorum eſſent diœceſibus, ſcribit Nicolaus Cruſenus *in monaſtice Auguſtimano p.3. cap.1.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Fratrum Prædicatorum agentes.*

2 *Fratres Prædicatores S. Dominici à quo, & quando inſtituti?*

3 *Priuilegia Fratrum Prædicatorum interpretari non poſſunt Prælati.*

4 *Conuentui reſignare tenentur Fratres Prædicatores omnia quæ ab Ordine habent cum ad Dignitates fuerint aſſumpti.*

5 *Appellare non poſſunt Fratres Prædicatores à correctionibus, ſiue punitionibus ſuorum Prælatorum.*

6 *Exemptionem ab Ordinariorum iuriſdictione, & à decimarum ſolutione obtinent Fratres Prædicatores.*

7 *Fratres Prædicatores in temporalibus ſuccedunt ac ſi eſſent in ſæculo.*

8 *Mendicantes verè & propriè ſunt Fratres Prædicatores.*

9 *Præcedentiam obtinent Fratres Prædicatores ante omnes Religioſos cuiuſcunque Ordinis Mendicantium.*

10 *Nouitij Fratrum Prædicatorum in articulo mortis ante tempus regulam profiteri poſſunt.*

11 *Libros etiam manuſcriptos à bibliothecis Fratrum Prædicatorum extrahentes, excommunicationem, & priuationem vocis actiua, & paſſiua eo ipſo incurrunt.*

12 Proceſ

12 *Processionem sanctissimi Sacramenti in Dominica infra octauam Corporis Christi facere possunt Fratres Prædicatores per vices, plateas, & loca semel electa.*

13 *Parochus non potest, nec debet impediri à Fratribus Prædicatoribus in sua solita processione in Dominica infra octauam Corporis Christi.*

14 *Fratres Prædicatores in partibus Indiarum existentes non possunt viuere, seu manere extra claustra locorum.*

15 *Fratrum Prædicatorum nullus potest in Curia Romana tractare negotium per se vel per alium, nisi per procuratorem generalem Ordinis.*

16 *Habitus Fratrum Prædicatorum qualis? Et Generalis totius Ordinis ad vitam durat.*

Fratres Prædicatores Ordinis S. Dominici.

COLLECT. CCCLXXII.

1 DE his Constantinus Fabricensis, Felix à Castro, Franciscus Galuanus Geraldus Franchettus, Hieronymus Albertuccius *in annalibus Fratrum Ordinis, & tab. de Generalibus Ordinis, item de viris illustribus Ordinis*, Vmbertus Heduus *de vitis primorum Patrum Dominicani Ordinis*, Bernardus Guidonis *de gestis Prædicatorum*, Hieronymus de Bononia *in chronica Ordinis*, Iacobus Suzatus *in chronic. & priuileg. Ordin.* Ioannes Garzonius *de viris illustribus Ordinis*, Leander Albertus *eod. tract.* Ferdinandus del Castillo *in chronica S. Dominici*, Ludouicus de Sousa *in historia prouincia Lusitania*, Venero *en su enchiridion de los tiempos fol.* 100. *in impressione de anno* 1641. Cassan. *in Catalog. gloria mundi, p.* 4. *consid.* 68. Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.* 7. *cap.* 3. Carol. de Tapia *in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c.* 19. Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib.* 6. *cap.* 26. Platus *de bono statu Religionis lib.* 2. *cap.* 21. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 2. *art.* 2. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 33. *& lib.* 15. *cap.* 11. *quæst.* 8. Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *q.* 4. *art.*.... Suar. *de Relig. tom.* 4. *tract.* 9. *lib.* 2. *cap.* 6. *per tot.* vbi plura, & præclara, Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol.* 123. *n.* 27. Iosephus Michelt *en el thesoro de Religiones fol.* 106. Ascan. Tambur. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *num.* 56.

2 Fratres Ordinis Prædicatorum instituti fuerunt à sancto Dominico Hispano Canonico Regulari sancti Augustini, & sub eius regula anno 1205. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Philippo, Orientis Balduino Belga, eorum Ordo approbatus solemniter fuit ab *Honorio III.* anno 1216. vt apparet in eius *constit.* 11. incip. *Religiosam* 2. *Kalend. Januarij* 1216. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 44.

3 Fratrum Prædicatorum priuilegia Prælatos omnes interpretari prohibuit *Clemens IV. const.* 15. incip. *Ordinis Non. July* 1628. apud Laert. Cherub. *eod. tom.* 1. *pag.* 119.

4 Fratres Prædicatores ad dignitates ex Ordine assumpti, omnia, quæ ab Ordine habent, Conuentui resignare tenentur. *Clemens IV. constit.* 11. incip. *Prouidentia* 5. *Id. Juny* 1268. apud Laërt. Cherub. *eod. tom.* 1 *pag.* 119.

5 Fratres Prædicatores appellare non possunt à correctionibus siue punitionibus Prælatorum suorum. *Bonifacius VIII. constit.* 4. incip. *Ad augmentum* 6. *Id. May* 1296. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 140.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

6 Fratres Prædicatores habent priuilegium exemptionis à decimarum solutione, & sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum. *Gregorius XI. constit.* 7. incip. *Virtute* 2. *Non. Martij* 1374. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 223.

7 Fratres Prædicatores in temporalibus succedunt ac si essent in sæculo. *Clemens IV. constitut.* 1. incip. *Obtentu* 2. *Idib. February* 1264. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 106.

8 Fratres Prædicatores verè, & propriè sunt Mendicantes. *Pius V. constit.* 44. incip. *Romanus* 1. *Octobris* 1563. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 44.

9 Fratres Prædicatores præcedunt aliis Religiosis cuiuscunque Ordinis Mendicantium *Pius V. const.* 71. incip. *Diuina* 27. *Augusti* 1566. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 267. cuius meminere Paul. Fusc. *de visitat. lib.* 2. *cap.* 15. *num.* 66. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 3. *q.* 37. *art.* 1. D. meus Centelor. *de præcedent. n.* 8. *cum seqq.* Modern. Hispan. *de protect. Regia p.* 2. *cap.* 9. *num.* 53. Mich. Ferrus *de præcedent. eccles. q.* 45. *num.* 9.

10 Fratrum Prædicatorum nouitij in Articulo mortis in manibus Prælatorum ante tempus regulam profiteri possunt. *Pius V. constit.* 109. incip. *Summi* 23. *Augusti* 1570. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 315. cujus meminit me citato Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Nouitius n.* 2.

11 Fratres Prædicatores extrahentes, seu permittentes vt extrahantur libri etiam manuscripti ab eorum bibliothecis, excommunicationem, & priuationem vocis actiuæ & passiuæ eo ipso incurrunt. *Vrbanus VIII. constit.* 54. incip. *Cum sicut* 23. *Martij* 1626.

12 Fratres Prædicatores possunt facere processionem sanctissimi Sacramenti in Dominica infra octauam Corporis Christi per vicos, plateas, & loca, quæ tamen semel electa mutare non possunt, iuxta literas Clementis VIII. *Sacra Congr. Rituum in Pisauren.* 14. *Nouembris* 1615. *& in Materanen.* 10. *Iulij* 1629. quarum meminit Sellius *in select. Canon. cap.* 25. *num.* 5. & 10 illarum vltima fuit decisum non licere Fratribus Dominicanis ciuitatis Materæ in processione sanctissimi Sacramenti, quam faciunt in Dominica infra octauam Corporis Christi mutare, aut variare vias, & loca semel ab eis electa, sed incedere debere per easdemmet vias per quas processionaliter prima vice incesserunt, quando dictam processionem facere cœperunt, refero de officio, & potest. Parochi *cap.* 12. *num.* 14. 13 Parochus tamen non potest nec debet impediri ab his Fratribus Dominicanis in sua solita processione in Dominica infra octauam Corporis Christi, quia Breue Clementis VIII. non afficit Parochos. *Sacra Congr. Rit. in Materanen.* 15. *Martij* 1652. penes Sellium *d. c.* 25. *n.* 5.

14 Fratres Prædicatores in partibus Indiarum existentes non possunt viuere, seu manere extra claustra locorum sub pœna excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ, & passiuæ, absque sanctæ Sedis, & Superiorum licentia. *Vrbanus VIII. in constit. sua* incip. *iniunctum* 8. *Nouembris* 1634.

15 Fratrum Prædicatorum nullus potest in Curia Romana tractare negotium per se, vel per alium nisi per procuratorem generalem Ordinis, vel de eius scitu. Idem *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Exponi* 3. *Decembris* 1635.

16 Fratrum Prædicatorum habitus vbique notissimus est, vtriusque tunica & scapulare candidum, cum pallio nigro. *Clemens VIII. const.* 104. incip. *Ex iniuncto de anno* 1603. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3.

tom.3.pag.154. vbi ponit differentiam inter palliom Prædicatorum,& Eremitarum sancti Augustini, ad euitandam habitus vtriusque confusionem. Vnus toti Congregationi Generalis præficitur, isque ad totam vitam durat,& statim post electionem liberè gubernat, Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.1.tit.19. de Religion.n.66.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine S. Pauli primi Eremita agentes.*
2 *Fratres S. Pauli primi Eremita à quo, & quando instituti, & confirmati?*
3 *Ordo S. Pauli primi Eremitæ in Vngaria & Boëmia floruit, & nonnisi Vngarus in eo recipiebatur.*
4 *Ordo S. Pauli primi Eremita ad nihilum hodie redactus est.*

Fratres S. Pauli primi Eremitæ apud Vngaros.

COLLECT. CCCLXXIII.

1 DE his Paulus Morigia *in origine Religion. lib.1. c.54.* Siluest. Matul. *in occeano Relig.lib.1.* Gualter. *in tabul.chronog.sæculo 15.anno 1215.* Cardinal. Baron. *annal. Eccles.tom.13.anno 1216.num.3.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi Cod.de sacros. Eccles.verbo monasteria cap.14.* Azor.*instit.moral.p.1.lib.13.c.11. q.8.* Ascan. Tambur. *de iure Abbatum tom.1.disp.24. q.4.num.51.*

2 Fratres S. Pauli primi Eremitæ instituti fuere à B. Eusebio Strigoniensi in Regno Vngariæ prope Vrbem Patach anno 1215. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Henrico VII. Confirmauit Religionem sub regola sancti Augustini Fr.Gentilis de Moote florum Cardinalis familiæ Franciscanæ,Clementis V.apud Vngaros legatus anno 1308.deinde Ioannes XXII. Clementis successor etiam confirmauit, ac illam sub protectione S.R.E.recepit.

3 Fratrum S.Pauli Ordo floroit in Vngaria & Boëmia,& nullus ferè huius familiæ erat nisi Vngarus, induebantur albo panoo, scapulari integros humeros contegènte,cappa eiusdem coloris,sed quæ medias tibias vix attingat. Sed proh dolor Vngaria &
4 Boëmia à Toreis vastatis, & occopatis ad nihilum Ordo iste est redactus, propter quod monasterium quod in Monte Cælio eius Religiosi possidebant cum Ecclesia S. Stephani rotundi dereliqoerunt, eamque Gregorius XIII. munificentissimus, & diligentissimus Pontifex Collegio Germanorum com redditibus applicauit.

Fratres S. Pauli Eremitæ Montis Ossæ apud Lusitanos.

COLLECT. CCCLXXIV.

1 HIc Ordo initium à quibusdam habuit Anachoretis, qui segregatim viuebant, huic initium dedit quidam Beoedictus ciuis Romanus de tempore autem non constat, & propter Maurorum inuasiones,& dum ab illis Lusitania nostra occupatur, vitam in solitudine agebant, singulique in eremo in paruis cellulis morabantur, septem tantum in domo Serræ de Ossa habitabant. Hunc viuendi modum Gregorij XI. iussu aono 1377. Episcopus Conimbricensis,& alij reformaruot,qui eos quaternos simul viuere præceperūt, Gregorius autem XII. iterom eos iussit reformari, & noo minus decem in qualibet Domo viuere, & moltis priuilegiis honestauit. Cum verò numerus Religiosorum creuisset sancti Pauli primi eremitæ Religioni coniungere se decreuerunt huius Congregationis Patres,qui demom propositum exequentes Prouincialem creaoerunt, & sic Ordini illi fuerunt incorporati: sed quoniam ob itineris longitudinem maximos labores patiebantur,amplius ad Capitula generalia ooo accedere decreuerunt, & à suo regebantur Prouinciali, vsqueqoo *Gregorio XIII.* sedente confirmationem Ordinis sub regula sancti Augustini obtinoerunt 8. *Kalend.Octobris* 1578.& sic ab vno Prouinciali Generalis vice gobernantur. Induuntur tunica & cappa canusina,scapulari nigro,habent in Portugalia, cuios fines non egrediontur, monasteria aliqua,noo ignobilia. Vide Carol.de Tapia *ad auth.ingressi Cod.de sacros.Eccles.verbo monasteria c.14.n.3. & 4.* Ascani Tamb.*de iure Abbatum.tom.2. disp.24. q.4.n.74.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de ordine B.Mariæ de Mercede agentes.*
2 *Fratres B. Mariæ de Mercede à quo instituti & quando?*
3 *Confirmationem Ordinis Fratres B. Mariæ de Mercede quando obtinuerunt?*
4 *Legata, quæ incertis personis relinquuntur, pro redemptione captiuorum exhiberi iussit Nicolaus IV.*
5 *Mendicantium ad Ordines transire non possunt Fratres B. Mariæ de Mercede.*
6 *Exemptionem à decimis habent Fratres B. Mariæ de Mercede.*
7 *Fratres minores de obseruantia ad suum Ordinem recipere non possunt Fratres B. Mariæ de Mercede.*
8 *Capuccinos recipere non possunt Fratres B. Mariæ de Mercede.*
9 *Officium B. Mariæ ad Niues recitare possunt Fratres de Mercede in Dominica proximiori Kal. Augusti,in reliquis se conformare debent cum officio & Breuiario Romano.*
10 *Priuilegia & indulta Ordini B. Mariæ de Mercede concessa confirmantur.*
11 *Redemptionis ministerium ad Fratres B. Mariæ de Mercede calceatos spectat tantum.*
12 *Habitus Fratrum B. Mariæ de Mercede qualis?*

Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum.

COLLECT. CCCLXXV.

DE his Franciscus Zumel, *in constit.& vitis Generalium*, Philippus de Gusmeran, Nadal de Gauer, 1

Gater, Bernardus de Vargas, Franciſcus de Salazar, & Alphonſus Ramon *in chronic. Ordinis*, Ioan. Martinez etiam *in Chronic. Ordinis & de perfectione ſui quarti voti*, Franciſcus de Vera *de fundatione Ordinis*, Hieron. Gracian *de redempt. captiuor.* Palconidor. Baſtan. *de antiq. Ordinis Carmel. lib. 3. c. 13.* Didacus Tonca *de Indulgent. Ordinis*, Ludou. de Aparicio *in centuria ſanctorum Martyrum & Confeſſ. huius Ordinis*, Franciſcus Tarapha *de origine, & rebus geſtis Regum Hiſpaniæ in vita Henrici I.* Hieron. Zurita *in ſuis annal. lib. 2. c. 71. anno 1218.* Illeſcas *in hiſtoria Pontif. lib. 5. c. vlt.* Bernard. Gomez Medes *en ſu hiſtoria del Rey Don Jayme libro ſecundo, c. 9.* Viocentius, Dominic. *en ſu hiſtoria general de los Sanctos de Cataluña lib. 2. fol. 70. cum ſeqq.* Morillo *de las excelencias de Saragoça tract. 2. c. 38.* Eſteban de Corbera *en la vida de doña Maria de Cervelon cap. 22. cum ſeqq.* Carrillo *en los annales chronologicos anno 1358. in princip. & anno 1418.* Garibai *in chronica generali Hiſpaniæ lib. 12. cap. 51.* Ioann. de Mariana *de rebus Hiſpaniæ lib. 11. c. 8.* Ferdin. de Caſtillo *lib. 2. chron. Ordinis Prædicator. c. 17.* Franciſc. Peña *Rotæ Auditor in vita S. Raymundi de Penafort. c. 37.* Veocero *en ſu enchiridion de los tiempos fol. 102. in nouiſſ. impreſſ.* Fr. Ferd. Camargo *in chronologia ſacra Eccleſ. militan. ſub ann. 1218. fol. 252. & ſub anno 1409. fol. 277. cum ſeq.* Ioan. Boter. *in ſuis relat. lib. 3. circa fin.* Aroold. Vuion. *in ligno vitæ lib. 1. c. 49.* Silueſt. Marul. *in oceano Relig. lib. 5. pag. 328.* Thom. Bozz. *de ſignis Eccleſiæ tom. 1. lib. 9. littera B*, Fr. Emman. *quæſt. Regul. quæſt. 3. art. 13.* Pineda *in monarchia eccleſiaſt. part. 2. lib. 22. cap. 23. §. 4.* Azor. *inſt. moral. par. 1. lib. 13. c. 11. q. 8. verſ. ipſo anno.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 9.* Hieronym. Roderic. *in compendio quæſt. Regul. reſol. 123. n. 20.* Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. diſp. 24. q. 4. n. 58.*

2 Fratrum B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum Ordo, quem beatiſſima Cœlorum Regina ad captiuorum in infidelium partibus miſerè ſeruientium redemptionem ſancto Raymundo de Penafort, & claræ mem. Iacobo Aragonum Regi, necnon quondam Petro Nolaſco primo illius profeſſori, dum vitam ducerent in humanis, ſingulari quodam miſerationis affectu ſibi forè clariſſimum reue-
3 lauerat, fuit inſtitutus anno 1218. Pontifice Honorio III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Roberto in ciuitate Barchinonen. ab eodem Iacobo Rege in die feſto Sancti Laurentij martyris ſub inuocatione B. Mariæ de Mercede, & redemptione captiuorum ouncupatæ, & à Gregor. IX. Honorij ſucceſſore cõfirmatus die 18. Ianuarij 1230. à reuelatione prædicta anno 12. referentibus Bernardo de Vargas *lib. 1. cap. 19.* Alphonſo Ramon. *lib. 1. c. 8.* Corbera *cap. 29. citatis locis*, & regulam ſancti Auguſtini profiteri voluit idem *Gregorius IX. conſtit. 9. incip. Deuotionis 16. Kalendar. Februarij* 1233. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 57.* aliàs *pag. 88.* in nouiſſ. impreſſ. Addunt Religioſi in profeſſione quartum votum, quod in Saraceoorum poteſtate in pignus (ſi neceſſe fuerit ad redemptionem Chriſti fidelium detenti manebunt, ſunt concepta profeſſionis verba, vt inuenies apud Bzouium *annalium Eccleſiæ tom. 13. anno Chriſti 1223. numero 10.*

4 Fratribus B. Mariæ de Mercede omnia legata quæ incertis perſonis relinquuntur pro redemptione captiuorum exhibere iuſſit *Nicolaus IV. conſt. 6. incip. Ex parte, Non. Auguſti* 1291. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 135.* aliàs *pag. 152. in nouiſſ. impreſſ.*

Fratres B. Mariæ de Mercede ad Ordines Mendi- 5
cantium tranſire non poſſunt, *Calixtus III. conſt. 3. incip. Super, pridie Kalend. Nouembris* 1457. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 321.* aliàs *pag. 285.* in nouiſſ. impreſſ.

Fratribus B. Mariæ de Mercede exemptionem à 6
decimis conceſſit *Gregorius XI. conſtit. 3.* incip. *Dum ſalubria 16. Kalend. Iunij* 1323 apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 217.* in nouiſſ. impreſſ.

Fratres B. Mariæ de Mercede ad ſuum Ordinem 7
recipere non poſſunt Fratres Minores de obſeruantia. *Clemens VIII. conſtit. 46.* incip. *Nuper. 24. Decembris* 1596. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3.*
pag. 62. aliàs *pag. 46.* Nec Capuccinos *Paul. V. con-* 8
ſtit. 50. incip. *Nuper 7. Iulij* 1608. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag. 242.* aliàs *pag. 177.* in nouiſſ. impreſſ.

Fratres B. Mariæ de Mercede debent ſe in omni- 9
bus conformare cum Officio & Breuiario Romano; poſſunt tamen in Dominica proximiori Kalendis Auguſti qua celebretur feſtum B. Mariæ de Mercede, recitare officium B. Mariæ iuxta formam eiuſdem Breuiarij, prout recitatur in feſto dedicationis B. Mariæ ad niues. *Sacra Congr. Rit. in cauſa B. Mariæ de Mercede 4. Aprilis* 1613. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib. 1. cap. 18. de ſanctis, num. 4.*

Fratrum B. Mariæ de Mercede Ordini conceſſa 10
priuilegia & indulta, dummodo ſint in vſu, nec reuocata, vel ſacris Canonibus, Concilij Trid. decretis, aut Conſtitutionibus Apoſt. oon ſint repugnantia, confirmauit *Vrbanus VIII. conſtit. 94.* incip. *Ex Clementis 7. id. Octobris* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullar. tom. 4. pag. 105.* in nouiſſ. impreſſ.

Fratribus B. Mariæ de Mercede calceatis ſpectat 11
duntaxat miniſterium redemptionis captiuorum, & nullatenus ad diſcalceatos. *Vrbanus VIII. conſtit. ſua, incip. Exponi nobis 3. Februarij* 1640. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom. 3. in fine, vbi de conſtit. nouiſſim. Vrbani VIII. pag. 555.*

Fratres B. Mariæ de Mercede vtuntur alba tunica 12
cum caputio, & ſcapulari candido itemque cappa alba; ferunt præterea ante pectus arma Regni Aragoniæ, nimirum in clypeo rubras, croceaſque virgas ſiue lamellas, cui ſuperimponunt Crucem candidam ſanctæ Eulariæ Virginis, & Mart. quam Barcino impensè colat, cuiuſque ſanctiſſimum corpus in Templo maximo apud ſe retinet. Vigent maximè per Hiſpaniam & Indias Occidentales, refert Aldan. *d. lib. 1. cap. 19. de Relig. num. 68.*

SVMMARIVM.

1 *Fratres B. Mariæ de Mercede diſcalceati à quo & quando inſtituti?*
2 *Reformationem Fratrum B. Mariæ de Mercede confirmauit Paulus V.*
3 *Reformatos Fratres B. Mariæ de Mercede à Calceatis totaliter ſeparauit, & Vicarium Generalem pro his Reformatis creauit Gregorius XV.*
4 *Vicarius Generalis Fratrum Reformatorum B. Mariæ de Mercede quomodo confirmationem ſuæ electionis à Generali petere debeat?*
5 *Fratres calceati B. Mariæ de Mercede tranſeuntes ad Reformatos, debent admitti per vota ſecreta ad annum approbationis, & ad nouam profeſſionem.*
6 *Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede non poſ-*

sunt transire ad Fratres calceatos absque expressa licentia Papæ.

7 *Officium & Missam de communi Confess. non Pont. ut recitare possint Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede de S. Raymundo Nonnat, conceditur.*

8 *Provincias quot habeat Reformatio Ordinis B. Mariæ de Mercede.*

Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede.

Collect. CCCLXXVI.

1 FRatrum Reformatorum seu Discalceatorum B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum congregatio initium habuit anno 1603. solicitante R.P. Ioanne Baptista à sanctiss. Sacramento, eiusdem Ordinis calceatorum Religioso, huic enim & aliis quatuor religiosissimis Viris concessit P. Magister Ildephonsus de Monroy Ordinis Generalem, vt reformationem Fratrum discalceatorum B. Mariæ de Mercede indicerent, quæ primùm radices egit Madriti in capella Beatissimæ Virginis de Remedijs nuncupata, in Monasterio Fratrum discalceatorum Ordinis sita eodem anno 1603. in festo Apparitionis S. Michaëlis Archangeli die 8. Maij. quo anno in eundem diem incidit festum Ascensionis

2 Domini nostri Iesu Christi. Hanc reformationem confirmauit *Paulus V. sua constit.* incip. *Inter omnes 10. Kal. Septembris* 1606.

3 Fratres Reformatos B. Mariæ de Mercede motu proprio, & ex certa scientia à Calceatis totaliter separauit, & Vicarium Generalem pro his Reformatis creauit *Gregorius XV. constit. sua*, incip. *Apostolici muneris solicitudo 26. Nouembris* 1621.

4 Fratrum Reformatorum B. Mariæ de Mercede Vicarius Generalis pro tempore electus in signum suius præeminentiæ Magistro Generali Fratrum calceatorum infra tres menses à die electionis suæ tenetur eandem electionem præsentare dicto Magistro Generali, qui illam absque aliqua contradictione & cognitione confirmare debeat. Si verò id facere recusanerit, vel confirmationem prædictam à die præsentationis, electionis vltra quindecim dies dare distulerit, id efficere poterit Nuncius Apost. in Hispaniarum partibus degens. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Commissi nobis, sub Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem die 5. Nouembris* 1630.

5 Fratres calceati Beatæ Mariæ de Mercede transeuntes ad Reformatos, debent admitti per vota secreta ad annum probationis, & ad nouam professionem Gregorius XV. in quadam sua Constit. sub Dat. 20. Augusti 1622.

6 Fratres Reformati B. Mariæ de Mercede non possunt transire ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis absque Romani Pontif. expressa licentia. *Vrbanus VIII. constit. 77.* incip. *Iniuncti, 19. Ianuarij* 1628. apud Angelum Mariam Cherub. in Bullario *tom. 4. pag. 91.*

7 Fratribus Reformatis B. Mariæ de Mercede de concessum fuit vt Officium, & Missam de Communi Conf. non Pont. recitare possent de sancto Raymundo Nonnat eiusdem Ordinis dum vixit Professore & Procuratore Generali, ac S.R.E. Cardinale in die suæ festiuitatis. *Vrbanus VIII. const. §. 2.* incip. *Salvatoris. 5. Nouembris* 1625. apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 4. pag. 91.*

8 Fratrum Reformatorum B. Mariæ de Mercede Congregatio habet prouincias tres; primam S. Iosephi in regnis Castellæ, vbi sunt octo Fratrum monasteria; secundum Conceptionis in Bethica, vbi duodecim monasteria Fratrum, & quatuor Monialium discalceatarum sunt; tertiam S. Raymundi Nonnat in Regno Siciliæ, vbi septem sunt Fratrum monasteria, refert Aldan. *in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 19. de Relig. n. 68.*

Fratres vallis scholariorum.

Collect. CCCLXXVII.

1 FRatrum vallis scholariorum Ordo institutus à B. Goilielmo natione Anglo, qui Parisiis scholaris fuerat, sub regula sancti Augustini anno 1218. Pontifice Honorio III. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Roberto. De eo agunt Siluest. Marul. *in Oceano Relig. lib. 3.* Aubert. Miræ. *in politica Christiana lib. 1. cap. 29.* Claud. Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbatiis lit. V, verbo Vallis scholariorum*, Ascan. Tambur. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 4. num. 21.*

Svmmarivm.

1 *Auctores referuntur qui de Ordine Seruorum B. Mariæ agunt.*

2 *Fratres Seruita à quibus, & quando instituti?*

3 *Prior generalis Seruorum B. Virginis eligi non potest, qui non steterit in Ordine saltim per viginti annos.*

4 *Exemptionem à præstatione quorumcunque onerum, & ab Ordinariorum iurisdictione consequuntur Fratres Seruitæ.*

5 *Proprietatem Fratribus Seruitis prohibuit, & reformationem illis edixit, ac in communi eos viuere iussit Pius V.*

6 *Scholas exercere prohibuit Clemens VIII. Fratribus Seruitis.*

7 *Habitus Seruorum B. Virginis qualis?*

Fratres Seruitæ B. Virginis.

Collect. CCCLXXVIII.

1 DE his Laurentius Bononiensis, Ioannes Saxonus, Michaël Poianicus, Raphaël Maffæi *in historia Ordinis, & de viris illustribus*, Iacob. Florentinus *de vita B. Philippi institutoris*, Augustinus Florentinus, & Iacobus Laudofilæus *in chronico Seruorum B. Mariæ*, Archangelus Gianius Florentinus *in libello de origine Seruorum B. Mariæ*, Paulus Morigia *de origine Relig. lib. 1. cap. 35.* Siluest. Marul. *in Oceano Relig. lib. 4. c. 30.* Gualter. *in tab. chronog. seculo 13. anno 1252. pag. 679.* Polyd. Virgil. *de inuentorib. rerum lib. 7. c. 4.* Illescas *in historia Pontif. lib. 5. cap. 45.* Platus *de bono statu Relig. lib. 2. cap. 22.* Boza. *de signis Eccles. lib. 9. cap. 8.* Cæl. Franccioti *de Ecclesiis Lucensibus in Ecclesia S. Mariæ Seruitarum pag. 562.* Cardin. Baron. *annal. Eccl. tom. 13. anno Christi 1231. num. 6.* Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. q. 5. art. 6.* Azot. *instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 11. q. 8. vers. Sexdecem annis*, Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 21.* Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religio*

*Religiones fol.*106. Ascan. Tambur. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 4. *num.* 62. vbi *num.* 64. de Congregatione Seruorum B. Mariæ reformatorum, & n. 65. de congregatione Fratrum, & sororum tertij Ordinis Seruorum B. Mariæ. Et de Seruitis albi mantelli, alij ab his, de quibus nunc agimus, & quos extinxit Concil. Lugdunense II. sub Gregorio X. Vide Aubert. Miræ. *de origine August. lib.* 1. *c.* 19. Crussen. *in monastico Augustiniano p.* 3. *c.* 3.

2 Fratres Seruorum B. Virginis sic dicti eo quod Virgini peculiaribus obsequiis addicti sint, instituti sub regula sancti Augustini à septem nobilibus, Florentinis, Patre Buonfilio de Monaldis, P. Amideo. P. Bonaiuncta P. Maneto, P. Alexo de Falconariis, P. Sostoneo P. Vgoxinio anno 1233. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Baldouino, II. Ordinem approbauit *Benedictus XI. constit.* 1. incip. *Dum leuamus* 3. *Id. Februarij* 1303. apud Laert. Cherubin. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 161.

3 Fratrum Seruorum B. Virginis Prior Generalis eligi non potest, qui non steterit in Ordine saltim per viginti annos. Et Prioris Conuentualis officium triennio expletur. *Clemens VI. constit.* 2. incip. *Regimini* 10. *Kalend. Aprilis* 346. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 312. aliàs *pag.* 211. in nouiss. impress.

4 Fratres Seruorum B. Virginis à præstatione quorumcunque onerum, & ab Ordinariorum iurisdictione exemit, & sub Sedis Apost. protectione suscepit *Vrbanus VI. constit.* 2. incip. *Sacrosancta* 7. *Id. Aprilis* 1379. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 228 aliàs *pag.* 222. in nouiss. impress.

5 Fratribus seruorum B. Virginis proprietatem vetuit, reformationem edixit, eos in communi viuere iussit, & aliis extra Ordinem confiteri prohibuit, & ne vltra biennium in eodem Conuentu, statuit *Pius V. constit.* 103. incip. *Postquam* 3. *Kalend. Iunij* 1570. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 307.

6 Fratres Seruorum B. Virginis scholas exercere prohibuit *Clemens VIII. constit.* 60. incip. *Nullus*, §. 32. *sub die* 30. *Augusti* 1604. apud Laert. Cherub. *tom* 3. *pag.* 80. aliàs *pag.* 61. in nouiss. impress.

7 Fratres Seruorum B. Virginis induuntur nigris vestibus vt Benedictini præter cucullam, siue clamydem, quam non portant, sed tunicam tantum cum scapulari & pallio, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Relig. n.* 68.

De Ordine reformato siue Montis Senarij, vide in verbo *Eremita Montis Senarij collect.* 33.

SVMMARIVM.

1 *Ordo Cruciferorum per Germaniam, Belgium & Galliam à quo institutus?*

2 *Cœnobium Ordinis Cruciferorum caput, situm est in diœcesi Leodiensi.*

3 *Religio Cruciferorum per Italiam antiquissima est, sed collabentem instaurauit Innocentius III. anno* 1215.

4 *Cruciferos per Italiam reformauit, & habitum cæruleum, qui nunc vtuntur, & Crucem argenteam manibus portare statuit Pius II.*

5 *Cruciferorum Religio per Italiam in quinque diuiditur prouincias.*

Fratres Cruciferi.

Collect. CCCLXXIX.

FRatrum Cruciferorum per Germaniam, Belgium & Galliam Ordo institutus à Viris quinque admodum Piis Ordinis ecclesiastici, opem ferente Vgone de sancto Charo familiæ Dominicanæ Cardinale tunc temporis per Germaniam Legato anno 1246. Pontifice Innocent. IV. atque Ordinem sub 2. regula sancti Augustini confirmante Cœnobium totius familiæ caput situm est in oppido Huis ad Mosam fluuium in diœcesi Leodiensi, vbi Præfectus Ordinis residet; plura habet per Germaniam, Belgium, & Galliam monasteria, de quibus nonnulla Aubert. Miræ. *in origine August. lib.* 1. *cap.* 14. 1

Fratrum Cruciferorum per Italiam alius est Or- 2
do, qui etiam sub diui Augustini militat regula,
cæteris antiquior est ortu, non quidem auctoritate,
sed traditione: dicunt enim à B. Cleto III. post san-
ctum Petrum Christi Vicarium institutum fuisse vt
hospitali, quod peregrinis recipiendis constitutum
erat, ipsi præessent, sic namque per cælestem nun-
tium præceptum illi fuerat, quod anno contigit à
Natiuitate Domini 81. sub Tito & Vespasiano.
Hunc Ordinem, vt accidere solet, bellis & tempo-
re iam penè extinctum suscitauit B. Cyriacus Hie-
rosolymitanus Patriarcha sub Melchiade summo
Pont. & Constantino magno Imper. anno 315. Sed 3
hunc Cyriacum cum fratribus suis occidit pessimus
Iulianus apostata. qua de re, cùm iterum esset Ordo
ad nihilum redactus, Innocentius Papa III. Reli-
gionum verè parens, instaurauit, & sic Crucifero-
rum Ordinem in lucem prodire fecit anno 1215.
Et Pius II. eos denuo reformauit, & habitum cæru- 4
leum, quo nunc vtuntur, & Crucem argenteam ma-
nibus portare statuit, vt ex eius diplomate constat.
quos demum Pius V. reformauit. Et hic Ordo Ita- 5
liam non egreditur sed commodioris regiminis gra-
tia in quinque diuiditur prouincias, Bononiensem
scilicet, Venetam, Romanam, Mediolanensem, at-
que Neapolitanam. Vide Carol. de Tapia, à quo hæc
desumpsimus *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. ver-*
bo monasteria cap. 53. Ascan. Tamburin. *de iure Ab-*
batum tom. 2. *disp.* 24. *quæst.* 4. *num.* 52. & 54.

Fratres Pœnitentiæ S. Mariæ Magdalenæ.

Collect. CCCLXXX.

FRatrum Pœnitentiæ S. Mariæ Magdalenæ Ordo institutus seu potius renouatus à Beltramo viro Gallo, ac diœcesis Massiliensis, vbi primum monasterium huius Ordinis fundauit sub regula S. Augustini anno 1277. Pontifice Nicolao III. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Michaële Paleologo; scribit Crusenius *in monast. August. p.* 3. *cap.* 5. durare hodie per Germaniam, Galliam & Hispaniam hunc Ordinem habitu parum à Capuccinis differente, nisi quod Zonis præcinguntur. Idem Beltramus huius Ordinis auctor Lutetiæ Parisiorum, & sub regula sancti Augustini instituit seu potius renouauit alium Ordinem Mulierum pœnitentium anno 1278. Nicolao III. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Michaële Paleologo; est hæc familia quasi asylum & portus 1

nauti

earum mulierum quæ suis abutebantur corporibus, & meretriceos quæstus faciebant, in quem post diuturnam voluptatum tempestatem recipiuntur. Induuntur albis vestibus, quibus virginitas passim apud Superos Apocalyps. 7. num. 9. insignitur vt intelligant tantum se pœnitentiæ consequi posse, vt Virginum merita si non aureolam adæquent. Vide Crusen. *in monast. Augustiniano part. 5. cap. 5.* Ascan. Tamburin. *de Iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. num. 66.*

Fratres charitatis S. Mariæ.

COLLECT. CCCLXXXI.

1 FRatrum charitatis sanctæ Mariæ Ordo institutus est à Guidone Ianuillano domino sancti Georgij in diœcesi Catalaunensi in prouincia Campaniæ Regni Gallicani sub regula S. Augustini anno 1290. Pontifice Nicolao IV. Imperatoribus Occidentis Rodulpho I. Orientis Michaële Paleologo. Primum huius Congregationis monasterium sub patrocinio, & tutela sancti Ludouici Regis Galliæ ædificatum est in agro Bucheraumont territorio Ianuillæ prædictæ diœcesis, quod hodie viginti sub se habet domicilia teste Auber. Miræo *lib. 5. de origine monast. cap. 51.* Colunt hi Religiosi ex instituto suo hospitalitatem, atque domibus suis pauperes colligunt, & alunt. Vide Crusen. *in monast. August. p. 3. cap. 10.*

Fratres Alexiani.

COLLECT. CCCLXXXII.

1 FRatrum Alexianorum Ordo sic dictus quod sanctum Alexium sibi in patronum delegerit, à piis quibusdam hominibus, quorum nomina Auctores non produnt institutus anno Domini 1309. Pontifice Clemente V. Imperatoribus Occidentis Henrico VII. Orientis Andronico I. Vtuntur nigris vestibus, & oblonga cucullâ, cum ad tumulanda mortuorum cadauera (quæ est ipsorum institutio) procedunt. Hos regulæ S. Augustini adiunxit Henricus Surdemanus ex familia Eremitica S. Augustini, vt scribit Crusen. in monast. August. p. 3. cap. 11. vbi subdit eos quoque dici vespillones ab officio sepeliendi mortuos, & nullis Sacris initiati. Vide Aubert. Miræ. *de origine Ordinis S. Augustini lib. 1. cap. 58.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 4. num. 79.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de ordine Iesuatorum S. Hieronymi agentes.*
2 *Iesuati à quo & quando instituti, & approbati.*
3 *Iesuatos appellari hos Religiosos iussit Alexander VI. & quare?*
4 *Regulam S. Augustini profitentur Iesuati.*
5 *Mendicantes sunt Iesuati, eorùmque omnibus priuilegiis fruuntur.*
6 *Iesuati Sacris non initiabantur, nec Horas Canonicas recitabant: hodie vero sic.*
7 *Confessiones audire posse Iesuatos in suis Monasteriis concessit Gregorius XV.*
8 *Nouitiatus pro Fratribus Iesuatis erigitur.*
9 *Caputio albi coloris abiecto, quod hactenus super humeros gestarunt Fratres Iesuati, eis conceditur gestare aliud vt cæteri Fratres Mendicantes gestant.*
10 *Ordo Iesuatorum præter S. Augustini regulam, habet proprias sibi Constitutiones, & quot possideat Monasteria, & sub quo capite regitur.*

Fratres Iesuati S. Hieronymi.

COLLECT. CCCLXXXIII.

DE his Paulus Morigia huius Ordinis Religiosus, in chronica Iesuatorum, *& de origine Religionum lib. 1. c. 38.* Siluest. Maurolus *in oceano Relig. lib. 5. pag. 349.* Illescas *in historia Pontific. p. 2. lib. 6. cap. 6.* Gualter. *in tab. chronolog. sæculo 14. pag. 701.* Platus *de bono status Religion. lib. 2. cap. 32.* Carol. de Tapia *in authent. ingress. C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria cap. 18.* Carrillo *in suis annalib. chronol. anno 1367. in fine*, Hieron. Romao. *de Republ. Christiana lib 6. cap. 55.* Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 11. q. 8. vers. anno partus Virginis* Suar. *tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. c. 5. n. 15.* Hierun. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 125. num. 38.* Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones, fol. 107.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disputat. 24. quæst. 4. num. 68.* Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Fratres num. 40.* 1

Fratrum Iesuatorum Ordo institutus est à sancto Ioanne Columbino, Senensi cuius festum celebratur 31. Iulij, sub regula sancti Augustini, & patrocinio S. Hieronymi anno 1354. Pontifice Innocentio VI. Imperatoribus Occidentis Carolo IV. Orientis Carolo Ioanne: illum approbauit *Martinus V. constit. 11.* incip. *Pia postulatio* 11. *Kalend. Nouembris* 1428. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 365.* aliàs *pag. 347.* 2

Fratres Iesuatos sic appellari posse iussit *Alexander VI. constit. 9.* incip. *Ad sacrum, 11. Kalend. Septembris* 1499. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 398.* Et creditur hoc illis nomen fuisse inditum vel quod ita à lactentibus pueris in primordiis Religionis vocari solerent, non sine miraculi suspicione, vel quod frequens esset in ore primorum Patrum fundatorum IESVS nomen, à quo Iesuati dicti sunt. 3

Fratres Iesuati regulam sancti Augustini profitentur, & fruuntur omnibus priuilegiis, & gratiis concessis Fratribus Eremitis sancti Augustini. *Clemens VII. constit. 36.* incip. *Sacra pridie Kalend. Februarij* 1532. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 604.* aliàs *pag. 503.* 4

Fratres Iesuati sunt Mendicantes, eorùmque priuilegiis omnibus fruuntur. *Pius V. const. 50.* incip. *Romanus 18. Nouembris* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag. 245.* aliàs *pag. 185.* 5

Fratres Iesuatos, qui ex antiquissimo eorum statuto Sacris initiari non consueuerunt, ad sacros Ordines promoueri indulsit, & his Sacris initiatis aquarum distillationem prohibuit, & idoneos ac habiles ad Horarum recitationem teneri statuit *Paulus V. constit. 16.* incip. *Religiosos, 18. Febr. 1606.* apud Laërt. Cherub. *tom. 3. pag. 195.* aliàs *pag. 144.* in nouiss. impress. 6

Fratres Iesuati à locorum Ordinariis approbari possunt in Parochialibus Ecclesiis Domorum Regularium ipsius Congregationis duntaxat, Parochianorum 7

norum confessiones audire. *Gregorius XV.const.35. incip. Ex iniuncto,30. Augusti* 1621. apud Angel. Mariam Cherub.*tom.4.pag.*319.in nouiss.impress.

8 Fratrum Iesuatorum Nouitiatum in domo SS. Ioannis & Pauli de Vrbe sub gubernio Congregationis Regularium Theatinorum erexit, & confirmauit *Gregorius XV.constit.*50.incip. *Inter multiplices,*22. *Aprilis* 1623.

9 Fratres Iesuati vtuntur alba tunica, scapulari, & pallio canusino, vnà cum caputio eiusdem albi coloris,quod à ceruice ligulam siue fasciam ad scapulas demittit, sed quod abiecto dicto caputio, quod hactenus super humeros gestarunt,aliud coloris eorum habitus,eáque forma, qua cæteri Mendicantes vtuntur,deinceps gestare valeant, indulsit *Vrbanus VIII.const.*51.incip. *Onerosa,*19.*Nouembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.4. pag.*51.

10 Fratrum Iesuatorum familia præter sancti Augostini Regulas,habet proprias sibi constitutiones, quas accepit à D. Ioanne de Tossignano Episcopo Ferrariensi eiusdem Ordinis Religioso. Illius Religiosi possident per Italiam ad 33. Monasteria, in quibus 600. ferè Religiosi habitare dicuntur. Religio caput vnum non habet, gubernatur duplici Visitatore, Tusciæ vno, Insubriæ altero, refert Aldan. *in compendio Canon. resol.lib.1.tit.19.de Relig. num.69.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine S.Brigitæ agentes.*
2 *Ordo S.Brigitæ à quo & quando institutus?*
3 *Monasteria Ordinis S. Brigitæ in multis locis sunt duplicia, virorum scilicet, & fœminarum.*
4 *Habitus virorum & fœminarum Ordinis S.Brigitæ qualis?*

Fratres Ordinis S. Brigitæ.

Collect. CCCLXXXIV.

1 DE his Polyd. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.7. cap.4.* Paulus Morigia *de origine Religionum, lib.1.cap.55.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.5. pag.*319. Nauclet. *vol.2.generat.*46. Alphons.Mendoça *in quodlibet.q.5.* Carol.de Tapia *in auth ingress. C.de sacros.Eccles.verbo monasteria cap.*32.Gonçal. Durantes *in reuelat. S.Brigitæ lib.4.cap.49. in nouis, & in proœm. ad reg.5. Sancta Brigita,* Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.*130. *verbo in princip.*

2 Fratres S. Brigitæ instituti ab eadem sancta sub regula sancti Augustini, & Constitutionibus propriis, quas à Christo Domino accepit anno 1368. Pontifice Vrbano V.Imperatoribus Occidentis Carolo, Orientis Carolo Ioanne. Monasteria huius
3 Ordinis in multis locis sunt duplicia, id est virorum, & fœminarum, interdicto affatu, & aspectu murorum septo, ne sit transitus ab vno in aliud claustrum: eadem vtuntur Ecclesia fœminæ superiori choro,& regione Sacelli maioris,viri inferiori, id est,eo, qui post Altare maius collocatur. Omnibus vna imperat Abbatissa.

4 Fratrum S. Brigitæ Sacerdotum habitus canusinus cum Cruce rubra in pectore,in medio cuius sit alba Hostia, Diaconorum eiusdem coloris cum circulo in pectore ex albo panno, quatuor vittis, siue ligulis intermediis ex rubro,laicorum pileum canusinum cum Cruce alba: Virginum,siue Monialium velum nigrum superposita corona eo artificio vt in ea appareant quinque Christi vulnera: ferunt præterea annulum in digito vt veræ Christi sponsæ, Ita Aldan. *in compendio Canon.resolut.lib.1.tit.19.de Religionib.n.70.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Fratrum B.Ioannis Dei agentes.*
2 *Fratres B. Ioannis Dei à quo & quando instituti.*
3 *Regulam sancti Augustini profitentur Fratres B. Ioannis Dei.*
4 *Habitum panni Sayal nuncupati cum scapulari vsque ad genua cinericij coloris portant Fratres B. Ioannis Dei.*
5 *Eleemosynas colligendi facultatem habent Fratres beati Ioannis Dei pro subuentione infirmorum.*
6 *Fratres B.Ioannis Dei de administratione hospitalium rationem ordinario reddere tenentur.*
7 *Fratribus B.Ioannis Dei facultas conceditur vniendi Congregationem, Capitulum congregandi, & Generalem eligendi.*
8 *Fratribus B.Ioannis Dei conceditur facultas emittendi professionem,& votum inseruiendi hospitalibus sub obedientia Ordinariorum.*
9 *Fratrum B. Ioannis Dei vnus pro qualibet domo ad sacros Ordines promoueri potest, sed nullum officium exercere valet.*
10 *Vota tria substantialia cum quarto de iuuandis infirmis emittere valent Fratres B. Ioannis Dei in Hispaniis.*
11 *Religiosi veri sunt Fratres B.Ioannis Dei.*
12 *Hospitalibus singulis duo Fratres Presbyteri ad Sacramentorum administrationem conceduntur, & quibus qualitatibus & scientia præditi sint, ostenditur num.15.*
13 *Administratio ad Ordinarios spectabit eorum locorum, quos habent Fratres B. Ioannis Dei, si cessaret hospitalitas in eis.*
14 *Hospitalia seu Conuentus Fratrum B Ioannis Dei, in quibus 12. Religiosi non existunt, non comprehenduntur decreto subiiciente huiusmodi Conuentus omnimoda iurisdictioni Ordinarij loci.*
15 *Presbyteri duo, qui pro qualibet domo Regulari Fratrum B. Ioannis Dei ad Sacramentorum administrationem promoueri possunt, debent prius decem annos professionis peragere, & assumi de Fratris Maioris, & Definitorum consensu.*
16 *Presbyteri in Religione B. Ioannis Dei ad dignitates & officia in Congregatione obtinenda inhabiles sunt.*
17 *Ordinarij locorum volentes procedere contra aliquem Fratrem B.Ioannis Dei extra claustra notoriè delinquentem,tenetur obseruare formam decreti Clementis VIII.*
18 *Fratres B. Ioannis Dei vocantur per Italiam* fate beo fratelli, *quod his vocibus vti soleant in colligendis eleemosynis.*
19 *Pallium Fratrum B. Ioannis Dei debet esse coloris habitus, cum bauaro nigri coloris, & latitudinis sex*

ſex digitorum,& non poteſt per eos portari per oppida & ciuitates,ſed in itinere dumtaxat.

20 *Congregatio tota Fratrum B. Ioannis Dei diuiſa eſt in duas, Hiſpanicam ſcilicet, & Italicam.*

21 *Conſeruatores eligunt Fratres B. Ioannis Dei, & Protectorem apud Sedem Apoſt.*

22 *Ioannes Dei Luſitanus beatus pronunciatur à S. D.N.Vrbano VIII.*

23 *Priuilegia Fratribus beati Ioannis Dei conceſſa confirmantur, & alia de nouo communicantur.*

24 *Præcedentia inter Congregationem B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium quomodo decidenda.*

25 *Ordinariis Hoſpitalia B. Ioannis Dei viſitantibus, aut eorum rationes exigentibus nihil ſoluendum.*

26 *Proceſſiones publicas, & ſolemnes aſſociare non tenentur Fratres B.Ioannis Dei.*

27 *Eleemoſynas petere, & colligere abſque Ordinarij licentia poſſunt Fratres B. Ioannis Dei.*

28 *Chirurgici Fratres B.Ioannis Dei non poſſunt curare extra eorum hoſpitalia.*

Fratres hoſpitalitatis B. Ioannis Dei Luſitani.

Collect. CCCLXXXV.

1 DE his Fr.Antonius de Gouuea *in vita B. Ioannis Dei*, Silueſt.Marul. *in oceano Relig. lib. 5. pag.430.* Carol.de Tapia *ad auth.ingreſſi C.de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap.32. per tot.* Lezana *in ſum. quæſt. Regul.tom.2.cap.6.n.5.13.& 14.* Ioſeph Micheli *en el theſoro de Religiones pag. vlt.* Aſcan. Tamburin.*de Iure Abbatum tom.2.diſp.24. quæſt.4. num.75.*

2 Fratrum hoſpitalitatis,& infirmis ſeruientium Beati Ioannis Dei Luſitani Ordo ab eodem inſtitutus
ſub regula ſancti Auguſtini anno 1538. Pontifice
Paulo III.Imperatore Occidentis Carolo V.Orientis tyranno Solymano, illum confirmauit Pius V.
conſtit 145. incip. Licet ex debito, de anno 1572.
apud Laërt. Cherub. in Bullario tom. 2. pag.353.
3 qui dat illis regulam ſancti Auguſtini, & habitum
panni ſayal nuncupati cum ſcapulari vſque ad ge-
4 nua cinericij coloris concedit, necnon largitur facultatem colligendi eleemoſynas pro ſubuentione
5 infirmorum in hoſpitali degentium,& inſuper præ-
cipit ab illis reddendam eſſe rationem Ordinario
6 de adminiſtratione hoſpitalium, & eos correctioni
illius ſupponit.

7 Fratres B.Ioannis Dei in vnam Congregationem ſic nuncupandam vniuit, Capitulumque generale in Vrbe cogendi, Prouinciaſque diſtinguendi, ac vnum Generalem eligendi, auctoritatem tribuit *Sixtus V.die 1.Octobris 1586.& Clemens VIII.die 9. Septembris.1596.*

8 Fratribus B.Ioannis Dei conceditur facultas emittendi profeſſionem, & ſuſcipiendi ſacros Ordines, ac exemptio a iuriſdictione Ordinariorum confirmatur, & votum inſeruiendi hoſpitalibus ſub obedientia Ordinariorum emitti indulgetur, Maiorisque electio,& munus præfinitur.*Clemens VIII.conſtitut.44.* incip. *Romani Pont. de anno 1596.* apud Laërt. Cherub.*in Bullario tom.3.pag.59.* aliàs *pag.48.* Iterum hæc Congregatio ab omnimoda Ordinariorum iuriſdictione eximitur per *Paulum V.conſtit.15. die 16. Martij 1619.* apud Laërt. Cherub. *tom.3.pag.52.*

Fratrum B Ioannis Dei vnus pro qualibet Domo ad titulum hoſpitalitatis ad ſacros Ordines promoueri poteſt,dummodò ab eo nullum deinceps Officium exerceatur,& à Congregatione eiectus ob demerita à ſacrorum Ordinum exercitio ſuſpenſus habeatur.*Paulus V.conſtit.55.*incip.*Inter aliàs de anno 1609.* apud Laërt. Cherub. *tom.3. pag.244.* aliàs *pag.179.*in nouiſſ.impreſſ. 9

Fratribus B.Ioannis Dei vt in Hiſpaniis tria vo- 10
ta ſubſtantialia emittere valeant,cum quarto de iu-
uandis infirmis, facultas conceditur,& ſic profeſſos 11
verè eſſe Religioſos declaratur; eos autem ad habi-
tum,& profeſſionem, qui pro numero infirmorum
neceſſarij ſunt,admitti præcipitur: in ſingulis ho-
ſpitalibus duo Fratres Presbyteri ad Sacramento- 12
rum adminiſtrationem permittuntur; omnes Ordi-
nariorum iuriſdictioni,& correctioni ſupponuntur. 13
Et ſi ceſſaret hoſpitalitas illorum locorum,admini-
ſtratio ad Ordinarios ſpectare decernitur, & durante hoſpitalitate quotannis locorum Ordinariis rationem reddere iubentur. Idem *Paulus V. conſtitution. 69.* incip. *Romanus Pontifex de anno 1611.* apud Laërt.Cherub. *tom.3.pag.261.* Et hanc Congregationem veram eſſe Religionem declarauit *Paulus V.conſtitut. ſua* incip. *Romanus Pont.13.Februarij 1617.*

Fratrum B. Ioanis Dei hoſpitalia, ſeu Conuentus,in quibus erunt duodecim Religioſi Epiſcoporum iuriſdictioni nullatenus ſubſunt quoad illos verò Conuentus, ſeu hoſpitalia in quibus erit minor Religioſorum numerus iidem Epiſcopi poſſunt inſimul cum Prouinciali, vel alio maiore eiuſdem Congregationis Superiore ad reuiſionem computorum adminiſtrationis eorundem hoſpitalium procedere, ita tamen vt contra perſonas in nihilo prorſus ſe immiſceant. *Vrbanus VIII.conſtit. ſua* incip. *Cum ſicut 9.Iulij 1628.* 14

Fratrum B.Ioannis Dei in qualibet Domo Regulari duo ad ſacros etiam Presbyteratus Ordines promoueri valent pro Sacramentorum adminiſtratione neceſſaria, cum prius decem annos profeſſionis in hac Congregatione peregerint,& ab examinatoribus Synodalibus non ſolum ad Ordines prædictos, verum etiam ad ſacras Confeſſiones audiendas examinari, & idonei reperti fuerint, ac de Fratris Maioris,& Definitorum conſenſu ad prædictum effectum dumtaxat præſtando. Idem *Vrbanus VIII. conſtit. ſua* incip. *Circumſpecta ſub Dat. Romæ 18.Aprilis 1628.* 15

Fratres B. Ioannis Dei Sacerdotes ad dignitates & officia in Congregatione obtinenda inhabiles ſunt, impoſita pœna contra eligentes & electos. Idem *Vrban.VIII. in alia ſua Conſt.*incip. *Aliàs felicis record.17.Iunij 1628.* 16

Fratres B. Ioanois Dei ita ſunt habendi pro veris Religioſis, vt ſi locorum Ordinarij voluerint procedere contra aliquem illorum intra clauſtra degentem,& extra ea ita notoriè delinquentem,vt populo ſcandalo ſit,teneantur obſeruare formam decreti ſanctæ mem.Clementis VIII.hac de re editi, *Sacra Congr. Epiſcop.& Regul. Romæ 2. Octobris 1637.* refert Laurent.de Peyrinis *de priuil. Regul.tom.3.in fine, vbi de decretis nouiſſimis Sacræ Cong. decreto 32. pag.568.* 17

Fratres B.Ioannis Dei vocantur per Italiam, *fatte ben fratelli*, quod his vocibus vti ſoleant in colligendis 18

ligendis eleemosynis, vt refert Aldan. *in compendio Canon.resol.lib.3.tit.19.de Religiosib.n.71.*

19 Fratres B. Ioannis Dei per ciuitates, & oppida pallium deferre non possunt, sed in itinere dumtaxat ipsi pallio cum pileo nigro vti possunt, dummodo pallium huiusmodi sit coloris habitus, & habeat bauarum nigri coloris, & latitudinis sex digitorum, eique sporta semper superferatur. Ita *Sacra Congr. Regular. sub die* 15. *Iuly* 1616. in controuersia orta inter Fratres Ordinis Minorum de Obseruantia, & Fratres huius Religionis, de qua meminit Aldan. *d. num.*71.

20 Fratrum B. Ioannis Dei tota Congregatio, diuisa est in duas, Hispanam vnam, Italicam alteram, vtraque habet Generalem suum triennalem independenter, ita Aldan. *d. tit.*19. *de Religion.n.*72.

21 Fratres B. Ioannis Dei possunt in vim Constitutionis Gregorij XV. quandocunque sibi libuerit eligere seu assumere Conseruatores, & donec eos elegerunt, possunt coram Ordinariis, in quorùm diœcesibus existunt, conueniri. *Vrbanus VIII. constit.sua* incip. *Exponi nobis.sub die* 3. *Martij* 1640. Et apud Sedem Apost. habere Protectorem, *Gregorius XIV. constit.*incip.*Cupientes* 8. *Maij* 1591.

22 Fratrum B. Ioannis Dei fundator & primus parens sic appellatus Lusitanus fuit ab oppido de Montemor ô nouo Elboren diœcesis oriundus, illum S. D. N. Vrbanus VIII. voluit in posterum beatum nuncupari, ac de eodem ab omnibus Congregationis huiusmodi Regularibus vbique existentibus, quotannis in die eius obitus, hoc est 8. Martij, officium & Missam celebrari de communi Confess. non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani, & quoad Missam etiam per alios Regulares & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes: in ciuitate etiam Granatensi, nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum Corpus requiescit, & in terra nuncupata Montemor ô nouo, vbi natus est in omnibus Ecclesiis tam Regularium quàm secularium Officium & Missam ritu duplici minori recitari & celebrari posse concessit, idem S. D. *Vrbanus VIII. constit. sua sub dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem die* 21. *Septembris* 1630.

23 Fratribus B. Ioannis Dei concessa priuilegia confirmat, aliaque de nouo eis communicat, quæ aliis Ordinibus Fratrum Mendicantium, & Clericorum infirmis ministrantium concessa reperiuntur. *Vrbanus VIII. constit.*18.incip. *Sacrosanctum* 20. *Iunij* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *fol.*154.

24 Fratres B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium seruare debent constitutionem *Gregorij XIII. sub die* 15. *Iuly* 1583. vt præcedentia inter eos constituatur, à tempore tamen, quo dicti Fratres declarati fuerunt Religiosi *Vrbanus VIII. constit.*76.incip. *Commissi* 26. *Nouembris* 1627. apud Laert. Cherub. *in Bullario pag.*447.

25 Fratres B. Ioannis Dei nihil ordinariis visitantibus soluere tenentur, aut pro rationibus exigendis quicquam eis dare. *Sacra Cong.Conc.*2. *Ianuar.*1624. penes Aldan. *d.tit.*19.*n.*75.

26 Fratres B. Ioannis Dei non tenentur ad publicas, vel solemnes processiones accedere, vt magis infirmis assistere possint. *Gregorius XIV. die* 21. *Septembris* 1591. *Vrbanus VIII. die* 30. *Iunij* 1624.

Fratres B. Ioannis Dei possunt absque ordinarij
27 licentia eleemosynas petere & colligere. *Sacra Congreg. Episcop.& Regul. die* 18. *Septembris* 1618. referente Aldano *d.titul.*19.*n.*77.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Fratres B Ioannis Dei chirurgici tenentur venientes ad sua hospitalia gratis & amore Dei curare, extra quæ aliquem curare prohibentur. *Vrban. VIII. die* 2. *Iunij* 1636. & iterum id strictius prohibet, additque sub pœna excommunicationis Sedi Apost. reseruatæ Fratribus euntibus & Superioribus ad exeundum licentiam concedentibus ne extra eorum hospitalia ad curandos infirmos, nisi in articulo mortis constituti sint, exeant. Idem *Vrbanus VIII. die* 7. *Augusti*, 1642. 28

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine S. Francisci in communi agentes.*
2 *Ordo S. Francisci à quo & quando institutus.*
3 *Ordo Franciscanus in quatuor Congregationes diuisus est.*
4 *Conuentuales Fratres S. Francisci cur ita dicantur?*
5 *Conuentuales Fratres vt bona in communi possiderent, impetrarunt indultum ab Innocentio IV.*
6 *Conuentuales Fratres S. Francisci in temporalibus succedunt acsi essent in seculo.*
7 *Conuentuales Fratres S. Francisci vltra biennium in eodem Conuentu manere non possunt, nisi sint sexagenarij.*
8 *Officium de Sancto Francisco sicut in die eius festo semel in mense prima die non impedita recitare possunt Fratres Claustrales.*
9 *Ambitus interdicitur Fratribus Claustralibus S. Francisci & eorum Superioribus.*
10 *Constitutiones Vrbanæ Fratrum Claustral. S. Francisci confirmantur.*
11 *Missarum reductio primo Capitulo conceditur ad rationem 60. scutorum pro qualibet Missa quotidiana.*
12 *Generalis Fratrum Conuentualium S. Francisci ad sexennium eligitur, & illi conceditur licentia supprimendi & extinguendi Conuentus pauperes.*
13 *Guardiani Conuentualium S. Francisci quomodo eligantur, & quot Prouincias habeant.*
14 *Auctores referuntur qui de Fratribus Conuentualibus S. Francisci in specie agunt.*
15 *Reformati minores Conuentualium approbantur, sed recipere non possunt alios Fratres Minores.*
16 *Caputium siue habitum simile Capuccinis deferre non possunt Fratres Reformati Conuentuales.*
17 *Monasteria & bona Fratrum Minorum discalceatorum in Italia vniuntur Fratribus Minoribus Conuentualium reformatis.*
18 *Obseruantes Fratres S. Francisci ex pluribus reformationibus originem sumpserunt.*
19 *Reformationes plures fuerunt antiquis temporibus in Ordine S. Francisci, & ab earum Auctoribus vnaquaque nomen sibi sumpsit.*

Reformati diuersi in Ordine S. Francisci:
20 *Cesareni.*
21 *Clareni.*
22 *Capitanati.*
23 *De S. Euangelio.*
24 *Coletani.*
25 *Amadai.*
26 *Caperolani.*

27 *Obseruantes S. Francisci à Conuentualibus seiuncti Generalem Ministrum diuersum obtinuerunt.*
28 *Præcedentia datur Obseruantibus in processionibus, & aliis actibus publicis.*

29 *Amadei & Clareni Fratres vniti fuerunt Conuentualibus à Pio V.*

30 *Officium ſanctiſſimi Corporis Chriſti feria quinta recitare poſſunt Fratres Obſeruantes, non tamen in illis de Aduentu, & Quadrageſima, aut officio duplici impeditis.*

31 *Ambitus Obſeruantibus, & eorum Superioribus interdicitur.*

32 *Paternitates, ſeu præcedentias Obſeruantibus conceſſas præter Conſtitutiones reuocauit Gregorius XV.*

33 *Miniſter Generalis Obſeruantium Fratrum quali titulo & ſigillo vti poſſit.*

34 *Obſeruantium familia quot prouincias, Vicarias, Conuentus, & Religioſos habeat.*

35 *Auctores referuntur de Fratribus Obſeruantibus S. Franciſci agentes.*

36 *Reformati, ſeu recollecti diſcalceati Obſeruantes ſunt plures.*

37 *Reformatorum obſeruantium qualitates, & obſeruantias edixit latè Gregorius XV.*

38 *Fratres de familia liberè & in quocunque tempore ad reformationem tranſire valent: & qualiter prius probari debeant.*

39 *Sacra Congregatio adiri debet ad faciendam aſſignationem aliquorum Conuentuum obſeruantium de familia Fratribus reformatis.*

40 *Nouitij inter reformatos Obſeruantium non ſunt recipiendi extra Capitula.*

41 *Miniſter Prouincialis Reformatorum Obſeruantium eligi poteſt ex familia, vel ex reformatione.*

42 *Cuſtos ex reformatione non eligatur quando Miniſter Prouincialis eligitur ex Fratribus reformatis.*

43 *Procurator Fratrum reformatorum S. Franciſci in Curia nominatur à Generali.*

44 *Reformati ſub obedientia Miniſtri Generalis Minorum de obſeruantia degere debent.*

45 *Hoſpitium S. Iſidori de Vrbe pro prouinciis Reformatorum diſcalceatorum Hiſpaniæ & Indiarum erigitur.*

46 *Reformatorum S. Franciſci nulli ius præcedendi ſiue honoratioris loci competit, exceptis quibuſdam.*

47 *Lectorum iubilatorum titulos non habent Fratres diſcalceati S. Franciſci de obſeruantia in Regnis Hiſpaniarum, nec exemptione Patris gaudent.*

48 *Tertiarij de Pœnitentia nuncupati cur ita dicuntur, & quando instituti?*

49 *Tertiarij, ſeu tertius Ordo ſancti Franciſci quando cœperit facere vota ſolemnia in communitate.*

50 *Habitus tertij Ordinis de Pœnitentia qualis?*

51 *Fratres & ſorores tertij Ordinis quando fuerunt conſtituti ſub Generali & Prouincialibus Ordinis de Obſeruantia, & quando Generalem proprium & Prouinciales habere cœperunt.*

52 *Confraternitates Cordigerorum erigendi facultas conceditur Generali tertij Ordinis Pœnitentiæ.*

53 *Prouincias & Conuentus quot habeant Fratres Tertij Ordinis S. Franciſci de Pœnitentia.*

54 *Auctores referuntur de Tertio Ordine S. Franciſci agentes.*

55 *Reformati in Gallia ſunt alij ex Tertiariis de Pœnitentia.*

56 *Capuccini cur ſic dicti à quibus, & quando instituti, & confirmati?*

57 *Nomen & habitum Capuccinorum nullus Regularium qui non ſit ex Capuccinis, poteſt ſibi vſurpare.*

58 *Capuccini ſunt verè Minores S. Franciſci fratres.*

59 *Capuccinis prohibitus eſt tranſitus ad alium Ordinem ſine licentia Sedis Apoſt. ad Carthuſienſes verò niſi cum licentia Miniſtri Generalis in ſcriptis.*

60 *Laici profeſſi Capuccinorum inter eundum, & ſedendum vbique nouitiis præcedunt.*

61 *Crucem propriam in publicis proceſſionibus erigendi facultas conceditur Capuccinis.*

62 *Crucis Capuccinorum erectio fuit conceſſa in iis tantum locis, in quibus iam ſub propria Cruce incedebant.*

63 *Fratres Capuccini quibus præcedentiam tribuere debeant in proceſſionibus.*

64 *Fratres Capuccini in Ciuitate Salernitana poſſunt propriam crucem erigere in proceſſionibus.*

65 *Fratres Capuccini indultum habent celebrandi officium de S. Conrado.*

66 *Gaudent priuilegiis monachorum Camaldulenſium, & Fratrum Minorum.*

67 *Fratres Capuccini in Hiſpania noua loca recipere poſſunt.*

68 *Fratres Capuccini in Capitulo generali tantùm deputati Confeſſiones audire poſſunt.*

69 *Fratres Capuccini comprehenduntur ſub decreto, quo cauetur vt nulli recipiantur conuentus Regularium, niſi præter alia ad id requiſita duodecim ſaltem fratres in eis degere valeant.*

70 *Generalis Capuccinorum ad ſexennium eligitur, & quot Prouincias, Conuentus, & Religioſos habeant, oſtenditur.*

71 *Auctores referuntur de Capuccinis agentes.*

Fratres Minores Ordinis S. Franciſci Aſſiſſinatis.

COLLECT. CCCLXXXVI.

DE his in communi Fr. Marcus Vliſſiponenſis Epiſcopus Portugalenſis, Antonius Daza, Ludouicus Rebolledo, Bernardinus de Beſſa, Petrus Rodulphus, Peregrinus Bononienſ. *in Chronicis generalibus Minorum*, Iun Mogiſter *in manipulo Fratrum Minorum*, Ioan. Hilton *de ſtatu Ordinis ſui*, Philipp. Peruſinus *de hiſtoria Religionis ſui temporis*. Philipp. Bartolus *de hiſtoria ſanctæ Mariæ de Portiuncula*, Franciſcus Gonzaga Epiſcopos Mantuanus. & Fr. Ludouicus VVaddingus Hibernus *in annalibus Minorum tribus tomis*, Caſſan. *in cathologo gloriæ mundi part. 4. conſid. 69.* Venero *en el enchiridion de los tiempos fol.* 100. in nouiſſima impreſſ. Polydor. Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. cap. 4.* Paol. Morig. *de origine Relig. lib. 1. c. 33. & 34.* Sylueſt. Marul. *in occeano Relig. lib. 4. pag. 247. & 262.* Platus *de bono ſtatus Religion. lib. 2. cap. 21.* Illeſcas *in hiſtoria Pontif. lib. 5. c. 23. & 32.* Hieron. Roman. *de Republ. Chriſt. lib. 6. cap. 20.* Gualter *in tab. chronograph. ſæculo 13. pag. 677.* Fr. Emman. *quæſtion. Regul. tom. 2. quæſt. 2. art. 3.* Marquez *de origine Eremitar. ſancti Auguſtini cap. 23. §. 5. cum ſeqq.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 4.* Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 23.* Carol. de Tapia *ad auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap. 54.* Suar. *de Relig. tom. 4. tract. 9. lib. 2. cap. 7.* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. Regul. reſol. 123. n. 28. cum ſeqq.* Aſcan. Tambur. *de iure Abbatum tom. 2. diſput. 24. qu. 6. à princip. & tom. 3. diſp. 1. q. 2. n. 7.* vbi quod militantes ſub regula ſancti Franciſci democratia reguntur, Ioan. Maria Nouar. in lucerna Reg. verbo Fratres n. 1. cũ ſeq. quo loco, me non citato, plura ex nobis mutuatus eſt. 1

Fratres

1 Fratres Minores S. Francisci Assisinatis sub re-
gula propria ab eodem instituti anno 1208. ætatis
suæ 27. & conuersionis 2. Innocentio III. Pon-
tifice, Imperatoribus Occidentis Orbone IV.
Orientis Roberto. Diuisus est totus Ordo Francis-
3 canus in quatuor Congregationes, Conuentualium
scilicet, Obseruantium, Tertiariorum de Pœniten-
tia, & Capuccinorum, vnaquæque habet suum Ge-
neralem distinctum ab alio independentem, præter-
quam quod multi ex Tertiariis per Hispaniam, &
Italiam viuunt adhuc sub Generali Obseruantia.

Conuentuales.

4 Conuentuales Fratres sic dicti à magnificis, &
sumptuosis Conuentibus, & amplis ædificiis, ac
claustris erectis, vnde quandoque Claustrales ap-
pellabantur, Ordinis statum & modum primitiuum
5 Religionis in summa paupertate prætereuntes, ma-
gnas possessiones, & redditus, acquirere cœperunt,
sed vt ea bona in communi possidere possent, im-
petrarunt indultum ab Innocentio IV. anno 1244.
trigesimoquinto post institutum Ordinem, & pro-
fiteri exinde cœperunt regulam cum limitatione
priuilegiorum inuentam & approbatam, vt dicit
Rodulphius *libr. 2. historiæ Seraphicæ folio* 157.
col. 2.

6 Fratres Conuentuales S. Francisci in temporalibus iam succedunt ac si essent in sæculo, *Clemens IV. constit.* 1. incip. *Obtentu 2. Idib. Februarij* 1265. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 106. Sed ipsos vt singulos nihil proprium habere posse statuit *Pius V. constit.* 61. incip. *Ad extirpandos Idib. Iunij* 1566. apud Laërt. Cherub. *tom* 2. *pag* 257.

7 Fratres Conuentuales S. Francisci vltra biennium in eodem Conuentu manere non possunt, nisi sint sexagenarij. *Pius V. constit.* 67. incip. *Illa*, cuius meminit Thom. Zerola *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo Mendicantes* §. 2.

8 Fratres Conuentuales sancti Francisci recitare possunt semel in mense prima die non impedita alio festo nouem lectionum officium de ipso sancto Francisco, prout recitatur in die festo eiusdem, *Paulus V. const.* 4. incip. *Domini nostri* 20. *Martij* 1617.

9 Fratribus Conuentualibus S. Francisci, eorumque Superioribus ambitum interdixit idem *Paulus V. constit* 18. incip. *Admonemur 4. Septembr.* 1619. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 4. *pag.*....

10 Fratrum Claustralium S. Francisci Constitutiones Vrbanas à Capitulo Generali anni 1625. pro feliciori ipsius Ordinis progressu editas confirmauit, *Vrbanus VIII. constit.* 87. incip. *Militantis sub die* 15. *May* 1628.

11 Fratribus Claustralibus S. Francisci conceditur, vt in Conuentibus, in quibus non est facta reductio Missarum, fieri possit in primo Capitulo talis reductio ad rationem sexaginta scutorum pro qualibet Missa quotidiana. *Vrbanus VIII. sua Constit.* incip. *Cum Nos 6. Augusti* 1629

12 Fratrum Conuentualium S. Francisci Generalis
ad sexennium eligitur. Et illi conceditur facultas
supprimendi & extinguendi Conuentus pauperes,
13 *Vrbanus Octauus, constitution. sua* incipient. *Cum
sicut* 3. *Octobris* 1635. Ministri Conuentuum siue
Guardiani eliguntur à Capitulo Prouinciali per
annum, qui tamen sunt de mensa Magistri Gene-
ralis, triennio durant, ab ipsóque Magistro Gene-
rali eliguntur. Sunt Prouinciæ illorum 35. in qui-
bus Vicariæ septem, custodiæ 108.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

De his Conuentualibus, qui plura in specie scire 14
cupit, videat Rodulphium *in historia Seraphico Re-
lig. lib.* 2. Fr. Ludouic. Miranda *d. tom.* 5. *quæst.* 12.
art. 1. *concl.* 3. Suar. *d. cap.* 7. *n.* 6. Hieron. Roderic. *d.
resol.* 523. *num.* 30. vbi *num.* 35. dicit quod Philip-
po II. instante in Hispania omninò extincta est
Conuentualitas iussu Pij V. anno Domini 1566.

Conuentuales Reformati.

Fratres Minores Conuentualium Reformati ex 15
merè Conuentualibus prodierunt, quos approbauit,
eosque frui priuilegiis & gratiis Fratrum Minorum
Conuentualium voluit, ac alios Fratres Minores
cuiuscunque Ordinis S. Francisci recipere prohi-
buit *Sixtus V. constit.* 68. incip. *Apostolici Idib. Octo-
bris* 1587. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2.
pag. 597.

Fratres Minores Conuentuales reformati capu- 16
tium, siue habitum similem Cappucinis deferre, ac
Capuccinos recipere non possunt. *Gregorius XIV.
constit.* 55. incip. *Beati 6. Iulij* 1591. apud Laërt.
Cherub. *in Bull. tom.* 1. *p.* 609.

Fratribus Minoribus Conuentualibus Reforma- 17
tis vniuit loca & bona Fratrum Minorum discal-
ceatorum per Italiam degentium, & ad eos transire
indulsit, *Sixtus V. constit.* 99. incip. *Cum sicuti* 20.
Octobris 1589. apud Laërt. Cherub. *in Bullario to.* 2.
pag. 669. Habent Conuentus aliquot, qui plurimum
valent per Italiam, sed nonnulli extincti iam sunt.

Obseruantes.

Fratres Obseruantes ex pluribus reformationi- 18
bus originem sumpserunt, nam cum præclarus hic
Ordo aliqua ex parte collapsus esset, incœperunt 19
plures reformationes, & primum Cæsareo quodam 20
Duce, à quo & Cæsarini dicti sunt de anno 1244.
Alia huius Ordinis cœpit reformatio anno 1294. 21
sub Cælestino V. à duobus fratribus Angelo scili-
cet Aotesignano & Angelo de Cingulo, qui Clare-
ni ex eo dicti sunt quod primum in monte Claro
habitare cœperunt. Apud nostros Lusitanos de an-
no 1395. cœpit alia Regularis obseruantiæ institu-
tio à Fr. Didaco Arias, & Gondisalno Marino, & aliis
Castellanis, & Gallecis Patribus. Et triginta an-
nis post incœptam reformationem à Fr. Paulo de
Trincis in prouincia S. Angeli ex Regno Neapoli-
tano, quæ dicitur Capitonata, arctissima cœpit re-
formatio sub B. P. Ioanne à Stronconconio, & Fr. 28
Thoma Florentino professione laico, qui Patres de 23
sancto Euangelio fuerunt appellati. Coletanorum
alia fuit reformatio à Coleta muliere illa piissima 24
(quæ Clarissas reformauit sorores) sic dicti, quæ
incœpit anno 1450. Et Amadæi, qui Mediolani à 25
B. Amadæo Lusitano viro sanctissimo, & nobilissi-
mo instituti nomen habuerunt anno 1460. cœpe- 26
runt. Denique Ordinem in Italis Fr. Petrus Cape-
tolus reformauit, qui & Capetolanis Fratribus no-
men dedit anno 1477. Hi omnes, qui à propriis
regebantur Vicariis sub Generalis Conuentualium
Ministri obedientia Fratribus de Obseruantia ad-
hæsere, qui de Obseruantia Ordo à B. Bernardino
de Senis, & B. Ioanne de Capistrano sanctissimis
viris nimium & in Italia, & in Gallia, Germania, ac
Polonia auctus, & restitutus fuit anno 1440. Eu-
genio IV. summo Pont.

Fratres Obseruantes à Conuentualibus seiunxit, 27
& eorum Ministrum Generalem ad sex annos eligi
posse statuit *Leo X. constit.* 23. incip. *Ite 4. Kalend.*

Iunij 1517. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1. *pag.*511.

28 Fraties Obseruantes in processionibus, & aliis actibus publicis Fratribus Conuentualibus præcedere voluit idem *Leo X. constit.* 26. incip. *Licet* 6. *Decembr.* 1517. apud Laert. Cherub. *d.to.*1. *pag.*610.

29 Fratribus obseruantibus demum vniti fuerunt Fratres Amadæi, & Clareni *à Pio V. constit.* 53. incip. *Beatus* 10. *Kalend. February* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 247.

30 Fratres Obseruantes recitare possunt feria quinta Officium sanctissimi Corporis Christi non tamen in illis de Aduentu, & Quadragesima, aut Officio duplici impeditis, Idem *Pius V. constit.* 52. incip. *Exponi* 8. *Ianuarij* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 247.

31 Fratribus Obseruantibus, eorúmque Superioribus ambitum interdixit *Paulus V. tom.* 4. *Bullary constit.* 16. incip. *Admonemur* 8. *Aprilis* 1619.

32 Fratribus de Obseruantia quascunque præcedentias, seu paternitates concessas præter Constitutiones Ordinis auctoritate Apost. confirmatas reuocauit *Gregorius XV. constit.* 41. incip. *Pastoralis* 3. *Februarij* 1623.

33 Fratrum de Obseruantia Minister Generalis qui sexcennio durat, sicut in prætentum vsus est, ita in præsentiarum vti potest titulo & sigillo cum inscriptione Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum, vt contra Conuentuales huiusmodi titulum reformati contendentes censuit *Sacra Congr. Rit. sub die* 22. *Mart.* 1631. refert me citato Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Generalis num.* 4.

34 Fratres de Obseruantia habent sub se Prouincias 93. Custodias quinque, Vicarias 24. Conuentus 2300. Religiosos centum sexaginta tria millia nongentos, refert Aldan *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religion. n.* 70.

35 De Obseruantibus qui plura scire cupit videat Suar. *d. cap.* 7. *num.* 6. Ascan. Tamburin. *d. q.* 6. *num.* 3. Hieron. Roderic. *d. resol.* 123. *n.* 31. vbi quod Hispaniæ cœpit Obseruantia tempore Regum Catholicorum Ferdinandi, & Isabellæ ad eorum instantiam.

Reformati, Recollecti, seu Discalceati Obseruantium.

36 Ex Fratribus de Obseruantia prodierunt Refor-
mati Obseruantes, quos nunc Recollectos, Discal-
ceatos, seu aliàs Reformatos appellamus, quòd in
puritate sua paupertatem, & regulam B. Francisci
nitantur obseruare. Plures Constitutiones pro feli-
ciori eorum gubernio editæ sunt. Imprimis *Grego-*
rius XV. constit. 8. incip. *Onerosa* 1. *Septembris* 1621.
37 *in Bullario tom.* 3. apud Angel. Mariam Cherubin.
pag. 287. statuit vt Reformati huiusmodi teneantur
seruare disposita in Constitutionibus Gregorij
XIII. & Clementis VIII. Et quod non possint
accedere ad Capitulum Prouinciale, sed solum
ipsorum Custos, qui habet tantum vocem actiuam,
& quod non possint habere inter Obseruantes,
seu de familia aliquam dignitatem, seu officium, &
quod non possiot prædicare, & eleemosynam pe-
tere intra limites Conuent uum Obseruantium de
familia, nisi Prouincialis facultate obtenta in scri-
ptis, & è conuerso, & quod non possint pere-
grinari nisi litteris obedientialibus prius registra-
tis à Superiore subscriptis cum annotatione dis-
cessus, & determinatione redditus: & demum
quod eorum Superior in quolibet Conuentu de-
bet habere clauem, qua cellas subditorum aperire
& visitare possit ad libitum saltem cum duobus.
Deinde *S. Congr. Episcop & Regular.* 14. *Iuny* 1628.
apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *Bullarij pag.* 68. 38
censuit Fratres de familia liberè ad reformationem
transire posse in quocunque tempore etiam extra
Capitulum & Congregationem, & ad reformatio-
nem transeuntes annum vnum à die suæ receptio-
nis computandum ad deliberandum habere debere
an in illo statu velit remanere, quo anno expleto
Superior Reformatorum, Custos videlicet, vel Pro-
uincialis ad Conuentum, in quo dictus Frater de
familia commoratur, se transferat, ibique informa-
tionem simplicem capiat per seipsum aut substitu-
tum, qui non sit de familia illius Conuentus, in
quo Frater in reformatione incorporandus reperi-
tur. Censuit item & declarauit eadem S. Congr. ad 39
eam esse recurrendum in facienda assignatione ali-
quorum Conuentuum Obseruantium de familia
Fratribus Reformatis: necnon nouitios inter refor- 40
matos non esse recipiendos extra Capitula, vel Con-
gregationes Capitulares, Ministrúmque Prouincia- 41
lem eligi posse ex familia, vel ex reformatione iux-
ta antiquam consuetudinem Religionis, itavt quan-
do Minister Prouincialis eligitur ex Fratribus Re-
formatis, Custus reformationis non eligatur, sed 42
ipsemet Minister ipsam reformationem regat & mo-
deretur, & quando Minister Prouincialis fuerit Re-
formatus, tunc Custos mittendus ad Comitia gene-
ralia eligatur ex Patribus de familia. & vice versa.
Et quod procurator Patrum reformatorum in Curia 43
nominetur à Generali. Item *Vrban. VIII. constit.* 13.
incip. *Romanus Pont.* 7. *Martij* 1624. apud Angel.
Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 27. statuit Fratres Re- 44
formatos sub obedientia Ministri Generalis Mino-
rum de Obseruantia degere debere prout degebant,
& viuebant ante dictam Constitutionem Grego-
rij XV. necnon hospitium S. Isidori de Vrbe pro 45
prouinciis Reformatorum discalceatorum Hispa-
niæ & Indiarum dicto Ministro Generali subiici,
qui pro sua prudentia Religiosis ex illis prouinciis
ad Romanam Curiam venientibus prouidere debe-
bit. Item idem *Vrbanus VIII. constit.* 23. *aliàs* 133. 46
incip. *Inter grauissimas* 23. *Augusti* 1634. apud An-
gel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 49. Or-
dinauit quod nulli Reformatorum ius præcedendi
siue honorationis loci competit nisi Ministro, Com-
missario, Vicario & Procuratori Generali, Ministris
Prouincialibus, Commissariis, & Vicariis Prouin-
cialibus, si fuerint ex Reformatis, Custodibus re-
formationum. Commissariis, Visitatoribus. Guar-
dianis, Præsidentibus, seu Commissariis, & Vicariis
localibus, qui tamen expleris eorum officiis ad
locum & præcedentiam Ordinis redibunt tam ij,
qui iam habitum per dictus Fratres Reformatos
gestari solitum susceperunt, & de cætero susci-
pient, quàm ij, qui se à Fratribus de Obseruan-
tia ad Fratres Reformatos huiusmodi canonicè
transtulerunt, & transferent, exceptis tamen iis,
qui officio Ministri Generalis Cismontanæ fami-
liæ functi sunt, vel fungentur, qui post Superio-
res actuales immediatè locum habeant. Denique
idem *Vrbanus VIII. constit.* 32. *alias* 142. incip. 47
Religiosos viros 3. *Decembris* 1635. apud Angel.
Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 54. man-
dauit quod in prouinciis Hispaniarum, & In-
diarum Fratrum discalceatorum S. Francisci de
Obseruantia amplius non sint, nec habeantur
tituli

tituli lectorum iubilatorum, nec exemptione Patris gaudeant, nisi qui Minister Prouincialis fuerit.

Tertiarij de Pœnitentia.

48 Tertiarij de Pœnitentia nuncupati ita dicuntur, quia postquam sanctus Franciscus primum Ordinem anno 1208. & secundum S. Claræ, siue Damiatarum anno 1212. Instituerat, tandem anno 1221. in oppido Canarij, quod ab Assissio quatuor milliaribus distat, idem Gloriosus Sanctus amore Iesu Christi maximè flagrans, & omnium salutem ardenti desiderio anhelans, alium ordinem instituit, qui præcedentium respectu dicitur tertius, eumque de Pœnitentia nominauit, fortassis, vt placet S.Bonauenturæ, quia sicut pœnitentia est via communis ad cælum, sic ordo iste omnes cuiuscunque status & sexus, clericos, & laicos, virgines, viduas, & coniugatas amplectitur, neminem excludit, omnesque hunc ordinem ingredi, illúmque profiteri possunt. Quem quidem ordinem nedum coniugatis vtriusque sexus, verum etiam Fratribus, & Monialibus in communi viuentibus, ac tria vota substantialia solemniter emittentibus florere iam diu cœpisse refert *Clemens VII. sua constit.* incip. *Ad*
49 *vberes, Idib. Martij* 1526. & vt habetur *in Chronicis p.3 lib.1. cap.*38. videtur quod de anno 1421. Fulgineæ sub auspiciis B. Angelinæ de Theramo ciuitallæ Aprutij Comitissæ incœperit tertius Ordo de pœnitentia facere vota solemnia de communitate, imo horum Fratrum in communi viuentium sub tribus votis essentialibus. *Leo X. constit.* 42. incip. *Inter cætera*, 20. *Ianuarij* 1521. apud Laert.Cherubin.*in Bullario tom* 1.*pag.*541. Illis multa priuilegia, indulta, & gratias concesserunt, & confirmarunt Summi Pontifices, quæ in vnum collegit R.P.Antonius de Sillis Bergomens. Et in processionibus, aut debent incedere sub Cruce Obseruantium, aut si vellent propriam Crucem habere, debent seruare constitutionem Gregorij XIII. *Sacra Congreg. Rit. in Neapolitana* 23. *Martij* 1602. quam refert Sellius *in select.Canon.c.*81.*n.*10.

50 Fratres Tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia habitum portare debent, qui conficiatur ex quatuor partibus lanæ naturaliter nigræ & ex vna lanæ albæ. *Clemens VIII. in constit. sua* incip. *Vt ea, sub dat.* 27. *Aprilis* 1600. Et illud distinctum à colore habitus Fratrum Minimorum S. Francisci de Paula gestare teneotur. *Paulus V. constit.*66. incip. *Inter granes*. 14. *Augusti* 1610. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*3.*pag.*255.

51 Fratres Tertij Ordinis de Pœnitentia iam diu proprium Generalem ad triennium duraturum obtinuerunt à tempore quo cœperunt in communitate viuere, & vota solemnia emittere, quem licet Pius V.constit.sua incip.Ea est, 5. Non. Iulij 1568. extinxerit, voluéritque vt vniuersi & singuli Fratres & Sorores Tertij Ordinis vbilibet constituti Generalem, & Prouinciales Ministros Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia tanquam Patres, & Superiores suos, eorumque monita & mandata humiliter & deuotè acceperint, & communem eis Protectorem constituerit, nihilominus tamen *Sixtus V. sua constit.*incip.*Romani Pontificis* 29.*Martij* 1586. restituit tertium Ordinem in pristinum, vt possit, sicut prius, Generalem per triennium creare, immo & illum ad aliud triennium confirmare, non tamen Commissarium Generalem; qui Generalis intra duos menses confirmationem à Generali de obseruantia petere teneatur, litteris Pij V. quoad Pro-

Barbos. Apost. Decis. Sum.

tectoris deputationem in suo robore permanenti- 52
bus. Generali huiusmodi facultatem tribuit Gregorius XV. Confraternitates Cordigerorum erigendi, & institutas Archiconfraternitati Ecclesiæ S.Francisci Fratrum Minorum Assisien. aggregandi in domorum, & locorum Regularium tertij Ordinis Ecclesiis, vbi Minorum Conuentualium, ac de Obseruantia Domus, seu Conuentus non existant, vt *in eius constitut.* incip. *Alias, sub die* 27. *Iunij* 1621.

Fratres tertij Ordinis de Pœnitentia habent per 53
Italiam, Siciliam, & Dalmatiam prouincias 18. Conuentus 150. qui subduntur suo Generali, computatis verò illis, qui in Italia & extra illam subduntur Generali de Obseruantia, numerantur Conuentus 317. & Religiosi tria millia nongenti & nonaginta, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1.*tit.*19.*de Relig.n.*71.

De his Tertiariis qui plura scire cupit, legat 54
Ioannem de Capistrano in defensorio tertij Ordinis B. Francisci, Dionysium Carthus. in tertiam sancti Francisci regulam, Bernardin.de Busto *de imitatione Christi per assumptionem status tertij Ordinis de Pœnitentia*, Carol de Tapia *in d.auth.ingressi, verbo monasteria, cap.*54.*num.*6.*cum seqq.* latè Anton.de Sillis *in libro, cui titulus est, studia, originem, pronectum, atque complementum tertij Ordinis de Pœnitentia S.Francisci concernentia, Neapoli* 1622. Hieron. Roderic. *in compendio quæst.Regul.resol.*136. Alcan. Tamburin.*d.tom.*2.*disp.*24.*q.*6.*n.*7.

Reformati Tertiariorum de Pœnitentia.

Ex Fratribus Tertiariis sunt alij Reformati, qui 55
cœperunt in Gallia anno Domini 1595. nam extincta ferè memoria Regularis obseruantiæ tertij Ordinis ob hæreticorum prauitatem, & bella ciuilia illic grassantia, R. P. Vincentius Mussart Parisiensis Prædicator Regius, & vir admodum spectatæ probitatis, vnà cum B.Francisco Mussart germano suo, ascitis etiam nonnullis aliis piis ac religiosis viris, prædicto anno reformationi huiusmodi cum auctoritate Clementis VIII. ita solicitè incubuere, vt vsque hodiernum diem quamplura antiqua Monasteria restaurauerint, nouáque erexerint in diuersis Galliæ prouinciis, necnon in Lotharingia, & Burgundia, in quibus habent etiam sub regimine suo diuersa Monialium Monasteria sub eodem instituto, & reformatione militantium; gaudent multis priuilegiis sibi per diuersos Summos Pontificea concessis, & præcipuè *per Paulum V. constit.sua* incip.*Quæ pro augenda*, 14.*Martij* 1613. Vacant prædicationibus, conferentiis, & controuersiis in hæreticos, confessionibus infirmorum, visitationibus, & cæteris pietatis officiis, vt refert Aldan.*in compendio Canon.resolut.lib.*1.*tit.*19.*de Religion.n.*72.

Capuccini.

Fratres Capuccini sic dicti à caputio oblongo & 56
acuminato, quod gerunt ad imitationem sancti Francisci, cuius fuisse illum habitum contendunt, initium sumpserunt à quibusdam Fratribus Minoribus anno 1525. quorum Congregationem approbauit *Clemens VII. constit.*21.incip.*Religionis zelus* 5.*Non. Iulij* 1528. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*589. vbi concedit quod possint barbam deferre, & habitum cum caputio quadrato gestare teneantur à nobis mutuatus est Ioan.Maria Nouar. *in lucerna Regul.verbo Capuccini n.*1.

57 Fratrum Capuccinorum nomen & habitum, aliúmque ei conſimilem nulli deferre licet, *Paulus III.conſtit.* 11. incip. *Expom* 8. *Kalend. Septembris* 1536 apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1.*pag.* 612. *Gregorius XIV.conſtit.* 11. incip. *Beati Franciſci* 6. *Iuly* 1591. & *Gregorius XV.conſtit.* 15. incip. *Ex iniuncto* 9. *Decembr.* 1621 vbi confirmat & innouat Conſtitutiones Pauli III. & Gregorij XIV. ſuper prohibitione delationis habitus Fratrum Capuccinorum vel conſimilis habitus per alios Regulares; necnon commendat, & mandat Ordinariis locorum Regnorum Hiſpaniæ, Franciæ, aliorúmque Regnorum, & prouinciarum Italiæ, ne aliis quibuſuis Religioſis cuiuſcunque Ordinis, Societatis, & Inſtituti Regularibus ſub quouis prætextu inpoſterum nomen, vel habitum ipſorum Fratrum Capuccinorum ſibi vendicare, vel vſurpare permittant, ſed ipſas editas Conſtitutiones per eccleſiaſticas cenſuras, & pœnas obſeruari faciant.

58 Fratres Capuccini ſunt Minores ſancti Franciſci Fratres, & trahunt originem verè ex linea non intermiſſa ſancti Franciſci. *Urbanus VIII. conſtit.* 68. incip. *Saluatoris* 28. *Iuny* 1627. cuius meminit Ioao. Maria Nouar. *d. verbo Capuccini n.* 3 Et quod ſunt verè Fratres Minores S. Franciſci, & eorum Conſtitutiones ſont conſentaneæ regulæ S. Franciſci. *Paulus V. conſt.* 30. incip. *Nuper* 7. *Iuly* 1608. apud Laërt. Cherub. *tom.* 5. *pag.* 242. *& Vrban. VIII. conſtit.* 68. §. 2. *&* 4. incip. *Saluatoris* 28. *Iuny* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 85.

59 Fratribus Capuccinis prohibitus eſt tranſitus ad alium Ordinem ſeu Congregationem ſine licentia Sedis Apoſtolicæ. Ad Carthuſienſes verò niſi cum licentia Miniſtri Generalis in ſcriptis ex quauis cauſa. *Urbanus VIII. conſt.* 91. §. 2. incip. *Iniuncti* 9. *Auguſti* 1618. cuius meminit Nouar. *d. loco n.* 4. Vnde Fratres B. Mariæ de Mercede Capuccinos non recipiunt. *Paul. V. conſt.* 50. incip. *Nuper* 7. *Iul.* 1608. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 242. Nec Fratres Conuentuales eos recipere poſſunt. *Gregorius XIV. conſtit.* 11. incip. *Beati Franciſci* 6. *Iuly* 1591. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 696. Nec Fratres Minimi ſancti Franciſci de Paula. *Pius IV. conſtit.* 45. incip. *Quamuis Kalend. Ianuar.* 1562. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 60. Superiores Capuccinorum admittentes Fratres Minores de Obſeruantia ſine requiſitis excommunicantur, & Officio priuantur. *Sixtus V. conſt.* 20. incip. *Pro ea* 28. *Ianuary* 1586. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 514.

60 Fratrum Capuccinorum laici profeſſi incer eundum, & ſedendum, & in publicis, & priuatis actionibus, & vbique nouitiis clericis nondum profeſſis præcedere poſſunt, & debent. *Vrbanus VIII. conſt. ſua* incip. *Nuper* 7. *May* 1631.

61 Fratribus Capuccinis conceditur facultas propriam Crucem in publicis proceſſionibus erigendi ad formam Conſtitutionis felicis record. Gregorij XIII. incip Expoſcit Paſtoralis officij, & etiam vbique locorum. *Paulus V. tom.* 4. *Bullarij conſt.* 9. incip. *Paſtoralis* 12. *Octobris* 1617. *S. Congr. Rit. in cauſa*
62 *Capuccinorum* 21. *May* 1618. Poſtea verò *ſub die* 10. *Iuly* 1621. *Eadem Sacra Congr.* declarauit erectionem Crucis fuiſſe conceſſam Capuccinis in iis tantum locis in quibus iam ſub propria Cruce, ſeu in proprio loco ſub Cruce Cleri in proceſſionibus ante huiuſmodi conceſſionem incedebant, eundem locum retinere debere, meminit Ioan. Maria Nouar. *citato loco n.* 21.

63 Fratres Capoccini debent tribuere præcedentiam in proceſſionibus iis Regularibus, qui ſub propria Cruce, & in proprio loco incedebant antiquam ipſi Crucem propriam deferrent *Sacra Congr. Rit. in cauſa Capuccinorum* 23. *Mart.* 1619. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Capuccini n.* 12.

Fratres Capuccini in ciuitate Salernitana poſſunt 64
propriam Crucem erigere in proceſſionibus, licet prius incederent ſub Cruce Conuentualium, vt declarauit *Sacra Cong. Rit. in Salernitana* 30. *Aprilis* 1616. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. cap.* 22. *num.* 18.

Fratres Capuccini indultum habent celebrandi 65
Officium de ſancto Conrado tertij Ordinis S. Franciſci. *Urbanus VIII. conſtit.* 47. §. 1. incip *Domum* 12. *Septembris* 1625. penes Ioan. Mariam Nouar. *citato loco n.* 10.

Fratres Capuccini gaudent priuilegiis Mona- 66
chorum Camaldulenſium, & Fratrum Mioorum. *Clemens VIII. conſtit.* 21. incip. *Quæ ad proſperam* 24. *Aprilis* 1596. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 26. & de illa Ioan. Maria Nouar. *d. loco n.* 9.

Fratres Capuccini in Hiſpania noua loca recipe- 67
re poſſunt. *Paulus V. conſt.* 27. incip. *Ad vberes* 5. *Septembris* 1606. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 211.

Fratres Capuccini in Capitulo generali tantum 68
deputati Confeſſiones audire poſſunt. *Clemens VIII. conſt.* 82. incip. *Aliàs* 3. *February* 1602. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 129.

Fratres Capuccini compreheodontur ſub decre- 69
to, quo cauetur vt nulli recipiantur Conuentus Regularium, niſi præter alia ad id requiſita duodecim ſaltim Fratres in eis degere & competenter ſuſtentari valeant, itavt alioquin ſubſint iuriſdictioni Ordinarij. *Sac. Cong. Conc. ſuper decretis de celebrat. Miſſarum dub.* 18. *de anno* 1626. poſt meum tract. *de officio & poteſt. Episcopi pag.* 81. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Capuccini n.* 7.

Fratrum Capuccinorum Generalis vſque ad an- 70
num 1625. durabat per quinquennium, nunc ad ſexennium eligitur. Habent ſub ſe prouincias 42. Conuentus 1240. Religioſos ſeptendecim millia ducentos quinque, vt refert Aldan. *in compendio Canon. reſ. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religion. n.* 72.

De Capuccinis qui plura ſcire cupit, conſulat 71
Ioſephum Zarlinum *de origine Capuccinor.* Paul. Morig. *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 52. Syueſt. Marul. *in occeano Religion. lib.* 5. *pag.* 575. Carol. Tapia *in d. auth. ingreſſi verba monaſteria c.* 54. *n.* 14. *cum ſeqq.* Suar. *d. c.* 7. *n.* 6. *in fine*, Hieron. Roderic. *in compendio q. Regul. reſol.* 123. *num.* 32. Ioſeph Micheli *en el theſoro de Religiones fol.* 109. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *diſp.* 24. *q.* 6. *n.* 9. Ioao. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Capuccini*, quo loco plura à nobis tacitè mutuatus eſt.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur, qui de ordine ſanctiſſimæ Trinitatis agunt.*
2 *Fratres Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis quibus, & quando inſtituti, & confirmati?*
3 *Fratres Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis occupantur in redimendis captiuis.*
4 *Priuilegia gratiæ, & indulta tam ſpiritualia quam temporalia Ordini Sanctiſſimæ Trinitatis conceſſa confirmantur.*
5 *Fratres Sanctiſſimæ Trinitatis Regni Portugaliæ gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis conceſſis Fratribus eiuſdem Ordinis prouinciæ Caſtellæ.*

6 *Fra*

6 *Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis ad partes infidelium pro redimendis captiuis se transferentes, quam facultatem absoluendi, & dispensandi cum eis habeat, ostenditur.*

7 *Confraternitas Misericordiæ in Regno Portugaliæ emanauit ex Ordine Sanctissimæ Trinitatis.*

8 *Habitus Fratrum ordinis Sanctissimæ Trinitatis qualis, quot prouincias, & monasteria habeant?*

Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis.

COLLECT. CCCLXXXVII.

1 DE his S. Antonin. *in sum. p. 3. tit. 16. cap. 1. §. 2. & p. 2. histor. cap. 1. §. 3.* Cassan. *in catalogo gloria mundi p. 4. consid. 63.* Polydor. Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. cap. 41.* Genebrard. *in chronog. lib. 2. anno à Christo nato 1199.* Garibai *in compend. histor. Hispan. lib. 12. cap. 28.* Pineda *in monarchia Ecclesiast. lib. 22. cap. 23.* Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib. 6. cap. 18. & in chronicis Ordinis Eremitar. sancti Augustini cent. 8. ad annum Christi 1163.* Tarcagnota *in historia vniuers. p. 2. lib. 3.* Fr. Petrus Lopez de Altuna *en la 1. p. de la Cronica general de la Orden de la santissima Trinidad Redempcion de Cautiuos impressa en Segouea 1637.* Emman. Reinoso *en el libro de la Concepcion purissima de Maria santissima en el discurso proemial,* Fr. Emman. de Lemos *Lusit. en el tratado de la institucion de la Orden,* Petr. Mariz *in dialog. vagia histor. lib. 2. cap. 10.* Fr. Ludouic. Osor. *de viris Illustrib. & sanctis huius Relig.* Fr. Francisc. Barba *in lib. de origine illius,* Gualter. *in tabul. chronog. anno 1208.* Illescas *in historia Pontific. libr. 5. cap. 32.* Marquez *de origine eremitar. S. Augustini cap. 3. §. 2.* Renat. Chopin. *lib. 1. monast. c. 1. num. 17. & cap. 10. n. 41.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 3.* Paul. Morigia *de origine Relig. lib. 1. cap 63.* Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 11. quæst. 8.* Aubert. Miræ *lib. 1. de statu Ecclesiæ Cathol. cap. 24. & de origine monast. lib. 1. cap. 8.* Carol. de Tapia *ad auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 22.* Carillo *in annalib. chronolog. lib. 4. anno 1198. pag. 343.* Veneto *en su enchirid. de los tiempos fol. 101. in nouiss. impress.* Valenzuel. *cons. 1. n. 13. & 14.* Fr. Ferdinand de Camaigo *in epithome histor. Eccles. milit. sub anno 1198 fol. 247.* Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regul. resol. 123. num. 19.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 4. n. 57.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Fratres n. 15.*

2 Fratres Sanctissimæ Trinitatis instituti sub regula propria data sanctis viris Ioanni Mattæ, & Felici Anachoretis Gallis anno 1198. Pontifice Innocentio III. Imperatoribus Occidentis Henrico VI. Orientis Alexio Conneno; approbatus ab eodem *Innocentio const. 9.* incip. *Operante 14. Kalend. Iulij* 1209. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 40.* aliàs *pag. 76.* in nouiss. impress. Dicitur etiam hæc familia in Bullis Apost. Cerui frigidi à primo monasterio, & capite familiæ propè fontem Cerui frigidi erecto non longè ab Vrbe Meldensi Archiepiscopo Senonensi suffraganea. Hunc eundem Ordinem confirmasse Honorium III. Gregorium IX. Cælestinum IV. Innocentium IV. Alexandrum IV. Vrbanum IV. Clementem IV. Gregorium X. Clementem V. & VI. Iulium II. Leonem X. Adrianum VI. Paulum III. Iulium III. Paulum IV. & Pium V. testatur Gregorius X. *sua Const.* incip. *Regimini militantis 19. Martij* 1575.

3 Fratres sanctissimæ Trinitatis ex instituto suo occupantur in redimendis captiuis è seruitio infidelium, vnde eleemosynas pro dicto opere quærere possunt, & non sunt quæstores, sed veri Religiosi. *Clemens VII. constit. 7* incip. *Gratum 15. Kal. Maij* 1524. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 570.* aliàs *pag. 479.*

Fratribus sanctissimæ Trinitatis concessa priuilegia, gratias, & indulta tam spiritualia quam temporalia confirmauit *Gregorius XV. constit. 22.* incip. *Inuicti 18. Aprilis* 1622. apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 3. pag. 309.* in nouiss. impress. 4

Fratres sanctissimæ Trinitatis in nostro Portugaliæ Regno existentes gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis concessis Fratribus eiusdem Ordinis existentibus in Prouincia Castellæ, Leonis & Bethicæ. *Paul. III. const. 2.* incip. *Inter curas Idib. Nouembris* 1534. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 614.* aliàs *pag. 511.* in nouiss. impress. 5

Fratribus Ordinis sanctissimæ Trinitatis ad partes Infidelium se transferentibus pro redimendis captiuis conceditur facultas audiendi Confessiones ibi degentium, eósque absoluendi, Presbyterosque super irregularitate dispensandi, captiuos à votis absoluendi, bona incerta per eosdem malè parta condonandi, paramenta, & ornamenta ecclesiastica benedicendi. Conceditur etiam quod Religiosi, & alij Presbyteri etiam captiui certis horis Missam in Altari Portatili illis partibus celebrent, & Sacramenta ecclesiastica certo modo ad Christi fideles deferant; permittitúrque dictis Fratribus bona eis data impendere in eorum, & captiuorum vsum redemptionémque eorundem, Missarúmque celebratio pro animarum à Purgatorio liberatione; itémque indulgetur plena Indulgentia Christi fidelibus in illis partibus degentibus statis diebus confessis, & Sacra Communione refectis. *Paul. V. constitut. 40.* incip. *Ex omnibus de anno* 1608. apud Laërt. Cherub. *tom. 3. pag. 228.* aliàs *pag. 167.* in nouiss. impress. 6

Fratrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis ex congregatione emanauit in Regno Portugaliæ Confraternitas Misericordiæ operibus pietatis plena anno 1498. à quodam Fr. Michaële de Contreras Sacræ Theologiæ Magistro, & à Confessionibus Reginæ Leonoræ vxoris Emmanuelis Regis Portugaliæ, qui primitiui fuerunt Confratres cum aliis ex Regia progenie oriundis, de qua Confraternitate vbique terrarum celebratissima, & de illius institutione agunt per me citati *de offic. & potest. Episcopi p. 3. alleg. 75. n. 17.* 7

Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis vtuntur vestibus candidis, portant in pectore Crucem ex rubro & cæruleo colore, omnes ab vno reguntur Generali, cui administratio eius vita durante conceditur, qui in Capitulo generali eligitur. Habet Ordo prouincias 18. monasteria 145. in quibus sunt circiter 4. millia Religiosorum. Generalium seriem vsque ad annum 1620. enumerat Claudius Robertus in sua Gallia Christiana tit. de Generalib. 8

SVMMARIVM.

1 *Discalceati sanctissimæ Trinitatis à quo, & quando instituti?*

2 *Prouincias duas ex Conuentibus Ordinis sanctissimæ Trinitatis reformati in Hispania sub gubernio vnius Vicarij erigi mandauit Paulus V.*

3 *Reformationem Ordinis SS. Trinitatis inter cæteros Ordines Mendicantes adscribi voluit idem Paulus V.*

4 *Reformati Fratres Ordinis sanctissimæ Trinitatis vltra tria vota substantialia quartum aliud emittere debent.*

5 *Donatorum ad habitum personas seculares recipere non possunt Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

6 *Officium sanctissimæ Trinitatis, & SS. Sacramenti eodem modo & iisdem diebus recitare possunt Reformati SS. Trinitatis, quibus Fratres non reformati recitant.*

7 *Officia duo vnum de sanctissima Trinitate, & alterum de sanctissimo Sacramento duobus diebus non impeditis officio nouem lectionum singulis hebdomadis recitare possunt Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis.*

8 *Reformati SS. Trinitatis iam professi ad nullum alium Ordinem se transferre possunt nisi obtenta licentia suorum Superiorum, excepto Ordine Carthusianorum.*

9 *Oratio mentalis per duas horas qualibet die facienda est à Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

10 *Indultum habent Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis quærendi, petendi, recipiendi eleemosynas, oblationes, & legata pro redemptione captiuorum relicta.*

11 *Celebrare super Altare portatili possunt Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis in Africa, & aliis Turcarum partibus.*

12 *Exemptionem à iurisdictione, obedientia, & superioritate Ministri Generalis Calceatorum obtinuerunt Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis.*

13 *Transitus non conceditur Patribus Reformatis ad quoscunque Ordines etiam Minimorum.*

14 *Electio & confirmatio Ministri Generalis Fratrum Reformatorum Congregationis Hispaniarum Ordinis sanctissimæ Trinitatis quomodo facienda.*

Fratres Reformati Discalceati Ordinis sanctißimæ Trinitatis.

COLLECT. CCCLXXXVIII.

1 CONgregatio, quam appellant Fratrum Reformatorum discalceatorum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum, instituta & fundata fuit à P. Ioanne Baptista, qui considerans Ordinem temporum iniuria, hominum stupiditate à primi eius instituti regularis Obseruantia deflexisse, diuina inspirante gratia arctioris vitæ zelo ductus primum huius Ordinis institutum imitari cupiens à Clemente VIII. reformationem obtinuit, in qua primitiua regula à Fratribus Reformatis, seu Discalceatis obseruaretur, vt constat ex eius *Constit.* 62. incip. *Ad militantis Ecclesiæ* 20. *Augusti* 1595. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3 *pag.* 63. in nouiss. impress.

2 Fratrum Reformatorum Ordinis sanctissimæ Trinitatis ex Conuentibus erectus in Hispaniæ Regnis Prouincias duas instituit sub gubernio vnius Vicarij Generalis, qui Ministro generali totius Ordinis tantùm subesset. *Paulus V. constit.* 39. incip. *Ex debito de anno* 1609. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 247. aliàs *pag.* 180.

3 Fratrum sanctissimæ Trinitatis reformationem inter cæteras Religiones Mendicantes adscribi voluit. *Paulus V. constit.* 60. incip. *Ecclesia Catholica* 13. *Decembris* 1609. apud Laërtium Cherubin. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 248. aliàs *pag.* 181. in nouiss. impress.

4 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis tempore suæ professionis vltra tria vota substantialia, quartum aliud emittere debent, non prætendendi scilicet nec per se nec per alios directè, vel indirectè Prælatiam vllam nec intrà, nec extra Religionem. *Paul. V. const.* 61. aliàs 39. incip. *Quæ piè* 10. *Februar.* 1610. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 3. *pag.* 249. aliàs *pag.* 182. in nouiss. impress.

5 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis recipere non possunt personas seculares ad habitum Donatorum sub pœna priuationis officiorum, & perpetuæ inhabilitatis sed tantum duo genera Religiosorum, vnum videlicet clericorum Ecclesiæ ministeriis vacantium, & alterum laicorum ad eleemosynas colligendas, & alia ministeriorum seruitia attendentium *Vrbanus VIII. constitut.* 25. *aliàs* 155. incip. *Cum sicut* 29. *Octobris* 1634. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *Bullarij in appendice pag.* 44.

6 Fratres Reformati sanctissimæ Trinitatis, & sanctissimi Sacramenti eodem modo, & iisdem diebus & temporibus, quibus Fratres eiusdem Ordinis non reformati ex priuilegio Clementis VIII. recitant, illisque in omnibus circa huiusmodi Officia se conformant vt censuit *S. Congr. Rit. in causa sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum* 14. *Februar.* 1615. cuius meminit Sellius *in select. Canon. cap.* 25. *n.* 8.

7 Fratribus Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis licet recitare duobus diebus singularum hebdomadarum Officium, vno scilicet de Sanctissima Trinitate, altero de sanctissimo Sacramento sub ritu semiduplici, dummodò hi duo dies non sint impediti festo nouem lectionum. *Eadem Sacra Congr. Rit. in causa sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum* 9. *Nouembris* 1632. teste Sellio *dict. cap.* 25. *num.* 9.

8 Fratres iam professi inter Reformatos Ordinis sanctissimæ Trinitatis ad nullum alium Ordinem sub apostasiæ, & perpetuæ infamiæ nota se transferre possunt (excepto dumtaxat Ordine Cartusianorum, petita tamen prius, & obtenta licentia suorum Superiorum) *Vrbanus VIII. in Const. sua* incip. *Commissi sub dat.* 9. *Augusti* 1624. declarans professiones talium se transferentium irritas, & inefficaces, ac nullius esse valoris, & præcipiens Superioribus aliorum Ordinum vt statim ac fuerint requisiti, tales translatos ad suam primam Religionem sub excommunicationis, ac priuationis suorum officiorum pœna remittere debeant.

9 Fratribus Reformatis Ordinis sanctissimæ Trinitatis præcipitur vt in singulis diebus ad minus per duas horas communis fieret ad Deum mentalis Oratio. *Vrbanus VIII. in Const. sub Dat. Romæ* 7. *Kalend. Octobr.* 1631. vbi etiam illis concedit suum maiorem ac Generalem Ministrum, cuius electio facienda esset de sexcennio in sexcennium.

10 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis habent indultum quærendi, petendi, & recipiendi eleemosynas, oblationes, & legata, ac alia quæcunque subsidia pro redemptione captiuorum relicta. *Vrbanus VIII. constit.* incip. *Ex incumbenti* 5. *Iunij*

nij 1631.apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullar. tom.4.in appendice pag.*83.

11 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis possunt in Africa,&aliis Turcarũ partibus celebrare super Altare portatile, & antequam illucescat dies, ac etiam absoluere fideles à casibus reseruatis,necnon eisdem Indulgentias impertiri. *Vrbanus VIII. sua Constitut.* incip. *Cum sicut* 20. *Januar.* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *in appendice tom.* 4. *pag.*10.

12 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis exemptionem obtinuerunt à iurisdictione,obedientia, & superioritate Ministri Generalis calceatorum. *Urbanus VIII.const.*33.*aliàs* 143.incip.*Ex que , pridiè Kalend. Martij* 1636.apud Angel.Mariam Cherub.*tom.*4.*Bullarij in appendice pag.*55.

13 Fratres Reformati Ordinis sanctissimæ Trinitatis post emissam professionem transire non possunt sub quouis prætextu ad alios quoscunque Ordines etiam Fratrum Minimorum sancti Francisci de Paula,excepto Carthusianorum Ordine. *Vrbanus VIII. const.*incip.*Aliàs à nobis* 4.*Aprilis* 1637.apud Angel.Mariam Cherubin.*in appendice tom.*4.*pag.*9.

14 Fratres Reformati discalceati Congregationis Hispaniarum Ordinis sanctissimæ Trinitatis quomodo eligere valeant suum Ministrum generalem, & de eius confirmatione. *Vrbanus VIII. constit.*36. *aliàs* 146. incip. *Exponi nobis* 3. *Decembris* 1636. apud Angel.Mariam Cherub.*tom.*4.*Bullar.*in *appendice pag.*59.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Minimorum S. Francisci de Paula agentes.*

2 *Fratres Minimi à quo & quando instituti?*

3 *Fratres Minimi dicuntur apud Gallos boni homines,& apud Hispanos Fratres Victoria.*

4 *Regulam primam approbat Alexander VI. & mutat nomen Eremitarum in nomen Minimorum.*

5 *Eucharistiam etiam in die Paschatis,& extremam vnctionem Tertiariis administrare possunt Fratres Minimi.*

6 *Minimi assumpti ad Episcopatum,seu alias Dignitates extra Ordinem , resignare debent omnia, quæ tempore assumptionis habere contingit.*

7 *Famuli seruientes in monasteriis Minimorum in habitu seculari possunt à Religiosis illius recipere Eucharistiam etiam in tempore Paschatis.*

8 *Interdicti tempore ordinaria auctoritate appositi possunt Minimi apertis ianuis Diuina celebrare.*

9 *Exemptionem à decimis & quarta funerali habent Fratres Minimi.*

10 *Confessiones audire possunt Minimi; & sub Sedis Apost.protectione suscipiuntur.*

11 *Votum quartum de abstinentia quadragesimali emittunt Minimi.*

12 *Descendentes ex genere Iudæorum, & hæreticorum in Ordine Minimorum recipiuntur.*

13 *Indulgentia plures conceduntur visitantibus Ecclesias Minimorum.*

14 *Mendicantes sunt Minimi,& inter Ordines Mendicantes numeratur eorum Religio.*

15 *Superiores Minimorum, qui fauores extra suum Ordinem attendentes,Officia dignitates,& gratias concedunt,quas pœnas incurrunt?*

16 *Libri ex bibliotheca Genuensi Ordinis Minimorum extrahi non possunt sub pœna excommunicationis.*

17 *Generalis Minimorum potest supprimere Conuentus tenues, eorumque bona in Conuentus maiores transferre cum oneribus annexis.*

18 *Laici Ordinis Minimorum possunt vna cum Sacerdotibus suffragium ferre pro acceptatione nouitiorum.*

19 *Generalis Minimorum post expletum suum officium potest votum consultiuum, decisiuum & electiuum in omnibus Capitulis Generalibus , Prouincialibus , & intermediis habere.*

20 *Priuilegia Minimorum,immunitates,gratia, & indulta confirmantur ab Vrbano VIII.*

21 *Capitulum generale Ordinis Minimorum quolibet sexcennio celebrari debet.*

22 *Habitus Fratrum Minimorum qualis?*

23 *Fratrum Minimorum tota congregatio vni paret Generali,qui ad sexcennium durat , quot prouincias,domicilia,& Religiosos habeat.*

Fratres Minimi Sancti Francisci de Paula.

COLLECT. CCCLXXXIX.

De his Fr. Lucas de Montoya *in chronica huius Relig.* Gaulter. *in tab.chronogr.seculo* 15. *anno* 1473. Laurent. de Peyrinis *de priuilegiis Regular. huius Ordinis*,Petrus Opiner.*in opere chronog.tom.*1. *anno* 1458.*pag.*418. Hieron. Rom. *de Republ. Christiana lib.*6. *cap.*31. Illescas *in historia Pontificali part.*2.*lib.*6.*c.*26. Platus *de bono status Relig. lib.*2. *c.*22. & 37. Paulos Morigia *de origine Relig.lib.*1.*c.*49.Siluest.Marul.*in occeano Relig.lib.*5.*pag.*360. Fr. Emman.*quæst.Regul.tom.*1.*q.*2.*art.*7.Carol.de Tapia *in auth.ingressi, C. de sacros.Eccl.verbo monast.c.*55. Fr.Lud. Miranda *in manuali Prel.tom.*1. *q.*4.*art.*11. Azor. *instit.moral.p.*1.*lib.*13.*c.*11.*q.*13.Venero *en su enchirid. de los tiempos fol.*102.*in nouiss.impress.*Castillo *in annalib.chronol.lib.*5.*an.*1473.*in princ.& an.*1507. referens plures huius Religionis viros sanctitate florentes, Hieron.Roderic.in compendio q. Regular.resol.123.num.37. Claudius Robertus in Gallia Christiana tit.de Generalibus, Fr.Ferdinand. de Camargo in epitome historiali Eccles.milit. sub anno 1506.fol.190.cum seq.Ioseph. Micheli en el thesoro de Religiones fol.109. Ascan. Tamburin. de iure Abbatum tom.2.disp.24.q.7.num.10.Ioan. Maria Nouar.in locerna Regul.verbo Fratres n.11. cum seqq. 1

Fratrum Minimorum sancti Francisci de Paula Ordo institutus à S. Francisco de Paula (est Paula parua vrbs in Calabria Regni Neapolitani) anno 1436.Pontifice Eugenio IV.Imperatoribus Occidentis Sigismundo , Orientis Ioanne Paleologo sub propria regula. Dicuntur eius Religiosi apud Gallos *boni homines* , apud Hispanos *Fratres Victoriæ* , quod in hanc prouinciam ingressi sint eo die, quo Rex Ferdinandus Catholicus victoriam de Mauris adeptus est , illorum precibus adeptam, & vaticinio prænunciatam. 2

Fratrum Minimorum primam regulam approbat, & mutat nomen Eremitarum in nomen Minimorum 3

nimorum Alexander VI. conſt. ſua incip. meritis 4.
Kalend. Martij 1492.apud Laurent.de Peyrinis de
priuileg.Regul.conſt.eiuſdem Pont.ficis pag. 47. in no-
uiſſ.impreſ.Placentiæ in ſolio,& conſtit.2.apud eun-
5 dem concedit quod Tertiariis poſſint Religioſi Eu-
chariſtiam etiam in die Paſchæ, & Extremam vn-
6 ctionem miniſtrare:& conſtit.3.apud eundem man-
dat,quod ad Epiſcopatum,ſeu alias dignitates extra
Ordinem aſſumpti reſignent omnia, quæ tempore
aſſumptionis habere continget,Superioribus Ordi-
nis Leo X.conſtit.ſua incip. Jis qua Non.Julij 1513.
confirmat priuilegia omnia conceſſa à ſuis præde-
ceſſoribus,& approbat de nouo regulas Fratrum,So-
7 rorum,& tertij Ordinis, ac concedit quod famulis
inſeruientibus in monaſteriis huius Ordinis in ha-
bitu ſeculari poſſint à Religioſis illius recipere Eu-
chariſtiam etiam tempore Paſchatis, & in articulo
mortis,& in ſuis Eccleſiis ſepeliri,apud Laurent.de
8 Peyrinis conſt.4. pag.146.& conſtit.11. apud eundem
concedit quod tempore interdicti ordinaria aucto-
ritate appoſiti poſſint iannis apertis Diuina celebrare
& conſtit.16.apud eundem agitur de canonizatione
S.Franciſci de Paola.

9 Fratrum Minimorum regulam approbauit, &
exemptionem à decimis,& quarta funerali conceſ-
ſit,Sacramenta eccleſiaſtica eos miniſtrare poſſe ſta-
tuit, & eorum gratias communicauit Monialibus
eiuſdem Ordinis, Julius II.conſt.10. incip. Duanm
5.Kalend. Auguſti 1506.apud Laert.Cherub.tom.1.
pag.360.in nouiſſ.impreſſ.

10 Fratres Minimi Confeſſiones audire poſſunt, &
ſob Apoſtolicæ Sedis protectione ſuſcipiuntur.Six-
tus V.conſtit.5.incip. Sedes Apoſtolica Kalend. Iunij
1474. apud Laërtium Cherubin. in Bullario tom.1.
pagina 335.

11 Fratres Minimi emittunt votum quartum de ab-
ſtinentia quadrageſimali,id eſt de non edendo extra
infirmitatem & neceſſitatem per totam vitam ea,
quæ in quadrageſima vetantur,referunt Azor.d.p.1.
lib.13.c.6.q.6.Sanch.in præcepta Decalog.tom.2.lib.6.
cap.6.num.6. Suar.de Relig.tom.4.tract.8.lib.3.c.17.
num.8.

12 Fratres Minimi poſſunt eſſe deſcendentes ex ge-
nere Iudæorum, & hæreticorum Gregorius XIII.
conſtit.incip. Muneris noſtri 1.Auguſti 1583. apud
Laurent.de Peyrinis conſt.3.pag.291.

13 Fratrum Minimorum Eccleſias viſitantibus ſin-
gulis primis ſextis ferus cuiuſlibet menſis,plenaria
Indulgentia conceditur,& viſitantibus eaſdem Ec-
cleſias ſingulis aliis ſextis feriis totius anni ſeptem
anni,& totidem quadragenæ de iniunctis pœniten-
tiis elargiuntur, Paul.V.conſt.ſua incip. Aliàs ad au-
gendam 8.Auguſti 1615. apud Laurent.de Peyrinis
conſt.2.pag.311.

14 Fratres Minimos Mendicantes eſſe declarauit
Pius V.conſt.49.incip. Apoſtolicæ Sedis benignitate
9.Nouembr.1567. apud Laërt. Cherub.tom.2. pag.
244.aliàs pag.184.in nouiſſ.impreſſ.

15 Fratrum Minimorum Superiores, qui fauores
extra ſuum Ordinem attendentes officia,dignitates
& gratias concedunt, ac Fratres dictos fauores con-
quirentes pœnas incurrunt.Paulus V. tom.4.Bullar.
conſt.19.incip. Admonemur 6.Septembr.1619.

16 Fratrum Minimorum ex bibliotheca Genuenſis
Conuentus libros quomodolibet extrahentes ex-
communicationis, & priuationis vocis actiuæ, &
paſſiuæ pœnam incurrunt Vrbanus VIII. conſt. 4.
apud Laurent.de Peyrinis pag.363.

17 Fratrum Minimorum Generali conceditur facul-
tas ſupprimendi Conuentus tenues eorúmque bo-
na in Conuentus maiores transferendi cum oneri-
bus annexis. Vrbanus VIII.in ſua Conſt. incip. Cum
ſicut 23. Iunij 1633. apud Laurent. de Peyrinis de
priuileg. Regul.tom.3.in addit.pag.305.

Fratres laici Ordinis Minimorum poſſunt vna 18
cum ſacerdotibus ſuffragium ferre pro acceptatio-
ne nouitiorum. Vrbanus VIII. in conſtit. ſua incip.
Exponi 22.Martij 1641.

Fratrum Minimorum Generali, & cæteris in per- 19
petuum futuris Generalibus poſt expletum Genera-
latus officium votum conſultiuum, deciſiuum, &
electiuum in omnibus Capitulis generalibus, Pro-
uincialibus, & intermediis habent, poſſúntque eli-
gere aliquem Conuentum à quo non poſſint amo-
ueri,necnon vnum Fratrem eiuſdem Ordinis obla-
tum ſiue laicum arbitrio ſuo in ſuum ſocium Vrba-
nus VIII. conſtitution. ſua incip. Cum rationi 30.
Maij 1641.

Fratrum Minimorum priuilegia, immunitates, 20
gratiæ, & indulta tam ſpiritualia quam temporalia,
quatenus ſunt in vſu nec reuocata, confirmantur,
etiam per modum communicationis,& extenſionis.
Vrbanus VIII.conſt.19.incip. Iniuncti 28.Iun.1624.
apud Ang.Mariam Cherub.in Bullar tom.4.pag.36.
in nouiſſ.impreſſ.

Fratrum Minimorum Capitulum generale quo- 21
libet ſexennio celebrari poteſt,in eoque Correctot
Generalis,eiuſque collegæ,& procurator Generalis
ad ſexennium, aliique Officiales prouinciales,eo-
rumque collegæ ad triennium eligi poſſunt.Paulus
V.conſtit.6. incip. Cum ſicut 1. Octobris 1605. apud
Laert. Cherub. in Bullario tom.3.pag.182. aliàs pag
134.in nouiſſ.impreſſ.

Fratrum Minimorum habitus parum diſtat in fi- 22
gura ab eo, quem geſtant Eremitæ ſancti Auguſti-
ni mutato colore nigro in canuſinum,caputium ta-
men,cum deſcendit ad pectus,rotundum eſt, cum
verò ad ſcapulas non acuminatum, ſed obtuſum ea
forma ſed latiori qua caperonem portant nouitij S.
Franciſci Aſſiſinatis, deinde cingulo laneo canu-
ſino præcinguntur nodis quibuſdam diſtinguenti-
bus Sacerdotes à non Sacerdotibus, refert Aldan.in
compendio Canon.reſol.lib.1.tit.19.de Religionib.n.72.

Fratrum Minimorum tota, Congregatio vni pa- 23
ret Generali, qui per ſexennium durat,habet ſub
ſe ſexdecim prouincias,in illis centum quadraginta
domicilia,Religioſos tria millia,vt refert Azor. in-
ſtit.moral.p.1.lib.13.c.11.q.13.

Fratres S.Auguſtini,vide in verbo Eremita Fra-
tres S.Auguſtini collect.325.& ſeqq.

Fratres S.Hieronymi per Hiſpaniam & per Ita-
liam, vide in verbo Eremita Fratres S. Hieronymi
collect.328.& ſeqq.

Fratres Seruitæ Montis Senarij, vide in verbo
Eremita Fratres Montis Senarij collect.333.

SVMMARIVM.

1 Camera Apoſt. reſeruantur fructus beneficiorum Italiæ reſeruatorum,ſeu affectorum pro rata temporis,quo vacauerint.

2 Lite pendente interproviſos de beneficio in Eccleſia Cathedrali vel Collegiata, illius fructus deponendi penes perſonam idoneam.

3 Cameræ Apoſt. reſeruantur fructus beneficiorum Regni Neapolis tempore obitus eorum, qui cum Camera ſuper ſpolio tranſegerunt, pendentes,vel non exacti.

4 Bens

4 *Beneficiorum fructus tempore obitus beneficiatorum quamuis maturi, sed non exacti non spectant ad eorum heredes, sed ad successores in beneficijs.*

5 *Facultates transferendi pensiones fructuum beneficiorum vltra medietatem sunt reuocata.*

6 *Restitutio debita fructuum malè perceptorum non potest componi cum obtinentibus Bullam Cruciata, vel vigore aliorum priuilegiorum.*

7 *Parochorum non residentium fructus fabrica Ecclesia applicare debet Episcopus.*

8 *Parochus tenetur promoueri, & curam exercere licèt fructus sui beneficij reseruati sint in fauorem alterius.*

9 *Canonicus legendo in Vniuersitate Theologiam cum licentia claustri percipit fructus quamuis non habeat cathedram, nec salarium.*

10 *Prabenda fructus illius, qui abfuit vltra tres menses, applicandi sunt in vsum Ecclesia, & vtilitatem illius.*

Fructus.

Collect. CCCXC.

1 FRuctus beneficiorum Italiæ Sedi Apost. reseruatorum seu affectorum aliter quàm per cessum vacantium, applicantur, & reseruantur Cameræ Apost. pro rata temporis quo vacauerint, & Collectori spoliorum datur facultas hos fructus colligendi *Pius IV. const.* 32. incip. *Cupientes*, apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. secundo, pagin.* 46. aliàs *pagina* 35.

2 Fructus beneficiorum litigiosorum lite pendente inter prouisos de beneficio in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, & Capitulum ac Canonicos, deponendi sunt penes personam fide, ac facultatibus idoneam à Iudice eligendam. *Pius V. const.* 57. incip. *Cordi de anno* 1568. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 232. aliàs *pag.* 190. in nouiss. impress.

3 Fructus Beneficiorum Regni Neapolis tempore obitus eorum, qui cum Camera super spolio transegerunt pendentes, vel non exacti ad Cameram spectant. *Sixtus V. constit.* 90. incip. *Cùm sicut* 1. *Ianuar.* 1598. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 650. aliàs *pag.* 493. in nouiss. impress.

4 Fructus beneficiorum ecclesiasticorum tempore obitus beneficiatorum quamuis maturi, sed non exacti, cùm effectu etiam sponte oblati, non spectant ad eorum hæredes, sed ad successores in beneficiis. *Iulius III. const.* 7. incip. *Cùm sicut de an.* 1550. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 697. Et emanauit huius Constitutionis confirmatio ab *Vrbano VIII. const.* 80. incip. *Æternus rerum conditor* 5. *Aprilis* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 93. & illarum meminit R. P. D. Alexand. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 82. *numero vndecimo cum seqq.*

5 Fructuum beneficiorum vltra medietatem pensiones transferendi facultates, & vniones beneficiorum effectum non sortitæ, sunt reuocatæ. *Vrbanus VIII. constit.* 69. *in proœmio*, incip. *Sanctissimus* 20. *Iulij* 1627. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.* 4. *pagina* 86.

6 Fructus non residentium amittuntur dumtaxat pro rata illius temporis, quo quia abest sine licentia nec potest componi restitutio debita fructuum malè perceptorum cum obtinentibus Bullam Cruciatæ, vel vigore aliorum priuilegiorum, & facultatum obtentarum per Concilium. *S. Congr. Conc* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 26.

Fructus non residentium, de quibus in decreto 7
Concilij sess. 25. cap. 1. de reform. debet Episcopus Ordinarius applicare fabricæ Ecclesiæ Parochialis etiamsi non indigeat, nec pauperes intra limites reperiantur, quæ potest tamen in dies indigere quoad ornamenta *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 2. *num.* 31.

Fructus licèt sint reseruati in fauorem alterius 8
non tamen reseruata administratione, reseruatio minimè tollit curam & administrationem, vnde tenetur promoueri, & curam exercere. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. parte* 11. *capite quinto num.* 127.

Fructus sui Canonicatus in absentia percipit 9
Canonicus legendo in Vniuersitate Theologiam cum licentia claustri, etiamsi non haberet cathedram nec salarium. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *c.* 5. *n.* 61.

Fructus Præbendæ, quibus Canonici, qui abfue- 10
rint à seruitio Ecclesiæ vltra tres menses priuandi sunt *ex c.* 12. *sess.* 24. *de reformat.* applicandi sunt in vsum Ecclesiæ, & vtilitatem illius, potest tamen Episcopus hanc pœnam ante sententiam minuere, vel augere sed non in totum tollere. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *numeros* 46. & 150.

SVMMARIVM.

1 *Dignitas prima quas functiones Episcopales absente Episcopo facere debeat, ostenditur.*

2 *Episcopus non potest alteri delegare functiones Episcopales & Missas solemnes, eo absente, vel impedito quàm digniori de Capitulo ordine successiuo.*

3 *Digniori de Capitulo non autem ad hebdomadarium spectant functiones solemnes Episcopo absente, vel impedito.*

4 *Manutenendus est in possessione exercendi functiones suas ille, qui per decennium præteritum eas exercuit.*

Functiones Parochiales sunt
- 5 *Candelarum benedictio in die Purificationis.*
- 6 *Delationes sanctissimi Sacramenti.*
- 7 *Missæ celebratio feria quinta in Cœna Domini.*
- 8 *Cinerum benedictio.*
- 9 *Palmarum benedictio.*
- 10 *Domorum benedictio in sabbato sancto.*
- 11 *Processio per Parochiam.*

Functiones Episcopales, & Parochiales.

Collect. CCCXCI.

FVnctiones Episcopales, quas prima dignitas ab- 1
sente Episcopo facere debet, dicuntur benedictio Candelarum, Palmarum, cinerum, fontium, absolutio mortuorum in die commemorationis omnium functorum, & delatio Sanctissimi Sacramenti. *Sacr. Cong. Rit. in Aretina* 30. *Ianuary* 1610. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 11. *n.* 15.

Functiones Episcopales, & Missas solemnes, ab- 2
sente, vel impedito Episcopo ad digniorem de Capitulo

pitulo ordine ſucceſſiuo ſpectane, neque poteſt Epiſcopus alteri delegare. *Sacra Cong. Rit. in Marturanen.* 14. *Februar.* 1632. quam refert Bonfadin. *in theſaure eccleſiaſt. deciſ. reſ.* 7. *n.* 14.

3 Functiones ſolemnes, quas ſi Epiſcopus præſens eſſet, obiret, Epiſcopo abſente, vel impedito ſpectāt ad digniorem de Capitulo, non autem ad hebdomadarium. *Sacra Congr. Rit. in Pennen.* 15. *Febr.* 1633. quam citat Bonfad. *d. reſ.* 7. *n.* 15.

Vide plura in verbo *Prima dignitas collect.* 253. *n.* 14. *cum ſeqq.*

4 Functiones ſuas exercendi in poſſeſſione manutenendus eſt ille, qui per decennium præteritum illas exercuit. *Sacra Cong. Rit. in Aſten.* 16. *July* 1601. apud Sellium *d. c.* 11. *n.* 26.

5 Functiones Parochiales ſunt candelarum benedictio in die Purificationis B. Virginis, & earum diſpenſatio itavt hæc ad proprios Parochos ſemper ſpectent. *Sacra Congr. Rituum in Alatrina* 5. *Martij* 1633. cuius memini *de efficio, & poteſtate Parochi cap.* 12. *n.* 4.

6 Functiones Parochiales ſunt delationes Sanctiſſimi Sacramenti, & celebrationes Miſſarum feriæ quintæ in Cœna Domini, & Sabbati ſancti aſperſiones domorum, quadraginta horarum orationes, & aliæ Presbiterales functiones, quæ populum, & animarum curam quoquo modo cernere videntur ita vt non ad Capellanos, ſeu Sacriſtam Eccleſiarum ab eidem locis deputatos, ſed ad Parochos ſpectare debeant. *S. Cong. Rit. die* 18. *May* 1602. teſte Marchino *de Sacram. Ordinis p.* 3. *c.* 8. *n.* 6. quem refero *de effic. & poteſt. Parochi c.* 11. *ſub n.* 50.

7 Functiones inter Parochiales connumeratur Cinerum benedictio, quæ ſolet fieri prima die quadrageſimæ. *Sacra Congr. Rit. in d. Alatrina* 5. *Martij* 1633. penes me *d. c.* 12. *n.* 8.

8 Functionum Parochialium nomine comprehenditur Palmarum benedictio, quæ à Curatis in eorum Eccleſiis Parochialibus peragi debet. *Eadem Sacra Congr. in d. Alatrina* de qua Ego ipſe *d. c.* 12. *num.* 10.

9 Functionum Parochialium appellatione venit domorum benedictio in Sabbato ſancto, cum hoc ſit munus Parochi. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.* 4. *July* 1610. quam citat Lezana *in ſum. quaſt. Reg. c.* 12. *n.* 41. *verſ. ad quartumdecimum*, quem refero *d. cap.* 12. *n.* 12.

10 Functiones ad Parochiales ſpectat proceſſiones facere per Parochiam. *S. Congr. Rit. in Hiſpalen.* 26. *Febr.* 1628. *& in Liman.* 15. *Decembr.* 1632. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.* 2. *July* 1620. quarum memini *d. c.* 12. *n.* 13.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium vt obtinere valeat minor* 14. *annorum ſi in fundatione ſtatutum fuerit, illi ſtandum erit.*

2 *Ordinarium an poſſit excludere fundator ab adminiſtratione, cura, & viſitatione Capellaniarum, ſeu beneficiorum.*

3 *Fundatoris nomen exprimi non debet in collecta, quamuis in fundatione de hoc ſit lex.*

Fundatio. Fundator.

COLLECT. CCCXCII.

FVndationi ſtatuenti vt minor etiam quatuordecim annorum adipiſci valeat ſtandum eſt, 1
cum ei derogatum non fuiſſet per Concilium ſeſſ. 23. cap. 6. de reformation. *Sacra Congr. Conc.* teſtibus Gonz. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſſ.* 5. *n.* 91. Camp. *in diuerſ. Iuris Canon. rub.* 7. *c.* 6. *n.* 2. *in fine*, Nouar. *in ſingularib. Iuris Canon. centel.* 13. *num.* 5. Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum req.* 7. *dub.* 12. *& req.* 10. *dub.* 11. *n.* 30. Alphonſ. de Leone *de officio Capellani q.* 4. *praxi* 6. *n.* 16. Ciarlin. *controuerſ. forenſ. lib.* 1. *c.* 53. *n.* 51. quos refero *de efficio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 60. *num.* 77.

Fundator ab adminiſtratione, cura, & viſitatione 2
Cappellaniarum perpetuarum etiam collatiuarum excludere poteſt Ordinarium, niſi in caſu negligentiæ. Ita ex mente Pauli V. *Sacra Cong.* vt refert Nicol. Garc. *de benefic. p.* 1. *cap.* 2. *n.* 98. Et iterum. Si in fundatione hoſpitalis ſit dictum quod Ordinarius non poſſit ſe intromittere in eius viſitatione, non poterit illud viſitare. *Sacra Congr. Conc.* referente Armend. *in addit. ad recep. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 6. *l.* 5. *§.* 2. *n.* 66. & per ſanctam Sedem ſic reſcriptum fuiſſe aſſerit Carol. de Graſſis *de effectib. clerical. effect.* 1. *num.* 610. quem citaui *d. p.* 3. *alleg.* 75. *n.* 9. vbi intellexi præſuppoſito Epiſcopi in fundatione conſenſu.

Fundator alicuius monaſterij non poteſt legem 3
imponere Fratribus illius, vt in collecta, quæ pro Rege dicitur, etiam ipſius fundatoris nomen exprimatur. *Sacra Cong. Rit. in cauſa Carmelitarum Diſcalceatorum* 28. *Ianuary* 1606. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. c.* 17. *n.* 20.

SVMMARIVM.

1 *Parochus debet funerale ducere & proſequi vſque ad Eccleſiam Regularium ſi in ea defunctus ſepeliri debet.*

2 *Officium mortuorum & alia neceſſaria circa cadauer peragere poſtquam in Eccleſia Regularium introductum fuerit, ad eos ſpectat, & non ad Parochum.*

3 *Parochus ad funerale vocare poteſt quoſcunque Presbyteros inuitis vicinioribus niſi aliter diſponatur ab heredibus.*

4 *Crux vnica in funeralibus deferenda eſt.*

5 *Funus comitantes in Parochiali conuenire debent, & per vias expectari non eſt permittendum, contraria conſuetudine non obſtante.*

Funerale. Funus.

COLLECT. CCCXCIII.

FVnerale ducere & proſequi debet Parochus vſque ad Eccleſiam Regularium ſi in ea defunctus 1
ſepeliri, debeat in eiſdem autem Eccleſiis ad eoſdem Regulares dumtaxat ſpectat officium mortuo- 2
rum, & alia neceſſaria circa cadauer peragere, niſi contraria adſit conſuetudo. *Sacra Congregat. Epiſcop. & Regul. in Brixien.* 18. *Iunij* 1591. *& in Nucerien.* 5. *Iunij* 1625. de qua Lezana *in ſumma quaſt. Regul.*

Regular. tom. 3. verbo defunctus num. 4. Ioan. Maria Nouar. *in Lucerna Regular. verbo defunctus etiam num. 4.*

Vide alia in verbo *Officium defunctorum collect. 533.*

3 Funeralibus vocari possunt à Parocho quicunque Presbyteri, etiam inuitis vicinioribus, nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien. 7. Septembris* 1613. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 2. tit. 22. n. 4.* Vide infra in verbo *Heres collect. 406.*

4 Funeralibus est deferenda vnica tantum Crux illius Ecclesiæ, ad quam cadauer transfertur, post quam sequantur immediatè personæ illius Ecclesiæ, & deinde cæteri secundum antianitatem. *Sacra Congreg. Rituum in Narnien. 30. Septembr.* 1614. cum aliis allegatis supra *verbo Crux collect. 234. n. 3.*

Vide alia *in verbo Defunctus coll. 245.*

5 Funus comitantes in Parochiali Ecclesia, vel in alia iuxta loci consuetudinem omnino conuenire debent. *S. Congr. Rit. in Tropien. 8. February* 1631. penes Lezanam *in sum. q. Regul. tom. 1. c. 12. n. 41. vers. ad 4.* metipsum *de iure ecclesiast. vniu. lib. 3. c. 10. n. 63.* Et nullo modo permittendum expectari per vias, vel ad domum defuncti, non obstante contraria consuetudine expectandi per vias, vel ad domum defuncti. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Thelesina 12. Februarij* 1633. & *in Liman. 15. Decembr.* 1632. cuius memini *d. lib. 3. c. 10. n. 64.*

B. Gaietanus Thienæus.

COLLECT. CCCXCIV.

Beati Gaietani Thienæi Officium, & Missam de communi Confess. non Pont. Clericis Regularibus Theatinis vbilibet, & Sacerdotibus quibuscuoque quoad Missam in die eius obitus confluentibus in eorum Ecclesiam in ciuitate Vicentina, vbi natus est, & in Neapolitana, vbi eius corpus quiescit, concessit *Vrbanus VIII. constit.* 103. incip. *Ad sedem* 7. *Octobr.* 1629. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag.* 110. & illius meminit Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib. 1. titul. 18. de Sanctis num.* 127.

S. Geltrudis.

COLLECT. CCCXCV.

1 Sanctæ Geltrudis Officium & festum vt celebrari, & recitari possit à Monialibus sancti Ioannis Euangelistæ ciuitatis Licien. de consensu & licentia Episcopi concedi posse censuit. *S. Cong. Rit. in Lucien. 7. Octobr.* 1606. quam citat Aldan. *in compend. Canon. resolut. lib. 1. tit. 18. de sanctis n.* 129.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Generalibus Religionum agentes.*

2 *Nouitiorum in receptionibus debent Generales præcipere vt aliqui semper ex variis Nationibus & linguis admittantur.*

3 *Suspendere à Confessionibus audiendis suos subditos quando possit Generalis Ordinis.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

4 *Confessiones Monialium sui Ordinis non licet Generali audire absque Episcopi speciali deputatione.*

5 *Vicarius Generalis potest dum absens est, alium suo loco subrogare.*

6 *Visitare Fratres, & loca Congregationis Lombardiæ per se ipsum licet Generali Priori Fratrum Eremitarum sancti Augustini.*

Generalis Ordinis.

COLLECT. CCCXCVI.

De Generalibus Religionum vide Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regular. verbo Generalis,* Laurent. de Portel. *in dubiis Regul. sub eodem verbo,* Lezana *in sum. q. Regul. tom. 3. eodem verbo.* 1

Generales omnes admonet Sacra Congregatio de propaganda Fide habita die 13. Decembr. 1624. annuente S. D. N. Papa vt præter studia linguarum aliàs à sacra Cong. Regularibus indicta, speciali sub decreto præcipiant, vt in nouitiorum receptionibus in posterum faciendis aliqui semper ex variis Nationibus & linguis pro modulo tamen suarum Religionum vna cum aliis, qui hactenus recipi consueuerunt, ad habitum assumantur, qui peracto studiorum cursu, & in simplici Sacerdotio constituti, & Episcopali dignitate ornati ad eorum prouinciaa propagandæ Fidei gratia mitti possint; refert Laurent. de Peyrinis *de priuil. Regul. ad const. 2. Sixti V. num.* 1. 2

Generalis Religionis potest suos subditos ex quacunque causa, etiam ob occultum crimen, quomodolibet etiam extraiudicialiter à Confessionibus audiendis suspendere. Sacra Cong. Conc. testibus Peregr. *in Constit. Cleric. Regul. p. 1. cap. 5. lit. D, in fine.* Ioan Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Generalis n. 1.* Lezana *d. tom. 3. verbo Confessarius num. 2. in fine.* 3

Generali audire non licet Confessiones Monialium sui Ordinis absque Episcopi speciali deputatione. *Sacra Cong. Conc. sub die 13. Nouembr.* 1627. quam refert Sellius *in select. Canon. c. 3. n. 46.* 4

Generalis siue Vicarius Generalis potest dum absens est aliom suo loco subrogare qui omnimoda eius potestate, & iurisdictione vbique locorum (illa tantum excepta prouincia, in qua ipse Generalis pro tempore repetietur) fungatur, & potiatur. *S. Congr. Apostolica Visitationis 26. May* 1626. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom. 4. pagina* 74. 5

Generalis Prior Fratrum Eremitarum sancti Augustini per se ipsum visitat Fratres, & loca Congregationis Lombardiæ, simul cum vno ex Visitatoribus dictæ Congregationis, honorarique debet vt caput totius Ordinis, Visitator, aut Vicarius Generalis assistis, & votum solummodo consultiuum habet; Assistentésque Ordinis comitari debent Priorem Generalem in dicta Visitatione & absque eorum consilio Prior præfatus nihil decernat. *Clemens VIII. constitut.* 17. incipien. *Ex iniuncto de anno* 1604. apod Laërtium Cherub. *in Bullario tom. 3. pagina* 169. 6

Generales Abbates, vide in verbo *Abbas Generalis collect. 3.*

S. Geminianus.

Collect. CCCXCVII.

SAncti Geminiani Officium pro diœcesi Mutinen. conceffit *S.Cong.Rit.in Mutinen.* 15. *Iunij* 1611. quam refert Aldan. *in compend. Canon.resol.lib.* 3.*tit.*18.*de Sanctis n.*130.

SVMMARIVM.

1 *Processiones etiam dum fiunt per Ecclesiam, & quocunque tempore semper est genuflectendum ab omnibus transeuntibus ante sanctissimum Sacramentum.*
2 *Genuflectendum non est ad orationes in Missa solemni, in qua dicitur Gloria, & Credo.*
3 *Canonici & Dignitates ad benedictionem Episcopi genuflectere non tenentur, sed tantum caput inclinare.*
4 *Dignitates & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebrante inseruientes genuflectere non tenentur.*

Genuflectere.

Collect. CCCXCVIII.

1 GEnuflectendum est semper ab omnibus transeuntibus ante sanctissimum Sacramentum, etiam dum fiunt processiones per Ecclesiam, & contraria consuetudo declaratur abusus. *S.Cong.Rit. in Pacen.* 14. *Decembr.*1602. quam refert Sellius *in select.Canon.c.*17.*n.*48.

2 Genuflectendum non est ad Orationes in Missa solemni in qua dicitur *Gloria, & Credo. S.Cong.Rit. in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp.ad dub.*14. penes Sell.*d.c.*17.*n.*49.

3 Genuflectere non tenentur Canonici& Dignitates ad benedictionem Episcopi, sed tantum caput inclinare, nec debent genuflectere quando Episcopum celebrantem thurificant. *S.Cong.Rit.in Osten.* 4.*May* 1613. cuius meminit *in tract.de Canonicis & Dignit.c.*33.*n.*29.

4 Genuflectere nullo modo tenentur Dignitates, & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes. *Sacra Congr. Rit.in Monopolitana* 15. *Decembr.*1632. apud me *d.c.*33.*n.*30.

De Genuflexione Gauant. *in rub.Missalis p.*1.*tit.* 16.*num.*1.

Gilbertini Monachi, Vide in verbo *Monachi Gilbertini collect.*494.

Gloria in excelsis Deo.

Collect. CCCXCIX.

1 GLoria in excelsis Deo, dicitur in Missis votiuis B.Virginis tam in Sabbatis per annum, quàm in Sabbatis Aduentus. *S.Cong.Rit.in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp.ad dub.* 11. de qua Lez. *in sum.q. Reg.to.*1.*c.*21.*n.*17. Licet ipsa die Officium non fiat de B.Maria. *Eadem S.Cong. Rit. in Segobien.*29. *Iulij* 1609. quam refert Sell. *in select.Canon.c.*6.*n.*53.

Gloria in excelsis Deo & Credo absque dubio dici poterit in Missis votiuis pro re graui, quando scilicet ab Episcopo, & vniuerso clero, & ciuitate Missa votiua solemniter celebratur cum interuentu Magistratus, & populi, excepto tamen quando Missa celebratur cum paramentis violaceis, vt pro infirmis, vel aliquo actu simili mœstitiæ, vel pœnitentiæ, quia tunc non dicitur *Gloria nec Credo. S. Congr.Rit.in dicta Placentina in resp.ad dub.* 14. cuius meminit Sell.*d.c.*6.*n.*54. 2

De hoc hymno Angelico Gauant.*in rub.Missalis p.*1.*tit.*8.*n.*3.

SVMMARIVM.

1 *Ritus Græcorum qui tolerandi?*
2 *Baptizatos Chrismate in fronte consignare non debent Græci Presbyteri.*
3 *Dies festos Latinorum obseruare tenentur Græci inter eos existentes.*
4 *Suspensi sunt Græci ad sacros Ordines promoti sine litteris dimissoriis Episcopi Latini diœcesani, & si in illis ministrauerit, efficiuntur irregulares.*
5 *Missas & diuina Officia Latino ritu Græci celebrare non possunt.*
6 *Ordinariorum iurisdictioni in quibus subiiciantur Græci.*
7 *Licentia recitandi Officium Latino ritu conceditur clericis Græcis habentibus dignitatem in Ecclesia, quaritum Latinum accepit.*

Græcus.

Collect. CCCC.

GRæcorum ritus, qui substantialibus Sacramentorum non aduersantur, ab Ecclesia Romana tolerandi sunt, & Græci Ordines secundum morem Ecclesiæ Romanæ conferre debent. *Innocentius IV. constit.*14. incip. *Sub Catholicæ* 2.*Non.Mart.*1253. apud Laertium Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pagina* 76. 1

Græci Presbyteri baptizatos chrismate in fronte non consignent, in casu necessitatis Latinos absoluere possunt, inter Latinos existentes eorum dies festos obseruare tenentur: Sine litteris dimissoriis Episcopi Latini diœcesani ad sacros Ordines promoti suspensi sunt, & si in illis ministrauerint, efficiuntur irregulares & Latinus maritus vxoris Græcæ ritum non sequitur, sed benè vxor Græca sequitur ritum mariti Latini. *Clemens VIII. const.*34. incipien. *Sanctissim.*31. *Augusti* 1595. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*3.*pag.*47. Vide infra *collect.* 659.*n.*3.*&* 4. 2

Græcos Latino ritu Missas, & diuina Officia celebrare posse vetuit *Pius V. constit.* 11. incip. *Prouidentia Kalend.Septembr.*1566. apud Laërt. Cherub. *tom.*2. *Bullarij pag.*192. alias *pag.* 145. in nouissim. impress. 3

Græci subiiciuntur iurisdictioni Ordinariorum circa ea, quæ ad Dei cultum, & Sacramentorum pertinent administrationem. *Pius IV. constitut.*74. incipien. *Romanus Pont.* 16. *Februarij* 1564. apud Laert. Cherub. *d. tom.*2. *pagin.* 105. Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit.*79. 4

Græcis

7 Græcis Clericis habentibus dignitatem in Ecclesia, quæ ritum Latinum accepit, conceditur licentia recitandi Officium Latino ritu *S. Cong. Rit. in Altamura nullius 29. Ianuar.* 1605. cuius meminit Sellius *in select. Canon. c. 8. n. 17.*

Græcis matrimonia cootrahere &c. vide *collect. 465. n. 2. & 3.*

SVMMARIVM.

1 *Magistratus ciuitatis sub nomine non comprehenditur Gubernator.*

2 *Euangelij textus non debet osculandus porrigi Gubernatori prouinciæ.*

3 *Vicario generali præcedit Gubernator ciuitatis Lauretana iuxta consuetudinem.*

4 *Magistratus & Gubernator recusantes contra solitum accedere ad Cathedralem debitis remedijs cogendi sunt vt accedant.*

5 *Sedem seu locum in choro nec supra, nec inter Canonicos habere debet Gubernator ciuitatis.*

6 *Sedem pro audienda Concione apud Episcopum debet habere Gubernator ciuitatis.*

7 *Sedes solita cum strato in Ecclesia paranda Gubernatori Prælato.*

8 *Pacem habere debet, & thurificandus est ante Vicarium Episcopi Gubernator ciuitatis, quæ est caput prouinciæ.*

9 *Thurificandus est Gubernator Status ante Barones, & Curatos Ecclesiarum.*

10 *Thurificandus est ante Canonicos immediatè post Episcopum Gubernator Protonotarius cum habitu prælatitio.*

11 *Thurificandus est ante Canonicos etiam paratos Gubernator dignissimus, & perpetuus.*

12 *Thurificandus est immediatè post Canonicos assistentes Gubernator ciuitatis etiam non Prælatus.*

13 *Thurificandi sunt post Episcopum, & assistentes ante Canonicos, Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. quando sunt Referendarij.*

14 *Thurificari debet Gubernator post Dignitates & Canonicos Cathedralis, & Collegiatæ.*

15 *Thurificandus est duplici non triplici ductu thuribuli Gubernator ciuitatis.*

16 *Decano & Canonicis alijs ipsis dignioribus non debent præcedere Gubernatores Capitulares electi à Capitulo Sede vacante.*

Gubernator.

COLLECT. CCCCI.

1 GVbernator non comprehenditur sub nomine Magistratus Ciuitatis. *S. Cong. Rit. in Alexandrina 15. Mart.* 1608. *in 4. dubio*, teste Sellio *in select. Canon. c. 27. n. 18.*

2 Gubernatori prouinciæ non debet textus Euangelij osculandus porrigi. *S. Congr. Rit. in Cusentina 17. Iuly 1614. & in Tropien. 3. Iuny 1617.* vbi quod nec etiam debet in processionibus simul cum Episcopo incedere, quas refert Sellius *dict. cap. 27. num. 30.*

3 Gubernator Ciuitatis Lauretanæ præcedit iuxta consuetudinem Vicario Generali. *Sacra Cong. Rit. in Lauretana 9. Maij* 1609. quam citat Sellius *d. c. 27. num. 31.*

4 Gubernator & Magistratus recusantes contra solitum accedere ad Ecclesiam Cathedralem, debitis remedijs cogendi sunt, vt accedant. *Sacra Congr. Rit. in Fanen. 1. Septembr.* 1607. penes Antonin. Dianam *moral. resol. p. 5. in fine in collect. declarat. num. 49.* Lezanam *in sum. q. Regul. tom. 3. verbo Ecclesia num. 18.*

Gubernator Ciuitatis non debet habere sedem, seu locum in choro, nec supra, nec inter Canonicos sed omnino extra chorum in loco decenti *S. Congr. Rit. in Signina 4. Iunij 1615.* referente Sellio *d. cap. 27. num. 32.* 5

Gubernator Ciuitatis debet habere sedem pro audienda Concione apud Episcopum, quæ tamen non sit maior, nec pulchrior sede ipsius Episcopi, & neutra sit coloris rubri. *S. Cong. Rit. in Perusina 3. Octobr. 1615.* cuius meminit Aldao. *in compendiu Canon. resol. lib. 1. tit. 16. n. 59.* 6

Gubernatori Prælato solita sedes cum strato in Ecclesia paranda est. *S. Cong. Rit. in Fulginaten. 30. Ianuar.* 1610. apud Aldan. *d. tit. 16. n. 71.* 7

Gubernator ciuitatis, quæ est caput prouinciæ 8 thurificandus est, & pacem habere debet ante Vicarium Episcopi, etiam absente Episcopo; in alijs verò minoribus ciuitatibus post Episcopum thurificari, & pacem habere debet, sed absente Episcopo ei præfertur Vicarius. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die 30. Juny* 1591. quam adducit Aldan. *dict. tit. 16. num. 62.*

Gubernator Status vbi viget consuetudo thurificandus est ante Barones, & Curatos Ecclesiarum. *S. Congr. Rit. in Gotian. in Sardinia 5. Iuly* 1613. teste Aldan. *d. tit. 16. n. 63.* 9

Gubernator Protonotarius cum habito prælatitio, id est rochetto, & mantello diuinis assistens, thurificandus est ante Canonicos immediatè post Episcopum. *Sacra Cong. Rit. in Faventina 5. Iul.* 1603. attestante Aldan. *d. tit. 16. n. 64.* 10

Gubernator dignissimus, & perpetuus thurificandus est immediatè post Episcopum, & ante Canonicos etiam paratos. *S. Cong. Rit. in Alexandrina 15. Mart.* 1608. *in resp. ad 4. dub.* penes Sell. *d. c. 27. num. 34.* 11

Gubernator Ciuitatis etiam non Prælatus thurificandus immediatè post Canonicos assistentes ante alios Canonicos: absente verò Episcopo immediatè post Vicarium Generalem. *Sacra Cong. Rit. in Faventina 9. Maij 1606. & in Fanen. 1. Septembris* 1607. apud Sellium *d. c. 27. n. 35.* etiamsi Gubernator sit vxoratus. *Eadem Sacr. Cong. in Faventina 17. Nouembr.* 1607. cuius meminit idem Sellius *d. c. 27. n. 36.* 12

Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. quando sunt Referendarij, & Prælati, & vtuntur rochetto post Episcopum, & assistentes ante Canonicos iuxta consuetudinem thurificandi sunt. *S. Cong. Rit. in Casenaten. 7. Decembr.* 1601. quam refert Aldan. *d. tit. 16. n. 65.* 13

Gubernator thurificari debet post Dignitates & Canonicos tam Ecclesiæ Cathedralis quàm Collegiatæ. *S. Cong. Rit. in Camplen. 28. Ianu.* 1612. quam citat Aldan. *d. tit. 16. n. 66.* 14

Gubernator ciuitatis thurificandus est duplici non triplici ductu thuribuli. *S. Cong. Rit. in ciuitatis Ducalis 11. Nouembris* 1614. apud Sellium *d. c. 27. num. 38.* 15

Gubernatores Capitulares electi à Capitulo Sede vacante non debent præcedere Decano, & Canonicis alijs ipsis dignioribus. *S. Cong. Rit. in Elboren. 25. Ianuar.* 1603. de qua Sellius *d. c. 27. n. 39.* Licet ad ipsos tantùm, & non ad Decanum, & alios 16

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Canonicos non electos pertineat decidere, & votare in iis, quæ pertinent ad curam eis commissam. *Eadem S.Cong. in d. Elboren. 5. Iul. 1603. penes Scll. d.c. 27.n. 30.*

B. Guillelmus Aquitaniæ Dux.

COLLECT. CCCCII.

1 BEati Guillelmi Aquitaniæ Ducis Ordinis sancti Augustini officium pro monasterio regali sancti Laurentij in Hispania conceditur à *Sacra Cong. Rit. in causa Hispaniarum* 17. *Martij* 1600. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 30. Et de Monachis Sancti Guillelmi Ducis Aquitaniæ, vide in verbo *Monachi collect.* 491.

Guilelmitæ Monachi, vide in verbo *Monachi Guillelmitæ collect.* 492.

SVMMARIVM.

1 *Clerici beneficiati habitum & Tonsuram deferre tenentur, & sub quibus pœnis?*

2 *Pensiones seu fructus ex beneficiis ecclesiasticis percipientes quem habitum deferre teneantur, ostenditur.*

3 *Clericalem habitum dimittens potest illum iterum reassumere non obstante irregularitate superueniente, & Ordinarij prohibitione.*

4 *Canonici Regulares ad Episcopatum assumpti possunt vti habitu Clericorum secularium qui in Episcopos creantur.*

5 *Regulares ad Cardinalatum electi deferunt habitum suorum Ordinum.*

6 *Fratrum Mendicantium habitum osculantibus Indulgentias concessit Ioannes XXIII.*

7 *Tunicam oblongam cum vel sine mantello nulli absque Superiorum Religionis Minorum de Obseruantia, deferre permittitur.*

8 *Monachis, seu Regularibus S. Augustini conceditur vt deferre possint habitum nigrum tam in monasterio quàm extra.*

9 *Nouitio exeunti non est restituendus habitus Religionis, sed illius pretium.*

10 *Guardianus si propter habitus concessionem à se factam præmouerit cadauer decedentium cum eo in Ecclesiis eiusdem Religionis sepultura tradendi sunt.*

11 *Habitum nouitiorum per multos annos gestans, si postea illum dimittat, tenetur reuertere ad Religionem, & postmodum videndum de validitate professionis.*

Habitus.

COLLECT. CCCCIII.

1 HAbitum & Tonsuram deferre tenentur clerici beneficiati non solum in Sacris constituti sed etiam in minoribus & clericali Tonsura insigniti sub pœna priuationis ipso facto, ipsoque iure beneficiorum, & pensionum absque illa monitione, ac Iudicis decreto, sed beneficia ipsa liberè aliis conferri possunt, & pensiones cassatæ, & extinctæ dicantur. *Sixtus V. constit.* 92. incip. *Cùm sacrosanctam*, 1. *Id. Ianuarij* 1589. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 653. aliàs *pag.* 493. in nouiss. impress. de cuius Constit. materia Quatant. *in sum. Bullarij verbo habitus clericalis*, Iacob. de Graffiis *in aureis decis. p.* 1. *lib.* 3. *c.* 3. vbi dictam Constit. interpretatur. Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 148. *&* 149. D. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 66. *n.* 17. *cum seqq.* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de habitu clericali*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcop. p.* 2. *alleg.* 9. *n.* 16. *cum seqq.*

Habitum decentem atque vestem talarem deferre tenentur percipientes fructus, vel pensiones ex beneficiis ecclesiasticis excedentes valorem 60. ducatorum auri de Camara. Item Sixtus V. *in dict. constit.* 92. 2

Habitum dimittens clericalem, potest illum iterum reassumere non obstante irregularitate superueniente, & Ordinarij prohibitione. *S. Cong. Conc. in Mazarien.* 17. *Iun.* 1630. quam refert Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 16. *n.* 2. 3

Habitu clericorum secularium qui in Episcopos creantur, vti possunt Canonici Regulares ad Episcopatum assumpti. *Leo X. const.* 34. incip. *Dudum* 1. *Septembr.* 1519. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 125. aliàs *pag.* 443. 4

Habitum suorum Ordinum deferunt Regulares ad Cardinalatum electi. *Gregor. XIV. const.* 9. incip. *Sanctissimus* 16. *April.* 1591. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pagina* 696. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo habitus num.* 7. 5

Habitum Fratrum Mendicantium osculantibus concessit Ioann. XXIII. quinque annos, & totidem quadragenas de iniunctis pœnitentiis, quæ numerata per dies faciunt dies 2073. vt referunt Casart. *verbo Indulgentia quoad seculares* 6. *n.* 9. Fr. Emman. *quæst. Regular. tom.* 2. *quæst.* 76. *artic.* 10. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad const.* 3. *Sixti IV. §.* 2. *num.* 5. 6

Habitum hoc est tunicam oblongam, cum vel sine mantello absque Superiorum Religionis Minorum de Obseruantia, & cuiusuis instituti seu Congregationis Ordinis S. Francisci licentia in scriptis obtenta nulli deferre permittant omnes, & singuli locorum Ordinarij, & sanctæ Sedis Apost. vbius terrarum degentes, vtque si aliquem præmissorum transgressorem reperierint, illum carceri mancipandum, tali habitu exuendum, & arbitrariis pœnis mulctandum, irremissibiliter curent, & prætereanemini licitum faciant, etiamsi prædictæ Religionis Minorū de Obseruantia, & cuiusuis instituti præfati Superiorum scripta, seu quouis alio prætextu roborata licentia desuper accesserit, vt habitum huiusmodi cum prædicto caputio, tunica, vel mantello, vt præfertur confisto deferant, sublata, &c. Refert Laurent. de Peyrinis *de priuilegiis Regul. tom.* 3. *in fine in Const. nouis. Urbani VIII. pag.* 150. 7

Habitum nigrum tam in monasterio quàm extra vt à Monachis, seu Regularibus S. Augustini deferri possit conceditur, licet solerent vti in monasterio habitu albo, attento simili vsu aliorum Religiosorum in eadem prouincia. *S. Cong. Rit. in Tullen.* 8. *Maij* 1608. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo habitus n.* 4. 8

Habitus Religionis Nouitio exeunti non est restituendus, sed illius pretium ei solui debet *S. Cong. Conc.* penes Lezanam *in sum. q. Regul. tom.* 1. *c.* 15. *n.* 38. *vers. pro eisdem, in fine*, Ioan. Maria Nouar. *d. verbo habitus n.* 6. metipsum *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 101. *n.* 39. 9

Habitum

10 Habitum Religionis suscipientes à Guardiano, vel ab alio, cui ille committendum duxerit & cum eo decedentes, in Ecclesiis eiusdem Religionis ecclesiasticæ sepulturæ sunt tradendi, si Guardianus propter habitus concessionem præmouerit eorum cadauera. *S.Congr.Episcop.& Regul.in Nepesina* 21. *Decembris* 1615. *in resp. ad* 2. quam refert Sellius *in select.Canon.c.*22.*n.*7.

11 Habitum per Fratres nouitios Ordinis S.Dominici gestari solitum à professorum habitu distinctum per multos annos intra & extra claustra gestans si postea illum dimittat, tenetur reuerti ad Religionem, & postmodum videndum de validitate professionis. *S.Cong.Conc.in Rhedonen.* 1. *April.* 1628. apud Ioan. Mariam Nouar. *d.verbo habitus n.*5.

SVMMARIVM.

1 *Canonicus iunior debet iuxta consuetudinem Ecclesia supplere Vices hebdomadarij absentis.*
2 *Missarum & Officiorum celebrationem, qua ad primam Dignitatem pertinent, non potest pratendere Hebdomadarius.*
3 *Sedere debet in primo loco Hebdomadarius, quando est paratus, si verò non sit paratus debet sedere in proprio stallo, nisi alia sit consuetudo.*
4 *Officium faciens Hebdomadarius quo loco stare debeat, ostenditur.*
5 *Canonicis celebrantibus assistentiam facere tenentur Hebdomadarij iuxta statutum Ecclesia.*

Hebdomadarius.

Collect. CCCCIV.

1 Hebdomadarij absentis Vices supplere debet Canonicus iunior iuxta consuetudinem Ecclesiæ. *S.Congr.Rit.in Elboren.* 15. *April.* 1606. cuius memini *in tract.de Canon.& dignit.c.*18.*n.*23.

2 Hebdomadarius non potest prætendere celebrationem Missarum, & Officiorum, quæ ad primam Dignitatem pertinent, ea verò absente, vel impedita, tunc secunda Dignitas debet illa celebrare. *Sacra Cong. Rit. in Andrien.* 15. *Mart.* 1608. quam citat Sellius *in select.Canon.cap.*22.*n.*9.

3 Hebdomadarius quando est paratus debet sedere in primo loco, quando verò non est paratus debet sedere in proprio stallo. Sacra Congr. Rituum in Perusina 20. Decembris. 1601. Si verò est consuetudo vt quando non est paratus, præcedat aliis Canonicis, aut Dignitatibus seruanda est. *Eadem S.Congr. in Andrien.d.die* 20. *Decembr.* 1601. penes Sellium *d.c.*22.*n.*10.

4 Hebdomadarius Officium faciens primum locum habere debet supra omnes Canonicos & Dignitates, si ipse est Canonicus, vel Dignitas, maximè quando fauet consuetudo: si verò est Clericus debet accedere in medio chori. *S.Cong.Rit. in Brundusina* 17. *Iunij* 1616. apud Sellium *d.c.*22.*n.*11.

5 Hebdomadarij tenentur assistentiam facere Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ. *S. Cong.Rit.in Auenionen.*24. *Martij* 1612. quam citat Sellius *d.c.*22.*n.*13.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Festorum ad obseruantiam, qua seruat Ecclesia, obligantur in Vrbe Hebrai.*
2 *Habitare in vno loco debent omnes Hebrai.*
3 *Colorem in birreto à masculis, & in signo supra caput à mulieribus deferre debent Hebrai.*
4 *Meretricum domos intrare non possunt Hebrai.*
5 *Medici Hebrai, aut aliàs infideles ad curandos Christianos infirmos admitti non debent.*
6 *Verbum Dei qualibet hebdomada Hebrais est pradicandum.*
7 *Arte sola stracciaria, seu cienciaria contenti esse debent Hebrai.*
8 *Eucharistia Sanctissima non est deferenda per plateas Hebraorum.*
9 *Monialium ad monasteria non debet permitti accessus Hebraorum ad colloquendum cum illis.*
10 *Inquisitores contra hereticam prauitatem quando Hebraos punire valeant? remissinè.*

Hebræus.

Collect. CCCCV.

Hebræi in Vrbe obligantur ad obseruationem festorum, quæ seruat Ecclesia. *Paulus IV. constit.* 3. incip. *Cùm nimis absurdum*, §. 2. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 720. aliàs *pag.* 589. in nouiss. impress. 1

Hebræi omnes debent habitare in vno, eodémque loco, & si ille capax non fuerit, in duobus, vel tribus, aut quot satis sint contigui, ad quos vnicus tantum ingressus pateat, & quibus vnus detur exitus, *Paulus IV. in d.const.* 3. *Pius V. const.* 6. incip. *Romanus Pontifex* apud Laërt. Cherub. *in Bullar.tom.* 2. *pag.* 181. aliàs *pag.* 136. in nouiss. impress. 2

Hebræi vtriusque sexus qualitate habitus à Christianis discerni debent, ita vt masculi birretum, fœminæ vero aliud signum patens quod nullo modo celari aut abscondi possit, palam deferre teneantur, nec super non delatione birreti, aut alterius signi huiusmodi cuiusuis eorum gradus, vel præeminentiæ, vel tolerantiæ causa excusari, aut per Camerarium, vel Sedis Apost. Legatos absolui possint *Paulus IV. d.const.* 3. & *Pius V. d const.* 6. 3

Hebræi ne de cætero auderent quouis prætextu & quæsito colore etiam emptionis & venditionis bonorum ingredi domos meretricum, & si quid ab eis habere prætenderent, & ob id eas alloqui vellent id in portis & ianuis domorum earundem mulierum apertis facerent, & non intra easdem domos facere liceret, neue dictas mulieres ad eos pro similibus negotiis emptionis, & venditionis accedentes permitterent domos, & apothecas suas ingredi, sed tantum in illarum portis, ianuis, & foribus apertis, cum eis alloqui & tractare possent sub pœna priuationis à Sinagoga, & grauis pecuniariæ, præcepit *Pius V.* mediante eius Vicario *sub die* 20. *Maij* 1566. 4

Hebræi medici aut aliàs infideles ne ad curandos Christianos infirmos admittantur, imposita Christianis pœna subtractionis Sacramentorum, & sepulturæ ecclesiasticæ, prohibuit *Gregorius XIII. constit.* 68. incip. *Alias pia memoria*, apud Laërt. Cher. 5

*in Bullario tom.2.pag.*449.& de illa meminit Scortia *in select.summar.Pont.Const.epit.*131.

6 Hebræis qualibet hebdomada Verbum Dei est prædicandum, & id curent Prælati in terris vbi sunt eorum Synagogæ (non tamen in loco sacro, vel vbi sacra confici solent) per aliquem Magistrum in Theologia, aut alium idoneum virum Hebraicæ si fieri potest linguæ peritum, qui Scripturas veteris Testamenti exponat. *Gregorius XIII. const.* 91. incip. *Sancta mater de anno* 1584. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2 *pag.*479. aliàs *pag.* 360. in nouiss.impress.& illius meminit Scortia *in select.Summar.Pont.Constit.epit.*136.

7 Hebræi sola arte Stracciariæ, seu cienciariæ contenti esse debent ad tollendam quantum fieri potest occasionem familiaritatis inter illos & Christianos. *Paulus IV.ind.const.*3.§.1.

8 Hebræorum per plateas non est deferenda sanctissima Eucharistia. *S.Cong.Rit.in Anconitana* 12. *Februar.*1593.cuius meminit *in tract. de Officio, & potest.Parochi* c.10.n.33.

9 Hebræorum accessus ad monasteria Monialium nullo modo permitti debet ad alloquendum cum illis, *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Rauennaten.* 28.*Aprilis* 1594. teste Sell. *in select.Canonic. cap.*16.*n.*18.

10 Hebræi quando ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem puniri valeant? Vide *in verbo Inquisitores collect.*441.

SVMMARIVM.

1 *Voluntas hæredis seruanda est circa funera defuncti.*
2 *Cera numerum sibi bene visum ad cadauer ad sepulturam associandum administrare debent defunctorum hæredes.*
3 *Religiosorum numerum in deferendis cadaueribus ad Ecclesiam sibi bene visum vocare possunt hæredes defunctorum.*
4 *Electio & numerus Religiosorum pro associandis cadaueribus ad libitum hæredum defunctorum spectat.*

Hæres.

Collect. CCCCVI.

1 HÆredis voluntas seruanda est circa funera defuncti *Sacra Cong.Rit.in Ferrarien.7.Septemb.* 1613.quam refert Aldan. *in comp.Canon.resol.lib.*2. *tit.*8.*num.*26.

2 Hæredes defunctorum pro illis ad sepulturam associandis numerum ceræ sibi bene visum, quolibet contrario prætexto per Parochum deducto non obstante, subministrare valent. *S. Cong. Episcop.& Regul.in Cassan.*5.*May* 1617. penes Aldan.*d.tit.*8, *num.*17.

3 Hæredes defunctorum possunt vocare numerum Religiosorum sibi bene visum in deferendis cadaueribus ad Ecclesias. *Sacra Cong. Rit.in Camerinen.* 21.*Nouembris* 1627. quam refert Laureot. de Peyrinis *de privileg. Regul.tom.*3.*in fine, vbi de decretis*

4 *nouiss Sacra Cong.decreto* 10.*ad* 1.*pag.*567.Et eadem *S.Congregatio sub die* 14. *Ian.*1640.respondit electionem & numerum Religiosorum pro associandis cadaueribus ad libitum hæredum defunctorum spectare & pertinere, refert Lezana *in sum. quæst.Reg. tom.*3.*verbo defunctus sub n.*3.

SVMMARIVM.

1 *Crimen hæresis cæteris omnibus atrocius est.*
2 *Hæresi quam citissimè occurrendum ne diutius serpat.*
3 *Cognitio hæresis spectat ad forum Ecclesiasticum.*
4 *Regulares à crimine hæresis absolui nequeunt per eorum Prælatos.*
5 *Ius cognoscendi de crimine hæresis ad Episcopos tantum Ordinarios & ad Inquisitores delegatos spectat.*

Hæresis.

Collect. CCCCVII.

HÆresis crimen cæteris omnibus atrocius est. 1 *Innocentius IV.const.*1.incip. *Cum aduersus* 14. *February* 1243. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*60.

Hæresi quàm citissimè occurrendum ne diutius 2 serpat. *Clemens VII.const.*27. incip. *Cum sicut*, 15. *January* 1530.apud Laërtium Cherubio. *d. tom.*1. *pag.*596.de cuius materia Gutier. *canon.lib.*1. *c.*13. Ioan.Anton.Nouat.*in sum.Bullarum sub tit.de hæresi super Bullam Clementis VII.*

Hæresis cognitio totaliter spectat ad forum ec- 3 clesiasticum. *Gregorius XIV. constit.*7. incip. *Cum alias* §.6.*Non.Kalend.Iuny* 1591.apud Laërt.Cherub.*in Bullario,tom.*2.*pag.*964.aliàs *pag.*532.in nouiss.edit.

Hæresis à crimine Regulares absolui nequeunt 4 ab eorum Prælatis: *Vrbanus VIII. in decreto die* 17. *Nouembr.*1628. cuius meminit Ioan.Maria Nouat. *in lucerna Regul.verbo hæresis n.*6. Nam ad Episco- 5 pos tantum Ordinarios, & ad Inquisitores delegatos spectat ius cognoscendi de hoc crimine, nec licet Superioribus Regularibus iudicare suos subditos in hæresis causa. *Sacr.Cong.Conc.*teste Ioan.Maria Nouat.*d.verbo hæresis n.*3.& 4.

Hæresis in causa Regulares Episcopo & Inquisitoribus subsunt.: Vide in verbo *Regularis, collect.* 633.*n.*6.*cum seqq.*

S. Hieronymi Eremitæ Fratres per Hispaniam & Italiam, vide in verbo *Eremita, collect.*319. & 330.

S.Hieronymi de Fessulis Eremitæ Fratres, vide in verbo *Eremita,collect.*332.

Hispania Regnum.

Collect. CCCCVIII.

HIspaniæ Regno quæ concessa sunt, non intel- 1 liguntur concessa Regno Portugaliæ. *S.Congr. Rit.in Vrson.*14. *Iuny* 1605.quam refert Aldan. *in compendio Canon.resol.lib.*1.*tit.*30.*n.*2.

Hispaniarum Rex, vide in verbo *Rex Hispaniarum,collect.*655.

S.Homobonus. Vide in verbo *Canonizatio, collect.* 117.*n.*27.

SVM

SVMMARIVM.

1 *Officia & dignitates habere non possunt, nec testimonium ferre homicidæ damnati.*

2 *Maiores sunt iudicandi homicidæ attingentes annum 20.*

3 *Hæredes occisi vbi degunt, non remittendi homicidæ nisi habita pace.*

4 *Irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario, non incurrit mandans homicidium committi in personam vnius si committatur in personam alterius.*

5 *Casuale homicidium quod verè dicatur.*

6 *Membri mutilatio non venit appellatione homicidij.*

7 *Immunitate ecclesiastica non gaudet committens veneno homicidium.*

8 *Homicidium commissum à laico, qui postea effectus est clericus, non punitur quoad personam nisi à Iudice ecclesiastico.*

Homicida. Homicidium.

Collect. CCCCIX.

1 HOmicidæ damnati, siue diffamati quamuis remissi fuerint, non possunt habere Officia, dignitates, nec testimonium ferre. *Pius II. const.* 8. incip. *Ad retinendas* 5. *Kal. Februarij* 1461. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 320. aliàs *pag.* 392. in nouiss. impress.

2 Homicidæ attingentes annum 20. pro maioribus habendi, & non sunt audiendi nisi in carceribus se constituant. *Iulius II. const.* 14. incip. *Fide digna* 29. *Decembris* 1510. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 440. aliàs *pag.* 381. in nouiss. impress.

3 Homicidæ non remittendi in loco, vbi degunt hæredes occisi habita pace. *Pius IV. const.* 52. incip. *Etsi cuncta* 10. *Aprilis* 1562. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 67. & illius meminit Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo homicida* §. 3.

4 Homicidium committi mandans in personam vnius si committatur in personam alterius, non incurrit irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol Garc. *de benefic. p.* 7. *c.* 11. *n.* 44. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de irregul. n.* 4. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 11. *c.* 25. *n.* 84. Aloys. Ricc. *in praxi aurea res.* 412.

5 Homicidium verè casuale cum nulla penitus admissa fuerit culpa, & in quo non dabatur opera rei illicitæ, non facit quem irregularem. *S. Cong. Conc.* penes Armend. *d. l.* 7. *de irregul. n.* 7.

6 Homicidij appellatione non venit mutilatio membri. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.* 7. *c.* 11. *num.* 32. me citato Lezanam *in sum. q. Regal. tom.* 3. *verbo Irregularitas n.* 76.

7 Homicidium committens veneno non gaudet immunitate ecclesiastica. *S. Cong. Conc. sub die* 5. *Decembr.* 1632. quam citat Sel. *in select. Canon. c.* 32. *n.* 10. per doctrinam Alex. *cons.* 145. *n.* 6. *lib.* 7. Boer. *dec.* 109. *n.* 5. *vers. secundo in eo.*

8 Homicidium commissum à laico, qui postea effectus est clericus, non punitur quoad personam nisi à Iudice ecclesiastico *S. Cong. Immunitatis sub die* 7. *Decembr.* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. dec. resol.* 10. *n.* 24.

Horæ Canonicæ.

Collect. CCCCX.

HOras Canonicas recitare tenentur singulis diebus, qui beneficia ecclesiastica obtinent, & 1
sub quibus pœnis. *Pius V. Constit.* 135. incip. *ex proximo* 12. *Kalend. Octobr.* 1571. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 347. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Horis Canon.* Trullench. *in decalog. lib.* 1. *c.* 7. *dub.* 24. Ego *de officio & potest. Parochi, c.* 10.

Horas Canonicas, & alia diuina Officia anticipatis, vel postpositis horis Auditoribus Rotæ Rom. recitare indulsit *Clemens VII. const.* 13. incip. *Cononis Non. Augusti* 1525. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 577. & Referendariis vtriusque Signaturæ idem concessit *Paulus III. constit.* 23. incip. *Debita* 30. *Iuly* 1540. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *p.* 647.

SVMMARIVM.

1 *Visitare, corrigere, & reformare potest Episcopus hospitalia omnia etiamsi priuata sint.*

2 *Episcopi virtute Conc. sess.* 22. *de reform. c.* 8. *non solum ius habeat visitandi in ipso actu Visitationis, sed etiam extra Visitationem, hospitalia, & pia loca omnia.*

3 *Visitari debent ab Ordinariis hospitalia etiam vnita, in quibus Ecclesia sunt.*

4 *Iudices sæculares possunt etiam visitare hospitalia & pia loca, si hoc eis aliàs legitimè competat.*

5 *Visitare, corrigere, & reformare potest Ordinarius hospitale priuatum in iis tantùm, quæ ad obseruandam voluntatem testatorum pertinent.*

6 *Visitare non potest Ordinarius hospitale, in cuius fundatione dictum fuerit quod ille, in eius Visitatione se intromittere non possit.*

7 *Exceptionis cognitio quod hospitale sub immediata Regum protectione existat, pertinet ad ipsum Episcopum.*

8 *Hospitalia sub immediata Regum protectione existentia quæ dicantur.*

9 *Seminario diœcesis in qua existit beneficium illi annexum, tenetur contribuere hospitale.*

10 *Seminarij ad contributionem non teneatur hospitalia, quæ administrantur à laicis, & quibus sunt bona laicorum.*

11 *Computa hospitalis stante consuetudine, Episcopus vnà cum Magistro prædicti hospitalis recognoscere tenetur.*

12 *Hospitalia administrata à Fratribus B. Ioannis Dei non sunt exempta à iurisdictione Ordinarij, nisi solum quoad Regularem obseruantiam.*

Hospitale.

Collect. CCCCXI.

HOspitalia omnia & pia loca quocunque no- 1
mine nuncupentur, etiamsi priuata sint laicorum, potest Episcopus Visitare, corrigere, & reformare in casibus à Iure concessis, scilicet ob negligentiam, vel ob dilapidationem bonorum, vtque testatoris voluntas seruetur. *Sacra Cong. Conc.* testi-

bus Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 6. de Visitat. n. 74.* Marta *de Iurisdict. p. 2. c. 18. num. 5.* Lezana *in summ. quaest. Regular. tom. 2. cap. 6. num. 11.*

2 Hospitalia & pia loca omnia quomodocunque nuncupentur, Episcopi virtute Concilij sess. 22. de reform. cap. 8. non solum ius habent Visitandi in ipso actu Visitationis, sed etiam extra visitationem, & in casibus à Iure non expressis. *Sacr. Congr. Conc.* teste Bellet. *disquisit. clerical. p. 1. tit. de bonis clerical. §. 12. n. 6.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 75. n. 14.*

3 Hospitalia etiam vnita, in quibus Ecclesiae sunt, vbi assiduè diuina Officia celebrantur & bona eorum non sunt distincta, debent ab Ordinarijs visitari. *S. Cong. Conc.* referente Lezana *in sum. q. Regular. tom. 2. c. 6. n. 11. vers. quarta.*

4 Hospitalia, & caetera pia loca visitat Episcopus vigore Concilij sess. 22. cap. 8. de reform. sed non inde prohibetur quin & Iudices seculares eadem visitare possint, si hoc eis aliàs legitimè competit. *S. Cong. Conc.* penes Armend. *d. tit. 6. de Visitat. n. 65.* quem refero *d. alleg. 75. n. 15.* & illius meminit Lezana *d. tom. 2. c. 6. n. 11. vers. quinta.*

5 Hospitale priuatum potest Ordinarius Visitare, corrigere, & reformare in iis tantum, quae ad obseruandum voluntatem fundatorum pertinent, & ex decreto Concilij sess. 22. cap. 9. de reform. exigendi rationem ab administratoribus ipsius hospitalis, vnà tamen cum illis deputatis, quibus ex consuetudine ratio reddenda est. *S. Cong. Conc.* apud Armendar. *d. lib. 1. tit. 6. de Visitat. n. 67.*

6 Hospitalis in fundatione si sit dictum quod Ordinarius non possit se intromittere in eius visitatione, non potest illum visitare. *S. Cong. Conc.* de qua meminere, Armendar. *d. tit. 6. de visit. n. 66.* Vveyms *ad const. 24. à Iure antiquo desumptas & per Concil. Trid. innouatas const. 16. n. 13.*

7 Hospitale aliquod visitare volenti si opponatur exceptio quod sub immediata Regum protectione existat, non ad secularem Iudicem, sed ad ipsum Episcopum talis exceptionis cognitio, & definitio pertinet. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armend. *d. tit. 6. de Visit. n. 72.* Marta *d. c. 18. n. 5.* Lezana *d. tom. 2. c. 6. n. 11. vers. secunda*, Stephan. Vveyms *d. loco n. 16.* metipso *d. alleg. 75. n. 20.*

8 Hospitalium sub immediata Regum protectione existentium nomine non comprehenduntur, nisi ea quae expressè reperiuntur sub immediata Regum protectione. *S. Cong. Conc.* referentibus Armend. *d. tit. 6. de Visitat. n. 71.* Marta *d. c. 18. n. 4.* Lezana *d. c. 6. n. 11. vers. tertia*, Stephan. Vveyms *citato loco n. 13. post. med.*

9 Hospitale vnius dioecesis habens beneficium annexum, quod est alterius dioecesis, tenetur contribuere pro rata fructuum beneficij annexi seminario quod est in dioecesi in qua situm est beneficium: *S. Cong. Conc.* penes Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 2. de hospital. n. 15.*

10 Hospitalia ad contributionem seminarij non tenentur, & sic Conc. sess. 23. cap. 18. de reform. non comprehendi hospitalia, quae administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum. *S. Cong. Conc. sub die 11. Ianuar. 1601.* quam refert Sellius *in select. Canon. c. 16. n. 45.*

11 Hospitalis computa stante consuetudine Episcopus vna cum Magistro praedicti hospitalis recognoscere tenetur. *S. Cong. Conc. in Agathen. 19. Nouembr. 1616.* vt attestatur Lezana *d. tom. 2. c. 6. n. 11. vers. sexta.*

Hospitalia administrata à Fratribus B. Ioannis Dei non sunt exempta à iurisdictione Ordinarij, nisi solùm quoad Regularem obseruantiam. *S. Cong. Conc. in Auellina 12. Ianuary 1630.* penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo hospitalia n. 1.* & metipsum *de iure eccles. vniuerso lib. 2. c. 11. n. 5.* 12

Hospitalium administrator, vide in verbo *Administrator collect. 13. n. 6. cum seqq.* Hospitalitatis B. Ioannis Dei Fratres, vide in verbo *Fratres hospitalitatis collect. 385.*

S. Hugonis Episcopi Gratianopolitani canonizatio, Vide in verbo *Canonizatio collect. 117. sub num. 27.*

Humiliati Monachi, vide in verbo *Monachi Humiliati collect. 496.*

S. Hyacinthi Ordinis Praedicatorum canonizatio, Vide in verbo *Canonizatio coll. 117. n. 28.*

SVMMARIVM.

1 *Hymnus terminandus est cum Versiculo conueniente Officio, quod celebratur.*

2 *Monialibus Sancti Laurentij in Pane & Perna de Vrbe conceditur Hymnus in Laudem sancti Laurentij.*

3 *Hymnus S. Augustini incip. Magne Pater Augustine, quomodo recitandus.*

Hymnus.

Collect. CCCCXII.

Hymnus terminandus est cum versiculo conueniente Officio, quod celebratur, licet in sabbato celebretur de B. Maria sub ritu semiduplici, vel de ea fiat commemoratio. *Sacra Cong. Rit. in Salernitana 23. Nouembris 1602.* quam citat Sellius *in select. Canon. c. 28. n. 16.* 1

Hymnus *Aue Regina*, dicitur in fine Completorij Purificationis B. Virginis. *Sacra Cong. Rit. die 27. Iulij 1624.* apud Gauant. *in rub. Breuiary sect. 5. cap. 22. n. 8.*

Hymnus in Laudem sancti Laurentij compositus, & recognitus, & à Sacra Cong. approbatus conceditur Monialibus sancti Laurentij in Pane, & Perna de Vrbe, vt illum possint decantare iuxta Horas Canonicas. *S. Cong. Rit. in Vrbis sub Hymno 21. Februar. 1604.* penes Ioan. Mariam Nouat. *in lucerna Regul. verbo Hymnus n. 2.* 2

Hymnus S. Augustini incip. Magne pater Augustine, tam à Canonicis Regularibus Lateranensibus quàm ab Eremitanis S. Augustini in choro sancti Petri in Caelo aureo ciuitatis Papiae, iuxta veterem vsum, dici & cantari debet. *Tu de vita clericorum*, non autem. *Tu de vita Monachorum*, nec licet Eremitanis praefatis quicquam immutare. *S. Cong. Rit. sub die 21. Mart. 1620.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Hymnus n. 1.* 3

De Hymnis Gauant. *in Rub. Breuiar. sect. 5. c. 6.*

SVMMARIVM.

1 *Sacellum S. Iacobi in compostella non possunt mulieres ingredi tempore, quo diuina Officia celebrantur.*

a Scam

2 *Scamma vel sedes in Sacello S. Iacobi in Compostella poni non possunt pro viris quantumuis illustribus, excepto Gubernatore Regni Galleciæ, & Iudicibus Audientiæ.*

3 *Officium S. Iacobi in Ecclesia Metrop. Compostella recitari potest singulis secundis feriis non impeditis, excepto tempore Quadragesimæ. Aduentus, & Vigiliis.*

4 *Officium & festum S. Iacobi Salomonij pro ciuitate Venetiarum conceditur.*

5 *Missam & Officium B. Iacobi de Marchia recitari posse conceditur in Ecclesia S. Mariæ de la Noua Neapolis, & ab omnibus Fratribus S. Francisci de Obseruantia.*

S. Iacobus.

COLLECT. CCCCXIII.

1 SAncti Iacobi in Compostella sacellum non possunt mulieres ingredi tempore, quo Diuina Of-
2 ficia celebrantur; nec in eo scamna, vel sedes pro viris quantumuis illustribus, excepto Gubernatore Regni Galleciæ, & Iudicibus Audientiæ, poni possunt. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana 7. Iulij* 1612. penes Aldan. *in compendio Canon. resolution. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis n.* 131.

3 S. Iacobi Officium vt singulis secundis feriis non impeditis festo nouem lectionum, excepto tempore Quadragesimæ, Aduentus, & vigiliis in Ecclesia Metropolitana Compostellana recitari posse conceditur ab eadem *Sacra Congr. in Compostellana 4. Septembris* 1621. quam refert Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 133.

4 S. Iacobi Salomonij festum, & Officium pro ciuitate Venetiarum conceditur *à Sacra Congr. Rit. in causa Venetiarum* 13. *Iunij, &* 23. *Octobris* 1617. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 134.

5 B. Iacobum de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia beatum dici posse, & officium ac Missam de communi Confessorum non Pont. recitari posse in Ecclesia S. Mariæ della Noua Neapolis, vbi eius corpus requiescit. *Vrbanus VIII. constit.* 22. incip. *In sede Principis Apostolorum sub die* 12. *Augusti* 1624. Cuius concessionis extensionem ad omnes Fratres dicti Ordinis vbique existentes fecit idem *Vrbanus VIII. constit. seq.* incip. *Nuper sub die* 23. *Octobris* 1624.

S. Ianuarij Episcopi & mart. festum, vide in verbo *festa propria collect.* 356. *post n.* 14.

Ieiunium.

COLLECT. CCCCXIV.

IEiunia in suis Ecclesiis publicare non est prohibitum Regularibus, *Sacra Congr. Conc. sub die* 2. *Iulij* 1620. vt referunt Laurent. de Peyrinis *in Constit. sui Ordinis Minimor. tom.* 2. *constit.* 7. *Pij V. n.* 13. *vers. ad primam,* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo ieiunia n.* 1. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo ieiunium num.* 13. Ego ipse *in collect. ad Trid. sess.* 22. *c.* 8. *n.* 33.

Iesuati vide suprà *collect.* 388.

Iesuiti vide suprà *collect.* 169.

S. Ignatius Loiola.

COLLECT. CCCCXIV.

IGnatius Loiola fundator Societatis Iesu beatus declaratur, & conceditur, vt de eo possit recitari Officium & Missa ab omnibus Religiosis Societatis IESV in die eius obitus vltima Iulij, & in Vrbe in Ecclesia, vbi eius corpus requiescit, ab omnibus Presbyteris Regularibus. *Sacra Congr. Rit. in Vrbis B. Ignatij Loiola 27. Iulij* 1609. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 136. 1

B. Ignatij Loiola Officium pro loco Alpeytia Pampilonen. diœcesis conceditur ab *eadem Sacra Congregat. Rituum in Pampilonen. 7. Septembris* 1618. cuius meminit Aldan. *dict. lib.* 1. *titul.* 18. *de Sanctis num.* 137. 2

S. Ignatium Loiola canonizauit Gregorius XV. sed quia ipse morte præoccupatus canonizationis litteras desuper expedire non potuit, ideo illas edidit, & publicauit *Vrbanus VIII. constit.* 3. incip. *Rationi congruit 8. Id. Augusti* 1623. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 8. *cum seqq.* 3

De vita S. Ignatij Loiola Ioannes Petrus Maffæus, Paulus Bombinus, Petrus Ribadenera in vitis trium Generalium, & plures per me citati suprà *collect.* 169.

SVMMARIVM.

1 *Abbatissa sine dispensatione Apost. eligi non potest illa, quæ non fuerit legitima.*

2 *Beneficia ecclesiastica absque Canonica dispensatione illegitimi obtinere non possunt.*

3 *Equites S. Ioannis Hierosolym. non possunt esse illegitimi.*

4 *Clericorum in bonis patrimonialibus non succedunt illegitimi.*

5 *Parentum vitia & incontinentiam vt plurimum imitari solent illegitimi.*

6 *Cardinales creari nequeunt illegitimi etiam per subsequens matrimonium legitimati.*

7 *Valentiæ Regni beneficia illegitimis conferri nequeunt.*

8 *Relicta illegitimis deueniunt vti spolia ad Cameram Apost.*

9 *Religionem ingredi non possunt patre viuente illegitimi, quam ipse pater ante vel post natiuitatem professus est.*

10 *Canonicatum in Ecclesia in qua pater, non potest habere illegitimus ex Canonico, & deinde legitimatus per subsequens matrimonium.*

11 *Generalis in sua Religione eligi non potest Illegitimus Regularis sed ad instantiam patris legitimatus in infantia vigore facultatum dominorum de Campegiis.*

Illegitima. Illegitimus.

COLLECT. CCCCXV.

ILlegitima in Abbatissam eligi non potest absque dispensatione Apost. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Sarzanen.* 15. *Iulij* 1616. teste Sellio *in selectis* 1

Canonic.

Canonic.cap.21.n.71. Et *Sacra Cong.Conc.sub die 27. Aprilis* 1630. cuius meminit *de Iure eccles. vniuers. lib.1.cap.44.n.11.*

2 Illegitimi absque dispensatione Canonica, ad ecclesiastica beneficia, Officia, Dignitates, & Personatus sunt penitus inhabiles. *Gregorius XI. const.8.* incip. *Etsi à sacris 3. Idib. Nouembris* 1374. apud Laërt. Cherub. *tom.1.pag.*220. in nouiss.impr. de qua Ioan.Nouar. *in summa.Bullarum tit. de illegitimis inhabilibus.*

3 Illegitimi non admittuntur in Equites S. Ioannis Hierosolymitani. *Pius IV. constit.*9.§.54.incip. *Circumspecta Kalend. Iulij* 1560.apud Laërt.Cherub. *tom.2.pag.*13. de qua Ioan.Maria Nouar. *in lucerna Regular.verbo illegitimus n.3.*

4 Illegitimi non succedunt in bonis patrimonialibus clericorum tam mobilibus quàm immobilibus, & quicquid illis ab Ecclesiasticis relinquitur quocunque titulo, vendicatur Sedi Apost. aut successoribus beneficiorum. *Pius V. constit.*157. incip. *Qua Ordini Kalend. Februarij* 1571. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.2.pag.*325.aliàs *pag.*144.de cuius materia Ioan.Anton.Nouar. *in summa Bullarum tit. de illegitimis inhabilibus ad successionem clericorum.*

5 Illegitimi vt plurimum patentum vitia, & incontinentiam imitari solent. *Sixtus V.const.*71. incip. *Cum de omnibus 6.Kalend. Decembris* 1587.apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.2.pag.*610.& Scort.*in selectas summorum Pont.Constit.apit.*550. vbi prohibet illegitimos ex incestu, vel sacrilegio ad professionem Regularem admitti, aliosque illegitimos certo modo admitti permittit, sed non ad Ordinis dignitates. Sed *Gregorius XIV. constit.*3.incip.*Circumspecta, infra citanda* declarat illegitimos admitti posse, ita tamen vt ij illegitimi recipi possint, quorum tot sint merita vt natalium suppleant defectum, & eorum receptio Religioni profutura videatur; & sic Generalibus Ordinum dat facultatem dispensandi illegitimos eorum suffragantibus meritis, & non aliàs ad dignitates, iuxta eorum priuilegia.

6 Illegitimi etiam per subsequens Matrimonium legitimati, aut super defectu natalium dispensati, Cardinales creari nequeunt. *Sixtus V. constit.* 50. incip. *Postquam 3.Non.Decembris* 1586.apud Laert. Cherub.*in Bullario tom.2.pag.*560.aliàs *pag.*427.

7 Illegitimis beneficia Regni Valentiæ conferri nequeunt. *Sixtus V. constit.* 84. incip. *Cum celestis 21.Augusti* 1588.apud Laert. Cherub. *d.tom.2.pag.*639.aliàs *pag.*484.

8 Illegitimis relicta perueniunt vti spolia ad Cameram Apost. *Sixtus V. constit.* 100. incip. *In conferendis* §.15. *sub dat.*15. *Kalend. Februarij* 1590. apud Laërt. Cherub.*tom.2.pag.*670. aliàs *pag.* 509. in nouiss.impress.

9 Illegitimi non possunt patre viuente eam ingredi Religionem quam patet ante, vel post natiuitatem professus est.*Gregorius XIV.constit.*3.incip.*Circumspecta Idib. Martij* 1591. apud Laert.Cherub. *d. tom.2.pag.*687.aliàs *pag.*517.

10 Illegitimus ex Canonico,deinde legitimatus per subsequens matrimonium, non potest habere Canonicatum in Ecclesia,in qua pater. *Sacra Congreg. Conc. sub die 17.Augusti* 1626. quam refert Sellius *in selectis Canon.c.18.n.16.*

11 Illegitimus Regularis, sed ad instantiam patris legitimatus in infantia per legitimationem amplissimam vigore facultatum dominorum de Campegiis, non potest eligi Generalis in sua Religione. *Sacra Congr.Conc.sub die 12. Mart.*1629. cuius meminit Ioan.Maria Nouar. *in lucerna Regul.verbo illegitimus n.1.*

Illegitimus filius,vide *in verbo filius collect.*357.*à n.13.vsque ad n.24.*

Imago.

Collect. CCCCXVI.

1 Maginis in translatione ex vno loco Ecclesiæ ad alium locum eiusdem Ecclesiæ non habet locum *Concilij Trid. sess.21. de reform. cap.7. Sacra Congr. Conc. in Burgi sancti Donaiai 4. Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro Ecclesiast. decis. resol.12.n.15.*

2 Imagines sancti Augustini, & sancti Nicolai de Tolentino, ac aliorum sanctorum Ordinis sancti Augustini à Fratribus discalceatis impressæ, vel depictæ cum habitu, quo ipsi discalceati vtuntur, suspenduntur & abolentur.*Vrban. VIII. sua const.* incip. *Exponi nobis* 23.*Ianuarij* 1638.apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul.tom.3.in additam.fiue Coast.nouissima.pag.*546.

3 Imagines quorumuis hominum cum sanctitatis, vel martyrij fama defunctorum quatenus appendi, seu affigi debeant? Vide infra *in verbo Tabella, collect.*695.

Immemorialis consuetudo,vide infra in verbo *Consuetudo immemorialis collect.*222.

Immemorialis possessio, vide in verbo,*Possessio immemorialis collect.*587.

SVMMARIVM.

1 *Latrones publici, viarumque grassatores, depopulatores agrorum, assassinij, ac rei heresis seu læsæ maiestatis immunitate Ecclesiastica non gaudent.*

2 *Armis prohibitis ad Ecclesiam se recipientes, gaudent ecclesiastica immunitate.*

3 *Clerici, qui post delicta patrata ad Ecclesias confugiunt extra casus in Bulla Gregorij XIV. gaudeat ecclesiastica immunitate.*

4 *Debitores ad Ecclesiam confugientes gaudent ecclesiastica immunitate.*

5 *Capella priuatorum palatiorum non gaudent ecclesiastica immunitate.*

6 *Coloni, aut affictuarij, vel partiarij, bonorum ecclesiasticorum pro portione colonica gaudeat immunitate à collectis.*

7 *Clerici patrimonium gaudet immunitate ab omnibus exactionibus, & tributis secularibus.*

8 *Clericos inseruientes Ecclesiis non potest Ordinarius priuare immunitate à gabellis & aliis oneribus laicalibus.*

9 *Mater occidens filium infantem non gaudet immunitate.*

10 *Homicidium veneno committens non gaudet immunitate Ecclesiarum.*

11 *Abortum malis medicamentis mulier procurans non gaudet immunitate.*

12 *Strigia inferentes in Ecclesia gaudent priuilegio immunitatis.*

13 *Furans in Ecclesia gaudet Ecclesiarũ immunitate.*

14 *Capana Ecclesia an & quando gaudeat immunitate.*

Immuni

Immunitas.

Collect. CCCCXVII.

1 IMmunitas ecclesiastiea seroari præcipitur, excipiuntur tamen publici latrones, viarumque grassatores, qui itinera freqoentata, vel publicas stratas obsident, ac viatores ex insidiis aggrediuntor, vt depopulatores agrorum, homicidiaque in Ecclesiis, & cæmeteriis perpetrantes, & qui proditoriè aliquem occidunt, assassinij, seu hæresis, aut læsæ maiestatis rei. *Gregorius XIV. in saa constit.* 7. incip. *Cùm aliàs*, 9. *Kalend. Iunij* 1591. apud Laërtium Cerubin. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 964. de cuius materia Quaranta *in sum. Bullari; verbo reuerentia diuinorum Officiorum & Ecclesiarum*, Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 4. *n.* 55. Erasm. à Cochier. *de iurisdict. Ordin. in exemptos part.* 4. *q.* 65. Carol. Maranta *tom.* 2. *resp.* 36. *cum seqq.* Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.* 152. Ioan. Anton. Nouar. *in summ. Bullarum tit. de immun. Eccles.*

2 Immunitate ecclesiastica gaudent, qui cum armis prohibitis in Ecclesia se recipiunt. *S. Congr. Episc. & Regul. in Salernitana*, 30. *Septembris* 1616. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 28. *num.* 12.

3 Immunitate ecclesiastiea gaudere debent elerici, qui post delicta patrata ad Ecelesias confugiunt extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos, cùm in hoc casu Abbatis opinio communiter reprobata. *Eadem Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Tropien.* 24. *Ianu.* 1617. *& sub die* 17. *Augusti* 1618. testibus Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 3. *verbo Immunitas Ecclesiarum n.* 6. Diana *p.* 6. *tract.* 1. *res.* 26. *q.* 10. Carol. Maranta *tom.* 2. *resp.* 50. *n.* 6. vbi attestatur sic fuisse responsum Episcopo *Neocastren. de an.* 1618. & Episcopo Auersæ *de an.* 1633.

4 Immunitate ecclesiastica gaudet pro debito ciuili ad Ecclesiam confugiens. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Cotronen.* 21. *Iulij* 1617. *& in Beneuentana* 10. *Maij* 1619. *& in Senogallien.* 22. *Nouembris eiusdem anni*, quarum memini Lezana *d. tom.* 3. *verbo immunitas*, *n.* 16. Ego ipse *de iure eccles. vniu. lib.* 2. *c.* 3. *num.* 46.

5 Immunitate ecclesiastica non gaudent capellæ priuatorum palatiorum. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Marsicen.* 17. *Nouembr.* 1617. *& S. Congr. Immunitatis in Perusina extractionis* 9. *Decembr.* 1631. penes Lezanam *d. tom.* 3. *verbo Immunitas n.* 4. & illius memini *d. lib.* 2. *c.* 3. *n.* 68.

6 Immunitate à collectis tam Ordinariis quàm extraordinariis gaudent coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum ecclesiasticorum proportione colonica. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Oppiden.* 18. *Sept.* 1618. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Immunitas n.* 1.

7 Immunitate ab omnibus exactionibus, & tributis secularibus gaudet clerici patrimonium, ad cuius titulum quis fuit ordinatus. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Catacen.* 3. *Augusti* 1595. quam citat Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 28. *n.* 13.

8 Immunitate à gabellis & aliis oneribus laicalibus priuare non potest Ordinarius Clericos inseruientes Ecclesiis, sed eidem Clerici, nisi vt supra inseruiant, ac habitum & Tonsuram clericalem deferant, aut beneficium ecclesiasticum obtineant priuilegio fori non gaudent. *S. Cong. Episcop. & Regul. sub die* 14. *Ianuar.* 1631. quam adducit Bonfadio. *in thesauro eccl. dec. resol.* 18. *n.* 20.

Immunitate ecclesiastica non gaudet mater occidens filium infantem. *Sacra Congr Conc. sub die* 3. *Decembris* 1632. penes Lezanam *d. tom.* 3. *verbo immunitas n.* 12. per doctrinam Franc. Leon. *in thesauro fori eccles. p.* 1. *c.* 13. *n.* 25. 9

Immunitate ecclesiastica non gaudet, qui veneno committit homicidium. *Sacra Congr. Conc. sub die* 3. *Decembris* 1632. attestante Sellio *in s. lect. Canon. cap.* 32. *num.* 10. per doctrinam Alexand. *cons.* 145. *num.* 6. *lib.* 7. & Boër. *decis.* 109. *num.* 5. *vers. secundo in eo.* 10

Immunitate non gaudet mulier, quæ malis medicamentis procurat abortum. *Sacra Congregat. Concil. sub die* 3. *Decembris* 1632. referente Sellio *dict. cap.* 52. *num.* 12. per Farin. *de immunit. num.* 142. *ad fin.* 11

Immunitatis priuilegio gaudent inferentes strigia in Ecclesia. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. sub die* 16. *Nouembris* 1618. de qua memini *d. tract. de Iure eccles. lib.* 2. *cap.* 3. *n.* 132. 12

Immunitate ecclesiastica non gaudet furans in Ecclesia. *Sacra Congr. Immunitatis in Squillacen.* 18. *Martij* 1631. penes Lezanam *d. tom.* 5. *verbo immunitas eccles. n.* 11. *in fine.* 13

Immunitate gaudet atriga, siue capana Ecclesiæ ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodo inseruit pro seruitio Ecclesiæ. *Sacra Congr. Immunitatis, sub die* 7. *Decembris* 1632. apud Bonfadin. *dict. resol.* 18. *num.* 24. per Farin. *de immun. num.* 289. Decian. *in tract. crimin. lib.* 6. *cap.* 25. *numero* 12. & 15. 14

Vide in verbo *Clericus quoad immunitatem*, *collect.* 158.

Immemorialis possessio, vide in verbo *Possessio immemorialis*, *collect.* 187.

Impedimentum affinitatis, vide in verbo *Affinitatis impedimentum*, *collect.* 16.

Impedimentum cognationis spiritualis. Vide in verbo *Cognatio*, *collect.* 177.

Incestus.

Collect. CCCCXVIII.

INcestus crimen detestabile vltimo supplicio punitur in viro, qui scienter matrem & filiam, aut duas germanas inter se sorores carnaliter cognoscente, aut cum earum altera in locis ditionis S. R. E. se matrimonio coniugente: item in muliere peccante cum eo, cum quo scit matrem, aut filiam, aut sororem suam rem habuisse, & in muliere cum patre & filio, vel duobus fratribus scienter peccante: & in viro sciente eius patrem, aut filium, aut fratrem cum muliere peccasse, & tamen cum ea peccante. *Sixtus V. constit.* 54. incip. *Volentes de anno* 1587. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 570. aliàs *pag.* 413. in nouiss. impress. 1

Incestum committentes inter se contrahere Matrimonium postmodum prohibentur etiam habita dispensatione Apost. super consanguinitate, vel affinitate, nisi in ea copulæ carnalis præcedentis expressa fiat mentio, aliàs enim sobreptitia erit dicta dispensatio. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminerunt additio *ad Nauar. cons.* 9. *de consang. & affin. in nouis*, Quarant. *in summ. Bullari; verbo Matrimoniales dispensationes num.* 13. *vers. quibus expletis*, Nicol. Garc. *de benefic. p.* 8. *cap.* 3. *num.* 66. Rebell. *de obligat. Instit. part.* 2. *lib.* 4. *in declar.* *Sacra Congr. num.* 122. & 149. Marc. Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol.* 2

cap.

cap. 25.*num.*4. Sanch. *de matrim.lib.*8.*disput.* 25.*n.*7. Hurtado *eod.tract.disp.*36.*n.*22. Ego *ipse in vetis decisinis Canon.lib.* 2.*voto* 17.*n.*59.

Indiarum missiones, vide in verbo *Regulares quoad missiones Indiarum collect.*638.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Indulgentiis agentes.*
2 *Quaestuandi facultatem continentes Indulgentiae reuocantur.*
3 *Indulgentia ad quaestum publicari prohibentur.*
4 *Regularibus Indulgentiae plures conceduntur.*
5 *Coadiutor Episcopi non habet facultatem largiendi Indulgentias.*
6 *Indulgentia plenaria concessa in die festo non extenduntur per totam octauam, secus si non sunt plenaria.*
7 *Reliquiarum sacrarum in ostensione non solent concedi Indulgentiae.*
8 *Praepositus licet habeat vsum Mitrae, & Baculi non potest concedere Indulgentias post solemnem benedictionem datam.*
9 *Indulgentia aliqua concedi poterit illis, qui in Ecclesia, vbi oratur pro commemoratione Passionis Dominicae feria sexta interfuerint.*
10 *Indulgentia pro manibus adiutricibus Ecclesiae S. Mariae de Monteferrato ex gratia fuerunt concessa.*
11 *Cruciata Bulla non est necessaria ad consequendas Indulgentias Iubilaei.*

Indulgentia.

Collect. CCCCXIX.

1 DE Indulgentiis Isidorus Valteianus, Petrus Franciscus Zinus Ital. Antonius Rosellus *tom.*14.*tract. Doctor.fol.*147. Ludon. Bolognin. *ibidem fol.*141, Thomas de Vio Caietanus, Martinus Nauarrus, Cardin. Bellarminus, Antonius Cordubensis, Gaspar Scioppius, Isidorus Valseranus, Iacobus Nauelaotus, Ioannes Baptista Paulinous, Felinus Sandaeus de Indulgentia plenaria, Valentinus Laurentius *de Indulgentiis generalibus controuersia.* Iulius Lauorius *de Indulg. & Iubilaeo*, Boëtius Epon *de iure Iubilaei, & Indulg.* Ioan. Bondet. *in compendio errorum tit.*17. Petrus Crespet. *in sum. Catholica Fidei verbo Indulgentia*, Iodochus Loriehius *in thesauro nouo Theolog.* Ioannes de Fano *contra Lutherum*, Alphons. Aluarez Guerrero *in speculo Iuris Pontif. capit.*58. Corduba *de Indulgent.* Henriq. *in sum. lib.*7. *de Indulgent.* Franc. Leo *in thesauro fori Eccles.p.*1.*cap.*7. Suarez *tom.*4.*disp.*50. Zerol. *in praxi Episcop.p.*1.*verbo Indulgentia*, Laurent. de Portel. *in dubiis Regul. eod. verbo*, Petrus Soto *in lect. de Indulgent.* Balduinus Iunior *super opera controuers. Bellarmini p.*1.*lib.*6. *de Indulgent.* Aegid. de Coninch. *de Sacram. & censur.tom.* 2.*disp.*15. Vgolin. *de officio Episcopi cap.*14. Lezana *in summ.quaest. Regul.tom.*3. *verbo Indulgentia*, Torreblanca *de iure spirituali lib.*14.*cap.*13.*&* 14. Ego *de officio, & potest. Episcopi p.*3.*alleg.*88.

2 Indulgentias quibuscunque concessas facultatem quaestuandi continentes reuocauit *Pius V. constit.*30. incip. *Etsi* 6.*Id. February* 1567. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2.*pag.*214. alias *pag.*161. in nouiss. impress.

Indulgentias ad quaestum publicari prohibuit 3
*Pius V. constit.*99. incip. *Quam plenum* 4. *Non. Ianuary* 1570. apud Laert. Cherub. *tom.*2. *pag.* 304. aliàs *pag.*598.

Indulgentiae sequentes omnibus Regularibus 4
cuiuscunque Ordinis intra claustra vel extra cum licentia suorum Superiorum degentibus conceduntur: plenaria habitum suscipientibus verè poenitentibus confessis, & sacra Communione refectis, vel simili modo legitimè professionem emittentibus, vel in festo principali sui Ordinis Confessis, & sacra Communione refectis, vel Missam celebrantibus, & certo modo orantibus, vel in mortis articulo confessis, & Sacra Communione refectis, aut si non potuerint ore, vel corde nomen IESV deuotè inuocantibus, & aliae Indulgentiae antea à summis Pont. concessae reuocantur. *Paulus V. constit.*21. incip. *Romanus Pont. de anno* 1606. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*3.*pag.* 202. & apud Laurent. de Peyrinis *de privileg. Regul. ad const.*8. *Pauli V.* vbi eam refert & declarat.

Indulgentias largiendi facultatem non habet 5
coadiutor Archiepiscopi, & sic illae Archiepiscopi nomine, si quas Archiepiscopus concedere voluerit, sunt publicandae. *Sacra Cong. Rit. nomine Cardinalium Paleotti & Veronen. sub die* 31. *Ianuarij* 1561. *in resp. ad* 8.*dub.* testibus Prosp. de Augustino *in addit. ad Quarant. in sum. Bullary verbo Archiepisc. auctoritas auctor.*13.*n.*12.*in fine*, Pirasec. *in praxi Episcop.p.*1.*c.*1.*n.*10. Campsn. *in diuers. Iuris Canon. rub.*7.*cap.*6.*n.*107.

Indulgentiae plenariae concessae in die festo non 6
extenduntur per totam octauam, secus si non sunt plenariae; ita iussit Sanctissimus ad petitionem Monialium sancti Iosephi Ordinis Carmelitarum ciuitatis Hispalen. responderi *à Sacra Congr. Rit. in Hispalen.*6. *Martij* 1606. quam refert Sellius *in selectis Canon.c.*7.*n.*72.

Iodulgentiae non solent concedi in ostensione 7
sacrarum Reliquiarum. *Sacra Congr. Rit. in Perusina* 11. *Aprilis* 1606. quam citat Sellius *d.c.*7.*n.*73.

Indulgentias non potest concedere Praepositus 8
post solemnem benedictionem datam, licet habeat vsum Mitrae, & Baculi. *Sacra Congr. Rit. in Praten.* 4. *Martij* 1606. cuius meminit Sellius *d. cap.*7. *num.*74.

Indolgentiam aliquam illis, qui in Ecclesiis vbi 9
oratur pro commemoratione Passionis D.N. IESV Christi, feria sexta interfuerint, concedi posse censuit *Sacra Congr. Rit.*12. *Nouembris* 1614. referente Sellio *d.c.*7.*n.*75.

Iodulgentiae pro manibus adiutricibus Ecclesiae 10
S. Mariae de Monte Serrato concedi possunt ex gratia ad supplicationem Oratoris Regis Hispaniarum. *Sacra Congr. Conc. in Montis Serrati* 13. *Iulij* 1630. penes Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.*19.*n.*8.

Indulgentiis Iubilaei, quae à summis Pont. pro 11
tempore concedi consueuerunt, vt quis consequi valeat in Regnis Hispaniarum, non est necessarium Bullam Cruciatae ante, vel post suscipere. Ita ad instantiam Collectoris Portugaliae censuit *Sacra Congr. S.R.E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum praefecta sub die* 8. *Februarij* 1631. apud Bonfadin. *d. resol.*19.*n.*10.

Infirmus, Vide in verbo *Medicus collect.*467.

Inimicitias

Inimicitia.

COLLECT. CCCCXX.

1 INimicitiarum ex causa potest Canonieus vltra tres menses abesse si post obtentum Canonicatum inimicitiæ superuenerint. *Sacr. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p. 3. c. 2. n. 323.*

2 Inimicitiæ ex facto Principis temporalis ortæ sufficientes sunt pro tempore sex mensium vt Capitulum ad integras distributiones et assignandas cogi possit, ad effectum, vt interim curet Canonicus resignare, permutare, aut rationem aliquam inire, qua & sibi & suæ Ecclesiæ indemnitati consultũ sit. *S. Cong. Conc. 7. Sept.* 1616. cuius memini *de iure eccles. vniu. lib. 3. c. 18. n. 65.*

3 Inimicitiarum capitalium ex causa non licet Parochis abesse nisi ex licentia. *S. Congr. Episcop. & Regul. causis proposita*, & ipsamet declarauit. *in Boianen.* 15. *Febr.* 1619. quam refero *de officio, & potest. Parochi, c. 8. n. 32.*

SVMMARIVM.

1 *Regulares recurrentes ad officium SS. Inquisitionis, pro quocunque Fidei negotio non possunt per quinquennium à suis Superioribus molestari.*
2 *Ministros, officiales, & accusatores in causis SS. Inquisitionis verberans, siue scripturas, aliaue instrumenta comburentes quas pœnas incurrant.*
3 *Causa & negotia Sanctissima Inquisitionis gratis expedienda.*
4 *Secretarij, & Notarij pro scripturis, quas mittunt ad Vniuersalem Inquisitionem Rom. nihil exigere valent.*

Inquisitionis SS. Officium.

COLLECT. CCCCXXI.

1 INquisitionis SS. ad Officium recurrentes Regulares quorumuis Ordinum etiam Mendicantium pro quocunque Fidei negotio, vel in eo testimonium perhibentes veritatis, nequaquam à suis Superioribus per quinquennium continuum à die recursus, seu depositionis huiusmodi molestari, vel ex quacunque causa, seu excessibus prætensis & debitis propterea pœnis, seu pœnitentiis eisdem imponendis, possunt, nisi ipsi DD. Cardinales Inquisitores generales certiores facti fuerint, vel illis clarè notificatum, & ab ipsis Cardinalibus desuper responsum fuerint. *Pius V. in decreto* apud Laurent. de Franchis *in controuers. inter Episcop. & Regular. pag.* 131.

2 Inquisitionis sanctissimæ ministros, Officiales, accusatores, denunciatores, aut testes in causa Fidei quomodocunque productos, & euocatos occidens, verberans, eiiciens, vel perterrefaciens, seu bona quæuis dicti Officij, aut ministrorum expugnans, incendens, seu expilans, siue scripturas, aliaue instrumenta comburens; aut diripiens, in anathema, & pœnam criminis læsæ maiestatis ac alias incurrit. *Pius V. const.* 81. incip. *Si de protegendis de an.* 1579. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 4. pag.* 279. Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 106.

Inquisitionis sanctissimæ in causis, & negotiis 3
pro examine testium, seu principalium reorum, pro
sportulis sententiarum, pro quouis decreto, seu
actu, vel quacunque expeditione, nihil omninò
exigant, & recipiant etiam à sponte dantibus, Pa-
triarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, ac quiuis Ec-
clesiarum Prælati, seu inferiores Ordinarij, eo-
rumque Vicarij, & Officiales, sed gratis omnia ex-
pediant. Similiter in eisdem causis & negotiis eo- 4
rum secretarij, cancellarij, & notarij pro scripturis
processuum, informationum, seu repetitionis te-
stiom fisci, quas mittunt ad sanctam, & Vniuersalem
Inquisitionem Romanam, nihil penitus exigant,
sed gratis illa mittant. *Clemens Octauus in decreto in
generali Congr. S.R. & Vniuersalis Inquisitionis facto
nonis Ianuarij* 1601. quod refert Laurent. de Fran-
chis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 133.
cum seqq.

Inquisitionis sanctissimæ Congregatio, vide in verbo *Congregatio sanctissima Inquisitionis collecta* 210.

SVMMARIVM.

1 *Scripturas ad Officium SS. Inquisitionis spectantes exhiberi compellunt Inquisitores.*
2 *Prelatis suorum Ordinum obedire non tenentur Inquisitores Ordinum Prædicatorum & Minorum in concernentibus Officium SS. Inquisitionis.*
3 *Excommunicari, suspendi, vel interdici non possunt Inquisitores, & eorum Notarij à quolibet Officiali Sedis Apost. absque eiusdem Sedis expressa licentia.*
4 *Sententia Inquisitorum, executioni mandari debent à Magistratibus secularibus absque processuum reuisione.*
5 *Testium dicta contra hæreticos publicare non tenentur Inquisitores.*
6 *Notariatus in causis sanctæ Fidei ad Officium vnum vel plures eligere possunt Inquisitores.*
7 *Cardinales generales Inquisitores habent facultatem procedendi contra hæreticos etiam Episcopali, vel Cardinalitia dignitate præditos.*
8 *Hebræos punire, & contra eos procedere possunt Inquisitores in certis casibus hic numeratis.*
9 *Inquisitores nihil soluunt pro examine testium, aliisque actibus iudiciariis.*
10 *Officium Inquisitoris etiam maioris non excusat Episcopum à residentia in propria diœcesi.*
11 *Parochum à residentia non excusat Inquisitoris Officium.*
12 *Distributiones quotidianas an & quando percipere possint Inquisitores Præbendati.*
13 *Exempti subsunt in causis Fidei Inquisitoribus hæreticæ prauitatis.*
14 *Religiosos quomodolibet priuilegiatos comprehendunt Constitutiones Apost. in concernentibus Fidem Catholicam, & sanctæ Inquisitionis Officium.*
15 *Saracenos puniunt, contra eosque procedunt Inquisitores si ad Christi fidem conuersi ad Saracenorum sectam redierint.*
16 *Maleficos puniunt contra eosque procedunt Inquisitores.*
17 *Falsum in causis Fidei deponentes possunt Inquisitores Curiæ seculari tradere.*
18 *Christianos ad Iudæorum ritus transeuntes, & Iudæos conuersos ad illum redeuntes puniunt Inquisitores.*

19 *Hereticos iudicialiter confessos, & obstinatos etiam illorum diœcesanis irrequisitis puniunt Inquisitores.*

20 *Hereticos, eorúmque fautores, & negotio Inquisitionis se opponentes puniunt Inquisitores.*

21 *Prædicatores prædicantes, aut proponentes scandalosas propositiones, vel à Fide discrepantes puniunt Inquisitores.*

22 *Missam celebrantes nondum ad Presbyteratus Ordinem promoti puniunt Inquisitores.*

23 *Astrologi iudiciarij subsunt Inquisitoribus.*

24 *Astrologi, qui de statu Reip. Christianæ, vel Sedis Apost. seu vita Rom. Pont. aut eius consanguineorum iudicia faciunt, Inquisitoribus subsunt.*

25 *Sacerdotes, qui mulieres pœnitentes in actu Confessionis ad actus inhonestos sollicitant subsunt Inquisitoribus.*

26 *Asserentes Beatissimam Virginem fuisse conceptam in peccato originali subsunt Inquisitorum iurisdictioni.*

27 *Malefici, & sortilegi cum diabolo pactum facientes, à Fidéque apostatando alios lædentes subsunt Inquisitoribus.*

Inquisitores contra hæreticam prauitatem.

COLLECT. CCCCXXII.

1 INquisitores compellunt quoscunque ad sibi exhibendum scripturas ad Officium sanctæ Inquisitionis spectantes. *Alexander IV. constit.* 18. incip. *Cupientes 4. Non. Mart.* 1259. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 92. aliàs *pag.* 117.

2 Inquisitores Ordinum Fratrum Prædicatorum, & Minorum non tenentur obedire Prælatis suorum Ordinum in concernentibus Officium sanctæ Inquisitionis *Alexander IV. constit.* 23. incip. *Catholica 3. Id. Decembr.* 1260. apud Laërt. Cher. *in Bull. tom.* 1. *pag.* 94. aliàs *pag.* 118. in nouiss. impress.

3 Inquisitores, & eorum Notarij à quolibet Officiali Sedis Apost. absque dictæ Sedis expressa licentia excommunicari, suspendi, vel interdici non possunt. *Vrbanus IV. const.* 4. incip. *Ne inquisitionis 2. Non. Augusti* 1262. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 99 aliàs *pag.* 1[illegible]. in nouiss. impress.

4 Inquisitorum sententiæ contra hæreticos promulgatæ à Magistratibus secularibus executioni demandari debent absque processuum reuisione. *Innoc. VIII. const.* 10. incip. *Dilectus* 30. *Sept.* 1486. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 381. *Leo X. const.* 43. incip. *Honestis* 15. *Februar.* 1521. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 543. de cuius materia Scortia *in select. summor. Pont. Const. epit.* 58.

5 Inquisitores non tenentur publicari dicta testium contra hæreticos &c. examinatorum, vel rationes reddere de processibus alteri quam Romano Pont. aut Inquisitoribus almæ Vrbis. *Pius IV. const.* 40. incip. *Cùm sicut* 1. *Nouembr.* 1561. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 54. aliàs *pag.* 40.

6 Inquisitoribus omnibus datur facultas vnum, vel plures etiam clericos seculares, vel quorumuis Ordinum Regulares in causis sanctæ Fidei, & Inquisitionis in Notarios eligendi, & ad officium Notariatus causarum huiusmodi deputandi. *Pius IV. const.* 36. incip. *Pastoralis*, apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 51.

7 Inquisitoribus generalibus S.R.E. Cardinalibus contra hæreticam prauitatem in vrbe residentibus datur facultas contra quoscunque etiam Episcopali, aut alia quacunque etiam Cardinalatus auctoritate præditos hæreticos procedendi. *Pius IV. const.* 67. incip. *Romanus*, apud Laërt. Cherub. *dict. tom.* 2. *pag.* 96.

Inquisitores liberè contra Hebræos procedere 8
possunt in sequentibus casibus. Si negauerint quæ circa Fidem communia sunt cum Christianis. Si dæmones inuocauerint, aut eis immolauerint. Si quem Christianum hæc docuerint, vel ad ea perduxerint. Si hæreticas blasphemias dixerint. Si Christianum à Fide deuiauerint. Si infideles ad Fidem Christi transire impedierint. Si hæreticum scienter receptauerint. Si libros hæreticos, vel Thalmudicos, aut alios Iudaicos quomodolibet damnatos tenuerint. Si Hostiam salutarem, aut Crucem, & similia, vel Christianos deriserint. Si nutrices Christianas retinuerint, vel easdem ab hac die, qua Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, lac in latrinas effundere coëgerint, *Gregorius XIII. constitut.* 70. incip. *Antiqua Iudæorum de anno* 1581. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pagin.* 42. & de illius materia Scortia *in selectis summorum Pont. Constitut. epit.* 132. Vide *Constit.* 10. *Clementis VIII.* incipien. *Cùm Hebræorum malitia de anno* 1593. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 25.

Inquisitores nihil soluunt pro examine testium, 9
aliisque actibus iudiciariis. *Clemens VIII. constitut.* 76. incipien. *Sanctissimus Non. Ianuarij* 1601. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 113. aliàs *pag.* 82. in nouiss. impress.

Inquisitoris etiam maioris Officium non excu- 10
sat Episcopum à residentia in propria diœcesi. *S. Cong. Conc.* teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 43. *n.* 164. Et etiam non excusat Parochum à residentia, 11
eadem *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 41. quem cum aliis refero *de officio, & potest. Parochi c.* 8. *n.* 26. Diana *moral. resol. part.* 4. *tract.* 8. *resol.* 71.

Inquisitoribus minimè ius est percipiendi distri- 12
butiones quotidianas Canonicatuum, Dignitatum, aut aliorum beneficiorum eo tempore, quo beneficiis prædictis non inseruiunt: nisi specialibus priuilegiis, aut indultis Apost. Inquisitoribus huiusmodi, seu aliis sancti Officij ministris fuerit concessum, vt quotidianas distributiones quantumuis absentes lucrentur *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 1. *n.* 256. Armend. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *l.* 6. *de Visitat. n.* 75. quos refero *in tract. de Canon. & Dignitat. cap.* 24. *n.* 2. vbi dixi ex Apostolicis priuilegiis hoc iam illis concedi.

Inquisitores contra quoscunque etiam exemptos 13
in causis Fidei procedere possunt. *Alexand. IV. constit.* 22. incip. *Ne commissa Idib. Octobr.* 1260. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1 *pag.* 93. *Pius IV. constit.* 51. incip. *Pastoris* 1. *Aprilis* 1562. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 66. *Paulus V. const.* 16. incip. *Romanus Kalend. Septembris* 1606. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 210. vbi reuocat facultates Superioribus quorumcunque Ordinum concessas cognoscendi causas suorum subditorum ad Officium sanctæ Inquisitionis quomodolibet pertinentes, refert etiam Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 112. Vnde Constitutiones Apostolicæ in 14
concernentibus Fidem Catholicam, & sanctæ Inquisitionis Officium hactenus editæ, & in posterum edendæ comprehendunt omnes Regulares quomodolibet priuilegiatos, nisi illi in edendis, specialiter excipiantur. *Vrbanus VIII. const.* sua incip. *Cùm sicut* 5. *Nouembr.* 1631. apud Ang. Mariam Cherub.

Cherub. *in appendice tom.4. pag.17.* cuios meminie Lezana *in sum.q.Regul.verbo accusare n.7.*

15 Inquisitores procedunt contra Saracenos, qui ad Christi Fidem conuersi ad Saracenorum sectam redierunt. *Greger.II.const.*2.incip. *Admodum* 5.*Non. Augusti* 1372.apud Laërt.Cherob.*in Bullario tom.*1. *pag.*210.

16 Inquisitores contra maleficos procedont. *Innoc. VIII.const.*2.incip. *Summis* 9. *Decembris* 1484.apud Laërt. Cherub. *d.tom.*1.*pag.*381. aliàs *pag.*330. io nouiss. impress.

17 Inquisitores procedunt contra testes falsum io causis Fidei deponentes, eosqoe Curiæ seculari tradere possunt. *Leo X.const.*29. incip. *Intelleximus* 14. *Decembr.*1518. apud Laërt. Cherub. *d. tom.*1. *pag.* 521.aliàs *pag.*440.in nouiss.impress.

18 Inquisitores procedunt contra Christianos ad Iudæorum ritus transeontes, & Iudæos conuersos ad illum redeuntes. *Nicolaus IV.const.*1.incip. *Turbato Non.Septemb.*1288. apud Laërt.Cherub.*d.tom.* 1.*pagin.*126.aliàs *pagin.*148. Diana *moral.resol.p.*4. *tract.*7.

19 Inquisitores procedunt contra hæreticos iudicialiter confessos & obstinatos etiam illorum diœcesanis irrequisitis. *Alexander IV. constitut.* 9. incip. *Ad capiendum*, 5.*Id.Ianu.* 1256. apud Laërt. Cherub. *d.tom.*1.*pag.*87. aliàs *pag.*113. io oouiss. impress.

20 Inquisitores procedunt contra hæreticos, eorumque fautores, & negotio inquisitionis se opponentes. *Innocent.IV.const.*16.incip. *Quia* 15. *Kalend. April.*1254. apud Laërt.Cherub. *d.tom.*1.78. aliàs *pag.*105.in nouiss.impress.

21 Inquisitores procedunt contra Prædicatores prædicantes, aut proponentes scandalosas propositiones, vel à Fide discrepantes, *Paulus III.const.*30.iocip.*in Apostolici*, 14.*Ianu.*1542.apud Laërt.Cherub. *d.tom.*1.*p.*659.aliàs *pag.*543.

22 Inquisitores procedunt contra eos, qui ad Presbyteratus ordinem non promoti Missas celebrant, vel ecclesiastica Sacramenta ministrant. *Gregorius XIII.constit.*21.incip. *Officij* 9.*Augusti* 1575. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*2. *pag.*387. *Clemens VIII.constit.*81.incip. *Etsi aliàs* 1.*Decembris* 1601. apud Laërt.Cherub. *tom.*3.*pag.*128.aliàs *pag.*95.in nouiss. impress. & Laurent.de Peyrinis *ad constit.*9. *Pauli V.n.*21. & apud Quarant. *in sum.Bullar.verbo Ordo,pag.*387.& de ea meminerunt Moora *de incantat. & ensalmis opusc.*1.*sect.*3.*c.*3.*n.*9. Sanctarel. *de haresi cap.*42.*dub. vnico num.*5. Souza *in opusc.de solicitant.tract.*1.*c.*9. Diana *moral.resol.p.*4.*tract.*7.*res.* 11.*&* 12.*Vrbanus Octauus const.*79.incip. *Apostolatus* 23.*Martij* 1628.

23 Inquisitores procedunt contra Astrologos iudiciarios. *Sixtus V.const.*17.incip. *Cali & terra creator, Non.Iannar.*1585. apud Laërt.Cherub. *tom.*2.*pag.* 510.aliàs *pag.*358. in nouiss. impress. & apud Laurent.de Peyrinis *de priuileg.regul.ad const.*9.*Pauli V. n.*13.& de ea Antonin.Diana *moral. res.p.*4.*tract.*8. *resol.*107.*& resol.*122.*& resol.*17.*tract.*7. Vide supra verbo *Astrologia collect.*48.

24 Inquisitores procedunt contra eosdem Astrologos, qui de statu Reip. Christianæ, vel Sedis Apost. seu Vita Romani Pont. aut eius consanguineorum indicia facere, necnon cootra eos, qui illos desuper consulere præsumpserint com innouatione dictæ Constitutionis Sixti V. *Vrbanus VIII.constit.*incip. *Inscrutabilis Kalend. Aprilis* 1631. de qua suprà *d. collect.* 48.*n.*6.

25 Ioquisitores procedunt contra Sacerdotes qui mulieres pœnitentes in actu confessionis ad actus inhonestos sollicitant. *Pius IV.const.*31.iocip. *Cùm sicut* 16.*April.*1561.apud Laërt.Cherub. *in Bullar. tom.*1.*pag.*46.*Gregorius XV.const.sua* incip *Vniuersi* 30.*Augusti* 1622.qoas refero ego ipse *de officio,& potest. Episc.p.*3.*alleg.*105.*sub n.*60. & infrà latè *in verbo solicitat.collect.*675.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Inquisitores procedunt contra omnes etiam Re- 16
gulares audentes in publicis concionibus, lectioni-
bus, conclusionibus, & aliis quibuscuoque actibus
publicis asserere quod beatissima Virgo fuerit con-
cepta cum peccato originali. *S. Cong. S. R. & vni-
uersalis Inquisitionis in Palatio Apost.coram Paul.V.
sub die* 31. *Augusti* 1617. quod postea ad audentes
asserere idem in sermonibus & scriptis priuatis ex-
tendit *Eadem S. Congr. coram Gregorio XV. sub die*
24. *Maij* 1622. quarum memini *de officio, & potest.
Episcop.p.*3.*alleg.*105.*num.*58.& suprà verbo *Conce-
ptio B.Virginis, collect.*194.

Inquisitores procedunt contra maleficos, & sor- 17
tilegos cum diabolo pactum facientes, à Fidéque
apostatando alios lædentes. *Gregorius XV.const.*46.
incip. *Omnipotens Dei*, 20. *Mart.*1623. cuius me-
minit Diana *moral.res.p.*4.*tract.*7.*res.*10.

Inquisitus.

Collect. CCCCXXIII.

INquisitus à Curia Episcopali si aufugiat à carce- 1
ribus habens recursum ad Metropolitanum, à quo
obtinuit præceptum pro transmissione actorum, &
ob non transmissionem io termino præfixo à Sacra
Congr.Conc.obtinuit declarari non esse molestandum, Episcopus adhuc non prohibetur ad vlteriora procedere, & sic est significandum Archiepiscopo vt causam & personam Episcopo remittat. *S.Cong. Conc. in Hipporegien.*4. *Decembris* 1632. cuius meminit Aldan. *in comp. Can.resol.lib.*2.*tit.*25.*n.*16.

Insignia.

Collect. CCCCXXIV.

INsignia concedere Canonicis Ecclesiæ Cathe- 1
dralis, vel concessa mutare oon potest Episcopus inconsulta Sede Apost. *S.Cong.Rit.in Hydruntina* 2.*Septembris* 1612. cuius memini *in tract.de Canonicis & Dignit.c.*1.*n.*17.

Insignia Archipresbyteri non debent apponi in 2
valuis Ecclesiæ cùm in festiuitatibus ornantur, nisi sit consuetudo immemorialis. *S.Cong. Rit.in Perusina* 23. *Mart.*1602. quam refert Sellius *in selectis Canon.c.*29.*n.*48.

Insignia noua præter solitum in processionibus 3
deferre non licet. *S.Cong. Rit.in Adrien.*21.*August.* 1604.penes Sell.*d.c.*29.*n.*50.

Instigator.

Collect. CCCCXXV.

INstigator volens prosequi causam suæ appella- 1
tionis debet præstare cautionem de reficiendis expensis cuiuslibet instantiæ. *Paulus V.const.*71 §. 17. incip. *Vniuersi de ann.*1611. apud Laërt. Cher. *in Bull.tom.*3.*pag.*264.aliàs *pag.*198. in oouiss.impr.

a Instigator qui falsa narrauit, condemnatur in expensis. *Sacra Cong. Rituum in Saonen.* 21. *Augusti* 1604. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 46. *num.* 81.

Institutio.

Collect. CCCCXXVI.

1 INstitutio ad Parochiales Ecclesias, quæ intis patronatus ecclesiastici sint, vbi facienda erit à Papa quia fortasse in mensibus reseruatis vacauerunt, ius eligendi digniorem ad solum Episcopum pertinet, qui transmittere debet attestationem examinis facti & concursus, quot in eo approbati, & quem ex approbatis vti digniorem, cui Sanctitas sua gratiam faciat nominari. *S. Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 2. *n.* 273. Modern. Hisp. *de Regia protect. tom.* 1. *p.* 3. *c.* 9. *n.* 99.

a Institutio si legitimè pertinet ad inferiorem, itavt non dependeat ab aliquo iurepatronatus, quod per Concilium sublatum est c. 9. sess. 25. de reform. præsentatio soli Episcopo facienda est ad effectum examinis dumtaxat, non attenta quacunque consuetudine immemoriali in contrarium. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 3. *num.* 19.

3 Institutiones Archidiaconis, & aliis inferioribus ex immemoriali competentes non sunt per Concilium sublatæ. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 9. *c.* 3. *n.* 19. *ad* 1.

Interdictum.

Collect. CCCCXXVII.

INterdicto in ciuitate supposita non possunt Regulares in vim priuilegiorum ante Concil. Trid. concessorum in diebus Sanctorum suorum Ordinum, & aliquot aliis diuina Officia celebrare alta voce, ianuis apertis pulsatis campanis, & interdictis admissis. *Sacra Cong. Conc.* apud Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo interdictum*, Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 16. *quæst.* 4. met ipsum *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 105. *n.* 4. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo interdictum quoad Regulares num.* 29.

Interessentia.

Collect. CCCCXXVIII.

1 INteressentia de qua in *cap.* 12. *sess.* 24. *de reform.* debet esse in omnibus diebus & horis, Officiis diuinis interessendo, & inseruiendo, præterquam in tribus mensibus singulorum annorum, nisi Ecclesiæ Constitutiones longius seruitij tempus requirant. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 325. *in* 1. *declarat.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia rub. an Canonici &c. n.* 47.

2 Interessentia ita debet esse in choro à Canonicis ibi existentibus vt nullus inde etiam Officio expleto egredi valeat, vel audeat antequam finis signum per Archidiaconum detur; neque etiam ex illis in choro existentibus sub quouis prætextu exinde exire valeant plures quàm duo pro qualibet vice, & in ingressu & regressu Archidiacono reuerentiam exhibeant, eorum egressus causam notam facientes vt in pleno Capitulo an sit iusta, vel ne discuti valeat, & contra faciens punctetur. Dum diuina Officia celebrantur nemo extra chorum cum cotta, vel sine permanere nec in choro actus à diuinorum Officiorum recitatione differentes, vt puta scripturas legere, scribere, aut aliud id generis genere valeat, alioquin tanquam absens punctetur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Theatina* 18. *April.* 1617. quem refero *in tract. de Canonic. & Dignitat. cap.* 34. *num.* 17.

SVMMARIVM.

1 *Interstitia non sunt mathematicè computanda, sed ecclesiasticè.*
2 *Capitulum Sede vacante, seu eius Vicarius vbi potest concedere licentiam Ordinando, poterit cum eo dispensare in interstitiis.*
3 *Episcopus qui Ordinat familiarem suum triennalem sibi non subditum, non potest cum eo in interstitiis dispensare.*
4 *Dispensare in interstitiis cum Regularibus spectat ad Episcopum Ordinantem, non verò ad Prælatum Regularem.*
5 *Ordines minores & sacros interstitiis etiam non seruatis possunt suscipere Fratres S. Augustini discalceati Hispaniarum in Occidentalibus Indiis degentes à quocunque Catholico Antistite.*
6 *Episcopus Ordinator cum non diœcesano dispensare in interstitiis non potest nisi in dimissorius hoc illi concedatur.*

Interstitia.

Collect. CCCCXXIX.

INterstitia non sunt mathematicè computanda, sed ecclesiasticè, & iuxta ritum Ecclesiæ. Videlicet ab vna Quadragesima, ad aliam, à Penthecostes ad Penthecostem, quamuis inter primam, & secundam Penthecostes festiuitatem nondum sint elapsi duodecim menses. *S. Cong. Conc.* teste Prosp. de Augustino *in addit. ad Quarant. in sum. Bullarij verbo Ordo prope fin. pag.* 502. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 18. *n.* 2. 1

Interstitia remittendi facultas concessa Episcopo ex causis comprehensis *sess.* 23. *de reform. c.* 11. & 13. transit in Capitulum, seu eius Vicarium Sede vacante, quando tamen ex decretis eiusdem Concilij potest concedere licentiam ordinando. *S. Congr. Conc.* referentibus Quarant. *in sum. Bullarij verb. Capitulum Sede vac. quæst.* 10. *vers. & refertur*, Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 57. Marta *de iurisdict. p.* 2. *c.* 9. *num.* 13. met ipso *de offic. & potest. Episc. p.* 2. *alleg.* 18. *n.* 6. me citato Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 3. *verbo interstitia num.* 2. 2

Interstitia remittendi facultatem non habet Episcopus, qui ordinare potest familiarem suum triennalem, aliàs sibi non subditum, conferendo ei statim beneficium. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 5. *n.* 89. Armend. *d. l.* 7. *de Episcop. n.* 48. Galet. *in margarita casuum Conscientiæ, verbo Ordo pag.* 194. *col.* 1. quos cum aliis refero *dict. c.* 2. *alleg.* 5. *num.* 15. 3

Inter

4 Interstitiis dispensare cum Regularibus spectat ad Episcopum ordinantem, non verò ad Prælatum Regularem, nisi exorando Episcopum vt id faciat. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminerunt Henriq *in sum. lib.* 10. *cap.* 13. §. 4. *in commento litt. l*, Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1. *cap.* 1. *num.* 50. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 2. *q.* 22. Laurent. de Franch. *de controuers. inter Episcop. & Regulares pag.* 5. *vers. ad secundum*, Lezana *d. tom.* 3. *verbo Interstitia, num.* 1. Ego *d. part.* 2. *alleg.* 18. *n.* 10. quorum plures ex declaratione eiusdem sacræ Congr. addunt Dominos Episcopos debere se conformare cum supplicatione Superiorum Regularium quoad hoc, cum ipsi sciant vtilitatem, vel necessitatem suorum monasteriorum.

5 Interstitiis etiam non seruatis minores, & sacros Ordines suscipere possunt Fratres S. Augustini Discalceati Hispaniarum in Philippinis, & Occidentalibus Indiis degentes à quouis Catholico Episcopo communionem Sedis Apost. habente. *Vrbanus VIII. const.* 18. *alias* 128. incip. *Cum sicut* 9. *Iuly* 1633. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *in appendice pag.* 32.

6 Interstitiis dispensare non potest Episcopus ordinator cum non diœcesano, nisi in dimissoriis hoc illi concedatur. *S. Cong. Conc.* penes Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1. *c.* 1. *num.* 11. quem refero *d. alleg.* 18. *num.* 9.

SVMMARIVM.

1 *Processione sanctissimi Sacramenti deferri possunt interstitia accensa tam à laicis quàm à clericis.*

2 *Quarta funeralis Parocho non debetur ex interstitiis seu cæteris Confraternitatum secularium funera associantium.*

3 *Interstitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera quomodo diuidenda cum aliis Ecclesiis, in quibus sepeliuntur, & proprio Parocho?*

Interstitia.

Collect. CCCCXXX.

1 Interstitia accensa deferri possunt tam à laicis quàm à clericis in processione sanctissimi Sacramenti. *Sacr. Cong. Rit. in Andrien.* 12. *April.* 1603. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 29. *n.* 2.

2 Interstitiorum seu cæterorum Confraternitatum secularium funera associantium quarta funeralis Parocho non debetur. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Firmana* 5. *Martij* 1616. teste Aldan. *dict. tit.* 29. *num.* 5.

3 Interstitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuscunque priuatis Ecclesiis diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos Parochos & ministros aliarum Ecclesiarum quarumcunque, etiam Regularium, & Nationalium, in quibus sepeliuntur; ac propterea quando huiusmodi interstitia, seu cerei, & candelæ in præfatis Ecclesiis pro celebrandis diuinis Officiis præfectorum corpore accenduntur, finito Officio extinguenda, & cuique medietas consignanda est. *Congregatio RR. DD. Præfectorum Vrbis, S. D. N. Vrbano VIII.* approbante *sub die* 21. *Mart.* 1629. quam citat Aldan. *d. tit.* 29. *n.* 7.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

S. Ioachimus.

Collect. CCCCXXXI.

Sancti Ioachimi parentis Beatissimæ Virginis festiuitatis institutio sub duplici officio die Martij quotannis celebrandæ, & in Breuiario, Missali, & Kalendariis impostèrum imprimendis describendæ. *Gregor. XV. const.* 39. incip. *Apostolatus officium die* 2. *Decembris* 1622. de qua Gauant. *in rub. Breu. sect.* 7. *c.* 5. *n.* 20. 1

Beati Ioachimi Senensis officium, vt à tota Religione Ordinis Seruorum recitari possit de communi vnius Confess. non Pont. cum propriis lectionibus de vita approbatis, atque vt eius nomen in noua Martyrologij impressione ponatur, concessit. *S. Cong. Rit. in Senen. & Foroliuien.* 21. *Mart.* 1609. quam refert Aldan. *in comp. Canon. resol. lib.* 1 *tit.* 18. *de Sanctis n.* 138. 2

S. Ioannes.

Collect. CCCCXXXII.

Sancti Ioannis Baptistæ vigilia si incidat in diem solemnitatis corporis Christi, anticipandum ieiunium die præcedenti ac abstinentur à carnibus in dicto festo solemnitatis Corporis Christi, vt factum fuit de anno 1639. *Sacr. Cong. Rit. sub die* 24. *Sept.* 1638. *Vrbanus VIII. in sua const.* incip. *Cum euenire* 13. *Octobr.* 1638. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine pag.* 550. secundum nouissimam impressam Placentinam. 1

B. Ioannis Sahagun Missam, & Officium pro ciuitate Salamantina concessit *Sacr. Cong. Rit. in Salamantina* 24. *Augusti* 1600. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de sanctis num.* 139. 2

B. Ioannis à S. Facundo Officium diuinum, & Missam celebrare possunt vbique terrarum Fratres Eremitæ sancti Augustini. *Clemens VIII. const.* 7. incip. *Beatorum* 15. *Octobr.* 1603. apud Empol. *in Bull. Augustiniano pag.* 83. & de procedendo ad vlteriora in eius canonizatione decretum euulgauit. *S. Cong. Rit. in Salamantina* 10. *Decembr.* 1619. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 140. 3

B. Ioannis de Capistrano Ordinis Minorum de Obseruantia Officium sub ritu duplici de communi Confessoris non Pont. die 23. Octobris recitari posse ab omnibus tam Fratribus quàm Monialibus dicti Ordinis, & Missam per quoscunque etiam seculares in Ecclesiis Fratrum sancti Francisci celebrari concessit. *S. Congr. Rit. sub die* 19. *Iuly* 1622. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 141. 4

Ioannes de Deo Lusitanus beatus denunciatur, & conceditur vt de eodem ab omnibus Congregationis suæ Regularibus vbique existentibus quotannis die eius obitus 8. Martij possit Officium, & Missa celebrari de communi Confessoris non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani: & quod Missam etiam per alios Regulares, & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes: in ciuitate verò Granaten. nempè in Ecclesia, vbi eius sacrum Corpus requiescit, & in oppido nuncupato, Montemoro 5

nouo in Luſitania, vbi natus eſt in omnibus Eccleſiis tam ſecularium quam Regularium clericorum Officium & Miſſa ritu duplici minori recitari, & celebrari poſſit. *Sacra Cong. Rit. ſub die 21. Septembr.* 1630. cuius meminit Aldan. *dict. tit. 18. de Sanctis num. 142.*

S. Ioſephus.

Collect. CCCCXXXIII.

1 SAncti Ioſephi dies feſtus ſub obſeruantia, & præcepto comprehendi, cunctóſque Chriſti fideles vbique terrarum ab omni opere ſeruili eo die abſtinere, & ceſſare debere cenſuit. *S. Congr. Rit. ſub die 8. May* 1621. penes Gauant. *in rub. Breu. ſect. 7. c. 4. n. 19. & in Angren. 15. Decembris* 1632. quarum meminit Bonfadin. *in theſauro eccleſiaſt. deciſ. reſol. 29. n. 15.* De Sancto Ioſepho Sponſo Mariæ Virginis S. Bernardinus *tom. 3.* Hieronymus Gratianus Hiſp. Ioannes de Auila etiam Hiſp. & Italicè per Franciſcum Soto, Iſidorus de Iſolanis, Laurentius Maſſela *de B. Virgine lib. 2.*

Irregularitas.

Collect. CCCCXXXIV.

1 IRregularitatem non incurrit is, qui omni diligentia vt præcaueret adhibita, dum operam rei licitæ daret, ſolo caſu fortuito homicidium commiſit. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 11. num. 53. in 1. & 2. declar.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de irregular. num. 6. & 7.* addentes *Concilium Tridentinum, ſeſſ. 14. cap. 7. de reformat.* loqui de eo, qui fuit in aliqua culpa & indigebat diſpenſatione.

2 Irregularitatem non incurrit mandans aliquem baculo verberari eo expreſſo ne occideretur, ſi mandatarius armis percuſſerit, & occiderit. *S. Cong. Conc. ſub die 2. Septembr.* 1604. quam refert Sellius *in ſelectis Canon. cap. 49. n. 18.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Iubilæo agentes.*
2 *Religioſis non licet contra Religionem confiteri etiam Vigore priuilegij concedentis facultatem vt tam ſeculares quam Regulares poſſint quemcunque idoneum Confeſſorem eligere.*
3 *Cruciatæ ſanctæ Bulla vt quis in Regnis Hiſpaniæ Iubilæi Indulgentias conſequi valeat.*
4 *Facultas data in Iubilæis vt pœnitentes poſſint eligere quemlibet Confeſſorem ex approbatis ab Ordinario, intelligenda de Ordinario loci.*

Iubilæum.

Collect. CCCCXXXV.

1 DE Iubilæo Angelus Rentinus, & Cæſar Bottonus Ital. Petrus Franciſcus Zynus etiam Italic. Sebaſtianus Fabrinus, Martinus Nauarrus, Hieronymus Gratianus, Ioannes Baptiſta Paulinus, Thomas Zerola, Rutilius Benzonius, Andræas Victorellus Antonius Sanctarellus, Boëtius Epo *de Iubilæi iure*, Iodochus Lorichius *in theſauro nouo Theolog.* Petrus Creſpetius *in ſumma Cathol. Fidei verbo Iubilæum*, Gaſpar. Scioppius *in annot. ad Iubilæi indictionis Bullam Clement. VIII.* Decius Caracciolus *in Iubilæi anno conuocatio ad Vrbem*, Alphonſus Leo *de Iubilæo*, Angel. Boſſius *de ſuſpenſione Indulgentiarum tempore Iubilæi*, Lezana *in ſum. q. Regul. tom. 3. verbo Iubilæum.*

Iubilæum licet concedatur cum facultate vt tam ſeculares quàm Regulares poſſint quemcunque idoneum Confeſſorem eligere, non per hoc licebit Religioſis extra Religionem confiteri. *Clemens VIII. conſt. ſua* incip. *Rom. 23. Non.* 1599. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Iubilæum.* 2

Iubilæi Indulgentias, quæ à Summis Pont. pro tempore concedi conſueuerunt, vt quis conſequi valeat in Regnis Hiſpaniarum, non eſt neceſſarium Bullam Cruciatæ ante vel poſt ſuſcipere; ita ad inſtantiam Collectoris Portugaliæ cenſuit S. Congr. S.R.E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum præfecta, S.D.N. Vrbano VIII. approbante *ſub die 8. Februar.* 1631. penes Lezanam *in ſum. q. Regul. tom. 3. verbo Bulla Cruciatæ n. 41. in fine.* 3

Iubilæis dum datur facultas vt pœnitentes poſſint eligere quemlibet Confeſſorem ex approbatis ab Ordinario, illa eſt intelligenda de Ordinario loci. *S. Cong. Conc. in Liman. 29. Ianuar.* 1633. apud Lezanam *d. tom. 3. verbo Iubilæum n. 16. in princ.* Licet oppoſitum colligatur ex alia aſſerta declaratione, quam referunt Suarez *tom. 4. de Pœnit. diſp. 28. ſect. 6.* Laurent. de Portel. *in dub. Regul. verbo Confeſſoris approbatio in addit. n. 4.* 4

Iudæus vide in verbo *Hebræus collect.* 405.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia impetrare non poſſunt Iudices qui eorum priuationis ſententiam ferunt, nec illorum propinqui, ſeu familiares.*
2 *Declaratio in crimine aſſaſſinij contra perſonas eccleſiaſticas ſpectat ad Iudicem eccleſiaſticum.*
3 *Actionem iniuriarum nolens dimittere proximo ſuo non eſt arcendus ab Eccleſia.*
4 *Locum in choro habere non debent Iudices eccleſiaſtici niſi ſint Vicarij generales.*
5 *Concubinarios laicos aliqua pœna pecuniaria punire poſſunt Iudices eccleſiaſtici in 1. 2. vel 3. monitione.*
6 *Canonicus Eccleſiæ Collegiatæ qui ſit doctor, non poteſt eligi Iudex Synodalis.*
7 *Nominatio Iudicum Synodalium ſpectat principaliter ad Epiſcopum, non tamen priuatione quoad Capitulum.*
8 *Laicus Iudex non poteſt contra perſonam clerici primæ Tonſuræ procedere, qui poſt dimiſſum habitum & Tonſuram deliquit, & deinde eo reaſſumpto Eccleſiæ inſeruire cœpit.*
9 *Laici Iudices poſſunt pœnas imponere contra non obſeruantes dies feſtos.*

Iudex.

Collect. CCCCXXXVI.

IVdices qui ferunt ſententias priuationis beneficiorum, non poſſunt ea impetrare, ſicut neque eorum 1

eorum propinqui, vel familiares. *Pius IV. constit.* 14. incip. *Cupientes de anno* 1560. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 23. aliàs *pag.* 18.

2 Iudici ecclesiastico spectat declaratio in crimine assassinij contra personas ecclesiasticas, & contra Milites, aliasque personas Conuentuum, & hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, antequam Iudices seculares aliquam declarationem desuper ferant, vel ad pœnarum executionem deueniant. *Clemens VIII. constit.* 37. incip. *Æqua* 18. *Decembris* 1595. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 52. aliàs *pag.* 38. & apud Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 41.

3 Iudex ecclesiasticus non potest arcere aliquem ab Ecclesia eo quod nolit dimittere actionem iniuriarum proximo suo, nam satisfacit hominis Christiani officio, si intimum odium ac rancorem quis deponat. *Sacra Congr. Conc.* teste Zerola *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo citatio* §. 5.

4 Iudices Ecclesiastici in aliqua Ecclesia deputati, nisi sint Vicarij generales, non debent habere locum in choro, neque præsente, neque absente Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 10. *Iunij* 1600. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 80. *num.* 3.

5 Iudices ecclesiastici possunt in prima, secunda, vel tertia monitione laicos concubinarios punire aliqua pœna pecuniaria pijs locis vel apparitoribus applicanda, stante præsertim consuetudine illius Ecclesiæ. *Sacra Congr. Conc.* penes Sellium *d. cap.* 80. *num.* 4.

6 Iudex Synodalis non potest eligi Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ qui sit doctor, etiamsi non extent in Cathedrali Doctores saltim ita idonei. *Sacra Congreg. Conc.* cuius meminere Massobr. *de Synodo Episcopi cap.* 4. *dub.* 10. *n.* 25. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 5. *Gregorij XV. n.* 19.

7 Iudicum Synodalium nominatio spectat principaliter ad Episcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum. *Sacra Congr. Conc. in Saonen.* 18. *Martij* 1628. de qua Sellius *d. c.* 80. *n.* 6.

8 Iudex laicus non potest contra personam clerici primæ Tonsuræ procedere, qui post dimissum habitum, & Tonsuram clericalem deliquit, & pro delicto in Curia seculari citatus fuit, & deinde reassumpto habitu cum Tonsura Ecclesiæ inseruire cœpit. *Sacra Congr. Conc. sub die* 10. *Decembris* 1596. de qua memini *in tract. de Iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *c.* 39. §. 2. *num.* 88.

9 Iudices laici possunt pœnas imponere contra non obseruantes dies festos, verum si Episcopus dederit licentiam alicui laboranti in die festo non possunt propterea dicti Iudices laici illum punire vt transgressorem festorum, stante licentia obtenta ab Episcopo. *Sacra Congregatio Concil. sub die* 9. *Nouembris* 1619. quam citat Sellius *dicto cap.* 80. *n.* 5.

S. Iulianus.

Collect. CCCCXXXVII.

1 Sancti Iuliani officium pro diœcesi Burgen. concessit. *Sacra Congr. Rit. in Burgen.* 30. *Iulij* 1600. Et pro ciuitate Conchen. *eadem Sacra Congr. in Conchen.* 15. *Decembr.* 1612. quarum meminit Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 43.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest cogere Canonicos vt præstent iuramentum de fideliter punctando in choro.*
2 *Beneficium resignare iurans, si ad eius titulum promotus fuit pœnitentia imposita absoluendus est ne resignet.*
3 *Ordines exercere & Sacramenta administrare non est impeditus iurans de leui.*
4 *Damnosa & illicita contra libertatem Ecclesiæ iurare facientes, vel iurantes quas pœnas incurrant.*
5 *Episcopus in ingressu ad suum Episcopatum non tenetur iurare statuta Sacris Canonibus contraria.*

Iuramentum.

Collect. CCCCXXXVIII.

Ivramentum de fideliter punctando in choro potest Episcopus cogere Canonicos vt præstent. *Sacra Congr. Conc. sub die* 17. *Martij* 1619. me citato refert Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo Iuramentum n.* 23. 1

Iurans resignare beneficium, ad cuius titulum fuit promotus, vel procuratorem constitutum ad resignandum non reuocare, pœnitentia imposita absoluendus est ne resignet, & vt procuratorem possit reuocare. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 5. *c.* 5. *n.* 232. *in* 1. *&* 2. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 5. *tit.* 8. *l.* 1. *de patrim. n.* 59. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 19. *n.* 46. 2

Iurans de leui non est impeditus exercere omnes Ordines, & Sacramenta ministrare, ac fidelium etiam secularium Confessiones audire, secus in abiurante de vehementi. Sacra Congr. generalis Inquisitionis *sub die* 6. *Martij* 1596. penes Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 279. *in resp. ad* 4. quem refero *de officio & potest. Episcop. p.* 2. *alleg.* 25. *n.* 57. *in fine.* 3

Iurantes, & iurare facientes damnosa & illicita contra libertatem Ecclesiæ, & contra Concilium Trid. excommunicantur, interdicuntur, suspenduntur, & inhabilitantur, ac priuantur vsu gratiæ, & solus Papa absoluit, & relaxat. *Gregorius XIII. constit. sua incip. Inter Apostolicas de anno* 1584. quam citat, & de illius materia agit Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 137. 4

Iurare non tenetur Episcopus in ingressu ad suum Episcopatum, statuta, quæ Sacris Canonibus, & sanctis Concilij decretis, Apostolicisve Constitutionibus sunt contraria, nisi à Sede Apost. ex certa scientia confirmata existant. *Sacra Congreg. Conc. in Ortolen.* 27. *Martij* 1632. cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 3. *verbo Iuramentum n.* 18. *in med.* 5

Iurati Messanenses.

Collect. CCCCXXXIX.

Ivrati ciuitatis Messanen. non debent eodem tempore cum Episcopo incensari, & à celebrante

antequam ad Altare accedat, salutari. *S. Congr. Rit. in Messanen. 7. Decembr.* 1601. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 2. *tit.* 3. *n.* 55.

SVMMARIVM.

1 *Officia & dignitates administrationem iurisdictionis habentia si quis ambiat, quam pœnam incurrat.*

2 *Episcopo sibi inter extraneos fuit reseruata iurisdictio, quæ Capitulo ante Concilium cognoscebat cognoscendi causas criminales beneficiatorum Cathedralis.*

3 *Officiales Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum Officium offendentes, quacunque exemptione non obstante, ab Episcopo puniri possunt.*

4 *Ordinario quando competat iurisdictio in Oblatos carentes qualitatibus.*

5 *Monasterium in quo Generalis sedem ordinariam principalem habet non subiacet visitationi Episcopi etiam quantum ad ipsam curam, & Sacramentorum administrationem personarum secularium.*

6 *Episcopus etiam sub censuris ecclesiasticis compellere potest Regulares, ubi in eos iurisdictio illis tribuitur.*

Iurisdictio.

Collect. CCCCXXXIX.

1 IVrisdictionis administrationem habentia Officia & dignitates ambientes, & possidentes pretio, vel promissione incurrunt cum complicibus pœnas confiscationis bonorum, degradationis, amissionis doctoratus, & quorumcunque officiorum sæcularium, & Ecclesiasticorum *Pius V. constitut. sua* incip. *Cum nuper de ann.* 1572. de cuius materia agit Scotia *in selectis summor. Pont. Const. epit.* 118. & 119.

2 Iurisdictio, quæ Capitulo ante Concilium competebat cognoscendi causas criminales eorum, qui beneficia in Cathedrali obtinent, fuit inter extraneos reseruata soli Episcopo per decretum *sess.* 25. *de reform. c.* 6. §. *qui verò*, *Sacra Cong. Conc. sub die* 16. *Maij* 1592. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.* 21. *n.* 39.

3 Iurisdictionem Episcopi impedientes, vel Officiales Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum Officium offendentes, quacunque exemptione non obstante, ab Episcopo coërceri, & puniri possunt. *S. Cong. Conc. in Panormitana* referente Aldano *in compend. Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 2. *n.* 3.

4 Iurisdictio quæ Vigore Concilij sess. 24. cap. 11. de reform. competit Ordinario in Oblatos carentes qualitatibus expressis ibidem in vers. exceptis, eidem Ordinario tributa est cumulatiuè non priuatiuè ad Superiores Regulares, & criminalibus tantum non autem in ciuilibus. *Sacra Cong. Conc.* penes Aldan. *d. tit.* 2. *n.* 10.

5 Iurisdictioni Ordinarij, eiusque Visitationi subiectæ non sunt personæ etiam seculares curam animarum exercentes in monasterio, in quo Generalis alicuius Religionis Regularium sedem ordinariam principalem habeat, quantum ad ipsam curam, & Sacramentorum administrationem spectat. *S. Cong. Conc.* apud Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 11. *num.* 9.

Iurisdictio in iis, in quibus Episcopo tribuitur à Iure communi, & Concilio Trid. ac Constitutionibus Apost. in Regulares, potest illos Episcopus etiam sub censuris Ecclesiasticis compellere. *Sacra Congregat. Concil. in Neobien.* 7. *Februarij* 1631. quam citat Bonsadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 30 *num.* 1. 6

SVMMARIVM.

1 *Iuris pro declaratione ad Papam recurrere non decet vbi ius disponit.*

2 *Capitulo datum ius præsentandi quando censeatur ex priuilegio concessum.*

3 *Consuetudines laudabiles in honorem Dei, & ministrorum eius sunt conseruanda.*

4 *Excommunicationes ad finem reuelationis pro rebus deperditis quis decernat in locis exemptis, ostenditur.*

5 *Cadaueris humatio prohiberi non potest ob non solutum ius sepulturæ.*

Ius.

Collect. CCCCXL.

IVs vbi disponit non decet pro Iuris declaratione ad Papam recurrere. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 179. *in* 24. *declarat.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 23. *l.* 2. §. 2. *de resident. num.* 151. *in fine.* 1

Ius præsentandi datum Capitulo censendum est ex priuilegio quando Capitulum non fundauit, nec dotauit, nec habet immemorialem, ideo sublatum est decreto *Conc. cap.* 9. *sess.* 23. *de reform. Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *c.* 9. *num.* 141. 2

Iura Ecclesiæ, & laudabiles consuetudines in honorem Dei, & ministrorum eius sunt tuenda & conseruanda. *Sacra Congr. Rit.* 26. *Iunij* 1605. quam refert Sellius *in select. Canon. c.* 32. *n.* 8. 3

Ius decernendi excommunicationes, quæ ad finem reuelationis pro rebus deperditis vel subtractis ferri solent quoad subditos Abbatis exempti, & iurisdictionem quasi Episcopalem habentis, non pertinet ad Episcopum diœcesanum, sed hac de causa adeunda est Sedes Apostol. nisi Abbas haberet iurisdictionem priuatiuè ad Episcopum in certa parte diœcesis, & appellationes ab eo ad eundem Episcopum interponerentur, dummodo priuilegia non obstent. *Sacra Cong. Conc. sub die* 15. *Ianuarij* 1602. penes Sellium *d. c.* 32. *n.* 15. 4

Iuris sepulturæ occasione prohiberi non potest cadaueris humatio, cum nulla ratio patiatur, Christianæque pietati repugnans videatur, maximè vero ob pecuniarium interesse, cadauer insepultum remanere. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in Cotronen.* 17 *Septembris* 1617. de qua meminit Sellius *d. cap.* 32. *num.* 14. 5

SVMMARIVM.

1 *Disceptatio iurispatronatus spectat ad Episcopum quamuis institutio pertineat ad Capitulum.*

2 *Patro*

2 *Patroni beneficiorum ad illa apostatas præsentantes priuantur iurepatronatus.*

3 *Dos debet assignari ante & non post fundationem ad iurispatronatus acquisitionem.*

4 *Dotans insufficienter non acquirit iuspatronatus.*

5 *Probatio iurispatronatus fieri valet ex multiplicatis præsentationibus à tempore immemoriali factis.*

6 *Probatio iurispatronatus ex fundatione & dotatione resultat ex solis præsentationibus continuis vltra hominum memoriam.*

7 *Titulus iurispatronatus ad formam* c.9. in princ. sess. 25. de reform. *non probatur sufficienter per solam confessionem supplicantis.*

8 *Fundationis solo documento si probetur iurispatronatus absque aliqua præsentatione non tollitur à* Conc.c.9.sess.25.de reform.

9 *Enunciatiua antiqua cum quasi possessione præsentandi non probant iuspatronatus in potente.*

10 *Iuspatronatus in potente quomodo probandum.*

11 *Scriptura authentica ad probandam fundationem & dotationem iurispatronatus in personis suspectis,quæ dicantur ?*

12 *Immemorialis nihil prodest in probando iurepatronatus quando constat de origine priuilegij.*

13 *Iuspatronatus acquisitum per augmentum tertiæ partis quomodo examinandum ?*

14 *Ecclesiis receptitiis locum habet* Conc. c.9. sess. 25.de reform.*in personis suspectis.*

15 *Possessio centenaria prodesse non potest vt constat de titulo ex priuilegio inualido.*

16 *Priuilegium iurispatronatus in ipso limine fundationis, vel dotationis an sit sublatum,& quomodo probandum ?*

17 *Concursu confertur iuspatronatus laicale, deuolutum ad Ordinarium,pro illa tantum vice.*

18 *Clericus quicunque si ad iuspatronatus in eius erectione præsentari mandetur, non debet esse minor* 14. *annorum.*

19 *Abbas, qui temporalem in loco iurisdictionem habet,non indiget ad probationem iurispatronatus sui,illis probationibus, quas Conc.exposcit in personis suspectis.*

20 *Patronus potest de consensu Ordinarij augere iuspatronatus cum nouis oneribus Missarum.*

Iuspatronatus.

Collect. CCCCXLI.

1 IVrispatronatus, & patronorum discrepatio spectat ad Episcopum, quamuis institutio pertinet ad Capitulum. *S.Cong.Conc.in Lucen.*teste Stephano de Aluin. *de Episcop.Abbatum,& Abbatiss. potest.c.*13.*n.*8.*in princ.*

2 Iurepatronatus beneficiorum priuantur patroni, qui ad ea apostatas præsentauerit. *Paulus IV. const.* 14.incip.*Postquam* 13.*Kalend.Augusti* 1558.apud Laërt. Cherub.*in Bullario tom.*1.*pag.*372.

3 Iurispatronatus ad acquisitionem dos debet assignari tempore fundationis,& non post, nisi quando ex necessitate populi construitur Ecclesia.*Sacra Cong.Conc.*teste Nicol. Garc. *de benefic.part.*5.*cap.*9. *num.*58.

4 Iuspatronatus non acquirit dotans insufficienter,quod arbitrabitur Ordinarius, sed dicitur benefactor.*Sacr.Cong. Conc.* penes Nicol.Garc.*d.part.*5. *cap.*9.*n.*52.

Iurispatronatus probatio ex multiplicatis præ- 5
sentationibus à tempore immemoriali, valet licet neque per instrumenta præsentationum,neque per testes de immemoriali deponentes vlla fiat enunciatio,nec mentio de fundatione, vel dotatione. *S. Cong.Conc.*referente Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel.gloss.* 28.*num.*46.

Iuspatronatus ex solis præsentationibus conti- 6
nuis vltra hominum memoriam probatur ex fundatione, & dotatione, licet in eis nulla facta fuerit mentio de fundatione, vel dotatione. *S.Cong.Conc.* de qua Nicol.Garc.*d.p.*5.*c.*9.*n.*141.

Iurispatronatus titulus ad formam *c.* 9. *in princ.* 7
*sess.*25.*de reform.* non probatur sufficienter per solam confessionem supplicantis,& narratiuam,quod beneficium est iurispatronatus alicuius ex fundatione,& dotatione. *S.Cong.Conc.* quam citat Nicol. Garc.*de benefic.p.*12.*c.*2.*n.*275.

Iuspatronatus, quod probatum est solo docu- 8
mento fundationis, &c.absque aliqua præsentatione, non tollitur *à Concil. dict. cap.*9. nisi tantum temporis præteriisset quantum Iure requiritur ad præscribendam Ecclesiæ libertatem. *Sacra Congreg. Conc.*cuius meminit Nicol. Garc. *de benefic.p.*5.*c.*9. *num.*141.

Iuspatronatus in potente non probatur ex enun- 9
ciatiuis antiquis cum quasi possessione præsentandi,quia obseruanda est forma tradita à Conc.d.c.9. æquipollens non sufficit. *S.Cong.Conc.*teste Rota *in Iacen.Parochialis* 27.*Iunij* 1603.*coram Card. Pamphilio sen.*

Iuspatronatus in potente debet probari ex vero 10
titulo fundationis, vel dotationis, quæ ex authentico documento ostendatur, vel ex immemoriali cum præsentationibus continuatis spatio quinquaginta annorum,quæ omnes effectum sortitæ sint,& authenticis scripturis probentur,& aliter facta probatio non suffragatur. *Sacr. Congr. Conc.* apud Roc. *in Seroan iurispatronatus* 28. *Aprilis* 1603.*coram Card. Pamphilio sen.*

Iurispatronatus fundatio, & dotatio vbi est pro- 11
banda in personis suspectis de vsurpatione, tunc Concil.d.cap.9.requirens authenticum instrumentum,intelligitur per authenticas scripturas tantum, & non sufficiunt testes, præsumptiones, & probationes à Iure. *S. Cong. Conc. in Panormitana* 4. *Decembr.*1632.quam refert Bonfadin. *in thesauro eccl. decis. resol.*35.*num.*8. Et iterum. Iurispatronatus personæ potentis,seu Communitatis,vel Vniuersitatis tituli probatio ex fundatione, vel dotatione facienda est per præsumptiones,& similes admittenda est. *Eadem Sacra Congr. Conc.in d. Panormitana* 19.*Februarij* 1633. attestante Bonfadin. *d.resol.*35. *num* 9.

Iuspatronatus vbi præsumitur ex priuilegio, vel 12
constat de origine priuilegij & adest immemorialis, illa nihil prodest. *S.Cong.Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef.p.*5.*cap.*9.*n.*119.

Iuspatronatus acquisitum per augmentum ter- 13
tiæ partis dotis ante 40.annos à die confirmationis Concilij numerandos,est validum:si verò est acquisitum infra annos 40.Episcopus tanquam Apostolicæ Sedis delegatus illud examinare debet, & quod non euidentem vtilitatem factum inuenerit, reuocabit, restitui tamen debet patrono id, quod hoc nomine ab eis datum fuit, prout in fine decreti c.9.sess.25. de reform. statutum est : & isti quadraginta anni numerandi sunt à die confirmati Concilij:

lij: nam licet à die qno vellet Ordinarios inquirere super validitate iurispatronatus, essent transacti quadraginta anni, hoc nihil obstat examini, interim tamen dum fit examen, nullus est sua qnasi possessione turbandus. *S. Cong. Conc.* de qua Nic. Garc. *d.p.3.cap.9.n.*124.

14 Iurispatronatus quoad probationem in personis suspectis habet locum Concil. d.c.9. in Ecclesiis receptitiis. *S. Cong. Conc. in Calagnritana* 13. *Septemb.* 1631 de qua Bonfad. *d. reso.* 33. *n.* 10.

15 Iuspatronatus per decretum *Concil. sess.* 23. *de reforma. c.* 9. sublatum est si constiterit de titulo ex priuilegio inualido, licet per 140. annos in pacifica possessione fuerint præsentati. *S. Cong. Conc.* quam commemorat Nicol. Garc. *d.p.5.c.9.n.*128.

16 Iuspatronatus, quod in ipso limine fundationis, vel dotationis Apostolico priuilegio fuit concessum non est sublatum: Patronatus verò reliqui in Conuentualibus Ecclesiis quocunque priuilegio concessi post fundationem & dotationem censentur abrogari. Et ad probandum tale priuilegium in limine fundationis concessum non sufficit immemorialis, iunctis multiplicatis præsentationibus, nisi probata fama talis priuilegij, aliisque concurrentibus requisitis, secundùm iuris dispositionem. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *d.c.9.n.*141. Patronatus omnes ex priuilegio sublati sunt quamuis contineant clausulas quod habeantur, & regulentur perinde ac si competerent ex vera fundatione & dotatione. *S. Cong. Conc.* referente Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 18.97.

17 Iuspatronatus laicale deuolutum ad Ordinarium confertur per concursum pro illa vice. *S. Cong. Conc.* referentibus Galet. *in margarita casunm conscient. verbo Iuspatronatus* 1. Modern. Hisp. *de Regia potest. tom.*1.*p.*3.*c.*11.*num.*89. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.*3. *alleg.* 60. *n.* 18. *in fine, & de officio Parochi c.*2.*n.*131.

18 Iurispatronatus in erectione si cautum sit vt prouideatur de eo quicunque clericus, non potest huiusmodi clerico conferri qui sit minor quatuordecim annorum. *Sacra Congreg. Concil. sub die* 4. *Augusti* 1619. quam refert Sellios *in select. Canonic. cap.*29.*n.*12.

19 Iurepatronatus Abbatis temporalem iurisdictionem habentis non requiruntur ampliores illæ probationes, quas Concilium exposcit in iis personis, quibus præsumitur vsurpatio. *S. Cong. Conc. in Sublacen.* 12. *Septembr.* 1621. cuius memini *de iure eccles. vniu. lib.*3.*c.*12.*n.*131.

20 Iuspatronatus in Parochiali potest de consensu Ordinarij augeri à patrono cum nouis oneribus Missarum. *S. Cong. Conc. in Bononien.* 12. *Mart.* 1633. penes Bonfad. *d. res.* 35. *n.* 31.

Iurispatronatus vsurpatio. Vide in verbo *Vsurpatio, collect.* 731.

Vide infrà verbo *Patronus, collect.* 564.

SVMMARIVM.

1 *Choro stare, vel sedere inter Canonicos non debent laici dum Diuina celebrantur.*

2 *Loca laicorum in Ecclesia distincta esse debent à locis Canonicorum.*

3 *Stalla Dignitatum & Canonicorum non debent occupare laici etiam illustres, & de Magistratu.*

4 *Laici simul cum Episcopo maximè in processionibus incedere non debent.*

5 *Testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico subornare tentans laicus, potest per Episcopum puniri.*

6 *Episcopus non potest vocare laicos ad Synodum, quamuis illorum consilio vti velit.*

7 *Edictum generale possunt cogi laici vt declarent, quod neque Ecclesia neque clerici eo ligentur.*

Laicus.

Collect. CCCCXLII.

Laici dum diuina celebrantur, non debent inter Canonicos, & alios Ecclesiæ Præbendatos in choro stare, vel sedere. *S. Cong. Rit. in Compostellana* 4. *Februar.* 1600. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. c.*34. *sub n.* 22. 1

Laicorum loca in Ecclesia distincta, & separata esse debent à locis Canonicorum, & Ministrorum in Diuinis inseruientium. *Sacra Congregat. Rituum in Elboren.* 8. *Iannar.* 1605. de qua meomini *d.c.*34. *num.* 22. 2

Laici non debent occupare stalla, seu loca Dignitatum, Canonicorum, & Præbendarum in choro, vel presbyterio, etiamsi sint illustres, & de Magistratu. *Sacra Congr. Rit. in Compostellana* 21. *Febr.* 1604. *& in Granaten.* 24. *Octobris* 1609. quam refert Sell. *in select. Canon. c.*11.*n.*47. 3

Laici simul cum Episcopo maximè in processionibus incedere non debent. *Sacra Cong. Rit. in Tropien.* 3. *Iun.* 1617. penes Sell. *d.c.*11.*n.*49. 4

Laicus, qui subornare tentauit testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico potest per Episcopum puniri. *S. Cong. Immunitatis in Regien.* 18. *Martij* 1631. quam citat Bonfad. *in thesauro eccles. decis. res.* 11. *n.* 16. 5

Laicos ad synodum vocare non potest Episcopus quamuis illorum consilio vti velit. *S. Cong. Conc. in Orsolen.* 27. *Mart.* 1632. *in resp. ad* 16. apud Bonfad. *d. resol.* 31. *n.* 19. 6

Laici possunt cogi ad declarandum eorum edictum generale, quod scilicet ea lege neque Ecclesia neque clerici ligentur. *S. Cong. Immunitatis sub die* 7. *Decembr.* 1632. per Felin. *in c. Ecclesia S. Mariæ n.*81. *de const.* Anchar. *cons.* 155. Hieron. Gabr. *cons.*37.*n.*3. *lib.*2. 7

Laicis & clericis licet deferre fanalia, & candelas accensas in processione sanctissimi Sacramenti. Vide in verbo *Interstitia collect.* 430. *n.* 1.

Lapis Altaris prophanatus potest licitè vendi, Vide in verbo *Altare collect.* 22. *n.* 7.

Largitio munerum, vide in verbo *Munerum largitio collect.* 520.

Latinus, vide in verbo *Græcus collect.* 400.

S. Laurentius.

Collect. CCCCXLIII.

Sanctum Laurentium Archiepiscopum Dublinen. canonizanit, & eius festum die 14. Nouembris celebrari iussit *Honorius III. const.*7. incip. *Ineffabilis* 3. *Id. Decembris* 1225. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*49. cuius vitam & miracula scripsit Surius *de Sanctorum historia sub die* 14. *Nouembris.*

B. Laurentij Iustiniani decretum de procedendo

ad

ad vlteriora in examine processuum pro caoooizatione edidit *S. Cong. Rit. in Venetiarum 7. Septembr.* 1613. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. ref. lib. 1. tit. 18. de Sanctis n. 144.*

SVMMARIVM.

1 *Matutinum quando solemniter celebratur ab Episcopo, cantanda sunt dua penultima lectiones à duobus Canonicis hinc inde Episcopo assistentibus.*

2 *Lamentationes & lectiones deficientibus cantoribus cantanda sunt à Canonicis incipiendo à iunioribus.*

Lectiones approbantur SS.
3 *Alexandri & Theedori pro Monachis Ottembura.*
4 *Andrea & Benedicti Conf. pro Camaldul.*
5 *Brixien. Ecclesia Sanctorum.*
6 *Casimiri.*
7 *Conradi pro ciuitate Nettina.*
8 *Crucis inuentionis pro Ecclesia Gadicen.*
9 *Danielis pro Monialibus Venet.*
10 *Firmi & Rustici pro Eccles. Bergomen.*
11 *Francisca Romana 2. nocturni.*
12 *Homoboni pro ciuitate Cremonen.*
13 *Ioachimi & Peregrini pro Seruitis.*
14 *Leonardi pro ciuitate de Buza Gadicen.*
15 *Ludouici Regis Gallia.*
16 *Magni pro Benedict. monach. Iuessen.*
17 *Maria ad Niues pro Fratr. de Mercede.*
18 *Maria Purificationis pro Octaua.*
19 *Maria Visitationis pro Octaua pro Eccles. Materana.*
20 *Maria Visitationis pro Virginibus Hala.*
21 *Margarita pro Theatinis ciuit. Mantuana.*
22 *Margarita ciuit. Castelli pro Fratrib. sui Ord.*
23 *Martini pro diœcesi Ipren.*
24 *Mauri mart. pro diœcesi Valentina.*
25 *Petri Chrysologi pro Clero Imolen.*
26 *Placentina Ecclesia Sanctorum.*
27 *Reliquiarum monasterij S. Laurent. de Escurial.*
28 *Secundi & Germani pro diœcesi. Guadicen.*
29 *Simbania pro Monial. S. Thoma Iannen.*
30 *Vbuldi Episc. & Confess.*
31 *Victoris mart. pro oppido Recella Heracen.*

Lectiones pro Officiis Sanctorum.

COLLECT. CCCCXLIV.

Lectiones duæ penultimæ quando ab Episcopo 1
Matutinum solemniter celebratur sunt caotaodæ à duobus Canonicis, qui hinc inde assistunt Episcopo, siue sint Digoitates, siue Canonici etiam vltimi, non obstante consuetudine. *Sacra Congregat. Rituum in Brundusina* 18. *Martij* 1617. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. num. 145.*

Lectiones & lamentationes deficientibus canto- 2
ribus cantandæ sunt à Canonicis, incipiendo à iunioribus. *S. Cong. Rit. in Conuersana 4. April.* 1620. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 146.

Aleaandri & Theodori Lectiones pro Monachis 3
monasterij ciuitatis Ottemburæ approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Augustana 15. Iulij* 1617. de qua Ald. *d. tit. 18. de sanctis n. 147.*

Andreæ & Benedicti Confess. Eremitarum Ca- 4
maldulensium Lectiones pro Monachis Camaldulens. approbantur. *Sacra Congr. Rit. in Camaldulen.* 18. *Martij* 1617. penes Aldan. *d. tit. 18. de sanctis num. 148.*

Brixien. Ecclesiæ Sanctorum Lectiones appro- 5
bantur. *S. Cong. Rit. in Brixien. 10. April.* 1604. apud Aldan. *d. tit. 18. de sanctis n. 149.*

Casimiri Lectiones approbantur. *S. Cong. Rit. in* 6
causa Polonia 7. Augusti 1621. cuius meminit Ald. *d. tit. 18. de sanctis n. 150.*

Conradi lectiones pro ciuitate Nettioa appro- 7
bantur. *Sacr. Cong. Rit. in Nettin. 15. Maij* 1614. quam commemorat Aldan. *dict. titul. 18. de Sanctis num. 151.*

Crucis inuentionis lectiones pro Ecclesia Gadi- 8
cen. approbantur. *Sacra Congregat. Rituum in Gadicen. 21. Martij* 1620. de qua Aldan. *d. tit. 18. de Sanctis n. 152.*

Danielis lectiones in eius festo, & per octauam 9
pro Monialibus S. Danielis Venetiis approbantur. *Sacra Congreg. Rit. in causa Venetiarum pro Officio S. Danielis 9. Octobris* 1610. penes Aldan. *d. tit. 18. de Sanctis n. 153.*

Firmi & Rustici lectiones pro Ecclesia Bergo- 10
men. approbantur. *Sacra Cong. Rituum in Bergomen. 17. Septembr.* 1611. apud Aldan. *d. tit. 18. de Sanctis num. 154.*

Franciscæ Romanæ lectiones secundi nocturni 11
pro Monachis Oliuetanis, & Monialibus turris speculorum vrbis, approbantur. *S. Cong. Rit. in Vrbis S. Francisca 24. Aprilis* 1610. Et posse eius Officium sub ritu duplici in Vrbe recitari ad libitum censuit eadem *Sacra Congregatio Rituum sub die 13. Martij* 1632. teste Bonfadin. *in thesauro Ecclesiast. decis. res. 31. n. 10.*

Homoboni lectiones pro ciuitate Cremonen. ap- 12
probantur. *Sacra Congregat. Rit. in Cremonen. 18. Februarij* 1617. cuius meminit Aldan. *d. tit. 18. de Sanctis n. 155.*

Ioachimi & Peregrini Ordinis Seruorum le- 13
ctiones secundi nocturni approbantur. *Sacra Congregatio Rituum in Senen. & Forolivien. 21. Martij* 1609. de qua attestatur Aldan. *dict. titul. 18. de Sanctis n. 156.*

Leonardi Abbatis lectiones pro ciuitate de Bu- 14
za Gadicen. diœcesis approbantur. *S. Congr. Rit. in Gadicen. 23. Martij* 1619. referente Aldan. *d. tit. 18. de Sanctis n. 157.*

Ludoui

15 Ludouici Regis Galliæ lectiones approbantur. *Sacra Congregatio Rituum in causa Gallia 23. Februarij* 1619. quam refert Aldan. *d.tit.18.de Sanctis num.*158.

16 Magni lectiones pro Monachis S. Benedicti in oppido Iuessen. approbantur. *Sacra Cong. Rit. in Augustana 31. Martij* 1618. teste Aldan. *d.tit.*18. *de Sanctis n.*159.

17 Mariæ ad Niues lectiones secundi nocturni pro Fratribus sanctæ Mariæ de Mercede approbantur. *Sacra Congregat. Rituum in causa B. Mariæ de Mercede 30. Aprilis* 1616. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.*160.

18 Mariæ pro octaua Purificationis lectiones pro Ecclesia B. Mariæ de Scala eidem Purificationi dicata approbantur. *Sacra Congr. Rit. in causa Vrbis S. Mariæ de Scala 12. Decembris* 1609 quam citat Aldan. *d.tit.*18. *de Sanctis n.*161.

19 Mariæ pro octaua Visitationis lectiones secundi & tertij nocturni pro Ecclesia Materana approbantur. *Sacra Cong. Rit. in Materan. 23. Augusti* 1614. teste Aldan. *d. tit.*18. *de Sanctis n.* 162.

20 Mariæ Visitationis lectiones pro Virginibus Halæ, exceptis tribus secundi nocturni approbantur *Sacra Cong. Rit. in causa Virginum Halæ sub die 12. Martij* 1616. cuius meminit Aldan. *d.tit.*18. *de Sanctis n.*163.

21 Margaritæ Virg. & mart. lectiones pro clericis Theatinis S. Margaritæ in ciuitate Mantuana approbantur. *Sacra Congregatio Rituum in Mantuana sub die 15. Maij* 1610 apud Aldan. *d. tit.*18. *de Sanctis n.*164.

22 Margaritæ ciuitatis Castelli lectiones tres pro Fratribus sui Ordinis approbantur. *S. Cong. Rit. in Tiphernaten.* 28. *Nouembr.*1609. penes Aldan. *dict. tit.*18. *de sanctis n.*165.

23 Martini lectiones pro diœcesi Ipren. approbantur. *S.Cong.Rit.in Ipren.4.Iul.*1615. referente Ald. *d.tit.*18. *de sanctis n.*166.

24 Mauri mart. lectiones secundi nocturni pro Ecclesia & diœcesi Valentina approbantur. *S. Cong. Rit. in Valentina 30. Ianuar.*1610. de qua Aldan. *d. tit.*18. *de sanctis n.*167.

25 Petri Chrysologi lectiones pro Clero Imolen. approbantur. *Sacra Congregatio Rituum in Imolen. 19. Augusti* 1617. quam citat Aldan. *d.tit.*18. *de sanctis num.*168.

26 Placentiaæ Ecclesiæ Sanctorum lectiones approbantur. *Sacra Congregatio Rituum in Placentina 28. Octobris* 1609. attestante Aldan. *d.tit.*18. *de sanctis n.*169.

27 Reliquiarum monasterij S. Laurentij del Escurial in Hispania Lectiones approbantur. *Sacr.Cong. Rit. in causa Hispaniarum sancti Laurentij in Escuriali 22. Augusti* 1620. quam refert Aldan. *d.tit.*18. *de sanctis n.*170.

28 Secundi & Germani martyrum Lectiones pro diœcesi Gadicen. approbantur. *S. Cong. Rit. in Gadicen. 21. Mart.*1620. cuius meminit Aldan. *d. tit.*18. *de sanctis num.*171.

29 Simbaniæ Lectiones tres de eius vita pro monialibus S. Thomæ in ciuitate Ianuensi approbantur. *Sacra Congregatio Rituum in Ianuen. B. Simbaniæ 6. Decembris* 1608. apud Aldan. *dict. titul.*18. *de sanctis n.*172.

30 Vbaldi Episcopi & Confess. Lectiones duæ recitandæ ab omnibus in officio, & ponendæ in Breuiario Romano approbantur. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina 17. Decembr.*1605. penes Aldan. *d.tit.*18. *de sanctis n.*173.

Victoris mart. Lectiones cum oratione pro oppido Roccellæ S. Victoris Hieracen. diœcesis approbantur. *Sacra Cong. Rit. in Hieracen. Roccellæ S. Victoris 6. Decembr.*1608. de qua Aldan. *d. tit.*18. *de Sanctis n.*174. 31

SVMMARIVM.

1 *Monasteriis Religiosorum lectio sacræ Scripturæ casuum Conscientiæ quibus diebus habenda.*
2 *Canonici, & cæteri Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis lectionem sacræ Scripturæ audire tenentur.*
3 *Episcopus poterit cogere Presbyteros suæ Ecclesiæ sub pœna penitentiaria vt accedant ad congregationem casuum Conscientiæ.*
4 *Legere quo tempore, hora, & super qua materia debeat lector sacræ Scripturæ, remittitur arbitrio Ordinarij.*
5 *Mensibus tribus potest lector S. Scripturæ vacare.*
6 *Substitutum ponere non cogitur lector S. Scripturæ propter causam infirmitatis sanabilis.*
7 *Electio substituendi loco lectoris S. Scripturæ perpetuo impediti spectat ad Episcopum.*
8 *Licentia ad sex menses fuit concessa Canonico Theologali vt si liceret legere per substitutum stante impedimento infirmitatis.*
9 *Distributiones quotidianæ ex gratia debentur lectori S. Scripturæ pro tota die qua legit.*
10 *Emolumenta omnia interessentibus dari solita sunt tribuenda Lectori S. Scripturæ pro tota die qua legit, etiamsi choro non inseruiat.*
11 *Examinare seu approbare de Vita, moribus & scientia non potest Ordinarius lectoris S. Scripturæ in Conuentibus Regularium.*

Lectio. Lector Sacræ Scripturæ.

COLLECT. CCCCXLV.

LEctio Sacræ Scripturæ, vel casuum Conscientiæ bis in hebdomada præscriptis diebus, in singulis monasteriis, & Conuentibus habeatur ad quam Fratres omnes conueniant, eaque absoluta, mutua collatione circa explicatam doctrinam se se vtiliter exerceant. *Clemens VIII. in decretis pro refor. Regul. quæ habentur inter Bullas huius Pont. tom.* 3. *const.*60. apud Lezanam *in summ. q. Regul. tom.*1. *cap.*10. *n.*20. 1

Lectionem Sacræ Scripturæ audire tenentur Canonici & cæteri Presbyteri Ecclesiæ Cathedralis. *S.Cong. Conc.*11. *Augusti* 1618. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignitat. c.*27. *n.*28. Et ad hoc eos cogere poterit Episcopus sicut in casu minus vrgenti eos compellere valet, sub pœna pecuniaria, vt accedant ad congregationem casuum Conscientiæ: *Eadem Sacra Congregat.* 11. *Iulij* 1620. quam refert Sellius *in selectis Canonic. capite* 38. *num.* 43. 2 3

Lector sacræ Scripturæ quo tempore, hora, & super qua materia legere debeat, arbitrio ordinarij remittitur. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Sellius *dict. ca.*38. *n.*44. 4

Lector S. Scripturæ potest vacare à lectione tribus mensibus, Iulij scilicet, Augusti, & Septembris. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.*5. 5

cap.

c. 4. num. 157. & aliis citatis per me *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 56. n. 7. & in tract. de Canon. & Dignitat. c. 27. n. 27.*

6 Lector sacræ Scripturæ non potest compelli ad ponendum substitutum, quando propter causam infirmitatis sanabilis impeditur quominus per se
7 ipsum legere valeat, eo vero casu quo quis est substituendus, electio substituendi ad Episcopum pertinet. *Sacra Congregatio Concil.* penes Nicol. Garc. *de benef. part. 5. c. 4. num. 159.* quem refero
8 *d. tract. de Canon. c. 27. n. 32.* Et ideo cum quidam Canonicus Theologalis instaret sibi licere legere per substitutum stante impedimento infirmitatis, fuit illi concessa licentia ad sex menses. *Sacr. Cong. Conc. sub die 13. Nouembris 1627.* cuius memini *d. c. 27. n. 32.*

9 Lectori sacræ Scripturæ non debentur distributiones quotidianæ pro illis horis, quibus legit ex dispositione Iuris communis Doct. per gloss. vlt. in cap. quia nonnulli, de magistr. tamen sanctæ mem. Gregorius XIII. audita relatione Sacræ Congreg. ex gratia illas deberi eis voluit non modo pro illis horis, vt si mane legant pro horis Matutinis, & Missa solemni, sed pro tota die. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 3. c. 2. n. 118.*

10 Lectori Sacræ Scripturæ non solum tribuendæ sunt distributiones quotidianæ omnium horarum illius diei, qua legerit, sed etiam emolumenta quæcunque personaliter interessentibus dari solita, etiamsi choro non inseruiat. *Sacra Cong. Conc. in Ortolen. 11. Augusti 1628.* cuius memini *d. tract. de Canon c. 27. n. 45.*

11 Lectores Sacræ Scripturæ in Conuentibus Regularium, vel in claustro Monachorum non potest Ordinarius examinare, seu approbare de vita, moribus, & scientia. *Sacra Cong. Conc.* penes Sellium *d. c. 38. n. 47.*

SVMMARIVM.

1 *Solutioni legati facti puellæ ad effectum nubendi locus erit, si ipsa Monialis effecta fuerit.*
2 *Legati etiam tenuis pro moderatione onerum recurrendum est ad Sedem Apost.*
3 *Missa de Rosario loco, quando cum onere illam celebrandi aliquod legatum relinquitur, celebranda est Missa votiua B. Virginis de tempore.*
4 *Fratres Sancti Francisci de Obseruantia an possint recipere tuta conscientia legatum relictum, ad eorum fauorem cum onere Missarum? ostenditur.*

Legatum.

Collect. CCCCXLVI.

1 Legatum factum puellæ ad effectum nubendi, si ipsa effecta fuerit Monialis, dicti legati solutioni locus erit. *Sacra Cong. Conc. in Pisaurien. 26. Augusti 1616.* quam refert Sellius *in selectu canon. c. 46. num. 16.*

2 Legatum quamuis sit adeò tenue, vt non sit qui velit onus illi iniunctum subire, & si recurrendum foret ad Sedem Apost. pro moderatione onerum, totum, aut ferè totum insumendum esset pro expensis ad id necessariis, nihilominus pro reductione talis oneris, ab iis ad quos pertinet, Sedes Apost. est *Barbos. Apost. Decis. Sum.* adeunda, quæ absque vlla impensa statuet quod magis in Domino conuenire iudicauerit. *Sacr. Cong. Conc. super decretis de celebrat. Missar. quæst. 1. de anno 1626.* apud me *in tract. de officio, & potest. Episcopi.*

Legatum pium quando relinquitur cum onere 3 celebrandi peculiarem Missam de Rosario, loco Missæ de Rosario celebranda est Missa votiua B. Virginis de tempore. *Sacra Congregat. Rit. in Polegnanen. 31. Iul. 1632.* cuius memini *de officio, & potest. Parochi, c. 11. n. 33.*

Legatum relictum ad fauorem Fratrum S. Francisci Minorum de Obseruantia cum onere Missarum seu Officiorum an possit per eos recipi tuta conscientia quatenus hæres ex sua libera voluntate voluerit illa dare in eleemosynam, & committere Fratribus dictas Missas, & officia? *Sacra Cong. fabricæ Principis Apostolorum de Vrbe sub die 14. Februarij 1633.* censuit huiusmodi legata per debitores, vel hæredes extingui, vel reduci non posse per compositionem cum ministris fabricæ faciendam, vel alio quouis modo, sed illorum capitale, siue sortem principalem, vel proprietatem absque aliqua diminutione conseruandam esse semper, & perpetuò ad effectum vt in vsus Romano Pont. pro tempore existenti benè visos applicentur, ita tamen vt quandiu applicationem specialem auctoritate Apost. fieri non contigerit, hæredes, vel debitores possint libere si velint, dictis Fratribus dicta annua legata per eosdem Fratres recipienda in eleemosynam, non autem per eos exigenda, & quod quælibet extinctio, reductio, seu diminutio capitalis, seu proprietatis aliter absque speciali Romani Pont. permissione facta eo ipso nulla sit nec debitoribus, aut aliis quibuscunque suffragetur. Et quod nolentibus dictis hæredibus, vel debitoribus dare supradictis Fratribus dictas eleemosynas, seu annuas præstationes, siue legata soluere, vel illa, seu illas non soluentibus, tunc & eo casu lapsis duobus annis à die Obitus testatoris, si fuerit maturatum legatum, vel à die maturatæ illius solutionis, eadem fabrica, & illius cōmissarij, & ministri id totum, quod solutum non fuerit pro præterito, pro rata tamen in qua fuerit, vt supra elapsum biennium, vel vltra possit, & valeat annuas præstationes huiusmodi exigere, exigique facere ad sui beneficium, iuxta suas facultates, & priuilegia, saluo semper capitali, seu proprietate vt suprà ad effectum, quod hæredes, vel debitores (dummodo de eis per Romanum Pont. pro tempore existentem aliter non fuerit dispositum, nec prædicta legata in alios vsus eius auctoritate applicata fuerint, vel applicari contigerit) possint, si velint, etiam quandocunque futuris temporibus, & sic deinceps in perpetuum dare dictis Fratribus dicta annua legata in eleemosinam vt suprà, nec fabrica eosdem hæredes, vel debitores molestari possit, & valeat toties, & quoties casus contigerit, nisi de præterito, & tunc in aliis terminis tantùm, post quorum maturationem fuerit elapsum biennium, & vltra vel suprà, salua semper erectione beneficiorum, & applicatione legatorum, seu quorumcunque bonorum, & redditum, &c. refert Alphons. de Leone *de officio Capellani q. 5. sect. vlt. n. 440.* & illius meminit, ac materiam optimè exponit Carol. Maranta *tom. 1. resp. 41. in fine.*

Legatus.

Collect. CCCCXLVII.

1 Legatus potest cumulatiuè visitare Ecclesias exemptas, quas possunt Ordinarij ex decretis Concilij. *Sacr.Congr.Conc.in Lotharing.16.Ianuarij* 1597.teste Sell.*in select.canon.c.2.n.82.*

2 Legato præsente in ciuitate Episcopus non potest populo benedicere, nec vti mozzetta, vel rochetto discooperto. Intra verò propriam Ecclesiam potest, si ibi non sit præsens Legatus, vel eo annuente. *S. Congr.Conc. in Perusina sub die 2. Octob.* 1601.quam refert Sellius *d.c.2.n.83.*

Vide in verbo *Nuncius Apost.coll.527.*

S.Leonardi Officium & lectiones. Vide suprà *collect.444.n.14.*

S.Leopoldi canonizatio. Vide suprà *collect.117. num.33.*

SVMMARIVM.

1 *Lectio, retentio, & vsus librorum prohibitorum quibus concessus, & prohibitus?*
2 *Imprimi non possunt libri nisi prius examinentur.*
3 *Hareticorum libros legentes, vel tenentes quas pœnas incurrant?*
4 *Licentia legendi, habendive libros prohibitos reuocata.*
5 *Miracula gesta vel reuelationes alicuius libri continentes, imprimi non possunt nisi prius à Sede Apostol.examinentur.*
6 *Romana Vrbe habitantes non possunt libros aliò deferre vel mittere imprimendos, nisi in ea prius examinentur & approbentur.*

Liber.

Collect. CCCCXLVIII.

1 Librorum prohibitorum lectio, retentio, & vsus conceditur S.R.E.Cardinalibus Inquisitoribus exteris autem absque Inquisitorum licentia interdicitur. *Pius IV.const. Cùm inter*, apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.1.pag.112.* aliàs *pag.84.* in nouiss.impress.

2 Libri cuiuscunque generis tam in Vrbe quàm extra imprimi non possunt nisi præuio diligenti examine. *Leo X.const.12.*incip.*Inter 5.Non.Maij* 1515. apud Laërt. Cherub. *in Bullar.tom.1.pag.485.*aliàs *pag.414.*de cuius materia Scort. *in select.sum.Pont. Constit.epit.56.*Ioan.Anton.Nouar. *in sum.Bull.tit. de librorum impressione.*

3 Libros hæreticorum legentes vel tenentes excommunicantur; mortaliter verò peccant, & Episcoporum arbitrio puniuntur, qui legunt libros comprehensos in indice librorum prohibitorum. *Pius IV. constitut.77.*incip. *Dominici 24.Martij* 1564. apud Laërt.Cherub.*d.tom.2.pag.*106.aliàs *pag.*196.de cuius materia Scortia *in select.summor.Pont. Constitut. epit.*80.

4 Libros prohibitos, habendi, legendive licentiæ omnes reuocatæ sunt, & sola Congregatio sancti Officij illas concedit. *Gregorius XV.const.*40. incip. *Apostolatus 30. Decembris* 1622. apud Laërt. Cherub.*in Bullar.tom.3.pag.324.* in nouiss.impress. *Vrbanus VIII.constit.sua* incip. *Apostolatus Officium 2.April.*1631.cuius meminerunt Laurent.de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul.pag.*298. *cum seqq.* Ioan.Anton.Nouar. *in sum. Bullarum tit. de libris prohibitis*, Laurent. de Peytinis *de priuileg. Regul.tom.3.in additament.c.12.pag.*498.Ego ipse *de offic.& potest.Episcop.p.3.alleg.90.n.6.*

5 Libri imprimi non possunt eorundem hominum, qui Sanctitatis, siue martyrij fama vel opinione, vt præfertur, celebres è vita migrauerint, gesta miracula, vel reuelationes, seu quæcunque beneficia tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione, & approbatione Ordinarij, qui in iis recognoscendis Theologos, aliósque pios, ac doctos viros in consilium adhibeat, ac deinde negotium instructum ad Sedem Apost. transmittat, eiúsque responsum expectet *Vrbanus VIII. in decreto* incip. *Sanctissimus §.2.sub die 13.Martij 1625.tom.4.Bullarij* apud Angel. Mariam Cherub *pag.55.const.37.*in nouiss.impress.

6 Libros de quauis materia tractantes, & vbicunque compositos nemo in statu Sedi Apost.mediatè, vel immediatè subiecto audeat aliò deferre, vel mittere imprimendos sine expressa in scriptis approbatione Eminentissimi & Reuerendissimi D.Cardinalis S.D.N. Vicarij, & Magistri sacri Palatij si in Vrbe, si verò extra Vrbem existat, sine Ordinarij, & Inquisitoris loci illius, siue ab iis deputatorum facultate, & licentia operi præfigenda, libros autem quos contra huius decreti tenorem imprimi contigerit, præter alias pœnas arbitrio suæ Sanctitatis infligendas absque alia declaratione ex nunc prohibet & pro expressè prohibitis habere vult, & mandat. *Sacra Cong. S.R. & Vniuersalis Inquisitionis sub die 18.Septembr.1625.in Bullario tom.4.* refert Laurent. de Peytinis *de priuil.Regul.tom.2.in additam.cap.10. num.64.*

SVMMARIVM.

1 *Testandi licentiam à Sede Apost. habentes ecclesiastica persona tenentur decimam partem locis piis relinquere.*
2 *Ædificandi noua Monasteria licentiam concedere non valet Vicarius generalis absque speciali mandato.*
3 *Regularium noua loca erigendi licentia concessa reuocantur.*
4 *Campanella vt collocari possit super vno capitello in Oratorio seu capella erecta in villa priuata ad conuocandum populum licentia conceditur.*
5 *Domos profanandi in quibus Moniales habitarunt, & Missas celebrari fecerunt, licentia concessa.*
6 *Ecclesiam destructam prophanandi conceditur Ordinario loci licentia in forma commissaria.*
7 *Ecclesiam prophanandi licentia conceditur ex causa Clericis Societatis* IESV.
8 *Vicario generali, attenta absentia Episcopi, conceditur licentia Ecclesiam pollutam reconciliandi.*
9 *Paramenta & vasa in quibus non adhibetur sacra Vnctio, benedicendi licentia conceditur Officiali Canonico.*
10 *Calices, & Corporalia tangendi licentia conceditur Sacristino.*
11 *Breuiaria & Missalia imprimendi secundùm vsum Ecclesia Augustana licentia conceditur.*

12 *Matutinum recitandi octaua hora noctis licentia conceditur.*

13 *Matutinum recitandi hora prima noctis ex causa conceditur.*

14 *Officia propria Sanctorum Religiosorum Eremitarum imprimendi licentia conceditur pro vsu prouincia Germania.*

15 *Officij recitandi in choro vacatio impetrari potest per duos menses.*

16 *Officium sequentis diei recitandi licentia conceditur post Completorium.*

17 *Officium duplex cum octaua de communi plurimorum mart. vt recitari possit semel in anno conceditur monasterio del Escurial.*

18 *Officium Conceptionis B. Maria, & aliorum Sanctorum Ordinis S. Francisci licentia conceditur Monialibus S. Clara Mantua.*

19 *Celebrandi in priuatis Oratoriis quando & à quo licentia concedenda?*

20 *Missam celebrandi in Oratorio vel Ecclesia de nouo fabricata dari non debet nisi cum claus.* saluo iure, & sine præiudicio Ecclesiæ Parochialis.

21 *Parochis nulla licentia danda est post confirmationem Trid. ad percipiendos fructus in absentia ratione studij.*

22 *Parochi licentia tacita non sufficit vt alius sacerdos eius loco interueniat matrimonio.*

23 *Parocho licentia conceditur vt abesse valeat tribus annis causa finiendi studia incœpta in Vniuersitate Colimbrien.*

24 *Expressa requiritur, non vero tacita sufficit licentia, quam Parochus abesse volens petere debet ab Episcopo.*

25 *Studiorum causa vt quis possit, abesse à seruitio sua Ecclesia non suffragatur licentia vltra quinquennium.*

26 *Confessiones audiendi, & animarum curam exercendi licentia gratis concedenda.*

27 *Episcopus, seu eius ministri tantum valent concedere licentiam in scriptis pro laborando in diebus festis.*

28 *Matrimonium vt possit celebrari tempore Aduentus licentia ex quibus causis concedi possit ostenditur.*

29 *Processionem faciendi feria quinta in Cœna Domini licentia conceditur Confraternitati in ciuitate Valentina.*

30 *Episcopi licentia requiritur vt Regulares in Ecclesiis, qua suorum Ordinum non sunt pradicare valeant.*

31 *Regulares vt ad strictiorem Religionem transire possint qua licentia sufficiat?*

32 *Libros prohibitos legendi, retinendi've licentia omnes reuocantur.*

33 *Festa priuata vnius loci transferendi licentia conceditur.*

34 *Corpora SS. Baini, & Heemundi Archiepiscoporum Treuer. transferendi licentia conceditur.*

35 *Ossa filiorum & nepotis transferendi ex vna in aliam Ecclesiam de consensu Rectoris, licentia conceditur.*

36 *Episcopus tanquam Ordinarius non potest licentiam concedere Iudici laico vt examinet, praesertim cum Iuramento, aliquem testem in Ecclesia.*

37 *Curia laicali non potest Episcopus concedere licentiam quod cadauera exhumentur vt fiat recognitio in ipsa Eccl. sed extra & arbitrio ipsius Episc.*

38 *Clericis decedentibus extra residentiam non suffragatur licentia testandi.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

39 *Confessiones audiendi licentia gratis sunt praestanda, nihilque pro illis, & illarum reuocatione exigi potest etiam stante consuetudine.*

Licentia.

Collect. CCCCLXIX.

Licentiam testandi non habentes Ecclesiasticæ personæ à Sede Apost. decimam tantummodo partem locis piis relinquere, & donare possunt. *Paulus III const.*46.incip. *Rom. Pont. de anno* 1548. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1 *pag.*686. 1

Licentiam ædificandi noua monasteria & Conuentus in loco suæ diœcesis concedere non potest Vicarius Generalis absque speciali mandato. *Sacra Cong. Conc. sub die* 11. *Iul.* 1610. teste Sell. *in selectis Canon. c.*90.*n.*4. 2

Licentias quascunque à prædecessoribus Pontificibus concessas erigendi loca Regularia non seruata forma Constitutionis Clementis VIII. & decretorum S. Sedis Apost. quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit *Urbanus VIII. const.*25. incip. *Romanus die* 28. *Augusti* 1624. vbi etiam prohibuit illa de cætero erigendi facultatem concedi absque licentia Ordinariorum, & nisi sacris Canonibus, Conciliòque Tridentino, necnon Clementis VIII. & Gregorius XV. constitutionibus seruatis, cuius meminit Laureot. de Franchis *de controu. inter Episc. & Reg. pag.* 105. Egoipse *de officio, & potest. Episc. p.* 2. *alleg.* 26. *n.* 4. 3

Licentia ponendi campanellam super vno capitello in Oratorio, seu capella erecta in villa priuata ad conuocandum populum ad Missam conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Tarmsana* 17. *Sept.* 1608. quam refert Sel. *d. c.* 90. *n.* 5. 4

Licentia domos prophanandi in quibus Moniales habitarunt, & Officia diuina dixerunt, & Missas celebrari fecerunt, conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Toletana* 27. *Septembr.* 1608. quam citat Sel. *d. c.* 90. *num.* 6. 5

Licentia Ecclesiam, seu Capellam destructam prophanandi conceditur in forma commissaria Ordinario loci. *S. Congr. Rit. in Monasterien.* 1. *Septemb.* 1607. penes Sell. *d. c.* 90. *n.* 7. 6

Licentia Ecclesiam prophanandi ex causa conceditur clericis Regularibus Societatis IESV. Sed extructio committitur Episcopo. *Sacra Cong. Rit. in Imolen.* 15. *Aprilis* 1606. cuius meminit Sell. *d. c.* 90. *num.* 8. 7

Licentia Ecclesiam pollutam reconciliandi conceditur Vicario generali attenta absentia Episcopi. *S. Cong. Rit. in Gualtillina* 24. *Septembr.* 1605. de qua Sell. *d. cap.* 90. *n.* 9 8

Licentia benedicendi paramenta, & vasa, in quibus non adhibetur Sacra Vnctio, conceditur Officiali Canonico, attenta absentia Ordinarij, & distantia aliorum Episcoporum. *Sacra Congr. Rit. in Eboricen.* 26. *Nouembris* 1605. Et Vicario generali Imol. *eadem S. Cong. in Imol.* 20. *Iul.* 1609. quarum meminit Sell. *d. c.* 90. *n.* 10. 9

Licentia Calices, & Corporalia tangendi Fratri Matthæo monacho Sacristano monasterij Angelorum Florentiæ conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Florentina* 30. *Augusti* 1602. quam citat Sell. *dict. c.* 90. *num.* 11. 10

Licentia Breuiaria & Missalia imprimendi secundum vsum proprium Ecclesiæ Augustanæ petita per eius Canonicos, committitur Metropolitano 11

prouinciæ. *Sacro Cong. Rit. in Auguſtana* 19. *Maij* 1607. referente Sell. *d.c.* 90. *n.* 12.

12 Licentia Matutinum recitandi octaua hora noctis ex cauſa conceditur quamuis ſecundum regulam media nocte ſoleat recitari *S. Cong. Rit. in ciuitatis Angelorum in Indiis Occident.* 12. *Nouembris* 1605. atteſtante Sell. *d.c.* 90. *n.* 13.

13 Licentia Matutinum recitandi hora prima noctis, quod recitare ſolebant media nocte, conceditur Monialibus S. Catharinæ Senenſis ex cauſa, videlicet ob aëris intemperiem, & aliàs, &c. *Sacra Cong. Rit. in Taſcalan. ſiue ciuitatis Angelorum in Indiis Occident.* 20. *Iun.* 1609. penes Sellium *d. cap.* 90. *num.* 14.

14 Licentia Officia propria Sanctorum Religioſorum Eremitarum imprimendi de nouo conceditur pro vſu prouinciæ Germaniæ. *S. Cong. Rit. in cauſa Germania Eremitarum* 24. *Sept.* 1605. teſte Sell. *d.c.* 90. *num.* 15.

15 Licentia vacandi à recitatione Officij in choro per duos menſes impetranda eſt à S. Congr. Conc. Trident. *Sacra Cong. Rit. in Mediolan.* 16. *Iunij* 1605. apud Sell. *d.c.* 90. *n.* 16.

16 Licentia recitandi Officium ſequentis diei poſt Completorium iuxta antiquum ritum introductum conceditur. *Sacra Congregat. Rit. in Brixien.* 24. *Septembris* 1605. quam refert Sellius *d. cap.* 90. *num.* 17.

17 Licentia recitandi Officium duplex cum octaua de communi plurimorum Martyrum ſemel in anno pro diuerſis Sanctis, quorum Reliquiæ inſignes conſeruantur in Eſcoriali, conceditur Monachis monaſterij S. Laurentij in Eſcoriali. *S. Congr. Rit. in nullius prouincia Toletano* 1. *Septembris* 1607. de qua Sell. *d.c.* 90. *n.* 18.

18 Licentia recitandi Officium Conceptionis B. Mariæ, & alia Officia Sanctorum Ordinis S. Franciſci conceditur Monialibus S. Claræ in ciuitate Mantuana. *S. Cong. Rit. in Mantuan.* 25. *Mart.* 1609. de qua Sell. *d.c.* 90. *n.* 19.

19 Licentias omnes celebrandi in priuatis Oratoriis ab Epiſcopis conceſſas irritauit *Sacra Cong. Conc.* de mandato *Paul. V. die* 25. *Octobris* 1615. prohibuitque ne concedere poſſent facultates celebrandi in priuato Oratorio abſque Sedis Apoſt. licentia, necnon declarauit conceſſionem huiuſmodi licentiæ ſpectare, & ſemper pertinuiſſe ad ſolum ſummum Pont. & nunquam Ordinarium eam potuiſſe concedere vigore Tridentini ſeſſ. 22. in decreto de euitandis, refert Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bullarij tit. de Miſſarum celebrat. prohibita in Oratoriis priuatis abſque ſummi Pont licentia.*

20 Licentia celebrandi Miſſam in Oratorio, vel Eccleſia de nouo fabricata dari non debet niſi cum clauſ. *Saluo iure & ſine præiudicio Eccleſiæ Parochialis* hoc autem præiudicium intelligitur in his, quæ ſpectant ad Sacramentorum adminiſtrationem, & alia, quæ ſunt ipſi Parochiæ de iure debita, in aliis verò non. *S. Cong. Conc.* cuius memini *de Officio, & poteſt. Parochi c.* 11. *n.* 1. *&* 2.

21 Licentia nulla Parochis danda eſt poſt confirmationem Tridentini ad percipiendos fructus in abſentia ratione ſtudij. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. *§.* 2. *tit. ſed an Parochi debeant reſidere n.* 122. Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancel. gloſſ.* 6. *n.* 251. cum aliis per me citatis *dict. tract. de Officio, & poteſt. Parochi cap.* 5. *num.* 22.

22 Licentia Parochi tacita non ſufficit vt alius Sacerdos eius loco interueniat Matrimonio *Sacra Congr. Conc.* apud Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſſ.* 47. *num.* 52.

Licentia Parocho conceditur vt abeſſe valeat tri- 23
bus annis cauſa finiendi ſtudia incepta in Vniuerſitate Colimbrien. poſito interim Vicario cum fructuum congrua aſſignatione, cum id non ſit contra ius commune, nec contra Concilium, ſed ſolummodo contra deciſionem Congregationis, in qua examinatus præſumitur idoneus. *S. Cong. Conc. ſub die* 12. *Iul.* 1601. penes Sellium *d.c.* 90. *n.* 20.

Licentiam, quam Parochus abeſſe volens pete- 24
re debet ab Epiſcopo, non ſufficit tacita ſed requiritur expreſſa. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 35. Armendar. *in addit. ad recop legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *§.* 2. *tit. ſed an Parochi debeant reſidere n.* 164. Sanctarel. *var. reſol. q.* 4. *n.* 16. quos citaui *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.* 3. *alleg.* 53. *n.* 99.

Licentia vt aliquis poſſit abeſſe cauſa ſtudiorum 25
à ſeruitio ſuæ Eccleſiæ, vel ſui Canonicatus, non ſuffragatur vltra quinquennium impetrata à die, quo ſtudere cœpit. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 101.

Licentiæ exercendi animarum curam, & audien- 26
di Confeſſiones, ac dationis coadiutoriæ, gratis concedi debent. *Sacra Congr. Conc* apud Nicol. Garc. *de benef. p.* 8. *c.* 1. *num.* 77. *ad* 5. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis n.* 10. *in reſp. ad* 5.

Licentia pro laborando in diebus feſtis per Epi- 27
ſcopum, aut eius miniſtros ad hoc deputatos in ſcriptis concedi debet. Iudex verò ſecularis contra illos, qui in dictis diebus abſque dicta licentia reperti fuerint laborare, procedere poterit iuxta conſtitutionem ſanctæ mem. Pij V. *S. Cong. Epiſc. & Regular. in ciuitatis Caſtellani* 21. *Auguſti* 1615. quam refert Sell *d.c.* 90. *n.* 22.

Licentiam vt matrimonium poſſit celebrari tem- 28
pore Aduentus inter Chriſtianos in terris infidelium ex cauſa paupertatis, & attento dominio Turcarum, ſub quo pauperes Chriſtianis datiis, & gabellis grauantur, concedi poſſe cenſuit *Sacra Cong. Rit. in Pedana* 28. *Aprilis* 1607. de qua Sellius *d. c.* 90. *num.* 23.

Licentiam proceſſionem faciendi feria quinta in 29
Cœna Domini conceditur Confraternitati in ciuitate Valentina de conſenſu, & voto Archiepiſcopi, & ex cauſa, non obſtante Conſtitutione Synodali, & licet ſoleret prius facere feria ſexta in Paraſceue *S. Cong. Rit. in Valentin.* 17. *Iul.* 1606. quam citat Sel. *d.c.* 90. *n.* 24.

Licentia Epiſcopi requiritur vt Regulares in Ec- 30
cleſiis, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, prædicare valeant, contradicente autem Epiſcopo nulli etiam in ſuorum Ordinum Eccleſiis prædicare præſumant. *Gregorius XV. conſtit.* 18. incip. *Inſcrutabili Non. Februarij* 1622. apud me *in fine tract. de officio, & poteſt. Epiſcopi.*

Licentia petita licet non obtenta à ſuis Superio- 31
ribus ſufficit ad hoc vt Regulares ad ſtrictiorem Religionem tranſire poſſint, ſi beneuolos in ea inueniant receptores, ac de deuotionis feruore ducti, non autem alicuius criminis perpetrati pœnam ſubterfugituri. *Sacra Congr. Conc. ſub die* 13. *Septemb.* 1583. cuius memini *de iure eccleſiaſtico vniuerſ. lib.* 1. *cap.* 42. *n.* 43.

Licentiarum quarumcunque legendi, & haben- 32
di libros prohibitos reuocatio. *Gregorius XV. conſt.* 40. incip. *Apoſtolatus* 30. *Decembris* 1622. *Vrbanus VIII. conſtit.* 14. incip. *Apoſtolatus* 1. *Aprilis* 1631.
apud

apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom. 4. pag.* 119. & illius meminere Laurent. de Franch. *de controu. inter Episcop. & Regul. pag.* 294. Scortia *in selectas summ. Pont. Constit. epit.* 63. vbi plures praecedentes reuocationes refert.

33 Licentia transferendi festa priuata vnius loci tantùm conceditur. *Sacra Cong. Rituum in Andrien.* 28. *Nouembris* 1602. quam citat Sellius *d. cap.* 90. *num.* 25.

34 Licentia transferendi corpora SS. Baimi & Hedmundi Archiepiscoporum Treueren. à crypta antiqua, conceditur Abbati monasterij S. Maximini Ordinis S. Benedicti ciuitatis Treueren. *Sacra Congr. Rit. in Treueren.* 16. *Decemb.* 1606. de qua attestatur Sel. *d. c.* 90. *n.* 26.

35 Licentia transferendi ossa filiorum, & nepotis ex Ecclesia in qua erant sepolta ad aliam Ecclesiam conceditur de licentia Rectoris Ecclesiae vbi erant sepulta. *S. Cong. Rit. in Barchinonen.* 23. *Iunij* 1607. penes Sell. *d. c.* 90. *n.* 27.

36 Licentiam concedere Iudici laico non potest Episcopus tanquam Ordinarius, vt examinet praesertim cum iuramento, & formaliter aliquem reum, vel testem in Ecclesia, aut alio loco immuni *Sacra Cong. super controuers. iurisdict.* 2. *Maij* 1629. quam refert, & ad suam petitionem responsum fuisse dicit R.P.D. meus Alex. Sperel. *in decis. fori eccles. dec.* 51. *num.* 18.

37 Licentiam concedere non potest Episcopus Curiae laicali quod cadauera exhumentur vt fiat recognitio in ipsa Ecclesia, sed extra, & arbitrio ipsius Episcopi. *Sacra Cong. super controuers. iurisd.* 2. *Maij* 1629. quam refert & ad suam petitionem sic responsum fuisse attestatur R.P.D. Sperell. *d. decis.* 51. *n.* 18. reprobato Marco Antonio Genuensi *in pract. Archiep. Neap. c.* 42. *sub n.* 50.

38 Licentiae testandi non suffragantur clericis decedentibus extra residentiam, quominus eorum bona faciant spolium. *Pius IV. constit.* 95. incip. *In suprema* 7. *Kal. Decembr.* 1564. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 132. aliàs *pag.* 99.

39 Licentiae audiendi Confessiones gratis praestandae, nihilque pro illis, & illarum renouatione potest exigi, etiam stante consuetudine, vt pro singulis licentiis aliquod soluatur. *Sacra Cong. Conc. in Turritana* 11. *Mart.* 1633. quam refert Bonf. *in thesauro ecclesiast. dec. res.* 18. *n.* 30.

SVMMARIVM.

1 *Monialibus non conceditur licentia standi extra claustra.*
2 *Monialibus concedentes licentias exeundi è monasteriis excommunicationem incurrunt.*
3 *Licentia data alicui ingrediendi pluribus vicibus Monialium domos eo vti non poterit respectu singularium, sed vniuersarum.*
4 *Licentias quascunque ingrediendi Monasteria Monialium reuocauit Paulus V.*
5 *Licentia secularibus mulieribus concessa ingrediendi monaster. Monialium nulla vti potest nisi de earum expresso consensu Capitulariter habito.*
6 *Medicis, chirurgis, & operariis licentia concedi solita ingrediendi monasteria Monialium in casu necessitatis singulis quibusque triennijs renouanda.*
7 *Licentia facta alicui de intrando ad monasteria Monialium intelligitur de prima Vice.*
Barbos. Apost. Decis. Sum.
8 *Matribus praestari non potest licentia ingrediendi monasteria Monialium ad inuisendas filias morti proximas.*
9 *Episcopo datur facultas concedendi licentias per quatuor vices quolibet anno Regularibus vt Moniales sibi* 1. *&* 2. *consanguinitatis gradu coniunctas inuisere possit.*
10 *Licentiam quis dare debeat; an scilicet Superior Regularis vel Episcop. Ordinarius, ad ingrediendum monasteria Monialium exemptarum, & Regularib. subiectarum, vel ad alloquendum cum his Monialibus, ostenditur; &* 0, 11. *cum seqq.*

Licentia quoad Moniales.

COLLECT. CCCCL.

Licentia standi extra claustra Monialibus non conceditur. *Pius IV. const.* 53. incip. *In sublimi* §. 6. *quarto Non. Maij* 1562. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 71. aliàs *pag.* 53. in nouiss. impress. 1

Licentias exeundi è monasteriis concedentes Monialibus excommunicationem incurrunt. *Pius V. const.* 8. incip. *Cura* 4. *Kal. Iun.* 1566. apud Laert. Cherub *d. tom.* 2. *pag.* 184. alias *pag.* 138. in nouiss. impress. 2

Licentia ingrediendi pluribus vicibus Monialium domos data, vel danda cuiuslibet praeeminentiae personae, ea vti non poterit respectu singularium, sed solummodo respectu vniuersarum. *Paulus V. constit.* 51. incip. *Facultatum de anno* 1608. apud Laërt. Cherub. *in Bull. tom.* 3. *pag.* 243. 3

Licentias quascunque ingrediendi monasteria Monialium, aut cum eis conuersandi, & corporalem refectionem sumendi, sub quibuscunque tenoribus, & formis cuicunque & cuiuscunque conditionis concessas reuocauit Idem *Paulus V. const.* 74. incip. *Monialium de an.* 1612. apud Laërt. Cherub *d. tom.* 3. *pag.* 309. aliàs *pag.* 226. 4

Licentia secularibus mulieribus concessa ingrediendi monasteria Monialium vti non possunt nisi de earum expresso consensu capitulariter & per secreta suffragia habito. *Vrbanus VIII. const.* 29. incip. *Sacro-sanctum* 27. *Octobr.* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 49. in nouiss. impress. 5

Licentia ingrediendi monasteria Monialium in causa necessitatis medicis, chirurgis, & operariis concedi solita singulis quibusque trimestribus renouari debet. *S. Cong. Episcop. & Regular. in Camerinen.* 28. *Martij* 1588. de qua meminerunt Tamburin. *de iure Abbatissarum disp.* 23. *q.* 6. *n.* 7. Lezana *in summ. quaest. Regul. tom.* 3. *verbo clausura num.* 30. *in fine* Ego ipse *de iure eccles. vniuers. lib.* 1. *capit.* 44. *num.* 143. 6

Licentia facta alicui de intrando ad monasteria Monialium, intelligitur de prima vice, adeo quod si semel vigore illius facultatis ingressus fuerit, amplius accedere non possit. *S. Cong. Conc.* penes Aloys. Ricc. *in praxi fori Eccles. decis.* 649. *in* 1. *edit. aliàs resol.* 545. *in* 2. *edit.* quam refero *de officio & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 58. *in princ.* 7

Licentia ingrediendi monasteria Monialium ad inuisendas filias morti proximas non potest praestari matribus, quia iste matrum ingressus non est medium adeo necessarium ad medendum huiusmodi aegritudinibus, nec ad tollendas infirmitates in quibus filiae sunt constitutae. *Sacra Cong. Conc.* testibus Quarant. *in summ. Bullar. verbo monasteria* 8

Monialium vers. an liceat pag. 453. Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 1 *c.* 25 *n.* 31. Tamburin. *de iure Abbatissar. disput.* 24. *quaest.* 17. quos & alios refero *d. p.* 5. *alleg.* 102. *n.* 68.

9 Licentiam concedendi facultatem habent Episcopi cuicunque Regulari per quatuor vices ad summum quolibet anno vt Moniales sibi in primo & secundo consanguinitatis gradu coniunctas conuenire, & alloqui possit, dummodo non sit diebus festiuis, aut in Aduentu, Quadragesima, feria sexta, sabbato, & vigiliis, & cum conditione quod prædicta licentia consignetur Confessario ordinario monasterij. *S. Cong. Conc. de anno* 1623. de qua attestatur Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regul. pag.* 225. Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 's. *c.* 25. *n.* 36. Ego *d. alleg.* 102. *n.* 72.

10 Licentiam ad ingrediendum septa monasteriorum Monialium exemptarum, & Regularibus subiectarum, vel ad alloquendum cum illis an dare debeat ipsarum Superior Regularis, vel Episcopus loci in cuius diœcesi monasteria sita sunt? multum fuit præteritis temporibus disceptatum. Imprimis *S. Cong. negotiis Episcoporum & Regularium præposita in Bullunen.* 19. *Iunij* 1597. censuit licentiam dare ad ingrediendum septa monasteriorum Monialium exemptarum, & Regularibus subiectarum ex vera tantum necessitate, quæ Moniales respiciat, seu ad accedendum ad alloquendum cum Monialibus, pertinere ad ipsos tantùm Superiores Regulares, & non ad Episcopum in cuius diœcesi monasteria sita sunt: cuius decisionis meminerunt Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 23. *q.* 1. *n.* 6. Lezana *d. c.* 25. *n.* 25. Ego *d. alleg.* 102. *n.* 41.

11 *Sacra* verò *Cong. Conc.* cuius idonei testes sunt Quarant. *in summ. Bullarij verbo monasteria Monialium vers. hinc tangenda pag.* 453. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 54. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 99. Camp. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 16. *n.* 45. quos refero *de Episcop. & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 76. censuit spectare ad ipsos Regulares Superiores concedere licentiam adeundi ad colloquium cum Monialibus Regularibus subiectis, nisi esset consuetudo legitimè præscripta vt huiusmodi licentiæ etiam quoad monasteria, quæ Regularibus subsunt, ab Episcopo tantum, vel ab Episcopo, & Superiore Regulari coniunctiuè obtinerentur.

12 Deinde *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 13. *Nouembris* 1610. facultate sibi à Sanctissimo attributa statuit & decreuit, vt deinceps intra huiusmodi septa nemo ingredi audeat, nisi licentiæ in casibus necessariis concedendæ nedum à Superioribus Regularibus dictorum monasteriorum, sed etiam à locorum Ordinariis obtentæ fuerint, non obstantibus quibuscunque contrariis legibus, statutis, consuetudinibus etiam immemorabilibus, refert Sell. *in select. Canon. c.* 90. *n.* 30.

13 Vlterius *eadem S. Cong. Episcop. & Regul. in Camerinen.* 21. *Februar.* 1617. censuit licentiam alloquendi Moniales Regularibus subiectas concedendam esse ab Episcopo, seu Vicario generali, & à Superiore Regulari, cui Moniales ipsæ subiectæ sunt, coniunctim, ita vt idem Episcopus, seu eius Vicarius primo loco subscribat. Idem quoque seruandum esse ait quoad licentiam eorum quibus ordinariè intra septa Monasteriorum earundem Monialium ingredi necesse est, repentinis, tamen casibus extremæ necessitatis exceptis, in quibus licentiam alterius subscriptione roborare sufficit. Edicta verò, quibus personis secularibus ad earundem Monialium monasteria accessus prohibetur, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda esse subiungit: citat Sell. *d. c.* 90. *n.* 31.

Ad renouandam omnino difficultatem, quæ ex 14
prædictis decretis forsan oriri posset, negotio in eadem *Sacra Cong.* proposito, atque Sanctissimo D. N. relato *sub die* 21. *Maij* 1630. Sanctitas sua declarauit huiusmodi licentias à Superioribus Regularibus non esse petendas in illis locis, in quibus adesset consuetudo, vt istæ ab Episcopis tantum concedantur, hoc enim casu statuit, & decreuit talem consuetudinem esse obseruandam, & ipsorum Episcoporum tantummodo licentias sufficere etiam priuatiuè quoad ipsos Regulares: refero Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 28. *& de iure eccl. vniuers. lib.* 1. *c.* 44. *n.* 107. Et nouissimè *Sacr. Cong. Conc. in Verulen.* 29. *Ianuar.* 1633 *in resp. ad* 2. *dub.* declarauit licentias eorum, qui ad collocutoria Monialium Regularibus subiectarum accedunt, vel clausulam ingrediuntur, solum Episcopum concedere, & subscribere, vbi de hoc viget consuetudo: refert Ioann. Maria Nouar. *in lucerna Regularium verbo licentia, n.* 7.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi totius Orbis limina Apostolorum visitare tenentur per se, aut per alium idoneum si sint impediti.*

2 *Tempus præfixum ad visitanda limina Apostolorum incipit à die publicationis constitutionis Sixti V.*

3 *Congregatio Concilij non concedit vt per manentem in curia limina Apostolorum visitentur.*

4 *Visitari debent limina Apostolorum per Presbyterum existentem de Capitulo Cathedralis.*

5 *Regularis Episcopi commensalis & familiaris non est admittendus ad visitanda pro eo limina Apostolorum, nisi propter itineris longitudinem, & pericula ex gratia aliter concedatur,* vt n. 6.

Limina Apostolorum.

COLLECT. CCCCLI.

Limina Apostolorum omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, & Episcopi per vniuersum Orbem constituti etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, personaliter ac per seipsos visitare, & sui Pastoralis officij rationem reddere, ac totius eius Ecclesiæ status relationem facere tenentur; ita vt viciniores tertio quoque anno, alij verò pro maiori vel minori distantia quarto, quinto, vel decimo anno iter suscipere, & Deo concedente perficere debeant, & successiuè eisdem temporibus transactis repetere teneantur. At si legitimè impediti sint, per certum nuncium ad id speciale mandatum habentem de gremio suorum Capitulorum, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum, seu aliàs Personatum habentem; aut si huiusmodi neminem ecclesiastica Dignitate, seu Personatu præditum non habeant, per diœcesanum Sacerdotem, & si clero careant omnino, per aliquem alium Presbyterum secularem, vel Regularem spectatæ probitatis vel Religionis benè de omnibus instructum hoc 1

ipsum

ipsum adimpleant sub pœna suspensionis ab ingressu Ecclesiæ, perceptione fructuum, & administratione spiritualium & temporalium. *Sixtus V. const.* 15. incip. *Rom.* 13. *Kal. Iann.* 1585. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 508. aliàs *pag.* 387. in nouiss. impress. cuius meminerunt Quaranta *in summ. Bullar. verbo limina Apostolorum*, Vgolin. *de potest. Episcopi p.* 1. *c.* 3. *n.* 8. Alzedo *in praxi Episcop. p.* 1. *c.* 4. *n.* 10. Hieron. Veneco y Leyua *de examine Episcop. lib.* 4. *c.* 18. *n.* 18. Marcel. Vulpe *in praxi fori eccles. c.* 9. *per tot.* Ioan. Anton. Nouat. *in sum. Bullarum tit. de Apostolorum liminibus.* Ioan. Maria Nou. *eius frater in lucerna Regul. verbo limina.* Scottia *in selectas Summorum Pont. constitutiones epit.* 139. Ego *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 111. *n.* 41.

2 Limina Apostolorum ad visitanda incipit tempus præfixum à die publicationis dictæ const. Sixti V. *S. Congr. Conc. in Burgen.* 12. *Augusti* 1628. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 16. *n.* 29.

3 Limina Apostolorum vt visitentur per manentem in Curia, non concedit sacra Congr. Concilij, vt ipsamet declarauit *in Foroliuien.* 11. *Iulij* 1616. penes Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 30. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 24. *de reform. c.* 3. *n.* 43.

4 Limina Apostolorum per Presbyterum existentem de Capitulo Cathedralis visitari debent: cùm enim Elboren. Archiepiscopus petiisset admitti ad visitanda limina eius nomine, Presbyterum diœcesanum non existentem de Capitulo Cathedralis, neque in Dignitatate ecclesiastica constitutum, & iam ad Vrbem transmissum. *Sacra Cong. Conc. in Elboren.* 4. *Decembr.* 1627. pro hac vice fecit gratiam, sed censuit scribendum esse Collectori Portugaliæ, qui omnes Episcopos in posterum admoneat, refero *dicta alleg.* 111. *n.* 41. *prope fin.*

5 Limina ad visitanda pro Episcopo Visen. noluit *Sacra Cong. Conc.* admittere Regularem Episcopi familiarem, & commensalem, etiamsi alium non inuenire diceret, & iste iam esset in Vrbe, vt *in Visen. sub die* 13. *Nouembr.* 1627. de qua Ioan. Maria Nou. *d. verbo limina, n.* 4.

6 Limina Apostolorum vt possint visitari per Sacerdotem Regularem bene informatum, fecit gratiam *Sacra Cong. Conc.* Episcopo Canatien. *sub die* 9. *Maij* 1629. cùm fuerit ab illis partibus transmissus, stante quod propter itineris longitudinem milliarium 17000. & ob pericula in quæ occurrunt aliàs transmissi Sacerdotes seculares, qui à Turcis captiui facti fuerunt, nullus inuenitur, qui mitti velit, vt ex publica fide constitit, cuius decreti meminit Ioan. Maria Nou. *loco proximè citato.*

SVMMARIVM.

1 *Processio in Rogationibus maioribus si terminatur ad Ecclesiam S. Marci ibi dicenda est Missa de eodem Sancto.*

2 *Paschatis in die si occurrant Litaniæ maiores, transferuntur in feriam tertiam sequentem.*

3 *Sancti præter descriptos, in Litaniis addi non possunt.*

4 *Congregatio sacrorum Rituum pro Litaniarum recognitione adiri debet.*

5 *Litaniæ publicæ non possunt recitari nisi sint approbatæ.*

6 *Litaniæ non approbantur præter ordinarias impressas in Breuiario, & quæ recitantur in Ecclesia Lauretana.*

Litaniæ.

COLLECT. CCCCLII.

Litaniis maioribus si processio terminatur ad Ecclesiam sancti Marci, ibi dicenda est Missa de sancto Marco. *Sacra Congregatio Rituum sub die* 23. *Maij* 1603. teste Gauant. *in rubricas Missalis p.* 4. *tit.* 15. *n.* 7. 1

Litaniæ maiores si occurrant in die Paschatis, transferuntur in feriam tertiam sequentem. *Sacra Congr. Rit. sub die* 25. *Septembris* 1627. referente Gauanto *d. p.* 4. *tit.* 11. *n.* 10. *& in rub. Breuiary sect.* 7. *cap.* 6. *n.* 25. 2

Litaniis non possunt inseri alij sancti etiam Titulares Patroni, etiam tempore pestis, præter descriptos. *Sacra Congregatio Rituum in Rhegien.* 22. *Martij* 1631. apud Gauant. *in Rub. Breuiar. sect.* 9. *cap.* 4. *n.* 10. 3

Litaniæ communes, & quæ de B. Virgine in æde Lauretana decantari solent, & non aliæ, edi vel dici possunt, & qui aliis vti voluerint, Congregationem Sacrorum Rituum pro earum recognitione adire debent. *Clemens VIII. const.* 4. *in appendic.* incip. *Sanctissimus* 8. *Id. Septemb.* 1601. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *in fine* aliàs *pag.* 125. *const.* 122. *tom.* 3. in nouiss. impress. 4

Litaniæ publicæ non possunt recitari nisi sint approbatæ ex decreto S. Inquisitionis, priuatim verò recitandæ reuideantur. *Sacra Congregatio Rit. sub die* 2. *Martij* 1602. penes Sellium *in select. Canon. c.* 2. *n.* 47. 5

Litaniæ non approbantur à Sacra Congregatione Rituum præter ordinarias impressas in Breuiario, & quæ recitantur in Ecclesia Lauretana de B. Maria. *S. Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Maij* 1608. *in resp. ad dub.* 16. cuius meminit Sellius *dict. cap. secundo, num.* 48. 6

Litteræ Apostolicæ.

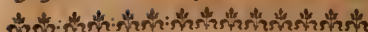
COLLECT. CCCCLIII.

Litterarum Apostolicarum executionem impedientes plures pœnas incurrunt, de quibus *Leo X. const.* 30. incip. *In supremo, Kalend. Martij* 1518. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 522. Gregorius XIII. *const.* 81. incip. *Consueuerūt, pridie Non. April.* 1583. apud Laërt. Cherub. *etiam in Bullario tom.* 2. *pag.* 464. Paulus V. *const.* 63. incip. *Pastoralis* 6. *Id. April.* 1610. penes Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 251. Vrbanus VIII. *const.* 62. §. 11. incip. *Pastoralis Kalend. April.* 1627. plures alias refert Scottia *in selectas summor. Pont. Const. epit.* 60. Vide in verbo *Constitutiones Apostolicæ, collect.* 219.

Litteratura.

COLLECT. CCCCLIV.

Litteraturæ ad titulum nullus promoueri potest. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 5. *num.* 128. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 19. *n.* 72.

SVMMARIVM.

1 *Canonicorum, & aliorum de Capitulo loca nec à laicis, nec à clericis, nec à familiaribus Episcopi occupanda sunt.*

2 *Loca per obitum Monialium intra numerum decedentium pro tempore vacatura nulli promittantur nisi sequuta vera & reali illorum vacatione.*

3 *Consuetudo Ecclesiæ seruanda est vt quis locum obtineat secundum tempus admissionis.*

4 *Consuetudinis antiquæ contra formam obtentus locus à Canonico illi est reseruandus de consensu partium interesse habentium.*

5 *Canonicis, quorum Præbendæ non sunt distinctæ, & omnes requirunt Ordinem Presbyteralem, locus designandus est secundum Ordinem receptionis.*

6 *Consuetudo Ecclesiæ seruanda est circa vocem & locum in Capitulo inter Dignitates, & Canonicos Præbendatos.*

7 *Visitare cum voluerit Episcopus Capitulum ad quem locum adire debeat, ostenditur.*

Loca. Locus.

COLLECT. CCCCLV.

1 Loca Canonicorum & aliorum de Capitulo ecclesiasticu habitu indutorum nec à laicis, nec à clericis, nec à familiaribus Episcopi occupanda sunt. *Sacra Congregatio Rituum in Elboren.* 15. *Ianuarij* 1605. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.*48.*n.*7.

2 Loca per obitum Monialium intra numerum dedecedentiam pro tempore vacatura cuique puellæ ad habitum regularem recipiendæ non concedantur nec promittantur, nisi sequuta vera, & reali illorum vacatione, atque ita demum, & non antea de eis disponi, ac in Monialis demortuæ locum promissionem, aut receptionem in Capitulo seu quouis alio modo, fieri iubet, dummodò tunc temporis puella ipsa recipienda & ætatem habeat idoneam, & cæteras qualitates requisitas, quibus etiam præditas esse debere vult eas puellas, quæ supra numerum recipiendæ sunt *Sacr. Cong. Conc. sub die* 6. *Decembris* 1604. de qua meminit Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Monialium numero in monasterio præfigendo.*

3 Locum vt quis obtineat secundum tempus admissionis consuetudo Ecclesiæ seruanda est, licet Præbendæ sint distinctæ in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales, quando omnes sunt actu Presbyteri, & seruiunt in celebrandis Missis. *Sacra Congregatio Rituum in Saonen.* 10. *Ianuarij* 1604. cuius memini *in tract. de Iure eccles. vniuerso lib.* 1. *cap.* 21.*n.*88.

4 Locus obtentus à Canonico contra formam antiquæ consuetudinis ipsi Canonico reseruarui de consensu partium interesse habentium. *Sacra Cong. Rit. in Saonen.* 21. *Augusti* 1604. quam citat Sell. *d.c.*48.*n.*9.

5 Locus secundum ordinem receptionis designandus est Canonicis, quorum Præbendæ non sunt distinctæ, & omnes requirunt Ordinem Presbyteralem. *Sacra Congregatio Rituum in Albanen.* 2. *Martij* 1602. *& in Orten.* 19. *Iunij* 1604. *& in Tropien.* 10. *Decembris* 1619. penes me *d. lib.* 1. *cap.* 21.*n.*90.

Loci & vocis circa obtentionem in Capitulo inter Dignitates, & Canonicos præbendatos seruanda est Ecclesiæ consuetudo. *Sacra Congregatio Rit. in Egitanien.* 23. *May* 1605. apud me *d. lib.* 1. *cap.* 21.*n.*89. 6

Locus, quo solitum est Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, adeundus est per Episcopum cum visitare voluerit Capitulum, si id tamen congruè fieri potest, sint minus ad locum congruum & communem Episcopus accedere teneatur, dummodo tamen quoties prosequi vellet Visitationem alicuius particularis personæ de Capitulo ad locum capitularem accedere teneatur. *Sacra Congregat. Concil.* referente Armendar. *in add. ad recop legum Nauarra, lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat.* *n.* 39. *in resp. ad* 8. 7

Locumtenens.

COLLECT. CCCCLVI.

Locumtenens de Iure communi eodem honore est afficiendus, & eundem locum tenet, quem teneret is, cuius personam designat. *S. Cong. Rit. in Brundusina* 10. *Decembr.* 1612. penes Aldan. *in compend Canon. resol. lib.* 3. *tit.* 28.*n.*19. quem refero in *collect. ad Trid. sess.* 25. *de reform. c.* 1. *num.* 1. Vide supra in verbo *Canonicus, Vicarius vel Locumtenens collect.* 98. 1

Locumtenens Episcopi, qui sit Canonicus debet sedere in choro in loco suæ receptionis in habitu Canonicali, nec ei competit thuris & pacis honor ante Dignitates. *Sacra Congregatio Rituum in Hydruntina* 10. *Nouembris* 1612. quam citat Aldan. *d. tit.* 28.*n.*22. 2

S. Ludouici Francorum Regis canonizatio, Vide in verbo *Canonizatio collect.* 117.*n.*34.

S. Ludouici Francorum Regis festum, Vide in verbo *festa, collect.* 356.*n.*17.

S. Ludouici Francorum Regis officium, Vide in verbo *Officium collect.* 534.*n.*46.

S. Ludouici Episcopi Tholosani canonicatio, Vide in verbo *Canonizatio coll.* 117.*n.*35.

B. Ludouici Beltrani officium, Vide in verbo *Beatificatio collect.* 58.*n.*7.

Lumina.

COLLECT. CCCCLVII.

Lumina quæcunque siue Lampades accendi ad sepulchra quorundam cum sanctitatis, aut martyrij fama, vel opinione defunctorum, qui neque canonizationis, neque beatificationis honore ab Apostolica Sede insigniti fuerunt, sine recognitione, atque approbatione Ordinarij, qui in iis recognoscendis Theologos, aliósque pios, ac doctos viros in consilium adhibeat, & ne deinceps fraus, aut error, aut aliquid nouum, atque inordinatum in tetam graui committatur, negotium instructum ad Sedem Apostol. transmittat, eiusque responsum expectet, nisi fuerint tales, qui aut per communem Ecclesiæ consensum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum, Virorumque Sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientia ac tolerantia Sedis Apost. vel Ordinarij colantur. *S. Congreg. S. R.* 1

S. R. & Generalis Inquisitionis habita in Palatio Apostol. in Vaticano coram S.D.N. Vrbano VIII. die 13. Martij 1625. in Bullario tom. 4. const. 37. eiusdem Pont. §. 3. & 4.

2 Lumina duo ad minus in Altari accensa esse debent dum recitatur diuinum Officium Matutinum, Horæ, & Vesperum. *Sacr. Cong. Rit. in Lunen. Sarzanen. 5. Mart. 1633.* quam refert Bonf. *in thesauro Eccles. dec. ref. 31. n. 10.*

SVMMARIVM.

1 *Capellæ magister in processionibus non cum beneficiatis, sed cum suis Cantoribus incedere debet, non obstante consuetudine contraria.*
2 *Chori magister potest cogi ab Episcopo vt eat ad circulos.*
3 *Chori magister habet munus indicendi silentium in choro.*
4 *Scholæ magister de quibus pueros instruere debent?*
5 *Ludi litterarij magistri de quibus ab Episcopo examinandi?*

Magister.

COLLECT. CCCCLVIII.

1 MAgister Capellæ in processionibus non cum beneficiatis, sed cum suis cantoribus incedere debet. *S. Cong. Rit. in Vrbeuetana 20. Nouembris 1610.* non obstante postea allegata consuetudine contraria. *Eadem S. Congr. in dicta causa sub die 15. Ianu. 1611.* quarum meminit Aldan. *in comp. Canon. res. lib. 1. tit. 24. n. 67.*

2 Magister chori potest cogi ab Episcopo vt eat ad circulos. *Sacra Congr. Rit. in Saonen. 15. Mart. 1614.* quam citat Ald. *d. tit. 24. n. 69.*

3 Magister chori habet munus indicendi silentium in choro. *Sacra Congregatio Rituum in Hydruntina 6. Decembris 1613.* penes Aldan. *dict. titul. 24. num. 70.*

4 Magister scholæ siue ludi litterarij non solum in Grammatica, & Rhetorica adolescentes instruere debet, sed etiam in iis, quæ ad Religionem pertinent, & sic adolescentes ad Missas diuina Officia, & prædicatione audiendas non solum hortari, sed etiam compellere potest: ea verò quæ sunt contra bonos mores, aut quæ ad impietatem inducere possunt, legere, vel docere omnino prohibetur. Leo X. constit. 6. incip. *Meretur 2. Ianu. 1514.* apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 474.*

5 Magistri ludi litterarij examinari possunt ab Episcopo in iis duntaxat, quæ spectant ad Fidem, doctrinam Christianam, & bonos mores, & tenentur facere professionem Fidei, iuxta Bullam Pij IV. *Sacr. Congr. Conc.* cuius meminit Aldan. *in comp. Canon. resolut. lib. 3. tit. 4. n. 10.*

SVMMARIVM.

1 *Consuetudinem circa praintonationem Antiphonarum ad Vesperas non potest Magister ceremoniarum alterare.*
2 *Munus indicendi silentium in choro habet Magister caremoniarum absente Magistro chori.*
3 *Vicarius cum consensu Capituli debet eligere magistrum caremoniarum.*
4 *Stipendium certum donec Magistro caremoniarum fuerit assignatum, debet de certo salario ab Episcopo & Capitulo pro medietate prouideri.*
5 *Oblationes, quæ offeruntur Cruci feria sexta in Parasceue debentur magistris caremoniarum.*
6 *Beneficiatus si fuerit magister caremoniarum in exercitio sui Officij, potest dimittere habitum beneficiatorum, & vti superpelliceo.*
7 *Capellanus, si fuerit magister caremoniarum, dum est in exercitio sui officij, sedere debet apud celebrantem, vel Assistentes.*
8 *Vicarium quando debet vocare Magister caremoniarum.*
9 *Processionibus incedit magister caremoniarum apud celebrantem, & eius Assistentes, & vbique discurrit.*

Magister Cæremoniarum.

COLLECT. CCCCLIX.

MAgister cæremoniarum non potest alterare seu mutare consuetudinem circa præintonantiam Antiphonarum ad Vesperas. *S. Cong. Rit. in Suessan. 28. Aprilis 1607.* teste Sellio *in select. Can. cap. 72. n. 13.* 1

Magister Cæremoniarum absente magistro chori habet munus indicendi silentium in choro. *Sacra Congr. Rit. in Hydruntina 6. Decembris 1613.* quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 24. n. 70.* 2

Magister cæremoniarum eligendus est à Vicario cum consensu Capituli. *S. Cong. Rit. in Tarentin. cryptaliarum 3. Septembris 1605.* quam citat Sellius *d. c. 72. n. 14.* 3

Magistro cæremoniarum, donec ei certum stipendium assignatum fuerit, debet de salario ab Episcopo, & Capitulo pro medietate prouideri. *S. Cong. Rit. in Tropien. 23. Martij 1602.* penes Sellium *d. c. 72. n. 13.* 4

Magistris cæremoniarum debentur oblationes quæ offeruntur Cruci feria sexta in Parasceue, vbi viget talis consuetudo. *Sacra Congregatio Rituum in Beneuentana 29. Nouembris 1603.* apud Aldan. *d. tit. 24. n. 71.* 5

Magister cæremoniarum, qui est beneficiatus, potest dimittere habitum beneficiatorum, & vti superpelliceo in exercitio sui Officij absque incursu censurarum contra illum habitum non deferentes. *Sac. Cong. Rit. in Ianuen. 9. Decembr. 1617.* cuius meminit Sell. *d. c. 72. n. 16.* 6

Magister cæremoniarum, etiamsi sit Capellanus, quando Officium exercet, & vestibus illius Officij vestitus est, sedere debet apud celebrantem, vel eius Assistentes Pluuialibus indutos; quando verò non est in ministerio, sedere debet in choro inter præbendatos, vel Presbyteros, vel Clericos sui Ordinis seruatos ordine suæ receptionis. *S. Cong. Rit. in Pacensi 28. Nouemb. 1609. & 8. May 1617.* de quibus Ald. *d. tit. 24. n. 72.* 7

Magister cæremoniarum non autem Sacrista debet vocare Vicarium vt hora debita si voluerit ad Ecclesiam accedat. *S. Cong. Rit. in Vrbinaten. 26. Nouemb. 1605.* penes Sellium *d. c. 72. n. 17.* 8

Magister

9 Magiſter cæremoniarum in proceſſionibus incedit apud celebrantem, & eius Aſſiſtentes, & vbique diſcurrit, quando opus eſt pro ordinanda proceſſione. *Sacra Congregat. Rituum in d. Patauina* 30. *Auguſti* 1601. & 8. *May* 1617. referente Aldan. *d. tit.* 14. *n.* 73.

SVMMARIVM.

1 *Monaſteria Monialium ingredi non debent cum Epiſcopo magiſtratus & deputati ad earum curam, niſi eos elegerit.*

2 *Locum Capituli & Cleri, qui in Concionibus ſedere debent immediatè apud ſuum Epiſcopum, non debet occupare Magiſtratus.*

3 *Dignitatum, & Canonicorum proprias ſedes in choro, ſeu presbyterio occupare non debent Magiſtratus, aut Iudices.*

4 *Capituli, Eccleſiæ, & Canonicorum in præiudicium nihil Magiſtratus debet innouare.*

5 *Canonicis Eccleſiæ Cathedralis in omnibus cedere debet Magiſtratus ſecularis ciuitatibus quando non eſt de maioribus.*

6 *Concionator debet prius ſalutare Canonicos, quàm Magiſtratum ciuitatis quando non eſt de maioribus.*

7 *Officiales & Magiſtratus ciuitatis thurificandi ſunt poſt Dignitates, & Canonicos æquis ductibus, non obſtante vſu in contrarium.*

8 *Incenſari debet Magiſtratus quando eſt de maioribus ante Canonicos, poſt Aſſiſtentes Epiſcopo.*

9 *Proceſſionibus ſanctiſſimi Sacramenti debet incedere Magiſtratus in loco, in quo ſecundum antiquam conſuetudinem conſueuit incedere.*

10 *Tibicines ad proceſſiones ſanctiſſimi Sacramenti debet iuxta ſolitum, mittere Magiſtratus.*

11 *Epiſcopo accedenti ad Eccleſiam ſolitum obſequium præſtare cogi poteſt Magiſtratus.*

12 *Epiſcopus cogere poteſt Magiſtratum ciuitatis iuxta ſolitum, accedere ad Eccleſiam Cathedralem in diebus ſolemnibus, & tempore Aduentus & Quadrageſimæ.*

Magiſtratus.

COLLECT. CCCCLX.

1 MAgiſtratus, & deputati ad curam Monialium non debent ingredi earum Monaſteria cum Epiſcopo, niſi eos elegerit. *S. Cong. Epiſcop. & Reg.* teſte Gauant. *in enchirid. Epiſcop. verbo Monialium clauſura n.* 30. quem refert Lezana *in ſum. q. Regul. tom.* 3. *verbo clauſura n.* 33.

2 Magiſtratus non debet occupare locum Capituli & Cleri, qui in concionibus ſedere debent immediatè apud ſuum Epiſcopum. *S. Cong. Rit. in Balneoregien.* 25. *Ianuar.* 1602. quam refert Sell. *in ſelect. Canon. c.* 81. *n.* 25.

3 Magiſtratus, aut Iudices non debent proprias Dignitatum, & Canonicorum ſedes, ſeu ſtalla in choro, ſeu presbyterio occupare, quamuis aliquando id eis permiſſum fuerit. *S. Cong. Rit. in Compoſtellana*, 4. *Febr.* 16 0. & *ſub die* 21. *Februar.* 1604. & *in Granat.* 24. *Octobris* 1609. quam meminit Sellius *d. c.* 81. *n.* 26.

4 Magiſtratus nihil debet in præiudicium Capituli, Eccleſiæ, & Canonicorum innouare, vel attentare. *Sacra Cong. Rit. in Narnien.* 16. *Iul.* 1605. penes Sel. *d. c.* 81. *n.* 27.

5 Magiſtratus ſecularis ciuitatis quando non eſt de maioribus, & perpetuis, debet cedere in omnibus, 6 & per omnia Canonicis Eccleſiæ Cathedralis; & Concionator debet prius Canonicos quàm Magiſtratum ſalutare. *Sacra Congr. Rit. in Tyraſſonen. & in Oſcen.* 3. *Octobris* 1615. de quibus Sell. *d. c.* 81. *n.* 29.

7 Magiſtratus & Officiales ciuitatis thurificandi ſunt poſt Dignitates, & Canonicos æquis ductibus. *Sacra Congregat. Rit. in Interamnen.* 10. *Iulij* 1600. & *in Fanen.* 1. *Septembris* 1607. & *in Narnien.* 16. *Iun.* 1617. apud Sellium *d. c.* 81. *n.* 32. non obſtante vſu in contrarium per 15. annos ſeruato, *ead. ſacra Congr. in Cephaluden.* 24. *Octobris* 1609. referente Sellio *d. c.* 81. *n.* 33. & tam in Cathedrali quàm in aliis Eccleſiis, vbi Canonicos, & Magiſtratum ſimul conuenire contigerit. *ead. Sacra Cong. in Camplen.* 10. *Ianu.* 1612. & *in dicta Narnien.* penes Sell. *d. c.* 81. *n.* 37.

8 Magiſtratus quando eſt de maioribus debet incenſari ante Canonicos poſt Aſſiſtentes Epiſcopo. *S. Cong. Rit. in Patauina* 2. *Mart.* 1602. teſte Sell. *d. c.* 81. *n.* 38.

9 Magiſtratus in proceſſionibus ſanctiſſimi Sacramenti debet incedere in loco, in quo ſecundùm antiquam conſuetudinem conſueuit incedere. *Sacra Cong. Rit. in Foroliuien.* 4. *April.* 1605. referente Sel. *d. c.* 81. *n.* 39.

10 Magiſtratus debet iuxta ſolitum tibicines mittere ad proceſſiones SS. Sacramenti, nec licet prohibere ſolitum tributum ceræ, Eccleſiæ Canonicis, ſeu fabricæ debitum à conſulibus artium, & maſſariis villarum. *Sacra Congregatio Rituum in dict. Narnien.* 16. *Iulij* 1605. quam citat Sellius *d. c.* 81. *num.* 40.

11 Magiſtratus ciuitatis cogi poteſt ſolitum obſequium Epiſcopo accedenti ad Eccleſiam præſtare, 12 & iuxta ſolitum accedere ad Eccleſiam Cathedralem in diebus ſolemnibus, & tempore Aduentus, & Quadrageſimæ. *S. Cong. Rit. in d. Narnien.* 16. *Iulij* 1605. & *in d. Fanen.* 1. *Sept.* 1607. & *in ciuitatis Caſtelli* 29. *Nouemb.* 1618. quarum meminit Sellius *d. c.* 81. *n.* 41.

Maleficium, Vide in verbo *Sortilegium coll.* 677.

Mandatary Vicary Vrbis, vide in verbo *Vicarius Papæ collect.* 711.

Manna S. Nicolai.

COLLECT. CCCCLXI.

MAnna S. Nicolai non eſt deferendum ad infirmos cum cotta & luminaribus. *S. Congreg. Rit. in Baren.* 28. *Ianuar.* 1606. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.* 1. *titul.* 18. *de Sanctis n.* 152. Et de illo agit Carol. Maranta *tom.* 2. *reſp.* 39.

Manſionarius.

COLLECT. CCCCLXII.

MAnſionatij debent præcedere Capellanis, & habitum diſtinctum ab eis deferre tam æſtate quam hyeme. *Sacra Congregatio Rituum in Ferrarien.*

varien. 15. *Iunij* 1607. teste Sellio *in selectis Canon.* c.72.n.16.

2 Mansionarius nouiter prouisus per resignationem non debet habere locum resignantis, sed vltimum locum. *S.Cong. Rit. in Ferrarien.* 10. *Ianuarij* 1609. penes Sell. *d.c.*72.*num.*17.

S.Margarita.

Collect. CCCCLXIII.

1 Sanctæ Margaritæ mart. Officium pro Monialibus monasterij Donæ Reginæ Neapol. conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Neapolit.* 16. *May* 1601. quam refert Aldan. *in compend. Canon. resol. lib.*1. *tit.*18. *de Sanctis n.*175.

2 B.Margarita de Cortona per 300. adhuc annos miraculis effulsit, & eius corpus integrum efflat suauissimum odorem. Officium pro die 22. Februarij conceditur Ecclesiæ S. Margaritæ dictæ ciuitatis. *Vrbanus VIII. constit.*8. incip. *Calestis, Idib. Decemb.* 1623. apud Aogel. Mariam Cherub. *in Bullar. tom.*4. *pag.*21.

B. Mariæ Magdalena de Pazzis Florentinæ beatificatio, vide in verbo *Beatificatio collect.*58. *num.*11.

B.Maria Tiphernaten. Festum, vide in verbo *Festum collect.*356.*n.*18.

Martyrologium.

Collect. CCCCLXIV.

1 Martyrologium de nouo imprimi posse cum additione Sanctorum canonizatorum, non verò beatificatorum concessit *S.Cong. Rit. sub die* 30. *Iul.*1616. cuius meminit Ald. *in comp. Canon. resol. lib.*1.*tit.*18. *de Sanctis n.*3.

Matrimoniales causa, vide in verbo *Causa collect.* 139.*n.*7.*cum seqq.*

Matrimoniales denunciationes, vide in verbo *Denunciationes matrimoniales collect.* 147

SVMMARIVM.

1 *Matrimonij signum, causa, & bonum.*
2 *Gracis prohibetur matrimonia contrahere in quarto gradu.*
3 *Ordinarij locorum permittere non debent vt inter coniuges Gracos matrimonia dirimantur, seu diuortia fiant.*
4 *Eunuchi & spadones vtroque testiculo matrimonium contrahere non possunt.*
5 *Doctrinam Christianam non addiscentes matrimonium contrahere prohiberi non debent.*
6 *Episcopi de licentia validè matrimonium coram Parocho alieno contrahitur.*
7 *Matrimonium coram Parocho promoto infra annum validè celebrari potest.*
8 *Excommunicatus Parochus validè matrimonio assistit.*
9 *Recreationis causa locum aliquem adeuntes non possunt coram talis loci Parocho matrimonium validè contrahere.*
10 *Prator, iudex, seu medicus temporalis potest coram Parocho loci vbi se degit matrimonium contrahere.*
11 *Parochus etiam non Sacerdos validè Matrimonio assistit.*
12 *Matrimonium mentito nomine, vel cognomine adhuc prima vxore viuente cum alia contrahens, quas pœnas incurrat.*
13 *Licentiam à Parocho proprio obtinens ad aliquem matrimonio coniungendum, sed de illa notitiam non habens, sicut & vnus ex contrahentibus, inualidè assistit.*
14 *Collationem Parochia nullam habens ob nullitatem concursus validè matrimonio assistit.*
15 *Licentiam habens à Parocho ad assistendam certo matrimonio, si ipsa non esset vera, matrimonium contractum est inualidum.*
16 *Ordinarius debet irritum declarare non irritare matrimonium coram alieno Sacerdote absque Parochi licentia contractum.*
17 *Matrimonium contractum in Parochia habitationis vxoris coram Parocho viri, & è conuerso, validum est.*
18 *Matrimonium iuuenis cum meretrice, qui è suo loco ad alium peruenerunt, & in eo aliquantulum permorati erant, an coram Parocho secundi loci illud validè contrahere potuerint, ostenditur.*
19 *Matrimonium contractum coram Parocho oppidi, ad quod à ciuitate in qua habitabat mulier, iussu Principis secularis ad scandala submouenda translata fuit, an sit validum, ostenditur.*
20 *Matrimonium actum ex publica causa, noua indiget præsentia Parochi ad illud conualidandam.*
21 *Conditio*, si mulier est legitima, *in matrimonio contracto apposita, si subsequuta copula constiterit mulierem esse illegitimam, matrimonium non est validum.*
22 *Conditio*, si id saluo honore meo fieri potest, & si fratribus meis placuerit, *in matrimonio apposita, illud erit validum si non expectato conditionis euentu subsequuta fuerit copula cum affectu maritali.*
23 *Proprius Parochus esse intelligitur in cuius parochia contrahentes alienigena, qui tamen sunt cogniti, habitant tempore, quo matrimonium contrahitur.*
24 *Matrimonium celebratum extra locum propria habitationis causa euitandi impedimenta, & in loco vbi non erat publicatum Concilium absque illius solemnitate, est validum.*
25 *Transferentes se ad locum, in quo Concilium non est promulgatum, sub animo ibi contrahendi sine Parocho & testibus, inualidè contrahunt.*
26 *Adueniente tempore vt possit celebrari matrimonium inter Christianos in terris infidelium, ex causa conceditur.*
27 *Matrimonia contracta absque obseruatione forma à Concilio prascripta valida sunt vbi eius decretum* cap.1. sess.24. de reform. *non est publicatum.*
28 *Clandestinè contractum matrimonium inter puberem & impuberem in sponsalia de futuro resoluuntur.*
29 *Ratam & consummatum quod dicatur matrimonium?*
30 *Iesuita si ingrediantur suam congregationem post matrimonium ratum, per talem ingressum illud non dissoluitur.*

31 *Ma*

31 *Matrimonium absque dispensatione Apost. contrahi potest in casu proposito.*

32 *Metus mortis à morte illatus filiæ vt matrimonium contraheret, facit illud inualidum etiamsi post obitum matris post septennium cum viro permanserit, & filios susceperit.*

33 *Episcopus non potest inualidare matrimonia per sua decreta Synodalia.*

34 *Parochi possunt ritè & legitimè matrimonia celebrare absque Episcopi licentia nisi Episcopus ex legitima causa aliter præscripserit.*

Matrimonium.

COLLECT. CCCCLXV.

1 MAtrimonium est signum coniunctionis Ecclesiæ & Christi, illius causa efficiens est consensus mutuus per verba de præsenti expressus, eius bonum triplex, primum proles suscipienda & educanda ad cultum Dei, secundum fides, quam vnus coniugum alteri seruare debet, tertium indiuisibilitas matrimonij, quia eius vinculum perpetuum est. *Eugenius IV. constit.* 19. incip. *Exultate* 10. *Kalendas Decembris* 1439. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 286. alias *pag.* 270. in nouiss. impress.

2 Matrimonia in quarto gradu contrahere Græcis prohibuit *Innocentius IV. const.* 14. incip. *Sub Catholica* 2. *Non. Martij* 1253. apud Laërtium Cherubin. *dict. tom.* 1. *pag.* 76. aliàs *pag.* 104. in nouissim. impress.

3 Matrimonia inter coniuges Græcos dirimi, seu diuortia fieri locorum Ordinarij permittere non debent. *Clemens VIII. const.* 34. incip. *Sanctissimus* 31. *Augusti* 1593. apud Laërt. Cherub. *in Bull. tom.* 3. *pag.* 47. aliàs *pag.* 35. in nouiss impress.

4 Matrimonium eunuchos & spadones vtróque testiculo contrahere posse vetuit Sixtus V. Vide suprà in verbo *Eunuchus collect.* 337.

5 Matrimonium non debet prohiberi illis, qui doctrinam Christianam nesciunt, sed ad id commi-natoriis monitionibus sunt cogendi. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Gallipolen.* 9. *Martij* 1588. cuius memini *de officio, & potestat. Parochi p.* 2. *c.* 21. *num.* 3.

6 Matrimonium contractum coram Parocho alieno de licentia Episcopi validum est, quamuis Episcopus intentionem haberet tale matrimonium non alij quàm proprio Parocho committendi. *S. Cong. Conc. in Salen.* quam refert Sellius *in selectis Canon. c.* 8. *n.* 73.

7 Matrimonium coram Parocho non promoto infra annum validè celebrari potest. *S. Cong. Conc. sub die* 12. *Mart.* 1593. de qua *d. tract. de offic. & potest. Parochi, c.* 21. *n.* 55.

8 Matrimonium contractum coram Parocho excommunicato valet, quia ille in huiusmodi casu præstat solùm præsentiam ad effectum tollendi clandestinitatem. *Sacr. Cong. Conc. sub die* 3. *Mart.* 1594. quam citat Sellius *d. c.* 8. *n.* 74.

9 Matrimonium contractum coram Parocho illius loci vbi contrahentes reperiuntur, non animo ibi domicilium constituendi, sed recreationis causa non valet. *Sacra Congregatio Concil.* teste Nicolao Garc. *de benefic p.* 5. *cap.* 7. *n.* 11. *ad* 4. quem refero *d. c.* 21. *n.* 57.

10 Matrimonium contractum coram Parocho illius loci vbi contrahens moratur tanquam prætor, iudex, seu medicus temporalis, validum est. *S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 7. *n.* 11. *ad* 5. quem refero *d. c.* 21. *n.* 38.

Matrimonium contractum coram Parocho, qui non sit Sacerdos, valet. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. p.* 9. *c.* 2. *n.* 295. 11

Matrimonium mentito nomine, vel cognomine adhuc prima vxore viuente cum alia contrahens vltra pœnas, quibus ipse ordinariè puniri solet, damnari debet ad triremes in perpetuum, quòd si inhabilis repertus fuerit, publicè fustigetur, & damnetur ad carcerea in perpetuum: si verù pro qualitate & enormitate delicti grauiores pœnas meruerit, etiam Curiæ seculari arbitrio Sacræ Congregationis S. R. E. Cardinalium in vniuersa Rep. Christiana contra hæreticam prauitatem generalium Inquisitorum puniendi traduntur. *Vrban. VIII. const.* 37. *aliàs* 147. inc. *Magnum in Christo* 20. *Iun.* 1637. apud Angel. Mariam Cherub. *in appendice Bullarij tom.* 4. *pag.* 60. 12

Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui habet licentiam à proprio Parocho vnius ex contrahentibus, & ignorat se illam habere, prout ignorat vnus ex contrahentibus, est inualidum. *S. Cong. Conc. sub die* 5. *Decembris* 1626. *& sub die* 15. *April.* 1628. penes Sell. *in selectis Canon. c.* 22. *n.* 15. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 24. *de reform. matrim. c.* 1. *n.* 118. *& de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 32. *n.* 130. 13

Matrimonium celebratum coram Parocho, qui habet suam collationem nullam ob nullitatem concursus propter defectum examinatorum Synodalium, est validum. *Sac. Cong. Conc. in Ceneten.* 31. *Iulij* 1627. quem refero *de offic. & potest. Parochi c.* 12. *num.* 51. 14

Marimonium contractum coram Sacerdote, cui asserebat vnus ex contrahentibus se habuisse licentiam à Parocho, vt ipsemet matrimonium contraheret cum F. coram ipso, si re vera non esset vera huiusmodi licentia, non valet. *Sacra Congregatio Concil.* 7. *Septembris* 1620. quam citat Sellius *dict. c.* 22. *n.* 15. 15

Matrimonium si contractum sit coram Sacerdote alieno absque Parochi, vel Ordinarij licentia, debet Ordinarius irritum declarare, non irritare; quia cum Concilium irritum fecerit, non est vlterius irritandum, sed opus est sola declaratione quod irritum sit *S. Cong. Conc.* referente Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 4. *n.* 2. 16

Matrimonium contractum in Parochia habitationis vxoris coram Parocho viri & è conuerso, validum est. *S. Cong. Conc.* recedens à priori contraria decisione penes metipsum *de officio, & potest. Parochi c.* 21. *n.* 45. 17

Matrimonium cuiusdam iuuenis cum meretrice contractum, qui dubitauerat illud in propria ciuitate contrahere, adhibendo Concilij Trident. solemnitates, eo quod iuuenis parentes ei impedimento de facili futuri erant, & propterea Romam venerant, & coram testibus, & Parocho in Parochia, in qua aliquantulum permorati erát, matrimonium contraxerunt per verba de præsenti, fuit validum iudicatum. *S. Cong. Conc. in Senen.* 17. *Maij* 1600. cuius memini *d. c.* 21. *n.* 40. 18

Matrimonium contractum post quartum habitationis mensem à muliere coram Parocho oppidi, ad quod à ciuitate in qua habitabat, ad scandala submouenda iussu Principis secularis translata fuerat, sub præcepto illic non discedendi, donec aliud statutum non esset, est validum. *Sacr. Cong Conc. sub* 19

die

die 26. Iunij 1621. quam refert Sellius *d. c.* 22. *n.* 15. per doctrinam Deciani *in tract. crim. lib.* 4. *c.* 6. *n.* 16. Feder. de Senis ac aliorum, quos citat Sanch. *de matrim. lib.* 3. *disp.* 23. *q.* 1. *&* 3.

20 Matrimonium nullum ex publica causa noua indiget præsentiâ Parochi ad illud conualidandum, & non valet dicere fuisse ratificatum per copulam subsequutam, & dicitur notorium ac reputatum publica causa, si constet ex libro baptizato. unum aliquem ex contrahentibus tempore matrimonij non esse legitimæ ætatis. *Sacra Congr. Conc. in Balneoregien.* 8. *Iunij* 1619. de qua attestatur Sellius *dict. cap.* 22. *num.* 16.

21 Matrimonium coram Parocho & testibus contractum hac conditione. *Si mulier est legitima*, subsequuta copula non est validum, si postea constiterit mulierem esse illegitimam. *S. Cong. Conc. de an.* 1620. attestante Sell. *d. c.* 22. *n.* 17.

22 Matrimonium contractum sub conditione apposita per virum, *Si id saluo honore meo fieri potest, & si fratribus meis placuerit*, & non expectato conditionis euentu subsequuta fuerit copula cum affectu maritali, est validum, quia re vera gratia non confertur sub conditione, sed completa voluntate actus. *Sacra Cong. Conc. sub die* 13. *Augusti* 1622. teste Sell. *d. c.* 22. *n.* 18.

23 Matrimonium quando contrahitur inter duos alienigenas, & à paruo tempore in Parochia habitantes, qui tamen sunt cogniti quod non sunt de comprehensis inter vagabundos, proprius eorum Parochus esse intelligitur, in cuius Parochia contrahentes habitant tempore, quo matrimonium contrahitur. *S. Cong. Conc. sub die* 21. *Maij* 1602. de qua Sell. *d. c.* 22. *n.* 30.

24 Matrimonium celebratum extra locum propriæ habitationis, & in loco vbi non erat publicatum Concilium absque illius solemnitatibus, validum est si recessus à loco habitationis fuit factus ad euitanda impedimenta, puta inimicitias, & obstacula parentum. *Sacra Cong. Concil.* 7. *Februarij* 1602. vt per Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 72. *num.* 12.

25 Matrimonium non est legitimum si contrahatur inter se transferentes ad locum in quo Concilium non est promolgatum sub animo sine Parocho, & testibus contrahendi. *Sacra Cong. Conc. in Colonien.* 5. *Septembris* 1626. *& in Antuerpien.* 9. *Decembr.* 1628. quarum memini *de officio, & potest. Parochi c.* 21. *n.* 93.

26 Matrimonium vt possit celebrari tempore Aduentus inter Christianos in terris infidelium ex causa conceditur. *S. Cong. Rit. in Pedana* 28. *Aprilis* 1607. penes Aldan. *d. tit.* 72. *n.* 13.

27 Matrimonia contracta absque obseruatione formæ à Concilio præscriptæ valida sunt, vbi decreta *Concilij c.* 1. *sess.* 24. *de reform. matrim.* non est publicatum *S. Congr. Conc. in Carpentoraten.* 1 . *Iun.* 1617. *& in Bossanen.* 14. *Aprilis* 1611. de quibus Aldan. *d. tit.* 72. *n.* 14.

28 Matrimonium contractum clandestinè inter puberem, & impuberem in sponsalia de futuro resoluuntur per *c. vnic. §.* 1. *de despons. impub. lib.* 6. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 8. *num.* 43.

29 Matrimonium reputatur ratum, & non consummatum ad effectum vt vnus ex contrahentibus, alio contradicente possit ingredi Religionem, si post illum contractum coram Parocho, & testibus, copula non intercesserit, quamuis prius non semel etiam cum promissione de contrahendo fuissent fornica-

Barbos. Apost. Decis. Sum.

ti. *S. Cong. Conc. sub die* 18. *Nouembris* 1618. quam citat Aldan. *d. tit.* 72. *n.* 15.

Matrimonium ratum non consummatum licet per ingressum Religionis dissoluatur, tamen fallit quoad Iesuitas, qui si ingrediantur Congregationem post dictum matrimonium, quia post longum tempus emittunt professionem, non dissoluitur ne vnus diu expectare cogatur. *S. Cong. Conc. sub die* 26. *Apr.* 1621. quam adducit Aldan. *d. tit.* 72. *n.* 16. 30

Matrimonium contrahi potest absque dispensatione in hoc casu Ioannes Baptista erat coniunctus in secundo & tertio consanguinitatis gradu cum quodam Lacteria prima vxore Polminij, qui Polminius prima vxore Lacteria mortua secundam duxit Bastianam, quæ mortuo Polminio potest nubere dicto Ioanni. *Sacra Congreg. Concil. in Ferensil.* 13. *Maij* 1628. apud Aldan. *dict. tit.* 72. *num.* 17. 31

Matrimonium contractum à filia propter metum mortis à matre illatum est inualidum, etiamsi per obitum matris per septennium cum viro permanserit, & filios susceperit. *S. Cong. Conc. in Romana* 15. *Septemb.* 1629. per Seraph. *dec.* 900. & Gregorium XV. *decis.* 395. 32

Matrimonia inualidare non potest Episcopus per sua decreta Synodalia, quæ clandestinè sine Parocho, & testibus contracta essent, si ibi non esset publicatum Concilium Tridentin. itavt matrimonia post huiusmodi decretorum publicationem aliter contracta, si nullum aliud obstet legitimum impedimentum, valida ac firma sint; ideóque coniuges, qui aliàs inter se validè matrimonia contraxerunt illisque postea per Episcopum tanquam contra formam sui decreti nullis declaratis separati fuerunt ac insimul habitare desierunt, omnino cogendi sunt vt in dictis matrimonijs contractis permaneant, atque vna simul tanquam veri coniuges cohabitent; ij verò, qui primis matrimonijs aliàs validè & publicè contractis, consummatis, ab Episcopo vigore dictorum decretorum nullis declaratis secundo contraxerunt, similiter ad propria redire, ac in illis permanere cogendi sunt, vt huiusmodi secunda matrimonia post publicationem, & consummationem priorum contracta nullo modo etiam prætextu cuiusuis gratiæ, imminentis scandali tolerari possunt, aut debent. *S. Congr. Conc. Russia* 18. *Nouembris &* 2. *Decembris* 1628. de quibus mentionem facit Ald. *d. tit.* 72. *n.* 20. 33

Matrimonia ritè & legitimè celebrare possunt Parochi absque Episcopi licentia nisi Episcopus ex legitima causa aliter præscripserit. *S. Cong. Conc. in Turritana* 12. *Maij* 1633. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.* 21. *n.* 29. *in fine.* 34

SVMMARIVM.

1 *Horæ Matutinæ recitandæ sunt nocturno tempore si adsit consuetudo.*

2 *Senes, & alij legitimè impediti si horis Matutinis de nocte interesse non possunt, lucrantur distributiones quotidianas.*

3 *Matutinum, quod secundum regulam Ordinis recitari debet media nocte, quod ex causa possit hora octaua noctis recitari conceditur.*

4 *Matutinum, quod recitabatur media nocte vt possit recitari hora prima noctis conceditur ob aeris intemperiem.*

5 *Matutinum quod media nocte à Clero Cathe-*

dralis recitari consuenorat, vt in futurum albescente die cantari possit ex causis conceditur.

6 *Matntinum, quod recitari solebat à Canonicis vna hora post ortum solis, non est ante ortum solis inchoandum.*

7 *Defunctorum matutinum in festo omnium Sanctorum ad Vesperam non recitandum.*

Matutinum.

COLLECT. CCCCLXVI.

1 MAtutinum siue Matutinæ Horæ recitandæ sunt nocturno tempore si adsit consuetudo.
Senes verò & alij legitimè impediti si interesse non
2 possint, lucrantur distributiones quotidianas. *Sacra Cong. Rit. in Mazarien.* 20. *Decembr.* 1601. quam citat Sell. *in select. Can. c.* 29. *n.* 71.

3 Matutinum quod secundum regulam Ordinis recitari debet media nocte, vt ex causa recitari possit hora octaua noctis, conceditur. Sacra Congr. Rit. in causa ciuitatis Angelorum, siue in Thaxcalan. in Indiis occidentalibus 12. Nouembris 1605. teste Ioan. Maria Nouar. in lucerna Regul. verbo Matutinum n. 1.

4 Matutinum quod recitabatur Media nocte vt possit recitari hora prima noctis ob aëris intemperiem, & aduersam valetudinem Monialium, conceditur Monialibus sanctæ Catharinæ Senensis. *Sacr. Congr. Rit. in Thaxcalan. in Indiis Occidentalibus* 20. *Iunij* 1609. penes Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Matutinum n.* 2.

5 Matutinum quod media nocte à Clero Cathedralis Ecclesiæ recitari consueuerat, vt in futurum albescente die cantari possit, ex causis narratis fuit concessum. *Sacra Congr. Rit. in Oscen.* 21. *Iul.* 1607. quam refert Sell. *d. c.* 29. *n.* 73.

6 Matutinum quod recitari solebat à Canonicis vna hora post ortum solis, non est ante ortum solis inchoandum. *S. Congr. Rit. in Asculana* 16. *Septemb.* 1606. attestante Sell. *d. c.* 29. *n.* 74.

7 Matutinum defunctorum in festo omnium Sanctorum ad Vesperam recitandum non est sed ipsamet die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum post laudes diei recitari debet. *S. Congr. Rit. sub die* 1. *Septembr.* 1607. cuius memini *de offic. & potest. Parochi c.* 10. *n.* 19.

De Matutino Gauant. *in rubricas Breuiarij sect.* 4. *cap.* 1.

Sancti Mauri festum. Vide in verbo *festum collect.* 356. *n.* 22.

SVMMARIVM.

1 *Infirmos ad Confessionem suorum peccatorum medici ad eos curandos vocati hortari debent.*

2 *Infirmos non confessos post tertiam diem medici visitare prohibentur.*

3 *Infames perpetuò sunt, & gradu medicina omnino priuantur medici non seruantes Constitutionem Innocentij III.*

4 *Iudæi, vel infideles medici non possunt curare Christianos infirmos.*

5 *S. Medici corpus pro tali habendum, quod inuentum fuit in terra Otriculi.*

Medicus.

COLLECT. CCCCLXVII.

MEdicus ad infirmum curandum vocatus, eum 1
ad Confessionem suorum peccatorum hortari
debet. Et illi prohibetur infirmos non confessos 2
post tertiam diem visitare. Qui si non seruauerit in
visitatione infirmorum ad lectos iacentium Consti- 3
tutionem Innocentij III de qua in cap. Cum infirmitas de pœnit. & remiss. vltra pœnas in ea contentas, fit perpetuò infamis, & gradu medicinæ omnino priuatur. *Pius V. constit.* 3. *incip. Super gregem Dominicum* 8. *Martij* 1566. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 178. aliàs *pag.* 134. in nouiss. impress. de cuius materia agunt Scortia *in selectas summorum Pont. Const. epis.* 88. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullar. tit. de medicis*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 91.

Medici Iudæi vel infideles prohibentur curare 4
Christianos infirmos. *Paulus IV. const.* 3. incip. *Cum nimis pridie Id. Iul.* 1555. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 720. aliàs *pag.* 549. *Gregorius XIII. const.* 68. incip. *Alias* 30. *Martij* 1581. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 449. aliàs *pag.* 338. in nouiss. impress. Scortia *in selectas Const. epist.* 131.

S. Medici mart. corpus in terra Otriculi pro tali 5
haberi, & venerari atque ad Ecclesiam Cathedralem transferri posse censuit, & concessit *Sacra Cong. Rit. in Narnien. Otriculi* 6. *&* 16. *Iulij* 1612. cuius meminit Aldan. *in compend. Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 28. *de Sanctis n.* 176.

Memorialia in S. Congregatione Rituum recipienda, Vide verbo *Congregatio sacrorum Rit. collect.* 212. *n.* 9.

SVMMARIVM.

1 *Episcopis subsunt Mendicantes in concernentibus administrationem Sacramentorum.*

2 *Sacerdotes seculares prohibere non possunt Mendicantes celebrare in eorum Ecclesiis.*

3 *Ordines recipere volentes Mendicantes ab Episcopis examinandi sunt.*

4 *Nuptias benedicere non possunt absque Parochorum licentia.*

5 *Exemptionibus, priuilegiis, & indultis quibus gaudeant Mendicantes? remissiuè.*

6 *Sacrum ante lucem hodie facere non possunt Mendicantes.*

7 *Eleemosynarum à quæstuatione prohiberi non debent Mendicantes.*

8 *Eleemosynas ne quærant Mendicantes in diœcesibus vbi habant Conuentus nequaquam ab Episcopis prohiberi possunt.*

9 *Ordinario licentiam ostendere tenentur Mendicantes à Superioribus datam ad quærendas eleemosynas.*

10 *Processionibus publicis & generalibus interesse compelli possunt Mendicantes ab Episcopo.*

11 *Præcedentiam Monachis tribuere debent Mendicantes semper, & vbique.*

12 *Seminario contribuere debent Mendicantes ex redditibus beneficiorum monasteriis annexorum.*

13 *Portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij facta*

ctam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent.

14 *Absoluere à casibus Episcopo reseruatis non possunt Mendicantes vigore Maris magni.*

15 *Transitus ex Ordine Mendicantium datur solummodo ad Carthusianos.*

16 *Fratres sanctiss. Trinitatis qualiter possint se transferre ad Ordines Mendicantes.*

17 *Religiosi verè Mendicantes qui sint, referuntur.*

18 *Canonici Regulares qui de priuilegiis Mendicantium participent? referuntur.*

19 *Monachi qui de priuilegiis participent Mendicantium, referuntur.*

20 *Fratres Religiosi qui de priuilegiis Mendicantium participent, referuntur.*

21 *Clerici Regulares, qui de priuilegiis Mendicantium participent, etiam referuntur.*

Mendicantes Religiosi.

Collect. CCCCLXVIII.

1 MEndicantes Religiosi in concernentibus ad-
ministrationem Sacramentorum Episcopis
2 subsunt; non possunt prohibere Sacerdotes secula-
res in eorum Ecclesiis celebrare: ad Ordines pro-
3 mouendi ab Episcopis examinandi sunt; non pos-
sunt nuptias benedicere absque consensu Parocho-
4 rum, excommunicatos ad Religionem recipere pro-
hibentur. *Leo X. const.* 22. incip. *Dum intra* 14. *Kal. Janu.* 1516. apud Laërt. Cherubin. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 509. aliàs *pag.* 451. in nouiss. impress.

5 Mendicantes Religiosi quibus gaudeant exemptionibus, statuit *Pius V. const.* 11. incip. *Dum ad vberes* 29. *Iul.* 1566. apud Laërt. Cher. *in Bul. tom.* 2. *pag.* 191. aliàs *pag.* 144. in nou. impr. Et quibus priuilegiis & indultis, idem *Pius V. const.* 41. incip. *Etsi Mendicantium* 11. *Kalend. Jun.* 1567. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 218. aliàs *pag.* 172. quarum meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Mendicantes n.* 45 *&* 46.

6 Mendicantes non possunt hodie vti priuilegiis faciendi Sacrum ante lucem, quibus ante Concilium Trid. vtebantur. *S. Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. in addit. p.* 3. *c.* 2. *n.* 520. Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Mendicantes n.* 44.

7 Mendicantes nullatenus à quæstuatione, quæ de licentia suorum Superiorum fit, & in dies fieri contingit, prohiberi debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul.* penes Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Mendicantes n.* 36.

8 Mendicantium Ordinum Fratres nequaquam possunt ab Episcopis prohiberi quominus per se in diœcesibus, vbi habent Conuentus, eleemosynam quærant, sed tantum si extra loca vbi monasteria existant, quæritare voluerint, tenentur suorum Superiorum licentiam Ordinario ostendere. *S. Congreg. Conc. de anno* 1621. de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Mendicantes n.* 35.

9 Mendicantes tenentur ostendere Ordinario licentiam quærendi eleemosynas à suis Superioribus sibi datam. *Sacra Cong. Conc.* de qua Piasec. *in praxi Episc. p.* 2. *c.* 3. *n.* 47.

10 Mendicantes non possunt ab Episcopo compelli vt accedant ad publicas, & generales processiones. *S. Cong. Rit. in Chilen. in Indiis occid.* 15. *Maij* 1616. cuius meminit Ioan. Maria Nou. *d. verb. Mendicantes n.* 42.

11 Mendicantes semper & vbique tribuere debent *Barbos. Apost. Decis. Sum.* præcedentiam Monachis. *Sacra Congr. in Monopolitana* 23. *Martij* 1619. quam citat Ioan. Maria Nou. *d. verbo Mendicantes, n.* 41.

Mendicantes Fratres ex redditibus beneficiorum 12
monasteriis annexorum seminario contribuere debent, nec obest quod prætendant se exemptos, quia videlicet in illis lectiones grammaticæ, & Conscientiæ casuum pro audiendis Confessionibus quotidie habeantur, quia non sunt ob id exempta, sed tantum eius impensæ habendam esse rationem, quæ ante Concilium fieri solebat pro salariis horum lectorum, & ea tanquam æs alienum detrahenda, tenetur tamen ex reliquo ad contributionem seminario ad ratam. *S. Congr. Conc.* attestante Sell. *in select. Canon. c.* 10. *n.* 19. quem refero *in collect. ad Trident. sess.* 23. *de reform. c.* 18. *n.* 28.

Et portio debita seminario ratione beneficiorum 13
exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent. *Eadem Sacra Congregat. sub die* 21. *Julij* 1619. apud Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo Mendicant. n.* 43.

Mendicantes vigore Maris magni non possunt ab-
soluere, à casibus Episcopo reseruatis. *Sacra Cong.* 14
Concil. referentibus Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *c.* 2. *n.* 268. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Mendic. n.* 45.

Mendicantium Ordinum Regulares non possunt 15
transire ad alium Ordinem præterquam ad Carthusianos, inter quos postquam Mendicantes huiusmodi iuxta constitutionem Clementis VIII. voce actiua & passiua careant, atque ad quæuis officia, aut ministeria, ac gradus istius Religionis perpetuò inhabiles existant. *S. Cong. Episcop. & Regular. de mense Mart.* 1596. cuius memini *de Iure eccles. vniu. lib.* 1. *c.* 42. *n.* 53.

Mendicantium ad Ordines non possunt Fratres 16
SS. Trinitatis se transferre nisi petita à Superioribus licentia cognitáque & approbata prius ab hac S. Cong. transitus causa, atque euntis in Religione, ad quam transire intendunt, beneuolis recipientibus, necnon seruata, vbi opus fuerit, felic. rec. Sixti *Papæ V.* constit. *S. Cong. Episc. & Regul. die* 15. *Mar.* 1616. penes Ioan. Mariam Nouar. *d. verbo translatio n.* 12. metipsum *d. lib.* 1. *c.* 41. *n.* 54.

Mendicantes Religiosi principaliores quatuor 17
sunt, Prædicatores, Minores, Eremitæ S. Augustini, & Carmelitani vltra quod alij verè Mendicantes dicuntur, videlicet Serui B. Mariæ. *Pius V. const.* 44. incip. *Roman. Pont.* 1. *Octobr.* 1568. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 241.

Minimi S. Francisci de Paula. Idem *Pius V. const.* 49. incip. *Apostolica Sedis* 9. *Nouembr.* 1567. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 245.

Iesuati Congregationis S. Hieronymi idem *Pius V. const. sua* incip. *Roman.* 19. *Nouembr.* 1567. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 245.

Iesuiti, Patres scilicet Societatis IESV, idem Pius V. *constit.* 131. incip. *dum indefensa* 7. *Iul.* 1571. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 344.

Carmelitæ discalceati *Clem. VIII. const.* 101. incip. *Rom. Pont. decet* 20. *August.* 1603. apud Laert. Cher. *tom.* 3. *pag.* 147. & omnium meminit Zerol. *in praxi Episc. p.* 2. *verbo Mendicantes, §.* 1.

Mendicantium de priuilegiis participant Cano- 18
nici Regulares Lateranens. & S. Crucis Conimbricensis. *Pius V. constit.* 41. incip. *Superna dispositionis arbitrio* 17. *Kal. Septemb.* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 228.

Canonici Regulares S. Saluatoris Bononiensis. *Julius II. const.* 30. incip. *inter cæteros* 4. *Non. April.* 1512. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 450.

Canonici Regulares S.Georgij in Alega. *Pius V. constit.92.* incip. *Ex incumbenti nobis 3.Id.Nouembr.* 1569.apud Laërt.Cherub.*d.tom.2.pag.294.*

19 Mendicantium de priuilegiis participant plures Monachi.

Cassinenses. *Iulius II.constit.1.* apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.1.pag.402.* Vallis-vmbrosæ. *Pius V.in d.constit.41.* incip. *Ex superna dispositionis arbitrio* apud Laërt.Cherub.*tom.2.pag.228.*

Camaldulenses. *Gregor. XIV.const.18.* incip. *Ex iniuncto nobis 24. Septembr.*1591. apud Laërt. Cherub.*tom.2.pag.228.*

Cistercienses Congregationis sancti Bernardi in in Italia Regularis obseruantiæ. *Gregorius XIV.constit.16.* incip. *Romanus Pont.28.Iulij* 1592. apud Laërt.Cherub.*d.tom.2.pag.704.*

Cistercienses reformati Congregationis B. Mariæ Fuliensis. *Sixtus V.const.70.* incip. *Super speculа, Id.Nouemb.*1587.apud Laërt.Cherub.*d.tom.2.pag.*600. *Paulus V.const.23.aliàs 18.* incip. *Diuina disponente clementia 5.Id.Iul.*1606. & in alia incip. *In supereminentis 21.Nouemb.*1607.apud Laërt. Cherub.*tom.3.pag.204.*

Cælestini *Vrban. VIII const.24.* incip. *Sacrosancti decimo quarto Augusti* 1624.

Siluestrini, *Paulus V.constit.8.* incip. *Religiosorum sub die 25.Nouembris* 1616. apud Laërt.Cherub.*d.tom.3.*

Montis Virginis. *Paulus V. constit.sua,* incip. *Pastoralis 19. May* 1611. apud Laërt. Cherub. *tom.5. pag.315.*

Sancti Basilij. *Gregor.XIII.constit.58.* incip. *Benedictus Kalend.Nouembris* 1579. apud Laërt. Cherub.*d.tom.2.pag.433.*

Carthosiani. *Gregorius XV.constit.42.* incip. *Ad vberes 3.Februar.*1623.

Mendicantium de priuilegiis participant plures, Fratres.

S.Spiritus in Saxia. *Sixtus V. constit. sua* incip. *Exigit 13.Augusti* 1586. apud Laërt. Cherub.*d. tom.2.*

S.Hieronymi Hispaniarum. *Pius V.const.41.* incip. *Superna dispositionis arbitrio 17.Kal. Sept.*1567. apud Laërt.Cherub.*tom.2.pag.228.*

S. Hieronymi Congregationis B.Petri de Pisis. *Pius V.constit.125.* incip. *Religionis 30.Mart.*1571. apud Laërt.Cherub.*tom.2.pag.337.*

S.Hieronymi de Fesulis. Pius V.d. const.41. incip Supernæ.

Cruciferi. *Gregorius XIV.const.13.* incip. *Romanus Pontifex 12.Iulij* 1591.apud Laërt. Cherub. *tom.2. pag.704.*

Sanctissimæ Trinitatis discalceati. *Paulus V. const.60.* incip. *Ecclesia Catholica 15. Decemb.*1609. apud Laërt.Cherub.*tom.3.pag.248.*

Militiæ Iesu Christi reformati in Portugalis. *Pius V.d.const.41.* incip. *Superna.*

Mendicantium de priuilegiis participant plures Clerici Regulares.

Theatini. *Clem. VII.const.38.§.12.* incip. *Dudum pro parte 7. Maij* 1533.apud Laërt.Cherub. *in Bullario tom.1.pag.605.*

Somaschini. *Paulus V.const.37.§.1.* incip. *Ex quo diuina Maiestas 9.Nouemb.*1607. apud Laërt.Cherub. *tom.3.pag.226.*

Minores. *Gregorius XIV.const.13.* incip. *Romanus Pont.18.February* 1591.apud Laërt.Cherub. *tom.2. pag.704.*

Ministrantes infirmis. *Gregorius XIV.constit.16.* incip. *Illius qui pro gregis §.26.sub dat.11.Kalend. Octobris* 1591. apud Laërtium Cherubio. *tom.2. pag.706.*

Matris Dei scholarum piarum. *Gregorius XV. in const.sua sub Dat.15.Octobr.*1622.

Mensa.

COLLECT. CCCCLXIX.

MEnsa, seu credentia, in qua apponuntur Calix, Patena, candelabra, &c.non potest ab Ordinario prohiberi quin apponatur iuxta rubricas Missalis, dum Missa solemnis celebratur, dummodo iuxta modum & formam in illis præscriptam præparetur, & ordinetur. *Sacra Congr.Rit. in Pennen.4. Iulij* 1615. cuius meminit Sellius *in select. Canon. c.47.n.51.*

Mercenarij Fratres, vide in verbo *Fratres B.Maria de Mercede Redemptionis captiuorum collecta* 375.

Messanen. ciuitatis Iurati, vide in verbo *Iurati, collect.*439.

Metropolitanus.

COLLECT. CCCCLXX.

MEtropolitani electio semel facta ab Episcopo exempto, vt ad eius Synodum prouincialem conueniat, ligat successores, itavt non possit amplius mutari, & semper in futurum ad illam accedere teneatur. *Sacra Cong. Conc.* testibus Quaranta *in sum.Bull. verbo Concilium prouinciale q.1. in fine,* Galet.*in margarita casuum Conscient. verbo Episcop. pag.*100.*collect.*7.

Vide in verbo *Archiepiscopus coll.*41.

Miles.

COLLECT. .CCCCLXXI.

MIlites in monasteriis, & locis piis se recipere non possunt. *Pius V.constit.148.* incip. *Cùm sicut de anno* 1572.apud Laërt.Cherub. *in Bullar.tom. 2.pag.*360.aliàs *pag.*270.in nouiss.impress. 1

Milites hospitari facere non potest Magistratus secularis in domibus ecclesiasticarum personarum, quamuis laicis locatis, cum per indirectum in bonorum ecclesiasticorum præiudicium redundet. *S. Cong.Episc.& Regul.in Nouarien.9.Iunij* 1617. penes Antonin. Dianam *in res.moral.p.4.tract.1.resol.* 31.Lezana *in sum q.Regul.tom.3.verbo immunitas ecclesiastica n.7.* Bonf. *in thesaur.eccles. decis.resol.* 20. *n.*3.quem refero *in collect. ad Trid.sess.25.de reform. c.20.n.3.* 2

Milites Regulares, vide in verbo *Equites Regulares collect.*303.*cum seqq.*

Minister Generalis de Obseruantia.

COLLECT. CCCCLXXII.

MInister Generalis Ordinis S.Francisci de Obseruantia legitimè vsus fuit, & vti potest titulo & sigillo cum inscriptione, Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorũ *S.Cong.Rit.* 3

sub

sub die 21. *Martij* 1631. de qua meminerunt Tamburin. *de Iure Abbatum tom.* 1. *disp.* 25. *quæst.* 8. *n.* 13. & 14. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Minister n.* 1. Ego ipse *de iure ecclesiast. vniuerso lib.* 1. *c.* 43. *n.* 196.

Ministrantes infirmis Clerici Regulares vide in verbo *Clerici Regulares ministrantes infirmis collectan.* 171.

Minores Fratres, vide in verbo *Fratres Minores Ordinis S. Francisci Assissinatis coll.* 386.

Minimi Fratres, vide in verbo *Fratres Minimi sancti Francisci de Paula collect* 389.

Minores clerici Regulares, vide in verbo *Clerici Regulares Minores coll.* 170.

Miracula.

Collect. CCCCLXXIII.

1 Miraculorum super verificatione & approbatione formare processus, & examinare testes non spectat ad Prælatum inferiorem habentem iurisdictionem quasi Episcopalem in loco, in quo miracula meritis, & intercessione B. Virginis operata sunt, sed ad Episcopum in cuius diœcesi locus ipse in qua adest miraculosa imago, situs est. *S. Cong. Rit. in Praten.* 3. *Decembr.* 1616. teste Sel. *in select. Canon. c.* 56. *n.* 18.

2 Miracula noua tam personæ non canonizatæ quàm Sanctorum canonizatorum nulla admittenda sunt, nisi recognoscente, vel approbante Episcopo. *S. Congr. Conc. de anno* 1626. quam authenticam penes me seruo, & refero *in collect. ad c.* 2. *de Reliq. & Venerat. Sanctor. n.* 2.

SVMMARIVM.

1 *Sacrificium verum proprium, & propitiatorium offertur Deo in Missa.*

2 *Licentia celebrandi Missas, vel faciendi illas celebrare Vespertino tempore reuocantur.*

3 *Græcis Latino ritu & Latinis Græce ritu Missas cebrare interdicitur.*

4 *Præcepto Ecclesiæ de audienda Missa satisfaciunt illam audientes in Ecclesiis Fratrum Mendicantium, Dominicis & festiuis diebus.*

5 *Missam celebrare ante diem, & indebitis horis nulli licet.*

6 *Damnatis ad mortem, Missam ante diem per Confraternitat. Misericordia celebrari permittitur.*

7 *Inquisitores hæretica prauitatis puniunt Missam celebrantes antequam promoti sint ad Ordinem Presbyteratus.*

8 *Missa ordinanda sunt ab eo, cui de iure competit, vel secundùm consuetudinem Ecclesia.*

9 *Preces inter Missarum solemnia non recitanda.*

10 *Pontificales Missas celebrare absente Episcopo ad quem pertineat, ostenditur.*

11 *Solemnes Missa per ordinem quomodo distribuenda?*

12 *Priuata Missa celebrari possunt etiam dum Hora Canonica recitantur, non tamen in Altari maiori.*

13 *Officium vel Missa concedi non potest probata immemoriali super cultu & veneratione alicuius S. non canonizati, nec beatificati.*

14 *Regularibus celebrare licet in Ecclesia seculari de consensu Rectoris eiusdem.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

15 *Canonici tenentur cantare Missam de die.*

16 *Regularibus non prohibetur Missam celebrare & campanas pulsare in suis Ecclesiis ante celebrationem Missæ, & pulsationem campanæ in Ecclesia Parochiali.*

17 *Regularibus non licet in suis Ecclesiis admittere clericos seculares ad Missam celebrandam contra prohibitionem Episcopi.*

18 *Regularium in Ecclesiis ne per seculares celebretur nisi prius visis & recognitis eorum litteris dimissoriis potest mandari ab Episcopo.*

19 *Antistitis nomine in Canone Missa non sunt nominandi Regularium Superiores.*

20 *Capellanus Monialium potest cum Missali Romano celebrare Missam de Sancto de quo ipsa Officium recitant.*

21 *Carmelitis solis conceditur Missa S. Maria de Carmelo.*

22 *Onus quando imponitur in legato pio celebrandi Missam peculiarem de Rosario, eius loco debet celebrari Missa votiua B. Virginis de tempore.*

23 *Celebratio Missa non potest prohiberi in Oratorio ruri ædificato per laicum antequam celebretur Missa in Parochiali.*

24 *Missa dua quando in Ecclesia celebranda?*

25 *Missa votiua à testatoribus relicta non sunt acceptanda nisi in illis diebus, in quibus secundùm regulas Missalis celebrari possunt.*

26 *Missa votiua pro re graui qua dicatur?*

27 *Canonici deuotionis gratia Missam celebrantes, dum in choro officium dicitur, distributiones quotidianas non lucrantur.*

28 *Parochus in propria Ecclesia, & non in alia Missam celebrare tenetur.*

29 *Parochus ob defectum Sacerdotum, Missas duas festis diebus ex concessione Episcopi celebrare poterit.*

30 *Missa, quæ circumferuntur S. Gregorij pro viuis, & defunctis, quindecim Auxiliatorum, & de Patre æterno prohibentur.*

Missa.

Collect. CCCCLXXIV.

Missæ in sacrificio offertur Deo verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium. *Gregor. XIII. constit.* 33. incip. *Sanctissimus, de anno* 1576. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 400. aliàs *pag.* 101. in nouiss. impress. 1

Missas celebrandi verspertino tempore licentiæ ac facultates reuocantur. *Pius V. const.* 4. incip. *Sanctissimus in Christo pater, de anno* 1566. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 178. aliàs *pag.* 134. de cuius materia Scortia *in selectas Summor. Pont. Constit. epit.* 89. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullar. tit. de Missarum celebr. super Bulla Pij V.* 2

Missas Latino ritu Græcis, & Græco ritu Latinis celebrare interdixit *Pius V. constitut.* 12. incip. *Prouidentia* 13. *Kalendas Septembris* 1566. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 192. aliàs *pag.* 145. in nouiss. impress. 3

Missam audientes in Ecclesiis Fratrum Mendicantium in Dominicis, & festis diebus præcepto Ecclesiæ de audienda Missa satisfaciunt. *Leo X. constit.* 25. *sub dat.* 13. *Nouembris* 1517. cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 12. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. constitut.* 21 *Leonis X. pagin.* 185. vbi circa clausulam dictæ Constit. 4

non contempto proprio Sacerdote Parochiali, ait tunc solum censeri contemptum proprium Sacerdotem quando expressè & formaliter contemnitur, & planè deseritur Parochia, scilicet quando quis non vult audire Missam in sua Parochia, quia sua Parochia est, nec vult eam audire à proprio Parocho, quia præcisè Parochus est, alioquin auditurus. Ego ipse *de officio & potest. Episcopi p.2.alleg.24. num. 20. & de officio, & potest. Parochi c.11.num.15*. Item *Pius V. const.41.§.8.* incip. *Etsi Mendicantium 17. Kalend. Iunij* 1567. apud Laërt. Cherub. *d.tom.2.pag.228.* aliàs *pag.173.*

5 Missam celebrare ante diem, & indebitis horis nulli licet etiam vigore priuilegiorum ante Concilium Trident. concessorum. *S.Cong.Conc.* teste Lezana *in sum.q.Regul.tom.1.c.21.n. 2.*

6 Missam ante diem damnatis ad mortem via iustitiæ per Confraternitatem Misericordiæ celebrari permisit *Pius V.constit.91.* incip. *Cùm sicut, de anno* 1569. apud Laërt. Cherub. *tom.2.pag.291.* aliàs *pag.221.* in nouiss. impress.

7 Missam celebrantes ad Ordinem Presbyteratus non promoti ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem puniuntur. *Gregorius XIII.constitut.21.* incip. *Officij 6. Augusti* 1574. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.2.pag.387.* aliàs *pag.192.* Et Curiæ seculari præuia degradatione tradendi. *Clem.VIII. constit.81.* incip. *Etsi alias 1. Decembris* 1601. apud Laërt. Cherub. *tom.3.pag.128.* alias *pag.93.* de cuius materia Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epit.162.* quam Constitutionem ad omnes etiam minores vigintiquinque annis, dummodò vigesimum ætatis annum compleuerint, ampliauit *Vrbanus VIII. constit.79.* incip. *Apostolatus 23. Mart.* 1618. quarum Constitutionum meminere Laurent. de Peyrinis *de priuileg.Regul.tom.3.in additam. const.6. Vrbani pag.493.* Lezana *in sum.quæst. Regul.tom.1.c.10.n.22.* Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum titul. de Sacerdote non ordinato ministrante.*

8 Missæ ordinandæ sunt ab eo, cui de Iure competit, vel secundum consuetudinem Ecclesiæ. *Sacra Congr.Rit.in Iuuenacen.19.Nouembr.1607.& in Baren.19.Ianuarij* 1608. teste Sellio *in selectis Canon. c.31.n.73.*

9 Missæ sacrificium non est interrumpendum recitando preces inter Missarum solemnia post Orationem Dominicam. *Sacra Congregatio Rituum in Oscen. 11. Iunij* 1605. penes Sellium *d.lt.c.31. num.74.*

10 Missas Pontificales celebrare, & distribuere absente Episcopo pertinet ad primam Dignitatem, vel ad secundam, vel ad antiquiorem Canonicum, non autem ad Canonicum hebdomadarium. *Sacr.Cong. Rit.in Tarantina 10.Ianuarij* 1597. & in *Vallisoletana 11. Iunij* 1606. quam refert Sellius *d.cap.31. n.76.* Vide latè suprà in verbo *Dignitas prima coll. 253.n.12.13.16.& 18.*

11 Missæ solemnes successiuè per Ordinem inter Dignitates sunt distribuendæ, & quæ Missæ solemnes, & minùs solemnes intelligantur explicuit *Sacra Congregatio Rituum in Tarentina cryptaliarum 27. Februarij* 1601. quam citat Sellius *d.c.31. num.77.*

12 Missæ priuatæ celebrari possunt etiam dum Horæ Canonicæ in choro, cantantur. *Sacra Congregatio Rituum in Brundusina 20. Decembris* 1601. non tamen in Altari maiore, *Eadem Sacra Congreg. in Oscen. 2. Maij* 1620. penes Sellium *d.c.31. num.78.*

Missa vel Officium concedi non potest probata 13
immemoriali super cultu, & veneratione alicuius sancti non canonizati, nec beatificati, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorialis quoad cultum cum Missa & officio. *S.Congr. Rit.20.Nouembr.*1628. cuius meminit R.P.D. meus Contelor. *de canonizat. Sanctorum capit.22. num. 19.* & refero *de officio, & potestat. Episcopi part.3.alleg.97. propè fin.*

Missæ Sacrificium in Ecclesia seculari de con- 14
sensu Rectoris eiusdem Ecclesiæ Regularibus celebrare licet. *Sacra Congregat. Episcopor. & Regular. 10. Ianuarij* 1611. attestante Sellio *dict.cap.31. n.79.* quem refero *de officio, & potest. Parochi part.1. cap.11.n.51.*

Missam de die cantare tenentur Canonici vt lu- 15
crentur distributiones. *Sacra Congregat. Rituum in Fauentina 25.Iunij* 1611. *& 28.Ianuarij* 1612 etiam in illis diebus, quibus cantant aliquam Missam votiuam, *eadem sacra Congreg. in Vrbinaten. 21. Iunij* 1611. cuius memini *in tract. de Canonic. & Dignit. c.34 n.1.*

Missas celebrare, & campanas pulsare in suis Ec- 16
clesiis ante celebrationem Missæ & pulsationem campanæ in Ecclesia Parochiali non est prohibitum Regularibus: ideóque Ordinarius minimè hoc illis prohibere potest, sed tantum monere populum vt accedant ad Ecclesiam Parochialem ad præscriptum sacri Concilij Tridentini *Sacra Congregatio Conc.in nullius Ecclesia Rauennaten. 15. Septembris* 1629. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Missa n.18.* Ego ipse *de officio, & potest. Parochi c.11.n.21.*

Missæ ad sacrificium non licet Regularibus in 17
suis Ecclesiis admittere Presbyteros seculares contra prohibitionem Episcopi. *Sacra Congregatio Concil. in Bononien. 2. Iunij* 1620. referente Lezana *in summa quæst. Regular.tom.1.cap.12.num.41. vers.ad 12.*

Missæ in Ecclesiis Regularium ne celebrentur, 18
nisi prius visis & recognitis litteris dimissoriis potest mandare Episcopus loci Ordinarius. *Sacr.Cong. Conc.* de qua Ioan.Mar.Nou. *d.verb.Missa n.16.* Vide infra *collect.659.n.17.* Vnde nouissimè eadem *Sacra Cong. in Limana 29. Ianuarij* 1633. censuit Sacerdotes seculares admitti non posse in Ecclesiis Regularium ad celebrandam Missam contra Ordinarij prohibitionem.

Missæ in Canone nomine Antistitis, non sunt 19
nominandi Regularium Superiores. *Sacra Congreg. Conc. die 12.Nouembr.*1605. apud Ioann. Mariam Nouar. *d.loco n.14.* Gauant. *in rub.Missalis p.2.tit.8. n.2.in fine.*

Missa de Sancto, de quo Moniales recitant Offi- 20
cium, potest celebrari à Capellano cum Missali Romano de communi, vbi in illo propria Missa non reperitur. *Sacra Cong. Rit.sub die 20. Octobr.*1628. attestantibus Gauant. *in man.Episc.verbo Missa ritus n.8.* Ioan.Maria Nouar. *vbi supra n.8.*

Missa S.Mariæ de Carmelo solis Carmelitis con- 21
ceditur. *S.Cong.Conc.sub die 6. April.*1628. referente Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Missa, n.3.* & Missa Rosarij concessa est Dominicanis tantum & non aliis, *eadem S.Cong.Cong.Conc. sub dicta die & anno,* apud Ioan.Mariam Nouar. *vbi supra n.2.* Gauant. *in rub.Missalis p.4.tit 17.n.9.*

Missam peculiarem de Rosario celebrandi onus 22
vbi imponitur in legato pio, tunc loco Missæ de Rosario celebratur Missa votiua B.Virginis de tempore. *Sacra Cong.Rit.sub die 6.Maij* 1623. *& 7. Augusti*

*gusti & 30.Septembr.*1658. penes Gauant. *d.cit.*17. *n.9.& in Polignan.*31.*Iuly* 1635. quam citat Ioan. Maria Nonat.*d.verbo Missa n.*2.

23 Missæ celebratio non potest prohiberi in Oratoriorum ædificatio per laicum antequam celebretur Missa in Parochiali, vel Matrice Ecclesia. *S. Congr. Conc. in Cusetana* 18.*Septembris* 1627.cuius memini *de offic.& potest. Parochi c.*11.*n.*23.

24 Missæ duæ sunt celebrandæ in Ecclesia in qua ex legato relicto præcipitur vt singulis Sabbatis celebretur Missa de B. Maria si in Sabbato occurrat festum solemne alterius Sancti. *S. Cong. Rit. in Pampilonen.*1.*Septembr.*1607. quam refert Sell. *d.c.*31. *num.*80.

25 Missæ votiuæ à testatoribus relictæ non sunt acceptandæ de cætero, nisi in illis diebus, in quibus secundum regulas Missalis celebrari possunt: de Missis verò iam acceptatis petenda est à Sanctissimo dispensatio pro transferendo in dies, in quibus liceat. *Sacra Cong. Rit. in Turritana* 1. *Septembris* 1615.*&* 19.*May* 1614. quam tradit Sellius *d.c.*31. *num.*85.

26 Missa votiua pro re graui quæ dicatur, & quomodo solemniter cum Credo, & Gloria, & organo sit celebranda, & cum quo paramentorum colore, deciditur *Sacra Congregatio Rituum in Placentina* 19. *May* 1607. *in resp. ad dub.*14. Vide in verbo *Credo coll.*235. *n.*5.

27 Missam celebrantes Canonici deuotionis causa dum in choro diuinum Officium recitatur, distributiones quotidianas non lucrantur, nisi à Superiore Ecclesiæ iniungatur eis vt eo tempore celebrent, sed ab huiusmodi iussu abstinere debet. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nic.Garc. *de benef.p.*3.*c.*2.*n.*398.*& in Callien.* 29. *Iul.*1658.*in resp.ad* 4. cuius memini *de Canon.c.*25.*n.*15.*in fine.*

28 Missa in propria Ecclesia & non in alia celebrare debet Parochus quacunque consuetudine contraria non obstante. *Sacra Congr. Conc. Lucana* 15. *Sept. &* 17. *Nouembr.*1629. de qua Ego ipse *in collect.ad Trid.sess.*25.*de reform.c.*8.*n.*26.*& de potest. Parochi* c.11.*n.*3.

29 Missas duas festis diebus poterit Parochus ex concessione Episcopi ob defectum Sacerdotum celebrare. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17.*Augusti* 1626. quam citat Sel.*d.c.*31.*n.*84.

30 Missas, quæ circumferuntur à sacra Congregatione non approbatas, sancti Gregorij pro viuis & defunctis, quindecim Auxiliatorum, & de Patre æterno, exceptis iis, quæ sunt permissæ Regularibus tantum, veluti Rosarij, sanctæ Mariæ de Monte Carmelo, & aliàs, sicut etiam Officia ab *Eadem S.Cong.* non approbata ipsa super sacris Ritibus prohibuit, reiecit omnino, & damnauit respectiuè, & pro prohibitis, & damnatis haberi voluit *sub die* 7.*Aprilis* 1628. penes Lezanam *in sum. quæst. Regul. tom.*2. *c.*12.*num.*33. & Gauant. *in rub. Missalis p.*4.*tit.*17. *num.*14.

Vide in verbo *Consuetudo circa Missas celebrandas coll.*154.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi & Prelati Ordinum Missarum onera ante Concilium imposita reducere & commutare possunt, iuxta formam Concilij Trident.*

2 *Episcopus non potest Missas reducere ad minorem numerum ex vi Concilij in beneficiis requirentibus in sui fundatione certum numerum Missarum.*

3 *Prelatus reducere non potest Missas in fundatione Ecclesiæ impositas.*

4 *Legati iuxta vires moderandus est Missarum numerus.*

5 *Apostolica Sedes hodie semper adeunda pro reducendis, aut moderandis, vel commutandis Missarum celebrandarum oneribus.*

6 *Onera perpetua Missarum celebrandarum quis & qualiter suscipere valeat, ostenditur.*

7 *Episcopus etiam hodie potest reducere & moderari Missarum onus iniunctum si in ipsa beneficij institutione id expressè cautum fuerit.*

8 *Episcopus non potest pro qualitate operum & ratione redditcuum minuere Missarum onera beneficiis & capellis seminario unitis imposita.*

Missarum reductio.

COLLECT. CCCCLXXV.

Missarum onera reducere & commutare possunt Episcopi, & Prælati Ordinum iuxta formam *Concilij Trid.sess.*25.*de reform.cap.*4. si ante Concilium imposita sint, non ita si post. *Sacr. Cong. Conc.* testibus Hieron. à Sorbo *in annot. ad compendium priuileg.Regular. verbo Missa* 3. Confect. *in summ. priuilegiorum Mendicantium tit.*19. *de diuinis Officiis & Missarum celebrat. capit.* 3. quos cum aliis refero *de officio, & potestat. Episcopi part.*2. *all.*19. *num.* 2. 1

Missas reducere ad minorem numerum non potest Episc. ex vi *Concil.sess.*25. *de reform.c.*4. in beneficiis requirentibus in sui fundatione certum numerum Missarum. *S. Cong. Conc.* penes Galet. *in margarita casuum Conscientiæ verbo beneficium, coll.* 2.*pag.*24.*& verbo Missa vlt.* quem refero *de officio, & potest. Episc.p.*1.*alleg.*29.*n.*13. 2

Missas in fundatione Ecclesiæ impositas non potest Prælatus reducere, & ad minorem numerum reuocare. *S. Cong. Conc.* referentibus Piasec. *in praxi Episcop.p.*2.*c.*3.*n.*31.Antonin.Diana *moral.resolut. p.*1.*tract. de celebr.Missar.resol.*2. quos refero *d.alleg.*29.*n.*12. 4

Missarum numerus moderandus est iuxta vires legati si pro ipsis celebrandis adeo tenuis eleemosyna relicta sit vt non facilè inueniatur, qui velit se huic muneri subiicere, in qua reductione Capituli consilium inquirere debet Episcopus, quamuis sequi illud minimè teneatur. *Sacra Cong. Conc.* apud Aloysium Riccium *in praxi rerum fori ecclesiastici, decisione* 404. *in prima editione*, aliàs *resolution.*341.*ex num.*2.*in* 2.*edit.* quem refero *d. alleg.* 29.*n.*6. 5

Missarum celebrandarum vlla onera etiam post Concilium Tridentinum, & in limine fundationis imposita non possunt Episcopi in diœcesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quoquo modo reducere, sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apostolicam Sedem recurrere debent; qua re diligenter perspecta id statuet quod magis in Domino expedire iudicabitur. alioquin reductiones, moderationes, & commutationes huiusmodi, si quas contra 6

huius prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullæ, atque irritæ sunt. *Sacra Congr. Concil. in decretis de celebrat. Missar. §. 1. sub die 21. Iuly 1625.* quem referunt Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 1. cap. 21. n. 6.* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Missarum celebratione, & reductione,* Alphons. de Leone *de officio Capellani, p. 1. q. 5. sect. 10.*

6 Missarum celebrandarum onera perpetua nullus secularis sine Episcopi, vel eius Vicarij generalis, Regulares verò sine Generalis, vel Prouincialis consensu, & licentia in scriptis & gratis concedenda suscipere possunt sub grauissimis pœnis. *Sacra Congr. Conc. in dictis decretis de celebrat. Missar. §. 5.* apud Lezana & Nouar. *citatis locis.*

7 Missarum onus iniunctum reducere, & moderari potest Episcopus etiam post decreta de celebratione Missarum; si in ipsa beneficij institutione id expressè cautum fuerit. *Sacra Cong. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. q. 1. de anno 1626.* apud me *in fine tract. de officio, & potest. Episcopi.*

8 Missarum onera beneficiis & Capellis seminario vnitis imposita pro qualitate operum, & ratione reddituum minuere, & reintegrare non potest Episcopus. *Sacra Congr. Conc. in Vercellen. 19. February 1633. in resp. ad 1.* quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 21. n. 40.*

SVMMARIVM.

1 *Praxis celebrandi Missas anticipatè est omnino tollenda.*

2 *Missam qui suscipit celebrandam cum certa eleemosyna non potest eandem Missam alteri celebrandam committere parte eiusdem eleemosynæ sibi retenta.*

3 *Stipendium Missarum minus congruum accipientes, tenentur nihilominus eas celebrare.*

4 *& 10 Missa vna non potest duabus obligationibus satisfacere Sacerdos.*

5 *Eleemosyna congrua præscribenda est ab Episcopo pro Missis relictis si ea à testatore non præscribatur.*

6 *Portionem aliquam ex eleemosynis pro Missarum celebratione relictis an possint locorum piorum administratores ratione expensarum sibi retinere ostenditur.*

7 *Eleemosyna maior solita quando offertur Missam celebraturo, eam integram alteri qui celebrauit est, tribuere debet.*

8 *Rector beneficij non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem reddituum beneficij.*

9 *Administratores non possunt eleemosynas Missarum celebrandarum accipere, si iisdem Missis nisi post longum tempus satisfacere valeant.*

10 *Sacrificium applicare quando ex fundatione non tenetur Sacerdos, tunc potest vnica Missa duabus obligationibus satisfacere.*

11 *Parochi illis diebus, in quibus tenentur Missam celebrare non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere.*

Missarum eleemosyna.

Collect. CCCCLXXVI.

1 Missas celebrandi anticipatè applicandas postmodum iisdem personis, à quibus recipiunt in dies eleemosynas, praxis est omnino tollenda. *Sacra Congreg. Conc. sub die 10. Nouembris 1605.* cuius meminerunt Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom. 2. inter Constit. Vrbani VIII. n. 9.* Gauant. *in thesauro tom. 1. part. 3. tit. 12. à n. 34.* Lezana *in sum. quæst. Regul. c. 21. n. 7.* Ego ipse *de officio, & potest. Episcop. p. 2. alleg. 24. n. 12.*

Missam qui sucipit celebrandam cum certa eleemosyna non potest eandem Missam alteri celebrandam committere, parte eiusdem eleemosynæ sibi retenta. *S. Congr. Conc. in decretis de clebrat. Missar. §. 4. sub die 21. Iul. 1625.* quam refert Alphons. de Leone *de officio Capellani p. 1. q. 5. sect. 10. n. 193.* Ego ipse *d. alleg. 24. sub n. 6.* 2

Missarum stipendium minus congruum accipientes, quam illud, quod præscripserit Ordinarius iuxta qualitatem loci, personarum, ac temporum tenentur nihilominus eas Missas illi ab offerente præscriptas celebrare *Sacra Cong. Conc. super decretis de celebrat. Missarum dub. 3.* de qua mentionem faciunt Barthol. à S. Fausto *lib. 1. de Indulg. & Iubileo post q. 90.* Alphons. de Leone *de officio Capellani q. 8. sect. 3. n. 12.* Ego *d. alleg. 24. n. 6. vers. vlterius.* 3

Missas qui obligantur celebrare ratione beneficij, seu Capellæ, legati, aut salarij, si eleemosynas pro aliis Missis celebrandis susceperint, non possunt eadem Missa vtrique obligationi satisfacere, *Sacra Cong. Conc. super dictis decretis de celebr. Miss. dub. 4.* penes Alphons. de Leone *d. quæst. 8. sect. 2. num. 6.* metipsum *de officio, & potest. Parochi cap. 12. num. 12.* 4

Missarum numerus si testator relinquat vt celebretur pro eius anima absque vlla præscriptione eleemosynæ, tunc ab Episcopo, non verò ab hæredibus est præscribenda eleemosyna congrua, quæ respondeat oneribus Missarum celebrandarum secundum morem ciuitatis, vel prouinciæ. *Eadem S. Cong. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub. 5.* referente Alphons. de Leone *de officio, Capellani q. 5. sect. 20. n. 309.* 5

Missarum celebrandarum ex eleemosynis nullam vtcunque portionem retinere possunt Ecclesiæ & loca pia, seu illorum administratores ratione expensarum, quas subeunt in Missarum celebratione, nisi cum Ecclesiæ, ac loca pia alios non habent reditus, quos in vsu earundem expensarum erogare licitè possint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debet excedere valorem expensarum, quæ pro ipsomet tantum Missæ Sacrificio necessariò sunt subeundæ, & nihilominus eo etiam casu curandum esse, vt ex pecuniis, quæ supersunt, expensis vt supra deductis, absolutè tot missæ celebrentur, quæ præscriptæ fuerint ab offerentibus eleemosynas. *Sacra Congreg. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub. 7.* vt attestatur Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 1. c. 21. n. 5. & 7.* & Ego *d. alleg. 24. sub n. 6. vers. postea.* 6

Missæ pro celebratione quando offertur eleemosyna maior solita, debet absolutè is, cui oblata fuerit eandem integram eleemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec vllam illius partem sibi retinere potest. *S. Cong. Conc. super dictis decret. de celebrat. Missar. dub. 9.* teste Alphonso de Leone *de officio Capellani q. 5. sect. 10. n. 196.* 7

Missam per alium celebrare volens beneficij Rector non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem reddituum beneficij, sed satis est vt ei tribuat eleemosynam congruam secundum morem ciuitatis, vel prouinciæ, nisi in fundatione 8

ipsius

ipsius beneficij aliter cautum fuerit. *Sac. Cong. Conc. super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 8. cuius memini *d. alleg.* 24. *sub n.* 6.

6 Missarum celebrandarum eleemosynas non possunt administratores Ecclesiæ magnæ deuotionis & concursus accipere, si iisdem Missis nonnisi post longum tempus satisfacere valeant, nisi de consensu eorum, qui eleemosynas tribuunt. *Sac. Cong. Conc. super decretis de colebr. Missar. dub.* 14. quam refert Sell. *in select. Can. c.* 34. *n.* 3.

10 Missa vnica satisfacere non potest Sacerdos duabus obligationibus duplicem eleemosynam recipiens, nisi in fundatione expressè cautum sit quod non teneatur Sacrificium applicare. *S. Cong. Conc. in Aretina* 28. *Aprilis* 1629. quam citat Sell. *d. c.* 34. *num.* 5.

11 Missam quibus diebus tenentur Parochi celebrare, non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere. *S. Cong. Conc. in Fanon.* 1. *Septembr.* 1629. cuius meminit Alphons. de Leone *de officio Capellani q.* 8. *sect.* 6. *num.* 33. & Ego *de officio, & potest. Parochi c.* 11. *n.* 13.

SVMMARIVM.

1 *Conuentualis Missa non potest omitti pro Missa votiua, vel defunctorum.*

2 *Conuentualis Missa in Quadragesima, Aduentu, Quatuor temporibus, & similibus etiam quod in illis occurrat festum duplex, non est omittenda.*

3 *Conuentualis Missa de feria nunquam est omittenda etiam quod occurrat festum duplex, vel semiduplex, non obstante contraria consuetudine.*

4 *Canonici vt lucrentur distributiones debent cantare Missam de die.*

5 *Missa lecta, celebrata in aurora quando sufficiat loco Missæ Conuentualis, ostenditur.*

6 *Conuentuales Missæ infra octauam Corporis Christi quando possunt cantari sine Diacono, & Subdiacono.*

Missa Conuentualis.

COLLECT. CCCCLXXVII.

1 Missa Conuentualis non potest omitti pro Missa votiua, vel defunctorum *Sacra Congreg. Rit. in Fauentina* 16. *Januar.* 1627. & abrogauit omnem contrariam consuetudinem, *in eadem causa* 18. *Iulij &* 28. *Augusti* 1628. *& de anno* 1631. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit cap.* 34. *num.* 2. *&* 3. & de illa Gauant. *in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 4. *propè fin.*

2 Missa Conuentualis in Quadragesima, Aduentu, quatuor temporibus, & similibus etiã quod in dictis diebus occurrat festum duplex, non est omittenda, sed vtraque Missa, nempe de Sancto, & de feria est celebranda. *S. Cong. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 5. *Mart.* 1633. quam refert Bonf. *in thesauro eccles. dec. ref.* 27. *num.* 16.

3 Missa Conuentualis de feria nunquam est omittenda, etiam quod occurrat festum duplex, vel semiduplex, non obstante contraria consuetudine. *S. Cong. Rit. in Aquilegien.* 9. *Aprilis* 1631. quam citat Bonfad. *d. resol.* 27. *n.* 18.

Missam de die cantare tenentur Canonici vt lucentur distributiones. *Sacra Congregat. Rit. die* 25. *Iuny* 1611. *& die* 28. *Ianuar.* 1612. quarum meminit Gauant. *d. p.* 1. *tit.* 4. *propè fin.* 4

Missa Conuentualis de Officio occurrenti debet celebrari etiam in illis diebus, quibus Canonici vel ex deuotione, vel pro defunctis cantant aliam Missam, aliàs non lucrantur distributiones quotidianas, nec sufficit loco Missæ lecta celebrata in aurora de Officio occurrenti. *Sacra Cong. Rit. in Vrbinaten.* 25. *Junij* 1611. *&* 4. *Iulij* 1615. quarum meminit Sellius *in selectis Canon. c.* 37. *n.* 25. Sed præsupposita consuetudine immemoriali in contrarium, eadem Sacra Congr. censuit hoc locum habere illis diebus, in quibus iuxta tertiam rubricam Missalis omnino duæ Missæ Conuentuales celebrandæ sunt vt in Quadragesima, &c. In reliquis vero diebus, in quibus id non exprimitur, quando Canonici cantent Missam votiuam, vel pro Defunctis loco Missæ Conuentualis, sufficit dicta Missa lecta celebrata in aurora. Ita habetur *in d. Vrbinaten.* 4. *Iuly* 1615. *& in Oscen.* 28. *Ianuary* 1612. quas refert Sellius *d. c.* 37. *n.* 26. 5

Missæ Conuentuales infra Octauam Corporis Christi possunt iuxta consuetudinem Ecclesiæ cantari sine Diacono, & Subdiacono excepto die festo, & Dominica, ac die Octaua. *S. Congr. Rit. in Alexandrina* 15. *Mart.* 1608. *in resp. ad* 6. *dub.* penes Sell. *d. c.* 37. *n.* 28. 6

SVMMARIVM.

1 *Altari priuilegiato pro defunctis non suffragatur Missa celebrata, nisi sit de Requiem.*

2 *Altari priuilegiato non potest dici Missa de Requiem in festo duplici, & de precepto, qui incidit in die assignato.*

3 *Festo duplici, quod non est de precepto tolerari possunt Missæ de Requiem pro voluntate testatorum implenda.*

4 *Defunctorum Missa certo die dicenda, eo impedito transferuntur in sequentem.*

5 *Defunctorum Missa dici non possunt in illis diebus, quibus prohibetur fieri de festo duplici.*

6 *Defuncti corpore præsente in Ecclesia in Dominicis, & festis Missa ritu de Requiem celebrari potest.*

7 *Defunctorum Missa non sunt celebranda in diebus solemnibus.*

8 *Defunctorum Missa in casu proposito non prætermittenda.*

Missa defunctorum, seu de Requiem.

COLLECT. CCCCLXXVIII.

Missa pro defunctis celebrata in Altari priuilegiato non suffragatur nec indulto satisfit nisi sit de Requiem, licet indulto non exprimatur. *Sacr. Congr. Rit. in Pistorien.* 1. *Junij* 1601. *& in Toletana* 13. *Iunij eiusdem anni*, quas refert Sell. *in select. Can. c.* 37. *n.* 40. 1

Missa de Requiem in Altari priuilegiato non potest dici in die festo duplici, & de precepto, qui incidit in diem assignatum pro dicto Altari priuilegiato. *S. Congr. Rit. sub die* 24. *April.* 1627. cuius memini 2

memini *de officio,& potest. Parochi cap.* 11. *num.* 27. & est apud Gauant. *in rub. Missalis part.* 1. *tit.* 5. *n.* 2. *in fine.*

3 Missæ de Requiem tolerari possunt in festo duplici, quod non est de præcepto pro voluntate testatorum implenda. *Sacra Congregat. Rit. sub die* 1. *Septembr.* 1607. *&* 20. *Iuny* 1626. quas citant Sellius *d.c.* 37. *num.* 41. & Gauant. *in rub. Missal. p.* 1. *tit.* 5. *n.* 2. *in fine.*

4 Missæ defunctorum certo die dicendæ eo impedito transferri debent in sequentem. *S. Cong. Rit. in Egitanien.* 23. *May* 1603. *in respons. ad* 3. *dub.* de qua Ego ipse *dict. tract. de officio, & potest. Parochi c.* 11. *n.* 28.

5 Missæ de Reqniem non possunt dici in illis diebus, quibus prohibetur fieri de festo duplici nimirum infra octauam Epiphaniæ, Paschatis, Pentecostes, in hebdomada maiori, feria quarta cinerum, & in Vigiliis Natiuitatis Domini, & Pentecostes. *S. Cong. Rit.* 28. *Augusti* 1626. cuius memini *d. cap.* 11. *num.* 28.

6 Missa pro defunctis ritu de Requiem celebrari potest in Dominicis, & festis insepulto & in Ecclesia præsente corpore, vbi nimium viget consuetudo sepeliendi defunctos simul cum Missa. *Sac. Cong. Rit. sub die* 23. *May* 1603. quam adduxi *d. cap.* 11. *num.* 25. & illius meminit Gauant. *in rub. Missal. p.* 1. *tit.* 5. *sub n.* 2. *lit. X.*

7 Missæ defunctorum non sunt celebrandæ, & cantandæ in diebus solemnibus. *Sacra Congregatio Rit. in Veronen.* 23. *Iunij* 1607. penes Sellium *d. cap.* 37. *num.* 42.

8 Missa defunctorum non est prætermittenda si ex legato relicto mandetur vt singulis diebus celebretur, quæ de præcepto non seruantur, licet sit festum duplex quod de præcepto non seruatur, & in hoc casu duæ Missæ sunt celebrandæ, vna de festo, altera defunctorum, vt licitè lucrari possit eleemosyna relicta. *S. Cong. Rit. in Pampilonen.* 1. *Septembr.* 1607. apud Sell. *d.c.* 37. *n.* 43.

SVMMARIVM.

1 *B. Aloysij Gonzaga Missa & Officium conceditur pro Ecclesiis sub ditione huius familia, & Iesuitis de Vrbe.*

2 *Angeli Custodis Missa pro Congregatione Annunciata Societatis* IESV.

3 *Annunciationis B. Maria Missa in Domo Laur. non est celebranda, quando eius festum venerit feria quinta & sexta maioris hebdomada, vel in Dominica Pascha, & duobus sequentibus.*

4 *Carmelitanorum Ordinis reformati Sanctorum Missa propria ad vsum Missalis Romani approbantur.*

5 *S. Marci, & non rogationum celebranda est Missa in Ecclesia S. Marco dicata, licet processio Rogationum illuc dirigatur.*

6 *SS. Quindecim Auxiliatorum Missa & officium in Missali Ordinis Pradicatorum Impressa suspenditur.*

7 *S. Raphaelis Archangeli Missa pro monasterio Ordinis S. Francisci de Paula conceditur.*

8 *Rosarij Missa prohibita fuit, concessa tamen Ordini Pradicatorum.*

9 *S. Simeonis Missa pro Monialibus Simeonis in ciuitate Ragusina approbatur.*

Missæ propriæ.

COLLECT. CCCCLXXIX.

1 MIssa, & Officium B. Aloysij Gongagæ pro Ecclesiis sub ditione familiæ Gonzagæ, & Iesuitis de Vrbe conceditur *S. Cong. Rit. sub die* 31. *Mart.* 1618. *& in Lotharingia* 4. *Aprilis* 1620. *& in Mediolanen.* 10. *May* 1621. quas refert Ald. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de Sanctis num.* 180.

2 Missa de Angelo Custode pro Coogregatione Annunciatæ Societatis Iesu conceditur. *S. Cong. Rit. in Romana* 16. *May* 1601. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 181.

3 Missa de Annunciatione B. Mariæ noo est celebranda, nec etiam in domo Lauretana, quaodo eius festum venerit feria quiota vel sexta maioris hebdomadæ, vel in Dominica Paschæ, & duobus sequentibus diebus. *Sacra Congregatio Rit. in Lauretana* 9. *May* 1606. qnam citat Aldan. *dict. tit.* 18. *de Sanctis n.* 182. & Gauaot. *in rub. Missal. p.* 4. *tit.* 9. *n.* 24. *& tit.* 15. *n.* 5.

4 Missæ propriæ Sanctorum Ordinis reformati Carmelitanorum ad vsus Missalis Romani approbantur, & conceduntur Fratribus Carmelitanis discalceatis. *S. Congr. Rit. in causa Carmelitanorum discalceatorum* 3. *Septemb.* 1605. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 183.

5 Missa de Sancto Marco, & non Rogatiooum celebranda est in Ecclesia B. Marco dicata, licet processio Rogationum illoc dirigatur. *S. Cong. Rit. in Hispalen.* 23. *May* 1603. apud Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 184. & Gauant. *d. p.* 4. *tit.* 15. *n.* 7. vbi addit quod Missa Litaniarum maiorum in festo S. Marci cantatur sine *Gloria & Credo*, & cum præfatione Paschatis, & cum tribus orationibus.

6 Missa & Officium Sanctorum qnindecim Auxiliatorum in Missali Ordinis Prædicatorum impressa suspenditur. *S. Cong. Rit. sub die* 14. *January* 1617. de qua Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 185.

7 Missa S. Raphaëlis Archangeli pro monasterio Ordinis sancti Francisci de Paula conceditur. *Sacra Cong. Rit. in Massilien.* 2. *Mart.* 1602. referente Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 186.

8 Missa Rosarij prohibita fuit, concessa tameo Ordini Prædicatorum. *Sacra Congregatio Rituum sub die* 25. *Iunij* 1622. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.* 11. *n.* 31. & de ea Gauant. *in rub. Missalis p.* 4. *tit.* 15. *n.* 22.

9 Missa S. Simeonis approbatur pro Monialibus S. Simeonis in ciuitate Ragusina. *Sacra Cong. Rit. in Ragusina* 28. *Nouembr.* 1609. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de Sanctis n.* 187.

10 Missa Feriæ qnartæ 4. Temporum occurrentis in die octauæ Natiuitatis B. Virginis Præfatio ferialis dicitur. *Sacra Cong. Rit.* 12. *Decemb.* 1626. penes Gauant. *in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 12. *in fine, & p.* 4. *tit.* 15. *num.* 15.

SVMMARIVM.

1 *Pius V. Missale Romanum emendatum solum obseruari sub pœnis præcipit.*

2 *Clemens VIII. Missale Romanum à Pio Quinto editum iterum emendatum in vsu haberi mandat.*

3 *Celebrantes Missali alio quàm reformato scienter, & absque causa peccant mort.*
4 *Mutare aliquid de Missali Romano non licet.*
5 *Missalis & Breuiarij Romani vsus semel introductus in Ecclesia, confirmandus est.*

Missale.

Collect. CCCCLXXX.

1 MIssale Romanum emendatum confirmatur, & illud solùm obseruari præcipitur, nisi alia sit institutio à Sede Apost. approbata, vel consuetudo, quæ vel ipsa institutio supra ducentos annos obseruata sit, & impressoribus aliud imprimere interdicitur. *Pius V. constit.* 106. incip. *Quo primum de anno* 1570. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 113. aliàs *pag.* 235. in nouiss. impress.

2 Missale Romanum à Pio V. editum, iterum emendatum ac restitutum tantùm in vsu haberi mandauit, ac sine licentia Ordinariorum imprimi non posse statuit *Clem. VIII. const.* 108. incip. *Cum sanctissimum* 8. *Julij* 1604. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 157. aliàs *pag.* 113. in nouiss. impress.

3 Missali alio quam reformato celebrantes, qui aliàs tenentur ex Bulla Pij V. posita in Missali Romano, peccant mortaliter, si scienter, & absque iusta causa id fecerint. *Sacr. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 1. *n.* 156.

4 Missale Romanum vt iacet seruandum est, nec licet aliquid de eo siue in nigro siue in rubro mutare, & qui secus fecerit, animaduersione dignus est. *Sacra Congregatio Rituum in Vlixbonen.* 12. *Nouembris* 1605. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.* 35. *n.* 19.

5 Missalis & Breuiarij Romani vsus semel introductus in Ecclesia, quæ habet particulare Missale & Breuiarium, confirmandus est, nec licet redire ad vsum antiqui Missalis & Breuiarij. *S. Cong. Rit. in Tullen. seu nullius* 15. *Martij* 1608. penes Aldan. *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *tit.* 10. *num.* 8. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 25. *de Indice librorum num.* 2.

Missalis Canon. vide in verbo *Missalis, collect.* 86.

SVMMARIVM.

1 *Abbas vna tantùm Mitra vti potest.*
2 *Canonici si vtantur Mitra dum celebrant, illis est imponenda & deponenda per alios.*
3 *Correlatiua sunt Mitra & Baculi vsus.*

Mitræ & Baculi vsus cōceditur:

4 *S. Adrianæ Abbati Mechlinien. diœcesis.*
5 *Auburgen. Abbati Argentinæ diœcesis.*
6 *De Bello-loco Abbati Ordinis Præmonst.*
7 *De Bellopodio Abbati eiusdem Ordinis.*
8 *Engelbergh monasterij Abbati Constantien. diœc.*
9 *S. Luciæ in Plano Melatij Abbati.*
10 *Collegiatæ Ecclesiæ S. Mariæ Regalis Abbati oppidi Perpiniani Elnen. diœc.*
11 *S. Mariæ bonæ spei monasterij Abbati Ordinis Præmonst.*
12 *S. Mariæ oppidi de Amerio monasterij Abbati Ordinis S. Bened.*
13 *S. Mariæ de Calmosiaco monasterij Abbati Canonicorum Regul.*
14 *Oliuensi Abbati Ordinis Cistercien.*
15 *S. Petri monasterij Abbati Meten. diœc.*
16 *Premonstr. Abbati Ord. Cistercien Posnanien. diœc.*
17 *Generali Cong. Monachi S. Hieronymi in Italia.*
18 *Correctori, seu Visitatori hospitalis Neapolis.*
19 *Præposito monasterij ciuit. Vitenischi diœc. Vilnen.*
20 *Præposito monast. Monialium Gotiesconen. Pragen. diœc.*
21 *Præposito Collegiatæ Praten. nullius.*

Mitra.

Collect. CCCCLXXXI.

MItra vna tantum vti potest Abbas, quia vnica illi conceditur. *S. Cong. Rit. sub die* 29. *Januarij* 1628. cuius meminerunt Gauant. *in man. Episc. verbo Abbas, n.* 7. Ioan. Maria Nouar. *in lucern. Reg. verb. Mitra n.* 1. 1

Mitra si Canonici vtantur, dum celebrant, illis est imponenda, & deponenda per alios, dum vero choro assistunt, per se ipsos *Sac. Cong. Rit. in Lucana* 20. *Aprilis* 1602. quam refert Sell. *in select. Canon. c.* 58. *n.* 12. 2

Mitræ & Baculi vsus sunt correlatiua. *S. Cong. Rit. in Argentina* 7. *Octobris* 1606. *& in Bledzenien. Posnanien.* 2. *Aprilis* 1610. de qua attestatur Sell. *d. c.* 58. *n.* 13. 3

Mitræ & Baculi vsus diuersis Abbatibus concessus fuit per *Sacr. Congr. Rit.* & signanter *in Attrebaten.* 29. *Nouemb.* 1618. *& in Audomaren.* 19. *Ianuar.* 1619. *& in Ambiar.* 21. *Mart.* 1620. *& in Virdunen.* 2. *Maij eiusdem anni, & in Guesnen.* 27. *Iunij* 1620. *& in Constant.* 22. *Augusti eiusdem anni, & in Cistercien.* 10. *Iulij* 1621. & particulariter Abbati S. Adrianæ Mechlinien. diœcesis, & successoribus suis *S. Congr. Rit. in Mechlinien.* 9. *Octob.* 1610. qoam citat Sell. *d. c.* 58. *n.* 15. 4

Auburgen Abbati Argentinæ diœcesis, *Eadem S. Cong. in Argentina* 13. *April.* 1601. penes Ald. *in compend. Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 20. *n.* 14. 5

De Bello-loco Abbati Ordinis Præmonst. *Eadem S. Congr. in Triecen.* 25. *Augusti* 1601. apud Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 16. 6

De Bellopodio Abbati eiusdem Ordinis, *Eadem S. Cong. in Vrgelen.* 20. *Aprilis* 1602. de qua Sellius *d. c.* 58. *n.* 17. 7

Engelbergh monasterij Abbati Constantien. diœcesis pro se & successoribus, *eadem S. Congr. in Constantien.* 26. *Febr.* 1611. quam citat Ald. *d. t.* 10. *n.* 17. 8

S. Luciæ in Plano Melatij Abbati Regni Siciliæ, Capellano Regio, & Referendario Apost. *eadem S. Congr. in nullius S. Luciæ in plano Melatij* 18. *&* 20. *Febr.* 1617. referente Sell. *d. c.* 58. *n.* 19. 9

Colle

9 S. Luciæ in Plano Melatij Abbati Regni Siciliæ, Capellano Regio, & Referendario Apost. *Eadem Sacr. Cong. in nullius S. Luciæ in plano Melatij* 18. & 20. *February* 1617. referente Sell. *dict. cap.* 58. *num.* 19.

10 Collegiatæ Ecclesiæ S Mariæ Regalis Abbati in oppido Perpiniano Elnen. diœcesis, *eadem S. Congreg. in Elnen.* 17. *May* 1600. teste Aldao. *d. tit.* 20. *num.* 19.

11 S. Mariæ bonæ spei Abbati Ordinis Præmonstratensis, *eadem S. Congr. in Cameracen.* 17. *Nouembr.* 1600. de qua attestatur Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 21.

12 S. Mariæ Abbati oppidi de Amerio Ordinis S. Benedicti. *eadem Sacra Congr. Rit. in Gerunden. dicto die & anno* apud Sell. *d. c.* 58. *n.* 10.

13 S. Mariæ de Calmosiaco Abbati Canonicorum Regularium. *eadem Sacra Cong. in Tullen. seu nullius* 23. *January* 1610. quam adducit Sell. *d. c.* 58. *num.* 21.

14 Oliuensi Abbati Ordinis Cisterciensis, *ead. S. Cong. Rit. in Vladislauien.* 17. *May* 1600. cuius meminit Sell. *d. c.* 58. *n.* 22.

15 S. Petri Abbati Meten. diœcesis, *eadem S. Cong. in Meten.* 25. *February* 1606. penes Aldan. *d. tit.* 20. *num.* 23.

16 Pzemiten. Abbati Ordinis Cisterciensis Posnanien. diœcesis, *Eadem Sacra Congregatio Rituum in Olamucen.* 9. *May* 1609. quam citat Sellius *d. c.* 58. *n.* 23.

17 Generali Congregationis Monachorum Sancti Hieronymi in Italia, *eadem Sacra Cong. Rit. sub die* 26. *February &* 14. *Martij* 1611. de qua Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 14.

18 Correctori seu visitatori hospitalis Neapolitan. *Eadem Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 29. *May* 1611. apud Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 25.

19 Præposito monasterij ciuitatis Vitenischi diœcesis Vilnen. Fratrum Ordinis Beatorum Martyrum de Pœnitentia. *Eadem S. Congr. Rit. in Vilnen.* 15. & 17. *Iul.* 1617. teste Sellio *d. c.* 58. *n.* 26.

20 Præposito monasterij Monialium Gotiesconien. Pragen. diœcesis cum benedictione sacrorum vasorum, & paramentorum. *Eadem S. Congr. Rit. in Pragen. seu Gotiesconien.* 12. *Mart.* 1618. quam refert Sell. *d. c.* 58. *n.* 27.

21 Præposito Collegiatæ Praten. *eadem S. Cong. in Praten. nullius* 12. *Nouembr.* 1605. de qua meminit Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 28.

SVMMARIVM.

1 *Præcedentiam habent inter se Monachi secundum Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII.*
2 *Mendicantibus semper & vsque præcedunt Monachi.*
3 *Abbatem suum non tenentur associare, & reassociare Monachi dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus.*
4 *Breuiario Benedictino nuper edito vti debent Monachi & Moniales militantes sub regula S. Benedicti.*
5 *Processionibus publicis & generalibus interesse compelli possunt ab Episcopo Monachi etiam exempti.*
6 *Colore nigro, relicto albo, vt vti valeant Monachi Abbatiæ de Monte Meten. diœcesis conceditur.*
7 *Episcopi arbitrio remoueri potest Monachus exercens curam animarum in Ecclesia monasterio vnita.*
8 *Processionibus interesse cogi potest Monachus curam animarum exercens in Parochiali vnita monasterio.*

Monachus.

COLLECT. CCCCLXXXII.

Monachi præcedunt inter se secundum Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII. quæ incip. Exposcit. *S. Cong. Rit. in causa Monachorum* 29. *Nouembr.* 1618. & in *Saxoferrat. Nucerina diœcesis* 19. *Maij* 1614. quam refert Sell. *in selectis Canon. c.* 43. *n.* 6. 1

Monachi semper, & vbique supra Mendicantes incedunt. *S. Cong. Rit. in Monopolitana* 23. *Mart.* 1619. quam citat Sellius *d. c.* 43. *n.* 7. 2

Monachi non tenentur associare, & reassociare eorum Abbatem, dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus, sicut tenentur Canonici associare Episcopum, cùm Cæremoniale in hoc casu non comprehendat Abbates. *Sacra Congregat. Rit. in causa Hispaniarum S. Ioannis de Peña* 31. *Decembris* 1613. testibus Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 2. *c.* 2. *n.* 38. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Reg. verbo Monachus n.* 4. 3

Monachi & Moniales militantes sub regula sancti Benedicti, debent vti Breuiario Benedictino nuper de mandato Sanctissimi edito. *Sacra Congregatio Rituum in Tarracinen.* 24. *January* 1615. & *in causa Galliæ Suessen.* 13. *Iuly* 1619. penes Sellium *dict. c.* 43. *n.* 8. 4

Monachi etiam exempti possunt compelli ab Episcopo vt accedant ad publicas, & generales processiones. *Sacra Congregatio Rituum in Chilen. in Indiis Occidentalibus* 15. *Maij* 1610. referente Sellio *d. c.* 43. *n.* 9. 5

Monachis Abbatiæ de Monte diœcesis Meten. conceditur, vt relicto albo in vestibus colore nigro vti possint. *S. Cong. Rit. in Meten.* 17. *Mart.* 1607. de qua testatur Sell *d. c.* 43. *n.* 10. 6

Monachus exercens curam animarum in Ecclesia vnita monasterio remoueri potest arbitrio Episcopi absque eo quòd teneatur deducere causas, nec eas iustificare. *S. Cong. Conc. in Camerinen.* 18. *Sept.* 1627. teste Sell. *d. c.* 43. *n.* 11. 7

Monachus curam animarum exercens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio Ordinis S. Benedicti Curien. diœcesis, cogi potest ire ad processiones. *S. Cong. Conc. in Curien.* 5. *April.* 1631. cuius meminit Sell. *d. c.* 43. *n.* 12. 8

Monachi Camaldulenses, vide in verbo *Eremita Ordinis Camaldulensis coll.* 327.

Monachi Camaldulenses reformati, vide in verbo *Eremita Camaldul. reformati Montis Coronæ collect.* 328.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Religione S. Basilij agentes.*
2 *Ordo S. Basilij à quo & quando institutus?*
3 *S. Basilius fuit Monachorum antiquorum Orientalis Ecclesiæ Patriarcha primus.*

4 *Monachi*

4 *Monachi S. Basilij temporum iniuria sunt pauci, cum primum essent numero plures.*

5 *Monachi S. Basilij in arctiorem disciplinam redacti sunt, perfruuntur singulis indultis Congregationis Cassinen. & exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum.*

6 *Monasteria Monachorum sancti Basilij Hispaniæ vniuntur & aggregantur, pluresque gratia & priuilegia illis conceduntur.*

7 *Reformati Monachi S. Basilij qui?*

8 *Reformatorum Monachorum S. Basilij reductio in vnam Congregationem approbatur.*

9 *Armenorum Congregatio sub Religione S. Basilij aliquando militauit.*

Monachi S. Basilij.

COLLECT. CCCCLXXXIII.

1 DE his S. Antonin. *p. 2. histor. tit.* 15. *cap.* 12. Cassian. *in Catal. gloria mundi p.* 4. *consid.* 54. Paulus Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 16. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 1. Hieron. Rom. *de Repub. Christiana lib.* 6. *c.* 6. Platus *de bono statu relig. lib.* 2. *c.* 22. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 21. *quæst.* 2. Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quæst.* 4. *art.* 1. Suarez *de relig. tom.* 4. *tract.* 9. *lib.* 2. *cap.* 1. Ioseph. Micheli *en el thesoro de religiones fol.* 103. Carol. Tapia *in auth. ingress. C. de sacros. verbo monasteria cap.* 16. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Monachi, num.* 10. *cum seqq.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 3. *n.* 2. *pag.* 341. vbi etiam de Monialibus, & Equitibus S. Basilij.

2 Monachorum S. Basilij Ordo ab eodem S. Basi-
3 lio Magno instita anno 369. Pontifice Felice II. Imperatore Iuliano apostata. Hic sanctissimus Pater & Monachorum antiquorum Orientalis Ecclesiæ Patriarcha primus fuit, qui monasticum statum reformauit, & ea omnia, quæ ab Antonio Magno, Hilarione, Pachomio, & vtroque Machario pro instruendis illius temporis Monachis, & Religiosis verbo tenus audiuerat, ac sibi fuerunt tradita, litteris mandauit, atque quibusdam demptis, aliis verò additis eorum omnium non minus religiosam quàm eruditam confecit regulam; creuit maxima hæc Re-
4 ligio per Orientem, vbi in ea nonaginta millia Monachorum militabant: irruentibus inde Saracenis ad nihilum est redacta, extant tamen reliquiæ in monte Sion, vbi 24. habent monasteria, & monachos fere duos mille, ibi etiam in Monte sancto, qui est prope Constantinopolim, vbi etiam in pluribus monasteriis duo mille Monachi habitant: habet etiam plura monasteria in ea Græciæ parte, quæ Venetiarum Resp. subest. In Italia quoque nonnulla alia adsunt, quorum caput est cœnobium Cruptæferratæ duodecim milliaribus Romæ distans; & in Calabria prouincia quædam panca retinent, in quibus vetus tantum Religionis inspicitur candor, sed longè sunt ab instituto alieni. Monachi verò; qui in Italiam degunt, Romano more Sacra celebrant, atque ministrant.

5 Monachi S. Basilij in meliorem ac arctiorem disciplinam redacti sunt hoc tempore, perfruuntur singulis indultis Congregationis Cassinensis, exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum, ac Commendatorum, qui regulam Ordinis non sunt professi, & eorum Generalis Abbas eandem potestatem, ac iurisdictionem habet, quàm cæteri Abbates Generales in eorum Ordines. *Gregor. XIII. const.* 58. *incip.* *Barbos. Apost. Decis. Sum.* *Benedictus Kal. Nouembris* 1579. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 433.

Monachorum S. Basilij monasteria Hispaniæ vnit, & aggregat, ac plures gratias & priuilegia concedit idem *Gregorius XIII. constit.* 46. incip. *Cogit.* 8. *Kal. Iulij* 1577. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 515. vbi de Eremo del Tardon. 6

Monachos sancti Basilij Reformatos à P. Matthæo de la Fuente maiori ex parte laicos esse conuenit, & Choristæ à labore manuum magis releuantur, quorum institutum enim cæteris conuenit in tribus votis essentialibus, & duo alia habent essentialia præcepta, orationem, & manuum laborem, prohibentur scientias addiscere, & Vniuersitates studiorum frequentare, Choristæ tamen sacram Scripturam, ac casus conscientiæ addiscere possunt. *Clemens VIII. const.* 103. incip. *Altissimi* 23. *Septembr.* 1603. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 151. nouissimè *Vrban. VIII. sua constit. sub dat.* 27. *Aprilis* 1641. plura obseruatione illius Constitutionis disponit, & alia de nouo constituit; tria monasteria hæc possidet reformatio, primum & illius caput est del Tardon, aliud vocatur S. Antonius del Valle, tertium dicitur del Retamar, quorum Eremitæ Religiosi in solitudine degentes numerum 120. non excedunt, de qua reformatione agit Ludouicus Muñoz *in vita venerabilis Fr. Ludouici Granatens. lib.* 3. *c.* 8. 7

Monachorum sancti Basilij reductionem in vnam Congregationem, & gratiarum concessionem approbat *Paulus V. constit.* 17. incip. *Iniuncti* 17. *Mart.* 1606. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 151. Regitur hic Ordo gubernatione Aristocratica vt habetur *in regul. c.* 54. & tenent Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 3. *disp.* 1. *q.* 2. *num.* 5. Laurent. de Peyrinis *de Prælato q.* 1. *c.* 2. *n.* 4. 8

Sub hac Religione militarunt omnes Monachi Græcæ & Orientalis Ecclesiæ, & aliquando Congregatio Armenorum sic appellata, quod ex Armenia in Italiam translata sit, ibi habitum S. Basilij per aliquot annos portauit, eiusque regulam seruauit, & cæremoniis Græcis ex beneplacito Summorum Pont. vsa est. Verùm decursu temporis, quia insolens videbatur eius viuendi mos apud Latinos, eius Religiosi regulam sancti Augustini assumpserunt cum habitu Religiosorum S. Dominici præter scapulare, quod nigrum adhuc retinent. Cæterum quo id anno fecerint, aut in Italiam venerint, omnino incertum est. Possidet Congregatio hæc per Insubriam, & Liguriam monasteria sex præter Neapolitanum, Venetum, & Anconitanum, Generalis ad triennium durat; caput Congregationis Genuæ situm est, diciturque S. Bartholomæus, inde Armeni Bartholomistæ per Italiam dici solent. De illis Paul. Morig. *de origine Relig. lib.* 1. *c.* 56. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 5. *pag.* 367. 9

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine sancti Benedicti agentes.*

2 *Monachorum sancti Benedicti regula à quo, & quando instituta.*

3 *Cassinensis Ecclesia olim habuit suum Episcopum, post S. Benedictum Abbatem cum Episcopali iurisdictione obtinuit.*

4 *Congregatio S. Benedicti diuisa est in quinque celebriores Congregationes.*

5 *Montis Cassini, siue S. Iustina de Padua.*

6 *Germanica, siue Bursfeldensis.*
7 *Gallica, siue Cassalis Benedicti.*
8 *Hispana, siue Vallisoletana.*
9 *Lusitana.*
10 *Cassinenses Monachi sunt exempti ab Ordinariorum iurisdictione, & ab exactionibus, illegitimi ad sacros Ordines & religiosos gradus promouentur.*
11 *Iurare inuiti, aut testificari extra Congregationem non coguntur Monachi Cassinenses.*
12 *Conseruatores sibi eligunt cum amplissimis facultatibus Monachi Cassinenses.*
13 *Abbates Congregationis Cassinensis vtuntur Pontificalibus, benedicunt populum, & consecrant lapides pro Altarium vsu.*
14 *Abbates Cong. Cassinen. possunt Monachos à quibuscunque censuris & pœnis ante & post professionem commissis absoluere.*
15 *Prouincias Monachorum Cassinens. instituit, & numerum illorum in singulis monasteriis præfiniuit. Paulus V.*
16 *Oliuetanis præcedunt Monachi Cassinenses in omnibus processionibus, quæ Veronæ fiunt.*
17 *Cura animarum exerceri potest per Monachos ad nutum ipsorum Superiorum amouibiles in Ecclesiis Parochialibus, quæ sunt membra Congregat. Cassinens.*
18 *Cassinenses Monachi non sunt vltra solitum adstringendi vt accedant ad publicas processiones.*
19 *Habitus Monachorum S. Benedicti qualis, & eorum Ordo regitur gubernatione Aristocratica.*

Monachi Ordinis S. Benedicti.

COLLECT. CCCCLXXXIV.

1 DE his Ioannes Bertels, Iacobus de Bruel, & Iacobus Leuchier *de huius Ordinis Origine*, Leo Card. *Episcopus Ostiensis in chronica Cassinensi cum annot. Matthæi Laurentii Hispani Monachi Cassinensis, & Prioris Sanct. Saluatoris de Castellis*, prodiit Neapolis anno 1616. Yepes *in chronica S. Benedicti*, Barnab. Montaluo, & Bernaldus de Britto *in chronic. Cisterciens.* Fr. Angelus Manrique *in annalib. Cisterciens.* Arnoldus Vvion *in ligno vitæ*, S. Antonin. *p. 2. historiæ tit. 15. cap. 12.* Cassan. *in catal. gloriæ mundi p. 4. consid. 30.* Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib. 7. cap. 2.* Venero *en el enchiridion de los tiempos pag. 99. in fine in vlt. impress.* Illescas *in histor. Pontif. lib. 3. cap. 61. & lib. 6. c. 30.* Platus *de statu Relig. lib. 2. cap. 21.* Marquez *de vera origine Eremit. S. Augustini cap. 11. §. 1. cum seqq.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi Cod. de sacro-sanct. Eccles. verbo monasteria cap. 39.* Gualter. *in tab. chronog. sæculo 5. anno 494. & sæculo 6. anno 529.* Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. q. 3. art. 2.* Azor. *institut. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. quæst. 2.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. q. 4. art. 2.* Hieron. Roder. *in compendio quæst. regul. resol. 123. n. 9.* Suar. de Relig. *tom. 4. tr. 9. lib. 2. c. 2.* Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol. 103.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. quæst. 5. num. 54. cum seqq.*

2 Monachorum S. Benedicti regula ab eodem S. Benedicto instituta anno 500. sub Pontifice Symmacho, corpus eius sanctissimum iacet in insigni monasterio Montis Cassini, vbi sanctissimè vixit, in quo loco, antequam sanctus Benedictus illuc accesserit, Ecclesia Cassinensis habebat suum Episcopum, & præcipue habuit Seuerum, qui interfuit Concilio Lateranensi sub Felice III. Papa, quod habitum fuit anno 487. & huic Concilio Seuerus tanquam Episcopus Cassinensis subscripsit, vt constat *ex tom. 2. Concil. pag. 420.* & de hoc eodem Seuero Episcopo Cassinensi meminit Petr. Damianus in vita eiusdem S. Seueri. Verum postquam illuc accessit S. Benedictus de anno 529. nullus amplius præter Monachos Episcopus ibi fuit deputatus, & inde quia S. Benedictus illuc immediatè à Deo missus fuit eique pro populo Cassinensi munus Euangelicum demandatum, quemadmodum affirmant Gregorius Magnus in Dial. lib. 2. c. 8. & 19. & Gordianus in vita S. Placidi mart. quæ habetur apud Surium *tom. 7. pag. 749.* & etiam refert S. Thom. *in opusc. 19. c. 4. circa med.* & August. de Ancona *de potest. Eccles. ad Ioan. Papam XXII. q. 64. art. 1.* Et successiuis temporibus Abbates Cassinenses post S. Benedictum, licet non essent Episcopi, iura Episcopalia & omnimodam iurisdictionem semper exercuerunt, diœcesimque habebant, vt ex multis probat Rot. *in Sorana beneficii 8. Martii 1627. coram R. P. D. Merlino.*

Monachorum B. Benedicti Congregatio diuisa est 4
in quinque celebriores Congregationes à se inuicem independentes. Prima est Itala, quæ nunc dici- 5
tur Montis Cassini, antea dicebatur sanctæ Iustinæ Patauinæ, incœpit anno 1408. habet Italiam plus-
quam 66. monasteria vide *collect. seq. num. 5.* Secun- 6
da Germanica appellatur Bursfeldensis à monasterio S Thomæ Apostoli, & sancti Nicolai Episcopi in Bursfeldia diœcesis Moguntinæ anno 1420. floret per vtramque Germaniam, habet plusquam
centum quinquaginta monasteria. Tertia Gallica 7
dicitur Cassalis Benedicti à monasterio in eo pago fundato: incœpit anno 1516. vt videre est in diplomate Leonis X. sub Dat. 1. Decembris illius anni; habet ad decem & quinque monasteria Religioso-
rum, totidem fœminarum. Quarta Hispana, dicitur 8
Congregatio Vallisoletana à monasterio in Vrbe Vallisoleti erecto Congregationis capite, incœpit anno 1520. habet plusquam quadraginta monaste-
ria. Quinta Lusitana, est monasterium reformatio- 9
nis caput, sanctus Martinus de Tibaens in prouincia Interamnensi non longè à ciuitate Brachara occidentem versus: incœpit anno 1549. continet plus minusve viginti virorum monasteria, nam Monialium plura sunt, sed Ordinariis parent: de qua Congregatione agit Ascan. Tamburin. *dict. quæst. 5. num. 58.* Eius Abbas Generalis, & cæteri locales ad triennium durant, eliguntúrque in Capitulo, quod tribus quibusque annis in dicto monasterio S. Martini de Tibaens, celebratur.

Monachi Cassinenses aliàs S. Iustinæ sunt exem- 10
pti ab Ordinariorũ iurisdictione & ab exactionibus, &c. succedunt, & acquirunt ac si essent in sæculo: illegitimi ad sacros Ordines, & religiosos gradus & Dignitates promouentur, extra congregationem inuiti iurare, aut testificari non coguntur. *Eugenius IV. constit. 9.* incip. *Regularem, pridie Kalend. Iulii* 1436. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom. 1. pag. 275.*

Monachi Cassinenses eligunt sibi conseruatores 11
cum amplissimis facultatibus. Idem *Eugenius IV. constit. 10.* incip. *Militantis 8. Kal. Decembris* 1436. apud Laërt. Cherubin. *tom. 1. pag. 277.*

Monachorum Cassinensium Abbates vtuntur 12
Pontificalibus, benedicunt populum, & consecrant lapides pro Altarium vsu. *Pius IV. constit. 97.* incip. *Sedis 6. Iulii* 1565. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 152.*

14 Monachorum Cassinensium Abbates possunt illoa à quibuscunque censuris, & pœnis ante & post professionem commissia, & etiam à casibua etiam Sedi Apost. reseruatis, & ab homicidio voluntario io foro Conscientiæ tantùm absoluere. *Pius V. const.* 129. incip. *Dum, Id. Iunij* 1571. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag.* 342.

15 Monachorum Cassinensium prouinciaa instituit, & eorum numerum in singulia monasteriis Ordinis præfiniri voluit, & Horaa Canonicas eos recitare teneri statuit *Paulus V. constit.* 53. incip. *Cum sicut, de ann.* 1607. apod Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 219.

16 Monachi Cassinensei præcedunt Oliuetanaa in omnibua processionibus, quæ Veronæ fiunt. *Sacrà Cong. Rit. in Veronen.* 23. *Iannar.* 1610.

17 Monachi Cassinenses ad nutum suorum Superiorum amonibilea possunt in Ecclesiia Parochialibua, quæ sunt membra monasteriorum Congregationia Cassinensis, aut aliàs ab ipsis dependentes, curam animarum exercere. *Urbanus VIII. const. sua* incip. *Alias à venerabilibus* 6. *Septembris* 1618.

18 Monachi Cassinenses non sunt vltra solitum adstringendi vt accedant ad publicas processiones. *S. Cong. Rit. in Placentina* 10. *Iuny* 1602. teste Sellio *in select. Canon. c.* 18. *n.* 10. & referunt Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 1. *disput.* 24. *quæst.* 8. *num.* 2. Carol. Maranta *tom.* 3. *resp.* 29. *num.* 46. Et *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Nuper* 17. *Nouembris* 1618. declarauit Monachos Cassinenses vllo modò cogendos non esse accedere nisi ad processionem Sanctissimi Sacramenti iuxta eorum antiquam consuetudinem.

29 Monachorum sancti Benedicti habitus satis notus est, tunica, scapulare, cucullа siue clamys, omnia ex nigro colore cum corrigia fibulata. Eorum Ordo regitur gubernatione Aristocratica, Tambur. *de iure Abbatum tom.* 5. *disp.* 1. *q.* 2. *n.* 4. *in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Cluniacensi agentes.*
2 *Ordo Cluniacensis à quo, & quando institutus?*
3 *Cluniacenses Monachi fuerunt reformati.*
4 *Nouitios recipere non possunt Monachi Cluniacenses ante annum decimum quintum expletum.*

Monachi Cluniacenses.

Collect. CCCCLXXXV.

1 DE his S. Antonin. *p.* 2. *tit.* 15. *cap.* 13. §. 2. Cassan. *in catalogo gloria mundi p.* 4. *consid.* 35. Polyd. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.* 7. *cap.* 2. Onuphri *in chronic. anno* 913. Chacon. *in Gregorium IX. anno* 912 Genebrard. *in chron. anno* 826. Hieron. Roman. *de Republ. Christiana lib.* 6. *cap.* 9. Paulus Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 23. Fr. Emmao. *quæst. Regul. tom.* 1. *quæst.* 4. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 21. *quæst.* 2. Fr. Ludou. Miranda *in manuali Prælatorum tom.* 1. *q.* 4. *art.* 2. Suarez *tom.* 4. *de Relig. tract.* 9. *lib.* 2. *c.* 3. *n.* 1. Ascanius Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *quæst.* 5. *num.* 14. nouissimè Angel. Mantique *in annal. Cisterciens. anno Christi* 1119. *c.* 5. *n.* 6. & 7. *vbi quod Ordo Cluniacensis non est magis Benedictinus quam Cisterciensis.*

2 Monachi Cluniacenses, sic dicti à primo monasterio Cluni in diœcesi Matisconensi instituti fuerunt à sancto Odone Monacho Benedictino (cuius festum celebratur die 18. Nouembris) anno 900. Pontifice Anastasio III. Imperatoribus Occidentis Conrado, Orientis Leone VI. vestiuntur eodem habitu, quo Benedictini.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Monachi Cluniacenses fuerunt reformati à *Gregorio IX. sua constit.* 5. incip. *Behemoth. Idib. Ianuarij* 1232. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 86. in nouiss. impress. 3

Monachi Cluniacenses non possunt recipere nouitios ante annum decimumquintum completum. *Nicolaus IV. constit.* 5. incip. *Regis* 2. *Idib. Septembr.* 1289. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 150. in nouiss. impress. 4

Monachus Cassinensis quidam Ludouicus Balbus instituit Congregationem sanctæ Iustinæ Patauinæ sic dictam à primo eius monasterio, & totius familiæ capite Patauij sub patrocinio sanctæ Iustinæ Virginis, & mart. eiusdem Vrbis alumnæ, anno 1410. desiit appellari hæc Congregatio Sanctæ Iustinæ anno 1504. quo illi vnitum est monasterium Cassinense eo pacto vt Cassinensis imposterum dicerentur, vt verè nunc dicitur: de qua Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *c.* 44. Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib.* 1. *pag.* 84. Polyd. Virgil. *de inuentoribus rerum lib.* 7. *c.* 1. Gualter. *in tabul. chronograph. sæculo* 15. *an.* 1409. Asc. Tambur. *d. tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 5. *n.* 54. 5

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Fontis Coryli agentes.*
2 *Locus Fontis Coryli vbi situs.*
3 *Ordo Fontis Coryli à quo & quando institutus?*
4 *Habitus Monachorum Fontis Coryli qualis?*

Monachi Fontis Coryli.

Collect. CCCCLXXXVI.

DE his Fr. Iacob. Niosandrus Carthus. *in tom.* 7. 1
Surij 22. *Februar. in vita B. Petri Damiani*, Constantinus Caëtanus Monachus Benedict. *in prolegomenis de vita B. Petri Damiani*, quam in primo eiusdem tomo edidit, Petrus Recordatus *diario* 4. *historia monast.* Arnoldus Vvion *in ligno vitæ lib.* 2. *cap.* 9. Hieron. Rubeus Rauennas *lib.* 5. *historia Rauennatum* Augustinus Fortunius *in historia Camaldulensi sub lib.* 5 *ex cap.* 6. *vsque ad* 14. Petrarcha *de vita solitaria tract.* 3. *lib.* 2. *cap.* 17. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *c.* 58. Card. Baron. *annal. Eccl. tom.* 11. *an. Christi* 1072. Tamburio *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 5. *num.* 16.

Monachi Fontis Coryli sic dicti à loco Fontis 2
Coryli in monte Apennino in radicibus mõtis Catriæ Orientem versus, quatuordecim millibus passuum distante ab Eugubio prope ciuitatem Caliensem 3
sem Ducatus Vrbini, instituti fuerunt à Landolpho Monacho Benedictino anno 1008. Pontifice Ioanne XVIII. Imperatoribus Occidentis Henrico II. Orientis Basilio & Constantino. Incœpit habitare hanc solitudinem venerabilis Monachus Petrus Damianus Benedicto IX. Pontifice, nec desunt alij, qui illum huius Congregationis faciunt auctorem. Vtebantur Monachi (ferè hodie non extant) Fontis Coryli, siue Auellanæ eisdem vesti-

bus,quibus Benedictini,mutato colore nigro in album. Et Auellani cœnobij vnio Ordini Camaldulensi facta fuit.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Vallis-Vmbroſæ agentes.*
2 *Monachi Vallis-Vmbroſæ à quo & quando instituti?*
3 *Monachi Vallis-Vmbroſæ ad Capitulum non accedentes legitima cauſa non impediti officiis, & dignitatibus priuantur.*
4 *Priuilegia omnia concessa & concedenda Monachis Caſſinenſibus, communicantur Monachis Vallis-Vmbroſæ.*
5 *Habitus Monachorum Vallis-Vmbroſæ qualis, & quot prouincias,& monaſteria poſſideant.*

Monachi Vallis-Vmbroſæ.

COLLECT. CCCCLXXXVII.

1 DE his Benedict. Florentin.*in vitis Sanctorum ſui Ordinis*. Bernard. *in historia de Generalibus ſui Ordinis Vallis-Vmbroſæ*, Eudoxius Locatellus *in vita ſancti Ioannis Gualberti, & Generalium Ordinis*, S. Antonin. *part.3. tit.15.cap.25.* Caſſan. *in catal. gloria mundi p.4.conſid.57.* Polydor. Virgil. *de inuentorib.rerum lib.7.cap.3.* Illeſcas *in historia Pontif.lib.5 cap.12.* Hieron.Roman. *de Republ.Christiana lib.6. cap.12.* Gualter. *in tabula chronog.ſæculo 11.pag.628.* Platus *de bono ſtatu Relig.lib.2.c.22.* Silueſt.Marul. *in occeano Relig.lib.2.pag.150.* Paul. Morigia *de origine Relig.lib.1.cap.26.* Carol. de Tapia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria cap. 41.* Fr.Emman. *quæſt Regul.tom.1.quæſt.3.art.4.* Azor. *inſtit.moral.p.1.lib.12.cap.31. q.2.* Flauius Cherubin. *in compendio Bullarij in Conſtit.1.Vrbani II.* Fr. Ludou. Miranda *in manuali Prælator.tom.1. q.4. art.2.* Suar. *de Relig.tom.4.tract.9.lib.3.c.3.* Hieron.Roder. *in compendio quæſt.Regul.reſol.123.n.11.* Ioſeph.Micheli *en el theſoro de Religion.fol.104.* Ioan.Mar.Nouar. *in lucerna Regul.verbo Monachi n.9.* Aſcan.Tamburin. *de iure Abbatum tom.1.diſp.3.q.15.n.4.& tom. 2.diſp.24.q.5.n.30.& 21.*

2 Monachi Vallis-vmbroſæ ſic dicti à Valle denſiſſimis arboribus conſita prope Florentiam, instituti à S.Ioanne Gualberto Monacho Benedictino (cuius feſtum celebratur die 12.Iulij) anno 1080.Pontifice Gregorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico IV.Orientis Alexio Conneno.Eorum Ordinem approbauit *Vrban.II.conſt.1.incip.Cum vniu. 8.Idib.April.*1090 apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.1.pag.14.*aliàs *pag.51.*

3 Monachorum Vallis-vmbroſæ Prælati ad Capitulum non accedentes legitima cauſa non impediti Officiis,& dignitatibus priuantur *Innoc.VIII conſt. 2.incip. Alto,pridie Kal.Februar.*1484.apud Laërt. Cherub. *d.tom.1.pag.372.*aliàs 330. vbi etiam de Abbatis Generalis,& Priorum, ac Viſitatorum electione,& iuriſdictione.

4 Monachorum Vallis-vmbroſæ priuilegia omnia confirmauit, & in ſpecie illis communicauit concessa & concedenda Monachis Caſſinenſibus *Iulius II.conſt.13.incip.Militantis, Idib.Iul.*1507. apud Laërt. Cher. *d.tom.1.pag.*456.aliàs *pag.371.*in nouiſſ.impreſſ.

Monachi Vallis-vmbroſæ vtuntur nigris veſtibus eiuſdem artificij ac Benedictini, intus verò albis.Poſſident prouincias octo, monaſteria 35.cum ingenti numero Prioratuum, Monachos 490. Moniales 800.omnes intra Italiam,refert Ald. *in comp. Can.reſ.lib.1.tit.19.de Relig.n.73.* 5

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Grandimontenſibus agentes.*
2 *Monachi Grandimontenſes à quo, & quando instituti?*
3 *Monaſteria ſeptendecim habent Grandimontenſes intra Galliam, quam non egrediuntur.*
4 *Habitus Grandimontenſium vilis eſt, & compoſitus ad pœnitentiam.*

Monachi Grandimontenſes.

COLLECT. CCCCLXXXVIII.

DE his S.Antonin.*p.2.histor.tit.15.cap.21.* Vincent.Lirin. *in ſpeculo lib.25.c.46.vſque ad 30.* Caſſan. *in catalogo gloriæ mundi p.4.conſid.70.* Polydor.Virgil. *de inuentorib.rerum lib.7.c.3.* Silueſt.Marul. *in occeano Relig.lib.3.pag.155.* Platus *de bono ſtatu Relig.lib.2.c.22.* Renat.Chop. *monaſt.lib.2.tit.3. n.32.* Marquez *de origine Eremitarum ſancti Auguſtini cap.30.§.7.* Carol.de Tapia *in auth.ingreſſi,C.de ſacroſ.Eccleſ.verbo monaſteria,c.43.* Miranda *de origine Benedictin.cap.64* Azor. *inſtit.moral.p.1.lib.12. c.31.q.3.verſ.Ordo Grandimontenſis*, Claudius Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbat.litt. G, verbo Grandimontenſis*, Suar. *tom.4.de Relig.tract.9.lib.3.c.5. n 4.& 5.* Aſcan.Tamburin. *de iure Abbatum tom.1. diſp.2.q.15.n.8. & tom.2.diſp.24.q.5.n.27.* Ioſeph. Micheli *en el theſoro de Religiones fol.104.* 1

Monachi Grandimontenſes ſic dicti à monte quodam prægrandi in diœceſi Lemouicenſi in Gallia instituti à ſancto Stephano Albunenſi,cuius feſtum celebratur die 13. Februarij, ſub regula ſancti Benedicti, licet Suarez *loco infrà citando.* ſub propria regula institutos dicat, anno 1080. à Gregorio VII. 2

Monachi Grandimontenſes habent intra terminos Galliæ,quam ferè non egrediuntur, ad ſeptendecim monaſteria, Habitus eorum vilis eſt & totus ad pœnitentiam compoſitus cùm aliquando ea loricis ferreis conſtaret, refert Aldan. *in comp.Canon. reſol.lib.1.tit.19.de Religionibus,n.73.* 3 4

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ciſtercienſi Ordine agentes.*
2 *Ciſtercienſis Ordo à quo & quando institutus.*
3 *Robertus aſcitis ſibi ſociis primus Ciſtercij Ordinis fundator,quis fuerit.*
4 *Stephanus Anglicus regulam Ciſtercij cœptam fouit,& auxit.*
5 *S.Bernardus ſub diſciplina Stephani cum aliis ſociis Ciſtercij Ordinem eſt ingreſſus.*
6 *Regulam S.Benedicti obſeruant Monachi Ciſtercienſes.*

7 Refer

7 *Reformationem Ordinis Cistercienfis edixit Benedictus XII.*

8 *Monachi Cistercienfes fuccedunt in bonis fnorum Monachorum, non tamen feudalibus.*

9 *Exempti à iurifdictione Ordinariorum, & à folutione quorumcunque onerum funt Ciftercienfes Monachi.*

10 *Monafteria Monachorum Ciftercienfium non poffnnt mulieres ingredi.*

11 *Monachi Ciftercienfes ad alium quam Carthnfianorum Ordinem tranfire non poffunt.*

12 *Habitus Monachorum Ciftercienfium qualis.*

13 *Ciftercienfis Ordinis Monachi Abbatia Clara tumba gaudent priuilegiis fui Ordinis.*

14 *Generalis Abbas Ordinis Ciftercienfis quomodo eligatur.*

15 *Monafteria plura inueniuntur in Aragonia, Catalonia, Valentia & Nauarra qua fubfunt Abbati Generali Ciftercienfi.*

16 *Congregatio vna S. Bernardi cum fuo Generali eft in Regnis Caftella, & Legionis.*

17 *Congregatio alia S. Bernardi cum fuo Generali eft in Regno Portugalia.*

Monachi Ciftercienfes.

Collect. CCCCLXXXIX.

1 DE his Antonin. *part. 2. tit. 18. cap. 12. §. 18.* Polyd. Virgil. *de inuentor. rerum lib. 7. cap. 2.* Chriftophorus Gonzales de Perales *in vita S. Bernardi capit. 11. & 12.* Yepes *en la chronica general de San Benedito tom. 7. cent. 7. c. 2. pag. 5. in fpecule hiftor. lib. 25. cap. 94. & 95.* & nouiffimè R.P. Angel. Manrique *in annalibus Ciftercienfibus duobus tomis*, Caffan. *in catalogo gloria mundi p. 4. confid. 58.* Veneto *en el enchiridion de los tiempos fol. 100. in nouiff. impreff.* Platus *de bono ftatu Relig. lib. 2. c. 22.* Renat. Chopp. *de Sacra politia lib. 2. tit. 4. n. 5. in margine*, Silueft. Marul. *in occeano Relig. lib. 2. pag. 153.* Paul. Morig. *de origine Relig. lib. 1. c. 28.* Hieron. Roman. *de Republ. Chriftiana lib. 6. c. 12.* Illefcas *in hiftoria Pontific. p. 2. lib. 5. c. 15.* Card. Baron. *annal. Eccl. tom. 11. an. Chrifti* 1098. Aubert. Miræus *de ftat. Relig. Chriftiana lib. 2. cap. 22. & in tract. de origine Ciftercienfium*, Claud. Robertus *in Gallia Chriftiana tit. de Abbatiis lit. C. verbo Ciftercium*, Fr. Emman. *quaft. Regul. tom. 1. q. 3. art. 5.* Azor. *inftit. moral. part. 1. li. 12. cap. 21.* Suarez *de Relig. tom. 4. tract. 9. lib. 2. c. 3. num. 3. cum feqq.* Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælator. tom. 1. q. 4. art. 2. verf. ex eodem* Flaui. Cherubin. *in compendio Bullary conftitut. 1. Pafchalis II. fchol. 1.* Ioseph. Michel *en el thefore de Religiones fol.* 105. Hieron. Roder. *in compend. q. Regul. refol. 123. n. 12.* Tamburin. *de iure Abbatum tom. 1. difp. 2. q. 15. n. 5. & tom. 2. difp. 24. q. 5. n. 62. cum feqq.* Ioan. Maria Nouar. *in lucern. Reg. verbo Ciftercienfes.*

2 Monachi Ciftercienfes fic dicti à Valle Ciftercio in diœcefi Cabilonenfi in Burgundia apud Gallos, inftituti fuere à fancto Roberto (cuius feftum celebratur *die 29. Aprilis*) anno 1099. Pontifice Vrbano II. Imperatoribus Occident. Henr. IV. Orien-
3 tis Alexio Comneno. Hic namque Robertus ex Cluniacenfi Ordine Abbas Molifmenfis cœnobij in Lingonenfi diœcefi vir fanctiffimus, afcitis fibi fociis Alberico, Odone, Ioanne, Stephano, Letaldo & Petro eius monafterij Monachis Ciftercium fpinarum denfiffimum locum in Cabilonenfi diœcefi petiit, à quo nomen fumpfit Congregatio, ibique

Barbof. Apoft. Decif. Sum.

illi dedit initium, quo paulò poft recedente Apoftolico iuffu, & ad fuum monafterium reuertente,
Stephanus Anglicus, quem principem huius Or- 4
dinis reliqui fcriptores vocant, Abbas electus fuit.
Hic equidem vir religiofiffimus ne regula cœpta, quæ
erat afperrima corrueret, continuis precibus dominum rogabat vt inftitutum foueret, & augeret, cuius 5
precibus dominus commotus Bernardi nobiliffimi
adolefcentis fpiritum fufcitauit, qui fimul cum fratribus fuis, amicis, & confanguineis ad triginta
numerum Ciftercium fub difciplina Stephani eft
ingreffus anno 1113. & fuæ ætatis 22. Et omnes hu- 6
ius Ordinis Monachi regulam S. Benedicti obferuant. *Eugenius III. conft. 2.* incip. *Sacro-fancta Kalend. Augufti* 1152. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 19.* aliàs *pag. 56.* in nouiff. impreff. Vnde fummus Pontifex Sixtus V. *conft. 34* incip. *Pontifex 16. Martij* 1586. apud Laert. Cherubin. *tom. 2. pag. 534.* dicit Ciftercienfium Ordinem fuiffe inftitutum à D. Robert. & à D. Bernardo illuftratum, & temporis interuallo valde propagatum refert Ioan. Maria Nou. *c. verb. Ciftercienf. n. 2.*

Monachorum Ciftercienfium reformationem, & 7
ftatuta edixit *Bened. XIII. conft. 3.* incip *Fulgens 4 Id. Iul.* 1335. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 171. aliàs *pag.* 180. in nouiff. impreff.

Monachorum Ciftercienfium Ordo fuccedit in 8
bonis Religioforum fuorum, non tamen feudalibus, *Innocentius IV. conft. 4.* incip. *Deuotionis 2. Kalend. Nouemb.* 1246. apud Laërt. Cherub. *in Bull. tom. 1. pag. 64.* & illius Conftitutionis meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Ciftercienfes n. 4.*

Monachi Ciftercienfes funt exempti à iurifdi- 9
ctione Ordinariorum, & à folutione quorumcunque onerum etiam charitatiuorum. *Innoc. VIII. conft. 9.* incip. *Roman. 3. Kalend. Sept.* 1486. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag.* 336. in nouiff. impr. apud Ioann. Mariam Nou. *citato loco n. 3.*

Monachorum Ciftercienfium monafteria mulie- 10
res ingredi prohibuit, & taliis, ac impofitionibus grauari non poffe ftatuit *Gregor. IX. conft. 7.* incip. *Quia 10. Kal. Febr.* 1234. apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag. 56.* aliàs *pag. 87.*

Monachi Ciftercienfes ad alium quam Carthu- 11
fianorum Ordinem tranfire prohibentur. *Eugenius IV. conft. 16.* incip. *Regularem 16. Kalend. Martij* 1439. apud Laërt. Cherubin. *tom. 1. pag.* 284. aliàs *pag.* 266. in nouiff. impreff.

Monachi Ciftercienfes vtuntur foras nigris ve- 12
ftibus eiufdem artificij ac Benedictini, intus verò albis. Poffident Prouincias octo, monafteria 35. cum ingenti numero Prioratuum, Monachos 490. Moniales 800. omnes intra Italiam: refert Ald. *in compendio Canon. ref. lib. 1. tit. 19. de Relig. n. 74.*

Monachi Ciftercienfes Abbatiæ Claræ tumbæ, 13
in qua viget Regularis obferuantia, necnon bona, & fubditi eiufdem monafterij, gaudent priuilegiis fuis Ordinis non obftante quod modernus dicti monafterij Abbas non fit Religiofus, fed perpetuus Commendatarius, quia Monachorum non eft immutatus ftatus. *S. Cong. Conc. fub die 8. May* 1627.

Monachorum Ciftercienfium Generalis Abbas, 14
cuius adminiftratio ad vitam durat, eligitur à Conuentu monafterij Ciftercij, & quatuor Abbatibus fcilicet de Claraualle, Morimundo, de Firmitate, & Pontignano, confirmatur à fummo Pontifice, & illi fubfunt omnes Congregationes, præter illas, quæ Apoftolica auctoritate funt exemptæ. In Italia duæ funt Congregationes, altera quæ dicitur Tufciæ, altera verò Lombardiæ, quæ licet

omnia priuilegia habeant, quæ ad Congregationem exemptam pertinent, Generalis tamen potest in Capitulis interuenire, si vult, & visitare, & corrigere
15 cum consilio Abbatum Congregationum. In Aragonia, Cathalonia, Valentia & Nauarra etiam sunt plurima monasteria, quæ subsunt Abbati Generali Cisterciensi, quæ per Vicarium ab eo constitutum reguntur, & visitantur, qui semper solet esse Abbas sanctæ Mariæ de Populeto in Cathalonia: horum Regnorum Abbatiæ, vt plurimum sunt patrimoniales Regum. In insula Maioricæ est vnum monasterium huius Ordinis, cuius Abbatia Regis patronatus est, & per Abbatem perpetuum gubernatur.
16 In Regnis Castellæ, Legionis, Toleti, Asturiæ, & Galleciæ est vna Congregatio, quæ sancti Bernardi Regularis Obseruantiæ dicitur, & per vnum Generalem gubernatur, qui de triennio in triennium eligitur à Generali Cisterciensi est exempta, cœpit reformatio sub Martino V. anno 1425. Primum huius Congregationis monasterium fuit Montis Sion Toleti, visitatur Congregatio à Generali, & post immediatè à duobus visitatoribus electis in Capitulo generali, monasteria ab Abbatibus triennalibus guber-
17 nantur. In nostro Regno Lusitaniæ est alia Congregatio, cuius caput & Generalis est Abbas, insignis monasterij de Alcobaca, cœpit sub Pontifice Pio V. regnante Sebastiano Rege Portugaliæ, & Henrico Cardinale, qui & Rex postea fuit, dicti monasterij de Alcobaca, Abbate fauente.

SVMMARIVM.

1 *Familia Cisterciensium discalceatorum quando inceperit?*
2 *Reformati Cistercienses gaudent priuilegiis Monachorum Cisterciensium non reformatorum.*
3 *Reformati Cistercienses exempti sunt ab omni non Reformatorum superioritate.*
4 *Reformati Cistercienses præcedunt omnibus Fratribus Mendicantibus.*
5 *Reformati Cistercienses ad aliam Religionem transeuntes ad eam redire non possunt.*
6 *Priuilegiis quorumcunque Monachorum, ac Ordinum Mendicantium gaudent Reformati Cistercienses.*
7 *Agnus Dei in cera signandi opus demandatur in Vrbe Cisterciensibus reformatis.*
8 *Monasteria noua de sola Ordinarij licentia construere possunt Cistercienses reformati, quod iam hodie cessauit.*

Monachi Cistercienses Reformati.

Collect. CCCCXC.

1 MOnachorum Cisterciensium Reformatorum, seu discalceatorum familia Foliensis appellatur ab imagine Sanctissimæ Virginis inter folia depicta, quam in capite suæ familiæ colunt, vtuntur albis vestibus, & caputio nimis ad humeros demisso, omnia ex panno vili. De qua reformatione *Sixtus V. constitution.* 32. incip. *Religiosos* 5. *Maij* 1588. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pagin.* 532. aliàs *pag.* 404.
2 Monachi Cistercienses reformati gaudent priuilegiis Monachorum Cisterciensium non Reformatorum. Idem *Sixtus V. constit.* 70. Incip. *Super speculа Idib. Nouembris* 1587. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 2. *pagin.* 600. aliàs *pagin.* 436. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Cistercienses n.* 5.

Monachi Cistercienses Reformati exempti sunt ab omni Monachorum Cisterciensium non Reformatorum superioritate, & non tenentur ad illorum instituta. *Clemens VIII. const.* 12. incip. *Pastoralis* 4. *Sept.* 1592. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 3. *pag.* 15. aliàs *pag.* 11. in nouiss. impress. 3

Monachi Cistercienses Reformati præcedunt omnibus Fratribus Mendicantibus. *Clemens VIII. const.* 56. incip. *Regis, Non. Februar.* 1599. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 72. aliàs *pag.* 53. in nouiss. impress. 4

Monachi Cistercienses Reformati ad aliam Religionem transeuntes ad eam nequaquam redire possunt. *Clemens VIII. const.* 107. incip. *Pro nostro* 17. *Mart.* 1604. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 156. aliàs *pag.* 113. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Cistercienses n.* 6. 5

Monachi Cistercienses Reformati gaudent priuilegiis quorumcunque Monachorum, & Ordinum Mendicantium, & non possunt coram aliis quam Congregationis Iudicibus vocari. *Paulus V. constitution.* 23. incipien. *Diuina* 5. *Idib. Iulij* 1606. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 204. aliàs *pag.* 151. in nouiss. impress. 6

Monachis Cisterciensibus reformatis in Vrbe opus Agnus Dei in cera signandi perpetuo demandauit idem *Paulus V. constit.* 43. incip. *Romanæ.* 28. *Mart.* 1608. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 232. aliàs *pag.* 170. in nouiss. impress. 7

Monachi Cistercienses Reformati de sola Ordinariorum licentia noua monasteria construere possunt. idem *Paulus V. const.* 51. incip. *Ministerio* 14. *Augusti* 1608. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 242. aliàs *pag.* 177. Sed huiusmodi licentias, quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit. *Urban. VIII. consti.* 25. incip. *Romanus Pont.* 28. *Augusti* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.* 4. *pag.* 40. in nouiss. impress. 8

Monachi Fontis Ebraldi.

Collect. CCCCXCI.

SIc dicti à celebri Fonte, iuxta quem primum huius familiæ monasterium ædificatus est in diœcesi Pictauiensi in Gallia, instituti à S. Roberto Blesio Parisiensi Monacho Benedictino, de anno fundationis non satis constat, oportuit fuisse ante annum 1117. in quo dictus S. Robertus mortuus est. Sunt fere huius Ordinis monasteria duplicia, idest Virorum & fœminarum muro distincta, præsidet & Viris & fœminis Abbatissa electa semper à Monialibus, habet sub se quinquaginta alia monasteria. De ordine agunt Guilielmus Tyrus *lib.* 14. *c.* 20. Aubert. Miræ *de statu Relig. Christiana lib.* 1. *c.* 21. & *de origine monast. lib.* 2. *c.* 10. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 5. *n.* 30. Claud. Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbatiis lit. F, verbo Fons Ebraldi*, vbi appellat institutorem Robertum Arbicellum.

Monachi

Monachi Guillielmitæ.

COLLECT. CCCCXCII.

1 DE his Siluest. Marul. *in Occeano Relig. lib. 2. pag. 161.* Paulus Rhegius *de Sanctis Neapolitanis in Vita S. Guillielmi*, Card. Baron. *annal. Eccles. tom. 12. anno Christi* 1142. Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 12. c. 21. vers. Ordo Guillielmitarum*, Caualer. *dec.* 594. *n. 1.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de Sacros. Eccles. verbo monasteria c. 44.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. num. 35.* vbi de hac Congregatione in Gallia, nouissimè R.P. Angel. Manrique *in annalib. Cistercienſ. anno Christi* 1136. *c. 2. vbi n. 3. & 4.* refert verius esse illos sub sancti Benedicti regula militasse improbabile sub Augustiniana.

2 Monachi Guillielmitæ à sancto Guillielmo Vercellensi monacho Benedictino instituti fuerunt sub regula S. Benedicti anno 1124. Pontifice Calixto II. Imperatore Occidentis Henrico V. Orientis Emmanuele Conneno: vestiuntur albo amictu ex vili panno, monasteria totius Ordinis dicuntur esse 47. fere omnia per Italiam, Generalis triennio durat.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de ordine Monachorum Montis Virginis agentes.*
2 *Monachi Montis Virginis à quo & quando instituti, & cur sic dicuntur.*
3 *Ordo Montis Virginis quando confirmatus, & approbatus.*
4 *Monasteria Monachorum Montis Virginis, certis exceptis casibus, mulieribus ingredi non licet.*
5 *Abbas Montis Virginis habet vsum Mitra, Baculi, &c. & alia priuilegia.*
6 *Exempti sunt Monachi Montis Virginis à iurisdictione Sacrista hospitalis B. Maria Annuntiata Neapolis.*
7 *Constitutiones, & noua statuta Ordinis Montis Virginis confirmauit Clemens VIII.*
8 *Monasteria, quibus tota Congregatio Montis Virginis constare debet, præscribuntur.*
9 *Monachi Montis Virginis in propria patria dignitates, & Congregationis officia obtinere non possunt.*
10 *Habitus Generalis, & Monachorum Montis Virginis qualis?*

Monachi Montis Virginis.

COLLECT. CCCCXCIII.

1 DE his Thomas Costus *in vita S. Guillielmi fundatoris, & in vita S. Amati Episcopi Nucen. eiusdem sancti Guillielmi discipuli, & in vita S. Donati Monachi huius Ordinis*, Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria c. 44. n. 7.* Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 33.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Monachus 27. cum seqq.*

2 Monachi Montis Virginis sub regula sancti Benedicti instituti à sancto Guillielmo Vercellensi (cuius festum celebratur 25. *Iunij*) circa annum Domini 1121. Pontifice Calixto II. Imperatore Henrico V. sic dicti à Monte Virgiliano, in quo olim Virgilius celebratissimus poëta hortum habuit amœnissimum, & ab illo nomen accepisse traditio est. ibi primum magnitudine & antiquitate est monasterium Montis Virginis cum Ecclesia magna, pulchris ornamentis, & Indulgentiis maximis ornata, in qua adest deuotissimum caput beatissimæ virginis Constantinopolitanæ, quod Balduinus Imperator huic Ecclesiæ cum multis Reliquiis & ornamentis dono dedit.

Monachorum Montis Virginis Ordo fuit confirmatus, & ab Ordinarij iurisdictione exemptus per Ioannem Episcopum Auellinum de anno 1126. & à Roberto de anno 1133. & à Guillielmo de anno 1182. itidem Episcopis Auellin. quorum confirmationes, & exemptiones fuerunt approbatæ, & confirmatæ ab Alexandro III. & à Lucio etiam III. *sub die 12. May* 1189. & à Cælestino etiam III. *const. 3.* incip. *Religiosam 2. Non. Nouembr.* 1197. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 31.* aliàs *pag. 69.* qui Congregationem approbauit, & à solutione decimarum exemit, & ab Vrbano IV. in quadam sua constit. sub dat. 5. Idib. Ianuarij Pontificatus sui anno 2. vbi confirmat, & de nouo concedit omnes immunitates, & libertates per Romanos Pontif. Monachis, & monasterio Montis Virginis concessas, necnon libertates & exemptiones secularium onerum à Regibus, & Principibus, vel aliis Christi fidelibus eis, seu eorum monasterio indultas, & illos solos Romanæ Ecclesiæ censuales existere declarat. 3

Monachorum Montis Virginis monasteria mulieribus, certis casibus exceptis, ingredi non licet. *Pius V. constit. 20.* incip. *Regularium 24. Octob.* 1566. apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag.* 198. aliàs *pag.* 150. in nouiss. impress. 4

Monachorum Montis Virginis Abbas, cui fuerit benedictionis munus impositum, & Sacerdotalis Ordo collatus, habet vsum Mitræ, Baculi, annuli, sandalium. chirothecarum, tunicæ, & dalmaticæ, benedicit solemniter populum, Ordines minores confert, Indulgentias quadraginta dierum impartitur, benedicit etiam calices, & omnia alia ornamenta ecclesiastica, & cognoscit de causis matrimonialibus inter vassallos, in quibus habent spiritualia *Vrbanus IV. const. 6.* incip. *Ecclesia Romana 2. Idib. Sept.* 1263. apud Laert. Cherub. *tom. 1. pag.* 100. aliàs *pag.* 122. Vide supra *collect. 3. n. 18. & 19* 5

Monachis Montis Virginis exempti sunt à iurisditione Sacristæ hospitalis B. Mariæ Annunciatæ Neapolis. *Sixtus V. const. 85.* incip. *Dudum 27. Augusti* 1588. apud Laert. Cher. *tom. 2. pag.* 640. aliàs *pag.* 485 in nouiss. impress. 6

Monachorum Montis Virginis statuta noua, & Constitutiones confirmauit *Clemens VIII. const. sua* incip. *Inter grauissimas 8. Mart.* 1599. apud Laërt. Cherub. *tom. 3. pag.* .. 7

Monachorum Montis Virginis monasteria, quibus tota hæc Congregatio constare debet, præscripsit *Paulus V. constit. 1. in appendice* incip. *Pastoralis 19. May* 1611. vbi addit eos in propria patria Dignitates, & officia obtinere non posse, Oblatos nouitiatum per annum facere teneri, & eorum Abbates priuilegiis Abbatum Camaldulensium gaudere. 8

Monachorum Montis Virginis Abbas vnus Generalis totam Congregationem regit, quæ Regnum Neapolitanum non egreditur, ille defert Mozetam, 9

eius Monachi album habitum,& capellum, ac pal-
lium cum foris exeunt more clericorum itidem al-
bum portant, neque tam in forma quam in colore
habitus differunt ab Oliuetanis niſi in forma capu-
tij,& à Camaldulenſibus,niſi quod iſti cinguntur,il-
li verò Montis Virginis diſcinctam veſtem deferunt
vt refert Ald.*in compend.Canon.reſolut. lib.1.tit.19.
de Religionib.n.76.*

Monachi Gilbertini.

COLLECT. CCCCXCIV.

1 DE his Guillielm.Neubugenſis *de rebus Angliæ
lib 5.cap.16.* Polyd.Virgil.*de inuentorib.rerum
lib.7.cap.2.in fine*, Barnabas Montaluus *in chronica
Ciſtercienſi lib.2. cap.23.* Aſcan. Tamburio. *de iure
Abbatum tom.2.diſp.14.q.5.n.34.* nouiſſimè R. P.
Angel.Manrique *in annalibus Ciſtercienſ.anno Chri-
ſti 1135.c.8.num.8.* Aubert. Miræus *de origine mo-
naſt.lib.5.c.11.*

2 Monachorum Gilbertinorum Ordo (quod iam
non durat) inſtitutus fuit à S. Gilberto Anglo, in
Anglia anno 1148. Pontifice Eugenio III. impera-
toribus Occidentis Conrado III. Orientis Emma-
nuele Conneno; vocatur etiam Ordo iſte Semprin-
ghamentis eo quod inſtitutor illius dictus Gilber-
tus vocabatur de Sempringham, quem Virginibus
maximè inſtruendis ſpiritum cæleſtem accepiſſe
ipſe etiam profectus comprobauit, vnde aliqua mo-
naſteria duplicia, virorum ſcilicet,& mulierum con-
ſtruxit, ſed Guillielmus Gilberto coæuus monaſte-
ria virorum à fœminis diſtraxit.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Guillielmitis
agentes.*

2 *Monachi S.Guillielmi ducis Aquitaniæ à quo &
quando instituti?*

3 *Monachi S. Guillielmi ducis Aquitaniæ an ſub
regula S.Auguſtini, vel ſancti Benedicti fue-
runt inſtituti, & ſub qua hodie viuant, oſten-
ditur.*

4 *Monachi S. Guillielmi ducis Aquitaniæ cur in
Gallia dicantur Guillielmitæ, & fratres albi
mantelli?*

Monachi Sancti Guillielmi Ducis Aquitaniæ.

COLLECT. CCCCXCV.

1 DE his Marquez & plures ab eo citati *de vera
origine Eremitarum S. Auguſtini cap.13.§.11.*
Penotto *in hiſtoria tripartita lib.1.c.46.* Carrillo *in
annal.chronolog.lib.6.anno 1590. à princip.* vbi de
hoc Ordine, Ioſeph.Micheli *en el theſauro de Reli-
giones fol.105.* R.P.Angel. Manrique *in annalib.Ci-
ſtercienſib.anno 1130.c.1.cum ſeqq.*

2 Monachi S.Guillielmi Ducis Aquitaniæ inſtitu-
ti à S.Guillielmo Aquitaniæ,& Pictauienſium Du-
ce (cuius feſtum celebratur 10 Februar.anno 1153.
Pontif. Anaſtaſio IV. Imperatoribus Occidentis Fe-
derico Ænenbarbo, Orientis Emmanuele Conne-
no, credunt nonnulli, inter quos Renat.Choppin.
& alij, quos refert Marquez citato loco, Sanctum 3
Guillielmum inſtituiſſe Religioné ſuam ſub regula
ſancti Benedicti: ſed alij verius meo videri, affir-
mant illam inſtituiſſe ſub regula ſancti Auguſtini,
atque eundem S.Guillielmum verè fuiſſe eremitam
S.Auguſtini, ſed in illa maxima vnione, & acceſſio-
ne, quæ omnium Congregationum ſub regula, &
nomine S.Auguſtini viuentium, facta eſt ad religio-
nem Eremitarum ſancti Auguſtini ſub Innocentio
IV. anno 1256. reclamantibus hanc vnionem Guil-
lielmitis, vt liberiùs ab ea reſilirent, regulam ſancti
Benedicti ab eodem Alexandro IV. acceperunt, ma-
nente ſibi interim habitu S. Auguſtini, vt latè pro-
bat Marquez loco citato. In Gallia dicuntur Guil- 4
lielmitæ, fratres albi mantelli, non quod veſtibus
albis vterentur, ſed quod domum quam olim Serui-
tæ albi mantelli Pariſiis incolebant, habitauerint:
refert Aldan.*in comp. Can.reſol.lib.1.tit.19.de Relig.
n.77.cum ſeqq.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Humiliatorum
agentes.*

2 *Humiliati à quibus,& quando inſtituti?*

3 *Humiliatorum Ordo extinctus fuit à Pio V. &
quare.*

4 *Humiliatorum quidam in S. Carolum Sclopetum
exonerauit.*

5 *Habitus Humiliatorum qualis fuerit?*

Monachi Humiliati.

COLLECT. CCCCXCVI.

DE his S.Antonin.*p.2.hiſtor.tit.15.cap.22.* Caſ- 1
ſan.*in catalogo gloriæ mundi p.4.conſid.60.* Po-
lyd.Virgil.*de inuentor.rerum lib.7.c.2.* Paul.Morig.
cap.29.fol.84. Ioſeph.Micheli *en el theſoro de Re-
ligiones fol.104.* Gualter.*in tabul.chronograph. ſeculo
12.pag.633.* Carol.de Tapia *in auth.ingreſſi C.de ſa-
croſanct. Eccleſ.verbo monaſteria cap.45.* Azor.*inſtit.
moral. p.1.lib.12.c.21.verſ.Ordo Humiliatorum*, Io-
ſeph. Micheli *en el theſoro de Religiones fol.* 104.
Aſcan.Tamb.*de iure Abbat.tom.2.diſp.24.q.5.n.37.*

Monachorum Humiliatorum Ordo inſtitutus 2
fuit à nobilibus quibuſdam Mediolanenſibus, qui
poſt dirutam patriam à Federico Ænobarbo iuſſit
abire exules in Germani, inde precibus,& humili-
tate regreſſum iterum in Mediolanum adepti ſunt,
quia verò veſtibus albis induti poſtliminium impe-
trarunt, eiſdem veſtibus Deo ſeruire decreuerunt
anno 1196. Pontifice Cæleſtino III. Imperatoribus
occidentis Henrico, Orientis Alexio Angelo, licet
Caſſaneus citato loco hunc Ordinem incepiſſe an-
no 1017. exiſtimauerit,& Gualter.d.pag.633. credi-
derit inſtitutum anno 1170. & confirmatum anno
1200. Fuit inter reſtitutores præcipuus B. Ioannes
Sacerdos Comentis, cuius feſtum celebratur 26.
Septembris.

Monachorum Humiliatorum Ordinem, qui mul- 3
tum diúque floruerat, extinxit ſanctæ mem. *Pius V.
anno* 1570. vt apparet ex eius *Conſt.*incip. *Quemad-
modum*, vt vendicaret iniuriam illatam Cardinali
Carolo Borromæo Archiepiſcopo Mediolanenſi,&
eiuſdem Ordinis reformatori, cum neſcio quis ex

Humi

4 Humiliaris aliorum persuasu in eum sclopetam duabus glandibus plumbeis onustam exonerauit, illæso interim, non sine diuino miraculo Cardinale, ann. 1569. die 26. Octobris, vt scribunt Carol. de Tapia *d. c. 45. n. 2. &* 3. Ioan. Petrus Iussanua *in Vita S. Caroli lib. 2. cap. 23.* Ioan. Anton. Gabatiua *ex Congregatione Oratorij in Vita Pij V. lib. 3. c. 15.* In-
5 duebantur albis vestibus ex vili panno, vt refert Aldan. *in compend. Canonicarum resol. lib. 1. tit. 19. de Religionib. n. 79.*

Monachi Floriacenses.

Collect. CCCCXCVII.

1 De his Silvest. Marul. *in occeano Relig. in epist. Honorij III. ad Episcopum Lucania*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 36.* Gabriel. Varsua *in vita Ioachimi*, Anton. Posseuin. *in apparatu Sacro tom. 2. verbo Ioachim.* de illo videas quæ dixi in *collect. ad c. damnamus de sum. Trinit. in Decretalib.*

2 Monachorum Floriacensium Ordo sic dictus à primo eius monasterio Floriacensi prope Cozentiam Vrbem Archiepiscopalem in regno Neapolitano institutus à B. Ioachimo Calabro Monacho Benedictino anno 1196. Pontifice Cælestino III. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Conneno, decursu temporis vnitus fuit Congregationi Cisterciensi.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Ordine Siluestrinorum agentes.*
2 *Siluestrini Monachi à quo & quando instituti?*
3 *Congregatio Siluestrinorum approbata fuit & exempta per Innoc. IV.*
4 *Siluestrini gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis Ordinum Mendicantium.*
5 *Generalis Prior Siluestrinorum ad triennium eligitur per solum Capitulum generale.*
6 *Siluestrini posteriores in loco si à quæstuando se abstineant, in processionibus præcedunt Regularibus Ordinis Mendicantium licet prioribus.*

Monachi Siluestrini.

Collect. CCCCXCVIII.

1 De his S. Antonin. 2. *p. hist. tit. 15. c. 23. §. 2.* Castan. *in catalogo gloriæ mundi p. 4. consid. 57.* August. Florentin. *in historia Camaldulen. lib. 2. cap. 45.* Gualter. *in tabul. chronog. saeculo 13. anno 1232.* Cardin. Cæsar. Baron. *in annal. eccles. tom. 13. anno 1267. n. 10.* Siluest. Marul. *in occeano Relig. lib. 3 pag. 185.* Carol. de Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. eccl. verb. monasteria cap. 46.* Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 12. c. 21. vers. Ordo Siluestrinorum*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 1. disp. 2. quæst. 13. n. 11. & tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 39.* Ioan. Mariam Nou. *in lucern. Reg. verb. Siluestrini.*

2 Monachorum Siluestrinorum Ordo institutus fuit à S. Siluestro Canonico Oximano in agro Piceno Monacho Benedictino (cuius festum celebratur 26. Nouembris anno 1232. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Baldouino. Induuntur Monachi eodem habitu, quo Benedicti mutato colore nigro in canusinum, Italiam non egrediuntur, vbi dicuntur habere per Marchiam Anconitanam, Vmbriam, & Tusciam 25. monasteria, refert Ald. *in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 19. de Relig. n. 80.*

Monachorum Siluestrinorum Congregatio approbata fuit ab Innocentio IV & per illum exempti à decimis, & nonnisi ad arctiorem Religionem transire possunt, ac Ordines, & ecclesiastica Sacramenta ab Episcopo diœcesano recipere debent, vt apparet *ex eius Constit. 5. incip. Religiosam 5. Kal. Iul.* 1247. apud Laert. Cher. *in Bullario tom. 1. pag. 64.* aliàs *pag. 95.* in nouiss. impress. 3

Monachi Siluestrini gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium. *Paulus V. const. 8.* incip. *Religiosorum 23. Nouembr. 1616.* 4

Monachorum Siluestrinorum Prior Generalis ad triennium eligitur per solum Capitulum generale, sed reeligi pro alio triennio immediatè non potest, aliorum quoque Priorum officium triennio expletur. *Paulus III. const. 38.* incip. *Exposcit 12. Kalend. April. 1543.* apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 676.* 5

Monachi Siluestrini posteriores in loco si à quæstuando se abstineant, in processionibus præcedunt Regularibus Ordinum Mendicantium licet prioribus. *S. Congr. Episcop. & Regul. 24. Ianuar. 1617.* cuius meminit Ioan. Mar. Nou. *d. verbo Siluestrini n. 7.* 6

Monachi Vallis-Caulium.

Collect. CCCCXCIX.

De his Cassan. *in catalogo gloriæ mundi part. 4. consid. 58.* Iacob. de Vitriaco *in historia occidentalis cap. 17.* Arnold. Vvion. *in ligno vitæ lib. 1. c. 50.* Fr. Athanas. Lobera *in vita S. Froilani cap. 19.* Barnabas Montaluo *in chronica Cistercien. tom. 1. lib. 2. c. 25.* Aubert. Miræus *de statu Ecclesiæ Catholicæ lib. 1. c. 24. & de origine monast. lib. 2. cap. 9. & de origine S. Benedicti c. 64.* Claudius Robert. *in Gallia Christiana tit. de Abbatiis lit. V, verbo Vallis-Caulium*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 24. q. 5. n. 41.* 1

Monachi Vallis-Caulium Gallicè, Val de Choux, instituti fuerunt ibidem prope Diuionem Galliæ Vrbem in Ducatu Burgundiæ, à Viardo viro religioso Benedictino anno 1240. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico II. Orientis Baldouino II. cuius Ordinis, vt ait Cassan. loco citato, sunt paucissima monasteria, vtiliusque foret ea Cisterciensi Ordini vniri, cuius & iste habitum gestat, & regulis vtitur. 2

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monachis Calestinis agentes.*
2 *Calestini à quo & quando instituti?*
3 *Calestini cur sic appellantur?*
4 *Calestinorum Ordo approbatur.*
5 *Calestini Monachi recepti sunt sub protectione Sedis Apost.*

6 Abbas

6 *Abbas Generalis Cælestinorum habitu prælatitio, & vsu Pontificalium vtitur.*
7 *Monasteria Ordinis vbique locorum existentia visitat Generalis Cælestinorum.*
8 *Ambitus Monachis Cælestinis interdicitur.*
9 *Priuilegiis omnibus & gratiis concessis Congregationi Cassinensi, & aliorum Monachorum, gaudent Cælestini.*
10 *Constitutiones, & statuta pro Ordinis Cælestinorum gubernio confirmantur.*
11 *Cælestinorum habitus qualis?*

Monachi Cælestini.

COLLECT. D.

1 DE his S. Antonin. *part.2.tit.16.c.1.§.18.*Cass. *in catal.gloria mundi part.4. consid.61.* Polyd. Virgil.*de inuentor.rerum lib.7.cap.2.* Illescas *in historia Pontificali p.1.lib.6.c.43.*Gualter.*in tabul.chronog.sæculo 13.anno 1274.pag.681.* Card.Cæsar.Baron.*annal. Eccles. tom.13. anno Christi 1294. n.2. cum seqq.* Paul.Morigia *de origine Relig.lib.1.c.36.* Siluest.Maiul.*in occeano Relig.lib.4.pag.309.*Fr.Emman.*quæst. Regul.tom.1.quæst.3.art.3.* Carol.de Tapia *in auth.ingressi, C. de sacros.Eccles.verbo monasteria c.47.*Card.Caual.*decis.588.n.4. & decis.594. ferè per tot.* Azor.*instit.moral.p.1.lib.12.cap.21.vers. Cælestinorum Ordinem,* Fr Ludou. Miranda *in man. Prælator.tom.1.q.4.art.2.*Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.106.* Ascan.Tamburin. *de iure Abbatum tom.2.disp.24. q.5.n.43.* Hieron.Rodet. *in comp.q. Regul.resol.125.n.14.*

2 Monachorum Cælestinorum Ordo institutus fuit, à Petro Morono Monacho Benedictino (dictus est Moronus à monte Morono in Regno Neapolitano, quem religiosus incoluit) anno 1274. Pontifice Gregorio X. Imperatoribus Occidentis Rodolpho I. Orientis Michaële Paleologo. Cælestinorum
3 nomen sortitus est quod eius fundator Petrus Moronus, summus Pontifex electus Cælestinus V. vocari voluit à Pontificio honore, seu potius honore abiecto ad nomen pristinum rediit, licet cum nomine honoris familia remanserit: de eo loquens Coriolanus relatus per Fr.Ferdinand.Camargo *in epithome historiali Ecclesiæ militan. sub anno 1294. fol. 264.* hæc verba ponit. *Ab hoc Pontifice* (scilicet Bonifacio VIII.) *ferunt deceptum Cælestinum voce tanquam cælitus missa per cannam ad eam factam, vt Pontificatum desereret: qua voce forte deceptus, vel vt secularibus curis renunciaret, & totum se Deo in Eremo traderet, renunciationem fecit his verbis. Ego Cælestinus Papa V. motus ex legitimis causis, id est causa humilitatis, & melioris vitæ, & conscientiæ illæsæ, debilitate corporis, defectu scientiæ, & malignitate populi, & infirmitate personæ, & vt præterita consolatione vitæ possim reparare quietem, sponte ac liberè cedo Papatui, & expressè renuntio loco, & dignitati, oneri, & honori, dans plenam & liberam facultatem ex nunc sacro Cœtui Cardinalium eligendi, & prouidendi, duntaxat canonicè vniuersali Ecclesiæ de Pastore.* qua facta renunciatione, statim Pontificiam Mitram, ac Pontificalia insignia, & ornamenta deponens, & habitum eremiticum ressumens, ad desertum, de quo ad Papatum assumptus fuerat, sponte rediit, in eóque vitam cum morte sanctissimè commutauit, & deinde in Sanctorum numerum ab Apostolica Sede relatus, eius festus dies 19. Maij celebratur sub nomine S.Petri Moroni.

Monachorum Cælestinorum Congregationem 4
approbauit & confirmauit eius institutor *Cælestinus V.constit.1.incip.Etsi cunctos 5.Kalend.Octobris 1294.*apud Laërt.Cher. *in Bullario tom.1.pag.136. & Clemens V.const.4.*incip. *Qui facit, de anno 1313.* apud Laërt.Cherub.*eod.tom.1.pag.151.*

Monachi Cælestini recepti sunt sub protectione 5
Sedis Apostolicæ. *Benedictus XI.constitut.2.* incip. Religiosam 2.*Idib.Martij 1304.in appendice tom.3. pag.13.*

Monachorum Cælestinorum Abbas Generalis 6
eas facere potest functiones, quas alij Abbates exempti facere consueuerunt, habitúque Prælatitio Regularium, & in monasteriis sui Ordinis Pontificalibus indumentis vti, ac Missas solemniter celebrare, & interessentibus solemnem benedictionem impartiri. *Paulus V.constit.sua* incip. *Ex iniuncto 9. Decembr.*1606.impressa post *Const.24.Vrbani VIII.* apud Angel. Mariam Cherubin.*tom. 4. Bullarij pagina 38.*

Monachorum Cælestinorum Abbas Generalis 7.
visitat monasteria Ordinis vbique locorum existentia, & absque illius præsentia Cælestini non cogunt Capitulum generale. *Paulus V.constit.19.*incip. *Iniuncti 29. Aprilis 1606.*apud Laërt.Cherub.*in Bullario pag.201.*

Monachis Cælestinis ambitum interdixit idem 8
Paulus V.const.10.in appendice incip.*Quoniam 27. Augusti 1616.*

Monachorum Cælestinorum Congregatio, eius- 9
que personæ, & loca quæcunque gaudent priuilegiis & gratiis omnibus Congregationis Cassinensis & aliorum Monachorum quarumcunque Congregationum, earumve personarum, & locorum quorumcunque. *Vrbanus VIII.const.24.§.1.*incip.*Sacrosancti 14.August.1624.*apud Angel.Mariam Cher. *tom. 4.Bullarij pag. 38.*

Monachorum Cælestinorum constitutiones, seu 10
statuta pro Congregationis gubernio confirmauit *Vrbanus VIII.constitut.56.*incip. *Sacro-sanctum 8. Iulij 1626.*

Monachi Cælestini induuntur alba tunica, nigro 11
caputio, & scapulari, nigra etiam cuculla, siue clamide Benedictinis per omnia simili. Eorum Ordo per Germaniam, Hungariam & Galliam creuit, vbi nunc habet 21. monasteria satis ampla, creuit per Italiam vbi ad 96.domicilia numerantur, refert Aldan.*in compendio Canon.resol.lib.1.tit.19.de Religioso n.81.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur qui de Monachis Oliuetanis agunt.*
2 *Oliuetani Monachi cur ita dicantur, & à quo & quando instituti, & approbati?*
3 *Priuilegiis Monachorum Cassinensium ac aliis pluribus gaudent Oliuetani.*
4 *Exempti sunt Oliuetani à iurisdictione Ordinariorum, & absque Papæ licentia ad aliam Religionem transire nequeunt.*
5 *Conseruatores eligendi facultatem habent Oliuetani.*
6 *Sacramenta ecclesiastica ministrare, & noua loca acquirere possunt Oliuetani.*
7 *Præcedentiam Cassinensibus cedant Oliuetani in omnibus processionibus.*
8 *Abbatibus Oliuetanis conceditur vsus Baldachini.*

9 Mo

9 *Monasteria plus sexaginta habent Monachi Oliuetani.*

Monachi Oliuetani.

COLLECT. DI.

1 DE his S. Antonin. *part.* 2. *tit.* 16. *cap.* 1. §. 2. Cassan. *in catalogo gloria mundi p.* 4. *consid.* 58. Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.* 7. *cap.* 1. Gualter. *in tab. chronograph. saculo* 14. *pag.* 699. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 57. Siluest. Marul. *in Oceano Relig. lib.* 5. *pag.* 344. Fr. Emman. *quaest. Regul. tom.* 1. *q.* 5. *art.* 3. Carol. Tapia *in auth. ingressi C. de sacros. Eccles. verbo monasteria cap.* 48. Azor. *instit. moral. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 21. *vers. Ordo Oliuetanorum,* Fr. Ludou. Miranda *in man. Praelator. tom.* 1. *q.* 4. *art.* 2. Platus *de bono status Relig. lib.* 2. *cap.* 22. Hieron. Roderic. *in compendio quaest. Regul. resol.* 123. *n.* 10. Ioseph. Micheli *en el thesoro de Relig. fol.* 107. Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 1. *disp.* 2. *q.* 15. *n.* 13. *& tom.* 2. *disp.* 24. *q.* 5. *n.* 45.

2 Monachorum Oliuetanorum Ordo sic dictus à monte Oliuarum in Comitatu Ilcinensi, olim dioecesis Aretiae, nunc verò dioecesis Pientinae non longe à Senia, vbi primum eius monasterium erectum, quod dicitur Mons Oliuetus maior, institutus à tribus nobilibus Senensibus B. Bernardo Ptolomeo, philosophiae professore, Ambrosio Piccolomineo, & Patritio de Patritiis anno 1319. Pontifice Ioanne XXII. Imperatoribus Occidentis Lodouico IV. Orientis Andronico: dicuntur per Italiam Monachi albi quod nullis nisi albis vestibus vtantur. Eorum Congregationem approbauit idem *Ioan. XXII. constitution.* 1. *in appendice* incip. *Cùm à nobis* 16. *Kalend. Iunij* 1324. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 14. aliàs *const.* 15. *pag.* 179. in nouiss. impress.

3 Monachi Oliuetani alios ad Religionem recipere possunt, gaudent priuilegiis Monachorum Cassinensium, ad processiones accedere non coguntur, à quolibet Antistite Ordines recipere valent, & à decimarum, aliorumque onerum solutione sunt exempti. *Pius II. const.* 9. incip. *licet* 3. *Non. Octobr.* 1462. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1 *pag.* 321. aliàs *pag.* 292. in nouiss. impress.

4 Monachi Oliuetani exempti sunt ab Ordinatiorum exemptione, sexagenaria gaudent praescriptione, Confessiones audiunt, & absque Papae licentia ad aliam Religionem transire nequeunt. *Iulius II. constit.* 12. incip. *Etsi pridie Non. Iunij* 1507. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 421. aliàs *pag.* 369. in nouiss. impress.

5 Monachis Oliuetanis facultatem concessit eligendi Conseruatores, eorumque iurisdictionem ampliauit idem *Iulius II. constit.* 5. incip. *Militanti* 8. *Kalend. Nouembris* 1505. apud Laert. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 407. Et Abbates Oliuetani possunt eligi in Conseruatores si Episcopos in Synodo eos deputauerit Iudices Synodales. *Sacra Congregat. Conc.* 2. *Martij* 1619. teste Sellio *in select. Canonicis c.* 20. *num.* 75.

6 Monachi Oliuetani noua loca acquirere, & ecclesiastica Sacramenta ministrare possunt. *Clemens VI. constit.* 1. incip. *Solitudinis* 12. *Kalend. Februar.* 1345 apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 212. aliàs *pag.* 210. in nouiss. impress.

7 Monachi Oliuetani debent cedere praecedentiam Monachis Cassinensibus in omnibus processionibus, quae Veronae fiunt, *Sacr. Congr. Rit. in Veronen.* 23. *Ianuary* 1610. quam refert Sellius *d. c.* 20. *n.* 78.

Monachorum Oliuetanorum Abbatibus conceditur vsus Baldachini, vt supra dictum est *collect.* 3. *num.* 22. 8

Monachi Oliuetani habent per Italiam, & Siciliam plusquam sexaginta monasteria, & vltra supradictum primum eius monasterium amplissima sunt sancti Michaëlis in nemore Bononiae, sancti Victoris ad corpus Mediolani, Montis Oliueti Neapolis, S. Mariae ad nemus Siciliae, S. Nicolai Rotingij in agro Brixiensi. Habent etiam duo in Hungaria, eorum Generalis Abbas vltra triennium non creatur, refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Religiosis n.* 81. 9

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur qui de Carthusiensium Ordine agunt.*
2 *Carthusienses Monachi à quo, & quando instituti.*
3 *Ordinem Carthusiensium approbauit Alexander III.*
4 *Carthusiani à solitudine distrahi prohibentur.*
5 *Oblati Carthusianorum gaudent priuilegiis Fratrum eiusdem Ordinis.*
6 *Exempti sunt Carthusiani à iurisdictione Ordinariorum.*
7 *Carthusiani ad testificandum & iurandum in iudiciis compelli non possunt.*
8 *Carthusiani recipiunt Cistercienses.*
9 *Carthusiani recipiuntur à Camaldulensibus in eremo degentibus.*
10 *Ordo totus Carthusianorum subest Obedientia Prioris Maioris Domus Carthusia.*
11 *Priuilegia, immunitates, & exemptiones quorumcunque Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium Carthusianis conceduntur.*
12 *Eremita S. Augustini Congregationis Gallia Reformatorum ad Carthusianos transire possunt, & non ad alios.*
13 *Capitulum cuiusque Domus Priorem suum quomodo eligat.*
14 *Prouincias quot habeat Religio Carthusianorum.*
15 *Habitus Carthusianorum qualis.*

Monachi Carthusienses.

COLLECT. DII.

DE his S. Antonin. *p.* 2. *histor. tit.* 15. *cap.* 22. §. 2. 1
Cassan. *in catalogo gloria mundi p.* 4. *consid.* 62. Polydor. Virgil. *de inuentorib. rerum lib.* 7. *cap.* 3. Gualter. *in tab. chronog. saeculo* 11. *anno* 1086. *pag.* 631. Hieron. Rom. *de Repub. Christiana lib.* 6. *c.* 13. Illescas *in historia Pontificali lib.* 5. *c.* 9. Card. Caesar. Baron. *seu potius Abraham, Bzouius annal. Eccles. tom.* 13. *anno Christi* 1254. *num.* 7. Venero *en el enchiridion de los tiempos fol.* 100. *in nouiss. impress.* Platus *de bono status Relig. lib.* 2. *cap.* 22. Paul. Morigia *de origine Relig. lib.* 1. *cap.* 27. Siluest. Marul. *in oceano Relig. lib.* 2. *pag.* 124. Ioseph. Micheli *en el thesoro de Religiones fol.* 105. Claudius Robert. *in Gallia Christiana tit. de Generalibus pag.* 5. Aubert. Miraeus.
de

de origne Relig.lib.2.cap.45.& in speciali tract. de origine omnium per Orbem Carthusianum Domorum, R.P.Angel.Manrique *in annal. Cistercensib. tom.1. anno Christi 1157.cap.4.* Carol.de Tapia *ad anth.ingressi Cod.de sacros. Eccles. verbo monasteria cap. 41.* Fr.Emman.*q.Regul.tom.1.q.3. Regul.tom.1.q.3.art.8* Azor.*inst.moral.p.1.lib.12.c.21.q.2.*Fr.Ludou.Miranda *in man. Pralator. tom.1.q. 4.art.3.* Sanch. *in pracepta Decalogi tom.2.lib.6.c.7.n.21.* Suar.*tom.4. de Relig.tract.9.lib.1.cap.4.*Hieron.Roderic.*in compend.quaest.Regul.resol.125.n.15.* Ascan.Tamburin. *de iure Abbatum tom.2.disp.24.q.7.n.1.* Ioan.Maria Nouar.*in lucerna Regul.verbo Carthusiani.* Ex professo huius Ordinis chronicam & historiam scripserunt Henricus Triso, Petrus Dorlandus cum notis Theodori Petraei, Arnoldus Bostius *in tract.de illustribus viris Ordinis Carthusiani.*

2 Monachorum Carthusiensium Ordo sic dictus à Carthusia vulgo Certosa in dioecesi Gratianopolitana in Regno Galliae, institutus à S. Brunone, nobili ciue Vrbis Agrippinae sub regula propria anno 1084.Pontifice Gregorio VII.Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Comneno, il-
3 lum approbauit *Alexander III.const.7.*incip.*Cùm vos 4 Non.Septembr.*1176.apud Laert.Cher.*in Bullar.tom.1.pag.*28.aliàs *pag.*64.in nouiss.edit.

4 Monachos Carthusienses à solitudine distrahi prohibuit *Honorius III. const.*3. incip. *Cùm dilecti 5.Idib. February* 1218. apud Laërt. Cherubinum *d.tom.1.pag.*45.aliàs *pag.*80.& illius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Carthusiani num.*3.

5 Monachorum Carthusiensium Oblati gaudent priuilegiis Fratrum eiusdem Ordinis *Gregorius IX. const.*3. incip. *Quoties 3. Non.Februar.* 1232.apud Laert.Cherub.*in Bullario tom.1.pag.*52.aliàs *pag.*85. in nouiss.impress.

6 Monachi Carthusienses exempti sunt à iurisdictione, & superioritate Ordinariorum. *Bonif.IX.constit.*3.incip. *Sacro-sancta 17.Kal.April.*1391.apud Laërt. Cherubin. *tom.1.pag.*231. & illius meminit Ioan.Maria Nouar.*vbi supra n.6.*

7 Monachi Carthusienses ad testificandum, & iurandum in iudiciis compelli non possunt. *Honorius III.dicta Constit.*3. quam citat Ioan. Maria Nouar. *d.verbo Carthusiani n.*5.

8 Monachi Carthusienses recipiunt Cistercienses. *Eugenius IV.const.*16.incip.*Regularem 16.Kalend. Martij* 1439. apud Laërt. Cherub.*tom.1.pag.*284. aliàs *pag.*266.

9 Monachi Carthusienses recipiuntur à Camaldulensibus in eremo degentes, petita licet non obtenta licentia ab eorum Superiore *Eugenius IV.const.* 8.incip.*Illa 8.Kal Decemb.*1475. apud Laërt.Cher. *tom.1.pag.*274.aliàs *pag.*259.& illius meminit Ioan. Maria Nouar.*vbi supra n.7.*

10 Monachorum Carthusiensium totus Ordo subest obedientiae Prioris maioris Domus Carthusiae, *Iulius II.constit.*17. incip.*Dum ad fructus 16.Kalend. July* 1508. de qua mentionem facit Ioann. Maria Nouar. *d.verbo Carthusiani n.*2. Et iste ab ea nunquam egrediuntur & simul Generalis est, Ordinem regit per Visitatores, & singulis annis eo in loco Generale Capitulum congregat, in quo de rebus Ordinis agitur.

11 Monachis Carthusiensibus priuilegia quaecunque immunitates, & exemptiones, gratias, ac indulta tam in spiritualibus, quàm in temporalibus, quibuscunque aliis tam Mendicantium, quàm non Mendicantium Ordinibus per quoscunque Romanos Pontifices concessa, & in futurum concedenda, communicauit, & extendit *Gregorius XV. constitut.*42. incip. *Ad vberes 3.Februar.*1623.

Monachos Carthusienses adire possunt, seu ad 12
eos transire valent Eremitae sancti Augustini Congregationis Galliae Reformatorum, seu discalceatorum, ad alios non *Vrbanus VIII.const.*90.incip. *Ex iniuncti 21.Julij* 1628.apud Angel.Mariam Cherubin.*tom.4.Bullarij pag.*103.

Capitulum cuiusque Domus Priorem suum eli- 13
git, confirmat Generalis, durant ad arbitrium Religionis. Prouinciae sunt septendecim (totidem nu- 14
merant Aubert.Miraeus & Azor.citatis locis, cum 180. monasteriis & tribus millibus monachorum) mona- 15
steria fere ducenta. Vestiuntur Monachi vt Religiosi Dominicani, ferunt tamen caputium assutum tunicae & scapulari vtrumque alam connexam intra se ligula eiusdem panni & coloris infra vtrumque latus; conuersi portant scapulare nigrum, refert Ald. *in compendio Canonic.resolut.lib.1.tit.19.de Religion. num.*82.

SVMMARIVM.

1 *Aedificanda & erigenda sunt monasteria quorumcunque etiam Mendicantium iuxta formam praescriptam a Clemente VIII.*
2 *Monialium monasteria aedificanda & erigenda iuxta formam Constitutionis Clementis VIII.*
3 *Constitutionis Clementis VIII.dispositio circa monasteria aedificanda inducit formam.*
4 *Monasteria noua quomodo hodie erigenda iuxta Constitutionem Gregorij XV.*
5 *Mulieres ingredi prohibentur monasteria quorumcunque Ordinum Regularium.*
6 *Milites hospitare non tenentur monasteria, & loca pia.*
7 *Camerae Apost.debita iura soluere tenentur monasteria, Prioratus, & alia beneficia ecclesiastica perpetuò vnita.*
8 *Numerus Religiosorum certus in monasteriis Regularium praefiniendus.*
9 *Religiosorum monasteria intra & extra Italiam nulla recipiantur nisi in eorum singulis duodecim Fratres degere, & ex redditibus sustentari valeant.*
10 *Capuccinorum, & Societatis IESV monasteria comprehenduntur sub praecedenti dispositione.*
11 *Licentiae erigendi noua monasteria sunt reuocatae, & imposterum erigi prohibentur nisi seruatis Constitutionibus, &c.*
12 *Administratores monasteriorum de illis rationem Ordinario reddere non tenentur.*
13 *Residentiam aliquam non requirunt monasteria, quae cura & conuentu carent.*
14 *Visitare potest Episcopus monasteria commendata perpetuò vnita aliis Ecclesiis, vel piis locis.*
15 *Licentiam erigendi noua monasteria non potest concedere Vicarius Capitularis Sede vacante.*
16 *Seminario Episcopi contribuere etiam tenentur de eo quod superest monasteria illa, quae ad seminarium sui Ordinis contribuunt.*

Monaste

Monasteria.

COLLECT. DIII.

1 MOnasteria quorumcunque etiam Mendicantium possunt erigi,& ædificari,quamuis adsit licentia Episcopi, nisi vocatis, & auditis aliorum Conuentuum procuratoribus, & aliis interesse habentibus,& causa cognita,& sine aliorum detrimento commodè sustentari possint, & si dicti procuratores nihil opponant, dabitur eis licentia per Episcopum. *Clemens VIII.constit.*99.incip. *Quoniam ad institutum de anno* 1603. apud Laërt. Cherubinum *in Bullario tom.*3.*pag.*146.& apud Laurent.de Franchis *de controuers.inter Episcopos & Regular.pag.*97. de cuius materia Aloys.Ricc.*in decis.Curia Archiep. Neapol.p.*2.*decis.*75.*& p.* 4. *decis.*131. Ioan. Maria Nouar.*in nouo Iure Pontif.concl.*2.*de ædificat.nouorum monast.*Ioan.Anton.Nouar.*eius frater in sum.Bullar. titul. de monasteriorum ædificat.super Bulla Clementis VIII.*Lezana *in sum.quæst. Regul. tom.*1.*cap.*9.*n.*35. *& tom.*3. *verbo Episcopus quoad Regulares n.*3. *cum seqq.*Ego *de Officio & potest. Episc.p.* 2. *alleg.*26.*n.*7.

2 Quæ quidem Clementis Constitutio locum etiam habet circa erigenda Monialium monasteria, vt censuit *S.Cong.Conc.sub die* 19. *Decembris* 1620.penes Tamburin.*in tractat.de iure Abbatissar.disp.*33.*q.*1. *n.*4 Lezana *d.verbo Episcopus n.*4.*in fine*, metipsum
3 *de iure eccles.vniuerso lib.*12.*c.*12.*n.*7.Et eius dispositio ac tenor adeò inducit formam,& est de substantia,vt eius omissio vitiet concessionem, Laurent.de Franchis *de controuers.inter Episcopos & Regul.in q. super hac Constit.vers.ad quartum,pag.*111.

4 Monasteria noua etiam Mendicantium erigi non possunt nisi in quolibet illorum duodecim Religiosi ex redditibus,& consuetis eleemosynis sustentari valeant,& cum consensu aliorum Conuentuum infra quatuor milliaria existentium, & ad id vocati & auditi fuerint, ac tali erectioni consenserint,vel aliàs Ordinariis locorum constiterit Religiosos in monasteriis antea in ciuitatibus seu locis huiusmodi erectis degentium ibi in numero duodecim commodè & congruè manuteneri & ali posse. *Gregorius XV.constit.*31.incip. *Cum alias* 17. *Augusti* 1622. apud Laurent.de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul.pag.*100.*cum seqq.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg.Regul.tom.*2. *circa constit.*6. *Gregorij XV.*Lezanam *in summ. quæst. Regular.tom.*1.*cap.*9. *num.*35.

5 Monasteria quorumcunque Ordinum Regularium mulieribus ingredi interdixit *Pius V.const.*20. incip.*Regularium* 24. *Octobris* 1566. apud Laert. Cherub.*in Bullario tom.*2.*pag.*198. de cuius materia Coriolan. *de casibus reseru. p.*2.*casu* 3. *num.*36.*cum seqq.*Bonacin.*de clausura Relig.q.*5.*puncto* 5.Lezana *d.tom.*1.*c.*10.*à n.*9. Ego *de officio, & potest. Episcopi p.*3.*alleg.*102.*n.*86.*cum seqq.*

6 Monasteria omnia,& loca pia ab hospitandi milites onere exemit idem *Pius V. constit.*148. incip. *Cùm sicut,de anno* 1572. apud Laërt. Cherubinum *tom.*1.

7 Monasteria,Prioratus,& alia beneficia ecclesiastica perpetuò vnita,& de cætero non vacantia Cameræ Apost. debita iura præstare tenentur. *Paulus II. const.*6.incip. *Decet* 8.*Id.Ianuary* 1469. apud Laert. Cherub.*tom.*1.*pag.*330.

8 Monasteriis Regularium certum Religiosorum numerum præfiniri iussit *Paulus V. constit.*9. incip. *Sanctissimus* 4.*Decembris* 1605.apud Laërt.Cherub. *tom.*3.*pag.*187.& Laurent.de Franchis *de controuers. inter Episcop.& Regul.pag.*117.Tambur.*de iure Abbatissar. disp.*34.*q.*1.*n.*3. Scortia *in selectas Pontificum Constit epit.*164.

Monasteria Religiosorum nullibi recipiantur,ni- 9
si præter alia ad id requisita in singulis eiusmodi locis duodecim saltim Fratres,aut Monachi,seu Religiosi degere,& ex redditibus,& consuetis eleemosynis detractis omnibus vt supra detrahendis, competenter sustentari valeant ad præscriptum decreti felicis record.Gregorij XV.hac de re editi. Alioquin monasteria,& loca huiusmodi posthac recipiēda,in quibus duodecim Religiosi vt supra sustentari,atq; inhabitare non poterunt,& actu non habitauerint, Ordinarij loci visitationi, correctioni, atque omnimodæ iurisdictioni subiecta esse intelligantur. *Sacra Cong. Conc. in decretis de celebrat. Missar.§.*7. *sub die* 21.*Iunij* 1625.quam refero *d.p.*2.*alleg.*26.*sub*
*num.*7.*vers. Verum quia.* Et habere locum etiam ex- 10
tra Italiam declarauit *eadem S. Congr.* referentibus Vulpe *in praxi iudic.fori eccles.cap.*42.*num.*20 Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular.verbo monasterium num.*10. Et sub illa dispositione comprehendi monasteria Capuccinorum,& Societatis IESV censuit *eadem S.Congr.super dictis decretis de celebrat. Missar.dub.*18.

Monasteriorum,aliorúmque locorum Regularium 11 quorumcunque nouorum erigendi,seu instituendi, cœptorúmque finiendi facultates reuocatæ sunt,& imposterum erigi prohibentur, nisi seruatis Constitutionibus *Clement.VIII.Gregory XV.* & *Concilij Trid.*ac cum licentia Ordinariorum. *Vrbanus VIII. constit.*25. incip. *Romanus Pont.* 28. *Augusti* 1624. apud Laurent de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regular.pag.*103. & illius meminere Ioan. Maria Nouar.*in lucerna Regul.verbo monasterium n.*5. & Ioan.Anton. Nouar. *eius frater in summa Bullar. titul.de monasteriorum ædificatione super Bulla Vrbani VIII.*

Monasteriorum administratores de illis rationem 12 Ordinario reddere non tenentur.*Sacra Congr.Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarra lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Episcopis n.*78. *vers. item administratores.*

Monasteria, quæ cura & conuentu carent, non 13 requirunt aliquam residentiam. *Sacra Congr.Conc.* testibus Nicol.Garc. *de benefic.p.*2. *cap.*2.*num.*179. *in* 9.*declar.*Armend.*in addit. ad recop.legum Nauarra lib.*2.*tit.*23.*l.*2.*§.* 2.*tit. sed an Parochi debeant residere n.*179.

Monasteria commendata perpetuò vnita aliis 14 Ecclesiis, vel piis locis, potest Episcopus visitare, etiamsi ipsa loca sub Regulari protectione sint. *S. Cong.Conc.*de qua Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarra lib.*1.*tit.*6.*de Visit.n.*100.

Monasteria noua erigendi licentiam concedere 15 non potest Vicarius Capitularis Sedis vacantis *ex cap.*3.*sess.*25.*de reform.Sacra Congr.Conc.sub die* 19. *Ianuarij* 1633. quam refert Sellius *in select. Canon. c.*38.*n.*12.

Monasteria illa,quæ ad Seminarium sui Ordinis 16 contribuunt,de eo quod superest,contribuere etiam tenentur seminario Episcopi. *Sacra Congr.Conc. in Monasterien.*7.*Septemb.*1630.de qua attestatur Sell. *d.c.*38.*n.*10.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

2 *a Monialium monasteria ex quorum licentia,& in quo loco sunt erigenda,ostenditur.*

3 *Translatio monasterij Monialium ob scandalum, vel propter aerem pestilentem quomodo facienda ?*

4 *Mulieres praetextu cuiusuis licentia monasteria Monialium ingredi non possunt.*

5 *Episcopi debent curare vt in monasteriis Monialium clausura inuiolata seruetur.*

6 *Matribus praestari non potest licentia ingrediendi monasteria Monialium ad inuisendas filias morti proximas.*

Monasteria Monialium.

COLLECT. DIV.

1 Monasteria Monialium non erigantur,nisi Ordinariis locorum consentientibus, & nisi in iis duntaxat locis,quae muro cincta sunt,& in quibus adest Presbyterorum secularium vel Regularium copia ad audiendas earum Confessiones, nisi in facultatibus habeant Moniales vt Confessarium aliunde ascitum sustentare valerent. *S. Cong. Episc. & Regul.*cuius meminere Gauant. *in man. Episcop. verbo monasteria Monialium*, Ioan. Maria Nouar. *in lucern.Regul.verbo monasteria n. 6.* Lezana *in sum. q. Reg.tom.1.c.25.n.43.vers.circa,*Ego ipse *de officio,& potest.Episc.p.1.alleg.16.n.7.*

2 Monasteria Monialiũ absque speciali Sedis Apost. indultu erigi non possunt, nec eis erectis absque Ordinarij loci licentia celebrari. *S.Cong.Episcop.& Regul.in Vicentina* 10. *Aprilis* 1615. penes Ioann. Maria Nouar.*d.verbo monasteria n.7.*

3 Monasterij Monialium translatio ob scandalum, vel propter supereminentem aëris pestilentis causam debet fieri ad aliud eiusdẽ Ordinis simul cũ introitibus,& redditibus,quos illud habebat.*S.Cong. Conc.apud* Zerol.*in praxi Episcop.p.1.verbo Moniales* §.17. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monasterium num.* 8.

4 Monasteria Monialium mulieres ingredi praetextu cuiusuis licentiae non possunt. *Gregorius XIII. const.*28.incip. *Vbigratia Idib.Iuny* 1575.*Paul.V. const.*74.incip.*Monialium* 10.*Iul.*1612. apud Laërt. Cherub.*in Bullario tom.*3.*pag.*309.

5 Monasteriorum Monialium clausuram inuiolatam seruari, & violatam restitui curare debent Episcopi.*Gregorius XV.const.*18.incip.*Inscrutabili Non. February* 1622. apud Laurent. de Franchis *de controuers.inter Episc.& Reg.pag.*136.*cum seqq.*

6 Monasteria Monialium ingrediendi licentia matribus praestari non potest ad inuisendas filias morti proximas.*Sacra Congr. Conc.* Testibus Quarant. *in sum. Bullary verbo monasterium Monialium vers.sed an liceat pag.mihi* 453. Zerol. *in praxi Episcop.p.1. verbo Moniales* §. 8. *vers. secundo*, quos cum aliis refero *de officio,& potest. Episc.p.3. alleg.*102.*n.* 68.

Monachorum Monialium exemptarum septa ex cuius licentia in casibus necessariis ingredi liceat? Vide infra verbo *Moniales alloqui,collect.*513.

SVMMARIVM.

1 *Aureas,& argenteas monetas tondentibus poena vltimi supplicij imponitur.*

2 *Aureas,& argenteas monetas in Italia tondentes, fabricantes, vel scienter erogantes, ecclesiastici, etiam Regulares Curia seculari praeuia degradatione puniendi traduntur.*

3 *Tempus contractus etiam in annuis praestationibus regulariter attenditur in valore moneta.*

Moneta.

COLLECT. DV.

Monetas aureas,& argenteas tondentibus tam in Vrbe quàm in toto statu ecclesiastico poenã vltimi supplicij imponit *Pius V. constitut.*3. incip. *Cum nil magis* 8. *Kalendas Nouembris* 1570. apud Laërt. Cherub.*in Bullario tom.*1.*pag.*316. aliàs *pag.* 237.in nouiss.impress.approbat,confirmat,& innouat Vrbanus VIII.& ad omnes,& singulas personas ecclesiasticas etiam quomodolibet exemptas cuiusuis Ordinis,Societatis,instituti,necnon Militiarum quarumcunque etiam Hospitalis S.Ioannis Hierosolimitani Regulares in omnibus , & singulis prouinciis, Regnis, Ciuitatibus, Terris, Oppidis,Castris & locis in Italia duntaxat existentibus,qui aureas,vel argenteas monetas tondere , fabricare, colorare,vel aliàs adulterare,seu etiam quomodolibet adulteratas scienter erogare, aut exponere praesumpserint, extendit , & ampliat, ac vult vt culpabiles in praemissis reperti praeuia degradatione Curiae seculari puniendi tradantur. *Vrbanus VIII. constit.* 75. incip. *In suprema Idib. Nouembris* 1627. apud Angel.MariamCherub.*tom.*4.*pag.*90.apud Laurent. de Franchis *de controuers.inter Episcopos,& Regulares pag.*258.*cum seqq.*& de illa meminerunt Lezana *in sum.q.Regul.tom.*1.*cap.*10.*n.*23. Laurent. de Peytinis, *de priuileg. Regul.tom.*3.*in addit.c.*2.*pag.*501. Ioan. Maria Nouar. *eius frater, in sum. Bullarum tit. de Monetariis*, Antonin.Diana *moral.resol.p.*5.*tract.* 14.*miscel.res.*88. 1 2

Monetae in valore regulariter attenditur tempus contractus etiam in annuis praestationibus.*S.Cong. Episc.& Reg.in Cremonen.*24.*Nouemb.*1617. penes me *in tr.de Iure ecclef.vniu.lib.*1.*c.*44.*n.*39. 3

SVMMARIVM.

1 *Puella ad habitum nouitia admitti non debet si duodecimum annum non compleuit.*

2 *Moniales nec ad professionem,nec ad chorum admitti debent,nisi legere nouerint.*

3 *Nouitia ad professionem non sunt admittenda nisi per annum post susceptum habitum in professione stiterint.*

4 *Renuntiare bonis suis per duos menses ante professionem non impediuntur nouitia.*

5 *Nouitia admittenda non est ad professionem ante 16.annum completum.*

6 *Nouitia in mortis articulo etiam de consensu monasterij non potest professionem emittere ante 16. ann.vt monasterium succedat in dote,& bonis.*

7 Noui

7 *Nouitia Ordinis S. Dominici si in articulo mortis constituta sit potest professionem emittere ante completum Nouitiatus tempus.*

8 *Clausuram seruare tenentur Moniales tacitè, vel expressè professa.*

9 *Pecunias, vel aliam rem ad computum eleemosyna dotalis non possunt anticipatè recipere Moniales.*

10 *Titulo de Sor, & non de Dono debent vocari Moniales.*

11 *Decimorum, subsidiorum, aliorumque onerum à solutionibus exempta sunt Moniales.*

12 *Militum ab hospitatione eximuntur omnes Moniales.*

13 *Priuilegium velandi Moniales confirmatur Preposito monasterij Monialium Gotiesconien.*

14 *Bona stabilia in communi habere possunt Moniales omnes cuiusuis Ordinis.*

15 *Puellas educationis causa Moniales in suis monasteriis qualiter recipere possint?*

16 *Habitu virorum vti non debent Moniales in bacchanalibus, vel aliis temporibus recreationis.*

17 *Reliquia asseruari non debent in monasteriis Monialium, sed in exterioribus Ecclesiis.*

18 *Illegitima Moniales in Abbatissam, vel Priorissam eligi possunt.*

19 *Puellam ad numerum vacantem in Monialem admittere ad reliquas capitulariter votisque secretis admittere spectat.*

20 *Cella si per alicuius Monialis obitum vacauerint, Superiorum arbitrio aliis Monialibus in Ordine superioribus distribui debent.*

21 *Confessarios eligere non possunt Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciata concessa.*

22 *Seminario non coguntur contribuere aliquam subuentionem si beneficia eis non sint vnita.*

23 *Gubernio spirituali non temporali ab Episcopo sunt gubernanda Moniales Sedi Apostolic. subiecta.*

24 *Monasterij redditus administrare possunt Moniales deputata in eorum Officiales.*

25 *Visitari debent ab Episcopo diœcesis Moniales in ciuitate situata, sed alieno Episcopo subiecta.*

26 *Comedere in refectorio communi debent Moniales.*

27 *Clauis custodia Sanctissimi Sacramenti non committatur Monialibus.*

28 *Cibum externis parare; aut esculenta vendere prohibetur Monialibus.*

29 *Consecrare Moniales quando spectat ad Superiores Regulares, illi debent seruare omnes caremonias.*

30 *Confiteor ad Primam, & Completorium, cum verbis,* tibi mater, vobis sorores, *sed vt in Breuiario, dicere non possunt Moniales.*

31 *Consecratio non datur Monialibus nisi 25. atatis anno exploto, nunquam tamen conceditur iis, qua sunt ex Ordine Mendicantium.*

32 *Confessarium extraordinarium qualiter Episcopus dare possit Monialibus Regularibus subiectis.*

33 *Professa an dicatur Monialis qua post professionem probabiliter dubitauit non fuisse baptizatam, & denuò ad cautelam baptizata fuit?*

34 *Professionem tacitam emittentes Moniales cogenda non sunt vt expressè profiteantur.*

Monialis.

Collect. DVI.

Monialis nouitiæ habitum suscipere non debet puella, quæ duodecimum annum non compleuit. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Neapol. de anno* 1582. penes Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n.* 45. 1

Moniales nec ad chorum, nec ad professionem admitti debent nisi legere nouerint. *S. Cong. Conc. in Girg. 12. Ianu.* 1604. cuius meminit Ioan. Ant. Nou. *in lucern. Regul. verbo Monialis n.* 2. Ego ipse *de iure eccles. vniuerso lib. 1. cap. 44. n.* 26. 2

Moniales nullo pacto ad professionem sunt admittendæ nisi per annum post susceptum habitum in probatione steterint. *Sacra Cong. Conc.* teste Ouiedo *in praxi Regul. p. 1. tract. 6. c. 1. q. 1. n.* 2. 3

Moniales post lapsum annum probationis, non tamen emissa professione minimè impediuntur renuntiare bonis suis per duos menses ante professionem. *Sacra Congregatio Conc. in Nucerina 21. Augusti* 1627. cuius memini *in collect. ad Trid. sess. 25. de Regular. cap. 16. num.* 32. 4

Monialis nouitia admittenda non est ad professionem ante 16. ætatis annum completum, *S. Cong. Conc.* referente Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num.* 41. 5

Monialis ante 16. annum in mortis articulo non potest de consensu monasterij emittere professionem ad effectum vt monasterium succedat in dote, & bonis. *Sacr. Congreg. Conc. in Montis Regalis 13. Nouembris* 1627. quam refert Sellius *in select. Can. c. 37. n.* 15. 6

Moniales Ordinis sancti Dominici Fratrum Prædicatorum nondum professæ, in legitima tamen ætate constitutæ quoties de consilio medici ab hoc seculo transituræ conspiciuntur, ante completum nouitiatus tempus, professionem in manibus suorum Superiorum pro consolatione animæ suæ in articulo mortis emittere possunt, omnibúsque gratiis perfrui, quas Moniales verè professæ consequi valent. *Pius V. constit.* 109. incip. *Summi Sacerdotis de anno* 1570. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 2. pag.* 315. & illius meminere Fr. Emman. *q. Regul. tom. 3. q. 15. art.* 6. Ludou. Miranda *in manu. Prælat. tom. 1 q. 22. art.* 10. Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 5. c. 4. num.* 16. Hieron. Roderic. *in comp. q. Regul. resol.* 101. *n.* 40. Ouiedo *in praxi Regul. p. 1. tract. 6. c. 2. q.* 6. 7

Moniales tacitè, vel expressè Religionem professæ clausuram seruare tenentur, & recipiendarum in monasteriis numerus iuxta eorum redditus regulari debet, & prohibentur illis licentiæ standi extra claustra. *Pius V. constit* 8. incip. *Circa pastoralis 4. Kalend. Iunij* 1566. apud Laërt. Cherubinum *tom.* 2. 8

Monialibus nullatenus licet recipere pecunias vel aliquam aliam rem anticipatè ad computum eleemosynæ dotalis, quam quæuis puella habitum monachalem susceptura persoluere debet, alioquin tam recipientes, quàm persoluentes anathemate decreto *Sacri Conc. Trid sess. 25. de Regul. cap.* 16. contento sunt subiecti. *Sacra Congr. Conc. in Camerinen. de anno* 1580. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucern. Regul. verbo Moniales n.* 16. 9

Moniales debent vocari titulo de Sor, & non de Don. *S. Congr. Episc. & Reg. in Tolet. 9. Ianu.* 1595. referente Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.* 1. 10

11 Moniales cuiuſcunque Ordinis Regularium à decimis, ſubſidiis, aliiſque oneribus exemit *Pius IV. conſtit.5.incip. De ſtatu Non. Aprilis* 1560. de qua Ioan. Maria Nouar. *verbo Monialis n.5.*

12 Moniales cuiuſcunque Ordinis Regularium ab hoſpitatione militum exemit *Pius V. conſtit.* 148. incip. *Cùm ſicut, de anno* 1572. quam citat Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.8.*

13 Moniales velandi priuilegium confirmatur Præpoſito monaſterij Monialium Gotteſconien. *S. Cong. Rit. in Pragen. ſeu Gotteſconien.* 12. *Martij* 1618. quam refert Sell. *d.c.37.n.16.*

14 Moniales omnes cuiuſcunque Ordinis bona ſtabilia in communi habere poſſunt, non obſtante earum regula. *S. Congr. Epiſc. & Regul. in Parmen.* 16. *Ianuarij* 1596. de qua Sel. *d.c.37.n.17.*

15 Moniales in earum monaſteriis puellas educationis cauſa, niſi eadem monaſteria capacia, & pro dictis puellis educandis loca particularia deſtinata, & conſtituta ſint, retinere & reſpectiuè recipere non poſſunt. *S. Cong. Conc. in ſancti Seuerini* 16. *Ianuar.* 1615. de qua Piaſec. *in praxi Epiſc. p.2.c.3.n.57.* Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.9.* Ego ipſe *de iure eccl. vniu. lib.1. cap.44.n.50.*

16 Monialium in monaſteriis Reliquiæ aſſeruari non debent, ſed in exterioribus Eccleſiis. *Sacr. Cong. Conc. in Fauentina* 7. *Martij* 1617. vt teſtatur Sell. *d.c.37.n.21.*

17 Moniales debent prohiberi ab Ordinariis, licet ſint Superioribus Regularibus ſubiectæ, ne in Bacchanalibus, vel aliis temporibus recreationis vtantur habitu virorũ, aut cuiuſuis ſpeciei armis ſe cingant. *Sacra Cong. Conc. in Ferrarien.* 27. *April.* 1604. quam citat Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis, n.17.* Ego ipſe *de iure eccleſiaſt. vniuerſo lib.1.c.44. num.57.*

18 Moniales ex illegitimo thro procreatæ conſtitutione felicis record. Sixti V. contra Regulares illegitimos edita non comprehenduntur quominus ad officium, aut dignitatem Abbatiſſæ, vel Prioriſſæ, aliáve monaſterij munia eligi poſſint. *S. Cong. Conc. in Corduben. de anno* 1582. apud Ioan Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.15.* Sed certius quod habetur *ſupra verbo Abbatiſſa collect.5.n.4.*

19 Moniali aliqua de numero præfixo mortua ad reliquas Moniales ſpectat capitulariter, votiſque ſecretis eam puellam, quæ eis viſa fuerit, ad locum huiuſmodi intra numerum vacantem admittere, præuia tamen Epiſcopi exploratione iuxta diſpoſitionem ſacri Conc. Trident. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regular.* referente Sellio *in ſelect. Canonic. cap.5. num.10.*

20 Monialium nulli conceditur facultas diſponendi de cellis ſuis poſt obitum, ſed eæ dum vacauerint Superiorum arbitrio aliis Monialibus in ordine ſuperioribus diſtribui debent. *S. Cong. Conc. in Auerſana* 26. *Ianuarij* 1604. de qua meminit Ioann. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.7.* Ego ipſe *d. lib. cap.44. num.59.*

21 Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciatæ conceſſæ (quatenus ad eas pertineat gratia ex dicta Bulla) non poſſunt alios Confeſſarios præter eos, qui ad audiendas ipſarum Monialium Confeſſiones ab Ordinario approbati fuerint, eligere. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.2.c.5.n.64.*

22 Moniales non coguntur contribuere aliquam ſubuentionem ſeminario, ſi beneficia eis non ſint vnita *S. Cong. Conc. in Hieracen. de anno* 1591. apud Sellium *d.c.10.n.19.* quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ.23. de reform. c.18.n.30.*

Moniales Sedi Apoſt. ſubiectæ ab Epiſcopo ſunt gubernandæ ſpirituali gubernio, ſed non temporali. *Sacra Congr. Conc.* de qua atteſtantur Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.2.tit.18.l.7. de Relig. num.93.* Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis, num.13.* 23

Moniales deputatæ in Officiales redituum monaſterij à ſuis Superioribus, illos adminiſtrare poſſunt. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armend. *d.l.7. de Relig. n.88.* Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis num.10.* 24

Moniales in ciuitate ſituatæ, ſed alieno Epiſcopo ſubiectæ viſitari debent ab Epiſcopo diœceſis, ſicut aliæ Moniales ſubiectæ Regularibus *Sacra Congr. Conc.* teſte Galet. *in margarita caſuum Conſciem. verbo Moniales* 4 quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg.102.n.6.* 25

Moniales in refectorio communi comedere, & in loco etiam communi laborare debent. *Sacra Congr. Conc. in Meſſanen.* 1. *Auguſti* 1605. quam adducit Sellius *d.c.37.n.25.* 26

Monialibus non committitur clauis cuſtodiæ Sanctiſſimi Sacramenti, ſed penes eum Sacerdotem ſemper eſſe debet, ad quem ſpectat cura illud adminiſtrandi *Sacra Cong. Conc. in Valliſoletana* 12. *Ianuarij* 1604. cuius meminit Ioao. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo clauis.* 27

Monialibus prohibetur cibum exteris parare, aut eſculenta vendere, exceptis tamen tribus minimi momenti, pro infirmis ſcilicet, parentibus, ac conſanguineis dumtaxat. *Sacr. Congreg. Conc.* 1. *Iulij* 1606. quam citat Io: .Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.12.* Ego *d. tr. de Iure eccleſ. lib.1.c.44.n.58.* 28

Moniales conſecrate ſi ſpectet ex priuilegio ad ſuperiores Regulares, debent ſeruari in earum conſecratione omnes cæremoniæ, quæ in conſecratione Virginum ab Epiſcopo facienda præſcribuntur. *S. Congr. Rit. in CamalduIen.* 1. *Iunij* 1601. penes Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.20.* 29

Moniales non poſſunt dicere in Confiteor ad Primam, & Completorium, *tibi mater, & vobis ſorores,* ſed vt in Breuiario. *S. Cong. Rit. ſub die* 18. *Auguſti* 1629. penes Gauant. *in man. Epiſcop. verbo Hora Canonica n.16.* 30

Moniales ad conſecrationem non admittuntur niſi 25. ætatis anno expleto, iis autem Monialibus, quæ ſunt ex Ordine Mendicantium, cum conſecrari non conſueuerint, huiuſmodi conſecratio non conceditur. *S. Cong. Conc.* apud Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis n.22.* 31

Monialibus ſubiectis Regularibus poteſt Epiſcopus in caſu negligentiæ dare Confeſſarium extraordinarium eiuſdem Ordinis, & ex cauſa alterius Ordinis, & etiam ſecularem. *S. Cong. Conc. in Cameracen.* 20. *Decembris* 1653. quam refert Sellius *d.c.10. num.24.* 32

Monialis quæ emiſerat profeſſionem, & deinde probabiliter dubitans non fuiſſe baptizatam, denuo ad cautelam baptizata fuit, hac profeſſione ligatur, ſed debet ad maiorem cautelam iterum emittere profeſſionem, non expectato alio anno. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouit. diſp.* 13. *dub.1.n.17.* Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Monialis num.11.* 33

Moniales, quę eius Ordinis ſunt, qui requirit profeſſionem, ſi tacitam emiſerint, & ſi palam & expreſsè id factum non fuit, cogendæ non ſunt vt expreſsè profiteantur. *S. Congr. Epiſcop. & Reg.* referente Fr. Bart. de Vecch. *in d. praxi diſp.14. dub.7.n.4.* 34

Mo

Monialium duæ partes concurrere debent in electione Abbatissæ, vide in verbo *Abbatissa collect. 5. num. 19.*

Monialiom scrutatores in electione Abbatissarum, &c. Vide *d. collect. 5. n. 17.*

Moniales S. Nicolai ciuitatis Florenciæ, Vide in verbo *Breuiarium collect. 74. n. 9.*

SVMMARIVM.

1 *Regula Monialium S. Claræ approbatur, mitigatur, & declaratur.*

2 *Monasteria Monialium S. Claræ habent priuilegium ne apud illa noua aliorum monasteria spatio 300. cannarum ædificari possint.*

3 *Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia regunt Moniales S. Claræ.*

4 *Ancillæ laicæ in communi non dantur Monialibus S. Claræ.*

5 *Missarum celebrandarum onera in Ecclesiis Monialium S. Claræ imposita ad Fratres Minores de Obseruantia transtulit Clemens VIII.*

6 *Immobilium à possessione non excluduntur Moniales de secundo Ordine S. Claræ.*

7 *Moniales S. Claræ non comprehenduntur in exceptione Fratrum Minorum de Obseruantia, de qua in Conc. sess. 25. de Regul. c. 3.*

Moniales S. Claræ.

COLLECT. DVII.

1 MOoialium S. Claræ regulam approbauit *Innocentius IV. constit. 12.* incip. *Solet 5. Id. Augusti* 1253. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag. 75.* aliàs *pag. 101.*

Mitigauit *Vrbanus IV. constit. 7.* incip. *Beata 15. Kal. Nouembr.* 1263. apud Laërt. Cherubin. *d. tom. 1. pag* 100. aliàs *pag. 123.* in nouiss. impress.

Declarauit *Eugenius IV. const. 28.* incip. *Ordinis Non. Februarij* 1447. *Leo X. constit. 9.* incip. *Cùm sicut 29. Maij* 1515. apud Laërt. Cherub. *d. tom. 1. pag.* 480. aliàs *pag. 279.*

2 Moniales S. Claræ habent priuilegium ne apud earum monasteria noua aliorum monasteria spatio 300. cannarom ædificari possint *Julius II. constit. 21.* incip. *Exponi 11. Maij* 1509. apud Laërt. Cher. *dict. tom. 1. pag. 435.* aliàs *pag. 377.*

3 Moniales S. Claræ per Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia regi indulsit *Eugenius IV. in d. constit.* 28. apud Laert. Cher. *d. tom. 1. pag.* 302. aliàs *pag. 279.*

4 Monialibus S. Claræ non dantur ancillæ Laicæ in communi. *Sacra Congregat. Conc. in Tarentina 12. Aprilis, & in Folinen. 22. Nouembr.* 1619. quam refert Sell. *in selectis Canon c. 2. n. 46.*

5 Monialium S. Claræ in Ecclesiis onera Missarum celebrandarum ad Fratres Minores de obseruantia transtulit *Clemens VIII. const.* 105. incip. *Ex debito* 8. *Nouembr.* 1603. apud Laërt. Cherubinum *in Bullar. tom. 3. pag. 155.*

6 Moniales de secundo Ordine S. Claræ profitentes regul. Vrbani IV. sub regimine Fratrum Minorum de Obseruantia non comprehenduntor decreto Conc. c. 3. sess. 25. de Regul. ac proinde non excluduntur à possessione immobilium. *S. Cong. Conc.* penes Lezan. *in sum. q. Regul. tom. 2. c. 1. n. 8. in fine.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Moniales S. Claræ non comprehenduntur in exceptione Fratrum Minorum de Obseruantia de qua *in Conc. d. cap. 3. sess. 25. de Regular. Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 3.* 7

SVMMARIVM.

1 *Visitare potest Episcopus toties, quoties voluerit Monialium exemptarum clausuram.*

2 *Episcopi & Superiores intra clausura Monialium quocunque prætextu ingredi non possunt.*

3 *Episcopi extra propriam diœcesim commorantes non possunt accedere, seu ingredi Monialium monasteria, sine licentia Episcopi loci prohibentis ne quis accedat, &c.*

4 *Pueri & puellæ cuiusuis ætatis non possunt intrare intra clausuram Monialium.*

5 *Clausuram Monialium ingredi nullus potest ad conspergendum aqua benedicta cellas monialium in die sabbati sancti, aut alio tempore.*

6 *Mulieribus prohibetur ingredi Monialium monasteria.*

7 *Fundatricibus, aut donatricibus mulieribus non licet ingredi in monasteria Monialium.*

8 *Mulieribus secularibus etiam in casu necessitatis, & permittente Episcopo non licet ingredi septa Monialium.*

9 *Consensus Monialium capitulariter & per secreta suffragia haberi debet vt mulieres uti valeant licentiis sibi concessis ad ingrediendum Monialium monasteria.*

10 *Licentia ad ingrediendum monasterium Monialium in casibus necessariis, quando, & à quo concedi valeat, remissiue.*

Monialium clausura circa ingressum.

COLLECT. DVIII.

MOnialium exemptarum clausuram potest Episcopus visitare toties, quoties voluerit, etiam sine præsentia suorum Superiorum. *Sacra Congreg. Conc. in Vercellen. 22. Aprilis* 1657. quam refert Sel. *in select. Canon. cap. 81. n. 13.* 1

Monialium monasteriorum Soperiores; & Episcopi intra clausuram ingredi non possunt etiam prætextu interueniendi electioni Abbatissæ, vel Priorissæ, aut examinandi Moniales particulares sub censuris à Sacris Canonibus, & Constitutionibus Pontificiis præsertim Gregorij XIII. cum hæc ad monasteriorum crates peragi valeant. *Sacr. Cong. Conc. in Syracusana 16. Octobris* 1600. cuius memini *de Iure ecclesiast. vniuerso lib. 1. c. 44. n. 151.* 2

Monialium septa ingredi non possunt Episcopi extra propriam, & in aliena diœcesi commorantes sine licentia Episcopi loci prohibentis ne quis accedat ad monasteria Monialium. *Sacra Congregatio Conc. in Ianuen. 10. Maij* 1631. teste Sellio *d. c. 81. num. 14.* 3

Monialium intra clausuram non possunt intrare pueri, & puellæ cuiuscunque ætatis. *S. Cong. Episc. & Reg. in Cremon. 12. February* 1583. referente Sell. *d. c. 81. n. 15.* 4

Monialium clausuram ingredi nullus potest ad conspergendum cellas Monialium, aut alia loca aqua benedicta in die sabbati S. aut quolibet alio 5

 tempo

tempore. *S.Cong.Conc.*23.*Septembr.*1583. quam citat Sellius *d.c.*81.*n.*16.

6 Monialium monaſteria mulieribus ingredi interdixit *Gregorius XIII.conſtit.*28. incip. *Vbi gratia Idib.Ianij* 1575.& *Paulus V.conſtit.*74.incip. *Monialium* 10.*Iunij* 1612.de quibus Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3.*alleg.*102.*n.*85.*cum ſeqq.*

7 Monialium monaſteria ingredi deinceps non permittitur mulieribus ſecularibus ne quidem fundatricibus, aut donatricibus ad breue, vel ad longum tempus, etiamſi à Sede Apoſt.hoc eis ſpecialiter eſſet indultum cum Pauli V.conſtitutione de anno 1612 edita, id fuerit in genere reuocatum. *Sacr. Cong.Conc.*quam citat Ald.*in comp.Canon.reſol.lib.*1. *tit.*8.*n.*12.

8 Monialium ſepta non licet mulieribus ſecularibus in caſu neceſſitatis ingredi, etiam permittente Epiſcopo, cum id illi prohibitum ſit. *S.Cong. Conc. in Bononien.*31.*Ianuarij*.1617.cuius memini *de iure Eccleſ.vniuerſ.lib.*1.*c.*44.*n.*148.

9 Monialium conſenſus, ſine quo mulieres ſeculares licentiis monaſteria ingrediendi vti non poſſint, expreſsè, capitulariter, & per ſecreta ſuffragia haberi debet, vt illis vti valeant. *Vrbanus VIII. conſtit.* 29.incip. *Sacroſanctum* 17.*Octobr.*1624.

10 Monialium monaſteria in caſibus neceſſariis ingrediendi licentia quando & à quo concedi valeat? Vide in verbo *licentia collect.*450.*n.*10.*cum ſeqq. & à princip.* Vide in verbo clauſura *collect.*153. *& in verbo Mulier collect.*519.*n.*6.*cum ſeqq.*

SVMMARIVM.

1 *Ianuam egredi non poſſunt Moniales.*

2 *Ordinariis non licet concedere Monialibus licentiam exeundi à clauſura in aliis quantumuis grauibus caſibus in Conſtitutione Pij V. non contentis.*

3 *Epidemia nomine quicunque morbus popularis contagioſus intelligitur.*

4 *Nepotum ſuorum vt curam gerat non poteſt è clauſura Monialis egredi.*

5 *Energumena Monialis non poteſt intra ſepta monaſterij exorcizari, ſed ad Eccleſiam exteriorem de licentia ſacra Congregat. deduci poteſt, & quomodo hæc tranſlatio fieri debeat, oſtenditur.*

6 *Monialibus de quorum licentia & conſenſu liceat è monaſterius etiam in caſibus exceptis exire, oſtenditur.*

Monialium clauſura circa egreſſum.

COLLECT. DIX.

1 MOniales non poſſunt egredi ianuam, quæ eſt pro clauſura ad claudendum oſtium prope, viam, & clauſuram ſeruantibus applicantur bona, & eleemoſynæ, quas perſonæ priuatæ, & vniuerſitates faciunt. *Gregorius XIII.conſtit.*8.incip. *Deo ſacris* 3.*Kalend.Ianu.*1572.apud Laërt.Cherub.*in Bul. tom.*2.*pag.*368.aliàs *pag.*178.

2 Monialibus licentiam exeundi à clauſura concedere non licet Ordinariis in aliis quantumuis grauibus caſibus in Conſtitutione Pij V. non contentis, niſi in caſu lepræ, magni incendij, & epidemiæ:
3 nomine autem epidemiæ quicunque morbus popularis contagioſus intelligitur. *S.Cong.Conc.ad Nuntium Hiſpaniæ* 8.*Nouembris* 1594. penes Lezanam *in ſum.q. Reg.tom.*3.*verbo clauſura n.*13.

Monialis non poteſt egredi vt curam nepotum 4
ſuorum gerat, etiamſi nepotes omnibus aliis propinquis deſtituti ſint. *S.Cong.Conc.* de qua Armend. *in addit ad recopil. legum Nauarræ lib.*2. *tit.*18. *l.*7. *de Relig.num.*105. Lezana *d. tom.*3. *verbo clauſura numero duodecimo*, Ego *de officio, & poteſt. Epiſcop.p.tertia alleg.*102.*num.*17.

Monialis nulla energumena intra monaſterij ſe- 5
pta à quocunque Presbytero ſeculari, vel Regulari etiam Confeſſario exorcizetur, ſed ad Eccleſiam exteriorem eiuſdem monaſterij, obtenta prius a Sacra Cogr.licentia ea de cauſa deducatur, vel transferatur, in tranſlatione autem huiuſmodi, ſicut & in actu exorcizationis honeſtæ perſonæ conſanguineæ, vel aliæ mulieres prouectæ ætatis, ac probæ conuerſationis energumenam comitentur: exorciſta ſit ad actum huiuſmodi ab Ordinario approbatus: exorcizatio minori, quo poterit, fiat ſtrepitu, Eccleſiæ ianua eovſque occluſa remaneat, quovſque exorcizatione completa ad monaſterium energumena reducatur. Cæterùm tam in reditu quàm in acceſſu ad Eccleſiam, & monaſterium reſpectiuè rectè, & ſine diuerticulo tendatur. *Sacra Congregatio Conc.*cuius meminit Lezana *d.tom.*3.*verbo clauſura num.*28.

Monialibus in caſibus exceptis è monaſterio, 6
Epiſcopo, vel Sedi Apoſt. aut Superioribus Regularibus ſubiecto exire non licet, niſi adſit conſenſus communis Epiſcopi diœceſani, & Superioris Regularis, ſi ei ſubiectæ exiſtunt, itavt ſi illæ, quæ poteſtati Regularium ſubiiciuntur, ſine Bulla & licentia Ordinarij egreſſæ fuerint, per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia debent ipſæ, & earum Superiores (de quorum licentia è monaſterio fuerunt egreſſæ) ab eodem Ordinario puniri non obſtantibus quibuſcunque priuilegiis. *Sacra Congregatio Conc.* teſtibus Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.*2.*tit.*18.*l.*7.*n.*103. Stephan. Vveyms *ad* 24. *Conſtit. ex iure communi deſumptas, & per Conc.Trid. innouatas, conſtit.*19.*n.*19. quos refero *d.p.*3.*alleg.*102.*n.*28.*prope fin.*

SVMMARIVM.

1 *Puellæ nulli ad habitum Regularem recipiendæ loca vacatura concedantur, aut promittantur, niſi ſequuta vera, & reali illorum vacatione.*

2 *Conuerſæ Moniales ſupra numerum recipiendæ non ſunt niſi obtenta ſacra Cong.licentia.*

3 *Moniales, quæ de licentia Sacra Cong.recipiuntur ſupra numerum non ſubrogantur in locum Monialium decedentium intra numerum.*

4 *Supranumerariæ Moniales duplicem eleemoſynam afferre debent.*

5 *Eleemoſyna duplicis nomine in receptione Monialis ſupranumerariæ quid veniat?*

Moniales ſupernumerariæ.

COLLECT. DX.

MOnialium intra numerum decedentium pro 1
tempore loca vacatura nulli puellæ ad habitum regularem recipiendæ concedantur, neque promittantur

mittantur, nisi sequuta vera, & reali illorum vacatione, atque ita demum, & non antea de eis disponi, ac in Monialis demortuæ locum promissionem aut receptionem in Capitulo seu quouis alio modo fieri iubet, dummodò tunc temporis puella ipsa recipienda, & ætatem habeat idoneam, & cæteras qualitates requisitas, quibus etiam præditas esse debere vult eas puellas, quæ supra numerum recipiendæ sunt: sub pœna priuationis vocis actiuæ, & passiuæ, atque aliis arbitrio infligendis contra monasteriorum Superiorissas, quæ cuiusuis puellæ receptioni aut locorum vacaturorum promissioni seu concessioni consenserint. *Sacra Congregat. Conc. sub die 6. Decembris* 1604. quam refert Ioann. Anton. Nouar. *in sum. Bull. tit. de Monialium numero in monasteriis præfigendo n.* 5.

2 Moniales velatæ, aut Conuersæ supra numerum non recipiuntur, nisi obtenta sacræ Congregationis licentia, & quoad velatas supranumerarias seruari debent conditiones in licentiis impressis contentæ *Sacr. Congr. Episcop. & Regul.* teste Aldan. *in compendio Canon. resol. l. b.* 1. *tit.* 8. *n.* 19.

3 Moniales quæ de licentia Sacræ Congr. recipiuntur supra numerum in quolibet monasterio constitutum, non subrogantur in locum Monialium decedentium intra numerum, nec impediuntur quin aliæ in locum earundem demortuarum intra numerum recipi possint. Immò eisdem sic supra numerum receptas ad hūc effectum ne impediant huiusmodi loca, remanent semper supranumerariæ, licet in cæteris nihil ab aliis differant, & in omnibus æquales iuxta cuiuslibet monasterij institutum esse debeant. *S. Cong. Conc. sub die* 2. *Iulij* 1602. penes Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 18.

4 Monialium in singulis monasteriis, etiam curæ Regularium, seu Militiarum subiectis debent Ordinarij certum numerum iuxta cuiusque monasterij facultates præscribere, & si quæ supra statutum numerum reciperentur, duplicem eleemosynam afferre, & supranumerarium locum tenere deberent, quæ tamen in locum Monialium decedentium intra numerum nequaquam subrogantur, neque impedimento sunt, quin aliæ in locum earundem ex numero demortuarum recipi eo modo valeant, quo in singulis monasteriis Moniales intra numerum pos-
5 sunt admitti. Duplicis autem eleemosynæ nomine intelligi semper debet duplicata summa eius, quæ in receptione cuiusque Monialis intra numerum in quolibet monasterio constitutum erogari pro tempore consueuerit. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. sub die 6. Septembr.* 1604. cuius meminere Campan. *in Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 16. *n.* 14. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad const.* 6. *Pij V. num.* 9. Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de Monialium numero in monasteriis præfigendo*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 98. *n.* 4.

SVMMARIVM.

1 *Res etiam parui momenti uti proprias retinere non possunt Moniales.*

2 *Laborando quod suis manibus acquirunt Moniales tanquam proprium possidere non possunt.*

3 *Monasterium si pauperrimum sit debet Superior illius Moniali donataria, vel ei, quæ laborando acquisiuit, de necessariis prouidere, & deinde quod reliquum est, in commune conferre.*

4 *Census, & annuos redditus non licet percipere Monialibus, & quibus casibus.*

Moniales proprietariæ.

COLLECT. DXI.

Moniales res etiam parui momenti sibi dona- 1
tas, aut aliàs acquisitas uti proprias retinere non possunt, sed Superiori illas tradere debent. *S. Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 77. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 103. *num.* 7. *in fine, & in collect. ad Trident. sess.* 25. *de Regul. c.* 3. *num.* 9.

Monialibus minimè licet propria possidere, & si 2
quid legatum, relictum, datum, donatúmve fuerit, vel earum labore, seu industria partum, tradi debet Abbatissæ, quæ ex eo primum Monialis ipsius, cu- 3
ius causa id quæsitum est, necessitati prouidebit, reliquum conferendo in usum monasterij. *Sacr. Cong. Conc.* apud Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. n.* 75. & *n.* 76. quem refero *d. c.* 3. *n.* 10.

Monialibus non licet percipere census & an- 4
nuos quosdam redditus, & prouentus, seu fructus, si emerint illos in ipsarum personis à laicis, vel ab aliis Monialibus, aut ab ipsis monasteriis, & si perceperint, vel emerint, incident in pœnas propositas decreto *c.* 2. *sess.* 25. *de Regular.* nec ab huiusmodi pœnis excusantur ob licentiam Abbatissæ, quæ etiam Concilij decreto in supradictis casibus concedere quidem prohibetur, sed debet pro suo munere ex monasterij redditibus vel eleemosynis Monialium necessitatibus in dies subuenire. *Sacra. Cong. Conc.* penes Quarant. *in sum. Bullar. verbo Casus reseruatus sub num.* 6. *vers. in aliquibus monasteriis.* Sed post multos quos refero *d. p.* 3. *alleg.* 103. *num.* 5. & *d. c.* 3. *n.* 13. aduerto Monialibus illicitum non esse habere de licentia Superioris quosdam redditus vitalitios, ex quibus possint viuere, & prouidere suis particularibus necessitatibus pro victu, & vestitu, ac aliis, quæ sibi à monasteriis non suppeditantur, & hoc casu illas non peccare.

SVMMARIVM.

1 *Monasteria Monialium ex qua causa ad alium locum transferri debeant.*

2 *Ordinarij locorum non possunt ab uno monasterio in aliud non nouiter erectum Moniales transferre absque sedis Apost. facultate.*

3 *Monasterium nouiter erectum ad quod Moniales ex antiquo sunt transferendæ qualiter accommodatum esse debeat.*

4 *Abbatissa, seu Priorissa, Rotara, & Portinara ex aliis Monasteriis ad nouum fundandum sunt transferendæ.*

5 *Seditionis, vel incorrigibilitatis causa Moniales de uno ad aliud monasterium per locorum Ordinarios non sunt transferendæ.*

6 *Incorrigibiles moniales transferri, vel eiici non possunt inconsulta Sede Apost.*

7 *Translatio Monialium Apostolica Sede inconsulta minime fieri potest.*

8 *Translatio Monialium quo tempore, & cum quibus personis facienda sit, ostenditur.*

Monialium, & earum monaſtery tranſlatio.

Collect. DXII.

1 MOnialium monaſterium non ſolum transferri debet quando malorum hominum periculis eſt expoſitum, ſed tunc etiam quando ſuperuenit alia finalis cauſa ex contagio, vel aëre infecto. *Sacr. Cong. Conc. in Nolana* teſte Stephan. VVeyms *ad 24. Conſtitut. ex Iure communi deſumptas, & per Concilium Tridentinum innouatas conſtitution. 15. num. 47.*

2 Moniales ab vno monaſterio non transferunt locorum Ordinarij, aut Superiores Regulares in monaſteria recenter erecta pro nouitiarum in eo introducendarum inſtitutione, niſi obenta à Sede Apoſt. vel à Sacra Congreg. ſpeciali facultate. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Tortonen. 27. May* 1603. penes Lexanam *in ſum. quaſt. Regul. tom. 3. verbo clauſula num. 17.*

3 Moniales transferri non poſſunt in monaſteria nouiter erecta niſi eadem monaſteria auctoritate Apoſt. extructa fuiſſe prius conſtiterit, ipſáque præuia viſitatione earundem Monialium capacia, eiſque accommodata, atque ita abſoluta reperta fuerint, vt cæmentariis, aliíſve fabris nulla ædificationis cauſa in ipſa ingrediendi neceſſitas relinquatur *S. Congr. Conc. in Vlixbonen. 17. Iulij* 1615. quam citat Lexana *d. tom. 3. verbo clauſula n. 13. prope fin.*

4 Moniales profeſſæ ex aliis ad noua monaſteria ſunt tranſferendæ pro officiis ſcilicet Abbatiſſæ, ſeu Prioriſſæ, Rotaræ, & Portinaræ. *Sacra Congregat. Epiſcop. & Regul. in Mileuitana 17. Septemb.* 1594. cuius memini *de iure eccleſ. vniuerſo lib. 1. cap. 44. num. 149.*

5 Monialem nullam ſibi ſubiectam ex vno monaſterio ad aliud tranſmittere poſſunt locorum Ordinarij, vel Superiores Regulares etiam ex cauſa ſeditionis, aut incorrigibilitatis, ſeu criminis perpetrati. *Sacra Congregatio Epiſcoporum & Regularium 17. May* 1603. de qua Lexana *dicto tom. 3. verbo clauſura n. 16.* Tamburin. *de iure Abbatiſſar. diſp. 21. q. 3. n. 4.* Ego ipſe *d. lib. 1. c. 44. n. 78.*

6 Moniales incorrigibiles nec transferri nec eiici poſſunt inconſulta Sede Apoſt. *Sacra Congregatio Epiſcop. & Regul. 27. May* 1603. apud Lexanam *in ſum. q. Reg. tom. 1. c. 25. n. 17. in fine.*

7 Monialium tranſlatio Apoſtolica Sede inconſulta minimè fieri poteſt *Sacr. Cong. Epiſcop. & Regul. in Barchinon. 10. Aprilis* 1615. quam citat Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo tranſlatio*, Ego ipſe *d. lib. 1. c. 44. n. 149. in princ.*

8 Moniales vbi ad aliud monaſterium ex iuſta cauſa transferendæ ſunt, tranſlatio debet fieri in aurora, vt illæ à paucis conſpici poſſint, atque à perſonis grauibus, & honeſtis, & ſanguine eis proximioribus coniunctis deducantur. *Sacra Congregat. Conc.* referentibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib. 1. titulo 18. leg. 7. de Religion. numero* 100. Lexana *dict. tom. 3. verbo clauſura num. 18.* metipſo *de officio, & poteſtate Epiſcop. part. 3. alleg. 102. numer. 26.*

SVMMARIVM.

1 *Religioſo non licet ſub grauibus pœnis ad monaſteria Monialium accedere ad colloquendum cum illis ſine licentia Sedis Apoſt.*

2 *Regularis quatuor vicibus tantum ex licentia Epiſcopi poteſt alloqui quolibet anno Monialibus ſibi in primo, & ſecundo tantùm conſanguinitatis gradu coniunctis.*

3 *Peccatum mort. incurrunt Regulares ſine legitima licentia alloquentes cum Monialibus.*

4 *Regulares accedentes ad monaſteria puellarum, vel mulierum ſecularium ad alloquendum cum illis, non ſubiacent pœnis Bulla Sixti V.*

5 *Litteras ad Moniales mittentes Religioſi non comprehenduntur ſub conſtitutione Sixti V.*

6 *Carcerari poſſunt Regulares qui abſque licentia inuenti fuerint cum Monialibus alloqui & ſtatim ſuis Superioribus puniendi conſignentur.*

7 *Vicarius Fratrum abſque Apoſtol. Sedis licentia Moniales alloquens incidit in pœnas decreti Generalis.*

8 *Regularis abſque legitima licentia ad monaſteria Monialium etiam Regularibus ſubiectarum accedens, & colloquens cum illis, à diœceſano Epiſcopo puniri poteſt.*

9 *Moniales Regularibus ſubiecta alloquentes cum Regularibus abſque legitima licentia incurrunt pœnas & cenſuras in edictis Epiſcopalibus appoſitas.*

10 *Superiores Monialium non valent ſubſcribere illas licentias, qua à S. Congr. committuntur ſoli Epiſcopo, vel eius Vicario pro puellis ingreſſuris educationis cauſa.*

11 *Superiores Monialium ſubſcribentes poſt Epiſcopum licentias ad colloquendum cum Monialibus non poſſunt addere, nec adimere ex iis qua Epiſcopus ſcripſit.*

12 *Prælati inferiores exempti alloquentes cum Monialibus in diœceſi Ordinarij poſſunt ab ipſo Ordinario excommunicari.*

13 *Patres, ac Fratres Monialium vt eas alloquantur in temporibus prohibitis non indigent licentiis.*

14 *Subcollector alloquens Moniales abſque Ordinarij licentia poteſt excommunicari.*

15 *Alloquentes Moniales exemptas contra Conſtitutionem Epiſcopi poſſunt ab eo puniri, non tamen ipſa Moniales exempta.*

16 *Licentia alloquendi cum Monialibus Regularibus ſubiectis à quo concedenda?*

Moniales alloquendi prohibitio.

Collect. DXIII.

MOnialium vel Sororum quarumcunque ad monaſteria, ſeu domos nulli Religioſo cuiuſuis Ordinis ad colloquendum cum eis abſque licentia expreſſa S. Congreg. Epiſcoporum & Regularium accedere licet (Superiore, cui monaſterij, ſeu domus cura incumbit, Viſitatore, vel Viſitatoribus Confeſſarióque Ordinario, & extraordinario, cum ad tempus deputabitur dumtaxat exceptis) ſub pœnis priuationis Officiorum, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ ipſo facto incurrendis, aliíſque eiuſdem Congregationis arbitrio *S. Congr. Regul. de mandato Sixti V. Non. Maij* 1590. quam refert Laurent. de Peyrinis 1

rinis *de priuileg. Regul. ad constit.6. Pij V.n.6.* vbi
in fine cum Quarant.*in sum.Bullar.verbo Monaste-*
ria Monialium pag.mihi 451. addit hoc decretum
per eandem S.Congr.extendi ad milites Hierosoly-
2 mitanos. Deinde eadem *Sacra Congreg.* 12. *Kalend.*
*Decembr.*1623. relata per Laurent. de Franchis *de*
*controuers.inter Episcopos & Regul.pag.*225.& per
Laurent.de Peyrinis *d.loco n.7. de mandato* S.D.N.
Vrbani VIII.moderauit prædictum decretum in eo
quod tribuitur facultas locorum Ordinariis, vt qua-
tenus sibi visum fuerit in Domino expedire licen-
tiam concedere possint per quatuor vices ad sum-
mum quolibet anno cuicunque Regulari vt Mo-
niales sibi primo, & secundo tantum consanguini-
tatis gradu coniunctas conuenire & alloqui possit,
dummodo non fiat diebus festis, aut in Aduentu,
3 Quadragesima, feria sexta, Sabbato.& vigiliis. In-
currunt etiam peccatum mortale Religiosi acceden-
tes ad Monialium monasteria absque debita licentia
& ab huiusmodi pœnis contra tales impositis non
possunt absolui, nec rehabilitari ab aliis præter-
4 quam à Sede Apost.aut à Sacra Congregatione. Ita
S.Congr.Episcop. & Regul.sub die 22. *Augusti & 7.*
*Septembr.*1605.de qua latius infra *sub verbo Regu-*
5 *lares alloquentes Moniales collect.*644. Quibus tamen
pœnis non subiacent Regulares accedentes ad mo-
nasteria puellis, & mulieribus secularibus inibi de-
gentibus loquendi causa; nec etiam comprehen-
duntur litteras ad Moniales mittentes, quamuis tam
huiusmodi Religiosi quàm Moniales sint debitè
corrigendi & puniendi à Superioribus, quibus in
delinquentes huiusmodi competit iurisdictio. *Ea-*
dem Sacra Congr.citato loco: de cuius materia Bo-
nacin.*de clausura q.2. puncto 4.num.3.* Coriolan. *de*
casibus reseru.part.2.casu 3.n.42. Laurent.de Peyri-
nis *de priuileg.Regul.tom.2.constit.6. Pij V.num.36.*
Lezana *in sum.quæst.Regul.tom.1.cap.25.n.37.vers.*
quod decretum, Tamburin. *de iure Abbatissar.disput.*
25.q.5. Laurent.de Franch. *de controuers. inter Epi-*
*scop.& Reg.*225.

6 Moniales alloqui vbi reperti fuerint Regulares cuiuscunque Ordinis, aut Congregationis existant, absque sacræ Congreg. licentia, statim carcerentur, eorumque Superioribus iuxta sacri Concilij decretum puniendi consignentur, qui Superiores deinde Sacram Congr.ac Ordinarium de executione certiorem reddant. *Sacra Cong. Conc. in Fauentina 7. Martij* 1617. quam refert Sellius *in select.Canon. c.35.n.12.*

7 Moniales alloquens Vicarius Fratrum absque Sedis Apost.licentia incidit in pœnas decreto generali contentas, dummodo idem Vicarius in Prioris absentia eiusdem Prioris officij munus ooo obeat. *S.Cong.Conc. sub die* 1. *Septembris* 1617. penes Sel.*d.c.35.n.13.*

8 Monialium Regularibos subiectarum ad monasterium accedens Regularis absque legitima licentia, ibique in loco colloquiis destinato cum Moniali colloquens à diœcesana Episcopo tanquam Sedis Apost.delegato coërceri & puniri potest, stante Constitutione Felicis record.*Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis Sacr.Cong.Conc.de ann.*1624.*dub.* 14. apud me in fine *tractat.de officio, & potest. Episcopi.*

9 Moniales Regularibus subiectæ alloquentes cum Regularibus etiam eiusdem Ordinis licentiam legitimam non habentibus incurrunt pœnas, & censuras à Conciliis Prouincialibus vel edictis Episcopalibus in similibus appositas ex Bulla Gregorij XV.de exemptorum priuilegiis.*S.Cong.Conc.in Veronen.*29.*Ianuarij* 1633. in resp.*ad* 1.*dub.* quam citat Bonfadin. *in Thesauro eccles.decis.resolution.*15. *num.*26.

Monialium Regularibus subiectarum Superiores quando sunt in possessione subscribendi licentias eorum, qui ad collocutoria accedunt, vel clausuram ingrediuntur, non valent subscribere illas licentias eorum, quæ à *Sacra Congreg. Episcoporum* committuntur soli Episcopo, siue eius Vicario generali pro puellis ingressurus educationis, vel habitus suscipiendi gratia. *Eadem S. Congr.in dictam Verulen.in resp.ad 3.dub.* de qua Bonfadin.*d.res.*15. *num.*27. 10

Monialium Regularibus subiectarum Superiores subscribentes post Episcopum, vel eius Vicarium licentias eorum, qui ad collocutoria accedunt, vel clausuram ingrediuntur, non possunt quid excludere, addere, vel adimere ex illis, quæ Episcopus ipse, aut Vicarius pro cura & bono regimine clausuræ, & licentiis præscribit, & apponit. *Eadem Sacra Congr.in Verulen. in resp.ad* 4. quam refert Bonf. *d.resol.*15.*n.*29. 11

Moniales alloquentes Prælati inferiores exempti in diœcesi Ordinarij, possunt ab ipso Ordinario excommunicari, ac contra eos edicto contrauenientes ad pœnas in eo contentas procedi potest auctoritate Ordinaria, vel melius Sedis Apost. delegata. *Sacra Congregat.Conc.in Baren.*20.*Martij* 1627.cuius meminit Ioan.Maria Nouat. *in sum. Bullar.sub tit.de clausura, & accessu Reg.n.*10. 12

Monialium patres ac fratres vt easdem alloquantur in temporibus prohibitis non indigent licentiis *S.Cong.Conc.*15.*Ianuarij* 1616.sic & monialium filij *eadem S.Cong.in Ianuen.*15.*Mart.*1616.referente Sellio *d.c.35 n.*16. 13

Moniales alloquens Subcollector absque Ordinarij licentia potest excommunicari. *S.Congr.Conc. in Hipporegien* 13.*May* 1628.teste Sellio *d.cap.*35. *num.*17. 14

Moniales exemptas alloquentes contra Constitutionem Episcopi possunt ab ipso puniri, non tamen ipsæ Moniales exemptæ. *S.Congr.Conc.in Mediolanen.*8.*Augusti* 1621. penes Sellium *d. c.* 35. *num.*18. 15

Moniales Regularibus subiectas alloquendi licentia à quo concedenda, Vide in verbo *licentia quoad Moniales collect.*450. Et vide supra in verbo *Regularis quoad locutionem cum Monialibus collectanea* 644. 16

Monialium Confessarius, vide in verbo *Confessarius Monialium collect.*203.

Monialium dos, vide in verbo *Dos Monialium collect.*266.

Episcopus quoad Nouitias & Moniales vide in verbo *Episcopus collect.* 198.

SVMMARIVM.

1 *Stante dispositione* Conc.Trid.sess.23.de reform. c.6.*monitio nulla amplius requiritur.*

2 *Concubinarius clericus monitio à Superioribus facienda debet esse specialis, non autem generalis.*

3 *Monitio facta in synodo trina monitionis obtinet.*

4 *Clericis concubinariis per superiores monitio facienda non tantum in visitatione sed & aliis quoque temporibus fieri potest.*

5 *Tempus*

5 *Tempus quod inter vnam & alteram monitionem ex tribus contra Concubinarios intercedere debet, arbitrio Episcopi relinquitur.*

Monitio.

COLLECT. DXIV.

1 MOnitio nulla amplius requiritur stante dispositione *Concilij Trid.sess.*23. *de reform. c.*6. *S.Congr.in Licinien.*7.*Septembr.*1614. cuius meminit R.P.D. Alexandr.Sperell. *in decis.foro eccles.*26. *num.*3.

2 Monitio à Superiorib⁹ facienda Clericis concubinariis debet esse specialis,non autem generalis,puta per edictum.*Sacra Congreg.Concil.*testibus Nicol. Garc.*de benef.p.*11.*c.*10.*num.*186.*declar.*4.Armend. *in add.ad recop.legum Nauarra lib.*4.*tit.*3. *de stupro*

3 *l.vnica n.*4. Itavt monitio facta in Synodo non suffragetur quamvis vim trinæ monitionis obtineat: *Eadem Sac.Cong.Conc.*referente Marco Anton.Genuens.*in praxi Archiep.Neapol.c.*30.

4 Monitiones faciendæ iuxta Concil.Trid sess.25. cap.14.de reform. non tantum in Visitatione, sed

5 & aliis quoque temporibus fieri possunt: tempus autem quod inter vnam & alteram monitionem intercedere,debet,arbitrio Episcopi relinquitur.*Sacra Congregat.Conc.* penes Nicol.Garc.*d.n.*186.*declar.*6. Armend.*d.l.vnica n.*5.

SVMMARIVM.

1 *Vicario Apost. monitoria concedere licet prauia causa cognitione.*

2 *Litteræ Apost. monitoriales pro rebus deperditis quomodo concedendæ.*

3 *Inferiori etiam nullius diœcesis non licet concedere litteras Moniales pro rebus deperditis, seu subtractis.*

4 *Vicarius Episcopi & Capituli Sede vacante potest concedere litteras Monitoriales.*

5 *Reuelare tenentur etiam affines, & etiam quando veritas aliter haberi non potest, ij qui sciunt, Monitorialibus publicatis.*

Monitoria, siue litteræ Monitoriales.

COLLECT. DXV.

1 MOnitoria etiam Vicario Apost.licet concedere prævia causæ cognitione *S.Cong.Conc.sub die* 26. *Octobris* 1590. cuius meminit Theophil. Raynaud.*de monit.eccles.p.*1.*cap.*1.*q.*10.*vers.omnia*, quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.*3. *alleg.* 96.*num.*10.

2 Monitoriales litteræ Apost. de excommunicandis non restituentibus vel non reuelantibus bona deperdita, seu subtracta dari debent ad instantiam eorum quorum ciuiliter interest; & exprimantur ipsa bona nominatim,committantúrque Episcopis locorum seu eorum Vicariis Generalibus. *Pius V. in appendice const.* 1.*alias* 150. incip.*Sanctissimus de anno* 1570. apud Laërtium Cherubinum *post tom.*3.*Bullarij*.

Monitoriales litteras pro rebus deperditis, vel subtractis ad effectum reuelandi inferioribus etiam nullius diœcesis concedere non licet, sed illæ tantùm obtinendæ sunt à Sede Apost. *Sacra Congreg. Conc.*teste Sellio *in select.Canon.cap.*39.*n.*16. 3

Monitoriales litteras concedere potest Vicarius Episcopi,& Capituli Sede vacante *Sacr. Cong.Conc.* referente Nicol.Garc. *de benef. p.*5.*c.*8.*n.*94. quem citaui *d.alleg.*96.*n.*7. 4

Monitorialibus litteris publicatis tenentur ij, qui sciunt reuelare,etiam quando veritas aliter haberi non potest, neç attenditur excusatio respectu affinitatis. *Sacra Congr.Conc. in Fulginaten.*7. *Septembris* 1630.penes Sellium *d.c.*39.*n.*20. 5

Monoculus.

COLLECT. DXVI.

MOnoculus dispensatus ad Ordines suscipiendos potest admitti ad concursum.*Sacra Cong. Conc.sub die* 17.*Martij* 1619.apud Aldan. *in compend.Canon.resol.lib.*3.*tit.*9.*n.*23.quem refero *in collect.ad Concil.Tridentin.sess.*14.*de reformat. cap.*18. *num.*62. 1

Montesiæ Equites vide *coll.*310.

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Monte pietatis agentes.*

2 *Societas est Mons pietatis, & qui contrarium prædicant sunt excommunicati.*

3 *Episcopi possunt decreta pro bono regimine Montium pietatis confirmare, reformare, & augere.*

4 *Frumenti Montium pietatis dispositio comprehenditur sub Constitutione Pauli V.*

5 *Sequestrari non possunt pecunia Montis Pietatis de Vrbe.*

Mons Pietatis.

COLLECT. DXVII.

DE Monte pietatis *Gregorius XIII. constit.* 94. incip.*Inter multiplices de an.*1584.apud Laërt. Cherubin.*in Bullario tom.*2.*pag.*480. Salon *in* 2.2. *S.Thomæ quæst.*88.*art.*2.*de Monte Pietatis*, Bernardinus de Busto *in defensorio Montis Pietatis*, Thom.de Vio Caietanus *de Monte Pietatis tom.*6. *tract. Doctor.p.*1.*pag.*419.Iac.Nauclantus *in q. circa Montem Pietatis* Quarant. *in summ. Bullarij verbo Mons pietatis*, Rebell. *de obligat. Iustitiæ.p.*2. *lib.*8.*q.* 13.Scortia *in selectis summorum Pont. Constitutiones epit.*55.Carol.Maranta *tom.*2.*resp.* 27. 1

Mons Pietatis Societas est, & qui contrarium prædicant sunt excommunicati excommunicatione latæ sententiæ. *Leo X.const.*11.incip.*Inter multiplices*, apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*413. in nouiss.impress. quam citat Zerol. *in praxi Episcop. p.*2.*verbo Mons Pietatis*,& illius meminerunt Quarant.Scortia,& Carol.Maranta *citatis locis.* 2

Montium Pietatis pro bono regimine possunt Episcopi decreta ipsorum confirmare,reformare, & augere, non tam in visitatione quàm extra, & sibi reseruare 3

reseruare facultatem huiusmodi decreta reformandi, moderandi, & augendi prout sibi videbitur, & placuerit: *Sacra Congregat. Conc. in Montis Pietatis Rauennaten. de ann.* 1617. quam refert Bellet. *disquisit. clerical. part. 1. tit. de bonis cleric.* §. 12. *n.* 7. Ego ipse *de officio, & potestat. Episcopi part. 3. alleg.* 75. *num* 14.

4 Montium Pietatis de pecuniis disponere prohibens Constitutio Pauli V. in alios quam pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos sine Sedis Apost. licentia, comprehendit dispositionem frumenti eorum Montium in alios quàm pauperum vsus iuxta modum, & formam in erectione Montium præscriptos. *Sacra Congreg. Episcop. & Regul.* 14. *February* 1631. apud me *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg.* 76. *n.* 64.

5 Montis pietatis de Vrbe pecuniæ sequestrari non possunt. *Clemens VIII. constit.* 88. incip. *Quæ ad pietatis* 18. *Iulij* 1602. apud Laërt. Cherubin. *in Bullar. tom. 3. pag.* 155.

Mortuus Vide in verbo *defunctus collectanea* 245.

SVMMARIVM.

1 *Cælestinorum Abbas Generalis Mozzetam defert.*
2 *Montis Virginis Abbas Generalis Mozzetam defert.*
3 *Abbas S. Andreæ Congregationis Lateranen. ciuitatis Vercellen. vbique etiam præsente Episcopo defert Mozzetam.*
4 *Abbati S. Saluatoris Montis Amiati in terra Radicofani non licet extra claustra cum Mozzeta incedere.*
5 *Dignitatibus, Canonicis, & beneficiatis Ecclesiæ Lucerinæ Mozzetæ vsus indulgetur.*
6 *Abbates, quibus Mozzetæ vsus indulgetur, possunt eam deferre vbique etiam præsente Episcopo.*
7 *Episcopus præsente Legato de latere non potest etiam in propria ciuitate deferre Mozzetam, & Rochetum discoopertum.*

Mozzeta.

Collect. DXVIII.

1 MOzzeta super mantelleto vti potest Abbas Generalis Congregationis Cælestinorum. *Paulus V. constit. sua* incip. *Ex iniuncto sub Dat.* 9. *Decembris* 1606. cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucern. Regal. verbo Mozzeta n.* 3.

2 Mozzetam defert Abbas Generalis Montis Virginis. *S. Cong. Rit.* 9. *May* 1606. quam citant Flauius Cherub. *in compendio Bullarij ad constit. 1. alias* 89. *Pauli V. scol.* 2. Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Mozzeta, & verbo Mantellettum*, Ego *de Iure eccles. vniu. lib. 1. c.* 18. *n.* 56.

3 Mozzetam vbique etiam præsente Episcopo deferre potest Abbas sancti Andreæ Congregationis Lateranensis ciuitatis Vercellen. *S. Cong. Rit. sub die* 30. *May* 1621. de qua Ego ipse *d. lib. 1. c. 18. n.* 56. *prope fin.*

4 Mozzetam extra claustra portare non licet Abbati S. Saluatoris Montis Amiatæ in terra Radicofani Clusinæ diœcesis. *Sacra Congr. Episc. & Regul.* apud me *d. lib. 1. c. 18. n.* 59.

Mozzetæ vsus indulgetur Dignitatibus, Canoni- 5
cis, & Beneficiatis Ecclesiæ Lucerinæ cum nonnullis moderationibus. *Sacr. Congr. Rit. in Lucerina* 19. *Marty* 1611. quam refert Aldan. *in comp. Canon. resol. lib. 2. tit. 18. n.* 41.

Mozzeta potest vbique deferri ab Abbatibus, 6
quibus eius vsus indulgetur, etiam præsente Episcopo. *Sacra Congreg. Rit. in Vercellen.* 9. *Decembris* 1617. & 30. *Marty* 1621. penes Aldan. *d. lib. 2. tit.* 18. *num.* 42.

Mozzetam, seu rochetum discoopertum non po- 7
test deferri ab Episcopo etiam in propria ciuitate, præsente Legato de latere. *Sacra Congr. Rit. in Perusina* 2. *Octobris* 1601. quam citat Aldan. *d. lib. 2. tit. 18. n.* 43.

SVMMARIVM.

1 *Pœnam vltimi supplicij incurrit mulier scienter carnaliter se commiscens cum patre & filio, vel cum eo cum quo scit matrem, filiam, vel sororem suam rem habuisse.*
2 *Thori separationem procurantes mulieres vt inhonestè viuant, quibus pœnis afficiantur, remissiuè.*
3 *Feria quinta in Cœna Domini de nocte non debent mulieres societatem laicorum associare.*
4 *Sacellum S. Iacobi in Compostella non debent mulieres ingredi dum Diuina celebrantur.*
5 *Thus & pax inter Missarum solemnia non datur mulieribus*
6 *Mulieres, quæ metu sæuitiæ maritorum ad monasteria Monialium se receperunt, tolerari possunt, sed imposterum recipi non debent: & quando ob hanc causam ingredi valeant ostenditur numero 7.*
8 *Donare validè potest ipsi monasterio mulier, quæ diatiùs in eo permansit in habitu nouitiarum cum licentia permanendi educationis causa.*
9 *Religiosi mulieris in monasteria sua intromittere præsumentes, quas pœnas incurrant remissiuè.*

Mulier.

Collect. DXIX.

MVlier peccans carnaliter cum eo, cum quo scit 1
matrem, filiam, vel sororem suam rem habuisse, vel scienter cum patre, & filio se commiscens, vltimi supplicij pœnam incurrit. *Sixtus V. constit.* 54. incip. *Volentes Non. April.* 1587. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom. 2. pag.* 570. alias *pag.* 433. in nouiss. impress.

Mulieres thori separationem procurantes vt in- 2
honestè viuant, multis pœnis afficiuntur, de quibus idem *Sixtus V. constit.* 46. incip. *Ad compescendum* 3. *Kalend. Nouembris* 1586. apud Laërtium Cherubinum *d. tom. 2. pag.* 554. alias *pag.* 421. in nouiss. impress.

Mulieribus prohibendum est ad tollenda scan- 5
dala ne de nocte in feria quinta Cœnæ Domini accedant ad Ecclesiam Cathedralem cum Confraternitate laicorum. *S. Congr. Rit. in Intemelien.* 11. *Decembris*

Decembris 1604. quam refert Sellius *in ſelect. Can. c.*51.*n.*3.

4 Monsales non debent ingredi Sacellum S.Iacobi in Compoſtella dum diuina Officia celebrantur. *Sacra Cong.Rit.in Compoſtellana* 7.*July* 1612.penes Sellium *d.c.*51.*n.*6.

5 Mulieribus non datur thus & pax inter Miſſarum ſolemnia. *Sacra Coagreg.Rit.in Pacen.*28. *Ianuarij* 1612. *& in Lucerina* 3. *Iunij* 1617. quarum meminit Sellius *d.c.*51.*n.*17.

6 Mulieres, quæ ſint in diſcordia cum maritis, & eorum ſæuitiam timent, ſi extra culpam ſunt, quandiu iuſtam cauſam timendi habuerint, debent, ſi ſunt in monaſteriis tolerari, impoſterum verò huiuſmodi mulieres non dent recipi. *Sacr.Cong.Conc.* teſtibus Zerol. *in praxi Epiſcop.p.*1. *verbo Moniales* §.2.Campan. *in diuerſ.Iuris Canon. rub.*12.*c.*16. *num.*30. Tamburin. *de Iure Abbatiſſ. diſput.*24. *q.* 24.*n.*1.quos refero *de officio,& poteſt. Epiſcop. p.*3. *alleg.*102. *n.*66.*ad med.*

7 Mulier aliqua ſi venerit in ſuſpicionem marito, quod timet ne ab eo aliqua vis inferatur, debet permitti vt poſſit ingredi monaſterium Monialium, ſi modò Conſtitutiones monaſterij non repugnant, & accedat conſenſus Superiorum, Abbatiſſæ, & Monialium,& cauſa ingreſſus ceſſante, debet indè exire,& ſi ſemel exierit, nunquam poſtea in idem monaſterium ingredi poterit, & tenetur ad clauſuram, ſicut aliæ Moniales ſine ancillis, &c. *S. Congr. Conc.* teſtantibus Zerol.*d.verb. Moniales* §.12.Campan.*d.n.*30. quos refero *dict. allegat.* 32. *num.*66. *in fine.*

8 Mulier quæ diutiùs permanſit in monaſterio in habitu nouitiarum cum licentia permanendi educationis cauſa, poteſt validè donare ipſi monaſterio, non obſtante decreto *Concilij ſeſſ.*25. *cap.*16. *de Regular.* quia non eſt Monialis. *Sacra Congreg. Concil. in Fauentina* 31. *July* 1627. de qua Sellius *d. c.*51. *num.*12.

9 Mulieres ſi Regulares in monaſteria ſua intromittere præſumant, quas pœnas incurrant, vide in verbo *Regulares collect.*640.

SVMMARIVM.

1 *Regularibus interdicta munerum largitio præterquam eſculentorum, &c.*
2 *Auctores referuntur de munerum largitione Regularibus prohibita agentes.*
3 *Conſtitutio Clementis VIII. de munerum largitione Regularibus prohibita comprehendit Regulares vtriuſque ſexus tam nouitios quàm profeſſos.*
4 *Equites Hieroſolymitanos non comprehendit Conſtitutio Clementis VIII. de largitione munerum.*
5 *Vrbanus VIII. declarat Conſtit. Clementis VIII. de munerum largitione, pluráque in materia nouè ſtatuit, ac determinat.*

Munerum Largitio.

COLLECT. DXX.

1 MVnerum largitio, miſſióque Regularibus cuiuſvis Ordinis, Congregationis, & inſtituti non tamen militiæ eiuſque Superioribus, miniſtris, & officialibus interdicta, præterquam eſculentorum & poculentorum non ſolum per ſe, ſed neque per alios, ſub pœna priuationis officiorum, & inhabilitatis ad obtinenda, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ. *Clemens VIII. conſtit.*28.incip. *Religioſa Congregationis*
de an. 1594. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*3. 2
*pag.*40.aliàs *pag.* 30. in nouiſſ. impreſſ. De qua meminerunt, eiuſque materiam latè tractarunt Scortia *in ſelectas ſummorum Pontificum Conſtitutiones epit.* 158.*theor.*395. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum verbo munera*, latè Anton. Diana *moral. reſol.p.*1.*tract.*6. Lezana *in ſum.quæſt. Regular.tom.*1. *cap.*6.*n.*55.*& tom.*2.*cap.*29. *num.*54. Franc. à Soſa, *in ſpecial.tract. de largitione munerum*, Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bullarum tit. de munerum largit.* Bonacin. *var. tract. diſp.*3. *de largit. muner.* Barthol. à S.Fauſto *in theſauro Relig. lib.*8.*poſt q.*198.*cum ſeqq.*
Comprehendere hanc Conſtit. Regulares vtriuſque 3
ſexus tam Nouitios quàm profeſſos cenſuit *S.Cong. Epiſc.& Regular. in ſanctis Seuerini* 23. *Iunij* 1603. quam citat Sellius *in ſelect. Canon.cap.*48.*num.*20.
Non autem Equites Hieroſolymitanos, quia mater 4
non erat illis adaptabilis ex ſpeciali illius Conſtitutionis diſpoſitione, vt aduertunt Monet. *de Conſeruator.cap.*10.*n.*122. R.P.D. Alex. Speroll. *in deciſion. fori eccleſ.* 21.*n.*36.

Nouiſſimè *S.D. Vrbanus VIII. in ſua Conſtit.* in- 5
cip. *Nuper à Congregatione ſub die* 16. *Octob.* 1640. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.*3. *in fine, vbi de Conſtitut. nouiſſ. Vrbani VIII. pag.*558. declarant dictam Conſt. Clementis VIII. vt ſcilicet munera à Religioſis vtriuſque ſexus tribui poſſint ex cauſa gratitudinis, conciliationis, beneuolentiæ, eiuſque conſeruationis erga ipſam Religionem, vel Conuentum, aliiſve cauſis ex ſui natura actum virtutis & meriti continentibus, modeſtè tamen ac diſcretè, & dummodo id non fiat niſi de Superiorum localium licentia, ac etiam cum conſenſu maioris partis Conuentus, ſi talis conſenſus de Iure, vel ex conſtitutionibus, ſeu conſuetudinibus cuiuſque Religionis reſpectiuè in huiuſmodi caſibus requiratur. Conſenſum verò Conuentus *in* §.2. *dictæ Conſtit. Clementis VIII.* ad leuiora eſculenta, ſeu ad deuotionem, & religioſitatem pertinentia munuſcula largienda, &c. requiſitum intelligi debere ait de conſenſu aliàs de Iure requiſito, & vbi concurrit ambitionis ſuſpicio, qua ceſſante neque in his requiri licentiam Superiorum in ſcriptis *in* §.4. *eiuſdem Bullæ* requiſitam, ſed ſufficere licentiam etiam oretenus eiſdem conceſſam declarat. Comeſſationes autem, compotationes, & conuiuia in excipiendis præſertim benefactoribus, protectoribus, vel Ordinariis honorificè & lautè de quibus *in* §.5. *eiuſdem Conſtit.* cenſeri tantummodo prohibita ſi decentiæ ſtatus Regularis aduerſentur. Reſtitutionem verò receptorum Conuentibus faciendam de qua *in* §.10. *ibidem* cautum eſt intelligi debere de Conuentibus ad quos data, donata ſeu miſſa de iure pertinent, ſi id commodè fieri poteſt, aliàs Conuentui eiuſdem Religionis viciniori loco, vbi petita fuit abſolutio, reſtituantur. Inſuper facultatem concedit vt omnes qui hucuſque aduerſus ſupradictæ Conſtitutionis capitula immoderata largita fuerint, vel receperunt, à pœnis quibuſcunque in eadem Conſtitutione inflictis & incurſis poſſint, & debeant à propriis Confeſſariis abſolui in foro Conſcientiæ, etiam non facta prius huiuſmodi rerum donatarum ſeu datarum reſtitutione. Quoad eos verò qui præter modum prædictum grauiori Religionis detrimento largiendo, vel recipiendo, tranſgreſſi ſunt, ſed ob inopiam reſtituere nequeunt

cadem

eadem Sanctitas concedit maiori Pœnitentiario, vt de præteritis vsque ad diem datæ præsentium in foro Conscientiæ absoluat, dispenset, & condonet. Et decretum à S.Congr. specialiter à S.D.N. Vrbano VIII. coram eminentissimo Card.S. Honuphrij maiori Pœnitentiario (vnde emanauit prædicta Constitutio) refert Lezana *in sum. q. Regul.tom. 3. verbo dare n. 9.*

SVMMARIVM.

1 *Bona naufragantium occupantes, vel diripientes, quas pœnas incurrant? remissiuè.*
2 *Bona naufragantium auferentes animo lucrandi furtum committunt.*
3 *Bona naufragantium in portubus, & ripis maritimorum locorum S.R.E. aut in mare vel in Tyberim iacta tempestatis causa non possunt occupari etiam prætextu consuetudinis.*
4 *Auxilium tempore naufragij præstantes quam partem bonorum lucrantur; ostenditur.*
5 *Bona naufragantibus in mari deperdita restituenda sunt.*

Naufragantes.

COLLECT. DXXI.

1 NAufragantium bona occupantes, vel diripientes quas pœnas incurrant, Exponunt *Paul. III. constit.* 42. incip. *Accepimus* 13. *Martij* 1545. apud Laert.Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 680. aliàs *pag.* 559. *Gregorius XIII. constit.* 81. incip. *Consueuerunt, pridie Non. Aprilis* 1583. aliàs *pag.* 349. in nouiss. impress. *Paulus V. constit.* 63. incip. *Pastoralis* 6. *Idib. Aprilis* 1610. apud Laert.Cherub. *tom.* 3. *pag.* 251. aliàs *pag.* 183. in nouiss.impress.

2 Naufragantium bona animo lucrandi auferentes furtum committunt. *Honorarius II. constit.* 1. incip. *Charissimus* 13. *Kalend. Junij* 1130. apud Laërtium Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 18. aliàs *pag.* 55. in nouiss. impress.

3 Naufragantium bona in portubus, & ripis maritimorum locorum S.R.Ecclesiæ, aut in mare, aut in Tyberim ad euitanda pericula tempestatis iacta, nemo occupare, vel diripere potest, etiam sub prætextu consuetudinis. *Paulus III. d. constit.* 42. cuius meminit Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo naufragium* §. 3.

4 Naufragij tempore qui vocati à patronis nauium, vel barcharum auxilium ei; ad bonorum præseruationem, vel recuperationem præstiterint, quartam partem bonorum præseruatorum, aut acceptarum lucrantur, perturbatores autem, aut occupantes, multas pœnas incurruot *Paulus III. const.* 57. penes Zerol. *d. verbo naufragium* §. 4.

5 Naufragantibus bona quoquo modo in mari deperdita, restituenda sunt. *Pius V. const.* 7. incip. *Cum nobis* 8. *Kalend. Maij* 1566. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 182. aliàs *pag.* 137. in nouiss. edit.

Negotiatio, vide in verbo *Clericus quoad negotiationem collect.* 159.

SVMMARIVM.

1 *Cardinalis esse non potest nepos ex fratre, vel sorore, viuente patruo, vel auunculo Cardinale.*
2 *Beneficium quod auus habuit obtinere non potest nepos illegitimus ex filio illegitimo.*
3 *Pensionem obtinere non potest super beneficio Parochiali, quod auus possidet, eo viuente nepos legitimus ex filio, seu filia illegitimis.*
4 *Nepos legitimus ex filio illegitimo respectu beneficij aui non comprehenditur sub dispositione* Concilij c. 15. sess. 25. de reform.

Nepos.

COLLECT. DXXII.

NEpos ex fratre, vel sorore, viuente patruo, vel auunculo Cardinali, prohibetur ad Cardinalatum assumi. *Sixtus V. constit.* 50. incip. *Postquam verus ille* §. 18. *sub dat.* 3. *Non. Decembr.* 1586. apud Laërt.Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 426. in nouiss. impress. & illius memini *de Iure ecclesi. vniuers. lib.* 1. *cap.* 3. *n.* 18. 1

Nepos illegitimus ex filio illegitimo beneficium, quod auus habuit, obtinere non potest *Sacra Cong. Conc. sub die* 1. *Mart.* 1589. teste Nicolao Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 3. *n.* 27. *in fine*, vbi dicit huic declarationi standum esse. 2

Nepos legitimus ex filio, seu filia illegitimis, non potest viuente auo obtinere pensionem super beneficio Parochiali, quod auus possidet. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *n.* 24. vbi tamen refert omnes Illustrissimos dixisse contrariam opinionem esse de iure ve. ioiem ex sententia Rotæ. 3

Nepos legitimus Presbyteri ex filio illegitimo respectu beneficij aui non comprehenditur sub dispositione *Concil. cap.* 15. *sess.* 25. *de reform. S. Congr. Conc. in Bracharen.* 17. *Octobris* 1592. referentibus Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part.* 7. *c.* 3. *n.* 22. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 19. *l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 1. *Eadem Sacra Congr. sub die* 13. *Augusti* 1522. quam citat Sellius *in select. Canon c.* 31. *c.* 13. *n.* 16. 4

Sancti Nicolai manna, vide in verbo *Manna S. Nicolai collect.* 461.

Nominatio Iudicum Synodalium, vide supra in verbo *Iudex collect.* 436. *n.* 6. *Nouitio Vicariorum*, vide in verbo *Vicarius perpetuus Parochialium collect.*... *& verbo Vicarius amouibilis Parochi. collect.*...

SVMMARIVM.

1 *Inquisitores hæreticæ prauitatis possunt creare clericos & seculares & Regulares in notarios sanctæ Inquisitionis.*
2 *Gratis omnia pro officio Sanctæ Inquisitionis notarij omnes expedire tenentur.*
3 *Magister Ordinis Prædicatorum creare potest Notarios pro executione mandatorum Apost.*
4 *Examini se subiicere debent Notarij creandi antequam exercere incipiant.*
5 *Creationes Notariorum per gubernatores ciuitatum S.R.E. nulla declarantur.*
6 *Inferiores quasi Episcopalem iurisdictionem habentes*

tes habent facultatem sicut Episcopi examinandi Notarios.

7 *Visitatione personarum Cathedralis Notarius proprius ab Episcopo assumendus.*

8 *Acta originalia processuum prima instantia quando ad Iudicem appellationis Notarius mittere non cogatur, ostenditur.*

9 *Sportula absque solutione tenetur Notarius tribunalis ecclesiastici tradere sententiam in copia actorum.*

10 *Fori priuilegio gaudet Notarius Curiæ Episcopalis.*

11 *Episcopus potest vti Notario criminali ciuitatis si sit vir probus.*

Notarius.

Collect. DXXIII.

1 NOtarij Sanctæ Inquisitionis creari possunt etiam Clerici seculares & Regulares in causis ad eam spectandis per Inquisitores hæreticæ prauitatis. *Alexander. IV. const.* 22. incip. *Ne commisse Id. Octobris* 1260. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 93. aliàs *pag.* 117. in nouiss. impress. & illius meminit Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regular. verbo Notarius n.* 4.

2 Notarij omnes omnia gratis pro officio sanctæ Inquisitionis expedire tenentur. *Clem. VIII. constit.* 76. incip. *Sanctissimus Non. Ian.* 1601. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 3. *pag.* 113.

3 Notarios pro executione mandatorum Apostol. creare potest Magister generalis Ordinis Prædicatorum. *Pius V. constit.* 124. incip. *Debitum* 21. *Mart.* 1571. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 336. aliàs *pag.* 252. & de illa meminere Fr. Emman. *q. Regul. tom.* 3. *q.* 8. *art.* 1. Ego *in collect. ad Trid. sess.* 22. *de reform. c.* 10. *num.* 4.

4 Notarij extra Vrbem creandi, antequam Officium Notariatus exercere incipiant, examini se subiicere debent sub pœna nullitatis & falsi. *Vrbanus VIII. const.* 10. *alias* 120. incip. *Ratio pastoralis* 2. *Kalend. Ianuarij* 1631. apud Angel. Mariam Cher. *in Bullario in append. tom.* 4. *pag.* 19. vbi ponitur forma huius examinis.

5 Notariorum creationes per Gubernatores ciuitatū aliorúmque locorum Prætores prætextu Bannimenti Henrici Cardinalis Caietani S.R.E. Camerarij factæ nullæ, & inualidæ declarantur, ipsique notarij tali pacto creati, nullo modo notarij sunt, nec reputari debent, sed reualidantur scripturæ, & instrumenta per eos olim facta & conceditur facultas Præfecto Archiuiorum cognoscendi causas super nullitatibus huiusmodi creationum, & acta talium notariorum reualidandi. *Vrbanus VIII. constit.* 11. *alias* 121. incip. *In suprema* 12. *Kalend. Ianuar.* 1631. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.* 4. *in append. pag.* 22. *cum seqq.*

6 Notarios examinandi facultas tributa Episcopis decreto *cap.* 10. *sess.* 22. competit etiam inferioribus quasi episcopalem iurisdictionem habentibus. *S. Cong. Conc.* penes Sellium *in selectu Canon. cap.* 25. *n.* 16. quem refero *in coll. ad Trid. sess.* 22. *de reform. c.* 10. *n.* 2.

7 Notarius proprius ab Episcopo assumendus est in visitatione personarum Cathedralis Ecclesiæ, non illi tamen Capitulo suspectus. *S. Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 6. *de visit. n.* 38. quem refero *de officio, & potest. Episcopi. p.* 3. *alleg.* 73. *n.* 8.

Notarius non cogitur mittere ad Iudicem appellationis acta originalia processuum primæ instantiæ, nisi probabilis aliqua falsitatis causa, & suspicio incidat, quæ iudicialiter obiciatur, & tunc terminata causa remittenda sunt ad Ordinarium, vt in suo archiuio conseruentur. *S. Cong. Conc. sub die* 16. *Oct.* 1600. penes Quarant. *in sum. Bullarij verbo Archiepiscopi auctoritas n.* 20. *q.* 8. Sellium *in select. Canon. c.* 42. *n.* 10 quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 24. *de reform. c.* 20. *n.* 77. 8

Notarij tribunalis ecclesiastici tenentur in copia actorum tradere sententiam absque eo quod soluantur sportulæ, attento vsu Tribunalium dictæ ciuitatis non soluendi sportulas tempore, quo feruntur sententiæ, poterit tamen agere postea ad solutionem sportularum iuxta consuetudinem. *Sacra Congr. Conc. in Taurinen.* 7. *Septemb.* 1630. quam citat Sellius *d. c.* 42. *n.* 15. 9

Notarius Curiæ Episcopalis cùm sit de familia Episcopi gaudet fori priuilegio. *Sacra Congr. Episc. & Regul. in Ortunen.* 6. *Augusti* 1602. de qua Sell. *d. c.* 42. *n.* 16. 10

Notario criminali ciuitatis vti potest Episcopus si sit vir probus, & aduena, & sub quouis prætextu taxam non excedat. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. sub die* 14. *Aprilis* 1615. *in resp. ad* 8. cuius meminit Sell. *d. c.* 42. *n.* 17. 11

Alia in verbo *Cancellarius collect.* 83.

SVMMARIVM.

1 *Annis duodecim maior debet esse Nouitia alicuius Religionis.*

2 *Professionem emittere non potest nouitia ante XVI. ætatis annum.*

3 *Voluntatis exploratio in nouitiabus ad Episcopum spectat quamuis monasterium ab eius iurisdictione sit exemptum.*

4 *Episcopus iterato examinat nouicias in monasteriis etiam Regularibus subiectis.*

5 *Episcopus potest pœnis & censuris prohibere contra Superiores Regulares ne vlla nouitia professionem emittat nisi prius per illum eius voluntas exploretur.*

6 *Abbatissa debet ante mensem tempus professionis nouitiæ Episcopo innotescere.*

7 *Episcopus quando vestit monialem, vel ad professionem admittit nihil etiam comestibile accipere potest.*

8 *Professionem validè emittit nouitia iam iam moribunda, quæ compleuit annum nouitiatus.*

9 *Formam litterarum statutorum in renunciationibus faciendis non tenetur seruare nouitia.*

10 *Anno probationis durante si nouitia curanda valetudinis causa de licentia Superiorum è monasterio exierit, cum reuersa fuerit, professionem emittere valebit.*

11 *Nouitia Ordinis S. Dominici, remissiuè.*

Nouitia.

Collect. DXXIV.

NOuitia recipi non potest causa inducendi habitum professionis in Religione nisi duodecim annis sit maior. *S. Congr. Conc.* de qua meminere Armendat. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. 1

*tit.*18.*l.*7.*de Relig.n.*43.Item *S.Cong.Episc.& Regul.*1.*Martij* 1608. penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucen. Reg.verbo Nouitij n.*4.

2 Nouitia non admittenda ad professionem ante decimum sextum ætatis aonum completum. *Sacra Cong.Conc.* teste Armend.*d.l.*7.*de Relig.n.*41. quam refert Ioann.Maria Nouar.*d.verbo nouitij n.*5.

3 Nouitiarum profiteri volentium voluntatis exploratio iuxta decretum cap.17.sess.25.de Regularibus ad Episcopum pertinet, quamuis monasterium ab eius iurisdictione exemptum existat. *Sacr. Cong. Conc.*referentibus Armend. *in addit. ad recop.legum Nauarra lib.*1.*tit.*18 *l.*7.*de Relig.n.*37.Piasec.*in praxi Episc.p.*2.*c.*3.*n.*55.*vers.explorare.*

4 Nouitias in monasteriis etiam Superioribus Regularibus subiectis examinat Episcopus, primò scilicet quando habitum suscipiunt, secundò verò tempore professionis,& ideo poterit earundem Rectores compellere ne habitum nouitiæ deor, nisi prius Episcopum certiorem faciant, vt puellæ voluntatem explorare valeat. *S. Cong.Conc. in Limau.* 19.*Septembr.* 1625.quam refert Aldan.*in compendio*

5 *Canon.resol.lib.*3.*tit.*8.*n.*18. Prohibere namque poterit Episcopus ecclesiasticis censuris,& aliis pœnis sibi bene visis contra Abbatissas, & Superiores Regolares Monialium ipsis Regularibus subiectarum, ne qua puella professiooem emittat, nisi prius explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum *Concilij cap.*17.*sess.*25.*de Regul. Eadem Sacra Congr.in Burgen.*4.*Decembris* 1629. quam citat Aldan.*d.tit.* 8.*n.*10.

6 Nouitiæ professionis tempus ante mensem debet Monialium Præfecta Episcopo innotescere, & ille ante 25.dies examen perficere teoetur, quibus elapsis amplius in eo se intromittere non debet.*Sac. Congr.Conc.*testibus Armendar.*d.l.*7.*de Relig.n.*45. Campan.*in diuersorio Iuris Canon.rubric.*12.*cap.*16.*num.*10.

7 Nouitiæ quaodo vestiuntur, vel professionem emittunt, noo licet Episcopis à propinquis, vel ab alio quocunque donatum tam comestibilia quàm linea etiam parui valoris accipere, neque ab Abbatissis in ingressu Officij, neque ab eisdem comestibilia tantum in aliquibus solemnitatibus nomine totius monasterij, quamuis antiquissima inoleuerit consuetudo.*Sacra Cong.Episcop.& Regul.in Auersana* 21.*Januar.*1591. cuius memini *de Iure eccles. vniu.lib.*1.*c.*43.*n.*27.

8 Nouitia iam moribunda, completo nouitiatus anno, validè professionem emittere potest, etiamsi postea fuerit verè mors sequuta. *Sacr.Cong.Conc.sub die* 26.*Iul.*1611 penes me *d.lib.*1.*c.*41.*n.*170.

9 Nouitia professionem emissura uon teoetur seruare formam laicorum statuto præscriptam in renunciationibus faciendis,itavt omissio illius minimè ioualidas,nullas,& irritas reddat tales reonuntiationes. *Sacra Cong.Conc. de anno* 1606.penes Ioan. Mariam Nouar.*d.verbo Nouitij n.*6.

10 Nouitia si durante probationis anno curandæ valetudinis causa, de licentia Superiorum à monasterio exierit,& post reuertatur,eodem tempore professiooem emittere poterit, ac si nunquam egressa fuisset. *S.Cong.Conc.* attestante Armend. *d.l.*7.*n.*13. quem refero *de iure ecclesiast.lib.*1.*c.*42.*n.*128.

11 Nouitiæ Ordinis S. Dominici possunt profiteri in mortis articulo, oon expleto nouitiatus anno. Vide suprà *collect.* 263.*n.*3.

Plura vide in verbo *exploratio collect.* 349.& in verbo *Puella collect.*620.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Fratrum Prædicatorum Nouitij in articulo mortis profiteri possunt ante tempus.*
2 *Informationes Nouitiorum qualiter faciendæ?*
3 *Nouitij qualiter recipiendi?*
4 *Filius dum est in nouitiatu non potest pater monasterio dare Altaris paramentum.*
5 *Nouitij extra numerum quando possint profiteri?*
6 *Societatis* IESV *Nouitij admittuntur non seruata forma Bullæ Sixti V.*
7 *Annus probationis non interrumpitur Nouitiis extra monasterium egredientibus de licentia Superioris.*
8 *Anno probationis expleto,si Nouitius aliquot tempore domi suæ remaneat, & postea reuertatur ad Religionem, poterit ad professionem admitti.*
9 *Annum probationis si compleat nouitius die 24. Februarij anno bissextili,nihilominus eget alia die superaddita.*
10 *Dos per nouitium monasterio soluta, si antequam professionem emittat,moriatur,eius hæredibus restituenda est.*
11 *Habitum Religiosum à Superiore suscipiens,& cum eo decedens, in Ecclesia eiusdem Ordinis sepeliendus est.*
12 *Habitus Religiosus Nouitio egredienti non est restituendus,sed eius pretium.*

Nouitius.

COLLECT. DXXV.

NOuitij Fratrum Ordinis Prædicatorum in articulo mortis in maoibus Prælatorum aute tempus regulam profiteri possunt.*Pius V.const.*109. incip.*Summi* 23.*Augusti* 1570.apud Laert.Cherub. *in Bull.tom.*2.*pag.*237.io nouiss.impr. de qua Ioan. Maria Nou.*in lucerna Regul. verbo Nouitij n.*2. Ego ipse *de Iure eccles.vniu.lib.*1.*c.*41.*n.*123. 1

Nouitiorum informationes qualiter facieodæ expressit *Sixtus V.constit.sua* incip.*Sixtus Episcopus sub Dat.*6. *Kalend. Decembris anno Incarnat. Dom.* 1587. *Gregorius XIV. const. sua* incip. *Circunspecta Romani Pont.*prouidentia,*Clemens VIII.constit. sua* incip. *Altissima paupertatis via* 14.*Aprilis* 1592.& *in alia* incip.*In hu.de anno* 1597.quarum memioete Fr.Emman.*quæst.Regul.tom.*3.*q.*10.*art.*1.*cum seqq.* Barthol.de Vecchis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum nouit.disp.*6.*dub.*4.Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epis.* 150. Ioao.Anton.Nouar.*in sum.Bull.tit. de nouit.recipiendis præcedente informatione*, Ego *de Officio,& potest. Episcopi p.*3.*alleg.*101.*n.*41.*cum seqq.& in votis decisiuis Canon.p.*1.*voto* 16.*in fine.* 2

Nouitiorum receptiooem, institutionem,magistros,eorúmque munus, & qualitas desigoat *Clemens VIII.constit.*83.incip. *In suprema* 19. *Martij* 1603. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bullario tom.*3.*pag.*94.& 95.in nouiss.impress. cuius meminerunt Ioan. Maria Nouari *in lucerna Regularium verbo nouitij n.*18.*cum seqq.*Ioau.Anton.Nouar. *eius frater in sum.Bullarum tit.de nouitiis recipiendis in monasteriis destinatis.* 3

Nouitij pater non potest dare paramentum 4

Altari monasterij vbi filius in nouitiatu existit. *Sacra Cong. Conc. sub die* 24. *Augusti* 1617. teste Sellio *in select. Canon. c.* 51. *n.* 24.

5 Nouitij ad habitum Regularem admissi profiteri possunt in monasteriis, in quibus habita præfixione numeri commodè ali non possunt, si aliàs habiles existant, & deinde in aliquo alio monasterio eiusdem Religionis sunt collocandi, vbi commodè ali possunt. *Sacra Congreg. Conc. super decretis de celebr. Missar. in resp. ad dub.* 17. apud me *in fine tract. de officio, & potest. Episcopi.*

6 Nouitij, in Societate Iesv recipiuntur etiam non seruata forma Bullæ Sixti V. & id vigore concessionis factæ *à Gregorio XIV. in constit. sua* incip. *Exponi sub die* 30. *Augusti* 1591. quam citat Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Nouitij n.* 8.

7 Nouitiis de Superioris licentia cum habitu, & iusta de causa extra monasterium egredientibus, annus probationis non interrumpitur. *Sacra Cong. Conc. de anno* 1617. referente Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Nouitij n.* 7.

8 Nouitius, qui cum esset duodecim annorum, & permanserit per annum integrum in nouitiatu, si postmodum habitu retento fuit commoratus domi suæ vsque ad tempus sexdecim annorum requisitum ad professionem emittendam, potest cum fuerit reuersus ad Religionem admitti ad professionem, si aliud illi non obstet. *Sacra Congr. Conc. sub die* 10. *Martij* 1621. de qua memini *in tract. de Iure ecclesiast. vniuers. lib.* 1. *c.* 42. *n.* 129.

9 Nouitij si compleant probationis annum die 14. Februarij anno bissextili, non dicitur expletus hic annus nisi secunda die. *Sacr. Cong. Conc. in Patauina de mense Iuly* 1617. *& in Andegauen.* 2. *Augusti eiusdem anni*, penes Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Nouitij num.* 9. & illius memini *d. tract. de iure eccles. lib.* 1. *cap.* 42. *n.* 119.

10 Nouitij intra tempus probationis decedentes dos monasterio iam soluta, eius hæredibus est restituenda vnà cum fructibus, si quos monasterium percepisset, deducto tamen victu, & vestitu. *S. Cong. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 20. quem refero *d. c.* 42. *n.* 178.

11 Nouitij, vel suscipientes habitum à Guardiano, seu ab alio, cui ille committendum duxerit, & cum eo decedentes, in Ecclesiis eiusdem Ordinis ecclesiasticæ sepulturæ sunt tradendi, si Guardianus propter habitus concessionem, & receptionem præmouit eorum cadauera. *S. Cong. Rit. in Nepesina* 11. *Decembris* 1615. *ad* 2. cuius memini *in tract. de officio, & potest. Parochi c.* 26. *n.* 73.

12 Nouitio egredienti habitus Religionis non est restituendus, eius tamen pretium ei soluendum erit. *S. Cong. Conc.* testibus Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 1. *c.* 25. *n.* 38. *vers. pro eis*, *in fine*, Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Reg. verbo habitus n.* 6.

Nouitij renunciatio, vide in verbo *Renunciatio Nouitij collect.* 647.

Nouitiatus, seu probationis annus, Vide in verbo *Annus probationis coll.* 31. *n.* 9. *cum seqq.*

Nullitas professionis, Vide in verbo *Professionis nullitas collect.* 612. *à n.* 11.

SVMMARIVM.

1 *Religiosorum numerus in singulis locis constituendus.*

2 *Superiorum nulli possunt augere numerum familia singulorum Conuentuum iam præfinitum absque Sacra Congregationis licentia.*

3 *Monialium numerus in singulis monasteriis quis præfigendus.*

4 *Portugaliæ in Regno quis numerus in quolibet Monialium monasterio ab Episcopis præfigendus.*

Numerus.

Collect. DXXVI.

Numerus certus Religiosorum in singulis Regularium monasteriis constituendus. *Paul. V. constit.* 9. incip. *Sanctissimus* 4. *Decembris* 1605. apud Laërtium Cherubin. *in Bull. tom.* 3. *pag.* 187. Laurent. de Franchis *de controuers. inter Episcop. & Regular. pag.* 117. Ioan. Bapt. Scott. *in select. summ. Pont. Constit. epit.* 164. *theor.* 405. Et vide suprà *collect.* 503. *n.* 4. 9. 10. *&* 11. 1

Numerum familiæ, singulorúmque Conuentuum, monasteriorum, & Domorum Regularium, sententia, & auctoritate Capituli seu Congregationis Generalis vel Prouincialis præfinitum, Superiores omnes tam Generales, & Prouinciales quàm locales perpetuò seruare tenentur, nec possunt illum quoquo modo augere etiam prætextu augmenti redituum, absque Sacræ Congregationis Concilij Trid. licentia, vt ipsamet declarauit *in decretis impressis de celebrat. Miss. sub die* 21. *Iulij* 1625. quam referunt Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 21. *n.* 6. Ioan. Anton. Nouar *in sum. Bullarum tit. de Missar. celebratione, & reductione*, Alphons. de Leone *de officio Capellani p.* 1. *q.* 5. *sect.* 20. 2

Numerus Monialium is præfigatur in omnibus monasteriis, quæ ex redditibus Ordinariis sustentari valeant: huiusmodi autem præfixio fiat ab Ordinariis dumtaxat in monasteriis sibi subiectis, in ceteris verò quæ Regularibus subdita sunt, fiat eadem præfixio ab Ordinario, cum interuentu tamen Superioris Regularis. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Terconen.* 27. *Maij* 1603. penes Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 5. *q.* 1. *n.* 4. me citato Lezana *in summ. q. Regul. tom.* 3. *verbo Episcopus num.* 9. metipsum *de iure eccles. lib.* 1. *cap.* 43. *n.* 18. Eadem *Sacra Cong. sub die* 6. *Septembr.* 1604. quam citant Piasec. *in praxi Episc. p.* 2. *c.* 3. *n.* 55. *in fine*, Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub.* 12. *c.* 16. *n.* 14. Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 98. *n.* 4. 3

Numerus is tantum ab Archiepiscopis, & Episcopis in monasteriis Monialium Regni Portugaliæ præfigendus est, ac in posterum conseruandus, qui ex redditib⁹ propriis eorundem monasteriorum vel ex consuetis eleemosynis congruè possit sustentari, & iuxta dictorum monasteriorum capacitatem necnon cellarum quantitatem commodè ibi commorari valeat, ita tamen quod in his, quæ Regularibus subiecta sunt, idem Regulares Superiores numeri præfixioni assistant, & supra numerum huiusmodi nulla deinceps admittatur Monialis absque Sedis Apost. aut S. Congregat. Episcoporum & Regularium expressa licentia, vt ipsamet declarauit *sub die* 6. *Iunij* 1615. de qua Tamburin. *de iure Albatiss. disp.* 5. *q.* 1. *n. vlt. vers. pro monasteriis.* 4

Vide in verbo *Moniales supernumeraria collect.* 510. *n.* 3. *cum seqq.*

SVM

SVMMARIVM.

1 *Fauores ad obtinendas dignitates apud Sedem Apostolic. pro se ipsis, & consanguineis procurare non possunt Nuncij Apostolic. ad Principes destinati.*
2 *Archiepiscopi in Ecclesia non debet exercere Diuina Nuncius Apost. absque eius licentia.*
3 *Nuncius Sedis Apost. quando cognoscere possit de causis in prima instantia?*
4 *Clericos sua prouincia ad Ordines sacros promouere non potest Nuncius Apost. absque facultate Sedis Apost.*

Nuncius Apostolicus.

COLLECT. DXXVII.

1 NVncij Apostolici ad Principes destinati ab eis fauores ad obtinendas Dignitates apud Sedem Apostol. pro se ipsis, vel consanguineis procurare non possunt. *Pius IV. constit.* 96. incip. *Et si Romanum* 15. *Kalend. Iunij* 1565. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 151. Ioan. Bapt. Scottia *in select. sum. Pont. Constit. epit.* 87.

2 Nuncius Apostolicus non debet exercere Diuina in Ecclesia Archiepiscopi absque eius licentia. *S. Cong. Rit. in Taurinen.* 9. *Martij* 1593. quam refert Sell. *in select. Can. c.* 22. *n.* 3.

3 Nuncius Apostolicus cognoscit de causis in prima instantia de partium, ipsiúsque Ordinarij consensu. *Sacra Cong. Conc.* teste Moderno Hispano *de supplicatione ad Sanctissimum part.* 2. *cap.* 3. §. *vnico num.* 11.

4 Nuncius Apostolicus si absque facultate sanctæ Sedis promoueat ad sacros Ordines clericos suæ prouinciæ, ipse & ordinati incurrunt in pœnas impositas à sacro *Concilio Tridentino c.* 8. *sess.* 23. *de reform. Sacr. Cong. Conc. in Taurinen.* 16. *Aprilis* 1635. teste Bonfadino *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 31. *num.* 4.

Alia vide in verbo *Legatus coll.* 447.

Nundina, vide in verbo *Dies festi collect.* 251. *n.* 8. *& in verbo festum in communi collect.* 355. *num.* 17.

SVMMARIVM.

1 *Benedicendi non sunt contrahentes secundas nuptias.*
2 *Eleemosynam solus Parochus recipere debet occasione benedictionis nuptiarum.*
3 *Archipresbyter, qui est Curatus, & non Canonici, nuptias benedicere debet.*
4 *Benedictio nuptiarum non potest fieri nisi inter Missarum solemnia.*

Nuptiæ.

COLLECT. DXXVIII.

1 NVptias secundas contrahentes non sunt benedicendi. *Innoc. IV. constit.* 14. incip. *Sub Catholica* 2. *Non. Mart.* 1253. apud Laert. Cherub. *in Bull. nouo tom.* 1. *pag.* 76. aliàs *pag.* 104. in nouiss. impress. Barbos. Apost. Decis. Sum.

Nuptiarum benedictionis occasione solus Parochus eleemosynam recipere debet. *Sacra Cong. Rit. in Acherontina* 25. *Ianuary* 1602. cuius meminit *de officio, & potest. Parochi c.* 21. *n.* 99. 2

Nuptias benedicere non possunt Canonici, sed tantum Archipresbyter, qui est Curatus *Sacr. Cong. Rit. in Matrana* 2. *Octobr.* 1610. quam refert Aldan. *in compendio Canon. res. lib.* 2. *tit.* 33. *n.* 2. 3

Nuptiarum benedictio non potest fieri nisi inter Missarum solemnia. *S. Cong. Conc. in Pisauren.* 13. *Iulij* 1630. penes Aldan. *d. tit.* 33. *n.* 5. 4

SVMMARIVM.

1 *Carthusianorum Fratrum Oblati gaudent eisdem priuilegiis, quibus Fratres eiusdem Ordinis.*
2 *Priuilegia Oblatorum & Conuersorum Ordinum Mendicantium communicantur.*
3 *Religio qualibet in receptione Oblatorum suas peculiares Constitutiones debet obseruare.*
4 *Oblati alicuius Religionis priuilegio & exemptione quando debeant potiri, ostenditur.*
5 *Oblati fori priuilegio ac immunitate à secularibus exactionibus pluribus casibus hic relatis non gaudent.*
6 *Oblati fori priuilegio, & exemptione casibus n. 4. relatis gaudent siue ante siue post de licentia Superioris Religionis Matrimonium contraxerint.*
7 *Fori priuilegio quando gaudeant Oblati etiam quoad delicta ante Oblationem commissa.*

Oblati.

COLLECT. DXXIX.

OBlati Fratrum Carthusianorum gaudent iisdẽ priuilegiis, quibus Fratres eiusdem Ordinis. *Gregorius IX. constit.* 3. incip. *Quoties* 3. *Non. Februar.* 1231. apud Laërt. Cherubin. *in Bull. tom.* 1. *pag.* 52. aliàs *pag.* 85. in nouiss. impress. 1

Oblatorum, & Conuersorum Ordinum Mendicantium priuilegia communicantur *à Leone X. constit. t. in appendice* incip. *Dudum* 10. *Decembr.* 1519. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 418. aliàs *constit.* 32. *pag.* 442. in nouiss. impress. 2

Oblatorum in receptione vnaquæque Religio suas peculiares Constitutiones obseruare debet *Clemens VIII. constit.* 83. incip. *In suprema* 2. *Aprilis* 1602. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 129. aliàs *pag.* 96. in nouiss. impress. 3

Oblati alicuius Religionis priuilegio, ac exemptione ita demum potiri debent si in forma Iuris valida, perpetuo, irreuocabiliter, plene, & cum effectu se ipsos, & bona sua omnia, præsentia & futura, nulla prorsus quamuis minima eorum portione neque in proprietatem, neque in vsumfructum sibi reseruata Religioni obtulerint, & habitum aliqualiter mutauerint. Quod si omnia prædicta simul non concurrant, neque fori priuilegio, neque immunitate à secularibus exactionibus frui poterunt, vt in sequentibus casibus. Primo cum quis obtulit personam cum reseruatione bonorum. Secundò cum obtulit personam, nulla bonorum facta mentione, quippe quæ non includuntur in simplici oblatione, personæ. Tertiò cum obtulit personam. & aliquam tantum partem bonorum quamuis maiorem. Quartò cum obtulit bona omnia præsentia, & personam 4 5

reseruato vsufructu. Quintò cum obtulit personam & bona omnia præsentia tantum. Sextò cum obtulit personam,& bona omnia præsentia & futura, sed postea à Superiore Religionis aliquam eorum partem quamuis minimam in empbyteusim recepit. Septimò cum obtulit bona, vel omnia, vel partem eorum absque persona, quo casu persona offerens fori priuilegio non gaudet, sed bona in Religione cum effectu translata sunt immunia à Vectigalibus dummodo offerens vsumfructum eorum sibi non retineat, eo namque casu bona immonia non sunt etiam quoad proprietatem. His tamen omnibus casibus, quibus Oblati à priuilegio & exemptione à Iure communi excluduntur, seruanda est cuiusque Religionis consuetudo, cuius vigore ipsi tale ius priuilegij, vel exemptionis acquisiuissent. *Sacra Cong. Conc.* penes Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Regul. verbo Oblati*, metipsum *de Iure ecclesiast. vniu. lib.* 1. *cap.* 39. §. 2. *n.* 45. Et in casu occurrenti sic decisum fuisse *à S. Cong. Conc. de anno* 1627. attestatur Laurent. de Peytinis *de priuil. Reg. in addit. ad Const. Iulij II. cap.* 3. *num.* 34. & refert ipsam declarationem Lezana *in sum. q. Reg. tom.* 2. *c.* 8. *n.* 8.

6 Oblati qui omnia supradicta adimpleuerint fori priuilegio, & supradicta exemptione gaudent siue ante, siue post de licentia Superioris Religionis matrimonium contraxerint. *S. Cong. Conc.* teste Aldano *in compendio Canonic. resolut. lib.* 1. *titul.* 10. *num.* 14.

7 Oblati etiam quoad delicta ante oblationem commissa fori priuilegio gaudent, & à iurisdictione Iudicis laici liberati sunt, puniri que debent à Iudice ecclesiastico, si modo absque fraude, idest non animo effugiendi secularis Iudicis punitionem se & sua obtulerint; quod si fraus subsit, potest à Iudice laico puniri pœna confiscationis bonorum, & alia pecuniaria, sed non corporali, illique remanent subiecti quoad causam, & bona, sed non quoad personam, debet tamen Iudex ecclesiasticus, si delicti qualitas id exposcat, tradere tales in fraudem oblatos Iudici seculari corporaliter puniendos. *S. Congr. Conc.* quam refert Aldan. *d. tit.* 10. *n.* 15.

SVMMARIVM.

1 *Portio assignanda Vicariis, citatis partibus est facienda.*
2 *Archipresbytero Cathedralis, qui curam animarum in ea exercet, præstanda sunt oblationes in illa facta & non Episcopo.*
3 *Regulares quando possint inter Missarum solemnia Oblationes, & eleemosynas recipere.*

Oblationes.

Collect. DXXX.

1 Oblationes sunt computandæ in portione assignanda Vicariis *ex cap.* 7 *sess.* 7. & *Bulla Pij V.* & tali assignatio partibus citatis est facienda. *Sacra Cong. Conc. in Turolen.* 3. *Aprilis* 1583. quam refert Sellius *in select. Canon. c.* 27. *n.* 8.

2 Oblationes factæ in Ecclesia Cathedrali spectant non ad Episcopum, sed ad Archipresbyterum, qui curam animarum ibi exercet. *Sacr. Cong. Conc. in Cauen.* teste Rota *in Lunen. Sarzanen. oblationum* 8. *Februarij* 1627. *coram R. P. D. Merlino*, cuius memini *de officio*; & *potestat. Parochi cap.* 24. *num.* 29.

Oblationes, & eleemosynæ inter Missarum solemnia possunt recipi à Regularibus qui possunt se vertere ad populum, & generalem Confessionem pro eo facere, sistendo in medio Altaris, non autem illo discedendo, & Ecclesiam circumeundo. *Sacra Cong. Conc. in nullius prouincia Rauennaten.* 15. *Septembris* 1619. referentibus Aldano *in compendio Can. resol. lib.* 1. *tit.* 13. *n.* 3. Ioan. M. a Nouar. *in lucerna Regular. verbo Oblationes.* 3

Obseruantes Fratres S. Francisci, vide *in collect.* 386. *n.* 18. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Inquisitionis sanctissimæ Officiales offendens quas pœnas incurrat.*
2 *Inquisitionis Sanctissimæ Officialibus credendum est iis, quæ pertinent ad eius officium.*
3 *Pœnitentiaria Officiales in aliquo ex sacris Ordinibus constituti esse debent, & per se ipsos officia exercere debent.*
4 *Curia Episcopalis Officiales in actu exercendi suum officium offendentes etiam exempti ab Episcopo coerceri possunt.*
5 *Confraternitatum Officialium electio, & confirmatio ad quem spectet, ostenditur.*
6 *Monasteriorum temporalium bona administrantes possunt amoueri ad nutum Superiorum.*
7 *Bona temporalia Monasteriorum non administrantes non comprehenduntur sub Concil. sess.* 25. *de Regul. c.* 2.
8 *Electio Officialium, qui administraturi sunt monasteriorum bona ad quos spectet, ostenditur.*
9 *Redditus monasteriorum Monialium possunt Officiales etiam extra illa conseruare.*
10 *Administrationes bonorum monasterij sunt ad nutum amouibiles, nisi darentur in titulum.*

Officialis.

Collect. DXXXI.

Officiales sanctæ Inquisitionis offendens quas pœnas incurrat, expressit *Pius V. constit.* 81. incip. *Si de protegendis Kalend. Aprilis* 1569. apud Laërtium Cherubinum *in Bull. tom.* 2. *pag.* 279. aliàs *pag.* 210. in nouiss. impress. 1

Officialibus Sanctiss. . æ Inquisitionis in his, quæ pertinent ad eius Officium credendum esse voluit *Innocentius IV. constit.* 9. incip. *Ad extirpandas Idib. Maij* 1253. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 67. aliàs *pag.* 97. in nouiss. impress. 2

Officiales Pœnitentiariæ in aliquo ex Sacris Ordinibus constituti esse debent, & per se ipsos officia exercere tenentur. *Pius V. constit.* 83. incip. *In omnibus* 15. *Kalend. Iunij* 1569. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 28. 3

Officiales Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum officium offendentes, vel aliàs Episcopi iurisdictionem impedientes, etiamsi Milites Hierosolymitani sint, vel aliter exempti ab Episcopo coërceri, & puniri possunt. *Sacra Congregatio Conc. in Panormitana*, de qua Sellius *in selectis Canon. cap.* 36. *num.* 16. 4

Offi

5 Officialium Confraternitatum canonicè institutorum electio ad Confratres, eorundem verò Officialium confirmatio ad loci Episcopum, vel eius Vicarium generalem pertinet, Societatibus tamen sub protectione Regia semper exceptis. *S. Congr. Episc. & Regul. in Bonina 11. Augusti* 1627. quam refert Sellius *d.c.39.n.17.*

6 Officiales & administratores bona temporalia monasteriorum licet possint amouere ad nutum Superiorum *ex Conc. Trid. sess. 25. de Regul. c. 2.* & resolutis per Lezanam *in sum. q. Regular. tom. 2. cap. 13. num. 44. & cap. 19. n. 52. in fine.* Sub eo tamen non

7 comprehenduntur Officiales, qui bona temporalia non administrant, sed hoc relinquitur dispositioni Iuris communis, & statutorum Religionis, *S. Cong. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 90.*

8 Officialium electio, qui administraturi sunt monasteriorum bona, ad monasterij spectat Superiores, & ideo licet Episcopus sit eius Superior, ipsi tamen possunt eligere Officiales, referentibus Armend. *d. l. 7. de Religion. n. 85.* Laurent. de Franchis *in controuers. inter Episcopos, & Reg. pag.* 164. Lezana *in sum. quaest. Reg. tom. 2. c. 13. n. 43. in fine.*

9 Officiales electi pro administratione beneficiorum monasterij à Superioribus eiusdem possunt, prout magis expedire videbitur, redditus ipsorum monasteriorum loco conueniente, etiam extra monasterium conseruare, & de eisdem ministrare pro tempore necessitatis ipsis Monialibus. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Armendar. *d. l. 7. de Relig. num.* 88. Zerol. *in praxi Episcop. p. 1. verbo Abbatissa* §. 3. Laurent. de Franchis *d. pag.* 164. Lezana *in sum. q. Regul. tom. 3. verbo administratio, n. 8.*

10 Officiales, qui distributionem bonorum monasterij habent, sunt ad nutum amouibiles, nisi administrationes huiusmodi darentur in titulum, tunc enim admitterentur illorum resignationes etiam in fauorem in forma digni, & pro expressis eiusdem Ordinis professis. *Sacra Congr. Conc.* penes Armend. *d. l. 7. de Relig. n. 88.*

SVMMARIVM.

1 *Forma Officij diuini recitandi à quo instituta, & qualiter approbata?*
2 *Beneficium ecclesiasticum habens Officium diuinum recitare tenetur, & sub qua fructuum amissionis poena, ostenditur.*
3 *Hispaniarum Regno Officium particulare concessum, non censetur concessum Regno Portugaliae.*
4 *Reliquia insignis vbi habetur, ibi de Sancto potest Officium duplex fieri.*
5 *Reliquia insignis dicitur caput, brachium, crus.*
6 *Reliquia non insignis vbi habetur, ibi Officium semiduplex de Sancto conceditur.*
7 *Munitri recitandi diuinum Officium non satisfacit qui Officium à Sede Apostol. non approbatum recitat.*
8 *Officium non approbatum in choro recitare non licet.*
9 *Officium Sancti, cuius Reliquia est in aliqua Ecclesia, non conceditur nisi Reliquia sit insignis.*
10 *Recitare non licet Officium sub ritu duplici si in Breuiario sub duplici assignetur.*
11 *Consuetudo immemorialis vbi viget potest recitari de communi Officium pro S. etiam non canonizatis.*
12 *Deuotionis officium non est recitandum, si ob id relinquatur Officium ex debito.*
13 *Recitans Officium cum Episcopo debet cum illo se conformare.*
14 *Licentia recitandi Officium sequentis diei post Completorium conceditur.*
15 *Officium non potest fieri extra propriam Ecclesiam de Sancto non canonizato sine nouo decreto.*
16 *Officium non est faciendum de illis Sanctis, de quorum canonizatione non constat.*
17 *Ordinary locorum non possunt addere Kalendariis etiam proprius Officia Sanctorum, qua à Se. Apost. non fuerint approbata.*
18 *Sanctus titularis, vel patronus est celebrandus etiamsi in Breuiario sanctum sit festum alterius Sancti.*
19 *Vicario non expectato est incheandum Officium in choro dato signo.*
20 *Signo dato statim non est incheandum Officium, sed elapsa tertia parte horae post signum datum.*
21 *Missa vel Officium de aliquo Sancto ex priuilegio in singulis quintis feriis recitanda quando etiam in quadragesima, Aduentu, & Vigiliis ed procedat.*
22 *Moniales Ordinis Canonicorum Regularium à Fratribus Obseruantiae gubernata, Officium prout recitant Obseruantes, & ipsa recitare tenentur.*
23 *Monialibus Ordinis Canonicorum Regularium conceduntur eorum propria Officia.*
24 *Moniales S. Benedicti ex gratia Officium secundum vsum Breuiarij Romani recitare posse conceditur.*
25 *Monialibus S. Clarae Mantuae conceditur licentia recitandi Officium Conceptionis B. Mariae, & Sanctorum Ordinis S. Francisci.*
26 *Officium extra chorum quibus diebus recitari possit?*
27 *Officium quod in Choro dicitur recitare debent, qui sunt de gremio Ecclesiae.*
28 *Officia propria Sanctorum alicuius Diaecesis, vel quae de consuetudine, in aliqua Ecclesia recitantur in Choro, recitare non tenentur clerici, licet adscripti eidem Ecclesiae.*

Officium diuinum.

COLLECT. DXXXII.

Officij diuini forma à Gelasio I. & Gregorio I. instituta, & à Gregorio VII. reformata, multis postea modis immutata fuit. Paulus IV. emendare tentauit. Pius IV. perfectionem commisit Concilio Tridentino. *Pius V.* Breuiarium absolui fecit, illudque approbauit *constit.* 64. incip. *Quod à nobis 7. Id. Iuly* 1568. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom. 2. pag.* 260. aliàs *pag.* 196. in nouiss. impress. Item approbauit Officia, quae ab ipsa prima institutione à Sede Apost. expressè approbata fuerunt, non tamen vulgari sermone composita, & quorum vsus consuetudine, aut ipsa institutione supra 200. annos assiduè in Ecclesiis & locis ecclesiasticorum Obseruatus fuit, vt in eius *const.* 122. incip. *Superni de an.* 1571. apud Laërt. Cherubin. *dict. tom. 2. pag.* 332. aliàs *pag.* 249. in nouiss. impress. 1

Officium diuinum si habens beneficium ecclesiasticum cum cura, vel sine cura post sex menses 2

quàm illud obtineat, non dixerit, cessante legitimo
impedimento, pro rata omissionis & temporis fru-
ctus beneficij suos non facit, sed in fabricam ipsius
beneficij, vel pauperum eleemosynas erogare debet.
Leo X. constit. 7. incip. *Superna 5. Non. May* 1514.
apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 474. aliàs
pag. 408. in nouiss. impress. Postmodum *Pius V. con-*
stit. 155. incip. *Ex proximo 11. Kalend. Octobr.* 1571.
apud Laërt. Cherub. *tom. 2. pag.* 347. aliàs *pag.* 260.
& cuius meminit Scortia in selectas summorum
Pont. Constitution. epit. 116. eam ratam sic declarat,
videlicet. Horas Canonicas vno, vel pluribus die-
bus intermittens, omnes diei illius fructos, qui ve-
rò Matutinum dimidium, qui earum singulas sex-
tam partem illius diei dimittat: deindè subdit quod
qui primis sex mensibus Officium non dixerit, gra-
ue peccatum intelliget admisisse: quodque pensio-
nem, fructus, aut alias res ecclesiasticas, vt clericos
percipiens, est ad dicendum paruum Officium B.
Mariæ Virginis obligatus, pensionúmque fructuum
ac rerum ipsarum admissioni obnoxius: de quarum
Constitutionum materia latè Ego *de officio, & potest.*
Parochi c. 9. n. 35. cum seqq.

3 Officium de festis per Breue Apostolicum specia-
liter concessis Regno Hispaniarum, vt est festum
Espectationis, & alia simila, non potest in Lusita-
nia recitari attento quod Regna sunt diuersa quam-
uis sub vnius Regis potestate existant. *Sacra Cong.*
Rit. in Visen. 11. Iuny 1605. cuius memini *de offi-*
cio, & potest. Parochi cap. 10. *n.* 15. Officia propria
Sanctorum Hispaniæ vt celebrari possint in ea pro-
uincia concessit Gregorius XIII. in sua Constit. in-
cip. Pastoralis officij de anno 1573. declarauitque
vnamquamque Hispaniæ Ecclesiam eorum tantum
Sanctorum, qui in Breuiario non sunt descripti Of-
ficia propria celebrare posse, qui illius diœcesis
sunt naturales, vel eius Ecclesiæ seu diœcesis sunt
patroni, vel eorum corpora, seu notabiles Reliquiæ
in Ecclesia, seu diœcesi requiescunt, refert Lezana *in*
sum. q. Regul. tom. 1. c. 12. n. 34.

4 Officium duplex potest fieri de Sancto, cuius Re-
liquia insignis habetur, & approbata existit. *Sacra*
Congreg. Rit. sub die 23. Nouembris 1603. penes Le-
zanam *d. c. 12. n.* 33. Et iterum. Officium duplex de
aliquo Sancto in die eius festiuitatis recitari po-
test in Ecclesia, vel monasterio, vbi illius Sancti Re-
liquia insignis conseruatur. *S. Cong. Rit. in Vicenti-*
na 23. Nouembris 1602. & in Visen. 24. Septembris
1605. de qua Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul.*
verbo officium n. 7.

5 Officium & Missa de Sancto celebrari potest in
ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu vbi asseruatur in-
signis Reliquia, quæ est corpus, caput, brachium,
crus, & ea pars, non parua tamen, in qua passus est
martyrium. *S. Cong. Rit. sub die 8. Aprilis* 1628.
cuius memini *de officio, & potest. Parochi c. 10. n.* 17.
& 18.

6 Officium si concedatur de Sancto, cuius Reliquia
non insignis habetur, debet esse semiduplex, vel
prout recitatur in Breuiario Romano ad differen-
tiam insignis Reliquiæ. *Sacra Cong. Rit. in Viter-*
bien. 1. Septembris 1612. quam citat Lezana *d. tom. 1.*
c. 12. n. 37. & illius memini *d. tract. de officio, & po-*
test. Parochi c. 10. n. 20.

7 Officia à Sede Apost. non approbata damnantur
sub pœna librorum prohibitorum, & non satisfa-
ciendi muneri recitandi diuinum officium. *Sacra*
Cong. Rit. sub die 8. April. & 28. Octobris 1628. apud
me *d. c. 10. n. 12.*

8 Officium non approbatum in choro recitare non
licet, & punitur, qui illud recitat. *Sacra Congregat.*
Rit. in Mediolanen. 23. Nouembr. 1602. teste Sell. *in*
select. Can. c. 33. n. 16.

Officium Sancti, cuius Reliquia est in aliqua Ec- 9
clesia, non conceditur nisi Reliquia sit insignis, vt
corpus integrum, magna pars corporis, caput, &
sit ex Sanctis approbatis in Martyrologio, & tunc
in Ecclesia tantum, vbi est Reliquia, seruatis rubri-
cis Breuiarij. *Sacra Congr. Rit. in Vrbe Theatinorum*
23. Iuny 1617. referente Ioan. Maria Nouar. *d. ver-*
bo Officium n. 7.

Officium recitandum est secundum regulam 10
Breuiarij Romani, nec licet recitare Officium sub
ritu duplici si in Breuiario sub simplici assignetur,
nisi in casibus expressis in dicto Breuiario. *S. Congr.*
Rit. in Carpen. nullius 19. Ianuarij 1608. quam re-
fert Sellius *dict. cap. 33. num.* 17.

Officium pro Sanctis etiam non canonizatis 11
potest recitari de communi, vbi viget consuetudo
immemorialis recitandi. *Sacra Congreg. Rituum in*
Visen. 21. Iuny 1605. quam adducit Sellius *d. c. 33.*
num. 18.

Officium quod ex debito recitatur non est relin- 12
quendum causa recitandi officium deuotionis. *S.*
Cong. Rit. in Salamantina 29. Nouembris 1603. cu-
ius memini *de officio, & potestat. Parochi cap.* 10.
num. 14. Gauant. *in rubric. Breuiar. sect. 1. cap. 5. tit.*
2. num. 1.

Officium qui recitat cum Episcopo siue sit Re- 13
gularis, siue secularis, debet se cum Episcopo con-
formare. *S. Cong. Rit. pro Regulari promoto ad Epis-*
copatum 11. Iunij 1605. penes Ioan. Mariam Nouar.
d. verbo Officium n. 6. & Gauant. *in rub. Breuiarij sect.*
1. c. 5. tit. 2. n. 2. & 3.

Officium sequentis diei recitandi licentia post 14
Completorium iuxta antiquum Ritum conceditur
Sacra Cong. Rit. in Brixien. 24. Septembris 1605. te-
ste Sel. *d. c. 33. n. 19.*

Officium non potest fieri extra propriam Eccle- 15
siam de Sancto non canonizato sine nouo decreto.
Sacra Congregatio Rit. sub die 9. Decembr. 1628.
apud Sellium dicto *cap. 33. n. 21.* Et officium quod
fieri solet in ciuitate ad suam diœcesim exten-
dere non potest Episcopus. *Sacra Cong. Rit. die 16.*
Ianuar. 1607. quam citat Gauant. *d. sect. 1. c. 5. tit. 2.*
num. 11.

Officium non est faciendum de illis Sanctis de 16
quorum canonizatione, vel approbatione Sedis
Apost. non constat. *Sacra Congreg. Rituum in causa*
Poloniæ 15. Mart. 1608. quam refert Sellius *d. c. 33.*
num. 22.

Officia Sanctorum non possunt locorum Or- 17
dinarij tam Regulares quàm secolares addere Ka-
lendariis etiam propriis, nisi ea duntaxat, quæ Bre-
uiarij Romani rubricis, vel Sacrorum Rituum Con-
gregationis, seu Sedis Apost. licentia conceduntur.
Sacra Congreg. Rit. 7. Aprilis 1628. quam citat Ioan.
Maria Nouar. *d. verbo Officium n.* 17.

Officium alicuius Sancti quando in Breuiario 18
iunctum est cum aliquo Sancto Ecclesiæ celebran-
dum est de Sancto Ecclesiæ tantum, & ciuitatis pa-
trono: si verò non est titularis, vel patronatus ser-
uandæ sunt rubricæ Breuiarij. *S. Cong. Rit. in Tyras-*
sonen. 16. Decembris 1606. de qua Sellius *d. cap. 33.*
num. 24.

Officium in choro dato signo inchoandum 19
est non expectato Vicario. *Sacr. Cong. Rituum in*
Neritonen. 25. Februar. 1606. penes Sellium *d. c. 33.*
num. 25.

Officium non est inchoandum statim signo dato, 20
sed

ſed elapſa tertia parte horæ poſt ſignum datum. *Sacra Congr. Rit. in Tarentina Cryptalsarum 3. Septembris 1605. in reſp. ad dub. 5.* cuius memini *de Canon. & dignit. c. 34. n. 7. & 8.*

21 Officium, vel Miſſa, quæ ex priuilegio in aliqua Eccleſia recitatur pro aliquo Sancto vel Beato ſingulis quintis feriis alio feſto non impeditis, ſi recitetur ſub ritu ſimplici non poteſt in Vigiliis nec tempore Aduentus, & Quadrageſimæ recitari, ſecus ſi recitetur ſub ritu duplici. *Sacra Congr. Rit. in Portugalen. 30 Ianuarij 1610.* quam refert Sellius *dict. c. 33. n. 27.*

22 Officium prout recitant Obſeruantes, recitare poſſunt Moniales Ordinis Canonicorum Regularium, quæ gubernantur à Fratribus Obſeruantiæ, dummodo non omittant Officia Sanctorum ſuæ regulæ ex conceſſione. *S. Cong. Rit. in Nolana 6. Septembr. 1603.* apud Ioan. Mariam Nouar. *in lucerna Reg. verbo Officium n. 15.*

23 Officia propria Canonicorum Regularium conceduntur Monialibus Incarnationis Ordinis Canonicorum Regularium in Indiis, non autem Officia propria Eremitarum vt petebant. *S. Congr. Rit. in Liman. in Indiis occidentalibus 3. Septembr. 1605.* quam citat Ioan. Maria Nouar. *dict. verbo Officium. num. 4.*

24 Officium ſecundum vſum Bieniarij Romani recitare poſſunt Moniales S. Benedicti in ciuitatibus Corduben. & Tricen. ex conceſſione. *Sacr. Cong. Rit. in Tricen. 25. Febr. 1606.* de qua Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Officium n. 5.*

25 Officium Conceptionis B. Mariæ, & Sanctorum Ordinis S. Franciſci recitandi licentia conceditur Monialibus S. Claræ in ciuitate Mantuana. *S. Cong. Rit. in Mantuana 25. Martij 1609.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Officium n. 16.*

26 Officium extra chorum in ſacriſtia ſcilicet in diebus feriabilibus recitari poteſt arbitrio Epiſcopi: quo verò ad feſtiuos omninò recitandum in choro, non obſtante contraria conſuetudine. *S. Congr. Rit. in Lunen. Sarzanen. 3. Martij 1633.* quam refert Bonfadin. *in theſauro eccleſiaſtic. deciſion. reſolution. 16. num. 40.*

27 Officium, quod in choro dicitur, recitare debent qui ſunt de gremio Eccleſiæ, & licet extra Eccleſiam, vel diœceſim morentur, decet eos recitare Officium proprium Eccleſiæ ipſorum. *S. Cong. Rit. die 8. Septembr. 1602.* quam citat Gauant. *in rub. Breuiary ſect. 1. c. 5. tit. 2. n. 4.*

28 Officia propria Sanctorum alicuius diœceſis, vel quæ de conſuetudine in aliqua Eccleſia recitantur in choro, recitare non tenentur Clerici licet adſcripti eidem Eccleſiæ, & eiuſdem ſeruitio, & quicunque alij Clerici ſeculares Regulareſve in eadem ciuitate, vel diœceſi commorantes. *Eadem S. Cong. ſub dicta die 8. Septembris 1602.* penes Gauant. *d. tit. 2. num. 5.*

Vide *collect. 102. n. 9.* & in verbo *Conſuetudo circa Officia collect. 225.*

SVMMARIVM.

1 *Parochus intra cuius Parochia limites adeſt Eccleſia, in qua cadauer tumulari debet, ſuper illo facere tenetur Officium.*

2 *Parocho ſpectat Officium facere ſuper corpus defuncti, quod ſepelitur in ſua Eccleſia, etiamſi adſint Canonici Cathedralis.*

3 *Parocho ſpectat domi & per viam Officium facere ſuper corpus defuncti, quamuis in Eccleſia Regularium ſit ſepeliendum.*

4 *Regularibus ſpectat in ſua Eccleſia Officium facere ſuper corpus defuncti quod ſepelitur in ſua Eccleſia.*

5 *Regulares facere poſſunt Officium in tumulandis cadaueribus in ſuis Eccleſiis, non obſtante quacunque contraria conſuetudine.*

6 *Mortuorum Officia, & reliqua munia, quæ in tumulandis cadaueribus adhiberi ſolent quæ deferuntur ad Eccleſias Fratrum Mendicantium non à Canonicis, nec à Clero, ſed ab ipſis peragi debent.*

7 *Parochus ſi eſt in poſſeſſione Officium faciendi etiam quando Parochianus ſepelitur in aliis Eccleſiis, manuteneri debet.*

8 *Defunctorum Officium non prima ſed ſecunda die Nouembris celebrandum.*

9 *Miſſa & Officium defunctorum poteſt celebrari die dominico, vel feſtiuo, ſi eorum corpora adhuc ſupra terram ſunt.*

10 *Anniuerſarium, vel trigeſimus dies defunctorum ſi cadat in dominico, vel feſtiuo, transfertur in ſequentem cum eadem ſolemnitate.*

11 *Prima die cuiuſlibet menſis non impedita feſto nouem lectionum recitandum eſt Officium defunctorum ad conſequendas Indulgentias in conſtit. Pij V. conceſſas.*

12 *Defunctorum Officium recitandum eſt ad libitum in funeribus iuxta temporis opportunitatem.*

13 *Defunctorum Officium quando cum tribus, vel vnico nocturno recitandum in Eccleſia Elborenſi.*

Officium defunctorum.

COLLECT. DXXXIII.

Officium facere ſuper cadaueribus pertinet ad Parochum intra cuius Parochiæ limites adeſt Eccleſia in qua cadauer tumulatur, non autem ad Sacerdotes talis Eccleſiæ. *S. Cong. Rit. in Mediolan. 29. Nouembr. 1632.* in caſu defunctorum qui ſepeliuntur in Eccleſia ſancti Celſi Mediolanenſis, quam refert Sellius *in ſelectis Canonic. cap. 73. num. 11.* 1

Officium facere ſuper corpora defunctorum ſpectat ad Parochum in ſua Eccleſia Parochiali etiamſi adſint Canonici Eccleſiæ Cathedralis. *Sacra Cong. Rit. in Praneſtina cauſarum 18. Auguſti 1618.* quam adducit Aldan. *in compendio Canonicar. reſol. lib. 2. tit. 22. n. 8.* 2

Officium facere ſuper corpus defuncti domi, & per viam ſpectat ad Parochum etiamſi in Eccleſia Regularium ſepeliendum ſit vſquequò intus eorum Eccleſiam collocetur. *S. Cong. Conc. in Catanien. ciuitatis Platia 12. Octobris 1619.* apud Aldan. *d. tit. 22. num. 9.* 3

Officium facere ſuper corpus defuncti, quod ſepelitur in Eccleſia Regularium, ibi non ſpectat ad Parochum, ſed ad ipſos Regulares. *Sacra Congr. Rit. in Placentina, & in Lucien. 23. Mart. 1619.* teſte Sel. *d. c. 73. n. 14.* 4

Officium in tumulandi cadaueribus in Eccleſiis Regularium fieri debet per eoſdemmet Regulares, non obſtante quauis contraria conſuetudine. *Sacra Cong. Rit. in Eugubina 12. Martij 1512. & 5. Iuly 1612.* 5

lij 1612.& in Placentina,& Licien.23. Mart.1619. & in Catanien. ciuitatis Platie 2. Octobris eiusdem anni,& in Andrien.18.Februarij.& 2.Martij 1619. & in Sulmonen.7. Augusti eiusdem anni, quarum meminit Ioan.Maria Nouar.in lucerna Regul. verbo Officium n.1.

6 Officia mortuorum non à Canonicis sed à Regularibus peragi debent,quoties cadauera ad eorumdem Fratrum Ecclesias deferuntur. Sacr. Cong. Conc.sub.die 22.Aprilis 1625. referente Ioan.Anton.Nouar.in summa Bullarum tit.de officio super cadaueribus defunctorum ad Ecclesias Mendicantium delatorum faciendo.

7 Officium mortuorum faciendi possessio quando est penes Parochum,etiam vbi Parochianus defunctus sepelitur in alijs Ecclesiis tam secularibus quam Regularibus, in tali possessione Parochus manutenendus est. Sacra Cong. Rit. in Rauenaten. 18.& 27.Augusti 1615.quam citat Sellius d.c.73. num.16.

8 Officium defunctorum non prima, sed secunda die Nouembris celebrandum est iuxta consuetudinem vniuersalis Ecclesiæ. Sacra Cong.Rit.in Egitanien.23.May 1603.in resp.ad dub.3. de qua Aldao. dict. titul.22. num.11. Nam Matutinum defunctorum in die commemorationis omnium fidelium defunctorum recitandum mane,ead.Sacra Cong.Rit. in 1.Septembris 1607.penes Gauant.in rub. Breuiary sect.7.c.13.n.3.

9 Officium defunctorum, & Missa potest celebrari in die Dominico,vel festiuo pro defunctis, quorum corpora sunt adhuc super terram, secus si iam sint sepulta. Eadem Sacra Congregatio Rituum in Egitanien.in responsi.ad dub.4. teste Aldao. dict.titul.22. num.13.

10 Officium anniuersarium, vel septenarium, seu tricennarium defunctorum post obitum, si cadat in die Dominico, vel festiuo transfertur in diem sequentem cum eadem solemnitate. Eadem S. Cong. Rit.in d. Egitanien.in resp.ad dub.5. apud Aldan.d. tit.22.n.13.

11 Officium defunctorum ad consequendas Indulgentias in constitutione Pij V. concessas,debet recitari prima die cuiuslibet mensis non impedita festo nouem lectionum. Sacra Congregatio Rituum in Egitanien.6. Septembris 1606. penes Sellium d. c.73.n.17.

12 Officium defunctorum recitandum est ad libitum in funeribus iuxta temporis opportunitatem, & commoditatem. Sacra Congregat. Rituum in Patauina 12. Martij 1626. referente Sellio d. c.37. num.18.

13 Officium defunctorum,vt cum tribus nocturnis pro dignitatibus & Canonicis in ciuitate decedentibus,pro iis verò, qui extra ciuitatem decedunt, & pro Baccalaureis,& Capellanis cum vno nocturno recitetur iuxta statutum factum in Ecclesia Elboren. decernitur. Sacra Congr. Rituum in Elboren. 22. Decembr.1612.quam allegat Sellius dict.capite 73. num. 20.

Alia vide in verbo defunctus collect. 245.& verbo Parochus quoad funeralia collect.537. & verbo Regulares quoad sepulturam coll.645.

SVMMARIVM.

Officium
1 S. Alberti pro Ecclesia Bruxellen. & Remen.
2 S. Alexandri pro diuersis Ecclesijs.
3 B. Aloysij Gonzaga pro Societate IESV.
4 BB. Alphij, Miladelphij & Cineri Mart.pro ciuit. Leofina.
5 S. Andrea Apostol. cum Octaua pro Clericis regular. S. Andrea de Vrbe.
6 B.Andrea Auellini pro Theatinis.
7 Angeli Custodis est duplex minus, & qua die celebrandum.
8 S. Antonij de Padua ritu dupl. cum octaua pro Portug.
9 B.Caietani Thienæ pro Clericis Theatinis.
10 S.Casimiri pro vniuerso Orbe sub ritu semid.
11 S.Cassiani cum Octaua pro diaecesi Imolen.
12 S.Catherina pro ciuitate Goana.
13 S. Catherina de Senis pro monialib. Neapol.
14 S.Christophori pro oppido Rende.
15 S.Cleopha Martyris pro ciuitate Vera.
16 S. Conradi pro Religione S. Francisci.
17 Sancti Crespini pro diæcesi Astiagen.
18 S. Crucis pro oppido de Calatajud.
19 S.Caroli sub ritu dupl.pro prou.Mediolan.
20 B. Clara de monte Falco pro Relig. erem.S.August.
21 S. Clara pro prima die cuiuslibet mensis.
22 Corona Domini pro Ecclesia Conchen.
23 Corona spinea pro Monialib. ciuit. Caiet.
24 S. Elisabetha pro regno Portugalia.
25 SS. Emerentiana & Vrsula pro Monial.Limen.
26 S.Fides Virg. & mart.pro diæc. Canarien.
27 S.Francisci Stygmatum.
28 S.Francisci Xauerij pro regno Portugal.
29 B. Francisci Borgia pro Societate IESV.
30 B. Felicis de Cantalicio pro Capuccinis.
31 S. Francisca Rom. sub ritu semid. in Vrbe.
32 S. Geminiani pro Ecclesia Mutinen.
33 Sanct. Geltrudis pro Monial. Mexican.
34 B. Guilelmi pro monasterio S. Laur. del Escurial.
35 SS. Helladij, Eulogij, & Eugenij Archiep.pro Tolet. Eccl.

36 S. Her

Officium

- 36 S. Hermetis mart. pro Monialib. Liman.
- 37 S. Iacobi in Compost. singulis secund. ferijs.
- 38 B. Iacobi de Marchia pro Ordine min. S. Franc.
- 39 S. Ignatij Loiola pro loco de Alpeizia.
- 40 S. Ioachimi sub ritu dupl. pro toto Orbe.
- 41 S. Ioannis de Sahagun pro ciuitate Salam.
- 42 B. Ioannis de Deo pro sua Congr. Regularibus.
- 43 B. Ioannis Capistrani sub ritu dupl. pro Relig. S. Francisci.
- 44 S. Iuliani pro ciuitate & diœcesi Burgen.
- 45 S. Iuliani pro ciuitate de Baeza.
- 46 S. Ludouici pro vniuerso Orbe.
- 47 S. Margarita mart. pro Monialib. Neapol.
- 48 B. Margar. de Cortona pro monial. tertij Ord.
- 49 B. Margar. tert. Ord. Præd. pro ciu. Tripher.
- 50 S. Maria de monte Carm. pro regno Maioric.
- 51 B. Maria Dei Matris paruum Officium.
- 52 B. Maria Conceptionis, singulis sabbatis pro Fratribus omnibus Ordinis S. Francisci.
- 53 B. Maria Magdalena de Pazzis.
- 54 SS. Mauri, Pantaleonis & Sergij pro ciu. Vigliarum.
- 55 Nominis IESV Sanctissimi pro monialib. Neapol.
- 56 S. Norberti sub ritu semidupl. pro toto Orbe.
- 57 Sanctorum Mart. 25. pro Fratribus S. Francisci.
- 58 Sanctorum Mart. trium pro PP. Societatis IESV.
- 59 B. Paschalis Baylon pro Religione sancti Francisci.
- 60 S. Polini pro Ecclesia & diœcesi Valuen.
- 61 B. Petri Gonsaluez pro Ecclesia Palentina.
- 62 B. Philippi Benitij sub ritu simp. pro ciuit. Floront.
- 63 S. Philippi Nerij pro Congr. Oratorij.
- 64 B. Petri de Alcantara pro Relig. Minorum Obseru.
- 65 Sanctorum Placidi, Euthychij & sociorum pro ciuit. Messan.
- 66 S. Raymundi pro discalceatis Ord. B. Maria de Mercede.
- 67 B. Rita de Cassia pro Fratrib. & Monial. Erem. sancti August.
- 68 S. Rochi pro oppido Compluten. & alijs Ecclesijs.
- 69 S. Romualdi pro Monachis Camaldul. priuatò recitandum.
- 70 Stygmatum S. Francisci.
- 71 S. Theresia pro Ord. Carmelitarum discalc.
- 72 B. Thoma de Villanuoua pro Religiosis Erem. sancti Augustini.
- 73 S. Torcati pro quodam oppido diœcesis Tolet.
- 74 S. Vincentij ritu dupl. pro Ecclesia Maioricen.
- 75 SS. Vincent. mart. & Andrea Apost. cum Octaua pro Ecclesia Maioricen. & diœcesi Oscen.
- 76 S. Vrsula sub ritu dupl. pro Ecclesia Caietana.

Officium proprium.

COLLECT. DXXXIV.

OFficium sancti Alberti pro Ecclesia Bruxellen. & Cathedrali Rhemen. concessum. *Sacra Congreg. Rit. in Bruxellen. 13. Iunij* 1613. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 18. de Sanctis n.* 190. 1

Sancti Alexandri officium ritu duplici pro Ecclesia Bergomen. *S. Cong. Rit. 7. Iulij* 1612. Et pro Ecclesiis Parochialibus Capriati, & Colnagi plebis Trezzæ Mediolanen. Diœcesis. *Eadem sacra Cong. in Mediolanen. 19. Augusti* 1617. Et pro Confraternitate Sancti Alexandri nationis Bergomen. *Eadem Sacr. Cong. in causa Venetiarum* 28. *Augusti* 1618. Et pro Ecclesia Collegiata S. Alexandri Placentiæ, *eadem Sacra Cong. in Placentina* 27. *Iunij* 1610. quarum omnium meminit Aldan. *d. tit. 18. de sanctis n.* 189. 2

Beati Aloysij Gonzagæ officium pro vniuersa Religione Societatis IESV. *Sacra Cong. Rit. sub die 7. Augusti* 1621. teste Aldan. *d. tit. 18. de sanctis n.* 191. Vide *supra coll.* 21. 3

Beatorum Alphij, Miladelphij, & Cinetij, martyrum officium pro ciuitate Leonsina Syracusana. *S. Cong. Rit. in Syracusana* 16. *Martij* 1601. quam refert Aldan. *d. tit. 18. de sanctis n.* 192. 4

Sancti Andreæ Apostoli officium cum octaua pro Clericis Regularibus S. Andreæ de Vrbe. *Sacra Congreg. Rit. in Romana 3. Augusti* 1600. Et pro Ecclesia Varonien. *Eadem Sacra Congregat. in Varonien. 15. Iunij* 1601. referente Aldan. *dict. tit. 18. de sanctis n.* 193. 5

Beati Andreæ Auellini Clericorum Regularium Congregationis Theatinorum officium pro ipsis vbique existentibus ipsa die eius obitus. *Vrbanus VIII. constit.* 42. incip. *In sede* 10. *Iunij* 1625. Quod extendit ad omnes in ciuitate Neapolitana & diœcesi, quæ nuper in nouum Patronum hunc Beatum recipit, eiusque Reliquiis, & statuæ nouum locum in capella Thesauri Ecclesiæ dictæ ciuitatis deberi statuit. *Sacra Congregat. Rit.* vt refertur in summario citatæ Constitutionis. 6

Angeli Custodis officium est duplex minus. *Sacr. Congr. Rit. sub die 2. Octobris* 1627. Et celebrandum est prima die non impedita officio nouem lectionum post festum S. Michaëlis, & cedit Dominicæ. *S. Congr. Rituum sub die* 12. *Martij* 1618 penes me *de officio & potest. Parochi cap. 10. n. 15.* & Gauant. *in rub. Breuiarij sect. 7. cap. 12. vers. de festo SS. Angelorum.* vbi quod *eadem Sacra Congreg. die 2. Octobris* 1627. censuit officium fieri ex deuotione, non ex præcepto, & diuidere Vesperas cum S. Hieronymo & quocunque alio duplici. 7

S. Antonij de Padua nuncupati officium sub ritu duplici cum octaua pro toto Regno Portugaliæ. *S. Cong. Rit. sub die 5. Iunij* 1631. apud me *d. c. 10. n.* 27. 8

Beati

9 Beati Caietani Thienæi Clericorum Regularium
Theatinorum fundatoris officium de communi
Confeſſ.non Pontif.ab omnibus dictis Clericis Re-
gularibus vbique exiſtentibus in die eius obitus
iuxta Breuiarij, & Miſſalis Romani rubricas recitari
poſſe etiam per Sacerdotes Regulares & ſeculares ad
eorum Eccleſias confluentes: in ciuitate verò Vi-
centina vbi natus, & in ciuitate Neapolitana vbi
ſacrum eius corpus requieſcit, in omnibus Eccleſiis
tam Regularium quàm ſecularium recitari poſſe
ſtatuit *Vrbanus VIII.conſtit.*103. incip. *In Sede 7.
Octobr.*1622.

10 Sancti Caſſimiri ſub ritu ſemiduplici in Breuia-
rio pro toto orbe imprimendum officium concedi-
Sacr.Cong.Rit.in cauſa Polonia Sancti Caſſimiri 23.
Ianuary 1621.quam citat Aldan.*d.tit.* 18.*de Sanctis
num.*194.

11 Sancti Caſſiani mart. officium cum octaua pro
Eccleſia, ciuitate, & diœceſi Imolen. *S. Congr.Rit.in
Imolen.* 3.*Decembris* 1616.de qua Aldan.*d.tit.*18.*de
ſanctis n.* 195.

12 Sanctæ Catharinæ Virg. & Mart. officium pro
ciuitate Goana in Indiis Orientalibus.*S.Cong.Rit.in
Goana* 22.*Ianuary* 1618. de qua Aldan. *d.tit.*18. *de
ſanctis n.*196.

13 Sanctæ Catharinæ de Sedis officium pro Monia-
libus eiuſdem inuocationis ciuitatis Neapolitanæ.
Sacra Congr. Rit.in Neapolitana 20.*Aprilis* 1599.
teſte Aldan.*d.tit.* 18 *de ſanctis n.*197.

14 Sancti Chriſtophori officium pro oppido Ron-
dæ Malacitan. diœceſis. *Sacra Congr. Rit. in Ma-
lacitana* 17.*May* 1600.referente Aldan.*d.tit.*18.*de
ſanctis n.*198.

15 S. Cleophæ mart.officium pro ciuitate Veræ Al-
merien.diœceſis.*Sacra Congr. Rituum in Almerien.*
13.*Iulij* 1613.quam adducit Aldan. *dict.tit.*18.*de
ſanctis n.*200.

16 Sancti Conradi tertij Ordinis S. Franciſci pro-
feſſoris officium pro loco Placentiæ, & Nettinæ in
Sicilia.*S.Congr.Rit. ſub die* 19. *May* 1614 cuius
memini *de officio,& poteſt.Parochi cap.*10.*n.*23. Et
pro omnibus,& ſingulis Ordinis Minorum S.Fran-
ciſci Religioſis vbique exiſtentibus in die eius fe-
ſto ſub ritu duplici de communi vnius Confeſſ.
non Pont.*Vrbani VIII.conſtit.*47.incip.*Domini no-
ſtri* 12.*Septembris* 1625.

17 Sancti Creſpini officium pro diœceſi Aſtiagen.
*S.Cong.Rit.in Aſtiagen.*21.*Auguſt.*1610.penes Al-
dan.*d.tit.*18.*de ſanctis n.*101.

18 Sanctæ Crucis officium pro oppido de Calatajud
Tyraſſonen.diœceſis. *S.Cong.Rit.in Tyraſſonen.*17.
May & 24. *Auguſti* 1600. apud Aldan. *d. tit.*18.*de
ſanctis n.*202.

19 Sancti Caroli officium ſub ritu duplici pro Me-
diolanenſi prouincia. *Sacra Cong.Rit.in Mediolan.*
12.*Nouembris* 1610. de qua memini *d. tract.de of-
ficio,& poteſt.Parochi c.*10.*n.*22.

20 Beatæ Claræ de monte Falco Ordinis Eremita-
rum S. Auguſtini officium pro omnibus ordinis
prædicti vtriuſque ſexus Regularibus perſonis tan-
tum.*Vrbanus VIII. conſtit.*23. incip. *Domini noſtri*
14.*Auguſti* 1624.

21 Sanctæ Claræ officium vt celebrari poſſit ſub ri-
tu ſemidupl.prima die cuiuſlibet menſis, dummodo
illa non ſit impedita feſto nouem lectionum pro
Monialibus S.Claræ Auenionenſis. *S. Cong.Rit.in
Auenionen.*15.*Ian.*1633.quam refert Bonfadio. *in
theſauro eccleſiaſt. dec.reſ.*5.*n.*52.

22 Beatæ Colletæ officium & Miſſa conceſſa pro
Monialibus reformatis in ciuitate Gandauen.con-
ceditur omnibus monaſteriis eiuſdem ordinis in
prouincia Flandriæ. *S.Congr. Rit. in Gandauen.* 24.
Octobris 1609. cuius meminit Aldan. *in compendio
Canonic.reſolution. lib.*1. *tit.*18. *de ſanctis num.*13.
de eius vita Italicè *in chronica ſancti Franciſci p.* 3.
*dub.*3.

Coronæ Domini officium pro Eccleſia Con- 23
chen.iuxta formam conceſſam Eccleſiæ *Montis Rit.
in Conchen.*31.*Iunij* 1632.quam adducit Bonfad.*d.
reſol.*5.*n.*53.

Coronæ Spineæ D.N.IESV Chriſti die 11. Au-
guſti officium pro Monialibus ſanctæ Catharinæ
ordinis Ciſtercienſis ciuitatis Caëtanæ, quæ aſſe-
runt habere vnam ſpinam dictæ Coronæ, dummo-
do non deſerant eo die officium ordinarium, ſeu
vtrumque cumulatiuè recitent.*S.Cong.Rit.in Cae-
tana* 4. *Iuly* 1615. teſte Aldan. *d. tit.*18.*de ſanctis
num.*203.

Sanctæ Eliſabethæ Reginæ Portugaliæ officium 24
pro illo Regno ſub ritu duplici, extra verò Regnum
ſub ritu ſemidupl. *S. Congr.Rit. ſub die* 7.*Auguſti*
1628.cuius memini *de officio,& poteſt.Parochi cap.*
10.*n.*26.*& de hoc* Gauant.*in rub.Breuiar.ſect.*7.*c.*9.
*num.*4.

Sanctorum Emerentianæ,& Vrſulæ officium pro 25
monaſterio Monialium de Incarnatione ciuitatis
Limæ in Indiis occidentalibus. *S. Congr.Rit. in Li-
man.Indiarum* 20.*Iuly* 1600. referente Aldan.*d.tit.*
18.*de ſanctis n.*204.

S.Fidei Virg.& Mart.officium ſub ritu dupl.pro 26
Eccleſia Canarien. *Sacra Congr. Rit. in Canarien.*
21.*Iuly* 1618.quam citat Aldan.*dict.tit.*18. *de ſan-
ctis n.*205.

Sancti Franciſci ſtygmatum officium, vide *infra* 27
*num.*70.

Sancti Franciſci Xauerij Societatis IESV offi- 28
cium pro toto Regno Portugaliæ & Algarbiorum.
Sacra Congregatio Rituum ſub die 14. *&* 19. *No-
uembris* 1620. Et pro vniuerſo Regno Nauarræ *ſub
die* 7.*Auguſti* 1621. referente Aldan. *d. tit.*18. *de
ſanctis n.*206.

Beati Franciſci Borgiæ officium pro omnibus 29
Societatis IESV Religioſis vbique exiſtentibus, nec-
non in ditionibus familiæ illorum de Borgia pro
omnibus Sacerdotibus tam ſecularibus quàm Re-
gularibus Kalendis Octobris, ipſo nempe die ſui
obitus.*Vrbanus VIII.conſtit.*46.incip. *Alias à nobis*
2.*Septembr.*1625. apud Angel. Mariam Cherub. *in
Bullario tom.*4.*pag.*62.

Beati Felicis de Cantalicio Ordinis Fratrum 30
Minorum S.Franciſci Capuccinorum officium pro
omnibus dicti Ordinis Fratribus die ſui obitus dun-
taxat in Nancei, ac Romaricomontis,& Cantalicij
oppidis ab eiſdem Fratribus tantum, Romæ verò
vbi corpus eiuſdem requieſcit etiam pro confluen-
tibus ad Eccleſiam dictorum Fratrum. *Vrban. VIII.
in conſtit.*48.incip.*In ſpecula* 1.*Octobris* 1625.apud
Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4.*pag.*63.
Et pro tota Religione Capuccinorum *in alia Con-
ſtit.* incipient. *Nuper* 9. *Aprilis* 1626. Et, pro
Monialibus Capuccinis, *Sacra Congregatio Rituum
ſub die* 3.*Aprilis* 1632.de qua Bonfadin. *d. reſol.*5.
*num.*55.

S.Franciſcæ Romanæ officium ſub ritu ſemidupli- 31
ci in Vrbe ad libitum. *S.Congr.Rit.ſub die* 13.*Mar-
tij* 1632.cuius memini *de officio, & poteſt. Parochi
c.*10.*n.*27.*in fine.*

S. Geminiani officium pro Eccleſia Mutinen. *S.* 32
*Cong.Rit.in Mutinen.*25. *Iunij* 1611. penes Aldan.
*in comp. Canon. reſ.lib.*1.*tit.*18.*de ſanctis,n.*207.

San

33 S. Geltrudis officium in die eius festo sub ritu dupl. de communi vnius Virg. pro Monialibus Conceptionis B. Mariæ de IESV MARIA in ciuitate Mexicana in Indiis Occidentalibus. *S. Congr. Rit. in Mexicana in Indiis* 30. *Iunij* 1609. apud Aldan. *d. tit.* 17. *de sanctis n.* 208.

34 B. Guilielmi Aquitaniæ Ducis Ordinis S. Augustini, officium pro Monasterio Regali S. Laurentij del Escurial in Hispania. *Sacra Congr. Rit. in causa Hispaniarum* 17. *Maij* 1600. quam refert Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 209.

35 SS. Helladij, Eulogij & Eugenij Toletanorum Episcoporum officium pro dicta Ecclesia & diœcesi. *S. Congr. Rit. in Toletana* 15. *Ianuar.* 1611. de qua Ald. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 210.

36 S. Hermetis mart. officium pro Monialibus de Incarnatione ciuitatis Regum seu Limæ in Indiis Occidentalibus. *S. Congr. Rit. in Liman. siue Ciuitatis Regum* 1. *Iunij* 1601. teste Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 511.

37 S. Iacobi Apost. officium pro Ecclesia Metropolitana Compostellana singulis secundis feriis non impeditis festo nouem lectionum, excepto tempore Quadragesimæ, Aduentus, & Vigiliis. *S. Cong. Rit. in Compostellana* 4. *Septebr.* 1621. referente Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 215.

38 B. Iacobi de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia officium pro Ecclesia S. Mariæ della Noua ciuitatis Neapolitanæ, vbi eius corpus requiescere asseritur. *Vrbanus VIII. const.* 54. incip. *In sede Principis* 12. *Augusti* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.*..... Extendit pro omnibus personis Ordinis Fratrum prædictorum, idem *Vrbanus VIII. in alia sua constit. sub die* 23. *Octobr.* 1624.

39 S Ignatij Loiolæ fundatoris Patrum Societatis IESV Officium pro loco de Alpeitia Pampilonen. diœcesis. *Sacr. Cong. Rit. in Pampilonen.* 7. *Septembr.* 1618. quam citat Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 213.

40 S Ioachimi parentis Beatissimæ Virginis Officium sub ritu duplici die 20 Martij quotannis recitandum, & in Breuiario ac Kalendario in posterum imprimendis describendum. *Gregorius XV. const.* 39. incip. *Apostolatus* 2. *Decembr.* 1655. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bull. tom.* 4. *pag.*..... & Gauant. *in Rubricas Breuiar. sect.* 7. *c.* 5. *n.* 20.

41 B Ioannis Sahagun Officium pro ciuitate Salamantina. *Sacr. Cong. Rit. in Salamantina* 14. *Augusti* 1600. de quo fuit expeditum Breue Apost. *sub die* 19. *Iunij* 1601. vt die 12. Iunij in cœnobio Salmanticensi à Fratribus Augustinianis vnà cum Collegialibus, capellanis, & personis collegij maximi sancti Bartholomæi quotannis de eo diuinum Officium ageretur. Extensus postea fauor primo ad prouinciam Castellæ, deinde ad preces Philippi III. Regis Hispaniarum Catholici ad vniuersum Ordinem Augustinianum, litteris datis Tusculi *die* 15. *Octobris* 1603. refert nouissimè Thom. de Herrera *in suo alphabeto Augustiniano verbo B. Ioannes Gonzales de Castrillo, dictus de Sahagun. siue de sancto Facundo pag.* 388. *tom.* 1. apud Aldan. *dict. titul.* 18. *de sanctis num.* 214.

42 B. Ioannis de Deo officium pro omnibus suæ Congregationis Regularibus vbique existentibus quotannis in die eius obitus de communi Confess. non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij Romani; in ciuitate verò Granaten. vbi sacrum eius corpus quiescit, & in terra nuncupata Montemoro nouo in Lusitania, vbi natus est pro omnibus Ecclesiis tam Regularium quàm secularium sub ritu duplici minori. *Vrban. VIII. constit.* 108. incip. *In sede Principis* 21. *Sept.* 1630. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bull. tom.* 4. *pag.* 113.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

B. Ioannis Capistrani Officium in die eius obitus 23. Octobris sub ritu duplici de communi Confess. non Pont. pro omnibus tam Fratribus quàm Monialibus Ordinis S. Francisci de Obseruantia. *Sacra Cong. Rit. sub die* 16. *Iul.* 1622. penes Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 215. 43

S. Iuliani officium pro ciuitate & diœcesi Burgen. *S. Cong. Rit. in Burgen.* 20. *Iulij* 1600. Et pro ciuitate Conchen. *ead. S. Cong. Rit. sub die* 22. *Decemb.* 1655. quarum meminit Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 216. 44

S. Leonardi officium pro ciuitate de Baëza. *Sacra Cong. Rit. in Gadicen.* 11. *Aprilis* 1601. teste Ald. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 217. 45

S. Ludouici officium pro cunctis fidelibus in die eius festo. *Sacra Cong. Rit. in Gallia* 19. *Nouembris* 1618. Et sub ritu duplici pro Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis Ordinis Minimorum de Vrbe. *Eadem S. Congr. in Vrbis* 19. *Augusti* 1619. de quibus Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis, n.* 218. 46

S. Margaritæ Mart. officium pro Monialibus Monasterij Donæ Reginæ Neapolis *Sacr. Congr. Rit. in Neapolitana* 16. *Maij* 1601. referente Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis n.* 219. 47

B. Margaritæ de Cortona tertij Ordinis S. Francisci officium pro omnibus, & singulis personis, tam viris videlicet quàm mulieribus vbicunque existentibus in eorum Ecclesiis die eius festo 22. Februarij. *Vrbanus VIII. constit.* 8. incip. *Cælestis, Idib. Decembr.* 1623. apud Angel. Mariam Cher. *in Bull. tom.* 4. *pag.* 25. 48

B. Margaritæ Virg. Tertiariæ professæ Ordinis Prædicatorum officium pro ciuitate tantum Tiphernaten. & in Ecclesia vbi eius corpus sepultum est. *Sacra Cong. Rit. sub die* 24. *Augusti* 1609. quam citat Castellin *de dilat. canoniz. sa ctor. pag.* 143. 49

S. Mariæ de Monte Carmelo officium pro Regno Maioricarum in eius festo, sicut recitatur in festo B. Mariæ ad Niues. *S. Congr. Rit. in Maioricen.* 6. *Decembris* 1621. de qua Aldan. *dict. titul.* 18. *de sanctis num.* 150. 50

S. Mariæ Officium paruum quando recitatur in choro tempore Paschali, dicitur sine additio *Alleluia.* *S. Congr. Rit. sub die* 28. *Martij* 1626. quam refere Aldan. *d. tit.* 18. *de sanctis num.* 221. Ganant. *in rub. Breuiar. sect* 9. *c.* 1. *n.* 11. Et recitandum est in choro singulis diebus, exceptis tamen duplicibus, vbi adest talis consuetudo, quæ laudabilis est, & seruanda, licet secundum regulas Breuiarij idem Officium paruum non recitetur regulariter in choro nisi in diebus ferialibus & simplicibus: eadem *Sacra Congr. Rit. in Troiana* 1. *Septembris* 1607. apud Aldan. *dict. tit.* 18. *de sanctis n.* 222. Ganant. *d. sect.* 9. *cap.* 1. *n.* 6. vbi addit eandem *S. Congr. Rit. die* 2. *Ianuar.* 1627. decreuisse etiam mutato proprio Breuiario, & Romano acceptato adhuc eos teneri ad quotidianam Officij B. Virginis recitationem qui antea ea consuetudine tenebantur. 51

S. Mariæ Conceptionis Officium in singulis Sabbatis festo nouem lectionum non impeditis pro Fratribus Obseruantibus Ordinis S. Francisci. *Sacr. Cong. Rit. sub die* 20. *Ianuar.* 1608. Et pro Fratribus Conuentualibus, eadem *S. Cong. Rit. sub die* 28. & 30. *Ianuar.* 1612. Et pro Fratribus Capuccinis *sub die* 7. *Iulij eiusdem anni.* Quam tamen gratiam de Officio Conceptionis in Sabbato recitando ab omnibus prædictis Fratribus, declarauit *eadem sacra* 52

Congreg. sub die 10. Nouembr. eiusdem anni esse intelligendam eo modo, quo intelligitur rubrica de officio S. Mariæ in Sabbato, ideft vt recipiantur fabbata occurrentia in Aduentu, Quadragesima, quatuor temporibus, & Vigiliis, refert Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 223.

53 B. Mariæ Magdalenæ de Pazzis Monialis Ordinis S. Mariæ de monte Carmelo Officium in ipsius obitus, seu alia subsequenti non impedita die singulis annis pro omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis. Vrbanus VIII. const. 63. incip. In supremo 23. April. 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 78. Et pro omnibus Ecclesiis tam in diœcesi Florentina quàm in vniuersa ditione temporali Magni Ducis Etruriæ, idem Vrban. in alia sua const. incip. Alias pro parte 18. Ianuar. 1628. ibid. pag. 78.

54 SS. Mauri, Pantaleonis, & Sergij officium pro ciuitate Vigliarum. Sacra Congreg. Rituum in Vgliarum 2. Iulij 1618. teste Aldan. dict. tit. 18. de sanctis num. 224.

55 Nominis sanctissimi IESV Officium pro Monialibus S. Mariæ Reginæ Cæli Neapolis. S. Cong. Rit. in Neapolitana 10. Nouembris 1612. penes Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 225.

56 S. Norberti Archiepiscopi Magdeburgen. Officium sub ritu semiduplici pro toto Orbe. S. Cong. Rit. in Praemonstrat. 5. Norberti 14. & 16. Nouembris 1620. quam citat Aldan. dict. titul. 18. de sanctis numero 226.

57 Martyrum 23. ex Ordine Minorum sancti Francisci de Obseruantia prouinciæ discalceatorum sancti Gregorij Philippinarum, & Iaponiæ Officium pro Fratribus dicti Ordinis vbicunque existentibus, & pro aliis quibuscunque Manilien. diœcesis tantùm die eius obitus quinta Februarij. Vrban. VIII. const. 70. incip. Saluatoris 14. Septemb. 1627. apud Ang. Mar. Cher. in Bull. tom. 4. pag. 86.

58 Martyrum trium Pauchi Michi, Ioannis de Goto, & Didaci Quizai è Societate IESV Officium pro omnibus dictæ Societatis Religiosis quotannis die quinta Februarij. Vrbanus VIII. constit. 71. incip. Saluatoris & Domini die 15. Septembris 1627. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 87. Et ad omnes Sacerdotes tam seculares quam Regulares ad eorum Ecclesias confluentes extendit Sacra Congr. Rituum Sanctissimo Papa annuente, die 26. Septembris 1629. penes Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 227.

59 B. Paschalis Baylon ex Discalceatis Ordinis Minorum Regularis obseruantiæ prouinciæ S. Ioannis Baptistæ Regni Valentiæ Officium pro Fratribus dicti Ordinis in Regno Valentiæ prædicto, ac in oppido Villæ Regalis eiusdem Regni, vbi eius corpus requiescit. Paulus V. constit. 113. incip. In sede Principis 29. Octobris 1618. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 267. Et pro vniuersis Religiosis vtriusque sexus eiusdem Ordinis in Hispaniæ Regnis vtriusque Coronæ Castellæ, & Aragoniæ & pro cuncto Clero in oppidis, vbi eius corpus requiescit, & natus fuit, extendit idem Paulus V. in alia sua const. incip. Alias pro parte die 10. Februar. 1620. Et demum pro vniuersa Religione, S. Cong. Rit. in Valentina 23. Ianuary 1621. de qua Ald. d. tit. 18. de sanctis n. 228.

60 S. Pelini mart. Officium pro Ecclesia, & diœcesi Valuen. S. Congr. Rit. in Valuen. 18. Augusti 1618. quam refert Ald. d. tit. 18. de sanctis n. 229.

61 B. Petri Gonzalues Ordinis sancti Dominici Officium pro Ecclesia Palentina. Sacr. Congr. Rit. in Palentina 20. Aprilis 1602. quam citat Aldan. d. tit. 18. n. 230.

62 B. Philippi Benitij Ordinis Seruorum Officium sub ritu simplici pro omnibus tam secularibus quàm Regularibus in ciuitate Florentina. S. Congr. Rit. in Floren. item 4. & 20. Iulij 1615. Paulus V. const. sua incip. Domini nostri die vlt. Iul. 1615. Et pro ciuitate Tudertina, eadem S. Congr. Rit. in Tudertina 7. Septembris 1618. Paulus V. in alia const. incip. Domini nostri sub die 24. Octobris 1618. De eo Hieron. Roman. cent. 9. fol. 55. nouissimè M. Thom. de Herrera in Alphabeto Augustiniano verbo B. Philippus Benitius pag. 240. Ludou. de Angelis de vita S. Aug. fol. 250. Corn. Lancel. in eadem vita pag. 424.

63 S. Philippi Nerij Officium pro Presbyteris Congregationis Oratorij de Vrbe. Sacra Cong. Rit. in causa Vrbis 22. Maij 1605. teste Aldan. d. tit. 18. de sanctis n. 231. Et pro aliis Congregationibus erectis ad instar illius, quæ in Vrbe est. Eadem Sacra Cong. sub die 29. Decembris 1615. & sub die 8. Febr. 1616. quarum meminit Aldan. d. tit. 18. n. 231.

64 B. Petri de Alcantara Ordinis Minorum strictioris Obseruantiæ Discalceatorum professoris prouinciæ S. Iosephi in Regno Castellæ fundatoris Officium pro vniuersa Religione Minorum Obseruantium vtriusque sexus die eius obitus 19. Octobris: in Oppido verò de Alcantara nullius diœcesis, vbi natus est, atque in altero de Arenas Abulen. diœcesis, vbi eius Corpus requiescit, pro omnibus tam Regularibus quàm secularibus Clericis, sub ritu tamen semiduplici. Gregorius XV. const. 23. incip. In sede Principis 18. Aprilis 1622. apud Angel. Mariam Cherub. in Bullario tom. 4. pag. 309. in nouiss. impress.

65 SS. Placidi, Eutichij, Victorini, Flauiæ, & sociorum officium pro ciuitate Messanen. S. Cong. Rituum in Messanen. 17. Nouembris 1600. & 26. Februarij 1611. quarum meminit Aldan. d. tit. 18. de sanctis num. 233.

66 Raymundi Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum officium pro dicti Ordinis vtriusque sexus Regularibus personis discalceatis, die eius festo de communi Confess. non Pont. iuxta rubricas Missalis Romani. Vrbanus VIII. constit. 52. incip. Saluatoris die 5. Nouembris 1625. apud Ang. Mariam Cherub in Bullar. tom. 4. pag. 69.

67 B. Ritæ de Cassia Ordinis Eremitarum S. Augustini officium pro vniuersis Ordinis prædicti Fratrib. & Monialibus vbique terrarum, & pro aliis in tota Spoletana diœcesi. Vrb. VIII. const. 74. incip. In supremo, 1. Octobris 1627. apud Angel. Mariam Cherubin. in Bullario tom. 4. pag. 89. Et ad omnes vbique terrarum ad Ecclesias prædicti Ordinis & diœcesis Spoletanæ confluentibus extendit idem Vrbanus VIII. in alia sua constit. incip. Nuper, die 4. Februarij 1628. Eius vitam scripsere diuersis temporibus M. Ioannes Georgius de Amicis, Cassianus & ex illo Fr. Augustinus Cauallucius Fulginas anno 1610. Onophrius Marinoi Ilicetanus, Hieronymus de Guettis Romanus, Alphonsus de Aragon y Borgia chronographus prouinciæ Castellæ, nouissimè aliqua tangit Thom. de Herrera in Alphabeto Augustiniano verbo B. Rita de Cassia, pag. 332. tom. 2. quam refert Empol. in suo Bull. Augustiniano pag. 378. & seq.

68 S. Rochi Officium de communi Confessoris non Pont. pro iis tantum locis vbi adsunt Ecclesiæ & Eremitoria habentia requisita Ecclesiarum in eius honorem ædificatarum, & iuxta rubricas Breuiarij. S. Cong. Rit. sub die 30. Iulij & 26. Nouemb. 1629. vt

vt refert Castellin. *in compendio tract. de delatione canonizat. Sanctorum pag.* 81. Gauant. *in rubric. Breuiary sect.7.cap.10.n.5.* Ego ipse *de officio, & potest. Parochi cap.10.n.30.* Et pro oppido Complutensi. *eadem Sacra Cong. Rituum in Complnten. seu Toletana* 20. *Decembris* 1610. teste Aldan. *d.tit.18.de sanctis n.*234.

69 S.Romualdi Officium sub ritu semid. Breuiario apponi iussit *Clemens VIII. die 9. July* 1595 de qua Gauant. *in rub. Breuiarij sect.7 cap 4.num.7.* Et officium paruum à Monachis Camaldulensibus priuatè recitandum conceditur. *S.Cong.Rit.in Venetiarum* 25. *Iuny* 1611. penes Aldan. *dict. tit.* 18. *de sanctis num.* 235.

70 Stygmatum sancti Francisci officium approbatur conceditúrque vt vbique ad libitum cleri celebrari possit, duplici quidem officio in Religione S.Francisci, extra eam verò semiduplici. *S.Cong.Rit.sub die* 28. *Augusti* 1615. de qua Ald. *d.t.18. de SS.n.*236. Et vt in loco Aluerniæ possit singulis sextis ferijs non impeditis à Fratribus dicti Ordinis celebrari, conceditur. *eadem S.Cong. Rit. in Etruria* 28. *Maij* 1626. Et vt à toto Ordine Obseruantium prima die cuiuslibet mensis non impedita recitari possit, *eadem Sacr. Cong in causa Minorum de Obseruantia* 12. *Marty* 1618. quarum meminit Aldan. *d. tit.*18. *num.*237.

71 S.Theresiæ Officium pro Religione Carmelitarum Discalceatorum. *Sacra Congregatio Rituum sub die* 20. *Decembr.*1628 referente Aldao. *d. tit.*18. *de sanctis n.*238. Vide infra *collect.*698.

72 B.Thomæ de Villanueua Ordinis Eremitarum S.Augustini. & Archiepiscopi Valentini Officium pro omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis in Hispania, nempe in Regnis Castellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon pro omnibus vtriusque sexus Regularibus, & Presbyteris, ac Clericis secularibus commorantibus in oppido de Villanueua de los Infantes Toletanæ diœcesis, vnde est oriundus *Paulus V. const.*10. incip. *In supremo* 24. *Septembris* 1619. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.4 pag.*22 Ad omnes vtriusque sexus Religiosos eiusdem Ordinis vbique terrarum existentes extendit *Gregorius XV. const.*5. incip. *Aliàs à felicis die* 14. *Maij* 1621. cuius Gregorianæ Constitutionis meminit nouissimè Fr. Thom. de Herrera *in alphabeto Augustiniano verbo. Thomas a Villanueua pag.*445. *tom.*2. apud Aug. Mar. Cherub. *d.tom.4 pag.*283.

73 S. Torcati Officium pro quodam oppido diœcesis Toletanæ. *Sacra Congregat. Rit.in Toletana* 12. *Mart.*1618. teste Ald. *d.tit.*18. *de sanctis n.*239.

74 S. Vincentij Officium ritu duplici pro Ecclesia Maioricen. *Sacra Cong. Rit.in Maioricen.*15. *Iannar.* 1602. Et pro diœcesi Oscen. *ead. Sacra Congregat. in Oscen.*26. *February* 1611. quarum meminit Ald. *d.tit.*18. *de sanctis n.*240.

75 SS.Vincentij Mart. & Andreæ Apost. cum octaua pro Clericis Regularibus S.Pauli Cremonæ, & Bononiæ commorantibus. *S.Cong.Rit.in Cremonen. & Bononien.*18. *Marty* 1617. referente Ald. *d.tit.*18. *de sanctis n.*241.

76 S.Vrsulæ officium sub ritu duplici pro Ecclesia Caietana *Sacra Congreg.Rit.in Caietana* 19. *Mart.* 1611. Et pro Monialibus sanctæ Vrsulæ Bononien. Eadem *S. Congr.in Bononien.*21. *Marty* 1613. penes Ald. *d.tit.*18. *de sanctis n.*242.

SVMMARIVM.

1 *Cruciferi Fratres Oleum sanctum à quouis Episcopo recipiunt.*
2 *Carmelita Fratres sanctum Oleum à quouis Episcopo recipiunt.*
3 *Episcopus permittere debet quod Regulares teneant Oleum sanctum in eorum Ecclesijs pro ipsorum vsu duntaxat.*
4 *Episcopus potest benedicere & consecrare Olea sacra etiam in alia Ecclesia si à Cathedrali abfuerit.*
5 *Episcopus quotannis conficere debet sacra Olea, crematis veteribus.*
6 *Olea vetera non possunt adhiberi postquam noua sunt consecrata.*
7 *Episcopus potest conficere Olea sacra cum minori numero Sacerdotum ex causa necessitatis.*
8 *Consecratio oleorum sacrorum debet fieri iuxta formam Pontificalis.*
9 *Cathedralis Ecclesia debet asseruari oleum sanctum, & ab eius Dignitatibus dispensari alijs Ecclesijs.*
10 *Manna S.Nicolai non est per viam ad infirmos deferendum cum cotta & luminaribus.*

Oleum Sanctum.

COLLECT. DXXXV.

OLeum sanctum à quouis Episcopo recipiunt Fratres Cruciferi. *Vrbanus III. const.*1. incip. *Cùm antecessor* 7. *Kalend. Aprilis* 1137. cuius memini *in collect. ad Trid. sess.*14. *de extrema vnctione c.*1. *n.*8. apud Laërt. Cherub. *tom.*1. *pag.*1. 1

Oleum sanctum pro administranda Extrema vnctione suis Fratribus Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo per Archiepiscopos; & Episcopos exhiberi iussit *Clemens VIII. const.*57. incip. *Exponi* 24. *Martij* 1599. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.*3. *pag.*57. in nouiss. impress. cuius meminere Lezana *in summ quæst. Regular. tom.*1. *cap.*3. *num.*20. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo oleum post n.*1. Ego ipse *in collect. ad d.cap.*1. *n.*9. 2

Oleum sanctum permittere debet Episcopus quod Regulares teneant in eorum Ecclesijs pro ipsorum vsu duntaxat. *Sacra Congregat. Episcop. & Reg. in Æsina* 13. *July* 1589. teste Ioan. Maria Nouar. *d. verbo oleum n.*1. 3

Olea sacra possunt ab Episcopo benedici & consecrari etiam in alia Ecclesia, si à Cathedrali abfuerit. *Sacr. Congr. Rit. in Oriolen.*17. *Nouembris* 1600. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1. *tit.*8. *n.*11. 4

Olea sacra quotannis ab Episcopo confici, & suæ diœcesis Presbyteris distribui debent, crematis veteribus: & vetera non possunt adhiberi postquam noua sunt consecrata. *Sacr. Congreg. Rit. in Septen.*7. *Septembris* 1601. penes Aldao. *d. tit.*8. *n.*12. quem refero *in collect. ad Conc. sess.*14. *de extrema vnctione c.*1. *n.*12. 5 6

Olea sacra ex causa necessitatis possunt confici ab Episcopo cum minori numero Sacerdotum, quam præscribatur in Pontificali. *Sacra Congregat. Rituum in Curien.* 21. *Augusti* 1604. & *in Naxien* 12. *Martij* 1616. quarum memini *in collect. ad c.*1. *num.*14. 7

Olei sacri consecratio debet fieri omnino iuxta formam Pontificalis, & Canonici debent supplere si 8

numerus sufficiens Presbyterorum non adsit præter Canonicos. *Sacra Congr. Rit. in Lauretana 9. Maij* 1606. quam citat Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 13.

9 Oleum sanctum debet asseruari in Cathedrali, & ab eius dignitatibus dispensari aliis Ecclesiis. *S. Congr. Rit. in Tascanen.* 19. *Augusti* 1619. apud Ald. *d. tit.* 18. *num.* 14.

10 Oleum, seu Manna S. Nicolai non est per viam ad infirmos deferendum cum cotta & luminaribus. *S. Cong. Rit. in Baren.* 28. *Ianuarij* 1606. referente Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 15.

Oliuetani Monachi, vide in verbo *Monachi Oliuetani collect.* 501.

Onus.

Collect. DXXXVI.

1 Onera omnia incumbentia Ecclesiæ, in qua erecta est Vicaria perpetua, pertinent ad ipsum Vicarium perpetuum. *S. Cong. Conc.* teste Sellio *in select. Canon. c.* 3. *n.* 5.

2 Onera imposita per Communitatem super Clericorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, non tenentur ipsi Clerici soluere, etiam quod per prius soluerint. *Sacra Congr. Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1631. quam refert Bonsadin. *in thesauro eccles. decis. res.* 15. *n.* 17.

3 Onera Missarum vide in verbo *Missarum reductio collect.* 475.

SVMMARIVM.

1 *Domus Canonicales, & Canonicatum Presbyteralem optare non possunt Canonici habentes Ecclesias Parochiales, in quibus resident.*

2 *Theologalem Præbendam obtinens non potest optare aliam Præbendam.*

3 *Erectio in Theologalem si precedat ante optionem non habebit locum optio in Præbenda primò vacatura post Concil.*

4 *Præbenda tam Theologi quàm Pœnitentiarij non subiacet optioni.*

Optare, Optio.

Collect. DXXXVII.

1 Optare non possunt Domus Canonicales, neque Canonicatum Presbyteralem Canonici habentes Ecclesias Parochiales, in quibus resident, cum non habeantur pro præsentibus, sed tantùm sint priuilegiati ad percipiendos fructus, & id quando extat consuetudo, vel statutum, quo absentes non possunt optare. *Sacr. Cong. Conc.* teste Nicolao Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 387.

2 Optare aliam Præbendam non potest obtinens Theologalem. *S. Cong. Conc. die* 7. *Iunij* 1601. apud Sellium *in select. Canon. c.* 37. *n.* 123.

3 Optio in Præbenda primò vacatura post Concilium, locum non habebit si ante optionem præcesserit erectio in Theologalem, vel Pœnitentialem: si verò præcesserit optio non potest amplius erigi in Theologalem. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *c.* 4. *n.* 130.

4 Optioni non subiacet Præbenda tam Theologi, quàm Pœnitentiarij. *Sacra Congreg. Conc.* 12. *Febr.* 1601. quam citat Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 5. *c.* 4. *n.* 132.

Oracula viuæ vocis.

Collect. DXXXVIII.

Oracula viuæ vocis aliquibus Religionibus concessa reuocantur illis exceptis, quæ ad supplicationem Regum, & quæ ad fauorem Eminentissimorum Cardinalium vel quibus Cardinales ipsi in scriptis testimonium præbuerunt. *Gregor. XV. constit.* 17. *incip. Romanus* 2. *Iulij* 1622. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 313. & eam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. ad constit.* 3. *Gregorij XV.* ac illius meminit Anton. Diana *moralium resolut. part.* 5. *tract.* 14. *miscel. resol.* 17. Deinde *Vrbanus VIII. const.* 9. *aliàs* 119. *incip. Aliàs felicis record.* 20. *Decembris* 1631. apud Angel. Mariam Cherub. *d. tom.* 4. *in appendice pag.* 18. quam etiam referunt Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Oracula*, & eius frater Ioan. Anton. Nouar. *in summ. Bullarum tit. de gratiarum reuocat.* & illius meminit Ioan. Baptista Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.* 1. *cap.* 3. *n.* 21. cassauit, & abrogauit, ac annullauit omnia & singula priuilegia, & facultates, licentias, & gratias quascunque per summos Pontifices prædecessores, ac per se ipsum viuæ vocis oraculo, & S. R. E. Cardinalium quorumcunque manu firmata quibuscunque Generalibus, Prouincialibus, & personis cuiusuis Ordinis, Congregationis, instituti, & Societatis, siue secularibus, siue Regularibus quacunque de causa, occasione, prætextu vel colore, etiam intuitu, contemplatione, seu ad instantiam Imperatoris, Regum, & Principum quorumcunque aut aliàs quomodolibet concessa. Postremo idem *Vrbanus VIII. constit. sua* 29 *aliàs* 139. *incip. Aliàs felicis* 11. *Aprilis* 1635. apud Angel. Mariam Cherub. *in d. Appendice tom.* 4. *pag.* 49. declarauit Officiales, seu ministros, quibus aliàs ante emanatas prædictas Constitutiones ex Officiorum suorum auctoritate, & prærogatiua de oraculo per eos à Rom. Pont. pro tempore existentibus habito, fides haberi solebat, quoad ea quæ, vt præfertur, ad cuiuslibet eorum Officium seu munus quo funguntur, pertinent, in litteris etiam prædictis super reuocatione Oraculorum huiusmodi emanatis minimè comprehensos fuisse, nec esse, nec comprehendi debere: & ad abundantiorem cautelam eosdem Officiales seu ministros aduersus easdem Constitutiones quatenus opus sit, restituit, & plenariè reintegrat in omnibus, & per omnia. 2

3 Oraculo viuæ vocis gratiæ, & priuilegia facta Magistris Generalibus, Vicariis generalibus, & procuratoribus generalibus concessa eorum Ordinibus quæ sortitæ fuerunt effectum ante reuocationem Gregorij XV. licet effectus habeat tractum successiuum, vel alias respiciant particulares personas, vt suot Præsentaturæ, vel Magisteria in dicta reuocatoria Constitutione Gregorij XV. non comprehenduntur, nulláque reualidatione indigent. *S. Congr. Regul.* 2. *Aprilis* 1625. referunt Castellin. *de elect. c.* 5. *n.* 37. *vers. pro parte*, Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad const.* 3. *Gregorij XV. n.* 1.

SVM

SVMMARIVM.

1 *Ecclesia S. Sebastiano dic ata recitanda est Oratio propria SS. Fabiani & Sebastiani.*
2 *Mutanda non est oratio pro gratiarum actione.*
3 *Quadraginta horarum oratio alternatim dicenda in Ecclesiis Vrbis.*
4 *Oratio,* Deus refugium, *iussa dici à Maioribus per annum non dicitur in festis prima classis.*
5 *Patronorum S. Michaelis, vel S. Ioannis Baptista nomina praponi debent Apostolis in Oratione* A cunctis.

Oratio.

COLLECT. DXXXIX.

1 ORatio, quæ dicitur in festo Sanctorum Fabiani, & Sabastiani non est alteranda, itave de S. Sebastiano tantum recitetur etiam in propria Ecclesia S. Sebastiano dicata *S. Cong. Rit. in Egitanen.* 6. *Septembr.* 1603. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 2. *num.* 73.

2 Oratio pro gratiarum actione non est alteranda, vel mutanda. *S. Cong. Rit. in Toletana* 28. *Nouembris* 1609. penes Sellium *d. c.* 2. *n.* 74.

3 Orationem quadraginta horarum alternatim & iugiter in Ecclesiis, & piis locis Vrbis habendam instituit *Clemens VIII. const.* 17. incip. *Graues* 25. *Nouembris* 1592. *Vrbanus VIII. constit.* 7. incip. *Vniuersis* 22. *Octobr.* 1623. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 21.

4 Oratio, *Deus refugium*, iussa dici à Maioribus per annum non dicitur in festis primæ classis. *S. Cong. Rit. die* 28. *Augusti* 1627. quam citat Gauant. *in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 9. *n.* 16. *in med.*

5 Oratione *A Cunctis* nomina Patronorum S. Michaëlis, vel S. Ioannis Baptistæ præponi debent Apostolis. *S. Cong. Rit. die* 22. *Augusti* 1620. de qua Gauant. *in rub. Missalis p.* 4. *tit.* 17. *n.* 29.

Orator Auenionensis.

COLLECT. DXL.

1 ORatori Auenionensi conceditur locus in capella in bancho Oratorum post omnes alios Oratores, qui ibi sedere solent. *S. Cong. Rit. in Auenionen.* 17. *Decembris* 1605. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 20. *n.* 16.

SVMMARIVM.

1 *Missa & alia diuina Officia celebrari possunt in Oratoriis, & capellis, quas Prouinciales Societatis* IESV *deputauerint.*
2 *Oratoria in particularium duntaxat domibus existentia comprehenduntur decreto Concilij Trid.* sess. 22. de obseru. & euitan.
3 *Missæ celebrandæ non sunt in Oratorio priuato nisi de licentia summi Pont.*
4 *Licentiæ celebrandi in priuatis Oratoriis nonnisi à sede Apost. sunt concedendæ.*
5 *Præcepto ecclesiastico de audienda Missa satisfaciunt illi interessentes in priuato Episcopi Oratorio.* Barbos. Apost. Decis. Sum.
6 *Festiuitates solemniores quæ sint, in quibus celebrari non licet in priuatis Oratoriis.*
7 *Episcopi non possunt concedere licentiam celebrandi in priuatis Oratoriis.*
8 *Parochiales functiones peragere non licet in Oratoriis Confraternitatum, & aliis similibus Ecclesiis.*
9 *Eucharistia SS. Sacramentum pro adoratione fidelium ex licentia Episcopi asseruari continuo in Oratoriis Confraternitatum, & in aliis Ecclesiis non Parochialibus.*
10 *Immunitate ecclesi. non gaudet Oratorium priuatum.*

Oratorium.

COLLECT. DXLI.

ORatoriis, & Capellis, quæ Prouinciales Societ. IESV per se in Domibus, Collegiis, & aliis locis, vbi aliqui Societatis residebunt, approbauerint, & ad diuinum dumtaxat cultum deputauerint, Missæ, & alia diuina Officia celebrari possunt. *Gregorius XIII. sua Constit. incip. Decet Romanum Pont. de anno* 1575. cuius meminit Lezana *in sum. q. Reg. tom.* 1. *cap.* 21. *n.* 14. 1

Oratoria in particularium dumtaxat domibus existentia comprehenduntur decreto Concilij sess. 22. de obseruandis & euitandis. *S. Congr. Episcop. & Regul. in Florentina* 1. *Septembris* 1615. *& in Colimbrien.* 1. *Iulij* 1616. quas citat Sellius *in select. Canon. c.* 5. *n.* 53. 2

Oratorio priuato Missæ celebrandæ non sunt nisi de licentia summi Pontificis. *S. Cong. Conc. in Bononien.* 10. *Mart.* 1615. penes Sellium *d. c.* 5. *n.* 54. 3
vbi etiam deciditur licentias celebrandi in priuatis Oratoriis nonnisi à Sede Apost. esse concedendas, ibique Sanctitatis suæ iussu Archiepiscopis, & Episcopis vniuersis significandam duxit facultatem huiusmodi licentias dandi ipsius Concilij decretis vnicuique ademptam esse, solique beatissimo Romano Pont. esse reseruatam, refert Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarum tit. de Missarum celebrat. prohibita in Oratoriis priuatis absque summi Pont. licentia*, & *tit. de Oratoriis.* 4

Oratorio Episcopi priuato interessentes sacrificio Missæ satisfaciunt præcepto ecclesiastico tam in diœcesi quam extra. *S. Cong. Conc. sub die* 22. *Septembris* 1640. de qua Anton. Diana *moral. resol. p.* 6. *tr.* 8. *miscel. res.* 40. 5

Oratorij priuati in Altari, cui conceditur ex priuilegio Apost. celebratio Missæ exceptis solemnioribus festis, non potest in eo celebrari in Natali Domini, Epiphania, Paschate, Pentecoste, Annunciatione, Assumptione B. Mariæ Virginis, festo sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, & omnium sanctorum. *S. Cong. Rit.* 17. *Nouembr.* 1617. Gauant. *in rub. Missalis p.* 1. *tit.* 20. *propè fin. vers. sciendum.* apud Lezanam *in sum. q. Regul. tom.* 1. *cap.* 21. *n.* 31. & illius meminit *de Iure eccles. vniuerso lib.* 2. *cap.* 8. *numero* 6. 6

Oratoriis priuatis celebrandi licentias ab Episcopo concessas irritauit Sacra Cong. Conc de mandato *Pauli V. die* 25. *Octobris* 1615. prohibuitque omnibus Episcopis ne concedere possent facultates celebrandi in priuato Oratorio absque Sedis Apost. licentia, refert Sellius *d. c.* 5. *n.* 56. 7

Oratoriis Confraternitatum, & aliis similibus Ecclesiis, quæ non sunt Curatæ, nec Regulares, minimè licet peragere Sacerdotalia munera, & Paro- 8

chiales functiones, quæ populi, & animarum curam quoquo modo concernere videntur, quales sunt candelarum, cinerum, palmarum, fontis Baptismalis benedictiones, sanctissimi Sacramenti delationes, celebrationes Missarum feria quinta in Cœna Domini, & sabbathi aspersiones domorum, *Sacr. Congr. Rit.* 18. *Maij* 1602. cuius meminit Matthin, *de Sacram. Ordinis p.* 3. *cap.* 8. *n.* 6. quem refero *de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *n.* 50. *propè fin.* vbi quod de licentia Episcopi hæc peragi debent.

9 Oratoriis Confraternitatum, & in aliis Ecclesiis non Parochialibus, quæ sub laicorum magistrorum gubernio, & directione esse solent, non potest Episcopus concedere facultatem asseruandi continuò, & permanenter sanctissimum Sacramentum pro adoratione fidelium, sed requiritur licentia Papæ *S. Cong. Conc.* referentibus Marco Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 92. Paul. Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1. *c.* 3. *num.* 34. *vers. huc pertinet*, met ipso *de officio, & potest. Parochi cap.* 11. *num.* 50. *in fine.*

10 Oratorium priuatum non gaudet immunitate ecclesiastica. *S. Congr. Immunitatis in Perusina* 9. *Decembr.* 1631. penes Sell. *d. c.* 5. *n.* 57.

Oratorij Congregatio.

COLLECT. DXLII.

1 ORatorij Congregatio à Philippo Nerio moribus potiùs erudita quàm legibus adstricta, nullam ad Religiosorum hominum consuetudinem propriam sibi regulam habuit, ad quam consultationes dirigeret rerum gerendarum. Etenim Pater optimus omnium consilia pro cuiusque ingenio solitus paterno moderari affectu, satis habuit ad pietatem simul inflammatos in ipsa rerum humanarum despicientia Christi amore feruentiores videre suos, & quæ diuturna experientia ad probitatem assequendam, Deúmque promerendum eis placere nouerat, & in dies prodesse, tanquam à Domini spiritu probare & confirmare. Et hanc viam meritò secularibus Presbyteris ille monstrauit, licet à Religiosorum institutis distantem, qui Congregationem non se auctore, sed Deo optimo Max. doceac perfectore institutam sæpè dicebat. Ea igitur quæ vel ipse hac ratione condenda curauit, vel ab eius institutione inter Congregationis huius homines consuedine recepta, ac deinceps perpetuò seruata, vt breuiter cognosci possint, summatim collecta sunt in libello, cuius titulus est. *Instituta Congregationis Oratorij S. Mariæ in Vallicella de Vrbe à S. Philippo Nerio fundata.* Romæ apud Iacobum Mascardum 1630. & Constitutiones confirmauit *Paulus V. constit. sua* incip. *Christi fidelium* 24. *Februarij* 1612. apud Fr. Ludou. Beltram. *in libello de la Vida y hechos milagrosos de san Philippo Nerio, in fine.* apud Laërt. Cherub. *in Bullario constit.* 92. *tom.* 3. *pag.* 244. in nouiss. impress. Ad hanc Congregationem nonnisi homines probatæ vitæ, maximè idoneos & quasi ad institutum natos recipiendos & illi aggregandos voluit sanctus Pater, minores duo de viginti annis, ac maiores quadragintaquinque ad primam probationem non recipiantur, neque ij, quos Canones ab Ordinibus arcent, nisi in Ordine laicorum sint omninò permansuri, non infirmæ valetudinis, non ij qui ingressi sint aliquam Religionem, non nisi bonæ apud omnes famæ, qui Oratorij frequentes fuerint auditores vt in dictis institutis c. 6. cautum est.

2 Oratorij Congregationis plures domus neque tanquam principales, neque tanquam membra à se inuicem dependentia insimul vniri valent & in quauis ciuitate, terra, seu loco plusquam vna Domus huius Congregat. erigi, seu institui nullo modo potest. *Greg. XV. const. sua incip. Ex iniuncto nobis* 8. *Iuly* 1622. vbi etiam præcipitur vniuersis, & singulis locorum Ordinariis ne vllam huius Congregationis Domum nisi iuxta statutorum suorum formam & tenorem, nec aliter, nec alio modo visitare, minúsve quouis casu pro tempore contingente, ac sub quouis prætextu, aut quæsito colore aliquam ipsius Congregationis personam à dicta Congregatione extrahere, aut ab obseruatione sui instituti remouere audeant, seu præsumant.

SVMMARIVM.

1 *Exemptorum delinquentium delicta inquirunt Ordinarij locorum si illos punire negligunt eorum superiores.*
2 *Præceptores militiæ S. Ioannis Hierosolymitani veri sunt Ordinarij intra limites suæ iurisdictionis.*
3 *Causas criminales clericorum merè ecclesiasticas cognoscunt Ordinarij ecclesiastici quoad seculares Iudices.*
4 *Græci subiiciuntur Ordinariorum iurisdictioni circa ea, quæ ad Dei cultum, & Sacramentorum pertinent iurisdictionem.*
5 *Pœnitentiarius maior locorum Ordinariis committit matrimoniales dispensationes gratiosas.*
6 *Moniales professas ad seruandam clausuram cogunt Ordinarij locorum.*
7 *Beneficiorum ecclesiasticorum permutationes quales admittunt Ordinarij locorum?*
8 *Possessionem bonorum mobilium & immobilium illegitimè à personis ecclesiasticis relictorum capere tenentur Ordinarij.*
9 *Monialibus clausuram seruantibus debent Ordinarij assignare dimidiam partem eleemosynarum, quæ fiunt in ciuitatibus.*
10 *Licentiam erigendi noua monasteria Regularibus concedere possunt Ordinarij.*
11 *Dispensare cum professo eiecto, & suspenso ab exercitio Ordinum non possunt Ordinarij.*
12 *Monasterium nouum Religiosorum, in quo saltem* 12. *ali non possunt Religiosi, subest iurisdictioni Ordinarij.*
13 *Regulares vt pro ipsorum vsu dumtaxat teneant in eorum Ecclesiis Oleum sanctum permittere debent Ordinarij.*
14 *Licentia ex iustis causis concessa recedendi à Parochiali ad aliquod tempus non fuit sublata Ordinariis modo ea vtatur intra limites præscriptos à Conc.*
15 *Collegiata erectionis in litteris appellatione Ordinarij intelligitur Episcopus dumtaxat.*
16 *Fratrum Mendicantium causas tam ciuiles quàm criminales cognoscere non possunt Ordinarij, nisi quatenus eis per Concil. Trident. decreta conceditur.*
17 *Resignatarius prima & secunda vice ab examinatoribus reprobatus, potest tertiò examinari, & approbari dummodo intra sex menses à die datæ litterarum resignationis.*
18 *Monitione trina non præcedente potest Ordinarius contra concubinarios procedere stante quasi possessione sic procedendi.*

19 *Testes*

19 *Testes super miraculorum recognitione examinare potest Ordinarius, non autem inferior.*

20 *Resignationem factam ab aliquo Presbytero, nihil aliud habente vnde commodè sustentari posset admittens Ordinarius, Presbyterum illum alere tenetur.*

21 *Curatos in Parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici punire potest Ordinarius ad praescriptum Concilij Trid.*

22 *Censuris & aliis poenis contra inobedientes Clericos tam seculares quàm Regulares procedere potest Ordinarius illis prohibens in casibus sibi permissis.*

Ordinarius.

Collect. DXLIII.

1 Ordinarij locorum ioquiruot in exemptos delinquentes si illos punire negligunt eorum Superiores. *Leo X. constit.* 10. incip. *Regimini* 4. *Non. Maij* 1515. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 411. in nouiss. impress.

2 Ordinarij veri sunt Praeceptores Militiae sancti Ioannis Hierosolymitani infra limites suae iurisdictionis. *Pius IV. const.* 9. incip. *Circumspecta Kalend. Iulij* 1560. apod Laërt. Chetub. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 9. aliàs *pag.* 7.

3 Ordinarij Ecclesiastici priuatiuè quoad seculares Iudices causas criminales clericorum merè ecclesiasticas cognoscunt. *Pius IV. constit.* 52. incip. *Etsi cuncta*, 10. *Aprilis* 1562. apud Laert. Cherubio. *d. tom.* 2. *pag.* 67. aliàs *pag.* 50.

4 Ordinariorum iurisdictioni subiiciuotur Graeci circa ea, quae ad Dei coltum & Sacramentorum pertioent administratiooem. *Pius IV. constit.* 74. iocip. *Romanus* 16. *Februarij* 1564. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 105. aliàs *pag.* 79.

5 Ordinariis locorum committit Poenitentiarius maior dispensationes matrimoniales gratiosas. *Pius IV. const.* 53. incip. *In sublimi*, 4. *Non. Maij* 1562. apud Laërt. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 71. aliàs *pag.* 53.

6 Ordinarij locorum cogunt Moniales etiam exemptas professas ad seruandam clausuram *Pius V. constit.* 8. incip. *Cura pastoralis* 4. *Kal. Iunij* 1566. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 184. aliàs *pag.* 138. in nooiss. impress.

7 Ordinarij locorum quas beneficiorum ecclesiasticorum permutationes admittere valeant? Vide supra iu verbo *Episcopus quoad beneficia collect.* 296.

8 Ordinarij capere tenentur possessinnem corporalem bonorum mobiliom, & immobilium, ac quarumcunque rerum illegitimis relictarum à personis ecclesiasticis. *Pius V. constit.* 117. incip. *Quae Ordinis* 6. *Kalend. Februar.* 1571. apud Laërt. Cherub, *d. tom.* 1. *pag.* 325. aliàs *pag.* 245.

9 Ordinarij debent dimidiam partem eleemosinarum, quae fiuot io ciuitatibus assignare Monialibus clausuram seruantibus. *Gregorius XIII. constitution.* 8. incipient. *Deo sacris* 3. *Kalendas Ianuarij* 1572. apod Laërt. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 368. aliàs *pag.* 278.

10 Ordinarij concedere possunt Regularibus licentiam erigendi noua mooasteria. *Clemens VIII. const.* 99. incip. *Quoniam de an.* 1603. apud Laërt. Cher. *in Bull. tom.* 3. *pag.* 146. aliàs *pag.* 166. in nouiss. impr. & vide supra *verbo Monasteria collect.* 503. *n.* 1.

Ordinarij non possuot dispensare cum professo 11
eiecto, & suspenso ab exercitio Ordinum. *Vrbanus VIII. constitut.* 26. §. 10. *in decretis* 21. *Septembris* 1624. apud Angel. Mariam Cherubio. *in Bullario tom.* 4. *pag.* 41. vbi referuntur decreta Sacrae Congr. de apostatis, & eiectis. Vide *in verbo eiectis collect.* 275. *n.* 5.

Ordioarij iurisdictioni subest oouum Religioso- 12
rum monasterium, in quo inter alia saltim duodecim ali oon possoot Religiosi *Urbanus VIII. const.* 43. §. 14. apud Angel. Mariam Cherub. *pag.* 59. vbi referuntur decreta de celebrat. Missarum, & vide io verbo *monasteria collect.* 503. *n.* 4.

Ordinarij permittere debeot quod Regulares te- 13
oeant in eorum Ecclesiis oleum sanctum pro ipsorum vsu duntaxat. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in Esina* 13. *Iulij* 1589. teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Reg. verbo oleum n.* 1.

Ordinariis per motum propriom *Pij V. de mense* 14
Iunij 1568. super residentiam Canooicorum habentium Parochiales, non fuit sublata facultas ita & taliter quod onn possiot iuxta formam decreti Concilij Trid. ex aliquibus iustis causis licentiam concedere recedendi à Parochiali ad aliquod tempus modo ea vtatur intra limites praescriptos *à Conc. sess.* 23. *cap.* 1. *de reformat. Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garcia *de benefic. part.* 3. *capite* 2. *num.* 179.

Ordinarij oomine, cuius in litteris erectionis 15
Collegiatae fit meotio, nollatenus est intelligendus Archipresbyter eiusdem Ecclesiae Collegiatae, sed Episcopos dootaxat, ideóque Ecclesiam ipsam, illiusque dignitates, Canonicatus, & beneficia pro tempore obtinentes, atqoe alios quoscunque mioistros oon eidem Archipresbytero, sed Episcopi duntaxat visitatiooi, correctioni, atque omnimodae iurisdictioni subiecti sint. *Sacra Congregat. Concil.* in Vicen. quam refert Sellius *in selectis Canon. c.* 8. *num.* 2.

Ordinarij iu cognitionibus causarum Fratrum 16
Mendicantium tam ciuilium quàm criminalium minimè se se ingerant, oisi quatenus eis per Concilij Trid. decreta concedatur. *S. Congr. Conc. de anno* 1586. peoes Lezanam *in summ. quaest. Regul. tom.* 1. *c.* 3. *n.* 8.

Ordinarios, cui directae suot litterae Apost. resi- 17
gnationis Parochialis in forma digoum, potest procedere ad illarū executionem, stante quod resignatarius primò & secundò examinatus non fuit approbatus ab examinatoribos, dummodo tameo iotra sex menses à die datae litterarum examen subierit. *Sacra Cong. Conc. in nullius* 2. *Decembr.* 1628. quam refert Sellius *d. c* 8. *n.* 16.

Ordinarius stante quasi possessione procedeodi 18
contra concubinarium ad carcerationes, poenas pecuniarias, & alias arbitrarias absque eo quod praecedat trina monitio, id licitè facere potest. *S. Congr. Conc. in Granaten.* 23. *Iunij* 1629. de qua Sellius *d. c.* 8. *n.* 14.

Ordinarius loci, vbi fiunt miracula, debet exami- 19
nare testes super illorum recognitione, non aotem inferior, sub cuius cura est locus ille. *S. Cong. Rit. in Praten.* 3. *Decembr.* 1616. cuius meminit Sellius *d. c.* 8. *n.* 17.

Ordinarius, qui admiserit resignatiooem factam 20
ab aliquo Presbytero, qui nihil aliud praeter id beneficium habebat, vnde commodè se sustentare posset, tenetur illum alere, nec potest idem beneficium illud resignatum restituere, sed in eo institui debet ille, qui praesentatus fuerat à patrono. *Sacr. Cong.*

Conc. teſte Nicol. Garc. *de benefic. p. 2. cap. 5. n. 228. in declar.* Armendar. *in addit. ad legum Nauarra lib. 2. tit. 8. l. 1. de patron. n. 26.*

21 Ordinarius poreſt punire Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Eccleſiis Parochialibos ſubiectis Commendarori Ordinis Theotonici ad præſcriptum cap. 4. ſeſſ. 6. & cap. 6. ſeſſ. 25. de reformat. *Sacr. Cong. Conc. in 5. April.* 1631. referente Sell. *d. c. 8. n. 18.*

22 Ordinarius prohibens Clericis ſecularibus, & Regularibus in caſibus eidem permiſſis, poreſt contra inobedientes procedere cenſuris, & aliis pœnis etiam non obſtante contraria conſuetudine. *Sacra Cong. Conc. in Leman. 16. Aprilis* 1633. quam citat Boofadin. *in theſauro eccleſ. deciſion. reſolution. 6. num. 21.*

Plura vide in verbo *Epiſcopus collect. 282. cum ſeqq.*

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus alienos Clericos ordinare poteſt ſi habeat proprij Ordinarij litteras dimiſſorias, licet in eis alia cauſa quàm agritudinis exprimatur.*

2 *Epiſcopus in aliena diœceſi poteſt ordinare ſuos proprios diœceſanos ſi in ea de licentia Ordinarij loci Pontificalia exercuerit.*

3 *Epiſcopus in alterius diœceſi exiſtens de illius Ordinarij licentia poteſt ordinare tam ſubditos proprios, quàm Epiſcopi licentiam concedentis.*

4 *Originem à Iudæis vel hæreticis trahentes non prohibentur ordinari.*

5 *Beneficij ratione etiam ſimplicis poteſt quis ordinari ab Epiſcopo, vbi illud habet.*

6 *Familiarem ſuum triennalem Epiſcopus ordinare non poteſt ex eo quia beneficium poſſidebat in aliena diœceſi.*

7 *Canonicus non eſt cogendus ad ſacrum Ordinem requiſitum promoueri intra annum, ſi in ætate diſpenſatus exiſtat, & eam non habeat.*

8 *Canonicus prouiſus à Papa cum expreſſione minoris ætatis ſi propter hoc, requiſitum Ordinem non accipiat, nihilominus quotidianas diſtributiones lucratur ſi choro interſit.*

9 *Simoniacè, vel male Ordines ſuſcipientes, quibus pœnis puniendi?*

10 *Suſpenſi ipſo iure fiunt Ordines ſuſcipientes extra tempora, vel ante legitimam ætatem vel ſine litteris dimiſſoriis.*

11 *Ordinem, ſed non executionem recipiunt illum ſuſcipientes ab Epiſcopis ſchiſmaticis.*

12 *Inquiſitores puniunt Miſſam celebrantes Ordinem Presbyteratus non adeptos.*

13 *Ordines fieri debent cum aſſiſtentia Dignitatum, & Canonicorum.*

14 *Cathedrali Eccleſia publicè Epiſcopus celebrare debet Ordinum ſacrorum collationes.*

15 *Mercedem an aliquam accipere valeant Ordinum collatores.*

16 *Epiſcopis vicinioribus licet Ordines conferre ſubditis ſecularibus Abbatum, & aliorum inferiorum abſque eorundem conſenſu.*

17 *Abbas etiam non benedictus de Iure poterat ſuis ſubditis Ordines conferre.*

18 *Diſtributio Ordinum ſacrorum Canonicatibus facienda quando habeat locum in illis, qui ſunt de iurepatronatus laicorum?*

19 *Epiſcopus debet cum conſilio Capituli deſignare quibus Canonicatibus quiſque Ordo ſacer annexus eſſe debeat, non quibus Canonicis.*

20 *Profeſſionem tacitam inducit Ordinum ſuſceptio.*

21 *Vltramontanos Ordines cum dimiſſoriis conferre quando liceat?*

Ordinare. Ordo.

COLLECT. DXLIV.

ORdinare poteſt Epiſcopus alienos clericos ſi habeant litteras dimiſſorias proprij Ordinarij licet Epiſcopus litteras dimiſſoriales concedens alia legitima cauſa quam egritudinis expreſſa *ſeſſ. 23. cap. 3. de reform.* fuerit impeditus. *S. Congr. Conc.* teſte Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcop. n. 42.* 1

Ordinare poteſt Epiſcopus in aliena diœceſi ſuos proprios diœceſanos ſi in ea de Ordinarij loci expreſſa licentia Pontificalia exercuerit, non obſtante decreto *ſeſſ. 5. de reform. c. 5. S. Cong. Conc. ſub die 6. Iuly* 1595. referentibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. leg. 7. de Epiſcop. n. 55.* & Aldaoo *in compendio Canon. reſol. lib. 1. tit. 8. num. 3.* 2

Ordinare licitè poteſt Epiſcopus in alterius diœceſi exiſtens de Ordinarij illius licentia tam ſubditos proprios quàm Epiſcopi eam licentiam concedentis. *Sacra Congregatio Conc. ſub die 22. Februarij* 1630. quam refert Aldan. *d. tit. 8. n. 3.* 3

Ordinari non prohibentur (niſi aliud Canonicum obeſſet impedimentum) qui à Iudæis originem trahunt, & quorum Maiores, etſi hæretici fuerint, emendatos tamen eſſe conſtat, & reincorporatos Eccleſiæ vnitati, & pro culpa huiuſmodi ad mandatum Eccleſiæ pœnitentiam recepiſſe, quia vel perfectioni eius inſiſtunt, aut paratos fuiſſe ad recipiendum eandem. *S. Congr. Conc.* de qua Armend. *d. lib. 1. tit. 21. l. Vnica n. 6.* 4

Ordinari poteſt quis ab Epiſcopo loci beneficij quod habet, quamuis illud ſimplex ſit. *Sacra Congr. Conc. 26. May* 1594. vt per Sellium *in ſelectis Canon. c. 18. n. 19.* quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ. 23. de reform. c. 8. n. 24.* 5

Ordinare non poteſt Epiſcopus familiarem ſuum triennalem, cui non contulit beneficium, ex eo quia beneficium poſſidebat in aliena diœceſi. *S. Congr. Conc. ſub die 22. Aprilis* 1617. quam citat Sellius *d. c. 18. n. 26.* 6

Ordinari non eſt cogendus Canonicus infra annum de Ordine requiſito in ætate diſpenſatus priuſquam ad viginti duos annos perueniat. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Calagaritana* cuius meminit Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. c. 4. n. 17.* quem refero *de Canon. & Dignit. c. 16. n. 12.* 7

Ordinari non valens Canonicus de Ordine requiſito propter defectum ætatis, ſi prouiſus fuit à Papa cum illius expreſſione, diſtributiones quotidianas dum choro interſit, lucrari debet. *S. Congr. Conc. in Reatina 13. Septembr.* 1631. *& in Mediolanen. 6. Mart.* 1632. quarum memini *d. tract. de Can. c. 16. n. 12.* 8

Ordines ſimoniacè, vel male ſuſcipientes quibus pœnis puniendi. *Sixtus V. conſtit. 91. incip. ſanctum, & ſalutare Non. Ianuary* 1588. apud Laert. Cher. *in Bullar. tom. 2. pag. 651.* 9

Ordines ſuſcipientes extra tempora, ante legiti- 10

mam

mam ætatem, vel sine litteris dimissoriis ipso iure sunt suspensi, & in eisdem ministrantes fiunt irregulares. *Pius II. const.* 7. incip. *Cum ex sacrorum* 15. *Kalend. Decemb.* 1561. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 319. & illam refero *de officio, & potestat. Episcopi p.* 1. *alleg.* 17. *n.* 11. *vbi numeris seqq.* de eius materia.

11 Ordines suscipientes ab Episcopis schismaticis seruata debita forma recipiunt Ordinem, sed non executionem. *Clemens VIII. const.* 34. incip. *Sanctissimus* 31. *Augusti* 1595. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 47.

12 Ordinem Presbyteratus non adepti si Missam celebrent per Inquisitores hæreticæ prauitatis puniuntur. *Gregorius XIII. constitut.* 21. incipient. *Officij* 6. *Augusti* 1584. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 187. *Clemens VIII. constit.* 81. incip. *Et si aliàs* 1. *Decembr.* 1601. apud Laërt. Chet. *tom.* 3. *pag.* 128.

13 Ordines fieri debent cum assistentia Dignitatum, & Canonicorum. *Sacra Congr. Rit. in Abulen.* 20. *Decembris* 1601. penes Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 11.

14 Ordinum sacrorum collationes in Cathedrali Ecclesia, votiuis præsentibus ad id Ecclesiæ Canonicis, publicè Episcopus celebrare debet. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benef. p.* 8. *c.* 1. *n.* 77. *in* 10. *declar.* quem cum aliis refero *de officio, & potestate Episcopi p.* 2. *alleg.* 14. *n.* 12. & 13.

15 Ordinum collatores siue illorum ministri nihil accipere debent ab illis, qui ordinantur, etiam pro litteris dimissoriis, necnon pro sigillo, etiamsi ab immemoriali tempore fuerit obseruatum vt certum quid recipiatur. Notarij verò pro dimissoriis decimam partem aurei recipiant, si nullum habeant salarium pro officio exercendo, ex quo emolumento nihil directè, vel indirectè proueniat Episcopis. In Indiis verò in quibus res maximo pretio venduntur Notarij possunt exigere loco dictæ decimæ partis vnius aurei quantitatem permissam, ex decreto S. memoriæ Sixti V. *Sacr. Cong. Conc.* cuius meminit Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 13.

16 Ordines conferre subditis secularibus Abbatum, & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis, licet Episcopis vicinioribus sine consensu, seu litteris testimonialibus eorundem Abbatum, & aliorum inferiorum. *Sacra Congr. Conc. sub die* 22. *Febr.* 1631. quam citat Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 14.

17 Ordines suis subditis secularibus potest de iure Abbas conferre, licet non sit benedictus. *S. Congr. Conc. sub die* 16. *Februarij* 1619. de qua Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 15.

18 Ordinum sacrorum distributio Canonicatibus facienda non habet locum in Canonicatibus iurispatronatus laicorum ante Concilium reseruati, in cuius fundationis limine expressè cauetur quòd descendentes à fundatore possint dictos Canonicatus obtinere, licèt non sint Sacerdotes, sed tantùm simplices Clerici. *Sacra Congregat. Conc. sub die* 29. *Nouembris* 1591. referente Nicol. Garc. *in add. ad suum tract. de benefic. p.* 3. *c.* 2. *n.* 244.

19 Ordo quisque sacer quibus Canonicatibus annexus esse debeat, non quibus Canonicis, Episcopus debet cum consilio Capituli designare. *S. Cong. Conc.* cuius memini *de Canon. & Dignit. c.* 16. *n.* 4. *in fine.*

20 Ordinum susceptio professionem tacitam inducit. *Sacra Cong. Episc. & Regul. in Beneuentana* 20. *Decembris* 1619. refert Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 3. *disp.* 6. *q.* 13. *n.* 12. Ego ipse *de iure ecclesiast. vniu. lib.* 1. *c.* 42. *n.* 167.

21 Ordines vel Tonsuram conferens Vltramontano absque litteris dimissoriis non approbatis à Nuntiis, seu Collectoribus illarum partium, illisque approbatis in Vrbe à Vicario Papæ, generaliter suspenditur per annum à Pontificalibus, ipsique ordinati perpetuam incurrunt suspensionem. *Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Secretis* 11. *Decembris* 1624. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in additam. cap.* 12. *constitut.* 5. *Vrbani VIII. pag.* 492.

Vide in verbo *Clericus quoad Ordines collect.* 155. *& verbo Regulares quoad Ordines collect.* 635.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus clericos suos ante Concilij Tridentini promulgationem ordinare poterat ad diuersos titulos.*

2 *Patrimonium sufficiens habet qui obtinet beneficium insufficiens de per se, quod tamen sufficit iuncto patrimonio.*

3 *Patrimonium à patre assignatum filio in bonis quæ sunt directi dominij Ecclesiæ quando sit sufficiens.*

4 *Bonorum immobilium, & annuorum redditnum sibi donatorum ad titulum potest quis ordinari.*

5 *Sacerdotum ob penuriam potest quis aliquando sine beneficio, vel patrimonio ordinari.*

6 *Episcopus potest ordinare subditos ad Ordines sacros ad titulum Portionis Ecclesiæ Matricis, quamuis de illius fructibus non participet nisi post susceptum Presbyteratum.*

7 *Pœnas quas incurrant Ordinans, & Ordinatus sine patrimonio?*

8 *Ordinari nullus potest de industria, & honesto labore.*

9 *Patrimonio insufficienti non possunt iungi pitantiæ & alia emolumenta ad effectum vt ad illius titulum Sacris quis ordinari valeat.*

10 *Episcopus sine patrimonio quem Ordinare non valet etiamsi obliget se suppleturum alimenta, quibus se sustentare possit.*

11 *Suspensi sunt Ordinati sine patrimonio.*

12 *Patrimonij ad titulum Ordinatus in minoribus, & nulli Ecclesiæ tempore ordinationis adscriptus, non potest amplius adscribi.*

13 *Ordinatus ante Concilium ad Subdiaconatum absque titulo beneficij poterit postea absque eo promoueri.*

14 *Suspensionem non incurrit Ordinatus ad Subdiaconatum ad titulum patrimonij à patre assignati, & per prius alteri eo ignorante obligati.*

Ordinare, Ordinatus quoad patrimonium.

Collect. DXLV.

ORdinare ante Concilij Trid. promulgationem poterat Episcopus clericos suos ad diuersos titulos. Primò ad titulum beneficij *capite Sanctorum* 70. *dist.*.... Secundò ad titulum paternæ hereditatis *c. Episcopus in fine, de prebend.* seu ad titulum proprij patrimonij, *c. tuis, de preb.* Tertiò ad titulum alieni beneficij, *cap. postulasti, de iurepatr. cap.* 1
per

per tuas 3.de ſimonia, ad not. per Felin. *in cap. noſtra de reſcript. corol.34.n* 31. Quartò ad titulum ſtipendij ab Epiſcopo ſibi aſſignandi ſuper fructibus ſuæ menſæ Epiſcopalis, ad cap. Epiſcopus, de præbend. Abb. *in cap. cum ſecundum num.21. eod. tit.* Quintò ad titulum penſionis, ſeu ſtipendij à laico aſſignandi, Rot. *deciſ.11. de prebend. in antiq. & deciſ.39 de reſcript. in antiq.* Hodie Epiſcopus etiam vigente vtilitate, vel neceſſitate ſuarum Eccleſiarum non poterit ad tertium & quartum clericos promouere, ad ſecundum verò poterit, ſed in terminis tantum, in quibus Concilium loquitur, nempè pro neceſſitate, vel vtilitate Eccleſiæ, modò talis laicus ſit verè facultatibos idoneus, ac in forma valida obliget ſe, ſuóſque ſucceſſores ad præſtandum hoc ſtipendium & non alienandi ſine licentia Epiſcopi illa bona, ſuper quibus aſſignatum erit illud ſtipendium, hæcque obligatio duret, donec ordinatus beneficium ſufficiens, aut penſionem aliundè erit adeptus. *S. Congr. Conc.* teſte Nicol. Garc. *de benefic. p.2. cap.5. num.93.*

2 Ordinare poteſt Epiſcopus iuxta formam cap.2. ſeſſ. 20. de reform. Clericum aliquem idoneum obtinentem beneficium inſufficiens de per ſe, ſed iuncto patrimonio habentem quod ſufficiat ad honeſtam vitæ ſuſtentationem, non obſtante Bulla Sixti quinti. *S. Congr. Conc.* teſte Selhio *in ſelect. Can. c.20.n.52.*

3 Ordinari quis poteſt ad ſacros Ordines iam patrimonio ſibi aſſignato à patre in bonis, quæ ſunt directi dominij Eccleſiæ, & quibus ſoluitur quædam rata fructuum in recognitionem quatenus vtile dominium bonorum per patrem aſſignandorum legitimè transferri valeat, & ad illius vitam honeſtè ſuſtentandam dicta bona ſufficiant. *Sacra Cong. Conc. in Lucana 7. Septembris* 1630 quam refert Aldan. *in comp. Canon. reſol. lib.1. tit.8.n.53.*

4 Ordinari quis poteſt ad titulum bonorum immobilium, & annuorum redditcuum, qui ei donentur, ſi Epiſcopus iudicauerit eum aſſumendum pro neceſſitate ſuarum Eccleſiarum, donationéſque huiuſmodi benè, & abſque vlla fraude in forma valida fiant, & bona & redditus donati huiuſmodi promouendo ſufficiant ad vitam honeſtè ſuſtentandam, & nullo modo poſſint alienari abſque licentia Epiſcopi donec ille beneficium ſufficiens adipiſcatur, vel aliundè habeat, vnde commodè viuere poſſit. *S. Congr. Conc.* teſtibus Nicol. Garc. *de benefic. part.2. cap.4. num.79.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.2. tit.8. lege* 1. *de patrimon. num.5.* quos refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.2. allegat.19. num.16.*

5 Ordinari ſine beneficio vel patrimonio aliquando conceditur ob penuriam Sacerdotum dummodo quis ſpondeat ſe neceſſaria ordinandis ſubminiſtraturum, *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d.c.5.n. 97.* Armend. *d.l.1. de patrim. n.2.* Campan. *in diuerſ. Iuris Canon. rub.8. cap.4.n.6.*

6 Ordinare poteſt Epiſcopus ſubditos ſuos ad Ordines Subdiaconatus, & Diaconatus ad titulum portionis Eccleſiarom Matricum non obſtante quod non participent de fructibus illarum, niſi poſt receptum Presbyteratus Ordinem. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *d.p.2.c.5.n.100.*

7 Ordinare aliquem præſumens ſine patrimonio à collatione quorumcunque Ordinum atque etiam ipſius Tonſuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium eo ipſo ſuſpenſus, atque ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus eſt: promotus verò ab executione, miniſterio, & exercitio Ordinum ſuſceptorum, & ab omni ſpe, & facultate aſcendendi ad alios ſuperiores perpetuò ſuſpenſus eſt. *Sixtus V. conſt. ſua* incip. *Sanctum, & ſalutare Non. Ianuarij* 1588. Quam deindè *Clemens VIII ſua Conſt.* incip. *Romanum Pont. pridie Kalend. Mart.* 1595. reſtrinxit ad terminos ſacrorum Canonum, & Conſtitutionis Pij II. & ad diſpoſitionem decretorum ſacri Concilij Trid. de quarum Conſtitutionum materia, & intellectu Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg.20.*

Ordinari nullus poteſt de induſtria, vel honeſto labore, puta quod ſit muſicus, magiſter, grammaticus, pictor, aut alterius licitæ profeſſionis. *Sacra Congregatio Conc.* de qua Nicolaus Garcia *d.p.2.c.5. num.126.* 8

Ordinari in ſacris nullus poteſt ſi cum beneficio, 9
aut patrimonio inſufficienti iungantur pitantiæ,
eleemoſynæ, anniuerſaria, & alia emolumenta,
quæ ex celebratione Miſſarum in exercitio Sacrorum Ordinum percipere & lucrari poſſunt,
quæ omnia ad victum honeſtè ſufficiant. Prout nec 10
etiam promoueri poteſt ſi nihil prædictorum, vel
minus ſufficienter haberet, ſi Epiſcopus obliget ſe
ſuppleturum alimenta, quibus ſuſtentari poſſit. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *dict. part.2.c.5.
num.129.*

Ordinati ſine patrimonio ſunt ſuſpenſi *S. Congr. Conc. ſub die 20. Iuly* 1619. quam citat Aldan. *dict. tit.8.n.55.* 11

Ordinatus ad titulum patrimonij, & nulli Eccleſiæ tempore ordinationis adſcriptus, non poteſt amplius adſcribi. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d.p.2.c.5.n.101.* 12

Ordinatus ante Concilium Trid. ad Ordinem Subdiaconatus abſque titulo beneficij poteſt poſtea abſque titulo ad alios ſacros Ordines promoueri. *Sacra Cong. Conc.* teſte Nicol. Garc. *dict. p.2. cap.5. num.123.* 13

Ordinatus in Subdiaconum ad titulum patrimonij ipſi à patre & patruo aſſignati, qui habuit poſtmodum cuiuſdam prioris obligationis nouitiam cum ab initio fuerit in bona fide, non incurrit pœnas *cap.2. ſeſſ.22. de reformation. Sacra Congregatio Concil. 26. Iuny* 1621. quam refert Aldan. *d. tit.8. num.56.* 14

Ornamenta.

Collect. DXLVI.

ORnamenta, & paramenta capellarum Prælatorum decedentium non faciunt ſpolium, ſed prorata diuiduntur Eccleſiis & monaſteriis, quæ poſſidentur in titulum, vel commendam. *Pius V. conſtit.42.* incip. *Romani 5. Kalend. Septembris* 1567. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom.2. pag.*218. aliàs *pag.*179. in nouiſſ. impreſſ. 1

Ornamenta, & paramenta pretioſa quando poſſint habere in eorum Eccleſiis Fratres Minores Sancti Franciſci ſtrictioris obſeruantiæ *Clemens VIII. conſtit.*84. incip. *Sanctiſſimus 5. Maij* 1602. apud Laert. Cherub. *d. tom.2. pag.96.* in nouiſſima impreſſ.

Oſtiarius

Ostiarius.

Collect. DXLVII.

1 OStiarius siue Portingherius cum sceptro argenteo debet incedere non inter Clericos, seu ministros paratos, sed ante Crucem, non obstante quauis consuetudine in contrarium *Sacra Congregat. Rit. in Seguntina* 20. *Martij* 1604. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 19. *num.* 53.

Pallium.

Collect. DXLVIII.

1 PAllij vsum retinere non potest Archiepiscopus translatus ad Ecclesiam Episcopalem. *Sac. Cong. Rit. in Maioricen.* 16. *Octobris* 1604. teste Sellio *in select. Canon. c.* 17. *n.* 18.

2 Pallium concessum, & non traditum Archiepiscopo cum non possit eo amplius vti, est comburendum, & cineres in Sacrario ponendi. *Sacr. Cong. Rit. in causa Vrbis Subdiaconorum* 4. *Martij* 1606. quam refert Sell. *d. c.* 27. *n.* 30.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus debet benedicere palmas, si in die Palmarum vna cum Capitulo & Clero ad monasterium Regularium accedere teneatur.*
2 *Episcopo debet ministrari palma benedicta à prima Dignitate.*
3 *Vicario dantur palmæ ante Canonicos & Dignitates, exceptis iis qui cum paramentis assistunt Episcopo.*
4 *Curati in eorum Ecclesiis benedicere debent palmas, cineres, & candelas.*
5 *Dignitas vel Canonicus, à quo celebrans accepit palmam, in illius distributione omnibus præferenda est.*
6 *Capite detecto, palmas distribuens eas distribuere debet.*
7 *Palmarum, cinerum, & candelarum in distributione præferendus est ille à quo Episcopus prædicta recepit.*
8 *Capite detecto in Ecclesia incedere debent non verò foras Canonici incedentes in processionibus palmarum, & candelarum, in quibus Prælatus cum Mitra interuenit.*

Palma.

Collect. DXLIX.

1 PAlmarum in die si Episcopus vnà cum Capitulo, & Clero personaliter ad monasterium Regularium accedere palmas priuatiuè quoad Abbates. *Sacra Congr. Conc.* teste Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Episcopus quoad Regulares num.* 1. quam refert Lezana *in sum. q. Regular. tom.* 3. *sub eod. verbo n.* 22.

2 Palma benedicta debet Episcopo ministrari à prima Dignitate. *S. Cong. Rit. in Brixien.* 28. *Maij* 1616. quam refert Sell. *in select. Canon. c.* 40. *n.* 15.

Palmæ dantur Vicario ante Canonicos, ac Dignitates, exceptis iis, qui cum paramentis assistunt Episcopo in sede Pontificali existenti. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Bisignanen.* 16. *Maij* 1600. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. c.* 18. *num.* 27. 3

Palmarum, cinerum, candelarum, & similium benedictiones à Curatis in eorum Ecclesiis Parochialibus peragi debent. *Sacra Cong. Rit. in Alatrina* 5. *Martij* 1633. quam citat Bonfad. *in thesauro Canon. decis. resol.* 26. *n.* 8. 4

Palmarum, cinerum, & candelarum in distributione supra omnes alios, etiam supra Vicarium generalem præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus, à quo celebrans recepit palmam, cinerem, candelam, & similia, post quem immediate Vicarius generalis in præmissis omnibus anteponendus est, *S. Cong. Rit. in Vulterana terræ Gualdi* 5. *Martij* 1633. referente Bonf. *d. res.* 26. *n.* 9. 5

Palmas distribuens, detecto capite eas distribuere debet. *Sacra Congr. Rit.* 18. *Iulij* 1626. de qua memini *in tract. de officio, & potest. Parochi cap.* 12. *num.* 10. 6

Palmas, cineres, & candelas distribuente Episcopo præferendus est ille à quo Episcopus prædicta recepit, post quem dignitates & Canonici Sacris vestibus induti, & ante omnes Vicarios generalis. *S. Cong. Rit. in S. Marci* 5. *Mart.* 1633. penes Bonf. *d. res.* 26. *n.* 10. 7

Palmarum, & candelarum in processionibus Canonici incedentes, quibus Prælatus cum mitra interuenit, debent in Ecclesia incedere capite detecto extra verò Ecclesiam cum bireto. *Sacra Cong. Rit. in Lunen. Sarzanen.* 5. *Martij* 1633. apud Bonf. *d. res.* 26. *num.* 11. 8

Paramenta.

Collect. DL.

PAramenta à dignitatibus & Canonicis sumenda sunt iuxta regulas libri Cæremonialis in processionibus, & solemnitatibus Pontificalibus, licet Præbendæ non sint distractæ. *S. Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in resp. ad dub.* 9. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 33. *num.* 50. 1

Paramenta noua & antiqua mutare possunt Canonici absque consensu Episcopi, & de aliis mobilibus non adsit consuetudo quod de consensu Episcopi id fiat. *S. Congr. Conc. in Maxien.* 23. *Augusti* 1631. cuius meminit Aldan. *d. lib.* 1. *tit.* 33. *num.* 52. 2

Paramenta pro Missa de Altari sumere non debent inferiores Episcopo. *S. Cong. Rit.* 7. *Iulij* 1612. apud Gauant. *in rub. Missal. part.* 2. *tit.* 1. *num.* 2. *in princip.* vbi quod Paramenta non debent poni in Altari nisi pro solis Episcopis, & Cardinalibus. 3

Paramentorum benedictio, vide in verbo *benedictio collect* 59. *n.* 9. 13. *&* 15. *& verbo Abbas collect.* 1. *num.* 10. *cum seq.*

SVMMARIVM.

1 *Concilia Generalia solus Papa conuocare, & Episcopos deponere potest.*
2 *Cardinales solus Papa iudicat.*

3 Præla

3 *Prælatos quoscunque ac Principes solus Papa deponit.*
4 *Concilia iudicandi, transferendi, & absoluendi potestatem solus Papa habet.*
5 *Nomen Episcopi Vniuersalis Ecclesiæ soli Papæ conuenit.*
6 *Principes creare, ac eis nouos titulos concedere solus Papa potest.*
7 *Sponsiones damnantur super futura electione, vita, & morte Papæ, necnon Cardinalium promotione.*
8 *Parochialis & Canonicatus vt vni conferatur si vtrique inseruire potest, solus Papa dispensat.*
9 *Matrimonio rato, & non consummato Papa dispensare potest ex causa publicam vtilitatem respiciente.*
10 *Celebrare vt quis possit cum baretino solus Papa licentiam concedit.*

Papa.

COLLECT. DLI.

1 PApa solus Generalia Concilia conuocare, & Episcopos deponere potest.

2 Papa solus iudicat Cardinales. *Eugenius IV. const.* 15. incip. *Non mediocri de ann.* 1439. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 282. aliàs *pag.* 266.

3 Papa auctoritate sibi diuinitùs tradita Prælatos quoscunque ac Principes deponit. *Gregorius VIII. const.* 1. incip. *Quoniam Nonis Martij* 1080. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 13. aliàs *pag.* 49. in nouiss. impress.

4 Papa est supra Concilium, & absque illius auctoritate celebrari non debet, & habet plenum ius iudicandi, transferendi, & absoluendi Concilia. *Leo X. const.* 20. incip. *Pastor.* 14. *Kalend. January* 1516. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 1. *pag.* 499. aliàs *pag.* 424. in nouiss. impress.

5 Papæ soli nomen Episcopi vniuersalis Ecclesiæ iure conuenit. *Pelagius II. constit.* 1. incip. *Manifesto Kalend. Martij* 589. apud Laërt. Cher. *tom.* 1. *pag.* 7. aliàs *pag.* 22.

Papa Principes creare, eisque nouos titulos concedere potest. *Pius V. constitut.* 88. incip. *Romanus* 6. *Kalend. Septembris* 1569. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 288. aliàs *pag.* 217.

7 Papæ super futura electione, vita, & morte necnon Cardinalium promotione sponsiones damnantur, sub excommunicationis reseruatæ, priuationis, & inhabilitatis pœnis. *Gregorius XIV. const.* 4. incip. *Cogit nos, de anno* 1591. apud Laërtium Cherub. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 527. in nouiss. impress. cuius meminit Ioan. Baptista Scottia *in select. summor. Pont. Const. epit.* 151.

8 Papa attenta personarum, & locorum qualitate dispensat vt vni Parochialis & Canonicatus conferatur, si vtrique inseruire potest. *Sacra Cong. Conc.* teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 7. *de benefic. incomp. n.* 82.

9 Papa potest dispensare in matrimonio rato, & non consummato ex causa publicam vtilitatem respiciente. *Sacr. Cong. Conc. in Marsicana* 13. *Nouembris* 1627. quam refert *in select. Can. c.* 18. *n.* 25.

10 Papa solus potest licentiam concedere, vt cum baretino quis celebrare possit. *S. Cong. Conc. sub die* 16. *February* 1619. pene: Sellium *d. cap.* 18. *n.* 27. quem refero *de officio, & potest. Parochi c.* 11. *n.* 36.

Papæ electio, vide in verbo *electio Papæ collectan.* 277.

SVMMARIVM.

1 *Ecclesiæ Parochiales si conferantur non reseruata forma Conc. Trid. ipso iure vacant, & Sedi Apost. reseruantur.*
2 *Collationes Ecclesiarum Parochialium aliter facta quàm iuxta Concilij Trident. formam sunt nulla.*
3 *Episcopi intra quod tempus Parochiales Ecclesias prouidere teneantur?*
4 *Ecclesiæ Parochiales Militibus S. Ioannis Hierosolym. quouis modo subiectæ qualiter prouidenda?*
5 *Parochus, cuius Ecclesia Parochianos intra & extra ciuitatem habet, residere tenetur in ciuitate.*
6 *Parochus habitare tenetur propè Ecclesiam in ciuitate succurrendo illis, qui longè habitant in oppidis.*
7 *Ecclesia Matrix non acquirit iuspatronatus in Ecclesia fundata intra suos limites nisi de suo aliquid consulerit.*
8 *Parochia, qua certos fines non habent, sed per certas familias distinguuntur, non comprehenduntur decreto Concil. sess.* 24. *cap.* 13. *de reformat.*
9 *Commendarium Militiarum Regni Portugaliæ Parochiales Ecclesiæ quomodo prouideantur?*
10 *Capitulo Cathedralis non potest Parochialis vniri per Episcopum.*
11 *Parochia Toletana in monasterium erecta, & vnita Iesuitarum collegio per quem gubernanda?*
12 *Parochia dua quando ab vno possideri possint?*
13 *Eucharistia Sanctissimum Sacramentum asseruari debet in Ecclesia quantumuis paupere.*
14 *Concursui subiacent Parochiales iurispatronatus laicorum, quas Episcopi iure deuoluto conferunt.*
15 *Capitulo Cathedrali vniri non potest Parochialis etiam ob tenuitatem Canonicatuum.*
16 *Vacare non dicitur Parochialis per promotionem sui Parochi ad Episcopatum in terris infidelium.*
17 *Concursui non subiacent Ecclesiæ Parochiales S. Ioannis Hierosol.*
18 *Concursui non subiacent Parochiales, quæ de mensa nuncupantur, & spectant ad Abbatem Balnei Camaldul.*
19 *Visitari ab Episcopo non possunt Parochiales in quibus Abbates vtramque iurisdictionem in Parochos, & Parochianos habent.*
20 *Parochiales duas habens, quarum altera est beneficio simplici accessoriè vnita, alteram dimittere non tenetur.*
21 *Incompatibiles non sunt Parochiales dua vel plures si sunt adinuicem vnita.*
22 *Sacerdos infra annum fieri non tenetur si Parochialem insufficientem ad victum obtineat.*
23 *Licentia percipiendi fructus in absentia causa studiorum Parocho non datur.*
24 *Vnio Parochialis, vel partis fructuum illius est prohibita.*
25 *Incompatibiles sunt Parochiales cum beneficiis, in quibus assignata sunt distributiones quotidianæ.*

16 *Litigiosa Parochiales quando concursu conferantur ?*

27 *Termino ad concursum elapso si re integra aliquis superueniat, admittendus est.*

28 *Rectores Parochialium nullius diœcesis tenentur ad Synodum viciniorem accedere.*

29 *Possessio Parochialis non potest denegari habenti cathedram in vniuersitate.*

30 *Subcollectoris Apost. Officium non excusat à residentia Parochialis.*

31 *Parochialem vnam habens, & titulum alterius, cuius fructus omnes alteri sunt reseruati, nihilominus alteram dimittere tenetur.*

32 *Ætas requisita ad Canonicatum sufficit, etiamsi Parochialis ei vnita sit.*

33 *Parochiales debent conferri in perpetuum, & non ad nutum amouibiles.*

34 *Vicarij, Visitatoris, vel secretarij ad Officium non potest Episcopus Parochos assumere.*

35 *Ordinem sacrum non habentes possunt Parochialem acquirere.*

36 *Prebendam pinguiorem optare post Concil. absque dispensatione potest Parochialem obtinens vna cum Canonicatu ex dispensatione Apostolica ante Conc.*

37 *Examen per concursum quando requiratur in vacatione Parochialium de iurepatron. laicorum.*

38 *Edictum aliud ad concursum quando assignandum ?*

39 *Institutio Parochialium de iurepatronatus ecclesiastici vbi ad inferiores pertinet quid Episcopus, & quid inferior agere debeat ?*

40 *Parochiales, quæ actu tales sunt, monasteriis vniri prohibentur.*

41 *Beneficium Parochiale obtinens in vna diœcesi non potest in alia absque Ordinarij approbatione eligi in Confessarium vigore Iubilæi.*

42 *Iurispatronatus Parochiali non potest vniri Parochialis libera.*

43 *Episcopus non potest ad Parochialem vacantem idoneum absque concursu prouidere.*

44 *Examen per concursum non requiritur in resignatione beneficij Curati.*

45 *Visitari debent ab Ordinariis Parochiales vnita monasteriis etiam quæ sunt capita Ordinum.*

46 *Ordinarij visitare possunt Parochiales vnitas monasteriis quæ iurisdictionem habent, sed personas tantùm quoad ea quæ ad curam animarum pertinent.*

47 *Episcopus potest visitare Parochiales omnes etiam Regularibus subiectas suæ diœcesis, in quibus sunt Sacerdotes seculares.*

48 *Parochiales Ecclesiæ in simplex beneficium conuerti non possunt.*

49 *Edictum examinis sed sine concursu quando faciendum in collatione Parochialium tenuium.*

50 *Ecclesiam Parochialem cum canonicatu ex dispensatione Apost. tenens in vno loco, vtrique potest inseruire, & quotidianas distributiones percipere.*

51 *Ecclesiam Parochialem habens, quæ longè abest à Collegiata in qua Canonicatum ex dispensatione Apost. obtinet, quando in Parochiali & Collegiata residere possit ?*

52 *Parochus, cui in limine adeptæ possessionis fuit per aliquem in petitorio mota lis, tenetur se facere promouere intra annum.*

53 *Ordines sacros suscipere tenetur Parochialem litigiosam obtinens si modo liberum habeat curæ exercitium.*

Decis.R.R. pro Tract.de Cens.

54 *Ordinarius potest Parochialem conferre habenti aliam, sed post pacificam possessionem secundæ vacat prima.*

55 *Parochialem habens, & monasterium in commendam ad vitam, alteram dimittere non tenetur.*

56 *Rector Parochialis debet in processionibus ire cum suo clero.*

57 *Episcopi iurisdictioni, visitationi, & correctioni subsunt Parochiales quamuis Regulares in iis, quæ ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem pertinent.*

58 *Facultas eligendi magis idoneum in concursu Parochialium quarum collatio ad inferiorem spectat, ad ipsum Episcopum non ad inferiorem pertinet.*

59 *Concursui non subiacent Parochiales iurispatronatus mixti.*

60 *Episcopus non potest erigere Parochialem in Collegiatam.*

61 *Episcopus potest prophanare Parochiales Ecclesias ad præscriptum Conc. sess. 21. de reform. c. 8.*

62 *Rector Parochialis in sua Ecclesia sedere debet in scamno non autem in sede.*

Parochialis Ecclesia.

Collect. DLII.

1 PArochiales Ecclesiæ collatæ non seruata forma à Concilio Trid. tradita vacant, & Sedi Apost. reseruantur. *Pius V. constit.* 33. incip. *In conferendis* 55. *Kalend. April.* 1567. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 219. aliàs *pag.* 165. in nouiss. impress. Ioann. Baptista Scortia *in selectas summorum Pontificum Constit. epit.* 96.

2 Parochialium Ecclesiarum collationes etiam à Cardinalibus, & Sedis Apostol. legatis ac Nunciis aliter factæ quam iuxta Concilij Trid. formam sunt nullæ. *Pius V. d. const.* 33. incip. *In conferendis.*

3 Parochiales Ecclesiæ Episcopi in suis mensibus vacantes intra sex menses conferre tenentur; illarum verò quæ sunt de iurepatronatus, si intra duos menses à die præsentationis non conferantur, institutio ad Metropolitanum vel ad viciniorem Episcopum pertinebit. *Pius V. constit.* 33. incip. *In conferendis.*

4 Parochialibus Ecclesiis Curatis vacantibus quouis modo subiectis Militibus sancti Ioannis Hierosolymitani tenentur ipsi præsentare ad earum vnamquamque Sacerdotem idoneum locorum Ordinariis, vt ab eis instituatur, & quousque non præsentauerint constituant Ordinarij vnum Vicarium, qui interea animarum curam agat, proponantque iidem Ordinarij dictis Militibus breuem aliquem terminum ad præsentandum dictum Sacerdotem, alioquin eo elapso Ordinarij conferant Ecclesias huiusmodi personis sibi bene visis secundum earum naturam, vel titulum perpetuum, vel amouibilem. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Perusina* 11. *Ianuar.* 1587. penes Sellium *in selectis Canonic. c.* 11. *num.* 30.

5 Parochialis si Parochianos habeat intra & extra ciuitatem debet Parochus residere in ciuitate. *Sacra Cong. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 179. *in* 15. *declarat.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 23. *l.* 2. *§.* 2. *tit. sed an Parochi debeant residere n.* 143.

6 Parochialis Ecclesia licet sit in loco, vbi minor pars Parochianorum inhabitat, & maior pars

habitat longè in oppidis, nihilominus Parochos habitare tenetur prope Eccleſiam in ciuitate, ſuccurrendo illis, qui longè habitant ſecundum loci antiquam conſuetudinem, per *cap.4.ſeſſ.21. de reform. S.Cong.Conc.* referentibus Nicol.Garcia *de benef.p.3.c.2.n.179.in* 20. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarra lib.2. tit.23.l.1. §.2. n.*148. Sanctarel.*var.q.*4.*n.*46. metipſo *de officio, & poteſt, Parochi c.8.n.*38.

7 Parochialis, ſeu Matrix Eccleſia non acquirit iuſpatronatus in Eccleſia fundata intra ſuos limites, niſi de ſuo aliquid contulerit. *S.Congr.Conc.* penes Nic.Garc.*de benef.p.5.c.9.n.*57.

8 Parochiales, quæ certos fines non habent, ſed certum tantum populum, & per certas familias diſtinguuntur, vſque adeo vt Sacramenta promiſcuè non adminiſtrentur, decreto *Concilij ſeſſ.24.c.13. de reform.* non comprehenduntur *Sacra Congreg.Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic. part.12. capit.2. num.*88.

9 Parochialium Eccleſiarum Regnorum Portugaliæ & Algarbiorum magna pars conſtat ex Commendis Militiarum S. Iacobi de Spatha, & S.Benenedicti de Auis, illæque per Presbyteros dictarum Militiarum profeſſos à Rege Hiſpaniarum earum adminiſtratore præſentandos, & ab Ordinariis locorum inſtituendos gubernari ſolent. *Paulus V.conſtit.*5. incip. *Ex iniuncto de anno* 1605. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.3.pag.*180.

10 Parochialis non poteſt vniri per Epiſcopum Capitulo Cathedralis. *Sac.Cong.Conc.in Marianen.17. Iunij* 1592. quam refert Sellius *d.c.*12.*n.*32.

11 Parochialis Toletana in monaſterium erecta, & vnita Ieſuitarum Collegio gubernari poteſt à deputato ab ipſis modò ſit approbatus ab Ordinario. *Sacra Congr. Conc.* de qua Paul.Piaſec. *in praxi Epiſc. part.2.c.3.n.*46.

12 Parochiales duæ ſi per conſuetudinem, quæ per 40. annos viguerit tanquam vnitæ, vni ſemper collatæ ſine diſpenſatione fuerunt, non eſt eorum poſſeſſor moleſtandus. *S.Congr.Conc.* cuius meminete Zerol.*in praxi Epiſc.p.1. verbo vnio verſ. ad ſextum*, Nic.Garc.*de benefic.p.12.c.2.n.*243.

13 Parochiali in Eccleſia quantumuis paupere aſſeruari debet Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum. *S.Congr.Conc.in Vrbinaten.22.Maij* 1594. quam adducit Sellius *d.c.*11.*n.*33.

14 Parochiales iuriſpatronatus laicorum, quæ ab Epiſcopo ob præſentationem in tempore non ſequutam iure deuoluto conferuntur, ſubiacent concurſui. *S.Congr. Conc. ſub die* 29. *Nouembris* 1600. apud Sell.*d.c.*11.*n.*34.

25 Parochialis vniri non poteſt Capitulo Cathedralis etiam ob tenuitatem Canonicatuum, & ob impoſſibilitatem etiam vniendi beneficia ſimplicia, & ob id quoque quod non decebat minuere eorum numerum iuxta mentem *Concilij Trid.c.15.ſeſſ.24. de reform.Sacra Congr.Concil.in Alexandr.3.Martij* 1594. penes Sell. *d.c.*11.*n.*35.

16 Parochialis obtenta ab eo, qui à Sede Apoſtol. ad Epiſcopatum in partibus infidelium exiſtentem promotus, ac eodem tempore alicui Epiſcopo in Suffraganeum deputatus fuerit, non intelligitur vacare. *S.Congr. Conc.ſub die* 24. *Decembr.*1601. de qua Sellius *d. c.*11.*n.*36.

17 Parochiales S.Ioannis Hieroſolymitani non ſubiacent concurſui, & poſſunt conferri laicis, dummodo intra ſex menſes habitum ſuſcipiant. *S. Congr. Conc.ſub die* 2. *Septembris* 1603. quam citat Sellius *d.c.*11.*n.*37.

Parochiales, quæ de menſa nuncupantur, & ſpectant ad Abbatem Balnei Camaldulenſis, & ab ipſo Abbate conferri conſueuerunt ſecularibus in titulum perpetuæ Vicariæ, non ſubiacent concurſui ab ipſo Epiſcopo vti viciniori inſtituendo. *S. Congr. Conc.in Burgi ſancti ſepulchri* 15. *Ianuarij* 1601. referente Sell. *d.c.*11.*n.*38. 18

Parochiales in quibus Abbates, vel eorum Superiores vtramque iuriſdictionem in Parochos, & Parochianos actu exercent, non poſſunt ab Epiſcopo viſitari vigore *Conc.c.5.ſeſſ.25.de Regularib. Sacra Congr.Conc.de menſe Ianuar.*1606. teſte Sellio *d. cap.*11.*n.*39. 19

Parochiales duas habens, quarum altera eſt beneficio ſimplici in perpetuum vnita, alteram dimittere non tenetur. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef.p.*12.*c.*2.*n.*24. 10

Parochiales duæ, vel plures ſi ſunt inuicem vnitæ non ſunt comprehenſæ ſub decreto *ſeſſ.24.de reform.c.*17. ſed poſſunt legitimè retineri tanquam non incompatibiles. *S.Congr. Conc.* teſtibus Nicol. Garc.*de benef.p.*12. *cap.*2. *n.*42. Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarra lib.4.tit.7.de benefic.incomp. num.*92. 21

Parochialem obtinens inſufficientem ad victum non tenetur promoueri ad Sacerdotium infra annum iuxta *cap.licet canon. de elect. lib.*6. ſed tantum expedit vt dimittat. *S.Congr. Conc.* apud Nic. Garc. *de benef.p.*1.*c.*5.*n.*121. 22

Parochiales obtinentibus poſt Concil. Trid. ſtudendi licentia, ac in abſentis ſtudiorum cauſa fructus percipiendi non datur. *Sacr.Congr.Conc.* de qua Nic.Garc.*de benef.p.3.c.2.n.*84. 23

Parochialis vnio non ſolum eſt prohibita per decretum *ſeſſ.24.c.13. de reform.* ſed nec etiam aliqua pars fructuum illius vniri poteſt *S.Cong. Conc.* teſte Nic.Garc.*d.p.12.c.2.n.*87. 24

Parochiales ſunt incompatibiles cum beneficiis, in quibus aſſignatæ ſunt diſtributiones quotidianæ, quas abſentes à Diuinis amittunt. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Nicol. Garc. *de benefic.p.3.c.2. num.*186. 25

Parochiales litigioſæ concurſu conferuntur, quando in illis ſummus Pont. noluerit collitigantem ſubrogare, ſed ius demortui in alium transferre, niſi conſtet Sanctitatem ſuam voluiſſe dicto decreto Concilij derogare. *Sacra Cong. Conc.* referente Nic. Garc. *de benef.p.9.c.1.n.*170. 16

Parochiales in concurſu prouidendæ occurrente vacatione ad quam infra terminum in edicto præfixum plures ſunt oppoſiti ſi dicto termino elapſo alter ſuperuenerit, re integra eſt vtique admittendus. *S.Cong.Conc.* penes Nicol.Garc. *de benef.part.9.c.2. num.*206. 17

Parochialium nullius diœceſis Rectores tenentur accedere ad Synodum viciniorem. *S.Cong.Conc. in Sarzinaten.* quam refert Sellius *in ſelectis Canon. cap.*13.*num.*11. 28

Parochialis poſſeſſio non poteſt denegari habenti cathedram in Vniuerſitate pro interpretando iure Canonico, quia ſi non reſideat poterit poſtea puniri. *Sacra Cong. Conc.* apud Nic. Garc. *in addit. ad ſuum tract.de benefic.p.*3.*c.*2.*n.*1. 29

Parochialis à reſidentia non excuſat Subcollectoris Apoſtolici Officium. *Sacra Cong.Conc.* penes Nic.Garc.*de benef.p.3.c.2.n.*42. 30

Parochialem vnam habens, & titulum alterius, cuius fructus omnes ſunt alteri reſeruati, nihilominus alteram dimittere tenetur. *Sacra Cong.Conc.* de qua Nicol.Garc.*de benef.p.*11.*c.*5.*n.*234. 32

Parochia

32 Parochialis si sit vnita alicui Canonicatui Ecclesiæ Cathedralis accessoriè, sufficit ætas requisita ad Canonicatum, scilicet 22. annorum. *Sacra Congr.Conc.*vt per Gonz.*ad reg.8.Cancel.gloss.9.n.4.*

33 Parochiales debent conferri in perpetuum, & non ad nutum amouibiles, non obstante quacunque contraria consuetudine. *Sacra Congr. Conc.* teste Gonzal.*ad reg.8.Cancel.gloss.5.§.6.n.60.*

34 Parochialis à seruitio non potest Episcopus extrahere illius Rectorem, eumque occupare in suo seruitio & Ecclesiæ Cathedralis, vt exerceat officium Vicarij, Visitatoris, vel Secretarij, seu in aliis ministeriis occupentur. *Sacra Congr.Conc.* referente Gonzal.*ad reg.8.Cancel.gloss.6.n.158.*

35 Parochialem obtinere poterit is, qui nullum habet sacrum Ordinem, dummodo infra annum ad Sacerdotium promoueri possit. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de beneficiis part.7. capite 4. num.47.*

36 Parochialem obtinens vna cum Canonicatu ex dispensatione Apost.ante Concil.Trid.obtenta, potuit post Concilium absque alia dispensatione Præbendam pinguiorem optare. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *de benef. part.5. cap.1. num.343.*

37 Parochialis de iurepatronatus laicorum vacatione eueniente, quādo plures sunt præsentati requiritur examen per concursum inter ipsos præsentatos tantùm, vt ex iis, qui peracto examine idonei ab examinatoribus denunciati sint, Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illum, & non alium instituat. *Sacra Congr.* apud Paul.Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. capit.5. num.18.*

38 Parochialis ad concursum si intra terminum edicti vnus solus compareret, qui nolit se examini subiicere, nec Parochiam curet obtinere ab Episcopo, assignandum est aliud edictum, rursusque vocandi oppositores. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc.*de benefic. part.9.cap.2.n.219.*

39 Parochialium de iurepatronatus ecclesiastici institutio, vbi ad inferiores licet exemptos, & Abbates pertinet, nihilominus Episcopus Ordinarius debet edicta concursus proponere, & inferior instituat magis idoneum approbatum ab Episcopo, quod si secus actum fuerit, collatio est nulla. *Sacra Congr.Conc.*de qua Nicol.Garc. *de benefic.p.9.cap.2. num.261.*

40 Parochiales dum monasteriis vniri prohibet Concil.Trid.cap.13.sess.24.de reformat. id intelligi debet de Parochialibus, quæ actu non autem de illis, quæ habitu tantum supra hominum memoriam Parochiales existunt. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol.Garc.*in addit. ad suum tract.de benefic.p.5.c.3. num.121.*

41 Parochiale beneficium obtinens in vna diœcesi non potest in alia absque Ordinarij loci approbatione eligi in confessarium ab habentibus priuilegium vigore Iubilæi eligendi Confessarium idoneum. *Sacra Congr.Conc.*de qua Nicol. Garc. *de benefic.p.5.c.8.n.87.*

42 Parochialis libera non potest vniri Parochiali iurispatronatus etiam cum consensu patroni, nisi patronus renunciet iuspatronatus propter decretum cap.9.sess.25. quod non vult vniri liberum seruo, saluo iurepatronatus, vel nisi apterur remedium alternatiuæ, vt vna vice Ecclesiæ conferatur ad præsentationem, & altera liberè præsupposito tamen vt vel ex decretis Concilij, vel ex iure veteri vnio fieri possit. *Sacra Congr.Conc.*teste Sellio *in se-*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

lectis Canon.cap.18.n.24. quem refero *in collect. ad Trid.sess.25. de reform.c.19.n.83.*

Parochiali Ecclesia vacante non est satis cum, 43 quem Episcopus idoneum iudicat, proponere examinandum absque alio concursu sed tenetur Episcopus plures nominare examinatoribus, & alios etiam ab aliis nominatos admittere, sicque examen per concursum omninò facere, prout in Bulla Pij V. statuitur, exceptis illis casibus, quibus ex decreto Conc.sess.24. c.18. de reform. vers. si tamen adeò, permittitur posse omitti examen per concursum si Episcopus pro sua Conscientia cum consilio deputatorum ita expedire arbitrabitur, *Sacra Congr. Conc.*referente Nicol.Garc.*de benefic. p.9.c.2.n.100.*

Parochialis resignatio cum fit in manibus Sanctissimi, quia tunc non dicitur vacare antequam alteri acquiratur, nec in ea potest statim deputare vicarium, non est necessarium examen, sed satis est resignatarium ab examinatoribus in Synodo deputatis, simul cum Ordinario probari idoneum. *Sacra Congr.Conc.* attestante Nicol. Garc. *de benefic. p.9.c.2.n.159.* 44

Parochiales vnitæ monasteriis, etiam quæ sunt 45 capita Ordinum, ab Ordinariis visitari debent. *Sacra Congr.Conc.* quam citat Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarra lib.1.tit.6.de visitat. lib.5.§.2. num.95.*

Parochiales vnitas monasteriis, quæ iurisdictio- 46 nem habent, Ordinarij visitare possunt personas tantùm quoad ea, quæ ad curam animarum pertinent; in his quoque Parochialibus possunt deputari à Superioribus Regularibus Capellani ad nutum amouibiles, dummodò approbati sint ab Episcopis. *Sacra Congr.Conc.*teste Steph.d'Aluin *de Episcoporum, Abbatum, & Abbatissarum potest. cap.24. n.1.in fine.*

Parochiales omnes suæ diœcesis potest Episco- 47 pus visitare in quibus sunt Sacerdotes seculares, licet Ecclesiæ sint Regularibus subiectæ, siue etiamsi sint Ecclesiæ Regularium, quando tamen cura exercetur per Sacerdotes seculares. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar.*d.tit.6.de visitat.l.5.§.5.n.88.*quem refero *in tract.de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg. 74.num.12.*

Parochialis in simplex beneficium conuerti non 48 potest, nec aliqua pars fructuum illius. *Sacra Congr.Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.12.cap.8. num.87.*

Parochialium tenuium in collatione quando 49 fructus 24. ducatos auri de camara non excedunt, si præposito primo edicto examinis per concursum nemo compareret, fieri debet secundum edictum examinis, sed sine concursu, seruatis tamen temporibus præscriptis *à Pio V.in sua Bulla super collatione Parochialium. Sacra Congr. Conc.* quam adducit Nicol.Garc. *de benef. p.9.cap.2.n.220.*

Parochialem cum canonicatu ex dispensatione 50 Apost.tenens, si Parochialis, & Canonicatus sint in vno eodemque loco, potest vtrique inseruire, & quotidianas distributiones percipere. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benef. p.2. cap.2. n.179.in 7.declar.*Armendar.*in addit.ad recop. legum Nauarra lib.1.tit.13.l.2.§.2. tit.sed an Parochi debeant residere n.135.*

Parochialem habens, quæ longè abest à Colle- 51 giata, in qua Cannonicatum ex dispensatione Apostol. obtinet, potest residendo in Parochiali in diebus festiuis ad Ecclesiam Collegiatam accedere, & in ea Diuinis inseruire, dummodò omnibus diebus, & horis suis & congruis ipsi Parochiali inseruiat,

Ll 2 &

S.Congr.Conc.in Placentina 28. *Augusti* 1628. quam citat Sell.*d.c.*59.*n.*21.

4 Parochus vagabondi potest esse omnis vbi ille reperitur,licet adsit certus Parochus mulieris.*Sacra Cong.Conc.sub die* 28. *Augusti* 1621. teste Sell. *d.c.* 59.*n.*22.

5 Parochus si eo morbi genere teneatur vt ad functionem sui Sacerdotij,nec ad res diuinas per se obeundas minus idoneus esse videatur, non tenetur durante morbi genere sacris Ordinibus se initiari facere *S.Congr.Conc.* referente Nicol.Garc. *de benef. p.*3.*c.*4.*n.*9.

6 Parochi cogendi sunt ad subeunda per se ipsos, & non per substitutos ea munia ad quæ tenentur: tolerandi autem vt per substitutos suppleant,in illis tantum casibus expressis verbis Canonum,& decretorum Concilij, quibus permissum est eis vt per Vicarios,coadiutores,vel substitutos possint officio suo fungi.*S.Congr.Conc.* penes Nic.Garc.*in addit.ad suum tr.de benef.p.*3.*c.*2.*n.*53.

7 Parochus debet Sacerdotalia munia, & Presbyterales functiones, quæ populi & animarum curam concernunt, exercere, etiam in Ecclesiis,quæ sunt sub laicorum magistrorum guberno,hæc enim non spectant ad Capellanos à dictis Magistris deputatos. *Sacr.Congr.Ric.in Neapolitana* 18. *Maij* 1602. *& in Cæsaraugustana* 14.*Ianu.*1618. quarum meminit Sell.*d.c.*59.*n.*23.

Parocho victum subministrare quando non potest populus, Ordinarius ea obseruare debet quæ habentur *in c.*5.*sess.*24.*de reform.S.Cong.Conc.* teste Nicol.Garc.*de benef.p.*3.*c.*2.*n.*179.

8 Parochi amouibiles absque rationabili causa remoueri non possunt. *S.Congreg.Conc.sub die* 11.*Iuly* 1628.penes Sell.*d.c.*59.*n.*24.

9 Parochus,& non alius debet percipere eleemosynam occasione benedictionis sponsorum.*S.Cong. in Acherontin.*25.*Ianu.*1602. de qua attestatur Sell. *d.c.*59.*n.*25.

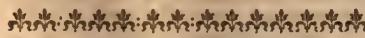
10 Parocho debita congrua Vigore Concilij est summa scutorum centum argenti illarum partium. *Sacra Congr. Conc.in Albinganen.*27.*Iul.*1626.apud Sell.*d.c.*59.*n.*26.

11 Parocho si reseruetur aliqua portio super fructibus parochiæ alteri reseruatis, ea debet esse libera ab omnibus oneribus. *S.Cong. Conc.*teste Nic.Garc. *de benef.p.*1.*c.*5.*n.*376.

12 Parochus est manutenendus in possessione exigendi decimas ratione prædiorum acquisitorum per Regulares,donec doceant de sufficiente priuilegio. *Sacra Congreg.Concil.in Pisauren.*13.*Aprilis* 1630. quam refert Bonfadin.*in thesauro ecclesiast.decis.ref.* 25.*n.*16.

13 Parochus SS.Geruasij & Protasij vt in futurum Præpositus vocari possit, declarauit concedi posse *S.Cong.Rit.in Mediolanen.*17.*Nouembr.*1607.cuius meminit Sell.*d.c.*59.*n.*27.

Alia Vide in verbo *Rectores Parochialium collect.*629.

SVMMARIVM.

1 *Parochiani si sint intra & extra ciuitatem, & Parochus habitet intra,quomodo succurrendum illis, qui extra sunt.*
2 *Sacramenta administrare non licet Parocho Cathedralis in aliena Parochia.*
3 *Sacramentorum pro administratione Parochi non possunt aliquid accipere etiam à sponte dantibus.*
4 *Licentiam administrandi Sacramenta in sua Parochia potest Parochus simplici Sacerdoti concedere,excepta Pœnitentia.*
5 *Matrimonia ritè & legitimè celebrare possunt parochi absque Episcopi licentia, nisi ex iusta causa Episcopus aliter præscripserit.*
6 *Matrimonium validè celebratur etiamsi Parochus, & testes per vim, & compulsi interueniant.*
7 *Parochus nihil potest percipere pro matrimonio contrahendo.*

Parochus quoad Sacramentum.

COLLECT. DLIV.

Parochus si Parochianos habeat intra & extra ciuitatem habitantes,qui propterea ob locorum distantiam seu difficultatem patiantur incommoda in percipiendis Sacramentis,& Diuinis Officiis audiendis, succurrendum est remedio decreti Concil. c.4.sess.21.& cap.ad audientiam, de Eccles. ædific. vt erigatur noua Capella extra ciuitatem,quæ non sit Ecclesia de per se, sed in proprietate Ecclesiæ principalis,in qua ponatur vicarios amouibilis approbatus ab Ordinario, qui administret sacramenta illis, qui sunt extra ciuitatem, cuius portæ de nocte clauduntur: vnde *Sacra Cong. Conc. in Landen.*12.*Augusti* 1628. censuit non licuisse Episcopo illius ciuitatis dismembrare à Parochia sita extra muros ciuitatis partem parochianorum habitantium in ciuitate sub prætextu quod ad illos non detur aditus de nocte,sed esse construendam capellam per Abbatem Parochum intra ciuitatem.refert Sell. *in select.Canic.*59.*n.*28. Episcopus non debet expectare quod Parochiani decedant sine Sacramentis ad cogendum Rectores sibi adiungere alios Sacerdotes in Ecclesiis Parochialibus,in quibus populus ita numerosus est vt vnus Rector non sufficiat, iuxta *cap.*4.*sess.*21.*de reform.S.Cong.Conc.*teste Nic. Garc.*de benef.p.*12.*c.*3.*n.*9. 1

Parocho Cathedralis non licebit Sacramenta administrare,vel curam exercere in aliena Parochia.*S. Cong.Conc.in Eugubina* 20. *Septembr.* 1628. quam citat Sell.*d.c.* 59.*n.*30. 2

Parochi non possunt accedere aliquid etiam à sponte dantibus pro administratione Sacramentorum, possunt tamen accipere quod sponte pro eleemosyna offertur. *S.Cong.Conc.sub die* 5.*Februar.* 1595.apud Sell.*d.c.*59.*n.*31. 3

Parochus potest simplici Sacerdoti licentiam concedere administrandi Sacramenta in sua Parochia,excepta Pœnitentia.*S.Cong. Episcop. & Regul. in Castellanaten.*20.*Augusti* 1602.penes Sell.*d.c.*59. *num.*32. 4

Parochi possunt absque Episcopi licentia matrimonia ritè,& legitimè celebrare, nisi Episcopus ex legitima causa aliter præscripserit. *S. Cong. Conc.in Turritana* 12.*Mart.* 1635.de qua Bonfadin. *in thesauro ecclesiast.dec.ref.*25.*n.*12. 5

Parochus & testes quamuis inuiti, & per vim compulsi interueniant,& minimè consentiant,tale matrimonium firmitatem habebit.*S.Congr.Conc.*referente Gonz.*ad reg.*8.*Cancel.gloss.*48.*n.*7. 6

Parochus nihil potest percipere pro matrimonio contrahendo. *Sacra Cong. Conc. sub die* 17. *Martij* 1619.quam refert Sell.*d.c.*59.*n.*35. 7

SVMMARIVM.

1 *Miſſam celebrare debet Parochus diebus feſtis in propria Eccleſia, & non in alia.*
2 *Miſſam quibus diebus tenentur Parochi celebrare, non poſſunt pro ea manualem eleemoſynam recipere.*
3 *Miſſæ celebrationem non poteſt prohibere Parochus in capella ruri ædificata per laicum, antequam celebretur in Parochiali.*
4 *Epiſcopi non poſſunt cogere Parochos, ſed hortari vt ſubminiſtrent neceſſaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Eccleſiis.*
5 *Regularibus licitum de conſenſu Parochorum in eorum Eccleſiis ſecularibus celebrare abſque Ordinarij loci licentia.*
6 *Epiſcopus poteſt Parocho concedere ob defectum Sacerdotum vt in diebus feſtis bis celebret.*

Parochus quoad Miſſam.

COLLECT. DLV.

1 PArochus diebus feſtis Miſſam celebrare debet in propria Eccleſia, & non in alia, quacunque conſuetudine in contrarium non obſtante. *Sacra Congregatio Concil. in Lucana 15. Septembris & 17. Nouembris 1659.* teſte Sellio *in ſelectis Canon. c. 59. n. 34.*

2 Parochi quibus diebus tenentur Miſſam celebrare non poſſunt pro ea manualem eleemoſynam recipere. *Sacra Congregat. Conc. in Fanen. 1. Septembris 1629.* quam refert Sellius *d. c. 59. n. 35.*

3 Parochus non poteſt prohibere vt abſque eius licentia celebretur in capella ruri ædificata per laicum, antequam celebretur in Parochiali, & Matrice. *Sacra Congregat. Conc. in Caritana 18. Sept. 1627.* penes Sellium *d. c. 59. n. 36.*

4 Parochi per Epiſcopos non poſſunt cogi, ſed hortari vt ſubminiſtrent neceſſaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Eccleſiis Parochialibus *Sacra Congregatio Rituum in Egitanien. 10. Iunij 1602. in reſp. ad dub. 3.* cuius memini *de officio, & poteſt. Parochi c. 11. n. 51.*

5 Parochorum de conſenſu liberum eſt Regularibus celebrare in eorum Eccleſiis Parochialibus abſque Ordinarij loci licentia. *Sacra Congregat. Epiſc. & Regul. 10. Ianuarij 1617.* de qua etiam memini *d. c. 11. n. 51.*

6 Parocho concedere poteſt Epiſcopus ob defectum Sacerdotum, vt in diebus feſtis bis celebret. *S. Cong. Conc. ſub die 17. Auguſti 1657.* apud Sellium *d. c. 59. n. 37.*

SVMMARIVM.

1 *Prædicare poteſt Parochus, non autem Parochialis Presbyteri, per ſe ipſum inter Miſſarum ſolemnia quando ipſe Epiſcopus prædicat.*
2 *Prædicandi in ſua Parochia poteſt Parochus dare licentiam approbatis ab Ordinario.*
3 *Eleemoſynam ſolitam dari prædicatoribus ab vniuerſitate electis non poteſt prætendere ſibi præſtari Parochus ſi per ſe ipſum prædicet.*

Parochus quoad prædicationem.

COLLECT. DLVI.

PArochus per ſe ipſum inter Miſſarum ſolemnia non autem Presbyteri Parochialis, poteſt ſermonem habere etiam quando Epiſcopus ipſe prædicat. *Sacra Congreg. Conc. in Terulen. 11. Iunij 1631.* penes Lezanam *in ſum. quæſt. Regular. tom. 1. cap. 50. num. 6.* 1

Parochus poteſt dare licentiam approbatis ab Ordinario prædicandi in ſua Parochia *Sacr. Congr. Conc.* teſte Galeto *in margarita caſuum Conſcient. verbo Parochus 3.* quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 76. n. 15.* 2

Parocho per ſe ipſum concionanti minimè licet prætextu cuiuſcunque paupertatis prætendere ſibi præſtari eleemoſynam ſolitam dari Prædicatoribus ab vniuerſitate electis. *Sacra Congregat. Conc. in Veſtana 20. Martij 1621.* apud Sellium *in ſelect. Canon. c. 13. num. 18.* quem refero *de officio, & poteſt. Parochi cap. 14. n. 7.* Gauant. *in enchirid. Epiſcop. verbo Concio ſacra n. 2.* 3

SVMMARIVM.

1 *Regularibus quorumcunque Ordinum præcedunt Parochi, & clerici ſeculares.*
2 *Superpelliceo indutus Parochus in proceſſionibus præcedit omnibus Rectoribus, & Presbyteris.*
3 *Canonicis Collegiatæ præcedit Parochus in aſſociandis funeribus defunctorum propriæ Parochiæ.*
4 *Canonicis Cathedralis in funeralibus non præcedit Parochus.*
5 *Præcedentiam ſecundum prærogatiuam ſuarum Eccleſiarum habent Parochi.*
6 *Sedere debet in ſcamno non verò in ſede Parochus in ſua Eccleſia.*
7 *Parocho propriæ defuncti præcedit Parochus Cathedralis quando cum eius Capitulo interuenit.*
8 *Thurificandus eſt Parochus in ſua Eccleſia ante dominum loci.*
9 *Parochus etiam amouibilis Cathedralis in proceſſionibus debet incedere cum Capitulo Cathedralis ſupra Priores, & Plebanos.*

Parochus quoad præcedentiam.

COLLECT. DLVII.

PArochi, Rectores, & Clerici ſeculares præcedunt Regularibus tam Monachis quàm Fratribus quorumcunque Ordinum etiam Mendicantium in funerum aſſociatione, proceſſionibus, & aliis huiuſmodi publicis actibus; nec debent ipſi Monachi ſeu Fratres cum Parochis, vel Clericis mixtim incedere, non obſtante quacunque conſuetudine in contrarium. *Clemens VIII. in ſua Conſtit.* incip. *Decet Romanum Pont. 10. Februarij 1601. & in alia* incip. *Quæ ad remouendum 5. Nouembris 1603. Gregorius XV. in conſtit.* incip. *Alias à felicis 3. Auguſti 1655.* quarum memini *de Parocho c. 9. in fine.* 1

Parochus indutus ſuperpelliceo in proceſſionibus 2

bus præcedit omnibus Rectoribus, & Presbyteris *Sacra Cong. Rituum in Firmana terra sancta Victoria* 31. *Martij* 1618. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 59.*n.*40.

3 Parochus debet præcedere Canonicis Collegiatæ Ecclesiæ in associandis funeribus defunctorum propriæ Parochiæ. *Sacr. Cong. Rit. in Prænestina cauarum* 13. *Iulij* 1619. Vide supra *in verbo Canonicus collect.* 91.*n.* 38.

4 Parochus in funeralibus non debet præcedere Canonicis Cathedralis, sed benè omnibus aliis Presbyteris, qui non sunt de Cathedrali. *S. Cong. Rit. in Viterbien.* 25. *Iunij* 1611. quam refert Sellius *d.c.* 59. *num.* 41.

5 Parochi plures siue sint seculares, siue Regulares inter se præcedunt secundum prærogatiuam suarum Ecclesiarum, non secundum prærogatiuam regulæ. *S. Cong. Rit. in Asten.* 21. *Mart.* 1609. cuius memini *de offic. & potest. Parochi c.*9.*n.* 12.

6 Parochus in sua Ecclesia sedere debet in scamno, non autem in sede. *S. Congr. Rit. in Turritana* 7. *Augusti* 1610. penes Sellium *d.c.* 59.*n.*42.

7 Parochus seu Curatus, aut Sacrista Cathedralis etiam quod sint amouibiles, quando interuenit Capitulum dictæ Cathedralis debent præcedere proprio parocho defuncti. *Sacra Cong. Rit. in Pisaurien.* 22. *Martij* 1631. de qua memini *de officio, & potest. Parochi, c.* 26.*n.* 78. *ante fin.*

8 Parochus siue Rector Ecclesiæ Parochialis tanquam illius caput thurificandus est ante dominum loci. *Sacra Congregatio Rit. in Turritana* 14. *Februar.* 1632. referente Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. res.* 22. *num.* 11.

9 Parochus amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo dictæ Cathedralis super Priores, plebanos, & Curatos perpetuos beneficiatos. *S. Cong. Rit. in Callien.* 9. *Aprilis* 1633. apud Bonfad. *d. resol.* 22.*n.* 12.

SVMMARIVM.

1 *Officium supra corpus defuncti debet facere Parochus in sua Ecclesia etiamsi in ea adsint Canonici Cathedralis.*
2 *Officia omnia circa corpus defuncti apud Regulares sepeliendi debet facere Parochus domi & per viam.*
3 *Manutenendus est Parochus in quasi possessione faciendi officium supra defunctos sua Parochia in quacunque Ecclesia etiam Regularium.*
4 *Regulares non possunt leuare corpus defuncti absque licentia, vel interuentu Parochi, nisi ipse venire recurset.*
5 *Clericos, quos voluerit, potest vocare Parochus ad funera nisi aliter disponatur ab heredibus defuncti.*
6 *Officium facere debet Parochus defuncti in Ecclesiis Clericorum Regularium Vrbis.*
7 *Defunctorum Parochi vsque ad Ecclesias Regularium, humandorum corpora asso ciare, & in illis permanere possunt absque eo quod in officio decantando se intromittere debeant.*
8 *Parochus proprius nullatenus excludendus quamuis ad sepeliendum cadauer Regulares duntaxat à defuncto accersiri iubeantur.*
9 *Defunctus per quam viam sit exportandus Parocho spectat declarare.*
10 *Querelam funeralium prætendere possunt Parochi occasione cadauerum in Regularium Ecclesiis humandorum.*
11 *Parochiam secularium ingredi potest in funeralibus Parochus Monachus cum stola.*
12 *Collegiata Ecclesia sub Cruce debet incedere Parochus in leuandis funeribus si adsit consuetudo immemorialis.*
13 *Defunctus in Ecclesia Parochiali sepeliri potest sine licentia Parochi, si requisitus interesse recuset.*
14 *Regulares vocati ad funus non licet Parochis impedire ne veniant contra voluntatem hæredum defunctorum.*
15 *Hæredes defunctorum cogere non possunt Parochi, vt in suis Ecclesiis Officia faciant pro defunctis, qui tumulantur in Ecclesiis Regularium.*

Parochus quoad funeralia.

COLLECT. DLVIII.

Parochus facere debet Officium supra corpus defuncti etiamsi adsint Canonici Cathedralis in sua Parochiali Ecclesia *S. Cong. Rit. in Viterbien.* 25. *Iunij* 1611. *& in Prænestina cauarum* 18. *Augusti* 1618. *& in Ostien. Ceren.* 28. *Aprilis* 1607. quas refert Sellius *in selectis Canon. c.* 69.*n.*45. 1

Parochus domi & per vias facere debet omnia officia circa corpus defuncti, qui sepeliendus est in Ecclesia Regularium, & ipse Parochus stolam deferens omnibus præcedere debet. Postquam verò cadauer collocatum fuerit intus Ecclesiam debet Parochus recedere, & officium facere debent ipsi Regulares, vel Parochus ipsius Ecclesiæ, qui tunc omnibus præcedat. *Sacra Congregatio Rit. in Engubina* 12. *May* 1612. *&* 5. *Iuly* 1614. *& in Placentina, & Licien.* 23. *May* 1619. *& in Casanen. ciuitatis Platia* 12. *Octobr. eiusdem anni*, quarum meminit Sell. *d.c.*69.*n.*46. 2

Parochus sit sit in quasi possessione faciendi Officium supra defunctos suæ Parochiæ, etiamsi sepeliantur extra Parochiam in quacunque Ecclesia ciuitatis siue Regularium siue secularium, vel Abbatialium manutenendus est. *S. Cong. Rit. in Rauennaten.* 28. *&* 31. *Augusti* 1615. quam citat Sellius *d.c.* 69. *num* 47. 3

Parochi licentia, seu interuentus requiritur ad hoc vt Regulares possint defunctorum funera in eius Parochia leuare nisi ipse requisitus venire expressè omnino recuset. *S. Congr. Rit. in Casamen. ciuitatis Platia* 18. *Octobr.* 1619. *& in Vercellen. terra Crescentini* 26. *February* 1611. teste Sellio *d. c.* 69. *num.*48. 4

Parochus ad funera, quæ fiunt in sua Parochia, non tenetur vocare clericos, vel Presbyteros viciniores, sed potest vocare quos voluerit, dummodò illi sponte velint accedere, nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti. *S. Cong. Rit. in Ferrarien.* 7. *Septembris* 1613. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.* 26.*n.* 60. 5

Parochus defuncti debet facere Officium in Ecclesiis Clericorum Regularium Vrbis, præsertim Barnabitarum. *S. Cong. Rit. in Barnabitarum* 20. *Mart.* 1604. referente Sellio *d.c.*69.*n.*50. 6

Parochi defunctorum in Regularibus Ecclesiis humandorum possunt eorum corpora vsque ad easdem Ecclesias associare, ac etiam in illis permanere, absque tamen eo quod in Officio decantando vllatenus se intromittant, nisi contraria adsit 7

conſuetudo. *Sacra.Cong.Epiſcop.& Regul.in Nicoteren.6.Iulij* 1614.de qua memini *d.tract.de officio, & poteſt. Parochi c.26.n.*80.

8 Parochus proprius nullatenus excludendus quamuis ſepeliendum cadauer Regulares dumtaxat à defuncto accerſiri iubeantur. *S.Cong.Epiſc.& Regul.in Montiſpiloſi de anno* 1581. apud Sellium *d.c.69.n.*51.

9 Parocho ſpectat declarare per quam viam ſit exportandus defunctus, & facere omnia neceſſaria vſque ad ianuam Eccleſiæ Regularium, vbi ſepeliendus eſt. *S.Cong. Epiſcop.& Regul.in Caſtellanaten.*3. *Ianuar.*1594.cuius meminere Ioan.Maria Nouar.*in lucerna Regul. verbo defunctus n.*4.Lezana *in ſum.q. Regul.tom.*3.*verbo defunctus n.*4. Ego *d.tract.de officio,& poteſt. Parochi c.26.n.74.*

10 Parochi occaſione cadauerum in Regularium Eccleſiis humandorum prætendere poſſunt quartam funeralium ceræ Eccleſiæ Parochiali debitæ. *S.Cong. Epiſc.& Reg.in Baren.29.Iulij* 1616.penes Sellium *d.c.69.n.*52.

11 Parochus Monachus in funeralibus cum ſtola ingredi poteſt Parochiam ſecularium, prout ingrediuntur ſeculares Parochi Monachorum Parochiam *Sacra Cong.Rit.in Aſculana 29.Ianuarij* 1629.quam adducit Sellius *d. c.69.n.*53. Et iterum, Parochus ſecularis ſicut defert ſtolam in propria Parochia, & in Parochia Fratrum, dum defuncti corpus ad eorum Eccleſiam defertur ſepeliendum, ita in eodem caſu, & eodem tempore Parochus Regularis eandem ſtolam deferre poteſt non ſolum in propria Parochia, ſed etiam in Parochia defuncti. *Eadem S. Cong.Rit.ſub die vlt. Septembr.*1628. teſte Sell. *d.c.69.n.*54.

12 Parochus debet incedere ſub Cruce Eccleſiæ Collegiatæ in leuandis funeribus defunctorum ſi adſit immemorialis conſuetudo. *Sacra Cong. Conc. in Terracinen.23.Februar.* 2619.de qua Sellius *d.c.69.n.*55.

13 Parocho inconſulto ac ſine eius licentia defuncti poſſunt ſepeliri in ſua Eccleſia Parochiali, vel in alia in qua elegerunt ſepulturam ſi requiſitus intereſſe recuſet, vel petitam licentiam deneget. *S.Cong.Rit.in Capuana* 22. *Decembris* 1629. penes Sellium *d.c.69.n.*56.

14 Parochis non licet ſaluis eorum iuribus Parochialibus, impedire contra voluntatem hæredum defunctorum ad quaſuis Eccleſias deferenda vna cum Parochis, & Clericis proceſſionaliter aſſocient. *Sacr.Cong.Rit.ſub die* 23. *Aprilis* 1633. quam refert Laurent.de Peyrinis *de priuileg.Regul.tom.*3.*in addit.c.*12.*pag.*513.

15 Parochi non poſſunt cogere hæredes, ſeu executores teſtamentarios, vt pro defunctis, qui tumulantur in Eccleſiis Regularium, in Eccleſiis etiam Parochialibus celebrari faciant Officia, nouennalia, & anniuerſaria, prout celebrantur in Eccleſiis Regularium, in quibus cadauera ſepeliuntur. *Ead. Sacra Congr.Rit.ſub d.die & anno*, & apud eundem Laurent.de Peyrinis *citato loco.*

Plura vide in verbo *cadauera coll.*76.in verbo *defunctus collect.*245.

SVMMARIVM.

1 *Reſidere debet Parochus in loco vbi ſita eſt ſua Eccleſia, licet ei datus fuerit coadiutor ratione infirmitatis.*

2 *Domum propriam non habens Parochus in loco vbi reſidere tenetur, aliquam conducere debet.*

3 *Reſidere intra Parochiam debet Parochus, etiamſi non adſit commoda domus Parochialis, & ſit magna aeris intemperies, & habeat capellanum intra.*

4 *Domum Eccleſiæ cogendus eſt Parochus habitare, vel ſi eam non habeat in propinquiori intra limites Eccleſiæ.*

5 *Abeſſe vltra duos menſes non poſſunt Parochi abſque Ordinarij licentia.*

6 *Conſtitutio Epiſcopi valet ne Parochi poſſint abeſſe vltra duos dies ſine licentia.*

7 *Epiſcopus poteſt Parochis ſub pœna pecuniaria prohibere ne vltra biduum ab Eccleſia abſint.*

8 *Licentiam Epiſcopi non petens Parochus, & abſens per quatuor menſes etiam ex vrgenti cauſa non eſt liber à culpa.*

9 *Neceſſitas abeſſendi ſine licentia quomodo Parochum excuſet?*

10 *Diſpenſatio an concedenda Parocho vt poſſit degere in loco vicino?*

11 *Abeſſe à ſua Eccleſia non poteſt Parochus per hebdomadam ſine licentia.*

12 *Abeſſe à ſua Eccleſia non poteſt Parochus etiam relicto in ea idoneo Vicario approbato.*

13 *Habitare extra Parochiam propter intemperiem aeris non poteſt Parochus ex alio loco oriundus.*

14 *Abeſſe non poteſt Parochus ſi Epiſcopus licentiam deneget iudicans minus æquam cauſam, cum tamen ſit vera & ſufficiens.*

13 *Ordinarij poſſunt Parochis abeſſendi licentiam concedere intra limites à Concilio præſcriptos.*

16 *Peſtis tempore tenentur Parochi reſidere in ſuis Parochialibus.*

17 *Scripturam ſacram legere poteſt Parochus in ciuitate vbi Parochiam habet.*

18 *Studiorum cauſa non licet Parochis poſt Conc. à ſuis Eccleſiis abeſſe.*

19 *Studendi licentiam quando à Sede Apoſt. Parochis conceditur, quæ ſeruari debeant.*

20 *Studiorum cauſa non eſt hodie concedenda licentia Parochis.*

21 *Epiſcopus non poteſt vti Parochi opera in Viſitatione.*

22 *Epiſcopus non poteſt Parochum occupare in officio Viſitatoris, Vicarij, ſecretarij, vel fiſcalis.*

23 *Vicarius Epiſcopi, vel Capituli Sedis vacantis non poteſt eſſe Parochus.*

24 *Inquiſitionis Officium non excuſat Parochum à reſidentia.*

25 *Reſidere non tenetur Parochus, in cuius Eccleſia adeſt Capellanus, cui impoſita fuit tota animarum cura.*

26 *Epiſcopus Parochum ad reſidentiam cogere poteſt, licet Parochia pertineat ad inferioris etiam Regularis collationem.*

27 *Priuari ſeruato Iuris Ordine debet Parochus qui reſidere non vult.*

Parochus

Parochus quoad residentiam.

Collect. DLIX.

1 Parochus debet residere in loco, vbi sita est Ecclesia Parochialis, etiamsi ei esset datus coadiutor ratione infirmitatis. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benef. p.3. c.2. n.178.*

2 Parochus, qui non habet domum propriam in loco, vbi residere tenetur, aliquam conducere debet. *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p.3. cap.2. n.179.*

3 Parochus non excusatur quin intra Parochiam residere debeat, quamuis non adsit commoda domus Parochialis, & si magna aëris intemperies, & retineat capellanum in Parochia, & ipse accedat singulis diebus festis. *Sacra Congreg. Conc. in Sarzanen. 13. Nouembris 1627.* quam refert Sellius *in select. Canon. c.69. n.57.*

4 Parochus cogendus est habitare in domo Ecclesiæ, vel si Ecclesia eam non habeat, in propinquiori intra limites Parochiæ, quod si non habitauerit, tenetur ad restitutionem fructuum, de quibus *in decreto Conc. Trid. sess. 23. cap. 1. de reform. Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *d. part. 3. cap. 2. n. 179.*

5 Parochi minimè abesse possunt vltra duos menses absque Ordinarij licentia ex causa, quæ sibi videatur iusta. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. part. 9. c. 1. n. 295.*

6 Parochi vltra bimestre tempus, immò nec per bimestre possunt abesse sine licentia Episcopi, & valeo eius Constituto ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. c. 2. n. 23.*

7 Parochis potest Episcopus prohibere sub pœna pecuniaria arbitraria, quæ tamen dimidiam non excedat, ne vltra biduum ab Ecclesia sua possint abesse, non tamen id prohibere potest sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. *Sacra Congr. Concil.* testibus Nicol. Garc. *d. part. 3. cap. 2. n. 23. declar. 5.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 5. titul. 23. l. 2. §. 2. tit. Sed an Parochi debeant residere num. 156. Eadem Sacra Cong. Conc. in Terracinen. 11. Februarij 1628. & in Monopolitana 16. Decembris eiusdem anni*, quarum memini *de officio, & potest. Parochi c. 8. n. 45.*

8 Parochus non est liber à culpa, & pœna amissionis fructuum, qui veluti per quatuor mensium spatium ex vrgenti admodum causa ad curandam suam infirmitatem, morbo graui instante pro huiusmodi absentia, non petit licentiam ab Episcopo, bona fide putans euidentiam causæ satis esse, nisi periculum esset in mora petendi licentiam. *Sacra Congregat. Concil.* de qua Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 34.*

9 Parochum non excusat sola distantia loci etiam cum necessitate ab eo discedendi, vt possit abesse à sua Ecclesia sine licentia in scriptis obtenta, nisi talis necessitas repentè se offerat, quæ non patiatur dilationem licentiam huiusmodi petendi, quo casu quamprimum de discessu & necessitate Ordinarius est certior faciendus, vt de causa cognoscere possit. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *d. part. 3. cap. 2. num. 34.*

10 Parochus, qui non habebat commodam habitationem, obtinuit ex gratia dispensationem vt posset degere in loco vicino, dummodo prope Ecclesiam substitutus eius habitet; nunquam hæc facultas concessa fuit siue tali conditione. *Sacra Congregat. Concil.* teste Nicol. Garc. *d. part. 3. cap. 2. num. 179.*

Parochus non potest per hebdomadam abesse à 11 sua Ecclesia non petita, vel non obtenta licentia, etiam relicto Vicario idoneo ab ipso Ordinario approbato. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. part. 3. cap. 2. num. 33. in 3. declar.* quam refero *de officio & potest. Parochi cap. 8. n. 56.*

Parochus non potest abesse à sua Ecclesia etiam 12 relicto in ea idoneo Vicario approbato cum congrua mercede, vt doceat in ciuitate grammaticam, etiamsi non inueniretur alius idoneus ad legendum, & ipse singulis diebus festis ad suam Ecclesiam accedere vellet. *Sacra Congr. Conc.* testibus Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss. 6. n. 254.* Armend. *vbi supra n. 134. in fine*, Sanctarel. *variar. resol. quæst. 3. n. 35.* quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 53. n. 76.*

Parochus ex alio loco oriundus non potest pro- 13 pter intemperiem aëris extra Parochiam habitare, quamuis in ea relinquat Vicarium approbatum. *Sacra Congregat. Concil.* attestantibus Zerol. *in praxi Episcop. part. 1. verbo residentia §. 7.* Armendar. *sub d. tit. sed an Parochi debeant residere n. 132.* nisi accedat Ordinarij consensus ex iusta causa, ibidem *num. 180.*

Parochus habens iustam causam abessendi extra 14 Parochiam per duos, aut tres menses, non satisfacit suæ Conscientiæ si petit licentiam iurans se habere grauem causam, quam non expedit manifestare, vt sic petita licentia abesse possit, licet Episcopus non concedat, similiter abesse non potest in casu, quo causam rationabilem expresserit, sed rigidus Prælatus minus æquam iudicat, & licentiam denegat, vel quia mouetur suspicione, quòd ficta sit, cùm tamen sit vera, sed habere potest recursum ad Superiorem. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. part. 3. cap. 2. n. 57.*

Parochis possunt Ordinarij, aliquibus iustis de 15 causis, iuxta Concilij Trid. formam, licentiam concedere recedendi à parochiali ad aliquod tempus, modo ea vtantur intra limites præscriptos à *Concilio sess. 23. de reform. cap. 1.* quia facultas huiusmodi non fuit ipsis Ordinariis ablata per Motum proprium sanctæ mem. *Pij V. publicatum de mense Iunij 1568.* super residentia Canonicorum habentium Parochiales. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *d. part. 3. c. 2. n. 179.* Armendar. *d. tit. sed an Parochi debeant residere n. 87.*

Parochi tempore pestis residere omninò tenen- 16 tur in suis Parochialibus, possunt tamen per alium idoneum ministrare Parochianis suis peste infectis Sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ, & si non resederint contra eos procedendum est seruata forma *cap. 1. in fine sess. 23. de reform. Sacra Congr. Conc. in Mediolanen. 10. Decembris 1576.* cuius memini *de officio & potest. Parochi cap. 17. n. 18.*

Parochus in ciuitate Ecclesiam suam habens, 17 potest ibi in publica Vniuersitate sacram Scripturam legere, ita tamen vt cura animarum per ipsum exercenda nihil detrimenti patiatur. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *in select. Canon. cap. 18. n. 25.*

Parochis non licet causa studiorum à suis Paro- 18 chialibus Ecclesiis post Concilium abesse, nec Episcopus licentias ad id concedere potest, illæque si concessæ fuerint, non suffragantur. *Sacra Congr. Conc. sub die 8. Maij 1595.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad p. 3. c. 2. n. 81.* alios refero, *de officio, & potest. Parochi cap. 5. n. 22.*

Parocho

19 Parocho quando ex gratia conceditur Sede Apostol. studendi facultas vt fructus suos faciat, hæc infra scripta seruari solent. Primò vt studeat Theologiæ, vel iuri Canonico in celebri vniuersitate. Secundò, si est ætatis triginta annorum nulla facultas concedi debet, ideo ætas exprimenda, & hæc nisi iam studia incœpisset, & illa nondum absoluisset. Tertiò ad quinquennium tantum à principio studij computandum licentia hæc concedenda est, adiuncta clausula vt infra annum ad Subdiaconatum promoueatur. Quartò, interim cura animarum per idoneum Vicarium ab Ordinario eligendum, assignata illi congrua portione fructuum, exerceatur. *Sacra Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d.p.3.cap.2. num.81.*

20 Parocho causa studiorum non est concedenda licentia, cum hodie per Concilium non admittantur nisi qui per concursum magis idonei fuerint iudicati. *S. Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d.p.3.c.2.n.81.* & alios quos refero *de offic. & potest. Parochi cap.5. num.22.*

21 Parochi opera vti non potest Episcopus in visitatione, vel alio seruitio suæ diœcesis, nisi pro tempore duorum mensium permisso, & tunc pro eo idoneus deputetur Vicarius. *Sac. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *d.p.3.c.2.n.42.*

22 Parochus non potest per Episcopum occupari in sui, vel Ecclesiæ Parochialis seruitio, vt nempè sit Vicarius, visitator, secretarius, fiscalis, &c. *S. Cong. Conc.* referentibus Piasec. *in praxi Episcop. p.2.c.3. n.27.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloss.6.n.258.* Armendar. *d.loco n.166.167.& 175.* Sanctarel. *var. res. q.3. n.49.* quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episc. p.3. alleg.53.n.85.*

23 Parochus habens curam animarum non potest esse Vicarius Episcopi, vel Capituli Sede vacante. *Sacr. Congr. Conc. sub die 12. May 1629.* quam citat Sell. *d.c.18.n.26.*

24 Parochus non excusatur à residentia propter officium Inquisitoris. *Sacra Congregatio Concil.* de qua meminit Gonzales *ad regul. 8. Cancel. gloss. 6. num.265.*

25 Parochus Ecclesiæ, in qua fuit constitutus Capellanus, cui ex institutione capellaniæ imposita fuit tota animarum cura, seu perpetua vicaria quoad Capellanus vixerit, non tenetur in ea residere. *Sacra Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p.3. cap.2. num.176.*

26 Parochum ad residentiam cogere potest Episcopus, quamuis Ecclesia, quam ipse Parochus obtinet pertineat ad inferioris collationem, etiam Abbatis Regularis. *S. Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d.p.3.c.2.n.179.* *declar.27.* Armend. *d.tit. sed an Parochi debeant residere n.154.*

27 Parochus, qui non vult in sua Parochiali residere, debet seruato Iuris Ordine priuari. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *d.p.3.c.2.n.139.*

Vide in verbo *Residere collect.649.*

Paruulus.

COLLECT. DLX.

1 PAruulorum sepulchrum ab aliis debet esse separatum. *S. Congr. Rit. in ciuitatis Castellane, 12. Decembr. 1620.* teste Aldano *in compendio Canon. resol. lib.1. tit.36.n.12.*

2 Paruulorum corpora possunt sepeliri in Ecclesiis Regularium, si ibi est sepulchrum Maiorum, vel concurrente consuetudine patet ibi eligi sepulturam. *Eadem Sacra Cong. Rit. in dicta causa ciuitatis Castellane.*

B. Paschalis Bayloo Minorum de Obseruantia S. Francisci discalceatorum beatificatio, vide *sub hoc verbo collect.58. num.12.* Et eius Officium *coll.534. num.59.*

Passio Domini.

COLLECT. DLXI.

PAssio Dñi vt decantetur à Canonicis in Ecclesia Cathedrali, Dominica Palmarum, & feria sexta in Parasceue si consuetudo obtineat, illa seruari debet, non obstante Cæremoniali, quo disponitur eam à Cantoribus decantandam esse. *S. Congr. Rit. in Viterbien. 7. Iuly 1612.* cuius meminit Aldan. *in comp. Canon. res. lib.1. tit.18. de sanctis n.175.* 1

SVMMARIVM.

1 *Coadiutor pater in Canonicatu filij, tenetur cedere omne ius filio.*
2 *Filius ante Concilium patri datus coadiutor cum futura successione, non potest post Concil. patri succedere.*
3 *Beneficium habere non potest pater in vna Ecclesia, & filius in alia quando ambæ sunt sorores.*
4 *Celebrare possunt in eadem Ecclesia pater & filius.*
5 *Beneficium filij potest absque dispensatione pater legitimus immediatè obtinere.*
6 *Filius quamuis legitimus eget dispensatione ad obtinendum immediatè beneficium patris.*
7 *Filij sui legitimi beneficium non prohibetur pater immediatè obtinere.*

Pater.

COLLECT. DLXII.

PAter, qui est coadiutor filij in Canonicatu, cedere tenetur omne ius filio, posset tamen aliquid sibi reseruare fructuum, aut pensionum. *Sacr. Cong. Conc.* teste Nic. Garc. *de benef. p.7.c.3.n.80.* Et quamuis aliquando ipsamet Sacra Congr. in casu quo filius datus fuerat ante Concilium coadiutor patri cum futura successione censuisset post mortem patris dandum esse terminum filio sex mensium ad dimittendum, etiam quod Capitulum & Episcopus pro filio supplicarent, nihilominus postea eadem Sacra Congr. censuit non concedendum vt filius possit retinere Canonicatum, quia agitur de succedendo de nouo, & sic de acquirendo beneficium in quo pater, contra expressum decretum Concilij, vt refert Nicol. Garc. *d.c.3.n.86.* 1

Pater non potest beneficium habere in vna Ecclesia, & filius in alia quando ambæ sunt sorores, itavt residens in vna censeatur in alia residere, quarum aliquæ reperiuntur in Hispania. *S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad d.c.3.n.75.* 2

Pater & filius possunt celebrare in eadem Ecclesia. *S. Congr. Conc. sub die 31. Ianuar. 1603.* quam refert Sell. *in select. Canon. c.93.n.7.* 3

Pater

5 Pater legitimus nulla indiget dispensatione ad
6 obtinendum immediatè beneficium filij. Licet filius quamuis legitimus dispensatione egeat ad obtinendum immediatè beneficium patris. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad d. part. 7. cap. 5. num. 29.*

7 Pater non prohibetur obtinere immediatè beneficium filij sui illegitimi, *S. Cong. Conc. sub die 30. May 1602. & in Maceraten. 18. Nouembris 1628.* quarum meminit Sell. *d. c. 92. n. 8.*

Patientia.

COLLECT. DLXIII.

1 PAtientiæ vsus potest concedi Confratribus secularibus, licet propriè solis Religiosis conuentuat. *S. Cong. Rit. in Firmana 13. Iuny 1614.* quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. titul. 5. num. 7.*

SVMMARIVM.

1 *Clerici Religiosi more Religiosorum in communi viuentes, professionem tamen non emittentes non possunt ad sacros Ordines sine titulo patrimonij promoueri.*

2 *Ordinarij arbitrio relinquitur an patrimonium tale sit, quod sufficiat.*

3 *Quantitas patrimonij non taxatur, sed remittitur ad terminos Concilij.*

4 *Fructifera res certa debet ad patrimonium constitui.*

5 *Assecurationem victus super alienis bonis habentes non possunt sine alio patrimonio ordinari etiam stante penuria Sacerdotum.*

6 *Census annui perpetui quando sint sufficientes ad patrimonium clericorum?*

7 *Familiares triennales Episcoporum an possint ad titulum patrimonij ordinari?*

8 *Vsusfructus bonorum donatus clerico pro interim quod congruum beneficium non adsipiscitur, sufficiens est pro patrimonio.*

9 *Executioni an subiiciatur patrimonium clerici.*

10 *Organista & Magistri Capellæ officium non sufficit vt dicatur clericus de beneficio prouisus, ad effectum relinquendi bona pro patrimonio assignata.*

11 *Examen patrimonij pertinet priuatiuè ad Episcopum.*

12 *Emphyteutica bona sufficientia sunt ad effectum vt super illis patrimonium clerici constituatur.*

Patrimonium.

COLLECT. DLXIV.

1 PAtrimonij sine titulo, aut beneficio ad sacros Ordines promoueri non possunt Clerici Religiosi more Regularium in communi viuentes, qui nunquam, vel non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & interim ad seculum redire possunt. *Pius V. constit. 75. incip. Romanus Pontifex de an. 1568.* apud Laërtium Cherub. *in Bullario tom. 2. pag. 272.*

Patrimonium an tale sit quod sufficiat, relinquitur arbitrio ordinatij propter diuersitatem locorum cum in vno loco sufficiat quod in alio non erit sufficiens. *S. Congr. Conc.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 8. leg. 1. de patrimon. num. 8.* 2

Patrimonij quantitas, ad cuius titulum quis promoueri valeat, non taxatur, sed ad terminos Concil. Trid. remittitur. *S. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p. 2. c. 5. n. 113.* quem refero *de Iure ecclesiast. vniu. lib. 1. c. 33. n. 155. & in collect. ad Trid. sess. 21. de reform. c. 2. n. 38.* 3

Patrimonium, ad cuius titulum ordinandus promoueri debet, est res certa fructifera, de qua ipse disponere valeat, & ideo nec ob penuriã Sacerdotum ad sacros Ordines promouendi sunt, qui super alienis bonis assecurationem habent victus, & aliarũ rerum necessariarum cum cautione certa sine alio titulo beneficij, vel patrimonij. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p. 2. c. 5. n. 96.* quem refero *in collectan. ad Trident. sess. 21. de reformation. capite 2. num. 37.* 4 5

Patrimonium pro clericis ad sacros Ordines promouendis potest constitui super annuis perpetuis censibus, cum cautione *quod si census redimeretur, pecunia ex Iudicis decreto apud idoneas personas deponatur ad effectum inuestiendi. Sacra Cong. Conc. sub die 2. Iuny 1629.* de qua meminere Aldan. *in compend. Canon. resol. lib. 1. tit. 10. n. 3.* Ego ipse *de iure ecclesi. vniu. lib. 1. c. 33. n. 157.* 6

Patrimonij ad titulum familiares triennales Episcoporum pro necessitate, & commoditate Ecclesiarum ordinari possunt iuxta formam Conc. sess. 23. de reform. c. 9. dummodo tamen adscribantur Ecclesiis pro quarum necessitate sunt ordinati per c. 16. *sess. 23. de reform. Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benef. p. 2. c. 5. n. 81.* 7

Patrimonium donatum per patentes ea conditione, vt filius vsumfructum habeat interim dum beneficium aliquod, aut bona alia ad eiusconguum sustentationem sufficientia acquirat, sufficiens est, & ad illius titulum potest Ordinari. *Sacr. Cong. Episcop. & Regular. in Eugubina 22. Maij 1590.* quam referunt Sell. *in select. Canon. cap. 3. n. 2.* Ego *de Iure ecclesi. vniuersa lib. 1. c. 33. n. 154. & in collect. ad Trid. sess. 21. de reform. c. 2. n. 41.* 8

Patrimonium clerici ad cuius titulum fuit ad sacros Ordines promotus, non potest capi in executionem ob illata vulnera alicui ad reficiendas curationis expensas à Iudice condemnatas, etiamsi nihus aliud præterea possideat, quia eius alienatio interdicta est decreto *Concil. c. 2. sess. 21. de reform. S. Cong. Conc. sub die 5. Februarij 1604.* cuius memini *d. lib. 1. c. 33. n. 160.* 9

Patrimonium assignatum clericis à consanguineis cum clausul. *donec fuerit de beneficio prouisus, &c.* non comprehendit Officium organistæ, & magistri capellæ. *S. Congr. Conc. 26. Iuny 1621.* penes Aldan. *d. tit. 10. n. 5.* 10

Patrimonij examen pertinet ad Episcopum priuatiuè quoad alios. *Sacra Congregatio Concil. in Placentina 16. Martij 1630.* cuius memini *d. lib. 1. c. 33. n. 156.* 11

Patrimonium pro ordinando clerico potest constitui super bonis emphyteuticis. *Sacr. Congr. Conc. in Lucana 7. Septembr. 1630.* apud Aldan. *d. tit. 10. num. 6.* 12

Patronatus, vide in verbo *Iuspatronatus collect. 441.*

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Beneficij in dotatione concurrentes an & quando fiant patroni?*
2 *Ordinarius si post Conc. admisit præsentatum à patrono adhibita causa cognitione super iurepatronatus, talis patronus non potest repelli à sua quasi possessione præsentandi.*
3 *Concursus fieri debet inter plures præsentatos à patrono laico.*
4 *Concubinarios beneficiarios possunt patroni, & laici Parochiani accusare.*
5 *Parocho congruam sustentationem præstare compellendus est patronus.*
6 *Cognitio iurispatronatus spectat ad Episcopum.*

Patronus beneficij.

COLLECT. DLXV.

1 PAtroni beneficiorum efficiuntur omnes concurrentes in eorum dotatione, licet æqualiter non contribuant, etiamsi sufficienter ex se dotem singuli non conferant, dummodò Ecclesia habeat dotem competentem, quia ex quo ille, qui plus contulit, admittit alium secum, videtur ipsi communicare ius sibi competens in ipso patronatu. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. parte 5. cap. 9. numero* 54.

2 Patronus non potest repelli à sua quasi possessione præsentandi, si adhita causæ cognitione super iurepatronatus post Concilium Ordinarius à patrono præsentatum admisisset post obitum eiusdem præsentati de validitate iurispatronatus item contigerit dubitari: secus autem si simpliciter patroni præsentatio absque causæ cognitione admissa fuisset, & tunc demum debet intelligi adhibita causæ cognitio in probando iurepatronatus, cum seruata fuerit forma à Concilio tradita, *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *d. p. 5. c. 5. n.* 138.

3 Patronus laicus si plures clericos præsentauerit, concursus fieri debet inter ipsos præsentatos tantùm, & ex idoneis ab examinatoribus approbatis, idoneior ab Episcopo est eligendus. *Sacra Congregatio Concil.* penes Gonzal. *ad regular. 8. Cancel. gloss. 6. n.* 138. Lezana *in sum. q. Regal. tom. 2. c.* 13. *num.* 29.

4 Patroni ad quos spectat præsentatio alicuius beneficij per concubinatium detenti, vel alij laici Parochiani pro suo interesse, quia ab iis percipiunt Sacramenta possunt tales concubinarios accusare, quinimò Ordinarius procedere contra ipsos valet prout de Iure, non spectata forma *Conc. sess. 25. c. 14. de reform. Sacra Congr. Conc.* quam citat Nic. Garc. *de benef. p. 11. c. 10. n.* 186.

5 Patronus compelli potest ad præstandam congruam sustentationem Parocho, vel ad patiendum Ecclesiam alteri Ecclesiæ vniri. *Sacra Congreg. Conc.* de qua meminerunt Ioan. Franc. Leo *in thesauro fori eccl. p. 2. c. 16. n.* 18. R. P. D. meus Alex. Sperell. *in decisionibus fori eccles. decis. 68. n.* 12.

6 Patronorum discrepatio, & iurispatronatus cognitio spectat ad Episcopum, quamuis institutio pertineat ad Capitulum. *Sacra Congregat. Concil. in Lucen.* apud Stephanus d'Aluin. *de Episcop. Abbatum, & Abbatissar. potestate cap.* 13. *num.* 8. *in prine.*

Patronatum beneficium, vide in verbo *beneficium patronatum collect. 66.*

SVMMARIVM.

1 *Electio Patroni sancti quomodo & quibus conditionibus facienda?*
2 *Festum Patroni principalis loci tenentur omnes etiam Regulares cum Officio celebrare.*
3 *Festum Sancti Patroni si occurrat in certis Dominicis, Officium fieri debet de Dominica, nisi &c.*

Patroni Sancti.

COLLECT. DLXVI.

PAtronorum sanctorum in electione *S. Cong. Rit. sub die 23. Mart.* 1630. annuente S. D. N. Vrbano VIII. mandauit, & decreuit infrà scripta imposterum seruari debere, declarans quod aliter facta electio nulla sit ipso iure. Primò quod eligi possint patroni ij solum, qui ab Ecclesia Vniuersali titulo Sanctorum coluntur, non autem Beatificati duntaxat. Secundò quod de patrono ciuitatis electio fieri debeat per secreta suffragia à populo, mediante Concilio generali illius ciuitatis, vel loci, non autem ab Officialibus solum, & quod accedere debeat consensus Episcopi & cleri illius loci. Idémque seruari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per secreta suffragia à populo singulorum ciuitatum prouinciæ, & quod repræsentantibus Regnum, & Prouinciam nulla competat facultas eligendi Patronos, nisi ad hoc habeant speciale mandatum, & vlterius interueniat consensus Episcopi, & Cleri dictarum ciuitatum. Tertiò quòd causæ electionis nouorum Prælatorum debeant in S. Congr. approbari & confirmari. Referunt Laurent. de Peyrinis *de priuil. Regul. tom. 3. in additam. cap. 12. pag.* 514. & Gauant. *in rub. Breuiarij sect. 4. cap. 12. de patrono loci.* 1

Patroni principalis loci festum tenentur omnes etiam Regulares cum officio de eodem celebrare, non autem octauam Regulares. *Sacra Congreg. Rit.* 27. *May* 1628. de qua meminit Gauant. *in rub. Breuiarij sect. 1. c. 5. tit. 2. n.* 9. 2

Patroni sancti festum si occurrat in Dominica secunda, tertia & quarta Aduentus, & secunda, tertia, quarta & quinta Quadragesimæ, Officium fieri debet de Dominica, nisi sit festum solemne Titularis illius Ecclesiæ. *Sacra Congregatio Rit. in Vlixbonen.* 1. *Septembris* 1612. penes Sell. *in select. Canon. c. 3. n.* 77. 3

SVMMARIVM.

1 *Mendicare prohibentur pauperes tempore quo diuina Officia celebrantur.*
2 *Regulares in Ecclesiis suis aliquem deputare debent qui pauperes tempore diuinorum mendicantes eiiciant.*
3 *Cadauera pauperum gratis sepeliri debent.*

Pauper

Pauper.

Collect. DLXVII.

1 2 Pauperes mendicantes tempore quo diuina officia celebrantur, mendicare prohibentur. *Pius V. const.* 5. incip. *Cum primum de anno* 1566. vbi etiam præcipitur in virtute sanctæ obedientiæ Religiosis siue claustralibus, siue Regularibus vt in Ecclesiis suis deputent aliquem, qui pauperes mendicantes, seu eleemosynas petentes per Ecclesias tempore Missarum, prædicationum, aliorumque diuinorum officiorum eiiciant. Referunt Zerol. *in praxi Episc. p.* 2. *verbo pauperes*, Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *c.* 10. *n.* 6. Laurent. de Peyrinis *de privil. Regul. tom.* 1. *in constit.* 4. *Iulij* 11. §. 1.

3 Pauperum cadauera gratis sepeliri debent. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Cassan.* 5. *May* 1617. cuius memoriæ Ioann. Sanch. *in select. disp.* 47. *n.* 18. Ego ipse *de officio, & potest. Parochi c.* 26. *n.* 83.

SVMMARIVM.

1 *Pax est vinculum charitatis, & spiritualis virtus.*
2 *Iniuriam remittere intus sufficit pro foro Conscientia, & nemo cogitur pacem facere.*
3 *Osculum pacis Viris ecclesiasticis in choro sedentibus cum osculo oris dandum.*
4 *Osculum pacis ante Episcopum nulli etiam Præsidenti, vel Regio Consiliario dandum.*
5 *Diacono, & Subdiacono quando Pacis osculum dandum sit, ostenditur.*
6 *Domino loci danda est pax & thus iuxta formam libri Cæremonialis.*
7 *Domino loci, quando, & à quo danda sit pax ostenditur.*
8 *Mulieribus non datur pax.*

Pax.

Collect. DLXVIII.

1 Pax est vinculum charitatis, & spiritualis virtus, qua saluamur, & in bono pacis consistit vniuersorum salus. *Leo X. const.* 20. incip. *Pastor* 14. *Kal. Iann.* 1516. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 499. aliàs *pag.* 424. in nouiss. impress.

2 Pacem cum alio facere nullus est compellendus, sufficit enim pro foro conscientiæ intus iniuriam remittere. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Caietana* 15. *Nouembris* 1588. quam refert Sell. *in select. Can. c.* 17. *n.* 24.

3 Pacis osculum viris Ecclesiasticis in choro sedentibus non cum instromento, sed osculo oris dandum est. *Sacra Congregat. Rituum in Messanen.* 8. *Iul.* 1620. de qua Sell. *d. c.* 17. *n.* 25.

Pacis osculum nulli etiam Præsidenti, vel Regio Consiliario dandum est ante Episcopum. *S. Congr. Rit. in Granaten.* 9. *May* 1606. teste Sell. *d. cap.* 17. *num.* 26.

4 Pacis osculum quando dandum sit Diacono Euangelij, & Subdiacono Epistolæ dubitari potest in quo dubio sic resoluendum quod Diaconus, & Subdiaconus ministrantes Sanctissimam Communionem de manibus Episcopi celebrantis accipiant, & deinde osculum pacis, vt in libro Cæremonialis *Barbos. Apost. Decis. Sum.* caueatur. Sed si fuerint Sacerdotes, & iam celebrauerint, tunc postquam Canonicus Presbyter assistens cum Plouiali pacem Episcopo celebrante acceperit, vt illam per chorum distribuat, Diaconus qui cantauit Euangelium, debet pacem ab Episcopo accipere, & illam Subdiacono dare, Subdiaconus verò tunc illam duobus Diaconis assistentibus ministrare debet. Episcopo verò non celebrante, sed Missæ ab aliquo Canonico celebratæ assistente, debet Diaconus à Subdiacono pacem accipere, quando ministrata pace cæteris Canonicis in choro existentibus reuerritur ad Altare. *Sacra Cong. Rit. in Bracharen.* 17. *Iunij* 1606. quam citat Sellius *dict. cap.* 17. *num.* 27.

Pax & thus domino loci dandum est iuxta formam libri Cæremonialis. *Sacra Congregatio Rituum in Strongolen.* 4. *Mart.* 1606. cuius meminit Sellius *d. c.* 17. *n.* 19. 6

Pax non debet dari domino loci, & aliis laicis, nisi post datam pacem omnibus de choro, & tunc debetur non à beneficiato sed ab aliquo ministro cotta induto, non cum osculo, sed cum instromento *S. Congr. Rit. in Calaguritana* 5. *Iuly* 1614. *& in Pacen.* 25. *Martij* 1609. referente Sell. *d. c.* 17. *n.* 30. 7

Pax mulieribus non datur. *Sac. Cong. Rit. in Lucerin.* 3. *Iun.* 1617. & aliquando an danda sit remittitur arbitrio Episcopi *eadem Sacra Congr. in Pacen.* 28. *Ianuar.* 1612. apud Sell. *d. c.* 17. *n.* 11. 8

SVMMARIVM.

1 *Monopolij pœnis sunt puniendi pecuniam ad se redigentes ad instar monopolij.*
2 *Captiuorum pro redemptione collecta eleemosyna in certa prouincia non possunt applicari pro captiuis extra eas.*
3 *Mobilia acquisita causa celebrandarum Missarum statim deponenda sunt ad effectum inuestiendi.*
4 *Religiosus nullus possidere potest pecunias, & bona nomine custodia.*
5 *Montis pietatis de Vrbe pecunia sequestrari non possunt.*
6 *Frumenti dispositionem Montis Pietatis prohibere censetur constitutio Pauli V.*
7 *Vicario pro sua mercede, vel camera sua Episcopali non potest Episcopus applicare pecunias ex mulctis exactas.*

Pecunia.

Collect. DLXIX.

Pecuniam vndique coogestam ita ad se redigentes, vt quasi monopolium pecuniæ facere videantur, monopolij pœnis puniendi. *Pius V. const.* 118. incip. *In eam* 5. *Kal. Februar.* 1571. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 327. aliàs *pag.* 246. 1

Pecuniæ pro redemptione captiuorum certatum prouinciarum collectæ à Fratribus B. Mariæ de Mercede redemptionis captiuorum, non possunt applicari pro captiuis extra eas. *Clemens VIII. const.* 30. incip. *Iis quæ*, 8. *Nouembris* 1594. apud Laërt. Cher. *in Bull. tom.* 3. *pag.* 44. aliàs *pag.* 33. in nou. impr. 2

Pecuniæ & mobilia acquisita causa celebrandarum Missarum, statim deponenda sunt ad effectum inuestiendi cum mentione dicti oneris. *Vrban. VIII. const.* 43. §. 5. *&* 6. incip. *Cum sæpè*, 21. *Iun.* 1621. 3

de Camera retineut hodie Milites fancti Stephani
licet olim fummam duceutorum ducatorum tantùm
retinuerint, non obftante matrimouio contracto,
& bigamia, *Paulus V.conftit.46.*incip. *Dum generofa*
14.*Kal.Iul.*1608. apud Laert. Cher.*tom.3.pag.*174.
iu nouiff.impreff.
10 Penfiones vfque ad fummam fcutorum 300.
poffunt recipere Milites etiam bigami Militiæ
Chriftianæ.*Vrbanus VIII.conftit.*11.§.13. incip.*In-
fcrutabilis* 11.*Kal.Februar.*1623. apud Angel. Ma-
riam Cherub.*tom.4.pag.*25.
11 Penfiones quafcunque annuas transferendi in-
dultum quibufuis perfonis etiam Cardinalatus ho-
nore fulgentibus conceffum caffantur,& anuullan-
tur pro fumma,quæ medietatem veri annui valoris
fructuum, fuper quibus penfio transferenda refer-
uata reperitur, excedat, pro alia verò parte firmum,
& illæfum remaneat.*Vrbanus VIII.conft.*20. incip.
Sanctiffimus 24. *Ianuar.*1624. apud Angel.Mariam
Cherub. *in Bullar.tom.4.pag.*36.
12 Penfionum omnium perpetuarum effectum non
fortitarum referuationes reuocantur,exceptis fuper
iurepatrouatus laicorum, & locis piis ad propaga-
tionem Fidei,&facultates eas transferendi vltra me-
dietatem fructuum beneficiorum etiam reuocantur.
*Vrbanus VIII. conftitut.*69. incip. *Sanctiffimus* 20.
Iuly 1627.apud Angel.Mariam Cherub. *tom.4.pag.*
13 86.Et declaratio facultatum referuandi & transfe-
rendi penfiones per S.R.E.Card.obtentarum.Idem
Vrbanus VIII.conftit. 112.incip.*Cum S.R.E.Cardi-
nales,Kal.Aprilis* 1631.apud Angel.Mariam Cher.
14 *d.tom.4.pag.*117.Et nouiffimè *conft.*34.*aliàs* 144.in-
cip.*Inter grauiffimas* 8.*Mart.*1636. declarat omnes
& quafcunque facultates conceffas,& concedendas
transferendi penfiones feu fructus ecclefiafticos ea-
rum loco pro tempore referuatas & referuatos,nec-
non penfionum, & fructuum huiufmodi transla-
tiones, feu nouas referuationes fuper quibufcun-
que Ecclefiis etiam Cathedralibus, & maioribus,
ac monafteriis etiam confiftorialibus cæterifque be-
neficiis iam fecularibus,quam quorumuis Ordinum
Regularibus, etiam cuiufcunque iurifpatronatus
etiam laicorum, etiam quorumcunque Regum, &
Principum per Romanos Pontifices prædeceffores,
& fucceffores,ac etiam per ipfummet Vrbanum ex
quacunque caufa etiam onerofa etiam ratione quo-
tuncunque Officiorum etiam Motu proprio,&c.ad
fauorem quarumcunque perfonarum cuiufcunque
gradus, dignitatis, & conditionis fuerint etiamfi
Cardinalatus honore præfulgeant, non poffe cui-
quam fuffragari quoad penfiones,feu fructus, aliàs
translatos,nifi in eis confenfus penfiones, aut fru-
ctus huiufmodi foluere debentium acceffèrit, aut
quod aliàs penfiones,feu fructus huiufmodi tranf-
lati, feu de nouo referuati fuerint, expreffum fit
feu exprimatur,vel clauf.*etiamfi penfiones feu fructus
huiufmodi forfan aliàs translata, feu translati, vel de
nouo referuata,vel referuati fuerint*, appofita fit vel
apponatur: deinde declarat non intendere præfen-
ti Conftitutione comprehendere facultates,transla-
tiones,& nouas referuationes, huiufmodi pro qua-
rum validitate hactenus lata effet fententia, quæ in
rem iudicatam tranfiuit, vel pro quarum executio-
ne mandatum relaxatum,&executioni demandatum
fuerit.

Permutans. Permutatio.

Collect. DLXXI.

PErmutans beneficium ad cuius titulum fuit or- 1
dinatus,inualidè agit,nifi facta mentione quod
ad illius titulum fuerat promotus.*Sacra Congr.Conc.
die* 18.*Iulij* 1602.cuius meminit Stephan. Gratian.
*difcept.forenf.c.*159.*n.*5.quem refero *de officio, & po-
teft.Epifc.p.*2.*alleg.*19.*n.*43.
Permutatio Parochialis cum beneficio fimplici, 2
fi coram Ordinario Iure fieri poteft requirit nouum
examen quoad Parochialem, fed abfque concurfu.
*Sacra Congregatio Rit.*tefte Nicol.Garcia *de benefic.
p.*9.*c.*2.*n.*165.
Permutationes beneficiorum quales, & quando 3
ab Ordinario admittendæ, *Pius V. conft.*58. incip.
Quanta Ecclefia Kalend. Aprilis 1568. quam refe-
runt Quaranta *in fum. Bullarij verbo beneficiorum re-
fignationes*, Flamin. *de refignat.benefic.lib.*5.*q.*6.*n.*2.
Ego *de officio,& poteft.Epifcopi p.*3.*alleg.*69.*n.*28.
Peregrinus fi moriatur,dum eft in via, fepelitur
in Cathedrali vide in verbo *Sepultura collect.*671.
*num.*13.
Perfona, in quibus cadit vfurpationis præfum-
ptio,vide in verbo *Vfurpatio collect.*471.

SVMMARIVM.

1 *Parochi tempore peftis tenentur refidere in fuis Ec-
clefiis.*
2 *Parochi per alium idoneum poffunt Sacramenta
Baptifmi & pœnitentiæ miniftrare parochianis
fuis pefte infectis.*
3 *Diftributiones quotidiana non debentur abfentibus
caufa peftis,nifi confuetudo legitima probetur quod
dari confueuerunt abfentibus ex legitima caufa.*
4 *Canonicus abfens occafione peftis diftributiones non
lucratur,nifi peftis graffetur, & probetur legiti-
ma confuetudo quod diftributiones dari confueue-
runt abfenti ex iufta caufa.*
5 *Peftis quando graffetur vt fit iufta caufa abfentiæ
relinquendum eft arbitrio Epifcopi.*

Peftis.

Collect. DLXXII.

PEftis tempore tenentur Parochi omnino refide- 1
re in fuis Parochialibus,poffunt tamen per aliũ 2
idoneum miniftrare Parochianis fuis pefte infectis
Sacraméta Baptifmi & Pœnitentiæ,& fi non refede-
rint contra eos procedendum eft feruata forma *c.*1.
*in fine feff.*23.*de reform.Sacra Congreg.Conc.inftante
S.Carolo Borromeo in vna Mediolan.* 10. *Decembris*
1576.cuius memini *in collect.ad Trid.feff.de reform.
c.*1.*n.*60.
Peftis caufa qui abfuerunt.quotidianæ diftribu- 3
tiones illis non debentur, nifi probetur legitima
confuetudo quod diftributiones huiufmodi daren-
tur abfentibus ex iufta caufa. *S.Cong.Conc.*tefte Ni-
col.Garc.*de benefic.p.*3.*c.*2.*n.*361.
Peftis occafione Canonicus abfens non lucra- 4
tur diftributiones quotidianas,nifi peftis graffetur,
& probetur legitima confuetudo quod diftributio-
nes huiufmodi dari confueuerunt abfentibus ex

5 iusta causa: quando autem dicatur pestis grassari vt sit iusta causa absentiæ, relinquendum est arbitrio Episcopi. *S. Cong. Conc. in Mediolan. 9. Nouembr.* 1630. penes Ciarlin *controuers. forens. c.* 26. *n.* 22. Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *titul.* 8. *num.* 11. quem refero *in collect. ad Trid. sess.* 24. *de reform. c.* 12. *num.* 97.

S. Petri Chrysologi Lectiones pro Clero Imolen. approbatæ, sup. collect. 444. n. 25.

S. Petri Episcopi Anagnini canonizatio supra *collect.* 117. *n.* 57.

S. Petri Mart. canonizatio, supra *collect.* 117. *n.* 58.

B. Petri de Pisis eremitæ, vide in verbo *Eremita collect.* 331.

B. Petri Gonzaluez Ordinis Prædicatorum Officium pro Eccl. Palentina, supra *collect.* 334. *n.* 61.

B. Petri de Alcantara beatificatio, festique & officij concessio, sup. *collect.* 58. *n.* 11.

B. Philippi Benitij Officium, sup. *collect.* 334 *n.* 62. *Beatificatio collect.* 58. *n.* 13.

S. Philippi Nerij Officium, sup. *collect.* 334. *n.* 63.

S. Placidi Eutichij, Victorini, & Flaviæ martyr. Officium supr. *collect.* 334. *n.* 65.

Pictura.

Collect. DLXXIII.

1 Pictura virorum non Sanctorum, vel Beatorum cum radiis ac fulgoribus prohibetur. *Sacr. Congregat. Rit. die* 28. *Augusti* 1613. cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 18. *de sanctis num.* 2.

Pileolus.

Collect. DLXXIV.

1 Pileoli vsus in Missa etiam extra Canonem concedi non potest ab Episcopo, sed solum à Papa. *S. Cong. Episcop. & Regul.* 2. *Ianuar.* 1590. *& die* 17. *Iunij* 1593. vbi quod nullus etiam Episcopus eo vti potest sine Sedis Apost. licentia, *Sacra Congr. Rit.* 31. *Ianu. &* 24. *Aprilis* 1626. quarum meminit Gauant. *in Rubr. Missalis p.* 2. *tit.* 2. *sub n.* 2. Ego ipse *de officio, & potest. Parochi c.* 11. *n.* 36.

Vide supra in verbo *Birretum collect.* 70.

Planeta.

Collect. DLXXV.

1 Planetis plicatis in Missa vti valent Regulares in Ecclesiis propriis insignioribus. *Sacra Congr. Rit.* testibus Gauant. *in manuali Episcop. verbo Missa Conuentualis num.* 15. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo Planeta.* De planetis plicatis Gauant. *in rubricas Missalis part.* 2. *tit.* 19. *sub numer.* 6. *litt. F.*

Plebanus.

Collect. DLXXVI.

1 Plebanus Ecclesiæ, in qua Episcopus cum Capitulo residet ob intemperiem aëris ciuitatis, in qua Cathedralis sita est, debet sedere immediatè post Cannonicos supra Portionarios. *S. Congr. Rit. in Concordien.* 16. *May* 1601. quam refert Sellius *in selectis Canon. c.* 29. *n.* 30.

Pluuiale.

Collect. DLXXVII.

Pluuialia non debent omnes Canonici deferre 1 quando parati esse debent, sed tantum dignitates, alij verò Canonici Presbyteri Planetis, Diaconi Dalmaticis, Subdiaconi Tunicellis vti debent. *Sac. Cong. Rit. in Neapolitana* 23. *Martij* 1602. quam referunt Sellius *in selectis Canon. c.* 7. *n.* 10. Aldan. *in Compend. Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 16. *n.* 5.

Pluuialibus indui qui possunt in processionibus si 2 non adsint dignitates, debent supplere antiquiores & digniores Canonici loco dignitatum, & si non adeint Canonici, qui possint deferre Pluuialia, debent pro eis supplere non dignitates, sed antiquiores, & digniores Portionarij, quia digniores pro inferioribus supplere non tenentur, sed inferiores pro dignitatibus. *Sacra Congregatio Rituum in Malacitana* 3. *Iunij* 1617. penes Sellium *dict. c.* 7. *num.* 12.

De Pluuiali Durand. *in rationabili diuinorum offic. lib.* 2. *c.* 1. Gauant. *in rubricas Missalis p.* 2. *tit.* 19. *sub n.* 3. *lit. D.* 3

SVMMARIVM.

1. *Pœna dantis aliquid, vel promittentis, aut recipientis pro gratia vel iustitia obtinenda apud Sedem Apost. quæ?*
2. *Clausuram violantium pœna contra mulieres ingredientes monasteria Monialium quæ.*
3. *Missam celebrantium, vel audientium Confessiones quæ Presbyteratu pœna quæ?*
4. *Sacerdotium non percipientes Rectores intra annum quando pœnam euitent præscriptam contra tales.*
5. *Episcopus ante sententiam potest pœnam contra non residentes minuere, aut augere.*
6. *Priuationis à beneficio pœna posita Clerico concubinario non transit ad successorem.*
7. *Iurispatronatus priuatio præscripta à Conc. sess. 25. de reform. c. 9. non habet locum quando patroni se ingerunt in perceptione fructuum.*
8. *Officium non approbatum in choro recitans quam pœnam incurrat superior Religiosus.*
9. *Suspensionis à Missa pœna mulctatur Sacerdos, qui ex quodam accidenti pronuntiare non potest Euangelium sancti Ioannis in fine Missæ.*

Pœna.

Collect. DLXXVIII.

Pœnam dantis aliquid, vel promittentis, aut recipientis pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apost. expressit *Bonifac. VIII. const.* 1. incip. 1 *Excommunicamus de anno* 1293. apud Laert. Cher. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 139. *Gregorius XIII. constit.* 24. incip. *Ab ipso, Nonis Nouemb.* 1574. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 591. *Clemens VIII. constit.* 10. incip. *Pro commissa* 18. *Kalend. Septembris* 1592. apud Laërt.

Laert. Cherubin. *tom. 3. pag. 8.* De quarum materia Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones opit.* 155. Ioan. Anton. Nouar. *in summa Bullarij tit. de dato, & promisso pro iustitia vel gratia obtinenda à Sede Apost.* Antonin. Diana *moralium resol. p. 6. tract. 7. miscel. resol.* 14.

2 Pœna violantium clausuram contra mulieres ingredientes monasteria Monialium etiam cum licentia, nisi interuenerit earum consensus capitulariter, & per secreta suffragia. *Vrbanus VIII. constit.* 29. §. 3. incip. *Sacrosanctum* 27. *Octobris* 1624. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bull. tom. 4. pag.* 49.

3 Pœna celebrantium Missam, vel audientium Confessiones absque Presbyteratu vt tradantur Curiæ seculari quamuis minores sint 25. annis, dummodo maiores viginti. *Vrbanus VIII. const.* 79. incip. *Apostolatus* 13. *Mart.* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *tom. 4. pag.* 92. Supra verbo *Missa collect.* 474. *n.* 7.

4 Pœna à iure præscripta his, qui vltra annum Sacerdotium non perceperunt, non habet locum io Rectore, qui intra annum à die adeptæ possessionis pacificæ, vel intra tempus legitimè ei prorogatum comparuit, & se promoueri petiit, offerens quantum in se erat se paratum suscipere Sacerdotium, & Ordines, & noluit eum Ordinarius propter illiteraturam, vel aliam causam promouere. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p. 3. c. 4. n. 7.*

5 Pœnam contra non residentes potest Episcopus ante sententiam minuere, vel augere, sed non in totum tollere. *S. Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 23. de residentia tit. an Canonici n.* 111. quem refero *de officio, & potestat. Episc. p. 3. alleg.* 53. *n.* 151.

6 Pœna priuationis à beneficio posita clerico concubinario à Conc. sess. 25. cap. 14. de reform. non transit ad successorem beneficij si priuatus resignet. *Sacra Congreg. Conc.* quam citant Nicol. Garc. *de benef. p. 1. c. 5. n. 304. in fine,* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 5. de stupro l. vnica n.* 15.

7 Pœna censurarum, & priuationis iurispatronatus inflictæ per Conc. sess. 25. de reform. cap. 9. contra vendentes, aut aliàs illicitè transferentes iuspatronatus, locum habent etiam in antecedenti casu, quando patroni se ingerunt in perceptione fructuũ *S. Congr. Conc. in Burgen.* 16. *Augusti* 1628. quam refert Sell. *in select. Canon. c. 30. n. 6.*

8 Pœna priuationis vocis actiuæ, & passiuæ ad tempus punitur Prior, qui recitauit in choro Officium non approbatum. *S. Cong. Rit. in Mediolanen.* 25. *Nouembris* 1603. & ei remittitur quia bona fide putauit id sibi licere. eadem *Sacr. Cong. in dicta causa* 12. *Apr.* 1603. apud Sellium *d. c. 30. n. 7.*

9 Pœna suspensionis à Missa mulctatur Presbyter, qui ex quodam accidenti pronuntiare non potest Euangelium sancti Ioannis in fine Missæ, sed loco illius aliud ad sui arbitrium legebat. Ita Eminentissimo Card. Sabellio Archiepiscopo Salernitano rescripsit S. Cong. Rit. die 5. 1631. Il caso esposto nel memoriale dato in questa sacra Congregatione de Riti per parte di Claudio de Otto coadiutore della Parochiale di san Cypriano diœcesi di Salerno di non potere proferire l'Euangelio di san Giouanne in fine della Messa per paora sopragiunta come s'asserisce in occasione della visita fatta dal quondam Cardinale san Seuerino nel punto che detto Claudio cominciaua a pronunciare detto Euangelio; è parto estragno à questi Eminentissimi Signori di sacri Riti, & degno di grandissima consideratione, come anco di grao temerità l'auersa presa da se licenza di continuar a celebrar, & in vice di detto Euangelio di san Giouanne, dirne vn altra à suo capriccio assendo ciò espressamente contro le rubriche, che non si possa in nouare, ni imutare il modo prescrito en esse, & nel Messale; che però i medemi Eminentissimi Signori hanno risoluto d'incaricare à V. Eminenza resti seruita sospendere detto Claudio da celebrare Messa in auenire sin tanto chi auera emparato, & potra liberamente pronunciare detto Euangelio di san Giouanne &c. *à di 5. di luglio* 1631. Refert Sellius *d. c. 30. n. 10.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopus quando possit pœnas pecuniarias sibi sumere si ipse egeat.*
2 *Fabrica, vel Sacristia Ecclesiæ non sunt applicandæ pœnæ pecuniariæ.*
3 *Fabricæ Ecclesiæ Cathedralis, vel reparationi domus Episcopalis applicandæ non sunt pœnæ pecuniariæ, quando redditus Ecclesiæ sunt pingues.*
4 *Pauperibus loci vbi habitat clericus condemnatus in pari necessitate melius est subuenire ex pœnis pecuniariis.*
5 *Episcopus pus locis debet assignare pœnas pecuniarias eo ipso quod exactæ fuerint.*
6 *Vicario, aut Cameræ Episcopali non potest Episcopus portionem aliquam pœnarum applicare contraria non obstante consuetudine.*
7 *Notarij & ministrorum pro salario pœnas pecuniarias applicare non potest Episcopus.*
8 *Birruarij Curiæ Episcopalis non possunt per applicationem Episcopi participare de pœnis pecuniariis.*
9 *Carcerum Episcopalium pro restauratione, & pro supplementa salarij musicorum Ecclesiæ Cathedralis inseruientium, non potest Episcopus applicare pœnas pecuniarias.*

Pœna criminali pecuniaria.

COLLECT. DLXXIX.

Pœnæ pecuniariæ quæ arbitrariæ fuerint, locis piis sunt ab Episcopo omninò applicandæ reliquas autem, quæ non fuerint arbitrariæ, potest Episcopus ita demum sibi sumere si ipse egeat, dummodò non sint mulctæ pecuniariæ, vel pœnæ non residentium, aut concubinariorum, quas omnes Concilium mandat locis piis applicari. *Sacra Cong. Concil.* quam refert Aldan. *in comp. Canon. resol. lib. 5. tit. 1. n.* 12. 1

2 Pœnæ omnes, & mulctæ siue ex Constitutionibus Synodalibus, siue ex præceptis, siue decretis Archiepiscopi, vel Vicarij prouenirant, sunt piis locis, non autem fabricæ, vel sacristiæ Ecclesiæ applicandæ. *Sacra Congr. Conc. in Messanen.* cuius memini *de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg.* 107. *n.* 19.

3 Pœnæ pecuniariæ criminales, vbi redditus Ecclesiæ sunt pingues, non possunt erogari pro fabrica Ecclesiæ Cathedralis, vel reparatione domus Episcopalis, sed aliis locis, & vsibus piis ad formam Concilij Trid. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Autrana* 23. *Ianuar.* 1591. testibus Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 4. n. 97. in princ.* Galet. in Margarit. *casuum Conscientiæ verbo pœna* 1.

4 Pœnæ & mulctæ distribuendæ sunt locis piis ad arbitrium

arbitrium Epiſcopi, & in pari neceſſitate melius erit ſubuenire pauperibus loci, in quo habitat clericus condemnatus. *Sacra Congr. Epiſcop.& Regul. in Venoſina 21.Nouembris* 1600. quam citaui *d.p.3. alleg.107.n.19.*

5 Pœnas eo ipſo quod exactæ fuerint, debet Epiſcopus piis locis aſſignare;ac proinde non poteſt portionem aliquam etiam in minima parte Vicario pro ſua mercede limitare, & minus Cameræ ſuæ Epiſcopali applicare, non obſtante contraria conſuetudine, *Sacra Congr. Conc.* referentibus Quarant. *in ſum. Bull. verbo pœna pecuniaria pag.*395. Sbroz. *de officio Vicarij in addit.lib.2.q.*143.Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2.c.4.n.97.in princ.* Galet. *d. verbo pœna* 1. meipſo *d.p.3.alleg.*107.*n.*19.

6 Pœnas pecuniarias pro Vicario Curiæ Epiſco-
7 palis,aut ſalario Notarij, & miniſtrorum applicare
oon poteſt Epiſcopus.*Sacra Cong.Conc.in Albanen. 9.Februarij* 1618.apud me *d. part.3. alleg.*107.*n.*19. *in fine.*

8 Pœnas ac mulctas pro birruariis Curiæ Epiſcopalis aſſignare noo poteſt Epiſcopus. *Sacra Congr. Conc. in Ianuen.5.Iun.*1632.penes Boof. *in theſauro Eccl. dec.reſol.*11.*n.*16.

9 Pœnarum nulla portio poteſt aſſignari depoſitario earundem pœnarum, nec reſtaurationem carcerum Epiſcopalium, nec pro veſtiendis apoſtolis,quibus lauantur pedes in die cœnæ Domini, nec pro ſupplemento ſalarij medicorum Eccleſiæ Cathedrali inſeruientium. *Sacra Congregat. Concil. in Firmana*16. *Aprilis* 1633.quam refert Bonfad.*d.reſol.*11. *num.*17.

SVMMARIVM.

1 *Officium Pœnitentiarij maioris Sede Apoſt.vacante conquieſcit,niſi circa ea, quæ forum Conſcientiæ reſpiciunt.*

2 *Abſolutiones, vel mandata abſoluendi ab homicidiis,& aliis grauibus delictis non concedit Pœnitentiarius maior.*

3 *Matrimoniales diſpenſationes non concedit Pœnitentiarius maior, nec apoſtatis licentias dat obtinendi beneficia eccleſiaſtica, & in illis deſeruiendi.*

4 *Pœnitentiarius maior Presbyter eſſe debet,ac Magiſter in Theologia,& abſens Propœnitentiarium ſubrogare debet.*

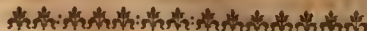
Pœnitentiarius maior.

COLLECT. DLXXX.

1 POenitentiarij Maioris Officium Sede Apoſtol.
vacante conquieſcit, & tunc ſolum ea expedire
poteſt,quæ Conſcientiæ forum reſpiciunt: à commutatione vel derogatione vltimarum voluntatum
& ab vnionibus,ſuppreſſionibus,& tranſlationibus
beneficiorum eccleſiaſticorum, & ab abſolutioni-
2 bus ſimoniacorum ſe abſtinere debet:non concedit
abſolutiones, vel mandata abſoluendi ab homicidiis, & aliis grauibus delictis, nec commiſſiones alienationis bonorum eccleſiaſticorum in forma *ſi in euidentem*, nec homicidæ voluntario etiam Canonicè abſoluto Altaris miniſterium,aut aſcenſum
ad ſuperiores Ordines, & reſtitutionem,aut reten-
3 tionem beneficiorum, quibus priuatus fuit; nec
diſpenſationes matrimoniales, nec concedit apoſtatis licentias obtinendi beneficia eccleſiaſtica, ac in illis deſeruiendi. *Pius IV. conſtitution.*53. incip. *In ſublimi* 4. *Non.Maij* 1562. apud Laërt.Cherub.*in Bullario tom.2.pag.*71.aliàs *pag.*53.in nouiſſ. impreſſ.

4 Pœnitentiarius Maior debet eſſe Presbyter, Magiſter in Theologia,ſiue Decretorum Doctor,& abſens Propœnitentiarium ſubrogare tenetur. *Pius V.conſtitut.*83. incip. *In omnibus* 15. *Kalend. Iunij* 1569.apud Laërt.Cherub. *d.tom.2.pag.*113. in nouiſſ.impreſſ.

De Pœnitentiario Maiori Caſſan. *in catalogo gloria mundi part.4.conſider.*17. Lauor. *variar.lucubrat. tom.1.lib.1.titul.3.cap.3.num.*39. & 4. Ego *de Iure eccleſ. vniuerſo lib.1. cap.4. num.*97. & 98. Machado *en ſu perfetto Confeſſor. tom.2.lib.4.p.7.tract.3. docum.3.n.2.*

SVMMARIVM.

1 *Collatio Præbendæ vniendæ Officio Pœnitentiarij,ab illis fieri debet ad quos antea ſpectabat.*

2 *Electio Pœnitentiarij facienda eſt ab Epiſcopo ſolo abſque Capituli conſenſu.*

3 *Præſentatio Pœnitentiarij ad quem ſpectet?*

4 *Epiſcopus abſens poterit extra diœceſim eligere Pœnitentiarium.*

5 *Sede Epiſcopali vacante electio & collatio Pœnitentiarij pertinet ad Papam.*

6 *Inſtitutio Pœnitentiarij in Cathedralibus, & non in Collegiatis requiritur.*

7 *Pœnitentiarius electus & deputatus cum vnione Præbendæ proximè vacaturæ tenetur inſeruire Pœnitentiariæ.*

8 *Præbenda prima debet prius per Epiſcopum aſſignari pro Theologo quàm pro Pœnitentiario.*

9 *Pœnitentiarij prouiſio in Regnis Caſtellæ & Legionis quomodo facienda?*

10 *Reſidentiam maiorem facere non tenetur Pœnitentiarius quam alij Canonici, dummodò non abſit tempore,quo frequentiùs pœnitentes accedunt.*

11 *Præſens in choro cenſetur Pœnitentiarius, & proceſſionibus, ac exequiis defunctorum pro tempore, quo ipſe realiter Confeſſiones audit.*

12 *Proceſſionibus, & orationibus cenſetur præſens Pœnitentiarius dum Confeſſiones audit in Eccleſia.*

13 *Præſens in choro cenſetur pœnitentiarius dum audit Confeſſiones in Eccleſia ſiue in Confeſſionario,ſiue extra,non autem pro tempore, quo reſidet in Confeſſionario,ſed non audit Confeſſiones.*

14 *Præſens in choro cenſetur Pœnitentiarius etiam dum Miſſam celebrat,ſeu priuatim Officium dicit,vt opportunius auditui Confeſſionum incumbat.*

15 *Optare aliam præbendam non poteſt pœnitentiarius, nec ſua præbenda poteſt ab aliis optari.*

16 *Dalmatica vti amplius non debet,ſed Planeta pœnitentiarius,cuius præbenda effecta eſt Presbyteralis.*

17 *Locum in Capitulo,& in choro non habet pœnitentiarius antequam præbenda, quæ ſuo officio fuit vnita,vacet,nec diſtributiones lucratur.*

18 *Confeſſiones integras audire tenetur pœnitentiarius, non autem ſolos caſus reſeruatos.*

19 *Peccata confiteri volentibus debet pœnitentiarius horis opportunis ſui copiam facere.*

20 *Confeſſio*

20 *Confessiones Parochianorum ciuitatis audire nullo modo recusare potest Pœnitentiarius.*

21 *Confessiones audire si renuerit Pœnitentiarius poterit ab Episcopo puniri.*

22 *Iudex delegatus appellationum, vel Ordinarius non potest esse Pœnitentiarius in tota Prouincia Toletana.*

23 *Resignare poterit Pœnitentiarius etiam ad fauorem illius, qui non est Doctor, nec Licentiatus.*

24 *Pœnitentiarius non potest absoluere quemquam à casibus, quos Episcopus sibi reseruauit expressè, nisi Episcopus hanc facultatē specialiter dederit.*

Pœnitentiarius Canonicus.

Collect. DLXXXI.

1 POenitentiarij Officij institutio, necnon electio quandocumque facienda ad solum Episcopum absque consensu Capituli pertinet, collatio verò Præbendæ vniendæ ab illis fieri debet, ad quos antea spectabat, vnde si contingat in mense Apostolico Officij Pœnitentiarij, & vnitæ Præbendæ vacatio, vel aliàs Præbenda esset reseruata, vel affecta, electio personæ huiusmodi Pœnitentiarij pertinet Papam. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef. p.5.c.4.n.144.*

2 Pœnitentiarij electio facienda est ab Episcopo solo absque consensu Capituli, & licet vacaret Sedes Episcopalis. Capitulum nihil potest post eam quod, eo tempore Pœnitentiarius morietur. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.5. c.4. num.145.*

3 Pœnitentiarij electio facienda est ab Episcopo, collatio verò Præbendæ ad eos pertinet, ad quos antea spectabat vidêm in præsentatione dicendum est quod in collatione, dummodo præsentatio fiat de electo ab Episcopo *Sacra Congr. Conc.* apud Nic. Garc. *in addit. ad d.p.5.c.4.n.143.*

4 Pœnitentiarij electio pertinet ad solum Episcopum, vel eo absente ad Vicarium suum, cui Episcopus in specie delegauerit hanc facultatem, expensis tamen ipsius Episcopi: sed & ipse Episcopus absens poterit vbi est eligere Pœnitentiarium, non enim ad id est necessaria præsentia, seu existentia in diœcesi: nam etiam extra diœcesim potest expediri cum non sit contentiosæ, sed voluntariæ iurisdictionis. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad d.p.5.c.4.n.143.*

5 Pœnitentiarij electio, & collatio Sede Episcopali vacante neque ad Capitulum, neque ad futurum Episcopum, sed ad Sedem Apostolicam pertinet. *Sacra Congr. Conc.* attestante Nicol. Garc. *in addit. ad d.p.5.c.4.n.150.* quem refero *de Canon. & Dignitat.c.26.n.5.*

6 Pœnitentiarij institutio in Cathedralibus tantum necessariò requiritur decreto *Conc. Trid. sess.24. de reform. c.8.* non autem in Collegiatis. *S. Congr. Conc.* quam adducit Nicol. Garc. *d. p.5. cap.4. number. 115.*

7 Pœnitentiarius ab Episcopo ad præscriptum Concilij institutus, & deputatus cum vnione Præbendæ proximæ vacaturæ, tenetur Officium exercere, & inseruire Pœnitentiariæ, ac Parochialem, quam obtinet, dimittere etiam ante vacationem Præbendæ. *Sacra Congr. Conc. in Colimbrien. 11. Martij 1602.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad d.p.5. c.4.n.131.* & metipsum *de Canonic. & Dignit. cap.26. num.2.*

Pœnitentiarium prouidere de prima Præbenda non est in optione Episcopi, licet ratione curæ animarum videatur magis necessarium, sed potius Theologum propter verba *Conc. sess.5. capit. 1. de reform.* Verum si magis expediens in aliquo loco particulari fuerit iudicatum, vt prius de Pœnitentiario prouideatur, habenda est confirmatio à Sede Apost. ad omnem difficultatem tollendam. *Sacra Congr. Conc. in ciuitatis Castellana 17. Nouembris 1629.* quam refert Sell. *in selectis canon. cap.26.n.40.* 8

Pœnitentiarij Canonicatus & præbendæ prouisio in regnis Castellæ, & Legionis qualiter facienda, edixit *Gregorius XV. constit. sua* incip. *Supremæ dispositionis, Nonis Nouembris 1622.* cuius summam refero *de Canon. & Dignitatib. c.26.n.14.* 9

Pœnitentiarius non potest cogi ad maiorem residentiam quàm alij Canonici, qui per tres menses abesse possunt, dum tamen non absit tempore, quo frequentius pœnitentes accedunt, & diebus festis solemnibus, veluti tempore ieiuniorum, Quadragesimæ, Aduentus, Quatuor temporum, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Assumptionis B. Mariæ, Natiuitatis Domini, & omnium Sanctorum. *Sacra Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *d. p.5.c.4.n.122.* & alijs per me citatis *de Canon. c.26.n.19.* 10

Pœnitentiarius non solum censetur præsens in choro quando Confessiones audit, sed etiam censetur præsens processionibus: & exequiis defunctorum, quæ eo tempore fiunt, quo ipse audit confessiones, sed non sufficit quod sit in confessionario, nisi realiter confessiones audiat. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d.p.5.c.4.n.125.* 11

Pœnitentiarius dum confessiones audit in Ecclesia, censetur præsens in processionibus & orationibus. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad d.p.5.c.4.n.125.* quem refero *in collect. ad Trid. sess.24. de reform. c.9.n.30.* 12

Pœnitentiarius habendus est pro præsente in choro dum audit confessiones in Ecclesia siue in confessionario, siue extra, non autem pro tempore, quo residet in confessionario: nec audit confessiones aliis Diuina celebrantibus in choro: nec recitans Officium priuatum, quia antequam recitarentur Horæ Canonicæ in choro, audit confessiones, nec si dixerit Missam, est censendus præsens in choro. *Sacra Congr. Conc.* quam citat Nicol. Garc. *de benefic. p.5.c.4.n.124.* 13

Pœnitentiarius præsens in choro esse censetur dum audit confessiones vel casuum reseruatorum, vel venialium peccatorum, aut dum Missam celebrat, seu priuatum Officium dicit vt oportunius auditui confessionum incumbat. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benefic. p.5.c.4. n.124.* & alijs per me citatis *in tract. de Canon. cap.26. numero 20.* 14

Pœnitentiarius, nec retento nec dimisso Officio potest optare aliam præbendam, cuius officio fuit perpetuò vnitus suus Canonicatus, & certa præbenda ex decreto *Conc. sess.24. c.8. de reform.* & auctoritate Apostol. voto confirmata fuit. *Sacra Congr. Conc.* penes Gonzal. *ad reg.8. Cancel. glos.34. n.79.* Nicol. Garc. *de benef. p.5. c.4. n.134.* quem refero *in tract. de Canon. c.26. n.23.* vbi addo *in Vercellen. 7. Iunij 1601.* fuisse decisum quod non solùm non potest optari præbenda Pœnitentiarij, sed nec titulus, ac ordo illius. 15

Pœnitentiarius, cuius præbenda mutauit statum, & effecta est Presbyteralis, non debet amplius vti 16

Dalmatica vt Diaconus, sed Planeta vt Presbyter. *S.Cong. Rit. in Ianuen.* 12. *Maij* 1612. quam refert Sell. *d.c.*16.*n.*42.

17 Pœnitentiarius antequam Præbenda, quæ suo officio fuit vnita, vacet, non habet locum nec in Capitulo nec in choro, nec potest distributiones quotidianas percipere, sed postquam vacauerit, & eam adeptus fuerit, debet sedere in loco sui Canonicatus. *S. Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *in addit. ad d. p.* 5.*c.*4.*n.*111.

18 Pœnitentiarius tenetur integras confessiones audire, non autem solos casus reseruatos. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garciam *d. part.* 5. *cap.*4. *n.*117.

19 Pœnitentiarius debet peccata confiteri volentibus sui facere copiam locis opportunis loco, & sede Episcopi, ad quem hoc spectat arbitrari. *S.Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. p.*5. *cap.*4.*n.*117.

20 Pœnitentiarius non potest recusare audire confessiones illorum Parochianorum vbi sunt Pœnitentiarij, volentium sua peccata eis confiteri. *Sacra Congr. Rit.* penes Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *c.*4. *n.*118.

21 Pœnitentiarius vigore Concilij deputatus, si renuerit Confessiones audire, puniri potest ab Episcopo, & priuari. *S.Congr. Conc.* attestante Nic. Garc. *de benef. p.*5.*c.*4.*n.*119.

22 Pœnitentiarius Canonicus non potest esse Iudex Ordinarius, vel delegatus appellationum in tota prouincia Toletana. *Paulus V. in sua constit.* incip. *Ecclesia vniuersa* 17. *Augusti* 1615. quam *Gregor. XV. constit. sua* incip. *Alias à felicis* 9. *Maij* 1622. extendit ad Ecclesias omnes Metropolitanas, Cathedrales, Collegiatas totius Regni Castellæ, & Legionis, quarum constit. memini *de Canon. c.*16. *n.*15 *in vlt. impr.*

23 Pœnitentiarius resignare potest ad fauorem eius, qui non est Doctor, nec Licentiatus, sed ex attestationibus Ordinarij, Capituli, & Academiæ Elboren. asseritur admodum doctus, & habilis, quia sufficienter constat de idoneitate ad effectum vt Papa prouideat. *S.Congr.Conc. in Elbor. Pœnitentiarie* 12. *Martij* 1633. quam adducit Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 43.*n.*3.

24 Pœnitentiarius non potest absoluere quemquam à casibus, quos Episcopus sibi reseruauit expressè, nisi Episcopus hanc facultatem specialiter dederit. *Sacr. Congr. Conc.* apud Sell. *in selectis Canon. cap.* 16. *num.*8.

25 Pœnitentiario deputato in vim Concil. Trid. confitens peccata sua tempore Paschatis, præcepto Ecclesiæ contento in cap. omnia vtriusque sexus, satisfecisse videtur. *Sac. Cong. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarr. lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 3. §. 1. *de confitende semel in anno n.* 3.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus in locis exemptis suæ diœcesis Pontificaliter celebrare de iure potest.*

2 *Baldachinum erigere potest Episcopus Pontificalia exercens in Ecclesiis Regularium.*

3 *Episcopus extra Cathedralem Pontificalia exercens non Presbyteros simplices, sed Canonicos Cathedralis adhibere debet.*

4 *Archiepiscopus in Ecclesiis Suffraganeorum absque eorum licentia Pontificalia exercere non potest.*

5 *Suffraganeus datus Episcopo Pontificalia exercere non potest post eius mortem Sede vacante, contradicente Capitulo.*

6 *Episcopus Pontificalia exercens in aliena diœcesi de Ordinarij loci licentia potest Ordines conferre etiam suis propriis diœcesanis.*

7 *Episcopus etiam vocatus ab inferiore non potest Pontificalia exercere in loco exempto sine licentia Episcopi, intra cuius diœcesis fines est locus ille.*

8 *Episcopus alienus non potest Pontificalia exercere de licentia Patriarchæ in diœcesi alicuius Episcopi Suffraganei sine ipsius licentia.*

Pontificalia.

COLLECT. DLXXXII.

Pontificalia exercere, & pontificaliter celebrare de iure potest Episcopus in locis exemptis suæ diœcesis. *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien.* 20. *Iulij* 1600. teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.*2.*tit.*8.*n.*15. 1

Pontificalia exercens Episcopus in Ecclesiis Regularium baldachinum erigere potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 10. *Iulij* 1603. quam referunt plures citati supra verbo *baldachinum collect.* 53. *num.* 1. 2

Pontificalia exercens Episcopus extra Cathedralem non Presbyteros simplices, sed Canonicos Cathedralis inseruientes adhibere debet. *S. Congr. Rit. die* 2. *Augusti* 1631. penes Aldan. *d.lib.*2.*tit.*8. *num.*16. 3

Pontificalia exercere in Ecclesiis Suffraganeorum absque licentia Episcopi Ordinarij prohibitum est Archiepiscopo per *Conc. Trid. sess.*6. *de reform. c.*5. *Sacr. Cong. reg. Episc. & Regul. die* 18. *April.* 1599. apud Aldan. *d.lib.*2.*tit.*8.*n.*17. 4

Pontificalia exercere non potest suffraganeus datus Episcopo post illius mortem, Sede vacante, Capitulo contradicente. *Sacra Congr. Conc. in Vilnen.* 22. *Februar.* 1631. referente Sell. *in selectis Canon. c.*21.*n.*3. 5

Pontificalia exercens Episcopus in aliena diœcesi de Ordinarij loci expressa licentia potest Ordines conferre etiam suis propriis diœcesanis, non obstante *Conc. c.*5. *sess.*6. *de reform. Sacra Congr. Conc.* de qua Sell. *d.c.* 21.*n.*5. 6

Pontificalia exercere in loco exempto, & iurisdictionis non Episcopi, sed inferioris non potest Episcopus vocatus etiam ab ipso inferiore sine licentia Episcopi intra cuius diœcesis fines esset locus ille, etiamsi ille inferior prætenderet ratione exemptionis vocare Episcopum quem maluerit, ad administrandum Sacramentum Confirmationis, dummodo locus ipsius exempti sit intra fines diœcesis alicuius, itaut non sit nullius, quia tunc posset. *S.Congr.Conc.* cuius meminit Armend. *in add. ad recop. leg. Nauarræ l.*1. *tit.*18. *l.*7. *de Episc. n.*68. 7

Pontificalia exercere non potest alienus Episcopus de licentia Patriarchæ in diœcesi alicuius Episcopi Suffraganei sine ipsius licentia. *S.Congr.Conc.* teste Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Episc. p.*2. *alleg.*6.*n.*24. 8

Portinguerius,

Portinguerius.

Collect. DLXXXIII.

PОrtinguerius siue minister deputatus ad dirigendas processiones non occupat locum, sed prout necessitas postulat, potest vbicunque discurrere, & incedere cum clericis, vel ante vel post eos. *Sacra Cong. Rit. in Hispaniarum Portinguerij 6. Decembris* 1608. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 10. n. 81.*

SVMMARIVM.

1 *Præbenda Canonicalis non verò Portio, est erigenda in præbendam Pœnitentialem.*
2 *Dignitates, quæ habent Portiones vnitas, quando ad vtriusque seruitium teneantur.*
3 *Capitulares vocem in Capitulo habentes quando censeantur Portionarij, & dimidij Portionarij.*
4 *Mansionarios seu beneficiatos repræsentant Portionarij.*
5 *Thurificandi sunt duplici ductu sicut Canonici Portionarij quando illis in omnibus sunt æquales.*
6 *Cathedralis Ecclesiæ Portionarij etiam curam animarum habentes in processionibus debent incedere post Canonicos.*
7 *Cathedralis Ecclesiæ Portionariis amouibilibus præcedere debent Portionarij perpetui Parochialium Ecclesiarum.*
8 *Canonicis æquiparare se non debent in vestibus Portionarij.*
9 *Episcopus sine Adiunctis procedere potest contra Portionarios si solum vocem in Capitulo habeant.*
10 *Habitu concesso Canonicis vti non possunt Portionarij Ecclesiæ Toletanæ.*
11 *Terulen. Ecclesiæ Portionarij incedunt cum Canonicis.*

Portio. Portionarij Cathedralium.

Collect. DLXXXIV.

1 POrtio quæ fit in Ecclesia erigi non potest in Præbendam Pœnitentialem, sed Præbenda Canonicalis: at si non essent Præbendæ, sed fructus omnes in distributionibus quotidianis consisterent, tunc distributiones habebuntur pro Præbenda. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. c. 4. num. 127.*

2 Portiones si perpetuo vnitæ sint dignitatibus, ita vt Portionum titulo suppresso effectum sit vnum dumtaxat beneficium, non tenentur ij, qui tales obtinent dignitates ad aliud seruitium quàm suarum Dignitatum. Quod si absque suppressione tituli Portiones vnitæ sint dignitatibus ad vitam obtinentium, & aliàs vti duo beneficia obtineantur, vtriusque beneficij seruitia præstanda sunt. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 509.*

3 Portionarij & dimidij Portionarij vocem in Capitulo habentes sunt Capitulares; sed tunc inter Capitulares censendi sunt, cum ex Apostolico priuilegio, vel ex consuetudine, aut Ecclesiæ statuto inter Capitulares connumerantur: si autem ipsi talibus facultatibus non potiantur, Episcopus poterit contra eos absque Adiunctis procedere. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p. 11. cap. .. n. 210. & Rot. decis. 296. n. 1. p. 1. diuers. & decis. 708. p. 2. recent.* quam refero *de Canon. & dignitat. c. 28. n. 3. in fine.*

4 Portionarij repræsentant beneficiatos, seu Mansionarios, & tenentur ad omnia sicut beneficiati. *Sacra Congregat. Rituum in Hispalen. die 5. Iulij* 1603. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 55. num. 48.*

5 Portionarij & alij beneficiati si in omnibus sunt æquales Canonicis duplici ductu sicut Canonici thurificandi sunt, non obstante libro Cæremonialis, quia intelligitur quando Presbyteri non sunt æquales Canonicis. *Sacra Congr. Rit. in Cæsaraugustana de Daroca* 21. *Martij* 1615. penes Sellium *d. c. 55. num. 47.*

6 Portionarij Ecclesiæ Cathedralis etiam animarum curam habentes, debent in processionibus incedere post Canonicos, & tanquam membra non debent à corpore separari per interpositionem Rectorum aliarum Ecclesiarum. *Sacra Cong. Rit. in Turritana 1. Iunij* 1601. *& 27. Iulij eiusdem anni, & in Terulen. 20. Decembris etiam* 1601. quarum meminit Sellius *d. c. 55. n. 48.*

7 Portionarij perpetui Ecclesiarum Parochialium præcedere debent Portionariis amouibilibus Ecclesiæ Cathedralis in processionibus, in quibus dantur distributiones ex redditibus Capituli generalis. *Sacra Cong. Rit. in Terulen. 17. Decembris* 1605. quam citat Sellius *d. c. 55. n. 49.*

8 Portionarij non debent quicquam alterare, & æquiparare se Canonicis in vestibus. *Sacra Congr. Rituum in Segobièn. 7. Iulij* 1612. de qua Sellius *d. cap. 55. num. 50.*

9 Portionarij non comprehenduntur sub cap. 6. sess. 25. de reform. si solum vocem in Capitulo habeant, & ideo potest Episcopus sine Adiunctis Capitularibus ad correctionem, & punitionem eorum procedere. *Sacra Cong. Conc.* quam adducit Sellius *d. c. 55. n. 51.*

10 Portionariis, & beneficiatis Ecclesiæ Toletanæ prohibentur vti habitu concesso Canonicis, sed vt antiquum habitum retinere debeant declarat *Sacra Cong. Rit. in Toletana 17. Decembris* 1605. apud Sell. *d. c. 55. n. 52.*

11 Portionarij Ecclesiæ Terulen. vti de corpore illius Ecclesiæ debent insimul cum Canonicis, & aliis ministris incedere, & præcedere Portionarios, & Vicarios aliorum Ecclesiarum Parochialium illius ciuitatis. *Sacr. Congr. Rit. in Terulen. 15. Mart.* 1603. *& 16. Septembris* 1606. *& 12. May* 1612. vt per Sel. *d. c. 55. n. 53.*

SVMMARIVM.

1 *Parocho carcerato ex causa debiti pensionum assignanda est summa scutorum centum pro congrua portione.*
2 *Vicario congrua portio præstanda interim dum Parochiali de idoneo Rectore prouidetur, est duorum aureorum pro singulis mensibus.*
3 *Vicario assignanda congrua portio, est arbitraria Episcopo.*

4 *Fructuum*

4 *Fructuum Parochialium vacantium portio Vicario qua constituenda?*

5 *Seminarij pro constitutione, & sustentatione ex distributionibus quotidianis portio non detrahitur.*

6 *Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus.*

Portio congrua.

COLLECT. DLXXXV.

1 PORtio congrua assignanda Parocho ex causa debiti pensionum carcerato, censeri debet summa scutorum centum argenti illarum partium. *Sacra Congr. Conc in Albinganen. 27. Iuny* 1626. teste Ald. *in comp. Can. resol. lib. 3. tit. 3. n. 4.*

2 Portio congrua Vicario præstanda interim dum Parochiali de idoneo Rectore prouidetor, est duorum aureorum pro singulis mensibus. *S. Congr. Concil.* referente Nicol. Garcia *de benefic. p. 9. c. 2. n. 15.*

3 Portio congrua assignanda Vicario est arbitraria Episcopo, pensata qualitate personæ, beneficij. & loci. *Sacr. Congr. Conc.* cuius meminere Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 15.* & Massobr. *in praxi habendi concursum req. 1. dub. 25.*

4 Portio fructuum Parochialium Ecclesiarum vacantium constituenda Vicario curam exerceoti quousque ad nouam institutionem deueniatur, referenda est ad congruam portionem & stipendium arbitrio Ordinarij, sumenda ex fructibus percipiendis, nisi aliquæ personæ sint Iure obligatæ ad supplendum aliundè. *Sacr. Cong. Conc.* teste Nicolao Garc. *d. c. 2. n. 15.*

5 Portio oon detrahitur ex distributionibus quotidianis pro constructione, & sustentatione seminarij. *S. Congr. Conc. in Lucana 5. Iul.* 1628. *in resp. ad 2.* penes Aldan. *d. lib. 3. tit. 3. n. 6.*

6 Portio debita semioario ratione beneficiorum exigi porest post voionem eiosdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent. *S. Congr. Conc. die 21. Iul.* 1629. apud Aldan. *d. lib. 3. tit. 3. n. 7.*

SVMMARIVM.

1 *Spoliandus nemo est inauditus sua possessione quamuis iniusta.*

2 *Manutentionem in possessione exercendi suas functiones habere debet ille, qui per decennium præteritum eas exercuit.*

3 *Concil. sess. 24. de reform. c. 20. vers. adhac, sustulit quadragenariam possessionem cum titulo, seu priuilegio.*

4 *Coadiutori non suffragatur possessio ab eo capta viuente coadiuto.*

5 *Coadiutor non numerat suam possessionem nisi ab obitu coadiuti.*

Possessio.

COLLECT. DLXXXVI.

1 POssessiooe sua nemo inauditus est spoliandus, quamuis illa dicatur iniusta. *S. Cong. Rit. in Elnen. 10. Ianu.* 1604. de qua Sell. *in select. Can. c. 43. n. 16.*

2 Possessiooís exercendi suas functiones manuteotiooem debet habere ille, qui per decennium præteritum illas exercuit, donec in petitorio aliter declaretur. *Sacra Congr. Rit. in Asten. 16. Iulij* 1605. teste Sellio *d. c. 43. num. 22.*

3 Possessionem quadragenariam cum titulo seu priuilegio sustulit omninò Concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 20. vers. adhæc. *Sacra Congregatio Conc. in Theatina 22. July* 1613. referente Sellio *d. c. 43. n. 25.*

4 Possessio capta à coadiutore viueote coadiuto non suffragatur post mortem coadiuti nisi de nouo capiatur. *Sacra Congreg. Rit. in Colimbr. 16. Septembris* 1606. *& in Patauina 30. Ianuarij* 1616. penes Sell. *d. c. 43. n. 26.*

5 Possessio ab obitu coadiuti numeranda est quamuis Prior possessio per coadiutorem capta accederet ad annos viginti. *S. Cong. Rit. in Bergomen. 7. Augusti* 1627. apud Sellium *d. c. 43. n. 27.*

SVMMARIVM.

1 *Immemorialis possessio non suffragatur si constaret de iniusto, & inualido titulo.*

2 *Immemorialis possessio in terminis Conc. sess. 25. c. 9. de reform. sufficit quod probetur de tempore ante controuersiam de qua agitur.*

3 *Immemorialis possessio super cultu & veneratione alicuius Sancti non beatificati, nec canonizati est probanda in specie, & in illo loco.*

Possessio immemorialis.

COLLECT. DLXXXVII.

1 POssessio immemorialis quamuis legitimè sit probata non suffragatur si constaret de iniusto & iovalido titulo, ac iofecto principio. *Sacra Congreg. Conc.* teste Gonzal. *ad regular. 8. Cancel. gloss. 18. num. 48.*

2 Possessio immemorialis in terminis Concilij sess. 25. cap. 9. de reform. non requiritur quòd probetur de tempore ante Concilium Trident. sed sufficit quòd probetur de tempore ante controuersiam, de qua agitur. *S. Congr. Conc.* de qua Gonzal. *d. gloss. 18. num. 89.*

3 Possessio immemorialis probata super cultu, & veneratione alicoius Sancti non canonizati, nec beatificati non suffragatur ad effectum quod de illo concedi possit Missa vel Officium, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorialis quoad cultum cum Missa & Officio. *Sacra Congregat. Rit. die 10. Nouembris* 1618. cuius meminit Bonfad. *in thesauro canonic. decis. resol. 21. n. 8.*

SVMMARIVM.

1 *Clerico sæculari, & non Regulari assignandi sunt fructus Prabenda suppressa, qui iubentur assignari Theologo qui legat & prædicet.*

2 *Habitum Presbyteralem gerere debet Prabenda qua de Diaconali effecta est Presbyteralis.*

3 Episco

3 *Episcopus potest conferre Prebendam Presbyteralem illi, qui Diaconalem, vel Subdiaconalem habet.*

4 *Vacans Prebenda in mensibus reseruatis Sedi Apostol. non potest erigi in Pœnitentialem.*

5 *Optari potest Prebenda post Concilium primò vacans si non fuit Pœnitentialem erecta, secus si iam erat erecta.*

Præbenda.

Collect. DLXXXVIII.

1 PRæbenda suppressa vt fructus assignentur Theologo qui legat, & prædicet, clerico seculari, & non Regulari assignandi sunt. *Sacr. Congr. Rit. in Ilerden. 15. Nouemb.* 1603. quam refert Sellius *in selectis Canon. c. 42. n. 11.*

2 Præbenda quæ mutat statum, & de Diaconali effecta est Presbyteralis, debet gerere habitum Presbyteralem, non autem Diaconalem. *Sacra Cong. Rit. in Ianuen. 24. Martij* 1612. teste Sellio *dict. cap. 42. num. 12.*

3 Præbenda Presbyterali vacante poterit Episcopus eam conferre illi, qui Diaconalem, seu Subdiaconalem habet, & has vni qui ætatem haber pro his obtinendis. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 4. n. 26.*

4 Præbenda in mensibus reseruatis Sedi Apost. vacans non potest erigi in Præbendam Pœnitentialem *Sacra Congr. Concil.* cuius meminit Nicol. Garc. *de benef. p. 5. c. 4. n.* 127.

5 Præbenda post Concilium primò vacans si non fuit in Pœnitentialem erecta, potest optari, sed si ante optionem Episcopus erexit, erectio præualet, etiamsi postea optaretur. *Sacra Congreg. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 5. c. 4. n.* 129.

Alia vide in verbo *Canonicatus coll.* 87.

Præbenda Pœnitentialis, vide in verbo *Canonicus Pœnitentiarius collect. 97.* & in verbo *Pœnitentiarius collect.* 581.

SVMMARIVM.

1 *Deputatio actualis requiritur ad erectionem Prebenda Theologalis.*

2 *Erectio Prebenda Theologalis non habet locum in ea, qua vigore statuti à sequenti Canonico optatur.*

3 *Deputatio Prebenda Theologalis non habet locum in Ecclesiis Regularibus.*

4 *Collatio Prebenda Theologalis erecta post Concil. spectat ad eum, ad quem ante Concilium spectabat.*

5 *Regulari conferri non potest Prebenda Theologalis Ecclesia Regularis.*

6 *Presens in choro habendus est ille, qui habet Prebendam Theologalem pro diebus quibus legit, & qualiter?*

7 *Canonicus prebenda Theologalis si legere nolit quomodo ab Episcopo compellendus.*

8 *Canonici antiquiores precedunt illi, qui habet Prebendam Theologalem.*

9 *Optari non potest Prebenda, qua erecta fuit in Theologalem.*

10 *Optioni non subiacet Prebenda Theologalis postquam est effectum sortita.*

11 *Optandi ad ius competens Canonicis non est admittendus Canonicus Theologalis.*

12 *Optare aliam Prebendam ad instar aliorum Canonicorum non potest obtinens Prebendam Theologalem.*

13 *Theologus & Pœnitentiarius Canonicus non est admittendus ad ius optandi.*

14 *Episcopus dum Prebenda Theologalis vacat, potest fructus applicare persona, qua suppleat.*

Præbenda Theologalis.

Collect. DLXXXIX.

PRæbendæ Theologalis ad erectionem requiritur actualis deputatio, & ideò si in prouisione Præbendæ non fuit facta actualis deputatio, non potest prouisus compelli obire munus lecturæ. *Sacra Cong. Conc.* teste Nicol. Garcia *de benefic. part. 5. c. 4. n.* 155. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 56. n. 3. & de Canon. cap. 27. n. 4.* 1

Præbendæ Theologalis erectio locum non haber in ea, quæ vigore statuti à sequenti Canonico optatur, sed illa Præbenda, quam dimittere Canonicus nouissimè optat, huic numeri vnita, & affecta remaneat. *Sacra Cong. Conc. in Saonen. 6. Iun.* 1591. penes Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part. 5 cap. 4. n.* 130. quam refero *de Canon. & dignit. c. 27. num. 9.* 2

Præbendæ Theologalis deputatio non habet locum in Ecclesiis Regularibus, vbi Ecclesiæ non sunt distinctæ, nec Ecclesiæ numeratæ, prout est Ecclesia Cathedralis Pampilonensis, sed cogendi sunt Monachi vt prouideant de lectore idoneo Theologiæ, qui publicè legat non solum ipsis Monachis, sed omnibus aliis audire volentibus. *Sacra Congr. Conc. in Pampilonen. 9. Septembris* 1573. cuius memini *de Canon. & dignit. c. 27. n. 2.* 3

Præbendæ Theologalis collatio erectæ post Concilium spectat ad eum, ad quem ante Concilium spectabat, scilicet ad Capitulum, & institutio ad Episcopum. *Sacra Congr. Conc. in Toletana 24. Septembris* 1592. de qua Ego ipse *de Canon. & dignit. c. 26. num. 14.* 4

Præbenda Theologalis Ecclesiæ Cathedralis conferri Regulari non potest. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. 28. Iun.* 1583. quam refert Sellius *in select. Canon. c. 16. n.* [illegible]. 5

Præbendam Theologalem habens diebus, quibus legit, habendus est tanquam præsens in choro, non modo pro illis horis Matutinis, & Missa solemni, sed etiam pro tota die, ac distributiones quotidianas percipere debet. *Sacra Congr. Conc.* testibus Armeodar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de resident. Canon. n.* 68. Nicol. Garcia *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 218. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi part. 3. allegat. 56. num. 8.* 6

Præbendam Theologalem obtinens si legere vllo modo nolit, poterit Episcopus illum cogere comminationibus pœnarum, sequestrationibus fructuum, assignatione portionis de eisdem fructibus alteri, qui ipsius loco legat; demum crescente contumacia ad alias pœnas etiam priuationis deuenire poterit, factâque priuatione ad corroborandum Concilij decretum Episcopus declarare debet talem Præbendam, & Canonicatum affectum fuisse & esse ex Concilio pro Sacræ Scripturæ lectore, tunc eligat personam idoneam, quæ id munus per se ipsum 7

sum exequi valeat, & illi per Ordinarium collatorem huiusmodi Præbenda conferatur. *Sacra Congreg. Conc. Maiericen.* apud Sellium *in selectis Canon. c.8.num.12.*

8 Præbenda Theologalis non est dignitas, & ideo primum locum eam obtinens relinquere debet antiquioribus Canonicis. *Sacra Congregatio Concil. in Mediolanen.* cuius memini *de Canon. & dignitat. c.27.num.25.*

9 Præbenda optari non potest quæ fuit erecta & deputata in Theologalem pro Theologo à sequenti Canonico. *Sacra Congr. Concil.* teste Nicol. Garc. *de benefic.p.5.c.4.n.132.*

10 Præbenda tam Theologi quam Pœnitentiarij etiam postquam est effectum sortita, non subiacet optioni. *Sacra Congregat. Conc.* 12. *Februarij* 1601. quam citat Nicol. Garcia *de benefic.in addit. p.5.c.4. num.132.*

11 Præbendam Theologalem obtinens non est admittendus ad ius optandi competens Canonicis. *Sacra Congr. Concil.* quam adducit Nicol. Garcia *in addit.ad p.5.c.4.n.134.*

12 Præbendam Theologalem obtinens non potest illam dimittere & aliam optare adinstar aliorum Canonicorum. *Sacra Congregat. Concil. die 7. Iunij* 1601. de qua memini *in tract.de Canon.& dignitat. c.27.num.21.*

13 Præbenda Theologalis, vel Pœnitentiarij sicut non potest ab aliquo Canonico optari cum detur per electionem præuio examine, ita Theologus, vel Pœnitentiarius non est admittendus ad ius optandi. *Sacra Congr.Conc.die* 12. *Februar.* 1601. quam refert Sellius *d.c.8.n.13.*

14 Præbenda Theologalis dum vacat potest Episcopus fructus applicare alicui personæ, quæ suppleat munus legendi. *Sacra Congregat. Episcop.& Regular. in Camericen.* 8. *Februar.* 1594. penes Sellium *d.c.8.n.15.*

Vide alia in verbo *Canonicus Theologus collect.95. num.14.& 15.*

SVMMARIVM.

1 *Episcopus breui manu, summariè, & de plano componere potest præcedentiarum controuersias in processionibus & funeralibus exortas.*
2 *Dignioribus semper danda est præcedentia.*
3 *Episcopi præcedunt inter se secundum tempus electionis seu promotionis.*
4 *Episcoporum in Conciliis Prouincialibus præcedentia statuitur iuxta tempus ordinationis, non secundum dignitatem Ecclesiarum.*
5 *Canonici Ecclesiæ Cathedralis præcedunt Canonicis Collegiatæ.*
6 *Canonicis Ecclesia Cathedralis danda est præcedentia in processionibus, & funeralibus.*
7 *Canonici Collegiatarum an habeant præcedentiam supra Collegium Parochorum?*
8 *Parochi Ecclesiarum quomodo inter se præcedant?*
9 *Clero seculari supra Regulares præcedentia debetur.*
10 *Sacerdotes ex antianitate Ordinis non ex gradu doctoratus inter se præcedunt.*
11 *Antianitatis præcedentia inter eiusdem, & non diuersi Ordinis Milites seruanda.*
12 *Balliui Capitulares, & Milites magnæ Crucis Religionis Hierosol. inter se præcedunt per antianitatem.*
13 *Aduocatorum Consistorialium præcedentia ante alios aduocatos Romanæ Curiæ.*
14 *Canonicorum secularium Ecclesiæ Lateranen. præcedentia ante Canonicos Basilicæ. S. Petri.*
15 *Canonici S. Georgij in Alga præcedunt Canonicis Congr. Lateranens.*
16 *Canonici Regulares Lateranens. præcedunt Monachis Cassinensibus.*
17 *Fratres Prædicatores præcedunt aliis Fratribus Mendicantibus, & non Mendicantibus.*
18 *Præcedentia inter Regulares in territorio Romano seruanda est sicut in ipsa Vrbe.*
19 *Monachi præcedentiam seruant iuxta Bullam Gregorij XIII.*
20 *Cistercienses reformati præcedunt Mendicantibus.*
21 *Fratres Mendicantes semper & vbique tribuere debent præcedentiam Monachis.*
22 *Fratres Minores de Obseruantia præcedunt Fratribus Minoribus Conuentualibus.*
23 *Fratres Obseruantes, & Tertiarij S. Francisci præcedunt inter se iuxta Bullam Greg. XIII.*
24 *Confraternitates, & Ordines Mendicantes quomodo inter se præcedant?*
25 *Iesuati & Fratres Ordinum Minorum de Obseruantia quomodo inter se præcedant?*
26 *Carmelita, & Fratres S. Mariæ de Mercede quomodo inter se præcedant?*
27 *Fratres B. Ioannis Dei & Ordines Mendicantium præcedunt inter se iuxta Bullam Gregorij XIII.*
28 *Valuen. & non Sulmonen. Capitulo præcedentia debetur.*
29 *Moniales inter se præcedunt à die professionis.*

Præcedentia.

COLLECT. DXC.

Præcedentiarum controuersias in funeralibus, & processionibus componere potest Episcopus breui manu, summariè, & de plano, ac sine strepitu & figura iudicij. *Sacra Congr. Conc.* testibus Franc. Leone *in thesauro fori eccles.p.1.cap.8.n.18.* Campan. *in diuersorio Iuris Canon. rub.12. cap.13.n.120.* Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit. 14.l.24.§.31.de processión.n.10.* Modern. Hisp. *de Regia protect.tom.1. p.2. cap.9.num.15.* Lezana *in sum. quæst. Regul.tom.3. verbo Episcopus quoad Regulares num.13.* 1

Præcedentia semper dignioribus danda est. *Sacr. Congregat. Rituum in Sancti Seuerini 1. Septembris* 1607. quam refert Sellius *in selectis Canon. cap.47. num.5.* 2

Præcedentia inter Episcopos nulla alia ratione regulatur nisi electionis, seu prouisionis vt qui prius electus seu prouisus fuerit de aliquo Episcopatu, alteri postea electo seu promoto præcedat. *S.Congr.Rit.in Segobricen.*21. *Mart.*1609. penes Sel. *d.c.47.num.6.* Et de præcedentia inter Episcopos & Protonotarios participantes *Pius II.constit.4.*incip. *Cum seruare pridie Id.Iun.*1459. apud Laërt. Cher. *in Bull.tom.1.pag.316.* 3

Præcedentia Episcoporum in Conciliis Prouincialibus statuenda est iuxta tempus ordinationis, non autem secundum dignitatem Ecclesiarum. *Sacr. Congr.Conc. die* 19. *Aprilis* 1596. referente Sellio *d. c.47.n.7.* 4

Præcedentia semper debetur Canonicis Ecclesiæ Cathedra 5

Cathedralis supra Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ etiam in associandis funeribus propriæ ipsius Collegiatæ Parochiæ. *Sacra Congr. Rit. in Prænestina canarum* 28. *Augusti* 1618. de qua Aldan. *in compendio Canon. res. lib. 3. tit. 6. n. 3.*

6 Præcedentia in processionibus & funeralibus danda est Canonicis Ecclesiæ Cathedralis *Sacra Congr. Rituum in Ripana* 30. *Iuly* 1616. apud Aldan. *d. tit. 6. n. 4.*

7 Præcedentia debetur Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ supra Collegium Parochorum, & aliorum Præbyterorum etiam ipsius ciuitatis, dum occasione Synodi, vel alterius similis causæ simul conueniunt. *S. Cong. Rit. in Fauentina Brisiguella* 12. *Marty* 1616. attestante Sel. *d. c. 47. n. 8.*

Plura de præcedentia Canonicorum vide in verbo *Canonicus quoad locum & præcedentiam, collectan.* 91.

8 Præcedentia inter Curatos Ecclesiarum Parochialium non ratione regulæ, sed ratione antianitatis, seu prærogatiuæ Ecclesiæ Parochialis Curatis danda est *Sacra Congr. Rit. in Asten.* 21. *Martij* 1609. teste Sell. *d. c. 47. n. 9.*

9 Præcedentia semper debetur Clero seculari supra Regulares etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis. *Sacra Congregatio Rit. in Firmana terra sancta Victeria* 31. *Martij* 1618. cuius meminit Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo præcedentia n. 4. & 5.* Hinc eadem *Sacra Congr. Rit. die* 30. *Augusti* 1602. decreuit, & ordinauit vt in generalibus processionibus Fratres, seu Monachi, vel Ordines Regularium antecedant & Presbyteri seu clerici seculares subsequantur, & vltimum locum teneant, nec mixtim cum Regularibus incedant. Et *Clemens VIII. in sua Const.* incip. *Quæ ad removendum* 5. *Nouembris* 1603. ex voto eius Sacræ Congregationis declarauit Clerum secularem in omnibus locis etiam in propriis Ecclesiis, conuentibus Fratrum, Monachorum, & Religiosorum quorumcunque in vniuerso Regno Castellæ, & Legionis præcedendo esse & præcedere debere, quam Clementis VIII. constitutionem obseruari mandauit. *Gregorius XV. in sua Constit.* incip. *Aliàs à felicis die* 3. *Augusti* 1622. reperiuntur impressæ apud recollectionem Apostolicarum Constitutionum quam imprimi curauit Status ecclesiasticus Regnorum Castellæ, & Legionis.

10 Præcedentia inter Presbyteros sumitur ex antianitate Ordinis, non ex gradu Doctoratus, quia Presbyteratus Ordo longè dignior est quàm gradus Doctoratus. *Sacra Cong. Rit. in Mediolanen.* 29. *Nouembr.* 1603. & *in Messanen. Tauromeni* 20. *Iun.* 1609. *& in Panormit.* 15. *Maij* 1610. *& in Terra Coniglionis in Sicilia* 19. *Martij* 1611. *& in Fanen. sancti Constantij* 4. *Julij* 1615. *& in Catanien.* 30. *Ianuarij* 1616. *& in Nucerina terra Gualdi* 19. *Ianuarij* 1619. *& in Cephaluden. ac Catanien. eadem die, & in Messanen. terra Gagliani* 20. *Aprilis* 1619. *& in Catanien.* 22. *Augusti* 1620. *& in Cephaluden.* 30. *Mart.* 1621. quorum meminit Sellius *dict. c. 47. num.* 10. beneficiatus in Ecclesia sui beneficij præcedentiam habere debet supra alios beneficiatos in eadem Ecclesia non Sacerdotes. *Sacra Congr. Rit. in nullius prou. Florentina de mense Ianuarij* 1633. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 32. *n.* 10.

11 Præcedentia Antianitatis inter eiusdem Ordinis Milites seruanda est, non autem inter Milites diuersi Ordinis. *S. Congr. Ri. in Meliten.* 9. *May* 1609. penes Ald. *d. tit. 6. n. 7.*

12 Præcedentia inter Baliuos Capitulares, & Mili-

Barbos. Apost. Decis. Sum.

tes magnæ Crucis Religionis Hierosolym. per antianitatem, & non per aliam rationem est discutienda. *Sacra Congr. Rit. in Meliten.* 12. *Augusti* 1608. teste Aldano *d. tit. 6. n. 8.*

Præcedentia Aduocatorum Consistorialium est 13
ante alios aduocatos Romanæ Curiæ. *Sixtus V. const. 61.* incip. *Sacri* 10. *Kal. Sept.* 1587. apud Laert. Cher. *in Bullario tom. 2. pag.* 588. aliàs *pag.* 477. in nouiss. impress.

Præcedentia Canonicorum secularium Ecclesiæ 14
Lateranensis est ante Canonicos sancti Petri de Vrbe. *Pius V. const.* 94. incip. *Infirma* 12. *Kal. Ianu.* 1569. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 296. aliàs *pag.* 223. in nouiss. impr.

Præcedentiam habent Canonici Sancti Georgij 15
in Alga quoad Canonicos Congregationis Lateranensis. *Pius V. const.* 127. incip. *Cum aliàs* 13. *Kal. Iun.* 1571. apud Laert. Cher. *d. tom. 2. pag.* 340. aliàs *pag.* 255. & illius memini *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 78. n. 37.*

Præcedentiam habent Canonici Regulares La- 16
teranenses quoad Monachos Cassinenses. *Pius V. const.* 75. incip. *Romanus pridie Id. Octob.* 1568. apud Laërt. Cher. *d. tom. 2. pag.* 272. Immò etiam ante omnes alios Regulares post Clerum secularem, idem *Pius V. const.* 116. incip. *Cùm ex Ordinum* 10. *Kal. Ianuar.* 1570. apud Laert. Cher. *d. tom. 2. pag.* 342. aliàs *pag.* 243. in nouiss. impr.

Præcedentia Fratrum prædicatorum quoad alios 17
Frates Mendicantes & etiam non Mendicantes post Clerum secularem, & antiquos Ordines Monachales, *Pius V. constitution.* 71. incip. *Diuina* 27. *Augusti* 1568. apud Laert. Cher. *d. tom. 2. pag.* 267. *Clem. VIII. constitut.* 13. incip. *Inter cætera* 25. *Septembr.* 1592. referente Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo præcedentia num.* 16. & illarum meminere Fr. Emman. *quæst. Regul. tom. 1. q. 35. art. 1.* Piasec. *in praxi Episcop part. 3. cap. 3. pag.* 210. Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitut. epit.* 156. *theorem.* 393. Michaël Ferrus *de præcedent. ecclesiast. q. 45. num.* 3.

Præcedentia inter Regulares de suburbiis, & terri- 18
torio Romano seruatur, sicut in ipsa Vrbe. *S. Congr. Rit. in Tusculana* 2. *Mart.* 1613. de qua Sell. *d. c. 47. n.* 11. Nam ad tollendas omnes lites & controuersias in materia præcedentiarum debet seruari id, quod in alma Vrbe omnium magistra seruatur. *S Congregat. Episcop. & Regular.* 26. & 30. *Augusti* 1593. referente R.P.D. Spetello *in decis. fori ecclesiast. decis.* 76. *n.* 16.

Præcedentia inter Monachos seruatur iuxta Bul- 19
lam Gregorij XIII. *Sacra Congregatio Rit. in Saxoferraten. Nucerina diœcesis* 19. *Maij* 1614. penes Aldan. *d. tit. 6. n.* 10.

Præcedentiam habent Monachi Cistercienses 20
reformati Ordinis B. Mariæ Fulien. ante Ordines Mendicantes. *Clemens VIII. constit.* 56. incip. *Regis Non. Febr.* 1599. apud Laert. Cher. *in Bull. tom. 3. pag.* 72. aliàs *pag.* 53. & illius meminit Mich. Ferrus *de præcedent. Eccles. q. 45. n. 5.* quem refero *de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 78. n. 37. vers. Clemens.*

Præcedentiam Monachis semper & vbique tri- 21
buere debent Fratres Mendicantes. *Sacra Congregat. Rituum in Monopolitana* 23. *Mart.* 1619. teste Aldan. *d. tit. 6. n.* 12.

Præcedentiam habent Fratres Minores S. Fran- 22
cisci de obseruantia ante Fratres Minores Conuentuales. *Leo X. const.* 16. incip. *Licet* 6. *Decembr.* 1517. apud Laert. Cherub. *in Bull. tom. 1. pa.* 520. aliàs *pag.* 439. in nouiss. impress.

23 Præcedentia inter Fratres etiam Obseruantes, & Tertiarios sancti Francisci seruatur iuxta Bullam Gregorij XIII. vt ij præferantur, qui prius in loco controuersiæ monasterium, & locum obtinuerunt *Sacra Congr. Rituum in causa Montis-feltri 3. Octobr. 1613. & in Consentina 1. Martij 1614. & in Terracinen. 3. Septembris eiusdem anni, & in Rossanen. terra noua 14. Februarij 1615. & in Agrigentina terra Mari 4. April. eiusdem anni, & in Meliten. 15. Iul. 1617. & in Spoletana 8. Augusti 1618. & in Oritana terra Fretta 28. Septembr. 1619. & in Tudertina terra Altaru* 1620. de quibus Ald. *d.c.6.n.13.* Quid quando sint plura eiusdem Ordinis monasteria diuersis temporibus fundata? Vide eandem *S. Congr. Rit. in causa Minorum Obseruantia 3. Iunij* 1617. de qua etiam Ald. *citato loco.*

24 Præcedentiam Ordinum Mendicantium & Confraternitatum inter se in processionibus decreuit *Greg. decimustertius const.* 84. incip. *Exposcit* 15. *Iunij* 1583. apud Laert. Cherub. *in Bull. tom. 2. pag.* 469. aliàs *pag.* 352. & Laur. de Franchis *de controu. inter Episcopos & Regulares pag.* 15. vbi statuitur quod quicunque ex Fratribus Mendicantibus inter se de præcedentia contendentibus, aut Confratribus confraternitatum inter quos lites, & causæ præmissorum occasione ortæ iam sint, seu oriri contigerit in futurum, qui in quasi possessione præcedentiæ, ac iuris præsentandi sunt, ij (quibuscunque reclamationibus, protestationibus, appellationibus, & aliis subterfugiis prorsus remotis, & cessantibus & postpositis) in processionibus tam publicis quàm priuatis præcedere debeant. Quando verò non probetur, aut non constet de quasi possessione præcedentiæ huiusmodi inter Fratres quidem Mendicantes, ij qui antiquiores in loco controuersiæ, inter Confratres verò inter se litigantes ij, qui prius saccis vsi sunt, in processionibus tam publicis quàm priuatis præcedere debent, ita vt si contigerit quòd noua monasteria, aut domus erecta, & instituta sint, ille Ordo, qui prius monasterium, seu Domum in loco habuerit, præcedat, &c. Cuius constitutionis meminere Quarant. *in sum. Bullarij verbo præcedentia*, Marc. Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. cap. 52. in fine*, Lezana *in sum quæst. Regul. tom. 2. c. 1. num.* 51. Modern. Hispan. *de protect. Regia p. 2. c. 9. n. 26. &* 27. Lauret. de Franchis *de controu. inter Episcop. & Regular. super dicta Constit. pag. 17. cum seqq.* Mich. Ferrus *de præcedent. ecclesiast. q. 16. num. 3.*

25 Præcedentiam Minoribus Obseruantibus tribuere debent Fratres Iesuati. *Sacra Congr. Rit. in Pisana 4. Septembr.* 1621. penes Ald. *d. tit. 6. n.* 14. Sed si in loco eodem eleemosynas quærant, illi præcedere debent, quorum Monasterium seu domus eodem in loco priùs extractum fuerit. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die 15. Iulij* 1616. de qua Aldan. *d. tit. 6. n.* 15.

26 Præcedentiam inter Fratres Carmelitas, & Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum, declarauit *Clemens Octauus const.* 95. incip. *Decet*, 15. *Nouembr.* 1602. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag.* 143. vbi habetur Fratres Ordinis S. Mariæ de Monte Carmelo vbique præcedere Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum, non obstantibus constitutionibus, &c. quam citat Mich. Ferrus *de præcedent. eccles. q. 45. num.* 4. Ego *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 78. sub n. 37. vers. item.*

27 Præcedentia vt constituatur inter Fratres B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium seruanda est constitut. *Greg. XIII. sub die 15. Iul.* 1583. à tempore tamen, quo dicti Fratres declarati fuerunt Religiosi. *Vrbanus Octauus const.* 76. incip. *Commissi*, 26. *Nouembr.* 1627. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bull. tom. 4. pag.* 447.

Præcedentia Capitulo Valuen. & non Sulmon. debetur tam in Synodo diœcesana, quàm in Congregationibus, processionibus, aliisque similibus actibus. *Sacra Congr. Conc. in Valuen. 16. April.* 1576. *& 4. April.* 1601. *& 20. Martij* 1621. de quibus Sel. *d. c. 47. n.* 12. 28

Præcedentia inter Moniales à die professionis, non autem receptionis habitus regularis debetur: quatenus verò duæ insimul professionem emitterent, illa, quæ prius ad habitum admissa fuerit, præcedere debet; & si eodem tempore ad habitum admissæ fuerint, data etiam professionis paritate, quæ prius in Capitulo acceptata fuerit, præcedere debet, *Sacra Congr. Conc. in Paduana de anno* 1608. penes Ald. *d. tit. 6. n.* 17. 29

De Præcedentia inter Confraternitates, Vide suprà *in verbo Confraternitas collect. 207. n. 30. &* 31. & alia circa præcedentias, vide in verbo *Regularis quoad præcedentiam collect.* 643. & verbo *Canonicus quoad locum & præcedentiam coll.* 91. & in verbo *Consuetudo circa præcedentiam coll.* 228. & in verbo *Vicarius generalis circa præcedentiam coll.* 713.

Præcepto Ecclesiæ de confitendo & communicando semel in anno quando quis satisfecisse censeatur? Vide in verbo *Communio sacra, coll. 191. num. 3. cum seqq.* & verbo *Pœnitentiarius collect. 385. num.* 25.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus in quacunque Ecclesia etiam Regulari suæ diœcesis prædicare valet, nec ab vllo prohiberi potest, non sic extra suam diœcesim.*
2 *Ieiuniorum tempore quando iubetur prædicari, non includuntur Vigiliæ.*
3 *Episcopus potest examinare Regulares prædicare volentes in Ecclesiis quæ non sunt suorum Ordinum.*
4 *Regulares in Ecclesiis, quæ sui Ordinis sunt, prædicare volentes, obtinere eos sufficit benedictionem petitam licet non obtentam.*
5 *Episcopus in constitutione synodali prohibere potest ne prædicetur feria quinta in Cœna Domini.*
6 *Iudæis Verbum Dei prædicandum.*
7 *Ordinarius mulctis & pœnis cogere non potest populum vt audiat Missam in Ecclesia parochiali.*
8 *Populus vt diebus Dominicis & festis maioribus frequentet suas Parochias pro prædicatione audienda admonendus non excommunicandus.*
9 *Episcopus potest interdicere prædicationem Regularis virtute Concilij etiam non reddita causa.*

Prædicare. Prædicatio.

COLLECT. DXCI.

PRædicare potest Episcopus in quacunque Ecclesia etiam Regulari, suæ diœcesis, nec ab illo potest prohiberi. *S. Congr. Episcop. & Regul. die 17. Ianuar.* 1584. quam citat Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 5. verbo Concionari num.* 13. Si verò prædicare 1

voluerit extra suam diœcesim, id minimè illi licere potest cùm prohiberi valeat ab Ordinario, cuius est diœcesis, *Sacr. Cong. Conc.* teste Steph. Grat. *discept. forens. cap.* 393. *n.* 9. *cum seqq.* quem me citato refert Lezana *d. verbo Concionari n.* 3.

2 Prædicandi præceptum tempore ieiuniorum impositum à Concilio Trident. sess. 24. cap. 4. de reform. refertur tantum ad tempus Quadragesimæ, & Aduentus, non autem ad Vigilias. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 3. *de Prædicatorib. sacra Scriptura n.* 28. & 29.

3 Prædicare volentes Regulares in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt examinare potest Episcopus. *Sacr. Congreg. Conc. in Vgentina* 22. *Ianuarij* 1622. refert me citato Lezana *in sum. q. Reg. tom.* 3. *verbo Concionari n.* 7.

4 Prædicare Verbum Dei Regulares non possunt sine Episcopi licentia in iis tantum Ecclesiis, quæ sui Ordinis non sunt, in aliis verò Ecclesiis, sui Ordinis, sufficit Episcopi benedictio petita, licet non obtenta, ita tamen vt si Episcopus non modo benedictionem simpliciter non concesserit, verum etiam Regularibus prohibuerit quominus prædicent tunc vllo contradicente in sui quidem Ordinis Ecclesiis licet illis prædicare, quemadmodum Sacræ Congregationis Concilij decretis salubriter est cautum. *S. Congr. Episcop. & Regul. die* 30. *Ianu.* 1619. penes Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo prædicare n.* 2. & Lezanam *d. tom.* 3. *verbo Concionari n.* 7.

5 Prædicare feria quinta in Cœna Domini potest Episcopus in Constitutione Synodali prohibere quo populus Officiis, quibus mysteria Passionis Dominicæ eodem die recoluntur, attentiùs assistere possit, quæ Constitutio à Regularibus quibuscunque in eorum Ecclesiis seruanda, & si recusauerint, ad illius obseruantiam compellendi sunt. *S. Cong. Rit. in Catacen.* 1. *Iunij* 1601. de qua meminit Lezana *d. verbo Concionari n.* 13.

6 Prædicationem Verbi Dei Iudæis faciendam statuit *Nicolaus III. const.* 1. incip. *Vineam* 2. *Non. Augusti* 1278. & *Gregorius XIII. const.* 92. incip. *Sancta mater Kal. Septembr.* 1584. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag*...

7 Prædicationem, & Missam in Ecclesia Parochiali vt audiat populus, Ordinarius mulctis & pœnis illum cogere non potest. *Sacra Congreg. Conc.* penes Zerol. *in praxi Episcopali part.* 2. *verbo Parochia pag.* 82.

8 Prædicatione pro audienda admonendus est populus vt diebus Dominicis, & festis maioribus frequentet suas Parochias, excommunicandus tamen non est si monitioni non paruerit. *Sacra Congregat. Concil.* referente Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 30. *leg.* 3. *de Prædicatoribus, num.* 35.

9 Prædicationem Regulari interdicere potest Episcopus virtute decreti *Concil. Trid. sess.* 24. *de reform. c.* 4. etiam non reddita causa. *S. Congr. Concil.* testibus Franc. Leone *in thesauro fori eccles. p.* 1. *cap.* 8. *num.* 9. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 1. *c.* 3. *n.* 41. *vers. si item,* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 79. *num.* 28.

Vide in verbo *Regularis quoad prædicationem collect.* 637.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Doctores referuntur de Prædicatoribus agentes.*
2 *Prælatos reprehendere, futura prædicere, & certum diem iudicij preponere non debent Prædicatores.*
3 *Quæstuaries Prædicatores ab officio abstinere iubent Inquisitores.*
4 *Inspirationes diuina Prædicatorum antequam prædicentur, Sedi Apost. aut Ordinarij examini reseruari debent.*
5 *Societatis IESV Patres etiam Sacris non initiati prædicare possunt.*
6 *Clerico in Sacris non constituto committi potest munus prædicandi, non tamen laico.*
7 *Eligere Prædicatorem in Cathedrali quando Episcopo incumbat.*
8 *Canonici & Capitulum non possunt se intromittere in deputatione Prædicatoris pro Cathedrali.*
9 *Vniuersitas eleemosynam pro Prædicatore ab Episcopo electo dare tenetur, quam hactenus præstare consueuit.*
10 *Episcopus prætendens Communitatem teneri præstare eleemosynam pro Prædicatore Cathedralis, tenetur probare immemorialem.*
11 *Episcopo pertinet deputare Prædicatorem in sua Cathedrali, nulla habita ratione consuetudinis etiam immemorialis, qua competeret Capitulo.*
12 *Ordinarius debet eligere Prædicatores nisi in contrarium sit consuetudo ab immemoriali tempore.*
13 *Vniuersitas tenetur soluere Prædicatori solitas eleemosynas, nec licet eas ad certam paruam quantitatem reducere.*
14 *Communitas dare debet Prædicatoribus mercedem solitam illis exhiberi, si ex consuetudine immemoriali constat eam olim fuisse illis exhibitam.*
15 *Pensionarij non tenentur Prædicatorum mercedem exigere.*
16 *Episcopus proprio sumptu conducere debet Prædicatorem pro Quadragesima si dubitetur quorum sumptu sit conducendus.*
17 *Pauperes & miserabiles personas non possunt commendare in pulpito Prædicatores absque Episcopi licentia.*
18 *Episcopus cum prædicat omnes Prædicatores silere debent.*
19 *Regularibus prohibere potest Episcopus ne aliquo die concionentur vt totus populus conueniat ad Cathedralem.*
20 *Prædicatio non solita extra Cathedralem tempore Aduentus, & Quadragesima prohiberi potest.*
21 *Prædicatio Quadragesimalis in Parochiali prohiberi non potest eo titulo vt frequentior sit populus in Cathedrali.*

Prædicator.

COLLECT. DXCII.

DE Prædicatore, seu Concionatore Franciscus Panigarolâ Italice. Lxl. Zech. *de Republ. eccles.* Iodoch. Lorichi. *in thesauro noue Theolog.* Iacob. Peres. *in lib. de sacra concionandi ratione,* Ludou. Lopez *in epitheme Concionatorum,* Nicolaus de Nisa *in gemma Prædicatorum,* Paulus Aresius *in suo modo bene concionandi,* Ital. Ioan. à Iesu Maria *de concionandi arte,* Petrus Rodulphius à Tossignano *in Concionatorum rudimentis,* Petrus Crespetius *in summa* 1

Catholica Fidei verbo Concio, Ioſeph. Langius *in polianthea eod. verbo*, Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 30. l. 3. de Prædicatorib.* Zerol. *in praxi Episcop. p. 1. verbo Prædicatio*, Galet. *in margarita caſuum Conſcient. verbo Prædicatores* Barthol. Gauant *in manuali Episcop. verbo Concio ſacra*, Lezana *in ſumm. quæſtion. Regular. tomo 3. verbo Concionari*, plures quos refero *de Officio, & poteſt. Episcopi p. 3. alleg. 76.*

2 Prædicator incautè Prælatos reprehendere, aut futura prædicere, & certum diem iudicij aut Antichriſti aduentum propore non debet. *Leo X. conſtit. 21. incip. Superna 14. Kal. Ianuar.* 1516. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 1. pag.* 508. aliàs *pag.* 430. in nouiſſ. impreſſ.

3 Prædicatorem quæſtuarium à prædicationis officio abſtinere iubent, & inobedientes puniunt hæreticæ priuatis Inquiſitores. *Vrban. IV. conſt. 2. §. 14.* incip. *Licet 13. Kal. Aprilis* 1261. apud Laërt. Cher. *tom. 1. pag. 96.* aliàs *pag.* 150.

4 Prædicatorum inſpirationes diuinæ antequam prædicentur, Sedi Apoſt. aut Ordinarij examini reſeruantur. *Leo X. d. conſt.* 21.

5 Prædicatores eſſe poſſunt Religioſi Societatis IESV etiam ſacris Ordinibus non initiati *Gregorius XIII. conſt. 93.* incip. *Vigore 10. Februar.* 1584. apud Laërt. Cherubin. *tom. 2. pag.* 481. aliàs *pag.* 361. & eam citat Lezana *in ſum. quæſt. Regul. verbo Concionari n. 5.*

6 Prædicatoris munus poteſt committi etiam Clerico, qui non ſit in ſacris Ordinibus conſtitutus, ſed non laico, ex Concilio Lateranen. ſub *Leone X. ſeſſ. 20. Sacra Congr. Conc. die 23. Iunij* 1580. quam mecitato commemorat Lezana *d. tom. 3. verbo Concionari num. 4.*

7 Prædicatorum in ſua Cathedrali eligere, & deputare erit in arbitrio Epiſcopi quando populus, vel quiuis alius illum etiam ab immemoriali tempore eligere, & nominare conſueuiſſet, vel Prædicatoris nominationem alteri ex immemoriali competentem relinquere, ita tamen vt ſi Epiſcopus huiuſmodi electionem ſibi aſſumat, populum, aliumve ad ſolitas impenſas, atque eleemoſynas Prædicatori erogandas non compellat, *Sacra Congregat. Concil. in Cæſaraugustana* teſte Sellio *in ſelectis Canon. cap. 8. num. 9.*

8 Prædicatoris deputatio in Cathedrali Eccleſia pertinet ad ſolum Epiſcopum, ita quod Canonici & Capitulum non poſſint ſe intromittere in huiuſmodi deputatione, nec inconſulto, vel contradicente Epiſcopo aliquem ad prædicandum in Cathedrali etiam ex Prædicatoribus ab Epiſcopo approbatis deputare, ſeu admittere. *Sacra Congr. Conc.* teſte *d. cap. 8. num.* 10. Nam in electione Cathedralis Eccleſiæ nihil poteſt Capitulum. *Eadem Sacra Congr.* penes Armendar. *d. l. 3. de Prædicator. num.* 31. quem refero *de officio, & poteſt. Episcopi p. 3. alleg. 76. num. 7.*

9 Prædicatoris electio pertinet ad Epiſcopum, cui
10 electo ab Epiſcopo tenetur Vniuerſitas eleemoſynam dare, quam hactenus præſtare conſueuit. In Cathedrali verò ſi Epiſcopus prætendat Communitatem quoque teneri præſtare eleemoſynam, ad ipſum incumbit onus probandi immemorabilem. *S. Congreg. Conc. in Sutrina 10. Mart.* 1618. *&* 10. *Iul.* 1657. apud Sel. *d. c. 8. n.* 11.

11 Prædicatoris deputatio in ſua Cathedrali ad ſolum Epiſcopum pertinet, nulla habita ratione conſuetudinis etiam immemorabilis quæ competeret Capitulo, ſeu Epiſcopo, cum Capitulo, vel de conſilio Capituli. *Sacra Congr. Concil. in Abulen. 3. Augusti* 1586. teſtibus Armend. *d. l. 7. de Prædicatorib. n.* 11. 15. *&* 18. Laur. de Franchis *de controuerſ. inter Episcop. & Regul. pag. 149. in reſponſ. ad 9.*

12 Prædicatores eligere debet ipſe Ordinarius, niſi in contrarium ſit conſuetudo ab immemoriali tempore. *Sacra Congregatio Concil.* atteſtante Sel. *d. c. 8. n. 3.* Zerol. *in praxi Episc. p. 1. verbo prædicatio §. 7.* Armend. *d. l. 7. de Prædicatorib. n.* 5. quos & alios refero *d. p. 3. alleg. 76. n. 5.*

13 Prædicatori ſoluere tenetur Vniuerſitas ſolitas eleemoſynas, nec illi licet eas ad certam paruam quantitatem reducere. *Sacra Congreg. Conc. in Viterbien. ciuitatis Vetulæ del menſe Septembris* 1650. refert Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom. 3. verbo Concionari num.* 15.

14 Prædicatoribus dare debet Communitas mercedem exhiberi ſolitam ſi ex conſuetudine immemorabili conſtat eam olim fuiſſe illis exhibitam. *Sacra Congreg. Rit.* de qua Galet. *in margarita caſuum Conſcientiæ verbo Prædicatores* 1. quem refero *d. alleg. 76. num.* 14. Ad cuius laudabilis conſuetudinis obſeruantiam Epiſcopus populum cogere poteſt. *Sacra Congr. Concil.* penes Franc. Leonem *in theſauro fori eccleſ. p. 1. cap. 8. ſub n. 6.* quem refert R.P.D. Speciel. *in deciſ. fori eccleſ. deciſ. 70. n. 1.* Si detur illi eiuſdem Concionatoris electio, *Eadem S. Cong.* quam adducit Campan. *in diuerſ. Iuris Canon. rub. 12. cap. 13. ſub num.* 16.

15 Prædicatorum merces nulla ex parte à penſionariis eſt exigenda, atque eo minus ſi populus hos ſumptus facere ſolebat. *Sacra Congr. Conc.* apud Armendar. *d. l. 3. de Prædicatorib. n. 2.* quem refero *dict. alleg. 76. n. 13.*

16 Prædicator pro Quadrageſima ſi dubitetur quorum ſumptu ſit conducendus, debet Epiſcopus interim proprio ſumptu illum conducere. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Zerol. *in praxi Episcop. p. 1. verbo prædicatio §. 7.* Galet. *in margarita caſuum Conſcientia verbo eleemoſyna* 3. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 546. in 1. edit. alias reſol. 468. in 2. edit.*

17 Prædicatores non poſſunt tempore Quadrageſimæ, & Aduentus, aliiſque temporibus in pulpito pauperes & miſerabiles perſonas abſque licentia Epiſcopi commendare. *S. Cong. Episcop. & Regular. in Placentina* 20. *Iulij* 1619. cuius meminit Sell. *d. c. 8. n. 14.*

18 Prædicatores omnes ſilere debent cum Epiſcopus prædicauerit, illiſque poterit inhibere vt in eo tempore à prædicatione ſe abſtineant. *Sacr. Congr. Conc. in Bituntina 17. Februarij & 2. Martij* 1629. de qua Sel. *d. c. 8. n.* 16.

19 Prædicatoribus Regularibus prohibere poteſt Epiſcopus ne aliquo die concionentur, vt totus populus conueniat ad Cathedralem. *S. Congr. Conc.* vt per Gauant. *in manuali Episcop. verbo Concio ſacra n.* 51. quem refert Lezana *in ſum. q. Regul. verb. Concionari n. 13. in princip.* vbi etiam ſubdit pariter ab 20 eadem Congregatione deciſum prohiberi poſſe Concionem non ſolitam extra Cathedralem tem- 21 pore Aduentus, & Quadrageſimæ, non tamen poſſe prohibi in Parochiali Conciones Quadrageſimales eo titulo vt frequentior ſit populus in Cathedrali.

Plura vide *in verbo Regularis quoad prædicationem coll.* 637. & in verbo *Episcopus prædicator, & circa prædicatores coll.* 593.

Prædicatores Fratres, vide in verbo *Fratres collect.* 371.

SVMMARIVM.

1 *Commensales Papa sunt Prelati panem accipientes de palatio Apost. & eorum beneficia sunt reseruata.*

2 *Citari ad comparendum in Curia non possunt Ecclesiarum prelati dum resident, nisi de mandato Papa.*

3 *Inquisitionem facientes de promouendis ad Dignitates Ecclesiarum debent in hoc plurimum vigilare.*

4 *Excommunicationem incurrit offendens pralatos ecclesiasticos.*

5 *Olea sancta ab Episcopo petere tenentur Prelati omnes inferiores etiam exempti habentes iurisdictionem Episcopalem, si intra fines eius diœcesis sint.*

6 *Regularibus Pralatis competit facultas Episcopis attributa decreto Conc.c.1.sess.14.*

7 *Canonicis & Dignitatibus pracedere debet Pralatus extra Ecclesiam.*

8 *Paramenta benedicere non possunt Prelati inferiores.*

9 *Baldachini vsus quando concedatur Pralatis Congregationis Canon.Reg.Lateran.*

Prælatus.

COLLECT. DXCIII.

1 PRælati panem accipientes de Palatio Apostol. sunt Papæ commensales, & eorum beneficia snnt Papæ commensales,& eorum beneficia sunt reseruata.*Iulius III.constit.*21. incip. *Sanctissimus* 25. *Febr.*1553.apud Laërt. Chet.*in Bull.tom.*1.*pag.*714. aliàs *pag.*576.in nouiss.impress.

2 Prælati Ecclesiarum dum resident non possunt citati ad comparendum in Curia, nisi de mandato Papæ. *Pius IV.const.*10.incip. *De salute,pridie Non. Septembr.*1560. apud Laert.Chetub. *tom.*2. *pag.* 20. aliàs *pag.*15.in nouiss.impress.

3 Prælati inquisitionem facientes de promouendis ad Dignitates ecclesiastieas, plurimum in hoc vigilare debeot.*Gregorius XIV. constit.*6. incip. *Onus Apostolica Id.May* 1591. apud Laërt.Chet. *tom.*2. *pag.*691.aliàs *pag.*529.

4 Prælatos ecclesiasticos offendens excommunicatur.*Paulus V.constit.*63. incip.*Pastoralis Idib. Aprilis* 1610.apud Laert.Chetub. *tom.*3.*pag.*251. aliàs *pag.*184.

5 Prælati omnes inferiores etiam exempti habentes iurisdictionem Episcopalem,si intra fines alicuius diœcesis sint,tenentur pro oleis sanctis accedere ad Episcopum intra cuius fines existit;qui verò nullius est diœcesis, & habet iurisdictionem vt supra, potest quem voluerit Catholicum Antistitem accersere pro administrando Confirmationis Sacramento. *Sacra Congreg.Conc.* teste Sellio *in select.Canon. c.*20.*n.*1.

6 Prælatis Regularibus competit facultas Episcopis attributa decreto Conc. cap.1.sess. 14. scilicet. Cum honestius,ac tutios sit subiecto debitam Præpositis obedientiam impendendo in inferiori ministerio deseruire, quam cum Præpositorum scandalo graduum aliorum appetere dignitatem, ei, cui ascensus ad sacros Ordioes à suo Prælato ex quacunque causa etiam extraiudicialiter fuerit interdictus,aot qui à suis Ordinibus seu gradibus, vel dignitatibus ecclesiasticis fuerit suspensus,nulla contra ipsius Prælati voluntatem concessa licentia de se promoueri faciendo, aut ad priores Ordines, gradus,& dignitates siue honores restitutio suffragetur.*S.Cong.Conc.die* 3. *Aprilis* 1621. referente Sel. *d.c.*20.*n.*9.

Barbos. Apost. Decis. Snm.

Prælatus extra Ecclesiam præcedere debet Canonicis & Dignitatibus. *Sacra Congregatio Rit.in Veronen.*6.*Iunij & 4.Iulij* 1626.cuius memini *in tract. de Canon.& Dignit.c.*18.*n.*73. 7

Prælati inferiores non possunt benedicere paramenta,etiamsi habeant territorium separatum,& iurisdictionem, nisi habeant etiam ea,quæ sunt Ordinis. *Sacra Congr.Rit.in nullius* 21. *Augusti* 1601. penes Sel.*d.c.*20.*n.*12. 8

Prælatis Coogregationis Canonicorum Regularium Lateranensiam, habentibus vsum Mitræ, & Baculi conceditur vsus Baldachini quando solemniter celebrant, circa quod Vide suprà in *verbo Baldachinum collect.*53.*n.*11. vbi *à num.*7. idem Abbatibus Cælestinis, Cassinensibus, Oliuetanis,& Camaldulensibus concessum à Sacra Congr. Rituum refertur. 9

SVMMARIVM.

1 *Mitra, & Baculi vsum habere solent Prapositi Cathedralium in Germania.*

2 *Indulgentias concedere & publicare non potest Prapositus habens ex priuilegio vsum Mitra.*

3 *Dignitas proximior succedit in celebratione Missarum solemnium, Praposito prima dignitate impedito.*

4 *Pratensis Prapositus habet vsum Mitra & Baculi.*

5 *Pratensis Prapositus vtitur Pontificalibus, & cappa.*

6 *Mirandula Praposito conceditur vsus Mitra & Baculi.*

7 *Varesij Oppidi Praposito vsus cappa concessus.*

8 *Aretina Ecclesia Praposito prima dignitati competunt functiones Episcopales absente Episcopo.*

9 *Cortaldi Prapositus est principalis in eius Ecclesia parochiali.*

10 *Sancti Antonini Collegiata Prapositus in ciuitate Placentia triplici ductu thurificandus.*

11 *Auenionen. Ecclesia Prapositus in absentia Archiepiscopi triplici ductu thurificandus.*

Præpositus.

COLLECT. DXCIV.

PRæpositi Ecclesiarom Cathedralium in Germania solent habere vsum Mitræ,& Baculi. *Sacra Congr.Rit.in Lubianen.*24.*April.*1610. teste Aldan. *in compendio Canonic. resolution. lib.* 1. *titul.* 20. *num.*15. 1

Præpositus habens ex priuilegio vsum Mitræ licet possit solemnem benedictionem populo dare inter Missarum solemnia,non potest tamen Indulgentias concedere & publicare. *Sacra Congr.Rit. in Praten.*4.*Mart.*1606.referente Aldan. *dict. tit.* 20. *num.*16. 2

Præpositus prima dignitas ad quem spectat Missas solemnes, & diuina officia celebrare, si 3

noluerit, vel fuerit impeditus, non poteſt hoc alij ſuo arbitrio delegare, ſed ſuccedit proximior dignitas, & alij ſucceſſiuè. *Sacra Congregat. Rit. in Andrien.* a 2. *Ianuarij* 1618. quam citat Aldan. *d. tit.* 20. *num.* 17.

4 Præpoſito Praten. vſum Mitræ, & Baculi concedi poſſe cenſuit Sacra Congr. Rit. in Praten. nullius 12. Nouembris 1605. penes Aldan. d. tit. 20. n. 10.

5 Et vt poſſit vti Pontificalibus, & cappa in omnibus Eccleſiis ſuæ iuriſdictionis tam intra quàm extra terrã, & Mitra ac aliis indumentis Pontificalibus, & in Eccleſiis Regularium de eorum conſenſu, & ſic quando per eorum Eccleſias proceſſionaliter tranſire contigerit. *Eadem Sacra Congregat. Rituum in Praten. nullius* 10. *Maij* 1608. de qua Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 19.

6 Præpoſito oppidi Mirandulæ conceditur vſus Mitræ, & Baculi, dummodo Epiſcopus conſentiat. *Sacra Congregat. Rituum in Regien. Mirandula* 7 *Februarij* 1604. apud Sellium *in ſelect. Canon. c.* 30. *num.* 12.

7 Præpoſito Eccleſiæ Collegiatæ oppidi Vareſij Mediolan. diœceſis vſum cappæ concedi poſſe cenſuit. *S. Cong. Rit. in Mediol.* 23. *Iun.* 1607. penes Sel. *d. c.* 30. *n.* 12.

8 Præpoſito Eccleſiæ Aretinæ primæ dignitati competere functiones Epiſcopales abſente Epiſcopo firmauit. *S. Cong. Rit. in Aretina* 30. *Ianuar.* 1610. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 20. *n.* 22.

9 Præpoſitus Parochialis Eccleſiæ S. Thomæ Cortaldi Florentinæ diœceſis, & eius Eccleſia eſt principalis, & præcedit Eccleſiæ S. Michaëlis, & Iacobi Fratrum ſancti Auguſtini. *Sacra Congreg. Rit. in Florentina* 27. *Iunij* 1620. quam refert Aldan. *d. tit.* 20. *num.* 23.

10 Præpoſito Collegiatæ S. Antonini ciuitatis Placentiæ triplici thuribuli ductu thurificandum, Canonici verò duplici iuxta conſuetudinem, ſuæque familiæ inſignia in feſtis ſolemnioribus exponere poſſe declarauit. *Sacra Congregatio Rit. in Placentina* 25. *Septembris* 1621. quam citat Sellius *d. c.* 30. *num.* 14.

11 Præpoſitus Eccleſiæ Auenionen. iuxta immemorabilem dictæ Eccleſiæ conſuetudinem in abſentia Archiepiſcopi triplici ductu thurificandus eſt. *S. Congr. Rit. in Auenionen.* 20. *Nouembris* 1610. referente Sellio *d. cap.* 30. *n.* 15. Licet non probata tali conſuetudine prius declaratum fuerit Præpoſitum, & Canonicos Eccleſiæ prædictæ iuxta regulas libri Cæremonialis thurificandos eſſe, declaraſſet *eadem ſacra Congregat. die* 24. *Aprilis eiuſdem anni* 1610.

SVMMARIVM.

1 *Romana & Lateranenſis Eccleſia gaudet centenaria præſcriptione.*

2 *Monachi S. Mariæ Montis Oliueti gaudent ſexagenaria præſcriptione.*

3 *Canonici regulares Lateranenſes ſexagenaria gaudent præſcriptione.*

4 *Cenſus in extinctione non obſtat præſcriptio centum annorum.*

5 *Clericorum contra bona non poteſt induci præſcriptio.*

i

Præſcriptio.

COLLECT. DXCV.

PRæſcriptione centenaria gaudet Romana, & Lateranenſis Eccleſia. *Honorius III. conſtit.* 4. incip. *Sedis* 9. *Kal. Maij* 1221. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 46. aliàs *pag.* 80. in nouiſſ. impr. Et monaſterium ſancti Pauli extra Vrbem. *Paulus III. conſtit.* 15. incip. *Benignitas Nonis Nouembris* 1537. apud Laërt. Cherubin. *d. tom.* 1. *pag.* 636. aliàs *pag.* 526. in nouiſſ. impreſſ. 1

Præſcriptione ſexagenaria gaudent Monachi B. Mariæ Montis Oliueti. *Iulius II. conſt.* 12. incip. *Etſi ad vniuerſos pridie Non. Iunij* 1507. apud Laërt. Cherubin. *d. tom.* 1. *pag.* 421. aliàs *pag.* 369. in nouiſſ. impreſſ. 2

Præſcriptione ſexagenaria gaudent Canonici Regulares Lateranenſes. *Sixtus IV. conſtit.* 10. incip. *Dum ad vniuerſos* 10. *Kal. Sept.* 1576. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 344. aliàs *pag.* 312. in nouiſſ. impreſſ. 3

Præſcriptio centum annorum non obſtat in extinctione cenſus. *Pius V. conſt.* 79. incip. *Cùm onus* 14. *Kal. Februar.* 1569. apud Laert. Cherub. *in Bull. tom.* 2. *pag.* 276. 4

Præſcriptio non poteſt induci, ſeu dari contra Clericum & illius bona ex eo quia quolibet anno interrumpitur per publicationem Bullæ in Cœnæ Domini. *Sacr. Cong. Immunitatis ſub die* 7. *Decembris* 1632. penes Bonfadin. *in theſauro Canon. deciſ. reſol.* 22. *num.* 2. per doctrinam Felini *in cap. cum non liceat, verſ.* 5. *de præſcript.* Creſcent. *deciſ.* 4. *n.* 5. *de locato*, Anchar. *conſ.* 155. *n.* 11. Surd. *conſ.* 301. *n.* 45. Steph. Gratian. *diſcept. forenſ. c.* 52. *n.* 6. 5

SVMMARIVM.

1 *Beneficij præſentationem vendere non intendens, ſi pecuniam accipiat vt exire poſſit de carcere & eam reſtituat, & præſentationem reuocet non incidit in pœnas, &c.*

2 *Inſtitutio non eſt facienda ab iis ad quos ſpectat præſentatio ad beneficia ſimplicia abſque præuio Epiſcopi examine.*

3 *Examen coram aliis examinatoribus non Synodalibus ſufficit in præſentatis ad Parochialem de iurepatronatus laicorum.*

4 *Examen præſentandorum ad omnia beneficia iuriſpatronatus pertinet ad Epiſcopum etiamſi inferiores inſtitutores eſſent Monachi, vel Capitulum.*

Præſentatio. Præſentatus.

COLLECT. DXCVI.

PRæſentationẽ beneficij vendere non intendent, ſed exire de carcere, ſi pecuniam pro præſentatione acceptam reſtituat, & præſentationem reuocet, non incidit in pœnas priuationis iuris præſentandi alium infra legitima tempora. *S. Congr. Conc. in Nicien.* 1. *April.* 1628. quam refert Sel. *in ſelectis Canon. c.* 46. *n.* 7. 1

Præſentati ad beneficia ſimplicia, abſque præuio examine Epiſcopi, inſtitui non poſſunt ab iis, ad 2

quos

quos institutio spectat, iuxta c. 3. *sess.* 7. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benef.* p. 9. c. 3. n. 19. *in resp. ad* 1. Et iterum præsentati omnes ab Ordinario siue Episcopo sunt examinandi etiam quod institutio ad inferiores pertineat: nam Episcopus probare debet an sint ætate, litteris, & sufficientia idonei, licet alterius diœcesis essent. *Sacr. Congreg. Conc. in Taurinen. & Cremonen.* referente Stephan. d'Aluin. *de Episcoporum, Abbatum, & Abbatiss. potest. cap.* 13. *sub n.* 7.

3 Præsentatus à patronis laicis ad Ecclesiam Parochialem de iurepatronatus laicorum sufficit quod examinetur coram aliis examinatoribus non synodalibus. *S. Congr. Conc. die* 19. *Decembr.* 1620. penes Sellium *d. c.* 46. *n.* 8.

4 Præsentati ad beneficia iurispatronatus examen pertinet ad Episcopum, etiamsi inferiores institutores essent Monachi, vel Capitulum. *S. Cong. Conc. in Cremonen.* apud Stephan. d'Aluin. *d. c.* 13. *n.* 7. *vers. est & tertia.*

Preces.

COLLECT. DXCVII.

1 PReces ordinatæ ad impetrandam pluuiam non sunt recitandæ inter Missarum solemnia ne Sacrificium Missæ interrumpatur. *S. Cong. Rit. in Osten.* 11. *Iunij* 1605. teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 38. *num.* 10.

2 Preces & Orationes Societatis laicorum ob priuatam deuotionem recitandæ, approbari possunt dummodo separatim ab officio imprimantur. *Sacra Congr. Rit. in Ariminen.* 28. *Septembris* 1602. referente Sellio *d. c.* 38. *n.* 12.

3 De precibus Gauant. *in rubric. Breuiarij sess.* 5. *c.* 17. *à princ.*

Presbyter, vide in verbo *Sacerdos collect.* 659.

Prima Tonsura.

COLLECT. DXCVIII.

1 PRima Tonsura conferri potest illi, qui habet omnia requisita cap. 4. sess. 23. licet ob aliquod impedimentum non possit ascendere ad alios Ordines non obstante capit. 11. eiusdem sess. quia hoc loquitur de quatuor minoribus, illud verò de Prima Tonsura tantum. *Sacr. Cong. Conc.* teste Sellio *in select. Canon. c.* 2. *n.* 19.

2 Primam Tonsuram conferre potest Episcopus, illi, qui legere & scribere, hoc est characteres formare sciat. *Sacra Congregatio Episcopor. & Regular. in Forosempronien.* 13. *Octobr.* 1593. penes Sell. *d. c.* 2. *num.* 20.

Primas Nancien. in dominio Lotharingiæ quando vsum habeat Baculi, & Mitræ, Vide supra in verbo *Baculum collect.* 52. *sub n.* 3.

Primicerius.

COLLECT. DXCIX.

1 PRimicerij etiam quando dubitur an sint verè Dignitates, debent in processionibus sicut dignitates Pluuialia deferre, & non Planetas sicut Canonici Presbyteri. *Sacra Congregatio Rituum in Capuana* 28. *Aprilis* 1607. teste Sellio *in select. Canon. c.* 23. *n.* 12.

Primicerij ad regendum chorum destinati non sunt inde amouendi vt assistant Episcopo. *S. Congr. Rit. in Monopolitana* 6. *Sept.* 1608. penes Sell. *d. c.* 32. *num.* 13. 2

Primicerius Cathedralis Lancianen. nullum ius, aut præcedentiam habet, in Ecclesia Parochiali S. Luciæ, quæ prius erat annexa. *S. Cong. Rit. in Lancianen.* 3. *Septembr.* 1616. quam refert Sell. *dict. cap.* 32. *num.* 14. 3

SVMMARIVM.

1 *Ordinarij visitare non possunt Prioratus Militum Hierosolymitanorum.*

2 *Visitare Episcopi non possunt Prioratus, qui suis Capitulis subsunt.*

3 *Cathedralis Ecclesia Priori, qui antea dum esset Ecclesia Regularis habebat iurisdictionem, & sedem cum puluino, post secularizationem competit prima sedes in choro sine puluino.*

4 *Collegiata Ecclesia Prior quando ad residentiam teneatur?*

5 *Collegiata Prior non habet præcedentiam super Canonicos Cathedralis, & vide n.* 7.

6 *Thurificandus est duplici ductu Collegiata Prior dum in Cathedrali simul cum illius Dignitatibus, & Canonicis interest.*

7 *Collegiata Prior præcedit Canonicis Cathedralis vti singulis incedentibus, non verò collegialiter.*

8 *Beneficiatis omnibus licet antiquioribus præcedit prior vti dignior.*

9 *Curatus Prior ratione stolæ debet præcedere omnibus Presbyteris etiam Canonicis Collegiatæ.*

10 *Prior S. Venantij in ciuitate Camerinen. quem locum in Cathedrali habeat?*

11 *Prior monasterij S. Catherinæ Ordinis Canonicorum Reg. Lateran. ciuitatis Firmanæ vsum Mitræ & Baculi habens, quando & quomodo solemniter in Pontific. celebrare valeat?*

12 *Confraternitatis SS. Sacramenti Prior non ante Baldachinum post Capitulum, sed à latere Baldachini debet incedere.*

13 *Euangelij Textus osculandus non est porrigendus Priori domino loci.*

Prioratus. Prior.

COLLECT. DC.

PRioratus Militum Hierosolymitanorum Ordinatij visitare non possunt, cum illi sint Præceptores, & non Commendatarij, & visitari debent à Capitulis sui Ordinis. *S. Congr. Conc.* apud Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 6. *de visit. l.* 5. §. 2. *n.* 101. quem refero *de officio, & potest. Episc. p.* 3. *alleg.* 74. *n.* 17. 1

Prioratus, qui suis capitibus subsunt, etiam Ordinis Hierosolymitani, ab Episcopis visitari non possunt. *Sacra Congr. Conc.* teste Armendar. *vbi supra num.* 103. 2

Priori Ecclesiæ Cathedralis, qui in eadem Ecclesia, dum illa erat Regularis habebat iurisdictionem, & primum locum separatum ab aliis in choro 3

cum puluino, poſtquam Eccleſia ſecularizata, & omnis iuriſdictio reſeruata Archiepiſcopo, conuenit tantùm prima ſedes in choro tanquam primæ Dignitati, ſed ſine puluino, & non ſedem ſeparatam *Sacra Congr. Rit. in Tarantaſien.* 23. *Ianu.* 1610. quam refert Aldan. *in compend. Canon. reſolut. lib.* 1. *tit.* 22. *num.* 41.

4 Prior inſignis Eccleſiæ Collegiatæ (forſan noſtræ Vimatanenſis) obtinuit Prioratum præuio examine, & approbatione, vt fit in beneficiis curam animarum habentibus; in cuius litteris collationis dicitur Prioratui huiuſmodi curam Parochianorum dictæ Eccleſiæ, quæ etiam Parochialis exiſtit, imminere cum cura etiam iuriſdictionali, nihilominus tamen anteceſſores per longum tempus & vltra quinquaginta annos non reſederunt: nec in domo Canonicali; quam ibi habent, ad longum tempus habitarunt, ſed à multo tempore locata reperitur laicali familiæ. Quæritur an Prior modernus de iure ad reſidentiam in dicta Eccleſia, & in illius domo Canonicali prædicta obligatus exiſtat? *Sacra Congr. Conc. die* 20. *Aprilis* 1602. reſpondit hunc Priorem ad reſidentiam teneri, refero Ego ipſe *de Canon. & Dignitat. c.* 11. *n.* 7.

5 Prior Collegiatæ non habet præcedentiam ſuper Canonicos Cathedralis. *Sacr. Congr. Rituum in Tuſcanen.* 19. *Auguſti* 1619. quam citat Aldan. *d. tit.* 22. *num.* 43.

6 Prior Collegiatæ dum in Cathedrali ſimul cum illius Dignitatibus, & Canonicis intereſt, duplici ductu thuribuli, thurificandus eſt: *Ead. Sacra Cong. Rit. in dicta Tuſcanen.*

7 Prior Collegiatæ, qui caput eſt Capituli, & Dignitas vnica, cui ſolent à Sede Apoſt. cauſæ committi, præcedit Canonicis Cathedralis non collegialiter, ſed vti ſingulis incedentibus. *Sacra Cong. Rituum in Viterbien.* 20. *Decembris* 1601. penes Aldan. *d. tit.* 22. *num.* 44.

8 Prior vti dignior præcedit omnibus aliis beneficiatis, licet antiquioribus. *Sacra Congr. Rit. in Hiſpalen.* 5. *Iulij* 1632. referente Bonfad. *in theſauro eccleſiaſt. dec. reſol. c.* 1. *n.* 32.

9 Prior, ſeu Presbyter Curatus ratione ſtolæ debet præcedere omnes alios Presbyteros etiam Canonicos Eccleſiæ Collegiatæ. *Sacra Congr. Rit. in Saxoferraten. Nucerina diæceſis Octobr.* 1609. apud Ald. *d. tit.* 21. *n.* 45.

10 Prior Eccleſiæ S. Venantij in ciuitate Camerinen. debet habere ſecundum locum in choro inter Dignitates, & Canonicos Eccleſiæ Cathedralis. *S. Congreg. Rit. in Camerinen.* 15. *Mart.* 1608. de qua Ald. *d. tit.* 22. *n.* 46.

11 Prior monaſterij S. Catherinæ Ordinis Canonicorum Regularium Lateranen. ciuitatis Firmanæ, qui ex antiqua conſuetudine, & priuilegiis Romanorum Pont. vſum habet Mitræ & Baculi, ac aliorum indumentorum Pontificalium quando ſolemniter celebrat, contentus eſſe debet ſua ſede, quæ, vt aſſeritur locata eſt, & eſſe debet in cornu Euangelij, in plano Presbyterij cum duobus tantum gradibus paruis, & ſine vllo ſuppedaneo ſuggeſtu lapideo, vel ligneo, ac ſine baldachino deſuper, ſed cum poſtergali tantum ex aliquo panno, vel ſerico leni, ſine auro, coloris conuenientis ſolemnitati, quæ celebratur. Nec debet habere duos Diaconos aſſiſtentes quando celebrat, vt ſuprà, ſed contentus ſit & eſſe debeat Subdiacono & Diacono, qui in Miſſa cantaturi erant Epiſtolam, & Euangelium, & vno Cappellano cum pluuiali, qui aſſiſtat ad librum, nec alios miniſtros habeat præter prædictos, niſi aliquos clericos, & miniſtros cum cotta, quæ ſibi de Mitra & Baculo ac aliis neceſſariis miniſtrent, ac etiam Altari inſeruiant. Item in Altari ſex tantum & non ſeptem candelabra cum totidem candelis, & ſua cruce locari debent, nec abacus alius præterquam parua menſa in cornu Epiſtolæ, ſuper quo duo eſſe poſſint, Mitra qua Prior vtitur, Calix, Miſſale thuribulum cum nauicula, & alia neceſſaria pro actu celebrationis, & ſub Mitra, bireto paruo nigro, & non alterius coloris omnino vti debet. *S. Cong. Rit. in Firmana* 28. *Ianuar.* 1606. cuius meminit Ald. *d. tit.* 22. *n.* 47.

Prior Confraternitatis Sanctiſſimi Sacramenti 12
non ante baldachinum poſt Capitulum, ſed à latere baldachini debet incedere *Sacra Congr. Rituum in Nicien.* 30. *Ianuarij* 1616. de qua Aldan. *d. titul.* 22. *num.* 48.

Priori domino loci Euangelij Textus oſculandus 13
non eſt porrigendus, & multò minus eius procuratori. *S. Congr. Rit. in nullius prouincia Baren.* 24. *Auguſti* 1609. penes Aldan. *d. tit.* 22. *n.* 49.

Priuatus.

COLLECT. DCI.

PRiuato iniuſtè debentur fructus, & diſtributio- a
nes quotidianæ, cæteráque emolumenta, quæ præſentibus tantum, & intereſſentibus lucrifieri conſueuerunt pro toto eo tempore, quo ob dictam priuationem munera ſuo officio incumbentia obit, atque Horis Canonicis intereſſe non potuit. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul.* 26. *Maij & 21. Iulij* 1625. *Sacra Congr. Conc. in Aquilana* 21. *Iun. eiuſdem anni*, quarum memini *in tr. de Canon. & dignit. c.* 24. *n.* 49.

SVMMARIVM.

1 *Concilij Tridentin. decretis contraria priuilegia, diſpenſationes, & immunitates reuocantur.*

2 *Homicidas liberandi priuilegia conceſſa Confraternitatibus reuocantur.*

3 *Diſpenſandi ſuper irregularitatibus & impedimentis matrimonialibus facultates locis piis conceſſa irritantur.*

4 *Miſſas veſpertino tempore celebrandi priuilegia conceſſa reuocantur.*

5 *Doctorandi priuilegia aliis quàm Aduocatis Conſiſtorialibus conceſſa reuocantur.*

6 *Confeſſiones abſque Ordinarij examine, & approbatione, audiendi conceſſa priuilegia reuocantur.*

7 *Ordini Fratrum B. Mariæ de Mercede conceſſa priuilegia confirmantur.*

8 *Epiſcopis conceſſo priuilegio in cap. fin. de priuileg. in 6. non eſt per Concil. Trident. derogatum.*

9 *Epiſcopi poſt Concil. vti poſſunt priuilegio dict. capit. fin. ſaltem occaſione peſtis, & belli.*

10 *Oratorij Patribus circa confeſſiones audiendas priuilegium conceſſum.*

11 *Can. ſi quis ſuadente priuilegium in nihilo immutauit Conc. Trid.*

12 *Canonicis conceſſum priuilegium vacandi æſtiuo, vel alio certo tempore ab Eccleſia moderandum.*

13 *Alba*

13 *Abbatibus Benedictis concessum priuilegium exercendi Pontificalia in eorum propriis Ecclesiis, non potest extendi ad Abbates non benedictos, & extra proprias Ecclesias.*

14 *Priuilegia quibus Regulares eximuntur obedientia prælatorum reuocantur.*

15 *Regularium priuilegia omnia, etiam ea, quæ Mare magnum appellantur, sunt renocata in his, quæ Concil. Trid. aduersantur.*

16 *Interdicta non seruandi in aliquibus diebus priuilegia Regularia ante Concilium concessa censentur reuocata.*

17 *Absoluendi à casibus contentis in Bulla Cœnæ priuilegia sunt sublata.*

Priuilegium.

COLLECT. DCII.

1 PRiuilegia, indulta, dispensationes immunitates, & aliæ gratiæ, variis monasteriis, Ecclesiis, Religiosis, hospitalibus, Militiis, Patriarchis, Episcopis, & aliis cuiuscunque dignitatis, personis à Romanis Pontificibus elargita, etiam pluries confirmata, & ex quauis honesta causa concessa, quæ contrariantur decreris Concilij Trid. reuocantur, eorumque vigore acta & agenda à die, qua dictum Concilium ligare cœpit, nulla esse decernuntur. *Pius IV. const.* 95. incip. *In Principis de anno* 1564. apud Laërt. Chet. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 136. & illius meminit Scortia *in select. summor. Pont. Constitutiones epist.* 86.

2 Priuilegia liberandi homicidas confraternitatibus concessa reuocantur. *Pius IV. constit.* 92. incip. *Cum ad solitam* 19. *Kalend. Ianuarij* 1564. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2, *pag.* 100. in nouissima impress.

3 Priuilegia locis piis concessa circa facultatem dispensandi super irregularitatibus, & impedimentis matrimonialibus irritantur. *Pius IV. const.* 64. incip. *Decem de anno* 1562. apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 94.

4 Priuilegia quibuscunque Prælatis & aliis concessa celebrandi Missas vespertino tempore reuocantur. *Pius V. const.* 4. incip. *Sanctissimus de an.* 1566. apud Laërt. Chet. *d. tom.* 2. *pag.* 178. aliàs *pag.* 134. in nouiss. impr.

5 Priuilegia doctorandi in Vrbe aliis quàm aduocatis Consistorialibus concessa reuocantur. *Pius V. constit.* 60. incip. *Quamuis à Sede Kalend. Iun.* 1568. apud Laert. Cherubin. *d. tom.* 2. *pag.* 256. aliàs *pag.* 193. in nouiss. impr.

6 Priuilegia omnia etiam per modum communicationis concessa Militiis, Hospitalibus, Collegiis, Capitulis, Religionibus, Societatibus, Congregationibus, & Ordinibus quibusvis tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, cæterisque locis piis, & eorum siue earum respectiuè personis audiendi secularium personarum Confessiones absque Ordinarij examine & approbatione, reuocat *Vrbanus VIII. const.* 92. incip. *Cum sicut accepimus* 12. *Septembris* 1628. apud Angel. Mariam Cherubin. *in Bull. tom.* 4. *pag.* & apud Laurent. de Peyrinis *de priuil. Reg. tom.* 3. *in add. tit. c.* 12. *pag.* 508.

7 Priuilegia & indulta Ordini Fratrum B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum & illius personis concessorum, dummodò sint in vsu, vel sacris Canonibus, aut Concilio Trid. vel Constitutionibus Apost. non sint repugnantia, confirmat *Vrbanus VIII. constit.* 94. incip *Ex clementi* 7. *Id. Octob.* 1628. apud Angel. Mariam Cherubin. *dicto tom.* 4. *pagina* 104.

Priuilegio concesso in fauorem Episcoporum, de quo *in c. fin. de priuileg. lib.* 6. non est per decretum Concilij de Missis in priuatis domibus non celebrandis vlla ex parte derogatum, quia intentio Concilij est tollere abusus cum fiat ex causa, vt scilicet quotidie Missam audiant, *Sacra Congr. Concil.* teste Sel *in select. Canon. c.* 31. *n.* 3. 8

. Priuilegio *c. fin. de priuileg. in* 6. vti possunt Episcopi post Concilium saltim occasione pestis, & belli. *Sacra Congregat. Conc. in causa Lombardiæ* 17. *Augusti* 1630. quam refert Bonfad. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 23. *n.* 2. 9

Priuilegium à Sede Apost. nulla facta derogatione Concilij indultum, Patribus Congregationis Oratorij, vt qui ex eis præuio examine ad audiendas Confessiones in ipsa Vrbe à Vicario approbati fuerint, extra eandem Vrbem absque alio examine, de licentia tamen Ordinariorum locorum Confessiones liberè audire valeant. omninò obseruandum est. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol Garc. *in addit. ad tr. de benefic. p.* 4. *c.* 5. *n.* 31. 10

Priuilegium *Can. si quis suade te* 17. *quæst.* 4. in nihilo immutauit Concilium Trid. sess. 23. cap. 6. de reform. Vnde quiuis clericus etiam non habens beneficium ecclesiasticum, nec habitum, & Tonsuram deferens eo gaudet priuilegio. *S. Cong. Conc.* de qua Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloss.* 5. §. 5. *n.* 7. 11

Priuilegium concessum Canonicis vacandi æstiuo, vel alio certo tempore ab Ecclesia iuxta declarationem sacri Concilij moderandum est. *Sacra Cong. Rit. in Eluen.* 10. *Ianu.* 1604. *in resp. ad vlt. dub.* quam refert Sel. *d.* 31. *n.* 4. 12

Priuilegium concessum Abbatibus benedictis exercendi Pontificalia, & Pôtificaliter celebrandi in eorum propriis Ecclesiis, non potest ab Episcopo extendi ad Abbates non benedictos, & extra proprias Ecclesias. *Sacr. Cong. Rit. in Pampilonen.* 8, *Maij* 1617. cuius meminit Bonfadin. *d. resol.* 23. *num.* 4. 13

Priuilegia omnia concessa Fratribus particularibus in Regnis Hispaniarum propter quæ ab obedientia suorum Prælatorum, eximuntur, reuocauit *Vrbanus VIII. constit.* sua incip. *Pastoralis* 30. *Iulij* 1626. referunt Lezana *in sum. quæst. Reg. tom.* 1. *cap.* 10. *n.* 26. & *c.* 16. *n.* 5. Laur. de Peyrinis *de priuil. Regul. tom.* 3. *in addit. cap.* 12. *pag.* 507. 14

Priuilegia omnia Regularium, etiam ea, quæ Mare magnum appellantur, sunt reuocata in his, quæ Concilio Trid. aduersantur per Bullam *Pij V. sub* 13. *Kalend. Martij* 1565. *S. Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 258. 15

Priuilegia Regularia quod non teneantur seruare interdicta in aliquibus diebus tantùm veluti in festis suorum Ordinum si ante Concilium concessa fuerint, vtique reuocata censentur. *S. Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 5. *c.* 8. *n.* 87. *vers. ad octauum*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 73. quos refero *de officio, & potest. Episc p.* 3. *alleg.* 105. *n.* 44. 16

Priuilegiorum per confirmationes, quas Regulares a Sede Apost. post sacrum Concilium Trid. obtinuerunt nequaquam reuiuiscere possunt priuilegia prius ab eodem Concilio, ac deinde etiam ipsius Congregationis decretis sublata atque extincta, si quæ habebant absoluendi à casibus contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini legi consueuit. vtpote subla per annuam ipsius Bullæ publicationem. 17

nem.S. *Cong. Epiſcop.& Regul.* 17. *Nouembr.* 1628.
quam citat Laurent.de Peyrinis *de priu. Reg.in addit.*
ad Conſt.Sixti IV.c. 2.*n.*38.*pag.*415.

Priuilegia diuerſis concessa:

COLLECT. DCIII.

1 ABbreuiatoribus, & ſcriptoribus litterarum
Apoſtol.& archiuij *Julius II.conſtit.* 15.incip.
Sicut Kalend.Decembris 1507.apud Laërt.Cherub.
in Bullario tom. 1.*pag.* 427. aliàs *pag.*372. *Leo X.*
*conſt.*14.incip.*Summi* 17.*Kal. Auguſti* 1515.apud
Laërt. Cherubin.*d.tom.*1.*pag.*486.aliàs *pag.*415. in
nouiſſ.impr.
2 Aduocatis Conſiſtorialibus. *Sixtus V.conſtit.*62.
incipient. *Sacri Apoſtolatus* 10. *Kalend. Septembris*
1587. apud Laërt. Cherubin. *tom.*2.*pag.*588. aliàs
*pag.*447.
3 Ædificantibus in ciuitate Pia.*Pius IV.conſt.*101.
incip.*Romanum* 10.*Kal.Septemb.*1565.apud Laërt.
Cherub.*tom.*2.*pag.*155.aliàs *pag.*117.
4 Archiconfraternitati orphanorum de Vrbe.*Paulus III.conſtit.* 26. incipient.*Altitudo* 7.*Id.Februarij*
1541.apud Laert.Cherub.*tom.*1.*pag* 634. aliàs *pagina*.540.
5 Archihoſpitali ſancti Spiritus in Saxia de Vrbe,
*Sixtus IV.conſt.*14.incip.*Illius* 12.*April.*1477.apud
Laert.Cherub.*tom.*1.*pag.*352.
6 Aromatariis.*Clemens VIII.conſt.*47.incip.*Laudabilis* 3.*Kalend.Ianuar.*1596.apud Laërt.Cher.*tom.*5.
*pag.*63.aliàs *pag.*46.
7 Auditoribus Rotæ Romanæ.*Paulus III.conſt.*12.
incip.*Romani* 17.*Auguſti* 1337. apud Laërt. Cher.
*tom.*1.*pag.*524.in nouiſſ.impreſſ. & *Clem.VIII.conſtit.*13. incip. *Conuenit, Nonis Auguſti* 1525. apud
Laert.Cherub.*tom.*1.*pag.* 577.aliàs *pag.*484.
8 Auditoribus Rotæ Maceratenſis. *Sixtus V.*
*conſt.*94. incip. *Romanus Idib. Martij* 1588. apud
Laertium Cherubin. *tom.*2. *pagina* 658. aliàs *pagina* 499.
9 Auditoribus Rotæ Ferrarienſis.*Clemens VIII.conſtit.*59.incip.*In ſupremo* 29.*Maij* 1599.apud Laert.
Cher.*tom.*3. *pag.*77.aliàs *pag.*56.
10 Camaldulenſibus *Leo X. conſtit.*2. incip. *Etſi à*
ſummo 4.*Non.Iun.*1513. apud Laert. Cher. *tom.*1.
*pag.*460.aliàs *pag.*396.
11 Capuccinis *Clemens VII.conſtit.*21.incip.*Religionis* 5.*Non.Iulij* 1528. apud Laert.Cher. *tom.*1.*pag.*
589. aliàs *pag.*492.
12 Carmelitis *Pius V. conſtit.*44. incip. *Romanus* 1.
*Octobr.*1567.apud Laert.Cher.*tom.*2.*pag.*240.aliàs
*pag.*181.
13 Ciuibus Romanis. *Iul.II.conſt.*29. incip. *Si noſtrarum* 3.*Kal.April.*1512. apud Laert.Cherubin.
*tom.*1.*pag.*449.*Leo X.conſt.*1.incip.*Dum ſingularem*
24.*Kal.Aprilis* 1315. apud Laërt.Cher.*tom.*1.*pag.*
438.*Innoc.IX.conſt.*2.incip. *Ad Romanum Kalend.*
*Decembr.*1591.apud Laert.Cherub. *tom.*1.*pag.*714.
aliàs *pag.*347.
14 Clericis Cameræ.*Sixtus IV.conſt.*1.incip.*diſpoſitione* 16.*Kal.Februar.*1472.apud Laërt.Cher.*tom.*1.
*pag.*301.in nouiſſ.impreſſ. *Leo X.conſt.*24.incip.*licet* 12.*Iunij* 1517. apud Laërt.Cher.*tom.*1.*pag.*514.
aliàs *pag.*435.
15 Clericis Congregationis doctrinæ Chriſtianæ.
*Greg.XV.conſt.*12.incip.*Ex incumbenti* 12.*Nouembris* 1621.apud Angel.Mariam Cher.*tom.*3.*pag.*291.
in nouiſſ.impreſſ.

Clericis miniſtrantibus infirmis. *Gregorius XIV.* 16
*conſtitut.*17.incip. *Illius* 11. *Kalend.Octobris* 1591.
apud Laertium Cherubin.*tom.*2.*pag.*706. aliàs *pagina* 340.
Clericis Minoribus *Gregorius XIV.conſt.*2.incip. 17
Romanus 18.*Febr.*1391.apud Laërt.Cher.*tom.*2.*pag.*
687.aliàs *pag.*326.
Clericis ſancti Pauli.*Paul.III.conſt.*5.incip.*Du-* 18
dum 8.*Kal. Auguſt.*1335. apud Laërt.Cher. *tom.*1.
*pag.*617.aliàs *pag.*513.
Clericis de Somaſchia.*Pius V.conſtit.*78. incip. 19
Iniunctum 6.*Decemb.*1568.apud Laert.Cher.*tom.*2.
pag. 273.aliàs *pag.*207.
Clericis Theatinis. *Pius V.conſt.*31.incip.*Ad im-* 20
*marceſcibilem Idib.Februar.*1567. apud Laert.Cher.
*tom.*2.*pag.*215.
Clericis Societatis IESV *Paulus III.conſt.*15.in- 21
cip.*Regimini* 5.*Kalend.Octobris* 1540. apud Laert.
Charub. *tom.*1.*pag.*653.& *conſt.*48. incip. *licet* 15.
*Kalend.Nouembr.*1349.apud Laert.Cherub. *tom.*1.
*pag.*687.*Gregorius XIII.conſt.*36.incip. *Quicunque*
22.*Septembris* 1376.apud Laert.Cherub.*tom.*2.*pag.*
404.& *conſtitution.* 57. incipient.*Vſum Altaris* 1.
Octobris 1379.apud Laertium Cherubin.*tom.*2.*pagina* 435.
Collegio Germanico. *Gregorius XIII. conſtitu-* 22
*tion.*14. incipient. *Poſtquam* 8. *Idib.Auguſti* 1573.
apud Laert.Cherubin.*tom.*2.*pagina* 575. aliàs *pagina* 283.
Collegio Græcorum de Vrbe. *Gregorius XIII.* 23
*conſtitution.*42.incipien.*In Apoſtolicæ Idibus Ianuarij* 1577.apud Laert.Cherub.*tom.*2.*pagin.*410. aliàs
*pag.*308.
Collegio Maronitarum de Vrbe.*Gregorius XIII.* 24
conſtitution. 93. incipient. *Romana* 5. *Kalend. Iulij*
1584. apud Laert. Cherubin. *tom.*2.*pag.*477. aliàs
*pag.*358.
Collegio Montis alti. *Sixtus V.conſtitution.*89. 25
incipient. *Inter* 15.*Kalend. Decembris* 1588. apud
Laertium Cherubinum *tom.*2.*pag.*645. aliàs *pagina* 489.
Collegio Scotorum de Vrbe *Clemens Octauus* 16
*conſtitut.*83.incipient. *In ſuprema* 2. *Aprilis* 1602.
apud Laertium Cherubin.*tom.*3. *pag.*129. aliàs *pagina* 75.
Commiſſariis fabricæ S. Petri.*Julius II.conſt.* 23. 27
incip.*Liquet.*11.*Iannar.*1509.*Pius V.conſt.*95.incip.
Etſi 11.*Kal.Ianu.*1569.apud Laert.Cherub.*tom.*2.
*pag.*297.
Conclauiſtis.*Clemens Octauus conſtitut.*16.incip. 28
Æquitati de anno 1592.apud Laert.Cherub. *tom.*3.
*pag.*10. *Paulus V.conſtitution.*3. incip. *Romanum de*
anno 1605.apud Laert.Cherub.*tom.*3.*pag.*177.*Vrbanus Octauus conſtit.* 1. incip. *Circumſpecta* 8. *Idib.*
Auguſti 1625.apud Angel.Mariam Cherub. *tom.*1.
*pag.*1.
Cruciferis.*Gregorius XIV.conſt.*13.incip.*Romanus* 19
12.*Iul.*1591.apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.*701.
aliàs *pag.*557.
Curialibus.*Paulus V. conſtitut.*18.incipient. *In* 30
eminenti 8.*Aprilis* 1606.apud Laert.Cherub.*tom.*3.
*pag.*195.
Ciſtercienſibus.*Paſchalis II.conſtit.*1.incip.*Deſi-* 31
derium Kal.Maij 1100.apud Laert.Cherub.*tom.*1.
*pag.*15.aliàs *pag.*12.
Diſcalceatis Fratribus S.Auguſti prouinciæ Ca- 32
ſtellæ.*Clemens VIII.conſtit.*93.incipient. *Apoſtolici*
§.1. *de anno* 1602. apud Laertium Cherub. *tom.*3.
*pag.*141.
Epiſcopis reſidentibus. *Pius IV. conſt.*10. incip. 33
De

De salute pridie Non. Septemb. 1560. apud Laërtium Cher. *tom. 2. pag.* 10. aliàs *pag.* 15.

34 Eremitis Montis Coronæ. *Paulus III. constit.* incip. *Rationi* 3. *Non. Nouembris* 1534. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 610. aliàs *pag.* 508.

35 Eremitis S. Augustini *Iulius II. constit.* 18. incip. *Etsi* 17. *Iun.* 1508. apud Laërt. Cher. *tom.* 1. *pag.* 433. aliàs *pag.* 376.

36 Eremitis sancti Hieronymi. *Eugenius Quartus constitut.* 12. incipien. *Prouenit.* 8. *Kalend. Martij* 1437. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 433. aliàs *pag.* 262.

37 Iesuatis sancti Hieronymi. *Clemens VII. constit.* 36. incip. *Sacra, pridie Kalend. Februar.* 1532. apud Laërt. Cherubin. *tom.* 1. *pag.* 505. in nouiss. impress. *Pius V. const.* 50. incip. *Romanus* 18. *Nouembr.* 1567. apud Laërtium Cherubinum *tom.* 2. *pag.* 245. aliàs *pag.* 145.

38 Mercatoribus ripæ *Paulus III. constitut.* 45. incip. *Cum postquam de anno* 1547. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 684.

39 Mercatoribus Anconæ. *Clemens Octauus, const.* 26. incip. *Ex Apostolica* 8. *Idib. Mart.* 1594. apud Laert. Cherub. *tom.* 3. *pag.* 54.

40 Militibus sancti Benedicti de Auis. *Gregorius XIII. constitut.* 32. incip. *Ex Apostolica de anno* 1575. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 398. aliàs *pagina.* 300.

41 Militibus de Alcantara. *Leo X. constit.* 44. incip. *In Apostolica de anno* 1515. apud Laert. Cher. *tom.* 1. *pag.* 543. aliàs *pag.* 465.

42 Militibus de Calatraua *Iulius II. constit.* 26. incip. *Ex paterna Non. Kal. April.* 1511. apud Laërt. Cher. *tom.* 1. *pag.* 442. aliàs *pag.* 374.

43 Militibus sancti Iacobi de Spata. *Gregorius XIII. constitution.* 32. incip. *Ex Apostolica de anno* 1575. apud Laertium Cherubin. *tom.* 2. *pagina* 398. aliàs *pagina* 300.

44 Mendicantibus Religiosis. *Sixtus IV. const.* 6. 7. & 8. *de ann.* 1475. apud Laert. Cher. *tom.* 1. *pag.* 337. *Iul. II. const.* 10. incip. *Dudum* 5. *Kal. Augusti* 1506. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 411. *Pius IV. constit.* 41. incip. *Cum sicut Kal. Decembr.* 1562. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 55. *Pius V. const.* 11. incip. *Dum ad vberes* 29. *Iul.* 1566. apud Laert. Cher. *tom.* 2. *pag.* 191. aliàs *pag.* 144.

45 Minimis sancti Francisci de Paula. *Sixtus IV. constitution.* 5. incipien. *Sedes* 6. *Kalend. July* 1474. apud Laertium Cherubinum *tom.* 1. *pag.* 335. aliàs *pag.* 303.

46 Minoribus Conuentualibus. *Clemens IV. const.* 4. incip. *Virtute* 12. *Kal. August.* 1265. apud Laërt. Cher. *tom.* 1. *pag.* 110. aliàs *pag.* 130.

47 Minoribus sancti Francisci reformatis. *Vrbanus VIII. constitution.* 36. incipien. *Ad sacram* 31. *Augusti* 1622. apud Ioann. Mariam Cher. *tom.* 4. *pag.* 53.

48 Prædicatoribus *Sixtus IV. constitut.* 7. incip. *Regimini de ann.* 1474. apud Laertium Cherubin. *tom.* 1. *pag* 340. aliàs *pag.* 307.

49 Protonotariis. *Sixtus V. constit.* 12. incip. *Romanus* 16. *Kalend. Decembris* 1585. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 503. aliàs *pag.* 382.

50 Refectodariis. *Paulus III. const.* 23. incip. *Debita* 30. *Iul.* 1540. & *Sixtus V. const.* 41. incip. *Copiosus* 3. *Kalend. Nouembris* 1585. apud Laert. Cher. *tom.* 2. *pag.* 498. aliàs *pag.* 413. in nouiss. impress.

SVMMARIVM.

1 *Missa vel Officium vt de aliquo sancto non canonizato, nec beatificato conceditur non suffragatur probatio immemorialis super cultu, sed requiritur in specie quoad cultum cum Missa & officio.*

2 *Iurispatronatus probatio in iis personis in quibus vsurpatio plerumque præsumitur, est de forma per scripturas.*

3 *Iurispatronatus mixtè probatio non requiritur amplior.*

Probatio.

COLLECT. DCIV.

Probatio immemorialis super cultu, & veneratione alicuius Sancti canonizati nec beatificati non suffragatur ad effectum vt de illo possit concedi Missa, vel Officium, sed in specie & in illo loco est probanda immemorabilis quoad cultum cum Missa & Officio. *Sacra Congr. Rit. die* 20. *Nouembris* 1628. cuius meminit D. Contelor. *de canoniʒat. Sanctorum c.* 22. *n.* 19. quem refero *de offic. & potest. Episc. p.* 3. *alleg* 97. *prope fin.* 1

Probatio per scripturas est de forma, & aliæ probationes non sont admittendæ in ea parte, in qua *Conc. Trid. c.* 9. *sess.* 25. requirit pleniorem & exactiorem probationem iurispatronatus in iis personis, seu Communitatibus, in quibus vsurpatio plerumque præsumitur, nec vult immemorabilem aliter suffragari, nisi præsentationes etiam continuatæ non minori quàm quinquaginta annorum spatio, quæ omnes sortitæ sint effectum, authenticis scripturis probentur. *Sacra Congreg. Conc. die* 13. *Augusti* 1592. penes Sellium *in selectis Canon. cap.* 30. *num.* 12. 2

Probationes illæ ampliores, quas Concilium exigit in iis personis, vel vniuersitatibus à quibus ius plerumque ex vsurpatione quæsitum præsumi solet, non requiruntur in iurepatronatus mixto scptem officialium laicorum omnine vniuersitatis laicis & trium Ecclesiasticorum priuato nomino præsentantium rationem mixturæ & fauore Ecclesiæ *Sacra Congregatio Concan Pampilonen. de T-fala* 8. *Augusti* 1620. quam refert Sellius *dict. cap.* 30. *num.* 13. 3

Probationis annus pro Nouitiis, vide in verbo *Annus collect.* 31.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest processiones dirigere à quocunque loco discesserint, & iuerint, non obstante immemoriali consuetudine.*

2 *Episcopo priuatiuè quoad alios priuatiuè pertinet processiones indicere & ordinare.*

3 *Episcopi est processiones indicere, atque deducere de consilio tantum Capituli non autem de consensu.*

4 *Capituli consilium requiritur vt Episcopus valeat processiones publicas indicere, ac præscribere quomodo & quò sint dirigenda.*

5 *Capitulum vel alij quamuis sint per longum tempus*

pus in quasi possessione indicendi publicas processiones, semper ad Episcopum spectabit eas dirigere,

6 *Processiones quò & qua dirigi, quasve ad Ecclesias perduci debent? remissiuè.*

7 *Vicarius generalis absente Episcopo, processiones dirigere valet.*

8 *Vicarius generalis, absente Episcopo, cum consilio Capituli processiones dirigere valet.*

9 *Episcopi arbitrio indicenda est hora processionis.*

10 *Episcopus potest ex causa prohibere processiones ex deuotione populi & Confratrum introductas.*

11 *Processio debet fieri Ordinatim, successiuè.*

12 *Feria quinta, & sexta maioris hebdomada non conuenit fieri processiones de nocte cum Sanctissimo Sacramento.*

13 *Episcopi arbitrio conceditur vt noctu fieri possint processiones feria sexta maioris hebdomada.*

14 *Episcopus potest declarare an liceat facere processiones per Ecclesiam diebus Dominicis & festiuis.*

15 *Canonici Cathedralis possunt facere processiones etiam per limites Parochiarum sine licentia Curati.*

16 *Parochorum sine consensu nullus etiam regularis per Parochiam processiones facere potest.*

17 *Carminis processio non potest fieri prima Dominica cuiuslibet mensis in praeiudicium Confraternitatis Rosarij, qua prius ea die suam processionem faciebat.*

18 *Episcopus sub pœnis compellere potest Confratres vt conueniant solitis processionibus.*

19 *Clerus Ecclesiarum quando sub vnica cruce incedit, Ecclesia, cuius est crux, digniorem locum obtinere debet.*

20 *Processiones dua eodem in die, in eodem loco non sunt permittenda.*

21 *Manutentio in processione facienda certo die concedenda antiquioribus, itavt non liceat aliis eodem die facere similem processionem.*

22 *Rosarij processiones fieri possunt per totam ciuitatem si ita habeat consuetudo.*

25 *Processiones publica dicuntur illa, qua fuerint indicta pro bono publico, vel publico honore.*

24 *Episcopus an sub censuris Religiosos compellere valeat vt accedant ad publicas & generales processiones?*

25 *Regulares extra eorum Ecclesiam processiones facere non possunt feria quinta in Cœna Domini, & in festo Corporis Christi.*

26 *Regulares non possunt facere processiones extra clausuram propriorum monasteriorum.*

27 *Regularibus non licet processiones facere extra Ecclesias, & ambitum illarum.*

28 *Regulares, & confraternitates laicorum intra claustra tantum, & non extra, suas processiones facere non possunt, si non habeant claustra prope muros Ecclesia.*

Processio.

Collect. DCV.

PRocessiones dirigere à quocunqoe loco discesserint, & iuerint, pertinet ad Episcopum, non obstante etiam immemoriali consuetudine. *Sacra Congregat. Rituum in Camerinen.* 14. *Augusti* 1619. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 40.*n.*5. 1

Processiones publicas, & solemnes indicere, dirigere, & ordinare nno ad Cantorem, sed ad Episcopum priuatiuè quoad alios spectat. *Sacra Congregatio Rituum in Tullen.* 17. *Decembr.* 1602. & *in Elboren.* 14. *Ianuar.* 1617. cuius memini *de Episc. p.* 3. *alleg.* 78. *n.* 3. 2

Processiones edicere, decernere, dirigere, atque deducere Episcopi est de consilio tantū Capituli, non autem de conseusu, que in omnibus processionibus seruari debet. *S. Cong. Rit. in Elboren.* 28. *Mart.* 1628. quam citat Ald. *d. lib.* 2. *tit.* 40. *n.* 6. 3

Processiones publicas indicere, & præscribere quomodo, & quò fini dirigendæ, ad Episcopum pertinet, cum Capituli tamen consilio. Sacra Cong. Conc. in Comoen. 7. Februarij 1632. apud Bonfad. *in thesauro Canon. decis. resol.* 17. *n.* 2. Et sic requiritur consilium non autem consensus Capituli. *eadem Sacra Congregat. Concil.* 28. *Mart.* 1628. Itavt Episcopus solus sine consilio Capituli eas indicere & dirigere minime valeat. *Eadem Sacr. Cong.* teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 14. 4
l. 28. §. 1. *de processio. n.* 4. Non obstante qood Capitulum, vel alij sint per longum tempus in quasi possessione indicendi publicas processiones, vel præscribendi quomodo, & quo fini dirigendæ *Eadem S. Congr.* 16. *Februarij* 1619. penes Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 40. *num.* 7. 5

Processiones constituere, atque indicere, quò & quà dirigi, quasve ad Ecclesias perduci debeant, declarauit *Sacra Congreg. Conc.* referente Laureto de Franchis *de controuers. inter Episcopos, & Regul. circa Bullam Gregorij XIII. de pracedent. & processionib. in resp. ad* 7. *pag.* 18. 6

Processinnes ordinare, & distribuere, absente Episcopo, pertinet ad Vicarium. *Sacr. Cong. Rit. in Vigilien.* 28. *Septembris* 1630. & *in Bisuntina* 3. *Aprilis* 1632. & *in Cassanen.* 5. *Mart.* 1633. quarum memini *in tract. de Canon. & dignit. c.* 6. *n.* 7. 7

Processiones publicas edicere spectat ad Vicarium generalem, absente Episcopo, cum consilio Capituli, prout posset Episcopus si præsens esset. *Sacra Congr. Rit. in d. Vigilien.* 28. *Septembr.* 1628. de qua Ego *d. p.* 3. *alleg.* 78. *n.* 5. 8

Processionis hora indicenda est arbitrio Episcopi, cui Magistratus & omnes debent obedire. *Sacra Cong. Rit. in Vrbenetana* 17. *Iunij* 1606. quam refert Ald. *d. lib.* 2. *tit.* 40. *n.* 8. 9

Processinnes ex deuotione populi, & confratrum. introductæ possuot ex causa ab Episcopo prohiberi. *Sacra Congr. Rituum in d. Elboren.* 14. *Ianuarij* 1617. apud Ald. *d. tit.* 40. *n.* 9. 10

Processio debet fieri ordinatim, & successiuè absque aliqua diuisione tam quando incedit quàm quando stat. *S. Congr. Rit. in Toletana* 15. *Maij* 1612. apud Ald. *d. tit.* 40. *n.* 10. Modus quo debent incedere Cannnici, dignitates, & Portionarij in processionibus quando eorum habitus est vniformis & quando est diuersus declarauit. *Sacr. Cong. Rit. in Malacitana* 3. *Iun.* 1617. vt per Ald. *d. tit.* 40. *n.* 11. 11

Processiones

12 Processiones facere de nocte cum Sanctissimo Sacramento feria quinta & sexta maioris hebdomadæ non conuenit, & repugnat mysteriis Ecclesiæ, & est abusus omnino tollendus. *S. Cong. Rit. in Mantuana* 18. *Augusti* 1606. quam adducit Aldan. *d.tit.*40.*n.*12.

13 Processiones vt de nocte fieri possint feria sexta maioris hebdomadæ arbitrio Episcopi conceditur. *Sacra Congr. Rituum in causa Indiarum* 10. *Iul.* 1600. teste Ald. *d.lib.*2.*tit.*40.*n.*13.

14 Processiones per Ecclesiam facere diebus Dominicis & festiuis an liceat, Episcopus potest declarare *S. Congr. Rit. in Poracharen.* 20. *Marty* 1604. de qua Ald. *d.lib.*2.*tit.*40.*n.*14.

15 Processiones fieri possunt à Canonicis Cathedralis etiam per limites Parochiarum sine licentia Curati. *Sacra Congreg. Rit. in Thelesina* 28. *Augusti* 1615. & 15. *Iunij* 1619. quarum meminit Aldan. *d. tit.*40.*n.* 15.

16 Processionem facere per Parochiam ad Curatos spectat, & sine eorum consensu nullus etiam Regularis, illas dirigere valet. *S. Congr. Rit. in Hispalen.* 28. *February* 1628. cuius meminere Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo processiones n.*24. & 25. Ioan. Anton. Nouar. eius frater *in summ. Bullarum tit. de processionibus Regul.* Ego *de officio, & potest. Parochi c.* 12.*n.*13.

17 Processio Carminis in terra Casalis noui Oritan. diœcesis non potest fieri à Confraternitate Carminis nouiter erecta, prima dominica cuiuslibet mensis in præiudicium Confraternitatis sanctissimi Rosarij, quæ perprius eadem prima dominica cuiuslibet mẽsis processionem facere consueuerat. *S. Cong. Rit. in Oritan.* 24. *Ianuarij* 1615. referente Sellio *in select. Canon. c.* 52. *n.*3.

18 Processionibus solitis vt Confratres conueniant, compellere potest Episcopus sub pœnis arbitrio illius, maximè standi possessione illos vocandi per edicta, *Sacra Congr. Conc. die* 21. *Ianuarij* 1622. & 8. *Maij* 1627. de quibus Sel. *d.c.* 52.*n.*4.

19 Processionibus in quibus quilibet Clerus Ecclesiarum sub propria Cruce incedit, sub eadem Cruce propria incedere debet: in processionibus verò, in quibus non interuenit nisi vnica tantum Crux, Clerus illius Ecclesiæ, cuius est Crux, quæ defertur digniorem locum obtinere debet. *Sacra Cong. Rituum in Senogall.* 29. *Nouembris* 1632. vt per Bonfadin. *in thesauro eccl. dec. resol.* 8.*n.*21.

20 Processiones duæ eodem in die in eodem loco non sunt permittendæ, & qui vltimò suam facere intendunt, in alium diem protrahere debent. *Sacra Cong. Rit. in Taurinen.* 5. *Maij* 1633. quam refert

21 Bonf. *d. res.* 8. *num.* 24. Et sunt manutenendi illi, qui in processione facienda antiquiores sunt, itavt non liceat aliis eodem die facere similem processionem. *Eadem S. Congr. in ead. causa* 9. *April.* 1633. citat per Bonf. *d. resol.* 8. *n.* 25.

22 Processiones Rosarij possunt fieri per totam ciuitatem si ita habeat consuetudo à decem retro annis seruata, & in quatuor festiuitatibus B. Mariæ, nimirum Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis, Assumptionis. *S. Cong. Conc.* teste Laurent. de Peyrinis *in Constit. sui Ordinis Minimor. tom.* 2. *constit.* 7. *Pij V. num.* 13. *vers. ad* 8. *pag.* 193. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 78. *n.*7. *in medio.*

23 Processiones publicæ ad quas Regulares exempti ab Episcopo vocari accedere tenentur, dicuntur illæ, quæ fuerint indictæ pro bono publico, vel publico honore. *S. Cong. Conc.* quam refert & sequitur *Sacra Cong. Rit. in Ferrarien.* 27. *Iulij* 1609. de qua Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *cap.* 1. *num.* 50. *in fine*, Egoipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 78. *num.* 2. *in fine*, Et idem Lezana *tom.* 1. *cap.* 11. *num.* 47. ait Sacram Congr. Conc. declarasse publicas processiones, ad quas Regulares compelli possunt per Ordinarios esse, quæ fiunt in festo Corporis Christi, in litaniis & Iubilæis publicis faciendis in plebibus, in quibus ipsi habent monasteria, dummodo processiones sint eius generis quod in Bulla S.D. *Pij V.* Mendicantibus concessa, quæ incipit *Etsi Mendicantium* publicata 17. *Kal. Iunij anno* 1567. comprehenduntur, & dummodo Regulares non sint ex illis Conuentibus Collegia nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. Quæ autem dicantur solemnes processiones, expressit *Sacr. Congr. Rit. in causa Vrbis sancti Onufrij* 18. *Nouembr.* 1606. penes Sell. *d. cap.* 52. *n.* 5. Vnde dicuntur processiones priuatæ quæ à Capitularibus, & Clericis, & Cathedralibus tantùm fiunt ob aliquas causas. *Sacr. Cong. Conc.* teste Arm. *d.* §. 31. *de processionib. n.*3. quem refero *d. alleg.* 78. *n.*5.

Processionibus publicis vt intersint Regulares 24
Episcopus sub censurarum ipso facto incurrendarum pœna intimari facere potest, sed cum non obediant, illos punire non valet sed hoc casu *Sacram Congr.* certiorem reddere debet. *S. Congr. Episc. & Reg. in Vercellen.* 20. *May* 1616. penes Sell. *d.c.* 52. *num.*7. Et quod Episcopus compellere possit sub censuris omnes Religiosos & Monachos vt accedant ad publicas & generales processiones, sæpius declarauit. *S. Congr. Rit. in Ferrar.* 27. *Iulii* 1609. & *in Chilen. in Indiis* 27. *Februar.* & 15. *May* 1610. & *in Toletana* 4. *Iuny* 1615. quarum memini *d. alleg.* 78. *n.* 25. & alibi fuisse decisum testatur Laurent. de Franch. *de controuers. inter Episcop. & Regul. circa Bull. Greg. XIII. in resp. ad* 10. *dub. pag.* 19. *in princ.*

Processiones facere non possunt Regulares extra 25
eorum Ecclesiam feria quinta in Cœna Domini, nec in festo Corporis Christi extra eorum iurisdictionem, & per Parochiam alienam. *Sacra Congreg. Rit. in Aretina die* 11. *Nouembr.* 1613. referente Sell. *d.c.* 52. *n.* 8.

Processiones facere non possunt Regulares extra 26
clausuram propriorum monasteriorum. *Sacr. Congr. Rit. in Aretina Montis sancti Sauini* 19. *Maij* 1614. de qua Sel. *d.c.* 52. *n.* 9.

Processiones facere extra Ecclesias, & ambitum 27
illarum non licet Regularibus. *Sacra Congr. Conc.* 2. *Iulij* 1610. apud Laert. Cherub. *de priuil. Regul. tom.* 2. *const.*7. *Pij V. n.*13. *vers. ad* 8. *pag.* 193. quem refero *d.p.*3. *alleg.* 78. *n.*7.

Processiones per Regulares aut Confraternitates 28
laicorum fieri non possunt in Ecclesiis habentibus claustrum, nisi intra claustra tantùm, & non extra. In Ecclesiis verò carentibus claustro, fieri possunt intra ambitum, hoc est propè muros Ecclesiæ; extra verò ambitum Ecclesiæ non licet neque Regularibus, neque Confraternitatibus facere processiones, nisi de licentia, consensu, aut cum Cruce Parochi, exceptis tamen illis Ecclesiis, quæ habent in hoc speciale priuilegium. *S. Congr. Rit. in Hispalen.* 26. *Febru.* 1618. & *in Liman.* 15. *Decembr.* 1632. testibus Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de processionib. n.*2. Ganant. *in manuali Episc. verbo processiones n.*46. *cum seqq.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 2. *c.* 1. *n.* 51. vbi id intelligit seclusis particularibus priuilegiis, qualia Dominicanis pro processionibus Sanctissimi Sacramenti, & Rosarij in quibusdam locis dicuntur concessa.

Vide in verbo *Regulares quoad processiones collectan*. 642. & in verbo *Consuetudo circa processiones collectan*. 227. & in verbo *Clericus quoad processiones collect*. 156.

SVMMARIVM.

1 *Episcopi soli, non alijs Ecclesijs licet processiones facere in festo Corporis Christi.*
2 *Sanctissimi Sacramenti processio in eius festo debet inchoari à Cathedrali,& in ea terminari.*
3 *Sacramenti sanctissimi processiones debent fieri iuxta formam libri Caeremonialis.*
4 *Sacramenti sanctissimi processio vt de consensu Episcopi in vnoquoque proprio oppido fiat, conceditur.*
5 *Sacramenti sanctissimi processio vt singulis quintis ferijs fiat per Ecclesiam conceditur.*
6 *Regularibus non licet processiones facere cum Sanctissimo Sacramento maximè per limites Parochiae.*
7 *Fratres Dominicani quando possint facere processiones sanctissimi Sacramenti per plateas, remissiuè.*

Processio sanctissimi Sacramenti.

COLLECT. DCVI.

1 PRocessiones in festo Corporis Christi facere non licet alijs Ecclesijs, sed soli Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Pisana* 22. *Maij* 1615. teste Sellio *in selectis Canon.c.*52.*n.*12.

2 Processio Sanctissimi Sacramenti in eius festo debet inchoari à Cathedrali. *Sacra Congregat. Rit. in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1619. & in ea terminari, eadem facta *Congr. in Sulmonen.* 15. *January* 1633. quarum meminit Bonfadin. *in thesauro Canon.decis. resol.*8.*num.*27.

3 Processiones Sanctissimi Sacramenti debent fieri iuxta formam libri Caeremonialis. *Sacra Congreg. Rit.in Isolan. de ferio* 19.*Iuny* 1604. penes Sellium *d.cap.*52.*num.*13.

4 Processio Sanctissimi Sacramenti vt de consensu Episcopi in vnoquoque proprio oppido fiat, attenta loci distantia conceditur, licet ad aliud oppidum ad celebrandum dictam processionem alterius oppidi incolae deberent accedere. *Sacra Cong. Rit.in Conimbricen.*19.*January* 1605. apud Sellium *d.cap.*52.*num.*14.

5 Processio sanctissimi Sacramenti vt singulis quintis ferijs fiat per Ecclesiam concedi posse declaratur cum commemoratione in Missa, dummodo Officium, & Missa sint de feria, vel festo occurrente. *Sacra Congr. Rit.in causa feria* 30. *Aprilis* 1604. referente Sellio *d.c.*52.*n.*15.

6 Processiones facere cum sanctissimo Sacramento, maximè per limites Parochiae, & Ecclesiae Collegiatae, non licet Regularibus. *S. Cong. Rit.in Gaballicensin sula* 27. *Augusti* 1615.& 18.*Februarij* 1617.

7 Processiones sanctissimi Sacramenti per plateas facere possunt Fratres Praedicatores, &c. Vide supra in verbo *Fratres Praedicatores collect.*272.*num.*12. & 15.

Plura vide in verbo *Corporis Christi festiuitas collect.*131. & in verbo *Eucharistia sanctissima collect.* 335.*n.*9.*cum seqq.*

SVMMARIVM.

Ad processiones publicas ire cogendi sunt.

1 *Clerici omnes dioecesani quantumuis exempti, beneficia etiam simplicia in dioecesi habentes.*
2 *Clerici seculares alicuius Ecclesiae exempti in fundatione illius.*
3 *Sacerdotes inseruientes Ecclesijs Relig. Hierosol.*
4 *Monachus curam exercens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio S. Benedicti.*

Processionibus interesse nō sunt compellendi.

5 *Sacerdotes nullum Officium aut beneficium ecclesiasticum in ciuitate vel dioecesi obtinentes.*
6 *Clerici qui sunt nullius dioecesis.*
7 *Clerici extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem degentes.*
8 *Clerici Regulares Congreg. S. Pauli decollati.*
9 *Clerici Regulares Societatis IESV.*
10 *Clerici Regul. Matris Dei scholarum piarum.*
11 *Canonici Congregationis Lateranensis.*
12 *Monachi Cassinenses.*
13 *Monachi Oliuetani.*
14 *Monachi sancti Hieronymi.*
15 *Monachi sanctissimae Trinitatis Canon.*
16 *Fratres Carmelitae discalceati.*
17 *Regulares qui absunt à ciuitate per dimidium milliare.*

Processionibus publicis interesse qui cogendi, vel non?

COLLECT. DCVII.

PRocessionibus publicis interesse tenentur ad mandatum Episcopi, Clerici omnes dioecesani quantumuis exempti, beneficia etiam simplicia in dioecesi obtinentes, vel officia, purà si deseruiant pro Capellano etiam in Ecclesijs exemptis. *Sacra Cong.Conc.* cuius meminere Aloys.Ricc. *in praxi rerum fori eccles.decis.*362.*in* 1.*edit. alias resol.*308.*in* 2.*edit.* Modern. Hispan. *de Regia protect. tom.*1.*p.*2. *c.*9.*num.*107. 1

Processionibus publicis interesse etiam tenentur Clerici seculares alicuius Ecclesiae quamuis in fundatione illius exempti sint à iurisdictione Ordinarij intra cuius dioecesim existunt. *Sacra Cong.Conc.* 21. *Martij* 1602. teste Sellio *in select. Canon.c.*52. *num.*20. 2

Processionibus publicis interesse cogi possunt Sacerdotes inseruientes Ecclesijs Religionis Hierosolymitanae. *Sacra Cong. Concil.* de qua Armend. *in addit.ad recop. legum Nauarralib* 1.*tit.*14. *l.*24.*n.*5. *& tit.*24.§.3 *t.de processionib. n.*5. Modern. Hispan. *de protect. Regia tom.*1.*p.*2.*c.*9.*n.*103. Lauret.de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Regul. fol.* 17. *vers.ad secundum*, Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.*3.*alleg.*78.*n.*11. 3

Processionibus publicis interesse debet Monachus, curam animarum habens in Ecclesia Parochiali vnita monasterio Ordinis S. Benedicti Curien. 4

dio-

diœcesis. *Sacra Cong. Conc. in Curien. 5. Aprilis 1631.* penes Sellium *d.c.52.n.21.*

5 Processionibus publicis interesse non sunt compellendi ab Episcopo Sacerdotes nullum Officium, aut beneficium ecclesiasticum in ciuitate, vel diœcesi obtinentes. *Sacra Congr. Conc. 9. Maij 1597.* apud Sellium *d.c.52.n.22.*

6 Processiones publicas comitari cogere non potest Episcopus clericos qui sunt nullius diœcesis. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Armendar. *d.lib.1. tit.14.l.24.n.10.* Modern. Hispan. *d.p.2.c.9.n.105.*

7 Processionibus publicis ab Episcopo cogendi non sunt interesse degentes extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem, quia cum illa plebe debent facere processionem. *Sacra Congr. Conc.* referente Campan. *in diversor. Iuris Canon. rubr. 12. cap.13.num.117.*

8 Processionibus publicis interesse ab Episcopo compelli non possunt Clerici Regulares Congregationis S. Pauli decollati. *Sixtus V. constit. 5.* incip. *Rationi Kal. Maij 1585.* apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.2 pag.490.*

9 Processionibus publicis cogi non possunt interesse Clerici Regulares Societatis Iesu. *Greg. XIII. constit. sua* incip. *Quacunque 16. Iulij 1576.* apud Laërt. Cherub. *tom.2. pag.404.*

10 Processionibus publicis interesse minimè cogendi sunt Clerici Regulares Matris Dei scholarum piarum. *Vrbanus VIII. constit. 100.* incip. *Debitum Kalend. Iunij 1629.* apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.4. pag.109.*

11 Processionibus publicis vltra solitum cogendi non sunt interesse Canonici Regulares Congregationis Lateranensis. *Sacra Congr. Rit. in causa Canonicorum Regul. Lateranens. 30. Iulij 1616.* quam citat Sellius *d.c.52.n.25.*

12 Processionibus publicis interesse non sunt vllo modo cogendi Monachi Congregationis Cassinensis, nisi ad processionem Sanctissimi Sacramenti iuxta eorum antiquam consuetudinem. *Sacra Cong. Rit. in Placentina 10. Iunij 1602.* penes Tambur. *de iure Abbatum tom.1. disp.24.q.8. n.2.* Carol. Marantam *tom.3. resp.29. num.46. Vrbanus VIII. constit. sua* incip. *Nuper 17. Nouembris 1638.* quam refert Lautent. de Peytinis *de priuil. Regul. tom.3. in fine circa Constit. nouissimas Vrbani VIII. pag.551. in vlt. edit.*

13 Processionibus interesse cogi non debent Monachi Oliuetani. *Sacra Cong. Rit.* de qua Ioann. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo processio n.11.*

14 Processionibus publicis interesse non sunt cogendi Monachi S. Hieronymi. *Sac. Congr. Conc.* referente Ioan. Maria Nouar. *d. verbo processio n.....*

15 Processionibus publicis interesse compelli non possunt Monachi sanctissimæ Trinitatis Canen. quorum monasterium est immediatè subiectum Sedi Apost. *Sacra Congr. Conc. die 13. Augusti 1579.* penes Sellium *d.c.52.n.16.*

16 Processionibus publicis interesse cogere non potest Episcopus Fratres Carmelitas discalceatos. *Clemens VIII. constitut. sua* incip. *Religiosorum de anno 1596.* cuius meminit Lezana *in sum. quæst. Regular. tom.1. c.9.n.47.*

17 Processionibus publicis interesse cogi non possunt Regulares, qui absunt à ciuitate per dimidium milliare. *Sacra Cong. Conc.* testibus Armend. *d.§.31. de processionib. n.9.11.& 14.* Piasec. *in praxi Episcop. p.2.c.3.n.47. in fine,* Lezana *in sum. qu. Regul. tom.1. c.4.n.47.* quos refero *d.p.3. alleg.78.n.21.* Ildefons. à Iesu Maria *in priuileg. Fratrum discalc. B. Mariæ de Monte Carmelo pag.2.90.n.4.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Circa hanc materiam processionum vide quæ dicta sunt in verbo *Episcopus quoad processiones collectan.299.* & verbo *Regulares quoad processiones collectan.642.*

Processus.

Collect. DCVIII.

Processus appellatione *in cap.6. sess.25. de reform.* comprehenditur & intelligitur prima citatio. *Sacra Cong. Conc.* referentibus Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.6. de visit. n.61.* Lud. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctor. q.28.n.1.* 1

Processus in causa visitationis personarum Cathedralis Ecclesiæ coram notario per Episcopum assumendo est fabricandus. *S. Congr. Conc.* teste Armend. *d.tit.6. de visitat. n.61.* 2

SVMMARIVM.

1 *Regulares liberi sunt à contributione procurationis nisi Parochialem aliquam Ecclesiam Conuentui suo vnitam haberent.*

2 *Episcopus re ipsa non visitans nihil procurationis causa exigere potest.*

3 *Visitare gratis debet Episcopus absque procuratione hospitalia, & alia pia loca.*

4 *Vicarij Ecclesiarum Parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana non debent procurationem Episcopo visitanti.*

5 *Episcopo visitanti beneficium à Cardinale possessum procuratio soluenda est.*

Procuratio.

Collect. DCIX.

Procurationē visitationum non adstringuntur ij, qui non fuerint visitati, vnde ab huiusmodi contributionibus sunt omnino liberi Regulares, nisi Parochialem aliquam Ecclesiam Conuentui suo vnitam haberent. *Sacra Cong. Episcop. & Regular. in Spoletana 11. Ianuarij 1585.* teste Sellio *in selectis Canon. c.82.n.3.* 1

Procurationis causa Episcopus re ipsa non visitans nihil exigere potest. *Sacra Cong. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ libr.1. tit.6. de Visit. n.117.* 2

Procurationem ab hospitalibus, & aliis locis leprosorum, domorum Dei, pauperum, & infirmorum Episcopus, aut alius Visitator non potest percipere, sed debet gratis visitare. *Sacra Congr. Conc.* penes Zerol. *in praxi Episcop. part.2. verbo visitatio §.6. dub.7.* quem refero *de officio, & potest. Episcop. p.3. alleg.75.n.50.* 3

Procuratio non debetur Episcopo visitanti Ecclesias Parochiales vnitas; & dependentes à Religione Hierosolymitana, à Vicariis earundem Ecclesiarum. *Sacr. Cong. Conc. in Augustana 14. Decembris 1630.* quam refert Sellius *d.c.82.n.4.* 4

Procuratio soluenda est Episcopo visitanti beneficium à Cardinale possessum, quia est onus reale super beneficio, non personale super persona Cardinalis. *Sacra Congr. Conc. in Neritinen. 15. Septembris 1631.* apud Sellium *d.c.82.n.5.* 5

SVMMARIVM.

1 *Patrini in Baptiſmo eſſe non poſſunt duo viri, aut duæ mulieres, bene tamen poſſunt eſſe procuratores.*
2 *Mandatum generale ad eligendum admittendum eſt, reprobatur verò ſpeciale de eligenda certa perſona.*
3 *Monaſteriorum Monialium procuratores de triennio in triennium mutari debent.*
4 *Cognationem ſpiritualem procurator non contrahit ſibi, ſed mandati.*
5 *Diſtributionibus quotidianis gaudent, & à reſidentia excuſantur procuratores generales Status eccleſiaſtici.*
6 *Obſeruantium procurator generalis debet præcedere in Capella Pontificia procuratori Fratrum Conuentualium.*

Procurator.

COLLECT. DCX.

1 PRocurator vnus qui ſit viri, & alter qui ſit procurator mulieris, baptizatum de ſacro fonte ſuſcipere poſſunt, ſed non duo viri, nec duæ mulieres, vnuſquiſque tamen proprio nomine, vir loco mulieris, vel mulier loco viri. *Sacra Cong. Conc.* teſte Armend. *in add. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrimon. n.* 80.

2 Procuratores legitimè conſtituti cum generali mandato ad eligendum non excluduntur, dummodo non habeant ſpeciale mandatum de eligenda certa perſona, quia tunc votum non poſſet eſſe ſecretum prout in decreto Conc. *ſeſſ. 25. cap. 6. de Regular. S. Cong. Conc.* referentibus Nic. Garc. *de benef. p. 5. c. 4. num.* 200. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub. 14. n. 9.* Lezana *in ſumma q. Regul. tom. 3. verbo electio n. 7. verſ. prima.*

3 Procuratores monaſteriorum Monialium de triennio in triennium mutari debent *S. Cong. Epiſcop. & Reg. in Orien. 31. Iul.* 1615. quam refert. Sell. *in ſelect. Canon. c. 26. n.* 18.

4 Procurator non trahit cognationem ſpiritualem ſibi, ſed mandanti. *S. Cong. Conc. in Tridentin. 16. Maij* 1630. penes Sel. *d. c. 26. n.* 17.

5 Procuratores generales à ſtatu eccleſiaſtico ſeu maiori parte Regnorum Caſtellæ, & Legionis de gremio Eccleſiarum Cathedralium, ſeu etiam quorumcunque Regnorum præfatorum Collegiatarum deputati, ſeu deputandi, durante deputatione, à reſidentia excuſantur, & quotidianis diſtributionibus gaudent. *Clemens VIII. conſtit. ſua* incip. *Ex iniuncto 9. Martij* 1596. cuius meminit *de Canon. & dignit. c. 24. n.* 53.

6 Procurator Generalis Obſeruantium debet præcedere in Capella Pontificia procuratori Fratrum Conuentualium. *Sacra Congregatio Rit. in Romana 25. Ianuarij* 1602. quam citat Sel. *d. c. 26. n.* 19. In reliquis locis ſeruatur Bulla *Gregorij XIII. ead. S. Congr. Rit. in Terracinen. 30. Sept.* 1614. apud Sell. *d. c. 26. n.* 22.

SVMMARIVM.

1 *Promoti ad Cathedrales, & de quibuſcunque Canonicatibus, & beneficiis Curatis, & ad gradus Doctoratus, & Lecturas promouendi tenentur Fidei profeſſionem facere.*
2 *Prouiſi de monaſteriis ac aliis locis Regularium tenentur Fidei facere profeſſionem.*
3 *Regulares antequam prædicationis munus incipiant poſſunt ab Ordinariis compelli Fidei profeſſionem emittere.*
4 *Parochiam ſecundam conſequens Profeſſionem Fidei de nouo facere tenetur.*
5 *Profeſſio Fidei per procuratorem fieri non poteſt.*
6 *Canonici Collegiatarum Eccleſiarum non tenentur facere Fidei profeſſionem.*
7 *Fructus reſtituere tenentur non facientes Fidei profeſſionem.*
8 *Diſtributiones quotidianas non amittit Fidei profeſſionem non faciens.*
9 *Poſſeſſionis effectibus non priuat profeſſionis Fidei omiſſio.*
10 *Profeſſio Fidei ſufficit ſemel fieri præſente Epiſcopo in Capitulo.*
11 *Canonici Cathedralium, qui nondum Fidei profeſſionem emiſerunt, pro præſentibus haberi non poſſunt, licet pro cauſis & negotiis Capituli abſentes fuerint.*

Profeſſio Fidei.

COLLECT. DCXI.

PRofeſſionem Fidei facere tenentur promoti ad Cathedrales, & de quibuſcunque Canonicatibus & beneficiis Curatis prouiſi, & ad gradus Doctoratus, ad Lecturas, & Cathedras promouendi, & eſt inſerenda de verbo ad verbum in inſtrumento ac litteris Doctoratus. *Pius IV. conſtit.* 88. incip. *In ſacro-ſancta Idib. Nouembris* 1564. apud Laert. Cher. *in Bullario tom. 2. pag.* 128, de cuius materia Scortia *in ſelectas ſummorum Pontificum Conſtitut. epit.* 84. Ioan. Anton. Nouar. *in ſumm. Bullarum tit. de Fidei profeſſ.* 1

Profeſſionem Fidei facere tenentur prouiſi de monaſteriis, Conuentibus, domibus, & aliis locis Regularium quorumcunque Ordinum etiam Militarium. *Pius IV. conſtit.* 89. incip. *Iniunctum Idib. Nouembris* 1564. apud Laërt. Cher. *tom. 2. pag.* 129. & illius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Fidei profeſſio n.* 1. Sed hanc Conſtitutionem in aliquibus Religionibus receptam non fuiſſe atteſtantur Hieron. à Sorbo *in compend. priuil. tit. profeſſio Fidei n.* 3. Villalob. *in ſum. tom. 2. tract. 1. diffic. 6. n.* 3. Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. c. 5. n.* 3. Sigiſm. à Bononia *de elect. p. 1. cap. 7. dub.* 50. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 1. diſp. 8. q. 3. num.* 3. Antonin. Diana *moral. reſolution. tractat. 2. de dubiis Regular. reſolution.* 78. Ioan. Maria Nouar. *dicto verbo Fidei profeſſio à n.* 2. Lezana *in ſum. q. Regul tom. 2. c. 13. n.* 55. 2

Profeſſionem Fidei emittere per Epiſcopos locorum Ordinarios, ſi ita illis videbitur, ſunt compellendi Regulares antequam prædicationis munus incipiant. *S. Cong. Conc.* teſtibus Ioan. Maria Nouar. *d. verbo Fidei profeſſio n.* 5. Marcel. Vulpe *in praxi iudiciali fori eccleſ. c. 41. n.* 4. 5

Profeſſionem Fidei de nouo facere tenetur is, qui ſecundam Parochialem fuit aſſequutus, ſi in adeptione primæ, quam amiſit, vel aliàs quacunque de cauſa coram Epiſcopo ſiue aliis etiam publicè Fidei profeſſionem ſemel emiſit. *Sacra Congregatio Concil.* penes Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. c. 3. n.* 18. 4

5 Professionem Fidei per se ipsos & non per procuratorem tenentur emittere prouisi de Parochialibus, & de Canonicatibus in Cathedralibus, *Sacra Congregatio Concil. in Segnntina 18. Aprilis* 1590. & iterum in alia causa *die 11. Septembris* 1620. quarum meminere Nic.Garc. *de benef.p.3. c.3.n.51.declar.*1.Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.*84.*theorem.*207.*vers.quid si beneficiarius.* & citato Farin. & Bellarm.D.Ioan.de Solorz.*de Iure Indiar.tom.2. lib.3.c.6.n.*13.

6 Professio Fidei non requiritur in Canonicis Collegiatarum Ecclesiarum. *S. Congr.Conc. die* 12. *Febr.*1588.de qua Nicol.Garc.*de benef.part.3.cap.3. num.*12.

7 Professionem Fidei non emittentes, fructus restituere tenentur.*Sacra Congreg. Conc. in dicta Segnntina* 18.*Aprilis* 1590.quam citat Nicol.Garc.*d.p.3. c.3.n.*51.*in* 4.*decl.*nisi eadem *S.Congr.Conc.*eos condonauerit & remiserit, vt ipsamet censuit,& benignè condonauit *in Tusenen.*5. *Mart.*1614. cuius memini *de Can.& Dignit.c.*17.*n.*23.

8 Professio Fidei si non amittatur, licet talis non faciat fructus suos, distributiones tamen acquirit & facit suas.*S.Cong.Conc.* referente Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel.*§ 7.*proœm.n.*269.

9 Professionis Fidei omissio non priuat Canonicum aliis effectibus possessionis, sed ipsum & vocem in Capitulo,& præcedentiam habere à die adeptæ possessionis, nisi aliud obstet, declarauit *Sacr.Congr. Conc.*de qua Quaranta *in sum. Bullary verbo beneficiorum possessio in addit.lit.B,vers.refertur.*

10 Professio Fidei sufficit semel fieri præsente Episcopo in Capitulo,& non requiritur vt prius coram Episcopo, vel eius Vicario, postmodum coram Capitulo separatim fiat.*Sacra Congr.in d.Segnntina*, referentibus Nicol.Garc. *d.p.3.c.3.n.*51. Squillante *de oblig.cleric.p.*1.*n.*93.Marcel.Vulpe *in d.praxi c.*48. *num.*56.

11 Fidei professionem non emittentes Canonici Cathedralium, pro præsentibus haberi non possunt licet pro causis, & negotiis Capituli absentes fuerint.*S.Cong.Conc.* penes Nicol.Garc. *d.p.3.c.3.n.*52. quem refero *d.tr.de Can.& dignit.c.*17.*n.*33.

SVMMARIVM.

1 *Viuentes sub voluntaria obedientia & in communi, emittere debent intra mensem Regularem professionem trium votorum.*

2 *Ordinum susceptio inducit tacitam professionem.*

3 *Testandi de suo patrimonio reseruata sibi facultate à profitente, professio est valida.*

4 *Anno integro nouitiatus peracto in ætate* 12.*annorum licet habitu retento fuerit commoratus domi sua vsque ad tempus* 16. *annorum, reuersus ad Religionem poterit profiteri.*

5 *Anno bissextili emissa professio non expectato lapsu illius diei, qui de nouo additur, est nulla.*

6 *Nouitiatus tempore lapso potest ex causa professi per Superiorem prolongari.*

7 *Anni nouitiatus curriculo non completo etiam per duas horas emissa professio non valet.*

8 *Probationis infra annum professionem emittens non est obligatus ad Religionem nec in genere, nec in specie.*

9 *Minimorum Ordinis statuto cauetur ne quis ante* 18. *annum in eo professionem emittat, si illa in ætate* 16.*annorum fiat valida est.*

Barbos.Apost.Decis.Sum.

10 *Sanctissima Trinitatis Ordinis in Constitutionibus cautum est ne quis ante* 20. *annum professionem faciat, & tamen in ea facta professio in ætate* 16. *annorum valida est.*

11 *Ordinarius potest declarare nullam professionem ante*16.*annum expletum emissam.*

12 *Nullitatem professionis intra quinquennium deducens, tenetur eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari monasterij, & Ordinario loci illius.*

13 *Professiones tacita non tolluntur decreto Conc.sess.* 25.*de Regularibus c.*15.

14 *Monialis in mortis articulo ante* 16.*annum professionem emittere non potest.*

15 *Puella inhabilis notoria inhabilitate inualidam professionem emittit.*

16 *Professio emissa instante Abbatissa à puella, qua iam compleuerat annum nouitiatus, & in morbum inciderat, est valida.*

17 *Professio emissa à puella vtcunque ad mortem agrotante, est valida.*

18 *Professus in Religione incapace bonorum recuperat bona si ad aliam capacem ex legitima causa transferatur.*

19 *Professi legitimè, vt possint à Religione eiici, & fugientes è carceribus qualiter puniendi.*

Professio Regularis.

COLLECT. DCXII.

PRofessionem Regularem trium votorum intra mensem emittere debent omnes sub voluntaria obedientia,& in communi, in quibuscunque domibus, Ecclesiis & Conuentibus viuentes extra votum Religionis, & quorum habitus à secularibus Presbyteris est distinctus. *Pius V. const.*76. incip. *Lubricum de anno* 1568. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*2.*pag.*273. 1

Professionem tacitam inducit Ordinum susceptio. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Beneuentana* 20.*Decembris* 1619.testibus Sellio *in select. Canon.c.*18. *num.*50. Tambur. *de Iure Abbatum tom.*3. *disp.*6.*q.*13.*n.*12.metipso *de iure eccles. vniuers.lib.*1. *c.*42. *n.*167. 2

Professio reseruata sibi facultate testandi de suo patrimonio, est valida.*S.Cong. Conc. die* 14 *Decembris* 1613.referente Tamborin. *d.tom.* 3.*disp.*6.*q.*16. *n.*15. quem nouissimè refero *de Iure eccl. vniu.lib.*1.*c.* 42.*n.*153. *in vlt.impress.* 3

Professionem emittere poterit in Religione ille qui cum esset duodecim annorum permansit per annum integrum in nouitiatu, & postmodum habitu retento fuit commoratus domi suæ vsque ad tempus 16.annorum requisitum ad professionem emittendam, & cum fuerit reuersus ad Religionem, petit admitti ad professionem, si aliud non obstet. *Sacra Congr.Conc.die* 20.*Martij* 1621. quam refert Sellius *d. cap.* 18. *num.*51. Ego ipse *d. lib.*1. *cap.*42. *num.*129. 4

Professio est nulla si fit emissa in anno bissextili non expectato lapsu illius diei, qui de nouo additur, si tamen sic professus non reclamauit intra quinquennium, non potest audiri. *S.Cong. Conc. in Patauina* 5.*Ian.*1627.*& in Aadegau.*21. *Aug.*1627. quas citat Sel.*d.c.*18.*n.*52.Ego *d.lib.*1.*c.*42.*n.*119. 5

Professio potest per superiorem prolongari lapso tempore Nouitiatus in his, qui non benè adhuc didicerunt, & aliquantulum inhabiles reperiuntur, 6

ciuntur, dummodo habeant ſpem probabilem quod efficiantur habiles infra ſex menſes. *S. Congr. Conc. ſub die* 8. *Nouembris* 1569. quam referunt Paſſarel. *de priuileg. Minimor. in canon. Conc. Trid. canon.* 52. *pag.* 464. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. ad conſtit.* 2. *Sixti IV. in fine n.* 51.

7 Profeſſio emiſſa à Regulari non completo anni curriculo etiam per duas horas non valet. *S. Cong. Conc. die* 21. *Ianuary* 1617. cuius memini *de Iure eccleſiaſtico vniuerſo lib.* 1. *c.* 42. *num.* 139. Vnde eadem *S. Congr. die* 2. *Februar.* 1631. cenſuit Religioſum, qui ſua profeſſione facta tribus horis ante completum annum probationis, à Religione diſceſſit, & in habitu clericali laudabiliter vixit, ſi poſtea redeat ad Religionem debere ratificare profeſſionem, & ei locum deberi à die ratificationis.

8 Profeſſionem emittens infra annum probationis non eſt obligatus ad religionem, nec in genere, nec in ſpecie, nec etiam in foro Conſcientiæ vlla inducta eſt obligatio. *S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 11. *c.* 9. *n.* 6.

9 Profeſſio valida eſt poſt decimum ſextum annum facta, ſed ante decimum octauum requiſitum à ſtatuto Ordinis Minimorum non annullante aut irritante, facta. *Sacr. Congr. Conc. die* 2. *Nouembris* 1582. quam de verbo ad verbum refert Laurent. de Peyrinis *de Prelato q.* 3. *cap.* 1. §. 6. *num.* 178. & illius meminit Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Religion. num.* 14. quem cum aliis refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.* 5. *alleg.* 101. *num.* 15.

10 Profeſſiones emiſſæ iuxta diſpoſitionem Concilij Trid. hoc eſt in ætate 16. annorum ſunt validæ, quamuis in Conſtitutionibus Religionis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum auctoritate Apoſt. confirmatis cautum ſit quod in ea Religione aliquis non recipiatur antequam annum vigeſimum videatur compleuiſſe. *S. Congr. Conc. die* 8. *Auguſti* 1631. *& die* 24. *Aprilis* 1632. quarum memini *de Iure eccleſ. vniuerſo lib.* 1. *cap.* 42. *n.* 141.

11 Profeſſionem ante decimum ſextum annum expletum emiſſam nullam declarare poteſt Ordinarius. *S. Congr. Conc.* apud Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. n.* 11. quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 5. *alleg.* 101. *n.* 1.

12 Profeſſionis nullitatem deducens infra quinquennium, tenetur eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari illius monaſterij, in quo profeſſionem emiſit, & coram Ordinario illius loci, vbi exiſtit monaſterium. *Sacra Congreg. Conc. die* 1. *Decembris* 1593. teſte Armendar. *d. l.* 7. *de Religion. n.* 58. quem refero *d. p.* 5. *alleg.* 104. *n.* 12. Et quod intelligi debeat de Superiore monaſterij, non autem Religionis, cenſuit eadem *S. Congr. in Moten. & Romana* 7. *April.* 1629. quam commemorat Sellius *d. c.* 18. *n.* 53.

13 Profeſſiones tacitæ non tolluntur per decretum Concilij ſeſſ. 25. de Regular. cap. 15. ſed in ſuo priſtino valore manent. *S. Congr. Conc.* cuius meminere Armendar. *dicta lege* 7. *de Religion. num.* 6. *&* 8. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regular. verbo profeſſio num.* 24.

14 Profeſſionem emittere non poteſt Monialis ante decimum ſextum annum in mortis articulo ad effectum vt monaſterium ſuccedat in dote, & bonis. *S. Congr. Conc. in Montis Regalis* 13. *Nouemb.* 1627. de qua Ego ipſe *de Iure eccleſ. vniuerſo lib.* 1. *cap.* 42. *num.* 138.

15 Profeſſio emiſſa à Religione à puella inhabili eſt inualida, dummodò ſit nota inhabilitas *c. conſtitait* 26. *q.* 4. *Sacra Cong. Conc. die* 26. *Iun.* 1621. quam refert Sel. *d. c.* 18. *n.* 54.

Profeſſio emiſſa inſtante Abbatiſſa à puella, quæ iam compleuerat annum nouitiatus, & in morbum inciderat, & à medicis fuerat dictum morituram, eſt valida, etiamſi poſtea fuerit verè mors ſequuta. *Sacra Congr. Concil. die* 26. *Iunij* 1621. cuius memini *d. tract. de Iure eccl. vniu. lib.* 1. *c.* 42. *n.* 170. 16

Profeſſio à ſanæ mentis puella vtcunque ad mortem ægrotante etiam Monialium ſuaſionibus emiſſa, niſi aliud obſtiterit, eſt valida. Cæterum an puella fuerit per dolum & circumuentionem ad profitendum inducta, itavt propterea dos monaſterio non debeatur à Iudicibus competentibus eſt diligenter incipiendum. *Sacra Cong. Conc.* referente Sel. *in ſelect. Can. c.* 17. *n.* 8. 17

Profeſſus in Religione incapace bonorum, & tranſlatus ex legitima cauſa ad Religionem capacem, recuperat bona poſt tranſlationem ſibi delata ad vtilitatem ſecundæ Religionis. *Sacra Congreg. Conc. in Neritonen.* 21. *Ianu.* 1618. cuius memini *d. lib.* 1. *c.* 42. *n.* 92. 18

Profeſſi legitimè non poſſunt à Religione eiici niſi poſtquam per annum integrum in carceribus, in ieiunio, & pœnitentia detenti, & probati fuerint, & eo elapſo non reſipuerint; fugientes verò è carceribus etiam pro huiuſmodi fugæ delicto ſunt puniendi, & firma cuſtodia in carceribus detinendi. *S. Cong. Conc. in cauſa Minimorum* 13. *Nouemb.* 1632. de qua Bonfadin. *in theſauro eccleſ. deciſ. reſolut.* 11. *num.* 14. 19

Promotus.

Collect. DCXIII.

PRomotum à ſuo anteceſſore non poteſt Epiſcopus examinare niſi poſt promotionem noua cauſa ſuperuenerit, quod ſi idem Epiſcopus aliquos minus idoneos iudicauerit, eos ſuſpendere debet. *S. Congr. Conc.* teſtibus Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcop. n.* 69. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſſ.* 4. *n.* 8. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 359. *in fine.* 1

Promotus ad ordines cum collatione vnius beneficij, redditus duorum ſcutorum annuorum qui, incedens in habitu laicali cum armis dum caperetur à birruariis, vnum ex illis occidit, & ad carceres laicales adductus fuit, gaudet priuilegio fori ſed remanere debet in carceribus laicalibus, donec coram Iudice eccleſiaſtico probetur clericatus. *S. Congr. Conc. in Ianuen.* 28. *Mart.* 1628. penes Ald. *in comp. Canon. reſolut. lib.* 1. *tit.* 23. *n.* 16. 2

Prophanare.

Collect. DCXIV.

PRophanare poteſt Epiſcopus Eccleſias Parochiales ad præſcriptum *Concilij ſeſſ.* 21. *c.* 7. *de reform. Sacra Congr. Conc. in Theleſina* 13. *Septembris* 1631. cuius meminit Ald. *in comp. Can. reſol. lib.* 3. *tit.* 8. *n.* 11. 1

Propina.

Collect. DCXV.

1 PRopinarum Monialibus soluendarum abusus non solùm tolli, sed etiam grauissima pœnarum etiam consuratarum comminatione prohiberi debet, pro ea tamen die qua ad habitum Monachalem admittentur puellæ, aliquid esculenti, vel poculenti modici valoris, & pro eiusdem diei vsu dumtaxat elargiri vetitum non censetur. *S. Cong. Episc. & Regul. in Lusitana 6. Iunij 1615. in resp. ad 2. dub.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo propina*, & Ego ipse *de Iure ecclesiast. vniu. lib. 1. c. 44. n. 30.*

SVMMARIVM.

1 *Auctores referuntur de Protonotariis agentes.*

2 *Familiares & domestici Papæ sunt Protonotarij de numero participantes.*

3 *Spurios legitimare & Notarios creare possunt Protonotarij de numero.*

4 *Ordinariorum à iurisdictione exempti sunt Protonotarij de numero.*

5 *Pileum nigrum cum cordulis & ornamentis violaceis portant Protonotarij de numero.*

6 *Canonicis cuiuscunque Cathedralis etiam quatuor Patriarchalium Vrbis præcedunt Protonotarij de Vrbe.*

7 *Sacristæ & Abbatibus in capella Papæ debent præcedere Protonotarij de numero.*

Protonotarij de numero participantium.

Collect. DCXVI.

1 DE illis Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Protonotariis*, Theos. de Rubeis *in singul. Rotæ tom. 2. p. 4. de præcedent. Protonot.* Ego ipse *de Iure Ecclesiastic. vniuerso lib. 1. c. 23.*

2 Protonotarij de collegio, & numero participantium sunt ad numerum duodecim redacti, familiares, & Prælati domestici Papæ, panem quotidie, &
3 vestes in morte & coronatione Pontificis, & locum in caualcatis habent, spurios legitimare, & Notarios
4 creare possunt. Sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum, & eorum familiares arma gestare valent. *Sixt. V. const. 12. incip. Romanus 16. Kalend. Decemb.* 1585. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom. 2. pag. 382.* in nouiss. impress. cuius memini *de Iure eccles. lib. 1. c. 23. n. 4.*

5 Protonotariis de numero participantium priuatiuè quoad omnes alios Prælatos conceditur pileum nigrum cum cordulis, & ornamentis violaceis. *S. Congr. Rit. in causa Vrbis Protonotariorum 17. Februar.* 1607. penes Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de Protonotar. n. 5.*

6 Protonotarij de numero participantium præcedunt Canonicis etiam Ecclesiarum Patriarchalium, etiam Lateranensis de Vrbe. *Sacra Congr. Rit. die 4. May 1613.* testibus Ioan. Ant. Nouar. *d. tit. de Protonot. n. 5.* Theodos. de Rubeis *in singul. Rotæ tom. 2. p. 4. tit. de Præcedent. Protonot. à pag. 487. & in fine eiusdem tit. pag. 493.* quem refero *de Canon. & Dignitat. c. 18. n. 34.*

Protonotarij de numero participantium in capella 7
Sanctissimi debent præcedere Sacristæ, & Abbatibus vsum Mitræ habentibus. *Sacra Congreg. Rit. in Romana 13. July 1605.* de qua Sell. *in select. Canon. cap. 17. n. 25.*

SVMMARIVM.

1 *Prælatitium habitum in Ecclesia & functionibus ecclesiasticis deferre potest Protonotarius titularis & extra numerum.*

2 *Habitu Prælatitio in Ecclesia & in processionibus stare, sedere, & incedere debet Protonotarius titularis.*

3 *Exemptus à iurisdictione Ordinarij qualiter sit Protonotarius titularis.*

4 *Fori priuilegio gaudet Protonotarius titularis in ciuilibus, & criminalibus causis.*

5 *Priuilegio fori, & clericali gaudent Protonotarij titulares, etiamsi Ecclesiæ non inseruiant.*

6 *Pileum super insignibus apponere, & habere annulum sine gemma dum celebrat potest Protonotarius titularis.*

7 *Locum supra, aut inter Canonicos habere non debent Protonotarij Apost.*

8 *Officialibus Episcopi, & Dignitatibus, ac Cathedralium locum digniorem cedere debet Protonotarius Apost.*

9 *Canonicus Cathedralium vti singulis præcedit Protonotarius, non autem si collegialiter incedant.*

10 *Munera aliis de Iure seu consuetudine spectantia sibi vendicare non debet Protonotarius ratione Protonotariatus.*

11 *Rochetum cum mantelleto potest in choro deferre prima Dignitas, quæ sit Protonotarius.*

12 *Archidiaconi primæ Dignitati præcedit Protonotarius vtens habitu Protonotarij & Prælati etiamsi non sit prima Dignitas.*

13 *Abacum præparare non potest Protonotarius dignitas dum celebrat more Prælatorum.*

14 *Paramenta benedicere non potest Protonotarius titularis.*

15 *Annulum in Missa gestare non licet Protonotariis titularibus.*

16 *Paramenta sumere de Altari pro Missa non possunt Protonotarij titulares.*

17 *Protonotarij titulares post Abbates, & non supra sedere debent.*

18 *Conseruatores esse possunt Protonotarij Apost.*

Protonotarius titularis.

Collect. DCXVII.

PRotonotarios titularis, siue extra numerum non 1
potest prohiberi deferre habitum Prælatitium, nempe rochetum cum mantelleto coloris violacei, & in Ecclesiis & functionibus ecclesiasticis cum eodem habitu incedere & sedere iuxta dispositioné *Cæremonialis lib. 1. c. 53. circa fin. S. Cong. Rit. in Mazarien. 28. Septembr. 1630.* quam refert Sel. *in select. Canon. c. 36. n. 3.*

Protonotarios titularis non participans in habi- 2
tu Prælatitio in Ecclesia, & in processionibus stare, sedere,

ſedere,& incedere debet iuxta diſpoſitionem *Caremonialu,lib.1.cap.13. Sacra Congregat.Rit. in Catamen.5.Jul.*1631. penes Ioan.Anton.Nouar. *in ſum. Bullarum tit.de Protonotar.n.9.*

3 Protonotarius titularis ex priuilegio in ciuilibus eſt exemptus à iuriſdictione Ordinarij quoad cauſas excedentes ſummam 25. ducatorum ex Bulla 8. Leon. X.quia Concilium non derogauit priuilegiis Protonotariorum, niſi in cauſis criminalibus *Sacra Congr.Conc.in Papien.14.Decembris* 1630.cuius meminit Ioan. Anton.Nouar. *d.tit. de Protonotar. numero* 23.

4 Protonotarius in habitu clericali incedens tam in ciuilibus quàm in criminalibus cauſis,fori priuilegio gaudet , quamuis non ſit adſcriptus ſeruitio alicuius Eccleſiæ. *Sacra Congreg. Conc.in Toletana 27.Martij* 1632.de qua Ioan.Anton.Nouat.*d.tit.de Protonot.n.13.& 24.*Ego ipſe *de Iure eccleſ.vniu.lib. 1.cap.23.num.36:*

5 Protonotarij titulares ſiue honorarij gaudent priuilegio fori & clericali etiamſi Eccleſiæ non inſeruiant.*Sacra Congr.Conc.die 9.Iulij* 1626.quam refert Sellius *d.cap. 36.num.4.*

6 Protonotarius titularis poteſt apponere pileum ſuper inſignibus, & habere annulum dum celebrat, dummodo non cum gemma.*Sacra Congr.Rit.in Clomacen.& Neocaſtren.21.Auguſti* 1601. penes me *d. tract.de Iure eccleſ.vniu.lib.1 cap.23.num.29.*

7 Protonotarij titulares neque ſupra neque inter Canonicos locum habere debent. *S. Congr.Rit.in Spolitanu terra Caſcia 23.Martij* 1619. quam citat Sellius *d.cap.36.n.5.*

8 Protonotarij titulares tam in ſeſſionibus in Eccleſia quàm in proceſſionibus debent cedere locum digniorem Officialibus Epiſcopi, ac dignitates obtinentibus, & Canonicis Eccleſiarum Cathedralium. *Sacra Congregatio Rituum in cauſa Caſtella & Legionis* 30. *Aprilis* 1604. *Clemens VIII. conſtitution.ſua* incipient. *Decet Romanum Pont.die 28.Maij* 1604.

9 Protonotarius titularis præcedit Canonicis Cathedralium vti ſingulis, non autem collegialiter, *S.Congr.Rit. in Concordien.16. Maij* 1601. *& 12. Iul.*1602.quarum memini *de Iure eccleſ. vniu.lib.1. c.23.n.24.*

10 Protonotarius titularis non debet ratione ſui Protonotariatus munera aliis de Iure ſeu de conſuetudine ſpectantia ſibi vendicare. *Sacra Congreg. Rit.in Pntaquen.16.Maij* 1601.apud Sellium *d.c. 36.n.7.*

11 Protonotarius ſi ſit prima dignitas poteſt in choro deferre rochettum cum mantelleto : ſi verò non ſit prima dignitas, ſedere debet in ſuo ſtallo cum ſuo habitu Canonicali. *S. Cong.Rit.in Clomacen.& Neocaſtr.21.Auguſt.*1601. de quibus Sell.*d.cap.36. num.8.*

12 Protonotarius vtens habitu Protonotarij & Prælati,etiamſi non ſit prima dignitas, debet præcedere Archidiacono primæ dignitati, dummodo tunc non lucretur diſtributiones quotidianas.*Sacr.Cong. Rit.in nullius terra Piſcia 13.Ianuarij* 1611. penes Sell.*d.c.36.n.9.* ſed non poteſt vti dicto habitu in proceſſionibus, & aliis actibus publicis, in quibus cum Capitulo interuenit. *Eadem Sacra Congregat. die 19. Nouembris* 1611. de qua Sellius *d.cap.36. num.*10.

13 Protonotarius dignitas non poteſt præparare abacum dum celebrat more Prælatorum *Sacra Congr. Rituum in Clomacen. & Neocaſtren.21. Auguſti* 1601.vt per Ioan.Anton.Nouar. *d.tit.de Protonot. n.20.*metipſum *de iure eccleſiaſt.vniuerſo lib.1.c.23. num.32.*

Protonotarius titularis paramenta benedicere 14
non poteſt. *S. Congr.Rit. die 17.Iulij* 1627. cuius memini *de Iure eccleſiaſtic. vniuerſ. lib.1. cap.23. num.33.*

Protonotariis titularibus non licet annulum in 15
Miſſa geſtare. *S. Congr. Rit. die 13. Februarij* 1623. de qua memini *de Iure eccleſ.vniuerſo lib.1.cap.23. num.30.*

Protonotarius titularis non poteſt paramenta ſu- 16
mere pro Miſſa de Altari,ſed in Sacriſtia vt cæteri. *Sacra Congregat. Rituum in Aſculanu in Apulia 6. Mart.*1610.de qua mentionem feci *d.lib.1.cap.23. num.31.*

Protonotarij titulares poſt Abbates, & non ſu- 17
pra ſedere debent.*Sacra Congreg.Rit.in Aſculanu in Apulia.6.Mart.*1610. cuius memini *d.lib.1.cap.33. num.26.*

Protonotarij titulares in conſeruatores deputari 18
poſſunt.*S.Congr.Conc.de anno* 1630. cuius memini *d.lib.1.c.23.n.28.*

Vide in verbo *Canonicus Protonotarius collectan.*97.

Prouinciale Concilium, vide in verbo *Concilium prouinciale collect.*198.

SVMMARIVM.

1 *Beneficiorum prouiſiones in perſonas propter genus aut hæreſim contaminatas irritantur.*

2 *Adminiſtrationi ſe ingerere non poſſunt prouiſi de beneficiis eccleſiaſticis niſi litteris Apoſt.expeditis.*

3 *Ordinarij publicare in loco tenentur conceſſionem de beneficiis reſeruatis Germania.*

4 *Priuati cenſentur prouiſi de beneficiis Militum S. Ioannis Hieroſolymitani,ſi intra tres menſes habitum non ſuſcipiunt.*

5 *Inquirendi ſunt iuxta formam examinis Epiſcopalis prouiſi de beneficiis,& aliis Dignitatibus conſiſterialibus.*

6 *Poſſeſſionem beneficij apprehendens litteris non expeditis quas pœnas incurrant.*

7 *Ordinarius compellere debet ad reſidentiam prouiſos ab inferiore collatore de beneficio eam requirente.*

8 *Diſpenſatus in ætate ad Canonicatum Cathedralis habet vocem in Capitulo, & lucratur diſtributiones quotidianas.*

9 *Annum 22.attingere debet prouiſus de Canonicatu in Cathedrali vbi non fuit facta diſtributio ſacrorum Ordinum.*

10 *Locum vltimum inter alios eiuſdem Ordinis habere debet prouiſus per reſignationem.*

11 *Ordinem ſacrum ſuo Canonicatui annexum qui non ſuſcipit debito tempore, quas pœnas incurrit?*

12 *Cæcus factus poſt captam poſſeſſionem Canonicatus, itaut ob id non poſſit intra annum promoueri, reputatur præſens quoad fructus.*

13 *Diſpenſatus pro obtinendo vno Canonicatu in certa Eccleſia,& Decanatu in alia quando ſatisfaciat reſidendo in digniore.*

14 *Ætas completa requiritur ad Canonicatum etiam quando prouiſi ante poſſeſſionem debent expectare per biennium.*

15 *Confeſſiones quando & quo loco audire poſſit*

prouiſus

prouisus de Parochiali per concursum.

16 *Professionem Fidei sponte facere tenetur prouisus de Parochiali, nec opus est vlla admonitione.*

17 *Synodi cogenda ob difficultatem si non potuerunt deputari examinatores, & seruari forma Concilij, prouisus de Parochiali, ea ob id non seruata, minimè est remouendus.*

Prouisio. Prouisus.

COLLECT. DCXVIII.

1 PRouisiones tam Sedis Apost. quàm aliorum de beneficiis in personas propter genus, aut hæresim, & à Fide apostasiam, siue proprio, siue stirpis suæ agnatorum vitio contaminatas per Canonicas sanctiones, aut statuta à Sede Apost. confirmata aut priuilegia ab eadem data prohibitas. *Gregor. XIII. const. 66.* incip. *In Ecclesiis de anno* 1580. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom. 2. pag.* 448.

2 Prouisi de Ecclesiis, ac beneficiis ecclesiasticis non possunt se ingerere administrationi nisi litteris Apost. expeditis. *Iulius II. constit.* 4. incip. *Romani* 5. *Kalend. Augusti* 1505. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom. 1. pag.* 356. in nouiss. impr.

3 Prouisi de beneficiis reseruatis Germaniæ concessionem, Ordinarij intra tres menses in loco beneficij publicare tenentur. *Gregorius XIII. constitution.* 41. incip. *Quæ in Ecclesiam Kalend. Nouembris* 1576. apud Laertium Cherubin. *tom. 2. pag.* 308. in nouiss. impr.

4 Prouisi tam de Curatis quàm non Curatis beneficiis Militum sancti Ioannis Hierosolymitani, censentur illis priuati, si intra sex menses habitum non suscipiant. *Gregorius XIII. const.* 60. incip. *Quo magis* 23. *Martij* 1580. apud Laert. Cher. *tom. 2. pag.* 329. in nouiss. impr.

5 Prouisi vel potius prouidendi de Abbatiis, & aliis Dignitatibus consistorialibus sont inquirendi iuxta formam examinis Episcopalis, *Gregorius XIV. constitution.* 6. incipien. *Onus Apostolica Idib. Maij* 1591. apud Laert. Cherub. *tom. 2. pag.* 529. in nouiss. impress.

6 Prouisus Apost. apprehendens possessionem beneficij litteris non expeditis amittit beneficium, seu ius ad illud habendum, ac ad aliud obtinendum de cætero inhabilis efficitur. *Sacra Congr. Concil.* teste Nicolao Garcia *de benefic. part. 9. cap. 22. num. 22. in resp. ad 6.*

7 Prouisus ab inferiore collatore de beneficio personalem residentiam requirente, compellendus est per Ordinarium ad residentiam. *Sacra Congregatio Concil.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 20. num. 28.*

8 Prouisus in ætate 16. annorum, & à Sede Apost. dispensatus ad Canonicatum in Ecclesia Cathedrali, habent vocem in Capitulo, & distributiones quotidianas cum diuinis Officiis interest, lucratur. *Sacr. Congr. Conc. in Reatina* 10. *Iul.* 1617. *& in Montis Politiani* 13. *Januar.* 1629. quarum memini *de Canonic. & Dignit. c. 37. n. 9.*

9 Prouisus de Canonicatu in Ecclesia Cathedrali vbi facta non fuit sacrorum Ordinum distributio, debet ad minus attingere 22. annum, ita vt collatio facta habenti vigesimum tantùm, non valeat. *Sacra Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p. 7. c. 4. num.* 29.

10 Prouisus per resignationem non debet habere locum resignantis, sed vltimum locum inter alios eiusdem Ordinis. *Sacra Congr. Rit. in Ferrarien.* 10. *Ianuarij* 1609. penes Sellium *in selectis Canon. c. 82. num.* 3.

Prouisus de Canonicatu habente annexum Ordinem sacrum, qui est completæ ætatis, vt possit intra annum Ordinē requisitum suscipere, non habet vocem in Capitulo iuxta decretum *Concilij sess. 24. de reform. cap. 12. & Clem. 2. de ætate & qualit.* sed non perdit partem aliquam distributionum, quæ dantur his, qui cæteris Horis intersunt, pro primo anno infra quem ad Ordines potest se facere promouere: elapso verò anno si non fuerit ad Ordinem sacrum annexum promotus, subtrahitur illi dimidia pars distributionum, nec habet vocem in Capitulo, licet aliàs sit in Sacris, ex quo habet vocem in Capitulo, licet aliàs sit in Sacris, ex quo habet Ordinem requisitum iuxta dispositionem dictæ *Clem. iuncta gloss. verbo ex tunc. Sacra Congregat. Concil.* cuius meminit Nicol. Garcia *de benef. p. 7. cap. 4. num. 26.* 11

Prouisus de Canonicatu si capta possessione lumine orbetur, & non possit promoueri ad Ordinem requisitum, reputatur præsens quoad fructus, sed non tenetur assistere choro. *Sacra Congr. Concil. die* 11. *Augusti* 1618. de qua Sellius *d. c. 82. n. 5.* 12

Prouisus de Canonicatu in vna Ecclesia, & de Decanatu in alia eiusdem diœcesis cum dispensatione quod dictum Canonicatum vnà cum Decanatu simul retineri possit cum derogatione Constitutionum Apost. ac statutorum etiam iuramento roboratorum, addita tamen clausula quod debitis non defraudentur obsequiis, sufficit vt resideat in digniore, & per alium adimplere debet onera in altera Ecclesia. *Sacra Congr. Concil. in Colonien.* 13. *Aprilis* 1630. quam transcribit Bonfadin. *in thesauro eccles. resol. 20. n. 3.* 13

Prouiso in decimo tertio ætatis anno de Canonicatu in Ecclesia Collegiata, vbi vigore statuti Ecclesiæ prouisi ante realem possessionem, & fructuum perceptionem debent expectare per biennium, obstat decretum *Concilij sess. 23. c. 6. de reform. S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p. 7. c. 4. n. 13.* quem refero *de Can. c. 13. n. 15.* 14

Prouisus de Parochiali Ecclesia per concursum censendus est approbatus idoneus minister ad audiendas Confessiones duntaxat in ea ciuitate, vel oppido vbi sita est Parochialis, non autem passim per totam diœcesim. *Sacra Congreg. Conc.* cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 2. n. 8.* Stephan. d'Aluin. *de Episcoporum, Abbat. & Abbatissar. potestate c. 23. n. 13. vers. cuius.* 15

Prouisus de Parochiali tenetur sponte se offerre ad professionem faciendam, nec vlla admonitione opus est. *Sacra Congr. Conc.* vt per Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. c. 5. n. 20.* 16

Prouisus de Parochiali non seruata forma Concilij Tridentini ex eo quod ob varias difficultates non potuisset cogi Synodus, neque deputari examinatores Synodales, non est remouendus: at danda est facultas Episcopo deputandi examinatores extra Synodum, illéque monendus & hortandus vt quanto citius conuocet Synodum eo meliori modo, quo potest. *Sacra Congregatio Concil. in Treueren.* 26. *Iunij* 1627. teste Bonfadin. *d. resolut. 20. n. 4.* 17

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Abbatum in electionibus necessaria est publicatio scrutinij, realis, & distincta.*
2 *Beneficiorum resignatorum publicatio qua forma facienda? remissiuè.*
3 *Renunciationes beneficiorum siue simplicium, siue cum dignitate, & Consistorialium comprehendit Gregoriana Constitutio de publicandis.*
4 *Beneficiorum etiam parui redditus renunciationes comprehendit Gregoriana Constit. de publicandis.*
5 *Commendarum, & hospitalium quæ in titulum vel administrationem dantur, resignationes comprehendit Gregoriana Constitut. de publicandis.*
6 *Resignationes nullas & inualidas comprehendit Gregoriana Const. de publicandis.*
7 *Gregoriana Const. de publicandis resignationibus in quibus casibus locum non habeat.*

Publicatio.

COLLECT. DCXIX.

1 PVblicatio scrutinij, realis, & distincta necessaria
est in electionibus Abbatum per quorum obi-
tum viduatur Ecclesia. *S. Cong. Conc. in nullius 3. Iul.*
1628. teste Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3.*
tit. 8. n. 15.
2 Publicatio beneficiorum resignatorum qua for-
ma facienda expressit *Gregorius XIII. const. 87.* incip.
Humano vix iudicio Nonis Ianuarij 1583. quam
referunt & exornant Quarant. *in summ. Bullarij ver-*
bo beneficiorum resignatorum publicatio, Lotter. *de re*
benef. lib. 3. q. 21. num. 1. Ioan. Anton. Nouar. *in sum.*
Bullarum tit. de beneficior. resign. public. Scortia *in se-*
lectas summorum Pont. constitutiones epit. 133. Egoip-
se *in tract. de Iure eccles. Vniuerso lib. 3. cap. 15. n. 187.*
3 *cum seqq.* Comprehendit hæc Gregoriana Constitu-
tio renunciationes beneficiorum siue simplicium,
siue cum dignitate, siue non, & beneficiorum Con-
sistorialium minorum, vt sunt Abbatiæ, & similia,
quæ licet sint consistorialia, solent tamen proui-
deri extra consistorium, secus in cessione Archiepi-
scopatus, & Episcopatus, ac similium, vt bene pro-
4 bat Flamin. Paris. *d. lib. 11. quæst. 3. per tot.* Compre-
hendit quoque renunciationes beneficiorum etiam
parui redditus, illa enim loquitur de quibuscunque
beneficiis, Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de benef. resign.*
publicat. num. 10. vbi *num. 14.* extendit ad beneficia
5 ad nutum amouibilia. Comprehendit etiam renun-
ciationes Commendarum, Flamin. *d. lib. 11. quæst. 5.*
num. 32. Seraphin. *decis. 1289.* Ioan. Anton. Nouar.
d. loco num. 9. & hospitalium tam quæ dantur in ti-
tulum, quàm quæ dantur in administrationem, Fla-
min. *d. lib. 11. q. 3. n. 45.* Prosper de Augustino *in ad-*
dit. ad Quarant. in sum. Bullar. verbo beneficiorum re-
signator. publicatio vers. quartò amplia, Ioan. Anton.
Nouar. *d. loco num. 8.* Lotter. *de re benef. lib. 3. q. 21.*
n. 28. vbi *n. 9.* post Rot. *decis. 662. ex n. 1. & dec. 666.*
ex n. 1. p. 4. diuers. Seraph. *decis. 1309. num. 1. & 4.*
subdit necessitatem publicandi iotiare io simplici
resignatione, seu dimissione in manibus Ordina-
6 rij. Comprehendit pariter resignationes nullas, seu
inualidas, vt in ipsa dicitur, & refert Nicol. Garc. *de*
benefic. part. 11. cap. 3. n. 276. vbi *num. seq.* id limi-
tat quando resignatio est nulla ex defectu consen-
sus, quia tunc verè non est resignatio & num. 279.
pariter limitat vbi resignatio fuerit nulla, quia re-
signans in Sacris constitutus non habet aliunde,
vnde commodè viuere possit, vt Papa vult. Denique
comprehendit impetrantes ob non publicationem
quia & ipsi tenentur publicare. Seraph. *decis. 1064.*
n. 5. Nic. Garc. *d. c. 3. num. 301.* Lott. *d. lib. 3. q. 21. n. 22.*
Non habet locum dicta Constitutio Grego- 7
riana in beneficiis vacantibus per adeptionem alio-
rum iuxta decretum apponi solitum de dimittendo
liberè in manibus Sanctissimi intra duos menses,
vt ex decisione Rotæ resoluit Nicol. Garc. *d. cap. 3.*
num. 334. Nec in simplici cessione ad fauorem eius,
qui iam existeret in possessione. Card. Caualer. *decis.*
458. n. 4. & 5. Lotter. *d. lib. 3. q. 21. n. 8.* Nec in trans-
latione pensionis in aliquem facta, Ludou. Gom. *in*
reg. de publicand. q. 10. Prosper. de Augustino vbi su-
pra vers. secundo limita; Nec quoties prætextu
legitimi impedimenti publicatio fieri non potuit,
vt cauetur in ipsa Constitutione. Ita Prosper. de Au-
gustino *dict. loco vers. tertiò limita*, Sayr. *decis. 4. de*
renunciat. Ioann. Anton. Nouar. *vbi supra num. 23.*
Nec in aliis casibus relatis per me *d. lib. 3. cap. 15.*
num. 193.

SVMMARIVM.

1 *Licentia sacra Congr. prius non obtenta, admittenda non est puella ad habitum monachalem nisi duodecimo ætatis anno completo.*
2 *Dispensari non potest puella, quæ 12. annum non compleuit vt habitum in monasterio suscipiat.*
3 *Matrimonio in 12. ætatis anno coniuncta, & Religionem illo non consummato ingressa puella, eius sponsus per quatuor annos expectare debet vsque dum profiteatur.*
4 *Ordinarius certum dierum numerum præfigere debet Nouitiatibus intra quem deliberent vtrum velint profiteri, vel non.*
5 *Episcopus intra 25. dies examen Nouitiarum perficere tenetur postquam hac de re certior factus fuerit.*
6 *Examinanda est puella diligenter ab Episcopo, quæ eo inconsulto habitum suscepit.*
7 *Professionem emittere non possunt puellæ ante 16. ætatis annum.*

Puella Religionem ingressa.

COLLECT. DCXX.

PVella ad habitum Monachalem admitti non de- 1
bet absque sacræ Cong. licentia, nisi duodecimo
ætatis anno completo. *S. Cong. Episcop. & Regul. in*
Neapolitana de anno 1582. & 1. *Martij* 1608. teste
Aldan. *in compendio Canon. resolution. lib. 2. titul. 32.*
num. 4.
Puella, quæ duodecimum annum non compleuit 2
non potest dispensari vt habitum in monasterio
suscipiat. *S. Cong. Conc.* referentibus Armend. *in add.*
ad recop. legum Nauarr. lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 43.
Antonin. Diana *moral. resol. p. 3. tract. 2. resol. 47.* Di-
dac. Narbona *de ætate ad humanos actus requisita an-*
no 8. q. 2. n. 6.
Puella si in duodecimo ætatis anno matrimonio 3
coniuncta, & Religionem illo non consummato
ingressa

ingressa sit, cogendus sponsus per quatuor annos expectare vsque dum profiteatur. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *dict. leg.* 7. *de Relig. num.* 42. quem refero *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 101. *num.* 11.

4 Puellis, quæ sumpserunt Sacrum habitum in aliquo Monialium monasterio, debet ab Ordinario certus dierum numerus 15. vel 20. præfigi, intra quem deliberent vtrum velint profiteri, vel non: si noluerint, remittendæ sunt ad domos consanguineorum, vel affinium *S. Congr. Conc.* cuius meminere Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 49. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 16. *n.* 26. quos refero *de officio, & potest.*

5 *Episcopi p.* 3. *alleg.* 100. *n.* 2. Et postquam Episcopus hac de re certior factus fuerit intra 25. dies examen hoc perficere tenetur, quibus elapsis amplius de eo se non intromittat. Eadem *S. Cong. Conc.* de qua Armend. *d. l.* 7. *de Relig. n.* 45. Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Nouitij vltim.* Campan. *dict. cap.* 16. *num.* 10. Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 4. *quæst.* 2. *num.* 10.

6 Puella quæ inconsulto Episcopo habitum Religionis suscepit, antequam profiteatur ab Episcopo diligenter examinanda est. *S. Congreg. Conc.* teste Armend. *d. l.* 7. *de Relig. n.* 46. quem refero *d. alleg.* 100. *num.* 4.

7 Puellæ ad professionem admittendæ non sunt ante decimum sextum ætatis annum completum. *Sacra Cong. Conc.* vt per Armendar. *dict. l.* 7. *de Relig. num.* 41.

Plura habes suprà in verbo *Nouitia*, *collectan.* 524.

SVMMARIVM.

1 *Educationis causa non sunt in Monialium monasterio introducenda puella nisi sacra Congr. licentia suffulta.*

2 *Educationis causa puella recipi possunt in Monialium monasteriis concurrentibus aliquibus conditionibus, qua hic referuntur, & non aliàs.*

3 *Minores septennio, & maiores 25. annis puella in monasteriis Monialium recipi non possunt.*

4 *Consensus omnium Monialium singulariter præstitus præcedere debet admittendam puellam in monasterio educationis causa.*

5 *Puella causa educationis in monasterio Monialium recepta si postquam compleuit ætatem 25. annorum, non egreditur, excommunicationem, aut censuram vllam non incurrit.*

Puella educationis causa.

Collect. DCXXI.

1 PVellas educationis causa in Sanctimonialium monasteria introduci nullatenus permittant Episcopi nisi sacræ Congr. licentia suffultas, eamque exequi nullatenus præsumant, nisi adimpletis

2 sequentibus conditionibus. Quod Moniales capitulariter, secretisque suffragiis puellarum recipiendarum admissioni consentiant, monasterium eas recipere sit solitum, illásque actu retineat, peculiaris habitatio Monialium professarum, ac nouitiatum, vbi interdiu opus facere & exercere, atque noctu quiescere possint, pro eis existat, excedant septimum, & sint infra 25. annum ætatis suæ, non sint vltra numerum præfixum, ingrediantur solæ, modesto vtantur vestitu, clausuræ legibus Monialium instar sint obstrictæ, & si vnquam è monasterio egressæ fuerint, ad illud, vel ad aliud monasterium redire non permittantur absque sacræ Congregationis licentia, cum egressus huiusmodi expressione nisi habitum Regularem suscipiendi animo essent reuersuræ. Demum debet esse idoneus fideiussor, qui pecunias in alimento puellarum huiusmodi erogandas anticipatis solutionibus in singulis mensibus soluturum se obliget. Cæterum finito vigesimoquinto ætatis anno similes è monasterio expellantur: & non permittatur quod eisdem puellis victus diætim quotidianus à parentibus, vel consanguineis transmittatur, sed tantùm pecuniæ pro eodem victu, vt dictum est, persoluatur. *Sacra Cong. Concil.* referentibus Quarant. *in sum. Bullarij verbo monasteria Monialium pag.* 449. Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Monialis* §. 10. Piasec. *in simili praxi p.* 2. *cap.* 3. *n.* 57. Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12. *c.* 16. *n.* 18. Gauant. *in man. Episcop. verbo Monialium educatio*, Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 16. *n.* 61. *cum seqq.* Tamburin. *de iure Abbatiss. disp.* 1. *q.* 1. *n.* 2. *cum seqq. & q.* 2. Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 63.

Puellæ causa educationis in monasteriis recipi non possunt minores septennio, & maiores vigintiquinque annorum. *Sacra Cong.* testibus Zerol. *in praxi Episc. p.* 1. *verbo Moniales* §. 11. Galet. *in margarita casuum Consciem. verbo Moniales* 5. quos cum aliis refero *d. p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 64. & illis addo nouissimè Didac. de Narbona *de ætate ad humanos actus requisit. ann.* 7. *q.* 21. *in princ.* 3

Puellæ recipi non possunt educationis causa in monasteriis Monialium nisi præcedat omnium consensus singulariter præstitutus, & non est standum simpliciter relationi Abbatissæ. *Sacra Congreg. Conc. in Amelien.* 4. *Ianuarij* 1608. cuius meminit Tamburin. *de iure Abbatissar. disp.* 1. *q.* 1. *n.* 3. quem refero *d. alleg.* 102. *n.* 63. *vers. secunda.* 4

Puella educationis causa in monasterio recepta, si postquam præteriit tempus 25. annorum intra quod illi morari conceditur ex causa educationis, si statim non egreditur, nec ipsa, nec quæuis alia excommunicationem, aut censuram incurrit, sed potest Episcopus terminum constituere, intra quem eligat puella vtrum velit Monialis fieri aut è monasterio egredi. *Sacra Congreg. Conc.* de qua meminere Franc. Leo *in thesauro fori eccles. p.* 2. *c.* 16. *n.* 54. Campan. *d. rub.* 12. *cap.* 16. *n.* 29. Tamburin. *d. disp.* 1. *q.* 2. *n.* 2. Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Reg. verbo educatio n.* 9. Ego *d. alleg.* 102. *n.* 65. 5

Puer.

Collect. DCXXII.

PVeri seruitio chori, seu Sacristiæ adscripti debent habere primam Tonsuram si per ætatem ad id sint capaces. *S. Congr. Rit. in Eguanien.* 23. *Nouembris* 1602. quam refert Sell. *in select. Canon. c.* 31. *num.* 8.

Pueros in monasteria Monialium introducentes qualiter peccent, & incidant in censuras, expressit *S. Congr. Episcop. & Regular.* quam referunt Paul. Comitol. *resp. mor. lib.* 4. *q.* 19. Scott. *in select. summ. Pont. const. sectorum.* 336.

Puluinar.

Puluinar.

COLLECT. DCXXIII.

1 PVluinar cum tapete non debet poni ante dignitates, sed debent illæ sedere in suo stallo sicut reliqui Canonici, & ratione Dignitatis potest indulgeri puluinar de corio tantùm. *S. Congr. Rit. in Tudertina* 24. *Mart.* 1612. cuius memini *in tract. de Canonicis, & Dignit. c.* 33. *n.* 31.

SVMMARIVM.

1 *Monasteria quæ à* 40. *annis citra Tridentinum fundata existunt quartam funeralem soluere non tenentur.*
2 *Ordinarius à Regularibus quartam piorum legatorum exigere non potest.*
3 *Locari non potest quarta funeralis.*
4 *Parocho non debetur quarta funeralis ex intorstitiis, seu cereis Confraternitatum secularium funera associantium.*
5 *Parocho debetur quarta funeralis ex funeralibus sequenti die in alia Ecclesia factis.*
6 *Parocho non debetur quarta funeralis intra cuius limites Viator, seu peregrinus decessit si consuetudo sit vt ius eos sepeliendi ad Cathedralem pertineat.*

Quarta.

COLLECT. DCXXIV.

1 QVartam funeralem nequaquam soluere tenentur monasteria quæ à quadraginta annis circa Tridentinum fundata existunt, vel quæ ipsam quartam soluere non consueuerunt. *Pius V. constit. sua incip. Etsi Mendicantium Kalend. Iuly* 1567. cuius meminere Gutier. *de Iuram. confirmat. p.* 2. *cap.* 4. *n.* 3. Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *q.* 41. *art.* 1. Archang. Caraccia *de quarta funerali c.* 1. Lezana *in summ. q. Regul. tom.* 1. *c.* 3. *n.* 13. quos refero *de officio, & potest. Parochi c.* 25. *n.* 13.

2 Quartam legatorum piorum exigere non potest Ordinarius à Regularibus, nisi eam soluere sint soliti, aut abhinc quadraginta annis citra, iuxta dispositionem Sacri Concil. Trident. exegerit. *S. Cong. Episcop. & Regular. de anno* 1581. testibus Fr. Emman. *quæst. Regul. tom.* 1. *q.* 39. *art.* 2. Ioan. Maria Nonat. *in lucerna Regul. verbo Quarta* Lezana *in sum. q. Reg. tom.* 2. *c.* 1. *n.* 30. *in fine, & tom.* 3. *verbo Canonica portio n.* 3.

3 Quarta funeralis locari non potest, *S. Cong. Episcop. & Regul. in Cusentina* 14. *Decembr.* 1592. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 3. *titul.* 8. *num.* 12.

4 Quarta funeralis non debetur Parocho ex intorstitiis seu cereis Confraternitatum secularium funera associantium. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. in Firmana* 5. *Martij* 1616. penes Aldan. *lib.* 3. *tit.* 8. *n.* 14.

5 Quarta funeralis debetur Parocho ex funeralibus sequenti die in altera Ecclesia ab alia, in qua mortuus sepulturæ mandatus fuerat, factis, magno adhibito Religiosorum, & Presbyterorum, candelarum & intorstitiorum numero in maiori quantitate diei præcedentis. *Sacra Congreg. Episcop. & Regular. die* 3. *Augusti* 1621. referente Aldano *dict. lib.* 3. *titul.* 8. *num.* 16.

Quarta funeralis non debetur Parocho, intra cuius limites viator retentus pro delicto, & habilitatus cum cautione decedit stante consuetudine in ciuitate quod ius sepeliendi peregrinos & viatores spectet ad Ecclesiam Cathedralem. *S. Congr. Conc. in Pisauren.* 22. *Ianuar.* 1628. de qua Ald. *d. lib.* 3. *tit.* 8. *num.* 17. 6

SVMMARIVM.

1 *Prædicatores quæstuarij à prædicationis officio se abstinere debent.*
2 *Licentias concessas publicandi Indulgentias ad quæstum reuocauit Pius V.*
3 *Quæstores prauos eleemosynarum comprehendit Conc. Trid. sess.* 21. *de reform. c.* 9.
4 *Collectores eleemosynarum, qui collectas in pios vsus conuertendas sine fraude sponte datas accipiunt non comprehendit Concil. sess.* 21. *cap.* 9. *de reform.*

Quæstuarius.

COLLECT. DCXXV.

QVæstuarios Prædicatores à prædicationis officio abstinere iubent, & inobedientes puniunt Inquisitores hæreticæ prauitatis. *Vrban. IV. const.* 2. incip. *Libet de anno* 1262. apud Laert. Cher. *in Bull. tom.* 1. *pag.* 96. aliàs *pag.* 120. 1

Quæstuarios & ad quæstum Indulgentias publicandi licentias concessas reuocauit *Pius V. const.* 30. incip. *Etsi* 6. *Idib. Februarij* 1567. apud Laërt. Cher. *tomo* 2. *pag.* 214. aliàs *pagina* 161. in nouiss. impress. 2

Quæstores prauos eleemosynarum comprehendit *Concil. Trid. sess.* 21. *de reform. c.* 9. non eorum receptores, qui collectas in pios vsus conuertendas sine fraude sponte datas accipiunt. *Sacra Cong. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Quæstores* Bonacin. *de censuris extra Bullam disp.* 2. *q.* 3. *puncto* 30. *num.* 9. *vers. tertio.* 3 4

Plura vide in verbo *Eleemosyna collect.* 278. *n.* 4. *&* 5.

Quindenia.

COLLECT. DCXXVI.

PAulus II. constit. 6. incip. *Decet Romanum Pont. sub dat. Id. Ianuarij* 1469. apud Laert. Cherubin. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 330. statuit quòd monasteria, Prioratus, Præposituras, Dignitates, Personatus, Administratores, officia, & beneficia quibuslibet aliis similibus, aut etiam fabricis, & locis vnita, pro quibus Cameræ Apost annata, seu alia iura solui consueuerant, vel quæ debeant annatã, siue medios fructus vnius anni, imposterum singulis quindecim annis perpetuò sequuturis soluere tenentur & debent Deinde *Paulus IV. constit.* 17. incip. *Decens esse censemus sub Dat.* 10. *Kalend. Februar.* 1508. apud Laert. Cher. *d. tom.* 1. *pag.* 737. aliàs *pag.* 680. ampliat ad omnes Congregationes tam seculares etiam Ordinis 1

Cassinensis, Montis Oliueti, & Camaldulensis, mandando pariter eosdem posse cogi ad ipsum per sententiam, censuras, & pœnas etiam priuationis, dissolutionis vnionum, annexionum, & incorporationum, & declarando comprehendi tam Ecclesias & monasteria virorum, quæ taxata reperiuntur in libris cameræ, quam omnes Dignitates, Personatus, officia, & beneficia secularia & Regularia, quæ excederent valorem annuorum 24. Florenorum de Camera. Postmodum *Pius V. constit.* 38. incip. *Apostolica Sedis de anno* 1567. apud Laërtium Cherub. *tom.* 2. *pag.* 225. aliàs *pag.* 169. illas extendit etiamsi apparerent, vniones factæ quibusvis Cathedralibus etiam Metropolitanis, seu Collegiatis Ecclesiis, aut Capitularibus mensis, necnon Collegiis, Vniuersitatibus, Congregationibus quorumcunque Ordinum, &c. Denique *Sixtus V. constit.* 33. incip. *Camera nostra* 14. *May* 1586. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 529. aliàs *pag.* 405. sanciuit comprehendi sub dictis Constitutionibus vniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones de quibuscunque beneficiis ecclesiasticis tam secularibus quàm Regularibus, etiamsi monasteria Monialium, & hospitalia fuerint, &c. De quarum Constitutionum materia Ioann. Anton. Nouar. *in sum. Bullar. tit. de quindenniorum solutione*, Scortia *in selectas summ. Pont. Const. epit.* 34. 137. 141. 175. *&* 363.

S. Raphaëlis Archangeli Missa, vide in verbo *Missa collect.* 479. *n.* 7.

SVMMARIVM.

1 *Episcopo de omnibus locis piis tam publicis quàm priuatis, ecclesiasticis vel laicalibus ratio ab administratoribus reddenda est.*

2 *Ordinarius ab administratoribus rationes administrationis exigere potest, donec coram eo doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit.*

3 *Tempore quo recitantur Horæ Canonicæ, & Diuina celebrantur, nec Episcopus nec Capitulum rationes exigere valet.*

4 *Episcopus solus sine Coniudicibus potest exigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium dummodo non procedat criminaliter in forma iudicij.*

5 *Distributionum quotidianarum de diuisione & applicatione potest Episcopus à Capitulo in Visitatione sua Cathedralis rationem exigere.*

Ratio.

COLLECT. DCXXVII.

1 Ratio de omnibus locis piis reddenda est Episcopo ab administratoribus, siue ea sint publica, siue priuata, ecclesiastica, vel laicalia. *S. Congr. Conc.* teste Armenod. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *n.* 78. quam refero *de offic. & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 75. *n.* 58.

2 Rationes administrationis Ordinarius exigere valet ab administratoribus donec coram se doctum fuerit de institutione, in qua secus cautum sit. *Sacr. Cong. Conc.* referente Marta *de iurisd. p.* 2. *c.* 18. *n.* 9. *&* 50. quem refero *d. alleg.* 75. *n.* 58.

3 Rationes exigere non debet Episcopus, vel Capitulum de tempore, quo recitantur Horæ, Canoni-

Barbos. Apost. Decis. Sum.

cæ, & Diuina celebrantur. *S. Cong. Conc.* penes Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *n.* 79. *vers. neque.* Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 568.

Rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium potest Episcopus solus sine coniudicibus exigere, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. *S. Congr. Conc. in Oriolen.* 27. *Mart.* 1632. *in resp. ad* 7. quam citat Aldan. *in comp. Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 15. *n.* 12. 4

Rationes de applicatione, diuisione distributionum quotidianarum, aliorúmque emolumentorum duplorum, & anniuersariorum exigere potest Episcopus à Capitulo in visitatione suæ Cathedralis; *eadem S. Congr. Conc. in d. Oriolen. in respons. ad octauum.* 5

S. Raymondi de Peñafort canonizatio, vide in verbo *Canonizatio coll.* 117. *n.* 42. & in verbo *Missa coll.* 534. *n.* 66.

Recollecti Fratres S. Augustini *coll.* 3 26. & Carmelitæ *coll.* 376. & B. Mariæ de Mercede *coll.* 376. & S. Francisci *coll.* 386. *à n.* 15. *& à n.* 36.

Reconciliatio Ecclesiæ.

COLLECT. DCXXVIII.

Reconciliatio Ecclesiæ consecratæ, & cæmeterij non est committenda alteri quam Episcopo. *S. Congr. Rit. in Cameracen.* 9. *Februarij* 1608. referente Sellio *in selectis Canon. c.* 11. *num.* 2. & Lezana *in summ. quæst. Regul. tom.* 3. *verbo* Ecclesia n. 14. in fine. 1

Reconciliatio Ecclesiæ pollutæ, quæ prius consecrata non erat, aliquando conceditur Vicario Episcopi, seu alteri personæ in dignitate constitutæ; pro Ecclesiis verò, quæ antea fuerant consecratæ minime concedenda. *Sacra Congreg. Rit. in Remen.* 9. *May* 1609. teste Sellio *d. c.* 11. *n.* 3. 2

Plura vide supra in verbo *Ecclesia collect.* 269. *n.* 13. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Prædicare sine licentia Episcopi non possunt Rectores Parochialis secularis subiecta alicui Regulari.*

2 *Præcedentiam habere super aliis Rectoribus in synodo, & aliis actibus non potest Rector Parochialis.*

3 *Processionibus incedere non debent Rectores Parochialium inter Dignitates, & Canonicos, & separatim.*

4 *Synodum diœcesanam illius Episcopi, qui tanquam proximior potest visitare, petere debent Rectores nullius diœcesis.*

5 *Residere quando teneatur Rector Parochialis, in qua habet Vicarium? ostenditur.*

6 *Residere in domo Parochialis debet ipsius Rector.*

7 *Immunes sunt à quacunque contributione Episcopo facienda, Rectores quandiu inseruiunt Ecclesiæ S. Ioannis Hierosolymitani.*

8 *Episcopi visitationi, correctioni, & iurisdictioni subsunt Rectores Parochialium S. Ioannis Hierosol. in iis, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem.*

9 *Episcopo non licet corrigere, aut punire Rectores Parochialium S. Ioannis Hierosol. curam animarum exercentes nisi in actu visitationis.*
10 *Sedere in sua Ecclesia debet Rector Parochialis in scamno, non autem in sella.*
11 *Canonici Cathedralis immediatè post Episcopum sedent in Parochiali, & post illos eius Rector sedere debet.*

Rector.

COLLECT. DCXXIX.

1 Rectores, & beneficiati alicuius Ecclesiæ Parochialis secularis subiectæ alicui Regulari non possunt in dicta Ecclesia prædicare sine licentia Episcopi. *Sacra Cong. Conc. in Calaguritana* teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib. 1. titul. 23. num 10.*

2 Rector Parochialis non potest in Synodo, & aliis actibus super alios Rectoribus præcedentiam habere, ex eo quod Prioratus Ordinis Camaldulensis in commendam obtineat. *Sacra Cong. Rit. in Arboren. 27. Iulij 1601.* referente Aldan. *dict. lib. 1. titul. 23. num. 11.*

3 Rectores Ecclesiarum Parochialium in processionibus non debent incedere inter Dignitates, & Canonicos, sed separatim. *Sacra Congr. Rit. in Materana 12. Maij 1612.* penes Sellum *in select. Canon. c. 36. num. 14.*

4 Rectores, qui sunt nullius diœcesis tenentur accedere ad Synodum diœcesanam illius Episcopi qui tamen proximior potest eos visitare, quia cum Episcopus ius habeat eos visitandi frustra videretur visitare nisi prius ad Synodum vocati, & instructi essent eorum omnium, quæ scire eos oportet, tamen aliqui aliter dixerunt, quia *cap. 9. sess. 24. de reform.* tribuit tantùm ius visitandi, quod est diuersum à Iure cogendi ad Synodum, & ideo diuisa *sacra Congregatio* nihil firmauit, vt testatur Aldan. *dict. tit. 23. num. 12.*

5 Rector qui habet Vicariam perpetuam in eius Parochia, siue Rectoria potest, & debet compelli ad personaliter residendum, nisi tota cura animarum translata fuerit legitimè in solum Vicarium perpetuum. *S. Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p. 3. c. 2. n. 175.*

6 Rectores Parochialium debent residere in domo ipsarum Parochialium, quod si Parochiales domos non habent, tunc in alia domo, quæ sit intra limites Parochiæ, aut saltem ita vicina Parochiali Ecclesiæ, vt inde commodè possint per se ipsos ei inseruire *Sacra Congr.* quam citat Nicol. Garc. *de benef. p. 3. c. 2. n. 179.*

7 Rectores quandiu inseruiunt Ecclesiis S. Ioannis Hierosol. sunt immunes à quacunque contributione Episcopo facienda, & à Synodalibus accessibus, & ab alio quouis onere. *Sacra Congr. Conc. in Augustana 26. Jun. 1627.* de qua Bonf. *in thesauro eccl. dec. resol. 28. n. 5.*

8 Rectores in Ecclesiis Parochialibus S. Ioannis Hierosol. curam animarum secularium habentes, subsunt in omnibus visitationi, correctioni, & iurisdictioni Episcopi in his, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationes exigere, nisi in contrarium adsit consuetudo. *eadem Sacra Cong. Conc. in d. Augustana*, cuius meminit Bonsadio. *d. resol. 28. num. 6.*

Rectores, seu Parochos in Ecclesiis S. Ioanis Hierosol. curam animarum exercentes non licet Episcopo corrigere, aut punire, nisi in actu visitationis. *eadem Sacra Congr. Concil. in d. Augustana*, quam refert Bonf. *d. resol. 28. n. 7.* 9

Rector Parochialis in sua Ecclesia sedere debet in scamno, non autem in sella, & in ea Ecclesia dignior locus debetur Canonicis Cathedralis immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector, *S. Congr. Rit. in Turritana 14. Febr. 1632.* referente Bonf. *d. res. 28. n. 9.* 10 11

Alia vide in verbo *Curatus collect. 236. & in verbo Parochus collect. 553. cum seqq.*

Redditus annui.

COLLECT. DCXXX.

1 Reddiens annui relicti pro Missarum celebratione ex sanctissimi D.N. & sacræ Congregationis Concilij benignitate conuersi fuerunt in quotidianas distributiones, quæ inter Dignitates obtinentes, & cæteros Diuinis interessentes iuxta diuisionem ab Episcopo faciendam proportionaliter diuidantur, illisque facultas tribuitur in propria diœcesana Synodo quoad reductionem Missarum celebrandarum id statuendi, quod magis ad Dei honorem, & cultum, atque Ecclesiæ suæ vtilitatem viderit expedire. *Sacra Congr. Concil. in Polsanen. 19. Maij 1625.* cuius meminit Ald. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 5. n. 9.*

✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱

SVMMARIVM.

Referendarij vtriusque Signaturæ:
1 *Nobilitatis veræ priuilegio decorantur.*
2 *Comites Palatini creantur.*
3 *Insignus Pontificus, vel Pontificalibus si Abbates fuerint, in eorum Ecclesiis vti possunt.*
4 *Beneficia vbique existentia obtinere & retinere possunt.*
5 *Study occasione absentes fructus suorum beneficiorum percipiunt.*
6 *Horas Canonicas postpositis horis recitare valent.*
7 *Litterarum Apost. pro expeditione nihil soluunt Referendary, & eorum duo familiares.*
8 *Testari possunt de bonis acquisitis ex beneficiis.*
9 *Exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum ipsi & eorum familiares.*

10 *Numerum Referendariorum præscripsit Sixtus V.*
11 *Canonicis, & Dignitatibus extra Ecclesiam precedere debet Referendarius, non tamen intra eam.*
12 *Auditori confidentiarum eadem præcedentiam Referendarij.*

Referendarius.

COLLECT. DCXXXI.

Referendarij vtriusque Signaturæ Papæ nobilitatis veræ priuilegio decorantur, Comites Palatini

2 tini creantur: insigniis Romani Pontificis,& si Ab-
3 bates fuerint, in eorum monasteriis Pontificalibus
4 vti possunt beneficia vbique existentia obtinere, &
5 retinere valent:absentes iussu Pontificis, aut studiis
6 occasione fructus suorum beneficiorum percipiunt:
7 Horas Canonicas postpositis horis recitare possunt:
8 & illi ac eorum familiares duo nihil soluunt pro ex-
9 peditione litterarum Apostolicarum:testari possunt de bonis acquisitis ex beneficiis ecclesiasticis, ipsi & eorum familiares à iurisdictione Ordinariorum exempti sunt. *Paulus III.constitut.*23.incip. *Debita consideratione de anno* 1540. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.*1.*pag.*647. aliàs *pag.*534. *Sixtus V.constit.*41. incip. *Quemadmodum* 10. *Kalend. Octobris* 1586. apud eundem Laërt.Cherub. *tom.*2.*pag.*543. quarum memini de Iure eccles. vniu.lib.1.cap.22. n.1.cum seqq.

50 Referendariorum numerus ad centum redactus, præscribitur eorum legitimitas, qualitas,gradus, & ætas,& alia præter supra relata priuilegia illis conceduntur. *Sixtus V.d.const.*41. apud Laërt.Cher. & *meipsum citatis locis.*

51 Referendarius extra Ecclesiam præcedere debet Canonicis, & Dignitatibus, non tamen intra eam. *Sacra Cong.Rit. in Veronen.*6.*Junij*,& 4.*Iulij* 1626. penes me *d.tract.de Iure eccl.lib.*1.*c.*22.*n.*16.

52 Referendarij cedunt præcedentiam Auditori confidentiarum. *Sacr.Congr.Rit.die* 6.*Decembr.*1621. quam citaui *d.lib.*1.*c.*22.*n.*14.

Reformati Fratres S. Francisci, vide *collect.*386. *n.*36.*cum seqq.*

Regressum.

Collect. DCXXXII.

1 REgressus,accessus, coadiutoriæque quibuscunque concessæ reuocantur,& regressuum,accessuum & coadiutoriarum huiusmodi litteras,officiales Cancellariæ,& Cameræ Apost.expedire non possunt. *Pius V.const.*134.incip. *Romani pridie Id. Sept.* 1571. apud Laertium Cherubin. *in Bullario tom.*2. *pag.*346.

2 Regressus.& ingressus & coadiutorias factas super beneficiis Ordinis,seu militiæ S. Ioan. Hierosolymit.non tamen ex causa onerosa,& de consensu magni Magistri cassat.& reuocat *Pius IV.const.*9.incip. *Circunspecta Kal.Iulij* 1560. apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.*9.

Regulæ Cæremonialis, vide supra *collect.*78.*n.*17. & 18.

SVMMARIVM.

1 *Modus & forma circa victum, vestitum Religiosorum, Monasteriorum regimen, nouitiorúmque receptionem, & educationem præscribitur.*
2 *Professionem emittentes, habito probationis anno in Monasteriis ad id non designatis, ad illam denuo emittendam tenentur.*
3 *Nullitatem receptionis & professionis allegantes ex eo quia facta fuit in Conuentu ad id minimè designato, non possunt post lapsũ quinquennij audiri.*
4 *Numerus Regularium cuique monasterio & Conuentui præfigendus.*
5 *Superioribus suis subiecti esse debent omnes Regulares.*

Barbos.Apost.Decis.Sum.

6 *Causas suorum subditorum ad Officium sanctissimæ Inquisitionis spectantes non cognoscunt Regularium Superiores.*
7 *Inquisitores hæreticæ prauitatis puniunt Regulares de hæresi suspectos.*
8 *Inhabiles ad omnes Religionis gradus, & officia eo ipso efficiuntur Regulares, quibus pro delictis ad officium Inquisitionis spectantibus, pœnitentia imposita fuit.*
9 *Electi Regulares ad monasteria, Prioratus, & quæcunque dignitates Conuentuales priuantur iure quæsito.*
10 *Pauperes mendicare in Ecclesiis suis dum Diuina celebrantur, permittere non debeat Regulares.*
11 *Superiorum litteras commendatitias nisi ostenderint Regulares non sunt in Conuentibus recipiendi.*
12 *Romam seu Curiam absque superiorum licentia petentes Regulares, ad eosdem superiores fauori pœna plectendi remittantur.*
13 *Fori priuilegio gaudent Regulares intra claustra degentes.*
14 *Munerum largitio interdicitur omnibus Regularibus vtriusque sexus, & tam nouitiis quàm professis.*
15 *Curam animarum exercentes Regulares subsunt iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi in iis, quæ ad dictam curam pertinent.*
16 *Exempti Regulares, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, minime subiicit Gregorius XV. Episcoporum iurisdictioni in iis, quæ sacramentorum administrationem concernunt.*
17 *Episcopus prohibere potest Regularibus curam animarum secularium exercentibus ne in emolumentis percipiendis excedant taxam ab eo præscriptam.*
18 *Episcopus potest prouidere contra Regulares ne ipsi aliqua indecentia, aut prohibita in Ecclesiis suis habeant.*
19 *Visitare Ordinarij non possunt Regulares inseruientes de licentia suorum superiorum beneficiis simplicibus, quæ sunt tamen membra monasteriorum.*
20 *Beneficij simplicis incapaces sunt Regulares.*
21 *Clerici Ordinum Militarium ad concursum Parochialium admittendi non sunt.*
22 *Decimas Parochialibus soluere tenentur Regulares pro prædiis ad eos prouenientibus, pro quibus decima soluebantur.*
23 *Ritus Regularium quoad Missas celebrandas & cætera Diuina semper permanere debent.*
24 *Festa, & non octauas obseruare per Episcopum cogi possunt Regulares.*
25 *Festorum ad obseruantiam per Episcopum censuris compelli possunt Regulares.*
26 *Censuris & pœnis ecclesiasticis in decretis Episcopo specialiter commissis sess.*25.*de Regul. Regulares ad eorum obseruationem compellere potest Episcopus.*
27 *Orationi quadraginta horarum in Cathedrali interuenire, non possunt Ordinarij constringere Regulares.*
28 *Licentiam quærendi eleemosynas à Superioribus sibi datam tenentur Ordinario ostendere Regulares Mendicantes.*
29 *Eleemosynas quærere ex facultate Apost. valentes Regulares, non tenentur petere ab Ordinariis licentiam illas per diœcesim petendi.*
30 *Limina Apost. pro Episcopo visitat Regularis, eius familiaris, & commensalis.*
31 *Generalis in sua Religione non potest eligi illegitimus*

mus legitimatus vigere facultatum dominorum de Campegiis.

32 *Eligere potest Regularis suspensus à Diuinis.*

33 *Exempti Regulares, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, possunt ab Episcopo publicè denunciari.*

34 *Eleemosynas & oblationes recipere ab offerentibus licet Regularibus in medio Altaris sistentibus, non autem ab Altari discedere & Ecclesiam circumire.*

35 *Domos extra conuentum benedicere non possunt Regulares in sabbato sancto.*

36 *Campanas sabbato sancto pulsare non possunt Regulares antequam pulsentur in Eccl. Cathedrali.*

37 *Mulieres post partum ad purificationem admittere non prohibentur Regulares in eorum Ecclesiis.*

38 *Nullitatem professionis intra quinquennium deducens regularis tenetur eam probare coniunctim coram Ordinario & superiore Regulari.*

39 *Regula sua non possunt Regulares aggregare personas in articulo mortis constitutas.*

40 *Officium & Hora Canonica vt cantentur in choro per Regulares & clericos non conuenit.*

41 *Priuilegia, immunitates, & exemptiones Regularibus per Hispaniam concessa reuocantur.*

42 *Regulares vocati ad funus conuenire debent in Parochiali, aut in alia Eccl. iuxta loci consuetudinē.*

43 *Votum adimplere tenentur Regulares de non procuranda, minùsve acceptanda aliqua dignitate extra religionem, etiamsi ad aliam transferantur, aut à sua dimittantur.*

44 *Abbas monasterij licet non sit religiosus, nihilominus bona & subditi gaudent priuilegio sui Ordinis.*

45 *Regulares non comprehenduntur constitutione generali Concil. Lateran. edita, quæ incip.* volentes *neque decreto Conc. Trid. c. 14. sess. 7.*

46 *Regulares professi, & ad Episcopatum promoti, recuperant ius succedendi in bonis ab eis renunciatis.*

Regularis.

COLLECT. DCXXXIII.

1 REgularibus omnibus modum & formam circa victum, vestitum, monasteriorum regimen, nouitiorúmque receptionem, & educationem præscripsit *Clemens VIII. const.* 60. incip. *nullus* 20. *Martij* 1601. apud Laert. Cherubin. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 80. Et quod illegitimi & criminosi publici Religionem ingredi non possunt nisi facta diligenti inquisitione de vita, & moribus eorundem; item quod nullus admittatur nisi facta relatione in Capitulo saltim Prouinciali, ac de consensu diffinitorum. *Sextus V. const.* 71. incip. *Cùm de omnibus* 6. *Kal. Decemb.* 1587. apud Laert. Cher. *tom.* 2. *pag.* ...

2 Regulares, qui ad habitum Regularem aliàs canonicè recepti annum probationis in monasteriis, seu domibus Regularibus ad id designatis minimè fecerunt, subindéque professionem nihilominus emiserunt, ad illam denuò emittendam, seruatis aliàs seruandis, tenentur, quæ sic emissa illis, & eorum cuilibet tam in foro interiori quàm exteriori suffragari debeat. absque nouo probationis anno ex speciali sanctæ Sedis benignitate, illique postquam professionem denuò, vt præfertur, emiserint, ad omnes gradus, honores, dignitates, præeminentias, atque habilitates, quas si ab initio validè professi essent, legitimè obtinerent, restituantur. *Vrban. VIII. sua Constitut.* incip. *religiosos viros* 2. *Aprilis* 1632. apud Mariam Cherub. *in appendice Bullarij tom.* 4. *pag.* 11.

Regulares recepti & professi contra formam decretorum sanctæ memoriæ Clementis VIII. de nouitiis ad habitum Regularem & professionem non admittendis nisi in Conuentibus designatis, allegantes propterea nullitatem receptionis & professionis, non possunt super huiusmodi nullitate post lapsum quinquennij quoquo modo audiri. Quod si aliqui contra formam præfatorum decretorum recepti & professi è Religione infra quinquennium exire, vel Superiores extra eam respectiuè illos eiicere voluerint, tam ipsi professi quàm Superiores respectiuè tenentur iura, quæ sibi facere visa fuerint, prius deducere coram *Sacra Cong. Conc.* quæ prouidebit, inhibendo omnibus, &c. Si verò iidem vt supra recepti & professi iuribus suis minimè deductis coram sacra Congregatione Concilij, & sine illius expressa licentia è Religione exire, vel Superiores Religionis eos eiicere ausi fuerint, ipsi recepti & professi tanquam apostatæ puniantur, & pro talibus habeantur. *S. Congr. Conc. die* 5. *Ianuar.* 1636. quam refert Angel. Mariam Cherub. *in appendice Bullar. tom.* 4. *pag.* 13. 3

Regularium numerus cuique monasterio & Conuentui præfigendus. *Paulus V. constit.* 9. incip. *Sanctissimus* 4. *Decembr.* 1605. apud Laert. Cher. *in Bull. tom.* 3. *pag.* 187. 4

Regulares cuiuscunque Ordinis etiam Mendicantium, quantumuis Sedis Apost. sint Capellani Superioribus suis subiecti esse debent. *Greger. IX. const.* 6. incip. *Per Romani* 5. *Id. Nouemb.* 1373. apud Laërt. Cher. *tom.* 1. *pag.* 222. 5

Regularium Superiores non cognoscunt causas suorum subditorum ad officium sanctissimæ Inquisitionis spectantes. *Paulus V. constit.* 26. incip. *Romanas Kalend. Septembr.* 1606. apud Laërt. Cher. in Bullario *tom.* 3. *pag.* 210. de cuius materia Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de heresi super Bulla Pauli V.* 6

Regulares cuiuscunque Ordinis quantumuis exempti de hæresi suspecti puniuntur ab Inquisitoribus hæreticæ prauitatis. *Pius IV. constit.* 51. incip. *Pastoris* 1. *Aprilis* 1562. Paulus V. *d. const.* 26. 7

Regulares omnes cuiusuis Ordinis, Religionis, & instituti, quibus pro delictis ad sanctæ Inquisitionis Officium spectantibus pœnitentiæ genus aliquod impositum fuerit (salutaribus pœnitentiis exceptis.) eo ipso ad omnes Religionis suæ gradus & officia inhabiles censeantur & deinceps, etiamsi pœnitentiæ tempus expleuerint, vel gratiam receperint, ad illa tamen promoueri nullatenus possint, nisi prius obtenta à S.D.N. vel ab hac S. Congr. coram Sanctitate sua habenda speciali & expressa rehabilitationis gratia, aliàs promotio quælibet nulla sit, & promouentes ipsi priuationem suorum officiorum, ac præterea vocis actiuæ & passiuæ ipso facto incurrant, quæ restitui nisi ab eodem S. D.N. vel ab eadem Sacra Congr. coram Sanctitate sua habenda non possint. *Sacra Congreg. generalis S. R. & vniuers. Inquisitionis die* 1. *Octob.* 1626. quam refert Laur. de Peyrinis *de priuil. Regul. ad constit.* 9. *Pauli V. n.* 29. 8

Regulares electi ad monasteria, Prioratus, & quascunque Dignitates Conuentuales priuantur iure quæsito nisi confirmentur à Sede Apostol. *Pius IV. constit.* 9

*const.*87. incip. *Cùm inter Kalend. Nouembr.*1564. apud Laërt. Cherub. *tom.*2.*pag.*122.

10 Regulares in eorum Ecclesiis quando diuina celebrantur Officia, pauperes mendicare non permittant. *Pius V. const.*5. incip. *Cùm primum Kal. April.* 1566. apud Laert. Cherub. *tom.*2.*pag.*179.

11 Regulares transeuntes de Prouincia in prouinciam non sunt in Conuentibus recipiendi, nisi Superiorum litteras commendatitias ostendant. *Sixtus V. constitution.*71. incip. *Cùm de omnibus* 6. *Kal. Decembr.*1587. apud Laërt. Cher. *tom.*2. *pagina* 601.

12 Regulares temerè, leuive ex causa Vrbem Romam siue Curiam absque sui Superioris licentia adire præsumentes ad eosdem Superiores sæuiori pœna plectendos remittantur. *S. Cong. Episcop. & Regul.* quam refert Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 12.*cap.*13.*sub num.*31. Ioan. Anton. Nonat. *in sum. Bullarum tit. de Religiosis recurrentibus ad Curiam Romanam* R.P. Alex. Sperel. *in decis. fori eccles. dec.*38. *num.*25.

13 Regulares intra claustra degentes fori priuilegio gaudent. *Paulus V. constit.*34. incip. *Religiosorum* 24. *Augusti* 1607. apud Laert. Chet. *in Bullario tom.*3. *pag.*223.

14 Regulares vtriusque sexus, & tam Nouitij quàm professi comprehenduntur sub Constitutione Pontificia, qua munerum largitio interdicitur. *S. Congr. Episc. & Regular. in sancta* 23. *Julij* 1603. penes Sel. *in selectis Canon. cap.*31.*n.*12. Vide in verbo *Munera collect.*520.

15 Regulares exercentes curam animarum subsunt iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in iis tamen, quæ ad dictam curam pertinent, non obstante Breui *Pij V. sub Dat. Romæ* 24. *Mart.*1567. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. die* 6. *Februarij* 1627. teste Sel. *d.c.*31.*n.*13.

16 Regulares exemptos, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, minimè subiicit Constitutio Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis, Episcoporum iurisdictioni in iis, quæ Sacramentorum administrationem concernunt, nisi quando in Sacramentis personis secularibus administrandis idem Regulares delinquunt. *S. Cong. Conc. de anno* 1623. de qua Sell. *d.c.*31.*n.*14.

17 Regulares curam animarum secularium personarum exercentes in emolumentis legitimè percipiendis prohiberi possunt per Episcopum ne excedant taxam ab eo præscriptam. *Sacra Cong. Conc. in Lunen.*18. *Septembris* 1625. referente Sellio *d.c.*31. *num.*15.

18 Regulares si aliqua indecentia, aut prohibita in Ecclesiis suorum Ordinum habeant ex Concilio Prouinciali, potest Ordinarius etiam contra ipsos Regulares, eorumque Ecclesias prouidere, prout ei videbitur, etiam per viam censurarum, & interdicti, dum tamen ad illud non procedat, nisi ritè & rectè obseruatis omnibus à Iure requisitis. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.*1.*tit.*21.*n.*2.

19 Regulares inseruientes de licentia suorum Superiorum beneficiis simplicibus, quæ sunt tamen membra monasteriorum, seu Religionis, non possunt ab Ordinariis visitari. *S. Congr. Conc.* quam citat Armend. *ad recop. legum Nauarra lib.*1. *tit.*6. *de visit. l.*5.§.2.*n.*96.

20 Regulares sunt incapaces beneficij simplicis, etiamsi essent Canonici Regulares, non autem beneficij Curati iuxta dispositionem c. quod Dei timorem, de statu monachi sed hoc ex stylo concedi *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

non debet, nisi instante Episcopo pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiæ. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p.*7.*c.*10.*n.*31.& 32.

Regulares clerici etiam Ordinum Militarium ad 21
concursum Parochialium admittendi non sunt. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *d.p.*7.*cap.*10. *num.*32.

Regulares tenentur ad decimam Parochiali 22
pro prædiis ad eos prouenientibus, pro quibus decimæ soluebantur. *Sacra Congr. Conc die* 18. *Decembris* 1627. cuius meminit Aldan. *d. lib.*1.*tit.*22. *num.*3.

Regularium Ritus diebus festis non obstante *Con-* 23
*cilio Trid. cap.*12.*sess.*25.*de Regul.* semper permanere debent quoad Missas celebrandas, & cætera Diuina tam publicè quam priuatè ab Episcopis Regularibus in eorum Ecclesiis persoluenda. Nec circa hæc ab Episcopo quoquomodo quicquam in contrarium præcipi potest; quod si de facto perceperit Regulares neutiquam ipsi Episcopo obedire tenentur. Verum quoad Conciones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debent se conformare Euangeliis, & Epistolis, quibus Clerus secularis vtitur illis diebus festiuis. *S. Congreg. Conc.* quam refert Aldan. *d. tit.*22.*n.*5.

Regulares quoad festum possunt cogi ad eius 24
obseruationem, sed quoad Octauam non possunt, sed seruãdæ sunt rubricæ Breuiarij, & decreta nouissima Congregationis Rituum. *S. Congr. Rit. die* 21. *Iuly* 1629. teste Sellio *d.c.*31.*n.*16.

Regulares per Episcopum compelli possunt 25
censuris ad obseruantiam festorum per illum cum approbatione populi indictorum. *Sacra Cong. Conc. in Ostunen.*32. *July* 1627. referente Sellio *d. cap.*31. *num.*17.

Regulares etiam pœnis & censuris ecclesiasticis 26
in decretis Episcopo specialiter commissis *sess.*25. *de Regularib.* licet eidem Episcopo ad eorum executionem compellere. *S. Cong. Conc. in Limana* 19. *Septembris* 1625. de qua Sellius *dict. cap.*31. *n.*18. Et iterum, Regulares etiam sub censuris ecclesiasticis compellere potest Episcopus in omnibus casibus, in quibus iurisdictio illi tribuitur à iure communi, & Concilio Trid. ac Constitutionibus Apost. in Regulares. *S. Cong. Conc. in Nebbien.* 7. *Febr.*1632. quam refert Bonsadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 37.*n.*8.

Regulares ad interueniendum Orationi quadra- 27
ginta horarum in Cathedrali non possunt constringere Ordinarij. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Salernitana de anno* 1581. vt per Sellium *d.c. cap.*38. *num.*19.

Regulares Mendicantes tenentur ad ostenden- 28
dam Ordinario licentiam quærendi eleemosynas à suis Superioribus sibi datam. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminere Piasec. *in praxi Episcop. p.*2.*c.*3. *n.*47. Laur. de Peyrinis *de priuil. Regul. ad const.*4. *Sixti IV.* §.8. *num.*43. R.P. Sperel. *in decis. fori eccles. decis.*38. *num.*29.

Regulares, qui ex constitutione, aut facultate 29
Sedis Apost. eleemosynas quærere, aut aliàs mendicare possunt, non tenentur petere ab Ordinariis licentiam eleemosynas per diœcesim petendi, cum in erectione monasteriorum hæc licentia illis tacitè ab Ordinariis impertita censeatur. *S. Congr. Episcop. & Regul. in causa Venetiarum* 6. *Octobr.*1597. de qua Aldan. *d. tit.*22.*n.*15.

Regularem Episcopi familiarem & commensa- 30
lem noluit sacra Congregatio Concilij acceptare ad visitanda limina pro Episcopo. *Sacra Cong. Conc.*

in Visen. 13. *Nouembris* 1627. cuius meminit Bonf. *d. ref.* 37. *n.* 7.

31 Regularis illegitimus, sed ad instantiam patris legitimatus in infantia per legitimationem amplissimam vigore facultatum dominorum de Campegiis, non potest eligi Generalis suæ Religionis. *S. Cong. Conc. die* 12. *May* 1629. me citato refert Lezana *in sum. q. Reg. tom.* 1. *c.* 13. *n.* 50. *in fine.*

32 Regularis suspensus à Diuinis potest eligere, quia in Regularibus electio non pendet ab Ordine, sed à regularitate. *Sacr. Congr. Conc. in causa Minimorum* 7. *Septembr.* 1628. de qua Lezana *d. tom.* 1. *c.* 12. *n.* 16.

33 Regulares exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, possunt ab Episcopo publicè denunciari excommunicati vt tanquam tales ab aliis euitentur. *Sacra Congr. Conc. in Limana* 19. *Ianuarij* 1633. apud Bonfadin. *dict. resol.* 37. *n.* 10. Sed si fuerit difficultas in eo quod Episcopus in huiusmodi causa debeat citare, & citatio est actus iurisdictionis, quam Episcopus non potest in huiusmodi personas exemptas exercere, ideo placet pro solutione doctrina Felini *in cap. non potest, de sent. & re indic. n.* 3. *S. Cong. Episc. & Reg. die* 24. *May* 1621. penes Aldan. *d. tit.* 21. *n.* 16.

34 Regularibus non est prohibitum inter Missarum solemnia vertere se ad populum, & generalem Confessionem pro eo facere, atque etiam in medio Altaris sistendo eleemosynas, & oblationes ab offerentibus recipere non autem eis licet ab Altari discedere, & Ecclesiam circumire. *Sacra Congr. Conc. in nullius princia Rauennaten.* 15. *Sept.* 1629. quam refert Bonf. *d. ref.* 37. *n.* 11.

35 Regulares non possunt in sabbato sancto benedicere domos cum non possint hoc munus extra Conuentum suum exercere. *S. Congr. Conc. die* 23. *Nouembris* 1619. *& in Bononien.* 4. *Iulij* 1610. quam refert Lezana *in summ. q. Reg. tom.* 1. *c.* 12. *n.* 41. *vers. ad* 14.

36 Regulares non possunt in sabbato sancto pulsare campanas antequam pulsentur in Ecclesia Cathedrali. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 21. *Aug.* 1604. de qua Sel. *d. c.* 31. *n.* 22.

37 Regulares non prohibentur in eorum Ecclesiis mulieres post partum ad purificationem admittere. *Sacr. Congr. Conc. in d. Bononien.* 4. *Iulij* 1620. relata per Lezana *d. n.* 41. *vers. ad* 9.

38 Regularis deducens intra quinquennium nullitatem professionis, tenetur eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari illius monasterij, in quo professionem emisit, & coram Ordinario illius loci, in quo professus est. *S. Cong. Conc. in nullius* 1. *Decemb.* 1593. quam citat Sel. *d. c.* 31. *n.* 23.

39 Regulares non possunt aggregare suæ regulæ personas in articulo mortis constitutas. *S. Congr. Rit. in Spoletana terra de Visse* an. *Iun.* 1609. de qua Sel. *d. c.* 31. *n.* 24.

40 Regularibus non conuenit Officium & Horas Canonicas cum Clericis secularibus in choro cantare. *S. Cong. Rit. in Ilerden.* 15. *Nouembr.* 1603. teste Sel. *d. c.* 31. *n.* 25.

41 Regularibus in Regnis Hispaniarum existentibus omnia & singula priuilegia, prærogatiuæ immunitates, exemptiones tam per Apostolicam Sedem, illiúsque in dictis Regnis Nuntios, quàm eorum Superiores concessa, reuocat ac prohibet illa de de cætero absque sua, & Sedis Apost. licentia concedit *Vrbanus VIII. const.* 57. incip. *Pastoralis* 30. *Iulij* 1626. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.* 4. *pag.* ...

Regulares vocati ad funus conuenire debent in 42
Parochiali, aut in alia Ecclesia loci consuetudinem, & nullo modo expectare per vias, aut ire ad domum defuncti. *Sacra Cong. Rituum in Limana* 15. *Decembris* 1632. referente Bonfadin. *d. resol.* 37. *num.* 12.

Regulares omnes quorumcunque Ordinum & 43
institutorum, vltra alia vota etiam votum, promissionem, siue iuramentum solemniter, siue simpliciter emittunt, aut præstant de petenda nec procuranda, minúsve acceptanda aliqua dignitate extra Religionem, per quacunque eorum ad aliam Religionem translationem, seu habitus priuationem, aut dimissionem à voto huiusmodi nullatenus liberantur. *Vrbanus VIII. const.* 30. *aliàs* 140. incip. *Cùm sicut* 21. *Maij* 1635. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bull. tom.* 4. *pag.* 50.

Regularium bona, & subditi monasterij debent 44
gaudere priuilegiis sui Ordinis, non obstante quod Abbas eiusdem monasterij non sit Religiosus, sed inceperit esse perpetuus Commendatarius, quia Monachorum non est immutatus status. *S. Cong. Conc. die* 8. *Martij* 1627. referente Sellio *dict. c.* 31. *num.* 26.

Regulares neque Constitutione in generali 45
Concilio Lateranensi edita, quæ incip. Volentes, neque decreto *Concilij Trid. c.* 14. *sess.* 7. comprehenduntur, ideóque illi iuxta eorum priuilegia coram Superioribus, vel Conseruatoribus sunt conueniendi; necnon decretum eiusdem *Concilij c.* 20. *sess.* 24. ad Regulares non pertinet, vel eorum conseruatorias imminuit, nec quoad primam illarum instantiam aliquid noui inducit. Paulus V. constit. 34. incip. Religiosorum de anno 1607. apud Laert. Cherub. in Bullario tom. 3. pag. 223. & censuit *S. Congr. Conc.* penes Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Reg. ad const.* 1. *Sixti IV.* §. 11. *n.* 30.

Regulares professi, & ad Episcopatum promoti 46
recuperant ius succedendi etiam in bonis ab eis renunciatis, dummodo non sint alteri quæsita. Sacra Congr. Conc. die 11. Ianuarij 1631. quam ad litteram refert Ianez Faiardo *in disputatione Virum legitima renunciatio ante professionem, & iuxta Concilij Trid. normam facta Monacho ad Episcopatus culmen electo sit impedimento vt ad illam non habeat regressum* *n.* 98. cuius memini *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 99. *sub n.* 15.

Vide alia *in verbo Episcopus quoad Regulares collect.* 297. *& verbo Episcopus Regularis coll.* 284. & in verbo *Superior Regularis collect.* 690.

SVMMARIVM.

1 *Sacramenta Eucharistia, & Extrema Vnctionis administrare possunt Regulares Superiores secularibus de familia monasteriorum.*

2 *Tertiariis suis non debent Regulares extra Conuentum ministrare Sacramenta præter Sacramentum Pœnitentiæ.*

3 *Eucharistiæ Sacramentum publicè adorandum proponere non licet Regularibus in eorum propriis Ecclesiis.*

4 *Eucharistiæ Sacramentum Regulares populo administrare non possunt in die Paschatis.*

5 *Regularibus nequaquam prohibitum est Missas celebrare & campanas pulsare, in suis Ecclesiis ante celebrationem Missæ & pulsationem campanæ in Ecclesia parochiali.*

6 *Regulares contra charitatem faciunt, si in canone missa suos superiores nominant, tacito nomine Antistitis.*
7 *Regularibus non licet in suis Ecclesiis admittere Presbyteros ad celebrandum, contra prohibitionem Episcopi.*
8 *Regulares missa sacrificium in Ecclesia seculari de consensu Rectorum celebrare possunt.*
9 *Regulares inter missarum solemnia possunt recipere ea quæ sibi offeruntur.*

Regularis quoad Sacramenta, & Missam.

COLLECT. DCXXXIV.

1 REgulares Superiores possunt secularibus de familia monasteriorum administrare Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis. *Sacra Cong. Conc.* teste Stephano d'Aluin *de Episcoporum, Abbatum, & Abbatiss. potest. c. 19. n. 9. vers. imo.*

2 Regulares non debent extra Conuentum ministrare Sacramenta suis Tertiariis præter Sacramentum Pœnitentiariæ. *Sacra Congr. Rit. in Spoletana terra de Visso* 20. *Iunij* 1609. referente Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 2. cap. 14. n. 34.*

3 Regularibus non licet etiam in eorum propriis Ecclesiis Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum publicè adorandum proponere, nisi ex causa publica, quæ probata sit ab Ordinario; ex causa autem priuata possunt, dummodo ex tabernaculo non extrahatur, & velatum remaneat, itaut ipsa Hostia videri possit. *Sacra Congregatio Episcop. & Regul. in Tertonen.* 27. *Maij* 1603. & 14. *Aprilis* 1615. & *in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. *in resp. ad* 4. quarum meminit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 26. n. 3.*

4 Regulares in die Paschatis Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum populo administrare non possunt, stante quod in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expressè illa die. *Sacra Cong. Conc. die* 2. *Martij* 1619. cuius memini *de officio, & potest. Parochi p. 2. c. 10. n. 10.*

5 Regularibus nequaquam prohibitum est Missas celebrare, & campanas pulsare in suis Ecclesiis ante celebrationem Missæ, & pulsationem campanæ in Ecclesia Parochiali, ideoque Ordinarius minime hoc illis prohibere potest, sed tantum monere populum vt accedat ad Ecclesiam Parochialem ad sacri Concilij præscriptum. *Sacra Congr. Conc. in nullius prouincia Rauennaten.* 15. *Septembris* 1629. de qua Ego ipse *d. tract. de Officio, & potest. Parochi c. 11. num. 21.*

6 Regulares, qui in Canone Missæ, vel in precibus tacito nomine Antistitis, suos Superiores nominant contra charitatem faciunt. *Sacra Cong. Rit. in Vlixbonen.* 12. *Nouembris* 1605. referente Aldano *d. lib. 1. tit. 26. n. 4.*

7 Regularibus non licet in suis Ecclesiis ad celebrandum admittere Presbyteros seculares contra prohibitionem Episcopi. *Sacra Congr. Conc. in Bononien.* 2. *Iunij* 1620. quam citat Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 1. c. 12. num. 41. in resp. ad* 12. Vide infrà *collect.* 659. *n.* 17.

8 Regulares Missæ Sacrificium in Ecclesia seculari de consensu Rectorum celebrare possunt. *S. Congr. Episcop & Regul. die* 10. *Ianuarij* 1617. penes Aldan. *d. lib. 1. tit. 26. n. 5.*

9 Regulares inter Missarum solemnia possunt recipere ea, quæ sibi offeruntur, dummodò à perambulationibus per Ecclesiam, ac similibus eleemosynarum extorsionibus se abstineant. *Sacra Congregat. Concil. in Bononien.* 2. *Iulij* 1620. quam refert Lezana *dict. tom. 1. cap. 12. num. 41. in resp. ad* 2. & illius memini *de officio, & potest. Parochi cap. 11. num. 22. in fine.*

SVMMARIVM.

1 *Litteras dimissorias ad Ordines an & quando suis subditis Regularibus concedere possint Superiores Regulares, ostenditur.*
2 *Episcopo viciniori litteras dimissorias ad Ordines remittere debet Superior Regularis monasterij existentis in territorio nullius diœcesis.*
3 *Dispensare super interstitiis Regularium Ordinandorum non possunt Superiores Regulares.*
4 *Ordines ne Vltramontanis absque sua Sanctitatis licentia conferantur prohibitio non comprehendit Regulares.*
5 *Ordines sacros suscipiens Regularis Clericus ante professionem ipso facto suspensus est.*

Regularis quoad Ordines.

COLLECT. DCXXXV.

REgulares Superiores possunt suis subditis item Regularibus, qui præditi qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerint, litteras dimissorias concedere ad Episcopum tamen diœcesanum, nempè illius monasterij, in cuius familia ab iis, ad quos pertinet, iidem Regulares positi fuerint; & si diœcesanus absfuerit, vel non esset habiturus Ordinationes ad quemcunque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinentur quoad doctrinam, & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus diœcesanus vel absfuturus, vel nullas habiturus esset ordinationes. *Sacra Cong. Conc. die* 15. *Martij* 1595. quam referunt Lezana *in summ. quæst. Regular. tom. 1. cap. 14.* Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullarum tit. de Ordinandis Regul. num. 1.* 1

Regulares Superiores monasteriorum existentium in territorio nullius diœcesis subditis suis iisdem Regularibus inibi commorantibus litteras dimissorias pro suscipiendis Ordinibus concedere possunt ad Episcopum viciniorem, in eóque procedunt omnia quæ de Episcopo diœcesano superius præscripta. *Sacra Congr. Concil.* quam referente Ioann. Anton. Nouar. *citato loco num. 3.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. in constit. 2. Sixti IV. §. 11. num. 36.* 2

Regulares Superiores non possunt dispensare super interstitiis Regularium Ordinandorum cum id pertineat ad Episcopum ordinantem, qui tamen quoad causas dispensationis iudicium suum formare debet ex attestatione Superiorum Regularium. *Sacra Congr. Concil.* penes Quarant. *in summ Bullarij verbo Ordo*, Laurent. de Peyrinis *dict. §. 11. num. 35.* Ioan. Anton. Nouar. *d. tit. de Ordinandis Regul. num. 6.* 3

Regulares non comprehenduntur sub Constitutione, seu Ordine quo præcipitur vt Vltramontanis absque Sanctitatis suæ, vel sacræ Congregationis licentia Ordines non conferantur, quia in 4

Ordinibus generalibus, nisi specialiter nominentur, non comprehenduntur. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Neapolitana* 30. *Decembr.* 1617. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 26. *num.* 7.

5 Regulares Clerici, qui ante professionem factam ad sacros Ordines promouentur, ipso facto suspensi sunt, & ita actus Ordinum susceptorum exercendo fiunt irregulares, ita *Pius V. constit. sua* incip. *Romanus Pont. sub Dat. pridie Idib. Octobris* 1568. à qua Constitutione *Gregorius XIII.* exemit, seu declarauit non comprehendi clericos Societatis IESV. *Sacra Congregat. Conc.* apud Alan. *dict. lib.* 1. *tit.* 22. *num.* 3.

Vide in verbo *Ordo collect.* 544.

SVMMARIVM.

1 *Confessiones secularium audire non possunt Regulares etiam graduati, nisi prauio examine ab Episcopis, & suis Superioribus approbati fuerint.*

2 *Confessiones secularium non possunt audire Regulares in vim priuilegiorum illis ante Concil. concessorum, nisi prius fuerint approbati ab Ordinariis.*

3 *Confessiones secularium, qui sunt de familia, & continui commensales audire possunt Regulares Confessores ab Ordinario non approbati.*

4 *Approbati Regulares prauio examine ab Episcopo ad audiendas secularium Confessiones, ab eodem sunt non iterum examinandi.*

5 *Episcopus modernus potest rursus examinare Regulares ab Episcopo antecessore prauio examine approbatos ad audiendas secularium Confessiones.*

6 *Episcopus quando Regulares Confessarios suspendere, aut reprobare valeat?*

7 *Ordinariorum arbitrio relinquitur an expediens sit Confessariis Regularibus licentiam concedere cum limitata facultate.*

8 *Confessarij Regulares ab Ordinario liberè approbati an ab audiendis Confessionibus suspendi possint?*

9 *Episcopi ab audiendis Confessionibus Regulares Confessarios suspendere valent si cum scandalo, aut inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant dignum tali suspensione.*

10 *Episcopus non potest adimere facultatem audiendi Confessiones omnibus simul Confessariis Regularibus vnius Conuentus.*

11 *Ordinarij impedire non debent quominus Regulares Confessiones audire possint in domibus pœnitentium ægrotorum.*

12 *Facultas audiendarum Confessionum per Ordinarios ad beneplacitum Regularibus concessa potest quandocunque reuocari.*

13 *Approbati Regulares ab Episcopo ad Confessiones secularium audiendas, non censentur approbati ad audiendas Confessiones Monialium sibi subiectarum.*

14 *Approbatus ab Episcopo ad audiendas Confessiones Monialium vnius monasterij, minimè potest audire Confessiones Monialium alterius monasterij.*

15 *Superiores Regulares quot Confessarios in singulis Domibus, & Conuentibus deputare debeant pro absoluendis Religiosis à casibus reseruatis, & non reseruatis.*

16 *Iubilæi & Indulgentiarum virtute quando possint Regulares Confessarij absoluere à casibus reseruatis Episcopo?*

17 *Priuilegium, quod Mare magnum appellatur, non concedit Regularibus facultatem absoluendi pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis.*

18 *Confessarios sibi eligere non possunt Regulares in vim Bullæ Cruciatæ, vt ab eis absoluantur à casibus in Bulla Cœnæ Domini reseruatis.*

19 *Absoluere à casibus reseruatis in diœcesi pœnitentium quando possint Regulares approbati in Confessarios cum facultate etiam casuum reseruatorum?*

20 *Absoluere à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis non possunt Regulares cuiuscunque Ordinis.*

21 *Ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedis Apostol. quoad sibi reseruata subiecti sunt Regulares vtriusque sexus quoad Confessionis administrationem, etiamsi Bullam sanctæ Cruciatæ habeant.*

Regularis quoad Confessiones.

COLLECT. DCXXXVI.

Regulares etiam graduati secularium personarum Confessiones audire non possunt, nisi præuio examine ab Ordinariis approbati fuerint. *Pius V. constit.* 133. incip. *Romani, octauo Id. Augusti* 1581. cuius meminit Scortia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 115. & etiam à suis Superioribus. *Clemens VIII. constit.* 115. incip. *Quacunque* 7. *Decembris* 1604. apud Laërt. Cherubin. *in Bullario tom.* 3. *pag...* 1

Regulares non possunt in vim priuilegiorum 2 illis ante Concilium concessorum audire Confessiones personarum secularium, nisi prius fuerint approbati ab Ordinario. *Sacra Congr. Conc.* teste Armend. *in addit. ad recep. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 6. *de Relig. num.* 52.

Regulares Prælati, siue alij Religiosorum Con- 3 fessores possunt audire Confessiones secularium, qui sunt de familia, & continui commensales, non autem illorum, qui deseruiunt in eorum monasteriis absque licentia, siue approbatione Episcoporum. *S. Cong. Conc. die* 28. *Martij* 1594. quam refert Sellius *in select. Canon. c.* 31. *n.* 27.

Regulares ad audiendas in ciuitate, & diœcesi 4 Confessiones secularium personarum semel ab Episcopo præuio examine approbati, iterum ab eodem Episcopo non sunt examinandi: cæterum à successore possunt vtique examinari iuxta Constitutionem *sanctæ mem. Pij V. sub dat.* 8. *Id. Augusti, Pontificatus illius anno sexto,* quæ à felicis record. Gregorio XIII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Concilij Tridentini. *Sacra Congr. Conc.* quam referunt Quarant. *in summ. Bullarij verbo Confessor, pag. mihi* 235. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 2. *Sixti IV.* §. 11. *n.* 41.

Regulares ab Episcopo antecessore præuio exa- 5 mine approbatos ad personarum secularium Confessiones audiendas, potest modernus Episcopus pro maiori Conscientiæ suæ quiete rursus examinare. *Sacra Cong. Conc.* in Albanen. 5. *Febr.* 1618. de qua Sellius *d. c.* 31. *n.* 28.

Regulares à prædecessoribus Episcopis exami- 6 nati, & approbati ad Confessiones secularium personarum

fonsrum audiendas à præsente Episcopo successore pro maiori Conscientiæ suæ quiete possunt iterum examinari,& si minus idonei reperti fuerint, reprobari ad præscriptum Constitutionis sanctæ mem. Pij V. hac de re æditæ; sed illi, quos idemmet Episcopus approbauit, siquidem prohibitionem obtinuerint ad certum tempus, eo elapso non possunt Confessiones audire, absque noua ipsius Episcopi licentia,& approbatione, præuio etiam, si ei libuerit, nouo examine: illi autem, quos ipsemet Episcopus ad Confessiones huiusmodi audiendas semel admisit simpliciter, & sine vlla temporis præfinitione, nullatenus possunt ab eodem reprobari sine noua causa, eaque Confessiones ipsas concernente. Cæterum an eadem causa subsit, vel ne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere, sed Sedi Apost. duntaxat, vbi eam sibi aperire postulauerit. *Sacra Cong. Episcopor. & Regular. in Gienen. 30. Ianuarij* 1629. quam refero *de Iure eccles. vniuerso lib. 1. c. 43. num. 210. cum seqq.*

7 Regulares, qui quoad Confessiones audiendas idonei generaliter ab Ordinariis, eorúmve examinatoribus reperti, & probati fuerint, generaliter quoque & indistinctè absque aliqua limitatione temporis, cæterorúmve locorum, aut generis personarum, admittantur in diœcesi propria. De cæteris verò qui non adeo idonei reperientur, si petierint se admitti, arbitrio Ordinariorum relinquitur ipsos cum limitata facultate, prout eisdem Ordinariis magis expedire videbitur, probare & admittere: qui autem in domibus laicorum Confessiones ex causa audierint, statim Parochum admonere teneantur, & fidem auditæ Confessionis pro medico adueniente relinquere. *Sacra Congr. Conc. die 2. Iulij* 1587. teste Laurent. de Peyrinis *ad dict. const. 2. Sixti IV. §. 11. num.* 42.

8 Regulares Confessarij ab Ordinariis (ad quos Confessarios approbandi ius spectat) liberè approbati, ab audiendis Confessionibus suspendi minimè possunt, nisi ex noua causa, eaque ad Confessiones ipsas pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipsis Ordinariis positum. *Sacra Congreg. Episcoporum & Regular. die 20. Nouembris* 1615. referente Laurent. de Peyrinis *ad d. const. 2. Sixti IV. §. 11. num.* 45.

9 Regulares si cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à Confessionibus suspendendi, possunt ab Ordinariis suspendi ab audiendis Confessionibus, cum præcipua ministri qualitas sit integritas vitæ, & morum honestas, vtque ea causa ad ministerium Confessionis pertinet, ac proinde nihil obstat quominus ab ea possit Episcopus Regulares vtrumque à semetipso approbatos à Confessionibus audiendis repellere. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in dicta Gienen 30. Augusti* 1630. relata per me *de Iure eccles. vniu. lib. 1. c. 43. n. 310. cum seqq.*

10 Regularibus Confessariis omnibus simul vnius Conuentus non potest Episcopus adimere facultatem audiendi Confessiones Sacra Congregatione inconsulta. *Eadem Sacra Congr. Episcop. & Regul. die 20. Nouembris* 1610. de qua Laurent. de Peyrinis *ad d. const. 2. Sixti IV. §. 11. n.* 45.

11 Regulares approbatos ad audiendas Confessiones non debent Ordinarij impedire quo minus illas audire possint in domibus pœnitentium ægrotorum, quando ab eis vocantur. Verum præcipere possunt iidem Ordinarij sub pœna suspensionis à facultate audiendi Confessiones quod Regulares huiusmodi infirmorum Parochos de audita Confessione eodie certiores reddant. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. die 1. Iulij* 1606. penes Sellium *d. c. 31. n. 29.*

Regularibus concessa per Ordinarium facultas audiendarum Confessionum ad beneplacitum, potest quandocunque reuocari. *Sacra Cong. Episc. & Regul. in Papien.* 12. *Mart.* 1619. cuius meminit Sel. *d. c. 31. n. 32.* 12

Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas, nequaquam censentur approbati ad audiendas, Confessiones monialium sibi subiectarum, sed egēt quoad hoc speciali Episcopi approbatione. *Sacra Congr. Conc. de anno* 1623. *in resp. ad dub.* 9. quæ reperitur impressa in fine mei tract. *de officio, & potest. Episcopi.* 13

Regularis ad audiendas Confessiones Monialium vnius monasterij ab Episcopo approbatus, minime potest audire Confessiones Monialium alterius monasterij. *Eadem S. Cong. Conc. in respons. ad dub.* 10. 14

Regulares Superiores in singulis Domibus deputare debens duos, tres, aut plures Confessarios pro subditorum numero maiori, vel minori, iique docti & prudentes, qui à non seruatis eos absoluāt, quibus etiam reseruatorum absolutio committatur quando casus occurrit. *S. Cong. Conc. die 26. Maij* 1593 apud Ioan. Anton. Nouat. *in sum. Bullar. tit. de Pœnit. pro Regular.* 15

Regulares virtute litterarum Iubilæi, & Indulgentiarum, ac alij quicunque Confessarij possunt absoluere à casibus reseruatis Episcopo, si in eisdem litteris tribuitur eis facultas absoluendi à quibuscunque casibus etiam Sedi Apost. reseruatis. *Sacra Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. in addit. ad p. 3. c. 2. n.* 500. 16

Regulares per priuilegium, quod Mare magnum appellant, non habent facultatem absoluendi pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis. *Sacr. Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. part. 3. cap. 2. num.* 267. 17

Regulares in vim Bullæ Cruciatæ non possunt sibi Confessarios eligere, & ab eis absolui à casibus reseruatis in Bulla Cœnæ Domini propter Breue Clementis VIII. *S. Cong. Conc. in causa Portugaliæ & Castellæ 4. Decembr.* 1627. teste Sellio *d. c. 31. n. 34.* Vide in verbo *Cruciata collect. 233. n. 2.* 18

Regulares audientes Confessiones in ea diœcesi in qua sunt approbati cum facultate etiam casuum reseruatorum absoluere possunt aduenientes ex alia à casibus reseruatis in diœcesi pœnitentium, non autem in illa, in quibus Regulares Confessiones audiunt, dummodo non malitiosè huiusmodi pœnitentes talem absolutionem quærant. *Sacra Cong. Conc. die 19. Nouembr.* 1616. quam adducit Sell. *d. c. 31. n. 35.* 19

Regulares cuiuscunque Ordinis, Congregationis, Societatis, instituti etiam necessario exprimendi, nec intra nec extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationem huiusmodi, quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps forsan obtinebunt, possunt quemquam absoluere à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis, siquidem Regulares habent à Sede Apost. absoluendi facultatem, illa extra Italiam minime sublata fuit. *S. Cong. Episc. & Regular. die 17. Nouembris* 1628. cuius meminit Sell. *d. c. 31. n. 36.* & Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom. 3. in addit. ad const. Sixti IV. c. 2. n. 38. pag.* 415. 20

Regula

21 Regularibus vtriusque sexus quorumcunque Ordinum quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ seu Confessionis administrationem ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apost. quoad sibi reseruata subiecti sunt, quamuis Bullam sanctæ Cruciatæ habeant. *Vrbanus VIII. constit. 15. incip. In specula 19. Iunij 1630. apud Angelum Mariam Cher. in Bullario tom. 4. pag...*

Vide in verbo *casus reseruatus collect. 133. n. 10. cum seqq. & verbo Confessarius collect. 202. num. 19. cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Prædicare in Ecclesiis suorum Ordinum si voluerint Regulares ab Episcopo licentiam obtinere non tenentur, sed tantum benedictionem petere quocunque tempore.*

2 *Episcopi punire possunt Regulares prædicantes in alienis Ecclesiis absque eius licentia.*

3 *Prædicandi licentia non est deneganda Regulari præsentato Ordinario, si fuerit idoneus.*

4 *Ordinarius ad libitum & sine rationabili causa non potest suspendere à prædicatione.*

5 *Adhortationem ad populum etiam in Ecclesiis suis habere non possunt Regulares, non prius petita benedictione ab Ordinario.*

6 *Ordinarius potest, si videbitur sibi expedire, Fidei professionem à Regularibus exigere quo tempore illis licentiam ad prædicandum concedit.*

7 *Episcopus poterit interdicere Regulari ne prædicet licentia non petita etiam non reddita causa.*

Regularis quoad prædicationem.

COLLECT. DCXXVII.

1 REgulares in Ecclesiis suorum Ordinum prædicare volentes non tenentur ab Episcopo licentiam obtinere, sed tantum à suis Superioribus de moribus, & scientia examinari, & approbari debent, ab eisque habere licentiam, & cum ea se personaliter coram Episcopo præsentare ab eoque benedictionem petere, tametsi eam minime obtinuerint. *S. Cong. Conc.* testibus Fr. Eman. *quæst. Regul. tom. 3. q. 32. art. 5.* Armend. *ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 56.* Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo licentia, metipso de officio, & potest. Episcopi part. 3. allegat. 76. num. 19.* Lezana *in summ. quæst. Regul. tom. 1. cap. 20. num. 3. & tom. 3. verbo concionari num. 7.* vbi etiam cum Gauant. *in man. Episcopor. verbo Concio sacra num. 16. addit.* quod illud de petenda benedictione ab Episcopo intelligitur de Prædicatoribus extra Aduentum, & Quadragesimam; sed nouissimè Ricciul. *ecclesiast. lucubrat. lib. 5. cap. 12. num. 6.* attestatur *sacram Congreg. Episcop. & Regular. die 15. Septembris 1603.* declarasse prædicatorem Regularem in Ecclesia sui Ordinis prædicare volentem teneri benedictionem accipere non solum in Aduentu & Quadragesima, sed etiam quocunque alio tempore. Addit idem Ricciul. *d. lib. 5. cap. 12. num. 11. Eandem Sacram Congreg. Episcopor. & Regul. in Theatina 16. Iulij 1604.* censuisse prædicatorem Regularem in Ecclesia sui Ordinis ab Episcopo examinari non posse.

2 Regulares, qui absque licentia Episcopi prædicauerint in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt tametsi decreto Concilij sessione 5. cap. 2. de reform. contrafecerunt, non possunt puniri ab Episcopo, sed tantum à suis Superioribus Regularibus. *S. Cong. Conc.* penes Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 3. n. 41. vers. prædicans.* Flau. Cherub. *schol. 1. ad Bullam 41. Pij V.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit. 2. Sixti IV. §. 12. n. 21.* metipsum *d. p. 3. alleg. 76. n. 24.* Sed hodie per Constitutionem *Gregor. XV. de exemptorum priuilegiis* incip. *Inscrutabili §. ac demum, nonis Februar.* 1622. apud Laurent. de Franch. *de controuers. inter Episcopos, & Regul. pag. 136. cum seqq.* Regulares prædicantes in alienis Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, absque licentia Episcopi, vel etiam Ecclesiis suorum Ordinum non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, ab Episcopo puniuntur, vt referunt Antonin. Diana *moral. resolut. part. 3. tract. 2. resol. 111.* Lezana *d. cap. 20. num. 3.*

3 4 Regularis præsentatus Ordinario, si fuerit idoneus iuxta *cap. 2. sess. 5. de reformat.* non est ei deneganda licentia ad prædicandum, nec potest Ordinarius ad libitum, & sine rationabili causa suspendere à prædicatione. *S. Cong. Conc.* referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 30. l. 7. de prædicator. n. 8. & 9.* Si tamen suspēdat non tenetur causam exprimere quare ad hoc prohibendum moueatur. *eadem S. Congr.* cuius meminit Franc. Leo *in thesauro fori eccl. p. 1. cap. 8. n. 9.* Compan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 12. c. 13. n. 8.* quos refero *de offic. & potest. Episcopi p. 3. alleg. 76. num. 21. & 22.* Et quod etiam non debeat denegari benedictio pro concione sine causa, declarauit *S. Cong. Conc. die 21. Augusti 1615.* de qua Gauant. *in man. Episcop. verbo Regularium iura sub Episcopo n. 36.* Lezana *in sum. quæst. Regul. tom. 3. verbo Concionari n. 7.*

5 Regulares non possunt adhortationem ad populum etiam in Ecclesiis suorum Ordinum habere, non petita prius benedictione ab Abbate, vel eo contradicente, quatenus sit nullius, & iurisdictionē quasi Episcopalem habeat; verum si Regulares contra fecerint, non ab Abbate, sed à suis Superioribus Regularibus sunt puniendi. *Sacra Cong. Conc. in nullius prouincia Rauenaten. 15. Septemb. 1629.* cuius meminit Sellius *in selectis Canon. c. 31. n. 37.*

6 Regulares prædicatores licet non teneantur Fidei professionem facere antequam prædicandi munus assumant, potest tamen Ordinarius, quo tempore solet prædicandi licentiam concedere, ab eis exigere hanc Fidei professionem, si tamen videbitur sibi expedire. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *in add. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 30. l. 7. de prædicatorib. n. 35. & 37.* Franc. Leo. *in thesauro fori eccles. p. 1. c. 6. n. 8.* Campan. *in diuersor. Iuris Canon. rub. 12. cap. 13. n. 8.* Laur. de Franc. *in contron. inter Episcopos & Regul. pag. 148. in resp. ad 2.*

7 Regulari interdicere poterit Episcopus ne prædicet licentia non petita, etiam non reddita causa. *S. Cong. Conc.* apud Franc. Leon. *d. p. 1. cap. 8. n. 9.* Piasec. *in praxi Episc. 2. c. 3. n. 41. vers. si item,* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 76. n. 28.*

SVMMARIVM.

1 *Indorum Confessiones audire, & liberè prædicare possunt Regulares cuiuscunque Ordinis in India, habita licentia Superiorum.*

2 *Regu*

2 *Regulares, qui in partibus Indiarum occidentalium ad prædicandum à Prælatis deputantur, tanquam Religiosi viuentes intra claustra sunt reputandi.*

3 *Missi Regulares per superiores ad aliquas Indiarum partes pro Fidei Catholicæ negotio ad alias se transferre non possunt.*

4 *Regulares etiam Ordinis S. Francisci de Obseruantia Indis nouiter ad Fidem conuersis animarum curam exercentes in concernentibus illam Ordinario loci subiunt.*

Regulares quoad missiones Indiarum.

COLLECT. DCXXXVIII.

1 Regulares cuiuscunque Ordinis in India, habita licentia Superiorum in Capitulo Prouinciali possunt liberè prædicare, ac Indorum Confessiones audire. *Pius V. const. 34. incip. Exponi 24. Martij* 1567. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom. 2. pag.....*

2 Regulares, qui in partibus Indiarum Occidentalium ad prædicandum sacrosanctum Dei Euangelium, & viam veritatis, salutisque demonstrandam in dies à Prælatis, & Superioribus deputati existunt, reputandi sunt tanquam Religiosi viuentes intra claustra, & sub obedientia Prælatorum suorum, ac propterea non sunt ab Ordinariis illarum partium molestandi, nisi in casibus per Concilium Trident. reseruatis, dummodò quolibet anno coram suis Superioribus se præsenteot, & innouationem licentiarum obtineant. *Clemens VIII. in sua Constit.* incip. *Quamquam vos* 9. *May* 1595. quam refert D. Solorzan. *de iure Indiarum tom. 2. lib. 3. cap. 18. num.* 48.

3 Regulares omnes ad aliquas Indiarum partes pro Fidei Catholicæ negotio per eorum Superiores transmissi, ad alias se transferre non possunt, sed ad illas rectà via transmeare debent. *Paulus V. constitut.* 56. incip. *Accepimus de anno* 1609. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag.* 245. & illius meminit Scortia *in selectas summorum Pont. Constit. epit.* 165 *theorem.* 406.

4 Regulares etiam Ordinis sancti Francisci de Obseruantia India nouiter ad Fidem conuersis animarum curam exercentes ob penuriam Sacerdotum secularium ex Apostolicæ Sedis indulto in loco extra claustra habitantes, in quo pro tali administratione deputantur, in concernentibus ipsam curam animarum, Ordinario loci subsunt; in reliquis verò non Ordinario loci, sed suis Superioribus subiecti remanent, de quorum licentia extra claustra degunt. *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Relig.* 8. *Nouembris* 1600. quam refert Solorzan. *de iure Indiarum tom. 2. lib. 3. cap. 16. n.* 63.

SVMMARIVM.

1 *Delinquens notoriè Regularis, & ad aliam diœcesim de industria transmissus, Episcopo instante, debet reuocari ad locum, in quo deliquit.*

2 *Delinquens Regularis in Ecclesia sui monasterij quando subsit dispositioni Conc. cap. 14. sess. 25. de Regularib.*

3 *Delinquens extra claustra Regularis, & de mandato Ordinarij captus, statim remittendus ad suum Superiorem.*

4 *Delinquens Regularis in Domo deputata ad erectionem monasterij, in quo adhuc non est Regularis Obseruantia, poterit ab Ordinario puniri.*

5 *Certioratio facienda Episcopo de punitione Regularis extra claustra delinquentis, in scriptis debet fieri.*

6 *Delinquens Regularis extra Sacramentorum administrationem, & curam animarum, non ab Episcopo, sed à suis Superioribus punitur.*

7 *Regulares circa personas intra septa degentes, aut extra clausuram ipsam delinquentes ab Episcopo loci puniri possunt.*

Regularis delinquens.

COLLECT. DCXXXIX.

Regularem notoriè delinquentem, ac in aliam diœcesim de industria transmissum, Episcopo instante intra tempus ab eo præfigendum, Superior tenetur à loco, ad quem transmissus fuerat, reuocare, & in eo, in quo deliquit, sistere sub pœna priuationis Officij, & inhabilitatis ad alia imposterum obtinenda, ac priuationis vocis actiuæ, & passiuæ: & si adhuc dictum delinquentem ad dictum locum reuocare prætermiserit, tali casu Episcopus loci, in quo patratum fuerit delictum, vti Sedis Apostol. delegatus, in illum animaduertere valeat. *Clemens VIII. constit.* 39. incip. *Suscepti* 7. *Kalend. Martij* 1596. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom. 3. pag.* 53. Quarant. *in sum. Bullary verbo Exemptio*, Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. sub num.* 44. Erasm. à Cochier *de iurisdict. Ordin. in exempt. p. 1. q. 17. num.* 29. Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitut. epit.* 160 *theorem.* 401. Nald. *in summ. verbo Religiosus num.* 36. & illius meminere Lauter. de Fraochis *de controuersamer Episcop. & Regular. in lucubrat. ad d. Constit.* R. P. D. Alex. Sperell. *in decis. fori eccles. decis.* 38. *n.* 12. *cum seqq.* 1

2 Regularis delinquens in Ecclesia sui monasterij, in quo degit, cum scandalo populi notorio subest dispositioni *Concilij Trid. cap. 14. sess. 25. de Regular.* secus si clausis Ecclesiæ portis, & solis videntibus Regularibus ibi existentibus, delictum fuerit commissum. *Sacra Congr. Conc.* teste R. P. Alex. Sperell. *d. decis.* 38. *n.* 15.

3 Regularis extra claustra delinquens de mandato Ordinarij captus, remittendus est statim, etiam nemine instante, ad Superiorem. *Sacra Congreg. Conc. in Panormitana* penes R. P. Sperell. *d. decis.* 38. *n.* 13. *in fine.*

4 Regularis manens extra claustrum de licentia Superioris etiam in domo deputata ad erectionem monasterij, nisi in dicta Domo sit Regularis obseruantia, vel saltim viuat sub Superiore conuentualiter, si delinquerit poterit ab Ordinario puniri. *Sacra Cong. Conc.* quam citant Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub. 11. cap. 13. num. 22. in fine*, Ioan. Anton. Noaarr. *in sum. Bullarum tit. de Regularib. delinquentibus n.* 4. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. n.* 60.

5 Regulares Superiores qui ad præscriptum Concilij tenentur facere certiores Episcopos de punitione Regularium extra claustra delinquentium, non satisfaciunt faciendo verbo huiusmodi certiorationem, sed in scriptis facere debent. *Sacra Congregat. Concil. in Lucana* 14. *Decembris* 1630. quam refert Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resolut.* 18. *num.* 3.

num. 3. Tambur. *de iure Abbatum tom.* 3. *diſp.* 5. *q.* 11. *num.* 64

6 Regulatis delinquens extra Sacramentorum administrationem, & curam animarum non ab Episcopo, ſed à ſuis Superioribus punitur. *Sacra Cong. Conc.* referente Galer. *in margarita caſuum Conſcient. verbo Parochus* 3.

7 Regulares circa perſonas intra ſepta degentes, aut circa clauſuram ipſam delinquentes, ab Episcopo lnet tanquam ad hæc Sedis Apoſt. delegato, quoties & vbi opus fuerit, puniri, & corrigi poſſunt. *Gregorius XV. conſtit. ſua* incip. *Inſcrutabili, Non. Februarij* 1688. apud Lauter. de Franchis *de controuerſ. inter Epiſcopos, & Regular. pag.* 136. *cum ſeqq.* Quam Conſtit. Lotter. *de re benef. lib.* 1. *q.* 24. *num.* 66. & 67. ait non intelligi de notoriis tantùm delictis, & quæ ſunt ſcandalo toti populo, quaſi quod dicta Conſtit. debeat ſumere hanc interpretationem à decreto *Concilij ſeſſ.* 25. *de Regul. c.* 14. ſed de omnibus indiſtinctè, cum in legibus indefinita oratio æquipolleat vniuerſali.

Vide alia in verbo *Epiſcopus quoad Regulares collect.* 297. *n.* 7. 8.

SVMMARIVM.

1 *Licentia egrediendi è Conuentu an & quando Regularibus concedenda? oſtenditur.*

2 *Fœminas in monaſteria intromittentes Regulares quas pœnas incurrant?*

3 *Monaſteria Regularia quæ ſunt in fieri, vel in quæ dum fabricantur adhuc Conuentus non fuerit introductus, poſſunt fœminæ intrare.*

4 *Fundatrices omnes monaſteriorum Ordinis Minimorum, ac ſingulæ dominæ de ſtirpe Regia poſſunt ea intrare.*

Regularis quoad clauſuram.

COLLECT. DCXL.

1 REgularis nullus è Conuentu egredi audeat; niſi ex cauſa, & cum ſocio, licentiaque ſingulis vicibus impetrata, ac benedictione accepta à Superiore, qui non aliter eam concedat, niſi cauſa probata, ſociumque exituro adiungat non petentis rogatu, ſed arbitrio ſuo, neque eandem ſæpius. Licentiæ verò generales exeundi nulli concedantur. Contrauenientes autem pœna graui etiam carceris ad Superioris arbitrium plectantur, eandem etiam ianitor ſubeat ſi ſciens exeundi facultatem fecerit. *Clemens VIII. in decretis pro reformat. Regul. inter eius Bullas conſtit.* 6. apud Lezanam *in ſum. quæſt. Regul. tom.* 1. *cap.* 16. *n.* 5.

2 Regulares, qui fœminas in monaſteria intromittere, vel admittere præſumunt, etiamſi fœminæ abſque prætextu licentiarum ingrediantur, incurrunt ipſo facto ſuſpenſionem à Diuinis, & propterea priuationem Officiorum, & inhabilitatem ad illa, & alia impoſterum obtinenda. *Pius V. conſtit.* an. incip. *Regularium perſonarum de anno* 1567. apud Scortiam *in ſelectas ſummorum Pont. Conſtit. epit.* 95. Et Regulares, qui faciunt, aut permittunt fœminas ingredi ſua monaſteria prætextu facultatum à ſummo Pont. vel ab aliis conceſſarum, incurrunt excommunicationem Papæ reſeruatam, & priuationem dignitatum, & beneficiorum, ac inhabilitatem ad illa & alia impoſterum obtinenda. *Gregorius XIII. conſtit. ſua* incip. *Vbi gratia Id. Iunij* 1575. Quas Conſtitutiones citant & exponunt Cotinlan. *de caſibus reſeruatis p.* 2. *caſu* 3. *n.* 36. *cum ſeqq.* Suar. *de Relig. tom.* 4. *tract.* 8. *lib.* 1. *cap.* 7. *n.* 9. Lezana *in ſum. quæſt. Regular. tom.* 1. *cap.* 10. *n.* 9. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 108. *n.* 86. *cum ſeqq.*

3 Sub hac prohibitione non comprehenduntur monaſteria, ſeu loca eorum, quæ ſunt in fieri, vel in quæ dum fabricantur, adhuc Conuentus ad ibi morandum non fuerit introductus, ſed ſolùm ibi aliqui habitauerint Fratres pro fabricæ potius ſeruitio, quàm aliter, ac proinde clauſura non eſt talis, vt ſi mulieres intrarent, pœnas propterea in ſupradictis Conſtitutionibus incurrerent. *Sacra Congr. Conc.* ſeu nomine illius Cardinalis Alexandrinus Prælatis Ordinis Capuccinorum reſcripſit, vt referunt Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccl. c.* 4. *n.* 8. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 1. *ad conſtit.* 6. *Iulij* 2. *n.* 9.

4 Nec per eaſdem Conſtitutiones cenſetur derogatum regulæ Ordinis Minimorum, qua cauetur vt ſingulæ dominæ de ſtirpe Regia procreatæ, ac etiam omnes eiuſdem Ordinis fundatrices, quæ locorum illius ſepta communiora videre poſtulauerint eædem honeſtè cum ſua comitiua intrare, ac deunte viſitare tolerentur. *Greg. XIII.* ex ſententia *S. Cong.* penes Sorb. *in compendio priuil. verbo ingredi monaſterium*, Campan. *in diuerſ. Iuris Canon. rub.* 16. *c.* 16. *num.* 37. *in fine.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 1. *conſtit.* 6. *Iuly II. à n.* 6. & *in formulario lit. F, cap.* 3. *n.* 3.

Vide ſupr. *in verbo clauſura collect.* 153. *num.* 13. *cum ſeqq.* & *in verbo monaſteria collect.* 503. *n.* 5.

SVMMARIVM.

1 *Propria retinere non poſſunt Regulares vtriuſque ſexus.*

2 *Poſſidere, vel tenere agros, annuos, redditus, aliaque bona immobilia, & mobilia, ſuperflua non licet Regularibus ex diſpenſatione inferiorum à Papa.*

3 *Superiorum arbitrio & præfinitioni ſtare debent Regulares quoad mobilium ſuperfluitatem, & conuenientiam.*

4 *Bona immobilia, vel mobilia ſuperflua non licet Regularibus clam vel ſuperiore inuito comparare, aut retinere, cum neceſſaria illis deſunt, niſi ſit præciſa neceſſitas.*

5 *Regularibus non conuenit vendere ſtabilia pro fabrica monaſterij, vel ad effectum emendi cenſus.*

Regularis quoad proprietatem.

COLLECT. DCXLI.

1 REgulares vtriuſque ſexus non poſſunt retinere propria, ſed omnia dare debent ſuis Superioribus, quibus primò ſubueniendum eſt neceſſitatibus eorum, vel earum, quibus munera deſtinata fuerunt, reliquum verò conferendum in vſum monaſterij. *S. Congr. Conc.* teſtibus Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 58. Franch. Leone *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 1. *n.* 41. Lezana *in ſumm. quæſt. Regul. tom.* 1. *c.* 6. *num.* 8.

Ioan.

Io. Maria Nou. *in Incern. Reg. verbo propriet. n. 1.* met-ipso *de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 103. n. 5.*

2 Regularibus non licet ex dispensatione inferiorum à Summo Pont. possidere vel tenere agros, annuos, redditus, aliàque bona immobilia, & mobilia superflua, non obstante decreto *Concily sess. 25. de Regul. cap. 2.* itavt non excusentur neque à culpa neque à pœna ipso facto incurrenda propter talem dispensationem, seu scientiam Superiorum possidentes, vel tenentes immobilia, vel mobilia superflua, neque fides aliqua adhibenda sit Superioribus asseuerantibus huiusmodi licentias se posse concedere. *S. Cong. Episc. & Regul.* referentibus Armendar. *d. l. 7. de Religion. n. 64. & 65.* Lezana *dict. cap. 6. num. 14.* metipso *d. alleg. 103. num. 6. vers. qua quidem.*

3 Regulares quoad mobilium superfluitatem, & conuenientiam Superiorum arbitrio, & præfinitioni stare debent, habita videlicet ratione personæ, officij, & regulæ, statúsque paupertatis, quam professi sunt, & qualitatum, secus si de excessu arbitrij constiterit. *Sacra Congr. Conc.* penes Armend. *d. l. 7. de Religion. num. 84.* Lezanam *d. cap. 6. num. 14. versic. quarto.*

4 Regularibus non licet cum eorum Superior etiam requisitus illis necessaria negauerit, vel subtraxerit, clam, vel inuito eo illa comparare, vel retinere, secus, si præcisa necessitas sit ad individui sustentationem. *Eadem S. Cong.* quam citat Lezana *d. c. 6. n. 14. in resp. ad 6. & 7.*

5 Regularibus non conuenit vendere stabilia pro fabrica monasterij, vel ad effectum emendi censûs. *S. Congr. Episcop. & Regul. in Messanen.* & iterum in *Spoletana 12. Mart. 1619.* cuius meminit me citato Lezana *in sum. q. Regul. tom. 1. cap. 19. num. 55. post med.*

Vide in verbo *Moniales proprietaria collect. 512.*

SVMMARIVM.

1 *Parochum expectare tenentur Regulares ad ordinandum processiones publicas à suis Ecclesiis principium & finem habentes.*

2 *Processionibus simul vnite incedere debent Regulares eiusdem Ordinis quando habent plura monasteria in loco.*

3 *Processionibus interesse debent Regulares cum numero decenti, debito, & consueto.*

4 *Crucem discoopertam in publicis processionibus deferre non possunt Regulares etiam Canonici Lateranenses.*

5 *Ordinarius Regularibus præcipere potest vt eant ad publicas processiones.*

6 *Processionibus publicis interesse compelli non debent Regulares, qui secundum eorum institutum ad strictiorem clausuram tenentur si illam obseruant.*

7 *Missas in Ecclesiis Regularium etiam exemptis, ad quas diriguntur & terminantur processiones potest Episcopus cantari facere per suos Canonicos.*

8 *Processiones facere intra vel extra claustra monasteriorum quando liceat Regularibus.*

9 *Mulieres introducere intra claustra monasteriorum in processionibus comitandis an liceat Regularibus.*

Barbos. Apost. Decis. Som.

Regularis quoad processiones.

COLLECT. DCXLII.

Regulares antequam processiones publicas, quæ in aliquo loco fiunt, inchoënt, à suis Ecclesiis principium & finem habentes expectare tenentur Parochum, per quem eædem processiones ordinari etiam debent. *Sacra Congr. Conc. in Spoletana*, quam refert Sell. *in select. Canon. c. 25. n. 8.* 1

Regulares eiusdem Ordinis quando habent plura monasteria in loco, debent in processionibus simul vniti incedere, & præcedere aliis diuersi Ordinis, qui post primum monasterium locum obtinuerunt, licet alia sint nouissimè, & post eos fundata, quia primum monasterium acquirit anterioritatem supra alia diuersi Ordinis post ipsum fundata pro omnibus sui Ordinis postea fundandis. Regulares verò eiusdem Ordinis diuersorum monasteriorum præcedunt inter se iuxta Ordinis statuta, quæ si non adsint, iuxta anterioritatem monasteriorum, ita tamen vt à Regularibus diuersi Ordinis non interrumpantur. *Sacra Cong. Rit. in Panormitana 10. Maij 1608. & in causa Minorum de obseruantia 3. Iunij 1617.* penes Sel. *d. c. 25. n. 9.* 2

Regulares tenentur accedere ad processiones cum numero decenti debito, & consueto, *Sacra Cong. Rit. in causa Castella, & Legionis 30. Augusti 1602.* quam refert Sel. *d. c. 25. n. 10.* 3

Regulares etiam Canonici Lateranenses in publicis processionibus non possunt deferre eorum Crucem discoopertam, sicut defert Clerus, & Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, sed cum velo, seu pallio appenso. *S. Cong. Rit. in Neapolitana 14. Ianu. 1617.* cuius meminit Sell. *d. c. 25. n. 11.* 4

Regularibus potest Ordinarius præcipere vt eant ad processiones publicas, vt purà in festo Corporis Christi, in Litaniis, & Iubilæis publicis faciendis in plebibus, in quibus ipsi habent monasteria, dummodo processiones fiot eius generis, quod in Bulla Pij V. Mendicantibus concessa, quæ incip. Etsi Mendicantium publicata 17. Kalend. Iunij anno 1567. comprehendantur, & dummodo Regulares non sine ex illis Conuentibus Collegia nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. *Sacra Cong. Conc.* quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad Const. 7. Pij V. n. 25.* 5

Regulares qui secundum eorum institutum ad strictiorem clausuram tenentur, si illam obseruant, ad publicas processiones accedere compelli non possunt. *S. Congr. Conc.* referente Ildef. à IESV MARIA *in priml. Fratrum discalc. B. Mariæ de monte Carmelo n. 3. pag. 290.* 6

Regulares non possunt impedire quominus Episcopus per suos Canonicos cantari faciat Missas in eorum Ecclesiis etiam exemptis, ad quas diriguntur, & terminentur processiones. *Sacra Congr. Rit. in Firmana 15. Ianuarij 1603.* penes Sellium *d. c. 25. num. 15.* 7

Regularibus habentibus claustra non licet extra ea facere processiones, carentibus verò claustro nonnisi intra ambitum, hoc est propè muros Ecclesiarum, siue exeundo à ianua Ecclesiæ, & intrando per aliam siue per eandem, & semper prope muros Ecclesiæ, extra verò ambitum Ecclesiarum, nonnisi de licentia, consensu, aut cum Cruce Parochialis. *Sacr. Congreg. Rit. in Limana 15. Decembris 1632.* quam citat Bonfadio. *in thesauro eccles. decis. res. 15. n. 16.* 8

9 Regulares cum faciant processiones annuatim tam solemnes Rogationum, Candelarum, Palmarum de Sanctissimo Sacramento, ac alias, quam priuatas de Cruce tempore Passionis, de Rosario, de Carmine, de cingulo sancti Francisci, de corrigia sancti Augustini, & similibus, singulis mensibus per claustra suorum monasteriorum, non possunt mulieres introducere ad processionem comitandam, nisi adsit in hoc expressa licentia S. Sedis Apostolicæ. *S. Congr. Rit. in Ortolen.* 30. *Sept.* 1628. de qua Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccl. c.* 4. *n.* 7.

Vide in verbo *processio collect.* 605. *num.* 25. *cum seqq. & collect.* 606. *num.* 6. *& collect.* 607. *num.* 8. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Regulares inter se precedunt secundum Ordinem præscriptum in Bulla Greg. XIII.*
2 *Clero seculari semper & vbique dare debent præcedentiam Regulares.*
3 *Clerus secularis etiam in propriis Ecclesiis & Conuentibus Regularium illis præcedere debet.*
4 *Clerici seculares semper præcedunt Regularibus, quamuis aliquando secus factum fuerit.*
5 *Regulares in processionibus incedunt post Confraternitates laicorum.*
6 *Præcedentiam seruant Regulares in suburbiis & territorio Romano, sicut in ipsa Vrbe.*
7 *Clerum secularem in processionibus anteire debent Regulares, nec cum eo possunt mixtim incedere.*
8 *Præcedentiam prætendere non possunt Regulares super Parochum Regularem, quando inter alios Parochos præcedit in processionibus.*
9 *Clero seculari in processionibus digniorem locum cedere debent Regulares, licet Prior Regularium deferat Reliquiam.*

Regularis quoad præcedentiam.

COLLECT. DCXLIII.

1 Regulares inter se præcedunt secundum Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII. vt scilicet hi præcedant, qui prius in loco monasterium, & locum obtinuerunt. *S. Congr. in Vrgentina* 23. *Maij* 1603. *& in Tascanen.* 14. *Iunij* 1607. *& in Cosentina* 1. *Martij & in Terracinen.* 30. *Sept.* 1614. *& in Rossanen. terra noua* 24. *Februar. & in Agrigentina terra Nari* 4. *Aprilis*, *& in Auersana* 3. *Octobris* 1615. *& in Meliten.* 15. *Iunij* 1617. *& in Liburni* 21. *Iulij* 1618. *& in Spoletana* 18. *Augusti eiusdem anni, & in Oritana terra Pralla* 29. *Septembr.* 1619. quarum meminit Sellius *in selectis Canon. cap.* 15. *num.* 15.

2 Regulares semper, & in omni loco præcedentiam dare debent Clero seculari, etiam in eorum propriis Ecclesiis. *Sacra Congreg. Rit. in causa Hispaniarum* 17. *Nouembris* 1600. *& in Elborea* 28. *Septembris* 1602. *& in Tullen.* 12. *Martij* 1616. *& in Firmana terra S. Victoria* 31. *Martij* 1618. quas refert Sell. *d.*
3 *c.* 25. *n.* 16. Vnde *Clemens VIII. const. sua* incip. *Quæ ad remouendam die* 5. *Nouembr.* 1603. ex voto Eminentissimorum Cardinalium Sacrorum Rituum declarauit Clerum secularem in omnibus locis, etiam in propriis Ecclesiis, & Conuentibus Regularium quorumcunque in vniuerso Regno Castellæ, & Legionis præferendum esse, ac præcedere debere, quam Clementis Constitutionem obseruari mandat Gregorius XV. constit. sua incip. Alias à felicis die 3. Augusti 1622. commissa earum executione quibusuis locorum Ordinariis in Regnis Hispaniarum existentibus quoties pro parte alicuius ex Clero seculari fuerint requisiti. Et iam antea idem 4
Clemens VIII. in alia sua Constitution. incip. *Decet Romanum Pont. die* 20. *Februarij* 1601. ex decreto S.R.E. Cardinalium super Sacris Ritibus & Cæremoniis deputatorum declarauit Regulares tam Monachos quàm Fratres quorumcunque Ordinum etiam Mendicantium in funerum associatione, processionibus, & aliis huiusmodi publicis actibus non debere Canonicos, Rectores, & Clericos seculares præcedere, neque cum eis mixtim incedere, etiamsi aliquando ex secularium indulgentia, aut humanitate, seu alia forsan de causa secus factum fuerit, & quamcunque contrariam consuetudinem tanquam abusum corrigendam esse idque indubitati iuris existere, atque ita vbique locorum in Regnis Hispaniarum perpetuò obseruari debere mandauit. Sed cum adhuc Regulares non obtemperarent, pro parte Ecclesiarum, Presbyterorum, seu Clericorum secularium Regni Castellæ, & Legionis in Hispania, *Sacra Congr. Rit. sub die* 30. *Augusti* 1602. mandauit prædicta obseruari non obstante quacunque asserta, seu prætensa consuetudine in contrarium, refero *de Canonicis & dignit. cap.* 18. *num.* 70.

5 Regulares in processionibus incedunt post Confraternitates laicorum, & post eos in digniore loco Clerus secularis. *S. Cong. Rit. in Messan.* 7. *Aug.* 1621. penes Sell. *d. c.* 25. *n.* 17.

6 Regulares in Suburbiis, & territorio Romano seruant præcedentiam sicut in ipsa Vrbe. *Sacra Congregatio Rituum in Tusculana* 2. *Martij* 1613. teste Aldano *in compend. Canon. resol. lib.* 2. *titul.* 16. *num.* 42.

7 Regulares in processionibus debent Clerum secularem anteire, nec cum clero seculari mixti incedere valent. *Sacra Congr. Rit. in causa Castella & Legionis* 30. *Augusti* 1602. *& in Legionen.* 24. *Sept.* 1605. *& in Neapolitana* 7. *Iulij* 1612. referente Aldan. *d. lib.* 2. *tit.* 16. *n.* 43.

8 Regulares non possunt prætendere præcedentiam super vnum Clericum Parochum Regularem, quando inter alios Parochos præcedit in processionibus. *Sacra Congr. Rit. in Astea.* 23. *Nouembr.* 1602. apud Sell. *d. c.* 25. *n.* 18.

9 Regulares debent locum digniorem in processionibus cedere Clero seculari, licet Prior Regularium deferat in processione Reliquiam. *Sacra Congregat. Rituum in Senogallien. Montis Bodij* 24. *Septembris* 1605. *&* 23. *Ianuar.* 1610. de qua Ald. *d. lib.* 2. *tit.* 16. *num.* 44.

Vide verbo *præcedentia collect.* 590. *num.* 17. *cum seqq.*

SVMMARIVM.

1 *Monialium ad Monasteria accedere ad colloquendum cum illis non possunt Regulares sub pœnis priuationis.*
2 *Peccatum mortale incurrunt etiam Regulares alloquentes cum Monialibus contra formam decreti sacræ Congr.*
3 *Equites Regular. Ordinis S. Ioannis Hierosol. peccatum*

catum mortale committant,& in pœnas priuationis incidunt si cum Monialibus contra formam decreti loquantur.

4 *Regulares accedentes ad Monasteria puellarum,vel mulierum secularium loquendi causa non incidunt in pœnas decreti contra loquentes cum Monialibus.*

5 *Litteras ad Moniales mittentes non incidunt in pœnas decreti emanati contra loquentes cum Monialibus.*

6 *Monialium monasteria adeuntes Regulares an incidant in excommunicationem ab Episcopo suo edicto propositam.*

7 *Carcerari debent Regulares qui reperti fuerint cum Monialibus alloqui.*

8 *Processionaliter nunquam accedant Regulares ad ianuas monasteriorum clausura Monialium,ad Reliquias,aut alia recipienda.*

9 *Episcopus vti Sedis Apost.delegatus stante const.de exemptorum priuilegiis potest punire Regularem accedentem ad monasteria Monialium etiam Regularibus subiectarum.*

Regulares quoad locutionem cum Monialibus.

Collect. DCXLIV.

1 REgulares cuiuscunque Ordinis & instituti (Superiore,cui monasterij,seu domus cura incumbit,visitatore,vel visitatoribus, Confessarióque ordinario,& extraordinario cum ad tempus deputabitur,dumtaxat exceptis) non possunt absque licentia expressa Sacræ Congreg. accedere ad monasteria, seu domus quarumcunque Monialium, vel sororum,siue sui,siue alterius cuiusvis Ordinis colloquendum,siue tractandum cum eis,sub pœnis priuationis officiorum,ac vocis actiuæ,& passiuæ ipso facto incurrendis. *Sacra Cong.Episcop.& Regular.9. Maij* 1590.Referunt Sorb.*in compendio Mendicant. verbo ingredi monasteria*,Quarant.*in sum.Bullar.verbo monasteria Monialium pag.*541. Campan. *in diuersor.Iuris Canon.rub.12.c.16.n.43.vers.Illustrissim.* Ego ipse *de officio,& potest. Episcopi p.3.allegat.*102. *num.*72.& illius meminere Bonacin.*de clausura q.3. puncto 4.num.*4. Antonin. Diana *moral. resolut.p.1. tract.*10.*resol.*22. Laurent.de Peyrinis *de priuil.Regul.tom.2.in constit.6. Pij V. num.*7. Lezana *in sum. q.Regul.tom.1.c.25.n.37.* Tamburin.*de iure Abbatiss. disp.25.q.5.* Ioan. Anton.Nouar. *in sum.Bull.tit.de clausura & accessu Regularium ad monasteria Monialium prohibito.*

2 Regulares accedentes ad monasteria Monialium contra formam decreti Sacræ Congr. quo huiusmodi accessus prohibetur,vltra pœnas priuationis officiorum ac vocis actiuæ,& passiuæ, incurrunt etiam peccatum mortale,*Sacra Congr. Episcop.& Regul.*1. *Julij* 1606. penes Laurent. de Peyrinis *ad d.constit. 6.Pij V.n.*36. Coriolan. *de casibus reseruatis p.2.casu 3.n.*42. vbi *n.*43. subdit hanc priuationem, si delictum est occultum,non teneri quem subire.

3 Regulares cuiuscunque Ordinis,Militiæ, Societatis,vel Congregationis ad monasteria Monialium etiam sui Ordinis, ad colloquendum siue tractandum cum eis sine sacræ Congreg. licentia particulari desuper edito decreto accedere prohibentur. Cui prohibitioni etiam subiacent Milites Regulares Ordinis b.Ioannis Hierosol.& præter pœnas in prædicto decreto contentas, incurrunt peccatum mortale,& ab huiusmodi pœnis non possunt absolui,nec rehabilitari ab aliis præterquam à Sede Apo-
stol.aut Sacra Congregatione. Quibus tamen non 4
subiacent Regulares accedentes ad Monasteria puel- 5
larum, vel mulierum secularium loquendi causa: nec etiam comprehenduntur supradicto decreto litteras ad Moniales mittentes, quamuis tam huiusmodi Religiosi quàm Moniales sint debitè corrigendi, ac puniendi à Superioribus, quibus in delinquentes huiusmodi competit iurisdictio. *S. Congr. Episcop. & Regular.die* 22. *Augusti & 7.Septembris* 1605. quam refert Sellius *in select. Canon. cap.25. num.*19.

Regulares adeuntes monasteria Monialium absque Episcopi licentia,non incidunt in pœnam ex- 6
communicationis,quam Episcopus suo edicto proposuit,si Regulares habeant ex priuilegio non posse ab Episcopo excommunicari,& aliàs,sic excommunicati non possunt absolui à suis Superioribus sed ab Episcopo,qui sibi hanc absolutionem reseruauit.*Sacra Cong. Conc. die 9. April.*1587. testibus Quarant.*in sum.Bullar.verbo Monasteria Monialium vers.dubitari pag.*453.Fr.Emman. *quæst.Regul. tom.1.q.45.art.2.in fine.*Suarez *de Relig.tom.4.lib.1. tract.8.c.10.n.27.*Campan.*in diuers.Iuris Canon.rub. 12.cap.16. num.42. in fine* Diana *moral. resolut.p.3. tract.2.resol.*103. Laurent. de Peyrinis *ad d.const.6. Pij V.n.*37. Tambur. *de iure Abbatiss.disp.25.q.9.* Lezana *in sum.q.Regul.tom.1.cap.25.n.35.& tom.3. verbo Exemptio Regular.n.11.post med.*

Regulares cuiuscunque Ordinis, aut Congrega- 7.
tionis existant, quoticunque absque sacræ Congregationis licentia Moniales alloqui reperti fuerint,carcerari debent, eorumque Superioribus iuxta Sacræ Congregationis decretum puniendi consignentur,qui superiores deinde sacram Congregationem,ac Ordinarium de executione certiores reddant. *Sacr. Cong.Conc.in Fauentina 7. Mart.*1617. quam citat Sellius *d.c.25.n.22.*

Regulares ad ianuas monasteriorum clausuræ 8
Monialium processionaliter ad Reliquias & alia recipienda nunquam accedant,eædémque ianuæ perpetuò,necessitatibus exceptis, clausæ permaneant. *eadem sacra Cong.in d.Fauentina.*

Regularis absque legitima licentia accedens ad 9
monasteria Monialium etiam Regularibus subiectarum,ibique in loco colloquiis destinato cum Moniali colloquens,potest stante constitutione felicis record.Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis, à diœcesano Episcopo tanquam Sedis Apost.delegato coërceri,& puniri.*Sac.Cong.super dicta constit.inter decreta impressa de anno* 1624. quam adducunt Ioann. Anton. Nouar. *in summa Bullarum titulo de clausura & accessu Regular. num.* 8. Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom.3. in additamen. c.15.n.1.*

Vide supra in verbo *Moniales alloquendi prohibitio collect.*513.

SVMMARIVM.

1 *Parochis inconsultis possunt Regulares extra claustra decedentes ad eorum Ecclesias deferri.*

2 *Ius sepulturæ non debetur Parocho si Regulares extra claustra decedentes ad eorum Ecclesias eo inconsulto deferantur.*

3 *Corpus defuncti Magiſtri, aut alterius ſuperioris Regioſi cum moritur non poteſt portari per ciuitatem abſque Parochi interuentu.*
4 *Parocho defuncti proprio prius vocato & expectato, non licet Regularibus cuiuſcunque conſuetudinis prætextu Parochiam proceſſionaliter intrare ad leuanda defunctorum funera.*
5 *Cadauera irrequiſito proprio Parocho non licet Regularibus de domo leuare.*
6 *Regulares vocati ad ſepeliendum mortuos etiam in ſuis Eccleſiis, debent accedere ad eas, è quibus cadauera amouentur, & inde cum Clero ſeculari diſcedere.*
7 *Regulares vocati ad funus non debent expectare per viam, aut ire ad domum defuncti.*
8 *Cadauer vbi in aliqua Eccleſia deponi contingat ad eandem Eccleſiam conuenire debent Regulares.*
9 *Corpus defuncti in eius domo & per viam benedicere non debent Regulares antequam intus eorum Eccleſias collocetur.*
10 *Paruulorum corpora an ſepelire poſſint Regulares.*
11 *Tertiarios collegialiter viuentes abſque Parochi interuentu in eorum Eccleſiis ſepelire poſſunt Regulares.*

Regulares quoad ſuam & aliorum ſepulturam.

Collect. DCXLV.

1 Regulares extra clauſtra decedentes poſſunt ad eorum Eccleſias deferri, etiam Parochis inconſultis. *Sacra Congreg. Conc. die 2. Iulij* 1620. quam referunt Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regular. tom. 1. conſt. 7. Pij V. n. 10. verſ. ad* 10. Lezana *in ſum. q. Reg. tom.* 1. *c.* 12. *n.* 41. *verſ. ad* 10.

2 Regularibus extra clauſtra decedentibus prohiberi non poſſunt ad eorum Eccleſias deferri Parochis inconſultis ſub prætextu quod debeant prius ius ſepulturæ ſoluere, quia ab huiuſmodi prætentione Parochi abſtinere debent. *S. Cong. Epiſcop. & Reg. in Puteolana* 22. *Maij* 1615. cuius memini *de offic. & poteſt. Parochi c.* 26. *n.* 68.

3 Regularium Superior, aut Magiſter, vel Cathedraticus cum moritur, non poſſunt Religioſi corpus illius portare per ciuitatem, per plateas, & alias Parochias cum muſica, & ritibus extraordinariis ſine interuentu Parochi. *Sacra Cong. Conc. in Bononien.* 2. *Iulij* 1620. penes Lezanam *d. cap.* 12. *n.* 41. *verſ. ad undecimum.*

4 Regularibus quorumcunque Ordinum, & Congregationum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium nullo modo licèt etiam ſpecialis alicuius conſuetudinis prætextu Parochias cum Cruce proceſſionaliter, aut aliàs ad efferēda & leuanda defunctorum funera intrare, vel illa leuare, & efferre, niſi vocato, & expectato proprio defuncti Parocho, eóque ibidem præſente, ſi tamen ipſe aliter fieri non conſentiat, & permittat, vel niſi requiſitus venire expreſsè omnino recuſet. *Sacr. Congreg. Epiſcop. & Regul.* 12. *Ianuar.* 1604. quam refert Ioan. Anton. Nouar. *in ſum. Bullar. tit. de officio, ſuper cadauera defunctorum ad Eccleſiam Mendicantium delatorum faciendo ſub n.* 4.

5 Regularibus non licet leuare de domo cadauera irrequiſito proprio Parocho. *S. Congr. Rit. in Theleſina* 18. *Auguſti* 1629. de qua memini *d. cap.* 26. *num.* 66.

Regulares vocati ad ſepeliendum mortuos, etiā in eorum propria Eccleſia, debent accedere ad Eccleſias, è quibus cadauera amouentur, & inde cum Clero ſeculari diſcedere, non autem expectare extra ianuam Eccleſiæ, & aliis ſe poſtea aſſociare. *S. Cong. Epiſcop. & Regul. in Vigleuanen.* 13. *Nouembr.* 1600. penes me *d. c.* 26. *n.* 64. 6

Regulares vocati ad funus conuenire debent in Parochiali, aut in alia Eccleſia iuxta loci conſuetudinem, & nullo modo expectare per vias, aut ire ad domum defuncti. *Sacra Congr. Rit. in Limana* 15. *Decembr.* 1632. apud me *dict. cap.* 26. *num.* 64. *in fine.* 7

Regulares ad aliquod funus vocati debent ad Parochialem Eccleſiam accedere, & exinde cum Parocho ad domum, ex qua cadauer extrahendum eſt, conferre; caſu autem quo dictum cadauer in aliqua Eccleſia deponi contingat, ad eandem Eccleſiam, vbi depoſitum erit, conuenire debent. *S. Congr. Rit. in Senogallien.* 26. *Auguſti* 1616. de qua Ego ipſe *d. c.* 26. *n.* 65. 8

Regulares non debent benedicere corpus defuncti in eius domo, & per viam, licet ad eorum Eccleſiam pro ſepultura deferendum ſit, nec aliquod officium ſuper illud facere, antequam intus eorum Eccleſiam collocetur, ſed hoc pertinet ad Curatum, in cuius Parochia deceſſit. In Eccleſia verò propria, in qua corpus ſepelitur, debent ipſi officium facere. *Sacra Congr. Conc. in Squillacen.* 18. *Nouembr.* 1606. *& in Catanien. ciuitatis Platiæ* 12. *Octobr.* 1619. quas refert Sellius *in ſelect. Canon. c.* 27. *n.* 52. Sed ſi Parochus eſt in quaſi poſſeſſione faciendi officium intra eorum Eccleſias, manutenendus eſt *Eadem S. Cong. in Rauennaten.* 28. *&* 31. *Auguſti* 1615. quam citat Sel. *d. c.* 27. *n.* 50. 9

Regulares non prohibentur ſepelire corpora paruulorum, ſi adeſt in eorum Eccleſia ſepulchrum Maiorum, vel concurrente conſuetudine ab eorum patribus eſt electa ſepultura: debent autem habere cœmeterium ſeparatum pro ſepultura paruulorum. *Sacra Congregat. Rit. in ciuitatis Caſtellana* 12. *Decemb.* 1620. teſte Sel. *d. c.* 27. *n.* 64. 10

Regulares poſſunt in eorum Eccleſiis ſepelire abſque Parochi interuentu Tertiarios collegialiter viuentes, aut cum clauſtralibus habitantes, necnon mulieres virginalem, ſeu cælibem, aut caſtam vidualem expreſſo voto, & ſub dicto habitu vitam ducentes, Quod ſi Tertiarij, vel Tertiariæ, his careant qualitatibus non ſunt ſepeliendi in Eccleſia Regularium, niſi ipſi dum vixerint in ea elegerint ſepulturam, & tunc Parochus etiam eſt adhibendus. *Sacra Cong. Rit. in Spoletana terra de Viſſo* 20. *Iun. & in Nepeſina* 11. *Decembr.* 1615. referente Lezana *in ſum. q. Regul. tom.* 2. *cap.* 14. *n.* 33. & metipſo *d. c.* 26. *num.* 69. 11

Vide in verbo *defunctus collect.* 245. *n.* 7. *&* 12. *cum ſeqq. & verbo Officium defunctorum collect.* 533. *& verbo Parochus quoad funeralia collect.* 567. *n.* 4. 6. 7. 10. *&* 11.

Regularium bonorum alienatio prohibita, vide *infra collect.* 690. *n.* 6. *&* 7.

Regularis Epiſcopus, Vide in verbo *Epiſcopus Regularis coll.* 284.

Regularis quoad tranſlationem ad aliam Religionem, vide in verbo *Tranſitus Religioſus collectan.* 705.

Regulare beneficium, vide *Beneficium Regulare collect.* 65.

Regulariū Eccleſias & loca quando poſſit viſitare Epiſcopus, vide in verbo *viſitare collect.* 7:7.

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Sanctorum Reliquiæ veneranda.*
2 *Sanctorum Reliquiæ non sunt recipiendæ antequam ab Episcopis approbata fuerint.*
3 *Reliquiæ antiquæ habenda sunt in ea veneratione, qua hactenus fuerunt.*
4 *Reliquiæ in Altari locandæ debent esse Sanctorum ab Ecclesia approbatorum.*
5 *Reliquia nullius est in bonis.*
6 *Donari potest alicui Ecclesiæ Reliquia modica iam facta alienabilis.*
7 *Alienari Reliquia non potest sine beneplacito Sedis Apost.*
8 *Prior Conuentus in processionibus Reliquiam deferre debet.*
9 *Clauis vna Reliquiarum Sanctorum Patronorum ciuitatis concedi potest Magistratui seculari eiusdem ciuitatis.*
10 *Incensandæ non sunt Reliquiæ nisi cum incensantur oblatæ.*
11 *Monialium in monasteriis non sunt asseruandæ Reliquiæ, sed in exterioribus Ecclesiis.*
12 *Insignis Reliquia quæ dicatur? ostenditur.*
13 *Officium de Sancto vt celebrari possit, debet de eo ibi esse Reliquia insignis.*

Reliquiæ Sanctorum.

COLLECT. DCXLVI.

1 RElinquiæ Sanctorum venerandæ sunt. *Gregorius XIII. constit.* 33. incip. *Sanctissimus de an.* 1575. apud Laert. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 400. Plura circa venerationem adhibendam Sanctorum Reliquiis congerit nouissimè Anton. Ricciul. *eccles. lucubr. lib.* 1. *c.* 16. *cum seqq.*

2 Reliquiæ Sanctorum recipiendæ non sunt antequam ab Episcopis recognitæ, & approbatæ fuerint. *Sixtus V. constit.* 88. §. 3. incip. *Dominus, Idib. Nou.* 1588. apud Laërt. Cher. *tom.* 2. *pag.* 644.

3 Reliquiæ antiquæ habendæ sunt in ea veneratione, qua hactenus fuerunt. *S. Congr. Conc.* teste Bonacina in 1. *Decalogi præceptum disp.* 3. *q.* 1. *puncto* 4. *n.* 4. *vers. dixi*, quem refero *de officio, & potest. Episc. p.* 3. *alleg.* 97. *n.* 11.

4 Reliquiæ in Altari locandæ debent esse Sanctorum ab Ecclesia approbatorum. *S. Congr. Episcop. & Regul.* quam citant Gauant. *in man. Episcop. verbo Altare n.* 12. Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 5. *verbo Altare n.* 6.

5 Reliquia nullius est in bonis. *Sacra Cong. Rit. in Senogallien. montis Bodij* 23. *Ianu.* 1610. quam refert Sell. *in select. Canon. c.* 58. *n.* 2.

6 Reliquia modica iam facta alienabilis, alicui Ecclesiæ, vel Oratorio donari potest. *Sacra Congr. Rit. in Asten.* 8. *Iul.* 1602. referente Sellio *d. cap.* 58. *n.* 3.
7 Alias enim non posset alienari sine beneplacito Sedis Apost. vt resoluunt Marc. Anton. Genuens. *in pract. Archiep. Neapol. c.* 56. *in addit. n.* 4. Carol. Mazanta *cons.* 2. *p.* 2. nouissimè Ricciul. *ecclesiast. lucubr. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 1.

8 Reliquiam deferre in professionibus, pertinet ad Priorem Conuentus, vnde Reliquia sumitur, sed Regulares debent in processione cedere digniorem locum clero seculari. *Sacra Congr. Rit. in d. Senogall. montis Body* 24. *Septembris* 1605. & 19. *April.* 1608. Barbos. Apost. Decis. Sum. & 23. *Ianu.* 1610. quarum meminit Ricciul. *d. lib.* 1. *c.* 42. *in fine.*

Reliquiarum Sanctorum Patronorum ciuitatis clauis vna concedi potest Magistratui seculari eiusdem ciuitatis. *S. Cong. Rit. in Letter.* 8. *Maij* 1604. penes Sell. *d. c.* 58. *n.* 3. 9

Reliquiæ non sunt incensandæ nisi cum incensantur oblata. *S. Cong. Rit. in Lucana* 20. *Apr.* 1602. de qua Sell. *d. c.* 58. *n.* 5. 10

Reliquiæ non in monasteriis Monialium, sed in exterioribus Ecclesiis asseruari debent, vt de locis decentibus prouideantur. *S. Cong. Episcop. & Regul. in Fauentina* 7. *Martij* 1617. teste Sellio *d. c.* 58. *num.* 6. 11

Reliquia insignis dicitur Corpus, Caput, brachium, crus, & ea pars, non pauca tamen, in qua Sanctus passus fuit martyrium. *Sacra Congr. Rit. die* 8. *Aprilis* 1628. de qua meminit Ricciul. *d. lib.* 1. *c.* 36. *n.* 1. 12

Reliquia Sancti ad hoc vt de eo possit celebrari Officium, debet esse insignis, videlicet Corpus integrum, caput, &c. & sic ex Sanctis approbatis, & positis in Martyrologio. Et tunc celebrari debet tantùm in Ecclesia vbi est Reliquia, seruatis rubricis Breuiarij: & si talis Ecclesia sit Cathedralis, non propterea aliæ Ecclesiæ debēt se in hoc conformare cum alia. *S. Congr. Rit. in Calaguritana* 1. *Septemb.* 1611. & *in causa Vrbis Theatinorum* 3. *Iunij* 1617. & *in Conchen.* 12. *Martij* 1619. apud Sellium *d. c.* 58. *n.* 7. Si verò Reliquia non sit insignis non licet, nec est alterandum Officium, sed recitandum prout in Breuiario Romano. *Eadem S. Cong. Rit. in Viterbien.* 1. *Sept.* 1612. referente Sel. *d. c.* 58. *n.* 8. 13

SVMMARIVM.

1 *Donationes ante habitus susceptionem etiam animo Religionem ingrediendi factas non comprehendit decretum* Concilij sess. 25. cap. 16. de Regular.
2 *Nouitius excedens annum* 16. *inualidè renunciat sine solemnitate Concilij sess.* 25. *cap.* 16. *de renunciat.*
3 *Nouitius etiam ante* 16. *annum expletum potest validè renunciare dummodò id faciat per duos menses ante renunciationem.*
4 *Monialis nouitia inualidè renunciat per diem ante duos menses præfixos à Concilio.*
5 *Nouitij Societatis* IESV *validè renunciant sine licentia Episcopi.*
6 *Nouitius inualidè renunciat per duos menses ante professionem sine licentia Episcopi seu eius Vicarij.*
7 *Nouitius si renunciationem suorum bonorum faciat, & postea inualidè profiteatur, si professio nulla declaretur, renunciatio huiusmodi sustineri non potest.*

Renunciatio Nouitij.

COLLECT. DCXLVII.

REnunciationem, vel donationem ante habitus susceptionem, etiam animo, & proposito Religionem ingrediendi factam non comprehendit decretum *Concilij sess.* 25. *c.* 16. *de Regul. Sacrà Congreg. Conc.* testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum*

Nauarra lib. 2.tit.18.l.7.de Religion.num.20.& 25. Alexand.Pereg. *in sua Constit. p.2.c.1.lit.G,§.2.vers. quinto ita declarauit.* Laurent.de Peyrinis *de priuileg. Regular.tom.1.in constit.5.Sixti IV.n.7.pag.30.* Bartol.de Vecchis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum nouitiis disp.8.dub.8.n.4. in fine.* quos & alios refero *de offic.& potest. Episc.p.3. alleg. 99.n.17.*

2 Renunciatio à Nouitio excedente ætatem 16.annorum facta absque solemnitate decreti Concilij Tridentini citato loco, est inualida, itavt Concilium locum habeat etiam in iis, qui excedunt annum decimumsextum. *S. Cong. Conc. die 15. Ianu.* 1601.referentibus Molfes.*ad consuetud. Neapol.tit. de renunciat.q.16.n.31.cum seqq.* Armendar.*d.l.7.de Relig.n.36.* Barthol.de Vecchis *d.disp.8.dub.8.n.1.* quos citaui *dict. alleg.99. n.18. versicul.contrarium.*

3 Renunciatio à nouitio facta per duos menses ante professionem tenet, licèt ante expletum decimũsextum annum.*Sacra Cong.Conc.*penes Arm. *d.l.7. de Relig.n.22.*

4 Renunciatione facta à Moniali per diem ante duos menses præfixos à Concilio Trid. non valet, quia contra formam Concilij.*Sacra Congr.Conc.21. Ianuarij 1617.* apud Tamburin. *de iure Abbatissar.disp.4.q.10.num.10.*quem refero *d.alleg.99.sub num. 11.*

5 Renunciatio facta ad fauorem Patrum Societatis IESV per Nouitium inter Patres dictæ Societatis, est valida,non obstante quod non fuerit facta cum licentia Episcopi.*S.Congr.Conc.in Neapolitana 20. Mart.1621.* quam refert Sellius *in select.Canon.c. 19.n.15.*

6 Renunciatio à nouitio per duos menses ante professionem facta sine licentia Episcopi seu eius Vicarij,est ipso iure nulla.*Sacr.Congr.Conc.*de qua Rota *in Romana fideicommissi 15.Nouemb.*1624.coram *bona.mem. Pirouano.*

7 Renunciatio facta per eum, qui nulliter emisit professionem, si postea cognita inualiditate iterum valide professus sit, declarans nolle denuo bonis renunciare,quatenus prior renonciatio non sustineatur,est nulla.*S.Cong.Conc.die 3.Decemb.1632.* cuius meminit Bonfadin.*in thesauro eccl. decis.ros. 22.n.3.*per doctrinam Molfesij *in sum.morali tom.1. c.16.de renunciat.n.28.*& Sanch. *in præcepta Decalogi tom.2.lib.7.c.5.n.56.*

Reseruatarius pensionis,vide in verbo *Pensio collect.569.n.6.*

Reseruatio.

Collect. DCXLVIII.

1 Reseruatio de aliquibus bonis, quam facit sibi Miles Hierosolymitanus in renunciatione facta bonorum ante professionem,sub prætextu vt de reseruatis testari possit, non sustinetur. *Sacr.Congr. Conc.in Neapolitana 5.Iulij 1628.*teste Ald.*in comp. Canon.res.lib.2.tit.8.n.5.*

2 Renunciatione testandi de patrimonio suo facta in actu emittendæ professionis,adhuc illa sic emissa,nisi aliud obstiterit,valida est. *Sacra Congr.Conc. die 14.Decembr.1613.*referente Ald.*d.tit.8.n.6.*metipso *de Iure eccles.vniu.lib.5.c.42.n.207.& in votis decisiuis Canon. voto.*

SVMMARIVM.

1 *Episcoporum residentium priuilegia,& non residentium pœna?*

3 *Rectores in suis Parochialibus quatenus residere teneantur.*

3 *Parochialis & fructuum possessionem habens tenetur residere,quamuis in limine adepta possessionis mota lis fuerit in petitorio.*

4 *Curam animarum iurisdictionalem habens tenetur residere.*

5 *Baptismalem Ecclesiam obtinens tenetur residere.*

6 *Parochus duarum Ecclesiarum perpetuo inuicem & æquè principaliter vnitarum,potest in earum vna sibi bene visa residere.*

7 *Parochi in domibus Parochialium Ecclesiarum residere debent.*

8 *Distributiones quotidianas licet quis amittere velit, nihilominus à residentia non excusatur.*

9 *Collegiatarum Ecclesiarum Canonici in quibus casibus residere non teneantur?*

10 *Canonicus seu dignitas habens accessoriè vnitam Parochialem, ad aliquam residentiam in ea faciendam non obligatur.*

Residere.

Collect. DCXLIX.

Residentium Episcoporum priuilegia,& non residentium pœnæ quæ? *Pius IV.const.10.incip. De salute pridie Non. Septembr.1560. & constit.91.* incip.*In suprema 7.Kalend.Decemb.1564.*de quibus Scortia *in selectas summorum Pont.Constitut.epit.73.* Vrbanus VIII.*in constit.sua* incip. *Sancta Synodus 10.Decembris 1634.*apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.4.in appendice pag.46.*& penes me *de officio,& potest. Episcopi p.3. alleg.53.sub num.21.in vlt.impress.*plura supra in verbo *Episcopus circa residentiam coll.285.* 1

Residere in suis Parochialibus quatenus teneantur illarum Rectores, *Pius V.const.65.*incip. *Cupientes 8.Id.Iul.1568.*apud Laërt.Cherub.*in Bull.tom.2. pag....*& de illius materia Scortia *in selectas summorum Pont.Constitut.epit.102.*Ioan.Anton.Nouar. *in sum. Bullarum sub tit. de residentia Canonic.& Parochorum super Bulla Pij V.* Vide latè *in verbo Parochus quoad residentiam coll.558.* 2

Residere tenetur obtinens Ecclesiam parochialem per prouisionem Apost.& habens liberum curæ exercitium,& omnium bonorum,fructuum, & prouentuum ad dictam Ecclesiam pertinentium possessionem, licèt in limine adeptæ possessionis prædictæ mota lis fuerit per aliquẽ in petitorio.*S.Cong.Conc.* referente Aloys.Ricc.*in praxi rer. fori eccl.393.n.5.* 3

Residere tenetur habens beneficium, quod curam animarum iurisdictionalem habet. *Sacra Cong. Conc.*teste Armend.*in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.2.tit.23.§.2.sub rub.sed an Parochi debeant residere num.173.* 4

Residere tenetur ad minus tanquam coadiutor obtinens baptismalem Ecclesiam, cui incumbit sola cura baptizandi omnes infantes oppidi, & existentes sub cura Archipresbyteri.*Sacra Cong.Conc.* referente Armend.*d.loco n.178.* 5

Resi

6 Residere potest Parochus in vna sibi beneuisa ex duabos Parochialibus perpetuò inuicem,& æquè principaliter vnitis, itavt vna non sit dignior, nec principalior altera. *S. Cong. Conc.* de qua meminere Nicol. Garc. *de benef. p.3.c.2.n.179.in 16.declarat.* Armendar.*dict.titul.sed an Parochi debeant residere num.144.*

7 Residere debent Parochi in domo ipsarum Ecclesiarum Parochialium: si verò Parochiales huiusmodi non habeant domos,tunc in alia domo, quæ sit intra limites Parochiæ, aut saltim ita vicina Parochiali Ecclesiæ, vt inde commodè possint per se ipsos ei inseruire.*Sac.Cong.Conc.*penes Zerol.*in praxi Episcop.part.1. verbo Parochus* §.4. Nicol. Garc. *dict.part.3.cap.2.num.179.in declar.* 21. Armendar. *d.loco n.149.*

8 Residere nullus excusatur licèt distributiones quotidianas amittere velit. *Sacra Cong. Conc.* apud Nicol.Garc.*d.part.3.c.2.num.322.decl.29.* Armend. *d.lib.2. tit. 23. in rub. an Canonici debeant residere num.41.*

9 Residere tenentur prouisi de Canonicatibus in Collegiatis Ecclesijs præterquam in duobus casibus:primò quando Collegiata sit ruralis,& propter ruinam amplius in ea non resideatur ex consuetudine: secundò quando redditus sunt ita tenues quod non sufficiant ad sustentationem victus, & adsit consuetudo immemorabilis non residendi. *S. Cong.Conc.*penes Aldan.*in compendio Canon resol.lib. 1.tit.42.n.10.*

10 Residere debens in Ecclesia in qua habet dignitatem, seu Canonicatum, non obligatur ad aliquā residentiam in Parochiali accessoriè& in perpetuum vnita dignitati,vel Canonicatui. *Sacra Cong. Conc.* de qua meminere Nicol.Garc.*d.p.3.cap.2.num.179. in 12.decl.*Armend. *d.lib.2.tit.23.l.2.§.2.rub.Sed an Parochi debeant residere n.*38.

Vide in verbo *absens collect.*8. & in verbo *Canonici absentes, & non residentes collect.*101. & in verbo *distributiones quotidianæ coll.*258. & io verbo *Episcopus circa residentiam collect.*283.& in verbo *Parochus quoad residentiam collect.*558.

SVMMARIVM.

1 *Beneficiorum resignatio quibus casibus permissa.*
2 *Beneficiorum resignationes, & iurium cessiones publicandæ.*
3 *Beneficij resignatio, & permutatio facta ab illo,ad cuius titulum fuit ordinatus,non facta mentione dictæ qualitatis,est ipso iure nulla.*
4 *Beneficium resignans pro forma requiritur vt faciat mentionem se ad titulum illius fuisse promotum.*
5 *Ordinarius admittens resignationem beneficij ad cuius titulum resignans fuerat ordinatus, tenetur illi de proprio prouidere,& beneficium vacat Sedi Apost.*
6 *Præsentare ad beneficium à se resignatum potest eiusdem patronus,quem voluerit & Ordinarius debebit instituere.*
7 *Resignatio de beneficio facta ab eo quem Ordinarius postea priuauit, valida est.*
8 *Priuationes non prohibet* Conc.sess.21.de reform. c.2.*sed voluntarias resignationes.*
9 *Reciproca resignationes post Concil. in fauorem filiorum faciendæ comprehenduntur sub illius decreto* sess.25.c.15.de reform.
10 *Parochialis Ecclesiæ resignatio admittitur per datariam ad fauorem Canonici sancti Georgij in Alga.*

Resignans. Resignatio.

Collect. DCL.

Resignatio beneficiorum quibus casibus permissa.*Pius V.constit.*58.incip. *Quanta Kalend. Aprilis* 1568.apud Laertium Cherubin. *in Bullar. tom.2.pag.*253.de qua dixi supr.*verbo Beneficium collect.*61.*n.*13.*cum seqq.* 1

Resignationes beneficiorum,& iurium cessiones publicandæ sunt intra sex menses si beneficia sint citra montes,si vltra intra nouem ; & forma publicandi has resignationes in specie seruanda est, nec impletur per æquipollens.*Gregorius XIII.const* 85. incip.*Humano Non. Ianu.* 1584. apud Laert. Cher. *d.tom.2.pag.*469. De quo infrà in verbo *publicatio collect.*619. 2

Resignatio & permutatio beneficij facta ab illo, ad cuius titulum fuit ordinatus, non facta mentione dictæ qualitatis, videlicet quod fuerit ad illius titulum ordinatus,est ipso iure nulla,cum dispositio cap.2.sess.21.de reform.non possit per æquipollens adimpleri *Sacr.Congr.Conc.* teste Gonzal.*ad reg.*8. *Concel.gloss.*5.§.10.*n.*35. 3

Resignans beneficium vt teneatur facere mentionem se ad titulum illius fuisse promotum pro forma traditum est in Concilio *sess.*21.*cap.*2.*de reform.*stante clausula annullatiua,& quod Concilium negatiuè loquitur, Ias.*in l.quod si nominatim* 1.*ff.de de liber.& posthum* Felin.*in cap.cum delicta, de rescr.* quo stante per æquipollens non potest adimpleri. *S.Cong.Conc.*referente Nicol.Garc. *de benef. p.1.c.5. n.*438.*& p.2.c.*5.*n.*193. 4

Resignationem beneficij, ad quod resignans ordinatus erat,admittens Ordinarius non habens facultatem admittendi resignationes sibi à Pio V. in certis casibus sublatam, beneficium huiusmodi vacat Sedi Apost.sed Ordinarius illi de proprio prouidere tenetur.*S.Cong.Conc.* penes Nicol.Garc.*d.p.* 2.*c.*5.*n.*228. 5

Resignans beneficium de iurepatronatus,qui est patronus eiusdem beneficij, potest præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarius instituere,non obstante Constitutionis Pij V. de non admittendis resignationibus per Ordinarium, §. caueant autem.*Sacr.Congr.Conc.*in *Viterbien.*18.*Martij* 1628.quam refert Sellius *in verbo beneficium in select.Canon.c.*42.*n.*2 Et vide supra *in verbo beneficium in coll.*66. *n.*2. 6

Resignatio Ecclesiæ Parochialis,si verè fuit Romæ expedita,antequam Ordinarius resignantem titulo dictæ Parochialis priuaret, eadem resignatio debet suum effectum sortiri, nec Ordinarius potest eam infringere. *S. Congr.Conc.* referente Nic.Garc. *de benef.p.*1 *c.*5.*n.*299. 7

Resignationes voluntarias prohibet *Concilium Trid.sess.*21.*de reform.c.*2.sed non priuationes. *Sac. Congreg.Conc.*testibus Nicol.Garc. *d.p.*1.*c.*5.*n.*220. Armend. *in addit.ad recop. legum Nauarra lib.*2. *tit.* 8.*l.*1.*de patrim.n.*24.quos refero *de officio,& potest. Episcop p.*2.*alleg.*19.*n.*45. 8

Resignationes reprocæ post Concilium Tridentinum in fauorem filiorum faciendæ comprehenduntur sub illius decreto sess. 25. cap. 15. de reform. *S. Congr.Conc.* cuius meminit Armendar. *in addit.* 9

addit.ad recop. legum Nauarra lib.1.tit. 19. l.1.de filiis Presbyter.n.5.

10 Resignatio Ecclesiæ Parochialis secularis admittitur per Datariam ad fauorem Canonici sancti Georgij in Alga. *Sacra Congr. Concil.in Veronen.17. Nouembris* 1629. quam citat Bonfadin. *in thesauro eccl.decis.resol.38.n.2.*

Restitutio.

Collect. DCLI.

1 Restitutio in integrum cõcessa fuit per S. Cong. Concilij aduersus lapsum quinquennij Moniali Colimbriensi prætendenti se per vim & metum parentum ingressam monasterium, & professionem emisisse, de quo reclamauit intra quinquennium apud consanguineos, & alios examinatos, & mortuis parentibus post quinquennium apud Collectorem Portugaliæ, & quod professio fuerit facta in decimoquarto suæ ætatis anno. *Eadem Sacra Congr. Concil.in Colimbrien.27. April.*1630. cuius memini *in collect.ad Trid. sess.25.de Regularib.c.19. num.*10.

Reuelare.

Collect. DCLII.

1 Reuelare tenentur scientes, itavt non eximantur ab excommunicatione comminata in litteris monitorialibus Apostolicis quando veritas haberi aliter non potest, nec attenditur excusatio respectu affinitatis in hoc casu. *Sacra Cong.Conc.in Fulginaten.*14. *Decembris* 1630. teste Sellio *in selectis Can. c.10.n.16.*quem refero *in collect.adTrid.sess.25.de reform.c.3.n.12.*

SVMMARIVM.

1 *Armeniorum Regis coronatio.*
2 *Bulgarorum Rex Coloioannes creatur ab Innocentio III.*
3 *Bohemia Regem, Regem vocari iussit Innocentio III.*
4 *Aragonum Regis coronatio.*
5 *Hispaniarum Rex est magnus Magister Ordinum Militarium Hispania.*
6 *Indiarum Orientalium, & Occidentalium diuisio inter Reges Portugalia, & Castella.*
7 *Galliarum Regum auctoritas, & potestas circa præsentationes ad Ecclesias Cathedrales, & collationem beneficiorum.*
8 *Franciscus Galliarum Rex filialem obedientiam personaliter præstitit Leoni X.*
9 *Militiam Beata Maria de monte Carmelo instituit Rex Galliarum.*
10 *Magister magnus & perpetuus administrator Militia Sancti Spiritus est Rex Galliarum.*

Rex.

Collect. DCLIII.

Regis Armeniorum coronationem approbauit. 1
*Innocentius III.const.*4.incip.*In ecclesiam* 8.*Kal. Decembris* 1199.apud Laërt.Cherub. *in Bull.tom.*1. *pag.*37.

Rex Coloioannes Bulgarorum, & Blacchorum 2
creatur Rex ab eodem Innocentio III. *const.*5. incip. *Rex Regum 6. Kal. Martij* 1203. apud Laërt. Cher.*d.tom.*1.*pag.*3.

Regem Bohemiæ, Regem vocari iussit. *Innocen-* 3
*tius III.const.*6.incip.*licet* 13.*Kal.Maij* 1204.apud Laert. Cherub. *d.tom.*1.*pag.*38.

Regis Aragonum coronatio Romæ facta ab *In-* 4
nocentio III. constitution. 8. incip. *Cum quanta* 15. *Kalend. Iulij* 1206. apud Laert. Cherubin. *tom.*1. *pag.*40.

Rex Castellæ est magnus Magister Militiarum S. 5
Iacobi de Spatha, & de Alcantara, & de Calatraua. *Adrianus VI.const.*1.incip.*Dum intra 4.Non.Maij* 1522.apud Laërt.Cher.*tom.*1.*pag.*232. Vide supra verbo *Administratio collect.*12.*n.*1.

Regibus Catholicis Ferdinando & Elisabethæ, 6
ac eorum in Regnis Castellæ, & Legionis hæredibus, & successoribus Alexander VI. omnes Insulas & terras firmas versus Occidentem & Meridiem eousque ipsorum cura & expensis detectas, & inposterum detegendas, auctoritate omnipotentis Dei sibi in Beato Petro concessa, & Vicariatus IESV CHRISTI, qua in terris fungebatur, Motu proprio & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine in perpetuum pleno iure donauit, concessit, & assignauit, ita tamen vt linea quædam à Polo arctico, ad antarcticum duceretur, quæ centum leucis versus Occidentem, & Meridiem à Gorgonum, siue Hesperidum insulis, quæ vulgò vocantur *de los Acores* & de *Cabo verde* distaret, & pars Orbis, quæ in Occeano ad Occidentem solem iaceret, ea Catholicis Regibus cederet, quæ verò ad Orientem spectaret iuris Regum Lusitaniæ conseretur, ne occasione huius nouæ gratiæ præiudicium aliquod fieret aliis sibi prius circa Indiæ Orientalis nauigationem & conquisitionem indultis, *vt in sua Constit.* 2.incip. *Inter cætera 4.Non.Maij* 1493. apud Laert. Cher.*in Bull.tom.*1.*pag.*392.& apud Ioan.de Solorzano *de Iure Indiarum tom.*1.*lib.*2. *cap.*24.*n.*16. & de ea meminere Pett. Mathæ. *in addit.ad lib.7. Decretal.lib.*1. *tit.*9. *pag.*74. *& in summ. Constitutionum Pont.pag.*152. Hieron. Osor. *de rebus Emmanuelis lib.*11. Maphæ. *in historia India Oriental.lib.*1.*pag.*5. *&* 18.Petr.Martyr *in suis decad.noui Orbis decad.* 1. Ioann. Botter. *in cosmograph. p.*2. *lib.*4.*pag.*384. *& p.*4. *lib.*2. *pag.*49. Fr.Anton.de san Roman *lib.*1 *histor.Oriental.c.*6.*& lib.*3.*cap.*13. Bossi.*de signis Eccles. Dei lib.*17. *c.*4. *pag.*212.*& de Italia statu lib.* 3. *cap.*5.*pag.*342.Marta *de Iurisd.p.*1.*c.*24.*n.*32.Molin. *de Instit.tract.*2.*disp.*103. Rebell. *de obligat.Iust.p.*2. *lib.*18.*q.*23. *sect.*2.*n.*7. Scortia *in select. summorum Pont.Constitutiones epit.*47. Seraphin. de Freytas *de Imperio Asiatico c.*7.*ex n.*1.

Rex Galliarum quæ possit circa collationem 7
beneficiorum Ecclesiasticorum, & præsentationes ad Ecclesias Cathedrales, Metropolitanas, monasteria, & Prioratus Conuentuales Vigore concordatorum. *Leo X.constitut.*20. incip. *Pastor* 14. *Kalend.Ianuary* 1516.apud Laërt.Cherubinum *tom.*1. *pag.*499.

Rex

8 Rex Galliarum Franciscus filialem obedientiam personaliter præstitit Leoni X. in ciuitate Bononiæ. *Leo X. const.* 23. §. 5. incip. *Ite & vos* 4. *Kal. Iun.* 1517. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 511.

9 Rex Galliarum instituit Militiam B. Mariæ de Monte Carmelo. *Paulus V. const.* 41. incip. *Romanus* 14. *Kal. Martij* 1607. apud Laërt. Cherub. *tom.* 3. *Bullarij pag.* 229.

10 Rex Galliarum est magnus Magister & perpetuus administrator Militiæ S. Spiritus in Gallia. *Paul. V. constit.* 48. incip. *Maiestatis* 16. *Februarij* 1608. apud Laërt. Cher. *tom.* 1. *pag.* 232.

Riccardi canonizatio, vide in verbo *Canonizatio coll.* 117. *n.* 41.

Rituum Sacrorum Congregatio, vide in verbo *Congregatio pro sacris Ritibus collect.* 212.

SVMMARIVM.

1 *Vsus Rochetti intra suam Ecclesiam potest concedi illi, cui concessus est vsus Mitræ & Baculi.*
2 *Archipresbyter primæ Dignitati loco almutiæ, & superpelliceei conceditur Rochettum, & mantelletum.*
3 *Abbati seculari conceditur Rochettum in casu, quo Abbas Regularis vtebatur superpelliceo.*
4 *Beneficiatis de Missa Ecclesiæ Vrbeuetanæ conceditur vsus Rochetti sine manicis, & cappæ.*

Rochettum.

Collect. DCLIV.

1 Rochetti vsus intra suam Ecclesiam potest illi concedi, cui concessus est vsus Mitræ, & Baculi. *Sacra Congr. Rit. in Zamoren. in Polonia* 15. *Nouembris* 1603. teste Sellio *in selectis Canonic. cap.* 7. *num.* 86.

2 Rochettum, & Mantelletum conceditur Archipresbytero primæ Dignitati loco Almutiæ, & superpelliceei, attenta qualitate personarum. *Sacra Congr. Rit. in Placentina* 10. *Iuly* 1621. quam refert Sellius *d. c.* 7. *n.* 27.

3 Rochettum conceditur Abbati seculari in casu, quo Abbas Regularis vtebatur superpelliceo. *Sacra Congregat. Rit. in Turrit.* 23. *Ianuar.* 1631. penes Sel. *d. c.* 7. *n.* 28.

4 Rochetti sine manicis, & cappæ vsus ad instar beneficiatorum S. Petri conceditur beneficiatis de Missa Ecclesiæ Vrbeuetanæ. *S. Cong. Rit. in Vrbeuetana* 15. *Ianuar.* 1611. cuius meminit Sellius *d. c.* 7. *num.* 28.

S. Rochus.

Collect. DCLV.

1 Sancti Rohi de Vrbe confraternitatem, cuius intercessione multi ibidem præseruabantur, & liberabantur à peste, confirmasse *Alexandrum VI.* refert *Pius IV. const.* 16. incip. *Regioni*, apud Laërt. Cherub. *in Bull. tom.* 2. *pag.* 85.

2 S. Rochi Officium & Missa, vide supra in verbo *Officium coll.* 534. *n.* 68. & verbo *Festa propria collect.* 356. *n.* 86.

S. Romualdus.

Collect. DCLVI.

Sancti Romualdi Ordinis Camaldulen. fundatoris festum pro die septima Februarij (quo eius translatio facta fuit) restitui, dupliciq; Officio celebrari iussit *Clemens VIII. constit.* 52. incip. *Pia mater* 9. *Iuly* 1595. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.* 3. *pag.* 46. vbi eius filius Flauius Cherub. *in scholio* dicit quod die 19. Iunij Rauennæ obiit, & inde translatum ad Fabrianum oppidum in Piceno in Ecclesia sancti Blasij Ordinis Camaldulensis, & illius Monachorum patet appellatur & quod collapsam in Italia Eremiticam disciplinam restituit, & mirificè propagauit. 1

SVMMARIVM.

1 *Minister Generalis Ordinis S. Dominici, & ab eo deputati habent facultatem erigendi capellas sanctissimi Rosarij.*
2 *Sanctus Dominicus adinuenit Rosarium Beatæ Mariæ.*
3 *Festum Rosarij in Ecclesiis vel Capellis illius duplici Officio prima die Octobris celebratur.*
4 *Fratres Dominicani non habent facultatem in Societatibus Rosarij extra eorum Ecclesias fundatis.*
5 *Processiones Rosarij quando Parocho inconsulto possint fieri per ciuitatem?*
6 *Missa Rosarij est prohibita concessa tantùm Ordini Prædicatorum.*
7 *Missa peculiaris de Rosario quando in legato pio celebranda imponitur, celebranda est Missa votiua B. Virginis de tempore.*

Rosarium B. Virginis.

Collect. DCLVII.

Rosarij sanctissimi capellas erigendi facultas spectat duntaxat ad Ministrum Generalem Ordinis sancti Dominici, & ab eo deputatos, cuius Confratres nihil pro ingressu, aut alia causa soluere debent, eosdémque absque alterius licentia ad processiones, & ad sepeliendos mortuos ire posse indulgetur. *Pius V. constit.* 86. incip. *Inter desiderabilia de anno* 1569. apud Laërt. Cherub. *in Bull. tom.* 2. *pag.* 286. & alij summi Pontifices, quorum meminit Lezana *in sum. q. Regular. tom.* 2. *cap.* 15. *n.* 51. *cum multis seqq.* 1

Rosarium B. Virginis sanctus Dominicus Ordinis Fratrum Prædicatorum fundator adinuenit, & illius festum pro gratiarum actione de Victoria contra Turcas die 7. mensis Octobris anno 1572. parta in Ecclesiis, vel capellis Rosarij duplici Officio prima Dominica mensis Octobris celebrandum statuit *Gregorius XIII. constit.* 11. incip. *Monet Apostolus* 1. *April.* 1573. apud Laërt. Cherub. *in Bull. tom.* 2 *p.* 373. 2 3

Rosarij pro Societate concessa facultas Fratribus Dominicanis, locum non habet in Societatibus eiusdem extra eorum Ecclesias. *Sacra Cong. Episc. & Regul.* 13. *Maij* 1605. penes Gauant. *in man. Episcopor. verbo Confraternitates n.* 3. Lezana *in sum. q. Reg. tom.* 2. 4

*tom.2.c.15.n.61.*nouiſſimè Ricciul. *eccleſiaſt.lucubr. lib.4.cap.1.in fine.*

5 Roſarij proceſſiones fieri poſſunt à Fratribus Prædicatoribus per totam ciuitatem Parocho inconſulto, ſi ita habeat conſuetudo à decem annis retro ſeruata, & in quatuor feſtiuitatibus B.Mariæ, nimirum Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis, & Aſſumptionis. *Sacra Congreg.Conc.* teſtibus Feſto *in Conſtit.ſui Ordinis part.1.cap.25.*Lezana *dict.tom.9. cap.15.num.62.*Laurent.de Peyrinis *de priuileg. Regular.tom.1.conſtit.7.Pij V.num.13.verſ.ad* 8. quem refero *de officio,& poteſt. Epiſcopi p.5.alleg.78.n.7.in med.*

6 Roſarij Miſſa prohibita fuit, conceſſa tantùm Ordini Prædicatorum. Sacra Congreg.Rit.die 25. Iunij 1621. de qua Ego ipſe de officio, & poteſt. Parochi cap.11.n.31. Quando verò onus in legato pio imponitur celebrandi Miſſam peculiarem de Roſario, tunc loco Miſſæ de Roſario celebranda eſt Miſſa votiua B. Virginis de tempore *Eadem Sacra Congr.Rit.in Polignanen.31.Iulij* 1632. quam refert Bonfad.*in theſauro eccleſiaſt.dec.reſol.8.n.15.*

S.Ruperti feſtum, vide in verbo *feſta coll.356.n.27.*

SVMMARIVM.

1 *Campanas in Eccleſiis ſuis pulſare non poſſunt ſeculares & Regulares clerici in ſabbato ſancto, antequam campana Cathedralis vel maioris Eccleſia pulſentur.*

2 *Eccleſiis etiam S.Ioannis Hieroſol.prope & extra muros exiſtentibus, & etiam Confraternitatum non poſſunt Campana pulſari in ſabbato ſancto ante pulſationem in Eccleſia Cathedrali, vel Matrice.*

3 *Collegiata Eccleſia habens omnimodam precedentiam ſupra Matricem ante eam in ſabbato ſancto campanas pulſare non valet.*

4 *Regulares non poſſunt benedicere domos in Sabbato ſancto.*

Sabbatum ſanctum.

COLLECT. DCLVIII.

1 SAbbato ſancto maioris hebdomadæ antequam campana Cathedralis, vel maioris Eccleſiæ pulſetur, ſeculares & Regulares clerici, etiam ſuper hoc Apoſtolicæ Sedis priuilegio muniti campanas in Eccleſiis ſuis pulſare minimè poſſunt. *Leo X.conſt.* 17.incip. *Sacro approbante Concilio* §.*& vt debitus,* referunt Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ.p.1.cap.8. num.21.*Campan.*in diuerſor.Iuris Canon.rub.12.cap. 13.num.162.*Marcel.Vulpe *in praxi iudiciali fori eccleſ.cap.42.n.15.* Laurent.de Franchis *in controuerſ. inter Epiſcop. & Regular. quæſt.5.num.13.*Ioan.Maria Nouar.*in lucerna Regul.verbo campana n.1.*Idem declarauit *S. Cong. Rit.in Oriolen.11.Aprilis* 1601. *& in Marſicen.21. Martij* 1609.*& in Venuſina* 30. *Decembris* 1614.*&* 14.*Nouembris* 1615.*& in Syracuſana 3.Iunij* 1617.*&* 23.*Februarij* 1619. quas re-

2 fert Sell.*in ſelect.Canon.cap.29.num.14.*Tam in Eccleſiis ſecularibus quam Regularibus etiam ſancti Ioannis Hieroſolymitani, etiam prope & extra muros exiſtentibus, & etiam in Eccleſiis Confraternitatum.*eadem S.Cong.Rit.in Placentina* 21. *Auguſti* 1604.*& in Meliten.* 6. *Decembris* 1621. de quibus

Sellius *d.c.29.n.13.*Etiamſi adſit Eccleſia Collegiata, quæ habeat omnimodam præcedentiam ſupra Matricem *eadem S.Congr.in Syracuſana Modica* 23. *Decembris* 1619. penes Sellium *dicto capite* 29. *num.15.* 3

Sabbato ſancto non poſſunt domos benedicere Regulares, cum non poſſint hoc munus extra Conuentum ſuum exercere.*S.Congr.Conc.die 3.Nouemb.* 1619.quam citat Sell.*d.c.29.n.17.* 4

SVMMARIVM.

1 *Procuratoris Officium exercere non poſſunt Sacerdotes.*

2 *Abiurans de leui non eſt impeditus exercere omnes Ordines, & Sacramenta miniſtrare, ſecus in abiurante de vehementi.*

3 *Græci Sacerdotes coniugati quomodo viuere, & ſe portare debeant?*

4 *Græco Sacerdoti conceditur licentia celebrandi vſu latino poſt ingreſſum & profeſſionem emiſſam in Religione.*

5 *Parochus non celebrans diebus Dominicis, & aliis ſolemnibus quomodo compellendus?*

6 *Delinquens Sacerdos in ſua diœceſi, ſi in alio loco reperiatur, ad ſuum Ordinarium remittendus.*

7 *Sacerdos prius ordinatus præferendus eſt Presbytero poſtea ordinato.*

8 *Thurificandus eſt ſacerdos aſſiſtens, licet non ſit prima Dignitas ante Archidiaconum aſſiſtentem Epiſcopo à dextris.*

9 *Benedicere nouam Eccleſiam, vel Oratorium non poteſt ſacerdos ſimplex ſine licentia Sedis Apoſtol.*

10 *Veſperas cantans ſacerdos an debeat incipere* Deus in adiutorium,*in medio ante Altare, an verò in Presbyterio?*

11 *Benedictionem Epiſcopi expectare debet Sacerdos celebrans ſolemniter coram Epiſcopo cum ſuis miniſtris antequam deſcendat ad Altare.*

12 *Epiſcopus non poteſt cogere vt omnes Canonici efficiantur Sacerdotes.*

13 *Sedere in bancho dum cantatur* Gloria, & Credo, *poſſunt Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus ſolemniter celebrantes.*

14 *Epiſcopus ob neceſſitatem Eccleſia non poteſt cogere clericos adſcriptos Eccleſiis ne diſcedant ab ea cauſa ſtudij.*

15 *Miſſas ratione beneficij, ſeu capella aliquibus diebus celebrare obligati, non poſſunt eleemoſynas pro eiſdem Miſſis accipere.*

16 *Confeſſiones audire non poteſt Parochus poſtquam Parochiam dimiſerit.*

17 *Miſſam celebrantes Sacerdotes exteri abſque licentia Ordinarij in Eccleſiis Regularium, incurrunt pœnas inflictas in Synodo diœceſana.*

18 *Sacriſta Eccleſiarum Regularium adſtringi poſſunt ad non permittendum celebrationem Sacerdotum ſecularium niſi exhibita Ordinarij licentia.*

19 *Proceſſionibus publicis intereſſe cogi ab Epiſcopo non poſſunt Sacerdotes, qui nullum obtinent beneficium eccleſiaſticum.*

Sacerdos.

Collect. DCLIX.

1 Sacerdotes exercere nequeunt procuratoris Officium. *Martinus V. constit. 3. incip. In Apostolica Kal. Sept.* 1418. apud Laert. Cher. *in Bullar. tom. 1. pag.* 250.

2 Sacerdos abiutans de leui non est impeditus exercere omnes Ordines, & Sacramenta ministrare, ac Fidelium etiam secularium Confessiones audire, secus in abiutante de vehementi. *S. Cong. generalis inquisitionis* 6. *Martij* 1596. cuius meminit Laurent. de Franchis *de controu. inter Episc. & Reg. pag.* 279. *in resp. ad* 4. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg.* 25. *n.* 57. *in fine.*

3 Sacerdotes Græci coniugati, ante Missam celebrandam, vel per hebdomadam, vel per triduum abstinere debeot ab vxoribus: in casu necessitatis Latinos possunt absoluere: baptizatos Chrismare in fronte non debent consignare: Oleum sanctum ab Episcopis diœcesanis Latinis accipere non sunt cogendi: Vidui, seu vxoribus orbati habitum aliis diuersum deferre debent. *Clemens VIII. constit.* 34. incip. *Sanctissimus* 31. *Aug.* 1595. apud Laert. Cher. *in Bull. tom.* 3. *pag.* 47.

4 Sacerdoti Græco ordinato, qui Religionem ingredi voluit, conceditur licentia celebrandi vsu Latino post ingressum Religionis & emissionem professionis. *Sacra Cong. Rit. in Anconitana seu Vrbis* 19. *Octobris* 1604. quam refert Sell. *in select. Canon. c.* 12. *num.* 73.

5 Sacerdos curam animarum gerens si diebus Dominicis, & aliis solemnitatibus non celebret, prius est monendus, postea procedendum per subtractionem fructuum, demum excommunicandus, si non est legitimè impeditus, & tunc per alium celebrare debet. *S. Cong. Conc. die vlt. Augusti* 1600. penes Sel. *d. c.* 12. *n.* 74.

6 Sacerdos delinquens in sua diœcesi, si in alio loco reperiatur, ad suum Ordinarium remitti debet. *Sac. Cong. Conc.* referente Sell. *in select. Canon. cap.* 2. *num.* 21.

7 Sacerdos prius Ordinatus præferendus est Presbytero postea Ordinato, licet Capellaniæ possessionem prius acceperit qui postea ordinatus est. *Sacra Cong. Rit. in Nouarien.* 16. *Iunij* 1605. *& in Licen.* 19. *Ianuarij* 1613. quarum meminit Sell. *d. cap.* 12. *num.* 75.

8 Sacerdos assistens licet non sit prima Dignitas, thurificandus est ante Archidiaconum assistentem Episcopo à dexteris, licet Archidiaconus sit prima Dignitas. *S. Congr. Rit. in Vercellen.* 23. *Iunij* 1607. quam citat Sell. *d. c.* 12. *n.* 76.

9 Sacerdos simplex sine licentia Sedis Apost. non potest benedicere nouam Ecclesiam, vel Oratorium nec reconciliare Ecclesiam pollutam *S. Congr. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp. ad dub.* 10. de qua Sell. *d. c.* 12. *n.* 77.

10 Sacerdos cantans Vesperas an debeat incipere, *Deus in adiutorium*, in medio ante Altare, an verò in Presbyterio, in sede, vbi sedere consueuit ad cornu Epistolæ, & an ipsemet debeat intonare primam Antiphonam, Hymnum, & Antiphonam ad *Magnificat*, seruanda est forma Cæremonialis *lib.* 2. *c.* 3. *Sacr. Cong. Rit. in dicta Placentina in resp. ad dub.* 15. de qua Sell. *citato loco.*

11 Sacerdos celebrans solemniter coram Episcopo, debet cum suis ministris expectare benedictionem Episcopi antequam descendat. *Sacra Congregatio Rit. in Alexandrina* 19. *Maij* 1608. *in resp. ad* 7. *dub.* teste Sel. *d. c.* 12. *n.* 79.

Sacerdotes vt omnes Canonici efficiantur, Episcopus cogere non potest, sed sufficit quod dimidia pars Canonicorum sint Presbyteri, inter quos is sit, qui prima dignitate fulget, cæteri verò Diaconi, aut Subdiaconi sint. *S. Congr. Conc.* cuius memini *de Canon. & Dignit. c.* 16. *n.* 4. 12

Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus solemniter celebrantes possunt, & debent sedere in bancho dum cantatur *Gloria, Credo*, &c. etiamsi sint beneficiati vel Capellani, prout sedent Canonici, non obstante qualibet consuetudine. *S. Cong. Rit. in Perusina* 15. *Ianuarij* 1631. quam adducit Sel. *dicto c.* 12. *num.* 80. 13

Sacerdotes & clericos adscriptos Ecclesiis non potest Episcopus ob necessitatem Ecclesiæ cogere ne discedant ab ea causa studij, imo tenetur illis dimissorias, seu commendatitias litteras dare. *S. Cong. Conc. die* 11. *Mart.* 1617. penes Sellium *d. cap.* 12. *num.* 81. 14

Sacerdotes quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficij, seu capellæ, legati, aut salarij si eleemosynas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non possunt eadem Missa vtrique obligationi satisfacere. *Sacr. Congr. Conc.* apud Alphons. de Leone *in tract. de officio Capellani* q. 8. *sect.* 7. *n.* 42. *& sect.* 8. *n.* 44. Nisi fundatione expressè cautum sit quod non teneatur Sacrificium applicare. *S. Congr. Conc. in Aretina* 28. *Apr.* 1629. teste Bonf. *in thesauro eccl. dec. ref.* 15. *n.* 22. 15

Sacerdos qui aliquando approbatus, & idoneus iudicatus est atque ideo in Parochum assumptus fuerit, dimissa postea Parochiali, non est babendus adhuc idoneus ad Confessiones validè audiendas. *Sacra Congregatio Concil.* attestante Stephan. de Alnin. *de Episcop. Abbatum. & Abbatiss. potest. c.* 23. *n. fine.* 16

Sacerdotes exteri seculares, qui absque licentia Ordinarij celebrant in Ecclesiis Regularium, incurrunt pœnas inflictas in Synodo diœcesana; & Sacristæ, seu Præfecti Ecclesiarum Regularium adstringi possunt ad non permittendum celebrationē prædictam nisi exhibita licentia Ordinarij. *S. Cong. Conc. in Neapolit.* 17. *Aug.* 1630. vt per Bonf. *d. ref.* 15. *num.* 23. 17 18

Sacerdotes nullum Officium, aut beneficium ecclesiasticum obtinentes cogi non possunt ab Episcopo ad publicas processiones accedere. *S. Congr. Conc. in Messanen.* 7. *Februarij* 1632. referente Bonf. *d. resol.* 15. *n.* 24. 19

Sacerdotes inter se quomodo præcedant? Vide supra *coll.* 590. *n.* 10.

SVMMARIVM.

1 *Capella Palatij Apostolici Sacrista debet esse aliquis ex Fratribus Eremitanis sancti Augustini.*

2 *Ecclesiarum Regularium Sacristæ adstringi debent ad non permittendum celebrare Sacerdotes seculares, nisi prius exhibita Ordinarij licentia.*

3 *Cantor dignitas non cogitur suscipere Sacristæ munus per simplices Sacerdotes Ecclesiæ exerceri solitum.*

4 *Sponsi & sponsa pro benedictione nihil exigere debent Sacristæ.*

5 Bene

5 *Benedicere cineres, candelas, & palmas licet iuxta consuetudinem Sacrista maiori Ecclesia Annunciata ciuitatis Caieta.*
6 *Clausura subiecta est Sacristia contigua choro monastery Religiosorum.*
7 *Sacristanatum obtinens cum obligatione inseruiendi in diuinis Officiis quando possit deseruire per substitutum?*

Sacrista.

Collect. DCLX.

1 Sacristæ capellæ Palatij Apost. officium ab immemoriali tempore citra alicui ex Fratribus Eremitarum sancti Augustini committi consueuit; & deinceps committi debere concedit, commissionésque aliter fundatas irritat *Alexander VI. constit.* 5. incip. *Ad sacram de anno* 1497. apud Laërt Cherub. *in Bullar. tom.* 1. *pag.* 394.

2 Sacristæ, seu Præfecti Ecclesiarum Regularium adstringi possunt ad non permittendam celebrationem in eis, nisi exhibita Ordinarij licentia. *S. Congr. Conc. in Neapolitana* 17. *Augusti* 1630. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resolut.* 32. *num.* 2.

3 Sacristæ munus per simplices Sacerdotes Ecclesiæ exerceri solitum non cogitur suscipere Cantor, qui sit vna ex Dignitatibus Ecclesiæ. *S. Cong. Rit. in Adrien.* 2. *Marty* 1602. quam citat Sel. *in select. Canon. cap.* 37. *n.* 8.

4 Sacristæ nihil exigere debent pro benedictione sponsi & sponsæ. *Sacra Congr. Rit. in Neritonen.* 25. *Februar.* 1606. teste Sell. *d. c.* 37. *n.* 9.

5 Sacristæ maiori Ecclesiæ Sanctissimæ Annunciatæ ciuitatis Caietæ licet iuxta antiquam consuetudinem benedicere cineres, candelas, & palmas, illasque distribuere, etiamsi Missam non sit ipse celebraturus. *Sacra Cong. Rit. in Caietana* 23. *Februar.* 1619. referente Sel. *d. c.* 37. *n.* 10.

6 Sacristia contigua choro alicuius monasterij Religiosorum, est sub clausura comprehensa. *S. Congr. Episc. & Reg. in Sulmonen.* 10. *Augusti* 1615. penes Sel. *d. c.* 37. *n.* 11.

7 Sacristanatum obtinens in Parochiali erectum cum vnione simplicis beneficij pro vno clerico, qui in diuinis Officiis, & cura exercenda, ac aliis oneribus adiuuare teneretur, potest deseruire per substitutum, & fructus eidem debentur. *Sacr. Congr. Conc. in Spoletana* 21. *Iulij* 1629. cuius meminit Bonf. *d. resol.* 32. *n.* 5.

Summarium.

1 *Missa vel Officium concedi non potest de sancto non canonizato, nec beatificato, nisi immemorabilis probetur in specie quoad cultum cum Missa & Officio.*
2 *Informationes super miraculis quomodo capiendæ, & exquirendæ? ostenditur.*
3 *Reliquiæ Sanctorum quando & quomodo venerandæ? remissiuè.*

Sanctus.

Collect. DCLXI.

Sancti non canonizati nec beatificati super cultu, & veneratione, probata immemorabilis non suffragatur ad effectum quod de illo possit concedi Missa, vel Officium, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorabilis quoad cultum cum Missa & Officio. *S. Cong. Rit.* 20. *Nouembr.* 1628. quam refert D. meus Contelor. *de Canoniz. at. Sanctorum c.* 22. *n.* 19. & Ego *de officio, & potest. Episc. p.* 3. *alleg.* 97. *propè fin. in vlt. impress.* 1

Sancti alicuius super miraculis & sanctitate nullus tam secularis quàm Regularis etiam speciali nota dignos informationes capere, aut vllo modo exquirere potest. Sed si Superiori, Sacristæ, aut alteri Officiali illius Ecclesiæ in qua requiescit corpus ipsiusmet defuncti, vel alterius etiam Ecclesiæ fuerint reuelata aliqua miracula, siue prophetiæ dona, poterunt ea recipere sub sigillo secreti ab ipsis tantùm relatoribus, in quorum gratiam contigisse narrabitur, & tenebuntur quamprimum commodè poterunt eadem deferre, vel obsignata transmittere Episcopo loci cum expressa declaratione quod reuelationes, sic vt supra receptæ, non faciant aliquem probationis gradum, etiam cuiusvis longissimi temporis cursu. *S. Cong. Rit. die* 12. *Martij* 1611. quam transcribit D. meus Contelor. *citato loco*, & Ego *d. alleg.* 97. *in fine.* 2

Sanctorum Reliquiæ, vide in verbo *Reliquia Sanctorum coll.* 646. 3

Sancti Patroni, vide in verbo *Patroni Sancti collect.* 565.

Satellites.

Collect. DCLXII.

Satellites tot quot sibi libuerit, retinere potest Episcopus. *S. Cong. Episcop. & Regul. in causa ciuitatis Castelli* 14. *April.* 1615. *in resp. ad* 3. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 52. *num.* 8. 1

Satellites in executionibus peragendis pignora debito tantum æquiualentia auferre debent. Eadem *S. Congr. in d. causa ciuitatis Castelli in resp. ad* 7. cuius meminit Aldan. *citato loco.* 2

Scholares.

Collect. DCLXIII.

Scholares in Ecclesiis Cathedralibus studentes non gaudent iisdem priuilegiis sicut studentes in studiis publicis, vel academiis; interim tamen in academiis studentes distributiones quotidianas non percipiunt. *S. Cong. Conc.* testibus Nic. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 117. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia Canon. n.* 24. 1

Scholastria.

Collect. DCLXIV.

Scholastria conferenda est Doctoribus, vel Magistris, aut Licentiatis in sacra Pagina aut Iure 1
Cano

Canonico in qualibet Vniuersitate approbata; nec obstat qnod non esset ex illis, quæ essent in illa reginne, in qua erat Scholastria. *Sacr. Congr. Concil.* teste Nicol. Garc. *de benef. part. 7. cap. 7. num.* 35. quem refero *de Canon. & Dignit. c.* 1n. *n.* 3.

Scriba. Scriptura.

Collect. DCLXV.

1 SCriba pro electione Superioris alicuius Conuentus potest assumi persona extranea aliàs facultatem habens acta, seu instrumenta conficiendi in rebus ecclesiasticis, si non adsit scriba Frater propriæ Religinnis. *Sacr. Congr. Conc. die* 22. *Augusti* 1626. teste Laureot. de Peyrinis *de Prælato Religioso q.* 1. *c.* 4. §. 5. *n.* 159.

2 Scripturas, & iura concernentia statum Ecclesiæ Cathedralis recognoscere potest Episcopns adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis *S. Congr. Conc. in Oriolen.* 27. *Mart.* 1632. *in resp. ad* 10. quam refert Bonfadin. *in thesauro eccl. dec. res.* 72. *num.* 3.

SVMMARIVM.

1 *Sedes Apostolica omnes iudicat, & à nemine iudicatur.*

2 *Iure diuino omnium prima est Sedes Apostolica.*

3 *Officiales, & Curiales Sedis Apost. non possunt coram vllo Ordinario conuenire.*

4 *Fixa & immobilis debet esse Sedes Episcopi in choro existens.*

5 *Episcopi sedes in choro existens quomodo ornanda?*

6 *Chorus Canonicorum, & sedes Episcopi debent reduci ad formam Cæremonialis.*

7 *Episcopi sedes in Ecclesia exempta, in qua Abbas vsum Mitræ habens etiam habet sedem quomodo collocanda?*

8 *Sede Episcopali vacante pro suscipiendis Ordinibus adeunda est Sedes Apost.*

9 *Abbatis, seu Prioris habentis vsum Mitræ, & Baculi sedes quomodo locanda?*

10 *Abbatis exēpti sedes etiam in Ecclesiis sua iurisdictioni subiectis debet esse inferior sede Episcopi.*

11 *Dignitatum absentium sedes non debent occupari ab aliis Dignitatibus, sed vnaquæque debet in proprio stallo permanere.*

12 *Gubernatoris ciuitatis sedes qualis quando vadit ad prædicationem?*

13 *Laicorum etiam Præfectorum sedes non sunt locanda in Presbyterio apud Altare.*

14 *Laicorum sedes, & loca in Ecclesia moderari debent arbitrio Episcopi.*

15 *Sedes pro audienda concione quomodo aptari debeant.*

Sedes.

Collect. DCLXVI.

1 SEdes Apostolica omnes iudicat, & à nemine iudicatur, nec vllo modo ab ea appellatur, & illius est Conciliorum approbatio. *Gelasius I. Constit.* 1. incip. *Valde Kal. Februarij* 1495. apud Laert. Cher. *in Bull. tom.* 1. *pag.* 2.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

Sedes Apostolica est omnium prima iure diuino. 2
Innoc. III. const. 3. incip. *Ex eo* 9. *Kal. Sept.* 1199. apud Laërt. Cher. *tom.* 1. *pag.* 36.

Sedis Apostolicæ Officiales & Curiales non possunt coram vllo Ordinario, aut alio quocunque, sed in Vrbe tantùm iurisdictionem habente conueniri. *Eugenius IV. const.* 4. incip. *Diuina* 8. *Id. Mart.* 1432. apud Laert. Cherub. *tom.* 1. *pag.* 272. vbi eius filius Flauius *in schol.* 1. & 2. ait venire omnes Curiales etiam non Officiales si per annum in Curia commorati fuerint. 3

Sedes Episcopi in choro existens debet esse quasi fixa, & immobilis iuxta dispositionem libri *Cæremonialis in tit. de sedibus Episcopi. Sacra Cong. Rit. in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603. *in resp. ad* 2. penes Sell. *in select. Canon. c.* 43. *n.* 21. 4

Sedes Episcopi in choro existens ornanda est serico, vel alia materia coloris conuenientis tempori iuxta regulam libri *Cæremonialis d. tit. de sedibus Episcopi. Eadem Sacra Congregatio Rituum in d. Colimbr.* teste Sellio *d. c.* 43. *n.* 22. 5

Sedes Episcopi & chorus Canonicorum si fieri potest debent reduci ad formam libri Cæremonialis. *Sacra Cong. Rit. in Granaten.* 9. *Maij* 1609. referente Sel. *d. cap.* 43. *n.* 24. 6

Sedes Episcopi in Ecclesia exempta, vbi Abbas vsum Mitræ habens etiam sedem tenet, quando illuc accedit, est in cornu dextro chori siue Ecclesiæ collocanda vno gradu eminentiori cum ornatu congruo, & situ aliquatenus superiori respectu Sedis Abbatis, quæ in sinistro ponenda est vno gradu humilior absque ornatu, & loco aliquatenus inferiori adeò vt non sit opposita Sedi Episcopali. *Sacra Congregat. Rituum in Alexandrina sancti Petri in Brogoglio* 7. *Februar.* 1604. de qua Sellius *d. cap.* 43. *num.* 25. 7

Sede Episcopali vacante pro suscipiendis Ordinibus non est adeundus vicinior, vel Metropolitanus, sed adeunda est Sedes Apostolica. *Sacra Congr. Concil.* quam citat Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *c.* 7. *num.* 93. 8

Sedes Abbatis seu Prioris habentis vsum Mitræ, & Baculi debet collocari in cornu Euangelij, in plano Presbiterij, cum duobus tantùm gradibus paruis, & sine vllo suppedaneo suggestu lapideo, vel ligneo, ac sine baldachino desuper sed cum postergali tantum ex aliquo panno, vel serico leui, sine auro, coloris conuenientis solemnitati. *Sacra Congr. Rit. in Neapolitana* 18. *Mart.* 1617. cuius meminit Sel. *d. c.* 43. *n.* 26. 9

Sedes Abbatis exempti etiam in Ecclesiis suæ iurisdictioni subiectis debet esse inferior sede Episcopi. *Sacra Congr. Rit. in Aquilana* 18. *Mart.* 1617. quam refert Sel. *d. c.* 43. *n.* 27. 10

Sedes Dignitatum absentium non debent occupari ab aliis dignitatibus, seu Canonicis, vnaquæque dignitas in proprio stallo permanere debet, sedes verò absentis vacua esse debet. *S. Cong. Rit. in Capuana* 12. *Mart.* 1618. *& in Placentina* 25. *Maij* 1632. quatum memini *de Canon. & Dignitat. cap.* 34. *sub numero* 22. 11

Sedes Gubernatoris ciuitatis quando audit Concionem simul cum Episcopo, debet esse apud Episcopum, quæ non sit maior, nec pulchrior sede ipsius Episcopi, & neutra sit coloris rubri. *S. Congr. Rit. in Perusina* 3. *Octobris* 1615. teste Sel. *d. cap.* 43. *num.* 29. 12

Sedes laicorum, veluti Præfecti, seu locumtenentis non sunt locandæ in Presbyterio apud Altare. *Sacra Congregat. Rit. in Egitanen.* 10. *Iun.* 1602. 13

in reſponſ. ad 6. dub. de qua Sellius *dict. cap.* 43. *num.* 28.

14 Sedes, ſcamna, & loca laicorum in Eccleſia moderari debent arbitrio Epiſcopi. *Sacra Congreg. Rit. in Vintemilien.* 10. *Decembris* 1604. *in reſp. ad* 3. *dub.* de qua Ego ipſe *d. c.* 34. *n.* 22. *in fine.*

15 Sedes pro audienda Concione ita debent aptari vt aliis retro ſtantibus ad viſum Prædicatoris non officiant. *S. Cong. Rit. in Fauentina* 11. *April.* 1601. quam refert Sell. *d. c.* 43. *n.* 32.

Sede vacante Capitulum, vide in verbo *Capitulum Sede vacante, collect.* 125.

SVMMARIVM.

1 *Deputatos quatuor debet adhibere Epiſcopus in conſilium pro temporali administratione ſeminarij.*
2 *Electio deputati ſeminarij ſufficit fieri per Clerum ciuitatis.*
3 *Votum conſultiuum non autem deciſiuum habent deputati, & alij Officiales ſeminarij.*
4 *Cathedralis Eccleſia membrum non eſt ſeminarium.*
5 *Cooptatus in Collegium ſeminarij quando ad titulum ſeminarij ordinari poſſit, oſtenditur.*
6 *Clerici ſeminarij debent in publicis proceſſionibus primi incedere ante Clerum ſecularem.*
7 *Canonicis Collegiata non pracedunt Clerici ſeminarij.*
8 *Bona ſtabilia ſeminarij non licet ad nouennium locare, nec alienare, aut permutare, &c.*

Seminarium.

COLLECT. DCLXVII.

1 SEminario adhibere in concilium debet Epiſcopus quatuor deputatos pro tota temporali illius adminiſtratione, excepta exactione, quæ ad ſolum Epiſcopum ſpectat, non tamen tenetur eorum ſequi conſilium. *Sacra Congregat. Concil.* teſtibus Nicol. Garc. *de benef. p.* 12. *c.* 2. *n.* 191. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccl. reſ.* 380. *n.* 4. *in* 2. *edit.*

2 Seminarij deputati electio ſufficit fieri per Clerum ciuitatis. *Sacra Congregat. Conc. in Lucana* 19. *Nouembris* 1616. referente Aldan. *in Comp. Can. reſ. lib.* 3. *tit.* 21. *n.* 10.

3 Seminarij deputati & alij Officiales habent votum conſultiuum, non autem deciſiuum *S. Congr. Conc. die* 11. *Januar.* 1620. penes Aldan. *dict. tit.* 21. *num.* 9.

4 Seminarium non eſt membrum Eccleſiæ Cathedralis, licet in ea Clerici ſeminarij officient. *Sacra Cong. Rit. in Capuana* 1. *Septemb.* 1607. quam refert Aldan. *d. tit.* 21. *n.* 11.

5 Seminarij in Collegium cooptatus non poteſt Ordinari ad titulum ſeminarij niſi ob cauſam inſeruiendi beneficio, quod forſan eſſet ſeminario iniunctum. *S. Cong. Conc.* referentibus Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Seminarium* §. 6. Galet. *in margarita caſuum Conſcient. verbo Ordo pen.* Armendar. *in additam. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 8. *leg.* 1. *de patrim.* 9. & 10. Poterit nihilominus ordinari ſub certa aſſignatione fructuum in ſeminario facta cauſa inſeruiendi beneficio iuncto ſeminario, donec ei prouiſum fuerit de congrua ſuſtentatione. *Eadem Sacra Congr.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 5. *num.* 104.

6 Seminarij clerici debent in publicis proceſſionibus primi incedere ante Clerum ſecularem, at relinquere locum digniorem Curatis. *Sacra Congr. Rit. in Capuana* 1. *Septembris* 1607. & *in Adrien. Rodigij* 21. *Mart.* 1620. quarum meminit Aldan. *d. titul.* 21. *num.* 12.

7 Seminarij clerici non præcedunt Canonicis Collegiatæ. *S. Congr. Rit. in Fundana* 20. *Decembr.* 1601. quam refert Aldan. *d. tit.* 21. *n.* 13.

8 Seminarij bona ſtabilia non licet ad nouennium locare, nec eadem bona cum aliis bonis in euidentem Eccleſiæ vtilitatem permutare, nec ſterilia & inculta in emphyteuſim ad tertiam generationem concedere. *Sacra Congr. Conc. in Vercellen.* 19. *Febru.* 1633. apud Bonfadin. *in theſauro eccleſiaſt. deciſ. reſol.* 26. *n.* 5.

SVMMARIVM.

1 *Exemptus à ſeminarij contributione nullus eſt, niſi qui nominatim à Concilio excipiuntur.*
2 *Contributio ſeminarij anticipatè ſoluenda eſt de quadrimeſtri in quadrimeſtre.*
3 *Oneris perpetui cauſa ſoluendum prius detrahendum eſt in contributione ſeminarij.*
4 *Taxam ſeminario ſoluere recuſantes poteſt Epiſcopus punire.*
5 *Portio debita ſeminario ratione beneficiorum exigi poteſt poſt vnionem eiuſdem beneficij factam Regularibus.*
6 *Taxa pro penſionibus occaſione ſeminarij poteſt detrahi & exigi à titularibus.*
7 *Titularis occaſione contributionis per eum ſeminario facta non poteſt detrahere ex penſione quam ſoluit, niſi pro rata illius.*
8 *Eccleſia ſeculares, qua non ſunt de menſa monaſteriorum contribuere tenentur ſeminario.*
9 *Hoſpitalia data in titulum & adminiſtrationem tenentur ſoluere, ſi habeant beneficia annexa, vel redditus, aut prouentus eccleſiaſticos, Vide num.* 16.
10 *Seminarij pro ſuſtentatione nihil poteſt detrahi ex redditibus hoſpitalium, & Confraternitatum niſi nomine beneficiorum annexorum.*
11 *Beneficia in diœceſi exiſtentia licet in alia habeant bona, contribuere debent ſeminario.*
12 *Confraternitates, Capella, & ſchola habentes redditus eccleſiaſticos tenentur contribuere ſeminario.*
13 *Beneficiati beneficiorum collationis Monachorum, ſi intra fines diœceſis ſunt, ſeminario tenentur contribuere.*
14 *Clerici Camera Apoſt. ratione beneficiorum qua obtinent, ſunt exempti à contributione ſeminarij.*
15 *Abbas, qui in ſuo territorio prius ſeminarium proprium erexerat, & prouiſum retinebat, ſeminario Epiſcopi contribuere non tenentur.*
16 *Hoſpitalia, in quibus ſunt bona laicorum ſeminario contribuere non tenentur.*
17 *Canonici de quotidianis diſtributionibus ſuarum Prabendarum ſeminario contribuere non tenentur.*
18 *Emolumenta, prouentus, & legata relicta pro celebratione Miſſarum non contribuunt ſeminario.*
19 *Abbatia vnita Capitulo Cathedralis ante Concil. non tenentur contribuere ſeminario.*

20 Semina

20 *Seminario non est contribuendum ex iis, quæ in incerto, & in eleemosynis piorum consistunt.*
21 *Fratres S. Ioannis Hierosolymitani sine eorum Vicarij non tenentur ad contributionem seminarij.*

Seminario contribuere qui teneantur, vel non?

COLLECT. DCLXVIII.

1 Seminarij à contributione nullus est exemptus nisi qui nominatim à Concilio eximiuntur. *S. Cong. Conc. die* 11. *Ianuarij* 1601. teste Sel. *in selectis Can. c.* 36. *n.* 3.

2 Seminarij contributio anticipatè soluenda est de quadrimestri in quadrimestre. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. die* 8. *Martij* 1588. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *titul.* 16. *numero* 23.

3 Seminarij in contributione prius detrahendum est totum id quod ex causa onerìa perpetui, pota quarta fructuum, quæ soluitur Cameræ Apost. & similium soluendum est, *S. Cong. Conc. in Cauen.* 17. *Nouembris* 1629. referente Bonfadin. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 32. *n.* 8.

4 Seminario taxam soluere recusantes potest Episcopus punire interdicendo, & alia grauiora iuris remedia introducendo. *S. Cong. Conc. in Marsicana* penes Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 24.

5 Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent. *S. Cong. Conc. die* 21. *Iul.* 1629. de qua Bonfad. *d. resol.* 32. *n.* 9.

6 Seminarij occasione potest taxa pro pensionibus detrahi, & exigi à titularibus, dummodò specialiter non sint exemptæ, qui titulares retinebunt pro rata soluta. *Sacra Congr. Concil. in Lucana* 5. *Iulij* 1628. cuius meminit Bonfadin. *d. resol.* 32. *n.* 10. *in resp. ad* 6.

7 Titularis enim occasione pensionis per eum factæ seminario non potest detrahere ex pensione, quam soluit, nisi pro rata illius, & ad eam rationem quà ipse titularis contribuit. *Sacra Congregat. Concil.* apud Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 1. *c.* 5. *num.* 171.

8 Seminario contribuere tenentur Ecclesiæ seculares, quæ non sunt de mensa monasteriorum, tametsi ad eorum institutionem, & collationem pertineant. *Sacra Congr. Concil. in Capuaquen.* 23. *Iunij* 1584. & 4. *Februar.* 1593. quas citat Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 25.

9 Seminario soluere tenentur hospitalia data in titulum, & administrationem, si habeant beneficia annexa, vel redditus, aut prouentus ecclesiasticos. *S. Congr. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo hospitale dub.* 10. Aloys. Ricc. *in decision. Curiæ Archiep. Neapol. decis.* 196. *n.* 6. 7. & 8. *p.* 4. Nam pro sustentatione seminarij nihil potest detrahi ex redditibus hospitalium, & Confraternitatum, nisi nomine beneficiorum annexorum. *S. Congr. Conc. in Lucana* 5. *Iulij* 1628. *in resp. ad* 3. 4. & 5. *dub.* quam adducit Bonfadin. *d. resol.* 32. *n.* 11.

10 Seminario contribuere debent beneficia in diœcesi existentia, licet habeant bona in alia diœcesi. *S. Cong. Conc. in Capuaquen.* 23. *Iunij* 1586. referente Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 27.

11 Seminario contribuere tenentur Confraternitates, Capellæ, & scholæ habentes redditus ecclesia- *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

sticos, etiam intra Regularium Ecclesias existentes. *S. Congr. Conc.* de qua memini *in tract. de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 77. *n.* 10. Et Episcopus potest pro contributione Seminarij taxare bona Confraternitatum, quatenus sint ecclesiastica. *Eadem S. Congr. Conc. in Signina* 18. *Nouembris* 1628. penes Bonfadin. *d. resol.* 32. *n.* 12.

Seminario contribuere tenentur beneficiari beneficiorum collationis Monachorum si intra fines diœcesis sunt. *Sacra Congregat. Conc. in Capuaquen.* 4. *Februarij* 1593. quam refert Aldan. *dict. tit.* 16. *num.* 28. 13

Seminarij à contributione sunt exempti Clerici Cameræ Apost. ratione beneficiorum, quæ obtinent, *Sacra Congregatio Episcoporum & Regular. in Maceraten.* 12. *Maij* 1604. vt per Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 19. 14

Seminario contribuere cogi non debet Abbas, qui in suo territorio, & iurisdictione prius seminarium proprium erexerat, & promisum retinebat. *S. Cong. Conc. die* 30. *Maij* 1594. penes Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 31. 15

Seminario contribuere non tenentur hospitalia, quæ administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum, quæ data non sunt in titulum, commendam, seu administrationem. *S. Cong. Conc.* de qua Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 19. *l.* 1. *§.* 2. *de hospitalib. n.* 13. 16

Seminario contribuere non tenentur Canonici de quotidianis distributionibus Præbendarum suarum. *S. Congr. Conc.* testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo distributiones §.* 5. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. §.* 7. *proœm. n.* 170. *cum seqq.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 77. *n.* 13. 17

Seminario non est contribuendum ex emolumentis, prouentibus, & legatis relictis pro celebratione Missarum. *Sacra Congregat. Conc. in Cauen.* 17. *Nouembris* 1629. quam citat Bonfadin. *dict. resol.* 32. *num.* 14. 18

Seminario contribuere non tenentur Abbatia vnita Capitulo Cathedralis ante Concilium. *Sacra Congr. Conc. in Lucana* 17. *Febru.* 1629. de qua Bonf. *d. res.* 32. *n.* 15. 19

Seminario non est contribuendum ex iis, quæ in incerto, & in eleemosynis piorum, & similibus consistunt. *Sacra Congr. Conc.* apud Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 2. *n.* 5. *in fin.* 20

Seminarij ad contributionem non tenentur neque compelli possunt Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Ecclesiis Parochialibus Religioni prædictæ vnitis, & ab ea dependentibus. *S. Cong. Conc. in Augustana* 14. *Decembris* 1630. cuius meminit Bonfadin. *d. resol.* 32. *n.* 16. 21

Vide supra in verbo *beneficium seminario vniendum collect.* 62.

Senectus.

COLLECT. DCLXIX.

Senectus in Parocho non excusat à residentia, sed debet poni Vicarius idoneus eum assignatione congruæ portionis ex ipsius Parochialis redditibus. *S. Cong. Conc.* de qua meminit Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo residentia §.* 9. 1

Rr 2 SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Magiſtratus ſeculares abſque proceſſuum reuiſione tenentur exequi ſententias Inquiſitorum.*

2 *Hereticorum ad fauorem ſententia prolata extra ſtylum ſanctæ Inquiſitionis nunquam tranſeunt in rem iudicatam.*

3 *Beneficium obtinere non poſſunt, qui talis ſententiam priuationis, & illius conſanguinei.*

4 *Fideiuſſoribus reorum in cautionibus de non offendendo præiudicant ſententiæ contumaciales.*

5 *Executioni demandantur ſententia contumaciales contra reos probata.*

6 *Lauda & ſententia immemoriali conſuetudine approbata ſeruanda ſunt.*

7 *Delinquens vt extrahatur è loco communi non ſufficit ſententia contumacialis.*

Sententia.

Collect. DCLXX.

1 SEntentias Inquiſitorum hæreticæ prauitatis Magiſtratus ſeculares abſque proceſſuum reuiſione exequi tenentur. *Innocentius VIII. conſtit.* 10. incip. *Dilectus* 30. *Decembr.* 1486. apud Laert. Cher. *in Bull. tom.* 1. *pag.* 381.

2 Sententiæ in fauorem hæreticorum prolatæ extra ſtylum ſanctæ Inquiſitionis nunquam tranſeunt in rem iudicatam. *Pius V. conſt.* 22. incip. *Inter* 12. *Kalend. Januarij* 1566. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 100.

3 Sententiam ferens ſuper beneficij priuatione, & illius conſanguinei non poſſunt illud obtinere. *Pius IV. conſt.* 14. incip. *Cupientes Idib. Octobr.* 1560. apud Laërt. Cher. *tom.* 2. *pag.* 23.

4 Sententiæ contumaciales reorum non præiudicant eorum fideiuſſoribus in cautionibus de non offendendo. *Pius IV. conſt.* 52. incip. *Etſi* 10. *Aprilis* 1562. apud Laërt. Cher. *tom.* 2. *pag.* 67.

5 Sententiæ contumaciales contra reos prolatæ executioni demandantur. *Pius V. conſt.* 9. incip. *Cùm ob innumeras de anno* 1571. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 186.

6 Sententiæ & lauda immemoriali conſuetudine approbata, ſeruanda ſunt. *Sacra Congreg. Rit. in Caſarangaſtana* 10. *April.* 1604. quam refert Sell. *in ſelect. Canon. c.* 82. *n.* 3.

7 Sententia contumacialis non ſufficit ad extrahendum delinquentem è loco immuni, & Curiæ ſeculari conſignandum. *S. Congr. Epiſcop. & Regular. in Cremonen.* 27. *Iulij* 1618. teſte Sellio *dict. cap.* 82. *num.* 4.

SVMMARIVM.

1 *Hæreticis denegatur ſepultura eccleſiaſtica.*

2 *Duello mortuis non datur ſepultura eccleſiaſtica.*

3 *Taurorum agitationibus congredientibus, aut cum aliis feris in ſpectaculis certantibus denegatur eccleſiaſtica ſepultura.*

4 *Pauperibus in Vrbe ſepultura gratis impendit Confraternitas mortis.*

5 *Eccleſiarum in tumbis profundis danda eſt mortuis ſepultura.*

6 *Pater ſepulturam pro filio minori in vita, non poſt eius mortem eligere poteſt.*

7 *Maiorum ſuorum in ſepultura humari debet, non habens facultatem illam ſibi eligendi.*

8 *Mortuis ſub quouis prætextu non debet ſepultura retardari, aut impediri.*

9 *Excommunicatus, qui in mortis articulo Confeſſionem petiit, ſepultura Eccleſiaſtica tradi debet.*

10 *Electio ſepulturæ in alia Eccleſia præter Parochialem non poteſt per Parochum impediri.*

11 *Parochiano ſuo vt in Eccleſia à ſe ædificata ſepeliri valeat non poteſt Curatus prohibere.*

12 *Vxor ſepelienda in ſepultura mariti.*

13 *Parochus non poteſt prohibere ſuo Parochiano ius ſepulturæ pro ſe & ſucceſſoribus in Eccleſia ab eo ædificata.*

14 *Sepulturam eligere licet parentibus in quacunque Eccleſia voluerint etiam Regularium, pro eorum filiis minoribus, qui ad annos pubertatis nondum peruenerunt, &c.*

Sepultura,

Collect. DCLXXI.

SEpultura eccleſiaſtica hæreticis denegatur. *Ni-* 1
colaus III. conſtit. 2. §. 18. incip. *Noueris* 5. *Non.*
Martij 1279. apud Laert. Cherub. *in Bullario tom.* 1.
pag. 124. Item & mortuis in duello. *Clemens VIII.*
conſtit. 11. §. 7. incip. *Illius vices* 16. *Kalend. Septemb.* 2
1592. apud Laert. Cher. *tom.* 3. *pag.* 13. Et congredien-
tibus ad agitandum & certandum cum tauris, &
aliis feris in ſpectaculis. *Pius V. conſtit.* 48. incip. *De* 3
ſalute Kalend. Nouemb. 1567. apud Laërt. Cher. *tom.*
2. *pag.* 244.

Sepulturam pauperibus mortuis gratis in Vrbe 4
impendit Confraternitas mortis. *Pius IV. conſt.* 22.
incip. *Diuina* 15. *Kal. Decembris* 1560. apud Laert.
Cherub. *tom.* 2. *pag.* 12.

Sepultura mortuis danda eſt in tumbis profun- 5
dis Eccleſiarum. *Pius V. conſt.* 5. §. 6. incip. *Cùm pri-*
mum Kalend. April. 1566. apud Laërt. Cher. *tom.* 2.
pag. 176.

Sepulturam pro filio minori in vita non poſt eius 6
mortem poteſt pater eligere. *Sacr. Congr. Epiſcop. &*
Regul. in Foglinen. 27. *Octobris* 1587. teſtibus Aldao.
in compendio Canon reſolut. lib. 2. *tit.* 17. *num.* 5. Iul.
Lauor. *var. lucubrat. tit.* 2. *cap.* 11. *ſub n.* 18. R.P. Spe-
rel. *in dec. fori eccleſ. decis.* 89. *n.* 5.

Sepulturam ſibi eligendi facultatem non habens 7
in Maiorum ſuorum ſepultura humari debet. *Sacr.*
Congr. Epiſcop. & Reg. in Aſculana 21. *Octobr.* 1616.
penes Aldao *d. lib.* 2. *tit.* 17. *n.* 4.

Sepultura mortuorum nullatenus retardari, aut 8
impediri debet ſub quouis prætextu compoſitionis
quartæ funeralis. *S. Congr. Epiſcop. & Reg. in Caſſan.*
5. *Maij* 1617. cuius memini *de officio, & poteſt. Pa-*
rochi c. 26. *n.* 65.

Sepulturæ eccleſiaſticæ tradi debet excommuni- 9
tus, qui in mortis articulo confeſſionem petiit, vel
beatiſſimam Virginem inuocauit. *S. Congr. Epiſc. &*
Reg. in Nolana 19. *Jul.* 1619. referente Ald. *d. lib.* 2.
tit. 17. *n.* 5.

Sepulturæ electio in alia Eccleſia præter Paro- 10
chialem non poteſt per Parochum impediri, dum-
modò illi reſeruata ſit ſua quarta funeralis. *Sacra*
Cong. Rit. in Capuana 31. *Martij* 1629. penes Aldan.
d. tit. 17. *n.* 8.

Sepulturæ

11 Sepulturæ ius pro se & successoribus non potest Parochus prohibere suo Parochiano in Ecclesia ab eo ædificata, reseruata tamen eidem Parocho quarta funerali. *S. Cong. Rit. in Capnana* 31. *Martij & 21. Decembr.* 1629. quam refert Alphons. de Leone *de officio Capellani p.* 1. *q.* 1. *sect.* 1. *n.* 7. & 8.

12 Sepultura non electa si vxor præmoriatur, & maritus habet proprium sepulchrum, in ipso tumulari debet, quamuis extra limites Parochiæ, vbi mortua est. *Sacra Cong. Rit. in Senogallien.* 15. *Ianu.* 1633. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.* 26. *n.* 28. *in fine.*

13 Sepultura in Cathedrali danda peregrino dum in via est. *Sacra Congr. Episc. & Regul. die* 9. *Maij* 1592. cuius memini *de officio, & potest. Parochi c.* 26. *num.* 35.

14 Sepulturam eligere licet parentibus in quacunque Ecclesia voluerint etiam Regularium pro eorum filiis minoribus, qui ad annos pubertatis nondum peruenerunt, nec à Parochis locorum impediri possunt, aut debent, præsertim si in dictis Regularium Ecclesiis sepeliri consueuerunt, vel in eis habeat sepulchrum Maiorum. *S. Cong. Reg. die* 20. *Ianu.* 1640. quam refert Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom.* 3. *in fine, vbi de decretis nouissimis sacra Cong. pag.* 570.

Vide in verbo *Cadauera collect.* 76. *& in verbo defunctus coll.* 245.

Seruita Fratres, vide in verbo *Fratres Seruita B. Virginis coll.* 378.

Seruus.

Collect. DCLXXII.

1 SErui siue mancipia ad senatus Cameræ Vrbis Officium & Conseruatores pro libertate confugientes, libertatem consequuntur, & Romani ciues, liberique homines efficiuntur. *Paulus III. const.* 18. incip. *Dignum*, quarum meminit Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo mancipium.*

Sigillo cum inscriptione Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum vti potest Minister Generalis de Obseruantia, vide in verbo *Minister collect.* 471.

Sinestrini Monachi, vide in verbo *Monachi Siluestrini collect.* 498.

SVMMARIVM.

1 *Ordines simoniacè consequentes qua pœnas incurrant? ostenditur.*

2 *Dignitates, beneficia, seu Officia ecclesiastica obtinentes simoniacè in quas pœnas incidant, ostenditur.*

3 *Simonia quibus casibus committatur non expedit in Constitutione exprimi.*

4 *Prouisio si fiat mercede & pretio, & non gratis committitur simonia.*

5 *Præceptoria sancti Iacobi, & Calatraua prouisio si mercede & pretio fiat, simonia committitur.*

Simonia.

Collect. DCLXXIII.

SImoniæ prauitatis crimen qui commiserint in consequendis Ordinibus, eo ipso sunt ab executione illorum per decennium sine spe dispensationis suspensi, & per annum carceribus mancipari debent. Qui verò Dignitates ecclesiasticas simoniacè acquisiuerint, illis sunt ipso iure priuati, & inhabiles in futurum ad eas, & alias: qui ante beneficium, aut officium ecclesiasticum simoniacè obtinuerint, illis sunt ipso iure priuati, & tenentur ad restitutionem fructuum perceptorum, & inhabiles ad ea, & quæcunque alia: & conuicti pluries de tali crimine corporaliter puniuntur, & degradantur: conferentes verò Ordines, & beneficia pœnis à Iure statutis puniuntur. *Pius V. const.* 5. incip. *Cum primum de anno* 1566. apud Laert. Cher. *in Bullario tom.* 1. *pag.* 179. cuius meminit Ioan. Anton. Nouar. *in sum. Bullary tit. de simonia n.* 1. Et alias pœnas addidit *Sixtus V. const. sua* incip. *Sanctum & salutare de anno* 1588. de qua Scottia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 147. Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 20. *n.* 1. vbi *num.* 2. adnotto quod licet illa Sixtina Constitutio reducta fuerit ad terminos Sacrorum Canonum, ac Constitutionis Pij Papæ II. per *Clementem VIII. const. sua* incip. *Romanum Pont. pridie Kalend. Martij anni* 1595. nihilominus ibidem additur, præterquam contra simoniacè Ordinantes, & ordinatos. 1 2

Simonia in materia Sacramentali, & beneficiali, quibus casibus committatur, non expedit in Constitutione exprimi, sed iuxta casuum contingentiam responderi debet. *S. Cong. Conc. die* 26. *Iun.* 1607. penes Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 24. *num.* 6. 3

Simonia committitur si prouisio fiat mercede, & pretio, vel cum aliquo pacto, & conditione, & non gratis. *S. Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 8. *c.* 1. *n.* 14. 4

Simonia committitur si Præceptoriæ sancti Iacobi, Calatrauæ, &c. prouisio fiat mercede & pretio, & non gratis. *S. Cong. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benef. p.* 1. *c.* 7. *n.* 4. 5

Societas, vide in verbo *Confraternitas coll.* 207.

Societatis IESV *Patres*, vide in verbo *Clerici Regulares Societatis* IESV *coll.* 169.

Sodomia.

Collect. DCLXXIV.

SOdomiæ crimen omnes, & quicunque Presbyteri, & alij Clerici seculares, & Regulares cuiuscunque gradus, & dignitatis exercentes, omni priuilegio clericali, & beneficio ecclesiastico priuantur *Pius V. const.* 72. incip. *Horrendum* 3. *Kalend. Septembris* 1568. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 268. de cuius materia videas Quarant. *in sum. Bullarij verbo Sodomia*, Ioan. Anton. Nouat. *in sum. Bullarum sub eod. verbo*, Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. eod. verbo*, Nicol. Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 10. *n.* 201. *cum seqq.* Campan. *in diuers. Iuris Canon. rub.* 11. *c.* 21. *n.* 13. *cum seqq.* Scottia *in select. summorum Pont. Const. epit.* 103. Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 1. *c.* 5. *n.* 11. *cum seqq.* plures per me *de offic. & potestat. Episc. p.* 1. *alleg.* 44. *per tot.* 1

Sodomiæ criminis cognitionem habeat Inquisitores in Regno Portugaliæ ex concessione *Py IV. Gregorij XIII.* de qua attestantur Emmao. Moura *de incantat.& ensalmis opusc.1.sect.3.cap.1.n.16.* Sousa *in aphorism. Inquisit.lib.1. cap.59.num.10.* Ego ipse *de officio,& potest. Episcopi p.2.alleg.54.num.31.* Et ex Bulla *Clementis VII.* idem obseruatur in Regno Aragoniæ & Valentiæ, ac Barcinone, vt referunt Salzed.*ad Bernard.in pract.c.86.* Narbona *l.20.gl.8. n.3.tit.1.lib.4.noua Recop.* Castr.Palao *in opere moralitom.1.tract.4.disp.8.puncto 12.n.11.* Diana *moral. resol.p.4.tract.7.resol.20.*

SVMMARIVM.

1 *Mulieres ad turpia, & inhonestos actus solicitantes in Confessione, quas pœnas incurrant.*

2 *Masculos ad turpia in Confessione solicitantes easdem pœnas incurrunt in quas incidunt solicitantes mulieres in Confessione.*

3 *Inquisitores quibus pœnis punire debeant solicitantes mulieres, vel masculos in Confessione.*

4 *Confessarios in actu Confessionis ad turpia mulieres solitantes non intendunt restituere Cardinales Inquisitores per quamcunque gratiam factam, vel faciendam.*

Solicitantes mulieres in Confessione.

Collect. DCLXXV.

1 SOlicitantes mulieres in Confessione ad turpia, & inhonestos actus in Regnis Hispaniarum cuiuscunque Ordinis illi sint, possunt inquiri ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem, qui illos in hoc culpabiles repertos iuxta excessuum suorum qualitatem prout de iure fuerit faciendum, debita præcedente degradatione secularis Iudicis arbitrio puniendos tradant. *Pius IV. const.31.* incip. *Cum sicut,die 16.April.1561.* apud Laertium Cherubin.*in Bullario tom.2.pag.46.* de qua etiam Scortia *in select. summorum Pontificum Constit.epit.77. Paulus V. const.sua* incip. *Dilecte fili 16.Septembr.1608.* apud Laërt.Cherubinum *tom.3.pag....* quam eleganti stylo & doctissimis velut commentariis exornauit Illustrissimus Acuña Archiepiscopus Vlixbonensis in suo tract. de confessariis solicitantibus mulieres in

2 Confessione. Has Constitutiones nouissimè confirmauit,& extendit ad omnes vbique locorum existentes,& ad solicitantes etiam masculos in Confessione ad nefaria *Gregorius XV. constit.34.* incip. *Vniuersi Dominici gregis 30. August.1622.* apud Laursent.de Peyrinis *de priuileg. Regul. constit.4. Gregorij XV. pag.344.* & apud Lauret. de Franchis *de contr.*

3 *inter Episcopos,& Regul.pag.179.* vbi Inquisitoribus antedictis indulget, vt quos in aliquo ex huiusmodi nefariis excessibus culpabiles reperierint, in eos pro criminum qualitate,& circunstantiis suspensionem ab executione Ordinis, priuationis beneficiorum, Dignitatum, & officiorum quorumcunque ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, necnon vocis actiuæ, & passiuæ, si Regulares fuerint exilij, damnationis ad triremes,& carceres etiam in perpetuum absque vllaspe gratiæ, aliásque pœnas decernant, eos quoque si pro delicti enormitate grauiores pœnas meruerint, debita præcedente degradatione Curiæ seculari puniendos tradant: quas omnes Constitutiones ponit Trullench. *in exposit. Decalogi tom.1. cap.3. dub.18.post n.103.* & de illarum materia Illustrissim. Acuña *in d.tract.de Confessarius solicitantibus*, & Seraphino de Freitas *eius additionator*, Bonac. *in tract. de onere denunciandi*, Scortia *in select.as summorum Pontificum Constitutiones theorem.297.* Sanctarell.*de heresi c.44.* Anton.de Sousa *in Aphorismis Inquisit. lib.1.cap.34.* Trullench.*d.dub.18.* Laurent. de Peyrinis *de priuileg.Regul.ad constit.4.Gregorij XV.pag.446.cum seqq.* Laurent. de Franchis *de controu. inter Episcopos & Regul.pag.179.* Fr. Hieron. Trimarchi *de Confessario abutente Sacramento Pœnit.* Ioan.Ant. Nouar.*in sum.Bullarum sub tit.de solicitat.in Confess.* nouissimè Ioan.à Escobar.*in suis tractatibus selectissimis tract.1.de Confessariis solicitantibus pœnitentes ad Venerea ad explicationem Constitutionis Gregorij XV.* Ego *de officio,& potest. Episcopi p.2. alleg. 105. n.60.cum seqq.*

Solicitantes ad turpia mulieres in actu Confessionis, vel antea, vel postea per quamcunque gratiam factam, vel faciendam, quibusvis aliis decretis non intendunt restituere domini Cardinales Inquisitores generales. *Sacr.Cong.sancti officij*, apud Lauret. de Franchis *d. loco pag.189. vers. Ad quartum.* 4

Somaschæ Clerici Regolares vide in verbo *Clerici Regulares Somaschæ coll.166.*

Sorores.

Collect. DCLXXVI.

SOrores vltra duas in eodem monasterio habitum Regularem suscipere ac professionem emittere non possunt absque Sacræ Congregationis licentia, & si hac licentia obtenta soror ad habitum careat, voce actiua, & passiua tandiu admittatur, quousque altera ex eisdem duabus sororibus vitam cum morte commutauerit, dotémque duplicatam soluat quatenus intra, triplicatam verò si supra numerum existat, talique casu adimpleantur conditiones in licentiis impressis pro Monialibus supra numerarias concedi solitis contentæ. Vbi autem laudabilis consuetudo inoleuit, vel Pontificia Constitutione cautum quod nec duæ sorores in eodem monasterio habitum suscipiant, prout Florentiæ,& alibi, ita obseruetur. *S.Congr.Episcop.& Reg. in Bracharen.26.August.1616.* cuius meminit Ioan. Maria Nouar.*in lucern.Regul.verbo sorores.* 1

Sortilegium.

Collect. DCLXXVII.

DE sortilegiis Paul.Grilaud. *in tract. speciali hac de re*, Iacob.de Graffiis *in aureis decis.lib.1.c.4.* Petr.Gregor. Syntagm. *Iuris lib.34. cap.1.cum seqq.* Azor.*instit.moral.p.1.lib.9.c.21.* Martin.Delri. *disquisit.magic.lib.3.p.1.q.1.cum seqq.& lib.4.c.4.q.1.* Less. de Iustitia *lib.1.c.43.dub.9.* Caualcan.*de brach.io Regio p.1.n.84.* Raph. de la Torre *in 2.2. tom.2.q.95. art.8.pag.330.* Sanch.*in præcepta Decalogi lib.2.cap. 38.à num.56.* Cardoso *in praxi Iudicum verbo sortilegium*, Farin.*in praxi crimin. q.20.n.72. cum seqq.&* 1

de

*de heresi q.*181. Torreblanca *de iure spirituali lib.*8. *c.*7. & 8. Marcel. Vulpe *in praxi Iudicum fori eccles. c.*37. *n.* 4. *cum seqq.*

2 Sortilegiis siue maleficiis vnam aut plures personas lædens itavt ex maleficio, seu sortilegio mors sequuta sit, pactum cum diabolo faciens, & à Fide apostatando, etiam pro primo lapsu, Curiæ seculari traditur, debitis etiam puniendus pœnis. Qui verò similiter apostatando pactum cum diabolo, vt præfertur, fecerit, & maleficium, seu sortilegium commiserit, ex quo licet mors sequuta non sit, infirmitas tamen, diuortia, impotentia generandi, siue animalibus, frugibus, vel aliis fructibus damnum notabile prouenerit, muro claudi, siue perpetuis carceribus, in sancto Inquisitionis officio vbi illud existit, fabricandis, mancipari debeat. *Gregor. XV. sua Const.*incip.*Omnipotentis Dei* 20. *May* 1623. quam referunt Marcel. Vulpe *in praxi fori eccl.c.*37.*n.*25. Laur. de Franch. *de contr. inter Episc. & Reg. pag.*199.

SVMMARIVM.

Spoliorum nomine veniunt:
- 1 *Bona clericorum extra residentiam decedentium.*
- 2 *Bona clericorum ex illicita negotiatione acquisita.*
- 3 *Bona Regularium extra claustra vagantium.*
- 4 *Beneficiorum Italia Sedi Apost. reseruatorum fructus.*

Spoliorum nomine non veniunt:
- 5 *Ornamenta.*
- *Paramenta.*
- *Vasa.*
- *Libri Ecclesiarum.*
- *Res sacra, aliáque bona ad cultum diuinum destinata.*

6 *Camera Apost. spectant spolia ecclesiasticarum personarum sine testamento, aut facultate testandi decedentium.*

7 *Pensiones & beneficia non excedentia summam ducatorum 30. non faciunt spolium.*

8 *Curate permanenti per duos menses extra residentiam de licentia Episcopi non fit spolium.*

9 *Bona Ciuium Romanorum, incolarum, & Curialium quando non faciant spolium?*

Spolium.

1 COLLECT. DCLXXVIII.

SPoliorum nomine veniunt bona clericorum extra residentiam decedentium. *Pius IV. constit.*91. incip. *In suprema* 7. *Kal. Decembr.* 1564. apud Laërt.
2 Cherub. *in Bull. tom.* 2. *pag.*132.

Et bona eorundem ex illicita negotiatione acquisita. *Pius IV. constitut.*19. incip. *Decens, Nonis Nouemb.* 1560. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.*29. de qua Scortia *in selectas summ. Pont. Const. epit.*76.

3 Et bona Regularium extra claustra vagantium. *Gregorius XIII. constit.*43. incip. *Officij* 31. *Ianuar.* 1577. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2 *pag.*56. cuius meminere Zerol. *in praxi Episcop p.*2. *verb. spolium* §.7. Lezana *in sum. quæst. Regul. tom.* 1. *cap.*16. *n.* 20. 31. & 32. & *tom.* 3. *verbo apostata n.*8. vbi addit quod si ipsi reuertuntur ad Religionem, bona, quæ secum portant, pertinent ad illam tam ipsis viuentibus, quàm post illorum mortem, refert & declarat Carol. Maranta *tom.* 2. *respons.*42. & Scortia *in selectas summorum Pontificum Constitutiones epitom.* 128.

Et fructus beneficiorum Italiæ Sedi Apost. reseruatorum, vel affectorum, aliter quàm per cessum vacantium. *Pius IV. constit.*32. incip. *Cupientes* 25. *Aprilis* 1561. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.*46. de qua Scortia *citato loco epit.*78. 4

Spoliorum nomine ad Cameram Apost. spectantium minimè comprehenduntur omnia & singula ornamenta, & paramenta, ac vasa, necnon Missalia, & Gradualia, ac cantus firmi, & musicæ, aliique quomodolibet nuncupati libri, & aliæ res sacræ etiam auri & argenti, ac quæcunque alia bona, quæ per quoscunque Episcopos ad vsum & cultum diuinum etiam in eorum priuatis ædibus, & capellis, vel Oratoriis destinata tempore eorum obitus reperiuntur, quæ etiam sub quibusvis facultatibus testandi, & aliàs disponendi minimè comprehenduntur sed ea omnia ad eorum Ecclesias, idque proportionabiliter habita ratione fructuum, & temporis, quo beneficia, si plura fuerint, possederunt, nec ad hæredes ex testamento, vel abintestato deueniunt. *Pius V. constit.*42. incip. *Romani Pontific. de anno* 1567. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pag.*238. Scortia *loco citato epit.* 98. Carol. Maranta *tom.* 2. *resp.*15. latè Solorzan. *de iure Indiarum tom.* 2. *lib.* 3. *cap.*11. *n.*18. *cum seqq.* & *eod. lib.* 3. *cap.*12. *à n.*32. aduertit Romanos Pont. tempore Catholicorum Regum in his Regnis Castellæ & Legionis simul cum spoliis defunctorum Episcoporum redditus Sedis vacantis Cameræ Apost. reseruasse, & ad eos administrandos, colligendos & exigendos Collectores introduxisse. 5

Spolia ecclesiasticarum personarum sine testamento, aut facultate testandi decedentium ad Cameram Apost. spectant. *Paulus III. const.*29. incip. *Romani* 3. *Non. Ianuarij* 1542. apud Laërt. Cherub. *tom.* 1. *pag.*658. *Pius IV. const.*8. incip. *Graue* 26. *May* 1560. apud Laërt. Cher. *tom.* 2. *pag.*8. 6

Spolia non faciunt bona clericorum, qui obtinent pensiones, & beneficia non excedentia summam scutorum triginta. *Pius V. constit.*42. incip. *Romani* 3. *Kalendas Septembris* 1567. apud Laërt. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.*238. de cuius materia Ioann. Anton. Nou. *in sum. Bullarum sub tit. de spoliis clericorum.* 7

Spolium non fit curato permanenti per duos menses extra residentiam de licentia Episcopi ex magna causa, iuxta *cap.* 1. *sess.*23. quia Bulla *Pij IV.* incip. *suprema*, de spoliis contra non residentes, non derogauit Concilio Trid. *Sacra Congreg. Conc. die* 2. *Aprilis* 1593. penes Sellium *in select. Canon. cap.*43. *num.*12. 8

Spolium quando non faciant bona ciuium Romanorum, incolarum & Curialium. *Paulus V. constit.* 18. incip. *In eminenti* 8. *Aprilis* 1606. apud Laërt. Cher. *in Bull. tom.* 3. *pag.*199. 9

SVMMARIVM.

1 *Sponsalia de futuro per carnalem copulam subsequutam non transeunt in matrimonium.*

2 *Sponsalia inter puberes ante ætatem contracta etiam per verba de præsenti non transeunt in matrimonium etiam subsequuta copula post ætatem.*

3 *Parochus proprius, & non alius nisi de eius licentia debent benedicere sponsos.*

4 *Eleemosyna, quæ occasione benedictionis sponsorum dari solent, ad Parochum spectant.*

Sponsalia. Sponsus.

Collect. DCLXXIX.

1 SPonsalia de futuro per carnalem copulam subsequutam, non transeunt in matrimonium: debet tamen Episcopus cognoscere an possit per censuras ecclesiasticas cogere tenuentes, ex coniugibus ad obseruanda sponsalia de futuro, iuxta tradita *in cap. ex litteris 2. de sponsalib. Sacra Congr. Conc.* teste Carolo Maranta *tom. 1. resp. 6. n. 91.*

2 Sponsalia inter puberes ante ætatem etiam vnius ex sponsis contracta per verba de præsenti seruata forma Concilij, non transeunt in matrimonium etiam subsequuta copula post ætatem non seruata de nouo eadem forma Concilij. *Sacra Congregat. Concil.* referente Carol. Maranta *dict. resp. 6. etiam num. 91.*

3 Sponsi debent benedici à proprio Parocho non ab alio, nisi de ipsius licentia: & eleemosynæ, quæ occasione huius benedictionis dari solent, ad ipsum spectant. *Sacra Congreg. Rituum in Acherontina 15. Ianuarij* 1602. penes Sellium *in select. Canon. c. 21. num. 3.*

4 Stabilia non conuenit Regularibus vendere, vide in verbo *Regularis collect. 641. n. 5.*

S. Stanislai canonizatio, vide in verbo *Canonizatio collect. 117. n. 43.* Eius festum die 8. mensis Maij celebrandum ad diem 7. eiusdem mensis transfertur, vide in verbo *festum collect. 356. n. 30.*

SVMMARIVM.

1 *Inquisitionis officio contraria statuta edita sunt abroganda.*
2 *Caremoniale non tollit statutum in Ecclesia laudabiliter introductum, & iuratum.*
3 *Ecclesia Collegiata statuta sunt petenda ab Episcopo.*
4 *Coadiutores exempti non sunt ex eo quod ex causa statutum eximit Canonicos.*
5 *Statutum vt bidellus possit deferre clauam argenteam ante Clerum Ecclesia Collegiata confirmatur.*
6 *Dispensationes Matrimoniales non comprehendit statutum concedens Episcopis vt certum quid possint accipere in causis commissariis.*
7 *Episcopus non tenetur iurare in ingressu sua Ecclesia statuta, qua sacris Canonibus, & decretis Concilij Trident. ac Constitutionibus Apost. sunt contraria.*
8 *Canonici etiam ex statuto non possunt seruire per substitutum.*
9 *Canonicis si statuto permittatur per quatuor menses quolibet anno abesse ab Ecclesia, illud seruandum est si à Sede Apostol. confirmatum sit.*
10 *Coadiutoribus si per statutum concedatur vt possint gradatim ascendere, & pracedere posterioribus Canonicis non est seruandum.*
11 *Statutum non est validum vt vna hora, vel duabus interessentes lucrentur massam grossam, siue Prabendam, amissis distributionibus.*
12 *Capitulo non interessentes, si vigore statuti mulctentur, etiamsi choro & officiis diuinis intersint, valida est mulcta.*
13 *Elboren. Ecclesia statutum validum.*
14 *Casalen. Ecclesia statutum.*
15 *Compostellanum statutum tolerandum.*
16 *Aquipendij statutum quomodo intelligendum.*

Statutum.

Collect. DCLXXX.

STatuta contra Officium Sanctæ Inquisitionis hæreticæ prauitatis edita sunt abroganda. *Alexander IV. constit. 10.* incip. *In placida 15. Kalend. Ianuarij* 1256. apud Laert. Cherubin. *in Bull. tom. 1. pag. 87.* 1

Statutum in Ecclesiis laudabiliter introductum, & iuratum non tollitur per Cæremoniale. *Sacra Congr. Rit. in Montis Regalis 27. Septembris* 1608. teste Sellio *in selectis Canon. c. 74. n. 11.* 2

Statuta pro Ecclesia Collegiata quærenda sunt ab Episcopo loci. *S. Congr. Rit. in Mediolanen. 18. Septembris* 1602. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 16. n. 8.* 3

Statutum strictè est intelligendum, & ideo eximens ex causa Canonicos à seruitio, non eximit coadiutores. *Sacra Congr. Rit. in Elboren. 15. Aprilis* 1606. penes Aldan. *d. tit. 16. n. 9.* 4

Statutum vt bidellus, seu massarius possit deferre clauam argenteam ante Clerum Ecclesiæ Collegiatæ confirmari posse declarauit. *Sacra Congreg. Rit. in Vicen. 28. Aprilis* 1607. quam citat Aldan. *d. tit. 16. num. 10.* 5

Statutum concedens Episcopis vt certum quid possint accipere in causis commissariis non habet locum in dispensationibus matrimonialibus, etiamsi factum sit in Synodo Prouinciali: notarius autem quartam partem vnius ducati accipere potest. *S. Congr. Conc.* referente Nicol. Garc. *de benefic. p. 8. c. 1. n. 104.* 6

Statuta quæ sacris Canonibus, & sacri Concilij decretis, Apostolicisve Constitutionibus sunt contrariis, Episcopus non tenetur iurare in ingressu suæ Ecclesiæ, nisi à Sede Apost. ex certa scientia confirmata existant. *S. Cong. Conc. in Oriol. 27. Mart.* 1632. apud Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 37. num. 11.* 7

Statutum quod Canonici possunt inseruire per substitutum, vel alternatim vnus pro alio, est contra Concilium, ac proinde eius ratio habenda non est. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. p. 3. cap. 2. num. 498.* 8

Statutum, quo Canonicis permissum est per quatuor menses quolibet anno ab Ecclesia abesse, si à Sede Apost. confirmatum est, non fuit sublatum à Conc. sess. 24. cap. 12. de reform. *S. Congr. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p. 3. c. 2. n. 316.* Arm. *in add. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 23. de resident. Can. num. 26.* 9

Statutum quod coadiutores viuentibus coadiutis possint gradatim ascendere, & præcedere posterioribus Canonicis, non est seruandum. *Sacra Congregatio Rituum in Casalen. 10. Decembr.* 1619. *& in Elnen. 2. Maij* 1620. cuius meminit Aldan. *d. tit. 16. n. 12.* 10

Statutum non est validum vt vna hora, vel duabus interessentes lucrentur massam grossam siue Præbendam amissis distributionibus quotidianis. *Sacra Congregatio Concil.* referentibus Nicol. Garc. *d. p. 3. cap. 2. num. 389. in 1. declar.* Armend. *dict. loco num. 52.* 11

Statutum seu consuetudo Capituli valida est, 12 qua

qua mulctantur non interessentes Capitulo, etiamsi intersint in choro, & officiis diuinis. *Sacra Congreg. Conc.* quam citat Aldan. *d. tit.* 16 *n.* 13.

13 Statutum Ecclesiæ Elboren. ante Concil. à Sede Apost. confirmatum vt Canonici semel in vita per annum abesse possint causa Hierusalem proficiscendi, & sex menses cùm Basilicam S. Petri in quolibet quinquennio visitare vellent, non est sublatum per Concilium. *Sacra Congregatio Concil.* vt per Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 595.

14 Statutum Ecclesiæ Casalen. disponens quod Capellani teneantur, & debeant continuò interesse horis Canonicis cum Canonicis, alioquin puniantur secundum Capituli discretionem, inducit residentiam præcisam inducendo incompatibilitatem ex præscripto *Concily Tridentini sess.* 24. *cap.* 17. *de reform. Sacra Congregat. Conc.* penes Sellium *d. c.* 74. *num.* 17.

15 Statum Compostellanum per quod debentur distributiones non seruientibus, qui per quadraginta annos seruierunt, mandauit tolerari Gregor XIII. senibus, & benemeritis misertus. *S. Congr. Conc.* de qua Nic. Garc. *in add. ad suum tract. de benef. p.* 3. *c.* 2. *num.* 344.

16 Statutum Aquipendij volens quod alueus derelictus à flumine Paleæ sit Communitatis, non autem habentium prædia adiacentia, non habet locum vbi prædia adiacentia, sunt Ecclesiarum, & Religionis Militaris Sancti Stephani. *Sacra Congregat. Concil. die* 5. *July* 1628. teste Bonfadin. *d. ref.* 57. *num.* 16.

Stygmata S. Francisci.

COLLECT. DCLXXXI.

1 STygmatum S. Francisci veritatem approbauit, & contrarium credi prohibuit *Gregor. IX. const.* 12. incip. *Confessor.* 11. *Kal. Apr.* 1237. apud Laërt. Chetub. *in Bull. sem.* 1. *pag.* 58.

2 Stygmatum S. Francisci Missa, & Officium approbatur à *Sacra Congr. Rit. die* 28. *Augusti* 1615.

3 teste Sellio *in selectis Canon. cap.* 2. *n.* 75. Et pro Cleto est semiduplex. *Eadem S. Cong. die* 2. *Octob.* 1627. quam citat Gauant. *in rubricas Breuiarij sess.* 7. *c.* 11. *num.* 17.

4 Stygmatum S. Francisci Officium vt in loco Auerniæ possit singulis sextis feriis non impeditis, à Fratribus sui Ordinis celebrari, conceditur à *Sac. Cong. Rit. in causa Etruriæ* 28. *Maij* 1616. Item vt à toto Ordine obseruantium prima die non impedita cuiuslibet mensis recitari possit, indultum fuit ab *eadem S. Cong. Rit. in causa Minorum de Obseruantia* 12. *Martij* 1618. quarum meminit Sell. *d. cap.* 2. *num.* 74.

Stola.

COLLECT. DCLXXXII.

1 STolæ ratione danda est præcedentia Archipresbytero. *Sacra Congr. Rit. in nullius* 12. *May* 1612. quam refert Aldan. *in compendio Canon. resol. lib.* 1. *tit.* 41. *n.* 3.

2 Stolam sicut defert Parochus secularis in propria Parochia, & in Parochia Fratrum dum defuncti corpus in eorum Ecclesia sepelitur, potest in eodem casu, & in eodem tempore Parochus Regularis stolam deferre non solùm in propria Parochia, sed etiam in Parochia defunctorum. *Sacra Congregatio Rituum die vlt. Septembr.* 1628. teste Aldan. *d. tit.* 42. *num.* 5.

3 Stolam in funeralibus Parochus Monachus deferens ingredi potest Parochiam secularium sicue ingrediuntur seculares Parochi Monachorum Parochiam. *Sacra Congr. Rit. in Asculana* 19. *Ianuarij* 1629. penes Bonfad. *in thesauro ecclesiast. decis. ref.* 3. *num.* 28.

SVMMARIVM.

1 *Parocho non est danda licentia se absentandi studiorum causa à propria Parochia.*
2 *Canonicus vltra quinquennium causa studij abesse non potest, & hoc tempore distributiones quotidianas non lucratur.*
3 *Studiorum causa absentes Canonici distributiones quotidianas percipiunt, si in eis consistant omnes fructus.*
4 *Canonicus absens studiorum causa non excusatur ab amissione tertia partis detracta.*

Studium.

COLLECT. DCLXXXIII.

STudiorum causa non est danda licentia Parocho se absentandi à propria Parochia, cum iam hodie per Concilium non admittantur, nisi qui per concursum magis idonei fuerint iudicati. *S. Cong. Conc.* testibus Gonz. *ad reg.* 8. *Canc. gl.* 6. *n.* 25 1. Arm. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 5. §. 2. *sub tit. sed an Parochi debeant residere in suis Curatis num.* 121. quos refero *de officio, & potest. Parochi c.* 8. *n.* 27. 1

2 Studiorum causa in Canonicatibus (in quibus datur facultas studendi etiam post Concil. Trid.) nemo abesse potest vltra quinquennium, & hoc tempore distributiones quotidianas non lucratur. *S. Cong. Conc.* referentibus Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 82. *in* 2. *declarat. & num.* 101. Armendar. *dict. lib.* 2. *tit.* 13. *de residentia Canonicorum num.* 102. & 103.

Studiorum causa absentes Canonici distributiones quotidianas percipere debent, exceptis incertis, & quotidianis prouentibus, si omnes fructus consistant in dictis distributionibus. *Sacra Congregatio Conc.* penes Nicol. Garciam *part.* 3. *cap.* 2. *numero* 113. 3

Studiorum causa absens Canonicus etiam obtenta licentia à Sede Apost. non excusatur ab amissione tertiæ partis detractæ, sicut nec excusatur ab amissione cæterarum distributionum. *Sacra Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 112. Armend. *d. tit. de residentia Canon. n.* 125. 4

Subcantor.

COLLECT. DCLXXXIV.

SVbcantoris officium iuxta consuetudinem Ecclesiæ exerceri debet, *Sacra Congr. Rit. in Tarentina cryptaliarum* 3. *Septembris* 1605. *in resp. ad* 3. *dub.* 1

duob. quam refert Aldan. *in compendio ecclesiast. resol. lib.1. tit.27.n.81.*

SVMMARIVM.

1 *Ordinariorum à iurisdictione exempti sunt Subcollectores Cameræ Apost.*

2 *Causa delictorum, ac excessuum à Subcollectoribus, commissorum cognoscuntur à Nuncio in Regno Neapolitano, etiam post dimissum Officium.*

3 *Parochialis à residentia non excusatur Subcollector Apost.*

4 *Subcollectores Apost. non comprehenduntur sub decreto Concil. sess.6. de reform. c.4. & sess.7. c.1. & sess.25. c.6. de reform.*

5 *Visitari non possunt Subcollectores nec corrigi ab Episcopo.*

6 *Commissarij spoliorum, & Subcollectores non comprehenduntur sub dispositione Ordinariorum.*

7 *Excommunicari potest Subcollector absque Ordinarij licentia cum Monialibus alloquens.*

8 *Informationem delictorum saltem notoriorum Subcollectoris potest capere Ordinarius ad effectum transmittendi suis Subcollectoribus.*

Subcollector Apost.

COLLECT. DCLXXXV.

1 SVbcollectores Cameræ Apost. Aduocati, Procuratores, Fiscales, & Notarij in causis spoliorum, & iurium præfatæ Cameræ, eorum officio durante sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum ex litteris *Pauli III. Pij IV. Gregorij XIII. & Sixti V.* quarum meminit Ioan. Anton. Nouat. *in sum. Bull. tit. de Subcollectoribus.*

2 Subcollectoribus in locis Regni Neapolis à Sedis Apost. illic Nuncio deputaris priuilegium conceditur quod causæ delictorum ac excessuum ab eis commissorum ab ipso Nuncio solum, non verò ab aliis Iudicibus etiam Ordinariis cognoscantur, & decidantur, donec ipsi vixerint, etiam post dimissum officium. *Gregorius XIII. constit.* 25. incip. *Cupientes de anno* 1675. apud Laërt. Cher. *in Bullario tom.1. pag.* 391. Vnde *Sacra Cong. Episcop. & Regul. in Egitanien.* 15. *Iulij* 1616. declarauit in vim dictæ Constitutionis Gregorianæ Subcollectores spoliorum tam in officio quàm post ab Ordinarij iurisdictione exemptos esse, refert Sellius *in selectis Canon. cap.73. num.8.* Et de ea Constit. agens Carol. Maranta tom.2. resp.4. t. disputat. an Subcollectores Cameræ Apostol. fori exemptione gaudeant in omnibus criminibus etiam post dimissum eorum officium patratis, & an illud dimittere valeant? Quam Constitutionem ad excessus, & crimina patrata in aliis Regnis, & Prouinciis, etiam expletis eorum officiis, extendit *Vrbanus VIII. constit.* 35. *aliàs* 145. incip. *Alias recolenda mem.* 2. *Iul.* 1636. apud Angel. Mariam Cherubin. *tom.4. Bullarij in appendice pagina* 58.

3 Subcollector Apostolicus non excusatur à residentia Parochialis. *S. Congr. Conc.* testibus Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloss.6. n.266.* Nicol. Garc. *de benefic. part.3. cap.1. num.42. in 3. declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.1. titul.23. leg.2. §.2. sub rub. an Parochi debeant residere in suis Curatis n.168.* quos refero *de offic. & potest. Parochi c.8. n.25.*

Subcollectores Apostolici tanquam prorsus exempti non comprehenduntur sub decreto *Concil. sess. 6 c.4. & sess.7. cap.1. & sess.25. cap.6. de reform. Sacra Congreg. Conc.* penes Gonzal. *ad reg.8. Canc. gloss.51. n.81. & 82.* 4

Subcollectores non possunt visitari, nec corrigi ab Episcopo. *Sacra Cong. Conc. in Segobien.* 11. *Iulij* 1590. cuius meminere Nic. Garc. *de benef. p.3. c.2. n.168. in fine*, Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.1. tit.6. de visitatione n.80.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.74. n.18.* 5

Subcollectores, vel Commissarij spoliorum non comprehenduntur sub dispositione Ordinariorum, sed Nuncij Apost. iuxta eorum priuilegia. *S. Cong. Conc.* de qua Nicol. Garc. *de benef. p.11. c.10. n.186. decl.13.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.4. tit.5. de stupro l. vnica n.12.* 6

Subcollector absque Ordinarij licentia alloquens cum Monialibus potest excommunicari. *S. Congr. Conc. in Hipporegien.* 13. *Maij* 1618. quam citat Sel. *d. c.73. n.9.* 7

Subcollectoris delictorum saltem notoriorum informationem potest capere Ordinarius, vel capi facere ad effectum transmittendi suis Superioribus. *Eadem sacra Cong. in dicta Hipporegien.* relata per Sell. *citato loco n.10.* 8

Subdelegare potest Episcopus facultatem visitandi Ecclesiam Collegiatam exemptam, vide in verbo *Collegiata Ecclesia coll.181. n.9.*

SVMMARIVM.

1 *Officium Subdiaconi non potest exerceri à Clerico in minoribus constituto, quamuis sit penuria Subdiaconorum.*

2 *Fori priuilegio gaudet Subdiaconus, qui in vim Dispensationis Apost. cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones obtinet.*

3 *Apostolici Subdiaconi debent esse in Sacris, vel infra duos menses ordinari sub pœna amissionis emolumentorum.*

Subdiaconus.

COLLECT. DCLXXXVI.

SVbdiaconi Officium non potest exerceri à Clerico in minoribus constituto, quamuis sit penuria Subdiaconorum, & consuetudo. *Sac. Cong. Rit. in Gerunden.* 21. *Augusti* 1601. quam refert Aldan. *in comp. Canon. resol. lib.1. tit.26. n.41.* 1

Subdiaconus, qui in vim dispensationis Apost. cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones ecclesiasticas obtinet, de iure gaudet fori priuilegio. *Sacra Cong. Conc. die* 17. *Sept.* 1618. penes Aldan. *d. lib.1. tit.26. n.43.* 2

Subdiaconi Apostolici debent esse in Sacris, & ideò illis præcipitur sub pœna amissionis emolumentorum Officij vt infra duos menses ordinentur. *S. Cong. Rit. in causa Vrbis Sanctorum* 4. *Martij* 1606. apud Aldan. *d. tit.26. n.51.* 3

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *Expensas factas in Bullis expediendis non debet excedere charitatiuum subsidium.*

2 *Nullus cogi debet ad subsidy contributionem maiorem solito.*

3 *Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicary in Parochialibus Religioni vnitis non tenentur ad solutionem charitatiui subsidy.*

4 *Hispanici subsidij prima, secunda, & tertia concessio.*

5 *Milites S. Iacobi de Spatha, excepta Magistrali mensa, ad subsidy Hispanici solutionem tenentur.*

6 *Fratres quatuor Ordinum Mendicantium bona immobilia possidentes ad subsidy Hispanici solutionem tenentur.*

7 *Concordia subsidy inter vniuersum Clerum Regnorum Castella, & Regem Catholicum inita confirmatur.*

8 *Excusatum subsidium in Hispania, quod, & quando incœperit? & qua decima sub eius concessione comprehendantur.*

9 *Monachi Cistercienses, & S. Hieronymi, Religiosi Fratres, & Moniales, ac Militiarum Ordinum Equites ad Excusati solutionem tenentur.*

10 *Concordia inita inter Clerum Regnorum Castella & Legionis cum Rege Catholico super Excusati solutione confirmatur.*

11 *Cardinales an à solutione Excusati liberentur ostenditur.*

Subsidium.

Collect. DCXXXVII.

1 SVbsidium charitatiuum non debet excedere expensas factas in Bullis expediendis. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. die* 24. *Maij* 1583. quam refert Aldan. *in compendio ecclesiast. resolut. lib.* 3. *tit.* 3. *n.* 12.

2 Subsidij ad contributionem maiorem solito nullus cogi debet. *Sacra Cong. Episcoporum, & Regularium die* 17. *Ianuarij* 1589. cuius memini *de Iure ecclesiastico vniuerso lib.* 3. *c.* 21. *n.* 7.

3 Subsidij charitatiui ad solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis. *S. Congr. Conc. in Augustana* 4. *Decembris* 1630. penes Bunsadiu. *in thesauro ecclesiast. decis. resol.* 36. *n.* 20.

4 Subsidij Hispanici prima concessiu incepit à Pio IV. *in sua constit.* incip. *Ad Romani Pont. indefessam, sexto Non. Martij* 1561. de trecentis millibus ducatis auri annuis vsque ad quinquennium proximè futurum à Kalendis Ianuarij proximè futuri computandum, & deinde vsque ad aliud quinquennium Sedis Apost. arbitrio super omnium, & singularum Cathedralium & Metropolitanarum, Collegiatarum, & duarom Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, & beneficiorum ecclesiasticorum cum cura & sine cura, secularium & Regularium, Canonicatuum, & Dignitatum etiam post Pontificales maiorum, & Capitularium, & Conuentualium, & aliarum Ecclesiarum fructibus, redditibus, & prouentibus, ioribus, obuentionibus, & emolumentis, &c. ipsius Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, qui pro vniuersali Ecclesia iugiter laburant, & Militibus Hierosolymitanis dumtaxat exceptis.

Secunda concessio facta fuit à Pio V. *in sua Const.* incip. *Cum sicut accepimus, sub die* 16. *Mart.* 1566.

Tertia concessio ab eodem Pio V. *in sua Constit.* incip. *Cum sicut accepimus sub die* 21. *Maij* 1571. Idem Pius V. *in alia sua Constit.* incip. *Decet Romanum sub die* 7. *Mart.* 1572. exactionem huius subsidij à Capitulis, & Collegiis prouinciæ, seu Episcopatus suscipi mandat.

Gregorius XV. *in sua constit.* incip. *Concessit aliàs,* 5
sub die 11. *Februarij* 1573. declarat Milites Sancti
Iacobi de Spatha (excepta tamen Magistrali mensa)
necnon quatuor Mendicantium ordinum Fratres 6
bona immobilia, seu quæ immobilium loco habentur, possidentes ad subsidiorum hactenus non solutorum solutionem teneri, &c.

Paolus V. *in sua const.* incip. *Pro nostro munere sub* 7
die 31. *Octobris* 1614. confirmauit concordiam subsidij inter vniuersum Clerum Regnorum Castellæ, & Regem Catholicum nita.

Subsidium Excusatum Hispaniarum incœpit à 8
Papa Pio V. *qui per suam constit.* incip. *Circa pastoralis die* 15. *Iul.* 1567. concessit Regi Catholico plenam liberam & omnimodam facultatem percipiendi, exigendi, & leuandi, ac recuperandi decimas tritici, hordei, vini, aquarum, lanæ, olei, casei, & aliorum quorumcuoque fructuum & rerum, ex quibus decimæ tam de iure, quàm de consuetodine, & priuilegio solui & dari consueuerunt, ex vna domo, illiusque domino post duas, quæ vberiores, & opulentiores decimas habuerint, quam maluerit in qualibet Parochia tam seculari quàm cuiusuis Ordinis Regulari ex vniuersis Parochis in Regnis, & dominiis Hispaniarum & insulis eisdem Regnis adiacentibus: necnon decimas huiusmodi ab illis, qui hactenus ipsas perceperunt, exegerunt, & leuarunt, abdicat, & separat, illosque eidem Philippo Regi per Nuncium seu personas ecclesiasticas ab eo deputandas, exigendas, leuandas, & recuperandas ipsi Philippo Regi, seu eius pro tempore ad hoc deputatis ministris cum effectu tradendas, & consignandas applicat, &c Voluit tameo concessionem, ac donationem huiusmodi à Kalendis Ianuarij proximè futuri anni 1568. incipere, & ad quinquennium ex tunc proximè futurum durare, &c.

Idem Pius V. *per aliam suam constit.* incip. *Sane aliis sub die* 21. *Maij* 1571. illam concessionem ad aliud quinquennium extendit. Necnon per aliam *Const.* incip. *Apostolica sedis sub die* 24. *Mart.* 1572. declarauit sub concessione huiusmodi comprehendi omnes & singulas decimas ex Parochialibus prouenientes ex quibus primitiæ percipi, vel subsidia ecclesiastica solui solent, & quæ ex indulto Apost. laicis tam separatim, quàm etiam quæ eis, & quibuscunqoe personis, & locis ecclesiasticis mixtim, seo etiam per distinctas partes quomodolibet soluuntur, etiamsi illæ in terris olim à Mauris & Saracenis in re bellica recuperata consistant, &c

Gregorius XIII. *in sua constit.* incip. *Aliàs felicis* 9
sub die 13. *Maij* 1575. prorogauit huiusmodi excusatum vsque ad aliud quinquennium. Idem Gregorius *per aliam suam Constit.* incip. *Romani Pont. sub die* 25. *Nouemb.* 1578. declarauit ad huiusmodi concessionem Excusati teneri etiam S. Hieronymi & Cistercienses Religiosos, Monachos, Fratres, & Moniales, necnon quascunque seculares, ac quorumuis Ordinum Regulares personas Militias. Ordinesque Militares Domus, Vniuersitates, collegia, & alia pia loca, &c. *Et in alia sua Const.* incip. *Decet*

Roma

*Romanum ſub die 4. Iann.*1573. confirmat concordiam initam inter Clerum Regnorum Coronæ Ca-
10 ſtellæ,& Legionis cum Rege Catholico, vt ſcilicet pro & loco huiuſmodi conceſſionis, Status eccleſiaſticus dictæ Coronæ ſoluat ſuæ Maieſtati, & illi, qui ſuo nomine illud habere deberet, videlicet ducentos quinquaginta mille ducatos annuos in duabus ſolutionibus pro medietate diuidendos pro certis quantitatibus cuilibet diœceſi dictæ Coronæ, prout diuiduntur, dummodo tamen extra hanc concordiam & diuiſionem remaneant Regna Aragoniæ, Cathaloniæ, & Valentiæ, & Inſulæ illis adhærentes: confirmationem eandem fecit Paulus V. *in ſua Conſtit.* incip. *Pro noſtro ſub die* 28. *Iulij* 1620.

11 Clemens VIII. *in ſua Conſtit.* incip. *Perſonarum eccleſiaſticarum ſub die* 11. *Febr.*1594. Motu proprio, & ex certa ſcientia ſtatuit, & declarat vt inpoſterum omnes, & tota illa rata, ad quam Cardinales ratione quarumuis penſionum, quas in Regnis Hiſpaniarum quomodolibet percipiunt, & percipient in futurum ſi ab eadem contributione exempti non eſſent, ſoluere tenerentur, & quæ illos ac penſiones ipſas quomodolibet taugeret per eos, qui dictas pẽſiones nunc & quandocunque in futurum ſoluere debent, & debebunt, quauis Dignitate etiamſi Patriarchali, & Metropolitana præfulgeant, ac etiamſi S.R.E. Cardinales, beneficia tamen, & Eccleſias huiuſmodi penſionum onere grauatas obtinentea exiſtant, perſoluere debẽr, &c. Idem Clemens VIII. *in alia Conſt.* incip. *Propenſa noſtra, die* 12. *Aprilis* 1601. abſoluit, & pleniſſimè liberat Regem Catholicum, eique remittit, & condonat notabilem, ac etiam notabiliſſimam ſummam ſubſidij & Excuſati per illum in alios vſus conuerſam, quam in illus, ad quos fuit deſtinata, videlicet ad ſuſtentandum ſexaginta triremes, &c.

S.D.N. Vrbanos VIII. *in ſua Conſt.* incip. *Apoſtolatus officium die 9. Mart.*1634. committit, & mandat Laurentio Epiſcopo Senogallien. Sedis Apoſt. in Hiſpaniarum Regnis Nuncio, vt ſignificet Commiſſario Cruciatæ ne poſt elapſum Concordiæ, & Confirmationis Apoſt. tempus nihil à Clero exigat ratione ſubſidij & Excuſati, donec alia cum eodem Clero concordia deſuper inita, & Apoſtolica auctoritate confirmata fuerit; necnon eundem Commiſſarium monere mandat ne Notariatus, & officia Cruciatæ, ſubſidij & primæ decimæ Excuſati, cum eccleſiaſtica Officia ſint, à Miniſtria Regiis vendi ſeu alienari quoquomodo permittat, minua cogat Clerum ad ſolutionem aliquam faciendam eis, qui officia huiuſmodi, ſiue alterum eorum ement, ſeu iam forſan de facto emerint.

SVMMARIVM.

1 *Canonici per ſubſtitutum quando & per quos deſeruire poſſint? oſtenditur.*
2 *Canonicus abſens ex iuſta cauſa non cogitur deſeruire per ſubſtitutum.*
3 *Canonici non poſſunt ſuo muneri ſatisfacere niſi legitimè ſint impediti.*
4 *Archipreſbyteri ſubſtitutus non debet cantare Miſſas quæ ad Archipreſbyterum pertinent, ſed ſpectat ad Canonicos ſucceſſiuè vt* n.6.
5 *Archipreſbyt. ſubſtitutus non poteſt prætendere locũ, & honorem incenſi, & pacis ipſius Archipreſbyt.*
7 *Archipreſbyteri ſubſtitutus nullam habet præeminentiam ſuper Canonicos.*

Subſtitutus.

COLLECT. DCLXXXVIII.

SVbſtituto poſſunt Canonici deſeruire in decantatione Miſſæ, Euangelij, Epiſtolæ, & ſimilium functione, quando legitimo impedimento detanti, & per ſe ipſos adimplere non poterunt debebunt tamen deputare alios eiuſdem Ordinis, & gradus, non autem inferioris; Dignitates nempe, alias Dignitates Canonici Canonicos, & Portionarij reſpectiuè Portionarios in ſua quiſque hebdomada ne graduum, & Ordinum prærogatiuæ confundantur. *S.Cong.Rit.in Abulen.* 18. *Mart.*1602. quam refert, autheuticámque vidiſſe atteſtatur Nicol. Garc. *de benef.p.3.c.2.n.*496. & cum citaui *de Canon.& dignit.c.*31*.n.*6. 1

Subſtitutus non datur in loco Canonici abſentis ex iuſta cauſa, nec tunc Canonicus cogitur deſeruire per ſubſtitutum, quacunque etiam immemoriali conſuetudine non obſtante. *S.Congr.Conc.* teſte Nicol. Garc. *d.p.3.c.2.n.*197. 2

Subſtituto non poſſunt Canonici ſuo muneri ſatisfacere niſi legitimè ſint impediti. *S.Cong.Conc. in Neritonen.* 15. *April.*1606. cuius memini *d.tract. de Canon.c.*31*.n.*3. 3

Subſtitutus Archipresbyteri non debet cantare Miſſas, quæ ad ipſum Archipresbyterum pertinent, nec locum & honorem incenſi & pacis ipſius Archipresbyteri prætendere. *S. Cong.Rit. in Marugien.nullius* 14. *Decembr.*1602. penes Sel. *in ſelect. Canon.c.*35*.n.*16. 4 5.

Subſtitutus Archipresbyteri non poteſt Miſſas, & diuina Officia celebrare, quæ ad ipſum ſi adeſſet, pertinerent, ſed ſpectat ad Canonicos ſucceſſiuè. *S. Cong.Rit.in ciuitatis Caſtellana* 22. *Ianuar.*1618. apud Sel. *d.c.*35*.n.*17. 6

Subſtitutus Archipresbyteri nullam habet præeminentiam ſuper Canonicos. *Eadem S.Congr. Rit. in dicta ciuitatis Caſtellana*, quam citat Sel. *d.c.*35. *num.*18. 7

SVMMARIVM.

1 *Archiepiſcopus non poteſt cognoſcere cauſas ciuiles Epiſcoporum Suffraganeorum.*
2 *Metropolitani curare debent vt Suffraganei Epiſcopi eccleſiis ſuis morentur.*
3 *Suffraganei extra Concilij Prouincialis celebrationem ad Metropolitanum accedere non tenentur.*

Suffraganeus Epiſcopus.

COLLECT. DCLXXXIX.

SVffraganeorum Epiſcoporum cauſas ciuiles non poteſt cognoſcere Archiepiſcopus. *Sacra Congr. Epiſcop.& Regular. in Regien.* 31. *Maij* 1588. quam refert Aldan. *in compendio Canon.reſolut.lib.3.tit.*32. *num.*3. 1

Suffraganei Epiſcopi vt in ſuis Eccleſiis commorentur, Metropolitani curare, & ſuper eorum abſentia inquirere debent. *Sacra Cong. Conc.* teſtibus Armendar. *in addit. ad recop. legum legum Nauarra lib.2.tit.23.l.2.§.2. ſub rub. Vtrum Epiſcopi poſſint ſe* 2

abſen

absentare à suis Episcopatibus n.5.& 6. Sanctat. *var. resol.q.4. n.7.* quos citaui *de Officio, & potest. Episc. p.3. alleg.5 3.n.5.in fine.*

3 Suffraganei extra Concilij Prouincialis celebrationem ad Metropolitanum accedere non tenentur. *S.Cong.Conc.* penes Zerol.*in praxi Episcop.p.1.verbo Suffraganei pag.mihi* 318.

Alia vide in verbo *Episcopus Suffraganeus collect.* 286.

SVMMARIVM.

1 *Regularibus licet clam, vel Superiore inuito necessaria comparare, vel retinere vbi necessitas fuerit ad indiuidui sustentationem, si ipse ea negauerit, vel subtraxerit.*

2 *Religionum exemptarum Superiores vti non possunt facultate à Trid.sess.24.c.6.de reform.concessa erga Religiosos sibi subditos.*

3 *Regularis Superior circa punitionem suorum Religiosorum extra claustra delinquentium tenetur de punitione ipsa & sententia exeutione in scriptis Episcopum certiorem facere.*

4 *Causa Religiosorum ad Inquisitores pertinentes, non ad eorum Superiores, sed ad ipsos Inquisitores pertinent.*

5 *Regularium Ordinandorum super interstitiis non possunt dispensare ipsorum superiores, sed id pertinet ad Episcopum ordinantem.*

6 *Alienationem argentorum, & aliarum rerum pretiosarum in hereditate relicta monasterio si Regularium superiores faciant, incidunt in pœnas decreti de non alienandis Regularium rebus.*

7 *Fructus non comprehenduntur in decreto de non alienandis bonis Regularium.*

Superior Regularis.

COLLECT. DCXC.

1 SVperiore quanatumuis requisito necessaria Regularibus negante, vel etiam subtrahente, quia monasterij facultates non suppetunt, si eorum necessitas sit ad indiuidui sustentationem, licet ipsis clam, vel eo inuito illa sibi comparare, seu retinere. *Sacr. Congr. Conc.* referente Armendar.*in addit. ad recop.legum Nauarra lib.1.tit.18. l.7.de Relig.n.82. & 83.*

2 Superiores Religionum exemptarum vti non possunt facultate à Concilio Trid. sess.24.de reform. cap.6.concessa erga Religiosos sibi subditos. *Sacra Cong.Conc.*testibus Nicol.Garc.*de benefic.p.7.cap.11. num.13.& 20.*Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.de irregul.in declarat. num.*10. quos refero *de officio, & potest. Episcopi,p.3 alleg.39. num.*18.

3 Superior Regularis circa punitionem suorum subditorum extra claustra delinquentium iuxta formam *Trid.sess.25.de reform. cap.*14. non sufficit vt sententiam, aut etiam acta ad Episcopum transmittat, sed opus est vt de punitione ipsa, & sententiæ executione Episcopum certiorem faciat.*Sacr.Cong. Conc.die 19.Septemb.* 1623. cuius memini *in collect. ad cap.vlt.n.8.de statu monach.* & me citato Fr.Hieron.Roderic.*in compendio q.Reg.resol.62.sub num.8. vers.tertio.*Non verbo, sed in scriptis eam certio re. *Barbos. Apost. Decis. Sum.*

tionem facere tenentur. *Ead.S.Cong.Conc.in Lucana 14.Decemb.*1630. quam citat Bonf. *in thesauro ecclesiast.dec.ref.*48.*n.*2.

Superiores Regularium non possunt cognoscere de causis suorum subditorum ad Inquisitores hæreticæ prauitatis pertinentibus. *Paulus V constit. sua* Incip. *Romanus Pont.Kalend. Septembr.*1606. apud Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. constitut.9. Pauli V.* 4

Superiores Regulares non possunt dispensare super interstitiis Regularium ordinandorum, sed id pertinet ad Episcopum ordinantem, qui tamen quoad causam dispensationis iudicium formare debet ex attestatione Superiorum Regularium. *Sacra Cong.Conc.* testibus Quatant.*in sum.Bul.verbo Ordo*, Piasec.*in praxi Episcop.p.1.cap.1.num.*50.Laurent.de Peyrinis *de priuileg.Regul.ad constit.1.Sixti IV.§.15. num.*35. 5

Superiores Regulares incidunt in pœnas decreti de non alienandis bonis Regularium ob alienationem argentorum, & aliarum rerum pretiosarum in hæreditate relicta monasterio. *Sacra Congr.Conc.in causa S.Bernardi ad Thermas in Vrbe 31.Iul.& 31. Augusti* 1627. quam refert Bonfadin. *d.resol.48.numero* 3. 6

Superiores monasteriorum non obstante decreto de rebus Regularium non alienandis, possunt ex fructibus bonorum pingues eleemosynas facere, puta decem rubiorum tritici & similium, quia fructus non comprehenduntur in dicto decreto. *Sacra Cong.Conc.in nullius* 18.*Septembris* 1627. cuius meminit Lezana *in sum.quæst. Regul.tom.1.c.19 n.57. in med.* 7

Suppressio Canonicatuum alicuius Collegiatæ, vide in verbo *Canonicatus collect.*86.*n.*23.

Supranumerariæ Moniales: vide *coll.*510.

Suspectus.

COLLECT. DCXCI.

SVspectus recusari non potest Episcopus in visitatione si in ea processum non compleat & se intra visitationis terminos contineat, nec in visitando modum excedat, sic etiam in præparatoria inquisitione non potest vt suspectus recusari, nec probatione, vel allegatione suspicionis impedit quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem, & emendationem respiciat, Visitatos afficere possit. *Sacr.Congr.Conc.* testibus Nicolao Garcia *de benefic.part.3.cap.2.num.*198.Armendar.*in addit. ad recopil.legum Nauarra lib.1.tit.6. de visitat.l.5.§.2. num.7.8. & 34.* Marc. Anton. Genuens. *in praxi Archiep.Neapolitan.cap.*21. Piasec. *in praxi Episcop.part.2.cap.3.num.*61. Et Paulum V. id ipsum rescripsisse Episcopo Portugalensi per litteras in forma Breuis *sub die 29.Octobr.*1610. referunt Marcel. Vulpe *in praxi iudic. fori eccles.cap.25.num.*17. Laurent. de Peyrinis *in formulario Regular. lit. R, cap.2.numero* 3. Ego ipse *de officio, & potestat. Episcopi part.3. alleg.*73.*num.*38. & illarum tenorem transcribit Thom.Valasc. *allegationum Iuris tom.1. alleg.*70.*n.*7. 1

Suſpenſus.

COLLECT. DCXCII.

1 SVſpenſi ſuot qui ſine patrimonio ſacris Ordinibus fuerunt inſigniti. *S. Congr. Conc. die 2. Iulij* 1619. quam citat Ald. *in comp. Canon. reſolut. lib. 3. tit. 20. n. 3.*

2 Suſpenſus Regularis à diuinis poteſt eligere, qoia in Regularibus electio noo peodet ab Ordioe, ſed à Regularitate. *Sacra Congregatio Conc. in cauſa Minimorum 7. Septembris* 1628. quam refert Laur. de Peyrinis *de Prælato quæſt. 2. cap. 5. §. 1. numero* 35.

Symbolum.

COLLECT. DCXCIII.

SYmbolum S. Athanaſij, quod dicitur ad Primam, laudabilius recitant ſtantes in choro. *Sacr. Cong. Rit. die 23. Decembr.* 1624. cuius memioit Gauant. *in rub. Breuiary ſect. 10. c. 2. n. 7.*

De Symbolo Fidei, vide *ſupra collect.* 232.

SVMMARIVM.

1 *Dignitatibus in Synodo Prouinciali non licet imponere onus.*

2 *Exempti omnes intra diœceſim Epiſcopi exiſtentes Synodo diœceſana intereſſe debent.*

3 *Iuriſdictionem vtramque actu exercentes in Parochos ratione Parochialium Synodo diœceſana intereſſe non tenentur.*

4 *Abbas monachus, qui cura monaſterio incumbenti deſeruit per Vicarium ſecularem, non tenetur accedere ad Synodum diœceſanam.*

5 *Vicarius generalis Epiſcopi abſque ſpeciali eius mandato Synodum diœceſanam celebrare non poteſt.*

6 *Epiſcopus ſolus ſine conſenſu, vel conſilio Capituli Synodum diœceſanam indicere poteſt.*

7 *Conſtitutiones ſeu acta & decreta in Synodo diœceſana facere poteſt Epiſc. abſque cōſenſu Capituli.*

8 *Celebratio Synodi diœceſana nequaquam retardarè poteſt etiam prætextu appellationis.*

9 *Capitulum & Canonici recuſantes Synodo intereſſe cogi poſſunt ab Epiſcopo etiam per cenſuras.*

Synodus.

COLLECT. DCXCIV.

1 SYnodo Prouinciali oon licet impooere onus Dignitatibus quod quis oiſi graduatus noo poſſit eas obtioere ſioe Sedis Apoſt. auctoritate. *Sacra Congr. Conc.* teſte Nicol. Garc. *de benefic. p. 7. cap. 7. num. 45.*

2 Synodo diœceſanæ iotereſſe debent exempti omnes, & illorum ſobditi, dum tamen ſint intra diœceſim Epiſcopi. *S. Congr. Conc.* quam refert Sell. *in ſelectis Canon. c. 25. n. 8.*

3 Synodo diœceſanæ intereſſe oon tenentur ratiooe Parochialium Eccleſiarum, qui actu exercent vtramque iuriſdictionem, ſpiritualem, & temporalem, in Parochos, & parochianos, iuxta cap. 11. ſeſſ. 25. de Regul. *S. Congr. Conc.* quam citat Sell. *d. c. 25. num.* 12.

4 Synodo diœceſaoæ iotereſſe non tenetur Abbas Monachus, cuius Eccleſiæ, vel monaſterio imminet cura animarum, ſi illi deſeruire faciat per Vicarium ſecularem ab Epiſcopo approbatum, quia ſufficit mittere dictum Vicarium, cum curam per ſe ipſum exerceat. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Lezaoa *in ſum. quæſt. Regul. tom. 3. verbo Abbas numero* 17.

5 Synodum diœceſanam celebrare non poteſt Vicarius generalis Epiſcopi abſque mandato ſpeciali. *S. Congr. Conc. die 11. Auguſti* 1618. peoes Sell. *d. c. 25. n. 14.*

6 Synodom diœceſanam indicere, & poblicare poteſt Epiſcopus ſolus ſine cooſeoſo vel concilio Capituli. *S. Cong. Conc. in Orielen. 27. Martij* 1632. *in reſp. ad 14. dub.* apud Booſadio. *in theſauro eccleſ. deciſ. reſ. 52. n. 10.*

7 Synodo diœceſana facere poteſt Epiſcopus Conſtitutiones, ſeu acta abſque conſenſu Capituli, debet tamen requirere illius conſilium, licet illud non teneatur ſequi niſi io caſibus à Iure expreſſis. *Eadem ſacra Congr. Conc. in d. Orielen. in reſp. ad* 15 referente Bonf. *d. reſol. 52. n. 11.*

8 Synodi diœceſanæ celebratio impediri vel retardari neqoaquam poteſt etiam prætextu cuiuſcuoque appellatioois. *Eadem ſacra Congregat. in dict. Orielen. in reſp. ad 17. dub.* de qua Bonfad. *d. reſol. 52. num.* 12.

9 Synodo intereſſe recuſantes Canonici & Capitulum cogi poſſunt ab Epiſcopo etiam per cenſuras eccleſiaſticas. *Eadem ſacra Congregatio in d. Orielen. in reſp. ad 19. dub.* cuius meminit Boof. *d. reſ. 52. num.* 13.

Synodalis Index vide io verbo Iudex *collect.* 436. *n. 6. & 7.*

Synodales Conſtitutiones, vide io verbo *Conſtitutiones Synodales collect.* 220.

Synodales examinatores vide io verbo *Examinatores Synodales coll.* 341.

Tabaccum.

COLLECT. DCXCV.

TAbaccum ſiue ſolidum, ſiue in fruſta coociſum aut io puluerem redactum ore, vel naribus in fumo per tubulos, & aliàs quomodolibet ſumere prohibetur ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ eo ipſo abſque aliqua declaratione iocurreoda, omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus perſonis tam ſecularibos quàm eccleſiaſticis etiam cuiuſuis Ordinis, inſtituti; ac militiarum etiam hoſpitalis S. Ioanois Hieroſolymitani Regularibus quomodolibet qualificatis, io quibuſuis ciuitatis & diœceſis Hiſpaleo. Eccleſiis, earúmque atriis & ambitum. *Vrbanus VIII. conſt. ſua* incip. *Cum Eccleſia 30. Ianu.* 1642. quam refert Laorent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. tom. 3. in fine in Conſtitutionibus nouiſſimis Vrbani VIII. pag.* 562. De tabacei ſumptione an impediat Commuoionem? Vide Antonin. Diao. *moral. reſol. p. 5. tract. 13. reſol. 1.* Anton. de Leone *in q. moral. del Chocolate p. 2. §. 4. n. 10. cum ſeqq.* Lezana *in ſum. q. Regul. tom. 3. verbo Eucharistia ſub n. 16.*

Tabellæ.

COLLECT. DCXCVI.

1 TAbellæ seu imagines quorumuis hominum cum Sanctitatis, seu martyrij fama (quantacoque illa sit) defunctorum, & quodcunque aliud venerationem, & cultum præferens, & indicaos in Oratoriis, aut locis publicis, seu priuatis, vel Ecclesiis tam secularibus, quàm Regularibus cuiuscunque Religionis apponi possunt antequam à Sede Apost. canoniaentur, aut Beati declarentur, & si quæ appositæ sunt, amoueri debent, *Sacra Congr. Romana, & vniuersalis Inquisitionis die* 13. *Martij* 1625. *tom.* 4. *Bullar. constit.* 37. *Vrbani VIII.* §. 1. cuius meminere D. Felix Contelor. *de canonizat. Sanctorum cap.* 22. *n.* 19. Lauret. de Franchis *de controuers. inter Episcopos & Reg. pag.* 242. *cum seqq.* Tiullench. *in exposit. Decalogi lib.* 1. *c.* 9. *dub.* 6. *n.* 26. *cum seqq.* Ego ipse *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 97. *post n.* 18.

2 Tabellæ atque Imagines ex cera aut argento, seu ex alia quacunque materia tam pictæ, quàm fictæ, atque caeultæ, ad horum hominum sepulchra appendi, aut affigi non possunt sine recognitione ab Ordinario omnino, Sedique Apost. referenda, ac probanda. Eadem *Sacra Congr. Romana, & Vniuersalis Inquisitionis* §. 3. de qua Laurent. de Peyrinis *de priuileg. Regul. ad constit.* 3. *Leonis X.* §. 2. Ioan. Maria Nouat. *in lucerna Regul. verbo Tabella, & alij num.* 1. *citati.*

Taurorum agitationes.

COLLECT. DCXCVII.

1 TAurorum, aliarumque ferarum bestiarum agitationes, certamina, & spectacula sunt prohibita, & feodatarij illa non prohibentes Ecclesiæ feudis priuantur, & in illis moriens ecclesiastica caret sepultura. *Pius V. const.* 48. incip. *De salute gregis Kalendis Nouembris* 1567. apud Laertium Cherubin. *in Bullario tom.* 2. *pag.* 144. Scottia *in selectas summorum Pont. Constitutiones epit.* 99. In Regnis Hispaniarum quoad laicos, & Fratres Milites tantum (dummodo sacris Ordinibus initiati non fuerint) reuocata fuit Constitutio prædicta per *Gregorium VIII. constitut. sua* incip. *Exponi* 25. *Augusti* 1575. duabus adhibitis constitutionibus, vt scilicet agitationes taurorum festis diebus non fiant, necnon prouiso per eos, ad quos spectabit, quod exinde alicuius mors, quoad fieri poterit, sequi non possit, & insuper in eisdem Hispaniarum Regnis dumtaxat, ac cum eisdem limitationibus *Clemens VIII. constit. sua* incip. *Nos considerantes* 13. *Ianuar.* 1595. cuius meminit Scot. *d. epit.* 99. *theorem.* 246. abundantius prædictas pœnas & censuras in Pij V. Constitutione contentas sustulit, & amouit, scilicet quoad omnes in ea expressos, exceptis Monachis, & Fratribus Mendicantibus, cæterisque Regularibus cuiuscunque Ordinis, & instituti, illam ad terminos Iuris communia reducendo, non tamen illi derogando. De quatum Constitutionum materia Quarant. & Prosp. de Augustino *in summa Bullary verbo Torneamenta*, Fr. Emman. *q. Regul. tom.* 3. *q.* 68. *art.* 2. Lezana *in sum. q. Regul. tom.* 1. *c.* 10. *n.* 7.

Tempus.

COLLECT. DCXCVIII.

TEmpus ad Visitationem perficiendam debet esse moderatum, & discretum arbitrio Episcopi, quitenetur suam Visitationem continuare pro sequi, neque potest ad diuersos extraneos actus diuertere. *S. Cong. Conc.* teste Sell. *in select. Canon a.* 1. 3. *numero* 8. 1

Tempus anni ad emittendam professionem à Concilio Trid. præfixum potest arbitrio Superioris Regularis prorogari. *S. Congr. Conc.* 31. *May* 1597. referente Sel. *d. c.* 13. *n.* 9. 2

Tempus ordinationis Episcoporum attendendum est in actibus Concilio rum Prouincialium non autem Dignitas, aut Ordo Ecclesiarum. *Sacra Congr. Concil.* penes Pialec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 2. *n.* 3. *ad* 1. 3

S. Teresia.

COLLECT. DCXCIX.

TEresiæ de IESV Officium & Missa tanquam de vna sancta Virgine iuxta formam Missalis, & Breuiarij Romani pro vniuersa Religione Carmelitarum reformatorum, & pro omnibus secularibus, & Regularibus in oppido de Alua Salamantinæ diœcesis existentibus conceditur. *Sacr. Cong. Rit. die* 12. & 14. *Apr.* 1614. quam refert Ald. *in comp. Canon resolut. lib.* 1. *tit.* 19. *de sanctis n.* 193. Et pro toto Regno Castellæ Veteris. Eadem *Sacra Congreg. Rit. in Abulen. B. Teresiæ de* IESV 3. & 5. *Septembr.* 1616. penes Aldan. *d. tit.* 19. *num.* 195. Et pro omnibus Regnis Hispaniarum, & Portugaliæ. eadem *S. Cong. Rit. die* 15. & 17. *Iul.* 1617. cuius meminit idem Aldan. *dict. tit.* 19. *n.* 196. Et pro vniuersa Religione Calceatorum Carmelitarum, eadem *S. Congr. Rit. die* 22. *Augusti* 1620. de quaidem Aldan. *d. tit.* 19. *n.* 197. Et eam in Sanctorum catalogo adscripsit Gregorius XV. vt supra verbo *Canonizatio coll.* 117. *n.* 44. 1

SVMMARIVM.

1. *Auctores referuntur de Tertiariis agentes.*
2. *Tertiaria mulieres quæ, & quis recipere eas valeat?*
3. *Clausuram seruare tenentur Tertiariæ, quæ votum solemne emiserunt.*
4. *In Congregatione manere non debent Tertiariæ nisi professionem emittant.*
5. *Professionem solemnem non emittentes Tertiariæ nec in clausuram se reducere volentes, Episcopi iurisdictioni subiectæ sunt.*
6. *Confessores Regulares Tertiariarum Confessiones quando audire valeant?*
7. *Episcopus explorare non debet Tertiariarum voluntates si domi degunt.*
8. *Sepeliri in Fratrum Ecclesiis, Parocho minime requisito, quando valeant Tertiarij, & Tertiariæ.*
9. *Priuilegiis Ordinis, & exemptione à iurisdictione Ordinarij an & quando gaudeant Tertiarij.*

Tertiariæ, & Tertiarij.

COLLECT. DCC.

1 DE his Caſarub. *in compend.priuilegiorum Mendicant. verbo Tertiarij.* Soſa *in tract.de profeſſor. Tertiar.* Ioan. Silueira *in tract.de Tertiariis Carmelit.* Ioan. Maria Nouar. *in lucerna Regul. verbo Tertiarij,* Ioan. Anton. Nou. eius frater *in ſumma Bullarum, ſub tit. de Tertiariis,* Fr. Laurent. de Portel. *in dubiis Regularib. verbo Tertiarij,* Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. q. 36.* Gauant. *in manual. Epiſcop. verbo Tertiarij,* Lezana *in ſum. q. Regular. tom. 2. cap. 14. de Tertiariis.*

2 Tertiarias mulieres ad habitum tertiæ regulæ recipere licet Superioribus Regularibus ſufficienti facultate ad id à Sede Apoſt. ſuffultis (Capuccinis exceptis) atque ad ipſos veſtiendi eas Officium pertinet, non autem ad habitum admittẽdæ, & recipiendæ ſunt niſi probatæ Vitæ, ac bonis moribus præditæ, atque in ætate ſaltem quadraginta annorum conſtitutæ, quæ de proprio habeant, vnde ſufficienter viuere poſſint, & non cum aliis viris, quàm cum conſanguineis, vel affinibus in primo tantum gradu ſibi coniunctis cohabitent, & ab Ordinario loci licentia prius impetrata, qui non aliter eam concedat, niſi de prædictis præuio examine diligenti ſibi conſtiterit. Verum in huiuſmodi habitu concedendo reſpectiuè deferendo, omnino à velo ſupra caput, à pectorali, & à patientia abſtinendum eſt, quinimo eæ, quæ ſupra dicta tria, vel aliquod ipſorum deferre deprehenſæ fuerint, illa dimittere etiam per cenſuras eccleſiaſticas ab Ordinariis locorum compellendæ ſunt. *Sacr. Cong. Epiſcop. & Regular. die* 20. *Decembr.* 1616. cuius meminere Eraſm. à Cochier. *de iuriſd. in exemptos p. 1. q. 17.* Io. Maria Nouar. *in lucerna Reg. verb. Tertiarij* Ioan. Antun. Nouar. eius frater *in ſum. Bullarum tit. de Tertiariis.*

3 Tertiariæ, quæ votum ſolemne emiſerunt, clauſuram ſeruare tenentur, & ad id per Ordinarios cogi poſſunt: ſi verò ſine clauſura & profeſſione viuere voluerint, in Religionibus non ſunt recipiendæ. *Pius V. conſtit.* 8. incip. *Circa 4. Kal. Iun.* 1566. apud Laërt. Cherub. *in Bull. tom. 1. pag.* 184.

4 Tertiariæ ſi aliquæ repetiantur ſine clauſura & profeſſione viuentes prohiberi poſſunt ne in Congregatione maneant, niſi profeſſionem emittant. *Sacra Cong. Conc. die* 25. *Januar.* 1596. quam citant Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 1. c. 3. ſub n. 57.* Laurent. Peyrinis *de priuileg. Regul. ad conſt. 4. Sixti IV. §. 7. num. 35.*

5 Tertiariæ, quæ trium votorum ſubſtantialium profeſſionem ſolemne non emittunt nec in clauſuram ſe reducere volunt, omnimodæ Epiſcopi curæ, & iuriſdictioni ſubiectæ ſunt & eſſe debent. *Sacra Congr. Epiſcop. & Regul. in Poſterien.* 29. *Decembris* 1616. quam refert Sellius *in ſelect. Canon. cap. 27. num. 16.*

6 Tertiariarum Confeſſiones Sacramentales audire non poſſunt Confeſſores Regulares, niſi fuerint ab Ordinario approbati ad Confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas. *S. Cong. Epiſc. & Reg. ſub dicta die* 20. *Decemb.* 1650. de qua ſup. *n.* 2.

7 Tertiariarum voluntates Epiſcopus explorare non debet, ſi domi degunt, & ibi votum cælibatus emittunt. *Sacra Congr. Conc. die* 7. *Nouembris* 1620. apud Lezanam *in ſum. quæſt. Regul. tom. 1. c. 14. n. 31. in fine.*

8 Tertiarij ſi qualitatibus in Bulla felicis record. Leonis X. præſcriptis ſint prædíti, Videlicet ſi viri collegialiter, aut clauſtraliter viuant: mulieres verò virginalem, vel cælibem aut caſtam vidualem ſub expreſſo voto, & Tertiariorum habitu vitam ducant, poſſunt, & debent, etiam inuito, & minimè requiſito Parocho, in Fratrum Eccleſiis ſepeliri, ſecus verò ſi ſupradictis qualitatibus careant. *Sacra Cong. Epiſcop. & Regul. in Nepeſina* 11. *Decembr.* 1615. *in reſp. ad* 1. de qua meminerunt Iul. Lauor. *var. lucubr. tit. 1. cap. 11. n. 102. & ſeqq.* Lezana *in ſum. quæſt. Regul. tom. 2. c. 14. num. 33.* Sperell. *in deciſionib. fori eccl. deciſ. 87. n. 17.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Parochi c. 26. n. 69.*

9 Tertiarij, Ordinis Fratres, cuius tertiæ regulæ habitum aſſumpſerunt, priuilegiis illius potiuntur, & ab Ordinarij iuriſdictione exempti ſunt, ſi viri collegialiter viuant, ſeu cum clauſtralibus habitent: & mulieres virginalem, ſeu cælibem, aut caſtam vidualem expreſſo voto, & ſub dicto habitu vitam traduxerint, quemadmodum cauetur Conſtitutione Concilij Lateranenſ. ſub Leone X. quæ habetur ſeſſ. 11. in fine; hoc autem voto mulierum, alia duo, ſcilicet paupertatis, & obedientiæ nequaquam includuntur, quinimo huiuſmodi mulieres ſi vitam virginalem, aut cælibem ſimpliciter, expreſſéque vouerint, etiam in conſanguineorum, & affinium ſuorum, aut propriis domibus, vel ſeorſum habitantes ſupradictis priuilegiis Ordinis, cuius tertiæ regulæ habitum deferunt, exemptionéque ab Ordinarij iuriſdictione frui debent; vt idem Leo X. poſtea declarauit conſtitutione ſua edita *die 1. Mart.* 1518. an autem prædictæ qualitates in Tertiariis concurrant, Ordinarij loci iudicium ſpectetur. *Sacr. Congr. Epiſcop. & Reg. ſub dicta die* 20. *Decemb.* 1616. de qua citari *ſupra n.* 2.

Tertiarij Fratres de Pœnitentia, Vide ſupr. *coll. 386. n. 48. cum ſeqq.*

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitiones quæcunque vltimæ factæ à perſonis eccleſiaſt. ſine licentia Sedis Apoſt. ſunt nullæ.*
2 *Codicilli, & donatio cauſa mortis non comprehenduntur ſub decreto Conc. ſeſſ. 25. de Regul. c. 16.*
3 *Conſtitutiones de ſpoliis bonorum ex illicita negotiatione agentes non comprehendunt habentes facultatem teſtandi.*
4 *Clericis extra reſidentiam decedentibus non ſuffragatur facultas teſtandi, quominus eorum bona ſpolium faciant.*
5 *Facultates teſtandi ad fauorem illegitimorum reuocantur.*
6 *Equites ſancti Lazari de bonis diſponere quomodo poſſint?*
7 *Equites ſancti Stephani de bonis ſuis teſtari ad fauorem illegitimorum quomodo valeant?*
8 *Equites ſancti Iacobi de Spatha, & de Alcantara, & Calatraua, ex indulto Greg. XIII. poſſunt de bonis ſuis teſtari.*

Teſtamentum.

COLLECT. DCCI.

TEſtamenta, legata, & quæcunque vltimæ diſpoſitiones factæ à perſonis eccleſiaſticis ſine licentia 1

licentia Sedis Apost. nullæ sunt idcóque eorum bona tanquam spolia ad Cameram Apostol. spectant. *Pius IV. constit.* 8. incip. *Graue nobis* 26. *May* 1560. apud Laërt. Cherub. *in Bullar. tom.* 2. *pag.* 8.

2 Testamenta, codicilli, & donatio causa mortis sub decreto Concilij sess. 25. de Regularib. cap. 16. non comprehenduntur. *S. Congr. Conc.* teste Azmend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 21. quem cum alijs refero *de offic. & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 99. *n.* 12.

3 Testandi facultatem habentes non comprehenduntur in Constitutionibus de spoliis bonorum ex illicita negociatione. Idem *Pius IV. in dict. const.* 8.

4 Testandi facultas non suffragatur Clericis extra residentiam decedentibus quominus eorum bona spolium faciant. *Pius IV. const.* 91. incip. *In suprema* 7. *Kal. Decembr.* 1564. apud Laert. Cherub. *d. tom.* 2. *pag.* 132.

5 Testandi facultates ad fauorem illegitimorum quibuscunque concessæ reuocantur, & ecclesiasticæ personæ de bonis suis ad eorum fauorem disponere non possunt. *Pius V. constit.* 17. incip. *Qua Ordini* 6. *Kal. Februar.* 1571. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 325.

6 Testari possunt Equites S. Lazari de quibuscunque quæsitis ex fructibus beneficiorum si quintam partem Conuentui eiusdem Militiæ relinquant. *Pius IV. constitution.* 95. incip. *Inter assiduas* 4. *Non. Maij* 1564. apud Laërt. Cherub. *tom.* 2. *pagina* 137.

7 Testari possunt de eorum bonis etiam ad fauorem illegitimorum Equites S. Stephani, dummodo quintam partem Conuentui eiusdem Militiæ relinquant. *Pius IV. constitution.* 60. incip. *His qua*, *Kalend. Februarij* 1562. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pag.* 86.

8 Testari, ac disponere de bonis suis possunt Equites S. Iacobi de Spatha, & de Alcantara, & Calatraua ex indultu *Gregorij XIII. constit.* 30. incip. *Romani* 6. *Octobris* 1575. apud Laert. Cherub. *tom.* 2. *pagina* 396.

SVMMARIVM.

1 *Inquisitores puniunt falsum deponentes in causis Fidei.*
2 *Inquisitores non tenentur publicare testium dicta contra schismaticos, & hæreticos.*
3 *Milites, vassalli, & famuli Militia S. Ioan. Hierosf. possunt esse testes in causis Religionis.*
4 *Episcopus sub pœna pecuniaria, & in subsidium excommunicationis potest citare testes laicos ad ferendum testimonium veritatis pro Curia Episcopalis informatione.*
5 *Episcopus potest punire laicum attentantem subornare testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico.*

Testis.

Collect. DCCII.

1 TEstes falsum in causis Fidei deponentes ab Inquisitoribus puniuntur. *Leo X. const.* 29. incip. *Intelleximus* 14. *Decembr.* 1518. apud Laert. Cherub. *in Bull. tom.* 1. *pag.* 521.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

2 Testium dicta contra schismaticos, & hæreticos Inquisitores hæreticæ prauitatis publicare non tenentur. *Pius IV. const.* 40. incip. *Cum sicut* 1. *Nouemb.* 1561. apud Laert. Cherub. *in Bull. tom.* 2. *pag.* 54.

3 Testes in causis Religionis, seu Militiæ S. Ioannis Hierosolymitani, possunt esse Equites, Vassalli, & famuli eiusdem Militiæ. *Pius IV. const.* 9. incip. *Circumspecta Kalend. Julij* 1560. apud Laert. Cher. *d. tom.* 2. *pag.* 9.

4 Testes laicos ad ferendum testimonium veritatis pro Curiæ Episcopalis informatione potest Episcopus sub pœna pecuniaria, & in subsidium excommunicationis citare. *S. Congr. Concil. in Lucana* 16. *Mart.* 1630. quam citat Bonf. *in thesauro eccles. dec. ref.* 73. *n.* 3.

5 Testes in causa pendente coram Iudice ecclesiastico laicus subornare attentans, per Episcopum puniri potest. *Sacra Congregat. Immunitatis* 18. *Martij* 1631. cuius meminit Bonfadin. *d. resol.* 72. *num.* 5.

Theatini Vide in verbo *Clerici Regulares Theatini coll.* 164.

Theologus Canonicus. Vide in verbo *Canonicus Theologus coll.* 95.

SVMMARIVM.

1 *Familiaris, & capellanus, ac commensalis est Thesaurarius Papæ.*
2 *Cancellarias criminales Status ecclesiastici locare, & vendere potest Thesaurarius Papa.*
3 *Thesaurarij Papæ facultas.*
4 *Cathedralis Ecclesia Thesaurarius, licet nullos fructus habeat, ad residentiam tenetur.*

Thesaurarius.

Collect. DCCIII.

THesaurarius Papæ, est eius commensalis familiaris, & capellanus. *Calixtus III. const.* 1. incip. *Qua laudabili* 8. *Id. Maij* 1445. apud Laert. Cher. *in Bull tom.* 1. *pag.* 309. 1

Thesaurarius Papæ habet amplam facultatem locandi, & vendendi Cancellarias criminales status ecclesiastici tam originariis, quàm forensibus obligandi Cameram pro venditione illarum, & decidendi lites, & dubia orta occasione Cancellariarum criminalium, de plano, summariè, omnique appellatione remota. *Pius IV. const.* 83. incip. *Superna pridie Non. Octobris* 1564. apud Laërtium Cherub. *tom.* 2. *pag.* 113. 2

Thesaurarius Papæ habet facultatem recuperandi spolia de fructibus, ac redditibus perceptis ex beneficiis ecclesiasticis, litteris Apostol. non expeditis expeditis, deputat Collectores, necnon depositarios, Commissarios occasione spoliorum, causas spoliorum à quibuscunque iudicibus reassumit, in illis procedit summariè, & de plano: Vicecancellarium, Locumtenentem, & Auditorem in eius locum deputat, & reuocat, cognoscit de appellationibus à sententiis Nunciorum Sedis Apost. Collectorum, & aliorum Officialium à se deputatorum, & à suis ab eo deputatorum sententiis appellatio deuoluitur, tantum concedit etiam post factam executionem locorum Montium resignationes admittit, eáque vacantia per quamcunque dimissionem confare, 3

cogooſcit de cauſis ortis occaſione bonorum vacantium, & Montium, tam ciuilibus quàm criminalibus: edicta, ordinationeſque promulgat, ac debitores Cameræ ad ſolnendum cogit, nihil ſolutis pro expeditiooe ſuarum litterarum Apoſtol. habet priuilegium traosferendi penſiones vſque ad ſcuta quatuor mille, teſtari poteſt de bonis etiam iuriſdictionalibus, & acquiſitis de rebus eccleſiaſticis. *Sixt.V.conſt.* 110.incip. *In conferendis* 11.*Kal. Mart.* 1590.apod Laert.Cher.*tom.*2.*pag.*640.

4 Theſaurarius Catbedralis Eccleſiæ, licet nullos fructus habeat, tenetur ex Conc. ſeſſ.24.cap.12. de reform.ad reſidentiam, quia illa conſuetudo oon reſidendi, quæ valet de iure communi, cùm nulli ſunt fructus, ſublata eſt à Concilio in Dignitatibos, Canonicatibus, & Curatis. *Sacra Congregatio Conc.* teſte Nicol.Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benef. p.*3. *c.*2.*n.*198.

SVMMARIVM.

1 *Feſtum ſancti Thomæ Aquinatis iubetur ſolemniter celebrari die 7. Martij.*
2 *Feſtus dies ſancti Thomæ Aquinatis de præcepto in Regno Neapolitano coli iubetur.*
3 *Patronis ciuitatis Neapolitanæ adiungitur ſanctus Thomas Aquinas.*
4 *Oſſa ſancti Thomæ Archiepiſcopi Cantuarienſis comburi, & in cineres in ventum ſpargi iuſſit Henricus VIII.*
5 *Feſtum ſancti Thomæ Epiſcopi Herſordien. die 2. Octobris celebrari iubetur.*
6 *Beatificatio B. Thomæ de Villanueua, Officium & Miſſa.*

S. Thomas.

COLLECT. DCCIV.

1 SAnctum Thomam Aquinatem Sanctorum cathalogo adſcripſit, & eius feſtum ſeptima die Martij ſolemniter celebrari iuſſit *Ioannes XXII. conſtit.* 11.incip. *Redemptionem* 15.*Kal. Auguſti* 1323.
2 apud Laert.Cherub.*in Bullario tom.*1.*pag.*163.Eius diem feſtum vti de præcepto in Regno Neapolitano coli iuſſit *Pius V. conſt.*36. incip. *Mirabilis Idib. Apr.*1567.apud Laërt.Cher.*tom.*2.*pag.*223.Illúm-
3 que ad reliquos Patronos ciuitatis Neapolitanæ adiunxit *Clemens VIII. Conſtit. ſua* incip. *In quo die* 22. *Nouembris* 1603. apud Laërt.Cher.& Caſtellin. *de dilatione canonizat. Sanctorum pag.*149.

4 S.Thomam Archiepiſcopum Cantuarienſem canonizauit *Alexander III. conſtit* 4.iocip. *Redolet* 4. *Id. Mart.*1172. apud Laert.Cherub.*in Bull.tom.*1. *pag.* 24. Et eius oſſa, quæ in anglia ſeruabantur, comburi, & cineres in ventum ſpargi iuſſit *Henricus VIII. Rex Angliæ, Paulus III. conſtit.*7.incip. *Eius* 3. *Kalend. Septembris* 1535.apud Laert.Cher. *d.tom.*1. *pag.*619.

5 S.Thomam Epiſcopum Herfordien. canonizauit, & feſtum die 2. Octobris celebrari iuſſit *Ioannes XXII conſt.*7.incip. *Vnigenitus* 15.*Kal. Maij* 1320. apud Laërt.Cher.*tom.*1.*pag.*160.

6 B.Thomæ de Villanueua Ordinis Eremitarum S.Auguſtini, & Archiepiſcopi Valentini beatificatio Officium & Miſſa, vide in verbo *Beatificatio coll.* 58.*n.*14.& in verbo *Officium coll.*534.*n.*72.

SVMMARIVM.

1 *Thurificatio iuxta formam Cæremonialis cum vnico tantum Thuribulò facienda.*
2 *Vſus duorum thuribulorum non probatur.*
3 *Diacono pertinet munus thurificandi.*
4 *Epiſcopo non debetur thurificatio à Canonico vel Dignitate aſſiſtente flexis genibus.*
5 *Epiſcopo tantùm conuenit thurificatio cum triplici ductu.*
6 *Celebranti in abſentia Epiſcopi competit thurificatio cum triplici ductu.*
7 *Thurificatio celebranti, Dignitatibus, & Canonicis, ac cæteris de choro quibus ductibus facienda.*
8 *Dignitatibus Cathedralium debetur thurificatio duplici ductu.*
9 *Canonici ab Epiſcopo celebrante thurificari non debent.*
10 *Canonici parati ante Vicarium thurificandi.*
11 *Canonicis Cathedralis, & Collegiatæ prius debetur thurificatio quàm Gubernatori, & Officialibus.*
12 *Thurificatio in Eccleſia Collegiata exempta præſente Epiſcopo, & Abbate quomodo facienda?*
13 *Canonici Collegiatæ debent thurificari ante Rectores, & beneficiatos Parochialium.*
14 *Canonicis Collegiatæ debetur thurificatio duplici ductu, Clericis verò Parochialium vnico.*
15 *Portionariis & aliis beneficiatis quando debeatur thurificatio duplici ductu.*
16 *Vicario generali ſedenti in choro duplici ductu thurificandum.*
17 *Magiſtratus poſt Canonicos aquis ductibus thurificatio debetur.*
18 *Dominus loci, & quiuis alius, à Preſbytero celebrante thurificari non debet.*
19 *Thurificatio inter perſonas æquales quo ordine facienda?*

Thurificatio.

COLLECT. DCCV.

THurificatio iuxta formam Cæremonialis cum vnico tantùm thuribulo facienda. *S. Cong. Rit. in Lucerina* 21.*Iulij* 1618.teſte Aldan.*in compendio Canonic. reſolution. lib.*1.*titul.*9.*n.*34. Vſus enim duorum thuribulorum non probatur. *Sacra Cong. Rit. in Alexandrina* 15. *Mart.* 1608. *in reſponſ. ad* 4. *dub.* & in *d. Lucerina*, provt eas refert Aldan. *dict. tit.*9. *num.*36. 1 2

Thurificationis munus eſt Diaconi qui etiamſi ſit ex Dignitatibus, vel Canonicis, debet poſt incenſatum Epiſcopum, alios Prælatos, ſi adſint, Magiſtratum ſecularem, Dignitates, & Canonicos incenſare, Manſionarios verò, & alios Capellanos alius Capellanos, ſeu Magiſter Cæremoniarum pro Eccleſiæ conſuetudine incenſare debet. *S. Cong. Rit. in Lucen.*10.*July* 1600. quam citat Aldan. *d. tit.*9. *num.*37. 3

Thurificatio non debetur Epiſcopo à Canonico, vel dignitate aſſiſtente genibus flexis, ſed ſtante. *S. Congr. Rit. in Oſcen.*4. *Maij* 1613.apud Aldan. *d. tit.* 9.*n.*38. 4

Thurificatio cum triplici ductu thuribuli vnico tantum, & digniori, id eſt Epiſcopo conuenit. *Sacra Congregatio Rit. in Eugubina*[?] 12. *Decembr* 1604. & *in cauſa Ciuitatis Ducalis* 11. *Nouembr.*1614. cuius memi- 5

6 memini *de Canon.& Dignit.*34.*a*.26. Vel celebranti in absentia Episcopi. Eadem *S.Congr. Rit.in Patanina plebu facci* 9. *May* 1606. de qua Ego ipse *dict. cap.*34.*a*.28.

7 Thurificatio iuxta regulas Cæremonialis debet fieri celebranti triplici ductu, Dignitatibus, & Canonicis duplici, cæteris de choro vnico ductu. *Sacra Congr.Rit.in dicta Patanina, & in Comen.Valcacia* 30. *Ianuarij* 1616. penes Selliom *in selectis Canon.c.*16.*n*.21.

8 Thurificatio duplici ductu debetur Dignitatibus Cathedralium nisi firmiter probetur immemorabilis quod triplici ductu thurificentur absente Episcopo. *S.Congr.Rit.in Casertana* 18.*Septembr.*1632. penes me *d.tract.de Canon.c.*34.*sub n.*31.

9 Thurificatio non debetur Canonicis ab Episcopo celebraote. *Sacra Congr. Rituum in Vladislauien.*2.*Martij* 1613. quam refert Sellius *d. cap.*16. *num.*22.

10 Thurificatio debetur Canonicis paratis ante Vicarium. *Sacra Congr. Rit.in Eguanica.* 3. *Augusti* 1602.*& in Tyburtina* 6.*Mart.*1610. quatum memini *d.tract.de Canon.c.*18.*n*.29.

11 Thurificatio debetur prius Canooicis Cathedralis, & Collegiatæ, quam Gubernatori, & Officialibus. *S.Congr.Rit.in Camplen.*28.*Ianu.*1612. de qua Sellios *d.c.*16.*n*.23.

12 Thurificatio in Ecclesia Collegiata exempta præsente Episcopo cum Canonico Ecclesiæ Cathedralis, & Abbate cum Canonicis dictæ Ecclesiæ Collegiatæ, debetur primum Episcopo triplici ductu thuribuli, & post Episcopum, immediatè Canonico Cathedralis Ecclesiæ duplici ductu, deinde Abbati etiam duplici ductu. *Sacra Congreg.Rituum in Alexandrina S. Petri in Brogoglio* 7. *Februarij* 1604. coios memini *dict. tract. de Canonic. cap.*34. *num.*32.

13 Canonicis Collegiatæ thurificatio debetur ante Rectores & beneficiatos aliarum Ecclesiarum Parochialium etiam quando in eorum propriis Ecclesiis simul Diuinis intersunt, nec est huiusmodi cæremonia aliquo prætextu omittenda si ex consuetudine fieri solet. *Sacra Congr.Rit.in Calaguritana* 1. *Iun.*1601. referente Aldan. *d.tit.*9.*n*.40.

14 Thurificatio debetur duplici ductu thuribuli Canonicis Collegiatæ, Clericis verò Parochialium Ecclesiarum vnico ictu. *S. Congr. Rit. in Cæsaraugustana de Darota* 19. *Ianuar.*1613. cuius memini *d.tract.de Canon.c.*18.*n*.66.

15 Thurificatio debetur duplici ductu Portionariis & aliis beneficiariis, sicut & Canonicis, quando tales Portionarij & beneficiati in reliquis omnibus, & per omnia æquiparantur Canonicis & qualiter incedunt in processionibus, & sedent in æqualibus scamnis, non obstante Cæremonialis libro, qui intelligitur quando noo adsunt Presbyteri, qui sont omnino æquales Canonicis. *Sacra Congreg. Rit. in dicta Cæsaraugustana de Darota* 21. *Mart.*1615. de qua Ego ipse *d. tract. de Canonicis, cap.*34.*num.*31.

16 Thurificatio duplici ooo autem triplici ductu thuribuli debetur Vicario generali sedenti in choro, licet supra Canonicos, si tamen non sit Prælatus. *Sacra Cong.Rit.in Nepesina* 14.*Ianuar.*1617. de qua etiam Ego ipse *d.c.*34.*n*.29.

17 Thurificatio debetur magistratui post Canonicos æquis ductibus. *Sacra Congr.Rit. in Interamnen.*10.*Iun.*1600.*& in Fauentina eadem die & anno*, quas refert Aldan. *d.tit.*9.*n*.41. Nam Canonici ante Magistratum thurificaodi suot tam in Ecclesia Cathedrali, quàm in aliis. in quibus simul conueneniunt, vbi talis est consuetudo. Eadem *S. Congr. Rit. in Narnien.*16. *Iun.*1605. cuius memini *d.tract. de Canon.c.*18.*n*.75.

Thurificatio à Presbytero celebrante non est præstanda domino loci nec alij, *Sacra Congregat. Rit.in Calaguritana* 5.*Iulij* 1614. teste Aldan. *d.tit.*9. *num.*42. 18

Thurificatio inter personas æquales qno ordine sit facienda vt æqualitas seruetur, tradit. *Sacr.Cong. Rit. in Calaguritana* 5.*Iul.*1603. apud Aldan. *dict. tit.*9.*num.*43. 19

Thus & pax mulieribus non est danda, vide in verbo *mulier collect.*519.*n*.5.

Titularis Episcopus, vide in verbo *Episcopus Titularis collect.*287.

Tituli sanctissimæ Crucis inuentio, vide in verbo *Crux collect.*234.*n*.2.

Tituli Cardinalium, vide in verbo *Cardinalis collect.*131.*n*.4.*&* 7.

SVMMARIVM.

1 *Camaldulensi ab Ordine & Eremo ad alium Ordinem transitus non conceditur sine expresso consensu maioris dicti Eremi.*
2 *Monachis Montis Coronæ Ordinis Camaldulensis ad Eremum transitus prohibetur.*
3 *Discalceatis S. Augustini ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis transitus prohibetur.*
4 *Officium nullum, aut dignitatem habere possunt Fratres Minores S.Francisci transitum facientes ad reformationem.*
5 *Locum, ordinem, & præcedentiam à die tantùm incorporationis consequuntur Fratres Obseruantes transeuntes de prouinciis Cismontanis ad alias.*
6 *Capucinis Ordinis S. Francisci interdicitur transitus ad laxiorem.*
7 *Reformatis S.Mariæ de Mercede prohibetur transitus ad calceatos sine licentia Sedis Apost.*
8 *Discalceatis sanctissimæ Trinitatis transitus prohibetur ad alios Ordines etiam Minimorum, excepto Carthusianorum Ordine.*
9 *Fratres Ordinis sanctissimæ Trinitatis quando possunt ad alium quemcunque etiam Mendicantium Ordinem transferri.*
10 *Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apost. ad laxiorem calceatorum transeuntes debent facere annum probationis, non tamen emittere professionem.*
11 *Regulares ad strictiorem Religionem transire volentibus sufficit petita, licet non obtenta licentia à Superioribus.*
12 *Fratres Ordinum Mendicantium non possunt transire ad alium Ordinem præterquam ad Carthusianos, & tunc voce actiua & passiua carent, & ad officia & gradus inhabiles fiunt.*
13 *Fratres ex Ordine Minorum de Obseruantia ad secundum Ordinem sancti Francisci legitimè translati recuperant ius succedendi.*
14 *Transitus ad parem, vel arctiorem Religionem quando fiat, ostenditur, & hodie quando concedatur* vt num.13.
16 *Priores in claustro & extra claustrum procuratores in Religione Carthusiensi fieri possunt, transitum ad eam facientes.*

17 *Superior potest dare licentiam ad modicum tempus standi extra monasteria causa prædicationis, vel audiendi Confessiones.*

Transitus Regularis.

COLLECT. DCCVI.

1 TRansitus ab Ordine, & Eremo Camaldulensi ad alium Ordinem & Religionem, etiam quæ Montis Coronæ vocatur eiusdem Ordinis Camaldulēsis, sine expresso consensu, & licentia in scriptis obtenta Maioris dicti Eremi non conceditur. *Gregorius XIII.constit.*99. incip. *Ea est de anno* 1585. apud Laërt.Cher.*in Bullario tom.*2.*pag.*485.

2 Transitus ex aliis Ordinibus ad strictiorem obseruantiam Congregationis Monachorum sancti Romualdi Montis Coronæ Ordinis Camaldolensis permittitur: ipsis verò ad Eremum Camaldulensem transire vetat. *Sixtus V.const.*35.incip. *Ea est*, apud Laërt.Cherub. *tom.*2.*pag.*513.

3 Transitus à Discalceatis S. Augustini ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis, siue ad quemcunque alium Ordinem laxiorem sine speciali Sedis Apost. licentia prohibetur. *Clemens VIII.constit.* sua incip. *Apostolici* §. 10. *sub die* 11. *Februarij* 1602. apud Aldan.*in compendio Canon.resolut.lib.*2.*tit.*23.*n.*8.

4 Transitum si aliqui de familia Fratrum Minorum sancti Francisci ob aliquam causam, priuilegium, seu facultatem fecerint ad Reformationem, nullum Officium, & dignitatem habere possunt, nisi per sex annos inter eos permanserint, & laudabiliter cum eis vixerint, & antea licentiam obtinuerint in Congregatione, seu Capitulo. *Gregorius XV. constit.* 8. incip. *Onerosa* 1.*Septemb.*1621.apud Angel.Mariam Cherub. *in Bullario tom.*4.*pag.*....

5 Transitum si aliqui ex Obseruantibus de prouinciis Cismontanis fecerint sua sponte, licet obtenta prius licentia ad alias prouincias Fratres tam incorporati quàm incorporandi eis locum, Ordinem. & præcedentiam à die tantùm incorporationis suæ, non autem à die receptionis habitus, aut emissæ professionis tenent. *Vrbanus VIII.*post *Constit.*49.in approbatione Statutorum generalium incip. *In supremo* 20. *Nouembris* 1635. apud Angel. Mariam Cherub. *in Bullario tom.*4. *pag.*....

6 Transitus Capuccinis Ordinis sancti Francisci interdicitur ad laxiorem Ordinem absque speciali Papæ & Sedis Apostol. ad Carthusiensem verò seu quemcunque alium Ordinem, vel Congregationem, nisi de Ministri generalis pro tempore existentis dicti Ordinis licentia in scriptis obtinenda sub quouis prætextu, aut ex quauis quantumuis iusta, legitima, & priuilegiata causa, sub apostasiæ, & infamiæ perpetuæ nota, necnon excommunicationis, vocis actiuæ, & passiuę pœnis ipso facto absque ulla declaratione incurrendis. *Vrbanus VIII. const.* 91.incip. *Iniuncti* 9. *Augusti* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *tom.*4.*pag.*103.

7 Transitus Reformatorum Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum, ad calceatos sine licentia Sedis Apostol. prohibetur. *Vrbanus VIII. constitut.*77. §.2. & 3. incip. *Iniuncti* 19. *Ianuarij* 1628. apud Angel. Mariam Cherub. *dict. tom.*4.*pag.*....

8 Transitus Discalceatorum sanctissimæ Trinitatis ad alios quoscunq. Ordines etiam Fratrum Minimorum S. Francisci de Paula, excepto Carthusianorum Ordine, prohibetur. *Vrbanus VIII. constitut.*2. aliàs 51. *in appendice* incip. *Commissi* 9. *Augusti* 1624. apud Angel.Mariam Cherub. *in fine tom.*4.*pag.*8.

Transitus Fratrum Sanctissimæ Trinitatis fieri non potest ad alium quemcunque etiam Mendicantium Ordinem nisi petita à Superiore licentia, cognitáque & approbata prius à Sacra Congr. transitus causa, atque inuentis in Religione, ad quam transire intendunt, beneuolis receptatoribus, necnon seruata, vbi opus fuerit felicis record. Sixti Papæ V. constitutione. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. die* 15. *Martij* 1616. quam refert Aldan. *d. lib.*2.*tit.*23.*n.*12. 9

Transitum facientes Religiosi Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia S.Sedis Apost. ad laxiorem calceatorum, debent facere annum probationis, non tamen emittere professionem. *Sacra Congr. Conc. die* 12. *Ianuar.* 1619. penes Aldan. *d. lib.*2.*tit.*23.*n.*13. 10

Transitum facere volentes ad strictiorem Religionem, si in ea inueniant receptatores, ac deuotionis feruore ducti, non autem alicuius criminis perpetrati pœnam subterfugituri, sufficit petitam, licet non obtentam licentiam à suis Superioribus obtinere. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular.* 13. *Septembris* 1583. cuius meminit Aldan. *d.lib.*2.*tit.*23. *num.*14. 11

Transitum facere ad aliam Ordinem præterquam ad Carthusianos non licet Regularibus Ordinum Mendicantium, inter quos Carthusianos postmodum Mendicantes huiusmodi iuxta Constitutionem Clementis VIII. voce actiua & passiua carent, atque ad quæuis officia, & ministeria ac gradus Religionis perpetuò inhabiles existant. *Sacra Cong. Episcop. & Regul. de mense Martij* 1596. de qua Aldan. *d.lib.*2.*tit.*23.*n.*15. 12

Transitum faciens ex indulto à Religione Fratrum Minorum de obseruantia ad secundum Ordinem Sancti Francisci ex legitima causa, recuperat ius succedendi in bonis sibi ex testamento, vel ab intestato post translationem delatis. *S. Cong. Conc. in Neritonen.*22. *Ianuarij* 1652. referente Aldan. *d. tit.*23.*num.*16. 13

Transitus ad parem, vel arctiorem Religionem non fit nisi causa cognita, & vitæ ac morum ratione, idque ex approbatione Capitoli Generalis. *Sacra Congreg. Conc.* teste Quarant. *in summ. Bullarij verbo monasteria, & Conuentus vers. quoad transitus.* 14

Transitus vlterius non conceditur ad arctiorem Religionem, nisi prius Superiori legitimè constiterit eam Religionem paratam esse illum recipere, qui licentiam petit, tuncque Regularis recta via se transferat ad arctiorem. *Sacra Cong. Conc. in decretis de Regularibus apostatis, & eiectis* §.3. *sub die* 21. *Septembris* 1654. cuius meminere citati per me *collect.* 271. *num.*2. 15

Transitum facientes ex quacunque Religione ad Carthusianos possunt in eadem Carthusiensi Religione in claustro Priores, & extra claustrum procuratores esse. *S. Cong. Conc.* de qua Sellius *in selectis Canon.c.*25.*n.*8. 16

Translato potest Superior ad modicum tempus dare licentiam standi extra monasteria causa prædicationis, vel audiendi confessiones. *Sacra Congr. Concil.* quam citat Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ libr.*2. *titul.*18. *lib.*7. *de Religiosis num.*69. 17

SVMMA

SVMMARIVM.

1 *S. Aureliani translatio ab antiqua in nouam Ecclesiam.*
2 *S. Bruni translatio de rustica in nouam capsam.*
3 *S. Mercurialis translatio ab Altari maiori in Sacellum nouum.*
4 *S. Raymundi translatio.*
5 *Imaginis translatio de vno loco ad alium in eadem Ecclesia non comprehenditur sub dispositione Conc. sess. 21. c. 7. de reform.*
6 *Festi sanctissimi Sacramenti translatio post octauam non conceditur.*
7 *Festum SS. Iusti & Pastoris conceditur à die 7. Martij ad diem 5. Maij.*
8 *S. Norberti festum in Ordine à die 6. Iunij in diem 11. Iulij transfertur.*
9 *S. Thomæ de Aquino officium translationis in diem sequentem post festum sancti Sebastiani transfertur.*

Translatio SS. & festorum.

COLLECT. DCCVII.

1 TRanslatio corporis Sancti Aureliani in ciuitate Papien. ab antiqua in nouam Ecclesiam vt fiat cum assistentia Episcopi, conceditur. *Sacr. Cong. Rit. in Papien.* 15. *Nouembris* 1603. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 58. *n.* 3.

2 Translatio corporis sancti Bruni de rustica in nouam capsam conceditur, dummodo translatio fiat priuatiuè. *Sacra Congr. Rit. in Certosina nullius* 24. *Septemb.* 1605. referente Aldano *in compendio Can. resol. lib.* 1. *tit.* 19. *de Sanctis n.* 159.

3 Translatio corporis S. Mercurialis Episcopi Forolinien. ab Altari maiori in Sacellum noniter constructum conceditur. *Sacra Congr. Rit. in Forolinien.* 22. *Aprilis* 1603. quam citat Aldan. *dict. tit.* 19. *de Sanctis num.* 178.

4 Translatio corporis S. Raymundi vt fieri possit conceditur cum toto corpore & capite vnito, si caput corpori vnitum sit, quod si fuerit separatum, conceditur vt caput possit in capsula argentea separatum à corpore conseruari. *Sacra Congr. Rit. in Barchinon.* 19. *Iunij* 1604. penes Aldan. *d. tit.* 19. *de Sanctis num.* 180.

5 Translatio Imaginis alicuius Ecclesiæ de vno loco ad alium in eadem Ecclesia non comprehenditur sub dispositione *Concil. sess.* 21. *cap.* 7. *de reform. Sacra Congregat. Conc. die* 3. *Decembris* 1632. quam refert Bonfadin. *in thesauro Canon. decis. resol.* 4. *num.* 12.

6 Translatio festi sanctissimi Sacramenti post octauam ad processionem decentius celebrandam non conceditur *à Sacra Cong. Rit. in Burgen.* 24. *Septembris* 1605. quam refert Aldan. *dict. tit.* 19. *de Sanctis num.* 182.

7 Translationem festi, SS. Iusti, & Pastoris à die 7. Martij concedi posse attentis narratis, censuit *Sacra Cong. Rit. in Compluten.* 21. *Martij* 1609. cuius meminit Aldan. *d. tit.* 19. *de sanctis n.* 183.

8 Translatio festi S. Norberti in Ordine à die 6. Iunij in diem 11. Iulij conceditur. *Vrbanus VIII. die* 14. *Aprilis* 1625. vt refert Ioan. Chrysostom. Vander. *in echo sancti Norberti triumphantis pag.* 173. *Antuerpiæ* 1629.

Translationis S. Thomæ de Aquino Officium ob festum sancti Sebastiani vt in diem sequentem celebrari possit, conceditur à *S. Cong. Rit. in Neapolitana* 25. *Februarij* 1606. de qua Aldan. *d. tit.* 19. *de sanctis n.* 184. 9

Translationes Monialium, vide in verbo *Monialium, & earum monasterij translatio, collect.* 512.

Translationes, seu quæcunque versiones Concilij Trid. vide in verbo *Concilium Tridentinum collect.* 197. *n.* 7.

Transferendi licentia Vide in verbo *licentia, collect.* 449. *à n.* 33.

Triennium.

COLLECT. DCCVIII.

TRiennium quod quis debet seruire Episcopo, vt ab eo sibi conferente statim re ipsa beneficium, ordinari valeat, sufficit quod inceperit antequam fuisset Episcopus. *S. Cong. Conc.* testibus Gallet. *in margarita casuum Consc. verbo Ordo pag.* 194. *col.* 2. Nic. Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 5. *n.* 85. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 5. *n.* 8.

Vacantia.

COLLECT. DCCIX.

VAcantiæ omnes vnius, aut plurium mensium, quibus absentes distributiones percipere solebant, sublatæ sunt, nisi adsint ex causis à Iure permissis, præterquam si dictæ vacationes concessæ essent in fundatione, quæ non est sublata; illæ etiam intelliguntur sublatæ; si Canonicatuum fructus omnes sint distributiones quotidianæ. *S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 250.

Vacantia quam habent Canonici in Cathedralibus, & Collegiatis ita est intelligenda vt in toto anno non excedat spatium trium mensium, & aliàs habentes debent compensari in seruitio trium mensium, vel per communia, vel per seruitium partiale. *Sacra Congr. Conc. die* 2. *Martij* 1619. quam refert Sellius *in select. Canon. c.* 72. *n.* 5.

Vacatio beneficij, vide in verbo *beneficium collect.* 61. *n.* 33. *& collect.* 64. *n.* 11.

Vagus.

COLLECT. DCCX.

VAgos ducens vxorem in aliquo loco, vbi est verè domicilium mulieris, potest contrahere 1
in aliquo loco vbi voluerit, cùm omnes possint esse Parochi vagi, quamuis adsit Parochus mulieris, quia tunc est etiam verè Parochus vagi alius in alio loco vbi reperitur vagus. *Sacra Congr. Conc. die* 28. *Augusti* 1607. apud Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 78. *n.* 2.

Valentia Regni beneficia alienigenis non conferuntur, vide in verbo *beneficium collect.* 61. *n.* 32.

Valentiæ Regni Canonicatus, Præbenda & Dignitates illegitimis etiam legitimatis conferri non possunt, vide in verbo *Canonicatus collect.* 87. *n.* 1.

Valor centum ducatorum intelligendus iuxta morem vniuscuiusque regionis, vide in verbo *Ducata collect.* 267.

Vasa

Vasa aurea & argentea ac omnia ornamenta Prælatorum etiam Regularium ad cultum diuinum destinata non faciunt spolium, vide in verbo *spolium coll.*678.*n.*5.

Vasorum ecclesiasticorum benedictio, vide in verbo *benedicto collect.*59.*n.*9.

S.Vbaldi canonizatio, vide in verbo *Canonizatio coll.*117.*n.*48.

S.Vbaldi festum die 16.Maij agi, & de eo commemorationem tanquam de festo simplici in vniuerso Orbe fieri iubetur, vide in verbo *festum coll.* 356.*n.*31.

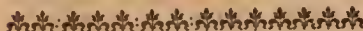
Versiculi.

COLLECT. DCCXI.

VErsiculi ad Vesperas tam in duplicibus quàm in semiduplicibus, & in commemorationibus semper à duobus & non ab vno tantum canendi sunt. *S. Cong. Rit. in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in resp.ad dub.*19. quam refert Aldan. *in comp.Canonic. resol.lib.*1.*tit.*39.*n.*16.

Vesperæ defunctorum vltima die mensis post Vesperas Dominicæ, vel festiuitatis recitandæ, vide in verbo *defunctus collect.*246.*n.*17.

Vestis, vide in verbo *Habitus coll.* 403.

SVMMARIVM.

Vicarius Papæ
1 *Monasteria etiam exempta de vrbe visitat.*
2 *Miserabilium personarum causas sentorum* 60 *summarie cognoscit.*
3 *Carceres vrbis visitat.*
4 *Causas vsurariorum Iudæorum, clericorum, & Religiosorum ac Confraternitatum iudicat.*
5 *Synodum congregare potest in Romano Clero.*
6 *Ordines confert, & consecrat vrbis Ecclesias.*
7 *Blasphematores, periuros, & eos qui festis diebus vetita exercent, punit.*
8 *Clericorum vrbis, & eius districtus omnes causas cognoscit.*
9 *Alienationum, & venditionum bonorum ecclesiasticorum causas cognoscit.*

10 *Iurisdictionem in Hebræos quando habeat Vicarius Papæ? ostenditur.*
11 *Apostatarum vel male translatorum causas cognoscit Vicarius Papæ.*
12 *Ordinare familiares Papæ, vel Cardinalium seu Episcoporum in Curia residentium quando possit Vicarius Papæ.*
13 *Clauas argenteas vbi & quando portare possunt Mandatarij Vicarij Papæ?*

Vicarius Papæ.

COLLECT. DCCXII.

1 VIcarius Papæ habet iurisdictionem Visitandi monasteria etiam exempta in Vrbe; cognoscit summariè causas miserabilium personarum non excedentium summam scutorũ sexaginta: Visitat carceres Vrbis vnà cum aliis Visitatoribus, & vorum 2
dat: iudicat de causis vsurariis Iudæorum, & Clericorum in Vrbe degentium, Religiosorúmque vtriusque sexus, & Confraternitatum laicorum hospitaliúmque: Potest congregare Synodum in Romano Clero pro correctione morum: Confert Ordines per se vel alium Episcopum, consecrat Vrbis 5
Ecclesias, & cæmeteria per se vel alios: Habet authoritatem puniendi eos, qui festis diebus vetita 6
exercent, blasphematores, & periuros: Cognoscit causas tam ciuiles quàm criminales clericorum 7
Vrbis, & eius districtus, & matrimonialium spiritualium actiuè, & passiuè & priuatiuè quoad alios 8
Vrbis Iudices: item cognoscit causas alienationum & venditionum bonorum ecclesiasticorum *Paulus* 9
*III.constit.*36.*incip.Licet* 3.*Nouembris* 1543. apud Laertium Cherubinum *in Bullario tomo* 1. *pagina* 672.

Vicarius Papæ habet iurisdictionem in Hebræos 10
si causæ inter eos agantur actiuè, secus si inter alios nempe Christianos, quia tunc habet locum præuentio. *Iulius Tertius constitution.* 2. incip. *Cum sicut de anno* 1550. apud Laërt. Cherub. *tom.*1. *pagina* 691.

Vicarius Papæ cognoscit causas apostatarum, & 11
malè translatorum in Curia. *Pius IV.constit.*3.incip. *Sedis* 3.*Non.April.*1560. apud Laërt. Cher. *tom.*2. *pag.*3.

Vicarius Papæ potest familiares, seu Officiales 12
Papæ, & familiares Cardinalium, (etsi Cardinales habitassent Romæ) atque etiam Episcoporum in Curia residentium, qui saltim per triennium habitauerint in Vrbe, de licentia ipsorum promoueri dummodo tamen supradicti omnes sufficientem titulum habeant, & alia à Iure requisita. *Sacra Congreg.Conc.* teste Armendar *addit.ad recop.legum Nauarra lib.*1. *tit.*18.*lege* 7.*de Episcopis in declararation. num.* 49. quem refero *de officio, & potest.Episcopi p.*3. *alleg.*5. *n.vlt.*

Vicarij Papæ mandatarij possunt deferre clauas 13
argenteas in Ecclesia Lateranensi tantùm & in processionibus priuatis, quæ intra dictam Ecclesiam, vel circa illam fiunt, illorúmque vestes debent esse coloris leonati obscurati, & non rosæ siccæ, non ex lana, quam saietam vocant, & non ex camisoto. *Sacr. Cong. Rit. in causa Vrbis* 17.*Mart.*1607. quam refert Sell. *in selectis Canon.c.*53.*n.*18.

SVMMARIVM.

1 *Clericus secularis debet esse Vicarius generalis Episcopi.*
2 *Sacerdos debet esse Vicarius generalis Episcopi in Regnis Hispaniarum.*
3 *Parochus non potest esse Vicarius Episcopi.*
4 *Reuerentia debita etiam ab exemptis debetur Vicario generali Episcopi.*
5 *Honor idem non debet præstari Vicario generali, qui præstaretur Episcopo si præsens esset.*
6 *Vicarius generalis debet abstinere ab iis, quæ soli Episcopo conueniunt.*
7 *Mozzeta & Rochetto vti non debet Vicarius generalis nisi sit Protonotarius.*
8 *Decretis Congregationis recusans obedire Vicarius cogendus est remediis opportunis coram Auditore Cameræ.*

9 Per

9 *Portio nulla pœnarum assignari potest Vicario generali.*
10 *Canonici si nolint non tenentur admittere in Capitulo Vicarium Episcopi.*

Vicarius generalis Episcopi.

Collect. DCCXIII.

1 VIcarius generalis Episcopi debet esse Clericus secularis idoneus, & Episcopus non debet id muneris per Regularem exerceri facere. *Sacra Congregat. Episcop. & Regul. in Motulana* 8. *Maij* 1615. teste Aldano *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 83. *num.* 12.

2 Vicarius generalis in Regnis Hispaniarum non potest esse nisi qui est in Ordine sacerdotali constitutus. *Vrbanus VIII. in sua constit.* incip. *Decet Romanum* 16. *Decembris* 1623. cuius memini *de Canon. & Dignit. c.* 41. *n.* 34.

3 Vicarius Episcopi, vel Capituli Sede vacante non potest esse Parochus habens curam animarum. *S. Cong. Conc. sub die* 12. *Maij* 1619. referente Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol.* 41. *n.* 2.

4 Vicario generali Episcopi præstanda est debita reuerentia etiam à Canonicis à iurisdictione Ordinarij exemptis. *Sacra Congregat. Rituum in Caietana* 11. *Aprilis* 1614. quam citat Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 13.

5 Vicario generali non debet præstari idem honor, qui præstaretur Episcopo si præsens esset. *S. Congr. Rit. die* 3. *Septembris* 1618. de qua Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 14.

6 Vicarius generalis debet abstinere ab iis, quæ soli Episcopo conueniunt. *Sac. Congr. Rit. d. die* 7. *Septembris* 1618. *& in Neritonen.* 4. *Maij* 1606. de quibus Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 15.

7 Vicarius generalis non debet vti rochetto, & mozzeta, nisi sit Protonotarius. *Sacra Congreg. Rit. in Lauretana* 20. *Aprilis* 1601. nam cum fuerit Protonotarius poterit deferre rochetum, & mantelletum in choro, processionibus, & aliis functionibus in locis per diœcesim suæ iurisdictionis, si verò sit de Capitulo non lucratur distributiones quotidianas nisi vtatur habitu proprio Canonicali. *Sacr. Cong. Rit. in Clomacen.* 4. *Iulij* 1615. quas refert Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 16.

8 Vicarius recusans obedire decretis Congregationis, cogendus est remediis opportunis coram Auditore Cameræ. *S. Congr. Rit. in Brundusina* 25. *Ianuar.* 1603. penes Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 17.

9 Vicario generali nulla portio pœnarum assignari potest. *Sacra Congr. Conc. in Albanen.* 5. *Febr.* 1618. apud Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 18.

10 Vicarium Episcopi non tenentur Canonici admittere in Capitulo si nolint. *Sacra Congreg. Conc. in Amerien.* 24. *Aprilis* 1631. teste Bonfadin. *d. resol.* 41. *num.* 3.

Vicarius Canonicus, vide in verbo *Canonicus Vicarius collect.* 98.

SVMMARIVM.

1 *Locus Vicarij illi assignandus secundum Ecclesiæ consuetudinem.*
2 *Sedem Arbitrio suo sibi parare non potest Vicarius generalis.*
3 *Stallum primum chori licet habere debeat Vicarius generalis, non propterea dicitur occupare stallum, seu locum Dignitatum, vel Canonicorum.*
4 *Locum primum chori si occupauerit Vicarius generalis, quomodo sedere tunc debeant Dignitates? remissiuè.*
5 *Locum Episcopi absentis occupare non licet Vicario generali.*
6 *Capitulo & Clero præcedit Vicarius generalis.*
7 *Locum primum supra omnes Dignitates absente Episcopo habere debet Vicarius generalis, non obstante consuetudine.*
8 *Præcedentia supra dignitates & Canonicos etiam Protonotarios danda in processionibus Vicario generali in habitu Vicarij incedenti.*
9 *Canonicis omnibus tam in processionibus, quàm in sessionibus præcedit Vicarius generalis.*
10 *Præcedentiam habere intendens Vicarius generalis Canonicus, debet habitum Canonicalem dimittere.*
11 *Habitu suo ordinario non debet incedere Vicarius generalis inter Canonicos paratos.*
12 *Distributiones quotidianas non lucratur Vicarius generalis Canonicus nisi sedeat in proprio stallo, & cum habitu Canonicali, & num.* 13.
14 *Distributiones si lucrari velit Vicarius generalis Canonicus debet stare, vel sedere & incedere in suo loco Canonicali.*
15 *Distributiones, quæ dantur interessentibus processionibus non lucratur Vicarius generalis Canonicus, nisi incedat in habitu Canonicali.*
16 *Canonicis Pluuiali, Planetis, aut aliis sacris paramentis iuxta cuiusuis Ordinis gradum indutis non præcedit Vicarius generalis Canonicus.*
17 *Canonicis non paratis, vt in adoratione Crucis præcedit Vicarius generalis Canonicus, & debet habere digniorem locum immediatè post celebrantem.*
18 *Dignitatibus, & Canonicis paratis non præcedit Vicarius generalis, quacunque contraria consuetudine non obstante.*
19 *Canonici assistentes Episcopo celebranti præcedunt Vicario generali.*
20 *Ceram & distributiones non lucratur Vicarius generalis Canonicus in funeralibus qui cum Canonicis in suo loco non incedit.*
21 *Candelam accipere non debet Vicarius generalis præsente Episcopo in die Purificationis ante Canonicum, vel dignitatem, qui Episcopo ministrauit.*
22 *Thurificandus est duplici ductu Vicarius generalis sedens in choro in primo loco supra Canonicos.*
23 *Vicarius generalis thurificandus est, & accipere debet candelam, palmam, & cineres, & adorare Crucem ante vel post Capitulum iuxta Ecclesiæ consuetudinem.*
24 *Gubernatori ciuitatis in temporalibus debet semper in omnino loco præcedere Vicarius generalis.*
25 *Potestatibus, & Commissariis omnibus in sua diœcesi debet semper præcedere Vicarius generalis.*
26 *Commissario vbique & in omni loco debet præcedere Vicarius Episcopi.*

Vicarius generalis circa locum, & præcedentiam.

Collect. DCCXIV.

VIcarij locus debet esse secundum consuetudinem Ecclesiæ, quæ non est mutanda. *Sacra Congr.* 1

Congregat.Rit. in Alexandrina 15. Martij 1608. in reſp.ad 3.dub. teſte Sellio in ſelectis Canon. cap.36. num.19.

2 Vicarius generalis non poteſt ſedem arbitrio ſuo ſibi parare, ſed debet ſedere in ſede ſolita pro Vicariis aſſignata. Sacra Congr. Rit. in Maij 1606. quam refert Sellius d.c.36.n.40.

3 Vicarius generalis licet ſedeat in primo ſtallo chori, in quo ſedere debet prima Dignitas, & habeat thuris & pacis honorem ante omnes Dignitates, & Canonicos, non propterea dicitur occupare ſtallum, ſiue locum dignitatum & Canonicorum. Sacra Congr.Rit.in Placentina 19. Maij 1607. in reſp.ad 4.dub. quam citat Sellius d.c.36.n.41.

4 Vicario generali occupante primum locum chori, & ſtallum Archidiaconi quomodo ſedere debeant Dignitates in choro, ne Archidiacono præiudicium inferatur. Sacra Cong.Rit.in Auguſti 1610. referente Aldan. in compendio Canonicar. reſolut. libr.2. titul.43.num.19.

5 Vicario generali non licet occupare locum Epiſcopi abſentis, nec parare ſibi ſedem cum tapetis.& puluino, ſed idem debet eſſe eius locus abſente Epiſcopo, quem illo præſente habere conſueuit. Sacra Congr.Rit.in Brundusina 16.July 1605.penes Aldan.d.tit.43.num.20.

6 Vicarius generalis præcedit Capitulo, & Clero. Sacra Congr. Rit. in Melsten.13. Iulij 1619. atteſtante Aldano d.tit.43. num.21.

7 Vicarius generalis abſente Epiſcopo debet habere primum locum ſuper omnes dignitates & Canonicos, non obſtantibus conſuetudin. aliiſque in contrarium. Sacra Cong. Rit.in Andrien.7. Auguſti 1610. & in Ferrarien.20. Decembris 1614. quarum meminit Aldan.d.tit.43.n.22.

8 Vicario generali habitu Vicarij in proceſſionibus incedenti danda eſt præcedentia ſuper omnes dignitates,& Canonicos,& etiam ſuper illos, dignitates & Canonicos, qui habitu Protonotarij incedunt. Sacra Congr.Rit. in Brundusina 16.July 1605. de qua Aldan. d.tit.43.n.23.

9 Vicarius generalis debet præcedere omnibus Canonicis tam in proceſſionibus quàm in ſeſſionibus, dummodo Canonici non incedant parati. Sac. Congr. Rit. in Egitanien. 3. Auguſti 1602. in reſp. ad 3.dub. & in ciuitatis Peña 12.Aprilis 1603. & in Lauretana 6. Decembris 1603. & in Tyburtina 6. Mart.1610. de quibus Aldan.d.tit.43.n.24.

10 Vicarius generalis Canonicus cum ſedet vti Canonicus, debet ſedere in loco ſuæ receptionis,& in habitu Canonicali. Si verò velit præcedere vti Vicarius, debet habitum Canonicalem dimittere. Sacra Congr. Rit. in Compoſtellana 4. Februarij 1600. & in Vulturarien.21. Aprilis 1601. referente Sellio d.c.36.num.42.

11 Vicarius generalis in habitu ſuo ordinario non debet incedere inter Canonicos paratos, nec eis præcedere. Sacra Congr.Rit.in Camerinen.14.Iunij 1608. & in Caſalen. 5. Iulij 1614. teſte Sellio d. c.36.num.43.

12 Vicarius Generalis debet habere primum locum ante Capitulum, Canonicos, & dignitatea, tam præſente quàm abſente Epiſcopo: ſi autem ſit Canonicus, debet ſedere in proprio ſtallo,& cum habitu Canonicali, aliàs non lucratur diſtributiones quotidianas. Sacra Congr. Rit.in Egitanien.20. Decembris 1601. & in Sutrina 1. Octobris 1616. & in Oritana 5. Aprilis 1620. & in Gallipolen.21. Decembris 1613.de quibus Aldan.d.tit.43.num.26.Ego de Canon.c.18.n.32.

Vicarius Generalis præfertur Diacono,& omni- 13
bus Canonicis, niſi ipſe ſimul ſit Canonicus, quia tunc ſedere debet in ſuo ſtallo Canonicali, ſi diſtributiones quotidianas lucrari velit. Sacra Congr. Rit. in Nolana 8.Iul.1602.& in ciuitatis Pena 12.Apr. 1603.& in Compoſtellana 21. Febr.1604.& in cauſa Candia 7. Auguſti 1610.de quibus Aldan. d.tit.43. num.26.

Vicarius Generalis Canonicus præſente Præpo- 14
ſito ſuo principali, & in omnibus actibus Capitularibus,& quandocunque diſtributiones quotidianas lucratur, debet, ſtare, vel ſedere, & incedere in ſuo loco Canonicali, abſente verò Præpoſito tanquam Vicarius Generalis in primo,& digniori loco. S. Congr.Rit. in Atinen.nullius 4. Mart.1606. quam refert Aldan.d.tit.43.n.27.

Vicarius Generalis Canonicus, ſiue beneficiatus 15
debet ſedere in loco ſuæ receptionis,& cum habitu Canonicali, ſiue beneficiati, vt lucretur diſtributiones,& quando vult præcedere Canonicis, ſeu beneficiatis, debet habitum Canonicalem, ſeu beneficiati dimittere, & non poteſt percipere diſtributiones. Sacra Cong. Rit. in Calaguritana 2. Auguſti 1603. penes Sellium d.c.36.n.44.Nec lucratur diſtributiones, quæ dantur intereſſentibus proceſſionibus, niſi incedat in habitu Canonicali. S.Cong.Rit.in Compoſtellana 21. Februar.1604.& in Brundusina 16. Iul. 1607.apud Sel.d.c.36.n.45.

Vicarius generalis licet etiam ipſo Epiſcopo 16
præſente in Eccleſia, choro, proceſſionibus, Synodo, & aliis publicis, & priuatis actibus, Canonicis, & Dignitatibus præcedere debeat, tamen hoc intelligitur quoties Canonici & Dignitates huiuſmodi in habitu Canonicali, etiamſi cappa & rochetto vtantur, ſtare, aut incedere conſueuerunt, non autem ſi Pluuiali, Planetis, aut aliis ſacris Paramentis iuxta cuiuſdam Ordinis gradum ſint induti, prout in diſtributione candelarum, in die Purificationis, & in receptione cinerum feria quarta cinerum & ſimilibus diebus, quibus, Epiſcopus ſolemniter celebrare ex ritu eccleſiaſtico teneatur, tunc enim non decet vt Vicarius, præſertim ſi in ſuo quotidiano habitu exiſtat, eiſdem ſacris veſtibus paratis ſiue ſtando, ſiue incedendo præcedat. S. Congr. Rit. in Lauretana,& Nolana 23. Martij 1602. & 6. Septembris 1603. & in Tyburtina 6. Mart.1610. & in Monopolitana 7.Auguſti 1628.de quibus Aldan. d. tit.43.n.28.

Vicarius Generalis licet præcedat omnibus Di- 17
gnitatibus,& Canonicis, tamen ratione Paramentorum in diſtributione candelarum,& palmarum non debet habere locum digniorem quàm Canonici parati: in adoratione verò Crucis, & quandocunque Canonici non ſunt parati digniorem locum habet immediatè poſt celebrantem: & ſimiliter thurificandus eſt ante Canonicos, niſi ſint parati, quia tunc poſt Canonicos thurificandus. S.Congr.Rit.in Placentina 19. Maij 1607.in reſponſ. ad 6.dub.& in Alexandrina 15.Martij 1608.in reſp.ad 1.dub. quas refert Sellius d. c.36. n.47. Et quod in adoratione Crucis præferendus ſit Vicarius Generalis ante Dignitates & Canonicos, cenſuit eadem S.Cong.Rit.in cauſa ſanct. Marc.5.Mart.1635. apud Bonfadin. d. reſ.46.n.3.

Vicarius generalis non præcedit Dignitatibus,& 18
Canonicis paratis, conſuetudine in contrarium non obſtante. Sacra Congregatio Rit.in Lauretana 6.Sept. 1603.& in Caſalen. 5. July 1614.& in Caſtellaten. 25.Sept.1621.teſte Sell. d.c.36.n.47.

Vicario generali prædeduot Canonici ſacris 19
veſte

vestibus induti, qui assistunt Episcopo celebranti. *Sacra Congr. Rit. in Nepesina* 27. *Februar.* 1610. cuius memini *in tract. de Canon. & Dignit. cap.* 18. *n.* 15.

20 Vicarius generalis Canonicus in funeralibus debet cum Canonicis in suo loco incedere, aliàs non lucratur certam nec distributiones. *Sacr. Cong. Rit. in Nicien.* 10. *Maij* 1604. referente Aldan. *dict. tit.* 43. *num.* 30.

21 Vicarius generalis præsente Episcopo in die Purificationis non debet accipere candelam ante Canonicum, vel Dignitatem, qui Episcopo ministrauit. *Sacra Congregat. Rit. in Lucerina* 14. *Maij* 1608. *in resp. ad* 3. *dub.* apud Sell. *d. c.* 36. *n.* 48.

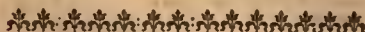
22 Vicarius generalis si non est Prælatus licet absente Episcopo cum suo habitu ordinario cum sotana & mantelleto nigro sedeat in choro io primo loco supra Canonicos thurificandus est duplici non autem triplici ductu thuribuli. *Sacra Congr. Rit. in Nepesina* 14. *Ianuarij* 1617. penes Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 31.

23 Vicarius generalis thurificandus est, & debet accipere candelam, palmam, & cineres & adorare Crucem ante, vel post Capitulum iuxta Ecclesiæ consuetudinem. *Sacra Congr. Rit. in Neocastren.* 16. *Ianuar.* 1607. *& in Alexandrina* 15. *Mart.* 1608. *in* 1. *dub.* de quibus Sell. *d. c.* 36. *n.* 49.

24 Vicarius generalis in spiritualibus iuxta Ecclesiæ laudabilem consuetudinem debet semper in omni loco præcedere Gubernatori ciuitatis in temporalibus tam præsente quàm absque Episcopo. *Sacra Congr. Rit. in Rauennaten.* 28. *Aprilis* 1607. teste Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 32.

25 Vicarius generalis debet præcedere omnibus Potestatibus, & Commissarijs siue iudicibus temporalibus in sua diœcesi existentibus. *S. Cong. Rit. in Nucerina Saxoferrati* 15. *Maij* 1610. quam citat Sell. *d. c.* 36. *n.* 50.

26 Vicarius generalis Episcopi debet præcedere Commissario vbique, & in omni loco tam præsente quàm absente Episcopo, non obstante consuetudine, dummodo non sit de gremio Capituli, & incedat in habitu Canonicali. *Sacra Cong. Rit. in Ripana* 28. *Maij* 1616. *& die* 19. *Ianuar.* 1619. *& in Terracinen.* 19. *Aug.* 1617. ex quibus Sell. *d. c.* 36. *n.* 48.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicationes pro rebus deperditis decernere potest Vicarius Episcopi, seu Capituli sede vacante.*

2 *Processiones indicere & dirigere valet Vicarius generalis absente Episcopo cum consensu Capituli.*

3 *Synodum celebrare potest Vicarius generalis absque speciali mandato.*

4 *Paramenta de Altari non potest accipere Vicarius generalis, nec habere nisi vnum ministrum.*

5 *Baldachinum erigere non potest Vicarius Episcopi eo absente.*

6 *Functiones Episcopales non potest facere Vicarius etiam Apost. Absente Episcopo.*

7 *Constitutiones Synodales arbitrio suo mutare non potest Vicarius generalis.*

8 *Officium ne inchoetur donec ipse veniat, prohibere non potest Vicarius generalis.*

9 *Benedictionem diacono antequam cantet Euangelium, & Concionatori antequam pulpitum ascendat, dare non potest Vicarius generalis.*

Barbos. Apost. Decis. Sum.

10 *Licentiam ædificandi noua monasteria, & Conuentus in loco suæ diœcesis dare non potest Vicarius absque speciali Episcopi mandato.*

11 *Denunciationes ne faciat Parochi absque sua licentia impedire non potest Vicarius generalis.*

12 *Officiis, aut functionibus Episcopalibus non potest Vicarius generalis se immiscere, sed tantum præesse.*

13 *Capitulum si sit exemptum ad illud non admittitur Vicarius generalis.*

14 *Episcopo absente in Capitulo interuenire non potest Vicarius generalis.*

15 *Vicarius generalis si sit de Capitulo debet inde exire, vbi tractandum sit de rebus ad suum vel Episcopi commodum pertinentibus.*

16 *Licentiam alteri Episcopo exercendi Pontificalia non potest Vicarius generalis concedere in sua diœcesi.*

17 *Matrimonialibus pro dispensationibus quicquam quamuis minimum, & sponte datum recipere non potest Vicarius generalis.*

18 *Circulum in Missa solemni facere non potest Vicarius generalis.*

19 *Denunciationes sine speciali commissione remittere non potest Vicarius generalis.*

Vicarius generalis Episcopi quam habeat auctoritatem?

COLLECT. DCCXV.

Vicarius generalis Episcopi, seu Capituli Sede vacante potest excommunicationes pro rebus deperditis, & subtractis decernere, adhibita causæ cognitione, nec indiget speciali mandato. *S. Cong. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *c.* 8. *n.* 97. *&* 98. 1

Vicarius generalis absente Episcopo processiones indicere, & dirigere potest cum consensu Capituli. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 24. *l.* 24. *§.* 31. *de process. n.* 3. quem refert *de officio*, *& potest Episcopi p.* 3. *alleg.* 78. *n.* 5. 2

Vicarius generalis absque mandato speciali potest Synodum celebrare. *Sacra Congr. Conc. die* 11. *Augusti* 1618. quam refert Sell. *in select. Can. c.* 36. *num.* 51. 3

Vicarius generalis quamuis sit Protonotarius & Canonicus non potest de ipso Altari accipere nisi vnum ministrum, qui ei celebranti inseruiat. *Sacra Congregat. Rit. in Cremonen.* 7. *Iul.* 1612. apud Sel. *d. c.* 36. *n.* 52. 4

Vicarius Episcopi non potest absente, & non interessente Episcopo erigere baldachinum in Ecclesiis monasteriorum Congregationis Cassinensis inuitis Monachis. *Sacra Congreg. Rit. in causa Congregationis Cassinen.* 10. *Iul.* 1611. referente Aldan. *in comp. Can. resol. lib.* 1. *tit.* 43. *n.* 38. 5

Vicarius etiam Apostolicus non potest facere functiones Episcopales absente, vel impedito Episcopo, sed ad primam Dignitatem, & successiuè ad alias spectat. *Sacra Congreg. Rit. in Algaren. & Brundusina* 20. *Decemb.* 1601. *& in eadem Brundus.* 5. *Februar.* 1614. *& in Alatrina* 22. *Ianu.* 1618. de quibus Aldan. *d. tit.* 43. *n.* 34. 6

Vicarius generalis non potest mutare arbitrio suo Constitutiones Sinodales. *Sacra Congr. Rit. die* 25. *Februar.* 1606. de qua Aldan. *d. tit.* 43. *num.* 35. 7

Nec prohibere ne Officium inchoëtur donec

T 3 ipse

ipse veniat, quia statim signo dato est inchoandum *Eadem sacra Congregatio Rit.d.die 15. February.*

9 Vicario non licet dare benedictionem Diacono antequam cantet Euangelium, neque benedicere Prædicatori antequam pulpitum ascendat. *Sacra Congregat.Rit.in Pacen.17.Mart.1607.* quam citat Sell. *d.c.36.n.54.*

10 Vicarius generalis non potest absque speciali mandato Episcopi concedere licentiam ædificandi noua monasteria, & Conuentus in loco suæ diœcesis, ex eo quia est de maioribus. *S.Cong.Conc. die 21. Iulij 1610.* referente Ald. *d.tit.43.n.36.*

11 Vicarius generalis non potest impedire quod Parochi denunciationes faciant absque sua licentia. *S.Cong.Conc.die 27.Mart.1617.* cuius meminit Aldan. *d.tit.43.n.37.*

12 Vicarius generalis vti vicarius non potest Missas Conuentuales, aut Pontificales celebrare, nec SS. Sacramentum, aut sanctas Reliquias paratus in processionibus deferre, nec aliis diuinis Officiis, aut ecclesiasticis functionibus se immiscere, sed tantùm præesse, ve omnia suo Ordine fiant. *Sacra Congregat. Episcop.& Regul.* de qua Sell. *in selectis Can. c.24.n.8.*

13 Vicarius generalis non admittitur ad Capitulum si illud sit exemptum. *Sacra Congregatio Conc.* teste Sbroz. *de officio Vicarij in addit.ad lib.2. quæst.30.* Vel si nolit Canonici, *Eadem Sacra Congr.Conc.in*

14 *Amerien.24.April.1631.* quam adducit Bossad. *in thesauro ecclesiast.decis.resol.51.n.10.* Ille enim absente etiam Episcopo, in Capitulo interuenire non potest. *eadem Sacra Congregat.Concil.* de qua Mallo-

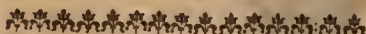
15 bri. *de Synodo Episcopi c.4.dub.43.n.35.* Si verò sit de Capitulo debet inde exire, vbi tractandum fuerit de rebus ad suum, vel Episcopi commodum pertinentibus. *sacra Congr.Episcop. & Reg.die 17.Ianu. 1584.* penes Aldan. *d.tit.43.n.38.*

16 Vicarius generalis non potest concedere licentiam alteri Episcopo exercendi Pontificalia in sua diœcesi, nisi haberet speciale mandatum. *Sacra Congr.Conc.* vt per Sbroz. *in addit.ad dictum lib.2. quæst.7.*

17 Vicarius generalis pro Matrimonialium dispensatione quicquam quamuis minimum, & sponte datum, recipere non potest. *sacra Congr. Episcop.& Regul.in Surrentina 21.Aprilis 1616.* penes Aldan. *d.tit.43.n.39.*

18 Vicarius generalis non potest facere circulum in Missa solemni ante Episcopum ad hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. sed tantùm Dignitates & Canonici. *Sacra Congregat.Rit.in Maceraten.28.Septembr.1630.* teste Bonfadin. *d.resol.51. num.11.*

19 Vicarius generalis non potest remittere denunciationes sine speciali commissione. *Sacra Congr. Conc.* referente Nicol.Garc. *de benef.part.5. cap.8. num.61.*

SVMMARIVM.

1 *Doctor debet eligi Vicarius Capitulari.*
2 *Doctorari debet in aliqua Vniuersitate non à persona priuata, eligendus in Vicarium Capitularem.*
3 *Doctor, aut Licentiatus necessariò eligendus Vicarius Capitularis si in Capitulo adsit.*
4 *Doctor Theologus esse non potest Vicarius Capitularis.*
5 *Capituli de gremio non requiritur necessariò vt sit Vicarius Capitularis.*
6 *Electio seu deputatio Vicarij Capitularis an de gremio Capituli & Doctor sit eligendus necessariò, si id obtineat consuetudo?*
7 *Electio de Vicario Capitulari cum clauf. quod non duret nisi per annum, valet.*
8 *Ætas ad Vicarium Capitularem sufficit 23. annorum, non tamen expedit.*
9 *Plures si assumantur ad Officium Vicarij Capitularis, in dubio magis idoneus remanere debet.*
10 *Eligendus vnus tantùm Vicarius Capitularis, sine præiudicio tamen consuetudinis præsertim immemorialis duos aut plures eligendi.*
11 *Substitutionem potest facere Vicarius Capitularis si abesse velit.*
12 *Suspectus si allegetur Vicarius Capitularis, recurrendum ad Capitulum tanquam superius.*
13 *Dimissorias ad Ordines intra annum concedens Vicarius Capitularis, incidit in pœnam cap.10. sess.23.quamuis illis vsus fuerit ille, cui concessa fuerunt.*
14 *Dimissoriam infra annum concedens Vicarius Capitularis non incurrit pœnam suspensionis per annum, sed tantum pœnam interdicti.*
15 *Salarium competens dari debet Vicario Capitulari.*
16 *Electione Vicarij Capitularis facta non potest Episcopus eum ad libitum reuocare, etiam apposita clauf.* ex causis sibi bene visis, vt *n.17.*
18 *Metropolitanus ad suum nutum amouere potest Vicarium à se deputatum in vim* Concil. cap. 16. sess. 24. de reform.

Vicarius Capitularis sede vacante.

Collect. DCCXVI.

Vicarius Capitularis debet eligi Doctor, aliàs electio est irrita. *Sacra Congregat.Concil.* teste Nicol.Garc. *de benefic.part.5.c.7.num.10.* Et debet doctorari in aliqua Vniuersitate, non verò à persona priuata. *Sacra Congr.Conc.die 19.Septembr.1620.* penes Aldan. *in compend. Canon.resolut.lib.1.titul.43. num.41.* 1 2

Vicarius Capitularis necessariò eligendus est Doctor, vel Licentiatus, si in Capitulo adsit, aliàs sufficit vt vnus eligatur, qui sit quantum fieri potest idoneus. *Sacra Cong.Conc.* referente Nicol.Garc. *d.p.5.c.7.n.12.* 3

Vicarius Capitularis non potest esse Doctor Theologus. *S.Cong.Conc.die 28. August.1621.* cuius memini *in tractat.de Canonic. & Dignitat. cap.48. num.53.* 4

Vicarius Capitularis non requiritur necessariò vt sit de gremio Capituli, si tamen adesset idoneus, cæteris paribus esset præferendus. *sacra Cong.Rit.* apud Nicol.Garc. *d.p.5.c.7.n.15.* 5

Vicarij Capitularis electio, seu deputatio si ex consuetudine Capituli fieret de ipsius gremio, & bini, vel singuli per singulos menses administrent, obseruando Ordinem, sed non essent omnes Doctores, vel Licentiati, dicta deputatio non valet, vbi alij Doctores possent constitui, nec inspicitur ordo, vel consuetudo, aut lex nouam etiam formam constituens. *S.Cong.Conc.* de qua Nicol.Garc. *d.p.5.c.7. n.10.& 11.in 1.dub.* 6

Vicarius Capitularis potest eligi cum clauf. *quod* 7
non

non duret nisi per annum, Sacr. Congr. Conc. die 17. Ianuary 1617. cuius memini de Canon. cap. 42. num. 44.

8 Vicarius Capitularis potest esse in ætate viginti trium annorum, si aliàs est idoneus, non tamen expedit. S. Cong. Conc. die 11. Augusti 1618. cuius memini de Canon. c. 42. n. 54.

9 Vicarij capitularis ad officium si plures assumerentur, in controuersia magis idoneus, & habens qualitates Concil. Trid. remanere debet, & cæteri remouendi sunt. S. Cong. Conc. attestante Nicol. Garcia d. c. 7. n. 13.

10 Vicarius Capitularis vnus tantum est eligendus sed non est per decretum Concilij sublata consuetudo, præsertim immemorialis, duos, aut plures eligendi. Sacra Congregat. Concil. in Panormitana 31. Ianuarij 1592. cuius memini d. tract. de Canon. c. 42. num. 34.

11 Vicario Capitulari propter eius absentiam competit substitutionem facere. S. Cong. Conc. quam citat Nicol. Garc. d. c. 7. n. 13.

12 Vicarius Capitularis si allegetur suspectus, non possunt eligi arbitri, sed recurrendum est ad Capitulum tanquam Superius. S. Congr. Conc. testibus Nicol. Garc. d. p. 5. c. 7. n. 13. in 3. dub. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 33. l. 3. de recusat. in 6. declar.

13 Vicarius Capitularis litteras dimissorias ad Ordines concedens infra duos menses à die vacationis, quibus tamen vsus non est ille, cui concessæ litteræ fuerunt, nihilominus dictus Vicarius incidit in pœnam cap. 10. sess. 23. quia actus fuit perfectus quoad ipsum, per quem non stetit. Sacra Congr. Conc. penes Nicol. Garc. in addit. ad suum tract. de benefic. part. 5. cap. 92.

14 Vicarius Capitularis concedens dimissoriam infra annum non incurrit pœnam suspensionis per annum iuxta c. 1. sess. 23. sed tantum pœnam interdicti iuxta cap. 10. sess. 7. de reform. ita quod non prohibeatur concedere alias dimissorias, & casu, quo dictum cap. 10. imponeret pœnam suspensionis aliæ tamen dimissoriæ datæ post annum valent, si non sit declaratus suspensus. Sacr. Congreg. Conc. referente Rota in Burgen. Canonicatus 17. Octobris & 28. Nouembr. 1586. coram Gipsio.

15 Vicario Capitulari debet prouideri de competenti salario. Sacra Congr. Concil. die 15. Octobris 1601. cuius memini dict. tract. de Canonic. cap. 42. num. 35.

16 Vicarij Capitularis facta electione non potest Capitulum ad libitum reuocare, & nouum constituere, nisi ex causa benè visa sacræ Congregationi negotiis Episcoporum, & Regularium præpositæ, vt ipsamet rescripsit Capitulo Neapolitano 1. Septembris 1603. & Nuncio Neapolitano sub die 22. eiusdem mensis & anni, & Capitulo Tarentino die 24. Nouembris, & Capitulo Aretino die 28. Octobr. etiam eiusdem anni, & alibi, de quibus meminere Nicol. Garc. in addit. ad tract. suum de benef. part. 5. c. 7. num. 22. Lanea Granatensi decis. 2. num. 4. Ego ipse dict. tract. de Canon. cap. 42. num. 47. vbi assero ita censuisse de anno 1631. Quamuis alij aliam ex diametro contrariam adducant declarationem, vt præ aliis adducit Anton. Nald. in sum. verbo Vicarius n. 8. his verbis. Vicarius Capitularis potest ad libitum Capituli à quo fuit electus, amoueri, & illo casu tenetur infra octo dies alium constituere: aliàs enim ius deputandi deuoluitur ad Metropolitanum, & si ipsa fuerit Metropolitana deuoluitur ad antiquiorem Episcopum: cui subscribere Barbos. Apost. Decis. Sum.

videtur Solorzan. de iure Indiarum tom. lib. 3. c. 13. à 17. num. 60.

Vicarius Capitularis ab exercitio Vicariatus per Capitulum reuocari non potest etiam ex claus. Ex causis sibi bene visis. S. Cong. Conc. in Ecclesien. 1. Apr. 1628. quæ tandem remisit ad Congregationem Episcoporum & Regularium causis præpositam, vt refert Bonfadin. in thesauro ecclesiast. decis. resol. 51. num. 22.

Vicarius à Metropolitano deputatus in vim cap. 16. sess. 24. quando in Sede vacante Capitulum, ad quod spectabat, intra tempus à Concilio præscriptum illum non deputauit, amoueri potest ad nutum ipsius Metropolitani. Sacr. Cong. Conc. in Liman. 29. Septemb. 1623. cuius meminit Solorzan. d. tom. 2. lib. 3. cap. 13. num. 65. & Ego d. tract. de Canon. 42. num. 48. 18

SVMMARIVM.

1 Visitare diœcesim potest Vicarius Sede Vacante sine speciali commissione ad id constitutus.
2 Dimissorias litteras ad primam Tonsuram potest concedere Vicarius Capitularis ei qui præsentatus ad aliquod beneficium.
3 Litteras Episcopo per sacram Congr. directas & ab illo non exequutas potest Vicarius Capitularis executioni demandare.
4 Ecclesiam non consecratam reconciliare potest Vicarius Capitularis.
5 Absoluere à casibus sess. 24. cap. 6. de reform. potest Vicarius Capitularis.
6 Vicarios idoneos Parochialibus vacantibus deputare potest Vicarius Capitularis.
7 Adiunctorum sine præsentia potest Vicarius Capitularis procedere si Episcopus sine illis procedendi auctoritatem habebat.
8 Matrimoniales non vero criminales causas cognoscendi facultatem habet Vicarius Capitularis ex mandato generali.
9 Substituere alium in sui locum quando possit Vicarius Capitularis, ostenditur.
10 Interstitia Ordinum non potest remittere Vicarius Capitularis ex causis in Concilio expressis.
11 Commissiones Apostolicas exequi non potest Vicarius Capitularis.
12 Dispensationes matrimoniales directas Episcopo & eius Vicario non potest expedire Vicarius Capitularis.
13 Vicarius deputatus cum generali commissione non habet facultatem illa faciendi, qua indigent speciali delegatione.
14 Examinatorum absentium in locum non potest alios sufficere Vicarius Capitularis.
15 Causas confugientium ad Ecclesiam, vel ab illa extractorum cognoscere non potest Vicarius Capitularis.
16 Archidiaconi sedem non debet occupare Vicarius Capitularis, sed debet sedere in alia sede portatili.
17 Monasteria noua erigendi licentiam concedere non potest Vicarius Capitularis.

Te 2 Vicarius

Vicarius Capitularis quam habeat auctoritatem.

COLLECT. DCCXVII.

1 Vicarius Capitularis Sede vacante potest visitare diœcesim quamuis id à Capitulo specialiter ei non fuerit commissum. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p. 5. c. 7. num. 19.*

2 Vicarius Capitularis potest concedere litteras dimissorias ad primam Tonsuram ei, qui est præsentatus à patronis laicis ad beneficium ecclesiasticum iurispatronatus ipsorum vt illud obtinere valeat. *S. Congr. Conc.* de qua Nicol. Garc. *d. p. 5. c. 7. n. 93.* Stephan. d'Aluio. *de Episcop. Abbatum, & Abbatiss. potestate c. 27. sub n. 1.* & illius memini *de Canon. & Dignit. c. 42. n. 118.*

3 Vicarius Capitularis potest executioni demandare litteras Episcopo per sacram Coogreg. directas, & ab illo non exequutas. *Sacra Congr. Episcopor. & Regular. die 10. Aprilis 1615.* cuius memini *d. c. 41. num. 60.*

4 Vicarius Capitularis potest Ecclesiam non consecratam reconciliare. *Sacr. Cong. Rit. in Hydruntina 15. Decembris 1632.* quam refert Boosad. *in thesauro ecclesi. decis. resolut. 5. num. 13.*

5 Vicarius Capitularis potest absoluere à casibus *sess. 24. de reformat. cap. 6. Sacra Cong. Conc. die 3. Decembris 1632.* cuios memini *de Canon. c. 42. n. 62. in fine.*

6 Vicarius Capitularis potest absque Capitulo idoneos Vicarios Parochialibus vacantibus deputare, donec de Rectore prouisum sit, & proponere edicta ad concursum. *Sacra Congr. Conc.* quam adducit Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. titul. 43. num. 46.*

7 Vicarius Capitularis potest sine Adiunctis procedere si Episcopus dum viuebat auctoritatem habebat procedendi sine illis: si minus posset Episcopus sine Adiunctis, ita nec poterit Vicarius. *S. Cong. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benefic. part. 5. cap. 7. num. 21.*

8 Vicarius Capitularis ex mandato generali habet facultatem cognoscendi causas matrimoniales, non autem criminales, nisi adsit speciale. *S. Cong. Conc. die 30. May 1602.* referente Aldan. *dict. titulo 43. numero 47.*

9 Vicarius Capitularis non potest in locum sui quempiam substituere nisi in tribus casibus videlicet infirmitatis, absentiæ ad modicum tempus, & in delegatis, & tunc multo magis tenetur substituere præditum qualitatibus, quas decretum *Concilij c. 16. sess. 14. de reform.* in ipso Vicario Capitulirequirit, quam ipsum Capitulum. *S. Congr. Conc. die 7. Maij 1600.* penes *Ald. d. tit. 43. n. 49.*

10 Vicarius Capitularis non potest ex causis in Concilio expressis Ordinum interstitia remittere, cùm non possit magis quàm Vicarius Episcopi. *Eadem Sacra Congr. Conc. sub d. die 7. Maij 1600.* sed in contrarium stat alia, quam refert Ioann. Anton. Nouat. *in summ. Bullarum tit. de Capitulo sede vacante n. 11.*

11 Vicarius Capitularis non potest exequi commissiones Apostol. in forma Dignum, & alias directas Episcopo, vel eius Vicario generali iotuitu Officij, vel sub nomine Dignitatis. *S. Cong. Conc. die 2. Augusti 1631.* cuios memini *d. tr. de Canon. c. 42. n. 59.*

12 Vicarius Capitularis non potest expedire dispensationes matrimooiales directas Episcopo, & eius Vicario generali. *S. Cong. Conc. die 24. Maij 1621.* cuius memini *d. c. 42. n. 58.*

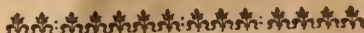
13 Vicarius deputatus à Capitulo Sede vacante sub verbis generalibus, seu cum generali commissione, non habet potestatem illa faciendi, quæ indigent speciali delegatione. *Sacra Cong. Conc.* de qua Aldan. *d. tit. 43. n. 50.*

14 Vicarius Capitularis non potest in locum examinatorum Synodalium absentium, vel defunctorum alios auctoritate Apost. sufficere, sed curare debet vt elapso anno alij in locum demortuorum eligantur in Synodo, alioquin pro legitimis non habebuntur qui supererunt. *Sac. Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benefic. in addit. part. 5. capite 2. numero 78.*

15 Vicarius Capitularis non potest cognoscere causas confugientium ad Ecclesiam, vel ab illa extractorum. *Sacra Congregat. super controu. iurisdictionalibus 15. Febr. 1633.* cuius mentionem facit R. P. D. Spetell. *in decis. fori ecclesi. decis. 31. n. 8.*

16 Vicarius Capitularis non debet occupare sedem Archidiaconi, sed debet sedere in alia sede portatili. *Sacra Congregat. Rit. in Lucerina 11. Aprilis 1601.* cuius memini *dict. tract. de Canon. cap. 42. num. 42.*

17 Vicarius Capitularis non potest concedere licentiam erigendi monasteria, ex c. 3. *sess. 25. S. Cong. Conc. sub die 19. Febr. 1633.* cuius etiam memini *d. c. 42. sub n. 60.*

SVMMARIVM.

1 *Præcedentiam nullam habet Vicarius foraneus ratione sui officij.*

2 *Præcedentiam supra omnes habet Vicarius foraneus in congregationibus tantum, quæ de mandato Episcopi singulis mensibus fiunt.*

3 *Processionibus, & choro debet Vicarius foraneus ire cotta sicut alij Presbyteri.*

4 *Portio maior non debetur Vicario foraneo qui sit Canonicus ex funeralibus, quàm si esset simplex Canonicus.*

5 *Clericos mulctare non licet Vicariis foraneis, qui non veniunt ad Horas Canonicas.*

6 *Canonicis ne Capitulum faciant sine eius expressa licentia non licet Vicario foraneo.*

Vicarius foraneus.

COLLECT. DCCXVIII.

Vicarius foraneus ratione sui officij nullam habet præcedentiam in choro, sessionibus vel processionibus, & aliis actibus, & functionibus ecclesiasticis supra Archipresbyterum, & alios Presbyteros ipso Vicario antiquiores, & digniores, sed debet ipse Vicarius stare, sedere, & incedere in loco suæ receptionis & dignitatis, ac si non esset Vicarius tam cum cotta quàm sine illa, non obstante quacunque ordinatione Episcopi in contrarium: præterquam in congregationibus, quæ de mandato Episcopi singulis mensibus fiunt: in quibus tanquam Episcopi delegatus præcedere debet omnibus non tamen in processionibus, Missis, & aliis, quæ fiunt ante Congregationem. *Sacra Congreg. Rituum* 1

in

in Brundusina 17. *Nouembris* 1600.& *in Oritana*& *Catanien.eadem die & anno*,& *in Marsicen. Spoletana*, & *Bonenien.*11. *Aprilis* 1601. & *in Regien.*2. *Martij* 1602.& *in Tropien.*25.*Ianuarij* 1603.& *in Neorasthen.*12.*Aprilis* 1607.& *in Licien.*16. *Octobris* 1604.& *in Tranen.*24.*Septemb.*1605.& *in Vmbriaticen.*23.*Februarij* 1606. & *in Algaren.*17.*Nouembris* 1607.& *in Comea.Valcuecta* 19.*Mart.*1611. & *in Nucerina* 25.*Iunij* 1611.& *in Tarentina eadem die*, & *in Leontina* 7. *Iulij* 1612. & *in Syracusana Palacioli eadem die*,& *in Hydruntina Soleti* 2.*Martij* 1613.& *in Licea*.15. *Febr.*1614. & *in Mediolanen.Corbetta* 3.*Decemb.*1616.& *in Compsana terra Auletta* 12. *Martij* 1618. & *in Messanen. terra Castri* 7. *Septemb.*1618. & *in Spoletana terra Cascia* 23.*Mart.*1619.& *in Messanen.terra Nugoria*, & *in Catanien.terra Adonis eadem die*, & *in Messan.Castri Regalis* 28.*Septembr.*1619.& *in Syracusana* 22. *Aug.* 1620. & *in Salernitana* 27. *Mart.*1628.& *in Neritonen.*21. *Decemb.*1629.& *in Tranea*.9. *April.* 1633. quarum omnium meminit Aldan. *in comp. Canonic. resolut.lib.*1.*titul.*43.*num.*52. Etiam quacunque consuetudine contraria non obstante. Eadem *Sacra Congregatio Rituum in Syracusana* 8. *Iulij* 1630. cuius memini *in tract.de Canon.c.*18.*num.*

3 33.Et debet in processionibus & choro vti cotta,sicut alij Presbyteri,nec ratione sui officij debet ante alios habere thuris & pacis honorem. Eadem *S. Congr. Rit.in Tranea*.24.*Septembr.*1605. penes Ald. *d.titul.* 43.*num.*54.

4 Vicario foraneo qui sit Canonicus,non debetur maior portio ex funeralibus quam si esset simplex Canonicus. *S.Congr.Rit. in Bonenien.Castri sancti Ioannis die* 7.*Octobr.*1617.quam refert Ald.*d.tit.*43. *num.*55.

5 Vicarius foraneis non licet mulctare Clericos, vel Presbyteros, qui non veniunt ad Horas Canonicas vltra solitum punctum amissionis distributionum quotidianarum. *Sacra Congregatio Rit. in Brundusina* 4.*Mart.*1606.de qua Aldan.*d.tit.*46. *num.*56.

6 Vicario foraneo non licet contra vsum, & consuetudinem Ecclesiæ prohibere Canonicis ne Capitulum faciant sine expressa licentia. *Sacra Congreg.Rit.in Orien.Calia* 16.*Decembr.*1606.referente Sell.*d.tit.*46.*n.*57.

SVMMARIVM.

1 *Portiones debitas Vicariis perpetuis Parochialium declarauit Pius V.*
2 *Vicariis amouibilibus Cathedralis debent precedere Vicarij perpetui Parochialium.*
3 *Precedentiam habere debent Vicarij perpetui Parochialium in Ecclesia nouiter erecta in Cathedralem secundùm Ordinem receptionis.*
4 *Cathedralis sub Cruce incedere debent Vicarij perpetuo adscripti eius seruitio, quamuis prius incederent sub Cruce Ecclesiæ Collegiata.*
5 *Canonicis Collegiata loci de Daroca equiparantur Vicarij Parochialium eiusdem loci.*
6 *Episcopus potest examinare Vicarios Parochialium dependentium à Religione Hierosol.*
7 *Vicarij perpetui non possunt institui absque erectione tituli Vicaria.*
8 *Abbatia Vicarius perpetuus qua onera subire debeat?*
9 *Monasteriis,quibus cura imminet animarum, poni* Barbos.Apost.Decis.Sum. *non possunt ab Ordinario, sed tantùm à superioribus Vicarij perpetui,& temporales.*
10 *Parochiali onera incumbentia subire tenetur solus Vicarius perpetuus.*
11 *Residere personaliter tenetur habens Vicarium perpetuum in sua Ecclesia nisi in eum tota animarum cura translata fuerit.*
12 *Concursu prauio instituendi non sunt Vicarij perpetui in Parochialibus Capitulo vnitis.*

Vicarius perpetuus Parochialis.

COLLECT. DCCXIX.

Vicariis perpetuis congrua portio arbitrio Episcopi ita definienda est vt non sit maior centum,nec minor quinquaginta scutorum annuorum summa, computatis omnibus etiam incertis emolumentis & aliis obuentionibus communiter percipi solitis. *Pius V.constit.*47.incip. *Ad exequendum Kalend. Nouembris* 1567. apud Laërt. Cherub. *in Bullario tom.*2.*pag.*243. & illius memiorere Gutierr. *consi.*8.*n.*3.*cum seqq.*Valenzuel. *cons.*54.*tom.*1. Rot. apud Paul.de Rubeis *decis.*230.*n.*2.*p.*6.*recent.* Ego *de Iure eccles.vniu.lib.*3.*c.*6.*n.*43. 1

Vicarij perpetui Ecclesiarum Parochialium debent præcedere Vicarios amouibilibus Ecclesiæ Cathedralis. *Sacra Congregat. Rit.in Terulen.*16.*Sept.* 1616. teste Aldan. *in compendio Canon.resolut.lib.*1. *tit.*43.*n.*58. 2

Vicarij perpetui Ecclesiarum Parochialium in Ecclesia nouiter erecta in Cathedralem debent præcedere secundùm Ordinem receptionis, & non secundùm Ordinem dignitatis Ecclesiarum, vt præcedebant ante erectionem in Cathedralem. *S.Cong. Rit. in Ripana* 28. *Apr.*1607. quam refert Aldan. *d. lib.*1.*tit.*43.*n.*59. 3

Vicarij perpetuò adscripti seruitio Ecclesiæ Cathedralis,licet prius incederent sub Cruce Ecclesiæ Collegiatæ, tamen post adscriptionem debent incedere sub Cruce Cathedralis, cui inseruiunt. *Sacr.Congr.Rit.in Maceratea*.27.*Septembris* 1608. & 21.*Martij* 1609. de quibus Aldan. *dict. tit.*43. *num.*60. 4

Vicarij & alij Portionarij Ecclesiarum Parochialium loci de Daroca Cæsaraugustanæ diœcesis, æquiparantur in omnibus Canonicis Collegiatæ eiusdem loci,reseruata tamen dexteria Canonicis. *S. Congr.Rit. in Cæsaraugustana de Dareca* 21. *Mart.* 1615.quam citat Aldan.*d.tit.*43.*n.*61. 5

Vicarios Ecclesiarum Parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolimytana Episcopus potest examinare, & approbare, simpliciter scilicet,non autem ad tempus, etiamsi sint temporales,nec potest pro libito eosdem subiicere nouo examini. *S.Cong.Rit.in Augustana iurisdictionis* 14. *Decembr.*1630.cuius memini *de Iure eccles.vniuers. lib.*3.*c.*6.*n.*47. 6

Vicarij perpetui non possunt institui absque erectione tituli Vicariæ. *Sacra Congreg.Conc.* referente Nicol.Garc.*de benef.p.*11.*c.*2.*n.*15. 7

Vicarius perpetuus Abbatiæ debet subire omnia onera respicientia curam animarum,& administrationem Sacramentorum; cætera verò omnia ad Abbatem, seu Commendatarium eisdem Ecclesiæ spectat. *Sacra Congregatio Conc. in Eugubina* 11.*May* 1594. quam adducit Aldan.*d.tit.*43. *num.*64. 8

9 Vicarij perpetui, & temporales non possunt ab Ordinario poni in monasteriis, quibus cura imminet animarum, vel à principio, vel ratione annexionis, sed tantùm à Superioribus, eorum præuio tamen examine ipsius Ordinarij iuxta præscriptum decreti Concil. 25. cap. 11. de Regularibus. *S. Congr. Conc.* penes Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 4. n. 46.* Et iterum *Vicarij perpetui non ad liberam Ordinariorum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis vnitis ponentur cum ipsorum Ordinariorum, seu eorum Vicariorum præuio examine sunt approbandi. S. Congr. Conc.* apud Nicol. Garc. *de benef. p. 9. cap. 2. n. 294. & seqq.* metipsum *de Iure eccles. lib. 3. cap. 6. n. 45.*

10 Vicarius perpetuus solus tenetur subire omnia onera incumbentia ipsi Parochiali, in qua erat erecta Vicaria perpetua, nulla autem ex parte ad Ecclesiam, seu ad monasterium, aut locum pium, quibus erat vnita ipsa Parochialis, spectant, quia Bulla Pij V. de Vicariis perpetuis, vult Vicarium perpetuum expedire Bullas, & soluere annatam, ac proinde constitutum esse beneficium in personam ipsius Vicarij, ideò ad illum omnia onera beneficij spectare debent. *Sacra Congr. Concil. die 27. Februar.* 1580. teste Aldan. *d. tit. 43. n. 66.*

11 Vicarium perpetuum in sua Parochia siue Rectoria habens, ad hanc potest, & debet compelli ad personaliter residendum, nisi tota cura animarum translata fuerit legitimè in solum Vicarium perpetuum. *Sacr. Congreg. Conc.* quam citat Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 23. leg. 7. §. 2. sub tit. an Parochi debeant residere numero 126.*

12 Vicarij perpetui in parochialibus Capitulo vnitis non sunt præuio concursu instituendi. *S. Cong. Conc. die* 28. *Aprilis* 1594. de qua Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part. 9. cap. 2. numero 294.*

SVMMARIVM.

1 *Nominatio Vicariorum secularium ad tempus in beneficiis Curatis vnitis spectat ad Episcopum, & quid in perpetuis Vicariis? & in Regularibus?*

2 *Nominatio Vicarij Abbatia ad quem spectet, & à quo amouendus?*

3 *Approbandi & examinandi prius sunt ab Episcopo Parochi in Ecclesia exempta, animarum curam exercere intendentes.*

4 *Deputatio Vicarij in Parochialibus vacantibus ad eum spectat, qui potest instituere concursum.*

5 *Deputatio Vicarij ad custodiam Parochialis vacantis in casibus repentinis ad quem spectet, ostenditur.*

6 *Episcopus non potest ad tempus approbare Vicarios etiam amouibiles Ecclesiarum Parochialium vnitarum Religioni Hierosol. nec pro libito eosdem subiicere nouo examini.*

7 *Episcopus poterit examinare Vicarios amouibiles Parochialium dependentium à Religione Hieros. superueniente rationabili causa & suspicione ignorantiæ.*

8 *Curam animarum esse penes deputantem arguitur ex quo Vicarius amouibilis ad eam exercendam deputatur.*

Vicarius amouibilis Parochialis.

COLLECT. DCCXX.

1 Vicariorum secularium ad tempus in beneficiis Curatis vnitis nominatio spectat ad Episcopum, perpetuorum verò in vim constitutionis Pij V. incip. Ad exequendum, spectat ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis vnitis ponentur, ipsi tamen præuio examine & approbatione erunt ab Episcopo deputandi. *Sacra Congr. Conc.* teste Nicol. Garc. *de benefic. part. 9. cap. 2. num. 295.* Vicarij Regulares deputandi in Parochialibus vnitis monasteriis Ordinis Præmonstratensis, debent esse amouibiles ad nutum Superiorum, iuxta Constitutionem Pij V. si seculares possunt ab Ordinario constitui iuxta decretum Concilij. *Sacra Congregatio Concil.* quam refert Sellius *in selectis Canon. cap. 24. numero 15.*

2 Vicarij nominatio, seu electio spectat ad Abbatem, siue Rectorem (vtique primitiuum) approbatio ad Episcopum, de cuius consensu Vicarius amouibilis est deputandus ad nutum, potest amoueri ab Abbatibus, & Rectoribus, non autem ab Episcopo, nisi ex causa legitima, & approbata propter quam (etiamsi perpetuus esset) priuari posset. *S. Cong. Conc.* referente Stephano d'Aluin. *de Episcoporum, Abbatum, & Abbatiss. potest. cap. 14. num. 2.*

3 Vicarij seu Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes, prius approbandi & examinandi sunt ab Episcopo iuxta dispositionem *cap. per exemptionem, de priuileg. in 6. Sacra Congregat. Concil. in Caputaquen. 23. Iunij* 1629. quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resel.* 53. *n. 2.*

4 Vicarij deputatio in Parochialibus vacantibus ad eum spectat, qui potest instituere concursum. *S. Congr. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p. 4. cap. 5. num. 8.*

5 Vicarium constituere tempore vacationis ad custodiam Parochialis vacantis, licet spectet ad ipsum Episcopum, tamen in casibus repentinis, si vicaria est ad præsentationem alicuius Collegij illum potest constituere quamprimum, donec Episcopus certior sit factus, & prouiderit. *Sacra Congregatio Concil.* apud Nicol. Garc. *de benefic. parte 9. cap. 2. numero* 11.

6 Vicarios etiam amouibiles Ecclesiarum Parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana potest Episcopus, si idonei fuerint, simpliciter approbare, non autem ad tempus, pro libito eosdem subiicere nouo examini. *Sacra Congregat. Concil. in Augustana iurisdictionis* 14. *Decembris* 1630. cuius memini *de iure eccles. vniuers. lib. 3. c. 6. n. 47.* 7 Superueniente verò rationabili causa, & suspicione ignorantiæ, poterit Episcopus examinare eosdem ad effectum cap. 6. sess. 21. de reform. *Eadem S. Cong. Conc. in Placentina* 25. *Apr.* 1628. de qua Ego ipse *d. lib. 3. c. 6. n. 49.*

8 Vicarius amouibilis deputatus in exercitio curæ animarum arguit curam esse penes deputantem, & ideo ipse tenetur ad residentiam, *Sacra Congreg. Conc.* testibus Nicol. Garc. *de benef. p. 3. c. 2. n. 179. in declarat.* 11. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. sub tit. sed an Parochi debeant residere in suis Curatis n.* 141. quos refero *de officio, & potest. Parochi c. 1. n. 65.*

SVM

SVMMARIVM.

1. *Vicarius Generalis Congregationis Fratrum Eremitarum discalceatorum S. Augustini Italiæ, gaudet omnibus facultatibus, quibus aliarum Religionum Generales gaudent.*
2. *Vicario generali discalceatorum Eremitarum sancti Augustini absenti licet alium suo loco subrogare, qui omnimoda eius potestate vtatur.*
3. *Correctori generali Ordinis sancti Francisci de Paula competit facultas deputandi Vicarios generales in prouinciis.*
4. *Moniales alloquens Vicarius Fratrum absque Sedis Apost. licentia, in pœnas in decreto contentas incidit.*

Vicarius Regularis.

COLLECT. DCCXXI.

1 VIcarius Generalis noncupatus totius Congregationis Fratrum Eremitarum discalceatorum Italiæ Ordinis S. Augustini vtitur, & gaudet omnibus, & singulis iuribus prærogatiuis, præeminentiis, & facultatibus, quibus aliarum Religionum Generales gaudent, vtuntur, & potiuntur: ac proinde sibi licuit, & licet, inter alia eo absente alium suo loco subrogare, qui omnimoda eius potestate, & iurisdictione vbique locorum (illa tamen excepta Prouincia in qua ipse Vicarius Generalis pro tempore reperitur) fungatur, & potiatur. *Sacra Congreg. Apostolica Visitationis die 26. Maij 1626.* cuius meminit Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 2. tit. 43. num. 55.*

2 Vicarios Generales in Prouinciis deputandi facultas quoties expedierit, competit Correctori Generali Ordinis sancti Francisci de Paula. *Sacra Congregatio ad hoc specialiter deputata die 27. Martij 1626.* quam refert Laurentius de Peyrinis *de priuileg. Regular. ac constitut. 14. Leonis X. num. 4.*

3 Vicarius Fratrum absque Sedis Apostol. licentia Moniales alloquens in pœnas in decreto generali contentas incidit, dummodo idem Vicarius in Prioris absentia, eiusdem Prioris Officij munus non obeat. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in causa Ripa Transone 1. Septembris 1617.* penes Aldan. *d. lib. 1. tit. 43. n. 56.*

Vicecancellarius Papæ.

COLLECT. DCCXXII.

VIcecancellario Papæ subsunt omnes Officiales Cancellariæ, eique parere debent. *Martinus V. constit. 3.* incip. *In Apostolica Kalend. Septembris 1418.* apud Laërt. Cherubin. *in Bullario com. 1. pag....* Et assignatur ei titulos & Ecclesia SS. Laurentij & Damasi de Vrbe. *Clemens VII. constitut. 34.* incip. *Etsi ad singula 5. Iuly 1532.* apud Laërt. Cherub. *tom. 1. pag....* Et disponit de officiis officio suo annexis. *Sixtus V. constit. 1. in appendice* incip. *Cum sancta 3. Aprilis 1590.*

Vicelegatus Bononiensis.

COLLECT. DCCXXIII.

VIcelegatus Bononiensis cedere debet Archiepiscopo in processionibus Rogationum, Corporis Christi, capitis sancti Petronij, & aliis processionibus, quæ occurrunt, & in solemnitatibus Paschæ, Resurrectionis, & Pentecostes, & quotiescunque Archiepiscopus & Vicelegatus simul in Ecclesia conueniunt circa pacem distribuendam, & thuris honorem exhibendum, & in sedendo ad Missam, & Concionem. *Sacra Congregat. Rituum in Bononiensi 8. Iulij 1602.* quam refert Aldanus *in compendio Canon. resolut. lib. 1. titul. 23. numero 69.*

Vicinior Episcopus, vide in verbo *Episcopus vicinior collect. 285.*

Victualia.

COLLECT. DCCXXIV.

VIctualia, & alia ad victum necessaria ad Vrbem deferri prohibens, vel impediens excommunicationem Papæ reseruatam incurrit. *Paulus V. constit. 63.* 1

Victualia vendi possunt diebus festiuis etiam ante Concionem, & Missæ Conuentualis celebrationem. *Sacra Congreg. Rit. in Vlixbonen. 30. Martij 1621.* penes me *de officio, & potest. Parochi p. 1. cap. 16. num. 16.* 2

SVMMARIVM.

1. *Monialium in monasteriis permittendum non est vt Vidua, vel puella vigesimum quintum annum excedentes degant absque Sedis Apost. licentia.*
2. *Viduæ in monasteriis non sunt recipiendæ nisi Moniales fieri velint.*
3. *Monialium Virginum in monasteriis admitti non conuenit viduas ad habitum monachalem.*
4. *Abbatissa, aut Priorissa munus obire non possunt viduæ absque Sedis Apost. dispensatione.*

Vidua.

COLLECT. DCCXXV.

VIduis, aut coniugatis, vel puellis vigintiquinque annorum ætatem excedentibus, vt in habito seculari in monasteriis degant absque Sacræ Congregationis, aut Romani Pontificis facultate non permittatur. *Sacra Congregatio Episcop. & Regular.* teste Sellio *in selectis Canon. cap. 42. num. 10.* 1

Viduæ, quæ viris mortuis honestatis causa se contulerunt in Monialium monasterium, tolerari debent, modò sint bonæ existimationis, & famæ, legibúsque Monialium pareant, de cætero tamen nullæ huiusmodi viduæ recipi debent, nisi Moniales fieri velint. *Sacra Congregat. Concil.* referentibus 2

tibus Campan. *in diuers. iuris Canon. rubr.* 1 2.*cap.*16. *num.* 30. *vers. & respectu*, *& num.* 3 1.*vers. tandem*, metipso *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 101. *num.* 67.

5 Viduaa ad habitum Monachalem io monasteriis Monialium virginum admitti oon conuenit, & admissæ officia principalia, vtpote Abbatissæ, vel Priorissæ obire oon possunt absque speciali Sedis Apostol. vel sacræ Congregationis licentiā. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Cassanen.* 29. *Ianuary* 1585. quam citat Selliua *dict. capite* 42. *num.* 11.

4 Vidua si monasticum habitum assumat ad Abbatissæ, aut Priorissæ munus obeundum absque Sedis Apostol. dispensatione eligi oon potest. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Sarzanen.* 15. *Iuly* 1616. penes Sellium *dict. cap.* 42. *num.* 12.

S. Vincentij festum, vide io verbo *festa propria collect.* 356.*num.* 32.

SVMMARIVM.

1 *Episcopus potest inchoare visitationem ab Ecclesia, quæ sibi magis placuerit.*

2 *Episcopus non tenentur concludere visitationem intra certum, & determinatum tempus.*

3 *Episcopus Visitationem Ecclesiæ Cathedralis protrahere non potest.*

4 *Excommunicationis sub pœna non licet Episcopo detegenda visitatorum peccata per edicta publica monere homines, & n.* 5.

6 *Suspectus quando possit Episcopus in visitatione recusari?*

7 *Loci nullius diœcesis visitatio spectat ad ordinarium in cuius diœcesi existit.*

8 *Castra, in quibus Abbas iurisdictionem Episcopalem & temporalem exercet, non subsunt visitationi, & correctioni Episcopi.*

9 *Capitularium personarum visitatio qualiter facienda?*

10 *Cumulatiuè quando visitatio spectet ad Episcopum?*

11 *Episcopus solus sine coniudicibus procedere potest contra Canonicos in visitatione generali, & illis imponere pœnam extraordinariam.*

12 *Visitatores deputati à Capitulo ex præscriptione, vel priuilegio ius habente visitandi, debent esse ab Ordinario approbati.*

Visitatio.

COLLECT. DCCXXVI.

1 Visitatio facienda ab Episcopo potest inchoari ab Ecclesia, quæ sibi magis placuerit, reseruatis iuribus, & sine præiudicio aliarum Ecclesiarum. *Sacra Congr. Rit. in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in resp. ad dub.* 2. teste Sellio *in selectis Canon. c.* 52. *num.* 23.

2 Visitationem intra certum, & determinatum tempus non tenetur concludere Episcopus, sed illud debet esse dispositum, & moderatum arbitrio Episcopi. *Sacra Congregat. Concil.* referentibus Aloys. Ricciul. *in praxi rerum fori ecclesi. decis.* 727. *in* 1. *edit.* aliàs *resolut.* 608. *numero* 2. *in* 2. *edit.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *leg.* 7. *de Episcop. num.* 113. quos cum aliis citam *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *alleg.* 73.*num.* 39.

5 Visitationem Ecclesiæ Cathedralis protrahere non potest Episcopus, sed debet continenter prosequi, neque ad extraneos actus diuertere, & quamprimum legitimo impedimento cessante, vt eam perficere tenumbat. *Sacra Congreg. Conc.* quam refert Aldao. *in compendio Canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 17. *num.* 21.

4 Visitatione quando fit inquisitio, quæ præparatoria vocatur, non licet Episcopo ad detegenda visitandorum peccata per edicta publica monere homines sub excommunicationis pœna ad reuelandum, neque eu ea exigere iuramentum à visitatis. *Sacra Congr. Conc.* apud Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1.*c.* 3.*n.* 60.

5 Visitationum generalium in edictis præparatoriis non debet præcipere Episcopus in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet ea, quæ correctione, & emendatione digna iudicabit. *Sacra Congreg. Conc. in Orisolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 3. penes Bonfadin. *in thesauro ecclesi. decis. resol.* 76 *num.* 3.

6 Visitationem aggrediens Episcopus, etiam in præparatoria inquisitione, non potest vti suspectus recusari, nec probatione, vel allegatione suspicionis quomodo pœna extraordinaria, quæ morum correctionem & emendationem respiciat, visitatos afficere possit, impediri. *Sacra Congregat. Conc.die* 23. *May* 1601. testibus Nicolao Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 198. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauar. lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. l.* 5. *§.* 2. *num.* 7. 8. *&* 34.

7 Visitatio loci nullius diœcesis spectat ad Ordinarium vel Sedis Apostol. delegatum, io cuius diœcesi est ille locus. *Sacra Congr. Conc.* cuius meminit Rota *decis.* 501. *num.* 4. *part.* 2. *recent.* quam refero *de officio, & potest. Episcopi part.* 3. *allegat.* 74. *numero* 10.

8 Visitationi, iurisdictioni, & correctioni Episcopi oon subsunt castra, in quibus Abbas iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercet. *Sacra Congregat. Conc. in Theatina* 21. *Septembris* 1621. penes Aldan. *dict. tit.* 17. *num.* 23.

9 Visitatio personarum Capitularium, quæ iuxta Canonicas sanctiones, vt in decreto *cap.* 4. *sess.* 6. *de reform.* dicitur, facienda est, intelligitur iuxta dispositionem Iuris communis, citra punitionem, & priuationem. *Sacra Congr. Conc.* de qua Rota *decis.* 318.*p.* 2.*diuers.*

10 Visitatio Capitulorum & personarum Episcopis concessa, intelligenda est cumulatiuè non priuatiuè ad Abbates, & Decanos, & alios, quibus ante Concilium competebat ius visitandi seorsum tamen ab Episcopis. *Sacra Congregat. Conc.* cuius meminere Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. §.* 2. *proœm. numero* 21. Stephan. Gratian. *discept. forens. cap.* 154. *num.* 40.

11 Visitatione generali Episcopus solus sine coniudicibus procedere potest contra Canonicos, eisque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quàm correctionem respiciat. *Sacra Congr. Conc. in Orisolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 4. *dub.* de qua Bonfadio. *d. resol.* 76. *num.* 5.

12 Visitatores à Capitulo deputati, ex præscriptione, vel priuilegio ius habente visitandi, debent esse ab Ordinario approbati. *Sacra Congreg. Conc.*

vt per Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. leg. 7. de Episcop. numero* 100. Stephan. VVeyms *ad* 14. *Constitutiones ex Iure communi desumptas & per Concilium Tridentinum innouatas constitut.* 17. *numero* 4. vbi id extendit etiam ad casum, quo soli Capitulo competit ius visitandi.

SVMMARIVM.

1 *Curatas Ecclesias visitare potest Ordinarius loci, & in eis ponere Vicarios perpetuos, vel temporales.*
2 *Fabricam Ecclesiæ solus Episcopus visitare potest.*
3 *Parochiales suæ diœcesis visitare potest Episcopus, etiamsi monasteria prætenderent ibi habere iurisdictionem spiritualem.*
4 *Locum nullius diœcesis quando visitare possit Episcopus?*
5 *Collegium scholarium Firmanum quando visitare possit Archiepiscopus?*
6 *Ecclesias visitatas ab inferiori potest iterum visitare Episcopus, non tamen iterum punire punitos ab eis.*
7 *Archiuium & scripturas Ecclesiæ Cathedralis potest visitare Episcopus.*
8 *Capitulum totum quando visitat Episcopus, debet visitare in loco Ordinario Capituli, non ita quoties prosequi velit visitationem alicuius personæ de Capitulo, vt num. 9.*
10 *Episcopus Ecclesias sibi subiectas visitare potest quoties opus fuerit, & pluries in anno.*
11 *Collegiatam exemptam quando Episcopus per se ipsum visitare teneatur?*
12 *Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum potest Episcopus visitare.*
13 *Coadministrator Serenissimi Cardinalis Infantis potest per se solum visitare Ecclesiam Toletanam, eiúsque Capitulum, & personas.*
14 *Complutensi vniuersitati vnita beneficia non potest visitare Ordinarius.*
15 *Capitula sua si non sunt exempta visitare, & corrigere potest Episcopus.*
16 *Episcopus potest visitare sine Adiunctis, sed non cum compilato processu contra aliquem Capitularem procedere velit?*
17 *Episcopus sine Adiunctis quæ visitare possit? ostenditur.*
18 *Episcopus, quando per se ipsum visitare teneatur, & non per suum Vicarium, aut visitatorem?*

Visitare quando & quæ Episcopus valeat?

COLLECT. DCCXXVII.

1 Visitare potest Episcopus Ordinarius loci Ecclesias Curatas, & ponere in eis Vicarios perpetuos, siue temporales, prout ei expedire videbitur. *Sacra Congr. Concil.* teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 6. de visitat. leg. 1. §. 1. n.* 85. quem refero *de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 74. n.* 14.

Visitare fabricam potest solus Episcopus. *Sacra* 2
Congregat. Conc. referente Nicol. Garcia *de benef. p. 3. c. 2. num.* 198.

Visitare potest Episcopus omnes Parochiales suæ 3
diœcesis, etiamsi monasteria prætenderent habere iurisdictionem spiritualem immutabilem in locis, vbi dictæ Ecclesiæ sitæ sunt. *Sacra Congreg. Conc.* apud Armendar. *d. loco num.* 89. quem refero *d. alleg. 74. num.* 12.

Visitare potest Episcopus locum nullius diœce- 4
sis quatenus intra suæ diœcesis fines situm esse constet, ac per eundem dimissoriæ concedi, Ordinésque conferri debent; dum autem intra cuius diœcesis fines existat, non appareat; per Ordinarium viciniorem præfata adimplenda sunt. *Sacra Congr. Episcop. & Regul. in nullius Rutiliam Conuersan. diœcesis 9. Septembris* 1616. quam refert Sellius *in selectis Canon. c. 6. n.* 5.

Visitare potest Archiepiscopus Collegium scho- 5
larium Firmanum Martiale nuncupatum, fundatum quidem, & dotatum à Canonico Martiali, sed prætendente Communitate, sub cuius gubernio regitur, à se fuisse fundatum, quia super hæreditate dicti Canonici deuoluta ad Cameram Apost. ratione spolij se composuit, & ex illismet bonis fundauit Collegium. *Sacra Congr. Conc. in Firmana* 13. *Iuly* 1630. quam citat Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resol. 76. n.* 8.

Visitare Episcopus quamuis iterùm possit Ec- 6
clesias visitatas ab inferioribus iuxta decretum Concilij *sess. 24. capit. 3. de reformat.* non potest tamen iterum punire punitos ab eis, nec ab illis absolutos cogere ad innocentiam suam demonstrandam. *Sacra Congr. Conc.* penes Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis num.* 111.

Visitare potest Episcopus archiuium, si sit pro- 7
prium Ecclesiæ Cathedralis, & iura ac scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ recognoscere, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. *Sacra Cong. Conc. in Oriolen.* 17. *Marty* 1632. *in resp. ad* 10. cuius meminit Bonfadin. *d. resol. 76. num.* 9.

Visitare debet Episcopus in loco Ordinario Ca- 8
pituli quando visitat totum Capitulum, secus quando visitat particulares personas, & non potest imponere pœnas ordinarias, nisi ordinariè cum Adiunctis procedendo, vbi illi fuerint, nec potest ponere edicta sub censuris ad reuelanda delicta clericorum, quia correctio est prius facienda inter se & ipsum solum. *Sacra Congr. Conc. die 2. Aprilis* 1593. quam citat Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib. 1. tit. 7. num.* 3.

Visitare si Episcopus velit Capitulum debet ac- 9
cedere ad locum solitum, quo scilicet Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, si id tamen commode fieri potest, sin minus ad locum congruum & communem: sed non tenetur accedere ad locum Capituli quoties prosequi velit visitationem alicuius personæ de Capitulo, si tamen Capitulum occasione Visitationis conuocare ipse voluerit, non potest extra locum solitum illud conuocare. *Sacra Congr. Concil.* de qua Sellius *d. cap. 6. num.* 8.

Visitare potest Episcopus Capitulum & Eccle- 10
sias sibi subiectas toties quoties opus fuerit, & pluries in anno si aliquid acciderit quod iteratam Episcopi Visitationem exposcat. *Sacra Cong. Conc. die* 24. *Ianuary* 1602. penes Aldan. *d. tit. 7. num.* 1.

quem

quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ. 6. de reform. cap. 4. num. 2.*

11 Viſitare tenetur Epiſcopus tantum per ſe ipſum Eccleſiam Collegiatam ſi exemptio Capituli probetur non per immemorabilem, ſed per ſcripturas, & inſtrumenta legitima. *Sacra Congreg. Concilij in Palentina de Auiles* apud Aldan. *dict. tit. 7. numero 6.*

12 Viſitare poteſt Epiſcopus Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum illi annexam. *Sacra Congregat. Concil. in Burgen.* 18. *Auguſti* 1628. referente Bonfadio. *dict. reſolut. 76. num.* 10.

13 Viſitare per ſe ſolum poteſt coadminiſtrator Sereniſſimis Cardinalis Infantis Archiepiſcopi Toletani, Eccleſiam Toletanam, eiúſque Capitulum, & perſonas. *Sacra Congregat. Concilij in Toletana* quam refert Ioan. Sancius *in ſelectis diſp.* 50. *in fine.*

14 Viſitare non poteſt Ordinarius beneficia vnita Vniuerſitati Complutenſi ob priuilegia, quæ habet *Sacra Congr. Conc. die* 22. *Junij* 1606. teſte Aldan. *d. tit. 7. n. 10.*

15 Viſitare, & corrigere poteſt Epiſcopus ſua Capitula ſi non ſunt exempta, non obſtantibus priuilegiis in fundatione: ſi verò exempta ſunt, ſeruanda eſt forma præſcripta *ſeſſ. 25. c. 3. de reformat.* ac proinde ſeruare tenentur decreta illius Concilij Prouincialis, cui interfuerit eorum Epiſcopus. *Sacra Congr. Conc.* de qua Armend. *d. lib. 1. tit. 6. de Viſit. n.* 19. 21. *&* 23.

16 Viſitare ſine Adiunctis poteſt Epiſcopus iuxta formam decreti *Concil. ſeſſ. 6. de reform. c. 4.* Verum ſi compilato proceſſu, formato iudicio, prout iuris fuerit, contra aliquem Capitularem procedere velit in caſu, quo accuſatum, vel inquiſitum de crimine compreheoderit, non poteſt ſine Adiunctis. *Sacra Congreg. Conc.* quam adducit Aldan. *dict. titul. 7. num.* 11.

17 Viſitare poteſt Epiſcopus ſine Adiunctis, de quibus capite 6. ſeſſ. 25. de reformat. corpus Eccleſiæ Cathedralis, & Sacramenta, Reliquias, veſtes, ornamenta, cæteráque ad cultum diuinum deſtinata, ſed & capellas, capellanias, dotationes, anniuerſariorum inſtitutiones, memorias defunctorum, pia opera, vt bona fabricæ, ſeu Eccleſiæ. *Sacra Congreg. Conc.* penes Armendar. *d. lib. 1. tit. 6. de Viſitat. n.* 123. quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 73. n. 15.* De materia vide ſupra in verbo *Adiuncti collect.* 11. & in verbo *Epiſcopus ſine Adiunctis coll.* 294.

18 Viſitare ſi velit Epiſcopus ex decreto *ſeſſ. 6. cap. 4. de reformation.* debet id perſonaliter agere, ſecus ſi ex aliis Concilij decretis, cum id ſuum Vicarium generalem, aut Viſitatorem facere poſſit ſi modò legitimè impeditus fuerit, vt permiſſum eſt ſeſſ. 24. c. 3. de reform. etiamſi de Viſitandis exemptis ageretur, cum dictum cap. 3. exemptiones tollat, atque etiam de Viſitandis hoſpitalibus cap. 8. ſeſſ. 22. agatur. *Sacra Congregat. Conc.* penes Aldan. *d. tit. 7. n. 2.* quem refero *in collect. ad Trid. ſeſſ. 6. de reform. cap. 4. num. 4.*

SVMMARIVM.

1 *Equitum Hieroſolymit. Parochiales Viſitare poſſunt locorum Ordinarij, quoad ea tantum quæ curam animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem ſpectant: & quæ ſub hoc veniant ad Epiſcopi Viſitationem pertinentia, vide numero 2.*

3 *Parochos ſancti Ioannis Hieroſolym. tenetur Epiſcopus tanquam Apoſtol. Sedis delegatus gratis Viſitare.*

4 *Militiarum Regni Portugaliæ monaſteria & Eccleſias an & quando viſitare poſſint Ordinarij.*

5 *Parochiam ſubiectam Monachis Oliuetanis quomodo Epiſcopus viſitare valeat?*

6 *Parochiales Eccleſias vnitas monaſterio Canonicorum Regularium qualiter poſſit Epiſcopus Viſitare?*

7 *Eccleſiam Parochialem, baptiſterium, & tabernaculum ſanctiſſimæ Euchariſtiæ, cuius cura geritur à monacho, poteſt Epiſcopus viſitare.*

8 *Eccleſias ſeculares etiam ad Regulares pertinentes quibus per ſeculares deſeruitur, viſitare poteſt Epiſcopus.*

9 *Confraternitates ſecularium in Regularium Eccleſiis erectas viſitare poteſt Epiſcopus.*

10 *Hoſpitalia, & beneficia commendata in quibus non viget Regularis obſeruantia, etiamſi in Eccleſiis Regularium exiſtant, viſitare poteſt Epiſcopus.*

11 *Confraternitatem exiſtentem in Eccleſia Monachorum Montis Virginis qualiter viſitare poſſit Epiſcopus?*

12 *Epiſcopis non licet Sacriſtias, Altaria, Tabernaculum, & Pixidem Sanctiſſimæ Euchariſtiæ viſitare in monaſteriis in quibus non imminet cura animarum perſonarum ſecularium.*

13 *Sacellum vel Altare quod cura caret animarum, & eſt membrum Religionis ſancti Antonij Viennen. non poteſt Epiſcopus viſitare.*

14 *Eccleſias Regulares, quibus animarum perſonarum ſecularium minimè imminet cura viſitare non poteſt Epiſcopus.*

15 *Altaria & Capellas in Regularium Eccleſiis conſtructas viſitare non poteſt Epiſcopus.*

16 *Regulares de licentia ſuorum Superiorum inſeruientes beneficiis ſimplicibus viſitare non poteſt Epiſcopus.*

17 *Abbatia, quæ habet vtramque iuriſdictionem non poteſt ab Epiſcopo viſitari.*

Viſitare Eccleſias, & loca Regularium quando poſſit Epiſcopus?

COLLECT. DCCXXVIII.

Viſitare Eccleſias Parochiales Militum Hieroſolymitanorum poſſunt locorum Ordinarij quoad ea tantum quæ ad curam animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem ſpectant. *Pius V. conſt.* 136. incip. *Expoſcit paſtoralis officij debitum* 22. *Septembr.* 1571. apud Laertium Cherubin. *in Bullario tom. 2. pag.* 347. de cuius materia Scortia *in ſelectas ſummorum Pont. Conſtitut. epit.* 117. Ioan. Anton. Nouar. *in ſumm. Bullarum tit. de viſitat. Militum S. Ioannis curam animarum habentium ſuper Bulla Pij V.* 1

Viſita

2 Visitare possunt Episcopi tanquam Ordinarij Ecclesias Parochiales, aut Curatas quouis modo subiectas Militibus S. Ioannis Hierosolymitani in iis, quæ pertinent ad curam & exercitium animarum iuxta formam Motus proprij fœlicis record. Pij V. quibus verbis intelligitur Episcopos visitare posse non solum Parochos à dictis Militibus deputatos quoad eorum habilitatem ad administranda Sacramenta eosdémque si inhabiles reperti fuerint posse amouere, sed etiam visitare posse ipsamet Sacramenta, inuestigando si eo decore, & in loco, quo decet, conseruentur, posséque itidem mandare restaurari dictas Ecclesias si eas reperiant minus decentes, & commodas ad dictam administrationem, ac demum alia, quæ Sacramentorum administrationi sunt annexa, vtpote Paramenta Sacerdotum, quibus in administratione vtantur, baldachinum, quod delationi Sanctissimi Sacramenti Eucharistiæ ad infirmos inseruit, & alia similia. *Sacra Congregatio Episcop. & Regular. in Perusina* 11. *Ianuarij* 1603. teste Sellio *in Selectis Canon. c.6. num.3.*

3 Visitare Parochos S. Ioannis Hierosolymitani curam animarum secularium exercentes, tenetur Episcopus vti Sedis Apostol. delegatus, gratis, & absque impensa & onere Rectorum. *Sacra Congregat. Concil. in Augustana* 26. *Iunij* 1627. referente Bonfadin. *in thesauro eccles. decis. resolut.* 76. *num.*15.

4 Visitare Ecclesias & monasteria Militiarum Regni Portugaliæ quamuis regulariter Ordinarij locorum non possint, possunt tamen visitare Ecclesias ipsis vnitas, ac in eis Vicarios ponere per *Conc. sess.7. cap.7. de reform.* possunt etiam visitare membra, licet non sint vnita, etiamsi habeant suos visitatores deputatos à Militibus Regni Portugaliæ. *Sacra Congr. Conc.* quam refert Sellius *dict. cap.6. num.*22.

5 Visitare potest Episcopus tanquam Sedis Apost. delegatus Parochialem subiectam Monachis Oliuetanis, & hoc debet exprimere, & Abbas potest condere decreta cumulatiuè cum Episcopo, sed quatenus sint contraria debent præualere decreta Episcopi. *Sacra Congr. Concil. in Veronen.* 20. *Iulij* 1628. quam citat Bonfadin. *dict. resolution.* 76. *num.*17.

6 Visitare potest Episcopus ex decreto Concilij sess. 7. cap. 7. de reformat. Ecclesias Parochiales vnitas monasterio Cannonicorum Regularium, tametsi Generalis in eo sedem ordinariam principalem habeat. *Sacra Congregat. Concil.* testibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.* 1. *tit.6. l.7. §.2. num.*1. Lezana *in summ. quæst. Regular. tom.1. cap.3. num.*39.

7 Visitare potest Episcopus non solùm Ecclesiam Parochialem vnitam Monasterio Ordinis Sancti Benedicti, cuius cura geritur à Monacho dicti Ordinis, sed etiam baptisterium, & tabernaculum, vbi asseruatur sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in Ecclesia exempta existens. *Sacra Congreg. Conc. in Curien.* 5. *Aprilis* 1631. penes Bonfadin. *dict. resol.*76. *num.*18.

8 Visitare potest Episcopus quascunque Ecclesias seculares intra fines suæ diœcesis existentes vigore *cap.8. sess.7. de reformat.* etiamsi ad Regulares pertineant, & ab eis dependeant, dum tamen per seculares eis deseruiatur. *Sacra Congregat. Concil.* de qua Armendar. *dict. lib.1. tit.6. de visitat. leg.5. §.2. num.3.*

Visitare potest Episcopus Confraternitates secularium in Regularium Ecclesiis erectas & in illas iurisdictionem ad sacri Concilij præscriptum exercere, quacunque contraria consuetudine non obstante. *Sacra Congregat. Episcop. & Regular. in Vercellen.* 17. *Iulij* 1615. cuius meminit Sellius *dict. cap.6. num.*23. 9

Visitare potest Episcopus tam Confraternitates laicorum in Monasteriis, vel Ecclesiis Regularium existentes, in iis tamen, quæ confratrum administrationem concernunt, quàm etiam hospitale, ac beneficia commendata, in quibus non viget Regularis obseruantia. *Sacra Congregat. Conc. in Caputaquen.* 27. *Iunij* 1609. de qua Sellius *dict. capit.6. num.*24. 10

Visitare potest Episcopus Confraternitatem existentem in Ecclesia Monachorum Montis Virginis, cuius Superiores non subiiciuntur Episcopo, sed habent in eorum monasteriis legitimam iurisdictionem dependentem ab Abbate, qui est caput Ordinis, quique cum monasteriis subiicitur immediatè Sedi Apost. *Sacra Congr. Conc.* teste Sellio *dict. cap.6. num.*19. 11

Visitare Sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, & cætera huiusmodi, aut, etiam tabernaculum, seu pixidem, in qua sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur, non licet Episcopis, aut aliis locorum Ordinariis vigore cuiusuis decreti Concilij, in monasteriis, Domibus, & Ecclesiis Regularium exemptorum, quibus non imminet cura animarum personarum secularium. *Sacra Congr.* referentibus Flauio Cherub. *in schol.* 2. *ad constit.*41. *Pij V.* & Ildefonso à Iesu Maria *de priuileg. Fratrum discalceat. B. Mariæ de Monte Carmelo pag.* 290. *num.*5. 12

Visitare non potest Episcopus sacellum vel Altare quod cura caret animarum, & fit membrum Religionis sancti Antonij Vienoen. *Sacra Cong. Conc.* penes Armendar. *d. lib.*1. *tit.6. de visitat. leg.*5. §.2. *num.*70. 13

Visitare non potest Episcopus Regulares Ecclesias, quibus animarum personarum secularium cura minimè imminet. *Sacra Congregat. Concil.* apud Sellium *d.c.6.n.*25. 14

Visitare non potest Episcopus Altaria, & capellas in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructa. *Sacra Congr. Episcop. & Regular. in Papien.* 22. *Augusti* 16 · 5. *& in Tarraconen.* 22. *Ianuar.* 1616. quarum meminit Sellius *dict. cap.6. num.*28. Et iterùm. Visitare non licet Episcopis in vim Constitutionis Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis, Altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum secularium, nec loca, vbi in eisdem Ecclesiis asseruatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel vbi Confessiones personarum secularium audiuntur. *Sacra Congregatio Concil. inter impressas de anno* 1623. *super dicta Bulla Gregorij XV. dub.* 1. cuius meminit Sellius *vbi suprà num.*29. 15

Visitare non potest Episcopus Regulares inseruientes de licentia suorum Superiorum beneficiis simplicibus, quæ tamen sunt membra monasteriorum seu Religionis, nec comprehenduntur sub decreto *cap.*14. *sess.7. de reform. Sacra Cong. Conc.* vt per Sellium *d. cap.6. n.*30. 16

Visitare non potest Episcopus ex decreto cap.11. sess.25. de Regular. tam Abbatiam quàm loca sibi subiecta, si Abbatia habet veramque iurisdictionem, 17

tempo

temporalem scilicet, & spiritualem. *Sacra Congr. Concil. in Theatina 7. Septembris* 1611. penes Sellium *d.cap.6.num.31.*

SVMMARIVM.

1 *Capitulum Sede vacante visitare potest omnia loca, quæ poterat Episcopus.*
2 *Capitulum Sede vacante post lapsum annum à postrema Antistitis visitatione diœcesim visitare potest non expectato triennio.*
3 *Famulatum, equitatum & alia in ipsa visitatione taxanda iuxta formam à Concilio præscriptam.*

Visitare quando possit Capitulum Sede vacante.

COLLECT. DCCXXIX.

1 Visitare potest Capitulum Sede vacante omnia loca, quæ Episcopus visitare poterat. *Sacra Congregat. Concil. in Pampilonen.* 13. *Aprilis* 1630. teste Bonfad. *in thesauro ecclesiast. dec. resol.* 76. *n.* 30.

2 Visitare potest diœcesim Capitulum Sede vacante post lapsum annum à die vltimæ Visitationis per Episcopum factæ tempore triennij non expectato, licet dicatur Episcopum consueuisse singulis trienniis visitare: *Sacra Congregat. Concil. in Pampilonen.* 3. *Februarij & 20. Decembris* 1629. referente Sellin *in selectis Canon. capite 6. num.* 38.

3 Visitare diœcesim tunc potest Capitulum Sede vacante quando lapsus est annus à postrema Antistitis Visitatione, nec de proximo est Ecclesia de Pastore prouidenda: in ipsa verò Visitatione circa famulatum, equitatum, & alia, forma sacri *Concilij Trident. cap.3. sess.24. de reform.* est præcisè obseruanda. *Sacra Congr. Conc. in Limana* 10. *Mart.* 1629. penes Sellium *d.c.6.n.40.*

SVMMARIVM.

1 *Capitulari mensæ vnio ab Episcopo facta de quibusdam beneficiis simplicibus est nulla, quamuis nullæ sint Præbendæ distinctæ.*
2 *Distributionibus quotidianis, vbi illæ tenues sint, vniones fieri possunt.*
3 *Examinari possunt ab Ordinariis vniones perpetuæ à 40. annis citra Concil. factæ.*
4 *Parochialis, & partis fructuum illius vnio est prohibita.*
5 *Effectum sortiri debent vniones legitimè factæ.*
6 *Beneficiorum reseruatorum vniones valida sunt, si factæ sint ante eorum vacationem, secus si post vacationem,* vt num.7.
8 *Confraternitatum duarum vnio facta sine causa, & absque auctoritate Superioris, nulla est.*

Vnio.

COLLECT. DCCXXX.

Vnio facta ab Episcopo mensæ Capitulari de quibusdam beneficiis simplicibus vigore *Concil. sess.24. cap.15. de reformat.* est nulla, quia Concilium non dat facultatem vniendi mensæ Capitulari, sed tenuibus Præbendis singulorum Capitularium. *Sacra Cong. Conc.* teste Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloss.37. n.25.* quamuis in Cathedrali, vel Collegiata nullæ sint Præbendæ distinctæ, sed duntaxat massa communis Capituli, cuius prouentus omnes his tantum, qui statutis horis intersunt distribuntur *Eadem S. Congreg. Concil. die 5. Februar.* 1601. quam refert Aldan. *in compend. Canon. resol. lib.3. tit. 31. n.12.* 1

Vniones fieri possunt distributionibus quotidianis, vbi illæ tenues sunt, ac etiam Præbendæ, tenues secus si non essent tenues, quia hoc casu tenuitati distributionum succurri potest remedio *cap.1. sess.21.* idem licet quando nullæ sunt distributiones, & Præbendæ tenues, vel è contra *Sacra Congregatio Concilij* quam citat Aldan. *d. tit. 31. num.13.* 2

Vniones perpetuæ per subreptionem obtentæ à quadraginta annis factæ à publicationis Concil. Trid. computandis, ab Ordinariis possunt examinari & irritæ declarari. *S. Cong. Conc.* de qua Aldan. *d. tit. 31. n.14.* 3

Vnio Parochialis non solùm est prohibita per decretum Concilij sess.24. cap.13. de reform. sed neque aliqua pars illius fructuum vniri potest. *Sacra Cong. Conc.* penes Nicol. Garc. *de benef. p.12. cap.12. num.87.* 4

Vniones legitimæ factæ sortiri debent effectum non tantum cum vnita beneficia vacare contigerit per obitum, sed etiam per resignationem, eàque de re poterit Episcopus datarium docere. *Sacra Congregat. Concil.* apud Nicol. Garc. *de benefic. p.11. c.4. n.35.* 5

Vniones beneficiorum reseruatorum validæ sunt modò factæ fuerint ante ipsorum vacationem, seruata forma à Concilio Trident. præscripta. *Sacra Cong. Conc.* cuius meminit Nicol. Garc. *p.12. cap.2. num.102.* 6

Vniones de beneficiis reseruatis si reperiantur factæ post vacationem nullæ sunt, & prouisi à Sede Apost. mitti debent in possessionem. *Sacra Congregatio Conc.* referente Nicol. Garc. *d. part.12. c.2. num.102.* 7

Vnio duarum Confraternitatum Sanctissimi nominis IESV, & sanctissimi Sacramenti terræ Capitonis Narnien. diœcesis facta in visitatione sine causa, & absque auctoritate à Vicario generali Episcopi Narnien. nulla declaratur *à Sacra Cong. Rit. in Narnien. Capitonis* 24. *Ianuarij* 1615. quam adducit Aldan. *d. tit.31. n.16.* 8

Vnio beneficiorum seminario facienda, vide *de beneficiorum seminario vniendum, vel non collect.62.*

SVMMARIVM.

1 *Breuiarij rubricarum contra formam votum factum non valet.*

2 Semi

2 *Seminarij deputati, & alij Officiales habent votum consultiuum.*
3 *Abbatissarum in electione possunt vota ab Episcopo, vel ab eius Vicario ore tenus accipi.*
4 *Synodo diœcesana solus Episcopus habet votum decisiuum.*
5 *Abbates, Commendatarij, & Capitulorum deputati habent votum consultiuum dumtaxat in Conciliis Prouincialibus.*
6 *Procuratores Episcoporum possunt, si Concilio Prouinciali placuerit, votum decisiuum habere.*
7 *Ordinarius, sicut cæteri deputati, habet votum in absoluendo, vel condemnando administratores piorum locorum.*

Votum.

Collect. DCCXXXI.

1 VOtum factum contra formam rubricarum Breuiarij non valet. *Sacra Congregat. Rit. in Tyrassonen.* 9. *Maij* 1606. teste Sellio *in selectis Canon.c.*25.*n.*33.

2 Votum consultiuum, non autem decisiuum habent seminarij deputati, & alij Officiales. *Sacra Congregat. Conc. die* 11. *Ianuarij* 1620. penes Aldao. *in compendio Canonicor. resolut. lib.*1.*tit.*18.*n.*2. quem refero *in collectan. ad Trid. sess.*23. *de reform. cap.*18.*num.*7.

3 Vota in electione Abbatissarum, vel alterius Superiorissæ possunt per Episcopum vnà cum Vicario, vel alio viro assumpto ore tenus accipi. *Sacra Congr. Conc.* referentibus Galet. *in margarita casuum Conscient. verbo Abbatissa*, Nicol. Garcia *de benefic. part.*5.*c.*4.*num.*189. Castellio. *de elect.c.*4.*num.*4.*& c.*5.*num.*18.

4 Votum decisiuum in Synodo diœcesana habet solus Episcopus, & soli Episcopi in Synodo Prouinciali. Canonici verò illud non habent in Synodo, nisi in casibus à iure expressis, vel ex priuilegio, aut consuetudine, & tunc computantur pro vno voto tantum, scilicet Capituli. *Sacra Congreg. Conc. die* 13. *Ianuarij* 1594. apud Sellium *d.c.*25. *n.*34. quem refero *in collect. ad Trid. sess.*24. *de reform.c.*2.*n.*29.

5 Votum consultiuum in Conciliis Prouincialibus dumtaxat habent Abbates, Commendatarij,
6 & Capitulorum deputati. Procuratores verò Episcoporum possunt, si Concilio Prouinciali placuerit, & decisiuum habere. *Sacra Congregat. Concil.* cuius meminit Piasec. *in praxi Episcop. p.*2. *cap.*2. *num.*3. *ad* 5.

7 Votum in absoluendo, vel condemnando administratores piorum locorum habet Ordinarius sicut cæteri deputati, & eius votum debet numerari cum aliis, itaut maior pars votorum absoluat, aut condemnet. *Sacra Cong. Conc.* de qua Armendo. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.*1 *tit.*18.*l.*7.*de Episcop. n.*79.*vers. item Ordinarium, & lib.*4. *tit.*29. *l.*2.*§.*1. *de hospitalib. n.*1n.

Vocem in Capitulo an & quando Canonici habeant, vide in verbo *Canonici in Capitulo collect.*94. *n.*6. *& seqq.* & in verbo *Capitulum, siue Capitulares Congregationes collect.*126.*à n.*13.

Voluntatis exploratio, vide in verbo *Exploratio voluntatis collect.*349.

S. Vrsulæ Officium, vide in verbo *Officia propria collect.*534.*n.*76.

Barbos. Apost. Decis. Sum.

SVMMARIVM.

1 *Persona in quibus cadit vsurpationis præsumptio quæ?*
2 *Iurisdictionem temporalem in loco Parochialis habentes non cadunt sub præsumptione vsurpationis.*
3 *Iurispatronatus vsurpatio non præsumitur si non tota Vniuersitas sed certa pars illius prætenderet.*
4 *Iurispatronatus vsurpatio non præsumitur in Abbate iurisdictionem temporalem in loco habente.*

Vsurpatio iurispatronatus.

Collect. DCCXXXII.

VSurpatio iurispatronatus præsumitur in omnibus dominis ciuitatum, castrorum, aut locorum, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & aliis quibuscumque dominis perpetuam iurisdictionem habentibus. *Sacra Congreg. Concil.* teste Gonzal. *ad reg.*8. *Cancellar. gloss.*18. *num.*66. 1

Vsurpatio iurispatronatus præsumitur in habentibus iurisdictionem temporalem in loco Parochialis, nulla habita ratione æqualis, seu maioris potentiæ Episcopi. *Sacra Cong. Conc.* penes Rotam *in Iacen. Parochialis* 27. *Iunij* 1603. *coram Cardin. Pamphilio sen.* 2

Vsurpatio iurispatronatus non præsumitur si non tota Vniuersitas, sed certa pars illius prætenderet iuspatronatus. *Sacra Congregatio Concil.* cuius meminit Gonzal. *dict. gloss.* 18. *numero* 69. 3

Vsurpatio iurispatronatus non præsumitur in Abbate iurisdictionem temporalem habente. *Sacra Congregat. Concil. in Sublacen.* 12. *Septembris* 1621. apud Rot. *in Papien. iurispatronatus* 28. *Iulij* 1639. *coram bona mem. Pirouano*, quæ reperitur impressa *p.*5. *recent. decis.*401. & per Alphons. de Leone *de officio Capellani quæst.*4. *praxi* 2.*n.*87. & illius memini *de Iure ecclesiast. vniuersol lib.*3. *cap.*12. *num.*152. *& seqq.* 4

SVMMARIVM.

1 *Seruandus est vsus semel introductus iuxta regulas libri Cæremonialis.*
2 *Solitum introductum à prima erectione Ecclesiæ Cathedralis circa obsequium præstandum Episcopo ad Ecclesiam venienti, seruandum est.*
3 *Festum de aliquo sancto tanquam de Patrono si celebretur in Ecclesia Cathedrali ex vsu recepto, in eius celebratione deinceps continuandum.*
4 *Breuiarij Romani ritus, & vsus semel introductus in Ecclesia continuandus.*
5 *Missas celebrandi vsus semel receptus & introductus seruandus est.*

Vsus.

Collect. DCCXXXV.

1 VSos semel introductus iuxta regulas libri Cæremonialis seruandus est. *Sacra Congregat. Rituum in Messanen.* 8. *Iulij* 1601. teste Aldano *in compendio Canonic. resolut. libr.* 1. *titul.* 75. *num.* 16.

2 Vsus siue solitum introductum à prima erectione Ecclesiæ Cathedralis circa obsequium præstandum Episcopo ad Ecclesiam venienti, seruandus est. *Sacra Congregat. Rituum in Ripana* 30. *Ianuarij* 1610. quam refert Aldan. *dict. titul.* 75. *num.* 17.

3 Vsus semel introductus, & receptus in Ecclesia Cathedrali celebrandi festum solemniter de aliquo sancto tanquam de Patrono continuandus est, licet non sit de antiquis Patronis Ecclesiæ, vel in Breuiario de eo non fiat officium duplex. *Sacra Congregat. Rituum in Sempronien.* 15. *Martij* 1608. quam citat Sellius *in selectis Canon. cap.* 29. *num.* 10.

Vsus & Ritus Breuiarij Romani semel introductus in Ecclesia, quæ habebat particulare Breuiarium, continuandus est, nec licet redire ad vsum Breuiarij antiqui. *Sacra Congregat. Rituum in Tullen. seu nullius* 15. *Martij* 1608. penes Sellium *d.cap.* 29. *num.* 11. 4

Vsus celebrandi Missas semel receptus, & introductus seruandus est, non obstante quocunque contrario ordine. *Sacra Congr. Rit. in Montis Serrati, seu nullius prouincia Tarraconen.* 10. *Maij* 1608. apud Aldan. *d.tit.* 75. *n.* 19. 5

Vsus cappæ, vide in verbo *cappa collect.* 127. *n.* 3. *cum seqq.*

Vsus Mitræ, vide in verbo *Mitra collect.* 481. *n.* 3. *cum seqq.*

Vsus Mozzetæ, vide in verbo *Mozzeta collectan.* 518.

Vsus Rochetti, vide in verbo *Rochettum collectan.* 654.

Vxor, vide in verbo *sepultura collectan.* 671. *num.* 11.

ADDENDA

ADDENDA

Verbo *Miles* Collect. CCCCLXXI.

Completa iam editione huius Libri superuenit hoc scriptum Auctoris.

Militum Lauretanorum Collegij erectionem, gratiarúmque & priuilegiorum concessionem fecit Sixtus V. *const. sua* incipit *Postquam*, *publicata die 5. Iuly* 1586. vbi creat collegium vnum ducentorum virorum militum Lauretanorum participantium nuncupandorum, declaratque prædictos milites Lauretanos veros, & indubitatos familiares, continuos commensales Romanorum Pontif. pro tempore existentium esse, ac in quibuscunque Apostolicis & aliis litteris, scripturis, & actibus publicis & priuatis se tales scribere, & nominare, ac ab aliis nominari debere: necnon eo ipso quod ad officium Milites huiusmodi admissi fuerint, eos, & cuiuslibet eorum filium primogenitum natum, vel nasciturum nobiles, ac Aulæ Lateranens. Comites, illosque ex eisdem Militibus, qui Clerici in dictæ Sedis notarios, qui verò laici fuerint in Auratæ Militiæ Milites: ita quod etiamsi Milites Lauretani, participantes esse desierint, nihilominus Comites Aulæ Lateranens. & Notarij dictæ Sedis, ac Milites Aurati respectiuè, sine tamen præiudicio participantium, etiam cum dicto filio primogenito esse non desinant, ex nunc prout ex tunc, & econtra facit, creat, atque recipit, aliorúmque nobilium, & Aulæ Lateranens. Comitum, & Sedis Notariorum ac Militum huiusmodi numero & consortio fauorabiliter aggregat. Et insuper cum dictis Militibus Lauretan. tam in Romana Curia quàm extra eam residentibus, etiam si merè laici, & coniugati fuerint, cum Militibus etiam Clericis quascunque pensiones annuas super fructibus, redditibus, & prouentibus quorumcunque beneficiorum Ecclesiasticorum, vel ipsos fructus, redditus, & prouentus loco pensionum similium percipientibus, etiamsi eos pro tempore coniugatos fieri contigerit, vt illis quandiu officium Militis huiusmodi obtinuerint, dumtaxat quæcunque pensiones annuæ, vel fructus, redditus, & prouentus loco pensionum huiusmodi summam ducentorum ducatorum auri de Cam. non excedentes, quæ transeant ad successores in beneficiis, & à decimis, subsidiis, & aliis oneribus ordinariis & extraordinariis pro tempore impositis liberæ sint, etiam sine causa reseruatæ super Cathedralium etiam Metropolitan. & Patriarchalium Ecclesiarum & monasteriorum etiam Consistorialium, Prioratuum, Præpositurarum, & aliorum quorumcunque beneficiorum Ecclesiasticorum Secularium, & quorumuis ordinum Regularium cum cura, & sine cura, etiamsi Parochialis Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates etiam maiores, & principales, Personatus, administrationes, vel officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, cuiuscunque annui valoris, fructus, redditus, & prouentus, qui pensio, seu pensiones annuæ huiusmodi fuerint, non tamen vltra summam ducentorum ducatorum similium in totum pro vnoquoque Milite Lauretano etiam à Curia absente, etiamsi is in eadem Curia nunquam fuerit, neque ipsum ad eam venire contigerit, & quolibet officio reseruari, constitui, & assignari posse concedit: quodque ipsi Milites Lauretani vnam, vel plures pensiones, seu illarum loco quoscunque fructus, redditus, & prouentus mensarum Episcopalium, vel Archiepiscopalium etiam Patriarchalium, & monasteriorum etiam Consistorialium hactenus, & pro tempore reseruatos habentes super quibusuis Ecclesiis, monasteriis, ac beneficiis prædictis illos, etiamsi matrimonium contraxerint, vsq; ad summam ducentorum ducatorum huiusmodi, & non vltra pro quolibet officio nulla compositione soluta retinere, & huiusmodi pensiones, & fructus vsque ad summam & quantitatem prædictas ei reseruatas, seu reseruandas consequi, & habere, ac quoad vixerint percipere, exigere, & leuare, ac in suos vsus & vtilitate conuertere absque alia dispensatione, vel licentia desuper obtinenda liberè, & licitè valeant cum omnibus & singulis indultis, clausulis, & cautelis in similibus apponi solitis: ita tamen quod laici Milites Lauretani pensiones ac fructus prædictos percipientes in habitu armatæ militiæ viro equiti conuenienti in expeditionibus Cruciatæ, & Conciliis absque alio stipendio, expensis tamen sanctæ Sedis cum vno equo ratione pensionis Rom. Pont. pro tempore existentes sequi debeant. Insignia Collegij Militum prædictorum esse vult imaginem Gloriosæ Virginis Lauretanæ ab vna parte alicuius pendentis aurei, & ab altera insignia Romanorum Pontif. per quos admittentur, ad pectus per quemlibet ex dictis Militibus, & non per alios gestanda. His verò, qui insignia huiusmodi detulerint, vt ensem, & alia arma non prohibita in Vrbe & toto Statu Ecclesiastico, quibusuis prohibitionibus, & bannimentis nequaquam obstantibus deferre valeant, pariter indulgetur: voluitque quod Milites, qui pro tempore fuerint de eorum officiis, seu locis, & emolumentis, quæ cum quibusuis aliis dictæ Curiæ officiis compatibilia existant, & per quoscunque nedum vnum, sed plura simul, vel successiuè, etiam vltra decem obtineri valeant, disponere, & in illa in manibus Summorum Pontif. quando ipsis Militibus placuerit, & in fauorem personarum per ipsos nominandarum ad instar aliorum officiorum dictæ Curiæ resignare liberè & licitè valeant, ac resignationes huiusmodi validæ, & efficaces existant, & suos effectus sortiri debeant; & eisdem Militibus Lauretanis, eorúmque in militiæ officiis huiusmodi successoribus perpetuum annuum redditum octo millium scutorum similium eis per Datarium ex quibusuis datariæ redditibus, & emolumentis singulis mensibus integrè persoluendorum perpetuò concedit, & assignat. Faculta tamen transfe-

rendi pensiones huiusmodi modo & forma in hac Bulla tradita, sublata fuit.

Idem Sixtus V. *in alia sua Constit.* iocip. *Ad exequendum, publicata die* 16. *Septembris* 1586. declaranit & extendit dicta priuilegia, præcipuè vt plura Militum Lauretanorum officia etiam vsque ad numerum viginti ab vno simul & pro quolibet officio summa ducentorum ducatorum in pensionibus annuis, retineri, vel obtineri valeant. Et in alia *sua Constitut.* incip. *Romanum*, 12. *Kalendas Augusti* 1588. erigit, & aggregat alia sexaginta officia Militum Lauretanorum cum extensione, & applicatione priuilegiorum. Et in *alia sua Constitut.* incip. *Solet, Kalend. Nouembris* 1588. erigit similiter & aggregat alia quadraginta officia Militum Lauretaoorum cum eadem ampliatione & extensione priuilegiorum.

INDEX

INDEX
COPIOSISSIMVS
RERVM IN HOC VOLVMINE
contentarum.

PRIMVS NVMERVS COLLECT. DENOTAT; SECVNDVS est marginalis. Tertius autem paginam designat. Vbi verò Numerus solus ponitur, is intelligitur esse marginalis proximæ designatæ paginæ.

A B

Defectus

BE

Index Rerum.

B I

Baro. . Apost. Decis. Summ.

CH

CI

CL

Index Rerum.

Clerici

Collatio

Concilium

Confe

Congre

C V

D A

D E

D I

Dignita

DO

Docto

DV

EC

EM

EN

EP

Episco

Episco

Episcopo

Index Rerum.

Equites

E R

E V

E X

Excm

GA

GE

GR

GV

HA

Habita

H Æ

H E

H I

Index Rerum.

Immemo

S.R.

I O

I R

I V

Iurisdi-

Index Rerum.

L O

L V

M A

M E

Monacho

Mulieres

N A

N E

N I

N O

N V

Nulli

Officium.

O L

Oleum

Index Rerum.

Ordina

Par

Barbos. Apost. Decis. Summ.

P R

Præceden-

Priui

tan

Pro

Regu

Resi

S C

S E

Sedes

Index Rerum.

Syndi

S Y

T A

T E

T H

Visita

Index Rerum.

F I N I S.